ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΑΡ. 278

ΑΝΑΣΚΑΦΕΣ ΜΥΚΗΝΩΝ

ΙΙΙ. Η ΝΟΤΙΟΔΥΤΙΚΗ ΣΥΝΟΙΚΙΑ

ΥΠΟ

ΣΠΥΡΟΥ Ε. ΙΑΚΩΒΙΔΗ

ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 2013

ΑΝΑΣΚΑΦΕΣ ΜΥΚΗΝΩΝ

ΙΙΙ. Η ΝΟΤΙΟΔΥΤΙΚΗ ΣΥΝΟΙΚΙΑ

ISSN 1105-7785
ISBN 978-960-8145-94-8

© Ἡ ἐν Ἀθήναις Ἀρχαιολογικὴ Ἑταιρεία
Πανεπιστημίου 22, Ἀθῆναι 106 72
Fax 210 3644996 - τηλ. 210 3609689 - secr@archetai.gr - www.archetai.gr

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΑΡ. 278

ΑΝΑΣΚΑΦΕΣ ΜΥΚΗΝΩΝ

ΙΙΙ. Η ΝΟΤΙΟΔΥΤΙΚΗ ΣΥΝΟΙΚΙΑ

ΥΠΟ

ΣΠΥΡΟΥ Ε. ΙΑΚΩΒΙΔΗ

ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 2013

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος IX-X
Εἰσαγωγὴ 1-6

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ - ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΟ
ΤΑ ΚΤΙΡΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Ἀγωγὸς πρὸς Α. τοῦ δωματίου **Α4** 9-16
Συγκρότημα **Α** 17-81
Ἄνδηρο **Ι** 18. Ἄνδηρο **ΙΙ** 19. Χῶρος **ΙΙΑ** 45. Δωμάτιο **Α1** 48. Δωμάτιο **Α2** 53. Δωμάτιο **Α3** 54. Χῶρος **Α4** 68. Ἄνδηρο **Α5** 70. Δωμάτιο **Α6** 70. Δωμάτιο **Α7** 77. Δωμάτιο **Α8** 80. Δωμάτιο **Α9** 80. Δωμάτιο **Α10** 80. Δωμάτιο **Α11** 81. Δωμάτιο **Α12** 81
Ἑλληνιστικὲς Βαθμίδες 82-100
Κλίμακα καὶ Ἀγωγὸς **ΑΒ** 101-110
Συγκρότημα **Β** 111-138
Δωμάτιο **Β1** 111. Δωμάτιο **Β2** 127. Δωμάτιο **Β3** 130. Δωμάτιο **Β4** 132. Δωμάτιο **Β5** 133
Μεσαῖος Δρομίσκος 139-170
Κάτω Δρομίσκος 171-172
Αὐλὲς **Β8** καὶ **Β9** 171
Συγκρότημα **Γ-Δ-Ε** 173-232
Κτίριο **Γ** 173-203
Δωμάτιο **Γ3** 173. Δωμάτιο **Γ4** 196. Χῶρος **Γ5** 197. Δωμάτια **Γ1** καὶ **Γ2** 199.
Ἀγωγὸς καὶ κάθοδος **ΓΔ** 204-222
Κτίριο **Δ** 223-229
Χῶρος **Δ1** 223. Δωμάτιο **Δ2** 226. Δωμάτιο **Δ3** 228. Δωμάτιο **Δ5** 228. Δωμάτιο **Δ4** 228
Συγκρότημα Δωματίων **Ε** 230-232
Δωμάτιο **Ε1** 230. Δωμάτιο **Ε2** 231. Δωμάτιο **Ε3** 232
Ἐπάνω Δρομίσκος 233-253
Κάθοδος **ΖΘ** 254-272
Κτίριο **Ζ** 273-287
Δωμάτιο **Ζ1** 273. Δωμάτιο **Ζ2** 281
Πέρασμα **ΤΖ** 288-301

Κτίριο **Θ** 302-389

Δωμάτιο **Θ7** 302. Δωμάτιο **Θ6** 329. Δωμάτιο **Θ5** 329. Δωμάτιο **Θ3** 330. Δωμάτιο **Θ4** 374. Δωμάτιο **Θ1** 375. Δωμάτιο **Θ2** 389

Πέρασμα μεταξὺ κτιρίου **Θ** καὶ τείχους 390-396

Χῶρος **Ι** 396

Ἀγωγὸς **ΘΚ** 396-406

Περιοχὴ **Η** 407-416

Ἄνδηρο **Η4** 407. Δωμάτιο **Η1** 407. Χῶρος **Η3** 411. Χῶρος **Η2** 413

Συγκρότημα **Κ-Λ** 417-444

Κτίριο **Κ** 419-434

Δωμάτιο **Κ8** 420. Χῶρος **Κ8α** 424. Δωμάτιο **Κ1** 424. Δωμάτιο **Κ2** 424. Δωμάτιο **Κ3** 428. Δωμάτιο **Κ4** 429. Δωμάτιο **Κ5** 431. Χῶρος **Κ6** 433. Χῶρος **Κ6α** 434. Δωμάτιο **Κ7** 434. Δωμάτιο **Κ9** 434. Αὐλὴ **Κ10** 434

Χῶρος **Λ** 435-444

Περιοχὴ **Λ1** 435. Αὐλὴ **Λ2** 436. Χῶρος **Λ3** 438. Δωμάτιο **Λ3β** 440. Δωμάτιο **Λ3α** 442

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ - ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΟ

Γενικὰ 447-448

Τὰ κτίρια 449-453

Οἰκοδομικά: Τοῖχοι 449. Θύρες-κατώφλια 450. Παράθυρα 450. Δάπεδα 451. Κλίμακες 451. Ἀγωγοὶ 451. Δρομίσκοι 452. Στηρίγματα στέγης 453. Στέγες 453. Τεῖχος 453

Κεραμεικὴ 454-458

Εἰδώλια 459-466

Μικρὰ εὑρήματα 467-470

Χάλκινα 467. Μολύβδινα 467. Χρυσὰ 468. Σίδηρος 468. Λίθινα 468. Ὀστὰ 468. Ἐλεφάντινα 468. Τεχνητὲς ὕλες 469. Πηλὸς 469. Κονιάματα 469. Κογχύλια 469. Διάφορα 469

Χρήση καὶ ἱστορία τῆς Νοτιοδυτικῆς Συνοικίας 471-473

Χρήση 471. Χρονολογία 471

Appendix 475-494

Βραχυγραφίες 495

Βιβλιογραφία 496

Κατάλογος σχεδίων, πινάκων, εἰκόνων 497-506

Summary 507-592

Εὑρετήριο 593-597

Πίνακες 1-107

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ὁ παρὼν τόμος τῆς σειρᾶς τῶν δημοσιεύσεων τῶν ἀνασκαφῶν τῶν Μυκηνῶν μετὰ τὸ 1960 ἀφορᾶ τὶς ἐργασίες στὴν περιοχὴ τῆς λεγομένης Νοτιοδυτικῆς Συνοικίας τῆς ἀκροπόλεως. Οἱ ἔρευνες στὴ συνοικία αὐτὴ ἔγιναν κατὰ τὰ ἔτη 1966, 1972, 1973, 1974, 1988 καὶ 1989. Τὸ 1966 διευθυντὴς τῆς ἀνασκαφῆς ὑπῆρξε ὁ ἀείμνηστος καθηγητὴς Γ. Ε. Μυλωνᾶς μὲ συνεργάτη τὸν γράφοντα καὶ μὲ τὴ συμμετοχὴ τῶν φοιτητῶν Caroline Willis, Δανάης Ἀλιβιζάτου, Ἄννας Ξηρουχάκη, Leslie Crum καὶ Larry Rosen. Τὸ σχέδιο ἐξεπόνησε ὁ ἀρχιτέκτων Kenneth Shaar καὶ οἱ φωτογραφίες ἔγιναν ἀπὸ τὴν Ἰνὼ Ἰωαννίδου. Ἡ καθιερωμένη μνεία τῆς ἀνασκαφῆς ἔγινε στὸν οἰκεῖο τόπο τοῦ Ἔργου τῆς ἐν Ἀθήναις Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας καὶ ἡ σχετικὴ ἀνασκαφικὴ ἔκθεση δημοσιεύτηκε στὰ Πρακτικὰ *τῆς Ἑταιρείας τοῦ 1966, σ. 107, σχ. εἰκ. 4, πίν. 91α, β. Ἀνασκάφηκαν τὸ βόρειο τμῆμα τῶν ἰσοπέδων **I** καὶ **II** καὶ τὰ δωμάτια **A1** καὶ **A7**.*

*Τὸ 1972 ἐπανελήφθη ἡ ἔρευνα μὲ διευθυντὴ τὸν καθηγητὴ Μυλωνᾶ, συνδιευθυντὴ τὸν γράφοντα καὶ μὲ τὴ βοήθεια τῶν φοιτητῶν καὶ φοιτητριῶν Ἰω. Κριτσέλη, Αἰκ. Βλαβιανοῦ, Στ. Ἀλεξόπουλου, Τ. Δαμαλᾶ, Ἄ. Ὠνάσογλου, Β. Ζωγράφου, Ph. Rudder, Σ. Γκλαβᾶ καὶ ἀρχιτέκτονα τὸν K. Shaar (*Ἔργον *καὶ* ΠΑΕ *1972, 121-126, σχ. εἰκ. 2). Ἐρευνήθηκαν οἱ ἑλληνιστικὲς βαθμίδες, τὸ δυτικὸ τμῆμα τοῦ Κάτω Δρομίσκου, ἡ κάθοδος **AB** καὶ τὸ δωμάτιο **B1**. Τὸ 1973 συνεχίστηκε ἡ ἀνασκαφὴ ὑπὸ τὴν ἴδια διεύθυνση. Ἐργάστηκαν οἱ φοιτήτριες τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν Δ. Δανιηλίδου, Ἄ. Ὠνάσογλου, Β. Ζωγράφου, Δ. Σαμίου, Ἀλ. Κομποθέκρα καὶ Νέλλη Κάσδαγλη. Τὸ σχέδιο ἐξεπόνησε πάλι ὁ K. Shaar μὲ βοηθὸ τὸν D. Thompson, οἱ φωτογραφίες ὀφείλονται στὸν Σπ. Τσαβδάρογλου καὶ ἡ Χριστίνα Σουγιουτζόγλου ἐργάστηκε ὡς συντηρήτρια μερικῶν ἀπὸ τὰ εὑρήματα (*Ἔργον *καὶ* ΠΑΕ *1973, 103-107, σχ. εἰκ. 2, πίν. 121, 123, 124β, 125α, β, 126α, β, 127β, 128 καὶ 129). Ἡ ἀνασκαφὴ ἐπικεντρώθηκε στὰ νότια δωμάτια τοῦ κτιρίου **A**, στὰ κτίρια **B**, **Γ**, **Δ**, **E**, **Z** καὶ τὴν κλίμακα **BZ**. Τὸ 1974 ἐργάστηκαν ὑπὸ τὴν ἴδια διεύθυνση οἱ Δ. Δανιηλίδου, Β. Ζωγράφου, Μαργ. Τσιμπουξῆ, Σωτ. Κόντης καὶ Ἐμμ. Στεφανίδης. Ὁ K. Shaar συνέχισε νὰ ἐκπονεῖ τὰ σχέδια καὶ ὁ Σπ. Τσαβδάρογλου νὰ φωτογραφεῖ (*Ἔργον *καὶ* ΠΑΕ *1974, 89-90, πίν. 71, 72α). Ἀνεσκάφησαν τὸ κτίριο **Θ**, ἡ κλῖμαξ **ΘΚ** καὶ ἡ περιοχὴ **I**.*

*Ἔπειτα ἀπὸ διάλειμμα δεκατριῶν ἐτῶν ἀνελήφθη τὸ 1988 καὶ πάλι ἡ ἀνασκαφὴ ἀπὸ τὸν γράφοντα μὲ βοηθοὺς τοὺς E. Gieringer, D. Catherwood, Ρωξ. Μαργαρίτη καὶ Ἕλενα Παπανικολάου, ἀρχιτέκτονα τὴν Τ. Σαλῆ-Ἀξιώτη καὶ φωτογράφο τὸν Ἠλ. Ἠλιάδη (*Ἔργον *καὶ* ΠΑΕ *1988, 15-20, σχ. εἰκ. 1 καὶ 2 καὶ πίν. 6-10). Ἀνασκάφηκε ὁ ἀγωγὸς ἐπάνω ἀπὸ τὸ συγκρότημα **A** καὶ ὁ χῶρος **A4**. Τέλος τὸ 1989 συμπληρώθηκε ἡ ἔρευνα τοῦ χώρου μὲ διευθυντὴ τὸν γράφοντα καὶ βοηθοὺς τὴν D. Doxey, τὴν Kim Shelton, τὸν Eric Gieringer καὶ τὴν Ἕλ. Παπανικολάου. Τὴ σχεδιαστικὴ ἀποτύπωση τῆς ἀνασκαφῆς ἀνέλαβε ἡ Σαλῆ-*

Ἀξιώτη, τὴ φωτογράφηση ὁ Ἠλ. Ἠλιάδης καὶ τὴ συγκόλληση ἀγγείων ὁ ἔμπειρος συντηρητὴς Β. Γαλάνης (Ἔργον καὶ ΠΑΕ *1989, 38-42, σχ. εἰκ. 1 καὶ πίν. 15-21). Καθαρίστηκε τὸ νοτιότατο συγκρότημα* ***Κ-Λ****, ἐκεῖ ὅπου καμπυλώνεται τὸ τεῖχος πρὸς Α.*

Ἡ τελικὴ δημοσίευση, ποὺ περιλαμβάνει καὶ ἐκτενὴ ἀγγλικὴ περίληψη, εἶναι ἀποτέλεσμα συλλογικῆς ἐργασίας. Βασίστηκε στὰ ἡμερολόγια τῶν ἀνασκαφῶν καὶ στὰ σκαριφήματα καὶ στὶς μετρήσεις ποὺ αὐτὰ περιέχουν, στὶς ἀρχιτεκτονικὲς ἀποτυπώσεις, στὶς φωτογραφίες τοῦ χώρου καὶ τῶν εὑρημάτων (οἱ τελευταῖες αὐτὲς ἔγιναν ἐκ νέου ἀπὸ τὸν Ἠλ. Ἠλιάδη) καὶ στὴν καταλογογράφηση καὶ περιγραφὴ τῶν εὑρημάτων ποὺ ἀπόκεινται στὸ Μουσεῖο Μυκηνῶν, τῶν ὁποίων εἶχε ἤδη σημειωθεῖ ἡ προέλευση κατὰ ὁμάδες ἀνάλογα μὲ τὸ σημεῖο καὶ τὸ στρῶμα εὑρέσεώς τους. Ἡ πολύπλοκη καὶ χρονοβόρα αὐτὴ ἐργασία ἐπωφελήθηκε ἀπὸ τὴν καταγραφὴ τῶν ὁμάδων εὑρημάτων ὅλων τῶν νεωτέρων ἀνασκαφῶν ἀπὸ τὴν παλαιά μου μαθήτρια καὶ βοηθὸ καὶ τώρα καθηγήτρια στὸ Πανεπιστήμιο Berkeley τῶν ΗΠΑ Kim Shelton-Δημοπούλου καὶ ἔγινε ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψή μου ἀπὸ τοὺς μετέχοντες στὸ πρόγραμμα ἀρχαιολόγους Δέσποινα Δανιηλίδου, Χριστοφίλη Μαγγίδη, Τίνα Μπολώτη, Βασιλικὴ Πλιάτσικα καὶ Ἰφιγένεια Τουρναβίτου. Ἀρχικά, τὸ συνεργεῖο περιέγραψε τὰ εὑρήματα σύμφωνα μὲ τὶς ἀνασκαφικές τους ὁμάδες. Κατόπιν οἱ καθ' ἕκαστον αὐτὲς ὁμάδες ἑνοποιήθηκαν σὲ σύνολα μὲ κοινὴ προέλευση ἀπὸ τὶς δρ. Δανιηλίδου καὶ Πλιάτσικα καὶ ἐντάχθηκαν στοὺς οἰκείους τόπους τοῦ ἀνασκαφικοῦ κειμένου. Ἡ διαδικασία αὐτὴ πραγματοποιήθηκε ὁμαλὰ καὶ ἀπρόσκοπτα στοὺς φιλόξενους χώρους τοῦ Μουσείου Μυκηνῶν χάρη στὴν ἔκθυμη ὑποστήριξη τῆς – τότε – προϊσταμένης τῆς Δ΄ ΕΠΚΑ Ἐλισάβετ Σπαθάρη καὶ τῶν διαδόχων της Ἀλ. Μάντη, Ζωῆς Ἀσλαμαντζίδου καὶ Ἄννας Μπανάκα, καθὼς καὶ τοῦ ἐπιστημονικοῦ τους προσωπικοῦ μὲ τὴ συνεργασία τῶν ἀρχιφυλάκων Γ. Χρόνη καὶ Π. Σκάζα.

Τὸ κείμενο ἐμπλουτίστηκε μὲ ἐννέα σκαριφήματα (εἰκ. 1, 18, 23, 45, 77, 103, 196, 199 καὶ 200) παρμένα αὐτούσια ἀπὸ τὰ ἡμερολόγια τῶν ἀνασκαφῶν καὶ μὲ ἑπτὰ σχέδια ἀγγείων (εἰκ. 136, 282, 283, 284, 285, 286 καὶ 287), ποὺ εἶναι ἔργα τῆς Ρωξάνης Doxan. Ὁ δρ. David S. Reese ἐμελέτησε τὰ ὀστέινα κατάλοιπα καὶ ἡ δρ. Δέσποινα Δανιηλίδου συνεισέφερε ἕνα συγκεντρωτικὸ κεφάλαιο γιὰ τὰ εἰδώλια. Ἡ καθηγήτρια Ἰφιγένεια Τουρναβίτου, βασισμένη στὸ ἑλληνικὸ κείμενο, διαμόρφωσε τὴν ἐκτενὴ ἀγγλικὴ περίληψη. Τέλος, ἡ ἄψογη μορφὴ τὴν ὁποίαν ἐπῆρε ὁ τόμος ὀφείλεται στὴ σύμπραξη τῆς Ἠλέκτρας Ἀνδρεάδη, ἡ ὁποία ἀνέλαβε καὶ ἐξετέλεσε μὲ τὴν πολύτιμη ἐμπειρία της, τὸ προσεκτικὸ ἐνδιαφέρον της καὶ τὴ γνώση τοῦ ἀντικειμένου τὴν ἐπιμέλεια τῆς ἐκδόσεως.

Ἡ μελέτη καὶ προετοιμασία τοῦ τόμου ἔγινε χάρη στὴ γενναιόδωρη οἰκονομικὴ ὑποστήριξη τοῦ Ἱδρύματος Προϊστορίας τοῦ Αἰγαίου (INSTAP), τοῦ Ἱδρύματος Ἰωάννου Φ. Κωστοπούλου, τοῦ Ἱδρύματος «Σταῦρος Νιάρχος», τοῦ Shelby White-Leon Levy Program for Archaeological Publication τοῦ Ἱδρύματος Α. Γ. Λεβέντη, καὶ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν. Πρὸς ὅλους αὐτοὺς ἀπευθύνω τὶς θερμές μου εὐχαριστίες. Τὴν ἔκδοση τοῦ τόμου, καθὼς καὶ τῶν ἄλλων τῆς σειρᾶς τῶν δημοσιεύσεων τῶν ἀνασκαφῶν Μυκηνῶν ἀνέλαβε ἡ ἐν Ἀθήναις Ἀρχαιολογικὴ Ἑταιρεία. Εὐχαριστῶ θερμότατα τὸ διοικητικό της Συμβούλιο καὶ ἰδιαιτέρως τὸν Γενικό της Γραμματέα Βασίλειο Πετράκο, ὁ ὁποῖος στηρίζει καὶ προωθεῖ τὸ πρόγραμμα αὐτὸ μὲ ζωηρὸ καὶ ἀμείωτο ἐνδιαφέρον.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ἡ λεγόμενη Νοτιοδυτικὴ Συνοικία τῆς ἀκροπόλεως τῶν Μυκηνῶν καταλαμβάνει τὸ πρὸς Ν. τμῆμα τῆς δυτικῆς κλιτύος τοῦ βράχου, σποραδικὰ χρησιμοποιημένης προηγουμένως, ποὺ πυκνοκατοικήθηκε ὅταν προστέθηκε χαμηλὰ στοὺς πρόποδές του ἡ Πύλη τῶν Λεόντων καὶ τὸ δυτικὸ σκέλος τοῦ τείχους, τὸ ὁποῖο προχώρησε ἕως τὴ χαράδρα τοῦ Χάβου. Στὸ βόρειο ἄκρο τῆς ἐκτάσεως ποὺ προστέθηκε ἔτσι στὴν ὀχυρωμένη περιοχὴ κατὰ τὰ μέσα τοῦ 13ου αἰ. π.Χ. ὁ Schliemann ἀνέσκαψε τὸ 1876 τὸν ταφικὸ κύκλο **Α**[1] καὶ τὰ κτίρια γύρω του, δηλαδὴ τὸν Σιτοβολώνα[2], τὴν Οἰκία τῆς Ἀναβάθρας[3] καὶ τὴν Οἰκία τοῦ Ἀγγείου τῶν Πολεμιστῶν[4]. Τὸ 1886 ὁ Χρ. Τσούντας ἀποκάλυψε νοτιότερα τὴν οἰκία ποὺ πῆρε τὸ ὄνομά του[5]. Τὸ 1920 ὁ A. J. B. Wace συμπλήρωσε τὴν ἀνασκαφὴ τοῦ Σιτοβολῶνος καὶ ἔσκαψε τὴ λεγομένη Νότια Οἰκία[6], ποὺ ὀνομάστηκε ἔτσι γιατὶ ὅταν ἐρευνήθηκε ἀποτελοῦσε τὸ νότιο ὅριο τοῦ τότε ἀνασκαμμένου καὶ δημοσιευμένου χώρου. Τὸ 1954 ὁ ἴδιος ἀνέλαβε τὴν ἔρευνα τοῦ ἀσκαπτου τμήματος μεταξὺ τῆς Νότιας Οἰκίας καὶ τῆς Οἰκίας Τσούντα[7]. Τὴν ἔρευνα αὐτή, ποὺ ἔφερε στὸ φῶς τὸ Θρησκευτικὸ Κέντρο τῶν Μυκηνῶν, συνέχισε μετὰ τὸν θάνατο τοῦ Wace τὸ 1957 ὁ λόρδος William Taylour, ὁ ὁποῖος ἐργάστηκε ἐκεῖ ἕως τὸ 1969. Ἡ ἀποκάλυψη τοῦ Θρησκευτικοῦ Κέντρου συμπληρώθηκε ἀπὸ τοὺς Γ. Ε. Μυλωνᾶ καὶ Σ. Ε. Ἰακωβίδη ἀπὸ τὸ 1972 ἕως τὸ 1975[8]. Ἔτσι ἀποκαλύφθηκε ἐντελῶς καὶ μελετήθηκε τὸ βόρειο μισὸ τῆς δυτικῆς κλιτύος τῆς ἀκροπόλεως ἀπὸ τὴν Πύλη τῶν Λεόντων ὡς τὴν Οἰκία Τσούντα.

Τὸ νότιο μισό (πίν. 1), ποὺ ἀποτελεῖ τὸ ἀντικείμενο τῆς παρούσας δημοσίευσης, ἔχει ὅριο πρὸς Β. τὴ λιθόχτιστη κλιμακωτὴ κάθοδο μὲ τὸν παράπλευρο ἀκάλυπτο ἀγωγό της, ποὺ κατεβαίνουν κατὰ μῆκος τοῦ ἱεροῦ **Γ** τοῦ Θρησκευτικοῦ Κέντρου καὶ τῆς Οἰκίας

---

1. H. Schliemann, *Mykenae* (1878) 175-381, A. J. B. Wace, *BSA* 25, 1921-23, 103-126.

2. Schliemann ἔ.ἀ. 112.

3. Ὁ Schliemann ἔ.ἀ. σημειώνει ἕνα-δύο τοίχους στὸ σχέδιο Β τοῦ βιβλίου του. Ὁ Wace ἔ.ἀ. 74-84 (ἀνασκαφὴ 1920-21) τὴν περιγράφει.

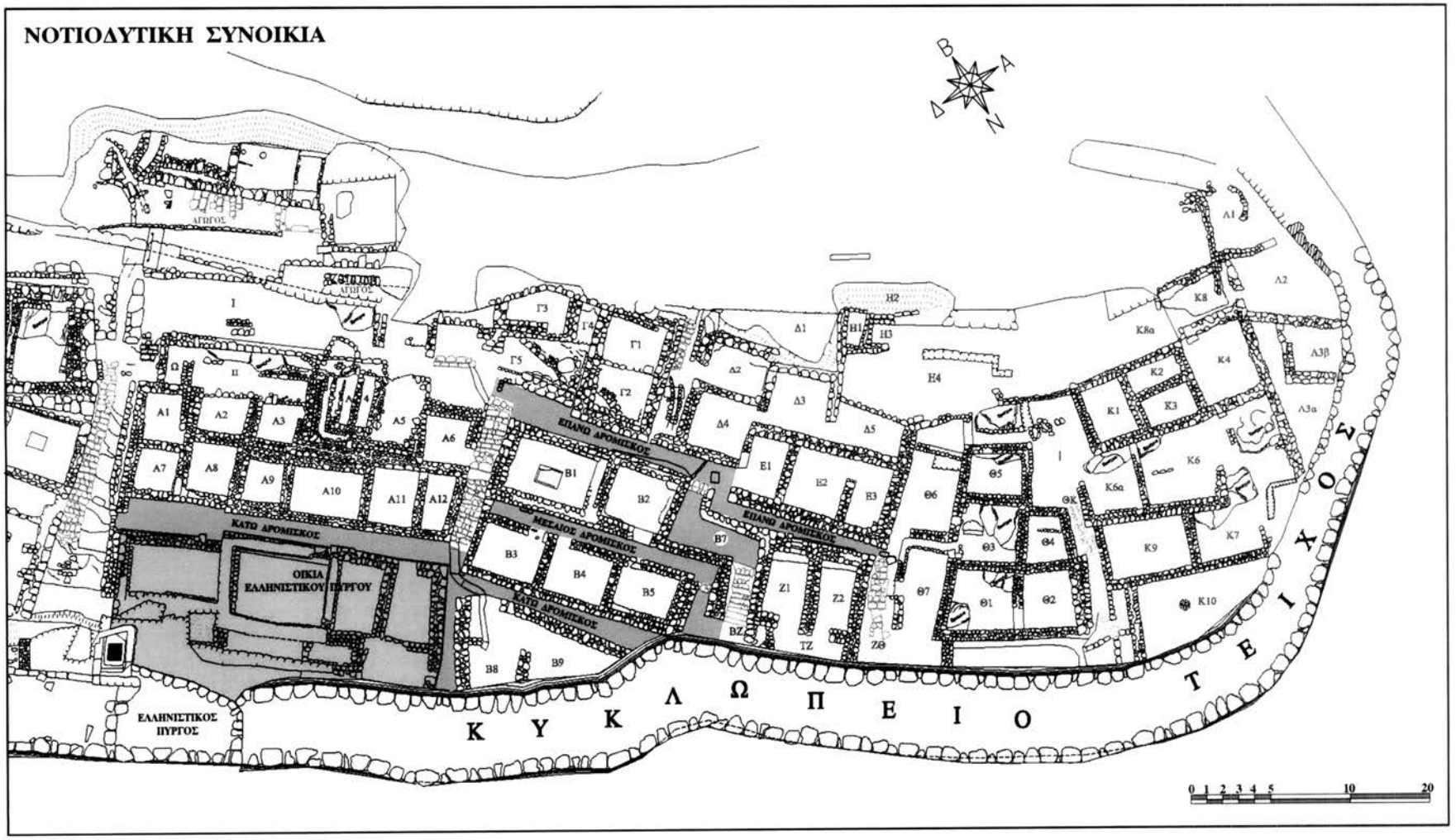
4. Schliemann ἔ.ἀ. 149-159, Wace ἔ.ἀ. 84-86.

5. Χρ. Τσούντας, *ΠΑΕ* 1886, 71-79.

6. Wace ἔ.ἀ. 86-103, *AR* 1959-60, 9 (πλακόστρωτος δρομίσκος), 1962-63 (πλινθόχτιστοι τοῖχοι).

7. Χρ. Τσούντας, *ΠΑΕ* 1886, 78-79, δωμάτιο Γ, πίν. 4, A. J. B. Wace, *JHS* 71, 1951, 254-255, W. D. Taylour, *Antiquity* 1969, 91-97, Γ. Ε. Μυλωνᾶς, *ΠΑΕ* 1972, 121-126· 1973, 99-103. *Πραγματεῖαι τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν* 33, 1972, 11-40, Taylour κ.ἀ., *Well Built Mycenae* 1, *The Excavations* (Warminster 1981).

8. *ΠΑΕ* 1972, 116-123, πίν. 93β-99, 100α (βλ. καὶ A. J. B. Wace, *ILN* 23, XII, 1950, 1041 εἰκ. 4-6, *JHS* 71, 1951, 254 κέ., Γ. Ε. Μυλωνᾶς, *ΠΑΕ* 1973, 99-103, πίν. 119-122· 1974, 90-91· 1975, 153-158, πίν. 129-131).

Σχέδιο 1. Ἡ Νοτιοδυτικὴ Συνοικία.

Τσούντα πρὸς τὸ κυκλώπειο τεῖχος. Πρὸς Ν. φθάνει ὡς τὸ τεῖχος, ἐκεῖ ὅπου τοῦτο στρέφεται πρὸς Α. ἐπάνω ἀπὸ τὸ χεῖλος τοῦ Χάβου. Ἡ περιοχὴ αὐτὴ περιλαμβάνει ἕντεκα οἰκοδομικὰ σύνολα (Οἰκίες) ποὺ εἶχαν σκαφεῖ μετὰ τὸ 1886 σχεδὸν ἐξ ὁλοκλήρου ἀπὸ τὸν Τσούντα (σχέδιο 1). Σχεδὸν παντοῦ ἡ ἀνασκαφή του ἔφθασε ἕως τὸν φυσικὸ βράχο, ἔμειναν ὅμως ἐδῶ καὶ ἐκεῖ μερικὲς ἄσκαπτες γωνίες δωματίων, δάπεδα καὶ μερικὰ σημεῖα ἄθικτα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα περνοῦσαν προφανῶς τὰ καρότσια του γιὰ νὰ ἀδειάσουν τὰ χώματα στὰ πόδια τοῦ δυτικοῦ τείχους. Τὰ διάφορα αὐτὰ σημεῖα ἦσαν ἀρκετὰ ὥστε νὰ ἐπιτρέψουν νέες συμπληρωματικὲς ἔρευνες ἀπὸ τὸν Γ. Ε. Μυλωνᾶ[9], τοὺς Μυλωνᾶ - Ἰακωβίδη[10] καὶ τὸν Σ. Ε. Ἰακωβίδη[11]. Τὰ οἰκοδομικὰ αὐτὰ σύνολα τῆς συνοικίας ἐρευνήθηκαν τμηματικὰ τὰ ἔτη 1969, 1972, 1974 καὶ 1989, οἱ Οἰκίες τους ἀριθμήθηκαν μὲ τὰ γράμματα τῆς ἀλφαβήτου (**Α-Λ**) καὶ τὰ δωμάτιά τους μὲ τὸ ἀντίστοιχο γράμμα καὶ ἀραβικὸ ἀριθμό (**Α1**, **Α2**, **Β1**, **Β2** κ.ο.κ). Οἱ κάθοδοι ὀνομάστηκαν μὲ τὸν συνδυασμὸ τῶν γραμμάτων τῶν κτιρίων ποὺ χωρίζουν (π.χ. **ΑΒ**, **ΓΔ**, **ΒΖ** κλπ.).

Στὴ βορειοδυτικὴ γωνία τοῦ χώρου αὐτοῦ, στὸ πόδι τοῦ Ἑλληνιστικοῦ Πύργου, εἶχε διατηρηθεῖ μία ἐπίχωση πάχους 2,90 μ., διδακτικὴ σὲ στρωματογραφία καὶ πλούσια σὲ εὑρήματα, ἡ ὁποία πατοῦσε ἐπάνω σὲ ἕνα κτιριακὸ συγκρότημα ποὺ ἀναφέρεται στὴ βιβλιογραφία ὡς «Οἰκία τοῦ Ἀρχιερέως». Τὸ σύμπλεγμα αὐτό, χάρις στὴν ποικιλία καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν εὑρημάτων του, θὰ ἀποτελέσει ἀντικείμενο ἄλλου τόμου τῆς σειρᾶς αὐτῆς τῶν δημοσιεύσεων.

Χάρη στὴν ἔντονη κατωφέρεια τῆς πλαγιᾶς ὁ βράχος ἀποτελεῖ σὲ ἀρκετὲς περιπτώσεις τὸ δάπεδο τῶν δωματίων. Τὰ χαμηλότερα κτίσματα ἀκουμποῦν ὅλα στὴν ἐσωτερικὴ ὄψη τοῦ κυκλωπείου τείχους τοῦ ὁποίου εἶναι κατὰ ταῦτα μεταγενέστερα, ὑπάρχουν ὅμως καὶ παλαιότερα ἀρχιτεκτονικά, ταφικὰ καὶ κεραμεικὰ εὑρήματα ποὺ δείχνουν ὅτι ἡ περιοχὴ εἶχε ἤδη κατοικηθεῖ κατὰ τόπους αἰῶνες πρὶν νὰ προστεθεῖ στὴν ὀχύρωση. Εἰδικότερα, ὅπως δείχνουν λείψανα τοίχων ἀλλὰ καὶ μία ταφὴ κάτω ἀπὸ τὸ δάπεδο τοῦ δωματίου **Ζ3**, ὁ χῶρος εἶχε χρησιμοποιηθεῖ, ἄγνωστον πόσο, κατὰ τοὺς ΜΕ χρόνους καὶ εἶχε κατόπιν κατὰ τὰ φαινόμενα ἐγκαταλειφθεῖ, γιὰ νὰ πυκνοκτισθεῖ πάλι μετὰ τὴν κατασκευὴ τοῦ τείχους.

Ὅπου ἡ ἀνασκαφὴ τοῦ Τσούντα δὲν εἶχε φθάσει μέχρι τὸν βράχο τὰ δάπεδα τῶν κατωγείων ἦσαν στρωμένα μὲ πατημένο χῶμα ἢ μὲ κιτρινωπὸ πηλὸ ἀνάμικτο μὲ ἀσβέστη, ἀπὸ τὸ ὁποῖο ὁ κατηφορικὸς καὶ ἀπελέκητος βράχος ἐξεῖχε κατὰ τόπους. Εἰδικὰ στὸ δωμάτιο **Β1**, ποὺ δὲν εἶχε θιγεῖ ἀπὸ τὸν Τσούντα, τὸ χαμηλὸ τμῆμα του ἦταν ἐπιχωμένο μὲ χῶμα καὶ πέτρες σκεπασμένες μὲ τὸ ἐξισωτικὸ ἀσβεστοκονίαμα τοῦ δαπέδου, τὸ ὁποῖο ἔφερε θρανία κατὰ μῆκος τῶν πλευρῶν τοῦ δωματίου καὶ ἕνα χαμηλὸ τετράπλευρο κατασκεύασμα στὴ μέση μὲ ἀμυδρὰ κατάλοιπα φωτιᾶς, ποὺ ὑποδηλώνουν χρήση βωμοῦ μᾶλλον παρὰ ἑστίας.

9. *ΠΑΕ* 1966, 107.
10. *ΠΑΕ* 1972, 123-124· 1973, 103-107· 1974, 89-91.
11. *ΠΑΕ* 1988, 15-20· 1989, 38-42.

Ὅλα τὰ ἄλλα δωμάτια ἦσαν προδήλως τυφλὰ κατώγεια χωρὶς ἐπικοινωνία μεταξύ τους, μὲ ἐξαιρέσεις τὸ **Α6** ποὺ εἶχε πρόσβαση στὴν κάθοδο **ΑΒ**, τὰ **Β2**, **Β3** καὶ **Β4** ποὺ συνδέονταν μὲ τὸν Μεσαῖο Δρομίσκο, τὸ **Δ2**, προσιτὸ ἀπὸ τὴν κάθοδο **ΓΔ**, τὸ **Ε1** προσβάσιμο ἀπὸ τὸν Ἐπάνω Δρομίσκο, τὰ **Ζ1** καὶ **Ζ2** βλέποντα πρὸς τὸ πέρασμα **ΤΖ**, καὶ τὸ **Θ7** ποὺ ἐπικοινωνοῦσε μὲ τὴν κάθοδο **ΖΘ**. Ψηλότερα στὴν πλαγιά, στὴν Οἰκία **Γ**, τὸ δωμάτιο **Γ3**, τὸ ὁποῖο εἶχαν καλύψει βαριὲς ἑλληνιστικὲς ἐπιχώσεις καὶ κατασκευές, ἀποδείχτηκε ὅτι ἦταν μαγειρεῖο, μὲ στρῶμα τέφρας καὶ μαγειρικὰ σκεύη στὸ δάπεδο.

Οἱ χῶροι ποὺ εἶχαν μείνει ἀνέπαφοι, ὅπως ἡ ἐπίχωση τοῦ δωματίου **Β1**, τὰ στρώματα δαπέδου στὸ **Γ3**, στὶς Οἰκίες **Ζ** καὶ **Κ** καὶ διάφορα ἄλλα σημεῖα, ἀπέδωσαν ἀρκετὴ κεραμεικὴ καὶ ἄλλα στοιχεῖα ὥστε νὰ δείξουν ὅτι μερικὰ κτίρια εἶχαν ὑποστεῖ ἀνεπανόρθωτες ζημίες ἀπὸ τὸν σεισμὸ ποὺ ἄφησε τὰ ἴχνη του παντοῦ στὶς Μυκῆνες, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν πυρκαγιὰ ποὺ ἀποτέφρωσε τὴν Οἰκία Τσούντα. Γενικὰ ὅμως δὲν καταστράφηκαν ἀπότομα ἀλλὰ ἐγκαταλείφθηκαν καὶ ἀφέθηκαν νὰ καταρρεύσουν.

Στὸ νότιο ἄκρο τῆς συνοικίας, ὅπου τὸ κυκλώπειο τεῖχος στρέφει πρὸς Α. ἀκολουθώντας τὸν σχηματισμὸ τοῦ βράχου ἐπάνω ἀπὸ τὸν Χάβο, τὰ κτίρια προσαρμόστηκαν στὴ γραμμὴ τῆς ὀχυρώσεως. Ὡς ἐκ τούτου, ὁ προσανατολισμός τους διαφέρει κάπως ἀπὸ τὰ ἄλλα καὶ ἐπιπλέον οἱ κατόψεις τους εἶναι λιγότερο κανονικὲς καὶ τὰ λιθόχτιστα τοιχόβαθρά τους λεπτότερα. Ἡ κεραμεική τους, στὴν ὁποία ἀνήκει καὶ ἕνας κρατηρίσκος μὲ εἰκονιστικὴ διακόσμηση ἀπὸ ἕνα τετράποδο συνδυασμένο μὲ μία ἀντρικὴ μορφὴ καὶ πουλιά, χρονολογεῖ τὴν κατασκευή τους μετὰ τὸ τέλος τοῦ ΥΕ ΙΙΙΒ, δηλαδὴ σὲ μία μεταγενέστερη περίοδο ἀπὸ τὰ προηγούμενα. Τὰ κτίρια δὲν φέρουν δείγματα πυρκαγιᾶς ἢ κατεδαφίσεως, ἐκτὸς ἀπὸ ἑλληνιστικὲς προσθῆκες καὶ ἐπεμβάσεις καὶ ἀπὸ τὴν ἔκθεσή τους στοὺς καιροὺς ἔπειτα ἀπὸ τὴν παλαιὰ ἀνασκαφή.

Τοῦτο ἰσχύει ἐπίσης γιὰ τὰ κτίσματα ποὺ ἐξακολούθησαν νὰ χρησιμοποιοῦνται κατὰ τὸ ΥΕ ΙΙΙΓ, ὅπως τὰ προαναφερθέντα σπίτια, καθὼς καὶ τρία δωμάτια ποὺ χτίστηκαν στὸ βόρειο ἄκρο ἐπάνω στὰ κατάλοιπα τῆς Οἰκίας **Α**. Ἀλλοῦ τὰ ἑλληνιστικὰ κτίσματα προξένησαν μεγάλες ζημίες στὰ κτίρια ἐπάνω στὰ ὁποῖα ἱδρύθηκαν, ὅπως στὰ κτίρια **Γ**, **Ι** καὶ **Κ**. Ἐπιπλέον ἡ κατάσταση διατηρήσεως μερικῶν ἀκόμη κτιρίων ὑποδηλώνει ὅτι καὶ ἐκεῖ ἔγιναν ἐπεμβάσεις στοὺς ἑλληνιστικοὺς χρόνους, ἡ ἀνασκαφὴ Τσούντα ὅμως ἐξάλειψε τὰ ἴχνη τους.

Ὅλα αὐτὰ εἶχαν βεβαίως καλυφθεῖ ἀπὸ συμπαγεῖς ἐπιχώσεις, δημιουργημένες ἀπὸ τὴν κατάρρευση τῶν πλινθοχτίστων τμημάτων τῶν κτιρίων καὶ ἐνισχυμένες ἀπὸ τὶς βροχὲς ποὺ παρέσυραν χώματα πρὸς τὴν κατωφέρεια, τὰ ὁποῖα σταματοῦσαν στὸ κυκλώπειο τεῖχος καὶ σωρεύονταν ἐπὶ χιλιετίες. Ὁ Steffen ἀποτυπώνοντας τὴν κατάσταση μετὰ τὶς ἀνασκαφὲς τοῦ Schliemann (πίν. 2) εἶδε ἐλάχιστα καὶ ἀβέβαια ἴχνη νὰ ἐξέχουν ἀπὸ τὰ χώματα αὐτὰ ὑπὸ μορφὴ λίθων σκορπισμένων ἢ κατὰ σειρά, τὰ ὁποῖα ἐθεώρησε ἀρχαῖα θεμέλια (antike Grundmauern), ἐρείπια μεταγενεστέρων κτιρίων (Trümmer späterer Bauten), ἕνα ἀρχαῖο ὑδραγωγεῖο (Antike Wasserleitung), καθὼς καὶ δύο τμήματα τοίχων ποὺ συναντῶνται κατ᾽ ὀρθὴ γωνία κοντὰ σὲ ὑψόμετρο 244,4 μ. ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τῆς θαλάσσης στὸ σχέδιό του. Σημειώνει ἐπίσης στὴ στροφὴ τοῦ τείχους ἀπὸ Β.-Ν. σὲ Α.-Δ. μία ἀνασκαφικὴ τάφρο (Ausgrabung), προφανῶς μία ἀπὸ τὶς δοκιμαστικὲς τάφρους ποὺ ἔσκαψε τὸ 1874 ὁ Schliemann σὲ διάφορα σημεῖα τῆς ἀκροπόλεως, ποὺ ἔχει κατεύθυνση

ἀπὸ τὸ τεῖχος πρὸς ΒΔ. Λαμβανομένης ὑπ' ὄψη τῆς διαφορᾶς τῶν κλιμάκων ὑπὸ τὶς ὁποῖες σχεδιάστηκαν ὁ ἄτλας τοῦ Steffen καὶ ἡ πρόσφατη ἀποτύπωση τοῦ χώρου, καθὼς καὶ ἡ ἐξέλιξη τῶν μεθόδων μετρήσεως ὡς πρὸς τὸν βαθμὸ ἀκριβείας τους, ἡ παραβολὴ τοῦ παλαιοῦ σχεδίου πρὸς τὸ σημερινὸ ὑποδηλώνει ὅτι ὁ γωνιακὸς τοῖχος στὸ ὑψόμετρο 244,4 ἀντιστοιχεῖ ἴσως πρὸς τὸν βόρειο καὶ τὸν ἀνατολικὸ τοῖχο τοῦ δωματίου **Α6**, καὶ ἡ ἀνασκαφικὴ τάφρος πρὸς τὰ δωμάτια **Λ3α**, **Λ3β** καὶ **Κ4**.

Αὐτὴ τὴν κατάσταση εὑρῆκε προφανῶς ὁ Τσούντας ὅταν ἀνέσκαψε τὴν περιοχή, στὴν ὁποίαν ἄφησε πολὺ λίγα σημεῖα ἄθικτα, συνήθως ἐκεῖ ὅπου διευκολυνόταν ἡ ἀποκομιδὴ τῶν χωμάτων τῆς ἀνασκαφῆς του, καθὼς καὶ σὲ περιορισμένα τμήματα μερικῶν ἀπὸ τοὺς χώρους ποὺ εἶχε ἀποκαλύψει, τὰ ὁποῖα, καθὼς φαίνεται, διέφυγαν τὴν προσοχὴ τῶν συνεργείων του. Ἡ παλαιότερη ἐμπειρία ὅμως ἀπὸ ἄλλα σημεῖα τῆς ἀκροπόλεως τὰ ὁποῖα εἶχε σκάψει ὁ Τσούντας μὲ τὶς μεθόδους καὶ τὶς ἀπαιτήσεις τῆς ἐποχῆς του μᾶς ὁδήγησε στὸ νὰ ἐξετάσουμε σκαφικὰ καὶ τὰ οἰκοδομήματα αὐτά. Ἔτσι ἐκρίθηκε σκόπιμο νὰ ἐρευνηθεῖ ὁλόκληρη ἡ συνοικία, μὲ ἰδιαίτερη προσοχὴ στὰ τμήματά της ποὺ δὲν εἶχαν σκαφεῖ, μὲ τὴ βεβαιότητα ὅτι οἱ νέες ἀναζητήσεις θὰ ἀποκάλυπταν ἀρκετὰ στοιχεῖα τους. Καὶ πραγματικὰ διαπιστώθηκε ὅτι εἶχαν μείνει ἀνερεύνητα τὸ βόρειο τμῆμα τῶν ἀνδήρων **Ι** καὶ **ΙΙ** στὸ βόρειο ἄκρο τῆς συνοικίας καὶ τὰ γειτονικά τους δωμάτια **Α1** καὶ **Α7**, τὰ δωμάτια **Β1** καὶ **Γ3**, τὸ μέρος τοῦ δωματίου **Α6** κοντὰ στὴ θύρα του πρὸς τὴν κλίμακα **ΑΒ**, τὸ κατηφορικὸ σκέλος τῆς καθόδου τοῦ Μεσαίου Δρομίσκου πρὸς τὸ τεῖχος, ἡ περιοχὴ τῆς κλίμακος **ΒΖ**, τὸ πέρασμα **ΤΖ** καὶ τὸ ἐπάνω μέρος τοῦ ἀγωγοῦ **ΘΚ**. Ἐπίσης, εἶχαν μείνει ἀκαθάριστες λωρίδες στὸ χαμηλὸ λιθολόγημα τοῦ δωματίου **Β3**, ἕνα τμῆμα τοῦ δαπέδου τοῦ **Β4**, καθὼς καὶ ἡ βορειοδυτικὴ γωνία τοῦ **Β5**, ἡ νοτιοδυτικὴ γωνία τοῦ **Γ2**, ὁ ἀγωγὸς καὶ ἡ κάθοδος **ΓΔ**, μερικὰ σημεῖα τῆς κλίμακος **ΖΘ**, ὁ ἀγωγὸς τοῦ Ἐπάνω Δρομίσκου στὸ μεγαλύτερο μέρος τῆς διαδρομῆς του, οἱ ἐπιχώσεις κατὰ μῆκος τῶν τοίχων καὶ λείψανα δαπέδου τοῦ δωματίου **Ζ2**, τὸ διατηρηθὲν δάπεδο καὶ ἡ ὑποδομή του στὸ **Θ7**, μία ἀδιατάρακτη ἐπίχωση σὲ τμῆμα τοῦ **Θ3**, καὶ ἄλλα διάσπαρτα σημεῖα ποὺ διατήρησαν ἴχνη ἐπιχώσεων ἢ ὑποδομῶν δαπέδων.

Στὰ ἄνδηρα **Ι** καὶ **ΙΙ** καὶ τὰ δωμάτια **Α1** καὶ **Α7**, στὸ ἄσκαπτο τμῆμα τοῦ **Α6**, στὰ δωμάτια **Β1** καὶ **Γ3**, στὸν ἀγωγὸ καὶ τὴν κάθοδο **ΓΔ**, στὴν κάθοδο πρὸς τὸ τεῖχος τοῦ Μεσαίου Δρομίσκου καὶ τὸ πέρασμα **ΤΖ** εἶχαν διατηρηθεῖ ἐπιχώσεις ἀρκετοῦ πάχους ὥστε νὰ μποροῦν νὰ παρατηρηθοῦν διαδοχικὰ στρώματα. Στὰ ἄλλα σημεῖα τὰ κατάλοιπα ἦσαν πολὺ πιὸ ἰσχνά, ἔτσι ὥστε οἱ σχετικὲς παρατηρήσεις νὰ ἀφοροῦν αὐτὰ καὶ μόνο χωρὶς γενικότερη ἰσχὺ καὶ σημασία.

Γιὰ τὴ μελέτη τοῦ χώρου πρωτεύουσα σημασία ἔχει βέβαια, ὅπως παντοῦ ἀλλοῦ, ἡ κεραμεική, ποὺ ἀποτελεῖ καὶ τὸν κύριο ὄγκο τῶν εὑρημάτων. Ἐδῶ ὅμως πρέπει νὰ τονιστεῖ ὅτι χάρη στὶς παλαιότερες ἀνασκαφές, ὁ ὄγκος αὐτὸς εἶναι σημαντικὰ περιορισμένος. Εἶναι καὶ θὰ παραμείνει ἄγνωστο τί εὑρῆκε ὁ Τσούντας, ὁ ὁποῖος ὄχι μόνο δὲν ἀναφέρει τίποτε σχετικὸ ἀλλὰ δὲν συνεκέντρωσε οὔτε ἐφύλαξε τὰ εὑρήματά του. Ἡ ἔκταση τῶν ἐρευνῶν του εἶναι τέτοια ὥστε νὰ εἶναι βέβαιο ὅτι τὸ ὑλικὸ ποὺ ἀπέμεινε, αὐτὸ δηλαδὴ ποὺ εὑρέθηκε κατὰ τὶς μεταγενέστερες ἀνασκαφές, ἀποτελεῖ ἕνα μικρὸ μέρος τοῦ συνόλου. Ὅπως ὅμως καὶ στὴν ὑπόλοιπη ἀκρόπολη, ἡ προσεκτικὴ ἔρευνα ὅλων αὐτῶν τῶν σημείων καὶ ἡ μελέτη τῶν ἀρχιτεκτονικῶν καταλοίπων ἀποκάλυψαν ἀρκετὰ μορφο-

λογικὰ καὶ χρονολογικὰ στοιχεῖα, ὥστε νὰ κερδηθεῖ μία σχετικὰ σαφὴς εἰκόνα τοῦ χώρου καὶ τῆς ἱστορίας του.

Τὸ ὑλικὸ ποὺ ἔχουμε καὶ ποὺ δημοσιεύεται ἐδῶ ἀποτελεῖ τὸ σύνολο τῶν εὑρημάτων, κεραμεικῶν καὶ ἄλλων, ποὺ ἐκρίθηκαν ἀναγνωρίσιμα καὶ κατάλληλα γιὰ μελέτη. Ὅ,τι δὲν παρεῖχε συγκεκριμένες καὶ ἀσφαλεῖς πληροφορίες δὲν ἐκρατήθηκε, δὲν περιγράφεται καὶ δὲν ἀπεικονίζεται.

Τέλος, πρέπει νὰ σημειωθεῖ ὅτι ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς ἄλλους τόμους τοῦ προγράμματος, δημοσιευμένους (ΒΔ. Συνοικία, Ἐργαστήριο) ἢ πρὸς συγγραφὴ καὶ δημοσίευση (Οἰκία στὶς Πλάκες, Σύμπλεγμα Οἰκίας Μ, Οἰκία τῶν Κιόνων καὶ τῶν Καλλιτεχνῶν, Οἰκία καὶ ἐπιχώσεις τοῦ Ἑλληνιστικοῦ Πύργου καὶ τὸ Θρησκευτικὸ Κέντρο), ἡ παροῦσα δημοσίευση τῆς ΝΔ. Συνοικίας ἐξετάζει ἕνα μέρος τῆς ἀκροπόλεως ποὺ δὲν περιλαμβάνει ἕνα περιορισμένο καὶ εὐδιάκριτο οἰκοδομικὸ σύμπλεγμα μὲ σαφὴ εἰδικὸ προορισμό. Πραγματεύεται μία ὁλόκληρη ἐκτεταμένη συνοικία, τῆς ὁποίας τὰ οἰκοδομήματα χτίστηκαν μὲν μετὰ τὸ δυτικὸ τεῖχος, ἄρα ἔχουν λίγο-πολὺ ἕνα σαφὴ terminum post quem, δὲν ἔχουν ὅμως ὅλα ἀναμφισβήτητα τὴν ἴδια ἀποστολὴ καὶ τὶς ἴδιες περιπέτειες. Ἡ παλαιότερη ἀνασκαφὴ ἐξαφάνισε πολλὰ ἀπὸ τὰ γνωρίσματα ποὺ θὰ ἐπέτρεπαν νὰ ἐκτιμηθεῖ ἡ ἀτομικότητα τῶν περισσοτέρων κτισμάτων τῆς συνοικίας. Ὅ,τι ἀπέμεινε δὲν ἐπιτρέπει παρὰ ὑποθέσεις, εὔλογες ἢ μή, καὶ πολὺ λίγη βεβαιότητα γιὰ τὴ χρήση, τὴν ἐνδεχόμενη ἰδιαιτερότητα καὶ τὴν ἐξέλιξη τῶν περισσοτέρων κτιρίων ποὺ τὴν ἀποτελοῦν, ποὺ σώθηκαν σὲ διάφορους βαθμοὺς διατηρήσεως καὶ ποὺ δημοσιεύονται. Οἱ δυσκολίες τῆς πλήρους παρουσιάσεως τοῦ τμήματος αὐτοῦ τῆς ἀκροπόλεως εἶναι σοβαρές, συγχρόνως ὅμως καθιστοῦν τὴν προσπάθεια τῆς δημοσιεύσεώς της μία ἰσχυρὴ ὅσο καὶ ἐνδιαφέρουσα πρόκληση. Ἀλλὰ ὅσο καὶ ἂν εἶναι ἐρειπωμένη καὶ ἐλλιπῶς διατηρημένη, ἡ συνοικία δίνει ζωηρὴ τὴν εἰκόνα μιᾶς πυκνοκατοικημένης ζωντανῆς γειτονιᾶς, χτισμένης προφανῶς ἐπὶ τῇ βάσει ἑνὸς σχεδίου ποὺ εἶχε προβλέψει τὴν ἄνετη ἐπικοινωνία τῶν στοιχείων ποὺ τὴν ἀποτελοῦσαν. Πρέπει νὰ χτίστηκε ὅλη μαζὶ κατὰ τὴν περίοδο τῆς μεγάλης ἀκμῆς τῶν Μυκηνῶν καὶ ἀκολούθησε τὶς περιπέτειες τῆς ἀκροπόλεως, σφύζοντας ἀπὸ ζωὴ καὶ δραστηριότητα ὅσο καὶ ἐκείνη, ἕως τὴ στιγμὴ τῆς γενικευμένης καταστροφῆς, τὴν ὁποίαν διαδέχτηκε ἡ συρρίκνωση, ἡ ἐγκατάλειψη, ἀλλὰ καὶ ἡ σποραδικὴ ἀνοικοδόμηση σὲ ὁπωσδήποτε περιορισμένη κλίμακα. Ἡ μελέτη καὶ ἀνάλυση τῶν δεδομένων ποὺ ἀκολουθεῖ εἶναι προσπάθεια ἀνασύστασης καὶ προβολῆς τοῦ βίου καὶ τῶν τυχῶν της ὅσο τὸ ἐπιτρέπουν τὰ στοιχεῖα ποὺ ἐπιβίωσαν μέχρι τῶν ἡμερῶν μας.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ - ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΟ

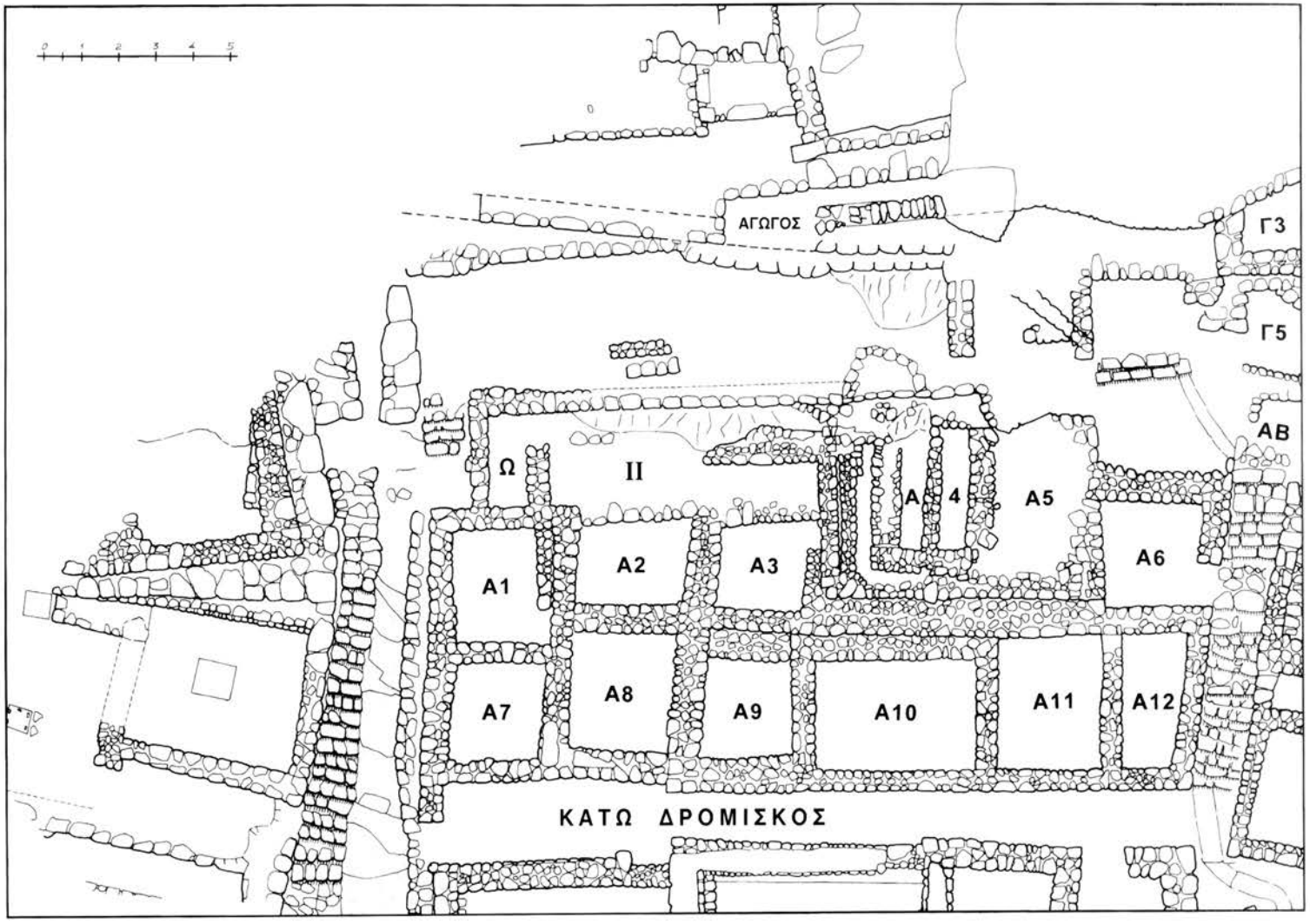
ΤΑ ΚΤΙΡΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΑΓΩΓΟΣ ΠΡΟΣ Α. ΤΟΥ ΔΩΜΑΤΙΟΥ **Α4**

Στὸ ΒΑ. ἄκρο τοῦ ἀνασκαμμένου χώρου, ἀμέσως πρὸς Ν. τῆς στροφῆς τῆς πομπικῆς ὁδοῦ, ἔγινε τὸ 1988 μία στρωματογραφικὴ τομὴ ἐκτάσεως 2,90×2,70 μ. ποὺ εἶχε ὅριο πρὸς Β. τὴν πομπικὴ ὁδό, πρὸς Α. ἕναν μυκηναϊκὸ τοῖχο πάχους 0,85 μ. ποὺ σχηματίζει ἀγκώνα καὶ ἀποτελεῖ συνέχεια τοῦ δυτικοῦ ἀναλημματικοῦ τοίχου τῆς πομπικῆς ὁδοῦ, καὶ πρὸς Δ. ἕνα ἑλληνιστικὸ ἀνάλημμα ποὺ ἔκοψε ἐν μέρει ἀλλὰ καὶ συγκράτησε τμῆμα ἑνὸς προγενέστερου μυκηναϊκοῦ, τὸ ὁποῖο στήριζε ἕνα ἄνδηρο ψηλότερο καὶ παράλληλο πρὸς τὴ σειρὰ τῶν δωματίων **Α** χαμηλότερα (βλ. σχέδιο 2). Κάτω ἀπὸ τὰ ἐπιφανειακὰ μαῦρα χώματα πάχους 0,40-0,50 μ., τὰ ὁποῖα εἶχαν διαπεράσει καὶ χαλαρώσει οἱ ρίζες τῆς χαμηλῆς φυτείας τῆς περιοχῆς, φάνηκε ἕνα στρῶμα πάχους περίπου 0,60 μ. ἀπὸ σκοῦρο χῶμα ἀνάμικτο μὲ πέτρες διαφόρων μεγεθῶν, προφανῶς τὸ στρῶμα τῆς ἀρχαίας ἐπιφάνειας, ἀκολουθούμενο ἀπὸ μία πυκνὴ στρώση μικρῶν πετρῶν καὶ χαλικιῶν, συσσωρευμένων σὲ πάχος 0,30 μ. Ἡ διάταξη καὶ σύσταση τῶν δύο στρωμάτων αὐτῶν ὑποδηλώνει ὅτι σχηματίστηκαν ἀπὸ χώματα ποὺ κύλισαν ἐκεῖ κατὰ καιροὺς ἀπὸ σημεῖα ψηλότερα στὴν πλαγιὰ τοῦ λόφου, πράγμα ποὺ ἐξηγεῖ τὴ συσσώρευση τῶν – βαρυτέρων καὶ ταχύτερα κυλιομένων – πετρῶν σὲ στάθμη βαθύτερη ἀπὸ τὸ ἐλαφρότερο καὶ χαλαρότερο χῶμα. Τὰ στρώματα αὐτὰ παρουσίαζαν ἔντονη κλίση ἀπὸ Α. πρὸς Δ., ἀπὸ τὸν ἀνήφορο δηλαδὴ πρὸς τὸν κατήφορο, μία ἐπιπλέον ἔνδειξη ὅτι σχηματίστηκαν ἀπὸ κατολισθήσεις.

Ὅμοια, ἀλλὰ ἐλαφρότερη κλίση παρουσίαζε καὶ τὸ ἑπόμενο φανερὰ καθαρότερο καὶ πιὸ ἀνοικτόχρωμο στρῶμα πάχους περίπου 0,40 μ. ποὺ περιεῖχε ἀρκετὲς πέτρες καὶ πατοῦσε ἐπάνω σὲ μία ἀπολύτως ὁριζόντια, καθαρὴ στρώση ἀπὸ ξανθὸ πατημένο χῶμα ἀνάμικτο μὲ μπελίτσα, εἶδος ὑπόλευκου ἀργιλοχώματος ποὺ σχημάτιζε στεγανοποιητικὴ στρώση ἀποτελεσματικότερη ἀπὸ τὴ συνήθως χρησιμοποιούμενη πλέσια. Ἡ στρώση αὐτή, λίγο χαμηλότερη ἀπὸ τὴ στάθμη τοῦ δαπέδου τῆς πομπικῆς ὁδοῦ στὴ στροφή της, ἀποτελοῦσε καὶ αὐτὴ τὸ δάπεδο ἑνὸς ἀνδήρου τοῦ ὁποίου ἡ κατεύθυνση καὶ ἡ ἔκταση πρὸς Ν. μένει νὰ ἐξακριβωθεῖ. Πρὸς Β. σταματᾶ στὸ σημεῖο ποὺ συναντᾶ τὴν πομπικὴ ὁδό.

Ἀπὸ τὶς ἐπικλινεῖς στρώσεις ἐπάνω ἀπὸ τὸ δάπεδο αὐτὸ συγκεντρώθηκαν 3.234 ὄστρακα καὶ διάφορα μικρὰ εὑρήματα ἑλληνιστικά (περισσότερα στὰ ψηλότερα στρώματα, λιγότερα, ἀλλὰ ὑπαρκτὰ στὰ χαμηλότερα), λίγα ἀρχαϊκὰ καὶ πολλὰ μυκηναϊκά (ΥΕ ΙΙ-ΥΕ ΙΙΙΓ) ἀραιότερα στὴν κορυφὴ καὶ πυκνὰ στὸ βάθος. Ἀπὸ τὰ ἀνάμικτα αὐτὰ τυχαίου συσχετισμοῦ ἀντικείμενα ἄξια μνείας εἶναι τὰ ἑξῆς:

Σχέδιο 2. Συγκρότημα ***Α****.*

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Μυκηναϊκά: Ένα ΥΕ ΙΙ όστρακο μὲ σπογγωτὴ διακόσμηση. – Κύλικες μὲ βάσεις ἐπίπεδες ἢ μὲ κεντρικὴ κοιλότητα. – Λεκανίδια. – Βάσεις κυπέλλων. – Τμῆμα μικροῦ ψευδοστόμου. – Ὄστρακα σκύφων διακοσμημένα στὴ γάστρα μὲ σπεῖρες, στῆλες ἀμειβόντων, λοξὲς καὶ ὄρθιες πορφύρες, περίστικτους ρόδακες, τόξα ἀνηρτημένα ἀπὸ ταινία, ὁμόκεντρα ἡμικύκλια, στήλη δικτυωτῶν ροδάκων, στικτὰ χείλη καὶ περίστικτο σταυρό. – Τμῆμα εἰδωλίου τύπου Τ. – Ἐπίσης, στὸ ἀνώτατο στρῶμα, γλωσσοειδὴς φολίδα θώρακος ἀπὸ λεπτὸ φύλλο χαλκοῦ σὲ δύο συνανήκοντα κομμάτια, σπασμένη στὴν κορυφὴ ὅπου διατηρεῖται μικρὴ ὀπή, ὅμοια μὲ ἄλλη ΥΕ ΙΙΙΓ ἀπὸ τὴν περιοχὴ τοῦ Θρησκευτικοῦ Κέντρου τῶν Μυκηνῶν (πίν. 3α)[12].

Ἀρχαϊκά: Δύο τμήματα ἀρχαϊκοῦ σκύφου. – Κομμάτια ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τὸν ὦμο πίθου μὲ ἐνσφράγιστη διακόσμηση σὲ ζώνη πλαισιωμένη ἀπὸ ἔκτυπες ταινίες: σφίγγες ἀντιμέτωπες κατὰ ζεύγη ποὺ ἔχουν λαγοὺς μεταξύ τους καὶ ἐναλλάσσονται μὲ ταύρους πρὸς τὰ δεξιά (πίν. 3γ)[13]. – Μικρότατο ὄστρακο μελανόμορφου ἀγγείου. – Χάλκινη περόνη ἀκέραιη, μὲ λίγο κυρτωμένο τὸ στέλεχος (πίν. 3β). Ἡ κεφαλή της ἔχει τὴ μορφὴ τριῶν ὑπερκειμένων δίσκων, ἀπὸ τὸν ἀνώτερο τῶν ὁποίων ἐξέχει ἡ κορυφὴ τοῦ στελέχους κατὰ 0,5 ἑκ. Ὁ ἀνώτερος δίσκος, πλατύτερος ἀπὸ τοὺς ἄλλους (διάμ. 1,8 ἑκ., πάχ. 0,5 ἑκ.), εἶναι ἀπολύτως ἐπίπεδος καὶ ἔχει στὴν περίμετρο τρία λεπτὰ ὁριζόντια χαράγματα. Οἱ ἄλλοι δύο, μικρότεροι (διάμ. 1,5 καὶ 1,2 ἑκ., πάχ. 0,6 καὶ 0,5 ἑκ. ἀντίστοιχα), ἔχουν πυκνὰ ραβδωμένες καμπύλες περιμέτρους. Μῆκ. 14 ἑκ.[14]

Ἑλληνιστικά: Πολλὰ μελαμβαφῆ ὄστρακα, ἑνὰ δύο ραβδωτά, μικρὸ χειροποίητο ἡμισφαιρικὸ ἀγγεῖο, κυάθια καὶ ληκύθια, δύο πήλινα πηνία, εἰδώλιο κακοπλασμένο, ἀποκολλημένο κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἀπὸ ἀγγεῖο, ἀρκετὰ κεραμίδια. – Κωνικὴ ἀγνύθα. – Μέρος τοῦ χείλους καὶ τοῦ λεπτότατου τοιχώματος (πάχ. μικρότερου ἀπὸ 0,1 ἑκ.) ὑάλινου ἀγγείου. Μέγ. σωζ. διάστ. (χορδὴ τοῦ τόξου τοῦ χείλους) 2,1 ἑκ. – Ἀκέφαλο σιδερένιο καρφὶ τετράγωνης διατομῆς ποὺ καταλήγει σὲ αἰχμή, παραμορφωμένο ἀπὸ τὴν ὀξείδωση. Σωζ. μῆκ. 8,8 ἑκ., πλάτ. πλευρᾶς 0,6-0,7 ἑκ. – Ἔλασμα χαλκοῦ πάχ. 0,1 ἑκ., κατακερματισμένο σὲ περίπου 70 κομμάτια, διαστ. ἀπὸ 0,6×0,8 ἑκ. ἕως 2,2×3,7 ἑκ., πιθανότατα ἀπὸ κάτοπτρο. – Λεπτὸ χάλκινο δισκάριο πάχ. 0,1-0,2 ἑκ., ἀκέραιο, πολὺ κατιωμένο, διαμ. 4,3 ἑκ. Στὸ κέντρο του μικρὴ στρογγυλὴ ὀπὴ διαμ. 0,3 ἑκ., προφανῶς γιὰ τὴ στερέωσή του σὲ κάποια ἐπιφάνεια. Ἀδιακόσμητο.

Ἄδηλης χρονολογίας: Μικρὴ ἐλλιπὴς σφύρα ἀπὸ πράσινη πέτρα. – Τέσσερις ἀχιβάδες.

Τὸ ἄνδηρο κάτω ἀπὸ τὶς ἐπιχώσεις αὐτὲς ἦταν χτισμένο μὲ τὸν συνηθισμένο τρόπο τῶν κατασκευῶν αὐτῶν στὶς Μυκῆνες: ἕνα πυκνὸ λιθολόγημα ἀνακατεμένο μὲ χῶμα, ὥστε νὰ

12. H. W. Catling, *AA* 1970, 441 κέ., εἰκ. 1, τοῦ ἰδίου, "Panzer", *Archaeologica Homerica* τόμ. 1, Ε 1, σ. Ε 88, εἰκ. 16a.

13. Βλ. Feytmans, Les pithoi à reliefs de l'île de Rhodes, *BCH* 1950, 135 κέ., J. Schäfer, *Studien zu den griechischen Reliefpithoi des 8-6 Jahrhunderts aus Kreta, Rhodos, Tenos und Böotien* (Kallmünz 1957), N. Κοντολέων, Die Frühgriechische Reliefkunst, *AE* 1969, 215 κέ. (κυρίως 232-234), J. Schäfer, 92 Rollsiegel-Technik in Griechenland: Mitte 7 Jahrh. ist die Herstellung figürlicher Rollstempelreliefs in korintischen Werkstätten nachweisbar (S. Weinberg, *Hesperia* 1954, 109 κέ.). Χρονολόγηση: τέλος 7ου-ἀρχὲς 6ου αἰ. π.Χ. Ὅμοιο δεῖγμα ἀπὸ Μυκῆνες, βλ. Wace, *BSA* 45, 1950, 227 ii: "Prehistoric Cemetery Area, without context: Part of a relief band from a moulded pithos showing a winged female figure" (ἀπεικόνιση ἐν Weinberg ἔ.ἀ. 118, πίν. 26g, χρονολόγηση γ' τέταρτο 7ου αἰ. π.Χ.).

14. Jacobsthal, *Greek Pins and their connections with Europe and Asia* 21 εἰκ. 82 (Chalcedon), 83 (Furtwängler, *Olympia* IV, *Die Bronzen*) Orientalizing, 7ος αἰ. π.Χ.

μὴν ὑπάρχουν κενὰ ἀνάμεσα στὶς πέτρες καὶ ἑπομένως νὰ ἀποφεύγονται οἱ μετακινήσεις τους καὶ τὰ κατακαθίσματα τῆς ἐπιφάνειάς του, καὶ ὑποβασταζόμενο κατὰ μῆκος τῆς δυτικῆς του πλευρᾶς, δηλαδὴ πρὸς τὸν κατήφορο, ἀπὸ ἕναν ἀναλημματικὸ τοῖχο (πίν. 4α), ὁ ὁποῖος ὅμως, κυρίως χάρη στὸ ἑλληνιστικὸ ἀνάλημμα, εἶχε ὑποστεῖ ζημία καὶ εἶχε διατηρηθεῖ μόνο στοὺς κατώτατους δόμους του. Τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι ὅτι τὸ γέμισμα τοῦ ἀνδήρου εἶχε διαταραχθεῖ στὴ δυτική του πλευρὰ καὶ χυθεῖ, παρασύροντας καὶ μέρος τῶν ὑψηλοτέρων ἐπιχώσεων. Τὰ εὑρήματα ἀπὸ τὸ τμῆμα αὐτὸ ἦσαν μυκηναϊκὰ καὶ παλαιότερα, χωρὶς μεταγενέστερες προσμίξεις, ἀλλὰ καὶ χωρὶς νὰ μποροῦν νὰ θεωρηθοῦν, λόγῳ τῆς διαταράξεώς τους, ἀντιπροσωπευτικὰ τῶν χρόνων τῆς κατασκευῆς τοῦ ἀνδήρου.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Σύνολο ὀστράκων 807.
Πρώιμα 6, ἄγραπτα 199, γραπτὰ 218, ἀπροσδιόριστα 384.

Πρώιμα: ΜΕ: Ἕνα τμῆμα μινύειου ἀγγείου. – Πέντε ὄστρακα ἀπὸ ἀμαυρόχρωμα ἀγγεῖα, τὸ ἕνα ἀπὸ ἀγγεῖο μὲ τοίχωμα πάχ. 0,6 ἑκ., ἄλλο διακοσμημένο μὲ πλατιὲς λοξὲς γραμμές, δύο μὲ ταινίες καὶ λοξὲς γραμμὲς καὶ ἕνα ἀκόμη μὲ πλαισιωμένη κατακόρυφη στήλη τεθλασμένης.
Ἄγραπτα: Ἐννέα τροπιδωτὰ καὶ τρία κυρτόπλευρα χείλη, τρεῖς ταινιωτὲς λαβές, ὀγδόντα τέσσερα τμήματα γάστρας, ὀκτὼ στελέχη μὲ τμῆμα τῆς γάστρας, ἐννέα στελέχη μὲ μέρος τῆς βάσης, εἴκοσι ἕξι βάσεις μὲ κεντρικὴ κοιλότητα καὶ πέντε ἐπίπεδες, ὅλα ἀπὸ κύλικες. – Δώδεκα τμήματα γάστρας καὶ δύο λαβὲς λεκανιδίων. – Δύο κυρτόπλευρα καὶ ἕξι περίκυρτα χείλη, ἕνα ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ τμῆμα λαβῆς, πέντε κατακόρυφες κυλινδρικὲς λαβές, μία λαβὴ μὲ μέρος τοῦ τοιχώματος, τρία τμήματα τοιχωμάτων μαυρισμένα ἀπὸ τὴ φωτιά, δύο ἐπίπεδες βάσεις καὶ δύο πόδια χυτροπόδων καὶ ἄλλων ἐν γένει οἰκιακῶν καὶ μαγειρικῶν σκευῶν. – Τέσσερις μεγάλες κυλινδρικὲς λαβές (διαμ. ἕως 2,8 ἑκ.), μία ὁριζόντια ἀγκύλη καὶ ἑπτὰ ταινιωτὲς μεγάλων ἀγγείων, καθὼς καὶ τέσσερις ὅμοιες ἀπὸ μικρὰ ἀγγεῖα.
Γραπτά: Δύο μεγάλες ὁριζόντιες ἀγκύλες λαβὲς μὲ πινελιὲς στὴ ράχη. – Τρεῖς μεγάλες λαβές, βαμμένες στὰ περιθώρια καὶ στὴ ρίζα. – Δισκοειδὴς βάση, βαμμένη μελανή. – Τέσσερις βάσεις μικρῶν ἀγγείων. – Δύο χείλη χονδροειδῶν ἀγγείων. – Κύαθος μὲ ἐξώστροφο χεῖλος. Κάτω ἀπὸ τὴ λαβὴ καὶ ἐπάνω ἀπὸ τὴ βάση ταινίες. – Χεῖλος κυπέλλου μὲ ταινία καὶ ἰμάντες καὶ ἐξωτερικὰ τέσσερις αὐλακώσεις. Χαμηλότερα ἡ ἀρχὴ λοξῆς πινελιᾶς. – Ἐπίπεδη βάση κυπέλλου μὲ ταινία στὴν περίμετρο, ψηλότερα λεπτὰ καμπύλα στελέχη, ἐσωτερικὰ στικτὸ θέμα. – Προχοὴ γεφυρωτὴ σκυφοειδοῦς ἀγγείου, ἐλλιπής. Βαμμένα μελανὰ τὸ χεῖλος, τὸ περιθώριο καὶ ταινία ἀπὸ κάτω. – Δύο ἐξώκυρτα χείλη, βαμμένα. – Ἐξώκυρτο χεῖλος μικροῦ ἀγγείου. – Δύο περίκυρτα χείλη πρόχων. – Ἐνενήντα πέντε τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων, ἰδίως ἀπὸ πρόχους, μὲ ταινίες. – Τοίχωμα ἀγγείου, πάχ. 0,6 ἑκ., διακοσμημένο μὲ ἀντιμέτωπες καμπύλες. – Μία βάση μικροῦ ψευδοστόμου, βαμμένη στὴν περίμετρο. – Στόμιο ὁμοίου, βαμμένο στὸ χεῖλος καὶ στὴ βάση. – Τοίχωμα ὁμοίου μὲ ἰμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – Τμῆμα ὤμου ὁμοίου μὲ περίστικτο κύκλο. – Δύο τμήματα ἀπὸ τὴ γάστρα ὁλόβαφου κρατηροειδοῦς ἀγγείου, πάχ. 0,2 ἑκ. – Δύο ὅμοια ποὺ φέρουν φυτικὰ θέματα, μᾶλλον φύλλα. – *Σκύφοι*: Εἴκοσι πέντε τμήματα γάστρας μέ: σπεῖρες (7), ὀρθὴ πορφύρα (3), στήλη ἀμειβόντων (2), στήλη τεθλασμένης (2), στήλη πέντε γραμμῶν ποὺ πλαισιώνει μετόπη ὁμοκέντρων ἡμικυκλίων (1), στενὴ στήλη κυματοειδοῦς γραμμῆς (1), κάθετο πλοχμό (1), διπλὴ καμπύλη διαγραμμισμένη (1), ὁμόκεντρα ἡμικύκλια (1), ταινία μὲ τεθλασμένη (1), διάγραμμο ρόμβο (1) καὶ δυσδιάκριτο θέμα (4). – Τμήματα γάστρας ἀπὸ σαράντα τρεῖς ὁλόβαφους σκύφους, δώδεκα ἐνδόβαφους καὶ δύο ἐξώβαφους. – Δέκα λαβὲς μὲ πινελιὲς στὶς ρίζες τους, ἡ μία μὲ χαμηλὴ πλαστικὴ ἀπόφυση στὴ ρίζα. – Μία βάση ὁλόβαφη.

Εἰδώλια: Κορμὸς εἰδωλίου Φ μὲ ἔντονα πλαστικὰ στήθη, βαμμένη τὴν περίμετρο τοῦ στήθους καὶ πυκνὲς κυματοειδεῖς γραμμὲς στὴ ράχη. – Στέλεχος καὶ κοίλη βάση εἰδωλίου, διαμ. 2,4 ἑκ. Κατὰ μῆκος τοῦ στελέχους πέντε γραμμές, ἡ μία κοντύτερη ἀπὸ τὶς ἄλλες. – Κεφαλὴ εἰδωλίου μὲ κοῖλο πόλο. Βαμμένη ἡ περίμετρος τοῦ πόλου μὲ ἀνηρτημένα κροσσοπετάλια, στὸ πρόσωπο ἀσαφὴ ἴχνη βαφῆς. – Κέρατο εἰδωλίου βοοειδοῦς μὲ ταινία κατὰ μῆκος του.

Μικρὰ εὑρήματα: Μικρὸ ἀκέραιο δισκοειδὲς κωνίδιο ἀπὸ σκοῦρο φαιὸ στεατίτη, μὲ κοίλη βάση, χωρὶς περιχείλωμα. Διάμ. 2,1 ἑκ., ὕψ. 0,6 ἑκ., διάμ. τρήματος 0,3 ἑκ.

Ἡ οἰκοδόμηση τοῦ ἀνδήρου μπορεῖ νὰ προσδιοριστεῖ ἀπὸ τὴ σχέση του μὲ τὰ γύρω κτίσματα καὶ τὴν κεραμεικὴ τοῦ στρώματος τοῦ δαπέδου του σὲ συνδυασμὸ μὲ τὴν κεραμεικὴ ποὺ περιέχει τὸ λιθολόγημά του. Ἐν πρώτοις εἶναι φανερὸ ὅτι δὲν μπορεῖ νὰ ὑπῆρξε πρὶν ἀπὸ τὴν πομπικὴ ὁδό, στὴ στροφὴ τῆς ὁποίας προσκτίστηκε. Ἡ πομπικὴ ὁδὸς χρονολογήθηκε ἀπὸ τὸν ἀνασκαφέα της κάπως γενικὰ στὴν ΥΕ ΙΙΙΒ περίοδο, ποὺ καλύπτει ὁλόκληρο τὸν 13ο αἰ. π.Χ.[15], εἰδικότερα ὅμως στὸ δεύτερο μισὸ τῆς περιόδου αὐτῆς, «δηλαδὴ μετὰ τὸ 1250 π.Χ.»[16]. Ἡ χρονολόγηση ὅμως αὐτὴ θὰ πρέπει νὰ ἀνέβει στὶς ἀρχὲς τοῦ αἰῶνος αὐτοῦ[17]. Ἄρα τὸ ἄνδηρο, ποὺ πρέπει νὰ κατασκευάστηκε ἔπειτα ἢ, τὸ πολύ, περίπου συγχρόνως μὲ τὴν πομπικὴ ὁδό, πρέπει νὰ τοποθετηθεῖ ἀνάλογα. Ἡ μαρτυρία τῆς κεραμεικῆς ἀπὸ τὸ στρῶμα τοῦ δαπέδου του, μέσα δηλαδὴ ἀπὸ τὴ στρώση χώματος καὶ μπελίτσας ἐπάνω ἀπὸ τὸ γέμισμα τοῦ ἀνδήρου, εἶναι ἡ ἑξῆς:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Σύνολο ὀστράκων 1.548.
Πρώιμα 14, ἄγραπτα 319, γραπτὰ 260, ἀπροσδιόριστα 955.

Πρώιμα: Τρία ΜΕ ὄστρακα μινύειων ἀγγείων καὶ τέσσερα ἀμαυρόχρωμα. – Τοίχωμα κυπέλλου τύπου Βαφειοῦ μὲ διακόσμηση φυλλοταινίας (ΥΕ Ι). – Ὅμοιο, ἀπὸ κύπελλο τύπου Keftiu μὲ σπογγωτὴ διακόσμηση (ΥΕ ΙΙΑ). – Τρία ὄστρακα μὲ σπογγωτὴ διακόσμηση (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Τμῆμα σπογγωτοῦ τοιχώματος μεγάλου κυπέλλου (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Ὄστρακο μὲ διακόσμηση πλοκάμων χταποδιοῦ τονισμένων μὲ λευκὴ βαφή (ΥΕ ΙΙΙΑ2).
Ἄγραπτα: Δεκαοκτὼ τροπιδωτὰ καὶ δεκατρία κυρτόπλευρα χείλη, εἴκοσι ὀκτὼ λαβές, τέσσερις γάστρες, εἴκοσι ἑπτὰ γάστρες μὲ στέλεχος, τριάντα πέντε στελέχη (τὸ ἕνα πολὺ κοντό), εἴκοσι δύο βάσεις μὲ κεντρικὴ κοιλότητα καὶ ἑπτὰ ἐπίπεδες, ὅλα ἀπὸ κύλικες. – Εἴκοσι ὀκτὼ λαβὲς καὶ σαράντα τέσσερις γάστρες λεκανιδίων. – Εἴκοσι τέσσερα ἐξώστροφα, τρία κυρτόπλευρα καὶ τρία κάθετα ὀξύληκτα χείλη, ἕνα χεῖλος μὲ λαβή, τριάντα ἑπτὰ λαβές, μία λαβὴ μὲ τοίχωμα, ἑπτὰ κομμάτια τοιχωμάτων, ἕξι πόδια χυτροπόδων, ἑπτὰ βάσεις δισκοειδεῖς καὶ μία δακτυλιόσχημη ἀπὸ μαγειρικὰ καὶ οἰκιακὰ σκεύη ἀπὸ τραχεῖς πηλοὺς μὲ προσμίξεις. – Τμῆμα πινακίου. – Δύο ἐξώκυρτα χείλη ἀπὸ λεκάνες.

15. Γ. Ε. Μυλωνᾶς, *Τὸ Θρησκευτικὸν Κέντρον τῶν Μυκηνῶν* (1972) 18.

16. Γ. Ε. Μυλωνᾶς, *Πολύχρυσοι Μυκῆναι* (Ἀθῆναι 1983) 130.

17. Σ. Ε. Ἰακωβίδης, *Πρακτικὰ τοῦ Ε΄ Διεθνοῦς Συνεδρίου Πελοποννησιακῶν Σπουδῶν* Α΄ (Ἀθῆναι 1997) 150.

Γραπτά: Δεκατρεῖς λαβές, πέντε στελέχη καὶ ἕντεκα βάσεις κυλίκων ὁλόβαφες ἢ μὲ δακτυλίους. – Πέντε τμήματα κυπέλλων μὲ ὁριζόντιες ρηχὲς αὐλακώσεις καὶ σπεῖρες ἢ ἄνθη στὸ τοίχωμα. – Δύο ἐξώκυρτα χείλη μικρῶν ἀγγείων καὶ εἴκοσι ἕνα τμήματα τοιχωμάτων βαμμένα. – Δεκαεπτὰ κομμάτια πρόχων καὶ προχοειδῶν μὲ διακόσμηση ταινιῶν. – Χεῖλος καὶ λαιμὸς ἀλαβάστρου μὲ ταινίες. – Μικρὸ ἀπιόσχημο μὲ κυματοειδεῖς γραμμές. – Δεκαεννέα κομμάτια μικρῶν ἀγγείων μὲ ταινίες ἢ ἱμάντες, τρία μὲ στικτοὺς κύκλους καὶ δύο μὲ σπεῖρες. – Τμῆμα βαμμένου χείλους. – Τρία τμήματα ἀπὸ τὸν ὦμο μικρῶν ψευδοστόμων μέ: ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν (1), κροσσωτὸ κόσμημα μεταξὺ ταινιῶν (1), περίστικτα ἄνθη (1). – Τρεῖς βάσεις ψευδοστόμων βαμμένες. – *Κρατῆρες καὶ κρατηροειδή*: Ἕνα ἐξώκυρτο χεῖλος, δύο ὁλόβαφες γάστρες, τρεῖς λαβὲς μὲ βαμμένα περιθώρια καὶ ἴχνη ταινιῶν στὰ σωζόμενα τμήματα τῆς γάστρας. – Ἑπτὰ γάστρες μέ: δέσμη γραμμῶν ἐπάνω ἀπὸ ταινία (1), συστάδες ἀντιρρόπων ἀμειβόντων μεταξὺ ταινιῶν (1), γένεση συστάδος ἀπὸ πορφύρες (1), ταινία κάτω ἀπὸ πλατιὲς παράλληλες πινελιές (1), ταινία κάτω ἀπὸ καμπύλη πινελιά (1), σπείρα (1), φυλλόσχημο θέμα (1). – *Σκύφοι*: Ἕξι χείλη βαμμένα ἐξωτερικά, δύο βαμμένα στὴν ἀκμή τους καὶ ἕνα μὲ ἐξηρημένη ταινία ἐσωτερικά. – Τμήματα γάστρας μέ: ταινίες (30), ὄρθιες πορφύρες (8), σπεῖρες (7), δικτυωτοὺς ρόμβους (7), ἱμάντες (4), περίστικτους κύκλους (2), λοξὲς πορφύρες (2), ἄνθη (2), ὁμόρροπα ἄγκιστρα (1), δέσμη γραμμῶν (1), λοξὲς πινελιές (1), τρικάμπυλα τόξα καὶ ἀντιμέτωπα πέταλα (1), καμπύλες γραμμὲς ἐπάνω ἀπὸ ταινία (1), ὄρθιο στικτὸ βέλος μὲ γραμμωτὸ ἐλλειψοειδὲς περιθώριο, ἴσως ἄνθος (1), ὁμόρροπες καμπύλες (1), γραμμὲς μὲ κροσσοπετάλια ἐξωτερικά (1), κρόσσια (1), στῆλες τεθλασμένης (1), ἀμείβοντες (1), ἀντιμέτωπα κροσσοπετάλια (1), ζώνη ἀντιρρόπων πεταλίων (1), κυματοειδεῖς γραμμές (1), τριγωνικὰ καμπύλα σχήματα μὲ τετραπλὸ περιθώριο γεμάτο ἀμείβοντες (1) καὶ ἄδηλα θέματα (4). – Τμήματα γάστρας ἀπὸ τριάντα δύο ὁλόβαφους σκύφους, τρεῖς ἐξώβαφους καὶ τέσσερις ἐνδόβαφους. – Ὀκτὼ λαβές, οἱ δύο ὁλόβαφες. – Τρεῖς δακτυλιόσχημες βάσεις μὲ ταινία ἐξωτερικά.

Εἰδώλια: Κορμὸς εἰδωλίου Ψ μὲ πλαστικὴ ἀπόδοση τοῦ στήθους καὶ τῆς κόμης στὴν ὀπίσθια ὄψη. Στὶς δύο ὄψεις τοῦ κορμοῦ λοξὲς γραμμές, δακτύλιος στὴ μέση. – Κυλινδρικὸ στέλεχος εἰδωλίου μὲ δακτύλιο στὴ μέση καὶ πινελιὲς κατὰ μῆκος του. – Ὅμοιο, μὲ πέντε γραμμὲς κατὰ μῆκος του. – Πέντε κομμάτια ζωόμορφων εἰδωλίων, ἕνα κεφάλι ταύρου μὲ κύκλους μὲ στιγμὴ γιὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ δύο κέρατα εἰδωλίου βοοειδοῦς.

Μικρὸ εὕρημα: Κομμάτι κονιάματος βαμμένο ἐρυθρό.

Τὸ λιθολόγημα τοῦ ἀνδήρου ἀπέδωσε καὶ αὐτὸ ἀρκετὴ κεραμεική.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Σύνολο ὀστράκων 347.
Πρώιμα 11, ἄγραπτα 73, γραπτὰ 92, ἀπροσδιόριστα 171.

Πρώιμα: Ἕνα ἐξώστροφο χεῖλος, ἕνα μὲ ἀνάγλυφες ταινίες καὶ ἕνα τμῆμα τοιχώματος, ἀπὸ τεφρὰ μινύεια ἀγγεῖα. – Τέσσερα ὄστρακα ἀμαυρόχρωμων ἀγγείων, τὰ δύο μὲ ταινίες. – Τμῆμα κυπέλλου τύπου Βαφειοῦ μὲ φυλλοταινία (ΥΕ Ι). – Δύο ὄστρακα μὲ σπογγωτὴ διακόσμηση (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Τμῆμα γάστρας κύλικος μὲ πλοκάμιους χταποδιοῦ μὲ ἐπίθετες λευκὲς στιγμές (ΥΕ ΙΙΙΑ2).

Ἄγραπτα: Ὀκτὼ κυρτόπλευρα, πέντε τροπιδωτὰ καὶ δύο ἀδήλου σχήματος χείλη, τρεῖς γάστρες, ἕξι στελέχη μὲ γάστρα, δύο στελέχη, πέντε βάσεις μὲ κεντρικὴ κοιλότητα καὶ δύο ἐπίπεδες, ἀπὸ κύλικες. – Ἕντεκα τμήματα λεκανιδίων. – Δεκαεπτὰ τμήματα μαγειρικῶν ἀγγείων, τὰ ἐννέα μὲ ἴχνη καύσης. – Ἕνα χεῖλος, δύο τμήματα τοιχωμάτων, τέσσερις λαβὲς καὶ δύο βάσεις οἰκιακῶν σκευῶν. – Τρεῖς χυτρόποδες.

Γραπτά: Δύο ὁλόβαφα τμήματα γάστρας, δύο στελέχη, τὸ ἕνα ὁλόβαφο, τὸ ἄλλο μὲ δακτυλίους, καὶ μία βάση ἐπίπεδη βαμμένη, ἀπὸ κύλικες. – Τέσσε-

ρις λαβὲς μεγάλων ἀγγείων μὲ βαμμένη τὴ ράχη. – Δύο τμήματα κυπέλλων, τὸ ἕνα ἀπὸ τὸ χεῖλος μὲ τρεῖς ρηχὲς αὐλακώσεις ἐξωτερικά, τὸ ἄλλο μὲ ταινίες, τρεῖς λοξὲς καμπύλες γραμμὲς καὶ λεπτὸ γωνιῶδες στέλεχος πρὸς τὰ ἐπάνω. – Χεῖλος καὶ τμῆμα ὁλόβαφου λεκανοειδοῦς. Στὸ χεῖλος ἐξηρημένη ζώνη μὲ συστάδες ἀμειβόντων. – Εἴκοσι ὀκτὼ τμήματα προχοειδῶν μὲ ταινίες. – Τρεῖς λαβὲς μικρῶν ψευδοστόμων μὲ βαμμένες τὶς ράχες. – Βάση μικροῦ ψευδοστόμου βαμμένη στὴν περίμετρο. – Ἐξώστροφο χεῖλος κρατήρα, ὁλόβαφο, μὲ ἴχνη πορφύρας χαμηλότερα. – Τμῆμα γάστρας κρατήρα μὲ ἄνθος. – *Σκύφοι*: Δεκαεπτὰ ὁλόβαφα τμήματα γάστρας. – Τμήματα γάστρας μέ: ἱμάντες (8), κατακόρυφες πορφύρες (5), σπεῖρες (3), πυκνὲς κροσσωτὲς γραμμές (3), ἄνθος μὲ κροσσωτὴ περίμετρο (1), ἑλικοειδὲς ἄνθος (1), ἄνθος μὲ τριπλὴ σπειροειδὴ ἀπόληξη (1), ἀγκυλόμισχη σπείρα (1), ἀραιὸ δικτυωτό (1), λοξὴ γραμμὴ κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος (1), τρικάμπυλα τόξα συνδεδεμένα μὲ πυκνὰ ὁμόκεντρα τόξα (1), δικτυωτό (1), στήλη λοξῶν γραμμιδίων καὶ ἀνηρτημένη συμπαγὴ καμπύλη (1). – Κομμάτι σκεύους μὲ παχὺ τοίχωμα ἀπὸ λεπτὸ καθαρὸ πηλὸ μὲ στιλπνὸ κίτρινο ἀλείφωμα. Ἔχει κατακόρυφες σειρὲς ἀπὸ ἀνάγλυφες θηλὲς βαμμένες στὸ κέντρο καὶ στὴν περίμετρο καὶ πλαισιωμένες μὲ κατακόρυφο πλοχμό. Ἴσως ἀπὸ μεγάλο ἀνθρωπόμορφο εἰδώλιο.

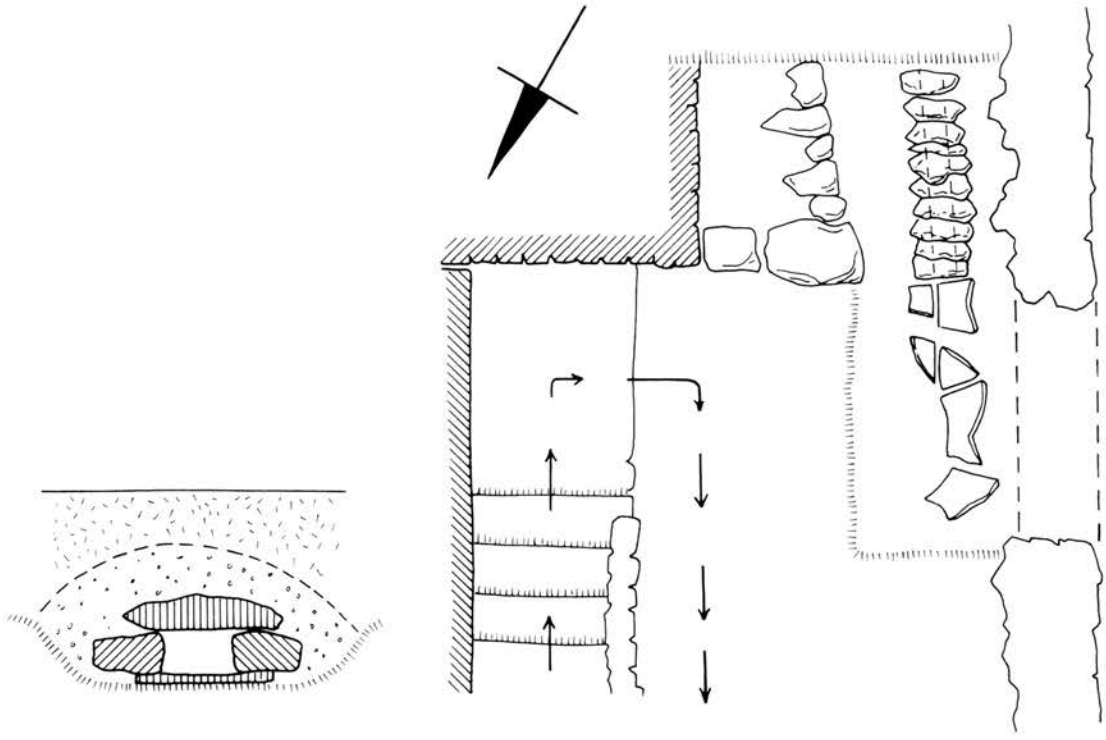
Εἰδώλια: Στρογγυλὸς πόλος εἰδωλίου. Στὴν ἀνεπαίσθητα κυρτὴ κορυφή του πυκνὸ δικτυωτό. Στὴν πλευρά του ἐγκάρσιες πινελιές. – Τμῆμα κορμοῦ καὶ στελέχους εἰδωλίου Φ. Στήθη δηλωμένα μὲ πολὺ χαμηλὲς θηλές, στὶς δύο ὄψεις τοῦ κορμοῦ πυκνὲς κυματοειδεῖς γραμμές, στὸ στέλεχος ἕξι γραμμὲς κατὰ μῆκος. Διάμ. κορμοῦ 5 ἑκ., διάμ. στελέχους 1,4 ἑκ. – Τμῆμα κεφαλῆς βοοειδοῦς ποὺ σώζει τὸ ἕνα κέρατο καὶ τὴν ἀρχὴ τοῦ ἄλλου. – Ρύγχος ὁμοίου.

Ἡ στρώση τοῦ δαπέδου, πάχους περίπου 0,30 μ., σκέπαζε τὸ λιθολόγημα τοῦ ἀνδήρου, τοῦ ὁποίου τὸ ὕψος στὴ δυτική του ὄψη, τὴν ἐξωτερική, ἐκεῖ ποὺ ἡ κλίση τοῦ βράχου εἶναι ἐντονότερη, φθάνει τὸ 1,20 μ. Στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ λιθολογήματος, ἀμέσως κάτω ἀπὸ τὸ δάπεδο, εἶχε χτιστεῖ ἀγωγός (πίν. 3δ, εἰκ. 1) μὲ κατεύθυνση Β.-Ν., μεταξὺ τοῦ ἀναλήμματος καὶ τοῦ ὁμοίου του πρὸς Α. ποὺ στηρίζει τὴν πομπικὴ ὁδό, δηλαδὴ παράλληλος πρὸς αὐτά. Μικρὸς καὶ χαμηλός, ὁ ἀγωγὸς εἶναι χτισμένος μὲ πέτρες μετρίου μεγέθους, ἀκανόνιστες, ἀλλὰ προσεκτικὰ τοποθετημένες μὲ τὴ σχετικὰ ἐπίπεδη ἐπιφάνειά τους πρὸς τὰ μέσα. Στὴ θέση τοῦ δαπέδου του εἶχε στρωθεῖ σειρὰ ἀπὸ λεπτὲς σχιστόπλακες ἀνωμάλου σχήματος καὶ πάχους ὄχι μεγαλύτερου ἀπὸ 0,02-0,03 μ., ποὺ εἶχαν διατηρηθεῖ – μαζὶ μὲ τὸ ἀποτύπωμα τῆς βορειότερης ποὺ εἶχε μείνει στὴ λάσπη στὴν ὁποία εἶχε ἀποτεθεῖ – σὲ γραμμὴ μακρύτερη ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν ἀγωγό, ὁ ὁποῖος μπορεῖ ἔτσι νὰ παρακολουθηθεῖ σὲ μῆκος 3,85 μ. Ἡ ἀρχή του εὑρίσκεται κάτω ἀπὸ τὸ ἄσκαπτο τμῆμα πρὸς Ν. Ἡ κάλυψή του ἔγινε μὲ μεγάλες, ἀρκετὰ ἀνώμαλες πέτρες ποὺ ἐξέχουν ἀπὸ τὰ πλευρικὰ τοιχώματά του. Ἐσωτερικὰ ἔχει πλάτος 0,16-0,20 μ. καὶ ὕψος 0,17-0,20 μ., εἶναι δηλαδὴ τετράγωνης διατομῆς. Ἡ κλίση του ἀπὸ Ν. πρὸς Β., 0,05 μ. στὸ σωζόμενο μῆκος του, εἶναι μηδαμινή, τὸ δάπεδό του δηλαδὴ εἶναι σχεδὸν ἐντελῶς ὁριζόντιο. Στὰ τοιχώματά του δὲν παρατηρήθηκε καμία ἰδιαίτερη μόνωση, προφανῶς χάρη στὸ στρῶμα τῆς μπελίτσας ποὺ τὸν προστάτευε. Ἡ προστασία αὐτὴ ἦταν τόσο ἀποτελεσματικὴ ὥστε ὁ ἀγωγὸς εὑρέθηκε νὰ περιέχει λίγο καθαρὸ ἀμμῶδες χῶμα ποὺ ἄφηνε κενὸ κάτω ἀπὸ τὶς καλυπτήριες πλάκες του, μέσα στὸ ὁποῖο ὑπῆρχαν λίγα, ἀρκετὰ φθαρμένα ὄστρακα.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Σύνολο ὀστράκων 192.
Ἄγραπτα 47, γραπτὰ 14, ἀπροσδιόριστα 131.

Ἄγραπτα: Ἑπτὰ τροπιδωτὰ καὶ δέκα κυρτόπλευρα χείλη, μία ταινιωτὴ λαβὴ καὶ δύο στελέχη μὲ μέρος τῆς γάστρας κυλίκων. – Εἴκοσι χείλη καὶ ἑπτὰ ταινιωτὲς λαβὲς μικρῶν ἀγγείων.
Γραπτά: Μία βάση κύλικος βαμμένη μελανή, μὲ κεντρικὴ κοιλότητα. – Ὁλόβαφη μελανὴ κυλινδρικὴ λαβὴ μικροῦ ἀγγείου. – Κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ μὲ βαμμένη ράχη καὶ μὲ τμῆμα γάστρας μὲ ταινίες. – Ἐπίπεδη βάση κυπέλλου μὲ ἴχνος δακτυλίου στὸν πυθμένα καὶ ζεῦγος πλατιῶν ταινιῶν ἐξωτερικά. – Τμῆμα τοιχώματος μικροῦ ψευδοστόμου μὲ ἀρκετὰ ἐξίτηλη διακόσμηση πέντε ἱμάντων μεταξὺ ταινιῶν. Κάτω ἀπὸ τὴ χαμηλότερη ταινία ζώνη πυκνῶν κυματοειδῶν γραμμῶν. – Τρεῖς ὁλόβαφες γάστρες, μία ἐνδόβαφη, καθὼς καὶ τρεῖς μὲ ἱμάντες, μία μὲ σπείρα καὶ μία μὲ δέσμη γραμμῶν πλάι σὲ στιγμές, ὅλα ἀπὸ σκύφους.
Εἰδώλιο: Κέρατο εἰδωλίου βοοειδοῦς μὲ λεπτὲς πινελιὲς κατὰ μῆκος του.
Μικρὸ εὕρημα: Τμῆμα λεπίδας ὀψιανοῦ. Σωζ. μῆκ. 3,1 ἑκ.

Εἰκ. 1. Ἀγωγὸς πρὸς Α. τοῦ δωματίου ***Α4****, σκαρίφημα.*

ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ **Α**

Τὸ πρῶτο ἀπὸ Β. συγκρότημα τῆς Νοτιοδυτικῆς Συνοικίας, τὸ συγκρότημα **Α**, εἶναι χτισμένο σὲ τέσσερα κλιμακωτὰ ἐπίπεδα στὴ νοτιοδυτικὴ πλευρὰ τοῦ λόφου τῆς ἀκροπόλεως (πίν. 4β). Πρὸς Β. ὁρίζεται ἀπὸ τὸ ἱερὸ **Γ** τοῦ Θρησκευτικοῦ Κέντρου καὶ ἀπὸ τὴν Οἰκία Τσούντα καὶ πρὸς Α. ἀπὸ ἕναν ἑλληνιστικὸ ἀναλημματικὸ τοῖχο, ὁ ὁποῖος, χτισμένος ἀμέσως κάτω ἀπὸ τὸν περιγραφέντα ἀγωγὸ καὶ ἀπὸ τὴ στροφὴ τῆς πομπικῆς ὁδοῦ πρὸς τὰ ἱερά, εἶχε καλύψει ἕναν παλαιότερο, μυκηναϊκό, θεμελιωμένο στὸν βράχο καὶ εἶχε χτιστεῖ σὲ γραμμὴ κάπως λοξὴ πρὸς ἐκεῖνον, ἔτσι ὥστε ἡ πρὸς Β. συνέχειά του νὰ πατήσει ἐπάνω στὴν πομπικὴ ὁδό. Πρὸς Ν. τὸ ὁρίζει ἡ κλίμακα μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ συγκροτήματος **Β**, ἡ κάθοδος **ΑΒ**, καὶ πρὸς Δ. ὁ Κάτω Δρομίσκος τῆς Νοτιοδυτικῆς Συνοικίας, ποὺ τρέχει ἀνάμεσα σὲ αὐτὸ καὶ τὴν οἰκία στὸ πόδι τοῦ Ἑλληνιστικοῦ Πύργου καὶ ποὺ συνδέει τὴν κάθοδο Τσούντα (κάθοδο **ΤΑ**) μὲ τὴν κάθοδο **ΑΒ**. Τὸ μεγαλύτερο μέρος τοῦ συγκροτήματος εἶχε ἀποκαλυφθεῖ ἀπὸ τὸν Τσούντα, ὁ ὁποῖος δὲν παρέχει καμία σχετικὴ πληροφορία.

Ἡ ἀνατολική του πλευρὰ καταλαμβάνεται ἀπὸ ἕνα πλατὺ ἰσόπεδο (ἰσόπεδο **Ι**) τοῦ ὁποίου ἡ ἐπιφάνεια εὑρίσκεται 242,43 μ. ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τῆς θαλάσσης. Ἀκολουθεῖ πρὸς τὸν κατήφορο ἕνα δεύτερο ἰσόπεδο, βραχύτερο καὶ κατὰ 2 μ. περίπου χαμηλότερο, τοῦ ὁποίου τὸ βόρειο ἄκρο καταλαμβάνεται ἀπὸ ἕνα δωμάτιο (χῶρος **ΙΙα**) καὶ τὸ νότιο ἀπὸ ἕνα σύμπλεγμα δωματίων (**Α4**) καὶ ἕνα ἄνδηρο (**Α5**). Στὸ τρίτο ἐπίπεδο εἶχε χτιστεῖ στὰ 239,40 μ. περίπου, σειρὰ τεσσάρων δωματίων, τὰ **Α1**, **Α2** καὶ **Α3**, ποὺ συμπληρώνονται ἀπὸ ἕνα ἀκόμη, προσκτισμένο στὴ νότια πλευρὰ τοῦ ἀνδήρου **Α5**, τὸ δωμάτιο **Α6**, τὸ δάπεδο τοῦ ὁποίου εὑρίσκεται 0,80 μ. ψηλότερα ἀπὸ τὰ προηγούμενα καὶ ἐπικοινωνεῖ μὲ τὸ πλατύσκαλο τῆς καθόδου **ΑΒ**. Ἡ στάθμη τῆς τέταρτης καὶ τελευταίας σειρᾶς ἕξι δωματίων, τῶν **Α7-Α12**, εἶναι 0,86 ἕως 1 μ. χαμηλότερη ἀπὸ τὴν προηγούμενη τῶν **Α1-Α3**, ἀλλὰ 1,84 μ. ἐπάνω ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τοῦ Κάτω Δρομίσκου, ποὺ ἀποτελεῖ τὸ τέρμα πρὸς τὰ κάτω τοῦ ὅλου συγκροτήματος.

Τὸ βόρειο τμῆμα τοῦ δευτέρου ἰσοπέδου καὶ τὰ δωμάτια τῶν δύο τελευταίων πρὸς τὰ κάτω ἐπιπέδων εἶχαν ἀποκαλυφθεῖ καὶ κατόπιν καταχωθεῖ ἀπὸ τὸν Τσούντα. Ἀλλὰ στὸ βορειοανατολικὸ τμῆμα τοῦ συγκροτήματος, πρὸς Ν. τοῦ ἱεροῦ **Γ** τοῦ Θρησκευτικοῦ Κέντρου καὶ τοῦ μεγάρου τῆς Οἰκίας Τσούντα εἶχε ἀφεθεῖ ἄσκαπτος ὄγκος χωμάτων μήκους Α.-Δ. 8,80 μ. καὶ μέσου πλάτους 3,50 μ. Ἡ συστηματικὴ ἀνασκαφὴ τοῦ ὄγκου αὐτοῦ ἐπέτρεψε τὴ μελέτη τῆς στρωματογραφίας τῆς περιοχῆς καὶ ἡ ἀπομάκρυνση τῶν χωμάτων ἀπὸ τὰ ἀνασκαμμένα δωμάτια τὴν ἀκριβὴ ἀποτύπωσή τους, τὴ διενέργεια λεπτομερῶν οἰκοδομικῶν παρατηρήσεων καὶ τὴν ἐξέταση ὅσων καταλοίπων εἶχαν μείνει ἄθικτα. Ὁ ἄσκαπτος ὄγκος εἶχε καλύψει, ὅπως φάνηκε, τὸ βόρειο ἄκρο τῶν δύο ὑψηλό-

τερων ἰσοπέδων, **I** καὶ **II**, καὶ τὸ βορειότερο δωμάτιο τῆς πρώτης μετὰ τὰ ἰσόπεδα σειρᾶς. Ἡ ἀνασκαφή του ἔδειξε ὅτι στὴν κορυφή του εἶχε σχηματιστεῖ ἐπίχωση καθαρὰ ἑλληνιστική, ὕψους 1,10 μ., ἡ ὁποία στὰ ἑπόμενα 0,35 μ. ἄρχισε νὰ παρουσιάζει καὶ μυκηναϊκὰ ὄστρακα. Στὸ βάθος αὐτὸ ἐμφανίστηκε κορυφὴ τοίχου παραλλήλου πρὸς τὰ ἀναλήμματα, τοῦ τοίχου **Ω**. Εἶναι χτισμένος στὴν κορυφὴ τοῦ ἀναλήμματος ποὺ χωρίζει τὸ πρῶτο, ἐπάνω, ἄνδηρο (**I**) ἀπὸ τὸ χαμηλότερο δεύτερο, τὸ **II**.

Τὸ ΑΝΔΗΡΟ **I** εἶναι ἐλεύθερο ἀπὸ κτίσματα καί, καθὼς φαίνεται, συνδέει τὴν κάθοδο Τσούντα μὲ τὴν περιοχὴ τῆς πώρινης κλίμακος πρὸς Ν. του. Ὁρίζεται πρὸς Β. ἀπὸ τὸν λίθινο τοῖχο ποὺ πλαισιώνει τὴν ἀρχὴ τοῦ ὀχετοῦ τῆς καθόδου Τσούντα καί, στὴ βορειοδυτικὴ γωνία του, ἀπὸ τὶς πέντε βαθμίδες ποὺ τὸ συνδέουν μὲ αὐτὴ τὴν κάθοδο. Πρὸς Α. ἔχει τὸ ἰσχυρὸ μυκηναϊκὸ ἀνάλημμα ποὺ σκεπάστηκε ἀπὸ τὸ μεταγενέστερο ἑλληνιστικό, πρὸς Ν. δύο τοίχους ποὺ περιέκλειναν ἕνα τετράγωνο χῶρο ἐπάνω ἀπὸ τὴν πώρινη κλίμακα καὶ πρὸς Δ. τὸ ἀνάλημμα ποὺ τὸ χώριζε ἀπὸ τὸ χαμηλότερο δεύτερο ἄνδηρο, ἐπάνω στὸ ὁποῖο πάτησε ὁ τοῖχος **Ω**. Ἡ ἐπιφάνειά του διαταράχτηκε καὶ ὑπέφερε ἀπὸ τὶς ἑλληνιστικὲς ἐπεμβάσεις καὶ ἀπὸ τὴν προηγούμενη ἀνασκαφή.

Τὰ πρῶτα 0,80 μ. τῆς ἄθικτης ἐπιχώσεως στὸ βορειοανατολικὸ ἄκρο τοῦ ἀνδήρου ἀπετελοῦντο ἀπὸ ταραγμένα χώματα. Σὲ βάθος 0,40 μ. ἀπὸ τὴν κορυφὴ φάνηκαν οἱ λίθοι ἑνὸς ἑλληνιστικοῦ τοίχου, τὸν ὁποῖο εἶχε κόψει πρὸς ΒΔ. ἡ ἀνασκαφὴ Τσούντα, μαζὶ μὲ ἄλλη μία ἀκατάστατη σειρὰ λίθων στὸ βάθος τοῦ στρώματος αὐτοῦ. Κάτω ἀπὸ τὰ 0,80 μ. καὶ μέχρι βάθους 1,45 μ. ἀκολουθοῦσε στρῶμα πάχους 0,65 μ. ποὺ περιεῖχε ἀνάμικτη μυκηναϊκὴ καὶ ἑλληνιστικὴ κεραμεικὴ καὶ ἔφθανε ὡς τὴν κορυφὴ τοῦ τοίχου **Ω**. Κάτω ἀπὸ αὐτὴν ὑπῆρχε εὐδιάκριτη στρώση νεροχωμάτων πάχους 0,10 μ. μὲ πυκνὰ χαλίκια καὶ μικρὲς πέτρες ποὺ πρέπει νὰ συσσωρεύτηκε ἐκεῖ μετὰ τὴν ἐγκατάλειψη τῆς περιοχῆς. Χαμηλότερα, σὲ βάθος 1,55 μ. περίπου ἀπὸ τὴν κορυφὴ τῆς ἐπιχώσεως, εὑρέθησαν τὰ ὑπολείμματα μιᾶς στρώσης δαπέδου ἀπὸ πλέσια πάχους 0,12 μ. Ἡ πλέσια, ποὺ κάλυπτε τὸν βράχο τοῦ ὁποίου οἱ προεξοχὲς εἶχαν ἀποκοπεῖ καὶ οἱ κοιλότητες εἶχαν ἐξομαλυνθεῖ μὲ μικρὲς πέτρες, ἀποτελοῦσε τὸ ἀρχικὸ δάπεδο τοῦ μυκηναϊκοῦ ἀνδήρου. Τὸ δάπεδο αὐτό, διατηρημένο κατὰ τόπους, εἶχε ἐπιβιώσει καλύτερα στὴν ἀνατολικὴ πλευρά, ὅπου σώθηκε σὲ ἔκταση 4,70×1,71 μ. καὶ λιγότερο στὴ δυτική, ὅπου μάλιστα εἶχε κοπεῖ ἀπότομα κατὰ μῆκος τοῦ τοίχου **Ω**. Ἐκεῖ ὑπῆρχε μία λωρίδα μὲ χαλαρὸ γέμισμα ἀπὸ ριχτὲς πέτρες καὶ ἀνάμικτα ὑστερομυκηναϊκὰ ἐνδόβαφα ὄστρακα μὲ διακόσμηση Πυκνοῦ Ρυθμοῦ, καθὼς καὶ τμῆμα μικροῦ λίθινου ἀγγείου, ποὺ δὲν εὑρέθησαν στὶς ἀποθῆκες τοῦ Μουσείου. Πρόκειται προφανῶς γιὰ τὴν τάφρο θεμελιώσεως τοῦ τοίχου ποὺ εἶναι κατὰ ταῦτα νεότερος ἀπὸ τὸ δάπεδο καὶ σύγχρονος, ἂν ὄχι καὶ κάπως νεότερος, τῆς περιόδου τοῦ Πυκνοῦ Ρυθμοῦ, δηλαδὴ τῆς ΥΕ ΙΙΙΓ2. Τὸ δάπεδο εἶχε καλύψει παλαιότερο ΜΕ στρῶμα καὶ δάπεδο, τεκμήρια προηγούμενης κατοικήσεως τοῦ χώρου. Τέλος, στὸ νότιο ἄκρο τοῦ ἀνδήρου, κοντὰ στὶς πώρινες βαθμίδες, εὑρέθησαν:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13490.
Σύνολο ὀστράκων 68.
Πρώιμα 3, ἄγραπτα 13, γραπτὰ 49, νεότερα 3.

Πρώιμα: Μεγάλο τμῆμα ἐξώκυρτου ἐπικλινοῦς χείλους ἀνοικτοῦ τεφροῦ μινύειου ἀγγείου μὲ τέσσερις αὔλακες ἐξωτερικὰ στὴ γάστρα κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος. – Μικρὸ τμῆμα εὐθέος χείλους μινύειου ἀγγείου. – Γάστρα κύλικος μὲ τμῆμα ἐρυθροῦ πλοκάμου χταποδιοῦ μὲ λευκὴ γραμμὴ κατὰ μῆκος στὸ κέντρο (ΥΕ ΙΙΙΑ2).
Ἄγραπτα: Δύο ἐξώκυρτα τροπιδωτὰ χείλη, τὸ ἕνα ἐπικλινές, ἕνα ἐξώστροφο μὲ τμῆμα τῆς ταινιωτῆς λαβῆς, δύο ἐξώκυρτα, δύο τμήματα ταινιωτῶν λαβῶν καὶ τέσσερα τμήματα γάστρας κυλίκων. – Ἐξώστροφο χεῖλος λεκανιδίου μὲ τὴ ρίζα τῆς ὁριζόντιας ταινιωτῆς λαβῆς. – Τμῆμα χείλους πρόχου μὲ τὴν ἀρχὴ μεγάλης παχιᾶς κυλινδρικῆς λαβῆς μὲ ὀπὴ ὄπτησης στὴν κορυφή. Πλάτ. λαβῆς 3 ἑκ.
Γραπτά: Τέσσερα τμήματα γάστρας κυλίκων, τὸ ἕνα μὲ διάστικτη οὐρὰ ὄρθιας πορφύρας καὶ τμῆμα στικτοῦ κύκλου, τὰ ἄλλα μὲ ἱμάντες. – Στέλεχος κύλικος μὲ ἐπάλληλους ἀνισοπαχεῖς δακτυλίους. – Εὐθὺ χεῖλος ἐνδόβαφου τροπιδωτοῦ λεκανιδίου μὲ ταινία ἐξωτερικὰ κάτω ἀπὸ τὴν τροπίδωση. – Εὐθὺ χεῖλος κυπέλλου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ τμῆμα κατακόρυφου τοιχώματος. – Τμῆμα τοιχώματος μικρῆς χειροποίητης πρόχου μὲ δύο δέσμες κυματοειδῶν γραμμῶν. – Δέκα τμήματα πρόχων, τὰ πέντε ἀπὸ τὸν ὦμο μὲ καμπύλες ταινίες, τὰ ἄλλα ἀπὸ τὴν κοιλιὰ μὲ ἐπάλληλες ταινίες. – Δύο τμήματα μικρῶν ψευδοστόμων: τμῆμα τοῦ στελέχους τοῦ δίσκου μὲ δακτύλιο στὴ ρίζα καὶ μικρὴ δισκοειδὴς βάση μὲ ταινία καὶ ἱμάντα καὶ ψηλότερα στὸ τοίχωμα ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – Τρία τμήματα γάστρας κρατήρων μὲ ταινίες. – *Σκύφοι*: Δέκα τμήματα γάστρας ἀπὸ σκύφους ἄβαφους ἐσωτερικά, τὸ ἕνα μὲ στήλη ἀμειβόντων ἐπάνω ἀπὸ ταινία, τὰ ἄλλα μὲ ταινία ἢ ἱμάντες, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα καὶ μὲ δακτύλιο ἐσωτερικά. – Τμῆμα γάστρας, μᾶλλον ἀπὸ στικτὸ σκύφο, μὲ τετράκτινο περίστικτο κύκλο μὲ ἐγγεγραμμένη στιγμὴ σὲ κάθε τεταρτοκύκλιο. Μελανὴ βαφή, ἀνοικτὸ καστανὸ ἀλείφωμα. – Δύο χείλη μὲ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικά, τὸ ἕνα ἐξώκυρτο, τὸ ἄλλο ἐξώστροφο, καὶ δύο τμήματα γάστρας, τὸ ἕνα μὲ ταινία, ἀπὸ ἐνδόβαφους σκύφους. – Δύο ἐξώκυρτα χείλη, ὀκτὼ τμήματα γάστρας καὶ μία ἀκέραιη δακτυλιόσχημη βάση, διαμ. 4 ἑκ., ἀπὸ ὁλόβαφους σκύφους.
Νεότερα: Ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ τὴ ρίζα τῆς ταινιωτῆς ὁριζόντιας λαβῆς καὶ δύο κομμάτια ταινιωτῶν λαβῶν ἀπὸ μελαμβαφὴ ἑλληνιστικὰ ἀγγεῖα.
Εἰδώλιο: Τὸ πρόσθιο τμῆμα ζωόμορφου εἰδωλίου μὲ σπασμένο κεφάλι καὶ τὰ ἄκρα τῶν ποδιῶν καὶ τμῆμα κυλινδρικοῦ κορμοῦ. Ἀνὰ τρεῖς γραμμὲς κατὰ μῆκος τοῦ κορμοῦ στὰ πλευρὰ μέχρι τὸν λαιμό, ἡ ράχη ἀκόσμητη, στὰ πόδια ἐνάλληλες γωνίες σὰν ἀμείβοντες.
Μικρὰ εὑρήματα: Θυρίδα ὀστρέου (Spondylus Gaederopus). – Σταγονόσχημο περίαπτο ἀπὸ ἀνδεσίτη μὲ μικρὴ διαμπερὴ ὀπὴ στὸ ἐπάνω μέρος. Ὕψ. 3,8 ἑκ.

ΑΝΔΗΡΟ **ΙΙ**. Ὁ δυτικὸς ἀναλημματικὸς τοῖχος τοῦ ἀνδήρου **Ι** τὸ χωρίζει ἀπὸ τὸ ἑπόμενο πρὸς τὰ κάτω ἄνδηρο **ΙΙ**, τοῦ ὁποίου ἡ ἐπιφάνεια βρίσκεται περίπου 2 μ. χαμηλότερα. Εἶναι μικρότερο ἀπὸ τὸ **Ι**, ἔχοντας μῆκος Β.-Ν. 9 μ., πλάτος Α.-Δ. 2,50 μ. Πρὸς Β. ὁρίζεται ἀπὸ ἕναν τοῖχο δύο ἐπαλλήλων περιόδων ποὺ τὸ χωρίζει ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τῆς καθόδου Τσούντα, πρὸς Α. ἀπὸ τὸ μυκηναϊκὸ ἀνάλημμα ποὺ συγκρατεῖ τὸ **Ι**, πρὸς Ν. ἀπὸ ἕναν χῶρο ποὺ περιλαμβάνει τοίχους διαφόρων περιόδων καὶ πρὸς Δ. ἀπὸ ἄλλο ἕνα ἀνάλημμα, ὅμοιο πρὸς τὸ ἀνατολικό. Στὴν ἀνατολική του πλευρὰ ἐξέχει στὸ ἐσωτερικό του καὶ σὲ μῆκος περίπου 7 μ. καὶ πλάτος 0,60 ἕως 1,20 μ. ὁ βράχος, περιορισμένος κοντὰ στὴ ΝΑ. γωνία ἀπὸ ἕναν τοῖχο μήκους 3,10 μ. καὶ πάχους 0,40 ἕως 1 μ., ποὺ χτίστηκε προφανῶς

γιὰ νὰ δημιουργήσει εὐθύγραμμο πρόσωπο στὴν προεξοχὴ τοῦ βράχου. Ἡ βόρεια ἄκρη τοῦ ἀνδήρου βρισκόταν κάτω ἀπὸ τὸν ἄσκαφτο ὄγκο χώματος, τὸ ἐπιφανειακὸ στρῶμα τοῦ ὁποίου μεταξὺ τοῦ βορείου καὶ τοῦ δυτικοῦ τοίχου περιεῖχε:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13418+13451+13410+[12138+13829].
Σύνολο ὀστράκων 360.
Πρώιμα 88, ἄγραπτα 83, γραπτὰ 186, ἀπροσδιόριστα 3.

Πρώιμα: Ἐξώκυρτο καμπύλο χεῖλος τεφροῦ μινύειου ἀγγείου. – Ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ τμῆμα γάστρας τεφρῆς μινύειας βαθιᾶς κύλικος. – Τμῆμα ὤμου ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου μὲ ταινίες καὶ ζεῦγος κυματοειδῶν γραμμῶν ἐπάνω ἀπὸ τὴ μία ἐξ αὐτῶν. Ἀπὸ πηλὸ μὲ μίκα, πιθανὸν μεσοκυκλαδικό. – Τμῆμα κοιλιᾶς ἀμαυρόχρωμης ὑδρίας μὲ ρίζα ὁριζόντιας κυλινδρικῆς λαβῆς μὲ θηλιά. – Δύο τμήματα τοιχωμάτων ἀμαυρόχρωμων ἀγγείων, ἴσως συνανήκοντα, μὲ καμπύλες ταινίες. – Τμῆμα τοιχώματος μεγάλου κλειστοῦ ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου μὲ δύο λοξὲς γραμμὲς καὶ τρεῖς ταινίες. Πηλὸς χονδροειδὴς πορτοκαλόχρωμος μὲ ὠχρὸ πυρήνα καὶ ἀλείφωμα. – Ὅμοιο, μὲ τέσσερα καμπυλόγραμμα φυλλοειδὴ κοσμήματα. Πηλὸς χονδροειδὴς πορτοκαλόχρωμος, λευκωπὸ ἀλείφωμα. – Τμῆμα λαιμοῦ κλειστοῦ ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου μὲ ἴχνη ταινιῶν. – Δύο τμήματα τοιχωμάτων μικρῶν κλειστῶν ἀμαυρόχρωμων ἀγγείων μὲ ταινίες. – Ἕξι τμήματα τοιχωμάτων ἀμαυρόχρωμων ἀγγείων μὲ ζώνη κομμένου πλοχμοῦ (σιγμοειδῶν) στὸν ὦμο, στὸ ὕψος τῆς λαβῆς (1), ζεῦγος καμπύλων γραμμῶν στὸν ὦμο (2), δέσμη τριῶν λοξῶν γραμμῶν (1), δύο ἀντιθετικὲς δέσμες τριῶν λοξῶν γραμμῶν ἑκατέρωθεν ταινίας (1), ζεῦγος ἐφαπτομένων καμπύλων γραμμῶν (1). – Ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ τμῆμα γάστρας μὲ ρίζα ὁριζόντιας κυλινδρικῆς λαβῆς ἀπὸ χρηστικὸ σκυφοειδὲς ἀγγεῖο, στιλβωμένο ἀμφίπλευρα (ΜΕ). – Δύο τμήματα τοιχωμάτων κυπέλλων τύπου Βαφειοῦ, ἐσωτερικὰ χωρὶς ἀλείφωμα, ἐξωτερικὰ μὲ πτυχωτὴ διακόσμηση καὶ ταινία στὴ μέση[18] (ΥΕ ΙΙΑ). – Ἁπλὸ χεῖλος καὶ τμῆμα γάστρας μὲ πλαστικὸ δακτύλιο ἀπὸ κύπελλο τύπου Βαφειοῦ. Ταινία χείλους ἀμφίπλευρα, ταινία ἐπάνω ἀπὸ τὸν δακτύλιο καὶ ἑκατέρωθεν αὐτῆς πτυχωτὴ διακόσμηση[19] (ΥΕ Ι-ΙΙΑ). – Δύο χείλη κυπέλλων τύπου Βαφειοῦ, τὸ ἕνα μὲ ταινία χείλους ἀμφίπλευρα καὶ τμῆμα φυλλοφόρου ταινίας μὲ κεντρικὸ ζεῦγος γραμμῶν[20], τὸ ἄλλο μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ τμῆμα ἄνω σειρᾶς φύλλων (ΥΕ ΙΙ). – Ψηλὸ ἐξώκυρτο χεῖλος βαθιᾶς κύλικος μὲ πλατιὰ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ ἴχνη ἀπροσδιόριστης διακόσμησης στὴ γάστρα (ΥΕ ΙΙ). – Ψηλὸ ἐξώκυρτο χεῖλος βαθιᾶς κύλικος μὲ πλατιὰ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα ἴχνη καμπύλου κοσμήματος, ἴσως σπείρας (ΥΕ ΙΙ). – Τρία ἐξώκυρτα χείλη ἀβαθῶν κυάθων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα, τὸ ἕνα μὲ διπλόσπειρες καὶ ἀκέραιη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ μὲ ὁλόβαφη ράχη, τὸ δεύτερο πιθανὸν μὲ κρίνο, τὸ τρίτο πιθανὸν μὲ φοίνικα (ΥΕ ΙΙ). – Δύο τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων, τὸ ἕνα μὲ σπείρα μὲ παχύτερη ἐξωτερικὴ ἕλικα (ΥΕ ΙΙ), τὸ ἄλλο μὲ σπείρα μὲ συμπαγεῖς ἀποφύσεις ἐξωτερικά (ΥΕ ΙΙ). – Τέσσερα τμήματα βάσεων ἀλαβάστρων μὲ διακόσμηση τροχοῦ ἢ ὁμόκεντρων κύκλων (ΥΕ ΙΙ). – Τμῆμα ὤμου κλειστοῦ ἀγγείου μὲ τμῆμα φυτικοῦ κοσμήματος καὶ ρίζα ταινιωτῆς λαβῆς μὲ ὁλόβαφη ράχη καὶ κεντρικὴ αὐλάκωση (ΥΕ ΙΙ). – Ψηλὸ ἐξώκυρτο χεῖλος κυάθου μὲ πλατιὰ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ τμῆμα περιγεγραμμένης σπείρας μὲ διπλὸ μίσχο. Σειρὰ ἐπίθετων λευκῶν

18. *MDP* εἰκ. 34:5,6,7 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου, ΥΕ ΙΙΑ).

19. Αὐτόθι εἰκ. 34:5,6,7 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου, ΥΕ ΙΙΑ).

20. Αὐτόθι εἰκ. 50:1 (Κόκλα, ΥΕ ΙΙΒ).

στιγμῶν ἐπάνω στὴν ἐξωτερικὴ ἕλικα καὶ στοὺς δύο μίσχους καὶ δύο λεπτὲς λευκὲς γραμμὲς ἐπάνω ἀπὸ τὴν ταινία χείλους ἐξωτερικά[21] (ΥΕ ΙΙΑ). – Ἐξώκυρτο χεῖλος κυάθου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ ἴχνη περιγεγραμμένης σπείρας στὴ γάστρα (ΥΕ ΙΙΑ;). – Τμῆμα τοιχώματος ἀπιόσχημου ἀμφορέα μὲ διακόσμηση ὁλόβαφου διπλοῦ πέλεκυ μὲ διπλὸ κυματιστὸ στέλεχος, πλαισιωμένου ἀπὸ σειρὰ στιγμῶν[22] (ΥΕ ΙΙΑ). – Δύο συνανήκοντα τμήματα μεγάλου κλειστοῦ ἀγγείου, τὸ μεγαλύτερο μὲ πολυπέταλο ρόδακα καὶ ἀπροσδιόριστο φυτικὸ κόσμημα, τὸ μικρότερο μὲ τμῆμα κυκλικοῦ φολιδωτοῦ κοσμήματος μὲ ἀκτινωτὰ κρόσσια. Πηλὸς ροδόχρωμος μὲ φαιὸ πυρήνα, ὠχρὸ ἀλείφωμα καὶ βαφὴ ἐρυθρὴ ὡς μελανή (ΥΕ ΙΙΑ). – Πέντε ἐξώκυρτα χείλη ἐφυραϊκῶν κυλίκων μέ: ἀπροσδιόριστα καμπύλα ὁλόβαφα κοσμήματα στὴ γάστρα (1), τμῆμα κρίνου[23] (2), πλόκαμους ναυτίλου (1 ἀπὸ τεφρὸ πηλό), ἑλικοειδὴ ἄκρα κοσμήματος (1) (ΥΕ ΙΙΒ). – Τέσσερα χείλη κυλίκων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ ἀνηρτημένο βραχῶδες κόσμημα ἐξωτερικά (ΥΕ ΙΙΒ). – Δύο συγκολλώμενα τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τὴ γάστρα ἐφυραϊκῆς κύλικος μὲ ἑλικοειδὲς ἄκρο κοσμήματος (ΥΕ ΙΙΒ). – Ταινιωτὴ λαβὴ ἐφυραϊκῆς κύλικος μὲ ἀμείβοντες στὴ ρίζα (ΥΕ ΙΙΒ). – Τμῆμα γάστρας ἐφυραϊκῆς κύλικος μὲ ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς καὶ ἀμείβοντες χαμηλότερα. – Τμῆμα γάστρας μεγάλης ἐφυραϊκῆς κύλικος μὲ κρίνο[24] (ΥΕ ΙΙΒ). – Δύο τμήματα γάστρας βαθιῶν κυλίκων μὲ διακόσμηση κισσοῦ, ὁ ἕνας μὲ τριπλὸ γωνιῶδες στέλεχος (ΥΕ ΙΙΒ). – Δύο συγκολλώμενα τμήματα ἐξώκυρτου ἐπίπεδου χείλους ἀβαθοῦς κυάθου μὲ ζεῦγος αὐλακώσεων ἐπάνω καὶ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα κισσὸ μὲ τριπλὸ μίσχο[25] (ΥΕ ΙΙΒ). – Δύο συγκολλώμενα τμήματα ἐξώστροφου χείλους ἀβαθοῦς κυάθου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα σειρὰ σχηματοποιημένων παπυροειδῶν μὲ διπλὸ καμπύλο μίσχο[26] (ΥΕ ΙΙΒ). – Τμῆμα ὤμου ἀλαβάστρου μὲ ταινία καὶ στικτὸ δακτύλιο στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ καὶ φύλλο κισσοῦ μὲ κεραία. Τμῆμα τῆς ταινίας χείλους ἐσωτερικά[27] (ΥΕ ΙΙΒ). – Τμῆμα ὤμου ἀλαβάστρου μὲ πλαστικὸ δακτύλιο στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ καὶ ρίζα ὁριζόντιας λαβῆς. Ταινία στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ καὶ στὸν ὦμο περίστικτος ἀκτινωτὸς ρόδακας καὶ λοξὸς πλοχμὸς μὲ στικτὸ κέντρο (ΥΕ ΙΙΒ). – Τμῆμα λαιμοῦ καὶ ὤμου ἀλαβάστρου: ὁλόβαφος λαιμός, σειρὰ στιγμῶν στὸν ὦμο καὶ τμήματα περίστικτων καμπύλων κοσμημάτων[28]. – Ἐξώστροφο ἀναδιπλωμένο χεῖλος κύλικος μὲ ταινία χείλους ἀμφίπλευρα, ἀκανόνιστη τρέχουσα σπείρα στὴ γάστρα καὶ λεπτὴ ταινία γάστρας[29] (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Δύο συγκολλώμενα τμήματα χείλους κυπέλλου μὲ ρηχὲς αὐλακώσεις ἐξωτερικὰ καὶ ταινία χείλους ἀμφίπλευρα, δεύτερη ταινία ἐξωτερικὰ καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση[30] (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Τμῆμα γάστρας ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ σπογγωτὴ διακόσμηση ἐξωτερικά (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου μὲ στενὴ ζώνη ἀργοναυτῶν (ΥΕ ΙΙ-ΙΙΙΑ1). – Ἐξώκυρτο χεῖλος λεκάνης μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ λεπτὴ ἐξηρημένη ζώνη στὸ ἐπάνω μέρος μὲ ὁμάδες ἐγκαρσίων γραμμιδίων. Ρίζα ὑπερυψωμένης λαβῆς ἐπάνω ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ στὴ γάστρα ἐξωτερικὰ σειρὰ κομμένου πλοχμοῦ κάτω ἀπὸ τὴν ταινία χείλους καὶ χαμηλότερα ἕλικες, ἴσως ἀπὸ ἀργοναύτη (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Ἐξώστροφο χεῖλος κύλικος, μὲ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικά, ἐσωτερικὰ λεπτότερη καὶ στὴ γάστρα τμῆμα ἰσοπαχοῦς σπείρας (ΥΕ ΙΙΙΑ2). – Τμῆμα τοιχώματος ρυτοῦ μὲ πλοκάμους χταποδιοῦ μὲ ἐπίθετες λευκὲς στιγμὲς κατὰ μῆκος. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα εὐθέος χείλους κυπέλλου μὲ ρηχὲς αὐλακώσεις ἐξωτερικὰ καὶ ταινία χείλους ἀμφίπλευρα, πλατιὰ ταινία ἐξωτερικὰ κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τμῆμα ἀνολοκλή-

21. Αὐτόθι εἰκ. 31:5 (Μυκῆνες), 31:1 (Δράμεσι).

22. Αὐτόθι εἰκ. 16:3 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου, ΥΕ ΙΙΑ, ἀπιόσχημος πιθαμφορέας), Wace, *Mycenae* εἰκ. 59g, *Chamber Tombs* πίν. LVI:2.

23. *MDP* εἰκ. 54:3, 54:4 (Φυλακωπή).

24. Αὐτόθι εἰκ. 54:3 (Φυλακωπή).

25. Γιὰ τὸ σχῆμα, βλ. αὐτόθι εἰκ. 72. Πρβ. *Chamber Tombs* πίν. I.

26. Γιὰ τὸ θέμα βλ. *MDP* εἰκ. 74:1 (Πρόσυμνα, ΥΕ ΙΙΙΑ1).

27. *MDP* εἰκ. 64:2 (Κόκλα), *Chamber Tombs* πίν. 7.

28. *MDP* εἰκ. 43:1 (Θορικός, ΥΕ ΙΙΒ), *Chamber Tombs* πίν. XL:18, XL:17, XLVIII:12 (τ. 529).

29. *MDP* εἰκ. 76:3 (Ἀθήνα, ΥΕ ΙΙΙΑ1).

30. Αὐτόθι εἰκ. 73:2 (Βουρβάτσι, ΥΕ ΙΙΙΑ1).

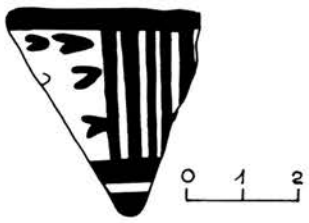
ρωτου μικροῦ κύκλου μὲ κεντρικὴ στιγμή (ΥΕ ΙΙΙΑ). – Ἐξώστροφο χεῖλος βαθιᾶς κύλικος μὲ πλατιὰ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα τμῆμα σπείρας μὲ παχύτερη ἐξωτερικὴ ἕλικα (ΥΕ ΙΙΙΑ). – Δύο ἐξώκυρτα χείλη ἐνδόβαφων βαθιῶν κυλίκων. –Ὀκτὼ ψηλὰ ἐξώκυρτα χείλη ἄγραπτων βαθιῶν κυλίκων. – Τμῆμα λαβῆς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς, μὲ κεντρικὴ νεύρωση διακοσμημένη μὲ δύο ζῶνες ἐπαλλήλων πλοχμῶν. – Τρία συγκολλώμενα τμήματα ἐξώστροφου χείλους σκύφου μὲ σχετικὰ πλατιὰ ταινία χείλους ἀμφίπλευρα καὶ ἐξωτερικὰ δύο ὄρθιες πορφύρες μεταξὺ τῶν ὁποίων στήλη κύκλων μὲ ἐγγεγραμμένη στιγμὴ καὶ κυματοειδὲς περιθώριο[31] (ΥΕ ΙΙΙΑ).

Ἄγραπτα: *Κύλικες*: Δέκα ψηλὰ ἐξώκυρτα χείλη μὲ τμῆμα γάστρας ἀπὸ βαθιὲς κύλικες, ἐκ τῶν οποίων ἕξι στιλβωμένα. – Δεκατέσσερα ἐξώκυρτα χείλη, τὸ ἕνα μὲ λαβή, καὶ ὀκτὼ ἐξώστροφα, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ ἀκέραιη λαβή, ἕνα μὲ τμῆμα της καὶ δύο μὲ ρίζα. – Τρία ἐξώστροφα χείλη τροπιδωτῶν κυλίκων, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς καὶ ἕνα μὲ ἀκέραιη κατακόρυφη λαβὴ ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς. – Δύο ἐξώκυρτα χείλη, πιθανὸν ἀπὸ τροπιδωτὲς κύλικες, ἀπὸ λευκωπὸ πηλό. – Τμῆμα δισκοειδοῦς βάσης μὲ ἀναβαθμὸ περιμετρικά. – Ἐξώκυρτο ἐπίπεδο χεῖλος κυρτόπλευρου λεκανοειδοῦς ἀγγείου. – Τρία τμήματα λαβῶν: ἡ μία πλατιὰ μεγάλη ταινιωτή, ἡ δεύτερη ταινιωτή, ἡ τρίτη ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς. – Ἥμισυ τροπιδωτοῦ κυάθου μὲ ἐξώστροφο χεῖλος, ἐλαφρὰ δισκοειδὴ ἐπίπεδη βάση καὶ ρίζα κατακόρυφης λαβῆς. Πηλὸς πορτοκαλόχρωμος μὲ ὠχρὸ πυρήνα, ἀλείφωμα ὠχρό. Ὕψ. 7,8 ἑκ., διάμ. χείλους 10-11 ἑκ., διάμ. βάσης 4,1 ἑκ. – Τμῆμα ἄωτου κωνικοῦ κυάθου ἀπὸ τὸ ἁπλὸ χεῖλος ὣς τὴν ἐπίπεδη βάση, μὲ ἴχνη καύσης ἐσωτερικὰ στὴ γάστρα καὶ τὸν πυθμένα. Ὕψ. 3,6 ἑκ., διάμ. χείλους περίπου 9 ἑκ., διάμ. βάσης περίπου 3,5 ἑκ. – Ἕξι ἐξώκυρτα χείλη κυάθων, τὸ ἕνα στιλβωμένο. – Δύο ἐξώκυρτα χείλη κυαθίων. – Δύο ἐλαφρὰ ἐξώστροφα χείλη μὲ τμῆμα γάστρας, τέσσερα ἐξώκυρτα χείλη καὶ τρεῖς δισκοειδεῖς ἐπίπεδες βάσεις, μᾶλλον ἀπὸ κυάθους. – Δύο συνανήκοντα τμήματα ἐξώκυρτου χείλους καὶ γάστρας τροπιδωτῆς λεκάνης μὲ μία ἀκέραιη ὁριζόντια ταινιωτὴ λαβὴ κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος. Σωζ. ὕψ. περίπου 18 ἑκ. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα χωνιοῦ ἀπὸ τὸ χεῖλος ὣς τὴ σωληνωτὴ ἀπόληξη. Ἐξώστροφο χεῖλος, κυρτὸ τοίχωμα, ἁπλὴ ἐκροή. Πηλὸς πορτοκαλόχρωμος, ἀλείφωμα ὠχρό. Ὕψ. 13 ἑκ., διάμ. χείλους 10 ἑκ., διάμ. ἐκροῆς 2,7 ἑκ. – Δύο ἐξώκυρτα χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων, τὸ ἕνα μὲ τροπίδωση στὴ γάστρα. – Ἑπτὰ τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων, τὸ ἕνα μὲ ρίζα κατακόρυφης λαβῆς. – Τμῆμα πρόχου μὲ γένεση λαιμοῦ μὲ πλαστικὸ δακτύλιο. – Τμῆμα ὑδρίας μὲ ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβὴ στὴν κοιλιὰ μὲ ὀπὴ ὄπτησης στὴ ρίζα. – Τμῆμα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου πρόχου ἢ ἀμφορέα. – Ἐξώκυρτο ψηλὸ χεῖλος κλειστοῦ ἀγγείου, ἴσως πρόχου, μὲ ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς λίγο κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος. – Ἐξώστροφο χεῖλος καὶ τμῆμα κυλινδρικοῦ λαιμοῦ κλειστοῦ ἀγγείου. – Δύο τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων, τὸ ἕνα μὲ ρίζα κατακόρυφης λαβῆς. – Ἕνα ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ μία δισκοειδὴς ἐπίπεδη βάση κρατήρων.

Γραπτά: *Κύλικες*: Χεῖλος βαμμένο ἀμφίπλευρα. – Τρία τμήματα κυλίκων ἀπὸ τὸ κάτω μέρος τῆς γάστρας καὶ τὴν ἀρχὴ στελέχους, τὸ ἕνα ὁλόβαφο, τὰ δύο μὲ δακτυλίους. – Δισκοειδὴς κοίλη βάση μὲ δακτυλίους. – Κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ μὲ βαμμένη ράχη καὶ διχαλωτὴ ἀπόληξη στὴ ρίζα, ἀπὸ κύλικα ἢ κύαθο. – Τρεῖς λαβές: μία κατακόρυφη ταινιωτὴ κλειστοῦ ἀγγείου, μία κυλινδρικὴ μεγάλου ἀγγείου μὲ σταγονόσχημες πινελιὲς στὴ ράχη καὶ μία ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς μὲ βαμμένα περιθώρια καὶ κυματοειδὴ γραμμὴ στὴ ράχη. – Δύο τμήματα δισκοειδῶν ἐπιπέδων βάσεων ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ δακτύλιο κάτω, ἡ μία μὲ ὁμάδες γραμμιδίων ἐξωτερικά. – Τμῆμα μικρῆς δισκοειδοῦς ἐπίπεδης βάσης, μᾶλλον κλειστοῦ χρηστικοῦ ἀγγείου. – Τμῆμα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου κλειστοῦ ἐξώβαφου οἰκιακοῦ ἀγγείου μὲ ρίζα κατακόρυφης κυλινδρικῆς λαβῆς, ἀπὸ ἐρυθρὸ πηλό. – Τέσσερα ἐξώκυρτα χείλη ἀβαθῶν κυάθων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, ἐκ τῶν ὁποίων δύο ἐνδόβαφα, ἕνα μὲ λοξὸ μίσχο καὶ ζεῦγος ἐπιθέτων λευκῶν γραμμῶν στὸ χεῖλος ἐξωτερικὰ καὶ ἕνα μὲ τριπλὴ σειρὰ φολιδωτοῦ κοσμήματος, ἴσως τριγώνου. – Εὐθὺ χεῖλος μικροῦ λεπτοῦ

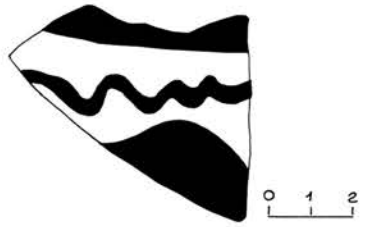
31. Γιὰ τὸν πλοχμὸ βλ. ρυτὸ μὲ ἄνθη *MDP* εἰκ. 133:2 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου, ΥΕ ΙΙΙΒ1).

κυάθου μὲ λεπτὴ ταινία ἀμφίπλευρα, δέσμη γραμμῶν καὶ μετόπη ἀριστερὰ γεμισμένη μὲ γωνίδια μεταξὺ ταινιῶν (εἰκ. 2). – Τρία ἐπίπεδα ἀμφίκυρτα

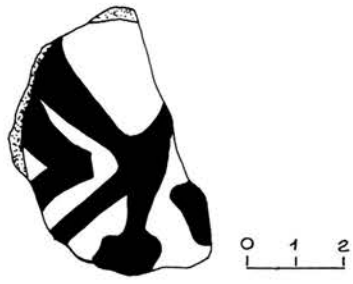

Εἰκ. 2. Χεῖλος κυάθου ἀπὸ τὸ ἐπιφανειακὸ στρῶμα ἄσκαπτου ὄγκου ἀνδήρου ***II****.*

χείλη λεκανοειδῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν οποίων ἕνα μὲ ὁμάδες ἐγκαρσίων γραμμιδίων ἐπάνω στὸ χεῖλος καὶ πλατιὰ ἀκανόνιστη ταινία ἐξωτερικά (YE IIIB2), ἕνα ἐνδόβαφο μὲ ὁλόβαφο χεῖλος καὶ ἐξωτερικὰ πλατιὲς καὶ λεπτὲς ταινίες ἐναλλὰξ καὶ ἕνα μὲ ὁμάδες ἐγκαρσίων γραμμιδίων ἐπάνω στὸ χεῖλος, ταινία ἀμφίπλευρα καὶ φολιδωτὸ κόσμημα στὴ γάστρα. – Ἐλαφρὰ ἐσώστροφο ἀμφίκυρτο ἐπίπεδο χεῖλος λεκανοειδοῦς ἀγγείου μὲ ταινία ἐπάνω καὶ ἐξωτερικὰ καὶ ἀμφίπλευρα, στὴ γάστρα λοξὲς γραμμές. – Ἁπλὸ χεῖλος κυπέλλου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ τρεῖς ἀκόμη ταινίες χαμηλότερα ἐξωτερικά. Δέσμη τεσσάρων ὁριζοντίων αὐλακώσεων στὸ χεῖλος ἐξωτερικά. – Τμῆμα ἐξώβαφου τοιχώματος καὶ ἐπίπεδης βάσης κυπέλλου. – Τμῆμα βάσης κυπέλλου μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ κάτω. – Ἐξώστροφο χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα. – Εὐθὺ χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς. – Εἴκοσι τρία τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ σπείρα μὲ παχύτερη ἐξωτερικὴ ἕλικα καὶ ἴχνη λαβῆς (1), ὁριζόντια γραμμίδια (1), δικτυωτὸ κόσμημα (1), τμῆμα φυλλοειδοῦς κοσμήματος (1), ἑλικοειδὲς κόσμημα, πιθανὸν ἀπὸ φοίνικα (1), στενὴ ζώνη καμπύλων γραμμιδίων (1, ἀπὸ τεφρὸ πηλό), ταινίες (7), ἐνάλληλες καμπύλες γραμμές (1), λοξὲς γραμμὲς ἀπροσδιόριστων κοσμημάτων (4), ἐνδόβαφα (2), ἐξώβαφα (2), ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς ὁλόβαφης λαβῆς (1). – Δύο χείλη μικρῶν πρόχων ἢ ἀμφορέων μὲ ταινία χείλους ἀμφίπλευρα. – Εὐθὺ χεῖλος, πιθανὸν ἀπὸ πρόχου, μὲ ταινία χείλους καὶ δύο ἄλλες χαμηλότερα. – Τμῆμα ἀπὸ τὴν κοιλιὰ κλειστοῦ ἀγγείου, ὑδρίας ἢ στάμνου, μὲ ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβὴ μὲ θηλιὰ στὴ ρίζα. – Ἐπίπεδο ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ τμῆμα λαιμοῦ πιθαμφορέα. Βαμμένο ἀμφίπλευρα μὲ ἐξηρημένη ταινία ἐπάνω, ὅπου καὶ ζώνη ἀμειβόντων. – *Ἀλάβαστρα*: Δύο τμήματα ἀπὸ τὴν κοιλιά, τὸ ἕνα μὲ βραχῶδες κόσμημα καὶ ταινία, τὸ ἄλλο μὲ ρίζα ὁλόβαφης κυλινδρικῆς λαβῆς στὸν ὦμο καὶ πιθανὸν βραχῶδες κόσμημα στὴν κοιλιά. – Ὁλόβαφη κυλινδρικὴ λαβή. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα ἐπίπεδης βάσης μὲ τροχοειδὲς κόσμημα κάτω. – Ἐξώστροφο κυρτὸ χεῖλος μικροῦ κλειστοῦ ἐξώβαφου ἀγγείου. – Ἕξι τμήματα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου κλειστῶν ἀγγείων, τὰ τέσσερα μὲ ταινία, τὸ πέμπτο ἐξώβαφο μὲ ἴχνη ταινίας χείλους ἐσωτερικά, τὸ ἕκτο μὲ ἀμαυρὴ ταινία καὶ ζώνη κομμένου πλοχμοῦ χαμηλότερα. – Τμῆμα ὤμου κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ταινία στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ, ὁριζόντια τεθλασμένη γραμμή, καὶ τμῆμα ὁλόβαφου ἀπροσδιόριστου κοσμήματος (εἰκ. 3). –

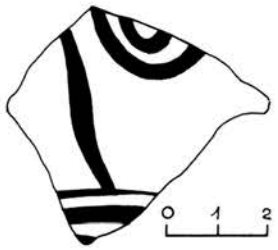
Εἰκ. 3. Ἐπιφανειακὸ στρῶμα ἄσκαπτου ὄγκου ἀνδήρου ***II****.*

Εἰκ. 4. Ἐπιφανειακὸ στρῶμα ἄσκαπτου ὄγκου ἀνδήρου ***II****.*

Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ἀπροσδιόριστη παράσταση, ἴσως εἰκονιστική (εἰκ. 4). – Εἴ-

κοσι ἕνα τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μέ: σπείρα μὲ παχύτερη ἐξωτερικὴ ἕλικα (1), καμπύλα γραμμίδια ἐπάνω ἀπὸ ταινία (1), σειρὰ στιγμῶν καὶ ταινία (1), ζώνη κομμένου πλοχμοῦ στὸν ὦμο (1), ταινία τεθλασμένης μεταξὺ εὐθειῶν (1), κυματοειδὴ ταινία μεταξὺ λεπτῶν εὐθειῶν (1), δέσμη ἐνάλληλων καμπύλων γραμμῶν (1), τμήματα ὁριζοντίων φυλλοειδῶν κοσμημάτων (2), καμπύλες γραμμές (6), δύο λεπτὲς ταινίες καὶ τμήματα δύο καμπύλων κατακόρυφων ταινιῶν ἐπάνω ἀπὸ αὐτές (1), ἀπροσδιόριστα καμπυλόγραμμα κοσμήματα (3), ρίζα λαβῆς μὲ δακτύλιο (2). – Σαράντα πέντε τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ ρίζα ὁριζόντιας κυλινδρικῆς λαβῆς στὴν κοιλιά, ἕνα μὲ ὄρθια στελεχωτὴ σπείρα (εἰκ. 5), ἕνα μὲ ρίζα κατακόρυφης

Εἰκ. 5. Ἐπιφανειακὸ στρῶμα ἀσκαπτου ὄγκου ἀνδήρου ***ΙΙ****.*

ταινιωτῆς λαβῆς μὲ βαμμένα περιθώρια καὶ γραμμίδια στὴ ράχη καὶ ἕνα μὲ καμπύλη στικτὴ γραμμή. – Τμῆμα τοιχώματος μεγάλου χονδροειδοῦς κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ἴχνη τριῶν ὁριζοντίων φυλλοειδῶν κοσμημάτων καὶ πλατιὰ γραμμή. – *Ψευδόστομοι*: Τμῆμα ὤμου καὶ τοιχώματος μὲ γένεση λαβῆς καὶ ταινιωτὴ διακόσμηση. – Τμῆμα ὤμου μὲ διάγραμμη ζώνη καὶ ἰμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – Τμῆμα τοιχώματος μὲ κυματοειδὴ ταινία, ἴσως πλόκαμο χταποδιοῦ, ἴσως ἀπὸ ψευδόστομο. Πηλὸς χονδροειδὴς ὠχρός, βαφὴ καστανή. – Τρία τμήματα γάστρας κρατήρων, τὰ δύο μὲ ταινίες, τὸ τρίτο μὲ στήλη τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο καὶ δακτύλιο ἐσωτερικά. – *Σκύφοι*: Τμῆμα δισκοειδοῦς βάσης ὑψίποδος σκύφου μὲ δακτυλίους. – *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Χεῖλος μὲ λεπτὴ ταινία, δακτύλιο ἐσωτερικὰ καὶ στὴ γάστρα στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο (ἐξίτηλη βαφή). – Δέκα τμήματα γάστρας μέ: ταινίες, δακτυλίους κοντὰ στὸν πυθμένα (1), τμῆμα σπείρας (1), τμῆμα τριπλοῦ τρικάμπυλου τόξου (1), ἴχνη καμπύλων γραμμῶν (ἴσως τμῆμα στελεχωτῆς σπείρας, 1). – Δύο δισκοειδεῖς ἐλαφρὰ κοῖλες βάσεις μὲ ταινία ἐξωτερικά. – Ἀκέραιη δακτυλιόσχημη βάση μὲ δύο ταινίες ἐξωτερικά. – Τρία στικτὰ χείλη σκύφων, τὸ ἕνα μὲ στικτὸ κύκλο στὴ γάστρα. – *Ἐνδόβαφοι*: Τρία συγκολλώμενα τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τὴ γάστρα μὲ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικά, δέσμη γραμμῶν περιθωρίου κεντρικῆς στήλης μὲ ἐφαπτόμενο διάγραμμο ἡμικύκλιο καὶ πλευρικὴ ἀγκυλόμισχη σπείρα. Διάμ. χείλους περίπου 20 ἑκ.[32] – Ἐξώστροφο χεῖλος μὲ πλατιὰ ταινία καὶ ρίζα λαβῆς μὲ πινελιά. – Δεκατρία τμήματα γάστρας, τὰ πέντε μὲ ταινίες, ἐκ τῶν ὁποίων δύο μὲ δέσμη γραμμῶν. – Δακτυλιόσχημη βάση μὲ ταινία ἐξωτερικά. – Ἕνα χεῖλος, ἕξι τμήματα γάστρας καὶ ἕνα τμῆμα κοίλης δισκοειδοῦς βάσης ὁλόβαφων σκύφων.

Εἰδώλια: Κεφαλὴ εἰδωλίου μὲ κωνικὸ πόλο. Σταυρὸς στὴν ἄνω ἐπιφάνεια τοῦ πόλου, ταινία στὴν περιφέρειά του καὶ δεύτερη στὴ βάση του, ἀπὸ ὅπου ἀναρτῶνται στὸ μέτωπο κατακόρυφα γραμμίδια. Γραμμὴ στὴν ἀκμὴ τοῦ προσώπου καὶ στιγμὲς ὡς ὀφθαλμοί. Δύο ταινίες κατὰ μῆκος τοῦ αὐχένα καὶ ἐγκάρσια γραμμίδια μεταξύ τους πρὸς δήλωση τῆς κόμης. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ καστανομέλανη. Σωζ. ὕψ. 2,5 ἑκ. – Κορμὸς εἰδωλίου τύπου πρωτο-Φ, ἴσως κουροτρόφου, μὲ χέρια ποὺ ἀποδίδονται πλαστικὰ νὰ σταυρώνουν μπροστὰ στὸ στῆθος. Ὁριζόντια διαγράμμιση. Τὸ κάτω μέρος διατηρεῖ ἴχνη ἀποκόλλησης, ἴσως ἀπὸ χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου. Πηλὸς τεφρός, ἀλείφωμα ὠχρό, βαφὴ μελανή. Σωζ. ὕψ. 6,15 ἑκ., πλάτ. σώματος 2,25 ἑκ. – Κεφαλὴ ζωόμορφου εἰδωλίου, ἐλλιπὴς στὰ κέρατα, μὲ προτεταμένο κυλινδρικὸ ρύγχος. Γραμμὴ κατὰ μῆκος τοῦ αὐχένα καὶ τοῦ ρύγχους καὶ ἄλλη μεταξὺ τῶν κεράτων. Στιγμὴ ὡς ὀφθαλμός. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ μελανή, πολὺ ἐξίτη-

32. Μυλωνᾶς, *ΠΑΕ* 1967, πίν. 7δ.

λη. Σωζ. μῆκ. περίπου 2,5 ἑκ. – Ζωόμορφο εἰδώλιο, μᾶλλον βοοειδοῦς, ἐλλιπὲς στὸ κεφάλι, τὴν οὐρὰ καὶ τὰ ἄκρα πόδια, μὲ κυλινδρικὸ σῶμα καὶ ἀνὰ μία ὀπὴ στὶς ρίζες τῶν ποδιῶν καὶ τὸ πίσω μέρος τοῦ σώματος. Στὸ σῶμα, πλὴν τῆς κοιλιᾶς, διακόσμηση μὲ σπεῖρες τρέχουσες κατὰ μῆκος σὲ τέσσερις σειρές, στὸ στῆθος κατακόρυφες κυματοειδεῖς γραμμές, στὶς ρίζες τῶν ποδιῶν ταινία, βαμμένη ἡ ρίζα τῆς οὐρᾶς. Πηλὸς καστανός, ἀλείφωμα καστανοκίτρινο, βαφὴ καστανέρυθρη ἀμαυρή (πίν. 5α).

Μικρὰ εὑρήματα: Ἀκέραιο κωνίδιο ἀπὸ μελανὸ στεατίτη. Ὕψ. 2 ἑκ., διάμ. βάσης 2,6 ἑκ. – Μεγάλη ἐλεφάντινη κυλινδρικὴ βελόνη μὲ διαμπερὴ ὀπὴ στὸ ἄνω ἄκρο, σπασμένη στὸ κάτω ἄκρο. Σωζ. μῆκ. 7,5 ἑκ.

Χαμηλότερα τὰ εὑρήματα ἦσαν ἀνάμικτα:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

MM 13431 + [12134].
Σύνολο ὀστράκων 123.
Πρώιμα 44, ἄγραπτα 34, γραπτὰ 37, νεότερα 2, ἀπροσδιόριστα 6.

Πρώιμα: Δύο, μᾶλλον ἐξώκυρτα, χείλη ἐρυθροῦ μινύειου ἀγγείου, ἴσως κυάθου. – Δέκα τμήματα τεφρῶν μινύειων ἀγγείων: ἕνα ἐξώστροφο χεῖλος, τρεῖς ταινιωτὲς λαβές, τέσσερα τοιχώματα, ἐκ τῶν ὁποίων δύο μὲ δέσμη τριῶν αὐλακώσεων ἐξωτερικά, καὶ δύο ἐπίπεδες βάσεις. – Ἐξώκυρτο χεῖλος ἀμαυρόχρωμου κυάθου μὲ ὁμάδα ἐγκαρσίων γραμμιδίων ἐσωτερικὰ καὶ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ στὴ γάστρα δέσμη τριῶν λοξῶν γραμμῶν. – Δύο ἐξώκυρτα χείλη μεγάλων ἀνοικτῶν ἀμαυρόχρωμων ἀγγείων, τὸ ἕνα μὲ ἐγκάρσια διαγράμμιση στὸ στόμιο, ταινία χαμηλότερα ἐξωτερικὰ καὶ ζεῦγος λοξῶν γραμμῶν, τὸ ἄλλο μὲ ζεῦγος ταινιῶν λίγο χαμηλότερα ἐξωτερικά, κυματοειδὴ καὶ εὐθεία ταινία. – Δύο τμήματα τοιχωμάτων ἀνοικτῶν ἀμαυρόχρωμων ἀγγείων, τὸ ἕνα μὲ ταινία χείλους καὶ δέσμη τεσσάρων λοξῶν γραμμῶν, πιθανὸν ἀπὸ κύαθο, τὸ ἄλλο μὲ ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς μὲ τρία ἐγκάρσια γραμμίδια στὴ ρίζα καὶ δέσμη τριῶν λοξῶν γραμμῶν παραπλεύρως ἐπάνω ἀπὸ ταινία, πιθανὸν ἀπὸ κύλικα. – Δύο τμήματα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου κλειστῶν ἀμαυρόχρωμων ἀγγείων μὲ ζεῦγος ταινιῶν, τὸ ἕνα μὲ ἐγκάρσια γραμμίδια μεταξὺ τῶν ταινιῶν. – Τμῆμα ἀπὸ τὴν κοιλιὰ ἀμαυρόχρωμης ὑδρίας μὲ ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβὴ μὲ θηλιὰ στὴ ρίζα. – Ἔντεκα τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀμαυρόχρωμων ἀγγείων μέ: ταινία (1), δέσμη λοξῶν γραμμῶν καὶ ταινίες (1), ζώνη χιαστὶ λοξῶν γραμμιδίων μεταξὺ ταινιῶν (1), κυματοειδὴ γραμμὴ μεταξὺ ταινιῶν (1), ζεύγη καμπύλων ταινιῶν (3), λοξὴ ταινία δίπλα σὲ ρίζα λαβῆς (1), ἀντιθετικὰ ζεύγη λοξῶν γραμμῶν καὶ ταινία (1), ἀπροσδιόριστη διακόσμηση (2). – Κοίλη δισκοειδὴς βάση ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου μὲ ταινία ἐξωτερικά. – Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ χρηστικοῦ ἀγγείου, ἀπὸ χονδροειδὴ πηλὸ μὲ μίκα, ἐξωτερικὰ βαμμένο μελανὸ μὲ σχηματοποιημένη φυλλοφόρο ταινία ἀπὸ ἐπίθετη ὑπόλευκη βαφή. Ἴσως μινωικό. – Τμῆμα καμπυλόγραμμου ἐξηρημένου κοσμήματος (ΥΕ I/II). – Ἐξώκυρτο χεῖλος βαθιᾶς κύλικος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ τρέχουσες σπεῖρες μὲ παχύτερη ἐξωτερικὴ ἕλικα καὶ λοξὸ μίσχο μεταξύ τους (ΥΕ II). – Τμῆμα γάστρας κύλικος μὲ ταινία χείλους ἐσωτερικὰ καὶ ἀνηρτημένο βραχῶδες κόσμημα ἐξωτερικὰ καὶ τμῆμα καμπύλης γραμμῆς χαμηλότερα (ΥΕ II). – Δύο τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων, τὸ ἕνα μὲ ἐπάλληλες σειρὲς στιγμῶν (ΥΕ II), τὸ ἄλλο μὲ σπείρα μὲ παχιὰ ἐξωτερικὴ ἕλικα καὶ συμπαγὴ ὀφθαλμό (ΥΕ II). – Τμῆμα ἀπὸ τὴν κοιλιὰ ἀλαβάστρου μὲ περίστικτο βραχῶδες κόσμημα. – Πέντε συγκολλώμενα τμήματα ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος καὶ τὴ γάστρα κύλικος. Ταινία χείλους ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα σειρὰ ἀνηρτημένων ἀνθέων μὲ διχαλωτὸ κάλυκα, πυκνοακτινωτὴ στεφάνη καὶ καμπύλο ὕπερο μὲ στικτὸ στέλεχος. Διάμ. χείλους 22 ἑκ. (πίν. 5β) (ΥΕ IIIA2).

Ἄγραπτα: Ὀκτὼ τμήματα κυλίκων, ἐκ τῶν οποίων ἕξι ἐξώκυρτα χείλη (τὰ τρία μὲ ρίζα κατακόρυφης

λαβῆς), ἕνα ἐξώστροφο καὶ μία κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. – Τροπιδωτὸ χεῖλος λεκανιδίου μὲ ρίζα ὁριζόντιας λαβῆς. – Ταινιωτὴ λαβὴ μὲ αὐλάκωση στὴ ράχη. – Ἐπίπεδη βάση ἀνοικτοῦ ἀγγείου. – Ἐπίπεδη βάση καὶ τμῆμα τοιχώματος χρηστικοῦ ἀγγείου, ἴσως πυραύνου, μὲ ρίζα λαβῆς. – Τρία ἐξώκυρτα χείλη κυάθων. – Ἁπλὸ χεῖλος κυπέλλου. – Δώδεκα τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων δύο τροπιδωτὰ χείλη, δύο ἐξώκυρτα, πέντε ἐξώστροφα καὶ τρία τμήματα γάστρας, τὸ ἕνα τροπιδωτό. – Ἕξι τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων, τὸ ἕνα μὲ ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβή.

Γραπτά: Κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ κύλικος μὲ ὁλόβαφη ράχη. – Τμῆμα βαθιᾶς κύλικος ἀπὸ τὴ γάστρα χαμηλὰ μὲ λεπτὸ καὶ πλατὺ δακτύλιο πρὸς τὸ στέλεχος. – Ταινιωτὴ λαβὴ μὲ ὁλόβαφη ράχη καὶ ἐξηρημένο τρίγωνο. – Κοίλη δισκοειδὴς βάση μικροῦ ἀγγείου μὲ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικά. – Δύο χείλη κυάθων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ ἀπροσδιόριστη διακόσμηση ἐξωτερικά. – Ἐπίπεδη βάση καὶ τμῆμα γάστρας μικκύλου τροχήλατου ἀγγείου, πιθανὸν κυάθου, μὲ ρίζα λαβῆς. Ταινία στὴ βάση ἐξωτερικὰ καὶ δακτύλιος κάτω ἀπὸ τὴ βάση, ζώνη ἀπροσδιόριστου κοσμήματος καὶ ταινία στὸ μέσον τῆς γάστρας. – Ἀκέραιη δακτυλιόσχημη βάση ἀβαθοῦς κυάθου μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν στὴ γάστρα. – Δύο ἐπίπεδες βάσεις κυπέλλων μὲ δακτυλίους κάτω, ἡ μία μὲ διάμ. 16 ἑκ., ἡ ἄλλη μὲ δακτυλίους καὶ ἐσωτερικά. – Ἐξώκυρτο χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα. – Τμῆμα γάστρας μικκύλου χειροποίητου ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ δέσμη κατακορύφων καμπύλων γραμμῶν. – Ἐννέα τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ ταινίες (3, τὸ ἕνα μὲ δακτύλιο), σπείρα (1), ἱμάντες (1), τρικάμπυλα τόξα (1), ἑλικοειδὲς τμῆμα, πιθανὸν ἀπὸ κρίνο (1), ἀπροσδιόριστα κοσμήματα (2). – Πέντε τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων, τὸ ἕνα ἐνδόβαφο, τὰ ἄλλα ὁλόβαφα. – Ἐπίπεδη βάση ἀλαβάστρου, πιθανὸν μὲ τροχό. – Πέντε τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες (3), ζώνη κυματοειδοῦς γραμμῆς μεταξὺ ταινιῶν στὸν ὦμο καὶ δέσμη τριῶν καμπύλων γραμμῶν (1), τμῆμα καμπύλης ταινίας (1). – Τρία συγκολλώμενα τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τὴ γάστρα ὁλόβαφου κρατήρα. – Δύο ἐξώστροφα χείλη ὁλόβαφων σκύφων.

Νεότερα: Ὁλόβαφη λαβὴ ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς. – Τμῆμα τοιχώματος μὲ ἀγκυλωτὸ σταυρὸ ἐξωτερικά, φθαρμένο ἐσωτερικά. Ἀρχαϊκό.

Εἰδώλιο: Τμῆμα ἀπὸ τὴν κεφαλὴ καὶ τὸν κορμὸ ζωόμορφου εἰδωλίου, ἐλλιπὲς στὰ ἄκρα, τμῆμα τοῦ προσώπου καὶ τοῦ ἑνὸς κεράτου. Δακτύλιος στὸν λαιμό, γραμμὲς κατὰ μῆκος τοῦ κορμοῦ, τοῦ αὐχένα, τοῦ προσώπου, τοῦ κεράτου καὶ τῶν ἄκρων. Πηλὸς ροδόχρωμος, βαφὴ ἐρυθρή. Σωζ. μῆκ. 4 ἑκ.

Μικρὰ εὑρήματα: Ἀκέραιο κωνίδιο ἀπὸ ἰώδη στεατίτη. Ὕψ. 1,4 ἑκ., διάμ. βάσης 2,3 ἑκ. – Τμῆμα ὠοειδοῦς βοτσάλου μὲ ὀπὲς κατὰ τὴν περίμετρο καὶ μία διαμπερὴ στὸ κέντρο περίπου τοῦ σωζόμενου τμήματος. Οἱ ὀπὲς εἶναι ἴσως φυσικές, δὲν διακρίνονται ἴχνη ἐργαλείου γιὰ τὴ διάνοιξή τους. Σωζ. μῆκ. 2,8 ἑκ., πλάτ. 3,1 ἑκ. – Κομμάτι κονιάματος μὲ ἐπίπεδη λευκὴ ἐπιφάνεια, ἐπάνω στὴν ὁποία διακρίνεται τμῆμα καμπύλου ἐρυθροῦ κοσμήματος. Διαστ. 4×3×1,5 ἑκ.

Ἀκολουθοῦσε σκληρὴ ἐπίχωση καὶ στὸ βάθος αὐτό, κοντὰ στὸν βόρειο τοῖχο, εὑρέθηκε εἰδώλιο Ψ, καθὼς καί:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13450 + [13825].
Σύνολο ὀστράκων 94.
Πρώιμα 31, ἄγραπτα 18, γραπτὰ 45.

Πρώιμα: Τμῆμα γάστρας ἀνοικτοῦ τεφροῦ μινύειου κανθάρου μὲ ρίζα πλατιᾶς ταινιωτῆς λαβῆς. – Τμῆμα γάστρας κίτρινης μινύειας βαθιᾶς κύλικος μὲ πλαστικὲς ραβδώσεις ἐξωτερικά, ἀπὸ πηλὸ ὠχρὸ μὲ προσμίξεις. – Τμῆμα ψηλοῦ ἐξώστροφου χείλους ἀνοικτοῦ ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου, ἐξώβαφο, πλὴν ἐξηρημένου τριγώνου (πίν. 5γ: 2). – Ἐξώκυρτο ἐπίπεδο χεῖλος ἀμαυρόχρωμης τροπιδωτῆς λεκάνης μὲ ρίζα ὁριζόντιας λαβῆς. Ἐπάνω στὸ χεῖλος ὁμάδες ἐγκαρσίων γραμμιδίων, ταινία χεί-

λους ἐξωτερικά, ζεῦγος πλατιῶν γραμμῶν στὴ γάστρα, ταινία γάστρας καὶ δεύτερη ζώνη μὲ δύο συγκλίνουσες δέσμες λοξῶν γραμμῶν. – Εὐθὺ ἐπίπεδο χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου μὲ δύο ταινίες ἐξωτερικὰ καὶ τμῆμα ὁλόβαφου κοσμήματος. – Ἔντεκα τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀμαυρόχρωμων ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς, ἕνα μὲ λοξὲς γραμμές, ἕνα μὲ τμῆμα σπειροειδοῦς κοσμήματος καὶ ὀκτὼ μὲ ταινίες, ἐκ τῶν ὁποίων δύο ἀπὸ πρασινωπὸ πηλό. – Τμῆμα τοιχώματος μικροῦ κλειστοῦ ἀγγείου μὲ τμῆμα σπείρας μὲ παχύτερη ἐξωτερικὴ ἕλικα (ΥΕ Ι-ΙΙΑ). – Εὐθὺ χεῖλος κυπέλλου τύπου Βαφειοῦ μὲ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικά, λεπτότερη ἐσωτερικά, καὶ στὴ γάστρα σχηματοποιημένη φυλλοφόρο ταινία μὲ διπλὴ τουλάχιστον ἐνδιάμεση γραμμή. Ἀλείφωμα ἐσωτερικά[33] (πίν. 5γ: 3) (ΥΕ ΙΙ). – Εὐθὺ χεῖλος κυπέλλου τύπου Βαφειοῦ μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ ἀλείφωμα ἐσωτερικά. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα γάστρας κυπέλλου τύπου Βαφειοῦ μὲ κεντρικὸ πλαστικὸ δακτύλιο. Ταινία ἐπάνω στὸν δακτύλιο καὶ ψηλότερα σχηματοποιημένη φυλλοφόρος ταινία μὲ τριπλὴ ἐνδιάμεση γραμμή[34] (πίν. 5γ: 4) (ΥΕ ΙΙΒ). – Παρόμοιο τμῆμα μὲ πλατιὰ ταινία ἐπάνω στὸν δακτύλιο καὶ διπλὴ ἐνδιάμεση γραμμή[35] (πίν. 5γ: 5) (ΥΕ ΙΙΒ). – Τμῆμα γάστρας μὲ ἀπροσδιόριστο κόσμημα καὶ κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ μὲ ὁλόβαφη ράχη ἀπὸ βαθιὰ κύλικα (ΥΕ ΙΙΒ). – Δύο τμήματα γάστρας, μᾶλλον ἀπὸ ἐφυραϊκὲς κύλικες, μὲ πολυπέταλους ρόδακες[36] (πίν. 5γ: 8, 11) (ΥΕ ΙΙΒ). – Τέσσερα ἐξώκυρτα χείλη ἄγραπτων βαθιῶν κυλίκων. – Δύο τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων, τὸ ἕνα ἀπὸ τὸν ὦμο μὲ ταινία καὶ σειρὰ στιγμῶν στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ καὶ ἴχνη καμπύλου περίστικτου κοσμήματος χαμηλότερα, τὸ ἄλλο μὲ ὁριζόντια ταινία καὶ σειρὰ στιγμῶν. – Τμῆμα γάστρας μὲ δέσμες καμπύλων γραμμῶν ὄρθιων ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες καὶ παραπληρωματικοὶ κομμένοι πλοχμοί (πίν. 5γ: 13) (ΥΕ ΙΙΙΑ2-ΥΕ ΙΙΙΒ1).

Ἄγραπτα: Ἕνα τμῆμα γάστρας καὶ ἕνα τμῆμα διασκοειδοῦς βάσης μὲ γένεση στελέχους ἀπὸ κύλικες. – Δύο ἐξώστροφα χείλη τροπιδωτῶν λεκανιδίων. – Εὐθὺ χεῖλος μικροῦ ἀνοικτοῦ ἀγγείου ἀπὸ ἐρυθρὸ πηλό, καμένο ἀμφίπλευρα στὸ χεῖλος. – Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ χρηστικοῦ ἀγγείου ἀπὸ ἐρυθρὸ πηλό. – Πέντε χείλη κυάθων, τὰ τρία ἐξώστροφα, ἕνα ἐξώκυρτο καὶ ἕνα ἐσώστροφο. – Δύο τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Ἐξώστροφο χεῖλος μικρῆς πρόχου, ἀπὸ πρασινωπὸ πηλό. – Ἐξώστροφο ἐπίπεδο χεῖλος μικροῦ κλειστοῦ ἀγγείου. – Ψηλὸ ἐξώκυρτο χεῖλος κλειστοῦ ἀγγείου. – Τμῆμα τοιχώματος μικροῦ κλειστοῦ ἀγγείου. – Τμῆμα δισκοειδοῦς βάσης μικκύλου κλειστοῦ ἀγγείου.

Γραπτά: *Κύλικες*: Ἐξώκυρτο χεῖλος ἐνδόβαφης κύλικος μὲ ρίζα κατακόρυφης λαβῆς. – Τμῆμα γάστρας καὶ ἀρχὴ στελέχους μὲ δακτυλίους. – Τμῆμα ἐξώβαφης δισκοειδοῦς βάσης κύλικος, σωζόμενης κατὰ τὰ 3/4 μὲ ἀρχὴ στελέχους καὶ ρηχὴ κεντρικὴ κοιλότητα κάτω (πίν. 5γ: 14). – Παρόμοιο τμῆμα μεγάλης κύλικος μὲ δακτύλιο στὴν περιφέρεια τῆς βάσης καὶ δακτύλιο στὴ βάση τοῦ στελέχους. – Ἐξώκυρτο χεῖλος μαγειρικοῦ σκεύους, μᾶλλον χύτρας, ἀπὸ τεφρὸ πηλό, ὁλόβαφο. – Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ χρηστικοῦ ἀγγείου ἐξώβαφο, ἀπὸ τεφρὸ πηλό. – Ἐξώκυρτο ἐπίπεδο ἀμφίκυρτο χεῖλος λεκάνης. Ὁλόβαφο χεῖλος μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ κυματοειδὴ ταινία χαμηλότερα. – Ὅμοιο, μὲ ἐγκάρσια γραμμίδια ἐπάνω στὸ χεῖλος καὶ λεπτὴ ταινία ἐξωτερικά. – Ψηλὸ ἐξώκυρτο χεῖλος, πιθανὸν ἀπὸ κύαθο, μὲ πλατιὰ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ ἀπροσδιόριστη γραμμικὴ διακόσμηση ἐξωτερικά. – Εὐθὺ χεῖλος, ἴσως ἀπὸ κύπελλο, μὲ ταινία ἀμφίπλευρα. – Ἀμφίκυρτο καμπύλο χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ρίζα λαβῆς ἐπάνω του. Ἐσωτερικὰ πλατιὰ ταινία χείλους καὶ ἐξωτερικὰ πλατιὰ ταινία κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ ἀπολήξεις μίσχων στὴ γάστρα (πίν. 5γ: 1). – Δύο τμήματα γάστρας μικρῶν ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ ταινίες. – Τμῆμα λαιμοῦ, ὤμου καὶ κοιλιᾶς μικροῦ ἀπιόσχημου πιθαμφορέα μὲ ἀκέραιη ὁριζόντια ὁλόβαφη κυλινδρικὴ

33. *MDP* εἰκ. 50:1-7 (ΥΕ ΙΙΒ).
34. Αὐτόθι εἰκ. 50:1-7 (ΥΕ ΙΙΒ).
35. Αὐτόθι εἰκ. 50:1-7 (ΥΕ ΙΙΒ).
36. Αὐτόθι εἰκ. 54:2 (Ἀθήνα, ΥΕ ΙΙΒ), *Orchomenos* V εἰκ. 41:3 (Συλλογὴ Βρετανικῆς Σχολῆς), 33:22 (Εὕτρηση).

λαβὴ στὸν ὦμο. Ἐξώβαφος λαιμός, ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ (πίν. 5γ: 10). – Ἀκέραιη ἐξώβαφη δακτυλιόσχημη βάση μεγάλου κλειστοῦ ἀγγείου, μᾶλλον ἀπιόσχημου ἀμφορέα. – Ἔντεκα τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες, ἐκ τῶν ὁποίων δύο ἀπὸ τὸν λαιμὸ καὶ ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς. – Δύο τμήματα ἀπὸ τὸν ὦμο καὶ ἕνα ἀπὸ τὴν κοιλιὰ ψευδοστόμων ἀμφορέων μὲ ταινιωτὴ διακόσμηση. – Τμῆμα ἐξώβαφης δακτυλιόσχημης βάσης κρατήρα. – *Σκύφοι*: *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Χεῖλος μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ δεύτερη ἀμφίπλευρα (πλατύτερη ἐξωτερικά, λεπτότερη ἐσωτερικά). – Χεῖλος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα λοξὴ διαγραμμισμένη ζώνη, μικρὸ στικτὸ ρόμβο καὶ γραμμές (πίν. 5γ: 12). – Χεῖλος μὲ λεπτὴ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ μεγάλο φολιδωτὸ τρίγωνο ὄρθιο ἐπάνω σὲ ταινία τῆς γάστρας. Ἐσωτερικὰ δακτύλιος στὸ χεῖλος καὶ στὴ γάστρα[37] (πίν. 5γ: 7). – Τρία τμήματα γάστρας, τὸ ἕνα μὲ ταινίες, τὸ δεύτερο μὲ στήλη ὁριζοντίων τεθλασμένων μὲ διπλὸ περιθώριο ἐπάνω σὲ ταινία, τὸ τρίτο μὲ τμῆμα ὄρθιου ὁλόβαφου κοσμήματος. – *Ἐνδόβαφοι*: Δύο χείλη μὲ πλατιὰ ταινία, τὸ ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς καὶ ταινία γάστρας, τὸ ἄλλο μὲ τμῆμα ἀγκυλόμισχης σπείρας (πίν. 5γ: 9). – Δύο τμήματα γάστρας, τὸ ἕνα μὲ ταινίες. – Τρία χείλη, τὸ ἕνα μὲ αὐλάκωση ἐξωτερικὰ καὶ τὸ ἥμισυ λαβῆς, καὶ ἕνα τμῆμα γάστρας, ἀπὸ ὁλόβαφους σκύφους.

Εἰδώλιο: Μικρὸ εἰδώλιο τύπου Ψ, σχεδὸν ἀκέραιο, ἐλλιπὲς στὸ δεξὶ χέρι καὶ τμῆμα τῆς βάσης. Κωνικὸς κοῖλος πόλος μὲ ἐπίθετη ταινία γιὰ τὴν ἀπόδοση τῆς κόμης ποὺ ξεκινᾶ ἀπὸ τὸ κέντρο ἐπάνω ὡς τὴν ὀπίσθια ὄψη του. Πτηνόμορφο πρόσωπο, πλαστικὴ ταπεινὴ ἀπόδοση τοῦ στήθους, κυλινδρικὸ κοῖλο στέλεχος. Ταινία στὴν περίμετρο τοῦ πόλου καὶ τὴ βάση του μὲ ἀκτινωτὰ γραμμίδια μεταξύ τους καὶ γραμμίδια ἀνηρτημένα ἀπὸ τὴν κατώτερη ταινία. Ἐγκάρσια γραμμίδια στὴν κόμη καὶ τὸν αὐχένα, ταινία στὴν ἀκμὴ τοῦ προσώπου, στιγμὲς γιὰ τὴν ἀπόδοση τῶν ὀφθαλμῶν. Δακτύλιος στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ, ταινία στὴν περίμετρο τοῦ κορμοῦ, πυκνὴ διαγράμμιση στὸν κορμό: κατακόρυφη στὴν πρόσθια, λοξὴ στὴν ὀπίσθια ὄψη, ἐγκάρσια γραμμίδια στὰ χέρια. Στὸ στέλεχος τέσσερις γραμμὲς κατὰ μῆκος. Πηλὸς καστανός, ἀλείφωμα κιτρινωπό, βαφὴ καστανὴ στιλπνή. Ὕψ. 4,2 ἑκ., σωζ. πλάτ. 2,2 ἑκ., διάμ. βάσης 1,4 ἑκ. – Κορμὸς εἰδωλίου τύπου Φ μὲ πλαστικὴ ἀπόδοση τοῦ στήθους καὶ πυκνὴ κατακόρυφη διαγράμμιση στὶς δύο ὄψεις. Πηλὸς ὠχρός, βαφὴ καστανέρυθρη. Σωζ. ὕψ. 3,8 ἑκ., μέγ. διάμ. 3,75 ἑκ. (πίν. 5γ: 6).

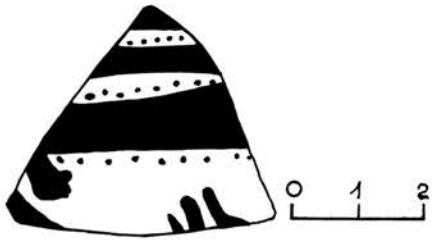
Καὶ στὴ βορειοδυτικὴ γωνία:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13441.
Σύνολο ὀστράκων 55.
Πρώιμα 9, ἄγραπτα 17, γραπτὰ 29.

Πρώιμα: Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου μὲ διακόσμηση τετράφυλλου ρόδακα, ἀπόληξη δέσμης λοξῶν γραμμῶν, ἀκτινωτὸ ρόδακα (θαλάσσια ἀνεμώνη) καὶ τμῆμα ἀνηρτημένου ὁλόβαφου κοσμήματος μὲ ὁριζόντιο κυματοειδὲς περίγραμμα (ΥΕ Ι-ΙΙ). – Τμῆμα ὤμου ἀλαβαστροειδοῦς ἀγγείου μὲ ταινίες καὶ σειρὲς στιγμῶν ἐναλλάξ, ἴσως σχηματοποιημένη φυλλοφόρος ταινία καὶ ἀπροσδιόριστα κοσμήματα (εἰκ. 6) (ΥΕ Ι-ΙΙ). – Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου μὲ σπείρα μὲ παχύτερη ἐξωτερικὴ ἕλικα (ΥΕ Ι-ΙΙ). – Ψηλὸ ἐξώκυρτο χεῖλος βαθιᾶς ἐφυραϊκῆς κύλικος μὲ ἑλικοειδὴ ἀπόληξη κρίνου ἢ ἀργοναύτη (ΥΕ ΙΙΒ). – Ἐξώκυρτο χεῖλος βαθιᾶς κύλικος, ἴσως ἐφυραϊκῆς, μὲ πολὺ ἐξί-

37. Πρβ. ὄρθιο τρίγωνο σὲ ὑψίποδα σκύφο, *MDP* εἰκ. 165:4 (Τίρυνς, ΥΕ ΙΙΙΒ2).

Εἰκ. 6. Σκληρὴ ἐπίχωση ἄσκαπτου ὄγκου ἀνδήρου ***II****.*

τηλη διακόσμηση. – Τέσσερα ἐξώκυρτα χείλη ἄγραπτων βαθιῶν κυλίκων, τὸ ἕνα ἀπὸ τεφρὸ πηλό.

Ἄγραπτα: *Κύλικες*: Δύο ἐξώκυρτα χείλη, τὸ ἕνα μὲ ρίζα, τὸ ἄλλο μὲ ἀκέραιη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. – Τμῆμα κωνικῆς γάστρας μὲ τὸ ἥμισυ κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς. – Πέντε τμήματα δισκοειδῶν βάσεων, ἡ μία μὲ κεντρικὴ κοιλότητα, βραχὺ ἀκέραιο στέλεχος καὶ γένεση γάστρας. – Ἐξώστροφο τροπιδωτὸ χεῖλος κύλικος ἢ λεκανιδίου. – Δύο τμήματα δισκοειδῶν ἐπιπέδων βάσεων κλειστῶν ἀγγείων, ἡ μία μεγάλη. – Χεῖλος χρηστικοῦ εὐρυστόμου ἀγγείου μὲ αὐλάκωση ἐξωτερικά, ἀπὸ ἐρυθρὸ πηλό. – Ἐξώκυρτο χεῖλος τροπιδωτοῦ λεκανοειδοῦς ἀγγείου μὲ κωνικὴ γάστρα. – Ἐξώκυρτο χεῖλος μᾶλλον ἀπὸ κύαθο. – Ἕνα ἐξώστροφο χεῖλος μὲ ρίζα κατακόρυφης λαβῆς καὶ ἕνα τμῆμα γάστρας μικρῶν ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Ψηλὸ ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ τμῆμα ὤμου ἀμφορίσκου.

Γραπτά: Τμῆμα δισκοειδοῦς βάσης ἐξώβαφης κύλικος. – Τμῆμα μεγάλης κυλινδρικῆς λαβῆς κλειστοῦ ἀγγείου ἀπὸ τεφρὸ πηλό. – Ἀμφίκυρτο καμπύλο χεῖλος λεκανοειδοῦς ἀγγείου μὲ ὁμάδες ἐγκαρσίων λεπτῶν γραμμῶν ἐναλλὰξ μὲ μία παχύτερη μεταξὺ ταινιῶν στὴν ἄνω ἐπιφάνεια. Ἐξωτερικὰ ταινία κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος, στενὴ ζώνη κομμένου πλοχμοῦ καὶ τμῆμα ὁλόβαφου κοσμήματος χαμηλότερα. – Ἀμφίκυρτο ἐπίπεδο χεῖλος ἐνδόβαφου μικροῦ ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ ἀρχὴ γραμμῆς. – Ψηλὸ ἐξώκυρτο χεῖλος μικροῦ ἀνοικτοῦ ἀγγείου, ἐξώβαφου μὲ πλατιὰ ταινία χείλους ἐσωτερικά. – Τέσσερα τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ σπειροειδὴ διακόσμηση. – Ἐννέα τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες, τὸ ἕνα ἀπὸ τὸν λαιμὸ καὶ δύο ἀπὸ τεφρὸ πηλό. – Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου μὲ διπλὴ καμπύλη ταινία. – Ἐξώκυρτο χεῖλος, μᾶλλον ἀπὸ κρατήρα, ὁλόβαφο. – *Σκύφοι*: Δύο χείλη ὑψίποδων σκύφων, τὸ ἕνα ἀπὸ ὁλόβαφο ἀγγεῖο, τὸ ἄλλο μὲ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικά, ἐπὶ τῆς ὁποίας δύο λεπτὲς ἐπίθετες λευκὲς ταινίες καὶ ἴχνη κοσμήματος. – *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Χεῖλος μὲ σχετικὰ πλατιὰ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ σπειροειδὴ διακόσμηση στὴ γάστρα. – Τρία τμήματα γάστρας, τὸ ἕνα μὲ ταινίες, τὸ δεύτερο μὲ τμῆμα σπείρας καὶ τυχαῖες γραμμές, τὸ τρίτο μὲ δέσμη γραμμῶν καὶ ὀρθια ὁμόκεντρα ἡμικύκλια ἐπάνω σὲ ζεῦγος ταινιῶν γάστρας. – Ἕνα χεῖλος μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ ἕνα τμῆμα γάστρας, ἀπὸ ἐνδόβαφους σκύφους. – Τμῆμα γάστρας ὁλόβαφου σκύφου.

Μικρὸ εὕρημα: Τμῆμα δισκοειδοῦς ἀντικειμένου μὲ μία ἐλαφρὰ κυρτὴ καὶ μία ἐλαφρὰ κοίλη ἐπιφάνεια. Στὴν κοίλη ἐπιφάνεια σώζονται τέσσερις ἀκτινωτὲς γραμμὲς ἀπὸ τὸ κέντρο πρὸς τὴν περιφέρεια, στὴν κυρτὴ περιμετρικὴ ταινία. Πηλὸς λευκωπός, βαφὴ μελανή. Μῆκ. 3,3 ἑκ., μέγ. πλάτ. 2,4 ἑκ., πάχ. 6,5 ἑκ.

Στὸ νότιο τμῆμα τοῦ ἀνδήρου μεταξὺ τοῦ βράχου καὶ τοῦ δυτικοῦ ἀναλήμματος ἡ ἀνασκαφὴ Τσούντα εἶχε ἀπορρίψει χώματα ποὺ σκέπασαν ἀρχαία ἐπίχωση, συσσωρευμένη κατὰ πᾶσα πιθανότητα μετὰ τὴν ἐγκατάλειψή του ἀπὸ χώματα κυλισμένα ἀπὸ ψηλότερα, διότι μέσα σὲ αὐτὰ ὑπῆρχαν διάφορα ὄστρακα ἀλλὰ καὶ χτένι ἐλεφάντινο μὲ ὅλα του σχεδὸν τὰ δόντια σφηνωμένο ὄρθιο (πράγμα ποὺ ἀποκλείεται γιὰ ἀντικείμενα πεσμένα ἀπὸ ψηλὰ ἢ ἀφημένα ἐπάνω σὲ μία ἐπίπεδη ἐπιφάνεια).

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13449+13415+[13446+12118+12127+12133].
Σύνολο ὀστράκων 344.
Πρώιμα 46, ἄγραπτα 91, γραπτὰ 181, νεότερο 1, ἀπροσδιόριστα 5.

Πρώιμα: Ἕνα ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ ζεῦγος αὐλακώσεων στὸ τοίχωμα ἐξωτερικὰ καὶ ἕνα τμῆμα τοιχώματος μὲ ἀρχὴ ἐπίπεδης βάσης τεφρῶν μινύειων ἀγγείων. – Τμῆμα τοιχώματος μελανοῦ μινύειου ἀγγείου. – Ἐξώκυρτο χεῖλος ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου μὲ ρίζα κυλινδρικῆς λαβῆς κάτω ἀπὸ αὐτὸ ἐξωτερικά. Ταινία στὸ χεῖλος καὶ ἀπροσδιόριστο γραμμικὸ κόσμημα ἐξωτερικά, ἀπὸ ἐρυθρὴ βαφὴ ἀμαυρὴ καὶ κατὰ τόπους στιλπνή. – Ἐξώστροφο χεῖλος ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου μὲ ταινία καὶ δεύτερη στὴ γένεση τοῦ λαιμοῦ. – Δύο τμήματα ἀπὸ τὸν ψηλὸ κυλινδρικὸ λαιμὸ ἀμαυρόχρωμων ἀγγείων μὲ ταινία. – Εἴκοσι ἕνα τμήματα τοιχωμάτων ἀμαυρόχρωμων ἀγγείων: ἕνα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου μὲ ζεῦγος ταινιῶν μεταξὺ τῶν ὁποίων τεθλασμένη γραμμή, ἕνα ἀπὸ τὸν ὦμο μὲ χιαστὶ γραμμές, πέντε μὲ ταινίες, τέσσερα μὲ ζεύγη καμπύλων γραμμῶν, δύο μὲ ζεῦγος λοξῶν γραμμῶν, ἕνα μὲ τρία λοξὰ γραμμίδια μεταξὺ ταινιῶν μὲ ἐρυθρὴ ἀμαυρὴ βαφή, ἕνα μᾶλλον ὁλόβαφο, ἕνα μὲ κυματοειδὴ γραμμὴ μεταξὺ ταινιῶν σὲ στιλπνὸ ἐρυθρὸ βάθος, δύο συγκολλώμενα μὲ ρίζα κυλινδρικῆς λαβῆς καὶ ζεῦγος ταινιῶν, ἕνα μὲ ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβὴ μὲ ταινία, ἕνα μὲ ζεῦγος τεμνόμενων λοξῶν γραμμῶν σὲ ζεῦγος ταινιῶν, ἕνα μὲ ζεῦγος ὁμοκέντρων τόξων. – Δύο συγκολλημένα τμήματα χειροποίητου ἀλαβάστρου ἀπὸ τὸν ὁλόβαφο κοντὸ λαιμὸ ὡς τὸν ὦμο μὲ ἀκανόνιστες σειρὲς στιγμῶν, ὅπου καὶ ρίζα λαβῆς[38]. – Δύο συγκολλώμενα καὶ ἕνα συνανῆκον τμῆμα ἀπὸ τὸν ὦμο μὲ γένεση ὁλόβαφου λαιμοῦ καὶ ὁλόβαφη λαβὴ μὲ ἕλικα κάτω ἀπὸ αὐτὴν στὸν ὦμο, ὅπου καὶ καμπυλόγραμμο δικτυωτὸ κόσμημα. – Τμῆμα ὤμου ἀλαβάστρου μὲ γένεση ὁλόβαφου λαιμοῦ καὶ σειρὲς στιγμῶν. – Ἐξώκυρτο χεῖλος ἐφυραϊκῆς κύλικος μὲ τμῆμα ἀπροσδιόριστου κοσμήματος ἐξωτερικά (ΥΕ ΙΙΒ). – Τμῆμα γάστρας ἐφυραϊκῆς κύλικος μὲ ρόδακα σὲ κάθε ὄψη καὶ ρίζα λαβῆς (ΥΕ ΙΙΒ). – Τρία συγκολλημένα τμήματα ἀπὸ τὴ γάστρα, τὸ κοντὸ στέλεχος καὶ τὴ δισκοειδὴ βάση μὲ κεντρικὴ κοιλότητα βαθιᾶς κύλικος. Ἀκανόνιστη σπογγωτὴ διακόσμηση ἐξωτερικά, δακτύλιος στὸ στέλεχος καὶ τὴ βάση (ΥΕ ΙΙΒ). – Τρία ἐξώκυρτα χείλη κυάθων μὲ ταινία καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση στὴ γάστρα, τὸ ἕνα καὶ μὲ ἐπίθετη λευκὴ λεπτὴ ταινία ἐπάνω στὴν ταινία χείλους ἐξωτερικά (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Τμῆμα γάστρας κυάθου μὲ σπογγωτὴ διακόσμηση μεταξὺ ταινιῶν: ἐπίθετες λευκὲς γραμμὲς ἐπάνω στὶς ταινίες καὶ σπείρα μὲ μᾶλλον συμπαγὴ ὀφθαλμό (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Ἐξώστροφο χεῖλος, ἴσως ἀπὸ κύλικα, μὲ ταινία καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Τμῆμα γάστρας ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ σπογγωτὴ διακόσμηση (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Ἐξώκυρτο χεῖλος κυάθου μὲ ταινία καὶ στὴ γάστρα σπείρα μὲ γωνιώδη μίσχο[39] (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Τμῆμα γάστρας κύλικος μὲ ἀπόληξη σώματος χταποδιοῦ μὲ ἐπίθετες λευκὲς γραμμὲς κατὰ μῆκος ποὺ συγκλίνουν πρὸς τὴν ἀπόληξη (ΥΕ ΙΙΙΑ2).

Ἄγραπτα: Εἴκοσι ἑπτὰ χείλη, ἐκ τῶν ὁποίων δεκαεπτὰ ἐξώκυρτα (τὸ ἕνα μὲ ἀκέραιη ὑπερυψωμένη ταινιωτὴ λαβή), τρία ἐξώστροφα, ἑπτὰ κυρτόπλευρα καὶ ἕνα τμῆμα γάστρας κυλίκων. – Τροπιδωτὸ χεῖλος λεκανιδίου μὲ λαβή. – Πέντε ταινιωτὲς λαβές, ἐκ τῶν ὁποίων δύο ἀπὸ κύλικες καὶ μία πιθανὸν ἀπὸ κρατῆρα. – Κοίλη δισκοειδὴς βάση ἀνοικτοῦ ἀγγείου. – Τρεῖς ἐπίπεδες βάσεις κλειστῶν ἀγγείων, ἡ μία ἀπὸ χονδροειδὴ πηλό. – Τμῆμα κωνικοῦ κυάθου ἀπὸ τὸ ἄπλὸ χεῖλος ὡς τὴν ἐπίπεδη βάση, ἀπὸ χονδροειδὴ πηλό. Ὕψ. 4,2 ἑκ., διάμ. χείλους περίπου 10 ἑκ., διάμ. βάσης 4-5 ἑκ. – Δέκα ἐξώκυρτα χείλη κυάθων. – Δύο ταινιωτὲς λαβές, πιθανὸν ἀπὸ κυάθους. – Ἀκέραιη ἐπίπεδη βάση, διαμ. περίπου 5 ἑκ., μᾶλλον ἀπὸ κύαθο. – Δύο

38. Πρβ. *MDP* εἰκ. 19:2 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου, μεγάλο ἀλάβαστρο, ΥΕ ΙΙΑ), 20:3 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου, ΥΕ ΙΙΑ), 22:1 (Ἁγία Εἰρήνη, ΥΕ ΙΙΑ), *Chamber Tombs* πίν. XL:20.

39. *MDP* εἰκ. 100:2 (Βουρβάτσι, ΥΕ ΙΙΙΑ2).

συνανήκοντα τμήματα ἐξώκυρτου ἐπικλινοῦς χείλους λεκάνης μὲ ρίζα ὁριζόντιας ταινιωτῆς λαβῆς. – Ἐπίπεδο ἀμφίκυρτο χεῖλος λεκανοειδοῦς ἀγγείου. – Πέντε τροπιδωτὰ χείλη, τέσσερα ἐξώκυρτα, τέσσερα ἐξώστροφα, τὸ ἕνα μὲ ἴχνη καύσης, ἕξι κυρτόπλευρα καὶ ἕξι τμήματα γάστρας, ἀπὸ ἀνοικτὰ ἀγγεῖα. – Ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ κοντὸς λαιμός, μᾶλλον ἀπὸ ἀλάβαστρο, ἀπὸ πρασινωπὸ πηλό. – Ὀκτὼ τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων. – Ἐπίπεδη δισκοειδὴς βάση κλειστοῦ ἀγγείου μὲ τμῆμα τοιχώματος. – Ἐξώστροφο χεῖλος σκύφου μὲ ἀκέραιη λαβή.

Γραπτά: *Κύλικες*: Τέσσερα ἐξώκυρτα χείλη, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα ἀπὸ ἐνδόβαφη κύλικα, δύο ὁλόβαφα καὶ ἕνα μὲ ταινία. – Τμῆμα γάστρας καὶ στελέχους μὲ δακτυλίους. – Στέλεχος μὲ δακτυλίους καὶ τμῆμα κεντρικῆς κοιλότητας ἀπὸ τὴν κάτω ἐπιφάνεια βάσης. – Τρία συγκολλώμενα τμήματα δισκοειδοῦς βάσης μὲ κεντρικὴ κοιλότητα κάτω, βαμμένης ἐπάνω. – Δισκοειδὴς βάση βαμμένη ἐπάνω. – Πέντε ταινιωτὲς λαβές, ἐκ τῶν ὁποίων τρεῖς μὲ ὁλόβαφη ράχη, μία μὲ πινελιὰ στὴ ράχη καὶ μία μὲ βαμμένα περιθώρια καὶ ἐγκάρσιες γραμμὲς στὴ ράχη, ἴσως ἀπὸ κρατήρα. – Δύο λαβὲς ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς μὲ ὁλόβαφη ράχη, ἡ μία σύμφυτη στὸ χεῖλος μὲ ἐξηρημένο τρίγωνο στὴ ράχη, ἡ ἄλλη σὲ τμῆμα γάστρας μὲ διχαλωτὴ ἀπόληξη τῆς ταινίας. – Ἐπίπεδη βάση κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ταινίες στὸ τοίχωμα. – Τμῆμα ἐπίπεδης δισκοειδοῦς βάσης, μᾶλλον κλειστοῦ ἀγγείου, μὲ τμῆμα στενοῦ κυλινδρικοῦ ποδιοῦ. Φέρει μικρὴ ἔκκεντρη διαμπερὴ ὀπὴ στὸν πυθμένα, ἴσως σκόπιμη, ὡς ρυτό. Στὸ στέλεχος ταινίες καὶ ἐπάνω στὴ βάση ζεύγη ἀκτινωτῶν γραμμῶν μὲ στιγμὲς ἐναλλάξ. – Δύο ἐξώκυρτα χείλη μὲ ταινία, ἕνα ἐξώστροφο μὲ ταινία καὶ ὄρθιες πορφύρες μὲ στικτὸ σῶμα, δύο τμήματα γάστρας μὲ σπείρα, τὸ ἕνα καὶ μὲ τρεῖς λεπτὲς ταινίες, καὶ μία ἀκέραιη δισκοειδὴς κοίλη βάση μὲ ταινία ἐξωτερικά, ἐπάνω ἀπὸ τὴν ὁποία ζεῦγος λευκῶν γραμμῶν, ὅλα ἀπὸ κύαθους. – Ἐνδόβαφο τμῆμα γάστρας, ἴσως ἀπὸ κύαθο, μὲ ρίζα ὁλόβαφης λαβῆς. – Δύο ἁπλὰ χείλη κυπέλλων μὲ ταινία, τὸ ἕνα μὲ κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ μὲ ἀπροσδιόριστο γραμμικὸ κόσμημα παραπλεύρως. – Τρία τμήματα κυπέλλων, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ δακτύλιο στὴν ἀρχὴ τῆς βάσης καὶ στελεχωτὴ σπείρα στὴ γάστρα, καὶ δύο ἐπίπεδες βάσεις μὲ δακτυλίους κάτω. – Ἑπτὰ συνανήκοντα τμήματα ἀρύταινας ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος ὣς τὴ γάστρα μὲ δισκοειδὴ ἀπόληξη καὶ ἀκέραιη λαβὴ μὲ γραμμὴ κατὰ μῆκος τῆς ράχης. – Ἐξωστρόγγυλο χεῖλος λεκάνης μὲ ταινία, δακτύλιο στὴ γάστρα καὶ ὁριζόντια ταινιωτὴ λαβὴ μὲ ὁλόβαφη ράχη. – Δύο ἐξώστροφα χείλη, τὸ ἕνα ὁλόβαφο, τὸ ἄλλο μὲ ταινία. – Τριάντα τέσσερα τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων μέ: σπείρα καὶ δακτύλιο (1), σπεῖρες (4, τὸ ἕνα μὲ σειρὰ ἐπίθετων λευκῶν στιγμῶν σὲ ταινία κάτω ἀπὸ τὴ σπείρα), ὄρθια πορφύρα μὲ στικτὸ σῶμα καὶ στέλεχος (1), ταινίες (13, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ δακτύλιο, ἕνα μὲ ἀπροσδιόριστο κόσμημα, ἕνα μὲ ρίζα κυλινδρικῆς ὁλόβαφης λαβῆς), κυματοειδὴ γραμμή (1), ἀπροσδιόριστο κόσμημα (6), ἐνδόβαφα (2, τὸ ἕνα μὲ ἀπροσδιόριστο κόσμημα ἐξωτερικά), ὁλόβαφα (6). – Τμῆμα τοιχώματος πιθαμφορέα μὲ κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ μὲ βαμμένα περιθώρια. – Δακτυλιόσχημη βάση καὶ στέλεχος, ἐξώβαφα, μᾶλλον ἀπὸ ἀπιόσχημο πιθαμφορέα. – Ἐξώκυρτο χεῖλος, μᾶλλον ἀπὸ πιθαμφορέα, μὲ πλατιὰ ταινία ἐσωτερικὰ καὶ ἐξώβαφο λαιμὸ μὲ πλαστικὸ δακτύλιο στὴ βάση του, κοῖλο ἐσωτερικά. – *Ἀλάβαστρα*: Τμῆμα ὤμου μὲ ταινίες καὶ ὁλόβαφη ρίζα λαβῆς. – Τρία τμήματα ἀπὸ τὴν κοιλιὰ μέ: βραχῶδες κόσμημα καὶ ταινίες (1), ταινίες καὶ ἀπροσδιόριστο καμπύλο κόσμημα (1), ἀπροσδιόριστο κόσμημα μεταξὺ ταινιῶν (1). – Ἐπίπεδη βάση μὲ τροχό. – Τρία χείλη κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινία, τὸ ἕνα ἁπλὸ ἀπὸ πρασινωπὸ πηλό, τὸ δεύτερο ἐξωστρόγγυλο μὲ τμῆμα λαιμοῦ, τὸ τρίτο ἐξώκυρτο. – Τμῆμα ψηλοῦ κυλινδρικοῦ λαιμοῦ μὲ πλαστικὸ δακτύλιο στὴ βάση του. Ἐνδόβαφος, ἐξωτερικὰ ταινία, σειρὰ στιγμῶν ἐπάνω στὸν δακτύλιο καὶ ἀπροσδιόριστα καμπυλόγραμμα κοσμήματα στὴν ἐπιφάνειά του. – Τμῆμα ἐξώβαφου λαιμοῦ κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ζώνη πλοχμοῦ στὸν ὦμο. – Δύο τμήματα τοιχωμάτων, τὸ ἕνα μὲ κατακόρυφη κυλινδρικὴ λαβὴ μὲ ταινία καὶ ζώνη κυματοειδοῦς γραμμῆς μεταξὺ ταινιῶν, τὸ ἄλλο μὲ κατακόρυφη κυλινδρικὴ λαβὴ ὁλόβαφη μὲ ἐξηρημένο τμῆμα στὴν ἀρχὴ τῆς ράχης μὲ ζεῦγος τόξων. – Ἑξήντα τέσσερα τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μέ: ταινίες (45, τὰ ἑπτὰ ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου, τὸ ἕνα καὶ μὲ ρίζα λαβῆς), ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν (4), ζώνη τεθλασμένης μεταξὺ ταινιῶν καὶ δικτυωτὴ σπείρα στὸν ὦμο (1), δέσμη γραμμῶν, ὄρθια ὁμόκεντρα τόξα καὶ ταινία ὤμου (1), ζώνη κυματοειδοῦς γραμμῆς μεταξὺ ταινιῶν (5, ἐκ τῶν ὁποίων δύο συγκολλώμενα καὶ ἕνα κάτω ἀπὸ ρίζα κυλινδρικῆς λαβῆς μὲ ταινία περιμετρικά), ταινία

μὲ ἐγκάρσια γραμμίδια ἑκατέρωθεν (1), κυματοειδὴ γραμμή (1), περίστικτο κόσμημα καὶ ταινίες (1), ἀπροσδιόριστο περίστικτο κόσμημα (1), καμπυλόγραμμα κοσμήματα (2), ρίζα λαβῆς μὲ πινελιά (1), ἐξώβαφο (1). – Ἐξώκυρτο χεῖλος κρατήρα μὲ ταινία καὶ ἀπροσδιόριστο καμπύλο κόσμημα ἐξωτερικά. – Εἴκοσι ἕνα τμήματα ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος ὣς τὴ γάστρα ὑψίποδος σκύφου[40] (πίν. 6α). Λεπτὴ ταινία χείλους καὶ δεύτερη πλατύτερη χαμηλότερα ἀμφίπλευρα, κεντρικὴ στήλη ἀραιῶν ὁριζοντίων ὀξυκόρυφων κυμάτων μὲ πολλαπλὸ περιθώριο καὶ ἐφαπτόμενα κροσσοπετάλια σὲ δύο ὁμάδες, πλευρικὲς στῆλες μὲ ὁριζόντια κυματοειδὴ γραμμίδια μὲ τριπλὸ περιθώριο, ζεῦγος ταινιῶν γάστρας ἐξωτερικά, δακτύλιος ἐσωτερικά. Σωζ. ὕψ. περίπου 10 ἑκ., διάμ. χείλους 18 ἑκ. – Χεῖλος ὑψίποδος σκύφου μὲ λεπτὴ ταινία καὶ πλατύτερη λίγο χαμηλότερα ἐξωτερικά. – Δακτυλιόσχημη βάση σκύφου μὲ δακτυλίους ἐσωτερικὰ καὶ ταινία ἐξωτερικά.

Νεότερο: Δισκοειδὴς βάση μελαμβαφοῦς ἀγγείου.

Εἰδώλια: Ὀπίσθιο τμῆμα κυλινδρικοῦ κορμοῦ ζωόμορφου εἰδωλίου, ἐλλιπὲς στὴν οὐρὰ καὶ τὰ πίσω ἄκρα, μὲ ἐλαφρῶς κυματοειδεῖς γραμμὲς κατὰ μῆκος. Πηλὸς ροδόχρωμος, βαφὴ καστανέρυθρη. Σωζ. μῆκ. 3,4 ἑκ. – Πόδι ζωόμορφου εἰδωλίου μὲ ἐγκάρσιες πινελιὲς στὴν ἐξωτερικὴ πλευρά. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ καστανή. Σωζ. μῆκ. 2,7 ἑκ.

Ἀγγεῖο: Εἴκοσι κομμάτια ἀμαυρόχρωμης ὑδρίας[41]. Ἐξώστροφο τριφυλλόσχημο χεῖλος, ψηλὸς κυλινδρικὸς λαιμός, μία ἀκέραιη κατακόρυφη κυλινδρικὴ λαβὴ ἀπὸ τὸ χεῖλος ὣς τὸν ὦμο καὶ μία ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβὴ στὴν κοιλιά. Ταινία στὸ χεῖλος καὶ στὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου, τόξο στὴν ἐπάνω ρίζα τῆς κατακόρυφης λαβῆς, γραμμὴ κατὰ μῆκος τῆς ράχης καὶ διπλὸς δακτύλιος γύρω στὴν κάτω ρίζα τῆς λαβῆς στὸν ὦμο. Ὁριζόντια ὀκτώσχημη θηλιὰ γύρω ἀπὸ τὶς ρίζες τῆς ὁριζόντιας λαβῆς. Πηλὸς πρασινωπός. Διάμ. χείλους περίπου 16 ἑκ.

Μικρὰ εὑρήματα: Ἐλεφάντινο χτένι, συγκολλημένο ἀπὸ πολλὰ θραύσματα, ἐλλιπὲς κατὰ τὰ ἄκρα λίγων δοντιῶν του. Ἐπιμήκους τριγωνικῆς διατομῆς, στενεύει πρὸς τὸ ἄκρο τῶν δοντιῶν, καὶ φέρει στὶς δύο ὄψεις τῆς λαβῆς, περὶ τὸ μέσον της καὶ στὸ σημεῖο ποὺ ἀρχίζουν τὰ δόντια, δύο λεπτὲς πλαστικὲς ταινίες. Ὕψ. 7 ἑκ., μῆκ. 9 ἑκ., μέγ. πλάτ. 0,9 ἑκ. (πίν. 6β). – Πέντε κομμάτια ἐλεφαντόδοντου, ἀκατέργαστα. Διαστ. μεγαλυτέρου 3×1,5 ἑκ. – Κομμάτι ἐλεφαντόδοντου, σπασμένο, ἄδηλης χρήσης. Διαστ. 3,2×1,8×1 ἑκ. – Δύο τμήματα κονιάματος μὲ ἐπίπεδη λευκὴ ἐπιφάνεια, ἐπάνω στὴν ὁποία διακρίνονται, στὸ ἕνα μελανὴ ταινία καὶ μικρὸ τμῆμα κίτρινης περιοχῆς (διαστ. 3×2×0,9 ἑκ.), στὸ ἄλλο στενὴ μελανὴ καὶ πλατιὰ κίτρινη ταινία (διαστ. 2,5×1,4×0,9 ἑκ.). – Τμῆμα κονιάματος μὲ ἐπίπεδη ἐπιφάνεια βαμμένη ἐρυθρή, σπασμένο σὲ πολλὰ κομμάτια, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ μεγαλύτερο ἔχει διαστ. 1,7×1 ἑκ.

Τὰ χώματα αὐτὰ εἶχαν πέσει ἐπάνω σὲ στρώση δαπέδου ἀπὸ καμένο κοκκινόχωμα ποὺ περιεῖχε σὲ δύο σημεῖα του:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13433+13574+13563+[12131].
Σύνολο ὀστράκων 96.

Πρώιμα 26, ἄγραπτα 32, γραπτὰ 36, νεότερο 1, ἀπροσδιόριστο 1.

40. Πρβ. γιὰ τὸ σχῆμα, ἀλλὰ μὲ ἄλλες στῆλες, *Panagia Houses* πίν. 23:89, εἰκ. 14:89. Πρβ. σὲ σκύφο ἐνδόβαφο, E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 7:6, 7:11. Βλ. *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 48:4, πίν. 36(α).

41. Μὲ τὸ ἀγγεῖο αὐτὸ βρέθηκαν ἀκόμη 5 ὄστρακα ποὺ ἐνοποιήθηκαν ἐδῶ.

Πρώιμα: Ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ τμῆμα γάστρας τεφροῦ μινύειου ἀγγείου. – Τμῆμα γάστρας κίτρινου μινύειου ἀνοικτοῦ ἀγγείου, ἴσως κύλικος, μὲ ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς. – Ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ τμῆμα γάστρας στιλβωμένο ἀμφίπλευρα, ἀπὸ μικρὸ ἀνοικτὸ ἀγγεῖο, πιθανὸν μινύειο. – Ὁλόβαφο ἐρυθρὸ χεῖλος ΜΕ ἀγγείου μὲ σύμφυτη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ μὲ ὁλόβαφη ράχη. – Ἐξώκυρτο χεῖλος δίχρωμου κρατηροειδοῦς ἀγγείου μὲ ταινία καὶ στὴ γάστρα στενὴ ζώνη κυματοειδοῦς γραμμῆς μεταξὺ ταινιῶν (πίν. 6γ). – Τμῆμα ἀπὸ τὸν ὦμο κλειστοῦ ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου μὲ ταινίες καὶ τμῆμα κατακόρυφης κυλινδρικῆς λαβῆς μὲ δακτύλιο γύρω στὴ ρίζα (πίν. 7α: 5). – Πέντε τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ΜΕ ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων δύο δίχρωμα μὲ ταινίες, τὸ ἕνα καὶ μὲ ἀπροσδιόριστο καμπύλο κόσμημα, ἕνα μὲ ταινίες, ἕνα μὲ ζεῦγος καμπύλων γραμμῶν καὶ ἕνα μὲ ἀπροσδιόριστο διάστικτο κόσμημα. – Δύο χείλη κυπέλλων τύπου Βαφειοῦ μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, τὸ ἕνα μὲ σχηματοποιημένη φυλλοφόρο ταινία[42] (πίν. 7α: 3) (ΥΕ ΙΙΒ). – Δύο τμήματα γάστρας κυπέλλων τύπου Βαφειοῦ, τὸ ἕνα μὲ ταινίες, τὸ ἄλλο μὲ σχηματοποιημένη φυλλοφόρο ταινία. – Ἐξώκυρτο χεῖλος ἐφυραϊκῆς κύλικος μὲ τμῆμα συμπαγοῦς θέμαατος ἐξωτερικά[43] (πίν. 7α: 1) (ΥΕ ΙΙΒ). – Τμῆμα γάστρας ἐφυραϊκῆς κύλικος μὲ δέσμη ἀμειβόντων, πιθανὸν ὡς διακόσμηση κάτω ἀπὸ λαβή[44] (πίν. 7α: 2) (ΥΕ ΙΙΒ). – Τμῆμα ἀλαβάστρου ἀπὸ τὸν ὦμο καὶ τὴν κοιλιὰ μὲ σειρὲς στιγμῶν καὶ ζεῦγος ταινιῶν (ΥΕ ΙΙΒ). – Τμῆμα ἀπὸ τὴν κοιλιὰ σφαιρικοῦ πεπιεσμένου ἀλαβάστρου μὲ βραχῶδες κόσμημα (ΥΕ ΙΙΒ). – Τμῆμα ἀπὸ τὴν κοιλιὰ μεγάλου σφαιρικοῦ πεπιεσμένου ἀλαβάστρου μὲ βραχῶδες κόσμημα καὶ ταινία χαμηλότερα (ΥΕ ΙΙΒ). – Τμῆμα ἐπίπεδης βάσης ἀλαβάστρου μὲ τροχό[45] (πίν. 7β: 1). – Ἐξώκυρτο χεῖλος ἐνδόβαφου κυάθου μὲ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ ρίζα ταινιωτῆς λαβῆς. Στὴ γάστρα σπείρα μὲ πλατιὰ ἐξωτερικὴ ἕλικα καὶ συμπαγὴ ὀφθαλμὸ καὶ λοξοὶ μίσχοι μὲ λευκὲς στιγμὲς κατὰ μῆκος[46] (πίν. 7α: 6). – Κοίλη δισκοειδὴς βάση κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση ψηλότερα. Διάμ. βάσης 4 ἑκ. (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Ἁπλὸ χεῖλος κυάθου μὲ γωνίωση μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ κισσὸ ἐξωτερικά[47] (πίν. 7α: 4) (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Δύο τμήματα γάστρας, τὸ ἕνα μὲ σῶμα χταποδιοῦ, τὸ ἄλλο μὲ ἕλικες ἀργοναύτη.

Ἄγραπτα: Ἐννέα ἐξώκυρτα χείλη, ἕνα τροπιδωτό, δύο τμήματα γάστρας μὲ κοντὸ στέλεχος καὶ δισκοειδὴ βάση μὲ κεντρικὴ κοιλότητα καὶ τρεῖς δισκοειδεῖς βάσεις, ἀπὸ κύλικες. – Ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ τμῆμα γάστρας, ἴσως ἀπὸ κύλικα. – Τμῆμα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου κλειστοῦ χρηστικοῦ ἀγγείου. – Πέντε ἐξώκυρτα χείλη καὶ μία ἀκέραιη δισκοειδὴς βάση μὲ τμῆμα γάστρας, ἀπὸ κύαθους. – Πολὺ μικρὸ τμῆμα κοίλης δισκοειδοῦς βάσης, πιθανότατα κυάθου. – Ἕξι τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Ἕνα ἐξώστροφο χεῖλος μὲ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ καὶ ἕνα τμῆμα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου μὲ πλαστικὸ δακτύλιο, ἀπὸ κλειστὰ ἀγγεῖα. – *Γραπτά*: *Κύλικες*: Ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ πλατιὰ ταινία ἀμφίπλευρα, ζεῦγος καμπύλων ταινιῶν καὶ τμῆμα ἀπροσδιορίστου κοσμήματος, πιθανὸν σπείρα. – Τμῆμα ὁλόβαφης κύλικος ἀπὸ τὸν πυθμένα μὲ ἐξηρημένο δίσκο ὡς τὴ γένεση στελέχους. – Ἐπίπεδη βάση ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ ψηλότερα στὴ γάστρα. – Δύο βάσεις κλειστῶν ἀγγείων, ἡ μία ἐπίπεδη δισκοειδὴς μὲ ταινία, δύο κατακόρυφες γραμμὲς καὶ στήλη στιγμῶν, ἡ ἄλλη ἐπίπεδη μὲ τρέχουσα σπείρα μεταξὺ ταινιῶν στὸ τοίχωμα. – Κατώτερο τμῆμα γάστρας κυάθου μὲ ζεῦγος λεπτῶν ταινιῶν μεταξὺ πλατύτερων. – Ἀκέραιη δακτυλιόσχημη ὑπερυψωμένη λαβὴ κυάθου μὲ ἐγκάρσιες πινελιὲς στὴ ράχη. – Ἕνα ἁπλὸ χεῖλος μὲ ταινία, ἕνα τμῆμα γάστρας μὲ ταινίες καὶ

42. *MDP* εἰκ. 50:4 (Ἁγ. Εἰρήνη, ΥΕ ΙΙΒ), *Orchomenos* V εἰκ. 2:23 (Ὀρχομενός), *Chamber Tombs* πίν. LIV:7.

43. *MDP* εἰκ. 54 (ΥΕ ΙΙΒ).

44. Αὐτόθι εἰκ. 54:16 (Εὕτρηση), 54: 19 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου, ΥΕ ΙΙΒ).

45. Αὐτόθι εἰκ. 43:1 (Θορικός, ΥΕ ΙΙΒ), Wace, *Mycenae* εἰκ. 70b, *Chamber Tombs* πίν. V:7, XXXIX:30, XL:17, XLVIII:8.

46. *MDP* εἰκ. 32: 1 (Δράμεσι, ΥΕ ΙΙΑ), Wace, *Mycenae* εἰκ. 21b, 92a, *Chamber Tombs* πίν. I:1, XXXIV:11, XLI:37.

47. *MDP* εἰκ. 74:3.

ἀρχὴ ἐπίπεδης βάσης μὲ δακτυλίους καὶ μία ταινιωτὴ λαβὴ μὲ λοξὲς ἐγκάρσιες πινελιὲς στὴ ράχη, ἀπὸ κύπελλα. – Τέσσερα τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων δύο ὁλόβαφα, ἕνα μὲ ταινίες καὶ ἕνα μὲ δέσμη τριῶν λοξῶν γραμμῶν. – Ἐπίπεδη δισκοειδὴς βάση ὑδρίας ἢ πρόχου μὲ ταινία ἐξωτερικά. – Μεγάλο κομμάτι ἀμφορίσκου ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ λαιμοῦ ὡς τὸ κάτω μέρος τῆς κοιλιᾶς, συγκολλημένο ἀπὸ ἐννέα ὄστρακα. Ρίζες κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς ἀπὸ τὸν ὦμο ὡς τὴν κοιλιά. Τὴ λαβὴ περιγράφουν κατακόρυφες πινελιές. Ζῶνες ἱμάντων μεταξὺ ταινιῶν στὴν ἀρχὴ τοῦ λαιμοῦ καὶ στὸ κάτω μέρος τῆς κοιλιᾶς, μεταξὺ τῶν ὁποίων στενὴ ζώνη ἐφαπτόμενων δικτυωτῶν ρόμβων (πίν. 6δ). – Δέκα τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μέ: ταινίες (4, τὸ ἕνα ἀπὸ χονδροειδὴ πηλό), πινελιὰ ἀπὸ τὴ ρίζα λαβῆς καὶ δύο ταινίες (1), ζεῦγος καμπύλων γραμμῶν (3), σπείρα (1), λοξὲς ταινίες (1). – Τμῆμα γάστρας σκύφου μὲ ἱμάντες, τμῆμα ταινίας βάσης καὶ δακτυλίους κοντὰ στὸν πυθμένα. – Χεῖλος, πιθανὸν ἀπὸ σκύφο, μὲ λεπτὴ ταινία καὶ πλατύτερη λίγο χαμηλότερα ἐξωτερικά.

Νεότερο: Ὁλόβαφο τμῆμα κοίλης δισκοειδοῦς βάσης.

Μικρὰ εὑρήματα: Ἀκέραιη αἰχμὴ βέλους ἀπὸ καστανόχρωμο πυριτόλιθο. Μῆκ. 3,6 ἑκ., πλάτ. 1,2 ἑκ. – Μικρὸ χάλκινο ἔλασμα λυγισμένο κατ᾽ ὀρθὴ γωνία. Διαστ. τῶν δύο τμημάτων: 1,5×1 ἑκ. καὶ 1,5×1,2 ἑκ. – Πεπλατυσμένη χάλκινη μικρὴ ράβδος ἀδήλου χρήσης. Μῆκ. 5 ἑκ., πλάτ. 1,7 ἑκ.

Καί, λίγο βαθύτερα, ΜΕ καὶ ΥΕ ΙΙΙΒ ὄστρακα:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13437.
Σύνολο ὀστράκων 58.
Πρώιμα 29, ἄγραπτα 23, γραπτὰ 5, νεότερο 1.

Πρώιμα: Ἐπίπεδο ἐξώκυρτο χεῖλος τεφροῦ μινύειου κανθάρου. – Τρία τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν τεφρῶν μινύειων ἀγγείων. – Τμῆμα γάστρας μεγάλου ἀνοικτοῦ τροχήλατου ἀγγείου, στιλβωμένου ἀμφίπλευρα. – Πυθμένας καὶ τμῆμα κοίλης κωνικῆς βάσης κύλικος μὲ ζεῦγος αὐλακώσεων χαμηλὰ στὴ γάστρα ἐξωτερικά, στιλβωμένης ἀμφίπλευρα. – Ψηλὸς κυλινδρικὸς λαιμὸς χειροποίητου ἀγγείου, στιλβωμένου ἐξωτερικά. – Τμῆμα ὤμου κλειστοῦ ἀγγείου, στιλβωμένο ἐξωτερικά. – Ὄρθιο ἔκτυπο χεῖλος μὲ τμῆμα λαιμοῦ, στιλβωμένο. – Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου, στιλβωμένο ἐξωτερικά, μὲ ζεῦγος αὐλακώσεων. – Τμῆμα τοιχώματος ἀμαυρόχρωμης ὑδρίας μὲ ρίζα λαβῆς καὶ χιαστὶ γραμμὲς στὸ τοίχωμα ἀπὸ κάτω. – Ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ τμῆμα γάστρας ἀμαυρόχρωμου κρατηρίσκου. Πλατιὰ ταινία χείλους ἀμφίπλευρα καὶ ζεῦγος ταινιῶν στὴ γάστρα, ἀπὸ ἐρυθρὴ βαφή. – Δύο τμήματα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου κλειστῶν ἀγγείων, τὸ ἕνα μὲ ταινία, τὸ ἄλλο μὲ ζεῦγος ταινιῶν. – Ὀκτὼ τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀμαυρόχρωμων ἀγγείων μέ: ταινίες (2), δέσμη τριῶν λοξῶν γραμμῶν (1), ζώνη μὲ χιαστὶ γραμμίδια μεταξὺ ταινιῶν (1), ζεῦγος καμπύλων γραμμῶν (1), ἀπροσδιόριστο κόσμημα (1), κυλινδρικὴ λαβὴ μὲ θηλιὰ στὴ ρίζα καὶ γραμμὴ κατὰ μῆκος τῆς ράχης (1), σχηματοποιημένη φυλλοφόρο ταινία καὶ ἀνηρτημένα τόξα ἢ σπείρα (1). – Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ἑλικόσχημο κόσμημα μὲ μελανὸ περίγραμμα καὶ ὑπόλευκη βαφὴ ἐσωτερικὰ ἐπάνω ἀπὸ καστανὸ ἀλείφωμα. – Δύο συγκολλημένα τμήματα ἁπλοῦ χείλους κυπέλλου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ γραμμές (ΥΕ Ι). – Ἁπλὸ χεῖλος ὁμοίου, ἐσωτερικὰ μὲ πλατιὰ ταινία καὶ ἐξωτερικὰ σειρὰ μικρῶν κρόκων, δύο ταινίες μὲ ἐπίθετες λευκὲς λεπτὲς ταινίες, ζώνη ὅρμου, ταινία μὲ δύο ἐπίθετες λεπτὲς λευκὲς ταινίες. – Ἁπλὸ χεῖλος κυπέλλου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ ἐξωτερικὰ μεγάλη στιγμὴ καὶ τμῆμα καμπύλου ὁλόβαφου κοσμήματος. – Δύο συγκολλημένα τμήματα ἀπὸ τὸ ἐξώκυρτο χεῖλος

κύλικος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα δικτυωτὴ διακόσμηση ἐξωτερικά[48] (ΥΕ ΙΙΙΑ1).
Ἄγραπτα: *Κύλικες*: Τέσσερα ἐξώκυρτα χείλη. – Τμῆμα γάστρας μὲ κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ μὲ δύο αὐλακώσεις κατὰ μῆκος. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα ἀπὸ τὸν πυθμένα, τὸ κοντὸ στέλεχος καὶ τὴν κοίλη κωνικὴ βάση. – Δύο δισκοειδεῖς βάσεις, ἡ μία κοίλη, ἡ ἄλλη ἐπίπεδη, ἀκέραιη, μὲ τμῆμα στελέχους. – Ἀκέραιη ἐπίπεδη δισκοειδὴς βάση μὲ τμῆμα τοιχώματος χρηστικοῦ ἀγγείου, μὲ ἴχνη καύσης κατὰ τόπους. – Ταινιωτὴ λαβὴ μὲ αὐλάκωση στὴ ράχη. – Ἐπίπεδη δισκοειδὴς βάση, μᾶλλον κυάθου. – Τμῆμα χείλους καὶ ὑπερυψωμένη ταινιωτὴ λαβὴ ἀρύταινας μὲ ζεῦγος αὐλακώσεων κατὰ μῆκος τῆς ράχης. – Ἕνα ἐξώστροφο καὶ ἕνα ἐξώκυρτο χεῖλος ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Ἁπλὸ χεῖλος μεγάλου ἀνοικτοῦ ἀγγείου, στιλβωμένο ἐσωτερικά. – Τρία τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων, τὸ ἕνα μὲ αὐλάκωση ἐξωτερικὰ ἀπὸ μεγάλο ἀγγεῖο, τὸ δεύτερο μὲ ἐλαφρὰ τροπίδωση στὴ γάστρα καὶ τὸ τρίτο μὲ ρίζα λαβῆς. – Δύο ἐπίπεδα ἐξώκυρτα χείλη καὶ ἕνα ἐξωστρόγγυλο μὲ ρίζα λαβῆς ἀπὸ κάτω, ἀπὸ κλειστὰ ἀγγεῖα. – Τμῆμα ὤμου μικροῦ κλειστοῦ ἀγγείου μὲ κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή.
Γραπτά: Τμῆμα στελέχους κύλικος μὲ δακτυλίους καὶ τμῆμα δισκοειδοῦς βάσης μὲ κεντρικὴ κοιλότητα. – Μικρὸ τμῆμα ταινιωτῆς λαβῆς μὲ ἐγκάρσια πινελιὰ καὶ λοξὴ ταινία στὴ ράχη. – Δύο ἐξωστρόγγυλα χείλη ἀμφορέων ἢ πρόχων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ τμῆμα κυλινδρικοῦ λαιμοῦ. – Τμῆμα γάστρας, ἴσως ἀπὸ σκύφο, μὲ ρίζα λαβῆς μὲ πινελιὰ καὶ ταινία γάστρας.
Νεότερο: Τμῆμα γάστρας ὁλόβαφης φιάλης.
Μικρὸ εὕρημα: Ἀκέραιο πήλινο κωνίδιο. Ὕψ. 1,95 ἑκ., διάμ. βάσης 2,45 ἑκ.

Μεταξὺ τοῦ τοίχου ποὺ ἔκρυψε τὸν βράχο καὶ τοῦ δυτικοῦ ἀναλήμματος εὑρέθησαν 18 χάντρες καὶ ἐπιρράμματα ἀπὸ ὑαλόμαζα, κωνίδιο ἀπὸ στεατίτη καὶ δόντι κάπρου.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13567+13408+[12116+12120].
Σύνολο ὀστράκων 93.
Πρώιμα 20, ἄγραπτα 30, γραπτὰ 31, ἀπροσδιόριστα 12.

Πρώιμα: Ἐπίπεδο ἐξώκυρτο χεῖλος τεφρομέλανου μινύειου ἀγγείου. – Δύο τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν τεφρῶν μινύειων ἀγγείων. – Δύο στιλβωμένα τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Δύο τμήματα τοιχωμάτων μεγάλων κλειστῶν ἀγγείων μὲ ἀρχὴ ἐπίπεδης βάσης καὶ στιλβωμένο τοίχωμα ἐξωτερικά. – Ταινιωτὴ λαβὴ μὲ αὐλάκωση στὴ ράχη, στιλβωμένη. – Ἐξώστροφο χεῖλος τροχήλατου ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου μὲ δέσμη τεσσάρων λοξῶν γραμμῶν ἐξωτερικά, ποὺ ξεκινοῦν ἀπὸ τὸ χεῖλος. – Κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου μὲ δύο ἐγκάρσιες πινελιὲς κοντὰ στὴ ρίζα. – Τμῆμα τοιχώματος μικροῦ ἀνοικτοῦ ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου μὲ ταινίες. – Ἑπτὰ τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀμαυρόχρωμων ἀγγείων μέ: ζεῦγος λοξῶν γραμμῶν (2), καμπύλη ταινία (1), ταινία (1), ζεῦγος καμπύλων γραμμῶν (2), τμῆμα καμπύλου συμπαγοῦς θέματος (1). – Τμῆμα γάστρας κυάθου μὲ διπλόσπειρα καὶ ταινίες γάστρας (ΥΕ ΙΙ). – Τμῆμα κλειστοῦ ἀγγείου ἀπὸ χονδροειδὴ πηλὸ μὲ κυματοειδὲς περίστικτο ὁλόβαφο κόσμημα.
Ἄγραπτα: Δύο ἐξώκυρτα χείλη κυλίκων, τὸ ἕνα μὲ τροπίδωση στὴ γάστρα. – Τροπιδωτὸ χεῖλος λεκανιδίου μὲ ρίζα λαβῆς. – Ἐξωστρόγγυλο χεῖλος ἡμισφαιρικοῦ χρηστικοῦ κυάθου, καμένο. – Τέσσερα τμήματα τοιχωμάτων χρηστικῶν ἀγγείων. – Τμῆμα τοιχώματος μαγειρικοῦ ἀγγείου, καμένο. – Δύο βάσεις κυάθων, ἡ μία ἀκέραιη κοίλη δισκοειδής, ἡ ἄλλη ἐπίπεδη μὲ τμῆμα γάστρας. – Ἕνα τροπιδωτὸ χεῖλος, ἕνα ἐξώκυρτο, ἕνα ἁπλὸ καὶ πέντε τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Ἕνα ἐπίπεδο ἐξώ-

48. *MDP* εἰκ. 75:12 (Φυλακωπή, ΥΕ ΙΙΙΑ1).

κυρτο χεῖλος μὲ τμῆμα ψηλοῦ κυλινδρικοῦ λαιμοῦ καὶ ὀκτὼ τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων. – Δύο συγκολλημένα τμήματα ἐπίπεδου ἐξώκυρτου χείλους κρατηροειδοῦς. Διάμ. χείλους 30 ἑκ.
Γραπτά: Ὁριζόντια ταινιωτὴ λαβὴ λεκανιδίου μὲ ταινία στὴ ράχη. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος καὶ τὴ γάστρα ἡμισφαιρικοῦ κυάθου, μὲ ρίζα λαβῆς στὸ χεῖλος. Ἐνδόβαφος, μὲ λεπτὴ ταινία χείλους ἐξωτερικὰ καὶ πλατύτερη λίγο χαμηλότερα. Πηλὸς ἀνοικτὸς καστανός, βαφὴ καστανή. Διάμ. χείλους 7 ἑκ. – Τμῆμα γάστρας καὶ ἐπίπεδης βάσης κυάθου μὲ δακτύλιο ἐσωτερικά, ταινία ἐξωτερικὰ καὶ ἴχνη βαφῆς ἀπὸ κάτω. – Δεκατέσσερα τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων τρία ὁλόβαφα, ἕνα μὲ δακτύλιο, ἕνα μὲ ταινίες, δύο μὲ ἀπροσδιόριστα κοσμήματα, καθὼς καὶ ἑπτὰ ἐνδόβαφα, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ σπείρα, δύο μὲ ταινίες καὶ ἕνα μὲ ἀπροσδιόριστο κόσμημα. – Ἐπίπεδο ἐξώκυρτο χεῖλος ἀμφορέα ἢ πρόχου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, ρίζα κατακόρυφης λαβῆς καὶ ψηλὸ κυλινδρικὸ λαιμό. – Τμῆμα ἀπὸ τὴν κοιλιὰ πιθαμφορίσκου μὲ φολιδωτὴ διακόσμηση καὶ δύο ταινίες. – Ἁπλὸ χεῖλος στάμνου μὲ κοντὸ κυλινδρικὸ λαιμό. Λεπτὴ ταινία στὸ χεῖλος καὶ δεύτερη λίγο χαμηλότερα ἐσωτερικά, ταινία στὴ γένεση τοῦ λαιμοῦ ἐξωτερικά. – Παρόμοιο ἐξωστρόγγυλο χεῖλος, πιθανὸν ἀπὸ στάμνο, μὲ ἴδια διακόσμηση. – Δύο τοιχώματα κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες. – Τμῆμα γάστρας κρατήρα μὲ δακτυλίους καὶ ταινίες. – *Σκύφοι*: Δύο τμήματα γάστρας, πιθανὸν ὑψίποδων σκύφων, τὸ ἕνα μὲ σειρὰ πεταλίων καὶ ταινία, τὸ ἄλλο μὲ δέσμη γραμμῶν καὶ ὁμόκεντρα ἀνηρτημένα τόξα. – Χεῖλος σκύφου ἄβαφου ἐσωτερικὰ μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δακτύλιο καὶ στήλη ἀραιῶν κυματοειδῶν γραμμιδίων μὲ περιθώριο. – Τμῆμα γάστρας ἐνδόβαφου σκύφου μὲ ρίζα λαβῆς μὲ πινελιά. – Δύο γάστρες ὁλόβαφων σκύφων μὲ τμῆμα λαβῆς.
Μικρὰ εὑρήματα: Πήλινο ὁμοίωμα τροχοῦ, ἀμφικωνικό, μὲ κεντρικὴ διαμπερὴ ὀπή, ἀποκεκρουμένο κατὰ τὴν περιφέρεια. Κύκλοι καὶ ἀκτινωτὲς γραμμὲς στὶς δύο ὄψεις καὶ στὴ μία παραπληρωματικὸ σιγμοειδὲς κόσμημα μεταξὺ τῶν ἀκτίνων. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ μελανὴ στὴ μία ὄψη, καστανέρυθρη στὴν ἄλλη. Μέγ. σωζ. διάμ. 6,9 ἑκ., διάμ. ὀπῆς 0,5 ἑκ., σωζ. πάχ. 3,6 ἑκ. – Μικρὴ κωνικὴ χάντρα ἀπὸ ὑαλόμαζα μὲ περιελισσόμενη αὔλακα γύρω ἀπὸ τὴν κυρτὴ ἐπιφάνεια[49]. Ὁριζόντιο τρῆμα, κατὰ τὴ διάμετρο, κοντὰ καὶ παράλληλα στὴ βάση. Ὕψ. 0,9 ἑκ., διάμ. 1,3 ἑκ. – Χάντρα ἀπὸ ὑαλόμαζα, πεπλατυσμένου ρομβοειδοῦς σχήματος μὲ λεπτὲς ἐγχαράξεις κατὰ τὸ περίγραμμα καὶ τὸν κεντρικὸ ἄξονα καὶ τρῆμα κατὰ μῆκος (τύπου κολοκυθόσπορου)[50]. Διαστ. 1,6×0,8 ἑκ. – Πέντε σφαιρικὲς χάντρες διαφόρων μεγεθῶν, ἀπὸ ὑαλόμαζα, μὲ κατακόρυφο τρῆμα. Ἡ μία ἀκέραιη, διαμ. 1,4 ἑκ., οἱ ἄλλες σπασμένες. – Μικρὴ σφαιρικὴ πεπιεσμένη χάντρα ἀπὸ ὑαλόμαζα, μὲ κατακόρυφο τρῆμα. Διάμ. 1,1 ἑκ. – Τετράπλευρο πλακοειδὲς ἐπίρραμμα ἀπὸ ὑαλόμαζα σὲ σχῆμα ἀργοναύτη. Τὸ σχηματοποιημένο ὄστρεο ἔχει εὐθεία βάση καὶ καμπύλη ράχη ποὺ καλύπτεται ἀπὸ πυκνὲς ραβδώσεις καθὼς καὶ τρεῖς πλόκαμους μὲ ἑλικοειδὴ ἀπόληξη ποὺ ξεκινοῦν ἀπὸ τὴ θύρα καὶ ὑψώνονται ἐπάνω ἀπὸ τὸ ὄστρεο. Στὸ ἐπάνω καὶ κάτω μέρος τοῦ πλακιδίου ὁριζόντιο τρῆμα. Διαστ. 1,5×1,3 ἑκ. – Τρία ἐπιρράμματα ἀπὸ ὑαλόμαζα, ἐπιμήκη τετράπλευρα πλακοειδή, μὲ πλαστικὴ ἀπόδοση σχηματοποιημένου θυσάνου στὴ μία ὄψη, τὰ δύο σπασμένα. Διαστ. 1,5×1 ἑκ. – Ἀμφικωνικὴ πεπλατυσμένη χάντρα ἀπὸ φαγεντιανὴ μὲ ἀκτινωτὲς ραβδώσεις καὶ κατακόρυφο τρῆμα. Ὕψ. 1,1 ἑκ., διάμ. 2,8 ἑκ. – Δύο μικρὲς λίθινες σφαιρικὲς χάντρες μὲ κατακόρυφο τρῆμα, διαμ. 0,8 ἑκ. – Μικρὸ κωνίδιο ἀπὸ ἰώδη στεατίτη. Ὕψ. 1 ἑκ., διάμ. 1,5 ἑκ. – Τμῆμα χαυλίου κάπρου. Σωζ. μῆκ. 6,5 ἑκ. – Ἀρκετὰ μικρὰ ὀστάρια.

Δύο μέτρα βορειότερα εἶχε διατηρηθεῖ ὑπόλοιπο σκληροῦ δαπέδου ἀπὸ πλέσια καὶ ἀσβέστη πάχους 0,05 μ. ποὺ ἔφερε σωροὺς στάχτης, ἕναν πιθαμφορέα ὄρθιο καὶ δίπλα σὲ αὐτόν, ἐπάνω στὸ ἀπαραβίαστο δάπεδο, τμῆμα ἐγχρώμου κονιάματος καὶ ἐλεφάντινο ἀντικείμενο.

49. Σακελλαρίου 293:11.

50. Αὐτόθι 297:49.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13407+13564+13421+13440+13569+13426+13424 +13454 [+12119+12130+12136].
Σύνολο ὀστράκων 1.537.
Πρώιμα 31, ἄγραπτα 185, γραπτὰ 1282, νεότερα 28, ἀπροσδιόριστα 11.

Πρώιμα: Ἁπλὸ χεῖλος μὲ κοντὸ λαιμὸ εὐρύστομου χρηστικοῦ ἀγγείου, στιλβωμένου ἀμφίπλευρα, μὲ ἴχνη καύσης ἐξωτερικά, ἴσως ΠΕ. – Τμῆμα τοιχώματος χειροποίητου στιλβωμένου ἀνοικτοῦ ἀγγείου, ἴσως ΠΕ. – Ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ ταινιωτὴ λαβὴ φαιῆς μινύειας κύλικος. – Ἐξώκυρτο χεῖλος τεφροῦ μινύειου ἀγγείου, ἴσως κύλικος. – Φαιὴ μινύεια ταινιωτὴ λαβή. – Τροπιδωτὸ χεῖλος τεφροῦ μινύειου κανθάρου. – Τμῆμα γάστρας ἀνοικτοῦ μινύειου ἀγγείου. – Δύο τροπιδωτὲς γάστρες ἀνοικτῶν κίτρινων μινύειων ἀγγείων. – Δύο τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν τεφρῶν μινύειων ἀγγείων, τὸ ἕνα ἀπὸ πρασινωπὸ πηλό. – Τμῆμα πιθανότατα ἀπὸ τὸν πυθμένα ἀνοικτοῦ ἀγγείου, φθαρμένο ἐσωτερικά, στιλβωμένο ἐξωτερικὰ καὶ μὲ δέσμη ὁριζοντίων αὐλακώσεων. – Ἐξώκυρτο χεῖλος εὐρυστόμου ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ δύο ἀντιθετικὲς δέσμες λοξῶν γραμμῶν. – Τμῆμα ἐπίπεδου χείλους καὶ γάστρας μικκύλου ἀμαυρόχρωμου κυάθου μὲ ἐγκάρσιες πινελιὲς στὸ χεῖλος καὶ σπείρα ἐξωτερικά. – Τμῆμα τροπιδωτῆς γάστρας κανθάρου ἢ κύλικος μὲ λαβὴ μὲ ἐγκάρσιες πινελιὲς στὴ ράχη. – Τμῆμα τοιχώματος ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου μὲ ταινία καὶ ἐφαπτόμενη καμπύλη. – Τμῆμα γάστρας ἀνοικτοῦ ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου μὲ ταινίες. – Τέσσερα τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀμαυρόχρωμων ἀγγείων: δύο μὲ ταινίες, ἕνα πολὺ φθαρμένο ἐσωτερικὰ μὲ ταινίες ἐξωτερικά, ἕνα ἀπὸ τὸν ὦμο μὲ διάγραμμο τρίγωνο καὶ ταινία. – Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ δίχρωμου ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου μὲ ταινία καὶ δικτυωτὴ διακόσμηση. – Τμῆμα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου τροχήλατου κλειστοῦ δίχρωμου ἀγγείου μὲ πλαστικὸ δακτύλιο βαμμένο μὲ πλατιὰ καὶ λεπτὴ ταινία (πίν. 8α: 1) (ΜΕ-ΥΕ Ι). – Τμῆμα γάστρας κυπέλλου τύπου Βαφειοῦ μὲ σχηματοποιημένη φυλλοφόρο ταινία. – Ὅμοιο, μὲ ταινία χείλους ἐσωτερικὰ καὶ πτυχωτὴ διακόσμηση ἐξωτερικά. – Τμῆμα τοιχώματος μὲ λοξὴ φυλλοφόρο ταινία. – Τμῆμα τοιχώματος ἀλαβάστρου μὲ περίστικτο βραχῶδες κόσμημα. – Δύο ἐξώστροφα χείλη κυπέλλων μὲ ταινία, δεύτερη λίγο χαμηλότερα καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση στὴ γάστρα. – Δύο ἐξώκυρτα χείλη κυλίκων μὲ ταινία καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση ἐξωτερικά.
Ἄγραπτα: *Κύλικες*: Ἕντεκα ἐξώκυρτα χείλη, τὰ δύο μὲ ρίζα λαβῆς, ἕξι ἐξώστροφα καὶ δύο κυρτόπλευρα, τὸ ἕνα μὲ ἀκέραιη λαβή. – Τροπιδωτὸ χεῖλος μὲ κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. – Τρία τμήματα γάστρας μὲ λαβή, τὰ δύο μὲ τροπίδωση. – Δύο κομμάτια ἀπὸ τὸ κάτω μέρος τῆς γάστρας μὲ κοντὸ στέλεχος ὡς τὴ δισκοειδὴ βάση. – Πέντε κατακόρυφες ταινιωτὲς λαβές. – Τρεῖς δισκοειδεῖς βάσεις. – Τρία τροπιδωτὰ χείλη, τὰ δύο μὲ ἀκέραιη, τὸ ἄλλο μὲ ρίζα ὁριζόντιας λαβῆς, καὶ πέντε ὁριζόντιες λαβὲς λεκανιδίων. – Δώδεκα λαβές: πέντε ταινιωτές, μία κυλινδρικὴ καὶ ἕξι ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς, ἡ μία μὲ αὐλάκωση κατὰ μῆκος τῆς ράχης. – Ἐπίπεδη δισκοειδὴς βάση ἀνοικτοῦ ἀγγείου. – Δύο τμήματα δισκοειδῶν βάσεων μεγάλων ἀπιόσχημων ἀγγείων, τὸ ἕνα μὲ κεντρικὴ κοιλότητα. – Πέντε βάσεις κλειστῶν ἀγγείων: τρεῖς ἐπίπεδες καὶ δύο δισκοειδεῖς, ἡ μία κοίλη, ἡ ἄλλη ἐπίπεδη. – Ἕξι τμήματα τοιχωμάτων χυτρῶν, τὰ πέντε καμένα. – Δύο τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν χρηστικῶν ἀγγείων. – Τμῆμα ἀπὸ τὴ γένεση τοῦ λαιμοῦ καὶ τὴν κοιλιὰ ἀμφοροειδοῦς χρηστικοῦ ἀγγείου μὲ ἀκέραιη κατακόρυφη κυλινδρικὴ λαβή. – Τμῆμα τοιχώματος πίθου μὲ ἐπίθετη ζώνη, τὸ ἄνω περιθώριο τῆς ὁποίας φέρει πυκνὲς λοξὲς ἐγχαράξεις (σχοινοειδὴς διακόσμηση). Χαμηλότερα διακρίνεται ἐνσφράγιστος τετράκτινος τροχὸς μὲ χαράγματα πρὸς τὴν περιφέρεια (πίν. 7β: 1). – Τρία ἐξώκυρτα χείλη, ἕνα ἐσώστροφο, τέσσερα ἐξώστροφα, ἕνα κυρτόπλευρο μὲ λαβὴ καὶ μία κοίλη δισκοειδὴς βάση, ἀπὸ κύαθους. – Τμῆμα τοιχώματος κυπέλλου μὲ ἀρχὴ βάσης καὶ ζεῦγος αὐλακώσεων. – Τμῆμα ἀρύταινας ἀπὸ τὴ γάστρα ὡς τὴ δισκοειδὴ ἀπόφυση στὸ κάτω μέρος. – Δύο χείλη λεκανοειδῶν ἀγγείων, τὸ ἕνα ἐξώκυρτο ἐπικλινές, τὸ ἄλλο ἐπίπεδο ἐσώκυρτο. – Ἐξώκυρτο ἐπικλινὲς χεῖλος καλάθου. – Ἕνα ψηλὸ ἐξώκυρτο χεῖλος, τέσσερα ἐξώκυρτα, δεκαπέντε τροπιδωτά, δώδεκα ἐξώστροφα καὶ πέντε κυρτόπλευρα χείλη, ὅλα ἀπὸ ἀνοικτὰ ἀγγεῖα. – Εἴκοσι τέσσερα τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων, τὸ ἕνα τροπιδωτὸ καὶ

ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς, πιθανὸν ἀπὸ κύλικα. – Δύο δισκοειδή, κωνικὰ πώματα μὲ κατακόρυφη κυλινδρικὴ λαβή, μὲ ἴχνη καύσης κατὰ τόπους. – Ἕνα ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ, ἕνα ἐξωστρόγγυλο μὲ ψηλὸ κυλινδρικὸ λαιμό, δύο ἐξώκυρτα τετραγωνισμένα μὲ κυλινδρικὸ λαιμό, τέσσερα ἐξωστρόγγυλα μὲ κοντὸ κυλινδρικὸ λαιμό, ἕνας κοντὸς κυλινδρικὸς λαιμὸς εὐρυστόμου ἀγγείου καὶ εἴκοσι τέσσερα τμήματα τοιχωμάτων, τὸ ἕνα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου, ἀπὸ κλειστὰ ἀγγεῖα. – Ἐξώκυρτο χεῖλος κρατηροειδοῦς ἀγγείου. – Τμῆμα μικκύλου σκύφου ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος ὡς τὴ γάστρα μὲ ἐλαφρὰ τροπίδωση καὶ ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβή. – Τμῆμα γάστρας σκύφου μὲ λαβή.

Γραπτά: *Κύλικες*: Δεκαέξι ἐξώκυρτα χείλη μὲ ταινία, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ φολιδωτὴ διακόσμηση, ἕνα μὲ στάχεις ἀμειβόντων[51], ἕνα μὲ δικτυωτὸ[52] καὶ δύο μὲ ρίζα λαβῆς. – Τρία ἐξώστροφα χείλη μὲ ταινία, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ στῆλες ἀμειβόντων καὶ ἕνα μὲ γωνιώδη μίσχο. – Ἕνα κυρτόπλευρο ἐνδόβαφο χεῖλος μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ ἕνα τροπιδωτὸ μὲ ταινία καὶ δακτυλίους στὴ γάστρα. – Τέσσερα τμήματα γάστρας, τὰ δύο ὁλόβαφα (τὸ ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς), ἕνα μὲ λοξὴ πορφύρα καὶ λαβὴ μὲ ὁλόβαφη ράχη καὶ διχαλωτὴ ἀπόληξη στὴ ρίζα, ἕνα μὲ λαβὴ μὲ ὁλόβαφη ράχη καὶ διχαλωτὴ ἀπόληξη. – Κομμάτι ἀπὸ τὴ γάστρα ὡς τὴ βάση, ἐνδόβαφο, μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν ἐξωτερικὰ στὴ γάστρα, ὁλόβαφο στέλεχος καὶ βάση. – Δύο τμήματα, ἴσως συνανήκοντα, ἀπὸ ὁλόβαφο στέλεχος καὶ βάση μὲ κεντρικὴ κοιλότητα. Λεπτὴ ἐξηρημένη ταινία στὴν ἀρχὴ τοῦ στελέχους. – Ὅμοιο, μὲ ἐγκάρσια πινελιὰ κάτω ἀπὸ τὴ βάση. – Στέλεχος καὶ γάστρα ὁλόβαφης κύλικος. – Ὁλόβαφο στέλεχος. – Στέλεχος ἐνδόβαφης κύλικος μὲ δακτυλίους. – Στέλεχος μικκύλης κύλικος μὲ δακτύλιο. – Λεπτὸ βραχὺ στέλεχος μικρῆς κύλικος μὲ πυκνοὺς δακτυλίους. – Ἑπτὰ δισκοειδεῖς βάσεις μὲ δακτυλίους. – Ἐξώκυρτο ὁλόβαφο χεῖλος, πιθανὸν ἀπὸ κύλικα. – Ἑπτὰ χείλη μὲ ταινία χείλους καί: δύο δακτυλίους (1), ρίζα λαβῆς καὶ ταινία γάστρας (1), ρίζα λαβῆς καὶ δακτύλιο χείλους (2), ρίζα λαβῆς, δακτύλιο χείλους καὶ γάστρας (3), καὶ δύο γάστρες μὲ δακτυλίους, ἡ μία μὲ ρίζα λαβῆς, ἀπὸ τροπιδωτὰ λεκανίδια. – Ἕνα ἁπλὸ χεῖλος μὲ ταινία, δακτυλίους στὴ γάστρα καὶ ἀκέραιη ὁριζόντια λαβὴ μὲ ὁλόβαφη ράχη, καὶ δύο λαβές, ἡ μία μὲ ταινία στὸ ἄνω περιθώριο, ἡ ἄλλη μὲ ταινία στὴ ράχη, ἀπὸ λεκανίδια. – Τριάντα μία λαβές, ἐκ τῶν ὁποίων δεκαοκτὼ κυλινδρικές (ὀκτὼ μὲ ὁλόβαφη ράχη, δύο μὲ πινελιὰ στὴ ράχη, ὀκτὼ μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη), δέκα ταινιωτές (πέντε μὲ ὁλόβαφη ράχη, τρεῖς μὲ βαμμένα περιθώρια καὶ δύο μὲ κεντρικὴ αὐλάκωση καὶ κυματοειδὴ ταινία στὴ ράχη) καὶ τρεῖς κατακόρυφες ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς, οἱ δύο μὲ ὁλόβαφη ράχη καὶ ἐξηρημένο τρίγωνο, ἡ τρίτη μὲ βαμμένα περιθώρια. – Ἐννέα βάσεις: μία ἐπίπεδη ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ταινία στὴ γάστρα, δύο ἐξώβαφες δακτυλιόσχημες (ἡ μία ἀπὸ μεγάλο ἀπιόσχημο ἀγγεῖο), τρεῖς δακτυλιόσχημες μὲ ταινία ἐξωτερικά (οἱ δύο ἀπὸ κλειστὰ ἀγγεῖα, ἡ τρίτη ἴσως ἀπὸ ψευδόστομο) καὶ τρεῖς ἐπίπεδες κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινία ἐξωτερικά. – Χεῖλος πινακίου ὁλόβαφο μὲ ἐπίθετη διακόσμηση μὲ ὑποκίτρινη βαφή: στιγμὲς ἐπάνω στὸ χεῖλος, ἐσωτερικὰ στήλη στιγμῶν μὲ περιθώριο καὶ στήλη πυκνῶν ὁριζοντίων γραμμιδίων μὲ περιθώριο (πίν. 7γ: 3). – Τμῆμα γάστρας λεκάνης μὲ εἰκονιστικὴ διακόσμηση: διακρίνεται ψάρι μὲ λεπτὲς γραμμὲς κατὰ μῆκος, μὲ γραμμικὰ πτερύγια καὶ στρογγυλὴ ἐξηρημένη κεφαλὴ μὲ στιγμὴ ὡς ὀφθαλμό (πίν. 8α: 2). – *Κύαθοι*: Ἕντεκα χείλη: ἕνα ἐπίπεδο ἐξώκυρτο ὁλόβαφο μὲ λεπτὴ ἐξηρημένη ταινία ἐπάνω καὶ δακτύλιο στὴ γάστρα καὶ δέκα ἐξώστροφα: ἕξι ἐνδόβαφα μὲ ταινία χείλους ἐξωτερικά, τρία μὲ ταινία χείλους (τὸ ἕνα μὲ δέσμη καμπύλων γραμμῶν) καὶ ἕνα μὲ ταινίες ἀμφίπλευρα. – Δύο συνανήκοντα τμήματα ἐξώστροφου χείλους ὁλόβαφου κυάθου μὲ λεπτὴ ἐξηρημένη ταινία στὸ χεῖλος ἀμφίπλευρα. – Τμῆμα σφαιρικῆς γάστρας μὲ δακτυλίους ἐσωτερικὰ καὶ ταινία ἐξωτερικά. – Ἐνδόβαφη γάστρα μὲ στενὴ ζώνη κομμένου πλοχμοῦ μεταξὺ ταινιῶν ἐξωτερικά. – Τρεῖς δακτυλιόσχημες βάσεις κυάθων, ἐκ τῶν ὁποίων μία ὁλόβαφη, μία μὲ σπείρα στὸν πυθμένα καὶ μία ἀκέραιη ἐνδόβαφη μὲ ταινία ἐξωτερικά. – Δύο

51. *MDP* εἰκ. 106:1 (Βουρβάτσι).

52. Αὐτόθι εἰκ. 75:12 (Φυλακωπή).

ἐξώκυρτα ὁλόβαφα χείλη, πιθανὸν ἀπὸ κυάθους. – *Κύπελλα*: Δύο ἁπλὰ χείλη μὲ ταινία καὶ δακτύλιο, τὸ ἕνα μὲ τέσσερις ταινίες ἐξωτερικά. – Εὐθὺ χεῖλος μὲ λεπτὸ δακτύλιο, ἐξωτερικὰ δύο λεπτὲς ταινίες μεταξὺ δύο πλατύτερων καὶ χαμηλότερα σπείρα μὲ λοξὸ μίσχο. – Τμῆμα γάστρας μὲ ζεῦγος αὐλακώσεων πλαισιωμένων μὲ ταινίες καὶ ἀπολήξεις καμπύλων γραμμῶν ἀπροσδιόριστου κοσμήματος στὴν ἄνω ζώνη. – Ὅμοιο, μὲ ταινία καὶ ἐπιγεγραμμένο στικτὸ στέλεχος ὄρθιας πορφύρας. – Τμῆμα γάστρας μὲ ἀρχὴ βάσης, ταινία στὴν περιφέρεια καὶ τέσσερις ὄρθιες καμπύλες γραμμές. – Ὅμοιο, μὲ ταινίες ἐξωτερικά. – Μεγάλο κομμάτι κυρτῆς βάσης μὲ δέσμη ἱμάντων-δακτυλίων ἀπὸ κάτω καὶ δακτυλίους στὸν πυθμένα. – Δύο ἐπίπεδες βάσεις, ἡ μία μὲ δακτυλίους κάτω, ἡ ἄλλη ἐνδόβαφη μὲ ἐξηρημένο κύκλο στὸν πυθμένα. – Τμῆμα γάστρας, πιθανὸν ἀπὸ κύπελλο, μὲ σειρὰ Ν-σχήμου κοσμήματος ἑκατέρωθεν δέσμης τριῶν ταινιῶν. – Τρία στικτὰ χείλη καὶ ἕνα ὁλόβαφο μὲ ἐγκάρσιες πινελιὲς ἐπάνω καὶ τμῆμα λαβῆς, ἀπὸ ἀρύταινες. – Ἕνα ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ τροπιδωτὴ γάστρα (πίν. 7γ: 1) καὶ τέσσερις τροπιδωτὲς γάστρες ἀπὸ ὁλόβαφους κανθάρους. – Καμπύλο ἀμφίκυρτο χεῖλος ἐνδόβαφης λεκάνης, βαμμένο ἐπάνω, μὲ καμπύλη ταινία ἐξωτερικὰ στὴ γάστρα. – Στικτὸ χεῖλος ἐνδόβαφου τροπιδωτοῦ κανθάρου μὲ κυματοειδὴ ταινία κάτω ἀπὸ τὴν τροπίδωση καὶ ταινίες στὴ γάστρα. – Ἕνα ἁπλὸ ἐπίπεδο χεῖλος ἐνδόβαφο μὲ λεπτὴ ταινία ἐξωτερικά, ἕνα ἐξώκυρτο ἐπικλινὲς μὲ ταινία καὶ δακτύλιο, ἕνα ἐξώκυρτο ἐπίπεδο μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, ἐξηρημένο μὲ ἐγκάρσιες πινελιὲς ἐπάνω, ἕνα ἐξώστροφο μὲ ἐγκάρσια πινελιὰ στὸ χεῖλος καὶ ταινία στὴ γάστρα ἀμφίπλευρα καὶ ἕνα τμῆμα γάστρας μὲ ταινίες καὶ δακτυλίους καὶ ρίζα ὁριζόντιας λαβῆς, ἀπὸ λεκανοειδή. – Ἐξώκυρτο χεῖλος ἐνδόβαφου ἀγγείου, μᾶλλον λεκανοειδοῦς, μὲ ταινία γάστρας ἐξωτερικά. – Ἐξωστρόγγυλο χεῖλος μὲ τμῆμα ὁριζόντιας πεπιεσμένης ἐλλειπτικῆς λαβῆς ἐπάνω καὶ τμῆμα γάστρας λεκάνης. Ἐγκάρσιες γραμμὲς ἐπάνω στὴ ράχη τῆς λαβῆς, ταινία χείλους ἐξωτερικὰ καὶ δέσμη λοξῶν γραμμῶν στὴ γάστρα. Ἐγκάρσια γραμμίδια ἐπάνω στὸ χεῖλος, δύο δακτύλιοι ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτερικὰ ἀνηρτημένη σειρὰ κροσσοπεταλίων, ἀνηρτημένο φολιδωτὸ τρίγωνο καὶ τμῆμα δακτυλίου γάστρας (μέση ΥΕ ΙΙΙΓ). – Δύο συγκολλώμενα τμήματα τοιχώματος ἐνδόβαφης λεκάνης μὲ περίστικτο ἀπροσδιόριστο κόσμημα καὶ ἀνεστραμμένες ἐνάλληλες γωνίες καὶ ταινίες χαμηλότερα (πίν. 7γ: 2). – Τμῆμα τοιχώματος ὁμοίας μὲ στενὴ ζώνη κομμένου πλοχμοῦ μεταξὺ ταινιῶν ἐσωτερικὰ καὶ στενὲς ζῶνες, ἡ μία τεθλασμένη, ἡ ἄλλη μὲ ἀντιθετικὰ ὁμόκεντρα τόξα, μεταξὺ ταινιῶν. – Τμῆμα ἀπὸ τὸ ἁπλὸ χεῖλος καὶ τὴ γάστρα μικκύλου ἀνοικτοῦ χειροποίητου ἀγγείου μὲ γραμμὲς καὶ ρίζα ὑπερυψωμένης λαβῆς στὸ χεῖλος. – Δύο ἁπλὰ ὁλόβαφα χείλη, ἕνα ἁπλὸ ἐνδόβαφο, ἕνα ἐξώκυρτο μᾶλλον ὁλόβαφο, ἕνα ἐξωστρόγγυλο ἐνδόβαφο μὲ ταινίες ἐξωτερικὰ καὶ ἕντεκα ἐξώστροφα χείλη (ἕνα ἐνδόβαφο, πέντε ὁλόβαφα, πέντε μὲ ταινία) ἀπὸ ἀνοικτὰ ἀγγεῖα. – Ἑβδομήντα ἑπτὰ τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων, τὸ ἕνα ἐξώβαφο, τὰ ἄλλα μέ: ὄρθια πορφύρα μὲ στικτὸ στέλεχος (1), σπείρα (7, τὸ ἕνα καὶ μὲ ταινία), ἕλικα (1), ἀμείβοντες (1), ἀχιβάδα (1), ὁριζόντια τεθλασμένη (1), ἱμάντες (6), ταινίες (39), δακτυλίους (1), καμπύλες γραμμὲς ἐπάνω ἀπὸ ταινία (1), διπλὸ στικτὸ κύκλο (1), περίστικτο ἀπροσδιόριστο κόσμημα καὶ ταινία (4), ἀπροσδιόριστες πινελιὲς καὶ ταινία (1), ἀπροσδιόριστα κοσμήματα (11). – Πενήντα τρία τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ δακτυλίους, ἐκ τῶν ὁποίων ἐξωτερικὰ δεκαοκτὼ μὲ ταινίες, ἕνα μὲ ταινίες καὶ στικτοὺς κύκλους, ἕνα μὲ ταινίες καὶ καμπύλες, ἕνα μὲ ἱμάντες, ἕνα μὲ σειρὰ ἀμειβόντων, δύο μὲ ἀπροσδιόριστο κόσμημα. – Ἑκατὸν ἑξήντα ἐννέα ἐνδόβαφα τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ ταινίες (105), ὁριζόντιο στάχυ ἀμειβόντων καὶ ἐγγεγραμμένα σὲ γωνία ὁμόκεντρα τόξα (1), δέσμη καμπύλων γραμμῶν (1), σπείρα (7, τὸ ἕνα καὶ μὲ ταινία), κυματοειδὴ γραμμὴ καὶ ταινία (1), κυματοειδὴ ταινία (1), οὐρὰ ζώου μὲ μορφὴ ἰχθυάκανθας καὶ ταινία (πίν. 7β: 3) (1), καμπύλα ἀπροσδιόριστα κοσμήματα (12), ἄβαφα ἐξωτερικά (40). – Ἑκατὸν τριάντα ἕνα ὁλόβαφα τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Ἐξωστρόγγυλο χεῖλος, μᾶλλον ἀνοικτοῦ ἀγγείου ἢ ρυτοῦ, μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ ἐγκάρσια γραμμίδια ἐπάνω, δακτύλιο χείλους καὶ πλατιὰ ταινία ἢ ἐνδόβαφο χαμηλότερα. Ἐξωτερικὰ στενὴ ζώνη κομμένου πλοχμοῦ ἐπάνω ἀπὸ ἐλαφρὰ τροπίδωση καὶ χαμηλότερα ζώνη φολιδωτοῦ. – Τμῆμα τοιχώματος, μᾶλλον ἀνοικτοῦ ἀγγείου, μὲ πλατὺ δακτύλιο καὶ στὴ γάστρα συμπαγὲς ἀπροσδιόριστο καμπύλο κόσμημα μὲ σειρὰ ἐπίθετων λευκῶν στιγμῶν, ἴσως εἰκονιστικό. – Ἐξώκυρτο χεῖλος ρυτοῦ μὲ στιγμὲς καὶ ταινία κάτω ἀπὸ αὐτὸ ἐξωτερικά. – Ἀπόληξη κωνικοῦ ρυτοῦ ἀπὸ καστανότεφρο πηλὸ μὲ ἐλάχιστα ἴχνη

βαφῆς. Διάμ. βάσης 1,2 έκ., διάμ. ὀπῆς 0,4 έκ. – Ἐπίπεδο τμῆμα, πιθανὸν ἀπὸ πῶμα, μὲ τμῆμα ρόδακα μὲ ὁλόβαφα πέταλα. – Δύο ἐξώστροφα χείλη προχοϊδίων μὲ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ, τὸ ἕνα ὁλόβαφο πλὴν ταινίας στὸ χεῖλος ἐσωτερικά, τὸ ἄλλο ὁλόβαφο μὲ ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς. – Τμῆμα ἀπὸ τὸν ὦμο προχοϊδίου μὲ ταινία στὴ γένεση τοῦ λαιμοῦ, ὁριζόντια κυματοειδὴ καὶ ταινίες χαμηλότερα στὸν ὦμο καὶ κατακόρυφη λαβὴ μὲ ἐγκάρσιες πινελιὲς στὴ ράχη. – Τμῆμα ὤμου πρόχου μὲ ὁμάδα ὁμοκέντρων τόξων. – Ἕνα ἐξωστρόγγυλο χεῖλος μὲ κοντὸ κυλινδρικὸ ἐξώβαφο λαιμό, ἕνα ἀπὸ τὸν ὦμο μὲ θύσανο, μία κατακόρυφη κυλινδρικὴ λαβὴ μὲ κυματοειδὴ γραμμὴ στὴ ράχη, πιθανὸν ἀπὸ πρόχους. – Τμῆμα ὤμου, πιθανὸν ἀπὸ μικρὴ πρόχου, μὲ τρεῖς ἐνάλληλες γωνίες καὶ ταινίες. – Τρία ὄρθια ἔκτυπα χείλη πρόχων ἢ ἀμφορέων, τὰ δύο μὲ ταινία χείλους καὶ δακτύλιο στὸν λαιμό, τὸ τρίτο μὲ ταινία χείλους ἀμφίπλευρα, δύο δακτυλίους στὸν λαιμὸ καὶ τμῆμα πλατιᾶς κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς μὲ βαμμένη ράχη. – Τμῆμα χείλους καὶ λαιμοῦ πρόχου ἢ ἀμφορέα μὲ κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. Ταινία καὶ δακτύλιος χείλους καὶ κυματοειδὴς γραμμὴ στὴ ράχη τῆς λαβῆς. – Ἕξι τμήματα κοιλιᾶς ὑδρίας (τὰ δύο συνανήκοντα) μὲ ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβὴ μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα. – Δύο ἐξώκυρτα ἐπικλινῆ χείλη μὲ τμῆμα λαιμοῦ πιθαμφορέων, ὁλόβαφα, τὸ ἕνα μὲ ἐξηρημένη ταινία χείλους ἐξωτερικὰ ὅπου καὶ ἐγκάρσιες πινελιές, τὸ ἄλλο μὲ λεπτὴ ἐξηρημένη ταινία ἐσωτερικά. – Ὄρθιο ἔκτυπο χεῖλος πιθαμφορέα μὲ τμῆμα ὁλόβαφου λαιμοῦ. – Τμῆμα ὤμου πιθαμφορέα μὲ ρίζα κατακόρυφης λαβῆς μὲ δακτύλιο. – Τρία τμήματα ἐξώβαφου λαιμοῦ, τὸ ἕνα μὲ πλατιὰ ὁλόβαφη ζώνη ἐσωτερικά, μᾶλλον ἀπὸ πιθαμφορεῖς. – Δακτυλιόσχημη βάση πιθαμφορέα ἐξώβαφη καὶ πλατιὰ ὁλόβαφη ζώνη στὸ τοίχωμα ἐξωτερικὰ ψηλότερα. – Δύο τμήματα ἀλαβάστρων ἀπὸ τὸ ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ τὸν ἐξώβαφο λαιμό, τὸ ἕνα μὲ λεπτὴ ἐξηρημένη ταινία στὸ χεῖλος ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτερικά. – Τμῆμα ἐξώβαφου λαιμοῦ, μᾶλλον ἀπὸ ἀλάβαστρο. – Δύο τμήματα τοιχωμάτων, πιθανὸν ἀπὸ ἀλάβαστρα ἢ πιθαμφορεῖς, τὸ ἕνα μὲ στικτὸ φολιδωτὸ κόσμημα, τὸ ἄλλο μὲ δικτυωτὴ διακόσμηση. – Τμῆμα ὤμου θηλάστρου μὲ ταινίες καὶ κυλινδρικὴ προχοὴ μὲ γραμμὲς κατὰ μῆκος της. – Τμῆμα στομίου καὶ τοιχώματος ἀσκοῦ μὲ γραμμές. – Τμῆμα ὤμου, πιθανὸν ἀπὸ ἀσκό, μὲ κατακόρυφες καμπύλες γραμμές. – Δεκατέσσερα χείλη κλειστῶν ἀγγείων μὲ τμῆμα λαιμοῦ: δύο ἁπλά, τὸ ἕνα μὲ λεπτὴ ταινία, τὸ ἄλλο ὁλόβαφο, ἕνα ἐξώστροφο μὲ ταινία, πέντε ἐξώκυρτα ἐπικλινῆ μὲ ταινία καὶ δακτυλίους, ἕνα ἐξώκυρτο ἐπικλινὲς μὲ τρεῖς δακτυλίους, ἐξηρημένο στόμιο καὶ ἐξώβαφο λαιμό, ἕνα ἐξώκυρτο ἐπικλινὲς ὁλόβαφο μὲ μία λεπτὴ ἐξηρημένη ταινία ἐξωτερικὰ καὶ δύο ἐσωτερικά, τρία ἐξωστρόγγυλα μὲ ταινία, τὸ ἕνα μὲ δεύτερη ταινία ἀμφίπλευρα καὶ ταινία πρὸς τὸν λαιμό, ἕνα πλατὺ ἐξωστρόγγυλο μὲ ταινία καὶ δακτύλιο. – Τμῆμα κοιλιᾶς μικκύλου χειροποίητου κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ταινία. – Δύο τμήματα ἀπὸ τὸν ὦμο μικρῶν κλειστῶν ἀγγείων, τὸ ἕνα μὲ σειρὰ κροσσοπεταλίων, τὸ ἄλλο μὲ ἀπροσδιόριστο κόσμημα καὶ ταινίες. – Εἴκοσι πέντε τμήματα ἀπὸ τὸν λαιμὸ κλειστῶν ἀγγείων: τρία ἐξώβαφα, δύο μὲ δακτύλιο, εἴκοσι μὲ ταινία στὴ σύνδεση μὲ τὸν ὦμο, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ καμπύλο κόσμημα καὶ δύο συγκολλώμενα μὲ φολιδωτὰ τρίγωνα. – Δύο συγκολλημένα τμήματα ἀπὸ τὸν ὦμο κλειστοῦ ἀγγείου, ἴσως ψευδοστόμου ἀμφορέα μὲ διακόσμηση Πυκνοῦ Ρυθμοῦ: ὄρθια φολιδωτὰ τρίγωνα μὲ ἀγκιστροειδὴ κορυφὴ ἐγγεγραμμένα σὲ ζεῦγος ὁμοκέντρων τόξων, ἀριστερὰ τῶν ὁποίων διακρίνεται κόσμημα μὲ στήλη ἀμειβόντων καὶ ἐφαπτόμενα πετάλια. – Διακόσια ὀγδόντα τρία τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μέ: σπείρα (6, τὸ ἕνα καὶ μὲ ταινία), μίσχο σπείρας (1), θύσανο (7), ὁριζόντια τεθλασμένη (1), φολιδωτὴ διακόσμηση (1), περίστικτο κύκλο (1), δέσμες ἐφαπτόμενων ἀντιθετικῶν καμπυλῶν μεταξὺ ταινιῶν (1), ζεῦγος κατακορύφων μὲ κροσσοπετάλια ἐξωτερικά (1), ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν (3), ἱμάντες καὶ ταινία (1), ἱμάντες (4), δέσμη γραμμῶν καὶ ταινία (1), ταινίες (239), ἐξώβαφα (9), ἀπροσδιόριστα κοσμήματα (6). – *Ψευδόστομοι*: Δύο στόμια, τὸ ἕνα μὲ ταινία, τὸ ἄλλο μὲ διόγκωση στὸ μέσον περίπου, καμένο. – Τμῆμα δίσκου μὲ δακτυλίους καὶ τμῆμα λαβῆς μὲ βαμμένα περιθώρια καὶ γραμμὴ κατὰ μῆκος. – Τμῆμα δίσκου μὲ πολυπέταλο ρόδακα καὶ ρίζα λαβῆς μὲ ἐξηρημένο τρίγωνο ἢ γραμμὲς χιαστὶ στὴ ράχη[53] (πίν. 8α: 3) (μέση ΥΕ ΙΙΙΓ). – Ἐπίπεδος δίσκος μὲ δακτυλίους καὶ συμπαγὴ κύκλο στὸ κέν-

53. *MDP* εἰκ. 215:1 (Ἀσίνη, μέση ΥΕ ΙΙΙΓ), 216:5 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου).

τρο καὶ τμῆμα στελέχους μὲ δακτύλιο στὴ βάση. – Τμῆμα στομίου καὶ ὤμου μὲ δακτύλιο στὴ βάση τοῦ στομίου καὶ δέσμη ἱμάντων στὸν ὦμο. – Δύο τμήματα τοιχωμάτων μὲ στενὴ ζώνη ἐφαπτόμενων ἀντινώτων κροσσοπεταλίων μεταξὺ ταινιῶν, τὸ ἕνα καὶ μὲ ἱμάντες καὶ ψηλότερα μὲ ζώνη ἱστάμενων ὁμοκέντρων τόξων. – Δύο τμήματα κοιλιᾶς μὲ ἱμάντες καὶ ταινίες – στὸ ἕνα μὲ ζώνη ὁριζόντιας τεθλασμένης μεταξὺ τῶν ταινιῶν. – Τμῆμα ἀπὸ τὴν κοιλιὰ μὲ τρεῖς ἐπάλληλες ζῶνες μεταξὺ ταινιῶν: μὲ ἀντιθετικὰ ὁμόκεντρα ζεύγη τόξων, μὲ ὁριζόντια τεθλασμένη καὶ μὲ ἐφαπτόμενους ρόμβους (σχηματοποιημένος ὅρμος)[54] (πίν. 7β: 2). – Ἐξώβαφη δακτυλιόσχημη βάση, ἀπιόσχημου ψευδοστόμου. – Τμῆμα κοιλιᾶς μὲ ζώνη ἀντιθετικῶν ὁμοκέντρων τόξων. – *Κρατῆρες*: Ὀκτὼ χείλη: ἕνα ἐξώστροφο μὲ πλατιὰ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ ἑπτὰ ἐξώκυρτα: ἕνα μὲ ταινία καὶ λεπτὴ ἐξηρημένη ἐπάνω καὶ δύο ταινίες χαμηλότερα ἀμφίπλευρα, ἕνα μὲ ταινία χείλους καὶ δεύτερη ἀμφίπλευρα, ἕνα ὁλόβαφο, τρία μὲ πλατιὰ ταινία χείλους, ἕνα μὲ πλατιὰ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ ἐξωτερικὰ κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος πλαστικὴ σχοινοειδὴ ταινία[55]. – Ἑπτὰ γάστρες μὲ στήλη ὁριζοντίων τεθλασμένων μὲ διπλὸ περιθώριο (1), γραμμὴ-ἀπόληξη πορφύρας ἐπάνω ἀπὸ τρεῖς ταινίες (1), πλατὺ δακτύλιο ἐσωτερικά, ὁριζόντια κυματοειδὴ ἐξωτερικὰ (1), δακτυλίους ἐσωτερικὰ καὶ ταινίες ἐξωτερικὰ (3, ἡ μία καὶ μὲ φολιδωτὸ κόσμημα, ἴσως τρίγωνο), ὁλόβαφη (1). – Δακτυλιόσχημη βάση μὲ ὁλόβαφο τοίχωμα. – Ἕντεκα ἐξώκυρτα χείλη ἐνδόβαφων κρατήρων μὲ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικά, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ σπεῖρες ἑκατέρωθεν συμπαγοῦς καμπύλου διχαλωτοῦ κοσμήματος, ἕνα μὲ σπεῖρες, ἕνα μὲ δεύτερη ταινία ἐξωτερικὰ καὶ δύο συγκολλώμενα. – Ταινιωτὴ λαβὴ μὲ βαμμένα περιθώρια καὶ χιαστὶ γραμμὲς στὴ ράχη. – Τριάντα ἐνδόβαφες γάστρες μὲ ταινίες (15, μία μὲ δέσμη γραμμῶν, μία μὲ στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ τριπλὸ περιθώριο καὶ κροσσοπετάλια, μία μὲ ρίζα λαβῆς), στήλη ἀμειβόντων μὲ πολλαπλὸ περιθώριο καὶ κροσσοπετάλια ἐπάνω ἀπὸ τρεῖς ταινίες γάστρας (1), σπεῖρες (5, ἡ μία μὲ ἐλεύθερο μίσχο), στήλη τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο καὶ κροσσοπετάλια καὶ σπείρα (1), περίστικτα ὄρθια ὁμόκεντρα τόξα καὶ καμπύλο ἀπροσδιόριστο θέμα (1), ἀπροσδιόριστα κοσμήματα (3, τὸ ἕνα μὲ ζεῦγος ταινιῶν), λαβὲς μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη (4). – Δύο δακτυλιόσχημες βάσεις ἐνδόβαφων κρατήρων, ἡ μία μὲ ταινία ἐξωτερικά, ἡ ἄλλη ἐξώβαφη. – Ἐξώστροφο χεῖλος κρατηρίσκου μὲ ταινία χείλους καὶ δεύτερη χαμηλότερα καὶ περίστικτο ἀπροσδιόριστο κόσμημα ἐξωτερικά. – Ὅμοιο, μὲ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικά, δακτύλιο στὴ γάστρα καὶ ἐξωτερικὰ ἀνεστραμμένο φολιδωτὸ τρίγωνο μὲ στικτὲς φολίδες. – Δύο ἐνδόβαφες γάστρες κρατηρίσκων, ἡ μία μὲ ταινίες, ἡ ἄλλη μὲ ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβὴ μὲ ὁλόβαφη ράχη. – *Σκύφοι*: Ἁπλὸ χεῖλος μικκύλου χειροποίητου σκύφου ἢ κυάθου μὲ ταινία καὶ δεύτερη ἐξωτερικὰ καὶ στενὴ ζώνη ὄρθιων διπλῶν τόξων. – Ἑπτὰ χείλη ὑψίποδων σκύφων μὲ ταινία καὶ δεύτερη ἐξωτερικὰ καὶ στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ τριπλὸ περιθώριο (1), τμῆμα ὄρθιων ἐνάλληλων τόξων (1), δέσμη γραμμῶν μὲ κροσσοπετάλια (1), δακτύλιο (3), ἀνηρτημένα ὁμόκεντρα τόξα καὶ ζεῦγος γραμμῶν στὴ γάστρα (1). – Ἐξώκυρτο χεῖλος ὁλόβαφου ὑψίποδος σκύφου. – Ὁλόβαφη δισκοειδὴς βάση ὑψίποδος σκύφου μὲ κεντρικὴ κοιλότητα. – *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Δύο χείλη μὲ ταινία καὶ δεύτερη χαμηλότερα ἀμφίπλευρα, τὸ ἕνα μὲ κομμένο πλοχμὸ χαμηλότερα, καὶ ἕνα τμῆμα γάστρας μὲ δακτύλιο καὶ ἐξωτερικὰ στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ τριπλὸ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ταινία, πιθανὸν ἀπὸ ὑψίποδες σκύφους. – Χεῖλος σκύφου μὲ λεπτὴ ταινία. – Δεκαεννέα χείλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δακτύλιο, ἐκ τῶν ὁποίων δύο μὲ στήλη ἀντινώτων κροσσοπεταλίων μὲ διπλὸ περιθώριο, ἕνα μὲ στήλη ὁμάδων λοξῶν ἐγκαρσίων γραμμιδίων μὲ περιθώριο, δύο μὲ στήλη τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο, ἕνα μὲ σπείρα, ἕνα μὲ στήλη ἀπροσδιόριστου κοσμήματος μὲ περιθώριο καὶ ἕνα μὲ ἀπροσδιόριστο καμπύλο κόσμημα. – Ἐξώστροφο χεῖλος μὲ δύο λεπτὲς ταινίες ἐσωτερικὰ καὶ τρεῖς ἐξωτερικά, ζώνη ἀνηρτημένων φολιδωτῶν τριγώνων καὶ δύο τμήματα διαγράμμων καμπύλων κοσμημάτων, ἴσως ἀπὸ τὶς πτέρυγες πτηνοῦ (ΥΕ

54. *MDP* εἰκ. 215:1 (Ἀσίνη, μέση ΥΕ ΙΙΙΓ).

55. Αὐτόθι εἰκ. 225:1 (Μυκῆνες, μέση ΥΕ ΙΙΙΓ), 225:2, 225:3 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου).

ΠΓ) (πίν. 7β: 4). – Εἴκοσι μία γάστρες μὲ ὄρθιο περίστικτο ἑλικοειδὲς ἄνθος (1), τρέχουσα σπείρα (1), σπείρα μὲ συμπαγὴ πετάλια στὸν ὀφθαλμό (1), στήλη ἀραιῶν ἀμειβόντων μὲ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ταινία (1), δικτυωτὸ ρόμβο (1), στήλη δικτυωτῶν ρόμβων μὲ περιθώριο (1), στήλη κροσσοπεταλίων μὲ τριπλὸ περιθώριο (1), στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ πολλαπλὸ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ἰμάντες καὶ πλευρικὴ σπείρα (1), δέσμη γραμμῶν μὲ κροσσοπετάλια ἐξωτερικά (2), ἰμάντες (2, ἡ μία μὲ ρίζα λαβῆς), ζεῦγος γραμμῶν ἐπάνω ἀπὸ ταινία (1), δέσμη γραμμῶν (1), δακτύλιο καὶ λαβὴ μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα (1), ἁλυσιδωτὸ κόσμημα σὲ ζώνη, ζεῦγος ταινιῶν γάστρας καὶ λαβὴ μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα (1), ταινία καὶ δακτύλιο (2), ζεῦγος ταινιῶν καὶ δακτύλιο (1), λαβὴ μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη (1), λαβὴ μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα καὶ τρεῖς ἐγκάρσιες στὴ ράχη (1). – Δεκαπέντε βάσεις ἐκ τῶν ὁποίων ἐννέα δακτυλιόσχημες μὲ ταινία ἐξωτερικά (οἱ ἑπτὰ μὲ δακτυλίους), μία κοίλη δισκοειδὴς μὲ σπείρα στὸν πυθμένα, τρεῖς κοῖλες δισκοειδεῖς μὲ δακτυλίους (ἡ μία μὲ ταινία ἐξωτερικά), δύο ἁπλὲς μὲ δακτυλίους. – *Ἐνδόβαφοι*: Χεῖλος μὲ στιγμὲς στὴν ἀκμή, δύο ἐξηρημένες ταινίες ἐσωτερικὰ καὶ μία ἐξωτερικά, ὅπου καὶ φολιδωτὸ τρίγωνο (ΥΕ ΙΙΓ). – Σαράντα ἑπτὰ χείλη μὲ μεσαία καὶ πλατιὰ ταινία, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν, ἕνα μὲ ὁριζόντια τεθλασμένη, ἕνα μὲ ὁριζόντια κυματοειδή, ἕνα μὲ ἀντιθετικὲς ἀγκυλόμισχες σπεῖρες, ἕνα μὲ στήλη ἀπροσδιόριστου κοσμήματος μὲ περιθώριο, ἕνα μὲ δικτυωτὸ ρόμβο, ἕνα μὲ ἀπροσδιόριστο κόσμημα καὶ δύο μὲ λαβὴ μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα. – Τριάντα δύο τμήματα γάστρας μέ: ταινίες (7), ἰμάντες (2, τὸ ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς), στήλη ἀμειβόντων μὲ περιθώριο καὶ ταινίες (1), ὁριζόντια τεθλασμένη (1), σειρὰ ἡμιελλείψεων μὲ κατακόρυφο ἐγγεγραμμένο γραμμίδιο (1), τμῆμα πλατιᾶς ταινίας χείλους (3, τὰ δύο καὶ μὲ σπείρα), σπείρα (1), ἄβαφο ἐξωτερικά (1), λαβὴ μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα (15, τὸ ἕνα μὲ ἐγκάρσιες στὴ ράχη). – Δεκαέξι βάσεις: δώδεκα δακτυλιόσχημες μὲ ἐξηρημένο κύκλο στὸν πυθμένα (οἱ ἑπτὰ καὶ μὲ ταινία ἐξωτερικά), τρεῖς κοῖλες δισκοειδεῖς (οἱ δύο μὲ ἐξηρημένο δίσκο στὸν πυθμένα, ἡ ἄλλη μὲ ταινία ἐξωτερικὰ) καὶ μία κοντὴ κοίλη κωνικὴ μὲ ταινία ἐξωτερικά. – Δεκαπέντε χείλη, εἴκοσι τρία τμήματα γάστρας (πλὴν δύο, ὅλα μὲ τμῆμα λαβῆς) καὶ τέσσερις βάσεις (δύο δακτυλιόσχημες, μία ἐπίπεδη δισκοειδής, μία κοίλη δισκοειδὴς) ἀπὸ ὁλόβαφους σκύφους. – Στικτὸ χεῖλος ὁλόβαφου σκύφου μὲ ἐξηρημένη λεπτὴ ταινία λίγο χαμηλότερα ἀμφίπλευρα (μέση ΥΕ ΙΙΓ). – Στικτὸ χεῖλος ὁλόβαφου σκύφου μὲ δύο ἐξηρημένους δακτυλίους ἐσωτερικὰ καὶ μία λεπτὴ ταινία ἐξωτερικά (μέση ΥΕ ΙΙΓ). – Δύο στικτὰ χείλη ὁλόβαφων σκύφων μὲ πολλαπλὲς ἐξηρημένες ταινίες ἀμφίπλευρα (μέση ΥΕ ΙΙΓ). – Ὀκτὼ χείλη ὁλόβαφων σκύφων μὲ ἐξηρημένες ταινίες ἐσωτερικὰ ἢ ἐξωτερικά (τὸ ἕνα ἐξωτερικὰ μὲ φολιδωτὸ) καὶ δεκαοκτὼ τμήματα γάστρας μὲ ἐξηρημένες ταινίες ἐσωτερικὰ ἢ ἐξωτερικά, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ ρίζα καὶ ἕνα μὲ λαβή (μέση ΥΕ ΙΙΓ). – Στικτὸ χεῖλος μὲ τμῆμα κυκλικοῦ κοσμήματος στὴ γάστρα. – Τρία χείλη ὁλόβαφα μὲ ἐξηρημένη ταινία στὸ στόμιο ἐσωτερικά. – Ὁλόβαφο τμῆμα γάστρας μὲ ἐξηρημένη ταινία χαμηλά. – Ἐξώκυρτο χεῖλος ὁλόβαφου σκυφοειδοῦς ἀγγείου μὲ τροπίδωση στὴ γάστρα.

Νεότερα (ἑλληνιστικά): Εὐθὺ χεῖλος οἰκιακοῦ σκεύους μὲ ἀναβαθμὸ ὑποδοχῆς πώματος καὶ τροπιδωτὴ γάστρα. – Ὁλόβαφο τμῆμα τοιχώματος χρηστικοῦ ἀγγείου. – Τρεῖς δακτυλιόσχημες βάσεις, ἡ μία ἀπὸ κλειστὸ ἀγγεῖο μὲ ταινίες ἐξωτερικά, οἱ ἄλλες ἀπὸ ἐνδόβαφα ἀνοικτὰ ἀγγεῖα. – Δύο καμπύλα ἐξώκυρτα χείλη καὶ τμῆμα γάστρας ὁλόβαφων πινακίων. – Ἕξι τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν μελαμβαφῶν ἀγγείων. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα ἐπίπεδης βάσης μελαμβαφοῦς πινακίου μὲ ἐνσφράγιστα ἀνθέμια στὸν πυθμένα. – Εὐθὺ χεῖλος μελαμβαφοῦς κανθάρου μὲ ὁριζόντια ἀγκύλη κυλινδρικὴ λαβή. – Ἔντονα ἐξώστροφο χεῖλος καὶ τμῆμα γάστρας μελαμβαφοῦς κανθάρου. Ἐξωτερικὰ δύο ἐγχάρακτες λεπτὲς ταινίες μεταξὺ τῶν ὁποίων σειρὰ ἐπίθετων λευκῶν στιγμῶν καὶ ἀπὸ κάτω ζώνη φυτικῶν κοσμημάτων μὲ ἐπίθετη λευκὴ βαφὴ καὶ ἐγχάρακτους μίσχους (διακόσμηση Δυτικῆς Κλιτύος). – Ἐπίπεδο ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ τμῆμα γάστρας ἐνδόβαφης λεκάνης. – Δύο ἐξώστροφα χείλη ὁλόβαφων ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβὴ ὁλόβαφου κανθάρου. – Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου μὲ καμπύλες ἐρυθρὲς ταινίες. – Δύο ἐξώστροφα χείλη μελαμβαφῶν σκύφων. – Τμῆμα τροπιδωτῆς γάστρας μελαμβαφοῦς ἀγγείου. – Δύο χείλη μελαμβαφῶν ἀγγείων, τὸ ἕνα μὲ ρίζες λαβῆς, ἴσως ἀπὸ κοτύλη. – Ἐπίπεδη βάση καὶ τμῆμα γάστρας μελαμβαφοῦς ἀγγείου.

Εἰδώλια: Τέσσερα συγκολλημένα τμήματα ἀπὸ τὸ σῶμα καὶ τὸ κυλινδρικὸ στέλεχος εἰδωλίου πρω-

το-Φ. Τὸ στῆθος ἀποδίδεται ἐπίθετο καὶ τὸ δεξὶ χέρι πλαστικὸ καμπυλώνεται στὴ μέση. Πλατιὰ γραμμὴ στὸ περίγραμμα τοῦ σώματος καὶ τὸ χέρι, πυκνὲς κατακόρυφες κυματοειδεῖς γραμμὲς στὶς δύο ὄψεις τοῦ κορμοῦ, σειρὰ στιγμῶν στὸ στέρνο, ἀκτινωτὸς κύκλος γύρω ἀπὸ κάθε στῆθος, δακτύλιος στὴ μέση καὶ ἀραιὲς κατακόρυφες κυματοειδεῖς γραμμὲς στὸ στέλεχος. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ καστανομέλανη. Σωζ. ὕψ. 7,4 ἑκ. (πίν. 7γ: 4). – Τμῆμα κορμοῦ εἰδωλίου τύπου Φ μὲ πλαστικὰ τονισμένο περίγραμμα τοῦ κορμοῦ, ὅπου καὶ ταινία. Κυματοειδεῖς γραμμὲς στὶς δύο ὄψεις τοῦ κορμοῦ, δακτύλιος στὴ μέση. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ καστανομέλανη. Σωζ. ὕψ. 4 ἑκ. – Τμῆμα κορμοῦ εἰδωλίου τύπου Ψ μὲ πλαστικὴ ἀπόδοση στήθους καὶ κοῖλο κυλινδρικὸ στέλεχος. Δύο ταινίες στὸ περίγραμμα τοῦ κορμοῦ καὶ τῶν ἄκρων, κατακόρυφη διαγράμμιση στὶς δύο ὄψεις, ζεῦγος κατακορύφων στὶς δύο ὄψεις τοῦ στελέχους. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ μελανὴ ἐξίτηλη. Σωζ. ὕψ. 6,6 ἑκ. – Τμῆμα κορμοῦ εἰδωλίου μὲ κατακόρυφη κυματοειδὴ διαγράμμιση στὶς δύο ὄψεις, δακτύλιο στὴ μέση καὶ συμπαγὲς ἀκέραιο κυλινδρικὸ στέλεχος μὲ τρεῖς γραμμὲς κατὰ μῆκος. Πηλὸς ροδόχρωμος, βαφὴ καστανέρυθρη. Σωζ. ὕψ. 5 ἑκ. – Εἰδώλιο σκύλου, σχεδὸν ἀκέραιο, ἐλλιπὲς σὲ δύο ἄκρα. Κοντό, μὲ βραχὺ κυλινδρικὸ σῶμα καὶ πόδια, μακρὺ ρύγχος, κοντὰ αὐτιὰ καὶ μικρὴ οὐρὰ ποὺ ἐκτείνεται καμπύλη πρὸς τὰ πίσω. Φέρει τυφλὴ ὀπὴ στὰ νῶτα. Δακτύλιος στὸν λαιμό, ταινίες κατὰ μῆκος τῆς ράχης καὶ τῶν πλευρῶν ὡς τὴν οὐρὰ καὶ τὰ πόδια, ταινία μεταξὺ τῶν αὐτιῶν καὶ ζεῦγος γραμμιδίων στὸ μέτωπο καὶ κατὰ μῆκος τοῦ ρύγχους. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ μελανὴ ὡς ἐρυθρή. Ὕψ. 3,2 ἑκ., μῆκ. 4,9 ἑκ. – Κεφαλὴ ζωόμορφου εἰδωλίου, ἴσως κριοῦ, μὲ κυρτὸ προτεταμένο ρύγχος καὶ ἀρχὴ κεράτου. Δύο ἐπίθετα δισκάρια μὲ γραπτὴ στιγμὴ ὡς ὀφθαλμοί. Ταινία κατὰ μῆκος τοῦ προσώπου μὲ δύο ἐγκάρσιες ἐπάνω στὸ ρύγχος. Πηλὸς καστανός, βαφὴ μελανή. Σωζ. μῆκ. 2,7 ἑκ. (πίν. 7β: 6). – Κεφαλὴ ζωόμορφου εἰδωλίου μὲ ταινία καὶ δακτύλιο στὸν λαιμό, ταινία κατὰ μῆκος τοῦ αὐχένα καὶ τοῦ ρύγχους καὶ ἐγκάρσια γραμμίδια ἐπάνω. Δύο γραπτοὶ κύκλοι πρὸς δήλωση τῶν ὀφθαλμῶν. Πηλὸς ροδόχρωμος, βαφὴ ἐρυθρή. Σωζ. μῆκ. 3 ἑκ. (πίν. 7β: 5). – Πρόσθιο τμῆμα πεπλατυσμένου κορμοῦ ζωόμορφου εἰδωλίου. Διακρίνεται ἡ γένεση τοῦ λαιμοῦ καὶ ἡ ἀρχὴ τῶν ὀπισθίων ποδιῶν. Γραμμὴ κατὰ μῆκος τῆς ράχης, στὰ πλευρὰ δικτυωτὸ ἀκανόνιστο κόσμημα, ἐγκάρσιες γραμμὲς στὴν κοιλιά, ἴσως εἰδώλιο ἵππου. Πηλὸς καστανοκίτρινος, βαφὴ καστανομέλανη. Σωζ. μῆκ. 4,2 ἑκ., ὕψ. 4,1 ἑκ. – Σχεδὸν ἀκέραιο κέρατο ζωόμορφου εἰδωλίου, μὲ δύο γραμμὲς κατὰ μῆκος καὶ ἐγκάρσια γραμμίδια. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ καστανομέλανη. Σωζ. μῆκ. 1,7 ἑκ.

Μικρὰ εὑρήματα: Δύο τμήματα κονιάματος μὲ ἐπίπεδη ἐπιφάνεια βαμμένη ἐρυθρή. Διαστ. 2,5×2×1,5 ἑκ. καὶ 1×1×1,5 ἑκ. – Τμῆμα κονιάματος μὲ ἐπίπεδη ἐπιφάνεια βαμμένη κίτρινη. Διαστ. 2,5×2×1,2 ἑκ. – Δεκαέξι μικρὰ κομμάτια, προερχόμενα ἀπὸ ἐπίμηκες ἐλεφάντινο ἀντικείμενο, ἰδιαίτερα εὔθρυπτο. Μῆκ. μεγαλύτερου κομματιοῦ 12 ἑκ., μῆκ. μικρότερου 1 ἑκ. – Χάλκινη περόνη μὲ ὀξὺ ἄκρο καὶ πεπλατυσμένη κεφαλὴ καὶ στὸ σῶμα ἐπάλληλες ἐγκάρσιες ἐγκοπές. Μῆκ. 10,6 ἑκ. – Τμῆμα χάλκινης λαβίδας μὲ ὀξὺ τὸ ἕνα ἄκρο καὶ πεπλατυσμένο τὸ ἄλλο, ὅπου καὶ γωνίωση. Μῆκ. 7,6 ἑκ. – Ἀπολέπισμα ὀψιανοῦ. – Τμῆμα ὀστρέου κώνου (Conus). – Ὀκτὼ μικρὰ τμήματα ὀστῶν, τὰ δύο καμένα, καὶ δύο δόντια.

Τέλος, κοντὰ στὴ βορειοδυτικὴ γωνία ἦσαν πεσμένα τὰ κομμάτια δύο τουλάχιστον ἀγγείων θρυμματισμένων ἀπὸ πέτρα ποὺ εἶχε πέσει ἐπάνω τους. Ὅλα αὐτὰ δίνουν σαφὴ τὴν εἰκόνα ἐρειπωμένου χώρου ὅπου ἔπεφταν κατὰ καιροὺς ἀντικείμενα ἀπὸ ψηλά.

Ἡ στρώση τοῦ δαπέδου εἶχε πατήσει σὲ ἐπίχωση ποὺ εἶχε κατὰ τόπους πάχος 0,33 μ., ἡ ὁποία περιεῖχε σὲ ἕνα σημεῖο:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 12128+12123+13580.
Σύνολο ὀστράκων 26.
Πρώιμα 8, ἄγραπτα 10, γραπτὸ 1, ἀπροσδιόριστα 7.

Πρώιμα: Δύο συγκολλώμενα τμήματα ἀπὸ τὸν ψηλὸ κυλινδρικὸ λαιμὸ καὶ τὴν ἀρχὴ ὤμου ἀμαυρόχρωμου ἀμφορέα ἢ πρόχου, μὲ ταινία στὴ σύνδεση καὶ ἴχνη καύσης ἐσωτερικά. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα κοίλης δισκοειδοῦς βάσης, ὁλόβαφης καὶ στιλβωμένης στὴν ἄνω καὶ κάτω ἐπιφάνειά της, μὲ ἴχνη καύσης. ΜΕ, ἐνδεχομένως ἀπὸ τὴν Αἴγινα. – Δύο συγκολλώμενα καὶ ἕνα συνανῆκον τμῆμα ἀπὸ τὸ ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ τὴ γάστρα βαθιᾶς κύλικος. Ταινία χείλους ἀμφίπλευρα καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση ἐξωτερικά (ΥΕ ΙΙΒ). – Τμῆμα γάστρας ἀβαθοῦς κυάθου μὲ σπείρα μὲ παχύτερη ἐξωτερικὴ ἕλικα καὶ συμπαγὴ ὀφθαλμό (ΥΕ ΙΙ).

Ἄγραπτα: Μία λαβὴ καὶ μία δισκοειδὴς βάση κυλίκων. – Δύο ἁπλὰ χείλη μὲ κοντὸ λαιμὸ καὶ τμῆμα σφαιρικοῦ τοιχώματος μαγειρικῶν σκευῶν μὲ ἔντονα ἴχνη καύσης ἀμφίπλευρα. – Κυλινδρικὴ λαβὴ μεγάλου ἀγγείου. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα ἐξώκυρτου χείλους καὶ δύο τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Μικρότατο τμῆμα εὐθέος χείλους.

Γραπτό: Ἐπίπεδο ἐξώκυρτο χεῖλος ἀμφορέα ἢ πρόχου μὲ ταινία χείλους καὶ τμῆμα ψηλοῦ κυλινδρικοῦ λαιμοῦ.

Καὶ κομμάτι πηλοῦ ἀπὸ τὴν ἐπάλειψη τοίχου μὲ τὴν ἐξωτερικὴ ἐπιφάνεια λεία καὶ τὴν ἐσωτερικὴ ἀνώμαλη. Κάτω ἀπὸ τὴν ἐπίχωση αὐτὴ ὑπῆρχε ἄλλο δάπεδο, ὅμοιας κατασκευῆς μὲ τὸ προηγούμενο, καλὰ διατηρημένο, ποὺ ἀνῆκε σὲ παλαιότερη οἰκοδομικὴ φάση. Κάτω ἀπὸ αὐτὸ καὶ ἀμέσως ἐπάνω στὸν βράχο ὑπῆρχαν ΜΕ κατάλοιπα.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13444.
Σύνολο ὀστράκων 12.
Πρώιμα 3, ἄγραπτα 5, γραπτὰ 4.

Πρώιμα: Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ τεφροῦ μινύειου ἀγγείου. – Ψηλὸ ἐξώκυρτο χεῖλος βαθιᾶς κύλικος μὲ πλατιὰ ταινία χείλους ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτερικὰ ἀνηρτημένο βραχῶδες κόσμημα μὲ κυματοειδὴ λεπτὴ ταινία χαμηλότερα. – Τμῆμα λαιμοῦ, ὤμου καὶ κοιλιᾶς μικροῦ ἀλαβάστρου μὲ ἴχνη βαφῆς στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ, σειρὰ στιγμῶν, ταινία χαμηλότερα καὶ ἀπολήξεις δύο φυλλοειδῶν κοσμημάτων στὴν κοιλιά.

Ἄγραπτα: Τμῆμα τροπιδωτῆς κύλικος ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος ὡς τὸ βραχὺ στέλεχος μὲ μία ἀκέραιη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. – Τμῆμα γάστρας κύλικος μὲ ρίζα λαβῆς. – Ἐπίπεδη βάση κλειστοῦ ἀγγείου. – Ἐξώκυρτο χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου. – Τμῆμα τοιχώματος ἀγγείου μὲ ἀρχὴ βάσης καὶ ρίζα ποδιοῦ, μᾶλλον τριποδικὴ πυξίδα. –

Γραπτά: Ἐξώστροφο χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου, ἴσως σκύφου, μὲ πλατιὰ ταινία ἀμφίπλευρα. – Τμῆμα γάστρας μικροῦ ὁλόβαφου ἀνοικτοῦ ἀγγείου. – Τμῆμα καμπύλου ἐξώκυρτου χείλους κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ταινία κάτω ἀπὸ αὐτὸ ἐξωτερικά. – Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ταινίες.

Χωρος **ΙΙΑ** Στὸ βόρειο ἄκρο τοῦ ἀνδήρου, κάτω ἀπὸ τὸν ἄσκαπτο ὄγκο, ἐμφανίστηκε γωνιακὸς τοῖχος ποὺ ὀνομάστηκε **Ω**, ὁ ὁποῖος εἶχε πάχος 0,55-0,60 μ. καὶ εἶχε διατηρηθεῖ σὲ ὕψος 0,80 μ. Τὸ ἀνατολικὸ σκέλος του εἶχε μῆκος 3,20 μ., τὸ βόρειο 2,50 μ. Ὁ τοῖχος εἶχε χτιστεῖ ἐπάνω σὲ θεμελίωση ἀπὸ μικρὲς πέτρες, πάχους 0,20 μ., κάτω ἀπὸ τὴν ὁποία εὑρέθηκε καμένη στρώση πάχους 0,03 μ. μὲ λίγα ὄστρακα τοῦ Πυκνοῦ Ρυθμοῦ. Τὰ δύο σκέλη τοῦ τοίχου δηλαδὴ εἶχαν πατήσει σὲ ἐπιχώσεις σχηματισμένες κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ ΥΕ ΙΙΙΓ.

Τὸ δυτικὸ ἄκρο τοῦ βορείου σκέλους τοῦ **Ω** συναντᾶ τοῖχο παράλληλο πρὸς τὸ ἀνατολικὸ σκέλος του, μὲ τὸ ὁποῖο ἑνώνεται. Ὁ τοῖχος αὐτός, ποὺ ἐκτείνεται 0,90 μ. πρὸς Β. πέρα ἀπὸ τὸν **Ω**, εἶναι τὸ ἐπάνω τμῆμα τοῦ ἀνατολικοῦ τοίχου τοῦ πρώτου πρὸς Β. δωματίου τοῦ ἑπομένου πρὸς τὸν κατήφορο ἰσοπέδου, τοῦ δωματίου **Α1**. Οἱ τρεῖς αὐτοὶ τοῖχοι, τὰ δύο σκέλη τοῦ **Ω** καὶ ὁ ἀνατολικὸς τοῦ **Α1** ὁρίζουν στὸ βόρειο ἄκρο τοῦ ἀνδήρου **ΙΙ** ἕναν χῶρο τὸν ὁποῖο περιβάλλουν ἀπὸ Α., Β. καὶ Δ. Ἡ νότια πλευρὰ τοῦ χώρου ἀντιπροσωπεύεται ἀπὸ μία κακοδιατηρημένη σειρὰ λίθων ποὺ δὲν ἔχει τὰ χαρακτηριστικὰ πραγματικοῦ τοίχου καὶ ποὺ ἐκτείνεται σὲ μῆκος 1,60 μ., δηλαδὴ ὡς τὰ 2/3 περίπου τῆς πλευρᾶς. Ἔτσι δημιουργεῖται ἕνας τετράπλευρος χῶρος, ὁ **ΙΙΑ**, ποὺ περιβάλλεται ἀπὸ Α. καὶ Β. ἀπὸ τὸν τοῖχο **Ω**, ἀπὸ Δ. ἀπὸ τὸν ἀνατολικὸ τοῖχο τοῦ δωματίου **Α1** καὶ ἀπὸ Ν. ἀπὸ τὸν κολοβὸ τοῖχο ποὺ ἀφήνει ἄνοιγμα πρὸς τὸ ὑπόλοιπο ἄνδηρο πρὸς Ν. του. Ὁ χῶρος αὐτὸς ἔχει στὴν ἀνατολική του πλευρὰ μῆκος περίπου 1,10 μ., στὴ βόρεια 2,54 μ., στὴ δυτικὴ 1,25 μ. καὶ στὴ νότια μῆκος διατηρούμενο 1,60 μ.

Ἡ καμένη στρώση ἐπάνω στὴν ὁποία εἶχε θεμελιωθεῖ ὁ τοῖχος **Ω** ἐκτείνεται σὲ ὁλόκληρο τὸν χῶρο **ΙΙΑ**, ὅπου καὶ ἐρευνήθηκε. Εὑρέθηκε ὅτι καλύπτει ἕνα στρῶμα πάχους περίπου 0,70 μ. ἀπὸ πλακοειδεῖς πέτρες καὶ νεροχώματα ποὺ εἶχε συσσωρευτεῖ ἐπάνω σὲ ἕνα δάπεδο ἀπὸ κιτρινόχωμα καὶ ἀσβεστοκονίαμα, κατὰ πᾶσα πιθανότητα τὸ δάπεδο τοῦ ἀνδήρου, ποὺ διατηρήθηκε εὐδιάκριτο κυρίως κατὰ μῆκος τοῦ βορείου σκέλους τοῦ **Ω** σὲ μία λωρίδα πλάτους 0,55-0,60 μ., καὶ ποὺ εἶχε στρωθεῖ ἐπάνω σὲ ἕνα ὅμοιο, παλαιότερο, τὸ ὁποῖο εἶχε προφανῶς ἀνανεώσει. Τὰ δάπεδα αὐτὰ ἔφεραν σὲ ἕναν ὀχετὸ ἀνοίγματος 0,40 μ. κάτω ἀπὸ τὴ μέση τοῦ βορείου σκέλους, ὁ ὁποῖος ἐκβάλλει ἐμπρὸς ἀπὸ τὶς πέντε πρῶτες ἀρχικὲς βαθμίδες τῆς καθόδου Τσούντα. Τὸ παλαιότερο δάπεδο εἶχε ἁπλωθεῖ ἐπάνω σὲ ὑπόστρωμα ἀπὸ πυκνὲς μικρὲς πέτρες καὶ χῶμα ποὺ περιεῖχε:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 1539.
Σύνολο ὀστράκων 77.
Ἄγραπτα 22, γραπτὰ 55.

Ἄγραπτα: Ἕνα ἐξώκυρτο τροπιδωτὸ χεῖλος, δύο κατακόρυφες ταινιωτὲς λαβές, ἕνα τμῆμα γάστρας καὶ ἕνα στέλεχος, ἀπὸ κύλικες. – Ἕξι τμήματα οἰκιακῶν ἀγγείων: δύο ἀμφίκυρτα ἐπίπεδα χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων, δύο δισκοειδεῖς ἐλαφρῶς κοῖλες βάσεις ἀνοικτῶν ἀγγείων, δύο βάσεις μεγάλων κλειστῶν ἀγγείων, ἡ μία δισκοειδὴς μὲ τόρο, ἡ ἄλλη δακτυλιόσχημη ψηλή. – Δύο χείλη κρατήρων, τὸ ἕνα εὐθύ, τὸ ἄλλο ἀμφίκυρτο ἐπίπεδο. – Πέντε ἐξώστροφα, ἕνα ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ τρεῖς βάσεις, οἱ δύο ἐπίπεδες καὶ ἡ τρίτη δακτυλιόσχημη, ἀπὸ σκύφους.

Γραπτά: Ἕνα τμῆμα γάστρας μὲ τὴν ἀπόληξη διάστικτης οὐρᾶς ὄρθιας πορφύρας καὶ μία κοίλη βά-

ση μὲ βαμμένους, ἐντελῶς ἐξίτηλους δακτυλίους, ἀπὸ κύλικες. – Ἔντονα ἐξώκυρτο ἐπικλινὲς χεῖλος κυάθου βαμμένο ἀμφίπλευρα, μὲ λοξὴ ταινία ἐξωτερικὰ στὴν πολὺ λεπτὴ γάστρα. Πηλὸς καστανοκίτρινος, ἀλείφωμα ὁμοιόχρωμο, βαφὴ μελανὴ ἑκασταχοῦ ἀπολεπισμένη. – Ἑπτὰ κομμάτια πρόχων ἢ ἀμφορέων: ἕνα ἐξωστρόγγυλο χεῖλος μὲ ταινία καὶ δακτύλιο, δύο τμήματα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου μὲ ταινία, ἕνα τμῆμα ὤμου μὲ τέσσερις ἱμάντες, τρία τμήματα τοιχωμάτων μὲ ἐπάλληλες ταινίες. – Τρία συγκολλώμενα καὶ συνανήκοντα τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος εὐρύστομης πρόχου ἢ ἀμφορέα. Χεῖλος καμπύλο ἀμφίκυρτο μὲ ταινία καὶ δύο δακτυλίους. Βαφὴ καστανὴ στιλπνή, ἀλείφωμα κιτρινωπό. – Πολὺ μικρὸ τμῆμα ἐπίπεδης βάσης ἀλαβάστρου μὲ δύο λεπτοὺς δακτυλίους. – Μικρὴ ταινιωτὴ καλαθόσχημη λαβὴ θηλάστρου μὲ γραπτὴ σπείρα στὴ ράχη. – Τέσσερα χείλη κρατήρων: ἐξώκυρτο ἐπίπεδο μὲ ταινία καὶ δακτύλιο, στρογγυλὸ μὲ ταινία, ἐξωστρόγγυλο μὲ ταινία, ἐξώκυρτο ἐπίπεδο ὁλόβαφου κρατήρα. – *Σκύφοι*: *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Δύο ἐξώστροφα χείλη μὲ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ δεύτερη χαμηλότερα ἀμφίπλευρα. – Δύο ἐξώκυρτα χείλη μὲ ταινία. – Ἐξώκυρτο ἐπίπεδο χεῖλος μὲ ταινία ἐπάνω καὶ δακτύλιο. – Τμῆμα γάστρας μὲ ταινία καὶ ἀκέραιη κυλινδρικὴ λαβὴ μὲ πινελιὲς στὶς ρίζες καὶ τὴ ράχη. – Ἐννέα τμήματα γάστρας μὲ στήλη διαγράμμων δικτυωτῶν ρόμβων μὲ διπλὸ περιθώριο καὶ ἐφαπτόμενο διπλὸ πετάλιο καὶ ἀριστερὰ τμῆμα διάγραμμου κοσμήματος (1), σειρὰ διαγράμμων ρόμβων καὶ ἱμάντες (1), στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ πυκνοὺς ἱμάντες (1), ταινίες (6, τὸ ἕνα μὲ δακτύλιο). – Δύο δακτυλιόσχημες βάσεις, ἡ μία μὲ τρεῖς δακτυλίους στὸν πυθμένα, ἡ ἄλλη μὲ πλατὺ δακτύλιο καὶ ἐξωτερικὰ βαμμένη σκούρα πορτοκαλόχρωμη γάστρα. – *Ἐνδόβαφοι*: Τέσσερα ἐξώστροφα χείλη, δύο μὲ στενὴ καὶ δύο μὲ πολὺ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικά, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ σειρὰ κομμένου πλοχμοῦ. – Τμῆμα λαβῆς μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη. – Ἕξι τμήματα γάστρας, ἐκ τῶν ὁποίων τρία μὲ ταινίες καὶ ἕνα μὲ στήλη ἀντικόρυφων κροσσοπεταλίων μὲ πολλαπλὸ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ταινία. – Τρία ἐξώστροφα χείλη καὶ πέντε τμήματα γάστρας ὁλόβαφων σκύφων.
Εἰδώλια: Τμῆμα ζωομόρφου εἰδωλίου. Σώζεται τμῆμα τοῦ κυλινδρικοῦ κορμοῦ, δύο ὀπίσθια πόδια σπασμένα στὰ ἄκρα, ἐπίθετη οὐρά. Τρεῖς ταινίες κατὰ μῆκος τῆς ράχης καὶ τῶν πλευρῶν, ἡ μεσαία ὡς τὴν οὐρά, καὶ μία ἐγκάρσια ἐπάνω στὰ πόδια. Πηλὸς καστανοκίτρινος, ἀλείφωμα ὁμοιόχρωμο, βαφὴ καστανή. Πάχ. 2,3 ἑκ. – Κυλινδρικὸς κορμὸς μικροῦ ζωόμορφου εἰδωλίου μὲ ρίζες τῶν ποδιῶν καὶ τοῦ λαιμοῦ. Ἀκόσμητο. Πολὺ φθαρμένο. – Τμῆμα ὁμοιώματος θρόνου. Σώζεται ἡ γωνία τῆς ἕδρας μὲ τὸ ἐρεισίνωτο καὶ ἡ ἀρχὴ τοῦ πίσω ποδιοῦ. Ἡ ἐξωτερικὴ πλευρὰ τοῦ ἐρεισίνωτου κοσμεῖται μὲ δύο ὁμάδες ἐκ τριῶν καὶ δύο γραμμῶν ἀντίστοιχα μὲ στήλη μικρῶν κύκλων μεταξύ τους. Ἐπάνω στὸ πόδι δύο γραμμές.

Τὸ ὑπόστρωμα εἶχε πατήσει ἐπάνω σὲ ἐπίχωση σχηματισμένη ἀπὸ ἐπάλληλες στρώσεις μὲ διαφορετικὴ κατὰ τόπους πυκνότητα καὶ πάχος, ἐλαφρὰ κατηφορικὴ ἀπὸ Α. πρὸς Δ. ποὺ ἀκολουθοῦσε τὴν κλίση τοῦ βράχου. Μέσα στὴν ἐπίχωση αὐτὴ ὑπῆρχε μία ἀκόμη στρώση στάχτης, ποὺ περιεῖχε καμένους σπόρους καὶ πυκνὴ συγκέντρωση ὀργανικοῦ ὑλικοῦ.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 1516 + 1519.
Σύνολο ὀστράκων 105.
Πρώιμα 5, ἄγραπτα 24, γραπτὰ 68, ἀπροσδιόριστα 8.

Πρώιμα: Τμῆμα ὤμου πρόχου μὲ τμῆμα πολυπέταλου ρόδακα, μὲ νεύρωση σὲ κάθε πέταλο (πίν. 8β: 2). – Τμῆμα ἀπὸ τὸν ὦμο καὶ τὸ κάθετο τοίχωμα κυλινδρικοῦ ἀλαβάστρου. Στὸν ὦμο περίστικτο ὁλόβαφο φύλλο κισσοῦ, δύο ταινίες στὴ γωνίωση τοῦ

τοιχώματος καὶ πυκνὲς λοξὲς κυματοειδεῖς στὸ κάθετο τοίχωμα. Μελανὴ στιλπνὴ βαφή, κιτρινοκάστανο ἀλείφωμα[56] (πίν. 8β: 1). – Γάστρα ἐφυραϊκῆς κύλικος μὲ τμῆμα φοινικοειδοῦς ἄνθους[57] (πίν. 8β: 5) (YE IIB). – Δύο τμήματα γάστρας μὲ τμήματα πλοκάμων χταποδιοῦ, τὸ ἕνα μὲ σειρὲς ἐπίθετων λευκῶν στιγμῶν κατὰ μῆκος τοῦ περιγράμματος ἐσωτερικά (πίν. 8β: 4, 6) (YE IIIA2).

Ἄγραπτα: Τρία ἐξώκυρτα τροπιδωτὰ χείλη, δύο ἐξώστροφα τροπιδωτά, τρία εὐθέα, τρία ἐξώστροφα καὶ ἕξι ἐξώκυρτα, ἀπὸ κύλικες. – Ἐξώκυρτο χεῖλος λεκανιδίου μὲ τὴ ρίζα ὁριζόντιας ταινιωτῆς λαβῆς. – Τέσσερα χείλη οἰκιακῶν ἀγγείων: δύο τροπιδωτά, τὸ ἕνα καμένο, καὶ δύο ἐξώκυρτα ἀνοικτῶν ἀγγείων, τὸ ἕνα ἐπικλινές, τὸ ἄλλο ἐπίπεδο. – Ἐξωστρόγγυλο χεῖλος κλειστοῦ ἀγγείου μὲ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ. – Μεγάλη ταινιωτὴ λαβὴ κλειστοῦ ἀγγείου ἀπὸ ὑπόλευκο πηλό.

Γραπτά: *Κύλικες*: Ἐλαφρῶς ἐξώστροφο χεῖλος κύλικος τύπου Ζυγουριῶν μὲ στενὴ ζώνη πλοχμοῦ κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος ἐξωτερικὰ καὶ λοξὴ κεραία μικτοῦ ἄνθους (πίν. 8β: 3) (YE IIIB1). – Ἐξώκυρτο ἐπικλινὲς χεῖλος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα. – Τμῆμα ταινιωτῆς λαβῆς μὲ βαμμένη ράχη. – Ρίζα ταινιωτῆς δακτυλιόσχημης λαβῆς μὲ ταινία στὴ βάση της καὶ στὰ περιθώρια καὶ λοξὲς γραμμὲς στὴ ράχη. – Τμῆμα λεπτῆς ταινιωτῆς δακτυλιόσχημης λαβῆς μὲ πλατιὰ ταινία στὴ βάση καὶ στὰ περιθώρια καὶ ἐγκάρσιες πινελιὲς (κλίμακα). – Τρεῖς γάστρες, ἡ μία μὲ τμῆμα πορφύρας, οἱ ἄλλες μὲ γραμμές. – Δύο ἐλαφρῶς κοῖλες βάσεις κυλίκων μὲ ἀβαθῆ κεντρικὴ κοιλότητα, ἡ μία ὁλόβαφη, ἡ ἄλλη μὲ δακτυλίους. – Ἐξώστροφο χεῖλος κυάθου μὲ ταινία καὶ χαμηλότερα ἀμελὴ σπείρα μὲ ὁλόβαφο ὀφθαλμό. – Ἐξώκυρτο χεῖλος κυάθου μὲ ταινία ἐσωτερικὰ καὶ τὴν ἀρχὴ πλατιᾶς ταινιωτῆς λαβῆς μὲ βαμμένη ράχη. – Τρία τμήματα τοιχωμάτων κυπέλλων, τὸ ἕνα πολὺ μικρὸ μὲ σπείρα, τὸ δεύτερο μὲ μίσχους φυτικῶν θεμάτων καὶ ζεῦγος ταινιῶν, τὸ τρίτο μὲ τρεῖς παράλληλες κυματοειδεῖς γραμμὲς καὶ ταινία. – Μικρὸ τμῆμα γάστρας φιάλης μὲ ἰμάντες ἐξωτερικὰ καὶ πλατὺ δακτύλιο ἐσωτερικά. – Μεγάλο κομμάτι γάστρας φιάλης μὲ ἰμάντες ἐξωτερικά. Ἐσωτερικὰ ἰμάντες καὶ δακτύλιος πρὸς τὸν πυθμένα καὶ ψηλότερα πλατὺς δακτύλιος μὲ ἐπίθετες λευκὲς ὁμάδες συνεχόμενου πλοχμοῦ. Βαφὴ καστανὴ ὡς ἐρυθρή, πολὺ στιλπνή, ἀλείφωμα πορτοκαλόχρωμο. – Δεκατρία τμήματα πρόχων: ἕνα στρογγυλὸ χεῖλος μὲ ταινία καὶ δακτύλιο καὶ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ, ἕνα τμῆμα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου μὲ ταινία, ἕνα τμῆμα ὤμου μὲ τρεῖς ἐπάλληλες ταινίες, ἕνα τμῆμα ὤμου μὲ σειρὰ στιγμῶν καὶ τμῆμα σπείρας καὶ ἐννέα τοιχώματα μὲ ταινίες. – Τμῆμα ὁριζόντιας λαβῆς μεγάλης ὑδρίας ἢ πίθου μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη. – Τμῆμα ἐπίπεδης βάσης ἀλαβάστρου μὲ τρεῖς λεπτοὺς δακτυλίους. – Δύο τμήματα ἀπὸ τὴν κοιλιὰ μικρῶν ψευδοστόμων μὲ ἰμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – Δακτυλιόσχημη βάση μικροῦ ψευδοστόμου μὲ ἰμάντα μεταξὺ ταινιῶν ἐξωτερικά. – Ἀμφίκυρτο καμπύλο χεῖλος ὁλόβαφου μεγάλου κρατήρα. – Τμῆμα κυλινδρικῆς λαβῆς κρατήρα μὲ πινελιὰ στὴ ράχη. – *Σκύφοι*: Ἐξώκυρτο χεῖλος μεγάλου ὑψίποδος σκύφου μὲ ταινία στὸ χεῖλος καὶ παράλληλες γραμμὲς χαμηλότερα. – *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Τμῆμα κυλινδρικῆς λαβῆς μὲ πινελιὰ στὴ ράχη. – Τρία τμήματα γάστρας, τὸ ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς καὶ πινελιά, τὰ ἄλλα μὲ ταινία ἐξωτερικά (στὸ ἕνα καὶ δακτύλιος). – Δύο βάσεις, ἡ μία μὲ τρεῖς ταινίες ἐξωτερικά, ἡ ἄλλη δακτυλιόσχημη μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ δακτυλίους στὸν πυθμένα. – *Ἐνδόβαφοι*: Τέσσερα ἐξώστροφα χείλη μὲ πλατιὰ ταινία, τὸ ἕνα μὲ ζεῦγος καμπύλων γραμμῶν. – Ἐννέα τμήματα γάστρας, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ ταινία ἐξωτερικά, ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς μὲ πινελιά, ἕνα μὲ ὁμάδα τόξων καὶ πλατιὰ ταινία καὶ ἕνα μὲ ταινία καὶ τρέχουσα σπείρα. – Δακτυλιόσχημη βάση μὲ ταινία ἐξωτερικά. – Ἕνα ἐξώκυρτο χεῖλος, δύο ἐξώστροφα, ἕνα τμῆμα κυλινδρικῆς λαβῆς καὶ ἕξι γάστρες ὁλόβαφων σκύφων.

56. Wace, *BSA* 48, 1953, πίν. 1a.

57. *MDP* εἰκ. 53:12 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), 54:9 (Κοράκου, YE IIB).

τρου 0,08 μ., ἀδιακόσμητο καὶ ἄτρητο. Περὶ τὰ 0,10 μ. βαθύτερα, τὸ γέμισμα, συμπαγέστερο, κατέληγε σὲ δύο ἐπάλληλες στρώσεις δαπέδου ἀπὸ πατημένο κοκκινόχωμα, ποὺ σώθηκαν σὲ λωρίδα πλάτους 0,80 μ. Ἐπάνω στὴν κατώτερη πάτησε ὁ νεότερος νότιος τοῖχος, καθὼς καὶ ὀγκόλιθος κυλισμένος ἕως τὴν ἄκρη τῆς ἐπιχώσεως τοῦ δωματίου. Ἀπὸ τὶς στρώσεις αὐτὲς συγκεντρώθηκαν μικρὸς μολύβδινος τροχὸς καί:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 1538+[2572+1253+1248+1254+1244].
Σύνολο ὀστράκων 49.
Ἄγραπτα 31, γραπτὰ 18.

Ἄγραπτα: Εἴκοσι ἕξι τμήματα κυλίκων: δέκα τροπιδωτὰ χείλη, δύο εὐθέα, τρία ἐξώκυρτα καὶ ὀκτὼ ἐξώστροφα, ἕνα τμῆμα γάστρας μὲ τμῆμα τῆς λαβῆς καὶ δύο βάσεις, ἡ μία κοίλη, ἡ ἄλλη ἐπίπεδη. – Ἐξώστροφο χεῖλος λεκανιδίου μὲ τὴ ρίζα ὁριζόντιας ταινιωτῆς λαβῆς. – Δύο ὑπερυψωμένες λαβὲς ἀπὸ ἀρύταινες. – Μικρὴ δισκοειδὴς βάση πρόχου. – Ἐξώστροφο χεῖλος σκύφου.
Γραπτά: Ἕνα τμῆμα λαβῆς μὲ βαμμένη ράχη καὶ ἕνα τμῆμα κοίλης βάσης μὲ δύο δακτυλίους, ἀπὸ κύλικες. – Πλατιὰ ταινιωτὴ λαβὴ κυάθου μὲ βαμμένη ράχη. – Τμῆμα κοιλιᾶς μικρῆς χειροποίητης πρόχου μὲ δέσμη ἀκανονίστων γραμμῶν ἐπάνω ἀπὸ ταινία. – Τρία τμήματα πρόχων: ἕνα τμῆμα ὤμου μὲ ταινία στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ καὶ δεύτερη χαμηλότερα, ἐπάνω ἀπὸ τὴν ὁποία βαίνουν ὄρθια ὁμόκεντρα τόξα, καὶ δύο τμήματα τοιχωμάτων μὲ ἐπάλληλες ταινίες. – Δύο γάστρες κρατήρων μὲ ταινία, ἡ μία καὶ μὲ δακτύλιο. – Τέσσερα τμήματα σκύφων ἄβαφων ἐσωτερικά: δύο ἐξώστροφα χείλη μὲ ταινία στὴν ἀκμή, τὸ ἕνα μὲ δεύτερη ταινία ἀμφίπλευρα, ἕνα ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ ταινία ἐπάνω καὶ δακτύλιο καὶ ἕνα τμῆμα γάστρας μὲ τρικάμπυλο τόξο. – Ἕνα ἐξώστροφο χεῖλος, δύο ἐξώκυρτα ἐπικλινῆ καὶ δύο τμήματα γάστρας ὁλόβαφων σκύφων.
Μικρὰ εὑρήματα: Τμῆμα ἀπὸ τὸ ἐπίπεδο χεῖλος καὶ τὸ κυρτὸ τοίχωμα μικκύλης ρηχῆς φιάλης ἀπὸ ὀρεία κρύσταλλο. Σωζ. ὕψ. 2,6 ἑκ., διάμ. 4 ἑκ. – Μολύβδινος τετράκτινος τροχὸς μὲ διαμπερὴ ὀπὴ στὸ κέντρο. Ἐλαφρὰ πεπλατυσμένος, λόγῳ κακῆς διατήρησης. Διαστ. 3,2×3,65×0,5 ἑκ. (πίν. 6ε) – Λεπτὸς χάλκινος δίσκος, μὲ μικρὸ τρῆμα κοντὰ στὴν περιφέρεια, ὀξειδωμένος, ἐλλιπής. Διάμ. 7,5 ἑκ., πάχ. 0,2 ἑκ. (πίν. 6στ) – Τμῆμα πλακιδίου ἀπὸ lapis lazuli, ποὺ χρησιμοποιήθηκε ὡς ἔνθεμα ἢ ἐπίρραμμα. Ἡ ἄνω ὄψη εἶναι πολὺ λεία, ἡ κάτω φέρει βαθμιδωτὴ ἐγκοπὴ καὶ ρηχὴ αὔλακα γιὰ τὴ στερέωση σὲ ἄλλο ἀντικείμενο. Διαστ. 1,4×0,8×0,3 ἑκ. – Τμῆμα ἐλεφάντινης περόνης, βελόνης ἢ γραφίδας – ἀπὸ τὸ μέσον περίπου τοῦ συνολικοῦ μήκους τοῦ ἀντικειμένου. Σωζ. μῆκ. 4,8 ἑκ., πάχ. 0,3-0,4 ἑκ.

Τὰ δύο δάπεδα ἀκολουθοῦνται ἀπὸ λιθολόγημα πάχους 0,60 μ. ἀπὸ τὸ ὁποῖο προέρχονται:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 1531.
Σύνολο ὀστράκων 37.
Πρώιμο 1, ἄγραπτα 29, γραπτὰ 7.

Πρώιμο: Γάστρα κύλικος μὲ πλοκάμους χταποδιοῦ.
Ἄγραπτα: Εἴκοσι πέντε τμήματα κυλίκων: ἕνα

ἐξώκυρτο καὶ τέσσερα ἐξώστροφα τροπιδωτὰ χείλη, ἕνα εὐθύ, τέσσερα ἐξώστροφα, ἐννέα γάστρες, τρία στελέχη μὲ τὸν πυθμένα, δύο ἐπίπεδες βάσεις καὶ μία κοίλη. – Τμῆμα μεγάλης ταινιωτῆς λαβῆς οἰκιακοῦ ἀγγείου. – Ἕνα τμῆμα λεπτῆς ταινιωτῆς λαβῆς καὶ μία μικρὴ ἐπίπεδη βάση πρόχων. – Τμῆμα ἐπίπεδης βάσης κλειστοῦ ἀγγείου.

Γραπτά: Τμῆμα βάσης κύλικος μὲ δακτύλιο. – Ἐλαφρῶς ἐξώστροφο χεῖλος κυάθου ἢ κύλικος μὲ ταινία καὶ χαμηλότερα σπείρα. – Δισκοειδὴς βάση σκύφου μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ δακτυλίους στὸν πυθμένα. – Ἐξώστροφο χεῖλος ἐνδόβαφου σκύφου μὲ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικά. – Τρία τμήματα γάστρας ὁλόβαφων σκύφων, τὸ ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς.

Καὶ βαθύτερα:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 1514 + 1530.
Σύνολο ὀστράκων: 194.
Πρώιμα 11, ἄγραπτα 85, γραπτὰ 98.

Πρώιμα: Τμῆμα τοιχώματος ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου μὲ ταινίες. – Τμῆμα ὤμου μικρῆς χειροποίητης ἀμαυρόχρωμης πρόχου μὲ ταινία στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ καὶ στὴν κοιλιὰ ζώνη διαγράμμων ρόμβων μεταξὺ ζευγῶν ταινιῶν (πίν. 9α: 5). – Εὐθὺ χεῖλος κυπέλλου τύπου Βαφειοῦ μὲ ταινία καὶ φυλλοφόρο ταινία χαμηλότερα. – Γάστρα κυπέλλου τύπου Βαφειοῦ μὲ σπείρα μὲ ὁλόβαφο μεγάλο ὀφθαλμό, στὸ κέντρο τοῦ ὁποίου μεγάλη ἐπίθετη λευκὴ στιγμὴ ἐγγεγραμένη σὲ στικτὸ κύκλο (πίν. 9α: 6). – Ἐξώκυρτο ἐπικλινὲς χεῖλος κύλικος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα βραχῶδες κόσμημα (ΥΕ ΙΙΒ). – Δύο λεπτὲς πλατιὲς ταινιωτὲς λαβὲς ἐφυραϊκῶν κυλίκων μὲ δέσμη ἐναλλήλων γωνιῶν στὴ βάση τους[58] (πίν. 9α: 1, 2) (ΥΕ ΙΙΒ). – Γάστρα κυπέλλου μὲ κισσόφυλλο μὲ τριπλὸ μίσχο. Μελανὴ ἐξίτηλη βαφή, ἑκασταχοῦ ἀπολεπισμένη (πίν. 9α: 4) (ΥΕ ΙΙΒ-ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Τμῆμα γάστρας κυάθου μὲ σπογγωτὴ διακόσμηση (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Κάτω μέρος γάστρας ἀβαθοῦς κυάθου μὲ σπογγωτὴ διακόσμηση καὶ ἱμάντες (πίν. 9α: 11) (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Τμῆμα γάστρας κρατήρα μὲ τμῆμα κρίνου: διακρίνεται πέταλο καὶ στήμονες μὲ ἐγκάρσια γραμμίδια στὸ ἄκρο.

Ἄγραπτα: Ἑβδομήντα τέσσερα τμήματα κυλίκων: δεκαεπτὰ ἐξώστροφα καὶ πέντε ἐξώκυρτα τροπιδωτὰ χείλη, ἑπτὰ εὐθέα, δεκαεννέα ἐξώστροφα, δεκαπέντε ἐξώκυρτα καὶ ὀκτὼ ἐξώκυρτα ἐπικλινῆ χείλη, δύο τμήματα γάστρας, τὸ ἕνα μὲ ἀρχὴ στελέχους, καὶ ἕνα τμῆμα κοίλης βάσης. – Ἐξώκυρτο ἐπικλινὲς παχὺ χεῖλος ἀνοικτοῦ οἰκιακοῦ ἀγγείου ἀπὸ καστανὸ τραχὺ πηλὸ μὲ ἐγκλείσματα. – Τμῆμα ταινιωτῆς εὐθείας λαβῆς ἀπὸ ἀρύταινα ἢ πύραυνο. – Τμῆμα ταινιωτῆς λαβῆς καὶ τρεῖς ἐπίπεδες βάσεις κλειστῶν ἀγγείων. – Δύο ἐξώκυρτα χείλη κρατήρων, τὸ ἕνα ἐπίπεδο, τὸ ἄλλο ἐπικλινές. – Τρεῖς βάσεις σκύφων, ἡ μία δισκοειδής, οἱ ἄλλες ἐπίπεδες.
Γραπτά: *Κύλικες*: Ἐξώστροφο χεῖλος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ ἐξωτερικὰ κυματοειδὴ καὶ καμπύλη γραμμή. – Δύο τμήματα λαβῶν μὲ βαμμένη ράχη. – Ταινιωτὴ λαβὴ μὲ κερατοειδεῖς ἀποφύσεις καὶ βαμμένη ράχη (πίν. 9α: 8). – Ἔντεκα τμήματα γάστρας μὲ σπείρα καὶ ταινίες (πίν. 9α: 13) (2), ὄρθια πορφύρα μὲ περίστικτο σῶμα (πίν. 9α: 7) (1), ὅμοια, μὲ περίστικτο σῶμα καὶ διάστικτο στέλεχος (πίν. 9α: 12) (1), φολιδωτὸ κόσμημα μὲ στήλη στιγμῶν σὲ κάθε φολίδα (πίν. 9α: 9) (1), διχαλωτὴ ἀπόληξη τῆς βαμμένης ράχης τῆς λαβῆς, κύκλος μὲ στιγμή, λοξὴ γραμμὴ καὶ ἱμάντες (1), ἱμάντες (4), δύο καμπύλες ταινίες (1). – Τμῆμα ὁλόβαφης ἐρυθρῆς γάστρας. – Τμῆμα βάσης μὲ δακτυλίους. – Δύο κοῖλες ὁλόβαφες βάσεις. – Εὐθὺ χεῖλος πινα-

58. *MDP* εἰκ. 54:16 (Εὕτρηση), 54:19 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου, ΥΕ ΙΙΒ).

κίου μὲ ἐπάλληλες ταινίες ἀμφίπλευρα. – Ἐξώκυρτο ἐπίπεδο χεῖλος κυάθου βαμμένο ἀμφίπλευρα. – Μεγάλη σπασμένη προχοὴ κυάθου, βαμμένη ἀπὸ κάτω καὶ στὸ περίγραμμα μὲ πορτοκαλέρυθρη βαφή. – Γάστρα κυάθου μὲ σπείρα καὶ ἱμάντες (πίν. 9α: 15). – Εὐθὺ χεῖλος κυπέλλου μὲ ταινία καὶ δεύτερη χαμηλότερα ἀμφίπλευρα. – Τμῆμα γάστρας κυπέλλου μὲ φολιδωτὸ κόσμημα. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα τοιχώματος πρόχου μὲ φυτικὸ κόσμημα καὶ ταινίες. – Ἐννέα κομμάτια πρόχων: ἕνα περίκυρτο βαμμένο χεῖλος μὲ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ, ἕνα τμῆμα λαιμοῦ μὲ ταινία, ἕνα τμῆμα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου μὲ ταινία, πέντε τμήματα τοιχωμάτων μὲ ταινίες καὶ μία ταινιωτὴ κατακόρυφη λαβὴ μὲ βαμμένα περιθώρια καὶ ἐγκάρσια πινελιά. – Τμῆμα ὁλόβαφης προχοῆς θηλάστρου. – Τμῆμα ὤμου κυλινδρικοῦ ἀλαβάστρου μὲ δικτυωτὴ διακόσμηση καὶ ταινία πρὸς τὸ κάθετο τοίχωμα. – Ἀκέραιη κυλινδρικὴ λαβὴ ἀλαβάστρου μὲ περίτεχνη διακόσμηση: γραπτὸ περίγραμμα καὶ στὴ ράχη ζώνη καθέτων γραμμιδίων μὲ ἐφαπτόμενα πέταλα στὰ δύο ἄκρα (πίν. 9α: 14). – Τμῆμα ὤμου κλειστοῦ ἀγγείου μὲ φυλλοειδὲς κόσμημα ἀποτελούμενο ἀπὸ λογχοειδὴ καμπύλα φύλλα, συμμετρικὰ ἑκατέρωθεν κεντρικοῦ, μὲ λευκὴ γραμμὴ κατὰ μῆκος κάθε φύλλου. Καστανὴ καὶ ἐπίθετη λευκὴ βαφή, ἀλείφωμα κιτρινωπό. – Τρία τμήματα ἀπὸ τὸν ὦμο ψευδοστόμων, τὸ πρῶτο μὲ ταινία καὶ ἱμάντες, τὸ δεύτερο μὲ ἐνάλληλες γωνίες ἐπάνω καὶ δύο ταινίες, τὸ τρίτο μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν καὶ τμῆμα διχαλωτοῦ ἄνθους. – Ἕξι τμήματα τοιχωμάτων ψευδοστόμων, τὰ πέντε μὲ ταινίες καὶ ἱμάντες, τὸ ἕκτο μὲ ταινίες μεταξὺ τῶν ὁποίων στενὴ ζώνη κυματοειδῶν γραμμιδίων. – Δύο τμήματα γάστρας κρατήρων μὲ ταινία, τὸ ἕνα ἐνδόβαφο. – Μεγάλη ταινιωτὴ λαβὴ κρατήρα μὲ βαμμένα περιθώρια καὶ λοξὴ ταινία στὴ ράχη. – *Σκύφοι*: *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Δύο ἐξώκυρτα χείλη, τὸ ἕνα μὲ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ δεύτερη ἀμφίπλευρα, τὸ ἄλλο βαμμένο ἀμφίπλευρα. – Ἕξι ἐξώστροφα χείλη μὲ ταινία στὴν ἀκμή. – Ἐξώστροφο χεῖλος μὲ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ δακτύλιο. Ἐξωτερικὰ στήλη ἀμειβόντων μὲ στικτὰ γλωσσίδια καὶ τριπλὸ περιθώριο καὶ ἐφαπτόμενο διάγραμμο πετάλιο (πίν. 9α: 3). – Ὅμοιο, μὲ στήλη διαγραμμῶν ταινιῶν μὲ τετραπλὸ περιθώριο καὶ ἐφαπτόμενα κροσσοπετάλια στὴ γάστρα. – Δώδεκα τμήματα γάστρας μέ: σπεῖρες (3), ταινίες (5, στὸ ἕνα μὲ δακτυλίους), ταινία χείλους καὶ ζώνη ὀρθίων πεταλίων (1), τόξο καὶ ζεῦγος ταινιῶν (1), δέσμη γραμμῶν περιθωρίου καὶ ἐφαπτόμενο ἀκανθωτὸ κόσμημα (πίν. 9α: 16) (1), δέσμη γραμμῶν ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες (1). – Γάστρα στικτοῦ σκύφου μὲ τμῆμα κύκλου μὲ ὁλόβαφους ἐσωτερικοὺς λοβοὺς καὶ στικτὸ κύκλο στὸν πυρήνα[59] (πίν. 9α: 10). – *Ἐνδόβαφοι*: Δύο ἐξώκυρτα χείλη μὲ ταινία ἐξωτερικά. – Τρία τμήματα γάστρας, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς καὶ ἀπροσδιόριστο κόσμημα καὶ ἕνα μὲ ταινία καὶ κροσσοπετάλια. – Ἐννέα ἐξώκυρτα ἐπικλινὴ χείλη, δεκαοκτὼ τμήματα γάστρας καὶ μία ρίζα λαβῆς ἀπὸ ὁλόβαφους σκύφους.

Εἰδώλια: Τμῆμα κορμοῦ εἰδωλίου Φ μὲ πλαστικὴ ἀπόδοση τοῦ στήθους. Ταινία στὸ περίγραμμα τοῦ κορμοῦ καὶ κατακόρυφη κυματοειδὴς διαγράμμιση στὶς δύο ὄψεις. – Τμῆμα ζωόμορφου εἰδωλίου, πιθανὸν ταύρου, μὲ γραμμὲς στὰ κέρατα καὶ τὸ ρύγχος. – Κωνικὸ ἐπίμηκες στέλεχος, μᾶλλον πόδι ὁμοιώματος ἐπίπλου, μὲ δύο γραμμὲς καὶ ἐγκάρσιες ταινίες.

Μικρὸ εὕρημα: Κομμάτι λευκοῦ κονιάματος.

Τὸ λιθολόγημα, ποὺ ἀποτελοῦσε προφανῶς τὴν ὑποδομὴ τῶν δύο δαπέδων εἶχε καλύψει μία στρώση πλέσιας ἐπάνω σὲ ὑπόστρωμα μικρῶν λίθων, τὸ πραγματικὸ δηλαδὴ ἀρχικὸ δάπεδο ποὺ καταλαμβάνει τὴ μισὴ περίπου πρὸς Α. ἔκταση τοῦ δωματίου, πλάτους 1,20 μ. Τὸ γέμισμα αὐτό, πάχους 0,80-0,85 μ., ἔφθανε ὡς τὸν κατηφορικὸ φυσικὸ βράχο καὶ εἶχε διατηρηθεῖ καὶ στὸ δυτικὸ τμῆμα τοῦ δωματίου, σὲ ἀπόσταση 1,30 μ. ἀπὸ

59. N. Βερδελῆς - E. & D. French, *ΑΔ* 20, 1965, Α, σχέδ. 1:7, E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 4:1. *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 28:6.

τὸν ἀνατολικὸ τοῖχο, ἐκεῖ δηλαδὴ ποὺ δὲν εἶχε σωθεῖ τὸ δάπεδο. Ἀνάμεσα στὶς πέτρες του εὑρέθησαν:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 1546.
Σύνολο ὀστράκων 60.
Ἄγραπτα 18, γραπτὰ 42.

Ἄγραπτα: Τέσσερα ἐξώστροφα τροπιδωτὰ χείλη, ἕνα εὐθὺ καὶ τέσσερα ἐξώκυρτα περίκυρτα, τρεῖς ἀκέραιες ταινιωτὲς λαβὲς καὶ ἕνα τμῆμα γάστρας μὲ τὴ ρίζα τῆς λαβῆς, ἀπὸ κύλικες. – Ἐξώστροφο τροπιδωτὸ χεῖλος λεκανιδίου μὲ τὴ ρίζα ὁριζόντιας ταινιωτῆς λαβῆς. – Ἐξώκυρτο ἐπικλινὲς παχὺ χεῖλος ἀνοικτοῦ οἰκιακοῦ ἀγγείου ἀπὸ ἀμμώδη πηλὸ μὲ ἐλάχιστα ἐγκλείσματα. – Ἐπίπεδη μικρὴ βάση κλειστοῦ ἀγγείου. – Δύο ἐπικλινὴ ἐξώκυρτα χείλη κρατήρων.
Γραπτά: Τέσσερα τμήματα γάστρας κυλίκων: δύο μὲ πλατιὰ ταινία, ἕνα μὲ ἕξι ἱμάντες καὶ ἕνα μὲ τμῆμα διάστικτης οὐρᾶς πορφύρας. – Ἐλαφρῶς κοίλη βάση κύλικος μὲ ἀβαθὴ κεντρικὴ κοιλότητα, βαμμένη ἐπάνω. – Τέσσερα τμήματα κυάθων: ἐξώστροφο χεῖλος μὲ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ χαμηλότερα τρέχουσα σπείρα, βαμμένο χεῖλος μὲ τὴ ρίζα πλατιᾶς ταινιωτῆς ὁλόβαφης λαβῆς, ἐλαφρὰ ἐξώστροφο χεῖλος μὲ ταινία καὶ γένεση ταινιωτῆς λαβῆς μὲ βαμμένα περιθώρια ἢ ὁλόβαφη ράχη πλὴν ἐξηρημένου τριγώνου στὴν κορυφή, τμῆμα γάστρας μὲ ταινία χείλους καὶ χαμηλότερα κυματοειδὴ γραμμὴ καὶ ἱμάντες. – Τέσσερα τμήματα τοιχωμάτων πρόχων, τὸ ἕνα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου μὲ ταινία, τὰ ἄλλα μὲ καμπύλες ταινίες. – Χεῖλος πιθαμφορέα μὲ κοντὸ λαιμό. Ταινία ἀμφίπλευρα στὸ χεῖλος, πλατιὰ ταινία στὸν λαιμὸ καὶ ἱμάντες χαμηλότερα. – Δίσκος καὶ στέλεχος μικροῦ ψευδοστόμου. Ὁμόκεντροι δακτύλιοι στὸν δίσκο καὶ ἕνας στὴ ρίζα τοῦ στελέχους. – Ὅμοιο, μὲ τὴ ρίζα μιᾶς ταινιωτῆς λαβῆς. Ὁλόβαφος κύκλος καὶ δακτύλιοι στὸν δίσκο, δακτύλιος στὴ ρίζα τοῦ στελέχους, βαμμένη ἡ ράχη τῆς λαβῆς πλὴν ἐξηρημένου τριγώνου στὴν κορυφή της. – Τέσσερα τμήματα γάστρας κρατήρων μὲ ταινίες, ἐκ τῶν ὁποίων δύο μὲ δακτύλιο καὶ ἕνα μὲ γραμμή, στὸ ὁποῖο διακρίνονται δύο στρώσεις πηλοῦ, ἴσως ἀπὸ τὸ σημεῖο κόλλησης πλατιᾶς κατακόρυφης λαβῆς. – *Σκύφοι*: *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα. – Ἑπτὰ τμήματα γάστρας μὲ ταινία (3), ἱμάντες καὶ δακτύλιο (2), στήλη ἀμειβόντων ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες (1), στήλη ἀντιμετώπων κροσσοπεταλίων μὲ διπλὸ περιθώριο (1). – Τμῆμα κυλινδρικῆς λαβῆς μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη. – Δύο βάσεις, ἡ μία δισκοειδής, ἐλαφρῶς κοίλη, μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ ἱμάντες ψηλότερα, ἡ ἄλλη δακτυλιόσχημη μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ δακτύλιο στὸν πυθμένα. – Ἐξώστροφο χεῖλος ἐνδόβαφου σκύφου. – Δύο ἐξώστροφα καὶ δύο ἐξώκυρτα χείλη καὶ ἕξι τμήματα γάστρας ὁλόβαφων σκύφων.

Ἔχουμε δηλαδὴ τὸ ἀρχικὸ δωμάτιο μὲ τὸ δάπεδό του ἀπὸ πλέσια περίπου 0,80 μ. ἐπάνω ἀπὸ τὸν βράχο καί, ψηλότερα, μία διπλὴ στρώση δαπέδου ἀπὸ πατημένο κοκκινόχωμα στὸ ὁποῖο ἀντιστοιχεῖ ὁ νεότερος νότιος καὶ συνεπῶς καὶ οἱ ὑπόλοιποι τοῖχοι τῆς δεύτερης φάσης τοῦ δωματίου.

ΔΩΜΑΤΙΟ **Α2** Ἡ ἀνατολική του πλευρὰ εἶναι ἡ πρόσοψη τοῦ ἀναλημματικοῦ τοίχου τοῦ ἀνδήρου **ΙΙ**. Εἶναι τετράπλευρο, κάπως παράγωνο, μὲ τὴ νοτιοανατολικὴ γωνία του ὀξεία μᾶλλον παρὰ ὀρθή. Ἡ ἀνατολική του πλευρὰ ἔχει ἐσωτερικὸ μῆκος 2,92 μ., ἡ νότια 2 μ.,

ἡ δυτικὴ 2,85 μ. καὶ ἡ βόρεια 2 μ. Τὸ πάχος τοῦ ἀναλημματικοῦ τοίχου εἶναι 0,90 μ., τοῦ ἐλαφρὰ λοξοῦ νοτίου τοίχου – ποὺ συνεχίζεται στὸν κατήφορο ὡς πλευρικὸς τοῖχος τοῦ δωματίου **Α8** – 1 μ., τοῦ δυτικοῦ 0,65 μ. καὶ τοῦ βορείου, τὸν ὁποῖο μοιράζεται μὲ τὸ **Α1**, 0,75 μ. Ὁ δυτικὸς τοῖχος σχηματίζει ἁρμὸ στὰ δύο ἄκρα του μὲ τοὺς πλευρικοὺς τοίχους, βόρειο καὶ νότιο. Τὸ δωμάτιο εὑρέθηκε κατασκαμμένο καὶ ἀπογυμνωμένο ἀπὸ περιεχόμενο.

ΔΩΜΑΤΙΟ **Α3** Προσκτισμένο καὶ αὐτὸ στὸν ἀναλημματικὸ τοῖχο τοῦ ψηλότερου ἀνδήρου, ἀποτελεῖ συνέχεια πρὸς Ν. τοῦ **Α2**, τοῦ ὁποίου ἔχει καὶ τὴ μορφὴ ἐπὶ τὸ ὑπερβολικότερο, φθάνοντας σὲ σχῆμα ἀσύμμετρου τραπεζίου. Ὁ νότιος τοῖχος του διατηρήθηκε σὲ μῆκος 1,55 μ. ἀπὸ τὴ νοτιοδυτικὴ γωνία πρὸς τὰ ἐπάνω, ὅπου σταματᾶ καταλήγοντας στὴν παρειὰ τοῦ κατηφορικοῦ βράχου. Εἶναι ἄδηλο ἐὰν τελείωνε ἐκεῖ ἢ – τὸ πιθανότερο – ἐὰν συνεχιζόταν μὲ ὑψηλότερους δόμους ἕως τὸ ἀνάλημμα. Ἔτσι ὁ τοῖχος ποὺ τὸ ὁρίζει πρὸς Ν. πέρα ἀπὸ τὸ διατηρημένο κομμάτι εἶναι ὁ ἐξωτερικὸς βόρειος τοῦ χώρου **Α4**, πάχους 0,50 μ., προσκτισμένος σὲ ὅλο του τὸ μῆκος στὸν ἐσωτερικὸ βόρειο τοῖχο τοῦ χώρου αὐτοῦ. Ἡ ἀνατολικὴ πλευρὰ τοῦ δωματίου, ὅπως διαμορφώνεται σήμερα, ἔχει μῆκος 2,66 μ., ἡ νότια μῆκος γενικὸ 2,40 μ., ἀπὸ τὸ ὁποῖο ὑπάρχει μόνο τὸ 1,55 μ. ποὺ ἔχει πάχος 0,45 μ., ἡ δυτικὴ μῆκος 2,45 μ. καὶ πάχος 0,55 μ. καὶ ἡ βόρεια 2,19 μ. καὶ πάχος 0,90 μ. Ὁ δυτικὸς τοῖχος σχηματίζει ἁρμὸ μὲ τὸν βόρειο. Στὴ βορειοανατολική του πλευρὰ σώθηκε ταραγμένη ἐπίχωση ποὺ περιεῖχε:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13443+13409+13434.
Σύνολο ὀστράκων 911.
Πρώιμα 28, ἄγραπτα 117, γραπτὰ 721, νεότερα 17, ἀπροσδιόριστα 28.

Πρώιμα: Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ χειροποίητου ἀγγείου, μελανὸ ἐξωτερικὰ καὶ στιλβωμένο, ἀπὸ χονδροειδὴ πηλό. Ἴσως ΠΕ. – Ἕνα ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ αὐλάκωση ἐξωτερικὰ καὶ μία γάστρα ἀπὸ ἀνοικτὰ τεφρὰ μινύεια ἀγγεῖα. – Ἐξώκυρτο χεῖλος ὁλόβαφου ἐρυθροῦ ΜΕ ἀγγείου στιλβωμένο ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτερικά. – Τέσσερα τμήματα ὤμου ἀμαυρόχρωμων ἀγγείων, τὸ ἕνα μὲ τρέχουσα σπείρα, τὰ ἄλλα μὲ ζεῦγος ταινιῶν στὴ γένεση τοῦ λαιμοῦ. – Δύο τοιχώματα κλειστῶν ἀμαυρόχρωμων ἀγγείων, τὸ ἕνα μὲ ζεῦγος λοξῶν γραμμῶν, τὸ ἄλλο μὲ καμπύλη ταινία. – Τοίχωμα ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου μὲ κατακόρυφη κυλινδρικὴ λαβὴ μὲ δακτύλιο στὴ ρίζα. – Τμῆμα ἀπὸ τὸν ὦμο τροχήλατου κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ταινία στὴ γένεση τοῦ λαιμοῦ καὶ ζώνη χιαστὶ γραμμῶν στὸν ὦμο, μὲ ἐπίθετη λευκὴ βαφή (πίν. 8γ: 1). – Τμῆμα γάστρας ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ συμπαγὲς κόσμημα καὶ σειρὲς στιγμῶν (ΥΕ ΙΙ) – Τμῆμα τοιχώματος καὶ ἐπίπεδης βάσης κυπέλλου τύπου Βαφειοῦ. Δακτύλιοι κάτω ἀπὸ τὴ βάση, ταινία ἐξωτερικὰ καὶ πτυχώσεις ψηλότερα[60] (πίν. 8γ: 2) (ΥΕ ΙΙ). – Τρία τμήματα γάστρας κυπέλλων τύπου Βαφειοῦ μὲ σχηματοποιημένη φυλλοφόρο ταινία, τὸ ἕνα μὲ πλαστικὸ δακτύλιο, κοῖλο ἐσωτερικά, μὲ ἐπιγεγραμμένη ταινία (ΥΕ ΙΙ). – Γά-

60. *MDP* εἰκ. 34:7 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου).

στρα ἐφυραϊκῆς κύλικος μὲ τμῆμα κρίνου (ΥΕ ΙΙΒ). – Τμῆμα γάστρας μὲ ὄρθιο βραχῶδες κόσμημα, κρίνο καὶ ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς μὲ ὁλόβαφη ράχη, ἀπὸ κύαθο μὲ γωνίωση[61] (πίν. 8γ: 4) (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Ἐξώκυρτο χεῖλος κύλικος μὲ ταινία καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση. – Τμῆμα γάστρας κύλικος μὲ ρίζα λαβῆς καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση. – Δύο συνανήκοντα τμήματα χείλους καὶ ἕνα τμῆμα γάστρας κυπέλλου. Ταινία στὸ χεῖλος καὶ δεύτερη στὸ μέσον τοῦ τοιχώματος ὅπου καὶ ρηχὲς αὐλακώσεις καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση στὶς δύο ζῶνες. – Δύο γάστρες ἀνοικτῶν ἀγγείων καὶ ἕνα τοίχωμα κλειστοῦ μὲ σπογγωτὴ διακόσμηση. – Τμῆμα ἀπὸ τὸν λαιμό, πιθανὸν ἀπὸ πρόχου, μὲ σπεῖρες.

Ἄγραπτα: Δεκατέσσερα ἐξώκυρτα χείλη, μία γάστρα μὲ λαβὴ καὶ δύο δισκοειδεῖς βάσεις κυλίκων. – Τέσσερα τροπιδωτὰ χείλη μὲ ρίζα ὁριζόντιας λαβῆς καὶ τέσσερις ὁριζόντιες ταινιωτὲς λαβὲς λεκανιδίων. – Δεκατρεῖς λαβές: ἕντεκα ταινιωτές, οἱ τρεῖς κατακόρυφες, καὶ δύο ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς, ἡ μία κατακόρυφη, ἡ ἄλλη μὲ αὐλάκωση στὴ ράχη. – Τρεῖς ἐπίπεδες βάσεις, ἡ μία ἀκέραιη ἀνοικτοῦ ἀγγείου, οἱ ἄλλες ἀπὸ κλειστά. – Τμῆμα τοιχώματος μαγειρικοῦ σκεύους, καμένο ἐξωτερικά. – Τμῆμα κοντοῦ ἐξώκυρτου λαιμοῦ χρηστικοῦ ἀγγείου. – Δύο τοιχώματα κλειστῶν χρηστικῶν ἀγγείων, τὸ ἕνα ἀπὸ τὸν ὦμο μὲ κατακόρυφη κυλινδρικὴ λαβή. – Τέσσερα ἐξώκυρτα χείλη κυάθων. – Ἀκέραιη ἐπίπεδη βάση κυάθου μὲ τμῆμα γάστρας. – Τμῆμα τοιχώματος κυπέλλου μὲ ἀρχὴ ἐπίπεδης βάσης. – Δύο λαβὲς ἀπὸ ἀρύταινες, ἡ μία μὲ τμῆμα χείλους. – Ἐξώκυρτο ἐπικλινὲς χεῖλος λεκανοειδοῦς. – Τριάντα ὀκτὼ χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων: ἕντεκα τροπιδωτά, δεκαπέντε ἐξώστροφα, ἕξι ἐξώκυρτα, τρία περίκυρτα καὶ τρία ἁπλά, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ ἴχνη καύσης στὸ χεῖλος καὶ ἕνα μὲ λαβή. – Δεκατρία τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων, τὰ τέσσερα τροπιδωτά. – Τμῆμα τοιχώματος ὑδρίας μὲ ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβή. – Ἕνα ἐξώκυρτο ἐπίπεδο χεῖλος μὲ τμῆμα κυλινδρικοῦ λαιμοῦ καὶ ὀκτὼ τοιχώματα κλειστῶν ἀγγείων. – Δύο ἐξώστροφα χείλη σκύφων, τὸ ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς.

Γραπτά: *Κύλικες*: Δέκα χείλη: ἕξι ἐξώκυρτα ὁλόβαφα, τὸ ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς, καὶ τέσσερα ἐξώστροφα μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ λαβὴ μὲ μᾶλλον ὁλόβαφη ράχη (1), λαβὴ ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς μὲ ὁλόβαφη ράχη, ἐξηρημένο τρίγωνο στὴ ρίζα καὶ δέσμη τριῶν λοξῶν γραμμιδίων (1), περίστικτο κόσμημα (1). – Τέσσερα τμήματα γάστρας μὲ φολιδωτὸ κόσμημα (1, ἀπὸ βαθιὰ κύλικα), τρικάμπυλα τόξα καὶ παραπληρωματικὸ ἄγκιστρο ἐσωτερικά (1), ταινία χείλους καὶ κατακόρυφη πορφύρα καὶ παραπληρωματικοὺς στικτοὺς ρόδακες (1), γένεση στελέχους μὲ δακτυλίους (1). – Τμῆμα πυθμένα μὲ ἀρχὴ στελέχους μὲ δακτυλίους. – Ὀκτὼ δισκοειδεῖς βάσεις μὲ δακτυλίους (7, ἡ μία μὲ τμῆμα στελέχους καὶ κεντρικὴ κοιλότητα), ὁλόβαφη ἐπάνω (1). – Τμῆμα γάστρας, πιθανὸν ἀπὸ κύλικα, μὲ καμπύλα ἐφαπτόμενα τόξα. – *Λεκανίδια*: Δεκατρία τροπιδωτὰ χείλη μὲ ταινία καὶ δακτύλιο, ἐκ τῶν ὁποίων τρία μὲ λαβὴ μὲ ταινία στὸ ἐπάνω περιθώριο, τρία μὲ ρίζα λαβῆς καὶ δύο συγκολλώμενα. – Τροπιδωτὴ γάστρα μὲ δακτύλιο χείλους καὶ γάστρας. – Ὁριζόντια ταινιωτὴ λαβὴ μὲ ταινία στὴ ράχη. – Σχεδὸν ἀκέραιη λαβὴ μὲ ταινία στὸ ἄνω περιθώριο. – Ἕνα ἐπίπεδο ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ ταινία καὶ ἕνα τροπιδωτὸ τμῆμα γάστρας μὲ δακτυλίους, πιθανὸν ἀπὸ λεκανίδια. – Δεκαεπτὰ λαβές: δέκα κατακόρυφες ταινιωτές, μὲ ὁλόβαφη ράχη καὶ ἐξηρημένο τρίγωνο (1), μὲ ὁλόβαφη ράχη (2), μὲ λοξὰ ἐγκάρσια γραμμίδια (1), μὲ ὁλόβαφη ράχη καὶ διχαλωτὴ ἀπόληξη (1), μὲ κυματοειδὴ γραμμὴ στὴ ράχη (1) καὶ μὲ γραμμὴ στὴ ράχη (4), μία ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς μὲ ἐγκάρσιες πινελιὲς στὴ ράχη, ἀπὸ μικρὸ ἀγγεῖο, ἕξι ὁριζόντιες κυλινδρικές, μὲ πινελιὰ στὶς ρίζες καὶ τὴ ράχη (4, ἡ μία ἀπὸ μεγάλο ἀγγεῖο), μὲ ὁλόβαφη ράχη (2). – Πέντε βάσεις: δακτυλιόσχημη μὲ κεντρικὴ κοιλότητα, ὁλόβαφη, ἀπὸ μεγάλο ἀγγεῖο (1), δακτυλιόσχημη μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ δεύτερη λίγο ψηλότερα στὸ τοίχωμα (1), ἐπίπεδη κωνικὴ ὁλόβαφη (1), ἐπίπεδη δισκοειδὴς καὶ τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ταινίες (1), φθαρμένη μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ στὸ τοίχωμα, μᾶλλον ἀπὸ μικρὸ ἀνοικτὸ ἀγγεῖο (1). – *Κύαθοι*: Ὀκτὼ ἐξώστροφα χείλη μὲ ταινία ἀμφίπλευρα (3, τὸ ἕνα μὲ σειρὰ ἀπροσδιορίστου κοσμήματος, πετάλια;), δύο ταινίες ἀμφίπλευρα καὶ δακτυλίους στὴ γάστρα (1), λεπτὴ ταινία καὶ λοξὴ ἀνάποδη πορφύρα μὲ στικτὸ στέλεχος (1), ταινία καὶ τροπί-

61. *Chamber Tombs* πίν. LIV:2.

δωση στὴ γάστρα (1), ταινία καὶ διπλὸ γωνιώδη μίσχο (1), ἐνδόβαφο μὲ μεσαία ταινία ἐξωτερικά (1). – Τέσσερα ἐξώκυρτα χείλη μὲ ταινία χείλους καὶ δακτύλιο (2), κομμένο πλοχμὸ καὶ ἱμάντες (1), ὁριζόντια κυματοειδὴ γραμμή (1). – Ἁπλὸ χεῖλος μὲ εὐθέα τοιχώματα, ἐνδόβαφο μὲ σπείρα ἐξωτερικά. – Δέκα ἐξώστροφα χείλη ἐνδόβαφα, τὰ ὀκτὼ μὲ μεσαία καὶ δύο μὲ λεπτὴ ταινία. – Δύο τμήματα γάστρας ἐνδόβαφα μὲ τμῆμα ταινίας χείλους ἐξωτερικά. – Τρεῖς δισκοειδεῖς κοῖλες βάσεις, ἡ μία ὁλόβαφη μὲ ἐξηρημένο κύκλο στὸν πυθμένα, ἡ ἄλλη μὲ σπείρα ἐσωτερικά, ταινία ἐξωτερικά, ἡ τρίτη ἐνδόβαφη μὲ ἐξηρημένο κύκλο στὸν πυθμένα. – *Κύπελλα*: Δύο ἁπλὰ χείλη μὲ ταινίες ἀμφίπλευρα, τὸ ἕνα καὶ μὲ ζεῦγος αὐλακώσεων ἐξωτερικά. – Τμῆμα τοιχώματος μὲ αὐλάκωση στὴ μέση καλυπτόμενη μὲ ταινία καὶ σπείρα στὴν ἐπάνω ζώνη. – Τμῆμα τοιχώματος μὲ ταινίες καὶ ἀρχὴ κυρτῆς βάσης. – Τρεῖς ἐπίπεδες βάσεις, οἱ δύο μὲ ταινίες στὰ τοιχώματα καὶ μία μὲ δακτυλίους κάτω. – Ἁπλὸ ὁλόβαφο χεῖλος ἀρύταινας μὲ ρίζα ὑπερυψωμένης ταινιωτῆς λαβῆς μὲ ἐγκάρσια γραμμίδια στὴ ράχη. – Δύο συνανήκοντα τμήματα ἀπὸ τὸ ἐξώκυρτο ἐπικλινὲς χεῖλος ἐνδόβαφης λεκάνης μὲ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικά. – Ἕνα ἐπίπεδο ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ ταινία χείλους καὶ ρίζα λαβῆς, ἕνα περίκυρτο ἐνδόβαφου ἀγγείου μὲ ταινία λίγο χαμηλότερα καὶ ρίζα λαβῆς καὶ ἕνα ὅμοιο ἐξώκυρτο, ἀπὸ λεκανοειδὴ ἀγγεῖα. – Τρία χείλη ὁλόβαφων κανθάρων, τὰ δύο τροπιδωτά, τὸ ἕνα μὲ ὑπερυψωμένη ταινιωτὴ λαβή. – *Διάφορα ἀνοικτά*: Δύο ἐξώκυρτα χείλη μὲ ταινία χείλους, ἕνα ἐξώκυρτο στικτό, τέσσερα ἐξώστροφα μὲ ταινία (τὸ ἕνα καὶ μὲ ζεῦγος δακτυλίων), τέσσερα ἁπλὰ ὁλόβαφα, ἕνα ἁπλὸ μὲ ταινία. – Τριάντα ἕξι τμήματα γάστρας μὲ σπείρα (4, τὸ ἕνα μὲ συμπαγὴ ὀφθαλμό), κυματοειδὴ ταινία (1), κατακόρυφες κυματοειδεῖς καὶ ταινία (1), τόξα ὄρθια ἐπάνω ἀπὸ ταινία (1), σειρὰ καθέτων γραμμιδίων καὶ ταινία (1), ταινίες (18), ἱμάντες (5), ἀπροσδιόριστα κοσμήματα (5). – Εἴκοσι δύο τμήματα γάστρας μὲ δακτυλίους καὶ ἀπολήξεις ζεύγους πορφυρῶν (1), ταινίες (6), σπείρα (1), ἄβαφα ἐξωτερικά (14). – Ἐνενήντα ἐννέα ἐνδόβαφα τμήματα γάστρας μὲ ταινίες (54), ἱμάντες (1), σπείρα (2), ἴχνη βαφῆς ἐξωτερικά (2), ἄβαφα ἐξωτερικά (40). – Ἑβδομήντα ὁλόβαφα τμήματα γάστρας, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ τροπίδωση καὶ ἕνα μὲ ζεῦγος αὐλακώσεων. – Τμῆμα ὤμου, πιθανὸν ἀπὸ πρόχου, μὲ ταινία στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ καὶ διπλὸ τετράκτινο τροχὸ μὲ στικτὸ κέντρο (πίν. 8γ: 6). – Ὄρθιο ἔκτυπο χεῖλος ἀμφορέα ἢ πρόχου μὲ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ καὶ κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. Ταινία καὶ δακτύλιος χείλους, πλατιὰ γραμμὴ στὴ ράχη τῆς λαβῆς. – Τρεῖς κατακόρυφες λαβὲς ἀμφορέων ἢ πρόχων: μία ταινιωτὴ καὶ δύο ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς, μὲ θηλιὰ στὴ ράχη. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τὸν λαιμὸ ληκυθίου μὲ ταινία καὶ δακτύλιο. – Πέντε τμήματα ἀπὸ τὴν κοιλιὰ ὑδριῶν ἢ στάμνων μὲ ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβὴ μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα. – Ἐξώκυρτο ἐπικλινὲς χεῖλος πιθαμφορέα μὲ τμῆμα ὁλόβαφου λαιμοῦ καὶ λεπτὴ ἐξηρημένη ταινία ἐσωτερικά. – Ὅμοιο, μὲ πλατὺ δακτύλιο. – Ὄρθιο ἔκτυπο χεῖλος, πιθανὸν ἀπὸ πιθαμφορέα, μὲ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ. Ἐξώβαφος λαιμός, λεπτὴ ταινία ἐσωτερικὰ καὶ δεύτερη λίγο χαμηλότερα. – Ἐξώκυρτο ἐπικλινὲς χεῖλος ἀλαβάστρου μὲ κοντὸ κυλινδρικὸ λαιμό. Ἐξώβαφο μὲ πλατὺ δακτύλιο καὶ ἐξηρημένη ταινία ἐπάνω στὸ χεῖλος ὅπου καὶ λεπτὴ γραμμή. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα ἀπὸ τὸ ἐξωστρόγγυλο χεῖλος, τὸν λαιμὸ καὶ τὸν ὦμο κυλινδρικοῦ ἀλαβάστρου. Ἐξώβαφος λαιμός, δύο δακτύλιοι ἐσωτερικὰ καὶ ζώνη ὁριζόντιας τεθλασμένης στὸν ὦμο. – Δύο τμήματα ἀπὸ τὸν ὦμο ἀλαβάστρων, τὸ ἕνα μὲ τμῆμα ὁλόβαφης κυλινδρικῆς λαβῆς, τὸ ἄλλο μὲ ζεῦγος παραπληρωματικῶν λοξῶν σειρῶν ἀπροσδιορίστων κοσμημάτων στὸ πλάι ὁριζόντιας ὁλόβαφης κυλινδρικῆς λαβῆς. – Ἐπίπεδη βάση μὲ δακτυλίους κάτω, πιθανὸν ἀπὸ ἀλάβαστρο. – Τρία συνανήκοντα τμήματα ἀπὸ τὴ σφαιρικὴ κοιλιὰ θηλάστρου μὲ ταινίες, τὸ ἕνα καὶ μὲ ὀπὴ προχοῆς στὸν ὦμο. – *Διάφορα κλειστά*: ἕνα ἐξώκυρτο ἐπικλινὲς χεῖλος, δύο πλατιὰ ἐξωστρόγγυλα χείλη μὲ ταινία (τὸ ἕνα καὶ μὲ δακτύλιο) καὶ πέντε ἐξωστρόγγυλα μὲ ταινία (τὰ δύο καὶ μὲ δακτύλιο). – Χεῖλος μὲ ταινία καὶ κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ ποὺ ξεκινᾶ ἀπὸ τὸν λαιμὸ καὶ φέρει κυματοειδὴ γραμμὴ στὴ ράχη. – Τέσσερα τμήματα ἀπὸ τὸν λαιμό, τὸ ἕνα ἐξώβαφο, τὰ ἄλλα μὲ δακτύλιο. – Δεκαπέντε τμήματα ἀπὸ τὴ γένεση λαιμοῦ μὲ ταινία, ἐκ τῶν ὁποίων ὀκτὼ ἀπὸ μεγάλα καὶ ἕνα ἀπὸ μικρὸ ἀγγεῖο. – Ἑκατὸν τριάντα ὀκτὼ τμήματα τοιχωμάτων μὲ ταινίες (122), ἱμάντες (1), ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν (3), τμήματα καμπύλων ταινιῶν (2), θύσανο; (1), ἀπροσδιόριστα κοσμήματα (6), (πίν. 8γ: 7), τμῆμα κατακόρυφης λαβῆς μὲ δακτύλιο στὴ ρίζα (1), ἐξώβαφα (2). – *Ψευδόστομοι*: Στέλεχος καὶ ἐπίπεδος δίσκος μὲ σύμφυτη λαβή. Δακτύλιοι ἐπάνω στὸν δίσκο καὶ

συμπαγὴς κύκλος στὸ κέντρο, λαβὴ μὲ ὁλόβαφη ράχη καὶ ἐξηρημένο τρίγωνο καὶ δακτύλιος στὴ βάση τοῦ στελέχους. – Τμῆμα στελέχους δίσκου μὲ θηλιὰ στὴ βάση του. – Τμῆμα ὤμου καὶ κοιλιᾶς μὲ γένεση στομίου μὲ δακτύλιο στὴ βάση καὶ διακόσμηση Πυκνοῦ Ρυθμοῦ: διπλὴ σειρὰ ὄρθιων κροσσοπεταλίων καὶ τρεῖς ζῶνες ὁριζόντιας τεθλασμένης ἐναλλὰξ μὲ ζῶνες ἱμάντων μεταξὺ ταινιῶν[62] (πίν. 8γ: 5). – Τμῆμα κοιλιᾶς μὲ ζώνη τεθλασμένης καὶ ζώνη ὁμοκέντρων τόξων μεταξὺ ἱμάντων καὶ ταινιῶν. – Ἀκέραιη δακτυλιόσχημη βάση ἀπιόσχημου ἀγγείου, ἐξώβαφη ὡς καὶ πλατιὰ ζώνη στὸ τοίχωμα, μὲ δακτύλιο κάτω ἀπὸ τὴ βάση. – Κυλινδρικὸ στόμιο μεγάλου ψευδοστόμου μὲ ἐξωστρόγγυλο χεῖλος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα. – *Κρατῆρες*: Ἑπτὰ ἐξώκυρτα χείλη, μὲ πλατιὰ ταινία ἀμφίπλευρα (2), ἐπίπεδα ἐνδόβαφα μὲ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικά (2, τὸ ἕνα καὶ μὲ σπείρα), ἐνδόβαφο μὲ πλαστικὴ σχοινοειδὴ ταινία κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος ἐξωτερικά (1), ἐπίπεδο μὲ ταινία χείλους καὶ δεύτερη ἐξωτερικά (1), ἐνδόβαφο μὲ ἀπολεπισμένη βαφή (1). – Ἔντεκα ἐνδόβαφα τμήματα γάστρας μὲ ταινίες (6), πλοχμό (1), στήλη τεθλασμένης μὲ μονὸ καὶ τριπλὸ περιθώριο καὶ τμῆμα μεγαλύτερου κοσμήματος (1), τὴ ρίζα ὁριζόντιας λαβῆς μὲ πινελιά (3). – Δύο τμήματα γάστρας μὲ δακτυλίους καὶ ταινίες. – Ὁλόβαφο τμῆμα γάστρας μὲ λαβὴ μὲ ὁλόβαφη ράχη. – *Σκύφοι*: Ἕξι χείλη ὑψιπόδων μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δεύτερη λίγο χαμηλότερα ἐξωτερικά, ἐκ τῶν ὁποίων δύο καὶ μὲ δακτύλιο καὶ τρία ἐνδόβαφα. – Τμῆμα ἀπὸ τὸν πυθμένα καὶ τὴν ἀρχὴ στελέχους ὁλόβαφου ὑψίποδος σκύφου. – *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Δέκα χείλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δακτύλιο, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ ἀπροσδιόριστο καμπύλο κόσμημα καὶ παραπληρωματικὸ ζεῦγος ἀντωπῶν πεταλίων καὶ δύο συγκολλώμενα μὲ στήλη πυκνῆς τεθλασμένης μὲ περιθώριο (πίν. 8γ: 3). – Δώδεκα τμήματα γάστρας μὲ στήλη ἀμειβόντων (1), στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο (1), στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ταινία καὶ ἱμάντες (1), ζεύγη ὁμοκέντρων τόξων καὶ ἱμάντες (1), ἱμάντες (1), κομμένο πλοχμὸ πλάι σὲ ρίζα λαβῆς, ἱμάντες καὶ ταινία γάστρας (1), λαβὴ μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα (6, τὸ ἕνα μὲ ἱμάντες). – Ἐννέα βάσεις μὲ δακτυλίους καὶ ταινία, ἐκ τῶν ὁποίων ἑπτὰ δακτυλιόσχημες καὶ δύο δισκοειδεῖς, ἡ μία μὲ σπείρα στὸν πυθμένα, ἡ ἄλλη ἐπίπεδη. – *Ἐνδόβαφοι*: Εἴκοσι τέσσερα χείλη μὲ μεσαία καὶ πλατιὰ ταινία χείλους, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ στήλη ἀμειβόντων στὴ γάστρα, ἕνα μὲ στήλη τεθλασμένης σὲ περιθώριο, ἕνα μὲ λαβὴ μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα καὶ ἕνα μὲ σπείρα. – Τριάντα δύο τμήματα γάστρας μὲ ταινία χείλους (3, τὸ ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς μὲ πινελιά), ὁριζόντια τεθλασμένη (2), ἀγκυλόμισχη σπείρα (1), στήλη ἀμειβόντων μὲ διπλὰ πετάλια στὴν ἀπόληξή τους (1), σειρὰ κατακορύφων γωνιωδῶν γραμμιδίων (1), ἀντιθετικὰ ὁμόκεντρα τόξα πλάι σὲ δέσμη τριῶν γραμμῶν (1), σειρὰ Ν-σχήμου (1), καμπύλη ταινία (1), ταινίες κάτω ἀπὸ τὴ ρίζα λαβῆς (1), λαβὴ μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα (20). – Δεκαπέντε βάσεις, οἱ δεκατρεῖς δακτυλιόσχημες (ἐννέα μὲ ταινία ἐξωτερικὰ) καὶ δύο κωνικές, ἡ μία μὲ ἐξηρημένο δίσκο στὸν πυθμένα, ἡ ἄλλη μὲ ταινία ἐξωτερικά. – Τέσσερις λαβὲς σκύφων, οἱ τρεῖς μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη καὶ μία μὲ ἴχνη βαφῆς στὴ ράχη. – Δεκαπέντε χείλη, ἑπτὰ τμήματα γάστρας, τὰ τρία μὲ λαβή, καὶ τέσσερις δακτυλιόσχημες βάσεις, ἡ μία μὲ ἐξηρημένο κύκλο στὸν πυθμένα, ὅλα ἀπὸ ὁλόβαφους σκύφους. – Ἑπτὰ χείλη ὁλόβαφων σκύφων μὲ ἐξηρημένες ταινίες, τὸ ἕνα μὲ λαβή, καὶ ὀκτὼ γάστρες ὁλόβαφες μὲ ἐξηρημένες ταινίες, ἡ μία μὲ λαβή (ΥΕ ΙΙΙΓ). – Δακτυλιόσχημη ὁλόβαφη βάση μὲ ἐξηρημένο κύκλο στὸν πυθμένα καὶ ἐξηρημένες ταινίες ἐξωτερικὰ καὶ ψηλότερα στὴ γάστρα.

Νεότερα: Δύο ταινιωτὲς μελαμβαφεῖς λαβές. – Τμῆμα τοιχώματος χρηστικοῦ ἀγγείου. – Τρία τμήματα μελαμβαφῶν φιαλῶν. – Ὁλόβαφο χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου, ἐξηρημένο ἐπάνω. – Ἕξι τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων: μελαμβαφὴ (3), ὁλόβαφο μὲ ἐξηρημένο τὸ κατώτερο τμῆμα (1), μὲ δακτυλίους ἐσωτερικά (ἕνα ἄβαφο, ἕνα μὲ ταινία ἐξωτερικά) (2). – Τρία τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων, τὸ ἕνα ὁλόβαφο, τὸ δεύτερο μὲ ταινία, τὸ τρίτο μὲ ἱμάντες καὶ ταινία. – Ἐπίπεδο βαθμιδωτὸ χεῖλος μελαμβαφοῦς κρατήρα.

Εἰδώλια: Τμῆμα κορμοῦ εἰδωλίου τύπου Φ μὲ πλαστικὴ ἀπόδοση τοῦ στήθους καὶ ἐπίθετη ταινία κατὰ μῆκος τῆς ράχης ποὺ φέρει ἐγκάρσια γραπτὰ

62. Μυλωνᾶς, *ΠΑΕ* 1962, πίν. 84β.

γραμμίδια. Κατακόρυφη κυματοειδὴς διαγράμμιση στὶς δύο ὄψεις τοῦ κορμοῦ. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ ἐρυθρή. Σωζ. ὕψ. 3 ἑκ. – Παρόμοιο τμῆμα εἰδωλίου, μὲ ἐλαφρῶς κυματοειδὴ διαγράμμιση, λοξὴ στὸ πρόσθιο, εὐθεία στὸ ὀπίσθιο τμῆμα. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ καστανέρυθρη. Σωζ. ὕψ. 1,8 ἑκ. – Κορμὸς εἰδωλίου τύπου Ψ μὲ πλαστικὴ ἀπόδοση τοῦ στήθους καὶ τμῆμα τοῦ στελέχους. Δακτύλιος στὸν λαιμό, ὁλόβαφο τὸ πρόσθιο τμῆμα τοῦ κορμοῦ, γραμμὲς στὸ περίγραμμα τῶν ἄνω ἄκρων, κατακόρυφες στὴν ὀπίσθια ὄψη καὶ στὶς δύο ὄψεις τοῦ στελέχους. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ ἐρυθρή. Σωζ. ὕψ. 4 ἑκ. – Συμπαγὲς στέλεχος εἰδωλίου μὲ γραμμὲς κατὰ μῆκος. Πηλὸς ροδόχρωμος, βαφὴ ἐρυθρή. Σωζ. ὕψ. 4,4 ἑκ. – Κυλινδρικὸ στέλεχος καὶ κωνικὴ κοίλη βάση εἰδωλίου μὲ τρεῖς γραμμὲς κατὰ μῆκος. Πηλὸς ροδόχρωμος, βαφὴ ἐρυθρή. Σωζ. ὕψ. 3,5 ἑκ. – Κορμὸς ζωόμορφου εἰδωλίου μὲ ἐγκάρσια γραμμίδια στὰ πλευρά. Πηλὸς πρασινωπός, βαφὴ μελανή. Σωζ. μῆκ. 7,5 ἑκ.

Μικρὰ εὑρήματα: Ἀκέραιο λίθινο κωνίδιο. Ὕψ. 1,5 ἑκ., διάμ. βάσης 2 ἑκ. – Ἀκέραιο πήλινο σφαιρικὸ σφονδύλι. Ὕψ. 1,5 ἑκ., διάμ. 2 ἑκ. – Ἀκέραιο ὄστρεο κώνου (Conus). – Τμῆμα ὀστοῦ.

Καὶ χαμηλότερα τμῆμα δαπέδου ἀπὸ πατημένο χῶμα, κάτω ἀπὸ τὸ ὁποῖο εὑρέθηκε κεραμεική:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13417 + 13430 + 13427 + 13429 + 13573 + 13448 + [12132].
Σύνολο ὀστράκων 649.
Πρώιμα 63, ἄγραπτα 174, γραπτὰ 384, νεότερα 16, ἀπροσδιόριστα 12.

Πρώιμα: Ἐξώκυρτο χεῖλος μινύειου ἀγγείου ἀπὸ πρασινωπὸ πηλό. – Τμῆμα τοιχώματος ἀνοικτοῦ τεφροῦ μινύειου ἀγγείου. – Ἐξώκυρτο χεῖλος ὁλόβαφου ἐρυθροῦ ΜΕ λεκανοειδοῦς ἀγγείου. – Ἐξώκυρτο ἐπικλινὲς χεῖλος μὲ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ κλειστοῦ ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου. Ταινία στὸ χεῖλος ἐξωτερικά, ζεῦγος ταινιῶν στὸν λαιμὸ καὶ ἐσωτερικὰ ζώνη μὲ τεθλασμένη γραμμή. – Τμῆμα ὤμου ἀμαυρόχρωμου κλειστοῦ ἀγγείου μὲ στήλη ἐγκαρσίων λοξῶν γραμμιδίων μὲ διπλὸ περιθώριο. – Δύο πιθανὸν συνανήκοντα τμήματα ἀμαυρόχρωμου κλειστοῦ ἀγγείου ἀπὸ τὴ γένεση τοῦ λαιμοῦ μὲ ταινία καὶ ἀπὸ τὸν ὦμο μὲ τμῆμα κατακόρυφης κυλινδρικῆς λαβῆς μὲ δακτύλιο στὴ ρίζα. – Τμῆμα κοιλιᾶς ἀμαυρόχρωμης ὑδρίας μὲ ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβὴ μὲ θηλιὰ στὴ ρίζα, ἀπὸ πρασινωπὸ πηλό. – Τμῆμα κοιλιᾶς ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου, ἴσως ὑδρίας, ἀπὸ πρασινωπὸ πηλό, μὲ δύο χιαστὶ γραμμὲς ἀπὸ τὴν ὁριζόντια ὀκτώσχημη θηλιὰ τῆς λαβῆς. – Δύο τμήματα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου κλειστῶν ἀμαυρόχρωμων ἀγγείων, τὸ ἕνα μὲ ταινίες καὶ ἀπροσδιόριστο κόσμημα χαμηλότερα, τὸ ἄλλο μὲ πλατιὰ ταινία καὶ στὸν ὦμο στήλη κομμένου πλοχμοῦ σὲ περιθώριο (πίν. 10α: 6). – Δύο τοιχώματα κλειστῶν ἀμαυρόχρωμων ἀγγείων, τὸ ἕνα μὲ χιαστὶ γραμμές, τὸ ἄλλο μὲ ζώνη κομμένου πλοχμοῦ μεταξὺ ταινιῶν. – Ἐξώκυρτο χεῖλος τροπιδωτῆς κύλικος, πιθανὸν ΜΕ. – Τμῆμα κλειστοῦ ἀγγείου μὲ πυκνὲς ὁμόκεντρες καμπύλες μὲ γλωσσοειδὴ παρυφή. Βαφὴ καστανή, ἀλείφωμα καστανό (πίν. 10β: 10). Ἴσως ΥΕ Ι. – Τμῆμα ὤμου πρόχου μὲ ζώνη στιγμῶν μεταξὺ πλατιῶν ταινιῶν σὲ πλαστικὸ δακτύλιο καὶ χαμηλότερα δέσμες λοξῶν γραμμῶν (πίν. 9β: 2) (ΥΕ Ι-ΙΙ). – Τοίχωμα κλειστοῦ ἀγγείου μὲ τμήματα καμπύλων πλοκάμων, ὁ ἕνας μὲ κροσσοπετάλια ἐξωτερικὰ γιὰ τοὺς μυζητῆρες (ΥΕ Ι-ΙΙ). – Τμῆμα ὤμου τροχήλατης ἀμαυρόχρωμης πρόχου στιλβωμένης ἐξωτερικά, μὲ πλαστικὸ δακτύλιο στὴ γένεση τοῦ λαιμοῦ καὶ χαμηλότερα ζώνη ὁριζόντιας κυματοειδοῦς μεταξὺ ταινιῶν (πίν. 10β: 2). Ἴσως ΥΕ Ι-ΙΙ. – Δύο συγκολλημένα τμήματα ἀπὸ τὴν κοιλιὰ τροχήλατου ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου, στιλβωμένου ἐξωτερικά, μὲ πλατιὰ ζώνη ἀκανόνιστου δικτυωτοῦ (πίν. 10β: 9). Ἴσως ΥΕ Ι-ΙΙ. – Γάστρα κυπέλλου τύπου Βαφειοῦ χωρὶς ἀλείφωμα ἐσωτερικά, μὲ λοξὴ

πυκνὴ πτυχωτὴ διακόσμηση καὶ ταινία ἐξωτερικά[63] (πίν. 10β: 8) (ΥΕ Ι). – Εὐθὺ χεῖλος ὁμοίου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ φυλλοφόρο ταινία (ΥΕ Ι-ΙΙΑ). – Δύο συγκολλώμενα τμήματα χείλους κυπέλλου τύπου Βαφειοῦ μὲ ταινία καὶ σειρὰ κατακορύφων γραμμιδίων ἑκατέρωθεν ζεύγους ταινιῶν (σχηματοποιημένη φυλλοφόρος ταινία). – Γάστρα ὁμοίου μὲ πτυχώσεις. – Ἐλαφρῶς κοίλη βάση ὁμοίου, μὲ δακτυλίους κάτω καὶ ταινία ἐξωτερικά. – Ἕνα ἁπλὸ χεῖλος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ ἕνα τμῆμα γάστρας μὲ ταινίες καὶ ἴσως τμῆμα φυλλοφόρου ταινίας, πιθανὸν ἀπὸ κύπελλα τύπου Βαφειοῦ. – Τοίχωμα κλειστοῦ ἀγγείου μὲ μεγάλο πολυπέταλο ρόδακα μὲ κεντρικὴ στιγμή, δύο δακτυλίους καὶ νεύρωση στὰ πέταλα ποὺ εἶναι παχύτερα στὸ ἄκρο (ΥΕ ΙΙΒ). – Τμῆμα ὤμου μικροῦ κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ἐξηρημένη σπείρα καὶ συμπαγὴ ὀφθαλμό (πίν. 9β: 5) (ΥΕ ΙΙ). – Καμπύλο ἐξώκυρτο ὁλόβαφο χεῖλος καὶ κοντὸς λαιμὸς μὲ ταινία ἐξωτερικά, ἀπὸ ἀρτόσχημο ἀλάβαστρο. – Τμῆμα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου πρόχου μὲ κυματοειδὴ ταινία καὶ στιγμὴ ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτερικὰ πλαστικὸ δακτύλιο μὲ γραπτὴ ταινία καὶ σταγονόσχημες πινελιὲς στὸν ὦμο. – Τρία τμήματα ὤμου ἀλαβάστρων μὲ βραχῶδες κόσμημα, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα καὶ μὲ ἐλαφρῶς λοξὸ μίσχο καὶ ἕνα μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – Δύο τμήματα κοιλιᾶς ἀλαβάστρων μὲ βραχῶδες κόσμημα, τὸ ἕνα καὶ μὲ ταινία. – Ἐξώστροφο χεῖλος κυάθου μὲ ἀνηρτημένο βραχῶδες κόσμημα. – Τρία τμήματα κυλίκων μὲ ἀνηρτημένο βραχῶδες κόσμημα: ἕνα ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ ταινία καὶ δύο τμήματα γάστρας, τὸ ἕνα ἐνδόβαφο (ΥΕ ΙΙΒ). – Ἐξώκυρτο χεῖλος ἐφυραϊκῆς κύλικος μὲ πολὺ μικρὸ τμῆμα ὁλόβαφου κοσμήματος στὴ γάστρα (ΥΕ ΙΙΒ). – Τέσσερις γάστρες ἐφυραϊκῶν κυλίκων μὲ ρόδακα[64] (πίν. 10β: 3) (2), καμπύλη γραμμή, ἴσως πέταλο κρίνου ἢ ἕλικα σπείρας (πίν. 10β: 11) (1), τμῆμα καμπύλης καὶ τμῆμα διαποίκιλτου γωνιώδους τριπλοῦ μίσχου[65] (πίν. 10β: 4) (1) (ΥΕ ΙΙΒ). – Ἐξώστροφο χεῖλος κυάθου μὲ ἀραιὴ σπογγωτὴ διακόσμηση ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτερικά (πίν. 10β: 6) (ΥΕ ΙΙΒ). – Τμῆμα γάστρας ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ἀπροσδιόριστο κόσμημα, στιλβωμένο ἐξωτερικά. Πιθανὸν ΥΕ ΙΙ. – Τέσσερα ἐξώστροφα χείλη καὶ δεκαέξι ἐξώκυρτα ἐπικλινὴ ἄγραπτων βαθιῶν κυλίκων, τὰ τρία μὲ ἀκέραιη κατακόρυφη πλατιὰ ταινιωτὴ λαβή (ΥΕ ΙΙ-ΙΙΙΑ). – Τμῆμα ὤμου πρόχου μὲ σταγονόσχημες πινελιὲς μὲ ἀνεστραμμένο Λ ἐνδιάμεσα (ΥΕ ΙΙ). – Τμῆμα γάστρας κωνικοῦ κυάθου μὲ γωνιώδη μίσχο (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Τμῆμα κοιλιᾶς πρόχου μὲ ἀνισοπαχεῖς παράλληλες λωρίδες (πίν. 10β: 7) (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Δύο γάστρες βαθιῶν κυλίκων, ἡ μία μὲ ὁλόβαφο κισσόφυλλο μὲ τριπλὸ μίσχο, ἡ ἄλλη μὲ τρέχουσες σπεῖρες (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Ἐξώκυρτο χεῖλος κύλικος μὲ ταινία καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Γάστρα κυάθου μὲ σπογγωτὴ διακόσμηση (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Τμῆμα τοιχώματος μὲ τὴν ἀρχὴ τῆς βάσης κυπέλλου μὲ δακτυλίους κάτω καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Τρία τμήματα γάστρας κυλίκων, τὰ δύο μὲ τρικάμπυλα τόξα καὶ παραπληρωματικὸ κύκλο μὲ κεντρικὴ στιγμὴ ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες, τὸ τρίτο μὲ ὄρθιο ἑλικοειδὲς ἄνθος ἐπάνω ἀπὸ τρεῖς λεπτὲς ταινίες[66] (πίν. 9β: 4) (ΥΕ ΙΙΙΑ2).

Ἄγραπτα: Κύλικες: Εἴκοσι ἑπτὰ ἐξώκυρτα χείλη μὲ κατακόρυφη λαβή (ἀκέραιη ἡ ρίζα), ἕξι κυρτόπλευρα, δύο ἐξώστροφα, τὸ ἕνα μὲ ἀκέραιη λαβή, ἕνα τροπιδωτὸ μὲ ἀκέραιη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή, ἕνα ἁπλὸ μὲ κωνικὴ γάστρα, πέντε γάστρες, ἡ μία μὲ γένεση στελέχους, τέσσερις κατακόρυφες ταινιωτὲς λαβὲς καὶ τέσσερις δισκοειδεῖς βάσεις, οἱ δύο μὲ κεντρικὴ κοιλότητα. – Δύο τμήματα ἀπὸ τὸ ἐξώκυρτο χεῖλος, τὴ γάστρα μὲ στέλεχος καὶ τὴ δισκοειδὴ βάση μὲ κεντρικὴ κοιλότητα βαθιᾶς κύλικος. – Κατώτερο τμῆμα γάστρας μὲ κοντὸ στέλεχος καὶ τμῆμα δισκοειδοῦς βάσης μὲ κεντρικὴ κοιλότητα ἀπὸ στιλβωμένη βαθιὰ κύλικα. – Πολὺ κοντὸ στέλεχος μὲ τμῆμα δισκοειδοῦς βάσης μὲ κεντρικὴ κοιλότητα, στιλβωμένο, ἴσως πρώιμο. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα ταινιωτῆς λαβῆς μὲ κεντρικὴ νεύρωση, πιθανὸν ἀπὸ κύλικα. – Ἕνα ἐπίπεδο ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ ἀκέραιη ὁριζόντια πλατιὰ ταινιωτὴ λαβὴ καὶ δύο λαβὲς λεκανιδίων. –

63. *MDP* εἰκ. 34:5, 34:6, 34:7 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου, ΥΕ ΙΙΑ).

64. Αὐτόθι εἰκ. 54:2 (Ἀθήνα), *Orchomenos* V εἰκ. 41:3 (Συλλογὴ Βρετανικῆς Σχολῆς), 33:22 (Εὕτρηση).

65. *MDP* εἰκ. 54:5 (Ἀθήνα).

66. Αὐτόθι εἰκ. 107:5 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου).

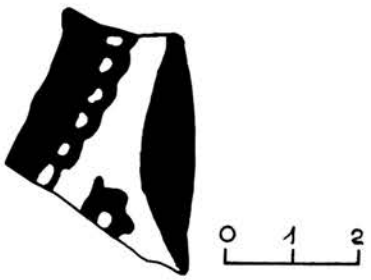
Τρία τροπιδωτὰ χείλη λεκανιδίων, τὸ ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς. – Τρία τροπιδωτὰ χείλη κυλίκων ἢ λεκανιδίων. – Δεκατρεῖς λαβές: ἑπτὰ ταινιωτές (ἡ μία μὲ κεντρικὴ νεύρωση), ἕξι ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς (ἡ μία μὲ κεντρικὴ νεύρωση). – Δύο βάσεις κλειστῶν ἀγγείων, ἡ μία ταπεινὴ δακτυλιόσχημη, ἡ ἄλλη ἐπίπεδη δισκοειδής. – Τρία ἐξώκυρτα χείλη εὐρυστόμων χρηστικῶν ἀγγείων, τὰ δύο πιθανὸν συνανήκοντα. – Ἐξώκυρτο χεῖλος ἀνοικτοῦ χρηστικοῦ ἀγγείου. – Τέσσερα τοιχώματα χρηστικῶν ἀγγείων. – Ἐξώκυρτο χεῖλος μαγειρικοῦ σκεύους μὲ ἔντονα ἴχνη καύσης. – Ἐξώστροφο χεῖλος βαθιᾶς μαγειρικῆς φιάλης μὲ ἔντονα ἴχνη καύσης κατὰ τόπους ἀμφίπλευρα. – Ἐνδόστροφο χεῖλος φιάλης. – *Κύαθοι*: Τμῆμα κωνικοῦ κυάθου ἀπὸ τὸ ἁπλὸ χεῖλος ὡς τὴν ἐπίπεδη βάση. – Τμῆμα ἀπὸ τὸ ἁπλὸ χεῖλος καὶ τὴ γάστρα ὁμοίου, στιλβωμένου, μὲ τροπίδωση στὴ γάστρα χαμηλά. Διάμ. χείλους περίπου 10 ἑκ. – Ἁπλὸ χεῖλος ὁμοίου. – Ὀκτὼ ἐξώκυρτα χείλη καὶ τρία ἐξώστροφα, τὸ ἕνα μὲ κατακόρυφη ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς λαβή. – Κατακόρυφη λαβὴ μὲ τμῆμα χείλους. – Δύο ἐπίπεδες βάσεις, ἡ μία ἀκέραιη μὲ διάμ. 4,7 ἑκ., ἡ ἄλλη δακτυλιόσχημη. – Ἁπλὸ χεῖλος μὲ τρεῖς ρηχὲς αὐλακώσεις ἐξωτερικά, πιθανὸν ἀπὸ κύπελλο. – Ἐξώκυρτο ἐπικλινὲς χεῖλος μὲ τὴ ρίζα ὁριζόντιας ταινιωτῆς λαβῆς, ἀπὸ ρηχὸ λεκανοειδές. – Ὁριζόντια πλατιὰ ταινιωτὴ λαβὴ λεκανοειδοῦς. – Εἴκοσι δύο τροπιδωτὰ χείλη, ἕξι ἐξώκυρτα, ἕξι ἐξώστροφα, δύο περίκυρτα, ἕνα ἁπλὸ καὶ δεκαπέντε γάστρες, ἐκ τῶν ὁποίων τρεῖς τροπιδωτές (ἡ μία μὲ ἴχνη καύσης ἀμφίπλευρα) καὶ μία μὲ ζεῦγος αὐλακώσεων, ἀπὸ ἀνοικτὰ ἀγγεῖα. – Μεγάλο κομμάτι ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος καὶ τὸν κοῖλο λαιμὸ πρόχου ἢ ἀμφορέα μὲ ρίζα λαβῆς στὸ χεῖλος. – Ἁπλὸ χεῖλος μὲ ψηλὸ κυλινδρικὸ λαιμὸ καὶ ταινιωτὴ λαβὴ κλειστοῦ ἀγγείου. – Τρία τοιχώματα κλειστῶν ἀγγείων. – Ψηλὸ ἐξώκυρτο χεῖλος κρατήρα. – Ἐπίπεδο ἐξώκυρτο χεῖλος κρατηροειδοῦς. – Τρία ἐξώστροφα χείλη σκύφων.

Γραπτά: *Κύλικες*: Δεκατέσσερα ἐξώκυρτα χείλη μὲ ταινία χείλους καὶ δακτύλιο (6), σπείρα (2), ἕλικα (1), κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ μὲ βαμμένα περιθώρια καὶ λοξὲς ἐγκάρσιες γραμμὲς στὴ ράχη (1), στήλη πλοχμοῦ μὲ κεντρικὴ σειρὰ στιγμῶν (πίν. 10α: 1) (1), ταινία καὶ ἀπροσδιόριστο κόσμημα (1), ρίζα λαβῆς (1). – Δύο ἐξώστροφα χείλη μὲ ταινία, τὸ ἕνα μὲ σχηματοποιημένο ἄνθος, τὸ ἄλλο μὲ γωνιώδεις μίσχους καὶ παραπληρωματικὴ ὁμάδα τριῶν πεταλίων σὲ διάταξη ρόδακα. – Ἑπτὰ τμήματα γάστρας: ὁλόβαφα μὲ γένεση στελέχους (3), ὁλόβαφο μὲ λαβή (1), μὲ κατακόρυφη πορφύρα μὲ στικτὸ σῶμα (2), μὲ ρίζα ὁλόβαφης λαβῆς καὶ τρεῖς λεπτὲς ταινίες (1). – Ὀκτὼ στελέχη: δύο ὁλόβαφα, ἕξι μὲ δακτυλίους. – Πέντε δισκοειδεῖς βάσεις, ἡ μία ὁλόβαφη, οἱ ἄλλες μὲ δακτυλίους. – Ταινιωτὴ λαβὴ μὲ ταινία στὴ ράχη, ἴσως ἀπὸ λεκανίδιο. – Ὀκτὼ λαβές: ἑπτὰ ταινιωτές, μὲ ὁλόβαφη ράχη (2), μὲ βαμμένα περιθώρια (4, ἡ μία καὶ μὲ λοξὲς ἐγκάρσιες στὴ ράχη), μὲ λοξὰ ἐγκάρσια γραμμίδια (1) καὶ μία ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς μὲ κυματοειδὴ γραμμὴ στὴ ράχη. – Ἐννέα βάσεις ἀπὸ ἀνοικτὰ ἀγγεῖα μὲ ταινία ἐξωτερικά (2), ἐπίπεδες κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινία ἐξωτερικά (3), δακτυλιόσχημες κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινία ἐξωτερικά (3, οἱ δύο συγκολλώμενες), κοίλη ἀπιόσχημου κλειστοῦ ἀγγείου μὲ πλατιὰ ταινία στὸ κοντὸ στέλεχος καὶ λεπτότερη ψηλότερα (1). – Τμῆμα τοιχώματος χρηστικοῦ ἀγγείου μὲ ἀπροσδιόριστο καμπύλο κόσμημα. – Ἁπλὸ κυρτόπλευρο χεῖλος, πιθανὸν ἀπὸ φιάλη, μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ δύο ζῶνες κατακόρυφων ἐλαφρῶς καμπύλων γραμμιδίων ἑκατέρωθεν δύο ταινιῶν. – *Κύαθοι*: Δύο συγκολλώμενα τμήματα ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος ὡς τὴ γάστρα μὲ ἀκέραιη κατακόρυφη ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς λαβή. Ταινία χείλους, ὁλόβαφη ἡ ράχη τῆς λαβῆς μὲ ἐξηρημένο τρίγωνο πρὸς τὸ χεῖλος καὶ διχαλωτὴ ἀπόληξη κάτω, δέσμη τριῶν λοξῶν γραμμιδίων καὶ ἱμάντες στὴ γάστρα. – Πέντε ἐξώστροφα χείλη μὲ ταινία καὶ δακτύλιο (2), σπείρα (1), ζώνη κατακορύφων καμπύλων γραμμῶν καὶ ταινίες γάστρας (1), δακτύλιο καὶ στὴ γάστρα ζώνη κομμένου πλοχμοῦ (πίν. 9β: 3) (1). – Τρία ἐξώκυρτα χείλη μὲ ταινία, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ σπείρα μὲ συμπαγὴ ὀφθαλμὸ καὶ ἕνα μὲ δακτύλιο καὶ ἀκέραιη ὑπερυψωμένη δακτυλιόσχημη ταινιωτὴ λαβὴ μὲ ὁλόβαφη ράχη (πίν. 9β: 1). – Ἑπτὰ γάστρες μὲ τμῆμα ταινίας χείλους ἐσωτερικά, ταινία γάστρας ἐξωτερικὰ καὶ ρίζα λαβῆς μὲ ὁλόβαφη ράχη καὶ διχαλωτὴ ἀπόληξη (1), τμῆμα ταινίας χείλους ἀμφίπλευρα καὶ σπείρα ἐξωτερικά (1), κυματοειδὴ ταινία καὶ ἱμάντες (1), λοξὰ γραμμίδια καὶ ἱμάντες (1), ἱμάντες (1), ζώνη ἐξηρημένης τρέχουσας σπείρας μεταξὺ ἱμάντων (1), μίσχο σπείρας καὶ ταινίες (1). – Ἐπίπεδη δισκοειδὴς βάση μὲ δακτυλίους ἐσωτερικά, ταινία καὶ ἱμάντες ἐξωτερικὰ στὴ γάστρα. – Δύο τμήματα γάστρας, τὸ ἕνα μὲ ταινία καὶ κατακόρυφα γραμμίδια, τὸ ἄλλο μὲ σπείρα καὶ δύο ται-

νίες, καὶ δύο βάσεις μὲ ταινίες, ἡ μία δακτυλιόσχημη, ἡ ἄλλη κοίλη δισκοειδής, πιθανὸν ἀπὸ κύαθους. – Δύο χείλη κυπέλλων ἢ κωνικῶν κυάθων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, τὸ ἕνα μὲ σπείρα, τὸ ἄλλο μὲ ἀπροσδιόριστο κόσμημα. – Δύο τμήματα τοιχωμάτων κυπέλλων, τὸ ἕνα μὲ δέσμη τριῶν αὐλακώσεων καλυπτόμενη ἀπὸ γραπτὴ ταινία καὶ λοξὴ γραμμή, ἴσως μίσχο, μὲ παραπληρωματικὸ ζεῦγος ἀντωπῶν πεταλίων παραπλεύρως, τὸ ἄλλο μὲ ταινία καὶ σπείρα μὲ τριπλὸ μίσχο. – Τρία τμήματα κυπέλλων ἀπὸ τὸ κάτω μέρος τοῦ τοιχώματος καὶ τὴν ἀρχὴ τῆς βάσης, τὰ δύο μὲ ταινίες στὸ τοίχωμα καὶ δακτυλίους στὴ βάση, τὸ τρίτο μὲ ταινίες καὶ ζώνη μὲ σπείρα. – Δύο ἐπίπεδες βάσεις κυπέλλων μὲ δακτυλίους κάτω, ἡ μία καὶ μὲ ταινίες ἐξωτερικά. – Τμῆμα τοιχώματος, πιθανὸν ἀπὸ κύπελλο, μὲ ταινίες. – Τμῆμα γάστρας ἀρύταινας μὲ ταινιωτὴ λαβὴ μὲ ἐγκάρσιες πινελιὲς στὴ ράχη. – Ἐπίπεδη βάση καὶ γάστρα ἀρύταινας μὲ δέσμη ταινιῶν γύρω ἀπὸ τὴ βάση ἐξωτερικά. – Ἀμφίκυρτο καμπύλο χεῖλος ἐνδόβαφης λεκάνης μὲ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικά. – Τμῆμα τοιχώματος καλάθου μὲ ταινίες καὶ ἐπίπεδη βάση μὲ δακτυλίους. – Ἐπίπεδη βάση καὶ κυρτὸ τοίχωμα μικκύλου ἀνοικτοῦ χειροποίητου ἀγγείου μὲ ταινίες ἐξωτερικά. – *Ἀνοικτά*: Ἐξώστροφο χεῖλος μὲ ταινία καὶ δεύτερη ἐξωτερικά. – Τμῆμα γάστρας μὲ εἰκονιστικὴ παράσταση: διακρίνεται ὄρθιος ἄνδρας μὲ κουπὶ στὴν πλώρη πλοίου (πίν. 10α: 2). – Τριάντα ἐννέα τμήματα γάστρας: εἴκοσι ἑπτὰ ὁλόβαφα, πέντε ἐνδόβαφα, ἑπτὰ μὲ δακτυλίους, ἐκ τῶν ὁποίων τρία μὲ ταινίες, ἕνα ἐξώβαφο, ἕνα μὲ ἀπροσδιόριστο κόσμημα. – Ἑξήντα ἕνα τμήματα γάστρας μὲ ταινίες (28), ἱμάντες (3), σπείρα (4, ἡ μία στελεχωτὴ), σπείρα μὲ δικτυωτὸ ὀφθαλμό (1), σπείρα καὶ ταινία (1), ὄρθιες πορφύρες (4, οἱ τρεῖς μὲ στικτὸ στέλεχος), ἀνεστραμμένους ἀμείβοντες καὶ ταινία (1), δέσμη πέντε καμπυλῶν ποὺ λήγουν σὲ γραμμὴ ἀπροσδιόριστου κοσμήματος (1), δέσμη τριῶν γραμμῶν (1), δέσμη τριῶν λοξῶν κυματοειδῶν (2), τρεῖς περίστικτες καμπύλες σχηματοποιημένου ἄνθους (1), δέσμες κατακορύφων ἀπὸ στελέχη ἀνθέων (2), κατακόρυφη δέσμη τριῶν φύλλων (1), τρεῖς καμπύλες γραμμές (1), ζεῦγος ἀντιθετικῶν ἡμιελλείψεων (1), ζεῦγος τεθλασμένων μὲ ἐγκάρσια γραμμίδια μεταξύ τους (1), περίστικτο κόσμημα (1), παραπληρωματικὴ στήλη λοξῶν ἀμειβόντων (1), πιθανὸν πλόκαμοι ἀργοναύτη (1), ἀπροσδιόριστα κοσμήματα (3), ἐξώβαφα (2). – Τμῆμα ἡμικυλινδρικῆς προχοῆς μὲ ταινία στὰ περιθώρια καὶ ἐγκάρσια γραμμίδια ἐξωτερικά. – Ἐξώκυρτο χεῖλος κωνικοῦ ρυτοῦ μὲ σταγονόσχημες πινελιὲς καὶ ταινία ἐξωτερικὰ ἀπὸ κάτω. – Δύο τμήματα τοιχωμάτων κωνικῶν ρυτῶν, τὸ ἕνα μὲ ταινία μεταξὺ ἱμάντων, τὸ ἄλλο μὲ ὄρθια πορφύρα μὲ στικτὸ σῶμα καὶ στέλεχος. – Τοίχωμα κλειστοῦ χειροποίητου ἀγγείου μὲ δύο ζῶνες ὁριζοντίων σιγμοειδῶν ἑκατέρωθεν ζεύγους ταινιῶν. – Ἐξώκυρτο χεῖλος πρόχου μὲ ταινία, ρίζα κυλινδρικῆς λαβῆς μὲ πινελιὰ καὶ τμῆμα ψηλοῦ κυλινδρικοῦ λαιμοῦ μὲ δακτύλιο. – Δύο τμήματα ἀπὸ τὸν ὦμο πρόχων, τὸ ἕνα μὲ στελεχωτὴ σπείρα μὲ δικτυωτὸ ὀφθαλμό, πλάι σὲ γένεση λαβῆς[67], τὸ ἄλλο μὲ τμήματα τεθλασμένης μεταξὺ ταινιῶν καὶ στελεχωτὴ σπείρα πλάι σὲ ρίζα λαβῆς (πίν. 10α: 5). – Ἐξωστρόγγυλο χεῖλος μὲ ταινία καὶ δεύτερη λίγο χαμηλότερα ἐσωτερικά, πιθανὸν ἀπὸ πρόχου. – Ἕνα ὄρθιο χεῖλος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ ρίζα λαβῆς καὶ μία ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς λαβὴ μὲ κυματοειδὴ γραμμὴ στὴ ράχη, ἀπὸ πρόχους ἢ ἀμφορεῖς. – Πέντε χείλη πιθαμφορέων: ἐπίπεδα ἐξώκυρτα μὲ ἐξηρημένη ταινία ἐπάνω ὅπου σειρὰ στιγμῶν καὶ τμῆμα ὁλόβαφου λαιμοῦ (2), ἐπίπεδο ἐξώκυρτο μὲ τμῆμα λαιμοῦ, ἐξώβαφο, φθαρμένο ἐσωτερικά (1), ἐξωστρόγγυλο διευρυνόμενο ὁλόβαφο (1), ὁλόβαφο τμῆμα ἀπὸ τὸ ἔντονα ἐξώστροφο χεῖλος καὶ τὸν λαιμό (1). – Δύο τμήματα ὤμων πιθαμφορέων, τὸ ἕνα μὲ ζεῦγος ταινιῶν καὶ φολιδωτὸ κόσμημα, τὸ ἄλλο μὲ ταινία καὶ σειρὰ ὀρθίων κροσσοπεταλίων. – Ἕνα τμῆμα ἐξώβαφου λαιμοῦ καὶ ἕνα τμῆμα τοιχώματος μὲ πλατιὰ ὁλόβαφη ζώνη ἀπὸ τὸ στέλεχος ἀπιόσχημου ἀγγείου, πιθανὸν ἀπὸ πιθαμφορεῖς. – *Ἀλάβαστρα*: Τρία συγκολλώμενα τμήματα ἀπὸ τὸ ἐπίπεδο ἐξώκυρτο χεῖλος ὡς τὸν ὦμο μὲ κοντὸ λαιμό. Ὁλόβαφο, πλὴν ἐξηρημένης ταινίας ἐπάνω στὸ χεῖλος. – Δύο τμήματα ὤμων, τὸ ἕνα μὲ ἀπροσδιόριστο καμπύλο κόσμημα μὲ τρεῖς λεπτὲς ταινίες, τὸ ἄλλο μὲ ταινία καὶ γένεση ἐξώβαφου λαιμοῦ. – Τμῆμα ἀπὸ τὴ γένεση ὁλόβαφου λαιμοῦ καὶ τὸν ὦμο μὲ φολιδωτὸ κόσμημα. – Ἐπίπεδη βάση μὲ δα-

67. *MDP* εἰκ. 122:6 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου, ΥΕ ΙΙΑ).

κτυλίους καὶ ταινίες στὸ κάτω μέρος τοῦ τοιχώματος. – *Κλειστά*: Πέντε χείλη: ἐξωστρόγγυλο μὲ ταινία καὶ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ (1), ὅμοιο ἐξώστροφο (1), ἁπλὸ μὲ ταινία (1), ἐξωστρόγγυλο μὲ ταινία καὶ δεύτερη ἀμφίπλευρα (1), ἐπίπεδο τετραγωνισμένο μὲ ταινία καὶ τμῆμα ψηλοῦ κυλινδρικοῦ λαιμοῦ (1). – Τμῆμα ψηλοῦ κυλινδρικοῦ λαιμοῦ μὲ ταινία στὴ βάση του. – Δύο τμήματα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου, τὸ ἕνα μὲ πλαστικὸ δακτύλιο καὶ ταινία, τὸ ἄλλο μὲ ταινία καὶ τὴ γένεση τοῦ λαιμοῦ. – Ἑκατὸ τοιχώματα μὲ ὁριζόντια κυματοειδὴ μεταξὺ ταινιῶν (1), ὁριζόντιες κυματοειδεῖς καὶ δέσμη λεπτῶν γραμμῶν μεταξὺ ταινιῶν (1), τμῆμα τεθλασμένης μεταξὺ ταινιῶν (1), σειρὰ σταγονόσχημων πινελιῶν στὸν ὦμο (2), ζεῦγος καμπυλῶν (8), τμῆμα καμπύλης (1), ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν (2), σπείρα (1), τμῆμα σάκκου χταποδιοῦ (εἰκ. 7) (1), ταινίες (73), ἀπροσδιόριστα κοσμήματα (6), πινελιὰ στὴ ρίζα λαβῆς (1), δακτύλιο στὴ ρίζα λαβῆς (1), ἐξώβαφο (1). – *Ψευδόστομοι*: Ἐλαφρῶς κυρτὸς δίσκος μὲ τμῆμα στελέχους καὶ λαβές. Συμπαγὴς κύκλος μὲ δακτύλιο στὴν περιφέρεια τοῦ δίσκου, δακτύλιος στὴ βάση τοῦ στελέχους, βαμμένα τὰ περιθώρια τῆς ράχης τῶν λαβῶν. –

Εἰκ. 7. Δωμάτιο ***Α3****, ὑποδομὴ δαπέδου, ὄστρακο μὲ παράσταση χταποδιοῦ.*

Ἀκέραιο κυλινδρικὸ στόμιο μὲ ταινία στὸ χεῖλος καὶ θηλιὰ στὴ βάση. – Τμῆμα ὤμου μὲ στῆλες ἀμειβόντων καὶ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – Τρία συγκολλώμενα τμήματα κοιλιᾶς μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – Δακτυλιόσχημη, σχεδὸν ἀκέραιη βάση, ἀπιόσχημου ψευδοστόμου μὲ πλατιὰ ταινία καὶ ἱμάντες ἐξωτερικά. – Τμῆμα τοιχώματος, πιθανὸν ἀπὸ ψευδόστομο, μὲ ταινίες καὶ ζώνη ἀμειβόντων μεταξὺ ταινιῶν. – *Κρατῆρες*: Ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ πλατιὰ ταινία καὶ ἀπροσδιόριστο καμπύλο κόσμημα ἐξωτερικά, ἴσως σπεῖρες. – Ἐπίπεδο ἐξώκυρτο χεῖλος ἐνδόβαφο μὲ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικά. – Γάστρα μὲ εἰκονιστικὴ παράσταση: διακρίνονται τὰ μπροστινὰ πόδια ἀλόγου ποὺ ἐπιγράφονται σὲ τρεῖς πλατιὲς ταινίες γάστρας. Τὸ ζῶο κινεῖται πρὸς τὰ δεξιὰ καὶ ἀκριβῶς μπροστά του διακρίνεται πλατιὰ γραμμή, ἐπιγραφόμενη τῶν τριῶν ταινιῶν, μὲ ἐγκάρσια ἐπίθετα λευκὰ πυκνὰ γραμμίδια, ἴσως οὐρὰ προπορευόμενου ἀλόγου (πίν. 10α: 3). – Τρεῖς γάστρες μὲ ἀκέραιη ὁριζόντια ὁλόβαφη λαβή (1), δακτύλιο καὶ ἐξωτερικὰ ζεῦγος πορφυρῶν μὲ στικτὰ στελέχη καὶ ταινίες (1), κατακόρυφη πορφύρα μὲ στικτὸ στέλεχος (πίν. 10β: 5) (1). – Δύο γάστρες ἐνδόβαφες, ἡ μία μὲ σπείρα καὶ ταινίες, ἡ ἄλλη μὲ σπείρα μὲ συμπαγὴ ὀφθαλμό. – Πλατιὰ κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ μὲ κλίμακα στὴ ράχη. – Δακτυλιόσχημη βάση μὲ δακτυλίους καὶ ταινίες. – Ἐξώκυρτο χεῖλος κρατηρίσκου μὲ πλατιὰ ταινία ἀμφίπλευρα. – *Σκύφοι*: Τέσσερα χείλη ὑψιπόδων σκύφων μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δεύτερη πλατιὰ ἐξωτερικά, ἐκ τῶν ὁποίων δύο μὲ δακτύλιο χείλους καὶ ἕνα μὲ σειρὰ ἀντιθετικῶν ἡμιελλείψεων στὴ γάστρα. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα γάστρας ὑψίποδος σκύφου μὲ δέσμη τριῶν γραμμῶν καὶ ἐφαπτόμενα κροσσοπετάλια μεταξὺ ταινιῶν. – Ἐξώστροφο χεῖλος, πιθανὸν ὑψίποδος σκύφου, μὲ ταινία καὶ δεύτερη ἀμφίπλευρα. – *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Χεῖλος μὲ λεπτὴ ταινία καὶ στὴ γάστρα ζεῦγος γραμμῶν καὶ ἀγκυλόμισχη σπείρα μὲ δικτυωτὸ ὀφθαλμό. – Τρία χείλη μὲ ταινία καὶ δακτύλιο καὶ στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο καὶ μικρὸ ρόμβο (1), στήλη ἀμειβόντων (1), ἀκέραιη λαβὴ μὲ πινελιὰ στὶς ρίζες καὶ τὴ ράχη (1). – Ἕξι γάστρες μὲ δύο κυματοειδεῖς γραμμὲς ἐπάνω σὲ ζεῦγος ταινιῶν (1), στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ τριπλὸ περιθώριο, ζεῦγος ταινιῶν γάστρας, τμῆμα λαβῆς μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα (1), ἱμάντες (2), δέσμη τριῶν γραμμῶν ἐπάνω ἀπὸ ταινίες (1), ἀκέραιη ὁλόβαφη λαβὴ κάτω ἀπὸ τὴν ὁποία ρόμβος μὲ στιγμὲς ἐσωτερικὰ στὶς γωνίες (πίν. 10α: 8) (1). – Τρεῖς δακτυλιόσχημες βάσεις μὲ ταινία ἐξωτερικά, οἱ δύο μὲ δακτυλίους στὸν πυθμένα (ἡ μία ἀκέραιη). – Στικτὸ χεῖλος μὲ ζεῦγος λεπτῶν ἐξηρημένων ταινιῶν ἐσωτερικὰ καὶ χαμηλότερα ἐνδόβαφη γάστρα, ἐξωτερικὰ ζεῦγος λεπτῶν ταινιῶν, σειρὰ ἀνηρτημένων φολιδωτῶν τόξων καὶ σπείρα χαμηλότερα (πίν. 10β: 1). – *Ἐνδόβαφοι*: Τρία χείλη μὲ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικά. – Τέσσερις γάστρες μὲ ταινίες (2), ταινία χείλους καὶ ὁριζόντια κυματοειδὴ καὶ τμῆμα

ὁλόβαφης λαβῆς (πίν. 10α: 7) (1), ἀκέραιη λαβὴ μὲ ὁλόβαφη ράχη (1). – Δακτυλιόσχημη βάση μὲ ἐξηρημένο κύκλο στὸν πυθμένα, ταινία ἐξωτερικὰ καὶ ἴχνη καύσης ἐν μέρει ἐξωτερικά. – Τέσσερις γάστρες, οἱ δύο μὲ ρίζα λαβῆς, καὶ μία δακτυλιόσχημη βάση ὁλόβαφων σκύφων. – Ὁλόβαφο τμῆμα γάστρας μὲ πλατιὰ ἐξηρημένη ζώνη ἐξωτερικά, ὅπου καὶ μικρὸ τμῆμα ἀπροσδιόριστου κοσμήματος.

Νεότερα: Ἐπίπεδο ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ τμῆμα λαιμοῦ μεγάλου ἄγραπτου ἀγγείου. – Ἁπλὸ χεῖλος μαγειρικοῦ σκεύους μὲ τροπίδωση στὴ γάστρα. – Δεκατέσσερα τμήματα ἑλληνιστικῶν μελαμβαφῶν ἀγγείων: δύο συγκολλώμενα ἐξώκυρτου χείλους φιάλης μὲ ζεῦγος αὐλακώσεων ἐξωτερικά, ἕνα χεῖλος μὲ ὁριζόντια ἀγκύλη λαβή, ἕνα ἐσώστροφο χεῖλος μικρῆς φιάλης, ἕνα κυρτόπλευρο χεῖλος ὁλόβαφης φιάλης, ἕνα ἐξώκυρτο χεῖλος κυάθου, ἕνα εὐθὺ χεῖλος κανθάρου, ἕνα ἐξώστροφο χεῖλος κυάθου ἢ σκύφου μὲ διακόσμηση Δυτικῆς Κλιτύος, ἕνα τμῆμα γάστρας ὁλόβαφης φιάλης μὲ τρεῖς αὐλακώσεις ἐξωτερικὰ καὶ ἐξηρημένο κατώτερο τμῆμα καὶ δακτυλιόσχημη βάση, μία κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή, τέσσερα τμήματα γάστρας, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα τροπιδωτὸ καὶ ἕνα μὲ ὁριζόντια ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς λαβή.

Εἰδώλια: Τμῆμα ἀπὸ τὴν κεφαλὴ καὶ τὸν κορμὸ εἰδωλίου τύπου Φ μὲ πλαστικὴ ἀπόδοση μεγάλου στήθους καὶ πλαστικὴ πλεξίδα κατὰ μῆκος τῆς ὀπίσθιας ὄψης. Ἡ κεφαλὴ φέρει κωνικὸ κοῖλο πόλο μὲ γραπτὸ σταυρὸ ἐπάνω. Γραμμίδιο στὴν κατατομὴ τοῦ προσώπου, στιγμὲς πρὸς δήλωση τῶν ὀφθαλμῶν, ἐγκάρσια γραμμίδια στὴν κόμη, κατακόρυφες κυματοειδεῖς στὶς δύο ὄψεις τοῦ κορμοῦ. Πηλὸς ροδόχρωμος, βαφὴ καστανέρυθρη. Σωζ. ὕψ. 2,3 ἑκ. (πίν. 10α: 4). – Κεφαλὴ καὶ κορμὸς εἰδωλίου τύπου Φ μὲ πλαστικὴ ἀπόδοση τοῦ στήθους καὶ πλαστικὴ πλεξίδα κατὰ μῆκος τῆς ὀπίσθιας ὄψης. Ἐπίπεδη καὶ ὁλόβαφη ἐπάνω ἡ κεφαλή, γραμμίδιο στὴν κατατομὴ τοῦ προσώπου, στιγμὲς πρὸς δήλωση τῶν ὀφθαλμῶν, δακτύλιος στὸν λαιμό, κατακόρυφες κυματοειδεῖς στὶς δύο ὄψεις τοῦ κορμοῦ, ἐγκάρσια γραμμίδια στὴν κόμη. Πηλὸς ροδόχρωμος, βαφὴ καστανέρυθρη. Σωζ. ὕψ. 5 ἑκ. – Κεφαλή, λαιμὸς καὶ ὦμος εἰδωλίου. Ἐπίπεδη ἐπάνω κεφαλὴ μὲ πιεσμένη μύτη καὶ ἐπίθετα δισκάρια μὲ κεντρικὴ γραπτὴ στιγμὴ ὡς ὀφθαλμούς, βαμμένη ἐπάνω καὶ πίσω μὲ γραμμὴ στὴν κατατομή. Πλαστικὴ πλεξίδα κατὰ μῆκος τῆς ὀπίσθιας ὄψης. Στὴν πρόσθια ὄψη δύο σειρὲς στιγμῶν μεταξὺ ταινιῶν. Πηλὸς ροδόχρωμος, βαφὴ καστανέρυθρη. Σωζ. ὕψ. 4 ἑκ. – Κορμὸς εἰδωλίου τύπου Ψ μὲ πλαστικὴ ἀπόδοση τοῦ στήθους καὶ σπασμένα χέρια. Ταινία στὴν περίμετρο, ἐλαφρὰ κυματοειδὴς διαγράμμιση στὶς δύο ὄψεις. Καστανὸς πηλός, μελανὴ βαφή. Σωζ. ὕψ. 3,9 ἑκ., σωζ. πλάτ. 5,6 ἑκ. – Τμῆμα ἀπὸ τὸν κορμὸ εἰδωλίου τύπου Ψ μὲ πλαστικὴ ἀπόδοση τοῦ στήθους καὶ τμῆμα ἑνὸς χεριοῦ. Δακτύλιος στὸν λαιμό, ταινία στὴν περίμετρο, λοξὴ ἐλαφρὰ κυματοειδὴς διαγράμμιση στὶς δύο ὄψεις τοῦ κορμοῦ. Πηλὸς ροδόχρωμος, βαφὴ καστανέρυθρη. Σωζ. ὕψ. 4,6 ἑκ. – Πρόσθιο τμῆμα εἰδωλίου βοοειδοῦς, σπασμένο στὸ ρύγχος, τὸ ἕνα κέρατο, τὸ ἄκρο τοῦ ἄλλου καὶ τὰ πόδια. Γραμμὲς κατὰ μῆκος τῆς ράχης καὶ τῶν πλευρῶν καὶ πρὸς τὰ πόδια, δακτύλιος στὸν λαιμό, γραμμὲς ἀνάμεσα στὰ κέρατα. Κιτρινοκάστανος πηλός, βαφὴ μελανή. Σωζ. μῆκ. 4 ἑκ., σωζ. ὕψ. 4,2 ἑκ. – Πόδι ζωόμορφου εἰδωλίου μὲ ἐλαφρῶς κυματοειδεῖς γραμμὲς στὴν ἐξωτερικὴ ὄψη. Πηλὸς ροδόχρωμος, βαφὴ καστανέρυθρη. Σωζ. ὕψ. 3,8 ἑκ. – Ὅμοιο, μὲ ἐγκάρσια γραμμίδια στὴν ἐξωτερικὴ ὄψη. Πηλὸς ροδόχρωμος, βαφὴ καστανέρυθρη. Σωζ. ὕψ. 2,2 ἑκ. – Δύο συγκολλημένα τμήματα πήλινου ὁμοιώματος καθίσματος. Σώζεται τμῆμα τῆς ἕδρας, τοῦ ἐρεισίχειρου καὶ τοῦ ποδιοῦ, ποὺ εἶναι πεπιεσμένο ἡμιελλειψοειδές. Γραπτὸ περίγραμμα, δικτυωτὸ κόσμημα στὴν ἕδρα, ἐσωτερικὰ στὸ ἐρεισίχερο ἀμείβοντες, ἐξωτερικὰ ζεῦγος γραμμῶν κατὰ μῆκος τοῦ ἐρεισίχειρου καὶ τοῦ ποδιοῦ. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ καστανομέλανη. Σωζ. ὕψ. 4,6 ἑκ. – Πόδι ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς μὲ βαμμένα περιθώρια καὶ ἐγκάρσιες πινελιὲς στὴν ἐξωτερικὴ πλευρά. Πηλὸς καστανός, βαφὴ ἐρυθρὴ ἐξίτηλη. Σωζ. ὕψ. 2,8 ἑκ. – Ἀπροσδιόριστο ἐπίμηκες καμπύλο κυλινδρικὸ ἀντικείμενο, ἴσως τμῆμα εἰδωλίου, μὲ τρεῖς κυματοειδεῖς γραμμὲς κατὰ μῆκος. Ροδόχρωμος πηλὸς καὶ ἀλείφωμα, καστανέρυθρη βαφή. Σωζ. μῆκ. 4,7 ἑκ.

Μικρὰ εὑρήματα: Μεγάλο κομμάτι κονιάματος, συγκολλημένο ἀπὸ τρία τμήματα, μὲ ἐπίπεδη ἐπιφάνεια, ἡ ὁποία φέρει διακόσμηση γαλάζιας καμπύλης ταινίας σὲ λευκὸ βάθος. Διαστ. 10×6,5×2 ἑκ. – Μικρὸ κομμάτι κονιάματος μὲ ἐπίπεδη ἐπιφάνεια βαμμένη μὲ ἀραιὸ ἐρυθρὸ χρῶμα. Διαστ. 2,5×2×1,7 ἑκ. – Ἀκέραιο πήλινο σφαιρικὸ πεπιεσμένο σφονδύλι. Μέγ. διάμ. 2,5 ἑκ., ὕψ. 2,2 ἑκ. – Τμῆμα σφαιρικοῦ σώματος ἀνοικτοῦ ἀγγείου, ἀπὸ στεατίτη. Πάχ. τοιχώματος 1,5 ἑκ. – Ἀκέραιο ὀρθο-

γώνιο πλακοειδὲς λίθινο ἀντικείμενο μὲ ταπεινὴ διόγκωση κατὰ μῆκος τῆς μίας στενῆς του πλευρᾶς. Πιθανὸν ἀκόνι, καθὼς διακρίνονται ἴχνη λείανσης-τριβῆς στὴν ἄνω ἐπιφάνεια. Μῆκ. 9 ἑκ., πλάτ. 5,7 ἑκ., ὕψος (μὲ τὴ διόγκωση) 1,8 ἑκ. – Ἀκέραιο λίθινο κωνίδιο. Ὕψ. 1,5 ἑκ., διάμ. βάσης 2 ἑκ. – Ἀπολέπισμα ὀψιανοῦ. Μῆκ. 2,8 ἑκ. – Ἀκέραιος κῶνος. – Κομμάτι μαργάρου. – Τρία ὄστρεα. – Ἐννέα τμήματα δοντιῶν κάπρου. – Ὀστέινος ὀπέας. Σωζ. μῆκ. 7 ἑκ. – Τέσσερα τμήματα ὀστῶν.

Καθὼς καί:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13425+13413+[990+12131].
Σύνολο ὀστράκων 135.
Πρώιμα 20, ἄγραπτα 43, γραπτὰ 70, ἀπροσδιόριστα 2.

Πρώιμα: Τέσσερα τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀμαυρόχρωμων ἀγγείων μὲ ταινίες καὶ δικτυωτὸ τρίγωνο (1), ταινία (1), ζεύγη καμπύλων γραμμῶν (2). – Δακτυλιόσχημη ὁλόβαφη ἐρυθρὴ στιλβωμένη βάση τροχήλατου κρατήρα ἢ λεκάνης. Ἀπολεπισμένη ἡ βαφὴ ἐσωτερικά. Πιθανότατα ΜΕ. – Γάστρα ἀνοικτοῦ τροχήλατου ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου μὲ δύο ἀντιθετικὲς δέσμες λοξῶν γραμμῶν ἐπάνω σὲ ταινία (ΥΕ Ι). – Τρία τμήματα κυπέλλων τύπου Βαφειοῦ: χεῖλος μὲ λεπτὴ ταινία καὶ φυλλοφόρο ταινία[68] (1), γάστρα μὲ τρεῖς ταινίες καὶ σχηματοποιημένη φυλλοφόρο ταινία (1), γάστρα μὲ κοῖλο ἐσωτερικά, πλαστικὸ δακτύλιο καὶ ταινίες ἐξωτερικά (1). – Δύο τμήματα γάστρας ἐφυραϊκῶν κυλίκων μὲ τμῆμα πολυπέταλου ρόδακα[69] (ΥΕ ΙΙΒ). – Τμῆμα γάστρας κυάθου μὲ σπείρα μὲ τρεῖς ἐπίθετες λευκὲς στιγμὲς. – Τμῆμα κοιλιᾶς κλειστοῦ ἀγγείου μὲ τμῆμα συμπαγοῦς καμπύλου κοσμήματος καὶ σειρὰ σπειρῶν μὲ στιγμὲς μεταξύ τους. – Τρία τμήματα ἀλαβάστρων μὲ βραχῶδες κόσμημα: ἀπὸ τὸν ὦμο μὲ ἀκέραιη ὁλόβαφη ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβή (1), ἀπὸ τὴν κοιλιὰ μὲ δύο ταινίες (1), ἀπὸ τὴν κοιλιὰ καὶ τὴν ἐπίπεδη βάση μὲ δακτυλίους κάτω (1) (ΥΕ ΙΙΒ). – Τμῆμα ἐξώκυρτου χείλους κύλικος μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ τμῆμα φοίνικα στὴ γάστρα[70] (ΥΕ ΙΙΒ). – Δύο ἐξώκυρτα χείλη κυλίκων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, τὸ ἕνα μὲ ἀραιὴ ἀκανόνιστη[71] (ΥΕ ΙΙΒ), τὸ ἄλλο μὲ κανονικὴ σπογγωτὴ διακόσμηση (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Ἐξώστροφο χεῖλος κυάθου μὲ ταινία καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση (ΥΕ ΙΙΙΑ1).

Ἄγραπτα: Εἴκοσι ἐξώκυρτα χείλη κυλίκων, ἐκ τῶν ὁποίων τρία μὲ τροπίδωση στὴ γάστρα, τρία μὲ ρίζα καὶ δύο μὲ ἀκέραιες λαβές. – Γάστρα κύλικος μὲ λαβή. – Πέντε ταινιωτὲς λαβές. – Πέντε βάσεις: ἐπίπεδη ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ τμῆμα γάστρας (1), ἐπίπεδες κλειστῶν ἀγγείων (3), κοίλη δισκοειδὴς κλειστοῦ ἀγγείου (1). – Δύο ἐξώκυρτα χείλη καὶ μία ἐπίπεδη βάση μὲ τμῆμα γάστρας, ἀπὸ κύαθους. – Τρεῖς γάστρες ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Τέσσερα τμήματα κλειστῶν ἀγγείων: ἕνα ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ ψηλὸ κυλινδρικὸ λαιμό, ἕνα τμῆμα κοντοῦ ἐξώκυρτου λαιμοῦ, δύο τμήματα τοιχωμάτων, τὸ ἕνα ἀπὸ πρασινωπὸ πηλό. – Ἐξώκυρτο χεῖλος κρατηροειδοῦς μὲ ρίζα λαβῆς. – Ἐξώκυρτο χεῖλος σκυφοειδοῦς μὲ ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβὴ στὴ γάστρα.

Γραπτά: Δύο συγκολλώμενα τμήματα ἐξώκυρτου χείλους ἐνδόβαφης κύλικος μὲ ρίζα λαβῆς στὴ γάστρα. – Ἐξώκυρτο ὁλόβαφο χεῖλος κύλικος. – Τρεῖς γάστρες κυλίκων μὲ τμῆμα ταινίας χείλους

68. *MDP* εἰκ. 8:2 (Φυλακωπή, ΥΕ Ι).

69. Αὐτόθι εἰκ. 54:2 (Ἀθήνα), *Orchomenos* V εἰκ. 41:3 (Συλλογὴ Βρετανικῆς Σχολῆς), 33:22 (Εὕτρηση).

70. *MDP* εἰκ. 53:12 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου).

71. Πρβ. αὐτόθι εἰκ. 35:9 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου).

καὶ σπείρα μὲ ὁλόβαφο ὀφθαλμό (1), μὲ ὄρθιο διχαλωτὸ ἄνθος (1), ὁλόβαφη μὲ ρίζα λαβῆς (1). – Δύο ἐξώστροφα χείλη κυάθων, τὸ ἕνα μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, τὸ ἄλλο μὲ λεπτὴ ταινία καὶ σπεῖρες ἐξωτερικά. – Γάστρα κυάθου μὲ σπείρα καὶ ταινίες. – Ἐπίπεδη βάση κυπέλλου μὲ δακτυλίους κάτω. – Δεκατέσσερα τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων: ὁλόβαφα (2), μὲ δακτυλίους (2, τὸ ἕνα μὲ ἀπροσδιόριστο κόσμημα), σπείρα ἐσωτερικά, γραμμὲς ἐξωτερικά (1), σπείρα (2), ταινίες καὶ ἀπροσδιόριστο κόσμημα (3), φυσιοκρατικὰ ὀξύληκτα φύλλα σὲ δύο ζῶνες ἑκατέρωθεν ζεύγους ταινιῶν (1), ἀπροσδιόριστα κοσμήματα (3). – Τμῆμα ἀπὸ τὴν κοιλιὰ πρόχου μὲ ἀπολήξεις θυσάνου καὶ τρεῖς ταινίες. – Ἐπίπεδο ἐξώκυρτο χεῖλος πιθαμφορίσκου μὲ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ. Δύο λεπτὲς ἐξηρημένες ταινίες ἐπάνω στὸ χεῖλος, ποὺ εἶναι κατὰ τὰ λοιπὰ ὁλόβαφο. Διάμ. χείλους 19 ἑκ. – Δύο τμήματα ἐπίπεδης βάσης ἀλαβάστρου μὲ δακτυλίους. – Τρία τμήματα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινία. – Δεκαοκτὼ τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες (12), δικτυωτὲς θηλιές (1), δέσμη καμπύλων γραμμῶν καὶ συμπαγὲς καμπύλο κόσμημα (1), ἀπροσδιόριστα καμπύλα κοσμήματα (4). – *Κρατῆρες*: Ἐξώκυρτο καμπύλο χεῖλος μὲ ταινία καὶ λεπτὴ ἐξηρημένη ταινία. – Δύο συγκολλημένα τμήματα γάστρας μὲ πλατιὰ στήλη ἀμειβόντων μεταξὺ δεσμῶν καμπύλων γραμμῶν καὶ πλευρικὴ σπείρα μὲ τόξα στὸν ὀφθαλμό[72]. – Τρία τμήματα γάστρας: ἐνδόβαφο μὲ ταινίες ἐξωτερικά (1), μὲ δέσμη τριῶν γραμμῶν, πλευρικὴ σπείρα καὶ τρεῖς ταινίες γάστρας (1), μὲ ὁριζόντιο στάχυ ἀμειβόντων ἡ κορυφὴ τοῦ ὁποίου φύεται ἀπὸ τὴν κάτω γωνία ὁριζόντιου φολιδωτοῦ ριπιδιόσχημου κοσμήματος (1). – Ἐξώκυρτο χεῖλος κρατηρίσκου μὲ πλατιὰ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ σπείρα ἐξωτερικά. – *Σκύφοι*: Δύο χείλη ὑψίποδων σκύφων μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δεύτερη πλατύτερη ἐξωτερικά, τὸ ἕνα μὲ δέσμη γραμμῶν μὲ ἐφαπτόμενα κροσσοπετάλια, τὸ ἄλλο μὲ στήλη ριπιδιόσχημων μὲ πολλαπλὸ περιθώριο. – *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Χεῖλος μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δακτύλιο καὶ στήλη ἀραιῶν ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ διπλὸ περιθώριο. – Κοίλη δισκοειδὴς βάση μὲ δακτυλίους καὶ ταινία ἐξωτερικά. – *Ἐνδόβαφοι*: Χεῖλος μὲ λεπτὴ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ ζεῦγος καμπύλων γραμμῶν. – Ἔξι χείλη μὲ μεσαία ταινία ἐξωτερικά, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ σπείρα καὶ ταινία γάστρας καὶ ἕνα μὲ ἀκέραιη λαβὴ μὲ πινελιὰ στὶς ρίζες καὶ ἐγκάρσιες στὴ ράχη. – Δύο γάστρες, ἡ μία μὲ πλοχμὸ καὶ ταινίες, ἡ ἄλλη μὲ τρέχουσα σπείρα. – Χεῖλος ὁλόβαφο μὲ ἐξηρημένη ταινία λίγο χαμηλότερα.

Εἰδώλια: Κεφαλὴ καὶ ἀνώτερο τμῆμα κορμοῦ εἰδωλίου τύπου Φ μὲ ἴχνος ἀποκολλημένης ταινίας πηλοῦ γιὰ τὴν κόμη στὴν ὀπίσθια ὄψη. Τριγωνικῆς διατομῆς κεφαλή, γραμμίδιο στὴν κατατομὴ τοῦ προσώπου, στιγμὲς γιὰ τοὺς ὀφθαλμούς, δακτύλιος στὸν λαιμὸ καὶ στὸ περίγραμμα τοῦ κορμοῦ, κατακόρυφη διαγράμμιση στὶς δύο ὄψεις τοῦ κορμοῦ. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ καστανή. Σωζ. ὕψ. 3 ἑκ. – Ἑλικοειδὴς πεπλατυσμένη ἀπόληξη χαίτης ζωόμορφου εἰδωλίου. Ταινία στὸ περίγραμμα, στὴ μία ὄψη διάστικτο, στὴν ἄλλη λοξὰ γραμμίδια καὶ σειρὲς στιγμῶν. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ καστανομέλανη. Σωζ. πλάτ. 1,7 ἑκ., διάμ. 2,7 ἑκ.

Ἀγγεῖο: Ἀνθρωπόμορφο ἀγγεῖο[73], συγκολλημένο ἀπὸ πολλὰ ὄστρακα, ἐλλιπὲς στὴν κεφαλὴ (πίν. 11α-β). Ὁ στενὸς λαιμὸς μὲ τὴ θραυσμένη κεφαλή, χειροποίητα, ἐπικολλημένα σὲ τροχήλατο ἀπιόσχημο σῶμα μὲ εὐρὺ ὦμο καὶ ἐπίπεδη διευρυμένη βάση. Στὸν ὦμο τοῦ ἀγγείου εἶναι ἐπικολλημένα δύο πλαστικὰ διαμορφωμένα χέρια ποὺ ξεκινοῦν ἀπὸ τὰ πλάγια καί, ἀφοῦ σχηματίσουν μεγάλη καμπύλη ποὺ περιλαμβάνει τοὺς μαστούς, λήγουν μπροστὰ στὸ στῆθος. Πολὺ ψηλὰ στὸν ὦμο ἀποδίδονται δύο μικρές (ἡ μία σωζόμενη, ἡ ἄλλη ἀποκατεστημένη) πλαστικὲς μαστοειδεῖς ἀποφύσεις. Στὸ κέντρο τῆς βάσης διανοίχθηκε μετὰ τὴν ὄπτηση μεγάλη ὀπή, σὲ σχῆμα ἀκανόνιστου ρόδακα. Πηλὸς ρόδινος μὲ ἀρκετὲς προσμίξεις, ἀλείφωμα κίτρινο, βαφὴ καστανέρυθρη. Στὴ μία πλάγια ὄψη τῆς κεφαλῆς διακρίνεται καμπύλη γραμμή. Ἡ βάση τοῦ λαιμοῦ διακοσμεῖται μὲ πλατὺ δακτύλιο ἀπὸ τὸν ὁποῖο ἀναρτῶνται στὴν πρόσθια ὄψη πυ-

72. Περισσότερα κομμάτια τοῦ κρατήρα αὐτοῦ βρέθηκαν στὸ δωμάτιο **Γ3** τοῦ κτιρίου **Γ** (πίν. 31α: 1, 29γ: 6).

73. «ΜΜ 990, Section M, north, ἐπίχωση A, ΝΑ. Θρησκευτικοῦ Κέντρου». Βλ. Γ. Ε. Μυλωνᾶ, *Μυκηναϊκὴ θρησκεία* (1977) 64.

κνὰ λοξὰ κοσμήματα, ὡς χάντρες περιδεραίου μὲ κυματοειδὲς περίγραμμα στὸ κάτω μέρος. Τὰ χέρια εἶναι ὁλόβαφα σὲ ὅλο τὸ μῆκος τους καὶ στὰ ἄκρα φέρουν γραπτὴ ἀπόδοση πέντε μεγάλων δακτύλων. Ἡ μία σωζόμενη μαστοειδὴς ἀπόφυση φέρει πλατὺ γραπτὸ δακτύλιο. Ἀμέσως κάτω ἀπὸ τὶς μαστοειδεῖς ἀποφύσεις, περιγεγραμμένοι ἀπὸ τὰ χέρια, ἀποδίδονται μεγάλοι γραπτοὶ μαστοὶ μὲ κυματοειδὲς ἐσωτερικὸ περίγραμμα καὶ μικρότερο κύκλο μὲ ἀκτινωτὰ γραμμίδια πρὸς τὸ κέντρο. Μεταξὺ τῶν χεριῶν στὸ μέσον τοῦ σώματος στήλη τριῶν ὁλόβαφων ἀκανονίστων ρόμβων (κόσμημα τοῦ ἐνδύματος ἢ φυτικό), ἡ ὁποία βαίνει ἐπάνω ἀπὸ ὁμάδα ὀκτὼ πλατιῶν ἀκανονίστων δακτυλίων ποὺ κοσμοῦν τὸ κάτω μέρος τοῦ σώματος. Κάτω ἀπὸ τὸ δεξὶ χέρι ἐπάνω ἀπὸ τὸν ἀνώτερο δακτύλιο σχηματοποιημένο ζεῦγος ὁλόβαφων κεράτων καθοσιώσεως. Στὸ μέσον τῆς ὀπίσθιας ὄψης ἄνθος μὲ ψηλὸ λεπτὸ μίσχο ποὺ λήγει σὲ στρογγυλὸ σχῆμα μὲ πυκνὴ διαγράμμιση κατὰ μῆκος. Ἑκατέρωθεν τοῦ μίσχου φύονται ἀνὰ δύο φύλλα μὲ σπειροειδὴ πρὸς τὰ κάτω ἀπόληξη, τὰ κάτω μικρότερα τῶν ἐπάνω. Ἑκατέρωθεν τοῦ ἄνθους αὐτοῦ καὶ λοξὰ ἀπὸ μία μεγάλη στήλη τριῶν ὁλόβαφων ἀκανονίστων ρόμβων καὶ ψηλότερα δεύτερη ὅμοια μικρότερη. Ὕψ. 38 ἑκ., διάμ. βάσης 11 ἑκ., διάμ. ὀπῆς στὴ βάση 5,5-6,5 ἑκ., μέγ. διάμ. 20 ἑκ., μέγ. περίμετρος 62,8 ἑκ.

Μικρὰ εὑρήματα: Χάλκινο ἔλασμα λυγισμένο περίπου κατ᾽ ὀρθὴ γωνία σὲ δύο περίπου ἴσα παραλληλόγραμμα τμήματα. Διαστ. τῶν δύο τμημάτων: 1,5×1 ἑκ. καὶ 1,5×1,2 ἑκ. – Πεπλατυσμένη χάλκινη ράβδος ἄγνωστης χρήσης. Μῆκ. 5 ἑκ., πλάτ. 1,7 ἑκ. – Ἀκέραιη αἰχμὴ βέλους ἀπὸ κεραμόχρωμο πυριτόλιθο. Πεπλατυσμένη ἐπιμήκης τριγωνικὴ μὲ ἡμικυκλικὴ ἐσοχὴ γιὰ τὴ στερέωση στὸ βέλος. Μῆκ. 3,6 ἑκ., πλάτ. 1,2 ἑκ. – Δόντι κάπρου, σπασμένο στὸ ἄκρο του.

Καὶ διάφορα μικροαντικείμενα:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 12606+12607.

Ἐνενήντα μικρότατα τροχοειδὴ δισκάρια μὲ κατακόρυφο τρῆμα, ἀπὸ ὑαλόμαζα διαφόρων χρωμάτων. Διάμ. 0,3 ἑκ. – Εἴκοσι τέσσερα τροχοειδὴ δισκάρια μὲ κατακόρυφο τρῆμα, ἀπὸ λευκὴ ὑαλόμαζα. Διάμ. 0,6 ἑκ. – Τέσσερα τροχοειδὴ δισκάρια μὲ κατακόρυφο τρῆμα, ἀπὸ γαλάζια ὑαλόμαζα. Διάμ. 1,3 ἑκ. – Τριάντα σφαιρικὲς χάντρες διαφόρων μεγεθῶν μὲ κατακόρυφο τρῆμα, ἀπὸ λευκὴ καὶ φαιὴ ὑαλόμαζα. Διάμ. 0,7-1,4 ἑκ. – Μεγάλη σφαιρικὴ χάντρα μὲ κατακόρυφο τρῆμα καὶ ἐξωτερικὰ τέσσερις αὔλακες μὲ διπλὸ περιθώριο, σταυροειδῶς διατεταγμένες, καὶ κοκκίδωση στὰ ἐνδιάμεσα τόξα. Ἀπὸ λευκὴ ὑαλόμαζα. Διάμ. 1,8 ἑκ. – Ἑπτὰ σφαιρικὲς πεπιεσμένες χάντρες διαφόρων μεγεθῶν μὲ κατακόρυφο τρῆμα, ἀπὸ λευκὴ καὶ φαιὴ ὑαλόμαζα. Διάμ. 0,7-1,4 ἑκ. – Σφαιρικὴ πεπιεσμένη χάντρα μὲ πυκνὲς ραβδώσεις ἐξωτερικὰ κατὰ μῆκος καὶ κατακόρυφο τρῆμα, ἀπὸ γαλάζια ὑαλόμαζα. Διάμ. 1,2 ἑκ. – Ἑπτὰ ἀτρακτοειδεῖς χάντρες μὲ τρῆμα κατὰ μῆκος, ἀπὸ λευκὴ ὑαλόμαζα. Ἡ μεγαλύτερη ἔχει μελανὲς καὶ λευκὲς ρίγες ἑλικοειδῶς διατεταγμένες. Μῆκ. 0,8-1,3 ἑκ. – Σταγονόσχημη χάντρα μὲ τρῆμα κατὰ μῆκος, ἀπὸ φαιὴ ὑαλόμαζα. Μῆκ. 1,2 ἑκ. – Χάντρα ἀποτελούμενη ἀπὸ τέσσερα σταγονόσχημα μέρη μὲ κεντρικὸ τρῆμα κατὰ μῆκος, ἀπὸ φαιὴ ὑαλόμαζα. Μῆκ. 1,3 ἑκ. – Σταγονόσχημη χάντρα μὲ σφαιρικὸ κομβίο στὸ ἕνα ἄκρο, τὸ ὁποῖο διατρέχει ὁριζόντιο τρῆμα. Ἀπὸ λευκὴ ὑαλόμαζα. Μῆκ. 2,5 ἑκ. – Τέσσερα ἐπιρράμματα σὲ σχῆμα πεπλατυσμένης αἰχμῆς βέλους. Στὴ μία ὄψη φέρουν κεντρικὸ ἀνάγλυφο φύλλο κισσοῦ μὲ πυκνὲς αὐλακώσεις καὶ κοντὰ στὸ ἄκρο τῆς αἰχμῆς ὁριζόντιο τρῆμα. Ἀπὸ γαλάζια ὑαλόμαζα ἢ φαγεντιανή. Διαστ. 1,4×1 ἑκ., 1×0,6 ἑκ. – Ἑπτὰ περίτμητα ἐπιρράμματα σὲ σχῆμα ἀργοναυτῶν, ἀπὸ λευκὴ ὑαλόμαζα. Τὸ σχηματοποιημένο ὄστρεο ἔχει εὐθεία βάση καὶ καμπύλη ράχη μὲ καμπύλες ραβδώ-

σεις. Ἀπὸ τὸ ἄνοιγμα τοῦ ὀστρέου ὑψώνονται τρεῖς καμπύλοι πλόκαμοι μὲ ἑλικοειδὴ ἀπόληξη οἱ ὁποῖοι λήγουν σὲ σειρὰ στὸ ἐπάνω μέρος τοῦ ἀντικειμένου καὶ καλύπτονται ἀπὸ κοκκίδωση. Ὁριζόντιο τρῆμα στὸ ἐπάνω καὶ τὸ κάτω μέρος τοῦ ἀντικειμένου. Διαστ. 1,3×1,5 ἑκ. – Ἐπίρραμμα σὲ σχῆμα ρόδακα μὲ δέκα πέταλα γύρω ἀπὸ μικρὸ κυρτὸ κύκλο. Κάθε πέταλο ἔχει πλαστικὸ περίγραμμα καὶ ἐντονότερη πλαστικότητα κοντὰ στὴν περιφέρεια. Τέσσερις διαμπερεῖς ὀπές, ἀνὰ μία σὲ δύο πλαϊνὰ ἀντιθετικὰ ζεύγη πετάλων. Ἀπὸ φαιὴ ὑαλόμαζα. Διάμ. 2,7 ἑκ. – Ἐννέα ἐπιρράμματα, τὰ δύο ἀκέραια, μὲ πλαστικὴ ἀπόδοση σχηματοποιημένου θυσάνου στὴ μία ὄψη καὶ ἐπίπεδη ἐπιφάνεια στὴν ἄλλη, ἐκτὸς τοῦ κάτω ἄκρου ὅπου ἀναδιπλώνεται ἡ ἄκρη τοῦ θυσάνου. Στὸ ἄνω ἄκρο τῆς πρόσθιας ὄψης δύο ἐγκάρσια ραβδωτὰ πλαίσια ὁρίζουν ὀρθογώνιο τμῆμα μὲ κυκλικὴ κοιλότητα, ἡ ὁποία φέρει λοξὰ δύο διαμπερεῖς ὀπές. Στὸ ὑπόλοιπο ἀντικείμενο ἐκτυλίσσεται θύσανος ραβδωτὸς κατὰ μῆκος, ποὺ σχηματίζει ἕλικα στὸ κάτω μέρος, ἡ ὁποία φέρει ἐγκάρσια ὀπή. Ἀπὸ λευκὴ καὶ φαιὴ ὑαλόμαζα. Διαστ. 2,3×0,9 ἑκ. – Ἀκέραιο ἐπίρραμμα ἀπὸ λευκὴ ὑαλόμαζα, ὅμοιο ἀλλὰ μεγαλύτερο ἀπὸ τὰ προηγούμενα, ποὺ διαμορφώνει δύο ἕλικες στὸ κάτω μέρος. Διαστ. 4×1,1 ἑκ. – Χρυσὸ σφαιρίδιο, τσαλακωμένο, καὶ δύο ψήγματα χρυσοῦ. – Ὀστέινη περόνη σπασμένη στὸ κάτω ἄκρο. Στὸ ἄνω ἄκρο τέσσερις ἐγκάρσιες ἐγχαράξεις ποὺ δημιουργοῦν τρεῖς πλαστικοὺς δακτυλίους καὶ σφαιρίδιο στὴν κορυφή. Σωζ. ὕψ. 6,3 ἑκ. – Ἀκέραιος καρπὸς ἀγριοαμυγδαλιᾶς μὲ ζαρωμένο περικάρπιο ποὺ ἔχει ἀνοίξει κατὰ μῆκος. Στὸ ἕνα ἄκρο του διακρίνεται μικρὴ τυφλὴ ὀπή, ἀνοιγμένη ἀπὸ κάποιο ἔντομο. Στὸ ἄλλο ἄκρο διακρίνεται ἡ ρίζα τοῦ κοτσανιοῦ. Διαστ. 1,4×1 ἑκ.

Ὑπάρχει ἀκόμη καὶ ἕνα ἑλληνιστικὸ ἀγγεῖο, καθὼς καὶ κεραμεική, ποὺ εὑρέθησαν μέσα στὸ δωμάτιο ἐκτὸς ἀνασκαφικοῦ συσχετισμοῦ:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13422+[12488].
Σύνολο ὀστράκων 21.
Ἄγραπτα 3, γραπτὰ 4, νεότερα 11, ἀπροσδιόριστα 3.

Ἄγραπτα: Κυλινδρικὴ λαβή. – Ἁπλὸ χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου. – Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου.
Γραπτά: Τρία ἐνδόβαφα τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Ἐξώβαφο τμῆμα κλειστοῦ ἀγγείου.
Νεότερα: Ἕξι τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων: δύο ὁλόβαφα καὶ τέσσερα ἐνδόβαφα, ἐκ τῶν ὁποίων δύο συνανήκοντα καὶ ἕνα μὲ ἐμπίεστη διακόσμηση. – Πέντε τμήματα ἀνοικτοῦ μελαμβαφοῦς ἀγγείου (τέσσερα ἀπὸ τὴ γάστρα καὶ ἀκέραιη ἡ δακτυλιόσχημη βάση).

Ἀγγεῖο: Σχεδὸν ἀκέραιη μικρὴ λήκυθος, ἐλλιπὴς κατὰ τὴ λαβὴ καὶ τὸ ἄκρο τοῦ χείλους. Χεῖλος μᾶλλον ἐξωστρόγγυλο, στενὸς κοντὸς λαιμός, σφαιρικὴ κοιλιά, δακτυλιόσχημη βάση, λαβὴ μᾶλλον κατακόρυφη ταινιωτή. Πηλὸς κοκκινωπός, ἀλείφωμα ὑπόλευκο, βαφὴ καστανὴ ὡς ἐρυθρὴ ἐξίτηλη. Ταινία ἐξωτερικὰ τοῦ χείλους, ἐσωτερικὰ πλατὺς δακτύλιος, δακτύλιος στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ, βαμμένη ἡ ράχη τῆς λαβῆς, δύο ταινίες στὴ μέγιστη διάμετρο. Ὕψ. 14 ἑκ., διάμ. χείλους περίπου 4 ἑκ., μέγ. περίμετρος 33,5 ἑκ., μέγ. διάμ. 10,6 ἑκ., διάμ. βάσης 5,7 ἑκ. (πίν. 12β).
Μικρὸ εὕρημα: Σχεδὸν ἀκέραιη πήλινη κωνικὴ ἀγνύθα μὲ μικρὴ ἀπόκρουση σὲ τμῆμα τῆς βάσης καὶ διαμπερὴ ὀπὴ ἐγκάρσια λίγο χαμηλότερα ἀπὸ τὴν κορυφή. Ἄγραπτη. Ὕψ. 9 ἑκ., διάμ. βάσης 5 ἑκ.

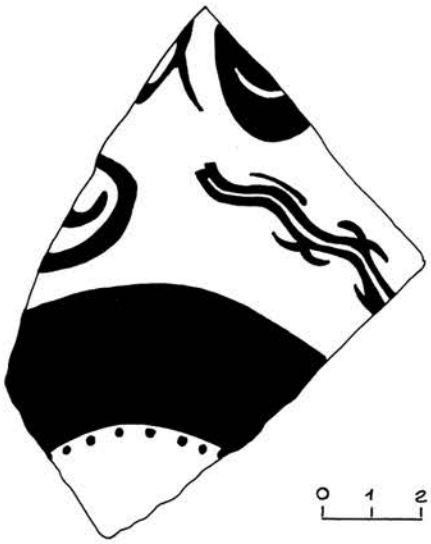
Χωρος **Α4** (πίν. 12α) Σύμπλεγμα τοίχων, ἀσφαλῶς ὄχι συγχρόνων μεταξύ τους, σκαμμένο ἕως τὸν βράχο. Πρὸς Α. τοῖχος δὲν ὑπάρχει, τὸ ὅριο εἶναι ὁ ἔντονα κατηφορικὸς βράχος. Ὁ χῶρος περιλαμβάνει τρεῖς τοίχους χτισμένους μὲ κατεύθυνση Α.-Δ., δηλαδὴ κάθετους πρὸς τὴν παρειὰ τοῦ βράχου: ἕναν βόρειο, ἕναν νότιο καὶ ἕναν ἐνδιάμεσο ποὺ διαιρεῖ τὸ ἐσωτερικὸ σὲ δύο μακρόστενα τμήματα, τὸ βόρειο (**Α4α**) καὶ τὸ νότιο (**Α4β**). Ὁ βόρειος τοῖχος, πάχους 0,65 μ., εἶναι χτισμένος κατὰ μῆκος καὶ σὲ ἐπαφὴ μὲ τὸν νότιο τοῦ δωματίου **Α3**, καὶ ἐκτείνεται πρὸς Α. πέρα ἀπὸ τὰ ὅρια τῶν ἄλλων δωματίων κλείνοντας πρὸς Ν. τὸ ἄνδηρο **ΙΙ**. Ἔτσι τὸ πρὸς Β. ὅριο τοῦ χώρου **Α4α** εἶναι ἕνας διπλὸς τοῖχος συνολικοῦ πάχους 1,15-1,20 μ. Τὸ πρὸς τὸ ἐσωτερικὸ τοῦ χώρου σκέλος του, πάχους 0,65 μ., ἔχει μῆκος 4,30 μ., ἐξέχει δηλαδὴ λίγο περισσότερο ἀπὸ τὸ ἐξωτερικὸ σκέλος καθὼς ἐκτείνεται στὸ σύνολο τοῦ μήκους τοῦ γειτονικοῦ του δωματίου καὶ τοῦ ἀνδήρου **ΙΙ**. Ἐκεῖ σταματᾶ γυρίζοντας κατ' ὀρθὴ γωνία πρὸς Ν. σὲ μῆκος 0,85 μ., ἔτσι ὥστε ἡ στροφή του νὰ ἀκουμπᾶ σὲ ὅλο τὸ μῆκος της στὴν παρειὰ τοῦ βράχου. Στὸ δυτικό του ἄκρο στρέφει ἐπίσης πρὸς τὴν ἴδια κατεύθυνση σὲ μῆκος περίπου 1,50 μ. καὶ πάχος 0,50 μ., παράλληλος καὶ σὲ ἐπαφὴ μὲ τὸν ἰσχυρότατο Β.-Ν. τοῖχο, ὁ ὁποῖος χωρίζει τὴν ἐπάνω σειρὰ τῶν δωματίων (**Α1-Α6**) ἀπὸ τὴν κάτω (**Α7-Α12**). Ἔχει δηλαδὴ τὸ σχῆμα Π μὲ ἀνισομήκεις καὶ κολοβὲς τὶς δύο πλευρικὲς κεραῖες του. Τὸ ἴδιο σχῆμα ἔχει καὶ ὁ μεσαῖος τοῖχος ὁ ὁποῖος ὅμως εἶναι κοντύτερος, καθὼς τὸ μῆκος του περιορίζεται πρὸς τὰ ἐπάνω ἀπὸ τὸν λοξὰ κατερχόμενο βράχο καὶ πρὸς τὰ κάτω ἀπὸ τὸ πάχος τοῦ τοίχου ἀνάμεσα στὶς δύο σειρὲς τῶν δωματίων. Τὸ ἐσωτερικό του μῆκος εἶναι ὡς ἐκ τούτου 3 μ. μὲ πάχος 0,80 μ., τὸ ἀνατολικὸ βραχὺ σκέλος του, τὸ προσκτισμένο στὸν βράχο, ἔχει μῆκος 0,50 μ., ἐνῶ τὸ δυτικό του, ποὺ ἀκολουθεῖ σχηματίζοντας ἁρμό, τὸ ἰσχυρὸ διαχωριστικὸ ἀνάλημμα μεταξὺ τῆς δεύτερης καὶ τῆς τρίτης σειρᾶς τῶν δωματίων, φθάνει στὸ μῆκος τὸ 1 μ. καὶ στὸ πάχος 0,62 μ. Τέλος, ὁ νότιος τοῖχος τοῦ χώρου ἀρχίζει ἀνατολικὰ ἀπὸ τὴν παρειὰ τοῦ βράχου καὶ προχωρεῖ σὲ μῆκος 2,80 μ. καὶ μὲ πάχος 0,50 μ. ἕως τὸν διαχωριστικὸ τοῖχο, μὲ τὸν ὁποῖο συνδέεται ὀργανικά. Ἔτσι ὁ χῶρος **Α4α** καταλήγει νὰ ἔχει ἐλεύθερο μῆκος 4,30-4,50 μ. καὶ πλάτος 1,30 μ., ὁ δὲ **Α4β** μῆκος 3 μ. καὶ πλάτος 1 μ. Τόσο οἱ τοῖχοι ὅσο καὶ οἱ μεταξύ τους χῶροι εἶχαν σκαφεῖ ἕως τὸν βράχο ἀπὸ τοὺς ἐργάτες τοῦ Τσούντα καὶ ξαναγεμιστεῖ μὲ τὰ χώματα τῆς ἀνασκαφῆς. Προσεκτικὸς καθαρισμὸς στὸν **Α4α** ἀπέδωσε:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13568.
Σύνολο ὀστράκων 103.
Πρώιμα 8, ἄγραπτα 51, γραπτὰ 34, ἀπροσδιόριστα 10.

Πρώιμα: Τμῆμα βάσης μὲ κεντρικὴ κοιλότητα ἀπὸ τεφρὸ μινύειο ἀγγεῖο. – Τμῆμα λαιμοῦ ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου στιλβωμένο ἀμφίπλευρα, μὲ στήλη ἀμειβόντων ἐξωτερικὰ καὶ ζεῦγος γραμμῶν ἐσωτερικά. – Ψηλὸς κυλινδρικὸς λαιμὸς καὶ ὦμος ἀμαυρόχρωμου ἀμφορέα ἢ πρόχου. Ταινία στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ καὶ δύο ζεύγη καμπύλων ταινιῶν στὸν ὦμο. – Τμῆμα τοιχώματος ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου μὲ ἴχνη ἀπροσδιόριστης διακόσμησης. – Κατώτερο τμῆμα βαθιᾶς κύλικος, στιλβωμένης ἐσωτερικά, μὲ πλατιὰ ταινία καὶ δύο λεπτὲς ἐξωτερικά (ΥΕ ΙΙ). – Τμῆμα κοιλιᾶς σφαιρικοῦ πεπιεσμένου ἀλαβάστρου μὲ βραχῶδες κόσμημα (ΥΕ ΙΙΒ). – Τμῆμα

ὤμου κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ἀνηρτημένα κρόσσια (εἰκ. 8) (ΥΕ ΙΙΑ). – Γάστρα κύλικος μὲ μικρὸ τμῆμα πλοκάμου χταποδιοῦ μὲ ἐπίθετη λευκὴ γραμμὴ κατὰ μῆκος (ΥΕ ΙΙΙΑ2).

Εἰκ. 8. Δωμάτιο ***Α4α****, καθαρισμός.*

Ἄγραπτα: *Κύλικες*: Τρία κυρτόπλευρα χείλη, τέσσερα ἐξώκυρτα, τὰ δύο μὲ λαβή, καὶ ἕνα τροπιδωτὸ μὲ ρίζα λαβῆς. – Πέντε ταινιωτὲς λαβές. – Τμῆμα βάσης μὲ κεντρικὴ κοιλότητα καὶ ἀρχὴ στελέχους. – Ἕνα ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ ρίζα λαβῆς καὶ μία ὁριζόντια ταινιωτὴ λαβή, ἀπὸ λεκανίδια. – Ταινιωτὴ λαβή. – Ἕξι ἐπίπεδες βάσεις κλειστῶν ἀγγείων, ἡ μία ἀπὸ μεγάλο, οἱ ἄλλες ἀπὸ μικρὰ ἀγγεῖα. – Ἁπλὸ χεῖλος χρηστικοῦ ἀγγείου μὲ κοντὸ λαιμό. – Ἐξώστροφο χεῖλος ἀνοικτοῦ χρηστικοῦ ἀγγείου μὲ ἴχνη καύσης σὲ ἕνα σημεῖο ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτερικά, κατόπιν τῆς θραύσης. – Τρία ἐξώστροφα χείλη, ἕνα ἐξώκυρτο καὶ δύο ἐπίπεδες βάσεις μὲ τμῆμα γάστρας, ὅλα ἀπὸ κύαθους. – Ταινιωτὴ λαβὴ μικροῦ ἀγγείου, πιθανὸν ἀπὸ κύαθο. – Τμῆμα τοιχώματος κυπέλλου. – Πέντε τροπιδωτὰ χείλη, ἕνα ἐξώκυρτο, ἕνα ἐξώστροφο καὶ πέντε γάστρες ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Ταινιωτὴ λαβὴ μὲ κεντρικὴ νεύρωση, πιθανὸν ἀπὸ πιθαμφορέα. – Πέντε τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων.

Γραπτά: Τρία τμήματα γάστρας κυλίκων: ἕνα ὁλόβαφο μὲ ρίζα λαβῆς, ἕνα μὲ στικτὸ στέλεχος κατακόρυφης πορφύρας πλάι σὲ ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς λαβὴ μὲ ὁλόβαφη ράχη μὲ διχαλωτὴ ἀπόληξη, ἕνα μὲ δέσμες καμπύλων γραμμῶν ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες.– Στέλεχος κύλικος μὲ δακτυλίους. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα ἀπὸ τὸν πυθμένα μὲ στέλεχος καὶ δισκοειδὴ βάση μὲ κεντρικὴ κοιλότητα ὁλόβαφης κύλικος. – Ἐξώστροφο χεῖλος καὶ τμῆμα γάστρας ὁλόβαφου κυάθου. – Ἐπίπεδη βάση κυπέλλου μὲ δακτυλίους. – Λαβὴ ἀρύταινας, ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς μὲ βαμμένα περιθώρια καὶ κυματοειδὴ γραμμὴ κατὰ μῆκος. – Μικρὸ τμῆμα τοιχώματος λεκάνης μὲ δακτύλιο καὶ ταινίες. – Ἐννέα γάστρες ἀνοικτῶν ἀγγείων: ὁλόβαφα (3), μὲ ταινία χείλους ἀμφίπλευρα (1), μὲ ταινίες (4, τὸ ἕνα μὲ σπείρα καὶ ἕνα μὲ κυματοειδὴ ταινία), μὲ ἀπροσδιόριστο κόσμημα (1). – Τμῆμα ἀπὸ τὴ γένεση ψηλοῦ κυλινδρικοῦ λαιμοῦ ἀμφορέα ἢ πρόχου μὲ ταινία. – Τμῆμα λαιμοῦ κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ταινία. – Τμῆμα ψηλοῦ κυλινδρικοῦ λαιμοῦ κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ταινία περὶ τὸ μέσον καὶ θηλιὰ στὴ ρίζα. – Ἕξι τοιχώματα κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες (4, τὸ ἕνα ἀπὸ τὴ γωνίωση κυλινδρικοῦ ἀλαβάστρου), καμπύλη ταινία (1), σειρὰ Ν-σχήμου μεταξὺ λεπτῶν ταινιῶν (1, ἀπὸ μικρὸ ἀγγεῖο). – Τμῆμα ὤμου ψευδοστόμου μὲ διχαλωτὸ ἄνθος καὶ ἀγκιστροειδὴ στήμονα καὶ ταινία. – Δύο χείλη ὑψιπόδων σκύφων μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δεύτερη πλατύτερη ἐξωτερικά, τὸ ἕνα μὲ τρικάμπυλα τόξα καὶ παραπληρωματικὸ διχαλωτὸ κόσμημα ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτερικά τους, τὸ ἄλλο μὲ περίστικτη ὁμάδα τόξων, πιθανὸν ἀπὸ ὄρθιο ἑλικοειδὲς ἄνθος. – Δακτυλιόσχημη βάση ὑψίποδος σκύφου μὲ κεντρικὴ κοιλότητα καὶ κοντὸ στέλεχος. Δακτύλιος στὸ στέλεχος καὶ στὴν περίμετρο τῆς βάσης. – Λαβὴ σκύφου μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη. – Ἐξώστροφο ὁλόβαφο χεῖλος σκύφου.

Εἰδώλια: Τμῆμα κορμοῦ εἰδωλίου τύπου Ψ μὲ πλαστικὴ ἀπόδοση τοῦ στήθους. Ταινία στὸ περίγραμμα, κατακόρυφη διαγράμμιση στὶς δύο ὄψεις τοῦ κορμοῦ. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ μελανή. Σωζ. ὕψ. 2,3 ἑκ. – Τμῆμα κορμοῦ εἰδωλίου μὲ πλαστικὴ ἀπόδοση τοῦ στήθους. Ταινία στὸ περίγραμμα, κατακόρυφες ἐλαφρῶς κυματοειδεῖς στὶς δύο ὄψεις τοῦ κορμοῦ. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ καστανομέλανη. Σωζ. ὕψ. 2,7 ἑκ.

Μικρὰ εὑρήματα: Συμπαγὲς κυλινδρικὸ πήλινο ἀντικείμενο, μὲ ἴχνη ἀποκόλλησης στὸ ἕνα ἄκρο, ὅπου διακρίνεται ἡ ἀρχὴ διάνοιξης ὀπῆς, μὲ γραπτὸ δακτύλιο ἐξωτερικά. Ἴσως πρόκειται γιὰ κυλινδρικὴ προχοὴ θηλάστρου στὴν ὁποία δὲν ὁλοκληρώθηκε ἡ διάνοιξη προχοῆς. – Τμῆμα ὀστοῦ.

ΑΝΔΗΡΟ **Α5** (βλ. πίν. 12α). Ἀκολουθεῖ πρὸς Ν. τὸν χῶρο **Α4α**, μὲ τὸν ὁποῖο ἔχει κοινὸ τὸν βόρειο τοῖχο του, πάχους 0,45 μ. Πρὸς Α. ἀκουμπᾶ στὸν βράχο. Πρὸς Ν. χωρίζεται ἀπὸ τὸ γειτονικό του δωμάτιο **Α6** μὲ τοῖχο τοῦ ὁποίου τὸ πάχος κυμαίνεται ἀπὸ 0,20 μ. στὸ ἀνατολικό του ἄκρο ὅπου ἐφάπτεται στὸν βράχο ὡς 0,55 μ. στὸ δυτικό, δηλαδὴ πρὸς τὸν κατήφορο, καὶ τοῦ ὁποίου ἡ ἐσωτερικὴ ὄψη εἶναι ἄνιση καὶ ἀνώμαλη ἀφοῦ δὲν φαινόταν ἀλλὰ βάσταζε ἁπλῶς τὸ γέμισμά του.

Πρὸς Δ. ὁ τοῖχος του, πάχ. 0,55 ἕως 0,70 μ., εἶναι προσκτισμένος στὸ ἀνάλημμα ποὺ χωρίζει τὴν ἐπάνω σειρὰ τῶν δωματίων (**Α1-Α6**) ἀπὸ τὴν κάτω (**Α7-Α12**). Τὸ μῆκος του ἀπὸ τὸν βράχο ἕως τὸ διαχωριστικὸ ἀνάλημμα εἶναι 4,50 μ. στὴ βόρεια πλευρὰ καὶ 4,90 μ. στὴ νότια, τὸ δὲ συνολικό του πλάτος φθάνει τὰ 3,10-3,19 μ. Κατὰ μῆκος τῆς βορείας του πλευρᾶς οἱ ἐργάτες τοῦ Τσούντα εἶχαν σκάψει μία τάφρο πλάτους 0,68-0,77 μ. ὡς τὸν βράχο, εἶχαν ἀφήσει ὅμως τὸ ὑπόλοιπο γέμισμά του ἀπὸ μεγάλες πέτρες σὲ πλάτος 2,42 μ. πρὸς Ν. ἀνέπαφο. Ἡ στάθμη του εὑρίσκεται 1,80 μ. ψηλότερα ἀπὸ τὰ δάπεδα τῶν δωματίων **Α1**, **Α2** καὶ **Α3** καὶ 1 μ. ἐπάνω ἀπὸ τὰ παράπλευρα δωμάτια **Α4** καὶ **Α6**.

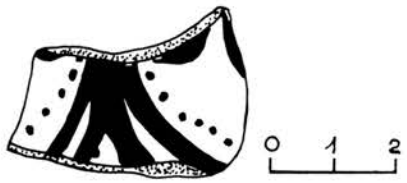
ΔΩΜΑΤΙΟ **Α6**. Τὸ νοτιότερο τῆς ἐπάνω σειρᾶς τῶν δωματίων, μεταξὺ τοῦ ἀνδήρου **Α5** καὶ τῆς καθόδου **ΑΒ**. Τετράπλευρο τραπεζιόσχημο μὲ σχετικὰ παχεῖς τοίχους στὴ βραχύτερη καὶ τὴ δυτική του πλευρά. Ὁ νότιος τοῖχος του σταματᾶ πρὶν ἀπὸ τὴ νοτιοδυτικὴ γωνία ἀφήνοντας ἄνοιγμα ἐπικοινωνίας μὲ τὸ πλατύσκαλο τῆς καθόδου **ΑΒ** μήκους 1,17 μ. Ἡ ἀνατολικὴ πλευρὰ τοῦ δωματίου ἔχει ἐλεύθερο μῆκος 3,80 μ., ἡ κολοβὴ νότια 1,60 μ., ἡ δυτική, στὴν ὁποία περιλαμβάνεται καὶ τὸ πάχος τῆς ἀδιαμόρφωτης παραστάδας, 2,95 μ. καὶ ἡ βόρεια 2,98 μ. Ὁ ἀνατολικὸς τοῖχος, ποὺ ἀντιστηρίζει πίσω του τὸ ἰσόπεδο ὅπου εὑρίσκεται ἡ πώρινη κλίμακα, ἔχει πάχος 0,90 μ., ὁ νότιος 0,65-0,70 μ., ὁ δυτικὸς 0,65 μ. καὶ ὁ βόρειος, ὁ μεσότοιχος μὲ τὸ ἄνδηρο **Α5**, 0,60 μ. Τὸ δωμάτιο εἶχε καὶ αὐτὸ ἀνασκαφεῖ ἀπὸ τὸν Τσούντα, σὲ ἀντίθεση ὅμως μὲ τὰ ἄλλα εἶχαν ἀφεθεῖ στὴν περιοχὴ τῆς θύρας συσσωρευμένα καὶ ἐν μέρει διαταραγμένα χώματα ποὺ περιεῖχαν:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13447+13436 [+12125+12126].
Σύνολο ὀστράκων 173.
Πρώιμα 52, ἄγραπτα 53, γραπτὰ 65, νεότερο 2, ἀπροσδιόριστο 1.

Πρώιμα: Μικρὸ τμῆμα ἐξώκυρτου χείλους καὶ γάστρα τεφροπράσινου μινύειου ἀγγείου μὲ ρίζα λαβῆς στὴ γάστρα στὸ ὕψος τῆς ὁποίας δέσμη τριῶν ὁριζοντίων αὐλακώσεων. – Γάστρα ἀνοικτοῦ τεφροῦ μινύειου ἀγγείου μὲ δέσμη αὐλακώσεων ἐξωτερικά. – Τρία ἐξώκυρτα χείλη μὲ ταινία καὶ τμῆμα λαιμοῦ μὲ δακτύλιο στὴ βάση, ἀπὸ ἀμαυρόχρωμα ἀγγεῖα. – Τέσσερα ἁπλὰ χείλη ἀμαυρόχρωμων ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ ταινία καὶ κοντὸ λαιμὸ μὲ ζεῦγος ταινιῶν καὶ τρία ἐπίπεδα μὲ ζεῦγος ταινιῶν ἐξωτερικά. – Δύο τμήματα ἀμαυρόχρωμων ἀγγείων ἀπὸ τὴ γένεση λαιμοῦ μὲ ταινία, τὸ ἕνα μὲ ἀπροσδιόριστο καμπύλο κόσμημα στὸν ὦμο. – Ἔντεκα τοιχώματα ἀμαυρόχρωμων ἀγγείων μὲ ταινίες (6, τὸ ἕνα καὶ μὲ κροσσοπετάλια καὶ ἕνα μὲ ζεύγη λοξῶν ἀντιθετικῶν γραμμῶν), δέσμη τριῶν λοξῶν γραμμῶν ἐπάνω ἀπὸ ταινία (1), δέσμη δέκα λοξῶν γραμμῶν ἐπάνω ἀπὸ ταινία καὶ καμπύλη ἐφαπτόμενη χαμηλότερα (1), ζεῦγος λεπτῶν γραμμῶν μεταξὺ ταινιῶν καὶ ἀνηρτημένη σειρὰ κροσσοπεταλίων (1), δέσμη

τριῶν λοξῶν γραμμῶν (1), ἴχνη ἀπροσδιόριστης διακόσμησης (1). – Δύο τοιχώματα ἀμαυρόχρωμων ὑδριῶν μὲ ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβή, ἡ μία μὲ θηλιὰ στὴ ρίζα, ἡ ἄλλη μὲ ὁριζόντια ὀκτώσχημη θηλιὰ γύρω στὶς ρίζες. – Τοίχωμα κλειστοῦ ἀγγείου μὲ σπείρα μὲ μικροὺς κύκλους στὸν πυρήνα καὶ ταινία. Ἐπίθετη λευκὴ γραμμὴ στὴν ἐξωτερικὴ ἕλικα τῆς σπείρας καὶ τὴν ταινία (ΥΕ Ι). – Τμῆμα ὤμου μικροῦ σφαιρικοῦ ἀλαβάστρου μὲ ζώνη κρόκων μεταξὺ ταινιῶν, ἐπάνω ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἐπίθετη λευκὴ γραμμή (ΥΕ Ι-ΙΙΑ). – Ὀκτὼ συγκολλώμενα τμήματα ἀπὸ τὸ ἐπίπεδο ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ τὴ γάστρα βαθιᾶς κύλικος μὲ ρίζες πλατιᾶς ταινιωτῆς ὑπερυψωμένης λαβῆς. Ταινία χείλους ἀμφίπλευρα μὲ ἐξηρημένη λεπτὴ ταινία ἐπάνω καὶ σειρὰ καμπύλων πινελιῶν καὶ στὴ γάστρα ἐξωτερικὰ ὄρθια φυλλοειδὴ φυτικὰ κοσμήματα[74] (ΥΕ ΙΙ). – Ἐξώκυρτο χεῖλος κυάθου μὲ ταινία καὶ ζεῦγος ἐπίθετων λευκῶν λεπτῶν γραμμῶν καὶ ταινιωτὴ λαβὴ μὲ ὁλόβαφη ράχη (ΥΕ ΙΙ). – Τρία ἐξώκυρτα χείλη κυλίκων ἢ κυάθων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καί: σπείρα μὲ πλατύτερη ἐξωτερικὴ ἕλικα (2, στὸ ἕνα καὶ μὲ συμπαγὴ ὀφθαλμό), μίσχους διπλόσπειρας (1) (ΥΕ ΙΙ). – Γάστρα κύλικος ἢ κυάθου μὲ σπείρα μὲ πλατιὰ ἐξωτερικὴ ἕλικα καὶ συμπαγὴ ὀφθαλμό (ΥΕ ΙΙ). – Ἐξώκυρτο χεῖλος κύλικος μὲ ταινία ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτερικὰ ἀνηρτημένο βραχῶδες κόσμημα (ΥΕ ΙΙΒ). – Δύο γάστρες κυλίκων, τὸ ἕνα μὲ τμῆμα πιθανότατα ἀργοναύτη, τὸ ἄλλο μὲ δέσμη τριῶν καμπύλων μίσχων καὶ τμῆμα ἕλικας, πιθανότατα κρίνου (ΥΕ ΙΙ). – Ἕξι τμήματα ἐφυραϊκῶν κυλίκων: τέσσερα ἐξώκυρτα χείλη (δύο μὲ τμῆμα φυτικοῦ κοσμήματος καὶ δύο μὲ ἑλικοειδὴ κοσμήματα στὴ γάστρα) καὶ δύο τμήματα γάστρας μὲ ρόδακες. – Ἐξώκυρτο χεῖλος ἐφυραϊκῆς κύλικος μὲ ἀπροσδιόριστο κόσμημα, πιθανὸν φοίνικα (ΥΕ ΙΙΒ). – Τοίχωμα κλειστοῦ ἀγγείου μὲ περίστικτη καμπύλη ταινία καὶ ἕλικες φυτικῶν κοσμημάτων (εἰκ. 9) (ΥΕ ΙΙ). – Ἁπλὸ χεῖλος ἐνδόβαφου μικκύλου κυάθου ἢ σκύφου μὲ ἀνηρτημένο περίστικτο βραχῶδες κόσμημα ἐξωτερικὰ στὸ χεῖλος καὶ στὴ γάστρα (ΥΕ ΙΙΒ). – Γάστρα κυάθου μὲ κισσὸ μὲ τριπλὸ καμπύλο μίσχο (ΥΕ ΙΙΙΑ1).

Εἰκ. 9. Δωμάτιο ***A6****, περιοχὴ θύρας.*

Ἄγραπτα: *Κύλικες*: Δεκατέσσερα ἐξώκυρτα χείλη, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ ρίζα καὶ δύο μὲ ἀκέραιη λαβὴ καὶ ἕνα μὲ τμῆμα γάστρας. – Δύο ταινιωτὲς λαβές. – Δύο στιλβωμένα τμήματα γάστρας, τὸ ἕνα ἀπὸ βαθιὰ κύλικα, τὸ ἄλλο μὲ λαβή. – Τέσσερις ταινιωτὲς λαβές. – Δακτυλιόσχημη βάση καὶ τμῆμα γάστρας ἀνοικτοῦ ἀγγείου. – Ἐπίπεδη δισκοειδὴς βάση κλειστοῦ ἀγγείου. – Τοίχωμα χρηστικοῦ ἀγγείου μὲ ἴχνη καύσης ἐξωτερικά. – Τμῆμα κωνικοῦ κυάθου ἀπὸ τὸ ἁπλὸ χεῖλος ὡς τὴν ἀκέραιη ἐπίπεδη βάση. Ὕψ. 4,5 ἑκ., διάμ. χείλους 11 ἑκ., διάμ. βάσης 4 ἑκ. – Παρόμοιο τμῆμα κυάθου μὲ ἀκέραιη διατομή. Ὕψ. 3,3 ἑκ., διάμ. χείλους 9 ἑκ., διάμ. βάσης 3,3 ἑκ. – Ἑπτὰ ἐξώκυρτα χείλη, τὸ ἕνα μὲ ἀκέραιη ὑπερυψωμένη ταινιωτὴ λαβή, ἕνα ἁπλὸ χεῖλος μὲ κωνικὴ γάστρα, δύο γάστρες μὲ κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ καὶ μία ἐπίπεδη βάση κυάθων. – Τρία ἐξώκυρτα χείλη, δύο τροπιδωτὰ καὶ ἕξι γάστρες ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Τοίχωμα μὲ ρίζα λαβῆς στὸν ὦμο προχοΐδιου καὶ ἴχνη καύσης σὲ τμῆμα του ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτερικὰ κατόπιν τῆς θραύσης. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα ἐπίπεδου ἐξώκυρτου χείλους κλειστοῦ ἀγγείου μὲ τμῆμα ψηλοῦ κυλινδρικοῦ λαιμοῦ. – Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ρίζα κυλινδρικῆς λαβῆς.

Γραπτά: *Κύλικες*: Τρία ἐξώκυρτα χείλη ἐνδόβαφων κυλίκων, τὸ ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς στὴ γάστρα. – Ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ τμῆμα ἀπροσδιόριστου κοσμήματος. – Ἁπλὸ ὁλόβαφο χεῖλος μὲ κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ μὲ ὁλόβαφη ράχη. – Δύο τμήματα γάστρας, τὸ ἕνα μὲ γένεση στελέχους μὲ δακτυλίους, τὸ ἄλλο μὲ λαβὴ μὲ βαμμένα περιθώρια καὶ λοξὴ πινελιὰ στὴ ράχη. – Κοντὸ στέλεχος καὶ δισκοειδὴς βάση μὲ κεντρικὴ κοι-

74. *MDP* εἰκ. 35:8 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου). Γιὰ τὸ θέμα πρβ. αὐτόθι εἰκ. 26:1 (Μυκῆνες, πρόχους), 26:2 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), 27:3 (Πρόσυμνα, πρόχους), Wace, *Mycenae* εἰκ. 59a-c.

λότητα ἀπὸ ὁλόβαφη βαθιὰ κύλικα. – Δισκοειδὴς βάση μὲ βαμμένη ἐπιφάνεια ἐπάνω. – Ταινιωτὴ λαβὴ μὲ ὁλόβαφη ράχη, ἀπὸ κύαθο ἢ κύπελλο. – Πέντε ἐπίπεδες βάσεις κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινία ἐξωτερικά, ἡ μία δισκοειδής. – *Κύαθοι*: Δύο γάστρες, ἡ μία μὲ ἀπροσδιόριστο κόσμημα καὶ ταινία, ἐπάνω ἀπὸ τὴν ὁποία ζεῦγος ἐπίθετων λευκῶν γραμμῶν, ἡ ἄλλη μὲ καμπύλους μίσχους καὶ ταινία. – Ἐπίπεδη βάση καὶ τμῆμα γάστρας μὲ κυματοειδὴ ταινία καὶ ταινία στὴ βάση ἐξωτερικά. – Τμῆμα κωνικῆς κοίλης βάσης καὶ τμῆμα γάστρας ὁλόβαφου κυάθου. – Τμῆμα τοιχώματος κυπέλλου μὲ ταινία καὶ ἀρχὴ ἐπίπεδης βάσης. – Ἐπίπεδη βάση κυπέλλου μὲ δακτύλιο. – Δεκαέξι τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων: ὁλόβαφα (2), ἐνδόβαφο (1), μὲ ταινίες (3), μὲ σπείρα μὲ ἐλεύθερο μίσχο καὶ τρεῖς ταινίες (2 συγκολλώμενα), μὲ ἱμάντες καὶ κυματοειδὴ ταινία (1), μὲ ἀπροσδιόριστα κοσμήματα (7). – Ἐξωστρόγγυλο χεῖλος μὲ ταινία, κυλινδρικὸ λαιμὸ καὶ ρίζα κατακόρυφης κυλινδρικῆς λαβῆς, ἀπὸ μικρὴ πρόχου. – Τοίχωμα ὑδρίας μὲ ταινίες καὶ ρίζα ὁριζόντιας κυλινδρικῆς λαβῆς μὲ πινελιά. – Τρία τμήματα ἀπὸ τὸν ὦμο πιθαμφορέων μὲ ταινία, φολιδωτὸ κόσμημα καὶ ἀκέραιη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ μὲ ὁλόβαφη ράχη (1), ταινία, τρεῖς σειρὲς τρέχουσας σπείρας καὶ ρίζα κατακόρυφης λαβῆς μὲ ὁλόβαφη ράχη (1), ἀκέραιη κυλινδρικὴ λαβὴ μὲ ὁλόβαφη ράχη καὶ περίστικτο ἀπροσδιόριστο κόσμημα (1). – Τμῆμα κοιλιᾶς ἀλαβάστρου μὲ σειρὰ παχιῶν στιγμῶν μὲ ἀνηρτημένα πετάλια. – Εἴκοσι ἕνα τοιχώματα κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες (13), ζεῦγος καμπύλων γραμμῶν (5), μικρὸ τμῆμα σειρᾶς κροσσοπεταλίων (1), ταινία καὶ σειρὰ στιγμῶν (1), καλαμοειδὴ (1). – Γάστρα σκύφου ἄβαφη ἐσωτερικὰ μὲ ὄρθια τρικάμπυλα τόξα μὲ ἐγγεγραμμένα ὁμόκεντρα τόξα. – Γάστρα ὁλόβαφου σκύφου μὲ τμῆμα λαβῆς.

Νεότερα: Ἐπίπεδη κωνικὴ βάση κλειστοῦ ἀγγείου, ὁλόβαφη καὶ μὲ ἐπάλληλες ζῶνες κατακορύφων γραμμιδίων καὶ ὁριζόντιας κυματοειδοῦς γραμμῆς στὸ τοίχωμα. Μᾶλλον ἀρχαϊκό. – Ἐξώκυρτο ἐπικλινὲς χεῖλος ἐνδόβαφης ἑλληνιστικῆς λεκάνης.

Εἰδώλια: Κυλινδρικὸς κορμὸς ζωόμορφου εἰδωλίου μὲ ὀξεία προεξοχὴ στὴν ἐξωτερικὴ πλευρὰ τῆς ράχης. Μὲ ἐγκάρσια ἐλαφρῶς κυματοειδὴ γραμμίδια ἐξωτερικὰ καὶ στὴ ράχη καὶ ἄγραπτο ἐσωτερικὰ ὅπου θὰ ἦταν ἑνωμένο μὲ δεύτερο ζῶο. Σώζεται ἡ ἀρχὴ ἑνὸς ἄκρου καὶ τοῦ λαιμοῦ. Πιθανὸν ἀπὸ ζεῦγος ζώων ἅρματος. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ καστανομέλανη. Σωζ. μῆκ. 6 ἑκ.

Μικρὰ εὑρήματα: Τρία, μᾶλλον συνανήκοντα, κομμάτια κονιάματος μὲ ἐπίπεδη λευκὴ ἐπιφάνεια ἐπάνω στὴν ὁποία ἐρυθρὰ κοσμήματα: στὸ πρῶτο πλατιὰ ταινία (διαστ. 6×3×1,5 ἑκ.), στὸ δεύτερο καμπύλη ταινία (5×4,5×1,5 ἑκ.), στὸ τρίτο ἴχνη χρώματος (3×2,5×1,5 ἑκ.). – Ὀστέινος ὀπέας, κυλινδρικὸς μὲ πεπλατυσμένο τὸ ἕνα ἄκρο καὶ ὀξὺ τὸ ἄλλο. Μῆκ. 6 ἑκ.

Καὶ βαθύτερα λίγη συμπαγὴς καὶ ἀδιατάρακτη ἐπίχωση ἀπὸ τὴν ὁποία συγκεντρώθηκαν:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

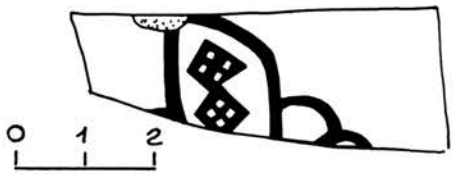
ΜΜ 13435 + 13406 + 13432 + 13414 + 13419 + 13438 + [13411+12139+12121].
Σύνολο ὀστράκων 443.
Πρώιμα 24, ἄγραπτα 99, γραπτὰ 294, ἀπροσδιόριστα 26.

Πρώιμα: Ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ τμῆμα γάστρας ἀνοικτοῦ τεφροῦ μινύειου ἀγγείου. – Δύο τμήματα τοιχωμάτων ἀμαυρόχρωμων ἀγγείων, τὸ ἕνα μὲ καμπύλη ταινία, τὸ ἄλλο μὲ ρίζα ὁριζόντιας λαβῆς μὲ θηλιά, μᾶλλον ἀπὸ ὑδρία. – Ταινιωτὴ λαβὴ ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου μὲ ἐγκάρσιες ταινίες στὴ ρίζα. – Ἐξώκυρτο χεῖλος κύλικος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ δέσμη καμπύλων γραμμῶν ἀπροσδιόριστου κοσμήματος, ἴσως σπείρα (ΥΕ ΙΙ). – Δύο γάστρες κυλίκων, ἡ μία μὲ ταινία χείλους ἀμφίπλευρα καὶ κρίνο ἐξωτερικά, ἡ ἄλλη μὲ φολιδωτὸ κόσμημα (ΥΕ ΙΙ). – Ἐξώκυρτο χεῖλος μικροῦ ἀβαθοῦς κυάθου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ σειρὰ κισσῶν μὲ διπλὸ μίσχο καὶ ταινία. Διάμ. χείλους

6 ἐκ. (ΥΕ ΙΙ). – Γάστρα κυάθου μὲ σειρὰ κισσῶν καὶ ἰμάντες. – Τρεῖς γάστρες κυπέλλων τύπου Βαφειοῦ μὲ σχηματοποιημένη φυλλοφόρο ταινία[75] (πίν. 13α: 4, 5) (ΥΕ ΙΙΒ). – Τμῆμα κοιλιᾶς πρόχου μὲ τμῆμα ἐφυραϊκῆς διακόσμησης: κατακόρυφη καμπύλη γραμμή, μᾶλλον ἀπὸ κρίνο (ΥΕ ΙΙ). – Τοίχωμα κλειστοῦ ἀγγείου μὲ λοξὲς ταινίες μὲ κυματοειδὴ παρυφή (ΥΕ ΙΙ;). – Τμῆμα ὤμου καὶ κοιλιᾶς ἀλαβάστρου μὲ περίστικτο βραχῶδες κόσμημα. – Τμῆμα ἀπὸ τὴν κοιλιὰ ἀλαβάστρου μὲ βραχῶδες κόσμημα καὶ παραπληρωματικὲς σειρὲς στιγμῶν (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Τέσσερα τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μὲ δύο σειρὲς στιγμῶν ἑκατέρωθεν ταινίας (1), ἀπροσδιόριστα καμπύλα κοσμήματα (2), καλαμοειδές (1). – Δύο ἐξώκυρτα χείλη κυάθων μὲ ταινία, τὸ ἕνα μὲ ἀκέραιη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ μὲ ὁλόβαφη ράχη καὶ ἀπόληξη κισσοῦ στὴ γάστρα, τὸ ἄλλο μὲ σπογγωτὴ διακόσμηση[76] (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Ἐξώστροφο χεῖλος κύλικος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ τμῆμα κεφαλῆς ὁριζόντιας πορφύρας (ΥΕ ΙΙΙΑ2). – Γάστρα κύλικος μὲ ὁριζόντια πορφύρα (ΥΕ ΙΙΙΑ2).

Ἄγραπτα: *Κύλικες*: Τέσσερα ἐξώκυρτα χείλη, τὸ ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς, ἕνα ἐξώστροφο μὲ τμῆμα γάστρας, ἕνα τροπιδωτὸ μὲ ρίζα λαβῆς καὶ ἕνα κυρτόπλευρο. – Δύο κωνικὲς γάστρες μὲ ρίζα λαβῆς. – Κατώτερο τμῆμα γάστρας μὲ ἀρχὴ στελέχους. – Ταινιωτὴ λαβή. – Δισκοειδὴς βάση. – Ἕξι τροπιδωτὰ χείλη λεκανιδίων μὲ ἀκέραιη λαβή (3) ἢ ρίζα τῆς λαβῆς (3). – Τρεῖς λαβές: κυλινδρική (1), ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς (1), ταινιωτή (1). – Τρεῖς ἐπίπεδες βάσεις μὲ τμῆμα τοιχώματος κλειστῶν ἀγγείων. – Χεῖλος χύτρας μὲ ἁπλὸ στόμιο, καμένο. – Κομμάτι ἀπὸ τὴν ἐπίπεδη βάση ψηστηρίου[77] μὲ τυφλὲς ὀπὲς στὸν πυθμένα (πίν. 13α: 7). – Τέσσερα ἐξώκυρτα χείλη, τέσσερα ἐξώστροφα (τὰ δύο ἀπὸ ἡμισφαιρικοὺς κύαθους καὶ ἕνα μὲ ἀκέραιη ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς λαβή), δύο ἁπλὰ μὲ κωνικὴ γάστρα, μία δακτυλιόσχημη καὶ δύο ἐπίπεδες βάσεις κυάθων. – Δύο χείλη λεκανοειδῶν, τὸ ἕνα ἀμφίκυρτο ἐπίπεδο, τὸ ἄλλο ἐξώκυρτο ἐπικλινές. – Εἴκοσι δύο τροπιδωτὰ χείλη, ὀκτὼ ἐξώστροφα, τέσσερα ἐξώκυρτα, ἕνα ἁπλὸ καὶ δεκατέσσερις γάστρες, οἱ τρεῖς τροπιδωτὲς καὶ μία μὲ ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς λαβή, ἀπὸ ἀνοικτὰ ἀγγεῖα. – Ἐξωστρόγγυλο χεῖλος, πιθανὸν ἀπὸ πρόχου. – Δύο ἐπίπεδα ἐξώκυρτα χείλη μὲ αὐλάκωση ἐπάνω καὶ τμῆμα ψηλοῦ κυλινδρικοῦ λαιμοῦ, ἕνα ἐξωστρόγγυλο καὶ ἕνα ἁπλό, ἀπὸ κλειστὰ ἀγγεῖα. – Τμῆμα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου κλειστοῦ ἀγγείου. – Τρία τοιχώματα κλειστῶν ἀγγείων, τὸ ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς.

Γραπτά: *Κύλικες*: Ἐξώστροφο χεῖλος κύλικος τύπου Ζυγουριῶν μὲ ζεῦγος κατακορύφων πορφυρῶν μὲ στήλη διαγράμμων ρόμβων μεταξύ τους (εἰκ. 10) (ΥΕ ΙΙΙΒ1). – Ἑπτὰ ἐξώκυρτα χείλη μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ ταινιωτὴ λαβή, ἕνα μὲ δέσμη τεσσάρων καμπύλων γραμμῶν καὶ λοξὴ στήλη ἀνεστραμμένων ἀμειβόντων (εἰκ. 11) καὶ ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς. – Ἕξι ἐξώστροφα χείλη μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ δέσμη γραμμῶν, ἕνα μὲ τρικάμπυλα τόξα καὶ ἕνα μὲ ἀπροσδιόριστη διακόσμηση (εἰκ. 12). – Τρεῖς γάστρες, ἡ μία μὲ στικτὰ στελέχη ὀρθίων πορφυρῶν, οἱ ἄλλες ὁλόβαφες. – Δύο ταινιωτὲς λαβές, ἡ μία μὲ βαμμένα περιθώρια καὶ ἐγκάρσια ταινία στὴ ράχη, ἡ ἄλλη μὲ ὁλόβαφη ράχη. – Στέλεχος μὲ δακτυλίους. – Τέσσερις δισκοειδεῖς βάσεις μὲ κεντρικὴ κοιλότητα, οἱ δύο μὲ δακτυλίους, οἱ ἄλλες βαμμένες ἐπάνω. – Ἐξώκυρτο χεῖλος, πιθανὸν ἀπὸ ἐνδόβαφη κύλικα. – Ὁριζόντια ταινιωτὴ λαβὴ λεκανι-

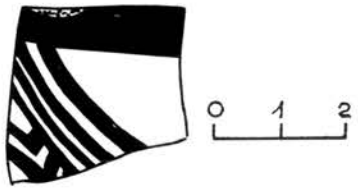

Εἰκ. 10. Δωμάτιο **A6**, *περιοχὴ θύρας, ἀδιατάρακτη ἐπίχωση.*

75. *MDP* εἰκ. 50.

76. Αὐτόθι εἰκ. 72:1 (Μυκῆνες), 72:2 (Ὀρχομενός).

77. Τμήματα τοῦ ἰδίου ἢ παρομοίου σκεύους ἐντοπίστηκαν στὸ ἑπόμενο στρῶμα, καθὼς καὶ σὲ ἐπιχώσεις τοῦ δωματίου **A7**. Μυλωνᾶς, *ΠΑΕ* 1973, πίν. 125β, Μυλωνᾶς - Ἰακωβίδης, *ΠΑΕ* 1985, πίν. 5β ἐπάνω ἀριστερά.

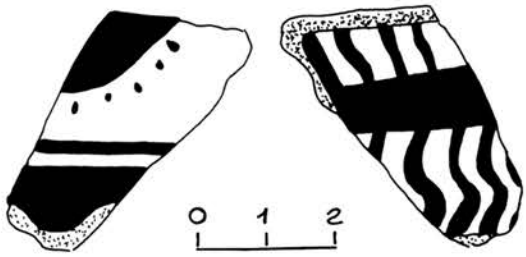
Εἰκ. 11. Δωμάτιο **Α6**, *περιοχὴ θύρας, ἀδιατάρακτη ἐπίχωση.*

δίου μὲ ταινία στὴ ράχη. – Ἑπτὰ λαβές: ταινιωτὴ μὲ ὁλόβαφη ράχη (2), ταινιωτὴ μὲ ἐγκάρσια κυματοειδὴ γραμμίδια στὴ ράχη (1), ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς μὲ ὁλόβαφη ράχη καὶ διχαλωτὴ ἀπόληξη κοντὰ στὴ ρίζα (4). – Δακτυλιόσχημη βάση ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ δακτύλιο στὸν πυθμένα καὶ δύο ταινίες ἐξωτερικά. – Δισκοειδὴς ἐπίπεδη βάση κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ταινία ἐξωτερικά. – Τμῆμα λαιμοῦ χρηστικοῦ ἀγγείου μὲ ὑποκίτρινη ταινία στὴ γένεσή του. – Ἁπλὸ χεῖλος φιάλης μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ δεύτερη λίγο χαμηλότερα ἐξωτερικά. Δακτύλιος στὴ γάστρα ἐσωτερικά, ἐπάνω ἀπὸ τὸν ὁποῖο κομμένος πλοχμὸς ἀπὸ ἐπίθετη λευκὴ βαφὴ καὶ ταινίες στὴ γάστρα. – *Κύαθοι*: Δύο ἐξώστροφα χείλη μὲ λεπτὴ ταινία, τὸ ἕνα μὲ τρεῖς καμπύλες γραμμὲς ἀπροσδιόριστου κοσμήματος. – Ἁπλὸ χεῖλος μὲ λεπτὴ ταινία. – Ἐξώκυρτο χεῖλος ἐνδόβαφου κυάθου. – Δύο γάστρες, ἡ μία μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν κοντὰ στὴ βάση, ἡ ἄλλη μὲ λοξὴ πορφύρα. – Τρεῖς κοῖλες δισκοειδεῖς βάσεις μὲ ταινία

Εἰκ. 12. Δωμάτιο **Α6**, *περιοχὴ θύρας, ἀδιατάρακτη ἐπίχωση.*

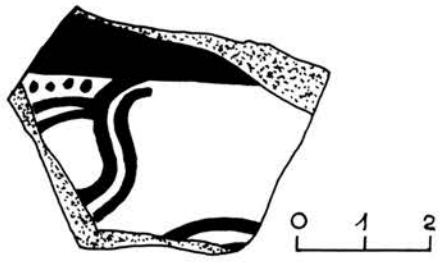
ἐξωτερικά, οἱ δύο μὲ σπείρα στὸν πυθμένα, ἡ τρίτη μὲ δακτύλιο, καὶ τρεῖς ἐπίπεδες μὲ ταινία, οἱ δύο ἐλαφρῶς κοῖλες. – Ἁπλὸ χεῖλος κυπέλλου μὲ δακτύλιο καὶ ἐξωτερικὰ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – Τρεῖς ἐπίπεδες βάσεις κυπέλλων, οἱ δύο μὲ δακτυλίους κάτω, ἡ τρίτη μὲ ταινία καὶ ἀπροσδιόριστο κόσμημα ἐξωτερικά. – Γάστρα λεκάνης, ἐσωτερικὰ μὲ ἐπάλληλες ζῶνες κατακορύφων ἐλαφρῶς κυματοειδῶν γραμμιδίων, ἐξωτερικὰ μὲ ταινίες καὶ συμπαγὲς καμπύλο περίστικτο κόσμημα (εἰκ. 13). – Ἐπίπεδο ἐξώκυρτο χεῖλος λεκανοειδοῦς μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, ἐξηρημένη ταινία ἐπάνω καὶ δεύτερη λίγο χαμηλότερα ἐξωτερικά. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα καὶ ἕνα συνανῆκον ἀπὸ τὸ ἐξώκυρτο καμπύλο χεῖλος λεκανοειδοῦς μὲ λεπτὸ δακτύλιο καὶ πλατιὰ ταινία. – Ἐξώκυρτο χεῖλος ἐνδόβαφου ἀνοικτοῦ ἀγγείου. – Ἑβδομήντα μία γάστρες ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ σειρὰ ἀμειβόντων (1), σπείρα καὶ ταινία (4), στικτὸ παραπληρωματικὸ κύκλο (1),

Εἰκ. 13. Δωμάτιο **Α6**, *περιοχὴ θύρας, ἀδιατάρακτη ἐπίχωση.*

τρικάμπυλα τόξα (1), δακτυλίους (4, τὰ δύο μὲ ταινίες καὶ μία μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν), ἱμάντες (11), ταινίες (14), ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν (2), δέσμες καμπύλων γραμμῶν (1), καμπύλες ταινίες (2), ἀπροσδιόριστο κόσμημα (1), ὁλόβαφα (24), ἐνδόβαφα (5, ἡ μία μὲ ταινία). – Τρία συγκολλώμενα τμήματα ἀπὸ τὸν ὦμο ἀμφορίσκου μὲ δύο ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν γύρω ἀπὸ τὸν λαιμὸ καὶ ἁλυσιδωτὸ κόσμημα στὸν ὦμο. – Ἐξωστρόγγυλο χεῖλος, πιθανὸν ἀπὸ πρόχου, μὲ σταγονόσχημες πινελιὲς ἐξωτερικὰ καὶ ταινία λίγο χαμηλότερα. – Ἐπίπεδο χεῖλος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ λαιμὸς ἀμφορέα ἢ πρόχου. – Ὄρθιο ἔκτυπο χεῖλος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ τμῆμα ψηλοῦ κυλινδρικοῦ λαιμοῦ ἀπὸ ἀμφορέα ἢ πρόχου. – Τρία τμήματα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου ἀμφορέων ἢ πρόχων μὲ ταινία, τὸ ἕνα μὲ ἴχνη καύσης ἀμφίπλευρα. – Ἐξώκυρτο ἐπικλινὲς χεῖλος ἀλαβάστρου μὲ κοντὸ κυλινδρικὸ λαιμό. Ἐξώβαφο, μὲ πλατὺ δακτύλιο στὸν λαιμὸ καὶ ἐξηρημένη ζώνη στὸ χεῖλος ἐξωτερικὰ μὲ λε-

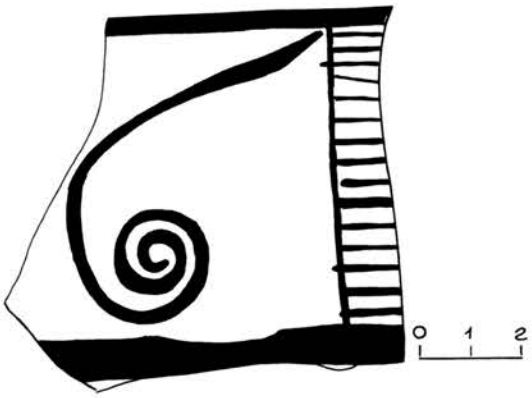
πτὴ ταινία. – Μικρὸ τμῆμα ἀπὸ τὸν ὦμο καὶ τὸν λαιμὸ ἀλαβάστρου. Ὁλόβαφος λαιμὸς μὲ ζεῦγος ἰμάντων στὸν ὦμο καὶ ρίζα λαβῆς. – Τμῆμα ὤμου καὶ κοιλιᾶς ἀλαβάστρου μὲ βραχῶδες κόσμημα καὶ ταινία. – Ἐξωστρόγγυλο χεῖλος καὶ τμῆμα λαιμοῦ, ὁλόβαφο, πιθανὸν ἀπὸ ἀλάβαστρο. Διάμ. χείλους 8 ἑκ. – Ἁπλὸ χεῖλος κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ταινίες ἀμφίπλευρα μὲ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ. – Ἑξήντα τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μὲ σπείρα καὶ ταινία (1), ταινίες (53, τὰ τέσσερα συγκολλώμενα καὶ τρία συνανήκοντα), ἰμάντες μεταξὺ ταινιῶν (5), ἐξώβαφο (1). – *Ψευδόστομοι*: Τρία κυλινδρικὰ στόμια διευρυνόμενα πρὸς τὸ χεῖλος μὲ ταινία, τὸ ἕνα ἀκέραιο μὲ δακτύλιο στὴ βάση. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα τοιχώματος μὲ ἰμάντες μεταξὺ ταινιῶν καὶ ζεῦγος λεπτῶν ταινιῶν. – Δακτυλιόσχημη βάση μὲ δακτυλίους κάτω, βαμμένη ἐξωτερικά. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα ἐπίπεδου ἐξώκυρτου χείλους κρατήρα μὲ ταινία καὶ δεύτερη λίγο χαμηλότερα ἀμφίπλευρα. Ἐξωτερικὰ τμῆμα εἰκονιστικῆς παράστασης: καμπύλη χαίτη ἀλόγου ποὺ ἀποδίδεται μὲ σκιαγραφία καὶ ἐπιγράφεται στὴν ταινία κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος. Μὲ ἐπίθετη ὑποκίτρινη βαφὴ ἀποδίδονται οἱ θύσανοι τῆς χαίτης καὶ κυματοειδεῖς ταινίες ἐγκάρσια στὸ σῶμα. Ὁριζόντια κυματοειδὴς ταινία κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος πίσω ἀπὸ τὸ ἄλογο. Ἔργο τοῦ Ἐργαστηρίου τοῦ Ζωγράφου τῶν Ἀσπιδοφόρων (πίν. 13α: 8). – Δύο τμήματα γάστρας κρατήρων, τὸ ἕνα μὲ δακτύλιο καὶ ταινίες, τὸ ἄλλο μὲ δέσμη γραμμῶν περιθωρίου μὲ ἐφαπτόμενο ἀκανθωτὸ ἐπάνω ἀπὸ ζεῦγος ταινιῶν δίπλα σὲ ὁριζόντια λαβὴ μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα. – Ἐπίπεδο ἐξώκυρτο χεῖλος κρατηρίσκου μὲ ταινία καὶ δεύτερη χαμηλότερα ἀμφίπλευρα. – Γάστρα κρατηρίσκου μὲ ταινία χείλους ἀμφίπλευρα καὶ κεφαλὴ λοξῆς πορφύρας ἐξωτερικά (εἰκ. 14). – *Σκύφοι*: Ἑπτὰ χείλη ὑψιπόδων σκύφων μὲ λεπτὴ ταινία χείλους καὶ δεύτερη πλατύτερη ἐξωτερικὰ καί: στήλη τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο (1), ὁμάδα ἀνηρτημένων τόξων (1), τρέχουσα σπείρα (πίν. 13α: 3) (1), δέσμη γραμμῶν (1). – Δισκοειδὴς βάση ὑψίποδος σκύφου μὲ ταινία στὴν περίμετρο. – *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Ἑπτὰ συγκολλώμενα καὶ συνανήκοντα τμήματα χείλους καὶ γάστρας ἀπὸ τὶς δύο ὄψεις σκύφου. Λεπτὴ ταινία καὶ δακτύλιος χείλους, κεντρικὴ στήλη ὁμάδων ἀραιῶν ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ τριπλὸ περιθώριο καὶ ζεῦγος ἐφαπτόμενων τόξων ἑκατέρωθεν, ἀνὰ μία πλευρικὴ στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο καὶ ἰμάντες

Εἰκ. 14. Δωμάτιο **Α6**, *περιοχὴ θύρας, ἀδιατάρακτη ἐπίχωση.*

γάστρας (πίν. 13α: 6). – Ὀκτὼ συγκολλώμενα καὶ συνανήκοντα τμήματα χείλους καὶ γάστρας ὁμοίου. Λεπτὴ ταινία καὶ δακτύλιος χείλους, κεντρικὴ στήλη κροσσοπεταλίων μὲ διπλὸ περιθώριο καὶ ἀνὰ μία πλευρικὴ στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο καὶ ἰμάντες γάστρας (πίν. 13α: 1). – Δύο χείλη μὲ λεπτὴ ταινία, τὸ ἕνα μὲ στήλη ὁριζοντίων γραμμιδίων μὲ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ταινία καὶ πλευρικὴ σπείρα (εἰκ. 15). – Δέκα χείλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δακτύλιο καὶ δεύτερη ταινία ἐξωτερικά (1), στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο (3), στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ τριπλὸ περιθώριο καὶ ζεῦγος τόξων (1), στήλη πλοχμοῦ μὲ πολλαπλὸ περιθώριο (1), τμῆμα μίσχου σπείρας (1), τρίτο λεπτὸ δακτύλιο (1). – Εἴκοσι δύο γάστρες μὲ δύο ἀντιθετικὰ ζεύγη ὀρθίων καὶ ἀνηρτημένων ὁμόκεντρων τόξων μὲ ἐγκάρσια γραμμίδια μεταξύ τους καὶ περίστικτο κύκλο ἀνάμεσά τους ἐγγεγραμμένα σὲ στήλη ἐπάνω ἀπὸ ζεῦγος ταινιῶν γάστρας (1), στήλη κροσσοπεταλίων μὲ διπλὸ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ἰμάντες (1), παραπληρωματικὸ ρόμβο μὲ ὁμάδες ὁμόκεντρων τόξων στὶς γωνίες (1), στῆλες ἀνεστραμμένων ρόμβων ἑκατέρωθεν δύο γραμμῶν (1), δέσμη γραμμῶν καὶ ὄρθια τόξα ἐπάνω ἀπὸ ζεῦγος ταινιῶν (1), δέσμη γραμμῶν ἐπάνω ἀπὸ ἰμάντες γάστρας (3, στὴ μία σπείρα), λαβὴ μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη (14). – Γάστρα μόνωτου σκύφου μὲ σειρὰ πεταλίων ἐπάνω ἀπὸ ταινία καὶ ἀκέραιη ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβὴ μὲ πινελιὰ στὶς ρίζες καὶ τὴ ράχη. – Τρεῖς γάστρες μὲ δακτύλιο καὶ δέσμη γραμμῶν ἐπάνω ἀπὸ ἰμάντες (1), στήλη μὲ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ταινία (1), τρικάμπυλα τόξα μὲ παραπληρωματικὸ ἀγκιστροειδὲς γραμμίδιο (1). – Τρία στικτὰ χείλη σκύφων. – *Ἐνδόβαφοι*: Δύο χείλη μὲ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικά, τὸ ἕνα μὲ στήλη τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο. – Χεῖλος μὲ λεπτὴ ταινία καὶ πλα-

τύτερη χαμηλότερα. – Τρεῖς γάστρες μὲ τρικάμπυλα τόξα καὶ ζεῦγος ταινιῶν (1), σπείρα καὶ λεπτὲς ταινίες (1), λαβὴ μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα (1). – Δακτυλιόσχημη βάση μὲ ταινία ἐξωτερικά. – Ἐλαφρῶς κοίλη δισκοειδὴς βάση μὲ ταινία ἐξωτερικά. – Τρία χείλη, τὸ ἕνα μὲ λαβή, καὶ δύο γάστρες μὲ ρίζα λαβῆς ἀπὸ ὁλόβαφους σκύφους. – Λαβὴ σκύφου μὲ πινελιὰ στὴ ράχη.

Εἰκ. 15. Δωμάτιο **Α6**, *περιοχὴ θύρας, ἀδιατάρακτη ἐπίχωση.*

Εἰδώλια: Κεφαλὴ εἰδωλίου μὲ κωνικὸ πόλο. Βαμμένος ὁ πόλος ἐξωτερικά, γραμμίδιο στὴν κατατομὴ τοῦ προσώπου, στιγμὲς γιὰ τοὺς ὀφθαλμούς, δακτύλιος στὸν λαιμό. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ καστανή. Σωζ. ὕψ. 3,5 ἑκ. – Ἐπάνω μέρος κορμοῦ εἰδωλίου μὲ πλαστικὴ πλεξίδα κατὰ μῆκος τῆς πίσω ὄψης. Δακτύλιος στὸν λαιμὸ καὶ ἐλαφρῶς κυματοειδεῖς γραμμὲς στὶς δύο ὄψεις. Πηλὸς ροδόχρωμος, βαφὴ καστανή. Σωζ. ὕψ. 1,8 ἑκ. – Κεφαλὴ εἰδωλίου βοοειδοῦς. Δακτύλιος στὸν λαιμὸ καὶ στὴ γένεση τῶν κεράτων, τρεῖς ταινίες ἀπὸ τὸ ἕνα κέρατο στὸ ἄλλο, ταινίες κατὰ μῆκος τῆς κεφαλῆς καὶ στιγμὲς γιὰ τοὺς ὀφθαλμούς. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ καστανή. Σωζ. μῆκ. 2,6 ἑκ. – Ὀπίσθιο τμῆμα κορμοῦ ζωόμορφου εἰδωλίου, ἐλλιπὲς κατὰ τὰ ἄκρα, μὲ ἐλαφρῶς κυματοειδεῖς γραμμὲς κατὰ μῆκος τῆς ράχης. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ καστανή. Σωζ. μῆκ. 3,1 ἑκ.

Ἀγγεῖο: Μεγάλο τμῆμα κυλινδρικοῦ ἀλαβάστρου ἀποτελούμενο ἀπὸ πολλὰ συγκολλώμενα καὶ συνανήκοντα ὄστρακα. Ἐξώστροφο χεῖλος, ταπεινὸς λαιμός, ἐπικλινὴς ὦμος μὲ τρεῖς ὁριζόντιες κυλινδρικὲς λαβές, κατακόρυφο τοίχωμα καὶ ἐπίπεδη βάση. Πηλὸς ἐρυθρωπός, ἀλείφωμα κιτρινέρυθρο, βαφὴ πορτοκαλόχρωμη ὡς ἐρυθρή. Χεῖλος ὁλόβαφο ὡς τὸν λαιμὸ ἀμφίπλευρα. Στὸν ὦμο δύο ἱμάντες μεταξὺ δύο ἀνισοπαχῶν ταινιῶν καὶ ἀνάμεσα στὶς λαβὲς σειρὰ πλοχμοῦ μὲ στιγμὲς στὸ κέντρο. Πινελιὲς στὶς ρίζες καὶ τὴ ράχη τῶν λαβῶν. Στὴ γωνίωση τοῦ τοιχώματος πρὸς τὸν ὦμο καὶ πρὸς τὴ βάση ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. Κάτω ἀπὸ τὴ βάση τουλάχιστον ἕνας δακτύλιος. Ὕψ. καθέτου τοιχώματος 8 ἑκ.

Μικρὰ εὑρήματα: Ἀκέραιο κωνίδιο μὲ κοίλη βάση, ἀπὸ μελανὸ στεατίτη. Ὕψ. 1,3 ἑκ., διάμ. βάσης 2,5 ἑκ. – Ἀκέραιο κωνίδιο, δισκοειδὲς μὲ κοίλη βάση, ἀπὸ φαιὸ στεατίτη. Ὕψ. 1,3 ἑκ., διάμ. βάσης 2,6 ἑκ. – Αἰχμὴ βέλους ἀπὸ ὀψιανό, σπασμένη λίγο στὸ ἕνα καμπύλο ἄκρο, πολὺ λεπτή. Μῆκ. 2,7 ἑκ., πλάτ. 1,6 ἑκ. – Λεπίδα ὀψιανοῦ. Μῆκ. 3,4 ἑκ., πλάτ. 1,1 ἑκ. – Τρία κομμάτια καμένου κονιάματος μὲ ἐπίπεδη ἐπιφάνεια. Στὸ ἕνα διακρίνονται δύο συγκλίνουσες βαθιὲς ἐγχαράξεις. Διαστ. α) 3×3×1 ἑκ., β) 3,5×2,5×0,9 ἑκ., γ) 2,5×2×0,9 ἑκ. – Κομμάτι κονιάματος μὲ ἐπίπεδη ἐπιφάνεια ἐπάνω ἀπὸ τὴν ὁποία διακρίνονται μία εὐθεία μελανὴ ταινία καὶ δύο καμπύλες σὲ λευκὸ βάθος. Διαστ. 3,5×3,5×1,5 ἑκ. – Μικρὸ τμῆμα ὀστοῦ.

Ἐπιπλέον, ὁ καθαρισμὸς τῶν τοίχων σὲ μερικὰ σημεῖα ποὺ εἶχε προστατεύσει ἡ ἐπίχωση ἀπέδωσε:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 12475.
Σύνολο ὀστράκων 33.
Ἄγραπτα 5, γραπτὰ 28.

Ἄγραπτα: Δύο μεγάλα κομμάτια ἀπὸ τὴν ἐπίπεδη βάση ψηστηρίου[78] μὲ τυφλὲς ὀπὲς στὸν πυθμένα, καμένα κάτω, ἀπὸ χονδροειδὴ τραχὺ πηλό. Διαστ. 9×7,5×1 ἑκ. καὶ 13×11×1 ἑκ. – Τρία ἄγραπτα τμήματα ἀγγείων.

Γραπτά: Τμῆμα τριποδικοῦ ὑποκρητηρίου μὲ κοῖλο τοίχωμα καὶ ἕνα σωζόμενο καμπύλο πόδι. Ἐξωτερικὰ δύο ἐπάλληλες ταινίες καὶ μία λίγο ψηλότερα, ἐσωτερικὰ ταινία κάτω, βαμμένα τὰ πλευρικὰ περιθώρια τοῦ ποδιοῦ. Ὕψ. 7 ἑκ., πλάτ. 13 ἑκ. – Λαιμὸς πρόχου ἢ ἀμφορέα μὲ ταινία. – Τμῆμα ὤμου κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ταινία πρὸς τὸν λαιμὸ καὶ στὸν ὦμο τμῆμα εἰκονιστικῆς παράστασης: διακρίνεται τμῆμα τῶν κεράτων ἐλαφιοῦ μὲ κοινὴ ρίζα καὶ ἐγκάρσια γραμμίδια ἐφαπτόμενα στὶς διακλαδώσεις, καὶ χαμηλότερα δύο μικρὰ αὐτιά (πίν. 15β: 3). – Ἐξώκυρτο ἐπικλινὲς χεῖλος μεγάλου κρατήρα μὲ ταινία ἀμφίπλευρα. – Τμῆμα γάστρας σκύφου ἢ κρατηρίσκου μὲ ταινία κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος ἀπὸ τὴν ὁποία ἀναρτῶνται κροσσοπετάλια καὶ φολιδωτὰ τρίγωνα (διακρίνεται ἕνα ὁλόκληρο καὶ τμῆμα δεύτερου ἀριστερά). Χαμηλότερα σώζεται κεφαλὴ πτηνοῦ, χωρὶς ὀφθαλμό, μὲ καμπύλο λαιμὸ καὶ ράμφος καὶ τμῆμα διάγραμμου θέματος, μᾶλλον ἀπὸ τὸ σῶμα του (πίν. 15β: 1). Πηλὸς ἐρυθρός, ἀλείφωμα κιτρινωπό, βαφὴ ἐρυθρὴ (μέση ΥΕ ΙΙΙΓ). – Τμῆμα γάστρας σκύφου ἢ κρατηρίσκου, μᾶλλον συνανῆκον μὲ τὸ προηγούμενο. Σώζεται τμῆμα σειρᾶς ἀνηρτημένων κροσσοπεταλίων καὶ τμῆμα τοῦ σώματος πτηνοῦ μὲ γέμισμα ἀμειβόντων (πίν. 15β: 2). – *Σκύφοι*: *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Ἀκέραιη ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβὴ μὲ πινελιὲς στὶς ρίζες καὶ τὴ ράχη καὶ ταινία στὸ σωζόμενο τμῆμα γάστρας. – Δύο γάστρες, ἡ μία μὲ γραμμὲς ἐπάνω ἀπὸ ταινία, ἡ ἄλλη μὲ σειρὰ πενταπλῶν τρικάμπυλων τόξων μὲ στήλη ἀμειβόντων μεταξύ τους, ἀπὸ καστανὴ στιλπνὴ βαφή. – Δισκοειδὴς κοίλη βάση μὲ δακτυλίους καὶ ταινία. Διάμ. βάσης 4,5 ἑκ. – *Ἐνδόβαφοι*: Τέσσερις γάστρες, ἐκ τῶν ὁποίων μία μὲ σπείρα καὶ μία μὲ ἀγκυλόμισχη σπείρα καὶ ταινίες. – Τέσσερα συγκολλημένα τμήματα δισκοειδοῦς κοίλης βάσης. Διάμ. βάσης 3,5 ἑκ. – Δέκα τμήματα ἀγγείων μὲ ταινίες.

Εἰδώλιο: Τμῆμα κορμοῦ εἰδωλίου Φ μὲ πλαστικὴ ἀπόδοση τοῦ στήθους καὶ ἐπίθετη ταινία γιὰ τὴν ἀπόδοση τῆς κόμης. Κυματοειδὴς διαγράμμιση στὶς δύο ὄψεις τοῦ κορμοῦ. Σωζ. ὕψ. 3,2 ἑκ., σωζ. πλάτ. 5 ἑκ.

ΔΩΜΑΤΙΟ **Α7**. Τὸ βόρειο δωμάτιο τῆς κάτω σειρᾶς. Τὸ σχῆμα του εἶναι σχεδὸν ἀκριβὲς τετράγωνο καὶ οἱ τοῖχοι του ἀποτελοῦν ἀδιάσπαστη συνέχεια τῶν τοίχων τῆς παλαιότερης φάσης τοῦ δωματίου **Α1**, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν ἀνατολικὸ ποὺ σχηματίζει ἁρμὸ μὲ τὸν βόρειο τοῦ γειτονικοῦ του **Α8**. Ἡ ἀνατολική του πλευρὰ ἔχει μῆκος 2,38 μ., ἡ νότια 2,27 μ., ἡ δυτικὴ 2,24 μ. καὶ ἡ βόρεια 2,23 μ. Τὸ πάχος τοῦ ἀνατολικοῦ τοίχου, τὸν ὁποῖο μοιράζεται μὲ τὸ **Α1**, εἶναι 0,65 μ., τοῦ νοτίου 0,75 μ., τοῦ δυτικοῦ, ποὺ εὑρίσκεται πρὸς τὸν κατήφορο καὶ συγκρατεῖ τὸ ὅλον οἰκοδόμημα, 0,98 μ. καὶ τοῦ βορείου, πρὸς τὴν κάθοδο Τσούντα, 0,85 μ. Στὸ δυτικὸ τέρμα τοῦ νοτίου τοίχου εἶχε διατηρηθεῖ καὶ ἐπισημάνθηκε στὴν κορυφὴ τοῦ λίθινου τοιχοβάθρου κομμάτι τῆς πλίνθινης ὑπερκατασκευῆς, διαστάσεων περίπου 1,10×0,40 μ., ποὺ δὲν διατηροῦσε, προφανῶς λόγῳ τοῦ περιορισμένου μεγέ-

78. Τμήματα τοῦ ἰδίου ἢ παρομοίου σκεύους ἐντοπίστηκαν στὸ προηγούμενο στρῶμα, καθὼς καὶ σὲ ἐπιχώσεις τοῦ δωματίου **Α7**.

θους του, ἴχνη ξυλοδεσιᾶς. Ἡ ἀνασκαφὴ Τσούντα σταμάτησε σὲ μία στρώση δαπέδου ἀπὸ κιτρινόχωμα ποὺ εἶχε διατηρηθεῖ στὸ ἀνατολικὸ τμῆμα του σὲ ἔκταση 2,38×1,20/1,25 μ., ἀπὸ τὴν ὁποία προέρχονται:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 1344.
Σύνολο ὀστράκων 52.
Ἄγραπτα 39, γραπτὰ 13.

Ἄγραπτα: Εἴκοσι ἐννέα τμήματα κυλίκων: ἑπτὰ ἐξώστροφα τροπιδωτὰ χείλη, πέντε εὐθέα, τέσσερα ἐξώστροφα καὶ δύο ἐξώκυρτα, δύο ἀκέραιες κατακόρυφες ταινιωτὲς λαβές, ὀκτὼ τμήματα γάστρας καὶ ἕνα στέλεχος. – Ἐξώκυρτο ἐπικλινὲς παχὺ χεῖλος ἀνοικτοῦ οἰκιακοῦ ἀγγείου. – Δισκοειδὴς βάση κλειστοῦ οἰκιακοῦ ἀγγείου ἀπὸ κεραμόχρωμο τραχὺ πηλό. – Ἐπίπεδη βάση μικροῦ κυπέλλου μὲ κοῖλο τοίχωμα. – Ἑπτὰ τμήματα προχοειδῶν ἀγγείων: ταινιωτὴ λαβὴ ἀπὸ ὑπόλευκο πηλό, τρία τμήματα τοιχωμάτων καὶ τρεῖς ἐπίπεδες βάσεις.

Γραπτά: Μεγάλο παχὺ στέλεχος ἀπὸ κύλικα τύπου Ζυγουριῶν, μὲ ἀνεστραμμένο πέταλο στὸ ἀνώτερο τμῆμα του. – Μικρὸ τμῆμα κοίλης βάσης κυπέλλου μὲ κοῖλο τοίχωμα μὲ ἐπάλληλες ταινίες. – Τέσσερα τμήματα πρόχων ἢ ἀμφορέων: ἐξωστρόγγυλο βαμμένο χεῖλος καὶ τρία τμήματα τοιχωμάτων, τὰ δύο μὲ ἐπάλληλες ταινίες καὶ τὸ τρίτο μὲ πλατιὰ ταινία καὶ ψηλότερα λοξὴ γραμμὴ καὶ ὁλόβαφο τριγωνικὸ κόσμημα. – Δακτυλιόσχημη διευρυμένη μεγάλη βάση πιθαμφορέα[79]. – Τέσσερα τμήματα γάστρας σκύφων ἄβαφων ἐσωτερικά, τὸ ἕνα μὲ δικτυωτὴ θηλιὰ ἀγκυλόμισχης σπείρας καὶ ἰμάντες χαμηλότερα καὶ τρία μὲ ταινίες ἢ ἰμάντες. – Δύο τμήματα γάστρας ὁλόβαφων σκύφων.
Μικρὸ εὕρημα: Ἐπιμήκης σχίζα ὀστοῦ.

Τὸ δάπεδο αὐτὸ εἶχε στρωθεῖ ἐπάνω σὲ ἕνα σχετικὰ χαλαρὸ ἐξισωτικὸ γέμισμα, ποὺ ἔφθανε ἕως τὸν βράχο 1,65 μ. βαθύτερα καὶ ποὺ περιεῖχε:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 1517.
Σύνολο ὀστράκων 78.
Πρώιμο 1, ἄγραπτα 31, γραπτὰ 46.

Πρώιμο: Τμῆμα γάστρας κυάθου μὲ σπογγωτὴ διακόσμηση καὶ πρὸς τὴ βάση ταινία καὶ ἰμάντες.
Ἄγραπτα: Δεκαοκτὼ τμήματα κυλίκων: ἕνα ἐξώστροφο καὶ δύο ἐξώκυρτα τροπιδωτὰ χείλη, ἕξι ἐξώστροφα καὶ πέντε ἐξώκυρτα, δύο τμήματα γάστρας, μία δακτυλιόσχημη ὑπερυψωμένη λαβὴ καὶ ἕνα τμῆμα κοίλης βάσης. – Ἐξώκυρτο ἐπικλινὲς παχὺ χεῖλος ἀνοικτοῦ οἰκιακοῦ ἀγγείου, καδόσχημου ἢ λεβητοειδοῦς. Ἐξωτερικά, κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος πλαστικὴ ταινία μὲ πυκνὲς κυκλικὲς ἐμπιέ-

79. Συγκολλᾶται μὲ ἄλλο ὄστρακο τῆς ὁμ. 1517, ποὺ ἀκολουθεῖ.

σεις. Πηλὸς καστανὸς χονδρόκοκκος. – Ἀμφίκυρτο ἐπίπεδο χεῖλος ἀνοικτοῦ οἰκιακοῦ ἀγγείου ἀπὸ κεραμόχρωμο χονδρόκοκκο πηλό. – Μεγάλο κομμάτι ψηστηρίου[80] ἀπὸ κεραμόχρωμο τραχὺ πηλό. Ψηλὸ περιχείλωμα στὸ κάτω μέρος (ὕψ. 3,5 ἑκ.) καὶ χαμηλὸ στὸ ἐπάνω (ὕψ. 1 ἑκ.). Στὸν πυθμένα ὁμοιόμορφες τυφλὲς ὀπὲς ἀνοιγμένες συμμετρικὰ σὲ κυκλικὲς σειρές. Ἡ κάτω ἐπιφάνεια ἐπίπεδη μὲ ἴχνη καύσης, ἡ ἐπάνω πολὺ καμένη. Ὕψ. 5,8 ἑκ. – Δύο μεγάλες ταινιωτὲς λαβὲς ἀπὸ ὑπόλευκο πηλὸ καὶ τέσσερις βάσεις, οἱ δύο δισκοειδεῖς, οἱ ἄλλες ἐπίπεδες, ὅλα ἀπὸ κλειστὰ ἀγγεῖα. – Τρία χείλη κρατήρων, τὸ ἕνα ἀμφίκυρτο ἐπίπεδο, τὸ δεύτερο ἐξώκυρτο ἐπίπεδο, τὸ τρίτο ἐξώκυρτο ἐπικλινὲς πλατύ. – Μεγάλη δισκοειδὴς κοίλη βάση σκύφου.

Γραπτά: Πέντε τμήματα κυλίκων: ἕνα ἐξώκυρτο ἐπικλινὲς χεῖλος ἐνδόβαφης κύλικος, ἕνα παχὺ στέλεχος μὲ δύο πλατεῖς δακτυλίους καὶ τρεῖς βάσεις μὲ δακτυλίους ἐπάνω. – Ἐξώκυρτο ἐπίπεδο χεῖλος λεκάνης μὲ ταινία ἐπάνω καὶ δεύτερη ἐξωτερικά. – Εὐθὺ χεῖλος μικροῦ χειροποίητου κυάθου μὲ ταινία στὸ χεῖλος καὶ δύο πλατιὲς γραμμὲς ἀμελῶς σχεδιασμένες. – Ἐξώκυρτο χεῖλος κυάθου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ ἐξωτερικὰ ζώνη λοξῶν ἀκανονίστων γραμμῶν μὲ ταινία γάστρας. – Δύο τμήματα γάστρας κυάθων μὲ σπεῖρες. – Τμῆμα γάστρας φιάλης μὲ δακτυλίους στὸν πυθμένα. Ἐξωτερικὰ ταινία πρὸς τὴ βάση καὶ ψηλότερα δέσμη ἱμάντων ἐπάνω ἀπὸ τοὺς ὁποίους διακρίνονται τὰ δύο διχαλωτὰ ἄκρα ποδιῶν καὶ τμῆμα ἀπὸ τὸ περίγραμμα τοῦ σώματος πτηνοῦ πρὸς τὰ δεξιά. – Τρία τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες, τὸ ἕνα ἀπὸ τὸν ὦμο, τὰ ἄλλα ἀπὸ τὴν κοιλιά. – Ἐξώκυρτο ἐπίπεδο χεῖλος μικροῦ πιθαμφορίσκου μὲ λεπτὰ τοιχώματα. Ταινία στὴν ἀκμὴ τοῦ χείλους καὶ δεύτερη ἀμφίπλευρα. Στὸ ἐπάνω μέρος τοῦ χείλους σειρὰ κομμένου πλοχμοῦ. – Τμῆμα κοιλιᾶς μεγάλου πιθαμφορέα μὲ πλατιὰ ταινία καὶ ἱμάντες. – Τμῆμα δακτυλιόσχημης βάσης πιθαμφορέα. – Τμῆμα δίσκου, ἀκέραιο στέλεχος καὶ μικρὸ τμῆμα ὦμου μικροῦ ψευδόστομου. Σπείρα μὲ μεγάλο ὁλόβαφο ὀφθαλμὸ στὸν δίσκο, δακτύλιος στὴ βάση τοῦ στελέχους καὶ στὸν ὦμο τὰ ἄκρα γωνιωδῶν ἀνθέων. – Δακτυλιόσχημη βάση μικροῦ ψευδοστόμου μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν ἐξωτερικά. – Μεγάλη κυλινδρικὴ λαβὴ κρατήρα μὲ λοξὲς πινελιὲς στὴ ράχη. – Τμῆμα γάστρας κρατήρα μὲ τὴ ρίζα μεγάλης κυλινδρικῆς λαβῆς. Πλατιὰ ἐρυθρὴ πινελιὰ στὴ ρίζα.

Σκύφοι: Δακτυλιόσχημη βάση μικροῦ ὑψίποδος σκύφου. – Ἐπίπεδη βάση μεγάλου ὑψίποδος σκύφου μὲ βαθιὰ κεντρικὴ κοιλότητα. Ταινία στὴν περιφέρεια τῆς βάσης, δύο δακτύλιοι στὸ στέλεχος, δακτύλιος στὸν πυθμένα. – *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Τρία ἐξώστροφα χείλη μὲ ταινία στὴν ἀκμή, τὸ ἕνα μὲ δεύτερη ταινία ἀμφίπλευρα καὶ ἕνα μὲ δακτύλιο καὶ στὴ γάστρα στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο. – Μεγάλο κομμάτι γάστρας μὲ τμῆμα κυλινδρικῆς λαβῆς μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη. Δέσμη ἕντεκα γραμμῶν ἐπάνω ἀπὸ δύο ἀνισοπαχεῖς ταινίες. – Ἑπτὰ τμήματα γάστρας, τὸ ἕνα μὲ δέσμη γραμμῶν ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες, τὰ ἄλλα μὲ ταινίες. – Δακτυλιόσχημη βάση μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ τρεῖς δακτυλίους στὸν πυθμένα. – Ἕνα τμῆμα γάστρας μὲ ταινία καὶ μία δακτυλιόσχημη βάση μὲ ταινία, ἀπὸ ἐνδόβαφους σκύφους. – Ἕνα ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ ὀκτὼ τμήματα γάστρας ὁλόβαφων σκύφων.

Εἰδώλια: Τμῆμα κορμοῦ, κυλινδρικὸ στέλεχος καὶ κωνικὴ κοίλη κάτω βάση εἰδωλίου. Ταινία στὸ περίγραμμα τοῦ κορμοῦ, δακτύλιος στὴ μέση, κυματοειδεῖς γραμμὲς στὶς δύο ὄψεις τοῦ κορμοῦ, ἀραιὲς κατακόρυφες στὸ στέλεχος ὡς τὴ βάση. Καστανὴ βαφή, ἀλείφωμα καστανοκίτρινο. – Κεφαλὴ εἰδωλίου μὲ κωνικὸ κοῖλο ἐπάνω πόλο. Σταυρὸς ἐπάνω στὸν πόλο, ταινία στὴν ἀκμή του καὶ ἐξωτερικὰ ἀνηρτημένα σὲ σειρὰ διπλὰ τόξα. Ταινία στὴ βάση τοῦ πόλου ἀπὸ τὴν ὁποία ἀναρτῶνται γραμμίδια στὸ πρόσωπο. Γραμμὴ για τὴ μύτη, στιγμὲς ὡς ὀφθαλμοί, στήλη γραμμιδίων στὸν αὐχένα γιὰ τὴ δήλωση τῆς κόμης. Ἐρυθρὴ βαφή, ἀλείφωμα πορτοκαλόχρωμο.

Μικρὸ εὕρημα: Μικρὸ τμῆμα ὀστοῦ.

80. Τμήματα τοῦ ἰδίου ἢ παρομοίου σκεύους ἐντοπίστηκαν καὶ σὲ ἐπιχώσεις τοῦ δωματίου **Α6**.

ΔΩΜΑΤΙΟ **A8**. Τὸ δωμάτιο **A8** ἀκολουθεῖ πρὸς Ν. τὸ **A7** καὶ εὑρίσκεται κάτω ἀπὸ τὸ **A2** καὶ πρὸς Δ. του. Στὴν κάτοψη συμπληρώνει ἕνα συγκρότημα τεσσάρων τετραπλεύρων δωματίων ἀνίσων διαστάσεων, τῶν **A1**, **A2**, **A7** καὶ **A8**, ποὺ ἔχουν κοινοὺς τοίχους χτισμένους στὶς ἴδιες οἰκοδομικὲς γραμμὲς καὶ ποὺ εὑρίσκονται μεταξὺ τοῦ ἀνδήρου **II** καὶ τοῦ Κάτω Δρομίσκου, ὁ ὁποῖος τὰ χωρίζει ἀπὸ τὰ δωμάτια κατὰ μῆκος τοῦ κυκλωπείου τείχους. Στὸν δυτικό του τοῖχο, κοντὰ στὴ βορειοδυτικὴ γωνία, σώθηκε μικρὸ τμῆμα, προφανῶς ἡ συνέχεια τοῦ πλινθοτοίχου τοῦ **A8**, ὅμοιο μὲ τὸ διπλανό του στὸ σχῆμα καὶ στὶς διαστάσεις (1,20×0,40 μ.). Ὁ μεσότοιχος τοῦ **A8** μὲ τὸ **A2** καὶ ὁ δυτικός του τοῖχος πρὸς τὸν κατήφορο εἶναι προσκτισμένοι, σχηματίζοντας ἁρμούς, στὸν συνεχὴ βόρειο τοῖχο τῶν ἑπομένων πρὸς Ν. δωματίων **A3** καὶ **A9**, ποὺ σχηματίζει ἀγκώνα πρὸς τὰ ἔξω καὶ ξεχωρίζει τὰ πρῶτα τέσσερα δωμάτια ἀπὸ τὰ ἑπόμενα πρὸς Ν. Τὸ **A8** ἔχει σχῆμα ἀρκετὰ κανονικὸ τετράπλευρο μὲ τὶς μακρές του πλευρὲς πρὸς Β. (μῆκος 3,02 μ.) καὶ Ν. (3,26 μ.) καὶ τὶς βραχύτερες πρὸς Α. (2,78 μ.) καὶ Δ. (2,60 μ.). Ὁ κοινὸς μὲ τὸ **A2** ἀνατολικός του τοῖχος ἔχει πάχος 0,65 μ., ὁ νότιος, ὁ μεσότοιχος μὲ τὸ **A9**, 0,90 μ., ὁ δυτικὸς ἐπίσης 0,90 μ. καὶ ὁ βόρειος, τὸν ὁποῖο μοιράζεται μὲ τὸ **A7**, 0,75 μ. Τὸ δωμάτιο εἶχε κατασκαφεῖ ἀπὸ τὸν Τσούντα καὶ δὲν περιεῖχε παρὰ μόνο χώματα τῆς ἀνασκαφῆς του, τὰ ὁποῖα εἶχε ρίξει πίσω, πράγμα ποὺ ἰσχύει καὶ γιὰ τὰ ὑπόλοιπα δωμάτια τῆς δεύτερης σειρᾶς τοῦ συγκροτήματος.

ΔΩΜΑΤΙΟ **A9**. Μικρό, τετράπλευρο, ἀρκετὰ κανονικὸ δωμάτιο, τὸ τρίτο ἀπὸ Β. τῆς κάτω σειρᾶς. Ὁ πρὸς τὸν ἀνήφορο ἀνατολικός του τοῖχος εἶναι διπλός. Κατὰ μῆκος τοῦ μεσοτοίχου του μὲ τὸ ψηλότερο δωμάτιο **A3**, ποὺ ἔχει πάχος 0,55 μ., καὶ σὲ ἐπαφὴ μὲ αὐτόν, χτίστηκε ἐκ τῶν ὑστέρων ἄλλος ἕνας ὁμοίου πάχους ποὺ σχηματίζει ἁρμοὺς δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ μὲ τοὺς πλευρικοὺς τοίχους τοῦ δωματίου, δημιουργώντας ἔτσι πρὸς τὸν ἀνήφορο ἕναν ἰσχυρότατο τοῖχο ἀντιστηρίξεως συνολικοῦ πάχους 1,10 μ. Ἡ ἀνατολική του πλευρὰ ἔχει μῆκος 2,24 μ., ἡ νότια 2,54 μ., ἡ δυτικὴ 2,53 μ. καὶ ἡ βόρεια 2,68 μ. Τὸ πάχος τοῦ νοτίου τοίχου του εἶναι 0,55-0,60 μ. Ὁ δυτικός του τοῖχος, ὁ ὁποῖος ἐξέχει ἀπὸ τὸν ἀντίστοιχο τοῦ **AB** σχηματίζοντας τὸν ἀγκώνα ποὺ σημειώθηκε προηγουμένως, ἔχει τὸ ἴδιο πάχος (0,90 μ.) μὲ τὸν συνεχὴ βόρειο τοῖχο τοῦ δωματίου αὐτοῦ καὶ τοῦ **A3** ψηλότερα καὶ τρέχει κατὰ μῆκος τοῦ Κάτω Δρομίσκου τῆς Νοτιοδυτικῆς Συνοικίας. Τὸ δωμάτιο δὲν περιεῖχε παρὰ τὰ χώματα τῆς παλαιότερης ἀνασκαφῆς.

ΔΩΜΑΤΙΟ **A10**. Τὸ μεγαλύτερο καὶ κανονικότερο δωμάτιο τοῦ ὅλου συγκροτήματος, ἀμέσως κάτω ἀπὸ τὸ σύμπλεγμα **A4**, πρὸς τὸ ὁποῖο εἶναι περίπου ἀντίστοιχο. Ὁ ἀνατολικός του τοῖχος εἶναι προσκτισμένος στὸ ἤδη ἰσχυρὸ ἀνάλημμα ποὺ συγκρατεῖ τὸ **A4**. Τὸ συνολικὸ πάχος τῶν δύο τοίχων φθάνει τὸ 1,45 μ. Ὁ δυτικός του τοῖχος, ὁ ἐξωτερικὸς πρὸς τὸν δρομίσκο, ἀκολουθεῖ τὴν ἴδια οἰκοδομικὴ γραμμὴ μὲ τὸ προηγούμενο (**A9**) καὶ τὰ ἑπόμενα δύο δωμάτια (**A11** καὶ **A12**), ἔχει ὅμως πάχος 0,55 μ., δηλαδὴ εἶναι σημαντικὰ λεπτότερος ἀπὸ τὸν ἀντίστοιχο τοῦ **A9**. Τὸ ἴδιο αὐτὸ πάχος ἔχουν καὶ οἱ δύο πλευρικοί του τοῖχοι, ὁ βόρειος ποὺ συνεχίζει τὴ γραμμὴ τοῦ νοτίου τοίχου τοῦ δωματίου **A3**, καὶ ὁ νότιος, ποὺ σχηματίζει ἁρμὸ μὲ τὸν δυτικό. Ἐσωτερικὰ τὸ μῆκος τῆς ἀνατολικῆς καὶ τῆς

δυτικῆς πλευρᾶς τοῦ δωματίου εἶναι 4,33 μ., ἐνῶ ἡ βόρεια καὶ ἡ νότια πλευρὰ φθάνουν τὰ 2,96 μ. Τὸ δωμάτιο **Α9** εὑρέθηκε καὶ αὐτὸ ἀπογυμνωμένο ἀπὸ ἀδιατάρακτη ἐπίχωση.

ΔΩΜΑΤΙΟ **Α11**. Εἶναι τὸ ἑπόμενο πρὸς Ν. δωμάτιο, κανονικὸ τετράπλευρο καὶ αὐτό, ἀλλὰ σημαντικὰ μικρότερο. Ἔχει τὸν δυτικό του τοῖχο κοινὸ μὲ τὰ δύο προηγούμενα **Α9** καὶ **Α10**. Τὸ μῆκος τῆς ἀνατολικῆς του πλευρᾶς εἶναι 2,78 μ., τῆς νότιας 3,47 μ., τῆς δυτικῆς 2,80 μ. καὶ τῆς βόρειας 3,50 μ. Ἡ ἀνατολική του πλευρὰ ἀποτελεῖται ἀπὸ τὸ ἀνάλημμα τοῦ ἀνδήρου **Α5** ἀπὸ ἐπάνω του, στὸ ὁποῖο προστίθεται καὶ ἡ συνέχεια τοῦ δυτικοῦ τοίχου τῶν δωματίων **Α4**, δίνοντας στὸ σύνολο πάχος 1,25 μ. Πρὸς Β. ὁρίζεται ἀπὸ τὸν μεσότοιχό του μὲ τὸ **Α10**, πρὸς Δ. ἀπὸ τὴ συνέχεια τοῦ τοίχου ποὺ τὸ χωρίζει ἀπὸ τὸν δρομίσκο καὶ πρὸς Ν. ἀπὸ τοῖχο μήκους 3 μ. καὶ πάχους 0,60 μ. ποὺ σταματᾶ 0,47 μ. ἀπὸ τὴ νοτιοανατολικὴ γωνία ὅπου προβάλλει ἔντονα ὁ βράχος, στὸν ὁποῖο εἶχε φθάσει παντοῦ ἡ ἀνασκαφὴ Τσούντα, ἡ ὁποία ἐξαφάνισε τὸ δάπεδο, ἐὰν ὑπῆρχε, καὶ δὲν ἄφησε ἐπίχωση πρὸς μελέτη.

ΔΩΜΑΤΙΟ **Α12**. Τὸ νοτιότερο δωμάτιο τῆς σειρᾶς του. Ἔχει, ὅπως καὶ τὸ ἀντίστοιχό του τῆς ἐπάνω σειρᾶς δωμάτιο **Α6**, τὸ σχῆμα τραπεζίου μὲ βραχύτερη πλευρά του τὴ δυτικὴ καὶ τοῦτο διότι χτίστηκε στὸν χῶρο ποὺ ἀπέμεινε μεταξὺ τοῦ συγκροτήματος **Α** καὶ τῆς καθόδου **ΑΒ**, ἡ ὁποία ἀκολουθεῖ τὴν οἰκοδομικὴ γραμμὴ τοῦ συγκροτήματος **Β**. Τοῦτο δείχνει ὅτι τὸ κτίριο **Α** χτίστηκε μετὰ τὸ **Β**, πρὸς τὸ ὁποῖο τὸ σχῆμα τῶν δύο νοτιότερων δωματίων τοῦ **Α** χρειάστηκε νὰ προσαρμοστεῖ. Ὁ βόρειος τοῖχος τοῦ **Α12**, κοινὸς μὲ τοῦ **Α11**, ἐκτείνεται σὲ μῆκος 3,55 μ. καὶ σταματᾶ στὸν βράχο ποὺ συνεχίζεται ἀπὸ τὸ διπλανό του **Α11**, καὶ προεξέχει σὲ ὁλόκληρο τὸ μῆκος τῆς ἀνατολικῆς πλευρᾶς μέσα στὸ δωμάτιο. Ἡ πλευρὰ αὐτὴ ἔχει μῆκος 1,90 μ., ἡ νότια 3,50 μ. καὶ ἡ δυτικὴ 1,32 μ. Ὁ ἀνατολικὸς τοῖχος συνεχίζει τὴ γραμμὴ τοῦ ἀντίστοιχου τοίχου τῶν προηγούμενων δωματίων ἀλλὰ εἶναι στενότερος, πάχους 0,65 μ. Οἱ ἄλλοι, ἀκόμη λεπτότεροι, περιορίζονται στὰ 0,55-0,60 μ. Ὁ νότιος τοῖχος τοῦ δωματίου, ὅπως καὶ ὁ ἀντίστοιχος τοῦ **Α6**, ἀκουμπᾶ στὴν κλίμακα **ΑΒ**, μὲ τὴν ὁποία ὅμως δὲν ἐπικοινωνεῖ καὶ ἡ ὁποία τερματίζεται στὸ ὕψος τοῦ δυτικοῦ τοίχου τοῦ δωματίου. Τὸ ἐσωτερικό του εἶχε κατασκαφεῖ καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ συνεργεῖο τοῦ Τσούντα.

ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΕΣ ΒΑΘΜΙΔΕΣ

Ἀμέσως πρὸς Β. τῶν δωματίων τοῦ κτιρίου **Γ**, πρὸς Α. τῶν δωματίων **Α4** καὶ **Α5** ὁ ἀνασκαμμένος χῶρος ὁρίζεται ἀπὸ ἕνα μακρύ, καμπύλο καὶ λοξὸ ἑλληνιστικὸ ἀνάλημμα χτισμένο σὲ ἄξονα Β.-Ν. Ἐγκάρσιοι πρὸς αὐτὸν καὶ κάτω ἀπὸ τὸ θεμέλιό του ἐξέχουν μὲ κατεύθυνση Α.-Δ. τρεῖς παλαιότεροι παράλληλοι μεταξύ τους τοῖχοι: Ὁ βορειότερος ἐπάνω ἀπὸ τὸ δωμάτιο **Α4**, πάχους 0,60 μ. καὶ ὁρατοῦ μήκους 1,80 μ., ὁ μεσαῖος, 2,50 μ. νοτιότερα, ὕψους 0,70-0,40 μ. καὶ μήκους 2,15 μ., ποὺ καταλήγει σὲ μονόλιθο μεγαλύτερο ἀπὸ τὸ πλάτος του, καὶ ὁ νοτιότερος, κολοβός, σωζόμενου μήκους 0,60 μ. καὶ ἀδήλου πλάτους, διότι οἱ πέτρες του, ποὺ εἰσέχουν καὶ αὐτὲς κάτω ἀπὸ τὸ ἑλληνιστικὸ ἀνάλημμα, ἔχουν μετακινηθεῖ κάπως, πιθανότατα ἀπὸ τὴν κατασκευὴ τοῦ βορείου τοίχου τοῦ δωματίου **Γ3** καὶ τῆς πλατύτερης ὑποθεμελιώσεώς του. Οἱ δύο τελευταῖοι δένουν πίσω τους μὲ μυκηναϊκὸ τοῖχο ἀντιστηρίξεως ὁρίζοντας σὲ σχῆμα Π ἀπὸ Β., Α. καὶ Ν. τετράπλευρο χῶρο διαστάσεων 2,65×1,90 μ. Ὁ χῶρος αὐτὸς κλείνει πρὸς Δ., δηλαδὴ πρὸς τὸν κατήφορο, μὲ δύο βαθμίδες κλίμακος (βλ. σχέδιο 2). Ἐπάνω στὶς βαθμίδες αὐτὲς εἶχε συγκεντρωθεῖ ἐπίχωση τῶν ἑλληνιστικῶν χρόνων:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13473+13474+13481+13495+13492 [13469+13466 +12084+12085+12086].
Σύνολο ὀστράκων 726.
Πρώιμα 9, ἄγραπτα 69, γραπτὰ 565, νεότερα 19, ἀπροσδιόριστα 64.

Πρώιμα: Τμῆμα τεφροῦ μινύειου ἀγγείου. – Εὐθὺ χεῖλος κυπέλλου τύπου Βαφειοῦ μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα ἐπάνω μέρος σχηματοποιημένης φυλλοφόρου ταινίας (ΥΕ ΙΙΒ). – Ἐξώκυρτο ἐπικλινὲς πλατὺ χεῖλος κύλικος μὲ πλατιὰ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ βραχῶδες κόσμημα ἐξωτερικά (ΥΕ ΙΙΒ). – Ἐξώκυρτο ἐπικλινὲς χεῖλος κυάθου βαμμένο ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα τμῆμα σπείρας μὲ πλατύτερη ἐξωτερικὴ ἕλικα μὲ δύο σειρὲς ἐπιθέτων λευκῶν στιγμῶν καὶ λοξοὶ καμπύλοι μίσχοι, ὁ ἕνας μὲ σειρὰ λευκῶν στιγμῶν κατὰ μῆκος[81] (ΥΕ ΙΙΑ). – Ἐξώκυρτο ἐπικλινὲς χεῖλος κύλικος ἢ κυάθου βαμμένο ἀμφίπλευρα. Στὴ γάστρα διπλὸς μίσχος κισσοῦ καὶ οἱ δύο ἄκρες τοῦ καρδιόσχημου φύλλου. – Τμῆμα γάστρας κυάθου μὲ τὴ ρίζα ταινιωτῆς λαβῆς, ἀραιὴ σπογγωτὴ διακόσμηση καὶ πλατιὰ ταινία καὶ ἱμάντες. – Ὅμοιο, μὲ σπογγωτὴ διακόσμηση (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Εὐθὺ χεῖλος κυπέλλου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ χαμηλότερα ἱμάντες, ταινία καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση

81. *MDP* εἰκ. 31:5 (Μυκῆνες), 32:1 (Δράμεσι).

(ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Ἐξώστροφο χεῖλος κύλικος μὲ περίστικτο σῶμα ὁριζόντιας πορφύρας (ΥΕ ΙΙΙΑ2).
Ἄγραπτα: Ἕξι εὐθέα χείλη, δεκατρία ἐξώκυρτα, εἴκοσι δύο ἐξώστροφα, τὰ ἑπτὰ τροπιδωτά, δεκατρία τμήματα ταινιωτῶν λαβῶν, ἡ μία ἀκέραιη ὑπερυψωμένη τοῦ χείλους, ἕξι γάστρες, οἱ δύο τροπιδωτές, καὶ δύο κοῖλες βάσεις κυλίκων. – Ἐξώστροφο χεῖλος λεκανιδίου μὲ τὴ ρίζα ὁριζόντιας ταινιωτῆς λαβῆς. – Ἀκέραιη ὁριζόντια ταινιωτὴ λαβὴ λεκανιδίου. – Ἕνα τμῆμα τοιχώματος, μία κυλινδρικὴ λαβὴ καὶ τρεῖς ἐπίπεδες βάσεις πρόχων.
Γραπτά: *Κύλικες*: Ἐξώστροφο χεῖλος μὲ ζεῦγος ταινιῶν. – Ἐξώστροφο τροπιδωτὸ χεῖλος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα. – Ἐξώστροφο χεῖλος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ τμῆμα φυτικοῦ κοσμήματος: λογχοειδὲς φύλλο διάστικτο ἐσωτερικὰ μεταξὺ δύο παράλληλων στικτῶν γραμμῶν. – Ἕξι ἐξώστροφα χείλη μὲ ταινία, ἐκ τῶν ὁποίων δύο μὲ κεφαλὴ ὀρθίων πορφυρῶν, στὸ ἕνα μὲ διπλὸ περίγραμμα, ἕνα μὲ τμῆμα σπείρας καὶ ἕνα μὲ λεπτὰ ἑλικοειδὴ πλοκάμια χταποδιοῦ ἑκατέρωθεν τῆς κορυφῆς τῆς κεφαλῆς. – Τέσσερα ἐξώκυρτα ἐπικλινὴ χείλη, τὸ ἕνα μὲ ταινία πάνω, τὰ ἄλλα μὲ ταινία ἀμφίπλευρα. – Εὐθὺ χεῖλος μὲ ταινία καὶ δακτύλιο καὶ στὴ γάστρα στενὴ ζώνη γωνιωδῶν ἀνθέων μὲ ὕπερο ὡς κομμένο πλοχμὸ καὶ δύο ἱμάντες χαμηλότερα. – Δώδεκα γάστρες μὲ τμῆμα σπείρας (1), μικρὴ ὄρθια πορφύρα μὲ περίστικτο σῶμα καὶ διάστικτη οὐρά (1), ὁλόβαφο στέλεχος ὄρθιας πορφύρας (1), ἱμάντες (9). – Τρία τμήματα ταινιωτῶν λαβῶν μὲ βαμμένη ράχη. – Τρία τμήματα στελεχῶν, τὰ δύο ὁλόβαφα, τὸ τρίτο μὲ δακτυλίους. – Στέλεχος μὲ τμῆμα τοῦ πυθμένα. Τέσσερις ἱμάντες καί, στὶς δύο ὄψεις, γραμμὲς-ἀπολήξεις κατακορύφων πορφυρῶν. – Τέσσερις κοῖλες βάσεις μὲ δακτυλίους ἐπάνω. – *Λεκανίδια*: Δύο ἐξώστροφα χείλη μὲ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ ἐξωτερικὰ μὲ ρίζα ὁριζόντιας ταινιωτῆς λαβῆς, τὸ ἕνα καὶ μὲ δακτύλιο χείλους. – Ἐξώκυρτο ἐπίπεδο χεῖλος μὲ ταινία ἐπάνω καὶ ἐσωτερικὰ καὶ ρίζα πλατιᾶς ὁριζόντιας ταινιωτῆς λαβῆς ἐξωτερικά. – Ἐξώκυρτο ἐπικλινὲς χεῖλος, βαμμένο ἐπάνω, μὲ τὴ ρίζα ὁριζόντιας ταινιωτῆς λαβῆς. – Ἐξώστροφο χεῖλος τροπιδωτοῦ λεκανιδίου μὲ ταινία στὴν ἀκμὴ τοῦ χείλους καὶ δύο δακτυλίους ἐπάνω καὶ κάτω ἀπὸ τὴν τροπίδωση. – Ὅμοιο, μὲ ρίζα ὁριζόντιας ταινιωτῆς λαβῆς. – Δύο ὅμοια, μὲ ἕναν σωζόμενο δακτύλιο χείλους. – Δύο ἀκέραιες ὁριζόντιες ταινιωτὲς λαβές, ἡ μία μὲ βαμμένη ράχη, ἡ ἄλλη μὲ βαμμένο τὸ ἐπάνω περιθώριο. – Τμῆμα τροπιδωτῆς γάστρας μὲ δακτύλιο πρὸς τὸν πυθμένα. – Τμῆμα γάστρας πινακίου μὲ ταινίες καὶ δακτυλίους. – *Κύαθοι*: Ἕξι ἐξώστροφα χείλη μὲ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ τρεῖς λεπτοὺς δακτυλίους (1), σειρὰ στιγμῶν στὴν ἀκμή, ταινία ἐξωτερικὰ καὶ τρεῖς λεπτοὺς δακτυλίους (1), ταινία χείλους καὶ χαμηλότερα ἐξωτερικὰ ἱμάντες καὶ ζεῦγος ταινιῶν (1), ταινία καὶ δακτύλιο (1), ταινία καὶ τρεῖς λεπτὲς στὴ γάστρα (1), δακτύλιο στὸ χεῖλος καὶ τὸν πυθμένα καὶ δακτυλιόσχημη ταινιωτὴ λαβὴ μὲ βαμμένη ράχη (1). – Δύο ἐξώκυρτα ἐπικλινὴ χείλη μὲ ζεῦγος δακτυλίων ἐπάνω, τὸ ἕνα καὶ μὲ ταινία ἀμφίπλευρα. – Ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ ταινία καὶ στὴ γάστρα δύο σπεῖρες καὶ μεταξύ τους παραπληρωματικὸ μικρὸ V-σχημο κόσμημα. – Μεγάλη γεφυρόστομη προχοὴ μὲ ταινία στὸ χεῖλος καὶ κάτω ἀπὸ τὴν προχοή. – Τμῆμα γάστρας μὲ κυματοειδὴ ταινία καὶ ἱμάντες. – Εὐθὺ χεῖλος κυπέλλου μὲ ταινία καὶ κατακόρυφο τοίχωμα ποὺ γεμίζει μὲ τετραγωνικὸ δικτυωτὸ μὲ κεντρικὴ στιγμὴ σὲ κάθε τετράγωνο. Ἐρυθρὴ βαφή, κιτρινωπὸ ἀλείφωμα. – Ὅμοιο, μὲ δύο βαθιὲς αὔλακες ἐξωτερικὰ στὸ χεῖλος καὶ δύο ταινίες: πλατιὰ ἐπάνω στὶς αὔλακες καὶ λεπτότερη χαμηλότερα. – Ἐπίπεδη βάση κυπέλλου μὲ εὐρυνόμενο τοίχωμα. Ταινία καὶ ἱμάντες στὴ βάση ἐξωτερικὰ καὶ ἀπὸ κάτω δακτύλιοι. – Μεγάλο τμῆμα λεκάνης μὲ τρεῖς ταινίες ἀμφίπλευρα. – Πολὺ μικρὸ τμῆμα τοιχώματος ρυτοῦ μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – *Προχοειδή*: Χεῖλος μὲ τὴν ἀρχὴ μεγάλης ταινιωτῆς λαβῆς μὲ ὀπὴ ὄπτησης στὴν κορυφή. Ταινία χείλους καὶ παχιὰ κυματοειδὴς γραμμὴ στὴ ράχη. – Περίκυρτο βαμμένο χεῖλος μὲ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ μὲ ταινία χαμηλότερα. – Ὅμοιο, μὲ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ. – Τμῆμα λαιμοῦ μὲ ταινία στὸ ἐπάνω καὶ κάτω μέρος. – Ἕξι τμήματα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου μὲ ταινία, τὸ ἕνα καὶ μὲ πλαστικὸ δακτύλιο. – Τμῆμα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου μὲ σειρὰ στιγμῶν μεταξὺ δύο αὐλάκων, μὲ δύο σπεῖρες χαμηλότερα, ὁ μεταξὺ τῶν ὁποίων τριγωνικὸς χῶρος γεμίζει μὲ δικτυωτό. – Τμῆμα ὤμου μεγάλου ἀγγείου μὲ ἰδιότυπη, ἴσως εἰκονιστική, διακόσμηση: διακρίνεται τμῆμα καμπυλόγραμμου θέματος μὲ παχὺ περίγραμμα καὶ μικρὲς ἀγκιστροειδεῖς ἀποφύσεις ἐξωτερικά. Ἐσωτερικὰ διάστικτο καὶ μὲ ἐγγεγραμμένο ρόδακα. Βαφὴ πορτοκαλόχρωμη, ἀνοικτὸ καστανὸ ἀλείφωμα. – Δέκα τμήματα ἀπὸ τὸν ὦμο μὲ ταινίες καὶ ἀνηρ-

τημένο θύσανο[82] (3), τὸ κάτω μέρος θυσάνου (3), ζεῦγος ταινιῶν ἐπάνω ἀπὸ τὶς ὁποῖες διακρίνονται δέσμη γραμμῶν καὶ γωνία μὲ ἐγγεγραμμένα ὁμόκεντρα τόξα (1), ταινίες (3). – Πέντε λαβές: κυλινδρικὴ μὲ γραμμὴ στὴ ράχη (1), μικρὴ ταινιωτὴ μὲ βαμμένα περιθώρια (1), μεγάλη ταινιωτὴ μὲ δύο χιαστὶ γραμμὲς στὴ ράχη (1), ταινιωτὴ μὲ βαμμένη ράχη (1), ταινιωτὴ μὲ βαμμένα περιθώρια καὶ ἐγκάρσιες γραμμές (1). – Ἐνενήντα τρία τμήματα τοιχωμάτων μὲ δύο ἢ περισσότερες ταινίες. – Ἐπίπεδη βάση μὲ πλατιὰ ταινία ψηλότερα στὸ τοίχωμα. – Τμῆμα τοιχώματος μικρῆς χειροποίητης πρόχου μὲ ἀπροσδιόριστη διακόσμηση (ταινίες, γραμμίδια, καμπύλες). – Μεγάλο κομμάτι ἀπὸ τὴν κοιλιὰ ὑδρίας μὲ τὴ ρίζα ὁριζόντιας λαβῆς μὲ πινελιά. – Στρογγυλὸ χεῖλος πιθαμφορέα μὲ ἐξηρημένη ἄνω ἐπιφάνεια μὲ ἐγκάρσια παχιὰ γραμμίδια καὶ τμῆμα ὁλόβαφου λαιμοῦ. – Τμῆμα ὤμου πιθαμφορέα μὲ μεγάλο φολιδωτὸ κόσμημα. – Τμῆμα μικρῆς προχοῆς θηλάστρου μὲ ταινία στὸ τοίχωμα κάτω ἀπὸ τὴν προχοή. – Μεγάλο κομμάτι ἀσκοῦ μὲ λεπτὰ τοιχώματα καὶ τρεῖς ἐπάλληλες ἀκανόνιστες ταινίες. – Μικρὸ κυρτὸ τμῆμα ἀπὸ τὸ χεῖλος ἀσκοῦ μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ τρεῖς πλατιὲς γραμμές. – Τμῆμα ἐπίπεδου δίσκου καὶ κοίλου στελέχους μεγάλου ψευδοστόμου. Τρεῖς δακτύλιοι στὴν περιφέρεια τοῦ δίσκου καὶ δύο στὸ στέλεχος. – *Μικροὶ ψευδόστομοι*: Δίσκος μὲ ὁλόβαφο κύκλο καὶ δακτύλιο γύρω καὶ λεπτὸ στέλεχος μὲ δακτύλιο στὴ βάση. – Ἀκέραιο στόμιο μὲ ταινία χείλους, δακτύλιο στὴ βάση, ταινία καὶ ἰμάντες πρὸς τὸν ὦμο. – Τμῆμα στομίου μὲ περίκυρτο βαμμένο χεῖλος καὶ δύο δακτυλίους στὴ βάση του. – Ὅμοιο μὲ δακτύλιο περὶ τὸ μέσον του καὶ τρίγωνο ἀνηρτημένο ἀπὸ τὴν ταινία ὤμου, μὲ διπλὸ περίγραμμα καὶ φολίδες καὶ στὸ πλάι ὁμόκεντρα ἡμικύκλια. Μελανὴ βαφή, κιτρινωπὸ ἀλείφωμα. – Ἕξι τμήματα τοιχωμάτων μὲ ἰμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – Δισκοειδὴς κοίλη βάση μὲ ταινία ἐξωτερικά, ἐπάνω ἀπὸ τὴν ὁποία δύο λεπτὲς ἐπίθετες λευκὲς ὁριζόντιες γραμμὲς καὶ δεύτερη ταινία ψηλότερα. – Δακτυλιόσχημη βάση μὲ ἐξώβαφο τμῆμα τοιχώματος. – *Κρατῆρες*: Δύο ἐξωστρόγγυλα χείλη, τὸ ἕνα μὲ ταινία ἐπάνω, τὸ ἄλλο μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ δακτύλιο. – Ἐξώκυρτο πλατὺ ἐπίπεδο χεῖλος μὲ δύο ταινίες ἐπάνω, πλατιὰ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ δέσμη γραμμῶν πολλαπλοῦ περιθωρίου μὲ ἐφαπτόμενα κροσσοπετάλια. – Ἐξώστροφο βαμμένο χεῖλος. – Ἀμφιστρόγγυλο ἐπίπεδο χεῖλος ἐνδόβαφου μεγάλου κρατῆρα μὲ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικά. – Ἐξώκυρτο ἐπίπεδο χεῖλος ἐνδόβαφου κρατῆρα μὲ ταινία ἐπάνω καὶ ἐξωτερικὰ καὶ στὸ τοίχωμα ἀκανόνιστες γραμμές. – Τμῆμα κυλινδρικῆς λαβῆς μὲ πινελιά. – Τμῆμα γάστρας μὲ ζεῦγος σπειρῶν ἀπὸ τὸ κοινὸ στέλεχος τῶν ὁποίων ἀναφύονται καμπύλοι μίσχοι μεταξὺ τῶν ὁποίων ἐνάλληλες γωνίες. Κάθε μίσχος μᾶλλον θὰ ἔληγε σὲ προτομὴ πουλιοῦ: διακρίνεται ἡ καμπύλη τοῦ ράμφους τοῦ δεξιοῦ, ὥστε οἱ σπεῖρες ὑποκαθιστοῦν τὸ σῶμα. Πηλὸς τεφρός, ὁμοιόχρωμο ἀλείφωμα, βαφὴ καστανοϊώδης. – Μικρὸ τμῆμα γάστρας μὲ εἰκονιστικὴ παράσταση: διακρίνεται πτηνὸ πρὸς τὰ δεξιά – σῶμα, λαιμὸς καὶ κεφαλὴ μὲ μακρὺ ράμφος – καὶ σὲ χιαστὶ διάταξη τὸ ράμφος ἄλλου πτηνοῦ ἀπὸ τὰ ἀριστερά. Ἐπάνω ἀπὸ τὰ πτηνά, κροσσοπετάλια καὶ λοξὴ κυματοειδὴς γραμμή, ἴσως μίσχος φυτικοῦ κοσμήματος. – Δεκατρία τμήματα γάστρας μὲ στήλη τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο ἐπάνω σὲ ταινία (1), τμῆμα ἄνθους (;) ἐπάνω ἀπὸ ταινία (1), ἑλικοειδὴς ἀπόληξη πλοκάμου χταποδιοῦ καὶ ταινίες γάστρας (1), ταινίες (9, τὸ ἕνα μὲ δακτύλιο), ρίζα λαβῆς μὲ πινελιά (1). – Τμῆμα ἐνδόβαφης γάστρας μὲ εἰκονιστικὴ διακόσμηση. Διακρίνεται τμῆμα ἐλαφιοῦ πρὸς τὰ δεξιά: τὸ σῶμα γεμισμένο μὲ τετραγωνικὸ δικτυωτό, ὁ λαιμὸς μὲ γέμισμα τεθλασμένης γραμμῆς καὶ τὸ περίγραμμα τοῦ γυρισμένου πρὸς τὰ πίσω (ἀριστερὰ) κεφαλιοῦ. Πορτοκαλόχρωμη βαφή, καστανέρυθρο ἀλείφωμα. – Τμῆμα ἐνδόβαφης γάστρας μὲ ἀτρακτοειδὲς κόσμημα μὲ διάγραμμα λέπια, ἴσως ἀπὸ τὴ θηλιὰ ἀγκυλόμισχης σπείρας. Βαφὴ καστανή, ἀλείφωμα κιτρινωπό. – Ὅμοιο, μὲ γλωσσοειδεῖς ἀνισοπαχεῖς καμπύλες καὶ στήλη ριπιδιόσχημων κοσμημάτων μὲ γέμισμα ἐνάλληλων τόξων. Βαφὴ καστανή, ἀλείφωμα κιτρινοκάστανο[83]. – Ὅμοιο, μὲ ταινία χείλους καὶ στήλη ριπιδιόσχημων μὲ ἐνάλληλα τόξα καὶ στήλη τεθλασμένης

82. *MDP* εἰκ. 175:2 (Λευκαντί, πρώιμη ΥΕ ΙΙΙΓ).

83. Πρβ. αὐτόθι εἰκ. 223:3 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου, μέση ΥΕ ΙΙΙΓ).

μὲ τριπλὸ περιθώριο. Βαφὴ καστανή, ἀλείφωμα κιτρινωπό. – Ὅμοιο, μὲ δύο πολλαπλὰ τόξα ὄρθια ἐπάνω ἀπὸ ταινία καὶ στήλη ἀμειβόντων μεταξύ τους. – Ἕξι ἐνδόβαφες γάστρες μὲ ταινίες ἐξωτερικά, ἡ μία καὶ μὲ ζεῦγος σπειρῶν. – Ἐξώκυρτο χεῖλος – ἴσως ἀπὸ κρατήρα – μὲ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ χαμηλότερα σπείρα μὲ ὁλόβαφο ὀφθαλμό. – *Σκύφοι*: Κοντὸ στέλεχος ὑψίποδος σκύφου μὲ δακτύλιο. – *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Ἕντεκα χείλη μὲ ταινία στὴν ἀκμή, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ δεύτερη ταινία ἐξωτερικά, ἕνα μὲ ἀντίνωτες στῆλες κροσσοπεταλίων μὲ διπλὸ περιθώριο, ἕνα μὲ ἀναδίπλωση τοῦ καμπύλου μίσχου σπείρας, ἕνα μὲ τὴν ἀρχὴ δύο μίσχων σπειρῶν, ἕνα μὲ τμῆμα σπείρας καὶ λοξὲς γραμμὲς στήλης ἀμειβόντων, ἕνα μὲ τμῆμα στήλης κατακόρυφου πλοχμοῦ μὲ περιθώριο καὶ ἐφαπτόμενα μεγάλα κροσσοπετάλια καὶ δύο μὲ τὴν κορυφὴ πολλαπλῶν τρικάμπυλων τόξων. – Τρία χείλη μὲ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ δεύτερη ἐξωτερικά, τὸ ἕνα μὲ περίστικτο μεγάλο κύκλο μὲ ἐγγεγραμμένο σταυρὸ καὶ κύκλο στὸ κέντρο[84]. – Ὀκτὼ χείλη μὲ ταινία καὶ δακτύλιο, τὰ ἕξι μὲ στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ τριπλὸ περιθώριο (1), στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο (1), στήλη συνεχόμενων δικτυωτῶν ρόμβων μὲ περιθώριο καὶ ἐφαπτόμενο δίλοβο πέταλο (1), στήλη μὲ ὁμάδες ὀξυκόρυφων κυμάτων μὲ περιθώριο καὶ ἐφαπτόμενο δίλοβο ἡμικύκλιο (1), κεντρικὴ στήλη ρόμβων μὲ περιθώριο καὶ ἐφαπτόμενο μεγάλο δίλοβο ἡμικύκλιο καὶ τμῆμα ἀγκύλου μίσχου σπείρας μὲ κυματοειδὴ γραμμίδια στὸ ἄνοιγμα τῆς θηλιᾶς (1), ρίζα λαβῆς μὲ πινελιά (1). – Τρία χείλη μὲ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ δεύτερη ταινία ἀμφίπλευρα. – Χεῖλος μὲ ταινία στὴν ἀκμή, δεύτερη ἐξωτερικὰ καὶ δακτυλίους ἐσωτερικά. – Ἕντεκα τμήματα λαβῶν, οἱ πέντε μὲ τὴ ρίζα τους, μὲ πινελιές στὶς ρίζες καὶ τὴ ράχη. – Σαράντα τρία τμήματα γάστρας μὲ σπείρα καὶ ταινία (2), ζώνη δικτυωτοῦ καὶ ταινία (1), στήλη ἀντικορύφων κροσσοπεταλίων μὲ διπλὸ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ταινία (1), φολιδωτὸ κόσμημα, ἴσως ἀπὸ κεντρικὴ στήλη, ἐπάνω ἀπὸ ταινία (1), στήλη ἀμειβόντων (1), στήλη ἀνεστραμμένων ἀμειβόντων μὲ τριπλὸ περιθώριο (1), στήλη ὁριζοντίων γραμμιδίων μὲ τριπλὸ περιθώριο (1), κομμένο πλοχμὸ καὶ ἱμάντες (1), στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν γραμμῶν μὲ τετραπλὸ περιθώριο καὶ κροσσοπετάλια ἐξωτερικὰ καὶ στὴ μετόπη τμῆμα ὁλόβαφου τετράφυλλου κοσμήματος (1), τμῆμα ὁριζόντιας κυλινδρικῆς λαβῆς μὲ πινελιὰ καὶ στὸ πλάι κεφαλὴ μὲ διπλὸ περίγραμμα καὶ περίστικτο σῶμα ὄρθιας πορφύρας (1), δέσμη γραμμῶν ἐπάνω ἀπὸ ζεῦγος ταινιῶν (1), δέσμη ἕξι γραμμῶν (1), ἱμάντες (3), ταινίες (23, τὰ δώδεκα μὲ δακτυλίους), σχεδὸν ἀκέραιη λαβὴ μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη (1), ρίζα λαβῆς μὲ πινελιά (3). – Ἀκέραιη δακτυλιόσχημη βάση μὲ ταινία καὶ ἱμάντες ψηλότερα στὴ γάστρα. Διάμ. βάσης 4 ἑκ. – Δύο δακτυλιόσχημες βάσεις μὲ δακτυλίους, ἡ μία μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ δεύτερη ψηλότερα στὴ γάστρα. – Δύο δισκοειδεῖς κοῖλες βάσεις, ἡ μία μὲ ταινία ἐξωτερικά, ἡ ἄλλη ἀκέραιη μὲ σπείρα στὸν πυθμένα, διάμ. βάσης 4,8 ἑκ. – Ἐξώστροφο χεῖλος μὲ μεγάλες στιγμὲς στὴν ἀκμή. – *Ἐνδόβαφοι*: Χεῖλος μὲ ταινία στὴν ἀκμή, λεπτὸ δακτύλιο ἐσωτερικὰ καὶ χαμηλότερα ἐνδόβαφη γάστρα. Ἐξωτερικὰ δύο λεπτὲς ταινίες μὲ ἀνηρτημένη σειρὰ κροσσοπεταλίων καὶ φολιδωτὸ τρίγωνο καὶ δεξιὰ τμῆμα καμπύλης γραμμῆς. Βαφὴ μελανή, ἀλείφωμα ἀνοικτὸ καστανό (μέση ΥΕ ΙΙΙΓ). – Εἴκοσι ὀκτὼ χείλη μὲ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικά, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ καμπύλη ταινία, ἕνα μὲ σειρὰ ἀκανονίστων Ν-σχήμων κοσμημάτων, ἕνα μὲ στενὴ στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο καὶ δέσμη γραμμῶν, ἕνα μὲ καμπύλη γραμμὴ καὶ δύο μὲ ζώνη Ν-σχήμων κοσμημάτων. – Ἐξώκυρτο ἐπίπεδο χεῖλος βαμμένο ἐπάνω μὲ κυματοειδὴ ταινία χαμηλότερα. – Πέντε τμήματα λαβῶν μὲ πινελιὲς στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη, τὸ ἕνα μὲ τμῆμα γάστρας μὲ ζεῦγος λεπτῶν ταινιῶν. – Μικρότατο τμῆμα γάστρας μὲ πολὺ λεπτὸ τοίχωμα καὶ ἀνηρτημένο φολιδωτὸ τρίγωνο ἀνάμεσα σὲ δύο καμπύλους διάγραμμους λαιμοὺς ἀντιθετικῶν πτηνῶν. Μελανὴ βαφή, ἀνοικτὸ καστανὸ ἀλείφωμα (μέση ΥΕ ΙΙΙΓ). – Ὀγδόντα ἕνα τμήματα γάστρας, ἑξήντα ἑπτὰ ἐκ τῶν ὁποίων μὲ σπεῖρες (4), ρόμβο μὲ στιγμὴ στὸ κέντρο, διπλὸ περιθώριο καὶ ὁριζόντια γραμμίδια ἐξωτερικά (1), ρόμβο μὲ διπλὸ περίγραμμα καὶ ἐγγεγραμμένο μικρότερο ρόμβο μὲ χιαστὶ γραμμές (1), ταινία χείλους, διπλὴ καμπύλη ταινία καὶ ὁμόκεντρα τόξα (1), ταινία χείλους, σπείρα καὶ ρίζα λαβῆς (1), ρίζα λαβῆς μὲ πινελιά (13), θηλιὰ ἀγκυ-

84. Αὐτόθι εἰκ. 190:3 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου, πρώιμη ΥΕ ΙΙΙΓ).

λόμισχης σπείρας (1), ζεῦγος ταινιῶν καὶ πιθανὸν τμῆμα σπείρας (1), ταινία καὶ ἱμάντες (1), ταινίες (43). – Δύο τμήματα δακτυλιόσχημων βάσεων, ἡ μία μὲ ταινία ἐξωτερικά. – Δύο ἀκέραιες δακτυλιόσχημες βάσεις μὲ τμῆμα γάστρας, ἡ μία μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ ζεῦγος ταινιῶν ψηλότερα στὴ γάστρα (διάμ. βάσης 4,8 ἑκ.), ἡ ἄλλη ἄβαφη ἐξωτερικὰ μὲ ζεῦγος ταινιῶν στὴ γάστρα. – Δεκαέξι ἐξώστροφα χείλη, τὸ ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς, ἐννέα ἐξώκυρτα, ἕνα ἐξώκυρτο ἐπίπεδο, ὀγδόντα πέντε γάστρες, οἱ τέσσερις μὲ ρίζα λαβῶν, καὶ ἕξι δακτυλιόσχημες βάσεις, ἐκ τῶν ὁποίων δύο συγκολλώμενες, ἀπὸ ὁλόβαφους σκύφους.

Νεότερα: Τμῆμα ἀπὸ τὴ δακτυλιόσχημη κωνικὴ βάση ἀρχαϊκῆς κοτύλης ἢ σκύφου. Τρεῖς λεπτοὶ δακτύλιοι στὴν κάτω ἐπιφάνεια κοντὰ στὴν περιφέρεια, ἐξωτερικὰ ταινία καὶ ἱμάντες καὶ στὴ γάστρα πυκνὲς ἀκτινωτὲς γραμμές. – Ἑλληνιστικὸ μελαμβαφὲς λυχνάρι, ἐλλιπὲς στὸ ἐπάνω μέρος, μὲ ἀκέραιο μύξο. – Δύο ὄστρακα ἀπὸ τὸ χεῖλος μελαμβαφοῦς λυχναριοῦ. – Τμῆμα ἐνδόβαφου μελανόμορφου ἀγγείου μὲ τμῆμα ἀδιάγνωστης παράστασης ποὺ ἀποδίδεται μὲ μελανὸ καὶ ἐρυθρωπὸ γάνωμα καὶ ἐγχαράξεις σὲ κιτρινωπὸ ἀλείφωμα. – Ἐπίπεδη βάση ἀγγείου μὲ κοῖλο τοίχωμα μὲ δακτύλιο καὶ στὸν πυθμένα δακτυλίους. – Τρία ὄστρακα μελαμβαφοῦς πινακίου μὲ ἔντονα ἐνδόστροφο χεῖλος. – Πέντε μελαμβαφὴ ἑλληνιστικὰ ὄστρακα. – Ἐξώκυρτο στικτὸ χεῖλος μὲ δύο ἱμάντες χαμηλότερα ἀμφίπλευρα καὶ τὸ ὑπόλοιπο ὁλόβαφο. – Εὐθὺ χεῖλος καὶ λεπτὴ γάστρα ὁλόβαφου ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ δύο αὔλακες ἐξωτερικά. – Δύο ὄστρακα ἐρυθροβαφὴ μὲ λεπτὲς ἐπίθετες λευκὲς ταινίες. – Τμῆμα κυρτῆς γάστρας ἐρυθροβαφοῦς ἀγγείου.

Εἰδώλια: Κεφαλὴ εἰδωλίου μὲ ἐπίθετα δισκάρια γιὰ τοὺς ὀφθαλμούς. Βαμμένη ἡ κορυφὴ τῆς κεφαλῆς καὶ πίσω ὡς τὸν αὐχένα, γραμμὴ στὴν κατατομὴ τοῦ προσώπου, στιγμὲς στοὺς ὀφθαλμούς, δακτύλιος στὸν λαιμό. – Τμῆμα κορμοῦ εἰδωλίου τύπου πρωτο-Φ μὲ πλαστικὴ δήλωση τοῦ στήθους καὶ τῶν χεριῶν. Διακρίνεται τὸ κάτω μέρος τοῦ δεξιοῦ καὶ τὸ ἀριστερὸ χέρι ἐπάνω στὸ στῆθος. Ταινία στὴν περίμετρο τοῦ κορμοῦ καὶ κατακόρυφες κυματοειδεῖς στὶς δύο ὄψεις. – Τμῆμα κορμοῦ εἰδωλίου τύπου Φ μὲ πλαστικὴ ἀπόδοση τῆς κόμης στὴν ὀπίσθια ὄψη. Ταινία στὴν περίμετρο τοῦ κορμοῦ καὶ ἀκανόνιστες κυματοειδεῖς γραμμὲς ἀμφίπλευρα, λοξὲς πινελιὲς στὴν κόμη. Ἐρυθρὴ βαφή, πορτοκαλόχρωμο ἀλείφωμα. – Χέρι εἰδωλίου τύπου Ψ μὲ ταινία στὸ περίγραμμα καὶ λοξὲς γραμμὲς ἀμφίπλευρα. – Κυλινδρικὸ στέλεχος εἰδωλίου μὲ εὐρυνόμενη κοίλη κάτω βάση. Ταινίες γύρω στὸ στέλεχος καὶ δακτύλιος γύρω στὴ βάση. Ἐρυθρὴ βαφή, καστανέρυθρο ἀλείφωμα. – Κεφαλὴ εἰδωλίου ἵππου μὲ μικρὰ ὄρθια αὐτιά. Στὸν αὐχένα σώζεται ἡ ἀπόληξη τῶν χαλινῶν. Στὸ πλάι τοῦ λαιμοῦ γραμμὴ μὲ κροσσοπετάλια, μπροστὰ στὸν λαιμὸ ὁριζόντιες πινελιές, ἐνάλληλες καμπύλες στὰ αὐτιά, πάνω στὸ ρύγχος τρεῖς γραμμὲς κατὰ μῆκος ποὺ τέμνονται ἀπὸ ἐγκάρσια γραμμίδια. Βαφὴ καστανὴ ἐξίτηλη. – Πρόσθιο τμῆμα κορμοῦ ζωόμορφου εἰδωλίου μὲ τὶς ρίζες τῆς κεφαλῆς καὶ τῶν ποδιῶν. Γραμμὲς κατὰ μῆκος τοῦ κορμοῦ καὶ στὸν λαιμὸ καὶ κατὰ μῆκος τῶν ποδιῶν. – Κωνικὸ κέρατο ζωόμορφου εἰδωλίου μὲ γραμμὲς κατὰ μῆκος. Ἐρυθρὴ βαφή. – Μεγάλο κωνικὸ πόδι ζωόμορφου εἰδωλίου ἢ ὁμοιώματος ἐπίπλου μὲ πλατιὲς ἐγκάρσιες πινελιές. Σωζ. ὕψ. 3,8 ἑκ.

Ἀγγεῖα: Δέκα ὄστρακα μικροῦ κλειστοῦ εὐρυστόμου ἀγγείου μὲ εὐθὺ χεῖλος μὲ διαμόρφωση ὑποδοχῆς πώματος, τμῆμα ταινιωτῆς λαβῆς, σφαιρικὸ σῶμα μὲ λεπτὰ τοιχώματα καὶ μᾶλλον κυρτὴ βάση. Πηλὸς λεπτόκοκκος κεραμόχρωμος. Ἑλληνιστικό. – Εἴκοσι τέσσερα συνανήκοντα ὄστρακα ἀπὸ τὴν κοιλιὰ καὶ τὴ δακτυλιόσχημη βάση κλειστοῦ χυτροειδοῦς ἀγγείου, ἀπὸ λεπτόκοκκο κεραμόχρωμο πηλὸ μὲ ἔντονα ἴχνη καύσης κατὰ τόπους.

Μικρὰ εὑρήματα: Κωνίδιο ἀπὸ στεατίτη, σπασμένο. Διάμ. βάσης 2,1 ἑκ. – Μεγάλο κωνίδιο μὲ κατακόρυφο τρῆμα, ἀπὸ στεατίτη. Σπασμένο στὴν κορυφὴ καὶ πολὺ φθαρμένο. Σωζ. ὕψ. 1,2 ἑκ., διάμ. βάσης 2,7 ἑκ., διάμ. τρήματος 0,4 ἑκ. – Δύο ἐπιμήκη τετράγωνα κομμάτια ἀπὸ σίδηρο, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ μεγαλύτερο λεπταίνει λίγο πρὸς τὰ κάτω. Πολὺ ὀξειδωμένα. Διαστ. α) μῆκ. 8,5 ἑκ., πλάτ. 1-1,3 ἑκ., β) μῆκ. 5 ἑκ., πλάτ. 1,5 ἑκ. – Δέκα μεγάλα κομμάτια καὶ λίγα ἀπολεπίσματα σιδερένιων πολὺ ὀξειδωμένων καρφιῶν, τετραγωνικῆς ἢ παραλληλόγραμμης διατομῆς. Ἐξ αὐτῶν ἕνα ἔχει σχῆμα Π καὶ στὸ ἕνα ἄκρο εἶναι λεπτότερο καὶ ἀποστρογγυλεμένο (μῆκ. 10,5 ἑκ., ὕψ. κάθε στελέχους 5 ἑκ.). Ὁρισμένα λήγουν σὲ ὀξὺ ἄκρο. – Πολὺ μικρὸ κομμάτι ἀπανθρακωμένου ξύλου, τοῦ ὁποίου τὸ μεγαλύτερο μέρος ἔχει πλέον διαλυθεῖ. – Τμῆμα ὀστρέου πορφύρας.

Καὶ στὴν περιοχή τους:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13494 + 13488 + 13487 + [12089].
Σύνολο ὀστράκων 593.
Πρώιμα 11, ἄγραπτα 66, γραπτὰ 460, ἀπροσδιόριστα 56.

Πρώιμα: Τμῆμα ὤμου πιθαμφορέα μὲ σειρὰ μεγάλων στιγμῶν μεταξὺ ταινιῶν καὶ τὸ ἐξόγκωμα τῆς ρίζας τῆς λαβῆς μὲ δακτύλιο γύρω. Μελανὴ βαφή, φαιὸ ἀλείφωμα. – Τμῆμα κοίλης γάστρας μὲ πλαστικὸ δακτύλιο καὶ ἐπίπεδης βάσης κυπέλλου τύπου Βαφειοῦ. Στὴν κάτω ἐπιφάνεια τῆς βάσης δακτύλιοι καὶ στὴ γάστρα ἐπάλληλες ἀκανόνιστες ταινίες, ἡ ἀνώτερη τῶν ὁποίων καλύπτει τὸν δακτύλιο. Καστανὴ στιλπνὴ βαφή, καστανοκίτρινο ἀλείφωμα. Διάμ. βάσης 6 ἑκ. (ΥΕ ΙΙΑ). – Τμῆμα γάστρας κυπέλλου τύπου Βαφειοῦ μὲ πλαστικὸ δακτύλιο μὲ γραπτὴ ταινία καὶ ἱμάντες χαμηλότερα. – Μεγάλο κομμάτι ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος ἐνδόβαφης κύλικος μὲ ἀνηρτημένο βραχῶδες κόσμημα ἐξωτερικά. Ἀκέραιη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ μὲ βαμμένη ράχη (ΥΕ ΙΙΒ). – Τμῆμα ὤμου ἀλαβάστρου μὲ ζεῦγος καμπύλων μίσχων, τμῆμα ὁλόβαφου κισσόφυλλου καὶ ταινία πρὸς τὴ βάση (ΥΕ ΙΙΒ). – Τρία ἐξώκυρτα ἐπικλινὴ χείλη κυάθων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση στὴ γάστρα (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Τμῆμα γάστρας κυάθου μὲ σπογγωτὴ διακόσμηση καὶ δισκοειδὴς κοίλη βάση μὲ ζεῦγος ταινιῶν ἐξωτερικά (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Τμῆμα γάστρας κυάθου μὲ πυκνὴ σπογγωτὴ διακόσμηση (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Εὐθὺ χεῖλος κυπέλλου μὲ ζεῦγος ταινιῶν ἐξωτερικὰ καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση χαμηλότερα (ΥΕ ΙΙΙΑ1).
Ἄγραπτα: Δεκαεπτὰ ἐξώστροφα χείλη, τὰ ἐννέα τροπιδωτά, πέντε εὐθέα, δεκαέξι ἐξώκυρτα, ἑπτὰ λαβές, οἱ δύο ἀκέραιες καὶ μία μὲ δύο κερατοειδεῖς ἀποφύσεις στὴ ράχη, καὶ μία κοίλη βάση, ὅλα ἀπὸ κύλικες. – Τέσσερα ἐξώστροφα χείλη, τὰ τρία μὲ ρίζα, τὸ τέταρτο μὲ ἀκέραιη ὁριζόντια ταινιωτὴ λαβή, ἕνα ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ τὴ ρίζα ὁριζόντιας λαβῆς καὶ μία ἀκέραιη λαβή, ἀπὸ λεκανίδια. – Τμῆμα τοιχώματος οἰκιακοῦ ἀγγείου ἀπὸ κεραμόχρωμο πηλὸ μὲ ἔντονα ἴχνη καύσης ἐξωτερικά. – Τρεῖς δισκοειδεῖς κοῖλες βάσεις κυάθων, οἱ δύο μὲ τμῆμα γάστρας καὶ τὴ ρίζα λαβῆς. – Ἐπίπεδη βάση κυάθου. – Ἑπτὰ κομμάτια πρόχων: τέσσερις ταινιωτὲς καὶ δύο κυλινδρικὲς λαβὲς καὶ ἕνα τμῆμα τοιχώματος. – Δύο χείλη κρατήρων, τὸ ἕνα ἐξώκυρτο ἐπίπεδο, τὸ ἄλλο ἐξωστρόγγυλο.
Γραπτά: Κύλικες: Τέσσερα ἐξώστροφα χείλη μὲ ταινία, τὰ δύο μὲ τὴ ρίζα λαβῆς. – Ἐξώστροφο χεῖλος μὲ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ τμῆμα τροπιδωτῆς γάστρας ἐνδόβαφης κύλικος. – Ἐξώκυρτο ἐπικλινὲς χεῖλος ἐνδόβαφης κύλικος. – Πέντε λαβὲς μὲ βαμμένη ράχη, ἡ μία μὲ ἐξηρημένο τρίγωνο στὴν κορυφή. – Δέκα γάστρες μὲ διάστικτη οὐρὰ πορφύρας (1), τμῆμα πλοκάμου χταποδιοῦ (2), ἱμάντες (7). – Τρία στελέχη, τὸ ἕνα ὁλόβαφο, τὰ ἄλλα μὲ δακτυλίους. – Τμῆμα ὁλόβαφου στελέχους καὶ βάσης. – Τέσσερις κοῖλες βάσεις: βαμμένες ἐπάνω (2), μεγάλη μὲ δακτύλιο στὴν περιφέρεια καὶ στὴ βάση τοῦ στελέχους (1), μὲ δακτύλιο στὴ βάση τοῦ στελέχους (1). – Εὐθὺ χεῖλος πινακίου μὲ ζεῦγος ταινιῶν κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος ἀμφίπλευρα. – Ἐνδόστροφο χεῖλος φιάλης μὲ κυρτόπλευρο τοίχωμα. Ταινία στὴν ἀκμὴ τοῦ χείλους καὶ χαμηλὰ στὴ γάστρα, δακτύλιος ἐσωτερικά. – *Κύαθοι*: Δύο ἐξώκυρτα χείλη μὲ ταινία καὶ στὴ γάστρα σπεῖρες. – Δύο ἐξώκυρτα ἐπικλινὴ χείλη βαμμένα ἀμφίπλευρα, τὸ ἕνα μὲ τμῆμα σπείρας. – Χεῖλος μὲ τμῆμα λαβῆς μὲ βαμμένη ράχη πλὴν ἐξηρημένου τριγώνου στὴν κορυφή. – Ἀκέραιη ὁλόβαφη γεφυρόστομη προχοή. – Ἐλαφρῶς κυρτὴ βάση κυπέλλου μὲ ταινία στὴν περιφέρεια. – Μεγάλη γωνιώδης ὁριζόντια ταινιωτὴ λαβὴ λεκανίδος μὲ ταινία στὸ ἐπάνω περιθώριο. – Τμῆμα ἀπὸ τὸ εὐθὺ χεῖλος μικροῦ καλάθου μὲ τὴ ρίζα ταινιωτῆς λαβῆς καὶ μεγάλο τμῆμα γάστρας. Πλατιὰ ταινία χείλους ἀμφίπλευρα καὶ χαμηλότερα ἐξωτερικὰ διάγραμμα λέπια μεταξὺ λεπτῶν ταινιῶν. Ἐσωτερικὰ στὴ γάστρα ζώνη ριπιδιόσχημων κοσμημάτων ἀνάμεσα σὲ ζεύγη λεπτῶν δακτυλίων. – *Πρόχοι*: Τρία περίκυρτα βαμμένα χείλη μὲ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ, τὸ ἕνα μὲ ταινία στὴ βάση του. – Ἐλαφρῶς ἐξώστροφο χεῖλος μὲ δακτύλιο καὶ βαμμένο λαιμὸ ἐξωτερικά. – Περίκυρτο χεῖλος μὲ ταινία καὶ ἀκέραιη κατακόρυφη κυλινδρικὴ λαβὴ μὲ πλατιὰ γραμμὴ στὴ

ράχη καὶ πινελιὰ στὴ ρίζα. Ὕψ. λαβῆς 13 ἑκ., πάχ. 2,4 ἑκ. – Χεῖλος μὲ ταινία καὶ κυλινδρικὴ λαβὴ μὲ κυματοειδὴ γραμμὴ στὴ ράχη. – Ἐννέα τμήματα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου μὲ ταινία. – Δύο τμήματα ὤμου, τὸ ἕνα μὲ σπείρα καὶ δύο ταινίες, τὸ ἄλλο μὲ φυτικὰ καλαμοειδὴ κοσμήματα. – Τμῆμα κατακόρυφης κυλινδρικῆς λαβῆς μὲ ὀπὴ ὄπτησης στὴν κορυφὴ κοντὰ στὸ χεῖλος καὶ κυματοειδὴ γραμμὴ στὴ ράχη. – Ὀκτὼ κατακόρυφες ταινιωτὲς λαβές: μεγάλη μὲ κεντρικὴ νεύρωση, γραμμὴ κατὰ μῆκος καὶ δακτύλιο στὴ ρίζα (1), μὲ βαμμένα περιθώρια (5, ἡ μία μὲ κεντρικὴ νεύρωση καὶ δύο μὲ ἐγκάρσια γραμμίδια στὴ ράχη), μικρὴ ἀκέραιη μὲ βαμμένη ράχη (1), ρίζα μὲ πινελιά (1). – Δύο συγκολλημένα ὄστρακα ὤμου μεγάλου ἀγγείου μὲ ταινία στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ καὶ δέσμες γραμμῶν ἐναλλὰξ μὲ μετόπες ἀντικόρυφων τόξων. – Ὀγδόντα ἕνα τμήματα τοιχωμάτων μὲ ταινίες. – Μεγάλη δισκοειδὴς βάση μὲ ταινία ἐξωτερικὰ πλατιὰ ὡς τὸ κάτω μέρος τῆς κοιλιᾶς. – Ἐπίπεδη βάση προχοϊδίου μὲ λεπτὴ ταινία ἐπάνω ἀπὸ τὴ βάση. Διάμ. βάσης 3 ἑκ. – Τὸ ἥμισυ ὁριζόντιας κυλινδρικῆς λαβῆς μὲ ὀπὴ ὄπτησης στὴ βάση, πινελιὰ στὴ ρίζα καὶ γραμμὴ στὴ ράχη, ἀπὸ ὑδρία ἢ στάμνο. – Τμῆμα ὤμου μικροῦ πιθαμφορέα μὲ τὴ ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς. Δύο ἐπάλληλες ταινίες καὶ μία κατακόρυφη πλάι στὴ λαβή. – Τμῆμα βάσης ἀλαβάστρου μὲ δακτυλίους. – *Μικροὶ ψευδόστομοι*: Ἀκέραιος δίσκος καὶ τμήματα τῶν λαβῶν. Ὁλόβαφος κύκλος καὶ δακτύλιος στὴν περιφέρεια, βαμμένη ἡ ράχη τῶν λαβῶν πλὴν ἐξηρημένου τριγώνου στὴν κορυφή. – Ἀκέραιο στόμιο μὲ ταινία στὸ χεῖλος καὶ δακτύλιο στὴ βάση. Διάμ. χείλους 2 ἑκ., ὕψ. 3,2 ἑκ. – Τμῆμα στομίου μὲ ταινία στὸ χεῖλος. – Τμῆμα ὤμου μὲ ἱμάντες, ταινία, ζώνη μικρῶν κύκλων μὲ ἐγγεγραμμένη στιγμὴ καὶ δύο ἐπάλληλες ταινίες. – Δύο τμήματα τοιχωμάτων, τὸ ἕνα ἀπὸ τὸν ὦμο μὲ ταινία, τὸ ἄλλο μὲ ζώνη καμπύλων γραμμιδίων μεταξὺ λεπτῶν ταινιῶν. – Δέκα τμήματα τοιχωμάτων μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν, τὰ τρία ἀπὸ τὸν ὦμο. – *Κρατῆρες*: Ἐξώστροφο χεῖλος βαμμένο μὲ ταινία χαμηλότερα ἀμφίπλευρα. – Τέσσερα ἐξώκυρτα χείλη μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, τὸ ἕνα μὲ καμπύλη ταινία χαμηλότερα. – Ἐξωστρόγγυλο βαμμένο χεῖλος. – Δύο ἀμφίκυρτα χείλη ἐνδόβαφων κρατήρων μὲ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικά, τὸ ἕνα ἐπίπεδο, τὸ ἄλλο παχύ. – Ρίζα μεγάλης ὁριζόντιας κυλινδρικῆς λαβῆς μὲ μεγάλη πινελιὰ καὶ δύο ταινίες χαμηλότερα στὴ γάστρα. – Ρίζα λαβῆς μὲ ὀπὴ ὄπτησης στὴ βάση καὶ πινελιὰ στὴ ρίζα. – Πέντε τμήματα γάστρας μὲ τὴ ρίζα ὁριζόντιας ταινιωτῆς λαβῆς μὲ πινελιὰ καὶ ταινία γάστρας (1), μεγάλη σπείρα καὶ τρεῖς λεπτὲς ταινίες (1), φολιδωτὸ κόσμημα (1), διπλὰ τρικάμπυλα τόξα σὲ φολιδωτὴ διάταξη καὶ τμῆμα ὁλόβαφου περίστικτου ἡμικυκλίου[85] (1), δέσμη γραμμῶν ἐπάνω ἀπὸ ταινία (1). – Εἴκοσι τμήματα γάστρας μὲ ταινίες, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ ζεῦγος δακτυλίων ἐσωτερικὰ καὶ ἑπτὰ ἐνδόβαφα. – Δακτυλιόσχημη βάση μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ τρεῖς δακτυλίους στὸν πυθμένα. – *Σκύφοι*: Δύο χείλη ὑψίποδων σκύφων μὲ ταινία καὶ δεύτερη ἐξωτερικὰ καὶ στὴ γάστρα τὸ ἕνα μὲ στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ τετραπλὸ περιθώριο καὶ ἐφαπτόμενα κροσσοπετάλια, τὸ ἄλλο μὲ σειρὰ ὁμόκεντρων τόξων μὲ διπλὰ ἀνεστραμμένα πέταλα στὰ διάκενα καὶ ταινία γάστρας. – Μικρὸ τμῆμα στελέχους ὑψίποδος σκύφου βαμμένο ἐξωτερικά. – Τμῆμα βάσης ἐνδόβαφου ὑψίποδος σκύφου μὲ κοντὸ στέλεχος. – *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Ἑπτὰ συγκολλημένα ὄστρακα ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τὴ γάστρα μὲ μία ἀκέραιη ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβὴ μὲ πινελιὰ στὴ ράχη καὶ τὶς ρίζες. Ταινία καὶ δακτύλιος χείλους, ἐξωτερικὰ στὴ γάστρα τετράκτινος περίστικτος κύκλος μὲ ἐγγεγραμμένη στιγμὴ στὴ γωνία κάθε τεταρτοκυκλίου, κυματοειδὴς γραμμὴ ἑκατέρωθεν τῆς λαβῆς, ταινία γάστρας. Ρόδινος πηλός, ἀνοικτὸ καστανὸ ἀλείφωμα, καστανέρυθρη βαφή. Διάμ. χείλους 16,5 ἑκ., σωζ. ὕψ. 8,7 ἑκ.[86] (πίν. 12γ).– Ἐννέα χείλη μὲ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ δεύτερη ἀμφίπλευρα, τὸ ἕνα μὲ ἀραιὲς κυματοειδεῖς γραμμὲς στὴ γάστρα καὶ ταινία. – Ἕξι χείλη μὲ ταινία στὴν ἀκμή, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ σπείρα χαμηλότερα, ἕνα μὲ στήλη ἀντινώτων κροσσοπεταλίων μὲ διπλὸ περιθώριο καὶ ἕνα μὲ ἀντιθετικὲς σπεῖρες μὲ δύο μίσχους μεταξὺ τῶν ὁποίων διαποίκιλτος ρόμβος μὲ τόξα στὶς γωνίες

85. Πρβ. E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 3:5.506.

86. *MDP* εἰκ. 190:3 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου, πρώιμη ΥΕ ΙΙΙΓ).

καὶ ἐγγεγραμμένη στιγμὴ στὸ κέντρο. – Δεκατέσσερα χείλη μὲ ταινία καὶ δακτύλιο, ἐκ τῶν ὁποίων ἕντεκα μὲ στήλη ὀξυκορύφων κυμάτων μὲ περιθώριο (1), στήλη ἀντίνωτων κροσσοπεταλίων μὲ διπλὸ περιθώριο καὶ ἐφαπτόμενα φολιδωτὰ τρίγωνα περὶ τὸ μέσον (1), στήλη ὁριζοντίων γραμμῶν μὲ τριπλὸ περιθώριο καὶ ἐφαπτόμενα κροσσοπετάλια (1), στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο (3, τὰ δύο συνανήκοντα), στήλη τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο (1), ρόμβο διαποίκιλτο μὲ ἐνάλληλους ἀμείβοντες ἐπάνω καὶ κάτω (1), δύο δακτυλίους καὶ ἐξωτερικὰ ἀκέραιη ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβὴ μὲ πινελιὰ στὶς ρίζες καὶ τὴ ράχη καὶ ταινία γάστρας (1), δύο στῆλες ἀντινώτων κροσσοπεταλίων μὲ περιθώριο (2 συνανήκοντα). – Δεκαεπτὰ τμήματα λαβῶν μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη: δύο ἀκέραιες, δέκα τμήματα, πέντε ρίζες. – Ἑβδομήντα τέσσερα τμήματα γάστρας μὲ πολλαπλὰ ὁμόκεντρα τόξα καὶ ταινία (1), ἀνισοϋψεῖς γραμμές (1), σπεῖρες (5, στὰ 3 μὲ ταινίες), σπείρα καὶ στήλη ἀμειβόντων (1), ὁμόκεντρα τόξα καὶ ζεῦγος ταινιῶν (1), στήλη ὁριζοντίων τεθλασμένων γραμμῶν μὲ τετραπλὸ περιθώριο (1), στήλη ὁμάδων ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ τετραπλὸ περιθώριο καὶ ἐφαπτόμενα κροσσοπετάλια ἐπάνω ἀπὸ ταινία (1), τμῆμα ἑλικωτοῦ ἄνθους μὲ περίστικτο τριπλὸ κάλυκα (1), δέσμη γραμμῶν, στήλη μεγάλων στιγμῶν καὶ στήλη δικτυωτοῦ ἐπάνω ἀπὸ ζεῦγος λεπτῶν ταινιῶν (1), κυματοειδὴ γραμμὴ καὶ ταινία (1), στήλη τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο ἐπάνω σὲ ἱμάντες (3), στήλη ὁμάδων ὁριζοντίων τεθλασμένων μὲ διπλὸ περιθώριο (1), τμῆμα ταινίας χείλους καὶ ζώνη ὀρθῶν καὶ ἀνεστραμμένων U-σχημων (1), λοξὲς γραμμὲς ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες (1), δύο ταινίες καὶ ἀκέραιη ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβὴ μὲ ταινία στὴ ράχη (1), ταινίες ἢ ἱμάντες (53, τὰ δεκαοκτὼ μὲ δακτυλίους). – Τέσσερα συγκολλημένα ὄστρακα ἀπὸ τὴ γάστρα καὶ τὴ μικρὴ δισκοειδὴ βάση. Ταινία στὴ βάση καὶ τρεῖς ἱμάντες ψηλότερα στὴ γάστρα, στὸν πυθμένα ὁμάδα λεπτῶν δακτυλίων. Διάμ. βάσης 3,4 ἑκ. – Τμῆμα δακτυλιόσχημης βάσης μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ λεπτοὺς δακτυλίους στὸν πυθμένα. – Ἐννέα χείλη μὲ μικρὲς ἢ μεγάλες στιγμὲς στὴν ἀκμή, τὸ ἕνα μὲ στικτὸ κύκλο μὲ ἐγγεγραμμένο σταυρό. – Τμῆμα γάστρας μὲ τμῆμα διαποίκιλτου περίστικτου κύκλου. – *Ἐνδόβαφοι*: Ἑπτὰ συγκολλημένα ὄστρακα ἀπὸ τὸ χεῖλος ὣς τὴ γάστρα χαμηλά. Πλατιὰ ταινία χείλους, δύο κεντρικὲς ἐλαφρὰ λοξὲς δέσμες τριῶν γραμμῶν καὶ δύο πλευρικὲς ἀνηρτημένες μεγάλες σπεῖρες, ζεῦγος ταινιῶν. Βαφὴ καστανὴ ἀμαυρή, ἀλείφωμα ἀνοικτὸ καστανό. Σωζ. ὕψ. 13 ἑκ. – Δεκαέξι χείλη μὲ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικά, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ ζώνη τεθλασμένης γραμμῆς καὶ ἕνα μὲ στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ τριπλὸ περιθώριο. – Τέσσερα τμήματα γάστρας μὲ τὴ ρίζα καὶ τμῆμα τῶν λαβῶν μὲ πινελιές, τὸ ἕνα μὲ ταινία ἐπάνω καὶ κάτω ἀπὸ τὴ λαβὴ καὶ ἕνα μὲ στήλη ἀμειβόντων ἐπάνω ἀπὸ ταινία. – Εἴκοσι τρία τμήματα γάστρας, ἐκ τῶν ὁποίων δεκαοκτὼ μὲ ζώνη ὅρμου μὲ στιγμὴ σὲ κάθε κύκλο (1), ζώνη ἀνεστραμμένων πετάλων (1), δέσμη τεσσάρων γραμμῶν καὶ ἐφαπτόμενα κροσσοπετάλια (1), ταινίες (15). – Δακτυλιόσχημη βάση μὲ ταινία ἐξωτερικά. – Πέντε ἐξώκυρτα χείλη, ὀκτὼ ἐξώστροφα, σαράντα τρία τμήματα γάστρας καὶ μία δακτυλιόσχημη βάση ἀπὸ ὁλόβαφους σκύφους.

Εἰδώλια: Τμῆμα κορμοῦ εἰδωλίου τύπου Φ μὲ πλαστικὴ ἀπόδοση τοῦ στήθους καὶ ἐπίθετη ἀπόδοση πλεξίδας στὴν ὀπίσθια ὄψη. Δακτύλιος στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ καὶ ταινία στὴν περίμετρο τοῦ σώματος, κυματοειδεῖς γραμμὲς στὶς δύο ὄψεις τοῦ κορμοῦ, ἐγκάρσια γραμμίδια στὴν κόμη. Ἐρυθρὴ βαφή, πορτοκαλόχρωμο ἀλείφωμα. – Ἐλάχιστο τμῆμα κορμοῦ καὶ κυλινδρικὸ στέλεχος εἰδωλίου. Δακτύλιος στὴ μέση, ὅπου λήγουν λοξὲς γραμμὲς ἀπὸ τὸν κορμό, τρεῖς γραμμὲς στὸ στέλεχος. Καστανὴ βαφή, ἀνοικτὸ καστανὸ ἀλείφωμα.

Μικρὰ εὑρήματα: Ἀκέραιο κωνίδιο ἀπὸ ἰώδη στεατίτη. Διάμ. βάσης 2,5 ἑκ., ὕψ. 1,5 ἑκ. – Σπασμένο κωνίδιο ἀπὸ μελανὸ στεατίτη. Διάμ. βάσης 2,3 ἑκ., ὕψ. 1,4 ἑκ. – Τμῆμα χάλκινης πολὺ λεπτῆς κυλινδρικῆς περόνης. Σωζ. μῆκ. 3 ἑκ.

Τὸ ἑλληνιστικὸ ἀνάλημμα πατάει ἐπάνω σὲ σύγχρονή του στρώση χώματος, πάχους 0,85 μ., ποὺ περιεῖχε ἀνάμικτη ἑλληνιστικὴ καὶ μυκηναϊκὴ κεραμεικὴ συνιστάμενη σὲ κομμάτια κυλίκων, σκύφων, ἑνὸς κυπέλλου, πρόχων, πινακίων, ψευδόστομων, λεκανόσχημων καὶ φιαλῶν.

Τὴ στρώση αὐτὴ διαδέχεται λεπτὸ σκοῦρο στρῶμα μὲ πυκνὲς πλακοειδεῖς πέτρες, ποὺ σκεπάζει ἐπίχωση πάχους 0,70 μ. ἀπὸ χῶμα, χαλίκια καὶ διάσπαρτους βώλους πλέσιας, ἡ ὁποία πατάει σὲ στρώση δαπέδου ἀπὸ σκληρὸ κονίαμα ποὺ διατηρήθηκε στὴ ΝΑ. γωνία σὲ ἔκταση 0,87×0,60 μ. Ἐπάνω της εὑρέθησαν:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13475 + 13479 + 13485 + [13472 + 13465 + 12087 + 12091].
Σύνολο ὀστράκων 479.
Πρώιμα 7, ἄγραπτα 83, γραπτὰ 359, ἀπροσδιόριστα 30.

Πρώιμα: Τμῆμα γάστρας τεφροῦ μινύειου ἀγγείου. – Τμῆμα τροπιδωτοῦ χείλους ἀνοικτοῦ ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου μὲ γένεση λαβῆς. Ταινία στὸ χεῖλος καὶ ἐξωτερικὰ λίγο χαμηλότερα δύο ἐπάλληλες ταινίες ἀμελῶς γραμμένες. Καστανὴ ἀμαυρόχρωμη βαφή. – Γάστρα κυάθου μὲ τμῆμα σπείρας μὲ ἀνισοπαχεῖς ἕλικες καὶ λογχοειδὴ ἀπόληξη φύλλου κισσοῦ. – Ἐξώκυρτο ἐπικλινὲς χεῖλος κυάθου βαμμένο ἀμφίπλευρα καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση στὴ γάστρα. – Ἐπίπεδη βάση κυάθου μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ ψηλότερα σπογγωτὴ διακόσμηση. – Τμῆμα ἀπὸ τὸ μέσον τῆς γάστρας κυπέλλου μὲ σπογγωτὴ διακόσμηση ἑκατέρωθεν ταινίας. – Τμῆμα ὤμου πρόχου ἀπὸ χονδροειδὴ πηλὸ μὲ ἀκτινωτὲς ἀκανόνιστες γραμμὲς σὲ ζώνη ὁριζόμενη ἀπὸ ταινίες. Μᾶλλον πρώιμο.
Ἄγραπτα: *Κύλικες*: Εἴκοσι ἐξώστροφα, τὰ ἐννέα τροπιδωτά, ἕξι εὐθέα καὶ ἕντεκα ἐξώκυρτα χείλη. – Ὀκτὼ ταινιωτὲς λαβές, ἡ μία ἀκέραιη ἀπὸ τροπιδωτὴ κύλικα. – Ἐννέα τμήματα γάστρας, τὸ ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς. – Δύο στελέχη. – Ἐξώστροφο χεῖλος τροπιδωτοῦ λεκανιδίου μὲ ρίζα ὁριζόντιας ταινιωτῆς λαβῆς. – Τέσσερα τμήματα οἰκιακῶν ἀγγείων ἀπὸ κεραμόχρωμο πηλό, καμένα. – *Πρόχοι*: Δύο περίκυρτα χείλη. – Τέσσερις ταινιωτὲς λαβές, οἱ δύο πλατιές, καὶ μία κυλινδρικὴ ἀπὸ ὑπόλευκο πηλό. – Τμῆμα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου. – Δύο βάσεις, ἡ μία δισκοειδής, ἡ ἄλλη ἐπίπεδη. – Τμῆμα ἐπίπεδης βάσης πιθαμφορέα. – Ἕξι τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων καὶ μία ταινιωτὴ λαβή. – Ἐπίπεδο χεῖλος μεγάλου κρατήρα. – Τρία τμήματα γάστρας σκύφων.
Γραπτά: *Κύλικες*: Πέντε ἐξώστροφα χείλη μὲ ταινία ἐξωτερικά, ἀπὸ τὰ ὁποῖα τρία μὲ μεγάλη σπείρα (1), ὄρθια πορφύρα μὲ διπλὸ περίγραμμα κεφαλῆς, περίστικτο σῶμα καὶ διάστικτη οὐρά (1), κεφαλὴ ὄρθιας πορφύρας μὲ τριπλὸ περίγραμμα καὶ στικτὸ ὀφθαλμὸ καὶ τμῆμα περίστικτου σώματος (1). – Τρία ἐξώκυρτα χείλη ἐνδόβαφων κυλίκων. – Τμῆμα ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τῆς λαβῆς μὲ ταινία ἐπάνω καὶ στὰ περιθώρια. – Ἐννέα γάστρες μὲ περίστικτο σῶμα πορφύρας (1), διάστικτη οὐρὰ λοξῆς πορφύρας (1), πλόκαμο χταποδιοῦ (1), ταινία χείλους, ἱμάντα καὶ ἀνηρτημένο φολιδωτὸ τρίγωνο (1), στελεχωτὴ σπείρα (1), ἱμάντες (4, στὰ δύο μὲ ταινία). – Τέσσερις κοῖλες βάσεις, οἱ δύο βαμμένες ἐπάνω, οἱ ἄλλες μὲ δακτυλίους. – Τμῆμα ἐπίπεδης, κυρτῆς στὸ ἄκρο, βάσης πινακίου μὲ τὴν ἀρχὴ τοιχώματος. Ἐξωτερικὰ ταινία, ἐσωτερικὰ δύο δακτύλιοι καὶ φολιδωτὸ κόσμημα μὲ κεντρικὴ στιγμή. Ἐρυθρὴ βαφή, κιτρινωπὸ ἀλείφωμα (πίν. 13β: 3). – Ἕνα μικρὸ τμῆμα γάστρας καὶ ἕνα τμῆμα βάσης ἀπὸ πινάκια ἢ φιάλες μὲ πολλοὺς ἐπάλληλους δακτυλίους καὶ λοξὴ γραμμὴ ψηλότερα. – *Κύαθοι*: Τροπιδωτὸ χεῖλος ἡμισφαιρικοῦ ὁλόβαφου κυάθου μὲ ταινία ἐξωτερικά. – Ἐξώκυρτο ἐπικλινὲς χεῖλος βαμμένο ἀμφίπλευρα καὶ χαμηλότερα τμῆμα σπείρας. – Ἐλαφρῶς ἐξώστροφο χεῖλος μὲ ταινία. – Δύο συγκολλημένα τμήματα σχεδὸν ἀκέραιης πλατιᾶς ταινιωτῆς λαβῆς μὲ πλατιὰ βαμμένα περιθώρια. – Τρία εὐθέα χείλη κυπέλλων μὲ ταινία καὶ δακτύλιο (1), ὁριζόντια ριπιδιόσχημα κοσμήματα μὲ διπλὸ περίγραμμα καὶ γέμισμα ἐναλλὰξ γωνιῶν (1), κεφαλὴ ὄρθιας πορφύρας μὲ διπλὸ περίγραμμα καὶ ὀφθαλμό (1). – Τμῆμα κοίλου τοιχώματος καὶ ἐπίπεδης βάσης κυπέλλου μὲ δύο ταινίες στὴ βάση ἐξωτερικὰ καὶ μία ἀκόμη ψηλότερα στὸ τοίχωμα. – Ἐλαφρῶς ἐξώκυρτο χεῖλος ἀρύταινας μὲ μεγάλες ἀραιὲς στιγμὲς στὴν ἀκμή. – Κομβιόσχημη βάση ἀρύταινας μὲ δακτύλιο γύρω. – *Πρόχοι*: Δύο περίκυρτα χείλη μὲ ταινία, τὸ ἕνα μὲ δεύτερη ταινία χαμηλότερα ἀμφίπλευρα. –

Δύο ἐξωστρόγγυλα χείλη μὲ ταινία καὶ δακτύλιο. – Εὐθὺ βαμμένο χεῖλος μὲ τμῆμα λαιμοῦ. – Ὀκτὼ τμήματα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου μὲ ταινία, τὸ ἕνα μὲ ἀρχὴ θυσάνου. – Δύο ταινιωτὲς λαβές, ἡ μία λεπτὴ μὲ βαμμένη ράχη, ἡ ἄλλη πολὺ μεγάλη μὲ πλατιὰ κυματοειδὴ γραμμὴ στὴ ράχη. – Τὸ κάτω ἥμισυ ταινιωτῆς λαβῆς μὲ δακτύλιο στὴ ρίζα, βαμμένα περιθώρια καὶ ἐγκάρσιες γραμμὲς στὴ ράχη. – Ὀκτὼ τμήματα ἀπὸ τὸν ὦμο μὲ τρεῖς ἐλαφρῶς καμπύλες γραμμὲς ἀπὸ τὸ ἄκρο στάχυος ἀμειβόντων (1), σπείρα καὶ δύο καμπύλες γραμμές (1), ὁλόβαφο κύκλο καὶ καμπύλη ταινία (1), τμῆμα ρόδακα καὶ ταινία (1), καμπύλη γραμμὴ καὶ ἐπάλληλες ταινίες (3), δύο καμπύλες καὶ μία λοξὴ γραμμή (1). – Σαράντα τρία τμήματα τοιχωμάτων μὲ ἐπάλληλες ταινίες. – Ὦμος πιθαμφορέα ἀπὸ χονδροειδὴ πηλὸ μὲ ἀκανόνιστο φολιδωτὸ κόσμημα καὶ παραπληρωματικὴ γωνία σὲ κάθε φολίδα. – Δισκοειδὴς εὐρυνόμενη βάση πιθαμφορέα βαμμένη ἐρυθρή. – Τμῆμα ὤμου ἀλαβάστρου μὲ ζεῦγος καμπύλων γραμμῶν, μᾶλλον μίσχους, καὶ ζεῦγος ταινιῶν πρὸς τὴν κοιλιά. – Δύο τμήματα ἀπὸ τὴ βάση ἀλαβάστρων μὲ δακτυλίους κάτω. – Τοίχωμα θηλάστρου μὲ τμῆμα μεγάλης προχοῆς. Δακτύλιος στὴ βάση τῆς προχοῆς καὶ ἀκανόνιστη ταινία. – Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ταινία. – *Μικροὶ ψευδόστομοι*: Ἀκέραιο στόμιο μὲ ταινία στὴν ἀκμὴ τοῦ χείλους καὶ δακτύλιο στὴ βάση του. Ὕψ. στομίου 3 ἑκ., διάμ. χείλους 2 ἑκ. – Τμῆμα ὤμου μὲ τὴ ρίζα τῆς λαβῆς καὶ τοῦ στελέχους τοῦ δίσκου. Βαμμένη ἡ ράχη τῆς λαβῆς, δακτύλιος στὴ ρίζα τοῦ στελέχους καὶ στὸν ὦμο ὁμάδες ὁμόκεντρων τόξων, ὡς διάγραμμα λέπια. – Δύο τμήματα ὤμων μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – Δέκα τμήματα τοιχωμάτων μὲ ταινίες ἢ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ στενὴ ζώνη καμπύλων γραμμῶν. – Τμῆμα τοιχώματος μὲ ζώνη μικρῶν πετάλων μεταξὺ λεπτῶν ταινιῶν καὶ ταινία χαμηλότερα. – *Κρατῆρες*: Ἐξώκυρτο ἐπίπεδο πλατὺ χεῖλος βαμμένο ἐπάνω ὡς πλατιὰ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ στὴ γάστρα δύο διπλὰ ὄρθια μεγάλα τόξα μὲ στήλη ἀμειβόντων μεταξύ τους. Στὸ δεξιὸ τόξο, μεταξὺ τῶν δύο γραμμῶν τοῦ περιγράμματος καὶ μόνον στὸ ἀριστερὸ τμῆμα του, ἀμείβοντες. Καστανὴ στιλπνὴ βαφή, ἀνοικτὸ καστανὸ ἀλείφωμα[87]. – Τρία ἐξώκυρτα ἐπίπεδα χείλη μὲ πλατιὰ ταινία καὶ δακτύλιο καὶ στὴ γάστρα ἐξωτερικὰ θηλιά, ἴσως ἀπὸ τὸν μίσχο σπείρας (1), ὁμάδες ἐγκαρσίων γραμμῶν ἐπάνω (1), ταινία ἀμφίπλευρα κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ ἐξηρημένη τὴν ἄνω ἐπίπεδη ἐπιφάνεια (1). – Ἀμφίκυρτο ἐπίπεδο παχὺ χεῖλος, βαμμένο ἐπάνω καὶ ἐξωτερικὰ ὡς λεπτὴ ταινία καὶ στὴ γάστρα κορυφὴ ὄρθιας πορφύρας. – Ἐξώκυρτο ἐπικλινὲς χεῖλος μὲ ταινίες στὶς ἀκμὲς καὶ ταινία κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος ἐξωτερικά. – Ἐξωστρόγγυλο καμπύλο χεῖλος μὲ ταινία. – Μεγάλο κομμάτι γάστρας μὲ τὴ ρίζα ὁριζόντιας λαβῆς μὲ πινελιά, δεξιὰ τῆς ὁποίας δέσμη τεσσάρων γραμμῶν καὶ χαμηλότερα ὄρθια στελεχωτὴ σπείρα. – Γάστρα μὲ τὶς ἀπολήξεις τῆς οὐρᾶς δύο ὀρθίων πορφυρῶν ἐπάνω ἀπὸ ταινία. – Ἕξι γάστρες μὲ ταινίες, οἱ τρεῖς μὲ δακτυλίους. – Τμῆμα ἐνδόβαφης γάστρας μὲ δύο πόδια ζώου ἢ πτηνοῦ πρὸς τὰ δεξιὰ ποὺ ἐπιγράφονται σὲ ταινία γάστρας. Ἀποδίδονται μὲ σκιαγραφία, λυγισμένα. – Δύο γάστρες ἐνδόβαφες, ἡ μία μὲ ζεῦγος ταινιῶν ἐξωτερικά. – Τμῆμα λαβῆς μὲ βαμμένη ράχη. – Μεγάλη δακτυλιόσχημη βάση μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ δεύτερη ψηλότερα στὴ γάστρα. Ἐσωτερικὰ δακτύλιος πρὸς τὸν πυθμένα. – Τμῆμα γάστρας κρατηρίσκου μὲ σπείρα καὶ ταινία. Στὸ ἄκρο τριγωνικὸ δικτυωτὸ κόσμημα, παραπληρωματικὸ μεταξὺ σπειρῶν. – *Σκύφοι*: Τμῆμα ὑψίποδος σκύφου ἀπὸ τὸ κάτω μέρος τῆς γάστρας, τὸ κοντὸ στέλεχος καὶ τὴν κοίλη βάση μὲ κεντρικὴ κοιλότητα. Ταινία στὴν περιφέρεια τῆς βάσης, δύο δακτύλιοι στὸ στέλεχος καὶ δακτύλιος στὸν πυθμένα. Ἐξωτερικὰ ἐρυθρὴ βαφή, ἐσωτερικὰ καστανή. – Βάση ὁλόβαφου ἐρυθροῦ ὑψίποδος σκύφου. – *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Ἐξώστροφο χεῖλος μὲ ταινία καὶ στὴ γάστρα στενὴ κεντρικὴ στήλη μὲ ὁμάδες ὁριζοντίων κυματοειδῶν σὲ διπλὸ περιθώριο καὶ κροσσοπετάλια καὶ στὸ μέσον ἐφαπτόμενο δίλοβο πετάλιο μὲ παχὺ περίγραμμα. Δεξιὰ τμῆμα ἀγκυλόμισχης σπείρας μὲ κυματοειδὴ γραμμίδια στὸ ἄνοιγμα τῆς

87. Γιὰ τὸ θέμα, πρβ. *MDP* εἰκ. 203:1 (Λευκαντί, μέση ΥΕ ΙΙΙΓ), 222:5 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου, μέση ΥΕ ΙΙΙΓ), 224:1 (Μυκῆνες). Πρβ. καὶ σκύφο ἄβαφο ἐσωτερικὰ ἀπὸ τὸ Σχηματάρι, *Orchomenos* V εἰκ. 30:115.

θηλιᾶς. – Δεκαπέντε χείλη μὲ ταινία στὴν ἀκμή, ἐκ τῶν ὁποίων ἐννέα μὲ ζώνη ἀνεστραμμένων πετάλων καὶ ταινία (1), δύο στῆλες ἀντινώτων κροσσοπεταλίων μὲ περιθώριο (1), δεύτερη ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στήλη ἀμειβόντων μὲ τριπλὸ περιθώριο (1), ἀρχὴ καμπύλου μίσχου σπείρας (1), στήλη μὲ σειρὲς Ν-σχήμων κοσμημάτων καὶ διπλὸ περιθώριο (1), δεύτερη ταινία ἀμφίπλευρα (2, στὸ ἕνα μὲ ἀγκύλο μίσχο σπείρας), ζώνη κομμένου πλοχμοῦ (1), διπλὸ πλοχμὸ μὲ ἐγγεγραμμένο μικρὸ κύκλο (1). – Δώδεκα χείλη μὲ ταινία καὶ δακτύλιο, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ καμπύλη περίστικτη ταινία, ἕνα μὲ στήλη ἀμειβόντων καὶ δύο μὲ τὴ ρίζα λαβῆς μὲ πινελιά. – Πέντε χείλη μὲ ταινία καὶ δεύτερη ἐξωτερικά, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ δακτύλιο, ἕνα μὲ στελεχωτὴ σπείρα, ἕνα μὲ δέσμη γραμμῶν καὶ ἐφαπτόμενα κροσσοπετάλια. – Χεῖλος μὲ πλατιὰ ταινία ἐσωτερικὰ ποὺ καλύπτει καὶ τὴν ἀκμὴ καὶ στὴ γάστρα στήλη ὁριζοντίων γραμμιδίων. – Τρία τμήματα γάστρας, τὰ δύο μὲ τμῆμα καὶ ἕνα μὲ ἀκέραιη ὁριζόντια ταινιωτὴ λαβὴ μὲ πινελιὲς στὶς ρίζες καὶ τὴ ράχη τῶν λαβῶν. – Πενήντα ἕνα τμήματα γάστρας μὲ δέσμη τριῶν γραμμῶν μεταξὺ ταινιῶν (2), στήλη κροσσοπεταλίων ἐπάνω ἀπὸ ταινία (1), στῆλες ἀμειβόντων (1), στήλη ὀξυκόρυφων κυμάτων μὲ περιθώριο (1), στήλη ἀντικόρυφων κροσσοπεταλίων μὲ διπλὸ περιθώριο ἐπάνω σὲ ἱμάντες (1), σπεῖρες (4), σπείρα μὲ μεγάλο δικτυωτὸ ὀφθαλμό (1), τρία ὁμόκεντρα τόξα ἀνηρτημένα ἀπὸ ταινία χείλους (1), ταινία καὶ ρίζα ὁριζόντιας κυλινδρικῆς λαβῆς (1), ταινίες (36, τὰ δεκαεπτὰ μὲ δακτύλιο), ἱμάντες ἀμφίπλευρα (2). – Δέκα δακτυλιόσχημες βάσεις μὲ ταινία ἐξωτερικά, ἐκ τῶν ὁποίων μία μὲ σπείρα στὸν πυθμένα, ὀκτὼ μὲ δακτυλίους (ἡ μία ἀκέραιη, μὲ διάμ. 5 ἑκ.) καὶ μία μὲ δύο ἱμάντες ψηλότερα. – Τρεῖς δισκοειδεῖς βάσεις: κοίλη μὲ δακτύλιο στὸν πυθμένα, ταινία ἐξωτερικὰ καὶ δεύτερη ψηλότερα στὴ γάστρα (1), δακτύλιο καὶ ταινία καὶ ψηλότερα ζεῦγος ταινιῶν (1), σπείρα στὸν πυθμένα καὶ ταινία ἐξωτερικά (1). – Ἐπίπεδη βάση μὲ ταινία ἐξωτερικά. – Δύο συγκολλημένα ὄστρακα ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος μὲ μικρὲς πυκνὲς στιγμὲς στὴν ἀκμὴ καὶ στὴ γάστρα στικτὸ κύκλο μὲ ἐγγεγραμμένο μικρὸ σταυρό. – Πέντε ἐξώστροφα στικτὰ χείλη, τὸ ἕνα μὲ τὴ ρίζα ὁριζόντιας κυλινδρικῆς λαβῆς μὲ πινελιά. – Τμῆμα γάστρας μὲ μεγάλο στικτὸ τετράκτινο τροχό. – *Ἐνδόβαφοι*: Τέσσερα ὄστρακα συγκολλημένα ἀνὰ δύο ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τὴ γάστρα προερχόμενα ἀπὸ τὶς δύο ὄψεις. Πλατιὰ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ ζεῦγος ταινιῶν γάστρας, μεταξὺ τῶν ὁποίων μετόπη μὲ φολιδωτὸ κόσμημα μὲ πολλαπλὸ περιθώριο καὶ ἐφαπτόμενο ἀκανθωτὸ καὶ πλευρικὴ στήλη ἀμειβόντων. Καστανὴ ἐρυθρὴ βαφή, πορτοκαλόχρωμο ἀλείφωμα. – Δύο συγκολλημένα καὶ ἕνα συνανῆκον ὄστρακο ἀπὸ τὸ χεῖλος μὲ πλατιὰ ταινία καὶ τὴ γάστρα μὲ δύο ἀντωπὲς σειρὲς μεγάλων κροσσοπεταλίων. Καστανὴ ἀμαυρὴ βαφή, ἐξίτηλη, κιτρινοκάστανο ἀλείφωμα. – Δέκα χείλη μὲ ταινία ἐξωτερικά, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς μὲ πινελιά, ἕνα μὲ ζεῦγος γραμμῶν, ὡς καταλειβάδες, ἕνα μὲ ταινία κάτω ἀπὸ τὴν ἀκμὴ καὶ μία καμπύλη γραμμὴ καὶ ἕνα μὲ στάχυ ἀμειβόντων ἀνηρτημένο ἀπὸ τὴν ταινία τοῦ χείλους. – Ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ ταινία ἐξωτερικά. – Τέσσερα τμήματα γάστρας, τὰ τρία μὲ ρίζες λαβῶν μὲ πινελιά, τὸ τέταρτο μὲ σχεδὸν ἀκέραιη λαβὴ μὲ πινελιὲς στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη καὶ πλευρικὴ στήλη ἀμειβόντων. – Τριάντα ἐνδόβαφες γάστρες, ἐκ τῶν ὁποίων δεκατέσσερις μὲ ταινίες (12), ὁριζόντια κυματοειδὴ γραμμή (1), σειρὰ τριγώνων ἐπάνω ἀπὸ ταινία μὲ ζεῦγος στιγμῶν σὲ κάθε τρίγωνο (1). – Μία δισκοειδὴς βάση μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ τέσσερις δακτυλιόσχημες, οἱ δύο μὲ ταινία ἐξωτερικά. – Ἑπτὰ ἐξώκυρτα χείλη, τέσσερα ἐξώστροφα, τὸ ἕνα μὲ τὴ ρίζα ὁριζόντιας κυλινδρικῆς λαβῆς, μία γάστρα μὲ τὴ ρίζα λαβῆς, εἴκοσι ὀκτὼ γάστρες καὶ μία δακτυλιόσχημη βάση ὁλόβαφων σκύφων.

Εἰδώλια: Ψηλὸς λεπτὸς λαιμὸς καὶ τμῆμα κορμοῦ εἰδωλίου τύπου Φ μὲ πλαστικὴ ἀπόδοση τοῦ στήθους, πλέον σπασμένο. Γραμμὴ στὶς δύο ὄψεις τοῦ λαιμοῦ, γραπτὸ περίγραμμα τοῦ κορμοῦ καὶ λοξὴ διαγράμμιση στὶς δύο ὄψεις του. – Κεφαλὴ ζωόμορφου εἰδωλίου μὲ ἕνα ἀκέραιο καὶ ἕνα σπασμένο κέρατο καὶ τμῆμα κυλινδρικοῦ κορμοῦ. Γραμμὲς καὶ ἐγκάρσια γραμμίδια στὰ κέρατα καὶ στὸν κορμὸ ἐλαφρῶς κυματοειδεῖς γραμμές. Καστανὴ βαφή, κιτρινοκάστανο ἀλείφωμα. – Τμῆμα κυλινδρικοῦ κορμοῦ ζωόμορφου εἰδωλίου μὲ γραμμὲς κατὰ μῆκος.

Ἀγγεῖα: Τὸ ἥμισυ περίπου βαθέος μικροῦ λεκανιδίου. Ἐξώστροφο χεῖλος, μία ἀκέραιη ὁριζόντια ταινιωτὴ λαβή, κωνικὴ γάστρα καὶ ἀκέραιη δισκοειδὴς κοίλη βάση. Ταινία χείλους ἐσωτερικά, στὸν πυθμένα ὁλόβαφος κύκλος καὶ γύρω τρεῖς δακτύλιοι, βαμμένη ἡ ράχη τῆς λαβῆς. Βαφὴ πορτοκαλέρυθρη. Διάμ. βάσης 3,8 ἑκ. – Δεκατρία τμήματα ἀπὸ τὸ τοίχωμα καὶ τὴ μεγάλη δισκοειδὴ ἐπίπεδη

βάση μεγάλου κλειστοῦ ἀγγείου ἀπὸ τεφρὸ πηλό. Διάμ. βάσης 11,4 ἑκ. – Περίκυρτο χεῖλος, εὐρὺς λαιμός, τμῆμα ὤμου καὶ κοιλιᾶς μεγάλης ὑδρίας μὲ κατακόρυφη κυλινδρικὴ λαβὴ καὶ τὴ ρίζα ὁριζόντιας. Ταινία στὸ χεῖλος καὶ τὴ βάση τοῦ λαιμοῦ, πλατιὰ γραμμὴ στὴ ράχη τῆς κατακόρυφης λαβῆς καὶ πινελιὰ στὴ ρίζα της, ὅπως καὶ στὴ ρίζα τῆς ὁριζόντιας, δύο ταινίες στὸν ὦμο καὶ τρεῖς χαμηλὰ στὴν κοιλιά. Εἴκοσι συνανήκοντα ὄστρακα. Διάμ. χείλους 11,2 ἑκ., ὕψ. λαιμοῦ 7,1 ἑκ.

Μικρὰ εὑρήματα: Δισκοειδὲς κωνίδιο μὲ κοίλη βάση καὶ κατακόρυφο τρῆμα, ἀπὸ γκριζωπὸ στεατίτη. Ὕψ. 1,6 ἑκ., διάμ. βάσης 2,5 ἑκ. – Τμῆμα παραλληλεπίπεδου τριπτήρα ἀπὸ γκριζωπὸ λίθο. Σωζ. μῆκ. 6 ἑκ., πλάτ. 0,6-0,8 ἑκ. – Τρία κομμάτια ἐλεφαντόδοντου: ἕνα ἐπίπεδο καὶ δύο καμπύλα. Τὰ δύο ἔχουν πολὺ λευκὸ χρῶμα, τὸ τρίτο κιτρινωπό. Διαστ. α) 7×3 ἑκ., β) 6,3×3 ἑκ., γ) 3,8×5,5 ἑκ. – Μικρὸ κομμάτι καμένου ξύλου, πλέον διαλυμένο.

Στὴ στρώση αὐτὴ ἔγινε τομὴ 0,35×0,45 μ. καί, 0,22 μ. χαμηλότερα, εὑρέθηκε ὁ φυσικὸς βράχος. Ὑπῆρχαν δηλαδὴ δύο διακριτὲς καὶ ἀπαραβίαστες στρώσεις: μία ἐπάνω ἀπὸ τὸ δάπεδο, ποὺ χρονολογεῖ τὴν ἀρχικὴ χρήση καὶ ἐγκατάλειψη τοῦ χώρου, καὶ ἄλλη κάτω ἀπὸ τὸ δάπεδο, ποὺ ἀνήκει στοὺς χρόνους τῆς κατασκευῆς τῶν κτισμάτων, ἡ ὁποία ὅμως δὲν ἀπέδωσε ἀναγνωρίσιμη κεραμεική.

Ὁ τετράπλευρος χῶρος ἐπάνω καὶ πρὸς Α. τῶν βαθμίδων παρουσίαζε ἔντονη κλίση: ἡ ἐπίχωση τῆς ΒΑ. γωνίας εὑρισκόταν 1,50 μ. ψηλότερα ἀπὸ τὸν βατήρα τῆς ἐπάνω βαθμίδας. Στὸ σημεῖο αὐτὸ εὑρέθησαν:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13493+13471+[13467+12088+12090].
Σύνολο ὀστράκων 262.
Πρώιμα 2, ἄγραπτα 28, γραπτὰ 202, νεότερα 17, ἀπροσδιόριστα 13.

Πρώιμα: Τμῆμα τοιχώματος ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου μὲ μικρὴ σπείρα. Πηλὸς ἀνοικτὸς καστανὸς χονδροειδὴς μὲ ἐγκλείσματα. – Εὐθὺ χεῖλος κυπέλλου μὲ δύο αὔλακες ἐξωτερικὰ καὶ πλατιὰ ταινία καὶ τμῆμα κατακόρυφου τοιχώματος μὲ σπογγωτὴ διακόσμηση.

Ἄγραπτα: Τρία ἐξώστροφα τροπιδωτὰ χείλη, δύο ἐξώστροφα κυρτόπλευρα, πέντε εὐθέα, ἑπτὰ ἐξώστροφα, ἕνα ἐξώκυρτο, τέσσερα ἐξώκυρτα ἐπικλινὴ καὶ μία ταινιωτὴ λαβή, ἀπὸ κύλικες. – Ἀκέραιο πόδι χυτρόποδος, ὕψ. 7,5 ἑκ., ἀπὸ κεραμόχρωμο τραχὺ πηλό. – Μεγάλη ἀκέραιη ταινιωτὴ λαβή, ὑπερυψωμένη τοῦ χείλους, ἀπὸ ἀρύταινα. Ὕψ. 11,5 ἑκ. – Ἕνα περίκυρτο χεῖλος καὶ τμῆμα λαιμοῦ καὶ δύο ἐπίπεδες βάσεις πρόχων.

Γραπτά: *Κύλικες*: Ἐξώστροφο χεῖλος τροπιδωτῆς κύλικος μὲ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ δύο δακτυλίους. – Τρία ἐξώστροφα χείλη μὲ ταινία καὶ κεφαλὴ ὁριζόντιας πορφύρας μὲ διπλὸ περίγραμμα (2, ἡ μία μὲ κεντρικὴ στιγμὴ ὡς ὀφθαλμό), τμήματα ὁριζοντίων πλοκάμων χταποδιοῦ (1). – Ἐξώστροφο χεῖλος κύλικος μὲ γένεση λαβῆς μὲ βαμμένη ράχη πλὴν ἐξηρημένου τριγώνου στὴν κορυφή. – Τμῆμα λαβῆς μὲ βαμμένη ράχη. – Πέντε τμήματα γάστρας μὲ περίστικτο σῶμα ὁριζόντιας πορφύρας καὶ τρεῖς ἰμάντες (1), δύο ὁλόβαφες λογχοειδεῖς ταινίες καὶ ἀκανόνιστες γραμμές (1), ἰμάντες (3). – Δύο στελέχη μὲ ἐπάλληλους δακτυλίους. – Δύο κοῖλες βαμμένες ἐπάνω βάσεις καὶ μία μὲ δακτυλίους. – Ἐξώστροφο χεῖλος κύλικος ἢ κυάθου μὲ ταινία καὶ στὴ γάστρα δέσμη ὀκτὼ γραμμῶν, δύο ἀντιμέτωπα πέταλα καὶ λοξὲς γραμμές. – *Λεκανίδια*: Ἐξώκυρτο ἐπίπεδο χεῖλος μὲ δύο δακτυλίους ἐπάνω καὶ πλατὺ δακτύλιο στὴ γάστρα. – Ἐξώστροφο τροπιδωτὸ χεῖλος μὲ ταινία στὴν ἀκμή, δα-

κτύλιο ἐσωτερικὰ καὶ μὲ ταινία ἐξωτερικὰ στὴν τροπίδωση. – Ὅμοιο, μὲ ταινία στὴν ἀκμή, δακτύλιο καὶ δύο ἀκόμη κάτω ἀπὸ τὴν τροπίδωση. – Τμῆμα τροπιδωτῆς γάστρας μὲ ταινία ἀμφίπλευρα κάτω ἀπὸ τὴν τροπίδωση. – Τμῆμα γάστρας πινακίου μὲ τρεῖς δακτυλίους. – Μικρότατο τμῆμα γάστρας πινακίου μὲ ταινία καὶ ἱμάντες ἐξωτερικὰ καὶ σπείρα ἐσωτερικά. – *Κύαθοι*: Ἐξώκυρτο ἐπίπεδο χεῖλος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, ἐγκάρσια γραμμίδια ἐπάνω καὶ ζεῦγος ἱμάντων ἐξωτερικά. – Ἐξώκυρτο ἐπικλινὲς χεῖλος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ σπείρα ἐξωτερικά. – Τέσσερα τμήματα γάστρας, ἐκ τῶν ὁποίων δύο μὲ σπείρα, ἕνα μὲ καμπύλους μίσχους φυτῶν καὶ δύο ταινίες, καὶ ἕνα μὲ ἀκανόνιστη ζώνη μεταξὺ ταινιῶν μὲ ὀφιοειδὴ ταινία μὲ γραμμίδια καὶ καμπύλες γραμμές. – *Κύπελλα*: Εὐθὺ χεῖλος μὲ κυρτὸ τοίχωμα. Ταινία ἀμφίπλευρα καὶ ἐξωτερικὰ δύο αὔλακες καὶ πλατιὰ ταινία χαμηλότερα. – Δύο τμήματα κοίλων τοιχωμάτων, τὸ ἕνα μὲ αὔλακες στὸ μέσον μὲ ταινία ἐπάνω ἀπὸ αὐτὲς καὶ χαμηλότερα μίσχους φυτικοῦ κοσμήματος, τὸ ἄλλο μὲ διπλὴ σπείρα καὶ ταινία. – Ἐπίπεδη βάση μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ τμῆμα κατακόρυφου τοιχώματος μὲ κυματοειδεῖς γραμμές. – *Πρόχοι*: Τμῆμα ὤμου μὲ ζώνη κομμένου πλοχμοῦ, τρεῖς ταινίες μὲ ἀνηρτημένα κροσσοπετάλια καὶ τμῆμα καμπύλης γραμμῆς. – Τμῆμα ὤμου μὲ λοξὲς παράλληλες γραμμὲς μεταξὺ ταινιῶν. – Μεγάλη ταινιωτὴ πλατιὰ λαβὴ μὲ βαμμένα περιθώρια καὶ νεύρωση στὴ ράχη ἐπάνω ἀπὸ τὴν ὁποία γραμμή. – Εἴκοσι τρία τμήματα τοιχωμάτων μὲ ταινίες, τὰ δύο ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου. – Ἐπίπεδη βάση μικροῦ ἀγγείου μὲ ταινία καὶ δεύτερη ψηλότερα στὴν κοιλιά. – Δισκοειδὴς ἐπίπεδη βάση μεγάλου ἀγγείου μὲ ταινία ἐξωτερικά. – *Πιθαμφορεῖς*: Ἐξώστροφο χεῖλος μὲ δακτύλιο καὶ τμῆμα τοῦ ἐξώβαφου λαιμοῦ. – Τμῆμα ὤμου μικροῦ ἀγγείου μὲ τρεῖς ταινίες πρὸς τὸν λαιμὸ καὶ μία χαμηλότερα. – Τμῆμα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου μὲ πλαστικὸ δακτύλιο. Ἐξώβαφος λαιμὸς ὡς τὸν δακτύλιο, καμπύλη ταινία μεταξὺ εὐθειῶν. – Δύο τμήματα ἀπὸ τὸν ὦμο, τὸ ἕνα μὲ ἱμάντες καὶ ταινίες, τὸ ἄλλο μὲ δικτυωτὸ κόσμημα καὶ ταινία. – Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου μὲ δύο ἐπάλληλες ταινίες. – Πέντε τμήματα μικρῶν ψευδοστόμων, τὸ ἕνα μὲ ὁλόβαφο περίστικτο κύκλο καὶ ταινία, τὰ ἄλλα μὲ ταινίες καὶ ἱμάντες. – Ἐπίπεδη βάση μικροῦ ψευδοστόμου μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – *Κρατῆρες*: Ἐξώκυρτο ἀποστρογγυλεμένο χεῖλος μὲ ταινία ἐπάνω καὶ δεύτερη πλατιὰ ταινία χαμηλότερα ἐξωτερικά. – Τρία ἐξώκυρτα ἐπίπεδα χείλη ἐνδόβαφων κρατήρων, τὸ ἕνα μὲ ὁμάδες ἐγκαρσίων καὶ ὁριζοντίων γραμμιδίων ἐναλλὰξ ἐπάνω καὶ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικά, τὰ ἄλλα μὲ ταινία πάνω καὶ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικά, τὸ ἕνα μὲ μεγάλη σπείρα. – Δύο μεγάλες ὁριζόντιες κυλινδρικὲς λαβὲς μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα καὶ στὴ ράχη. – Δεκατρία τμήματα γάστρας μὲ τμήματα πορφυρῶν (3, τὰ δύο μὲ κεφαλή, τὸ τρίτο μὲ διάστικτη οὐρὰ πορφύρας), μὲ τὴ ρίζα ὁριζόντιας κυλινδρικῆς λαβῆς μὲ πινελιά (1), ἐνδόβαφο (1), μὲ ταινίες (7, στὸ ἕνα δακτύλιος), μὲ τμῆμα ποδιοῦ ζώου (1). – *Σκύφοι*: *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Τέσσερα χείλη μὲ ταινία στὴν ἀκμή, ἐκ τῶν ὁποίων τρία μὲ στήλη ἀμειβόντων (1), τμῆμα σπείρας (1), δέσμη γραμμῶν μὲ κροσσοπετάλια καὶ μίσχο καμπυλόμισχης σπείρας (1). – Ἕξι ὅμοια μὲ ταινία καὶ δακτύλιο χείλους, ἐκ τῶν ὁποίων τρία μὲ τὴ ρίζα μικρῆς λαβῆς μὲ πινελιά (1), δύο παράλληλες γραμμές (1), τμῆμα περίστικτου κύκλου (1). – Ὅμοιο, μὲ δεύτερη ταινία ἐξωτερικὰ καὶ τμῆμα σπείρας. – Τρία ὅμοια μὲ δεύτερη ταινία ἀμφίπλευρα. – Εἴκοσι ἕξι τμήματα γάστρας μὲ δύο γραμμὲς ἐπάνω ἀπὸ ταινία (1), τρεῖς γραμμὲς ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες (1), δέσμη γραμμῶν καὶ ὁμόκεντρα ἡμικύκλια (1), στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ πολλαπλὸ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ζεῦγος ταινιῶν (1), σπεῖρες (3), καμπύλες γραμμές (1), δέσμη γραμμῶν (1), ἱμάντες καὶ ταινία (1), ταινίες (16, τὰ ἑπτὰ μὲ δακτύλιο). – Δύο ρίζες καὶ δύο τμήματα λαβῶν μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη. – Δισκοειδὴς κοίλη βάση μὲ σπείρα στὸν πυθμένα. – *Ἐνδόβαφοι*: Ἐξώστροφο χεῖλος μὲ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ ἀνὰ δύο χαμηλότερα ἀμφίπλευρα. – Δέκα ὅμοια μὲ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ ἀκέραιη μικρὴ λαβὴ μὲ πινελιὰ στὶς ρίζες καὶ τὴ ράχη (1), δεύτερη ταινία ἐξωτερικά (1), ἀραιὲς παχιὲς κυματοειδεῖς γραμμές (1), ὁλόβαφο τεταρτοκύκλιο καὶ καμπύλη γραμμή (1). – Ἐξώκυρτο χεῖλος βαμμένο ἐπάνω μὲ κυματοειδὴ ταινία καὶ ἄλλη εὐθεία χαμηλότερα. – Εἴκοσι τέσσερα τμήματα γάστρας, ἐκ τῶν ὁποίων δεκατέσσερα μὲ στήλη ὁμάδων ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ περιθώριο (1), τμῆμα σπείρας (1), καμπύλες ἀνισοπαχεῖς ταινίες, τμῆμα σπείρας καὶ διάγραμμο ριπιδιόσχημο κόσμημα (1), ταινίες (11). – Τρεῖς δακτυλιόσχημες βάσεις, ἐκ τῶν ὁποίων μία μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ μία μὲ ἐξηρημένο κύκλο στὸν πυθμένα. – Δύο στικτὰ χείλη, τὸ ἕνα μὲ τμῆμα περιφέρειας περίστικτου κύκλου, τὸ ἄλλο μὲ

τμῆμα ρόμβου. – Πέντε ἐξώστροφα χείλη, δύο ἐξώκυρτα, ἕνα τμῆμα γάστρας μὲ τμῆμα λαβῆς, δεκατέσσερα τμήματα γάστρας, μία δισκοειδὴς καὶ μία δακτυλιόσχημη βάση μὲ ἐξηρημένο κύκλο στὸν πυθμένα, ἀπὸ ὁλόβαφους σκύφους.

Νεότερα: Ἐπίπεδη βάση ἀρχαϊκοῦ/κορινθιακοῦ ἀγγείου, μᾶλλον κυπέλλου, μὲ ἐπάλληλες ἐρυθρὲς καὶ μελανὲς ταινίες μεταξὺ λευκῶν. – Δέκα τμήματα μελαμβαφῶν ἑλληνιστικῶν ἀγγείων. – Μεγάλο κομμάτι ἐνδόβαφου πινακίου μὲ ἐνδόστροφο χεῖλος καὶ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικά. – Δύο δακτυλιόσχημες βάσεις, ἡ μία ἀκέραιη (διάμ. 5,3 ἑκ.) ἀπὸ ἐνδόβαφο ἀγγεῖο. – Τμῆμα μελαμβαφοῦς ἀγγείου μὲ πλαστικοὺς δακτυλίους (bucchero). – Τμῆμα μεγαρικοῦ σκύφου μὲ ἀνάγλυφη διακόσμηση: ὁριζόντιες καὶ κάθετες γραμμές, κύκλος καὶ πτηνό. – Τμῆμα ὁλόβαφου ἀγγείου μὲ διακόσμηση ἐγχάρακτη καὶ τύπου Δυτικῆς Κλιτύος.

Εἰδώλια: Τμῆμα κορμοῦ καὶ κοῖλο στέλεχος εἰδωλίου τύπου Τ. Λοξὲς γραμμὲς στὶς δύο ὄψεις τοῦ κορμοῦ, δακτύλιος στὴ μέση, τρεῖς γραμμὲς στὴν πρόσθια ὄψη τοῦ στελέχους, ἡ μεσαία κυματοειδής, καὶ δύο στὴν ὀπίσθια. – Κεφαλὴ καὶ τμῆμα λαιμοῦ εἰδωλίου βοοειδοῦς μὲ σπασμένα τὰ κέρατα. Γραμμὲς γύρω στὸν λαιμὸ καὶ ἐνάλληλοι ἀμείβοντες ἐπάνω στὸ ρύγχος. Μελανὴ βαφή, κιτρινωπὸ ἀλείφωμα. – Τμῆμα τοῦ κορμοῦ ζωόμορφου εἰδωλίου μὲ σπασμένο τὸ κεφάλι καὶ τὰ πόδια. Γραμμὴ κατὰ μῆκος τῆς ράχης ὣς τὸν λαιμό, μὲ ἐγκάρσια γραμμίδια στὰ πλευρὰ καὶ γραμμὲς ἐξωτερικὰ πρὸς τὰ πόδια. – Τμῆμα κωνικοῦ κεράτου εἰδωλίου βοοειδοῦς μὲ γραμμὲς κατὰ μῆκος. – Τμῆμα κωνικοῦ ποδιοῦ ἀπὸ ζωόμορφο εἰδώλιο ἢ ὁμοίωμα ἐπίπλου μὲ τρεῖς γραμμὲς κατὰ μῆκος τῆς μίας πλευρᾶς.

Ἀγγεῖα: Ἑπτὰ συγκολλώμενα ὄστρακα ἄγραπτης κύλικος ἀπὸ ρόδινο πηλό. Εὐθὺ χεῖλος, ἀκέραιη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ καὶ μεγάλη βαθιὰ κωνικὴ γάστρα. – Δύο τμήματα ἐξώστροφου χείλους καὶ ἕνα τμῆμα γάστρας ἄγραπτης τροπιδωτῆς κύλικος ἢ λεκανιδίου, ἀπὸ καστανοκίτρινο πηλό.

Μικρὰ εὑρήματα: Μεγάλο κομμάτι μηνοειδοῦς λεπίδας ἐργαλείου, μᾶλλον δρεπανιοῦ, ἀπὸ σίδηρο. Πολὺ ὀξειδωμένο. Μῆκ. 12,4 ἑκ., πλάτ. 2-3,3 ἑκ. – Στρογγυλὴ ραβδωτὴ χάντρα ἀπὸ ὑαλόμαζα μὲ κατακόρυφο τρῆμα. Διάμ. 1,3 ἑκ. – Μεγάλη φολίδα ὀψιανοῦ. – Μικρὸ τμῆμα ἀχιβάδας.

Σὲ βάθος 1,20 μ., δηλαδὴ 0,30 μ. ἐπάνω ἀπὸ τὴν πρώτη βαθμίδα, εἶχε διατηρηθεῖ ἐπίχωση, στὴν κορυφὴ τῆς ὁποίας εὑρέθηκε μεγάλο κομμάτι ἀνοικτοῦ μυκηναϊκοῦ ἀγγείου μὲ ἀγκύλη λαβή.

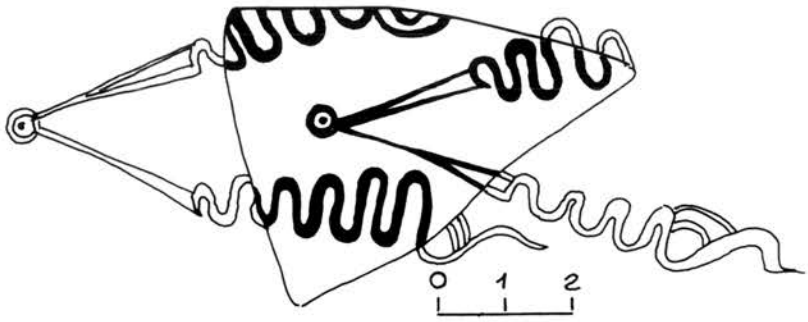
ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13055.
Σύνολο ὀστράκων 173.
Πρώιμα 5, ἄγραπτα 18, γραπτὰ 150.

Πρώιμα: Ταινιωτὴ λαβὴ ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου μὲ στήλη λοξῶν γραμμῶν μὲ μονὸ περιθώριο στὴ ράχη. – Τμῆμα τοιχώματος ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου μὲ στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο. – Τμῆμα τοιχώματος κυπέλλου τύπου Βαφειοῦ μὲ διπλὴ λεπτὴ ταινία μὲ καμπύλα γραμμίδια ἑκατέρωθεν (σχηματοποιημένη φυλλοφόρο ταινία). – Ἐξώστροφο χεῖλος κυάθου μὲ ταινία καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Ἐξώστροφο χεῖλος καὶ γάστρα ἀβαθοῦς ἡμισφαιρικοῦ κυαθίου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, ἐξωτερικὰ ἀκανόνιστη, τρεῖς ἱμάντες στὴν κοιλιὰ καὶ ταινία χαμηλὰ στὴ γάστρα (ΥΕ ΙΙΙΑ).

Ἄγραπτα: Ἑπτὰ κυρτόπλευρα χείλη, τέσσερα τροπιδωτά (τὸ ἕνα καμένο) καὶ πέντε γάστρες, ἡ μία καμένη, ἀπὸ κύλικες. – Ἐξώστροφο χεῖλος μαγειρικοῦ σκεύους. – Ἐξώκυρτο χεῖλος λεκανοειδοῦς.

Γραπτά: *Κύλικες*: Ὀκτὼ ἐξώστροφα χείλη, ἐκ τῶν ὁποίων δύο ἀπὸ ὁλόβαφα ἀγγεῖα καὶ ἕξι μὲ ταινία καὶ κατακόρυφη πορφύρα (1), τρικάμπυλα τόξα (1), λοξὴ γραμμὴ (1), συμπαγὲς καμπύλο κό-

Εἰκ. 16. Ἑλληνιστικὲς βαθμίδες, ἐπάνω ἀπὸ τὴν πρώτη.

σμημα (1). – Τμῆμα γάστρας μὲ κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ ὁλόβαφης κύλικος. – Δύο τμήματα γάστρας, τὸ ἕνα μὲ λοξὲς πορφύρες ποὺ ἑνώνονται στὴ βάση τους ἀνὰ δύο, σὲ ὁριζόντια διάταξη (εἰκ. 16, πίν. 13β: 8), τὸ ἄλλο μὲ τὴ ρίζα στελέχους ἐνδόβαφης κύλικος. – Δύο στελέχη, τὸ ἕνα ψηλὸ παχὺ μὲ δακτυλίους, τὸ ἄλλο λεπτὸ ὁλόβαφο. – Ἑπτὰ τμήματα δισκοειδῶν βάσεων, ἐκ τῶν ὁποίων δύο συγκολλημένα καὶ βαμμένα καὶ πέντε μὲ δακτυλίους, ἐκ τῶν ὁποίων τρία συγκολλημένα. – Ἕξι λαβές: κυλινδρικὴ μὲ πινελιά (1), ἔντονα ταινιωτὲς μὲ νεύρωση καὶ γραπτὰ περιθώρια (2), ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς μὲ ὁλόβαφη ράχη (3). – Δύο ταινιωτὲς λαβὲς μὲ βαμμένη ράχη, ἀπὸ κύπελλα ἢ κύλικες. – Δισκοειδὴς βάση μεγάλου ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ πλατὺ δακτύλιο καὶ ἐξωτερικὰ ταινία καὶ δεύτερη ψηλότερα στὴ γάστρα. – Ἐξώστροφο χεῖλος μικκύλου κυαθίου μὲ ταινία. – Κυρτόπλευρο χεῖλος κυπέλλου μὲ ρηχὴ διπλὴ ἐγχάραξη μεταξὺ ταινιῶν ἐξωτερικὰ καὶ ἀπροσδιόριστο κόσμημα. – Δύο συγκολλημένα τμήματα ἀπὸ τὸ τοίχωμα καὶ τὴ βάση κυπέλλου, μὲ ἀμείβοντες καὶ ταινία, ταινία ἐξωτερικὰ στὴ βάση καὶ δακτύλιο κάτω. – Τμῆμα ἐπίπεδης βάσης κυπέλλου μὲ δακτυλίους κάτω. – Δεκαοκτὼ ὁλόβαφα τμήματα γάστρας ἀπὸ σκύφους ἢ κύλικες. – Ὀκτὼ ἐνδόβαφες γάστρες ἀνοικτῶν ἀγγείων, οἱ ἑπτὰ μὲ ταινίες ἐξωτερικά. – Τριάντα ἕξι τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ κατακόρυφες πορφύρες (5), σπεῖρες (6, οἱ δύο μὲ συμπαγὴ ὀφθαλμό) (πίν. 13β: 6), κυματοειδεῖς γραμμές (1), ἀπροσδιόριστα καμπύλα κοσμήματα (3), δέσμες γραμμῶν (3), παράλληλα λοξὰ γραμμίδια, πιθανὸν ἀπὸ ἄνθος (1), δύο μίσχοι μὲ ἑλικοειδὴ φύλλα καὶ λοξὴ γραμμή (πίν. 13β: 2) (1), ταινίες (15), δακτυλίους (1). – Ἐξώκυρτο χεῖλος μεγάλης πρόχου μὲ ταινία καὶ δακτύλιο καὶ ρίζα πλατιᾶς ταινιωτῆς λαβῆς μὲ ὀπὴ ὄπτησης. – Τριάντα ἕνα τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μὲ καμπύλες γραμμές (2), ταινίες (27, τὰ τέσσερα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου), ἐξώβαφα (2). – Δύο ἐξώκυρτα χείλη ἐνδόβαφων κρατήρων μὲ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικά. – Πέντε γάστρες κρατήρων, ἡ μία μὲ σπείρα καὶ τέσσερις ταινίες κοιλιᾶς, ἡ ἄλλη μὲ διχαλωτὰ ἄνθη καὶ ταινίες, οἱ ἄλλες μὲ ταινίες. – *Σκύφοι*: Εὐθὺ χεῖλος ὑψίποδος σκύφου μὲ ταινία καὶ δεύτερη ἐξωτερικὰ καὶ ζεῦγος λοξῶν γραμμῶν ἐξωτερικά. – Δύο χείλη σκύφων ἄβαφων ἐσωτερικὰ μὲ λεπτὴ ταινία χείλους ἐξωτερικά. – Στικτὸ χεῖλος. – Τρία χείλη ἐνδόβαφων σκύφων μὲ ταινία ἐξωτερικά. – Ἕνα χεῖλος καὶ μία βάση ὁλόβαφων σκύφων. – Χεῖλος σκύφου μὲ ἐξηρημένες ταινίες ἀμφίπλευρα. – Πέντε ὁριζόντιες κυλινδρικὲς λαβὲς μὲ ὁλόβαφη ράχη (1), πολλαπλὲς πινελιές (1), τρεῖς πινελιές (3).

Εἰδώλια: Τμῆμα τοῦ κορμοῦ εἰδωλίου τύπου Ψ. Σώζονται ὁ λαιμός, τὸ ἕνα στῆθος, ἡ ρίζα χεριοῦ καὶ ἐπίθετη κατακόρυφη ταινία στὴν πλάτη μὲ ἐγκάρσιες γραμμὲς γιὰ τὴν κόμη. Δακτύλιος στὸν λαιμὸ καὶ πυκνὲς κυματοειδεῖς γραμμὲς κατὰ μῆκος τοῦ κορμοῦ. Πηλὸς κιτρινωπός, ἐρυθρὴ βαφή. Σωζ. ὕψ. 3,5 ἑκ. – Τμῆμα ὤμου καὶ χεριοῦ εἰδωλίου τύπου Φ: τὸ ἀριστερὸ χέρι κολλημένο στὸν δεξιὸ ὦμο. Ταινία στὴν πλευρά, κατακόρυφες γραμμὲς στὴν πρόσθια ὄψη, λοξὲς στὴν ὀπίσθια.

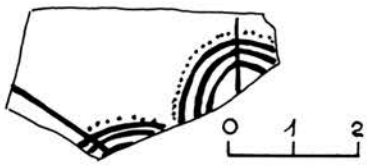
Πηλὸς κεραμόχρωμος, βαφὴ ἐρυθρή. Σωζ. ὕψ. 2,3 ἑκ. – Πόδι ζωόμορφου εἰδωλίου ἢ ὁμοιώματος καθίσματος μὲ συγκλίνουσες γραμμὲς κατὰ μῆκος τῆς μίας πλευρᾶς. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ μελανή. Σωζ. μῆκ. 3 ἑκ.

Καὶ χαμηλότερα:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

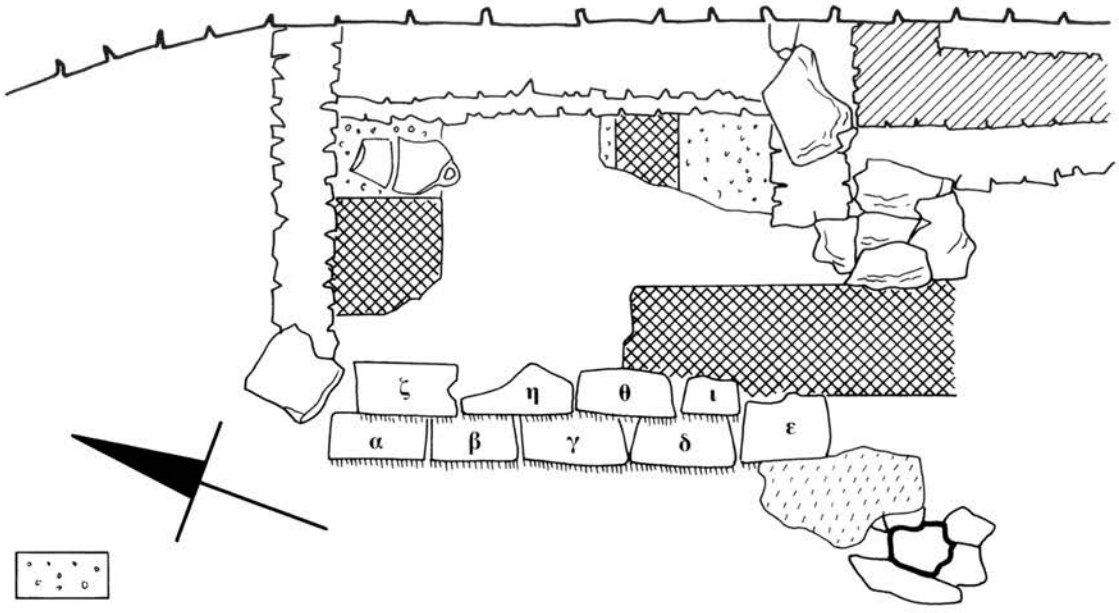
ΜΜ 13049.
Σύνολο ὀστράκων 43.
Πρώιμο 1, ἄγραπτα 20, γραπτὰ 22.

Πρώιμο: Χεῖλος τεφροῦ μινύειου ἀγγείου.
Ἄγραπτα: Ἕνα εὐθὺ χεῖλος, δεκατρία κυρτόπλευρα, τὸ ἕνα μὲ ἔντονα ταινιωτὴ λαβὴ ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ γάστρα, μία γάστρα καὶ μία δισκοειδὴς βάση, ἀπὸ κύλικες. – Ἕνα τροπιδωτὸ χεῖλος καὶ μία ὁριζόντια λαβὴ λεκανιδίων. – Ἐξώκυρτο χεῖλος λεκανοειδοῦς. – Τοίχωμα μαγειρικοῦ σκεύους ἀπὸ χονδροειδὴ πηλό.
Γραπτά: Χεῖλος κύλικος τύπου Ζυγουριῶν μὲ μικτὸ ἄνθος, τρίλοβο περίστικτο μὲ γραμμὲς κατὰ μῆκος (εἰκ. 17). – Κομμάτι ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ γάστρα τροπιδωτῆς κύλικος μὲ ταινίες στὸ χεῖλος καὶ κάτω ἀπὸ τὴν τροπίδωση ἀμφίπλευρα. – Χεῖλος καὶ ταινιωτὴ λαβὴ κύλικος. Ταινία χείλους, βαμμένη ἡ ράχη τῆς λαβῆς μὲ ἐξηρημένο τρίγωνο στὴν κορυφή της. – Τμῆμα γάστρας κύλικος μὲ ταινία χαμηλὰ καὶ δακτύλιο. – Δύο δισκοειδεῖς βάσεις κυλίκων μὲ δακτυλίους, ἡ μία μὲ ἀναβαθμό. – Ὁριζόντια ὁλόβαφη κυλινδρικὴ λαβὴ ἀλαβάστρου. – Τμῆμα ἀπὸ τὴ βάση καὶ τὸ τοίχωμα κυπέλλου. Ἐξωτερικὰ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν καὶ δακτύλιοι κάτω. – Τμῆμα τοιχώματος κυπέλλου μὲ ἐνάλληλες γωνίες. – Πέντε γάστρες ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἡ μία μὲ δακτύλιο, οἱ ἄλλες ὁλόβαφες. – Τμῆμα χείλους καὶ λαιμοῦ μικροῦ κλειστοῦ ἀγγείου, πιθανὸν ἀλαβάστρου. Ἀκανόνιστες ταινίες στὸ χεῖλος καὶ τὴ ρίζα τοῦ λαιμοῦ. – Τέσσερα τοιχώματα κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες. – Δύο τμήματα σκύφων ἄβαφων ἐσωτερικά: ἕνα χεῖλος μὲ ταινία καὶ δακτύλιο καὶ στάχεις ἀμειβόντων στὴ γάστρα καὶ ἕνα τμῆμα γάστρας μὲ τρέχουσες σπεῖρες.
Εἰδώλια: Τέσσερα κυλινδρικὰ ὀξύληκτα τμήματα ἀπὸ εἰδώλια ζώων (κέρατα ἢ πόδια) μὲ γραμμὲς κατὰ μῆκος τῆς μίας πλευρᾶς. α) Πηλὸς λευκωπός, βαφὴ ἐρυθρή, σωζ. μῆκ. 3,4 ἑκ., β) πηλὸς λευκωπός, βαφὴ καστανή, σωζ. μῆκ. 3,1 ἑκ., γ) πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ ἐρυθρή, σωζ. μῆκ. 2,2 ἑκ., δ) πηλὸς κεραμόχρωμος, βαφὴ ἐρυθρή, σωζ. μῆκ. 3,1 ἑκ.

Εἰκ. 17. Ἑλληνιστικὲς βαθμίδες, ἐπάνω ἀπὸ τὴν πρώτη, ὄστρακο.

Ἡ κλίμακα πατάει σὲ ἐπίπεδο ψηλότερο ἀπὸ τὸ δάπεδο (εἰκ. 18). Ἔχει δύο βαθμίδες συνολικοῦ μήκους 2,65 μ., χτισμένες ἀπὸ πωρόλιθους μὲ κανονικὰ κομμένα εὐθύγραμμα μέτωπα. Ἡ πρώτη, ἡ ἐπάνω βαθμίδα, μὲ πλάτος βατήρων 0,32 μ., ἀποτελεῖται ἀπὸ τέσσερις λίθους στὴ σειρὰ ποὺ ἀριθμήθηκαν ἀπὸ Β. πρὸς Ν. μὲ τὰ ψηφία **ζ**, **η**, **θ**, καὶ **ι**. Ἡ δεύτερη, μὲ βατῆρες 0,25 μ., ἔχει πέντε λίθους (**α**, **β**, **γ**, **δ** καὶ **ε**). Ἀνατολικὰ τῆς πρώτης

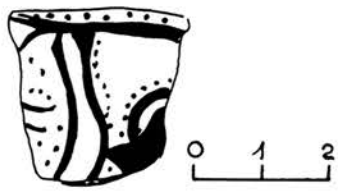
Εἰκ. 18. Ἑλληνιστικὲς βαθμίδες, σκαρίφημα.

βαθμίδας καὶ πρὸς τὸ νότιο ἄκρο της, πίσω ἀκριβῶς ἀπὸ τοὺς λίθους **θ** καὶ **ι**, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὸν **ε** (ὁ ὁποῖος ἐξέχει, ἐπιμηκύνοντας τὴ δεύτερη βαθμίδα κατὰ 0,25 μ. περίπου) ἐξακριβώθηκε ἑλληνιστικὴ παραβίαση ποὺ φθάνει ὡς τὸν βράχο, γεμάτη ὄστρακα καὶ κομμάτια κεραμιδιῶν, μερικὰ ἀπὸ τὰ ὁποῖα εἰσέχουν καὶ κάτω ἀπὸ τὸν **ε**, ποὺ φέρει μάλιστα καὶ ἐπάλειψη μὲ χαρακτηριστικὰ ἑλληνιστικὸ κονίαμα. Ἐπιπλέον, ὁ **δ** ἔχει σκαλισμένο κανονικὸ τετράπλευρο τόρμο τῶν μυκηναϊκῶν χρόνων καὶ συνεπῶς, ἐφόσον εἶναι πλέον τμῆμα βαθμίδας, εὑρίσκεται σὲ δεύτερη χρήση. Ἀκόμη, οἱ λίθοι εἶναι τοποθετημένοι ἔτσι ὥστε οἱ ἁρμοὶ μεταξύ τους νὰ μὴ συμπίπτουν ἀπὸ σειρὰ σὲ σειρά, ἀλλὰ νὰ ἀντιστοιχοῦν μὲ τὸ μέσον τοῦ μήκους τοῦ ὑπερκείμενου ἢ τοῦ ὑποκείμενου λίθου κατὰ τὸ σύστημα τῶν ἱστορικῶν χρόνων. Ἀφ' ἑτέρου, οἱ ἁρμοὶ μεταξὺ τῶν λίθων τῶν βαθμίδων εἶναι ὡς ἑξῆς: στὸ βόρειο τμῆμα τῆς κλίμακος (**α-β**, **β-γ/ζ-η**, **η-θ**) εἶναι εὐθύγραμμοι καὶ ἡ ἐπαφή τους πλήρης σὲ ὁλόκληρο τὸ μῆκος τους, ὅπως συνέβαινε στοὺς ἱστορικοὺς χρόνους. Στὸ νότιο τμῆμα (**γ-δ**, **δ-ε/θ-ι**) εἶναι τριγωνικοὶ ὥστε οἱ λίθοι νὰ ἐφάπτονται μόνο στὴν πρόσοψή τους, κατὰ τὸ μυκηναϊκὸ σύστημα. Ἐντούτοις ἡ κεραμεικὴ ποὺ εἰσδύει κάτω ἀπὸ τοὺς λίθους αὐτοὺς εἶναι, ὅπως ἐξετέθη, ἑλληνιστική. Ὥστε ἡ κλίμακα παρουσιάζει στὴν κατασκευή της τόσο μυκηναϊκὰ ὅσο καὶ ἑλληνιστικὰ στοιχεῖα, τὰ τελευταῖα ἀπὸ τὰ ὁποῖα τὴν χρονολογοῦν. Ἐπιπλέον, ὁ βόρειος πλευρικός της τοῖχος, τὸ βόρειο στηθαῖο της, πατάει σὲ ὄστρακα:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13034+13058.
Σύνολο ὀστράκων 38.
Πρώιμο 1, ἄγραπτα 10, γραπτὰ 27.

Πρώιμο: Ἐξώκυρτο χεῖλος ἀβαθοῦς κυαθίου, μὲ στιγμὲς μεταξὺ ταινιῶν στὴν ἀκμὴ καὶ ἀπροσδιόριστη σύνθεση ἐσωτερικὰ μὲ καμπύλες γραμμές, σειρὲς στιγμῶν καὶ φυτικὸ κόσμημα (εἰκ. 19). Ἐξωτερικὰ στήλη στιγμῶν μεταξὺ καθέτων ταινιῶν καὶ δύο κυματοειδεῖς γραμμές.

Εἰκ. 19. Ἑλληνιστικὲς βαθμίδες, ὄστρακο.

Ἄγραπτα: Κυρτόπλευρο χεῖλος κύλικος μὲ ἀκέραιη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. – Τροπιδωτὴ γάστρα κύλικος. – Τροπιδωτὸ χεῖλος λεκανιδίου μὲ ἀκέραιη ὁριζόντια ταινιωτὴ λαβή. – Κυρτὴ βάση μαγειρικοῦ ἀγγείου μὲ ἔντονα ἴχνη καύσης ἐσωτερικά. – Δύο ταινιωτὲς λαβές. – Τέσσερα χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων: δύο ἐξώστροφα, ἕνα τροπιδωτὸ καὶ ἕνα ἐξώκυρτο.
Γραπτά: Δισκοειδὴς βάση κύλικος βαμμένη ἐπάνω. – Δύο ταινιωτὲς λαβές, ἡ μία ὁλόβαφη, ἡ ἄλλη μὲ ὁλόβαφη ράχη. – Ἐξώστροφο χεῖλος καὶ γάστρα ἡμισφαιρικοῦ κυάθου, ἐνδόβαφου, μὲ ἐξηρημένη ταινία στὸ χεῖλος, καὶ ταινίες ἐξωτερικά. – Χεῖλος κυπέλλου μὲ ζεῦγος ἐγχαράξεων μεταξὺ ταινιῶν ἐξωτερικὰ καὶ ἀπροσδιόριστο περίστικτο κόσμημα. – Τρία χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων δύο ἐξώστροφα, τὸ ἕνα μὲ ταινία χείλους ἀμφίπλευρα καὶ πιθανὸν σπείρα ἐξωτερικά, τὸ ἄλλο μὲ ταινία ἐξωτερικά, ἐνδόβαφο, καὶ ἕνα ἐξώκυρτο μὲ ταινία ἀμφίπλευρα. – Δεκατρεῖς γάστρες ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων πέντε ὁλόβαφες καὶ ὀκτὼ μὲ ἀπροσδιόριστα γραμμικὰ κοσμήματα (3), ἱμάντες (1), ταινίες (1), ταινία καὶ τμῆμα κυλινδρικῆς λαβῆς μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα (1), ζώνη μὲ σειρὰ κατακορύφων γραμμιδίων καὶ ἱμάντες (2 συγκολλώμενα). – Πέντε τοιχώματα κλειστῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων τρία μὲ ταινίες, ἕνα μὲ ζώνη ἀμειβόντων μεταξὺ ἱμάντων καὶ ἕνα μὲ ἐλαφρῶς καμπύλες στῆλες στιγμῶν μεταξὺ ἀνισοπαχῶν ταινιῶν. – Χεῖλος σκύφου μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δακτύλιο καὶ τμῆμα μίας λαβῆς μὲ πινελιές.

Καὶ στοὺς ἁρμούς του εὑρέθησαν:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13060+13056.
Σύνολο ὀστράκων 6.
Πρώιμο 1, γραπτὰ 5.

Πρώιμο: Τμῆμα ὤμου ἀλαβάστρου μὲ πυκνὲς σειρὲς στιγμῶν καὶ ρίζα κυλινδρικῆς λαβῆς μὲ πινελιά[88] (ΥΕ ΙΙΑ).

88. Πρβ. *MDP* εἰκ. 19:2 (μεγάλο ἀλάβαστρο, ΥΕ ΙΙΑ).

Γραπτά: Ἐξώστροφο χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα. – Τρία τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα ὁλόβαφο, ἕνα μὲ στήλη τεθλασμένης καὶ ἕνα ἐνδόβαφο μὲ διχαλωτὸ ἄνθος μὲ ἀγκιστροειδὴ στήμονα. – Τοίχωμα κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ταινία.

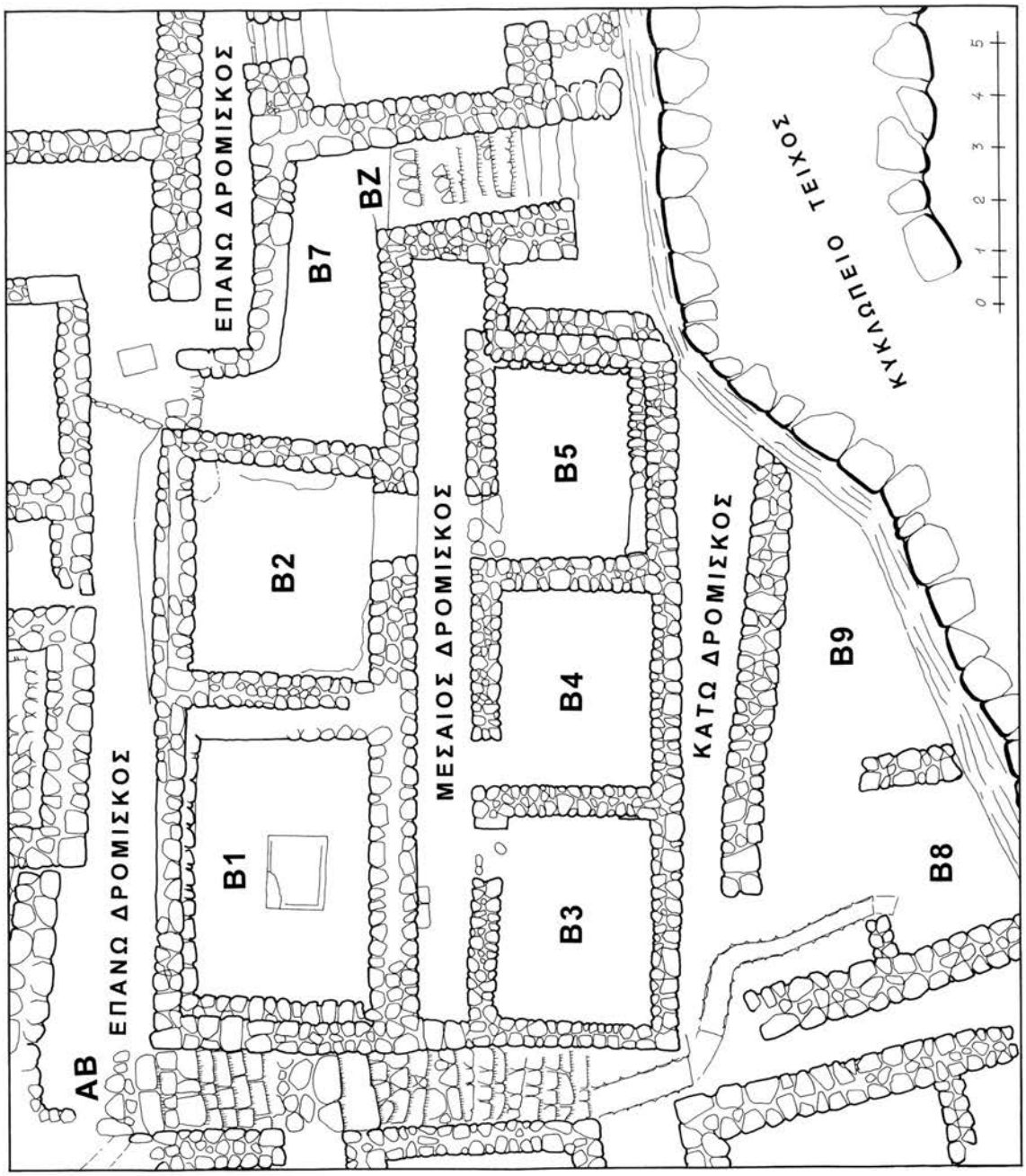
Ὅλες αὐτὲς οἱ παρατηρήσεις ὁδηγοῦν στὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ ἐπιφάνεια πίσω ἀπὸ τὴν κλίμακα στρώθηκε στοὺς μυκηναϊκοὺς χρόνους. Τὸ διατηρούμενο βόρειο στηθαῖο πατάει σὲ μυκηναϊκὲς ἐπιχώσεις. Οἱ βαθμίδες τοποθετήθηκαν κατὰ τὴν ἑλληνιστικὴ περίοδο μὲ μυκηναϊκοὺς λίθους σὲ δεύτερη χρήση. Ἄρα ἡ κλίμακα, ἑλληνιστική, ἐπεξέτεινε ἢ ἀντικατέστησε κάποια ἀνάλογη μυκηναϊκὴ κατασκευή.

ΚΛΙΜΑΚΑ ΚΑΙ ΑΓΩΓΟΣ **ΑΒ**

Μεταξὺ τοῦ συγκροτήματος **Α** (βλ. σχέδια 2 καὶ 3) καὶ τῶν δωματίων **Β** κατεβαίνει πρὸς τὸ τεῖχος μία προσεκτικὰ χτισμένη κλίμακα (πίν. 14), πλάτους στὴν κορυφή της 1,50 μ. καὶ στὸ τέρμα της, ποὺ συμπίπτει περίπου πρὸς τὴ δυτικὴ οἰκοδομικὴ γραμμὴ τοῦ κτιρίου **Α**, 1,35 μ. Τὸ πλάτωμα κάτω ἀπὸ τὶς ἑλληνιστικὲς βαθμίδες καὶ μεταξὺ τῶν δωματίων **Γ5** καὶ **Β1**, τὸ ξεκίνημα δηλαδὴ τοῦ Ἐπάνω Δρομίσκου, εἶχε ὑποφέρει πολὺ ἀπὸ τὴν παλαιότερη ἀνασκαφὴ καὶ ἑπομένως δὲν εἶναι φανερὸ ποιὰ μορφὴ εἶχε ἡ ἀρχὴ τῆς κλίμακος. Ὅ,τι σώθηκε στὸ σημεῖο αὐτὸ εἶναι δύο πλάκες, μήκους 0,80 καὶ 0,60 μ., τοποθετημένες κατὰ σειρά, ποὺ φαίνονται νὰ εἶναι τὰ κατάλοιπα ἑνὸς λίγο-πολὺ ἐπίπεδου κεφαλόσκαλου. Ἀκολουθοῦν ἑπτὰ βαθμίδες ἀπὸ 3-4 πλακοειδεῖς πέτρες, ἡ καθεμία μὲ πλάτος βατήρων 0,25-0,30 μ. καὶ ὕψος μετοπῶν 0,20 μ., ποὺ πιάνουν ὁλόκληρο τὸ πλάτος τῆς κλίμακος. Ἡ κάθοδος συνεχίζεται μὲ ἕξι πολὺ στενότερες βαθμίδες πλάτους 0,39 μ., 0,44 μ., 0,36 μ., 0,53 μ., 0,27 μ. καὶ 0,11 μ., βατῆρες 0,18-0,33 μ. καὶ μετόπες 0,15-0,20 μ. προσκτισμένες στὸν βόρειο τοῖχο τοῦ **Β1**, ποὺ ἀποτελεῖ τὸ νότιο θωράκιο τῆς κλίμακος. Τὸ ἰδιαιτέρως στενὸ αὐτὸ τμῆμα τῆς καταβάσεως ἀφήνει στὴ βόρεια πλευρά της ἐλεύθερο ἕνα πλατύσκαλο διαστάσεων περίπου 1,60×0,80 μ., ποὺ ἀντιστοιχεῖ πρὸς ἕνα ἄνοιγμα στὸν νότιο τοῖχο τοῦ δωματίου **Α6**, μία θύρα δηλαδὴ μέσῳ τῆς ὁποίας τὸ δωμάτιο ἐπικοινωνοῦσε μὲ τὴν κλίμακα. Τὸ πλατύσκαλο τερματίζεται πρὸς τὰ κάτω μὲ μία πλάκα μήκους 1,33 μ., μὲ βατήρα 0,25 μ. καὶ μετόπη 0,20 μ., ἡ ὁποία καταλαμβάνει ὁλόκληρο σχεδὸν τὸ πλάτος τῆς καθόδου καὶ ἀκολουθεῖται ἀπὸ δύο κανονικὲς βαθμίδες τῶν τριῶν πλακῶν κατὰ σειρὰ μὲ βατῆρες πλάτους 0,48 μ. καὶ 0,30 μ. ποὺ καταλήγουν σὲ δεύτερο, πολὺ μικρότερο πλάτωμα διαστάσεων 1,30×0,70 μ., ποὺ ὁδηγεῖ στὴν ἀρχὴ τοῦ Μεσαίου Δρομίσκου. Τὸ τελευταῖο τμῆμα τῆς κλίμακος ἀποτελεῖται ἀπὸ ὀκτὼ ἀκόμη βαθμίδες μὲ βατῆρες 0,35 μ. κατὰ μέσον ὅρο καὶ μετόπες 0,15 μ.

Ἡ κλίμακα καλύπτει σὲ ὅλο της τὸ μῆκος χτιστὸ ἀγωγὸ ποὺ ξεκινᾶ ἀπὸ ἕνα φρεάτιο ἐμπρὸς ἀπὸ τὸ νότιο ἄκρο τῶν ἑλληνιστικῶν βαθμίδων. Τὸ φρεάτιο αὐτό, ὄχι πολὺ βαθύ, ἀλειμμένο μὲ σκληρὸ μίγμα ἀσπροχώματος μὲ ἀσβέστη ποὺ φθάνει ὡς τὸν λίθο **ε** τῶν ἑλληνιστικῶν βαθμίδων, εἶναι ἡ ἀρχὴ τοῦ ἀγωγοῦ ποὺ περνᾶ κάτω ἀπὸ τὴν κλίμακα καὶ παρακολουθεῖται ἕως τὴν αὐλὴ **Β8**.

Ἡ διαδρομή του μεταξὺ τῶν κτιρίων **Α** καὶ **Β** δὲν ἐρευνήθηκε διότι εἶναι σκεπασμένο ἀπὸ τὶς βαθμίδες τῆς κλίμακος ποὺ καλύπτει τὸ διάστημα μεταξὺ τῶν δύο κτιρίων. Τὸ μόνο προσιτό του τμῆμα ἦταν μετὰ τὴν 8η βαθμίδα. Ἐκεῖ, ὅπου οἱ βαθμίδες περιορίζονταν κατὰ μῆκος τῆς Ν. πλευρᾶς τῆς καθόδου ἀφήνοντας ἀκάλυπτο τὸ πρὸς Β. τμῆμα της, ποὺ ἐπέτρεπε τὴν εἴσοδο πρὸς τὸ δωμάτιο **Α6**, φάνηκε καὶ ὁ ἀγωγός. Οἱ καλυπτήριες πλά-

*Σχέδιο 3. Συγκρότημα **Β**.*

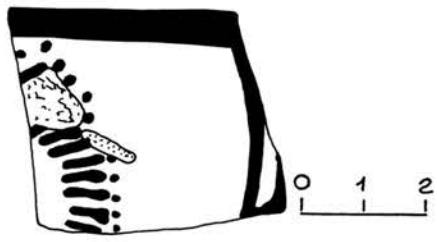
κες του εἶχαν μία ἐπίστρωση πλέσιας ποὺ ἀπέδωσε:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13565+13455+13416+[12117+12135+12124].
Σύνολο ὀστράκων 418.
Πρώιμα 20, ἄγραπτα 62, γραπτὰ 326, ἀπροσδιόριστα 10.

Πρώιμα: Τμῆμα τοιχώματος ἀνοικτοῦ μινύειου ἀγγείου μὲ αὐλακώσεις ἐξωτερικά. – Ἐξώστροφο χεῖλος ἀμαυρόχρωμου σκύφου μὲ ρίζα ὁριζόντιας λαβῆς. Ταινία χείλους μὲ δύο ἐνάλληλα ἀνηρτημένα τόξα καὶ ζεῦγος ταινιῶν (πίν. 15α: 4). – Τμῆμα λαιμοῦ καὶ ὤμου ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου μὲ ζεῦγος λεπτῶν ταινιῶν στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ. – Ἁπλὸ χεῖλος κυπέλλου τύπου Βαφειοῦ μὲ πλατιὰ ταινία ἐσωτερικά, λεπτὴ ἐξωτερικὰ καὶ χαμηλότερα τρέχουσες σπεῖρες μὲ ὁλόβαφους κύκλους ἑκατέρωθεν τοῦ μίσχου καὶ ταινία. Ἐπίθετη λευκὴ γραμμὴ στὸν μίσχο, στὴν ἐξωτερικὴ ἕλικα τῆς μίας σπείρας, ἐπάνω στὴν ταινία καὶ λευκὴ στιγμὴ ἐπάνω στὸν ἕνα κύκλο[89] (ΥΕ Ι-ΙΙΑ). – Τμῆμα ἀλαβάστρου μὲ ἐξώβαφο λαιμὸ καὶ σειρὰ στιγμῶν στὸν ὦμο. – Δύο τμήματα γάστρας κυάθων μὲ ἀνηρτημένο βραχῶδες κόσμημα (ΥΕ ΙΙΒ). – Τμῆμα ὤμου κλειστοῦ ἀγγείου μὲ σειρὰ σταγονόσχημων πινελιῶν ἐναλλὰξ μὲ παραπληρωματικὰ V (ΥΕ ΙΙ;). – Ἐξώκυρτο χεῖλος ἐφυραϊκῆς κύλικος μὲ ρόδακα στὴ γάστρα (ΥΕ ΙΙΒ). – Γάστρα μὲ τμῆμα ἀπὸ τὸν σάκκο καὶ τὸν πλόκαμο χταποδιοῦ καὶ ἱμάντες. Ἐπίθετη λευκὴ γραμμὴ κατὰ μῆκος τοῦ σάκκου καὶ τοῦ πλοκάμου (ΥΕ ΙΙΙΑ2). – Δύο συγκολλημένα τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος ὣς τὴ βάση κυπέλλου. Ἁπλὸ χεῖλος, κωνικὴ γάστρα μὲ ταπεινὸ πλαστικὸ δακτύλιο περὶ τὸ μέσον, ἐπίπεδη βάση. Λεπτὴ ταινία χείλους ἀμφίπλευρα, ταινία ἐπάνω στὸν πλαστικὸ δακτύλιο καὶ στὴ βάση ἐξωτερικά, δύο ζῶνες σπειρῶν μὲ καμπύλο μίσχο, δακτύλιοι κάτω ἀπὸ τὴ βάση. Ὕψ. 5 ἑκ., διάμ. βάσης 5 ἑκ. (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Δύο γάστρες κυάθων μὲ σπογγωτὴ διακόσμηση, ἡ μία μὲ ζεῦγος ταινιῶν (πίν. 15α: 5), ἡ ἄλλη μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Δύο ἐξώκυρτα χείλη κυάθων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, τὸ ἕνα μὲ διπλόσπειρα μὲ σειρὰ ἐπίθετων λευκῶν στιγμῶν στὸν ἕνα μίσχο[90] (ΥΕ ΙΙΑ), τὸ ἄλλο μὲ διπλὴ σειρὰ στιγμῶν ἑκατέρωθεν δύο λεπτῶν ταινιῶν. – Γάστρα κρατηρίσκου μὲ ὁριζόντιο ἑλικοειδὲς ἄνθος ἢ περίτεχνο κισσόφυλλο ἐπάνω ἀπὸ ζεῦγος ταινιῶν γάστρας[91] (ΥΕ ΙΙΙΑ). – Ἐξώστροφο χεῖλος κυάθου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ σπείρα μὲ γωνιώδη μίσχο[92] (ΥΕ ΙΙΙΑ2). – Δύο ἐξώστροφα χείλη κυλίκων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, τὸ ἕνα μὲ σχηματοποιημένο πάπυρο μὲ τριπλὸ καμπύλο μίσχο (πίν. 15α: 7) (ΥΕ ΙΙΙΑ1), τὸ ἄλλο μὲ σειρὰ διχαλωτῶν ἀνθέων μὲ γραμμίδια καὶ στιγμές (εἰκ. 20) (ΥΕ ΙΙΙΑ2).

Ἄγραπτα: Πέντε ἐξώκυρτα χείλη, δύο κυρτόπλευρα καὶ ἕνα τροπιδωτὸ μὲ ρίζα λαβῆς ἀπὸ κύλικες.

*Εἰκ. 20. Ἀγωγὸς **AB**, ἐπάλειψη πλέσιας.*

89. *MDP* εἰκ. 8:1 (Φυλακωπή, ΥΕ Ι).

90. Αὐτόθι εἰκ. 32:1 (Δράμεσι, ΥΕ ΙΙΑ), 31:5 (ΥΕ ΙΙΑ).

91. Αὐτόθι εἰκ. 135:5 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου, ΥΕ ΙΙΙΒ1, κρατήρας), *Panagia Houses* πίν. 52: κέντρο καὶ ἀριστερά.

92. *MDP* εἰκ. 100:2 (Βουρβάτσι, ΥΕ ΙΙΙΑ2)· *Panagia Houses* εἰκ. 10:42.

– Τρία τροπιδωτὰ χείλη λεκανιδίων μὲ ἀκέραιη ὁριζόντια ταινιωτὴ λαβή, τὸ ἕνα μὲ ἴχνη καύσης στὸ χεῖλος ἐξωτερικὰ καὶ στὴ ράχη τῆς λαβῆς. – Ὁριζόντια ταινιωτὴ λαβὴ λεκανιδίου. – Ἐπίπεδη δισκοειδὴς βάση καὶ τμῆμα τοιχώματος χύτρας. Καμένο. – Δύο ἐξώκυρτα χείλη, ἐννέα ἐξώστροφα, τὰ δύο μὲ κατακόρυφη λαβὴ ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς, καὶ μία ἐπίπεδη βάση μὲ τμῆμα γάστρας, ἀπὸ κύαθους. – Τμῆμα τοιχώματος κυπέλλου μὲ ρίζα λαβῆς. – Δεκαπέντε ἐξώστροφα χείλη, ἐννέα τροπιδωτά (τὰ δύο μὲ ἴχνη καύσης ἀμφίπλευρα), τρία ἁπλά, τρία ἐξώκυρτα, ἕνα ἀμφίκυρτο ἐπίπεδο μὲ αὐλάκωση ἐπάνω καὶ τέσσερις γάστρες, οἱ δύο τροπιδωτές, ἀπὸ ἀνοικτὰ ἀγγεῖα. – Ὄρθιο ἔκτυπο χεῖλος μὲ κοντὸ κυλινδρικὸ λαιμὸ ἀπὸ μικρὴ πρόχου.

Γραπτά: *Κύλικες*: Δύο ἐξώκυρτα χείλη ὁλόβαφων κυλίκων. – Ἐξώκυρτο χεῖλος ἐνδόβαφης κύλικος μὲ ὑπερυψωμένη ταινιωτὴ λαβὴ μὲ ἀκανόνιστη πινελιά. – Γάστρα μὲ ἀπολήξεις κατακορύφων πορφυρῶν ἐξωτερικά. – Τμῆμα ἀπὸ τὸ κάτω μέρος τῆς γάστρας καὶ τὸ στέλεχος βαθιᾶς κύλικος μὲ δακτυλίους. – Τρεῖς κατακόρυφες ταινιωτὲς λαβές, οἱ δύο μὲ ὁλόβαφη ράχη, ἡ τρίτη μὲ βαμμένα περιθώρια καὶ ἐγκάρσιες ταινίες στὴ ράχη. – Τρία στελέχη μὲ δακτυλίους. – Ὅμοιο μικκύλης κύλικος μὲ δακτυλίους καὶ κεντρικὴ κοιλότητα στὴ βάση. – Πέντε δισκοειδεῖς βάσεις, οἱ δύο μὲ δακτυλίους, οἱ ἄλλες βαμμένες πάνω. – Τρεῖς λαβές, οἱ δύο ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς μὲ ὁλόβαφη ράχη, ἡ τρίτη κυλινδρικὴ μὲ βαμμένα περιθώρια καὶ ἐγκάρσιες στὴ ράχη. – *Κύαθοι*: Ἕνα ἐξώκυρτο καὶ τρία ἐξώστροφα χείλη (τὸ ἕνα μὲ ὁριζόντια τεθλασμένη στὴ γάστρα) μὲ ταινία ἐξωτερικὰ ἀπὸ ἐνδόβαφους κύαθους. – Τέσσερα ἐξώστροφα χείλη μὲ ταινία ἀμφίπλευρα (3), ταινία, δεύτερη λεπτὴ ἐξωτερικὰ καὶ σπείρα χαμηλότερα (1). – Τμῆμα ἀπὸ τὴ γάστρα χαμηλὰ μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – Πέντε βάσεις: ἐπίπεδη μὲ δακτυλίους (1), ἀκέραιη δισκοειδὴς ἐπίπεδη μὲ δακτυλίους στὸν πυθμένα (1), δισκοειδὴς μὲ ταινία ἐξωτερικά (1), κοίλη δισκοειδὴς μὲ δακτυλίους ἐσωτερικὰ καὶ ταινία ἐξωτερικά (2 συγκολλώμενα). – Δύο ἁπλὰ χείλη κυπέλλων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, τὸ ἕνα μὲ δακτύλιο καὶ δύο ταινίες. – Τμῆμα τοιχώματος κυπέλλου μὲ σπείρα καὶ ταινία μεταξὺ δύο λεπτότερων. – Ἐξώστροφο χεῖλος μὲ λεπτὴ ταινία καὶ ἀκέραιη ἡμικυλινδρικὴ γεφυρόστομη προχοή. Ταινία περιγράφει τὴν προχοὴ καὶ τὴ γένεσή της. – Ἐξώκυρτο χεῖλος ἐνδόβαφου ἀνοικτοῦ ἀγγείου. — Δεκατέσσερα ὁλόβαφα καὶ ὀκτὼ ἐνδόβαφα – τὰ τέσσερα μὲ ταινίες ἐξωτερικά – τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Δώδεκα γάστρες μὲ δακτυλίους καὶ ἐξωτερικὰ τέσσερις μὲ ταινίες καὶ τέσσερις μὲ ἱμάντες, ἡ μία καὶ μὲ τμῆμα σπείρας. – Σαράντα δύο γάστρες μὲ σπείρα (7), στικτὸ στέλεχος κατακόρυφης πορφύρας (1), κατακόρυφες κυματοειδεῖς ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες καὶ ταινία (1), ταινίες (25), ἱμάντες (7), ἱμάντες καὶ ταινία (1). – Δύο τμήματα γάστρας μεγάλων ἀνοικτῶν ἀγγείων ἀπὸ χονδροειδὴ πηλό, τὸ ἕνα μὲ δακτυλίους, τὸ ἄλλο μὲ ταινίες. – Μεγάλο κομμάτι ἀπὸ τὸν λαιμὸ καὶ τὸν ὦμο πρόχου μὲ ταινία στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ καὶ στὸν ὦμο ἀνηρτημένες σπεῖρες. – Ἐξωστρόγγυλο χεῖλος πρόχου μὲ ταινία καὶ τμῆμα λαιμοῦ. – Ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ ταινία καὶ ἀκέραιη κατακόρυφη κυλινδρικὴ λαβὴ ἀμφορέα ἢ πρόχου. Πινελιὰ στὴ ρίζα τῆς λαβῆς καὶ κυματοειδὴς γραμμὴ στὴ ράχη. – Ψηλὸς κυλινδρικὸς λαιμὸς ἀμφορέα ἢ πρόχου μὲ ταινία στὴ βάση του. – Δύο τμήματα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου πρόχων μὲ ταινία, τὸ ἕνα καὶ μὲ πλαστικὸ δακτύλιο. – Δύο τμήματα τοιχωμάτων ὑδριῶν μὲ ζεῦγος ταινιῶν καὶ ὁριζόντια λαβή (ρίζα καὶ ἀκέραιη λαβὴ μὲ πινελιές). – Κομμάτι ἀπὸ τὸ εὐθὺ χεῖλος μὲ κοντὸ κυλινδρικὸ λαιμὸ ὣς τὸν ὦμο στάμνου μὲ κατακόρυφο ἐπίθετο ὠτίο, διάτρητο ὁριζοντίως. Δακτύλιος κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος ἐσωτερικά, δύο πλατιὲς ταινίες ἐξωτερικὰ στὸ χεῖλος καὶ τὸν λαιμό, ὁλόβαφο τὸ ὠτίο καὶ στὸν ὦμο ρόμβος δικτυωτὸς μὲ διπλὸ περίγραμμα καὶ στὶς κορυφὲς ἀγκιστροειδεῖς ἀποφύσεις[93]. – Τμῆμα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου στάμνου. Ἐξώβαφος λαιμός, ταινία στὸν ὦμο. – Τμῆμα κοιλιᾶς ὑδρίας ἢ στάμνου μὲ μία ἀκέραιη ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβὴ μὲ πινελιὲς στὶς ρίζες καὶ τὴ ράχη καὶ ταινία. – Δύο συγκολλημένα τμήματα ἀπὸ τὸν λαιμὸ καὶ τὸν ὦμο πιθαμφορέα μὲ ἱμάντες

93. Γιὰ τὸ σχῆμα βλ. *Orchomenos* V εἰκ. 25:67 (Σχηματάρι).

μεταξὺ ταινιῶν, ζώνη μὲ κατακόρυφες τεθλασμένες γραμμὲς καὶ ταινία[94]. – Τμῆμα ὤμου πιθαμφορέα μὲ μία σχεδὸν ἀκέραιη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ μὲ θηλιὰ στὴ ράχη. Δύο πινελιὲς στὰ τοιχώματα περιβάλλουν τὴ λαβή. – Ἐξώκυρτο ἐπικλινὲς χεῖλος μὲ δέσμη τριῶν λεπτῶν ἱμάντων ἐπάνω καὶ τμῆμα ὁλόβαφου λαιμοῦ ἀλαβάστρου. – Τμῆμα ἀπὸ τὴ γωνίωση ὤμου-τοιχώματος κυλινδρικοῦ ἀλαβάστρου μὲ ταινία. – Ἑξήντα τέσσερα τοιχώματα κλειστῶν ἀγγείων μὲ ὁριζόντια κυματοειδὴ μεταξὺ ταινιῶν στὸν ὦμο (1), δέσμη τριῶν λοξῶν γραμμῶν καὶ ταινία (1), δύο ἀνηρτημένα ζεύγη τόξων στὸν ὦμο (1), ζεῦγος καμπύλων γραμμῶν (1), ἱμάντες καὶ ταινία (5 συνανήκοντα), ταινίες (46), ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν (7, τὰ δύο συνανήκοντα), δύο ἐξώβαφα (2). – Ἐπίπεδος δίσκος μικροῦ ψευδοστόμου μὲ στέλεχος καὶ λαβή. Ὁλόβαφος κύκλος καὶ δακτύλιοι στὸν δίσκο, λαβὴ μὲ ὁλόβαφη ράχη καὶ ἐξηρημένο τρίγωνο, θηλιὰ στὴ βάση τοῦ στελέχους. – Δύο τμήματα κοιλιᾶς ψευδοστόμων μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν, τὸ ἕνα καὶ μὲ λεπτὴ ζώνη γραμμιδίων μεταξὺ λεπτῶν ταινιῶν. – *Κρατῆρες*: Δύο ἐπίπεδα ἐξώκυρτα χείλη μὲ δακτύλιο, ἐξηρημένη ταινία ἐπάνω καὶ δύο ταινίες ἐξωτερικά. – Ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ ὄρθια πορφύρα ἐξωτερικά. – Ἐνδόβαφη γάστρα μὲ ταινίες ἐξωτερικά. – Τέσσερις γάστρες μὲ δακτυλίους, ἐκ τῶν ὁποίων δύο μὲ ταινίες καὶ μία μὲ πορφύρες μὲ ἑνωμένο σῶμα καὶ δύο κεφαλές. – Τέσσερις γάστρες μὲ δέσμη γραμμῶν ἐπάνω ἀπὸ ταινία (1), στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ πολλαπλὸ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ζεῦγος ταινιῶν (1), στικτὰ στελέχη ὀρθίων πορφυρῶν ἐπιγεγραμμένα σὲ ταινία (1), τμῆμα καμπύλης μὲ ἐφαπτόμενες στιγμὲς περιμετρικὰ καὶ ἴχνος γραμμῆς ἐσωτερικά, ἴσως τροχός (εἰκ. 21) (1). – Γάστρα μὲ εἰκονιστικὴ παράσταση: διακρίνονται δύο μπροστινὰ πόδια ζώου λοξὰ πρὸς τὰ δεξιά, τὰ ὁποῖα ἐν μέρει ἐπιγράφονται σὲ δύο ἀπὸ τὶς τρεῖς ταινίες τῆς γάστρας. Διακρίνεται ἐπίσης μικρὸ τμῆμα τοῦ σώματος ποὺ ἀποδίδεται μὲ περίγραμμα καὶ γέμισμα ἐγκαρσίων γραμμιδίων. – *Σκύφοι*: Τρία συνανήκοντα τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τὴ γάστρα ὑψίποδος σκύφου. Λεπτὴ ταινία χείλους καὶ δεύτερη πλατύτερη ἀμφίπλευρα, κεντρικὴ στήλη ἀραιῶν

*Εἰκ. 21. Ἀγωγὸς **AB**, ἐπάλειψη πλέσιας.*

ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ πολλαπλὸ περιθώριο καὶ ἐφαπτόμενο πετάλιο μὲ ἐγγεγραμμένο μικρὸ κύκλο, πλευρικὲς στῆλες τεθλασμένης μὲ περιθώριο, τμῆμα μίας τουλάχιστον ταινίας γάστρας, δακτύλιος ἐσωτερικά. Διάμ. χείλους 18 ἑκ. – Πέντε τμήματα γάστρας ὑψίποδων σκύφων μὲ δέσμη ἕντεκα γραμμῶν, ἀπροσδιόριστο κόσμημα στὸ πλάι καὶ δύο ταινίες (1), δέσμη γραμμῶν περιθωρίου στήλης μὲ ἐφαπτόμενα κροσσοπετάλια ἐπάνω ἀπὸ ταινία (1), δύο γραμμὲς καὶ ἀντίνωτα ζεύγη τόξων μὲ ἐγκάρσια γραμμίδια στὸ ἐσωτερικό τους (1), πινελιὰ στὴ ρίζα (2). – *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Δύο χείλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δεύτερη ἐξωτερικά, τὸ ἕνα μὲ γραμμὴ περιθωρίου στήλης μὲ ἐφαπτόμενα κροσσοπετάλια, τὸ ἄλλο μὲ δεύτερη ταινία ἐσωτερικά. – Τμῆμα ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τὴ γάστρα μὲ ταινία καὶ δεύτερη ἀμφίπλευρα, στήλη δύο χιαστὶ γραμμῶν μὲ τριπλὸ περιθώριο καὶ στὸ πλάι ὁμάδες ἀντικορύφων τόξων ἐπάνω ἀπὸ ταινία γάστρας. Ἀμελὴς ἐκτέλεση. Διάμ. χείλους 12 ἑκ. (πίν. 15α: 10). – Τέσσερα συγκολλώμενα τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος, τὴ γάστρα καὶ τὴ λαβή. Λεπτὴ ταινία χείλους, σειρὰ τριῶν ἐναλλήλων πεταλίων στὸ ὕψος τῆς λαβῆς, ποὺ σώζεται ἀκέραιη μὲ πινελιὰ στὶς ρίζες καὶ τὴ ράχη καὶ ἱμάντες γάστρας. Διάμ. χείλους 9 ἑκ. – Δύο συγκολλημένα τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος μὲ λεπτὴ ταινία καὶ τὴ γάστρα μὲ στήλη ὅρμου μὲ τριπλὸ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ταινία. – Τρία χείλη μὲ λεπτὴ ταινία, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ σπείρα καὶ ἕνα μὲ κατακόρυφη κυματοειδὴ γραμμή (1). – Χεῖλος

94. E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 4:53.807, 5:9, 5:10, Wace, *BSA* 45, 1950, πίν. 25:3.

μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δεύτερη ἀμφίπλευρα, ἀνηρτημένο δικτυωτὸ ρόμβο καὶ ἀγκύλο μίσχο σπείρας. – Δεκαπέντε χείλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δακτύλιο καὶ περίστικτο τετράκτινο κύκλο μὲ στικτὰ τεταρτοκύκλια[95] (1), στήλη ἀμειβόντων (1), τρέχουσα σπείρα (1), δικτυωτὴ σπείρα (1), ἀγκυλόμισχη σπείρα (1), στάχυ ἀμειβόντων (1), στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο (4, ἡ μία πλάι σὲ ρίζα λαβῆς μὲ πινελιά), ταινία γάστρας καὶ ρίζα λαβῆς μὲ πινελιά (1). – Τέσσερα συγκολλώμενα τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τὴ γάστρα. Λεπτὴ ταινία χείλους, ρίζες μίας λαβῆς μὲ πινελιές, τρεῖς στενὲς στῆλες τεθλασμένης μὲ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ταινία, ἡ μία δεξιά, οἱ ἄλλες ἀριστερὰ τῆς λαβῆς. – Τέσσερα συγκολλώμενα τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τὴ γάστρα. Λεπτὴ ταινία χείλους καὶ δακτύλιος, ἀκέραιη λαβὴ μὲ πινελιὲς στὶς ρίζες καὶ τὴ ράχη, πλευρικὴ στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες, ἀριστερὰ τῆς στήλης τμῆμα περίστικτου κυκλικοῦ κοσμήματος. – Δύο συνανήκοντα τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τὴ γάστρα. Λεπτὴ ταινία χείλους, δακτύλιος, ἀκέραιη λαβὴ μὲ πινελιὲς στὶς ρίζες καὶ τὴ ράχη καὶ στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ταινία. – Εἴκοσι ἐννέα τμήματα γάστρας μὲ στήλη κυματοειδοῦς γραμμῆς μὲ περιθώριο καὶ στικτὸ κύκλο πλευρικά (1), στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο (7, οἱ δύο ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες), στήλη κροσσοπεταλίων μὲ διπλὸ περιθώριο (1), στήλη ἀμειβόντων ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες (2), σπείρα καὶ ἱμάντες γάστρας (1), στήλη ὁριζοντίων ἐλαφρῶς κυματοειδῶν γραμμιδίων μὲ τριπλὸ περιθώριο καὶ ἐφαπτόμενα κροσσοπετάλια, ζεῦγος ταινιῶν γάστρας (1), στήλη ὁριζοντίων τεθλασμένων γραμμιδίων μὲ τριπλὸ περιθώριο (1), στήλη ἀπροσδιόριστου κοσμήματος μὲ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ταινία (1), τροχοειδὴ κύκλο (1), περίστικτο κύκλο μὲ συμπαγὲς πετάλιο (1), δακτυλίους καὶ ταινία βάσης (2), λαβὴ μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα (10, τὰ δύο συγκολλώμενα μὲ ταινία γάστρας καὶ σπεῖρες πλευρικῶς). – Τρεῖς βάσεις μὲ δακτυλίους καὶ ταινία, ἡ μία δισκοειδὴς κοίλη, οἱ ἄλλες δακτυλιόσχημες. – Τρία συγκολλώμενα τμήματα δισκοειδοῦς ἐπίπεδης βάσης μὲ δακτυλίους καὶ ταινία. – Στικτὸ χεῖλος. –*Ἐνδόβαφοι*: Πέντε χείλη μὲ πλατιὰ ταινία καὶ στήλη τεθλασμένης μὲ τριπλὸ περιθώριο (1), τμῆμα μίσχου σπείρας (1), κεντρικὴ στήλη πλοχμοῦ μὲ πολλαπλὸ περιθώριο, ἐφαπτόμενο δίλοβο πετάλιο καὶ ἀνηρτημένο μίσχο σπείρας[96] (1). – Χεῖλος μὲ γραμμικὸ κόσμημα ἐξωτερικά. – Δώδεκα γάστρες μὲ ταινία χείλους καὶ σπείρα (1), ταινία χείλους καὶ τρέχουσα σπείρα μὲ παραπληρωματικὰ μονὰ πετάλια ἑκατέρωθεν τοῦ μίσχου[97] (πίν. 15α: 6) (1), στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ταινία δίπλα σὲ ρίζα λαβῆς (1), στήλη ἀραιῶν ἀνεστραμμένων ἀμειβόντων μὲ περιθώριο (1), στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ διπλὸ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ταινία (1), σπείρα μὲ συμπαγὴ ὀφθαλμὸ καὶ ταινία (1), σπείρα καὶ ζεῦγος ταινιῶν (1), τρικάμπυλα τόξα δίπλα σὲ ρίζα λαβῆς μὲ πινελιὰ καὶ ταινία γάστρας (1), ταινία (1), λαβὴ μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα (3). – Ἕξι βάσεις: ἀκέραιη δακτυλιόσχημη μὲ ταινία (1), κοῖλες δισκοειδεῖς (4, ἡ μία μὲ ταινία ἐξωτερικά, ἀκέραιη), ἐπίπεδη δισκοειδὴς μὲ ταινία (1). – Τέσσερα χείλη καὶ ἕνα τμῆμα γάστρας μὲ δακτυλιόσχημη βάση ἀπὸ ὁλόβαφους σκύφους. – Χεῖλος μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δακτύλιο καὶ σπείρα μὲ συμπαγὴ ἀκτινωτὰ διατεταγμένα πετάλια στὸ ἐσωτερικό. – Ἐλαφρῶς ἐξώκυρτο χεῖλος, πιθανὸν ἀπὸ σκύφο, μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δεύτερη πλατύτερη ἀμφίπλευρα καὶ πινελιά, μᾶλλον ἀπὸ ρίζα λαβῆς.

Εἰδώλια: Μικρὸ τμῆμα κορμοῦ εἰδωλίου τύπου Φ μὲ πλαστικὴ ἀπόδοση τοῦ στήθους, ταινία στὸ περίγραμμα τοῦ κορμοῦ καὶ ἐλαφρῶς κυματοειδεῖς κατακόρυφες γραμμὲς στὶς δύο ὄψεις. Πηλὸς ρόδινος, βαφὴ ἐρυθρή. Σωζ. ὕψ. 2,5 ἑκ. – Κυλινδρικὸ στέλεχος εἰδωλίου μὲ κοίλη κωνικὴ βάση, μὲ δύο γραμμὲς κατὰ μῆκος. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ καστανή. Σωζ. ὕψ. 4,5 ἑκ. – Κεφαλὴ ζωόμορφου κερασφόρου εἰδωλίου, ἐλλιπὴς στὸ ἕνα κέρατο, μὲ κυλινδρικὸ μακρὺ ρύγχος. Ταινίες κατὰ μῆκος τῆς ἐσωτερικῆς πλευρᾶς τῶν κεράτων καὶ πρὸς τὸ ρύγχος, ὁλόβαφη ἡ ἀπόληξη τοῦ ρύγχους, ταινίες κατὰ μῆκος τῆς ἐξωτερικῆς πλευρᾶς τῶν κεράτων ποὺ συνεχίζονται κάτω ἀπὸ τὴ γνάθο καὶ κατὰ μῆκος τοῦ ρύγχους. Στιγμὲς ὡς ὀφθαλμοί. Σειρὰ τεσσάρων στιγμῶν στὸ μέτωπο ἐγγεγραμμένων σὲ

95. *MDP* εἰκ. 190:3.

96. Αὐτόθι εἰκ. 143:12 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου, ΥΕ ΙΙΙΒ1).

97. Αὐτόθι εἰκ. 146:3 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου, ΥΕ ΙΙΙΒ1).

ἀκανόνιστη ἔλλειψη. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ μελανή. Σωζ. μῆκ. 3,7 ἑκ. (πίν. 19α: 10). – Κορμὸς ζωόμορφου εἰδωλίου μὲ ταινία κατὰ μῆκος τῆς ράχης καὶ ἐγκάρσια γραμμίδια ἑκατέρωθεν στὰ πλευρά. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ καστανή. Σωζ. μῆκ. 4,9 ἑκ. – Ὀπίσθιο τμῆμα κορμοῦ ζωόμορφου εἰδωλίου, ἐλλιπὲς στὰ ἄκρα, μὲ μεγάλη οὐρὰ μὲ τὴν ἄκρη κολλημένη στὴν κοιλιά. Ταινία κατὰ μῆκος τῆς ράχης καὶ τῆς οὐρᾶς καὶ ἐγκάρσια γραμμίδια στὰ πλευρά. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ μελανή. Σωζ. μῆκ. 3,2 ἑκ. – Ἄκρο ζωομόρφου εἰδωλίου μὲ τρεῖς ταινίες κατὰ μῆκος τῆς ἐξωτερικῆς πλευρᾶς του. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ μελανή. Σωζ. μῆκ. 3,2 ἑκ.

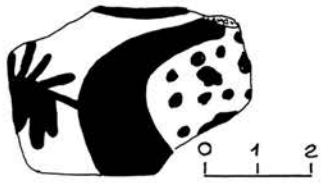
Μικρὰ εὑρήματα: Κομμάτι κονιάματος μὲ ἐπίπεδη ἐπιφάνεια βαμμένη μὲ σκοῦρο ἐρυθρὸ χρῶμα. Διαστ. 5×3,5×1,5 ἑκ. – Μικρὸ κομμάτι ὀρείας κρυστάλλου. Διαστ. 2×1,5×1 ἑκ. – Μικρὸ κομμάτι πέτρας μὲ ἐγχαράξεις, μᾶλλον φυσικῶς τυχαῖες. Διαστ. 2×1,4 ἑκ. – Σχεδὸν ἀκέραιο κωνίδιο ἀπὸ ἰώδη στεατίτη. Ὕψ. 1,9 ἑκ., διάμ. βάσης 2,45 ἑκ. – Δισκοειδὲς κωνίδιο μὲ κοίλη βάση ἀπὸ φαιὸ στεατίτη. Ὕψ. 1,45 ἑκ., διάμ. βάσης 2,8 ἑκ.

Κατορθώθηκε νὰ ἐρευνηθεῖ ἐν μέρει καὶ τὸ ἐσωτερικό του ποὺ περιεῖχε ἕνα ψηλότερο ἐπιφανειακὸ στρῶμα μέ:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13412.
Σύνολο ὀστράκων 142.
Πρώιμα 4, ἄγραπτα 27, γραπτὰ 101, νεότερα 3, ἀπροσδιόριστα 7.

Πρώιμα: Τμῆμα γάστρας ἐφυραϊκῆς κύλικος μὲ ἑλικοειδὲς τμῆμα φυτικοῦ κοσμήματος ἢ ἀργοναύτη (ΥΕ ΙΙΒ). – Τμῆμα διάστικτης ὀκτώσχημης ἀσπίδας μὲ πλατὺ περιθώριο καὶ παραπληρωματικὸ ρόδακα (ἀχινό) (εἰκ. 22). – Ἐξώκυρτο χεῖλος κυάθου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ τμῆμα γάστρας μὲ σπογγωτὴ διακόσμηση (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Τμῆμα γάστρας κύλικος ἢ κυάθου μὲ σπογγωτὴ διακόσμηση (ΥΕ ΙΙΙΑ1).

*Εἰκ. 22. Ἀγωγὸς **ΑΒ**, ἐσωτερικό, ἐπιφανειακὸ στρῶμα.*

Ἄγραπτα: Ἕξι ἐξώκυρτα καὶ ἕνα κυρτόπλευρο χεῖλος κυλίκων. – Δύο ταινιωτὲς λαβές, ἡ μία μὲ αὐλάκωση στὴ ράχη. – Τέσσερα ἐξώκυρτα χείλη καὶ δύο κοῖλες δισκοειδεῖς βάσεις, ἡ μία ἀκέραιη, ἀπὸ κυάθους. – Τέσσερα ἐξώκυρτα, δύο τροπιδωτά, δύο ἁπλὰ χείλη καὶ τρεῖς γάστρες ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Ἐπίπεδη βάση μεγάλου κλειστοῦ ἀγγείου μὲ τμῆμα τοιχώματος.

Γραπτά: Ἀκέραιη ὁριζόντια ταινιωτὴ λαβὴ λεκανιδίου μὲ ὁλόβαφη ράχη. – *Κύαθοι*: Ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ μικρὸ τμῆμα ἀπροσδιόριστου κοσμήματος. – Ἁπλὸ χεῖλος μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δεύτερη πλατύτερη ἐξωτερικά. – Κοίλη δισκοειδὴς βάση μὲ δακτύλιο ἐσωτερικὰ καὶ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ ψηλότερα στὴ γάστρα τρεῖς καμπύλες γραμμὲς ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες καὶ ταινίες ἐξωτερικά, ζεῦγος δακτυλίων ἐσωτερικά. – Ἐπίπεδο ἀμφίκυρτο χεῖλος λεκάνης μὲ ζεῦγος ἱμάντων στὴν ἐπίπεδη ἐπιφάνεια καὶ ταινίες ἑκατέρωθεν ἀμφίπλευρα. – Τμῆμα γάστρας λεκάνης ἐσωτερικὰ μὲ δακτυλίους καὶ ἐξωτερικὰ μὲ ταινίες καὶ ζεῦγος γραμμῶν. – Ἐξώκυρτο χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ λεπτὴ ἐσωτερικά. – Εἴκοσι ἕνα τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων: τέσσερα ὁλόβαφα, τέσσερα ἐνδόβαφα, τὰ δύο μὲ ταινίες, ἑπτὰ μὲ δακτυλίους καὶ ταινίες, τέσσερα μὲ ταινίες, ἕνα μὲ σπείρα καὶ ταινία καὶ ἕνα μὲ ζεύγη καμπύλων γραμμῶν. – Τμῆμα τοιχώματος κωνικοῦ

ρυτοῦ μὲ δέσμη τριῶν κατακορύφων κυματοειδῶν γραμμῶν. – Ἐξωστρόγγυλο χεῖλος καὶ τμῆμα λαιμοῦ πρόχου μὲ μία κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ μὲ κεντρικὴ νεύρωση. Ταινία στὸ χεῖλος καὶ βαμμένα τὰ περιθώρια τῆς λαβῆς. – Τμῆμα τοιχώματος πιθαμφορέα μὲ φολιδωτὸ καὶ ταινίες. – Τμῆμα ἀπὸ τὸν ὦμο, πιθανότατα ἀλαβάστρου, μὲ ταινίες καὶ ἀκέραιη ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβὴ μὲ ὁλόβαφη ράχη. – Δεκαεννέα τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες (16), ζεῦγος κατακορύφων κυματοειδῶν καὶ δύο ταινίες (1), ἀπροσδιόριστα κοσμήματα (2). – Τμῆμα ὤμου μικροῦ ψευδοστόμου μὲ διχαλωτὰ ἄνθη καὶ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν καὶ ρίζα λαβῆς στὸν ὦμο μὲ ὁλόβαφη ράχη. – Τμῆμα ἀπὸ τὴν κοιλιὰ μικροῦ σφαιρικοῦ ἀγγείου, ἴσως ψευδόστομου, μὲ ζώνη τεθλασμένης μεταξὺ ταινιῶν. – *Κρατῆρες*: Ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ τμῆμα σπείρας ἐξωτερικά. – Τρεῖς γάστρες μὲ ταινίες καὶ δακτύλιο (1), στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ τριπλὸ περιθώριο καὶ δακτύλιο (1), λαβὴ μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη (1). – *Σκύφοι*: Δύο χείλη ὑψίποδων σκύφων μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δεύτερη ἀμφίπλευρα. – Τρεῖς γάστρες ὑψίποδων σκύφων μὲ δακτύλιο καὶ δέσμη γραμμῶν ἐπάνω ἀπὸ ζεῦγος ταινιῶν (1), σειρὰ N-σχημου καὶ δύο ταινίες (1), τρικάμπυλα τόξα (1). – *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Χεῖλος φθαρμένο ἐσωτερικά, μὲ ἴχνη δακτυλίου, καὶ στὴ γάστρα σειρὰ ἀνεστραμμένων N[98]. – Δύο χείλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δακτύλιο, τὸ ἕνα μὲ στήλη ἀντινώτων κροσσοπεταλίων μὲ διπλὸ περιθώριο, τὸ ἄλλο μὲ στήλη ἀραιῶν ἀμειβόντων μὲ περιθώριο. – Δώδεκα γάστρες μὲ τρέχουσα σπείρα καὶ ἱμάντες (3 συγκολλώμενα), στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ διπλὸ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ταινία (2), στήλη τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ταινία (1), στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες (1), δακτυλίους (1), σπείρα (1), λαβὴ μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα (3, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ στήλη ἀμειβόντων δίπλα σὲ λαβὴ καὶ ἕνα μὲ ταινία γάστρας). – Τρεῖς βάσεις: δύο δακτυλιόσχημες μὲ ταινία ἐξωτερικά, ἡ μία καὶ μὲ δακτυλίους, καὶ μία κοίλη δισκοειδὴς μὲ δακτυλίους καὶ ταινία. – Τρία στικτὰ χείλη, τὰ δύο μὲ λαβὴ μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα. – *Ἐνδόβαφοι*: Τέσσερα χείλη μὲ πλατιὰ καὶ μεσαία ταινία ἐξωτερικά, ἐκ τῶν ὁποίων δύο συγκολλώμενα μὲ ἀκέραιη ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβὴ μὲ ὁλόβαφη ράχη. – Δύο χείλη μὲ λεπτὴ ταινία, τὸ ἕνα μὲ σπείρα. – Ἓξι γάστρες μὲ ἀνηρτημένο φολιδωτὸ τρίγωνο (1), τρικάμπυλα τόξα (2), ταινία (1), ταινία χείλους καὶ σπείρα (1), σπείρα (1). – Τρία χείλη, μία γάστρα μὲ ρίζα λαβῆς καὶ μία δακτυλιόσχημη βάση ὁλόβαφων σκύφων. – Ἐξώστροφο χεῖλος, πιθανὸν ἀπὸ σκύφο, μὲ ταινία ἀμφίπλευρα.

Νεότερα: Δύο ἐξώκυρτα χείλη μαγειρικῶν σκευῶν μὲ κατακόρυφη κυλινδρικὴ λαβή. Ἑλληνιστικά. – Τμῆμα τοιχώματος χρηστικοῦ ἀγγείου μὲ δέσμη τριῶν λοξῶν ταινιῶν ἀπὸ ἐπίθετη ὑπόλευκη βαφή. Πηλὸς πορτοκαλόχρωμος.

Εἰδώλια: Τμῆμα κεφαλῆς καὶ κορμοῦ εἰδωλίου τύπου Φ. Κεφαλὴ τριγωνικῆς διατομῆς, ἐπίπεδη ἐπάνω, ὁλόβαφη, μὲ ζεῦγος τόξων ποὺ περιβάλλει τὸ πρόσωπο, στιγμὲς γιὰ τοὺς ὀφθαλμούς, ταινία στὸν λαιμό, σιγμοειδὲς γραμμίδιο στὸν αὐχένα, ἐλαφρῶς κυματοειδεῖς γραμμὲς στὶς δύο ὄψεις τοῦ κορμοῦ. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ καστανέρυθρη. Σωζ. ὕψ. 3,8 ἑκ. – Τμῆμα κορμοῦ εἰδωλίου τύπου Φ μὲ πλαστικὴ δήλωση τοῦ στήθους, κατακόρυφες κυματοειδεῖς γραμμὲς στὴν πρόσθια ὄψη τοῦ κορμοῦ, σειρὰ ἀμειβόντων πίσω. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ μελανή. Σωζ. μῆκ. 2,8 ἑκ. – Τμῆμα κορμοῦ καὶ στελέχους εἰδωλίου μὲ δακτύλιο στὴ μέση, γραμμὲς περιμετρικὰ κατὰ μῆκος τοῦ στελέχους, κατακόρυφη διαγράμμιση στὶς δύο ὄψεις τοῦ κορμοῦ. Πηλὸς ἀνοικτὸς καστανός, βαφὴ καστανέρυθρη. Σωζ. ὕψ. 3,1 ἑκ. – Τμῆμα κεφαλῆς καὶ ψηλοῦ λαιμοῦ πτηνόμορφου εἰδωλίου. Ἡ κεφαλὴ λήγει σὲ λεπτὸ ράμφος καὶ φέρει ἐπίθετα δισκάρια γιὰ τὴν ἀπόδοση τῶν ὀφθαλμῶν. Ταινία στὸν λαιμό, δύο ταινίες κατὰ μῆκος τοῦ ράμφους καὶ δύο ἐγκάρσιες πινελιὲς μεταξύ τους, στήλη ἀμειβόντων στὸ πρόσθιο τμῆμα τοῦ λαιμοῦ καὶ στῆλες γραμμιδίων στὸν αὐχένα καὶ τὶς πλευρὲς τοῦ λαιμοῦ. Πηλὸς ροδόχρωμος, βαφὴ ἐρυθρή. Σωζ. μῆκ. λαιμοῦ 3,5 ἑκ.[99]

98. Wardle, *BSA* 68, 1973, πίν. 60:200.

99. *Chamber Tombs* πίν. XXII:14.

Καὶ ἕνα βαθύτερο, ἀδιατάρακτο στρῶμα, μέ:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13453.
Σύνολο ὀστράκων 78.
Πρώιμο 1, ἄγραπτα 16, γραπτὰ 61.

Πρώιμο: Τμῆμα γάστρας κυάθου μὲ σπείρα μὲ παχιὰ ἐξωτερικὴ ἕλικα καὶ συμπαγὴ ὀφθαλμὸ ἐπάνω ἀπὸ ταινία (ΥΕ ΙΙ).
Ἄγραπτα: Τρία κυρτόπλευρα χείλη κυλίκων, τὰ δύο μὲ κωνικὴ γάστρα, τὸ τρίτο μὲ μία ἀκέραιη ταινιωτὴ λαβή. – Ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς λαβή. – Τμῆμα κωνικοῦ κυάθου ἀπὸ τὸ ἁπλὸ χεῖλος ὣς τὴν ἐπίπεδη βάση. – Τρία ἐξώστροφα χείλη κυάθων, τὸ ἕνα μὲ ἀκέραιη λαβή, καὶ δύο βάσεις, ἡ μία ἐπίπεδη, ἡ ἄλλη δισκοειδὴς κοίλη ἀκέραιη. – Δύο ἐξώκυρτα χείλη, ἕνα ἐξώστροφο καὶ ἕνα τμῆμα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα ἀπὸ τὸ ἐξωστρόγγυλο χεῖλος καὶ τὸν λαιμὸ προχοϊδίου. – Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου.
Γραπτά: *Κύλικες*: Ἐξώκυρτο χεῖλος ὁλόβαφης κύλικος. Δύο ὅμοια μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, τὸ ἕνα μὲ τμῆμα τριῶν περίστικτων καμπυλῶν μᾶλλον ἀπὸ ἑλικοειδὲς ἄνθος. – Κατώτερο τμῆμα γάστρας μὲ κοντὸ στέλεχος καὶ κεντρικὴ κοιλότητα βάσης βαθιᾶς κύλικος. Δακτύλιος στὸν πυθμένα, ζεῦγος ἱμάντων στὴ γάστρα ἐξωτερικὰ καὶ δακτύλιος στὸ στέλεχος. – Ὁλόβαφο στέλεχος. – Δύο δισκοειδεῖς βάσεις μὲ δακτυλίους ἐπάνω, ἡ μία κοίλη. – Ὁριζόντια ταινιωτὴ λαβὴ λεκανιδίου μὲ ἴχνη βαφῆς στὸ ἐπάνω περιθώριο. – Ἐπίπεδη δισκοειδὴς βάση μὲ ταινία ἐξωτερικά. – Δύο βάσεις κυάθων μὲ δακτύλιο καὶ ταινία, ἡ μία δακτυλιόσχημη, ἡ ἄλλη κοίλη δισκοειδής. – Δύο ἁπλὰ χείλη κυπέλλων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, τὸ ἕνα μὲ δακτύλιο καὶ ἐξωτερικὰ δέσμη τριῶν αὐλακώσεων, τὸ ἄλλο μὲ στάχεις ἀμειβόντων ἐπάνω ἀπὸ ταινία. – Ἐπίπεδη βάση κυπέλλου μὲ δακτυλίους. – Δεκαέξι τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων: τέσσερα ὁλόβαφα, ἕνα μὲ δακτύλιο καὶ ἱμάντες, πέντε μὲ ταινίες, ἕνα μὲ ἱμάντες, ἕνα μὲ σπείρα, δύο μὲ δέσμη καμπύλων γραμμῶν, δύο μὲ ἀπροσδιόριστα κοσμήματα. – Ἐπίπεδο ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ τμῆμα λαιμοῦ πιθαμφορέα. Πλατὺς δακτύλιος ἐσωτερικά, ἐξηρημένη ταινία ἐπάνω στὸ χεῖλος, ἐξώβαφος λαιμός. – Τμῆμα ἀπὸ τὸν ὦμο καὶ τὴν κοιλιὰ ἀμφορίσκου μὲ μία ἀκέραιη ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβὴ μὲ ὁλόβαφη ράχη στὸν ὦμο, ὅπου καὶ κατακόρυφη κυματοειδὴς γραμμὴ καὶ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν στὴν κοιλιά. – Ὀκτὼ τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων, τὸ ἕνα μὲ δέσμη τεσσάρων λοξῶν γραμμῶν, τὰ ἄλλα μὲ ταινίες, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ μικρὸ τμῆμα κατακόρυφης κυματοειδοῦς γραμμῆς στὸν ὦμο. – Τμῆμα στομίου μικροῦ ψευδοστόμου μὲ ἐξωστρόγγυλο χεῖλος καὶ ταινία καὶ δακτύλιο στὴ βάση του. – Σχεδὸν ἀκέραιη δακτυλιόσχημη βάση μικροῦ ψευδοστόμου μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν ἐξωτερικά. – *Σκύφοι*: *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Τρία χείλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δεύτερη ἐξωτερικὰ καὶ στήλη μὲ πολλαπλὸ περιθώριο (1), ρίζα λαβῆς μὲ πινελιά (1), δακτύλιο χείλους (1). – Δύο συγκολλημένα τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τὴ γάστρα μὲ μία ἀκέραιη λαβὴ μὲ πινελιὰ στὶς ρίζες καὶ τὴ ράχη. Λεπτὴ ταινία χείλους, πλευρικὴ στήλη τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο, τμῆμα κεντρικῆς ἀπροσδιόριστης στήλης μὲ διπλὸ περιθώριο καὶ ἱμάντες γάστρας. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ καστανή. Διάμ. χείλους 15 ἑκ. – Τρία χείλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δακτύλιο καὶ στήλη ἀμειβόντων (1), κεντρικὴ στήλη ἀραιῶν ἀνεστραμμένων ἀμειβόντων μὲ διπλὸ περιθώριο καὶ τμήματα διπλῆς σειρᾶς κροσσοπεταλίων καὶ πλευρικὸ στάχυ ἀμειβόντων (1), ζώνη μὲ ὁμάδες ἐπάλληλων ἐλαφρῶς καμπύλων γραμμιδίων (1). – Δέκα τμήματα γάστρας μὲ δύο ὁμάδες τόξων ὀρθίων ἐπάνω ἀπὸ ταινία (1), ἀντιθετικὲς ὁμάδες ὁμοκέντρων τόξων δίπλα σὲ δέσμη τριῶν γραμμῶν καὶ ζεῦγος ταινιῶν γάστρας (1), στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ τριπλὸ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ταινία (1), στήλη σχηματοποιημένων ἀχιβάδων μὲ τριπλὸ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ταινία (1), δέσμη πέντε γραμμῶν ἐπάνω ἀπὸ ταινία (1), σπείρα (1), ἱμάντες (2), δακτυλίους ἐσωτερικά, ἱμάντα καὶ ταινία ἐξωτερικά (1), ρίζα λαβῆς μὲ πινελιά (1). – Γάστρα

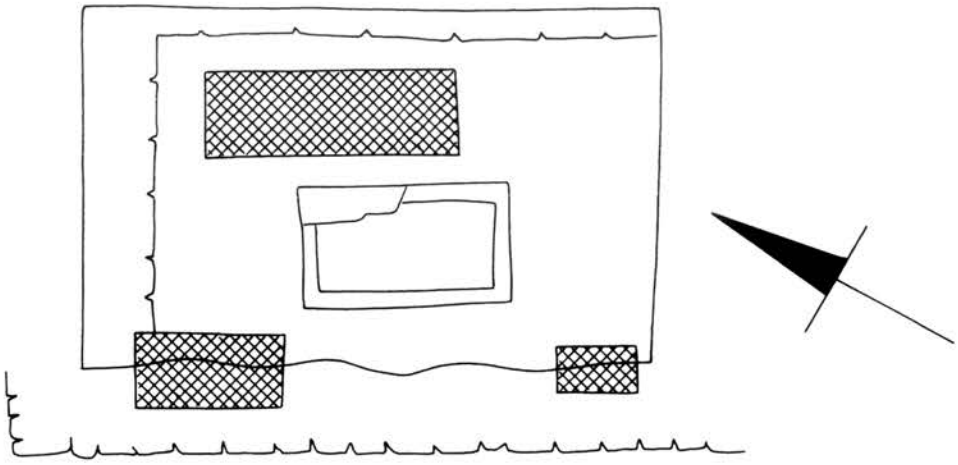
ἐνδόβαφου σκύφου μὲ μία λαβὴ μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη.
Εἰδώλιο: Τμῆμα κορμοῦ καὶ κυλινδρικοῦ στελέχους εἰδωλίου. Κατακόρυφες ἐλαφρῶς κυματοειδεῖς γραμμὲς στὶς δύο ὄψεις τοῦ κορμοῦ, δακτύλιος στὴ μέση, γραμμὲς κατὰ μῆκος τοῦ στελέχους. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ μελανή. Σωζ. ὕψ. 3,7 ἑκ.

Ἡ συνέχεια τοῦ ἀγωγοῦ μετὰ τὴν τελευταία βαθμίδα τῆς κλίμακος, στὴν προέκταση τοῦ δυτικοῦ τοίχου τοῦ κτιρίου **Α**, ἀκάλυπτη, λοξεύει ἐλαφρὰ πρὸς Ν. ὥστε νὰ περάσει μέσα ἀπὸ τὸ πολὺ στενὸ διάστημα μεταξὺ τῆς νοτιοανατολικῆς γωνίας τῆς λεγομένης Οἰκίας τοῦ Ἀρχιερέως καὶ τῆς βορειοδυτικῆς γωνίας τοῦ δωματίου **Β3** (ποὺ προϋπῆρχαν κατὰ ταῦτα), στρέφει λοξὰ πρὸς Ν. καὶ ξαναστρέφει πρὸς Δ. μέσα στὸ **Β8**, στὸ ὁποῖο ἀνιχνεύεται μὲ κατεύθυνση πρὸς τὸ τεῖχος γιὰ περίπου 3,50 μ., σὲ ἀπόσταση 2,20 μ. ἀπὸ τὴν ὄψη τοῦ τείχους. Ἐκεῖ σταματάει ἢ δὲν διατηρεῖται πιά.

ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ **Β**

Τὸ συγκρότημα αὐτό, ποὺ ἐκτείνεται πρὸς Ν. τῆς κλίμακος **ΑΒ**, ἀποτελεῖται ἀπὸ πέντε δωμάτια καὶ δύο ὑπαίθριους χώρους (ὀπισθαύλια), χωρισμένους ἀπὸ δύο περάσματα σὲ τρία ὑπερκείμενα ἐπίπεδα (σχέδιο 3). Τὸ ἐπάνω ἐπίπεδο, ποὺ ὁρίζεται πρὸς Α. ἀπὸ τὸν Ἐπάνω Δρομίσκο, περιλαμβάνει τὰ δωμάτια **Β1** καὶ **Β2** καὶ τὴ συνέχειά τους πρὸς Ν., δηλαδὴ τὸ γωνιῶδες πέρασμα σὲ σχῆμα L ποὺ καταλήγει στὴν κλίμακα **ΒΖ**, ἡ ὁποία κατεβαίνει πρὸς τὸ τεῖχος. Κάτω ἀπὸ τὴ σειρὰ αὐτὴ ἀκολουθεῖ ἡ ἑπόμενη, ὅπου ἀνήκουν τὰ δωμάτια **Β3**, **Β4** καὶ **Β5**, ἡ νοτιοδυτικὴ γωνία τοῦ ὁποίου ἀκουμπάει στὸ τεῖχος. Ἡ δεύτερη σειρὰ χωρίζεται ἀπὸ τὴν πρώτη ἀπὸ τὸν στενὸ Μεσαῖο Δρομίσκο, τοῦ ὁποίου ἡ πρὸς Β. ἀρχή, φραγμένη ἀπὸ ἕνα τοιχάριο πάχους 0,52 μ. καὶ ὕψους περίπου 0,45 μ., ξεκινᾶ ἀπὸ ἕνα πλατὺ ἐνδιάμεσο κεφαλόσκαλο τῆς κλίμακος **ΑΒ** καὶ καταλήγει στὸν τοῖχο τοῦ βορείου θωρακίου τῆς κλιμακωτῆς καθόδου **ΒΖ**, ἀπὸ ὅπου τὸ πέρασμα στρέφει καὶ αὐτὸ πρὸς τὸ τεῖχος, κατεβαίνοντας μεταξὺ τοῦ νοτίου τοίχου τοῦ **Β5** καὶ τοῦ προαναφερόμενου θωρακίου. Κάτω ἀπὸ τὰ δωμάτια **Β3-Β5** εὑρίσκεται ἡ συνέχεια τοῦ Κάτω Δρομίσκου, ἡ ὁποία τὰ χωρίζει ἀπὸ τὰ δύο παράγωνα καὶ προφανῶς ὑπαίθρια ὀπισθαύλια **Β8** καὶ **Β9**, ποὺ ὁρίζονται πρὸς Δ. καὶ Ν. ἀπὸ τὴν καμπύλη τοῦ τείχους.

Δωματιο **Β1** (πίν. 16, εἰκ. 23). Τετράπλευρο ἀρκετὰ κανονικό, χτισμένο ἐπάνω σὲ πυκνὸ γέμισμα λίθων ποὺ τὸ ἔφερε σὲ ἐπίπεδο περίπου 0,75 μ. κάτω ἀπὸ τὴ στάθμη τοῦ Ἐπάνω Δρομίσκου. Τὸ μῆκος τῆς βόρειας πλευρᾶς του εἶναι 3,60 μ., τῆς ἀνατολικῆς 5,93 μ., τῆς νότιας 3,47 μ. καὶ τῆς δυτικῆς 5,40 μ. Ὁ βόρειος τοῖχος ἔχει πάχος 0,55 μ. καὶ διατηρήθηκε σὲ ὕψος 0,40-0,90 μ. ἀπὸ τὸ δάπεδο τοῦ δωματίου, ὁ ἀνατολικὸς πάχος 0,70 μ. καὶ σωζ. ὕψος 1,39 μ., ὁ νότιος πάχος 0,60 μ. καὶ σωζ. ὕψος 0,76 μ. καὶ ὁ δυτικός, ὁ ὁποῖος ὑπέφερε ἰδιαιτέρως ἀπὸ τὴν ἀνασκαφὴ Τσούντα, ἔχει, ὅπου σώθηκε, πάχος 0,60 μ. καὶ ὕψος μόλις 0,23 μ. Στὴ μέση τοῦ μήκους του πρὸς τὸν Ἐπάνω Δρομίσκο ἡ συνέχεια τοῦ βορείου τοίχου εἰκάζεται μᾶλλον παρὰ σώζεται, διότι ἡ ἐξωτερική του ὄψη καταστράφηκε ἀπὸ τὴν προηγούμενη ἀνασκαφή. Οἱ τοῖχοι εἶναι χτισμένοι μὲ μεγάλες ἀκατέργαστες πέτρες μὲ λίγη, κυρίως ἰσοπεδωτική, λάσπη μεταξύ τους. Ἡ ἐπιφάνειά τους, ὅπου εἶχε προστατευθεῖ ἀπὸ ἐπίχωση, ὅπως στὴ βάση τοῦ νοτίου τοίχου καὶ χαμηλὰ στὴν ἐξωτερικὴ ὄψη τοῦ δυτικοῦ, διατηροῦσε ἐπάλειψη ἀπὸ λευκοκίτρινο κονίαμα ἢ ἀπὸ ἁπλὸ στρῶμα πλέσιας. Τὸ δάπεδο, ἀνώμαλα βυθισμένο χάρη στὴν ἄνιση καθίζηση τοῦ γεμίσματος καὶ στὶς ζημιὲς τοῦ χρόνου, ἦταν στρωμένο ἐπάνω στὸ λιθολόγημα τῆς ὑποδομῆς: ἐπάνω στὶς πέτρες ἕνα ἐξισωτικό, ὄχι πολὺ παχὺ στρῶμα χώματος σκεπασμένο μὲ παχιὰ

*Εἰκ. 23. Δωμάτιο **B1**, κάτοψη, σκαρίφημα.*

ἐπάλειψη πλέσιας καὶ ἀσβέστη, στερεά, σκληρὴ καὶ ἀνθεκτική, ποὺ εἶχε καταστραφεῖ στὸ νοτιοδυτικὸ τμῆμα τοῦ δωματίου ἀπὸ τὴν ἀνασκαφὴ Τσούντα.

Στὴ μέση περίπου τοῦ δωματίου, σὲ ἀπόσταση 2-2,05 μ. ἀπὸ τὴ βόρεια καὶ νότια πλευρά, ἀλλὰ 1,60 μ. ἀπὸ τὴν ἀνατολικὴ καὶ 0,90 ἀπὸ τὴ δυτική, τὸ δωμάτιο εἶχε μία τετράπλευρη χαμηλὴ ἑστία μήκους (Β.-Ν.) 1,50 μ. καὶ πλάτους (Α.-Δ.) 1,15 μ. καὶ ὕψους ἀπὸ τὸ δάπεδο 0,08 μ., ποὺ διατηροῦσε στὶς πλευρές της περιχείλωμα πλάτους 0,09 μ. καὶ ὕψους ἀπὸ τὴν ἐπιφάνειά της 0,01-0,02 μ., τὸ ὁποῖο δὲν εἶχε διατηρηθεῖ στὴ βορειοανατολικὴ γωνία της. Συμφυὴς μὲ τὸ δάπεδο, ἦταν χτισμένη ἀπὸ τὸ ἴδιο σκληρὸ κονίαμα ὅπως αὐτό, μὲ κάπως μεγαλύτερη ἀναλογία ἀσβέστη ποὺ τὴν ἔκανε ἀνθεκτικότερη. Ἡ ἐπιφάνειά της δὲν εἶχε διατηρήσει ἴχνη καύσεως, πράγμα ποὺ μπορεῖ νὰ ὀφείλεται στὴ χρήση της, ἐὰν ἦταν τράπεζα ἀναίμακτων προσφορῶν, ἢ καὶ στὴν ἔκθεσή της ἐπὶ ἕνα σχεδὸν αἰώνα στοὺς καιρούς, ἐὰν εἶχε χρησιμοποιηθεῖ ἐπὶ πολὺ χρόνο ὡς θερμαντικὸ σῶμα στὸ δωμάτιο. Κατὰ τὴν ἀποκάλυψη τῆς ἑστίας εὑρέθησαν:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13445.
Σύνολο ὀστράκων 90.
Πρώιμα 3, ἄγραπτα 10, γραπτὰ 75, ἀπροσδιόριστα 2.

Πρώιμα: Ἁπλὸ χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου, ἐπίπεδο ἐπάνω, ὅπου καὶ αὐλάκωση. Ταινία χείλους ἀμφίπλευρα καὶ σειρὰ λοξῶν γραμμῶν ἐξωτερικά. – Τμῆμα ἀπὸ τὸν ὦμο κλειστοῦ ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου μὲ ζώνη κυματοειδοῦς γραμμῆς μεταξὺ ταινιῶν. – Τμῆμα γάστρας ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ σπογγωτὴ διακόσμηση καὶ τρεῖς ταινίες (ΥΕ ΙΙΙΑ1).

Ἄγραπτα: Ἕνα ἐξώκυρτο καὶ ἕνα κυρτόπλευρο χεῖλος κυλίκων. – Τροπιδωτὸ χεῖλος λεκανιδίου μὲ ρίζα λαβῆς. – Κοίλη βάση ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ τμῆμα γάστρας. – Δύο ἐξώκυρτα χείλη, δύο κυρτόπλευρα καὶ ἕνα τροπιδωτό, ἀπὸ ἀνοικτὰ ἀγγεῖα. –

Ἐπίπεδο ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ τμῆμα λαιμοῦ πρόχου ἢ ἀμφορέα.

Γραπτά: *Κύλικες*: Ἕνα ἐξώκυρτο ὁλόβαφο χεῖλος καὶ ἕνα ἐξώστροφο μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ δέσμη τριῶν καμπύλων γραμμῶν ἐξωτερικά. – Τρεῖς γάστρες μὲ κατακόρυφη πορφύρα μὲ στικτὸ στέλεχος (1), τρικάμπυλα τόξα μὲ παραπληρωματικὲς δέσμες τόξων ἀμφίπλευρα καὶ λεπτὲς ταινίες γάστρας (1), ζεῦγος ταινιῶν γάστρας καὶ λαβὴ μὲ ἐγκάρσιες πινελιὲς στὴ ράχη (1). – Δύο συγκολλώμενα τμήματα στελεχῶν μὲ ἱμάντες καὶ ἀπολήξεις στελέχους κατακορύφων ἀνθέων καὶ πορφυρῶν ἐναλλὰξ περιμετρικά. – Τμῆμα στελέχους καὶ δισκοειδὴς βάση μὲ κεντρικὴ κοιλότητα μὲ δακτυλίους. – Δύο ἐξώστροφα χείλη λεκανιδίων μὲ ταινία καὶ δεύτερη χαμηλότερα, τὸ ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς καὶ δύο ταινίες στὴ γάστρα, τὸ ἄλλο μὲ ταινίες γάστρας ἐξωτερικὰ καὶ ἐσωτερικά. – Ἐξώστροφο χεῖλος κυάθου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ τμῆμα ἕλικας. – Τμῆμα χαμηλὰ ἀπὸ τὴ γάστρα κυάθου μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – Τμῆμα γάστρας, πιθανὸν ἀπὸ κύαθο, μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν ἐξωτερικὰ καὶ δακτύλιο ἐσωτερικά. – Ἁπλὸ χεῖλος κυπέλλου μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν ἐξωτερικά. – Δύο βάσεις κυπέλλων μὲ ταινία ἐξωτερικά, ἡ μία ἐπίπεδη, ἡ ἄλλη κυρτή. – Ἐξώστροφο χεῖλος ἀρύταινας μὲ ρίζες ὑπερυψωμένης ταινιωτῆς λαβῆς στὸ χεῖλος καὶ τὴ γάστρα. Ταινία χείλους, βαμμένα τὰ περιθώρια στὴ ράχη τῆς λαβῆς, ταινία γάστρας. – Δεκαπέντε τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ ζώνη τεθλασμένης μεταξὺ ταινιῶν, ἕνα μὲ ἀπροσδιόριστο κόσμημα, τρία μὲ ἱμάντες, ἕξι μὲ ταινίες, τὸ ἕνα μὲ δακτύλιο, δύο ὁλόβαφα, δύο ἐνδόβαφα, τὸ ἕνα μὲ ταινίες. – Τμῆμα τοιχώματος ρυτοῦ μὲ δέσμες τριῶν κυματοειδῶν γραμμῶν. – Τμῆμα ἀπὸ τὸν λαιμὸ καὶ τὸν ὦμο πιθαμφορέα. Ἐξόβαφος λαιμός, δύο ταινίες πρὸς τὸν ὦμο καὶ ζώνη μὲ ἀραιὰ κατακόρυφα κυματοειδὴ γραμμίδια. – Ἔντεκα τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες, πλὴν ἑνὸς μὲ ἀπροσδιόριστο γραμμικὸ κόσμημα. – *Ψευδόστομοι*: Ἐπίπεδος δίσκος μὲ στέλεχος καὶ σύμφυτη λαβή. Σπείρα ἐπάνω στὸν δίσκο, δακτύλιος στὴ βάση τοῦ στελέχους. – Κυρτὸς δίσκος μὲ στέλεχος καὶ σύμφυτη λαβή. Ὁλόβαφος κύκλος καὶ λεπτοὶ δακτύλιοι ἐπάνω στὸν δίσκο, δακτύλιος στὴ βάση τοῦ στελέχους, ἐξηρημένο τρίγωνο στὴ ράχη τῆς λαβῆς. – Κυλινδρικὸ στόμιο μὲ ἐξωστρόγγυλο χεῖλος. Ταινία στὸ χεῖλος καὶ τὴ βάση τοῦ στομίου. – Τμῆμα γάστρας κρατήρα μὲ τρικάμπυλα τόξα ἐξωτερικά. – *Σκύφοι*: Στέλεχος ὑψίποδος σκύφου μὲ δακτυλίους καὶ βαθιὰ κοιλότητα κάτω. – Δύο χείλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δεύτερη πλατύτερη ἐξωτερικά, τὸ ἕνα μὲ τμῆμα στήλης ἀμειβόντων, πιθανὸν ἀπὸ ὑψίποδες σκύφους. – *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Χεῖλος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ δύο δέσμες τριῶν γραμμῶν ποὺ ὁρίζουν μετόπη μὲ λοξὴ γραμμὴ καὶ ἐφαπτόμενα τόξα ἑκατέρωθεν. – Πέντε χείλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δακτύλιο καὶ στήλη ἀντίνωτων κροσσοπεταλίων μὲ διπλὸ περιθώριο (1), στήλη τεθλασμένης καὶ παραπληρωματικὸ κύκλο μὲ στικτὸ κέντρο (1), κεντρικὴ στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ διπλὸ περιθώριο καὶ ἐφαπτόμενο δίλοβο τόξο, πλευρικὴ ἀγκυλόμισχη σπείρα (1), ἀπροσδιόριστη διακόσμηση (2). – Ὀκτὼ τμήματα γάστρας μὲ κατακόρυφη κυματοειδὴ γραμμή (2 συγκολλώμενα), στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο (1), ἀγκύλη θηλιὰ σπείρας μὲ κατακόρυφη κυματοειδὴ διαγράμμιση (1), στήλη κομμένου πλοχμοῦ μὲ τριπλὸ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες (1), κεντρικὴ στήλη μὲ τετραπλὸ περιθώριο καὶ ἐφαπτόμενα κροσσοπετάλια, πλευρικὴ στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες (1), στήλη ὁμάδων ὁριζοντίων κυματοειδῶν γραμμῶν μὲ πολλαπλὸ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ζεῦγος ταινιῶν γάστρας (1), ρίζα λαβῆς μὲ πινελιά (1). – Τρία τμήματα γάστρας μὲ δακτυλίους, τὰ δύο μὲ ἱμάντες ἐξωτερικά, τὸ τρίτο μὲ ζεῦγος ταινιῶν καὶ ζεῦγος ἱμάντων χαμηλότερα. – *Ἐνδόβαφοι*: Τρία χείλη μὲ μεσαία ταινία, τὰ δύο συγκολλώμενα μὲ γραμμὴ περιθωρίου στήλης, τὸ τρίτο μὲ ἀγκύλο μίσχο σπείρας. – Χεῖλος μὲ λεπτὴ ταινία καὶ ἀγκύλο μίσχο σπείρας. – Δύο λαβὲς μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη.

Εἰδώλια: Κορμὸς εἰδωλίου τύπου Φ μὲ πλαστικὴ ἀπόδοση τοῦ στήθους καὶ πλαστικὴ πλεξίδα στὴν ὀπίσθια ὄψη, ἀποκολλημένη στὸ μεγαλύτερο τμῆμα της. Δακτύλιος στὸν λαιμό, ταινία στὴν περίμετρο, κατακόρυφες ἐλαφρῶς κυματοειδεῖς γραμμὲς στὶς δύο ὄψεις τοῦ κορμοῦ, ἐγκάρσια γραμμίδια στὴν ταινία τῆς κόμης. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ καστανομέλανη. Σωζ. ὕψ. 3,8 ἑκ. – Τμῆμα κορμοῦ καὶ κυλινδρικοῦ στελέχους εἰδωλίου. Κατακόρυφες ἐλαφρῶς κυματοειδεῖς γραμμὲς στὶς δύο ὄψεις τοῦ κορμοῦ, δακτύλιος στὴ μέση, γραμμὲς κατὰ μῆκος τοῦ στελέχους. Πηλὸς ροδόχρωμος, βαφὴ καστανέρυθρη. Σωζ. ὕψ. 2,1 ἑκ.

Καθὼς καί:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13428+[12445+12115].
Σύνολο ὀστράκων 119.
Πρώιμα 2, ἄγραπτα 14, γραπτὰ 103, ἀπροσδιόριστα 2.

Πρώιμα: Τμῆμα ἀπὸ τὸν ὦμο πρόχου μὲ πλαστικὸ δακτύλιο πρὸς τὸν λαιμό. Ταινία ἐπάνω στὸν δακτύλιο, ἕλικες στὸν ὦμο (ΥΕ ΙΙ). – Τμῆμα γάστρας ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ σπείρα μὲ τετραπλὸ καμπύλο μίσχο (ΥΕ ΙΙΙΑ).
Ἄγραπτα: Τμῆμα γάστρας κύλικος μὲ λαβή. – Δύο τροπιδωτὰ χείλη λεκανιδίων, τὸ ἕνα μὲ ἀκέραιη, τὸ ἄλλο μὲ ρίζα λαβῆς. – Τρία ἐξώστροφα χείλη ἡμισφαιρικῶν κυάθων, ἕνα χεῖλος κωνικοῦ καὶ δύο βάσεις, ἡ μία ἐπίπεδη, ἡ ἄλλη κοίλη δισκοειδής. – Ἕνα ἐξώκυρτο χεῖλος, ἕνα ἁπλὸ καὶ δύο τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Ἐξώκυρτο ἐπικλινὲς χεῖλος μὲ ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς καὶ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ, πιθανὸν ἀπὸ προχοΐδιο.
Γραπτά: Δύο ἐξώκυρτα ὁλόβαφα χείλη, μία γάστρα μὲ τρικάμπυλα τόξα ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες, μία γάστρα μὲ ζεῦγος τόξων ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες καὶ δύο δισκοειδεῖς βάσεις μὲ δακτυλίους, ἡ μία μὲ κεντρικὴ κοιλότητα, ἀπὸ κύλικες. – Ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς λαβὴ μὲ βαμμένα περιθώρια καὶ ἀμείβοντες στὴ ράχη, πιθανὸν ἀπὸ ἀρύταινα. – Ἕνα ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ δύο τμήματα γάστρας, τὸ ἕνα μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν, τὸ ἄλλο μὲ ἱμάντες καὶ ταινίες, ἀπὸ κύαθους. – Ἁπλὸ χεῖλος κυπέλλου μὲ ταινία, δεύτερη ἐξωτερικὰ καὶ τμῆμα ἀπροσδιόριστου κοσμήματος. – Τμῆμα τοιχώματος κυπέλλου μὲ πλαστικὸ δακτύλιο μὲ ταινία καὶ καμπύλη γραμμὴ ἀπροσδιόριστου κοσμήματος. – Τρία στικτὰ χείλη ἀπὸ ἀρύταινες. – Ἐξώκυρτο ἐπικλινὲς χεῖλος λεκάνης μὲ ταινία καὶ ρίζα λαβῆς μὲ ταινία ἀπὸ κάτω. – Ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ ταινία, πιθανὸν ἀπὸ ἡμισφαιρικὸ κύαθο. – Εἴκοσι τέσσερα τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων τρία ὁλόβαφα, τρία ἐνδόβαφα, τὸ ἕνα μὲ ταινίες, δώδεκα μὲ ταινίες ἢ ἱμάντες, τὰ πέντε μὲ δακτυλίους, δύο μὲ σπεῖρες, ἕνα μὲ γραμμὲς-ἀπολήξεις πορφυρῶν καὶ τρία μὲ ἀπροσδιόριστα κοσμήματα, τὸ ἕνα μὲ δακτύλιο. – Δύο τμήματα ἀπὸ τὸν ὦμο κλειστῶν ἀγγείων, τὸ ἕνα μὲ στήλη τεθλασμένης μὲ τριπλὸ περιθώριο στὸν ὦμο καὶ καμπύλες γραμμὲς ἑκατέρωθεν, τὸ ἄλλο μὲ ὄρθια τρικάμπυλα τόξα καὶ παραπληρωματικὸ διάστικτο κύκλο, ἴσως ἀπὸ πρόχου. – Εἴκοσι τρία τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες, πλὴν ἑνὸς μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – Τρία τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων ἀπὸ χονδροειδὴ πηλό, τὰ δύο μὲ ταινίες, τὸ τρίτο μὲ καμπύλη ταινία. – Ἐνδόβαφο τμῆμα γάστρας κρατῆρα μὲ ταινίες ἐξωτερικὰ καὶ ρίζα λαβῆς. – Ταινιωτὴ λαβὴ κρατῆρα μὲ βαμμένα περιθώρια καὶ ἐγκάρσιες λοξὲς γραμμὲς στὴ ράχη. – *Σκύφοι*: Χεῖλος ὑψίποδος σκύφου μὲ λεπτὴ ταινία, δεύτερη πλατύτερη ἐξωτερικὰ καὶ στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ διπλό, τουλάχιστον, περιθώριο. – Χεῖλος, πιθανὸν ὑψίποδος σκύφου, μὲ λεπτὴ ταινία, δεύτερη ἐξωτερικὰ καὶ ὄρθιο ἑλικοειδὲς ἄνθος. – Χεῖλος μόνωτου σκύφου μὲ ρίζα λαβῆς. Λεπτὴ ταινία χείλους, δεύτερη πλατύτερη ἐξωτερικά, ζώνη Ν-σχήμων κοσμημάτων, ἱμάντες γάστρας, πινελιὰ στὴ ρίζα τῆς λαβῆς, δακτύλιος ἐσωτερικὰ στὴ γάστρα. – Χεῖλος μόνωτου σκύφου ἢ κυάθου μὲ ταινία, ζώνη ἁλυσιδωτοῦ κοσμήματος καὶ δύο ταινίες στὴ γάστρα. – *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Δύο συγκολλημένα ὄστρακα ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ γάστρα. Λεπτὴ ταινία χείλους καὶ στὴ γάστρα μετόπη ποὺ ὁρίζεται ἀπὸ δύο πλευρικὲς δέσμες γραμμῶν. Ἐντὸς τῆς μετόπης λοξὴ γραμμὴ ἑκατέρωθεν τῆς ὁποίας ὁμόκεντρα τόξα. – Δύο συγκολλημένα τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ γάστρα. Λεπτὴ ταινία χείλους ἀμφίπλευρα, στὴ γάστρα ἐσωτερικὰ δακτύλιος καὶ ἐξωτερικὰ τρέχουσα σπείρα καὶ ζεῦγος ταινιῶν. – Τρία χείλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δακτύλιο καὶ στήλη τεθλασμένης μὲ μονὸ (1) καὶ διπλὸ (1) περιθώριο, τμῆμα μίσχου, πιθανότατα σπείρας (1). – Ὀκτὼ τμήματα γάστρας μὲ ζώνη κομμένου πλοχμοῦ (1), στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο (2, τὸ ἕνα ἐπάνω ἀπὸ ταινία), στήλη ἀντινώτων κροσσοπεταλίων ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες (1), σπείρα καὶ ταινία γάστρας (2 συγκολλώμενα), τμῆμα σπείρας (1), ταινία γάστρας,

τμῆμα λαβῆς μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα (1). – Δύο δακτυλιόσχημες βάσεις μὲ ταινία ἐξωτερικά, ἡ μία μὲ δακτυλίους ἐσωτερικὰ καὶ ἱμάντες γάστρας ἐξωτερικά. – Δύο στικτὰ χείλη, τὸ ἕνα μὲ ἀκέραιη λαβὴ μὲ πινελιὲς στὶς ρίζες καὶ τρεῖς ἐγκάρσιες στὴ ράχη. – Τμῆμα γάστρας μὲ διπλὸ περίστικτο κύκλο μὲ ὁλόβαφους λοβοὺς ἐσωτερικά. – *Ἐνδόβαφοι*: Δύο χείλη μὲ μεσαία ταινία ἐξωτερικά, τὸ ἕνα μὲ δέσμη καμπύλων γραμμῶν, τὸ ἄλλο μὲ ζώνη περιγεγραμμένου ὅρμου. – Γάστρα μὲ λαβὴ μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη, πλευρικὴ δέσμη τριῶν τουλάχιστον γραμμῶν, ταινία γάστρας. – Τμῆμα γάστρας ἐνδόβαφου σκύφου ἢ λεκάνης μὲ ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβὴ μὲ ὁλόβαφη ράχη καὶ τραπεζιόσχημη ἀπόφυση στὸ μέσον τῆς λαβῆς. – Δύο λαβὲς μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη. – Χεῖλος ὁλόβαφου σκύφου. *Εἰδώλια*: Τμῆμα ἀπὸ τὸν κορμὸ μεγάλου εἰδωλίου, κοῖλο ἐσωτερικά, ἐλλιπὲς στὴν κεφαλὴ καὶ τὰ χέρια, μὲ μικρὰ ἐπίθετα στήθη. Γύρω ἀπὸ τὸν λαιμὸ ἀνηρτημένα ἀγκιστροειδὴ κοσμήματα μὲ σπειροειδὴ ἀπόληξη, μικρὰ μπροστὰ καὶ μεγαλύτερα πίσω. Στὴν πρόσθια ὄψη κάτω ἀπὸ τοὺς ὤμους ἀνὰ τρεῖς ὁριζόντιοι ἀμείβοντες. Στὸ κέντρο τοῦ στήθους, μεταξὺ τῶν μαστῶν, κρίνος μὲ τρεῖς στήμονες καὶ σπειροειδὴ σέπαλα. Κάτω ἀπὸ τοὺς μαστοὺς κάθετοι ἀμείβοντες, ἐγκάρσιες γραμμὲς στοὺς ὤμους, στὴν ὀπίσθια ὄψη, κάτω ἀπὸ τὰ ἀγκιστροειδὴ κοσμήματα τοῦ λαιμοῦ, ὁριζόντια γραμμὴ καὶ κατακόρυφη, ἐλαφρὰ λοξὴ διαγράμμιση. Πηλὸς ἐρυθρός, ἀλείφωμα ρόδινο, βαφὴ πορτοκαλόχρωμη. Σωζ. ὕψ. 5,6 ἑκ., πλάτ. 7,6 ἑκ. (πίν. 17) – Κορμὸς καὶ τμῆμα στελέχους εἰδωλίου μὲ πλαστικὴ ἀπόδοση τοῦ στήθους. Κατακόρυφες ἐλαφρῶς κυματοειδεῖς γραμμὲς στὶς δύο ὄψεις τοῦ κορμοῦ καὶ δακτύλιος στὴ μέση. Πηλὸς ροδόχρωμος, βαφὴ καστανέρυθρη. Σωζ. ὕψ. 3,5 ἑκ.

Μικρὰ εὑρήματα: Δεκαοκτὼ μικρὲς σφαιρικὲς χάντρες διαφόρων μεγεθῶν μὲ κεντρικὸ κυλινδρικὸ τρῆμα ἀπὸ ὑαλόμαζα. Διάμ. 0,8-0,5 ἑκ. – Μεγάλη σταγονόσχημη χάντρα ἀπὸ ὑαλόμαζα, μὲ κυλινδρικὴ κεφαλὴ στὸ πάνω μέρος, ὅπου καὶ ὁριζόντιο τρῆμα. Μῆκ. 1,7 ἑκ. – Ἀκέραιο κωνίδιο ἀπὸ φαιὸ στεατίτη. Ὕψ. 1,1 ἑκ., διάμ. βάσης 2 ἑκ.

Γύρω στοὺς τοίχους εἶχε χτιστεῖ ἕνα χαμηλὸ θρανίο ὕψους 0,20-0,30 μ. καὶ πλάτους κατὰ μῆκος τοῦ βορείου τοίχου 0,42 μ., τοῦ ἀνατολικοῦ 0,25 μ., καὶ τοῦ δυτικοῦ 0,40 μ., ἄρα ὄχι προορισμένο γιὰ καθιστικὴ ἐπιφάνεια. Στὸν νότιο τοῖχο τὸ θρανίο διακόπτεται 1,26 μ. ἀπὸ τὴ νοτιοανατολικὴ γωνία. Τὸ ὅριο δὲν εἶναι πολὺ σαφὲς ἀλλὰ ἡ διακοπὴ εἶναι βεβαία. Μετὰ τὸ σημεῖο αὐτὸ ἡ σωζόμενη κορυφὴ τοῦ τοίχου χαμηλώνει ἐπὶ μήκους 1-1,05 μ. σὲ ἐπίπεδο μόλις 0,06 μ. ἀπὸ τὸ δάπεδο. Κατόπιν ὁ τοῖχος σώζεται κατεστραμμένος καὶ ἐξίσου χαμηλός, μὲ μεγαλύτερες πέτρες ὅμως, ποὺ συνεχίζουν φανερὰ τὴν τοιχοποιία ἕως 1,20 μ. ἀπὸ τὴ νοτιοδυτικὴ γωνία ἀφήνοντας κενὸ περίπου 1 μ.

Εἶναι δηλαδὴ ἕνα ἰσόγειο δωμάτιο ἐπιμελημένης κατασκευῆς μὲ ἑστία, ἄρα ὄχι βοηθητικὸς χῶρος, ποὺ δὲν φαίνεται ἐκ πρώτης ὄψεως πῶς ἐπικοινωνοῦσε μὲ τοὺς ἄλλους. Ὁ βόρειος τοῖχος του σώζεται σὲ ὕψος 0,40 μ. καὶ περισσότερο ἀπὸ τὸ δάπεδο, ἄρα ἀποκλείεται νὰ εἶχε εἴσοδο ἀπὸ τὴν κλίμακα **ΑΒ**. Ὁ ἀνατολικὸς διατηρήθηκε σὲ ὕψος 1,20-1,39 μ., ἑπομένως δὲν ἐπικοινωνοῦσε οὔτε μὲ τὸν Ἐπάνω Δρομίσκο. Ὁ δυτικὸς εἶναι ἐντελῶς κατεστραμμένος, σωζόμενος κατὰ τόπους χαμηλότερα καὶ ἀπὸ τὸ δάπεδο τοῦ δωματίου, ὁ Μεσαῖος Δρομίσκος ὅμως ἀπὸ κάτω του εὑρίσκεται 2,50 μ. χαμηλότερα ὥστε οὔτε πρὸς αὐτὸν ὑπῆρχε διέξοδος. Μένει ἡ νότια πλευρά. Ἐδῶ ὑπάρχει ἡ διακοπὴ τοῦ θρανίου στὸ πόδι τοῦ τοίχου, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἡ πιθανότης νὰ ὑπῆρχε θύρα ἀνοίγματος περίπου 1 μ. πρὸς τὸ γειτονικὸ δωμάτιο **Β2**. Καὶ αὐτὸ μὲν κατασκάφηκε ἕως τὸν βράχο ἀπὸ τὸν Τσούντα, οἱ τοῖχοι του ὅμως σώζουν στὸ ὕψος τῆς στάθμης τοῦ δαπέδου τοῦ **Β1** προεξοχὲς γιὰ τὴ στήριξη τῶν δοκῶν τῆς ὀροφῆς τοῦ **Β2**, ποὺ εἶχε προφανῶς κατώγι κάτω

ἀπὸ τὸ ἰσόγειό του, τὸ ὁποῖο πρέπει νὰ χρησίμευε ὡς προθάλαμος τοῦ **Β1**. Ἡ πιθανότης αὐτὴ ἐνισχύεται ἀπὸ τὴν παρατήρηση ὅτι ἡ πρώτη πέτρα τοῦ δυτικοῦ τμήματος τοῦ νοτίου τοίχου μετὰ τὴ διακοπὴ εἶναι μεγάλη, γωνιώδης καὶ τοποθετημένη στὸ πλάτος τοῦ τοίχου, τὸ ὁποῖο καταλαμβάνει ὁλόκληρο. Ἔχει δηλαδὴ ἀκριβῶς τὴν ὄψη βάσεως παραστάδος. Πιθανότατα λοιπὸν ἢ μᾶλλον κατ' ἀνάγκην ὑπάρχει στὴ μέση περίπου τοῦ νοτίου τοίχου καὶ ἀντίστοιχο πρὸς τὴν ἑστία ἕνα ἄνοιγμα περίπου 1 μ. μὲ χτιστὸ κατώφλι ὕψους 0,06 μ. (τὸ ὁποῖο μὲ μία πιθανὴ ξύλινη ἐπένδυση θὰ ἔφθανε τὰ 0,10 μ. ἀπὸ τὸ δάπεδο), μία θύρα δηλαδὴ πρὸς τὸν καταστραφέντα θάλαμο ἐπάνω ἀπὸ τὸ κατώγι τοῦ **Β2**.

Τὸ δωμάτιο εἶχε σκαφεῖ πρόχειρα ἀπὸ τὸν Τσούντα, οἱ ἐργάτες τοῦ ὁποίου ἀφαίρεσαν τὶς ἐπιχώσεις ποὺ τὸ σκέπαζαν ἐκτὸς ἀπὸ μία ἔκταση 2×1,40 μ. στὴ βορειοδυτικὴ γωνία τοῦ δωματίου, ἀντίστοιχη πρὸς τὸ 1/6 περίπου τῆς ἐπιφάνειάς του. Τὸ ἐπιφανειακό της στρῶμα ἦταν φανερὰ σχηματισμένο ἀπὸ χώματα φερτά, προερχόμενα ἀπὸ ψηλότερα σημεῖα τοῦ λόφου, ποὺ περιεῖχαν θραύσματα κυλίκων καὶ σκύφων μὲ μετοπικὴ διακόσμηση, τὰ ὁποῖα δὲν κρατήθηκαν. Ἀκολουθοῦσε τὸ ἄθικτο τμῆμα τῆς ἐπιχώσεως, προϊὸν τῆς διαλύσεως τῶν πλινθοτοίχων τοῦ δωματίου. Τὰ τελευταῖα 0,10 μ. τοῦ στρώματος αὐτοῦ παρουσίαζαν καθαρὸ πρασινωπὸ χῶμα ἀνάμικτο μὲ μικρὰ χαλίκια καὶ λίγα ὄστρακα. Τέτοιο χῶμα συναντᾶται σήμερα στὴν περιοχὴ τῆς Δραγονέρας, περίπου 1,6 χλμ. πρὸς Α. τῆς ἀκροπόλεως. Εἶναι πολὺ πιθανὸν ὅτι ἕνα μέρος ἀπὸ τὶς πλίθες τῆς ἀνωδομῆς τοῦ δωματίου κατασκευάστηκαν ἐκεῖ καὶ μεταφέρθηκαν στὴν ἀκρόπολη ἕτοιμες γιὰ χτίσιμο.

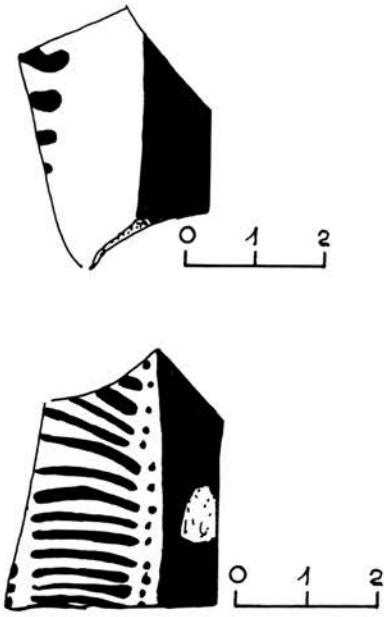
Ἄλλο ἕνα τμῆμα τῆς ἐπιχώσεως, ἐκτάσεως 2,20×1,40 μ. καὶ ὕψους 0,83 μ., εἶχε διατηρηθεῖ στὴ νοτιοανατολικὴ γωνία. Κάτω ἀπὸ τὰ πρῶτα, φερτά, 0,35 μ. τῆς ἐπιφάνειας εὑρέθηκε τὸ ἄθικτο στρῶμα ἀπὸ ξανθὸ χῶμα, ποὺ περιεῖχε κομμάτια κονιάματος, καμένους πυρῆνες ἐλιᾶς, κεφάλι εἰδωλίου, ὀστὰ ζώων καὶ ἐλάχιστα καρβουνάκια.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13080+13079+[12188].
Σύνολο ὀστράκων 226.
Πρώιμα 12, ἄγραπτα 45, γραπτὰ 163, ἀπροσδιόριστα 6.

Πρώιμα: Ἕνα ἐξώκυρτο χεῖλος μικροῦ ἀγγείου, ἕνα τμῆμα ταινιωτῆς λαβῆς καὶ τρία τμήματα τοιχωμάτων, τὸ ἕνα μὲ αὐλακώσεις, ὅλα ἀπὸ τεφρὰ μινύεια ἀγγεῖα. – Δύο τμήματα τοιχωμάτων ἀμαυρόχρωμων ἀγγείων, τὸ ἕνα μὲ ταινία, τὸ ἄλλο μὲ ἀπροσδιόριστο κόσμημα καὶ ταινία ἐξωτερικά (πίν. 18α: 10). – Περίκυρτο χεῖλος ἀπὸ κύπελλο τύπου Βαφειοῦ, μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα τμῆμα κροσσωτῆς ταινίας (εἰκ. 24) (ΥΕ ΙΙΒ). – Δύο συγκολλώμενα ὄστρακα ἀπὸ τὸν ὦμο κλειστοῦ ἀγγείου μὲ δύο ταινίες, ὄρθια πλατύτερη καὶ σειρὲς στιγμῶν[100] (πίν. 18α: 5) (ΥΕ ΙΙΑ). – Τμῆμα γάστρας ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ σπογγωτὴ διακόσμηση ἐξωτερικά (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Περίκυρτο χεῖλος κυάθου ἢ μόνωτου σκύφου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα

100. *MDP* εἰκ. 22:1 (Ἁγία Εἰρήνη).

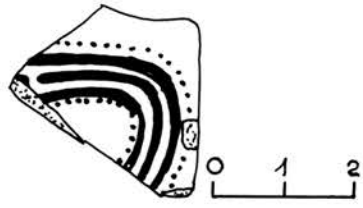

*Εἰκ. 24-25. Δωμάτιο **Β1**, ἄθικτη ἐπίχωση.*

καὶ στὴ γάστρα ζώνη καμπύλων γραμμῶν πλαισιωμένη ἀπὸ μονὴ σειρὰ στιγμῶν[101] (εἰκ. 25, πίν. 18α: 1) (ΥΕ ΙΙΙΑ2).

Ἄγραπτα: Δύο κυρτόπλευρα χείλη κυλίκων. – Τμῆμα ταινιωτῆς λαβῆς. – Τμῆμα ἐξώστροφου χείλους μαγειρικοῦ σκεύους μὲ ἴχνη καύσης σὲ μεγάλο τμῆμα ἐξωτερικά. – Ἐξώκυρτο χεῖλος μαγειρικοῦ σκεύους. – Ἐξώστροφο χεῖλος μὲ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ ἀπὸ εὐρύστομο, κλειστό, χρηστικὸ ἀγγεῖο ἀπὸ πρασινωπὸ πηλὸ μὲ ἐγκλείσματα. – Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ χρηστικοῦ ἀγγείου ἀπὸ καστανέρυθρο πηλὸ μὲ ἐγκλείσματα. – Δεκαπέντε τροπιδωτὰ χείλη, ἑπτὰ ἐξώκυρτα, δύο περίκυρτα, τὸ ἕνα μὲ ὁριζόντια λαβὴ ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς, δέκα ἐξώστροφα χείλη, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ τμῆμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς καὶ ἕνα μὲ ρίζα ὁριζόντιας κυλινδρικῆς λαβῆς, καὶ τρία τμήματα γάστρας ἀπὸ ἀνοικτὰ ἀγγεῖα. – Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου.

Γραπτά: *Κύλικες*: Χεῖλος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα λοξὲς γραμμὲς μὲ περίστικτο περιθώριο (πίν. 18α: 2). – Τμῆμα γάστρας μὲ ἱμάντες ἐξωτερικὰ καὶ δακτύλιο στὴ γένεση τοῦ στελέχους. – Τμῆμα στελέχους μὲ δακτύλιο. – Τρία τμήματα δισκοειδῶν βάσεων, οἱ δύο μὲ ὁλόβαφη τὴν ἄνω ἐπιφάνεια, ἡ τρίτη μὲ κεντρικὴ κοιλότητα καὶ ταινίες στὴν ἄνω ἐπιφάνεια. – Τμῆμα γάστρας ὁλόβαφης κύλικος. – Τμῆμα ὁριζόντιας κυλινδρικῆς λαβῆς μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα. – Μία ταινιωτὴ ὁλόβαφη λαβὴ καὶ μία λαβὴ ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς μὲ ὁλόβαφη ράχη. – Τμῆμα λαβῆς ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ὁλόβαφη ράχη καὶ ἐξηρημένο τρίγωνο ἐπάνω. – Ἐννέα δακτυλιόσχημες βάσεις ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ ταινία ἐξωτερικά, ἐκ τῶν ὁποίων ἑπτὰ μὲ δακτυλίους στὸν πυθμένα καὶ μία μὲ ἔντονα ἴχνη καύσης ἐσωτερικὰ καὶ κατὰ τόπους ἐξωτερικά. – Δύο ἐπίπεδες βάσεις κλειστῶν ἀγγείων, ἡ μία ἀπὸ μεγάλο ἀγγεῖο μὲ πλατιὰ ταινία στὸ τοίχωμα. – Δισκοειδὴς βάση κλειστοῦ ἀγγείου (διάμ. 8 ἑκ.) μὲ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ στὰ τοιχώματα. – Περίκυρτο χεῖλος κυάθου μὲ ἀκέραιη κατακόρυφη λαβὴ ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς. Ταινία χείλους ἀμφίπλευρα, ὁλόβαφη ἡ μισὴ ράχη τῆς λαβῆς. – Περίκυρτο χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ταινία ἐξωτερικά, ἐνδόβαφο. – Ὅμοιο, μὲ ταινία καὶ ἱμάντες στὸ χεῖλος ἀμφίπλευρα[102] (πίν. 18α: 4). – Ὅμοιο, μὲ δύο λεπτοὺς δακτυλίους ἐσωτερικὰ καὶ τμῆμα περίστικτου ἑλικοειδοῦς ἄνθους ἐξωτερικά[103] (εἰκ. 26, πίν. 18α: 8). – Ὅμοιο, μὲ δύο ταινίες στὸ χεῖλος ἐξωτερικά, μία ἐσωτερικά. – Πέντε ἐξώκυρτα χείλη ὁλόβαφων

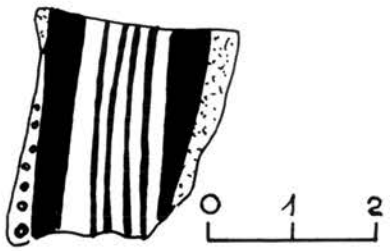
*Εἰκ. 26. Δωμάτιο **Β1**, ἄθικτη ἐπίχωση.*

101. Βλ. παράδειγμα χωρὶς στιγμές, αὐτόθι εἰκ. 109:6 (μόνωτος σκύφος, Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου).

102. Ἴσως ἀπὸ κύπελλο, αὐτόθι εἰκ. 101:1 (Αἴγινα)· *Panagia Houses* εἰκ. 15:102, πίν. 26:102 (miniature wheelmade cup).

103. Πιθανὸν σκύφος. Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 6:44, Wace *et al.*, *BSA* 52, 1957, πίν. 42(b) πάνω δεξιά.

ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Ἐξώκυρτο χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ταινία στὸ χεῖλος ἀμφίπλευρα. – Δύο ἐξώκυρτα χείλη ἐνδόβαφων ἀνοικτῶν ἀγγείων, τὸ ἕνα μὲ ταινία ἐξωτερικά. – Τρία ἐξώστροφα χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων, μὲ ταινία χείλους ἀμφίπλευρα, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ ἀνηρτημένα ὁμόκεντρα ἡμικύκλια. – Δέκα τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ δακτυλίους καὶ ἐξωτερικά: ταινίες (6), φολιδωτὸ κόσμημα (1), στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο[104] (1). – Εἴκοσι τρία τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ ρόδακα καὶ τμήματα ταινιῶν (πίν. 18α: 3) (1), σπείρα (5), φολιδωτὸ κόσμημα (1), θηλιά (1), ἡμιελλείψεις (1), τρικάμπυλα τόξα (1), ταινία μὲ ἀνηρτημένα κροσσοπετάλια καὶ χαμηλότερα ζώνη μὲ ρόμβο[105] (πίν. 18α: 6) (1), ταινία καὶ δέσμη κατακορύφων (2), στήλη μὲ ἐπικαθήμενα σὲ ταινία ὁμόκεντρα ἡμικύκλια μὲ πολλαπλὸ περιθώριο (1), ρίζα ταινιωτῆς λαβῆς μὲ πινελιά (1), ταινίες (5), ἱμάντες (1), ἀπροσδιόριστο κόσμημα μὲ διάγραμμα τμήματα ταινιῶν (2). – Πέντε ἐνδόβαφα τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ σπείρα, ἕνα μὲ ταινίες καὶ ἕνα μὲ ἴχνη καύσης ἐξωτερικά. – Δεκαοκτὼ ὁλόβαφα τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Τρία συγκολλημένα τμήματα ἀπὸ τὴν κυρτὴ ἄνω ἐπιφάνεια πώματος μὲ ὀπὴ στὸ κέντρο. Ὁλόβαφος κύκλος γύρω ἀπὸ τὴν ὀπή, ἀκολούθως ἱμάντες καὶ ταινίες[106] (πίν. 18α: 7). – Τμῆμα τοιχώματος πιθαμφορέα μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν καὶ σειρὰ στιγμῶν (εἰκ. 27). – Τμῆμα γωνιώδους τοιχώματος κυλινδρικοῦ ἀλαβάστρου. Ταινία καὶ ἱμάντες στὸν ὦμο, ταινία στὸ κάθετο τοίχωμα. – Περίκυρτο χεῖλος (διάμ. 15 ἑκ.) μὲ τμῆμα τοῦ ἐξώβαφου λαιμοῦ ἀπὸ εὐρύστομο κλειστὸ ἀγγεῖο. – Χεῖλος μὲ περιχείλωμα καὶ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ κλειστοῦ ἀγγείου. Ταινία στὸ στόμιο. – Ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ κλειστοῦ ἀγγείου. Ταινία χείλους ἀμφίπλευρα, δακτύλιος λίγο χαμηλότερα ἐσωτερικά. – Τμῆμα ἀπὸ τὸν ὁλόβαφο λαιμὸ κλειστοῦ ἀγγείου. – Τμῆμα ἀπὸ τὸν ὦμο κλειστοῦ ἀγγείου μὲ δύο στιγμές. – Τριάντα ὀκτὼ τοιχώματα κλειστῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα ἐξώβαφο, ἕνα μὲ ταινία καὶ ἀπροσδιόριστο κόσμημα καὶ τριάντα ἕξι μὲ ταινίες ἢ ἱμάντες, τὸ ἕνα μὲ ἔντονα ἴχνη καύσης ἀμφίπλευρα. – Τμῆμα ἀπὸ τὸν ὦμο ψευδοστόμου, μὲ ἱμάντες, ταινία καὶ σειρὰ δικτυωτῶν ρόμβων. Καμένο. – Ὅμοιο, μὲ τμῆμα τοῦ στομίου. Δακτύλιος στὴ βάση τοῦ στομίου καὶ στὸν ὦμο, ὅπου διακρίνεται σχηματοποιημένο ἄνθος. – Τμῆμα γάστρας κρατήρα[107] μὲ ἀπροσδιόριστο κόσμημα, πιθανὸν τετράφυλλο, καὶ δέσμη γραμμῶν ποὺ λήγουν σὲ τρεῖς ταινίες κοιλιᾶς. *Σκύφοι*: *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Ἕξι χείλη μὲ λεπτὴ ταινία ἀμφίπλευρα (τὰ δύο καὶ μὲ δεύτερη ταινία λίγο χαμηλότερα ἐσωτερικὰ) καὶ στὴ γάστρα ἐξωτερικά: στήλη τεθλασμένης μὲ μονὸ (1) ἢ διπλὸ (1) περιθώριο, ἀνηρτημένα ἀπὸ ταινία ὁμόκεντρα ἡμικύκλια (1), στήλη μὲ ἀντίνωτα ζεύγη ὁμοκέντρων ἡμικυκλίων μὲ πολλαπλὸ περιθώριο (1), ρόμβοι (1). – Τρία τμήματα γάστρας μὲ σπείρα μὲ διαποίκιλτο πυρήνα[108] (πίν. 18α: 9) (1), στήλη ἐπάλληλων κυματοειδῶν γραμμῶν μὲ πολλαπλὸ περιθώριο (1), στήλη ἀντιμέτωπων κροσσοπεταλίων (1). – Τέσσερα τμήματα γάστρας μὲ τμῆμα λαβῆς καὶ πινελιὰ στὴ ρίζα. – Τέσσερα στικτὰ χείλη, τὸ ἕνα μὲ ἀκέραιη λαβὴ μὲ πινελιὲς στὴ ρίζα καὶ τὴν ἄκρη.

Εἰκ. 27. Δωμάτιο ***B1****, ἄθικτη ἐπίχωση.*

104. Πιθανὸν ἀπὸ σκύφο.

105. Βλ. *Panagia Houses* εἰκ. 14:91, πίν. 23:91 (ἐνδόβαφος σκύφος).

106. Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 7:73, Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 9:94, *MDP* εἰκ. 147 (Κοπρέζα), *Περατὴ* πίν. 35.1115, E. French, *BSA* 59, 1964, εἰκ. 2:14, 2:15.

107. *MDP* εἰκ. 146:7 (ΥΕ ΙΙΙΒ1 ὑψίπους σκύφος, Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), *Orchomenos* V εἰκ. 9:202 (ΥΕ ΙΙΙΓ κρατήρας, Ὀρχομενός).

108. Πρβ. E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 20:107, Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 7:61· *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 28:6, 29:20.

Εἰδώλια: Δύο συγκολλημένα τμήματα ἀπὸ τὸ ἐμπρόσθιο τμῆμα εἰδωλίου ἵππου, ἀπὸ ζεῦγος ποὺ θὰ ἀνῆκε σὲ ὁμοίωμα ἅρματος. Ἐλλιπὲς στὴν κεφαλή, μὲ πολὺ πεπλατυσμένο σῶμα, φέρει ἐσωτερικὰ κυκλικὸ ἴχνος, διαμ. 1,7 ἑκ., ἀπὸ τὸ σημεῖο συγκόλλησης μὲ τὸν δεύτερο ἵππο. Διακοσμεῖται μόνο στὴν ἐξωτερικὴ ὄψη μὲ ταινία στὴν περίμετρο καὶ ταινίες ἐγκάρσιες στὴν κεφαλή, τὸν κορμὸ καὶ τὸ πόδι. Πηλὸς ἐρυθρωπός, βαφὴ πορτοκαλόχρωμη. Σωζ. ὕψ. 5,3 ἑκ., σωζ. πλάτ. 5 ἑκ., πάχ. 0,3-0,7 ἑκ. – Τμῆμα ἀπὸ τὴν κεφαλὴ καὶ τὸν κορμὸ ζωόμορφου εἰδωλίου. Δακτύλιοι γύρω στὸν λαιμὸ καὶ ταινίες στὸν τράχηλο, οἱ ὁποῖες πλαισιώνουν γραμμίδια κατὰ μῆκος τοῦ αὐχένα. Ταινίες κατὰ μῆκος τῆς ράχης καὶ τῶν πλευρῶν. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ καστανή. Σωζ. μῆκ. 4,5 ἑκ. – Πόδι ἢ κέρατο ζωόμορφου εἰδωλίου μὲ τρεῖς ταινίες κατὰ μῆκος ποὺ συγκλίνουν στὴν ἀπόληξή του. Πηλὸς ροδόχρωμος, βαφὴ ἐρυθρή (πίν. 18α: 11).

Μικρὰ εὑρήματα: Σχεδὸν ἀκέραιο κωνίδιο ἀπὸ στεατίτη. Διάμ. βάσης 2,5 ἑκ., σωζ. ὕψ. 1,6 ἑκ. – Τμῆμα ἐπιμήκους πήλινου ἀντικειμένου, ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς, ποὺ διχάζεται στὸ ἕνα του ἄκρο. Ταινίες κατὰ μῆκος τῶν πλευρῶν του πλαισιώνουν ἐγκάρσια γραμμίδια καὶ στὶς δύο πλατιὲς ἐπιφάνειές του. Ἴσως πρόκειται γιὰ λαβή[109]. Σωζ. μῆκ. 5,2 ἑκ.

Ἴχνη πυρκαγιᾶς δὲν ἐπισημάνθηκαν πουθενά.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἀφαίρεση καὶ ἔρευνα τῶν ἐπιχώσεων ἔγιναν καὶ τρεῖς τομὲς στὸ δάπεδο τοῦ δωματίου. Ἡ πρώτη στὴ βορειοανατολικὴ γωνία, ἐκτάσεως 1,30×0,75 μ., ἄλλη μία ἀνάλογη στὴ βορειοδυτικὴ καὶ μία τρίτη ἀβαθὴς στὴ νοτιοδυτική. Οἱ δύο πρῶτες ἔγιναν γιὰ νὰ συγκεντρωθεῖ ὑλικὸ χρονολογήσεως τῆς κατασκευῆς τοῦ δωματίου ἢ καὶ γιὰ νὰ προσδιοριστεῖ μὲ ἀκρίβεια ἡ γωνία. Στὴν πρώτη μέχρι βάθους 0,18 μ. συναντήθηκε μαῦρο χαλαρὸ χῶμα ποὺ περιεῖχε ὄστρακα καὶ κομμάτι ἀπὸ ἐλεφάντινο ἀντικείμενο.

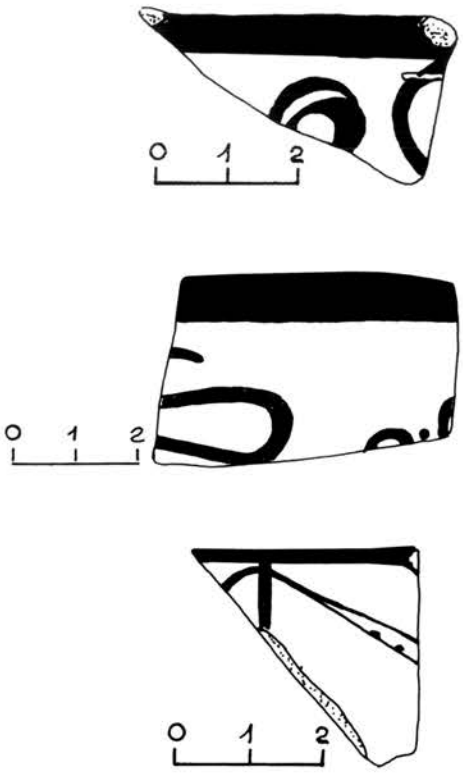
ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13038+13078+13075+[12187+12189].
Σύνολο ὀστράκων 623.
Πρώιμα 13, ἄγραπτα: 198, γραπτὰ 404, ἀπροσδιόριστα 8.

Πρώιμα: Ἕνα τμῆμα τοιχώματος μὲ αὐλακώσεις ἐξωτερικὰ καὶ ἕνα τμῆμα ταινιωτῆς λαβῆς ἀπὸ τεφρὰ μινύεια ἀγγεῖα. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα τοιχώματος χειροποίητου ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου ἀπὸ πρασινωπὸ πηλό. Ἐξωτερικὰ δύο καμπύλες γραμμές. – Δύο τμήματα τοιχωμάτων χειροποίητων κλειστῶν ἀμαυρόχρωμων ἀγγείων, τὸ ἕνα μὲ καμπυλόγραμμο κόσμημα, τὸ ἄλλο μὲ τμῆμα κυλινδρικῆς λαβῆς, μὲ δακτύλιο στὴ ρίζα. – Τμῆμα ἀπὸ τὸν ὦμο κυλινδρικοῦ ἀλαβάστρου μὲ βραχῶδες κόσμημα καὶ ἀπροσδιόριστο παραπληρωματικὸ θέμα στὸν ὦμο (ΥΕ ΙΙΒ-ΙΙΙΑ1). – Περίκυρτο χεῖλος, μᾶλλον ἀπὸ κύπελλο, μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα ἐξωτερικὰ σπογγωτὴ διακόσμηση[110] (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Ἐξώκυρτο χεῖλος, πιθανὸν κυάθου, μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση στὴ γάστρα (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Τμῆμα γάστρας κυάθου μὲ γωνίωση. Ταινία στὴ γωνίωση καὶ πιθανὸν ὑπερκείμενη σπείρα μὲ διπλὸ μίσχο

109. Θὰ μποροῦσε ἐνδεχομένως νὰ πρόκειται γιὰ τὸ τμῆμα ποὺ ἀποδίδει τὰ τεντωμένα χαλινάρια σὲ ἕνα ὁμοίωμα ἅρματος. Τὸ γεγονὸς ὅτι ἀπὸ τὴν ἴδια ὁμάδα προέρχεται εἰδώλιο ἵππου ἅρματος ἐνισχύει τὴν ἑρμηνεία αὐτή.

110. Βλ. E. French, *BSA* 59, 1964, εἰκ. 2:17, Wace, *Mycenae* εἰκ. 84w, 84x, E. Wace, *BSA* 49, 1954, 277, πίν. 49(d), *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 9:8, 12:11, 29:18,

Εἰκ. 28-30. Δωμάτιο ***B1****, τομὴ ΒΑ. γωνίας.*

(ΥΕ ΙΙΙΑ2). – Ἐξώστροφο χεῖλος κύλικος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα τμῆμα πλοκάμων χταποδιοῦ μὲ ἐπίθετη λευκὴ βαφή (εἰκ. 28) (ΥΕ ΙΙΙΑ2). – Ὅμοιο, μὲ λοξὴ πορφύρα στὴ γάστρα καὶ κυματοειδὴ γραμμὴ ἄλλου κοσμήματος (εἰκ. 29) (ΥΕ ΙΙΙΑ2). – Ὅμοιο, μὲ πορφύρες στὴ γάστρα: μία ὄρθια καὶ δύο λοξὲς ποὺ συγκλίνουν ἐπάνω (εἰκ. 30)[111].

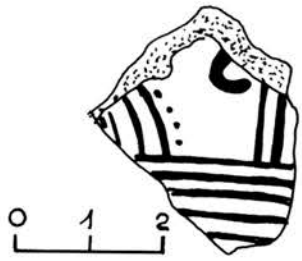
Ἄγραπτα: Πέντε κυρτόπλευρα χείλη κυλίκων, τὸ ἕνα μὲ ἀκέραιη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. – Τμῆμα δισκοειδοῦς βάσης κύλικος. – Τμῆμα ταινιωτῆς λαβῆς, πιθανὸν ἀπὸ κύλικα. – Τμῆμα τροπιδωτοῦ λεκανιδίου ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴν ἐπίπεδη βάση μὲ ρίζα ὁριζόντιας λαβῆς. – Πέντε τροπιδωτὰ χείλη λεκανιδίων, τὰ δύο μὲ ἀκέραιη, τὰ τρία μὲ τμῆμα ὁριζόντιας ταινιωτῆς λαβῆς. – Τέσσερις, σχεδὸν ἀκέραιες, ταινιωτὲς λαβὲς ἀπὸ λεκανίδια. – Τμῆμα λαβῆς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς, πιθανὸν ἀπὸ λεκανίδιο. – Τμῆμα ἔντονα ταινιωτῆς λαβῆς μὲ στιλβωμένη ράχη. – Ἑπτὰ τμήματα ταινιωτῶν λαβῶν. – Ἕξι ἀκέραιες κατακόρυφες ταινιωτὲς λαβές, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ δύο ὑπερυψωμένες, καὶ πέντε τμήματα λαβῶν ἀπὸ ἀνοικτὰ ἀγγεῖα. – Τμῆμα ὁριζόντιας κυλινδρικῆς λαβῆς ἀνοικτοῦ ἀγγείου. – Τρεῖς ἐπίπεδες βάσεις ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἡ μία μὲ ἴχνη καύσης ἐσωτερικά. – Τμῆμα δισκοειδοῦς βάσης κλειστοῦ ἀγγείου. – Τμῆμα κωνικῆς βάσης ἀνοικτοῦ ἀγγείου. – Δύο ἐξώκυρτα χείλη μὲ τμῆμα τοιχώματος χρηστικῶν ἀγγείων. – Δύο περίκυρτα χείλη μὲ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ κλειστῶν χρηστικῶν ἀγγείων. – Δύο περίκυρτα χείλη μὲ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ ἀπὸ εὐρύστομα κλειστὰ χρηστικὰ ἀγγεῖα. Πηλὸς καστανὸς μὲ ἐγκλείσματα. – Ἐξώστροφο χεῖλος (διαμ. 15 ἑκ.) χρηστικοῦ σκυφοειδοῦς ἀγγείου ἀπὸ καστανέρυθρο πηλὸ μὲ ἐγκλείσματα. – Ἐξώστροφο χεῖλος ἡμισφαιρικοῦ κυάθου. – Ἀκέραιη δισκοειδὴς βάση καὶ τμῆμα τοιχώματος μὲ ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς ἀπὸ ἡμισφαιρικὸ κύαθο. – Τριάντα ἐξώστροφα χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ ἀκέραιη καὶ ἕνα μὲ τμῆμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς. – Σαράντα τροπιδωτὰ χείλη, τριάντα ὀκτὼ περίκυρτα, ἕνα κυρτόπλευρο καὶ δεκατρία ἐξώκυρτα, τὸ ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς, ἀπὸ ἀνοικτὰ ἀγγεῖα. – Δεκαεπτὰ τμήματα γάστρας, τὰ τρία μὲ ρίζα κατακόρυφης λαβῆς, ἀπὸ ἀνοικτὰ ἀγγεῖα. – Τρία περίκυρτα χείλη μὲ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ, ἕνα ἐξώκυρτο καὶ δύο τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων. – Τμῆμα ταινιωτῆς λαβῆς, πιθανὸν ἀπὸ κρατῆρα.

Γραπτά: *Κύλικες*: Τέσσερα τμήματα γάστρας μὲ κατακόρυφες πορφύρες (πίν. 18β: 4[112]) (3), ἰμάντες

41:17, 41:27, *MDP* εἰκ. 73:2 (Βουρβάτσι), 73:3 (Συλλογὴ Βρετανικῆς Σχολῆς), 73:6 (Φυλακωπή).

111. Βλ. E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 7:9, πίν. 51(a)3 (σ. 179: "possibly from the same pot"), εἰκ. 7:7, 7:8, πίν. 52(e)5, *Berbati* εἰκ. 19:2, 24 (δύο ὄψεις).

112. Βλ. E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 6(d), πίν. 51(a)2, E. French, *BSA* 61, 1966, πίν. 48(c)2, *MDP* εἰκ. 141:12 (Κοπρέζα), *Panagia Houses* πίν. 16:1, εἰκ. 8:1, πίν. 16:2, 16:3, εἰκ. 8:3, πίν. 16:4, 16:5, εἰκ. 8:5, πίν. 16:6.

*Εἰκ. 31. Δωμάτιο **B1**, τομὴ ΒΑ. γωνίας.*

καὶ ζεύγη γραμμῶν (1). – Ὀκτὼ ὁλόβαφα τμήματα γάστρας, τὰ τρία μὲ γένεση στελέχους. – Δύο τμήματα γάστρας μὲ ἑλικοειδὴ ἄνθη (εἰκ. 31). – Τμῆμα στελέχους, πιθανὸν ἀπὸ κύλικα τύπου Ζυγουριῶν, μὲ τρεῖς γραμμὲς στὴ μία του πλευρά. – Δεκαπέντε τμήματα δισκοειδῶν βάσεων, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ τέσσερις μὲ κεντρικὴ κοιλότητα. Τέσσερις μὲ ὁλόβαφη ἄνω ἐπιφάνεια καὶ ἕντεκα μὲ ταινίες. – Ἕξι τμήματα ταινιωτῶν λαβῶν, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ πέντε μὲ ὁλόβαφη ράχη καὶ ἡ μία μὲ λοξὴ ταινία. – Ταινιωτὴ λαβὴ μὲ ὁλόβαφη ράχη καὶ κεντρικὴ αὐλάκωση. – Τμῆμα ταινιωτῆς λαβῆς μὲ τρεῖς παράλληλες γραμμὲς κατὰ μῆκος τῆς ράχης. – Δύο τμήματα λαβῶν ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς μὲ ὁλόβαφη ράχη. – Τμῆμα κατακόρυφης κυλινδρικῆς λαβῆς κλειστοῦ ἀγγείου. Βαμμένα περιθώρια καὶ λοξὴ γραμμὴ στὴ ράχη. – Τμῆμα κυλινδρικῆς λαβῆς μὲ δύο συγκλίνουσες πινελιὲς κοντὰ στὴ ρίζα καὶ μὲ ὀπὴ ὄπτησης. – Τμῆμα κατακόρυφης, ἐπιμήκους, κυλινδρικῆς λαβῆς μὲ ὁλόβαφη ράχη. – Ὅμοια, ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς, σύμφυτη σὲ ἀνοικτό, μᾶλλον ἐνδόβαφο ἀγγεῖο. – Ἕξι κυλινδρικὲς λαβές, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ δύο μὲ ὁλόβαφη ράχη καὶ οἱ τέσσερις μὲ πινελιές. – Ἀκέραιη δισκοειδὴς βάση ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικά. – Τρεῖς δισκοειδεῖς βάσεις ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ δακτυλίους ἐσωτερικά. – Ἕντεκα δακτυλιόσχημες βάσεις ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ ταινία ἐξωτερικά, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ ἑπτὰ μὲ δακτυλίους ἐσωτερικά. – Τρία τμήματα δακτυλιόσχημων βάσεων κλειστῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ μία ὁλόβαφη, ἡ δεύτερη μὲ ταινία ἐξωτερικά, ἡ τρίτη μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν στὸ τοίχωμα τοῦ ἀγγείου. – Τμῆμα ἡμισφαιρικοῦ κυάθου μὲ περίκυρτο χεῖλος, σφαιρικὸ σῶμα καὶ κυρτὴ βάση. Ταινία στὸ χεῖλος ἀμφίπλευρα, ζεύγη τόξων ἀνηρτημένων ἀπὸ τὸ χεῖλος ἐξωτερικὰ καὶ ἀκανόνιστες ταινίες[113] (πίν. 19α: 6). Πιθανὸν χειροποίητο. – Τμῆμα γάστρας φιάλης ἐξωτερικὰ μὲ ταινία, ἐσωτερικὰ μὲ κυματοειδὴ γραμμὴ ἀπὸ ἐπίθετη λευκὴ βαφὴ ἐπάνω σὲ ἐρυθρὴ ταινία[114] (πίν. 18β: 7). – Τμῆμα ἐπίπεδης βάσης κυπέλλου μὲ ὁμόκεντρους δακτυλίους στὴν κάτω ἐπιφάνεια (πίν. 19α: 5). – Τρία ἐξώστροφα χείλη ὁλόβαφων ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Δεκαέξι ἐξώστροφα χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, ἐκ τῶν ὁποίων τέσσερα μὲ δακτύλιο χαμηλότερα. Ἐξ αὐτῶν, δεκατέσσερα φέρουν ἐξωτερικὰ ἀνηρτημένα ἡμικύκλια (1), ταινίες (5), ταινία καὶ σπείρα (1), δέσμη γραμμῶν (2 συγκολλημένα), σειρὰ ἀνεστραμμένων N (1), κύκλο μὲ στικτὸ κέντρο καὶ τμῆμα στικτῆς καμπύλης γραμμῆς[115] (πίν. 19α: 9) (1), ἀπροσδιόριστο κόσμημα (3). – Ἐξώστροφο χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ζεῦγος δακτυλίων ἐσωτερικά. – Δύο ἐξώκυρτα χείλη ὁλόβαφων ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Ἐξώκυρτο χεῖλος ἐνδόβαφου ἀνοικτοῦ ἀγγείου. – Πέντε ἐξώκυρτα χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων τέσσερα μὲ ταινία καὶ ἕνα μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν στὸ χεῖλος ἀμφίπλευρα. Στὴ γάστρα ἐξωτερικὰ ἕνα μὲ ταινία καὶ ἕνα μὲ πορφύρα[116]. – Δύο ἐξώκυρτα χείλη ἀνοι-

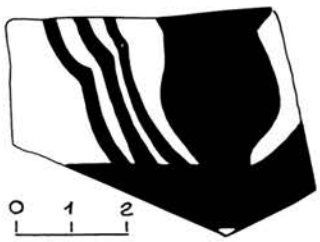
113. Βλ. Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 7:62, πίν. 61(b)1, εἰκ. 7:64, πίν. 61(b)6, εἰκ. 7:65, πίν. 61(b)4, Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 21:265, *MDP* εἰκ. 123:12, 123:13, 123:14 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* πίν. 32β δεύτερη σειρὰ ἀριστερά, εἰκ. 49:3. *Panagia Houses* πίν. 26:104, 26:105, Πρβ. E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 2:1, 2:2, πίν. 18(b)4. Ἂν εἶναι τροχήλατο, πρβ. Wardle, *BSA* 68, 1973, πίν. 58(d)135.

114. Βλ. N. Βερδελῆ, E. & D. French, *ΑΔ* 1965, Α, σχ. 6:3, E. Wace, *BSA* 49, 1954, πίν. 48(c)10, 48(c)11.

115. Πιθανότατα κύλικα. Βλ. E. French, *BSA* 60, 1965, πίν. 52(e)1. *Panagia Houses* πίν. 17:14.

116. Βλ. *MDP* εἰκ. 107:5, 107:6 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου).

κτῶν ἀγγείων μὲ δακτύλιο, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ ἕνα μὲ ταινία καὶ πιθανὸν ἀνηρτημένα ἡμικύκλια ἐξωτερικά. – Ἐξώκυρτο χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, ἐξηρημένο ἐπάνω, ὅπου καὶ ζώνη ἀμειβόντων. – Δύο περίκυρτα χείλη ὁλοβάφων ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Περίκυρτο χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα. Στὴ γάστρα πορφύρες μὲ ἑνωμένο σῶμα[117]. – Πέντε περίκυρτα χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ δακτύλιο χαμηλότερα, ἐκ τῶν ὁποίων τρία μὲ ταινίες στὴ γάστρα. – Εἴκοσι δύο τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ δακτυλίους, ἐκ τῶν ὁποίων ἐξωτερικὰ δεκαεννέα μὲ ταινίες καὶ ἱμάντες καὶ τρία μὲ ἀπροσδιόριστα κοσμήματα. – Τριάντα ἑπτὰ τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ κατακόρυφες πορφύρες (5, ἡ μία χωρὶς στιγμὲς στὸ σῶμα), σπεῖρες (4), κυματοειδὴ ταινία (1), δέσμη γραμμῶν (2), πολλαπλὲς φολίδες (1), ἑλικοειδὲς ἄνθος (1), κροσσωτὴ ταινία καὶ πέταλο (1), κομμένο πλοχμό (2), χταπόδι (εἰκ. 32) (1), ὁμόκεντρα

Εἰκ. 32. Δωμάτιο ***B1****, τομὴ ΒΑ. γωνίας.*

ἡμικύκλια ἐπάνω ἀπὸ ταινία (1), ἀπροσδιόριστα κοσμήματα (18). – Εἴκοσι ἐννέα τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ ταινίες ἢ ἱμάντες. – Δύο τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἐνδόβαφα, μὲ ταινίες ἐξωτερικά. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα γάστρας ἀνοικτοῦ ἀγγείου, ἐνδόβαφου μὲ πυκνὸ δικτυωτὸ μεταξὺ ταινιῶν ἐξωτερικά[118] (πίν. 19α: 4). Πιθανὸν συνανήκουν μὲ τὸ ἑπόμενο. – Τμῆμα γάστρας ἀνοικτοῦ ἀγγείου, ἐνδόβαφο, μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν καὶ δικτυωτὸ κόσμημα[119]. Πιθανὸν συνανήκει μὲ τὰ δύο προηγούμενα. – Εἴκοσι ἑπτὰ ὁλόβαφα τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Δύο, πιθανὸν συνανήκοντα, τμήματα ἡμικυλινδρικῆς προχοῆς μὲ ταινίες στὸ περίγραμμα ἐξωτερικά, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ ἕνα φέρει καὶ κατακόρυφη κυματοειδὴ γραμμὴ στὸ κέντρο. – Ἐξώστροφο χεῖλος ρυτοῦ μὲ ὀξύληκτες πινελιὲς στὴν ἄνω ἐπιφάνεια καὶ ταινίες στὸ τοίχωμα[120] (πίν. 18β: 5). – Τμῆμα τοιχώματος ρυτοῦ μὲ δύο γραμμὲς ἐξωτερικά (πιθανὸν πορφύρες). – Τμῆμα κυλινδρικῆς προχοῆς θηλάστρου μὲ εὐθεῖες γραμμὲς κατὰ μῆκος. – Τμῆμα τοιχώματος ἀσκοῦ μὲ κατακόρυφες παράλληλες γραμμὲς στὸ πλευρικὸ τοίχωμα. – Ἐξώστροφο χεῖλος κλειστοῦ ἀγγείου μὲ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ καὶ ταινία ἐξωτερικά. – Δύο ἐξώστροφα καὶ δύο περίκυρτα χείλη κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα. – Ἐξώκυρτο χεῖλος κλειστοῦ ἀγγείου μὲ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ καὶ τμῆμα κατακόρυφης λαβῆς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς. Ταινία ἐξωτερικὰ καὶ δύο γραμμὲς χιαστὶ στὴ ράχη τῆς λαβῆς. – Δύο χείλη μὲ περιχείλωμα καὶ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ ἀπὸ κλειστὰ ἀγγεῖα. Ταινία ἀμφίπλευρα καὶ δεύτερη χαμηλότερα στὸν λαιμό. – Τμῆμα λαιμοῦ κλειστοῦ ἀγγείου. – Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου μὲ ταινία. – Δύο τμήματα ἀπὸ τὸν ὦμο κλειστῶν ἀγγείων μὲ ἀπροσδιόριστα κοσμήματα, τὸ ἕνα ἴσως ἀπὸ πτέρυγα πτηνοῦ (εἰκ. 33[121]). – Ὀγδόντα τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες ἢ ἱμάντες, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ

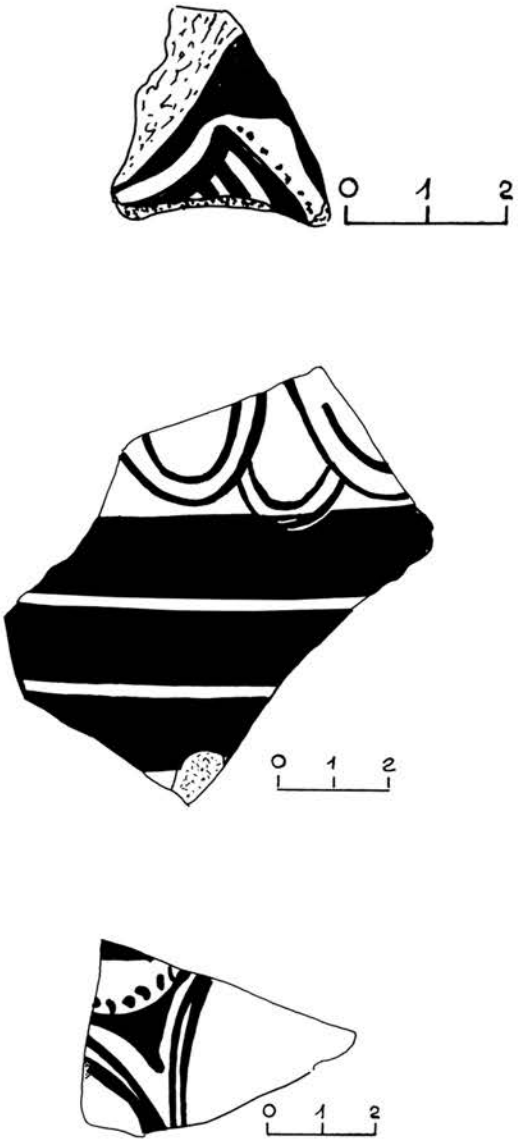
117. Χαρακτηριστικὸ τῆς ΥΕ ΙΙΙΒ ἀπαντᾶ σὲ σκύφους, π.χ. Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 6:44, Wardle, *BSA* 68, 1973, πίν. 60(b)214, καὶ κύλικες, π.χ. E. French, *BSA* 61, 1966, εἰκ. 6:20, 6:21.

118. Βλ. δικτυωτὸ σὲ κεντρικὴ στήλη σκύφου ἄβαφου ἐσωτερικά, E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 6:6.

119. Πιθανὸν ἀπὸ ἐνδόβαφο σκύφο. Πρβ. αὐτόθι εἰκ. 6:6 (σκύφος ἄβαφος ἐσωτερικά), E. French, *BSA* 61, 1966, εἰκ. 8:24 (σκύφος ἄβαφος ἐσωτερικά).

120. Wace, *BSA* 48, 1953, πίν. 11(b), E. Wace, *BSA* 49, 1954, πίν. 48(a)3, *MDP* εἰκ. 98:1 (Ἰαλυσός).

121. Ἂν καὶ καταγράφηκε ὡς τμῆμα κλειστοῦ ἀγγείου, μοιάζει πολὺ μὲ τμῆμα γάστρας καὶ ρίζα λαβῆς ἐφυραϊκῆς κύλικος (ΥΕ ΙΙΒ). Πρβ. *MDP* εἰκ. 54:16 (Εὕτρηση), 54:19 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), Wace, *BSA* 51, 1956, εἰκ. 1 (ἀπόδοση «ἐδάφους»). Ἴσως εἶναι παραπληρωματικὸ κόσμημα κάτω ἀπὸ τὴ λαβὴ ἐφυραϊκῆς πρόχου.

Εἰκ. 33-35. Δωμάτιο ***Β1****, τομὴ ΒΑ. γωνίας.*

τμῆμα κατακόρυφης λαβῆς, ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς, μὲ πινελιὲς στὴ ράχη. – Ἔντεκα ἐξώβαφα τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων. – Ὀκτὼ τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μὲ σπείρα (1), φολιδωτό[122] (2 πιθανὸν συνανήκοντα), ταινίες ποὺ ὁρίζουν ζώνη μὲ μεγάλο φολιδωτό[123] (εἰκ. 34) (1), δικτυωτὸ κόσμημα[124] (1), ἄνθος (εἰκ. 35) (1), ταινία καὶ λοξὲς γραμμές (1), στικτὸ κύκλο (1). – *Ψευδόστομοι*: Τμῆμα ἀπὸ τὸν δίσκο μὲ λαβή. Πιθανὸν σπείρα στὸν δίσκο, ἡ λαβὴ μὲ ὁλόβαφη ράχη ἐκτὸς ἐξηρημένου τριγώνου ἐπάνω. – Τμῆμα λαβῆς μὲ ὁλόβαφη ράχη καὶ ἐξηρημένο τρίγωνο κοντὰ στὴν ἕνωσή της μὲ τὸν δίσκο. – Τμῆμα κοιλιᾶς μὲ ἱμάντες καὶ ταινία. – Τμῆμα ἀπὸ τὴν κοιλιὰ ψευδοστόμου μὲ ἱμάντες καὶ μελανὴ ταινία ἐπάνω στὴν ὁποία γράφεται σειρὰ ἀνεστραμμένων N μὲ ἐπίθετη λευκὴ βαφή[125] (πίν. 19α: 12). – Τμῆμα ἀπὸ τὸν ὦμο κλειστοῦ ἀγγείου, πιθανὸν ψευδοστόμου, μὲ ὁμόκεντρα τόξα[126]. – Ἐξώκυρτο χεῖλος κρατήρα μὲ ταινία ἀμφίπλευρα. – Ἐξώστροφο χεῖλος κρατήρα μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ τμῆμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς. – Δύο τμήματα γάστρας κρατήρα, τὸ ἕνα μὲ ὄρθιες πορφύρες, τὸ ἄλλο μὲ ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς. – *Σκύφοι*: Στέλεχος μὲ ζεῦγος δακτυλίων καὶ τμῆμα βάσης μὲ κεντρικὴ κοιλότητα ἀπὸ ὑψίποδα σκύφο. – *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Τρία συγκολλώμενα τμήματα χείλους καὶ ἕνα συνανῆκον τμῆμα γάστρας. Λεπτὴ ταινία χείλους, ζώνη κομμένου πλοχμοῦ, ταινίες στὴ γάστρα[127] (πίν. 18β: 1, 3). – Τμῆμα χείλους μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δακτύλιο. Στὴ γάστρα στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν γραμμῶν μὲ πολλαπλὸ περιθώριο. Πιθανὸν συνανήκει μὲ τμῆμα γάστρας ποὺ φέρει ἐσωτερικὰ δακτύλιο καὶ ἐξωτερικὰ στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν γραμμῶν μὲ πολλαπλὸ περιθώριο καὶ στήλη κροσσοπεταλίων ἐπάνω ἀπὸ ταινίες.

122. Πιθανὸν ἀπὸ πιθαμφορέα. Βλ. E. French, *BSA* 59, 1964, πίν. 70(c)6.

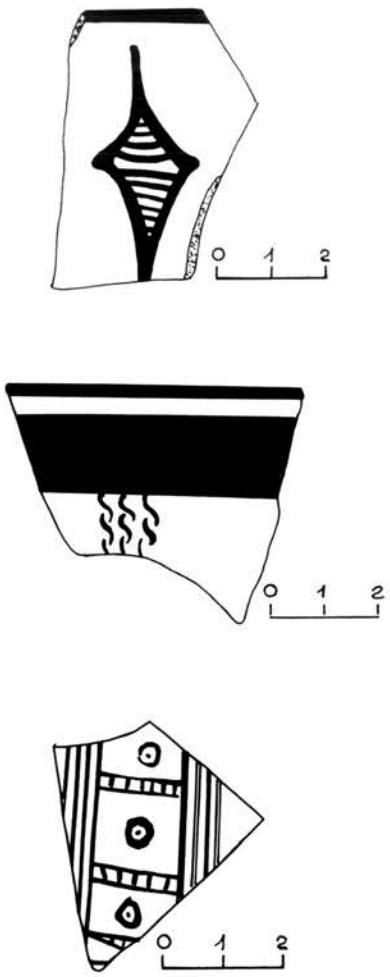
123. Βλ. αὐτόθι πίν. 70(c)4, 70(c)9. Πιθανὸν πιθαμφορεῖς, Mountjoy, *BSA* 71, 1976, πίν. 14b κάτω δεξιά (δὲν ἔχει ἀριθμό, οὔτε ἀναφέρεται στὸ κείμενο). Πιθανὸν κρατῆρας.

124. Σὲ αὐτὴ τὴν ἀπόδοση τοῦ δικτυωτοῦ ἔχουν γραφτεῖ ὁμάδες λοξῶν γραμμῶν καὶ κατόπιν μικρὲς ἀντίρροπες λοξές, ὥστε τὸ τελικὸ ἀποτέλεσμα θυμίζει τὴν εἰκονογραφικὴ ἀπόδοση τῶν πτερῶν τῶν σφιγγῶν καὶ γρυπῶν.

125. Πρβ. *MDP* 77, ὅπου ἀναφέρεται ὅτι πολὺ συχνὰ μία γραπτὴ ζώνη περιβάλλει τὴν κοιλιὰ καὶ μία ἄλλη τὸν ὦμο. Μία σπανιότερη παραλλαγὴ ἔχει σὲ αὐτὴν τὴ ζώνη λευκὴ πάνω σὲ κόκκινο διακόσμηση.

126. Αὐτόθι εἰκ. 216:6 (μέση ΥΕ ΙΙΙΓ, Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου).

127. Wace, *Mycenae* εἰκ. 84p, E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 10:2 (κύλικα).

*Εἰκ. 36-38. Δωμάτιο **B1**, τομὴ ΒΑ. γωνίας.*

νία[128]. – Δεκατέσσερα χείλη μὲ λεπτὴ ταινία, ἐκ τῶν ὁποίων ὀκτὼ μὲ δακτύλιο χαμηλότερα. Ἐξωτερικὰ στὴ γάστρα: ἀμείβοντες καὶ ταινία (2 συγκολλώμενα), σπείρα (1), ὁριζόντιος πλοχμός[129] (πίν. 19α: 1) (1), ρόμβος μὲ ἐνάλληλα τόξα[130] (εἰκ. 36, πίν. 18β: 2) (1), στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο (1), στήλη κομμένων πλοχμῶν[131] (εἰκ. 37) (1), στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν γραμμῶν μεταξὺ δέσμης γραμμῶν (3), στήλη ἀπὸ ὁμάδες τριῶν ὁριζοντίων γραμμῶν μὲ τριπλὸ περιθώριο καὶ στήλη τεθλασμένης[132] (1), στήλη γραμμῶν μὲ τμῆμα ἐφαπτόμενου διάγραμμου πετάλου (1), δέσμη γραμμῶν μὲ ἐφαπτόμενη στήλη κροσσοπεταλίων (1), δέσμη γραμμῶν (1). – Ὀκτὼ τμήματα γάστρας μὲ τμῆμα λαβῆς μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα καὶ τὴν ἄκρη. – Ἐξώστροφο χεῖλος, πιθανὸν ἀπὸ σκύφο, μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στήλη κροσσοπεταλίων στὴ γάστρα. – Περίκυρτο χεῖλος, πιθανὸν ἀπὸ σκύφο[133], μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα στήλη στικτοῦ ὅρμου μὲ διπλὸ περιθώριο. – Δεκατρία τμήματα γάστρας, πιθανὸν ἀπὸ σκύφους, μὲ στήλη στικτῶν κύκλων ἐναλλὰξ μὲ διάγραμμες ταινίες καὶ τετραπλὸ περιθώριο[134] (εἰκ. 38) (1), ἀμείβοντες (1), διαγραμμισμένο ρόμβο ὡς παραπληρωματικὸ κόσμημα ἀντιθετικῆς ἀγκυλόμισχης σπείρας καὶ ἴχνη γραμμῶν περιθωρίου κεντρικῆς στήλης[135] (πίν. 19α: 3) (1), ὄρθιο φολιδωτὸ μὲ ρόμβο στὸ κέντρο τῶν φολίδων πλαισιωμένο ἀπὸ δέσμη γραμμῶν ἐπάνω ἀπὸ ταινία[136] (πίν. 19α: 8) (1), ἀντιθετικὲς σπεῖρες μὲ δικτυωτὸ πυρήνα καὶ πυκνοὺς ἀμείβοντες μεταξύ τους, ταινία γάστρας[137] (πίν. 19α: 7) (1), στήλη τε-

128. Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 8:77 (ὑψίπους σκύφος), Μυλωνᾶς, *ΠΑΕ* 1975, πίν. 130α, E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 12:46, 20:115b, *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 42:15.

129. Σακελλαρίου πίν. 110:3136, E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 7:13, Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 7:56, Ν. Βερδελῆς, E. & D. French, *ΑΔ* 1965, Α, σχ. 1:5.

130. Πρβ. E. French, *BSA* 61, 1966, εἰκ. 7:11 (σκύφος ἄβαφος ἐσωτερικά), Μυλωνᾶς, *ΠΑΕ* 1965, πίν. 109β ἀριστερά (κρατήρας), *Orchomenos* V εἰκ. 38:142 (Εὕτρηση).

131. Πιθανότατα ἀπὸ ὑψίποδα σκύφο. Βλ. *Orchomenos* V εἰκ. 20:74 (κρατήρας, Δραχμάνι-Πιπέρι), Μυλωνᾶς-Ἰακωβίδης, *ΠΑΕ* 1985, πίν. 6, μεσαῖο 4η σειρά (ὑψίπους σκύφος).

132. Wace *et al.*, *BSA* 52, 1957, πίν. 42(b) πρώτη σειρά, δεύτερο ἀπὸ ἀριστερά.

133. Πρβ. Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 6:48, Wardle, *BSA* 68, 1973, πίν. 60(a)203 (χωρὶς στιγμές), E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 1 (χωρὶς στιγμές).

134. E. French, *BSA* 61, 1966, εἰκ. 8:14, Iakovidis, Destruction Horizons πίν. 21c (πρώτη σειρά, μεσαῖο).

135. Πρβ. E. French, *BSA* 60, 1965, πίν. 52(b)4, Ν. Βερδελῆς, E. & D. French, *ΑΔ* 1965, Α, σχ. 2:9, Wardle, *BSA* 68, 1973, πίν. 60(b)212 (παραπληρωματικὸς κύκλος).

136. Wace, Stubbings, *BSA* 49, 1954, πίν. 41(b) κάτω δεξιά. Πρβ. E. French, *BSA* 59, 1964, πίν. 70(c)8.

137. Γιὰ τὸν δικτυωτὸ πυρήνα βλ. Ν. Βερδελῆ, E. & D. French, *ΑΔ* 1965, Α, σχ. 1:4, 1:8.

θλασμένης μὲ περιθώριο (1), στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο καὶ ἀμείβοντες (1), στήλη ἐπάλληλων τεθλασμένων μὲ πολλαπλὸ περιθώριο (1), στήλη ὁμάδων ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ πολλαπλὸ περιθώριο (1), στήλη ρόμβων μὲ διπλὸ περιθώριο[138] (πίν. 19α: 11) (1), δέσμη γραμμῶν μὲ ἐφαπτόμενη στήλη κροσσοπεταλίων (2), στήλη ἀντινώτων κροσσοπεταλίων μὲ τριπλὸ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ταινίες γάστρας[139] (1). – Δύο συνανήκοντα τμήματα ἐνδόβαφου σκύφου ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τὴ γάστρα μὲ ἀκέραιη λαβή. Ταινία στὸ χεῖλος ἐξωτερικά, ὁλόβαφη ἡ ράχη τῆς λαβῆς, ἀπροσδιόριστο καμπυλόγραμμο κόσμημα καὶ ταινίες στὴ γάστρα. – Δύο τμήματα γάστρας μὲ ρίζα λαβῆς ἀπὸ ὁλόβαφους σκύφους.

Εἰδώλια: Τὸ ἐπάνω μέρος εἰδωλίου τύπου Τ σωζόμενο ἀπὸ τὴν ὀσφὺ καὶ ἄνω. Κωνικὸς πόλος, τὰ χέρια διπλωμένα στὸ στῆθος. Σταυρὸς στὸ ἐπάνω μέρος τοῦ πόλου καὶ ἀνηρτημένα κροσσοπετάλια γύρω ἐξωτερικά, κροσσωτὴ ταινία στὸ μέτωπο, γραμμίδιο στὴν κατατομὴ τοῦ προσώπου καὶ στὸν αὐχένα, ὁ κορμὸς διαγραμμισμένος στὴν ἐμπρόσθια καὶ τὴν ὀπίσθια ὄψη. Σωζ. ὕψ. 4,4 ἑκ. (πίν. 18β: 8). – Τμῆμα κεφαλῆς εἰδωλίου μὲ πόλο. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ μελανή. Σωζ. ὕψ. 2,8 ἑκ. – Τμῆμα ἀπὸ τὸ ἄνω τμῆμα τοῦ κορμοῦ εἰδωλίου. Δακτύλιος στὴ μέση, ἀπὸ ὅπου ξεκινοῦν γραμμὲς κατὰ μῆκος τοῦ κάτω μέρους τοῦ σώματος. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ καστανομέλανη. Σωζ. ὕψ. 2,7 ἑκ. – Ζωόμορφο εἰδώλιο, ἐλλιπὲς στὴν κεφαλὴ καὶ σὲ τμήματα τῶν ἄκρων, μὲ ἰδιαίτερα ἐπιμήκη, κυλινδρικὸ κορμὸ καὶ διπλωμένη οὐρά. Γραμμὲς κατὰ μῆκος τῆς ράχης καὶ τῶν πλευρῶν καὶ στὴν ἐξωτερικὴ ἐπιφάνεια τῶν ἄκρων. Σωζ. μῆκ. 7 ἑκ. (πίν. 18β: 9). – Κεφαλὴ εἰδωλίου βοοειδοῦς. Δύο γραμμὲς ἀπὸ τὴ μία ὡς τὴν ἄλλη ρίζα τῶν κεράτων μεταξὺ τῶν ὁποίων ἐγκάρσια γραμμίδια, δακτύλιος στὸν λαιμό, στιγμὲς ὡς ὀφθαλμοί. Κιτρινωπὸς πηλός, καστανομέλανη βαφή. Σωζ. ὕψ. 3,7 ἑκ. (πίν. 19α: 10). – Ὅμοιο, ἐλλιπὲς στὸ ρύγχος. Σωζ. ὕψ. 2,9 ἑκ. – Τμῆμα ἐπιμήκους ταινιωτοῦ ἐξαρτήματος, πιθανὸν ἀπὸ εἰδώλιο, μὲ βαμμένα περιθώρια καὶ ἐγκάρσια γραμμίδια. Πηλὸς ροδόχρωμος, βαφὴ ἐρυθρή. Σωζ. μῆκ. 5,1 ἑκ.

Μικρὰ εὑρήματα: Ἐπίμηκες τμῆμα ἐλεφάντινου πλακιδίου μὲ πυκνὲς λοξὲς σιγμοειδεῖς ἐγχαράξεις (σχοινοειδὲς κόσμημα) μεταξὺ ἀνάγλυφων λεπτῶν ταινιῶν. Σωζ. μῆκ. 5 ἑκ., πάχ. 1 ἑκ. – Δύο ἑνωμένα κυλινδρικὰ τμήματα μὲ ἐγκάρσια γραμμίδια στὴ μία πλατιὰ ἐπιφάνειά τους. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ καστανομέλανη. Σωζ. μῆκ. 3,1 ἑκ., πάχ. 0,8 ἑκ. – Δισκοειδὲς κωνίδιο μὲ κοίλη βάση, σωζόμενο κατὰ τὸ ἥμισυ. Διάμ. βάσης 2,4 ἑκ., σωζ. ὕψ. 1,2 ἑκ. – Ἀκέραιος τριπτήρας ἀκανόνιστου σφαιρικοῦ σχήματος, ἀπὸ ἀνδεσίτη. Ἴχνη τριβῆς στὴ μία λεία ἐπιφάνειά του. Ὕψ. 5 ἑκ., διάμ. περίπου 6 ἑκ. – Κομμάτι κονιάματος ποὺ σώζει περιοχὲς γαλάζιου καὶ κίτρινου χρώματος ποὺ διακρίνονται μὲ μαύρη κυματοειδὴ γραμμή (3×5 ἑκ.). – Δύο τμήματα ὀστῶν.

Στὰ ἑπόμενα 0,32 μ. τὸ γέμισμα ἦταν καθαρό, χωρὶς πέτρες, μὲ λίγα διάσπαρτα μικρὰ κάρβουνα, ὀστὰ μικρῶν ζώων, ἕνα δισκοειδές κωνίδιο ἀπὸ στεατίτη καὶ κομμάτι χρωματισμένου κονιάματος, ὅλα αὐτὰ χωρὶς ἴχνη καύσεως. Σὲ βάθος 0,92 μ. ἀπὸ τὸ δάπεδο εὑρέθηκε ὁ φυσικὸς ἀσβεστολιθικὸς βράχος, ἐπίπεδος καὶ ὁμαλισμένος, μὲ πέτρες σφηνωμένες στὶς κοιλότητές του, τουλάχιστον στὴν περιορισμένη ἔκταση τῆς τομῆς. Τὸ γέμισμα ἦταν χῶμα καθαρό, ὁμοιογενές, χωρὶς πέτρες καὶ γεμάτο ὄστρακα.

Ἡ τομὴ στὴ βορειοδυτικὴ γωνία ἀπέδωσε:

138. Πρβ. *Panagia Houses* πίν. 50Α δεύτερη σειρά, ἄκρο δεξιά.

139. E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 12:44, 12:45, Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 6:41.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13047+[12186].
Σύνολο ὀστράκων 122.
Πρώιμα 20, ἄγραπτα 16, γραπτὰ 84, ἀπροσδιόριστα 2.

Πρώιμα: Δέκα τμήματα τοιχωμάτων τεφρῶν μινύειων ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα τροπιδωτὸ καὶ ἕνα μὲ ἐπάλληλες γωνιώσεις (πίν. 19β: 6, 7). – Ἐξώκυρτο χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου μὲ λεπτὸ τοίχωμα. Δέσμη τριῶν ἐγκαρσίων γραμμιδίων στὸ χεῖλος ἐσωτερικά. Ἐξωτερικὰ ταινία καὶ ἀρχὴ γωνιώδους κοσμήματος. – Ἕξι τμήματα τοιχωμάτων ἀμαυρόχρωμων ἀγγείων μὲ ταινίες ἢ γραμμὲς ἐξωτερικά, ἐκ τῶν ὁποίων πέντε χειροποίητα καὶ ἕνα τροχήλατο. – Τμῆμα γάστρας ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ σπογγωτὴ διακόσμηση (πίν. 19β: 5) (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Χεῖλος κύλικος[140] μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ δακτύλιο λίγο χαμηλότερα. Στὴ γάστρα τρικάμπυλα τόξα μὲ παραπληρωματικὰ ἀνεστραμμένα πετάλια (ΥΕ ΙΙΙΑ2) (πίν. 19β: 2). – Ἐξώστροφο χεῖλος κύλικος[141] μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα ἀμείβοντες (ΥΕ ΙΙΙΑ2) (πίν. 19β: 1).

Ἄγραπτα: Τροπιδωτὸ χεῖλος κύλικος μὲ ἀκέραιη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. – Τρία τμήματα ταινιωτῶν λαβῶν. – Ἐξώκυρτο χεῖλος χύτρας μὲ ἴχνη καύσης ἐξωτερικά. – Τμῆμα κομβιόσχημης βάσης ἀρύταινας μὲ ἐγχάρακτο δακτύλιο στὸν πυθμένα. – Τέσσερα τροπιδωτὰ καὶ πέντε ἐξώστροφα χείλη, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ τμῆμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς, ἀπὸ ἀνοικτὰ ἀγγεῖα. – Ἐξώκυρτο χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου, ἔντονα στιλβωμένο ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτερικά.

Γραπτά: Δύο ἐξώστροφα χείλη κυλίκων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, τὸ ἕνα μὲ κατακόρυφες πορφύρες[142] (πίν. 19β: 3), τὸ ἄλλο μὲ τρικάμπυλα τόξα. – Τμῆμα γάστρας ὁλόβαφης κύλικος. – Τμῆμα στελέχους κύλικος τύπου Ζυγουριῶν μὲ δέσμη πέντε γραμμῶν μὲ στρογγυλὴ στικτὴ ἀπόληξη[143] (πίν. 19β: 11). – Τρεῖς δισκοειδεῖς βάσεις κυλίκων, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ δύο μὲ δακτυλίους στὴν ἄνω ἐπιφάνεια καὶ ἡ τρίτη μὲ βαμμένη ἐπάνω ἐπιφάνεια. – Δύο κυλινδρικὲς λαβὲς μὲ ὁλόβαφη ράχη. – Κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ μὲ ὁλόβαφη ράχη καὶ ἐξηρημένο τρίγωνο ἐπάνω. – Δύο δακτυλιόσχημες βάσεις ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ δακτυλίους ἐσωτερικὰ καὶ ταινία ἐξωτερικά. – Δύο τμήματα ἐπίπεδων βάσεων ἀνοικτῶν ἀγγείων, τὸ ἕνα ὁλόβαφο, τὸ ἄλλο ἐξώβαφο. – Ἐπίπεδη βάση, πιθανὸν ἀπὸ κύπελλο, μὲ δακτυλίους στὴν κάτω ἐπιφάνεια. – Ἐξώστροφο χεῖλος ὁλόβαφου ἀνοικτοῦ ἀγγείου. – Τέσσερα ἐξώστροφα χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα – τὰ τρία μὲ ἀπροσδιόριστα κοσμήματα στὴ γάστρα. – Δύο ἐξώκυρτα χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, τὸ ἕνα μὲ ἀνηρτημένα ἐνάλληλα περίστικτα ἡμικύκλια, τὸ ἄλλο μὲ σπείρα. – Κυρτόπλευρο χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ταινίες ἐξωτερικά. – Δεκαοκτὼ ὁλόβαφα τμήματα ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Δεκαεπτὰ τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ ἱμάντες καὶ ὄρθια ἐνάλληλα ἡμικύκλια (2), δικτυωτὸ κόσμημα (πίν. 19β: 4) (1), κατακόρυφη πορφύρα καὶ παραπληρωματικοὺς ἐνάλληλους ρόμβους μὲ στικτὸ κέντρο[144] (πίν. 19β: 8) (1), κροσσωτὴ ταινία (πίν. 19β: 9) (1), τρικάμπυλα τόξα καὶ παραπληρωματικὸ πέ-

140. Πρβ. *MDP* εἰκ. 107:11 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου, μὲ παραπληρωματικὸ κύκλο μὲ στιγμή), E. French, *BSA* 60, 1965, πίν. 51(b)5 (κύκλος μὲ στιγμή), εἰκ. 7:21 (χωρὶς γέμισμα), Wardle, *BSA* 68, 1973, πίν. 58(c)128 (κύκλος μὲ στιγμή), E. French, *BSA* 64, 1969, πίν. 17(c), *Panagia Houses* πίν. 17:12 (παραπληρωματικὰ ἀνεστραμμένα Ε). Πρβ. καὶ Μυλωνᾶ, *ΠΑΕ* 1965, πίν. 105 κάτω δεξιά.

141. Βλ. Wardle, *BSA* 68, 1973, πίν. 59(b)178, *Orchomenos* V εἰκ. 41:14 (Συλλογὴ Ὀστράκων Βρετανικῆς Σχολῆς), *MDP* εἰκ. 106:1 (Βουρβάτσι), E. French, *BSA* 61, 1966, εἰκ. 3:23, *Panagia Houses* πίν. 45D πρώτη σειρά, δεύτερο ἀπὸ ἀριστερά.

142. Βλ. *Panagia Houses* πίν. 16:2, 16:3, εἰκ. 8:3, πίν. 16:4. Πρβ. *MDP* εἰκ. 141:12 (Κοπρέζα), E. French, *BSA* 61, 1966, εἰκ. 6:1, 6:2, 6:24, εἰκ. 3:20, *MDP* εἰκ. 143:2 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), 143:5 (Εὕρηση), E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 7:10, πίν. 51(a)1, 51(a)2, πίν. 52(e)1, 52(e)3, *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 39:19.

143. Πρβ. E. French, *BSA* 61, 1966, εἰκ. 4:12.

144. Πρβ. σὲ σκύφο *Berbati* εἰκ. 25, E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 11. Σὲ κύλικα, βλ. E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 3:21.

ταλο (1), ταινίες ἢ ἱμάντες (7), ἀπροσδιόριστα κοσμήματα (4). – Τρία τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων, μὲ ταινίες ἢ ἀπροσδιόριστο κόσμημα ἐξωτερικά, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα ἐνδόβαφο καὶ δύο μὲ δακτυλίους ἐσωτερικά. – Τμῆμα προχοῆς μὲ ταινίες στὸ περίγραμμά της ἐξωτερικά. – Τμῆμα ἀπὸ τὸν ὦμο πρόχου ἢ ληκύθου μὲ ζεύγη πορφυρῶν[145] μὲ διάστικτο σῶμα καὶ στέλεχος (πίν. 19β: 10). – Δεκαεννέα τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες ἢ ἱμάντες. – Τμῆμα γάστρας σκύφου μὲ δακτυλίους ἐσωτερικὰ καὶ ἀκέραιη ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβὴ μὲ ὁλόβαφη ράχη. – Τμῆμα γάστρας ὁλόβαφου σκύφου μὲ λαβή.

Μικρὸ εὕρημα: Μικρὸ κομμάτι κονιάματος μὲ τμῆμα ἄδηλης παράστασης στὴν ἐπίπεδη ἐπιφάνεια. Διακρίνεται τὸ εὐθύγραμμο περιθώριο γαλάζιας περιοχῆς καὶ κάθετα πρὸς αὐτὴν τρεῖς καστανέρυθρες γραμμὲς σὲ κιτρινωπὸ βάθος. Διαστ. 2,5×2,5 ἑκ.

Ἐρευνήθηκε ἐπίσης ἡ ἐπίχωση ποὺ σχηματίστηκε στὸ πόδι τοῦ δυτικοῦ τοίχου τοῦ δωματίου μέσα στὸν Μεσαῖο Δρομίσκο ἀπὸ τὴν κατάρρευση τοῦ τοίχου αὐτοῦ:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13082.
Σύνολο ὀστράκων 8.
Πρώιμο 1, ἄγραπτα 3, γραπτὰ 4.

Πρώιμο: Τμῆμα γάστρας πιθανὸν ἀπὸ μόνωτο ἢ ὑψίποδα σκύφο[146]. Ταινία ἀμφίπλευρα στὸ χεῖλος, ἐξωτερικὰ ἀνεστραμμένο Ν-σχημο κόσμημα. Πηλὸς πρασινωπός (ΥΕ ΙΙΙΑ2).
Ἄγραπτα: Δύο κατακόρυφες λαβὲς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς, ἡ μία ἀπὸ μικρὸ ἀγγεῖο, ἡ ἄλλη μὲ διαμπερὴ ὀπὴ ὄπτησης ἀπὸ μεγάλο ἀγγεῖο. – Ἐξώστροφο χεῖλος μαγειρικοῦ σκεύους μὲ ἴχνη καύσης ἐξωτερικά.
Γραπτά: Δύο χείλη σκύφων μὲ λεπτὴ ταινία, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ ἕνα μὲ τμῆμα λαβῆς καὶ σπεῖρες στὴ γάστρα ἐξωτερικά. – Δύο συγκολλημένα τμήματα γάστρας σκύφου μὲ σπείρα ἐξωτερικά.

ΔΩΜΑΤΙΟ **Β2**. Σκάφτηκε ἀπὸ τὸν Τσούντα πολὺ βαθύτερα ἀπὸ τὸ γειτονικό του **Β1**, τοῦ ὁποίου ἀποτελοῦσε τὸν προθάλαμο. Εἶναι περίπου τετράγωνο κανονικοῦ σχήματος. Ἡ βόρεια πλευρά του ἔχει ἐσωτερικὸ μῆκος 3,26 μ., ἡ ἀνατολικὴ 3,80 μ., ἡ νότια 3,55 μ. καὶ ἡ δυτικὴ 3,85 μ., ἀπὸ τὰ ὁποῖα τὸ 1,12 μ. πρὸς τὴ νοτιοδυτικὴ γωνία του ἀντιστοιχεῖ στὸ κατώφλι θύρας τοῦ κατωγείου πρὸς τὸν Μεσαῖο Δρομίσκο. Οἱ τοῖχοι του εἶναι ἰσχυροί.

145. Πρβ. σὲ ὦμο ὀπισθότμητης πρόχου FS 136, Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 4:16 (τύπου Ζυγουριῶν), *Panagia Houses* πίν. 30:131, εἰκ. 18:131. Γιὰ τὸ θέμα βλ. *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 33:24.

146. Βλ. *MDP* εἰκ. 109:1, 109:5 (Βουρβάτσι, Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου, μόνωτοι σκύφοι), εἰκ. 112:5 (Σχηματάρι). Πρβ. καὶ Wace *et al.*, *BSA* 52, 1957, πίν. 43(a) δεξιά (σκύφος ἄβαφος ἐσωτερικά), *MDP* εἰκ. 105:3 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου, κύαθος μὲ προχοή), E. Wace, *BSA* 49, 1954, πίν. 48(c)9.

Ὁ βόρειος ἔχει πάχος 0,60 μ., ὁ ἀνατολικὸς 0,80 μ., ὁ νότιος 0,60 μ. καὶ ὁ δυτικὸς 0,80 μ. Εἶναι φανερὸ ὅτι, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ **B1**, τὸ ὁποῖο ἦταν μόνο ἰσόγειο μὲ καταχωμένο τὸ βαθύτερο τμῆμα του, τὸ **B2** εἶχε ἐπίσης ἰσόγειο, τοῦ ὁποίου τὴν ὕπαρξη μαρτυροῦν προεξοχὲς τῶν τοίχων του στὸ κατάλληλο ὕψος γιὰ τὴ στήριξη τῶν δοκῶν τοῦ πατώματος, ἀλλὰ καὶ κατώγι, ὅπως προκύπτει ἀπὸ τὴ θύρα ἐπικοινωνίας του μὲ τὸν Μεσαῖο Δρομίσκο. Οἱ τοῖχοι του διατηροῦσαν κατὰ τόπους ὑπολείμματα ἀπὸ ἐπάλειψη πλέσιας.

Ἡ ἀνασκαφὴ τοῦ Τσούντα ἔφθασε παντοῦ σχεδὸν ὡς τὸν βράχο. Ἡ μόνη ἄθικτη ἐπίχωση ποὺ ἄφησε ἦταν μία στενὴ λωρίδα κατὰ μῆκος τοῦ νοτίου τοίχου καὶ μία ἀνάλογη στὴ βορειοδυτικὴ γωνία ποὺ ἀπέδωσαν:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13037.
Σύνολο ὀστράκων 113.
Ἄγραπτα 14, γραπτὰ 97, ἀπροσδιόριστα 2.

Ἄγραπτα: Ἕνα τροπιδωτὸ καὶ δύο κυρτόπλευρα χείλη κυλίκων μὲ ρίζα λαβῆς. – Δύο τροπιδωτὰ χείλη κυλίκων ἢ λεκανιδίων. – Τρεῖς ἐπίπεδες βάσεις, οἱ δύο ἀπὸ ἀνοικτά, ἡ τρίτη ἀπὸ κλειστὸ ἀγγεῖο. – Τμῆμα τοιχώματος ἀνοικτοῦ χρηστικοῦ ἀγγείου ἀπὸ χονδροειδὴ πηλό. – Τρία τμήματα γάστρας μικρῶν ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Δύο περίκυρτα χείλη μὲ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ ἀπὸ πρόχους ἢ ἀμφορεῖς. – *Γραπτά*: Δισκοειδὴς βάση κύλικος μὲ κεντρικὴ κοιλότητα καὶ δακτυλίους στὴν ἄνω ἐπιφάνεια. – Δύο δακτυλιόσχημες βάσεις ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἡ μία μὲ δακτύλιο στὸν πυθμένα καὶ ταινία ἐξωτερικά, ἡ ἄλλη ἐξώβαφη. – Τρία ἐξώστροφα χείλη κυλίκων ἢ κυάθων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα. – Τμῆμα φιάλης ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ γάστρα χαμηλά. Ταινία χείλους ἀμφίπλευρα, δακτύλιος κάτω ἀπὸ αὐτὸ καὶ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν κοντὰ στὸν πυθμένα. Ἐξωτερικὰ ἱμάντες στὸ μέσον καὶ χαμηλότερα στὴ γάστρα. – Περίκυρτο χεῖλος ἐνδόβαφης λεκάνης μὲ ταινία ἐξωτερικά. – Δεκαπέντε τμήματα γάστρας μικρῶν ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ κατακόρυφη πορφύρα μὲ στικτὸ στέλεχος (1), σπείρα μὲ καμπύλο μίσχο (1), τρέχουσες σπεῖρες (1), σπείρα (1), ἀμείβοντες καὶ κομμένο πλοχμὸ μεταξὺ σπειρῶν ἢ τρικάμπυλων τόξων[147] (εἰκ. 39) (1), ὁριζόντια τεθλασμένη (2), ὁριζόντια κυματοειδή (2), ἀπολήξεις κατακόρυφων θεμάτων στοὺς ἱμάντες τῆς κοιλιᾶς (2), τμήματα καμπύλων γραμμῶν (4). – Τμῆμα γάστρας μικροῦ ἀνοικτοῦ ἀγγείου[148], ἐσωτερικὰ μὲ ζεῦγος δακτυλίων, ἐξωτερικὰ μὲ ὁριζόντιο περίστικτο ἄνθος καὶ πυκνὲς ταινίες γάστρας. Πηλὸς

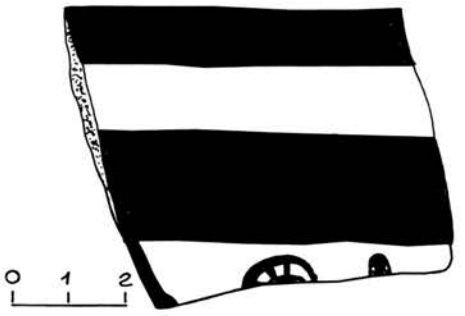

*Εἰκ. 39. Δωμάτιο **B2**, ἄθικτη ἐπίχωση.*

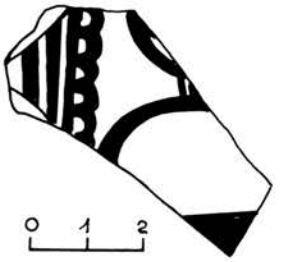
147. Βλ. E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 9:1 (κύπελλο), *Orchomenos* V εἰκ. 30:115 (Σχηματάρι, σκύφος ἄβαφος ἐσωτερικά).

148. Πρβ. E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 2:10.526, 11.535, πίν. 53(a)3, 54(d)2, 54(d)5.

ροδόχρωμος, λευκωπὸ ἀλείφωμα, ἐρυθρὴ βαφή. – Τέσσερα ὁλόβαφα τμήματα γάστρας, δύο ἐνδόβαφα καὶ ἐννέα μὲ ταινίες ἢ ἱμάντες ἐξωτερικά, τὰ δύο μὲ δακτυλίους, ἀπὸ ἀνοικτὰ ἀγγεῖα. – Τμῆμα τοιχώματος χειροποίητου προχοϊδίου μὲ ἐνάλληλες γωνιώδεις κατακόρυφες γραμμές[149]. – Ταινιωτὴ λαβὴ καὶ τμῆμα ὤμου κλειστοῦ ἀγγείου, πιθανὸν πρόχου, μὲ ταινίες στὴν κοιλιὰ καὶ βαμμένα τὰ περιθώρια τῆς λαβῆς. – Τμῆμα λαιμοῦ κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ταινία ἐξωτερικά. – Δύο τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – Ἔντεκα τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες. – *Κρατῆρες*: Ἐξώκυρτο ὁλόβαφο χεῖλος μὲ ταινία χαμηλότερα ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα ἀπροσδιόριστο διάγραμμο θέμα (εἰκ. 40). – Ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ ἐγκάρσιες γραμμὲς μεταξὺ ταινιῶν ἐπάνω καὶ δεύτερη ταινία ἐξωτερικὰ κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος. – Ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβὴ μὲ μεγάλο τμῆμα γάστρας. Τρεῖς πινελιὲς στὴ λαβή, τρεῖς δακτύλιοι ἐσωτερικὰ καὶ τρεῖς τουλάχιστον ἐξωτερικὰ στὴ γάστρα. – Δύο συνανήκοντα ὄστρακα γάστρας μὲ ρίζα ὁριζόντιας λαβῆς. Πινελιὰ στὴ ρίζα, ἐσωτερικὰ δακτύλιος, ἐξωτερικὰ δέσμη γραμμῶν. – Τρία συγκολλημένα τμήματα γάστρας μὲ ταινίες ἀμφίπλευρα. – Τέσσερα τμήματα γάστρας μὲ ταινίες, τὸ ἕνα ἐνδόβαφο. – Χεῖλος μεγάλου σκύφου ἢ κρατηρίσκου μὲ στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ τετραπλὸ περιθώριο πλαισιωμένο μὲ κροσσοπεταλία. – *Σκύφοι*: Δισκοειδὴς βάση μὲ ψηλὴ κεντρικὴ κοιλότητα ἀπὸ ὑψίποδα σκύφο. Δύο δακτύλιοι στὸ στέλεχος καὶ ἕνας στὴ βάση. – Τμῆμα γάστρας, πιθανὸν ὑψίποδος[150] σκύφου μὲ στήλη κροσσοπεταλίων μὲ τριπλὸ περιθώριο καὶ μετόπη μὲ ἀντικόρυφα ἡμικύκλια (εἰκ. 41). – *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Δέκα χείλη μὲ λεπτὴ ταινία, ἐκ τῶν ὁποίων τέσσερα μὲ ἀμείβοντες (1), σπείρα (1), δέσμη γραμμῶν καὶ μᾶλλον διάγραμμο ρόμβο (1), καμπύλη γραμμή (1). – Ἕξι λαβὲς μὲ πινελιές, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ τρεῖς μὲ τμῆμα γάστρας μὲ σπείρα (1), στῆλες κροσσοπεταλίων μὲ διπλὸ περιθώριο (1), στήλη τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο[151] (1). – Τρία τμήματα γάστρας

Εἰκ. 40. Δωμάτιο ***B2****, ἄθικτη ἐπίχωση.*

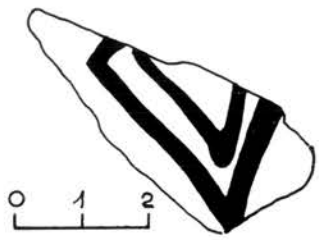

Εἰκ. 41. Δωμάτιο ***B2****, ἄθικτη ἐπίχωση.*

149. Βλ. Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 9:95, 9:97, Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 7:58, πίν. 61(b)7, εἰκ. 7:59, πίν. 61(b)2, εἰκ. 7:60, πίν. 61(b)5, Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 18:191, E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 2:6, πίν. 18(b)12, εἰκ. 2:7, 2:8, πίν. 18(b)8, εἰκ. 2:9, 2:10, *MDP* εἰκ. 123:2, 123:6, 123:7, 123:9 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), Taylour, *BSA* 50, 1955, πίν. 43(c), *Chamber Tombs* πίν. XLVII:16 (t. 527), Μυλωνᾶς-Ἰακωβίδης, *ΠΑΕ* 1985, πίν. 7β ἀριστερά, πίν. 7β δεξιά (πρόχους ἢ ὑδρία), *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 34:9, *Panagia Houses* πίν. 26:106, εἰκ. 15:109, 26:109. Πλησιέστερο ὡς πρὸς τὶς γωνιώδεις γραμμὲς στὸ σῶμα τὸ Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 7:64, πίν. 61(b)6.

150. Πρβ. Ν. Βερδελῆ, E. & D. French, *ΑΔ* 1965, Α, σχ. 4:8 (Τίρυνς), E. French, *BSA* 64, 1969, πίν. 19(b)1.

151. Βλ. E. French, *BSA* 61, 1966, εἰκ. 8:4, 8:5, E. French, *BSA* 62, 1967, πίν. 39(c), E. French, *BSA* 64,

Εἰκ. 42. Δωμάτιο ***B2****, ἄθικτη ἐπίχωση.*

μὲ μεγάλους ἐνάλληλους ρόμβους[152] (εἰκ. 42) (1), στήλη τεθλασμένης (1), στήλη ὁριζοντίων τεθλασμένων μὲ περιθώριο[153] (1). – Δακτυλιόσχημη βάση μὲ δακτύλιο στὸν πυθμένα καὶ ταινία ἐξωτερικά. – Τρία χείλη ἐνδόβαφων σκύφων μὲ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικά, τὸ ἕνα μὲ στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ τριπλὸ περιθώριο. – Ἐνδόβαφο τμῆμα γάστρας μὲ σπείρα καὶ τυχαῖες κηλίδες βαφῆς. – Ἕνα κομμάτι ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ γάστρα καὶ δύο τμήματα γάστρας μὲ λαβὲς ἀπὸ ὁλόβαφους σκύφους.

Εἰδώλια: Τμῆμα τοῦ κορμοῦ καὶ στέλεχος εἰδωλίου. Ἐπίθετη κατακόρυφη ταινία στὴν πλάτη, ψηλὸ κυλινδρικὸ στέλεχος, βάση κωνικὴ κοίλη κάτω. Λοξὲς ταινίες στὴν ἐμπρόσθια ὄψη, κατακόρυφες στὴν ὀπίσθια μὲ ἐγκάρσιες στὴν ἐπίθετη ταινία. Δακτύλιος στὴ μέση καὶ τρεῖς κατακόρυφες στὸ στέλεχος. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ καστανή. Σωζ. ὕψ. 6,9 ἑκ. – Κεφαλὴ καὶ κορμὸς εἰδωλίου βοοειδοῦς. Ἀπὸ τὴν κεφαλὴ σώζεται ἡ ἀρχὴ τοῦ ρύγχους καὶ ἡ ρίζα τῶν κεράτων. Κοντὸς κυλινδρικὸς λαιμός, ὁ κορμὸς κυλινδρικός, σπασμένος στὴ μέση, μὲ τὶς ρίζες τῶν προσθίων ποδιῶν. Ταινία κατὰ μῆκος τοῦ ρύγχους καὶ τῶν κεράτων, στιγμὲς ὡς ὀφθαλμοί. Ταινία κατὰ μῆκος τῆς κεφαλῆς καὶ τῆς ράχης, ἄλλη κατὰ μῆκος τῶν ποδιῶν, δακτύλιος στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ καὶ ταινία ἐγκάρσια στὸν κορμό. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ ἐρυθρή. Σωζ. ὕψ. 5,4 ἑκ. – Κέρατο εἰδωλίου βοοειδοῦς, καμπύλο ὀξύληκτο μὲ τέσσερις ταινίες κατὰ μῆκος του. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ ἐρυθρή. Σωζ. μῆκ. 3,4 ἑκ.

Μετὰ τὴν ἀνασκαφὴ τὸ ἐσωτερικὸ τοῦ δωματίου χώθηκε ἕως τὴ στάθμη τοῦ ἀρχικοῦ του δαπέδου, ὅπως αὐτὴ προέκυπτε ἀπὸ τὰ κατάλοιπα τῆς ἐπαλείψεως τῶν τοίχων.

ΔΩΜΑΤΙΟ **B3**. Ἀρκετὰ κανονικὸ τετράπλευρο. Ἐπικοινωνεῖ μὲ τὸν Μεσαῖο Δρομίσκο, πρὸς τὸν ὁποῖο ἔχει θύρα ἀνοίγματος 1,02 μ. στὴ νοτιοανατολική του γωνία. Τὸ κατώφλι της ἔχει ἐπάλειψη ἄφθονης πλέσιας ἐπάνω στὴν ὁποία διατηρήθηκαν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ πλακοειδεῖς πέτρες μεγέθους παλάμης. Ἂν εἶχαν σωθεῖ σὲ ὅλη τὴν ἔκταση, θὰ ἀποτελοῦσαν εἶδος μωσαϊκοῦ, πιθανότατα ὅμως ἦσαν τὸ ὑπόστρωμα ξύλινου κατωφλιοῦ.

1969, εἰκ. 6:13, Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 6:43, 6:46, Wardle, *BSA* 68, 1973, πίν. 60(c)250, Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 6:46, 6:48, Μυλωνᾶς-Ἰακωβίδης, *ΠΑΕ* 1984, πίν. 146β δεύτερη σειρά, τρίτο καὶ τρίτη σειρά, τέταρτο, Ἰακωβίδης, *ΠΑΕ* 1988, πίν. 10α πάνω ἀριστερά, *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 16:4, 28:4, *Panagia Houses* εἰκ. 12:68, πίν. 21:68.

152. Πρβ. Μυλωνᾶ, *ΠΑΕ* 1965, πίν. 109β ἀριστερά, E. French, *BSA* 61, 1966, εἰκ. 7:11, *Orchomenos V* εἰκ. 38:142 (Εὕτρηση).

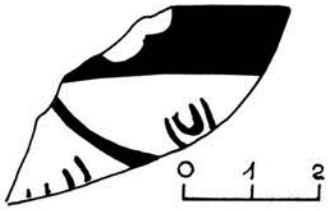
153. Βλ. E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 12:44, 12:46, 20:115b, πίν. 39(c), E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 5:1, 5:2, 5:3, 5:4, 5:5, Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 6:47, 6:44, Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 9:41, 9:42, 9:43, 9:55, Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 6:42, 6:43, Wace, *BSA* 51, 1956, εἰκ. 2, *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 16:2, 23:15, 24:19, 28:16, 29:14, 29:15, 30:17, πίν. 32β κέντρο δεξιά.

Ἡ βόρεια πλευρὰ τοῦ δωματίου ἔχει μῆκος 2,90 μ., ἡ ἀνατολικὴ 3,90 μ., ἡ νότια 2,70 μ. καὶ ἡ δυτικὴ 3,90 μ. Οἱ τοῖχοι του ἔχουν περίπου ὁμοιόμορφο πάχος: ὁ βόρειος 0,50 μ., ὁ ἀνατολικὸς 0,55 μ., ὁ νότιος 0,60 μ. καὶ ὁ δυτικὸς 0,60 μ. Εἶχε κατασκαφεῖ καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸν Τσούντα, οἱ ἐργάτες τοῦ ὁποίου δὲν εἶχαν φθάσει ὣς τὸν βράχο, ἀλλὰ εἶχαν ἀφήσει χαμηλὰ μέρος τοῦ ἐξισωτικοῦ του γεμίσματος, ἀποτελούμενου ἀπὸ χαλαρὸ λιθολόγημα μὲ πέτρες μετρίου μεγέθους καὶ ἀρκετὸ χῶμα, καὶ αὐτὸ ὄχι πολὺ πυκνό. Τὸ λιθολόγημα ἐρευνήθηκε στὸ κέντρο τοῦ δωματίου, ἀπὸ ὅπου συγκεντρώθηκαν:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13040.
Σύνολο ὀστράκων 81.
Πρώιμα 14, ἄγραπτα 10, γραπτὰ 56, νεότερο 1.

Πρώιμα: Ἕνα χεῖλος, πέντε τμήματα γάστρας καὶ μία ἐπίπεδη βάση ἀπὸ τεφρὰ μινύεια ἀνοικτὰ ἀγγεῖα. – Τέσσερα τμήματα τοιχωμάτων μὲ ταινίες ἀπὸ ἀμαυρόχρωμα ἀγγεῖα. – Τμῆμα τοιχώματος πιθαμφορέα[154] μὲ λοξὲς ταινίες, ἀκτινωτὸ ρόδακα καὶ βραχῶδες κόσμημα καὶ δύο τυχαῖες πινελιές (πίν. 20α: 5) (ΥΕ ΙΙΑ). – Τμῆμα τοιχώματος πιθαμφορέα μὲ φύλλο κισσοῦ μὲ κεντρικὴ γλωσσοειδὴ προεξοχὴ[155] ἀπὸ χονδροειδὴ κιτρινωπὸ πηλὸ μὲ μελανὴ βαφή (πίν. 20α: 8) (ΥΕ ΙΙ). – Ἐξώστροφο χεῖλος κύλικος μὲ ταινία καὶ λοξὲς πορφύρες στὴ γάστρα ἐξωτερικά[156] (πίν. 20α: 3) (ΥΕ ΙΙΙΑ2).
Ἄγραπτα: Κυρτόπλευρο χεῖλος κύλικος. – Τροπιδωτὸ χεῖλος λεκανιδίου μὲ ρίζα λαβῆς. – Τέσσερα χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων τὰ δύο τροπιδωτά. – Δύο τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Ἕνα χεῖλος μὲ περιχείλωμα, πιθανὸν ἀπὸ πρόχου. – Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου.
Γραπτά: Ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβὴ ἀπὸ μεγάλο ἀνοικτὸ ἀγγεῖο μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα καὶ τμῆμα ἀπροσδιόριστου θέματος. – Ταινιωτὴ λαβὴ μὲ ὁλόβαφη ράχη ἀπὸ κύλικα ἢ κύαθο. – Δισκοειδὴς βάση μικροῦ ἀνοικτοῦ ἀγγείου, ἐξώβαφη. – Ἐξώκυρτο χεῖλος λεκάνης. – Δύο συγκολλημένα ὄστρακα

*Εἰκ. 43. Δωμάτιο **B3**, λιθολόγημα κέντρου δωματίου.*

ἀπὸ τὸ ἐξώκυρτο χεῖλος λεκάνης μὲ ρίζα ὁριζόντιας λαβῆς (διάμ. χείλους 33 ἑκ.). – Ἐξώστροφο χεῖλος ἐνδόβαφου ἀνοικτοῦ ἀγγείου. – Χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ταινία καὶ ἐξωτερικὰ στὴ γάστρα καμπύλη λοξὴ γραμμὴ καὶ ὁμόκεντρα πέταλα ἑκατέρωθεν αὐτῆς (εἰκ. 43). – Ἕξι ὁλόβαφα τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Δώδεκα τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ ταινίες ἐξωτερικά, τὰ τέσσερα μὲ δακτυλίους. – Τρία τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ κατακόρυφη στικτὴ πορφύρα μὲ συμπαγὲς στέλεχος[157] (πίν. 20α: 2) (1), σπεῖρες (2). – Ἕνα μεγάλο κομμάτι, συγκολ-

154. Βλ. Wace, *Mycenae* εἰκ. 61b, 61d, *MDP* εἰκ. 13:1 (Θορικός). Γιὰ τὸν παραπληρωματικὸ ρόδακα βλ. αὐτόθι εἰκ. 16:1 (Θορικός).

155. Wace, *Mycenae* εἰκ. 59d.

156. E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 2:1.504, 5, E. French, *BSA* 61, 1966, εἰκ. 6:27.

157. Βλ. *Orchomenos* V εἰκ. 30:117 (Σχηματάρι), *MDP* εἰκ. 134:1 (κρατήρας, Μυκῆνες), 156:2 (κρατή-

λημένο ἀπὸ δύο ὄστρακα, ἀπὸ ζωόμορφο ρυτό (ἢ εἰδώλιο), μᾶλλον βοοειδοῦς[158]. Εἶναι ἐλλιπὲς στὴν ἐπίθετη προχοή, ἀλλὰ διακρίνεται ἡ ὀπὴ ἐκροῆς στὸ τοίχωμα, διανοιγμένη καὶ ἀπὸ τὶς δύο πλευρές. Πλατιὰ ταινία κατὰ μῆκος τῆς ράχης, λεπτὴ κυματοειδὴς στὸ στῆθος. Τὸ σῶμα διακοσμημένο μὲ σταυρούς. Πηλὸς ἀνοικτὸς ροδόχρωμος, βαφὴ ἐρυθρή (πίν. 20α: 6). – Σωληνωτὴ προχοή, ὁλόβαφη, πιθανὸν ἀπὸ ρυτό. – Κυρτὴ βάση ἀλαβάστρου μὲ ταινία. – Δύο ἐξώκυρτα χείλη μὲ πλατιὰ ταινία ἀμφίπλευρα, μᾶλλον ἀπὸ ἀλάβαστρα. – Τμῆμα ἀνοικτῆς προχοῆς κλειστοῦ ἀγγείου. Ἐξωτερικὰ ἄνθος ἢ ρόδακας. – Τέσσερα τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες. – Δύο τμήματα τοιχωμάτων ψευδοστόμων μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. Στὸ ἕνα διακρίνεται σειρὰ ἀμειβόντων μὲ γλωσσίδια[159] (εἰκ. 44). – Ἐξώκυρτο χεῖλος κρατήρα, μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα ἐξωτερικὰ ζεῦγος ἀντιθετικῶν πορφυρῶν ἑνωμένων στὴν κορυφὴ καὶ στικτὸς κύκλος ἀνάμεσά τους[160] (πίν. 20α: 7). – Τέσσερα χείλη σκύφων, πιθανότατα ὑψίποδων. Ἄβαφα ἐσωτερικά, μὲ λεπτὴ ταινία στὸ χεῖλος καὶ δεύτερη ἐξωτερικὰ καὶ κάθετο τοίχωμα μὲ δέσμη γραμμῶν πλαισιωμένη ἀπὸ ἀντιθετικὲς στῆλες κροσσοπεταλίων (1), στήλη δικτυωτοῦ κοσμήματος καὶ ἴχνος πινελιᾶς, ἴσως ἀπὸ τὴ λαβή[161] (πίν. 20α: 1) (1). – Τρία ἐξώστροφα χείλη μὲ λεπτὴ ταινία ἀπὸ σκύφους ἄβαφους ἐσωτερικά, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ στήλη τεθλασμένης καὶ ἕνα μὲ κατακόρυφη κυματοειδὴ στὴ γάστρα. – Δύο χείλη μὲ πλατιὰ ταινία, μία λαβὴ καὶ δύο τμήματα γάστρας, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ ἕνα μὲ λεπτὲς ταινίες χαμηλὰ ἐξωτερικά, ὅλα ἀπὸ ἐνδόβαφους σκύφους. – Ἕνα στικτὸ χεῖλος σκύφου μὲ ὁμόκεντρους κύκλους στὴ γάστρα[162] (πίν. 20α: 4).

Νεότερο: Ἐνδόστροφο χεῖλος ὁλόβαφου κυάθου, πιθανὸν ἑλληνιστικό.

Οἱ τοῖχοι διατήρησαν χαμηλὰ λεπτὴ ἀλλὰ ἀναμφισβήτητη ἐπίχωση ἀπὸ πλέσια. Στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ δωματίου εἶχε ἀφεθεῖ, κυλισμένος ἀπὸ ἀλλοῦ, λίθος ἑλληνιστικῆς ἐπεξεργασίας, διαστάσεων 1,58×0,70×0,58 μ., μὲ δύο τόρμους 0,13×0,21×0,15 μ. σκαλισμένους στὴ μία ὄψη του.

Δωματιο **B4**. Τετράπλευρο καὶ αὐτό, ἐσωτερικῶν διαστάσεων τῆς βόρειας πλευρᾶς 2,85 μ., τῆς ἀνατολικῆς 3,85 μ., τῆς νότιας 2,80 μ. καὶ τῆς δυτικῆς 3,85 μ. Ὁ βόρειος τοῖχος του ἔχει πάχος 0,60 μ., ὁ ἀνατολικός (πρὸς τὸν Μεσαῖο Δρομίσκο) 0,53 μ., ὁ νότιος 0,65 μ. καὶ

ρας, Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), εἰκ. 141:13 (κύλικα, Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), 143:5 (σκύφος, Εὕτρηση), 155:1 (ρυτό, Τίρυνς), E. French, *BSA* 61, 1966, εἰκ. 6:12, 6:17 (κύλικες), 7:1 (σκύφος ἄβαφος ἐσωτερικά), Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 8:28 (κρατῆρας), *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 23:23 (κρατῆρας), *Panagia Houses* εἰκ. 14:82, πίν. 23:82 (κρατῆρας), πίν. 52Β κάτω δεξιά (κρατῆρας), εἰκ. 18:131, πίν. 30:131 (ἠθμωτὴ πρόχους).

158. Πρβ. σταυροὺς σὲ εἰδώλιο ταύρου ἀπὸ τὶς Μυκῆνες, *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 45:1, πίν. 22β κάτω μέσον.

159. E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 11:4, εἰκ. 2:52.213 (μὲ κεντρικὴ στιγμή).

160. E. Wace, *BSA* 49, 1954, πίν. 48(a)5 (κρατῆρας), E. French, *BSA* 61, 1966, εἰκ. 3:13 (κύλικα), Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 5:29 (κύλικα), Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 5:36, 5:42 (κύλικες).

161. Βλ. E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 6:6, E. French, *BSA* 61, 1966, εἰκ. 8:24, *Orchomenos* V εἰκ. 38:143 (Εὕτρηση), *Panagia Houses* πίν. 46Β κάτω σειρά, δεύτερο ἀπὸ ἀριστερὰ (κεντρικὴ στήλη).

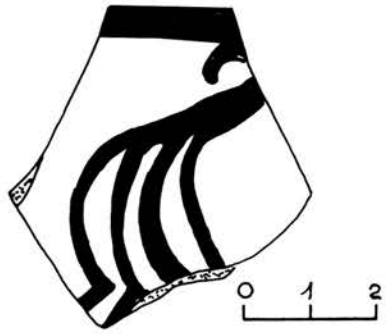
162. Wace *et al.*, *BSA* 52, 1957, πίν. 43 κάτω δεξιά (περίστικτο).

ὁ δυτικὸς 0,55 μ. Ὁ προσεκτικὸς καθαρισμὸς τοῦ Μεσαίου Δρομίσκου ἔδειξε ὅτι τὸ δωμάτιο εἶχε στὴ βορειοανατολική του γωνία θύρα πρὸς αὐτόν, ἀνοίγματος 1,10 μ., τὸ κατώφλι τῆς ὁποίας εἶχε τὴν ἴδια κατασκευὴ μὲ τὸ κατώφλι τοῦ δωματίου **B3**. Οὔτε αὐτὸ οὔτε ἐκεῖνο ἔδειχναν ἴχνη πυρκαγιᾶς, ἦσαν ὅμως σκεπασμένα μὲ λίγο τεφρὸ χῶμα, πιθανότατα ὀφειλόμενο στὴ σήψη τῆς ξύλινης ἐπενδύσεως τῶν πλακῶν. Ἡ προηγούμενη ἀνασκαφὴ ἄφησε ἄθικτο μικρὸ τμῆμα τοῦ δαπέδου του στὴ βορειοδυτική του γωνία, ἀπὸ ὅπου προῆλθαν:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

MM13054.
Σύνολο ὀστράκων 11.
Πρώιμα 4, ἄγραπτο 1, γραπτὰ 6.

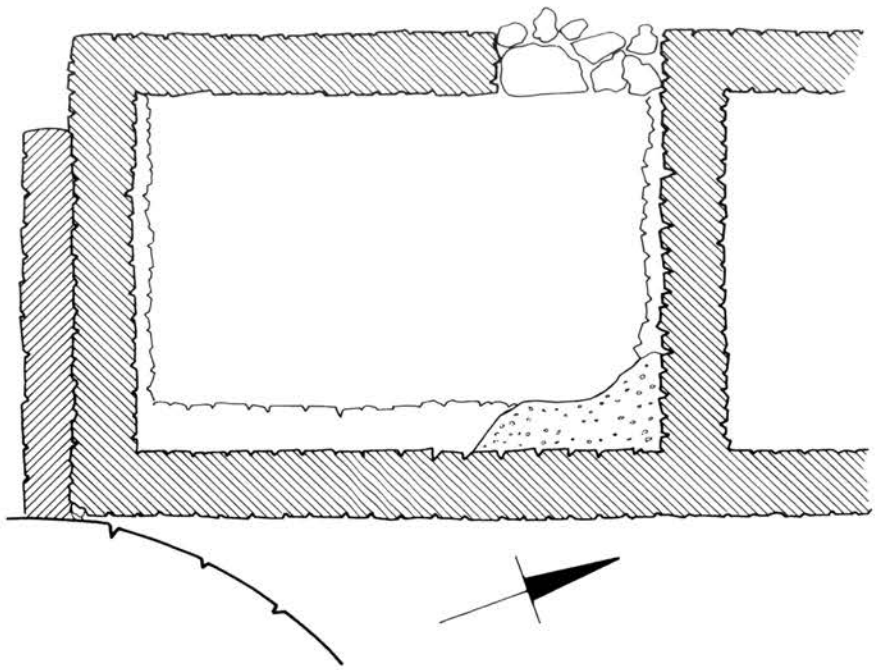
Πρώιμα: Ἐξώκυρτο χεῖλος φαιοκίτρινου μινύειου ἀγγείου. – Δύο τμήματα τοιχωμάτων χειροποίητων ἀμαυρόχρωμων ἀγγείων μὲ ταινίες. – Περίκυρτο χεῖλος κύλικος[163] μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα κόσμημα ἐναλλήλων ἀγκιστροειδῶν (YE IIIA2) (εἰκ. 44).
Ἄγραπτο: Τμῆμα γάστρας ἀνοικτοῦ ἀγγείου.
Γραπτά: Τμῆμα ὁριζόντιας κυλινδρικῆς λαβῆς μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα. – Ἐξώστροφο χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ταινίες ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτερικά. – Ἕνα ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ ἕνα τμῆμα γάστρας ὁλόβαφων ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Δύο τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων, τὸ ἕνα ὁλόβαφο καὶ τὸ ἄλλο μὲ ταινία.

*Εἰκ. 44. Δωμάτιο **B4**, δάπεδο.*

ΔΩΜΑΤΙΟ **B5** (πίν. 21). Κατώγι τετράπλευρο παραλληλόγραμμο, κάπως παράγωνο. Ἡ βόρεια πλευρά του μετρᾶ 2,75 μ., ἡ ἀνατολικὴ 3,70 μ., ἡ νότια 2,85 μ. καὶ ἡ δυτικὴ 3,70 μ. Ὁ βόρειος τοῖχος ἔχει πάχος 0,65 μ., ὁ ἀνατολικὸς 0,60 μ., ὁ νότιος 0,65 μ. καὶ ὁ δυτικὸς 0,56 μ. Οἱ τοῖχοι εἶναι χτισμένοι ἀπὸ πέτρες διαφόρων μεγεθῶν καὶ ποικίλων εἰδῶν (ἀσβεστόλιθοι, ἀμυγδαλίτες, πωρόλιθοι, μεγάλα στρογγυλὰ χαλίκια), προσεκτικὰ καὶ πολὺ στερεὰ τοποθετημένες. Στὰ σημεῖα συναντήσεώς τους δένουν μεταξύ τους. Ἡ νοτιοδυτικὴ γωνία, τὴν ὁποία καταλαμβάνει ἕνας ὀγκόλιθος, εἶναι προσκτισμένη στὴν ἐσωτερικὴ ὄψη τοῦ τείχους. Ὁ ἀνατολικὸς τοῖχος πάτησε στὸ λιθολόγημα τῆς ὑποδομῆς τοῦ Μεσαίου

163. Πρβ. E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 3:11.572. Τὸ ἴδιο κόσμημα ἀπαντᾶ καὶ σὲ ὑψίποδα σκύφο *MDP* εἰκ. 112:3 (Εὕτρηση) καὶ στὸν ὦμο ἀμφοροειδοῦς πρόχου (FS 150), Σακελλαρίου πίν. 129:3199.

Εἰκ. 45. Δωμάτιο ***B5****, ὑποθεμελίωση, σκαρίφημα.*

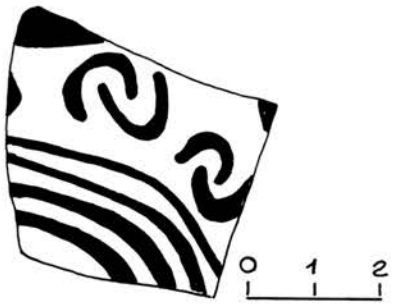
Δρομίσκου. Οἱ ἄλλοι τρεῖς ἦσαν χτισμένοι ἐπάνω σὲ ἀκανόνιστη ὑποθεμελίωση (εἰκ. 45) ποὺ ἐξέχει στὴ βόρεια πλευρὰ 0,13-0,25 μ., στὴ νότια 0,16-0,20 μ. καὶ στὴ δυτικὴ 0,30-0,45 μ., ποὺ σκεπαζόταν ἀπὸ τὸ δάπεδο καὶ ποὺ δὲν φαινόταν. Στὴ βορειοανατολικὴ γωνία ἀφέθηκε ἄνοιγμα πλάτους 1,38 μ., θύρα πρὸς τὸν Μεσαῖο Δρομίσκο, ἀπέναντι καὶ συμμετρικὰ πρὸς τὴ θύρα τοῦ **B2**. Τὸ λίθινο κατώφλι της, σὲ στάθμη 0,16 μ. χαμηλότερη ἀπὸ τὸ δάπεδο, διατηρεῖ στὶς ἄκρες του πέτρες μὲ λειασμένη ἐπιφάνεια, εἶχε ὅμως ἀσφαλῶς κάποια, πιθανότατα ξύλινη, ἐπένδυση ποὺ θὰ τὸ ἔφερνε στὸ ἐπίπεδο τοῦ δαπέδου, τὸ ὁποῖο βρισκόταν στὸ ἴδιο ὕψος μὲ τὸ δάπεδο τοῦ Μεσαίου Δρομίσκου. Τὸ ἐσωτερικὸ τοῦ δωματίου ἦταν γεμάτο ἀπὸ τὰ χώματα τῆς παλαιᾶς ἀνασκαφῆς. Στὴ βορειοδυτικὴ γωνία εἶχε σωθεῖ τμῆμα τῆς ἀρχικῆς ἐπιχώσεως, ἐκτάσεως 1×0,50 μ., καὶ ἄλλο, ὅμοιο, 1,10×0,60 μ., στὴν περιοχὴ τῆς εἰσόδου. Ἡ ἐπίχωση αὐτὴ περιεῖχε:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13066.
Σύνολο ὀστράκων 227.
Πρώιμα 28, ἄγραπτα 65, γραπτὰ 129, νεότερο 1, ἀπροσδιόριστα 4.

Πρώιμα: Δύο ἐξώστροφα χείλη ἀπὸ τεφρὲς μινύειες κύλικες. – Τρία τμήματα τοιχωμάτων καὶ μία ἐπίπεδη βάση ἀπὸ τεφρὰ μινύεια ἀγγεῖα. – Ἐξώστροφο χεῖλος ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου μὲ ταινία ἐξωτερικά. – Κυρτόπλευρο χεῖλος ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου μὲ ρηχὴ αὐλάκωση (πιθανὸν γιὰ τὴν ὑπο-

δοχὴ πώματος). Ταινία ἐπάνω στὸ στόμιο καὶ δεύτερη ἐξωτερικά, λοξὲς γραμμὲς στὸ τοίχωμα. – Ἔντονα ταινιωτὴ λαβὴ ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου μὲ δύο τουλάχιστον ἐγκάρσιες γραμμὲς καὶ τρεῖς λοξὲς στὴν ἀκμὴ τοῦ ἑνὸς περιθωρίου. – Τμῆμα γάστρας ἀνοικτοῦ ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου μὲ ταινία καὶ ἀνηρτημένα ὁμόκεντρα ἡμικύκλια (πίν. 22: 10). – Τρία τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀμαυρόχρωμων ἀγγείων μὲ κυματοειδὴ γραμμὴ καὶ ταινία (1), καμπύλες γραμμὲς καὶ στιγμή (1), ταινίες (1). – Εὐθὺ χεῖλος μὲ ταινία καὶ τρέχουσα σπείρα μὲ πλατύτερη ἐξωτερικὴ ἕλικα, πιθανὸν ἀπὸ κύπελλο τύπου Βαφειοῦ[164] (πίν. 22: 8) (ΥΕ ΙΙΑ). – Ἕξι τμήματα κυάθων μὲ σπογγωτὴ διακόσμηση[165]: τρία ἐξώστροφα χείλη μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, δύο τμήματα γάστρας μὲ ταινίες, τὸ ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς (πίν. 22: 9) καὶ μία δισκοειδὴς βάση μὲ κεντρικὴ κωνικὴ κοιλότητα καὶ δύο ταινίες ἐξωτερικὰ στὴ βάση καὶ ψηλότερα (πίν. 22: 22). – Τμῆμα ἀπὸ τὸν ὦμο καὶ τὴ λαβὴ σφαιρικοῦ πεπιεσμένου ἀλαβάστρου[166]. Ὁλόβαφη ἡ λαβή, ταινίες στὴν ἀρχὴ τοῦ ὤμου, φυλλόσχημα κοσμήματα κάτω ἀπὸ τὴ λαβή, δύο πλατιὲς γραμμὲς καὶ ταινία στὴν κοιλιά (πίν. 22: 3) (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Γάστρα ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ τριπλὸ γωνιώδη μίσχο (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Τέσσερα ἐξώστροφα χείλη κυλίκων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα τρικάμπυλα τόξα καὶ σπείρα[167] (πίν. 22: 16) (1), πετάλια[168] (πίν. 22: 15 καὶ πίν. 22: 7) (2), κομμένο πλοχμό[169] (πίν. 22: 17) (1) (ΥΕ ΙΙΙΑ2). – Γάστρα ἀνοικτοῦ ἀγγείου, ἴσως κύλικος, μὲ ὁμόκεντρα τόξα, ἴσως τρικάμπυλα, καὶ παραπληρωματικοὺς κομμένους πλοχμούς (εἰκ. 46, πίν. 22: 4). – Ἐξώστροφο χεῖλος κρατήρα μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ λεπτὸ δακτύλιο χαμηλότερα. Φολιδωτὸ κόσμημα μὲ παραπληρωματικὰ πετάλια στὴ γάστρα[170] (πίν. 22: 1) (ΥΕ ΙΙΙΑ2).

Εἰκ. 46. Δωμάτιο ***Β5****, ἐπίχωση ΒΔ. γωνίας.*

Ἄγραπτα: Τρία χείλη, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα ἐξώστροφο καὶ δύο κυρτόπλευρα, μὲ ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς, τρία τμήματα γάστρας μὲ ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς καὶ τέσσερις δισκοειδεῖς βάσεις, ἡ μία μὲ περιχείλωμα, ὅλα ἀπὸ κύλικες. – Ἕνα τροπιδωτὸ χεῖλος λεκανιδίου μὲ ρίζα ταινιωτῆς λαβῆς. – Δύο ἐξώστροφα χείλη μὲ ρίζα λαβῆς ἀπὸ μεγάλα λεκανοειδὴ ἀγγεῖα. – Τρεῖς ταινιωτὲς λαβές, οἱ δύο ἀπὸ μεγάλα ἀγγεῖα. – Τρεῖς ἐπίπεδες βάσεις, οἱ δύο ἀπὸ ἀνοικτά, ἡ τρίτη ἀπὸ μικρὸ κλειστὸ ἀγγεῖο. – Δύο τμήματα τοιχωμάτων χρηστικῶν ἀγγείων ἀπὸ χονδροειδὴ πηλό. – Κυρτὴ βάση λεκανοειδοῦς ἀγγείου, διαμ. 15 ἑκ. – Πέντε τροπιδωτὰ χείλη, δεκαοκτὼ ἐξώστροφα, δέκα κυρτόπλευρα, δύο ἐξώκυρτα, ἕνα περίκυρτο χεῖλος καὶ ἑπτὰ τμήματα γάστρας, ὅλα ἀπὸ ἀνοικτὰ ἀγγεῖα.

---

164. *MDP* εἰκ. 34:2 (Πρόσυμνα).

165. Βλ. E. French, *BSA* 59, 1964, εἰκ. 2:12, πίν. 72(a)2, εἰκ. 2:13, πίν. 72(a)1, 72(a)3, 72(a)4, 72(a)5, 72(a)7, 72(a)8, 72(a)9, E. French, *BSA* 64, 1969, πίν. 17(b) δεύτερη σειρά, δεύτερο ἀπὸ δεξιά, *Chamber Tombs* πίν. I:40 (τ. 518), *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 4:16, 11:23, 18:15, *MDP* εἰκ. 72:1, *Chamber Tombs* πίν. XXXIV:18, *MDP* εἰκ. 72:2 (Ὀρχομενός), 72:4 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), 72:5 (Ὀρχομενός).

166. Πρβ. *MDP* εἰκ. 64:1 (Μυκῆνες), 64:5 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), 64:6 (Ἀθήνα).

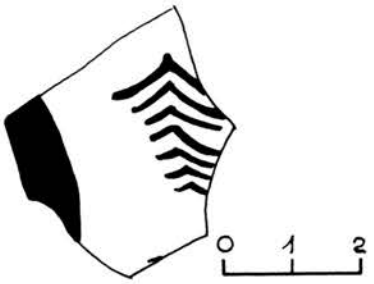
167. E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 3:5.506. Πρβ. τὸ ἴδιο θέμα σὲ κρατήρα *Panagia Houses* εἰκ. 14:87, πίν. 23:87.

168. E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 4:6.548, πίν. 52(d)1 (κύλικες), *Orchomenos* V εἰκ. 34:48 (ὑψίπους σκύφος). Γιὰ τὸ τριπλὸ πέταλο τοῦ πίν. 7, βλ. E. Wace, *BSA* 49, 1954, πίν. 48(d) δεύτερη σειρά, δεύτερο ἀπὸ ἀριστερά.

169. E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 3:6.548, 3:12.515 (κύλικες), *Orchomenos* V εἰκ. 34:48 (ὑψίπους σκύφος), *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 10:1 (κρατήρας).

170. E. Wace, *BSA* 49, 1954, πίν. 48(a)2, *MDP* εἰκ. 99:6, E. French, *BSA* 60, 1965, πίν. 54(c)1. Πρβ. *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 10:11 μὲ παραπληρωματικὰ Λ.

Γραπτά: *Κύλικες*: Ἐξώστροφο χεῖλος, πιθανὸν ἀπὸ κύλικα τύπου Ζυγουριῶν, μὲ κατακόρυφη πορφύρα μὲ στικτὸ σῶμα στὴ γάστρα ἐξωτερικά (πίν. 22: 14). – Ὅμοιο, μὲ ρίζα λαβῆς. Ταινία στὸ χεῖλος καὶ κατακόρυφη πορφύρα στὴ γάστρα ἐξωτερικά. – Τμῆμα γάστρας πρὸς τὸ στέλεχος. Ταινίες στὴ βάση τῆς ζώνης τῶν λαβῶν καὶ δακτύλιος τὸ στέλεχος. – Ὁλόβαφο στέλεχος. – Τέσσερις βάσεις, οἱ δύο μὲ δακτυλίους, οἱ ἄλλες ὁλόβαφες στὴν ἄνω ἐπιφάνεια. – Ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβὴ μὲ ὁλόβαφη ράχη. – Τέσσερις ταινιωτὲς λαβές, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ τρεῖς μὲ ὁλόβαφη ράχη καὶ ἡ τέταρτη μὲ ἐγκάρσιες γραμμὲς καὶ βαμμένα περιθώρια. – Δύο συνανήκοντα τμήματα δακτυλιόσχημης βάσης κλειστοῦ ἀγγείου, ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν χαμηλὰ στὸ τοίχωμα. – Τμῆμα κυάθου ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ γάστρα χαμηλά. Ταινία χείλους, ζεῦγος ταινιῶν στὴ γάστρα ἀμφίπλευρα καὶ κάθετες ἀραιὲς κυματοειδεῖς γραμμές[171] (πίν. 22: 19). – Δύο συγκολλημένα ὄστρακα κυάθου ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ γάστρα μὲ ἀκέραιη ὑπερυψωμένη ταινιωτὴ λαβή. Λεπτὴ ταινία χείλους, βαμμένα τὰ περιθώρια τῆς λαβῆς καὶ ἐγκάρσιες γραμμὲς στὴ ράχη, στὴ γάστρα ὁμόκεντρα ἡμικύκλια ὄρθια ἐπάνω ἀπὸ ζεῦγος ταινιῶν (πίν. 22: 21)[172]. – Τρία ἐξώστροφα χείλη ἀπὸ μικκύλα κυάθια. – Ἐννέα χείλη κυλίκων ἢ κυάθων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ σπείρα καὶ ἕνα μὲ ἀπροσδιόριστο κόσμημα στὴ γάστρα. – Δύο εὐθέα χείλη κυπέλλων ἢ κυάθων, τὸ ἕνα μὲ ταινία χείλους καὶ κατακόρυφη στικτὴ πορφύρα μὲ ὀφθαλμό, τὸ ἄλλο μὲ στικτὸ χεῖλος καὶ ἀπροσδιόριστο θέμα μὲ σειρὰ κροσσοπεταλίων. – Τμῆμα τοιχώματος μὲ ρίζα ταινιωτῆς λαβῆς ἀπὸ χειροποίητο μικκύλο καλαθόσχημο ἀγγεῖο ἢ ἀσκό, μὲ ταινίες ἐξωτερικά[173]. – Ἐπίπεδη βάση καὶ τμῆμα ἐξώστροφου τοιχώματος μικροῦ καλάθου. Τρεῖς ταινίες ἐξωτερικὰ καὶ μία ἐσωτερικὰ στὸ τοίχωμα, δακτύλιοι στὸν πυθμένα καὶ στὴ βάση[174] (πίν. 22: 12). – Τέσσερα ἐξώστροφα χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ ταινία, ἐκ τῶν ὁποίων δύο μὲ δακτύλιο καὶ δύο μὲ ταινίες ἐξωτερικὰ στὴ γάστρα. – Δώδεκα τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ κατακόρυφη στικτὴ πορφύρα (1), πολλαπλὲς φολίδες (πίν. 22: 11) (1), σπεῖρες (5, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ δύο μὲ συμπαγὴ κεντρικὸ ὀφθαλμό), ἀμείβοντες καὶ καμπύλη ταινία (εἰκ. 47) (1), δέσμες γραμμῶν ποὺ λήγουν σὲ ταινίες κοιλιᾶς (2), ἀπροσδιόριστα θέματα (2). – Εἴκοσι ἑπτὰ τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων,

Εἰκ. 47. Δωμάτιο ***B5****, ἐπίχωση ΒΔ. γωνίας.*

ἐκ τῶν ὁποίων δέκα ὁλόβαφα, δύο ἐξώβαφα, τρία ἐνδόβαφα καὶ δώδεκα μὲ ταινίες ἐξωτερικά, τὰ πέντε μὲ δακτυλίους. – Τμῆμα τοιχώματος ρυτοῦ μὲ δέσμες γραμμῶν, ποὺ πατοῦν σὲ δύο ἱμάντες καὶ μία πλατιὰ ταινία[175] (πίν. 22: 18). – Μεγάλο κομμάτι ἀμφορίσκου, συγκολλημένο ἀπὸ τρία ὄστρακα, ἀπὸ τὸν λαιμὸ ὡς χαμηλὰ στὴν κοιλιά. Ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβὴ μὲ ὁλόβαφη ράχη. Λαιμὸς ὁλόβαφος καὶ ταινία ἐξωτερικά, δύο ται-

171. Πρόκειται πιθανὸν γιὰ κύαθο μὲ προχοὴ καὶ ὑπερυψωμένη λαβὴ FS 253. Πιθανὸ παράλληλο στὸ Μυλωνᾶς-Ἰακωβίδης, *ΠΑΕ* 1984, πίν. 146β δεύτερη σειρά, πρῶτο ἀπὸ ἀριστερά. Γιὰ τὸ σχῆμα βλ. *Chamber Tombs* πίν. LII:12, E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 7:53.809, 12:97. Παρόμοιες κυματοειδεῖς γραμμὲς σὲ σκύφο ἄβαφο ἐσωτερικά, *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 23:10.

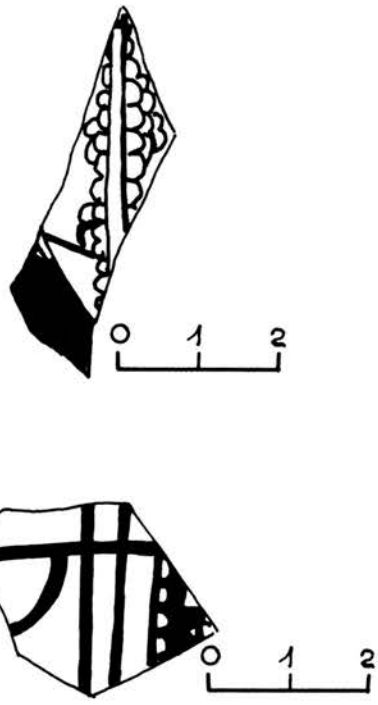
172. Πρόκειται πιθανὸν γιὰ κύαθο μὲ προχοὴ καὶ ὑπερυψωμένη λαβὴ FS 253. Γιὰ τὸ σχῆμα βλ. *Chamber Tombs* πίν. LII:12, E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 7:53.809, 12:97.

173. Βλ. χειροποίητα καλαθόσχημα ἀγγεῖα: *Chamber Tombs* πίν. XLVII:6 (τ. 527), πίν. XXII:15, Σακελλαρίου πίν. 123:3175, *Panagia Houses* πίν. 26:107, Ν. Βερδελῆς, E. & D. French, *ΑΔ* 1965, Α, σχ. 6:7 (Τίρυνς), ἀσκός: E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 2:5.

174. Σακελλαρίου πίν. 103.3229.

175. Πρβ. *Panagia Houses* πίν. 21:67.

νίες στὴν κοιλιὰ καὶ μία κοντὰ στὴ βάση. Στὴ ζώνη τοῦ ὤμου ὄρθια ἡμικύκλια στὴ μία ὄψη καὶ δικτυωτοὶ ρόμβοι στὴν ἄλλη. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ σκούρα καστανέρυθρη μὲ μεταλλικὴ λάμψη. Σωζ. ὕψ. 9,3 ἑκ. (πίν. 22: 20). – Παρόμοιο κομμάτι μὲ ἀνηρτημένα καὶ ὄρθια ἡμικύκλια καὶ κομμένο πλοχμὸ στὴ ζώνη τοῦ ὤμου[176]. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ καστανή. Σωζ. ὕψ. 5,1 ἑκ. (πίν. 22: 6). – Ἐξώκυρτο χεῖλος πιθαμφορέα μὲ ταινίες στὶς ἀκμὲς τοῦ χείλους καὶ ἐγκάρσιες πυκνὲς γραμμὲς ἐπάνω, ταινία ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτερικὰ στὸν λαιμό[177]. – Ὁλόβαφη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ μὲ κεντρικὴ νεύρωση καὶ πλαστικὸ κομβίο στὴ βάση, ἀπὸ πιθαμφορέα ἢ πρόχου. – Περίκυρτο χεῖλος μὲ ταινία, τμῆμα τοῦ λαιμοῦ καὶ ρίζα κατακόρυφης λαβῆς ἀπὸ πρόχου ἢ ἀμφορέα. – Τρία συγκολλημένα ὄστρακα ἀπὸ τὸ σῶμα χειροποίητου προχοϊδίου. Μεταξὺ ταινιῶν στῆλες κυματοειδῶν γραμμῶν μὲ περιθώριο[178]. – Ἐλαφρὰ ἐξώστροφο χεῖλος καὶ τμῆμα τοῦ ὤμου ἀπὸ μεγάλο ἀγγεῖο, πιθανὸν στάμνο. Ταινία στὸ στόμιο καὶ κάτω ἀπὸ αὐτὸ ἀμφίπλευρα καὶ ταινία στὸν ὦμο. – Τρία τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες καὶ σπείρα (1), κομμένο πλοχμό (1), ἀπροσδιόριστο θέμα (1). – Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου, ὁλόβαφο μελανὸ μὲ ἐπίθετες λευκὲς ταινίες, ἡ μία ὁριζόντια, οἱ τρεῖς λοξές (πίν. 22: 5). – Δεκαοκτὼ τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα ὁλόβαφο, τέσσερα μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν καὶ δεκατρία μὲ ταινίες, τὸ ἕνα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου. – Δύο τμήματα γάστρας κρατήρων, τὸ ἕνα ἄβαφο ἐσωτερικὰ μὲ καμπύλη ταινία ἐξωτερικά, τὸ ἄλλο ἐνδόβαφο, μὲ πυκνὰ κροσσοπετάλια καὶ γραμμὲς ἐξωτερικά (εἰκ. 48). – *Σκύφοι*: *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Τέσσερα χείλη μὲ λεπτὴ ταινία, ἐκ τῶν ὁποίων δύο μὲ δεύτερη ταινία ἐξωτερικά, καὶ στὴ γάστρα κατακόρυφη πορφύρα (1), ἀμείβοντες (1),

Εἰκ. 48-49. Δωμάτιο ***Β5****, ἐπίχωση ΒΔ. γωνίας.*

λοξὲς γραμμές (1). – Δύο λαβὲς μὲ πινελιές. – Τρία τμήματα γάστρας μὲ ὄρθια ὁμόκεντρα ἡμικύκλια (1), στήλη τεθλασμένης μὲ ἀραιὸ τριπλὸ περιθώριο καὶ καμπύλη γραμμή (1), δέσμη γραμμῶν μὲ στήλη ἀκανθωτοῦ (1). – Δύο βάσεις μὲ ταινίες ἐξωτερικά, ἐσωτερικὰ ἡ μία ἄβαφη, ἡ ἄλλη μὲ δακτυλίους. – Χεῖλος ἐνδόβαφου σκύφου μὲ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ ἀνηρτημένα (καὶ πιθανὸν ὄρθια) διάγραμμα ἡμικύκλια στὴ μετόπη καὶ γραμμὴ περιθωρίου στήλης (εἰκ. 49). – Δύο συγκολλημένα ὄστρακα ἀπὸ τὴ γάστρα ἐνδόβαφου σκύφου. – Χεῖλος

176. *MDP* εἰκ. 116:8, 116:9 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου).

177. E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 4:53.807.

178. Πλησιέστερο τὸ Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 7:60, πίν. 61(b)5, βλ. καὶ Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 9:95, 9:97, Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 7:58, πίν. 61(b)7, εἰκ. 7:59, πίν. 61(b)2, Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 18:191, E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 2:6, πίν. 18(b)12, εἰκ. 2:7, 2:8, πίν. 18(b)8, εἰκ. 2:9, 2:10, *MDP* εἰκ. 123:2, 123:6, 123:7, 123:9 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), Taylour, *BSA* 50, 1955, πίν. 43(c), *Chamber Tombs* πίν. XLVII:16 (τ. 527), Μυλωνᾶς-Ἰακωβίδης, *ΠΑΕ* 1985, πίν. 7β ἀριστερά, 7β δεξιά (πρόχους ἢ ὑδρία), *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 34:9, *Panagia Houses* πίν. 26:106, εἰκ. 15:109, πίν. 26:109.

στικτὸ μὲ διαποίκιλτο ρόδακα στὴ γάστρα[179] (πίν. 22: 13). – Δύο λαβὲς καὶ μία βάση ἀπὸ ὁλόβαφους σκύφους.

Νεότερο: Τμῆμα τοιχώματος ἑλληνιστικοῦ πινακίου, ἐνδόβαφο, βαμμένο ὡς πλατιὰ ταινία ἐξωτερικά.

Εἰδώλια: Κεφαλή, ἐπίπεδη ἐπάνω καὶ μὲ πιεσμένη μύτη, καὶ λαιμὸς εἰδωλίου. Ἡ κεφαλὴ ὁλόβαφη στὸ ἐπάνω καὶ πίσω μέρος, ταινία κατὰ μῆκος τῆς μύτης, δύο στιγμὲς ὡς ὀφθαλμοί. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ καστανέρυθρη. Σωζ. ὕψ. 2,2 ἑκ. (πίν. 22: 2). – Κορμὸς εἰδωλίου τύπου Ψ μὲ πλαστικὴ ἀπόδοση τοῦ στήθους. Ταινίες στὴν περίμετρο τοῦ κορμοῦ καὶ κατὰ μῆκος στὶς δύο ὄψεις, δακτύλιος στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ καὶ στὴ μέση καὶ δύο ταινίες στὴν ὀπίσθια ὄψη κάτω ἀπὸ τὸν λαιμό. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ καστανέρυθρη. Σωζ. ὕψ. 4,5 ἑκ. – Κάτω μέρος τοῦ κορμοῦ καὶ γένεση στελέχους εἰδωλίου. Ταινίες στὴν περίμετρο τοῦ κορμοῦ καὶ πυκνὲς κατακόρυφες στὶς δύο ὄψεις, δακτύλιος στὴ μέση καὶ τρεῖς γραμμὲς τουλάχιστον κατὰ μῆκος τοῦ στελέχους. Πηλὸς κεραμόχρωμος, βαφὴ ἐρυθρή. Σωζ. ὕψ. 2,1 ἑκ.

Μικρὰ εὑρήματα: Κωνίδιο, ἐλλιπὲς περίπου κατὰ τὸ ἥμισυ, ἀπὸ ἰώδη στεατίτη. Ὕψ. 2,3 ἑκ., διάμ. βάσης 3,8 ἑκ. – Τμῆμα ὀστοῦ.

Ἡ ἐπίχωση πατοῦσε ἐπάνω στὸ δάπεδο, ὅπου αὐτὸ εἶχε σωθεῖ. Σὲ μία ἔκταση 2,80× 3,80 μ. ὁ βράχος εἶχε ἐξομαλυνθεῖ μὲ λιθολόγημα, ἐπάνω στὸ ὁποῖο εἶχε ἁπλωθεῖ χῶμα σὲ πάχος 0,18-0,20 μ. ἀνάμικτο μὲ μικρὲς πέτρες καὶ χαλίκια, ποὺ εἶχε καλυφθεῖ στὴν περιοχὴ τῆς βορειοδυτικῆς γωνίας μὲ στρώση πλέσιας ποὺ συνεχιζόταν καὶ στὴν ὄψη τοῦ τοίχου.

179. E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 4:2, πίν. 18(c)13. Wace *et al.*, *BSA* 52, 1957, πίν. 43(a)1. Πρβ. *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 17:19.

ΜΕΣΑΙΟΣ ΔΡΟΜΙΣΚΟΣ

Μεταξὺ τῶν δωματίων **Β1** καὶ **Β2** στὸν ἀνήφορο, καὶ **Β3**, **Β4** καὶ **Β5** στὸν κατήφορο, σὲ στάθμη 2,20 μ. χαμηλότερα ἀπὸ τὸ μοναδικὸ διατηρηθὲν δάπεδο στὸ δωμάτιο **Β1**, σχηματίζεται δρομίσκος πλάτους 1,12 μ. (βλ. σχέδιο 3) ποὺ προχωρεῖ παράλληλα πρὸς τὸν Ἐπάνω Δρομίσκο ὡς τὸ βόρειο θωράκιο τῆς κλίμακος **ΒΖ**. Ἐκεῖ γυρίζει δυτικὰ κατ' ὀρθὴ γωνία καὶ συνεχίζεται ὡς τὴν ἐσωτερικὴ ὄψη τοῦ τείχους. Ὁ ἀνατολικός του τοῖχος προχωρεῖ ἐνιαῖος (ἐκτὸς ἀπὸ τὴ θύρα στὸ **Β2**) ἐπὶ 14,60 μ. Ὁ δυτικός, διακοπτόμενος ἀπὸ τὶς θύρες πρὸς τὰ δωμάτια **Β3**, **Β4** καὶ **Β5**, σταματᾶ σὲ μῆκος 13,30 μ. γιὰ νὰ πλαισιώσει ἀπὸ Β. τὴν κάθοδο πρὸς τὸ τεῖχος, ἡ ὁποία ἔχει στὴν ἀρχή της ἄνοιγμα 1,40 μ., ποὺ πλατύνεται στὸ τέρμα της σὲ 1,50 μ. Ἡ κάθοδος ξεκινᾶ ἀπὸ ἕνα πλάτωμα ὡς εἶδος πλατύσκαλου, διαστάσεων 5,50×1,30 μ., στὴ μέση περίπου τῆς κλίμακος **ΑΒ**. Ἡ ἀρχή της πρὸς Β. φράζεται μὲ ἕνα τοιχάριο πάχους 0,40-0,50 μ. καὶ ὕψους ἀπὸ τὸ δάπεδό της 0,70 μ., διαφορὰ ποὺ θὰ ἔπρεπε νὰ ὑπερνικηθεῖ μὲ μία ἢ δύο βαθμίδες, πιθανότατα ξύλινες. Στὸ μακρὺ Β.-Ν., σκέλος τοῦ δρομίσκου οἱ ὄψεις τῶν τοίχων ἦσαν ἀμελεῖς καὶ ἀνώμαλα χτισμένες, εἶχαν ὅμως μία ἐπάλειψη πλέσιας. Ἡ ἔλλειψή της σὲ δύο σημεῖα, ὅπου καὶ ἡ τοιχοδομία ἦταν ἀκατάστατα χαλαρή, ὁδήγησε στὴν ἐπισήμανση καὶ τὸν καθαρισμὸ τῶν θυρῶν πρὸς τὰ δωμάτια **Β3** καὶ **Β4**.

Ἡ ἀρχὴ τῆς καθόδου πρὸς τὸ τεῖχος κλείνεται καὶ αὐτὴ ἀπὸ ἕνα τοιχάριο μήκους 0,80 μ., πάχους 0,45-0,60 μ. καὶ ὕψους 0,46 μ. ποὺ ἔχει σὲ ὁλόκληρο τὸ ὕψος τῆς πρὸς Β. ἐπιφάνειας τοῦ νοτίου τοίχου του, τοῦ θωρακίου δηλαδὴ τῆς κλιμακωτῆς καθόδου **ΒΖ**, καὶ ἀντιστοίχως τοῦ βορείου, τοῦ ἐξωτερικοῦ τοίχου δηλαδὴ τῆς ΝΑ. γωνίας τοῦ δωματίου **Β5**, ἴχνη ξύλινης παραστάδος σὲ ζώνη πλάτους 0,60 μ. Στὰ χώματα τῆς ἐπιχώσεως καὶ στὶς πέτρες τῶν τοίχων τῆς περιοχῆς αὐτῆς παρατηρήθηκαν λίγα καὶ ὄχι ἔντονα ἴχνη καύσεως, μᾶλλον ἀπὸ ξύλινο θύρωμα στὸ σημεῖο ἐκεῖνο. Προφανῶς τὸ σκέλος αὐτὸ τῆς καθόδου ἄρχιζε – καὶ τὸ μακρὺ σκέλος τοῦ δρομίσκου κατέληγε – σὲ μία θύρα (πίν. 23α).

Ἐκτὸς ἀπὸ μερικὰ σημεῖα, τὸ μακρὺ σκέλος τῆς καθόδου εἶχε σκαφεῖ ἀπὸ τὸν Τσούντα ἕως τὸν βράχο καὶ κατόπιν εἶχε χωθεῖ μὲ τὰ προϊόντα τῆς σκαφῆς του.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13057.
Σύνολο ὀστράκων 89.
Πρώιμα 2, ἄγραπτα 29, γραπτὰ 55, νεότερα 2, ἀπροσδιόριστο 1.

Πρώιμα: Ἐξώκυρτο χεῖλος τεφρομέλανου μινύειου ἀγγείου. – Περίκυρτο χεῖλος μόνωτου σκύφου[180] μὲ τρεῖς ταινίες ἐξωτερικὰ καὶ στὴ γάστρα ζώνη κάθετων γραμμιδίων (ΥΕ ΙΙΙΑ2).
Ἄγραπτα: Δύο κυρτόπλευρα χείλη κυλίκων. – Δύο δισκοειδεῖς βάσεις, μία ἀκέραιη καὶ ἕνα τμῆμα, ἀπὸ κλειστὰ ἀγγεῖα. – Ἐξώκυρτο χεῖλος πίθου ἀπὸ πηλὸ μὲ ἐγκλείσματα καὶ μίκα. Διάμ. χείλους 36 ἑκ. – Δέκα τροπιδωτὰ χείλη, πέντε ἐξώστροφα, τρία περίκυρτα καὶ δύο ἐξώκυρτα ἀπὸ ἀνοικτὰ ἀγγεῖα. – Τέσσερα τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα τροπιδωτό, δύο μὲ κατακόρυφες ταινιωτὲς λαβὲς καὶ ἕνα μὲ τμῆμα ὁριζόντιας κυλινδρικῆς λαβῆς μὲ ἐπίθετο ἀποτετμημένο κομβίο.
Γραπτά: Δύο συγκολλώμενα ὄστρακα καὶ ἕνα συνανῆκον ἀπὸ ὁλόβαφο στέλεχος καὶ δισκοειδὴ βάση μὲ κεντρικὴ κοιλότητα. – Τμῆμα λαβῆς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς μὲ ὁλόβαφη ράχη καὶ ἐξηρημένο τρίγωνο ἐπάνω. – Τμῆμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς μὲ κεντρικὴ νεύρωση καὶ ὁλόβαφη ράχη ἀπὸ κλειστὸ ἀγγεῖο. – Τρεῖς δακτυλιόσχημες βάσεις ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἡ μία ἀπὸ ὁλόβαφο ἀγγεῖο, ἡ ἄλλη μὲ δακτυλίους στὸν πυθμένα καὶ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ ἡ τρίτη μὲ ὁλόβαφο πυθμένα καὶ ταινία ἐξωτερικά. – Περίκυρτο χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ λεπτὴ ταινία ἀμφίπλευρα. – Δύο ἐξώκυρτα χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, τὸ ἕνα μὲ ἐγκάρσια γραμμίδια ἐπάνω. – Δεκαεπτὰ τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων ἑπτὰ ὁλόβαφα καὶ δέκα μὲ ταινίες ἐξωτερικά, τὸ ἕνα ἐνδόβαφο. – Τμῆμα γάστρας ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ πτηνὸ στραμμένο πρὸς τὰ ἀριστερὰ καὶ τμῆμα δεύτερου θέματος. Τὸ πτηνὸ ἀποδίδεται μὲ περίγραμμα καὶ διαγραμμισμένο φτερὸ καὶ δύο μακριὰ λοφία ποὺ ξεκινοῦν ἀπὸ τὸ κεφάλι πρὸς τὰ πίσω. – Περίκυρτο χεῖλος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ κλειστοῦ ἀγγείου. – Χεῖλος κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ὑποτυπώδη λαιμὸ καὶ πλατιὰ ταινία πρὸς τὸν ὦμο. Διάμ. χείλους 12 ἑκ. – Δώδεκα τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων δύο ἀπὸ τὸν λαιμό, μὲ ταινίες ἐξωτερικά, πλὴν ἑνὸς μὲ περίστικτη κυματοειδὴ ταινία. – Τμῆμα ἀπὸ τὸν ὦμο μικροῦ ψευδοστόμου μὲ στῆλες ἀμειβόντων καὶ τὶς ρίζες μίας λαβῆς καὶ τοῦ στομίου. Δακτύλιος στὴ βάση τοῦ στομίου, ἴχνη βαφῆς στὴ βάση τῆς λαβῆς καὶ τοῦ στελέχους τοῦ δίσκου, ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν[181]. – *Σκύφοι*: Τρία χείλη μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, τὰ δύο μὲ δακτύλιο. Στὴ γάστρα τὰ δύο μὲ στήλη τεθλασμένης καὶ τὸ τρίτο μὲ τμῆμα λαβῆς μὲ πινελιὲς στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη. – Τμῆμα γάστρας μὲ δακτύλιο ἐσωτερικὰ καὶ στήλη τεθλασμένης ἐξωτερικά. – Ἕξι τμήματα γάστρας μὲ στήλη τεθλασμένης (1), στήλη κυματοειδῶν γραμμιδίων (1), στήλη δικτυωτοῦ κοσμήματος μὲ πολλαπλὸ περιθώριο[182] (3), στήλη κυματοειδῶν γραμμιδίων μὲ πολλαπλὸ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες (1). – *Ἐνδόβαφοι*: Χεῖλος σκύφου μὲ ταινία ἐξωτερικά. – Τμῆμα γάστρας μὲ ζώνη ἀπροσδιόριστου κοσμήματος μεταξὺ ταινιῶν καὶ ἀκέραιη ὁριζόντια λαβὴ μὲ πινελιὲς στὶς ρίζες καὶ τὴ ράχη. – Τμῆμα γάστρας μὲ στήλη ριπιδιόσχημου κοσμήματος μὲ πολλαπλὸ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ζεῦγος ταινιῶν.
Νεότερα: Ἕνα τμῆμα χείλους καὶ ἕνα τμῆμα δακτυλιόσχημης βάσης ἀπὸ ὁλόβαφα ἑλληνιστικὰ ἀγγεῖα.
Εἰδώλιο: Κορμὸς εἰδωλίου μὲ ἐπίθετη ταινία γιὰ

180. Πρβ. *MDP* εἰκ. 109:6, Σακελλαρίου πίν. 123:3174, E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 3:8.509, E. French, *BSA* 61, 1966, εἰκ. 7:14.

181. Μυλωνᾶς, *ΠΑΕ* 1968, πίν. 3β3, Βερδελῆς, *ΠΑΕ* 1962, πίν. 86β ἀριστερά, Μυλωνᾶς-Ἰακωβίδης, *ΠΑΕ* 1987, πίν. 18β κάτω ἀριστ., *MDP* εἰκ. 93:1, *Chamber Tombs* πίν. XIX:7, *MDP* εἰκ. 154:2 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), εἰκ. 132:2 (Μαρκόπουλο, φλασκί), E. French, *BSA* 61, 1966, εἰκ. 1:7.

182. E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 6:6, *Orchomenos* V εἰκ. 38:143 (Εὕτρηση), *Panagia Houses* πίν. 46B κάτω σειρὰ δεύτερο ἀπὸ ἀριστερά.

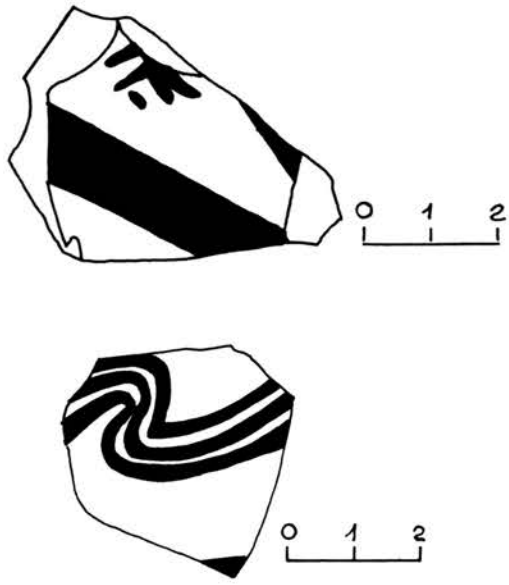
τὴν κόμη στὴν ὀπίσθια ὄψη, κυλινδρικὸ στέλεχος καὶ κωνικὴ κοίλη βάση. Λοξὴ διαγράμμιση στὶς δύο ὄψεις τοῦ κορμοῦ, ἐγκάρσια γραμμίδια στὴν κόμη, γραμμὲς στὸ στέλεχος. Σωζ. ὕψ. 5,4 ἑκ.

Κάτω ἀπὸ τὰ ταραγμένα αὐτὰ χώματα εὑρέθηκε κατὰ τόπους λίγη ἀπὸ τὴν ἀρχικὴ ἐπίχωση ἀπὸ τὴ φάση τῆς ἐγκαταλείψεως, ἀποτελούμενη ἀπὸ καθαρότερο καὶ ξανθότερο χῶμα, ποὺ περιεῖχε ὄστρακα καὶ κομμάτι ἔγχρωμου κονιάματος:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13045+13086+13068+[12185].
Σύνολο ὀστράκων 337.
Πρώιμα 17, ἄγραπτα 84, γραπτὰ 232, νεότερο 1, ἀπροσδιόριστα 3.

Πρώιμα: Τμῆμα τοιχώματος μινύειας καρποδόχης μὲ ἐγχάρακτους δακτυλίους. – Ταινιωτὴ λαβὴ τεφροῦ μινύειου ἀγγείου. – Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ τεφροῦ μινύειου ἀγγείου μὲ ἐγχάραξη. – Τέσσερα τμήματα τοιχωμάτων ἀμαυρόχρωμων ἀγγείων μὲ ταινίες, τὸ ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς. – Τμῆμα γάστρας κυπέλλου τύπου Βαφειοῦ μὲ πλαστικὸ δακτύλιο. Τρέχουσα σπείρα μὲ πλατύτερη ἐξωτερικὴ ἕλικα καὶ κεντρικὸ ὀφθαλμὸ καὶ ταινία στὸν δακτύλιο[183] (ΥΕ ΙΙΑ). – Τμῆμα ἀπὸ τὸν ὦμο ἀλαβάστρου μὲ χαμηλὸ πλαστικὸ δακτύλιο στὴ σύνδεση τοῦ λαιμοῦ. Ταινίες ἑκατέρωθεν τοῦ δακτυλίου καὶ σειρὲς στιγμῶν[184] (ΥΕ ΙΙΑ). – Τμῆμα ἀπὸ τὸν ὦμο μεγάλου κλειστοῦ ἀγγείου μὲ φυτικὸ κόσμημα μεταξὺ λοξῶν ταινιῶν (πιθανὸν ΥΕ ΙΙ) (εἰκ. 50). – Τμῆμα γάστρας κυάθου μὲ τριπλὸ κυματοειδὴ μίσχο καὶ ταινία (ΥΕ ΙΙΙΑ) (εἰκ. 51). – Τμῆμα γάστρας μικροῦ ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ κηλιδωτὴ καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση (ΥΕ ΙΙΒ). – Τμῆμα γάστρας κυπέλλου μὲ πλαστικὸ δακτύλιο. Σπογγωτὴ διακόσμηση καὶ πλατιὰ ταινία ἐπάνω στὸν δακτύλιο[185]

Εἰκ. 50-51. Μεσαῖος Δρομίσκος, κάθοδος πρὸς τεῖχος, φάση ἐγκαταλείψεως.

183. *MDP* εἰκ. 34:2 (Πρόσυμνα).

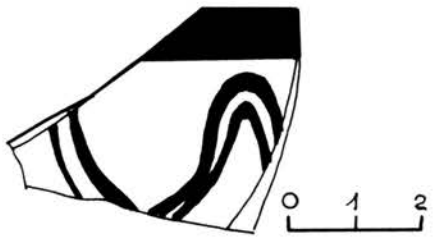
184. Οἱ σειρὲς στιγμῶν εἶναι χαρακτηριστικὲς τῆς ΥΕ ΙΙΑ. Βλ. ἀλάβαστρα μὲ σειρὲς στιγμῶν: πεπιεσμένα κυλινδρικά: *Chamber Tombs* πίν. XXXIX:19, Wace, *BSA* 48, 1953, πίν. 1a, πεπιεσμένο σφαιρικό: *Chamber Tombs* πίν. XL:20. Γιὰ ἀλάβαστρο μὲ χαμηλὸ δακτύλιο, βλ. *MDP* εἰκ. 44:3 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου, ΥΕ ΙΙΒ). Βλ. καὶ *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 18:8.

185. Βλ. E. French, *BSA* 59, 1964, εἰκ. 2:17, Wace, *Mycenae* εἰκ. 84w, 84x, E. Wace, *BSA* 49, 1954, πίν. 49(d), *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 9:8, 12:11, 29:18, 41:17, 41:27, *MDP* εἰκ. 73:2 (Βουρβάτσι), 73:3 (Συλλογὴ Βρετανικῆς Σχολῆς), 73:6 (Φυλακωπή).

(ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Ἐξώστροφο χεῖλος κυάθου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση στὴ γάστρα[186] (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Τμῆμα γάστρας κυάθου μὲ γωνίωση καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση[187] (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Τμῆμα γάστρας μόνωτου σκύφου μὲ παράλληλες κατακόρυφες ἐλαφρὰ καμπύλες γραμμὲς μεταξὺ ταινιῶν[188] (ΥΕ ΙΙΙΑ2). – Ἐξώστροφο χεῖλος κύλικος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα τρικάμπυλα τόξα[189] (ΥΕ ΙΙΙΑ2) (εἰκ. 52).

Ἄγραπτα: Δεκαεπτὰ κυρτόπλευρα χείλη, τὸ ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς, ἕνα τροπιδωτὸ χεῖλος καὶ ἕνα τμῆμα γάστρας (πιθανὸν συνανήκοντα), ἕνα στέλεχος μὲ τμῆμα γάστρας, ὅλα ἀπὸ κύλικες. – Τρία ἐξώκυρτα τροπιδωτὰ χείλη, τὸ ἕνα μὲ ρίζα ὁριζόντιας λαβῆς, καὶ ἕνα τροπιδωτὸ τμῆμα γάστρας ἀπὸ λεκανίδια. – Πλατιὰ ταινιωτὴ λαβὴ ἀπὸ μεγάλο ἀγγεῖο. – Τρεῖς δακτυλιόσχημες καὶ μία ἐπίπεδη βάση ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Δύο ἐπίπεδες βάσεις κλειστῶν ἀγγείων. – Ἐξώκυρτο χεῖλος πίθου ἀπὸ πηλὸ μὲ ἐγκλείσματα. Διάμ. χείλους 35-36 ἑκ. – Τέσσερα τμήματα τοιχωμάτων, ἐκ τῶν ὁποίων δύο φέρουν ἐγχάρακτες λοξὲς συγκλίνουσες γραμμές, καὶ μία ἐπίπεδη βάση μεγάλου ἀγγείου (διαμ. 23 ἑκ.), ἀπὸ χρηστικὰ ἀγγεῖα ἀπὸ χονδροειδὴ πηλό. – Ἐξώκυρτο χεῖλος μαγειρικοῦ σκεύους. – Δύο ἐξώκυρτα χείλη λεκανῶν, τὸ ἕνα τροπιδωτὸ μὲ ὁριζόντια ταινιωτὴ λαβή. – Ἐννέα τροπιδωτὰ χείλη, εἴκοσι ἕνα ἐξώστροφα καὶ ἕνα κυρτόπλευρο ἀπὸ ἀνοικτὰ ἀγγεῖα. – Δύο τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Ἀπροσδιόριστο σωληνωτὸ τμῆμα ἀπὸ πηλὸ μὲ ἐγκλείσματα, ἴσως ἀπὸ κακότεχνο ρυτό. – Μεγάλο τμῆμα ἀπὸ τὸν λαιμὸ καὶ τὸν ὦμο κλειστοῦ ἀγγείου, πιθανὸν ἀπὸ πρόχου. – Πέντε περίκυρτα χείλη, τὰ τρία μὲ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ, δύο ἐξώκυρτα, τὸ ἕνα μὲ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ, καὶ δύο τμήματα τοιχωμάτων ἀπὸ κλειστὰ ἀγγεῖα.

Γραπτά: *Κύλικες*: Τέσσερα ἐξώστροφα χείλη μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, ἐκ τῶν ὁποίων δύο μὲ ρίζα ταινιωτῆς λαβῆς. – Χεῖλος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ μὲ ὁλόβαφη ράχη καὶ ἐξηρημένο τρίγωνο κοντὰ στὸ χεῖλος. – Ἐξώστροφο χεῖλος μὲ ταινία καὶ τμῆμα κατακόρυφης λαβῆς μὲ βαμμένα περιθώρια. – Ἐξώστροφο χεῖλος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα ὄρθιο ἄνθος μὲ εὐθὺ ὕπερο καὶ ἀγκυρόσχημο στήμονα[190]. – Κυρτόπλευρο χεῖλος κύλικος τύπου Ζυγουριῶν μὲ

Εἰκ. 52. Μεσαῖος Δρομίσκος, κάθοδος πρὸς τεῖχος, φάση ἐγκαταλείψεως.

τμῆμα μικτοῦ ἄνθους (εἰκ. 53). – Τμῆμα κύλικος χαμηλὰ στὴ γάστρα μὲ εἰκονιστικὴ διακόσμηση. Στὸ κέντρο φοίνικας μὲ σχηματοποιημένα φύλλα στὴ βάση καὶ λεπτὸ μίσχο μὲ ἐγκάρσια ἐπίθετα λευκὰ γραμμίδια. Δεξιὰ πόδι ἀνθρώπου ἢ αἰγάγρου σὲ σκιαγραφία μὲ δύο ὁμάδες τριῶν ἐγκαρσίων ἐπίθετων λευκῶν γραμμῶν. Ἀριστερὰ τοῦ φοίνικα γραμμίδια πιθανὸν ἀπὸ περίστικτο ἄνθος καὶ ψηλότερα δύο γωνιώδεις γραμμές. Δύο λεπτὲς καὶ μία πλατιὰ ταινία στὴ γάστρα χαμηλά. Πηλὸς

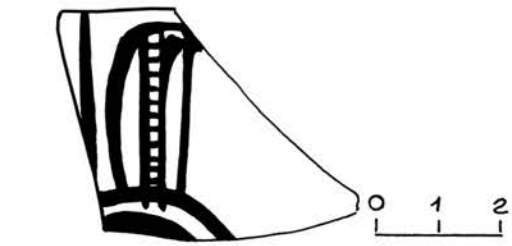
186. Βλ. E. French, *BSA* 59, 1964, εἰκ. 2:12, πίν. 72(a)2, εἰκ. 2:13, πίν. 72(a)1, 72(a)3, 72(a)4, 72(a)5, 72(a)7, 72(a)8, 72(a)9, E. French, *BSA* 64, 1969, πίν. 17(b) δεύτερη σειρά, δεύτερο ἀπὸ δεξιά, *Chamber Tombs* πίν. I:40 (τ. 518), *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 4:16, 11:23, 18:15, *MDP* εἰκ. 72:1, *Chamber Tombs* πίν. XXXIV:18, *MDP* εἰκ. 72:2 (Ὀρχομενός), 72:4 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), 72:5 (Ὀρχομενός).

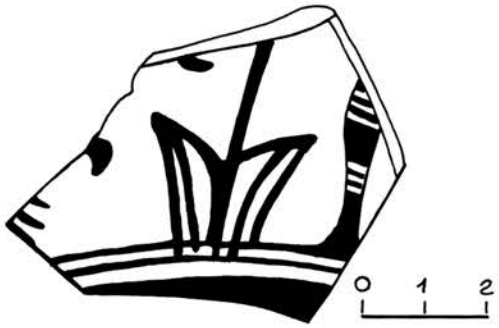
187. *MDP* εἰκ. 74:5.

188. Αὐτόθι εἰκ. 109:6 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), Σακελλαρίου πίν. 123:3174.

189. E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 3:5.506 (μὲ παραπληρωματικὴ σπείρα), πίν. 53(a)2 (ὑψίπους σκύφος μὲ παραπληρωματικὰ συμπαγὴ τρίγωνα) E. French, *BSA* 64, 1969, πίν. 17(c) πρώτη σειρά, τρίτο ἀπὸ ἀριστερὰ (μὲ παραπληρωματικὰ τρίγωνα), *Panagia Houses* πίν. 17:12 (μὲ παραπληρωματικὰ ἀνεστραμμένα Ε).

190. E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 10:3, εἰκ. 2:10.526.

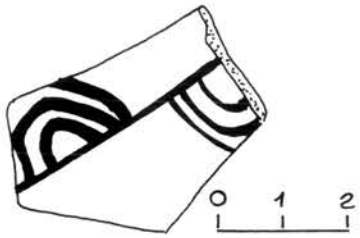

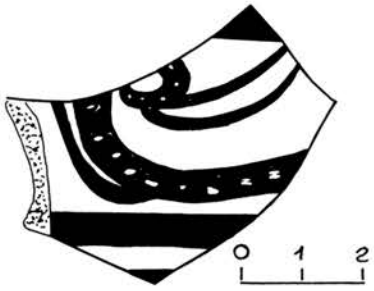
Εἰκ. 53-54. Μεσαῖος Δρομίσκος, κάθοδος πρὸς τεῖχος, φάση ἐγκαταλείψεως.

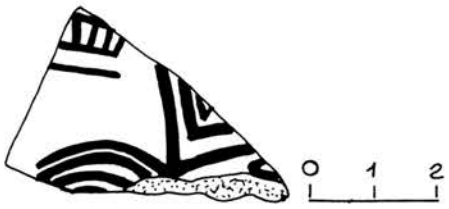
λευκωπός, βαφὴ καστανή (εἰκ. 54). – Τμῆμα χαμηλὰ στὴ γάστρα μὲ στικτὰ στελέχη κατακόρυφων πορφυρῶν[191]. – Δύο τμήματα γάστρας, τὸ ἕνα μὲ ἀραιὲς γραμμές, πιθανὸν στελέχη πορφυρῶν, τὸ ἄλλο μὲ ζεύγη κατακορύφων γραμμῶν καὶ ταινίες. – Τμῆμα ἀπὸ τὴ γάστρα χαμηλὰ μὲ ταινίες. – Δύο τμήματα γάστρας, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ ἕνα μὲ ἀρχὴ στελέχους καὶ ἕνα μὲ ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς, καὶ τρία κοντὰ κυλινδρικὰ στελέχη μὲ τμῆμα τῆς γάστρας καὶ ἀρχὴ τῆς βάσης, ὅλα ἀπὸ ὁλόβαφες κύλικες. – Ἕξι δισκοειδεῖς βάσεις, ἐκ τῶν ὁποίων τρεῖς μὲ βαμμένη ἄνω ἐπιφάνεια καὶ τρεῖς μὲ δακτυλίους. – Δισκοειδὴς βάση μὲ κεντρικὴ κοιλότητα καὶ πολὺ κοντὸ στέλεχος ἀπὸ κύλικα ἢ ὑψίποδα σκύφο. – Δύο κατακόρυφες λαβές, ἡ μία ταινιωτὴ μὲ ὁλόβαφη ράχη, ἡ ἄλλη κυλινδρικὴ μὲ γραπτὸ δακτύλιο στὴ ρίζα καὶ διαμπερὴ ὀπὴ ὄπτησης. – Τμῆμα ὁριζόντιας κυλινδρικῆς λαβῆς μὲ πινελιὰ στὴ ράχη. – Τρεῖς ἐπίπεδες βάσεις ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἡ μία μὲ ταινία ἐξωτερικά, οἱ δύο μὲ ἐξώβαφο τοίχωμα. – Δισκοειδὴς βάση κλειστοῦ ἀγγείου, ἐξώβαφη. – Δακτυλιόσχημη βάση ἀπροσδιόριστου ἀγγείου, ἐξώβαφη. – Τρία ἐξώστροφα χείλη μὲ ταινία καὶ δεύτερη χαμηλότερα ἐξωτερικά, πιθανὸν ἀπὸ φιάλες. Τὸ ἕνα μὲ τρίτη ταινία χαμηλότερα στὴ γάστρα. – Τρία ἐξώστροφα χείλη κυάθων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ τρεῖς ταινίες στὴ γάστρα καὶ ἕνα μὲ σπείρα. – Δύο ἐξώστροφα χείλη μικκύλων κυάθων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, τὸ ἕνα μὲ ἀνηρτημένα ἡμικύκλια, τὸ ἄλλο μὲ τρεῖς ταινίες στὴ γάστρα. – Ἐπίπεδη βάση κυπέλλου μὲ πυκνοὺς δακτυλίους καὶ ταινία στὸ τοίχωμα. – Κυρτὴ κομβιόσχημη βάση ἀρύταινας μὲ δακτυλίους. – Λαβὴ λεκάνης, ὁριζόντια ταινιωτὴ μὲ ὁλόβαφη ράχη. – Τμῆμα ἀπὸ τὸ ἐξώκυρτο χεῖλος ὡς τὴ γάστρα λεκανοειδοῦς ἀγγείου μὲ ἀκέραιη ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβή[192]. Ταινία ἐπάνω στὸ χεῖλος, δεύτερη ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτερικὰ κάτω ἀπὸ αὐτό, τρεῖς πινελιὲς στὴ λαβή, ἐσωτερικὰ δακτύλιος στὴ μέγιστη διάμετρο καὶ ἐξωτερικὰ ἱμάντες χαμηλὰ στὴ γάστρα. – Ἐνδόστροφο χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα. – Δύο συνανήκοντα τμήματα ἐξώστροφου χείλους ἀνοικτοῦ ἀγγείου, ἐνδόβαφου μὲ πλατιὰ ταινία χείλους. – Τρία ἐξώστροφα χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ τμῆμα σπείρας στὴ γάστρα. – Δύο ἐξώστροφα χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ μᾶλλον τυχαῖα ἴχνη βαφῆς, τὸ ἕνα ἐσωτερικά, τὸ ἄλλο ἐξωτερικά. – Ἐξώκυρτο χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ἀμείβοντες στὴν ἄνω ἐπιφάνεια καὶ ταινία ἐξωτερικά. – Τμῆμα γάστρας ἀνοικτοῦ ἀγγείου, ἐσωτερικὰ μὲ ἱμάντες κάτω ἀπὸ δακτύλιο, ἐξωτερικὰ μὲ ταινίες. – Εἴκοσι ὀκτὼ ὁλόβαφα, δύο ἐξώβαφα καὶ τέσσερα ἐνδόβαφα τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Δεκαεννέα τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ ταινίες, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ δακτυλίους καὶ ἕνα ἐνδόβαφο. – Τμῆμα γάστρας μικροῦ ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ὁμόκεν-

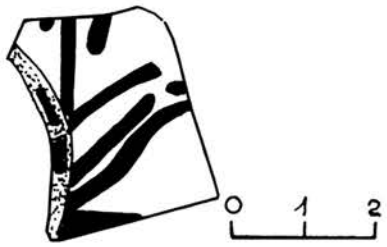
191. Βλ. *Panagia Houses* εἰκ. 8:1, πίν. 16:1, 16:2, 16:3, εἰκ. 8:3, πίν. 16:4, 16:5, εἰκ. 8:5, πίν. 16:6, *MDP* εἰκ. 141:12 (Κοπρέζα), E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 7:10, E. French, *BSA* 61, 1966, πίν. 48(c)2.

192. *MDP* εἰκ. 197:2 (Μυκῆνες).

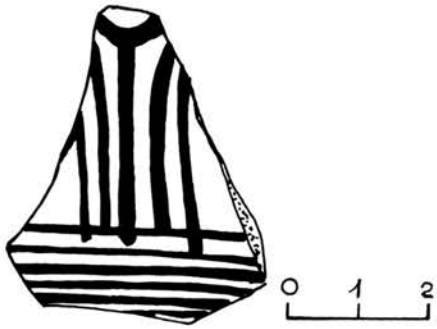

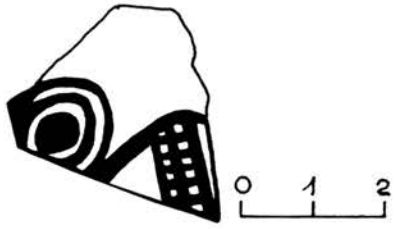

Εἰκ. 55-58. Μεσαῖος Δρομίσκος, κάθοδος πρὸς τεῖχος, φάση ἐγκαταλείψεως.

τρα ἡμικύκλια ἑκατέρωθεν λοξῆς γραμμῆς. Πηλὸς λευκωπός, ἐρυθρὴ βαφή (εἰκ. 55). – Εἴκοσι τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ πλόκαμο, πιθανὸν ἀπὸ ἀργοναύτη, μὲ λευκὲς στιγμὲς καὶ καμπύλες γραμμές[193] (εἰκ. 56) (1), κατακόρυφη πορφύρα (1), διχαλωτὰ ἄνθη σὲ ἀκανόνιστη διάταξη[194] (εἰκ. 57) (1), διχαλωτὸ ἄνθος[195] (εἰκ. 58) (1),

Εἰκ. 59-60. Μεσαῖος Δρομίσκος, κάθοδος πρὸς τεῖχος, φάση ἐγκαταλείψεως.

στέλεχος μικτοῦ ἢ ἑλικοειδοῦς ἄνθους[196] (εἰκ. 59) (1), σπεῖρες (6), τρέχουσες σπεῖρες (4), σπείρα μὲ δικτυωτὴ θηλιά[197] (εἰκ. 60) (1), συμπαγὲς θέμα καὶ κατακόρυφη σειρὰ στιγμῶν (εἰκ. 61) (1), τμήματα

193. *MDP* εἰκ. 141:15 (Σχηματάρι).

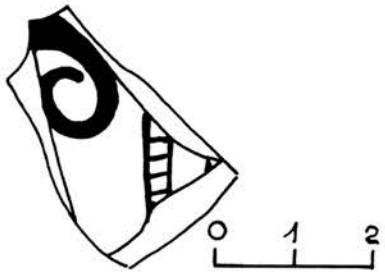
194. Λόγῳ ἐλεύθερης διάταξης τῶν θεμάτων στὸ πεδίο, τὸ ὄστρακο πιθανὸν χρονολογεῖται στὴν ΥΕ ΙΙΙΑ2. Πρβ. σὲ μικρὸ ψευδόστομο E. French, *BSA* 60, 1965, πίν. 54(a)3.

195. Πρβ. E. French, *BSA* 61, 1966, πίν. 48(b)4.

196. *MDP* εἰκ. 107:5 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου, ἑλικοειδές), E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 2:8.510, 2:5.521 (μικτά).

197. E. French, *BSA* 64, 1969, πίν. 18(c)9, N. Βερδελῆς, E. & D. French, *ΑΔ* 1965, Α, σχ. 2:9.

Εἰκ. 61-62. Μεσαῖος Δρομίσκος, κάθοδος πρὸς τεῖχος, φάση ἐγκαταλείψεως.

καμπύλων γραμμῶν (3). – Ἐξώκυρτο χεῖλος ρυτοῦ μὲ στιγμὲς στὴν ἀκμή, πλατιὰ ταινία καὶ λεπτότερες ἐξωτερικά. – Τμῆμα τοιχώματος ρυτοῦ μὲ ἑλικοειδὴ ἀπόληξη ἀπροσδιόριστου θέματος, στήλη μὲ ὁριζόντια διαγράμμιση καὶ ἴχνη πιθανὸν δεύτερης (εἰκ. 62). – Δύο συγκολλημένα ὄστρακα ἀπὸ τὸν λαιμὸ μικρῆς πρόχου ἀπὸ χονδροειδὴ πηλὸ μὲ ἀκανόνιστες ταινίες ἐξωτερικά. – Ἐξώκυρτο χεῖλος μικροῦ πιθαμφορέα μὲ ἀραιὲς ἐγκάρσιες κυματοειδεῖς γραμμὲς στὴν ἐπίπεδη ἄνω ἐπιφάνεια καὶ ὁλόβαφο λαιμό. – Δύο τμήματα ἀπὸ τὴν κοιλιὰ μικκύλων ἀλαβάστρων, τὸ ἕνα μὲ ταινίες, τὸ ἄλλο μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – Τμῆμα κυρτῆς βάσης ἀλαβάστρου μὲ δύο ταινίες στὸ τοίχωμα. – Τμῆμα τοιχώματος μικκύλου χειροποίητου κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ταινίες. – Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου μὲ τρεῖς καμπύλες γραμμές. – Τριάντα πέντε τμήματα τοιχωμάτων μὲ ταινίες ἢ ἱμάντες, τὰ τέσσερα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου, ἕνα μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν, ἀπὸ κλειστὰ ἀγγεῖα. – *Ψευδόστομοι*: Ἐπίπεδος δίσκος μὲ λεπτὸ κοντὸ στέλεχος καὶ ρίζα δύο ταινιωτῶν λαβῶν. Στὸν δίσκο ὁμόκεντροι κύκλοι μὲ συμπαγὴ κύκλο στὸ κέντρο, ὁλόβαφες λαβὲς μὲ ἐξηρημένο τρίγωνο στὴν κορυφὴ καὶ δακτύλιος στὴ βάση τοῦ στελέχους[198]. – Ὀκτὼ συνανήκοντα ὄστρακα, ἀνὰ τέσσερα συγκολλημένα ἀπὸ τὸ σῶμα μικροῦ ἀπιόσχημου ψευδοστόμου[199]. Δύο ζῶνες μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν στὸν ὦμο καὶ χαμηλὰ στὸ τοίχωμα, μεταξὺ τῶν ὁποίων στενὴ ζώνη τεθλασμένης[200]. – Δύο τμήματα ἀπὸ τὴν κοιλιὰ μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν, τὸ ἕνα μὲ ζώνη Ν-σχήμου κοσμήματος[201]. – *Σκύφοι*: *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Δακτυλιόσχημη βάση μεγάλου σκύφου ἢ κρατηρίσκου μὲ ταινία ἐξωτερικά. Διάμ. βάσης 8 ἑκ. – Δύο χείλη, πιθανὸν ὑψίποδων σκύφων, μὲ δεύτερη ταινία ἐξωτερικὰ κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ στὴ γάστρα τὸ ἕνα μὲ ἀνηρτημένα ὁμόκεντρα ἡμικύκλια καὶ τὸ ἄλλο μὲ ἀνηρτημένο τόξο καὶ στήλη τεθλασμένης μὲ τριπλὸ περιθώριο. – Τμῆμα γάστρας πιθανὸν ὑψίποδος σκύφου[202] μὲ δέσμη γραμμῶν καὶ φολιδωτὸ κόσμημα. – Ἕξι συνανήκοντα τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τὴ γάστρα. Λεπτὴ ταινία χείλους, τρέχουσες σπεῖρες στὴ γάστρα. – Δύο συνανήκοντα τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος μὲ λεπτὴ ταινία καὶ τὴ γάστρα μὲ πλοχμό. – Χεῖλος μὲ λεπτὴ ταινία καὶ στὴ γάστρα κεντρικὴ στήλη πυκνῶν ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ διπλὸ περιθώριο καὶ περιγεγραμμένα ἀντιθετικὰ δίλοβα πέταλα. Στὴ μετόπη στάχυς ἀμειβόντων[203]. – Δεκατέσσερα χείλη μὲ λεπτὴ ταινία, ἐκ τῶν ὁποίων ὀκτὼ ἐξωτερικὰ στὴ γάστρα μὲ κατακόρυφη πορφύρα (1),

198. *MDP* εἰκ. 127:12 (Βουρβάτσι).

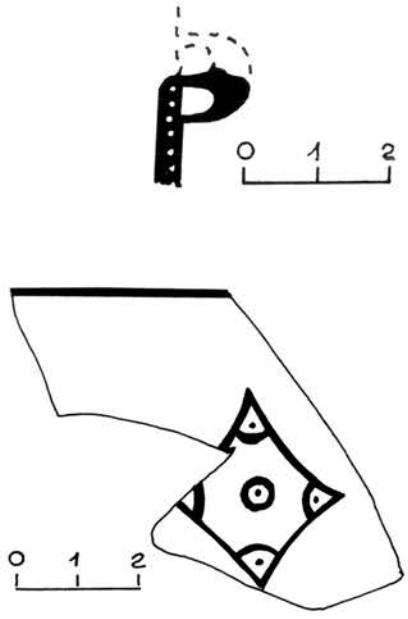
199. Πιθανὸν συνανήκει ἕνα ἀκόμη ὄστρακο ποὺ βρέθηκε χαμηλότερα στὴν ἐπίχωση τοῦ δαπέδου. Βλ. ὁμ. 73/145 (MM 13043) (πίν. 20β: 12).

200. Wace, *BSA* 48, 1953, πίν. 8b, E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 2:52.261, *MDP* εἰκ. 127:1 καὶ 127:6 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), Βερδελῆς, *ΠΑΕ* 1961, πίν. 121γ δεξιά, Μυλωνᾶς, *ΠΑΕ* 1964, πίν. 78β δεξιά.

201. E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 11:11, Βερδελῆς, *ΠΑΕ* 1961, πίν. 121β.

202. Βλ. *MDP* εἰκ. 146:1, E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 9:3, 11:1, πίν. 19(b)10, 19(b)4, Taylour, *BSA* 50, 1955, πίν. 43i, Wardle, *BSA* 68, 1973, πίν. 60(b)224.

203. E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 5:3, E. French, *BSA* 61, 1966, εἰκ. 8:12, Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 9:41, *Panagia Houses* πίν. 21:68.

Εἰκ. 63-64. Μεσαῖος Δρομίσκος, κάθοδος πρὸς τεῖχος, φάση ἐγκαταλείψεως.

ἀγκυλόμισχες σπεῖρες[204] (2), σπείρα μὲ δικτυωτὸ ὀφθαλμό[205] (1), πλοχμός (1), στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν (1), κάθετη κυματοειδὴ γραμμή (1), ἀνηρτημένα ὁμόκεντρα ἡμικύκλια (1). – Ἐννέα λαβὲς σκύφων ἄβαφων ἐσωτερικά, μία μὲ ὁλόβαφη ράχη καὶ ὀκτὼ μὲ πινελιές, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ μία μὲ ἀπροσδιόριστο κόσμημα στὴ γάστρα. – Τμῆμα γάστρας μὲ δακτυλίους. – Ἕξι τμήματα γάστρας μὲ τμῆμα ἀγκυλόμισχης σπείρας (1), στήλη τεθλασμένης (1), στήλη κροσσοπεταλίων (1), στήλη κροσσοπεταλίων μὲ ἐφαπτόμενο δίλοβο πέταλο[206] (εἰκ. 63) (1), ταινίες (2). – Τμῆμα γάστρας μὲ δακτυλίους χαμηλὰ στὴ γάστρα καὶ ταινία ἐξωτερικά. – Δύο δακτυλιόσχημες βάσεις μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ δακτυλίους στὸν πυθμένα. – Ἐνδόβαφο τμῆμα γάστρας μὲ σπείρα μὲ συμπαγὴ κεντρικὸ ὀφθαλμό. – Δύο συγκολλημένα ὄστρακα ἀπὸ τὸ χεῖλος μὲ λεπτὴ ταινία καὶ τὴ γάστρα μὲ ρόμβο στικτὸ στὶς γωνίες καὶ μὲ στικτὸ κύκλο στὸ κέντρο[207] (εἰκ. 64). – Τρία στικτὰ χείλη. – Μία λαβὴ καὶ ἕνα τμῆμα γάστρας ἀπὸ ὁλόβαφους σκύφους.

Νεότερο: Τμῆμα τοιχώματος ἑλληνιστικοῦ πινακίου, ἐνδόβαφο μὲ ταινία ἐξωτερικά.

Εἰδώλια: Κορμὸς εἰδωλίου τύπου Ψ μὲ πλαστικὴ ἀπόδοση τοῦ στήθους. Ταινίες στὴν περίμετρο, λοξὲς κυματοειδεῖς ἀμφίπλευρα στὸν κορμό, δακτύλιος στὴ μέση. Πηλὸς λευκωπός, βαφὴ καστανέρυθρη, ἐξίτηλη. Σωζ. ὕψ. 3,5 ἑκ. – Λεπτό, καμπύλο, ὀξύληκτο κέρατο εἰδωλίου ζώου μὲ ταινίες κατὰ μῆκος. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ μελανή. Σωζ. μῆκ. 3,1 ἑκ. – Πόδι ἢ κέρατο ζωόμορφου εἰδωλίου, ἐπίμηκες ὀξύληκτο, μὲ ταινίες κατὰ μῆκος τῆς μίας πλευρᾶς. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ ἐρυθρή. Σωζ. μῆκ. 3,3 ἑκ. – Πόδι εἰδωλίου ἢ θρόνου, ἀρκετὰ ἐπίμηκες, μὲ τέσσερις γραμμὲς κατὰ μῆκος. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ ἐρυθρή. Σωζ. μῆκ. 4,4 ἑκ.

Μικρὰ εὑρήματα: Τμῆμα κονιάματος[208] μὲ ἐπίπεδη ἐπιφάνεια γκριζογάλανου χρώματος (3×4 ἑκ.). – Τμῆμα ὀστοῦ.

Τὸ δάπεδο τῆς καθόδου, ὅπου εἶχε διατηρηθεῖ, εἶχε ὑποδομὴ ἀπὸ πυκνὸ λιθολόγημα πάχους, ὅπου παρατηρήθηκε, περίπου 0,60 μ., μὲ ἐπάλειψη πλέσιας, ἀπὸ τὴν ὁποία προέρχονται:

204. Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 7:49, Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 6:50, *Orchomenos* V εἰκ. 8:160 (Ὀρχομενός), 30:118 (Σχηματάρι).

205. Ν. Βερδελῆς, Ε. & D. French, *ΑΔ* 1965, Α, σχ. 1:4, 1:8, *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 25:7, 30:1, 31:4.

206. Πρβ. μὲ διπλὸ περιθώριο: E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 5:10, Ἰακωβίδης, *ΠΑΕ* 1989, πίν. 17α τελευταία σειρά, δεύτερο ἀπὸ δεξιά, Wace *et al.*, *BSA* 52, 1957, πίν. 43(c), πρώτη σειρά, πρῶτο καὶ δεύτερο ἀπὸ ἀριστερά.

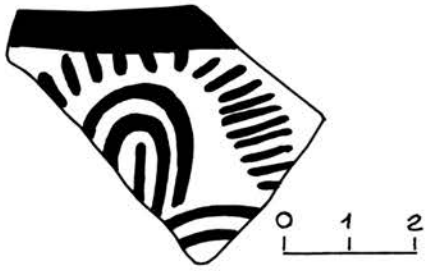
207. *MDP* εἰκ. 190:4 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου). Βλ. καὶ ρόμβους ἑκατέρωθεν κεντρικῆς στήλης σὲ σκύφους ἄβαφους ἐσωτερικά: E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 5:8, 5:9, πίν. 18(c)11, Ν. Βερδελῆς, Ε. & D. French, *ΑΔ* 1965, Α, σχ. 2:8.

208. Φέρει ἀριθμὸ καταγραφῆς: «ΜΜ 12185, Μ 366, χῶρος Β6, βάθος 0,90 μ., 24/7/73».

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13043.
Σύνολο ὀστράκων 68.
Πρώιμα 6, ἄγραπτα 8, γραπτὰ 52, ἀπροσδιόριστα 2.

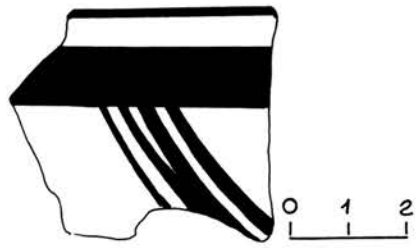
Πρώιμα: Δύο τμήματα τοιχωμάτων χειροποίητων ἀμαυρόχρωμων ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ ἕνα μὲ ταινίες, τὸ ἄλλο μὲ ἀπροσδιόριστο κόσμημα. – Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου μὲ τμῆμα πλοκάμου χταποδιοῦ μὲ μυζητῆρες (ΥΕ ΙΙΑ). – Τμῆμα ἀπὸ τὸν ὦμο ἀλαβάστρου μὲ περίστικτο βραχῶδες κόσμημα[209] (ΥΕ ΙΙΒ). – Τμῆμα ἐπίπεδης βάσης καὶ τοιχώματος κυπέλλου. Δακτύλιος περιμετρικὰ τῆς βάσης, ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση στὸ τοίχωμα[210] (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Ἐξώστροφο χεῖλος κύλικος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα ὄρθιο γωνιῶδες ἄνθος[211] (ΥΕ ΙΙΙΑ2) (εἰκ. 65).

Εἰκ. 65. Μεσαῖος Δρομίσκος, κάθοδος πρὸς τεῖχος, πλέσια δαπέδου.

Ἄγραπτα: Χεῖλος κυρτόπλευρης κύλικος μὲ ἀκέραιη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. – Πέντε ἐξώστροφα καὶ δύο ἐξώκυρτα χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων.

Γραπτά: Ἕνα τμῆμα γάστρας καὶ στελέχους μὲ δακτυλίους, ἕνα κοντὸ ὁλόβαφο στέλεχος, ἕνα τμῆμα ὁλόβαφου στελέχους μὲ κεντρικὴ κοιλότητα στὴ

Εἰκ. 66. Μεσαῖος Δρομίσκος, κάθοδος πρὸς τεῖχος, πλέσια δαπέδου.

βάση καὶ ἕνα τμῆμα δισκοειδοῦς βάσης, ὅλα ἀπὸ κύλικες. – Δύο τμήματα ὁριζοντίων κυλινδρικῶν λαβῶν μὲ πινελιὰ στὴ ράχη. – Τέσσερις δακτυλιόσχημες βάσεις ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων, μία ἀπὸ ὁλόβαφο ἀγγεῖο, δύο μὲ ὁμόκεντρους δακτυλίους στὸν πυθμένα καὶ ταινία ἐξωτερικά, μία ἐξώβαφη. – Χεῖλος κυπέλλου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ δεύτερη ἐξωτερικὰ καὶ στὴ γάστρα ὁμόκεντρες ἡμιελλείψεις[212] (εἰκ. 66). – Δύο περίκυρτα χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ δακτύλιο λίγο χαμηλότερα, τὸ ἕνα μὲ ἡμικύκλιο μὲ μεμονωμένα ἐφαπτόμενα πετάλια ἐσωτερικά (πίν. 20β: 8). – Ἕνα ἐξώκυρτο καὶ δύο ἐξώστροφα χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα. – Ἐξώκυρτο χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου, ἐνδόβαφο μὲ λεπτὴ ταινία χείλους ἐξωτερικά. – Τμῆμα ἡμικυλινδρικῆς προχοῆς ὁλόβαφου ἀνοικτοῦ ἀγγείου. – Ἕξι ὁλόβαφα τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων.

209. Wace, *Mycenae* εἰκ. 70b ἀριστερά, Wace, *BSA* 45, 1950, πίν. 22a ἀριστερά, *Chamber Tombs* πίν. XL:17,18, XLVIII:8,12, *MDP* εἰκ. 43:1 (Θορικός), 43:4 (Ἀθήνα).

210. Πλησιέστερο τὸ E. Wace, *BSA* 49, 1954, πίν. 49(d), βλ. καὶ E. French, *BSA* 59, 1964, εἰκ. 2:17, Wace, *Mycenae* εἰκ. 84w, 84x, *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 9:8, 12:11, 29:18, 41:17, 41:27, *MDP* εἰκ. 73:2 (Βουρβάτσι), 73:3 (Συλλογὴ Βρετανικῆς Σχολῆς), 73:6 (Φυλακωπή).

211. Βλ. E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 2:9.518, 7:2, E. French, *BSA* 61, 1966, πίν. 48(b)4.

212. Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 4:18,19, Μυλωνᾶς, *ΠΑΕ* 1962, πίν. 65α.

– Ὀκτὼ τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ ταινίες ἢ ἱμάντες ἐξωτερικά, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ δακτύλιο. – Δύο τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων, τὸ ἕνα μὲ πορφύρα μὲ λοξὲς ταινίες στὸ στέλεχος[213], τὸ ἄλλο μὲ δύο ταινίες καὶ ζώνη καμπύλων γραμμῶν[214] (πίν. 20β: 1). – Τμῆμα γάστρας ἀνοικτοῦ ἀγγείου ἐσωτερικὰ μὲ δακτύλιο, ἐξωτερικὰ μὲ ταινίες καὶ ἀπροσδιόριστο κόσμημα. – Τμῆμα γάστρας ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ἀπροσδιόριστο κόσμημα ἐξωτερικὰ καὶ ρίζα κατακόρυφης λαβῆς μὲ ὁλόβαφη ράχη. – Χεῖλος μὲ περιχείλωμα καὶ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ κλειστοῦ ἀγγείου. Ταινία στὸ χεῖλος ἀμφίπλευρα λίγο χαμηλότερα. – Ἑπτὰ τμήματα τοιχωμάτων ἀπὸ κλειστὰ ἀγγεῖα, ἐκ τῶν ὁποίων ἕξι μὲ ταινίες ἢ ἱμάντες καὶ ἕνα μὲ κομμένο πλοχμὸ καὶ στήλη γραμμιδίων, ἴσως ἄνθος. – Τμῆμα ἀπὸ τὴν κοιλιὰ πλατυσφαιρικοῦ ψευδοστόμου μὲ ταινίες ἐξωτερικά. – Δύο συγκολλημένα τμήματα τοιχώματος ψευδοστόμου μὲ ζώνη τεθλασμένης ἀνάμεσα σὲ δύο ζῶνες ἱμάντων μεταξὺ ταινιῶν (πίν. 20β: 12). – *Σκύφοι*: *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Δύο χείλη μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ δακτύλιο λίγο χαμηλότερα. Στὴ γάστρα τὸ ἕνα μὲ σπείρα[215] (πίν. 20β: 9), τὸ ἄλλο μὲ λοξὴ στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο[216] (πίν. 20β: 5). – Γάστρα μὲ σειρὰ κοσμημάτων σχήματος Λ ὀρθίων καὶ ἀνεστραμμένων ἐναλλάξ[217] (πίν. 20β: 10). – Γάστρα μὲ δακτύλιο ἐσωτερικὰ καὶ τμῆμα λαβῆς μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα ἐξωτερικά. – Χεῖλος ἐνδόβαφου σκύφου μὲ στήλη ἀμειβόντων σὲ περιθώριο[218] (πίν. 20β: 2).

Εἰδώλιο: Τμῆμα συμπαγοῦς κωνικοῦ στελέχους εἰδωλίου μὲ κατακόρυφες ἀκτινωτὰ διατεταγμένες ταινίες. Σωζ. ὕψ. 1,9 ἑκ.

Μικρὸ εὕρημα: Σχεδὸν ἀκέραιο δισκοειδὲς κωνίδιο μὲ κοίλη βάση. Διάμ. βάσης 2,3 ἑκ., σωζ. ὕψ. 1,1 ἑκ.

Ἐντελῶς διαφορετικὴ ἦταν ἡ κατάσταση στὸ βραχὺ κατηφορικὸ σκέλος τῆς καθόδου. Τὸ τμῆμα αὐτὸ εἶχε ἀφεθεῖ ἄσκαπτο, ὅπως παρατηρήθηκε προηγουμένως, καὶ ἐρευνήθηκε ἐξ ἀρχῆς.

Ἀμέσως μετὰ τὸ κατώφλι τῆς θύρας, στὴν κορυφὴ τοῦ σκέλους αὐτοῦ ἄρχιζε ἕνας τοῖχος πάχους 0,46 μ. ποὺ εἶχε προσκτισθεῖ στὸν νότιο τοῖχο τοῦ δωματίου **B5** καὶ ἔφθανε ὡς τὸ τεῖχος. Ὅπως μαρτυρεῖ ἡ ἐπίχριση πλέσιας ποὺ εἶχε διατηρηθεῖ στὴν ἐξωτερικὴ ὄψη τοῦ τοίχου τοῦ **B5**, τὸ πρόσκτισμα αὐτό, ποὺ εἶχε μῆκος 2,82 μ. (ἦταν δηλαδὴ κατὰ 0,80 μ. κοντύτερο ἀπὸ τὸν τοῖχο τοῦ **B5**) καὶ πάχος 0,46 μ., περιορίζοντας τὸ πλάτος τῆς

213. Wace, Stubbings, *BSA* 49, 1954, πίν. 41(a) πάνω ἀριστερά.

214. Πιθανὸν ἀπὸ μόνωτο σκύφο, *MDP* εἰκ. 109:6 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), Σακελλαρίου πίν. 123:3174.

215. Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 8:74 (ὑψίπους σκύφος), Wardle, *BSA* 68, 1973, πίν. 59(a)150 (σκύφος ἄβαφος ἐσωτερικά), Taylour, *BSA* 50, 1955, πίν. 43a (ἐνδόβαφος σκύφος), *Panagia Houses* εἰκ. 13:77, πίν. 22:77 (σκύφος ἄβαφος ἐσωτερικά).

216. Βλ. E. French, *BSA* 61, 1966, εἰκ. 8:6, E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 12:45, 20:115a/c, 20:108, Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 6:48, E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 5:19, 6:12, πίν. 18(c)7, Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 9:36, 9:37, 9:38, 9:39, 9:40, 9:46, 9:47, πίν. 60(b)213, Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 6:41, 6:48, Μυλωνᾶς, *ΠΑΕ* 1965, πίν. 109β δεξιά, Μυλωνᾶς, *ΠΑΕ* 1970, πίν. 170β πάνω δεξιά, *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 34:7, 37:5, *Panagia Houses* εἰκ. 13:71, πίν. 22:71, 22:74, *MDP* εἰκ. 143:2 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου).

217. *MDP* εἰκ. 112:5 (Σχηματάρι, ὑψίπους σκύφος), 109:5 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου, μόνωτος), *Orchomenos* V εἰκ. 24:55 (Σχηματάρι, σκύφος ἄβαφος ἐσωτερικά), *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 35:15 (σκύφος ἄβαφος ἐσωτερικά).

218. Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 11:71 (διπλὸ περιθώριο), E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 7:6, 7:12 (διπλὸ περιθώριο).

καθόδου σὲ 0,80-1 μ., εἶχε προστεθεῖ ἐκ τῶν ὑστέρων στὴν ἀρχικὴ διαμόρφωση τοῦ χώρου (πίν. 23β). Ἡ ἄλλη, ἡ νότια, πλευρὰ τῆς καθόδου, ὁρίζεται ἀπὸ τὸν τοῖχο τοῦ θωρακίου τῆς κλίμακος **BZ**. Ὁ τοῖχος αὐτός, χτισμένος ἀπὸ πέτρες μετρίου μεγέθους ποὺ διατήρησαν τὴ συνδετικὴ λάσπη μεταξύ τους, ἔχει μῆκος 3,20 μ., σταματᾶ δηλαδὴ σὲ ἀπόσταση 1,20-1,30 μ. ἀπὸ τὴν ὄψη τοῦ κυκλωπείου τείχους, ἀφήνοντας μία διάβαση ἀντιστοίχου πλάτους ποὺ συνδέει τὴν κάθοδο μὲ τὸ τέρμα τῆς κλίμακος **BZ**.

Ἡ ἐπίχωση στὸ σημεῖο τῆς στροφῆς τοῦ Μεσαίου Δρομίσκου πρὸς τὴν κάθοδο, ἀμέσως πρὶν ἀπὸ τὴ θύρα, παρουσίασε στὰ πρῶτα 0,08-0,10 μ. ἀπὸ τὴν κορυφή της ὀστὰ ζώων, κεφάλι εἰδωλίου βοοειδοῦς ἐσωτερικὰ κοῖλο, κομμάτια κονιάματος καὶ τὸν κορμὸ εἰδωλίου Ψ μὲ πλεξίδα στὴ ράχη μαζὶ μὲ ἔντονα ἴχνη καμένου ξύλου.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13073.
Σύνολο ὀστράκων 172.
Πρώιμα 6, ἄγραπτα 34, γραπτὰ 127, ἀπροσδιόριστα 3.

Πρώιμα: Ταινιωτὴ λαβὴ μὲ κεντρικὴ αὐλάκωση ἀπὸ τεφρὸ μινύειο ἀγγεῖο. – Τμῆμα γάστρας ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ σπείρα ποὺ ἔχει πλατύτερη ἐξωτερικὴ ἔλικα (ΥΕ ΙΙΑ). – Τμῆμα γάστρας κυάθου μὲ σπογγωτὴ διακόσμηση κατὰ τόπους (ΥΕ ΙΙΒ). – Τμῆμα γάστρας κυάθου μὲ σπογγωτὴ διακόσμηση καὶ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν χαμηλὰ στὴ γάστρα (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Τμῆμα γάστρας κύλικος μὲ φολιδωτὸ κόσμημα ἐπάνω ἀπὸ ταινία[219] (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Τμῆμα γάστρας κύλικος μὲ ταινία καὶ λοξὴ πορφύρα μὲ ἐρυθρὸ σῶμα καὶ μελανὲς στιγμές (ἐξίτηλη βαφή) (ΥΕ ΙΙΙ Α2).

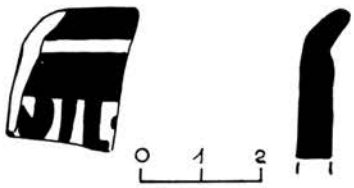
Ἄγραπτα: Ἑπτὰ κυρτόπλευρα χείλη, τὸ ἕνα μὲ ρίζα ταινιωτῆς λαβῆς, καὶ δύο δισκοειδεῖς κοῖλες βάσεις κυλίκων. – Δύο ὁριζόντιες ταινιωτὲς λαβὲς λεκανιδίων. – Τέσσερις λαβές, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ δύο ταινιωτές, μία ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς καὶ μία ρίζα ὁριζόντιας κυλινδρικῆς. – Δύο ἐπίπεδες βάσεις κλειστῶν ἀγγείων. – Ἐξώστροφο χεῖλος χρηστικοῦ ἀγγείου ἀπὸ χονδροειδὴ πηλὸ μὲ ἴχνη καύσης σὲ ἕνα σημεῖο. – Τρία τμήματα τοιχωμάτων χρηστικῶν ἀγγείων ἀπὸ χονδροειδὴ πηλό, τὸ ἕνα καμένο. – Ἐπίπεδη βάση, πιθανότατα ἀπὸ κύπελλο. – Ἑπτὰ ἐξώστροφα καὶ πέντε τροπιδωτὰ χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων.

Γραπτά: Τρία χείλη, τὸ ἕνα μὲ ταινιωτὴ λαβή, καὶ δύο τμήματα γάστρας, τὸ ἕνα μὲ ἀρχὴ στελέχους, ἀπὸ ὁλόβαφες κύλικες. – Δύο τμήματα κυλίκων ἀπὸ τὴ γάστρα χαμηλὰ μὲ λεπτὲς γραμμές, μᾶλλον ἀπολήξεις πορφυρῶν. – Τέσσερις δισκοειδεῖς βάσεις κυλίκων, οἱ τρεῖς μὲ ὁλόβαφη ἄνω ἐπιφάνεια, ἡ τέταρτη μὲ δακτυλίους. – Δύο κατακόρυφες ταινιωτὲς λαβὲς μὲ ὁλόβαφη ράχη. – Μικρὴ κυλινδρικὴ λαβὴ μὲ ὁλόβαφη ράχη. – Δισκοειδὴς βάση μεγάλου κλειστοῦ ἀγγείου, ἐξώβαφη. – Ἐπίπεδη βάση κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ταινίες στὸ τοίχωμα. – Τμῆμα ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τὴν προχοὴ ἀβαθοῦς προχοϊκοῦ κυάθου. Ἐνδόβαφο μὲ ὁλόβαφη τὴν προχοὴ καὶ δύο ταινίες ἐξωτερικά[220]. – Τμῆμα γάκόρυφη ταινιωτὴ λαβή: ἁπλή (FS 250), Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 9:83, ἢ ὑπερυψωμένη (FS 253), E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 7:53.809, 12:97, *Chamber Tombs* πίν. LII:12, Βερδελῆς, *ΠΑΕ* 1962, πίν. 78δ δεξιά (δὲν σώζεται ἡ προχοή).

219. Βλ. ΥΕ ΙΙΙΑ1 κύλικα: *MDP* εἰκ. 76:4 (Σπάρτη), ΥΕ ΙΙΙΑ1 βαθιὲς κύλικες: εἰκ. 75:3, 75:4 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), 76:5 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* πίν. 48β κάτω δεξιά.

220. Πρόκειται γιὰ κύαθο μὲ προχοὴ καὶ κατα-

στρας ἀβαθοῦς κυάθου μὲ δακτυλίους, ἄβαφο ἐξωτερικά. – Τμῆμα γάστρας κυάθου μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν χαμηλὰ στὴ γάστρα. – Δύο ἐξώστροφα χείλη, πιθανὸν ἀπὸ κύαθους, μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ ἀπροσδιόριστα θέματα στὴ γάστρα. – Ἐξώστροφο χεῖλος κυπέλλου μὲ πλαστικὸ δακτύλιο ἐξωτερικὰ κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος. Δύο ταινίες στὸ χεῖλος ἐξωτερικὰ καὶ ἀπροσδιόριστο κόσμημα (εἰκ. 67). – Βάση μὲ ταινία στὸ τοίχωμα καὶ

Εἰκ. 67. Μεσαῖος Δρομίσκος, ἐπίχωση στροφῆς πρὸς κάθοδο.

δακτυλίους κάτω, πιθανὸν ἀπὸ κύπελλο. – Τμῆμα ἀπὸ τὸ ἐξώκυρτο χεῖλος ὣς τὴ γάστρα λεκανοειδοῦς ἀγγείου[221] μὲ ὁριζόντια λαβή. Κυματοειδὴς γραμμὴ ἐπάνω στὸ χεῖλος, δύο δακτύλιοι στὴ γάστρα, ἐξωτερικὰ ταινία κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος, στὴ ράχη τῆς λαβῆς πολλαπλὲς πινελιές. – Εἴκοσι τρία τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ κατακόρυφες πορφύρες μὲ διάστικτο σῶμα καὶ στέλεχος[222] (4), σπεῖρες (5), ταινίες (9), ἀπροσδιόριστα κοσμήματα (5). – Δεκατέσσερα ὁλόβαφα τμήματα γάστρας, ἕνα ἐξώβαφο καὶ ἕνα ἐνδόβαφο μὲ ταινίες ἐξωτερικά, ἀπὸ ἀνοικτὰ ἀγγεῖα. – Κατακόρυφη λαβὴ ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς, μᾶλλον ἀπὸ πρόχου μεσαίου μεγέθους, μὲ χιαστὶ γραμμὲς στὴ ράχη. – Περίκυρτο χεῖλος μὲ γωνίωση ἐξωτερικὰ ἀπὸ πρόχου ἢ ἀμφορέα. Ταινία στὸ χεῖλος καὶ ἐσωτερικὰ ὣς κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος. – Ἐξώστροφο χεῖλος μικροῦ πιθαμφορέα μὲ ταινία ἀμφίπλευρα. – Μικρὴ ὁριζόντια λαβὴ ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς μὲ ὁλόβαφη ράχη, ἀπὸ ἀλάβαστρο. – Τμῆμα ἀπὸ τὴν κοιλιὰ ἀλαβάστρου μὲ βραχῶδες κόσμημα καὶ ταινία. – Κυρτὴ βάση ἀλαβάστρου μὲ τρεῖς ταινίες. – Εἴκοσι ἕνα τμήματα τοιχωμάτων μὲ ταινίες, ἕνα μὲ σπείρα καὶ ἕνα ἐξώβαφο, ἀπὸ κλειστὰ ἀγγεῖα. – *Ψευδόστομοι*: Μεγάλο τμῆμα ἀπὸ τὸν δίσκο ὣς τὸν ὦμο. Δακτύλιος στὴν περίμετρο καὶ δύο δακτύλιοι στὸν δίσκο, γραμμὲς χιαστὶ στὶς λαβές, δακτύλιος στὴ βάση τοῦ στελέχους τοῦ δίσκου, στὸ χεῖλος καὶ τὴ βάση τοῦ στομίου, ταινία στὸν ὦμο[223]. – Τμῆμα ἀπὸ τὸν δίσκο ὣς τὸν ὦμο. Ἐπίπεδος δίσκος μὲ λεπτὸ κοντὸ στέλεχος καὶ τμῆμα σωληνωτοῦ στομίου. Δακτύλιοι στὸν δίσκο, πλατύτερος στὴν περίμετρο, δακτύλιοι στὴ βάση τοῦ στελέχους καὶ τοῦ στομίου, ποὺ συνδέονται μὲ θηλιά. Στὸν ὦμο διακρίνονται τρία καμπύλα ἐπιμήκη κοσμήματα, τὰ δύο διάγραμμα, τὸ τρίτο μὲ ἀμείβοντες[224]. – Στέλεχος δίσκου μὲ δακτύλιο στὴ βάση του. – Τρία τμήματα τοιχωμάτων μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – Δύο ἐνδόβαφα τμήματα γάστρας κρατήρων, τὸ ἕνα μὲ σπείρα καὶ διάγραμμο κόσμημα[225]. – Τμῆμα γάστρας κρατήρα, ἐσωτερικὰ μὲ δακτύλιο, ἐξωτερικὰ μὲ παραπληρωματικὸ στικτὸ δίλοβο πέταλο καὶ τετραπλὰ τρικάμπυλα τόξα[226] (εἰκ. 68). – *Σκύφοι*: Δισκοειδὴς βάση μὲ ψηλὴ κεντρικὴ κοιλότητα καὶ κοντὸ στέλεχος μὲ δακτυλίους ἀπὸ ὑψίποδα σκύφο. – *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Τρία χείλη μὲ λεπτὴ ταινία, τὰ δύο συνανήκοντα. – Λαβὴ μὲ τρεῖς πινελιές. – Ἕξι τμήματα γάστρας μὲ σπεῖρες (2), πλοχ-

221. Γιὰ λεκανοειδὴ μὲ κυματοειδὴ γραμμὴ στὸ χεῖλος, βλ. E. French, *BSA* 61, 1966, εἰκ. 2:5, E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 10:2.

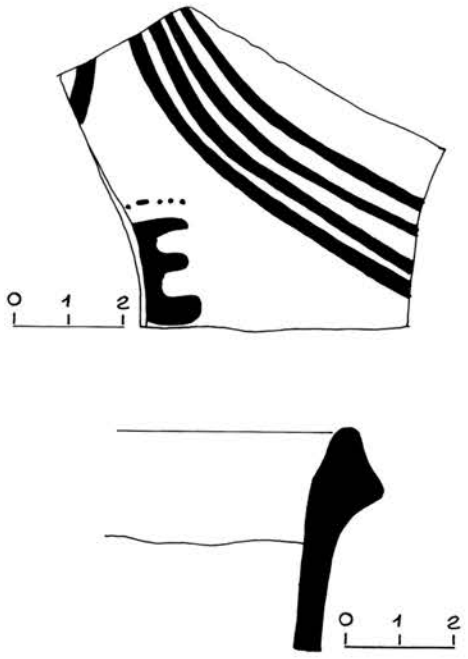
222. Βλ. *MDP* εἰκ. 141:13 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 5:25 (κρατῆρας), 5:42 (κύλικα), E. French, *BSA* 61, 1966, εἰκ. 3:13, *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 33:24 (κρατῆρας;).

223. Πρβ. Wace, *Mycenae* εἰκ. 75a, *Chamber Tombs* πίν. XI:10, LIII:9, *MDP* εἰκ. 215:2, Μυλωνᾶς, *ΠΑΕ* 1964, πίν. 71 δεξιά, *MDP* εἰκ. 215:1 (Ἀσίνη).

224. Ἡ γραπτὴ θηλιὰ ποὺ συνδέει τὴν προχοὴ μὲ τὸν δίσκο εἶναι χαρακτηριστικὴ τῆς YE IIIA2. Βλ. ὡστόσο γιὰ τὰ διάγραμμα θέματα τοῦ ὤμου, E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 10:16 (YE IIIB1), *MDP* εἰκ. 154:5 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου, YE IIIB2).

225. Wardle, *BSA* 68, 1973, πίν. 58(c)126 (κρατῆρας, σ. 324: "perhaps of LH IIIA2 date").

226. Τὰ τρικάμπυλα τόξα μὲ παραπληρωματικὰ

Εἰκ. 68-69. Μεσαῖος Δρομίσκος, ἐπίχωση στροφῆς πρὸς κάθοδο.

μό (1), ὄρθια ἡμικύκλια σὲ μετόπη (1), στήλη πυκνῶν κυματοειδῶν γραμμῶν (1), ταινίες (1). – Τμῆμα γάστρας μὲ δακτυλίους χαμηλὰ καὶ ταινία ἐξωτερικά. – Δύο δακτυλιόσχημες βάσεις μὲ δακτυλίους στὸν πυθμένα. – *Ἐνδόβαφοι*: Δύο συγκολλημένα ὄστρακα ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ γάστρα μὲ ρίζα λαβῆς μικκύλου σκύφου. Στὴ γάστρα κομμένος πλοχμὸς καὶ ταινία. – Χεῖλος μὲ λεπτὴ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ ἀγκυλόμισχη σπείρα στὴ γάστρα. – Τέσσερα χείλη μὲ πλατιὰ ταινία, τὸ ἕνα μὲ ἀγκυλόμισχες σπεῖρες ἑκατέρωθεν δικτυωτοῦ ρόμβου στὴ γάστρα[227]. – Δύο ρίζες λαβῶν μὲ πινελιά. – Ἕξι τμήματα γάστρας, ἐκ τῶν ὁποίων δύο μὲ ταινίες καὶ ἕνα μὲ κροσσωτὴ σπείρα καὶ διάγραμμο θέμα[228] (εἰκ. 69).

Εἰδώλια: Τμῆμα κορμοῦ εἰδωλίου τύπου Φ μὲ πλαστικὴ ἀπόδοση τοῦ στήθους. Ταινία στὴν περίμετρο, κατακόρυφες κυματοειδεῖς στὶς δύο ὄψεις. Πηλὸς καστανός, κιτρινωπὸ ἀλείφωμα, βαφὴ μελανή. Σωζ. ὕψ. 4 ἑκ. – Θραῦσμα ἀπὸ τὸν κορμὸ εἰδωλίου μὲ κατακόρυφη διαγράμμιση στὶς δύο ὄψεις. Πηλὸς ροδόχρωμος, λευκωπὸ ἀλείφωμα, βαφὴ ἐρυθρή. Σωζ. ὕψ. 2 ἑκ. – Κεφαλὴ καὶ λαιμὸς εἰδωλίου βοοειδοῦς. Κοντὰ κέρατα, σπασμένα στὰ ἄκρα, λαιμὸς κοῖλος ἐσωτερικά. Ταινία ἀνάμεσα καὶ κατὰ μῆκος τῶν κεράτων, κυματοειδεῖς κατὰ μῆκος τοῦ ρύγχους καὶ τοῦ λαιμοῦ. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ μελανή. Σωζ. μῆκ. 3 ἑκ. – Πόδι ἢ κέρατο εἰδωλίου ζώου (ἢ θρόνου) μὲ ταινίες κατὰ μῆκος. Πηλὸς λευκωπός, βαφὴ καστανή. Σωζ. μῆκ. 1,9 ἑκ.

Τὸ ἑπόμενο στρῶμα, ποὺ ἔφθανε 0,76 μ. βαθύτερα, ἦταν σχηματισμένο κυρίως ἀπὸ κιτρινωπὸ χῶμα, πλέσια δηλαδή, ἀπὸ τὴν ἐπάλειψη τοῦ ἀνατολικοῦ τοίχου τῆς γωνίας τοῦ περάσματος. Τὸ στρῶμα αὐτὸ ἀπέδωσε διαδοχικά:

πέταλα ἢ ἄλλα θέματα συνηθίζονται σὲ σκύφους ἄβαφους ἐσωτερικά, ἐνδόβαφους καὶ ὑψίποδες. Βλ. σὲ ἐνδόβαφους σκύφους: Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 11:66, πίν. 58(b)66, εἰκ. 11:65, πίν. 58(b)65, *MDP* εἰκ. 161:8 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), E. French, *BSA* 64, 1969, πίν. 19(a)5, σὲ σκύφους ἄβαφους ἐσωτερικά: Ν. Βερδελῆς, E. & D. French, *ΑΔ* 1965, Α, σχ. 1:2, 1:1, σὲ ὑψίποδες σκύφους: Ἰακωβίδης, *ΠΑΕ* 1989, πίν. 19α, δεύτερη σειρά, τρίτο ἀπὸ ἀριστερά, Ν. Βερδελῆς, E. & D. French, *ΑΔ* 1965, Α, σχ. 4:1.

227. E. French, *BSA* 64, 1969, πίν. 19(a)1, εἰκ. 7:1 (δικτυωτὸς ρόμβος σὲ ἐνδόβαφο σκύφο), *MDP* εἰκ. 189:2, 189:8, 189:9 (Λευκαντί, Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου, ἀντιθετικὲς σπεῖρες σὲ ἐνδόβαφο σκύφο), E. French, *BSA* 60, 1965, πίν. 52(b)4 (ἀντιθετικὲς σπεῖρες καὶ δικτυωτὸς ρόμβος – μᾶλλον Πυκνοῦ Ρυθμοῦ).

228. Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 8.68 (μὲ διαγραμμισμένη θηλιὰ ποὺ ἴσως ἐξηγεῖ καὶ τὴ διαγράμμιση τοῦ ὀστράκου ἐδῶ).

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13269.
Σύνολο ὀστράκων 143.
Πρώιμα 5, ἄγραπτα 25, γραπτὰ 112, ἀπροσδιόριστο 1.

Πρώιμα: Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ μελανότερφου μινύειου ἀγγείου. – Τρία τμήματα τοιχωμάτων χειροποίητων ἀμαυρόχρωμων ἀγγείων μὲ ταινίες, τὸ ἕνα μὲ κυλινδρικὴ λαβὴ μὲ δακτύλιο στὴ ρίζα καὶ γραμμὴ στὴ ράχη. – Τμῆμα γάστρας κυπέλλου μὲ σπογγωτὴ διακόσμηση μεταξὺ ταινιῶν ἐξωτερικά (ΥΕ ΙΙΙΑ2).
Ἄγραπτα: Τμῆμα δισκοειδοῦς βάσης κύλικος. – Περίκυρτο χεῖλος καὶ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ κλειστοῦ χρηστικοῦ ἀγγείου ἀπὸ πηλὸ μὲ ἐγκλείσματα. – Ἑπτὰ τροπιδωτὰ χείλη, ἑπτὰ ἐξώκυρτα, πέντε ἐξώστροφα καὶ τέσσερα περίκυρτα χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων.
Γραπτά: *Κύλικες*: Τρία τμήματα γάστρας ἐνδόβαφα, μὲ ταινίες ἐξωτερικά. – Τμῆμα γάστρας μὲ ἱμάντες καὶ ταινία ἐξωτερικά. – Δύο τμήματα γάστρας ὁλόβαφων κυλίκων. – Δύο δισκοειδεῖς βάσεις, ἡ μία μὲ κεντρικὴ κοιλότητα, ὁλόβαφη στὴν ἄνω ἐπιφάνεια, ἡ ἄλλη μὲ δακτυλίους ἐπάνω. – Τέσσερα τμήματα κυλινδρικῶν λαβῶν: μία μὲ ὁλόβαφη ράχη, δύο μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη, μία μὲ ἴχνη ἐξίτηλης βαφῆς, ὁλόβαφη, πιθανὸν ἀπὸ χρηστικὸ ἀγγεῖο, ἀπὸ πηλὸ μὲ ἐγκλείσματα. – Τρία τμήματα ταινιωτῶν λαβῶν: δύο μὲ ὁλόβαφη ράχη, ἕνα μὲ διαγώνια γραμμίδια σὲ τμῆμα τῆς ράχης. – Δύο κατακόρυφες ταινιωτὲς λαβὲς μὲ ὁλόβαφη ράχη ἀπὸ ἀνοικτὰ ἐνδόβαφα ἀγγεῖα. – Δύο δισκοειδεῖς βάσεις ἀνοικτῶν ἀγγείων ὁλόβαφες ἐπάνω, ἡ μία μὲ κεντρικὴ κοιλότητα (διάμ. βάσης 14 ἑκ.), ἡ ἄλλη μὲ περιχείλωμα. – Ἕνα τμῆμα γάστρας μὲ ταινίες καὶ σπείρα ἐξωτερικὰ καὶ ἕνα τμῆμα ἐπίπεδης βάσης μὲ δακτυλίους ἐξωτερικά, ἀπὸ κύπελλα. – Ἀκέραιη γεφυρόστομη προχοὴ ἀνοικτοῦ ἀγγείου, μὲ ἐξώκυρτο χεῖλος. Ταινία χείλους ἀμφίπλευρα, ταινία στὸ περίγραμμα ἐξωτερικὰ καὶ στὴ γένεση τῆς προχοῆς, διαγώνιες γραμμὲς κάτω ἀπὸ τὴν προχοή[229]. – Πέντε ἐξώκυρτα χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων: ἕνα ἐνδόβαφο μὲ ταινίες ἐξωτερικά, ἕνα μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, ἕνα μὲ ζεῦγος ταινιῶν ἀμφίπλευρα, ἕνα ἐξώβαφο μὲ δέσμη διαγωνίων γραμμιδίων στὸ χεῖλος ἐσωτερικά, ἕνα μὲ ἀπροσδιόριστο κόσμημα ἐξωτερικά. – Πέντε ἐξώστροφα χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων: δύο ἀπὸ ὁλόβαφα ἀγγεῖα καὶ τρία μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ ἕνα μὲ ταινίες χαμηλότερα ἀμφίπλευρα, ἕνα μὲ δακτύλιο χαμηλότερα καὶ ἕνα μὲ σειρὰ στιγμῶν ἐξωτερικά. – Δύο περίκυρτα χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων, τὸ ἕνα ἀπὸ ὁλόβαφο ἀγγεῖο, τὸ ἄλλο μὲ ταινία ἀμφίπλευρα. – Δεκαπέντε ὁλόβαφα τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Ἕντεκα ἐνδόβαφα τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων πέντε μὲ ταινίες ἐξωτερικὰ καὶ ἕνα μὲ τρέχουσα σπείρα (πιθανὸν ἀπὸ σκύφο). – Δέκα τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ ταινίες ἢ ἱμάντες ἐξωτερικά, τὰ δύο μὲ δακτυλίους. – Τμῆμα γάστρας ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ρίζα λαβῆς. Ἐξωτερικὰ ταινίες καὶ ἀπροσδιόριστο θέμα καὶ πινελιὰ στὴ ρίζα τῆς λαβῆς. – Ἕξι τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ φολιδωτὸ κόσμημα (1), σπείρα (2), σειρὰ πετάλων (1), ρόδακα (1), ἀπροσδιόριστο κόσμημα (1). – Τμῆμα γάστρας ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ γραμμὴ ἀπὸ ἐπίθετη λευκὴ βαφὴ σὲ καμπυλόγραμμο κόσμημα. – Τμῆμα ἀπὸ τὸν λαιμό, τὸν ὦμο καὶ τὴν κοιλιὰ μικκύλου χειροποίητου ἀπιόσχημου ἀγγείου. Ταινία στὴ γένεση τοῦ λαιμοῦ καὶ γραμμὲς στὸ τοίχωμα[230]. – Τμῆμα λαιμοῦ μικκύλου κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ἴχνη δύο κατακόρυφων λαβῶν, πιθανὸν φλασκί. Δακτύλιοι

229. Πιθανότατα ἀπὸ κάλαθο μὲ προχοή, βλ. *MDP* εἰκ. 145:1, E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 2:52-212, *MDP* εἰκ. 145:2 (Βουρβάτσι), 145:3 (Πρόσυμνα), E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 2:52-211, Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 12:93.

230. Βλ. χειροποίητα προχοΐδια: Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 9:95, 9:97, Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 7:58, πίν. 61(b)7, εἰκ. 7:59, πίν. 61(b)2, εἰκ. 7:60, πίν. 61(b)5, Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 18:191, E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 2:6, πίν. 18(b)12, εἰκ. 2:7, 2:8, πίν. 18(b)8, εἰκ. 2:9, 2:10, *MDP* εἰκ. 123:2, 123:6, 123:7, 123:9 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), Taylour,

ἐνάλληλοι σὲ ὅλο τὸ μῆκος του μὲ ἐξαίρεση τὴν περιοχὴ στὸ ὕψος τῶν λαβῶν ὅπου πιθανὸν ζώνη μὲ διακοσμητικὸ θέμα[231]. – Ἕνα περίκυρτο καὶ ἕνα ἐξώστροφο χεῖλος μὲ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ ἀπὸ κλειστὰ ἀγγεῖα, μὲ ταινία χείλους ἀμφίπλευρα, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ ἕνα μὲ ἱμάντες καὶ ταινία ἐξωτερικά. – Δύο τμήματα ἀπὸ τὸν ὦμο κλειστῶν ἀγγείων, τὸ ἕνα μὲ ἐλαφρῶς κυματοειδὴ μεταξὺ εὐθέων ταινιῶν, τὸ ἄλλο μὲ ἀπροσδιόριστο κόσμημα. – Δεκαέξι τμήματα τοιχωμάτων μὲ ταινίες ἢ ἱμάντες, τὸ ἕνα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου, ἕνα ἐξώβαφο καὶ τρία μὲ ἀπροσδιόριστα κοσμήματα, ἀπὸ κλειστὰ ἀγγεῖα. – Τμῆμα ἀπὸ τὸν ὦμο ψευδοστόμου μὲ γωνιῶδες ἄνθος μὲ ἀγκιστροειδὴ στήμονα[232]. – Τρία ἐξώκυρτα χείλη, πιθανὸν ἀπὸ κρατῆρες, μὲ ταινία ἀμφίπλευρα. – Τμῆμα γάστρας σκύφου ἄβαφου ἐσωτερικὰ μὲ τμῆμα λαβῆς. Πινελιὰ στὴ λαβὴ καὶ ταινία κάτω ἀπὸ αὐτήν. – Ὅμοιο τμῆμα σκύφου. Ὁλόβαφη ἡ ράχη τῆς λαβῆς, ταινία καὶ δακτύλιος στὴ γάστρα. – Ἕνα τμῆμα γάστρας μὲ τμῆμα λαβῆς ποὺ φέρει πινελιὰ στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη καὶ ἕνα τμῆμα δακτυλιόσχημης βάσης μὲ ταινία ἐξωτερικά, ἀπὸ ἐνδόβαφους σκύφους.

Εἰδώλια: Ἄνω ἥμισυ εἰδωλίου τύπου Ψ μὲ κωνικό, κοῖλο ἐπάνω πόλο καὶ ἐπίθετη κόμη, πολὺ λεπτὸ κορμὸ καὶ σπασμένα τὰ ἄκρα χέρια. Γραπτὸς σταυρὸς ἐπάνω στὸν πόλο καὶ ταινία ἐξωτερικά, δακτύλιος στὸν λαιμό, ταινία στὴν ἐμπρόσθια καὶ ὀπίσθια ὄψη τοῦ κορμοῦ πρὸς τὰ χέρια. Γραμμὴ κατὰ μῆκος τοῦ προσώπου καὶ τῆς κόμης στὴν ὀπίσθια ὄψη. Πηλὸς ροδόχρωμος, ἀλείφωμα καστανὸ ἀνοικτό, βαφὴ καστανή. Σωζ. μῆκ. 5,3 ἑκ. – Κεφαλὴ ζωόμορφου εἰδωλίου μὲ κέρατα ποὺ φέρουν κομβιόσχημες ἀποφύσεις. Ἐγκάρσια γραμμίδια στὸν λαιμό, στὴν ἐξωτερικὴ καὶ ἐσωτερικὴ πλευρὰ τῶν κεράτων. Οἱ ὀφθαλμοὶ δηλώνονται μὲ πλαστικὰ ἐξάρματα, γραπτὸ περιθώριο καὶ στιγμές. Γραμμὴ κατὰ μῆκος τοῦ προσώπου. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ καστανέρυθρη. Σωζ. ὕψ. 3,8 ἑκ. – Τμῆμα κυλινδρικοῦ κορμοῦ ζωόμορφου εἰδωλίου. Ἐλαφρῶς κυματοειδεῖς γραμμὲς κατὰ μῆκος τῆς ράχης καὶ τῶν πλευρῶν. Πηλὸς ροδόχρωμος, ἀλείφωμα κιτρινωπό, βαφὴ καστανομέλανη. Σωζ. μῆκ. 3,9 ἑκ. – Κέρατο ζωόμορφου εἰδωλίου μὲ δύο γραμμὲς κατὰ μῆκος καὶ ἐγκάρσιες πινελιὲς στὴν ἐξωτερικὴ πλευρά. Πηλὸς ροδόχρωμος, βαφὴ καστανομέλανη. Σωζ. μῆκ. 2,5 ἑκ. περίπου.

Ἐπίσης:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13158.
Σύνολο ὀστράκων 231.
Πρώιμα 20, ἄγραπτα 35, γραπτὰ 174, ἀπροσδιόριστα 2.

Πρώιμα: Τρία τμήματα τοιχωμάτων ἀνοικτῶν τεφρῶν μινύειων ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ αὐλακώσεις καὶ ρίζα λαβῆς. – Δύο τμήματα ἀπὸ τὸν ὦμο ἀμαυρόχρωμων κλειστῶν ἀγγείων μὲ ται-

BSA 50, 1955, πίν. 43(c), *Chamber Tombs* πίν. XLVII:16 (τ. 527), Μυλωνᾶς-Ἰακωβίδης, *ΠΑΕ* 1985, πίν. 7β ἀριστερά, πίν. 7β δεξιά (πρόχους ἢ ὑδρία), *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* 95, εἰκ. 34:9, *Panagia Houses* πίν. 26:106, 26:109, εἰκ. 15:109, ὑδρίες: Μυλωνᾶς-Ἰακωβίδης, *ΠΑΕ* 1985, πίν. 7β δεξιά (πρόχους ἢ ὑδρία), *MDP* εἰκ. 123:8 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), N. Βερδελῆς, E. & D. French, *ΑΔ* 1965, Α, σχ. 6:6 (Τίρυνς), θήλαστρα: *Chamber Tombs* πίν. XLVII:17 (τ. 527), *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 28:14, πίν. 33δ.

231. Σύμφωνα μὲ τὴν Mountjoy, *MDP* 81, τὸ φλασκὶ φθάνει στὸ ἀποκορύφωμα τῆς δημοτικότητός του στὴν ΥΕ ΙΙΙΑ2 περίοδο, ἀλλὰ ἐπιβιώνει καὶ στὴν ΥΕ ΙΙΙΒ1.

232. Βλ. *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 45:4, 48:1, *MDP* εἰκ. 131:1 (Βουρβάτσι), E. French, *BSA* 62, 1967,

νία στὴ γένεση τοῦ λαιμοῦ καὶ λοξὲς γραμμὲς ποὺ συγκλίνουν κάτω σχηματίζοντας τρίγωνα. Τὸ ἕνα ἀπὸ καστανέρυθρο πηλό (πίν. 24: 16, 17). – Τμῆμα ἀπὸ τὸν ὦμο ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου μὲ ζώνη σταγονόσχημου θέματος ἐπάνω ἀπὸ τὸ ὁποῖο πιθανὸν σειρὰ μικρότερων σταγόνων (πίν. 24: 22). – Πέντε τμήματα ἀμαυρόχρωμων ἀγγείων μὲ ταινίες ἢ καμπύλες γραμμές (πίν. 24: 15, 24) (4), κυματοειδὲς κόσμημα (πίν. 24: 11) (1). – Περίκυρτο ὀξύληκτο χεῖλος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ ἀμελοῦς ἐκτέλεσης σπογγωτὴ διακόσμηση στὴ γάστρα, πιθανὸν ἀπὸ κύπελλο τύπου Βαφειοῦ (ΥΕ ΙΙΒ). – Τμῆμα γάστρας μὲ πλαστικὴ ὁριζόντια νεύρωση, μὲ ταινία καὶ ἱμάντες, ἀπὸ κύπελλο τύπου Βαφειοῦ (ΥΕ ΙΙ). – Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου μὲ παράλληλες καμπύλες σειρὲς στιγμῶν ἑκατέρωθεν καμπύλων ταινιῶν[233] (πίν. 24: 19) (ΥΕ ΙΙΑ). – Τμῆμα ἀπὸ τὸν ὦμο κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ταινία στὴ γένεση τοῦ λαιμοῦ καὶ θηλιὰ στὸν ὦμο (ΥΕ ΙΙΑ). – Τμῆμα ἀπὸ τὸν ὦμο κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ταινία στὴ γένεση τοῦ λαιμοῦ καὶ ἱμάντες, ταινία καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση στὴν ἀρχὴ κοιλιᾶς[234] (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Τμῆμα γάστρας ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ σπογγωτὴ διακόσμηση ἐξωτερικά (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Τμῆμα γάστρας ἀβαθοῦς κυάθου μὲ τέσσερις γωνιώδεις μίσχους ὄρθιους σὲ ζώνη ἱμάντων μεταξὺ ταινιῶν[235] (ΥΕ ΙΙΙΑ2) (πίν. 24: 12). – Ἐξώκυρτο χεῖλος κύλικος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα ἐξωτερικὰ σπείρα μὲ καμπύλο μίσχο[236] (πίν. 24: 23) (ΥΕ ΙΙΙΑ). – Χεῖλος κύλικος μὲ λεπτὴ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα λοξὰ γωνιώδη ἄνθη[237] (πίν. 24: 4) (ΥΕ ΙΙΙΑ2).

Ἄγραπτα: Τρία κυρτόπλευρα χείλη κυλίκων, τὰ δύο ἐξώκυρτα μὲ τμῆμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς. – Τμῆμα τροπιδωτοῦ χείλους λεκανιδίου μὲ ρίζα ὁριζόντιας ταινιωτῆς λαβῆς. – Δύο τμήματα ταινιωτῶν λαβῶν. – Μία ἐπίπεδη καὶ μία κυρτὴ βάση κλειστῶν ἀγγείων. – Δύο κυρτόπλευρα χείλη ἀπὸ φιάλες. – Ἀκέραιο, ὀρθογώνιο ἐπίμηκες πόδι ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς ἀπὸ ἀνοικτὸ ἀγγεῖο, στιλβωμένο ἐσωτερικά. Πηλὸς ροδόχρωμος καθαρός. – Ἑπτὰ ἐξώκυρτα χείλη, τρία ἐξώστροφα, ἕνα τροπιδωτό, ἕνα περίκυρτο καὶ πέντε τμήματα γάστρας, ἀπὸ ἀνοικτὰ ἀγγεῖα. – Ἕνα περίκυρτο χεῖλος μὲ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ καὶ ἕξι τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων.

Γραπτά: *Κύλικες*: Ἐξώστροφο χεῖλος κύλικος τύπου Ζυγουριῶν μὲ τὸ δεξιὸ τμῆμα μικτοῦ ἄνθους ἐξωτερικὰ στὴ γάστρα[238] (πίν. 24: 5). – Τμῆμα ὁλόβαφης γάστρας. – Δύο τμήματα γάστρας μὲ ταινίες ἐξωτερικά. – Πέντε δισκοειδεῖς βάσεις, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ δύο μὲ κεντρικὴ κοιλότητα. Τέσσερις ἔχουν ὁλόβαφη ἄνω ἐπιφάνεια καὶ μία δακτυλίους. – Δύο τμήματα κυλινδρικῶν λαβῶν μὲ πινελιὰ στὴ ράχη. – Δύο ταινιωτὲς λαβές, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ μία μὲ ὁλόβαφη ράχη, ἡ ἄλλη μὲ γραμμὲς στὰ περιθώρια καὶ διαγωνίως τῆς ράχης. – Πέντε δακτυλιόσχημες βάσεις ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ ταινία ἐξωτερικά, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ τρεῖς μὲ ὁμοκέντρους δακτυλίους καὶ οἱ δύο μὲ μονὸ δακτύλιο στὸν πυθμένα ἐσωτερικά. – Δύο βάσεις ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ δακτυλίους, ἡ μία ἐσωτερικά, ἡ ἄλλη ἐξωτερικά. – Δισκοειδὴς βάση ἀνοικτοῦ ὁλόβαφου ἀγγείου μὲ ἐξηρημένο κύκλο στὸν πυθμένα. – Δισκοειδὴς βά-

---

εἰκ. 10:6, 10:8, E. French, *BSA* 61, 1966, εἰκ. 1:d, 1:g, E. French, *BSA* 64, 1969, πίν. 18(a)19, Σακελλαρίου πίν. 58:2253, *Panagia Houses* πίν. 28:118, εἰκ. 16:118, πίν. 28:120.

233. Βλ. *Chamber Tombs* πίν. XXXIII:3 (τ. 516), πίν. XLI:16 (τ. 518). Πρβ. σὲ γεφυρόστομη πρόχου, *MDP* εἰκ. 24:1 (Ἁγία Εἰρήνη).

234. Βλ. *MDP* εἰκ. 63:1 (Κοπρέζα), 63:2, 63:3 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), *Chamber Tombs* πίν. I:32 (τ. 518).

235. Βλ. E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 3:8.509 (ὑψίπους σκύφος). Πρβ. γιὰ τὸ σχῆμα τοῦ ἀβαθοῦς κυάθου, *MDP* εἰκ. 100:1 (Πρόσυμνα), 100:2 (Βουρβάτσι), 100:3 (Akko). Πρβ. καὶ *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 12:2.

236. Βλ. *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 14:19, 20:16, *MDP* εἰκ. 76:5 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου).

237. Βλ. *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 10:12.

238. Βλ. *Panagia Houses* πίν. 46Β πρώτη σειρά, πέμπτο ἀπὸ ἀριστερά. Πρβ. *MDP* εἰκ. 141:5, Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 5:31, 5:32, Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 5:37, E. French, *BSA* 61, 1966, εἰκ. 3:5, 3:7.

ση φιάλης μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ στὸν πυθμένα στικτὸ δακτύλιο καὶ πιθανὸν τρέχουσες ἕλικες[239]. – Περίκυρτο χεῖλος κυάθου μὲ ἀκέραιη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ μὲ ἐγκάρσια γραμμίδια στὴ ράχη της. – Περίκυρτο χεῖλος μὲ ταινία καὶ δεύτερη λίγο χαμηλότερα ἐξωτερικά, πιθανὸν ἀπὸ ἀβαθὴ κύαθο. – Ἐξώστροφο χεῖλος μὲ ταινία ἐσωτερικά, πιθανὸν ἀπὸ ἡμισφαιρικὸ κύαθο. – Τμῆμα τοιχώματος κυπέλλου μὲ τέσσερις αὐλακώσεις καὶ δύο ταινίες. – Τμῆμα στικτοῦ χείλους, πιθανὸν ἀπὸ ἀρύταινα. – Ἐξώκυρτο χεῖλος λεκάνης, ἐνδόβαφο μὲ ταινία στὸ χεῖλος καὶ λίγο χαμηλότερα ἐξωτερικά (διάμ. 31 ἑκ.). – Δέκα ἐξώκυρτα χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων: ἕξι ἀπὸ ὁλόβαφα ἀγγεῖα, ἕνα ἐνδόβαφο μὲ ταινίες ἐξωτερικά, τρία μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ ἕνα μὲ καμπύλο κόσμημα ἐξωτερικὰ στὴ γάστρα. – Πέντε ἐξώστροφα χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων: ἕνα ἀπὸ ὁλόβαφο ἀγγεῖο, ἕνα μὲ ταινία χείλους ἐσωτερικά, τρία μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ δακτύλιο χαμηλότερα καὶ ἕνα πιθανὸν μὲ καμπύλους μίσχους ἐξωτερικὰ στὴ γάστρα. – Τρία περίκυρτα χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων: μὲ ταινία ἀμφίπλευρα (1), μὲ ταινία ἐσωτερικὰ καὶ δύο ἐξωτερικά (1), μὲ ταινία ἐσωτερικὰ καὶ ἰδιαιτέρως λεπτὴ ἐξωτερικά (1). – Εἴκοσι ἕνα ὁλόβαφα τμήματα γάστρας, ἐννέα ἐνδόβαφα, τὰ ἕξι μὲ δακτυλίους, δεκαέξι μὲ ταινίες ἢ ἱμάντες, τὰ ἕξι μὲ δακτυλίους, ἕνα μὲ δακτύλιο, ἀπὸ ἀνοικτὰ ἀγγεῖα. – Ἕντεκα τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ σπεῖρες (4, στὸ ἕνα τρέχουσες), στικτὸ στέλεχος κατακόρυφης πορφύρας[240] (πίν. 24: 6) (1), πιθανὸν βραχῶδες κόσμημα (1), στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν γραμμῶν μεταξὺ δέσμης κατακορύφων σὲ ζώνη ποὺ ὁρίζουν δύο ταινίες (1), ἕλικα ἄνθους μὲ ἐπίθετη λευκὴ ταινία κατὰ μῆκος της (1), ὁμόκεντρα τόξα (πίν. 24: 14) (1), ὁμόκεντρους κύκλους (1), στικτὸ κύκλο καὶ εὐθεία γραμμὴ μὲ ἐπίθετες στιγμές, μᾶλλον οὐρὰ πορφύρας[241] (πίν. 24: 20) (1). – Τμῆμα τοιχώματος μὲ ταινία καὶ ἱμάντες, πιθανὸν ἀπὸ ρυτό. – Περίκυρτο χεῖλος μὲ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ καὶ τμῆμα κατακόρυφης λαβῆς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς, πιθανὸν ἀπὸ ἀμφορέα. Ταινία στὸ χεῖλος ἀμφίπλευρα. – Τμῆμα καθέτου τοιχώματος κυλινδρικοῦ ἀλαβάστρου μὲ ταινίες. – Τμῆμα κυλινδρικοῦ ἀλαβάστρου μὲ τρεῖς καμπύλες ταινίες στὸν ὦμο καὶ ἀπροσδιόριστο κόσμημα στὸ κάθετο τοίχωμα[242]. – Τμῆμα ἀπὸ τὸν ὦμο μικκύλου χειροποίητου κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ὁμάδες γραμμῶν (πίν. 24: 26). – Τμῆμα ἀπὸ τὴν κυρτὴ βάση μικκύλου χειροποίητου κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ἀπολήξεις γραμμῶν (πίν. 24: 28). – Τμῆμα προχοῆς κλειστοῦ ἀγγείου ὁλόβαφη ἐξωτερικά. – Τρία περίκυρτα χείλη μὲ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ ἀπὸ κλειστὰ ἀγγεῖα: δύο μὲ ταινία ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτερικὰ καὶ τὸ τρίτο ὀξύληκτο μὲ ταινία ἐσωτερικὰ καὶ πλατιὰ ἐξωτερικά. – Χεῖλος μὲ περιχείλωμα καὶ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ κλειστοῦ ἀγγείου. – Τμῆμα ἀπὸ τὸν λαιμὸ κλειστοῦ ἀγγείου, μὲ πλατιὰ ταινία. – Ἑπτὰ τμήματα ἀπὸ τὸν ὦμο κλειστῶν ἀγγείων, μὲ ταινία στὴ γένεση τοῦ λαιμοῦ, ἐκ τῶν ὁποίων τρία φέρουν στὸν ὦμο: ἱμάντες καὶ καμπύλες γραμμές (πίν. 24: 21) (1), ἱμάντες, ταινία καὶ δύο σειρὲς ἀντιμετώπων ἀγκίστρων[243] (πίν. 24: 9) (1), ἀπροσδιόριστο κόσμημα (1). – Εἴκοσι δύο τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων δεκαοκτὼ μὲ ταινίες ἢ ἱμάντες, δύο ἐξώβαφα, τὸ ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς, ἕνα μὲ σειρὰ ἀμειβόντων σὲ ζώνη ποὺ ὁρίζουν ταινίες καὶ ἕνα ἀπὸ καστανὸ πηλὸ μὲ πολλὰ ἐγκλείσματα ποὺ φέρει δύο λευκὲς ταινίες σὲ σκοτεινόχρωμο βάθος. – Τμῆμα δακτυλιόσχημης ἐξώβαφης βάσης κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ἀπιόσχημο σῶμα, πιθανὸν ἀπὸ ψευδόστομο ἢ πιθαμφορέα. – Μικρὸ τμῆμα δίσκου καὶ σύμφυτης σὲ αὐτὸ λαβῆς ἀπὸ ψευδόστομο. Ἐξηρημένο τρίγωνο στὴ ράχη τῆς λαβῆς. – Τμῆμα γάστρας κρατῆρα μὲ ζεύγη κατακορύφων πορφυρῶν μὲ διάστικτο σῶμα καὶ στέ-

239. Βλ. E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 3 (γιὰ τὸν στικτὸ δακτύλιο).

240. Βλ. *Panagia Houses* πίν. 16:1, εἰκ. 8:1, πίν. 16:2, 16:3, εἰκ. 8:3, πίν. 16:4, 16:5, εἰκ. 8:5, πίν. 16:6.

241. Βλ. αὐτόθι πίν. 17:11. Πρβ. Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 5:20, πίν. 61a, Wardle, *BSA* 68, 1973, πίν. 58(d)137.

242. Πρβ. *MDP* εἰκ. 22:2 (Φυλακωπή), 22:5 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), *Chamber Tombs* πίν. XXXIV:14 (τ. 517), XXXIX:19 (τ. 518), Wace, *BSA* 48, 1953, πίν. I(a).

243. Πιθανὸν ἀπὸ μικρὸ ψευδόστομο, πρβ. *MDP* εἰκ. 94:3 (Αἴγινα), *Chamber Tombs* πίν. XLVII:14 (τ. 527).

λεχος[244] (πίν. 24: 3). – Δακτυλιόσχημη βάση κρατήρα, ἐξώβαφη μὲ ἐξηρημένο δακτύλιο περιμετρικὰ στὴν ἀπόληξη τῆς βάσης. – Τμῆμα γάστρας μὲ ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβή, μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη, πιθανὸν ἀπὸ κρατήρα. – *Σκύφοι*: *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Δύο συγκολλώμενα ὄστρακα ἀπὸ τὸ χεῖλος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ τὴ γάστρα μὲ τρέχουσα σπείρα στὴ ζώνη τῶν λαβῶν[245] (πίν. 24: 18, 31). – Χεῖλος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, τμῆμα γάστρας μὲ δικτυωτὴ θηλιὰ καὶ τμῆμα λαβῆς μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη[246] (πίν. 24: 25). – Τέσσερα χείλη μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ δέσμη κατακορύφων (1), στήλη ἀπροσδιόριστου κοσμήματος (1), ὀρθια ἐνάλληλα τόξα[247] (πίν. 24: 1) (1), χιαστὶ γραμμὲς μὲ ἐνάλληλα τόξα στὶς ἀντικόρυφες γωνίες πλαισιωμένες ἀπὸ ἀπροσδιόριστη στήλη[248] (πίν. 24: 13) (1). – Δύο συγκολλημένα ὄστρακα ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τὴ γάστρα. Ταινία χείλους ἀμφίπλευρα, στὴ γάστρα περίστικτος κύκλος μὲ τόξα καὶ κύκλο ἐσωτερικὰ καὶ ταινία[249] (πίν. 24: 8). – Τέσσερα τμήματα γάστρας μὲ στήλη ἀμειβόντων[250] (1), στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο (πίν. 24: 27) (1), κομμένο πλοχμὸ σὲ ζώνη ποὺ ὁρίζουν τρεῖς λεπτὲς ταινίες[251] (πίν. 24: 7) (1), πιθανὴ ἀπόληξη ἄνθους (1). – Τμῆμα γάστρας μὲ τμῆμα λαβῆς. Πινελιὰ στὴ ρίζα τῆς λαβῆς, δακτύλιος ἐσωτερικὰ στὴ γάστρα καὶ ἐξωτερικὰ ἀπροσδιόριστο κόσμημα σὲ ζώνη ποὺ ὁρίζει ταινία. – Δύο τμήματα γάστρας, τὸ ἕνα μὲ ἀκέραιη, τὸ ἄλλο μὲ τμῆμα λαβῆς, μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη. – Δύο ἀκέραιες, δισκοειδεῖς κοῖλες βάσεις μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ ὁμόκεντρους δακτυλίους στὸν πυθμένα (πίν. 24: 30, 32). – Τμῆμα δακτυλιόσχημης βάσης μὲ ταινίες ἐξωτερικά. – Στικτὸ χεῖλος. – *Ἐνδόβαφοι*: Δύο χείλη μὲ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικά, τὸ ἕνα μὲ σπείρα στὴ γάστρα (πίν. 24: 2). – Χεῖλος μὲ ταινία λίγο χαμηλότερα ἐξωτερικὰ καὶ δύο δέσμες γραμμῶν στὴ γάστρα. – Δύο τμήματα γάστρας, τὸ ἕνα μὲ ταινία χείλους ἐξωτερικὰ καὶ δέσμη κατακορύφων μὲ ἐφαπτόμενα κροσσοπετάλια, τὸ ἄλλο μὲ τμῆμα λαβῆς μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα.

Εἰδώλια: Τμῆμα ἀπὸ τὸν κορμὸ εἰδωλίου τύπου Φ μὲ πλαστικὴ δήλωση τοῦ στήθους. Ὁ κορμὸς διαγραμμισμένος μὲ ἐλαφρῶς κυματοειδεῖς γραμμές. Πηλὸς ροδόχρωμος, βαφὴ καστανή. Σωζ. ὕψ. 2,3 ἑκ. – Κεφαλὴ ζωομόρφου εἰδωλίου. Ταινία ἀπὸ τὴν κεφαλὴ συνεχίζει κατὰ μῆκος τοῦ αὐχένα. Ἐγκάρσια γραμμίδια ἑκατέρωθέν της στὸν λαιμό. Οἱ ὀφθαλμοὶ δηλώνονται μὲ κύκλους. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ μελανή. Σωζ. ὕψ. 3,3 ἑκ. – Πήλινο ἐπίμηκες κυλινδρικὸ πόδι, τροχήλατο, ἴσως ἀπὸ εἰδώλιο. Δακτύλιος στὴν ἀπόληξη καὶ τὴ ρίζα του. Δύο ζεύγη ἐλαφρῶς κυματοειδῶν γραμμῶν στὴ μία του πλευρά. Μῆκ. 6,9 ἑκ. (πίν. 24: 29).

Μικρὰ εὑρήματα: Ἀπολέπισμα ὀψιανοῦ. – Τμῆμα λίθου ἀγνώστου εἴδους.

Καί, ἀκόμη βαθύτερα:

244. Βλ. *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 10:9, *MDP* εἰκ. 135:4, Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 4:21, *MDP* εἰκ. 135:3 (Εὕτρηση), Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 5:20, πίν. 61a, εἰκ. 7:74.

245. Βλ. Wardle, *BSA* 68, 1973, πίν. 59(a)150.

246. Βλ. E. French, *BSA* 64, 1969, πίν. 18(c)9, N. Βερδελῆς, E. & D. French, *ΑΔ* 1965, Α, σχ. 2:9, *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 28:20.

247. Πρβ. *MDP* εἰκ. 143:9, Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 7:54 (σκύφος ἄβαφος ἐσωτερικά).

248. Πρβ. Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 7:62 (σκύφος ἄβαφος ἐσωτερικά).

249. Ἡ συγκόλληση τῶν δύο ἔγινε μετὰ τὴ φωτογράφηση. Πιθανὸν συνανήκουν δύο ὄστρακα ἀπὸ τὴν ὁμ. ΜΜ 13256 (πίν. 25α: 1).

250. Βλ. E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 12:44, 12:46, 20:115b, πίν. 39(c), E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 5:1, 5:2, 5:3, 5:4, 5:5, Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 6:47, 6:44, Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 9:41, 9:42, 9:43, 9:55, Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 6:42, 6:43, Wace, *BSA* 51, 1956, εἰκ. 2, *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 16:2, 23:15, 24:19, 28:16, 29:14, 29:15, 30:17, πίν. 32β κέντρο δεξιά.

251. Βλ. *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 36:6.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13256+29557.
Σύνολο ὀστράκων 251.
Πρώιμα 11, ἄγραπτα 25, γραπτὰ 215.

Πρώιμα: Τρία τμήματα τοιχωμάτων ἀνοικτῶν τεφρῶν μινύειων ἀγγείων. – Δύο τμήματα ἀπὸ τὸν ὦμο ἀμαυρόχρωμων ἀγγείων, τὸ ἕνα μὲ διάγραμμο θέμα, μᾶλλον τρίγωνο, τὸ ἄλλο μὲ ταινία καὶ διαγώνιες τεμνόμενες γραμμές. – Τρία τμήματα τοιχωμάτων ἀμαυρόχρωμων ἀγγείων μὲ κυματοειδὲς κόσμημα (1), κυματοειδὴ γραμμὴ μεταξὺ ταινιῶν (1), καμπύλη γραμμή (1). – Τμῆμα ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου μὲ τμῆμα κυλινδρικῆς λαβῆς μὲ δύο ὁμόκεντρους δακτυλίους στὴ ρίζα της. – Ἐξώκυρτο χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση στὴ γάστρα (ΥΕ ΙΙΙΑ1) (πίν. 25α: 9). – Χεῖλος κύλικος μὲ ταινία ἐσωτερικὰ καὶ τρικάμπυλα τόξα ἐξωτερικὰ στὴ γάστρα[252] (ΥΕ ΙΙΙΑ2).

Ἄγραπτα: Δύο τμήματα δισκοειδῶν βάσεων κυλίκων. – Τμῆμα τροπιδωτοῦ χείλους λεκανιδίου μὲ ἀκέραιη ὁριζόντια ταινιωτὴ λαβή. – Τμῆμα ἐπίπεδης βάσης κλειστοῦ ἀγγείου. – Τμῆμα τοιχώματος μαγειρικοῦ σκεύους μὲ ἴχνη καύσης κατὰ τόπους ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτερικά. – Τμῆμα ποδιοῦ χύτρας ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς. – Τμῆμα κυάθου μὲ ἐξώστροφο χεῖλος καὶ ἡμισφαιρικὴ γάστρα. – Τέσσερα ἐξώκυρτα χείλη, τὸ ἕνα μὲ ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς, τρία ἐξώστροφα, ἕνα τροπιδωτό, ἕνα περίκυρτο καὶ τέσσερα τμήματα γάστρας ἀπὸ ἀνοικτὰ ἀγγεῖα. – Τμῆμα ὁριζόντιας κυλινδρικῆς λαβῆς κλειστοῦ ἀγγείου, πιθανότατα ἀπὸ ὑδρία. – Περίκυρτο χεῖλος μὲ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ καὶ τρία τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων.

Γραπτά: Δύο τροπιδωτὰ χείλη, δύο τμήματα γάστρας καὶ ἕνα τμῆμα στελέχους, ὅλα μὲ ταινίες ἐξωτερικά, καὶ ἕνα τμῆμα δισκοειδοῦς κοίλης βάσης μὲ δακτυλίους στὴν ἄνω ἐπιφάνεια, ὅλα ἀπὸ κύλικες. – Πέντε κυλινδρικὲς λαβές, ἐκ τῶν ὁποίων μία μὲ βαμμένα περιθώρια, μία μὲ ἐγκάρσιες πινελιὲς στὴ ράχη καὶ τρεῖς μὲ πινελιὲς στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη. – Δύο ταινιωτὲς λαβὲς μὲ ὁλόβαφη ράχη. – Ἀκέραιη δακτυλιόσχημη βάση ἀνοικτοῦ ἀγγείου, μὲ ταινία ἐξωτερικά. – Δύο τμήματα δισκοειδῶν κοίλων βάσεων ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἐξωτερικὰ μὲ ταινία, ἐσωτερικὰ ἡ μία μὲ δακτυλίους, ἡ ἄλλη μὲ σπείρα μὲ συμπαγὴ ὀφθαλμὸ στὸν πυθμένα. – Δύο ἐπίπεδες βάσεις κλειστῶν ἀγγείων, ἡ μία ἐξώβαφη, ἡ ἄλλη μὲ ταινίες στὸ τοίχωμα. – Τμῆμα ἐξώβαφης κωνικῆς βάσης. – Ἐξώστροφο χεῖλος ἡμισφαιρικοῦ κυάθου μὲ ἀκέραιη κατακόρυφη λαβὴ ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς, ταινία στὸ χεῖλος ἐξωτερικά, πινελιὰ στὶς ρίζες τῆς λαβῆς καὶ σχεδὸν ὁλόβαφη ράχη. – Δύο συγκολλημένα ὄστρακα ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος καὶ τὴ γάστρα ἀβαθοῦς κυάθου. Ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα σπείρα μὲ γωνιώδη μίσχο[253] (πίν. 25α: 4). – Τμῆμα γάστρας, πιθανὸν ἀπὸ ἡμισφαιρικὸ κύαθο, μὲ ταινίες ἐξωτερικά. – Τμῆμα ἐπίπεδης βάσης κυπέλλου μὲ δακτυλίους στὴν κάτω ἐπιφάνεια. – Ἐννέα ἐξώκυρτα χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων: τρία ἀπὸ ὁλόβαφα ἀγγεῖα, τρία μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, τὸ ἕνα μὲ ἐγκάρσια γραμμίδια ἐπάνω, ἕνα μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ δέσμη τεσσάρων καμπύλων γραμμῶν στὴ γάστρα, δύο συγκολλώμενα μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ ἐγκάρσια γραμμίδια στὴν ἄνω ἐπιφάνεια ἀπὸ ἐνδόβαφο ἀγγεῖο. – Ὀκτὼ ἐξώστροφα χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων: ἕνα ἀπὸ ὁλόβαφο ἀγγεῖο, δύο μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, πέντε μὲ δακτύλιο στὸ χεῖλος, ἐκ τῶν ὁποίων δύο μὲ σπεῖρες ἐξωτερικὰ στὴ γάστρα. – Τρία περίκυρτα χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, ἐκ τῶν ὁποίων δύο φέρουν ἐξωτερικὰ στὴ γάστρα σειρὰ κατακορύφων γραμμιδίων μεταξὺ ταινιῶν. – Ἕντεκα ὁλόβαφα τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Ἑπτὰ ἐνδόβαφα τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ σπείρα καὶ ταινίες (1), τρέχουσα σπείρα μὲ λοξὸ μίσχο ἑκατέρωθεν τοῦ ὁποίου ζεῦγος ὁριζοντίων κυματοειδῶν γραμμιδίων (1), ταινίες ἢ ἱμάντες (4), ἀπροσδιόριστο κόσμημα (1). – Δεκατρία τμήματα γάστρας

252. Πρβ. *MDP* εἰκ. 106:2 (Ἅγιος Στέφανος).
253. Βλ. *Chamber Tombs* πίν. XVII:26 (τ. 520), *MDP* εἰκ. 100:2 (Βουρβάτσι), 136:1, E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 7:53.810.

ἀνοικτῶν ἀγγείων ἐσωτερικὰ μὲ δακτυλίους, ἐξωτερικὰ μὲ σπεῖρες καὶ ταινία (3), σπεῖρες μὲ καμπύλο μίσχο (1), ταινίες ἢ ἱμάντες (9). – Τριάντα ἕξι τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ σπεῖρες (4), τρέχουσα σπείρα (1), ἀμείβοντες (1), φολιδωτὸ κόσμημα[254] (πίν. 25α: 8) (1), λοξὴ πορφύρα μὲ στικτὸ σῶμα (1), στικτὴ ἡμιέλλειψη (1), δέσμη γραμμῶν ἐπάνω ἀπὸ ταινίες (1), σειρὰ κατακόρυφων γραμμιδίων μεταξὺ ταινιῶν (1), δέσμη γραμμῶν ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες (1 καμένο), ταινίες ἢ ἱμάντες (19), ἀπροσδιόριστα κοσμήματα (5). – Δύο τμήματα ὁριζοντίων κυλινδρικῶν λαβῶν, μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη, ἀπὸ κλειστὰ ἀγγεῖα, πιθανότατα ὑδρίες. – Δύο συγκολλημένα τμήματα ἀπὸ τὸν ὦμο πιθαμφορέα μὲ ἀκέραιη κυλινδρικὴ λαβὴ μὲ ὁλόβαφη ράχη. Διακοσμητικὴ ζώνη στὸ ὕψος τῆς λαβῆς μεταξὺ ταινιῶν, μὲ ἀνηρτημένα ὁμόκεντρα ἡμικύκλια δεξιὰ καὶ ζεῦγος κυματοειδῶν γραμμῶν ἀριστερὰ τῆς λαβῆς (πίν. 25α: 6). – Τμῆμα ἀπὸ τὸ περίκυρτο χεῖλος ὡς τὸν ὦμο ἀμφοροειδοῦς ἀγγείου μὲ ταινία στὸ χεῖλος ἐξωτερικὰ καὶ ταινίες στὸν ὦμο. – Χεῖλος μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ σχεδὸν ἀκέραιος λαιμὸς κλειστοῦ ἀγγείου, πιθανότατα ληκύθου. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα περίκυρτου χείλους μὲ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ ἀπὸ κλειστὸ ἀγγεῖο. Ταινία στὸ χεῖλος ἀμφίπλευρα καὶ στὴν ἕνωση λαιμοῦ-ὤμου ἐξωτερικά. Ἴχνη καύσης κατὰ τόπους ἐσωτερικά. – Δύο περίκυρτα χείλη μὲ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ, δύο τμήματα τοιχωμάτων ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου μὲ ταινία, τριάντα δύο μὲ ταινίες ἢ ἱμάντες, ἕνα ἐξώβαφο, ἀπὸ κλειστὰ ἀγγεῖα. – Τμῆμα ἀπὸ τὸν ὦμο κλειστοῦ ἀγγείου μὲ στήλη ὁμάδων ὁριζοντίων ταινιῶν μὲ κύκλο στὸ πέρας τους. – Ἑπτὰ τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μὲ τρέχουσα σπείρα μὲ ὁλόβαφο ὀφθαλμὸ καὶ ταινίες (πίν. 25α: 7) (1), ζώνη μὲ ἐναλλὰξ ὁριζόντια καὶ κάθετα τριπλὰ γραμμίδια ἀνάμεσα σὲ ζεύγη ταινιῶν (πίν. 25α: 2) (1), ἐνάλληλα ἡμικύκλια (1), ἀπροσδιόριστα κοσμήματα (4). – Τμῆμα δακτυλιόσχημης ἐξώβαφης βάσης κρατήρα. – *Σκύφοι*: *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Ἕξι χείλη μὲ λεπτὴ ταινία ἐσωτερικά, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ σπείρα στὴ γάστρα, ἕνα μὲ ἀπροσδιόριστο κόσμημα καὶ ἕνα μὲ τμῆμα λαβῆς μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα. – Ἐννέα χείλη μὲ λεπτὴ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ δακτύλιο χαμηλότερα, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ ὁριζόντια τεθλασμένη, ἕνα μὲ στῆλες ἀντινώτων κροσσοπεταλίων καὶ δύο μὲ τμῆμα λαβῆς μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα. – Τέσσερα χείλη μὲ δύο δακτυλίους: ἕνα μὲ σπείρα καὶ ἱμάντες γάστρας καὶ τρία μὲ λαβὲς μὲ πινελιὲς στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ στελεχωτὴ σπείρα, ταινία γάστρας καὶ τυχαία πινελιὰ κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος[255] (πίν. 25α: 3). – Δύο συγκολλώμενα τμήματα γάστρας μὲ στήλη ἀντινώτων κροσσοπεταλίων μὲ διπλὸ περιθώριο, πιθανὸν στήλη τεθλασμένης καὶ ἱμάντες. – Δύο συγκολλημένα τμήματα γάστρας μὲ κεντρικὴ στήλη ὁμάδων ἀμειβόντων μὲ στικτὸ γλωσσίδιο, πολλαπλὸ περιθώριο καὶ ἀντιθετικὲς σπεῖρες ἑκατέρωθεν[256] (πίν. 25α: 10). – Πέντε τμήματα γάστρας μὲ τμῆμα λαβῆς μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα, ἐκ τῶν ὁποίων δύο μὲ ὁριζόντιες πινελιὲς στὴ ράχη. – Τμῆμα γάστρας μὲ τμῆμα λαβῆς μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα καὶ ἐγκάρσιες στὴ ράχη. – Δύο τμήματα γάστρας μὲ ἱμάντες καὶ λαβὴ μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη, τὸ ἕνα μὲ στενὴ στήλη τεθλασμένης μὲ μονὸ περιθώριο (πίν. 25α: 11), τὸ ἄλλο μὲ διπλό. – Τρία τμήματα γάστρας μὲ ὁριζόντια τεθλασμένη καὶ ταινία γάστρας (1), στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο (1), στήλη μὲ ὁμάδες ὁριζοντίων κυματοειδῶν γραμμιδίων μὲ διπλὸ περιθώριο[257] (πίν. 25α: 5) (1). – Πέντε τμήματα γάστρας μὲ δακτύλιο ἐσωτερικά, τὸ ἕνα μὲ δέσμη γραμμῶν, ἀγκυλόμισχη σπείρα καὶ ταινία γάστρας, τὰ ἄλλα μὲ τμῆμα λαβῆς μὲ πινελιά. – Τρεῖς ἀκέραιες καὶ τρία τμήμα-

254. Πρβ. φολιδωτὸ σὲ κύπελλο, *MDP* εἰκ. 73:1, E. French, *BSA* 59, 1964, πίν. 68(b), *MDP* εἰκ. 73:7 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), σὲ βαθιὲς κύλικες αὐτόθι εἰκ. 75:3, 75:4 (Φυλακωπή), σὲ κύλικα αὐτόθι εἰκ. 76:4 (Σπάρτη), σὲ ὑψίποδα σκύφο αὐτόθι εἰκ. 146:1 (Μυκῆνες), 165:1, E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 9:3.

255. Βλ. *Chamber Tombs* πίν. XLV:5 (τ. 525).

256. Γιὰ τὴν κεντρικὴ στήλη πρβ. E. French, *BSA* 61, 1966, εἰκ. 8:18, *Orchomenos* V εἰκ. 37:99 (Εὕτρηση).

257. Βλ. *Panagia Houses* πίν. 21:68, εἰκ. 12:68.

τα δισκοειδῶν βάσεων μὲ ταινία ἐξωτερικά. Ἐξ αὐτῶν πέντε μὲ δακτυλίους στὸν πυθμένα καὶ μία μὲ σπείρα. – Δύο συγκολλημένα ὄστρακα ἀπὸ χεῖλος μὲ λεπτὴ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ δακτύλιο χαμηλότερα καὶ τὴ γάστρα μὲ ἀκτινωτὸ περίστικτο κύκλο καὶ ταινία[258] (πίν. 25α: 1). – Δύο συγκολλώμενα ὄστρακα ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τὴ γάστρα. Λεπτὴ ταινία χείλους ἐσωτερικὰ καὶ δακτύλιος χαμηλότερα, περίστικτος κύκλος, ταινία γάστρας. – Δύο στικτὰ χείλη. – Δύο χείλη ἐνδόβαφων σκύφων, τὸ ἕνα μὲ διακεκομμένες τεθλασμένες γραμμὲς στὴ γάστρα, τὸ ἄλλο μὲ στήλη ἀντινώτων κροσσοπεταλίων μὲ διπλὸ περιθώριο.

Εἰδώλια: Κορμὸς εἰδωλίου μὲ πλαστικὴ ἀπόδοση τοῦ στήθους. Δακτύλιος στὸν λαιμὸ καὶ τὴ μέση, μεταξὺ τῶν ὁποίων λοξὲς γραμμὲς στὴν ἐμπρόσθια καὶ ὀπίσθια ὄψη. Πηλὸς καστανὸς ἀνοικτός, βαφὴ καστανέρυθρη. Σωζ. ὕψ. 4,5 ἑκ. – Τμῆμα κεφαλῆς ζωόμορφου εἰδωλίου. Ἐγκάρσια γραμμίδια στὴ ρίζα τῶν κεράτων καὶ γραμμὴ κατὰ μῆκος τοῦ ρύγχους. Πηλὸς ροδόχρωμος, βαφὴ καστανομέλανη. Σωζ. ὕψ. 3,2 ἑκ. – Τμῆμα ποδιοῦ ζωόμορφου εἰδωλίου μὲ ἐγκάρσια γραμμίδια στὴ μία του πλευρά. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ ἐρυθρομέλανη. Σωζ. μῆκ. 2,8 ἑκ.

Ἀγγεῖα[259]: Σκύφος σωζόμενος ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος ὡς τὴ γάστρα χαμηλὰ μὲ δύο ἀκέραιες ὁριζόντιες κυλινδρικὲς λαβές, συγκολλημένος ἀπὸ τρία ὄστρακα. Λεπτὴ ταινία χείλους ἀμφίπλευρα, τρεῖς στῆλες ἀντινώτων κροσσοπεταλίων, ἡ κεντρικὴ μὲ διπλὸ περιθώριο οἱ πλευρικὲς μὲ μονό, ταινία γάστρας, πινελιὲς στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη τῶν λαβῶν, δακτύλιος κοντὰ στὸν πυθμένα[260]. Πηλὸς ἐρυθρωπός, ἀλείφωμα κιτρινέρυθρο, βαφὴ ἐρυθρή. Σωζ. ὕψ. 8,5 ἑκ., διάμ. χείλους 14,6 ἑκ. (πίν. 25β). – Τμῆμα σκύφου ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ γάστρα μὲ ρίζα ὁριζόντιας κυλινδρικῆς λαβῆς, συγκολλημένο ἀπὸ ἑπτὰ ὄστρακα. Ταινία χείλους ἐσωτερικὰ καὶ δακτύλιος χαμηλὰ στὴ γάστρα, ἐξωτερικὰ πυκνὴ κομμένη κυματοειδὴς γραμμή, ταινία στὴ γάστρα καὶ πινελιὲς στὴ ρίζα τῆς λαβῆς[261]. Πηλὸς ἀνοικτὸς καστανός, ἀλείφωμα κίτρινο, βαφὴ καστανή, κατὰ τόπους ἐξίτηλη. Σωζ. ὕψ. 7,5 ἑκ. (πίν. 25γ).

Κάτω ἀπὸ τὴ στρώση αὐτὴ ἀκολουθοῦσαν ἴχνη πλέσιας καὶ ὄστρακα κυλίκων καὶ σκύφων μὲ μετωπικὴ διακόσμηση, μαυρισμένα ἀπὸ φωτιά, ἀνάμεσα σὲ βώλους σκληρυμένου κόκκινου χώματος.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13160.
Σύνολο ὀστράκων 90.
Πρώιμα 3, ἄγραπτα 10, γραπτὰ 77.

Πρώιμα: Πλατὺ ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ τμῆμα γάστρας ἀπὸ μινύειο σκύφο ἢ κύπελλο. – Τμῆμα γάστρας ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ διακόσμηση σπείρας μὲ συμπαγὴ ὀφθαλμό[262] (εἰκ. 70) (ΥΕ ΙΙΑ). – Τμῆμα

258. Πιθανὸν συνανήκουν δύο ὄστρακα ἀπὸ τὴν ὁμ. ΜΜ 13158 (πίν. 24: 8).

259. Καὶ τὰ δύο ἀγγεῖα ἔχουν πάρει νέο ἀριθμὸ Μουσείου Μυκηνῶν: ΜΜ 29557.

260. Πρβ. *Panagia Houses* πίν. 22:74, Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 9:37, 9:38, 9:39.

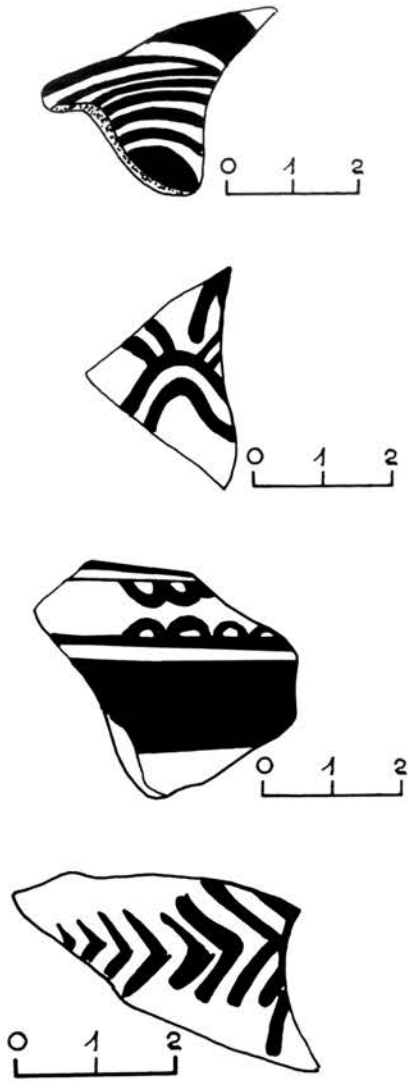
261. Πρβ. σκύφο μὲ ζώνη κομμένου πλοχμοῦ, Ν. Βερδελῆς, Ε. & D. French, *ΑΔ* 1965, Α, σχ. 1:6.

262. Ἀπὸ ἡμισφαιρικὸ κύαθο (FS 211), *MDP* εἰκ. 31:5, *Chamber Tombs* πίν. XLI:37 (τ. 518) ἢ ἀβαθὴ κύαθο (FS 218), *MDP* εἰκ. 32:1 (Δράμεσι), 32:3 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου) ἢ βαθιὰ κύλικα (FS 254), *MDP* εἰκ. 35:3 (Κοράκου), 35:6 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου).

τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου μὲ σπογγωτὴ διακόσμηση καὶ ἴχνος ταινίας[263] (ΥΕ ΙΙΙΑ1).

Ἄγραπτα: Τρία τροπιδωτὰ καὶ ἕνα κυρτόπλευρο χεῖλος κυλίκων. – Ἐξώστροφο χεῖλος τροπιδωτοῦ ἀνοικτοῦ ἀγγείου, πιθανὸν ἀπὸ λεκανίδιο. – Τρία χείλη μόνωτων κυάθων. – Περίκυρτο χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου ἀπὸ ἐρυθρὸ πηλὸ μὲ προσμίξεις. – Χεῖλος σκύφου.

Γραπτά: Τμῆμα ὁλόβαφου κυλινδρικοῦ στελέχους κύλικος. – Τμῆμα δισκοειδοῦς βάσης κύλικος μὲ κεντρικὴ κοιλότητα καὶ δακτυλίους στὴν ἄνω ἐπιφάνεια. – Τμῆμα ὁριζόντιας κυλινδρικῆς λαβῆς κλειστοῦ ἀγγείου μὲ τμῆμα τοῦ τοιχώματος. Διακόσμηση κηλίδων. – Τμῆμα τοιχώματος κυπέλλου μὲ ζεῦγος δακτυλίων ἐσωτερικά, ταινία ἐξωτερικά. – Τμῆμα γάστρας ἀνοικτοῦ χρηστικοῦ ἀγγείου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα. Πηλὸς τεφροκάστανος τραχὺς μὲ προσμίξεις καὶ ἐγκλείσματα, καστανόμαυρη βαφή. – Τμῆμα γάστρας ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ρίζα μᾶλλον ὁριζόντιας κυλινδρικῆς λαβῆς, ὁλόβαφο, ἐξωτερικὰ καστανόμαυρο, ἐσωτερικὰ ἐρυθρωπὸ λόγῳ ἀνομοιομεροῦς ὄπτησης. – Ἕνα ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, ἕνα ὁλόβαφο τμῆμα γάστρας, ἑπτὰ μὲ ταινίες ἢ ἱμάντες, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ δακτύλιο καὶ ἕνα μὲ ἔντονα ἴχνη καύσης, ἀπὸ ἀνοικτὰ ἀγγεῖα. – Τρία τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων, τὰ δύο μὲ σπείρα καὶ ἕνα μὲ διπλὴ ἡμιέλλειψη. Ἀπὸ τὴν κορυφή της φύονται δύο ζεύγη λοξῶν γραμμῶν μὲ κεντρικὸ ὄρθιο στέλεχος[264] (εἰκ. 71). – Κατακόρυφη λαβὴ ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς, ἀπὸ πρόχου, μὲ ἐγκάρσιες πινελιὲς στὴ ράχη. – Δεκαπέντε τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων, κυρίως ἀπὸ μικρὲς καὶ μεγάλες πρόχους, μὲ ταινίες, τὸ ἕνα μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – Τρία τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν (1), ἱμάντες καὶ στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο (1), πλατιὰ ταινία καὶ γραμμή (1). – Τμῆμα τοιχώματος ψευδοστόμου μὲ δύο λεπτὲς ταινίες μεταξὺ τῶν ὁποίων ἀντιθετικὰ κροσσοπετάλια καὶ πλατύτερη ταινία[265] (εἰκ. 72). – Τμῆμα τοιχώματος, πιθανὸν ἀπὸ ψευδόστομο, μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – Ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ τμῆμα γάστρας ἀπὸ ὁλόβαφο κρατηρίσκο. – Τρία (μᾶλλον συνανήκοντα) τμήματα γάστρας πιθανὸν ἀπὸ ὁλόβαφο κρατηρίσκο. – Ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς

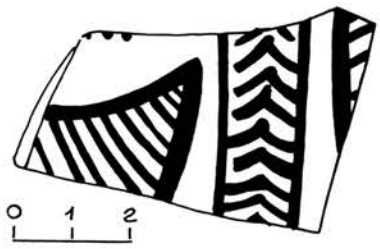
Εἰκ. 70-73. Μεσαῖος Δρομίσκος, πλέσια καὶ κοκκινόχωμα.

263. Βλ. *MDP* εἰκ. 63:1 (Κοπρέζα), 63:2, 63:3 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), *Chamber Tombs* πίν. I:32 (τ. 518).

264. Πιθανὸν ἀπὸ κύλικα, πρβ. E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 3:5.506, 7:21.

265. Βλ. E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 11.10, ἀρ. 31.

λαβῆς μὲ κεντρικὴ νεύρωση ἀπὸ κρατήρα. Ἡ ρίζα, τὰ περιθώρια καὶ ἡ κεντρικὴ νεύρωση τῆς λαβῆς κοσμοῦνται μὲ πλατιὲς ταινίες. Ἔξι ὀπὲς ὄπτησης. – *Σκύφοι*: Τμῆμα κυλινδρικοῦ στελέχους καὶ δισκοειδοῦς βάσης μὲ ψηλὴ κεντρικὴ κοιλότητα ὑψίποδος σκύφου. Ἐξώβαφο, ἐκτὸς τοῦ κάτω μέρους τῆς βάσης. – *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Δύο τμήματα ἐλαφρῶς ἐξώστροφου χείλους, πιθανὸν ἀπὸ ὑψίποδες σκύφους, μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, τὸ ἕνα μὲ ἴχνη δύο σπειρῶν, τὸ ἄλλο μὲ ἴχνη στήλης. – Χεῖλος μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δακτύλιο καὶ καμπύλους μίσχους ἐξωτερικά. – Ἑπτὰ χείλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ ὁριζόντια τεθλασμένη μεταξὺ ταινιῶν (1), στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο (2), στήλη κυματοειδῶν γραμμῶν μὲ διπλὸ περιθώριο (1), κεντρικὴ στήλη ἀντινώτων κροσσοπεταλίων μὲ περιθώριο καὶ πιθανὸν σπεῖρες στὶς πλευρικὲς μετόπες (1), καμπύλους μίσχους (1), σπείρα (1). – Τέσσερα τμήματα γάστρας μὲ στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο (1), ἀγκυλόμισχη σπείρα πλάι σὲ γραμμὴ περιθωρίου κεντρικῆς στήλης[266] (1), στήλη ἀντινώτων κροσσοπεταλίων μὲ διπλὸ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες[267] (1), ὁριζόντιος στάχυς ἀμειβόντων[268] (εἰκ. 73) (1). – Τμῆμα γάστρας μὲ διάγραμμο πτερυγιόσχημο θέμα (πιθανὸν τμῆμα πτηνοῦ), δεξιὰ τοῦ ὁποίου δύο στῆλες ἀμειβόντων μὲ περιθώριο (εἰκ. 74). – Δύο συγκολλώμενα τμήματα γάστρας μὲ ὁριζόντια τεθλασμένη μεταξὺ ταινιῶν. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα γάστρας μὲ δακτύλιο ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτερικὰ κεντρικὴ στήλη ἀντινώτων κροσσοπεταλίων μὲ περιθώριο καὶ σπεῖρες ἑκατέρωθεν καὶ ταινία γάστρας. – Δύο συνανήκοντα τμήματα λαβῆς μὲ τμῆμα γάστρας μὲ πινελιὲς στὴ ράχη καὶ στὴ ρίζα. – Δύο λαβὲς μὲ πινελιὲς στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη μὲ τμῆμα γάστρας μὲ δακτύλιο ἐσωτερικά, ἡ μία ἀποτελούμενη ἀπὸ δύο συνανήκοντα. – Τρία τμήματα γάστρας ἐνδόβαφων σκύφων μὲ ταινίες.

Εἰκ. 74. Μεσαῖος Δρομίσκος, πλέσια καὶ κοκκινόχωμα.

Εἰδώλια: Στέλεχος εἰδωλίου μὲ κωνικὴ βάση. Τέσσερις γραμμὲς κατὰ μῆκος. Καστανέρυθρη βαφή. Σωζ. ὕψ. 2,2 ἑκ. – Κορμὸς εἰδωλίου τύπου Φ, μὲ πυκνὴ κυματοειδὴ διαγράμμιση καὶ στὶς δύο ὄψεις. Καστανέρυθρη βαφή. Σωζ. ὕψ. 2,7 ἑκ. – Πλευρικὸ τμῆμα κορμοῦ εἰδωλίου ποὺ φέρει πυκνὴ κατακόρυφη διαγράμμιση μὲ καστανέρυθρη βαφή. Σωζ. ὕψ. 3,1 ἑκ. – Ἐμπρόσθιο τμῆμα κορμοῦ εἰδωλίου ζώου. Σώζονται οἱ ρίζες τῶν δύο ποδιῶν καὶ τῆς κεφαλῆς. Κατὰ μῆκος τοῦ κυλινδρικοῦ κορμοῦ πυκνὲς λεπτὲς γραμμές. Σωζ. μῆκ. 5 ἑκ.

Μικρὸ εὕρημα: Δισκοειδὲς κωνίδιο ἀπὸ πρασινωπὸ λίθο. Διάμ. βάσης 2,9 ἑκ., σωζ. ὕψ. 1,3 ἑκ.

Στὸ βάθος αὐτό, 0,69 μ. ἀπὸ τὸ ἐπιφανειακὸ στρῶμα, εὑρέθησαν δύο σειρὲς λίθων, ὁμοίων στὸ εἶδος καὶ στὸ μέγεθος, πεσμένων, καθὼς φαίνεται, ἀπὸ τοὺς γύρω τοίχους. Ἀνάμεσα στοὺς λίθους αὐτοὺς καὶ στὸ κατώφλι τῆς θύρας τῆς καθόδου ὑπῆρχαν:

266. Βλ. Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 7:49, Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 6:50, *Orchomenos* V εἰκ. 8:160 (Ὀρχομενός), 30:118 (Σχηματάρι).

267. Βλ. Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 9:37, 9:39, 9:43, Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 6:42, 6:43, E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 5:19, *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 28:10, *Panagia Houses* πίν. 22:74.

268. Βλ. *Panagia Houses* πίν. 22:72, εἰκ. 13:72.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13257 + [12225].
Σύνολο ὀστράκων 109.
Πρώιμα 21, ἄγραπτα 25, γραπτὰ 63.

Πρώιμα: Τμῆμα ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ γάστρα τεφροῦ μινύειου κανθάρου μὲ ἔντονη τροπίδωση στὸν ὦμο καὶ κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. – Τρία τμήματα τοιχωμάτων τεφρῶν μινύειων ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων τὰ δύο μὲ δέσμες ἐγχάρακτων λοξῶν γραμμῶν (πίν. 26α: 9, 14). – Χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου μὲ ταινιωτὴ λαβὴ κεντρικὰ αὐλακωμένη καὶ γραπτὸ τρίγωνο στὴ ράχη. – Τρεῖς λαβὲς ἀμαυρόχρωμων ἀγγείων: μία κατακόρυφη ταινιωτὴ μὲ βαμμένα περιθώρια καὶ ζεύγη λοξῶν καὶ χιαστὶ γραμμῶν στὴ ράχη (πίν. 26α: 13), μία κατακόρυφη κυλινδρικὴ μὲ δακτύλιο στὴ ρίζα καὶ μία ὁριζόντια κυλινδρικὴ μὲ γραμμὴ στὴ ράχη. – Ἑπτὰ τμήματα τοιχωμάτων ἀμαυρόχρωμων ἀγγείων μὲ ταινίες ἐξωτερικά. – Δύο τμήματα ἀπὸ τὸν ὦμο ἀλαβάστρων μὲ ὁριζόντιες σειρὲς στιγμῶν[269] (ΥΕ ΙΙΑ) (πίν. 26α: 7, 8). – Τμῆμα τοιχώματος, πιθανὸν ἀπὸ ἀλάβαστρο, μὲ δικτυωτὴ θηλιά[270] (ΥΕ ΙΙΑ). – Τμῆμα γάστρας κυάθου μὲ ἄνθη[271] (ΥΕ ΙΙΑ). – Τμῆμα γάστρας κυάθου μὲ τρέχουσες σπεῖρες μὲ ἐπίθετες λευκὲς στιγμὲς στὸ στέλεχος (ΥΕ ΙΙΑ). – Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου μὲ βραχῶδες κόσμημα Θαλάσσιου Ρυθμοῦ (ΥΕ ΙΙΑ) (πίν. 26α: 5).
Ἄγραπτα: Ὀκτὼ κυρτόπλευρα χείλη, τὰ πέντε μὲ κατακόρυφη λαβή, καὶ μία λαβή, ἀπὸ κύλικες. – Τρία τροπιδωτὰ χείλη λεκανιδίων, τὰ δύο μὲ ρίζα λαβῆς. – Δύο τροπιδωτὰ χείλη κυλίκων ἢ λεκανιδίων. – Ἐπίπεδη βάση ἀνοικτοῦ ἀγγείου. – Τμῆμα στιλβωμένου τοιχώματος ἀνοικτοῦ χρηστικοῦ ἀγγείου. – Ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ λαιμὸς κλειστοῦ χρηστικοῦ ἀγγείου ἀπὸ ἐρυθρὸ τραχὺ πηλό. – Δακτυλιόσχημη βάση μὲ σχεδὸν ὁριζόντιο τοίχωμα ἀπὸ πινάκιο. – Κυρτὴ βάση ἀρύταινας. – Τρία ἐξώκυρτα χείλη ἀπὸ λεκάνες. – Κυλινδρικὴ εὐθεία λαβὴ ἀπὸ πύραυνο. – Ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ ψηλὸς λαιμὸς πρόχου. – Τμῆμα τοιχώματος σκυφοειδοῦς ἀγγείου μὲ μικκύλη ὁριζόντια λαβὴ στὸν ὦμο.
Γραπτά: Βάση κύλικος μὲ γραπτὸ δακτύλιο. – Πέντε ἐξώστροφα χείλη, πιθανὸν ἀπὸ ὁλόβαφες κύλικες. – Κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ μὲ ὁλόβαφη ράχη, πιθανὸν ἀπὸ κύλικα. – Κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ μὲ βαμμένα περιθώρια ἀπὸ μεγάλο ἀγγεῖο. – Βάση καὶ τμῆμα τοιχώματος ἀνοικτοῦ ἀγγείου. Ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν κοντὰ στὴ βάση καὶ ψηλότερα στὴ γάστρα. – Τέσσερα τμήματα γάστρας κυάθων μὲ τρέχουσες σπεῖρες (2), πιθανὸν ἄνθος (1), δύο καμπύλες ταινίες (1). – Τμῆμα βάσης καὶ τοιχώματος κυπέλλου. Πιθανὸν σπείρα στὴ βάση, δύο ταινίες στὸ τοίχωμα. – Ἐξώκυρτο χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου, μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ τεθλασμένη γραμμὴ στὴ γάστρα. – Χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ταινία καὶ ρίζα ὁλόβαφης κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς. – Δύο τμήματα γάστρας μεγάλων ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ δέσμη κατακορύφων κυματοειδῶν γραμμῶν (πίν. 26α: 12) (1), κατακόρυφη πορφύρα μὲ στικτὸ στέλεχος καὶ ταινία (1). – Τέσσερα ὁλόβαφα τμήματα γάστρας, ἑπτὰ μὲ ταινίες

269. Βλ. σὲ ἀλάβαστρα, *MDP* εἰκ. 19:2 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), 20:3 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), 22:1 (Ἁγία Εἰρήνη, κυλινδρικὸ ἀλάβαστρο), ἀλλὰ καὶ σὲ γεφυρόστομη πρόχου εἰκ. 24:4 (Αἴγινα), σὲ πιθαμφορέα 16:4 (Φυλακωπή), *Chamber Tombs* πίν. IV:31 (τ. 518) (γεφυρόστομη πρόχους), XXXIX:19 (τ. 518) (κυλινδρικὸ ἀλάβαστρο).

270. Πρβ. *MDP* εἰκ. 15:12 (πιθαμφορέας, Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), 20:2 (ἀλάβαστρο, Ὀρχομενός), 21:1 (σφαιρικὴ πεπιεσμένη πρόχους, Φυλακωπή), 21:2, 21:3 (σφαιρικὲς πεπιεσμένες πρόχοι, Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), 23:1, *Chamber Tombs* πίν. XXXIX:4 (τ. 518) (γεφυρόστομος ἀμφορέας), XXXIII:2 (τ. 517), πίν. XL:20 (τ. 518) (ἀνακτορικὸς ἀμφορέας), Wace, *BSA* 48, 1953, πίν. 1(a) (ἀλάβαστρο), Wace, Hood, *BSA* 48, 1953, πίν. 26(b).

271. Βλ. τὸ παραπληρωματικὸ θέμα σὲ ὠοειδὲς ρυτὸ FS 202, *MDP* εἰκ. 30:3 (Πιπέρι). Πρβ. αὐτόθι εἰκ. 18:2 (ψηλὸ ἀλάβαστρο FS 18 μὲ πάπυρο FM 11, Ἁγία Εἰρήνη).

ἐξωτερικά, τὰ τρία μὲ δακτυλίους, καὶ τρία μὲ ἀπροσδιόριστα θέματα ἐξωτερικὰ ἀπὸ ἀνοικτὰ ἀγγεῖα. – Δύο κυρτὲς βάσεις ἀλαβάστρων μὲ δακτυλίους στὴν κάτω ἐπιφάνεια καὶ ταινίες στὸ τοίχωμα. – Δεκατέσσερα τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες καὶ ἕνα μὲ ἀπροσδιόριστο θέμα (εἰκ. 75). – *Σκύφοι*: Γάστρα ὑψίποδος σκύφου

Εἰκ. 75. Μεσαῖος Δρομίσκος, περιοχὴ κατωφλιοῦ θύρας πρὸς κάθοδο.

μὲ φολιδωτὸ κόσμημα[272] (πίν. 26α: 10). – *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Δύο χείλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ κεντρικὴ στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ διπλὸ περιθώριο καὶ ἐφαπτόμενα κροσσοπετάλια καὶ παράπλευρος στάχυς ἀμειβόντων[273] (πίν. 26α: 4) (1), δέσμη γραμμῶν μὲ ἐφαπτόμενα στὸ μέσον ὁμόκεντρα ἡμικύκλια καὶ ἀγκυλόμισχη σπείρα (πίν. 26α: 2) (1). – Λαβὴ μὲ τρεῖς πινελιὲς στὴ ράχη καὶ τμῆμα γάστρας μὲ τετράπλευρο δικτυωτὸ θέμα καὶ ἰμάντες[274]. – Τέσσερα τμήματα γάστρας μὲ σπείρα (1), ὄρθια ἡμικύκλια (1), δέσμη τριῶν γραμμῶν μὲ ἐφαπτόμενα πετάλια μὲ διάγραμμο περίγραμμα[275] (2). – Τρεῖς βάσεις ἄβαφες ἐσωτερικά. – Δύο τμήματα γάστρας ὁλόβαφων σκύφων, τὸ ἕνα μὲ τμῆμα λαβῆς. – Λαβή, χωρὶς τμῆμα γάστρας, μὲ ὁλόβαφη ράχη.

Εἰδώλια: Κάτω ἥμισυ τοῦ κορμοῦ καὶ τμῆμα στελέχους εἰδωλίου. Κατακόρυφη διαγράμμιση στὸν κορμό, δακτύλιος στὴ μέση, τέσσερις γραμμὲς στὸ στέλεχος. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ καστανή. Σωζ. ὕψ. 2,6 εκ. – Ὀπίσθιο τμῆμα εἰδωλίου ζώου μὲ οὐρὰ πρὸς τὰ κάτω, σπασμένο στὸν κορμὸ καὶ τὰ πόδια. Ταινίες κατὰ μῆκος τοῦ κορμοῦ, τῆς οὐρᾶς καὶ τῶν ποδιῶν. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ καστανή. Σωζ. ὕψ. 3,5 εκ. – Ἐμπρόσθιο τμῆμα εἰδωλίου ζώου, σπασμένο στὸν κορμό, τὴν κεφαλὴ καὶ τὰ πόδια. Ἐγκάρσιες ταινίες στὰ πλευρὰ τοῦ κορμοῦ, στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ καὶ κατὰ μῆκος τῶν ποδιῶν. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ ἐρυθρή. Σωζ. μῆκ. 3,2 εκ. – Χειροποίητο στέλεχος ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς, ἀποκολλημένο στὸ ἕνα ἄκρο. Κατακόρυφες κυματοειδεῖς γραμμὲς κατὰ μῆκος του. Ἴσως πόδι ἐπίπλου. Πηλὸς λευκωπός, βαφὴ μελανή. Σωζ. ὕψ. 3,5 εκ. – Ἀπροσδιόριστο χειροποίητο ἀντικείμενο, δισκοειδὲς μὲ ταινιωτὸ στέλεχος. Ταινία στὴν περίμετρο καὶ κατακόρυφες, ἐλαφρὰ κυματοειδεῖς ταινίες στὴ μία ὄψη καὶ μία ὁριζόντια μὲ δύο κατακόρυφες γραμμὲς στὴν ἄλλη ὄψη. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ καστανή. Σωζ. μῆκ. 3 εκ.

Μικρὸ εὕρημα: Τμῆμα κονιάματος μὲ ἐπίπεδη ἐπιφάνεια, ὅπου σώζεται μελανὴ ταινία καὶ τμῆμα μελανοῦ καμπυλόγραμμου θέματος ἐπάνω σὲ λευκὸ βάθος. Διαστ. 4×4 εκ.

Ἀνατολικότερα, στὸ ἴδιο βάθος, εὑρέθησαν:

272. Βλ. αὐτόθι εἰκ. 146:1, E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 9:3, 11:1, πίν. 19(b)10, πίν. 19(b)4, Taylour, *BSA* 50, 1955, πίν. 43i, Wardle, *BSA* 68, 1973, πίν. 60(b)224.

273. Πρβ. E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 12:46, 20:115b, Wardle, *BSA* 68, 1973, πίν. 58(d)132.

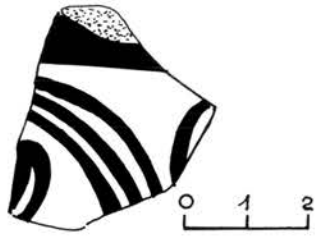
274. Πρβ. E. French, *BSA* 62, 1967, πίν. 39b [σκύφος ἄβαφος ἐσωτερικὰ μὲ κεντρικὴ στήλη καὶ δύο μεγάλους δικτυωτοὺς ρόμβους ἑκατέρωθεν (ἀμελὴς ἐκτέλεση)].

275. Πρβ. Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 6:47, 7:50, Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 6:46.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13266 + [12232].
Σύνολο ὀστράκων 55.
Πρώιμα 4, ἄγραπτα 15, γραπτὰ 36.

Πρώιμα: Τμῆμα τοιχώματος ἀνοικτοῦ τεφροῦ μινύειου ἀγγείου. – Ἐξώκυρτο χεῖλος κυάθου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα κύκλο ἐντὸς τριγώνου[276] (εἰκ. 76) (ΥΕ Ι-ΙΙΑ). – Τμῆμα κάθετου τοιχώματος, μᾶλλον ἀπὸ κύπελλο τύπου Βαφειοῦ, μὲ ὁλόβαφη ρίζα λαβῆς καὶ τρεῖς λεπτὲς ταινίες κάτω ἀπὸ αὐτήν (ΥΕ ΙΙ). – Ἐξώκυρτο χεῖλος κυάθου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση στὴ γάστρα[277] (ΥΕ ΙΙΙΑ1).
Ἄγραπτα: Ἐξώστροφο χεῖλος κύλικος. – Ἐξώκυρτο χεῖλος λεκανιδίου μὲ ἀκέραιη λαβή. – Τμῆμα ἐπίπεδης βάσης κλειστοῦ ἀγγείου. – Περίκυρτο χεῖλος κυάθου μὲ κυρτὰ τοιχώματα. – Τμῆμα ἐπίπεδης βάσης ἀνοικτοῦ ἀγγείου, πιθανὸν κυπέλλου. – Τρία τροπιδωτὰ χείλη, δύο ἐξώστροφα, δύο ἐξώκυρτα καὶ ἕνα περίκυρτο χεῖλος ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Περίκυρτο χεῖλος μὲ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ κλειστοῦ ἀγγείου. – Τμῆμα τοιχώματος καὶ δακτυλιόσχημης βάσης ἀνοικτοῦ ἀγγείου, πιθανὸν σκύφου.
Γραπτά: Τρεῖς λαβές, οἱ δύο ταινιωτὲς μὲ ὁλόβαφη ράχη, ἡ τρίτη ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς μὲ κυματοειδὴ πλατιὰ γραμμὴ στὴ ράχη. – Τμῆμα γάστρας καὶ πιθανὸν δακτυλιόσχημης βάσης ἀνοικτοῦ ἀγγείου. Δύο ταινίες στὴ βάση καὶ ψηλότερα. – Ἐξώστροφο χεῖλος κυάθου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ δακτύλιο χαμηλότερα. Ἐξωτερικὰ στὴ γάστρα ἐνάλληλοι ἀγκιστροειδεῖς ἀγκῶνες[278]. – Ἐπίπεδο χεῖλος ἐνδόβαφης φιάλης μὲ γωνίωση στὴ γάστρα

Εἰκ. 76. Μεσαῖος Δρομίσκος, περιοχὴ κατωφλιοῦ θύρας πρὸς κάθοδο.

καὶ χονδρὰ τοιχώματα (πίν. 27α: 3). – Ἕνα τμῆμα κάθετου τοιχώματος μὲ διπλὴ αὐλάκωση βαμμένη μὲ ταινία καὶ ἕνα τμῆμα ἐπίπεδης βάσης μὲ δακτυλίους στὴν κάτω ἐπιφάνεια, ἀπὸ κύπελλα. – Τρία περίκυρτα χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ λεπτὴ ταινία ἐσωτερικά: ἕνα μὲ πλατιὰ ταινία χείλους ἐξωτερικά, ἕνα μὲ δεύτερο δακτύλιο καὶ ταινία ἐξωτερικά, ἕνα μὲ δεύτερο δακτύλιο, ταινία ἐξωτερικὰ καὶ στὴ γάστρα δέσμη γραμμῶν (πίν. 26β: 3). – Ἐξώστροφο χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ δακτύλιο καὶ στὴ γάστρα ἐξωτερικὰ πιθανὸν ἄνθος (πίν. 26β: 2). – Τρία ὁλόβαφα τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων καὶ τέσσερα μὲ τμῆμα φοινικοειδοῦς μὲ πολλαπλὸ μίσχο καὶ διάγραμμο λογχοειδὲς φύλλο στὴ βάση[279] (Μ 15, φοίνικας ΙΙ) (πίν. 26β: 6) (1), σπείρα (1), ταινίες (1), λοξοὶ μίσχοι μεταξὺ καμπύλων γραμμῶν ἢ σπειρῶν[280] (πίν. 26β: 10) (1). – Τμῆμα κυρτῆς βάσης ἀλαβάστρου μὲ δακτυλίους στὴν κάτω ἐπιφάνεια. – Ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ κλειστοῦ ἀγγείου. Ὁλό-

276. Πρβ. *MDP* εἰκ. 7:5 (Φυλακωπή), 7:6 (Ἅγ. Στέφανος).

277. Βλ. E. French, *BSA* 59, 1964, εἰκ. 2:12, πίν. 72(a)2, εἰκ. 2:13, πίν. 72(a)1, 72(a)3, 72(a)4, 72(a)5, 72(a)7, 72(a)8, 72(a)9, E. French, *BSA* 64, 1969, πίν. 17(b) δεύτερη σειρά, δεύτερο ἀπὸ δεξιά, *Chamber Tombs* πίν. I:40 (τ. 518), *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 4:16, 11:23, 18:15, *MDP* εἰκ. 72:1, *Chamber Tombs* πίν. XXXIV:18, *MDP* εἰκ. 72:2 (Ὀρχομενός), 72:4 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), 72:5 (Ὀρχομενός).

278. Πρβ. E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 3:11.572. Πρβ. σὲ ΥΕ ΙΙΑ πιθαμφορέα *Orchomenos* V εἰκ. 22:15 (Δράμεσι).

279. Πρβ. σὲ κύλικα (μὲ μονὸ μίσχο) E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 2:6.505, σὲ κρατῆρες (μὲ πολλαπλὸ μίσχο), Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 5:26, Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 4:19, E. French, *BSA* 60, 1965, πίν. 53(b)4.

280. Πρβ. *MDP* εἰκ. 100:2 (ἀβαθὴς κύαθος, Βουρβάτσι), 101:7, E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 9:3

βαφο στόμιο, μὲ ἐξηρημένη ταινία στὴν ἄνω ἐπίπεδη ἐπιφάνεια. – Ὀκτὼ τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων: ἑπτὰ μὲ ταινίες καὶ ἕνα μὲ ζεῦγος καμπύλων γραμμῶν (πίν. 26β: 9). – Δύο δακτυλιόσχημες βάσεις κρατήρων. Ὁλόβαφη ἡ ἄνω ἐπιφάνεια μὲ ἐξηρημένη ταινία στὴν περίμετρο τῆς βάσης. – *Σκύφοι*: *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Χεῖλος μὲ λεπτὴ ταινία ἀμφίπλευρα, δεύτερη ἐξωτερικὰ καὶ στήλη ὁριζοντίων ἐλαφρῶς κυματοειδῶν γραμμῶν μὲ ἑπταπλὸ περιθώριο[281]. Ἴσως ἀπὸ ὑψίποδα σκύφο (πίν. 26β: 11). – Δύο τμήματα γάστρας μὲ δύο στῆλες στενῆς τεθλασμένης μὲ περιθώριο[282] (πίν. 26β: 5) (1), δέσμη γραμμῶν μὲ ὁμάδες κροσσοπεταλίων καὶ ἐφαπτόμενο διάγραμμο ἡμικύκλιο ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες (πίν. 26β: 8) (1). – Τμῆμα γάστρας μὲ τμῆμα λαβῆς μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα. – Τμῆμα δακτυλιόσχημης βάσης μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ δακτυλίους στὸν πυθμένα.

Εἰδώλιο: Κεφαλὴ ζωόμορφου εἰδωλίου, πιθανὸν σκύλου, μὲ κοντὰ αὐτιὰ καὶ ἐπίμηκες ρύγχος. Ταινία στὸν λαιμό, κατὰ μῆκος τοῦ αὐχένα ὣς τὸ ρύγχος καὶ ἀπὸ τὴν ἀπόληξη τοῦ ἑνὸς αὐτιοῦ στὸ ἄλλο. Οἱ ὀφθαλμοὶ δηλώνονται μὲ στιγμές. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ μελανή. Σωζ. ὕψ. 2,6 ἑκ.

Μικρὰ εὑρήματα: Ἐλεφάντινο κωνίδιο ἢ ἐπίρραμμα, δισκοειδὲς ἐπιπεδόκυρτο. Τρεῖς μικρὲς διαμπερεῖς ὀπὲς στὴν περιφέρεια καὶ μία ἀκόμη ἐγκάρσια στὸ πάχος τοῦ ἀντικειμένου. Διάμ. 2,3 ἑκ., μέγ. πάχ. 0,4 ἑκ. – Ὀστέινη βελόνη μὲ μικρὴ διαμπερὴ ὀπὴ στὸ ἕνα ἄκρο, σπασμένη στὸ ἄλλο. Σωζ. μῆκ. 5,5 ἑκ. – Τμῆμα καμένου ὀστοῦ.

Τέλος, ἀπὸ τὴ στάθμη τοῦ δαπέδου τῆς διαβάσεως προέρχεται μεγάλη ποσότητα κονιαμάτων:

Ἑκατὸν εἴκοσι ἑπτὰ κομμάτια κονιάματος[283] ποὺ διατηροῦν μία ἐπίπεδη λευκὴ ἐπιφάνεια. Στὰ περισσότερα κομμάτια διακρίνονται σαφῶς δύο στρώματα περισσότερο καὶ λιγότερο καθαροῦ ἀσβεστοκονιάματος μὲ διάφορα ἐγκλείσματα, κυρίως χαλίκια καὶ ἄχυρα. Δύο κομμάτια σώζουν ἐπίπεδη ἐπιφάνεια καὶ κατὰ τὸ πάχος, ἔνδειξη ὅτι προέρχονται ἀπὸ τὸ ἄκρο τοῦ τοίχου ἢ τοῦ δαπέδου. Ἕνα κομμάτι ἔχει πάχ. 5,5 ἑκ. καὶ διακρίνεται μεταξὺ τῶν ἐγκλεισμάτων του μικρὸ κομμάτι χαλκοῦ. Ἕνα ἄλλο ἔχει πάχ. 4,8 ἑκ., ἐκ τῶν ὁποίων τὰ 2,7 ἑκ. ἀντιστοιχοῦν σὲ στρῶμα καθαρότερου λευκοῦ κονιάματος μὲ πολλὰ ἐγκλείσματα, ἐνῶ τὸ ὑπόλοιπο εἶναι πιὸ κίτρινο καὶ περιλαμβάνει μεγάλα ἐγκλείσματα, ὅπως ἕνα βότσαλο καὶ ἕνα ὄστρακο, καθὼς καὶ πολλὰ ἄχυρα καὶ ξυλάκια. Ἕνα με-

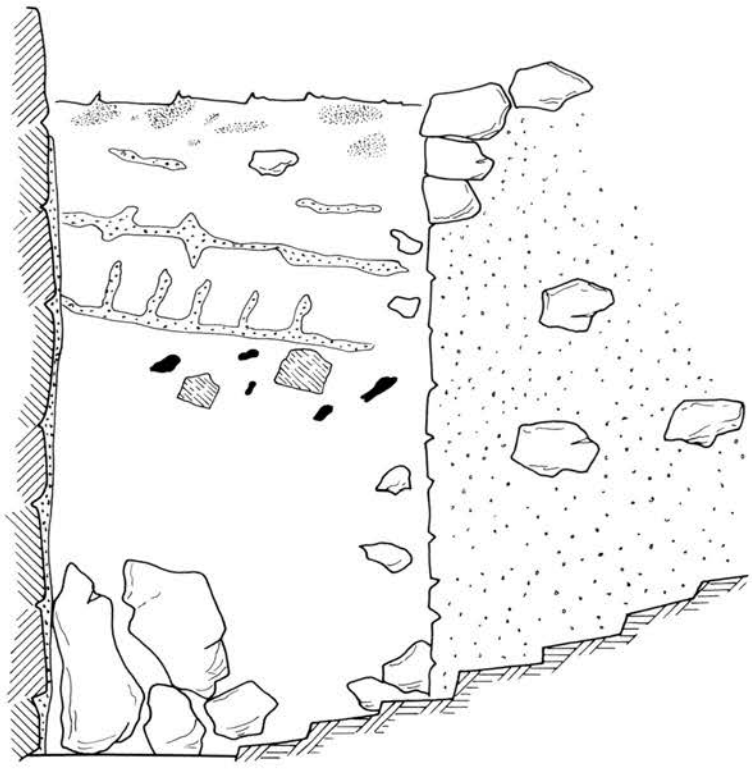
(κύπελλο), *MDP* εἰκ. 102:1 (κύαθος μὲ γωνίωση, Θήβα), 102:5 (κύαθος μὲ γωνίωση, Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), 136:1, E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 7:53.810, *MDP* εἰκ. 137:1, Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 4:18, 4:19, E. French, *BSA* 60, 1965, πίν. 51(b)3, 53(b)1 (ἀβαθεῖς κύαθοι), 52(c) (κύπελλο), Μυλωνᾶς, *ΠΑΕ* 1966, πίν. 90α δεξιά, *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 36:1, Wace, *Mycenae* εἰκ. 84ν (ἀβαθὴς κύαθος), *Chamber Tombs* πίν. XVII:26 (τ. 520).

281. Πρβ. Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 7:58 (σκύφος ἄβαφος ἐσωτερικά), Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 5:22 (κρατήρας), Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 12:84, E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 9:1, πίν. 19(b)7, Μυλωνᾶς-Ἰακωβίδης, *ΠΑΕ* 1985, πίν. 6α πάνω ἀριστερά, Wace, Stubbings, *BSA* 49, 1954, πίν. 41(b) πάνω δεξιά, Wace *et al.*, *BSA* 52, 1957, πίν. 43(c) κέντρο.

282. Βλ. E. French, *BSA* 61, 1966, εἰκ. 8:6, E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 12:45, 20:115a/c, 20:108, Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 6:48, E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 5:19, 6:12, πίν. 18(c)7, Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 9:36, 9:37, 9:38, 9:39, 9:40, 9:46, 9:47, πίν. 60(b)213, Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 6:41, 6:48, Μυλωνᾶς, *ΠΑΕ* 1965, πίν. 109β δεξιά, Μυλωνᾶς, *ΠΑΕ* 1970, πίν. 170β πάνω δεξιά, *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 34:7, 37:5, *Panagia Houses* πίν. 22:71, εἰκ. 13:71, πίν. 22:74, *MDP* εἰκ. 143:2 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου).

283. MM 12608+12609+12610+12627.

γάλο κομμάτι ἔχει διαστάσεις 20,7×13×3,6 ἑκ. Ἀπὸ τὸ συνολικὸ πάχος του τὰ 2 ἑκ. εἶναι λευκὸ κονίαμα μὲ πολλὰ βότσαλα καὶ ἄλλα ἐγκλείσματα, ἐνῶ τὰ 1,6 ἑκ. εἶναι κιτρινωπὸ κονίαμα (πλινθόχωμα;) μὲ μεγάλα βότσαλα, ἄχυρα καὶ καρβουνάκια. Διαστ. μεγαλύτερου κομματιοῦ 33×17×3,9 ἑκ. (στὸ συν. πάχ. τὰ 2,3 ἑκ. εἶναι καθαρότερο λευκὸ κονίαμα). Διαστ. μικρότερου κομματιοῦ 5,2×3× 2,35 ἑκ. (ἡ ἐπιφάνεια τοῦ κομματιοῦ αὐτοῦ εἶναι τεφρή, μᾶλλον λόγῳ καύσης).

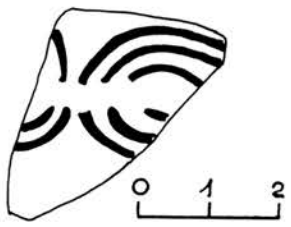
Εἰκ. 77. Μεσαῖος Δρομίσκος, τομὴ ἐπιχώσεως στὸ τέρμα τῆς καθόδου, σκαρίφημα.

Μία τομή, ποὺ ἔγινε στὴν ἐπίχωση ἡ ὁποία γέμιζε τὴ διάβαση μεταξὺ τοῦ τείχους καὶ τοῦ τέρματος τοῦ θωρακίου, ὑπῆρξε πολὺ διδακτική (εἰκ. 77). Ἐν πρώτοις, τόσο ἡ ἐσωτερικὴ ὄψη τοῦ τείχους ὅσο καὶ ἡ νότια πλευρὰ τοῦ θωρακίου, προστατευμένες ἀπὸ τὴ συσσωρευμένη ἄθικτη ἐπίχωση γύρω τους, διατηροῦσαν ἐπάλειψη ἀσπροχώματος ποὺ ἐξίσωνε τὶς προσόψεις τους. Κατόπιν, στὴν κορυφὴ τοῦ γεμίσματος μεταξὺ τῶν δύο, στὸ ὕψος δηλαδὴ τοῦ σωζόμενου ἐπάνω δόμου τοῦ θωρακίου, ὑπῆρχε στρώση μὲ ἄφθονες κηλίδες στάχτης.

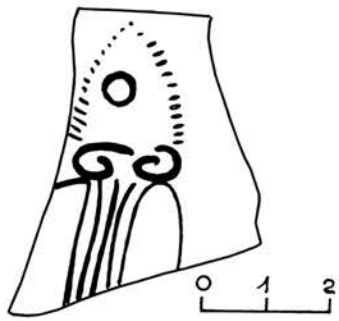
ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13260.
Σύνολο ὀστράκων: 65.
Πρώιμα 2, ἄγραπτα 40, γραπτὰ 23.

Πρώιμα: Ὀξύληκτο χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου, μὲ ταινία κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τμήματα λοξῶν γραμμῶν. – Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου μὲ δέσμη λοξῶν γραμμῶν.
Ἄγραπτα: Ἐννέα χείλη, τὰ δύο μὲ κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή, τρεῖς λαβές, δύο τμήματα γάστρας, ἕνα στέλεχος καὶ τρεῖς βάσεις, ἡ μία μὲ τμῆμα στελέχους, ἀπὸ κύλικες. – Τρεῖς κατακόρυφες ταινιωτὲς λαβές, ἡ μία ἀπὸ τεφρὸ πηλό. – Ἐπίπεδη βάση ἀνοικτοῦ ἀγγείου. – Τμῆμα τοιχώματος μαγειρικοῦ σκεύους. – Ἐσώκυρτο χεῖλος λεκάνης. – Τρία τροπιδωτὰ χείλη, δύο ἐξώκυρτα καὶ πέντε τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Ἕξι τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων.
Γραπτά: Δύο ἐξώκυρτα χείλη κυλίκων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, τὸ ἕνα μὲ τρικάμπυλα τόξα στὴ γάστρα καὶ καμπύλο μίσχο[284] (πίν. 27α: 3). – Δύο κατακόρυφες ταινιωτὲς λαβὲς μὲ ὁλόβαφη ράχη. – Τμῆμα γάστρας κυάθου μὲ ἀντιμέτωπα ὁμόκεντρα τόξα σὲ σειρά[285] (εἰκ. 78). – Χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ταινία καὶ δεύτερη στὴ γάστρα ἐσωτερικά. Ἐξωτερικὰ στὴ γάστρα ἀπροσδιόριστο θέμα. – Ἕξι τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων τέσσερα μὲ ταινίες, ἕνα μὲ ἰμάντες μεταξὺ ταινιῶν, ἕνα μὲ συμπαγὲς ἀπροσδιόριστο θέμα μὲ ἐπίθετες λευκὲς γραμμές. – Περίκυρτο χεῖλος πρόχου μὲ ταινία ἐξωτερικά. – Τμῆμα ἀπὸ τὸν ὦμο μικρῆς πρόχου. – Τρία τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων. – Τμῆμα γάστρας κρατήρα μὲ λαβὴ καὶ ταινίες ἐξωτερικά. – *Σκύφοι*: Χεῖλος ὑψίποδος σκύφου μὲ ταινία καὶ δεύτερη ἐξωτερικὰ καὶ στὴ γάστρα δέσμη γραμμῶν. – Βάση μὲ κοντὸ στέλεχος ὑψίποδος σκύφου. Δακτύλιος στὸ στέλεχος καὶ στὸν πυθμένα. – *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Χεῖλος μὲ λεπτὴ ταινία καὶ ὄρθιο ἑλικοειδὲς ἄνθος στὴ γάστρα[286] (εἰκ. 79, πίν. 27α: 2). – Λαβὴ καὶ τμῆμα γάστρας μὲ πινελιά. – Τμῆμα γάστρας μὲ δακτυλίους πρὸς τὸν πυθμένα.

Εἰκ. 78. Μεσαῖος Δρομίσκος, κορυφὴ ἐπιχώσεως στὸ τέρμα τῆς καθόδου.

Εἰκ. 79. Μεσαῖος Δρομίσκος.

284. Βλ. *MDP* εἰκ. 106:2 (Ἅγ. Στέφανος), E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 3:4.507, 3:5.506, πίν. 51(b)4.

285. Βλ. σὲ σκύφο ἄβαφο ἐσωτερικὰ Wardle, *BSA* 64, 1969, πίν. 62(c)2, σ. 275, #52: "unusual design of opposed isolated semicircles". Πρβ. σὲ σκύφο ἄβαφο ἐσωτερικὰ E. French, *BSA* 61, 1966, εἰκ. 8:28 (ἐντὸς διπλοῦ περιθωρίου σὲ στήλη), σὲ ἐνδόβαφο σκύφο, *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 53:5, πίν. 51β, σὲ ὑψίποδα σκύφο, Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 8:68. Πρβ. καὶ Μυλωνᾶ-Ἰακωβίδη, *ΠΑΕ* 1984, πίν. 146β, δεύτερη σειρά, δεύτερο ἀπὸ ἀριστερά.

286. Πρβ. *MDP* εἰκ. 143:4 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 6:44, E. French, *BSA* 61, 1966, πίν. 48(b)1, 48(d)3, 48(d)7.

Λίγο χαμηλότερα, μὲ κλίση λοξὰ ἀνηφορικὴ πρὸς τὸ τεῖχος, ὑπῆρχαν πλίθες χτισμένες μὲ ἀσπρόχωμα στοὺς ἁρμούς, πεσμένες ὄχι μεμονωμένες ἀλλὰ κατὰ τμήματα τοίχου, ἀνάμικτες μὲ λίγες πέτρες, ἰδίως σὲ ἐπαφὴ μὲ τὴ δυτικὴ πρόσοψη τοῦ θωρακίου. Ἀπὸ τὴ μέση περίπου τοῦ ὕψους τῆς ἐπιχώσεως καὶ κάτω ἡ ἐπίχωση ἦταν γεμάτη μεμονωμένες καμένες πλίθες καὶ καμένα ξύλα συσσωρευμένα ἐπάνω σὲ πέτρες ἀλλὰ καὶ μερικοὺς ὀγκόλιθους προερχόμενους ἴσως ἀπὸ τὴν κορυφὴ τοῦ τείχους. Ὑπάρχουν δηλαδὴ σαφὴ τὰ ἴχνη πυρκαγιᾶς ποὺ φαίνεται νὰ ξέσπασε στὰ ἤδη ἐγκαταλελειμμένα κτίσματα τῆς περιοχῆς, ποὺ δὲν πρέπει ὅμως νὰ ἦταν πολὺ δυνατὴ καὶ διαρκὴς οὔτε πολὺ ἐκτεταμένη, διότι οἱ πέτρες τῶν τοίχων δὲν ἔχουν ἐμφανὴ ἴχνη φωτιᾶς καὶ τὸ ἀσπρόχωμα τοῦ ἐπιχρίσματος στὸ θωράκιο καὶ στὶς βαθμίδες τῆς κλίμακος **BZ** εἶναι ἄκαυτο, καθαρὸ καὶ μαλακὸ ἀπὸ τὴν ὑγρασία.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13255+[12231+12227].
Σύνολο ὀστράκων 191.
Πρώιμα 5, ἄγραπτα 45, γραπτὰ 135, ἀπροσδιόριστα 6.

Πρώιμα: Τμῆμα τοιχώματος ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου μὲ ταινίες. – Ἐξώκυρτο χεῖλος κύλικος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα ἀνηρτημένο βραχῶδες κόσμημα (ΥΕ ΙΙΒ). – Ἐξώκυρτο χεῖλος κυαθίου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα κισσόφυλλο[287] (πίν. 27β: 6) (ΥΕ ΙΙΒ). – Δύο τμήματα γάστρας μὲ σπογγωτὴ διακόσμηση ἀπὸ κυάθους (ΥΕ ΙΙΙΑ1).
Ἄγραπτα: Τέσσερα κυρτόπλευρα χείλη καὶ δύο βάσεις κυλίκων. – Δύο μικρὲς κατακόρυφες ταινιωτὲς λαβές. – Μία δακτυλιόσχημη καὶ δύο ἐπίπεδες βάσεις ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Βάση μικροῦ κλειστοῦ ἀγγείου. – Ἐξώστροφο χεῖλος μαγειρικοῦ σκεύους. – Ἐξώστροφο χεῖλος μικκύλου κυάθου. – Ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ τμῆμα τοιχώματος κάδου. – Δεκαεπτὰ ἐξώστροφα χείλη, ἑπτὰ τροπιδωτὰ καὶ τρία τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Δύο χείλη πρόχων ἢ ἀμφορέων, τὸ ἕνα μὲ τμῆμα λαιμοῦ, τὸ ἄλλο μὲ κατακόρυφη κυλινδρικὴ λαβὴ μὲ ὀπὴ ὄπτησης. – Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου.
Γραπτά: Ἐξώστροφο χεῖλος ἐξώβαφης κύλικος. – Ὁριζόντια ταινιωτὴ λαβὴ λεκανιδίου μὲ ὁλόβαφη ράχη. – Ἔξι χείλη κυάθων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, ἐκ τῶν ὁποίων τρία φέρουν σπεῖρες καὶ ἕνα ὁριζόντια κυματοειδὴ γραμμή. – Κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ μὲ ὁλόβαφη ράχη, πιθανὸν ἀπὸ κύαθο. – Ἀμφίκυρτο χεῖλος λεκάνης μὲ ρίζα ὁριζόντιας ταινιωτῆς λαβῆς. – Τρία ὁλόβαφα τμήματα γάστρας, ἕνα μὲ δακτύλιο καὶ ταινίες, ἕνα μὲ κατακόρυφη πορφύρα μὲ στικτὸ σῶμα καὶ συμπαγὲς στέλεχος, τρία μὲ ἀπροσδιόριστα θέματα, ἐννέα μὲ ταινίες, ἀπὸ ἀνοικτὰ ἀγγεῖα. – Μεγάλο κομμάτι ἀπὸ τὸ περίκυρτο χεῖλος ὡς τὴν κοιλιὰ πρόχου, συγκολλημένο ἀπὸ ἕντεκα ὄστρακα. Κατακόρυφη κυλινδρικὴ λαβὴ μὲ ὀπὲς ὄπτησης στὰ ἄκρα. Ταινίες στὸ χεῖλος, στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ καὶ τρεῖς στὴν κοιλιά. – Περίκυρτο χεῖλος μὲ ταινία ἀπὸ πρόχου. – Τμῆμα ἀπὸ τὴν κοιλιὰ κλειστοῦ ἀγγείου, πιθανὸν πρόχου. Διακόσμηση σὲ δύο ζῶνες μεταξὺ διπλῶν ταινιῶν. Στὴ μία ζώνη τρικάμπυλα τόξα καὶ ἀνηρ-

287. Πρβ. γιὰ τὸ σχῆμα *MDP* εἰκ. 56:4, γιὰ τὸ θέμα αὐτόθι εἰκ. 56:1 (μικκύλοι κύαθοι). Ἴσως νὰ πρόκειται καὶ γιὰ ἀβαθὴ κύαθο, βλ. γιὰ τὸ σχῆμα αὐτόθι εἰκ. 49. Πρβ. *Chamber Tombs* πίν. II:4 (τ. 516), II:5 (τ. 529), II:7 (τ. 533) (ἀβαθεῖς κύαθοι).

τημένα, ὄρθια καὶ ἐλεύθερα στὸ πεδίο πέταλα. Στὴ δεύτερη ζώνη τρικάμπυλα τόξα ἢ σπείρα[288] (πίν. 27β: 9). – Τμῆμα ἀπὸ τὴν κοιλιὰ ὑδρίας, συγκολλημένο ἀπὸ δύο ὄστρακα. Διακρίνεται ἴχνος ἀποκολλημένης ὁριζόντιας λαβῆς καὶ γραπτὴ πινελιὰ ἀπὸ τὴ διακόσμησή της. Ταινία πρὸς τὸν ὦμο καὶ δεύτερη κάτω ἀπὸ τὴ μέγιστη διάμετρο. – Ἐξώστροφο χεῖλος μικροῦ πιθαμφορέα. Ἐσωτερικὰ δύο ταινίες στὸ χεῖλος, ἐξωτερικὰ ὁλόβαφο καὶ μὲ ἱμάντες στὸν ὦμο. – Ἐξώκυρτο χεῖλος ἀλαβάστρου, ἐσωτερικὰ μὲ ταινία, ἐξωτερικὰ ὁλόβαφο ὣς τὸν λαιμό. – Δεκαοκτὼ τμήματα τοιχωμάτων μὲ ταινίες, τὰ τέσσερα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου, καὶ ἕνα ἐξώβαφο ἀπὸ χονδροειδὴ πηλό, ἀπὸ κλειστὰ ἀγγεῖα. – Τμῆμα δίσκου μὲ ἀρχὴ στελέχους ἀπὸ ψευδόστομο. Συμπαγὴς κύκλος καὶ δύο ὁμόκεντροι στὴν ἄνω ἐπιφάνεια τοῦ δίσκου. – Ἐπίπεδη βάση κλειστοῦ ἀγγείου, μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν στὸ τοίχωμα, πιθανὸν ἀπὸ ψευδόστομο. – Τμῆμα γάστρας κρατήρα μὲ δακτύλιο ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτερικὰ στήλη ἀντινώτων κροσσοπεταλίων καὶ δεύτερη στήλη ἴσως μὲ ἀμείβοντες[289] (πίν. 27β: 2). – Ἐξώκυρτο χεῖλος κρατήρα ἢ μεγάλου σκύφου, ὁλόβαφο ὣς καὶ κάτω ἀπὸ αὐτὸ ἀμφίπλευρα. – *Σκύφοι*: *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Δεκατέσσερα χείλη μὲ λεπτὴ ταινία, ἐκ τῶν ὁποίων δέκα μὲ σειρὰ ὁριζοντίων ὁλόβαφων σταγονόσχημων μὲ ἀγκιστροειδὲς στέλεχος (πίν. 27β: 8) (1), στῆλες τεθλασμένης γραμμῆς (2), στήλη τεθλασμένης πλαισιωμένη ἀπὸ ἀγκύλους μίσχους σπειρῶν[290] (πίν. 30β: 5) (1), ἀμείβοντες (1), σπεῖρες (2), περίστικτο θέμα (1), ἀπροσδιόριστα θέματα (2). – Πέντε λαβὲς μὲ τμῆμα γάστρας, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ τέσσερις μὲ πινελιὲς καὶ ἡ πέμπτη μὲ ὁλόβαφη ράχη. – Πέντε συναγήκοντα ὄστρακα ἀπὸ τὴ γάστρα καὶ τὴ βάση. Στῆλες ἀμειβόντων καὶ ἱμάντες στὴ γάστρα, λεπτὴ καὶ παχιὰ ταινία στὴ βάση, δακτύλιοι ἐσωτερικὰ στὸν πυθμένα. – Δέκα τμήματα γάστρας μὲ σπείρα (2 συναγήκοντα), στήλη ἀντινώτων κροσσοπεταλίων (1), στήλη τεθλασμένης (1), κάθετη κυματοειδὴ γραμμή (1), στήλη ἀραιῶν ὁριζοντίων κυματοειδῶν πλαισιωμένη μὲ στήλη ἀκανθωτοῦ (1), ἀπροσδιόριστο περίστικτο θέμα (4 συναγήκοντα). – Ἑπτὰ βάσεις μὲ δακτυλίους ἐσωτερικά. – *Ἐνδόβαφοι*: Τέσσερα συναγήκοντα ὄστρακα ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τὴ γάστρα. Δύο λεπτὲς ταινίες στὸ χεῖλος καὶ περίστικτος κύκλος. – Δύο χείλη, τὸ ἕνα μὲ λεπτή, τὸ ἄλλο μὲ πλατιὰ ταινία. – Τρεῖς λαβὲς μὲ πινελιές, ἡ μία μὲ σπείρα στὴ γάστρα. – Τμῆμα γάστρας ἀμέσως κάτω ἀπὸ χεῖλος μὲ πλατιὰ ταινία χείλους, δέσμη γραμμῶν καὶ ἀνηρτημένο φολιδωτὸ κόσμημα[291] (πίν. 27β: 1). – Τρία συγκολλημένα ὄστρακα ἀπὸ τὴ γάστρα μὲ τρέχουσες σπεῖρες καὶ ζεῦγος ταινιῶν (πίν. 27β: 7). – Πέντε τμήματα γάστρας, τὰ τρία μὲ ταινίες ἐξωτερικά. – Βάση μὲ ἐξηρημένο κύκλο στὸν πυθμένα. – Τέσσερα στικτὰ χείλη. – Τμῆμα ὁλόβαφου μικκύλου σκύφου ἀπὸ τὸ χεῖλος ὣς τὴ γάστρα μὲ ρίζα λαβῆς. – Τρία τμήματα γάστρας ὁλόβαφων σκύφων, τὸ ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς.

Εἰδώλια: Κάτω ἥμισυ εἰδωλίου: κορμός, λεπτὸ ψηλὸ στέλεχος, βάση δισκοειδὴς ὣς ἐλαφρὰ κωνική, κοίλη κάτω. Λεπτὲς κατακόρυφες πυκνὲς γραμμὲς στὸν κορμό, δακτύλιος στὴ μέση, ἀπὸ δύο κατακόρυφες σὲ κάθε ὄψη τοῦ στελέχους. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ ἐρυθρή. Σωζ. ὕψ. 4,6 ἑκ. (πίν. 27β: 4). – Τμῆμα κορμοῦ εἰδωλίου μὲ ἐπίθετη πλεξίδα στὴν ὀπίσθια ὄψη. Λοξὲς γραμμὲς στὸν κορμό, δακτύλιος στὴ μέση. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ ἐρυθρή. Σωζ. ὕψ. 2 ἑκ. (πίν. 27β: 3).

Μικρὰ εὑρήματα: Μικρὸ χάλκινο περίτμητο ἔλασμα μὲ μορφὴ ζώου ἢ πτηνοῦ. Μῆκ. 1,8 ἑκ., ὕψ. 0,8 ἑκ. – Μικρὸ παραλληλόγραμμο ἔλασμα χαλκοῦ, πολὺ ὀξειδωμένο, διαστ. 1,5×1 ἑκ. – Μικρὸ ἐπίρραμμα ἀπὸ γαλάζια ὑαλόμαζα μὲ πλαστικὴ ἀπόδοση ναυτίλου[292], διαστ. 1×0,8 ἑκ. – Τριγωνικὸ

288. Μᾶλλον πρόκειται γιὰ ὀπισθότμητη πρόχου. Γιὰ παραδείγματα μὲ τρικάμπυλα τόξα, βλ. *MDP* εἰκ. 125:1, Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 4:15, *MDP* εἰκ. 125:2, 125:3. Τὸ θέμα ἀπαντᾶ καὶ σὲ ὑψίποδα σκύφο E. French, *BSA* 64, 1969, πίν. 19(b)11.

289. Πρβ. E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 3:1, 3:2, 3:4, 3:5 (διάφορες στῆλες), *MDP* εἰκ. 159:1, 159:3.

290. Πρβ. Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 6:50 (μὲ πολλαπλὸ περιθώριο στὴν τεθλασμένη).

291. Βλ. σὲ ἐνδόβαφους σκύφους: E. French, *BSA* 64, 1969, πίν. 19(a)9, Wardle, *BSA* 68, 1973, πίν. 58(c)119, 59(a)167, 60(a)205, 60(a)206.

292. Γιὰ τὸ θέμα σὲ ψήφους, πλακίδια καὶ ἐλάσματα ἀπὸ τοὺς θαλαμωτοὺς τάφους τῶν Μυκηνῶν, βλ. Σακελλαρίου 308, ἀρ. 117, ὅπου καὶ βιβλιογραφία.

πλακοειδὲς ἐπίρραμμα ἀπὸ γαλάζια ὑαλόμαζα μὲ διαμπερὴ ὀπὴ στὸ ἄνω ἄκρο. Κατὰ μῆκος τῆς μίας πλευρᾶς φέρει ἀνάγλυφη λεπτὴ ταινία μὲ ἐγκάρσια γραμμίδια καὶ ἴχνη καμπύλων γραμμῶν δυσδιάκριτης παράστασης. Ὕψ. 2,2 ἑκ., μέγ. πλάτ. 1,2 ἑκ., πάχ. 0,3 ἑκ. – Τρεῖς ἀρτόσχημες χάντρες ἀπὸ γαλάζια ὑαλόμαζα, ἡ μία διαμ. 0,8 ἑκ., οἱ ἄλλες μὲ διάμ. 0,4 ἑκ. – Κωνίδιο ἀπὸ ἰώδη στεατίτη. Ὕψ. 1,7 ἑκ., διάμ. βάσης 2,4 ἑκ. – Λεπίδα ὀψιανοῦ. Μῆκ. 2,3 ἑκ., πλάτ. 1,6 ἑκ., πάχ. 0,3 ἑκ. – Φολίδα ὀψιανοῦ. Μῆκ. 2,3 ἑκ., πλάτ. 1,8 ἑκ., πάχ. 0,9 ἑκ. – Ἀπροσδιόριστο πήλινο ἀντικείμενο, ἀκανόνιστο κυκλικό, τραπεζιόσχημης διατομῆς, βαμμένο ἐρυθρό, ἰδιαίτερα στιλπνό. Διάμ. 3,2 ἑκ., πάχ. 1,1 ἑκ. – Στρογγυλὸ τμῆμα ἀπανθρακωμένου ξύλου, ἰδιαίτερα εὔθρυπτο.

ΚΑΤΩ ΔΡΟΜΙΣΚΟΣ

Ἡ δίοδος μεταξὺ τοῦ συγκροτήματος **Α** καὶ τῶν δωματίων τοῦ κτιρίου κατὰ μῆκος τοῦ δυτικοῦ τείχους στὸ πόδι τοῦ Ἑλληνιστικοῦ Πύργου εἶναι τὸ πρῶτο καὶ μακρύτερο τμῆμα τοῦ Κάτω Δρομίσκου (βλ. σχέδιο 3) τῆς Νοτιοδυτικῆς Συνοικίας. Εἶναι ἐπίπεδος σὲ ὅλο του τὸ μῆκος, χωρὶς αἰσθητὴ μεταβολὴ στάθμης, ἡ ὁποία εὑρίσκεται στὰ 236,47 μ. ἀ.ἐ.θ. στὴν ἀρχὴ καὶ στὰ 236,74 μ. στὸ νότιο τέρμα τοῦ **Α**, ἐκεῖ ὅπου συναντᾶται μὲ τὴν κατάληξη τῆς καθόδου **ΑΒ**. Τὸ τμῆμα του αὐτὸ ἔχει συνολικὸ μῆκος 20,87 μ. Στὴν πρὸς Β. ἀρχή του φράζεται ἐν μέρει ἀπὸ ἕνα τοιχάριο μήκους 0,80 μ. καὶ πάχους 0,57 μ., ποὺ συνεχίζει τὴ γραμμὴ τοῦ βορείου τοίχου τοῦ δωματίου **Α7** περίπου 2 μ. χαμηλότερα καὶ ποὺ ἀφήνει ἄνοιγμα 1,27 μ., πέρα ἀπὸ τὸ ὁποῖο τὸ πλάτος τοῦ δρομίσκου φθάνει τὰ 2,10 μ. στὰ πρῶτα 6 μ. τῆς διαδρομῆς του. Ἐκεῖ ὁ ἀγκώνας τῆς νοτιοδυτικῆς γωνίας τοῦ δωματίου **Α9** καὶ ὁ ἀντίστοιχος ποὺ ἐξέχει ἀπὸ τὸ μεσαῖο δωμάτιο τοῦ πρὸς Δ. κτιρίου περιορίζουν τὸ πλάτος του στὰ 1,37-1,40 μ., τὸ ὁποῖο διατηρεῖ ὡς τὸ τέρμα τῆς καθόδου **ΑΒ**, ὅπου σχηματίζει διπλὴ καμπὴ πρὸς Δ. καὶ πρὸς Ν., συνεχιζόμενος κατὰ μῆκος τοῦ συγκροτήματος **Β**.

Ἡ πρὸς Α. πλευρά του κατὰ μῆκος τοῦ συγκροτήματος **Α** εἶναι συνεχὴς καὶ ἀδιάσπαστη καὶ οἱ τοῖχοι ποὺ τὴν ἀποτελοῦν διατηροῦνται σὲ ὕψος 1,75-1,85 μ. ἀπὸ τὸ δάπεδο τοῦ δρομίσκου, ὥστε ἀπὸ αὐτὸν δὲν ὑπῆρχε πρόσβαση στὰ δωμάτια τοῦ κτιρίου. Ἐκτὸς ἀπὸ τὸ **Α6**, τὸ ὁποῖο ἐπικοινωνοῦσε μὲ τὸ πλατύσκαλο τῆς καθόδου **ΑΒ**, τὰ ἄλλα δωμάτια ἦσαν τυφλὰ κατώγεια. Σὲ κανένα ἀπὸ αὐτὰ δὲν εὑρέθησαν ἐνδείξεις γιὰ τὴν ὕπαρξη ἀποθηκευτικῶν ἀγγείων γιὰ ὑγρὰ ἢ κομμάτια ἀπὸ μέταλλα ἢ λίθους τὰ ὁποῖα, παρ' ὅλη τὴν ἀνασκαφὴ Τσούντα, θὰ ἔπρεπε νὰ εἶχαν ἀφήσει κάποιο ἴχνος. Τὸ πιθανότερο λοιπὸν εἶναι ὅτι τὰ κατώγεια αὐτὰ θὰ χρησίμευαν γιὰ τὴν ἀποθήκευση φθαρτῶν μᾶλλον ὑλῶν, χωρὶς εἰδικὴ συσκευασία, ὅπως π.χ. γεννήματα ἢ/καὶ ζωοτροφές, μὲ πρόσβαση ἀπὸ καταπακτὲς μέσῳ ξύλινων κλιμάκων, φορητῶν ἢ μή, ἀπὸ τὰ δωμάτια τοῦ ὀρόφου, ἀπὸ τὰ ὁποῖα τὸ μόνο κατάλοιπο ποὺ διατηρήθηκε εἶναι τὰ λείψανα πλινθοτοίχων στὶς δύο πλευρὲς τῆς βορειοδυτικῆς γωνίας τοῦ δωματίου **Α8**.

Ὁ καθαρισμὸς τοῦ δρομίσκου δὲν ἀπέδωσε τίποτε, διότι εἶχε προηγηθεῖ ἡ ἀνασκαφὴ Τσούντα.

ΑΥΛΕΣ **Β8** καὶ **Β9**. Μεταξὺ τοῦ δυτικοῦ τοίχου τῶν δωματίων **Β3**, **Β4** καὶ **Β5** καὶ ἑνὸς τοίχου παραλλήλου πρὸς αὐτοὺς πρὸς Δ., ὄχι ἀπολύτως εὐθύγραμμου, μήκους 8,75 μ. καὶ πάχους 0,65 μ., ποὺ καταλήγει καὶ ἀκουμπάει στὴν ἐσωτερικὴ ὄψη τοῦ τείχους, δημιουργεῖται ἕνα πέρασμα, συνέχεια πρὸς Ν. τοῦ Κάτω Δρομίσκου, ποὺ ἔχει στὴν πρὸς Β. ἀρχή

του πλάτος 0,75 μ. καὶ στὸ νότιο τέρμα του 1,50 μ. Στὸ βόρειο ἄκρο του ὁ τοῖχος αὐτὸς ἔχει δύο μεγάλες πέτρες στὸ πλάτος του ποὺ κάνουν μέτωπο. Σὲ ἀπόσταση 1,80 μ. ἀπὸ αὐτὸ ὑπάρχει ἄλλος ἰσχυρός, ἐλαφρὰ καμπύλος τοῖχος πάχους 1 μ., ποὺ προχωρεῖ ἐπὶ 5,64 μ. ἀπὸ Α. πρὸς Δ. ἕως τὸ τεῖχος στὸ ὁποῖο εἶναι προσκτισμένος. Οἱ δύο αὐτοὶ τοῖχοι ὁρίζουν χῶρο σὲ σχῆμα ἀκανονίστου ὀρθογωνίου τριγώνου μὲ κοντὴ πλευρὰ τὴ βόρεια, μακριὰ πλευρὰ τὴν ἀνατολικὴ καὶ ὑποτείνουσα πρὸς Δ. μήκους 9,50 μ. τὴν καμπύλη ὄψη τοῦ τείχους. Τὸ τρίγωνο διαιρεῖται στὴ μέση περίπου τῆς ὑποτείνουσας ἀπὸ ἕνα τοιχάριο πρόχειρης κατασκευῆς, πάχους 0,75 μ. καὶ μήκους 2,06 μ., σὲ δύο τμήματα: τὸ πρὸς τὴν κορυφή του τριγωνικὸ **Β9**, μὲ μῆκος ὑποτείνουσας 6,10 μ., καὶ τὸ πρὸς τὴ βάση του τετράπλευρο **Β8**. Τὸ τελευταῖο τοῦτο ἔχει στὴ βορειοανατολικὴ γωνία μεταξὺ τῶν τερμάτων τῶν δύο πλευρῶν τοῦ βασικοῦ τριγώνου δίοδο ἀνοίγματος 1,80 μ., μέσα ἀπὸ τὴν ὁποία διέρχεται κάνοντας στροφὴ πρὸς Ν. καὶ κατόπιν πρὸς Δ. ἡ συνέχεια τοῦ ἀγωγοῦ κάτω ἀπὸ τὶς βαθμίδες τῆς κλίμακος **ΑΒ**, ποὺ διατηρήθηκε ἕως περίπου 2,50 μ. πρὶν ἀπὸ τὴν ὄψη τοῦ τείχους. Ὁ χῶρος **Β8** ὑποδιαιρεῖται σὲ δύο ἄνισα καὶ ἀκανόνιστα τμήματα, ἀνατολικὸ καὶ δυτικό, ἀπὸ ἕνα κοντὸ τοιχάριο μήκους 1,35 μ. καὶ πάχους 0,60 μ., προσκτισμένο κάθετα στὸν τοῖχο τῆς βάσεως τοῦ τριγώνου. Τὸ ἀνατολικὸ τμῆμα, ἀδιαμόρφωτο, ἐπικοινωνεῖ μὲ τὸ **Β9** μέσῳ ἀνοίγματος 1,70 μ. Τὸ δυτικό, ἀκανόνιστα τραπεζοειδὲς διαστάσεων 2,70×3,20 μ., εἶναι ἀνοικτὸ πρὸς τὸ **Β9** καὶ πρὸς τὸν δρομίσκο. Οἱ χῶροι αὐτοὶ ἦσαν ἀσφαλῶς ὀπισθαύλια τῶν δωματίων τοῦ κτιρίου **Β**. Ἡ προηγούμενη ἀνασκαφὴ τοὺς εἶχε ἀπογυμνώσει ἀπὸ κάθε εἴδους ἐπίχωση καὶ εἶχε καταστρέψει καὶ τὸ τελευταῖο τμῆμα τῆς διαδρομῆς τοῦ ἀγωγοῦ πρὸς τὸ τεῖχος, ὥστε δὲν διατηρήθηκαν τεκμήρια γιὰ τὴ χρήση τους, τὸ πιθανότερο ὅμως εἶναι ὅτι θὰ ἦσαν ὑπαίθριες ἀποθῆκες ἢ/καὶ χῶροι προορισμένοι γιὰ τὴ διαμονὴ οἰκιακῶν ζώων.

ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ **Γ - Δ - Ε**

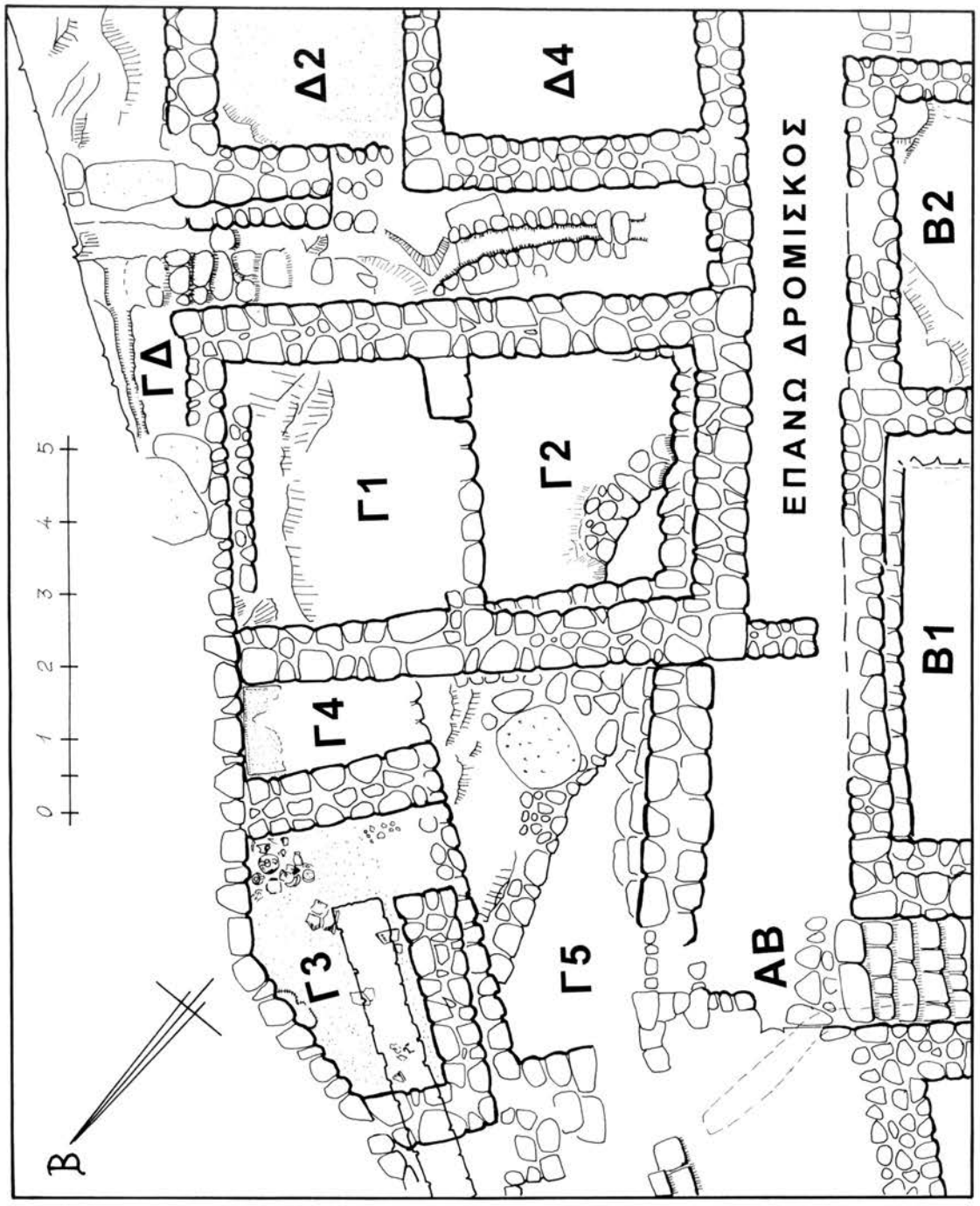
Ὁ ἀνασκαφικὸς χῶρος ὁρίζεται πρὸς Α. ἀπὸ μία σειρὰ ἀναλημματικῶν τοίχων τῶν μυκηναϊκῶν χρόνων, τοὺς ὁποίους ὑποκατέστησαν κατὰ τόπους μερικοὶ ἑλληνιστικοί, ὅπως αὐτὸς ἀνατολικὰ τῆς κλίμακος. Στὰ πόδια καὶ κατὰ μῆκος τῶν ἀναλημμάτων αὐτῶν χτίστηκε μία σειρὰ ἀπὸ κατοικίες ποὺ χαρακτηρίστηκαν μὲ τὰ γράμματα **Γ**, **Δ** καὶ **Ε** καὶ ποὺ χωρίζονται ἀπὸ τὴν ἑπόμενη πρὸς τὰ κάτω σειρὰ κτιρίων μὲ μία κάπως ἀκανόνιστη δίοδο, τὸν Ἐπάνω Δρομίσκο. Μεταξύ τους χωρίζονται ἡ **Γ** ἀπὸ τὴ **Δ** μὲ στενό, ἐν μέρει κλιμακωτὸ πέρασμα (τὸ πέρασμα **ΓΔ**) καὶ ἡ **Δ** ἀπὸ τὴν **Ε** μὲ ἰσχυρὸ μεσότοιχο. Πρὸς Α. ὑψώνεται ἀρκετὰ ἀπότομα ὁ βράχος τῆς ἀκροπόλεως.

ΚΤΙΡΙΟ **Γ** (σχέδιο 4)

Εἶναι προσκτισμένο στὸ ἰσχυρὸ ἀνάλημμα, πρὸς Α. τοῦ ὁποίου ἡ γραμμὴ συνεχίζεται καὶ πέρα ἀπὸ τὸ κτίριο πρὸς Β. καὶ πρὸς Ν. Τὰ δωμάτιά του εὑρέθησαν γεμάτα πέτρες καὶ χώματα ἀπὸ τὶς παλαιότερες ἀνασκαφές. Δάπεδα δὲν εἶχαν διατηρηθεῖ οὔτε ἄσκαπτες ἐπιχώσεις, ἐκτὸς ἀπὸ μία ποὺ σκέπαζε ἕναν παλαιότερο λοξὸ τοῖχο στὴ νοτιοδυτικὴ γωνία τοῦ δωματίου **Γ2**, ἄλλη, περιορισμένης ἐκτάσεως, στὴν ἀνατολικὴ πλευρὰ τοῦ δωματίου **Γ4** καὶ τὸ γέμισμα τοῦ δωματίου **Γ3** ποὺ εἶχε ἀφεθεῖ ἀνερεύνητο κάτω ἀπὸ μία πυκνὴ ἑλληνιστικὴ ἐπίχωση ποὺ οἱ ἐργάτες τοῦ Τσούντα εἶχαν ἀφήσει ἀπαραβίαστη.

Ὁ ἰσχυρὸς μυκηναϊκὸς ἀναλημματικὸς τοῖχος ποὺ ἀποτελεῖ τὸ πρὸς Α. ὅριο τοῦ κτιρίου **Γ** προχωρεῖ νοτιοανατολικὰ προερχόμενος ἀπὸ τὴ στροφὴ τῆς πομπικῆς ὁδοῦ καὶ ἐπάνω ἀπὸ τὴν ἑλληνιστικὴ κλίμακα, ἐκεῖ δὲ ἀκολουθώντας προφανῶς τὸν βράχο, στρέφει σὲ ὀρθὴ γωνία καὶ προχωρεῖ ἐπὶ 8 περίπου μέτρα πρὸς Ν. Στὸ ἐσωτερικὸ τῆς γωνίας αὐτῆς χτίστηκαν τὰ δωμάτια τοῦ κτιρίου. Τὰ πρῶτα ἀπὸ Β. εἶναι τὰ συνεχόμενα **Γ3** καὶ **Γ4** καὶ χαμηλότερα ὁ χῶρος **Γ5**. Νότια ἀπὸ αὐτὰ τὰ δύο, χωρισμένο μὲ τοῖχο πάχους 0,80 μ., τὸ κτίριο συνεχιζόταν μὲ τὰ τετράγωνα καὶ συνεχόμενα δωμάτια **Γ1** (ἀνατολικὰ) καὶ **Γ2** (δυτικά), στὰ ὁποῖα τὰ προηγούμενα ἦσαν προσκτισμένα.

ΔΩΜΑΤΙΟ **Γ3**. Τετράπλευρο παράγωνο. Πρὸς Α. ὁρίζεται ἀπὸ τὰ σκέλη τῆς γωνίας ποὺ σχηματίζει ὁ ἀναλημματικὸς τοῖχος μήκους 2,52 καὶ 1,40 μ. Πρὸς Β. ἀπὸ ἕναν ἰσχυρὸ τοῖχο

Σχέδιο 4. Κτίριο Γ.

πλάτους 0,90 μ. ποὺ εἶναι προσκτισμένος στὸ ἀνάλημμα καὶ κατεβαίνει ἀπὸ Α. πρὸς Δ. ἐπὶ 1,14 μ., ὅπου γυρίζει κατ᾽ ὀρθὴ γωνία καὶ προχωρεῖ γιὰ 2,63 μ., ἀφήνοντας μεταξὺ τοῦ μετώπου του καὶ τοῦ νότιου τοίχου του ἄνοιγμα 1,16 μ., ποὺ ἀντιστοιχεῖ στὴ θύρα πρὸς τὸν γειτονικὸ καὶ χαμηλότερο χῶρο **Γ5**. Στὰ σημεῖα ὅπου ἦσαν προστατευμένοι ἀπὸ ἄθικτες ἐπιχώσεις οἱ τοῖχοι τοῦ δωματίου εἶχαν διατηρήσει ἐπίχρισμα ἀπὸ πλέσια. Μεταξύ τους δημιουργεῖται ἕνας μικρὸς ἀσύμμετρα τραπεζοειδὴς χῶρος ποὺ εἶχε καλυφθεῖ ὁλόκληρος ἀπὸ ἑλληνιστικὲς ἐπιχώσεις, οἱ ὁποῖες δὲν εἶχαν θιγεῖ ἀπὸ τοὺς ἐργάτες τοῦ Τσούντα.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13041+13061+[12604+12284+12286].
Σύνολο ὀστράκων 227.
Πρώιμα 2, ἄγραπτα 5, γραπτὰ 183, νεότερα 32, ἀπροσδιόριστα 5.

Πρώιμα: Τοίχωμα ἀλαβάστρου μὲ ἀπροσδιόριστο κόσμημα καὶ δύο ζεύγη ἀπὸ σειρὲς στιγμῶν[293] (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Τμῆμα γάστρας κύλικος μὲ μίσχο ἑλικοειδοῦς ἄνθους ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες καὶ ὄρθια περίστικτα τόξα[294] (ΥΕ ΙΙΙΑ2).
Ἄγραπτα: Περίκυρτο χεῖλος μαγειρικοῦ σκεύους μὲ ἴχνη καύσης σὲ δακτύλιο ἐσωτερικὰ καὶ ζώνη ἐξωτερικά. – Τέσσερα ἐξώστροφα χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων δύο μὲ ἀβαθὴ αὐλάκωση κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος ἐξωτερικὰ καὶ δύο ἀπὸ μικροῦ μεγέθους ἀγγεῖα, τὸ ἕνα μὲ λεπτὴ ἐγκοπὴ ἐξωτερικὰ ἀμέσως κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος.
Γραπτά: Μία γάστρα μὲ ρίζα στελέχους καὶ μία δισκοειδὴς βάση ὁλόβαφων κυλίκων. – Τροπιδωτὸ χεῖλος κύλικος μὲ δύο ἀνισοπαχεῖς δακτυλίους ἐσωτερικὰ καὶ ρίζα λαβῆς. – Ἓξι λαβές, οἱ πέντε ταινιωτές (τέσσερις μὲ πινελιὲς στὴ ράχη καὶ μία μὲ γραμμὲς κατὰ μῆκος) καὶ μία κυλινδρικὴ μὲ ὁλόβαφη ράχη. – Τμῆμα ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ γάστρα κυάθου μὲ ἀκέραιη, κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. Ταινία χείλους ἀμφίπλευρα, ζώνη ὅρμου στὴ γάστρα, βαμμένη ἡ ράχη τῆς λαβῆς. – Δύο ὁλόβαφα τμήματα κυάθων μὲ ἐπίπεδες βάσεις. – Τμῆμα κυαθίου ἀπὸ τὴν κυρτὴ γάστρα ὡς τὴν κωνικὴ κοίλη βάση μὲ ὑποτυπῶδες στέλεχος. Δέσμες ἱμάντων στὴ βάση καὶ τὴ γάστρα, ὅπου διακρίνονται ἀχνὰ καμπυλόγραμμα κοσμήματα. – Ἐνδόστροφο ἐπικλινὲς χεῖλος λεκανοειδοῦς μὲ ὁριζόντια τραπεζιόσχημη διάτρητη λαβή. Ἐνδόβαφο μὲ ταινία στὸ χεῖλος ἐξωτερικὰ καὶ βαμμένη τὴν ἄνω ἐπιφάνεια τῆς λαβῆς. – Δύο χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων, τὸ ἕνα ἐξώστροφο μὲ ἐγκάρσιες πινελιὲς ἐπάνω καὶ ταινίες ἀμφίπλευρα, τὸ ἄλλο ἐλαφρὰ κυρτὸ μὲ ἐπίθετη πλαστικὴ ταυροκεφαλὴ καὶ ἐλάχιστα ἴχνη ἐρυθρῆς βαφῆς κατὰ τόπους. – Τρία χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ ταινίες ἐξωτερικά, τὸ ἕνα ἐνδόβαφο, τὰ ἄλλα μὲ δακτυλίους. – Τριάντα ἑπτὰ τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ τμῆμα ἑλικοειδοῦς ἄνθους[295] (1), γραμμὲς-ἀπολήξεις πορφυρῶν ἐπάνω ἀπὸ ταινίες (1), κυματοειδὴ γραμμή (2), στήλη τεθλασμένης (1), Ν-σχημο κόσμημα (1), καμπύλη ταινία (1), κροσσοπετάλια (3), σπείρα; (3), κύκλο μὲ κεντρικὴ στιγμή (1), στικτὸ τόξο (1), δέσμη λοξῶν γραμμῶν καὶ ἀντωπὰ ζεύγη πεταλίων[296] (1), ταινίες ἢ ἱμάντες (21). – Δεκαοκτὼ ἐνδόβαφα τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ ταινίες ἢ ἱμάντες (9), σπείρα (2), ταινία καὶ κυματοειδὴ γραμμή (1), τμῆμα στελέχους ἄνθους (1), ταινία καὶ τμῆμα θηλιᾶς (1), ἄγραπτα ἐξωτερικά (2), ταινία καὶ

293. Πρβ. *MDP* εἰκ. 64:3.
294. Πρβ. Wardle, *BSA* 64, 1969, πίν. 62(a)5.
295. Πρβ. σὲ κρατῆρα E. French, *BSA* 60, 1965, πίν. 51(c)6.
296. Πρβ. παραπληρωματικὸ κόσμημα σὲ E. French, *BSA* 60, 1965, πίν. 53(a)1.

ἀπροσδιόριστο κόσμημα (2). – Δεκατρία ὁλόβαφα τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ ρίζα ταινιωτῆς λαβῆς καὶ ἕνα μὲ λαβὴ ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς μὲ ἐγκάρσια γραμμίδια στὴ ράχη. – Ὀκτὼ τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ δακτυλίους, τὰ ἕξι μὲ ταινίες ἢ ἱμάντες ἐξωτερικά. – Τμῆμα ὤμου μὲ λοξὲς ζῶνες διαγράμμων λεπιῶν, πιθανὸν ἀπὸ πιθαμφορέα[297] (μέση ΥΕ ΙΙΙΓ). – Ἑπτὰ τμήματα ἀπὸ τὸν λαιμὸ κλειστῶν ἀγγείων, τὰ τρία μὲ ἐξώστροφο καὶ ἕνα μὲ περίκυρτο χεῖλος, ἐκ τῶν ὁποίων ἕξι μὲ ταινίες καὶ ἕνα ἐξώβαφο, τὰ τρία καὶ μὲ δακτυλίους ἐσωτερικά. – Τριάντα ἑπτὰ τοιχώματα κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες (35), τρεῖς ταινίες καὶ στήλη ἀμειβόντων μὲ διπλὸ περιθώριο (1), ἀπροσδιόριστο κόσμημα (1). – Ἕξι τμήματα ἀπὸ τὸν ὦμο καὶ τὴν κοιλιὰ ψευδοστόμων ἀμφορέων μὲ ταινίες (3), ταινία καὶ ἱμάντες (1), ἱμάντες, ταινία, ζώνη μὲ τμῆμα τεθλασμένης, δύο ἱμάντες[298] (1), τμῆμα σχηματοποιημένου ἄνθους καὶ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν[299] (1). – *Σκύφοι*: *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Δεκαέξι χείλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δακτύλιο καὶ στήλη τεθλασμένης (2), στάχυς ἀμειβόντων[300] (2 συγκολλημένα), δέσμη κατακορύφων καὶ λοξῶν γραμμῶν (1), ἐπάλληλες κυματοειδεῖς γραμμὲς μεταξὺ καμπύλων (1). – Δύο γάστρες, ἡ μία μὲ δύο ἀντιμέτωπες στῆλες κροσσοπεταλίων μὲ διπλὸ περιθώριο καὶ ταινία, ἡ ἄλλη μὲ δακτύλιο καὶ σχηματοποιημένο ἄνθος. – Ἕξι δακτυλιόσχημες βάσεις μὲ ταινία ἢ ἐξώβαφες, οἱ δύο μὲ δακτυλίους. – Τρία στικτὰ χείλη. – *Ἐνδόβαφοι*: Δύο συγκολλώμενα τμήματα χείλους μὲ πλατιὰ ταινία καὶ τρέχουσες σπεῖρες ἐξωτερικά[301]. – Δύο χείλη μὲ πλατιὰ ταινία. – Δύο γάστρες, ἡ μία μὲ τμῆμα λαβῆς μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα, ἡ ἄλλη μὲ ταινίες καὶ ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβὴ μὲ λεπτὴ γραμμὴ καὶ στιγμὲς στὴ ράχη. – Τρία χείλη καὶ μία βάση ὁλόβαφων σκύφων.

Νεότερα: Τροπιδωτὸ χεῖλος ἄγραπτου λεκανοειδοῦς ἀγγείου μὲ αὐλάκωση γιὰ τὴν ὑποδοχὴ πώματος, ὁριζόντια ὑπερυψωμένη κυλινδρικὴ λαβὴ στὸ χεῖλος καὶ ἔντονα ἴχνη καύσης στὴ γάστρα. – Χεῖλος μὲ περιχείλωμα καὶ ἐπίθετους δακτυλίους ἀπὸ ἄγραπτο κλειστὸ ἀγγεῖο. – Ὀκτὼ συνανήκοντα τμήματα ἀπὸ τὸ τοίχωμα μεγάλου γεωμετρικοῦ πίθου ἢ ἀμφορέα ποὺ διακοσμεῖται μὲ μετόπη μὲ δικτυωτὸ μαίανδρο, ζῶνες καὶ στῆλες κυματοειδῶν γραμμῶν ἐξωτερικά. – Χεῖλος ἀρχαϊκοῦ ἐνδόβαφου σκυφιδίου μὲ ἐγκάρσια γραμμίδια στὸ χεῖλος καὶ ταινίες ἐξωτερικά. – Ἁπλὸ χεῖλος μὲ κυρτὴ γάστρα καὶ ρίζα ὁριζόντιας κυλινδρικῆς λαβῆς, ἀπὸ ἀρχαϊκὸ κυάθιο. Ἐνδόβαφο, ἐξωτερικὰ μὲ ζώνη κατακορύφων γραμμιδίων καὶ ταινίες. – *Ἑλληνιστικά*: Σχεδὸν ἀκέραιο μόνωτο τριποδικὸ χυτρίδιο μὲ πλατιὰ λευκὴ ταινία στὸ χεῖλος ἐσωτερικὰ καὶ ὁλόβαφη λαβή. Ἐξώβαφο ὡς τὴν κοιλιά. – Δύο ταινιωτὲς μελαμβαφεῖς λαβές, ἡ μία ἀπὸ ἀνοικτό, ἡ ἄλλη ἀπὸ κλειστὸ ἀγγεῖο, μὲ τμῆμα τοιχώματος μὲ λευκὲς ταινίες. – Δύο ὁλόβαφες βάσεις ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Τέσσερις δισκοειδεῖς βάσεις κλειστῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων τρεῖς μὲ δακτυλίους κάτω ἀπὸ τὴ βάση – μία μὲ λογχόσχημο κόσμημα ἀκτινωτὰ στὸ τοίχωμα –, καὶ ἡ τέταρτη μὲ ἴχνη βαφῆς. – Δύο χείλη μελαμβαφῶν κανθάρων μὲ ὁριζόντια πεταλόσχημη κυλινδρικὴ λαβή. – Ὁλόβαφο χεῖλος λεκανοειδοῦς ἀγγείου. – Τέσσερα τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων τρία μελαμβαφὴ καὶ ἕνα μὲ ἐρυθρὲς τρέχουσες σπεῖρες σὲ μελανὸ βάθος. – Μύξος μελαμβαφοῦς λύχνου. – Ἕνα χεῖλος μὲ περιχείλωμα καὶ δύο τοιχώματα κλειστῶν μελαμβαφῶν ἀγγείων.

Εἰδώλια: Εἰδώλιο καθιστῆς γυναικείας μορφῆς, ἀποκολλημένο πιθανὸν ἀπὸ ὁμοίωμα θρόνου. Ἀκέραιο, ἐκτὸς τῶν ἄκρων τῶν ποδιῶν. Ἐπίπεδη κεφαλή, πτηνόμορφο πρόσωπο μὲ δύο ἐπίθετα δισκάρια γιὰ τοὺς ὀφθαλμούς, μακρὺς λαιμός, πεπλατυσμένος κορμὸς μὲ δύο ἡμισφαιρικὰ ἐπίθετα στήθη καὶ τὰ δύο χέρια πλασμένα χωριστά, ἡμικυκλικὰ κολλημένα στὰ πλάγια καὶ διπλωμένα στὴ μέση. Τὰ πόδια ἑνωμένα ἐπάνω ἀπὸ τὸ γόνατο, διακρίνονται χαμηλότερα – τὸ ἀριστερὸ σπασμένο στὸ γόνατο, τὸ ἄλλο στὴν κνήμη. Ἑκατέρωθεν τῶν ποδιῶν σώζεται τμῆμα τῆς ἐπίπεδης ἐπιφάνειας ὅπου ἦταν ἐπικολλημένο τὸ εἰδώλιο. Ταινία στὴν περίμετρο τῆς κεφαλῆς καὶ ἐγκάρσια κυματοειδής,

297. Πρβ. *MDP* εἰκ. 78:1.

298. Πρβ. Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 18:189.

299. Πρβ. E. French, *BSA* 60, 1965, πίν. 54(a)8.

300. Πρβ. Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 9:41, 9:55.

301. Πρβ. Taylour, *BSA* 50, 1955, πίν. 43(a), Wardle, *BSA* 68, 1973, πίν. 60(c)243, 60(d)251.

γραπτὴ ἡ μύτη, οἱ ὀφθαλμοὶ ὡς ἐγγεγραμμένες στιγμές, δύο λοξὲς γραμμὲς ὁρίζουν τὸ πρόσωπο, τρεῖς κατακόρυφες κυματοειδεῖς στὸν λαιμὸ καὶ γιὰ τὰ μαλλιά, γραμμὴ κατὰ μῆκος τῶν χεριῶν, στιγμὲς ἐπάνω στὸ στῆθος, τρεῖς κατακόρυφες κυματοειδεῖς στὸν κορμό, στὸ ἐπάνω μέρος τῶν ποδιῶν κλίμακα ἐγγεγραμμένη σὲ Π, ταινίες πρὸς τὸ κάτω μέρος τῶν ποδιῶν. Κυματοειδεῖς κατακόρυφες διακρίνονται καὶ δεξιὰ τῆς μορφῆς (ἀριστερὰ ὡς πρὸς τὸν θεατὴ) στὴν ἐπιφάνεια ὅπου ἦταν κολλημένη ἡ μορφή. Πηλὸς ἀνοικτὸς καστανοκίτρινος πολὺ καθαρός, ὁμοιόχρωμο ἀλείφωμα, βαφὴ σκούρα καστανέρυθρη. Σωζ. ὕψ. 6,55 ἑκ., μέγ. πλάτ. 2,8 ἑκ., μέγ. πάχ. (στὴ μέση) 1 ἑκ. (πίν. 28α). – Τμῆμα ἀπὸ τὴν πεπλατυσμένη κεφαλὴ καὶ τὸν ὦμο εἰδωλίου. Δακτύλιος στὸν λαιμό, γραμμὴ στὴν κατατομή, ἐγκάρσια γραμμίδια στὸν αὐχένα, ἀνηρτημένα γραμμίδια στὶς δύο ὄψεις τοῦ μετώπου, στιγμὲς ὡς ὀφθαλμοί[302]. Πηλὸς καστανός, βαφὴ μελανή. Σωζ. ὕψ. 2,9 ἑκ. – Κυλινδρικὸ στέλεχος εἰδωλίου μὲ κυματοειδεῖς γραμμὲς κατὰ μῆκος καὶ κωνικὴ κοίλη βάση. Πηλὸς ἐρυθρωπός, ἀλείφωμα κιτρινωπό, βαφὴ ἐρυθρή. – Εἰδώλιο ἵππου μὲ ἀναβάτη. Σώζεται ὁ ἵππος ἐκτὸς ἀπὸ τὴν πλαστικὰ ἀποδιδόμενη οὐρὰ καὶ τὰ πόδια, καὶ ὁ ἀναβάτης ἐκτὸς ἀπὸ τὸ κεφάλι καὶ τὸ δεξὶ χέρι. Ὁ ἵππος ἔχει ἀποδοθεῖ ἀδρομερῶς, μὲ ψηλὸ λαιμὸ καὶ μικρὸ σῶμα. Ἡ μόνη του διακόσμηση εἶναι μία ταινία στὸ πίσω μέρος τοῦ σώματος ἐγκάρσια πρὸς τὴ σπονδυλικὴ στήλη ποὺ φαίνεται νὰ συνεχίζεται στὴν οὐρὰ καὶ στὰ πίσω ἄκρα. Ὁ ἀναβάτης εἶναι κολλημένος στὴ ράχη τοῦ ἀλόγου μὲ τὰ χέρια προτεταμένα καὶ συνδεδεμένα πλευρικὰ μὲ τὸν λαιμὸ τοῦ ἀλόγου. Τὸ ἀριστερὸ χέρι φέρεται στὰ πλάγια τοῦ λαιμοῦ τοῦ ἀλόγου καὶ ὅπως φαίνεται κατὰ τὴν ἐπαφὴ τοῦ χεριοῦ πρὶν ἀπὸ τὴν ὄπτηση, ὁ πηλὸς ἀποκολλήθηκε στὸ ὕψος περίπου τοῦ ὤμου καὶ ψήθηκε ἔτσι κομμένος ἐμπρὸς ἀλλὰ ἑνιαῖος πίσω. Ἐλάχιστα δυσδιάκριτα ἴχνη χρώματος στὸ χέρι τοῦ ἀναβάτη. Σωζ. μῆκ. 7 ἑκ., σωζ. ὕψ. 5 ἑκ. (πίν. 28β).

Μικρὸ εὕρημα: Τμῆμα τραπεζιοειδοῦς πήλινου ἀντικειμένου μὲ δύο θραυσμένα πόδια, ἀπὸ χονδροειδὴ πορώδη πηλό. Ὕψ. 2,2 ἑκ.

Κάτω ἀπὸ αὐτὲς τὸ γέμισμα τοῦ δωματίου εἶχε διατηρηθεῖ ὅπως ἦταν ὅταν τὸ δωμάτιο ἐγκαταλείφθηκε καὶ χώθηκε. Τὸ γέμισμα αὐτό, πάχους 0,68 μ., ἦταν ἀπαραβίαστο. Στὴν κορυφή του εὑρέθησαν:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13035.
Σύνολο ὀστράκων 51.
Ἄγραπτα 5, γραπτὰ 46.

Ἄγραπτα: Τρία κυρτόπλευρα χείλη κυλίκων, τὰ δύο μὲ ταινιωτὴ λαβή. – Ἐξώστροφο χεῖλος λεκανιδίου. – Δακτυλιόσχημη βάση ἀνοικτοῦ ἀγγείου.
Γραπτά: Δύο δισκοειδεῖς βάσεις κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινία ἐξωτερικά. – Δέκα γάστρες ἀνοικτῶν ἀγγείων πέντε ὁλόβαφες, ἴσως ἀπὸ σκύφους, τέσσερις μὲ ταινίες, μία μὲ σπεῖρες. – Δύο γάστρες ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ ταινίες καὶ ταινιωτὲς λαβές, ἡ μία μὲ πινελιά, ἡ ἄλλη μὲ γραπτὰ περιθώρια ποὺ διχάζονται χαμηλά. – Τμῆμα ἀπὸ τὴν κοιλιὰ μικκύλου χειροποίητου ἀπιόσχημου ἀγγείου, ἴσως ἀσκοῦ, μὲ ἀκανόνιστες ἐπάλληλες μελανὲς ταινίες[303] (πίν. 29α: 3). – Δεκατρία τοιχώματα κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες, πλὴν ἑνὸς ποὺ ἔχει περί-

302. Πρβ. Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 17:188, *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 26:6.

303. Πρβ. Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 7:60.

στικτο καμπυλόγραμμο θέμα. – Τμῆμα ἀπὸ τὴν κοιλιὰ ψευδοστόμου ἀμφορέα μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – Ἐνδόβαφη γάστρα μεγάλου σκύφου ἢ κρατήρα μὲ δέσμη ἀγκίστρων ἐπάνω ἀπὸ ταινία, κεντρικὴ στιγμὴ καὶ τμῆμα δικτυωτοῦ ἢ διαγράμμου ρόμβου (πίν. 29α: 4). – *Σκύφοι*: *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Τέσσερα χείλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δακτύλιο. – Χεῖλος μὲ ταινία καὶ δεύτερη πλατιὰ ἐξωτερικά. – Τμῆμα γάστρας μὲ δέσμη τεσσάρων γραμμῶν ἐπάνω ἀπὸ ζεῦγος πλατιῶν ταινιῶν. – Δύο λαβές, ἡ μία συγκολλημένη, ἡ ἄλλη μὲ δύο πινελιὲς καὶ τμῆμα γάστρας μὲ ταινίες καὶ καμπύλη γραμμή. – Στικτὸ ἐξώστροφο χεῖλος (πίν. 29α: 1). – *Ἐνδόβαφοι*: Χεῖλος μὲ πλατιὰ ταινία καὶ στὴ γάστρα δέσμη γραμμῶν περιθωρίου κεντρικῆς στήλης μὲ ἐφαπτόμενα κροσσοπετάλια καὶ στὴν πλευρικὴ μετόπη ἀνηρτημένα ὁμόκεντρα τόξα (πίν. 29α: 2). – Τρία χείλη μὲ μεσαία ταινία, τὸ ἕνα συγκολλημένο ἀπὸ δύο ὄστρακα, τὸ ἄλλο μὲ λαβὴ μὲ ἐννέα ἐγκάρσιες πινελιές. – Δύο βάσεις μὲ ταινία ἐξωτερικά, στὴ μία καὶ δεύτερη ταινία ψηλότερα στὴ γάστρα.

Στὸν βόρειο μυχὸ τοῦ δωματίου, κάτω ἀπὸ τὶς μεταγενέστερες ἐπιχώσεις εὑρέθησαν:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13062+13252.
Σύνολο ὀστράκων 113.
Ἄγραπτα 8, γραπτὰ 105.

Ἄγραπτα: Τέσσερα χείλη κυλίκων, ἐκ τῶν ὁποίων δύο ἐξώστροφα, ἕνα κυρτὸ καὶ ἕνα μὲ ἀναδίπλωση. – Τμῆμα ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος, τὸν κοντὸ λαιμὸ καὶ τὸν ὦμο κλειστοῦ χρηστικοῦ ἀγγείου. – Γάστρα ἀνοικτοῦ ἀγγείου, πιθανότατα κύλικος. – Περίκυρτο χεῖλος καὶ λαιμὸς πρόχου. – Ἐξώστροφο χεῖλος κλειστοῦ ἀγγείου μὲ κοντὸ λαιμό.
Γραπτά: Χεῖλος τροπιδωτῆς κύλικος μὲ ταινία καὶ δακτύλιο καὶ ρίζα λαβῆς. – Τροπιδωτὴ γάστρα κύλικος μὲ δακτυλίους. – Ἐλαφρὰ κοίλη ὁλόβαφη βάση ἀνοικτοῦ ἀγγείου. – Χεῖλος κυπέλλου μὲ διπλὸ πλαστικὸ δακτύλιο ἐξωτερικά. Λεπτὴ ταινία χείλους καὶ δεύτερη πλατιὰ κάτω ἀπὸ αὐτὸ ἀμφίπλευρα. – Ἐξώστροφο χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου, ἴσως σκύφου. Ἐνδόβαφο, μὲ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικὰ κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος. – Δεκατρία τμήματα γάστρας μὲ ταινίες (1), ταινίες καὶ δακτυλίους (2), δακτυλίους (3, τὰ δύο συγκολλώμενα), μὲ ἀντικόρυφα συμπαγὴ τόξα καὶ ὁριζόντιους ἀμείβοντες ἐναλλὰξ σταυροειδῶς (πίν. 29β: 5) (1), τμῆμα διαποίκιλτου, καμπυλόγραμμου θέματος (1), ἀπροσδιόριστα κοσμήματα (2), ὁλόβαφα (3). – Σαράντα δύο τοιχώματα κλειστῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων δύο ἀπὸ τὸν ὦμο μὲ ρίζα λαιμοῦ καὶ ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς. Τριάντα ἕξι μὲ ταινίες (δεκαέξι ἀπὸ μεγάλα καὶ πέντε ἀπὸ μικρὰ ἀγγεῖα), δύο ἐξώβαφα, ἕνα μὲ ἐνάλληλα ἡμικύκλια, ἕνα μὲ λοξὴ πορφύρα, ἕνα μὲ τμῆμα δικτυωτοῦ θέματος μὲ κρόσσια (πίν. 29β: 3) καὶ ἕνα μὲ ἀπροσδιόριστη διακόσμηση. – Πέντε τμήματα ψευδόστομων ἀμφορέων, ἐκ τῶν ὁποίων τρία ἀπὸ τὸν ὦμο (δύο συνανήκοντα μὲ ἀμείβοντες καὶ ἕνα μὲ ἐνάλληλα ἄγκιστρα) καὶ δύο ἀπὸ τὴν κοιλιὰ μὲ ἱμάντες ἢ ταινίες. – *Σκύφοι*: Χεῖλος ὑψίποδος σκύφου μὲ ταινία καὶ δεύτερη λίγο χαμηλότερα ἀμφίπλευρα. – *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Δύο χείλη μὲ λεπτὴ ταινία, τὸ ἕνα μὲ στήλη κροσσοπεταλίων μὲ τετραπλὸ περιθώριο καὶ δικτυωτὸ ρόμβο στὴν πλευρικὴ μετόπη[304]. – Πέντε χείλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δακτύλιο, τὰ τρία μὲ στάχυ ἀμειβόντων[305] (τὰ δύο συγκολλημένα, πίν. 29β: 6) καὶ δύο

304. Πρβ. E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 12:44-45.
305. Πρβ. Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 6:44, Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 9:55.

συγκολλώμενα μὲ στήλη κροσσοπεταλίων σὲ διπλὸ περιθώριο[306] (πίν. 29β: 2). – Τμῆμα γάστρας μὲ στήλη τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο[307] καὶ τμῆμα λαβῆς μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη (πίν. 29β: 9). – Λαβὴ μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη. – Τρεῖς γάστρες μὲ ταινία καὶ στήλη ἀμειβόντων μὲ μονό (1) καὶ διπλό (1, πίν. 29β: 1) περιθώριο[308], στήλη κροσσοπεταλίων μὲ περιθώριο[309] (πίν. 29β: 8). – Δακτυλιόσχημη βάση. – Τρία στικτὰ χείλη. – *Ἐνδόβαφοι*: Χεῖλος μὲ ταινία λίγο χαμηλότερα ἐξωτερικά. – Τρία χείλη μὲ πλατιὰ ταινία, τὸ ἕνα μὲ στήλη ἀραιῶν ἀμειβόντων μὲ περιθώριο[310] (πίν. 29β: 7). – Τέσσερις γάστρες μὲ στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν γραμμῶν μὲ τριπλό, τουλάχιστον, περιθώριο[311] (πίν. 29β: 4) (1), ἀπροσδιόριστη στήλη μὲ τριπλὸ περιθώριο (1), ταινίες (1), τμῆμα κυλινδρικῆς λαβῆς μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα (1). – Πέντε χείλη, τὰ δύο συγκολλώμενα μὲ ἀκέραιη λαβή, καὶ μία γάστρα ὁλόβαφων σκύφων. – Ἐννέα ἐνδόβαφα τμήματα γάστρας μὲ ταινίες, πιθανὸν ἀπὸ σκύφους.

Εἰδώλια: Κορμὸς εἰδωλίου τύπου Ψ μὲ πλαστικὴ ἀπόδοση τοῦ στήθους καὶ ἐπίθετη πλεξίδα στὴν πλάτη. Πυκνὴ κατακόρυφη διαγράμμιση στὶς δύο ὄψεις τοῦ κορμοῦ, πλὴν ἐγκαρσίων γραμμιδίων στὴν πλεξίδα[312]. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ καστανή. Σωζ. ὕψ. 3,9 ἑκ. (πίν. 29β: 10). – Κεφαλὴ εἰδωλίου βοοειδοῦς μὲ μακρὺ κυλινδρικὸ ρύγχος καὶ μακριὰ καμπύλα ὀξύληκτα κέρατα, τὸ ἕνα θραυσμένο κατὰ τὸ ἥμισυ. Γραμμὲς κατὰ μῆκος τοῦ ρύγχους, τῶν κεράτων καὶ τοῦ λαιμοῦ, καὶ δακτύλιος στὸν λαιμό. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ καστανή. Σωζ. ὕψ. 5 ἑκ. – Ἐμπρόσθιο τμῆμα εἰδωλίου βοοειδοῦς. Κορμὸς λεπτός, τὸ ἕνα πόδι κυλινδρικό, ὀξύληκτο, τὸ ἄλλο θραυσμένο, ὅπως καὶ τὰ κέρατα καὶ τὸ ρύγχος. Δύο γραμμὲς κατὰ μῆκος τῶν ποδιῶν, μία κατὰ μῆκος τῆς ράχης μὲ ἐγκάρσιες λοξὲς ἑκατέρωθεν. Δακτύλιος στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ καὶ λοξὲς ἐγκάρσιες ἀνάμεσα στὰ κέρατα, πλαισιωμένες ἀπὸ δύο πλατιές. Πηλὸς καστανέρυθρος, βαφὴ μελανή. Σωζ. ὕψ. 6,8 ἑκ.

Κάτω ἀπὸ τὴ βάση τοῦ ἑλληνιστικοῦ ἀναλήμματος ἕως τὸν δυτικὸ τοῖχο τοῦ δωματίου ὑπῆρχε στρῶμα στάχτης, πάχους 0,03-0,20 μ., ποὺ περιεῖχε ὄστρακα καὶ ἀκέραιο μαχαίρι, μήκους 0,19 μ., πυκνὰ ὀστὰ ζώων καὶ 40-50 πυρῆνες ἐλιᾶς, καθὼς καὶ τὸ χεῖλος ἑνὸς ἀγγείου καὶ τὸν πυθμένα ἑνὸς ἄλλου. Ἡ στάχτη δὲν περιεῖχε κάρβουνα.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13048+13072+[12285+12289+13274].
Σύνολο ὀστράκων 196.
Πρώιμα 2, ἄγραπτα 41, γραπτὰ 145, ἀπροσδιόριστα 8.

Πρώιμα: Τμῆμα γάστρας ἀνοικτοῦ τεφροῦ μινύειου ἀγγείου (πίν. 29γ: 3). – Τοίχωμα ἀρτόσχημου ἀλαβάστρου, μὲ ταινία στὴ βάση καὶ βραχῶδες κόσμημα[313] (πίν. 29γ: 5) (ΥΕ ΙΙΒ-ΥΕ ΙΙΙΑ1).
Ἄγραπτα: Τρία τροπιδωτὰ χείλη κυλίκων, τὸ ἕνα μὲ ἴχνη καύσης ἐσωτερικά. – Δύο δισκοειδεῖς βάσεις κυλίκων. – Λαβὴ ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς. – Ἐπίπεδη βάση ἀνοικτοῦ ἀγγείου. – Τρεῖς βάσεις, οἱ δύο ἐπίπεδες, ἡ τρίτη δισκοειδής. – Δύο χείλη μα-

306. Πρβ. Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 6:43 (κέντρο).
307. Πρβ. αὐτόθι εἰκ. 6:43, E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 6:12.
308. Πρβ. Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 9:54, 9:52.
309. Πρβ. αὐτόθι εἰκ. 9:40.
310. Πρβ. Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 11:75 (μὲ διπλὸ περιθώριο).
311. Πρβ. αὐτόθι εἰκ. 11:64.
312. Πρβ. Σακελλαρίου πίν. 128:3201 (τάφος 91).
313. Πρβ. *MDP* εἰκ. 64:2, 64:7.

γειρικῶν ἀγγείων, τὸ ἕνα ἐξώκυρτο, τὸ ἄλλο ἐξώστροφο, καμένο. – Ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ λαιμὸς κλειστοῦ χρηστικοῦ ἀγγείου. – Τοίχωμα μαγειρικοῦ ἀγγείου μὲ ἴχνη καύσης ἀμφίπλευρα. – Τμῆμα ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος, τὸν κοντὸ λαιμὸ καὶ τὸ σφαιρικὸ σῶμα χρηστικοῦ ἀγγείου, πιθανότατα χύτρας, μὲ κατακόρυφη ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς λαβή. Ἐλάχιστα ἴχνη καύσης κατὰ τόπους ἐξωτερικὰ στὸ σῶμα (πίν. 29γ: 1). – Τοίχωμα μαγειρικοῦ σκεύους μὲ ἔντονα ἴχνη καύσης ἐξωτερικά. – Εἴκοσι δύο χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων δέκα ἐξώστροφα, ἑπτὰ περίκυρτα, τέσσερα ἐξώκυρτα καὶ ἕνα τροπιδωτό. – Γάστρα ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ρίζα ταινιωτῆς λαβῆς. – Ἐξώκυρτο χεῖλος κλειστοῦ ἀγγείου. – Τμῆμα ἀπὸ τὸν ὦμο καὶ τὴ ρίζα τοῦ λαιμοῦ κλειστοῦ ἀγγείου.

Γραπτά: Τμῆμα πυθμένα καὶ στελέχους κύλικος. Ἐνδόβαφο μὲ ἐξηρημένο κύκλο στὸ κέντρο, δακτύλιοι στὸ κάτω μέρος τῆς γάστρας ἐξωτερικὰ καὶ στὸ στέλεχος (πίν. 29γ: 4). – Δύο τροπιδωτὰ χείλη κυλίκων ἢ λεκανιδίων, τὸ ἕνα μὲ ταινία στὸ χεῖλος ἐσωτερικὰ καὶ στὴν τροπίδωση ἀμφίπλευρα, τὸ ἄλλο μὲ λεπτὴ ταινία χείλους καὶ δακτύλιο. – Τροπιδωτὴ γάστρα κύλικος ἢ λεκανιδίου μὲ δακτυλίους ἐσωτερικὰ καὶ ταινία ἐξωτερικὰ στὴν τροπίδωση. – Πέντε λαβές, ἐκ τῶν ὁποίων μία ταινιωτὴ μὲ ὁλόβαφη ράχη, μία ὅμοια μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα, μία ὅμοια μὲ κεντρικὴ νεύρωση καὶ ὁλόβαφη ράχη, μία ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς ὁλόβαφη καὶ μία κυλινδρικὴ μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα καὶ κατὰ μῆκος τῆς ράχης. – Ρίζα λαβῆς ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ πινελιά. – Ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς κλειστοῦ ἀγγείου, μὲ ταινίες στὰ περιθώρια καὶ ἐγκάρσια ταινία στὸ χεῖλος. – Τέσσερις βάσεις ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων μία δακτυλιόσχημη ἀπὸ κλειστὸ ἀγγεῖο μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ κάτω, δύο ἐπίπεδες μὲ ταινία στὴ γάστρα καὶ μία δακτυλιόσχημη. – Κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ ἐνδόβαφου κυάθου μὲ ταινία στὴ ράχη καὶ ἐξηρημένο τρίγωνο στὴ ρίζα της. – Τμῆμα ἐπίπεδης βάσης κυπέλλου μὲ κατακόρυφο τοίχωμα καὶ ταινία ἐξωτερικά. – Δύο ἐξώστροφα χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ ταινίες ἐξωτερικά, στὸ ἕνα καὶ ἐσωτερικά. – Δεκαέξι τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ ταινίες ἢ ἱμάντες καὶ δακτυλίους (2), πλοχμό (1), ὄρθια ἡμικύκλια (1), ἐνάλληλα τόξα καὶ ὁλόβαφο θέμα (1), φολιδωτό (1), ἀπροσδιόριστα κοσμήματα (2). – Ἐννέα γάστρες μὲ δακτυλίους (1), κατακόρυφη πορφύρα (1), ἀμείβοντες (1), ἐνάλληλα τόξα (1), σχηματοποιημένο ἄνθος (1), ἴχνη βαφῆς ἀμφίπλευρα (1). – Δεκαέξι ὁλόβαφες γάστρες καὶ εἴκοσι ἐνδόβαφες, ἐκ τῶν ὁποίων ἑπτὰ μὲ ταινίες, μία μὲ δέσμη τεσσάρων γραμμῶν καὶ ἀπροσδιόριστα κοσμήματα, μία μὲ ταινία καὶ πιθανὸν τμῆμα ὁριζόντιας πορφύρας (πίν. 29γ: 2), μία μὲ ἀπροσδιόριστο κόσμημα. – Τοίχωμα, πιθανὸν ἀπὸ ρυτό, μὲ ἀμείβοντες καὶ κυματοειδεῖς γραμμές, μᾶλλον φυτικὴ διακόσμηση. – Εἴκοσι ὀκτὼ τοιχώματα κλειστῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα ἀπὸ τὸν ὦμο μὲ ρίζα λαιμοῦ. Εἴκοσι τρία μὲ ταινίες ἢ ἱμάντες, δύο ἐξώβαφα, ἕνα μὲ ταινίες καὶ στήλη δικτυωτοῦ μὲ πλατὺ περιθώριο καὶ δύο μὲ ἀπροσδιόριστη διακόσμηση. – Τέσσερα τμήματα ἀπὸ τὸν ὦμο ψευδόστομων ἀμφορέων μὲ ταινίες καὶ ἱμάντες. Δύο φέρουν σειρὰ Ν-σχημων κοσμημάτων[314] καὶ δύο ἀπροσδιόριστα κοσμήματα. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα ἐξώκυρτου χείλους κρατήρα μὲ ταινία καὶ δεύτερη λίγο χαμηλότερα ἐξωτερικά, κάτω ἀπὸ τὴν ὁποία διακρίνεται κεφαλὴ πτηνοῦ πρὸς τὰ ἀριστερὰ μὲ μακρὺ καμπύλο λαιμὸ ποὺ ἐφάπτεται σὲ ἄλλη καμπύλη, ἴσως μίσχο σπείρας. – Τρία συγκολλώμενα τμήματα ἀπὸ τὴ γάστρα ἐνδόβαφου κρατήρα. Ἐξωτερικὰ τμῆμα κεντρικῆς στήλης πυκνῶν ὁριζοντίων κυματοειδῶν γραμμῶν μὲ πολλαπλὸ περιθώριο καὶ στὴν πλευρικὴ μετόπη τμῆμα μεγάλου πολλαπλοῦ τόξου, πιθανὸν ἡ συνέχεια τοῦ περιθωρίου τῆς στήλης. Κάτω ἀπὸ τὸ τόξο, πλάι στὴ στήλη, ὄρθια στελεχωτὴ σπείρα ὁ πυρήνας τῆς ὁποίας γεμίζει μὲ τρία τριπλὰ τόξα. Τρεῖς ἐπάλληλες ταινίες γάστρας (πίν. 29γ: 6). – *Σκύφοι*: *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Πέντε χείλη μὲ λεπτὴ ταινία, τὰ τέσσερα καὶ μὲ δακτύλιο, τὸ ἕνα καὶ μὲ στήλη τεθλασμένης σὲ περιθώριο[315]. – Χεῖλος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, δεύτερη ταινία ἐξωτερικὰ καὶ ζεῦγος γραμμῶν. – Γάστρα μὲ δακτύλιο καὶ λεπτὴ πινελιὰ ἐσωτερικὰ καὶ τμῆμα λαβῆς μὲ τέσσερις ἐγκάρσιες πινελιὲς στὴ ράχη. – *Ἐνδόβαφοι*: Ἕξι χείλη μὲ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικά, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα καὶ μὲ

314. Πρβ. E. French, *BSA* 64, 1969, πίν. 18(a)12.

315. Πρβ. Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 9:36-9:40.

δεύτερη ταινία λίγο χαμηλότερα ἐξωτερικά, ἕνα μὲ ἀνηρτημένα ὁμόκεντρα ἡμικύκλια καὶ ἕνα μὲ τρία ἐνάλληλα ἄγκιστρα. – Ἕξι γάστρες μὲ τμῆμα λαβῆς μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη, ἐκ τῶν ὁποίων μία μὲ τρεῖς ταινίες καὶ καμπύλο ἀπροσδιόριστο κόσμημα στὸ ὕψος τῆς λαβῆς. – Χεῖλος ὁλόβαφου σκύφου συγκολλημένο μὲ τμῆμα γάστρας μὲ μία ἀκέραιη λαβή. – Πέντε χείλη καὶ δύο γάστρες μὲ τμῆμα λαβῆς ἀπὸ ὁλόβαφους σκύφους.

Μικρὰ εὑρήματα: Ἀκέραιο χάλκινο μαχαίρι, πολὺ ὀξειδωμένο. Αἰχμηρὸ στὸ ἄκρο, ἐλαφρὰ κοῖλο στὴ λάμα, λόγῳ φθορᾶς κατὰ τὴ χρήση, κοῖλο στὸ ἄκρο τῆς λαβῆς. Κεντρικὲς κατὰ μῆκος τῆς λαβῆς τρεῖς διαμπερεῖς ὀπὲς γιὰ τὴ στερέωση τῆς ἐπένδυσης. Μῆκ. 19 ἑκ., μέγ. πλάτ. 1,8 ἑκ. – Φυλλόσχημο κυρτὸ χάλκινο ἔλασμα, λεπτὸ καὶ πολὺ ὀξειδωμένο. Μῆκ. 6 ἑκ., πλάτ. 1,1 ἑκ. – Λίγα ὀστά, πολλὰ σπασμένα. Διακρίνεται τμῆμα σιαγόνας ζώου.

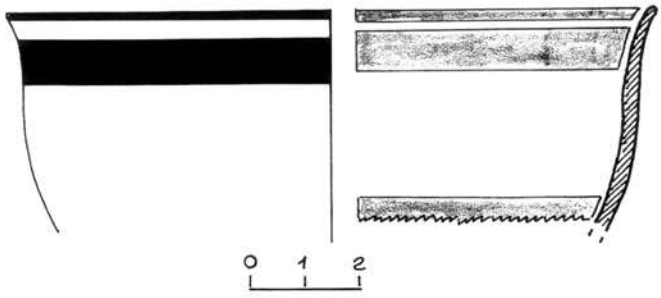
Κάτω ἀπὸ τὸ στρῶμα τῆς στάχτης ἕως τὸ δάπεδο τὰ εὑρήματα ἦσαν πολλὰ καὶ πυκνά. Ἀπὸ διάφορα σημεῖα τοῦ δωματίου προέρχονται:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13085+13267.
Σύνολο ὀστράκων 203.
Πρώιμα 3, ἄγραπτα 8, γραπτὰ 192.

Πρώιμα: Στιλβωμένη γάστρα ἀνοικτοῦ ἀγγείου, ἴσως ΜΕ. – Τμῆμα γάστρας βαθιᾶς κύλικος μὲ τμῆμα κρίνου μὲ ἐγκάρσια γραμμίδια στὸν στήμονα (ΥΕ ΙΙΒ). – Τμῆμα ἀπὸ τὴ βάση καὶ τὸ τοίχωμα κυπέλλου. Δακτύλιος στὴ βάση, δύο λεπτὲς ταινίες στὸ τοίχωμα καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση (πίν. 30β: 7)[316] (ΥΕ ΙΙΙΑ1).
Ἄγραπτα: Ἐξώστροφο χεῖλος κύλικος. – Χεῖλος κυρτόπλευρης κύλικος μὲ ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς. – Ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ τμῆμα ὤμου χύτρας. – Ἐπικλινὲς ἐξώκυρτο χεῖλος κυάθου. – Δύο ἐπίπεδες βάσεις κυάθων, ἡ μία δισκοειδής. – Καμπύλο ἀμφίπλευρο χεῖλος μικροῦ λεκανοειδοῦς ἀγγείου. – Τοίχωμα κλειστοῦ ἀγγείου. *Γραπτά*: *Κύλικες*: Δύο ἐξώκυρτα χείλη ὁλόβαφων κυλίκων. – Δύο ἐξώστροφα χείλη μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ κατακόρυφη πορφύρα (1), ὁριζόντια κυματοειδὴ γραμμὴ μὲ ἐπίθετη λευκὴ κατὰ μῆκος, προφανῶς πλόκαμος χταποδιοῦ (1). – Τρία τμήματα γάστρας μὲ ἀρχὴ στελέχους ἀπὸ ὁλόβαφες κύλικες. – Δύο τμήματα γάστρας, τὸ ἕνα μὲ λοξὸ στικτὸ στέλεχος πορφύρας ποὺ ἐπιγράφεται σὲ ἱμάντες (πίν. 30α: 1), τὸ ἄλλο μὲ ὄρθια διπλὰ τρικάμπυλα τόξα. – Τρία στελέχη, τὸ ἕνα μὲ δακτυλίους, τὰ ἄλλα ὁλόβαφα, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ ἀρχὴ βάσης. – Τμῆμα βάσης βαμμένης ἐπάνω. – Δισκοειδὴς βάση ὁλόβαφης κύλικος. – Ταινιωτὴ λαβὴ μὲ βαμμένα περιθώρια. – Δύο συγκολλημένα τμήματα πλατιᾶς λαβῆς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς μὲ βαμμένα περιθώρια καὶ κυματοειδὴ γραμμὴ στὴ ράχη. – Δισκοειδὴς βάση κλειστοῦ ἀγγείου. – Τέσσερα ἐξώστροφα χείλη κυάθων, τὸ ἕνα ὁλόβαφο, τὰ ἄλλα μὲ ταινία. – Ἐξώστροφο χεῖλος ἡμισφαιρικοῦ κυάθου μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δεύτερη πλατύτερη ἀμφίπλευρα. Δακτύλιος πρὸς τὸν πυθμένα. Διάμ. χείλους 12 ἑκ. (εἰκ. 80). – Τμῆμα γάστρας κυάθου ἢ μόνωτου καν θάρου μὲ ταινίες καὶ ταινιωτὴ λαβὴ μὲ βαμμένα περιθώρια καὶ μία τουλάχιστον ἐγκάρσια γραμμὴ στὴ ράχη. – Χεῖλος μικροῦ χειροποίητου καλαθόσχημου ἀγγείου. Σώζεται ὡς τὴν ἀρχὴ τῆς κυρτῆς βάσης καὶ διακρίνεται ἡ γένεση κατακόρυφης ταινιωτῆς καλαθόσχημης λαβῆς. Λεπτὴ ταινία χείλους, πυκνὲς γραμμές, ταινία βάσης. Τεφρὸς καθαρὸς πηλός, βαφὴ τεφροκάστανη (πίν. 30α: 2). –

316. Πρβ. E. French, *BSA* 59, 1964, εἰκ. 2:17.

Εἰκ. 80. Δωμάτιο ***Γ3****, στρῶμα στάχτης-δαπέδου, ἀγγεῖο.*

Ἐπίπεδο ἀμφίκυρτο χεῖλος μικρῆς ἀβαθοῦς ἐνδόβαφης φιάλης μὲ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικά. – Καμπύλο ἀμφίκυρτο χεῖλος ἐνδόβαφης λεκάνης μὲ ρίζα ὁριζόντιας ταινιωτῆς λαβῆς. Ταινία πάνω στὸ χεῖλος καὶ στὴ γάστρα. – Χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ταινία καὶ τμῆμα λαβῆς μὲ βαμμένα περιθώρια. – Εἴκοσι τέσσερα τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων: ἐννέα μὲ ταινίες, τέσσερα μὲ σπεῖρες, ἕνα μὲ κατακόρυφη στικτὴ πορφύρα (πίν. 30β: 6)[317], δύο μὲ ἀπροσδιόριστο κόσμημα καὶ ὀκτὼ ἐνδόβαφα, τὰ ἕξι μὲ ταινίες. – Τμῆμα κοιλιᾶς μικροῦ σφαιρικοῦ πεπιεσμένου προχοϊδίου μὲ λοξὲς γραμμὲς ἀπὸ τὸ κόσμημα τοῦ ὤμου καὶ τέσσερις ἀραιὲς λεπτὲς ταινίες. – Τέσσερα περίκυρτα χείλη πρόχων μὲ ταινία ἐξωτερικά, ἐκ τῶν ὁποίων δύο μὲ δακτύλιο καὶ ἕνα μὲ δεύτερο δακτύλιο χαμηλότερα καὶ τμῆμα κατακόρυφης πλατιᾶς λαβῆς μὲ πλατιὰ γραμμὴ στὴ ράχη. – Δύο τμήματα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου πρόχων μὲ ταινία. – Δύο τμήματα τοιχωμάτων ἀπὸ ὑδρίες (μικρὴ καὶ μεγάλη) μὲ τμῆμα ὁριζόντιας κυλινδρικῆς λαβῆς μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα (στὸ ἕνα καὶ δύο ταινίες κοιλιᾶς). – Τμῆμα ὤμου στάμνου μὲ ἐπίθετο ἡμικυλινδρικὸ ὠτίο, διάτρητο κατὰ τὸν ἐγκάρσιο ἄξονα. Ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ τὰ πλευρά του, ταινία ὤμου καὶ τρεῖς πρὸς τὴν κοιλιά. Πηλὸς σκοῦρος ροδοκάστανος μὲ πολλὰ ἐγκλείσματα, βαφὴ ἐρυθρὴ-πορφυρή (πίν. 30α: 7). – Δύο χείλη μὲ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ μικρῶν πιθαμφορέων, τὸ ἕνα ὄρθιο ἔκτυπο, ἐξώβαφο μὲ ταινία ἐσωτερικά, τὸ ἄλλο ἐπίπεδο ἐξώκυρτο, ἐξώβαφο. – Τμῆμα τοιχώματος μικροῦ πιθαμφορέα μὲ στενὴ ζώνη ἀραιῶν κατακόρυφων τεθλασμένων μεταξὺ ταινιῶν (πίν. 30α: 9). – Τμῆμα κυρτῆς βάσης ἀλαβάστρου μὲ δακτυλίους. – Τριάντα τρία τοιχώματα κλειστῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ σπείρα, ἕνα μὲ κρινοειδὲς ἄνθος, τὰ ἄλλα μὲ ταινίες. – Τμῆμα ἀπὸ τὸν ὦμο κλειστοῦ ἀγγείου, ἴσως ψευδοστόμου, μὲ ἀνηρτημένα ἀκτινωτὰ περιγεγραμμένα ὀξυκόρυφα τρίγωνα (πίν. 30β: 8). – Τμῆμα ὤμου μικροῦ ψευδόστομου μὲ στελεχωτὲς σπεῖρες στὸν ὦμο καὶ ταινία καὶ τμῆμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς μὲ βαμμένη ράχη. – Τμῆμα ἀπὸ τὸν ὦμο ὡς τὴν κοιλιὰ μικροῦ σφαιρικοῦ ψευδοστόμου μὲ δακτυλίους στὴ ρίζα τῆς λαβῆς καὶ τῆς προχοῆς καὶ ταινίες στὴν κοιλιά. – *Κρατῆρες*: Δύο συγκολλημένα τμήματα ἀπὸ τὴ γένεση ἐξώκυρτου χείλους καὶ τὸ κάθετο τοίχωμα. Ταινία χείλους καὶ δεύτερη πλατιὰ ἐπάνω στὴν ὁποία γράφονται μὲ λευκὴ βαφὴ ἐνάλληλες καὶ παραπληρωματικὲς γωνίες ποὺ δίνουν τὴν ἐντύπωση τεθλασμένης. Χαμηλότερα διακρίνεται τὸ στενὸ μέρος θηλιᾶς ποὺ γεμίζει μὲ πυκνὴ κατακόρυφη διαγράμμιση καὶ ἐφαπτόμενα ἐνάλληλα ἡμικύκλια. Ἐνδόβαφο. Μὲ τὰ δύο αὐτὰ ὄστρακα συνανήκει, καὶ μᾶλλον προέρχεται ἀπὸ τὴν ἄλλη ὄψη τοῦ ἀγγείου, τμῆμα τοιχώματος μὲ παρόμοια διακο-

317. Πρβ. E. French, *BSA* 61, 1966, εἰκ. 6:1 (κύλικα), εἰκ. 7:1 (σκύφος).

σμημένη θηλιά. Πηλὸς τεφρός, ἀλείφωμα λευκωπό, βαφὴ πορτοκαλέρυθρη καὶ λευκὴ παχιὰ ἀμαυρή (πίν. 30α: 4)[318]. – Δύο χείλη μὲ πλατιὰ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ δεύτερη χαμηλότερα, τὸ ἕνα ἐπίπεδο ἐξώστροφο μὲ ἀνηρτημένα κροσσοπετάλια στὴ δεύτερη ἐξωτερικὴ ταινία καὶ καμπυλόγραμμο ἀπροσδιόριστο θέμα. – Ἐπίπεδο ἐξώκυρτο ὁλόβαφο χεῖλος. – Δεκαέξι τμήματα γάστρας μὲ μεγάλη κατακόρυφη πορφύρα μὲ στικτὸ σῶμα καὶ συμπαγὲς στέλεχος (1) (πίν. 30α: 5), φολιδωτὴ διακόσμηση ἀνηρτημένη ἀπὸ ταινία χείλους (1) (πίν. 30α: 6), τρέχουσες σπεῖρες (1), ἀνηρτημένα κροσσοπετάλια, σπείρα μὲ συμπαγὴ ὀφθαλμὸ καὶ διάγραμμο ἀγκύλο μίσχο (1) (πίν. 30β: 5), ἰδιότυπο κόσμημα ποὺ συνδυάζει συμπαγὴ κλεψύδρα μεταξὺ ὁμόκεντρων καμπύλων κύκλων ἢ σπειρῶν (1) (πίν. 30α: 3), ταινία καὶ καμπύλη γραμμή: ἀπόληξη θηλιᾶς τῆς λαβῆς ποὺ γράφεται ἐπάνω σὲ ταινίες γάστρας (1), ζεῦγος λεπτῶν γραμμῶν καὶ ταινίες (1), ταινίες (9, τὰ ἕξι ἐνδόβαφα καὶ ἕνα μὲ δακτύλιο). – Δύο τμήματα γάστρας μὲ τμῆμα ὁριζόντιας κυλινδρικῆς λαβῆς μὲ πινελιές, τὸ ἕνα ἐνδόβαφο. – Τμῆμα ἐξώβαφης δακτυλιόσχημης βάσης μὲ δακτύλιο στὸν πυθμένα. Διάμ. βάσης 9 ἑκ. – *Σκύφοι*: Ἐξώστροφο χεῖλος ὑψίποδος σκύφου μὲ ταινία ἐπάνω καὶ δεύτερη ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα δέσμη γραμμῶν. – Τμῆμα κοντοῦ στελέχους ὑψίποδος σκύφου μὲ δακτυλίους. – Τμῆμα ἐπίπεδης δισκοειδοῦς βάσης ὑψίποδος σκύφου βαμμένης ἐπάνω. – *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Πέντε χείλη μὲ ταινία καὶ δακτύλιο, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικά, ἕνα μὲ σπείρα καὶ ἕνα μὲ στήλη τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο. – Πέντε τμήματα γάστρας μὲ τμῆμα σπείρας (1), δέσμη γραμμῶν μὲ ἐφαπτόμενη στήλη ἀκανθωτοῦ (1), στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ περιθώριο καὶ ἀνηρτημένα καὶ ὄρθια ὁμόκεντρα ἡμικύκλια (1), στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο[319] ἐπάνω ἀπὸ ταινία (1) (πίν. 30β: 3), κεντρικὴ στήλη τεθλασμένης μὲ τριπλὸ περιθώριο καὶ τμῆμα ἀντιθετικῆς σπείρας[320] (1) (πίν. 30β: 4). – Τμῆμα γάστρας μὲ ταινίες καὶ τμῆμα ὁριζόντιας κυλινδρικῆς λαβῆς μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα. – Τμῆμα γάστρας ἐπάνω ἀπὸ τὴ βάση μὲ λεπτὲς ταινίες ἐξωτερικὰ καὶ τμῆμα σπείρας πρὸς τὸν πυθμένα. – Τρία τμήματα βάσεων, τὸ ἕνα μὲ δακτύλιο, τὰ δύο ἄλλα συγκολλημένα μὲ σπείρα στὸν πυθμένα (πίν. 30β: 13). – *Ἐνδόβαφοι*: Δύο συγκολλώμενα τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος μικροῦ σκύφου μὲ λεπτὴ ταινία ἐξωτερικά. – Ἑπτὰ χείλη μὲ πλατιὰ ταινία καὶ τρέχουσες σπεῖρες[321] καὶ τρεῖς ἐπάλληλους ἱμάντες γάστρας (1) (πίν. 30β: 9), ζώνη κομμένου πλοχμοῦ καὶ δύο ταινίες γάστρας (1), τμῆμα ὁριζόντιας κυλινδρικῆς λαβῆς μὲ πινελιές (1), τμῆμα λαβῆς (1). – Χεῖλος μὲ μεσαία ταινία ἐξωτερικὰ καὶ ὁριζόντια κυματοειδὴ ταινία στὴ γάστρα (πίν. 30β: 2). – Δύο συνανήκοντα τμήματα χείλους καὶ ἕνα πιθανὸν συνανῆκον τμῆμα γάστρας μὲ ρίζα λαβῆς. Πλατιὰ ταινία χείλους ἐξωτερικά, σπεῖρες, τρεῖς ταινίες γάστρας καὶ πινελιὰ στὴ ρίζα τῆς λαβῆς (πίν. 30β: 1, 10, 11). – Δεκατρία τμήματα γάστρας, ἐκ τῶν ὁποίων ὀκτὼ μὲ ταινία χείλους, στήλη ἀραιῶν κυματοειδῶν μὲ πολλαπλὸ περιθώριο καὶ ἐφαπτόμενη στήλη κροσσοπεταλίων, ταινία γάστρας (1), σπείρα μὲ διάγραμμη θηλιά (1), ὄρθια ὁμόκεντρα ἡμικύκλια ἐπάνω ἀπὸ ζεῦγος ταινιῶν γάστρας (1), ταινίες (4), τμῆμα λαβῆς (1). – Ἕξι τμήματα γάστρας, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς καὶ δύο συγκολλώμενα, μία λαβὴ καὶ δύο βάσεις ὁλόβαφων σκύφων. – Ἀκέραιη δακτυλιόσχημη βάση ὁλόβαφου σκύφου μὲ ἐξηρημένο μικρὸ κύκλο στὸν πυθμένα. Διάμ. βάσης 5,3 ἑκ. – Δύο τμήματα λαβῆς σκύφων μὲ πινελιὰ στὴ ράχη. – Δεκατέσσερις ὁλόβαφες γάστρες, πιθανὸν ἀπὸ σκύφους.

Εἰδώλιο: Τμῆμα δισκοειδοῦς κυκλικοῦ κορμοῦ εἰδωλίου Φ. Στὴν ὀπίσθια ὄψη τμῆμα τῆς ἐπικολλημένης πλεξίδας, στὴν πρόσθια τμῆμα τοῦ στήθους ποὺ ἀποδίδεται πλαστικά. Λεπτὴ γραμμὴ κατὰ τὴν περίμετρο, πυκνὲς κατακόρυφες κυματοειδεῖς στὶς δύο ὄψεις, ἐγκάρσια γραμμίδια στὴν πλεξίδα. Πηλὸς κιτρινωπός, ὁμοιόχρωμο ἀλείφωμα, βαφὴ σκούρα καστανέρυθρη. Σωζ. ὕψ. 2,8 ἑκ., σωζ. πλάτ. 4,2 ἑκ., μέγ. πάχ. 1,5 ἑκ. – Ἐμπρόσθιο

318. Τὸ κομμάτι αὐτὸ ἀπὸ τὴν ὁμάδα ΜΜ 13267 συνανήκει μὲ ἄλλα ἀπὸ τὴν ὁμάδα ΜΜ 13069 (πίν. 31α: 2). Δὲν ἑνοποιήθηκαν.

319. Πρβ. Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 9:36, 9:38.

320. Πρβ. Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 6:50 (YE IIIB1).

321. Πρβ. Wardle, *BSA* 68, 1973, πίν. 60(c)243 καὶ πίν. 60(d)251.

τμῆμα εἰδωλίου βοοειδοῦς[322]. Σώζεται ἡ κεφαλὴ μὲ κυλινδρικὸ ρύγχος καὶ κέρατα σπασμένα στὰ ἄκρα, ὁ λαιμός, τὸ πρόσθιο τμῆμα τοῦ κορμοῦ καὶ τμήματα τῶν μπροστινῶν ποδιῶν. Λεπτὲς γραμμὲς κατὰ μῆκος τοῦ ρύγχους καὶ τῶν ποδιῶν, ἐγκάρσιες στὰ κέρατα, δύο δακτύλιοι στὸν λαιμό, δικτυωτὸ κόσμημα στὸν κορμό. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ ἐρυθρή. Σωζ. μῆκ. 4,8 ἑκ. (πίν. 30β: 12) – Μεγάλο κομμάτι ὁμοιώματος θρόνου: σώζεται τὸ ἕνα λοξὸ ἄκρο ἐρεισίνωτου καὶ τμῆμα τῆς ἕδρας καθὼς καὶ ἡ ἀρχὴ δύο ποδιῶν ταινιωτῶν. Ἐξωτερικὰ ἔχει δικτυωτὴ διακόσμηση καὶ γραμμὲς πρὸς τὰ πόδια, ἐσωτερικὰ πυκνὴ διαγράμμιση κατὰ τὸν μακρὸ ἄξονα. Πηλὸς ροδόχρωμος καθαρός, ἀλείφωμα ὁμοιόχρωμο ἐσωτερικά, πιὸ ἀνοικτόχρωμο ἐξωτερικά, βαφὴ καστανέρυθρη. Σωζ. ὕψ. 5,9 ἑκ., πλάτ. 3,2 ἑκ. (πίν. 30α: 10).

Ἐπιπλέον:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13069+[12283].
Σύνολο ὀστράκων 125.
Ἄγραπτα 8, γραπτὰ 117.

Ἄγραπτα: Ἕνα ἐξώστροφο χεῖλος, μία κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή, ἕνα μεγάλο τμῆμα ἀπὸ τὴ γάστρα ὡς τὴν ἀρχὴ βάσης μὲ κεντρικὴ κοιλότητα καὶ μὲ κοντὸ παχὺ στέλεχος καὶ μία δισκοειδὴς βάση μὲ πλαστικοὺς δακτυλίους, ἀπὸ κύλικες. – Τμῆμα ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴν κοιλιὰ χύτρας μὲ κατακόρυφη ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς λαβή. – Ἐξώστροφο χεῖλος κλειστοῦ ἀμφοροειδοῦς ἀγγείου ἀπὸ πορτοκαλόχρωμο πηλό. – Δύο μικρὰ τμήματα τοιχωμάτων χρηστικῶν ἀγγείων ἀπὸ τραχὺ ἀκάθαρτο πηλό.
Γραπτά: Γάστρα μὲ ἀρχὴ στελέχους ὁλόβαφης κύλικος. – Κυρτὸ χεῖλος ἐνδόβαφης κύλικος μὲ ἴχνη καύσης ἐξωτερικά. – Ἕνα στέλεχος μὲ λεπτοὺς δακτυλίους καὶ μία βάση μὲ δακτυλίους ἀπὸ κύλικες. – Δύο κατακόρυφες λαβές, ἡ μία ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς μὲ ὁλόβαφη ράχη, ἡ ἄλλη ταινιωτὴ μὲ ὁλόβαφη ράχη καὶ ἐξηρημένο τρίγωνο στὴ βάση της, ἴσως ἀπὸ ψευδόστομο. – Ἐξώστροφο χεῖλος κυάθου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ σπείρα στὴ γάστρα. – Γάστρα λεκανοειδοῦς ἀγγείου, ἐνδόβαφη μελανὴ μὲ ἀπροσδιόριστο κόσμημα ἀπὸ ἐπίθετη λευκὴ βαφή, καὶ μὲ ταινίες ἐξωτερικά (πίν. 31α: 3). – Δεκαοκτὼ τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων: ἕξι μὲ ταινίες, ἑπτὰ ἐνδόβαφα, τέσσερα ὁλόβαφα καὶ ἕνα γωνιῶδες μὲ λευκοκίτρινο ἀλείφωμα ἀμφίπλευρα ἀπὸ ἀκάθαρτο πηλό. – Χεῖλος μὲ ταινία καὶ δακτύλιο, πιθανὸν ἀπὸ πρόχου. – Τμῆμα ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὸν ὦμο μικκύλου χειροποίητου θηλάστρου μὲ κοντὸ λαιμὸ καὶ τὴ ρίζα τῆς πλευρικῆς προχοΐς. Λεπτὲς ἐρυθρὲς ταινίες στὸ χεῖλος καὶ τὴ βάση τοῦ λαιμοῦ, δακτύλιος στὴ ρίζα τῆς προχοΐς καὶ πυκνὲς γραμμὲς στὸ σῶμα[323] (πίν. 31α: 5). – Σωληνωτὴ προχοὴ θηλάστρου μὲ πλατὺ δακτύλιο στὴ βάση καὶ λεπτὲς γραμμὲς κατὰ μῆκος. – Δεκαπέντε τοιχώματα κλειστῶν ἀγγείων: ἕντεκα μὲ ταινίες, τὰ δύο ἀπὸ τὸν ὦμο μικρῶν ἀγγείων, δύο ἐξώβαφα, ἕνα μὲ τρεῖς ἀκανόνιστες γραμμὲς ποὺ λήγουν σὲ ταινία καὶ ἕνα ἀπὸ τὴν κοιλιὰ μὲ δύο ταινίες καὶ μὲ ρίζα ὁριζόντιας λαβῆς μὲ πινελιά. – Δύο τμήματα ἀπὸ τὸν ὦμο ψευδοστόμων μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν, τὸ ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς, ἀπὸ πηλὸ τεφρὸ λόγῳ καύσης. – Δύο συγκολλώμενα καὶ ἕνα συνανῆκον ὄστρακο ἀπὸ τὸ ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ τὴ γάστρα ἐνδόβαφου κρατήρα μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ δεύτερη πλατιά, ἐπάνω στὴν

322. Πρβ. E. French, *BSA* 66, 1971, πίν. 27(a)53-197.

323. Πρβ. Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 7:60 (πρόχους).

ὁποία γράφονται μὲ λευκὴ βαφὴ ἐνάλληλες καὶ παραπληρωματικὲς γωνίες ποὺ δίνουν τὴν ἐντύπωση τεθλασμένης. Στὴ γάστρα δέσμη τριῶν γραμμῶν περιθωρίου κεντρικῆς στήλης μὲ ἐφαπτόμενο ἀκανθωτὸ καὶ γραμμή (πίν. 31α: 2). – Δέκα τμήματα, ὁρισμένα συγκολλημένα, ἀπὸ τὸ ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ τὴ γάστρα ἐνδόβαφου κρατήρα. Ὁλόβαφο τὸ χεῖλος ὡς πλατιὰ ταινία ἐξωτερικά, στὴ γάστρα κεντρικὸ κόσμημα μὲ δέσμες ἀντιθετικῶν καμπύλων γραμμῶν. Στὴν κορυφὴ ἀμείβοντες στὴ γωνία συναντήσεως τῶν γραμμῶν καὶ ἑκατέρωθεν τοῦ κεντρικοῦ κοσμήματος σπεῖρες (σώζεται ἡ μία) μὲ μακρὺ καμπύλο μίσχο καὶ τρία τριπλὰ τόξα στὸν πυρήνα (πίν. 31α: 1). – Δύο ἐνδόβαφες γάστρες κρατήρων μὲ ζεῦγος ταινιῶν ἐξωτερικά, ἡ μία ἴσως συνανήκει μὲ τὸ προηγούμενο ἀγγεῖο. – *Σκύφοι*: Μία γάστρα μὲ κεντρικὴ στήλη δικτυωτοῦ μὲ διπλὸ περιθώριο καὶ τμῆμα τετράφυλλου κάτω ἀπὸ τὴν ταινία ἐξωτερικά[324] (πίν. 31α: 4), ἕνα κοντὸ στέλεχος μὲ πλατεῖς ἐρυθροὺς δακτυλίους ἐξωτερικά, καὶ κεντρικὴ κοιλότητα στὴ βάση, ἀπὸ ὑψίποδες σκύφους. – *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Χεῖλος μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δακτύλιο καὶ τμῆμα καμπυλόγραμμου θέματος ἐξωτερικά. – Γάστρα μὲ στήλη ἀμειβόντων ἐξωτερικά. – *Ἐνδόβαφοι*: Σκύφος συγκολλημένος ἀπὸ πέντε ὄστρακα, ἐλλιπὴς περίπου κατὰ τὸ ἥμισυ τοῦ σώματος. Πλατιὰ ταινία χείλους, ταινία στὴ γάστρα καὶ τὴ βάση, καὶ τρεῖς πινελιὲς στὴ ράχη τῆς λαβῆς. Πηλὸς κεραμόχρωμος, βαφὴ καστανέρυθρη. Ὕψ. 11 ἑκ., διάμ. χείλους 16,1 ἑκ., διάμ. βάσης 5,2 ἑκ. – Μεγάλος σκύφος, συγκολλημένος ἀπὸ δεκαέξι ὄστρακα καὶ πέντε ἀκόμη συνανήκοντα, ἐν μέρει καμένος. Πλατιὰ ταινία χείλους, δύο ταινίες στὴ γάστρα καὶ μία στὴ βάση, λαβὴ ὁλόβαφη. Πηλὸς κιτρινωπός, τεφρὸς στὸ καμένο τμῆμα τοῦ ἀγγείου, βαφὴ μελανή. Σωζ. ὕψος (ὡς τὴν ταινία τῆς βάσης): 13,2 ἑκ., διάμ. χείλους 18,8 ἑκ. – Δύο γάστρες, ἡ μία μὲ βαμμένη ρίζα λαβῆς, ἡ ἄλλη μὲ ταινία καὶ ὁλόβαφη λαβή. – Δύο βάσεις. – Δεκαεπτὰ συγκολλώμενα καὶ συνανήκοντα τμήματα σκύφου. – Τέσσερα συγκολλώμενα τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ γάστρα ὅμοιου (πίν. 31α: 6). – Ἕνα τμῆμα χείλους καὶ μία βάση ὁμοίων.

Εἰδώλια: Λαιμὸς καὶ ἄνω τμῆμα κορμοῦ εἰδωλίου τύπου Φ μὲ τμῆμα τοῦ στήθους καὶ ἐπίθετη κατακόρυφη ταινία κατὰ μῆκος τῆς πλάτης γιὰ τὴν κόμη. Δακτύλιος στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ, πυκνὲς γραμμὲς στὸ σῶμα, ἐγκάρσια γραμμίδια στὴν κόμη. Πηλὸς κεραμόχρωμος, βαφὴ ἐρυθρή. Σωζ. ὕψ. 2,7 ἑκ. – Κάτω ἥμισυ κορμοῦ καὶ κωνικὸ κοῖλο στέλεχος εἰδωλίου τύπου Φ. Ὁριζόντιες γραμμὲς στὸν κορμό, ὅπου διακρίνεται ἡ ἀρχὴ τοῦ στήθους, καὶ τέσσερις κατακόρυφες κατὰ μῆκος τοῦ στελέχους. Πηλὸς λευκωπός, βαφὴ καστανή. Σωζ. ὕψ. 4,8 ἑκ. – Τμῆμα ἐπιμήκους κορμοῦ ζωόμορφου εἰδωλίου μὲ τὴν οὐρὰ πρὸς τὰ κάτω καὶ κυματοειδεῖς ἐξίτηλες γραμμὲς κατὰ μῆκος. Πηλὸς λευκωπός, βαφὴ καστανομέλανη. Σωζ. μῆκ. 6 ἑκ. – Πόδι ζώου ἢ θρόνου μὲ δύο γραμμὲς κατὰ μῆκος τῆς μίας πλευρᾶς μὲ ἐγκάρσια γραμμίδια μεταξύ τους. Πηλὸς ροδόχρωμος, βαφὴ ἐρυθρή. Σωζ. μῆκ. 3,6 ἑκ.

Μικρὰ εὑρήματα: Χάλκινη ἐπιμήκης περόνη μὲ ἕνα σωζόμενο αἰχμηρὸ ἄκρο. Πολὺ ὀξειδωμένη. Σωζ. μῆκ. 6,8 ἑκ. – Πήλινο σφονδύλι μὲ ἐλαφρῶς κυρτὴ βάση, βαμμένο μελανό. Ὕψ. 2,5 ἑκ., διάμ. βάσης 3,1 ἑκ. – Ἕνα ὄστρεο (conus), διάτρητο σὲ δύο σημεῖα. – Τμῆμα καμένου ὀστοῦ.

Καθὼς καί:

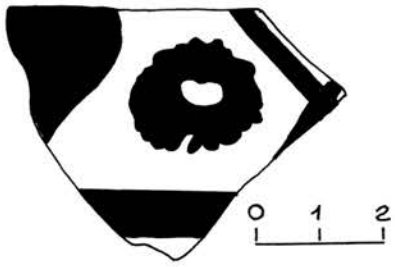
ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13065+13242+[12291+13173+13193].
Σύνολο ὀστράκων 526.
Πρώιμα 8, ἄγραπτα 72, γραπτὰ 446.

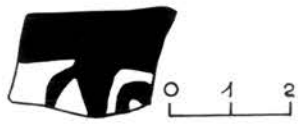
Πρώιμα: Ἕνα ἐξώστροφο χεῖλος καὶ τρία τοιχώματα τεφρῶν μινύειων ἀγγείων. – Χεῖλος κυπέλλου τύπου Βαφειοῦ μὲ πλατιὰ ταινία ἐσωτερικά. Ἐξω-

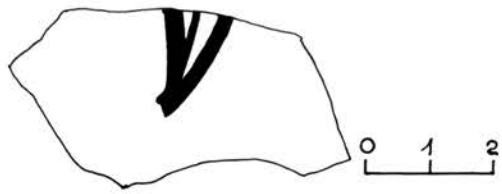
324. Πρβ. *MDP* εἰκ. 146:7.

τερικά, σὲ σειρὰ κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος, συμπαγὲς καμπυλόγραμμο θέμα, ἀκτινωτὸς ρόδακας καὶ δύο χιαστὶ γραμμὲς πάνω ἀπὸ τὴν ταινία τῆς μέσης ἐξωτερικά[325] (εἰκ. 81) (ΥΕ Ι). – Ἐξώκυρτο χεῖλος κύλικος μὲ ταινία καὶ ἀνηρτημένο βραχῶδες κόσμημα ἐξωτερικά (ΥΕ ΙΙΒ). – Τμῆμα τοιχώματος ἀλαβάστρου μὲ σειρὲς στιγμῶν καὶ βραχῶδες κόσμημα (ΥΕ ΙΙ). – Γάστρα ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ σπογγωτὴ διακόσμηση (πίν. 31β: 1) (ΥΕ ΙΙΙΑ1).

Εἰκ. 81. Δωμάτιο ***Γ3****, στρῶμα στάχτης-δαπέδου.*

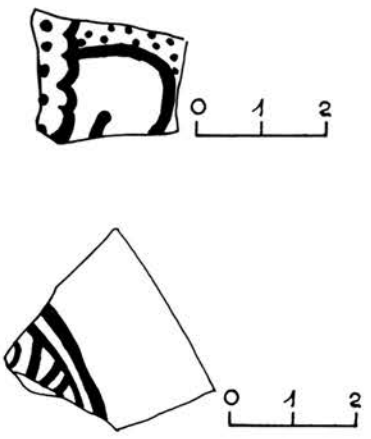

Εἰκ. 82-83. Δωμάτιο ***Γ3****, στρῶμα στάχτης-δαπέδου.*

Ἄγραπτα: Ἐννέα τροπιδωτὰ χείλη, εἴκοσι ἐννέα ἐξώστροφα, τὸ ἕνα ἀπὸ τραχὺ πηλὸ μὲ μίκα, τέσσερα ἐνδόστροφα, ὀκτὼ γάστρες, ἐκ τῶν ὁποίων τρεῖς μὲ ἴχνη καύσης καὶ μία τροπιδωτή, καὶ δύο βάσεις, ὅλα ἀπὸ κύλικες. – Ἕνα χεῖλος μὲ ὁριζόντια ταινιωτὴ λαβή, μία ὁριζόντια ταινιωτὴ λαβὴ καὶ μία ἐπίπεδη βάση λεκανιδίων. – Τέσσερα ἐξώστροφα χείλη χρηστικῶν ἀγγείων ἀπὸ χονδροειδὴ πηλό. – Ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβὴ μὲ ὀπὴ ὄπτησης ἀπὸ κλειστὸ ἀγγεῖο. – Τρεῖς ἐπίπεδες βάσεις ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Τέσσερα χείλη, τὰ δύο ἀπὸ λεκανοειδή, καὶ τρεῖς γάστρες ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Ἕνα τμῆμα ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τὸν λαιμὸ καὶ ἕνα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου κλειστῶν ἀγγείων.
Γραπτά: *Κύλικες*: Δέκα ἐξώστροφα χείλη μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ τρικάμπυλο τόξο στὴ γάστρα καὶ ἕνα συγκολλημένο ἀπὸ τρία ὄστρακα μὲ κάθετη ταινιωτὴ λαβὴ ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ γάστρα. – Ἑπτὰ ἐξώστροφα χείλη μὲ ταινία καὶ διάστικτη πορφύρα[326] (πίν. 31β: 4) (1, ἀπὸ τερὸ πηλό), ἀπροσδιόριστο κόσμημα (εἰκ. 82) (1). – Ἑπτὰ γάστρες μὲ στενὲς στῆλες ποὺ κοσμοῦνται μὲ ὁμάδες λοξῶν ἐγκάρσιων γραμμῶν, ἴσως στελέχη πορφυρῶν (1), μὲ ταινίες (3), μὲ ἀπόληξη ἀπροσδιόριστου θέματος (εἰκ. 83) (1), ὁλόβαφη μὲ τμῆμα λαβῆς (1), τροπιδωτή, ἐνδόβαφη (1). – Δύο ὁλόβαφα στελέχη. – Δεκατρία τμήματα βάσεων μὲ δακτυλίους, ἡ μία μὲ περιχείλωμα. – *Λαβές*: Τρεῖς ταινιωτὲς μικρῶν ἀγγείων μὲ βαμμένα περιθώρια, οἱ δύο καὶ μὲ ἐγκάρσιες γραμμές. – Ταινιωτὴ μὲ αὐλάκωση κατὰ μῆκος καὶ γραπτὰ περιθώρια, ἀπὸ τὸν ὦμο μεγάλου κλειστοῦ ἀγγείου. – Ἕξι κυλινδρικὲς μὲ πινελιές, πλὴν μιᾶς μὲ δακτύλιο στὴ ρίζα καὶ ταινία στὴ ράχη. – Δύο βάσεις ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἡ μία δακτυλιόσχημη μὲ ταινία ἐξωτερικά, ἡ ἄλλη ἐλαφρὰ κυρτὴ μὲ ὁλόβαφο τοίχωμα. – Τρεῖς βάσεις μὲ δακτυλίους, πιθανὸν ἀπὸ ἀλάβαστρα, στὴ μία καὶ τμῆμα τοιχώματος μὲ σταγονόσχημη πινελιά. – Ἀνοικτὴ προχοὴ μὲ γραπτὰ περιθώρια. – Τμῆμα ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ γάστρα ἡμισφαιρικοῦ κυάθου. Ταινίες ἀμφίπλευρα, λευκὸ ἀλείφωμα (πίν. 31β: 5). – Ὅμοιο, μὲ ζεῦγος ταινιῶν ἐσωτερικά, μία ἐξωτερικά. – Τμῆμα χείλους κυπέλλου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ κυλινδρικὴ λαβή. – Τοίχωμα κυπέλλου μὲ πλαστικὸ δακτύλιο βαμμένο μὲ ταινία. – Τρία τμήματα ἀπὸ τὴ βάση ὡς τὰ τοιχώματα κυπέλλων, τὸ ἕνα μὲ ταινίες στὸ τοίχωμα καὶ δα-

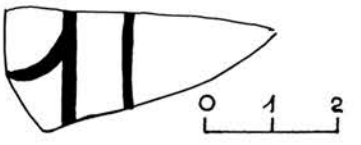
325. Γιὰ τὸν ρόδακα πρβ. *MDP* εἰκ. 4:1 (ἀλάβαστρο), εἰκ. 5:3 (σφαιρικὴ πιεσμένη πρόχους).

326. Πρβ. E. French, *BSA* 61, 1966, εἰκ. 3:20.

*Εἰκ. 84-85. Δωμάτιο **Γ3**, στρῶμα στάχτης-δαπέδου.*

κτυλίους στὴ βάση (πίν. 31β: 9), τὰ ἄλλα συνανήκοντα μὲ σπείρα καὶ ταινίες στὸ τοίχωμα καὶ ἄβαφη βάση. – Ἐπίπεδη βάση κυπέλλου μὲ δακτυλίους καὶ τμῆμα τοιχώματος μὲ ζώνη ἀπροσδιόριστου κοσμήματος καὶ ζεῦγος ταινιῶν. – Δύο χείλη λεκανοειδῶν μὲ ταινία ἀμφίπλευρα. – Τμῆμα τοιχώματος λεκάνης ἢ κρατήρα μὲ ἀντίρροπες λοξὲς ὁμάδες γραμμῶν. – Κομμάτι μεγάλου ἀγγείου, ἴσως κάδου, ἀπὸ τραχὺ ἐρυθρὸ πηλὸ μὲ ἐγκλείσματα καὶ μίκα, μὲ σπείρα ἐσωτερικά, ἴσως καὶ ἐξωτερικά. Λευκὴ βαφή, καστανὸ ἀλείφωμα. – Δεκαεννέα χείλη μικρῶν ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ ταινία χείλους (8), ὁλόβαφα (8), σπείρα (1), ἀντίρροπες λοξὲς γραμμές (1), τυχαῖες κηλίδες (1). – Τριάντα ἐννέα ὁλόβαφες γάστρες ἀνοικτῶν ἀγγείων, δύο ἐξώβαφες καὶ τριάντα ὀκτὼ ἐνδόβαφες, οἱ εἴκοσι δύο μὲ ταινίες. – Ὀκτὼ γάστρες μὲ δακτυλίους, οἱ τρεῖς καὶ μὲ ταινίες ἐξωτερικά. – Σαράντα πέντε γάστρες μὲ κατακόρυφη πορφύρα (1), τμῆμα μικτοῦ ἄνθους μὲ στικτὸ στέλεχος καὶ λοξὸ διάστικτο πτερύγιο (εἰκ. 84) (1), τρικάμπυλο τόξο (1), σπείρα μὲ συμπαγὴ ὀφθαλμό (1), σπείρα μὲ ἀντικόρυφα τόξα στὸ κέντρο (1), σπεῖρες ὑπογραμμισμένες μὲ κυματοειδὴ γραμμὴ σὲ μετόπες (πίν. 31β: 2) (1), σπεῖρες (4), διάγραμμο θέμα μὲ διπλὸ περιθώριο (εἰκ. 85), τμῆμα τεθλασμένης (1), γραμμές (1), καμπύλες γραμμές (6), ταινίες (27). – Τμῆμα χείλους μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ ρίζα ταινιωτῆς λαβῆς ἀπὸ τὸν λαιμὸ μικκύλου προχοϊδίου. – Τρία ἐξώκυρτα χείλη πρόχων ἢ ἀμφορέων, τὰ δύο συγκολλώμενα, μὲ ταινία στὸ χεῖλος καὶ τμῆμα λαιμοῦ. – Τμῆμα σωληνωτῆς προχοῆς καὶ τοιχώματος μικκύλου θηλάστρου μὲ ταινίες στὴν κοιλιὰ καὶ δακτύλιο στὴ ρίζα τῆς προχοῆς. – Τμῆμα χείλους θηλάστρου μὲ ταινιωτὴ καλαθόσχημη λαβή. Ταινία χείλους ἐξωτερικά, ἐγκάρσιες γραμμὲς στὴ ράχη τῆς λαβῆς. – Τμῆμα ὁλόβαφου λαιμοῦ καὶ ὤμου, μὲ δακτύλιο λαβῆς, πιθανὸν ἀπὸ πιθαμφορέα. – Τμῆμα ὁλόβαφου λαιμοῦ καὶ ὤμου, ἴσως ἀπὸ ἀλάβαστρο. – Ἐξώστροφο χεῖλος κλειστοῦ ἀγγείου, μὲ ταινία ἀμφίπλευρα. – Τμῆμα λαιμοῦ μὲ ζώνη ἡμικυκλίων καὶ ταινίες στὴ σύνδεση. – Τμῆμα ὤμου κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ἐπίθετο διάτρητο κομβίο. – Ἑκατὸν ἐννέα τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μὲ φολιδωτὸ κόσμημα (1), πλοχμό (1), ἐλλείψεις (1), φυλλοφόρο ταινία (1), σπεῖρες (2), πιθανὸν ἄνθος (1), ταινίες ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου (3), ταινίες (66), ἐξώβαφο (1), πινελιές (2). – *Ψευδόστομοι*: Δύο τμήματα ὤμου μὲ ρίζες λαβῶν, τὸ ἕνα μὲ διχαλωτὰ ἄνθη. – Τμῆμα ὤμου μὲ διάστικτο κύκλο. – Ἐννέα τμήματα ἀπὸ τὸν ὦμο καὶ τὴν κοιλιά, τὰ πέντε μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν, τὰ ἄλλα μὲ ταινίες. – Ἕνα ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ μία γάστρα μὲ στήλη ἀμειβόντων μὲ διπλὸ περιθώριο, ἀπὸ κρατῆρες. – *Σκύφοι*: *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Δεκαοκτὼ χείλη μὲ λεπτὴ ταινία καί: σπείρα (1), κομμένο πλοχμό (1), δέσμη γραμμῶν μὲ ἀντιθετικὲς στῆλες κροσσοπεταλίων (1), στάχυ ἀμειβόντων[327] (πίν. 31β: 6) (1), στήλη τεθλαμένης μὲ περιθώριο (1), λοξὴ ταινία (1), ἀντίνωτες στῆλες κροσσοπεταλίων μὲ ἀντιθετικὰ δίλοβα πέταλα[328] (πίν. 31β: 7) (1), ἀπροσδιόριστο κόσμημα (εἰκ. 86)

*Εἰκ. 86. Δωμάτιο **Γ3**, στρῶμα στάχτης-δαπέδου.*

327. Πρβ. Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 9:41, 9:55.

328. Πρβ. E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 5:10.

(1), ὁριζόντια κυματοειδὴ γραμμή (1). – Γάστρα μὲ τμῆμα λαβῆς μὲ πινελιά. – Δέκα γάστρες μὲ στάχεις ἀμειβόντων (4), ζώνη γραμμιδίων (1), στήλη τεθλασμένης (1), στήλη κροσσοπεταλίων (2), στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν (1), ἐνάλληλες περίστικτες καμπύλες (1). – Τέσσερις γάστρες μὲ δακτυλίους. – Ὀκτὼ βάσεις μὲ δακτυλίους, ἡ μία μὲ ταινία ἐξωτερικά, μία ἄβαφη ἐσωτερικὰ μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ μία μὲ σπείρα στὸν πυθμένα. – Δύο στικτὰ χείλη. – *Ἐνδόβαφοι*: Δεκατέσσερα χείλη μὲ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικά, ἐκτὸς ἀπὸ πέντε μὲ λεπτὴ ταινία. – Πέντε γάστρες μὲ τμῆμα λαβῆς μὲ πινελιές. – Δέκα γάστρες, ἐκ τῶν ὁποίων ὀκτὼ μὲ στήλη τεθλασμένης (1), στήλη κροσσοπεταλίων (1), ἀμείβοντες (1), δέσμη γραμμῶν (1), πινελιές (1), ταινίες γάστρας (3). – Τέσσερις βάσεις μὲ ἐξηρημένο κύκλο στὸν πυθμένα, ἡ μία μὲ ταινία ἐξωτερικά. – Ἑπτὰ χείλη, τὸ ἕνα μὲ ὁριζόντια ὑψωμένη λαβή, δύο γάστρες καὶ δύο βάσεις ὁλόβαφων σκύφων. – Ἑπτὰ λαβὲς σκύφων μὲ πινελιές.

Εἰδώλιο: Τμῆμα ἀπὸ τὸν κορμὸ καὶ τὴ μέση εἰδωλίου. Δακτύλιος στὴ μέση, πυκνὲς γραμμὲς κατὰ μῆκος τοῦ κορμοῦ καὶ ἀραιὲς στὸ στέλεχος. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ ἐρυθρή. Σωζ. ὕψ. 2,4 ἑκ.

Μικρὰ εὑρήματα: Μικρὸ πεπλατυσμένο ἀκανόνιστο τετράπλευρο κομμάτι ἐλεφαντοστοῦ, διαστ. 2,5×1,3 ἑκ. – Μεγάλη ποσότητα ὀστῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων διακρίνονται τμήματα κρανίων, πλευρά, σιαγόνες, μηριαῖα ὀστά.

Ἀπὸ τὴν ἀδιατάρακτη ἐπίχωση στὸ δυτικὸ μέρος τοῦ δωματίου προέρχονται:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13042+13246+[12277+12287+12640].
Σύνολο ὀστράκων 343.
Πρώιμα 6, ἄγραπτα 35, γραπτὰ 278, ἀπροσδιόριστα 24.

Πρώιμα: Ἕνα ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ μία γάστρα μὲ ρίζα ταινιωτῆς λαβῆς ἀνοικτῶν τεφρῶν μινύειων ἀγγείων. – Τοίχωμα κλειστοῦ χειροποίητου ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου. – Τοίχωμα κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ζεῦγος πλατιῶν ταινιῶν καὶ σχηματοποιημένο κισσό. Βαφὴ καστανομέλανη, ἀνοικτὸ πορτοκαλόχρωμο ἀλείφωμα (πίν. 32α: 3) (ΥΕ Ι-ΙΙ). – Γάστρα ἀνοικτοῦ ἀγγείου πιθανὸν μὲ τμῆμα σώματος ἀργοναύτη[329] (ΥΕ ΙΙΒ-ΙΙΙΑ1) (πίν. 32α: 5). – Ἐξώστροφο χεῖλος κύλικος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ τμῆμα ὄρθιου σχηματοποιημένου ἄνθους ἀκριβῶς κάτω ἀπὸ τὴν ταινία[330] (πίν. 32α: 8) (ΥΕ ΙΙΙΑ2).

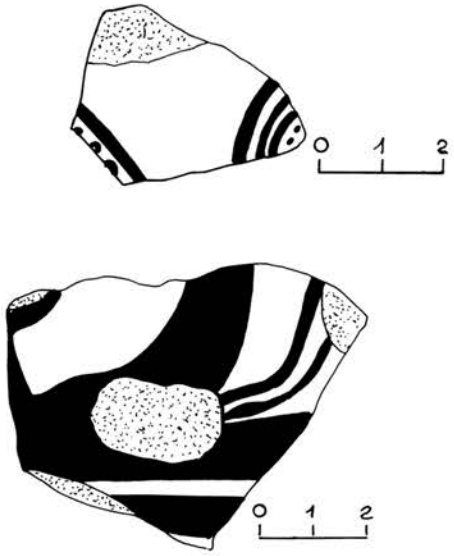
Ἄγραπτα: Δύο ἐξώστροφα χείλη μαγειρικῶν σκευῶν, τὸ ἕνα καμένο, τὸ ἄλλο μὲ ἴχνη καύσης περιμετρικὰ τοῦ χείλους καὶ κατὰ τόπους ἐσωτερικά. – Τοίχωμα κλειστοῦ χρηστικοῦ ἀγγείου μὲ σποραδικὰ ἴχνη καύσης ἐξωτερικά. – Τοίχωμα μαγειρικοῦ σκεύους καμένο ἐξωτερικά. – Δεκατέσσερα ἐξώστροφα, πέντε κυρτόπλευρα, τέσσερα ἐξώκυρτα καὶ δύο τροπιδωτὰ χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Δύο γάστρες ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἡ μία στιλβωμένη ἀμφίπλευρα.

Γραπτά: Ἀνώτερο τμῆμα στελέχους ὁλόβαφης κύλικος. – Δύο στελέχη κυλίκων μὲ δακτυλίους, τὸ ἕνα μὲ τμῆμα δισκοειδοῦς βάσης μὲ κοιλότητα, τὸ ἄλλο μὲ ἱμάντες στὴν ἀρχὴ τῆς γάστρας καὶ τμῆμα ἐνδόβαφου πυθμένα. – Τέσσερις βάσεις κυλίκων μὲ δακτυλίους, οἱ τρεῖς μὲ κεντρικὴ κοιλότητα. – Δώδεκα κυλινδρικὲς λαβές, οἱ ἑπτὰ ἀπὸ ἀνοικτὰ ἀγγεῖα: ὀκτὼ μὲ πινελιὲς στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη, δύο ὁλόβαφες, δύο μὲ διχαλωτὴ πινελιὰ στὴ ρίζα. – Τέσσερις λαβὲς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς μὲ βαμμένη ράχη. – Τέσσερις ταινιωτὲς λαβές, οἱ δύο μὲ ὁλό-

329. Πρβ. ἐνδεικτικὰ *MDP* εἰκ. 54:1 (βαθιὰ κύλικα).

330. Πρβ. E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 2:9 (518), εἰκ. 7:2.

βαφη ράχη, ἡ τρίτη μὲ φυλλοφόρο ταινία, ἡ τέταρτη μὲ αὐλάκωση κατὰ μῆκος καὶ ὁλόβαφη ράχη. – Τέσσερις βάσεις ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων δύο ἐπίπεδες, ἡ μία μὲ δακτυλίους στὸν πυθμένα, μία δισκοειδὴς μὲ πλαστικὸ ἔξαρμα στὸ κέντρο τοῦ πυθμένα, καὶ μία δακτυλιόσχημη μὲ ταινία ἐξωτερικά. – Ἐπίπεδη βάση καὶ κατακόρυφο τοίχωμα μὲ ταινία, ἀπὸ κύπελλο. – Ἐξώκυρτο χεῖλος λεκανοειδοῦς μὲ ταινίες ἀμφίπλευρα. – Εἴκοσι ὀκτὼ χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων: ἕντεκα ἐξώστροφα (πέντε ὁλόβαφα, δύο ἐνδόβαφα μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ τέσσερα μὲ ταινία ἀμφίπλευρα), δέκα ἐξώκυρτα [τέσσερα ὁλόβαφα, ἕνα ἐνδόβαφο μὲ ταινία ἐξωτερικά, τρία μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ δύο μὲ ταινία ἐσωτερικά, τὸ ἕνα καὶ μὲ διάστικτους κύκλους (εἰκ. 87) ἐξωτερικά], τέσσερα κυρτόπλευρα [δύο μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, ἕνα ὁλόβαφο καὶ ἕνα ἐνδόβαφο μὲ ἐξηρημένο στόμιο ὅπου ἐγκάρσιες ὀξύληκτες πινελιές (πίν. 32α: 1)], τρία περίκυρτα μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, τὸ ἕνα μὲ γραμμή, τὸ δεύτερο μὲ ζώνη καμπυλόγραμμου κοσμήματος καὶ κροσσωτὴ ταινία μὲ παραπληρωματικὲς στιγμὲς καὶ τὸ τρίτο μὲ δεύτερη ταινία ἀμφίπλευρα. – Πενήντα τέσσερις γάστρες μὲ ταινίες ἢ λεπτὲς γραμμές (18), σπεῖρες (4), ταινίες, τρικάμπυλα τόξα καὶ ἀπροσδιόριστο κόσμημα (εἰκ. 88) (1), ταινία καὶ σπείρα (1), ταινία καὶ στῆλες κροσσοπεταλίων ἑκατέρωθεν κατακορύφων γραμμῶν (2), ζεῦγος κατακορύφων κυματοειδῶν γραμμῶν (1), ταινίες καὶ ἱμάντες (4), ἱμάντες καὶ δέσμη κατακορύφων γραμμῶν (1), ταινίες καὶ ἀπροσδιόριστο κόσμημα (1), κροσσωτὴ ταινία (1), στήλη τεθλασμένης (1), κατακόρυφες κυματοειδεῖς γραμμές (1), σχηματοποιημένο ἄνθος (1), σειρὲς ἡμιελλείψεων (1), ἀπροσδιόριστο κόσμημα (17). – Ἕξι γάστρες μὲ δακτυλίους ἐσωτερικά, ἐκ τῶν ὁποίων μία μὲ στήλη κροσσοπεταλίων ἐξωτερικὰ καὶ τρεῖς μὲ ταινίες. – Τριάντα ἑπτὰ ἐνδόβαφες γάστρες, ἐκ τῶν ὁποίων δεκαοκτὼ μὲ κομμένο πλοχμό (1), ταινίες καὶ ἀνηρτημένα ἡμικύκλια (1), ταινίες ἢ ἀπροσδιόριστη διακόσμηση (10), ταινίες (6). – Εἴκοσι ὀκτὼ γάστρες ὁλόβαφων ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Τοίχωμα ρυτοῦ μὲ ταινία μεταξὺ ἱμάντων. – Τμῆμα χείλους ἀμφορέα μὲ λαβὴ μὲ ὁλόβαφη ράχη καὶ ἐξηρημένο τρίγωνο. – Ἐξώστροφο χεῖλος κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ δεύτερη χαμηλότερα ἐξωτερικά. – Τρία ἐξώκυρτα χείλη κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ δεύτερη λίγο χαμηλότερα ἐξωτερικά (1), μὲ ταινία ἀμφίπλευρα (1), μὲ ταινία κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος (1). – Χεῖλος κλειστοῦ ἀγγείου μὲ περιχείλωμα, βαμμένο καὶ μὲ δεύτερη πλατιὰ ταινία ἐσωτερικά, καὶ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ. – Ὅμοιο, μὲ ταινία καὶ δεύτερη χαμηλότερα. – Ὅμοιο, μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ δεύτερη λίγο χαμηλότερα ἐσωτερικά. – Δύο τμήματα ἀπὸ τὸν λαιμὸ κλειστῶν ἀγγείων, τὸ ἕνα ἐνδόβαφο, τὸ ἄλλο μὲ ταινία στὴ σύνδεση μὲ τὸν ὦμο. – Σαράντα ὀκτὼ τοιχώματα κλειστῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων τριάντα δύο μὲ ταινίες, δύο μὲ ταινίες καὶ ἱμάντες, ἕνα μὲ σειρὲς στιγμῶν, ἕνα μὲ δύο ταινίες τεμνόμενες ἀπὸ τρίτη (πίν. 32α: 7), τρία ἐξώβαφα, ἕνα μὲ κυλινδρικὴ λαβὴ μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα καὶ ὀκτὼ μὲ ἀπροσδιόριστο κόσμημα. – Τμῆμα ἀπὸ τὸν ὦμο ψευδοστόμου ἀμφορέα μὲ ἱμάντες, ταινία καὶ σχηματοποιημένο ἄνθος. – Γάστρα κρατήρα μὲ ταινίες καὶ ἐπιγραφόμενη γραμμὴ καὶ κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ μὲ ταινία στὴ ράχη. – *Σκύφοι: Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Τρία χείλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δακτύλιο, τὸ ἕνα μὲ στικτὸ κύκλο ἐξωτερικά. – Πέντε χείλη μὲ ταινία καὶ στὴ γάστρα: ἀμείβοντες (2), στήλη μὲ ἀντίνωτα ἡμικύκλια (1), στήλη ἀμειβόντων (1). – Γάστρα μὲ στήλη ἀντιμετώπων κροσσοπεταλίων

Εἰκ. 87-88. Δωμάτιο **Γ3**, *ἀδιατάρακτη ἐπίχωση δυτικοῦ τμήματος.*

σὲ τριπλὸ περιθώριο. – Δύο γάστρες μὲ ἰμάντες καὶ ρίζα κυλινδρικῆς λαβῆς μὲ πινελιά. – Τέσσερις δακτυλιόσχημες βάσεις μὲ δακτυλίους στὸν πυθμένα καὶ ταινία ἐξωτερικά. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα ἀπὸ τὸ στικτὸ χεῖλος σκύφου καὶ στὴ γάστρα κύκλος μὲ κροσσοπετάλια στὴν περιφέρεια, τέσσερις ὁλόβαφους λοβοὺς σταυροειδῶς ἐσωτερικὰ καὶ στὸν πυρήνα ἐγγεγραμμένη στιγμή[331] (πίν. 32α: 4). – Στικτὸ χεῖλος. – Γάστρα μὲ περίστικτο κύκλο καὶ κεντρικὴ στιγμή[332] (πίν. 32α: 6). – *Ἐνδόβαφοι*: Ἐννέα χείλη μὲ πλατιὰ ταινία, τὸ ἕνα μὲ τμῆμα λαβῆς μὲ ὁλόβαφη ράχη[333] (πίν. 32α: 2), καὶ ἕνα χεῖλος μὲ λεπτὴ ταινία. – Δύο δακτυλιόσχημες βάσεις, ἡ μία μὲ ἐξηρημένο κύκλο στὸ κέντρο τοῦ πυθμένα καὶ γραπτὸ σημεῖο κεραμέα, σχήματος V, στὸ κέντρο κάτω ἀπὸ τὴ βάση.

Εἰδώλια: Τμῆμα εἰδωλίου ἀπὸ τὸ κάτω μέρος τῆς κεφαλῆς μὲ τὸν λαιμὸ ὡς τὸν ὦμο. Δακτύλιος στὸν λαιμό, λοξὴ διαγράμμιση στὶς δύο ὄψεις τοῦ κορμοῦ. Πηλὸς ροδόχρωμος, βαφὴ καστανή. Σωζ. ὕψ. 2 ἑκ. – Ἀπόληξη συμπαγοῦς κυλινδρικοῦ στελέχους εἰδωλίου μὲ κυματοειδεῖς γραμμὲς κατὰ μῆκος. Πηλὸς ροδόχρωμος, ἀλείφωμα κιτρινωπό. Σωζ. ὕψ. 3,1 ἑκ. – Ζωόμορφο εἰδώλιο, ἐλλιπὲς στὴν κεφαλὴ καὶ τὰ ἄκρα. Κατακόρυφες σιγμοειδεῖς πινελιὲς στὸν κορμὸ καὶ δύο κατακόρυφες ἐλαφρῶς κυματοειδεῖς γραμμὲς ξεκινοῦν ἀπὸ τὴν οὐρὰ γιὰ νὰ διχαστοῦν στὰ δύο ὀπίσθια ἄκρα. Πηλὸς ροδόχρωμος, βαφὴ ἐρυθρή. Μῆκ. 3,5 ἑκ. – Τρία τμήματα ζωόμορφων εἰδωλίων μὲ γραμμικὴ διακόσμηση, ἐκ τῶν ὁποίων μία κεφαλὴ εἰδωλίου βοοειδοῦς (πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ μελανή, σωζ. ὕψ. 3,7 ἑκ.), ἕνας κυλινδρικὸς κορμός (πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ μελανή, σωζ. μῆκ. 2,3 ἑκ.) καὶ ὀπίσθιο τμῆμα κορμοῦ, πιθανὸν μὲ ἀναβάτη (πηλὸς ροδόχρωμος, βαφὴ καστανομέλανη, σωζ. ὕψ. 4,5 ἑκ.).

Μικρὰ εὑρήματα: Τμῆμα μολύβδινου ἐλάσματος, ἴσως ἐνδέσμου. Σωζ. μῆκ. 3,9 ἑκ. – Ἀκέραιο λίθινο κωνίδιο μὲ περιχείλωμα. Ὕψ. 1,3 ἑκ., διάμ. βάσης 1,9 ἑκ. – Δύο ἀπολεπίσματα καὶ μία λεπίδα ὀψιανοῦ μήκ. 2,5 ἑκ. – Εὐμέγεθες κομμάτι ἀκατέργαστης ὀρείας κρυστάλλου. – Τρία μικρὰ κομμάτια κονιάματος μὲ ἐπίπεδη ἐπιφάνεια καὶ πολλὰ τρίμματα. Τὸ ἕνα ἔχει λευκὸ βάθος καὶ στὸ κέντρο καμπύλη μελανὴ γραμμή (διαστ. 2×1,3 ἑκ.). Τὸ δεύτερο ἔχει γαλάζια περιοχὴ μὲ λεπτὸ ἐρυθρὸ περίγραμμα ἐπάνω σὲ λευκὸ βάθος (διαστ. 2×2,5 ἑκ.). Τὸ τρίτο εἶναι μελανὸ πλὴν τριγωνικῆς λευκῆς περιοχῆς (διαστ. 2,2×1,7 ἑκ.). – Τρία μικρὰ κομμάτια λεπτοῦ κονιάματος μὲ ἐπίπεδη ἐπιφάνεια, τὸ ἕνα μὲ ἐρυθρὸ χρῶμα (διαστ. 2×1,5 ἑκ.), τὸ ἄλλο γαλάζιο (διαστ. 3×1,3 ἑκ.), τὸ τρίτο λευκό (διαστ. 3,5×2,5 ἑκ.). – Λίγα ὀστὰ ζώων, ἐκ τῶν ὁποίων ἐλάχιστα καμένα καὶ πολλὰ σπασμένα. Διακρίνεται τμῆμα σιαγόνας.

Ἐπίσης δύο κομμάτια πίθων μέσα σὲ συμπαγὲς γέμισμα στὸ ὁποῖο ὑπῆρχαν 2-3 κομμάτια πλίνθων καὶ βῶλοι ἀπὸ κοκκινόχωμα. Νοτιότερα μέσα στὸ δωμάτιο ὑπῆρχαν ἐπιπλέον κομμάτια δύο πίθων.

Κάτω ἀπὸ τὸ γέμισμα αὐτὸ εὑρέθηκε ἡ σκληρὴ στρώση τοῦ δαπέδου ἀπὸ πατημένο γκριζοπράσινο χῶμα μὲ καθαρὴ πλέσια καὶ λίγα ἀπροσδιόριστα ὄστρακα. Ἡ ἐπιφάνειά του ἔφερε σὲ ὁλόκληρο τὸ δωμάτιο ἴχνη φωτιᾶς. Ἐπάνω στὸ δάπεδο, στὰ πόδια τοῦ λοξοῦ τμήματος τοῦ ἀνατολικοῦ τοίχου ἦταν χτισμένο ἕνα χαμηλότατο τετράπλευρο βάθρο διαστάσεων 0,40×0,26 μ. καὶ ὕψ. 0,05 μ. μὲ ἐπάλειψη πλέσιας στὶς πλευρές του ποὺ σχηματίζει ἕνα λεπτὸ ἀλλὰ σαφὲς περιχείλωμα καὶ δίπλα του ἄλλο ὅμοιο ἡμικυκλικὸ

331. Πρβ. E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 4:2 (χωρὶς κεντρικὴ στιγμή).

332. Πρβ. Wardle, *BSA* 68, 1973, πίν. 59(a)161, *MDP* εἰκ. 190:1.

333. Πρβ. *MDP* εἰκ. 193:1.

διαμ. 0,20 μ. Πρέπει νὰ στήριζαν σκεύη, ἕνα τετράπλευρο καὶ ἕνα ἡμικυκλικό, ποὺ δὲν ἔπρεπε νὰ πατήσουν ἀπευθείας στὸ δάπεδο, ὄχι ὅμως πίθους, διότι εἶναι πολὺ μικρὰ γιὰ τὸν σκοπὸ αὐτὸ καὶ κυρίως διότι εἶναι πολὺ κοντὰ στὸν τοῖχο. Ὅ,τι στήριζαν πρέπει νὰ εἶχε κάθετα ἢ σχεδὸν κάθετα τοιχώματα.

Ἐπάνω στὸ δάπεδο κοίτονταν 18 ἀγγεῖα (πίν. 33α), σπασμένα ἀλλὰ λίγο-πολὺ πλήρη: στὴν εἴσοδο χύτρα σὲ κομμάτια (1). Στὸ κέντρο τοῦ δωματίου κομμάτια πίθου καὶ σκύφος (3). Στὸν μυχὸ τῆς νοτιοανατολικῆς γωνίας σωρὸς ἀπὸ 12 ἀγγεῖα: πύραυνο (4), πρόχους (5), ὑδρία (6), δίωτο βαθυπινάκιο (7), πρόχους (8) ποὺ περιεῖχε κομμάτια διαλυμένου καὶ καμένου ἀγγείου (9), χύτρα (10), κάτω ἀπὸ τὴν ὑδρία ἄλλη χύτρα (11), δίωτη πρόχους (ἀμφορέας) (12), ἀπὸ κάτω της λεκανίδιο (13), δίωτη χύτρα (14) καὶ ἄλλη μία δίωτη πρόχους (15). Ἀριστερὰ τῆς εἰσόδου κομμάτια πίθου (16), ἀριστερὰ τοῦ τετραπλεύρου βάθρου κυάθιο (17) καὶ μεταξὺ βάθρων καὶ πίθου ἄλλα κομμάτια πίθου (18).

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΑΓΓΕΙΩΝ

(1) Σαράντα ἕνα συγκολλώμενα ὄστρακα χύτρας. Ἐξώστροφο χεῖλος, σφαιρικὸ σῶμα, δισκοειδὴς βάση. Ἔντονα ἴχνη καύσης ἐξωτερικὰ στὸ ἐπάνω μέρος τοῦ τοιχώματος ἐσωτερικά. Πηλὸς καστανέρυθρος χονδροειδὴς μὲ μίκα. Διάμ. χείλους 18 ἑκ., διάμ. βάσης 9,7 ἑκ.

(3) Δύο μεγάλα τμήματα ὁλόβαφου σκύφου μὲ ἐξηρημένο τὸ τμῆμα κάτω ἀπὸ τὴ μία ἀκέραιη λαβή. Βαφὴ μελανή, στιλπνή, πηλὸς κιτρινέρυθρος.

(4) Χειροποίητο ἀνοικτὸ πεταλόσχημο πύραυνο μὲ κατακόρυφα παχιὰ τοιχώματα κατὰ τὶς τρεῖς πλευρές. Στὸ κέντρο περίπου κάθε πλευρᾶς ἕνα περίπου κυκλικὸ ἄνοιγμα. Στὴ βάση ἐσωτερικὰ μικρὲς κυκλικὲς ἐμβαθύνσεις γιὰ τὴν εὐκολότερη διέλευση τῆς θερμότητας. Βάση δακτυλιόσχημη, μὲ περιθώριο δηλαδὴ στὴν περιφέρεια, τὸ ὑπόλοιπο μαυρισμένο ἀπὸ τὴ φωτιά. Συγκολλημένο ἀπὸ μεγάλα κομμάτια. Πηλὸς κεραμόχρωμος τραχὺς χονδρόκοκκος, μὲ ἐγκλείσματα. Ὕψ. 14,5 ἑκ., διαστ. βάσης 21-22 ἑκ. (πίν. 32β).

(5) Τριάντα ἕνα συγκολλώμενα τμήματα πρόχου, καμένης ἀπὸ τὴ μία πλευρά. Ἐξώστροφο χεῖλος, σφαιρικὸ σῶμα, κατακόρυφη ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς λαβὴ ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴν κοιλιὰ καὶ δισκοειδὴς βάση. Πηλὸς τραχὺς μὲ ἐγκλείσματα. Ὕψ. 13,7 ἑκ., διάμ. χείλους 11,5 ἑκ., διάμ. βάσης 7,4 ἑκ.

(6) Σχεδὸν πλήρης ὑδρία, συγκολλημένη ἀπὸ τριάντα ἕνα ὄστρακα. Στόμιο περίκυρτο μὲ περιχείλωμα, ψηλὸς κοῖλος λαιμός, κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὸν ὦμο, σφαιρικὸ σῶμα μὲ δύο ὁριζόντιες κυλινδρικὲς λαβὲς στὴν κοιλιά (ἡ μία ἀκέραιη καὶ οἱ ρίζες τῆς δεύτερης) καὶ δισκοειδὴς βάση. Ταινία χείλους ἀμφίπλευρα καὶ δεύτερη λίγο χαμηλότερα ἐσωτερικά, ταινία ἐξωτερικὰ ἐπάνω ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου, δύο ὁμάδες τριῶν ταινιῶν στὸν ὦμο καὶ κάτω ἀπὸ τὴ μέγιστη διάμετρο. Χιαστὶ γραμμὲς στὴ ράχη τῆς κατακόρυφης λαβῆς, πινελιὲς στὶς ρίζες καὶ τὴ ράχη τῶν ὁριζοντίων λαβῶν. Βαφὴ ἐξίτηλη, πηλὸς πρασινωπὸς μὲ πολλὰ καὶ μεγάλα ἐγκλείσματα. Διάμ. χείλους 12,2 ἑκ., διάμ. βάσης 9,2 ἑκ. (πίν. 32γ).

(7) Σχεδὸν πλῆρες βαθὺ δίωτο πινάκιο, συγκολλημένο ἀπὸ πολλὰ ὄστρακα καὶ κατὰ τόπους συμπληρωμένο μὲ γύψο. Ἐξώστροφο χεῖλος, ἐλαφρὰ κοίλη γάστρα, διπλὲς ὁριζόντιες κυλινδρικὲς λαβὲς λοξὰ ἐπικολλημένες πάνω στὸ χεῖλος, ἐπίπεδη βάση. Ἐνδόβαφο, πλὴν τοῦ πυθμένα ποὺ διακοσμεῖται μὲ ἀνισοπαχεῖς ὁμόκεντρους δακτυλίους καὶ ὁλόβαφο κύκλο στὸ κέντρο. Ἐγκάρσιες πινελιὲς στὸ χεῖλος καὶ στὶς δύο ὄψεις τῶν λαβῶν, ἐσωτερικὴ καὶ ἐξωτερική. Ταινία κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος ἐξωτερικὰ μὲ ἐφαπτόμενη ὁριζόντια κυματοειδὴ γραμμὴ καὶ ζεῦγος ταινιῶν ἐξωτερικὰ στὴ βάση. Βαφὴ ἐρυθρή, ἀλείφωμα κιτρινέρυθρο. Ὕψ. 9,5 ἑκ. (μὲ τὶς λαβές: 12,5 ἑκ.), διάμ. χείλους 27 ἑκ., διάμ. βάσης 19 ἑκ. (πίν. 33β).

(**8**) Κατώτερο ἥμισυ ἀπὸ τὸ σφαιρικὸ σῶμα καὶ τὴ δισκοειδὴ βάση πρόχου μὲ ρίζα λαβῆς. Τρεῖς ἐπάλληλες ταινίες στὴν κοιλιὰ καὶ ψηλότερα πλατιὰ ὁριζόντια κυματοειδὴς ταινία καὶ πινελιὰ στὴ ρίζα τῆς λαβῆς. Βαφὴ καστανή, ἀλείφωμα κίτρινο, πηλὸς ἐρυθρωπὸς μὲ μεγάλα ἐγκλείσματα. Σωζ. ὕψ. 18,5 ἑκ., μέγ. διάμ. 27 ἑκ., διάμ. βάσης 11 ἑκ. (πίν. 34α).

(**9**) Μικρὸ μαγειρικὸ σκεῦος, καμένο καὶ ἐντελῶς διαλυμένο.

(**10**) Σχεδὸν πλήρης κυλινδρόστομη χύτρα, ἐλλιπὴς σὲ τμήματα τῆς κοιλιᾶς, συγκολλημένη ἀπὸ πολλὰ ὄστρακα. Εὐρὺ στόμιο, κοντὸς λαιμός, σχεδὸν σφαιρικὸ σῶμα καὶ ψηλὴ δισκοειδὴς ἐπίπεδη βάση. Δύο κατακόρυφες ταινιωτὲς λαβὲς ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴν κοιλιά. Πηλὸς κεραμόχρωμος τραχὺς χονδρόκοκκος. Ὕψ. 19 ἑκ., διάμ. χείλους 14 ἑκ., διάμ. βάσης 8,4 ἑκ., μέγ. διάμ. 20 ἑκ. (πίν. 34β).

(**11**) Ἀκέραιη μόνωτη χύτρα, ἐλλιπὴς σὲ μικρὰ τμήματα τοῦ χείλους καὶ τὴν κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. Ἐξώστροφο χεῖλος, κοντὸς κοῖλος λαιμός, ὠοειδὲς σῶμα, ἐπίπεδη δισκοειδὴς βάση. Στὸ χεῖλος καὶ τὴ μέγιστη διάμετρο διακρίνονται τὰ ἴχνη κόλλησης κατακόρυφης λαβῆς. Πηλὸς σκοῦρος κεραμόχρωμος χονδρόκοκκος τραχύς, μὲ ἐγκλείσματα. Ὕψ. 15,5 ἑκ., διάμ. χείλους 10,5 ἑκ., διάμ. βάσης 6,6 ἑκ. (πίν. 34δ).

(**12**) Μεγάλος ἀμφορέας, συγκολλημένος ἀπὸ μεγάλα κομμάτια καὶ συμπληρωμένος κατὰ τόπους στὸ χεῖλος. Περίκυρτο χεῖλος, δύο κατακόρυφες ταινιωτὲς λαβὲς ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὸν ὦμο, σφαιρικὸ σῶμα, ταπεινὴ δισκοειδὴς βάση. Ταινία στὸ χεῖλος καὶ δύο ἀκόμη χαμηλότερα ἐσωτερικά. Ἐξωτερικὰ ταινία στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ, τρεῖς ἐπάλληλες στὸν ὦμο κάτω ἀπὸ τὶς λαβές, δύο ἐπάλληλες κάτω ἀπὸ τὴ μέγιστη διάμετρο καὶ μία ἐξωτερικὰ στὴ βάση. Μεγάλο ὁριζόντιο σιγμοειδὲς κόσμημα στὸν ὦμο, καμπύλη ταινία στὴ ράχη τῶν λαβῶν. Ὕψ. 37 ἑκ., διάμ. χείλους 12 ἑκ., μέγ. διάμ. 28 ἑκ., διάμ. βάσης 11 ἑκ. (πίν. 34γ).

(**13**) Βαθὺ τροπιδωτὸ λεκανίδιο, ἐλλιπὲς κατὰ τὸ 1/4 τοῦ σώματός του. Ἐξώστροφο χεῖλος μὲ ὁριζόντια ταινιωτὴ λαβὴ ἐξωτερικά, τροπιδωτὴ γάστρα καὶ ψηλὴ δακτυλιόσχημη βάση. Ἐνδόβαφο μὲ ἐξηρημένο κύκλο στὸν πυθμένα. Ἐξωτερικὰ πλατιὰ ταινία στὸ χεῖλος, ἡ ὁποία συνεχίζεται καὶ στὴ ράχη τῆς λαβῆς. Βαφὴ πορτοκαλόχρωμη, πηλὸς κιτρινέρυθρος. Ὕψ. 7,3 ἑκ., διάμ. χείλους 13,5 ἑκ., διάμ. βάσης 4,2 ἑκ. (πίν. 34ε).

(**14**) Ὀγδόντα ἐννέα συγκολλώμενα τμήματα δίωτης χύτρας. Ἐξώστροφο χεῖλος, λαβὲς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴν κοιλιά, σφαιρικὸ σῶμα καὶ δισκοειδὴς βάση. Ἴχνη καύσης ἐξωτερικὰ στὶς δύο ὄψεις τοῦ ἀγγείου. Πηλὸς τραχὺς μὲ λευκὰ ἐγκλείσματα. Διάμ. χείλους 18 ἑκ., διάμ. βάσης 9 ἑκ.

(**15**) Σχεδὸν πλήρης ἀμφορέας, ἐλλιπὴς σὲ ὁρισμένα τμήματα τῆς κοιλιᾶς, συγκολλημένος ἀπὸ πολλὰ ὄστρακα. Χεῖλος περίκυρτο, μεγάλες κατακόρυφες ταινιωτὲς λαβὲς ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὸν ὦμο, σφαιρικὸ σῶμα καὶ ἐπίπεδη δισκοειδὴς βάση. Ταινία στὸ χεῖλος καὶ δεύτερη ἐσωτερικὰ χαμηλότερα στὸν λαιμό. Ἐξωτερικὰ ταινία στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ, τρεῖς κάτω ἀπὸ τὶς λαβὲς καὶ ἄλλες δύο χαμηλότερα στὴν κοιλιά. Πλατιὰ κυματοειδὴς κατακόρυφη γραμμὴ στὸν ὦμο, ταινίες στὴ ράχη τῶν λαβῶν. Βαφὴ καστανὴ ἐξίτηλη, κατὰ τόπους ἀπολεπισμένη, πηλὸς κιτρινωπὸς μὲ ἐγκλείσματα. Ὕψ. 34 ἑκ., διάμ. χείλους 11,7 ἑκ., μέγ. διάμ. 28 ἑκ., διάμ. βάσης 11 ἑκ.

(**17**) Μικκύλο μόνωτο κυάθιο, σχεδὸν ἀκέραιο, συμπληρωμένο. Ἐξώστροφο χεῖλος, κυρτὴ γάστρα μὲ ἐσωτερικὴ γωνίωση, κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ γάστρα, ἐπίπεδη δισκοειδὴς βάση. Ἐνδόβαφο, μὲ ἐξηρημένο κύκλο στὸν πυθμένα καὶ ἐξηρημένη ταινία στὸ χεῖλος. Ὁλόβαφη ἡ ράχη τῆς λαβῆς καὶ ἡ γάστρα ἐξωτερικά, ἐξηρημένη ἡ βάση καὶ τμῆμα τῆς γάστρας γύρω ἀπὸ αὐτήν. Βαφὴ ἐρυθρή, πηλὸς κιτρινέρυθρος. Ὕψ. 3 ἑκ., διάμ. χείλους 6 ἑκ., διάμ. βάσης 2,5 ἑκ. (πίν. 35α).

(**18**) Ἑπτὰ κομμάτια πίθου ἀπὸ καστανὸ χονδροειδὴ πηλό.

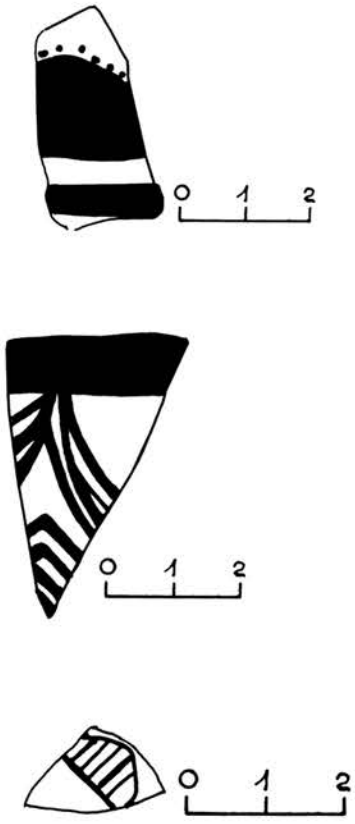
(**19**) Μεγάλο κυκλικὸ ψηστήρι, συγκολλημένο ἀπὸ πολλὰ ὄστρακα καὶ συμπληρωμένο κατὰ τόπους. Στὴν περιφέρεια διαμορφώνει χαμηλὸ κάθετο τοίχωμα, ποὺ συνεχίζεται στὸ κάτω μέρος διαμορφώνοντας δακτυλιόσχημη βάση. Ἡ ἐσωτερικὴ ἐπιφάνεια φέρει πυκνὲς τυφλὲς κυκλικὲς ὀπές, διανοιγμένες ἀπὸ τὴν περιφέρεια πρὸς τὸ κέντρο σὲ διάταξη ὑποτυπωδῶν δακτυλίων. Ὕψ. 5,5 ἑκ., διάμ. 41 ἑκ. (πίν. 35β).

Κοντὰ στὸν βόρειο τοῖχο τοῦ δωματίου ὑπῆρχαν ὄστρακα καὶ δίπλα στὸν πίθο ἀρ. 16 τὸ κρανίο μικροῦ ζώου, ἴσως κουνελιοῦ.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13067+[12280].
Σύνολο ὀστράκων 231.
Πρώιμα 2, ἄγραπτα 67, γραπτὰ 46, ἀπροσδιόριστα 116.

Πρώιμα: Τμῆμα ἀπὸ τὸν ὦμο ἀλαβάστρου μὲ περίστικτο βραχῶδες κόσμημα καὶ δύο ταινίες στὴν κοιλιά[334] (εἰκ. 89) (ΥΕ ΙΙΒ). – Ἐξώστροφο χεῖλος κύλικος μὲ ταινία ἐξωτερικά, ἀνηρτημένα πολλαπλὰ τόξα καὶ ὄρθιες γωνίες, ἴσως ἀμείβοντες[335] (εἰκ. 90) (ΥΕ ΙΙΙΑ2).
Ἄγραπτα: *Κύλικες*: Εἴκοσι δύο χείλη καὶ δύο λαβές, ἐκ τῶν ὁποίων μία μὲ τμῆμα χείλους. – Τρία τμήματα γάστρας, τὰ δύο μὲ ἀρχὴ στελέχους. – Ἑπτὰ βάσεις: μία ἐπίπεδη ἐλαφρὰ κωνικὴ καὶ ἕξι δισκοειδεῖς, ἡ μία μὲ κεντρικὴ κοιλότητα. – Δύο βάσεις λεκανιδίων. – Τέσσερις λαβές, ἡ μία ἔντονα ταινιωτή. – Ἐξώστροφο χεῖλος χύτρας. – Τρία χείλη, εἴκοσι τοιχώματα ἀπὸ χονδροειδὴ πηλὸ καὶ δύο βάσεις μαγειρικῶν καὶ χρηστικῶν σκευῶν. – Τοίχωμα κλειστοῦ ἀγγείου.
Γραπτά: Ἐξώστροφο χεῖλος κύλικος μὲ ἴχνη βαφῆς ἀμφίπλευρα. – Τέσσερις βάσεις κυλίκων, ἐκ τῶν ὁποίων μία δισκοειδὴς μὲ κεντρικὴ κοιλότητα καὶ τμῆμα λεπτοῦ στελέχους. – Ἐξώστροφο χεῖλος κυάθου μὲ ρίζα ταινιωτῆς λαβῆς. – Δεκατρία τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων τρία ἐνδόβαφα, ἕνα ὁλόβαφο καὶ ἐννέα μὲ ταινίες (7), σπείρα (1), τμῆμα διάγραμμου κοσμήματος (εἰκ. 91) (1). – Ἐπίπεδο ἐξώστροφο χεῖλος καὶ τμῆμα ἀπὸ τὸν λαιμὸ πιθαμφορέα. Λαιμὸς ἐξώβαφος, μὲ πλατιὰ ταινία ἐσωτερικά. Πάνω στὸ χεῖλος ἐξηρημένη ταινία μὲ στιγμές. – Ἕνα χεῖλος μὲ ταινίες ἀμφίπλευρα, καὶ δέκα τοιχώματα κλειστῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων ἐννέα μὲ ταινίες καὶ ἕνα ἐξώβαφο. – Δισκοειδὴς ἐλαφρῶς κοίλη βάση καὶ τοίχωμα ψευδόστομου ἀμφορέα, μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν στὸ κατώτερο σῶμα καὶ τρεῖς δακτυλίους στὸ κέντρο τῆς βάσης. – Στενὸς λαιμὸς μὲ ταινία στὸ χεῖλος ἐξωτερικά, ἴσως στόμιο ψευδοστόμου. – *Σκύφοι*: Δισκοειδὴς βάση μὲ δακτύλιο περιμετρικὰ καὶ κεντρικὴ κοιλότητα, καὶ κοντὸ πλατὺ στέλεχος μὲ δύο δακτυλίους ἀπὸ ὑψίποδα

*Εἰκ. 89-91. Δωμάτιο **Γ3**, βόρειος τοῖχος.*

334. Πρβ. *MDP* εἰκ. 43:1, 43:4.

335. Πρβ. E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 2:15, 2:16.

σκύφο. – Δύο τμήματα γάστρας σκύφων ἄβαφων ἐσωτερικά, τὸ ἕνα μὲ ὁλόβαφη λαβή, τὸ ἄλλο μὲ στήλη δικτυωτῶν ρόμβων μὲ περιθώριο καὶ ἐφαπτόμενα δίλοβα πετάλια[336] (εἰκ. 92). – *Ἐνδόβαφοι*: Χεῖλος μὲ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικά. – Τέσσερα τμήματα γάστρας μὲ σπείρα καὶ δέσμη γραμμῶν (1), καμπύλη γραμμὴ καὶ ταινία γάστρας (1), λαβὴ μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα (1), στήλη τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο (1). – Τρία συγκολλώμενα καὶ δύο συνανήκοντα τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τὴ γάστρα ὁλόβαφου σκύφου.

Μικρὰ εὑρήματα: Λίγα μικρὰ καὶ διαλυμένα τμήματα ὀστῶν ζώων.

Εἰκ. 92. Δωμάτιο **Γ3**, *βόρειος τοῖχος.*

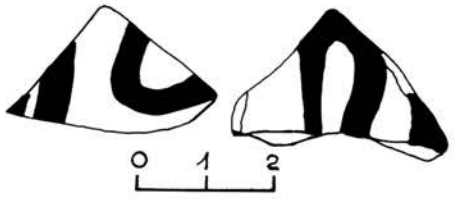
Ὅπως δείχνουν τὸ στρῶμα τῆς στάχτης, ἡ κεραμεικὴ καὶ τὰ ὀστὰ τῶν ζώων, τὸ δωμάτιο ἦταν προφανῶς μαγειρεῖο, τὸ ὁποῖο καταστράφηκε ἀπὸ φωτιά. Ἀργότερα χώθηκε μὲ ἐπίχωση πάχους 0,68 μ. ἐπάνω στὴν ὁποία σχηματίστηκε τὸ δεύτερο στρῶμα στάχτης, ποὺ περιεῖχε ὀστὰ ζώων καὶ τοὺς πυρῆνες ἀπὸ ἐλιές. Μία τομὴ στὸ δάπεδο ἀπέδωσε:

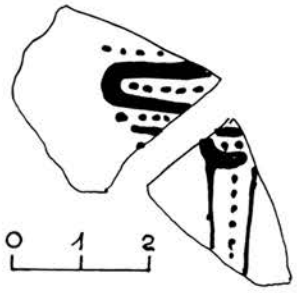
ΕΥΡΗΜΑΤΑ

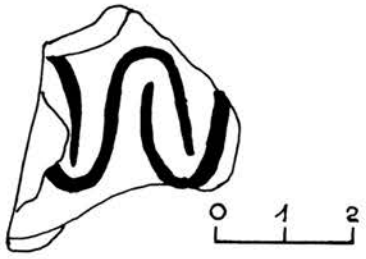
ΜΜ 13050+[12292].
Σύνολο ὀστράκων 138.
Πρώιμα 10, ἄγραπτα 32, γραπτὰ 96.

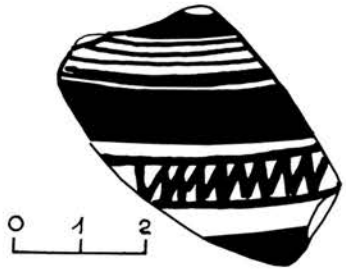
Πρώιμα: Τμῆμα γάστρας ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ τρεῖς παράλληλες καμπύλες ἐγχάρακτες γραμμὲς ἐξωτερικά, ἴσως ΠΕ. – Ἐξώστροφο χεῖλος ἀνοικτοῦ μινύειου ἀγγείου μὲ λεπτὴ γάστρα. – Ἐπίπεδο ἐξώκυρτο χεῖλος μεγάλου ἀνοικτοῦ μινύειου ἀγγείου. – Ρίζα ταινιωτῆς λαβῆς μὲ κεντρικὴ κοιλότητα τεφροῦ μινύειου κανθάρου. – Γάστρα μεγάλου τεφροῦ μινύειου ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ἴχνη καύσης ἐξωτερικά. – Δύο λεπτὰ τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν μινύειων ἀγγείων. – Τμῆμα τοιχώματος ἀμαυρόχρωμου κλειστοῦ ἀγγείου μὲ δύο ὁμάδες τριῶν καὶ τεσσάρων γραμμῶν ποὺ τέμνονται χιαστὶ καὶ δύο ἐπάλληλες ταινίες. – Δύο ἐπίπεδα ἐξώστροφα χείλη ἀβαθῶν κυάθων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση στὴ γάστρα.
Ἄγραπτα: Τέσσερα τροπιδωτὰ χείλη, ἕνα περίκυρτο, δεκατέσσερα κυρτόπλευρα, τὸ ἕνα ἀπὸ φαιοπράσινο πηλό, καὶ μία βάση, ὅλα ἀπὸ κύλικες. – Χεῖλος λεκανιδίου μὲ ρίζα ὁριζόντιας λαβῆς καὶ ἴχνη καύσης σὲ δύο σημεῖα. – Τοίχωμα λεπτοῦ, μᾶλλον ἀνοικτοῦ, οἰκιακοῦ ἀγγείου ἀπὸ χονδροειδὴ πηλό. – Βάση ἀρύταινας μὲ κεντρικὸ ἐπίπεδο κομβίο. – Δύο ἐξώστροφα χείλη, ἕνα ἁπλὸ καὶ δύο τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Ἐλαφρὰ ἐξώστροφο χεῖλος κλειστοῦ ἀγγείου. – Τρία χείλη σκύφων.
Γραπτά: *Κύλικες*: Κυρτόπλευρο χεῖλος καὶ τμῆμα γάστρας ἐνδόβαφης κύλικος. Ἐξωτερικὰ ταινίες στὸ χεῖλος, κάτω ἀπὸ αὐτὸ καὶ στὴ μέγιστη διάμετρο τῆς γάστρας. – Δύο συνανήκοντα τμήματα γάστρας μὲ πλοκάμους χταποδιοῦ (εἰκ. 93). – Δύο στελέχη μὲ δακτυλίους, τὸ ἕνα ὁλόβαφο στὸ κατώτερο μισὸ τμῆμα του μὲ δακτυλίους στὴ βάση καὶ κεντρικὴ κοιλότητα. – Ἐπίπεδη βάση μὲ δακτυλίους. – Τέσσερις κατακόρυφες ταινιωτὲς λαβὲς μὲ ταινία στὴ ράχη, στὴ μία μὲ διχαλωτὴ ἀπόληξη, ἴσως ἀπὸ ψευδόστομο ἀμφορέα. – Ἐξώκυρτο χεῖλος λεκάνης μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ πλατὺ δακτύλιο ἐσωτερικὰ στὴ γάστρα. – Τμῆμα χείλους μὲ ὁριζόντια ταινιωτὴ λαβή, πιθανὸν ἀπὸ λεκάνη.

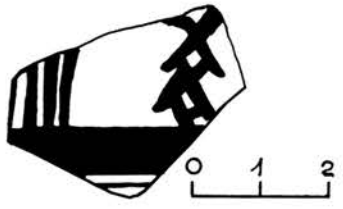
336. Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 9:42.

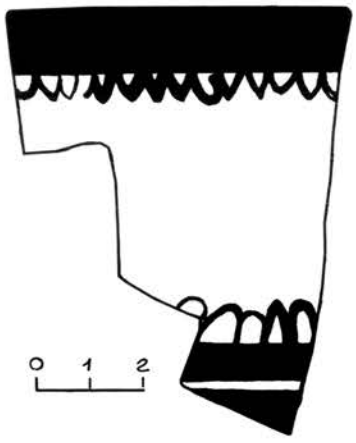

Εἰκ. 93-97. Δωμάτιο ***Γ3****, τομὴ δαπέδου.*

Ταινία πάνω στὸ χεῖλος καὶ πινελιὰ στὴ ράχη τῆς λαβῆς. – Δύο χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων, τὸ ἕνα ἐπίπεδο ἐξώκυρτο μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, τὸ ἄλλο ἁπλὸ μὲ ταινία. – Εἴκοσι τρία τμήματα γάστρας μικρῶν ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ τμήματα κατακορύφων διάστικτων πορφυρῶν (εἰκ. 94) (2), διάστικτο ρόδακα καὶ ταινία (1), στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο καὶ ὄρθια σχηματοποιημένη φυλλοφόρο ταινία (1), ζώνη κομμένου πλοχμοῦ (εἰκ. 95) (1), σπεῖρες (3), καμπύλες γραμμές (6), ταινίες (9). – Δύο τμήματα γάστρας καὶ δύο βάσεις ὁλόβαφων ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Εἴκοσι τοιχώματα κλειστῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ ὁλόβαφο καμπυλόγραμμο κόσμημα καὶ ταινίες, τρία ἐξώβαφα καὶ δεκαέξι μὲ ταινίες, τὰ δύο ἀπὸ τὸν λαιμό. – Τέσσερα τμήματα τοιχωμάτων ψευδοστόμων ἀμφορέων, τὸ ἕνα μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν πρὸς τὸν ὦμο, στενὴ ζώνη μὲ τμῆμα ὁριζόντιας τεθλασμένης γραμμῆς καὶ τμῆμα ταινίας (εἰκ. 96), τὰ ἄλλα μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – *Σκύφοι*: Μεγάλο τμῆμα γάστρας ὑψίποδος σκύφου ἢ κρατηρίσκου, ἐνδόβαφο μὲ τμῆμα σπείρας καὶ τρεῖς ἐπάλληλες ταινίες γάστρας. – Δισκοειδὴς βάση ὑψίποδος σκύφου, ὁλόβαφη στὴν ἄνω ἐπιφάνεια. – *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Τέσσερα χείλη μὲ λεπτὴ ταινία, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ στήλη τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο καὶ ἕνα μὲ δικτυωτὸ ρόμβο. – Γάστρα μὲ τμῆμα λαβῆς μὲ πινελιὲς στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη. – Ἕξι γάστρες μὲ στενὴ στήλη ρομβοειδῶν καὶ δέσμη γραμμῶν ἐπάνω ἀπὸ ταινία καὶ ἱμάντες (εἰκ. 97) (1), μὲ δέσμες γραμμῶν (3), ἐξώβαφες (2). – Δακτυλιόσχημη βάση μὲ ταινία ἐξωτερικά. – *Ἐνδόβαφοι*: Δύο χείλη μὲ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικά, τὸ ἕνα μὲ ἀνηρτημένα ἀκανόνιστα κροσσοπετάλια καὶ δύο ταινίες γάστρας μὲ ὅμοια ὄρθια κροσσοπετάλια (εἰκ. 98). – Χεῖλος μὲ ἐξηρημένες λεπτὲς ταινίες ἀμφίπλευρα. – Τέσσερα τμήματα γάστρας, τὸ ἕνα μὲ λαβή. – Δακτυλιόσχημη βάση καὶ τμῆμα γάστρας μὲ ταινία. – Δύο χείλη καὶ ἑπτὰ τμήματα γάστρας ὁλόβαφων σκύφων. *Εἰδώλια*: Κεφαλὴ ζωόμορφου εἰδωλίου μὲ κέρατα καὶ θραυσμένο ρύγχος. Λεπτὲς γραμμὲς κατὰ μῆκος τῶν κεράτων καὶ τοῦ ρύγχους, δακτύλιος στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ καστανέρυθρη. Σωζ. ὕψ. 3,5 ἑκ. – Ὀπίσθιο τμῆμα κορμοῦ μὲ σπασμένα ἄκρα καὶ διπλωμένη οὐρά. Λεπτὲς γραμμὲς κατὰ μῆκος τῆς ράχης ὡς τὴν οὐρὰ καὶ στὰ πόδια. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ καστανομέλανη. Σωζ. μῆκ. 4,3 ἑκ.

Εἰκ. 98. Δωμάτιο **Γ3***, τομὴ δαπέδου.*

Μικρὰ εὑρήματα: Τμῆμα λεπίδας χάλκινου ἐγχειριδίου, πολὺ ὀξειδωμένου. Διατηρεῖται στὴ θέση του ἕνα καρφὶ μὲ κυρτὴ κεφαλὴ γιὰ τὴ στερέωση τῆς ἐπένδυσης τῆς λαβῆς. Ἐπίσης διακρίνεται δεύτερη μικρὴ διαμπερὴς ὀπή, μᾶλλον γιὰ τὴ στερέωση καὶ ἄλλου καρφιοῦ. Σωζ. μῆκ. 7,5 ἑκ., μέγ. πλάτ. 1,8 ἑκ. – Δισκοειδὲς κωνίδιο μὲ κυρτὴ βάση, ἀπὸ πρασινωπὸ στεατίτη. Ὕψ. 2,5 ἑκ., διάμ. βάσης 3,6 ἑκ. – Μικρὸ δισκοειδὲς κωνίδιο μὲ κοίλη βάση ἀπὸ στεατίτη. Ὕψ. 0,7 ἑκ., διάμ. βάσης 1,7 ἑκ. – Ὅμοιο, μικρότερο. Ὕψ. 1,5 ἑκ., διάμ. βάσης 2 ἑκ. – Κωνίδιο ἀπὸ ἰώδη στεατίτη. Ὕψ. 1,9 ἑκ., διάμ. βάσης 2,5 ἑκ. – Ὅμοιο, ἀπὸ φαιὸ στεατίτη. Ὕψ. 1,7 ἑκ., διάμ. βάσης 2,5 ἑκ. – Ὅμοιο, ἀπὸ μελανὸ στεατίτη. Ὕψ. 1,2 ἑκ., διάμ. βάσης 2 ἑκ.

ΔΩΜΑΤΙΟ **Γ4**. Μικρὸς τραπεζιόσχημος χῶρος ποὺ εἶναι συνέχεια πρὸς Ν. τοῦ **Γ3**, ἀπὸ τὸ ὁποῖο τὸν χωρίζει τοῖχος πάχους 0,65 μ., παράλληλος πρὸς τὸν βόρειο τοῖχο τοῦ **Γ3** καὶ ἐλαφρὰ λοξὸς πρὸς τὸν ἀντίστοιχο τοῦ γειτονικοῦ **Γ1**. Τὸ δωμάτιο δηλαδὴ εἶναι ἁπλὴ προέκταση τοῦ **Γ3**, ὅπως ἄλλωστε καὶ τὸ **Γ5**, μὲ τὸ ὁποῖο ἀποτελεῖ προσθήκη στὸ προϋπάρχον σύμπλεγμα τῶν δωματίων **Γ1** καὶ **Γ2** πρὸς Β. τους. Ἡ ἀνατολική του πλευρά, μήκους 1,20 μ., εἶναι συνέχεια τοῦ ἀναλήμματος ποὺ ὁρίζει καὶ τὸ **Γ3**. Σ' αὐτὸ εἶναι προσκτισμένοι οἱ δύο πλευρικοί του τοῖχοι, ὁ βόρειος, πάχους 0,65 μ. καὶ μήκους 2,49 μ., καὶ ὁ νότιος, μήκους 2,44 μ., ποὺ εἶναι καὶ μεσοτοιχία μὲ τὸ γειτονικό του δωμάτιο **Γ1**. Πρὸς Δ. δὲν ἔχει τοῖχο. Ἀντ' αὐτοῦ συνεχίζεται ἐδῶ τὸ θεμέλιο ἀναλήμματος ποὺ συγκρατοῦσε τὸ δάπεδο τῶν **Γ3** καὶ **Γ4** σὲ ψηλότερο ἐπίπεδο ἀπὸ τὸ πρὸς Δ. τοῦ **Γ5**. Ἡ δυτικὴ πρόσοψη τοῦ θεμελίου αὐτοῦ εἶναι ἡ εἴσοδος ἀπὸ Δ. στὸ **Γ5**. Κατὰ μῆκος τῆς ἀνατολικῆς του πλευρᾶς, στὰ πόδια τοῦ τοίχου της εἶχε σωθεῖ ἀπαραβίαστη ἐπίχωση ἐκτάσεως περίπου 1,20×0,50 μ., ἡ ὁποία ἀπέδωσε κεραμεικὴ καὶ κομμάτια κονιάματος βαμμένου βαθυκόκκινου (πίν. 35γ).

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13064.
Σύνολο ὀστράκων 57.
Πρώιμα 2, ἄγραπτα 15, γραπτὰ 39, νεότερο 1.

Πρώιμα: Μία ταινιωτὴ λαβὴ καὶ ἕνα τροπιδωτὸ τοίχωμα τεφρῶν μινύειων ἀγγείων.

Ἄγραπτα: Δώδεκα χείλη κυλίκων, ἐκ τῶν ὁποίων τέσσερα κυρτόπλευρα, τέσσερα ἐξώστροφα καὶ τέσσερα τροπιδωτὰ καὶ ἕνα τμῆμα γάστρας. – Ἐξώστροφο χεῖλος ἀβαθοῦς κυάθου. – Ἐξώκυρτο χεῖλος λεκάνης.

Γραπτά: Μία τροπιδωτὴ γάστρα μὲ ταινία στὴν

τροπίδωση ἐξωτερικὰ καὶ χαμηλότερα ἀπὸ αὐτὴν ἐσωτερικά[337], καὶ μία δισκοειδὴς βάση μὲ δακτυλίους, ἀπὸ κύλικες. – Δύο λαβές, ἡ μία κυλινδρικὴ ὁλόβαφη, ἡ ἄλλη ταινιωτὴ μὲ βαμμένα περιθώρια. – Ἐπίπεδο ἐξώκυρτο χεῖλος πίθου μὲ κυματοειδεῖς γραμμὲς ἐπάνω καὶ ταινία ἐξωτερικά. – Δεκαεπτὰ τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων ἑπτὰ ὁλόβαφα, τέσσερα ἐνδόβαφα, τὰ δύο μὲ ταινίες, τέσσερα μὲ ταινίες ἐξωτερικά, ἕνα μὲ ἀκανόνιστες τρέχουσες σπεῖρες καὶ ἕνα μὲ ἐξίτηλες μελανὲς λοξὲς στῆλες κροσσοπεταλίων. – Ἐξώστροφο χεῖλος κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ταινία, ἀπὸ πρόχου ἢ ἀμφορέα. – Δεκατέσσερα τοιχώματα κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες, ἐκ τῶν ὁποίων ἕξι συνανήκοντα ἀπὸ σφαιρικὸ ἀγγεῖο μὲ τρεῖς ἐξίτηλες μελανὲς ταινίες στὴν κοιλιὰ καὶ τρία ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου. – Δύο τμήματα σκύφων ἄβαφων ἐσωτερικά: χεῖλος μὲ δύο ταινίες ἐξωτερικὰ καὶ στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο. – Τμῆμα γάστρας μὲ σπείρα καὶ ταινίες.

Νεότερο: Γάστρα ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ μελανὸ δακτύλιο ἐσωτερικὰ καὶ τυπτὲς γραμμὲς (rouletting) ἐξωτερικά.

Χωρος **Γ5**. Τραπεζιόσχημος περιτοιχισμένος χῶρος δυτικὰ καὶ χαμηλότερα ἀπὸ τὰ δωμάτια **Γ3** καὶ **Γ4**, μὲ τὴ στενή του πλευρὰ πρὸς Β. Ὁρίζεται πρὸς Α. ἀπὸ τὸ ἀνάλημμα ἐπάνω στὸ ὁποῖο διαμορφώθηκαν τὰ **Γ3** καὶ **Γ4**, μὲ τὸ ὁποῖο ἐπικοινωνεῖ μέσῳ τῆς εἰσόδου στὴ νοτιοδυτικὴ γωνία τοῦ **Γ3** καὶ τῆς ἀντίστοιχης στὴ δυτικὴ πλευρὰ τοῦ **Γ4**. Πρὸς Ν. ὁρίζεται ἀπὸ τὸν ἰσχυρὸ βόρειο τοῖχο τοῦ γειτονικοῦ δωματίου **Γ2**, πρὸς Δ. ἀπὸ ἕναν κολοβωμένο τοῖχο ποὺ ἀποτελεῖ μιὰ κατασκευὴ μήκους 0,80 μ. ἀπὸ μικρὲς πέτρες ἡ ὁποία μοιάζει μὲ κατώφλι πρὸς τὸν Ἐπάνω Δρομίσκο καί, τέλος, πρὸς Β. ἀπὸ 2-3 πέτρες τῆς ἐσωτερικῆς προσόψεως τοίχου ποὺ γωνιάζει μὲ τὸ ἀνάλημμα τῆς δυτικῆς πλευρᾶς τῶν **Γ3** καὶ **Γ4**. Ἡ βορειοδυτική του γωνία καταστράφηκε ἐντελῶς ἀπὸ ἑλληνιστικὲς ἐπεμβάσεις σχετικὲς μὲ τὴν κατασκευὴ τῆς κλίμακος ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν ἀνασκαφὴ Τσούντα. Τὸ ἐσωτερικὸ μῆκος τῆς ἀνατολικῆς του πλευρᾶς εἶναι 5,22 μ., τῆς νότιας περίπου 3,10 μ., τῆς δυτικῆς, ὅσο σώθηκε, 3,40 μ. Ἀπὸ τὴ βόρεια πλευρά του, μήκους, καθὼς δείχνει, περίπου 1,60 μ., διατηρήθηκε μόνο τὸ 1,10 μ.

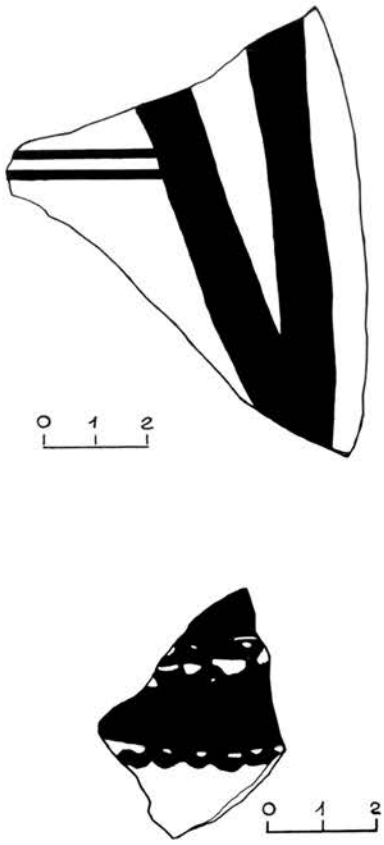
Ὁ χῶρος κατασκάφηκε ἀπὸ τὸν Τσούντα. Στὸ σχεδὸν ἐντελῶς ἀπογυμνωμένο ἐσωτερικό του σώζεται ἀναλημματικὸς τοῖχος μὲ κανονικὴ ὄψη πρὸς τὸν κατήφορο, ποὺ προχωρεῖ λοξὰ ἀπὸ τὴ βορειοανατολικὴ στὴ νοτιοδυτικὴ γωνία καὶ συνεχίζεται στὸ βορειοδυτικὸ τμῆμα τοῦ γειτονικοῦ **Γ2** διαγράφοντας καμπύλη τὴν ὁποία ὑπαγορεύει προφανῶς ἡ διαμόρφωση τοῦ βράχου. Ἐπάνω στὸ χῶμα ποὺ κάλυψε τὸν τοῖχο πάτησαν ὁ δυτικὸς τοῖχος τοῦ **Γ5** καθὼς καὶ ὁ βόρειος καὶ ὁ δυτικὸς τοῦ **Γ2**, ὅπως ἐπίσης καὶ τὸ ἀνάλημμα ποὺ στηρίζει τὰ δωμάτια **Γ3** καὶ **Γ4**. Εἶναι δηλαδὴ ὁ τοῖχος πολὺ παλαιότερος ἀπὸ τὰ δωμάτια τὰ ὁποῖα τὸν ἔχωσαν. Ἐπάνω στὴ σωζόμενη κορυφή του ἦσαν πεσμένες μερικὲς πέτρες, πιθανότατα ἀπὸ τοὺς γύρω τοίχους, καθὼς καὶ ἕνας ὀγκόλιθος ἀπὸ ἀμυγδαλίτη διαστάσεων 1,10×0,95 μ., προφανῶς κυλισμένος ἐκεῖ ἀπὸ τοὺς ἐργάτες τοῦ Τσούντα. Στὸν μυχὸ καὶ στὸ βάθος τῆς γωνίας στὴ συμβολὴ τοῦ τοίχου αὐτοῦ καὶ τοῦ δυτικοῦ τοίχου τοῦ **Γ5**, κάτω ἀπὸ τὰ ἐπιφανειακὰ χώματα, εἶχε μείνει ἀδιατάρακτη ἐπίχωση ποὺ ἀπέδωσε κεραμεικὴ ΜΕ χρόνων ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον:

337. Συγκολλήθηκε μὲ ὄστρακο τῆς ὁμ. ΜΜ 13053, ὅπου καὶ τοποθετήθηκε.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

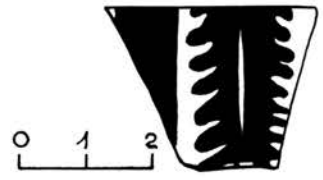
ΜΜ 13074+[12282].
Σύνολο ὀστράκων 81.
Πρώιμα 64, ἄγραπτα 5, γραπτὰ 12.

Πρώιμα: *Μινύεια*: Τροπιδωτὸ χεῖλος κανθάρου. – Τρία τοιχώματα κυπέλλων ἀπὸ κεραμόχρωμο πηλό. – Τέσσερα ἐξώστροφα χείλη, μία ἔντονα ταινιωτὴ λαβὴ καὶ δώδεκα τοιχώματα, τὸ ἕνα μὲ τρεῖς ρηχὲς ἐγχάρακτες γραμμές, ἀπὸ ἀνοικτὰ ἀγγεῖα. – Δύο τμήματα ἀπὸ τὴν προχοὴ ἢ τὸν λαιμὸ κλειστῶν ἀγγείων. – *Ἀμαυρόχρωμα*: Ταινιωτὴ λαβὴ ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ μελανὲς ταινίες στὰ περιθώρια. – Ταινιωτὴ λαβὴ κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ἐγκάρσια καστανομέλανη ταινία. – Δισκοειδὴς βάση ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ἀνώμαλη κάτω ἐπιφάνεια καὶ τμῆμα γάστρας ὁλόβαφης μὲ ἀραιὴ καστανὴ βαφή. – Δύο συγκολλημένα ὄστρακα καὶ ἕνα συνανῆκον ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος ὡς τὴ γάστρα κυπέλλου. Λεπτὴ μελανὴ ταινία στὸ χεῖλος καὶ δύο πλατύτερες ποὺ ὁρίζουν σειρὰ τριπλῆς τεθλασμένης γραμμῆς. Πηλὸς ὑποκίτρινος. – Ἐπίπεδο χεῖλος εὐρύστομου γεφυρόστομου ἀγγείου μὲ κατακόρυφη προχοή, βαμμένο ἀμφίπλευρα μὲ ἀραιὴ καστανὴ βαφή. – Ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβὴ καὶ τμῆμα τοιχώματος πίθου ἀπὸ χονδροειδὴ πηλὸ μὲ κιτρινωπὸ ἀλείφωμα. Δακτύλιος στὴ ρίζα τῆς λαβῆς, ταινία στὴ ράχη καὶ λοξὲς ταινίες ἑκατέρωθεν τῆς λαβῆς. – Τρία τοιχώματα μεγάλων πιθοειδῶν ἀγγείων ἀπὸ χονδροειδὴ πηλό, τὰ δύο συνανήκοντα, μὲ πλατιὲς καὶ λεπτὲς ταινίες σὲ ἀπροσδιόριστη σύνθεση (εἰκ. 99). – Δύο χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα ἐξώστροφο μὲ δύο πλατιὲς ταινίες ἐξωτερικὰ καὶ ἀνηρτημένα ἀπὸ τὴν ἀνώτερη κροσσοπετάλια, καὶ ἕνα ἐπίπεδο ἐξώστροφο, ὁλόβαφο. – Τρία τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων δύο συνανήκοντα μὲ ἐρυθρὴ ταινία μὲ μελανὸ περιθώριο ἐξωτερικά, καὶ ἕνα ἀπὸ μεγάλο ἀγγεῖο ἀπὸ χονδροειδὴ πηλό, μὲ πλατιὲς παράλληλες ταινίες μὲ ἀνηρτημένη διπλὴ καὶ μονὴ σειρὰ κροσσοπεταλίων (εἰκ. 100). – Τμῆμα ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τὸν λαιμὸ κλειστοῦ ἀγγείου ἀπὸ χονδροειδὴ πηλό. Λεπτὴ ταινία στὸ χεῖλος, δύο πλατύτερες κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος ἐξωτερικά. – Δύο τμήματα ἀπὸ τὸν ὦμο καὶ τὴν κοιλιὰ κλειστῶν ἀγγείων ἀπὸ χονδροειδὴ πηλό. Δύο πλατιὲς ταινίες μὲ ἀνηρτημένα κροσσοπετάλια. – Κομμάτι ἀπὸ τὸν ὦμο καὶ τὴν κοιλιὰ μικροῦ κλειστοῦ ἀγγείου. Στὸν ὦμο δύο κυματοειδεῖς ταινίες, κόκκινη καὶ μελανή, στὴν κοιλιὰ δύο μελανὲς ταινίες ποὺ πλαισιώνουν μία κόκκινη. – Τμῆμα ἀπὸ τὴν κοιλιὰ κλειστοῦ ἀγγείου μὲ δύο μελανὲς ταινίες ποὺ πλαισιώνουν μία κόκκινη. – Τρία τοιχώματα μικρῶν κλειστῶν ἀγγείων μὲ δέσμες γραμμῶν ἐπάνω ἀπὸ ταινία. – Δώδεκα τοιχώματα μὲ ταινιωτὴ διακόσμηση, τὰ ὀκτὼ ἀπὸ χονδροειδὴ πηλό. – Μεγάλο κομμάτι, συγκολλημένο ἀπὸ τέσσερα ὄστρακα, ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος σκύφου ὡς χαμηλὰ στὴ γάστρα, μὲ ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβὴ ὑψωμένη ὡς λίγο ἐπάνω ἀπὸ τὸ χεῖλος. Καστανομέλανη ταινία στὸ χεῖλος καὶ τρεῖς μελανὲς στὴ ζώνη τῶν λαβῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων ὑπάρχουν τεθλασμένη καὶ εὐθεία ἐρυθρὴ ταινία, ἐνῶ στὴν κοιλιὰ μελανὴ καὶ πλατιὰ ἐρυθρὴ ταινία. – Τμῆμα ὤμου μικροῦ κλειστοῦ ἀγγείου μὲ πλατιὰ

Εἰκ. 99-100. Χῶρος **Γ5**, *ἀδιατάρακτη ἐπίχωση.*

γραμμὴ καὶ φυλλοφόρο στήλη[338] (εἰκ. 101) (ΥΕ Ι).
Ἄγραπτα: Τρία ἐξώστροφα χείλη κυλίκων. – Δύο τοιχώματα χρηστικῶν ἀγγείων ἀπὸ τραχὺ πηλό.
Γραπτά: Δακτυλιόσχημη βάση κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ταινία ἐξωτερικά. – Ἐξώκυρτο χεῖλος ἀβαθοῦς κυάθου μὲ ἐγκάρσια γραμμίδια ἐπάνω, ἐξωτερικὰ ταινία κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ ἀνηρτημένο τόξο. – Ὀκτὼ τοιχώματα κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες. – Ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβὴ μὲ πινελιὲς καὶ τμῆμα γάστρας μὲ ταινίες, ἀπὸ μεγάλο σκύφο ἢ κρατήρα. – Γάστρα ὁλόβαφου σκύφου.
Μικρὸ εὕρημα: Τμῆμα ἀπὸ χαυλιόδοντα κάπρου μὲ ἴχνη κατεργασίας. Τὸ ἕνα ἄκρο κομμένο λοξό, τὸ ἄλλο αἰχμηρό, στὴ μία ἐπιφάνεια ἀβαθὴς αὔλακα. Μῆκ. 6 ἑκ., μέγ. πλάτ. 1,2 ἑκ.

Εἰκ. 101. Χῶρος ***Γ5****, ἀδιατάρακτη ἐπίχωση.*

Γιὰ μία τέτοια χρονολόγηση συνηγοροῦν ἡ στάθμη του, ποὺ εἶναι χαμηλότερη ἀπὸ τὰ θεμέλια τῶν μεταγενεστέρων του κατασκευῶν, καὶ ἐπίσης ἡ οἰκοδομική του γραμμή, ποὺ εἶναι ἀκανόνιστα λοξὴ πρὸς τὸ συγκρότημα **Γ**.

Ὑπάρχουν δηλαδὴ ἐδῶ τρία διαδοχικὰ ἀναλήμματα: τὸ πρῶτο, τὸ ΜΕ, ποὺ προσαρμόζεται πιστὰ στὴ διαμόρφωση τοῦ βράχου, τὸ ψηλότερο καὶ εὐθύγραμμο μυκηναϊκὸ ποὺ στήριξε τὰ δωμάτια **Γ3** καὶ **Γ4** καὶ προχωρεῖ μέσα στὸ **Γ1** καί, τελευταῖο, τὸ ἑλληνιστικὸ τὸ ὁποῖο πατοῦσε στὰ μυκηναϊκά, χτισμένο λίγο-πολὺ στὴν ἴδια κατεύθυνση μὲ αὐτά. Ὅλα αὐτὰ χτίστηκαν γιὰ νὰ συγκρατήσουν τὰ χώματα τῆς κλιτύος τοῦ λόφου ἐπάνω ἀπὸ τὴν περιοχὴ τῆς ΝΔ. συνοικίας.

ΔΩΜΑΤΙΑ **Γ1** ΚΑΙ **Γ2**. Εὑρέθησαν νὰ περιέχουν μόνο πέτρες καὶ χώματα παλαιοτέρων ἀνασκαφῶν. Δάπεδα δὲν εἶχαν διατηρηθεῖ οὔτε ἀπαραβίαστες ἐπιχώσεις, ἐκτὸς ἀπὸ ἐκείνη ἡ ὁποία σκέπαζε τὸ παλαιότερο λοξὸ ἀνάλημμα. Εἶναι θεμελιωμένα στὸν ἀνώμαλο κατηφορικὸ φυσικὸ βράχο ποὺ χαμηλώνει ἀπότομα πρὸς Δ. καὶ ἔχει ἐπιφάνεια πολὺ ἀνώμαλη καὶ γεμάτη ρωγμές. Προσκτισμένα στὸ ἰσχυρὸ ἀνάλημμα πρὸς Α. τους, περιβάλλονται ἀπὸ τέσσερις κοινοὺς ἰσχυροὺς τοίχους χτισμένους μὲ μεγάλες πέτρες, τὸ πάχος τῶν ὁποίων κυμαίνεται ἀπὸ 0,55 μ. (ὁ ἀνατολικὸς) σὲ 0,80 μ. (ὁ βόρειος) καὶ 0,85 μ. (ὁ νότιος καὶ ὁ δυτικός), καὶ δὲν εἶναι πουθενὰ ἐντελῶς ὅμοιο. Οἱ τοῖχοι αὐτοὶ περιβάλλουν ἕναν ἀρκετὰ κανονικὸ τετράπλευρο χῶρο μήκους 6 μ. (Α.-Δ.)×3,50 μ. (Β.-Ν.) ποὺ διαιρεῖται μὲ ἐγκάρσιο Β.-Ν. τοῖχο σὲ δύο ἄνισα δωμάτια, τὸ ἀνατολικὸ (**Γ1**) διαστάσεων 2,68-2,60×3,58-3,50 μ. καὶ τὸ δυτικὸ (**Γ2**) 2,84-2,87×3,46-3,40 μ. Λόγῳ τοῦ ἀνώμαλου σχηματισμοῦ τοῦ βράχου οἱ τοῖχοι τοῦ χώρου **Γ1**-**Γ2** ὑψώθηκαν ἐπάνω σὲ ἐνισχυμένη πλατύτερη ὑποθεμελίωση, ποὺ εἶναι προσαρμοσμένη στὸν βράχο καὶ ἐξέχει ἀπὸ τὴν ἐσωτερική τους ὄψη, 0,30 μ. ἀπὸ τὴν ἀνατολικὴ πλευρά, 0,15-0,40 μ. ἀπὸ τὴ βόρεια, 0,30-0,40 μ. ἀπὸ τὴ

338. Πρβ. *MDP* εἰκ. 6:6, 6:8.

δυτικὴ καὶ μόλις 0,15 μ. ἀπὸ τὴ νότια. Ὁ ἐγκάρσιος τοῖχος, κακοδιατηρημένος, σώθηκε γενικὰ μόλις στὸ ὕψος αὐτῆς τῆς ὑποθεμελιώσεως. Τὰ δωμάτια δὲν ἐπικοινωνοῦν μεταξύ τους ἢ μὲ τὰ ἄλλα, ἦσαν δηλαδὴ τυφλὰ κατώγεια.

ΔΩΜΑΤΙΟ **Γ1**. Εὑρέθηκε τελείως γυμνὸ ἀπὸ ἐπίχωση, μὲ τὸν βράχο νὰ ἐξέχει στὴν ἀνατολική του πλευρά. Ἔξω, δηλαδὴ ἀνατολικὰ τοῦ δωματίου μεταξὺ τοῦ τοίχου του καὶ τοῦ κάπως λοξοῦ πρὸς αὐτὸν ἐκτεταμένου ἑλληνιστικοῦ ἀναλήμματος δημιουργεῖται ἕνας στενὸς χῶρος ποὺ εἶχε καταληφθεῖ ἀπὸ δύο μεγάλους ἀμυγδαλόλιθους ποὺ σκέπαζαν ἕνα στενὸ ρηχὸ αὐλάκι μὲ χτιστὲς πλευρές, παράλληλο πρὸς τὸν τοῖχο, ποὺ ἀποτελεῖ τὴν ἀρχὴ τοῦ ἀγωγοῦ μεταξὺ τῶν κτιρίων **Γ** καὶ **Δ**.

ΔΩΜΑΤΙΟ **Γ2**. Στὴ βορειοδυτικὴ γωνία του, κάτω ἀπὸ τὸ θεμέλιο τοῦ βορείου τοίχου καὶ ἀπὸ τὴν ἐπίχωση ὅπου πάτησε τὸ θεμέλιο αὐτό, εὑρέθηκε ἡ πρὸς Ν. συνέχεια τοῦ ΜΕ ἀναλήμματος ποὺ διαπιστώθηκε στὸν χῶρο **Γ5**, χτισμένη μὲ μεγάλες πέτρες καὶ μὲ ἀκατάστατη τὴν ἐσωτερική του ὄψη σὲ καμπύλη ἀνοικτὴ πρὸς τὸν κατήφορο. Ἀπὸ τὴν ἐπίχωση ποὺ τὸ σκέπαζε καὶ ἀπὸ τὸ χῶμα ἐμπρὸς ἀπὸ τὴν ὄψη του συγκεντρώθηκαν μερικὰ ὄστρακα.

Κατὰ μῆκος τοῦ βορείου τοίχου τοῦ **Γ2** εἶχε μείνει ἕνα τμῆμα ἄσκαπτης ἀδιατάρακτης στρώσης ἀπὸ χῶμα ἀνάμικτο μὲ πλέσια ποὺ δὲν εἶναι δάπεδο, γιατὶ φέρει στὴν ἐπιφάνειά της ἀποτυπώματα ἀπὸ λίθους, ἀλλὰ ὑπόστρωμα δαπέδου, πάχους ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τοῦ βράχου 0,25-0,35 μ.

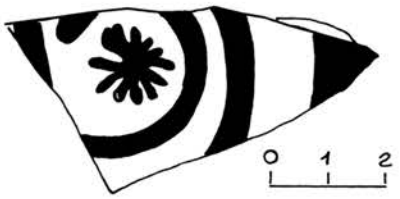
ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13052+[13044].
Σύνολο ὀστράκων 47.
Πρώιμα 9, ἄγραπτα 11, γραπτὰ 27.

Πρώιμα: Δύο τοιχώματα ἀμαυρόχρωμων ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα, ἀπὸ πρασινωπὸ πορώδη πηλό, μὲ ταινία, καὶ ἕνα μὲ στήλη τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο. – Τμῆμα ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὸν πλαστικὸ δακτύλιο κυπέλλου τύπου Βαφειοῦ μὲ ταινιωτὴ ὁλόβαφη λαβή. Ταινία στὸ χεῖλος ἀμφίπλευρα καὶ ἐπάνω στὸν δακτύλιο καὶ μεταξύ τους σχηματοποιημένη φυλλοφόρος ταινία[339] (ΥΕ ΙΙ). – Τρία συγκολλημένα ὄστρακα ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος ὡς τὴ γάστρα ἀβαθοῦς κυάθου. Ταινία χείλους ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα διπλόσπειρες μὲ κεντρικὸ ὀφθαλμὸ ποὺ φέρει λευκὸ στιγμορόδακα (ΥΕ ΙΙΑ). – Δύο τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων, τὸ ἕνα μὲ σπείρα μὲ συμπαγὴ ἐξωτερικὴ ἕλικα (ΥΕ Ι-ΙΙ), τὸ ἄλλο μὲ σπογγωτὴ διακόσμηση (ΥΕ ΙΙΒ-ΙΙΙΑ1). – Τοίχωμα πιθαμφορέα μὲ σπείρα καὶ πολυάκτινο ρόδακα στὸν πυρήνα (εἰκ. 102, ΥΕ ΙΙ).

Ἄγραπτα: Τοίχωμα μαγειρικοῦ σκεύους μὲ σειρὰ ἐγχάρακτων λοξῶν γραμμῶν καὶ στιγμῶν. – Ἕξι χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων πέντε ἐξώστροφα ἀπὸ κύπελλα ἢ κύλικες καὶ ἕνα κυρτόπλευρο. – Τροπιδωτὴ γάστρα ἀνοικτοῦ ἀγγείου,

339. Πρβ. *MDP* εἰκ. 50:1, 50:3.

Εἰκ. 102. Δωμάτιο ***Γ2****, ὑπόστρωμα δαπέδου.*

ἴσως κύλικος. – Περίκυρτο χεῖλος καὶ λαιμὸς πρόχου ἢ ἀμφορέα. Δύο τμήματα ἀπὸ τὸν λαιμὸ καὶ τὴν κοιλιὰ κλειστῶν ἀγγείων.

Γραπτά: Χεῖλος κυπέλλου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ ρίζα ταινιωτῆς λαβῆς. – Δύο συνανήκοντα τμήματα λάρνακος μὲ μελανὲς κυματοειδεῖς ταινίες ἐσωτερικὰ καὶ μία ἐρυθρὴ ἐξωτερικά. – Δύο ἐξώστροφα χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων, τὸ ἕνα μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ ρίζα ταινιωτῆς λαβῆς, μᾶλλον ἀπὸ κύαθο, τὸ ἄλλο μὲ ταινία ἐσωτερικὰ καὶ στικτὲς πινελιές, λεπτὴ ταινία καὶ τμῆμα καμπύλης γραμμῆς ἐξωτερικά. – Ἑπτὰ τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων τρία ὁλόβαφα, δύο μὲ ταινίες, ἕνα ἐνδόβαφο καὶ ἕνα μὲ σειρὰ στιγμῶν. – Τμῆμα μικροῦ ἀλαβάστρου ἀπὸ τὸν ἐξώβαφο λαιμὸ καὶ τὸν ὦμο μὲ ἀπροσδιόριστο κόσμημα. – Δεκατέσσερα τοιχώματα κλειστῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων δώδεκα μὲ ταινίες, ἕνα ἀπὸ τὸν ὦμο μὲ ταινία καὶ λεπτὴ γραμμὴ πρὸς τὴ ρίζα ὁριζόντιας λαβῆς καὶ ἕνα μὲ καμπύλη σειρὰ κροσσοπεταλίων.

Μικρὰ εὑρήματα: Πήλινο ὁλόβαφο κοιλόκυρτο κωνίδιο. Ὕψ. 3,2 ἑκ., μέγ. διάμ. 3,2 ἑκ. – Λίγα λεπτὰ ὀστά – ἴσως ἀπὸ μικρὸ ζῶο. Διακρίνονται κομμάτια ἀπὸ κρανίο, κατὰ κανόνα σπασμένα στὶς ραφές.

Κάτω ἀπὸ τὴ στρώση αὐτή:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13051.
Σύνολο ὀστράκων 29.
Πρώιμα 18, ἄγραπτα 7, γραπτὰ 4.

Πρώιμα: Ἕνα τροπιδωτὸ χεῖλος (πίν. 36α: 3), μία ταινιωτὴ λαβὴ μὲ ἀλείφωμα καὶ ἔντονη στίλβωση στὴ ράχη (πίν. 36α: 2), ἕνα τμῆμα τοιχώματος καὶ ἕνα τμῆμα δισκοειδοῦς βάσης μὲ πλαστικοὺς δακτυλίους ἐπάνω (πίν. 36α: 1) ἀπὸ τεφρὰ μινύεια ἀγγεῖα. – Δύο ἐξώστροφα χείλη κλειστῶν ἀμαυρόχρωμων ἀγγείων, τὸ ἕνα μὲ ταινία ἐπάνω καὶ ἐξωτερικὰ στὸ χεῖλος, τὸ ἄλλο μὲ ταινία χείλους ἐξωτερικὰ καὶ ζώνη τεθλασμένης μεταξὺ ταινιῶν. – Δέκα τοιχώματα κλειστῶν ἀμαυρόχρωμων ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων ὀκτὼ μὲ εὐθεῖες, τεθλασμένες ἢ καμπύλες γραμμές (πίν. 36α: 6) καὶ δύο συγκολλημένα μὲ δύο δέσμες γραμμῶν ποὺ τέμνουν κάθετα μία τρίτη (πίν. 36α: 5). – Τμῆμα ἀπὸ τὸν ὦμο μικροῦ κλειστοῦ ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου μὲ ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς. Ἐπάλληλες λεπτὲς ταινίες στὸν ὦμο καὶ ζώνη μὲ ὁμόκεντρους κύκλους καὶ στὴ ράχη τῆς λαβῆς δέσμες ἐγκαρσίων γραμμῶν (πίν. 36α: 4). – Ἐξώστροφο χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου στιλβωμένο ἐσωτερικά, μὲ ταινία καὶ δύο λοξὲς γραμμὲς ἐξωτερικά (πίν. 36α: 7).

Ἄγραπτα: Τροπιδωτὸ χεῖλος κύλικος μὲ κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. – Ἕνα ἐξώστροφο χεῖλος στιλβωμένο ἐξωτερικὰ καὶ ἕνα τμῆμα ἀπὸ τὸν λαιμό, μὲ πλαστικὸ δακτύλιο στὴ βάση του, ἀπὸ χειροποίητα κλειστὰ χρηστικὰ ἀγγεῖα. – Λαβὴ ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς μὲ πλατιὰ αὐλάκωση στὴ ράχη. – Δύο ἐξώκυρτα χείλη ἡμισφαιρικῶν κυάθων καὶ τμῆμα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ σφαιρικὸ σῶμα.

Γραπτά: Ἀνώτερο τμῆμα στελέχους ὁλόβαφης κύλικος. – Τρία τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων, τὸ ἕνα μὲ ταινίες, τὸ δεύτερο μὲ κατακόρυφη κυματοειδὴ γραμμή, τὸ τρίτο μὲ ταινία καὶ σπεῖρες.

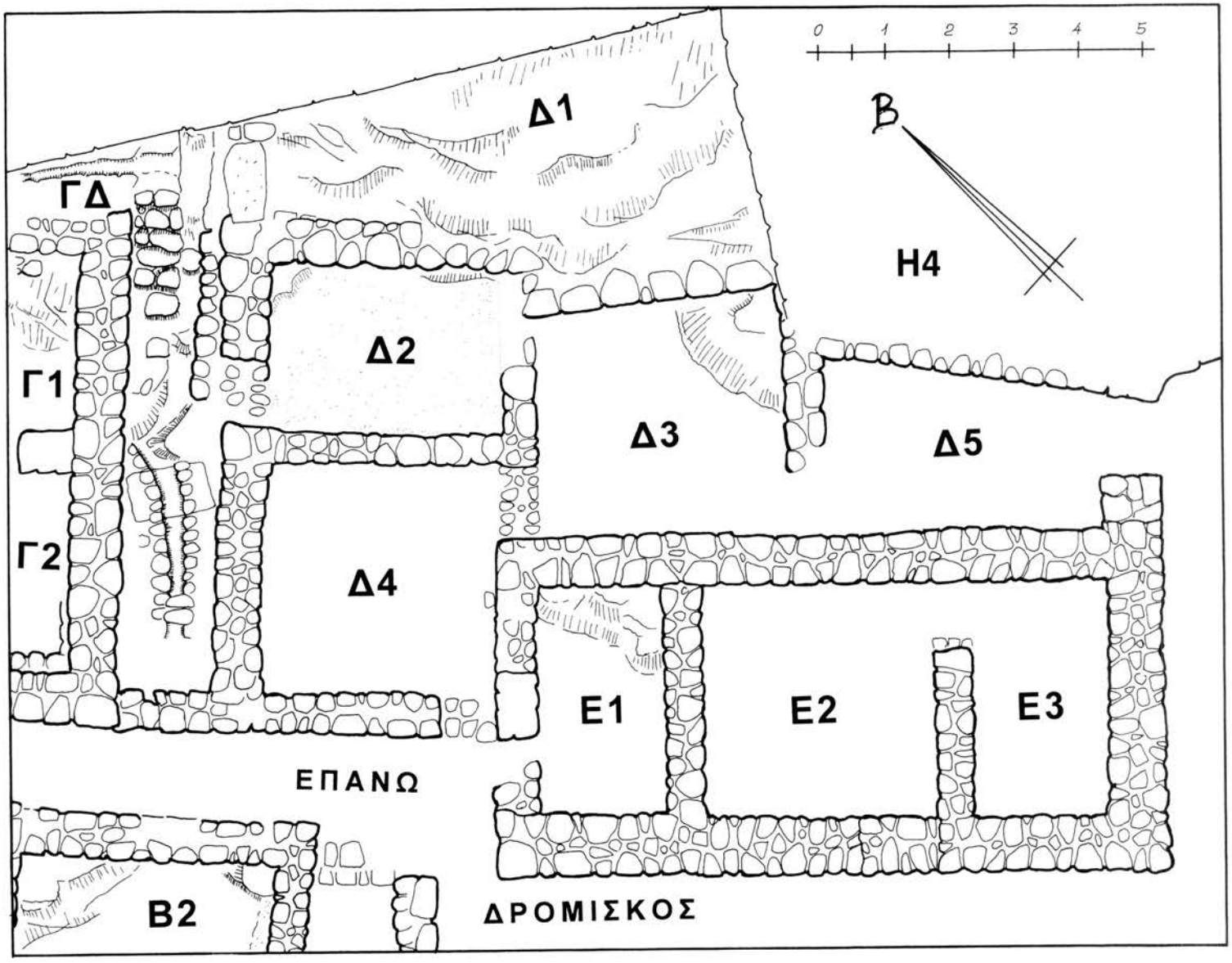
Στὸ ἴδιο περίπου ἐπίπεδο, 0,20 μ. κάτω ἀπὸ τὴν πλέσια καὶ χαμηλότερα ἀπὸ τὸν τοῖχο ὑπῆρχε καμένο στρῶμα:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13070.
Σύνολο ὀστράκων 114, ὅλα πρώιμα.

Τοίχωμα μαγειρικοῦ σκεύους ἀπὸ χονδροειδὴ πηλὸ μὲ ἐπίθετα ἐλλειψοειδὴ κομβία. – Δισκοειδὴς βάση ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ τμῆμα κυρτοῦ τοιχώματος. – Δύο ἐπίπεδες βάσεις κλειστῶν ἀγγείων, ἡ μία δισκοειδὴς μὲ κεντρικὴ διαμπερὴ ὀπὴ καὶ ἑπτὰ τυφλὲς περιμετρικά. – Τοίχωμα κυπέλλου τύπου Βαφειοῦ, μὲ τρέχουσα σπείρα καὶ ταινία (πίν. 36β: 15). – Τρία τοιχώματα κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες. – *Μινύεια*: Μεγάλο κομμάτι ἀπὸ τὴ γάστρα, τὸ στέλεχος καὶ τὴ δισκοειδὴ βάση καρποδόχης, μὲ ἀκανόνιστες ρηχὲς ἐγχαράξεις χαμηλὰ στὴ γάστρα καὶ τὸ στέλεχος. – Μεγάλο τμῆμα ἀπὸ τὸ ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ τὴ γάστρα κανθάρου. – Ὅμοιο, μὲ τροπιδωτὴ γάστρα. – Ὅμοιο, συγκολλημένο ἀπὸ δύο ὄστρακα, μὲ τροπιδωτὴ γάστρα καὶ δακτυλιόσχημη ταινιωτὴ λαβὴ ἀμέσως κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος ἐπάνω στὴν τροπίδωση. – Ὅμοιο, μὲ πολὺ λεπτὰ τοιχώματα, συγκολλημένο ἀπὸ δύο ὄστρακα. – Δύο ρίζες λαβῶν μὲ τμῆμα γάστρας κανθάρων. – Ὀκτὼ ἐξώστροφα χείλη, δύο λαβές, ἡ μία ταινιωτή, καὶ ἕντεκα γάστρες, ἡ μία μὲ ρηχὴ ἐγχάρακτη γραμμή, ἀπὸ ἀνοικτὰ μινύεια ἀγγεῖα. – Πέντε κομμάτια ἀπὸ τὸ στέλεχος μεγάλων ἀνοικτῶν ἀγγείων (καρποδόχες ἢ κάνθαροι) μὲ ρηχὲς πυκνὲς ἀκανόνιστες ὁριζόντιες ἐγχάρακτες γραμμές, τὰ δύο συγκολλώμενα. – *Ἀμαυρόχρωμα*: Δύο ταινιωτὲς λαβὲς ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἡ μία μὲ ζεύγη ἐγκαρσίων γραμμῶν, ὑψωμένη ἐπάνω ἀπὸ χεῖλος μὲ ταινία, ἡ ἄλλη μὲ ἀντίροπες λοξὲς γραμμὲς στὴ ράχη (πίν. 36β: 6). – Δύο ταινιωτὲς λαβὲς ὑψωμένες ἀπὸ τὸν ὦμο μεγάλων κλειστῶν ἀγγείων. Δύο γραμμὲς στὴ ράχη τῶν λαβῶν καὶ ἐπάλληλες ταινίες στὸ τοίχωμα (πίν. 36β: 3). – Κυλινδρικὴ λαβὴ μὲ γραμμὴ κατὰ μῆκος τῆς ράχης. – Τμῆμα ἀπὸ τὸ στικτὸ χεῖλος ὡς τὴ γάστρα μικκύλου ἡμισφαιρικοῦ κυάθου, μὲ ταινία καὶ δύο λοξὲς πινελιὲς ἐξωτερικά (πίν. 36β: 14). – Ἐξώκυρτο χεῖλος κυάθου ἀπὸ χονδροειδὴ πηλὸ μὲ κιτρινωπὸ ἀλείφωμα. Ἐγκάρσιες λοξὲς γραμμὲς στὸ χεῖλος καὶ ταινία ἐξωτερικά, στὴ γάστρα γραμμὴ καὶ κύκλοι μὲ μίσχο (πίν. 36β: 13). – Τμῆμα ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὸν πλαστικὸ δακτύλιο κυπέλλου τύπου Βαφειοῦ μὲ κωνικὴ γάστρα καὶ ρίζες ταινιωτῆς κατακόρυφης λαβῆς στὸ χεῖλος καὶ τὸν δακτύλιο. Ἐσωτερικὰ λεπτὴ ταινία χείλους, ἐξωτερικὰ ὁριζόντια τεθλασμένη ταινία, δύο λεπτὲς ταινίες στὸν δακτύλιο καὶ τρεῖς στὴ ράχη τῆς λαβῆς (πίν. 36β: 8). – Τμῆμα ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος καὶ τὴ γάστρα ἀνοικτοῦ ἀγγείου, μᾶλλον κυπέλλου. Ὁμάδες ἐγκαρσίων πινελιῶν ἐπάνω στὸ χεῖλος, τρεῖς ταινίες κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος ἐξωτερικὰ καὶ δύο χαμηλότερα. – Δύο ἐξώκυρτα χείλη λεκανοειδῶν μὲ ὁμάδες ἐγκαρσίων γραμμιδίων ἐπάνω στὸ χεῖλος καὶ ταινία ἐξωτερικά, τὸ ἕνα μὲ ἀντίροπες λοξὲς γραμμές (πίν. 36β: 19). – Τμῆμα ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὸ σῶμα προχοϊδίου μὲ ἐπάλληλες ταινίες (πίν. 36β: 7). – Δύο συγκολλημένα ὄστρακα ἀπὸ τὸν λαιμὸ καὶ τὸν ὦμο προχοειδοῦς ἀγγείου μὲ τμῆμα κατακόρυφης κυλινδρικῆς λαβῆς. Δύο γραμμὲς στὴ ράχη τῆς λαβῆς, ζεῦγος ταινιῶν πρὸς τὸν ὦμο.– Λαβὴ πίθου μὲ δακτύλιο στὴ ρίζα καὶ ταινία στὴ ράχη. – Ἐνδόστροφο χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ τρεῖς ταινίες ἐξωτερικὰ κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ στὴ γάστρα λοξὲς ταινίες καὶ μικρὲς ἐγκάρσιες γραμμὲς μεταξύ τους. – Ἐξώστροφο χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ρίζα ταινιωτῆς λαβῆς. Στιγμὲς ἐπάνω στὸ χεῖλος, δύο ταινίες ἐσωτερικά, δύο ἐξωτερικὰ καὶ δέσμη γραμμῶν (πίν. 36β: 5). – Ἐξώστροφο τροπιδωτὸ χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ δύο πλατιὲς ταινίες (πίν. 36β: 4). – Τρεῖς γάστρες ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἡ μία τροπιδωτὴ μὲ ἀκανόνιστες καμπύλες γραμμές, ἡ δεύτερη μὲ ταινίες καὶ ρίζα ταινιωτῆς λαβῆς, ἡ τρίτη μὲ ταινία. – Χεῖλος μικκύλου κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ἐγκάρσια λοξὰ γραμμίδια ἐπάνω καὶ ζεῦγος ταινιῶν ἐξωτερικά. – Πέντε ἐξώστροφα χείλη μὲ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ μεγάλων κλειστῶν ἀγγείων, μὲ ταινίες ἐξωτερικά, τὸ ἕνα μὲ στιγμὲς ἐπάνω. – Δύο συγκολλημένα ὄστρα-

κα ἀπὸ τὴ βάση τοῦ λαιμοῦ καὶ τὸν ὦμο μεγάλου κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ρίζα πλατιᾶς ταινιωτῆς λαβῆς. Στὸν ὦμο δύο ζεύγη ἐπαλλήλων ταινιῶν μεταξὺ τῶν ὁποίων χαμηλὰ τόξα, στὴ ράχη τῆς λαβῆς δύο γραμμές. – Σαράντα τέσσερα τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μὲ σπείρα (πίν. 36β: 10) (1), ἀντίρροπες λοξὲς γραμμές (πίν. 36β: 11) (5), δικτυωτὰ τρίγωνα (πίν. 36β: 16, 17, 18) (4), ταινίες καὶ κροσσοπετάλια (πίν. 36β: 9, 12) (2), πυκνὲς ταινίες (2), ἐπίθετη λευκὴ ταινία (1), ἐπίθετη στήλη λοξῶν γραμμῶν (1), ταινίες (28).

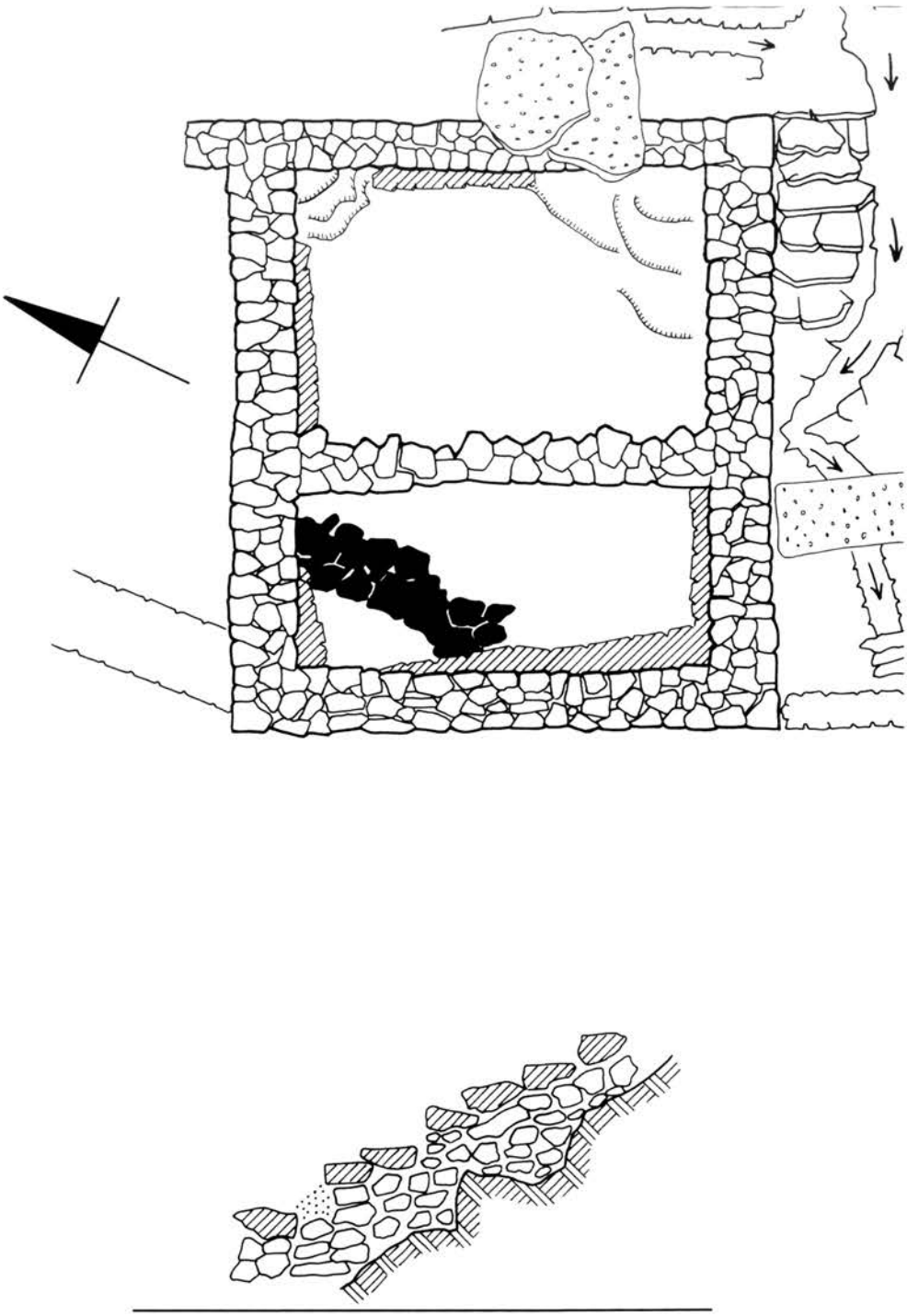
*Σχέδιο 5. Κτίρια **Δ** καὶ **Ε**.*

ΑΓΩΓΟΣ ΚΑΙ ΚΑΘΟΔΟΣ **ΓΔ**

Μεταξὺ τῶν κτιρίων **Γ** καὶ **Δ** καὶ συγκεκριμένως μεταξὺ τῶν δωματίων **Γ1-Γ2** καὶ **Δ2-Δ4** εἶχε ἀφεθεῖ κατηφορικὸ πέρασμα συνολικοῦ μήκους 7,50 μ. καὶ πλάτους στὴν κορυφή του 1,12 μ. καὶ στὸ τέρμα 1,40 μ. μὲ συνολικὴ ὑψομετρικὴ διαφορὰ 3,19 μ. (εἰκ. 103). Στὸ πέρασμα αὐτὸ εἶχε κατασκευαστεῖ ἀγωγὸς ποὺ ξεκινοῦσε ἀπὸ τὸν χῶρο ἀνατολικὰ τοῦ **Γ1** κάτω ἀπὸ δύο προφανῶς μετακινημένους ὀγκόλιθους ἀπὸ ἀμυγδαλίτη ποὺ ἔφραζαν τὸ διάστημα μεταξὺ τοῦ **Γ1** καὶ τοῦ ἀμέσως πρὸς Α. του ἀναλήμματος, προχωροῦσε γιὰ 2-2,20 μ. πρὸς Ν. ὑπὸ μορφὴ ρηχοῦ αὐλακιοῦ μὲ χτιστὰ τοιχώματα καὶ ἔφθανε στὴν κορυφὴ τοῦ περάσματος. Ἐκεῖ ἔστρεφε κατ' ὀρθὴ γωνία πρὸς Δ., δηλαδὴ πρὸς τὸν κατήφορο (πίν. 37β), ὥσπου νὰ συναντήσει τὸν Ἐπάνω Δρομίσκο, κατὰ μῆκος τοῦ ὁποίου συνεχιζόταν πρὸς Ν. Στὴν κορυφὴ τοῦ περάσματος ὁ ἀγωγός, ποὺ παρακολουθεῖται πλέον ἀπὸ τὸ σημεῖο αὐτὸ ὡς τὸν τοῖχο ὁ ὁποῖος συνέχιζε τὴν οἰκοδομικὴ γραμμὴ τῶν κτιρίων **Γ** καὶ **Δ**, ὁριζόταν ἀπὸ σειρὰ λίθων χτισμένων κατὰ μῆκος τῆς βάσης τοῦ ἀντίστοιχου βορείου τοίχου τοῦ δωματίου **Δ2** (βλ. σχέδια 4 καὶ 5).

Στὴν κορυφὴ τοῦ τμήματος αὐτοῦ ὁ ἀγωγὸς παρουσιάζεται σήμερα ἀνοικτός, δὲν ἀποκλείεται ὅμως τὸ ἑλληνιστικὸ ἀνάλημμα ἢ οἱ ἐργάτες τοῦ Τσούντα νὰ κατέστρεψαν μερικὲς ἀπὸ τὶς καλυπτήριες πλάκες του. Ἡ κοίτη του, πλάτους 0,40 μ. καὶ βάθους 0,60 μ., κατέρχεται στὴν ἀρχὴ ἀπότομα καὶ κατόπιν ἀρκετὰ ὁμαλά, σχεδὸν ὁριζόντια, προσαρμοζόμενη κατὰ μῆκος τῆς νότιας πλευρᾶς τῆς καθόδου σὲ φυσικὴ ρωγμὴ τοῦ βράχου ποὺ προχωρεῖ στὴν ἀρχὴ λοξὰ πρὸς Β. ἀλλὰ καταλήγει σὲ καμπύλη συνέχεια πρὸς τὰ κάτω. Οἱ πλευρές του εἶναι χτιστὲς καὶ ἀμέσως μετὰ τὴν ἀρχὴ τοῦ τμήματος αὐτοῦ εἶναι σκεπασμένος μὲ κυβόλιθο ἀπὸ ἀμυγδαλίτη σὲ δεύτερη χρήση, διαστάσεων 1,20×0,75× 0,50 μ., ποὺ ἔπιανε ὁλόκληρο τὸ πλάτος τοῦ ἀνοίγματος καὶ ἦταν ὁριζοντιωμένος μὲ δύο πέτρες κάτω ἀπὸ τὴν πρὸς τὸν κατήφορο πλευρά του ποὺ τὸν κρατοῦν σὲ ὕψος 0,30 μ. ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τοῦ βράχου. Μετὰ τὸν κυβόλιθο ὁ ἀγωγὸς συνεχιζόταν πλακοσκέπαστος καὶ μὲ χτιστὰ τοιχώματα, βαθαίνοντας προοδευτικὰ καὶ στενεύοντας στὰ 0,20 μ.

Τὰ χώματα στὴν περιοχὴ τοῦ κυβόλιθου ἦσαν ἀρκετὰ ταραγμένα. Κάτω ἀπὸ τὸν κυβόλιθο ὑπῆρχαν ὄστρακα καὶ κυάθιο ἄγραφο μὲ διάμετρο στομίου 11-11,5 ἑκ., ὕψος 5,5 ἑκ. καὶ διάμετρο βάσης 3,5 ἑκ., καὶ λίγο παρακάτω 2 εἰδώλια τύπου Τ.

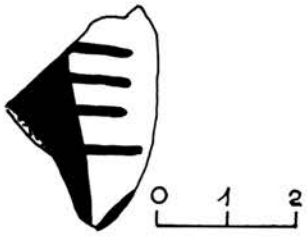

Εἰκ. 103. Δωμάτια ***Γ1*** *καὶ* ***Γ2****, ἀγωγὸς καὶ κάθοδος* ***ΓΔ****, σκαρίφημα.*

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13241+13234+[29556].
Σύνολο ὀστράκων 242.
Πρώιμα 6, ἄγραπτα 108, γραπτὰ 127, ἀπροσδιόριστο 1.

Πρώιμα: Ἕνα ἐξώστροφο χεῖλος (πίν. 38: 10) καὶ ἕνα τμῆμα δισκοειδοῦς βάσης (πίν. 38: 5) ἀπὸ ἀνοικτὰ τεφρὰ μινύεια ἀγγεῖα. – Δύο τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀμαυρόχρωμων ἀγγείων, τὸ ἕνα ἀπὸ ἀκάθαρτο πρασινωπὸ πηλὸ μὲ ἐνάλληλες γωνίες (πίν. 38: 4), τὸ ἄλλο μὲ ἀπροσδιόριστο κόσμημα (εἰκ. 104). – Μεγάλο κομμάτι ἀπὸ τὸ ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ τὸ τοίχωμα κρατήρα, συγκολλημένο ἀπὸ δύο ὄστρακα. Ἐσωτερικὰ δακτύλιος στὴ γάστρα, ταινία πάνω στὸ χεῖλος καὶ ἐξωτερικά, μεγάλος ἀργοναύτης μὲ σπειροειδεῖς πλοκάμους καὶ δύο τουλάχιστον ταινίες στὴ γάστρα ἐξωτερικά (εἰκ. 105, πίν. 38: 18) (ΥΕ ΙΙΙΑ1).

*Εἰκ. 104. Ἀγωγὸς **ΓΔ**, ἐπίχωση κάτω ἀπὸ τὸν κυβόλιθο.*

Ἄγραπτα: Ἐννέα κυρτόπλευρα χείλη, ἕνα τμῆμα τροπιδωτῆς γάστρας καὶ δύο τμήματα δισκοειδῶν βάσεων, ἡ μία μὲ κεντρικὴ κοιλότητα, ἀπὸ κύλικες. – Τρία τροπιδωτὰ χείλη λεκανιδίων, τὰ δύο μὲ ἀκέραιη, τὸ τρίτο μὲ ρίζα ὁριζόντιας ταινιωτῆς λαβῆς. – Ἐπίπεδη βάση, μᾶλλον ἀπὸ λεκανίδιο. – Ἑπτὰ τμήματα ταινιωτῶν λαβῶν, οἱ δύο κατακόρυφες καὶ ἡ μία ὁριζόντια. – Τμῆμα κυλινδρικῆς λαβῆς ἀπὸ χρηστικὸ ἀγγεῖο. – Τέσσερα τμήματα κατακόρυφων ταινιωτῶν λαβῶν ἀπὸ ἀνοικτὰ ἀγγεῖα. – Πέντε ἐπίπεδες, τρεῖς δισκοειδεῖς καὶ μία δακτυλιόσχημη βάση ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Ἕνα τμῆμα δακτυλιόσχημης, μία ἀκέραιη δισκοειδὴς καὶ ἕνα τμῆμα δισκοειδοῦς βάσης κλειστῶν ἀγγείων. – Ἐξώκυρτο χεῖλος ἀνοικτοῦ χρηστικοῦ ἀγγείου. – Κυρτόπλευρο χεῖλος κυάθου. – Τέσσερα τμήματα τοιχωμάτων, τὰ δύο μὲ κατακόρυφη κυλινδρικὴ λαβή, καὶ ἕνα τμῆμα δισκοειδοῦς βάσης κλειστῶν χρηστικῶν ἀγγείων. – Ἕνα τμῆμα ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τὸν ὦμο καμένο ἀμφίπλευρα, ἕνα τμῆμα τοιχώματος μὲ κατακόρυφη λαβὴ ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς καὶ ἔντονα ἴχνη καύσης ἐξωτερικὰ καὶ ἕνα τμῆμα κωνικοῦ ποδιοῦ καμένο ἐξωτερικά, ἀπὸ μαγειρικὰ σκεύη. – Τμῆμα ἀπὸ τὴν ἐπίπεδη βάση καὶ τὸ τοίχωμα, πιθανὸν ἀπὸ κύαθο. – Δεκαοκτὼ τροπιδωτὰ χείλη, δώδεκα περίκυρτα, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ ἕνα μὲ ρίζα ταινιωτῆς λαβῆς, τέσσερα κυρτόπλευρα, τέσσερα ἐξώκυρτα χείλη καὶ δεκατρία τμήματα γάστρας, τὸ ἕνα μὲ ρίζα ταινιωτῆς λαβῆς, ἀπὸ ἀνοικτὰ ἀγγεῖα. – Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβή, πιθανὸν

*Εἰκ. 105. Ἀγωγὸς **ΓΔ**, ἐπίχωση κάτω ἀπὸ τὸν κυβόλιθο.*

ἀπὸ ὑδρία. – Δύο περίκυρτα χείλη μὲ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ, τὸ ἕνα μὲ τμῆμα κατακόρυφης κυλινδρικῆς λαβῆς, ἀπὸ κλειστὰ ἀγγεῖα. – Χεῖλος μὲ περιχείλωμα καὶ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ κλειστοῦ ἀγγείου. – Δύο τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων, τὸ ἕνα μὲ κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ ἀπὸ τὸν λαιμὸ ὡς τὸν ὦμο.

Γραπτά: Τμῆμα δισκοειδοῦς βάσης κύλικος μὲ δακτύλιο στὴν ἄνω ἐπιφάνεια. – Δύο κυλινδρικὲς λαβὲς μὲ πινελιὲς στὴ ράχη. – Ταινιωτὴ ἐπιμήκης λαβὴ μὲ βαμμένη ράχη. – Ὅμοια, μὲ σειρὰ ἀνάστροφων Ν στὴ ράχη, ἀπὸ ἀρύταινα[340]. – Δύο συγκολλημένα ὄστρακα ἀπὸ τὴ δακτυλιόσχημη βάση ἀνοικτοῦ ἀγγείου, μὲ ταινίες ἐξωτερικὰ καὶ δακτυλίους στὸν πυθμένα. – Τρεῖς δισκοειδεῖς βάσεις ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων μία ἀκέραιη μὲ δακτυλίους στὸν πυθμένα, μία κοίλη κάτω μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ μία μὲ δακτυλίους στὸν πυθμένα καὶ ταινία ἐξωτερικά. – Ἕξι περίκυρτα χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων: τρία ἀπὸ ὁλόβαφα ἀγγεῖα, δύο μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ ἕνα μὲ ταινία καὶ ἀπροσδιόριστο κόσμημα. – Ἐξώστροφο χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου. Ἐσωτερικὰ στὸ χεῖλος στιγμὲς καὶ δακτύλιος λίγο χαμηλότερα, ἐξωτερικὰ ταινία στὸ χεῖλος. – Κυρτόπλευρο χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ταινίες ἀμφίπλευρα. – Εἴκοσι τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων ὀκτὼ ὁλόβαφα, ἕξι ἐνδόβαφα, τὰ πέντε μὲ ταινίες ἐξωτερικά, καὶ ἕξι μὲ δακτυλίους, τὰ τέσσερα μὲ ταινίες ἢ ἱμάντες ἐξωτερικά. – Τμῆμα γάστρας ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ δακτυλίους ἐπάνω στοὺς ὁποίους διακρίνονται στιγμὲς ἀπὸ λευκὴ ἐπίθετη βαφὴ καὶ μὲ ἱμάντες ἐξωτερικά (πίν. 38: 16). – Δέκα τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ ἀμείβοντες (1), στήλη φολιδωτοῦ κοσμήματος μὲ πολλαπλὸ περιθώριο (1), στικτὸ κύκλο καὶ ἀπροσδιόριστο κόσμημα (1), γραπτὴ ταινία μὲ αὐλακώσεις καὶ ἀπροσδιόριστο κόσμημα (1), ἱμάντες (6). – Γεφυρόστομη προχοὴ ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ γραπτὸ περίγραμμα. Ταινία ἐσωτερικὰ στὸ τοίχωμα, στὸ ὕψος τῆς προχοῆς, καὶ ἐξωτερικὰ κάτω ἀπὸ αὐτήν. – Τμῆμα προχοῆς ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ γραπτὸ περίγραμμα. – Τμῆμα τοιχώματος μικκύλης ὑδρίας μὲ ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβὴ στὸν ὦμο. Δακτύλιος στὴ ρίζα τοῦ λαιμοῦ καὶ δέσμη γραμμῶν στὸ τοίχωμα[341] (πίν. 38: 8). – Δύο τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος κλειστῶν ἀγγείων μὲ περιχείλωμα. Στὸ ἕνα δακτύλιος ἐσωτερικά, στὸ ἄλλο ταινία ἐπάνω στὸ χεῖλος ἐξωτερικά. – Εἴκοσι ἕνα τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες (16), ταινίες καὶ ἱμάντες (1), πιθανὸν σπείρα (1), ἐνάλληλα ἄγκιστρα (1), φολιδωτὸ κόσμημα (1), ἐξώβαφο (1). – Τμῆμα στομίου μικροῦ ψευδοστόμου μὲ ταινία στὸ χεῖλος ἐξωτερικὰ καὶ δακτύλιο στὴ βάση τοῦ στομίου καὶ πιθανὸν σχηματοποιημένο ἄνθος στὸ σωζόμενο τμῆμα τοῦ ὤμου. – Τμῆμα ἀπὸ τὴν κοιλιὰ μικροῦ ψευδοστόμου μὲ ζώνη τεθλασμένης μεταξὺ ταινιῶν καὶ ἱμάντων. – Δύο συγκολλώμενα καὶ δύο συνανήκοντα ὄστρακα ἀπὸ τὴ γάστρα κρατήρα, μὲ δακτύλιο ἐσωτερικά. Ἐξωτερικὰ τρικάμπυλα τόξα καὶ παραπληρωματικὰ ἀντωπὰ ζεύγη ἐναλλήλων τόξων καὶ ταινίες[342] (πίν. 38: 7, 9). – Δύο συγκολλημένα καὶ ἕνα συνανῆκον ὄστρακο ἀπὸ τὸ χεῖλος ἐνδόβαφου κρατηρίσκου. Πλατιὰ ταινία χείλους ἐξωτερικὰ καὶ ζώνη μὲ τρικάμπυλα τόξα καὶ παραπληρωματικὰ δίλοβα πέταλα[343] (πίν. 38: 15). – *Σκύφοι*: *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Δύο συγκολλώμενα ὄστρακα ἀπὸ τὴ γάστρα καὶ τὴ δισκοειδὴ βάση μικκύλου σκύφου. Ἐξωτερικὰ ταινία στὴ γάστρα καὶ τὴ βάση καὶ δακτύλιος στὴν περίμετρο τῆς βάσης (πίν. 38: 1). – Δεκαέξι χείλη μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, ἐκ τῶν ὁποίων τὰ ἕντεκα μὲ δεύτερη ταινία χαμηλότερα ἐσωτερικά. Ἐξωτερικὰ στὴ γάστρα στενὴ στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο[344] (πίν. 38: 14) (5), στή-

340. Πρβ. E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 2:52.262, *MDP* εἰκ. 138:4 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου).

341. Βλ. Μυλωνᾶ-Ἰακωβίδη, *ΠΑΕ* 1985, πίν. 7β δεξιά (πρόχους ἢ ὑδρία), *MDP* εἰκ. 123:8 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), N. Βερδελῆ, E. & D. French, *ΑΔ* 1965, A, σχ. 6:6 (Τίρυνς).

342. Πρβ. ἐνδόβαφο σκύφο Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 11:65, πίν. 58(b)65 μὲ περιγεγραμμένο ἀνάστροφο E.

343. Αὐτόθι εἰκ. 11:66, πίν. 58(b)66, E. French, *BSA* 64, 1969, πίν. 19(a)5 – μὲ ἀνάστροφο E.

344. Βλ. E. French, *BSA* 61, 1966, εἰκ. 8:6, E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 12:45, 20:115a/c, 20:108, Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 6:48, E. French, *BSA* 64,

λη ἀμειβόντων μὲ διπλὸ περιθώριο[345] (3, τὸ ἕνα κάτω ἀπὸ πλατιὰ ταινία, πίν. 38: 6), στάχυς ἀμειβόντων (1), στήλη πλαισιωμένη ἀπὸ κροσσοπετάλια[346] (πίν. 38: 17) (2), ζώνη πυκνῶν κατακορύφων κυματοειδῶν γραμμῶν[347] (πίν. 38: 2) (1), σχηματοποιημένο ἄνθος[348] (πίν. 38: 3) (1). – Χεῖλος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ ἀκέραιη λαβή. Πινελιὲς στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη, καμπυλόγραμμο κόσμημα ἑκατέρωθεν τῆς λαβῆς, κάτω ἀπὸ τὴν ὁποία ταινία γάστρας. – Πέντε τμήματα γάστρας μὲ ρίζα λαβῆς μὲ πινελιὲς στὴ ράχη, καὶ σὲ τρεῖς περιπτώσεις μὲ ταινίες γάστρας. – Δεκατέσσερα στικτὰ χείλη, τὰ δύο μὲ τμῆμα λαβῆς μὲ πινελιὲς στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη. Ἐξωτερικὰ στὴ γάστρα δύο φέρουν περίστικτους ὁμόκεντρους κύκλους (πίν. 38: 12) καὶ ἕνα φολιδωτὸ κόσμημα σὲ κροσσωτὸ τετράπλευρο πλαίσιο (πίν. 38: 11). – Τμῆμα γάστρας μὲ ρίζα λαβῆς μὲ ἕξι ἐγκάρσιες πινελιὲς στὴ ράχη[349]. – Τέσσερα τμήματα γάστρας ἐνδόβαφων σκύφων, τὸ ἕνα μὲ στήλη τεθλασμένης, τὰ ἄλλα μὲ τμῆμα λαβῆς μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ ἕνα μὲ δέσμη γραμμῶν ἐπάνω ἀπὸ ταινίες γάστρας. – Τμῆμα στρωτῆρα.

Εἰδώλια: Δύο τμήματα ἀπὸ τὸν κορμὸ εἰδωλίων τύπου Τ (πίν. 38: 13) μὲ τὰ χέρια διπλωμένα στὸ στῆθος καὶ κυλινδρικὸ στέλεχος. Κατακόρυφη διαγράμμιση στὶς δύο ὄψεις τοῦ κορμοῦ, δακτύλιος στὴ μέση, ἀνὰ μία γραμμὴ στὴν ἐμπρόσθια καὶ ὀπίσθια ὄψη τοῦ στελέχους. Σωζ. ὕψ. 5,7 ἑκ. καὶ 3,9 ἑκ. ἀντίστοιχα.

Ἀγγεῖο: Ἀκέραιος ἡμισφαιρικὸς κύαθος[350], ἄγραπτος, ἀπὸ κιτρινέρυθρο πηλό. Ἐξώστροφο χεῖλος, ταινιωτὴ λαβὴ ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὸ μέσον τῆς γάστρας καὶ ἐπίπεδη βάση[351] (πίν. 37α). Ὕψ. 5,5 ἑκ., διάμ. χείλους 11-15 ἑκ., διάμ. βάσης 3,5 ἑκ.

Μικρὸ εὕρημα: Λίθινο ἀντικείμενο ἀκανόνιστου δισκοειδοῦς σχήματος, ἀπὸ πωρόλιθο, ἀγνώστου χρήσεως. Ὕψ. 0,7 ἑκ., διάμ. 2,1 ἑκ. – Τμῆμα ὀστοῦ.

Στὸ βορειότατο ἄκρο τοῦ ἀγωγοῦ εὑρέθησαν:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13251+[13240].
Σύνολο ὀστράκων 59.
Ἄγραπτα 19, γραπτὰ 40.

Ἄγραπτα: Δύο στελέχη κυλίκων μὲ τμῆμα δισκοειδοῦς βάσης μὲ κεντρικὴ κοιλότητα. – Τρεῖς λαβὲς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς, οἱ δύο κατακόρυφες. –

1969, εἰκ. 5:19, 6:12, πίν. 18(c)7, Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 9:36, 9:37, 9:38, 9:39, 9:40, 9:46, 9:47, πίν. 60(b)213, Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 6:41, 6:48, Μυλωνᾶς, *ΠΑΕ* 1965, πίν. 109β δεξιά, Μυλωνᾶς, *ΠΑΕ* 1970, πίν. 170β πάνω δεξιά, *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 34:7, 37:5, *Panagia Houses* πίν. 22:71, εἰκ. 13:71, πίν. 22:74, *MDP* εἰκ. 143:2 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου).

345. Βλ. *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 48:4, πίν. 36α. Πρβ. σὲ ὑψίποδα σκύφο *Panagia Houses* πίν. 23:89, εἰκ. 14:89. Πρβ. ἐνδόβαφους σκύφους, Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 11:75, E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 7:6, 7:12.

346. Βλ. Μυλωνᾶ, *ΠΑΕ* 1973, πίν. 126α. Πρβ. E. French, *BSA* 64, 1969, πίν. 19(b)1, Wace, Stubbings, *BSA* 49, 1954, πίν. 41(b) κάτω δεξιά.

347. Βλ. E. French, *BSA* 64, 1969, πίν. 19(b)9 (ὑψίπους σκύφος). Πρβ. παρόμοια διακόσμηση σὲ ἐνδόβαφους σκύφους Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 11:67, 11:68, E. French, *BSA* 64, 1969, πίν. 19(a)7. Πρβ. καὶ E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 8:2 (κύπελλο).

348. Βλ. τὸ ἴδιο θέμα σὲ ΥΕ ΙΙΙΑ2 μόνωτο σκύφο *MDP* εἰκ. 109:4 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου).

349. Πιθανότατα ἀπὸ στικτὸ σκύφο.

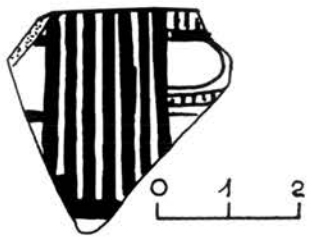
350. Τὸ ἀγγεῖο ἔχει πάρει ἀριθμὸ στὸ Μουσεῖο Μυκηνῶν: ΜΜ 29556. Προηγουμένως βρισκόταν μαζὶ μὲ τρία ὄστρακα στὴν ὁμ. ΜΜ 13234.

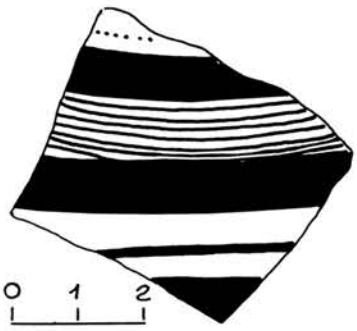
351. Βλ. Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 12:139, 12:140 (ΥΕ ΙΙΙΒ1), E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 16: C1, C4, C5 (ΥΕ ΙΙΙΒ1), Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 9:88, 90, 91 (ΥΕ ΙΙΙΒ1). Πρβ. *Chamber Tombs* πίν. XXXI:50 (τ. 515), *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 48:5, 25:19, *Panagia Houses* πίν. 20:60, εἰκ. 11:60.

Ἕνα τμῆμα δακτυλιόσχημης καὶ μία ἀκέραιη κοίλη δισκοειδὴς βάση ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Μία ἐπίπεδη καὶ μία κυρτὴ βάση κλειστῶν ἀγγείων. – Δύο κυρτόπλευρα χείλη, δύο περίκυρτα, ἕνα τροπιδωτό, ἕνα ἐξώστροφο καὶ ἕνα ἐξώκυρτο ἀπὸ ἀνοικτὰ ἀγγεῖα. – Τμῆμα τοιχώματος μὲ ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβὴ στὴν κοιλιὰ ἀπὸ μικρὸ κλειστὸ ἀγγεῖο. – Δύο τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων, τὸ ἕνα ἀπὸ τὸν λαιμό.

Γραπτά: Τμῆμα δισκοειδοῦς βάσης κύλικος μὲ κεντρικὴ κοιλότητα καὶ δακτύλιο στὴν ἄνω ἐπιφάνεια. – Τμῆμα κυλινδρικῆς λαβῆς μὲ δύο ἐγκάρσιες πινελιὲς στὴ ράχη. – Κατακόρυφη λαβὴ μικροῦ ἀγγείου μὲ κυματοειδὴ ταινία στὴ ράχη. – Δύο χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων, τὸ ἕνα ἐξώκυρτο μὲ ταινία ἐπάνω καὶ στὴ γάστρα, τὸ ἄλλο περίκυρτο μὲ ταινία ἀμφίπλευρα. – Ὀκτὼ τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα ὁλόβαφο, ἕνα ἐνδόβαφο, δύο μὲ ταινίες, δύο μὲ γραμμὲς ἐπάνω ἀπὸ ταινίες καὶ ἐφαπτόμενα διάγραμμα πετάλια (εἰκ. 106), ἕνα μὲ ζώνη μὲ κυματοειδὴ γραμμίδια καὶ ταινία καὶ ἕνα μὲ ἀπροσδιόριστο κόσμημα. – Δύο τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ ὁριζόντιες κυλινδρικὲς λαβές, ἡ μία μὲ τέσσερις ἐγκάρσιες πινελιὲς στὴ ράχη, ἡ ἄλλη μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη. – Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβή, πιθανότατα ἀπὸ ὑδρία. Τρεῖς πινελιὲς στὶς ρίζες καὶ τὴ ράχη τῆς λαβῆς καὶ στὸ τοίχωμα πλοχμὸς πλαισιωμένος ἀπὸ ταινίες. – Δεκατέσσερα τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες, τὸ ἕνα ἀπὸ τὴ ρίζα τοῦ λαιμοῦ καὶ ἕνα μὲ ἱμάντες. – Στόμιο ψευδοστόμου μὲ ταινία στὸ χεῖλος καὶ δακτύλιο στὴ βάση του. – Τμῆμα ἀπὸ τὸν ὦμο καὶ τὴν κοιλιὰ ψευδοστόμου. Σχηματοποιημένα διχαλωτὰ ἄνθη στὸν ὦμο (διακρίνονται στιγμές), ταινίες καὶ ἱμάντες ἐναλλὰξ πρὸς τὴν κοιλιά (εἰκ. 107). – *Σκύφοι*: *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Χεῖλος μὲ λεπτὴ ταινία ἀμφίπλευρα, δεύτερη ἐξωτερικὰ καὶ στὴ γάστρα στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ πολλαπλὸ περιθώριο. – Τρία χείλη μὲ λεπτὴ ταινία, τὰ δύο μὲ δακτύλιο καὶ στὴ γάστρα στάχυ ἀμειβόντων. – Τρία στικτὰ χείλη, τὸ ἕνα μὲ τμῆμα κυλινδρικῆς λαβῆς μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα.

Μικρὰ εὑρήματα: Ἑπτὰ τμήματα ὀστῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἕνα δόντι μεγάλου ζώου καὶ ἕνας σπόνδυλος ἀπὸ σπονδυλικὴ στήλη.

Εἰκ. 106-107. Ἀγωγὸς **ΓΔ**, *βορειότατο ἄκρο.*

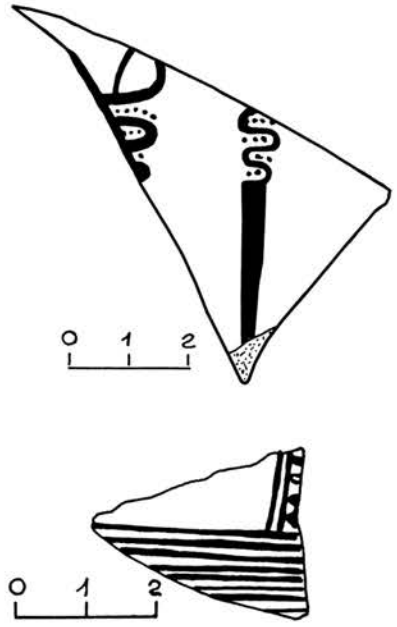
Καὶ χαμηλότερα:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13245.
Σύνολο ὀστράκων 31.
Ἄγραπτα 3, γραπτὰ 27, νεότερο 1.

Ἄγραπτα: Δύο χείλη κυρτόπλευρων κυλίκων, τὸ ἕνα μὲ τμῆμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς. – Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβή, πιθανότατα ἀπὸ ὑδρία.

Γραπτά: Τμῆμα γάστρας κύλικος μὲ κατακόρυφες πορφύρες μὲ ὁλόβαφο στέλεχος[352] (εἰκ. 108). – Τμῆμα δακτυλιόσχημης βάσης καὶ γάστρας ἀνοικτοῦ ἀγγείου. Δακτύλιοι στὸν πυθμένα καὶ ταινίες ἐξωτερικά. – Δύο συνανήκοντα τμήματα ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος καὶ τὴ γάστρα ἡμισφαιρικοῦ κυάθου μὲ ἀκέραιη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. Ταινία χείλους ἀμφίπλευρα, ὁλόβαφη ἡ ράχη τῆς λαβῆς, ἐσωτερικὰ δακτύλιοι, ἐξωτερικὰ ζώνη μὲ Ν-σχημα κοσμήματα[353] καὶ ταινίες (πίν. 39α: 2, 8). – Δύο συγκολλημένα τμήματα γάστρας ἐνδόβαφου ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ταινίες ἐξωτερικά. – Ἑπτὰ τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ ταινίες ἢ ἱμάντες (5, τὸ ἕνα μὲ τμῆμα λαβῆς μὲ ὁλόβαφη ράχη), ἀπροσδιόριστο κόσμημα (πίν. 39α: 6) (2). – Τρία τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες, τὸ ἕνα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου. – *Σκύφοι*: Τμῆμα στελέχους ὑψίποδος σκύφου μὲ δακτυλίους. – Τμῆμα γάστρας, πιθανὸν ἀπὸ ὑψίποδα σκύφο[354], μὲ μετόπη μὲ ἀντίνωτες ὁμάδες ὁμοκέντρων ἡμικυκλίων (πίν. 39α: 5). – *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Δύο συγκολλώμενα τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τὴ γάστρα μὲ ἀκέραιη ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβή. Ταινία χείλους ἀμφίπλευρα, ἀμείβοντες στὴ γάστρα[355] (πίν. 39α: 1, 11). – Πέντε χείλη μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ δακτύλιο καὶ στὴ γάστρα στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο (2), στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ πολλαπλὸ περιθώριο (πίν. 39α: 4) (2, στὸ ἕνα μὲ ἐφαπτόμενο δίλοβο ἡμικύκλιο). – Τμῆμα γάστρας μὲ στήλη κροσσοπεταλίων ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες (εἰκ. 109). – Ἐξώστροφο χεῖλος ἐνδόβαφου σκύφου μὲ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικά.
Νεότερο: Τμῆμα ἑλληνιστικοῦ πινακίου καμένο ἐσωτερικά.

*Εἰκ. 108-109. Ἀγωγὸς **ΓΔ**, βορειότατο ἄκρο, χαμηλά.*

Εἰδώλια: Δύο κεφαλὲς εἰδωλίων, τὸ ἕνα μὲ κωνικὸ πόλο (πίν. 39α: 10). Οἱ ὀφθαλμοὶ δηλώνονται μὲ στιγμές. Κατὰ μῆκος τῆς μύτης κατακόρυφο γραμμίδιο, στὸ ὕψος τοῦ μετώπου κροσσωτὴ ταινία. Ἐγκάρσια γραμμίδια κατὰ μῆκος τοῦ αὐχένα, τὰ ὁποῖα στὸ ἕνα εἰδώλιο συνεχίζονται καὶ στὸν πόλο. Ταινία μὲ ἀνηρτημένα κροσσοπετάλια ἐξωτερικὰ στὸν πόλο. Σωζ. ὕψ. 2,1 ἑκ. καὶ 1,6 ἑκ. χωρὶς τὸν πόλο. – Εἰδώλιο ζώου, ἐλλιπὲς στὸ ρύγχος καὶ τμήματα τῶν ἄκρων. Ταινία στὸν λαιμὸ καὶ κατὰ

352. Βλ. E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 20:111, *MDP* εἰκ. 141:13, *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 33:24.

353. Βλ. κύαθο μὲ προχοὴ *MDP* εἰκ. 105:3 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου). Γιὰ τὸ θέμα πρβ. αὐτόθι εἰκ. 109:1 (Βουρβάτσι, μόνωτος σκύφος), Wace *et al.*, *BSA* 52, 1957, πίν. 43(a) δεξιά (σκύφος). Πρβ. *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 23:27, 25:20, 35:5, 35:15.

354. Τὸ θέμα εἶναι δημοφιλὲς στὸν ὑψίποδα σκύφο καὶ τὸν ἐνδόβαφο σκύφο, βλ. Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 21:252, E. French, *BSA* 64, 1969, πίν. 19(b)1, Wace *et al.*, *BSA* 52, 1957, πίν. 43(c) δεύτερη σειρά, πρῶτο καὶ δεύτερο ἀπὸ ἀριστερά. Πρβ. *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 14:4, 14:6, Wace, *Mycenae* εἰκ. 76b (ἐνδόβαφος σκύφος), N. Βερδελῆς, E. & D. French, *ΑΔ* 1965, Α, σχ. 4:8 (Τίρυνς).

355. Βλ. E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 12:44, 12:46, 20:115b, πίν. 39(c), E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 5:1, 5:2, 5:3, 5:4, 5:5, Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 6:47, 6:44, Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 9:41, 9:42, 9:43, 9:55, Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 6:42, 6:43, Wace, *BSA* 51, 1956, εἰκ. 2, *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 16:2, 23:15, 24:19, 28:16, 29:14, 29:15, 30:17, πίν. 32β κέντρο δεξιά.

μῆκος τῆς ράχης ἀπὸ τὴν κεφαλὴ ὡς τὴν οὐρά. Κατακόρυφα γραμμίδια στὰ πλευρὰ τοῦ ζώου καὶ γραμμὲς κατὰ μῆκος τῶν ἄκρων. Σωζ. ὕψ. 4,4 ἑκ., σωζ. μῆκ. 6,1 ἑκ. (πίν. 39α: 9). – Ὀπίσθιο τμῆμα ζωόμορφου εἰδωλίου. Ταινία κατὰ μῆκος τῆς ράχης ὡς τὴν οὐρά. Κατακόρυφα γραμμίδια στὰ πλευρὰ καὶ κατακόρυφες γραμμὲς κατὰ μῆκος τῶν ἄκρων. Σωζ. ὕψ. 2 ἑκ., σωζ. μῆκ. 2,1 ἑκ.

Μικρὰ εὑρήματα: Ἀκέραιο κωνίδιο. Ὕψ. 1,1 ἑκ., διάμ. βάσης 1,6 ἑκ. – Θυρίδα καλόγνωμης (Arca Noae Linnaeus) (πίν. 39α: 3).

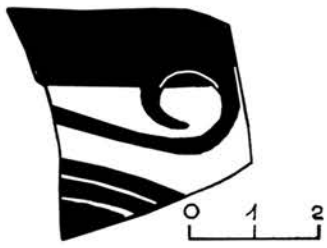
Τὸ κέντρο τοῦ ἀγωγοῦ ἀπέδωσε κεραμεική, χτένι ἐλεφάντινο, πλάκα ἐλεφάντινη σὲ κομμάτια, ψήγματα φύλλων χρυσοῦ καὶ εἰδώλιο Ψ.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13229+13232+[12270+12274+12271].
Σύνολο ὀστράκων 315.
Πρώιμα 3, ἄγραπτα 91, γραπτὰ 211, νεότερο 1, ἀπροσδιόριστα 9.

Πρώιμα: Τμῆμα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου κλειστοῦ ἀγγείου. Μελανὴ ταινία στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ, δύο καμπύλες γραμμές. – Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ἀνηρτημένα πέταλα καὶ μεγάλες σταγονόσχημες κουκίδες[356] (ΥΕ ΙΙΑ) (πίν. 40α: 6). – Ἐξώστροφο χεῖλος κυάθου ἢ κύλικος μὲ ταινία καὶ τμῆμα σπείρας καὶ δεύτερο καμπυλόγραμμο θέμα (πιθανὸν ἀργοναύτης) μὲ μελανὴ καὶ ἐπίθετη λευκὴ βαφή (ΥΕ ΙΙΙΑ1) (εἰκ. 110, πίν. 40α: 5).

Ἄγραπτα: Μεγάλο τμῆμα ἐξώστροφου χείλους μεγάλης κύλικος, διαμ. 16 ἑκ., μὲ κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ μὲ κερατοειδεῖς ἀποφύσεις στὴ ράχη καὶ στιλβωμένη ἐπιφάνεια. Συγκολλημένο ἀπὸ δύο ὄστρακα[357] (ΥΕ ΙΙΙΒ1). – Μεγάλο τμῆμα ἐλαφρὰ ἐνδόστροφου χείλους μεγάλης κύλικος, διαμ. 16 ἑκ., μὲ κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή, συγκολλημένο ἀπὸ τέσσερα ὄστρακα. – Δύο κυρτόπλευρα χείλη μὲ τμῆμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς, ἕνα ἐλαφρὰ ἐνδόστροφο, ἕνα τροπιδωτὸ μὲ κατακόρυφη λαβή, ἕνα τμῆμα ἀπὸ τὴ γάστρα χαμηλὰ μὲ ρίζα λαβῆς καὶ δύο ἐπίπεδες δισκοειδεῖς βάσεις, ἀπὸ κύλικες. – Τέσσερα τροπιδωτὰ χείλη λεκανιδίων μὲ ὁριζόντια ταινιωτὴ λαβή, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ ἕνα φέ-

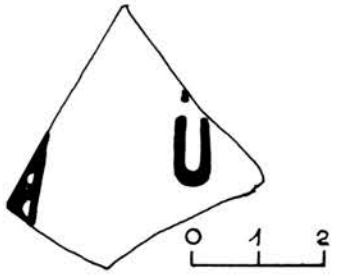
Εἰκ. 110. Ἀγωγὸς ***ΓΔ****, κέντρο.*

356. Πρβ. *MDP* εἰκ. 15:10 (πιθαμφορέας, Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), εἰκ. 18:1 (ἀλάβαστρο, Ἁγ. Εἰρήνη), Wace, *Mycenae* εἰκ. 60a (ἀνακτορικὸς ἀμφορέας).

357. Βλ. E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 9:16, Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 11:109,110. Ὁ Wardle, αὐτόθι 289, σημ. 53, ἀναφέρει μιὰ ἄγραπτη κύλικα ἀπὸ τὴν περιοχὴ τῆς Περσείας δημοσιευμένη στὸ *ILN* 1, Nov. 1952, 721, εἰκ. 52, καθὼς καὶ μία γραπτὴ ἀπὸ τὸ Βαθὺ τῆς Ρόδου, *CVA* Copenhagen 2, πίν. 50:2, καὶ μία ἀπὸ τὴν Ἰαλυσὸ A. Furtwängler, G. Löschke, *Mykenische Vasen* (Berlin 1886) πίν. xi.70. Πρβ. γραπτὴ κύλικα *MDP* εἰκ. 141:13 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), *Panagia Houses* εἰκ. 8:1, πίν. 16:1, 16:2.

ρει ἴχνη καύσης ἐσωτερικὰ γύρω στὸ χεῖλος καὶ ἕνα ἔχει, μᾶλλον τυχαῖα, γραπτὴ μικρὴ γραμμὴ κάτω ἀπὸ τὴ λαβή. – Πέντε τροπιδωτὰ χείλη κυλίκων ἢ λεκανιδίων. – Μία ὁριζόντια κυλινδρικὴ καὶ τρεῖς κατακόρυφες ταινιωτὲς λαβές, ἡ μία ἀπὸ μεγάλο ἀγγεῖο. – Ὁριζόντια λαβὴ ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ βαφὴ στὴ ράχη. – Μία ἐπίπεδη, μία δακτυλιόσχημη καὶ τρεῖς ἐλαφρὰ κοῖλες βάσεις ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Μία ἐλαφρὰ κοίλη βάση, μία δακτυλιόσχημη, μία δισκοειδὴς καὶ δύο ἐπίπεδες ἀπὸ κλειστὰ ἀγγεῖα. – Μεγάλο τμῆμα ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τὸ τοίχωμα μεγάλου εὐρυστόμου σκεύους ἀπὸ χονδροειδὴ πηλό. Συγκολλημένο ἀπὸ δύο ὄστρακα. Χεῖλος κάθετο μὲ διάμ. 24 ἑκ. – Τρία ἐξώστροφα χείλη μαγειρικῶν σκευῶν, τὸ ἕνα μὲ κατακόρυφη κυλινδρικὴ λαβή. – Τρία ἐλαφρὰ ἐξώκυρτα χείλη ἡμισφαιρικῶν κυάθων. – Τρία ἐξώκυρτα χείλη λεκανῶν. – Τρία ἐλαφρὰ ἐνδόστροφα χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Εἴκοσι ἕνα ἐξώστροφα χείλη καὶ ἕξι τμήματα γάστρας μικρῶν λεπτῶν ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Περίκυρτο χεῖλος πρόχου ἢ ἀμφορέα. – Ἔντεκα συνανήκοντα ὄστρακα, ὁρισμένα συγκολλώμενα, ἀπὸ τὸ κάτω μισὸ κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ἐπίπεδη βάση, διαμ. 15 ἑκ., καὶ ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβὴ στὴν κοιλιά (ὑδρία, ἀμφορέας μὲ ὁριζόντιες λαβὲς ἢ στάμνος). – Τμῆμα ἀπὸ τὸν ὦμο κλειστοῦ ἀγγείου. – Τμῆμα χείλους σκύφου, συγκολλημένο ἀπὸ τρία ὄστρακα.

Γραπτά: Λεπτὸ κοντὸ στέλεχος καὶ βάση μὲ βαθιὰ κοιλότητα ἀπὸ ὁλόβαφη κύλικα. – Κατακόρυφη κυλινδρικὴ λαβὴ μεγάλου ἀγγείου, μὲ πλατιὰ ἐλαφρὰ κυματοειδὴ γραμμὴ στὴ ράχη καὶ ταινίες στὴν κοιλιά. – Κατακόρυφη λαβὴ ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς ἀπὸ μεγάλο ἀγγεῖο, μὲ ὀπὴ ὄπτησης στὴ ρίζα. Πινελιὰ λοξὰ στὴ ράχη καὶ δακτύλιος στὴ ρίζα τῆς λαβῆς. – Δισκοειδὴς βάση μεγάλου ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ δακτύλιο. – Τμῆμα ἀπὸ τὸ κάτω μισὸ μικκύλου κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ἰμάντες μεταξὺ ταινιῶν στὸ τοίχωμα καὶ ἐπίπεδη βάση (πίν. 41: 24). – Τμῆμα δακτυλιόσχημης βάσης μεγάλου κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ταινίες. – Ἐξώστροφο χεῖλος μικκύλου κυάθου. Στιγμὲς ἐπάνω στὸ χεῖλος, ταινία ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτερικὰ κάτω ἀπὸ αὐτό, ζώνη μὲ ὁμάδες γραμμιδίων καὶ δακτύλιος ἐσωτερικά, ἐξωτερικὰ τρέχουσες σπεῖρες[358] (πίν. 40β: 2). – Χεῖλος ἐνδόβαφου κυάθου μὲ κατακόρυφη λαβή, ὁλόβαφη στὴ ράχη (πίν. 40α: 10). – Χεῖλος κυάθου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ ρίζα κατακόρυφης λαβῆς μὲ βαμμένα περιθώρια. – Φιάλη συγκροτημένη ἀπὸ τρία συγκολλημένα ὄστρακα, μὲ ἐξώκυρτο χεῖλος, ἡμισφαιρικὴ γάστρα καὶ κοίλη βάση. Διακόσμηση μὲ ταινίες: ἐπάνω στὸ χεῖλος ὡς πλατιὰ ταινία ἐξωτερικὰ κάτω ἀπὸ αὐτό, δύο ταινίες στὴ γάστρα ἐξωτερικὰ καὶ ἐσωτερικά, δακτύλιος στὸν πυθμένα, ταινία στὴ βάση. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ καστανή. Ὕψ. 8,7 ἑκ., διάμ. χείλους 22 ἑκ., διάμ. βάσης 6,5 ἑκ.[359] (πίν. 40α: 9). – Μεγάλο τμῆμα ἀπὸ τὴ γάστρα καὶ τὴ βάση φιάλης. Βάση δακτυλιόσχημη μὲ κοιλότητα στὸν πυθμένα. Μελανὲς στιγμὲς στὴν περίμετρο τῆς κοιλότητος καὶ στικτὸς κύκλος στὸ κέντρο. Διάμ. βάσης 8,5 ἑκ.[360] (πίν. 41: 27). – Μεγάλο τμῆμα στικτοῦ χείλους, συγκολλημένο ἀπὸ τέσσερα ὄστρακα, μὲ διάμ. 28 ἑκ., ἀπὸ πινάκιο ἢ μεγάλο σκύφο. – Χεῖλος κυπέλλου μὲ τρεῖς ταινίες στὴ γάστρα. – Ἕξι χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα. – Σαράντα τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων ἑπτὰ ὁλόβαφα, τέσσερα ἐνδόβαφα, τὰ δύο μὲ ταινίες ἐξωτερικά, δύο μὲ δακτυλίους, εἴκοσι δύο μὲ ταινίες, τὰ πέντε μὲ δακτυλίους, ἕνα μὲ στικτὸ στέλεχος πορφύρας, ἕνα μὲ ἀντιμέτωπα πέταλα καὶ στήλη κροσσοπεταλίων (εἰκ. 111), ἕνα μὲ ὁριζόντιες κυματοειδεῖς καὶ στή-

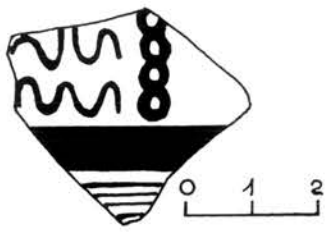
*Εἰκ. 111. Ἀγωγὸς **ΓΔ**, κέντρο.*

358. Γιὰ τὸ σχῆμα πρβ. *MDP* εἰκ. 56 (ΥΕ ΙΙΒ). Γιὰ τὸ θέμα πρβ. ΥΕ ΙΙΑ κυλινδρικὸ κύαθο, αὐτόθι εἰκ. 33:4 (Φυλακωπή), Wace, *Mycenae* εἰκ. 92p.

359. *MDP* εἰκ. 164:1, Ν. Βερδελῆς, E. & D. French, *ΑΔ* 1965, Α, σχ. 6:5, *Chamber Tombs* πίν. XIX:5 (τ. 523).

360. Βλ. E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 3.

λη πλοχμοῦ ἐπάνω ἀπὸ τὶς ταινίες τῆς γάστρας (εἰκ. 112), ἕνα μὲ φυτικὸ θέμα, ἕνα μὲ ἀντίρροπες λοξὲς γραμμές. – Τμῆμα ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τὸν ὦμο μικροῦ πιθαμφορέα. Στικτοὶ κύκλοι ἐπάνω στὸ στόμιο, ἐσωτερικὰ πλατιὰ ταινία. Ἐξώβαφος λαιμός, ἱμάντες στὴν ἀρχὴ τοῦ ὤμου καὶ ζώνη μὲ δικτυωτὸ μεταξὺ ταινιῶν[361] (πίν. 40β: 1). – Κυρτὴ βάση ἀλαβάστρου μὲ ταινίες καὶ δακτυλίους. – Σωληνωτὴ προχοὴ θηλάστρου μὲ γραμμὲς κατὰ μῆκος τῆς μιᾶς πλευρᾶς καὶ δακτύλιο στὴν περίμετρο τῆς ὀπῆς ἐκροῆς. – Περίκυρτο χεῖλος κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ταινία. – Τμῆμα τοιχώματος μικκύλου κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ταινίες καὶ ἀνηρτημένα κροσσοπετάλια. – Σαράντα τμήματα τοιχωμάτων μὲ ταινίες καὶ ἐννέα μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν, ἀπὸ κλειστὰ ἀγγεῖα. – Δίσκος μὲ ρίζα κυλινδρικῆς λαβῆς μεγάλου ψευδοστόμου ἀπὸ πηλὸ μὲ ἐγκλείσματα. Δακτύλιος καὶ κουκίδα στὸν δίσκο (πίν. 40α: 7). – Τμῆμα δίσκου καὶ ταινιωτὴ λαβὴ ὡς τὸν ὦμο ψευδοστόμου. Δακτύλιοι στὸν δίσκο καὶ ταινίες στὰ ἄκρα καὶ τὰ περιθώρια τῆς λαβῆς. Πηλὸς τεφρός (καμένος), βαφὴ ἐρυθρή (πίν. 40α: 8). – Δύο στόμια μικρῶν ψευδοστόμων μὲ ταινία στὸ ἐξώστροφο χεῖλος ἐξωτερικὰ καὶ δακτυλίους στὴ βάση τους. – Ἐξώστροφο χεῖλος κρατῆρα μὲ ταινία ἐπάνω στὸ χεῖλος καὶ δεύτερη ἐξωτερικὰ καὶ κάθετη πορφύρα μὲ στικτὸ σῶμα στὴ γάστρα[362] (πίν. 40α: 4). – Τμῆμα γάστρας κρατῆρα μὲ δακτύλιο καὶ ἐξωτερικὰ τρεῖς ταινίες καὶ στῆλες ἀντιμετώπων κροσσοπεταλίων μὲ διπλὸ περιθώριο. – *Σκύφοι:* Μικκύλος σκύφος, σωζόμενος περὶ τὸ ἥμισυ, μὲ ρίζα λαβῆς καὶ ἐπίπεδη βάση. Ταινία στὸ χεῖλος καὶ δακτύλιος μὲ σταυρὸ στὸν πυθμένα. Ἀκανόνιστη κυματοειδὴς ταινία στὴ γάστρα καὶ τὴ βάση. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ μελανή. Ὕψ. 3,5 ἑκ., διάμ. χείλους 6 ἑκ., διάμ. βάσης 3 ἑκ.[363] (πίν. 41: 22). – Μικκύλος σκύφος, σωζόμενος περίπου κατὰ τὸ ἥμισυ. Λεπτὴ ταινία στὸ χεῖλος, δεύτερη χαμηλότερα ἐσωτερικὰ καὶ δακτύλιοι στὸν πυθμένα. Ἐξωτερικὰ κροσσοπετάλια ἀνηρτημένα ἀπὸ τὸ χεῖλος, πλοχμὸς μὲ κεντρικὸ διάγραμμο τμῆμα[364], τέσσερις ταινίες στὴν κοιλιά, μία στὴ βάση καὶ τρεῖς πινελιὲς στὴ λαβή. Στὴν ἄλλη ὄψη διακρίνονται κροσσοπετάλια ὄρθια στὴν πρώτη ταινία τῆς κοιλιᾶς. Ὕψ. 4,5 ἑκ. (πίν. 40β: 3). – *Ἄβαφοι ἐσωτερικά:* Δύο συνανήκοντα τμήματα χείλους μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δεύτερη ἐσωτερικὰ καὶ στὴ γάστρα στήλη τεθλασμένης. – Δεκατρία χείλη μὲ λεπτὴ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ δεύτερη χαμηλότερα ἐσωτερικά, καὶ στὴ γάστρα ὁριζόντια τεθλασμένη (1), στήλη ἀραιῶν ἀμειβόντων (1), στῆλες ἀντιμετώπων κροσσοπεταλίων μὲ περιθώριο[365] (πίν. 40α: 1) (1), στῆλες ἀντιμετώπων κροσσοπεταλίων μὲ διπλὸ περιθώριο (1), στήλη τεθλασμένης (2), στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ τριπλὸ περιθώριο (2), στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν (1), ἀνηρτημένα ὁμόκεντρα ἡμικύκλια[366] (πίν. 41: 17) (1), σπείρα ἢ θηλιά (1), πλοχμὸς μὲ σπείρα στὸ κέντρο καὶ δι-

Εἰκ. 112. Ἀγωγὸς ***ΓΔ****, κέντρο.*

361. Βλ. *Chamber Tombs* πίν. XLVIII:12 (τ. 527), *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 46:2, πίν. 29γ.

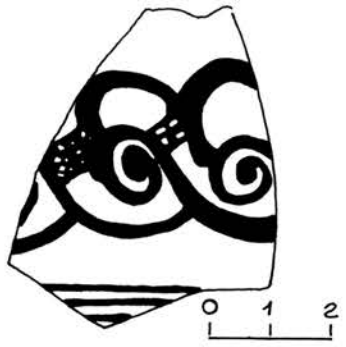
362. Βλ. *MDP* εἰκ. 156:1, N. Βερδελῆς, E. & D. French, *ΑΔ* 1965, Α, σχ. 5:1, Wardle, *BSA* 68, 1973, πίν. 58(d)143. Πρβ. *MDP* εἰκ. 134:1, 135:2, Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 4:16, *MDP* εἰκ. 135:4, Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 4:21, E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 7:11, πίν. 54(d)1.

363. E. French, *BSA* 64, 1969, 88: "Bowl (?wheelmade). Rough band on lower body; cross on base", εἰκ. 2:4 (φέρει σταυρὸ στὴ βάση, ὅπως τὸ πίν. 41: 22 ἔχει σταυρὸ στὸν πυθμένα).

364. Βλ. ὁριζόντιο πλοχμὸ σὲ ἐνδόβαφο σκύφο, *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 26:3.

365. Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 9:40, Μυλωνᾶς, *ΠΑΕ* 1965, πίν. 105, δεύτερη σειρά, δεύτερο ἀπὸ ἀριστερά.

366. Πρόκειται γιὰ ὑψίποδα σκύφο ἢ σκύφο ἄβαφο ἐσωτερικὰ μὲ πυκνὴ διακόσμηση ἐξωτερικά. Πρβ. Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 21:252 (ὑψίπους σκύφος),

*Εἰκ. 113. Ἀγωγὸς **ΓΔ**, κέντρο.*

κτυωτοὺς ρόμβους στὶς συνδέσεις[367] (εἰκ. 113) (1). – Πέντε χείλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δακτύλιο χαμηλότερα. – Τέσσερα τμήματα γάστρας μὲ ρίζα λαβῆς μὲ πινελιὲς στὴ ράχη. – Λαβὴ μὲ τμῆμα γάστρας μὲ πλοχμὸ ἐξωτερικά. – Δώδεκα τμήματα γάστρας μὲ ἀμείβοντες (1), στήλη τεθλασμένης (1), στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ διπλὸ περιθώριο καὶ σπείρα[368] (πίν. 41: 23) (1), ὄρθια ὁμόκεντρα ἡμικύκλια καὶ στήλη γραμμῶν[369] (πίν. 41: 18) (1), φολιδωτὸ τρίγωνο ἐφαπτόμενο σὲ γραμμή[370] (πίν. 41: 21) (1), δέσμη γραμμῶν (2), τμῆμα καμπυλόγραμμου θέματος (2), ταινίες γάστρας (3). – Ἐλαφρὰ κοίλη δισκοειδὴς βάση μὲ δακτύλιο στὸν πυθμένα. – Τέσσερις δακτυλιόσχημες βάσεις μὲ δακτυλίους στὸν πυθμένα καὶ ταινίες χαμηλὰ στὴ γάστρα καὶ τὴ βάση (1), δακτυλίους στὸν πυθμένα καὶ ταινία ἐξωτερικά (1), δακτυλίους στὸν πυθμένα καὶ κάτω ἀπὸ τὴ βάση, ταινία ἐξωτερικά (1). – Τμῆμα σκύφου ἀπὸ τὸ στικτὸ χεῖλος ὡς τὴ βάση μὲ ὁμόκεντρους κύκλους μὲ διάγραμμη ἐξωτερικὴ ζώνη στὴ γάστρα (πίν. 41: 13). – Δύο στικτὰ χείλη, τὸ ἕνα μὲ περίστικτο κύκλο[371] (πίν. 41: 15), τὸ ἄλλο μὲ περίστικτο κύκλο μὲ ἐσωτερικοὺς λοβούς (πίν. 41: 14). Συγκολλημένο ἀπὸ δύο ὄστρακα.– Δέκα στικτὰ χείλη, τὰ δύο μὲ τμῆμα λαβῆς μὲ πολλαπλὲς πινελιές. – Τμῆμα γάστρας μὲ διάστικτο κύκλο μὲ σταυρὸ καὶ στικτὰ τεταρτοκύκλια καὶ ταινία γάστρας[372] (πίν. 41: 19). – Δύο λαβὲς μὲ πολλαπλὲς πινελιές[373]. – *Ἐνδόβαφοι*: Μεγάλο κομμάτι ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ γάστρα μὲ ἀκέραιη λαβή. Πλατιὰ ταινία χείλους, μετόπες ἑκατέρωθεν τῆς λαβῆς μὲ ἀντικόρυφα ὁμόκεντρα ἡμικύκλια πλαισιωμένα ἀπὸ δέσμες γραμμῶν, δύο ταινίες γάστρας. Συγκολλημένο ἀπὸ πέντε ὄστρακα[374] (πίν. 40α: 11). – Ἑπτὰ χείλη μὲ πλατιὰ ταινία καὶ στὴ γάστρα στήλη τε-

---

E. French, *BSA* 64, 1969, πίν. 19(b)1, Wace, *Mycenae* εἰκ. 76b (ἐνδόβαφος σκύφος), Μυλωνᾶς, *ΠΑΕ* 1975, πίν. 130α (ὑψίπους σκύφος). Wace *et al.*, *BSA* 52, 1957, πίν. 43(c), δεύτερη σειρά, πρῶτο καὶ δεύτερο ἀπὸ ἀριστερά.

367. Ἡ διακοσμητικὴ ζώνη εἶναι στενή, ἄρα τὸ ἀγγεῖο ἦταν μᾶλλον μικροῦ μεγέθους. Βλ. σκύφους μὲ ἁπλὸ πλοχμό: Σακελλαρίου πίν. 110:3136, Iakovidis, Destruction Horizons πίν. 22a:1, E. French, *BSA* 61, 1966, εἰκ. 7:13, Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 7:56, N. Βερδελῆς, E. & D. French, *ΑΔ* 1965, Α, σχ. 1:5. Βλ. περίτεχνους πλοχμούς: *MDP* εἰκ. 161:5 (ἐνδόβαφος σκύφος, Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), Sakellarakis, #156 (τὸ θέμα λανθασμένα ἑρμηνεύεται ὡς σχηματοποιημένη ἀπόδοση πτηνῶν σὲ σειρά), Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 11:81 (στικτὸ κέντρο), πίν. 58(b)81 (ἐνδόβαφος σκύφος), Μυλωνᾶς, *ΠΑΕ* 1968, πίν. 3β:1 (ἐνδόβαφος σκύφος).

368. Βλ. Wardle, *BSA* 68, 1973, πίν. 59(a)160.

369. Βλ. αὐτόθι εἰκ. 21:252 (ὑψίπους σκύφος), E. French, *BSA* 64, 1969, πίν. 19(b)1, Wace, *Mycenae* εἰκ. 76b (ἐνδόβαφος σκύφος), Wace *et al.*, *BSA* 52, 1957, πίν. 43(c), δεύτερη σειρά, πρῶτο καὶ δεύτερο ἀπὸ ἀριστερά, Μυλωνᾶς, *ΠΑΕ* 1975, πίν. 130α (ὑψίπους σκύφος).

370. Τὸ ἴδιο θέμα σὲ σκυφοειδὴ κρατήρα: *MDP* εἰκ. 188:2 (Μυκῆνες).

371. Αὐτόθι εἰκ. 190:1 (πρώιμη ΥΕ ΙΙΙΓ, Κοράκου), Wardle, *BSA* 68, 1973, πίν. 59(a)161.

372. *MDP* εἰκ. 190:3 (πρώιμη ΥΕ ΙΙΙΓ, Μυκῆνες), Wardle, *BSA* 68, 1973, πίν. 60(a)195, 60(α)197 (καὶ τὰ 196, 198, ἂν καὶ πολὺ ἀποσπασματικά), Wace *et al.*, *BSA* 52, 1957, πίν. 43(c), τρίτη σειρά, δεύτερο ἀπὸ ἀριστερά.

373. Πιθανότατα ἀπὸ στικτοὺς σκύφους.

374. Βλ. Wace, *Mycenae* εἰκ. 76b (ἐνδόβαφος σκύφος), Μυλωνᾶς, *ΠΑΕ* 1975, πίν. 131α. Πρβ. E. French, *BSA* 64, 1969, πίν. 19(b)1 (ὑψίπους σκύφος), N. Βερδελῆς, E. & D. French, *ΑΔ* 1965, Α, σχ. 3:7 (ἐνδόβαφος σκύφος).

θλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο[375] (πίν. 40α: 2) (2), ὁριζόντιο κομμένο πλοχμό[376] (πίν. 40α: 3) (1), ἀπροσδιόριστα θέματα (4). – Λαβὴ μὲ πινελιὲς στὴ ράχη. – Τμῆμα γάστρας ἐνδόβαφου σκύφου μὲ ὁριζόντιες κυματοειδεῖς ἐξωτερικά. – Δύο τμήματα γάστρας μὲ ρίζα λαβῆς καὶ ταινίες. – Δύο βάσεις μὲ ταινία ἐξωτερικά. – Τρία χείλη καὶ ἕνα τμῆμα γάστρας ἀπὸ ὁλόβαφους σκύφους.

Νεότερο: Τοίχωμα ἀνοικτοῦ ἑλληνιστικοῦ μελαμβαφοῦς ἀγγείου.

Εἰδώλια: Κορμὸς μὲ ἐπίθετο στῆθος ἀπὸ εἰδώλιο τύπου Ψ σωζόμενο ὡς τὴν ἀρχὴ τοῦ στελέχους. Κατακόρυφες γραμμὲς στὸν κορμὸ ὡς τὸν δακτύλιο τῆς μέσης, τέσσερις τουλάχιστον γραμμὲς στὸ στέλεχος. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ ἐρυθρή. Σωζ. ὕψ. 4,8 ἑκ. (πίν. 41: 20). – Μικρὸ τμῆμα κορμοῦ εἰδωλίου μὲ κυματοειδεῖς γραμμὲς στὸν κορμό. Διακρίνεται ἡ ἀρχὴ πλαστικῆς ἀπόδοσης τοῦ στήθους. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ ἐρυθρή. Σωζ. ὕψ. 1,9 ἑκ. (πίν. 41: 16).

Ἀγγεῖο: Ἄγραπτος ἡμισφαιρικὸς κύαθος[377], ἐλλιπὴς σὲ δύο τμήματα τοῦ χείλους καὶ τὴ λαβή. Ἐξώστροφο χεῖλος, ταινιωτὴ λαβὴ ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὸ μέσον τῆς γάστρας καὶ ἐπίπεδη βάση.

Μικρὰ εὑρήματα: Τμῆμα ἐλεφάντινου κτενιοῦ τριγωνικῆς διατομῆς ποὺ πλαταίνει πρὸς τὴ λαβή, ἡ ὁποία φέρει δύο ἀνάγλυφες ὁριζόντιες ραβδώσεις σὲ κάθε ὄψη. Μέγ. σωζ. μῆκ. 8 ἑκ., πλάτ. 6,5 ἑκ. (3 ἑκ. ἡ λαβὴ καὶ 3,5 ἑκ. τὰ δόντια), μέγ. πάχ. 0,9 ἑκ. – Ἑπτὰ ἐπιμήκη ἐλεφαντοστέινα πλακίδια, ὅλα παραλληλεπίπεδα, πλὴν ἑνὸς ἐπιπεδόκυρτου. Διαστ. 6×1,2 ἑκ., 6,3×1,2 ἑκ., 6,3×1,2 ἑκ., τὰ ἄλλα μικρότερα. – Τεμάχιο ἐρυθροῦ χρώματος. – Πεπιεσμένο κυλινδρικὸ μολύβδινο σταθμίο[378], βάρους 545 γραμ. Ὕψ. 1,7 ἑκ., διάμ. 6 ἑκ. (πίν. 41: 26). – Παχὺ μολύβδινο σύρμα τριγωνικῆς διατομῆς, στρεπτὸ στὸ ἕνα ἄκρο. Περίπου στὸ μέσον φέρει πέντε ἐγκοπές. Μῆκ. 14,8 ἑκ., πάχ. 0,9 ἑκ. (πίν. 41: 25). – Κωνίδιο μὲ περιχείλωμα στὴν κορυφή, ἀπὸ ἀνοικτὸ πράσινο στεατίτη. Ὕψ. 1,1 ἑκ., διάμ. βάσης 1,7 ἑκ. – Κωνίδιο μὲ μία ἐπίπεδη πλευρά, ἀπὸ μελανὸ στεατίτη. Ὕψ. 1 ἑκ., διάμ. βάσης 1,8 ἑκ. – Κωνίδιο μὲ μία κοίλη πλευρὰ καὶ ἐλλειψοειδὴ βάση, ἀπὸ μελανὸ στεατίτη. Ὕψ. 2 ἑκ., διάμ. βάσης 2,6-2,9 ἑκ.

---

375. Βλ. E. French, *BSA* 60, 1965, πίν. 52(b)5, Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 11:73, πίν. 58(b)73, E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 7:11, 8:1,2, Μυλωνᾶς, *ΠΑΕ* 1965, πίν. 105 πρώτη σειρὰ δεξιά, Ἰακωβίδης, *ΠΑΕ* 1989, πίν. 20α,β.

376. Πρβ. διάφορα θέματα σὲ στενὴ ζώνη E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 7:5, 7:10, πίν. 19(a)6, N. Βερδελῆς, E. & D. French, *ΑΔ* 1965, Α, σχ. 1:6, Wace *et al.*, *BSA* 52, 1957, πίν. 43(a)2, 43(c) κάτω ἀριστερά.

377. Βλ. Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 12:139, 12:140 (YE IIIB1), E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 16: C1, C4, C5 (YE IIIB1), Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 9:88, 90, 91 (YE IIIB1). Πρβ. *Chamber Tombs* πίν. XXXI:50 (τ. 515), *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 48:5, 25:19, *Panagia Houses* εἰκ. 11:60, πίν. 20:60.

378. Ἂς σημειωθεῖ ὅτι βρέθηκε νὰ ἔχει βάρος τετραπλάσιο ἑνὸς σταθμίου ποὺ βρέθηκε στὸν χῶρο **Δ1**, ὁμ. ΜΜ 13238. Πρβ. μολύβδινα βάρη ἀπὸ τὶς Μυκῆνες: 1. Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 22:60-08 (σὲ μεγέθυνση;), 341: "Weight or bullet", μῆκ. 2,6 ἑκ., μέγ. διάμ. 1,6 ἑκ., βάρος 4,20 γραμ., 2. Σακελλαρίου 241: «Μολύβδινο δισκάριο, ἀσφαλῶς μέτρο βάρους. Διάμ. 5 ἑκ., πάχ. 0,7 ἑκ.», πίν. 115:3144 (τάφος 84), 3. μολύβδινος δίσκος Βερδελῆς, *ΠΑΕ* 1961, πίν. 120α (ἂν καὶ εἶναι πολὺ μεγαλύτερος), 4. Χῶρος Θ3, ΜΜ 14242 «Μολύβδινο βάρος – μὴ διαμπερὴς ὁπὴ στὴ μία ὄψη. Διάμ. 5,1 ἑκ., πάχ. 1,15 ἑκ.» – ὅπου δὲν ἔχει ὅμως ληφθεῖ τὸ βάρος. Βλ. καὶ Petruso, *Systems of Weight in the Bronze Age Aegean* (Ann Arbor 1980) 144-148, πίν. 15-16.

Στὸ *Keos* VII, ὁ K. Petruso διαπιστώνει τὴ χρήση κοινῆς μονάδας βάρους γιὰ τὶς Κυκλάδες καὶ τὴν Κρήτη, ἡ ὁποία κυμαίνεται στὰ 62 γραμ. (ὡστόσο δὲν ἐμπίπτουν ὅλα τὰ βάρη ποὺ μνημονεύει στὴν κλίμακα αὐτῆς τῆς μονάδας).

Τὸ μολύβδινο βάρος τῆς ὁμ. ΓΔ 1973/1,3 [ΜΜ 13229] θὰ ἀποτελοῦσε τὸ ὀκταπλάσιο μέγεθος μιᾶς μονάδας 68 γραμ. Τὰ πλησιέστερα ἢ ἀνάλογα σὲ αὐτὸ μολύβδινα βάρη ἀπὸ τὸν χῶρο τοῦ Αἰγαίου εἶναι τὰ ἀκόλουθα: 1. ἀπὸ τὶς Μυκῆνες (λακκοειδεῖς τάφοι), G. Karo, *Die Schachtgräber von Mykenai* (München 1930) 247, *Keos* VII 58-59, #203 βάρους 66 γραμ., #206 βάρους 67,2 γραμ. – τὰ βάρη αὐτὰ προσεγγίζουν τὴ μονάδα τῶν 68 γραμ., 2. ἀπὸ τὸν θολωτὸ τάφο τοῦ Βαφειοῦ, Τσούντας, *ΑΕ* 1889, 156-157, *Keos* VII 56-57, #196 βάρους 133,3 γραμ. – περίπου τὸ διπλάσιο τῆς μονάδας τῶν 68 γραμ., 3. ἀπὸ τὴν Ἁγ. Εἰρήνη Κέας, *Keos* VII 26, #51 βάρους 506,6 γραμ. – τὸ πλησιέστερο μολύβδινο βάρος ἀπὸ τὸν χῶρο τοῦ Αἰγαίου, 4. ἀπὸ

Τέλος, ἐμπρὸς ἀπὸ τὸν τοῖχο πλάτους 0,85 μ. ποὺ φράζει τὸ πέρασμα πρὸς τὸν Ἐπάνω Δρομίσκο, ὁ ἀγωγὸς ἦταν σκεπασμένος μὲ τέσσερις πλακοειδεῖς πέτρες σὲ ἀραιὴ διάταξη, σὰν σχάρα. Ἀπὸ τὸ τμῆμα αὐτὸ προῆλθαν:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13249+[12275].
Σύνολο ὀστράκων 45.
Ἄγραπτα 7, γραπτὰ 32, ἀπροσδιόριστα 6.

Ἄγραπτα: Τροπιδωτὸ χεῖλος κύλικος μὲ κατακόρυφη λαβή. – Ὁριζόντια λαβὴ σὲ τμῆμα χείλους λεκανιδίου. – Τροπιδωτὸ χεῖλος κύλικος ἢ λεκανιδίου. – Τέσσερα τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων, τὰ δύο ἀπὸ χονδροειδὴ πηλό.
Γραπτά: Τμῆμα δισκοειδοῦς βάσης κύλικος μὲ δακτύλιο στὴν ἄνω ἐπιφάνεια καὶ κεντρικὴ κοιλότητα κάτω ἀπὸ τὴ βάση. – Ταινιωτὴ λαβὴ μικροῦ ἀγγείου, ὁλόβαφη στὴ ράχη. – Δισκοειδὴς κοίλη βάση καὶ τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ταινία κοντὰ καὶ ἐπάνω στὴ βάση. – Ἕνα κομμάτι ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ γάστρα ἡμισφαιρικοῦ κυάθου μὲ κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή, ποὺ φέρει ἐγκάρσιες πινελιές[379] (πίν. 39β: 7). – Τμῆμα γάστρας ἡμισφαιρικοῦ κυάθου μὲ ταινία χαμηλά. – Δύο τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων τὸ ἕνα μὲ σπεῖρες, τὸ ἄλλο μὲ ταινίες. – Ἐνδόβαφο τμῆμα γάστρας ἀνοικτοῦ ἀγγείου. – Ἐξώκυρτο χεῖλος κρατήρα ἢ λεκάνης μὲ ἐγκάρσια πινελιὰ ἐπάνω καὶ ταινία κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος ἐξωτερικά (πίν. 39β: 2). – Μεγάλο κομμάτι ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴν κοιλιὰ μικροῦ πιθαμφορέα. Χεῖλος ἐξώκυρτο, ἔντονα ἐξώστροφο, ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβὴ στὸν ὦμο. Ὁλόβαφο τὸ στόμιο καὶ ὁ λαιμὸς ἐξωτερικά, δακτύλιος κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος ἐσωτερικά. Ἱμάντες στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ, στὸν ὦμο μεταξὺ ταινιῶν ζώνη μὲ ἀνεστραμμένο Ν-σχημο κόσμημα, ἱμάντες καὶ ταινία στὴν κοιλιά. Συγκολλημένο ἀπὸ πέντε ὄστρακα. Βαφὴ ἐρυθρή, πηλὸς λευκωπός[380] (πίν. 39β: 5). – Τμῆμα ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τὴν ἀρχὴ τοῦ ὤμου μεγάλου πιθαμφορέα. Χεῖλος ἐξώκυρτο, ἔντονα ἐξώστροφο. Λαιμὸς ἐξώβαφος καὶ δακτύλιος ἐσωτερικὰ κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος ποὺ εἶναι ἄβαφο. Στὴν ἀρχὴ τοῦ ὤμου ἱμάντες καὶ ταινία. Συγκολλημένο ἀπὸ τρία ὄστρακα[381] (πίν. 39β: 6). – Τρία συγκολλημένα ὄστρακα ἀπὸ τὴν κοιλιὰ ἀμφορίσκου καὶ ἕνα συνανῆκον τμῆμα ἐλαφρὰ ἐξώστροφου χείλους. Ἐξωτερικὰ τρεῖς ταινίες στὸ χεῖλος, ταινία κοντὰ στὸν λαιμό, ταινία πλαισιωμένη ἀπὸ κροσσοπετάλια, στὴ ζώνη τῶν λαβῶν ὁριζόντια κυματοειδὴς ταινία, ταινία μὲ ὄρθια κροσσοπετάλια στὴν κοιλιὰ καὶ δεύτερη ἁπλή. Ρίζα ὁριζόντιας λαβῆς μὲ δακτύλιο καί, στὸν χῶρο μεταξὺ τῶν λαβῶν, σπασμένο πλαστικὸ ὠτίο μὲ διαμπερὴ ὁριζόντια ὀπή, ὁλόβαφο. Βαφὴ ἐρυθρή, πηλὸς τεφρός[382] (πίν. 39β: 4). – Τρία τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν

τὴν Ἁγ. Εἰρήνη Κέας, *Keos* VII 26, #52 βάρους 1030,1 γραμμάρια – περίπου τὸ 16πλάσιο τῆς μονάδας τῶν 68 γραμ.

Ἐπιπλέον, ἀναφέρεται ἀπὸ τὴν Κνωσό, *Keos* VII 38, #70, ἕνα ἀσβεστολιθικὸ δισκοειδὲς σταθμίο σωζ. βάρους 232 γραμ. τοῦ ὁποίου ὅμως τὸ ἀρχικὸ ὑπολογίζεται σὲ 273,45 γραμ., δηλαδὴ ἀκριβῶς στὸ μισὸ τοῦ βάρους τῆς ὁμ. ΜΜ 13229 καὶ τετραπλάσιο τῆς μονάδας τῶν 68 γραμ.

379. Πρβ. *MDP* εἰκ. 219:2 (μέση ΥΕ ΙΙΙΓ, βαθὺς ἡμισφαιρικὸς κύαθος, Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), Σακελλαρίου πίν. 59:2258.

380. Βλ. *MDP* εἰκ. 116:1, E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 4:53-805 (ΛV), E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 5:5 (ΛV), *MDP* εἰκ. 116:2 (Βουρβάτσι).

381. Χαρακτηριστικὸ ὄστρακο ΥΕ ΙΙΙΒ1 ἀμφορέα, πρβ. E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 4:53.808, 5:5, 5:6, 9:58, 9:57. Οἱ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν ὑπάρχουν ἤδη ἀπὸ τὴν ΥΕ ΙΙΙΑ, ἀλλὰ ὁ λαιμὸς εἶναι ΥΕ ΙΙΙΒ.

382. Γιὰ τὸ σχῆμα καὶ τὸ κομβίο πρβ. *MDP* εἰκ. 167:2 (πρώιμη ΥΕ ΙΙΙΓ, ἀμφορίσκος, Λευκαντί), *Orchomenos* V εἰκ. 25:67 (Σχηματάρι). Γιὰ τὸ σχῆμα

ἀγγείων μὲ ταινίες ἐξωτερικά, τὸ ἕνα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου. – Τμῆμα τοιχώματος κρατήρα μὲ ἀπολήξεις δύο καμπύλων δεσμῶν γραμμῶν (πιθανὸν ἀπὸ τρικάμπυλα τόξα) πάνω σὲ τρεῖς ταινίες γάστρας. – *Σκύφοι ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Τρία χείλη μὲ λεπτὴ ταινία, τὸ ἕνα μὲ ἀντιμέτωπες στῆλες κροσσοπεταλίων μὲ τριπλὸ περιθώριο καὶ στήλη ἀμειβόντων στὴ μετόπη[383] (πίν. 39β: 1) – Δύο τμήματα γάστρας σκύφων, τὸ ἕνα μὲ στήλη ἀραιῶν ἀμειβόντων, τὸ ἄλλο μὲ ὁμάδες ὁριζοντίων κυματοειδῶν γραμμῶν μὲ περιθώριο[384] (πίν. 39β: 3). – Στικτὸ χεῖλος σκύφου μὲ τμῆμα λαβῆς μὲ πολλαπλὲς πινελιές. – Τμῆμα λαβῆς σκύφου μὲ πολλαπλὲς πινελιές[385].

Μικρὸ εὕρημα: Μικρὸς τριπτήρας ἀπὸ μελανὸ στεατίτη, κυλινδρικὸς μὲ κοῖλες πλευρὲς καὶ ἐπίπεδα ἄκρα (πηνιόσχημος). Στὸ ἕνα ἐγκάρσιο ἄκρο τυφλὴ ὀπή. Μῆκ. 3,7 ἑκ., διάμ. 1,8 ἑκ.

Στὴ βάση τοῦ τοίχου αὐτοῦ, ὄρθιο μεταξὺ τῶν λίθων του, σὲ ἀπόσταση 0,40 μ. ἀπὸ τὸ βόρειο ὅριο τοῦ περάσματος καὶ 1,05 μ. ἀπὸ τὸ νότιο, ὑπῆρχε μεγάλο χονδροειδὲς οἰκιακὸ ἀγγεῖο (χύτρα)[386] σχεδὸν ἀκέραιο, καμένο σχεδὸν ἐξ ὁλοκλήρου. Σφαιρικὴ γάστρα, χεῖλος ἐξώστροφο κατακόρυφο, βάση δισκοειδὴς καὶ δύο ὄρθιες λαβὲς ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ γάστρα. Πηλὸς κεραμόχρωμος τραχὺς χονδρόκοκκος. Διάμ. στομίου 0,125 μ., μέγ. διάμ. 0,55 μ., διάμ. βάσης 0,069 μ., ὕψ. ἀγγείου 0,175 μ., ὕψ. χείλους 0,032 μ., ὕψ. λαβῆς 0,084 μ., ἄνοιγμα λαβῆς 0,045 μ. (πίν. 43β).

Κατὰ μῆκος τῆς βόρειας πλευρᾶς τοῦ περάσματος, δηλαδὴ τοῦ ἐξωτερικοῦ τοίχου τοῦ δωματίου **Γ1** ὅπου ὁ βράχος κατεβαίνει ἀπότομα, εἶχε χτιστεῖ κλίμακα, πλάτους 0,60 μ., ποὺ ἔπιανε τὸ μισὸ περίπου τοῦ ἀνοίγματος, ἀπὸ τὴν ὁποία σώθηκαν κ.χ. 7 ἀπὸ τὶς ἀρχικὲς 10 βαθμίδες, κατασκευασμένες ἀπὸ μία ἢ ἀπὸ δύο παράπλευρες πλακοειδεῖς πέτρες. Οἱ βαθμίδες, μὲ βατῆρες 0,30-0,40 μ. καὶ μετόπες 0,15-0,45 μ., εἶναι προσκτισμένες στὸν τοῖχο ἐπάνω σὲ ἰσχυρὴ ὑποδομὴ ἀπὸ μεγάλες πέτρες κολυμπητὲς σὲ πλέσια ἀνάμικτη μὲ κοκκινωπὴ ἄργιλο[387]. Τὰ σημεῖα συναντήσεώς τους μὲ τὸν τοῖχο εἶχαν ἐπιχρισθεῖ μὲ μίγμα πλέσιας καὶ ἐλάχιστου ἀσβέστη. Ἡ κλίμακα, μήκους 3,40 μ., κατέληγε σὲ μικρὸ πλάτωμα τοῦ βράχου, μήκους περίπου 0,60 μ., ὅπου καὶ σταματοῦσε. Ἐπάνω στὶς βαθμίδες εἶχε συγκεντρωθεῖ λίγη ἐπίχωση ποὺ περιεῖχε κομμάτια ἀπὸ μολύβι καὶ τμῆμα μολύβδινου ἀγγείου, αἰχμὴ ἐλεφάντινης βελόνας, τρία βαρίδια ἀπὸ στεατίτη καὶ ὀστὰ μικρῶν ζώων.

πρβ. *MDP* εἰκ. 203:1 (μέση ΥΕ ΙΙΙΓ, ἀμφορίσκος, Λευκαντί), αὐτόθι εἰκ. 151:1, Wace *et al.*, *BSA* 52, 1957, πίν. 41(e). Γιὰ τὸ κομβίο καὶ τὴν κυματοειδὴ γραμμὴ πρβ. *MDP* εἰκ. 205:2 (μέση ΥΕ ΙΙΙΓ, στάμνος, Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου). Γιὰ τὸ σχῆμα καὶ τὰ θέματα πρβ. αὐτόθι εἰκ. 150:1 (Πρόσυμνα), 150:2, E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 1:8.

383. Πρβ. E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 12:44, Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 6:42, 6:43, E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 5:1, πίν. 18(c)1.

384. Βλ. *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 25:1, 10:3.

385. Πιθανότατα ἀπὸ στικτὸ σκύφο.

386. Βλ. *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 50:2, πίν. 44δ, εἰκ. 40:3, πρβ. Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 8:81, 8:83, 8:84.

387. Διαστάσεις βαθμίδων: 1) Βατὴρ 0,31 μ., μετόπη 0,15 μ., 2) βατὴρ 0,20 μ., μετόπη 0,15 μ., 3) βατὴρ 0,30 μ., μετόπη 0,21 μ., 4) βατὴρ 0,30 μ., μετόπη 0,45 μ., 5) βατὴρ 0,30 μ., μετόπη 0,12 μ., 6) βατὴρ 0,32 μ., μετόπη 0,32 μ., 7) βατὴρ 0,40 μ.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13247+[12273].
Σύνολο ὀστράκων 119.
Πρώμο 1, ἄγραπτα 5, γραπτὰ 111, νεότερο 1, ἀπροσδιόριστο 1.

Πρώμο: Τμῆμα τοιχώματος ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου μὲ λοξὲς ταινίες (πίν. 43: 26).
Ἄγραπτα: Χεῖλος καὶ ταινιωτὴ λαβὴ κύλικος. – Τροπιδωτὸ χεῖλος κύλικος ἢ λεκανιδίου. – Ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβή. – Τμῆμα ἀπὸ τὴ γάστρα καὶ τὴν ταινιωτὴ λαβὴ ἀρύταινας μὲ κυρτὴ βάση. – Τμῆμα τοιχώματος ἀπὸ τὴν πλαστικὴ ζώνη πίθου μὲ ἐγχάρακτη ζώνη λοξῶν γραμμῶν καὶ τεθλασμένη μὲ κύκλους στὰ γεμίσματα (πίν. 43: 27).
Γραπτά: Τμῆμα ψηλοῦ στελέχους κύλικος μὲ λεπτὲς γραμμές, πιθανότατα στελέχη πορφυρῶν, ποὺ λήγουν σὲ ἱμάντες, καὶ δακτύλιο χαμηλότερα[388] (πίν. 42: 16). – Τμῆμα ἀπὸ τὴ γάστρα ὡς τὴ βάση κύλικος μὲ κεντρικὴ κοιλότητα κάτω ἀπὸ τὴ βάση. Ἐνδόβαφη γάστρα μὲ ἐξηρημένο κύκλο στὸν πυθμένα, ἐξωτερικὰ ταινία[389]. – Λεπτὸ στέλεχος ὁλόβαφης κύλικος. – Ἔντονα ἐξώστροφο χεῖλος κυάθου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα. – Στικτὸ χεῖλος πιθανὸν ἀπὸ κύαθο, μὲ κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. Ἡ ράχη τῆς λαβῆς ὁλόβαφη μὲ ἐξηρημένο τρίγωνο. – Τμῆμα ἡμισφαιρικοῦ κυάθου ἀπὸ τὸ ἐλαφρὰ ἐξώστροφο χεῖλος ὡς τὴ γάστρα μὲ κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. Λεπτὴ ταινία χείλους, ἐγκάρσιες πινελιὲς στὴ ράχη τῆς λαβῆς. – Ὅμοιο, μὲ κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ μὲ ὁλόβαφη ράχη. – Τμῆμα ἡμισφαιρικοῦ κυάθου ἀπὸ τὸ ἐλαφρὰ ἐξώστροφο χεῖλος ὡς τὴ γάστρα. Ταινία χείλους καὶ χαμηλότερα ἀμφίπλευρα στὴ γάστρα. – Ἐξώστροφο χεῖλος καὶ τμῆμα γάστρας μικκύλου κυάθου. Ταινία χείλους ἀμφίπλευρα, σειρὰ κάθετων γραμμιδίων στὴ γάστρα ἐξωτερικά[390] (πίν. 42: 4). – Δύο ἐλαφρὰ ἐξώστροφα χείλη ρηχῶν κυάθων ἢ φιαλῶν μὲ κυρτόπλευρο τοίχωμα. Ταινία στὸ χεῖλος, τὸ ἕνα καὶ μὲ ταινία χαμηλὰ στὴ γάστρα. – Τμῆμα γάστρας κυάθου ἢ μικροῦ σκύφου μὲ σειρὰ ὀρθίων ἡμιελλείψεων[391] (πίν. 42: 8). – Ταινιωτὴ λαβὴ κυάθου ἢ κυπέλλου μὲ ὁλόβαφη ράχη. – Τρία τμήματα ἀπὸ τὸ στικτὸ χεῖλος ὡς τὴ γάστρα ἡμισφαιρικῶν κυάθων ἢ ἀρυταινῶν. – Ὑψωμένη λαβὴ ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς μὲ ἐγκάρσιες πινελιές, πιθανὸν ἀπὸ ἀρύταινα. – Ἐξώκυρτο χεῖλος λεκάνης μὲ τμῆμα τοιχώματος. Ταινία στὸ χεῖλος ἀμφίπλευρα καὶ δύο ταινίες χαμηλότερα ἐξωτερικά. – Ὀκτὼ τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ ταινίες καὶ τμῆμα καμπυλόγραμμων θεμάτων ἀπὸ χονδροειδὴ πηλό, πέντε μὲ ταινίες, τὸ ἕνα μὲ δακτύλιο, ἕνα μὲ δακτύλιο καὶ ἕνα ἐνδόβαφο. – Τμῆμα ἀπὸ τὸν ὦμο κλειστοῦ ἀγγείου, πιθανὸν ληκύθου, μὲ στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ πολλαπλὸ περιθώριο[392]. – Κατακόρυφη κυλινδρικὴ λαβὴ μὲ πλατιὰ γραμμὴ στὴ ράχη, ἀπὸ μεγάλη πρόχου ἢ ἀμφορέα ἀπὸ χονδροειδὴ πηλό. – Λαβὴ ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς ἀπὸ τὸ χεῖλος πρόχου ἢ ἀμφορέα, μὲ διαμπερὴ ὀπὴ ὄπτησης κοντὰ στὴ ρίζα. Ἐλαφρὰ κυματοειδὴς πλατιὰ γραμμὴ κατὰ μῆκος τῆς ράχης. Πηλὸς ἀνοικτὸς καστανόχρωμος, ἐπιφάνεια στιλβωμένη. – Ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ ἀπὸ πιθαμφορέα ἢ κυλινδρικὸ ἀλάβαστρο. Ὁλόβαφο ἐκτὸς ταινίας πάνω στὸ στόμιο, τὸ ὁποῖο φέρει ὁμάδες ἐγκαρσίων γραμμῶν[393] (πίν. 42: 14). – Δύο τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων, τὸ ἕνα μὲ καμπύλο κόσμημα μὲ διαποίκιλτο κέντρο, τὸ ἄλλο μὲ ταινίες καὶ ρίζα ὁριζόντιας

388. Πρβ. ΥΕ ΙΙΙΑ2 κύλικα E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 7:10, ΥΕ ΙΙΙΒ1 κύλικες *MDP* εἰκ. 141:12 (Κοπρέζα), 141:18 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), E. French, *BSA* 61, 1966, πίν. 48(c)2, *Panagia Houses* πίν. 16:3, εἰκ. 8:3, πίν. 16:5, 16:7, 17:11.

389. Πρβ. ΥΕ ΙΙΒ βαθιὰ κύλικα *MDP* εἰκ. 55:3 (Κοράκου).

390. Πιθανὸν τὸ ἐπάνω μέρος ζώνης μὲ ἀνάστροφα Ν-σχημα κοσμήματα.

391. Βλ. *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 11:16. Πρβ. E. French, *BSA* 61, 1966, εἰκ. 2:17.

392. Βλ. *MDP* εἰκ. 125:1, τὸ ἴδιο στὸ Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 4:15, πίν. 60(a) (ὀπισθότμητη πρόχους). Πρβ. *MDP* εἰκ. 152:6 (ΥΕ ΙΙΙΒ2, Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου).

393. E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 5:2,3, Σακελλαρίου πίν. 89:3072.

λαβῆς μὲ πινελιά. – Δώδεκα τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες, ἐκ τῶν ὁποίων δύο ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου καὶ ἕνα ἀπὸ πηλὸ μὲ πολλὰ ἐγκλείσματα. – Μεγάλο τμῆμα ἀπὸ τὸν ὦμο ὡς τὴν κοιλιὰ ψευδοστόμου ἀμφορέα. Σειρὰ στιγμῶν[394] ὁρίζει τὴ γραπτὴ ζώνη τοῦ ὤμου, ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν, ζώνη μὲ ὁμάδες κατακόρυφων τεθλασμένων καὶ ἀπροσδιόριστο μικρὸ κυκλικὸ κόσμημα, ταινία πρὸς τὴ μέγιστη διάμετρο (πίν. 42: 12). – *Κρατῆρες*: Τμῆμα γάστρας κάτω ἀπὸ τὴν ταινία τοῦ χείλους ποὺ ὁρίζει τὴ γραπτὴ ζώνη, ἄβαφο ἐσωτερικά. Ἐξωτερικὰ εἰκονίζεται τὸ ἄνω τμῆμα ἀνθρώπινης μορφῆς, πιθανότατα ἡνίοχος ἅρματος, πρὸς τὰ δεξιά. Ἡ κεφαλή, ποὺ ἐν μέρει ἐπικαλύπτει τὴν ταινία τοῦ στομίου, ἀποδίδεται μὲ περίγραμμα, σχηματοποιημένη: ὀξυκόρυφη, μὲ μακριὰ μύτη, ὑποτυπῶδες στόμα καὶ ὀφθαλμὸ μὲ στικτὸ κύκλο. Τὸ σῶμα, σὲ σκιαγραφία, σχηματίζει ἔντονη καμπύλη. Διακρίνεται τὸ ἕνα χέρι κατακόρυφο πίσω ἀπὸ τὴν πλάτη καὶ τὸ ἄλλο τεντωμένο μπροστά. Μὲ ἐπίθετη λευκὴ βαφὴ ἀποδίδονται στιγμὲς στὸ κεφάλι, κατακόρυφες κυματοειδεῖς γραμμὲς στὸ σῶμα καὶ εὐθεία κατὰ μῆκος τοῦ τεντωμένου χεριοῦ. Πηλὸς κεραμόχρωμος, βαφὴ μελανὴ καὶ ἐπίθετη λευκή (εἰκ. 114, πίν. 42: 9). – Μεγάλο τμῆμα γάστρας, ἐνδόβαφο, ἐξωτερικὰ μὲ τμῆμα καμπύλου διαποίκιλτου κοσμήματος καὶ τρεῖς ταινίες γάστρας (πίν. 43: 29). – Ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβὴ μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα καὶ ὀπὲς ὄπτησης. – Ἐννέα τμήματα γάστρας, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ τμῆμα σπείρας καὶ ταινίες, πέντε μὲ ταινίες, ἕνα ἐνδόβαφο, δύο μὲ ταινίες καὶ δακτυλίους. – Κρατηρίσκος, συγκολλημένος ἀπὸ δεκατρία ὄστρακα, σωζόμενος περίπου κατὰ τὸ ἥμισυ. Χεῖλος ἐλαφρὰ ἐξώστροφο, σῶμα κωδωνόσχημο, ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβὴ περίπου στὸ μέσον τῆς διακοσμητικῆς ζώνης. Βαμμένο μὲ ἐξίτηλη καστανὴ βαφή: ἐσωτερικὰ ταινία στὸ χεῖλος καὶ δακτύλιος χαμηλὰ στὴ γάστρα, ἐξωτερικὰ πλατιὰ ταινία χείλους, δύο στὴ γάστρα, δύο λεπτὲς χαμηλότερα καὶ μία ἐξωτερικὰ στὴ βάση, τρεῖς πινελιὲς στὴ λαβή. Κεντρικὴ στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ πολλαπλὸ περιθώριο μὲ ἀντιθετικὰ ἡμικύκλια μὲ κύκλο στὸ κέντρο στὴ μία ὄψη καὶ δίλοβα πετάλια στὴν ἄλλη. Στικτοὶ κύκλοι στὶς δύο πλαϊνὲς μετόπες καὶ δέσμες ἔξι γραμμῶν στὰ ἄκρα. Ὕψ. 17 ἑκ., διάμ. χείλους 21,5 ἑκ.[395]. – Ἐλαφρὰ ἐξώκυρτο χεῖλος κρατηρίσκου μὲ ταινία καὶ δεύτερη ταινία ἐξωτερικὰ καὶ στὴ γάστρα τρέχουσες σπεῖρες[396] (πίν. 43: 25). – *Σκύφοι*: *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Δύο συγκολλημένα ὄστρακα ἀπὸ τὸ χεῖλος μὲ ταινία καὶ δακτύλιο καὶ τὴ γάστρα μὲ τρέχουσες σπεῖρες[397] (πίν. 42: 1). – Δέκα χείλη μὲ ταινία καὶ δακτύλιο καὶ στὴ γάστρα τρέχουσες σπεῖρες[398] (πίν. 42: 2[399], 6, 11) (3), στενὴ

Εἰκ. 114. Κλίμακα ***ΓΔ****, ἐπίχωση.*

394. Ἡ σειρὰ στιγμῶν ἢ γραμμιδίων στὸν ὦμο δὲν εἶναι βέβαιο ἂν ἀποτελεῖ ἀνεξάρτητο θέμα ἢ ὀφείλεται στὸ πλάγιο τμῆμα διχαλωτοῦ ἄνθους. Πρβ. *MDP* εἰκ. 180:3 (ἀνεξάρτητη σειρὰ στίξεων/γραμμιδίων καὶ ἄνθος, Περατή), εἰκ. 180:2 (πλάγιο τμῆμα διχαλωτοῦ ἄνθους, Εὔτρηση), *Panagia Houses* πίν. 28:116, εἰκ. 16:116. Πρβ. *MDP* εἰκ. 127:8 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου). Βλ. γιὰ τὴ ζώνη κοιλιᾶς E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 11:14.

395. Πρβ. *MDP* εἰκ. 159:3 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 8:77, Wace, *Mycenae* εἰκ. 75c, Ἰακωβίδης, *ΠΑΕ* 1989, πίν. 19β δεύτερη σειρὰ δεξιά.

396. Πρβ. *MDP* εἰκ. 146:3, τὸ ἴδιο στὸ Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 8:74, Μυλωνᾶς-Ἰακωβίδης, *ΠΑΕ* 1984, πίν. 145α, κάτω σειρά, κέντρο.

397. Βλ. Wardle, *BSA* 68, 1973, πίν. 60(a)204, Wardle, *BSA* 64, 1969, πίν. 62(c)1.

398. Τὰ ὄστρακα στὸν πίν. 42: 6 καὶ 11 φαίνεται ὅτι συνανήκουν. Πρβ. *MDP* εἰκ. 146:3, τὸ ἴδιο στὸ Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 8:74.

399. Βλ. Wardle, *BSA* 64, 1969, πίν. 62(c)1.

στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο[400] (πίν. 42: 3) (1), ζώνη κομμένου πλοχμοῦ[401] (πίν. 42: 7) (1), ἀπροσδιόριστο κυκλικὸ θέμα (1). – Τέσσερις λαβὲς μὲ πινελιὲς καὶ τμῆμα γάστρας. – Μεγάλο τμῆμα γάστρας μὲ ὁριζόντια λαβή, συγκολλημένο ἀπὸ τρία ὄστρακα[402]. Στήλη στενῆς τεθλασμένης μὲ περιθώριο κοντὰ στὴ λαβή, τέσσερις ἱμάντες στὴ γάστρα, τρεῖς πινελιὲς στὴ λαβή (πίν. 42: 10, 15). – Δύο συνανήκοντα τμήματα γάστρας μὲ κεντρικὴ στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ τριπλὸ περιθώριο καὶ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν στὴν κοιλιά[403]. – Τέσσερα τμήματα γάστρας, τὸ ἕνα μὲ τμῆμα κομμένου πλοχμοῦ, τὰ ἄλλα μὲ ταινίες. – Τμῆμα γάστρας καὶ βάσης μὲ δακτύλιο χαμηλὰ στὴ γάστρα, ἄβαφο ἐξωτερικά. – Ἐπίπεδη βάση μὲ σπείρα στὸν πυθμένα καὶ ταινία ἐξωτερικά. – Τρεῖς δακτυλιόσχημες βάσεις μὲ δακτυλίους στὸν πυθμένα (πίν. 42: 13). – Δύο κοῖλες βάσεις μὲ δακτυλίους ἐσωτερικά, ἡ μία συγκολλημένη ἀπὸ δύο ὄστρακα. – Τέσσερα στικτὰ χείλη, τὸ ἕνα συγκολλημένο ἀπὸ δύο ὄστρακα καὶ μὲ περίστικτο μικρὸ κύκλο στὴ γάστρα ἐξωτερικά[404] (πίν. 42: 17). – Δύο χείλη, τὸ ἕνα μὲ ταινία ἐξωτερικά, τὸ ἄλλο ἄβαφο, καὶ μία λαβὴ μὲ τμῆμα γάστρας, ἀπὸ ἐνδόβαφους σκύφους. – Λαβὴ ὁλόβαφου σκύφου. – Λαβὴ σκύφου, χωρὶς τμῆμα γάστρας.

Νεότερο: Ἀνοικτὴ σωληνωτὴ προχοὴ ποὺ εὐρύνεται πρὸς τὸ ἄκρο, μὲ περιχείλωμα, λοξὰ τοποθετημένη στὸ χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ἀναδίπλωση στὸ τοίχωμα. Ὁλόβαφη.

Εἰδώλια: Κάτω μισὸ τοῦ κορμοῦ, στέλεχος καὶ κοίλη κωνικὴ βάση εἰδωλίου. Δακτύλιος στὴ μέση καὶ πυκνὲς κατακόρυφες γραμμὲς στὴν ἐμπρόσθια ὄψη, στὴν ὀπίσθια ἐλάχιστα ἴχνη διακόσμησης. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ ἐρυθρή. Σωζ. ὕψ. 4,5 ἑκ. – Πρόσθιο τμῆμα ζωόμορφου εἰδωλίου (κεφαλή, λαιμὸς καὶ τμῆμα τοῦ κορμοῦ), σπασμένο στὰ πόδια. Λεπτὲς γραμμὲς κατὰ μῆκος τῆς ράχης καὶ τῶν ποδιῶν, δακτύλιος στὸν λαιμό, γραμμὴ κατὰ μῆκος τῆς κεφαλῆς, κηλίδες ὡς ὀφθαλμοί. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ μελανή. Σωζ. μῆκ. 6 ἑκ. (πίν. 43: 21). – Τμῆμα ζωόμορφου εἰδωλίου ἀπὸ τὸν λαιμὸ ὡς τὴν οὐρά, ποὺ διπλώνει πρὸς τὰ κάτω, σπασμένο στὰ πόδια. Γραμμὴ κατὰ μῆκος τῆς ράχης

400. Βλ. E. French, *BSA* 61, 1966, εἰκ. 8:6, E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 12:45, 20:115a/c, 20:108, Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 6:48, E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 5:19, 6:12, πίν. 18(c)7, Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 9:36, 9:37, 9:38, 9:39, 9:40, 9:46, 9:47, πίν. 60(b)213, Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 6:41, 6:48, Μυλωνᾶς, *ΠΑΕ* 1965, πίν. 109β δεξιά, Μυλωνᾶς, *ΠΑΕ* 1970, πίν. 170β ἐπάνω δεξιά, *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 34:7, 37:5, *Panagia Houses* πίν. 22:71, εἰκ. 13:71, πίν. 22:74, *MDP* εἰκ. 143:2 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου).

401. Βλ. *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 10:16, 36:6. Γιὰ τὸ σχῆμα καὶ τὸν τύπο διακόσμησης, πρβ. E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 7:53.812, 53.811, E. French, *BSA* 60, 1965, πίν. 51(b)6, *Orchomenos* V εἰκ. 16:348.

402. Βλ. E. French, *BSA* 61, 1966, εἰκ. 8:6, E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 12:45, 20:115a/c, 20:108, Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 6:48, E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 5:19, 6:12, πίν. 18(c)7, Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 9:36, 9:37, 9:38, 9:39, 9:40, 9:46, 9:47, πίν. 60(b)213, Mountjoy, *BSA* 68, 1976, εἰκ. 6:41, 6:48, Μυλωνᾶς, *ΠΑΕ* 1965, πίν. 109β δεξιά, Μυλωνᾶς, *ΠΑΕ* 1970, πίν. 170β ἐπάνω δεξιά, *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 34:7, 37:5, *Panagia Houses* πίν. 22:71, εἰκ. 13:71, πίν. 22:74, *MDP* εἰκ. 143:2 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου).

403. Πρβ. Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 8:77, E. French, *BSA* 61, 1966, εἰκ. 8:18. Ἡ ταινιωτὴ διακόσμηση αὐτοῦ τοῦ τύπου, δηλαδὴ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν, ἀπαντᾶ συχνότερα στὴ μυκηναϊκὴ κεραμεικὴ τῆς Βοιωτίας. Ἡ P. Mountjoy τὴν ὀνομάζει "Boeotian stripe" καὶ γράφει χαρακτηριστικά, *Orchomenos* V 25: "There does seem to be a difference in the linear arrangement of the Orchomenos deep bowls from those of the Argolid; Argive deep bowls generally have several narrow belly bands or one or two wider ones and a band round the base but no other on the lower body. Of the Orchomenos material 176 (fig. 8:176) is decorated with the Boeotian stripe, i.e. narrow bands between two wider ones, an arrangement most often seen on stirrup jars". Δὲν ἀπαντᾶ μόνο στὸ ὑλικὸ ἀπὸ τὸν Ὀρχομενό, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὸ Σχηματάρι, τὴν Εὔτρηση καὶ τὸ Δράμεσι. Βλ. *Orchomenos* V εἰκ. 4:76, 8:176 (Ὀρχομενός), εἰκ. 23:30, 23:36, 28:94, 28:97, 28:98 (Σχηματάρι), εἰκ. 34:46 (Εὔτρηση), εἰκ. 41:11 (Δράμεσι).

404. *MDP* εἰκ. 190:1 (Κοράκου, πρώιμη ΥΕ ΙΙΙΓ), Wardle, *BSA* 68, 1973, πίν. 59(a)161.

καὶ ἐγκάρσιες κατὰ διαστήματα στὸν κορμό, δακτύλιος γύρω ἀπὸ τὸν λαιμό. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ ἐρυθρή. Σωζ. μῆκ. 9,7 ἑκ. (πίν. 43: 23). – Πρόσθιο τμῆμα ζωόμορφου εἰδωλίου (λαιμὸς καὶ τμῆμα τοῦ κορμοῦ) ἐλλιπὲς στὴν κεφαλὴ καὶ τὰ πόδια. Γραμμὴ κατὰ μῆκος τῆς ράχης καὶ πυκνὲς ἐγκάρσιες στὶς δύο πλευρὲς τοῦ ζώου καὶ τὰ πόδια, δακτύλιος στὸν λαιμό. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ καστανέρυθρη. Σωζ. μῆκ. 5,1 ἑκ. (πίν. 43: 22). – Πρόσθιο τμῆμα τοῦ κορμοῦ καὶ δύο μπροστινὰ πόδια ζωόμορφου εἰδωλίου. Γραμμὴ κατὰ μῆκος τῆς ράχης καὶ ἐγκάρσιες πρὸς τὰ πλευρά, γραμμὲς κατὰ μῆκος τῶν ποδιῶν. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ ἐρυθρή. Σωζ. ὕψ. 3,8 ἑκ. (πίν. 43: 24). – Θραῦσμα ἀπὸ τὸ στῆθος καὶ τὸ πόδι ζωόμορφου εἰδωλίου μὲ γραμμὲς κατὰ μῆκος. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ ἐρυθρή. Σωζ. μῆκ. 3,1 ἑκ. – Πόδι ζωόμορφου εἰδωλίου μὲ δύο γραμμὲς κατὰ μῆκος τῆς μίας πλευρᾶς. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ ἐρυθρή. Σωζ. μῆκ. 2.7 ἑκ. – Χοανοειδὲς ἀντικείμενο, ἐλλιπὲς στὸ κάτω μέρος. Διαμορφώνει ἐπίπεδο τελείωμα στὸ ἀνώτερο τμῆμα, ἐνῶ στὸ κατώτερο ὅπου στενεύει, διακρίνεται ἡ διάνοιξη διαμπεροῦς ὀπῆς ἀπὸ ἔξω πρὸς τὰ μέσα. Ἴσως πρόκειται γιὰ πόδι ἀντικειμένου ἢ εἰδώλου. Ἄβαφο. Πηλὸς καστανότεφρος μὲ ἐγκλείσματα. Σωζ. ὕψ. 9,5 ἑκ.

Μικρὰ εὑρήματα: Σφαιρικὸς πεπιεσμένος τριπτήρας-κρούστης ἀπὸ ἀνδεσίτη μὲ ἴχνη κρούσης στὴν περίμετρο καὶ τριβῆς στὶς πλευρές. Ὕψ. 4,3 ἑκ., μέγ. διάμ. 5,3 ἑκ. (πίν. 43: 30). – Ἐλαφρὰ κωλουροκωνικὸς τριπτήρας-κρούστης ἀπὸ γκρίζα σμύριδα μὲ ἴχνη κρούσης στὸ κέντρο τῆς εὐρείας πλευρᾶς καὶ γύρω ἴχνη τριβῆς. Ὕψ. 4,6 ἑκ., διάμ. βάσης 5,6 ἑκ. (πίν. 43: 28). – Ἔλασμα μολύβδου, ἐνδεχομένως ἀπὸ συνθλιμμένο ἀγγεῖο. Σωζ. μῆκ. 8 ἑκ. (πίν. 43: 20). – Ἄμορφη μάζα μολύβδου (πίν. 43: 19). – Κατάλοιπο σκωρίας μολύβδου (πίν. 43: 18). – Τμῆμα ἀπὸ τὸ αἰχμηρὸ ἄκρο ὀστέινης περόνης. Σωζ. μῆκ. 4 ἑκ.

ΚΤΙΡΙΟ **Δ**

Συνέχεια πρὸς Ν. μετὰ τὸ πέρασμα **ΓΔ** εἶναι τὸ κτίριο **Δ**, συγκρότημα τεσσάρων δωματίων σὲ τρία ἐπίπεδα (σχέδιο 5). Ἀνατολικά, ἀμέσως κάτω ἀπὸ τὸ ἀνάλημμα στὸ ἄκρο τῆς ἀνασκαφῆς εἶναι ἕνα ἄνδηρο, προφανῶς ὑπαίθριο, τὸ **Δ1**. Κάτω ἀπὸ αὐτὸ εὑρίσκονται τρία δωμάτια σὲ σειρὰ ἀπὸ Β. πρὸς Ν., τὰ **Δ2**, **Δ3** καὶ **Δ5** καὶ χαμηλότερα τὸ δωμάτιο **Δ4**. Τὸ συγκρότημα αὐτὸ συνορεύει πρὸς Ν. μὲ τὴ σειρὰ δωματίων **Ε1**, **Ε2** καὶ **Ε3**, ποὺ ἀποτελοῦν ἀνεξάρτητο σύμπλεγμα μὲ κοινὲς μεσοτοιχίες ἀλλὰ ἰδιαίτερη εἴσοδο.

Χωρος **Δ1**. Εἶναι μακρόστενος, ἀσύμμετρος, ἀνώμαλα τραπεζοειδὴς στὸ σχῆμα. Πρὸς Α. ὁρίζεται ἢ μᾶλλον διακόπτεται ἀπὸ τὸ ἑλληνιστικὸ ἀνάλημμα ποὺ κλείνει πρὸς τὰ ἐπάνω καὶ τὸ κτίριο **Γ**, καθὼς καὶ τὶς ἑλληνιστικὲς βαθμίδες. Πρὸς Ν. τελειώνει μὲ ἕνα τοῖχο χτισμένο ἀπὸ διαφόρων εἰδῶν καὶ μεγεθῶν λίθους, ὁ ὁποῖος συνεχίζεται στὸν κατήφορο ὡς νότιος τοῖχος τοῦ δωματίου **Δ3**. Πρὸς Δ. ὁρίζεται ἀπὸ ἰσχυρὸ ἀναλημματικὸ τοῖχο, μέσου πάχους 0,70 μ., χτισμένο ὄχι σὲ συνεχὴ γραμμὴ ἀλλὰ σὲ τρία ἐφαπτόμενα τμήματα ποὺ σχηματίζουν ρηχοὺς ἀγκῶνες, κρύβουν τὸν ἀπότομα κατηφορικὸ βράχο πίσω τους καὶ χρησιμεύουν ὡς ἀνατολικὸ ὅριο στὰ δωμάτια **Δ2** καὶ **Δ3**. Οἱ ἐπάνω δόμοι του δένουν μὲ νεότερη ἑλληνιστικὴ κατασκευὴ ποὺ ἔχει πατήσει σὲ παλαιότερο θεμέλιο, τὸ ὁποῖο πρέπει νὰ εἶναι κατάλοιπο παλαιότερου τοίχου. Ἡ ἀνατολικὴ πλευρὰ τοῦ χώρου, ὅπως τὸν περιόρισε τὸ ἀνάλημμα, ἔχει μῆκος περίπου 8 μ., ἡ δυτικὴ – σὲ ἀνώμαλη γραμμὴ – 8 μ. καὶ ἡ νότια 4,25 μ. Πρὸς Β. ἡ στενὴ πλευρὰ τοῦ τραπεζίου, μήκους 1,50 μ., κλείνεται ἀπὸ ἕνα ἑλληνιστικὸ κατώφλι, τοῦ ὁποίου ἡ πρὸς Δ. στενὴ πλευρὰ ἀκούμπησε στὴν κορυφὴ τοῦ δυτικοῦ ἀναλήμματος. Τὸ κατώφλι ἀποτελεῖται ἀπὸ ἕναν μεγάλο τετραγωνισμένο ὀγκόλιθο ἀπὸ ἀμυγδαλίτη, μήκους 1,20 μ., πλάτους 0,76 μ. καὶ πάχους 0,40 μ., ὁ ὁποῖος συμπληρώνεται πρὸς Α. ἀπὸ δύο μικρότερους λίθους ποὺ κλείνουν τὸ διάστημα μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἑλληνιστικοῦ ἀναλήμματος. Ὁ ἕνας, ὁ μεσαῖος, ἔχει καὶ σκαλισμένη ὑποδοχὴ γιὰ τὸν στροφέα τῆς θύρας. Τὸ κατώφλι καὶ οἱ λίθοι πατοῦν ἐπάνω σὲ ὑποδομὴ ὕψους 0,45-0,55 μ. ἀπὸ πέτρες μετρίων διαστάσεων. Τὸ γέμισμα ἀνάμεσά τους ἀπέδωσε ὄστρακα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἑλληνιστικά.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13230.
Σύνολο ὀστράκων 17.
Ἄγραπτα 6, γραπτὰ 11.

Ἄγραπτα: Δύο στελέχη κυλίκων μὲ κεντρικὴ κοιλότητα στὴ βάση. – Τμῆμα τοιχώματος χύτρας μὲ ἀκέραιο πόδι ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς, χωρὶς ἴχνη καύσης. – Τμῆμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς. – Τμῆμα κυλινδρικῆς λαβῆς μεγάλου κλειστοῦ ἀγγείου. – Τροπιδωτὸ χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου.
Γραπτά: Ἕνα ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ δύο τμήματα γάστρας, τὸ ἕνα μὲ τμῆμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς, ἀπὸ ὁλόβαφα ἀνοικτὰ ἀγγεῖα. – Ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ τμῆμα τοιχώματος ρυτοῦ[405]. Ἐγκάρσιες πινελιὲς στὴν ἄνω ἐπιφάνεια τοῦ χείλους, ταινία στὴν ἀκμή του ὡς ἀπὸ κάτω ἐξωτερικά. Στὸ τοίχωμα διακρίνεται τμῆμα περίστικτου κοσμήματος, πιθανὸν ἄνθος. – Τμῆμα ὁλόβαφης κωνικῆς προχοῆς θηλάστρου. – Περίκυρτο χεῖλος κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ταινία καὶ τμῆμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς μὲ βαμμένα περιθώρια. – Δύο τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες καὶ ἕνα μὲ τμῆμα λαβῆς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς μὲ ὁλόβαφη ράχη. – Χεῖλος σκύφου μὲ λεπτὴ ταινία ἀμφίπλευρα. – Τμῆμα δακτυλιόσχημης βάσης ὁλόβαφου σκύφου.

Οἱ πέτρες τοῦ λιθολογήματος τῆς ὑποδομῆς αὐτῆς εἶχαν τοποθετηθεῖ ἐπάνω σὲ στρώση χώματος πάχους 0,25-0,50 μ., ποὺ περιεῖχε καὶ κομμάτια ἀπὸ καμένες πλίθες ποὺ πρέπει νὰ εἶναι μέρος τῆς ἐπιχώσεως τῆς καταστροφῆς καὶ ἐγκαταλείψεως τοῦ κτιρίου. Ἀκολουθεῖ στρῶμα, πάχους 0,10-0,15 μ., ἐπάνω σὲ στρώση δαπέδου[406] ἀπὸ πλέσια μὲ ἀσβεστοκονίαμα καὶ χαλίκια μεγέθους ἀμυγδάλου, πάχους 0,04 μ., ποὺ ἀπέδωσε κεραμεικὴ ἀπὸ τὴν περίοδο τῆς χρήσης τοῦ χώρου, ἡ ὁποία δὲν κρατήθηκε.

Τὸ δάπεδο αὐτὸ διατηρήθηκε σὲ ἔκταση 1,10 μ. ἀπὸ τὸν ἐξέχοντα βράχο ὡς τὴν κορυφὴ τοῦ δυτικοῦ ἀναλημματικοῦ τοίχου. Εἶχε ὑποδομὴ πάχους 0,20 μ. ἀπὸ πατημένο χῶμα ἐπάνω ἀπὸ στρῶμα στάχτης, πάχους 0,10 μ., ποὺ εἶναι πιθανότατα ἔνδειξη καταστροφῆς κάποιας προγενέστερης φάσης. Κατὰ τὰ ἄλλα σὲ ὅλη τὴν ἔκταση τοῦ χώρου ὁ βράχος ἦταν σκεπασμένος ἀπὸ χῶμα. Ἀνάμεσα στοὺς λίθους τοῦ μεσαίου τμήματος τοῦ ἀναλήμματος εὑρέθηκε χάντρα ἀπὸ ὑαλόμαζα σὲ σχῆμα πολυάκτινου ρόδακος καί:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13238+[12183+12272].
Σύνολο ὀστράκων 43.
Πρώιμα 17, ἄγραπτα 11, γραπτὰ 15.

Πρώιμα: Τέσσερα τοιχώματα ἀνοικτῶν τεφρῶν μινύειων ἀγγείων, τὸ ἕνα τροπιδωτό (πίν. 44α: 9, 10). – Ἕνα κομμάτι ἀπὸ τὸ ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ τὸν

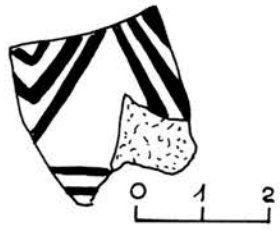
405. Βλ. *MDP* εἰκ. 98:1 (Ἰαλυσός), 98:2 (Βουρβάτσι).

406. Συνελέγησαν δείγματα τοῦ δαπέδου ποὺ βρίσκονται στὸ Μουσεῖο Μυκηνῶν μὲ τὴν ἔνδειξη ΜΜ 14433, Τομεὺς **Δ**, δείγματα δαπέδου ἀνατολικῶς τοῦ κατωφλίου, 23-7-73.

ὦμο (πίν. 44α: 11) καὶ μία ἐπίπεδη βάση κλειστῶν τεφρῶν μινύειων ἀγγείων. – Κομμάτι ἀπὸ τὸ ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ τὸν ὦμο κλειστοῦ ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου. Ταινία κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος ἐξωτερικά, δέσμη γραμμῶν καὶ ταινία στὴν κοιλιά (πίν. 44α: 5). – Ἑπτὰ τοιχώματα κλειστῶν ἀμαυρόχρωμων ἀγγείων: ἕνα ἀπὸ τὴ βάση τοῦ λαιμοῦ μὲ δακτύλιο, δύο μὲ καμπύλες γραμμές, ἕνα μὲ ταινία, ἕνα μὲ δικτυωτὸ κόσμημα (πίν. 44α: 1), ἕνα μὲ διαγραμμισμένο τρίγωνο ἐπάνω ἀπὸ ζεῦγος ταινιῶν (πίν. 44α: 8) καὶ ἕνα μὲ σπείρα καὶ ταινία μὲ ἐφαπτόμενα ὄρθια κροσσοπετάλια (πίν. 44α: 6). – Τμῆμα ἐξώκυρτου χείλους καὶ γάστρας κυάθου. Ταινία χείλους ἐξωτερικὰ καὶ στὴ γάστρα ὁριζόντιο ἄνθος κρόκου μὲ τριπλὸ μίσχο (πίν. 44α: 2) (ΥΕ ΙΙΒ). – Ἐξώκυρτο χεῖλος κύλικος ἢ κυάθου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση στὴ γάστρα[407] (πίν. 44α: 4) (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Τοίχωμα κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ἐρυθρὴ ταινία σὲ μελανὸ βάθος καὶ ἀπροσδιόριστο κόσμημα ἀπὸ ἐπίθετη λευκὴ βαφή (πίν. 44α: 7).

Ἄγραπτα: Ἐξώκυρτο χεῖλος λεκανιδίου μὲ ἀκέραιη ὁριζόντια ταινιωτὴ λαβή. – Ἀκέραιη ὑπερυψωμένη ταινιωτὴ λαβή. – Τρία ἐξώκυρτα χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Τέσσερα ἐξώκυρτα χείλη, ἕνα περίκυρτο μὲ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ καὶ ἕνα τμῆμα τοιχώματος, ἀπὸ κλειστὰ ἀγγεῖα.

Γραπτά: Ὁλόβαφη δισκοειδὴς βάση κλειστοῦ ἀγγείου. – Γάστρα καλάθου μὲ ταινίες ἀμφίπλευρα. – Τέσσερα χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, τὸ ἕνα ἐξώστροφο, τὰ ἄλλα ἐξώκυρτα (τὸ ἕνα μὲ ἰδιαίτερα παχύ, στιλπνό, ὑποκίτρινο ἀλείφωμα). – Ἕξι τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων: ἕνα ὁλόβαφο μὲ ὁλόβαφη κυλινδρικὴ λαβή, ἕνα ἐνδόβαφο μὲ ταινίες ἐξωτερικά, ἕνα μὲ κυματοειδεῖς γραμμὲς ἐσωτερικὰ καὶ ἀπροσδιόριστο κόσμημα ἐξωτερικά, δύο μὲ ταινίες καὶ ἕνα μὲ ἐνάλληλες γωνίες[408], ἴσως ἀπὸ ρυτό (εἰκ. 115). – Δύο χείλη κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, τὸ ἕνα ἐξώστροφο μὲ δακτύλιο στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ καὶ ἕνα ἐξώκυρτο μὲ ἀπροσδιόριστο κόσμημα στὸν ὦμο. – Τοίχωμα κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ταινία.

Εἰκ. 115. Χῶρος ***Δ1****, μεταξὺ τῶν λίθων τοῦ ἀναλήμματος.*

Εἰδώλιο: Κέρατο ζωόμορφου εἰδωλίου ἢ πόδι ὁμοιώματος ἐπίπλου. Ἀκόσμητο. Σωζ. ὕψ. 5,2 ἑκ.

Μικρὰ εὑρήματα: Ἥμισυ σφαιρικοῦ πεπιεσμένου πήλινου κωνιδίου. Ὕψ. 1,7 ἑκ., μέγ. διάμ. 2,2 ἑκ. – Χάντρα ἀπὸ γαλάζια ὑαλόμαζα, ἀμφικωνικὴ πυκνορράβδωτη μὲ κατακόρυφο τρῆμα. Ὕψ. 0,8 ἑκ., διάμ. 1,5 ἑκ. – Χαυλιόδοντας κάπρου μὲ ἴχνη κατεργασίας. Ἔχει καμπύλο σχῆμα, ἀβαθῆ αὔλακα στὴν ἄνω λειασμένη ἐπιφάνεια καὶ πρὸς τὸ ἕνα ἄκρο μικρὴ ὀπή. Πιθανότατα προέρχεται ἀπὸ ἐπένδυση κράνους. Μῆκ. 6,4 ἑκ., πλάτ. 1 ἑκ. – Ἀκέραιο κυλινδρικὸ μολύβδινο σταθμίο[409], βάρους 135 γραμ., μὲ ἀβαθεῖς κοιλάνσεις στὴν ἄνω καὶ κάτω ἐπιφάνειά του. Ὕψ. 2 ἑκ., διάμ. 2,8 ἑκ. (πίν. 44α: 12).

Κατὰ ταῦτα ὁ χῶρος **Δ1** ἦταν στὴ μυκηναϊκή του φάση ἕνα ἄνδηρο ὑποστηριγμένο ἀπὸ τὸν δυτικὸ ἀναλημματικό του τοῖχο, ποὺ συγκρατοῦσε γέμισμα ἀπὸ χῶμα καὶ πιθανότατα πέτρες – τὸ ὁποῖο ἀπομακρύνθηκε σχεδὸν ἐντελῶς ἀπὸ τὴν ἀνασκαφὴ Τσούντα –

407. Πρβ. *MDP* εἰκ. 72:1, 75:13.

408. Πρβ. E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 8 (πιθαμφορέας).

409. Γιὰ μολύβδινα βάρη ἀπὸ τὶς Μυκῆνες βλ. προηγουμένως ὁμ. ΜΜ 13229, σ. 216 σημ. 378.

καὶ ποὺ εἶχε δάπεδο ἐπάνω σὲ μία ὑποδομὴ ἀπὸ πλέσια καὶ στάχτη ὕψους 0,70 μ., κατὰ τόπους ὅμως καὶ περισσότερο. Στοὺς ἑλληνιστικοὺς χρόνους τὸ δάπεδο αὐτὸ καλύφθηκε ἀπὸ πεσίματα πλίνθων καὶ πλέσιας, ἐπάνω στὰ ὁποῖα στρώθηκε πυκνὸ λιθολόγημα ποὺ κράτησε τὸ κατώφλι θύρας, ἡ ὁποία ὁδηγοῦσε στὴν κορυφὴ τοῦ γεμίσματος τοῦ ἀνδήρου ὅπως αὐτὴ εἶχε διαμορφωθεῖ μὲ τὴν πάροδο τοῦ χρόνου καὶ ἔπειτα ἀπὸ τὴν κατασκευὴ τοῦ ἑλληνιστικοῦ ἀναλήμματος 1,50-3,50 μ. πίσω καὶ ψηλότερα ἀπὸ τὸ μυκηναϊκό. Ἡ θύρα σημαίνει ἀσφαλῶς ὅτι στοὺς ἑλληνιστικοὺς χρόνους ὁ χῶρος κάτω ἀπὸ τὸ ἑλληνιστικὸ ἀνάλημμα εἶχε διαμορφωθεῖ σὲ κλειστὸ δωμάτιο, οἱ μεταγενέστερες ἐπεμβάσεις ὅμως καὶ ἡ ἀνασκαφὴ Τσούντα δὲν ἐπιτρέπουν νὰ καθοριστοῦν τὰ ὅρια καὶ ἡ ἔκταση τοῦ δωματίου αὐτοῦ.

Ἐπάνω ἀπὸ τὸ ἑλληνιστικὸ στρῶμα εἶχαν συσσωρευθεῖ χώματα σκαμμένα καὶ μαῦρα, ἀπορρίμματα ἀνασκαφῶν σὲ ψηλότερα σημεῖα τοῦ λόφου, πιθανῶς ἀπὸ τὸ ἀνάκτορο, ποὺ περιεῖχαν πολλὴ καλοψημένη κεραμεικὴ καλῆς ποιότητος διαφόρων περιόδων, κυρίως ὅμως μὲ διακόσμηση σὲ μετόπες.

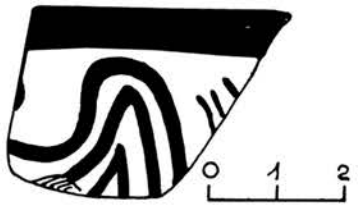
Δυτικὰ καὶ χαμηλότερα ἀπὸ τὸ **Δ1** ἀκολουθεῖ μία σειρὰ τριῶν δωματίων, τὰ **Δ2** (βορεινό), **Δ3** (μεσαῖο) καὶ **Δ5** (νότιο). Ἀπὸ αὐτὰ τὸ **Δ2** ἐπικοινωνεῖ μόνο μὲ τὸ πέρασμα **ΓΔ**, ἐνῶ τὰ ἄλλα δύο ἐπικοινωνοῦν μεταξύ τους καὶ μὲ τὸ ἀκόμη χαμηλότερο **Δ4**. Μάλιστα ἡ στάθμη τοῦ δαπέδου τοῦ **Δ3** εἶναι 0,10 μ. κάτω ἀπὸ ἐκείνη τοῦ **Δ2**. Τὰ δάπεδα ὅλων εἶναι κατηφορικά.

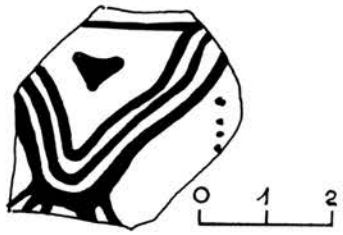
ΔΩΜΑΤΙΟ **Δ2**. Εἶναι κανονικὸ τετράπλευρο μὲ τὸν μακρύ του ἄξονα Β.-Ν. Ἡ βόρεια πλευρά του ἔχει μῆκος 2,60 μ., ἡ ἀνατολικὴ 3,65 μ., ἡ νότια 2,30 μ. καὶ ἡ δυτικὴ 3,70 μ. Οἱ τοῖχοι του, πάχους 0,75 μ. ὁ βόρειος πρὸς τὸ πέρασμα, 0,52 μ. ὁ δυτικὸς καὶ 0,56 μ. ὁ νότιος, εἶναι χτισμένοι ἀπὸ ἀρκετὰ μεγάλες πέτρες, μία ἢ δύο κατὰ κανόνα στὸ πάχος τους. Ὁ ἀνατολικός του τοῖχος εἶναι ὁ ἀναλημματικὸς ποὺ συγκρατεῖ τὸ ἰσόπεδο **Δ1**, ἐνῶ ἀπὸ τὸν νότιο σώθηκε μόνο ἡ κατώτατη στρώση του, στὴ νοτιοανατολικὴ γωνία του δὲ οὔτε αὐτή. Ἡ γραμμὴ τοῦ τοίχου μαντεύεται ἁπλῶς ἀπὸ τὸ τέρμα τοῦ δαπέδου τοῦ ὁποίου τὸ ἀσβεστοκονίαμα σταματᾶ ἐκεῖ ὅπου ἄρχιζαν οἱ πέτρες. Στὴ βορειοδυτική του γωνία τὸ δωμάτιο ἔχει θύρα ἀνοίγματος 1,07 μ. πρὸς τὸ πέρασμα **ΓΔ**, ποὺ συμπίπτει μὲ τὸ σημεῖο ὅπου ὁ βράχος, κάτω ἀπὸ τὶς βαθμίδες τῆς κλίμακος καὶ ἐκεῖ ὅπου εὑρίσκεται τὸ ἀκάλυπτο τμῆμα τοῦ ἀγωγοῦ, ἀλλάζει κλίση πλησιάζοντας τὴν ὁριζόντια. Ἡ θύρα ἔχει κατώφλι στρωμένο μὲ μικρὲς πλακοειδεῖς πέτρες. Στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ δωματίου ὁ βράχος ἐξέχει λίγο στὴ βορειοανατολικὴ γωνία καὶ κατὰ μῆκος τῆς ἀνατολικῆς πλευρᾶς. Κατὰ τὰ ἄλλα τὸ δωμάτιο διατηροῦσε σὲ ὁλόκληρη τὴν ἔκτασή του μία ἐνιαία ἀρκετὰ ὁμαλὴ στρώση δαπέδου ποὺ σταματᾶ στὰ σημεῖα ὅπου ἐξέχει ὁ βράχος καὶ εἶναι ἐλαφρὰ κατηφορικὴ ἀπὸ Α. πρὸς Δ. Ἐπάνω στὸ δάπεδο εἶχε συσσωρευθεῖ μία ταραγμένη ἐπίχωση.

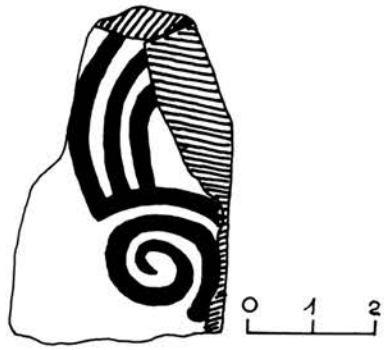
ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13233+[12184].
Σύνολο ὀστράκων 24.
Πρώιμα 4, ἄγραπτα 1, γραπτὰ 19.

Πρώιμα: Ἐλαφρὰ ἐξώκυρτο χεῖλος κυάθου ἢ κύλικος μὲ ταινία καὶ τριπλὸ μίσχο ἄνθους στὴ γάστρα[410] (εἰκ. 116) (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Τμῆμα γάστρας κυάθου μὲ τριπλὰ τρικάμπυλα τόξα καὶ γέμισμα ὁλόβαφων τριγώνων[411] (πίν. 44β: 8, εἰκ. 117) (ΥΕ ΙΙΙΑ2). – Τμῆμα γάστρας ἀβαθοῦς κυάθου μὲ σπείρα καὶ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν κοντὰ στὴ βάση[412] (πίν. 44β: 6) (ΥΕ ΙΙΙΑ2). – Τμῆμα γάστρας πιθανὸν ἀπὸ κρατῆρα μὲ ἑλικοειδὲς ἄνθος[413] (εἰκ. 118) (ΥΕ ΙΙΙΑ2).
Ἄγραπτα: Ἐξώστροφο χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ἴχνη καύσης ἐξωτερικά.
Γραπτά: Κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή, μὲ λοξὴ ταινία στὴ ράχη καὶ ἐσωτερικὰ κατὰ μῆκος τοῦ ἑνὸς περιθωρίου. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα ὁλόβαφης, ἐλαφρῶς κοίλης, δισκοειδοῦς βάσεως μεγάλου κλειστοῦ ἀγγείου (διάμ. 9,5 ἑκ.). – Δύο συγκολλημένα ὄστρακα ἀπὸ τὴ γάστρα καὶ τὴν κοίλη βάση ἡμισφαιρικοῦ κυάθου. Λεπτὲς ταινίες στὴ γάστρα καὶ τέσσερις κοντὰ στὴ βάση[414] (πίν. 44β: 5). – Ὁλόβαφο τροπιδωτὸ χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου, ἴσως κύλικος. – Τρεῖς γάστρες ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ ταινίες. – Δύο τοιχώματα κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες. – Στόμιο μεγάλου ψευδοστόμου μὲ ἐξώστροφο χεῖλος μὲ ταινία καὶ δακτύλιο στὴ βάση του (πίν. 44β: 1). – *Σκύφοι*: *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Τέσσερα χείλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δακτύλιο: δύο συνανήκοντα μὲ κατακόρυφες κυματοειδεῖς γραμμές[415] (πίν. 44β: 3), ἕνα μὲ διπλὲς πορφύρες μὲ ἑνωμένα ἐπάνω τὰ διάστικτα σώματα[416] (πίν. 44β: 4) καὶ ἕνα μὲ πλοχμό. – Χεῖλος μὲ ταινία καὶ δεύτερη ἐξωτερικὰ καὶ σπείρα στὴ γάστρα. – Δακτυλιόσχημη βάση μὲ δακτυλίους στὸν πυθμένα καὶ ταινία ἐξωτερικά. – Χεῖλος ἐνδόβαφου σκύφου μὲ ταινία ἐξωτερικά.

*Εἰκ. 116-118. Δωμάτιο **Δ2**, ἐπίχωση δαπέδου.*

410. Πρβ. παρόμοιο κόσμημα σὲ κύαθο μὲ γωνίωση, *MDP* εἰκ. 74:2, 74:3.
411. Πρβ. παρόμοιο κόσμημα σὲ κύλικα, *Chamber Tombs* πίν. XXXII κάτω, I 514.
412. Πρβ. *MDP* εἰκ. 100:2 (ΥΕ ΙΙΙΑ2).
413. Πρβ. παρόμοιο ἄνθος σὲ E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 7:3.
414. Πρβ. E. French, *BSA* 61, 1966, εἰκ. 2:8.
415. Πρβ. Wardle, *BSA* 68, 1973, πίν. 60:216, E. French, *BSA* 61, 1966, εἰκ. 7:12, 8:29.
416. Πρβ. παρόμοια ζεύγη σὲ Wardle, *BSA* 68, 1973, πίν. 60:214, E. French, *BSA* 64, 1969, πίν. 17:(d).

Εἰδώλια: Κορμὸς ζωόμορφου εἰδωλίου μὲ διπλωμένη οὐρὰ καὶ ρίζα ποδιοῦ. Γραμμὲς κατὰ μῆκος τοῦ κορμοῦ, τῆς οὐρᾶς καὶ τῶν ποδιῶν. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ ἐρυθρή. Σωζ. μῆκ. 5,5 ἑκ. – Τμῆμα κορμοῦ καὶ ποδιοῦ εἰδωλίου, μᾶλλον ζωόμορφου, μὲ ταινίες καὶ φολιδωτὸ κόσμημα. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ μελανή. Σωζ. μῆκ. 3,3 ἑκ.

Μικρὰ εὑρήματα: Ὀρθογώνιο παραλληλόγραμμο ἐλεφάντινο πλακίδιο μὲ ἀνάγλυφη φυσιοκρατικὴ μέλισσα μὲ ἀποκεκρουσμένο κεφάλι. Διαστ. πλακιδίου: ὕψ. 3 ἑκ., πλάτ. 1,3 ἑκ., μέλισσας: ὕψ. 1,7 ἑκ., πλάτ. 1 ἑκ. – Δισκοειδὲς κωνίδιο μὲ κοίλη βάση, ἀπὸ μελανὸ στεατίτη, ἐλλιπὲς κατὰ τὸ ἥμισυ. Ὕψ. 1 ἑκ., διάμ. βάσης 2,8 ἑκ.

ΔΩΜΑΤΙΟ **Δ3**. Τὸ ἑπόμενο δωμάτιο πρὸς Ν. Εἶναι τετράπλευρο, ἐλαφρῶς παράγωνο. Πρὸς Α. τερματίζεται στὸ ἀνάλημμα τοῦ **Δ1**, ποὺ στὸ σημεῖο αὐτὸ σχηματίζει ἀγκώνα. Ἡ βορειοανατολικὴ γωνία του, ἐκεῖ ὅπου θὰ συναντοῦσε τὸ ἀνάλημμα, ἔχει καταστραφεῖ ἐντελῶς. Ὁ νότιος τοῖχος του, κάπως λοξός, εἶχε σκεπαστεῖ ἐν μέρει ἀπὸ τὸ ἑλληνιστικὸ ἀνάλημμα τὸ ὁποῖο στὸ σημεῖο αὐτὸ γώνιαζε καὶ ἔστρεφε πρὸς τὰ κάτω, πατώντας ἐπάνω στοὺς μυκηναϊκοὺς τοίχους. Ὁ ἰσχυρὸς δυτικός του τοῖχος, πάχους 0,90 μ., τὸ χωρίζει, καθὼς καὶ τὸ γειτονικό του **Δ5**, ἀπὸ τὸ κτίριο **Ε**. Ἡ ἀνατολική του πλευρὰ μετρᾶ 3,76 μ., ἡ βόρεια 3,45 μ., ἡ νότια 3,90 μ. καὶ ἡ δυτικὴ 3,85 μ.. Τὸ δωμάτιο ἔχει δύο θύρες: μία στὴ βορειοδυτικὴ γωνία του πρὸς τὸ χαμηλότερο **Δ4**, ἀνοίγματος 0,84 μ., τῆς ὁποίας τὸ κατώφλι εἶναι στρωμένο μὲ μικρὲς πλακοειδεῖς πέτρες καὶ μία ἀντικριστὰ στὴ νοτιοδυτικὴ γωνία πρὸς τὸ **Δ5**, ἀνοίγματος 1,23 μ. Τὸ δάπεδό του ἦταν στρωμένο μὲ διάσπαρτες πέτρες καὶ ταραγμένα χώματα.

ΔΩΜΑΤΙΟ **Δ5**. Εἶναι τὸ νοτιότερο τοῦ συγκροτήματος, ποὺ κατέλαβε τὸν χῶρο ὁ ὁποῖος εἶχε ἀπομείνει μεταξὺ τοῦ πρὸς Α. του ἀναλήμματος καὶ τῶν δωματίων **Ε2** καὶ **Ε3** τοῦ γειτονικοῦ κτιρίου **Ε**. Αὐτὸ τοῦ ἔδωσε τὸ σχῆμα πλαγίου τραπεζίου μὲ τὴν κοντὴ πλευρά του πρὸς Ν. Πρὸς Α. στηρίζεται στὴ συνέχεια τοῦ μυκηναϊκοῦ ἀναλήμματος ποὺ ὁρίζει καὶ τὸ **Δ1**, καὶ ποὺ ἐδῶ σχηματίζει ἀγκώνα καὶ προχωρεῖ λοξὰ πρὸς ΝΔ. ἐπάνω ἀπὸ τὰ κτίρια **Θ** καὶ **Κ**. Ἡ ἀνατολικὴ πλευρὰ τοῦ δωματίου ἔχει μῆκος 4,40 μ., ἡ βόρεια 2,80 μ., ἡ νότια 2,10 μ. καὶ ἡ δυτικὴ 4,30 μ. Ὁ νότιος τοῖχος κοντὰ στὴ νοτιοδυτικὴ γωνία ἔχει ὑποθεμελίωση μεγαλύτερη ἀπὸ τὸ πλάτος του, ἡ ὁποία ἐξέχει λίγο στὸ ἐσωτερικό του. Ἔχει ἐπίσης δύο θύρες: ἡ μία στὴ βορειοδυτική του γωνία ποὺ σχηματίζεται μεταξὺ τοῦ δυτικοῦ του τοίχου καὶ τοῦ βορείου, ὁ ὁποῖος ἔχει πάχος 0,60 μ. καὶ προχωρεῖ ἀπὸ τὸ ἀνατολικὸ ἀνάλημμα ἐπὶ 1,76 μ. ἀφήνοντας ἀνάμεσα στὸ μέτωπό του καὶ τὸν δυτικὸ τοῖχο τοῦ δωματίου ἄνοιγμα 1,05 μ. Ἡ ἄλλη, ἀντίστροφα, σχηματίζεται μεταξὺ τοῦ ἀναλήμματος πρὸς Α. καὶ μιᾶς προσθήκης μήκους 0,61 μ. στὸν νότιο τοῖχο τοῦ **Ε3**, ποὺ ἀφήνει στὴ νοτιοανατολικὴ γωνία τοῦ δωματίου ἄνοιγμα 1,50 μ. Καὶ οἱ δύο θύρες ἔχουν κατώφλια ἀπὸ μικρὲς πλακοειδεῖς πέτρες. Ἡ ἀνασκαφὴ Τσούντα εἶχε ἀπογυμνώσει τὸ ἐσωτερικὸ τοῦ δωματίου ἐντελῶς ἀπὸ τὶς ἐπιχώσεις του.

ΔΩΜΑΤΙΟ **Δ4**. Τὸ τελευταῖο δωμάτιο τοῦ συγκροτήματος, δυτικὰ καὶ σὲ στάθμη 0,10 μ. χαμηλότερη τοῦ **Δ2**, ἀπὸ τὸ ὁποῖο τὸ χωρίζει μεσοτοιχία. Διατηρήθηκαν: ὁ ἀνατολικὸς

τοῖχος (κοινὸς μὲ τὸ **Δ2**), ὁ βόρειος ποὺ τὸ χωρίζει ἀπὸ τὴν κλίμακα καὶ τὸν ἀγωγό, ὁ δυτικὸς ποὺ εἶναι συνέχεια τῶν ἀντιστοίχων τοίχων τοῦ κτιρίου **Γ** καὶ ποὺ ἀποτελεῖ τὸ ὅριο πρὸς τὸν Ἐπάνω Δρομίσκο καί, ἀρκετὰ κατεστραμμένος, ὁ νότιος μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ γειτονικοῦ πρὸς Ν. του δωματίου **Ε1**. Στὴ νοτιοανατολικὴ γωνία του ἔχει θύρα ἀνοίγματος 0,84 μ. πρὸς τὸ **Δ3**, τῆς ὁποίας τὸ κατώφλι ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο παράλληλες σειρὲς ἀπὸ μετρίου μεγέθους πλακοειδεῖς πέτρες. Ἡ ἀνατολική του πλευρὰ ἔχει μῆκος 3,27 μ., ἡ βόρεια 3,50 μ., ἡ δυτικὴ 3,65 μ., ἀπὸ τὰ ὁποῖα τὰ 0,90 μ. εἶναι ἄνοιγμα πρὸς τὸν Ἐπάνω Δρομίσκο, καὶ ἡ νότια 3,35 μ. Τὰ πάχη τῶν τοίχων εἶναι ἀρκετὰ ὁμοιόμορφα. Τοῦ ἀνατολικοῦ (μεσοτοιχία μὲ τὸ **Δ2**) εἶναι 0,52 μ., τοῦ βορείου (πρὸς τὸ πέρασμα **ΓΔ**) 0,70 μ., τοῦ νοτίου (πρὸς **Ε1**) 0,55 μ. καὶ τοῦ δυτικοῦ (πρὸς τὸν δρομίσκο) 0,55 μ. Στὸ ἀνατολικὸ τμῆμα τοῦ δωματίου προβάλλει ὁ κατηφορικὸς φυσικὸς βράχος, ἐνῶ τὸ χαμηλότερο δυτικὸ τμῆμα εἶχε ἰσοσταθμιστεῖ μὲ πυκνὸ λιθολόγημα συγκρατημένο ἀπὸ τὸν δυτικὸ τοῖχο. Τὸ γέμισμα αὐτὸ ὑπέφερε ἰδιαιτέρως ἀπὸ τὴν ἀνασκαφὴ Τσούντα, ἡ ὁποία τὸ εἶχε ἀναμοχλεύσει καὶ εἶχε ἐξαφανίσει τὰ τυχὸν εὑρήματα, διατηρήθηκε ὅμως ἀρκετὰ ὥστε νὰ εἶναι βέβαια ἡ ὕπαρξη καὶ ἡ θέση του. Τὴ στάθμη τοῦ δαπέδου του, ποὺ θὰ ἦταν πιθανότατα μία στρώση πατημένο χῶμα ἐπάνω στὸ λιθολόγημα καὶ ἴσως καὶ ἐπάνω ἀπὸ τὸν βράχο, τὴ δίνει τὸ κατώφλι πρὸς τὸ **Δ3**.

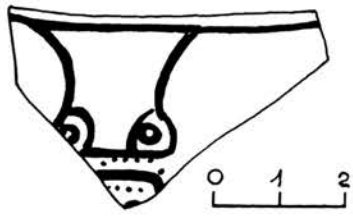
ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΔΩΜΑΤΙΩΝ **Ε**

Εἶναι μία σειρὰ τριῶν δωματίων πρὸς Δ. καὶ λίγο χαμηλότερα ἀπὸ τὰ **Δ3** καὶ **Δ5** (σχέδιο 5). Τὰ δύο ἀκρινὰ εἶναι ἴσων διαστάσεων καὶ μικρά, τὸ μεσαῖο, τετράγωνο, εἶναι διπλάσιο σὲ μέγεθος. Στὴν περιοχὴ αὐτὴ ἡ ἀνασκαφὴ Τσούντα κατέσκαψε τὶς ἐπιχώσεις στὸ κέντρο τῶν δωματίων φθάνοντας ὡς τὸν βράχο, κατόπιν δὲ τὰ ἔθαψε ρίχνοντας πίσω ἀκατάστατα τὰ χώματα. Τοῦτο ἰσχύει κυρίως γιὰ τὸ βορειότερο, τὸ **Ε1**, τοῦ ὁποίου ἡ βόρεια πλευρὰ καταστράφηκε τόσο ὥστε νὰ μὴ φαίνονται εὔκολα τὰ ὅριά του καὶ ἡ σχέση του μὲ τὸ παρακείμενο **Δ4**. Ἀφοῦ ἀπομακρύνθηκαν τὰ χώματα τὰ πράγματα ἀποσαφηνίστηκαν κάπως, ἡ γραμμὴ τῶν τοίχων ὅμως συμπληρώθηκε στὸ σχέδιο μᾶλλον παρὰ ἐπὶ τόπου. Ἔγιναν ὅμως ὁρισμένες παρατηρήσεις σχετικὲς μὲ τὴν οἰκοδομικὴ ἀκολουθία τῶν τοίχων, οἱ ὁποῖες δείχνουν τὴ σειρὰ μὲ τὴν ὁποία χτίστηκαν, ποὺ δὲν ἀντιστοιχεῖ σὲ διαφορετικὲς οἰκοδομικὲς περιόδους ἀλλὰ ἁπλῶς σὲ διαδοχικὲς φάσεις ἐργασίας. Ἔτσι, ὁ μεσότοιχος τῶν **Ε1** καὶ **Ε2** εἶναι προσκτισμένος στὸν ἀνατολικὸ καὶ δυτικὸ κοινὸ τοῖχο τῶν δωματίων, ἄρα χτίστηκε ὕστερα ἀπὸ αὐτούς. Ἀφ' ἑτέρου ὁ ἀνατολικός (κοινὸς μὲ τὰ δωμάτια **Δ3** καὶ **Δ5**) ἀκουμπάει χωρὶς νὰ δένει στὸν νότιό του **Ε3**, ποὺ εἶναι ἑνιαῖος, ἄρα σύγχρονος, μὲ τὸν δυτικὸ καὶ τὸν βόρειο τοῦ **Ε3**. Τὸ **Ε3** ἐπικοινωνεῖ ἀπευθείας μόνο μὲ τὸ **Ε2** καί, μέσῳ αὐτοῦ, μὲ τὸν Ἐπάνω Δρομίσκο, ἄρα τὰ δύο δωμάτια εἶναι ὁπωσδήποτε ἑνιαῖα. Ἀλλὰ τὸ **Ε1** ἐπικοινωνεῖ μὲ τὸν δρομίσκο, ὄχι ὅμως καὶ μὲ τὸ **Ε2**, καὶ συνεπῶς ἦταν χωρισμένο ἀπὸ αὐτά.

Δωματιο **Ε1**. Κανονικὸ στενόμακρο τετράπλευρο μὲ τὸν μακρύ του ἄξονα Α.-Δ. Ὁ βόρειος τοῖχος του, ἰδιαίτερα κατεστραμμένος, ἔχει πάχος, ὅπου σώζεται, 0,65 μ. καὶ καθ' ὑπολογισμὸ μῆκος 2,40 μ., ἀφήνοντας ἄνοιγμα πρὸς Β. περίπου 1,35 μ. μεταξὺ τοῦ πιθανοῦ μετώπου του καὶ τοῦ ἰσχυροῦ δυτικοῦ τοίχου τοῦ συγκροτήματος. Ἡ ἀνατολική του πλευρὰ ἔχει μῆκος 2,10 μ., ἡ νότια 3,40 μ. καὶ ἡ δυτικὴ 2 μ. Ὁ ἀνατολικός του τοῖχος, μέρος τοῦ διαχωριστικοῦ τοίχου μεταξὺ τῶν κτιρίων **Δ** καὶ **Ε**, ἔχει πάχος 0,90 μ., ὁ δυτικός, μέρος τοῦ τοίχου πρὸς τὸν δρομίσκο, 1 μ. καὶ ὁ νότιος, ἡ μεσοτοιχία πρὸς τὸ **Ε2**, 0,60 μ. Ἡ νοτιοανατολική του γωνία καταλαμβάνεται ὁλόκληρη ἀπὸ τὸν βράχο ποὺ ἐξέχει, ἀπὸ τὴ διαμόρφωση τοῦ δαπέδου ὅμως δὲν ἔμειναν ἴχνη. Στὴ βορειοανατολικὴ γωνία τοῦ δωματίου ἐντοπίστηκε ἀδιατάρακτο στρῶμα καὶ πλέσια, καθὼς καὶ τετράπλευρο πλακίδιο ὀρείας κρυστάλλου.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13253+[12223].
Σύνολο ὀστράκων 29.
Πρώιμα 2, ἄγραπτα 2, γραπτὰ 24, ἀπροσδιόριστο 1.

*Εἰκ. 119. Δωμάτιο **E1**, βορειοανατολικὴ γωνία.*

Πρώιμα: Χεῖλος κυπέλλου μὲ τρεῖς ταινίες ἐξωτερικὰ καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Κάθετη ταινιωτὴ λαβὴ κρατήρα μὲ βαμμένα περιθώρια καὶ κεντρικὴ γραμμὴ κατὰ μῆκος μὲ ἐγκάρσιες λεπτὲς γραμμές[417] (ΥΕ ΙΙΙΑ2).
Ἄγραπτα: Δύο βάσεις κυλίκων, ἡ μία δισκοειδὴς μὲ κεντρικὴ κοιλότητα, ἡ ἄλλη κωνική.
Γραπτά: Ἐξώστροφο χεῖλος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, πιθανὸν ἀπὸ κύλικα. – Μία ὁριζόντια ταινιωτὴ ὁλόβαφη λαβὴ καὶ ἕνα τμῆμα κυλινδρικῆς λαβῆς μὲ ὁλόβαφη ράχη καὶ ἐπίθετες λευκὲς ἐγκάρσιες πινελιές. – Δισκοειδὴς βάση κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ταινία. – Δακτυλιόσχημη βάση καὶ τμῆμα γάστρας φιάλης μὲ ἀβαθὴ κοιλότητα στὸν πυθμένα. Ἐξωτερικὰ κοντὰ στὴ βάση ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν καὶ ἱμάντες λίγο ψηλότερα, ἐσωτερικὰ ζώνη μὲ ὁμάδες κατακορύφων γραμμιδίων ποὺ ὁριοθετεῖ φθαρμένη σύνθεση μὲ ἀργοναῦτες καὶ στικτὸ κύκλο στὸ κέντρο. – Δύο συγκολλώμενα ὄστρακα ἀπὸ τὸ ἐξώκυρτο χεῖλος λεκάνης, μὲ ταινία χείλους καὶ ταινία χαμηλὰ στὴ γάστρα ἀμφίπλευρα. – Ἐξώστροφο χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα. – Ἐννέα τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων: τρία ὁλόβαφα καὶ ἕξι μὲ ταινίες, τὰ δύο καὶ μὲ δακτυλίους. – Κυρτὴ βάση κυλινδρικοῦ ἀλαβάστρου μὲ δακτυλίους καὶ ταινίες στὸ τοίχωμα[418]. – Τοίχωμα μικκύλου προχοΐδιου ἢ ἀλαβάστρου μὲ ὄρθια ἡμικύκλια στὸν ὦμο καὶ τρεῖς ταινίες στὴν κοιλιά. – Δύο συγκολλώμενα ὄστρακα ἀπὸ τὴν κοιλιὰ μεγάλου ἀγγείου μὲ ταινίες. – *Σκύφοι*: Χεῖλος σκύφου ἄβαφου ἐσωτερικὰ μὲ ταινία καὶ δακτύλιο καὶ ζεῦγος πορφυρῶν μὲ κοινὸ διάστικτο σῶμα στὴ γάστρα[419] (εἰκ. 119). – Γάστρα ἐνδόβαφου σκύφου μὲ δέσμη γραμμῶν καὶ ἐφαπτόμενα κροσσοπετάλια. – Χεῖλος ὁλόβαφου σκύφου.
Μικρὸ εὕρημα: Μικρὸ παραλληλόγραμμο πλακίδιο ἀπὸ ὀρεία κρύσταλλο, ἀποκεκρουσμένο στὴ μία γωνία. Μῆκ. 4,2 ἑκ., πλάτ. 2,5 ἑκ., πάχ. 0,5-0,6 ἑκ.

ΔΩΜΑΤΙΟ **E2**. Εἶναι τὸ μεσαῖο, μεγάλο, τετράγωνο δωμάτιο. Ὁ ἀνατολικὸς τοῖχος του, πάχους 0,80 μ., καὶ ὁ δυτικός, πάχους 1 μ., κοινοὶ μὲ τὰ ἄλλα δωμάτια, εἶναι ἰσχυροὶ καὶ συνεχεῖς, ὁ δυτικὸς ὅμως διακόπτεται στὴ νοτιοδυτικὴ γωνία τοῦ δωματίου ἀπὸ ἄνοιγμα 1,14 μ. πρὸς τὸν δρομίσκο. Οἱ ἐγκάρσιοι βόρειος καὶ νότιος εἶναι πολὺ λεπτότεροι, πάχους 0,70 μ. καὶ 0,60 μ. ἀντιστοίχως. Ὁ βόρειος τοῖχος κλείνει τὸ δωμάτιο πρὸς τὸ **E1**, μὲ τὸ ὁποῖο δὲν ἐπικοινωνεῖ, ὁ νότιος ὅμως, ἔχοντας μῆκος 2,42 μ., σταματᾶ πρὶν ἀπὸ τὸν ἀνα-

417. Πρβ. E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 10:9.
418. Πρβ. *MDP* εἰκ. 84:2 (ΥΕ ΙΙΙΑ2).
419. Πρβ. Wardle, *BSA* 68, 1973, πίν. 60:(b)214.

τολικὸ ἀφήνοντας ἄνοιγμα 1,05 μ. πρὸς τὸ γειτονικὸ **Ε3**. Ἡ βόρεια πλευρά του, ὅπως καὶ στὰ ἄλλα δωμάτια, ἔχει μῆκος 3,40 μ., ἡ νότια γενικὸ μῆκος 3,47 μ., ἡ ἀνατολικὴ 3,50 μ. καὶ ἡ δυτικὴ 3,44 μ.

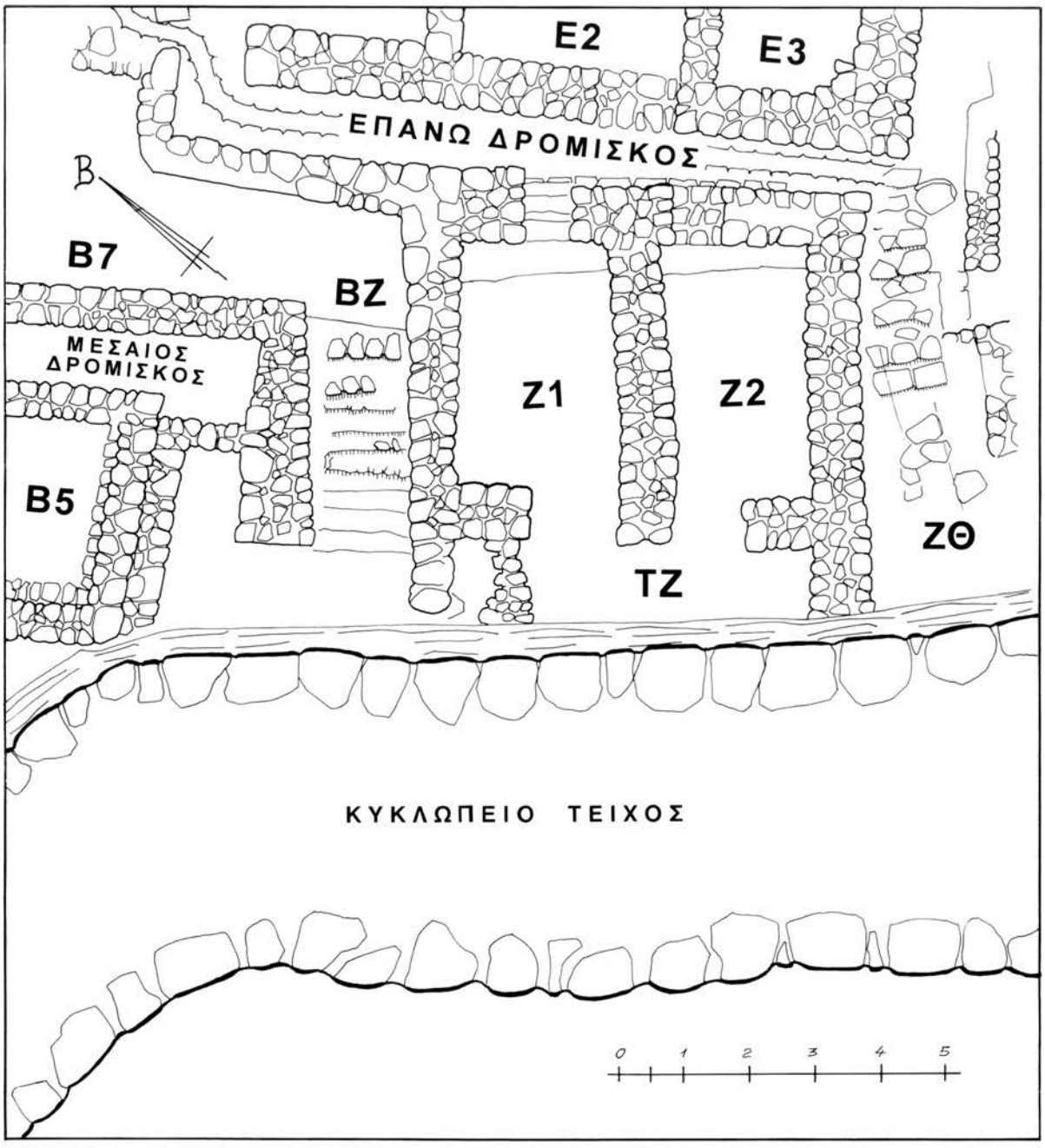
ΔΩΜΑΤΙΟ **Ε3**. Τὸ τελευταῖο πρὸς Ν. τῆς σειρᾶς. Ἐπικοινωνεῖ μὲ τὸ διπλανό του **Ε2** μέσῳ τῆς θύρας στὴν ἀνατολικὴ ἄκρη τοῦ μεσότοιχου. Ὁ ἀνατολικός του τοῖχος, κοινὸς μὲ τὰ ἄλλα δύο δωμάτια, ἦταν προσκτισμένος στὸν νότιο, πάχους 1 μ., ποὺ στρέφει κατ' ὀρθὴ γωνία πρὸς Β. καὶ συνεχίζεται ὡς δυτικὸς τοῖχος τῶν τριῶν δωματίων διακοπτόμενος ἀπὸ τὴ θύρα τοῦ **Ε2** πρὸς τὸν δρομίσκο. Ἀκριβῶς πρὶν ἀπὸ τὸ σημεῖο αὐτὸ εἶναι προσκτισμένος ὁ πολὺ λεπτότερος (πάχους 0,55 μ.) βόρειος τοῖχος τοῦ δωματίου, ποὺ σταματᾶ γιὰ νὰ ἀφήσει στὸ ἀνατολικὸ ἄκρο του τὸ ἄνοιγμα τῆς θύρας πρὸς τὸ δωμάτιο **Ε2**. Οἱ ἐσωτερικὲς διαστάσεις του εἶναι ὅμοιες μὲ ἐκεῖνες τοῦ **Ε1**: ἡ βόρεια πλευρά του ἔχει μῆκος 3,45 μ., ἡ ἀνατολικὴ 2,24 μ., ἡ νότια 3,50 μ. καὶ ἡ δυτικὴ 2,10 μ. Τὸ δωμάτιο βρέθηκε ἀπογυμνωμένο ἀπὸ ὁποιαδήποτε ἐπίχωση.

ΕΠΑΝΩ ΔΡΟΜΙΣΚΟΣ

Στενὸς δρομίσκος ποὺ ἀρχίζει ἀπὸ τὴν περιοχὴ κάτω ἀπὸ τὴν ἑλληνιστικὴ κλίμακα καὶ συγκεκριμένως ἀπὸ τὸ κεφαλόσκαλο τῆς καθόδου **ΑΒ** καὶ καταλήγει στὴν κάθοδο **ΖΘ** πρὸς τὸ τεῖχος (βλ. σχέδια 3, 4, 5, 6). Τὸ συνολικό του μῆκος εἶναι 25,30 μ. καὶ ἡ διαφορὰ ὑψομέτρου ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ἕως τὸ τέρμα του εἶναι 2,53 μ., ἔχει δηλαδὴ μία ἀνώμαλη κατηφορικὴ κλίση 10%. Στὴν ἀρχή του μοιάζει νὰ φράζεται ἀπὸ ἕναν κολοβὸ ἐγκάρσιο τοῖχο στὴν προέκταση τῆς βορειοδυτικῆς γωνίας τοῦ δωματίου **Γ5**, ἐδῶ ὅμως ἡ καταστροφὴ ἀπὸ τὶς ἑλληνιστικὲς κατασκευὲς καὶ ἀπὸ τὴν ἀνασκαφὴ Τσούντα εἶναι μεγάλη καὶ ἡ κατάσταση ἀσαφής. Περίπου 4,50 μ. παρακάτω, στὴν προέκταση τοῦ ἰσχυροῦ βορείου τοίχου τῶν δωματίων **Γ1** καὶ **Γ2**, ὑπῆρχε ἄλλο ἕνα τοιχάριο χτισμένο ἐπάνω στὴν ἐπιφάνεια τοῦ δρομίσκου (δηλαδὴ μεταγενέστερο) ποὺ ἔκλεινε τὰ 2/3 περίπου τοῦ πλάτους του. Τὰ ἐμπόδια αὐτὰ ὅμως δὲν ἀνήκουν στὸν ἀρχικὸ σχεδιασμό. Εἶναι φανερὸ ὅτι ὁ δρομίσκος δὲν σχεδιάστηκε ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὰ κτίσματα ποὺ τὸν πλαισιώνουν ἀλλὰ εἶναι μᾶλλον τὸ ἀποτέλεσμα τῆς χαράξεως τῶν ἀντίστοιχων καὶ ἀντιμέτωπων οἰκοδομικῶν γραμμῶν τους, εἶναι δηλαδὴ ἕνα διάστημα ποὺ ἀφέθηκε ἀνάμεσά τους γιὰ νὰ ἐξασφαλίσει τὴν ἐπικοινωνία τους.

Μετὰ τὰ πρῶτα 13 μ. τῆς διαδρομῆς του ὁ δρομίσκος προσπερνᾶ τὸ δωμάτιο **Β2** τοῦ κτιρίου **Β** καὶ διακλαδίζεται πρὸς Δ., δηλαδὴ πρὸς τὸ τεῖχος, μέσῳ ἑνὸς περάσματος σὲ σχῆμα L, τοῦ περάσματος **Β7**, ποὺ ἀκολουθεῖ διπλὸ ἀγκώνα καὶ καταλήγει στὴν κορυφὴ τῆς κλίμακος **ΒΖ**. Στὴν ἀρχή του τὸ πέρασμα σχηματίζεται μεταξὺ τῆς ἐξωτερικῆς νοτιοανατολικῆς γωνίας τοῦ **Β2** καὶ ἑνὸς κακοδιατηρημένου τοίχου μὲ καμπύλη τὴν πρὸς τὸ πέρασμα γραμμή του. Στὸ σημεῖο αὐτὸ τὸ πέρασμα ἔχει πλάτος 1,20 μ. καὶ κλείνεται ἀπὸ δύο σειρὲς λιθίνων πλακῶν ποὺ σχηματίζουν σκαλοπάτι ὕψους 0,34 μ. Τὸ πέρασμα κατεβαίνει ἐπὶ 2 μ. περίπου πρὸς Δ. καὶ στρέφει πρὸς Ν. μεταξὺ τῆς νότιας προεκτάσεως τοῦ δυτικοῦ τοίχου τῶν δωματίων **Β1-Β2** καὶ τοῦ καμπύλου τοίχου. Ἔπειτα ἀπὸ διαδρομὴ περίπου 4,50 μ. τὸ πέρασμα, πλάτους ἐδῶ 1,80-1,45 μ., καταλήγει στὸ κεφαλόσκαλο τῆς κλίμακος **ΒΖ**.

Τὸ πέρασμα εὑρέθηκε γεμάτο ἀπὸ χώματα τῆς ἀνασκαφῆς Τσούντα, ποὺ εἶχε φθάσει ὡς τὸ δάπεδο τὸ ὁποῖο εἶχε καταστρέψει, καὶ ἀπὸ πέτρες διαφόρων μεγεθῶν, καὶ αὐτὲς προϊόντα τῆς παλαιᾶς ἀνασκαφῆς. Κάτω ἀπὸ τὸ δάπεδο εἶχε διατηρηθεῖ τὸ ἐξισωτικὸ λιθολόγημα, καὶ αὐτὸ ἀρκετὰ διαταραγμένο. Ἡ περιοχὴ τῆς κλίμακος **ΒΖ** ὅμως, καθὼς καὶ τοῦ πρὸς Δ. τέρματος τοῦ Μεσαίου Δρομίσκου, εἶχαν μείνει ἄσκαπτες, προφανῶς ὡς διάβαση γιὰ τὴ μεταφορὰ τῶν σκαμμένων χωμάτων ἔξω ἀπὸ τὸ τεῖχος. Ἡ ἀνασκαφὴ τῆς περιοχῆς **ΒΖ** ἀποκάλυψε τὴν κλίμακα ποὺ ὁρίζεται πρὸς Β. ἀπὸ ἕνα ἰσχυρότατο θωρά-

Σχέδιο 6. Κτίριο **Ζ**.

κιο πάχους 0,70 μ. στὴ γωνία ποὺ σχηματίζει μὲ τὴν ἐπιμήκυνση τοῦ δυτικοῦ τοίχου τῶν δωματίων **B1**-**B2** καὶ 1,20 μ. στὸ τέρμα του, ποὺ σταματᾶ 1,30 μ. πρὶν ἀπὸ τὸ τεῖχος. Πρὸς Ν. τὸ ὅριο εἶναι ἡ συνέχεια τοῦ καμπύλου τοίχου ὁ ὁποῖος, ὕστερα ἀπὸ διαδρομὴ περίπου 4 μ., κάμπτεται κατ' ὀρθὴ γωνία καὶ συνεχίζεται χωρὶς διακοπὴ καὶ αὐτὸς μὲ πάχος 0,85 μ. πρὸς τὸ τεῖχος ἀποτελώντας τὸν βόρειο τοῖχο τοῦ δωματίου **Z1**. Ἀπὸ τὴν κλίμακα (πίν. 45), μήκους 3,83 μ. καὶ πλάτους 1,30 μ. στὴν κορυφὴ καὶ 1,50 μ. στὸ τέρμα της, σώθηκαν μερικὲς πλακοειδεῖς πέτρες στὴν κορυφή, ἐκεῖ ὅπου θὰ ἦταν τὸ κεφαλόσκαλο, χαμηλότερα τρεῖς πλάκες στὴ σειρὰ ποὺ ἀντιστοιχοῦν στὴν πρώτη, ἐλλιπὴ βαθμίδα, καὶ ἄλλες ὀκτὼ πλήρεις βαθμίδες πρὸς τὰ κάτω. Μετὰ τὴν τελευταία ἡ κάθοδος συνεχίζεται ἐπὶ 1,18 μ. ὡς τὸ τεῖχος μὲ κλίση 13%. Οἱ βαθμίδες ἔχουν κ.μ.ὅ. βατῆρες πλάτους 0,26 μ. καὶ μετόπες ὕψους 0,14 μ. Ἡ ἐπίχωση ποὺ εἶχε καλύψει τὴν κλίμακα περιεῖχε κομμάτια ἀπὸ πλίθες διαστάσεων 0,22×0,10×0,26 μ. καὶ μικρότερα. Ἀμέσως κάτω ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια εὑρέθησαν εἰδώλιο Φ καὶ ἔντονα ἴχνη καμένου ξύλου.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

MM 13258.
Σύνολο ὀστράκων 98.
Ἄγραπτα 13, γραπτὰ 84, ἀπροσδιόριστο 1.

Ἄγραπτα: Τέσσερα κυρτόπλευρα χείλη, ἕνα τμῆμα γάστρας καὶ μία λαβὴ ἀπὸ κύλικες. – Τρεῖς ἐπίπεδες βάσεις, οἱ δύο ἀπὸ ἀνοικτά, ἡ τρίτη ἀπὸ κλειστὸ ἀγγεῖο. – Ἐξώκυρτο χεῖλος λεκανοειδοῦς ἀγγείου. – Ἐξώστροφο χεῖλος μεγάλου ἀνοικτοῦ ἀγγείου. – Τμῆμα γάστρας ἀνοικτοῦ ἀγγείου. – Τμῆμα ἀπὸ τὸν λαιμὸ κλειστοῦ ἀγγείου.

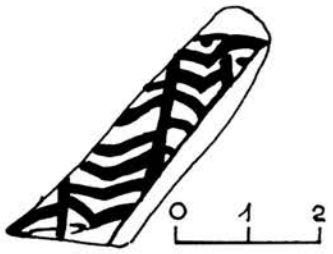
Γραπτά: Ἕνα τμῆμα γάστρας μὲ κατακόρυφες πορφύρες[420] (πίν. 46α: 12), ἕνα στέλεχος μὲ δακτυλίους (πίν. 46α: 8) καὶ μία βάση μὲ δακτυλίους στὴν ἄνω ἐπιφάνεια, ἀπὸ κύλικες. – Χεῖλος μὲ λαβὴ ὁλόβαφης κύλικος. – Ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβὴ μὲ πινελιὰ ἀπὸ μεγάλο ἀγγεῖο. – Δύο κατακόρυφες λαβές, ἡ μία ταινιωτή, ἡ ἄλλη ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς, ἀπὸ μεγάλα ἀγγεῖα, μὲ δακτυλίους στὴ ρίζα καὶ βαμμένα περιθώρια. – Κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ μὲ βαμμένα περιθώρια. – Χεῖλος κυαθίου μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δεύτερη ἐξωτερικὰ καὶ ἐσωτερικὰ ὅπου διακοσμεῖται μὲ ἐγκάρσια πυκνὰ γραμμίδια μὲ ἐπίθετη λευκὴ βαφή[421]. Πιθανὸν σπείρα ἐξωτερικὰ στὴ γάστρα. – Ἐξώστροφο χεῖλος κυάθου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα ταινίες. – Τμῆμα ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ γάστρα φιάλης μὲ ταινία στὸ χεῖλος καὶ δακτυλίους στὴ γάστρα. – Πέντε ἐξώστροφα χείλη μικρῶν ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα. – Ὀκτὼ τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων, μὲ κατακόρυφη πορφύρα (πίν. 46α: 4) (1), σπείρα (1), ἀμείβοντες ἀνάμεσα σὲ στῆλες στιγμῶν (πίν. 46α: 11) (1), δέσμη γραμμῶν καὶ πετάλια[422] (πίν. 46α: 2) (1), ταινίες (4).

420. Βλ. *Panagia Houses* πίν. 16:1, εἰκ. 8:1, πίν. 16:2, 16:3, εἰκ. 8:3, πίν. 16:4, 16:5, εἰκ. 8:5, πίν. 16:6.

421. Βλ. Ν. Βερδελῆ, Ε. & D. French, *ΑΔ* 1965, Α, σχ. 6:3, E. Wace, *BSA* 49, 1954, πίν. 48(c)10, 48(c)11.

422. Πρβ. ὑψίποδες σκύφους *Orchomenos* V εἰκ. 34:48 (Εὕτρηση), *MDP* εἰκ. 165:3, Ν. Βερδελῆ, Ε. & D. French, *ΑΔ* 1965, Α, σχ. 4:1, E. French, *BSA* 64, 1969, πίν. 19(b)11, Wace *et al.*, *BSA* 52, 1957, πίν. 42(b) κάτω σειρά, κέντρο. Πρβ. καὶ ἐνδόβαφο σκύφο Wardle, *BSA* 68, 1973, πίν. 60(a)208.

– Ἐννέα ὁλόβαφα τμήματα γάστρας καὶ ἐννέα ἐνδόβαφα, τὰ τρία μὲ ταινίες ἐξωτερικά, ἀπὸ ἀνοικτὰ ἀγγεῖα. – Περίκυρτο χεῖλος καὶ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ ἀπὸ πρόχου ἢ ἀμφορέα μὲ ταινία στὸ χεῖλος. – Ἐξώστροφο χεῖλος ἀλαβάστρου. Ἐσωτερικὰ ταινία στὸ χεῖλος καὶ ἐξωτερικὰ στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ. – Δεκαεπτὰ τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες καὶ ἕνα μὲ ἀπροσδιόριστο θέμα. – Τρία τμήματα τοιχωμάτων μικρῶν ψευδοστόμων, τὰ δύο μὲ ἰμάντες μεταξὺ ταινιῶν, τὸ τρίτο μὲ ἐνάλληλες τεθλασμένες[423] (πίν. 46α: 1). – Τμῆμα γάστρας κρατήρα μὲ στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ διπλὸ περιθώριο. – Τμῆμα γάστρας κρατήρα μὲ στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ διπλὸ περιθώριο. – Τμῆμα γάστρας μὲ παραλλήλες στῆλες ἀμειβόντων, πιθανὸν ἀπὸ κρατήρα[424] (εἰκ. 120). – *Σκύφοι*: Ὁλόβαφη δισκοειδὴς βάση ὑψίποδος σκύφου. – *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Τέσσερα χείλη μὲ λεπτὴ ταινία, τὸ ἕνα μὲ ἀνηρτημένα ἡμικύκλια στὴ γάστρα ἐξωτερικά[425] (πίν. 46α: 3). – Λαβὴ μὲ τμῆμα γάστρας. – Δύο τμήματα γάστρας, τὸ ἕνα μὲ περίστικτο κύκλο καὶ γραμμή[426] (πίν. 46α: 9), τὸ ἄλλο μὲ ταινία, ἴσως μίσχο σπείρας. – Δακτυλιόσχημη βάση μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ δακτύλιο στὸν πυθμένα. – Τρία χείλη μὲ πλατιὰ ταινία, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ ἀγκυλόμισχη σπείρα ἐξωτερικὰ στὴ γάστρα[427] (πίν. 46α: 10), δύο λαβὲς μὲ πινελιές, ἕνα τμῆμα γάστρας μὲ ταινίες καὶ μία βάση μὲ ἐξηρημένο κύκλο στὸν πυθμένα, ἀπὸ ἐνδόβαφους σκύφους. – Τμῆμα τοιχώματος καὶ βάσης ὁλόβαφου σκύφου.

Εἰκ. 120. Κλίμακα ***BZ****, ἐπίχωση κάτω ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια.*

Εἰδώλια: Κορμὸς εἰδωλίου τύπου Ψ μὲ πλαστικὴ ἀπόδοση τοῦ στήθους, γραπτὴ πλεξίδα στὴν ὀπίσθια ὄψη καὶ τὴν ἀρχὴ τοῦ στελέχους. Ταινία στὴν περίμετρο τοῦ κορμοῦ, πυκνὲς κυματοειδεῖς λοξὲς γραμμὲς στὴν ἐμπρόσθια ὄψη, κατακόρυφες στὴν ὀπίσθια, δακτύλιος στὴ μέση, τέσσερις γραμμὲς στὸ στέλεχος. Πηλὸς πρασινωπός, βαφὴ μελανή. Σωζ. ὕψ. 4,5 ἑκ. (πίν. 46α: 6). – Κάτω ἥμισυ κορμοῦ εἰδωλίου μὲ ταινία κατὰ μῆκος τῆς πλάτης. Πυκνὲς λοξὲς γραμμὲς στὴν ἐμπρόσθια ὄψη, κατακόρυφες στὴν ὀπίσθια πλὴν ἐγκαρσίων στὴν πλαστικὴ πλεξίδα, ταινία στὴν περίμετρο τοῦ κορμοῦ καὶ δακτύλιος στὴ μέση. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ καστανή. Σωζ. ὕψ. 2,8 ἑκ. (πίν. 46α: 5).

Χαμηλότερα, ἐπάνω στὶς βαθμίδες ὑπῆρχε λίθινος τριπτήρας, κεφαλὴ εἰδωλίου ἀλόγου καὶ ἀπανθρακωμένα τρίμματα ξύλου. Ἀκόμη βαθύτερα, κάτω ἀπὸ τὶς πλίθες, λιωμένο μολύβι, κωνίδιο, εἰδώλιο, καμένο ξύλο, πυρῆνες ἐλιᾶς, ὀστὰ ζώων καὶ χάντρες ἀπὸ ὑαλόμαζα.

423. Πρβ. E. French, *BSA* 60, 1965, πίν. 53(b)8, *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 14:10, E. French, *BSA* 61, 1966, πίν. 49(d)2 (ἐνδόβαφος σκύφος).

424. Πρβ. E. French, *BSA* 60, 1965, πίν. 53(b)8, Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 4:18.

425. Μᾶλλον ἀπὸ ὑψίποδα σκύφο. Πρβ. Ν. Βερδελῆ, E. & D. French, *ΑΔ* 1965, Α, σχ. 1:2.

426. Βλ. αὐτόθι σχ. 2:6.

427. Πρβ. *MDP* εἰκ. 189:9 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), Μυλωνᾶς, *ΠΑΕ* 1967, πίν. 7δ.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13273+13157+[12226+12228+12229].
Σύνολο ὀστράκων 340.
Πρώιμα 16, ἄγραπτα 67, γραπτὰ 252, ἀπροσδιόριστα 5.

Πρώιμα: Δύο χείλη κίτρινων μινύειων ἀγγείων, τὸ ἕνα ἐξώστροφο μὲ ἴχνη ἀποκολλημένης λαβῆς, τὸ ἄλλο εὐθὺ ἀπὸ μεγάλο λεκανοειδὲς ἀγγεῖο. – Μία ἐπίπεδη βάση καὶ ἕνα τμῆμα τοιχώματος ἀπὸ τεφρὰ μινύεια ἀγγεῖα. – Τμῆμα ἀπὸ τὸν λαιμὸ κίτρινου μινύειου κλειστοῦ ἀγγείου. – Χεῖλος μεγάλης ἀμαυρόχρωμης ἐνδόβαφης φιάλης μὲ ἔξεργη νεύρωση ἐξωτερικὰ καὶ κομβίο στὸ χεῖλος. – Τρία τμήματα τοιχωμάτων ἀμαυρόχρωμων ἀγγείων μὲ ταινίες. – Δύο, πιθανὸν συνανήκοντα, τμήματα γάστρας κυάθου μὲ τρέχουσες σπεῖρες μὲ πλατύτερη ἐξωτερικὴ ἕλικα (ΥΕ ΙΙΑ). – Χεῖλος κυπέλλου τύπου Βαφειοῦ μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, τρέχουσες σπεῖρες μὲ πλατύτερη ἐξωτερικὴ ἕλικα καὶ ἐπίθετες λευκὲς στιγμὲς στὸν μίσχο[428] (ΥΕ ΙΙΑ). – Ἐξώστροφο χεῖλος κύλικος μὲ ἀνηρτημένο βραχῶδες κόσμημα (ΥΕ ΙΙΒ). – Τμῆμα γάστρας κύλικος, ἀμέσως κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος, μὲ ἀνηρτημένο βραχῶδες κόσμημα (ΥΕ ΙΙΒ). – Τμῆμα γάστρας κύλικος μὲ σπείρα στὸν πυθμένα[429]. Ἐξωτερικὰ ταινία χαμηλὰ στὴ γάστρα καὶ δακτύλιοι στὸ στέλεχος (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Τμῆμα τοιχώματος μὲ ἐλαφρὰ κυρτὴ βάση κυπέλλου. Σπογγωτὴ διακόσμηση στὸ τοίχωμα, δακτύλιοι στὴ βάση μὲ κουκίδα στὸ κέντρο[430] (ΥΕ ΙΙΙ Α1) (πίν. 46β: 8).

Ἄγραπτα: Μεγάλο τμῆμα κύλικος ἀπὸ τὴ γάστρα χαμηλὰ μὲ ψηλὸ παχὺ στέλεχος καὶ δισκοειδὴ βάση μὲ κεντρικὴ κοιλότητα. – Δέκα κυρτόπλευρα χείλη, τὰ δύο μὲ ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς, ἕνα τροπιδωτὸ μὲ κατακόρυφη λαβή, τρεῖς λαβές, ἕνα τμῆμα στελέχους, ἕνα κοντὸ στέλεχος μὲ δισκοειδὴ κοίλη βάση μὲ κεντρικὴ κοιλότητα καὶ δύο δισκοειδεῖς βάσεις, ἡ μία μὲ περιχείλωμα, ὅλα ἀπὸ κύλικες. – Δύο τμήματα λεκανιδίων ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ γάστρα χαμηλὰ μὲ ρίζα ὁριζόντιας ταινιωτῆς λαβῆς. – Τέσσερα τροπιδωτὰ χείλη ἀπὸ κύλικες ἢ λεκανίδια. – Δύο ταινιωτὲς λαβές, ἡ μία κατακόρυφη ταινιωτή, ἡ ἄλλη μεγάλη ὁριζόντια κυλινδρική. – Ἕξι βάσεις ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Τρεῖς δισκοειδεῖς βάσεις κλειστῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ μία συγκολλημένη ἀπὸ δύο ὄστρακα. – Τμῆμα ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος ὡς τὴν κοιλιὰ μαγειρικοῦ σκεύους μὲ κατακόρυφη κυλινδρικὴ λαβή. Ἴχνη καύσης κατὰ τόπους. – Δύο ἐξώστροφα καὶ ἕνα ἐξώκυρτο χεῖλος ἀπὸ μαγειρικὰ σκεύη. – Ἕνα τμῆμα τοιχώματος καὶ μία δισκοειδὴς βάση ἀπὸ χονδροειδὴ πηλό, ἀπὸ χρηστικὰ ἀγγεῖα. – Δύο ἐξώστροφα χείλη κυάθων. – Δύο ἐξώκυρτα χείλη λεκανῶν. – Δύο ἐξώστροφα χείλη λεκανοειδῶν ἀγγείων. – Ἑπτὰ ἐξώστροφα χείλη καὶ πέντε τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Δύο ἐξώκυρτα χείλη μὲ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ καὶ δύο τμήματα ἀπὸ τὸν λαιμὸ κλειστῶν ἀγγείων. – Δύο ἐξώστροφα χείλη σκύφων.

Γραπτά: *Κύλικες*: Πέντε ἐξώστροφα χείλη μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, τὸ ἕνα μὲ λαβή. – Δύο τμήματα γάστρας μὲ ταινία χαμηλὰ πρὸς τὸ στέλεχος. – Πέντε τμήματα γάστρας ὁλόβαφων κυλίκων, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς, ἕνα μὲ κοντὸ στέλεχος καὶ μεγάλη κεντρικὴ κοιλότητα βάσης καὶ ἕνα μὲ ἐξηρημένο τὸ κέντρο τοῦ πυθμένα καὶ δακτυλίους στὸ στέλεχος. – Μεγάλο κομμάτι (δύο συγκολλημένα ὄστρακα καὶ ἕνα συνανῆκον) ἀπὸ τὴ γάστρα χαμηλὰ καὶ τὸ ψηλὸ λεπτὸ στέλεχος. Στὴ γάστρα κατακόρυφος πλοχμὸς μὲ διπλὸ περιθώριο ποὺ συνεχίζει ὡς τὸ στέλεχος[431] (πίν. 46β: 11). – Τμῆμα ἀπὸ τὴ γάστρα

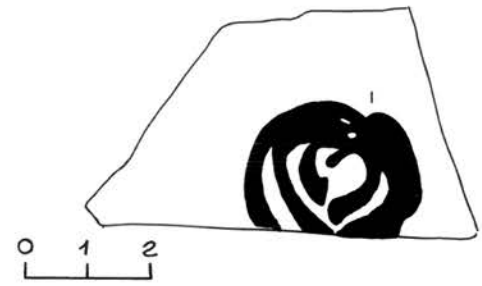
428. Πρβ. *MDP* εἰκ. 34:2 (Πρόσυμνα).

429. Πρβ. *Orchomenos* V εἰκ. 3:61 (Ὀρχομενός, βαθιὰ κύλικα, ΥΕ ΙΙΙΑ1).

430. Βλ. E. French, *BSA* 59, 1964, εἰκ. 2:17, Wace, *Mycenae* εἰκ. 84w, 84x, E. Wace, *BSA* 49, 1954, πίν. 49(d), *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 9:8, 12:11, 29:18, 41:17, 41:27, *MDP* εἰκ. 73:2 (Βουρβάτσι), 73:3 (Συλλογὴ Βρετανικῆς Σχολῆς), 73:6 (Φυλακωπή).

431. Ἀπὸ κύλικα τύπου Ζυγουριῶν. Βλ. E. French, *BSA* 61, 1966, εἰκ. 5:1, *MDP* εἰκ. 141:8 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 5:38.

χαμηλὰ πρὸς τὸ στέλεχος μὲ στῆλες μικρῶν ἀμειβόντων ἑκατέρωθεν γραμμῆς[432] (πίν. 46β: 5). – Βάση μὲ ὁλόβαφη τὴν ἄνω ἐπιφάνεια καὶ πολὺ κοντὸ στέλεχος. – Δύο δισκοειδεῖς βάσεις μὲ δακτυλίους στὴν ἄνω ἐπιφάνεια. – Τμῆμα γάστρας τροπιδωτοῦ λεκανιδίου μὲ ταινίες ἀμφίπλευρα[433]. – Δύο κατακόρυφες ταινιωτὲς λαβὲς μὲ ὁλόβαφη ράχη. – Δύο βάσεις κλειστῶν ἀγγείων, ἡ μία ἐπίπεδη μὲ ἐξώβαφο τοίχωμα, ἡ ἄλλη δισκοειδὴς μὲ ταινία ἐξωτερικά. – Ἐξώστροφο χεῖλος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, πέντε τμήματα γάστρας, τὸ ἕνα μὲ ἄνθος[434] ἀπὸ τεφρὸ πηλὸ μὲ ἐρυθρὴ βαφή, δύο μὲ σπεῖρες καὶ δύο πολὺ μικρὰ μὲ ἀπροσδιόριστα θέματα καὶ τρεῖς βάσεις, οἱ δύο μὲ ταινία, ἡ τρίτη μὲ ἱμάντες, ὅλα ἀπὸ κύαθους. – Ἐπίπεδη βάση μεγάλου κυπέλλου, μὲ δακτυλίους. – Τμῆμα τοιχώματος, πιθανὸν ἀπὸ κύπελλο, μὲ διακόσμηση σὲ δύο ζῶνες ποὺ χωρίζονται μὲ ταινία. Στὴν ἐπάνω στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν γραμμῶν μὲ τριπλὸ περιθώριο καὶ ἐφαπτόμενη στήλη ἀκανθωτοῦ, στὴν κάτω: στήλη ἀκανθωτοῦ[435] (πίν. 47β: 11). – Δύο ἐξώκυρτα χείλη λεκανῶν μὲ ταινία στὴν ἄνω ἐπιφάνεια καὶ δακτύλιο ἐσωτερικὰ στὴ γάστρα. Τὸ ἕνα ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο συνανήκοντα ὄστρακα. – Ἕνα ἐνδόβαφο τμῆμα γάστρας μὲ ταινίες καὶ μία ἐπίπεδη βάση μὲ δακτυλίους, ἀπὸ λεκανοειδὴ ἀγγεῖα. – Περίκυρτο χεῖλος καὶ γεφυρόστομη προχοὴ ἀπὸ κάλαθο μὲ προχοή. Ταινία ἐπάνω στὸ χεῖλος, στὴ βάση καὶ στὸ χεῖλος τῆς προχοῆς. – Δεκαεπτὰ ὁλόβαφα τμήματα γάστρας, ἑπτὰ ἐνδόβαφα, ἐκ τῶν ὁποίων δύο μὲ ταινίες καὶ ἕνα μὲ ἀπροσδιόριστο θέμα[436] (εἰκ. 121), εἴκοσι δύο μὲ ταινίες τὰ τρία καὶ ἐσωτερικά, πέντε μὲ ἱμάντες καὶ ἕνα μὲ ἀπροσδιόριστο θέμα,

Εἰκ. 121. Κλίμακα ***BZ****, ἐπίχωση, κάτω ἀπὸ τὶς πλίθες.*

ἀπὸ ἀνοικτὰ ἀγγεῖα. – Τμῆμα τοιχώματος, πιθανὸν ἀπὸ ρυτό, μὲ κατακόρυφες πορφύρες μὲ διάστικτο σῶμα καὶ συμπαγὲς στέλεχος[437] (πίν. 46β: 9). – Μικκύλη χειροποίητη ὑδρία μὲ ἴχνη ὁριζόντιας λαβῆς. Γραμμὲς κατὰ μῆκος τοῦ σώματος τέμνονται ἀπὸ μία ὁριζόντια στὸ ὕψος τοῦ ὤμου[438] (πίν. 46β: 1). – Τμῆμα ἐξώβαφου λαιμοῦ, πιθανὸν ἀπὸ μικρὴ πρόχου. – Χεῖλος φλάσκας μὲ ρίζα λαβῆς στὸν λαιμό. Ταινία στὸ χεῖλος, δεύτερη ἐσωτερικὰ καὶ ταινία στὴ βάση τῆς λαβῆς. – Ἐξώκυρτο χεῖλος, μὲ ἐπίπεδη ἄνω ἐπιφάνεια, ἐπικλινὲς πρὸς τὸ ἐσωτερικό, καὶ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ ἀμφορέα. Ὁλόβαφο ἀμφίπλευρα στὸν λαιμό, στὸ τοίχωμα ἀνηρτημένα ἡμικύκλια. – Δύο ταινιωτὲς λαβὲς μεγάλων ἀμφορέων, ἡ μία μὲ θηλιὰ στὴ ράχη, ἡ ἄλλη μὲ δύο γραμμὲς κατὰ μῆκος τῆς ράχης. – Δύο περίκυρτα χείλη μὲ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ ἀπὸ πρόχους ἢ ἀμφορεῖς. Ταινία στὸ χεῖλος καί, στὸ ἕνα, στὴ ρίζα τοῦ λαιμοῦ. – Τρεῖς κατακόρυφες κυλινδρικὲς λαβὲς

---

432. Πιθανὸν ἀπὸ κύλικα τύπου Ζυγουριῶν, ἂν καὶ τὸ πλησιέστερο παράδειγμα (Μυλωνᾶς-Ἰακωβίδης, *ΠΑΕ* 1984, πίν. 146β πρώτη σειρά, τρίτο ἀπὸ ἀριστερὰ) δὲν εἶναι κύλικα τύπου Ζυγουριῶν.

433. Πρβ. *MDP* εἰκ. 197:1 (Μυκῆνες).

434. Πρβ. Wace, *Mycenae* εἰκ. 84s (κύλικα).

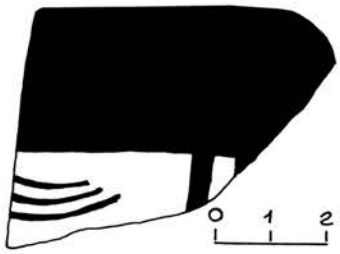
435. Πρβ. στήλη σὲ κύπελλο χωρὶς δακτύλιο Wace, *BSA* 49, 1954, πίν. 31(c), E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 7:53.801. Γιὰ διάφορες στῆλες ἀκανθωτοῦ βλ. Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 7:51, E. French, *BSA* 61, 1966, εἰκ. 8:22, 8:23, *Orchomenos* V εἰκ. 42:36 (Συλλογὴ Βρετανικῆς Σχολῆς).

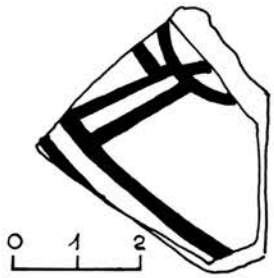
436. Ἴσως πρόκειται γιὰ διάγραμμο κρόκο, *Orchomenos* V εἰκ. 17:16 (ΥΕ ΙΙΑ κύπελλο, Δραχμάνι-Πιπέρι) ἢ ρίζα κρίνου, *MDP* εἰκ. 54:6 (ΥΕ ΙΙΒ ἐφυραϊκὴ κύλικα, Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου).

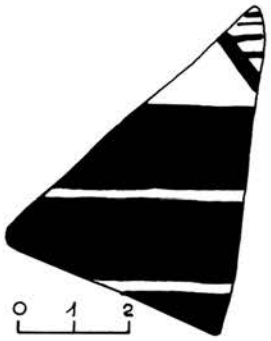
437. Βλ. *MDP* εἰκ. 133:5, 133:7 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), 155:1 (Τίρυνς), *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 23:23. Πρβ. *Panagia Houses* πίν. 23:82, εἰκ. 14:82 (κρατῆρας), πίν. 52Β κάτω δεξιὰ (κρατῆρας), πίν. 30:131, εἰκ. 18:131 (ἠθμωτὴ πρόχους).

438. Βλ. Μυλωνᾶς-Ἰακωβίδης, *ΠΑΕ* 1985, πίν. 7β δεξιὰ (πρόχους ἢ ὑδρία), *MDP* εἰκ. 123:8 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), Ν. Βερδελῆς, Ε. & D. French, *ΑΔ* 1965, Α, σχ. 6:6 (Τίρυνς).

ἀπὸ πρόχους ἢ ἀμφορεῖς, οἱ δύο μὲ κυματοειδή, ἡ τρίτη μὲ εὐθεία γραμμὴ κατὰ μῆκος τῆς ράχης. – Ἐξώστροφο χεῖλος μικροῦ πιθαμφορέα μὲ πλατιὰ ταινία ἀμφίπλευρα. – Τρία τμήματα ἀπὸ τὸν ὦμο μικρῶν κλειστῶν ἀγγείων, πιθανὸν ἀπὸ πιθαμφορεῖς, μὲ ὄρθια τόξα (1), λοξὲς γραμμές[439] (1), δικτυωτό[440] (1). – Ἕνα περίκυρτο ἐπικλινὲς ἐσωτερικὰ χεῖλος μὲ ταινία στὴν ἄνω ἐπιφάνεια, δύο τμήματα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου μὲ ταινία, τριάντα τέσσερα τμήματα τοιχωμάτων μὲ ταινίες, ἕνα μὲ σπείρα μὲ συμπαγὴ ὀφθαλμὸ καὶ δύο ἐξώβαφα, ἀπὸ κλειστὰ ἀγγεῖα. – *Ψευδόστομοι*: Ἐλαφρὰ κωνικὸς δίσκος μὲ λαβές. Συμπαγὴς κύκλος στὸ κέντρο τοῦ δίσκου, λεπτοὶ δακτύλιοι γύρω, παχύτερος στὴν περίμετρο, δακτύλιος στὴ βάση τοῦ στελέχους, ὁλόβαφη ἡ ράχη τῶν λαβῶν, πλὴν ἐξηρημένου τριγώνου στὴν κορυφή. – Ὅμοιο. – Στόμιο μὲ ταινία στὸ χεῖλος καὶ δακτύλιο στὴ βάση. – Κομμάτι ἀπὸ τὸν ὦμο μὲ τμῆμα ταινιωτῆς λαβῆς. Δακτύλιοι στὴ ρίζα τῆς λαβῆς καὶ τοῦ στομίου, τὸ ὁποῖο συνδέεται μὲ θηλιὰ μὲ τὸ στέλεχος τοῦ δίσκου. Στάχυς ἀμειβόντων στὸν ὦμο καὶ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν[441] (πίν. 47β: 9). – Τμῆμα ἀπὸ τὸν ὦμο καὶ τὴ λαβή. Ὁμόκεντρα τόξα ὄρθια στὴν ταινία τοῦ ὤμου καὶ ἀπροσδιόριστο περίστικτο θέμα, θηλιὰ στὴ λαβή. – Τμῆμα κοιλιᾶς μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – Ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ, πιθανὸν ἀπὸ τὸ στόμιο ψευδοστόμου. Ταινία στὸ χεῖλος, δακτύλιος στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ. – Δύο ἐξώκυρτα χείλη κρατήρων, ὁλόβαφα ἀμφίπλευρα ὡς κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος. Ἐξωτερικὰ στὴ γάστρα τὸ ἕνα μὲ τρέχουσες σπεῖρες (πίν. 46β: 6), τὸ ἄλλο μὲ ἀπροσδιόριστο θέμα μὲ ὁριζόντιες ταινίες καὶ καμπύλες γραμμές (εἰκ. 122). – Ἐξώκυρτο χεῖλος ἀπὸ κρατήρα ἢ ἀμφορέα μὲ ταινία ἀμφίπλευρα. – Δύο ἐνδόβαφα τμήματα γάστρας κρατήρων, τὸ ἕνα μὲ τμῆμα συμπαγοῦς ἀπροσδιόριστου θέματος (εἰκ. 123), τὸ ἄλλο μᾶλλον μὲ φολιδωτὸ κόσμημα. – Τμῆμα γάστρας κρατήρα μὲ διάγραμμο θέμα καὶ τρεῖς ταινίες (εἰκ. 124). – Δακτυλιόσχημη βάση μεγάλου ἀνοικτοῦ ὁλόβαφου ἀγγείου, πιθανὸν κρατήρα. – *Σκύφοι*: *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Ἔξι χείλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν

Εἰκ. 122-124. Κλίμακα ***BZ****, ἐπίχωση, κάτω ἀπὸ τὶς πλίθες.*

439. Βλ. *MDP* εἰκ. 81:1, *Chamber Tombs* πίν. XLV:7 (τ. 525).

440. Σὲ πιθαμφορέα, *MDP* εἰκ. 62:3 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), *Chamber Tombs* πίν. XLVIII:12 (τ. 527), σὲ κυλινδρικὰ ἀλάβαστρα, *MDP* εἰκ. 84:2 (Ἀθήνα), εἰκ. 119:1 (Βουρβάτσι).

441. Βλ. Μυλωνᾶ-Ἰακωβίδη, *ΠΑΕ* 1987, πίν. 18β κάτω ἀριστερά, Βερδελῆς, *ΠΑΕ* 1962, πίν. 86β ἀριστερά, *MDP* εἰκ. 93:1, *Chamber Tombs* πίν. XIX:7 (τ. 521), *MDP* εἰκ. 154:2 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), E. French, *BSA* 61, 1966, εἰκ. 1:7.

μὲ πολλαπλὸ περιθώριο[442] (πίν. 46β: 3), δύο λεπτὲς γραμμὲς ἑκατέρωθεν πλατύτερης (1), καμπύλη γραμμή, πιθανὸν μίσχος σπείρας (1). – Ἕξι χείλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δεύτερη χαμηλότερα ἐξωτερικά, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ δέσμη γραμμῶν στὴ γάστρα. – Τέσσερις λαβὲς μὲ πινελιὲς καὶ τμῆμα γάστρας. – Δεκαεννέα τμήματα γάστρας μὲ κατακόρυφο πλοχμὸ μὲ τετραπλὸ περιθώριο καὶ τρεῖς λεπτὲς ταινίες γάστρας[443] (πίν. 46β: 4) (1), στήλη ρόμβων μὲ τετραπλὸ περιθώριο καὶ σπείρα καὶ δύο ταινίες γάστρας[444] (πίν. 46β: 2) (1), σπεῖρες (2), ἀγκυλόμισχες σπεῖρες (2), στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ διπλὸ περιθώριο (2), στήλη τεθλασμένης (2), δικτυωτὸ κυκλικὸ θέμα (1), δέσμη γραμμῶν (1), ταινίες (7). – Τρεῖς βάσεις μὲ δακτύλιο (1), δακτύλιο καὶ ταινία (1), ταινία ἐξωτερικά (1). – *Ἐνδόβαφοι*: Τρία συγκολλημένα ὄστρακα ἀπὸ τὸ χεῖλος ὣς τὴ γάστρα μὲ ρίζα λαβῆς. Λεπτὴ ταινία χείλους, πινελιὰ στὴ ρίζα τῆς λαβῆς. – Πέντε συνανήκοντα ὄστρακα ἀπὸ τὸ χεῖλος μὲ πλατιὰ ταινία καὶ τὴ γάστρα μὲ κεντρικὴ στήλη τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο καὶ ἐφαπτόμενα φολιδωτὰ τρίγωνα. Στὶς πλευρικὲς μετόπες ὄρθιες σπεῖρες μὲ καμπύλο στέλεχος[445] (πίν. 46β: 7, 10). – Δύο συγκολλημένα τμήματα χείλους μὲ πλατιὰ ταινία καὶ στὴ γάστρα στενὴ στήλη ἀραιῶν ἀμειβόντων μὲ περιθώριο καὶ δύο ταινίες[446] (πίν. 47β: 2, 3). – Τέσσερα χείλη μὲ πλατιὰ ταινία, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ ἕνα μὲ στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ διπλό, τουλάχιστον, περιθώριο καὶ ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς καὶ ἀγκύλο μίσχο σπείρας (πίν. 47β: 1). – Δύο λαβὲς μὲ τμῆμα γάστρας, ἡ μία μὲ ὁλόβαφη ράχη, ἡ ἄλλη μὲ πινελιά. – Δεκαεννέα τμήματα γάστρας, ἐκ τῶν ὁποίων ἐννέα μὲ ἀνηρτημένα ὁμόκεντρα ἡμικύκλια (1), ὁριζόντια τεθλασμένη (1), σπεῖρες (πίν. 47β: 4, 6, 10) (3), σπείρα καὶ ἀπροσδιόριστη στήλη μὲ τριπλὸ περιθώριο καὶ ἐφαπτόμενη τεθλασμένη (πίν. 47β: 5) (1), κυματοειδεῖς γραμμές (2), ταινίες (1). – Δύο βάσεις, ἡ μία μὲ ἐξηρημένο κύκλο στὸν πυθμένα καὶ κηλίδα κάτω ἀπὸ τὴ βάση, ἡ ἄλλη συγκολλημένη ἀπὸ δύο ὄστρακα μὲ ταινία ἐξωτερικά. – Τρία χείλη, δύο τμήματα γάστρας καὶ μία βάση ἀπὸ ὁλόβαφους σκύφους. – Ἑπτὰ λαβές, χωρὶς τμῆμα γάστρας, οἱ δύο μὲ ὁλόβαφη ράχη, πέντε μὲ τρεῖς πινελιές. – *Σκυφοειδές*: Δύο ὄστρακα μεγάλα συγκολληθέντα ἀπέδωσαν τὸ ἥμισυ περίπου σκυφοειδοῦς ἀγγείου. Ἐξώκυρτο ἐπικλινὲς χεῖλος μὲ ταινία στὸ ἐπάνω μέρος. Ἀμέσως ἐξωτερικὰ τοῦ χείλους οἱ ρίζες τῆς ὁριζόντιας ταινιωτῆς λαβῆς. Χαμηλότερα στὴ γάστρα ταινία καὶ ἄλλη μία γύρω ἀπὸ τὴ δακτυλιόσχημη βάση. Ἐσωτερικὰ στὸ κέντρο τοῦ πυθμένα δακτύλιος, ἄλλοι δύο ψηλότερα καὶ ἄλλος ἕνας πρὸς τὸ χεῖλος. Πηλὸς κιτρινέρυθρος, ἀλείφωμα λεπτότατο κιτρινωπὸ καὶ ποῦ καὶ ποῦ ρόδινο, βαφὴ κόκκινη. Ὕψ. 8,2 ἑκ., διάμ. χείλους 16 ἑκ., διάμ. βάσης 5,2 ἑκ. (πίν. 47α).

Εἰδώλια: Κάτω ἥμισυ κορμοῦ καὶ στέλεχος εἰδωλίου μὲ κοιλότητα βάσης. Κατακόρυφη διαγράμμιση στὸν κορμό, δακτύλιος στὴ μέση, ἀραιὲς γραμμὲς στὸ στέλεχος. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ ἐρυθρή. Σωζ. ὕψ. 3,5 ἑκ. – Κεφαλὴ εἰδωλίου ἵππου σωζόμενη μέχρι τὸ μέσον τοῦ λαιμοῦ. Πλαστικὰ ἀποδίδονται ἡ χαίτη, τὰ αὐτιὰ καὶ πιθανὸν λέπαδνο στὸ μέτωπο. Δὲν δηλώνονται οἱ ὀφθαλμοί. Ταινία στὴν ἀκμὴ τῆς χαίτης, στὸ μέτωπο, στὰ αὐτιά, ἐγκάρσιες γραμμὲς στὴ χαίτη καὶ τὸν λαιμό. Πηλὸς ἐρυθρωπός, ἀλείφωμα κίτρινο, βαφὴ ἐρυθρή. Σωζ. ὕψ. 2,5 ἑκ. – Τμῆμα τοῦ κορμοῦ καὶ τῶν μπροστινῶν ποδιῶν εἰδωλίου ζώου, ἐλλιπὲς στὴν κεφαλή. Λεπτὴ γραμμὴ κατὰ μῆκος τῆς ράχης καὶ πυκνὲς ἐγκάρσια στὸν κορμό, γραμμὲς κατὰ μῆκος τῶν ποδιῶν. Πηλὸς λευκωπός, βαφὴ ἐρυθρή. Σωζ. μῆκ. 4,6 ἑκ. (πίν. 47β: 8). – Ἀπροσδιόριστο τμῆμα εἰδωλίου: λεπτὸ κυλινδρικὸ τμῆμα σὲ ὀρθὴ γωνία, μὲ τρεῖς γραμμὲς στὴν ἐξωτερικὴ πλευρά. Πηλὸς κεραμόχρωμος, βαφὴ ἐρυθρή. Σωζ. μῆκ. 1,7 ἑκ.

Μικρὰ εὑρήματα: Κωνίδιο μὲ ἐπίπεδη κορυφὴ ἀπὸ γκριζοπράσινο στεατίτη. Ὕψ. 1,5 ἑκ., διάμ. βάσης

442. Βλ. Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 7:58.

443. Βλ. E. French, *BSA* 61, 1966, εἰκ. 8:23, Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 7:51, *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* πίν. 38α κέντρο ἀριστερά.

444. Βλ. Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 6:48.

445. Πρβ. *MDP* εἰκ. 189:2 (Λευκαντί, χωρὶς πλάγια φολιδωτὰ τρίγωνα καὶ μὲ ἀγκυλόμισχες σπεῖρες).

446. Πρβ. σὲ ἐνδόβαφους σκύφους: Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 11:75 (μὲ διπλὸ περιθώριο), E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 7:6, 7:12 (μὲ διπλὸ περιθώριο), σὲ σκύφο ἄβαφο ἐσωτερικὰ τὸ ἴδιο θέμα: Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 9:53, πίν. 59(a)158.

2,3 ἑκ., διάμ. τρήματος 0,3 ἑκ. – Δισκοειδὲς κωνίδιο μὲ κοίλη βάση ἀπὸ γκριζοπράσινο στεατίτη. Ὕψ. 1,2 ἑκ., διάμ. βάσης 2,8 ἑκ., διάμ. τρήματος 0,3 ἑκ. – Ὅμοιο, ἀπὸ μελανὸ στεατίτη. Ὕψ. 1,3 ἑκ., διάμ. βάσης 2,6 ἑκ., διάμ. τρήματος 0,2 ἑκ. – Τεμάχιο χάντρας ἀπὸ ἤλεκτρο, πλέον κονιορτοποιημένο. – Ἀρτόσχημη χάντρα ἀπὸ λευκὴ ὑαλόμαζα, στιλπνή, σπασμένη σὲ τρία κομμάτια.

Τὸ δάπεδο κάτω ἀπὸ τὴν τελευταία βαθμίδα ἀπετελεῖτο ἀπὸ πλακοειδεῖς πέτρες στρωμένες μὲ πλέσια.

Ἀμέσως μετὰ τὴν περιγραφεῖσα διακλάδωση πρὸς τὴν κλίμακα **ΒΖ** ὁ δρομίσκος σχηματίζει ἀγκώνα καὶ προχωρεῖ κατὰ μῆκος τῆς δυτικῆς προσόψεως τοῦ κτιρίου **Ε** ὡς τὸ τέρμα του (πίν. 48), ὅπου στρέφει πρὸς τὸν κατήφορο καὶ καταλήγει μέσα ἀπὸ ἕνα ἄνοιγμα 0,92 μ. μεταξὺ τῶν δωματίων **Ε3** καὶ **Θ7** στὸν χῶρο **Θ6**. Στρέφει ἐπίσης πρὸς τὴν κάθοδο **ΖΘ** (πίν. 49), ὅπου ἡ ἀνασκαφὴ Τσούντα κατέστρεψε τὸ τέρμα του, τὸν ἀγωγὸ κάτω ἀπὸ τὴν κάθοδο καὶ τὴν ἐπίστρωση τῆς περιοχῆς στὸ πόδι τοῦ τείχους.

Τὸ πλάτος τοῦ Ἐπάνω Δρομίσκου δὲν εἶναι παντοῦ τὸ ἴδιο. Στὰ πρῶτα 5 μ. τοῦ μήκους του, μεταξὺ τῶν δωματίων **Γ5** καὶ **Β1**, φθάνει τὰ 2,74 μ. Στὰ ἑπόμενα 11 μ., μεταξὺ τῶν **Γ2-Δ4** καὶ **Β1-Β2** ποικίλλει ἀπὸ 1,19 μ. ὡς 1,40 μ. Στὸ τέρμα του περιορίζεται στὰ 0,92 μ.

Ἡ ἐπιφάνεια τοῦ δρομίσκου, ἡ ὁποία εἶχε ὑποφέρει πολὺ ἀπὸ τὶς προηγούμενες ἀνασκαφές, συνίστατο σὲ ἐπάλειψη πλέσιας ἐπάνω στὸ πυκνὸ ἐξισωτικὸ λιθολόγημα μεταξὺ τῶν κτιρίων. Τὸ δάπεδο εἶχε διατηρηθεῖ ἀνέπαφο μόνο σὲ 2-3 σημεῖα: σὲ ἔκταση μήκους 2,10 μ. καὶ πλάτους 0,35 μ. ἐμπρὸς ἀπὸ τὸ παράθυρο τοῦ δωματίου **Ζ1** πρὸς τὸν δρομίσκο, ὅπου ἡ πλέσια ἀπέδωσε:

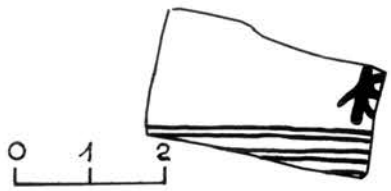
ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13239.
Σύνολο ὀστράκων 90.
Πρώιμα 2, ἄγραπτα 29, γραπτὰ 59.

Πρώιμα: Ἐξώστροφο χεῖλος κύλικος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ ὁριζόντια διάστικτη πορφύρα ἐξωτερικά[447]. Βαφὴ καστανή (ΥΕ ΙΙΙΑ2) (πίν. 50α: 5). – Ἐλαφρὰ ἐξώστροφο χεῖλος κυάθου, μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ βραχῶδες κόσμημα ἐξωτερικά (ΥΕ ΙΙΒ).

Ἄγραπτα: Δύο ἐξώστροφα χείλη, ἕνα τροπιδωτὸ μὲ κατακόρυφη λαβὴ καὶ μία γάστρα, ἀπὸ κύλικες. – Δύο τροπιδωτὰ χείλη λεκανιδίων μὲ ὁριζόντια λαβή, ἡ μία ἀκέραιη μὲ ἴχνη καύσης στὸ χεῖλος πλάι της. – Πέντε τροπιδωτὰ χείλη κυλίκων ἢ λεκανιδίων. – Ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβὴ ἀπὸ τὴν κοιλιὰ κλειστοῦ ἀγγείου, μᾶλλον ὑδρίας, μὲ ὀπὲς ὄπτησης. – Ἐπίπεδη βάση ἀνοικτοῦ ἀγγείου ἀπὸ χονδροειδὴ πηλό. – Ὀκτὼ βάσεις κλειστῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων τρεῖς δισκοειδεῖς, τέσσερις δακτυλιόσχημες, ἡ μία συγκολλημένη ἀπὸ δύο ὄστρακα, καὶ μία ἐπίπεδη μὲ τμῆμα ἀπιόσχημου σώματος. – Ἕνα κομμάτι ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὸν ὦμο καὶ ἕνα τοίχωμα ἀπὸ μαγειρικὰ σκεύη. – Δύο

447. Πρβ. E. French, *BSA* 60, 1965, πίν. 52(d)3.

Εἰκ. 125. Ἐπάνω Δρομίσκος, δάπεδο πλέσιας ἐμπρὸς ἀπὸ τὸ παράθυρο ***Ζ1****.*

ἐξώστροφα χείλη κυάθων. – Ἕνα χεῖλος μὲ ἴχνη καύσης καὶ ἕνα τμῆμα γάστρας, ἀπὸ ἀνοικτὰ ἀγγεῖα. – Ἕνα ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ καὶ ἕνα τμῆμα τοιχώματος κλειστῶν ἀγγείων.

Γραπτά: Τμῆμα ἀπὸ τὸ ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ τὴ γάστρα κύλικος, συγκολλημένο ἀπὸ τέσσερα ὄστρακα. Τρεῖς ἐπάλληλες ταινίες πάνω στὸ χεῖλος μὲ ὁμάδες πυκνῶν ἐγκαρσίων γραμμῶν μεταξὺ τῶν δύο ἐσωτερικῶν, καὶ τρέχουσες σπεῖρες στὴ γάστρα ἐξωτερικά[448] (πίν. 50α: 1). – Ἐξώστροφο χεῖλος κύλικος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα. – Ὁριζόντια λαβὴ κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ὁλόβαφη ράχη, δακτύλιο στὴ ρίζα καὶ ταινίες στὸ τοίχωμα. – Ὁλόβαφη ἐπίπεδη βάση ἀνοικτοῦ ἀγγείου. – Δύο ἐπίπεδες βάσεις κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες. – Ἐλαφρὰ ἐξώστροφο χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ δύο ταινίες ἐξωτερικά. – Δώδεκα γάστρες ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ ταινίες (2, τὸ ἕνα ἐνδόβαφο), ταινίες καὶ δακτυλίους (3), δακτύλιο (1), τρικάμπυλα τόξα καὶ ζεῦγος ταινιῶν (1), δέσμη γραμμῶν ἐπάνω ἀπὸ ζεῦγος ταινιῶν (1), ἀπροσδιόριστο κόσμημα καὶ ἰμάντες (1) (εἰκ. 125), ὁλόβαφα (3). – Ὁλόβαφη κυλινδρικὴ λαβὴ ἀλαβάστρου. – Δεκαέξι τοιχώματα κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες. – Ἕνα κομμάτι ἀπὸ τὸν δίσκο ὡς τὸν ὦμο μικροῦ ψευδοστόμου. Δίσκος ἐπίπεδος μὲ κεντρικὴ ἀπόφυση, λαβὴ ταινιωτή, λεπτὸ τὸ στέλεχος τοῦ δίσκου. Συμπαγὴς κύκλος καὶ δύο δακτύλιοι στὸν δίσκο, βαμμένα τὰ περιθώρια στὴ ράχη τῆς λαβῆς, ταινία στὴ βάση τοῦ στελέχους τοῦ δίσκου. Στὸν ὦμο παράλληλα γραμμίδια καὶ ταινία. Βαφὴ καστανέρυθρη (πίν. 50α: 6). – Δύο τμήματα ἀπὸ τὸν ὦμο ψευδοστόμων μὲ ἰμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – Παχὺ ἐξώκυρτο χεῖλος κρατήρα μὲ ἐγκάρσιες γραμμὲς μεταξὺ ταινιῶν ἐπάνω, πλατιὰ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ ἴχνη κοσμήματος. – Δύο γάστρες κρατήρων, ἡ μία μὲ πλατὺ δακτύλιο καὶ ἐξωτερικὰ δύο ἐπάλληλες ζῶνες μὲ τρέχουσες σπεῖρες καὶ ταινία στὴ γάστρα[449] (πίν. 50α: 4), ἡ ἄλλη μὲ κάθετο πλοχμό, δύο γραμμὲς καὶ ταινίες στὴ γάστρα[450] (πίν. 50α: 3). – *Σκύφοι*: Δισκοειδὴς βάση ὑψίποδος σκύφου μὲ κεντρικὴ κοιλότητα, βαμμένη ἐξωτερικά. – *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Τρία χείλη μὲ λεπτὴ ταινία, τὸ ἕνα μὲ ὑψωμένη ὁριζόντια λαβή. – Τέσσερις γάστρες μέ: ἀμείβοντες (2, στὸ ἕνα καὶ τμῆμα λαβῆς μὲ πινελιές), στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ διπλὸ περιθώριο (1), δακτυλίους πρὸς τὸν πυθμένα ἐσωτερικά (1). – Χεῖλος ἐνδόβαφου σκύφου μὲ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικά, ἀνηρτημένα ἡμικύκλια καὶ ὄρθια πολλαπλὰ ἐξίτηλα τρικάμπυλα τόξα[451] (πίν. 50α: 2). – Δύο στικτὰ χείλη, τὸ ἕνα μὲ τμῆμα καμπύλης πινελιᾶς. – Τρεῖς λαβὲς σκύφων μὲ πινελιές.

Εἰδώλιο: Τμῆμα κοίλου στελέχους ἀνθρωπόμορφου εἰδωλίου μὲ τρεῖς γραμμὲς κατὰ μῆκος. Πηλὸς φαιοπράσινος, βαφὴ καστανέρυθρη. Σωζ. ὕψ. 1,9 ἑκ.

Ἐπίσης στὴ νοτιοανατολικὴ γωνία τοῦ **Ζ2** καὶ δίπλα στὴν περιοχὴ τοῦ κεφαλόσκαλου τῆς καθόδου **ΖΘ** εὑρέθησαν:

448. Πρβ. Wace, Stubbings, *BSA* 49, 1954, πίν. 41(a), δεύτερο στὴν κάτω σειρά.

449. Τὸ ὄστρακο αὐτὸ φαίνεται νὰ συνανήκει μὲ ἄλλο μεγάλο ὄστρακο κρατήρα (MM 13136) τοῦ δωματίου **Θ7**. Πρβ. *MDP* 173-174, εἰκ. 223:5. Παρόμοιο κόσμημα σὲ ἀπιόσχημο πιθαμφορέα τῆς μέσης ΥΕ ΙΙΙΓ, αὐτόθι εἰκ. 201:1.

450. Πρβ. σὲ σκύφο Wardle, *BSA* 68, 1973, πίν. 59(α)152.

451. Πρβ. E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 7:2.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13237.
Σύνολο ὀστράκων 32.
Πρώιμα 3, ἄγραπτα 2, γραπτὰ 25, ἀπροσδιόριστα 2.

Πρώιμα: Τοίχωμα κυπέλλου μὲ κεντρικὸ δακτύλιο. Ταινία ἐπάνω στὸν δακτύλιο καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση ἀμφίπλευρα[452] (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Τμῆμα ἀπὸ τὸν ὦμο ἄωτου σφαιρικοῦ πιθαρίου μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν πρὸς τὸν λαιμὸ καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Μεγάλο κομμάτι, συγκολλημένο ἀπὸ δύο ὄστρακα, ἀπὸ τὸ περίκυρτο χεῖλος, τὸν κοῖλο λαιμὸ καὶ τὴν καλαθόσχημη ταινιωτὴ λαβὴ θηλάστρου. Ταινία στὸ χεῖλος καὶ τὸν λαιμὸ καὶ πέντε ἐγκάρσιες πινελιὲς στὴ ράχη τῆς λαβῆς[453] (ΥΕ ΙΙΙΑ2).

Ἄγραπτα: Τμῆμα ἀπὸ τὸ τροπιδωτὸ χεῖλος ὡς τὴ γάστρα κύλικος μὲ κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. – Ὑπερυψωμένη ταινιωτὴ λαβὴ ἀρύταινας.

Γραπτά: Ὁλόβαφο στέλεχος κύλικος μὲ κεντρικὴ κοιλότητα βάσης. – Κυλινδρικὴ λαβὴ ἀπὸ τὸ χεῖλος ἀμφορέα ἢ πρόχου. Ταινία στὸ χεῖλος καὶ κατὰ μῆκος τῆς λαβῆς. – Ἐνδόβαφη βάση μεγάλου ἀνοικτοῦ ἀγγείου. – Ὑπερυψωμένη ταινιωτὴ λαβὴ ἀρύταινας μὲ κυματοειδὴ ἐρυθρὴ γραμμὴ κατὰ μῆκος τῆς ράχης. – Ἐξώκυρτο χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ τεθλασμένη γραμμὴ ἐπάνω, ταινία ἐσωτερικὰ καὶ χαμηλότερα ἐξωτερικά. – Ἑπτὰ γάστρες ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων πέντε μὲ ταινίες καὶ δακτυλίους, ἕνα μὲ ταινίες καὶ ἕνα, ἀπὸ τὴν κοιλιὰ μικροῦ ἡμισφαιρικοῦ ἀγγείου, μὲ κάθετη στενὴ θηλιὰ καὶ ταινίες γάστρας. – Περίκυρτο χεῖλος μὲ ταινία καὶ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ πρόχου ἢ ἀμφορέα. – Πέντε τοιχώματα κλειστῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων τρία μὲ ταινίες, ἕνα ἐξώβαφο μὲ σειρὰ ἔντυπων λοξῶν γραμμῶν στὴ μέγιστη διάμετρο (ἴσως τυχαία ἀποτύπωση σχοινιοῦ) (πίν. 50β: 4) καὶ ἕνα ἀπὸ τὸν ὦμο μὲ τρικάμπυλα τόξα καὶ ταινίες. – Τμῆμα χείλους ἀνοιχτοῦ ἀγγείου μὲ διακόσμηση ἀπὸ ἀκατάστατες συνδεδεμένες καμπύλες γραμμές. – *Σκύφοι*: *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Χεῖλος συνανῆκον μὲ δύο συγκολλημένα τμήματα γάστρας. Λεπτὴ ταινία χείλους, ἀντιθετικὲς ἀγκυλόμισχες ἀτελεῖς σπεῖρες ἑκατέρωθεν στενῆς κεντρικῆς στήλης λοξῶν γραμμῶν, ἱμάντες γάστρας, δακτύλιος ἐσωτερικὰ χαμηλὰ στὴ γάστρα. Ἀμελὴς ἐκτέλεση[454] (πίν. 50β: 2, 3). – Χεῖλος μὲ λεπτὴ ταινία καὶ ἄλλες λεπτὲς ἀμφίπλευρα, στὴ γάστρα τμῆμα καμπύλης, πιθανὸν ἀπὸ ἀγκυλόμισχη ἀντιθετικὴ σπείρα. – Ἕνα χεῖλος μὲ ταινία καὶ δεύτερη λεπτὴ λίγο χαμηλότερα ἐξωτερικά, ὅπου καὶ ὁριζόντια λαβὴ μὲ τρεῖς πινελιὲς καὶ μία γάστρα μὲ δέσμη γραμμῶν ἐπάνω ἀπὸ ταινία, ἀπὸ ἐνδόβαφους σκύφους.

Εἰδώλια: Τμῆμα εἰδωλίου τύπου Φ, ἀπὸ τὴν κεφαλὴ ὡς χαμηλὰ στὸν κορμό. Πρόσωπο μὲ πιεσμένη μύτη, πλαστικὴ ἀπόδοση τοῦ στήθους ψηλὰ στὸν κορμό, ἐπίθετη ταινία στὴν ὀπίσθια ὄψη κατὰ μῆκος τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ κορμοῦ. Βαμμένο στὴν ἄνω ἐπιφάνεια τοῦ κεφαλιοῦ, ἀπὸ ὅπου ἀναρτῶνται κάθετα γραμμίδια στὶς δύο πλευρὲς τοῦ προσώπου καὶ πλατιὰ ταινία πίσω (πλεξίδα), γραμμὴ κατὰ μῆκος τῆς μύτης, στιγμὲς γιὰ τὴν ἀπόδοση τῶν ὀφθαλμῶν, δακτύλιος στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ, γραπτὴ ἡ περίμετρος τοῦ κορμοῦ καὶ πυκνὲς ἐλαφρῶς κυματοειδεῖς γραμμὲς στὶς δύο ὄψεις του. Πηλὸς κεραμόχρωμος, βαφὴ ἐρυθρή. Σωζ. ὕψ. 6,2 ἑκ. (πίν. 50β: 6). – Τμῆμα κορμοῦ μὲ τὴν ἀρχὴ στελέχους εἰδωλίου. Γραπτὴ περίμετρος, δακτύλιος στὴ μέση, ἐλαφρῶς κυματοειδεῖς γραμμὲς στὶς δύο ὄψεις τοῦ κορμοῦ ποὺ συνεχίζονται ὡς τὸ στέλεχος. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ μελανή. Σωζ. ὕψ. 3,9 ἑκ. – Τμῆμα ἀπὸ τὴ ράχη καὶ τὸν λαιμὸ ζωόμορφου εἰδωλίου. Δακτύλιος στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ, δύο γραμμὲς κατὰ μῆκος τῆς ράχης, κυματοειδεῖς στὸ πλευρό. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ μελανή. Σωζ. μῆκ. 3,1 ἑκ. (πίν. 50β: 7).

452. Πρβ. *MDP* εἰκ. 73:1.

453. Πρβ. Σακελλαρίου 190-191, πίν. 81:3048 (τάφος 65), E. French, *BSA* 60, 1965, 161 (ὕστερη ΥΕ ΙΙΙΑ2).

454. Πρβ. Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 6:50.

Μαζὶ μὲ τὴν κεραμεικὴ εὑρέθησαν καὶ κομμάτια κονιάματος καμένα σκληρά.

Ἡ στρώση τῆς πλέσιας, κατεστραμμένη κατὰ τὸ μεγαλύτερο μέρος της, κάλυπτε τὶς πλάκες ἀγωγοῦ, ὁ ὁποῖος διακλαδιζόταν πρὸς τὸ τεῖχος κάτω ἀπὸ τὴν κάθοδο **ΒΖ** καὶ προχωροῦσε παραπέρα ἕως τὴν κλίμακα **ΖΘ**.

Ὁ ἀγωγὸς αὐτός, ποὺ διέτρεχε τὸν δρομίσκο καὶ τὰ παρακλάδια του σὲ ὅλο τους σχεδὸν τὸ μῆκος, ἀποτελεῖ συνέχεια τοῦ ἀγωγοῦ ποὺ ξεκινᾶ ἀπὸ τὴν κάθοδο **ΓΔ** καὶ περνᾶ κάτω ἀπὸ τὸν τοῖχο ποὺ συνδέει τὶς προσόψεις τῶν κτιρίων **Γ** καὶ **Δ**. Ἀπὸ τὸ σημεῖο αὐτὸ στρέφει κατ' ὀρθὴ γωνία πρὸς Ν. καὶ προχωρεῖ σὲ μῆκος περίπου 17 μ. ὡς τὸ τέρμα τοῦ δρομίσκου, ὅπου γυρίζει πρὸς Δ., δηλαδὴ πρὸς τὸ τεῖχος, καὶ κατεβαίνει κάτω ἀπὸ τὶς βαθμίδες τῆς κλιμακωτῆς καθόδου **ΖΘ**. Ἦταν χτισμένος μέσα στὸ λιθολόγημα τοῦ δρομίσκου καὶ εἶχε ταφεῖ ἀπὸ τὶς πέτρες καὶ τὰ χώματα τῶν προηγουμένων ἀνασκαφῶν. Ὅταν αὐτὰ ἀπομακρύνθηκαν, ἐπισημάνθηκε ἡ διαδρομή του στὸ μεγαλύτερο μέρος τοῦ μήκους της. Ἡ διαδρομὴ αὐτή, ἐπηρεασμένη κατὰ τόπους ἀπὸ τὴ διαμόρφωση τοῦ βράχου, δὲν εἶναι αὐστηρὰ εὐθύγραμμη, χωρὶς ὅμως νὰ σχηματίζει ἔντονες γωνίες ἢ καμπύλες. Τὸ τελευταῖο χαμηλὸ τμῆμα του στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ τείχους κόπηκε ἀπὸ τὴν ἀνασκαφὴ Τσούντα.

Ὁ ἀγωγὸς ἦταν σκεπασμένος σὲ ὅλο του τὸ μῆκος μὲ μεγάλες καλυπτήριες πλάκες ποὺ διατηροῦσαν κατὰ τόπους μονωτικὴ ἐπάλειψη πλέσιας, ἡ ὁποία ἀπέδωσε:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13231
Σύνολο ὀστράκων 20.
Πρώιμα 2, ἄγραπτα 5, γραπτὰ 13.

Πρώιμα: Τοίχωμα τεφροῦ μινύειου ἀγγείου μὲ ρηχὴ ἐγχάρακτη γραμμή. – Τοίχωμα ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου μὲ τρεῖς ταινίες.

Ἄγραπτα: Τμῆμα ἀπὸ τὴ γάστρα ὡς τὴ βάση κύλικος μὲ κοντό, λεπτὸ στέλεχος καὶ δισκοειδή, ἐλαφρὰ κωνική, βάση. Διάμ. βάσης 5,6 ἑκ. – Δύο ταινιωτὲς λαβές. – Ἐπίπεδη βάση κλειστοῦ ἀγγείου. – Ἐξώστροφο χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου.

Γραπτά: Τροπιδωτὴ γάστρα μὲ κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ ὁλόβαφης κύλικος. – Ἐλαφρὰ ἐξώστροφο χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ταινία στὸ χεῖλος, δακτύλιο καὶ ἐξωτερικὰ φολιδωτὸ κόσμημα. – Πέντε γάστρες ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων τρεῖς μὲ ταινίες – ἡ μία μὲ δακτύλιο –, μία ὁλόβαφη καὶ μία μὲ δέσμη ἀκανονίστων καμπύλων γραμμῶν ἐξωτερικά. – Τρία τοιχώματα κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες. – Τμῆμα ἐπίπεδου δίσκου ψευδοστόμου μὲ ρίζα ταινιωτῆς λαβῆς. Δακτύλιοι στὸν δίσκο, βαμμένα τὰ περιθώρια στὴ ράχη τῆς λαβῆς. – Τμῆμα ἀπὸ τὸν ὦμο ψευδοστόμου ἀμφορέα μὲ τρεῖς ταινίες καὶ στήμονα ἄνθους. – Γάστρα κρατήρα μὲ στέλεχος στικτῆς κατακόρυφης πορφύρας καὶ δύο ταινίες στὴ γάστρα.

Εἰδώλιο: Τμῆμα ἀπὸ τὸν κορμὸ καὶ τὸ στέλεχος εἰδωλίου τύπου πρωτο-Φ. Διακρίνονται τὰ ἴχνη τῶν ἐπίθετων χεριῶν στὸν κορμό, τὸ ἕνα πρὸς τὴ μέση καὶ τὸ ἄλλο πρὸς τὸ στῆθος, ἀποκολλημένα πλέον. Τὸ στέλεχος κοῖλο, θραυσμένο στὸ ἄκρο. Στιγμὲς στὴν πρόσθια ὄψη τοῦ κορμοῦ, δακτύλιος στὴ μέση καὶ ἐλαφρῶς λοξὲς γραμμὲς στὸ στέλεχος. Στὴν ὀπίσθια ὄψη κυματοειδεῖς γραμμὲς στὸν κορμό, εὐθεῖες στὸ στέλεχος. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ ἐρυθρή. Σωζ. ὕψ. 6,3 ἑκ.

Στὸ ἐσωτερικό του ὁ ἀγωγὸς εἶχε ἐπένδυση μὲ πλακοειδεῖς πέτρες στὸν πυθμένα καὶ ὅμοιες σὲ ἐπάλληλες σειρὲς στὰ πλάγια. Τὸ ἐσωτερικό του αὐτὸ καθαρίστηκε καὶ ἐρευνήθηκε σὲ διάφορα σημεῖα, ὅπου εἶχε βάθος 0,35 μ. καὶ πλάτος 0,34 μ., ἢ βάθος 0,42 μ. καὶ πλάτος 0,38 μ. Πρὸς τὸ τέρμα του βαθαίνει στὰ 0,66 ἕως 0,98 μ.

Μέσα στὸν ἀγωγό, ἐκεῖ ὅπου εἶχε μείνει ἀπαραβίαστος, καὶ συγκεκριμένως μετὰ τὴν στροφὴ ἀπὸ τὸ **ΓΔ** στὸν δρομίσκο, εὑρέθησαν ἐκτὸς ἀπὸ λίγο ἀραιὸ λεπτὸ ἴζημα:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

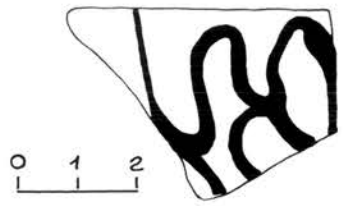
ΜΜ 13235.
Σύνολο ὀστράκων 57.
Πρώιμα 5, ἄγραπτα 26, γραπτὰ 26.

Πρώιμα: Στρογγυλὸ τμῆμα γάστρας ἀνοικτοῦ ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου μὲ χιαστὶ καμπύλες ἐντὸς κύκλου. Ἴσως σὲ δεύτερη χρήση ὡς πῶμα (πίν. 51α: 9). – Δύο τοιχώματα κλειστῶν ἀμαυρόχρωμων ἀγγείων μὲ ταινίες, τὸ ἕνα τροχήλατο. – Ἐξώστροφο χεῖλος κύλικος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ λοξὴ δέσμη γραμμιδίων στὴ γάστρα, ἴσως ἰδιότυπη πορφύρα[455] (πίν. 51α: 4) (ΥΕ ΙΙΙΑ2). – Ἐξώστροφο χεῖλος κυάθου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ σπείρα στὴ γάστρα[456] (πίν. 51α: 7) (ΥΕ ΙΙΙΑ2).

Ἄγραπτα: Δύο κυρτόπλευρα χείλη κυλίκων, τὸ ἕνα μὲ κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ καὶ τρία τροπιδωτὰ μὲ κατακόρυφη λαβὴ ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς. – Τρία τροπιδωτὰ χείλη λεκανιδίων μὲ ἀκέραιη ὁριζόντια ταινιωτὴ λαβή. – Δύο τμήματα ἀπὸ τὸν λαιμὸ καὶ τὰ τοιχώματα κλειστῶν χρηστικῶν ἀγγείων, τὸ ἕνα καμένο ἀμφίπλευρα. – Δύο βάσεις ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἡ μία δακτυλιόσχημη, ἡ ἄλλη κυρτή. – Ἐπίπεδη βάση κλειστοῦ ἀγγείου. – Ἐννέα χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων τέσσερα τροπιδωτά, δύο ἐξώκυρτα, ἕνα ἐξώστροφο καὶ δύο περίκυρτα, τὸ ἕνα μὲ κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. – Ἕνα περίκυρτο χεῖλος, ἕνα ἐξώκυρτο καὶ δύο μὲ περιχείλωμα, ἀπὸ κλειστὰ ἀγγεῖα.

Γραπτά: Δύο συγκολλημένα τμήματα ἐξώστροφου χείλους κύλικος μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ στὴ γάστρα δύο ζεύγη πορφυρῶν ἑνωμένων στὴν κορυφὴ μὲ παραπληρωματικὸ περίστικτο κύκλο μεταξύ τους[457] (πίν. 51α: 3). – Τμῆμα ἀπὸ τὸ τοίχωμα καὶ τὴν ἐπίπεδη βάση κυπέλλου. Ἀπροσδιόριστο κόσμημα στὸ τοίχωμα, ταινίες χαμηλά, δακτύλιοι στὴ βάση (πίν. 51α: 8). – Ἕνα ἐξώστροφο, ἕνα περίκυρτο καὶ ἕνα ἐξώκυρτο χεῖλος ἀπὸ ἀνοικτὰ ἀγγεῖα, μὲ ταινία ἀμφίπλευρα. – Τέσσερα τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα ὁλόβαφο, ἕνα μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ δύο μὲ κυλινδρικὲς λαβές, ἡ μία μὲ ὁλόβαφη ράχη, ἡ ἄλλη μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη. – Κυρτὴ βάση κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ταινία στὰ τοιχώματα. – Χεῖλος κλειστοῦ ἀγγείου μὲ περιχείλωμα καὶ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ δακτύλιος χαμηλότερα ἐσωτερικὰ στὸν λαιμό. – Ἑπτὰ τοιχώματα κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες, τὸ ἕνα καὶ μὲ δύο ἐφαπτόμενες στενὲς ζῶνες τεθλασμένης (πίν. 51α: 2). – Ἐπίπεδος δίσκος μικροῦ ψευδοστόμου μὲ λεπτὸ στέλεχος καὶ τμήματα τῶν δύο καθέτων ταινιωτῶν λαβῶν. Σπείρα στὸν δίσκο, δακτύλιος στὴ βάση τοῦ στελέχους, ὁλόβαφη ἡ ράχη τῶν λαβῶν πλὴν ἐξηρημένου τριγώνου στὴν κορυφή[458] (πίν. 51α: 6). – Ἐξώβαφη δακτυλιόσχημη βάση ψευδοστόμου μὲ τμῆμα τοῦ τοιχώματος ὅπου ἰμάντες καὶ ταινία. – *Σκύφοι ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Ἐξώστροφο χεῖλος μὲ λεπτὴ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ ἐξωτερικὰ δύο ἐπάλληλες κυματοειδεῖς γραμμές, ἀμελῶς σχεδιασμένες (πίν. 51α: 1, εἰκ. 126). – Στικτὸ χεῖλος. – Δύο τμήματα γάστρας, τὸ ἕνα μὲ στήλη τεθλασμένης, τὸ ἄλλο μὲ

455. Πρβ. E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 2:3 (533).
456. Πρβ. *MDP* εἰκ. 100:4.
457. Πρβ. E. French, *BSA* 60, 1965, πίν. 52 (e)2.
458. Πρβ. *MDP* εἰκ. 154:1.

Εἰκ. 126. Ἀγωγὸς ***BZ****, ἐπίχρισμα καλυπτηρίων πλακῶν.*

δέσμη γραμμῶν. – Δακτυλιόσχημη βάση καὶ τμῆμα γάστρας μὲ κύκλο ἐξωτερικά.

Εἰδώλιο: Μικρὸ εἰδώλιο τύπου Ψ, μὲ πλαστικὴ ἀπόδοση τοῦ στήθους καὶ κοῖλο στέλεχος, ἐλλιπὲς στὴν κεφαλή, τὰ χέρια καὶ τὴ βάση. Δακτύλιος στὸν λαιμὸ καὶ τὴν ὀσφύ, μεταξὺ τῶν ὁποίων κατακόρυφα κυματοειδὴ γραμμίδια στὶς δύο ὄψεις τοῦ κορμοῦ, πυκνὲς γραμμὲς στὸ στέλεχος[459]. Πηλὸς ἀνοικτὸς καστανός, ἀλείφωμα κιτρινωπό, βαφὴ καστανέρυθρη. Σωζ. ὕψ. 3,7 ἑκ. (πίν. 51α: 5).

Λίγο παρακάτω, μεταξὺ τῶν δωματίων **Β2** καὶ **Δ4** εὑρέθησαν:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13264+[12500].
Σύνολο ὀστράκων 90.
Πρώιμα 3, ἄγραπτα 28, γραπτὰ 59.

Πρώιμα: Τοίχωμα κλειστοῦ ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου μὲ δύο δέσμες τεμνόμενων γραμμῶν (πίν. 51β: 11). – Γάστρα ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ κισσόφυλλο καὶ μίσχους ὡς ζεύγη κυματοειδῶν γραμμῶν (πίν. 51β: 7) (ΥΕ ΙΙΑ). – Τοίχωμα κλειστοῦ ἀγγείου μὲ πλατιὰ γραμμή, τμῆμα διάγραμμου κοσμήματος, ζεῦγος κυματοειδῶν καὶ παραπληρωματικὸ πολυάκτινο ρόδακα[460] (πίν. 51β: 9) (ΥΕ ΙΙ).

Ἄγραπτα: Τέσσερα χείλη κυλίκων, ἐκ τῶν ὁποίων τρία κυρτόπλευρα καὶ ἕνα τροπιδωτὸ μὲ κατακόρυφη λαβή. – Δύο τμήματα λεκανιδίων, τὸ ἕνα μὲ ἐπίπεδη βάση, τὸ ἄλλο μὲ ἀκέραιη ταινιωτὴ λαβή. – Δύο δακτυλιόσχημες βάσεις ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Τμῆμα ἡμισφαιρικοῦ κυάθου μὲ περίκυρτο χεῖλος καὶ ἀκέραιη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. – Δεκαεπτὰ χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων ἕντεκα τροπιδωτά, τέσσερα περίκυρτα, ἕνα κυρτόπλευρο καὶ ἕνα ἐξώκυρτο. – Μικρότατο τμῆμα γάστρας μὲ διαμπερὴ ὀπὴ διανοιγμένη καὶ ἀπὸ τὶς δύο πλευρές (πίν. 51β: 6). – Χεῖλος κλειστοῦ ἀγγείου μὲ περιχείλωμα.

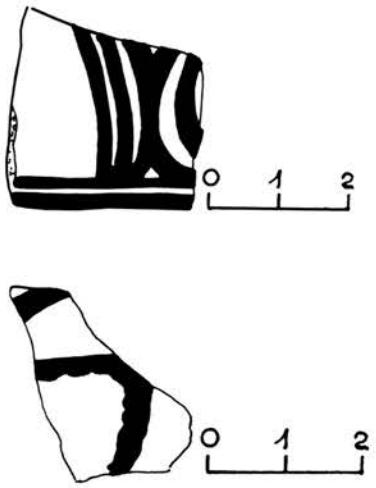
Γραπτά: Δισκοειδὴς βάση κύλικος μὲ αὐλάκωση περιμετρικὰ καὶ δακτύλιο στὴν ἄνω ἐπιφάνειά της. – Μεγάλο κομμάτι ἀπὸ τὸ ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ τὸ τοίχωμα εὐρυστόμου πιθοειδοῦς. Ἐγκάρσια γραμμίδια ἐπάνω στὸ χεῖλος, ταινία κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ στὸ τοίχωμα τρεῖς ἐπάλληλες λευκὲς κυματοειδεῖς ταινίες. Πηλὸς σκοῦρος καστανὸς μὲ ἐγκλείσματα καὶ μίκα, βαφὴ κιτρινωπὴ ἀμαυρή (πίν. 51β: 13). – Δακτυλιόσχημη βάση καὶ γάστρα ἀνοικτοῦ ἀγγείου, μὲ δακτύλιο ἐσωτερικὰ καὶ ταινία στὴ βάση ἐξωτερικά. – Τρία κυρτόπλευρα χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων, τὸ ἕνα μὲ λεπτὸ πλαστικὸ δακτύλιο ἐξωτερικὰ καὶ δύο μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, μὲ ταινίες στὴ γάστρα. – Τρία ἐξώστροφα χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ τρέχουσα σπείρα καὶ ταινία καὶ ἕνα μὲ δέσμη γραμμῶν. – Περίκυρτο χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ταινίες ἀμφίπλευρα. – Δεκαεννέα τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων ἑπτὰ ὁλό-

459. Πρβ. E. French, *BSA* 66, 1971, πίν. 18(c)52-258.

460. Πρβ. γιὰ τὸν πολυάκτινο ρόδακα, *MDP* 17, εἰκ. 16:2, 27:1.

βαφα, δύο ἐνδόβαφα μὲ ταινίες ἐξωτερικά, πέντε μὲ ταινίες ἢ ἱμάντες, ἕνα μὲ ἄγκιστρα, ἕνα μὲ φολιδωτὸ τρίγωνο, δύο μὲ ἀπροσδιόριστο κόσμημα (εἰκ. 127, 128), ἕνα μὲ τμῆμα κυλινδρικῆς λαβῆς μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα. – Μεγάλο κομμάτι βραχυστρόγγυλου ἀλαβάστρου ἀπὸ τὸ ψηλὸ ἐξώστροφο χεῖλος ὡς τὴν κοιλιὰ μὲ μία σωζόμενη ἀκέραιη κυλινδρικὴ λαβὴ στὸν ὦμο. Ὁλόβαφο στόμιο, ἱμάντες καὶ ταινία στὸν ὦμο, ὄρθιο βραχῶδες κόσμημα στὴν κοιλιά, βαμμένη ἡ ράχη τῆς λαβῆς[461] (πίν. 51β: 10). – Μεγάλο κομμάτι μικκύλου χειροποίητου θηλάστρου ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴν ἀρχὴ τῆς κυρτῆς βάσης. Ψηλὸ εὐθὺ χεῖλος, ὑποτυπώδης λαιμός, σφαιρικὸ σῶμα, κυλινδρικὴ στενὴ πλάγια προχοή, σπασμένη στὴν ἄκρη. Ταινία στὴν ἀκμὴ τοῦ χείλους καὶ στὸν λαιμό, δέσμες γραμμῶν στὸ τοίχωμα, δακτύλιος στὴ βάση τῆς προχοῆς καὶ γραμμὲς κατὰ μῆκος της[462] (πίν. 51β: 12). – Χεῖλος, λοξὴ προχοὴ καὶ τμῆμα τοιχώματος μικκύλου χειροποίητου ἀσκοῦ. Ταινία στὴν ἀκμὴ τοῦ χείλους καὶ τῆς προχοῆς, πυκνὲς γραμμὲς στὸ τοίχωμα[463] (πίν. 51β: 2). – Δεκαπέντε τοιχώματα κλειστῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων δώδεκα μὲ ταινίες, δύο μὲ ταινίες καὶ ἱμάντες καὶ ἕνα μὲ ἀπροσδιόριστο κόσμημα (πίν. 51β: 8). – *Σκύφοι ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Πέντε χείλη μὲ λεπτὴ ταινία ἀμφίπλευρα, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ πορφύρα μὲ διάστικτο σῶμα καὶ στέλεχος[464] (πίν. 51β: 3), ἕνα μὲ ἀμείβοντες ἀνάμεσα σὲ δύο μεγάλα ὄρθια τετραπλὰ ἐνάλληλα τόξα[465] (πίν. 51β: 4). – Χεῖλος μὲ λεπτὴ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ στὴ γάστρα μεγάλος περίστικτος κύκλος μὲ ἐγγεγραμμένο σταυρὸ καὶ τόξα στὰ τεταρτοκύκλια[466] (πίν. 51β: 1). – Δύο στικτὰ χείλη καὶ τμήματα γάστρας, τὸ ἕνα μὲ ἀκέραιη κυλινδρικὴ λαβὴ μὲ πινελιὲς στὶς ρίζες καὶ δύο ἐγκάρσιες στὴ ράχη (πίν. 51β: 14). – Τέσσερις γάστρες μὲ περίστικτο κύκλο μὲ ἐφαπτόμενους ἐσωτερικοὺς λοβοὺς καὶ κεντρικὸ στικτὸ κύκλο[467] (πίν. 51β: 5) (1), κυλινδρικὴ λαβὴ μὲ πινελιὰ στὶς ρίζες καὶ τέσσερις ἐγκάρσιες στὴ ράχη (2 συγκολλώμενα), ρίζα λαβῆς μὲ πινελιὰ καὶ ταινία λίγο χαμηλότερα (1).

Ἀγγεῖο: Σχεδὸν ἀκέραιος κύαθος. Λείπει ἡ κατακόρυφη ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος ὡς τὴν ἐπίπεδη βάση, μὲ ἴχνη καύσης κατὰ τόπους, ταινιωτὴ λαβή. Πηλὸς ἐρυθρωπός. Διάμ. βάσης 3,4 ἑκ., ὕψ. 4,2 ἑκ. (πίν. 52α).

Εἰκ. 127-128. Ἀγωγὸς ***BZ****, ἐσωτερικό.*

Σὲ διάφορα ἄλλα σημεῖα κύαθος σπασμένος, ἄγραπτος, πλήρης, διάμ. βάσης 0,04, διάμ. στομίου 0,11, ὕψος 0,07 μ. καί:

461. Πρβ. Σακελλαρίου πίν. 123:3.167 (τρίωτο ἀλάβαστρο, τάφος 89).

462. Πρβ. *Chamber Tombs* πίν. XLVII:17, *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 28:14, πίν. 33δ.

463. Πρβ. E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 2:5, Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 12:99 (μικκύλος ἀσκός).

464. Πρβ. E. French, *BSA* 61, 1967, εἰκ. 7:3.

465. Πρβ. αὐτόθι εἰκ. 3:35 (κύλικα).

466. Πρβ. Wardle, *BSA* 68, 1973, πίν. 60(a)195.

467. Βλ. E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 4:4.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13268+13263+13254+[13265].
Σύνολο ὀστράκων 311.
Πρώιμα 2, ἄγραπτα 83, γραπτὰ 226.

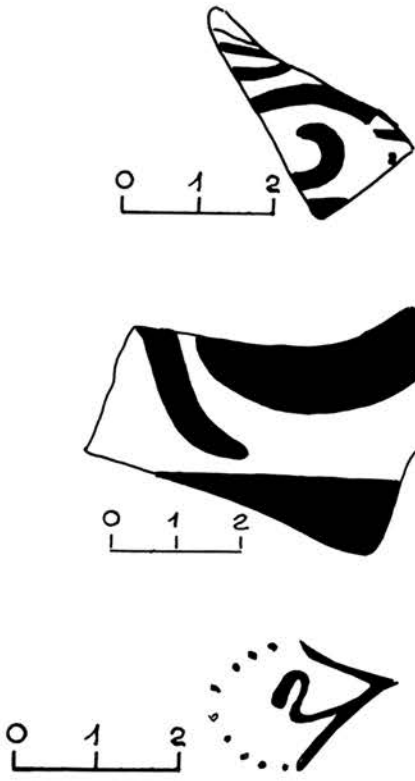
Πρώιμο: Γάστρα ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ σπογγωτὴ διακόσμηση (πίν. 53β: 12) (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Γάστρα ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ σπείρα μὲ καμπύλο μίσχο[468] (πίν. 53β: 18) (1).

Ἄγραπτα: Μία κύλικα, ἐλλιπὴς κατὰ τὰ 3/4 τοῦ χείλους, συγκολλημένη ἀπὸ δύο ὄστρακα. Χεῖλος ἐλαφρὰ ἐνδόστροφο, γάστρα κυρτόπλευρη ἐπάνω, κωνικὴ κάτω, λαβὴ ταινιωτὴ ἀπὸ τὸ χεῖλος ὣς τὴ γάστρα, στέλεχος ψηλό, βάση δισκοειδὴς μὲ κεντρικὴ κοιλότητα. Πηλὸς πορτοκαλέρυθρος, ἀνομοιομερὴς ὄπτηση. Ὕψ. 15 ἑκ., διάμ. χείλους 18 ἑκ., διάμ. βάσης 7,7 ἑκ. (πίν. 52β). – Κομμάτι κύλικος ἀπὸ τὴ γάστρα ὣς τὴ βάση. Ψηλὸ κυλινδρικὸ στέλεχος, βάση δισκοειδὴς μὲ κεντρικὴ κοιλότητα. – Δεκαέξι κυρτόπλευρα, ἐλαφρὰ ἐνδόστροφα χείλη, ἐκ τῶν ὁποίων δύο συγκολλημένα καὶ τέσσερα μὲ κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή, τέσσερα ἐξώστροφα κυρτόπλευρα, ἕξι τροπιδωτά, τὰ τέσσερα μὲ κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ ἀπὸ τὸ χεῖλος ὣς τὴ γάστρα, ἕνα περίκυρτο, καὶ δύο γάστρες, ἡ μία τροπιδωτή, ὅλα ἀπὸ κύλικες. – Πέντε χείλη λεκανιδίων μὲ ὁριζόντια ταινιωτὴ λαβὴ καὶ τροπιδωτὸ σῶμα καὶ τρεῖς ἐπίπεδες βάσεις. – Ἐννέα τροπιδωτὰ χείλη κυλίκων ἢ λεκανιδίων. – Δύο ὑπερυψωμένες ταινιωτὲς λαβὲς ἀπὸ ἀρύταινες. – Δύο χείλη ἐξώστροφα ἀπὸ ἀνοικτὸ λεκανοειδὲς καὶ κλειστὸ μαγειρικὸ σκεῦος. – Δύο δακτυλιόσχημες βάσεις ἀνοικτῶν ἀγγείων καὶ μία δισκοειδὴς ἀπὸ κλειστὸ ἀγγεῖο. – Τμῆμα κωνικοῦ κυάθου. Ἐξώστροφο χεῖλος, κωνικὴ γάστρα, δισκοειδὴς βάση, κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. – Δύο χείλη μικρῶν σκύφων ἢ ἡμισφαιρικῶν κυπέλλων. – Δεκατρία χείλη καὶ ἕνα τμῆμα γάστρας μὲ ἴχνη καύσης ἐσωτερικά, ἀπὸ ἀνοικτὰ ἀγγεῖα. – Δύο περίκυρτα χείλη κλειστῶν ἀγγείων. – Ἐπίπεδη κωνικὴ βάση πρόχου ἢ ἀπιόσχημου πιθαμφορέα μὲ τμῆμα τοῦ σώματος, ἀπὸ κιτρινωπὸ πηλό. Διάμ. βάσης 5,2 ἑκ., σωζ. ὕψ. 10,5 ἑκ. (πίν. 52γ). – Ἐξώκυρτο χεῖλος κρατήρα, διαμ. 22 ἑκ. – Δύο ἐξώστροφα χείλη, τὸ ἕνα μὲ μεγάλο τμῆμα γάστρας, μία λαβὴ καὶ τρεῖς δακτυλιόσχημες βάσεις, ἡ μία μὲ μεγάλο τμῆμα τῆς γάστρας, ἀπὸ σκύφους.

Γραπτά: *Κύλικες*: Ἕνα κομμάτι ἀπὸ τὸ χεῖλος ὣς τὴ γάστρα ἐνδόβαφης κύλικος. Ἐλαφρὰ ἐσώστροφο χεῖλος, πλατιὰ ζώνη φολιδωτοῦ, ταινία καὶ ἱμάντες χαμηλὰ στὴ γάστρα. Ἀνομοιόμορφη ὄπτηση (πίν. 53α: 7). – Δύο χείλη μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, τὸ ἕνα τροπιδωτό, τὸ ἄλλο κυρτόπλευρο. – Τέσσερις γάστρες: μία μὲ ἀνηρτημένο φολιδωτὸ τρίγωνο καὶ ζεῦγος ταινιῶν γάστρας[469] (πίν. 53α: 8), μία ἐνδόβαφη μὲ ταινίες ἐξωτερικὰ καὶ δύο ὁλόβαφες, ἡ μία τροπιδωτή. – Στέλεχος μὲ δακτυλίους. – Τρεῖς δισκοειδεῖς βάσεις μὲ δακτυλίους. – Μικρὴ ταινιωτὴ λαβὴ μὲ ἐγκάρσιες ἐρυθρὲς γραμμές. – Τμῆμα δισκοειδοῦς βάσης ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ δακτύλιο στὸν πυθμένα. – Δακτυλιόσχημη βάση κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ ἱμάντες στὸ τοίχωμα. – Γάστρα κυάθου μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ ἐσωτερικὰ δακτύλιο μὲ ἀνηρτημένο ἡμικύκλιο καὶ σειρὰ ὀρθίων κροσσοπεταλίων. – Ἀμφίκυρτο χεῖλος λεκάνης μὲ δακτύλιο καὶ ταινία ἐξωτερικά. – Ἐξώστροφο χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ ἐνάλληλα ἡμικύκλια ἢ καμπύλες στὴ γάστρα. – Τριάντα ἕνα τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ ἄνθος (εἰκ. 129) (1), δέσμη γραμμῶν καὶ καμπύλη (1), δέσμη γραμμῶν (1), ζώνη γραμμιδίων μὲ περιθώριο ἐσωτερικά, ταινίες ἐξωτερικά (1), ταινίες (14, τὰ τέσσερα μὲ δακτυλίους), ἱμάντες (1), ἀπροσδιόριστα κοσμήματα (4), ἐνδόβαφα (5, τὰ τρία μὲ ταινίες ἐξωτερικά), ὁλόβαφα (3). – Περίκυρτο χεῖλος καὶ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ πρόχου ἢ ἀμφορέα, μὲ καστανέρυθρη ταινία στὸ χεῖλος. – Ὅμοιο, μὲ μελανὴ ταινία. – Ταινιωτὴ λαβὴ ἀπὸ τὸ χεῖλος μεγάλης πρόχου ἢ ἀμφορέα. Καστανὴ ταινία στὸ χεῖλος καὶ στὰ περιθώρια τῆς ράχης τῆς λαβῆς. – Ἕξι τμήματα ἀπὸ τὴ

468. Πρβ. E. French, *BSA* 59, 1964, πίν. 71(c)4, 6.

469. Φαίνεται νὰ ἔχει γίνει ἀπὸ τὸν ἴδιο ἀγγειογράφο μὲ τὸ προηγούμενο κομμάτι τῆς ἐνδόβαφης κύλικος.

Εἰκ. 129-131. Ἀγωγὸς ***BZ****, ἐσωτερικό.*

σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου πρόχων ἢ ἀμφορέων μὲ ταινία στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ, τὰ δύο συγκολλώμενα. – Τμῆμα ἀπὸ τὸν ὦμο πιθαμφορέα. Ὁλόβαφος λαιμός, ἰμάντες καὶ ταινία, ἴχνη κάθετης ταινίας, ἴσως ἀπὸ τὸν δακτύλιο τῆς λαβῆς. – Ἐξώστροφο χεῖλος καὶ λαιμὸς ἀλαβάστρου. Λεπτὴ ταινία χείλους, πλατιὰ ἐσωτερικά, ἐξώβαφος λαιμός. – Κυρτὴ βάση μᾶλλον κυλινδρικοῦ ἀλαβάστρου μὲ δακτυλίους καὶ ταινίες στὸ τοίχωμα. – Δύο συγκολλημένα ὄστρακα ἀπὸ τὴν κυρτὴ βάση σφαιρικοῦ πεπιεσμένου ἀλαβάστρου μὲ δακτυλίους καὶ ταινίες πρὸς τὸ τοίχωμα (πίν. 53α: 4). – Ἕνα κομμάτι ἀπὸ τὴν κοιλιὰ ὡς τὴν ψηλὴ κωνικὴ βάση ἀπιόσχημου ἀγγείου, μὲ ἐξίτηλη ταινία στὴ βάση. – Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου μὲ τμήματα ἐρυθρῶν ἑλίκων μὲ ἐπίθετες λευκὲς στιγμές, ἴσως ἀπὸ χταπόδι (πίν. 53β: 15). – Τμῆμα μικκύλου κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ἀκανόνιστες λεπτὲς καστανὲς γραμμὲς καὶ λεπτὴ ταινία στὴν κοιλιά. – Σαράντα ὀκτὼ τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες, τὸ ἕνα καὶ μὲ τμῆμα συμπαγοῦς καμπύλου κοσμήματος καὶ λοξῆς γραμμῆς (εἰκ. 130). – *Ψευδόστομοι*: Ἕνα τμῆμα ἀπὸ τὸν δίσκο ὡς τὸν ὦμο μικροῦ ψευδοστόμου. Δίσκος ἐπίπεδος μὲ λεπτὸ στέλεχος, ταινιωτὲς λαβές, θραυσμένο στόμιο. Μελανοὶ δακτύλιοι στὸν δίσκο, βαμμένες οἱ ράχες τῶν λαβῶν πλὴν τριγώνων στὴν κορυφή, δακτύλιος στὴ βάση τοῦ στελέχους τοῦ δίσκου καὶ στὴ βάση τοῦ στομίου, τέσσερα διχαλωτὰ ἄνθη μὲ ἀγκιστροειδὴ στήμονα στὸν ὦμο[470], ταινία καὶ ἰμάντες πρὸς τὴν κοιλιά (εἰκ. 131, πίν. 53α: 10). – Δεκατέσσερα συνανήκοντα ὄστρακα ψευδοστόμου, ἐν μέρει συγκολληθέντα (πίν. 54α: 21). Δίσκος ἐπίπεδος, λεπτὴ ταινιωτὴ λαβή, ἀπιόσχημο σῶμα ποὺ στενεύει πρὸς τὴ βάση. Δακτύλιοι ἢ σπείρα στὸν δίσκο, λαβὴ ὁλόβαφη μὲ ἐξηρημένο τρίγωνο, ἀκόσμητος ὦμος, ἰμάντες μεταξὺ ταινιῶν, στὴν κοιλιὰ ζώνη μὲ ὁμάδες καθέτων κυματοειδῶν γραμμῶν. Πηλὸς τεφρός, βαφὴ σκούρα ἐρυθρή. – Δίσκος ἐλαφρὰ κωνικὸς μὲ λεπτὸ στέλεχος καὶ τὶς ρίζες δύο ταινιωτῶν λαβῶν. Σπείρα μὲ συμπαγὴ ὀφθαλμὸ καὶ περίμετρο στὸν δίσκο, λαβὲς ὁλόβαφες μὲ ἐξηρημένο τρίγωνο στὸ ἐπάνω μέρος, δακτύλιος στὴ βάση τοῦ στελέχους (πίν. 53α: 6). – Μεγάλο κομμάτι ἀπὸ τὴν κοιλιὰ σφαιρικοῦ ψευδοστόμου μὲ δύο ζῶνες ἰμάντων μεταξὺ ταινιῶν καὶ ὁριζόντια τεθλασμένη μεταξύ τους[471] (πίν. 53β: 20). – Δύο τοιχώματα μὲ ἰμάντες καὶ μία δακτυλιόσχημη βάση μὲ δακτυλίους καὶ ἰμάντες μεταξὺ ταινιῶν στὸ σωζόμενο τοίχωμα. – Ἐξώκυρτο χεῖλος κρατήρα μὲ ταινία καὶ δεύτερη ἐξωτερικά. – *Σκύφοι*: Δισκοειδὴς βάση ὑψίποδος σκύφου μὲ περιχείλωμα καὶ ψηλὴ κεντρικὴ κοιλότητα καὶ ἐρυθροὺς δακτυλίους ἐπάνω. – Χεῖλος μὲ ταινία, πλατὺ δακτύλιο, ἐξωτερικὰ μεταξὺ ταινιῶν ζώνη πυκνῶν καθέτων γραμμῶν, ἴσως ἀπὸ μόνωτο σκύφο. – *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Τμῆμα ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ γάστρα μὲ μία ἀκέραιη λαβή. Ταινία στὴν ἀκμὴ τοῦ χείλους, πλευρικὲς στενὲς στῆλες τεθλασμένης στὴ γάστρα ἐπάνω ἀπὸ ἰμάντες, τρεῖς πινελιὲς στὶς ρίζες καὶ τὴ ράχη τῆς λαβῆς[472] (πίν. 54α: 24). – Τριάντα ἕνα χείλη μὲ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ

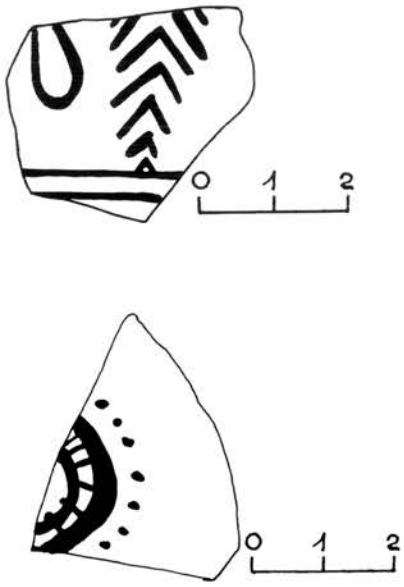
470. Πρβ. E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 2:52-261.

471. Πρβ. E. French, *BSA* 61, 1966, 230.

472. Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 9:40.

δακτύλιο καὶ στήλη τεθλασμένης μὲ μονό (2) καὶ διπλὸ περιθώριο (1), στενὴ στήλη τεθλασμένης καὶ ἀντίνωτες στῆλες κροσσοπεταλίων μὲ διπλὸ περιθώριο[473] (πίν. 54β: 3) (1), λοξὴ στήλη τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο (1), στήλη ἀραιῶν ἀμειβόντων μὲ μονὸ περιθώριο (2), στάχεις ἀμειβόντων (6), σὲ μία περίπτωση καὶ δέσμη γραμμῶν (πίν. 53β: 11)[474], ἀμείβοντες καὶ κεντρικὴ στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ ἀντιθετικὲς στῆλες κροσσοπεταλίων (πίν. 53α: 1) (1), στήλη κροσσοπεταλίων (1), στενὴ στήλη πυκνῶν ὁριζοντίων κυματοειδῶν γραμμιδίων[475] (πίν. 53β: 13) (1), μικρὸς μεμονωμένος δικτυωτὸς ρόμβος (1), κεντρικὴ στήλη ἀμειβόντων μὲ γλωσσίδια, μὲ διπλὸ περιθώριο καὶ ἐφαπτόμενα δίλοβα πετάλια καὶ δικτυωτὴ θηλιά[476] (πίν. 53α: 9) (1), τρέχουσες σπεῖρες[477] (πίν. 53β: 17) (2 συγκολλημένα), σπείρα μὲ δικτυωτὸ ὀφθαλμό[478] (πίν. 53α: 2) (1), ἀνηρτημένο φολιδωτὸ τρίγωνο[479] (πίν. 53β: 19) (1), ἀνηρτημένα ὁμόκεντρα ἡμικύκλια καὶ στικτὸς κύκλος (πίν. 53α: 5) (1), σειρὰ γραμμιδίων (1), τμῆμα καμπυλόγραμμου θέματος (1), ἀπροσδιόριστα θέματα (4). – Εἴκοσι τρεῖς γάστρες μὲ τμῆμα κεφαλῆς πτηνοῦ μὲ στιγμὴ ὡς ὀφθαλμὸ καὶ γαμψὸ ράμφος (πίν. 54α: 23) (1), στήλη τεθλασμένης (5), ἀμείβοντες (2), ἀμείβοντες καὶ καμπύλη γραμμὴ ἄλλου θέματος ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες (εἰκ. 132) (1), σπείρα (1), στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ διπλὸ περιθώριο (1), ἀντιμέτωπες στῆλες κροσσοπεταλίων μὲ διπλὸ περιθώριο (5), στήλη κροσσοπεταλίων μὲ διπλὸ περιθώριο (1), δέσμη γραμμῶν (1), τμῆμα διάγραμμου καμπύλου θέματος (1), περίστικτο ἀπροσδιόριστο καμπύλο διάγραμμο θέμα (εἰκ. 133) (2), ἀπροσδιόριστα θέματα (2). – Δύο γάστρες μὲ τρεῖς πινελιὲς στὶς ρίζες καὶ τὴ ράχη καὶ τμῆμα γάστρας, στὸ ἕνα μὲ στήλη τεθλασμένης. – Δύο τμήματα ἀπὸ τὴ γάστρα χαμηλὰ μὲ δακτυλίους, τὸ ἕνα καὶ μὲ ταινίες ἐξωτερικά. – Δέκα στικτὰ χείλη, ἐκ τῶν ὁποίων ἕξι μὲ ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβὴ μὲ ἐγκάρσιες πινελιὲς στὴ ράχη καὶ τὶς ρίζες (πίν. 54α: 22), ἕνα μὲ περίστικτο κύκλο καὶ ὁμόκεντρα τόξα σὲ δύο ἀντικόρυφα τεταρτοκύκλια (πίν. 53β: 16) καὶ ἕνα μὲ ἀπροσδιόριστο περίστικτο θέμα. – Τρεῖς γάστρες μὲ περίστικτους κύκλους, ὁ ἕνας μὲ ἐσωτερικοὺς λοβούς (πίν. 53α: 3). – Πέντε δακτυλιόσχημες βάσεις, οἱ τέσσερις μὲ δακτυλίους ἐσωτερικὰ καὶ ταινία ἐξωτερικά, ἡ πέμπτη μὲ δακτυλίους κάτω στὴ βάση καὶ στὴ γάστρα.

Ἐνδόβαφοι: Δύο χείλη μὲ ταινία ἐξωτερικά, τὸ ἕνα μὲ δέσμη γραμμῶν καὶ ἐφαπτόμενα κροσσοπετάλια, τὸ ἄλλο μὲ ἐλαφρὰ λοξὴ κυματοειδὴ γραμμή. – Τέσσερις γάστρες μὲ δέσμη γραμμῶν καὶ ὄρθια ὁμόκεντρα ἡμικύκλια (1), στήλη τεθλασμένης μὲ

Εἰκ. 132-133. Ἀγωγὸς **BZ**, *ἐσωτερικό.*

473. E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 5:19, Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 9:38, *Panagia Houses* πίν. 22:74.

474. Πρβ. E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 12:44.

475. Πρβ. σὲ κύπελλο, Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 8:34.

476. Γιὰ στήλη μὲ σχηματοποιημένες ἀχιβάδες πρβ. Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 6:48 καὶ Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 9:48. Καὶ γιὰ δίλοβα τόξα ποὺ πλαισιώνουν κεντρικὴ στήλη πρβ. αὐτόθι εἰκ. 9:42, 44.

477. Αὐτόθι πίν. 59(a)150, *Panagia Houses* πίν. 22:77.

478. *MDP* εἰκ. 160:1.

479. Πρβ. αὐτόθι εἰκ. 165:4.

διπλὸ περιθώριο (1), στήλη τεθλασμένης μὲ πολλαπλὸ περιθώριο (1), ἀμείβοντες ἐπάνω ἀπὸ ταινία (1). – Δύο χείλη ὁλόβαφων σκύφων. – Πέντε λαβὲς μὲ πολλαπλὲς πινελιές (1), τρεῖς πινελιὲς στὶς ρίζες καὶ τὴ ράχη (3), μικρὸ τετράγωνο στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη (1).

Ἀγγεῖο: Δεκατρία συνανήκοντα ὄστρακα ἡμισφαιρικοῦ κυάθου μὲ ἐλαφρὰ ἐξώστροφο χεῖλος, ρίζα κάθετης ταινιωτῆς λαβῆς χαμηλὰ στὴ γάστρα καὶ ἐπίπεδη βάση. Ἐλλιπὴς κατὰ τὸ ἥμισυ τοῦ σώματος. Πηλὸς κιτρινωπός. Ἴχνη καύσης σὲ ἕνα σημεῖο στὸ χεῖλος ἐσωτερικά, πιθανὸν ἀπὸ χρήση τοῦ ἀγγείου ὡς λύχνου. Ὕψ. 5 ἑκ., διάμ. χείλους 10,5 ἑκ., διάμ. βάσης 4 ἑκ.

Εἰδώλια: Εἰδώλιο τύπου Τ, ἐλλιπὲς στὸν λαιμὸ καὶ τὴν κεφαλή. Κορμὸς μὲ ἐπίθετα τὰ χέρια, διπλωμένα ὁριζόντια στὸ στῆθος, στέλεχος κωνικό, κοῖλο. Ὁριζόντιες ταινίες ὁρίζουν τὰ χέρια μὲ μικρὲς κάθετες, ὁριζόντια ταινία στὴν πλάτη ποὺ τέμνεται ἀπὸ πυκνὲς λοξές, δύο γραμμὲς κατὰ μῆκος τοῦ στελέχους στὴν ἐμπρόσθια καὶ τὴν ὀπίσθια πλευρά, ὅπου καὶ δύο κηλίδες. Πηλὸς λευκωπός, βαφὴ καστανή. Σωζ. ὕψ. 3,3 ἑκ. – Κεφαλὴ εἰδωλίου μὲ κωνικὸ πόλο, κοῖλο στὴν ἄνω ἐπιφάνεια, πρόσωπο μὲ πιεσμένη μύτη καὶ τὴ ρίζα τοῦ λαιμοῦ. Ταινία γύρω ἀπὸ τὸν πόλο μὲ ἀνηρτημένα ἡμικύκλια γύρω, δακτύλιος στὴ βάση του καὶ στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ, στιγμὲς γιὰ τὴν ἀπόδοση τῶν ὀφθαλμῶν, γραμμίδιο κατὰ μῆκος τῆς μύτης, στὸ πίσω μέρος τοῦ κεφαλιοῦ καὶ ἀπὸ δύο στὸ πλάι δίπλα στοὺς ὀφθαλμούς. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ καστανή. Σωζ. ὕψ. 3 ἑκ. – Πόδι μεγάλου εἰδωλίου καθιστῆς μορφῆς, μᾶλλον τὸ δεξιό. Στὴν ἐμπρόσθια ὄψη τοῦ ποδιοῦ στιγμὲς σὲ κατακόρυφη στήλη, δακτύλιος στὸν ἀστράγαλο, ταινία κατὰ μῆκος τοῦ πέλματος καὶ τρεῖς ἐγκάρσιες, ποὺ πιθανὸν ἀποδίδουν ὑπόδημα. Στὴν ὀπίσθια ὄψη δύο ἀκανόνιστες κατακόρυφες γραμμὲς καὶ ἴχνη τρίτης ψηλότερα. Στὸ κάτω μέρος τοῦ πέλματος σταγονόσχημο διάγραμμο περίγραμμα, πιθανότατα ἡ σόλα τοῦ ὑποδήματος. Σωζ. ὕψ. 4,6 ἑκ.

Στὸ τέρμα του εὑρέθησαν:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13259.
Σύνολο ὀστράκων 133.
Πρώιμο 1, ἄγραπτα 27, γραπτὰ 102, ἀπροσδιόριστα 3.

Πρώιμο: Τοίχωμα κλειστοῦ ἀγγείου μὲ τμῆμα ἐξηρημένου μεγάλου κισσόφυλλου[480] (ΥΕ ΙΙΑ).

Ἄγραπτα: Τέσσερα χείλη κυλίκων, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα τροπιδωτὸ μὲ ταινιωτὴ λαβή, δύο κυρτόπλευρα καὶ ἕνα περίκυρτο. – Δύο τροπιδωτὰ χείλη λεκανιδίων μὲ ρίζα ὁριζόντιας ταινιωτῆς λαβῆς. – Δύο ταινιωτὲς λαβές. – Τμῆμα κωνικοῦ κυάθου μὲ κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. – Τρία τμήματα γάστρας ἡμισφαιρικῶν κυάθων, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ καὶ ἕνα μὲ ἐπίπεδη βάση. – Τρία τροπιδωτὰ χείλη, δύο περίκυρτα, δύο ἐξώστροφα, ἕνα κυρτόπλευρο καὶ πέντε γάστρες, ἡ μία τροπιδωτή, ὅλα ἀπὸ ἀνοικτὰ ἀγγεῖα. – Πέντε γάστρες ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων μία τροπιδωτή. – Τοίχωμα κλειστοῦ ἀγγείου. – Δακτυλιόσχημη βάση κρατηρίσκου.

Γραπτά: Δύο δισκοειδεῖς βάσεις κυλίκων μὲ δακτυλίους, ἡ μία μὲ κεντρικὴ κοιλότητα. – Ἐννέα λαβὲς ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων μία ταινιωτὴ μὲ ὁλόβαφη ράχη καὶ ὀκτὼ κυλινδρικές (μία ὁλόβαφη, μία μὲ ὁλόβαφη ράχη, δύο μὲ πινελιὲς

480. Βλ. αὐτόθι εἰκ. 19:1.

στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη καὶ τέσσερις μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα καὶ στὴ ράχη). – Δισκοειδὴς βάση ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ὁμόκεντρους δακτυλίους στὸν πυθμένα ἐσωτερικὰ καὶ ταινία ἐξωτερικά. – Πέντε χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων δύο κυρτόπλευρα μὲ ταινία ἀμφίπλευρα (τὸ ἕνα μὲ δακτύλιο, τὸ ἄλλο μὲ δέσμες γραμμῶν ἐξωτερικά), δύο περίκυρτα μὲ ταινίες ἀμφίπλευρα καὶ ἕνα ἐξώκυρτο ἐπίπεδο μὲ ζώνη στικτῶν ἀχιβάδων στὴν ἄνω ἐπιφάνεια[481] (πίν. 54β: 6). – Εἴκοσι πέντε τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων ἕξι ὁλόβαφα, ἕνα ἐνδόβαφο, ἕνα μὲ ζώνη Ν-σχημου κοσμήματος πλαισιωμένη ἀπὸ ταινία, ἕνα μὲ κατακόρυφες κυματοειδεῖς γραμμές, ἕνα μὲ ζώνη διακοπτόμενου πλοχμοῦ πλαισιωμένη ἀπὸ ταινίες, ἕνα μὲ τροχό, ἕντεκα μὲ ταινίες, ἀπροσδιόριστα καμπυλόγραμμα ἢ ἄλλα κοσμήματα ἐξωτερικά, τρία μὲ δακτυλίους ἐσωτερικά, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ ταινία καὶ ἕνα μὲ ἐνάλληλα ἄγκιστρα ἐξωτερικά. – Τμῆμα τοιχώματος ἀσκοῦ μὲ ὁριζόντιες γραμμὲς ποὺ συγκλίνουν στὴν ὀπίσθια ἀπόληξη τοῦ σώματος. – Εἴκοσι δύο τοιχώματα κλειστῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων τρία ἀπὸ τὸν ὦμο καὶ τὴ βάση τοῦ λαιμοῦ. Δεκαεννέα μὲ ταινίες καὶ τρία μὲ ἀπροσδιόριστη διακόσμηση. – *Ψευδόστομοι*: Δύο συγκολλημένα καὶ ἕνα συνανῆκον τμῆμα ἀπὸ τὸν ὦμο μὲ πρακτικὰ ἀκέραιο στόμιο καὶ ρίζα τῆς μίας λαβῆς καὶ ἀπὸ τὴν κοιλιά. Δακτύλιος στὸ χεῖλος καὶ τὴ βάση τοῦ στομίου καὶ πρὸς τὴ βάση τοῦ στελέχους, βαμμένη ἡ ράχη τῆς λαβῆς, στὸν ὦμο μικροὶ ρόμβοι μὲ χιαστὶ γραμμὲς καὶ στιγμὲς στὸ ἐσωτερικό, ταινίες καὶ ἱμάντες πρὸς τὴν κοιλιά, ὅπου ζώνη μὲ τμήματα τεθλασμένης γραμμῆς[482] (πίν. 54β: 1). – Τμῆμα ὤμου μὲ σχηματοποιημένο ἄνθος. – Λαβὴ ψευδοστόμου μὲ ὁλόβαφη ράχη καὶ ἐξηρημένο τρίγωνο στὴν ἕνωσή της μὲ τὸν δίσκο. – *Σκύφοι*: Μικκύλος σκύφος μὲ κυρτόπλευρο χεῖλος, γάστρα μὲ ταπεινὴ γωνίωση χαμηλὰ καὶ δισκοειδὴ κοίλη κάτω βάση. Ἐσωτερικὰ δακτύλιος στὸν πυθμένα. Ἐξωτερικὰ ταινία χείλους, στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ πολλαπλὸ περιθώριο[483], ταινία γάστρας καὶ βάσης (πίν. 54β: 8). – *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Ἕξι χείλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δακτύλιο, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ τρικάμπυλα τόξα ἐξωτερικὰ καὶ ἕνα μὲ κεντρικὴ στήλη μὲ δέσμες ὁριζοντίων γραμμιδίων μὲ διπλὸ περιθώριο καὶ ἐφαπτόμενο διάγραμμο πετάλιο μὲ ἡμικύκλιο στὸ κέντρο[484] (πίν. 54β: 4). – Δεκατέσσερις γάστρες μὲ στήλη τεθλασμένης (3, τὰ δύο συγκολλώμενα), ἀμείβοντες (2), στήλη κροσσοπεταλίων (1), στήλη δικτυωτῶν ρόμβων (1), δέσμη γραμμῶν καὶ ἀπροσδιόριστο κόσμημα (1), δέσμη γραμμῶν καὶ ἐφαπτόμενα κροσσοπετάλια (1), στήλη ἀντωπῶν κροσσοπεταλίων μὲ διπλὸ περιθώριο καὶ περιγεγραμμένο πετάλιο ἐξωτερικά[485] (πίν. 54β: 3) (1), ἀκέραιη λαβὴ μὲ πινελιὲς στὶς ρίζες καὶ τὴ ράχη (2), δέσμη γραμμῶν καὶ δακτύλιο ἐσωτερικά (1), στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ πολλαπλὸ περιθώριο καὶ δακτύλιο ἐσωτερικά (1). – Δύο δακτυλιόσχημες βάσεις μὲ δακτυλίους στὸν πυθμένα ἐσωτερικὰ καὶ ταινία ἐξωτερικά. – *Ἐνδόβαφοι*: Χεῖλος μὲ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ στήλη τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο. – Δύο συνανήκοντα τμήματα ἀπὸ τὴ γάστρα μὲ ταινίες καὶ στήλη μὲ ἀντικόρυφα ζεύγη ὁμοκέντρων ἡμικυκλίων μὲ πολλαπλὸ περιθώριο. – Τρία στικτὰ χείλη, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ κυλινδρικὴ λαβὴ καὶ ἕνα μὲ περίστικτο κύκλο μὲ ὁλόβαφους λοβοὺς καὶ ἐγγεγραμμένη στιγμὴ στὸ κέντρο[486] (πίν. 54β: 5). – Γάστρα μὲ περίστικτο διπλὸ κύκλο. – Χεῖλος ὁλόβαφου σκύφου. – Λαβὴ σκύφου μὲ ἐγκάρσιες πινελιὲς στὴ ράχη.

Εἰδώλια: Κεφαλὴ εἰδωλίου μὲ γραμμὴ κατὰ μῆκος τοῦ προσώπου καὶ τοῦ αὐχένα καὶ μὲ κροσσωτὴ ταινία στὸ ὕψος τοῦ μετώπου. Σωζ. ὕψ. 2,4 ἑκ. – Τμῆμα εἰδωλίου τύπου Τ ἀπὸ τὸν λαιμὸ ὡς τὸ κοῖλο στέλεχος, μὲ ἐπίθετη λωρίδα πηλοῦ γιὰ τὴν ἀπόδοση τῶν διπλωμένων χεριῶν στὸ στῆθος. Δακτύλιος στὸν λαιμό, γραπτὴ περίμετρος, λοξὴ διαγράμμιση τοῦ κορμοῦ στὴν ὀπίσθια ὄψη, ζώνη

481. Γιὰ τὸ κόσμημα πρβ. E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 2: 52-213 (ζώνη κοιλιᾶς ψευδόστομου), Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 6:48 (στήλη σὲ σκύφο).

482. Πρβ. *MDP* εἰκ. 154:3.

483. Πρβ. Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 7:63, 278, ἀρ. 63 (μικκύλος χειροποίητος σκύφος).

484. Πρβ. αὐτόθι εἰκ. 6:46 (παρόμοιο ζεῦγος πεταλίων μὲ ἐγκάρσια γραμμίδια).

485. Πρβ. Wardle, *BSA* 68, 1973, πίν. 58(a)43.

486. Πρβ. αὐτόθι πίν. 58(a)59.

γραμμιδίων ἐπάνω στὰ χέρια στὴν πρόσθια, γραμμὴ κατὰ μῆκος τῆς πρόσθιας καὶ τῆς ὀπίσθιας ὄψης τοῦ στελέχους[487]. Σωζ. ὕψ. 5 ἑκ. (πίν. 54β: 7). – Τρία κομμάτια ζωόμορφων εἰδωλίων: ἕνα ἀπὸ τὸ ὀπίσθιο τμῆμα κορμοῦ (σωζ. ὕψ. 4,7 ἑκ., σωζ. μῆκ. 3,4 ἑκ.), ἕνα τμῆμα κορμοῦ (σωζ. μῆκ. 2,6 ἑκ.) καὶ ἕνα πόδι (σωζ. ὕψ. 3,1 ἑκ.), μὲ ἐγκάρσια γραμμίδια στὰ πλευρὰ τῶν κορμῶν καὶ γραμμὲς κατὰ μῆκος τοῦ ποδιοῦ.

487. Πρβ. E. French, *BSA* 66, 1971, εἰκ. 42.

ΚΑΘΟΔΟΣ **ΖΘ**

Ἡ κάθοδος **ΖΘ** (βλ. σχέδια 6 καὶ 7) ὁρίζεται πρὸς Β. ἀπὸ τὸν νότιο τοῖχο τοῦ δωματίου **Ζ2** καὶ τὴν προέκτασή του πρὸς τὸ τεῖχος καὶ πρὸς Ν. ἀπὸ τὸν κακοδιατηρημένο καὶ ἀποσπασματικὸ χαμηλὸ βόρειο τοῖχο τοῦ δωματίου **Θ7** τοῦ συγκροτήματος **Θ**, ὁ ὁποῖος δὲν συνεχίζεται πρὸς Δ. ὡς τὸ τεῖχος ἀλλὰ σταματᾶ 2 μ. ἀπὸ τὴν ἐσωτερική του ὄψη. Ὁ τοῖχος εἶναι χτισμένος παράλληλα ἀλλὰ κάπως λοξὰ πρὸς τὸν νότιο τοῖχο τοῦ **Ζ2**, ἀπὸ τὸν ὁποῖο ἀπέχει 1,50-2 μ., ὅσο δηλαδὴ τὸ πλάτος τῆς καθόδου. Συνολικοῦ μήκους 5,13 μ. καὶ πάχους 0,60 μ., διακόπτεται 2,28 μ. ἀπὸ τὴν ἀρχή του πρὸς Α. καὶ 1,95 μ. ἀπὸ τὸ δυτικό του τέρμα ἀφήνοντας ἄνοιγμα 0,90 μ. τὸ ὁποῖο, ὑπὸ μορφὴ δύο ἀνώμαλων βαθμίδων ἀλειμμένων μὲ πλέσια, ὁδηγεῖ στὸ γειτονικὸ πρὸς Ν. δωμάτιο **Θ7**.

Ἡ κάθοδος **ΖΘ** ἦταν διαρρυθμισμένη σὲ κλίμακα ποὺ δὲν καταλαμβάνει ὁλόκληρο τὸ διαθέσιμο πλάτος (πίν. 48). Ἡ πρώτη βαθμίδα της δὲν σώθηκε. Ἀκολουθοῦν δύο ἄλλες προσκτισμένες στὸν βόρειο τοῖχο ἀπὸ ἀρκετὰ κανονικὰ κομμένους ἀλλὰ λοξὰ καὶ ἀπρόσεκτα τοποθετημένους πωρόλιθους, ποὺ ὁδηγοῦν σὲ ἕνα ἐλαφρὰ κεκλιμένο πλατύσκαλο ποὺ ἀντιστοιχοῦσε πρὸς τὴν πλάγια εἴσοδο πρὸς τὸ **Θ7**. Ἀριστερά, δηλαδὴ νοτίως τῶν βαθμίδων, μεταξὺ αὐτῶν καὶ τοῦ βορείου τοίχου τοῦ **Θ7**, μεσολαβεῖ διάστημα πλάτους 0,50-0,60 μ. στρωμένο μὲ κονίαμα, ὅπου, στὸ ὕψος τῆς πρώτης βαθμίδας, εὑρέθηκε κ.χ. τὸ κάτω τμῆμα μεγάλου πίθου, μὲ σωζόμενο ἄνοιγμα 0,50 μ. καὶ σωζόμενο ὕψος 1,34 μ., μὲ ὄστρακα γύρω ἀπὸ τὴ βάση του καὶ μία χάντρα ἀπὸ ὑαλόμαζα.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13092 + [12244].
Σύνολο ὀστράκων 105.
Πρώιμα 6, ἄγραπτα 32, γραπτὰ 67.

Πρώιμα: Δύο τμήματα τοιχωμάτων μινύειων ἀγγείων, τὸ ἕνα μὲ πλαστικοὺς δακτυλίους ἐξωτερικά (πίν. 55α: 5). – Ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ πλατιὰ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση στὴ γάστρα (πίν. 55α: 4) (ΥΕ ΙΙ Β - ΙΙΙΑ1). – Ἐξώστροφο χεῖλος κύλικος[488] μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα ὄρθιες ἐνάλληλες γωνίες, στικτὴ γραμμὴ καὶ πετάλιο. Ἴσως μεγάλο ἀνηρτημένο διχαλωτὸ

488. Πρβ. E. Wace, *BSA* 49, 1954, πίν. 48(b) πάνω σειρά, μέση.

ἄνθος (πίν. 55α: 3) (YE IIIA). – Ὅμοιο[489], μὲ μεγάλο ὁλόβαφο περίστικτο κύκλο καὶ τμῆμα πολλαπλῶν τρικάμπυλων τόξων (πίν. 55α: 2) (YE IIIA). – Τμῆμα γάστρας κύλικος[490] μὲ ζώνη πολλαπλῶν τρικάμπυλων τόξων μὲ γέμισμα ἐναλλήλων γωνιῶν καὶ δύο ταινίες γάστρας (πίν. 55α: 6) (YE IIIA2).

Ἄγραπτα: Τέσσερα συγκολλώμενα καὶ δύο συνανήκοντα ὄστρακα γάστρας τροπιδωτῆς κύλικος μὲ τμῆμα κατακόρυφης λαβῆς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς, χαμηλὸ στέλεχος καὶ δισκοειδὴ ἐπίπεδη βάση. – Χεῖλος κυρτόπλευρης κύλικος. – Δύο τροπιδωτὰ καὶ δύο κυρτόπλευρα χείλη λεκανιδίων. – Ἕξι τροπιδωτὰ χείλη κυλίκων ἢ λεκανιδίων. – Τμῆμα δακτυλιόσχημης βάσης μικροῦ ἀνοικτοῦ ἀγγείου. – Τμῆμα δισκοειδοῦς βάσης κλειστοῦ ἀγγείου. – Χεῖλος χύτρας μὲ χαμηλὸ κυλινδρικὸ λαιμό, κατακόρυφη κυλινδρικὴ λαβὴ ὡς τὸν ὦμο καὶ σφαιρικὸ σῶμα. Ἔντονα ἴχνη καύσης ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτερικά. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα ἀπὸ τὸ περίκυρτο χεῖλος ὡς τὴν ἐπίπεδη βάση ἡμισφαιρικοῦ κυάθου μὲ τμῆμα τῆς κατακόρυφης λαβῆς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς. – Δύο χείλη κυάθων, τὸ ἕνα ἐλαφρὰ ἐξώστροφο, τὸ ἄλλο μὲ τὴ ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς. – Τέσσερα περίκυρτα καὶ τέσσερα ἐξώστροφα χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων.

Γραπτά: Δισκοειδὴς βάση κύλικος μὲ κεντρικὴ κοιλότητα κάτω καὶ δακτυλίους ἐπάνω. – Ἐπίπεδο ἐξώκυρτο χεῖλος λεκανοειδοῦς ἀγγείου μὲ σειρὰ ἀμειβόντων ἐπάνω καὶ ταινία ἀμφίπλευρα. – Ἐπίπεδη βάση ἀνοικτοῦ ἀγγείου. – Ἐλαφρὰ ἐξώστροφο στικτὸ χεῖλος ἀρύταινας ἢ κυάθου. – Ὁριζόντια ἡμικυλινδρικὴ προχοή, μᾶλλον ἀπὸ κύαθο. Ζεῦγος ταινιῶν ἐσωτερικὰ τοῦ χείλους μὲ λοξὰ γραμμίδια μεταξύ τους, ταινία γύρω στὴ βάση τῆς προχοῆς καὶ ἐπάνω στὸ χεῖλος της καὶ ταινία γάστρας ἐξωτερικά. – Τρία χείλη κυαθίων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα. – Ἐπίπεδη βάση κυάθου μὲ ταινίες καὶ ἱμάντες ἐναλλὰξ στὴ γάστρα ἐξωτερικά. – Δακτυλιόσχημη βάση μικκύλου σκυφιδίου μὲ πλατιὰ ταινία καὶ λεπτὴ ψηλότερα. – Ἕξι τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ στικτὸ κύκλο (1), σειρὰ Ν-σχημων κοσμημάτων (1), σπείρα (1), στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο (2 συνανήκοντα), καμπυλόγραμμο θέμα (1). – Δεκαπέντε τμήματα γάστρας μὲ ταινίες, τὰ πέντε μὲ δακτυλίους, καὶ πέντε ὁλόβαφα, ἀπὸ ἀνοικτὰ ἀγγεῖα. – Περίκυρτο χεῖλος πρόχου μὲ ταινία καὶ τμῆμα λαιμοῦ μὲ ταινία στὴ βάση του. – Δύο τμήματα λαιμοῦ, μᾶλλον ἀπὸ πρόχους, μὲ ζεῦγος ταινιῶν. – Ἑπτὰ τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες καὶ δύο μὲ ἱμάντες. – Δύο συγκολλώμενα καὶ δύο συνανήκοντα τμήματα τοιχώματος ψευδοστόμου μεσαίου μεγέθους μὲ ἐπάλληλες ζῶνες ἱμάντων μεταξὺ ταινιῶν. – Δύο συγκολλώμενα καὶ ἕνα συνανῆκον τμῆμα ψηλῆς δακτυλιόσχημης βάσης κρατήρα μὲ ταινία ἐξωτερικά. – Τμῆμα γάστρας, μᾶλλον ἀπὸ κρατήρα, μὲ τὴ ρίζα ὁριζόντιας κυλινδρικῆς λαβῆς. Πινελιὰ στὴ ρίζα τῆς λαβῆς, γραμμὴ καὶ ἐσωτερικὰ σπειροειδὲς κόσμημα. – *Σκύφοι*: *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Τρία συνανήκοντα τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος, τὴ γάστρα καὶ τὴ λαβή. Λεπτὴ ταινία καὶ δακτύλιος χείλους, στήλη ἀραιῶν ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ διπλὸ περιθώριο καὶ ταινία γάστρας, πινελιὲς στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη τῆς λαβῆς. – Χεῖλος μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δακτύλιο καὶ στήλη πυκνῶν ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ τριπλὸ περιθώριο. – Δύο χείλη, τὸ ἕνα μὲ πλατιὰ ταινία καὶ γραμμικὸ θέμα, τὸ ἄλλο μὲ λεπτὴ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ δεύτερη πλατύτερη ἐξωτερικά, γραμμὴ καὶ ταινίες γάστρας. – Τμῆμα γάστρας μὲ στήλη ἀραιῶν ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ διπλὸ περιθώριο καὶ μεμονωμένα κροσσοπετάλια (εἰκ. 134). – Ἕνα χεῖλος μὲ πλατιὰ ταινία καὶ ἕνα τμῆμα γάστρας μὲ δύο ταινίες καὶ ἴχνος γραμμῶν ψηλότερα (πίν. 55α: 1), ἀπὸ ἐνδόβαφους σκύφους. – Δύο χείλη ὁλόβαφων σκύφων.

Μικρὰ εὑρήματα: Χάντρα ἀπὸ πρασινογάλανη ὑαλόμαζα, κονιορτοποιημένη πλέον. – Κωνίδιο ἀπὸ ἰώδη στεατίτη. Ὕψ. 1,2 ἑκ., διάμ. βάσης 2 ἑκ.

Εἰκ. 134. Κάθοδος **ΖΘ**, *γάστρα σκύφου.*

489. Πρβ. γιὰ τὸν περίστικτο κύκλο *MDP* εἰκ. 107:7 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου).

490. Αὐτόθι εἰκ. 106:2 (Ἅγ. Στέφανος), 107:10 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου).

Τὸ πλατύσκαλο εἶχε ἐπάλειψη πλέσιας πάχους 0,22 μ., ἀπὸ τὴν ὁποία προέρχονται:

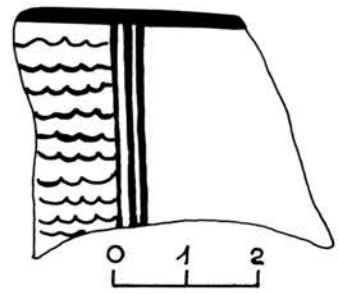
ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13100+13144+12450+29554.
Σύνολο ὀστράκων 130.
Πρώιμο 1, ἄγραπτα 34, γραπτὰ 95.

Πρώιμο: Ἐξώκυρτο χεῖλος κυαθίου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση στὴ γάστρα (ΥΕ ΙΙΙΑ1).
Ἄγραπτα: Ὀκτὼ τροπιδωτὰ χείλη, τὸ ἕνα μὲ μία ἀκέραιη λαβή, πέντε κυρτόπλευρα, τὰ δύο μὲ τὴ ρίζα ταινιωτῆς λαβῆς, καὶ πέντε τμήματα γάστρας, τὸ ἕνα ἀπὸ ἀρκετὰ μεγάλο ἀγγεῖο καὶ ἕνα μὲ τμῆμα στελέχους, ὅλα ἀπὸ κύλικες. – Τροπιδωτὸ χεῖλος λεκανιδίου μὲ τὴ ρίζα ὁριζόντιας ταινιωτῆς λαβῆς καὶ ἴχνη καύσης ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτερικά. Πηλὸς ἐρυθρωπὸς κακῆς ποιότητος. – Τρία χείλη, τὰ δύο συγκολλώμενα, καὶ ἕνα τμῆμα τοιχώματος μὲ ἀκέραιη τὴν κατακόρυφη κυλινδρικὴ λαβὴ καὶ ἴχνη καύσης ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτερικά, ἀπὸ χύτρες. – Δύο τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν οἰκιακῶν ἀγγείων. – Τμῆμα κυρτῆς βάσης ἀρύταινας μὲ λεπτὰ τοιχώματα, ἀπὸ ἐρυθρωπὸ πηλό. – Δύο τμήματα τοιχωμάτων καὶ δύο δισκοειδεῖς βάσεις, ἡ μία ἀκέραιη διαμ. 6,8 ἑκ., ἀπὸ προχοειδὴ ἀγγεῖα. – Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου, μᾶλλον πιθαμφορέα, μὲ μία ἀκέραιη ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβὴ στὸν ὦμο. – Μεγάλο τμῆμα σκυφιδίου ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος ὣς τὴν ἀκέραιη δισκοειδὴ βάση. Ὕψ. 5,5 ἑκ., διάμ. βάσης 3,7 ἑκ. – Μεγάλο τμῆμα σκύφου ἀπὸ τὴ γάστρα καὶ τὴν ἀκέραιη δισκοειδὴ βάση, διαμ. 3,7 ἑκ. – Ἀκέραιη δακτυλιόσχημη βάση σκύφου, διαμ. 4 ἑκ.
Γραπτά: Μικρὸ τμῆμα βάσης κύλικος μὲ δακτύλιο στὴν περίμετρο. – Τμῆμα ταινιωτῆς λαβῆς κυάθου μὲ βαμμένα περιθώρια. – Τέσσερα κομμάτια ἀπὸ τὸ περίκυρτο χεῖλος, τὸν λαιμὸ καὶ τὴν κοιλιὰ πρόχου. Πλατὺς γραπτὸς δακτύλιος στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ, καθὼς καὶ ἕνας πλατὺς καὶ δύο λεπτότεροι πλαστικοὶ δακτύλιοι. Στὸν ὦμο στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο. Πηλὸς φαιός, βαφὴ καστανή. – Ἐννέα τμήματα τοιχωμάτων μὲ ταινίες ἀπὸ πρόχους, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ πλατιὰ ὁριζόντια κυματοειδή. – Τμῆμα τοιχώματος, ἀμέσως κάτω ἀπὸ τὸ ἐξώκυρτο χεῖλος κωνικοῦ ρυτοῦ. Ἐξωτερικὰ ταινία χείλους καὶ τμῆμα εἰκονιστικῆς παράστασης στὴν ὁποία εἰκονίζονται δύο ταῦροι οἱ ὁποῖοι κινοῦνται πρὸς τὰ δεξιά. Σώζονται ἡ κεφαλὴ τοῦ ἑνὸς καὶ τὰ νῶτα τοῦ ἄλλου καὶ ἀποδίδονται μὲ περίγραμμα καὶ ἰδιαίτερα φυσιοκρατικὴ νοοτροπία. Ὁ ἀριστερὸς ἔχει κέρατο μὲ ἐσωτερικὸ κυματοειδὲς περίγραμμα, μικρὰ αὐτιά, ὀφθαλμὸ μὲ σταγονοειδὲς περίστικτο περίγραμμα καὶ ἴριδα ὡς κύκλο μὲ στιγμή, διπλὸ περίγραμμα στὸ μέτωπο, ἐσωτερικὰ στικτὸ καὶ ὁλόβαφο τὸ ἄκρο τοῦ ρύγχους. Οἱ πτυχώσεις τοῦ δέρματος στὸν λαιμὸ ἀποδίδονται μὲ μικρὰ πετάλια σὲ σειρά. Τα νῶτα τοῦ δεξιοῦ ταύρου ἀποδίδονται μὲ διπλὸ περίγραμμα γεμισμένο μὲ δέσμες ἐγκαρσίων γραμμιδίων. Ἡ δορὰ κοσμεῖται μὲ ὁλόβαφες κηλίδες. Διακρίνεται τμῆμα ἑνὸς ὀπισθίου ποδιοῦ. Ἐπάνω ἀπὸ τὴν κεφαλὴ τοῦ ἀριστεροῦ ταύρου καὶ μεταξὺ τῶν δύο ζώων παραπληρωματικοὶ ρόμβοι μὲ στιγμὲς στὶς γωνίες. Βαφὴ καστανομέλανη (πίν. 55β). – Τρία συγκολλημένα καὶ ἕνα συνανῆκον ὄστρακο ἀπὸ τὸ ἐπάνω μέρος καὶ τὸ σῶμα μικροῦ σφαιρικοῦ ψευδοστόμου. Σώζονται ὁ δίσκος καὶ μία λαβή, τὸ στόμιο, περὶ τὸ ἥμισυ τοῦ ὤμου καὶ τμῆμα τῆς κοιλιᾶς. Κεντρικὸς ὁλόβαφος κύκλος καὶ σπείρα στὸν δίσκο, βαμμένη ἡ ράχη τῆς λαβῆς πλὴν ἐξηρημένου τριγώνου στὴν κορυφή, λεπτὸς δακτύλιος στὸ χεῖλος τοῦ στομίου καὶ θηλιὰ ποὺ συνδέει τὶς βάσεις τοῦ στομίου καὶ τοῦ στελέχους τοῦ δίσκου. Ὁμάδες ἐναλλήλων τεταρτοκυκλίων στὸν ὦμο, ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν, τμήματα ὁριζόντιας τεθλασμένης, λεπτὴ καὶ πλατιὰ ταινία χαμηλότερα. Στιλπνὴ καστανὴ βαφὴ (πίν. 56α: 7)[491]. – Τρία τμήματα τοιχωμάτων μικρῶν ψευδοστόμων, τὸ ἕνα ἀπὸ τὸν ὦμο μὲ τὴ ρίζα μίας

491. Taylour, *BSA* 50, 1955, πίν. 44(b), E. French, *BSA* 61, 1966, εἰκ. 1:10, Mountjoy, *BSA* 71, 1976, πίν.

κατακόρυφης λαβῆς, ταινία καὶ ὁμάδα ἐναλλήλων τεταρτοκυκλίων, τὰ δύο ἄλλα ἀπὸ τὴν κοιλιὰ μὲ ταινίες καὶ ἱμάντες. – Ἕνα μεγάλο τμῆμα ἐπίπεδου ἐξώκυρτου χείλους μὲ ταινία πάνω καὶ δεύτερη πλατιὰ ἀμέσως χαμηλότερα ἐξωτερικὰ καὶ ἕνα τμῆμα γάστρας μὲ ταινίες, ἀπὸ κρατῆρες. – Τμῆμα ἐπίπεδου ἐξώκυρτου χείλους ἐνδόβαφου κρατηρίσκου. Ταινία χείλους καὶ χαμηλότερα κεφαλὴ καὶ λαιμὸς πτηνοῦ πρὸς τὰ δεξιά. Ὁλόβαφο ράμφος καὶ ἐξηρημένος ὀφθαλμὸς μὲ στιγμή. Ὁ λαιμὸς ἀποδίδεται μὲ περίγραμμα καὶ τεθλασμένη γραμμὴ κατὰ μῆκος του. Πηλὸς ροδόχρωμος, ἀλείφωμα ὑποκίτρινο ἐξωτερικά, βαφὴ καστανή. – *Σκύφοι*: Χεῖλος ὑψίποδος σκύφου μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δεύτερη πλατύτερη ἐξωτερικὰ καὶ στὴ γάστρα δέσμη γραμμῶν ἀριστερὰ τῆς ὁποίας στικτὸς ἀκανόνιστος κύκλος, λοξὴ λεπτὴ γραμμὴ καὶ δεύτερος στικτὸς κύκλος χαμηλότερα (πίν. 56α: 4). – Ὅμοιο, μὲ κεντρικὴ στήλη φολιδωτοῦ μὲ πολλαπλὸ περιθώριο καὶ κροσσοπετάλια καὶ πλευρικὸ ἀνηρτημένο φολιδωτὸ τρίγωνο (πίν. 56α: 1)[492]. – Τμῆμα γάστρας, πιθανὸν ὑψίποδος σκύφου, μὲ δέσμη γραμμῶν καὶ ὁμάδα ὀρθίων ἐναλλήλων ἡμικυκλίων ἐπάνω ἀπὸ δύο τουλάχιστον ταινίες γάστρας (πίν. 56α: 5)[493]. – *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Δύο συγκολλημένα τμήματα χείλους καὶ γάστρας μὲ μία σχεδὸν ἀκέραιη λαβή. Λεπτὴ ταινία χείλους, στήλη μὲ ὁριζόντια διαγράμμιση ἀπὸ ὁμάδες τριῶν γραμμῶν, πινελιὲς στὴ λαβή (πίν. 55γ: 12). – Ἕξι συνανήκοντα τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τὴ γάστρα. Λεπτὴ ταινία καὶ δακτύλιος, κεντρικὴ στήλη πυκνῶν ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ τριπλὸ περιθώριο, ταινία γάστρας (εἰκ. 135). Βαφὴ ἐρυθρὴ ἐξίτηλη. – Μεγάλο τμῆμα ἀπὸ τὸ χεῖλος μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δακτύλιο καὶ τὴ γάστρα μὲ πλευρικὸ ἀνηρτημένο στάχυ ἀμειβόντων καὶ τμῆμα κεντρικῆς στήλης μὲ περιθώριο καὶ ἐφαπτόμενο πετάλιο[494] (πίν. 56α: 2). – Δύο συγκολλημένα ὄστρακα ἀπὸ τὸ χεῖλος μὲ ταινία καὶ δακτύλιο καὶ τὴ γάστρα μὲ

Εἰκ. 135. Κάθοδος **ΖΘ**, *ἐπάλειψη πλατύσκαλου.*

κεντρικὴ στήλη ἀντίνωτων κροσσοπεταλίων μὲ ἐφαπτόμενο τριπλὸ πετάλιο μὲ διάγραμμο περίγραμμα ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες (πίν. 56α: 9)[495]. – Χεῖλος μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δακτύλιο καὶ στὴ γάστρα πολλαπλοὶ μίσχοι. – Δύο ἐξώκυρτα χείλη μὲ ταινία καὶ δεύτερη ἀμφίπλευρα, τὸ ἕνα μὲ δέσμη γραμμῶν. – Δεκαεπτὰ τμήματα γάστρας μὲ στάχυ ἀμειβόντων ἐπάνω ἀπὸ ταινία καὶ δακτυλίους πρὸς τὸν πυθμένα (1), στήλη ἀμειβόντων μὲ περιθώριο καὶ ταινία (1), στήλη ἀνάστροφων ἀμειβόντων μὲ διπλὸ περιθώριο (1), στήλη τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο καὶ ἱμάντες (1), ζεῦγος ταινιῶν, δακτύλιο πρὸς τὸν πυθμένα καὶ τὴ ρίζα λαβῆς (1, ἴσως ἀπὸ κρατηρίσκο), στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ πολλαπλὸ περιθώριο καὶ τμῆμα καμπύλης (1), τμῆμα δικτυωτοῦ, ταινίες καὶ δακτύλιο γάστρας (1), ἀπολήξεις γραμμῶν καὶ ταινίες (2), δακτύλιο (1), τμῆμα δικτυωτῆς θηλιᾶς (1), στήλη ἀμειβόντων ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες (1), κεντρικὴ στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ διπλὸ περιθώριο καὶ ἐφαπτόμενο ἀκανθωτὸ κόσμημα[496] (πίν. 56α: 6) (1), ταινίες (4 συνανήκοντα). – Τρεῖς δακτυλιόσχημες βάσεις μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ δακτυλίους στὸν πυθμένα, ἡ μία ἀκέραιη μὲ ἱμάντες στὴ γάστρα καὶ μία μὲ δεύτερη ταινία ψηλότερα. – Στικτὸ χεῖλος σκύφου. –

14(a)15. Πρβ. παρόμοια διακόσμηση στὸν ὦμο καὶ τὴν κοιλιὰ φλασκιοῦ, *MDP* εἰκ. 132:1 (Συλλογὴ Βρετανικῆς Σχολῆς).

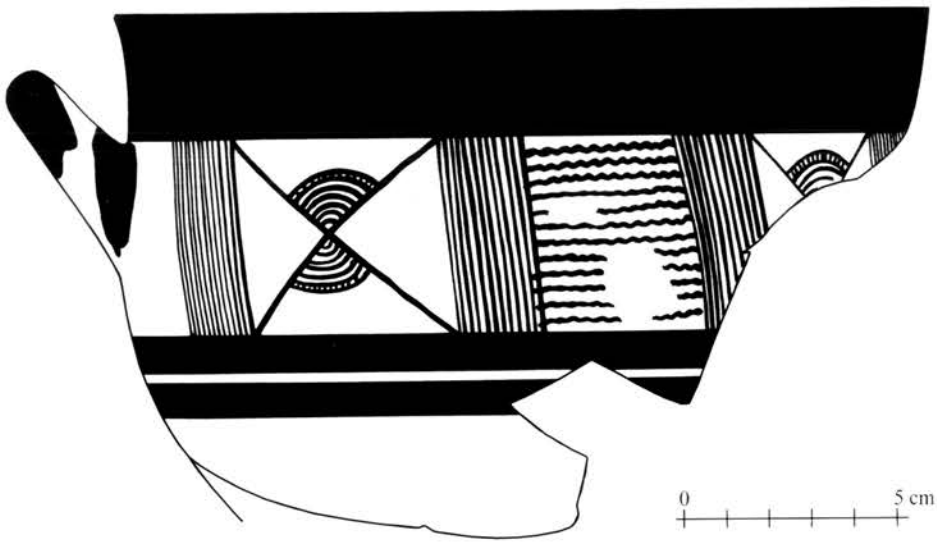
492. Πρβ. *MDP* εἰκ. 165:4 (Τίρυνς), Taylour, *BSA* 50, 1955, πίν. 43(c), E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 9:3, 11:1.

493. Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 8:70.

494. E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 5:4, Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 9:41, 9:42, 9:43.

495. Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 9:43, 9:45.

496. Πρβ. E. French, *BSA* 61, 1966, εἰκ. 8:22, Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 7:51.

Εἰκ. 136. Κάθοδος **ΖΘ**, *ἐπάλειψη πλατύσκαλου.*

Ἐνδόβαφοι: Μεγάλο τμῆμα ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ γάστρα μὲ μία ἀκέραιη λαβή, συγκολλημένο ἀπὸ δεκαπέντε ὄστρακα. Πλατιὰ ταινία χείλους, δύο ταινίες γάστρας, πινελιὲς στὴ λαβή. Στὴ ζώνη τῶν λαβῶν κεντρικὴ στήλη πυκνῶν ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ πολλαπλὸ περιθώριο καὶ δύο πλευρικὲς μετόπες, ἐπίσης μὲ πολλαπλὸ περιθώριο, μὲ χιαστὶ γραμμὲς καὶ ἀντικόρυφα πολλαπλὰ τόξα, τὸ ἐξωτερικὸ διάγραμμο. Πηλὸς ἀνοικτὸς καστανός, βαφὴ στιλπνὴ καστανή. Διάμ. χείλους 20 ἑκ., σωζ. ὕψ. 12 ἑκ. (εἰκ. 136)[497]. – Ἕξι τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τὴ γάστρα μὲ ρίζες τῶν λαβῶν. Πλατιὰ ταινία χείλους, πινελιὲς στὶς λαβὲς καὶ στὴ γάστρα πλευρικὲς στῆλες ἀραιῶν ἀμειβόντων ἐπάνω ἀπὸ ζεῦγος ταινιῶν. Πηλὸς κιτρινέρυθρος, κιτρινωπὸ ἀλείφωμα, βαφὴ μελανή (πίν. 56α: 3, 10). – Μεγάλο τμῆμα ἀπὸ τὸ χεῖλος μὲ πλατιὰ ταινία ὡς τὴ γάστρα μὲ σπείρα ποὺ φέρει δύο κερατοειδεῖς ἀποφύσεις καὶ περίστικτο πυρήνα μὲ κεντρικὴ στιγμή[498]. Μία ἀκέραιη λαβὴ μὲ πινελιές (πίν. 56α: 8). – Τμῆμα γάστρας μὲ πλατιὰ ταινία χείλους, ταινία γάστρας καὶ μεταξύ τους στενὴ ζώνη ρόμβων μὲ κεντρικὴ στιγμὴ καὶ παραπληρωματικὲς γωνίες (πίν. 55γ: 11). – Τρία τμήματα γάστρας μὲ κεντρικὴ στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ πολλαπλὸ περιθώριο καὶ ταινίες. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ μελανή. – Δύο δακτυλιόσχημες βάσεις μὲ ταινία ἐξωτερικά. – Τρία τμήματα γάστρας ὁλόβαφων σκύφων. *Εἰδώλιο*: Τμῆμα κορμοῦ εἰδωλίου τύπου Ψ. Ταινία στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ, κυματοειδεῖς γραμμὲς στὸν κορμὸ καὶ ταινία στὴν περίμετρό του. Σωζ. ὕψ. 3 ἑκ., σωζ. πλάτ. 3,8 ἑκ.

Ἡ κάθοδος συνεχιζόταν πρὸς τὸ τεῖχος μὲ δύο βαθμίδες, μὲ βατῆρες πλάτους 0,35 μ. καὶ μετόπες ὕψους 0,13 μ., κατασκευασμένες μὲ πωρόλιθους σὲ δεύτερη χρήση, ὅπως μαρ-

497. Ἔχει λάβει ἀριθμὸ στὸ Μουσεῖο Μυκηνῶν ΜΜ 29554. Πρβ. Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 11:71, Wace, *Mycenae* πίν. 76:b.

498. Βλ. Wace, *Mycenae* πίν. 76:a.

τυροῦν δύο τετράγωνοι τόρμοι σκαλισμένοι στὴν πρόσοψη τῆς πρώτης. Ἡ συνέχεια τῆς κλίμακος ὡς τὸ τεῖχος κατασκάφηκε ἀπὸ τοὺς ἐργάτες τοῦ Τσούντα.

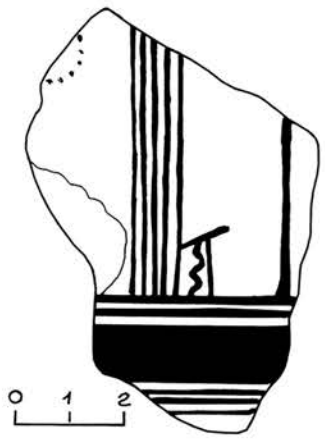
Οἱ βαθμίδες αὐτές, ὅπως καὶ οἱ προηγούμενες, κατελάμβαναν μόνο τὸ πρὸς Β. 1 μ. ἀπὸ τὸ πλάτος τοῦ χώρου. Στὸ ὑπόλοιπο 0,50-0,75 μ. ἦταν χτισμένο στὸ πόδι τοῦ νότιου τοίχου τοῦ περάσματος πυκνὸ λιθολόγημα, ὕψους ὅσο καὶ οἱ βαθμίδες, μὲ εὐθύγραμμη καὶ εὐδιάκριτη πρόσοψη, τὸ ὁποῖο κατὰ ταῦτα κατασκευάστηκε ἀφοῦ εἶχαν χτιστεῖ ἡ κλίμακα καὶ ὁ τοῖχος καὶ τὸ ὁποῖο ἀπέδωσε:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13149.
Σύνολο ὀστράκων 39.
Ἄγραπτα 15, γραπτὰ 24.

Ἄγραπτα: Ἕνα τμῆμα γάστρας μὲ τὴ ρίζα τῆς κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς καὶ χαμηλὸ στέλεχος, ἕνα τμῆμα τροπιδωτῆς γάστρας μὲ μία κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή, ἕνα ψηλὸ στέλεχος καὶ ἕνα τμῆμα κατακόρυφης λαβῆς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς, ἀπὸ κύλικες. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα χείλους μὲ τὶς ρίζες ὁριζόντιας ταινιωτῆς λαβῆς καὶ ἕνα τμῆμα τροπιδωτῆς γάστρας, ἀπὸ λεκανίδια. – Χεῖλος μεγάλης λεκάνης μὲ μία ὁριζόντια ταινιωτὴ λαβή. – Κατακόρυφη κυλινδρικὴ λαβὴ κλειστοῦ ἀγγείου. – Ἐξώκυρτο χεῖλος χονδροειδοῦς εὐρυστόμου ἀγγείου. – Δύο ἐξώστροφα χείλη καὶ ἕνα τμῆμα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου. – Ἐλαφρὰ ἐξώκυρτο χεῖλος κρατηρίσκου μὲ μία κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή.

Γραπτά: Χεῖλος κύλικος μὲ μία κατακόρυφη λαβή. Ταινία χείλους, σπείρα στὴ γάστρα, βαμμένη ἡ ράχη τῆς λαβῆς. – Δύο τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ ταινίες. – Τμῆμα τοιχώματος μεγάλου κωνικοῦ ρυτοῦ μὲ δέσμη γραμμῶν ἐπάνω ἀπὸ ταινία μεταξὺ ἱμάντων. Ἀριστερὰ τῆς δέσμης καὶ ψηλὰ στικτὸς κύκλος, κάτω δεξιὰ ἀπροσδιόριστο σχέδιο, μᾶλλον ἀπροσεξίας, δεξιότερα γραμμή, ἴσως ἀπόληξη πορφύρας. Πηλὸς ροδόχρωμος μὲ ἐγκλείσματα, βαφὴ ἐρυθρή (εἰκ. 137)[499]. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα ἐπίπεδου ἐξώκυρτου χείλους καὶ χαμηλοῦ λαιμοῦ ἀλαβάστρου, μὲ δακτύλιο χείλους, ἐξώβαφο. – Τρία τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες. – Στόμιο καὶ τμῆμα ὤμου μεγάλου ψευδοστόμου. Ταινία στὸ χεῖλος καὶ τὴ βάση τοῦ στομίου καὶ τρεῖς ταινίες στὸν ὦμο. Πηλὸς καστανὸς μὲ προσμίξεις, βαφὴ καστανέρυθρη. – Τέσσερα τμήματα τοιχωμάτων μικρῶν ψευδοστόμων μὲ ταινίες καὶ ἱμάντες, ἐκ τῶν ὁποίων δύο συνανήκοντα καὶ ἕνα μὲ στενὴ ζώνη τεθλασμένης. – *Σκύφοι*: *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Δύο χείλη

Εἰκ. 137. Κάθοδος **ΖΘ**, *λιθολόγημα κατὰ μῆκος τῶν βαθμίδων.*

499. *Panagia Houses* πίν. 21:67.

μὲ λεπτὴ ταινία, τὸ ἕνα μὲ τετραπλὰ τρικάμπυλα τόξα καὶ παραπληρωματικὸ κύκλο ἢ σπείρα[500], τὸ ἄλλο μὲ ζώνη διπλῶν ἡμιελλείψεων ἐναλλὰξ ὀρθίων καὶ ἀνηρτημένων[501]. – Δύο χείλη μὲ πλατιὰ ταινία, τὸ ἕνα μὲ σπείρα καὶ διακεκομμένες λοξὲς γραμμές, τὸ ἄλλο μὲ τρέχουσες σπεῖρες. – Δύο τμήματα γάστρας, τὸ ἕνα μὲ δέσμη ἱμάντων, τὸ ἄλλο μὲ τρέχουσα σπείρα. – Χεῖλος ἐνδόβαφου σκύφου μὲ πλατιὰ ταινία καὶ καμπυλόγραμμο θέμα. – Ἕνα ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ ἕνα τμῆμα γάστρας ὁλόβαφων σκύφων. – Λαβὴ σκύφου μὲ πινελιές.

Εἰδώλιο: Κορμὸς εἰδωλίου τύπου Φ μὲ κατακόρυφες γραμμές. Σωζ. ὕψ. 2,9 ἑκ.

Σκεπασμένος ἀπὸ τὶς βαθμίδες, ὅπου εἶχαν διατηρηθεῖ, καὶ ἀπὸ τὶς πλάκες τοῦ πλατύσκαλου κατέβαινε πρὸς τὸ τεῖχος ἀγωγὸς τοῦ ὁποίου τὸ δυτικὸ τέρμα καταστράφηκε ἀπὸ τὴν προηγούμενη ἀνασκαφή, ἡ ὁποία ἀλλοῦ εἶχε φθάσει ὣς τὸν βράχο καὶ ἀλλοῦ ὄχι καὶ εἶχε συσσωρεύσει στὸν χῶρο χώματα ὕψους περίπου 0,80 μ. Κάτω ἀπὸ τὰ χώματα αὐτὰ εἶχε διατηρηθεῖ κατὰ τόπους ἀδιατάρακτη ἐπίχωση, ὅπου ὑπῆρχαν κομμάτια κόκκινου καὶ κίτρινου κονιάματος, καθὼς καὶ χάλκινη βελόνα σωζ. μήκους 0,05 μ. καὶ μικρὴ σιτόσχημη χάντρα ἀπὸ κύανο μήκους 0,008 μ.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13121+13130+13096+[12253+12267].
Σύνολο ὀστράκων 442.
Πρώιμα 27, ἄγραπτα 120, γραπτὰ 265, ἀπροσδιόριστα 30.

Πρώιμα: Ἕξι τμήματα τοιχωμάτων μινύειων ἀγγείων. – Δύο τμήματα κλειστῶν μινύειων ἀγγείων, τὸ ἕνα ἀπὸ τὸ στόμιο, τὸ ἄλλο ἀπὸ τὸν ὦμο. – Ἐπικλινὲς χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου μὲ ταινία ἐξωτερικά, στικτὸ ἐσωτερικά. – Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου μὲ στήλη ὁλόβαφων ρόμβων μὲ περιθώριο (πίν. 57α: 9). – Ὀκτὼ τμήματα τοιχωμάτων ἀμαυρόχρωμων ἀγγείων μὲ ταινίες. – Πολὺ μικρὸ τμῆμα γάστρας ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ κατακόρυφες καμπύλες λεπτὲς γραμμές, ἴσως πτυχωτὴ διακόσμηση. – Δύο συνανήκοντα τμήματα ὤμου καὶ κοιλιᾶς πιθαμφορέα μὲ μεγάλη σπείρα μὲ ἀκτινωτὸ ρόδακα στὸν πυρήνα καὶ ταινία χαμηλότερα (εἰκ. 138). – Τμῆμα γάστρας μικκύλου κλειστοῦ ἀγγείου μὲ σπογγωτὴ διακόσμηση. – Τμῆμα γάστρας κυπέλλου μὲ ταινία

Εἰκ. 138. Κάθοδος **ΖΘ**, *ἐπίχωση ἀγωγοῦ.*

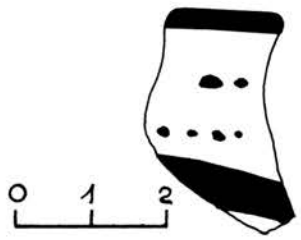
500. *MDP* εἰκ. 189:11 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), *Orchomenos* V εἰκ. 9:213 (Ὀρχομενός), 24:53 (Σχηματάρι).

501. Πρβ. E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 7:53.811.

καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση. – Εὐθὺ χεῖλος κυάθου[502] μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δεύτερη ἐξωτερικὰ καὶ χαμηλότερα κρίνο καὶ διπλὸς γωνιώδης μίσχος ἄλλου (πίν. 57α: 6). – Τμῆμα γάστρας κυάθου ἢ κύλικος[503] μὲ σπείρα καὶ τριπλὸς κυματοειδὴς μίσχος μὲ φυλλοειδὴ κοσμήματα (πίν. 57α: 12). – Τμῆμα γάστρας κύλικος μὲ στικτὸ σῶμα ὁριζόντιας πορφύρας καὶ δύο πετάλια ὡς κομμένος πλοχμός (πίν. 57α: 4). – Ἐξώκυρτο χεῖλος κύλικος[504] μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ ὁριζόντιο ἑλικοειδὲς ἄνθος (πίν. 56β: 2).

Ἄγραπτα: Εἴκοσι πέντε τροπιδωτὰ χείλη, τὸ ἕνα μὲ μία κατακόρυφη λαβή, τρία τροπιδωτὰ τμήματα γάστρας, ἕντεκα κυρτόπλευρα χείλη, τὸ ἕνα μὲ τὴ ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς, καὶ τρεῖς δισκοειδεῖς βάσεις, ἡ μία μὲ κεντρικὴ κοιλότητα καὶ μία μὲ ἴχνη καύσης, ἀπὸ κύλικες. – Τμῆμα ἀπὸ τὸ χεῖλος ὣς τὴν ἐπίπεδη γάστρα τροπιδωτοῦ λεκανιδίου. – Ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ τμῆμα γάστρας κυρτόπλευρου λεκανιδίου. – Δύο ἐξώστροφα χείλη λεκανιδίων, τὸ ἕνα τροπιδωτό, τὸ ἄλλο ἐπίπεδο. – Δύο ἐξώκυρτα χείλη, πιθανὸν ἀπὸ λεκανίδια. – Δύο κατακόρυφες λαβὲς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς ἀπὸ κύλικες ἢ κύαθους. – Τρεῖς δακτυλιόσχημες βάσεις, ἡ μία ἀπὸ λευκωπὸ πηλό, καὶ μία δισκοειδὴς ἐπίπεδη ἀπὸ κλειστὰ ἀγγεῖα. – Ἕνα περίκυρτο χεῖλος, ἕνα τμῆμα τοιχώματος καὶ μία δακτυλιόσχημη βάση κλειστῶν οἰκιακῶν ἀγγείων ἀπὸ χονδροειδὴ πηλὸ μὲ προσμίξεις. – Δύο ἔντονα ἐξώκυρτα χείλη κρατηρίσκων ἢ λεκανιδίων. – Τμῆμα κυάθου ἀπὸ τὸ χεῖλος ὣς τὴ δισκοειδὴ κοίλη βάση μὲ μία κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. Πηλὸς καστανός. – Ἕξι ἐξώστροφα καὶ δύο ἐξώκυρτα χείλη κυάθων. – Εἴκοσι τέσσερα ἐξώστροφα χείλη, ὀκτὼ τμήματα γάστρας, ἕνα τμῆμα ταινιωτῆς λαβῆς, μία δισκοειδὴς κοίλη καὶ τρεῖς ἐπίπεδες βάσεις μικρῶν ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Τέσσερα τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ τροπίδωση καὶ ἕνα μὲ ἔντονα ἴχνη καύσης. – Τρία ἐξώκυρτα χείλη, δύο ἁπλὰ καὶ ἕξι ἐξώστροφα χείλη σκύφων, τὸ ἕνα μὲ μία ἀκέραιη λαβὴ καὶ ἕνα μὲ ἴχνη καύσης ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτερικά.

Γραπτά: Τμῆμα γάστρας καὶ στελέχους ὁλόβαφης κύλικος. – Πέντε βάσεις κυλίκων, οἱ δύο βαμμένες ἐπάνω, οἱ ἄλλες μὲ δακτυλίους καὶ κεντρικὴ κοιλότητα. – Τρεῖς ταινιωτὲς λαβὲς βαμμένες στὴ ράχη, δύο τμήματα λαβῶν ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς καὶ ἕνα τμῆμα ὁριζόντιας κυλινδρικῆς λαβῆς μὲ πινελιές. – Ἐλαφρὰ ἐξώστροφο χεῖλος κυάθου μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δακτύλιο καὶ στὴ γάστρα σειρὲς στιγμῶν καὶ καμπύλη γραμμή (εἰκ. 139). – Δύο συνανήκοντα τμήματα χείλους ἐνδόβαφου κυάθου μὲ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικά. – Δύο μικρὰ τμήματα γάστρας κυαθίων μὲ ταινίες, στὸ ἕνα καὶ γραμμή. – Ἐξώστροφο χεῖλος κυπέλλου μὲ τὴ ρίζα κατακόρυφης λαβῆς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος. Ἐξωτερικὰ λεπτὴ ταινία χείλους καὶ κυματοειδὴς χαμηλότερα, ὁλόβαφη ἡ λαβή, ἐσωτερικὰ λεπτὴ ταινία χείλους καὶ δακτύλιος. – Ἐπίπεδο χεῖλος βαμμένο ἐπάνω καὶ τμῆμα γεφυρόστομης προχοῆς ἐξώβαφης λεκάνης. – Εὐθὺ ἐπίπεδο ἐπάνω χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, δεύτερη χαμηλότερα ἐξωτερικὰ καὶ ἐσωτερικὰ σειρὰ ἀμειβόντων. – Ἐξώστροφο χεῖλος ἀνοικτοῦ ἡμισφαιρικοῦ ἀγγείου, πιθανὸν φιάλης, μὲ ταινία ἀμφίπλευρα. Ἐσωτερικὰ τμῆμα πλοκάμων μὲ ἐπίθετες λευκὲς στιγμὲς καὶ ἐξωτερικὰ ἱμάντες

Εἰκ. 139. Κάθοδος ***ΖΘ****, ἐπίχωση ἀγωγοῦ.*

502. Γιὰ τὸ σχῆμα βλ. *MDP* εἰκ. 73. Γιὰ τὸ ἄνθος βλ. αὐτόθι εἰκ. 74:2 (Ἀθήνα).

503. Πρβ. γιὰ τὰ φυλλοειδὴ κοσμήματα αὐτόθι εἰκ. 54:12 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), 74:2 (Ἀθήνα).

504. Πρβ. E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 2:4.525, 2:7.514, 2:10.526, *MDP* εἰκ. 107:3 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου).

(πίν. 57α: 11). – Τρία τμήματα γάστρας μὲ ταινίες καὶ σπεῖρες καὶ ἕξι ὁλόβαφα, τὰ δύο μὲ τὴ ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς, ἀπὸ ἀνοικτὰ ἀγγεῖα. – Τμῆμα τοιχώματος ρυτοῦ κοντὰ στὸ χεῖλος μὲ κατακόρυφο κρίνο μεταξὺ ἐπαλλήλων σειρῶν πυκνῶν σιγμοειδῶν γραμμιδίων. Πηλὸς φαιός, ἀλείφωμα ὠχρό, μελανὴ βαφή (πίν. 57α: 10). – Τρία συγκολλημένα τμήματα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου μὲ ταινία ἀπὸ εὐρύστομη πρόχου ἢ ἀμφορέα. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα λαιμοῦ καὶ ὤμου καὶ τρία συγκολλώμενα ἀπὸ τὴν κοιλιὰ πρόχου μὲ ταινίες. – Τέσσερα τμήματα πρόχων μὲ ταινίες, τὰ δύο ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου καὶ δύο ἀπὸ τὴν κοιλιά. – Ἐξώκυρτο χεῖλος ἀλαβάστρου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα. – Δύο συνανήκοντα τμήματα ἐξώστροφου χείλους ἀλαβάστρου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα. – Τμῆμα λαιμοῦ καὶ ὤμου κυλινδρικοῦ ἀλαβάστρου μὲ ἱμάντες ἐξωτερικά, πλατιὰ ταινία χείλους ἐσωτερικά. – Τμῆμα βάσης καὶ τοιχώματος κυλινδρικοῦ ἀλαβάστρου μὲ δύο ταινίες ἐξωτερικά. – Δύο τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων, τὸ ἕνα μὲ κηλίδα μεταξὺ ταινιῶν, τὸ ἄλλο μὲ πολλαπλὰ ὄρθια τρικάμπυλα τόξα μὲ κεντρικὸ κόσμημα. – Ἑπτὰ τμήματα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες, τὸ ἕνα καὶ μὲ πλαστικὸ δακτύλιο. – Τριάντα τέσσερα τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα ἀπὸ μεγάλο ἀγγεῖο μὲ τμῆμα κυματοειδοῦς ταινίας, ἕνα μὲ κύκλο καὶ φυτικὸ κόσμημα καὶ τρία μὲ καμπυλόγραμμα κοσμήματα. – Τμῆμα δίσκου, στελέχους καὶ μίας λαβῆς μεγάλου ψευδόστομου. Δακτύλιος στὴν περιφέρεια τοῦ δίσκου καὶ πλατιὰ γραμμὴ στὴ λαβή. Διάμ. δίσκου 7,4 ἑκ. – Δύο τμήματα, πιθανὸν συνανήκοντα, ἀπὸ τὴν κοιλιὰ μικροῦ ψευδοστόμου μὲ ταινίες καὶ ζώνη δικτυωτῶν ρόμβων μεταξὺ λεπτῶν ταινιῶν (πίν. 57α: 3)[505]. – Πέντε τμήματα ὤμου ψευδοστόμων ἀμφορέων μὲ ταινίες καὶ ἱμάντες, τὸ ἕνα μὲ ἀκτινωτὰ γραμμίδια ἄνθους στὸν ὦμο καὶ δύο συνανήκοντα μὲ τμῆμα διχαλωτοῦ ἄνθους. – *Κρατῆρες*: Δύο ἐξώστροφα χείλη, τὸ ἕνα ὁλόβαφο, τὸ ἄλλο μὲ ταινία ἐπάνω καὶ ἐξωτερικά. – Δύο ἐπίπεδα ἐξώκυρτα χείλη, τὸ ἕνα μὲ ταινία ἐπάνω καὶ ἐξωτερικά, τὸ ἄλλο ἐνδόβαφο, μὲ ταινία ἐπάνω καὶ κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος ἐξωτερικά. – Τρία συνανήκοντα τμήματα ἐξώκυρτου χείλους ὁλόβαφου κρατήρα. – Δύο ὁριζόντιες κυλινδρικὲς λαβές, ἡ μία ἀπὸ ὁλόβαφο κρατήρα, ἡ ἄλλη μὲ πινελιὰ στὴ ράχη καὶ λοξὰ γραμμίδια στὴ γάστρα. – Δεκαεπτὰ τμήματα γάστρας μὲ ταινίες, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ ὁριζόντια κυματοειδὴ μεταξὺ λεπτῶν ταινιῶν, ἕνα μὲ τμῆμα σπείρας καὶ δύο ἐνδόβαφα. – Τμῆμα δισκοειδοῦς κοίλης ἐξώβαφης βάσης. – Ἐξώκυρτο χεῖλος ὁλόβαφου κρατηρίσκου. – Χεῖλος κρατηρίσκου[506] μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δεύτερη πλατύτερη ἐξωτερικὰ καὶ ὄρθιο περίστικτο ἑλικοειδὲς ἄνθος στὴ γάστρα (πίν. 57α: 7). – Τμῆμα γάστρας κρατηρίσκου μὲ ὄρθιο φοινικοειδὲς ἄνθος (πίν. 56β: 4). – *Σκύφοι*: Τμῆμα γάστρας ὑψίποδος σκύφου ἢ κρατηρίσκου μὲ ταινία κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ ὄρθιο φολιδωτὸ κόσμημα μὲ γέμισμα ὀρθίων ἡμιελλείψεων[507]. – Ἀκέραιη δισκοειδὴς βάση ὑψίποδος σκύφου μὲ χαμηλὸ στέλεχος καὶ ἀρχὴ γάστρας. Δακτύλιος στὴν περίμετρο τῆς βάσης, ὁλόβαφο στέλεχος, ταινία στὴ γάστρα, δακτύλιος στὸν πυθμένα. – *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Δέκα χείλη μὲ λεπτὴ ταινία, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ κεντρικὴ στήλη πυκνῶν ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ τετραπλὸ περιθώριο[508] (πίν. 56β: 3), ἕνα μὲ στήλη τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο καὶ ἐφαπτόμενα ὁλόβαφα πετάλια μὲ περίγραμμα καὶ στάχυ ἀμειβόντων[509] (πίν. 57β: 2), ἕνα μὲ στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο, ἕνα μὲ δύο στενὲς στῆλες ἀτέχνων πυκνῶν ἀμειβόντων μὲ περιθώριο[510] (πίν. 56β: 1), ἕνα μὲ στήλη ἀραιῶν ἀμειβόντων μὲ περιθώριο καὶ ἀριστερὰ ἴχνος στάχυ ἀμειβόντων (πίν. 57α: 1), δύο συγκολλώμενα μὲ στήλη ἀραιῶν ἀμειβόντων μὲ περιθώριο καὶ ἕνα μὲ σειρὰ ἐναλλασσόμενων, ὀρθίων καὶ ἀνάστροφων ἐναλλήλων γωνιῶν. –

505. Τὸ ἕνα ὄστρακο βρέθηκε στὴν ὁμάδα ΜΜ 13121, τὸ ἄλλο στὴν ὁμάδα ΜΜ 13130 ἀπὸ τὴν κάθοδο **ΖΘ** τοῦ Ἐπάνω Δρομίσκου. Βλ. *MDP* εἰκ. 127:7 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 11:22.

506. *MDP* εἰκ. 146:2 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου).

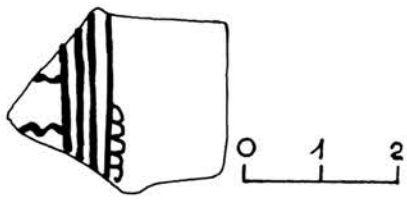
507. Αὐτόθι εἰκ. 99:6 (Μυκῆνες).

508. Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 7:58, E. French, *BSA* 61, 1966, εἰκ. 8:12.

509. E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 5:3.

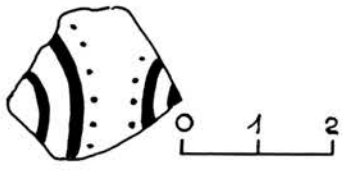
510. Πρβ. αὐτόθι εἰκ. 5:9.

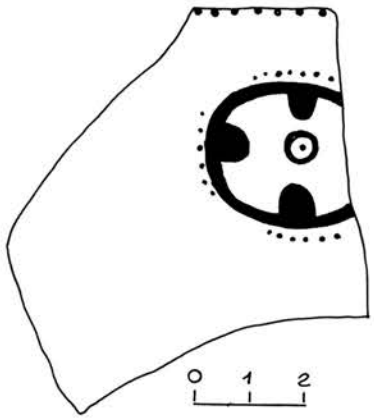
Τρία χείλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δακτύλιο, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ παραπληρωματικὸ ρόμβο μὲ τόξα στὶς γωνίες καὶ ἕνα μὲ μονὸ τρικάμπυλο τόξο μὲ παραπληρωματικὸ κύκλο μὲ στιγμὴ καὶ στάχυ ἀμειβόντων (πίν. 56β: 5). – Ἕντεκα χείλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δεύτερη πλατύτερη ἐξωτερικά, ἐκ τῶν ὁποίων δύο συγκολλώμενα καὶ ἕνα συνανῆκον μὲ δέσμη γραμμῶν καὶ ταινία, δύο συγκολλώμενα μὲ ἀνηρτημένα ἡμικύκλια, τέσσερα συνανήκοντα μὲ πολλαπλοὺς καμπύλους μίσχους καὶ ἕνα μὲ δέσμη γραμμῶν καὶ ἴχνη καύσης. – Δύο συνανήκοντα τμήματα γάστρας μὲ ἀπολήξεις κατακόρυφων πορφυρῶν ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες. – Σαράντα ἕνα τμήματα γάστρας μὲ κορυφὲς κατακορύφων πορφυρῶν (1), στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ τριπλὸ περιθώριο καὶ κροσσοπετάλια (1), στενὴ στήλη ἀραιῶν ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ πολλαπλὸ περιθώριο καὶ ὁμάδα ἐφαπτομένων κροσσοπεταλίων[511] (εἰκ. 140) (1), στήλη ἀμειβόντων ἐπάνω ἀπὸ

Εἰκ. 140. Κάθοδος **ΖΘ**, *ἐπίχωση ἀγωγοῦ.*

ταινία (1), στήλη κεντρικῆς στικτῆς γραμμῆς μὲ ἀντωπὰ κροσσοπετάλια καὶ τριπλὸ περιθώριο (1), στήλη τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο (1), περίστικτο κύκλο μὲ τρεῖς στιγμὲς στὸ κέντρο (1), τρέχουσες σπεῖρες μὲ παραπληρωματικὰ τρίγωνα καὶ ταινία γάστρας[512] (πίν. 57α: 8) (1), σπεῖρες (3), περίστικτα καμπυλόγραμμα θέματα, ἴσως σπεῖρες (εἰκ. 141) (1), λοξὲς γραμμὲς καὶ ταινία (1), συστάδα καμπύλων γραμμῶν (1), ταινίες καὶ δακτυλίους (27). – Τρεῖς λαβὲς σκύφων ἄβαφων ἐσωτερικά, μὲ

Εἰκ. 141-142. Κάθοδος **ΖΘ**, *ἀδιατάρακτη ἐπίχωση ἀγωγοῦ.*

πινελιές. Στὴ μία διακρίνεται στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο πλάι στὴ λαβή. – Δισκοειδὴς κοίλη βάση μικροῦ σκύφου μὲ ταινίες καὶ τμῆμα σπείρας στὴ γάστρα ψηλότερα. – Ἕξι στικτὰ χείλη, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ κύκλο μὲ τέσσερις ὁμάδες στιγμῶν σταυροειδῶς περιμετρικὰ καὶ ἀντίστοιχα τέσσερις ἐσωτερικοὺς ὁλόβαφους λοβοὺς καὶ κεντρικὸ κύκλο μὲ στιγμή (εἰκ. 142). – Τμῆμα γάστρας σκύφου μὲ κύκλο μὲ ἐσωτερικοὺς λοβοὺς καὶ στικτὸ κύκλο στὸν πυρήνα (πίν. 57α: 5). – *Ἐνδόβαφοι*: Τρία συγκολλημένα τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τὴ γάστρα μὲ πλατιὰ ταινία, ὄρθια πολλαπλὰ τρικάμπυλα τόξα μὲ παραπληρωματικά, ὄρθια καὶ ἀνηρτημένα ἐναλλάξ, ὁμόκεντρα ἡμικύκλια καὶ ζεῦγος ταινιῶν γάστρας[513] (πίν. 57β: 1). – Δύο χείλη, τὸ ἕνα μὲ κυ-

511. *MDP* εἰκ. 161:9 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), E. French, *BSA* 61, 1966, εἰκ. 8:13.

512. *MDP* εἰκ. 76:1 (Ἀθήνα), E. French, *BSA* 61, 1966, πίν. 49(b)4.

513. E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 7:2, Wardle, *BSA* 68, 1973, πίν. 59(a)169, E. French, *BSA* 61, 1966, πίν.

ματοειδὴ ταινία ἐξωτερικά, τὸ ἄλλο μὲ πολὺ πλατιὰ ταινία. – Πέντε τμήματα γάστρας, τὸ ἕνα μὲ τρικάμπυλο τόξο μὲ γέμισμα ὀρθίων ὁμοκέντρων ἡμιελλείψεων καὶ δύο συγκολλημένα μὲ σπείρα μεταξὺ ταινιῶν καὶ τὴ ρίζα λαβῆς. – Ὀκτὼ ἐξώκυρτα χείλη, δύο ἐξώστροφα καὶ τριάντα πέντε τμήματα γάστρας ὁλόβαφων σκύφων. – Λαβὴ σκύφου μὲ πινελιά.

Εἰδώλιο: Τμῆμα εἰδωλίου τύπου Φ ἀπὸ τὸ ἥμισυ τοῦ κορμοῦ μὲ λεπτὸ κυλινδρικὸ στέλεχος ὣς τὴ δισκοειδὴ κοίλη βάση. Πλαστικὴ ταινία στὴν ὀπίσθια ὄψη γιὰ τὴν ἀπόδοση τῆς κόμης. Ταινία στὴν περίμετρο τοῦ κορμοῦ, λεπτὲς κατακόρυφες στὶς δύο ὄψεις, δακτύλιος στὴ μέση, τέσσερις πλατύτερες γραμμὲς στὸ στέλεχος ὣς τὴ βάση. Σωζ. ὕψ. 5,5 ἑκ., σωζ. πλάτ. 2,8 ἑκ., διάμ. βάσης 2,7 ἑκ. (πίν. 56β: 6).

Μικρὰ εὑρήματα: Πολὺ μικρὴ σιτόσχημη χάντρα ἀπὸ λαζουρίτη (lapis lazuli), ἐπίπεδη κάτω, μὲ ραβδώσεις ἐπάνω καὶ τρῆμα κατὰ τὸν μακρὸ ἄξονα. Μῆκ. 0,7 ἑκ.[514] – Καμπύλο τμῆμα χάλκινης βελόνης ἢ περόνης. Μῆκ. 4,8 ἑκ. – Κωνίδιο ἀπὸ μελανὸ στεατίτη. Ὕψ. 1,9 ἑκ., διάμ. βάσης 3,2 ἑκ. – Μικρὸ τμῆμα λεπίδας ὀψιανοῦ. – Φολίδα ἐρυθροῦ πυριτόλιθου. – Μικρὸ τμῆμα ὀστοῦ ζώου.

Βαθύτερα εὑρέθησαν ὄστρακα, καθὼς καὶ πολλὰ κομμάτια θραυσμένων ἀγγείων:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13141 + 13137 + 13101 + 13134 + [13104 + 13103 + 13094 + 13133 + 12501 + 13135 + 13093 + 13087 + 12251 + 12264].
Σύνολο ὀστράκων 404.
Πρώιμα 6, ἄγραπτα 183, γραπτὰ 197, ἀπροσδιόριστα 18.

Πρώιμα: Δύο τμήματα τοιχωμάτων ἀμαυρόχρωμων ἀγγείων, τὸ ἕνα μὲ ζεῦγος ταινιῶν, τὸ ἄλλο μὲ δύο καμπύλες γραμμές. – Τμῆμα γάστρας κυπέλλου τύπου Βαφειοῦ μὲ πλαστικὸ δακτύλιο μὲ γραπτὴ ταινία καὶ ψηλότερα σειρὰ ἀπὸ κατακόρυφες πινελιές (εἰκ. 143). – Τμῆμα γάστρας μὲ εὐθεῖες καὶ φυλλοφόρο ταινία[515] (εἰκ. 144). – Χεῖλος κύλικος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα στικτὸ σῶμα ὁριζόντιας πορφύρας[516] (πίν. 58α: 6). – Χεῖλος κύλικος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα ζώνη σπειρῶν μὲ γωνιῶδες στέλεχος[517] (πίν. 58α: 7).

Ἄγραπτα: Εἴκοσι πέντε τροπιδωτὰ χείλη, ἐκ τῶν ὁποίων δύο συγκολλώμενα, δύο μὲ μία ἀκέραιη κατακόρυφη λαβὴ ὑπερυψωμένη τοῦ χείλους καὶ ἕνα μὲ τὴ ρίζα λαβῆς, δύο ἐξώστροφα χείλη, δύο ἁπλά, τρία χείλη μὲ μία ἀκέραιη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή, πέντε τμήματα γάστρας, τὸ ἕνα τροπιδωτό, ἕνα τμῆμα λαβῆς, δύο στελέχη, τὸ ἕνα ἀπὸ λευκωπὸ πηλό, καὶ ὀκτὼ βάσεις, ἡ μία κωνική, ὅλα ἀπὸ κύλικες. – Κομμάτι μεγάλης κύλικος ἀπὸ τὸ κυρτόπλευρο χεῖλος ὣς τὴ γάστρα. – Τμῆμα ἀπὸ τροπιδωτὸ χεῖλος ὣς τὴν ἐπίπεδη βάση λεκανιδίου μὲ μία ὁριζόντια ταινιωτὴ λαβή. – Δύο χείλη λεκανιδίων μὲ τὴ ρίζα ὁριζόντιας ταινιωτῆς λαβῆς. – Ἑπτὰ λαβὲς ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων τέσ-

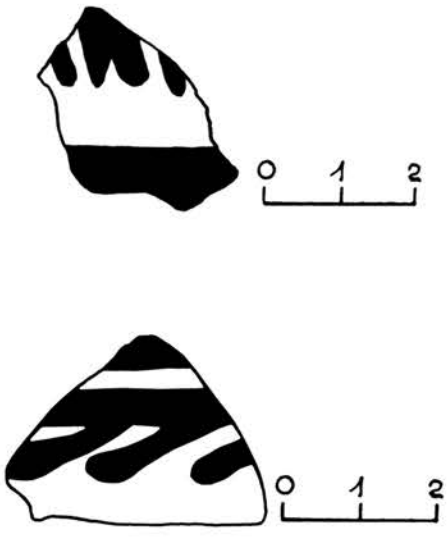
49(d)1. Βλ. καὶ σὲ κρατῆρα *MDP* εἰκ. 142:2 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου).

514. Βλ. *Περατὴ* Β εἰκ. 128:14, Σακελλαρίου 296, τύπος 36.

515. *MDP* εἰκ. 8:2 (Φυλακωπή).

516. E. French, *BSA* 60, 1965, πίν. 52(d)3, E. French, *BSA* 61, 1966, εἰκ. 6:25.

517. *MDP* εἰκ. 57:10, E. French, *BSA* 59, 1964, πίν. 71(c)4, 71(c)6, 72(b)4.

Εἰκ. 143-144. Κάθοδος **ΖΘ**, *ἀδιατάρακτη ἐπίχωση ἀγωγοῦ, βαθύτερο στρῶμα.*

σερις ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς καὶ τρεῖς ταινιωτές, ἡ μία ἀπὸ λεκανίδιο. – Δύο ἐπίπεδες βάσεις ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Δισκοειδὴς βάση κλειστοῦ ἀγγείου. – Δύο ἐξώστροφα χείλη χυτρῶν. – Εὐθὺ χεῖλος καὶ τρία τμήματα τοιχώματος χύτρας μὲ μία ἀκέραιη κατακόρυφη κυλινδρικὴ λαβή. – Τμῆμα ἀπὸ τὸ χεῖλος μὲ τὴ ρίζα λαβῆς καὶ τὸ τοίχωμα χύτρας μὲ ἴχνη καύσης. – Δέκα τμήματα τοιχωμάτων μαγειρικῶν σκευῶν, ἐκ τῶν ὁποίων δύο συγκολλώμενα, δύο συνανήκοντα, δύο μὲ ἴχνη καύσης καὶ ἕνα μὲ τὴ ρίζα ὁριζόντιας κυλινδρικῆς λαβῆς μὲ μία ὀπὴ ὄπτησης. – Τμῆμα γάστρας καὶ ἐπίπεδης βάσης ἀνοικτοῦ χρηστικοῦ ἀγγείου. – Μεγάλη γεφυρόσχημη προχοὴ χρηστικοῦ ἀγγείου. – Τμῆμα τοιχώματος πίθου ἀπὸ χονδροειδὴ πορτοκαλόχρωμο πηλό. – Τέσσερα τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν χρηστικῶν ἀγγείων. – Πέντε εὐθέα χείλη κυάθων, δέκα ἐξώστροφα, τρία ἐνδόστροφα καὶ ἕνα ἔντονα ἐξώκυρτο. – Δύο συνανήκοντα τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τὴ γάστρα κυάθου. – Δισκοειδὴς βάση καὶ τμῆμα γάστρας μὲ τὴ ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς κυάθου. – Ἐπίπεδη βάση κυπέλλου μὲ τὴ ρίζα κατακόρυφης λαβῆς. – Τρία συγκολλώμενα τμήματα ἐξώστροφου χείλους, ἕνα ἐξώκυρτο καὶ τριάντα τέσσερα τμήματα γάστρας, τὸ ἕνα μὲ γωνίωση, ἀπὸ μικρὰ ἀνοικτὰ ἀγγεῖα. – Δύο τμήματα ἀπὸ τὴν ἐπίπεδη βάση καὶ τὴν κοιλιὰ κλειστῶν ἀγγείων, πιθανὸν πρόχων. – Εἴκοσι δύο τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα ἀπὸ τὸν ὦμο καὶ ἕνα ἀπὸ σφαιρικὸ ἀγγεῖο. – Δύο χείλη κρατήρων, τὸ ἕνα ἐπίπεδο ἐξώκυρτο, τὸ ἄλλο ἀποστρογγυλεμένο. – Δύο ἐξώστροφα χείλη, δύο ἁπλά, τέσσερις δισκοειδεῖς βάσεις, ἡ μία κοίλη διαμ. 4,7 ἑκ., καὶ δύο ἐπίπεδες, ἀπὸ σκύφους.

Γραπτά: Τμῆμα στελέχους κύλικος μὲ δακτυλίους. – Τέσσερα τμήματα δισκοειδῶν βάσεων κυλίκων, οἱ δύο ὁλόβαφες ἐπάνω, μία μὲ δακτυλίους καὶ μία ἄβαφη ἐπάνω μὲ λεπτὴ ταινία κατὰ τὴ διάμετρο κάτω. – Ἐξώκυρτο χεῖλος λεκανιδίου μὲ τὴ ρίζα ὁριζόντιας ταινιωτῆς λαβῆς. Δύο ταινίες ἐπάνω στὸ χεῖλος, δακτύλιος καὶ χαμηλότερα ἐσωτερικὰ δύο ἱμάντες. Βαμμένη ἡ ράχη τῆς λαβῆς καὶ τέσσερις ἱμάντες γάστρας. – Τμῆμα ταινιωτῆς λαβῆς ἀνοικτοῦ ἀγγείου. – Μεγάλο τμῆμα ἐξώβαφου τοιχώματος χύτρας μὲ ἴχνη καύσης. – Τμῆμα τοιχώματος μαγειρικοῦ σκεύους μὲ λευκὴ ταινία ἐπάνω σὲ ἐρυθρὸ ἀλείφωμα. – Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ χρηστικοῦ ἀγγείου μὲ ἴχνη μελανῆς βαφῆς ἐξωτερικά. – Ἐξώκυρτο χεῖλος κυάθου μὲ ἴχνη βαφῆς ἐσωτερικὰ καὶ πιθανὸν ἴχνη καύσης. – Χεῖλος κυπέλλου μὲ τρεῖς ρηχοὺς δακτυλίους καὶ δύο λεπτὲς ταινίες ἐξωτερικὰ καὶ χαμηλότερα δύο λοξὲς γραμμές. – Τμῆμα ἐλαφρὰ κυρτῆς βάσης κυπέλλου καὶ τμῆμα τοιχώματος μὲ ζεῦγος ταινιῶν. – Στικτὸ χεῖλος ἀρύταινας καὶ περὶ τὸ ἥμισυ τῆς κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς ὑπερυψωμένης τοῦ χείλους, μὲ πλοχμὸ στὴ ράχη[518] (πίν. 58α: 4). – Τμῆμα γάστρας, πιθανὸν ἀπὸ φιάλη, μὲ ἱμάντες ἀμφίπλευρα. – Τμῆμα γάστρας μεγάλου ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ δύο ταινίες ἐξωτερικὰ καὶ δακτύλιο ἐπάνω ἀπὸ τὸν ὁποῖο διακρίνονται οἱ ἀπολήξεις γραμμῶν. Ἴχνη καύσης. – Χεῖλος καὶ τμῆμα κοιλιᾶς μικροῦ χειροποίητου προχοϊδίου. Ταινία στὸ χεῖλος καὶ στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ, ἀρχὴ στελεχωτῆς σπείρας στὴν κοιλιά. – Τμῆμα τοιχώματος μικκύλης πρόχου μὲ λεπτὲς γραμμὲς ἐξωτερικά. – Ὀκτὼ συνανήκον-

518. E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 2:52.262.

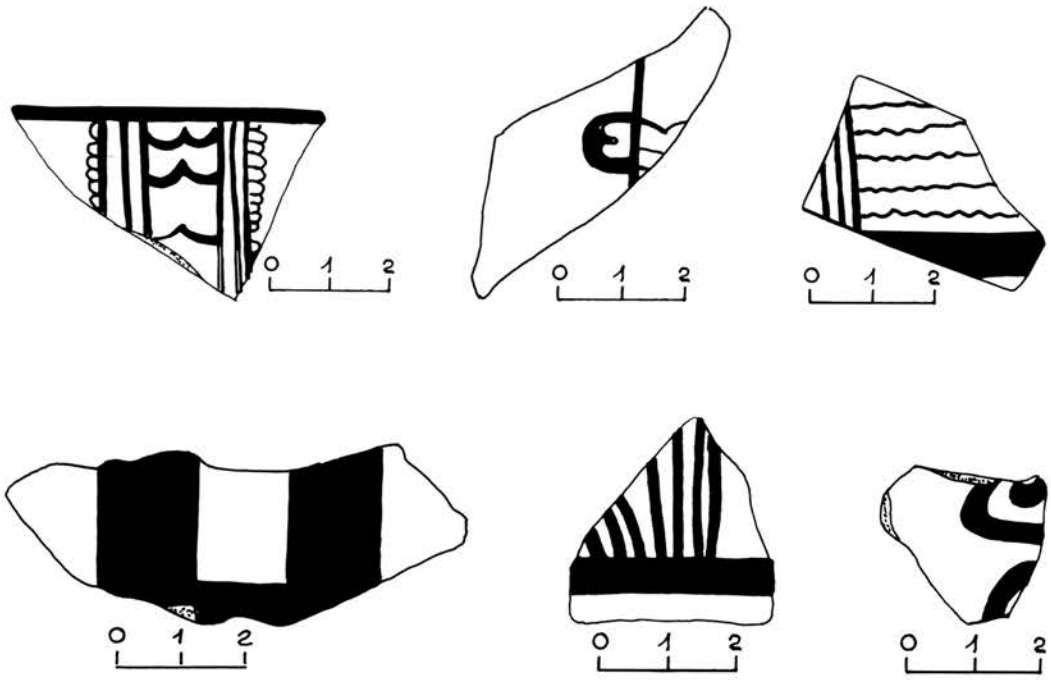
τα καὶ συγκολλώμενα ὄστρακα ἀπὸ τὸν λαιμό, τὸν ὦμο καὶ τὴν κοιλιὰ πρόχου. Πλατιὰ γραπτὴ ταινία στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ, καθὼς καὶ ἕνας πλατὺς καὶ δύο λεπτότεροι πλαστικοὶ δακτύλιοι. Στὸν ὦμο ἀκτινωτὰ ζεύγη λοξῶν γραμμῶν, στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο καὶ τρεῖς πλατιὲς ταινίες κοιλιᾶς. Πηλὸς φαιός, βαφὴ καστανή[519]. – Τριάντα τρία συγκολλώμενα καὶ συνανήκοντα τμήματα μεγάλης οἰκιακῆς πρόχου ἢ ἀμφορέα, ἀπὸ τὸ ἐξώκυρτο ἀποστρογγυλεμένο χεῖλος ὡς τὴν κοιλιὰ μὲ τμῆμα τῆς κατακόρυφης λαβῆς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς. Ταινίες στὸ χεῖλος, τὸν ὦμο καὶ τὴν κοιλιά, δακτύλιος γύρω ἀπὸ τὴ ρίζα τῆς λαβῆς, στὴ ράχη τῆς λαβῆς ἐγκάρσια πινελιὰ καὶ δύο πινελιὲς στὸν λαιμό. Πηλὸς χονδροειδὴς κιτρινέρυθρος, βαφὴ καστανέρυθρη. – Δύο συγκολλημένα ὄστρακα ἀπὸ τὸ ἐξώκυρτο ἀποστρογγυλεμένο χεῖλος καὶ τὸν λαιμὸ πρόχου. – Ἕνα περίκυρτο χεῖλος μὲ ταινία, ἕνα τμῆμα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου μὲ ταινία καὶ μία κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ βαμμένη στὴ ράχη, ἀπὸ πρόχους. – Τέσσερα συγκολλημένα ὄστρακα ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο περίκυρτο χεῖλος ὡς τὸν ὦμο ἀμφορέα μὲ μία ἀκέραιη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ καὶ τμῆμα τῆς δεύτερης. Ταινία καὶ πλατὺς δακτύλιος χείλους μεταξὺ τῶν ὁποίων ὁμάδες ἐγκαρσίων τεθλασμένων γραμμιδίων, ταινία στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ καὶ στὴν κοιλιὰ στὸ ὕψος τῆς ρίζας τῆς ἀκέραιης λαβῆς. Ἀκριβῶς κάτω ἀπὸ τὴ λαβὴ δέσμη γραμμῶν μὲ ἐφαπτόμενα πετάλια. Ἡ ἀκέραιη λαβὴ βαμμένη στὴ ράχη πλὴν ἐξηρημένου τραπεζιόσχημου στὴν κορυφή. Πηλὸς ἐρυθρωπός, ἀλείφωμα κιτρινέρυθρο, βαφὴ καστανομέλανη. Σωζ. ὕψ. 10 ἑκ., διάμ. χείλους 9 ἑκ. – Ἐπίπεδο ἐξώκυρτο χεῖλος πιθαμφορέα μὲ ταινίες ἐπάνω καὶ μεταξύ τους ἐγκάρσια γραμμίδια. – Μεγάλο κομμάτι, συγκολλημένο ἀπὸ τρία ὄστρακα, ἀπὸ τὸν λαιμὸ ὡς τὸ κάτω μέρος τῆς κοιλιᾶς πιθαμφορίσκου μὲ μία ἀκέραιη ὁριζόντια ὁλόβαφη κυλινδρικὴ λαβή. Ὁλόβαφος λαιμός, ἐξωτερικὰ ἱμάντας καὶ ταινία, στὴ ζώνη τῶν λαβῶν ἀνηρτημένο φολιδωτὸ κόσμημα σὲ τρεῖς σειρές, δύο ταινίες χαμηλότερα. Βαφὴ καστανέρυθρη (πίν. 58α: 3)[520]. – Ἐξώστροφο χεῖλος πιθαμφορίσκου μὲ ταινία χείλους ἐξωτερικά. – Δύο ἐξώβαφα τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων καὶ δεκαεπτὰ μὲ ταινίες, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου καὶ δύο ἀπὸ τὸν ὦμο. – *Ψευδόστομοι*: Ἀκέραιος δίσκος, διαμ. 3,2 ἑκ., μὲ ὁλόβαφο κύκλο στὸ κέντρο καὶ λεπτοὺς δακτυλίους γύρω. – Τμῆμα ὤμου μὲ τὴ ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς. Ἡ λαβὴ μὲ βαμμένα περιθώρια καὶ ρίζα φέρει χαμηλὰ στὴ ράχη ἐγχάρακτο σημεῖο σὲ σχῆμα βέλους. Δύο ταινίες ὤμου, ἐπάνω ἀπὸ τὴν ἀνώτερη κροσσοπετάλια. – Τρία συγκολλημένα ὄστρακα ἀπὸ τὴν κοιλιὰ μὲ δύο ζώνες ἱμάντων μεταξὺ ταινιῶν μεταξὺ τῶν ὁποίων διακεκομμένη ὁριζόντια τεθλασμένη. – Δύο τμήματα ἀπὸ τὸν ὦμο, τὸ ἕνα μὲ διχαλωτὸ ἄνθος, τὸ ἄλλο μὲ δύο ταινίες, καὶ τέσσερα τμήματα τοιχωμάτων μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. Στὸ ἕνα μεταξὺ ταινιῶν διακεκομμένη ὁριζόντια τεθλασμένη. – Δύο ἐπίπεδα ἐξώκυρτα χείλη κρατήρων μὲ ταινία ἐπάνω καὶ ἐξωτερικά, τὸ ἕνα μὲ καμπυλόγραμμα θέματα χαμηλότερα, ἴσως κορυφὲς ἀνθέων. – *Σκύφοι*: Τρία συγκολλημένα τμήματα κρατηρίσκου ἢ ὑψίποδος σκύφου μὲ λεπτὴ ταινία χείλους, δεύτερη πλατύτερη ἐξωτερικὰ καὶ στὴ γάστρα πολλαπλὰ καμπύλα ἡμικύκλια καὶ τεταρτοκύκλια μεταξὺ ταινιῶν μὲ παραπληρωματικὲς ἀντωπὲς ἡμιελλείψεις μεταξύ τους[521] (πίν. 57β: 1). – Τρία συγκολλώμενα τμήματα ἀπὸ τὸ κάτω μέρος τῆς γάστρας καὶ τὸ στέλεχος ὑψίποδος σκύφου μὲ ταινίες ἐξωτερικὰ καὶ δακτυλίους στὸν πυθμένα. – *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Τρία συνανήκοντα τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ γάστρα μὲ λεπτὴ ταινία, κεντρικὴ στήλη ἀραιῶν ἀμειβόντων μὲ τριπλὸ περιθώριο πλαισιωμένο μὲ κροσσοπετάλια (εἰκ. 145), πλευρικὴ στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο καὶ ταινία γάστρας[522]. – Ὀκτὼ χείλη μὲ λεπτὴ ταινία, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ δεύτερη ταινία

519. Στὸ ἴδιο ἀγγεῖο ἀνήκουν ὄστρακα ἀπὸ τὴν ὁμάδα ΜΜ 13144 τῆς καθόδου **ΖΘ** τοῦ Ἐπάνω Δρομίσκου.

520. *MDP* εἰκ. 116:11 (Μυκῆνες, μὲ κατακόρυφη λαβή), 149:2 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), 149:3 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), E. French, *BSA* 62, 1967, πίν. 9:86.

521. Πρβ. *MDP* εἰκ. 161:1 (Μυκῆνες).

522. Πρβ. E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 6:4, 6:8.

*Εἰκ. 145-150. Κάθοδος **ΖΘ**, ἀδιατάρακτη ἐπίχωση ἀγωγοῦ, βαθύτερο στρῶμα.*

ἐξωτερικά, ἕνα μὲ ἰμάντες χαμηλότερα, ἕνα μὲ στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο καὶ τρία μὲ δακτύλιο χείλους, τὸ ἕνα μὲ διακεκομμένη στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο στὴ γάστρα καὶ ἕνα μὲ τὴ γένεση λαβῆς. – Δύο συνανήκοντα τμήματα χείλους μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δακτύλιο καὶ στὴ γάστρα ρόμβοι μὲ τεταρτοκύκλια στὶς γωνίες[523] (πίν. 58α: 5). – Εἴκοσι ἕξι τμήματα γάστρας μὲ στήλη δικτυωτῶν ρόμβων μὲ περιθώριο καὶ ἐφαπτόμενο πετάλιο ἐπάνω ἀπὸ ἰμάντες στὴ γάστρα[524] (πίν. 58α: 8) (1), στήλη ἀμειβόντων (1), στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο καὶ τμῆμα περιθωρίου ἄλλης στήλης μὲ ἐφαπτόμενο πετάλιο (1), στήλη τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ἰμάντες στὴ γάστρα (1), στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο, τμῆμα περιθωρίου ἄλλης στήλης μὲ μεμονωμένα κροσσοπετάλια καὶ ἰμάντες στὴ γάστρα (1), στήλη ἀραιῶν ἀμειβόντων μὲ περιθώριο[525] (πίν. 58α: 9) (1), ταινίες καὶ δακτυλίους (1), στήλη ἀραιῶν ἀμειβόντων μὲ περιθώριο καὶ ἐφαπτόμενο δίλοβο πετάλιο (εἰκ. 146) (1), πλατιὰ στήλη πυκνῶν ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ τριπλὸ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ταινία (εἰκ. 147) (1), ἀβακωτὸ κόσμημα[526] (εἰκ. 148) (1), ὄρθια πολλαπλὰ ἡμικύκλια καὶ δέσμη γραμμῶν ἐπάνω ἀπὸ ταινία (εἰκ. 149) (1), δέσμη γραμμῶν μὲ δύο ἐγκάρσια γραμμίδια ἐπάνω ἀπὸ ζεῦγος ταινιῶν γάστρας (1), ζώνη κομμένου πλοχμοῦ (εἰκ. 150) (1), στικτὸ στέλεχος πορφύρας (1), σπείρα (1), ταινίες (11, τὰ τέσ-

523. Αὐτόθι εἰκ. 5:8, πίν. 18(c)11.

524. *MDP* εἰκ. 143:16 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 9:42, πίν. 58(c)120, Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 7:53, Taylour, *BSA* 52, 1957, πίν. 43(c) ἐπάνω σειρά, δεύτερο ἀπὸ δεξιά.

525. E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 5:9.

526. Πρβ. μὲ κρατῆρα *MDP* εἰκ. 223:6 (Φυλακωπή).

σερα συνανήκοντα). – Ἕξι τμήματα γάστρας σκύφων ἄβαφων ἐσωτερικὰ μὲ τμήματα λαβῶν μὲ πινελιές. – Δύο δακτυλιόσχημες βάσεις μὲ ταινία καὶ δακτυλίους καὶ μία δισκοειδὴς κοίλη μὲ ταινία καὶ ἰμάντες ψηλότερα καὶ δακτυλίους ἀπὸ κάτω. – Δύο συγκολλημένα τμήματα δακτυλιόσχημης βάσης μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ δακτυλίους στὸν πυθμένα καὶ ψηλότερα στὴ γάστρα. – Ἑπτὰ στικτὰ χείλη, ἐκ τῶν ὁποίων δύο συγκολλημένα, μὲ διπλὸ περίστικτο κύκλο μὲ ἕξι ὁλόβαφους ἐσωτερικοὺς λοβοὺς καὶ κύκλο μὲ στιγμὴ στὸ κέντρο[527] (πίν. 58α: 1), ἕνα μὲ περίστικτο μικρὸ κύκλο[528] (πίν. 58α: 2), ἕνα μὲ μία ἀκέραιη λαβὴ καὶ ἕνα μὲ τμῆμα στικτοῦ κύκλου. – Τέσσερα χείλη ἐνδόβαφων σκύφων μὲ πλατιὰ ταινία, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ στενὴ στήλη ἀνάστροφων ἀραιῶν ἀμειβόντων μὲ περιθώριο πλάι σὲ ρίζα λαβῆς μὲ πινελιά (πίν. 58α: 11), ἕνα μὲ τμῆμα δέσμης πολλαπλῶν μίσχων καὶ ἕνα μὲ ἀντικόρυφα πολλαπλὰ ὁμόκεντρα ἡμικύκλια, δέσμη ἕξι γραμμῶν καὶ ἐφαπτόμενο δίλοβο πετάλιο (πίν. 58β: 3). – Τρία ἐνδόβαφα τμήματα γάστρας μὲ στήλη ὁριζοντίων τεθλασμένων μὲ πολλαπλὸ περιθώριο (1), καμπύλες γραμμὲς καὶ ταινίες γάστρας (1), στήλη ἀραιῶν ἀμειβόντων μὲ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ταινία (1). – Τμῆμα γάστρας μικροῦ ἐνδόβαφου σκύφου. – Ἕνα τμῆμα γάστρας μὲ μία λαβὴ μὲ πινελιὲς στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη καὶ μία δακτυλιόσχημη βάση μὲ ταινία, ἀπὸ ἐνδόβαφους σκύφους. – Πέντε ἐξώστροφα χείλη, ἕνα ἐξώκυρτο μὲ αὔλακα ἐξωτερικὰ καὶ ἕντεκα τμήματα γάστρας ὁλόβαφων σκύφων. – Δύο τμήματα λαβῶν σκύφων, χωρὶς τμῆμα γάστρας.

Εἰδώλια: Κάτω μέρος τοῦ κορμοῦ καὶ ἀρχὴ στελέχους εἰδωλίου. Λοξὲς γραμμὲς στὸν κορμό, ταινία στὴν περίμετρο καὶ τέσσερις πλατιὲς γραμμὲς στὸ στέλεχος. Στὴν ὀπίσθια ὄψη ἀπόληξη πλαστικῆς πλεξίδας. Ἐρυθρὴ βαφή. Σωζ. ὕψ. 2,3 ἑκ., σωζ. πλάτ. 3,5 ἑκ. – Κυλινδρικὸ στέλεχος καὶ δισκοειδὴς κοίλη βάση εἰδωλίου μὲ δύο γραμμὲς στὰ πλάγια. Πηλὸς φαιός, βαφὴ μελανή. Σωζ. ὕψ. 3,2 ἑκ., διάμ. βάσης 2,7 ἑκ.

Ἀγγεῖα: Τρία συγκολλώμενα τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τὴ γάστρα ἄγραπτης τροπιδωτῆς κύλικος. Πηλὸς κιτρινωπός. – Τμῆμα ἄγραπτης τροπιδωτῆς κύλικος ἀπὸ τὸ κάτω μέρος τῆς γάστρας μὲ τὴ γένεση κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς ὡς τὴ βάση. Πηλὸς ἀνοικτὸς κιτρινωπός. – Δύο συγκολλημένα τμήματα ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος ὡς τὴν ἐπίπεδη βάση ἄγραπτου τροπιδωτοῦ λεκανιδίου. Ἴχνη καύσης κοντὰ στὴ βάση ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτερικά. Πηλὸς πορτοκαλόχρωμος, ὁμοιόχρωμο ἀλείφωμα. – Τριάντα ὀκτὼ ὄστρακα συγκολλώμενα καὶ συνανήκοντα ἀπὸ μαγειρικὴ χύτρα. Πολὺ ψηλὸς ἐξώκυρτος κυλινδρικὸς λαιμός, σφαιρικὸ σῶμα, ἐπίπεδη δισκοειδὴς βάση. Λαβὴ κατακόρυφη κυλινδρικὴ ποὺ ξεκινᾶ ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου. Ἔντονα ἴχνη καύσης κατὰ τόπους, ἰδίως στὴν κοιλιά. Πηλὸς ἐρυθρὸς/πορτοκαλέρυθρος μὲ πολλὰ μικρὰ ἐγκλείσματα, ὁμοιόχρωμο ἀλείφωμα ἐξωτερικά. – Τμῆμα ληκύθου[529], ἀπὸ τὸ στόμιο ὡς τὴν κοιλιά, συγκολλημένο ἀπὸ πολλὰ ὄστρακα. Περίκυρτο χεῖλος καὶ στενὸς μακρὺς λαιμός, πλατιὰ κοιλιὰ καὶ μία ἀκέραιη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ ποὺ ξεκινᾶ κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ καταλήγει στὸν ὦμο. Ταινία στὸ χεῖλος, τὴ βάση τοῦ λαιμοῦ, τρεῖς ταινίες στὸν ὦμο καὶ τρεῖς στὴ μέγιστη διάμετρο. Ἀπὸ τὴν ταινία τοῦ λαιμοῦ ἀναρτῶνται κροσσωτὰ πετάλια ἀμελῶς σχεδιασμένα. Πηλὸς ἀνοικτὸς καστανός, βαφὴ μελανή. Σωζ. ὕψ. 18,5 ἑκ., διάμ. χείλους 4,8 ἑκ. (πίν. 59β) – Δισκοειδὴς βάση προχοειδοῦς ἀγγείου μὲ μεγάλο τμῆμα τῆς κοιλιᾶς μὲ δύο πλατιὲς ταινίες στὴ μέγιστη διάμετρο. Διάμ. βάσης 7,3 ἑκ. – Δύο συγκολλημένα τμήματα σκύφου[530] ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ γάστρα χαμηλὰ μὲ μία ἀκέραιη ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβή. Ταινία στὸ χεῖλος, δεύτερη πλατύτερη ἐσωτερικά, κεντρικὴ στήλη ἀντωπῶν κροσσοπεταλίων μὲ διπλὸ περιθώριο καὶ πλευρικὸς διπλὸς ἐνάλληλος ρόμβος, ταινία γάστρας, τρεῖς πινελιὲς στὴ λαβή. Διάμ. χείλους 13 ἑκ., σωζ. ὕψ. 8 ἑκ. (πίν. 59α). – Τέσσερα συγκολλημένα καὶ ἕνα συνανῆκον ὄστρακο σκύφου[531] μὲ στικτὸ χεῖλος, διπλὸ στικτὸ κύκλο μὲ κεντρικὴ στιγμὴ στὴ γάστρα καὶ ἴχνη ἀπὸ πινελιὲς στὴ ρίζα τῆς λαβῆς (πίν. 59γ).

527. Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 10:59, E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 4:1.

528. *MDP* εἰκ. 190:1 (Μυκῆνες), E. French, *BSA* 61, 1966, εἰκ. 6:31c.

529. Πρβ. *MDP* εἰκ. 86:2 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), 122:2 (Βουρβάτσι).

530. Πρβ. E. French, *BSA* 64, 1969, πίν. 18(c)11.

531. Πρβ. *MDP* εἰκ. 190:1.

Μικρὰ εὑρήματα: Πολὺ μικρὴ κρικοειδὴς χάντρα ἀπὸ λευκὴ ὑαλόμαζα. Ὕψ. 0,1 ἑκ., διάμ. 0,3 ἑκ.[532] – Ἐπίμηκες τμῆμα χάλκινου ἐλάσματος, ἴσως ἀπὸ λεπίδα, πολὺ ὀξειδωμένο καὶ εὔθρυπτο. Σωζ. μῆκ. 2,5 ἑκ., πλάτ. 1 ἑκ. – Τέσσερα τμήματα ὀστῶν ζώων.

Ἐπάνω στὶς βαθμίδες εὑρέθησαν πεσμένα κομμάτια σκύφου καὶ ἐπάνω στὸ κατώφλι πρὸς τὸ δωμάτιο **Θ7** λαιμὸς ἀμφορέως, τμῆμα σφαιρικοῦ ἀγγείου μὲ στικτοὺς κύκλους, κύλικες κλπ., καθὼς καὶ κομμάτια πίθων καὶ μαγειρικῶν σκευῶν.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13194.
Σύνολο ὀστράκων 37, ὅλα ἀπὸ κεραμόχρωμο ἢ πορτοκαλόχρωμο πηλὸ μὲ πολλὰ καὶ μεγάλα ἐγκλείσματα.

Δύο συγκολλώμενα τμήματα χείλους πίθου μὲ τετραγωνισμένη διατομή. Συνανήκουν ὀκτὼ τμήματα τοιχώματος. – Κομμάτι περίκυρτου ἐπίπεδου ἐπάνω χείλους, ἀπὸ πίθο. – Ἐπικλινὲς ἐξώκυρτο χεῖλος πίθου καὶ ἕνα συνανῆκον τμῆμα τοιχώματος. Κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος πλαστικὴ ταινία μὲ κοιλότητες (μᾶλλον σχηματισμένες μὲ τὸν δάκτυλο) ὡς σχοινοειδὴς διακόσμηση. – Τρία τμήματα κεραμίδων στρωτήρων. – Ἐξώκυρτο ἐπικλινὲς χεῖλος καὶ τμῆμα γάστρας μεγάλης χύτρας. – Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου. – Τρία συνανήκοντα τμήματα τοιχώματος μὲ πλαστικὴ ταινία ἐπάνω στὴν ὁποία λοξὲς ἐγχαράξεις. Ἀπὸ κιτρινωπὸ πηλό. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα ἀπὸ τὴν ἐπίπεδη βάση καὶ τὸ κατακόρυφο τοίχωμα κρατευτή. Διακρίνεται τὸ ἥμισυ διαμπεροῦς ὀπῆς διανοιγμένης ἀπὸ μέσα πρὸς τὰ ἔξω. – Τμῆμα χείλους καὶ ἐπίπεδης βάσης μεγάλου ψηστηρίου. – Δεκατρία τμήματα τοιχωμάτων. Ὁρισμένα ἴσως συνανήκουν μὲ τμήματα τῶν χειλέων ποὺ προαναφέρθηκαν.

Εὑρέθησαν ἐπίσης:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13118+13153.
Σύνολο ὀστράκων 223.
Πρώιμα 13, ἄγραπτα 26, γραπτὰ 183, ἀπροσδιόριστο 1.

Πρώιμα: Δύο συνανήκοντα τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος μὲ τὴ ρίζα κατακόρυφης λαβῆς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς καὶ τὴ γάστρα μινύειου κυπέλλου. – Τρία τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀμαυρόχρωμων ἀγγείων, τὸ ἕνα μὲ τὴ γένεση τοῦ λαιμοῦ. – Τμῆμα γάστρας κυπέλλου μὲ πτυχωτὴ διακόσμηση. Μελανὴ στιλπνὴ βαφή (πίν. 60β: 6[533]) (ΥΕ Ι-ΙΙ). – Δύο

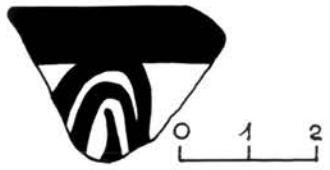
532. Βλ. *Περατὴ* Β εἰκ. 128:8, Σακελλαρίου 295, τύπος 31.

533. *MDP* εἰκ. 9:2 (Εὕτρηση), 9:3 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), 34:5, 34:6, 34:7 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου).

συνανήκοντα τμήματα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς μὲ βαμμένη ράχη ἀπὸ ἐνδόβαφο κύαθο. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ μελανὴ στιλπνή (ΥΕ Ι-ΙΙ). – Εὐθὺ χεῖλος κυπέλλου τύπου Βαφειοῦ μὲ ταινία χείλους ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα φυλλοφόρο ταινία καὶ τμῆμα ταινίας χαμηλότερα[534] (πίν. 60α: 4). – Τμῆμα γάστρας κυπέλλου τύπου Βαφειοῦ μὲ τμῆμα σπείρας καὶ πλατιᾶς ταινίας[535] (πίν. 60α: 6). – Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ταινία καὶ χαμηλότερα φυλλοφόρο ταινία[536] (πίν. 60α: 5). – Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου μὲ δικτυωτὸ κόσμημα[537] (πίν. 60α: 11). – Ἐξώκυρτο χεῖλος κυάθου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα σπογγωτὴ διακόσμηση[538] (πίν. 60β: 1). – Τμῆμα γάστρας ἀβαθοῦς κυάθου μὲ σπογγωτὴ διακόσμηση καὶ ταινίες πρὸς τὴ βάση (πίν. 60α: 7).

Ἄγραπτα: Δύο κυρτόπλευρα χείλη μὲ βαθιὰ γάστρα, τὸ ἕνα μὲ μία κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή, καὶ ἑπτὰ τροπιδωτὰ χείλη, τὰ δύο μὲ μία κατακόρυφη λαβὴ ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς. – Δύο τροπιδωτὰ χείλη, τὸ ἕνα μὲ μία ὁριζόντια ταινιωτὴ λαβή, καὶ ἕνα ἐξώκυρτο χεῖλος κυρτόπλευρου λεκανιδίου. – Δύο ἐπίπεδες καὶ μία δισκοειδὴς βάση ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Ἐπίπεδη βάση κλειστοῦ ἀγγείου. – Πέντε ἐξώκυρτα χείλη, τὸ ἕνα μὲ τὴ ρίζα ὁριζόντιας λαβῆς, μία κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ καὶ ἕνα τμῆμα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Τμῆμα ἐλαφρῶς ἐξωστρόφου χείλους καὶ συνανῆκον τμῆμα γάστρας μὲ τμῆμα τῆς ὁριζόντιας κυλινδρικῆς λαβῆς σκύφου. – Τμῆμα χαμηλῆς δισκοειδοῦς βάσης, πιθανὸν ἀπὸ σκύφο.

Γραπτά: Ἕνα χεῖλος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ ὕπερο ὄρθιου ἄνθους (εἰκ. 151), δύο ὁλόβαφα τμήματα γάστρας, ἕνα τμῆμα ὁλόβαφου στελέχους καὶ γάστρας μὲ δακτυλίους καὶ δύο δισκοειδεῖς ἐπίπεδες βάσεις, ἡ μία μὲ ἀναβαθμὸ βαμμένη ἐπάνω, ἡ ἄλλη μὲ δακτυλίους, ὅλα ἀπὸ κύλικες. – Τμῆμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς μὲ ἐγκάρσια πινελιὰ στὴ ράχη. – Χαμηλὴ δισκοειδὴς βάση ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ταινία καὶ ἱμάντες. – Εὐθὺ χεῖλος μαγειρικοῦ σκεύους ἀπὸ ροδόχρωμο χονδροειδὴ πηλό. – Πέντε ἐξώστροφα χείλη κυάθων μὲ ταινίες, τὸ ἕνα μὲ τμῆμα ἀπροσδιόριστου θέματος καὶ ἕνα μὲ τὴ ρίζα λαβῆς. – Ὅμοιο, μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα δεύτερη ταινία χείλους καὶ σταυροειδὲς κόσμημα. – Δύο ἐξώστροφα χείλη ὁλόβαφων κυάθων μὲ τμῆμα τῆς κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς. – Περίκυρτο χεῖλος κυάθου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ ἀνηρτημένο θυσανοειδὲς κόσμημα. – Τμῆμα γάστρας κύλικος ἢ σκύφου μὲ ἱμάντες καὶ ψηλότερα καμπύλο λαιμὸ καὶ κεφαλὴ εἰκονιστικοῦ θέματος μὲ ἀπόδοση τοῦ ὀφθαλμοῦ μὲ ἐπίθετο λευκὸ κύκλο (πίν. 60β: 2). – Δύο χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ πλατιὰ ταινία ἀμφίπλευρα. – Τμῆμα γάστρας ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ διακόσμηση στιγμῶν καὶ ἡμιελλείψεων, πιθανὸν γέμισμα δορᾶς ζώου (πίν. 60β: 7). – Ἐννέα ὁλόβαφα τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων καὶ εἴκοσι μὲ κατακόρυφες πορφύρες (1), σπείρα (1), δέσμη γραμμῶν (2), δέσμη κατακορύφων κυματοειδῶν (1), στήλη ἀμειβόντων (1), καμπυλόγραμμα θέματα (4, τὰ δύο συνανήκοντα), ταινίες (7), ἀπροσδιόριστο θέμα (2), ρίζα μίας κατακόρυφης ὁλόβαφης λαβῆς (1). – Δύο τμήματα τοιχωμάτων μικκύλων χειροποίητων ἀπιοσχήμων μὲ γραμμές[539] (πίν. 60α: 10). – Δύο περίκυρτα χείλη πρόχων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα. –

Εἰκ. 151. Κάθοδος **ΖΘ**, *ἐπάνω στὶς βαθμίδες.*

534. *MDP* εἰκ. 8:2 (Φυλακωπή), Wace, *Mycenae* πίν. 92:o, 94:n.

535. *MDP* εἰκ. 73:4 (Ὀρχομενός), 73:5 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου).

536. Αὐτόθι εἰκ. 3:3 (Πρόσυμνα).

537. Αὐτόθι εἰκ. 62:3 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), 65:2 (Φυλακωπή), 65:3 (Ἀθήνα), 84:2 (Ἀθήνα), 119:1 (Βουρβάτσι), *Chamber Tombs* πίν. XLVIII:12 (τάφος 527), *Orchomenos* V εἰκ. 3:31, 3:32, 3:40 (ὅλα ἀπὸ τὸν Ὀρχομενό).

538. *MDP* εἰκ. 72:1, 72:2 (Ὀρχομενός).

539. Μυλωνᾶς-Ἰακωβίδης, *ΠΑΕ* 1985, πίν. 7β δεξιά.

Δύο συγκολλώμενα τμήματα ἀπὸ τὸ ἐξώκυρτο ἐπικλινὲς χεῖλος καὶ τὸν λαιμὸ εὐρύστομης πρόχου μὲ πλατιὰ ταινία ἐσωτερικά.— Ἐξώστροφο ἐξηρημένο χεῖλος καὶ ἐξώβαφος λαιμὸς πρόχου. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα ἐξώβαφου λαιμοῦ πρόχου. – Δύο τμήματα μικρῶν σφαιρικῶν ψευδοστόμων ἢ πιθαμφορέων μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – Ἑπτὰ συγκολλημένα καὶ δύο συνανήκοντα τμήματα ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος, τὸν λαιμὸ καὶ τὴν κοιλιὰ κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ταινίες. – Σαράντα ἕνα τμήματα τοιχωμάτων μὲ ταινίες καὶ δώδεκα ἐξώβαφα ἀπὸ κλειστὰ ἀγγεῖα. – Τμῆμα ὤμου μικροῦ ψευδοστόμου μὲ ὄρθιες ἐνάλληλες γωνίες, ταινία καὶ ἱμάντες. – Ἥμισυ πλατιᾶς δακτυλιόσχημης ἐξώβαφης βάσης κρατήρα. – Ψηλὴ δακτυλιόσχημη βάση καὶ πόδι κρατήρα, ἐξώβαφο ἐρυθρό. – Τέσσερα ἐξώκυρτα χείλη κρατηρίσκων, τὸ ἕνα μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, τὰ ἄλλα ἀπὸ ὁλόβαφα ἀγγεῖα. – Τμῆμα γάστρας κρατηρίσκου μὲ σειρὰ ὀρθίων ἑλικοειδῶν ἀνθέων (πίν. 60β: 4). – Ἐξώστροφο χεῖλος ὑψίποδος σκύφου ἢ κρατηρίσκου μὲ λεπτὴ ταινία, δεύτερη πλατιὰ χαμηλότερα καὶ στὴ γάστρα ἀπὸ ἀριστερὰ πρὸς δεξιά: δέσμη γραμμῶν, στὴ μετόπη ἀνηρτημένα καὶ ὄρθια ἐνάλληλα ἡμικύκλια, στήλη γραμμῶν μὲ κροσσοπετάλια, ἀριστερὰ ἀνηρτημένα καὶ ὄρθια ἐνάλληλα ἡμικύκλια, ταινία γάστρας[540] (πίν. 60α: 3). – *Σκύφοι*: Χεῖλος ὑψίποδος σκύφου μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δεύτερη πλατύτερη ἐξωτερικὰ καὶ στήλη πυκνῶν ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ πολλαπλὸ περιθώριο[541] (πίν. 60β: 5). – Τμῆμα γάστρας ὑψίποδος σκύφου μὲ στήλη στικτῶν κύκλων μεταξὺ τῶν ὁποίων λοξὴ λεπτὴ γραμμή (πίν. 60β: 8). – Τρία στελέχη ὑψίποδων σκύφων μὲ δακτυλίους, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ δισκοειδὴ βάση μὲ δακτύλιο στὴν περιφέρεια. – *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Δύο συγκολλημένα τμήματα χείλους μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ γάστρας μὲ μία ἀκέραιη ὁριζόντια λαβή. – Πέντε χείλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δακτύλιο, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ στενὴ στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο (πίν. 60α: 2), ἕνα μὲ στάχυ ἀμειβόντων[542] (πίν. 60α: 1), ἕνα μὲ τμῆμα ἀπροσδιορίστου ὁριζοντίου κοσμήματος καὶ ἕνα μὲ δεύτερη ταινία χείλους καὶ στήλη ἀμειβόντων. – Δεκατέσσερα τμήματα γάστρας μὲ δέσμη γραμμῶν περιθωρίου μὲ ἐνάλληλα διπλὰ ἐφαπτόμενα πετάλια, ἱμάντες γάστρας, ταινία βάσης καὶ δακτύλιο στὸν πυθμένα (εἰκ. 152) (1), στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ταινία (2), στήλη τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο καὶ δύο ταινίες γάστρας (1), δέσμη γραμμῶν (1), ἱμάντες (2), ταινίες (6, τὰ τρία μὲ δακτυλίους), μία λαβὴ μὲ πινελιές (1). – Πέντε δακτυλιόσχημες βάσεις μὲ ταινία καί, πλὴν μιᾶς, μὲ δακτυλίους. – Πέντε στικτὰ χείλη, τὸ ἕνα μὲ τμῆμα περίστικτου κύκλου στὴ γάστρα (πίν. 60α: 8). – *Ἐνδόβαφοι*: Τρία χείλη μὲ πλατιὰ ταινία, τὸ ἕνα μὲ λοξὸ μίσχο. – Τμῆμα γάστρας μὲ τμῆμα ταινίας χείλους, στήλη ἀραιῶν ἀμειβόντων ἐπάνω ἀπὸ ζεῦγος ταινιῶν γάστρας καὶ τμῆμα μιᾶς λαβῆς μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα (πίν. 60β: 3). – Δύο τμήματα γάστρας, τὸ ἕνα μὲ ταινίες. – Δύο χείλη καὶ τρία τμήματα γάστρας, τὸ ἕνα μὲ τὴ ρίζα λαβῆς, ἀπὸ ὁλόβαφους σκύφους. – Τρία τμήματα λαβῶν σκύφων, χωρὶς τμῆμα γάστρας.

Εἰκ. 152. Κάθοδος **ΖΘ**, *ἐπάνω στὶς βαθμίδες.*

540. Μυλωνᾶς, *ΠΑΕ* 1975, πίν. 130α, Wace *et al.*, *BSA* 52, 1957, πίν. 43(c) μεσαία σειρὰ ἀριστερὰ καὶ κέντρο, Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 21:252.

541. Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 18:174.

542. E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 12:44, E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 5:1, 5:3, 5:4, 5:5, Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 6:44, 6:47, Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 9:41.

Εἰδώλια: Τμῆμα κορμοῦ καὶ στελέχους εἰδωλίου. Πυκνὲς κατακόρυφες εὐθεῖες καὶ κυματοειδεῖς γραμμὲς στὶς δύο ὄψεις τοῦ κορμοῦ, ταινία στὴ μέση καὶ ἀραιὲς γραμμὲς στὸ στέλεχος. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ καστανέρυθρη. Σωζ. ὕψ. 3,6 ἑκ. – Κωνικὸ κοῖλο στέλεχος εἰδωλίου μὲ πλατιὲς γραμμές. Σωζ. ὕψ. 3,3 ἑκ. (πίν. 60α: 9).

Μικρὰ εὑρήματα: Κωνίδιο ἀπὸ μελανὸ στεατίτη. Ὕψ. 2,3 ἑκ., διάμ. βάσης 2,75 ἑκ. – Ὅμοιο, ἀπὸ καστανὸ πηλό. Ὕψ. 2,65 ἑκ., διάμ. βάσης 4 ἑκ.

ΚΤΙΡΙΟ **Z**

Συνέχεια πρὸς Ν. τοῦ συγκροτήματος **B** καὶ τῆς καθόδου **BZ** ὑπάρχουν δύο παράπλευρα κατώγεια ποὺ συναποτελοῦν ἕνα συμμετρικὸ συγκρότημα, τὸ **Z** (σχέδιο 6), καὶ χωρίζονται μὲ μεσότοιχο, τὸ **Z1** πρὸς Β. καὶ τὸ **Z2** πρὸς Ν. Πρὸς Α., πρὸς τὸν ἀνήφορο, βλέπουν στὸν Ἐπάνω Δρομίσκο κάτω ἀπὸ τὰ δωμάτια **E**, πρὸς Β. ὁρίζονται ἀπὸ τὸν τοῖχο ποὺ ἀποτελεῖ τὸ νότιο θωράκιο τῆς καθόδου **BZ** καὶ πρὸς Δ., πρὸς τὸν κατήφορο, χωρίζονται ἀπὸ τὸ τεῖχος μὲ ἕνα πέρασμα (**TZ**), πρὸς τὸ ὁποῖο ἐπικοινωνοῦν μὲ θύρες (πίν. 61). Τὸ πέρασμα αὐτὸ φράζεται πρὸς Ν. ἀπὸ τὴν προέκταση τοῦ νοτίου τοίχου τοῦ **Z2**. Τὰ δωμάτια, προφανῶς σύγχρονα, ἔχουν ὅμοια ἐσωτερικὴ διάταξη καὶ περίπου ἴσες διαστάσεις.

ΔΩΜΑΤΙΟ **Z1**. Κανονικὸ τετράπλευρο ποὺ ἐκτείνεται πρὸς Δ. ἀφήνοντας ἕως τὸ τεῖχος πέρασμα πλάτους 1,20-1,35 μ. Ἡ βόρεια πλευρά του ἔχει μῆκος 3,80 μ., ἡ ἀνατολικὴ 2,30 μ., ἡ νότια 3,90 μ. καὶ ἡ δυτικὴ 2,50 μ. Οἱ τοῖχοι του, θεμελιωμένοι στὸν ἀνώμαλο βράχο, ἔχουν πάχος 0,85-1,10 μ., εἶναι χτισμένοι μὲ μικροὺς καὶ μετρίου μεγέθους λίθους μὲ σφῆνες μεταξύ τους καί, ὅπου τοὺς εἶχε προστατεύσει ἡ ἐπίχωση, ὅπως στὸ βορειοανατολικὸ καὶ νοτιοανατολικὸ τμῆμα τοῦ δωματίου, εἶχαν διατηρήσει σὲ μῆκος 0,40-0,80 μ. ἀπὸ τὶς ἀντίστοιχες γωνίες ἀρκετὰ παχιὰ ἐπάλειψη ἀπὸ πλέσια. Ὁ βόρειος τοῖχος, ποὺ σώθηκε σὲ ἐπίπεδο 0,85 μ. ἐπάνω ἀπὸ τὸ δάπεδο, στρέφει σὲ ὀρθὴ γωνία καὶ προχωρεῖ σὲ μῆκος 1,10 μ. ἕως τὸν νότιο, ἀφήνοντας ἄνοιγμα περίπου 1,30 μ. τὸ ὁποῖο ἀποτελεῖ τὴ θύρα τοῦ δωματίου πρὸς τὸ πέρασμα **TZ**. Ὁ νότιος τοῖχος, διατηρημένος στὸ ἴδιο περίπου ὕψος μὲ τὸν βόρειο, προχωρεῖ σὲ μῆκος 4,68 μ. γιὰ νὰ πλαισιώσει τὸ ἄνοιγμα τῆς θύρας. Τὸ γέμισμα τοῦ δωματίου, ὅπως εὑρέθηκε μετὰ τὴν παλαιότερη ἀνασκαφὴ περιεῖχε ἀνάμικτη κεραμεικὴ μὲ ἀρκετὰ ἑλληνιστικὰ ὄστρακα.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13122+[12254].
Σύνολο ὀστράκων 27.
Πρώιμα 3, ἄγραπτα 2, γραπτὰ 24.

Πρώιμο: Τμῆμα χείλους μὲ λεπτὴ ταινία καὶ τρία συγκολλημένα ὄστρακα μὲ παράσταση ἀπὸ πορφύρες λοξὲς καὶ κάθετες μεταξύ τους. Στὸ κενὸ τετραπλὸς σταυροειδὴς ρόδακας μὲ ἐνδόστικτα σκέλη, τοξωτὸ σχῆμα καὶ παχὺς περίστικτος κύκλος (πίν. 59δ) (ΥΕ ΙΙΙΑ2).
Ἄγραπτα: Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ἴχνη καύσης, ἀπὸ κιτρινοπράσινο πηλὸ μὲ ἐγκλεί-

σματα. – Τμῆμα γάστρας ἀνοικτοῦ ἀγγείου.
Γραπτά: Ἕνα χεῖλος ἐνδόβαφης τροπιδωτῆς κύλικος μὲ πλατιὰ ταινία χείλους καὶ ἕνα ἐλαφρὰ ἐξώστροφο χεῖλος κυρτόπλευρης μὲ λεπτὴ ταινία καὶ ἰμάντες χαμηλότερα. – Τμῆμα λαβῆς μὲ πλατιὰ γραμμὴ ποὺ διχάζεται στὴ βάση τῆς ράχης. – Βάση κυπέλλου μὲ δακτυλίους κάτω καὶ ἐσωτερικὰ στὸν πυθμένα. – Τέσσερα τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων δύο ὁλόβαφα, ἕνα μὲ σπείρα μὲ συμπαγὴ ὀφθαλμό, ταινία καὶ δακτύλιο γάστρας καὶ ἕνα μὲ ταινίες καὶ ἰμάντες. – Πέντε τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες. – *Σκύφοι*: *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Χεῖλος μὲ πλατιὰ ταινία ἐσωτερικά, τρεῖς ἐξωτερικὰ καὶ δέσμη γραμμῶν χαμηλότερα. – Δύο τμήματα γάστρας, τὸ ἕνα μὲ ταινία καὶ γραμμή, τὸ ἄλλο μὲ ταινία καὶ δακτύλιο. – Δακτυλιόσχημη βάση μὲ ταινία καὶ δακτυλίους στὸν πυθμένα. – Δύο συνανήκοντα τμήματα ἐνδόβαφου σκύφου, τὸ ἕνα ἀπὸ τὸ χεῖλος μὲ πλατιὰ ταινία καὶ καμπυλόγραμμο θέμα χαμηλότερα, τὸ ἄλλο ἀπὸ τὴ δακτυλιόσχημη βάση.
Εἰδώλιο: Κέρατο εἰδωλίου βοοειδοῦς μὲ στιγμές. Σωζ. μῆκ. 2,1 ἑκ.
Μικρὸ εὕρημα: Δισκοειδὲς πῶμα ἀπὸ διορίτη, ἐπίπεδο ἐπάνω καὶ κάτω, ποὺ στενεύει βαθμηδὸν πρὸς τὰ κάτω καὶ φέρει ἀκμὴ περὶ τὸ μέσον. Ὕψ. 1,8 ἑκ., διάμ. ἐπάνω 5,2 ἑκ., διάμ. κάτω 3,5 ἑκ.

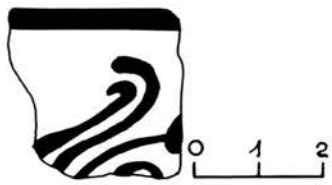
Τὸ δάπεδό του ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο διαδοχικὲς στρώσεις πλέσιας πάχους 0,02 μ.

Ἡ κάτω στρώση στὴ στάθμη τοῦ κατωφλιοῦ τῆς εἰσόδου ἦταν ἀλειμμένη ἐπάνω σὲ ἐξισωτικὸ γέμισμα χώματος ποὺ σκεπάζει τὴν ἐπιφάνεια τοῦ βράχου, ἀπὸ τὸ ὁποῖο προῆλθαν:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

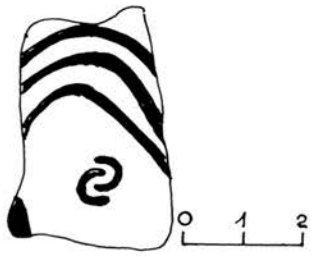
ΜΜ 13099+13128.
Σύνολο ὀστράκων 75.
Πρώιμα 6, ἄγραπτα 13, γραπτὰ 52, ἀπροσδιόριστα 4.

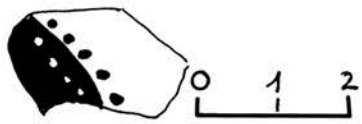
Πρώιμα: Ἕνα ἁπλὸ χεῖλος καὶ ἕνα τμῆμα γάστρας μινύειων ἀγγείων. – Ἐπίπεδο χεῖλος χειροποίητου ἀμαυρόχρωμου μικροῦ πιθοειδοῦς ἀγγείου μὲ ταινία χείλους καὶ τρεῖς λοξὲς γραμμές. – Δύο τμήματα τοιχωμάτων ἀμαυρόχρωμων ἀγγείων, τὸ ἕνα μὲ δέσμη λοξῶν γραμμῶν καὶ καμπύλη ταινία, τὸ ἄλλο μὲ ζεῦγος καμπύλων λοξῶν γραμμῶν καὶ τὸ ἥμισυ διαμπεροῦς ὀπῆς διανοιγμένης πρὶν ἀπὸ τὴν ὄπτηση. – Χεῖλος κύλικος μὲ λεπτὴ ταινία καὶ τμῆμα λοξοῦ ἄνθους στὴ γάστρα (εἰκ. 153) (ΥΕ ΙΙΙΑ).
Ἄγραπτα: Δύο τροπιδωτὰ χείλη, ἕνα ἁπλὸ μὲ ἀκέραιη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ καὶ ἕνα ἐξώστροφο μὲ λεπτὴ αὔλακα ἐξωτερικὰ κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος, ἀπὸ κύλικες. – Ἕνα ἐξώστροφο καὶ ἕνα ἐξώκυρτο χεῖλος τροπιδωτῶν λεκανιδίων, τὸ δεύτερο μὲ ρίζα λαβῆς. – Τμῆμα ταινιωτῆς λαβῆς ἀνοικτοῦ ἀγγείου. – Σχεδὸν ἀκέραιη ἐπίπεδη βάση κλειστοῦ ἀγγείου. – Ἐλαφρὰ ἐξώστροφο χεῖλος ἐξώβαφου ἀνοικτοῦ χρηστικοῦ ἀγγείου μὲ ἴχνη καύσης κοντὰ στὸ χεῖλος ἐσωτερικά. – Ἕνα ἐξώστροφο καὶ ἕνα ἐξώκυρτο χεῖλος, ἕνα τμῆμα γάστρας καὶ ἕνα τμῆμα ἐπίπεδης βάσης, ἀπὸ κυάθους. – Ἐξώκυρτο χεῖλος κυαθίου. – Ἐξώκυρτο χεῖλος σκύφου.
Γραπτά: Δύο τμήματα γάστρας μὲ ταινίες, τὸ ἕνα μὲ δύο γραμμές, καὶ δύο βάσεις μὲ δακτυλίους,

Εἰκ. 153. Στρῶμα καλύψεως τοῦ βράχου στὸ δωμάτιο ***Ζ1****, χεῖλος κύλικος.*

ἀπὸ κύλικες. – Τρεῖς λαβές, ἡ μία ταινιωτὴ κατακόρυφη μὲ κεντρικὴ νεύρωση, ὀπὴ ὄπτησης καὶ βαμμένη ράχη. – Ἐξώκυρτο χεῖλος κυαθίου μὲ πολὺ λεπτὰ τοιχώματα. Ταινία ἐπάνω στὸ χεῖλος καὶ ἐξωτερικά, ὅπου καὶ τρεῖς λευκὲς ἐπίθετες στιγμὲς καὶ δύο καμπύλες γραμμὲς χαμηλότερα. – Τμῆμα λαιμοῦ μικρῆς πρόχου μὲ ταινίες. – Τμῆμα ὤμου καὶ κοιλιᾶς ἀλαβάστρου μὲ ταινίες. – Τμῆμα τοιχώματος μικροῦ κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ἱμάντες καὶ ταινία. – Δύο χείλη κρατήρων, τὸ ἕνα ἐξώστροφο ὁλόβαφο μὲ κυματοειδὴ γραμμὴ χαμηλότερα, τὸ ἄλλο ἐπικλινὲς ἐξώκυρτο ἀπὸ ὁλόβαφο ἀγγεῖο. – Ἑπτὰ τμήματα γάστρας κρατήρων μὲ ταινίες, τὸ ἕνα μὲ δακτύλιο. – *Σκύφοι*: *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Τρία χείλη μὲ λεπτὴ ταινία, τὰ δύο μὲ δεύτερη ταινία ἐξωτερικά, τὸ τρίτο μὲ κεντρικὴ στήλη ταινιῶν μὲ πολλαπλὸ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ταινία γάστρας. – Δώδεκα τμήματα γάστρας μὲ ἱμάντες (3, στὸ ἕνα ρίζα λαβῆς), σπεῖρες (2), πολλαπλὰ τρικάμπυλα τόξα καὶ κομμένο πλοχμό (εἰκ. 154) (1), κεντρικὴ στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ διπλὸ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ταινία γάστρας (1), στάχυ ἀμειβόντων (1), κυματοειδὴ γραμμὴ μὲ περιθώριο (1), τμῆμα θέματος μὲ διπλὸ περίγραμμα καὶ γέμισμα σειρῶν γραμμιδίων (1), στήλη ἀμειβόντων (1), τμῆμα ὁλόβαφου περίστικτου θέματος μὲ ἐξηρημένες στιγμὲς (εἰκ. 155) (1). – Δύο δακτυλιόσχημες βάσεις μὲ δακτυλίους καὶ ταινία. – Δύο χείλη, τὸ ἕνα μὲ δύο ταινίες ἐξωτερικά, τὸ ἄλλο μὲ πλατιὰ ταινία χείλους, καὶ ἕνα τμῆμα γάστρας μὲ ταινίες, ἀπὸ ἐνδόβαφους σκύφους. – Δύο ἐξώστροφα χείλη καὶ ἐννέα τμήματα γάστρας, τὸ ἕνα κοντὰ στὸ ἐξώστροφο χεῖλος, ἀπὸ ὁλόβαφους σκύφους. – Τμῆμα λαβῆς μὲ πινελιὲς στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη.

Εἰκ. 154-155. Στρῶμα καλύψεως τοῦ βράχου στὸ δωμάτιο ***Z1****, ὄστρακα σκύφων.*

Στὴν ἐπιφάνειά της ὑπῆρχαν:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

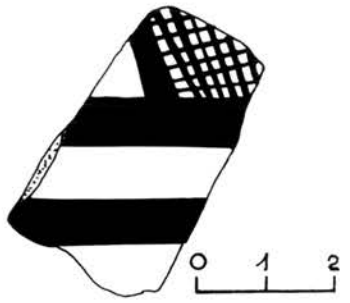
ΜΜ 13138+[12245].
Σύνολο ὀστράκων 25.
Πρώιμο 1, ἄγραπτα 4, γραπτὰ 20, ἀπροσδιόριστα 4.

Πρώιμο: Ἐξώκυρτο χεῖλος μινύειου ἀγγείου.
Ἄγραπτα: Δύο χείλη κυλίκων, τὸ ἕνα τροπιδωτό, τὸ ἄλλο μὲ ἀκέραιη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ μὲ ἀποφύσεις στὴ ράχη. – Δισκοειδὴς βάση μὲ τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου. – Ἐξώστροφο χεῖλος σκύφου.

Γραπτά: Τμῆμα γάστρας κύλικος μὲ λεπτὸ δακτύλιο καὶ ταινίες. – Ἔντονα ἐξώκυρτο ἐπίπεδο χεῖλος κυαθίου μὲ ἀκτινωτὲς πινελιὲς πάνω καὶ ταινία ἐξωτερικά. – Δύο τμήματα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου μὲ ταινία καὶ ἕνα τμῆμα ὤμου μὲ στήλη ὁριζοντίων γραμμιδίων μὲ περιθώριο καὶ τρεῖς ταινίες κοιλιᾶς, ἀπὸ πρόχους. – Τμῆμα τοιχώματος πίθου ἢ πιθαμφορέα μὲ πλατιὲς ταινίες, ἀπὸ χονδροειδὴ φαιὸ πηλὸ μὲ ἐγκλείσματα. – Τμῆμα βάσης ἀλαβάστρου μὲ κεντρικὴ ὁλόβαφη στιγμὴ καὶ δακτυλίους στὴν κάτω ἐπιφάνεια. – Δύο τμήματα γά-

στρας κρατήρων μὲ ταινίες καὶ πιθανὸν τμήματα σπειρῶν. – *Σκύφοι*: Δύο χείλη μὲ λεπτὴ ταινία, τὸ ἕνα μὲ δακτύλιο καὶ στενὴ στήλη ἀραιῶν ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ διπλὸ περιθώριο[543]. – Ἕξι τμήματα γάστρας μὲ ταινία καὶ δακτύλιο (1), δακτυλίους (1), γραμμὲς καὶ ταινία (1), δικτυωτὸ θέμα καὶ δύο ταινίες γάστρας (εἰκ. 156) (1), δύο ὁμόκεντρες ἡμιελλείψεις (1), ταινίες (1). – Δακτυλιόσχημη βάση μὲ ταινία καὶ δακτυλίους. – Στικτὸ χεῖλος. – Τμῆμα ὁριζόντιας κυλινδρικῆς λαβῆς μὲ πινελιὲς στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη.

Μικρὸ εὕρημα: Κομμάτι κονιάματος βαμμένο μὲ ἔντονο ἐρυθρὸ χρῶμα. Μῆκ. 5,5 ἑκ., πλάτ. 3 ἑκ.

Εἰκ. 156. Κατώφλι τοῦ δωματίου ***Ζ1****, ὄστρακο σκύφου.*

Καὶ μεταξὺ τῶν δύο στρώσεων εὑρέθησαν:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

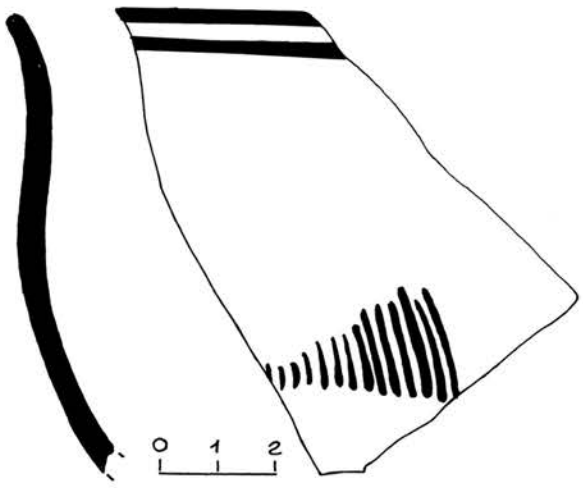
ΜΜ 13140+13132.
Σύνολο ὀστράκων 60.
Ἄγραπτα 9, γραπτὰ 48, ἀπροσδιόριστα 3.

Ἄγραπτα: Δύο ἐξώκυρτα χείλη κυρτόπλευρων κυλίκων καὶ ἕνα κοντὸ στέλεχος. – Χεῖλος λεκανιδίου μὲ ὁριζόντια ταινιωτὴ λαβή. – Δύο ἐξώστροφα τροπιδωτὰ χείλη κυλίκων ἢ λεκανιδίων. – Ἐπικλινὲς ἐξώκυρτο χεῖλος λεκανοειδοῦς ἀγγείου. – Τμῆμα γάστρας ἀνοικτοῦ ἀγγείου. – Ἐπίπεδη δισκοειδὴς βάση κρατήρα.

Γραπτά: *Κύλικες*: Ἐπικλινὲς ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ ρηχὴ γάστρα. Χεῖλος βαμμένο ἀμφίπλευρα καὶ ἐξωτερικὰ στὴ γάστρα ὁριζόντια τεθλασμένη (πίν. 60γ: 1). – Τμῆμα γάστρας μὲ τμῆμα δύο καμπύλων πλοκάμων χταποδιοῦ, ὁ ἕνας μὲ κεντρικὴ ἐπίθετη λευκὴ γραμμὴ κατὰ μῆκος. – Δύο συνανήκοντα τμήματα κωνικῆς γάστρας ὁλόβαφης κύλικος μὲ ἀρχὴ στελέχους. – Εὐθὺ χεῖλος ἀβαθοῦς κυάθου μὲ πολὺ λεπτὴ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ ἐξωτερικὰ στήλη σιγμοειδῶν μὲ τριπλὸ περιθώριο (πίν. 60γ: 2). – Ἐπίπεδο ἀμφίκυρτο χεῖλος ἡμισφαιρικῆς μικρῆς λεκάνης, βαμμένο ἐπάνω καὶ ἐσωτερικά, μὲ τρεῖς ταινίες ἐξωτερικά. – Ἑπτὰ τμήματα γάστρας κυλίκων ἢ σκύφων μὲ ζώνη Μ-σχήμων (1), ζώνη λοξῶν γραμμιδίων (1), δέσμη ἱμάντων (5, τὰ δύο συγκολλώμενα). – Πέντε τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων τρία μὲ ταινίες καὶ δύο ὁλόβαφα. – Τμῆμα ἐξώβαφου τοιχώματος κοντὰ στὴν ὀπὴ ἐκροῆς κωνικοῦ ρυτοῦ. – Δύο χείλη μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, τὸ ἕνα περίκυρτο, τὸ ἄλλο ἐξώστροφο μὲ περιχείλωμα, καὶ ἕνα τμῆμα τοιχώματος μὲ ταινία χείλους καὶ ταινία λαιμοῦ, ἀπὸ πρόχους. – Δύο τμήματα ἀπὸ τὴν κοιλιὰ μικρῶν πιθαμφορέων, τὸ ἕνα μὲ ὄρθια φολιδωτὴ διακόσμηση (πίν. 60γ: 5), τὸ ἄλλο μὲ καμπύλο μίσχο σπείρας ἢ φυτικοῦ κοσμήματος. – Ὀκτὼ τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες, τὸ

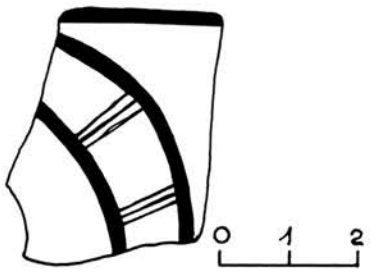
543. Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 6:46, E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 20:115a, c.

ἕνα κοντὰ στὴ βάση. – Στόμιο μικροῦ ψευδοστόμου μὲ δακτύλιο στὸ χεῖλος καὶ τὴ βάση του. – Ψηλὸ ἐξώκυρτο χεῖλος κρατήρα μὲ πλατιὰ ταινία ἀμφίπλευρα. – Χεῖλος ἐνδόβαφου κρατηρίσκου μὲ ταινίες. – Τμῆμα γάστρας κρατηρίσκου μὲ τμῆμα κοιλιᾶς πτηνοῦ γεμισμένο μὲ στῆλες ὁριζοντίων γραμμιδίων καὶ τμῆμα ταινίας γάστρας. Πηλὸς πορτοκαλόχρωμος ἀνοικτὸς καθαρός, ἀλείφωμα ὁμοιόχρωμο, βαφὴ καστανὴ σκούρα (πίν. 60γ: 6). – *Σκύφοι*: Χεῖλος ὑψίποδος μὲ λεπτὴ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ δεύτερη πλατιὰ ἐξωτερικὰ καὶ χαμηλότερα τμῆμα σπείρας. – Δύο χείλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ ἴχνη καμπύλου μίσχου χαμηλότερα, καὶ τρεῖς γάστρες, ἡ μία μὲ λαβὴ μὲ πινελιὲς στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη, ἡ δεύτερη μὲ στικτὸ ὀφθαλμωτὸ κύκλο καὶ γραμμή, ἡ τρίτη μὲ ἀκανόνιστη στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ταινία (πίν. 60γ: 3), ἀπὸ

Εἰκ. 157. Κατώφλι δωματίου ***Z1****, καλυπτήριες στρώσεις, ὄστρακο κύλικος.*

σκύφους ἄβαφους ἐσωτερικά. – Στικτὸ χεῖλος σκύφου. – *Ἐνδόβαφοι*: Μεγάλο κομμάτι ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ γάστρα μὲ δύο λεπτὲς ταινίες χείλους καὶ

Εἰκ. 158. Κατώφλι δωματίου ***Z1****, καλυπτήριες στρώσεις, ὄστρακο σκύφου.*

τριγωνικὴ δέσμη κατακόρυφων γραμμιδίων χαμηλὰ στὴ γάστρα (εἰκ. 157)[544]. – Τμῆμα γάστρας ἄβαφο ἐξωτερικά. – Ἀκέραιη δακτυλιόσχημη βάση μὲ ἐξηρημένο κύκλο στὸν πυθμένα. Διάμ. βάσης 5,1 ἑκ. – Ἐλαφρὰ ἐξώστροφο χεῖλος ὁλόβαφου σκύφου. – Εὐθὺ χεῖλος, μᾶλλον ἀπὸ σκύφο, μὲ λεπτὴ ταινία καὶ ἐξωτερικὰ καμπυλόγραμμο θέμα μὲ ἀραιὴ διαγράμμιση (εἰκ. 158)[545].

Εἰδώλιο: Κεφαλὴ καὶ στῆθος εἰδωλίου, κοῖλο ἐσωτερικὰ στὸν κορμό (πίν. 60γ: 7), πιθανὸν κολλημένο σὲ ἀγγεῖο. Κεφαλὴ κυρτὴ ἐπάνω μὲ μικρὴ ὀπὴ στὸ κέντρο. Ἀπὸ τὸ ἐπάνω μέρος τῆς κεφαλῆς καὶ κατὰ μῆκος τῆς ὀπίσθιας πλευρᾶς ἐπικολλημένη πλαστικὴ πλεξίδα. Κυλινδρικὸ πρόσωπο μὲ πτηνόμορφη μύτη καὶ δύο ἐπίθετα δισκάρια γιὰ τοὺς ὀφθαλμούς, κοντὸς λαιμός, κωνικὸς ὦμος. Βαμμένη ἐπάνω ἡ κεφαλή, ἐγκάρσια γραμμίδια κατὰ μῆκος τῆς κόμης καὶ δύο γραμμὲς στὰ πλευρά της, βαμμένος ὁ αὐχένας, ἡ μύτη καὶ τὸ στόμα, στιγμὲς ὡς ὀφθαλμοί. Τέσσερις ταινίες ἀπὸ τὸν λαιμὸ ὡς τὸ στῆθος, στὸ δεύτερο καὶ τρίτο διάκενο σειρὲς στιγμῶν, ὡς περιδέραια. Χαμηλότερα στὸ στῆθος διακρίνονται γραμμές. Ἀπόκρουση στὸ ἄκρο τῆς μύτης καὶ στὸ ὀπίσθιο τμῆμα τῆς κεφαλῆς, ἡ βαφὴ ἐξίτηλη κατὰ τόπους. Στὸν ἀριστερὸ (ὡς πρὸς τὸν θεατὴ) ὦμο διακρίνεται τμῆμα διαμπεροῦς ὀπῆς διανοιγμένης ἀπὸ ἔξω πρὸς τὰ μέσα. Πηλὸς ροδόχρωμος καθαρός, ἀλείφωμα κιτρινωπὸ ἀνοικτό, βαφὴ πορτοκαλέρυθρη. Σωζ. ὕψ. 5,1 ἑκ., πλάτ. κεφαλῆς 2,4 ἑκ.

544. Πρβ. Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 9:93.

545. *Orchomenos* V εἰκ. 30:116 (Σχηματάρι).

Ἡ ἐπάνω στρώση, 0.34 μ. ψηλότερα, εἶχε στὴ νοτιοανατολικὴ γωνία μία βαθιὰ λεκάνη καὶ ἕνα εὐρύστομο προχοΐδιο, σχεδὸν πλήρη.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13099+[29559].
Σύνολο ὀστράκων 17.

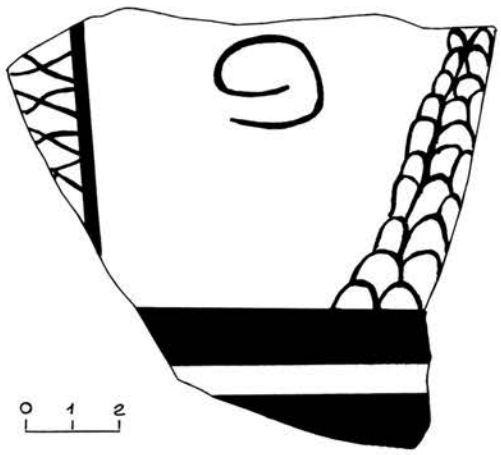
Ἐπίπεδη βάση κλειστοῦ ἀγγείου.
Ἀγγεῖα: Πέντε συγκολλώμενα τμήματα ἐξώστροφου χείλους καὶ σφαιρικοῦ τοιχώματος χύτρας μὲ ἀκέραιη κατακόρυφη κυλινδρικὴ λαβὴ ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ μέγιστη διάμετρο. Ἔντονα ἴχνη καύσης ἐξωτερικὰ στὸ χεῖλος καὶ τὴν κοιλιά. – Ἕξι συγκολλημένα τμήματα μεγάλης ἄγραπτης λεκάνης. Ἐπίπεδο ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ καμπύλο περιχείλωμα, μία ἀκέραιη ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβὴ κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος, τμῆμα κατακόρυφου τοιχώματος καὶ ἐπίπεδη βάση. Πηλὸς ροδόχρωμος χονδροειδής, ἀλείφωμα ὠχρό. Ὕψ. 16,5 ἑκ., διάμ. χείλους 34-36 ἑκ., διάμ. βάσης 25 ἑκ. (πίν. 59ε)[546]. – Πέντε συγκολλώμενα τμήματα τοιχώματος στάμνου μὲ ἀκέραιη ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβὴ καὶ ταινιωτὴ διακόσμηση.

ΜΜ 13127.
Σύνολο ὀστράκων 118.
Πρώιμα 3, ἄγραπτα 31, γραπτὰ 84.

Πρώιμα: Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου μὲ τρεῖς ταινίες καὶ δέσμες ἀντίθετων διαγωνίων γραμμῶν καὶ ταινιῶν. – Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου μὲ ταινία καὶ δύο λοξὲς γραμμές. – Τμῆμα ὤμου ἀλαβάστρου μὲ ρίζα λαβῆς. Διακρίνεται ὄρθιο βραχῶδες κόσμημα. Βαμμένη ἡ λαβή.
Ἄγραπτα: Τέσσερα ἐξώστροφα τροπιδωτὰ χείλη καὶ ἕνα τμῆμα ὑπερυψωμένης λαβῆς κυρτόπλευρης κύλικος. – Ἕξι ἐξώστροφα τροπιδωτὰ χείλη λεκανιδίων, τὸ ἕνα μὲ ἀκέραιη λαβή, καὶ ἕνα ἔντονα ἐξώκυρτο. – Τμῆμα ταινιωτῆς λαβῆς ἀνοικτοῦ ἀγγείου. – Δύο συνανήκοντα τμήματα δισκοειδοῦς κοίλης βάσης ἀνοικτοῦ ἀγγείου. – Ἥμισυ ἁπλῆς ἐπίπεδης βάσης κλειστοῦ ἀγγείου, ἀπὸ πρασινωπὸ πηλό. – Ἐλαφρῶς ἐξώστροφο χεῖλος ρηχοῦ οἰκιακοῦ λεκανιδίου μὲ ἐπίπεδη ἄνω ἐπιφάνεια καὶ γεφυρόστομη προχοή. Πλημμελὴς κατασκευή, διακρίνονται ἴχνη ἐξομάλυνσης τῆς ἐπιφάνειας. Πηλὸς φαιός, ἀλείφωμα καστανό. Ἴχνη καύσης στὸ κάτω μέρος τῆς προχοῆς. – Τμῆμα λαβῆς ἀρύταινας ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς μὲ ὀπὴ ἀνάρτησης, ἀπὸ ἐρυθρὸ πηλό. – Ἑπτὰ ἐξώκυρτα χείλη κυπέλλων ἢ κυαθίων. – Εὐθὺ χεῖλος κυπέλλου. – Δύο γάστρες ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἡ μία τροπιδωτή.
Γραπτά: Δύο τμήματα δισκοειδῶν βάσεων κυλίκων μὲ δακτυλίους. – Πέντε λαβὲς ἀνοικτῶν ἀγγείων, οἱ δύο ταινιωτές, οἱ ἄλλες ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς. – Τμῆμα γάστρας, μᾶλλον ἀπὸ κύπελλο, μὲ τρέχουσες σπεῖρες μὲ παχύτερη ἐξωτερικὴ ἕλικα. – Δέκα πολὺ μικρὰ τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ σπεῖρες (2), στήλη ἀμειβόντων (1), δέσμες γραμμῶν περιθωρίου στηλῶν (4), ὁμόκεντρες ἡμιελλείψεις (1), ταινίες (1), ἀπροσδιόριστο, ἴσως φυτικὸ κόσμημα (1). – Ἐπίπεδη βάση μικροῦ σφαιρικοῦ ἀλαβάστρου μὲ ταινίες. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα λαιμοῦ καὶ ὤμου κλειστοῦ ἀγγείου. Ἐξώβαφο, μὲ ὁλόβαφο λαιμὸ ἐσωτερικά. – Ὀκτὼ τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μὲ φολιδωτὴ διακόσμηση (1), καμπύλες γραμμές (2), ταινίες (5, τὸ ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς). – Τρία συνανήκοντα ὄστρακα ἀπὸ τὸ ἐπάνω μέρος ψευδοστόμου. Ἀκέραιος ὁ δίσκος μὲ τὸ στέλεχος, ἡ μία λαβὴ ἀκέραιη, ἀπὸ τὴν ἄλλη σώζεται ἡ ρίζα, ὅπως καὶ τμῆμα τοῦ στομίου καὶ τοῦ ὤμου. Διακρίνονται ἴχνη ἐξίτηλων ταινιῶν στὸν ὦμο. Πηλὸς ὑπόλευκος, ὁμοιόχρωμο ἀλείφωμα, βαφὴ μελανή, πολὺ ἴζημα. – Δίσκος καὶ στέλεχος μικροῦ ψευδοστόμου. Συμπαγὴς κύκλος

546. Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 10:106, Wace *et al.*, *BSA* 52, 1957, πίν. 44(b).

καὶ δακτύλιοι πάνω στὸν δίσκο, δακτύλιος στὴ βάση τοῦ στελέχους, μὲ καστανὴ βαφή. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα γάστρας καὶ ἕνα συνανῆκον τμῆμα περίκυρτου χείλους κρατήρα. Ἐξωτερικὰ ἐπάνω ἀπὸ τρεῖς ἐπάλληλες πλατιὲς ταινίες γάστρας μία στενὴ στήλη ρόμβων καὶ ἕνα πολὺ στενὸ ὄρθιο φολιδωτὸ τρίγωνο ἐναλλὰξ μὲ ἁπλὲς σπεῖρες. Ἐσωτερικὰ δακτύλιος. Πηλὸς ροδόχρωμος μὲ φαιὸ πυρήνα, ἀλείφωμα πρασινωπό, βαφὴ μελανή (εἰκ. 159). – Τμῆμα ἐξώκυρτου ὁλόβαφου ἐρυθροῦ χείλους κρατηρίσκου. – *Σκύφοι*: Τμῆμα γάστρας ὑψίποδος σκύφου κοντὰ στὴ γένεση τοῦ ποδιοῦ. Ἐνδόβαφος μὲ ἐξηρημένο κύκλο στὸν πυθμένα, μὲ δακτυλίους ἐξωτερικά. – Τμῆμα δισκοειδοῦς βάσης ὑψίποδος σκύφου μὲ ὁλόβαφη ἄνω ἐπιφάνεια. – *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Δύο συγκολλώμενα τμήματα χείλους καὶ ἕνα συνανῆκον τμῆμα γάστρας μὲ μία ἀκέραιη λαβή. Λεπτὴ ταινία χείλους ἀμφίπλευρα, πινελιὲς στὴ λαβή, ἴχνη καμπυλόγραμμου κοσμήματος καὶ ταινίες στὴ γάστρα. Ἴχνη καύσης σὲ ἕνα σημεῖο τοῦ χείλους. – Χεῖλος μὲ λεπτὴ ταινία στὴν ἀκμή, μεμονωμένη τεθλασμένη γραμμὴ πλάι σὲ ρίζα λαβῆς μὲ πινελιὰ καὶ ταινία γάστρας. – Ὀκτὼ χείλη μὲ λεπτὴ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ στήλη τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο καὶ δακτύλιο στὸ χεῖλος (1), στήλη κροσσοπεταλίων καὶ δακτύλιο στὸ χεῖλος (1), διπλὸ ρόμβο (1), δεύτερη ταινία κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος ἀμφίπλευρα καὶ δέσμη γραμμῶν στὴ γάστρα (1), στελεχωτὴ σπείρα (2 συγκολλώμενα), σπείρα (1), κορυφὴ ὄρθιας πορφύρας (1). – Δεκαοκτὼ τμήματα γάστρας μὲ ταινίες (14, τὰ τρία συνανήκοντα ἀπὸ μεγάλο σκύφο μὲ δακτυλίους ἐσωτερικά), καμπύλη γραμμὴ (1), στήλη κροσσοπεταλίων (1), σειρὰ γραμμιδίων (1), ἀπροσδιόριστο κόσμημα (1). – Τμῆμα γάστρας μὲ δέσμη γραμμῶν καὶ μετόπη μὲ χιαστὶ γραμμὲς καὶ τόξα στὶς δύο ἀντικόρυφες γωνίες, ταινία γάστρας, ἐσωτερικὰ δύο δακτύλιοι. – Τμῆμα μικκύλης δακτυλιόσχημης βάσης μὲ ταινίες ἀμφίπλευρα. – Μία σχεδὸν ἀκέραιη λαβὴ σκύφου, μᾶλλον μικκύλη. – Τμῆμα ἐνδόβαφης γάστρας ἄγραπτο ἐξωτερικά. – Δύο ἐξώστροφα χείλη, ἕνα ἐξώκυρτο καὶ ὀκτὼ γάστρες ἀπὸ ὁλόβαφους σκύφους.

Εἰκ. 159. Κατώφλι δωματίου ***Z1****, ἐπάνω στρώση, ὄστρακο κρατήρα.*

Ὑπάρχει δηλαδὴ κεραμεικὴ ποὺ χαρακτηρίζει τὴν κατασκευὴ τοῦ δωματίου καὶ τὴ χρήση του σὲ πρώτη φάση καὶ κατόπιν μία ἀνανέωση τοῦ δαπέδου καὶ τὴ χρήση του σὲ δεύτερη φάση.

Κατὰ μῆκος τοῦ ἀνατολικοῦ τοίχου εἶχε ἀφεθεῖ μία ἄσκαπτη λωρίδα πλάτους 0,60 μ., ἡ κορυφὴ τῆς ὁποίας σκέπαζε καὶ τὸν τοῖχο. Ἡ ἀφαίρεσή της ἔδειξε ὅτι 1,85 μ. ἐπάνω ἀπὸ τὸ δάπεδο ὑπῆρχε ἄνοιγμα πλάτους 0,72 μ. πρὸς τὸν Ἐπάνω Δρομίσκο (πίν. 62α), σὲ ἀπόσταση 1 μ. ἀπὸ τὸν βόρειο τοῖχο καὶ 0,56 μ. ἀπὸ τὸν νότιο, τὸ ὁποῖο, μὲ τὸ πλάτος ποὺ εἶχε καὶ στὸ ὕψος ὅπου βρισκόταν, δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ ἦταν παράθυρο. Οἱ λίθοι στὴν κορυφὴ τοῦ τοίχου εἶχαν ἐπάλειψη πλέσιας καὶ κόκκινου πηλοῦ κατὰ τόπους σκληρυμένου ἀπὸ φωτιά. Κατὰ τὸ πλάτος τοῦ ἀνοίγματος εἶχαν ἀφεθεῖ στὴν τοιχοδομία δύο ρηχὰ αὐλάκια, τὸ ἕνα στὴ γραμμὴ τῆς ἐξωτερικῆς προσόψεως, τὸ ἄλλο 0,50 μ. ἐσωτερι-

κότερα, στὴ μέση περίπου τοῦ πάχους τοῦ τοίχου, τὰ ὁποῖα περιεῖχαν ἀρκετὴ στάχτη. Καθὼς φαίνεται ἦσαν ὑποδοχὲς γιὰ μικρὲς δοκοὺς πάχους 0,09-0,10 μ. ἐπάνω στὶς ὁποῖες θὰ ἦσαν στερεωμένες οἱ σανίδες τῆς ποδιᾶς τοῦ παραθύρου.

Ἡ στάθμη τῆς ποδιᾶς προσδιορίζεται ἀπὸ ἐπάλειψη καθαρῆς πλέσιας ἡ ὁποία εἶχε διατηρηθεῖ σὲ στενὴ λωρίδα στὸ ἐσωτερικὸ τῆς κορυφῆς τοῦ τοίχου καὶ στὸν δρομίσκο ἐξωτερικά, τοῦ ὁποίου ἀποτελοῦσε τὸ δάπεδο καὶ ἀπέδωσε:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13123.
Σύνολο ὀστράκων 64.
Πρώιμα 3, ἄγραπτα 4, γραπτὰ 57.

Πρώιμα: Τμῆμα γάστρας βαθιᾶς κύλικος μὲ τρέχουσες σπεῖρες μὲ ἐφαπτόμενα φυλλοειδὴ κοσμήματα καὶ ταινία γάστρας[547] (ΥΕ ΙΙΒ) (πίν. 62β: 7). – Εὐθὺ χεῖλος κυπέλλου μὲ πλατιὰ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Χεῖλος, πιθανὸν κύλικος, μὲ λεπτὴ ταινία καὶ λοξὴ πορφύρα (ΥΕ ΙΙΙΑ2).
Ἄγραπτα: Ἐξώστροφο χεῖλος κύλικος. – Μεγάλο τμῆμα ἐξώκυρτου χείλους λεκανιδίου μὲ ρίζα λαβῆς. – Τμῆμα γάστρας τροπιδωτοῦ ἀγγείου, μᾶλλον λεκανιδίου. – Ἐξώστροφο χεῖλος κυαθίου.
Γραπτά: Ἕνα τμῆμα γάστρας μὲ ἀπροσδιόριστο θέμα, ἕνα ὁλόβαφο στέλεχος καὶ τέσσερις ἐπίπεδες δισκοειδεῖς βάσεις μὲ δακτυλίους ἐπάνω, ἀπὸ κύλικες. – Καμπύλο ἀμφίκυρτο χεῖλος, πιθανὸν ἀπὸ λεκάνη, μὲ ρίζα ὁριζόντιας λαβῆς κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος. Ἐπάνω ἀπὸ τὸ χεῖλος ἐγκάρσια γραμμίδια μὲ λευκὴ βαφὴ καὶ ἐσωτερικὰ ἴχνη καύσης. – Τμῆμα κατακόρυφης κυλινδρικῆς λαβῆς πρόχου μὲ ἐγκάρσιες πινελιὲς στὴ ράχη. – Τμῆμα τοιχώματος ἀλαβάστρου μὲ ζώνη λοξῶν γραμμῶν[548] (πίν. 62β: 5). – Ἕξι τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες, τὸ ἕνα μὲ σειρὰ στιγμῶν μεταξὺ δύο καμπύλων ταινιῶν. – Ἐξώκυρτο χεῖλος κρατήρα μὲ πλατιὰ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ φοινικοειδὲς φύλλωμα στὴ γάστρα (πίν. 62β: 3). – Δύο τμήματα γάστρας κρατήρων, τὸ ἕνα μὲ στήλη ρόμβων μὲ περιθώριο, σπείρα, τρεῖς ταινίες γάστρας καὶ πλατὺ δακτύλιο, τὸ ἄλλο μὲ πλατιὰ κεντρικὴ στήλη ἀραιῶν καμπυλογράμμων ἀμειβόντων μὲ ἑξαπλὸ περιθώριο μὲ κροσσοπετάλια καὶ τμῆμα μίσχου ἀντιθετικῆς σπείρας[549] (πίν. 62β: 6). – Τμῆμα ταινιωτῆς λαβῆς κρατήρα μὲ κεντρικὴ νεύρωση. – Ἐξώκυρτο χεῖλος κρατηρίσκου μὲ ταινία καὶ δακτύλιο καὶ καμπυλόγραμμο θέμα στὴ γάστρα. – Ὅμοιο, μὲ στήλη τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο καὶ δύο ταινίες γάστρας (πίν. 62β: 2). – *Σκύφοι*: *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Δύο συγκολλώμενα τμήματα χείλους καὶ γάστρας μὲ μία σχεδὸν ἀκέραιη λαβὴ μὲ πινελιές. Λεπτὴ ταινία χείλους καὶ δεύτερη ἀμφίπλευρα, σπείρα μὲ πλατύτερη ἐξωτερικὴ ἕλικα στὴ γάστρα. – Χεῖλος καὶ γάστρα μὲ μία ἀκέραιη λαβή. Λεπτὴ ταινία χείλους καὶ δεύτερη ἀμφίπλευρα, σειρὰ πλοχμοῦ[550] στὴ γάστρα, τρεῖς πινελιὲς στὴ λαβή (πίν. 62β: 1). – Πέντε χείλη μὲ λεπτὴ ταινία, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ δακτύλιο χείλους καὶ δέσμη γραμμῶν μὲ κροσσοπετάλια, ἕνα μὲ τμῆμα δικτυωτοῦ ρόμβου ἢ τριγώνου καὶ τμῆμα καμπύλου μίσχου, ἕνα μὲ κυματοειδὴ ταινία, ἕνα μὲ δεύτερη πλατιὰ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ ἴχνη γραμμῶν. – Δεκαεννέα τμήματα γάστρας μὲ ταινίες (8, τὸ ἕνα μὲ ἀκέραιη λαβή), ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν (1),

547. *MDP* εἰκ. 54:12 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου).

548. Αὐτόθι εἰκ. 109:6 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), Σακελλαρίου πίν. 123:3174, *Panagia Houses* πίν. 23:79.

549. E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 3:5.

550. Πρβ. E. French, *BSA* 61, 1966, πίν. 49(b)3, *Orchomenos* V εἰκ. 16:348 (Ὀρχομενός).

σπεῖρες (5), δέσμη γραμμῶν μὲ κροσσοπετάλια (1), δέσμη λοξῶν ἢ καμπύλων γραμμῶν ἐπάνω ἀπὸ δύο ταινίες γάστρας (1), καμπυλόγραμμο κόσμημα ἐπάνω ἀπὸ λεπτὲς ταινίες (1), διπλὸ ἐνάλληλο ρόμβο ἐπάνω ἀπὸ ἰμάντες (1), στενὴ ζώνη μὲ κροσωτὲς δέσμες λοξῶν γραμμῶν μεταξὺ ταινιῶν (πίν. 62β: 4) (1). – Δακτυλιόσχημη βάση μὲ ταινία καὶ δακτυλίους. – Δύο γάστρες ἐνδόβαφων σκύφων μὲ ταινίες. – Τέσσερα τμήματα γάστρας καὶ μία λαβὴ ὁλόβαφων σκύφων. – Ἔντονα ἐξώστροφο χεῖλος ἐξώβαφου σκύφου μὲ πλατὺ δακτύλιο ἐσωτερικά. *Εἰδώλιο*: Τμῆμα εἰδωλίου τύπου Ψ μὲ ἐπίθετο στῆθος καὶ γραμμὲς στὸν κορμό. Σωζ. ὕψ. 1,8 ἑκ.

Ἀφ' ἑτέρου, ἡ ἐπάλειψη αὐτὴ στὰ τμήματα τοῦ τοίχου ποὺ πλαισίωναν τὸ παράθυρο ἔδειξε ὅτι ὡς ἐκεῖ τουλάχιστον δὲν ὑπῆρχε θέση γιὰ τὶς δοκοὺς τοῦ πατώματος τοῦ ἀνωγείου. Ἄρα ἡ στάθμη του, ὅπως εἶναι ἄλλωστε φυσικό, θὰ ἦταν ἐπάνω ἀπὸ τὸ παράθυρο τοῦ ὁποίου τὸ ὕψος εἶναι ἄγνωστο. Ἡ ὀροφὴ τοῦ κατωγείου ὅμως δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ βρισκόταν χαμηλότερα ἀπὸ 2,50 μ. ἀπὸ τὸ δάπεδο. Κάτω ἀπὸ τὸ παράθυρο καὶ σὲ ὕψος περίπου 1 μ. ἀπὸ τὸ δάπεδο ὑπῆρχε χτιστὸ κακοδιατηρημένο θρανίο (πίν. 63) πλάτους 0,60 μ. Τὸ δωμάτιο λοιπὸν ἦταν κατώγι ποὺ ἔβλεπε πρὸς τὸν Ἐπάνω Δρομίσκο καὶ ἐπικοινωνοῦσε μὲ τὸ πέρασμα **TZ** πρὸς τὸ τεῖχος μὲ τὴ θύρα τὴν ἀνοιγμένη στὴ νοτιοδυτικὴ γωνία του.

ΔΩΜΑΤΙΟ **Z2**. Τετράπλευρο, ὅμοιο στὸ σχῆμα, στὸ μέγεθος καὶ στὴ διάταξη μὲ τὸ **Z1**. Ὁ ἀνατολικός του τοῖχος εἶναι συνέχεια τοῦ τοίχου μὲ τὸ παράθυρο τοῦ **Z1**. Ὁ βόρειος εἶναι ὁ μεσότοιχος μεταξὺ τῶν δύο δωματίων ὁ ὁποῖος τερματίζεται σὲ ἐλεύθερο μέτωπο. Ὁ νότιος, παράλληλος πρὸς τὸν βόρειο, ἐπεκτείνεται ὡς τὸ τεῖχος, φράζοντας τὸ πέρασμα **TZ** καὶ χωρίζοντας τὸ κτίριο **Z** ἀπὸ τὸ γειτονικὸ πρὸς Ν. του Συγκρότημα **Θ**. Στὴ δυτική του ἄκρη, μόλις 0,25 μ. ἀπὸ τὸ τεῖχος, ὁ νότιος τοῖχος διασχίζεται ἀπὸ ἕναν στενὸ καὶ χαμηλὸ ἀποχετευτικὸ ἀγωγὸ ποὺ ἔχει τὴν κορυφή του στὴ στάθμη τοῦ δαπέδου τοῦ περάσματος **TZ** καὶ τὸν πυθμένα του στρωμένο μὲ λεπτὲς πλάκες, 0,42 μ. χαμηλότερα. Τὸ πλάτος του, γεφυρωμένο ἀπὸ τὶς πέτρες τοῦ θεμελίου τοῦ νοτίου τοίχου, εἶναι μόλις 0,12 μ. Ὁ δυτικὸς τοῖχος, προσκτισμένος στὸν νότιο, προχωρεῖ 0,90 μ. πρὸς Β. ἀφήνοντας στὴ βορειοδυτικὴ γωνία τοῦ δωματίου ἄνοιγμα θύρας πλάτους 1,25 μ. ποὺ συνδέει τὸ δωμάτιο μὲ τὸ πέρασμα. Ὁ βόρειος τοῖχος ἔχει μῆκος 4,67 μ. καὶ πάχος 0,85 μ., ὁ ἀνατολικὸς μῆκος 2,35 μ. καὶ πάχος 0,95 μ., ὁ νότιος μῆκος 3,75 μ. καὶ πάχος 0,90 μ. καὶ ὁ δυτικὸς μῆκος 0,90 μ. καὶ πάχος 0,85 μ. Οἱ ἐλεύθερες ἐσωτερικὲς διαστάσεις τοῦ δωματίου εἶναι κατὰ ταῦτα 2,25-2,40×4 μ. καὶ τὸ ἐμβαδόν του περίπου 9,30 τ.μ., ἐλάχιστα μεγαλύτερο ἀπὸ τὸ ἐμβαδὸν τοῦ κοντύτερου **Z1** (8,90 τ.μ.).

Ὁ ἀνατολικὸς τοῖχος ἔχει καὶ αὐτὸς παράθυρο ἀνοίγματος 0,66 μ., ἔκκεντρο πρὸς Β., συμμετρικὰ πρὸς τὴ θύρα τοῦ δωματίου. Ἐδῶ δὲν διατηρήθηκε ἡ διαμόρφωση τῆς ἐπίσης ξύλινης ποδιᾶς μὲ τόσες λεπτομέρειες ὅσες σώθηκαν στὸ **Z1**. Ἡ ἀνατολικὴ πλευρὰ καταλαμβάνεται καὶ αὐτὴ ἀπὸ χτιστὸ θρανίο ὅπως στὸ γειτονικό του δωμάτιο, πλάτους 0,50 μ., 1,16 μ. ἐπάνω ἀπὸ τὸ δάπεδο καὶ 0,69 μ. χαμηλότερα ἀπὸ τὸ παράθυρο.

Οἱ ἐργάτες τοῦ Τσούντα εἶχαν ἀνασκάψει τὸ ἐσωτερικὸ τοῦ δωματίου καὶ τὸ εἶχαν κατόπιν ξαναγεμίσει μὲ τὰ σκαμμένα χώματα. Ἡ ἀπομάκρυνσή τους ἔδειξε ὅτι εἶχαν διατηρηθεῖ ἀδιατάρακτες ἐπιχώσεις, καθὼς καὶ λείψανα δαπέδου, στρωμένου καὶ αὐτοῦ μὲ πλέσια, στὶς γωνίες, κατὰ μῆκος τῶν τοίχων, στὴν εἴσοδο καὶ στὴν περιοχὴ τοῦ παραθύρου, ἀπὸ ὅπου συνελέγησαν:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13142.
Σύνολο ὀστράκων 55.
Πρώιμο 1, ἄγραπτα 4, γραπτὰ 50.

Πρώιμο: Τμῆμα τοιχώματος μεγάλου κλειστοῦ ἀγγείου μὲ τρία ὁλόβαφα πέταλα (πίν. 64α: 4)[551].
Ἄγραπτα: Ἕνα ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ ρίζα ταινιωτῆς λαβῆς καὶ ἕνα τμῆμα ἀπὸ τὸ κάτω μέρος τῆς γάστρας μὲ ἀκέραιο στέλεχος ὣς τὴν σχεδὸν ἀκέραιη ἐπίπεδη βάση, ἀπὸ κύλικες. – Δύο ἐξώστροφα χείλη λεκανιδίων, τὸ ἕνα μὲ ἀκέραιη λαβή.
Γραπτά: Μεγάλο τμῆμα λεκάνης ἀπὸ τὸ ἐσώστροφο ἀμφίκυρτο χεῖλος μὲ γεφυρόστομη προχοὴ ὣς τὴ γάστρα χαμηλά. Ταινία ἐπάνω στὸ χεῖλος καὶ δακτύλιος ἐσωτερικά, ἐξωτερικὰ ταινία κάτω ἀπὸ τὴν προχοὴ καὶ δύο ταινίες χαμηλότερα (πίν. 64α: 1)[552]. – Χεῖλος κυπέλλου μὲ πλαστικοὺς δακτυλίους ἐξωτερικὰ καὶ ταινία. – Δέκα τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων, τὸ ἕνα ἐξώβαφο, τὰ ἄλλα μὲ ταινίες, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ ἕνα ἀπὸ μικρὸ σφαιρικὸ ἀγγεῖο. – Ἐξώκυρτο χεῖλος κρατῆρα μὲ δύο ταινίες ἀμφίπλευρα. – Ὅμοιο, μὲ ταινία χείλους καὶ δεύτερη ἀμφίπλευρα. – Δύο τμήματα γάστρας μὲ ταινίες ἀπὸ κρατῆρα καὶ κρατηρίσκο. – *Σκύφοι*: Χεῖλος ὑψίποδος σκύφου μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δεύτερη πλατύτερη ἐξωτερικὰ καὶ στὴ γάστρα πολλαπλὰ τρικάμπυλα τόξα καὶ παραπληρωματικὸς ρόμβος μὲ τόξα στὶς γωνίες (πίν. 64α: 2). *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Τρία χείλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δεύτερη ἐξωτερικά. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα χείλους μὲ ταινία καὶ δεύτερη ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα τρέχουσα σπείρα καὶ ρίζα λαβῆς. – Τρία χείλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ στὴ γάστρα τὸ ἕνα μὲ στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο, τὸ δεύτερο μὲ σειρὰ λοξῶν γραμμιδίων, τὸ τρίτο μὲ ὁριζόντιους ἀμείβοντες καὶ δακτύλιο. – Δώδεκα τμήματα γάστρας μὲ σπεῖρες (2), ὁριζόντια τεθλασμένη καὶ ἱμάντες γάστρας[553] (πίν. 64α: 3) (1), στήλη ἀντιμέτωπων κροσσοπεταλίων μὲ διπλὸ περιθώριο (1), δικτυωτὴ θηλιά (1), ταινίες (7, τὰ τρία μὲ ρίζα λαβῆς καὶ ἕνα μὲ δακτύλιο). – Στικτὸ χεῖλος. – *Ἐνδόβαφοι*: Δύο χείλη μὲ πλατιὰ ταινία. – Δύο συγκολλημένα καὶ ἕνα συνανῆκον τμῆμα γάστρας μὲ στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο καὶ ταινίες. – Δύο τμήματα γάστρας μὲ ταινίες, τὸ ἕνα μὲ καμπύλες γραμμές. – Μία ἀκέραιη καὶ μία ἀποσπασματικὴ βάση, ἡ μία μὲ ἐξηρημένο κύκλο στὸν πυθμένα. – Δύο τμήματα γάστρας ὁλόβαφων σκύφων. – Ἕνα τμῆμα λαβῆς σκύφου.
Εἰδώλια: Σχεδὸν ἀκέραιο εἰδώλιο βοοειδοῦς, ἐλλιπὲς στὰ δύο μπροστινὰ πόδια. Ὁλόβαφο ρύγχος, δακτύλιος γύρω στὸν λαιμό, γραμμὴ κατὰ μῆκος τῆς ράχης καὶ ἐγκάρσιες γραμμὲς στὰ πλευρά, δύο γραμμὲς κατὰ μῆκος τῶν ποδιῶν. Σωζ. ὕψ. 3 ἑκ., σωζ. μῆκ. 5,2 ἑκ., πάχ. 1,9 ἑκ. (πίν. 64α: 5). – Κέρατο ζωόμορφου εἰδωλίου μὲ τρεῖς γραμμὲς κατὰ μῆκος. Σωζ. μῆκ. 3,9 ἑκ.

551. Wace, *Mycenae* πίν. 60:a, *MDP* εἰκ. 18:1 (Ἀγ. Εἰρήνη).
552. *MDP* εἰκ. 196:3 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου).
553. Wardle, *BSA* 68, 1973, πίν. 60(a)201.

Ἡ ἐπίχωση τῆς ἀνατολικῆς πλευρᾶς ἀπέδωσε:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13125.
Σύνολο ὀστράκων 98.
Πρώιμα 5, ἄγραπτα 17, γραπτὰ 76.

Πρώιμα: Ἐξώκυρτο χεῖλος ἀμαυρόχρωμου ἐνδόβαφου κυπέλλου μὲ λευκὴ ταινία κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος ἐξωτερικά. – Ἐξώκυρτο χεῖλος κυάθου[554] μὲ δακτύλιο χείλους, βραχῶδες κόσμημα καὶ ἰμάντες γάστρας (πίν. 64β: 4) (ΥΕ ΙΙΒ). – Εὐθὺ χεῖλος κυπέλλου μὲ ταινία χείλους πλατιὰ ἐξωτερικά, λεπτὴ ἐσωτερικὰ καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση στὴ γάστρα (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Τμῆμα τοιχώματος πιθαμφορέα[555] μὲ φολιδωτὰ ὄρθια τρικάμπυλα τόξα, γεμισμένα μὲ στικτοὺς κύκλους καὶ ταινίες κοιλιᾶς (πίν. 64β: 1) (ΥΕ ΙΙΙΑ). – Ἐξώστροφο χεῖλος κύλικος μὲ λεπτὴ ταινία καὶ πλατὺ δακτύλιο καὶ στὴ γάστρα τμῆμα λοξῆς πορφύρας (ΥΕ ΙΙΙΑ).
Ἄγραπτα: Ἕνα ἐξώστροφο χεῖλος μὲ ρίζα λαβῆς καὶ ἕνα τμῆμα στελέχους κυλίκων. – Ὁριζόντια ταινιωτὴ λαβὴ λεκανιδίου. – Τρεῖς λαβὲς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς ἀπὸ ἀνοικτὰ ἀγγεῖα. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα χείλους καὶ κάθετου τοιχώματος χαμηλοῦ κυλινδρικοῦ ἀνοικτοῦ οἰκιακοῦ ἀγγείου, ἀπὸ κεραμόχρωμο πηλὸ μὲ προσμίξεις καὶ ὁμοιόχρωμο ἀλείφωμα. – Ἐξώστροφο χεῖλος μὲ περιχείλωμα, πιθανὸν ἀπὸ κυάθιο, ἀπὸ λευκωπὸ πηλό. – Ἐπίπεδο ἐξώκυρτο χεῖλος μικρῆς λεκάνης. – Ἐξώστροφο χεῖλος εὐρυστόμου ἀνοικτοῦ ἀγγείου. – Τμῆμα γάστρας ἀνοικτοῦ ἀγγείου. – Τμῆμα λαιμοῦ καὶ ὤμου μικρῆς πρόχου. – Τμῆμα ὤμου μικκύλου κλειστοῦ ἀγγείου ἀπὸ πορτοκαλόχρωμο πηλὸ μὲ λευκωπὸ ἀλείφωμα. – Τρία ἐξώστροφα χείλη μικρῶν σκύφων. –
Γραπτά: Δύο στελέχη μὲ γένεση γάστρας μὲ δακτυλίους καὶ ἕνα τμῆμα βάσης ὁλόβαφης ἐπάνω, ἀπὸ κύλικες. – Δύο λαβὲς ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἡ μία ταινιωτὴ μὲ τεθλασμένη γραμμὴ στὴ ράχη, ἡ ἄλλη ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς. – Κυλινδρικὴ ὁλόβαφη λαβὴ κλειστοῦ ἀγγείου. – Δακτυλιόσχημη βάση ἐξώβαφου κλειστοῦ ἀγγείου. – Τρία ἔντονα ἐξώκυρτα χείλη κυαθίων μὲ ταινία, τὸ ἕνα μὲ τμῆμα σπείρας, τὸ δεύτερο μὲ δεύτερη ταινία ἐξωτερικὰ καὶ σπείρα, καὶ τὸ τρίτο μὲ τμῆμα καμπυλόγραμμου κοσμήματος. – Ἕνα εὐθὺ χεῖλος μὲ ταινίες καὶ δακτυλίους καὶ μία ἐπίπεδη βάση βαμμένη κάτω μὲ ταινία ἐξωτερικά, ἀπὸ κύπελλα. – Ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ τμῆμα γάστρας ὁλόβαφου ἀνοικτοῦ ἀγγείου. – Τμῆμα γάστρας ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ταινίες καὶ ρίζα λαβῆς μὲ γραμμὴ στὴ ράχη. – Τμῆμα γάστρας, μᾶλλον ἀνοικτοῦ ἀγγείου, μὲ καμπυλόγραμμα θέματα ποὺ φέρουν ἐπίθετη λευκὴ διακόσμηση. – Τμῆμα βάσης ἀλαβάστρου μὲ δακτυλίους κάτω. – Δύο τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων, τὸ ἕνα μὲ ἐφαπτόμενες σπεῖρες μὲ πλατιὰ ἐξωτερικὴ ἕλικα, τὸ ἄλλο μὲ τμῆμα καμπύλου κοσμήματος καὶ ταινία. – Ὀκτὼ τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες καὶ ἕνα ἐξώβαφο μὲ ρίζα λαβῆς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς. – Πέντε συγκολλώμενα καὶ πέντε συνανήκοντα τμήματα ἀπὸ τὸν ὦμο μικροῦ ἀπιόσχημου ψευδοστόμου ὡς τὴ δισκοειδὴ κοίλη βάση. Ἰμάντες μεταξὺ ταινιῶν στὸν ὦμο καὶ τὴ μέγιστη διάμετρο, δύο λεπτὲς ταινίες ἐπάνω ἀπὸ τὴν ἐξώβαφη βάση. Πηλὸς ὠχροκάστανος μὲ ροδόχρωμο πυρήνα, ἀλείφωμα ὁμοιόχρωμο, βαφὴ καστανομέλανη. – Τμῆμα ὤμου μικροῦ ψευδοστόμου[556] μὲ γωνιῶδες ἄνθος καὶ γραμμίδια στὰ πέταλα καὶ τρεῖς λεπτὲς ταινίες (πίν. 64β: 3). – Τμῆμα γάστρας κρατήρα μὲ τμῆμα συμπαγοῦς τετράπλευρου πλαισίου. – *Σκύφοι*: Ἐξώκυρτο χεῖλος ὑψίποδος σκύφου μὲ ταινία

554. *MDP* εἰκ. 49:3 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου).

555. E. French, *BSA* 59, 1964, πίν. 70(d)1, Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 2:8, E. French, *BSA* 60, 1965, πίν. 51(b)5.

556. Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 2:1.

ἀμφίπλευρα, φυλλοειδεῖς πινελιὲς ἐπάνω καὶ καμπυλόγραμμο κόσμημα στὴ γάστρα. – *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Ἕξι ἐξώστροφα χείλη μὲ λεπτὴ ταινία, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ κορυφὴ κατακόρυφης πορφύρας, ἕνα μὲ δεύτερη πλατύτερη ταινία ἐξωτερικά, ὄρθια ὁμόκεντρα τόξα καὶ δακτύλιο γάστρας, καὶ δύο μὲ δακτύλιο χείλους, τὸ ἕνα μὲ στήλη τεθλασμένης, τὸ ἄλλο μὲ τμῆμα φυλλοειδοῦς κοσμήματος. – Δεκαπέντε τμήματα γάστρας μὲ δέσμη γραμμῶν καὶ ὄρθια ὁμόκεντρα τόξα ἐπάνω ἀπὸ ζεῦγος ταινιῶν γάστρας (1), σπείρα μὲ συμπαγὴ ὀφθαλμό (1), ταινίες καὶ σπείρα (2), ἱμάντες καὶ ζεῦγος κυματοειδῶν ταινιῶν (1), ταινίες (10, τὰ πέντε μὲ δακτυλίους). – Δακτυλιόσχημη βάση μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν ἐξωτερικὰ καὶ δακτυλίους στὸν πυθμένα. – Τμῆμα γάστρας ἐνδόβαφου σκύφου μὲ ταινίες. – Ἕνα ἐξώστροφο χεῖλος καὶ πέντε τμήματα γάστρας ὁλόβαφων σκύφων. – Τέσσερις λαβὲς σκύφων. – Ἐλαφρὰ ἐξώκυρτο χεῖλος, πιθανὸν ἀπὸ σκύφο, μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, κυματοειδὴ γραμμὴ καὶ τμῆμα καμπυλόγραμμου κοσμήματος στὴ γάστρα. – Δύο συνανήκοντα τμήματα γάστρας, πιθανὸν ἀπὸ σκύφο, μὲ ἀπεικόνιση πιθανῶς σκαντζόχοιρου ἢ ψαριοῦ. Στὸ ἕνα ὄστρακο τὸ θέμα ἀποδίδεται μὲ περίγραμμα: δύο καμπύλες γραμμὲς ὁρίζουν τὸ σῶμα καὶ κατακόρυφα καὶ λοξὰ καμπύλα γραμμίδια γεμίζουν τὸ σῶμα καὶ τὴ ράχη (πίν. 64β: 2). Στὸ δεύτερο ὄστρακο ταινίες. Πηλὸς πορτοκαλόχρωμος, ἐρυθρὴ βαφή, ὠχρὸ ἀλείφωμα.
Εἰδώλια: Τμῆμα κεφαλῆς εἰδωλίου βοοειδοῦς μὲ γραμμὲς κατὰ μῆκος τῶν κεράτων. Σωζ. ὕψ. 3,2 ἑκ. – Τμῆμα τῆς ἄνω ἐπιφάνειας καὶ ἑνὸς ποδιοῦ ὁμοιώματος τραπεζιοῦ, μᾶλλον τετράπλευρου. Γραπτὸ περίγραμμα στὴν ἄνω ἐπιφάνεια, παράλληλες λεπτὲς γραμμὲς καὶ μία ἐγκάρσια. Καστανέρυθρη βαφή. Σωζ. ὕψ. 2,6 ἑκ., μέγ. σωζ. πλάτ. 3,3 ἑκ.

Μεταξὺ τοῦ δαπέδου καὶ τῆς κορυφῆς τοῦ θρανίου, ἀπὸ τὸ ἀρχικὸ γέμισμα δηλαδὴ μετὰ τὴν ἐγκατάλειψη τοῦ δωματίου εὑρέθησαν:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13119+[29588].
Σύνολο ὀστράκων 100.
Πρώιμα 3, ἄγραπτα 16, γραπτὰ 77, ἀπροσδιόριστα 4.

Πρώιμα: Πολὺ μικρὸ τμῆμα μινύειου ἀγγείου. – Τμῆμα τοιχώματος ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ τμῆμα ρόδακα μὲ παχὺ περίγραμμα καὶ στιγμὴ σὲ κάθε πέταλο, λοξὲς γραμμές, ἴσως ἀπὸ ἀμείβοντες, καὶ διχαλωτὸ φυτικὸ κόσμημα ἐπάνω ἀπὸ δύο τουλάχιστον ταινίες γάστρας (ΥΕ ΙΙΑ). – Χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δεύτερη πλατύτερη ἐξωτερικὰ καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση χαμηλότερα.
Ἄγραπτα: Τέσσερα ἐξώκυρτα, δύο ἐξώστροφα καὶ δύο τροπιδωτὰ χείλη κυλίκων. – Ἐξώκυρτο χεῖλος λεκανίδας μὲ ρίζα ὁριζόντιας ταινιωτῆς λαβῆς. – Παχὺ τοίχωμα πίθου μὲ δύο σειρὲς πλαστικῆς σχοινοειδοῦς διακόσμησης καὶ ἴχνη καύσης ἐξωτερικά. – Ἐπίπεδο ἐξώκυρτο χεῖλος χύτρας μὲ κατακόρυφη κυλινδρικὴ λαβή. Δύο ἐγχαράξεις καὶ ἴχνη καύσης ἐξωτερικά. – Δύο τμήματα τοιχωμάτων μαγειρικῶν σκευῶν. – Μεγάλη δακτυλιόσχημη βάση μὲ γένεση γάστρας κρατῆρος. Διάμ. 7 ἑκ. – Δύο βάσεις σκύφων.
Γραπτά: Τρεῖς βάσεις κυλίκων μὲ δακτυλίους ἐπάνω. – Ἐπίπεδο ἐξώκυρτο χεῖλος λεκανιδίου μὲ ρίζα ταινιωτῆς λαβῆς. Ταινία ἐπάνω στὸ χεῖλος καὶ ἐξωτερικὰ κάτω ἀπὸ τὴ λαβή. – Τέσσερις λαβές, οἱ δύο ταινιωτὲς ὁλόβαφες, οἱ ἄλλες κυλινδρικές, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ μία μὲ πινελιὲς στὴ ράχη, ἡ ἄλλη μὲ γραμμὲς μεταξὺ τῶν ὁποίων στιγμές. – Χεῖλος πρόχου μὲ κατακόρυφη λαβὴ ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς. Ταινία χείλους καὶ κοιλιᾶς, χιαστὶ γραμμὲς στὴ ράχη τῆς λαβῆς. – Ἐπίπεδη βάση μὲ ταινία καὶ τμῆμα τοιχώματος πρόχου. – Δύο συγκολλημένα τμήματα ἀπὸ τὸ περίκυρτο χεῖλος, τὸν εὐρὺ λαιμὸ καὶ τὸν ὦμο μεγάλης πρόχου. Ταινία στὸ χεῖλος καὶ τὴ βάση τοῦ λαιμοῦ, μολύβδινος σύνδεσμος στὸν ὦμο.

Διάμ. χείλους 11 έκ., σωζ. ὕψ. 9,5 έκ. (πίν. 65β: 5). – Τρία συγκολλημένα τμήματα κοιλιᾶς ὑδρίας μὲ ἀκέραιη ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβή. Ταινία πρὸς τὸν ὦμο καὶ δύο πρὸς τὸ κάτω μέρος τοῦ σώματος, πινελιὲς στὴ λαβή (πίν. 65α: 4). – Τρεῖς βάσεις ἀλαβάστρων, οἱ δύο μὲ δακτυλίους κάτω, ἡ τρίτη μὲ ταινία στὴν περιφέρεια καὶ τὸ τοίχωμα καὶ μὲ λεπτὸ δακτύλιο κάτω. – Δύο χείλη χονδροειδῶν ἀγγείων μὲ ταινία. – Ἐννέα τμήματα ἀπὸ τὸν ὦμο καὶ ὀκτὼ ἀπὸ τὴν κοιλιὰ κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες. – Ἐπίπεδος δίσκος μεγάλου ψευδοστόμου, διαμ. 7 έκ., μὲ κεντρικὸ ὁλόβαφο κύκλο καὶ τέσσερις δακτυλίους (πίν. 65α: 2)[557]. – Τμῆμα δίσκου, λαβῆς καὶ στέλεχος μεγάλου ψευδοστόμου. Δακτύλιος στὸν δίσκο καὶ τὴ βάση τοῦ στελέχους, γραπτὴ κλίμακα στὴ ράχη τῆς λαβῆς. Πηλὸς ἐρυθρὸς τραχὺς μὲ ἐγκλείσματα, βαφὴ κεραμόχρωμη. Διάμ. δίσκου 6 έκ., ὕψ. στελέχους 4,6 έκ. (πίν. 65α: 3). – *Κρατῆρες*: Ἐπίπεδο ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ ταινία. – Ἕξι τμήματα γάστρας, ἐκ τῶν ὁποίων τρία μὲ ρίζα λαβῆς μὲ δακτύλιο γύρω, ἕνα μὲ ταινίες, ἕνα μὲ τρεῖς κατακόρυφες τεθλασμένες ἐπάνω ἀπὸ λεπτὲς ταινίες γάστρας καὶ ἕνα μὲ ταινία καὶ καμπυλόγραμμο κόσμημα χαμηλότερα. – Ἀκέραιη δακτυλιόσχημη βάση μὲ ταινία καὶ δύο δακτυλίους στὸν πυθμένα. – *Σκύφοι*: *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Πέντε χείλη μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ σπείρα, ἕνα μὲ κυματοειδὴ ταινία, ἕνα μὲ δεύτερη ταινία ἐξωτερικὰ καὶ σπείρα, καὶ ἕνα μὲ δεύτερη ταινία ἀμφίπλευρα, ὅπου καὶ στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο. – Ὀκτὼ τμήματα γάστρας μὲ σπεῖρες (4), μεγάλη ἀμελῶς σχεδιασμένη στελεχωτὴ σπείρα (1), ὁλόβαφο φυλλοειδὲς κόσμημα (1), διπλὸ ἐνάλληλο ρόμβο[558] (1), στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο (1). – Μία δακτυλιόσχημη μικρὴ βάση μὲ ταινίες καὶ δύο δισκοειδεῖς, ἡ μία μὲ σπείρα, ἡ ἄλλη μὲ δακτυλίους κάτω ἀπὸ τὴ βάση καὶ ταινίες ἐξωτερικὰ πρὸς τὴ γάστρα. – Στικτὸ χεῖλος. – Χεῖλος καὶ τμῆμα γάστρας ἐνδόβαφου σκύφου[559] μὲ παράλληλα λοξὰ φυλλόσχημα κοσμήματα μὲ κεντρικὴ κυματοειδὴ νεύρωση (πίν. 65α: 1). – Δύο χείλη καὶ ὀκτὼ τμήματα γάστρας ἀπὸ ὁλόβαφους σκύφους. – Δύο λαβὲς μὲ λοξὲς πινελιές.

Μικρὸ εὕρημα: Μικρὸ κωνίδιο. Διάμ. βάσης 1,2 έκ.

Ἡ λιγοστὴ ἐπίχωση ἐπάνω ἀπὸ τὸ δάπεδο περιεῖχε:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13111.
Σύνολο ὀστράκων 52.
Πρώιμο 1, ἄγραπτα 13, γραπτὰ 38.

Πρώιμο: Τμῆμα γάστρας κυπέλλου τύπου Βαφειοῦ μὲ πλατιὰ ταινία χείλους ἐξωτερικὰ καὶ στὴ γάστρα τρέχουσα ὀφθαλμωτὴ σπείρα μὲ λοξὸ μίσχο καὶ παραπληρωματικὸ ὁλόβαφο κύκλο (πίν. 64γ: 2) (ΥΕ Ι-ΙΙΑ)[560].

Ἄγραπτα: Δύο τροπιδωτὰ χείλη κυλίκων. – Τέσσερα τροπιδωτὰ χείλη, τὰ δύο μὲ ρίζα ὁριζόντιας ταινιωτῆς λαβῆς, τρία κυρτόπλευρα, τὸ ἕνα ἐξώκυρτο, καὶ μία ὁριζόντια ταινιωτὴ λαβή, ἀπὸ λεκανίδια. – Ἐξώκυρτο χεῖλος εὐρυστόμου χρηστικοῦ ἀγγείου ἀπὸ χονδροειδὴ πηλό. – Τμῆμα κυάθου ἀπὸ τὸ λεπτὸ χεῖλος ὡς τὴ βάση. – Χεῖλος κυάθου.

Γραπτά: Μεγάλο τμῆμα ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ γάστρα χαμηλά, ἀπὸ κύαθο ἢ κύλικα. Λεπτὴ ταινία

557. *MDP* εἰκ. 127:2 (Βουρβάτσι), 128:1 (Αἴγινα).

558. *Panagia Houses* πίν. 21:69.

559. Ὅμοια διακόσμηση σὲ μικρὸ πιθαμφορέα ἀπὸ τὴ Βόρεια Ἀποθήκη, βλ. Μυλωνᾶς, *ΠΑΕ* 1968, πίν. 3β:2. Ἡ πολὺ μεγάλη ὁμοιότητα γεννᾶ τὴν πιθανότητα τὸ ἐν λόγῳ ὄστρακο νὰ προέρχεται ἀπὸ μικρὸ πιθαμφορέα, ὁ ὁποῖος ἐπίσης σὲ μεγάλο τμῆμα τοῦ χείλους καὶ τοῦ λαιμοῦ εἶναι ἐνδόβαφος.

560. *MDP* εἰκ. 8:1 (Φυλακωπή).

χείλους, στήλη κατακορύφων κυματοειδῶν γραμμῶν καὶ ἰμάντες γάστρας (πίν. 64γ: 1). – Βάση κυπέλλου μὲ λεπτοὺς δακτυλίους κάτω. – Τέσσερα τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἕνα μὲ δακτύλιο, ἕνα μὲ ταινία καὶ ἰμάντες, ἕνα ἐξώβαφο καὶ ἕνα ὁλόβαφο μὲ ρίζα κατακόρυφης μᾶλλον ταινιωτῆς λαβῆς. – Τμῆμα κυλινδρικοῦ λαιμοῦ πρόχου μὲ ταινίες καὶ ἰμάντες ἐναλλάξ. – Τμῆμα τοιχώματος πιθαμφορέα ἢ ψευδοστόμου μὲ ἰμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – Τμῆμα ὤμου, μᾶλλον ἀπὸ ἀλάβαστρο, μὲ περίστικτη ταινία. – Πέντε τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες, τὸ ἕνα μὲ ἴχνη καύσης ἐξωτερικά. – *Κρατῆρες*: Τέσσερα τμήματα γάστρας, τὰ τρία μὲ ταινίες καὶ δακτύλιο καὶ τὸ τέταρτο μὲ σπείρα. – Τμῆμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς μὲ πλατιὰ γραμμὴ στὴ ράχη ποὺ διχάζεται κάτω. – Τμῆμα μεγάλης δακτυλιόσχημης βάσης μὲ δύο ταινίες ἐξωτερικά. – Ἕνα ἐξώκυρτο χεῖλος, δύο τμήματα γάστρας καὶ μία ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβή, ἀπὸ ὁλόβαφους κρατῆρες. – Τμῆμα γάστρας κρατηρίσκου ἐσωτερικὰ μὲ δακτύλιο καὶ ἐξωτερικὰ μὲ κεντρικὴ στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ πολλαπλὸ περιθώριο καὶ κροσσοπετάλια ἐπάνω ἀπὸ ταινία γάστρας. – *Σκύφοι*: Δύο χείλη ὑψίποδων σκύφων μὲ ζεῦγος ταινιῶν ἐξωτερικά, τὸ ἕνα μὲ δακτύλιο χείλους καὶ σπείρα γάστρας. – Δύο χείλη καὶ δύο τμήματα γάστρας σκύφων ἄβαφων ἐσωτερικὰ μὲ ὁριζόντια κυματοειδὴ γραμμὴ καὶ ταινία (1), στήλη τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο (1), διπλὸ ἡμικύκλιο καὶ ὄρθιες ἐνάλληλες ἡμιελλείψεις ἐπάνω ἀπὸ ταινία (πίν. 64γ: 3) (1). – Δύο τμήματα λαβῶν μὲ πινελιὲς ἀπὸ σκύφους ἄβαφους ἐσωτερικά. – Πέντε ὁλόβαφα τμήματα γάστρας, πιθανὸν ἀπὸ σκύφους.

Εἰδώλια: Κορμὸς εἰδωλίου τύπου Ψ μὲ πλατὺ δακτύλιο στὸν λαιμὸ καὶ τὴ μέση καὶ ἐλαφρὰ λοξὲς γραμμὲς στὸν κορμό. Καστανομέλανη βαφή. Σωζ. ὕψ. 4,3 ἑκ. (πίν. 64γ: 4). – Ὅμοιο, ἀπὸ εἰδώλιο τύπου Φ. Καστανομέλανη βαφή. Σωζ. ὕψ. 4 ἑκ. – Κυλινδρικὸ σῶμα ζωόμορφου εἰδωλίου μὲ πυκνὲς κυματοειδεῖς γραμμὲς κατὰ μῆκος. Ἐρυθρὴ βαφή. Σωζ. ὕψ. 3,3 ἑκ.

Μικρὸ εὕρημα: Κωνίδιο ἀπὸ μελανὸ στεατίτη. Ὕψ. 1,2 ἑκ., διάμ. βάσης 2,2 ἑκ.

Εἰδικὰ στὴ νοτιοδυτικὴ γωνία εὑρέθησαν ὄστρακα, λαιμὸς καὶ στόμιο πρόχου μὲ διάμετρο 0,13 μ., τμῆμα λεπίδας μαχαιριοῦ καὶ ἐλεφάντινο πλακίδιο.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13145+[13090+12259+12266].
Σύνολο ὀστράκων 56.
Ἄγραπτα 17, γραπτὰ 39.

Ἄγραπτα: Ἕνα κυρτόπλευρο χεῖλος, τρία τροπιδωτά, τὸ ἕνα μὲ ρίζα κατακόρυφης λαβῆς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς, καὶ ἕνα χεῖλος ἁπλὸ μὲ κωνικὴ γάστρα, ἀπὸ κύλικες. – Δισκοειδὴς βάση ἀνοικτοῦ ἀγγείου. – Πέντε περίκυρτα χείλη, τρία ἐξώστροφα καὶ ἕνα ἐξώκυρτο, ἀπὸ ἀνοικτὰ ἀγγεῖα. – Δύο τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων.

Γραπτά: Χεῖλος κύλικος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα ἑλικοειδὴ πλόκαμο. – Περίκυρτο χεῖλος κυάθου μὲ ταινία καὶ δεύτερη χαμηλότερα ἐξωτερικά. – Χεῖλος κυάθου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ ρίζα κατακόρυφης λαβῆς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς. – Ἐξώκυρτο χεῖλος ὁλόβαφου ἀνοικτοῦ ἀγγείου. – Πέντε τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων, τὰ τέσσερα ὁλόβαφα καὶ τὸ πέμπτο μὲ σπείρα καὶ δακτύλιο. – Δεκατρία συγκολλώμενα ὄστρακα ἀπὸ τὸ περίκυρτο χεῖλος, τὸν λαιμὸ καὶ τὸν ὦμο μεγάλης εὐρύστομης πρόχου μὲ κατακόρυφη κυλινδρικὴ λαβή. Ταινία στὸ χεῖλος καὶ τὴ βάση τοῦ λαιμοῦ, πλατιὰ γραμμὴ στὴ ράχη καὶ δακτύλιος στὴ ρίζα τῆς λαβῆς. – Τρία τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων, τὰ δύο μὲ ταινίες, τὸ τρίτο μὲ δυσδιάγνωστα καμπυλόγραμμα θέματα. – Τμῆμα ὤμου μικροῦ ψευδοστόμου μὲ ταινία καὶ τμῆμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς μὲ βαμμένη ράχη. – Τμῆμα τοιχώματος μικροῦ ψευδοστόμου μὲ ταινίες καὶ ἰμάντες. – Τμῆμα γάστρας κρατήρα μὲ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικά. – Τρία τμήματα γά-

στρας κρατηρίσκων, τὰ δύο μὲ ταινίες, τὸ τρίτο μὲ δακτύλιο. – *Σκύφοι*: *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Δύο χείλη μὲ λεπτὴ ταινία, τὸ ἕνα μὲ στήλη τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο, τὸ ἄλλο μὲ γραμμή. – Τρία τμήματα γάστρας μὲ δέσμη κατακορύφων γραμμῶν ἐπάνω ἀπὸ ταινία (1), λοξὴ ταινία ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες (1), κατακόρυφη πορφύρα (1). – Τμῆμα ὁριζόντιας κυλινδρικῆς λαβῆς μὲ πινελιές. – Τμῆμα γάστρας ἐνδόβαφου σκύφου. – Χεῖλος ὁλόβαφου σκύφου.

Εἰδώλιο: Πόδι ζωόμορφου εἰδωλίου μὲ γραμμὲς κατὰ μῆκος. Πηλὸς ροδόχρωμος, βαφὴ ἐρυθρή. Σωζ. ὕψ. 3,5 ἑκ.

Ἀγγεῖο: Πέντε συγκολλημένα ὄστρακα ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος μὲ χαμηλὸ κυλινδρικὸ λαιμὸ καὶ τμῆμα ὤμου στάμνου. Ταινία χείλους ἀμφίπλευρα, πλατιὰ ταινία στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ καὶ ἴχνη δύο κυματοειδῶν γραμμῶν στὸν ὦμο.

Μικρὰ εὑρήματα: Λεπτὸ ὀρθογώνιο πλακίδιο ἀπὸ ἐλεφαντόδοντο, σπασμένο σὲ πέντε μεγάλα καὶ ἀρκετὰ μικρότερα κομμάτια. Μῆκ. 8,5 ἑκ., πλάτ. 5,8 ἑκ., πάχ. 0,3 ἑκ. – Μικρὸ τμῆμα, πολὺ ὀξειδωμένο, χάλκινης λεπίδας μαχαιριοῦ. Σωζ. μῆκ. 4,2 ἑκ., πλάτ. 1,3 ἑκ.

ΠΕΡΑΣΜΑ **ΤΖ**

Ἡ κλίμακα **ΒΖ** καὶ τὰ δωμάτια **Ζ1** καὶ **Ζ2** σταματοῦν πρὸς Δ. σὲ μία κοινὴ οἰκοδομικὴ γραμμὴ ποὺ ἀπέχει 1,18-1,50 μ. ἀπὸ τὴν ἐσωτερικὴ ὄψη τοῦ δυτικοῦ τείχους, ἀφήνοντας ἕνα πέρασμα ποὺ φράζεται πρὸς Ν., ὅπως ἀναφέρθηκε ἤδη, ἀπὸ τὴν προέκταση τοῦ νοτίου τοίχου τοῦ δωματίου **Ζ2**. Ἀνάλογο, ἀλλὰ πολὺ χαμηλότερο φραγμὸ δημιουργοῦν στὴν προέκταση τοῦ βορείου τοίχου τοῦ **Ζ1** καὶ 0,70 μ. νοτιότερα δύο πρόχειρης κατασκευῆς τοιχάρια ποὺ περικλείουν ἕναν χῶρο-ἀποθέτη, ἐκτάσεως 0,70×1,40 μ. καὶ βάθους περίπου 0,50 μ. (πίν. 66).

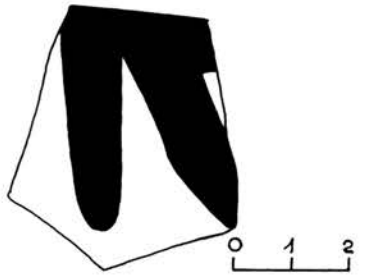
Στὶς δύο ἄκρες τοῦ βορείου τοιχαρίου ὑπάρχουν κοιλώματα πλάτους 0,15 μ. ποὺ τὸ καθένα περιεῖχε ἴχνη καμένου ξύλου, ἐντονότερα στὴν ἀνατολικὴ ὑποδοχή, τὴν πλησιέστερη πρὸς τὸν τοῖχο τοῦ **Ζ1**. Ἐπίσης, στὴν κορυφὴ τοῦ τοιχαρίου εἶχαν σωθεῖ τέσσερις ραβδώσεις πλάτους 0,10-0,12 μ. ποὺ κατελάμβαναν μία ἔκταση 0,42×1,23 μ., στὸ δυτικὸ ἄκρο τῆς ὁποίας, πρὸς τὸ τεῖχος, ἦταν τοποθετημένη σειρὰ πλακῶν στὴν ὁποία πατοῦσε ξύλινη ἐπένδυση. Ὑπῆρχε δηλαδὴ ἐδῶ θύρα ἀπὸ τὴν ὁποία σώθηκαν τὰ ἴχνη τῶν παραστάδων καὶ τῆς ξύλινης ἐπένδυσης τοῦ ὑπερυψωμένου κατωφλιοῦ. Τὸ δεύτερο, νοτιότερο, τοιχάριο προστέθηκε, καθὼς φαίνεται, ἐκ τῶν ὑστέρων, μετὰ ἀπὸ μία φωτιὰ ποὺ προκάλεσε ζημιὲς στὰ διπλανὰ κτίρια καὶ ποὺ κατήργησε προφανῶς καὶ τὴ θύρα, γιὰ νὰ δημιουργήσει ἕναν ἀποθέτη ποὺ γέμισε μὲ τὰ σταχτοχώματα τῆς πυρκαγιᾶς ἀνάμικτα μὲ κεραμεικὴ καὶ διάφορα μικροαντικείμενα:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13159 + 13152 + [29563 + 29565 + 29567 + 29566 + 12237 + 13175 + 12233].
Σύνολο ὀστράκων 215.
Ἄγραπτα 15, γραπτὰ 200.

Ἄγραπτα: Τροπιδωτὸ χεῖλος κύλικος. – Μεγάλο τμῆμα ἐξώστροφου χείλους χύτρας μὲ σφαιρικὸ σῶμα. Ἔντονα ἴχνη καύσης κυρίως ἐξωτερικά, ἀλλὰ καὶ ἐσωτερικὰ στὸ χεῖλος. – Ὅμοιο, μὲ ἀκέραιη κατακόρυφη κυλινδρικὴ λαβὴ ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ μέγιστη διάμετρο. Πηλὸς φαιὸς μὲ καστανὸ ἀλείφωμα καὶ μεγάλα ἐγκλείσματα. Κατὰ τόπους ἴχνη καύσης στὸ χεῖλος καὶ τὴ λαβή. – Εὐθὺ ἐπίπεδο ἐπάνω χεῖλος μαγειρικοῦ σκεύους μὲ ἀκέραιη λαβὴ ὑπὸ μορφὴ διπλοῦ ὠτίου. – Τρία ἐξώστροφα χείλη μαγειρικῶν σκευῶν, τὰ δύο μὲ ἴχνη καύσης ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτερικά. – Δισκοειδὴς ἐπίπεδη βάση κλειστοῦ χρηστικοῦ ἀγγείου μὲ ἴχνη καύσης ἐσωτερικά. – Ἐξώκυρτο χεῖλος ἡμισφαιρικοῦ κυαθίου. – Δύο ἐξώστροφα χείλη καὶ ἕνα τμῆμα γάστρας κυάθων. – Ἀκέραιη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ ἀρύταινας. – Δύο ἐξώκυρτα χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων, τὸ ἕνα ἐπίπεδο ἐπάνω.
Γραπτά: Δύο τμήματα γάστρας κοντὰ στὸ στέλε-

χος μὲ δακτυλίους καὶ ἕνα τμῆμα σχεδὸν ἐπίπεδης βάσης μὲ δακτυλίους, ἀπὸ κύλικες. – Ἐξώστροφο χεῖλος λεκανιδίου μὲ ρίζα ὁριζόντιας λαβῆς, ταινία ἀμφίπλευρα, δακτύλιο γάστρας[561]. – Ὁριζόντια λαβὴ λεκανιδίου ἐπάνω ἀπὸ τὴν ὁποία δύο ταινίες. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα ψηλοῦ ἐξώστροφου χείλους καὶ τοιχώματος ἐξώβαφης σφαιρικῆς χύτρας μὲ ἀκέραιη κατακόρυφη κυλινδρικὴ λαβὴ ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ μέγιστη διάμετρο. – Τμῆμα ἐξώβαφου τοιχώματος μαγειρικοῦ σκεύους. – Δισκοειδὴς ἐξώβαφη βάση χρηστικοῦ ἀγγείου ἀπὸ φαιὸ πηλό. – Δύο δισκοειδεῖς ἐπίπεδες βάσεις κυάθων, ἡ μία μὲ ὁμόκεντρους δακτυλίους στὸν πυθμένα, ἡ ἄλλη ὁλόβαφη. – Ἕνα τμῆμα ἐξώκυρτου ἀποστρογγυλεμένου χείλους, ἕνα τμῆμα κατακόρυφης λαβῆς καὶ εἴκοσι δύο τμήματα τοιχώματος πρόχου μὲ ταινιωτὴ διακόσμηση. Πρασινωπὸς πηλὸς μὲ προσμίξεις, ὠχρὸ ἀλείφωμα, καστανομέλανη βαφή. – Ἕνα ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ ρίζα κατακόρυφης κυλινδρικῆς λαβῆς καὶ τρία συγκολλώμενα τμήματα κοιλιᾶς μὲ ταινίες ἀπὸ πρόχου. – Τρία συγκολλώμενα τμήματα ἀπὸ τὸ περίκυρτο χεῖλος καὶ τὸν λαιμὸ πρόχου. Ὁλόβαφο χεῖλος καὶ δακτύλιος χαμηλότερα, ταινία στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ. – Τρία ἐξώκυρτα χείλη πρόχων μὲ ταινία καὶ δακτύλιο, τὸ ἕνα μὲ τετραγωνικὴ διατομὴ καὶ ρίζα λαβῆς. – Περίκυρτο χεῖλος πρόχου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα. – Τμῆμα ὤμου πρόχου ἢ ἀμφορέα μὲ ἀνηρτημένο τριπλὸ θύσανο (εἰκ. 160)[562]. – Τμῆμα τοιχώματος, μᾶλλον ἀπὸ πρόχου, μὲ τρεῖς ταινίες κοιλιᾶς ἐπάνω ἀπὸ τὶς ὁποῖες λήγουν ὁλόβαφα στελέχη κατακορύφων πορφυρῶν. – Τμῆμα τοιχώματος, πιθανὸν ἀπὸ ὑδρία, μὲ σχεδὸν ἀκέραιη ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβὴ καὶ ταινίες κοιλιᾶς. – Δύο συνανήκοντα τμήματα κλειστοῦ ἀγγείου μὲ τμῆμα σπείρας καὶ τρεῖς ταινίες κοιλιᾶς. – Πέντε συγκολλώμενα τμήματα κοιλιᾶς κλειστοῦ ἀγγείου μὲ τρεῖς ταινίες. – Δύο μεγάλα συνανήκοντα τμήματα κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ταινίες, τὸ ἕνα μὲ ρίζα κυλινδρικῆς λαβῆς. – Ἕξι τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες, συγκολλώμενα ἀνὰ τρία, στὴ μία περίπτωση μὲ τμῆμα ὤμου καὶ ἀρχὴ λαιμοῦ. – Εἴκοσι ἕνα τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων

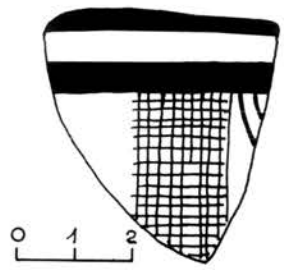

Εἰκ. 160. Πέρασμα ***TZ****, ἀποθέτης, ὄστρακο πρόχου ἢ ἀμφορέα.*

μὲ ταινίες, τὰ δύο ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου καὶ ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς καὶ ὀπὴ ὄπτησης. – Τμῆμα ὤμου καὶ κοιλιᾶς μικροῦ σφαιρικοῦ ψευδοστόμου. Διχαλωτὸ ἄνθος στὸν ὦμο καὶ χαμηλότερα διάστικτη ταινία, κροσσοπετάλια ὄρθια ἐπάνω ἀπὸ ταινία, ἰμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – Τέσσερα συγκολλώμενα τμήματα τοιχώματος μικροῦ ψευδοστόμου μὲ ἰμάντες μεταξὺ ταινιῶν καὶ μία συνανήκουσα ἀκέραιη δισκοειδὴς κοίλη βάση μὲ κηλίδα στὴν κάτω ἐπιφάνεια. Πηλὸς πρασινωπός, ἀλείφωμα λευκωπό. – Ἐξώκυρτο χεῖλος κρατήρα μὲ ταινία ἀμφίπλευρα. – Τέσσερα τμήματα γάστρας κρατήρων, τὸ ἕνα μὲ σχεδὸν ἀκέραιη λαβή. Ἐξ αὐτῶν δύο φέρουν ταινίες καὶ ἕνα δικτυωτὸ κόσμημα. – Τμῆμα δισκοειδοῦς ἐπίπεδης ἐνδόβαφης βάσης κρατήρα. – Ἀκέραιη δακτυλιόσχημη βάση, κοντὸ στέλεχος καὶ γένεση γάστρας κρατηρίσκου ἢ ὑψίποδος σκύφου μὲ δακτυλίους στὸν πυθμένα καὶ ἐξωτερικά. – *Σκύφοι*: Χεῖλος, πιθανὸν ἀπὸ ὑψίποδα σκύφο, μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, δεύτερη ταινία ἐξωτερικὰ καὶ χαμηλότερα στήλη πυκνὰ διαγραμμισμένη μὲ ἀνηρτημένα ὁμόκεντρα ἡμικύκλια στὴ μετόπη (εἰκ. 161). – *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Τέσσερα χείλη μὲ λεπτὴ ταινία ἀμφίπλευρα, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ ἴχνη λοξῆς γραμμῆς καὶ ἕνα μὲ τμῆμα σπείρας στὴ γάστρα. – Ἕντεκα τμήματα γάστρας μὲ ταινίες (8, τὰ δύο συγκολλώμενα καὶ δύο μὲ δακτυλίους), τμῆμα σπείρας (1), φολιδωτὸ κόσμημα (1), ταινίες καὶ ἀπροσδιόριστο θέμα (1). – Τρεῖς βάσεις μὲ δακτυ-

561. *MDP* εἰκ. 197:1 (Μυκῆνες).

562. Αὐτόθι εἰκ. 175:2 (Λευκαντί).

Εἰκ. 161. Πέρασμα **TZ**, *ἀποθέτης, ὄστρακο σκύφου.*

λίους στὸν πυθμένα, ἐκ τῶν ὁποίων μία σχεδὸν ἀκέραιη δισκοειδὴς καὶ μία δακτυλιόσχημη μὲ ταινία ἐξωτερικά. – *Ἐνδόβαφοι*: Ἔντεκα συγκολλώμενα καὶ συνανήκοντα τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος ὣς τὴ γάστρα μὲ μία ἀκέραιη λαβή. Ταινία χείλους ἐξωτερικά. Πηλὸς ὠχρός, ὁμοιόχρωμο ἀλείφωμα, καστανὴ βαφή. – Ἐννέα συγκολλώμενα καὶ συνανήκοντα τμήματα ὅμοιου, σωζόμενου περὶ τὸ ἥμισυ. – Δύο μεγάλα τμήματα χείλους καὶ γάστρας ἀπὸ τὶς δύο ὄψεις σκύφου μὲ πλατιὰ ταινία, κεντρικὴ στήλη τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο, ἀντιθετικὲς σπεῖρες καὶ δύο ταινίες γάστρας (πίν. 67α)[563]. – Δέκα συγκολλημένα τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος ὣς τὴ γάστρα χαμηλὰ μὲ μία ἀκέραιη λαβή. Ταινία χείλους μεσαίου πάχους, τρεῖς πινελιὲς στὴ λαβὴ καὶ δεξιὰ τῆς λαβῆς τυχαία σταγόνα βαφῆς. Ἴχνη καύσης ἐξωτερικὰ στὸ κάτω μέρος καὶ στὴν τομή (πίν. 67β)[564]. – Μεγάλο τμῆμα χείλους καὶ γάστρας μὲ τμῆμα μιᾶς λαβῆς. Μεσαία ταινία χείλους, τμῆμα ἀγκύλου μίσχου σπείρας, τρεῖς πινελιὲς στὴ λαβή[565]. – Δύο συνανήκοντα τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τὴ γάστρα μὲ μία ἀκέραιη λαβή. Μεσαία ταινία χείλους, στενὴ ζώνη διακόσμησης μὲ δύο ὁμάδες τριῶν γραμμῶν καὶ ταινία γάστρας. Πηλὸς πρασινωπός, ὁμοιόχρωμο ἀλείφωμα, μελανὴ βαφή. – Δύο συνανήκοντα τμήματα χείλους μὲ λεπτὴ ταινία, τμῆμα καμπύλου μίσχου ἀνηρτημένης σπείρας καὶ ἴχνη στήλης. – Πέντε συγκολλώμενα καὶ ἕνα συνανῆκον τμῆμα ἀπὸ τὸ κάτω μέρος τῆς γάστρας μὲ ρίζα τῆς λαβῆς καὶ ἀκέραιη τὴ βάση. Ταινία γάστρας, τρεῖς ἄλλες χαμηλότερα, βάση ὁλόβαφη. – Πέντε χείλη μὲ ταινία, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ μία ἀκέραιη λαβή, ἕνα μὲ στικτὸ κόσμημα ψηλὰ στὴ γάστρα, δύο μὲ πλατιὰ ταινία (το ἕνα μὲ τμῆμα ἀνηρτημένης ἀντιθετικῆς σπείρας). – Τρία τμήματα γάστρας μὲ ταινίες ἐξωτερικά, τὸ ἕνα καὶ μὲ σπείρα, καὶ μία ἀκέραιη βάση μὲ ἐξηρημένο κύκλο στὸν πυθμένα. – Ἕξι συνανήκοντα καὶ συγκολλώμενα τμήματα χείλους καὶ γάστρας μὲ ρίζα μιᾶς λαβῆς ὁλόβαφου καστανομέλανου σκύφου. – Ἕξι συνανήκοντα καὶ συγκολλώμενα τμήματα χείλους καὶ γάστρας μὲ μία ἀκέραιη λαβὴ καὶ μία συνανήκουσα δισκοειδὴς ἐπίπεδη βάση ὁλόβαφου μελανοῦ σκύφου. – Ἕξι χείλη καὶ ἕντεκα τμήματα γάστρας ὁλόβαφων σκύφων. – Τρεῖς λαβὲς σκύφων, χωρὶς τμῆμα γάστρας.

Εἰδώλιο: Μικρὸ τμῆμα κορμοῦ καὶ στελέχους εἰδωλίου. Γραπτὸ περίγραμμα, λοξὲς γραμμὲς στὸν κορμό, κατακόρυφες στὸ στέλεχος. Σωζ. ὕψ. 2,5 ἑκ.

Ἀγγεῖο: Σκύφος σωζόμενος περὶ τὸ ἥμισυ περίπου, ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος ὣς τὴ δακτυλιόσχημη βάση μὲ μία σχεδὸν ἀκέραιη λαβή. Ἐνδόβαφος ἐκτὸς ἀπὸ ἐξηρημένο κύκλο στὸν πυθμένα. Ἐξωτερικὰ μεσαία ταινία χείλους, δύο ταινίες γάστρας, μία ἐπάνω ἀπὸ τὴ βάση καὶ μία ἐπάνω σὲ αὐτήν. Πινελιὲς στὶς ρίζες τῆς λαβῆς καὶ ἐγκάρσιες στὴ ράχη της. Στὸ κέντρο τῆς γάστρας ἀκανόνιστο ὀρθογώνιο δικτυωτὸ κόσμημα καὶ ψηλότερα ζώνη κομμένου πλοχμοῦ. Ἀλείφωμα κιτρινοπράσινο, βαφὴ ἐξωτερικὰ καστανὴ ἐξίτηλη, ἐσωτερικὰ καστανομέλανη. Ὕψ. 9,5 ἑκ., διάμ. βάσης 4,3 ἑκ. (πίν. 67γ)[566].

Μικρὰ εὑρήματα: Λεπτὴ ἐπιμήκης χάλκινη λεπίδα, αἰχμηρή, λεπτυνόμενη στὴν ἀκμή, μὲ τετραγωνικὴ

563. *MDP* εἰκ. 189:2 (Λευκαντί), E. French, *BSA* 64, 1969, πίν. 19(a)1.

564. *MDP* εἰκ. 193:1 (Θορικός), 193:2 (Φυλακωπή).

565. Αὐτόθι εἰκ. 189:2 (Λευκαντί), 189:8 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), 189:9 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), E. French, *BSA* 64, 1969, πίν. 19(a)1.

566. Πρβ. μικρὸ δικτυωτὸ ρόμβο E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 5:9 (σκύφος ἄβαφος ἐσωτερικά), εἰκ. 7:1 (ἐνδόβαφος σκύφος).

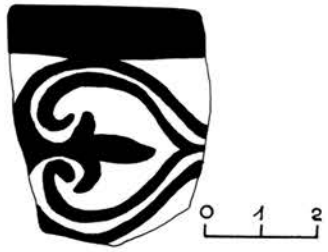
διατομὴ πρὸς τὴ λαβή. Μῆκ. 12,5 ἑκ., πλάτ. 0,6 ἑκ. – Ἀκέραιο κωνίδιο ἀπὸ μελανὸ στεατίτη. Ὕψ. 1,6 ἑκ., διάμ. βάσης 2,3 ἑκ. – Πηνιόσχημο κομμάτι κίτρινου πηλοῦ. Σωζ. μῆκ. 6,8 ἑκ., μέγ. διάμ. 4 ἑκ. – Ἀρκετὰ ὀστά. Διακρίνεται τμῆμα σιαγόνας μικροῦ ζώου μὲ τὰ δόντια νὰ ἔχουν ἀπομακρυνθεῖ, ραχιαῖα ὀστά, ἀστράγαλοι.
Δεῖγμα στάχτης.

Καθὼς καί:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

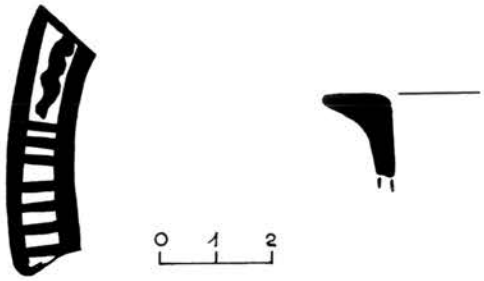
ΜΜ 13156 + [12240 + 12242 + 12243 + 12241 + 12234 + 12239].
Σύνολο ὀστράκων 137.
Πρώιμα 3, ἄγραπτα 5, γραπτὰ 129.

Πρώιμα: Τμῆμα τοιχώματος ἀνοικτοῦ μινύειου ἀγγείου. – Τμῆμα λαιμοῦ καὶ ὤμου ἀμαυρόχρωμης πρόχου μὲ ταινίες. – Ἐξώστροφο χεῖλος μόνωτου κυάθου μὲ ταινία καὶ ζώνη περίτεχνου κισσοῦ (εἰκ. 162, πίν. 68α: 6) (ΥΕ ΙΙ).

Εἰκ. 162. Πέρασμα **ΤΖ**, *ἀποθέτης, ὄστρακο κυάθου.*

Ἄγραπτα: Τροπιδωτὸ χεῖλος κύλικος μὲ κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. – Τροπιδωτὸ χεῖλος λεκανιδίου μὲ ὁριζόντια ταινιωτὴ λαβή. – Δύο κατακόρυφες ταινιωτὲς λαβές, ἡ μία ὑπερυψωμένη τοῦ χείλους ἀπὸ κύαθο ἢ κύλικα. – Περίκυρτο χεῖλος πρόχου μὲ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ.
Γραπτά: Τρεῖς δισκοειδεῖς βάσεις κυλίκων μὲ κεντρικὴ κοιλότητα, ὁλόβαφες ἐπάνω. – Ὁριζόντια ταινιωτὴ λαβὴ λεκανιδίου μὲ πλατιὰ ἐρυθρὴ ταινία στὴ ράχη. – Τρεῖς κατακόρυφες ταινιωτὲς λαβές, οἱ δύο μὲ ὁλόβαφη ράχη, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ μία καὶ μὲ κυματοειδὴ ἐρυθρὴ γραμμὴ κατὰ μῆκος, καὶ ἡ τρίτη μὲ βαμμένα περιθώρια καὶ ἐγκάρσιες ταινίες στὶς ρίζες. – Τρεῖς κατακόρυφες λαβὲς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς, οἱ δύο μὲ ὁλόβαφη ράχη, ἡ τρίτη μὲ βαμμένα περιθώρια. – Τμῆμα ὁριζόντιας κυλινδρικῆς λαβῆς μὲ πινελιὲς στὶς ρίζες. – Δισκοειδὴς βάση ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ταινία ἐξωτερικά. – Δύο τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν χονδροειδῶν χρηστικῶν ἀγγείων μὲ ταινίες. – Τμῆμα γάστρας, πιθανὸν ἀπὸ φιάλη, μὲ δακτύλιο ποὺ φέρει ζώνη ἐπίθετου λευκοῦ κομμένου πλοχμοῦ. – Ὀκτὼ συγκολλώμενα καὶ συνανήκοντα ὄστρακα ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος καὶ τὴ βάση ἡμισφαιρικοῦ κυάθου. Ταινία χείλους ἀμφίπλευρα, δακτύλιος στὸ χεῖλος καὶ τὸν πυθμένα, δακτύλιοι κάτω ἀπὸ τὴ βάση. – Ἕνα ἐξώστροφο καὶ ἕνα περίκυρτο χεῖλος κυάθων μὲ ρίζα κατακόρυφης λαβῆς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς, ἡ μία μὲ ταινία χείλους, ἡ ἄλλη μὲ ἐγκάρσιες πινελιὲς στὴ ράχη. – Δύο βάσεις κυάθων, ἡ μία δισκοειδὴς ἐλαφρὰ κοίλη μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ ἱμάντες ψηλότερα, ἡ ἄλλη ἐπίπεδη ἐνδόβαφη μὲ ταινία ἐξωτερικά. – Ἕνα χεῖλος μὲ ταινία καὶ ὄρθιο ἄνθος, ἕνα τμῆμα τοιχώματος μὲ ταινία καὶ στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο καὶ μία κυρτὴ βάση μὲ τμῆμα κοίλου τοιχώματος μὲ ταινία στὴν περίμετρο καὶ δακτυλίους κάτω, ἀπὸ κύπελλα. – Δεκαεπτὰ τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ σπεῖρες (4), σειρὰ διπλῶν ἀνηρτημένων ἡμικυκλίων (1), πολλαπλοὺς καμπύλους μίσχους (1), κυματοειδὴ ταινία (1), περίστικτη ταινία (1), ταινίες (9). – Δύο ἐνδόβαφα τμήματα γάστρας μὲ ταινίες καὶ δέκα ὁλόβαφα ἀπὸ ἀνοικτὰ ἀγγεῖα. – Χαμηλὸ πόδι μικκύλου ἀνοικτοῦ ἀγγείου, κυπέλλου ἢ σκυφιδίου, μὲ δακτύλιο στὸν πυθμένα. – Τμῆμα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου πρόχου μὲ δακτύλιο. – Δύο

Εἰκ. 163. Πέρασμα ***TZ****, ἀποθέτης, χεῖλος πιθαμφορέως.*

συγκολλημένα τμήματα μεγάλης κατακόρυφης λαβῆς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὸν ὦμο προχοειδοῦς ἀγγείου. Ταινία χείλους, κυματοειδὴς γραμμὴ στὴ ράχη, δακτύλιος στὴ ρίζα. Ὀπὲς ὄπτησης στὰ δύο ἄκρα. – Δύο τμήματα ἀπὸ πλατὺ ἐπίπεδο ἐξώκυρτο χεῖλος πιθαμφορέων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, τὸ ἕνα μὲ ἐξηρημένη τὴν ἐπιφάνεια ἐπάνω, τὸ ἄλλο μὲ δέσμες ἐγκάρσιων γραμμῶν ἐναλλὰξ μὲ ὁριζόντια κυματοειδή (εἰκ. 163). – Ἐξώστροφο χεῖλος ἀλαβάστρου μὲ τμῆμα λαιμοῦ, ὁλόβαφο. – Χεῖλος ἀλαβαστροειδοῦς ἀγγείου, ὁλόβαφο. – Δύο τμήματα ὤμου, τὸ ἕνα μὲ ζώνη τρέχουσας σπείρας[567] (πίν. 68α: 5), τὸ ἄλλο μὲ ζώνη λοξῶν γραμμιδίων, καὶ δεκαοκτὼ τμήματα τοιχωμάτων μὲ ταινίες ἀπὸ κλειστὰ ἀγγεῖα. – Δύο τμήματα γάστρας κρατήρων, τὸ ἕνα ὁλόβαφο, τὸ ἄλλο μὲ ζεῦγος ταινιῶν καὶ ὄρθια ὁμόκεντρα ἡμικύκλια ἐξωτερικά, δακτύλιο ἐσωτερικά. – Δύο συγκολλημένα καὶ δύο συνανήκοντα τμήματα κρατηρίσκου ἀπὸ τὸ χεῖλος μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δεύτερη πλατύτερη ἐξωτερικά. Στὴ γάστρα στῆλες τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο καὶ στὴ μετόπη περίστικτο κύκλο μὲ ἐγγεγραμμένο σταυρὸ μὲ πλατιὰ ἄκρα κεραιῶν καὶ τόξα στὰ τεταρτοκύκλια[568]. Πλατὺς δακτύλιος γάστρας (πίν. 68α: 1-3). – *Σκύφοι*: Δύο χείλη, πιθανὸν ἀπὸ ὑψίποδες σκύφους, μὲ πλατιὰ ταινία κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος. – *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Τέσσερα συγκολλώμενα καὶ τρία συνανήκοντα τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ γάστρα μὲ ρίζα μιᾶς λαβῆς. Λεπτὴ ταινία χείλους καί, σὲ κάθε ὄψη, κεντρικὴ στήλη ἀντιμέτωπων κροσσοπεταλίων μὲ περιθώριο καὶ ἐφαπτόμενο δίλοβο ὁλόβαφο πετάλιο, καὶ ἱμάντες γάστρας (πίν. 68α: 8-9)[569]. – Χεῖλος μὲ ὄρθια ἀντιμέτωπα στελέχη συνδεδεμένα μὲ πυκνὴ διαγράμμιση (πίν. 68α: 4). – Τέσσερα χείλη μὲ λεπτὴ ταινία, ἐκ τῶν ὁποίων δύο μὲ στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο καὶ ἕνα μὲ περίστικτο κύκλο μὲ στιγμή. – Δύο χείλη μὲ πλατιὰ ταινία ἀμφίπλευρα. – Τρία συγκολλώμενα τμήματα γάστρας μὲ δύο τουλάχιστον στῆλες τεθλασμένης μὲ περιθώριο, δέσμη ἱμάντων γάστρας, ταινίες βάσης καὶ δακτυλίους ἐσωτερικά. – Ἕξι τμήματα γάστρας μὲ κεντρικὴ στήλη ἀντιμέτωπων κροσσοπεταλίων μὲ περιθώριο καὶ ἀντιθετικὲς ἀγκυλόμισχες σπεῖρες (πίν. 68α: 7) (1), στήλη ἀντιμέτωπων κροσσοπεταλίων μὲ διπλό (2 συνανήκοντα) καὶ μονό (1) περιθώριο, δέσμη γραμμῶν καὶ ἱμάντες γάστρας (1), ταινίες καὶ δακτυλίους (1). – Δύο τμήματα γάστρας μὲ ρίζα μιᾶς λαβῆς μὲ πινελιὰ καὶ στὸ ἕνα ταινία, στὸ ἄλλο σπείρα. – Τρεῖς βάσεις μὲ ταινίες καὶ δακτυλίους, ἡ μία δακτυλιόσχημη, οἱ ἄλλες δισκοειδεῖς κοῖλες. – Στικτὸ χεῖλος. – Ἕνα χεῖλος μὲ πλατιὰ ταινία καὶ δύο τμήματα γάστρας, τὸ ἕνα μὲ ἱμάντες, τὸ ἄλλο μὲ ρίζα μιᾶς λαβῆς, ἀπὸ ἐνδόβαφους σκύφους. – Δύο χείλη ὁλόβαφων σκύφων.
Εἰδώλιο: Τμῆμα κορμοῦ εἰδωλίου τύπου Ψ μὲ πυκνὲς κυματοειδεῖς γραμμές. Πηλὸς ἀνοικτὸς ροδόχρωμος. Σωζ. ὕψ. 4 ἑκ.
Μικρὰ εὑρήματα: Κυλινδρικὴ χάντρα ἀπὸ ὑαλόμαζα μὲ ἐγχάρακτο δικτυωτὸ κόσμημα ἐντὸς περιθωρίου. Ὕψ. 0,8 ἑκ., διάμ. 0,9 ἑκ., διάμ. τρήματος 0,3 ἑκ.[570] – Ἀμφικωνικὴ χάντρα ἀπὸ ὑαλόμαζα μὲ πυκνὲς λεπτὲς ραβδώσεις καὶ κατακόρυφο τρῆμα.

567. *MDP* εἰκ. 201:1 (ἀπιόσχημος ἀμφορέας, Φυλακωπή).

568. Πρβ. γιὰ τὶς στῆλες Ἰακωβίδη, *Ἀνασκαφὲς Μυκηνῶν* I (2006) πίν. 24: 45, γιὰ τοὺς ρόδακες Wace *et al.*, *BSA* 52, 1957, πίν. 43(c) κάτω μέση, Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 10:56, 10:60, E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 4:5.

569. Πρβ. Wace *et al.*, *BSA* 52, 1957, πίν. 43(c) ἐπάνω ἀριστερά, E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 5:10, Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 9:40.

570. Βλ. Σακελλαρίου 295, τύπος 28.

Ὕψ. 0,9 ἑκ., διάμ. 1,7 ἑκ., διάμ. τρήματος 0,2 ἑκ.[571] – Μικρότατα τεμάχια ἀντικειμένου ἀπὸ γαλάζια ὑαλόμαζα, πιθανὸν ρόδακα. – Τεμάχια χάντρας ἀπὸ ἤλεκτρο. – Κομμάτια ἀπὸ χαυλιόδοντες, τὸ μεγαλύτερο τῶν ὁποίων ἔχει μῆκ. 4 ἑκ. καὶ φέρει στὴ μέση του μία ὀπή. – Κομμάτια ἀπὸ χαυλιόδοντες, τὸ μεγαλύτερο τῶν ὁποίων ἔχει μῆκ. 5,5 ἑκ. – Τμῆμα καμένης ξύλινης ράβδου. Μῆκ. 3,5 ἑκ., διάμ. 0,6 ἑκ. – Πολὺ μικρὸς πυρήνας καρποῦ μὲ ραβδώσεις καὶ μικρὴ ὀπὴ στὸ ἕνα ἄκρο. Μῆκ. 0,6 ἑκ. – Λίθινος ὀρθογώνιος τριπτήρας. Μῆκ. 10,5 ἑκ., πλάτ. 6,5 ἑκ. – Τμῆμα ὅμοιου. Σωζ. μῆκ. 4 ἑκ., πλάτ. 3,2 ἑκ. – Κωνίδιο ἀπὸ μελανὸ στεατίτη. Ὕψ. 1,8 ἑκ., διάμ. βάσης 2,2 ἑκ. – Ὅμοιο, ἀπὸ ἰώδη στεατίτη. Ὕψ. 1,3 ἑκ., διάμ. βάσης 1,9 ἑκ. – Δύο δόντια ζώου.

Χαμηλὰ κοντὰ στὸ δάπεδο εὑρέθησαν δίσκος ἐλεφάντινος, δύο πλάκες ἐλεφάντινες, δόντι κάπρου καὶ ὄστρακα. Τὰ σταχτοχώματα κάλυπταν τὴν ἀρκετὰ παχιὰ στρώση πλέσιας ποὺ ἀποτελοῦσε τὸ ἀρχικὸ δάπεδο τοῦ περάσματος, πάνω στὴν ὁποία ἦσαν:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13148+[29555+12605+12238].
Σύνολο ὀστράκων 170.
Πρώιμα 9, ἄγραπτα 27, γραπτὰ 134.

Πρώιμα: Ἐξώκυρτο ἐπίπεδο χεῖλος ἀνοικτοῦ τροπιδωτοῦ ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου. Δέσμες ἐγκαρσίων γραμμιδίων ἐπάνω, ζώνη ρόμβων κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος ἐξωτερικὰ καὶ ἴχνη δεύτερης κάτω ἀπὸ τὴν τροπίδωση (πίν. 69: 3). – Ἐπίπεδο ἀμφίκυρτο χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου μὲ ταινία καὶ δέσμη τριῶν ὀρθιων ἐναλλήλων γωνιῶν (πίν. 69: 2). – Δύο ἐξώκυρτα χείλη καὶ δύο τμήματα γάστρας, τὸ ἕνα καὶ μὲ τμῆμα τοῦ πυθμένος καὶ τῆς βάσης, ὅλα ἀπὸ ἀνοικτὰ μινύεια ἀγγεῖα. – Τμῆμα ταινιωτῆς λαβῆς μινύειου ἀγγείου. – Τμῆμα ὤμου καὶ κοιλιᾶς μικροῦ χειροποίητου ἀμαυρόχρωμου προχοϊδίου μὲ λοξὴ πλατιὰ γραμμή, τμῆμα ὁλόβαφου κύκλου καὶ πλατιὰ ταινία κοιλιᾶς (πίν. 69: 14). – Τμῆμα γάστρας κύλικος μὲ λοξὴ πορφύρα μὲ στικτὸ σῶμα καὶ ὁλόβαφο στέλεχος καὶ ἱμάντες γάστρας[572] (ΥΕ ΙΙΙΑ2) (πίν. 69: 11).
Ἄγραπτα: Μεγάλο τμῆμα τροπιδωτοῦ λεκανιδίου ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴν ἀκέραιη ἐπίπεδη βάση μὲ τὴ ρίζα λαβῆς. Ὕψ. 5,3 ἑκ., διάμ. χείλους 15 ἑκ. περίπου, διάμ. βάσης 3,9 ἑκ. – Δέκα χείλη τροπιδωτῶν κυλίκων ἢ λεκανιδίων. – Τμῆμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς ἀνοικτοῦ ἀγγείου. – Ἐξώστροφο χεῖλος ἀνοικτοῦ χρηστικοῦ ἀγγείου ἀπὸ ἐρυθρὸ πηλὸ μὲ προσμίξεις. – Ἑπτὰ ἐξώστροφα καὶ δύο ἐξώκυρτα χείλη κυάθων, τὸ ἕνα μὲ ἴχνη καύσης ἐσωτερικά. – Ἀκέραιη ἡμικυλινδρικὴ προχοὴ λεκανίδας. – Ἐξώστροφο χεῖλος σκύφου. – Δύο τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Τμῆμα λαιμοῦ καὶ ὤμου κλειστοῦ ἀγγείου.
Γραπτά: Τέσσερις δισκοειδεῖς βάσεις κυλίκων μὲ δακτυλίους ἐπάνω, ἡ μία μὲ κεντρικὴ κοιλότητα καὶ γένεση στελέχους. – Ἐπίπεδο ἐξώκυρτο ὁλόβαφο χεῖλος λεκανιδίου μὲ ἀκέραιη ὁριζόντια ταινιωτὴ λαβὴ μὲ πινελιὰ στὴ ράχη. – Δύο συνανήκοντα τμήματα ἐξώκυρτου χείλους κυρτόπλευρου λεκανιδίου μὲ τὴ ρίζα μιᾶς ὁριζόντιας λαβῆς, ταινίες καὶ δακτυλίους. – Τμῆμα κυρτῆς βάσης ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ δακτυλίους στὸν πυθμένα. – Ἐπικλινὲς ἐξώκυρτο χεῖλος μικρῆς φιάλης μὲ σειρὰ δικτυω-

571. Βλ. *Περατὴ* Β εἰκ. 128:15, Σακελλαρίου 294, τύπος 15.

572. Πρβ. *MDP* εἰκ. 141:13 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου).

τῶν ρόμβων ἐπάνω. Ἐξωτερικὰ ταινία χείλους, ἱμάντες, δύο ταινίες. Ἐσωτερικὰ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν καὶ δεύτερη σειρὰ δικτυωτῶν ρόμβων (πίν. 69: 7). – Ἐξώστροφο χεῖλος καὶ ρίζα τῆς κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς ὁλόβαφου κυάθου. – Ἐξώστροφο χεῖλος ἡμισφαιρικοῦ κυαθίου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ σπείρα στὴ γάστρα. – Τμῆμα γάστρας τροπιδωτοῦ κυάθου μὲ ταινία. – Δύο ἐξώστροφα χείλη κυάθων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, τὸ ἕνα μὲ τμήματα καμπυλόγραμμων κοσμημάτων. – Δύο τμήματα γάστρας μικρῶν ἀνοικτῶν ἀγγείων, τὸ ἕνα μὲ ταινίες καὶ τὴ ρίζα λαβῆς, τὸ ἄλλο μὲ στήλη ἀκανθωτοῦ κοσμήματος. – Ἐξώστροφο χεῖλος, κοντὸς λαιμὸς καὶ κοιλιὰ σφαιρικοῦ προχοϊδίου. Ὁλόβαφο χεῖλος καὶ ταινία ἐξωτερικά, τεθλασμένη γραμμὴ πρὸς τὴν κοιλιά (πίν. 69: 9). – Τμῆμα τοιχώματος μικκύλου προχοϊδίου μὲ ἀμελὴ διακόσμηση, πιθανὸν δέσμη πέντε γραμμῶν καὶ ἴχνη ὁριζοντίων τεθλασμένων. – Περίκυρτο ὁλόβαφο χεῖλος πρόχου καὶ τμῆμα λαιμοῦ μὲ ταινία στὴ βάση του. – Δύο τμήματα τοιχωμάτων μὲ ταινίες, πιθανὸν ἀπὸ στάμνους, τὸ ἕνα μὲ μία ἀκέραιη ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβή. – Τέσσερα συγκολλώμενα καὶ τρία συνανήκοντα τμήματα τοιχώματος σφαιρικοῦ ἀγγείου, μᾶλλον πρόχου, μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – Ἐξώκυρτο χεῖλος εὐρυστόμου κλειστοῦ ἀγγείου, ἐξώβαφο μὲ ταινία ἐπάνω στὸ χεῖλος καὶ δακτύλιο. – Δεκαεννέα τμήματα τοιχωμάτων μὲ ταινίες καὶ ἕνα μὲ σπείρα μὲ παραπληρωματικὸ ὁλόβαφο κόσμημα, ἀπὸ κλειστὰ ἀγγεῖα. – *Μικροὶ ψευδόστομοι*: Ἀκέραιο στόμιο μὲ δακτύλιο στὸ χεῖλος καὶ τὴ βάση του. – Δύο συγκολλημένα τμήματα δίσκου μὲ τμῆμα τῶν λαβῶν. Ὁμόκεντροι λεπτοὶ δακτύλιοι μὲ κεντρικὸ ὁλόβαφο κύκλο ἐπάνω στὸν δίσκο, βαμμένα τὰ περιθώρια τῶν λαβῶν (πίν. 69: 17). Πιθανὸν συνανήκει μὲ τμῆμα ὤμου ποὺ σώζει στῆλες ἀμειβόντων καὶ ἴχνος ταινίας[573] (πίν. 69: 13). – Δύο συγκολλώμενα τμήματα ἀπὸ τὸν δίσκο ὡς τὸν ὦμο μὲ ἀκέραιες τὶς λαβές. Σπείρα στὸν δίσκο, ὁλόβαφη ἡ ράχη τῶν λαβῶν πλὴν ἐξηρημένου τριγώνου στὴν κορυφή τους, στὸν ὦμο ὁμόκεντροι κύκλοι μὲ κεντρικὴ στιγμὴ καὶ κρόσσια[574] (πίν. 69: 18). – Τμῆμα ὤμου μὲ ταινίες. – Ἀκέραιη δακτυλιόσχημη βάση μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ ὁμόκεντρους δακτυλίους κάτω. – Δύο τμήματα γάστρας κρατήρων, τὸ ἕνα ἐνδόβαφο μὲ ταινία, τὸ ἄλλο μὲ σπείρα μὲ διάγραμμη ἀγκύλη θηλιὰ καὶ ταινία γάστρας (πίν. 69: 15)[575]. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα γάστρας κρατηρίσκου μὲ ἴχνη γραμμῆς, ταινία καὶ δακτύλιο. – Μεγάλο τμῆμα ἐξώκυρτου χείλους κρατηρίσκου μὲ τὴ ρίζα μιᾶς λαβῆς. Λεπτὴ ταινία χείλους, δεύτερη πλατύτερη χαμηλότερα, στήλη τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο, πινελιὰ στὴ ρίζα τῆς λαβῆς (πίν. 69: 4). Συνανήκει μὲ τμῆμα γάστρας ὅπου διακρίνεται τμῆμα περίστικτου κύκλου μὲ ἐγγεγραμμένο σταυρὸ μὲ τριγωνικὰ ἄκρα τῶν κεραιῶν του (πίν. 69: 8). – *Σκύφοι*: Περίπου τὸ ἥμισυ δισκοειδοῦς βάσης ὑψίποδος σκύφου μὲ κεντρικὴ κοιλότητα, στέλεχος καὶ γένεση τῆς γάστρας. Δακτύλιοι στὸ στέλεχος καὶ τὴ βάση. – Τρία χείλη, πιθανὸν ἀπὸ ὑψίποδες σκύφους, μὲ λεπτὴ ταινία καὶ ἀπὸ μία χαμηλότερα ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα σπεῖρες (πίν. 69: 6)[576]. – *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Δεκαπέντε χείλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ τὴ ρίζα μιᾶς λαβῆς (1), πλατὺ δακτύλιο κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος (1), στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο καὶ τμῆμα μιᾶς λαβῆς μὲ πινελιά[577] (πίν. 69: 10) (1), ζώνη Ν-σχήμων κοσμημάτων (1), περίστικτο κυκλικὸ κόσμημα (1), μίσχο σπειρῶν (2), στήλη τεθλασμένης μὲ τριπλὸ περιθώριο (1). – Δύο χείλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ κυματοειδὴ γραμμή, τὸ ἕνα μὲ ἀκέραιη τὴ μία λαβὴ μὲ πινελιές[578] (πίν. 69: 16), τὸ ἄλλο μὲ δακτυλίους. – Χεῖλος μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δακτύλιο χαμηλότερα καὶ φολιδωτὸ τρι-

573. *MDP* εἰκ. 154:2 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), Σακελλαρίου πίν. 58:2255, *Chamber Tombs* πίν. XIX, τάφος 521:7, Βερδελῆς, *ΠΑΕ* 1962, πίν. 86β (ἀριστερά). Πρβ. σὲ σφαιρικὸ φλασκί, *MDP* εἰκ. 132:2 (Μαρκόπουλο).

574. E. French, *BSA* 64, 1969, πίν. 18(a)18, *Panagia Houses* εἰκ. 16:114, πίν. 27:114, 28:121.

575. Πρβ. E. French, *BSA* 60, 1965, πίν. 52(b)4.

576. Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 8:72, 8:74.

577. Αὐτόθι 6:41, E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 20:115a,c, 20:108, Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 9:36-40, *Panagia Houses* πίν. 22:17, εἰκ. 13:71, πίν. 22:74.

578. *MDP* εἰκ. 190:3 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), E. French, *BSA* 61, 1966, εἰκ. 8:29.

κάμπυλο κόσμημα μὲ γέμισμα ὁλόβαφων τριγώνων (πίν. 69: 12)[579]. – Δύο συγκολλημένα τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος ὣς τὴ γάστρα. Λεπτὴ ταινία χείλους, περίστικτος κύκλος μὲ ἐγγεγραμμένο σταυρό, μὲ ἐλαφρὰ καμπύλες τριπλὲς κεραῖες καὶ κεντρικὸ κύκλο, ταινία γάστρας (πίν. 69: 5). – Δεκαεννέα τμήματα γάστρας μὲ ταινίες ἐξωτερικά, ἐκ τῶν ὁποίων δύο μὲ ρίζα καὶ τρία μὲ ἀκέραιη λαβή. – Πέντε τμήματα γάστρας μὲ στήλη τεθλασμένης μὲ τριπλὸ περιθώριο, δύο ταινίες γάστρας καὶ δακτυλίους πρὸς τὸν πυθμένα (1), δύο ἀντιμέτωπες στῆλες κροσσοπεταλίων (1), τμῆμα ἀντιθετικῆς σπείρας καὶ δακτύλιο (1), στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ περιθώριο καὶ τμῆμα καμπυλόγραμμου κοσμήματος (1), σπείρα καὶ δακτύλιο (1). – Πέντε δακτυλιόσχημες βάσεις μὲ ταινίες καὶ δακτυλίους στὸν πυθμένα. – Στικτὸ χεῖλος. – *Ἐνδόβαφοι*: Δύο συγκολλημένα τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος ὣς τὴ γάστρα μὲ πλατιὰ ταινία καὶ κεντρικὴ στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν γραμμῶν μὲ πολλαπλὸ περιθώριο καὶ δικτυωτὸ ρόμβο στὴν μετόπη (πίν. 69: 1)[580]. – Δύο χείλη μὲ πλατιὰ ταινία καὶ ἀγκύλους μίσχους σπειρῶν. – Ἑπτὰ τμήματα γάστρας μὲ ταινίες (5, τὰ δύο μὲ τὴ ρίζα λαβῆς), στήλη κροσσοπεταλίων (1), κεντρικὴ στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ πολλαπλὸ περιθώριο καὶ δύο ταινίες γάστρας (1). – Δακτυλιόσχημη βάση. – Ἕνα ἐξώκυρτο καὶ ἕνα ἐξώστροφο χεῖλος καὶ ἕνα τμῆμα γάστρας ὁλόβαφων σκύφων. – Δύο τμήματα λαβῶν χωρὶς τμῆμα γάστρας.

Εἰδώλιο: Τμῆμα κορμοῦ εἰδωλίου μὲ καμπύλες γραμμές. Σωζ. ὕψ. 3 ἑκ.

Ἀγγεῖο: Μόνωτος τροπιδωτὸς κύαθος[581], συγκολλημένος ἀπὸ ἑπτὰ ὄστρακα μὲ ἕνα συνανῆκον, ἐλλιπὴς σὲ τμῆμα τοῦ χείλους καὶ τῆς γάστρας. Ψηλὸ ἐλαφρὰ ἐξώστροφο χεῖλος, πλατιὰ κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ ὑπερυψωμένη τοῦ χείλους καὶ μὲ κεντρικὴ αὐλάκωση, βάση δακτυλιόσχημη. Ὁλόβαφος, πλὴν ἐξηρημένου κύκλου στὸν πυθμένα. Ὕψ. 11,3 ἑκ., διάμ. βάσης 6 ἑκ. (πίν. 68β).

Μικρὰ εὑρήματα: Τέσσερα τμήματα ἐλεφάντινης πυξίδας (πίν. 71α): α) ἐλλειψοειδὲς πεπλατυσμένο πῶμα ἀπὸ ἐλεφαντόδοντο, συγκολλημένο ἀπὸ πολλὰ κομμάτια καὶ ἀρκετὰ μικρότερα συνανήκοντα. Δύο λοξὲς παράλληλες ἐγκάρσιες ἐγχαράξεις στὸ κέντρο τῆς ἄνω ἐπιφάνειας, ἐκεῖ ποὺ θὰ βρισκόταν ἡ λαβή. Σὲ τέσσερα σημεῖα κοντὰ στὴν περιφέρεια διακρίνονται μικρὲς ὀπές, διαμ. 0,4 ἑκ., διανοιγμένες λοξά, γιὰ τὴ στερέωση τοῦ πώματος. Στὴν κάτω ἐπιφάνεια διακρίνονται δύο ἀβαθεῖς αὔλακες, σχεδὸν παράλληλες, κατὰ μῆκος τῆς μεγάλης διαμέτρου. Τὸ κομμάτι αὐτὸ κόπηκε ἐγκαρσίως στὸ ἐλεφαντόδοντο. Μῆκ. 9 ἑκ., πλάτ. 7,75 ἑκ., πάχ. 0,5 ἑκ., β) ἥμισυ ἐλλειψοειδοῦς πεπλατυσμένου ἀντικειμένου, ἴσως ἀπὸ τὴ λαβὴ ἢ τὸ τοίχωμα. Στὸ ἕνα ἄκρο διακρίνεται μικρὴ λοξὴ ἐγκοπή. Μῆκ. 2,9 ἑκ., πλάτ. 1,8 ἑκ., πάχ. 1,5 ἑκ., γ) πεπλατυσμένο τμῆμα τοιχώματος, κυρτὸ στὴ μία ὄψη, σχεδὸν ἐπίπεδο, ἐλαφρὰ κυρτὸ στὴν ἄλλη. Τὸ ἄνω καὶ κάτω ἄκρο κομμένα λοξά, ἀλλὰ ὄχι παράλληλα μεταξύ τους. Τὸ κομμάτι αὐτὸ κόπηκε κατὰ τὸν ἄξονα τοῦ ἐλεφαντόδοντου. Μέγ. μῆκ. 4,5 ἑκ., πλάτ. 4,7 ἑκ., πάχ. 0,7 ἑκ., δ) ὅμοιο, μεγαλύτερο. Ἐσωτερικὰ στὸ κάτω μέρος ἀνάγλυφο μικρὸ τρίγωνο, μᾶλλον κατασκευαστικὴ ἀτέλεια. Μέγ. μῆκ. 5,4 ἑκ., πλάτ. 5,2 ἑκ., πάχ. 0,85 ἑκ. σὲ ὅλα τὰ τμήματα διακρίνονται ἴχνη τοῦ ἐργαλείου κατεργασίας (πριονιοῦ). – Δύο μικρὰ χάλκινα ἐλάσματα. Πάχ. 0,5 ἑκ., μῆκ. 2 ἑκ. καὶ 1,6 ἑκ. ἀντίστοιχα. – Κομμάτι χάλκινου σύρματος λυγισμένο σχεδὸν σὲ κρίκο. Διάμ. κρίκου 2,5 ἑκ. – Τμῆμα λεπτοῦ μολύβδινου ἐλάσματος, διαστ. 4,6×3,2 ἑκ. – Ἥμισυ πηνίου ἀπὸ μελανὸ στεατίτη. Σωζ. ὕψ. 2,6 ἑκ., διάμ. σωζ. ἄκρου 2,25 ἑκ. – Κωνίδιο ἀπὸ πράσινο στεατίτη. Ὕψ. 2 ἑκ., διάμ. βάσης 3,1 ἑκ. – Ὅμοιο, ἀπὸ λίθο πορφυροῦ χρώματος. Ὕψ. 1,3 ἑκ., διάμ. βάσης 2,1 ἑκ.

579. Βλ. E. French, *BSA* 60, 1965, πίν. 53(a)2, *Panagia Houses* πίν. 21:69. Πιθανὸν πρόκειται γιὰ κύλικα, πρβ. *Chamber Tombs* πίν. XXXII, τάφος 514:1.

580. E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 7:1. Γιὰ τὴν κεντρικὴ στήλη, βλ. *MDP* εἰκ. 161:9 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), Wace, *Mycenae* πίν. 76:d, Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 11:64. Πρβ. σὲ κρατῆρα *MDP* εἰκ. 159:1 (Τίρυνς).

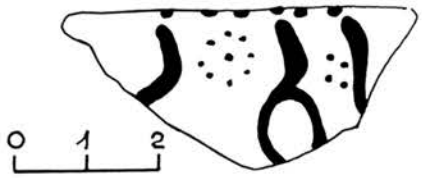
581. Βλ. *MDP* εἰκ. 185:1 (Λευκαντί), 220:5 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), 220:7 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου).

Ἡ ἴδια ἡ στρώση περιεῖχε ἕνα πήλινο καὶ ἕνα μολύβδινο σταθμίο, λίθινο τριπτήρα, ἕνα ἀκόνι, ἕνα κωνίδιο ἀπὸ στεατίτη, τρία ἐλάσματα χαλκοῦ καὶ ὀστὰ ζώων καὶ ψαριῶν. Ὁ χῶρος τοῦ περάσματος, ὅπως καὶ ἡ κάθοδος **BZ**, εἶχε μείνει ἀδιατάρακτος ἀπὸ παλαιότερες ἐπεμβάσεις. Ἡ ἀνασκαφὴ τῆς ἐπιχώσεως ποὺ τὸν κάλυπτε ἀπέδωσε χαμηλότερα:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13114+13112+[12450+12235].
Σύνολο ὀστράκων 141.
Πρώιμα 2, ἄγραπτα 10, γραπτὰ 139.

Πρώιμα: Ἕνα τμῆμα τοιχώματος καὶ ἕνα τμῆμα δισκοειδοῦς βάσης ἀπὸ μινύεια ἀγγεῖα.
Ἄγραπτα: Δύο τροπιδωτὰ χείλη κυλίκων. – Δύο δισκοειδεῖς ἐπίπεδες βάσεις κλειστῶν ἀγγείων, ἡ μία πιθανὸν ἀπὸ σφαιρικὴ πρόχου. – Δύο ἐξώστροφα καὶ ἕνα εὐθὺ χεῖλος ἡμισφαιρικῶν κυάθων. – Ἐνδόστροφο χεῖλος μικκύλου κυπέλλου. – Δύο ἐξώκυρτα χείλη, τὸ ἕνα καμπύλο, τὸ ἄλλο ἐπίπεδο, μὲ κάθετο τοίχωμα, ἀπὸ λεκανοειδὴ ἀγγεῖα.
Γραπτά: Δύο τμήματα γάστρας κοντὰ στὸ στέλεχος κυλίκων μὲ τοὺς μίσχους ὀρθίων ἑλικοειδῶν ἀνθέων καὶ δακτύλιο ἐσωτερικά (πίν. 70α: 7)[582]. – Τμῆμα γάστρας κύλικος μὲ ἱμάντες. – Δύο ἐξώκυρτα χείλη λεκανιδίων, τὸ ἕνα ὁλόβαφο ἐρυθρό, τὸ ἄλλο μὲ ταινία ἀμφίπλευρα. – Πέντε τμήματα ὁλόβαφων ταινιωτῶν λαβῶν ἀπὸ ἀνοικτὰ ἀγγεῖα. – Ὁλόβαφη κυλινδρικὴ λαβὴ μικκύλου ἀγγείου. – Δισκοειδὴς βάση κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ταινία ἐξωτερικά. – Μεγάλο τμῆμα χείλους καὶ γάστρας ἐξώβαφου κυαθίου. – Ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ τμῆμα γάστρας ἡμισφαιρικοῦ κυάθου μὲ ταινία χείλους ἐξωτερικά, παχύτερη ἐσωτερικὰ καὶ ἀρχὴ καθέτων φυλλοειδῶν κοσμημάτων στὴ γάστρα. – Τρία ἐλαφρὰ ἐξώστροφα χείλη κυάθων μὲ ταινία ἐσωτερικά, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ τὴ ρίζα λαβῆς καὶ δύο μὲ λεπτὴ ταινία χείλους ἐξωτερικά, τὸ ἕνα μὲ ἴχνη δύο λοξῶν γραμμῶν στὴ γάστρα. – Τρία ἐξώστροφα χείλη κυάθων, τὰ δύο ὁλόβαφα, τὸ τρίτο μὲ ταινίες.

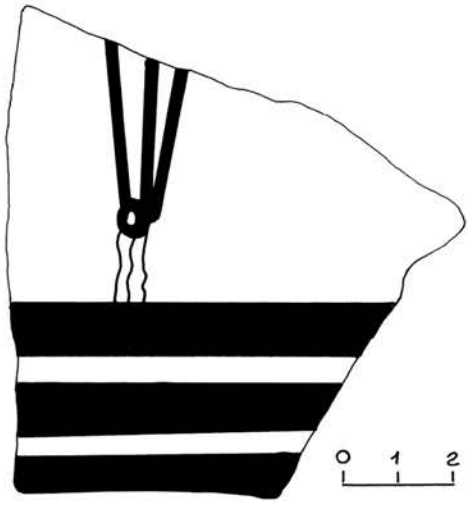
*Εἰκ. 164. Πέρασμα **TZ**, ἐπίχωση, χεῖλος κυάθου.*

– Ἐξώστροφο χεῖλος κυάθου ἐπάνω στὸ ὁποῖο ὁμάδα στιγμῶν καὶ στὴ γάστρα κορυφὲς κατακορύφων πορφυρῶν ἐναλλὰξ μὲ στικτοὺς κύκλους[583] (εἰκ. 164, πίν. 70α: 2). – Ἐλαφρὰ ἐξώστροφο χεῖλος ὁλόβαφου κυάθου μὲ τὴ ρίζα ταινιωτῆς λαβῆς ὑπερυψωμένης τοῦ χείλους καὶ ἐπίθετο κομβίο στὴ συμβολὴ λαβῆς καὶ χείλους (πίν. 70β: 12). – Δύο τμήματα γάστρας κυάθων, τὸ ἕνα ὁλόβαφο, τὸ ἄλλο μὲ ταινίες ἐξωτερικὰ καὶ ἐσωτερικά, ὅπου καὶ ζώνη λευκῶν ἡμιελλείψεων. – Τμῆμα ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴν ἀρχὴ τῆς βάσης λεκανοειδοῦς ἀγγείου μὲ τὴ ρίζα μᾶλλον κατακόρυφης λαβῆς. Ταινία χείλους ἀμφίπλευρα, ζώνη ἀνηρτημένων ἡμιελλείψεων, ταινία στὸ μέσον τῆς γάστρας. – Τέσσερα τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων, τὸ ἕνα ὁλόβαφο, τὰ ἄλλα μὲ ταινίες. – Τρία ἐξώστροφα χείλη μικρῶν πρόχων. – Ἐξώκυρτο ἐπίπεδο χεῖλος μὲ λοξὴ διαγράμμιση καὶ δακτύλιο καὶ τμῆμα ἐξώβαφου λαιμοῦ πιθαμφορέα. – Τμῆμα ἀρτόσχημου ἀλαβάστρου μὲ ἴχνη ταινίας στὸ τοίχωμα καὶ δακτυλίους στὴ βάση. – Τμῆμα λαιμοῦ καὶ ὤμου μικροῦ ἀλαβάστρου μὲ ἀκέραιη μία ὁριζόντια κυλινδρικὴ λα-

582. *MDP* εἰκ. 141:20 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), *Panagia Houses* πίν. 17:15.

583. Πρβ. Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 5:29.

βή. Ὁ λαιμὸς καὶ ἡ λαβὴ ὁλόβαφα, στὸν ὦμο ἱμάντες καὶ ζώνη λοξῶν γραμμῶν μεταξὺ ταινιῶν. Ὑπόλευκος πηλός, ὁμοιόχρωμο ἀλείφωμα (πίν. 70α: 10). – Τριάντα ἑπτὰ τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων, ἀπὸ τὰ ὁποῖα εἴκοσι ἐννέα μὲ ταινίες, δύο συγκολλώμενα καὶ ἕνα συνανῆκον μὲ ἱμάντες, ἕνα μὲ σπείρα μὲ πλατιὰ ἐξωτερικὴ ἕλικα, ἕνα μὲ σπείρα μὲ μίσχο, ἕνα μὲ ἀντίνωτα ἀνηρτημένα ἄγκιστρα καὶ ἕνα μὲ ζώνη ἀνηρτημένων ἡμιελλείψεων. – Ἐξώκυρτο χεῖλος κρατήρα μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, δακτύλιο χαμηλότερα καὶ στὴ γάστρα ὀφθαλμιωτὴ σπείρα μὲ μίσχο. – Τέσσερα τμήματα γάστρας κρατήρων, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα ὁλόβαφο, ἕνα μὲ τμῆμα ἀπροσδιόριστου κατακορύφου κοσμήματος (ἴσως ἰδιότυπων κατακορύφων πορφυρῶν) ἐπάνω ἀπὸ τρεῖς ταινίες γάστρας (εἰκ. 165, πίν. 70α: 4) καὶ δύο συγκολλώμενα μὲ δακτυλίους καὶ ἐξωτερικὰ στήλη τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ταινίες. – Δύο συγκολλώμενα καὶ ἕνα συνανῆκον τμῆμα ἐνδόβαφης γάστρας κρατήρα μὲ ταινίες ἐξωτερικά. – Ἀκέραιη δακτυλιόσχημη βάση κρατηρίσκου μὲ δακτυλίους καὶ ταινία ἐξωτερικά. – Τμῆμα γάστρας ἐνδόβαφου κρατηρίσκου μὲ στήλη ἀντικορύφων τριγώνων γεμισμένων μὲ ὁμόκεντρα τόξα καὶ πολλαπλὸ περιθώριο μὲ κροσσοπετάλια ἐπάνω ἀπὸ ζεῦγος ταινιῶν. – *Σκύφοι*: Χεῖλος ὑψίποδος σκύφου μὲ πλατιὰ ταινία κάτω ἀπὸ αὐτό, στελεχωτὴ σπείρα, ταινία γάστρας, δακτύλιο (πίν. 70α: 9). – *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Τρία συγκολλώμενα καὶ ἕνα συνανῆκον τμῆμα ἀπὸ τὸ χεῖλος ὣς τὴ γάστρα χαμηλὰ μὲ μία ἀκέραιη λαβὴ καὶ τμῆμα τῆς βάσης. Λεπτὴ ταινία χείλους, ζώνη μὲ τρέχουσες ὀφθαλμωτὲς σπεῖρες στὶς δύο ὄψεις, πινελιὲς στὴ λαβή, ταινία στὴ γάστρα καὶ τὴ βάση, δακτύλιοι στὸν πυθμένα[584] (πίν. 70α: 11). – Τέσσερα συγκολλώμενα τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος ὣς τὴ γάστρα μὲ λεπτὴ ταινία χείλους, ζώνη μὲ τρέχουσες ὀφθαλμωτὲς σπεῖρες, ταινία γάστρας[585] (πίν. 70α: 1). – Τμῆμα ἀπὸ τὸ χεῖλος ὣς τὴ γάστρα, χωρὶς ταινία χείλους, μὲ δέσμες γραμμῶν μεταξὺ τῶν ὁποίων ὁμάδα ἀνηρτημένων καὶ ὁμάδα ὀρθίων ἡμικυκλίων καὶ ταινία γάστρας[586] (πίν. 70β: 13). – Ἕξι χείλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δακτύλιο καὶ ἀντιμέτωπες στῆλες κροσσοπεταλίων μὲ διπλὸ περιθώριο[587] (πίν. 70α: 3) (1), στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο (1), στενὴ στήλη ἀραιῶν ἀμειβόντων μὲ περιθώριο[588] (πίν. 70α: 6) (1), τμῆμα μᾶλλον τρέχουσας σπείρας (1), ταινία καὶ δακτύλιο γάστρας (1). – Τέσσερα χείλη μὲ λεπτὴ ταινία, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ στήλη τεθλασμένης καὶ ἕνα μὲ ἴχνη κυκλικοῦ θέματος καὶ τμῆμα τῆς λαβῆς μὲ πινελιές. – Δεκατέσσερα τμήματα γάστρας μὲ δακτυλίους καὶ ταινίες, τὰ πέντε μὲ τμῆμα τῆς λαβῆς μὲ πινελιὲς καὶ ἕνα μὲ τμῆμα τρέχουσας σπείρας. – Τέσσερα τμήματα γάστρας, τὸ ἕνα μὲ τρέχουσες ὀφθαλμωτὲς σπεῖρες καὶ ὁμάδα ἱμάντων χαμηλότερα, τὸ δεύτερο μὲ στήλη ἀραιῶν ὁριζοντίων τε-

Εἰκ. 165. Πέρασμα **TZ**, *ἐπίχωση, τμῆμα κρατήρα.*

584. Wardle, *BSA* 68, 1973, πίν. 59(a)150.

585. Αὐτόθι πίν. 59(a)150.

586. *MDP* εἰκ. 148:10. Βλ. σὲ σκύφο ἄβαφο ἐσωτερικά, *Orchomenos* V εἰκ. 8:159 (Ὀρχομενός). Βλ. σὲ ὑψίποδες σκύφους Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 8:70, πίν. 14(d)70, Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 7:76.

587. E. French, *BSA* 61, 1966, εἰκ. 8:20, E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 5:1, 5:19, Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 6:43, Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 9:37-39, Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 6:42, 6:43, *Panagia Houses* πίν. 22:74.

588. Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 9:53, E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 5:18, 6:17.

θλασμένων μὲ περιθώριο καὶ δύο συγκολλώμενα μὲ στήλη ὁμάδων ὁριζοντίων τεθλασμένων μὲ περιθώριο καὶ ἀγκυλόμισχη σπείρα[589]. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα γάστρας μὲ περίστικτο κύκλο μὲ ἐγγεγραμμένο σταυρὸ καὶ μικροὺς κύκλους στὰ τεταρτοκύκλια (πίν. 70α: 5)[590]. – Τρεῖς δισκοειδεῖς κοῖλες καὶ τέσσερις δακτυλιόσχημες βάσεις μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ δακτυλίους στὸν πυθμένα. – Στικτὸ χεῖλος. – Χεῖλος ἐνδόβαφου σκύφου μὲ πλατιὰ ταινία, στενὴ διακοσμητικὴ ζώνη μὲ πολλαπλὰ τρικάμπυλα τόξα μὲ δύο ἀντίνωτες ἡμιελλείψεις καὶ δύο ταινίες γάστρας (πίν. 70α: 8). – Δύο ἐνδόβαφα τμήματα γάστρας μὲ ταινίες. – Τέσσερα τμήματα γάστρας ὁλόβαφων σκύφων. – Δύο τμήματα λαβῶν σκύφων.

Εἰδώλια: Τμῆμα κορμοῦ καὶ στέλεχος εἰδωλίου μὲ ἐπίθετη ταινία γιὰ τὴν κόμη στὴν ὀπίσθια ὄψη. Κατακόρυφες κυματοειδεῖς στὸν κορμό, στιγμὲς στὴν κόμη, δακτύλιος στὴ μέση, γραμμὲς κατὰ μῆκος τοῦ στελέχους. Σωζ. ὕψ. 5,05 ἑκ. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα ἀπὸ τὸν λαιμό, τὸν κορμὸ καὶ τὰ πόδια ζωόμορφου εἰδωλίου μὲ δύο ταινίες στὰ πλευρὰ καὶ ἐγκάρσια γραμμίδια στὴ ράχη, τὸ στῆθος καὶ τὰ πόδια. Πηλὸς πορτοκαλόχρωμος, βαφὴ ἐρυθρή. Σωζ. ὕψ. 5,3 ἑκ., σωζ. μῆκ. 7,3 ἑκ. – Πόδι ζωόμορφου εἰδωλίου. Σωζ. ὕψ. 3,4 ἑκ.

Ἀγγεῖο: Δύο μεγάλα κομμάτια συγκολλημένα ἀπὸ δύο καὶ ὀκτὼ ὄστρακα ἀντίστοιχα καὶ ἕνα συνανῆκον τμῆμα ἀπὸ τὶς δύο ὄψεις ἀμφοροειδοῦς κρατῆρα (πίν. 71β). Ἐπικλινὲς ἐξώκυρτο χεῖλος, εὐρὺς κυλινδρικὸς λαιμός, κυρτὸς ὦμος. Ὁμάδα ἀμειβόντων ἐγκάρσια ἐπάνω στὸ χεῖλος, ὁ λαιμὸς βαμμένος ἀμφίπλευρα, στὸν ὦμο ταινίες ποὺ περιγράφουν τὴ θέση τῶν λαβῶν καὶ στὴν κοιλιὰ δύο τουλάχιστον ἐπάλληλες ταινίες. Σὲ κάθε ὄψη τοῦ κρατῆρα, στὸν ὦμο, εἰκονίζεται ἕνα μεγάλο ἀρσενικὸ ἐλάφι πρὸς τὰ δεξιὰ καὶ δόρυ λοξὰ καρφωμένο στὴ ράχη του. Τὰ ζῶα ἀποδίδονται μὲ παχὺ περίγραμμα, ἔχουν μικρὸ κεφάλι μὲ ὀφθαλμὸ ὡς κύκλο μὲ στιγμή, στὸ ἐπάνω μέρος δύο μικρὰ αὐτιὰ καὶ μεταξύ τους τὴν κοινὴ ρίζα δύο καμπύλων κεράτων μὲ ἐγκάρσια πετάλια γιὰ τὶς διακλαδώσεις. Ἔχουν μακρὺ λαιμὸ μὲ πυκνὴ ἐγκάρσια διαγράμμιση, ἰδιαίτερα ἐπίμηκες σῶμα, ποὺ διαιρεῖται ἐσωτερικὰ μὲ δέσμες κατακορύφων κυματοειδῶν γραμμῶν, καὶ διπλὴ κοντὴ οὐρά. Στὸ κομμάτι τοῦ ἀγγείου ποὺ σώζει τὸ χεῖλος διακρίνεται διαγράμμιση στὴν οὐρὰ τοῦ ἐλαφιοῦ καὶ σειρὲς κομμένου πλοχμοῦ στὰ νῶτα. Στὸ ἄλλο κομμάτι τὸ ζῶο ἔχει μακρὺ ἀποστρογγυλεμένο ρύγχος, πολὺ κοντὰ πόδια ποὺ φέρουν πυκνὴ ἐγκάρσια διαγράμμιση (τὸ μπροστινὸ φαίνεται λυγισμένο), σειρὲς κομμένου πλοχμοῦ σὲ ὅλα τὰ τμήματα τοῦ σώματος καὶ δύο γραμμίδια ποὺ ἀποδίδουν τὸ γεννητικὸ ὄργανο. Τὸ δόρυ ἀποδίδεται μὲ πλατὺ στέλεχος ποὺ εὐρύνεται στὸ μέσον, ἀγκιστροειδὴ λαβὴ καὶ σταγονόσχημη αἰχμὴ ποὺ ἐν μέρει ἐπιγράφεται τῆς ράχης τοῦ ζώου. Πηλὸς ροδοκάστανος μὲ λίγες προσμίξεις, ἀλείφωμα ὁμοιόχρωμο, βαφὴ σκούρα καστανή, κατὰ τόπους ροδοκάστανη. Διάμ. χείλους 15 ἑκ., σωζ. ὕψ. 12,5 ἑκ.

Μικρὰ εὑρήματα: Ἐλεφάντινο χτένι, ἐλλιπὲς στὰ δόντια. Ἡ λαβὴ εἶναι ὀρθογώνια λεπτὴ καὶ φέρει ἀνάγλυφη λεπτὴ ὁριζόντια ράβδωση στὸ μέσον της καὶ στὴν ἀρχὴ τῶν δοντιῶν. Πλάτ. 7 ἑκ., σωζ. ὕψ. 2 ἑκ., πάχ. 0,5 ἑκ. – Τρία κομμάτια κονιάματος μὲ φαιὸ χρῶμα. – Θαλάσσιο ὄστρεο.

Καὶ στὸ βάθος της ἕνα χτένι ἐλεφάντινο, ἄλλο χτένι μὲ διακόσμηση ζαρκαδιοῦ, εἰδώλιο Ψ καὶ χάντρα ἀπὸ ὑαλόμαζα.

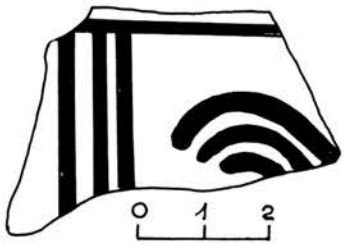
589. *MDP* εἰκ. 148:14.

590. Αὐτόθι εἰκ. 162:2 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), E. French, *BSA* 60, 1965, πίν. 52(b)3.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

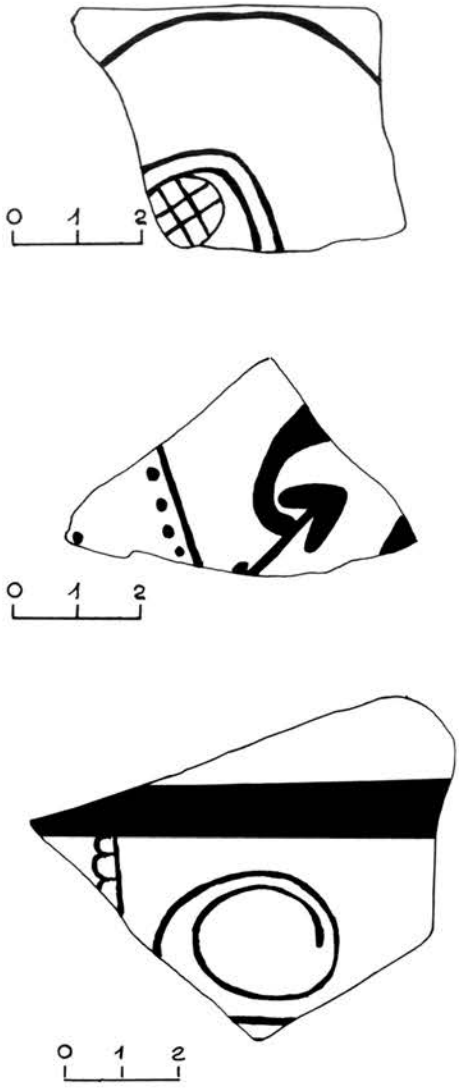
ΜΜ 13143+[12236].
Σύνολο ὀστράκων 236.
Ἄγραπτα 9, γραπτὰ 227.

Ἄγραπτα: Χεῖλος τροπιδωτοῦ λεκανιδίου μὲ τὴ ρίζα τῆς λαβῆς. – Πόδι χύτρας, ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς. – Πέντε τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων καὶ δύο τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν.
Γραπτά: Τρία τμήματα γάστρας μὲ ταινίες καὶ δακτυλίους καὶ μία κωνικὴ βάση μὲ ἀναβαθμὸ καὶ κεντρικὴ κοιλότητα, βαμμένη ἐπάνω, ἀπὸ κύλικες. – Ἀμφίκυρτο καμπύλο χεῖλος λεκάνης μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴν ἄνω ἐπιφάνεια σειρὰ κοσμημάτων Μ-σχήμων καὶ Ν-σχήμων. – Ἐξώκυρτο ἐπίπεδο χεῖλος ἐνδόβαφης λεκάνης μὲ ταινία χείλους καὶ δύο ἄλλες χαμηλότερα. – Δισκοειδὴς ἐπίπεδη ἐξώβαφη βάση κλειστοῦ ἀγγείου. – Ἐξώστροφο χεῖλος ἐνδόβαφου κυάθου. – Δύο στικτὰ ἐξώστροφα χείλη κυάθων μὲ τὴ ρίζα κατακόρυφης λαβῆς. – Δύο περίκυρτα ὁλόβαφα χείλη πρόχων, τὸ ἕνα μὲ τμῆμα λαιμοῦ μὲ ταινία στὴ βάση του. – Τμῆμα ὤμου καὶ κοιλιᾶς στάμνου μὲ δύο κατακόρυφες κυματοειδεῖς καὶ δύο ταινίες. – Ἐξώκυρτο χεῖλος μικροῦ πιθαμφορέα, ἐξώβαφο μὲ πλατιὰ ταινία χείλους ἐσωτερικά. – Τριάντα ἕνα τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα ἀπὸ μικκύλο ἀγγεῖο καὶ ἕνα μὲ ταινία, δέσμη τριῶν γραμμῶν καὶ ἐνάλληλες ἡμιελλείψεις (εἰκ. 166). – *Κρατῆρες*: Δύο συγκολλώμενα τμήματα περίκυρτου ἐπίπεδου χείλους μὲ δύο ταινίες ἐξωτερικά. – Περίκυρτο καμπύλο χεῖλος ὁλόβαφο, μὲ δέσμη γραμμῶν στὴ γάστρα. – Τμῆμα γάστρας μὲ εἰκονιστικὸ θέμα: τμῆμα κεφαλῆς ζώου μὲ ἐξηρημένο στικτὸ ὀφθαλμὸ καὶ τμῆμα θυσάνου κάτω ἀπὸ τὴν κεφαλή. Ἐπίθετη λευκὴ βαφὴ ἐπάνω ἀπὸ τὴν κεφαλή. Πηλὸς ὠχρός, ἀλείφωμα ὠχροκίτρινο, ἐρυθρομέλανη βαφή. – Τέσσερα τμήματα γάστρας μὲ ταινίες, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα ἐνδόβαφο καὶ δύο μὲ δακτυλίους. – Τμῆμα κυλινδρικῆς λαβῆς. – Ὀκτὼ τμήματα ἀπὸ τὸ ἐπικλινὲς ἐξώκυρτο χεῖλος ὡς τὴ γάστρα κρατηρίσκου. Λεπτὴ ταινία χείλους, δεύτερη πλατύτερη ἐξωτερικά, στῆλες τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο καὶ μετοπικὸ κόσμημα περίστικτου κύκλου μὲ ἐγγεγραμμένο σταυρὸ μὲ πλατιὰ ἄκρα τῶν κεραιῶν καὶ τόξα στὰ τεταρτοκύκλια, καὶ τρεῖς ταινίες γάστρας. Ἐσωτερικὰ ταινία χείλους καὶ δακτύλιος χαμηλότερα (πίν. 72α: 1-3, 5-6, 8). – Τέσσερα συνανήκοντα τμήματα ἐξώστροφου χείλους κρατηρίσκου μὲ πλατιὰ ταινία ἐσωτερικά, δύο λεπτὲς ἐξωτερικὰ καὶ τμῆμα σπείρας. – Τμῆμα γάστρας κρατηρίσκου μὲ τὴ ρίζα λαβῆς μὲ πινελιά. – *Σκύφοι*: *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Εἴκοσι ἕξι χείλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δεύτερη ταινία ἀμφίπλευρα (3), στῆλες τεθλασμένης μὲ περιθώριο (3), στῆλες ἀντωπῶν κροσσοπεταλίων μὲ διπλὸ περιθώριο (3, τὰ δύο συγκολλώμενα), στήλη κροσσοπεταλίων μὲ περιθώριο (2, τὸ ἕνα ἀπὸ πρασινωπὸ πηλό), τμήματα σπείρας (3, τὸ ἕνα μὲ δεύτερη ταινία χείλους ἀμφίπλευρα καὶ ἕνα μὲ τμῆμα λαβῆς), στελεχωτὴ σπείρα μὲ δικτυωτὸ πυρήνα[591] (εἰκ. 167) (1), ὁμάδα ἀνηρτημένων ἡμιελλείψεων καὶ πλατὺ δακτύλιο ἐσωτερικά (1), ὁριζόντια κυματοειδὴ καὶ δεύτερη καμπύλη χαμηλότερα (1), κεντρικὴ δέσμη γραμμῶν μεταξὺ ἀνηρτημένων ἡμιελλείψεων καὶ μὲ πλατὺ δακτύλιο ἐσωτερικά (1). – Δύο συγκολλημένα τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ γάστρα μὲ λεπτὴ ταινία χείλους, μία ἀκέραιη λαβὴ μὲ τρεῖς πινελιὲς καὶ στὴ γάστρα κεντρικὴ στήλη ἀντωπῶν κροσσοπεταλίων μὲ διπλὸ περιθώριο καὶ πλευρικὴ στήλη

Εἰκ. 166. Πέρασμα **TZ**, *ἐπίχωση, βάθος, ὄστρακο.*

591. *MDP* εἰκ. 160:1 (Μυκῆνες).

Εἰκ. 167-169. Πέρασμα **TZ**, *ἐπίχωση, βάθος, ὄστρακα σκύφων.*

ἀραιῶν ἀμειβόντων μὲ περιθώριο[592] (πίν. 72α: 10). – Ἐξώκυρτο χεῖλος χωρὶς ταινία μὲ τμῆμα σπείρας μὲ πλατιὰ ἐξωτερικὴ ἔλικα στὴ γάστρα. – Τριάντα δύο τμήματα γάστρας μὲ σπεῖρες (11, ἐκ τῶν ὁποίων ἕξι μὲ δακτυλίους καὶ ἕνα μὲ δέσμη γραμμῶν), στῆλες τεθλασμένης μὲ μονὸ (5) καὶ διπλὸ (5) περιθώριο, στήλη ἀντωπῶν κροσσοπεταλίων μὲ διπλὸ περιθώριο (1), ἄνθος [2, τὸ ἕνα μὲ ὕπερο μὲ μορφὴ βέλους καὶ περίστικτη γραμμή (εἰκ. 168)], σειρὰ Ν-σχήμων κοσμημάτων, ἱμάντες καὶ δακτύλιο γάστρας[593] (πίν. 72α: 7) (1), ὄρθια ὁμόκεντρα ἡμικύκλια καὶ δέσμη γραμμῶν ἐπάνω ἀπὸ ζεῦγος ταινιῶν γάστρας μὲ δακτύλιο ἐσωτερικά (1), περίστικτο κύκλο, ταινία γάστρας καὶ δακτύλιο (1), κεντρικὴ στήλη ἀντωπῶν κροσσοπεταλίων μὲ περιθώριο καὶ ἀγκυλόμισχη ἀντιθετικὴ σπείρα καὶ ταινία γάστρας (2 συνανήκοντα, εἰκ. 169), ἀπροσδιόριστα θέματα (3, τὰ δύο μὲ δακτύλιο). – Πενήντα τμήματα γάστρας μὲ ταινίες, ἐκ τῶν ὁποίων πέντε μὲ ἀκέραιη καὶ ὀκτὼ μὲ τμῆμα τῆς λαβῆς, στὴ μία μὲ σειρὰ ἐγκαρσίων πινελιῶν. – Ἕξι βάσεις μὲ ταινία ἐξωτερικά, ἐκ τῶν ὁποίων δύο ἀκέραιες δακτυλιόσχημες (ἡ μία μὲ δακτυλίους, ἡ ἄλλη μὲ σπείρα στὸν πυθμένα) καὶ τέσσερις δισκοειδεῖς μὲ δακτυλίους στὸν πυθμένα, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ μία συγκολλημένη ἀπὸ τρία ὄστρακα. – Ἑπτὰ στικτὰ χείλη, τὰ δύο πιθανὸν συνανήκοντα. – Δύο τμήματα γάστρας σκύφων μὲ στικτὸ χεῖλος, τὸ ἕνα μὲ τμῆμα διπλοῦ περίστικτου κύκλου καὶ ταινία. – *Ἐνδόβαφοι*: Τρία χείλη μὲ πλατιὰ ταινία, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ μία ἀκέραιη λαβὴ μὲ πινελιὲς καὶ ὄρθια τρικάμπυλα πολλαπλὰ τόξα καὶ παραπληρωματικὰ ἀντικριστὰ πετάλια (πίν. 72α: 9), ἕνα μὲ στήλη ἀραιῶν ἀμειβόντων μὲ διπλὸ περιθώριο καὶ ἕνα μὲ ἀπροσδιόριστη στήλη. – Τρία συγκολλώμενα τμήματα ἐξώκυρτου χείλους μὲ πλατιὰ ταινία καὶ ἴχνη ἀπροσδιόριστης διακόσμησης. – Δώδεκα τμήματα γάστρας, τὸ ἕνα μὲ δέσμη γραμμῶν μὲ ἐφαπτόμενα κροσσοπετάλια, τὰ ἄλλα μὲ ταινίες, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ ἀκέραιη καὶ ἕνα μὲ τμῆμα τῆς λαβῆς. – Δύο συγκολλημένα καὶ ἕνα συνανῆκον τμῆμα ἐνδόβαφης γάστρας μὲ περίστικτο κύκλο μὲ διπλὸ περίγραμμα, ἐγγεγραμμένο σταυρό, στικτὰ τεταρτοκύκλια καὶ ταινία γάστρας. Πηλὸς φαιοπράσινος (πίν. 72α: 4). – Ἕνα ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ ἕξι τμήματα γάστρας ὁλόβαφων σκύφων. – Τέσσερις λαβὲς σκύφων, χωρὶς τμῆμα γάστρας.

592. Πρβ. Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 6:42, 6:43, μὲ πλευρικοὺς στάχεις ἀμειβόντων, ὄχι στῆλες. Γιὰ τὴν πλευρικὴ στήλη, βλ. Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 9:53.

593. E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 7:53.812, Wardle, *BSA* 68, 1973, πίν. 60(a)200.

Εἰδώλια: Δύο συνανήκοντα τμήματα εἰδωλίου τύπου Ψ. Σώζονται τὸ κάτω μέρος τῆς κεφαλῆς, κορμὸς μὲ δύο χέρια καὶ ἐπίθετο στῆθος, στέλεχος καὶ βάση. Ταινία στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ καὶ τὴ μέση, γραμμὲς περιμετρικὰ τῶν χεριῶν, γραμμὲς στὸν κορμό, τρεῖς στὸ στέλεχος. Σωζ. ὕψ. 7,3 ἑκ. – Λαιμός, κορμὸς καὶ ἀρχὴ στελέχους εἰδωλίου τύπου Ψ. Ταινία στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ καὶ τὴ μέση, λοξὲς γραμμὲς στὸν κορμό, τρεῖς γραμμὲς στὸ στέλεχος. Σωζ. ὕψ. 5,2 ἑκ.

Μικρὸ εὕρημα: Τμῆμα ἐπιρράμματος ἀπὸ λευκὴ ὑαλόμαζα, ἐπίπεδο στὴν ὀπίσθια ὄψη. Στὴν ἐμπρόσθια διακρίνονται δύο πλαστικὰ φύλλα κισσοῦ καὶ χαμηλότερα διάγραμμη λεπτὴ ταινία καὶ δύο τριγωνικὲς ἀπολήξεις γεμισμένες μὲ κατακόρυφες κυματοειδεῖς γλυφές. Σωζ. ὕψ. 2,3 ἑκ., πλάτ. 2,5 ἑκ.[594]

Τέλος, ἐπάνω ἀπὸ τὸ βόρειο τοιχάριο ἡ ἐπίχωση περιεῖχε:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13154.
Σύνολο ὀστράκων 56.
Ἄγραπτα 5, γραπτὰ 51.

Ἄγραπτα: Ἕνα τροπιδωτὸ χεῖλος καὶ ἕνα τμῆμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς κυλίκων. – Δύο τμήματα κατακορύφων λαβῶν, ἡ μία ταινιωτή, ἡ ἄλλη ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς. – Περίκυρτο χεῖλος ἡμισφαιρικοῦ κυάθου.

Γραπτά: Δύο ἐξώκυρτα χείλη λεκανιδίων μὲ ταινία, τὸ ἕνα μὲ ὁριζόντια ταινιωτὴ λαβὴ μὲ ταινία στὴ ράχη καὶ ζεῦγος δακτυλίων χαμηλότερα. – Ὁριζόντια ταινιωτὴ λαβὴ λεκανιδίου μὲ ταινία στὴ ράχη. – Δύο ὁριζόντιες κυλινδρικὲς λαβές, ἡ μία μὲ βαμμένη ράχη, ἡ ἄλλη μὲ πινελιὲς στὴ ράχη καὶ τὶς ρίζες. – Κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ μὲ βαμμένη ράχη. – Τέσσερα συγκολλώμενα τμήματα ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος μὲ ταινία ὡς τὴ δισκοειδὴ βάση ἐνδόβαφου ἡμισφαιρικοῦ κυάθου μὲ μία κατακόρυφη λαβὴ ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς. – Χεῖλος ἐνδόβαφου κυαθίου μὲ ταινία ἐξωτερικά. – Τμῆμα γάστρας μὲ τὴ ρίζα ὁριζόντιας κυλινδρικῆς λαβῆς καὶ τμῆμα λοξῆς πορφύρας, πιθανὸν ἀπὸ κύαθο. – Ἕξι ὁλόβαφα τμήματα γάστρας καὶ ἕνα μὲ ἰμάντες καὶ ζώνη ἀναστρόφων Ν, ἀπὸ ἀνοικτὰ ἀγγεῖα. – Χεῖλος ἐπίπεδο ἐξώκυρτο, βαμμένο ἐπάνω, καὶ τμῆμα λαιμοῦ εὐρύστομης πρόχου. – Τμῆμα χαμηλοῦ λαιμοῦ ἀλαβαστροειδοῦς ἀγγείου μὲ ταινία χείλους καὶ ταινία στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ. – Τρία τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες. – Ἐξώκυρτο χεῖλος κρατηρίσκου ἢ ὑψίποδος σκύφου μὲ ταινία χείλους ἀμφίπλευρα καὶ δεύτερη πλατύτερη ἐξωτερικά. – *Σκύφοι*: *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Χεῖλος μὲ πλατιὰ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα ζώνη σπειρῶν. – Δύο τμήματα γάστρας, τὸ ἕνα μὲ δακτύλιο καὶ τὴ ρίζα λαβῆς μὲ πινελιά, τὸ ἄλλο μὲ δισκοειδὴ βάση μὲ δακτυλίους στὸν πυθμένα. – *Ἐνδόβαφοι*: Δύο συγκολλημένα καὶ δύο συνανήκοντα τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τὴ γάστρα μὲ τὴ ρίζα λαβῆς μὲ πινελιά. Πλατιὰ ταινία χείλους, ἀγκύλος μίσχος σπείρας καὶ ζεῦγος ταινιῶν γάστρας. – Τέσσερα συνανήκοντα τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος μὲ πλατιὰ ταινία, τὴ γάστρα καὶ τὴ δακτυλιόσχημη βάση. – Δύο συγκολλώμενα καὶ ἕντεκα συνανήκοντα τμήματα ὁμοίου. – Δύο, μᾶλλον συνανήκοντα, τμήματα χείλους καὶ γάστρας ὁμοίου.

Εἰδώλιο: Κεφαλὴ εἰδωλίου μὲ πόλο καὶ πλαστικὴ πλεξίδα στὴν ὀπίσθια ὄψη. Σταυρὸς ἐπάνω στὸν πόλο καὶ ἀνηρτημένα κροσσοπετάλια, δακτύλιος στὴ βάση του καὶ στὸν λαιμό, γραμμὴ στὴ μύτη, στιγμὲς ὡς ὀφθαλμοί. Πηλὸς ροδόχρωμος. Σωζ. ὕψ. 3,5 ἑκ.

Μικρὰ εὑρήματα: Μολύβδινος σύνδεσμος. Μῆκ. 4,5 ἑκ., μέγ. πλάτ. 1,7 ἑκ. – Κωνίδιο ἀπὸ ἰώδη στεατίτη. Ὕψ. 1,2 ἑκ., διάμ. βάσης 1,8 ἑκ.

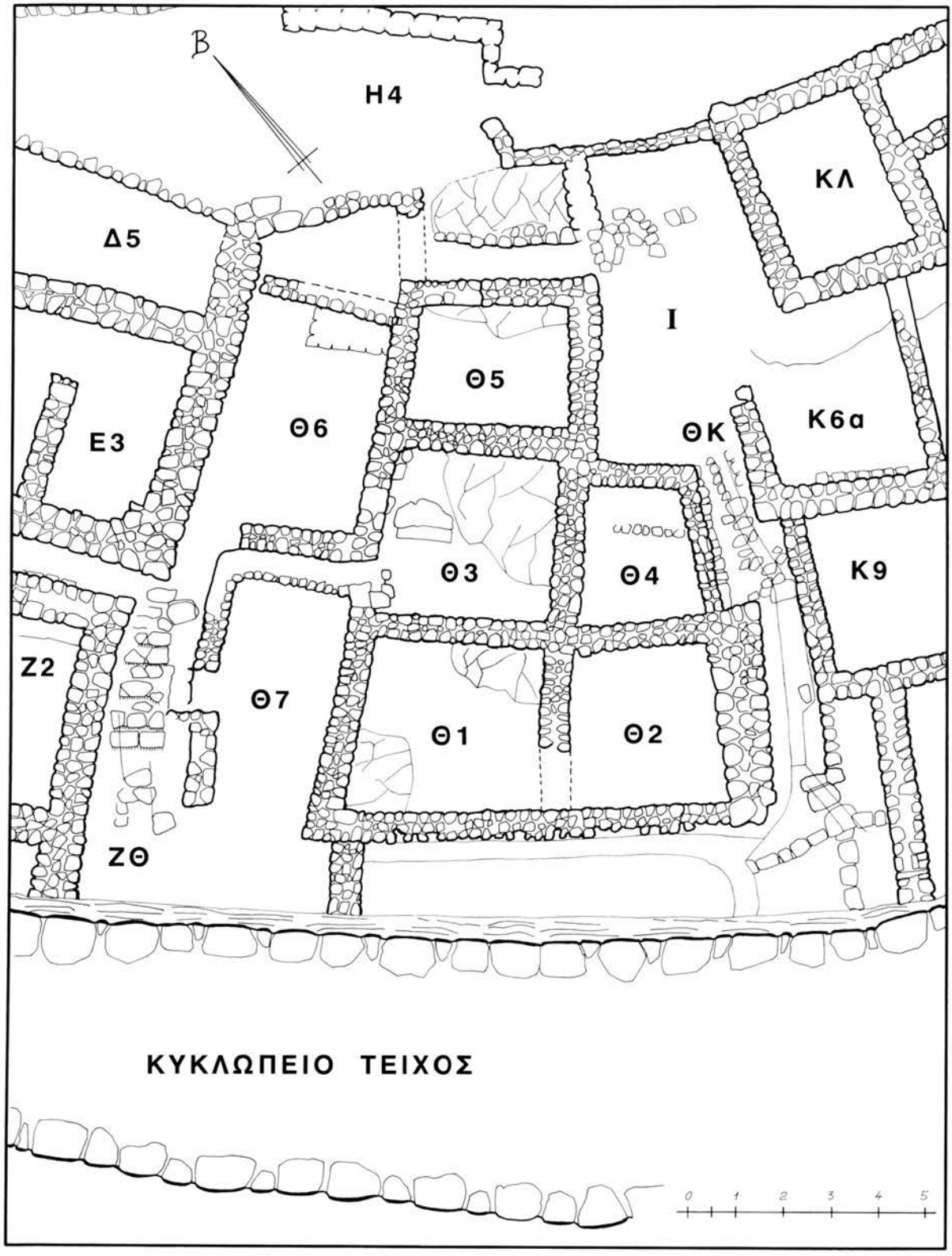
594. Βλ. Σακελλαρίου 306, τύπος 103.

ΚΤΙΡΙΟ **Θ**

Συγκρότημα ἑπτὰ δωματίων, τῶν **Θ1**, **Θ2**, **Θ3**, **Θ4**, **Θ5**, **Θ6** καὶ **Θ7** ποὺ χτίστηκαν ἐπὶ τῇ βάσει ἐνιαίου σχεδίου πρὸς Ν., σὲ ἀπόσταση 3 μ. ἀπὸ τὰ δωμάτια **Ε** καὶ 4,5 μ. ἀπὸ τὰ **Ζ** (σχέδιο 7). Ὁ χῶρος μεταξὺ τῶν συγκροτημάτων αὐτῶν κατελήφθη ἀπὸ τὸ δωμάτιο **Θ6** πρὸς Α., ποὺ χτίστηκε συγχρόνως πρὸς τὸ γειτονικό του **Θ5** (ὁ δυτικὸς τοῖχος τοῦ **Θ6** ἀποτελεῖ συνέχεια χωρὶς ἁρμὸ τοῦ νοτίου τοίχου τοῦ **Θ5**), καὶ ἀπὸ τὸ **Θ7**, τὸ ὁποῖο ὑπέφερε τόσο ἀπὸ τὴν προηγούμενη ἀνασκαφὴ ὥστε νὰ μὴν εἶναι φανερὴ ἡ ἀρχική του σχέση μὲ τὰ ὑπόλοιπα. Τὸ βέβαιο εἶναι ὅτι ὁ βόρειος τοῖχος του εἶναι σύγχρονος μὲ τὴν κατασκευὴ τῆς κλίμακος **ΖΘ**, τῆς ὁποίας ἀποτελεῖ τὸ νότιο θωράκιο, καὶ ὅτι ὁ ἀνατολικός του τοῖχος προσκτίστηκε στὸν προϋπάρχοντα δυτικὸ τοῦ **Θ6**, τοῦ ὁποίου περιόρισε σημαντικὰ τὸ ἄνοιγμα τῆς εἰσόδου. Τὰ δωμάτια, ποὺ εἶναι ὅλα κατώγεια καὶ δὲν ἐπικοινωνοῦν μεταξύ τους, κατασκάφηκαν κατὰ τὸ μεγαλύτερο μέρος τους ἀπὸ τοὺς ἐργάτες τοῦ Τσούντα.

Δωματιο **Θ7**. Μακρόστενο τετράπλευρο διαμέρισμα τοῦ ὁποίου ὁ βόρειος τοῖχος πλαισιώνει ἀπὸ Ν. τὴν κλίμακα **ΖΘ** (βλ. πίν. 49). Ἡ πρὸς Α. ἄκρη του καὶ γενικὰ ἡ βορειοανατολικὴ γωνία τοῦ δωματίου μόλις διατηροῦνται. Ὁ βόρειος τοῖχος διακόπτεται στὴ μέση του (2,28 μ. ἀπὸ τὴ ΒΑ. γωνία καὶ 1,95 μ. ἀπὸ τὸ πρὸς Δ. τέρμα του) ἀπὸ τὴ δίοδο ἀνοίγματος 0,95 μ. πρὸς τὸ πλατύσκαλο τῆς κλίμακος (πίν. 73). Τὸ σωζόμενο μῆκος τοῦ τοίχου εἶναι κατὰ ταῦτα 5,13 μ. καὶ τὸ πάχος του φθάνει τὰ 0,50 μ. Ὁ ἀνατολικός, προσκτισμένος ἐκ τῶν ὑστέρων στὸν δυτικὸ τοῦ δωματίου **Θ6** καὶ 0,50 μ. μακρύτερος ἀπὸ αὐτόν, ἔχει μῆκος 2,50 μ. καὶ πάχος περίπου 0,60 μ. Ὁ νότιος, ποὺ εἶναι μεσότοιχος μὲ τὸ δωμάτιο **Θ1**, μήκους 5,20 μ. καὶ πάχους 0,65 μ., εἶναι ὁ καλύτερα χτισμένος καὶ ἰσχυρότερος τοῖχος τοῦ δωματίου. Δυτικὸς τοῖχος δὲν σώθηκε. Ἡ στάθμη τοῦ δαπέδου τοῦ δωματίου εἶναι κατὰ 0,90 μ. χαμηλότερη ἀπὸ τὴ στάθμη τοῦ πλατύσκαλου τῆς καθόδου **ΖΘ** καὶ γι' αὐτὸ τὸ κατώφλι πρὸς τὸ δωμάτιο, πλάτους 0,65 μ., πῆρε τὴ μορφὴ δύο βαθμίδων ἀλειμμένων μὲ πλέσια (πίν. 74α).

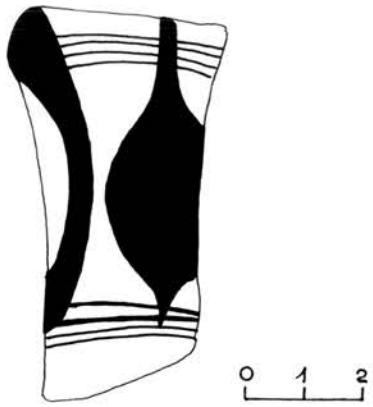
Ἐκτὸς ἀπὸ τὸ δυτικό του μέρος καὶ τὴν ἀντίστοιχη περιοχὴ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ τείχους, ποὺ εἶχε κατασκαφεῖ ἀπὸ τοὺς ἐργάτες τοῦ Τσούντα, τὸ δωμάτιο εἶχε διατηρήσει ἀδιατάρακτο τὸ ἀρχικό του γέμισμα, συνολικοῦ ὕψους περίπου 2,20 μ. Τὸ μεγαλύτερο μέρος του εἶχε ὅλα τὰ χαρακτηριστικὰ πεσμένων τοίχων, δηλαδὴ μισοψημένες πλίθες ἀνάμικτες μὲ πλέσια, κονίαμα ἔγχρωμο καὶ μή, ὄστρακα, μερικὰ μεγάλα κομμάτια ἀγγείων καὶ στάχτη. Τὸ γέμισμα αὐτὸ περιεῖχε στὴν κορυφή του κομμάτια ἀπὸ κόκκινο καὶ κίτρινο κονίαμα, μερικὰ καμένα, ποὺ διατηροῦσαν στὴν πίσω τους ἐπιφάνεια ἴχνη ξύλου, καὶ κεραμεική:

*Σχέδιο 7. Κτίριο **Θ**.*

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

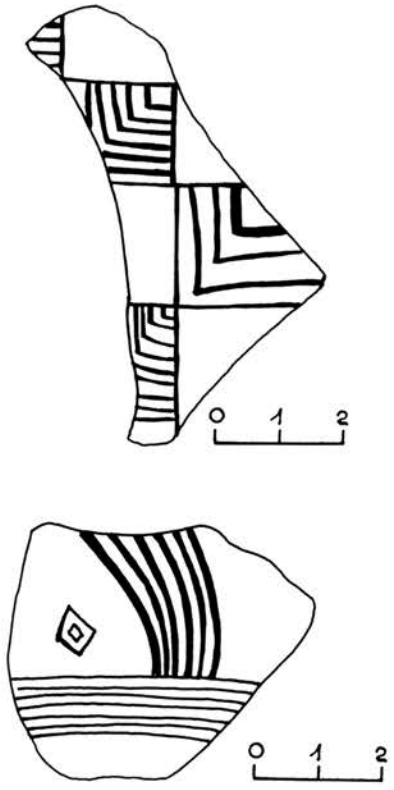
ΜΜ 13136 + [12246].
Σύνολο ὀστράκων 187.
Πρώιμα 6, ἄγραπτα 40, γραπτὰ 121, ἀπροσδιόριστα 20.

*Εἰκ. 170-171. Δωμάτιο **Θ7**, γέμισμα, ὄστρακα.*

Πρώιμα: Μικρὸ μινύειο ὄστρακο. – Δύο ἐξώστροφα χείλη κυάθων μὲ ταινία χείλους καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση χαμηλότερα (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Δύο ἐξώστροφα χείλη κυλίκων μὲ ὁριζόντιες πορφύρες (ΥΕ ΙΙΙΑ2). – Τμῆμα γάστρας ἀνοικτοῦ ἀγγείου, ἴσως μεγάλης κύλικος, μὲ ἀπιόσχημο σάκκο καὶ πλόκαμο χταποδιοῦ ποὺ ἐπιγράφονται ἐπάνω σὲ δύο σειρὲς ἱμάντων. Πηλὸς ἐρυθρός, σκοῦρο κιτρινωπὸ ἀλείφωμα, καστανέρυθρη βαφή (εἰκ. 170, πίν. 72β: 1).
Ἄγραπτα: Τέσσερα τροπιδωτὰ χείλη, δύο ἐξώκυρτα, ἑπτὰ ἐξώστροφα, τὰ δύο μὲ ἀκέραιη ταινιωτὴ λαβή, ἕνα τμῆμα χείλους καὶ τέσσερα τμήματα γάστρας κυλίκων. – Δύο τροπιδωτὰ χείλη λεκανιδίων μὲ ἀκέραιη ὁριζόντια ταινιωτὴ λαβή. – Τμῆμα γάστρας χύτρας μὲ ἀκέραιη ὁριζόντια ταινιωτὴ λαβή. – Χεῖλος ἀνοικτοῦ οἰκιακοῦ σκεύους ἀπὸ ἐρυθρὸ χονδροειδὴ πηλό. – Τμῆμα γάστρας ὁμοίου. – Τμῆμα γάστρας καὶ δισκοειδοῦς βάσης οἰκιακοῦ σκεύους ἀπὸ ἐρυθρὸ χονδροειδὴ πηλὸ μὲ ἴχνη καύσης κατὰ τόπους. Διάμ. βάσης 8 ἑκ. – Τρία ἐξώστροφα καὶ δύο ἐξώκυρτα χείλη κυάθων. – Ἐξώκυρτο χεῖλος κυάθου μὲ γωνίωση. – Πέντε ἔντονα ἐξώκυρτα χείλη κρατήρων, τὰ δύο σχεδὸν ἐπίπεδα. – Πέντε ἐξώστροφα χείλη σκύφων, τὸ ἕνα μὲ ἀκέραιη ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβή.
Γραπτά: Ἕνα τμῆμα γάστρας μὲ ταινίες, μία βάση βαμμένη ἐπάνω καὶ μία μὲ δακτυλίους, ἀπὸ κύλικες. – Πέντε τμήματα λαβῶν ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς καὶ μία ταινιωτή, ὅλες μὲ βαμμένη ράχη. – Ταινιωτὸ πόδι χύτρας μὲ ἴχνη μελανῆς βαφῆς. – Δύο τμήματα γάστρας κυάθων μὲ γραμμὲς ἐπάνω ἀπὸ ταινία. – Τμῆμα γάστρας καὶ βάσης μεγάλου κυπέλλου. Δέσμη γραμμῶν καὶ καμπύλος μίσχος, δύο ταινίες βάσης ἐξωτερικὰ καὶ δύο τουλάχιστον δακτύλιοι κάτω (εἰκ. 171). – Τμῆμα γάστρας καὶ βάσης μικροῦ κυπέλλου μὲ ταινίες ἐξωτερικὰ καὶ δακτυλίους κάτω. – Δύο τμήματα γάστρας κυλίκων ἢ κρατηρίσκων μὲ τμήματα ἑλικοειδῶν ἀνθέων, τὸ ἕνα μὲ στικτὸ ὕπερο ποὺ λήγει σὲ βέλος, ἀκτινωτὲς στιγμὲς καὶ κροσσωτὰ γραμμίδια ὡς πέταλα (πίν. 72β: 2), τὸ ἄλλο μὲ τμῆμα τῶν σεπάλων, τοῦ μίσχου καὶ τῶν φύλλων (πίν. 72β: 3). – Ἐπίπεδο ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ τμῆμα λαιμοῦ μεγάλης πρόχου. Ἀκτινωτὲς πινελιὲς ἐπάνω ἀπὸ τὸ χεῖλος μεταξὺ ταινιῶν καὶ δακτύλιος στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ. – Τμῆμα κοιλιᾶς μεγάλης πρόχου μὲ ταινία καὶ τμῆμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς μὲ δακτύλιο στὴ ρίζα. – Δύο τμήματα βάσεων ἀλαβάστρων μὲ δακτυλίους κάτω. – Ἑπτὰ τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες. – Τμῆμα δίσκου μὲ δακτύλιο καὶ λαβῆς μὲ ταινία ἀπὸ μικρὸ ψευδόστομο. – Δύο τμήματα ἀπὸ τὴν κοιλιὰ καὶ δύο ἀπὸ τὸν ὦμο μικρῶν ψευδοστόμων μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν, τὸ ἕνα μὲ γραμμίδια ἄνθους στὸν ὦμο. – *Κρατῆρες*: Δύο χείλη, τὸ ἕνα ἐπίπεδο ἐξώκυρτο μὲ αὐλάκωση ἐξωτερικά, καὶ δύο τμήματα γάστρας ἀπὸ ὁλόβαφους κρατῆρες. – Ἐξώκυρτο χεῖλος ἐνδόβαφου κρατήρα μὲ δύο ταινίες ἐξωτε-

ρικά. – Ἔντονα ἐξώκυρτο ἐπικλινὲς χεῖλος καὶ μεγάλο τμῆμα γάστρας. Ταινία ἐπάνω καὶ πλατιὰ ἐξωτερικά, στὴ γάστρα ἐξωτερικὰ δύο σειρὲς μικρῶν τρεχουσῶν σπειρῶν, ἐσωτερικὰ δακτύλιος. Πηλὸς ἐρυθρός, ἀλείφωμα πορτοκαλόχρωμο, βαφὴ ἐρυθρή (πίν. 72β: 5)[595]. – Ἔντονα ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ ταινία στὴν ἀκμή, τρεῖς δακτυλίους καὶ ἐξωτερικὰ δεύτερη ταινία. – Ἐξώστροφο χεῖλος μὲ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ δεύτερη ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα δέσμη γραμμῶν. – Τμῆμα γάστρας μὲ διακόσμηση ἀβακωτοῦ κοσμήματος μὲ γέμισμα ἐναλλήλων ὄρθιων γωνιῶν (εἰκ. 172, πίν. 72β: 6)[596]. – Τμῆμα γάστρας μὲ πλατιὰ κεντρικὴ στήλη ἀραιῶν ὁριζοντίων τεθλασμένων μὲ τριπλὸ περιθώριο ἐπάνω σὲ πλατιὰ ταινία καὶ δακτύλιο ἐσωτερικά (πίν. 72β: 4)[597]. – Ἐννέα τμήματα γάστρας, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς καὶ ταινίες, ἕξι μὲ ταινίες, τὰ δύο συνανήκοντα, ἕνα μὲ ἡμικύκλια καὶ ἕνα μὲ ταινία καὶ δακτυλίους. – *Σκύφοι*: *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Ἔντεκα χείλη μὲ λεπτὴ ταινία ἀμφίπλευρα, ἐκ τῶν ὁποίων δύο μὲ σπεῖρες καὶ ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς μὲ πινελιὰ καὶ στὴ γάστρα στήλη τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο. – Τρία χείλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δακτύλιο, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ δέσμη γραμμῶν μὲ κροσσοπετάλια καὶ ἕνα μὲ κατακόρυφη πορφύρα. – Τρία χείλη μὲ ταινία καὶ δεύτερη ἐξωτερικά. – Χεῖλος μὲ ταινία καὶ δακτύλιο ἐσωτερικά, πολὺ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ σειρὰ Ν-σχήμων κοσμημάτων. – Εἴκοσι τμήματα γάστρας μὲ στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο (2), δέσμη γραμμῶν μὲ κροσσοπετάλια καὶ δακτύλιο (1), πολλαπλὰ τρικάμπυλα τόξα μὲ παραπληρωματικὸ διπλὸ ἐνάλληλο ρόμβο ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες (εἰκ. 173) (1), στήλη ἀμειβόντων (1), στελεχωτὴ σπείρα (1), γραμμὲς ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες (4), στήλη τεθλασμένης ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες (1), ταινίες καὶ γραμμές (1), δικτυωτὸ ἐπίμηκες κόσμημα (1), στέλεχος κατακόρυφης πορφύρας ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες (1), ταινίες (6). – Τρεῖς δακτυλιόσχημες καὶ μία δισκοειδὴς κοίλη βάση μὲ ταινίες ἐξωτερικά. – Τέσσερα τμήματα γάστρας ἐνδόβαφων σκύφων μὲ ταινίες, τὸ ἕνα καὶ μὲ δέσμη γραμμῶν. – Πέντε ἐξώκυρτα καὶ τέσσερα ἐξώστροφα χείλη καὶ δεκαπέντε τμήματα γάστρας ὁλόβαφων σκύφων.

Εἰκ. 172-173. Δωμάτιο ***Θ7****, γέμισμα, ὄστρακα.*

Εἰδώλια: Κεφαλὴ εἰδωλίου μὲ κωνικὸ κοῖλο πόλο. Ταινία στὴν περίμετρο τοῦ πόλου μὲ σειρὰ ἀνηρτημένων ἐναλλήλων τόξων καὶ ταινία στὴ βάση του ἀπὸ τὴν ὁποία ἀναρτῶνται γραμμίδια στὶς δύο ὄψεις τοῦ προσώπου. Στιγμὲς ὡς ὀφθαλμοὶ καὶ ταινία στὴν ἀκμὴ τῆς μύτης. Στὴν ὀπίσθια ὄψη ἐγκάρσια γραμμίδια γιὰ τὴ δήλωση τῆς πλεξίδας. Σωζ. ὕψ. 2,6 ἑκ., διάμ. πόλου 2,5 ἑκ. (πίν. 72β: 7). – Κεφαλὴ καὶ λαιμὸς εἰδωλίου, ἐλλιποῦς στὴ μύτη. Ταινία ἐπάνω στὴν κεφαλὴ στὴν ἐμπρόσθια καὶ τὴν ὀπίσθια ὄψη, στιγμὲς ὡς ὀφθαλμοί, στὰ πλάγια ταινίες, στὰ ἀριστερὰ λίγο λοξές. Σωζ. ὕψ. 3 ἑκ. – Τμῆμα κορμοῦ εἰδωλίου τύπου Φ μὲ πλαστικὴ δήλωση τοῦ στήθους. Στὶς δύο ὄψεις τοῦ κορμοῦ

595. Πλησιέστερο: *MDP* εἰκ. 71:9 (Φυλακωπή).
596. Πρβ. αὐτόθι εἰκ. 223:6 (Φυλακωπή).
597. Γιὰ τὴ στήλη πρβ. αὐτόθι εἰκ. 188:2 (Μυκῆνες), *Panagia Houses* εἰκ. 13:70, πίν. 22:70.

ἐνάλληλα τόξα στὰ ἄκρα καὶ ταινία στὴν περίμετρο. Σωζ. ὕψ. 2 ἑκ., πλάτ. 3,3 ἑκ. – Τμῆμα τοῦ κορμοῦ καὶ τοῦ κυλινδρικοῦ στελέχους μικροῦ εἰδωλίου τύπου Φ. Κατακόρυφες κυματοειδεῖς γραμμὲς στὶς δύο ὄψεις τοῦ κορμοῦ, ταινία στὴν περίμετρο, δακτύλιος στὴ μέση. Στὴν ὀπίσθια ὄψη ἡ κεντρικὴ γραμμὴ εἶναι πλατύτερη γιὰ τὴ δήλωση τῆς πλεξίδας. Στὸ στέλεχος τέσσερις γραμμές. Σωζ. ὕψ. 3 ἑκ., πλάτ. 2,5 ἑκ. – Τμῆμα κορμοῦ ζωόμορφου εἰδωλίου μὲ ἐγκάρσιες πινελιὲς στὴ ράχη του. Σωζ. μῆκ. 2,5 ἑκ. – Τμῆμα κορμοῦ καὶ τὸ ἕνα πόδι ζωόμορφου εἰδωλίου μὲ ταινίες κατὰ μῆκος. Ὕψ. 3,2 ἑκ., σωζ. μῆκ. 3 ἑκ. – Τμῆμα κεράτου ζωόμορφου εἰδωλίου.

Μικρὰ εὑρήματα: Μικρὸ κωνίδιο μὲ περιχείλωμα ἀπὸ ἰώδη στεατίτη. Ὕψ. 1,1 ἑκ., διάμ. βάσης 1,7 ἑκ., διάμ. τρήματος 0,3 ἑκ. – Πολὺ μικρὸ τμῆμα ὀψιανοῦ. – Κομμάτι κονιάματος βαμμένο μὲ λεπτὴ μελανὴ καμπύλη γραμμὴ καὶ κάθετη πλατιὰ μελανὴ ταινία ἐπάνω σὲ ἐρυθρὸ βάθος. Διαστ. 7×5 ἑκ.

Χαμηλότερα εὑρέθησαν κωνίδιο ἀπὸ στεατίτη μὲ αὐλακώσεις, δύο κομμάτια ἐλεφαντόδοντου καὶ κεραμεική:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13146 + 13095 + 13097 + [12437 + 12268 + 12250 + 12260 + 12252 + 12269]
Σύνολο ὀστράκων 373.
Πρώιμα 7, ἄγραπτα 60, γραπτὰ 284, ἀπροσδιόριστα 22.

Πρώιμα: Ἕνα ἐνδόστροφο χεῖλος μὲ ρίζα ταινιωτῆς λαβῆς καὶ ἕνα ὄστρακο μὲ ἀρχὴ μεγάλης ταινιωτῆς λαβῆς, ἀπὸ μινύεια ἀγγεῖα. – Τμῆμα λαιμοῦ καὶ ὤμου ἀμαυρόχρωμης πρόχου μὲ ταινία στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ καὶ καμπύλες γραμμές. – Δύο τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀμαυρόχρωμων ἀγγείων μὲ καμπυλόγραμμα θέματα, τὸ ἕνα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου μὲ ταινία. – Χεῖλος κυπέλλου μὲ χαμηλοὺς πλαστικοὺς δακτυλίους ἐξωτερικά, ταινία ἐσωτερικὰ καὶ δύο ἐξωτερικὰ καὶ στὴ γάστρα σπογγωτὴ διακόσμηση (πίν. 74β: 1). – Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου μὲ σπογγωτὴ διακόσμηση. Ἐρυθρὴ βαφή.

Ἄγραπτα: Δέκα τροπιδωτὰ χείλη, τὸ ἕνα μὲ ρίζα κατακόρυφης λαβῆς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς, τρία κυρτόπλευρα, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ ἀκέραιη καὶ ἕνα μὲ ρίζα κατακόρυφης λαβῆς, καὶ ἕνα μικρὸ τμῆμα γάστρας, ὅλα ἀπὸ κύλικες. – Ἕξι τροπιδωτὰ χείλη λεκανιδίων, τὰ δύο μὲ ἀκέραιη καὶ τρία μὲ τμῆμα ὁριζόντιας ταινιωτῆς λαβῆς. – Ἐπίπεδο χεῖλος κυρτόπλευρου λεκανοειδοῦς ἀγγείου. – Τέσσερα τροπιδωτὰ χείλη τροπιδωτῶν κυλίκων ἢ λεκανιδίων. – Τμῆμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς, πιθανὸν ἀπὸ προχοΐδιο. – Τμῆμα ἐπίπεδης βάσης ἀνοικτοῦ ἀγγείου. – Μία δακτυλιόσχημη βάση, πιθανὸν ἀπὸ σκύφο, καὶ μία ἐπίπεδη, πιθανὸν ἀπὸ κύαθο. – Δύο δισκοειδεῖς βάσεις καὶ μία ἐπίπεδη ἀπὸ κλειστὰ ἀγγεῖα. – Ἕνα ἐξώστροφο χεῖλος καὶ ἕνα τμῆμα δισκοειδοῦς βάσης, ἀπὸ κυάθια. – Ἁπλὸ χεῖλος, πιθανὸν ἀπὸ ἄωτο κωνικὸ κύπελλο. – Ἕνα ἐξώστροφο χεῖλος μὲ ἔντονα ἴχνη καύσης ἀμφίπλευρα, δύο ἐξώκυρτα καὶ τέσσερα ἐξώστροφα, τὸ ἕνα μὲ ρίζα κατακόρυφης λαβῆς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς, καὶ δύο τμήματα γάστρας, ἀπὸ ἀνοικτὰ ἀγγεῖα. – Τμῆμα λαιμοῦ εὐρύστομης πρόχου. – Τμῆμα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου κλειστοῦ ἀγγείου, μᾶλλον πρόχου. – Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου. – Ἕνα ἔντονα ἐξώκυρτο ἀποστρογγυλεμένο χεῖλος καὶ ἕνα τμῆμα γάστρας κρατήρων. – Πέντε ἐξώστροφα, τρία ἁπλὰ καὶ τρία ἐξώκυρτα χείλη σκύφων.

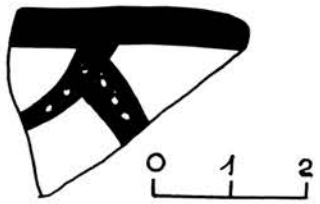
Γραπτά: *Κύλικες*: Ἐξώστροφο χεῖλος κύλικος τύπου Ζυγουριῶν μὲ τμῆμα στικτῆς γραμμῆς καὶ κερατοειδὴ κεραία μικτοῦ ἄνθους (πίν. 74β: 2)[598]. –

598. E. French, *BSA* 61, 1966, εἰκ. 3:7, Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 5:31.

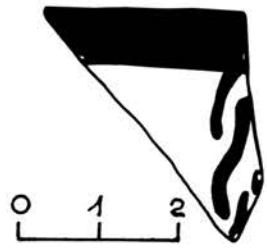
*Εἰκ. 174. Δωμάτιο **Θ7**, γέμισμα, χαμηλά, ὄστρακο.*

Τρία χείλη μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα ὄρθιο ἑλικοειδὲς ἄνθος (εἰκ. 174) (1), λοξὲς καμπύλες μὲ ἐξηρημένες στιγμές (εἰκ. 175) (1), δύο ἀποκλίνουσες δέσμες καμπύλων γραμμῶν (1). – Ἕνα

*Εἰκ. 175. Δωμάτιο **Θ7**, γέμισμα, χαμηλά, ὄστρακο.*

τμῆμα κωνικῆς γάστρας μὲ τμῆμα στελέχους. Δακτύλιοι στὸ κάτω μέρος τῆς γάστρας καὶ τὸ στέλεχος, δακτύλιος καὶ στὸν πυθμένα, ὅπου καὶ ἴχνη καύσης. Πιθανὸν συνανήκει μὲ τμῆμα δισκοειδοῦς βάσης μὲ δακτυλίους ἐπάνω. – Τμῆμα γάστρας μὲ ἀκτινωτὰ διατεταγμένες πορφύρες μὲ ὀφθαλμὸ καὶ στικτὸ σῶμα καὶ στέλεχος καὶ παραπληρωματικὸ στικτὸ κύκλο μὲ περίγραμμα καὶ κυκλικὸ πυρήνα. Κιτρινωπὸς πηλός, ὁμοιόχρωμο ἀλείφωμα, βαφὴ ἐρυθρή[599]. – Τμῆμα γάστρας μὲ στικτὸ στέλεχος ὁριζόντιας πορφύρας καὶ ἱμάντες. – Ἕξι δισκοειδεῖς βάσεις, ἡ μία βαμμένη ἐπάνω, οἱ ἄλλες μὲ δακτυλίους. – Ἐξώστροφο χεῖλος κυρτοπλεύρου λεκανιδίου μὲ ἐγκάρσια γραμμίδια ἐπάνω, ταινία ἀμφίπλευρα καὶ δεύτερη στὴ γάστρα ἐξωτερικά. – Ἕξι κατακόρυφες λαβές, οἱ δύο ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς μὲ βαμμένη ράχη, μία κυλινδρικὴ μὲ βαμμένη ράχη καὶ οἱ ἄλλες ταινιωτές, ἐκ τῶν ὁποίων δύο μὲ βαμμένα περιθώρια καὶ ἐγκάρσιες ταινίες στὰ ἄκρα. – Δύο ὁλόβαφες ὁριζόντιες κυλινδρικὲς λαβές, ἡ μία πιθανὸν ἀπὸ ἀλάβαστρο. – Δακτυλιόσχημη ὁλόβαφη βάση ἀνοικτοῦ ἀγγείου. – Δισκοειδὴς βάση κλειστοῦ ἀγγείου, ἴσως ψευδοστόμου, μὲ ταινία καὶ ἱμάντες καὶ τρεῖς δακτυλίους κάτω. – Τμῆμα γάστρας φιάλης μὲ πλατιοὺς δακτυλίους ἐσωτερικά, στὸν ἕνα μὲ ζώνη ἐπίθετων λευκῶν γωνιῶν καὶ δέσμη γραμμῶν. Ἐξωτερικὰ ταινία καὶ ἱμάντες. – Τμῆμα κυάθου ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος ὡς τὸ κάτω μέρος τῆς γάστρας. Ταινία χείλους ἀμφίπλευρα, τρεῖς καμπύλες γραμμὲς καὶ ἄλλη μία λοξή, ταινία καὶ ἱμάντες πρὸς τὴ βάση. Στὸν πυθμένα τυχαία κηλίδα[600]. – Δύο ἐξώκυρτα χείλη κυάθων, τὸ ἕνα ὁλόβαφο, τὸ ἄλλο ἐνδόβαφο μὲ ταινία ἐξωτερικά. – Πέντε ἐξώστροφα χείλη κυάθων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, τὸ ἕνα μὲ στήλη κομμένου πλοχμοῦ (εἰκ. 176), ἕνα μὲ σπείρα καὶ δύο μὲ καμπυλόγραμμα θέματα. – Περίκυρτο

*Εἰκ. 176. Δωμάτιο **Θ7**, γέμισμα, χαμηλά, ὄστρακο κυάθου.*

599. *MDP* εἰκ. 107:7 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), *Panagia Houses* εἰκ. 9:13, πίν. 17:13, E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 7:7, 7:9, πίν. 51(a)3, 52(e)4, 52(e)5.

600. *MDP* εἰκ. 100:2 (Βουρβάτσι), E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 7:53.810, E. French, *BSA* 60, 1965, πίν. 51(c)3, 53(b)1, *Panagia Houses* εἰκ. 10:42, Wace, *Mycenae* πίν. 84:v.

χεῖλος κυάθου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα σειρὰ ἡμιελλείψεων (U). – Αὐλακωτὸ χεῖλος ἐνδόβαφου κυάθου μὲ ἐπίθετα λευκὰ ἀνηρτημένα ὁμόκεντρα τόξα ἐξωτερικά. – Δύο χείλη ὁλόβαφων κυάθων, τὸ ἕνα μὲ ρίζα ταινιωτῆς λαβῆς. – Χεῖλος ρηχοῦ κυάθου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ σειρὰ γραμμιδίων μεταξὺ τῶν ταινιῶν χείλους καὶ γάστρας ἐξωτερικά. – Τμῆμα κωνικοῦ κυαθίου ἀπὸ τὸ ἁπλὸ χεῖλος ὡς τὴν κυρτὴ βάση. Ταινία χείλους ἀμφίπλευρα, βάση μὲ δακτύλιο ἢ βαμμένη κάτω. – Τμῆμα γάστρας κυάθου μὲ γωνίωση, ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν ἐπάνω ἀπὸ τὴ γωνίωση καὶ ψηλότερα τμήματα καμπυλόγραμμων μίσχων. Πηλὸς ἐρυθρωπός, βαφὴ καστανέρυθρη[601]. – Περίκυρτο χεῖλος κυπέλλου μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ στήλη τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο. – Δύο περίκυρτα χείλη κυπέλλων μὲ λεπτὴ ταινία καὶ ἐξωτερικὰ ὄρθια καὶ λοξὴ πορφύρα (πίν. 74β: 6)[602]. – Τμῆμα γάστρας κυπέλλου μὲ πλαστικὸ δακτύλιο μὲ πλατιὰ ταινία καὶ ψηλότερα δέσμη τριῶν γραμμῶν (πίν. 74β: 3). Βαφὴ ἐρυθρὴ ὡς καστανέρυθρη. – Τμῆμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς κυπέλλου μὲ βαμμένη ράχη. – Πέντε ἐξώκυρτα χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων, τὸ ἕνα μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, τὸ δεύτερο ἐξώβαφο μὲ ταινία χείλους ἐσωτερικὰ καὶ τρία ὁλόβαφα. – Περίκυρτο χεῖλος μεγάλου ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ταινία χείλους καὶ λοξὴ γραμμή. – Δεκαεννέα τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ φολιδωτὸ κόσμημα (2), ἀγκυλόμισχη σπείρα (1), καμπυλόμισχη σπείρα (1), ἀνηρτημένα ὁμόκεντρα ἡμικύκλια καὶ δέσμη γραμμῶν (1), ὁριζόντια ἢ λοξὴ πορφύρα (1), γραμμὴ καὶ ρόμβος μὲ κεντρικὴ στιγμή (1), ὁριζόντια τεθλασμένη (1), ζώνη ἀνάστροφων Ν (1), κατακόρυφες πορφύρες (1), ὄρθιοι καμπύλοι μίσχοι (1), περίστικτη δέσμη λεπτῶν ταινιῶν (1), καμπυλόγραμμη ταινία μὲ δύο ἐπίθετες λευκὲς γραμμὲς κατὰ μῆκος της (1), ἀπροσδιόριστα θέματα (6). – Τριάντα πέντε ὁλόβαφα τμήματα γάστρας καὶ ὀκτὼ μὲ ταινίες ἀπὸ ἀνοικτὰ ἀγγεῖα. – Κομμάτι ἰδιότυπου ρυτοῦ. Σώζεται τμῆμα τοῦ τοιχώματος τὸ ὁποῖο εἶναι κυλινδρικὸ χωνοειδές, ἀλλὰ ἐξωτερικὰ δημιουργεῖ τριγωνικῆς διατομῆς νεύρωση κατὰ μῆκος. Διακρίνονται ἐπίσης τμῆμα διαμπεροῦς ὀπῆς καὶ πολὺ κοντά της ἴσως γένεση λαβῆς. Πιθανότερο εἶναι νὰ προέρχεται ἀπὸ ρυτὸ σὲ σχῆμα κεφαλῆς ταύρου. Ἡ νεύρωση θὰ ἀπέδιδε τὸ δέρμα στὸν λαιμὸ τοῦ ζώου, ἡ ὀπὴ θὰ ἦταν τὸ σημεῖο ἀπὸ ὅπου φύεται τὸ κέρατο, ἐνῶ τὸ πλαστικὸ κομμάτι πηλοῦ πίσω του θὰ ἦταν τὸ αὐτί. Στὶς δύο ὄψεις τῆς νεύρωσης δύο στῆλες μὲ μονὸ περιθώριο καὶ ἀμείβοντες, τέσσερις ἱμάντες, ὁριζόντια σειρὰ στιγμῶν, τέσσερις ἱμάντες. Ἑκατέρωθεν τῶν στηλῶν περὶ τὸ μέσον, ξεκινᾶ στὶς δύο ὄψεις ἐγκάρσια ταινία μὲ ὁριζόντιους ἀμείβοντες καὶ ψηλότερα τριγωνικὸ κόσμημα μὲ γέμισμα στιγμῶν. Στὴν ὄψη μὲ τὴν ὀπὴ ζεῦγος πορφυρῶν μὲ στικτὸ στέλεχος καὶ στικτοὺς ρόδακες μὲ κεντρικὴ στιγμή. Στὸ πλαστικὸ κομμάτι πηλοῦ (αὐτὶ ἢ λαβὴ) ὁλόβαφη ἡ βάση καὶ πιὸ πίσω σειρὰ στιγμῶν. Πηλὸς ἀνοικτὸς καστανοκίτρινος καθαρός, ἀλείφωμα ὑποκίτρινο, βαφὴ σκούρα καστανή. Τροχήλατο μὲ δακτυλικὰ ἀποτυπώματα ἐσωτερικά. Σωζ. μῆκ. 8,7 ἑκ., σωζ. πλάτ. 8 ἑκ. (πίν. 74β: 7). – Τμῆμα στενοῦ λαιμοῦ πρόχου μὲ δύο τουλάχιστον δέσμες τεσσάρων ἱμάντων. – Δύο συγκολλώμενα καὶ τρία συνανήκοντα τμήματα ἀπὸ τὸν ὦμο πρόχου μὲ στῆλες τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο σὲ ζώνη μεταξὺ ταινιῶν. – Δύο χείλη μὲ ταινίες καὶ ἕξι τμήματα τοιχωμάτων πρόχων, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ πλατιὰ στήλη ὁριζοντίων τεθλασμένων μὲ διπλὸ περιθώριο[603], ἕνα μὲ καμπυλόγραμμα θέματα, τὰ ἄλλα μὲ ταινίες. – Δύο τμήματα μὲ ταινία ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου πρόχων. – Τμῆμα μεγάλης κυλινδρικῆς λαβῆς, μᾶλλον ἀπὸ πρόχου, μὲ πλατιὰ κυματοειδὴ γραμμὴ στὴ ράχη. – Ἐπίπεδο ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ χαμηλὸς λαιμὸς μὲ πλαστικοὺς δακτυλίους πρὸς τὸν ὦμο, ὁλόβαφος ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτερικὰ ἀπὸ ἀλάβαστρο ἢ πιθαμφορίσκο. – Τμῆμα ἀπὸ τὸν ὦμο ἀλαβάστρου μὲ ἱμάντες, ζώνη δικτυωτοῦ μεταξὺ ταινιῶν καὶ ρίζα ὁριζόντιας λαβῆς[604]. – Δύο τμήματα τοιχώματος καὶ κυρτῆς βάσης ἀλαβάστρων μὲ πλατεῖς καὶ λεπτοὺς δακτυ-

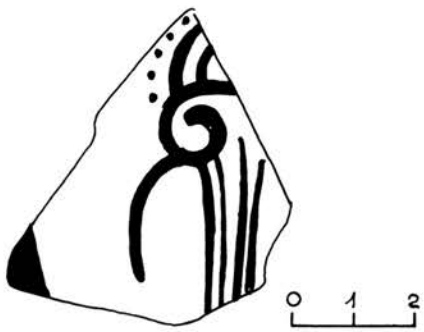
601. *MDP* εἰκ. 102:1 (Θήβα), Σακελλαρίου πίν. 92:3047.

602. *MDP* εἰκ. 143:2 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου).

603. Αὐτόθι εἰκ. 125:1 (Μυκῆνες), 152:2 (Μυκῆνες), 152:6 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), *Panagia Houses* εἰκ. 18:128.

604. *MDP* εἰκ. 84:2 (Ἀθήνα), 119:1 (Βουρβάτσι).

λίους κάτω. – Χεῖλος καὶ λαιμός, πιθανὸν ἀπὸ ἀλάβαστρο, μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ ταινία στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ. – Τρία συνανήκοντα ὄστρακα κλειστοῦ ἀγγείου ἀπὸ τὸν ὦμο μὲ ταινία στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ, τὸ τοίχωμα μὲ σπείρα καὶ τὴ δακτυλιόσχημη βάση μὲ ταινία. – Πενήντα ἕνα τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μὲ στήλη κυματοειδοῦς γραμμῆς μὲ διπλὸ περιθώριο (2 συγκολλώμενα), διπλά (πίν. 74β: 5)[605] (1) καὶ τριπλά (1) τρικάμπυλα τόξα, δέσμη γραμμῶν (1), πλατιὰ γραμμὴ μὲ λευκὲς στιγμές (1), φολιδωτὸ κόσμημα (1), ταινίες (38, τὰ δύο συγκολλώμενα), ἀπροσδιόριστα θέματα (6). – Ἐπάνω μέρος μικροῦ ψευδοστόμου ἀπὸ τὸν δίσκο μὲ δύο ἀκέραιες ταινιωτὲς λαβὲς ὡς μεγάλο τμῆμα τοῦ ὤμου καὶ ἕνα συνανῆκον τμῆμα κοιλιᾶς. Κεντρικὸς ὁλόβαφος κύκλος στὸν δίσκο καὶ γύρω λεπτοὶ δακτύλιοι καὶ πλατύτερος στὴν περιφέρεια, δακτύλιος στὴ βάση τοῦ στελέχους τοῦ δίσκου, ὁλόβαφη ἡ ράχη τῶν λαβῶν πλὴν ἐξηρημένων τριγώνων στὴν κορυφή τους. Στὸν ὦμο διχαλωτὰ ἄνθη σὲ φολιδωτὴ διάταξη καὶ ἀντίστροφη φορὰ στὸ ἡμικύκλιο καὶ τεταρτοκύκλια. Τὰ ἄνθη ἔχουν σιγμοειδὴ μίσχο, ὁλόβαφα σέπαλα μὲ στιγμὴ μεταξύ τους, στικτὰ πέταλα μὲ στικτὸ κεντρικὸ κύκλο μὲ στιγμὴ στὸ κέντρο. Ταινία στὸν ὦμο καὶ ταινίες καὶ ἱμάντες στὴν κοιλιά. Κιτρινωπὸς πηλός (πίν. 74β: 4)[606]. – Τέσσερα τμήματα τοιχωμάτων μικρῶν ψευδοστόμων μὲ ταινίες καὶ ἱμάντες, τὸ ἕνα μὲ στενὴ ζώνη τεθλασμένης. – Ἐπίπεδο ἐξώκυρτο χεῖλος κρατήρα μὲ ἀμείβοντες ἐπάνω καὶ ταινίες ἀμφίπλευρα. – *Κρατηρίσκοι*: Δύο ἐξώκυρτα χείλη, τὸ ἕνα ἀπὸ ὁλόβαφο ἀγγεῖο, τὸ ἄλλο μὲ πλατιὰ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ μὲ πλατιὰ γραμμὴ στὴ γάστρα. – Πλατὺ ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ πλατιὰ ταινία χείλους ἐπάνω καὶ ἐξωτερικὰ καὶ χαμηλότερα καμπύλες γραμμές. – Τμῆμα γάστρας μὲ πλατιὰ ταινία χείλους καὶ στὴ γάστρα, ἐπάνω ἀπὸ ζεῦγος ταινιῶν, σειρὰ ἀγκυλόμισχων σπειρῶν μὲ ὁμόκεντρες ἡμιελλείψεις ὡς γέμισμα τῆς θηλιᾶς. Δακτύλιος γάστρας. – Τρία τμήματα γάστρας, τὰ δύο ἀπὸ ὁλόβαφα ἀγγεῖα, τὸ τρίτο μὲ στήλη ὁριζοντίων τεθλασμένων, τύπου Μ, μὲ διπλὸ περιθώριο καὶ λοξὴ πορφύρα καὶ ἐσωτερικὰ πλατὺ δακτύλιο. – Τμῆμα ὁριζόντιας κυλινδρικῆς λαβῆς μὲ βαμμένη ράχη καὶ πινελιὰ στὴ ρίζα. – *Σκύφοι*: *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Ἔντεκα χείλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δεύτερη πλατύτερη ταινία ἐξωτερικὰ καὶ στὴ γάστρα: σπεῖρες (4), λοξὴ πορφύρα (1), ζώνη διπλῶν τρικάμπυλων τόξων μὲ παραπληρωματικοὺς κύκλους (1), ἀνηρτημένα ὁμόκεντρα ἡμικύκλια καὶ δέσμη γραμμῶν (1), ἀπροσδιόριστα θέματα (3). – Πέντε χείλη μὲ δύο ταινίες ἀμφίπλευρα, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ καμπύλη γραμμὴ χαμηλότερα καὶ ἕνα μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα λαβῆς. – Τρία χείλη μὲ ταινία, τὸ ἕνα μὲ δακτύλιο, τὸ ἄλλο μὲ καμπύλη γραμμή, τὸ τρίτο μὲ κατακόρυφη πορφύρα. – Δεκατέσσερα τμήματα γάστρας μὲ στήλη ἀμειβόντων (1), ὁριζόντια τεθλασμένη (1), στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ διπλὸ περιθώριο καὶ δέσμη γραμμῶν (1), σπεῖρες (3), στήλη ἀραιῶν κυματοειδῶν μὲ τετραπλὸ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ζεῦγος ταινιῶν γάστρας (1), διάγραμμη στήλη μὲ διπλὸ περιθώριο (1), ὁριζόντιο πλοχμό (1), ὄρθιο ἑλικοειδὲς περίστικτο ἄνθος καὶ δύο λεπτὲς καμπύλες[607] (εἰκ. 177) (1), ταινία, καμπυλόγραμμο θέμα καὶ

*Εἰκ. 177. Δωμάτιο **Θ7**, γέμισμα, χαμηλά, ὄστρακο σκύφου.*

605. E. French, *BSA* 59, 1964, πίν. 70(d)5.

606. Βλ. A. Papadopoulos, *Excavations at Aigion -1970* (Göteborg 1976) πίν. 50(b), *MDP* εἰκ. 128:1 (Αἴγινα), E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 10:15, πίν. 38(a)2.

607. E. French, *BSA* 60, 1965, πίν. 54(d)1, E. French, *BSA* 61, 1966, πίν. 48(b)1, *Panagia Houses* πίν. 52Β πρώτη σειρά: μέση, Wace *et al.*, *BSA* 52, 1957, πίν. 42(b) ἐπάνω δεξιά.

ἐσωτερικὰ δακτύλιο (1), ταινίες καὶ δακτυλίους (3). – Ὀκτὼ τμήματα γάστρας μὲ ἱμάντες, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ Μ-σχημο κόσμημα καὶ ἕνα μὲ διάγραμμο φυλλόσχημο κόσμημα. – Ἕξι ὁριζόντιες κυλινδρικὲς λαβὲς μὲ πινελιὲς στὴ ράχη καὶ τὶς ρίζες. – Μία δισκοειδὴς βάση μὲ ταινία καὶ δακτυλίους καὶ τρεῖς δακτυλιόσχημες βάσεις, ἡ μία μὲ ταινία, ἡ δεύτερη μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν ἐξωτερικά, ἡ τρίτη μὲ ταινία καὶ δακτυλίους. – Τέσσερα συνανήκοντα τμήματα σκύφου ἀπὸ τὸ στικτὸ χεῖλος καὶ τὴ γάστρα μὲ περίστικτο κύκλο. – Δύο συγκολλημένα τμήματα γάστρας μὲ κύκλο. – *Ἐνδόβαφοι*: Δύο χείλη μὲ πλατιὰ ταινία, τὸ ἕνα μὲ σπείρα στὴ γάστρα, τὸ ἄλλο μὲ στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ τριπλὸ τουλάχιστον περιθώριο. – Τρία τμήματα γάστρας, τὸ ἕνα μὲ σπείρα καὶ διάγραμμο καμπυλόγραμμο κόσμημα. – Τέσσερα χείλη, δύο ρίζες λαβῶν καὶ δώδεκα γάστρες ὁλόβαφων σκύφων.

Εἰδώλια: Κορμὸς εἰδωλίου τύπου πρωτο-Φ μὲ πλαστικὴ ἀπόδοση τοῦ στήθους καὶ τῶν χεριῶν: τὸ δεξὶ χέρι στὴ μέση καὶ τὸ ἀριστερό, ἐν μέρει σπασμένο, ἐπάνω στὸ στῆθος. Στὴν ὀπίσθια ὄψη πυκνὲς γραμμές, στὴν ἐμπρόσθια πινελιὲς καὶ ταινίες κατὰ μῆκος τῶν χεριῶν. Σωζ. ὕψ. 3,7 ἑκ. – Τμῆμα κορμοῦ καὶ στελέχους εἰδωλίου τύπου Φ μὲ πυκνὲς εὐθεῖες καὶ κυματοειδεῖς γραμμές, ἐρυθρὲς στὴν ἐμπρόσθια, μελανὲς στὴν ὀπίσθια ὄψη τοῦ κορμοῦ, δακτύλιο στὴ μέση, ἀραιὲς γραμμὲς στὸ στέλεχος. Πηλὸς καστανός. Σωζ. ὕψ. 5,5 ἑκ. – Μικρὸ τμῆμα κορμοῦ εἰδωλίου μὲ πλαστικὴ ἀπόδοση τοῦ στήθους καὶ κυματοειδεῖς γραμμὲς στὶς δύο ὄψεις. – Στέλεχος καὶ δισκοειδὴς κοίλη βάση εἰδωλίου μὲ πυκνὲς κυματοειδεῖς γραμμὲς κατὰ μῆκος. Μελανὴ βαφή. Σωζ. ὕψ. 2,5 ἑκ. – Κέρατο εἰδωλίου βοοειδοῦς μὲ ἐγκάρσιες πινελιές. Ἐρυθρὴ βαφή. Σωζ. ὕψ. 2,5 ἑκ.

Μικρὰ εὑρήματα: Κωνικὸ ἐπίρραμμα μὲ ἐγχάρακτη ἑλικοειδὴ αὔλακα μὲ κοκκιδώσεις ἀπὸ ὑαλόμαζα. Κοντὰ στὴ βάση δύο τρήματα παράλληλα καὶ ἑκατέρωθεν τῆς μεγίστης διαμέτρου. Μικρὴ ἀπόκρουση στὴ βάση, ὅπου καὶ ἔκκεντρη τυφλὴ ὀπή. Ὕψ. 2,1 ἑκ., διάμ. βάσης 2,5 ἑκ.[608]– Ἀμφικωνικὴ χάντρα ἀπὸ ὑποκίτρινη ὑαλόμαζα μὲ πυκνὲς λεπτὲς ραβδώσεις καὶ κατακόρυφο τρῆμα. Ὕψ. 0,7 ἑκ., διάμ. 1 ἑκ.[609]– Ὀκτώσχημη ἀσπίδα[610] ἀπὸ ἐλεφαντόδοντο, ἀποτελούμενη ἀπὸ δύο ἴσους κυκλικοὺς λοβοὺς καὶ κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ στὴν ὀπίσθια ὄψη. Συγκολλημένη ἀπὸ πολλὰ τμήματα. Ὕψ. 4,5 ἑκ. – Ἀτρακτοειδὲς ἔλασμα χαλκοῦ, πολὺ ὀξειδωμένο. Μῆκ. 4,3 ἑκ., μέγ. πλάτ. 0,6 ἑκ. – Δισκοειδὲς κωνίδιο ἀπὸ ἐλαιοπράσινο στεατίτη. Σωζ. ὕψ. 1,1 ἑκ., διάμ. βάσης 2 ἑκ. – Δισκοειδὲς κοῖλο κωνίδιο ἀπὸ μελανὸ στεατίτη. Ὕψ. 1,4 ἑκ., διάμ. βάσης 2,7 ἑκ., διάμ. τρήματος 0,3 ἑκ. – Δύο δισκοειδὴ κωνίδια μὲ κυρτὴ βάση ἀπὸ μελανὸ στεατίτη. Ὕψ. 1,5 ἑκ. καὶ 2 ἑκ. ἀντίστοιχα, διάμ. βάσης 2,6 ἑκ., διάμ. τρήματος 0,3 ἑκ. – Ὅμοιο. Ὕψ. 1,5 ἑκ., διάμ. βάσης 2,4 ἑκ., διάμ. τρήματος 0,2 ἑκ. – Ὅμοιο, σπασμένο στὴν κορυφή. Διάμ. βάσης 2 ἑκ., διάμ. τρήματος 0,2 ἑκ. – Κωνίδιο ἀπὸ ἰώδη στεατίτη. Ὕψ. 1,7 ἑκ., διάμ. βάσης 2,2 ἑκ. – Ὅμοιο ἀπὸ μελανὸ στεατίτη. Ὕψ. 1,9 ἑκ., διάμ. βάσης 2,2 ἑκ. – Πήλινο κωνίδιο. Ὕψ. 1,8 ἑκ., διάμ. βάσης 2,4 ἑκ. – Κομμάτι κονιάματος βαμμένο μὲ γαλάζιο χρῶμα, κονιορτοποιημένο.

Σ' αὐτὰ πρέπει νὰ προστεθοῦν κομμάτια κονιάματος μὲ γαλάζιες καὶ κόκκινες ταινίες, δύο ἐπιρράμματα ἀπὸ ὑαλόμαζα, δηλαδὴ ἕνας ρόδακας καὶ ἕνα μακρόστενου σχήματος μὲ τριπλὴ πτύχωση, μήκους 0,07 μ. καὶ πλάτους 0,02 μ., καὶ ὄστρακα:

608. Βλ. Σακελλαρίου 293, τύπος 12.

609. Βλ. *Περατὴ* Β εἰκ. 128:15, Σακελλαρίου 294, τύπος 15.

610. Δ. Δανιηλίδου, *Ἡ ὀκτώσχημη ἀσπίδα στὸ Αἰγαῖο τῆς 2ης π.Χ. χιλιετίας* (Ἀθήνα 1998) 197-199, Ε 39 (Μενίδι), Ε 41, 42, 43 (Μυκῆνες), Ε 45 (Πύλος), Ε 47 (Τίρυνς), πίν. 27-29.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

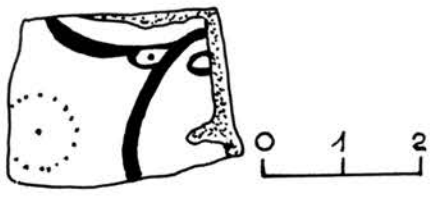
ΜΜ 13126 + 13110 + [12265 + 12257].
Σύνολο ὀστράκων 224.
Πρώιμα 5, ἄγραπτα 56, γραπτὰ 144, ἀπροσδιόριστα 19.

Πρώιμα: Τρία τμήματα τοιχωμάτων ἀνοικτῶν μινύειων ἀγγείων. – Τμῆμα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου πιθαμφορέα μὲ πλαστικὸ δακτύλιο, βαμμένο μὲ ταινία καὶ ἀμέσως χαμηλότερα σειρὰ στιγμῶν καὶ δεύτερη ταινία. – Τμῆμα ὤμου ἀλαβάστρου μὲ περίστικτο βραχῶδες κόσμημα (πίν. 75α: 3).
Ἄγραπτα: Δεκατέσσερα τροπιδωτὰ χείλη, τὸ ἕνα μὲ κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή, τέσσερα κυρτόπλευρα καὶ ἕνα χεῖλος μὲ τμῆμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς, ἀπὸ κύλικες. – Δύο ἐξώκυρτα χείλη κυρτόπλευρων λεκανιδίων. – Δύο δακτυλιόσχημες καὶ μία ἐπίπεδη βάση ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Δύο ἐπίπεδες βάσεις κλειστῶν ἀγγείων. – Ἐννέα ἁπλὰ καὶ περίκυρτα χείλη, δεκατρία ἐξώκυρτα καὶ τρία τμήματα γάστρας μικρῶν ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Περίκυρτο χεῖλος μὲ τμῆμα λαιμοῦ πρόχου. – Τρία τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων, τὸ ἕνα ἀπὸ κεραμόχρωμο πηλὸ μὲ αὐλακώσεις ἐξωτερικά. – Τμῆμα στομίου καὶ ὤμου μικροῦ ψευδοστόμου ἀπὸ φαιὸ πηλό.
Γραπτά: *Κύλικες*: Ἐξώστροφο χεῖλος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα ὁριζόντιο ἄνθος. – Ὅμοιο μὲ τμῆμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς μὲ βαμμένη ράχη. Στὴ γάστρα ἀγκιστροειδὲς κόσμημα (πίν. 75α: 7). – Τμῆμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς μὲ βαμμένη ράχη. – Τέσσερα τμήματα γάστρας, τὸ ἕνα μὲ ταινίες καὶ δακτυλίους, δύο μὲ ἱμάντες ἐπάνω ἀπὸ τοὺς ὁποίους βαίνουν οἱ ἀπολήξεις κατακορύφων πορφυρῶν (πίν. 75α: 2) καὶ ἕνα τροπιδωτὸ μὲ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικά. – Τέσσερα τμήματα βάσεων μὲ δακτυλίους ἐπάνω, ἐκ τῶν ὁποίων δύο συνανήκοντα καὶ δύο μὲ ἀρχὴ στελέχους, καὶ τέσσερις βάσεις βαμμένες. – Τέσσερις ὁριζόντιες κυλινδρικὲς λαβὲς μὲ βαμμένη ράχη, ἡ μία μὲ τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου. – Τρεῖς κατακόρυφες λαβές, ἡ μία μὲ ὁλόβαφη ράχη πλὴν ἐξηρημένου τριγώνου κορυφῆς, οἱ ἄλλες μὲ βαμμένα περιθώρια, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ μία ἀπὸ ἀνοικτὸ ἀγγεῖο. – Χεῖλος κυάθου μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δέσμη τεθλασμένων γραμμῶν (πίν. 75α: 5). – Χεῖλος ὁλόβαφου κυάθου μὲ τμῆμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς, ὁλόβαφης πλὴν ἐξηρημένου τριγώνου στὴν κορυφή της. – Τμῆμα γάστρας, πιθανὸν ἀπὸ φιάλη, ἐξωτερικὰ μὲ τρεῖς ταινίες, ἐσωτερικὰ μὲ πλατὺ δακτύλιο μὲ ἐπίθετες λευκὲς κατακόρυφες τεθλασμένες (πίν. 75α: 8). – Τμῆμα γάστρας καὶ κυρτῆς βάσης μικροῦ χειροποίητου κυάθου μὲ δέσμη κατακορύφων ἐπάνω ἀπὸ ταινία στὴ γάστρα καὶ ἄλλη ταινία πρὸς τὴ βάση[611] (πίν. 75α: 11). – Ὀκτὼ ὁλόβαφα τμήματα γάστρας καὶ ἕνα ἐνδόβαφο, ἀπὸ κύλικες ἢ σκύφους. – Τρία ἐξώστροφα χείλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δεκατρία τμήματα γάστρας μὲ ταινίες ἀπὸ ἀνοικτὰ ἀγγεῖα. – Δέκα τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ ζώνη διπλῶν τρικάμπυλων τόξων (1), πορφύρα (1), πτερυγιόσχημο διάγραμμο θέμα (1), κύκλους μὲ στιγμὴ καὶ στήλη γραμμιδίων (2), σπεῖρες ἢ ὁμόκεντρα ἡμικύκλια (4), δέσμη γραμμῶν (1). – Τέσσερα συγκολλώμενα καὶ δύο συνανήκοντα τμήματα ἀπὸ τὸ περίκυρτο χεῖλος, τὸν χαμηλὸ λαιμὸ καὶ τὸν ὦμο πρόχου μὲ λεπτὴ ταινία χείλους καὶ ταινία στὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου. – Τμῆμα ἀπὸ τὴ σύνδεση ἐξώβαφου λαιμοῦ καὶ ὤμου πρόχου. – Δύο βάσεις ἀλαβάστρων μὲ δακτυλίους, ἡ μία κυρτὴ ἀπὸ μικρὸ ἀγγεῖο, ἡ ἄλλη ἐπίπεδη. – Δεκαεπτὰ τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες, τὸ ἕνα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου καὶ ἕνα μὲ ταινία καὶ στικτὸ κύκλο χαμηλότερα. – Τμῆμα δίσκου μὲ δακτυλίους καὶ τμῆμα κατακόρυφης λαβῆς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς μὲ βαμμένη ράχη, ἀπὸ μικρὸ ψευδόστομο. – Τμῆμα ὤμου μικροῦ ψευδοστόμου μὲ διχαλωτὸ ἄνθος μὲ ὁλόβαφα σέπαλα. Στὴν ἕνωσή τους τόξο καὶ στιγμὴ καὶ στικτὸς κύκλος μὲ στιγμὴ στὸ κέντρο[612] (εἰκ. 178, πίν. 75α: 4). – Δύο ἐπίπεδα ἐξώκυρτα χείλη κρατήρων μὲ ταινία ἐπάνω καὶ

611. *MDP* εἰκ. 123:14 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου).

612. A. Papadopoulos, *Excavations at Aigion -1970* (Göteborg 1976) πίν. 50(b), *MDP* εἰκ. 128:1 (Αἴγινα), E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 10:15, πίν. 38(a)2.

ἀπὸ μία χαμηλότερα ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα καμπύλη γραμμή. – Τμῆμα γάστρας κρατήρα μὲ

Εἰκ. 178. Δωμάτιο **Θ7***, γέμισμα, χαμηλά, ὄστρακο σκύφου.*

ταινία καὶ καμπυλόγραμμο θέμα καὶ ρίζα ὁριζόντιας κυλινδρικῆς λαβῆς μὲ πινελιά. – Δύο τμήματα δακτυλιόσχημης βάσης κρατήρα. – Μεγάλο τμῆμα γάστρας κρατηρίσκου μὲ ρίζα ὁριζόντιας κυλινδρικῆς λαβῆς. Ἐσωτερικὰ δακτύλιος, ἐξωτερικὰ πλατιὰ ταινία χείλους, ἀγκύλη θηλιὰ μὲ ὁμόκεντρες ἡμιελλείψεις ὡς γέμισμα, τρεῖς ταινίες γάστρας (πίν. 75α: 6). – *Σκύφοι*: Περίκυρτο χεῖλος, ἴσως ἀπὸ ὑψίποδα σκύφο, μὲ δύο ταινίες στὸ χεῖλος ἐξωτερικὰ καὶ χαμηλότερα διπλὸ ἐνάλληλο ρόμβο καὶ τμῆμα πολλαπλῶν τόξων (πίν. 75α: 1). – *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Τρία χείλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ στὴ γάστρα, τὸ ἕνα μὲ στήλη ἀμειβόντων, τὸ δεύτερο μὲ ἀντιθετικὴ μᾶλλον καμπυλόμισχη σπείρα καὶ στήλη τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο, τὸ τρίτο μὲ κατακόρυφη πορφύρα μὲ στικτὸ σῶμα[613] (πίν. 75α: 10). – Ἕξι χείλη μὲ πλατιὰ ταινία καὶ στὴ γάστρα σειρὰ ὄρθιων περίστικτων ἀνθέων μὲ παραπληρωματικοὺς στικτοὺς κύκλους (1), ζώνη ἀμειβόντων (1), δέσμη γραμμῶν (1), ἀπροσδιόριστα θέματα (3). – Δύο συγκολλώμενα καὶ δύο συνανήκοντα τμήματα χείλους μὲ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ ζώνη τρέχουσας σπείρας. – Ὀκτὼ τμήματα γάστρας μὲ ἀπολήξεις κατακορύφων πορφυρῶν (1), στήλη ἀμειβόντων μὲ περιθώριο ποὺ ὁρίζει πλατιὰ μετόπη σειρῶν πετάλων (πίν. 75α: 9) (1), δέσμη καμπύλων ἐναλλήλων μίσχων ἐπάνω ἀπὸ ταινία (1), ταινίες (5, τὰ δύο μὲ δακτυλίους), ἀπροσδιόριστα γραμμικὰ θέματα (3). – Δύο δακτυλιόσχημες βάσεις μὲ δακτυλίους ἐσωτερικὰ καὶ ταινία ἐξωτερικά. – Στικτὸ χεῖλος σκύφου. – Πέντε χείλη μὲ πλατιὰ ταινία, τὸ ἕνα μὲ καμπύλες γραμμὲς χαμηλότερα, καὶ δύο τμήματα γάστρας μὲ ταινίες, ἀπὸ ἐνδόβαφους σκύφους. – Ὀκτὼ ἐξώκυρτα χείλη, ἐκ τῶν ὁποίων δύο συνανήκοντα, καὶ ἕξι τμήματα γάστρας, ἀπὸ ὁλόβαφους σκύφους.

Εἰδώλιο: Τμῆμα κορμοῦ καὶ στελέχους εἰδωλίου μὲ πυκνὲς γραμμὲς στὸν κορμό, ταινία στὴ μέση καὶ ἀραιὲς γραμμὲς στὸ στέλεχος. Πηλὸς ροδόχρωμος, βαφὴ ἐρυθρή. Σωζ. ὕψ. 3,2 ἑκ.

Μικρὰ εὑρήματα: Ἐπίμηκες ὀρθογώνιο ἐπίρραμμα ἀπὸ γαλάζια ὑαλόμαζα, ἐπίπεδο στὴν ὀπίσθια ὄψη. Στὴν ἐμπρόσθια ὄψη διαμορφώνεται ἕνα λεπτὸ ἐπίπεδο τμῆμα μὲ κεντρικὴ διαμπερὴ ὀπὴ καὶ ἀκολουθεῖ λεπτὴ ἀνάγλυφη ταινία καὶ τριπλὴ ἀνάγλυφη πτύχωση μὲ πυκνὲς ἐγχαράξεις καὶ ἐγκάρσιο τρῆμα στὸ ἄκρο. Μῆκ. 7 ἑκ., πλάτ. 2 ἑκ.[614]– Ἀνάγλυφος διπλὸς ρόδακας[615] ἀπὸ γαλάζια ὑαλόμαζα μὲ ὀκτὼ πέταλα ἀκτινωτὰ γύρω ἀπὸ κεντρικὸ κύκλο. Φέρει ἀποκρούσεις σὲ δύο πέταλα, ἐνῶ δὲν διακρίνονται ὀπὲς στερεώσεων[616]. Διάμ. 2,4 ἑκ. – Δισκοειδὲς κωνίδιο ἀπὸ ἐλαιοπράσινο στεατίτη. Ὕψ. 1,4 ἑκ., διάμ. βάσης 2,8 ἑκ. – Τμῆμα ὁμοίου. Σωζ. ὕψ. 0,3 ἑκ., διάμ. βάσης 2 ἑκ. – Τμῆμα ὁμοίου ἀπὸ μελανὸ στεατίτη. Σωζ. ὕψ. 0,5 ἑκ., διάμ. βάσης 1,7 ἑκ. – Κομμάτι κονιάματος βαμμένο μὲ καμπύλες ταινίες γαλάζιου, λευκοῦ καὶ ἐρυθροῦ χρώματος. Διαστ. 2,5×1,5 ἑκ.

Κάτω ἀπὸ αὐτὰ ὑπῆρχαν δισκάριο, γραφίδα ἐλεφάντινη μήκους 0,107 μ. καὶ ὄστρακα:

613. Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 6:44, Wardle, *BSA* 68, 1973, πίν. 60(b)214.

614. Γιὰ τὸν τύπο βλ. Σακελλαρίου 311, τύπος 139.

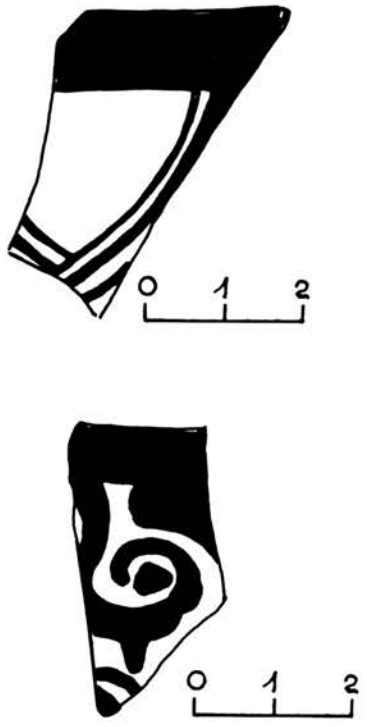
615. Φέρει ἀριθμὸ καταγραφῆς «ΜΜ 12265, ἐπιρράμματα ἐξ ὑελομάζης εὑρεθέντα ἐντὸς τῆς ἀδιαταράκτου ἐπιχώσεως τοῦ χώρου Ζ3β, 22/8/73».

616. Ἴσως βρίσκονταν στὸ ἐπίπεδο περιθώριο γύρω ἀπὸ τὸν ρόδακα. Ὅμοιος ρόδακας βρέθηκε στὴν ὁμάδα 1973/354 (ΜΜ 12248) τοῦ Δωματίου **Θ7**. Βλ. Σακελλαρίου 303, τύπος 86.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13161+13117+[12258+12261].
Σύνολο ὀστράκων 310.
Πρώιμα 3, ἄγραπτα 52, γραπτὰ 215, ἀπροσδιόριστα 40.

Πρώιμα: Τμῆμα ΜΕ ἀγγείου μὲ ἐγχάρακτες γραμμές (ΜΕ). – Χεῖλος κυάθου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα σπογγωτὴ διακόσμηση. – Τμῆμα γάστρας κυπέλλου μὲ ζεῦγος ταινιῶν καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση[617] (πίν. 75β: 4).
Ἄγραπτα: Εἴκοσι τρία τροπιδωτὰ καὶ κυρτόπλευρα χείλη, ἐννέα τμήματα λαβῶν καὶ τέσσερις βάσεις, ἀπὸ κύλικες. – Τμῆμα γάστρας κύλικος μὲ χαμηλὸ πόδι καὶ δισκοειδὴ ἐπίπεδη βάση. Ἴχνη νήματος στὴν κάτω ἐπιφάνεια καὶ ρωγμὴ ὄπτησης. – Δύο ἐξώκυρτα χείλη λεκανιδίων. – Τρία τροπιδωτὰ χείλη κυλίκων ἢ λεκανιδίων. – Τμῆμα κυλινδρικῆς λαβῆς. – Δύο τμήματα βάσης ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ τμῆμα γάστρας. – Ἐπίπεδη βάση κλειστοῦ μικκύλου ἀγγείου μὲ ἴχνη νήματος κάτω. – Ψηλὸ ἐξώκυρτο χεῖλος εὐρύστομης χύτρας μὲ κατακόρυφη κυλινδρικὴ λαβὴ ὡς τὴν κοιλιά. Πηλὸς κεραμόχρωμος μὲ ἐγκλείσματα καὶ μίκα. – Χεῖλος μαγειρικοῦ σκεύους μὲ ρίζα λαβῆς καὶ ἴχνη καύσης, ἀπὸ ἐρυθρὸ χονδροειδὴ πηλό. – Δύο ἁπλὰ χείλη κυάθων μὲ τμῆμα κατακόρυφης λαβῆς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς. – Ἐξώκυρτο χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου. – Τμῆμα λαιμοῦ καὶ ὤμου μεγάλης πρόχου μὲ πλαστικὸ δακτύλιο στὴ σύνδεση.
Γραπτά: *Κύλικες*: Χεῖλος μὲ λεπτὴ ταινία καὶ περίστικτο κεντρικὸ λοβὸ μικτοῦ ἄνθους. – Τέσσερα χείλη μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ πολλαπλὰ τρικάμπυλα τόξα (εἰκ. 179), ἕνα μὲ ἀπροσδιόριστο κόσμημα (εἰκ. 180) καὶ ἕνα μὲ ὄρθιο ἄνθος μὲ ἀκτινωτὰ γραμμίδια καὶ ἀγκιστροειδὴ ὕπερο (πίν. 75β: 2). – Τμῆμα γάστρας[618] μὲ ζώνη μεγάλων τριπλῶν τρικάμπυλων τόξων μὲ παραπληρωματικὰ μικρότερα τόξα μὲ ἀκτινωτὸ περίγραμμα (πίν. 75β: 3). – Τρία στελέχη μὲ δακτυλίους

*Εἰκ. 179-180. Δωμάτιο **Θ7**, βάθος γεμίσματος, ὄστρακα κυλίκων.*

καὶ τέσσερα τμήματα βάσεων (τὰ δύο συνανήκοντα) μὲ δακτυλίους ἐπάνω. – Τρεῖς κατακόρυφες ταινιωτὲς λαβές, οἱ δύο μὲ ὁλόβαφη ράχη, ἴσως ἀπὸ κύλικες ἢ κύαθους, ἡ τρίτη μὲ βαμμένα περιθώρια. – Κατακόρυφη λαβὴ ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς μὲ βαμμένα περιθώρια καὶ ἐγκάρσιες πινελιές. – Ἑπτὰ δακτυλιόσχημες καὶ δισκοειδεῖς κοῖλες βάσεις μικρῶν ἀνοικτῶν ἀγγείων. Ἡ μία ὁλόβαφη, οἱ ἄλλες μὲ ταινίες ἐξωτερικά. – Ἕξι ἐξώστροφα χείλη κυάθων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, ἐκ τῶν ὁποίων δύο συνανήκοντα μὲ ζώνη κομμένου πλοχμοῦ, ἕνα μὲ ταινίες, χεῖλος καὶ τμῆμα τῆς γά-

617. *MDP* εἰκ. 73:2 (Βουρβάτσι), 73:3 (Συλλογὴ Βρετανικῆς Σχολῆς).

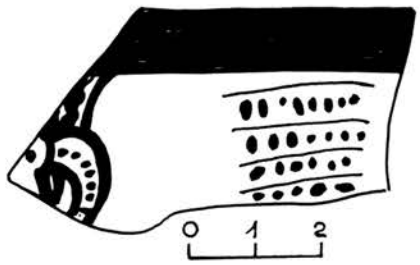
618. E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 4:15.560.

στρας μικροῦ ἀπιόσχημου ἀγγείου (πίν. 75β: 8) καὶ ἕνα μὲ ἐγκάρσιες γραμμὲς ἐπάνω στὸ χεῖλος. – Περίκυρτο χεῖλος κυπέλλου μὲ ταινία ἐξωτερικά. – Τμῆμα γάστρας κυπέλλου, ἀμέσως ἐπάνω ἀπὸ τὴ βάση, μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – Ὀκτὼ τμήματα γάστρας κυλίκων ἢ σκύφων μὲ ἱμάντες, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ περίστικτους κύκλους μὲ στιγμή, ἕνα μὲ στικτοὺς κύκλους καὶ ἕνα μὲ δύο πετάλια ὡς κομμένο πλοχμό. – Ἕξι μικρὰ τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ ζώνη τεθλασμένης (2), στάχυ ἀμειβόντων καὶ ρομβοειδὲς κόσμημα (εἰκ. 181) (1), σπείρα (1), διάγραμμη στήλη (1), στήλη ἀμειβόντων μὲ στέλεχος καὶ δακτύλιο (1) καὶ

*Εἰκ. 181. Δωμάτιο **Θ7**, βάθος γεμίσματος, ὄστρακο.*

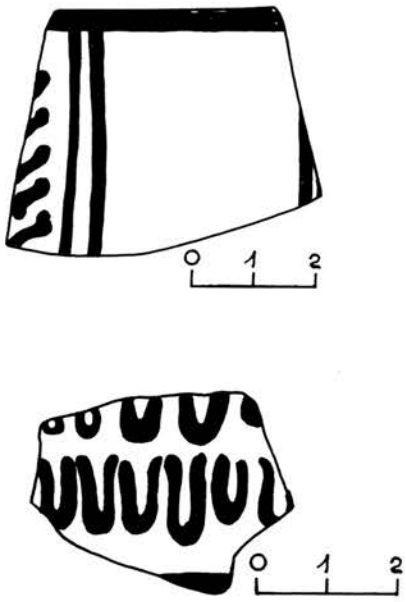
γραμμὴ καὶ λοξὴ ταινία (1). – Παχὺ τμῆμα γάστρας ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ἐλλειπτικὲς σπεῖρες καὶ γραμμές, ἴσως ἀπὸ φυτικὸ κόσμημα (πίν. 75β: 1). – Δέκα ὁλόβαφα τμήματα γάστρας καὶ πέντε μὲ ταινίες ἀπὸ ἀνοικτὰ ἀγγεῖα. – Τρία συγκολλώμενα καὶ ἕνα συνανῆκον τμῆμα ἀπὸ τὸ χεῖλος ὣς τὴ βάση χειροποίητου προχοϊδίου. Χεῖλος μὲ χαμηλὸ λαιμὸ καὶ κατακόρυφη λαβὴ ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς ἐλαφρῶς ὑπερυψωμένη τοῦ χείλους καὶ κυρτὴ βάση. Ταινία χείλους, δέσμες τριῶν γραμμῶν ἀνηρτημένες ἀπὸ ταινία κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος. – Χεῖλος πρόχου βαμμένο καὶ τμῆμα λαιμοῦ. – Τρία τμήματα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου πρόχων, τὸ ἕνα ἐξώβαφο μὲ ταινία χείλους ἐσωτερικά, τὰ δύο ἄλλα μὲ ταινία, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ ταινία καὶ στὸν ὦμο. – Δύο τμήματα ἀπὸ τὸν ὦμο καὶ δύο ἀπὸ τὴν κοιλιὰ πρόχων μὲ ταινίες. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα ἔντονα ἐξώστροφου χείλους ὀρθογώνιας διατομῆς μὲ χαμηλὸ λαιμὸ ἀπὸ ἀλάβαστρο. Ἐξώβαφο μὲ ταινία χείλους ἐσωτερικά. – Δεκαεννέα τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ στήλη δικτυωτοῦ, ἕνα μὲ σπειροειδὲς θέμα, τὰ ἄλλα μὲ ταινίες. – *Μικροὶ ψευδόστομοι*: Στόμιο μὲ ταινία χείλους καὶ δακτύλιο στὴ βάση του. – Τμῆμα ὤμου μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν, ὄρθια ὁμόκεντρα ἡμικύκλια καὶ τμῆμα στομίου μὲ δακτύλιο στὴ βάση του. – Ἑπτὰ τμήματα τοιχωμάτων μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ ζώνη δικτυωτῶν ρόμβων μεταξὺ ζευγῶν ἱμάντων[619] (πίν. 75β: 6), ἕνα μὲ ὄρθια περίστικτα διχαλωτὰ ἄνθη καὶ ἕνα μὲ ζώνη στικτῶν κύκλων μὲ στιγμή. – *Κρατῆρες*: Δεκαέξι τμήματα γάστρας μὲ ταινίες, τὰ ἕξι συνανήκοντα μὲ ἴχνη καύσης. – Τρία τμήματα λαβῶν, ἡ μία ταινιωτή, ἡ ἄλλη κυλινδρική, ἡ τρίτη σωζόμενη στὴ ρίζα. – Τμῆμα δακτυλιόσχημης βάσης μὲ ταινία. – Δακτυλιόσχημη βάση μεγάλου κρατήρα βαμμένη ἐπάνω καὶ μὲ ἔντονα ἴχνη καύσης, πιθανὸν κατόπιν τῆς θραύσης. – Τμῆμα γάστρας, πιθανὸν ἀπὸ κρατήρα, μὲ ὄρθιο φολιδωτὸ κόσμημα μὲ γέμισμα διπλῶν ἀμειβόντων. – Ἐξώστροφο χεῖλος κρατηρίσκου μὲ πλατιὰ ταινία καὶ στὴ γάστρα τμῆμα πιθανὸν ὄρθιου φυτικοῦ θέματος καὶ σειρὲς στιγμῶν ἢ γραμμιδίων ἐναλλὰξ μὲ λεπτὲς ταινίες. Ἴσως πρόκειται γιὰ εἰκονιστικὸ θέμα (εἰκ. 182, πίν. 75β: 9). – Τμῆμα

*Εἰκ. 182. Δωμάτιο **Θ7**, βάθος γεμίσματος, ὄστρακο κρατηρίσκου.*

619. *MDP* εἰκ. 127:7 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 11:22, *Orchomenos* V εἰκ. 6:114 (Ὀρχομενός).

γάστρας κρατηρίσκου μὲ ζεῦγος ταινιῶν καὶ ζεῦγος δακτυλίων. – *Σκύφοι*: Τμῆμα γάστρας μικκύλου σκύφου μὲ τμῆμα ὁριζόντιας κυλινδρικῆς λαβῆς μὲ πινελιὲς στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη. – *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Τρία χείλη μὲ λεπτὴ ταινία, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ στήλη κομμένου πλοχμοῦ σὲ διπλὸ περιθώριο (εἰκ. 183, πίν. 75β: 7). – Ἕξι συγκολλημένα καὶ συνανήκοντα τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τὴ γάστρα. Πλατιὰ ταινία χείλους ἐξωτερικὰ καὶ δακτύλιος ἐσωτερικὰ χαμηλότερα καὶ στὴ γάστρα στενὴ ζώνη μὲ μετόπες ἀπὸ δέσμες γραμμῶν μὲ ἐφαπτόμενα τριπλὰ καὶ διπλὰ ἐνάλληλα πετάλια μεταξὺ ταινιῶν (πίν. 75β: 10). Πηλὸς ροδόχρωμος, βαφὴ ἐρυθρή. – Δέκα χείλη μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα ἀνηρτημένα πολλαπλὰ ὁμόκεντρα τόξα (1), στήλη ἀμειβόντων (1), περίστικτο καμπυλόγραμμο θέμα (πίν. 75β: 5) (1), τμῆμα ὄρθιου περίστικτου ἑλικοειδοῦς ἄνθους (1), δέσμη καμπύλων γραμμῶν (1), στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο (1), δεύτερη ταινία χείλους καὶ γραμμὲς στὴ γάστρα (1). – Εἴκοσι πέντε τμήματα γάστρας μὲ πλατιὰ στήλη σειρῶν πετάλων[620] (εἰκ. 184) (1), ὄρθια πολλαπλὰ ὁμόκεντρα τόξα ἐπάνω ἀπὸ ἰμάντες (1), διάγραμμο ρόμβο μεταξὺ ταινιῶν (1), στελέχη φυτῶν (2), ὄρθια ὁμόκεντρα ἡμικύκλια ἐπάνω ἀπὸ ταινία (1), στήλη ἀμειβόντων μεταξὺ καμπύλων γραμμῶν (1), πορφύρες (3), ταινίες (15). – Δύο τμήματα λαβῶν μὲ πινελιὲς στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη μὲ τμῆμα γάστρας. – Στικτὸ χεῖλος σκύφου. – *Ἐνδόβαφοι*: Χεῖλος μὲ πλατιὰ ταινία, τμῆμα ὁριζόντιας κυλινδρικῆς λαβῆς καὶ στὴ γάστρα ζώνη σπειρῶν. – Δύο ἐξώστροφα καὶ ἕνα ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ εἴκοσι ἑπτὰ τμήματα γάστρας, τὰ τρία μὲ ταινίες. – Τμῆμα γάστρας μὲ ἀκέραιη ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβὴ μὲ πινελιὲς στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη, ταινία χείλους, πλευρικὴ στήλη ζευγῶν ὁριζοντίων γραμμῶν μὲ διπλὸ περιθώριο. Δύο ταινίες γάστρας (πίν. 75β: 11)[621]. – Ἕξι ἐξώκυρτα χείλη καὶ ἕνα τμῆμα γάστρας ὁλόβαφων σκύφων.

*Εἰκ. 183-184. Δωμάτιο **Θ7**, βάθος γεμίσματος, ὄστρακα σκύφων.*

Εἰδώλια: Τμῆμα κορμοῦ εἰδωλίου τύπου Φ μὲ πυκνὲς γραμμὲς μόνο στὴν ἐμπρόσθια ὄψη. Πηλὸς φαιός, βαφὴ καστανή. Σωζ. ὕψ. 3,2 ἑκ. – Κυλινδρικὸ στέλεχος εἰδωλίου μὲ μία γραμμὴ κατὰ μῆκος του. Πηλὸς κιτρινέρυθρος, βαφὴ καστανέρυθρη. – Κέρατο εἰδωλίου βοοειδοῦς μὲ ζεῦγος ταινιῶν κατὰ μῆκος του καὶ ἐγκάρσια γραμμίδια ἀνάμεσά τους. Σωζ. ὕψ. 3 ἑκ. – Τμῆμα κυλινδρικοῦ κορμοῦ ζωόμορφου εἰδωλίου μὲ ἐγκάρσια ταινία καὶ πυκνὲς γραμμὲς κατὰ μῆκος. Πηλὸς ροδόχρωμος, βαφὴ μελανή. Σωζ. ὕψ. 2,7 ἑκ.

Μικρὰ εὑρήματα: Πλήρης γραφίδα ἀπὸ ἐλεφαντόδοντο, συγκολλημένη ἀπὸ δύο τμήματα. Αἰχμηρὸ τὸ ἕνα ἄκρο, πεπλατυσμένο τὸ ἄλλο. Μῆκ. 10,4 ἑκ. – Δισκάριο ἀπὸ ἐλεφαντόδοντο ποὺ φέρει ἐγχάρακτο ἀστερίσκο στὴ μία ὄψη. Διάμ. 2,3 ἑκ., πάχ. 0,4 ἑκ. – Δισκοειδὲς κωνίδιο ἀπὸ ἐλαιοπράσινο στεατίτη. Σωζ. ὕψ. 1,1 ἑκ., διάμ. βάσης 2,6 ἑκ. – Ὅμοιο. Ὕψ. 0,9 ἑκ., διάμ. βάσης 1,9 ἑκ. – Λίθινο δισκοειδὲς κωνίδιο. – Δύο κομμάτια ὀψιανοῦ.

620. *MDP* εἰκ. 146:6 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), *Panagia Houses* εἰκ. 14:89, E. French, *BSA* 61, 1966, εἰκ. 2:17, πίν. 49(b)3.

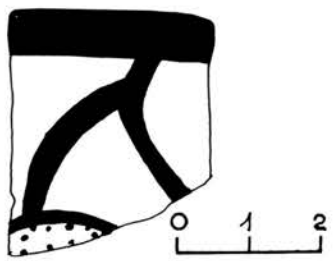
621. E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 9:2.

Ἀκόμη βαθύτερα εἶχαν πέσει:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13139+[13150+12248+12256+13151+13089].
Σύνολο ὀστράκων 192.
Πρώιμα 5, ἄγραπτα 41, γραπτὰ 146.

Πρώιμα: Τμῆμα γάστρας ἀνοικτοῦ μινύειου ἀγγείου. – Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου μὲ ταινία. – Ἐξώκυρτο χεῖλος κυάθου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση στὴ γάστρα. – Τμῆμα τοιχώματος μικροῦ κλειστοῦ ἀγγείου μὲ σπογγωτὴ διακόσμηση. – Ἐξώστροφο χεῖλος κύλικος[622] μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα λοξὴ πορφύρα μὲ στικτὸ σῶμα καὶ στικτὸς κύκλος (πίν. 76α: 4) (ΥΕ ΙΙΙΑ2).
Ἄγραπτα: Ὀκτὼ τροπιδωτὰ χείλη, τὸ ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς, ἕνα τμῆμα τροπιδωτῆς γάστρας καὶ δύο τμήματα δισκοειδῶν βάσεων κυλίκων. – Ἕνα ἐξώκυρτο τροπιδωτὸ χεῖλος καὶ ἕξι ἐξώστροφα χείλη, τὰ τρία μὲ ἀκέραιη λαβή, ἀπὸ λεκανίδια. – Ἐννέα ἐξώστροφα, ἕνα ἐξώκυρτο καὶ ἑπτὰ ἐνδόστροφα χείλη, τὸ ἕνα μὲ ἀκέραιη λαβή, ἀπὸ κυάθους. – Μία ἐπίπεδη καὶ μία δισκοειδὴς βάση ἡμισφαιρικῶν κυάθων. – Τρία τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων, τὸ ἕνα τροπιδωτὸ μικκύλο. – Τμῆμα τοιχώματος μικροῦ κλειστοῦ ἀγγείου ἀπὸ χονδροειδὴ πηλὸ μὲ προσμίξεις.
Γραπτά: Δύο ἐξώστροφα χείλη κυλίκων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, τὸ ἕνα μὲ δακτύλιο χείλους καὶ ἐξωτερικὰ κεφαλὴ κατακόρυφης πορφύρας (εἰκ. 185, πίν. 76α: 3), τὸ ἄλλο μὲ ρίζα λαβῆς. – Ἕνα τμῆμα ὁλόβαφης γάστρας καὶ στελέχους, τρεῖς βάσεις βαμμένες ἐπάνω καὶ δύο μὲ δακτυλίους, ἀπὸ κύλικες. – Πέντε τμήματα λαβῶν ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Μία ἐπίπεδη καὶ μία δακτυλιόσχημη βάση μικρῶν ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ ταινίες ἐξωτερικά. – Ἐξώστροφο χεῖλος κυάθου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ ζώνη Ν-σχήμων κοσμημάτων καὶ ταινία στὴ γάστρα. – Ὅμοιο, μὲ ἴχνη καύσης ἐσωτερικά. – Ὅμοιο, ἐνδόβαφο. – Ὅμοιο, μὲ σπείρα μὲ γωνιώδη μίσχο. – Ἐπίπεδη βάση ἐνδόβαφου κυάθου μὲ πλατιὲς ταινίες ἐξωτερικὰ ἐπάνω ἀπὸ τὶς ὁποῖες διακρίνονται λεπτὲς ἐπίθετες λευκές. – Δισκοειδὴς ἐλαφρὰ κοίλη βάση κυάθου μὲ γωνίωση καὶ πυ-

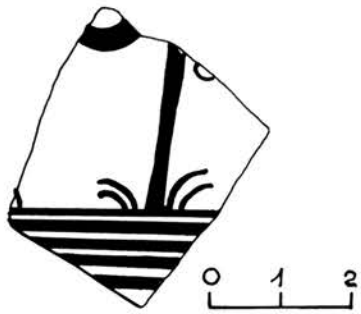

*Εἰκ. 185. Δωμάτιο **Θ7**, βάθος γεμίσματος, ὄστρακο κύλικος.*

κνοὺς ἱμάντες ἐξωτερικά (πίν. 76α: 6). – Δύο χείλη κυπέλλων μὲ λεπτὴ ταινία καὶ καμπύλο μίσχο ἢ κεφαλὴ πορφύρας. – Τμῆμα γάστρας κυπέλλου μὲ πλαστικὸ δακτύλιο. Τμῆμα λοξῆς πορφύρας καὶ δύο ταινίες στὸν δακτύλιο. – Δύο ἐπίπεδες βάσεις κυπέλλων, ἡ μία μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν στὸ τοίχωμα ἐξωτερικά, ἡ ἄλλη μὲ δακτυλίους κάτω. – Χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δεύτερη ἀμφίπλευρα καὶ σειρὰ ἀνηρτημένων ἡμικυκλίων στὴ γάστρα. – Ἑπτὰ τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ ταινίες, δύο μὲ τμῆμα ἄνθους, ἕνα μὲ ζώνη ἀνάστροφων Ν-σχήμων κοσμημάτων, ἕνα μὲ ἀβακωτὸ κόσμημα, ἕνα μὲ ἀπροσδιόριστο κόσμημα, ἴσως πλόκαμους χταποδιοῦ, καὶ δύο μὲ δυσδιάγνωστα θέματα. – Ἐπίπεδο ἐξώκυρτο χεῖλος ἀλαβάστρου μὲ ταινία καὶ ὁλόβαφο λαιμό. – Τμῆμα ὤμου ἀλαβάστρου μὲ ταινίες. – Δέκα τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μὲ σπεῖρες (2), στενὴ ζώνη δικτυωτῶν ρόμβων (1), ἄνθος (1),

622. *Panagia Houses* εἰκ. 9:9, πίν. 16:9.

σειρὰ στιγμῶν μεταξὺ ταινιῶν (1), τρικάμπυλο τόξο μὲ γέμισμα συμπαγοῦς τριγώνου καὶ σειρὰ στιγμῶν (1), δύο στενὲς ζῶνες μὲ σειρὲς καμπύλων γραμμιδίων (1), μίσχους (1), στήλη τεθλασμένης (1), δέσμη γραμμῶν ἐπάνω ἀπὸ ταινίες (1). – Εἴκοσι ἐννέα τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες καὶ τρία ἐξώβαφα. – Τέσσερα τμήματα ἀπὸ τὸν ὦμο καὶ τὴν κοιλιὰ μικρῶν ψευδοστόμων μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ γένεση τοῦ στελέχους τοῦ δίσκου καὶ ἕνα μὲ ἄνθος. – Δίσκος καὶ ἀρχὴ κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς μεγάλου ψευδοστόμου. Τρεῖς πλατιοὶ δακτύλιοι στὸν δίσκο καὶ στὴ ράχη τῆς λαβῆς βαμμένα περιθώρια καὶ κυματοειδὴς γραμμή. Πηλὸς ἐρυθρωπός, ἀλείφωμα κιτρινωπό, βαφὴ καστανέρυθρη. Διάμ. δίσκου 9,7 ἑκ. – Τέσσερα συγκολλημένα τμήματα τοιχώματος, πιθανὸν ἀπὸ μεγάλο ψευδόστομο, μὲ κυματοειδὴ ταινία μεταξὺ ἁπλῶν ταινιῶν, ἀπὸ πορτοκαλόχρωμο χονδροειδὴ πηλὸ μὲ ὠχροκίτρινο ἀλείφωμα. – Ἐξώκυρτο χεῖλος κρατηρίσκου μὲ πλατιὰ ταινία χείλους ἀμφίπλευρα. – Τέσσερα τμήματα γάστρας κρατηρίσκων, τὸ ἕνα μὲ ταινίες, τὰ δύο μὲ τρέχουσες σπεῖρες καὶ ἕνα μὲ δέσμη γραμμῶν μὲ κροσσοπετάλια. – *Σκύφοι*: Χεῖλος πιθανὸν ὑψίποδος σκύφου μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δεύτερη πλατύτερη ἐξωτερικὰ καὶ δέσμη γραμμῶν στὴ γάστρα. – *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Δύο συγκολλημένα κομμάτια. Στὸ χεῖλος λεπτὴ ταινία καὶ στὴ γάστρα δύο στενὲς στῆλες τεθλασμένης μὲ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ταινία (πίν. 76α: 1). – Ἕξι χείλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο (1), στήλη ἀμειβόντων (1), τμῆμα ἑλικοειδοῦς ἄνθους (1), δεύτερη ταινία ἐξωτερικά (1), δεύτερη ταινία ἀμφίπλευρα (1). – Δεκατέσσερα τμήματα γάστρας μὲ σπεῖρες (1), λοξὸ περίστικτο μυκηναϊκὸ ἄνθος (1), τμῆμα φοινικοειδοῦς ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες (εἰκ. 186, πίν. 76α: 5) (1), περίστικτες σπεῖρες καὶ ἱμάντες γάστρας (1), ἀνηρτημένα πέταλα (1), ταινίες (9). – Δακτυλιόσχημη βάση μὲ ταινίες ἐξωτερικὰ καὶ δακτυλίους στὸν πυθμένα. – Δύο στικτὰ χείλη, τὸ ἕνα μὲ πολυπέταλο ρόδακα (εἰκ. 187, πίν. 76α: 2). – Ἑπτὰ χείλη καὶ δεκαοκτὼ τμήματα γάστρας ὁλόβαφων σκύφων. – Τρία τμήματα λαβῶν σκύφων.

Εἰκ. 186-187. Δωμάτιο ***Θ7****, βάθος γεμίσματος, ὄστρακα σκύφων.*

Εἰδώλια: Κεφαλὴ εἰδωλίου μὲ πόλο καὶ κρόσσια στὶς δύο πλευρὲς τοῦ προσώπου καὶ στιγμὲς ὡς ὀφθαλμούς. Σωζ. ὕψ. 3 ἑκ. – Τμῆμα κορμοῦ εἰδωλίου τύπου Φ μὲ κυματοειδεῖς γραμμές. Σωζ. ὕψ. 1,9 ἑκ. – Χέρι εἰδωλίου τύπου Ψ μὲ γραπτὸ περίγραμμα καὶ λοξὲς γραμμές. Σωζ. μῆκ. 2,85 ἑκ. – Κέρατο ζωόμορφου εἰδωλίου μὲ ταινίες κατὰ μῆκος. Σωζ. ὕψ. 1,65 ἑκ.

Μικρὰ εὑρήματα: Ἀνάγλυφος διπλὸς ρόδακας ἀπὸ γαλάζια ὑαλόμαζα μὲ ὀκτὼ πέταλα ἀκτινωτὰ γύρω ἀπὸ κεντρικὸ κύκλο, ἐλλιπὴς σὲ δύο πέταλα. Διάμ. 2,4 ἑκ.[623]– Ἀκανόνιστα σφαιρικὸς βῶλος χαλκοῦ. Διαστ. 2×1,2 ἑκ. – Μεγάλο τμῆμα ρηχοῦ λεκανοειδοῦς ἀγγείου ἀπὸ λευκὸ μάρμαρο, συγ-

623. Σακελλαρίου 303, τύπος 86.

κολλημένο ἀπὸ δύο κομμάτια. Ἐπίπεδο ἐξώκυρτο χεῖλος, κατακόρυφο τοίχωμα καὶ ἐπίπεδη διευρυμένη βάση. Ὕψ. 7 ἑκ. (πίν. 76β). – Κωνίδιο ἀπὸ μελανὸ στεατίτη. Ὕψ. 1,85 ἑκ., διάμ. 2,75 ἑκ. – Δισκοειδὲς κωνίδιο μὲ περιχείλωμα ἀπὸ ἰώδη στεατίτη. Ὕψ. 1,1 ἑκ., διάμ. 2 ἑκ. – Ὅμοιο ἀπὸ πρασινωπὸ στεατίτη. Ὕψ. 1,25 ἑκ., διάμ. 1,4 ἑκ. – Μία λεπίδα καὶ μία φολίδα ὀψιανοῦ.
Λίγα ὀστά. Διακρίνονται δύο τμήματα σιαγόνων μὲ δόντια καὶ πολλὰ λεπτὰ ὀστά.

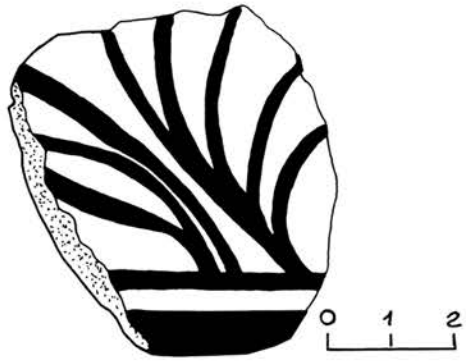
Τέλος, σὲ βάθος 2,23 μ. ἀπὸ τὴν κορυφὴ τῆς ἐπίχωσης ἄρχισε νὰ προβάλλει ὁ βράχος, στὴν ἐπιφάνεια τοῦ ὁποίου ἦσαν πεσμένα κομμάτια μαρμάρινου ἀγγείου καί, 0,19 μ. πιὸ κάτω, ὀστὰ μικροῦ ζώου, λίθινοι τριπτῆρες καὶ ὁ δίσκος μεγάλου ψευδόστομου διαμ. 0,10 μ. Πρέπει ὅμως νὰ τονισθεῖ ὅτι τὰ διαδοχικὰ αὐτὰ βάθη στὰ ὁποῖα ἀποδίδονται τὰ εὑρήματα δὲν ἀντιστοιχοῦν σὲ διακριτὲς στρώσεις τῆς ἐπίχωσης, ἡ ὁποία ἦταν ἐνιαία σὲ ὁλόκληρο τὸ ὕψος της καὶ σχηματίστηκε ἀπὸ τὴν ἐφ' ἅπαξ κατάρρευση τῆς πλίνθινης ἀνωδομῆς τοῦ δωματίου.

Κάτω ἀπὸ τὸ γέμισμα αὐτὸ καὶ κατὰ μῆκος τοῦ νοτίου τοίχου εἶχε διατηρηθεῖ τμῆμα παλαιότερης ἀδιατάρακτης ἐπίχωσης, πάχους 0,20-0,25 μ., προφανῶς ἀπὸ τὴν ἐγκατάλειψη τοῦ δωματίου, ἡ ὁποία περιεῖχε ὄστρακα, καθὼς καὶ κομμάτι ἐλεφαντόδοντου καὶ λίθινο τριπτήρα.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13116+13129+[12249+12247+12262].
Σύνολο ὀστράκων 244.
Πρώιμα 16, ἄγραπτα 53, γραπτὰ 151, νεότερο 1, ἀπροσδιόριστα 23.

Πρώιμα: Τρία τμήματα τοιχωμάτων μινύειων ἀγγείων. – Τμῆμα τοιχώματος, μᾶλλον ἀπὸ μεγάλο πιθαμφορέα, μὲ καλαμοειδὴ φυτὰ ἐπάνω ἀπὸ ταινίες (εἰκ. 188). – Τμῆμα γάστρας ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ περίστικτο ζεῦγος καμπύλων γραμμῶν. – Τέσσερα τμήματα, συγκολλημένα ἀνὰ δύο, ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τὴ γάστρα κυάθου[624]. Ταινία χείλους καὶ δακτύλιος. Στὴ γάστρα ζώνη σπειρῶν μὲ γωνιώδη μίσχο καὶ ταινία (πίν. 76γ: 3, 5) (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση στὴ γάστρα. – Τμῆμα ὤμου κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ταινίες καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση.

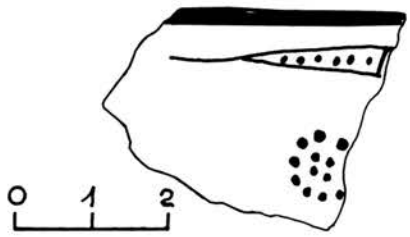
*Εἰκ. 188. Δωμάτιο **Θ7**, ἀδιατάρακτη ἐπίχωση, ὄστρακο πιθαμφορέως.*

624. *MDP* εἰκ. 136:1 (Μυκῆνες).

Ἄγραπτα: Δεκατέσσερα τροπιδωτὰ χείλη, τὰ δύο μὲ κατακόρυφες ταινιωτὲς λαβὲς ὑπερυψωμένες τοῦ χείλους, ἑπτὰ ἐξώστροφα, τὰ δύο μὲ κατακόρυφες ταινιωτὲς λαβές, δύο ἐξώκυρτα χείλη, ἕνα ἁπλό, ἕνα μεγάλο κομμάτι ἀπὸ τὸ κάτω μέρος τῆς γάστρας μὲ τὸ στέλεχος ὡς τὴ δισκοειδὴ κοίλη βάση, μία ταινιωτὴ λαβὴ καὶ τρία τμήματα βάσεων, ὅλα ἀπὸ κύλικες. – Τρία χείλη λεκανιδίων, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβὴ καὶ ἕνα μὲ ταινιωτὴ λαβὴ κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος. – Τρία ἐξώστροφα χείλη καὶ ἕνα τμῆμα ἀπὸ τὴ γάστρα καὶ τὴν ἐπίπεδη βάση κυαθίων. – Τρία συνανήκοντα τμήματα ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο ἀποστρογγυλεμένο χεῖλος κρατήρα. – Τμῆμα μικροῦ σκύφου ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ βάση. Ὕψ. 4,5 ἑκ. – Τέσσερα ἐξώστροφα χείλη, τρία ἁπλά, δύο ἐξώκυρτα, ἕνα τμῆμα ἀπὸ τὴ γάστρα καὶ τὴν ἐπίπεδη βάση καὶ τρεῖς δισκοειδεῖς βάσεις σκύφων.

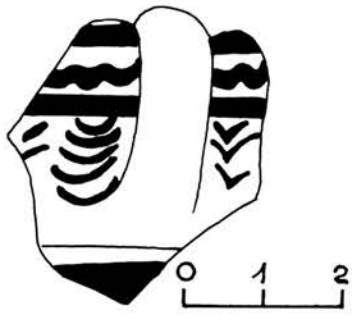
Γραπτά: *Κύλικες*: Χεῖλος μὲ ταινία καὶ ἀκέραιη κατακόρυφη λαβὴ ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς μὲ ἐξηρημένα τρίγωνα στὴν κορυφὴ καὶ τὴ βάση της. – Ἕνα τροπιδωτὸ χεῖλος καὶ ἕνα τμῆμα ἀπὸ τὸ κάτω μέρος τῆς γάστρας καὶ τὸ στέλεχος ὁλόβαφων κυλίκων. – Τμῆμα γάστρας μὲ τμῆμα πλοκάμου χταποδιοῦ μὲ ἐξηρημένες στιγμὲς ὡς μυζητῆρες. – Τρεῖς ταινιωτὲς λαβές, οἱ δύο μὲ βαμμένη ράχη, ἡ τρίτη μὲ ἐγκάρσιες γραμμές. – Ὀκτὼ βάσεις μὲ δακτυλίους ἐπάνω. – Πέντε χείλη, πιθανὸν ἀπὸ κύλικες, μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα δεύτερη ταινία ἀμφίπλευρα καὶ τριγωνικὸ διάστικτο στοιχεῖο, πιθανὸν στέλεχος λοξῆς πορφύρας (1), λοξὸ στικτὸ κόσμημα καὶ πιθανὸν τμῆμα περίστικτου ἄνθους (εἰκ. 189) (1), ἀπροσδιόριστο ὁλόβαφο κόσμημα (1), ὁριζόντιο στικτὸ στέλεχος πορφύρας ἢ κεραία μικτοῦ ἄνθους καὶ στιγμορόδακα (εἰκ. 190) (1), τριπλὲς ἐνάλληλες ἀνηρτημένες γωνίες (εἰκ. 191) (1). – Δύο τμήματα γάστρας, πιθανὸν ἀπὸ κύλικες, τὸ ἕνα μὲ τμῆμα ἄνθους, τὸ ἄλλο μὲ διπλὰ τρικάμπυλα τόξα καὶ κύκλο μὲ στιγμή. – Τρεῖς ταινιωτὲς λαβὲς ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἡ μία μὲ βαμμένα περιθώρια, ἡ δεύτερη μὲ βαμμένη ράχη, ἡ τρίτη μὲ ἐγκάρσιες πινελιές. – Τμῆμα γάστρας κυάθου μὲ γραμμὲς καὶ ταινία καὶ γένεση προχοΐς. – Τμῆμα ἀπὸ τὸ ἐξώκυρτο χεῖλος κυαθίου ὡς τὴ γάστρα μὲ κατακόρυφη λαβὴ ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς. Πλατιὰ ταινία χείλους ἐσωτερικά, ἐξωτερικὰ μεταξὺ λεπτῶν ταινιῶν κυματοειδὴς ταινία, στῆλες ἀμειβόντων στὴ γάστρα καὶ χαμηλότερα ἱμάντες, ὁλόβαφη ἡ ράχη τῆς λαβῆς (εἰκ. 192, πίν. 76γ: 1). –

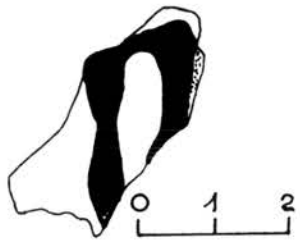

*Εἰκ. 189-191. Δωμάτιο **Θ7**, ἀδιατάρακτη ἐπίχωση, ὄστρακα κυλίκων.*

*Εἰκ. 192. Δωμάτιο **Θ7**, ἀδιατάρακτη ἐπίχωση, ὄστρακο κυαθίου.*

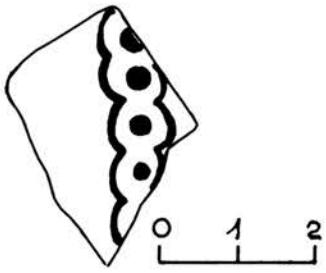

Εἰκ. 193. Δωμάτιο ***Θ7****, ἀδιατάρακτη ἐπίχωση, ὄστρακο κυαθίου.*

Ἐξώστροφο χεῖλος κυαθίου μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δεύτερη πλατύτερη χαμηλότερα ἐξωτερικά. – Τμῆμα γάστρας μικροῦ ρηχοῦ κυαθίου μὲ ἀκέραιη κατακόρυφη λαβὴ ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς, ὁλόβαφη ἐπάνω. Στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ ἀγγείου δακτύλιοι καὶ ἱμάντες μεταξύ τους. – Τμῆμα γάστρας ἐπάνω ἀπὸ τὴ βάση κυαθίου μὲ ἀπολήξεις δεσμῶν γραμμῶν. – Δακτυλιόσχημη βάση κυαθίου μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ δακτυλίους στὸν πυθμένα. – Ἐξώκυρτο χεῖλος φιάλης μὲ ἐγκάρσιες πινελιὲς ἐπάνω καὶ δακτύλιο ἐσωτερικά. – Τμῆμα στενῆς λαβῆς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς ἀπὸ ἀρύταινα μὲ πινελιὲς στὴ ράχη της. – Τμῆμα γάστρας ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ρίζα κατακόρυφης λαβῆς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς. Ὁλόβαφη ἡ ράχη τῆς λαβῆς, δύο ταινίες γάστρας καὶ πιθανὸν τμῆμα στήλης ἀμειβόντων. – Ἀνοικτὴ ἡμικυλινδρικὴ προχοή, βαμμένη ἐξωτερικὰ καὶ ἐπάνω. – Τμῆμα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου πρόχου μὲ ταινία καὶ χαμηλότερα δεύτερη λεπτότερη καὶ ἀνάμεσά τους γραμμίδια. – Ἐξώκυρτο ἐπίπεδο χεῖλος καὶ τμῆμα λαιμοῦ πιθαμφορέα. Ἐπάνω ἀπὸ τὸ χεῖλος ἡμικύκλια, ἐξώβαφος λαιμὸς καὶ ἱμάντες πρὸς τὸν ὦμο. – Τμῆμα τοιχώματος, μᾶλλον ἀπὸ πιθαμφορέα, μὲ ταινίες καὶ φολιδωτὸ κόσμημα. – Βάση κυλινδρικοῦ ἀλαβάστρου μὲ πλατιὰ ταινία στὴν ἀκμή της καὶ λεπτότερους δακτυλίους ἀπὸ κάτω. – Δύο βάσεις ἀλαβάστρων μὲ δακτυλίους κάτω. – Ἐξώστροφο χεῖλος ἀσκοειδοῦς ἀγγείου μὲ τμῆμα κοιλιᾶς μὲ πυκνὲς γραμμὲς καὶ ρίζα λαβῆς. – Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου μὲ εἰκονιστικὴ διακόσμηση: διακρίνονται δύο πόδια ζώου ποὺ ἀποδίδονται μὲ σκιαγραφία (εἰκ. 193). – Τμῆμα τοιχώματος μεγάλου κλειστοῦ ἀγγείου μὲ δύο καμπύλες γραμμὲς καὶ πλατιὰ ταινία. – Εἴκοσι τρία τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες. – Δίσκος μὲ στέλεχος μικροῦ ψευδοστόμου. Κεντρικὸς ὁλόβαφος κύκλος καὶ δακτύλιοι στὸν δίσκο, δακτύλιος στὴ βάση τοῦ στελέχους. – Τμῆμα ὤμου μικροῦ ψευδοστόμου μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – Τμῆμα κοιλιᾶς μικροῦ ψευδοστόμου μὲ μεγάλο φυλλοειδὲς ὁλόβαφο κόσμημα. – *Κρατῆρες*: Ἐξώστροφο ἀποστρογγυλεμένο χεῖλος κρατήρα μὲ ταινία ἀμφίπλευρα. – Ἐξώκυρτο ὁλόβαφο χεῖλος μεγάλου κρατήρα. – Δώδεκα τμήματα γάστρας μὲ ταινίες καὶ δακτυλίους (6), ταινίες (1, ἐνδόβαφο), σπεῖρες (2), σχηματοποιημένο φυλλοειδὲς κόσμημα (1), ἀπολήξεις δύο κατακόρυφων πορφυρῶν ἐπάνω ἀπὸ ταινίες (1), ζεῦγος καμπύλων λεπτῶν γραμμῶν ἐπάνω ἀπὸ ταινία (1). – Τρία τμήματα γάστρας μὲ ρίζα λαβῆς, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ πλατὺ δακτύλιο ἐσωτερικὰ καὶ τρεῖς ταινίες ἐξωτερικά, ἕνα μὲ δακτύλιο καὶ ἕνα ὁλόβαφο. – Ἐξώκυρτο χεῖλος κρατηρίσκου μὲ πλατιὰ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ σπείρα χαμηλότερα. – *Σκύφοι*: *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Δύο συγκολλημένα κομμάτια. Στὸ χεῖλος λεπτὴ ταινία καὶ δακτύλιος καὶ στὴ γάστρα διπλὲς κατακόρυφες πορφύρες μὲ ὀφθαλμό, ἑνωμένο στικτὸ σῶμα καὶ στικτὰ στελέχη (πίν. 76γ: 2)[625]. – Τρία χείλη μὲ ταινία, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ κορυφὴ πορφύρας καὶ ἕνα μὲ γραμμές. – Χεῖλος μὲ δακτύλιο καὶ ἐξωτερικὰ στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο. – Χεῖλος μὲ ταινίες ἐξωτερικὰ καὶ στὴ γάστρα καμπύλες γραμμές. – Δεκαοκτὼ τμήματα γάστρας μὲ καμπύλες γραμμές, πιθανὸν φυτικὰ στελέχη (1), σπεῖρες (7), στήλη στικτοῦ πλοχμοῦ (εἰκ. 194) (1), σπειροειδεῖς ἀπολήξεις, ἴσως πλοκάμων (1), γλωσσοειδὴ καμπύλη ὁλόβαφη ἀπόληξη (1), στάχυ ἀμειβόντων καὶ στήλη ἀραιῶν ἀμειβόντων μὲ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες γάστρας (1), στήλη ἀμειβόντων μὲ δέσμη γραμμῶν καὶ κύκλο μὲ στιγμή (1), στήλη ὁριζοντίων γραμμιδίων ἐπάνω ἀπὸ ταινία (1), κυματοειδεῖς γραμμές (1), δέσμη γραμμῶν (1),

625. Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 6:44, Wardle, *BSA* 68, 1973, πίν. 60(b)214.

ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν καὶ δύο γραμμές (1), ὁμόκεντρα τόξα ἐπάνω ἀπὸ ζεῦγος ταινιῶν (1). – Δύο συγκολλημένα τμήματα βάσης μὲ ταινία ἐξωτερικά. Ἐσωτερικὰ σπείρα μὲ ὁλόβαφο κεντρικὸ ὀφθαλμὸ καὶ δακτύλιο ψηλότερα. – Δακτυλιόσχημη βάση βαμμένη ἐξωτερικά, μὲ δακτύλιο ἐσωτερικά. – Δύο στικτὰ χείλη σκύφων. – Τμῆμα γάστρας μὲ σταυρὸ ἐγγεγραμμένο σὲ περίστικτο κύκλο. – Ὀκτὼ χείλη ἐνδόβαφων σκύφων μὲ πλατιὰ ταινία χείλους, τὰ τέσσερα συνανήκοντα καὶ ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς. – Ἑπτὰ ἐξώκυρτα χείλη, δύο ἐξώστροφα καὶ δεκατέσσερα τμήματα γάστρας ὁλόβαφων σκύφων. – Ἀκέραιη ὁριζόντια λαβὴ σκύφου μὲ πινελιὲς στὶς ρίζες καὶ τὴ ράχη.

*Εἰκ. 194. Δωμάτιο **Θ7**, ἀδιατάρακτη ἐπίχωση, ὄστρακο σκύφου.*

Νεότερο: Τμῆμα γάστρας ἑλληνιστικοῦ ἀγγείου, ὁλόβαφο μὲ ἀπροσδιόριστη ἐγχάρακτη διακόσμηση.

Εἰδώλιο: Κεφαλὴ εἰδωλίου μὲ πλαστικοὺς ὀφθαλμούς, βαμμένη στὴν κορυφὴ καὶ τὶς παρειὲς μὲ ἐρυθρὴ βαφή. Ὕψ. 2,2 ἑκ.

Μικρὰ εὑρήματα: Σφαιρικὴ χάντρα ἀπὸ ὑαλόμαζα, καμένη. Διάμ. 1,1 ἑκ.[626]– Ἑπτὰ μεγάλα καὶ πολλὰ μικρὰ κομμάτια καὶ σχίσματα ἀκατέργαστου ἐλεφαντόδοντου. – Μαρμάρινος τριπτήρας ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς μὲ λειασμένη τὴν κάτω ἐπιφάνεια. Ὕψ. 3,7 ἑκ., πλάτ. 3-4,7 ἑκ. – Μεγάλος τριγωνικὸς λίθινος πέλεκυς. Ὕψ. 12,8 ἑκ., πλάτ. 6 ἑκ. (πίν. 76γ: 4). – Μικρὸς λίθινος πέλεκυς, σπασμένος, μὲ λοξὸ ἄκρο. Σωζ. ὕψ. 6 ἑκ., μέγ. πλάτ. 2,5 ἑκ. – Δισκοειδὲς κωνίδιο μὲ κοίλη βάση. Ὕψ. 1 ἑκ., διάμ. βάσης 1,5 ἑκ., διάμ. τρήματος 0,2 ἑκ. – Μεγάλο κωνίδιο ἀπὸ μελανὸ στεατίτη. Ὕψ. 1,7 ἑκ., διάμ. βάσης 3,3 ἑκ. – Ἀμφικωνικὸ κωνίδιο ἀπὸ μελανὸ στεατίτη. Ὕψ. 2 ἑκ. – Κομμάτι κονιάματος βαμμένο μὲ κίτρινο καὶ ἐρυθρὸ χρῶμα. Διαστ. 3×2,5 ἑκ.

Ἀκολουθοῦσε λεπτὸ στρῶμα στάχτης, ἔνδειξη ὅτι τὸ δωμάτιο εἶχε ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει καεῖ, καὶ ἀμέσως ἀπὸ κάτω τὸ δάπεδο, εὐδιάκριτο, στρωμένο μὲ κονίαμα, σκεπασμένο κοντὰ στὴ βορειοανατολικὴ γωνία, ὅπου ἐξέχει ἔντονα ὁ βράχος, ἀπὸ μία σειρὰ λίθινες πλάκες στρωμένες σὲ ἔκταση 0,43 μ. Τὸ δάπεδο δὲν συνεχιζόταν κάτω ἀπὸ αὐτές. Ἐδῶ ὑπῆρχαν:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13120+[13172].
Σύνολο ὀστράκων 198.
Πρώιμα 6, ἄγραπτα 45, γραπτὰ 147.

Πρώιμα: Δύο τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀμαυρόχρωμων ἀγγείων, τὸ ἕνα μὲ λοξὲς χιαστὶ γραμμὲς καὶ δέσμη γραμμῶν ἐπάνω ἀπὸ δύο του-

626. Βλ. *Περατὴ* Β εἰκ. 128:1, Σακελλαρίου 292, τύπος 1.

λάχιστον ταινίες (πίν. 77α: 9), τὸ ἄλλο μὲ ταινία καὶ ἀποκλίνουσες λοξὲς δέσμες γραμμῶν. – Ἕνα τμῆμα ταινιωτῆς λαβῆς καὶ ἕνα τμῆμα τοιχώματος, ἀπὸ μινύεια ἀγγεῖα. – Τμῆμα ὤμου ἀλαβάστρου μὲ βραχῶδες κόσμημα (πίν. 77α: 6). – Χεῖλος κυάθου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα σπογγωτὴ διακόσμηση.

Ἄγραπτα: Δύο κυρτόπλευρα χείλη κυλίκων μὲ κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ καὶ δύο τροπιδωτά, τὸ ἕνα μὲ κατακόρυφη λαβὴ ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς. – Πέντε ἐξώκυρτα χείλη λεκανιδίων καὶ δύο τροπιδωτά, τὸ ἕνα ἀπὸ φαιὸ πηλό. – Τέσσερα τροπιδωτὰ χείλη κυλίκων ἢ λεκανιδίων. – Δύο χείλη ἀνοικτῶν χονδροειδῶν ἀγγείων ἀπὸ πηλὸ μὲ ἐγκλείσματα, καστανὸ καὶ ἐρυθρὸ ἀντίστοιχα. – Κατακόρυφη λαβὴ ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς. – Ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβὴ μὲ πλαστικὴ ἐπίθετη προεξοχὴ στὴ ράχη (τύπου γιάντες) (πίν. 77α: 2). – Δισκοειδὴς κοίλη βάση ἀνοικτοῦ ἀγγείου. – Τρία συνανήκοντα τμήματα ἀπὸ τὴ γάστρα μὲ ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς καὶ τὴν ἐπίπεδη βάση κυάθου ἀπὸ φαιὸ πηλό. – Δεκαοκτὼ ἁπλὰ καὶ ἐξώστροφα χείλη καὶ τέσσερα τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων.

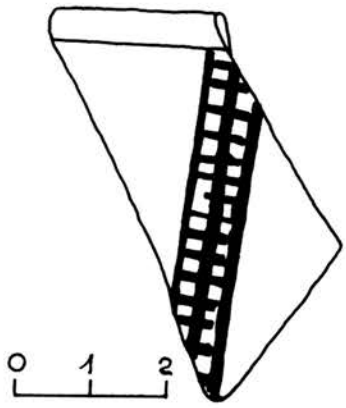
Γραπτά: Ἕνα ἐξώστροφο χεῖλος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ δύο ἀποκλίνουσες λοξὲς γραμμὲς στὴ γάστρα καὶ τρεῖς βάσεις μὲ κεντρικὴ κοιλότητα, οἱ δύο μὲ δακτυλίους, ἡ τρίτη βαμμένη ἐπάνω, ἀπὸ κύλικες. – Τρία χείλη κυλίκων μὲ λεπτὴ ταινία καὶ στὴ γάστρα τὸ ἕνα μὲ λοξὲς πορφύρες, καὶ τὰ ἄλλα, ἴσως συνανήκοντα, μὲ κυματοειδεῖς λοξὲς δέσμες γραμμῶν ἐφαπτόμενες σὲ ἐνάλληλα ἡμικύκλια[627] (πίν. 77α: 7). – Πέντε λαβὲς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς μὲ ὁλόβαφη ράχη, οἱ τρεῖς μὲ ἐξηρημένο τρίγωνο στὴν κορυφή. – Ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβὴ ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ἐγκάρσιες πινελιὲς στὴ ράχη. – Δύο ὁριζόντιες κυλινδρικὲς λαβές, ἡ μία ὁλόβαφη, ἡ ἄλλη μὲ βαμμένη ράχη. – Τρεῖς κατακόρυφες ταινιωτὲς λαβές, οἱ δύο μὲ βαμμένη ράχη, ἡ τρίτη μὲ βαμμένα περιθώρια καὶ λοξὲς γραμμές. – Ἕνα τμῆμα τοιχώματος μὲ ταινίες καὶ μία ἐπίπεδη βάση μὲ ἐξώβαφο τμῆμα τοιχώματος ἀπὸ κλειστὰ χονδροειδῆ ἀγγεῖα. – Ἕνα χεῖλος καὶ δύο τμήματα γάστρας ὁλόβαφων κυάθων. – Δύο χείλη κυάθων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, τὸ ἕνα μὲ ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς, τὸ ἄλλο μὲ δέσμη γραμμῶν μὲ κροσσοπετάλια ἐπάνω ἀπὸ ταινία. – Κυρτὴ βάση κυπέλλου μὲ ταινία βάσης καὶ δακτύλιο κάτω. – Ἐπίπεδο ἐξώκυρτο χεῖλος λεκανίδας μὲ ἐγκάρσιες γραμμὲς ἐπάνω καὶ ζώνη γραμμιδίων κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος. – Ἀκέραιη ἡμικυλινδρικὴ ἀνοικτὴ προχοὴ λεκανοειδοῦς ἀγγείου μὲ κηλίδες στὸ χεῖλος καὶ ταινία στὸ ἄκρο (πίν. 77α: 1)[628]. – Δεκατέσσερα τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ φολιδωτὸ κόσμημα (2), ὁριζόντιους ἀμείβοντες καὶ κύκλο μὲ στιγμὴ (1), στήλη ἀμειβόντων (1), σειρὰ κατακορύφων γραμμιδίων (1), κατακόρυφες πορφύρες (1), τρικάμπυλα τόξα (1), στικτὴ ὁριζόντια γραμμή (1), κατακόρυφο ἑλικοειδὲς ἄνθος (πίν. 77α: 4) (1), ζώνη δικτυωτῶν ρόμβων (1), ἀπροσδιόριστα θέματα (4). – Εἴκοσι τέσσερα τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ ταινίες καὶ δεκαεννέα ὁλόβαφα, τὰ περισσότερα ἀπὸ σκύφους. – Τμῆμα χείλους καὶ ἀνοικτῆς ἡμικυλινδρικῆς προχοῆς μὲ λεπτὲς ταινίες στὰ περιγράμματα καὶ πλατιὲς ἐξωτερικά. – Τμῆμα λαιμοῦ καὶ ὤμου ἀλαβάστρου ἐσωτερικὰ μὲ ταινία χείλους, ἐξωτερικὰ μὲ ταινία στὸν λαιμὸ καὶ διπλὴ σειρὰ γραμμιδίων. – Ἐξώβαφο τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου. – Δεκαοκτὼ τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες, ἐκ τῶν ὁποίων δύο τουλάχιστον συνανήκοντα, δύο ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου καὶ δύο ἀπὸ τὸν ὦμο. – Ὁλόβαφο τμῆμα γάστρας κρατήρα. – Ψηλὸ ἐξώκυρτο χεῖλος κρατηρίσκου μὲ δύο ταινίες ἐξωτερικά, δακτύλιο κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ στὴ γάστρα ζώνη ἡμιελλείψεων (τύπου U). – *Σκύφοι*: *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Τρία συνανήκοντα τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος μὲ λεπτὴ ταινία καὶ τὴ γάστρα μὲ στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο. – Τρία χείλη μὲ λεπτὴ ταινία, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ τετραπλὰ τρικάμπυλα τόξα μὲ παραπληρωματικὲς ἀνηρτημένες ὁμόκεντρες ἡμιελλείψεις καὶ ἕνα μὲ στήλη τριῶν γραμμῶν ὁριζόντια διαγραμμισμένων[629] (εἰκ. 195, πίν. 77α: 8). – Δώδεκα χείλη μὲ πλατιὰ ταινία καὶ ἑπτὰ τμήματα γάστρας μὲ τρέχουσα σπείρα (1), κατακόρυφη πορφύρα (1), τε-

627. E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 2:13.516, 2:15.520, 2:16.545.

628. Μυλωνᾶς, *ΠΑΕ* 1973, πίν. 115β.

629. Πρβ. *Orchomenos* V εἰκ. 38:143 (Εὕτρηση).

τραπλὰ τρικάμπυλα τόξα μεταξὺ ταινιῶν[630] (πίν. 77α: 3) (1), στήλη ἀμειβόντων (1), ζώνη ἀμειβόντων (1), κορυφὴ περίστικτου ἑλικοειδοῦς ἄνθους

*Εἰκ. 195. Δωμάτιο **Θ7**, στρῶμα δαπέδου, ὄστρακο σκύφου.*

(1), περίστικτο καμπυλόγραμμο θέμα (1), στήλη ἀμειβόντων καὶ στήλη ἀραιῶν ἀνάστροφων ἀμειβόντων μὲ περιθώριο (1), ταινίες καὶ ἀπροσδιόριστα θέματα (11). – Τμῆμα ὁριζόντιας κυλινδρικῆς λαβῆς σκύφου ἄβαφου ἐσωτερικὰ μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα. – Δακτυλιόσχημη ἐξώβαφη βάση. – Δύο χείλη μὲ πλατιὰ ταινία καὶ τέσσερα τμήματα γάστρας μὲ ταινίες ἀπὸ ἐνδόβαφους σκύφους. – Ἕξι τμήματα χειλέων ἀπὸ δύο ὁλόβαφους σκύφους.

Εἰδώλια: Τμῆμα εἰδωλίου τύπου Ψ ἀπὸ τὸν λαιμὸ ὡς τὸ στέλεχος μὲ ἕνα σωζόμενο χέρι. Ταινία λαιμοῦ, πυκνὲς κατακόρυφες κυματοειδεῖς στὸν κορμὸ καὶ τὸ χέρι, δακτύλιος στὴ μέση καὶ ἀραιὲς γραμμὲς στὸ στέλεχος. Πηλὸς ροδόχρωμος, βαφὴ ἐρυθρή. Σωζ. ὕψ. 4,2 ἑκ. (πίν. 77α: 5). – Ὀπίσθιο τμῆμα ζωόμορφου εἰδωλίου: σώζεται τὸ ἕνα πόδι, τμῆμα τοῦ δεύτερου, τμῆμα τοῦ κορμοῦ καὶ ἡ οὐρά. Πηλὸς ροδόχρωμος, βαφὴ ἐρυθρή. Σωζ. ὕψ. 5,7 ἑκ.

Μικρὰ εὑρήματα: Φακοειδὴς σφραγιδόλιθος ἀπὸ μελανὸ στεατίτη μὲ πρασινωπὲς φλεβώσεις, διαμ. 1,5 ἑκ. Φέρει ἀρκετὰ σχηματοποιημένη παράσταση ζώου μὲ λυγισμένα τὰ πρόσθια καὶ τὰ ὀπίσθια πόδια καὶ κεφαλὴ στραμμένη πρὸς τὰ πίσω. Δεξιὰ καὶ πίσω ἀπὸ τὸ ζῶο τρία ἐγχάρακτα γραμμίδια, τὰ ὁποῖα πιθανὸν ἀποδίδουν αἰχμὴ δόρατος (impaled triangle). – Κωνίδιο ἀπὸ μελανὸ στεατίτη. Ὕψ. 1,2 ἑκ., διάμ. βάσης 2,3 ἑκ. – Τμῆμα παρόμοιου ἀπὸ ἐλαιοπράσινο στεατίτη. Σωζ. ὕψ. 1,2 ἑκ. – Δισκοειδὲς κωνίδιο ἀπὸ μελανὸ στεατίτη. Ὕψ. 1,5 ἑκ., διάμ. βάσης 2,5 ἑκ. – Τμῆμα παρόμοιου ἀπὸ ἐλαιοπράσινο στεατίτη. Ὕψ. 1,2 ἑκ., διάμ. βάσης 3 ἑκ. – Κομμάτι χώματος καὶ κονιάματος τὸ ὁποῖο σώζει μία ἐπίπεδη ἐπιφάνεια – ὄχι λειασμένη – χρωματισμένη μὲ ἔντονο ἐρυθρὸ χρῶμα, διαστ. 12×5 ἑκ. – Δεύτερο μικρότερο κομμάτι παρόμοιο, διαστ. 5,7×3,5 ἑκ. – Κομμάτι κονιάματος μὲ ἴχνη φαιοπράσινου καὶ μελανοῦ χρώματος. Μῆκ. 4,5 ἑκ. – Δύο κομμάτια κονιάματος μὲ μῆκος 4 καὶ 3,8 ἑκ. ἀντίστοιχα, τὸ ἕνα καμένο.

Ἐπίσης ὁ δίσκος τῶν λαβῶν μεγάλου ψευδόστομου (εἰκ. 196), ἕνας σφραγιδόλιθος, κομμάτια ἀπὸ πρόχου (#13), ἀπὸ ἀγγεῖο μαυρισμένο ἀπὸ τὴ φωτιά (#14), ἀπὸ κλειστὸ ἀγγεῖο (#15) καὶ ἀρκετὰ ἀγγεῖα κατὰ ὁμάδες, σπασμένα ἀλλὰ λίγο-πολὺ πλήρη. Ἡ πρώτη ὁμάδα, στὴ μέση περίπου τῆς νότιας πλευρᾶς τοῦ δωματίου, ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο κυαθοειδή, πεσμένα ἀνάστροφα (#27, 28) καὶ μερικὰ ὄστρακα. Ἡ δεύτερη ὁμάδα, στὴν προέκταση τῆς προεξοχῆς τοῦ βράχου, περιλάμβανε ἕνα λεκανίδιο (#29) καὶ δύο κύλικες (#30, 31), ἕναν σκύφο (#32) καὶ ἕνα μεγάλο ἀγγεῖο (πρόχου #33). Ἐδῶ ἡ στρώση τῆς στάχτης ποὺ κάλυπτε τὸ δάπεδο ἦταν ἐμφανῶς παχύτερη. Λίγο παρακάτω, μὲ τὸ τελευταῖο ἀγγεῖο της πρὸς Δ. στὸ μέσον περίπου τῆς εἰσόδου ἀπὸ τὴν κλίμακα **ΖΘ**, ἡ τρίτη καὶ μεγαλύτερη

630. *MDP* εἰκ. 106:2 (Ἅγ. Στέφανος).

ὁμάδα: κύλικες (#21, 24, 25, 26), μεγάλος σκύφος ἢ κρατηρίσκος (#22), παραπλεύρως του τμῆμα εἰδωλίου, πυθμένας πιθοειδοῦς (#17), ἐπάνω του μικρότατο ἀπιόσχημο ἀγγεῖο (#23), κομμάτι χύτρας μὲ λαβή (#19), πυθμένας πίθου (#16) καὶ δύο σκυφοειδή (#18, 20). Λοξὰ μεταξὺ τῶν #16, 17 καὶ 20 εἶχε διατηρηθεῖ τὸ ἴχνος καμένου ραβδόσχημου ξύλινου ἀντικειμένου καὶ στὴ νοτιοδυτικὴ ἄκρη τοῦ σωροῦ κομμάτι κόκκινου κονιάματος. Ὅλα τὰ ἀγγεῖα ἦσαν πεσμένα ἀπευθείας ἐπάνω στὸ δάπεδο ἢ σὲ διάφορα ὕψη ἀπὸ αὐτό, μέχρι 0,17 μ., μέσα σὲ ἀσπρόχωμα καὶ διαλυμένες πλίθες. Στὸ ἴδιο αὐτὸ στρῶμα, κοντὰ στὸν ἀνατολικὸ τοῖχο, ὑπῆρχε ἕνα κομμάτι πίθου (#12) καὶ δίπλα του πρὸς Ν. ἄλλο ἕνα κομμάτι τοῦ ἀγγείου #15.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΑΓΓΕΙΩΝ

(12) Ἕξι συγκολλημένα τμήματα πίθου ἀπὸ τὸ ἔντονα ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ ὀρθογώνια διατομὴ καὶ αὐλάκωση ἐξωτερικὰ καὶ τὴν ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβή. Πηλὸς πορτοκαλόχρωμος, ὁμοιόχρωμο ἀλείφωμα.

(13) Βλ. προηγούμενη σελίδα.

(14) Δεκαεννέα συγκολλημένα καὶ συνανήκοντα τμήματα χύτρας ἀπὸ τὸ ἐξώκυρτο χεῖλος, τὴ γάστρα μὲ ρίζες κατακόρυφης κυλινδρικῆς λαβῆς καὶ ἀκέραιη ἐπίπεδη βάση. Πηλὸς ἐρυθρὸς χονδροειδής, ἀλείφωμα ὁμοιόχρωμο. Ἔντονα ἴχνη καύσης ἐξωτερικά.

(15) Δύο συγκολλημένα τμήματα ἀπὸ τὴ δισκοειδὴ ἐπίπεδη βάση καὶ τμῆμα τοῦ τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου. Πηλὸς καστανός, ἀλείφωμα λευκωπό.

(16) Κωνικὴ βάση καὶ ἀρχὴ τοιχώματος πίθου. Πηλὸς ροδόχρωμος χονδροειδής, ἀλείφωμα ὠχρό.

(17) Τρία συγκολλημένα τμήματα ἀπὸ τὴν ἐπίπεδη βάση πιθοειδοῦς ἀγγείου. Πηλὸς κεραμόχρωμος χονδροειδής, ἀλείφωμα ὁμοιόχρωμο.

(18) Ἕξι συγκολλημένα καὶ ἕνα συνανῆκον ὄστρακο ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τὴ γάστρα ἄγραπτου σκύφου μὲ μία ἀκέραιη ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβή. Πηλὸς ροδόχρωμος, ἀλείφωμα ὠχρό.

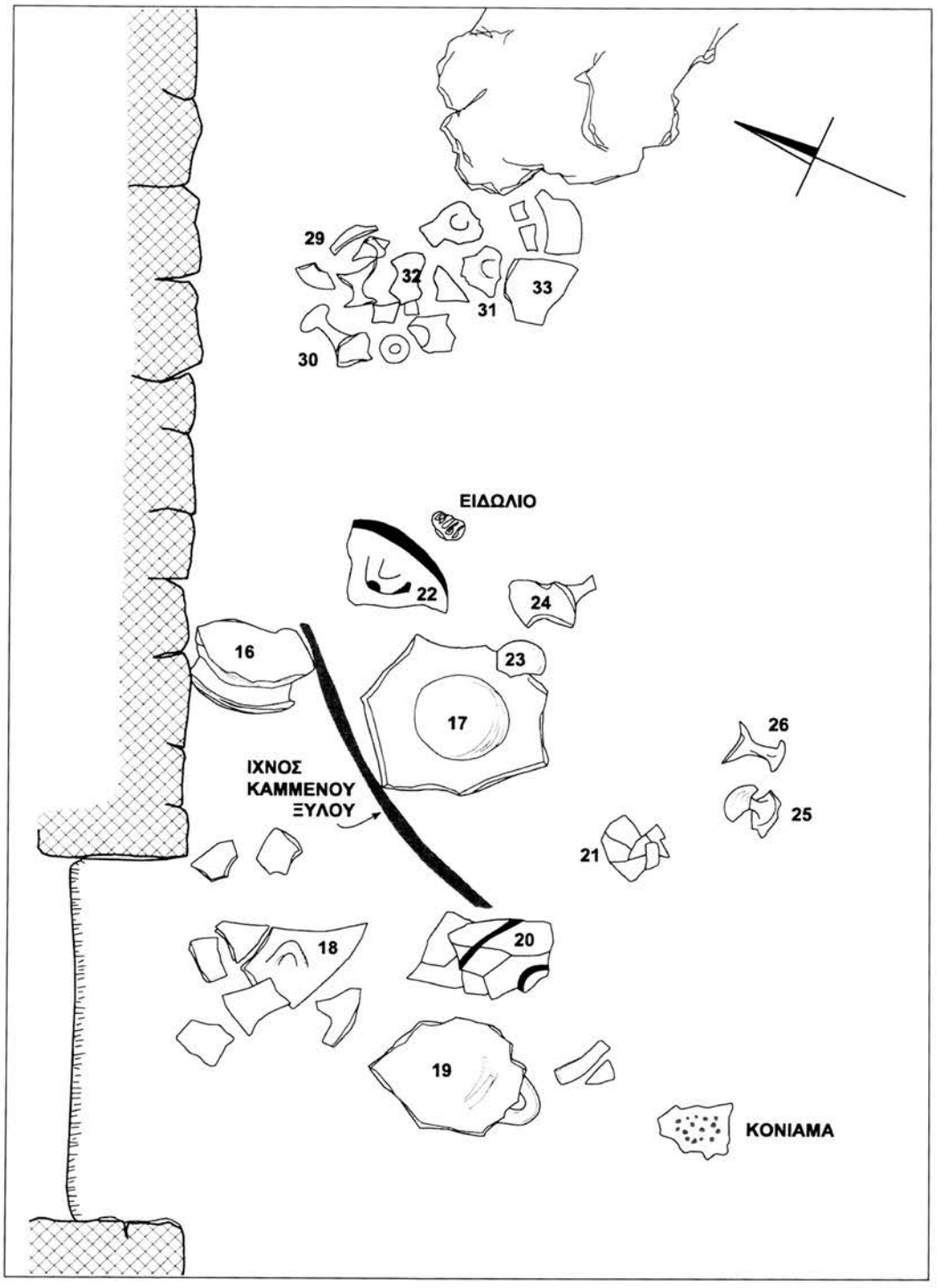
(19) Μεγάλο κομμάτι χύτρας ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος ὡς τὴ γάστρα μὲ τμῆμα λαβῆς, συγκολλημένο ἀπὸ ἕξι ὄστρακα. Ὀπὲς ὄπτησης στὴ ρίζα τῆς λαβῆς, καθὼς καὶ ἴχνη καύσης. Πηλὸς ἐρυθρὸς μὲ προσμίξεις.

(20) Τέσσερα συγκολλημένα ὄστρακα ἀπὸ τὴ δακτυλιόσχημη βάση καὶ μεγάλο τμῆμα γάστρας σκύφου. Ταινία στὸ μέσον τῆς γάστρας, ταινία στὴ βάση ἐξωτερικὰ καὶ δακτύλιος στὸν πυθμένα. Βαφὴ πορτοκαλόχρωμη. Σωζ. ὕψ. 7,8 ἑκ., διάμ. βάσης 4,5 ἑκ.

(21) Ἐννέα συγκολλημένα καὶ συνανήκοντα ὄστρακα ἄγραπτης τροπιδωτῆς κύλικος ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ βάση. Πηλὸς κιτρινωπός. Σωζ. ὕψ. 6,5 ἑκ., διάμ. βάσης 5,5 ἑκ.

(22) Μεγάλος κρατήρας[631], συγκολλημένος ἀπὸ πολλὰ ὄστρακα, ἐλλιπὴς κατὰ τόπους. Χεῖλος ἐπικλινὲς ἐξώκυρτο, λαβὲς ὁριζόντιες κυλινδρικές, γάστρα μὲ ἐλαφρὰ γωνίωση στὴ μέγιστη διάμετρο, βάση δακτυλιόσχημη. Ταινία ἐπάνω ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ στὴν ἀκμὴ ἐξωτερικά, ἐσωτερικὰ δακτύλιος στὴ γάστρα καὶ τὸν πυθμένα. Ἐξωτερικὰ πλατιὰ ταινία κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος, τρεῖς πλατιὲς στὴ μέγιστη διάμετρο καὶ δύο στὴ βάση καὶ πλατιὲς πινελιὲς στὴ ράχη καὶ τὶς ρίζες τῶν λαβῶν. Στὴ ζώνη τῶν λαβῶν, καὶ στὶς δύο ὄψεις, κεντρικὴ στήλη

631. MM 12566β, τεμάχια ἀγγείου No 22 ἐκ τοῦ χώρου **Ζ3β**, 31/8/73. Τὸ ἀγγεῖο, πρὶν ἀπὸ τὴ συμπλήρωσή του, εἰκονίζεται στὸ Μυλωνᾶς, *ΠΑΕ* 1973, πίν. 126α, ὅπου παρουσιάζεται ἡ ἄλλη ὄψη του σὲ σχέση μὲ αὐτὴν ποὺ φωτογραφήθηκε ἀπὸ τὸν Ἡ. Ἡλιάδη. Πάντως οἱ δύο ὄψεις εἶναι ὅμοιες. Στὸ ἀγγεῖο ἀνήκει μετὰ βεβαιότητος ὄστρακο τῆς ὁμ. 73/332 (MM 13136).

*Εἰκ. 196. Δωμάτιο **Θ7**, δάπεδο, σκαρίφημα.*

ὁμάδων πυκνῶν ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ πολλαπλὸ περιθώριο καὶ ὁμάδες ἐφαπτόμενων πεταλίων. Ἑκατέρωθεν αὐτῆς ἀνὰ μία στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο καὶ μία πλευρικὴ στήλη ἀραιῶν ὁριζοντίων τεθλασμένων μὲ τριπλὸ περιθώριο. Ἀλείφωμα ἐρυθρό, βαφὴ ἐρυθρὴ στιλπνή. Ὕψ. 28 ἑκ., διάμ. χείλους 33 ἑκ., μέγ. διάμ. 34 ἑκ., διάμ. βάσης 11,8 ἑκ. (πίν. 77β).

(23) Ἐπίπεδη βάση μικροῦ κλειστοῦ ἀγγείου, μᾶλλον προχοϊδίου, μὲ ἴχνη καύσης ἐξωτερικά. Διάμ. βάσης 3 ἑκ.

(24) Δύο συνανήκοντα τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὸ κοντὸ στέλεχος ἄγραπτης τροπιδωτῆς κύλικος. Ἴχνη καύσης ἐξωτερικὰ στὸ στέλεχος καὶ τὴ γάστρα. Πηλὸς ροδοκάστανος, ἀλείφωμα ὠχρό.

(25) Τμῆμα ἄγραπτης κύλικος ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τῆς γάστρας ὡς τὴ βάση. Πηλὸς κιτρινωπός. Σωζ. ὕψ. 6 ἑκ., διάμ. βάσης 6,5 ἑκ.

(26) Ἕξι συγκολλημένα καὶ συνανήκοντα ὄστρακα ἀπὸ τὸ χεῖλος, τὴ γάστρα, τὸ κοντὸ στέλεχος καὶ τὴν ἐπίπεδη βάση ἄγραπτης κυρτόπλευρης κύλικος. Ἴχνη καύσης στὴ γάστρα ἐσωτερικά. Πηλὸς ροδόχρωμος, ἀλείφωμα ὠχρό.

(27) Ὀκτὼ συγκολλημένα καὶ συνανήκοντα ὄστρακα ἀπὸ τὴν ἐπίπεδη βάση καὶ τὴ γάστρα ἄγραπτου ἀνοικτοῦ ἀγγείου.

(28) Ἥμισυ ἄγραπτου κυαθίου ἀπὸ τὸ ἐξώκυρτο χεῖλος ὡς τὴ δισκοειδὴ κοίλη βάση μὲ ρίζες κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς. Πηλὸς ροδόχρωμος, ἀλείφωμα ὠχρό. Ὕψ. 5,55 ἑκ., διάμ. χείλους 8,5 ἑκ., διάμ. βάσης 3,5 ἑκ. (πίν. 77γ).

(29) Ἐπίπεδη βάση καὶ τμῆμα γάστρας ἄγραπτου λεκανιδίου ἀπὸ ὠχρὸ πηλό.

(30) Δύο συνανήκοντα τμήματα ἄγραπτης τροπιδωτῆς κύλικος ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ βάση μὲ μία κατακόρυφη λαβή. Πηλὸς ροδόχρωμος μὲ κιτρινωπὸ ἀλείφωμα. Ὕψ. 8,5 ἑκ., διάμ. βάσης 5,8 ἑκ.

(31) Δύο συνανήκοντα τμήματα κυρτόπλευρης κύλικος ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ βάση μὲ μία ἀκέραιη κατακόρυφη λαβή. Σωζ. ὕψ. 7,5 ἑκ., διάμ. βάσης 7,2 ἑκ.

(32) Τμῆμα σκύφου ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ γάστρα χαμηλὰ μὲ μία ἀκέραιη λαβή. Λεπτὴ ταινία στὴν ἀκμὴ τοῦ χείλους, ταινία γάστρας καὶ πινελιὲς στὴ ράχη καὶ τὶς ρίζες τῆς λαβῆς. Στὴ ζώνη τῶν λαβῶν κεντρικὴ στήλη ἀντιθετικῶν κροσσοπεταλίων μὲ διπλὸ περιθώριο καὶ ἐφαπτόμενα δίλοβα πετάλια πρὸς τὸ πάνω μέρος καὶ δύο πλευρικὲς στῆλες ἀραιῶν ἀμειβόντων μὲ περιθώριο. Πηλὸς ἐρυθρωπός, ἀλείφωμα κιτρινέρυθρο, βαφὴ πορτοκαλόχρωμη. Σωζ. ὕψ. 11 ἑκ.

(33) Τέσσερα συγκολλημένα καὶ συνανήκοντα τμήματα ἀπὸ τὴν κοιλιὰ πρόχου. Πηλὸς κιτρινωπός, ἀλείφωμα ὁμοιόχρωμο.

(34) Δέκα συγκολλημένα καὶ συνανήκοντα ὄστρακα ἀπὸ τὸ χεῖλος μὲ τμῆμα τῆς γάστρας καὶ τὴν ἐπίπεδη βάση ἄγραπτης φιάλης. Διάμ. βάσης 4 ἑκ.

Ὁ τελικὸς καθαρισμὸς τοῦ δωματίου ἀπέδωσε:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13115.
Σύνολο ὀστράκων 54.
Πρώιμα 4, ἄγραπτα 12, γραπτὰ 35, ἀπροσδιόριστα 3.

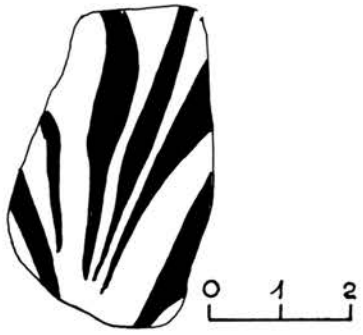
Πρώιμα: Δύο συνανήκοντα τμήματα γάστρας κυάθου μὲ γωνίωση μὲ σπογγωτὴ διακόσμηση καὶ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν χαμηλότερα[632]. – Κάτω μέρος γάστρας πρὸς τὸ στέλεχος κύλικος μὲ τμῆμα

632. *MDP* εἰκ. 74:5 (Ἀθήνα).

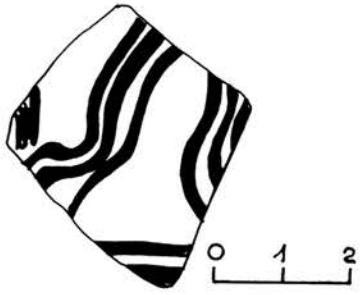
πλοκάμου χταποδιοῦ[633] καὶ τμῆμα τοῦ σάκου ποὺ γράφεται ἐπάνω σὲ ἱμάντες. – Τμῆμα γάστρας κύλικος[634] μὲ τμήματα πλοκάμων χταποδιοῦ, ὁ ἕνας μὲ λευκὴ ἐπίθετη γραμμὴ κατὰ μῆκος, καὶ ἱμάντες γάστρας.

Ἄγραπτα: Ἕνα τροπιδωτὸ χεῖλος, δύο ἐξώστροφα κυρτόπλευρα καὶ δύο τμήματα βάσεων κυλίκων. – Ἐπίπεδη βάση λεκανιδίου. – Τμῆμα κυάθου ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος ὡς τὸ κάτω μέρος τῆς γάστρας. – Ἀκέραιη δακτυλιόσχημη βάση μὲ τμῆμα γάστρας κυάθου. – Δύο ἐξώστροφα χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Δύο ἐξώστροφα χείλη σκύφων.

Γραπτά: Τμῆμα βάσης κύλικος βαμμένης ἐπάνω. – Τμῆμα ταινιωτῆς λαβῆς μὲ βαμμένα περιθώρια καὶ ἐγκάρσιες ταινίες στὴ ράχη. – Χεῖλος καὶ τμῆμα γάστρας ὡς τὴν κυρτὴ βάση μικροῦ χειροποίητου ἀπιόσχημου ἀγγείου. Κηλίδες στὸ χεῖλος καὶ στὴ γάστρα φυλλοειδεῖς γραμμές[635] (εἰκ. 197). – Τμῆμα γάστρας κυπέλλου μὲ τέσσερις ἱμάντες. – Ἐπίπεδο ἀμφίκυρτο χεῖλος λεκάνης μὲ κάθετο τοίχωμα. Πλατιὰ ταινία χείλους ἐξωτερικὰ καὶ χαμηλότερα στὴ γάστρα δύο ταινίες καὶ δακτύλιος. – Δύο χείλη μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ ἕνα τμῆμα γάστρας μὲ ἱμάντες, ἀπὸ ἀνοικτὰ ἀγγεῖα. – Δύο τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων, τὸ ἕνα μὲ ταινία καὶ ἀνηρτημένη ἡμιέλλειψη, τὸ ἄλλο μὲ δικτυωτὸ κυκλικὸ θέμα. – Ὀκτὼ τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες, τὰ τρία ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου. – Στόμιο καὶ τμῆμα ὤμου μικροῦ ψευδοστόμου μὲ ταινία στὸ χεῖλος καὶ τὴ βάση τοῦ στομίου καὶ ταινία ὤμου. – Τμῆμα γάστρας κρατηρίσκου μὲ ταινία. – *Σκύφοι*: Χεῖλος ὑψίποδος σκύφου μὲ ταινία, δεύτερη πλατύτερη ἐξωτερικά, στῆλες γραμμῶν μὲ ἀνηρτημένο καὶ ὄρθιο ἡμικύκλιο μεταξύ τους καὶ ταινία γάστρας. Ἐσωτερικὰ δακτύλιος χείλους καὶ γάστρας[636]. – *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Δύο χείλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δακτύλιο. –

*Εἰκ. 197. Δωμάτιο **Θ7**, δάπεδο, τμῆμα ἀπιόσχημου ἀγγείου.*

*Εἰκ. 198. Δωμάτιο **Θ7**, δάπεδο, ὄστρακο σκύφου.*

Τέσσερα τμήματα γάστρας, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ τριπλὰ τρικάμπυλα τόξα καὶ ἱμάντες γάστρας[637] (εἰκ. 198) καὶ τρία μὲ ταινίες (τὰ δύο μὲ δακτυλίους). – Τμῆμα γάστρας μὲ ἱμάντες καὶ τμῆμα ὁριζόντιας κυλινδρικῆς λαβῆς μὲ πινελιὲς στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη. – Χεῖλος ἐνδόβαφου σκύφου μὲ πλατιὰ ταινία καὶ ζώνη ὁριζοντίων ἀγκίστρων στὴ γάστρα. – Δύο ἐνδόβαφα τμήματα γάστρας, τὸ ἕνα μὲ ρομβοειδὲς κόσμημα[638], τὸ ἄλλο μὲ ταινίες. – Τέσσερα τμήματα γάστρας ὁλόβαφων σκύφων.

Καὶ στὸν χῶρο μεταξὺ τῶν ἀγγείων #16 καὶ #33, στὰ ὁποῖα προστέθηκε καὶ μικρὴ φιάλη (#34), εὑρέθησαν ἀκόμη:

633. Αὐτόθι εἰκ. 107:2 (Βουρβάτσι), E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 3:2.523, 7:15.

634. *MDP* εἰκ. 107:2 (Βουρβάτσι), E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 3:2.523, 7:15.

635. Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 7:62.

636. Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 8:70.

637. *MDP* εἰκ. 106:2 (Ἅγ. Στέφανος).

638. Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 11:80.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 13131+[12263].
Σύνολο ὀστράκων 103.
Πρώιμο 1, ἄγραπτα 46, γραπτὰ 56.

Πρώιμο: Ἐπικλινὲς ἐξώκυρτο χεῖλος μινύειου ἀγγείου.
Ἄγραπτα: Ὀκτὼ τροπιδωτὰ χείλη κυλίκων, τὰ τρία μὲ ἀκέραιη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. – Ὀκτὼ τροπιδωτὰ χείλη, τὰ τέσσερα μὲ ὁριζόντια ταινιωτὴ λαβὴ κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος, ἕνα τμῆμα γάστρας μὲ ρίζα ὁριζόντιας ταινιωτῆς λαβῆς καὶ τέσσερα ἐξώκυρτα χείλη κυρτόπλευρων λεκανιδίων. – Δύο τροπιδωτὰ τμήματα γάστρας κυλίκων ἢ λεκανιδίων. – Κυλινδρικὴ λαβὴ χονδροειδοῦς κλειστοῦ ἀγγείου. – Τρία χείλη μὲ τμῆμα γάστρας ἀπὸ κυάθους ἢ κύλικες. – Τμῆμα κωνικοῦ κυάθου ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴν ἐπίπεδη βάση. – Ὀκτὼ ἐξώστροφα χείλη, ἕξι περίκυρτα, τὸ ἕνα μὲ ἔντονα ἴχνη καύσης ἀμφίπλευρα, καὶ δύο τμήματα γάστρας ἀπὸ ἀνοικτὰ ἀγγεῖα. – Περίκυρτο χεῖλος καὶ τμῆμα λαιμοῦ εὐρύστομης πρόχου. – Κάτω μέρος γάστρας καὶ δισκοειδὴς κοίλη βάση σκύφου.
Γραπτά: Τμῆμα κωνικῆς γάστρας κύλικος μὲ ἀρχὴ στελέχους ὅπου ζεῦγος ἱμάντων καὶ ἴχνη καύσης κατόπιν τῆς θραύσης τοῦ ἀγγείου. – Τμῆμα δισκοειδοῦς βάσης κύλικος μὲ κεντρικὴ κοιλότητα καὶ δακτύλιο στὴν περιφέρεια. – Τρία συνανήκοντα τμήματα τοιχώματος κλειστοῦ χονδροειδοῦς ἀγγείου μὲ τρεῖς ταινίες καὶ μία τέταρτη ὁριζόντια κυματοειδή, ἀπὸ καστανὸ πηλὸ μὲ πολλὰ ἐγκλείσματα. – Τμῆμα ὤμου κλειστοῦ χονδροειδοῦς ἀγγείου μὲ ταινία καὶ δύο ὄρθια ὁμόκεντρα τόξα. – Ἕξι ὁλόβαφα τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων καὶ ἕξι μὲ ταινίες, τὸ ἕνα ἐνδόβαφο. – Τμῆμα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου προχοειδοῦς ἀγγείου μὲ ταινία καὶ δεύτερη στὸν ὦμο. – Ἐξώστροφο στικτὸ χεῖλος μὲ δακτύλιο, χαμηλὸ λαιμὸ καὶ τμῆμα ὤμου μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν ἀπὸ πιθαμφορίσκο[639]. – Ἕξι τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ ὀφθαλμωτὴ σπείρα καὶ ρίζα κατακόρυφης λαβῆς καὶ δύο συνανήκοντα μὲ πλατιὰ γραμμὴ καὶ δέσμες λεπτότερων. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα κοιλιᾶς μικροῦ ψευδοστόμου μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν καὶ στενὴ ζώνη κυματοειδοῦς γραμμῆς. – Τμῆμα γάστρας κρατῆρα μὲ ταινία καὶ δακτύλιο. – *Σκύφοι*: *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Ἑπτὰ χείλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ στὴ γάστρα στῆλες τεθλασμένης μὲ περιθώριο (1), στήλη ἀμειβόντων μὲ διπλὸ περιθώριο (1), στήλη κροσσοπεταλίων μὲ περιθώριο (1), καμπύλους μίσχους (1), ὁριζόντια τεθλασμένη (1). – Ὀκτὼ τμήματα γάστρας μὲ ταινίες καὶ ὀρθογώνιο θέμα μὲ ἐγγεγραμμένο σταυρό (3 συνανήκοντα), στήλη ἀκανθωτοῦ μὲ διπλὸ περιθώριο ἐπάνω σὲ ταινία (1), φολιδωτὸ τρίγωνο ἐφαπτόμενο σὲ δέσμη γραμμῶν (1), κατακόρυφη πορφύρα (1), στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο καὶ ἴχνη καύσης (1), σπείρα, ζεῦγος ταινιῶν καὶ δακτύλιο (1). – Τρία τμήματα δακτυλιόσχημων βάσεων μὲ ταινία ἐξωτερικά, τὰ δύο συγκολλώμενα μὲ δακτύλιο στὸν πυθμένα. – Δύο συγκολλημένα τμήματα καὶ ἕνα συνανῆκον ἀπὸ τὸ στικτὸ χεῖλος καὶ τὴ γάστρα. Κύκλος μὲ ἐγγεγραμμένες χιαστὶ γραμμὲς καὶ διπλὰ τόξα στὰ τεταρτοκύκλια. – Δύο συνανήκοντα τμήματα στικτοῦ χείλους. – Τρία χείλη ἐνδόβαφων σκύφων μὲ πλατιὰ ταινία καὶ στὴ γάστρα. Τὸ ἕνα μὲ στήλη τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο, τὸ δεύτερο μὲ ζώνη σπειρῶν μὲ διάγραμμο διάκενο[640], τὸ τρίτο μὲ δέσμη γραμμῶν. – Ἐξώκυρτο χεῖλος ὁλόβαφου σκύφου.
Μικρὸ εὕρημα: Κυλινδρικὴ χάντρα ἀπὸ ὑαλόμαζα μὲ ἐγχάρακτες λοξὲς σιγμοειδεῖς γραμμὲς ἐντὸς περιθωρίου. Ὕψ. 0,6 ἑκ., διάμ. 0,6 ἑκ., διάμ. τρήματος 0,4 ἑκ.

Ἀμέσως κάτω ἀπὸ τὸ δάπεδο, κοντὰ στὴ νοτιοανατολικὴ γωνία τοῦ δωματίου, εἶχε διατηρηθεῖ ἀπὸ τὴ μέση καὶ ἐπάνω μία ταφὴ κ.χ. μόλις σκεπασμένη ἀπὸ ἐλάχιστο χῶμα

639. Πρβ. Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 4:17. E. French, *BSA*, 62, 1967, εἰκ. 4:53.807, 5:2, 5:3.

640. Πρβ. σὲ κρατῆρα, *Orchomenos* V εἰκ. 31:137 (Σχηματάρι).

(πίν. 78α, εἰκ. 199). Τὸ ὑπόλοιπό της, ἀπὸ τὴ λεκάνη καὶ κάτω, καταστράφηκε ὅταν χτίστηκε τὸ δωμάτιο καὶ στρώθηκε τὸ δάπεδο. Τὸ κρανίο ἦταν ἐν μέρει σκεπασμένο ἀπὸ τὶς πέτρες τῆς θεμελιώσεως τοῦ ἀνατολικοῦ τοίχου καὶ ἦταν πεσμένο στὸ δεξιό του πλευρό. Οἱ αὐχενικοὶ σπόνδυλοι, λοξὰ κατὰ σειρὰ πρὸς Δ., εἶχαν διατηρήσει τὴ θέση τους σὲ σχέση μὲ τὸ κρανίο. Τὸ δεξιὸ βραχιόνιο ἦταν τεταμένο κατὰ μῆκος τοῦ θώρακος. Τὸ ἀριστερὸ ἐπίσης, μὲ τὸν πῆχυ σὲ ὀρθὴ γωνία ἐπάνω ἀπὸ τὸ στῆθος οὕτως ὥστε τὰ δάκτυλα τοῦ ἀριστεροῦ χεριοῦ νὰ σκεπάζουν τὸν δεξιὸ ἀγκώνα. Ἡ σπονδυλικὴ στήλη εἶχε διατηρηθεῖ ὁλόκληρη σὲ εὐθεία γραμμὴ ἀνάμεσα στὰ βραχιόνια. Οἱ πλευρὲς καὶ ἡ δεξιὰ ὠμοπλάτη ἔκειντο στὴ θέση τους. Τὰ ὀστὰ τοῦ δεξιοῦ ὤμου ἀκουμποῦσαν σὲ μία ἀπὸ τὶς λίθινες πλάκες ποὺ ἦσαν στρωμένες κάτω ἀπὸ τὸ μέρος αὐτὸ τοῦ σκελετοῦ, καθὼς καὶ μεταξὺ τῆς ἀριστερῆς της ὀσφύος καὶ τοῦ νοτίου τοίχου. Ὁ δεξιὸς πῆχυς καὶ τὸ χέρι δὲν σώθηκαν, προφανῶς διότι ἦσαν τεντωμένα κατὰ μῆκος τῆς λεκάνης καὶ τῶν ποδιῶν ἢ ἴσως λοξὰ πρὸς τὴν ἥβη. Λείπουν ἐντελῶς τὰ ὀστὰ τῆς λεκάνης καὶ τῶν ποδιῶν. Στὸ λίγο χῶμα ποὺ σκέπαζε τὴν ταφὴ ὑπῆρχε μινύεια καὶ ἀμαυρόχρωμη κεραμεική, ἀποτελούμενη ἀπὸ λίγα ὄστρακα: δέκα χονδροειδή, τρία ἀμαυρόχρωμα, δέκα τεφρὰ μινύεια, ἕνα μελανὸ μινύειο.

Ἡ ταφὴ δηλαδὴ ἀνῆκε στοὺς ΜΕ χρόνους καὶ τὰ μέρη της ποὺ δὲν ἐξεῖχαν σκεπάστηκαν ἀπὸ τὴ στρώση τοῦ δαπέδου. Τὰ ὑπόλοιπα ἀφαιρέθηκαν.

ΔΩΜΑΤΙΟ **Θ6**. Στὰ ἡμερολόγια τῆς ἀνασκαφῆς καταχωρήθηκε ὡς **Ε4**. Εὑρίσκεται πίσω ἀπὸ τὸ **Θ7**, τοῦ ὁποίου ἀποτελεῖ συνέχεια πρὸς Α. Στὴ βορειοδυτικὴ γωνία του ἔχει εἴσοδο ποὺ τὸ συνδέει μὲ τὸ τέρμα τοῦ Ἐπάνω Δρομίσκου καὶ μὲ τὴν ἀρχὴ τῆς κλίμακος καὶ τοῦ ἀγωγοῦ **ΖΘ**. Ἡ εἴσοδος αὐτὴ εἶχε ξύλινο κατώφλι, ὅπως δείχνουν ἴχνη ποὺ διατηρήθηκαν στὸ ὑπόστρωμα πλέσιας στὸ σημεῖο ἐκεῖνο. Τὸ πλάτος τῆς εἰσόδου αὐτῆς περιορίστηκε στὰ 2/3 περίπου ὅταν χτίστηκε ὁ ἀνατολικὸς τοῖχος τοῦ **Θ7** κατὰ μῆκος τοῦ δυτικοῦ τοῦ **Θ6** αὐξάνοντας τὸ μῆκος του κατὰ 0,50 μ. καὶ τὸ πάχος του σὲ 1,20 μ. Ἡ βόρεια πλευρὰ τοῦ δωματίου, ποὺ εἶναι μεσότοιχος μὲ τὰ δωμάτια **Δ5** καὶ **Ε3**, ἔχει μῆκος 5,90 μ. καὶ ὁ τοῖχος της ἔχει πάχος 1,10-1,20 μ., ἡ ἀνατολικὴ πλευρά, μήκους 3,05 μ., ὁρίζεται ἀπὸ σχετικὰ λεπτὸ καὶ κάπως λοξὸ τοῖχο πάχους 0,40 μ., ἡ νότια, μήκους 4,89 μ., ἔχει τοῖχο πάχους 0,60 μ. καὶ ἡ δυτική, ὅπου ἡ εἴσοδος, μετρᾶ ἀντιστοίχως 2,35 μ. καὶ 0,60 μ. Ὁ ἀνατολικὸς λεπτὸς τοῖχος εἶναι προσκτισμένος στὸν ἰσχυρὸ μεσότοιχο τῶν **Δ5-Ε3**, τὰ ὁποῖα κατὰ ταῦτα προϋπῆρχαν, ὁ δυτικὸς ὅμως ἀποτελεῖ συνέχεια ὑπὸ ὀρθὴ γωνία τοῦ νοτίου τῶν γειτονικῶν δωματίων **Θ5** καὶ **Θ3**, πρᾶγμα ποὺ σημαίνει ὅτι τὰ δωμάτια **Θ** χτίστηκαν μετὰ τὰ **Δ** καὶ **Ε**.

Ἡ ἀνασκαφὴ Τσούντα εἶχε ἀπογυμνώσει τὸ δωμάτιο ἐντελῶς ἀπὸ ἐπιχώσεις, ἀφήνοντας τὸν βράχο νὰ ἐξέχει στὴ νοτιοανατολικὴ γωνία.

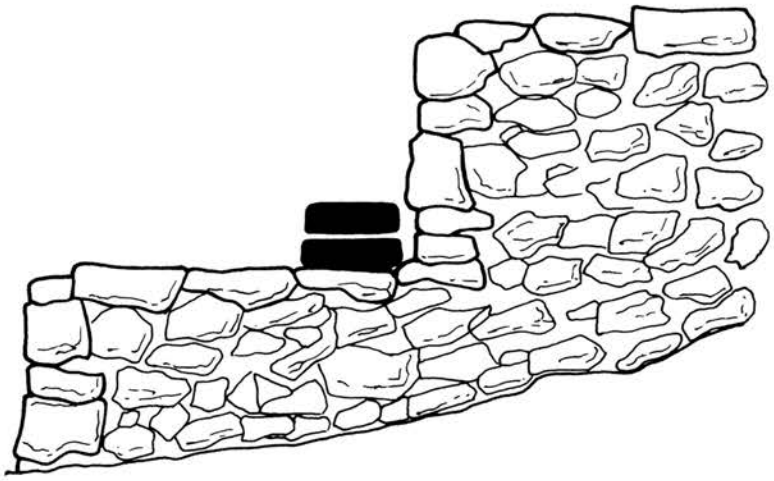
ΔΩΜΑΤΙΟ **Θ5**. Σχετικὰ κανονικὸ τετράπλευρο δωμάτιο, μικρότερο ἀπὸ τὰ ἄλλα τοῦ συγκροτήματος. Ὁ βόρειος καὶ ὁ νότιος τοῖχος του ἀποτελοῦν προεκτάσεις τῶν ἀντιστοίχων τῶν **Θ3-Θ1** καὶ τῶν **Θ4-Θ2**, ὁ δυτικὸς εἶναι μεσότοιχος μὲ τὸ **Θ3** καὶ ὁ ἀνατολι-

*Εἰκ. 199. Δωμάτιο **Θ7**, ΜΕ ταφή, σκαρίφημα.*

κός, λίγο λοξὸς πρὸς τοὺς ὑπόλοιπους, εἶναι εὐθυγραμμισμένος πρὸς τὸ ἀνάλημμα πρὸς Α. του μᾶλλον παρὰ πρὸς τὸν δυτικό. Ἡ βόρεια πλευρά του ἔχει μῆκος 2,35 μ., ἡ ἀνατολικὴ 3,08 μ., ἡ νότια 2,45 μ. καὶ ἡ δυτικὴ 3,35 μ. Τὸ πάχος τοῦ βορείου τοίχου του εἶναι 0,60 μ., τοῦ ἀνατολικοῦ 0,65 μ., τοῦ νοτίου 0,65 μ. καὶ τοῦ δυτικοῦ μεσότοιχου πρὸς τὸ **Θ3** 0,80 μ. Σκάφτηκε ἀπὸ τοὺς ἐργάτες τοῦ Τσούντα ἕως τὸν βράχο, ὁ ὁποῖος ἐξέχει σὲ ὁλόκληρη τὴν ἀνατολικὴ πλευρά.

ΔΩΜΑΤΙΟ **Θ3** (πίν. 79α). Σχετικὰ μικρὸ τετράγωνο δωμάτιο, μεταξὺ τῶν **Θ5** πρὸς Α. καὶ **Θ1** πρὸς Δ., στὴν κατηφορικὴ κλιτὺ τοῦ λόφου. Μοιράζεται τὸν βόρειο τοῖχο του πάχους 0,60 μ. μὲ τὸ **Θ6**, τὸν ἀνατολικὸ πάχους 0,70 μ. μὲ τὸ **Θ5**, τὸν νότιο πάχους 0,65 μ. μὲ τὸ **Θ4** καὶ τὸν δυτικὸ πάχους 0,60 μ. μὲ τὸ **Θ1**. Ἡ βόρεια πλευρά του ἔχει μῆκος 3,30 μ., ἡ ἀνατολικὴ 3,55 μ., ἡ νότια 3,45 μ. καὶ ἡ δυτικὴ 3,90 μ. Ὁ ἀνώμαλος βράχος στὸν ὁποῖο θεμελιώθηκαν οἱ τοῖχοι του ἀκολουθεῖ ἔντονη κλίση ἀπὸ Α. πρὸς Δ, ἔτσι ὥστε στὸ μέσον τοῦ δωματίου νὰ εὑρίσκεται 0,65 μ. χαμηλότερα ἀπὸ τὴ νοτιοανατολική του γωνία καὶ στὸ δυτικό του ἄκρο 0,78 μ. Ὡς ἐκ τούτου ἡ λιθοδομὴ τοῦ νοτίου τοίχου, χτισμένου στὸν κατήφορο, σχηματίζει στὴ μέση περίπου τοῦ μήκους του ἀγκώνα (εἰκ. 200) ποὺ χωρίζει τὸ ψηλότερο τμῆμα ἀπὸ τὸ χαμηλότερο (ὅπως στὰ σύγχρονα σπίτια τοῦ χωριοῦ τῶν Μυκηνῶν), στὸ ἐσωτερικὸ τῆς γωνίας τοῦ ὁποίου εἶχαν σωθεῖ μία-δύο πλίθες τῆς ἀνωδομῆς τοῦ τοίχου. Στὴ νοτιοανατολικὴ γωνία τοῦ δωματίου ὁ βράχος ἐξέχει ἔντονα ἀπὸ τὴ στάθμη τῆς θεμελιώσεως τῶν τοίχων. Στὸ σημεῖο αὐτὸ τὸν κάλυψαν μὲ κονίαμα ἀπὸ πλέσια καὶ ἀσβέστη πάχους 5-8 χιλ., δίνοντάς του τὴ μορφὴ χαμηλοῦ γωνιακοῦ θρανίου

*Εἰκ. 200. Δωμάτιο **Θ3**, λιθοδομὴ καὶ πλινθοδομὴ νοτίου τοίχου, σκαρίφημα.*

ἐκτάσεως 0,90×0,60 μ. καὶ ὕψους 0,45 μ. Τὸ δάπεδο, ἀρκετὰ κατεστραμμένο, σώθηκε κατὰ μῆκος τοῦ δυτικοῦ τοιχώματος μὲ προέκταση μιᾶς στενῆς λωρίδας πρὸς τὸν προεξέχοντα βράχο τῆς νοτιοανατολικῆς γωνίας. Εἶναι σὲ ὅλη του τὴ σωζόμενη ἔκταση ὁμοίως κατασκευασμένο ἀπὸ λεπτὸ κονίαμα ἐπάνω σὲ στρώση ἀπὸ ἀσπρόχωμα, ἐπικλινὴ πρὸς Δ.

Ὁ βόρειος τοῖχος τοῦ δωματίου ἔχει μῆκος 2,30 μ., πράγμα ποὺ ἀφήνει ἄνοιγμα μεταξὺ τοῦ μετώπου του καὶ τοῦ ἀνατολικοῦ τοίχου τοῦ γειτονικοῦ του **Θ1** περίπου 1 μ., μία δίοδο δηλαδὴ πρὸς τὸν **Θ6** καὶ τὸ τέρμα τοῦ Ἐπάνω Δρομίσκου. Τὸ ἄνοιγμα αὐτό, στρωμένο ἀρχικὰ μὲ πλέσια πάχους 0,18 μ., εἶχε στάθμη ψηλότερη κατὰ 0,65-0,70 μ. ἀπὸ τὸ δάπεδο τοῦ δωματίου. Στὸ ἐσωτερικό του, δηλαδὴ στὴ βορειοδυτικὴ γωνία τοῦ δωματίου, εὑρέθηκε ἀνώμαλη σειρὰ ἀπὸ πέτρες στὶς ὁποῖες σταματᾶ τὸ κονίαμα τοῦ δαπέδου, ἄρα ἦσαν στὴ θέση τους ὅταν στρώθηκε τὸ δάπεδο, καί, κατὰ πᾶσα πιθανότητα ἦσαν τὰ κατάλοιπα τῆς ὑποδομῆς 1-2 βαθμίδων ποὺ κατέβαιναν πρὸς τὸ δωμάτιο. Ὑπῆρχε δηλαδὴ ἀρχικὰ θύρα πρὸς τὸν δρομίσκο, ποὺ σὲ δεύτερη φάση φράχθηκε, ἐν μέρει τουλάχιστον (ἡ διατήρηση τῶν τοίχων δὲν ἐπιτρέπει ἀκριβεῖς μετρήσεις), ἀπὸ τὸν ἀνατολικὸ τοῖχο τοῦ **Θ7**.

Τὸ δωμάτιο δὲν εἶχε ἐρευνηθεῖ ἀπὸ τὸν Τσούντα. Εὑρέθηκε γεμάτο ἀπὸ ἐπίχωση ποὺ ἐξεῖχε ἐπάνω ἀπὸ τὴ διατηρημένη κορυφὴ τῆς λιθόχτιστης κρηπῖδος τῶν τοίχων του. Στὴν κορυφή της ὑπῆρχαν δύο μεταγενέστερα τοιχάρια, ἀκατάστατα σὲ δύο ἐπίπεδα. Τὸ χαμηλότερο, σωζόμενου ὕψους 0,55 μ., χτισμένο ἐπάνω σὲ μία σχετικὰ κανονικὴ στρώση πάχους 0,25 μ. ἀπὸ κομμάτια πλέσιας, πατοῦσε ἐπάνω στὸν δυτικὸ τοῖχο τοῦ δωματίου κοντὰ στὴ βορειοδυτικὴ γωνία καὶ προχωροῦσε πρὸς Α., πρὸς τὸ βάθος δηλαδὴ τοῦ δωματίου, σὲ μῆκος 2,50 μ. Στὴ γωνία μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ βορείου τοίχου ἡ ἐπίχωση περιεῖχε:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 14428+[12320].
Σύνολο ὀστράκων 234.
Πρώιμα 15, ἄγραπτα 85, γραπτὰ 134.

Πρώιμα: Τρία τμήματα τοιχωμάτων καὶ δύο ἐπίπεδες βάσεις, ἡ μία ἀπὸ μικρό, ἡ ἄλλη ἀπὸ μεγάλο ἀγγεῖο, ἀπὸ ἀνοικτὰ μινύεια ἀγγεῖα. – Ἕνα ἐλαφρὰ ἐξώστροφο χεῖλος μὲ ρίζα κατακόρυφης λαβῆς καὶ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ καὶ ἕνα τοίχωμα, ἀπὸ κλειστὰ μινύεια ἀγγεῖα. – Τοίχωμα κυπέλλου μὲ τροπίδωση μὲ λοξὲς ταινίες καὶ ὁριζόντια ταινία στὴν τροπίδωση. – Ἕνα τμῆμα ἀπὸ τὸν λαιμὸ καὶ τὸν ὦμο κλειστοῦ ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου μὲ ρίζα κατακόρυφης κυλινδρικῆς λαβῆς, μὲ ταινίες στὸν ὦμο καὶ σπείρα χαμηλότερα. – Τμῆμα ἀπὸ τὸν ὦμο ὁμοίου μὲ ταινίες καὶ λοξὲς γραμμές. – Ἐξώκυρτο χεῖλος κυάθου. Σπείρα στὴ γάστρα μὲ συμπαγὴ ἐξωτερικὴ ἕλικα καὶ κεντρικὸ ὀφθαλμό (ΥΕ ΙΙ). – Ἐξώκυρτο χεῖλος κύλικος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα σπείρα (ΥΕ ΙΙΙΑ). – Γάστρα, πιθανὸν ἀπὸ κύλικα, μὲ πλόκαμους ἀργοναύτη (ΥΕ ΙΙΙΑ). – Ἐξώκυρτο χεῖλος κυάθου βαμμένο ἀμφίπλευρα μὲ σπογγωτὴ διακόσμηση στὴ γάστρα (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Γάστρα κυάθου μὲ σπογγωτὴ διακόσμηση (ΥΕ ΙΙΙΑ1).

Ἄγραπτα: Ἐννέα κυρτόπλευρα χείλη, τὰ δύο ἐξώκυρτα, μία λαβὴ καὶ ἑπτὰ βάσεις κυλίκων. – Ὀκτὼ τροπιδωτὰ χείλη λεκανιδίων, πλὴν ἑνὸς μὲ ρίζα λαβῆς. – Τρεῖς ταινιωτὲς λαβές, οἱ δύο κατακόρυφες, ἡ τρίτη ὁριζόντια. – Δισκοειδὴς βάση μεγάλου ἀνοικτοῦ ἀγγείου. – Τρεῖς ἐπίπεδες βάσεις κλειστῶν ἀγγείων. – Ἕνα ἐξώκυρτο χεῖλος ἀπὸ πηλὸ μὲ πολλὰ ἐγκλείσματα καὶ τέσσερα τοιχώματα ἀπὸ ἐρυθρὸ τραχὺ πηλό, ἀπὸ οἰκιακὰ ἀγγεῖα. – Ἕνα ἐξώκυρτο καὶ ἕνα ἀμφίκυρτο χεῖλος λεκανοειδῶν. – Εἴκοσι ἕνα ἐξώστροφα χείλη, ἐννέα τροπιδωτὰ καὶ δώδεκα γάστρες ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Περίκυρτο χεῖλος πρόχου ἢ ἀμφορέα. – Τμῆμα ἀπὸ τὸν ὦμο μικροῦ σφαιρικοῦ ἀγγείου μὲ διάτρητη ἀπόφυση. – Ἕνα ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ ἕνα συνανῆκον τμῆμα γάστρας σκύφου μὲ ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβή.

Γραπτά: *Κύλικες*: Πέντε γάστρες μὲ ὁριζόντια πορφύρα καὶ ἱμάντες (1), κατακόρυφες πορφύρες (2), ἑλικοειδὲς ἄνθος (1), ταινία καὶ κατακόρυφη λαβὴ ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς βαμμένη στὴ ράχη μὲ διχαλωτὴ ἀπόληξη στὴ ρίζα (1). – Μία ὁλόβαφη γάστρα. – Δύο στελέχη, τὸ ἕνα λεπτὸ ὁλόβαφο, τὸ ἄλλο μὲ δακτυλίους. – Τρεῖς δισκοειδεῖς βάσεις μὲ δακτυλίους καὶ μία κωνικὴ κοίλη κάτω βαμμένη. – Δύο συγκολλημένα ὄστρακα κυρτόπλευρου λεκανιδίου ἀπὸ τὸ χεῖλος ὣς τὴ βάση. Χεῖλος ἐξώκυρτο, λαβὴ ταινιωτὴ κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος, γάστρα ἡμισφαιρική, βάση δακτυλιόσχημη. Ταινίες ἐπάνω στὸ χεῖλος, στὴ ράχη τῆς λαβῆς, ἀμφίπλευρα στὸ μέσον τῆς γάστρας, δύο δακτύλιοι χαμηλὰ κοντὰ στὴ βάση, δακτύλιος στὸν πυθμένα καὶ ἐξωτερικὰ στὴ βάση. Ὕψ. 8,5 ἑκ., διάμ. χείλους 16 ἑκ., διάμ. βάσης 5 ἑκ. – Ἕξι λαβές: ὁριζόντια κυλινδρικὴ ὁλόβαφη (1), ἀπολέπισμα κυλινδρικῆς βαμμένης (1), κατακόρυφη ταινιωτὴ ἀπὸ ἀνοικτὸ ἀγγεῖο μὲ βαμμένη ράχη καὶ διχαλωτὴ ἀπόληξη στὴ ρίζα (1), ὅμοια, μὲ βαμμένα περιθώρια καὶ λοξὴ ταινία (1), ὅμοια, μὲ ἐγκάρσια ταινία (1), κατακόρυφη ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς μὲ βαμμένα περιθώρια καὶ ταινία στὴ ρίζα, ἀπὸ κλειστὸ ἀγγεῖο (1). – Ἐξώκυρτο χεῖλος κυαθίου μὲ δύο, ἴσως τυχαῖες στιγμὲς στὴν ἄνω ἐπιφάνεια, ὁλόβαφο ἐξωτερικά. – Ἐλαφρὰ ἐξώστροφο χεῖλος κυαθίου καὶ τμῆμα γάστρας μὲ ρίζες ταινιωτῆς δακτυλιόσχημης λαβῆς. Ταινία στὸ χεῖλος, δύο λοξὲς γραμμὲς στὴ γάστρα. – Βάση κυπέλλου μὲ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ τμῆμα τοιχώματος. – Ἐξώκυρτο ὁλόβαφο χεῖλος λεκάνης. – Τέσσερα χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, καὶ στὴ γάστρα ἄνθος (1), διάστικτο θέμα (1), σπεῖρες (2). – Δύο ἐξώστροφα χείλη μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα δύο λοξὲς ταινίες (1), δεύτερη ταινία κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος, ἀμελὴς σὲ σχέση μὲ τοῦ χείλους (1). – Πέντε ἐξώκυρτα χείλη ὁλόβαφων ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Τριάντα δύο τμήματα γάστρας μὲ κατακόρυφη (1) καὶ ὁριζόντια (1) πορφύρα, ἀπροσδιόριστο θέμα (ἴσως φυτικὸ) μὲ λευκὲς ἐπίθετες γραμμές (1), γωνιώδεις ἀπολήξεις περιγεγραμμένου θέματος καὶ ἱμάντες στὴ γάστρα (1), ζώνη κομμένου πλοχμοῦ (1), ζώνη καθέτων γραμμιδίων (1), δέσμες καμπύλων γραμμῶν (4), δέσμες κατακορύφων γραμμῶν (2), σπεῖρες (3), ἀπροσδιόριστα θέματα (2), ταινίες (15, τὰ δύο μὲ δακτυλίους). – Εἴκοσι τέσσερα ὁλόβαφα τμήματα γάστρας, τὸ ἕνα μὲ ρίζα ταινιωτῆς λαβῆς, καὶ τρία

ἐνδόβαφα, τὸ ἕνα μὲ ταινίες ἐξωτερικά. – Ἐξώστροφο χεῖλος μὲ ταινία καὶ λαιμὸς πρόχου μὲ δακτύλιο στὴ βάση του. – Περίκυρτο χεῖλος πρόχου μὲ ὀρθογώνια διατομὴ καὶ ταινία ἐπάνω. – Δύο τμήματα τοιχωμάτων ἀλαβάστρων, τὸ ἕνα μὲ κυματοειδὴ ταινία, τὸ ἄλλο μὲ ταινία καὶ ὁλόβαφη ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβή. – Δεκαπέντε τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μὲ ὄρθιο φολιδωτὸ κόσμημα καὶ ταινία (1), ὁριζόντια κυματοειδὴ γραμμή (1), σπείρα (1), κυματοειδεῖς ταινίες (2, στὸ ἕνα ἴσως πλόκαμοι χταποδιοῦ), ταινίες (9), ἐξώβαφο (1). – Δισκοειδὴς βάση καὶ τμῆμα τοιχώματος μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν, ἀπὸ ψευδόστομο ἢ πιθαμφορέα. – Κομμάτι ἀπὸ τὸν ὦμο πολὺ μικροῦ ψευδοστόμου μὲ στόμιο μὲ περίκυρτο χεῖλος καὶ τὶς ρίζες τῶν λαβῶν καὶ τοῦ στελέχους τοῦ δίσκου. Ταινία στὸ χεῖλος, δακτύλιοι στὴ βάση τῆς προχοῆς καὶ στὴ βάση τοῦ στελέχους τοῦ δίσκου, στὸν ὦμο περίστικτοι κύκλοι καὶ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – Δύο τμήματα ἀπὸ τὴν κοιλιὰ ψευδοστόμων μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν, στὸ ἕνα καὶ ζώνη μὲ τμήματα τεθλασμένης γραμμῆς. – Ἐξώκυρτο χεῖλος κρατήρα μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ σπείρα στὴ γάστρα. – Γάστρα κρατήρα μὲ φολιδωτὸ κόσμημα μὲ παραπληρωματικὰ πετάλια. – *Σκύφοι: Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Ἑπτὰ χείλη μὲ λεπτὴ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ δεύτερη ταινία χείλους (1), δεύτερη ταινία καὶ στενὴ ζώνη μὲ διπλοὺς γωνιώδεις μίσχους ἐπάνω σὲ ταινία καὶ ἀνηρτημένα ἡμικύκλια (1), κομμένο πλοχμό (1), στήλη τεθλασμένης (1), στήλη πλοχμιοῦ σὲ τριπλὸ περιθώριο καὶ ἀνηρτημένο μίσχο σπείρας (1). – Τέσσερις γάστρες μὲ στήλη τεθλασμένης (2), στήλη ἀμειβόντων (1), δύο κατακόρυφες γραμμὲς καὶ σπείρα (1). – Βάση μὲ ἱμάντες στὸν πυθμένα καὶ ταινία ἐξωτερικά. – Δύο γάστρες ἐνδόβαφων σκύφων, ἡ μία μὲ κεντρικὴ στήλη ὁριζοντίων γραμμιδίων σὲ τετραπλὸ περιθώριο καὶ πλευρικὴ δέσμη καμπύλων γραμμῶν. Μεταξὺ περιθωρίου καὶ καμπυλῶν ἀμείβοντες. – Λαβὴ σκύφου χωρὶς τμῆμα γάστρας, μὲ τρεῖς πινελιές.

Εἰδώλια: Ἰδιότυπο μικρὸ ἀνθρωπόμορφο εἰδώλιο. Ἀκέραιο, πλὴν μικρῆς ἀπόκρουσης στὸ ἐπάνω μέρος. Πεπλατυσμένη κεφαλὴ μὲ ἐπίθετο μικρότατο δισκάριο γιὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ ἑνὸς ὀφθαλμοῦ. Ὁ κορμὸς περίπου κυλινδρικός, μὲ ἀνώμαλη ἀδιαμόρφωτη ἐπιφάνεια, ἡ βάση κωνική, κοίλη κάτω. Φέρει κατὰ μῆκος κατακόρυφες κυματοειδεῖς γραμμές. Πηλὸς κιτρινέρυθρος, βαφὴ καστανή. Ὕψ. 3,5 ἑκ., διάμ. βάσης 0,8×1,2 ἑκ. – Χέρι εἰδωλίου τύπου Ψ, πεπλατυσμένο ἐλλειψοειδές. Γραπτὴ ἡ περίμετρος, κατακόρυφες κυματοειδεῖς γραμμὲς στὶς δύο ὄψεις. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ καστανέρυθρη. Σωζ. μῆκ. 3,3 ἑκ. – Λεπτὸ κυλινδρικό, ἐλαφρὰ στρεπτὸ τμῆμα εἰδωλίου, πιθανότατα κέρατο ζώου. Τέσσερις κυματοειδεῖς γραμμὲς κατὰ μῆκος του καὶ μία κουκίδα. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ ἐρυθρή. Σωζ. μῆκ. 3,6 ἑκ. – Τμῆμα πήλινου εἰδωλίου. Διαμορφώνει καμπύλο ὦμο μὲ θραυσμένο ἐπίθετο τμῆμα (λαβή;) γύρω ἀπὸ κεντρικὴ ὀπή. Φέρει γραπτὰ τετράφυλλα καὶ δικτυωτὸ πρὸς τὴν κοιλιά. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ μελανή. Σωζ. μῆκ. 4,3 ἑκ.

Μικρὰ εὑρήματα: Ἐξώβαφο ὄστρακο κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ρίζα λαβῆς, λειασμένο στὴν ἀκμή. Σὲ δεύτερη χρήση, μᾶλλον ὡς πῶμα. Πηλὸς τεφρός, βαφὴ μελανή. Σωζ. μῆκ. 3,7 ἑκ.

Τὸ δεύτερο τοιχάριο, ποὺ περιλάμβανε δύο μακρόστενους πελεκημένους κυβόλιθους σὲ δεύτερη χρήση, ἦταν χτισμένο ἐπάνω στὸ πρῶτο σὲ ὀρθὴ γωνία πρὸς αὐτὸ καὶ μὲ κατεύθυνση πρὸς Β. φθάνοντας ὡς τὸν βόρειο τοῖχο. Εἶναι προφανὲς ὅτι τὰ τοιχάρια αὐτὰ ἀνῆκαν σὲ κάποια κατασκευὴ ποὺ δὲν ἄφησε ἄλλα ἴχνη καὶ ποὺ ἦταν νεότερη ὄχι ἁπλῶς ἀπὸ τὴν ἐγκατάλειψη τοῦ δωματίου ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν κατάρρευση τῆς πλίνθινης ἀνωδομῆς τῶν τοίχων του. Ἡ ἐπίχωση μεταξὺ τῶν τοιχαρίων αὐτῶν καὶ τοῦ γεμίσματος κάτω ἀπὸ τὴ στρώση τῆς πλέσιας ἀπέδωσε:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

MM 14241 + 14263 + 14228 + 14227 + [12301 + 12307 + 12314].
Σύνολο ὀστράκων 630.
Πρώιμα 20, ἄγραπτα 73, γραπτὰ 524, ἀπροσδιόριστα 13.

Πρώιμα: Τμῆμα τοιχώματος τεφροῦ μινύειου ἀγγείου. – Παχὺ εὐθὺ ἐπίπεδο χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου ἀπὸ χονδροειδὴ πηλὸ μὲ ταινία ἐξωτερικὰ κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα ἀπὸ τὸν ὦμο κλειστοῦ ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου μὲ ταινία στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ καὶ χαμηλότερα ἀνηρτημένη σπείρα καὶ δύο καμπύλες ταινίες, πιθανὸν ἀπὸ δεύτερη σπείρα. – Δύο τμήματα κλειστῶν ἀμαυρόχρωμων ἀγγείων μὲ ταινίες κάτω ἀπὸ κύκλους. – Τμῆμα ταινιωτῆς λαβῆς ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου μὲ τρεῖς λοξὲς γραμμές. – Ἐξώκυρτο χεῖλος βαθιᾶς κύλικος μὲ ἀνηρτημένο βραχῶδες κόσμημα ἐξωτερικὰ καὶ ταινία ἐσωτερικά (ΥΕ ΙΙΒ). – Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου μὲ φυτικὴ διακόσμηση (καλαμοειδὲς)[641]. Πηλὸς ὠχροκάστανος, χονδροειδὴς μὲ ὠχρὸ ἀλείφωμα (ΥΕ ΙΙ). – Τμῆμα ὤμου κλειστοῦ ἀγγείου μὲ σπείρα μὲ πλατύτερη ἐξωτερικὴ ἕλικα καὶ μίσχο. Πηλὸς ἐρυθρός, ἀλείφωμα ὑπόλευκο. – Ἐλαφρὰ ἐξώστροφο χεῖλος κυπέλλου τύπου Βαφειοῦ, μὲ ράβδωση ἀπὸ κάτω, ταινία ἀμφίπλευρα καὶ δεύτερη πλατιὰ λίγο χαμηλότερα ἐξωτερικά, ὅπου καὶ δύο καμπύλες γραμμές (σπείρας;). – Δύο χείλη κυπέλλων, τὸ ἕνα ἐξώκυρτο. Ταινία ἐπάνω ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση στὴ γάστρα[642] (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Εὐθὺ χεῖλος κυπέλλου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, δεύτερη λεπτὴ ἐξωτερικὰ καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Τμῆμα γάστρας κυπέλλου μὲ σπογγωτὴ διακόσμηση, ταινία καὶ ἱμάντες[643] (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου μὲ σπογγωτὴ διακόσμηση (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Ἐξώστροφο χεῖλος, πιθανὸν ἀπὸ κύλικα, μὲ ταινία χείλους καὶ λοξὴ πορφύρα (ΥΕ ΙΙΙΑ2). – Τμῆμα γάστρας κύλικος μὲ τμήματα δύο πλοκάμων χταποδιοῦ μὲ ἐπίθετες λευκὲς στιγμές (ΥΕ ΙΙΙΑ2). – Τμῆμα γάστρας φιάλης μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν ἐξωτερικὰ καὶ ἐσωτερικὰ δακτύλιο ἐπάνω ἀπὸ τὸν ὁποῖο ἐπίθετη λευκὴ ὁριζόντια τεθλασμένη γραμμή (ΥΕ ΙΙΙΑ2). – Περίκυρτο χεῖλος ρυτοῦ μὲ λοξὲς πινελιές, ταινία ἐξωτερικὰ καὶ ἱμάντες στὸ τοίχωμα[644] (ΥΕ ΙΙΙΑ).

Ἄγραπτα: Ἕνα τροπιδωτὸ χεῖλος, ἕνα ἐλαφρῶς ἐνδόστροφο χεῖλος μὲ κωνικὴ γάστρα καὶ ἀκέραιη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ ποὺ φέρει ἴχνη ἐρυθρῆς βαφῆς, ἐννέα κυρτόπλευρα χείλη, τὰ πέντε μὲ ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς, τὸ ἕνα ἀπὸ μεγάλο ἀγγεῖο, δύο λαβὲς καὶ ἕξι δισκοειδεῖς ἐπίπεδες βάσεις κυλίκων, ἡ μία μὲ τμῆμα κεντρικῆς κοιλότητας, ὅλα ἀπὸ κύλικες. – Ἀκέραιη ταινιωτὴ λαβὴ ἐλαφρὰ ὑπερυψωμένη τοῦ χείλους, πιθανὸν ἀπὸ κύλικα. – Δύο χείλη λεκανιδίων μὲ ρίζα λαβῆς, τὸ ἕνα ἐξώκυρτο, τὸ ἄλλο ἐξώστροφο. – Τέσσερα τροπιδωτὰ χείλη κυλίκων ἢ λεκανιδίων. – Τέσσερις ταινιωτὲς καὶ μία λαβὴ ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς ἀπὸ ἀνοικτὰ ἀγγεῖα. – Τρεῖς δισκοειδεῖς καὶ δύο ἐπίπεδες βάσεις μικρῶν ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Ἀκέραιη δισκοειδὴς ἐπίπεδη βάση καὶ κάτω μέρος τοιχώματος μικροῦ κλειστοῦ σφαιρικοῦ ἀγγείου. – Τρεῖς ἐπίπεδες βάσεις κλειστῶν ἀγγείων, ἡ μία δισκοειδής. – Ἐξώκυρτο χεῖλος χύτρας ἀπὸ ἐρυθρὸ πηλὸ μὲ καστανὸ ἀλείφωμα. – Πόδι χύτρας ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς, μὲ πεπλατυσμένο ἄκρο, ἀπὸ ἐρυθρὸ πηλό. – Τρία ἐξώστροφα χείλη κυάθων. – Χεῖλος κυάθου μὲ μικρὸ περιχείλωμα. – Δύο εὐθέα, ἐλαφρὰ ἐνδόστροφα χείλη κυαθίων. – Ἐξώστροφο χεῖλος πιθανὸν ἀπὸ κύπελλο. – Ἐξώκυρτο χεῖλος λεκάνης. – Ἀμφίκυρτο ἐπίπεδο χεῖλος μικρῆς λεκάνης. – Ἐλαφρὰ ἐξώστροφο παχὺ χεῖλος

641. Wace, *Mycenae* εἰκ. 61a.

642. Βλ. E. French, *BSA* 59, 1964, εἰκ. 2:17, Wace, *Mycenae* εἰκ. 84w, 84x, E. Wace, *BSA* 49, 1954, πίν. 49(d), *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 9:8, 12:11, 29:18, 41:17, 41:27, *MDP* εἰκ. 73:2 (Βουρβάτσι), 73:3 (Συλλογὴ Βρετανικῆς Σχολῆς), 73:6 (Φυλακωπή).

643. Wace ἔ.ἀ. εἰκ. 84w, 84x.

644. *MDP* εἰκ. 98:1, 98:3, 133:1.

λεκανοειδοῦς μὲ ρίζα ὁριζόντιας λαβῆς κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος. – Ἕξι ἐξώκυρτα χείλη, ἕξι ἐξώστροφα, τὸ ἕνα μὲ ρίζα ταινιωτῆς λαβῆς, καὶ τρία τμήματα γάστρας ἀπὸ ἀνοικτὰ ἡμισφαιρικὰ ἀγγεῖα. – Περίκυρτο χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ σχεδὸν κάθετα τοιχώματα. – Περίκυρτο χεῖλος καὶ λαιμὸς πρόχου. – Ἕνα τμῆμα μεγάλης ταινιωτῆς λαβῆς καὶ ἕνα τμῆμα ἀπὸ τὸν ὦμο μὲ πέντε τουλάχιστον ἀνάγλυφους δακτυλίους, ἀπὸ πρόχους. – Ἐξώστροφο χεῖλος μὲ χαμηλὸ κοῖλο λαιμὸ ἀπὸ πιθαμφορέα. – Ἀκέραιη κωνικὴ βάση σκύφου, μὲ τμῆμα γάστρας. *Γραπτά*: Τμῆμα γάστρας κύλικος μὲ δύο κατακόρυφες πορφύρες μὲ στικτὸ σῶμα καὶ ἱμάντες στὴ γάστρα χαμηλά[645]. – Ἕνα ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ ἕνα τμῆμα γάστρας ὁλόβαφων κυλίκων. – Ἕνα τμῆμα γάστρας μὲ ταινίες καὶ ρίζα λαβῆς καὶ δύο στελέχη, τὸ ἕνα μὲ δακτυλίους, τὸ ἄλλο ὁλόβαφο, ἀπὸ κύλικες. – Δώδεκα βάσεις κυλίκων: πέντε βαμμένες ἐπάνω, οἱ τρεῖς μὲ ἀρχὴ κοιλότητας στὸ κάτω μέρος τῆς βάσης, καὶ ἑπτὰ μὲ δακτυλίους ἐπάνω, ἐκ τῶν ὁποίων μία μὲ ἀνάγλυφο δακτύλιο στὴν περιφέρεια καὶ μία ἐπίπεδη. – Ἐξώκυρτο ἐπικλινὲς χεῖλος λεκανιδίου, μὲ δέσμες ἐγκαρσίων γραμμιδίων ἐπάνω. – Ὀκτὼ λαβές: ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς ὁλόβαφη ἀπὸ ἀνοικτὸ ἀγγεῖο (1), ταινιωτή (1) καὶ ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς (1) ἀπὸ ὁλόβαφα ἀνοικτὰ ἀγγεῖα, ταινιωτὲς μὲ βαμμένη ράχη ἢ περιθώρια (4), κυλινδρικὴ μὲ κυματοειδὴ ταινία κατὰ μῆκος τῆς ράχης καὶ ὀπὴ ὄπτησης στὴ ρίζα της (1). – Τρεῖς βάσεις ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἡ μία κοίλη μὲ δακτύλιο γάστρας, οἱ ἄλλες δακτυλιόσχημες μὲ ταινίες στὴ γάστρα. – Δύο βάσεις κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινία, ἡ μία ἐπίπεδη, ἡ ἄλλη δισκοειδὴς μεγάλου ἀγγείου. – *Κύαθοι*: Χεῖλος μὲ ρίζα ὁριζόντιας κυλινδρικῆς λαβῆς. Ταινία ἐπάνω στὸ χεῖλος καὶ στὴ ρίζα τῆς λαβῆς καὶ ἱμάντες χαμηλότερα. – Ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ λοξὲς παχιὲς πινελιὲς ἐπάνω στὸ χεῖλος. Ἐσωτερικὰ χαμηλότερα δακτύλιος, ἐξωτερικὰ τρεῖς καμπύλες γραμμές[646]. – Τρία χείλη μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, τὰ δύο ἐξώστροφα, τὸ τρίτο ἐξώκυρτο. – Ὀκτὼ χείλη μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ σπείρα, ἕνα μὲ ἄνθος[647], ἕνα χειροποίητο μὲ ἐπίθετες λευκὲς ταινίες, πιθανὸν σπείρα, καὶ ἕνα μὲ τμῆμα δακτυλιόσχημης λαβῆς μὲ βαμμένα περιθώρια καὶ λοξὴ ταινία. – Χεῖλος μὲ κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ ἡμισφαιρικοῦ κυάθου. Ἐγκάρσια ταινία στὴ λαβὴ κοντὰ στὸ χεῖλος. – Ἐπίπεδη βάση κυάθου. Ἐξώβαφη γάστρα ὡς καὶ τὴ βάση, δακτύλιοι στὸν πυθμένα. – Ἕνα ἐξώκυρτο καὶ τέσσερα ἐξώστροφα χείλη κυαθίων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα. – Τμῆμα γάστρας κυπέλλου μὲ ὁριζόντια κυματοειδὴ γραμμὴ μεταξὺ δύο εὐθειῶν καὶ δικτυωτὸ κόσμημα στὶς δύο ζῶνες. – Ὅμοιο, μὲ πυκνοὺς ἱμάντες. – Ὅμοιο, μὲ πλαστικὸ δακτύλιο. Ταινία στὸν δακτύλιο, λοξὲς ταινίες στὴν ἄνω ζώνη. – Ὅμοιο τμῆμα μὲ πλατιὰ καὶ λεπτὴ ταινία στὸν δακτύλιο καὶ τρίτη ψηλότερα. – Τμῆμα ἐπίπεδης βάσης κυπέλλου μὲ ταινία βάσης ἐξωτερικά, δεύτερη πλατύτερη ψηλότερα καὶ τρεῖς κατακόρυφες καμπύλες στὸ τοίχωμα[648]. – Ὅμοιο τμῆμα μὲ δακτύλιο ἀπὸ κάτω κοντὰ στὴν περιφέρεια καὶ ταινίες στὴ γάστρα. – Τμῆμα παχιᾶς βάσης μεγάλου κυπέλλου μὲ τμῆμα κατακόρυφης γάστρας. Ὁλόβαφο, μὲ δύο ἐγχάρακτους δακτυλίους στὴ βάση. – Τμῆμα ἐλαφρὰ κυρτῆς βάσης κυπέλλου μὲ δακτύλιο. – Ἐξώστροφο χεῖλος, πιθανὸν ἀπὸ κύπελλο, μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ χαμηλότερα πλαστικὸ δακτύλιο. – Κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ ἀρύταινας μὲ κυκλικὸ κόσμημα κοντὰ στὸ χεῖλος. – Ἐξώστροφο στικτὸ χεῖλος ἀπὸ σκύφο ἢ μικρὴ ἡμισφαιρικὴ ἀρύταινα. – Ἀμφίκυρτο χεῖλος ἐνδόβαφης λεκάνης μὲ ταινία. – Χεῖλος λεκανίδας μὲ τὸ ἥμισυ ὁριζόντιας ταινιωτῆς λαβῆς στὸ χεῖλος, ἀπὸ ἐρυθρωπὸ πηλό. Κατακόρυφες πινελιὲς ἐπάνω στὴ

645. Βλ. αὐτόθι εἰκ. 141:1, E. French, *BSA* 61, 1966, πίν. 48(c)2, Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 5:32, E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 7:10, *Panagia Houses* πίν. 16:1, εἰκ. 8:1, πίν. 16:2, 16:3, εἰκ. 8:3, πίν. 16:4, 16:5, εἰκ. 8:5, πίν. 16:6.

646. Πρβ. E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 3:11.572. Τὸ ἴδιο κόσμημα ἀπαντᾶ καὶ σὲ ὑψίποδα σκύφο: *MDP* εἰκ. 112:3 (Εὕτρηση) καὶ στὸν ὦμο ἀμφοροειδοῦς πρόχου (FS 150): Σακελλαρίου πίν. 129:3199.

647. Πρβ. E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 10:3.

648. Βλ. *MDP* εἰκ. 101:7, E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 9:3, *MDP* εἰκ. 137:1, Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 4:18, Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 4:19, *Panagia Houses* πίν. 21:63.

λαβὴ ὡς τὸ χεῖλος, δύο ἀνισοπαχεῖς ἀμελῶς σχεδιασμένες ταινίες στὴ γάστρα ἐξωτερικά. – Δακτυλιόσχημη βάση κρατήρα ἢ λεκάνης ἐνδόβαφη, μὲ ταινίες ἐξωτερικά. – Τρία ἐξώκυρτα χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων: τὸ ἕνα ἀπὸ ὁλόβαφο ἀγγεῖο, τὸ δεύτερο ἀπὸ ἐνδόβαφο μὲ ταινία ἐξωτερικά, τὸ τρίτο μὲ ὁμάδες ἀμειβόντων ἐπάνω καὶ ταινία ἀμφίπλευρα. – Ἑπτὰ γάστρες ἀνοικτῶν ἀγγείων: μία μὲ στικτὸ στέλεχος κατακόρυφης πορφύρας, μία μὲ δέσμη γραμμῶν, μία μὲ φοίνικα, μία μὲ ἀπροσδιόριστο θέμα γεμισμένο μὲ σειρὲς γραμμιδίων, πιθανὸν εἰκονιστικό[649], δύο μὲ ἀμείβοντες καὶ τρικάμπυλα τόξα, ἕνα μὲ τροπίδωση, ταινία καὶ ἴχνη κατακόρυφων γραμμιδίων. – Τριάντα δύο τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων ἐννέα ὁλόβαφα, δύο μὲ ἱμάντες, εἴκοσι ἕνα μὲ ταινίες, ἐκ τῶν ὁποίων τρία μὲ δακτυλίους καὶ τέσσερα ἐνδόβαφα. – Τέσσερα περίκυρτα χείλη πρόχων μὲ ταινία, τὰ δύο μὲ ρίζα κατακόρυφης κυλινδρικῆς λαβῆς καὶ ἕνα μὲ τμῆμα λαιμοῦ μὲ δακτύλιο στὴ βάση. – Δύο χείλη πρόχων ἢ ἀμφορέων μὲ ταινία καὶ τμῆμα κατακόρυφης λαβῆς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς, ἡ μία μὲ λοξὲς γραμμὲς καὶ διαμπερὴ ὀπὴ ὄπτησης, ἡ ἄλλη μὲ βαμμένα περιθώρια καὶ κυματοειδὴ γραμμὴ κατὰ μῆκος. – Δύο κατακόρυφες κυλινδρικὲς λαβὲς πρόχων, ἡ μία μὲ εὐθεία, ἡ ἄλλη μὲ κυματοειδὴ γραμμὴ στὴ ράχη. – Μεγάλο τμῆμα πρόχου ἢ πιθαμφορέα ἀπὸ τὸ ἐξώκυρτο χεῖλος ὡς τὸν ὦμο. Πλατιὰ ταινία χείλους ἐσωτερικὰ καὶ ἐξώβαφος λαιμός. Πηλὸς ἀνοικτὸς καστανός, ἀλείφωμα πρασινωπό. – Ἐξώστροφο χεῖλος, λαιμὸς καὶ ὦμος ἀμφορίσκου, μὲ ταινία στὸ χεῖλος καὶ στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ. – Ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ λαιμὸς πιθαμφορέα, ἐξώβαφο μὲ δακτύλιο κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος. – Λαιμὸς ὁλόβαφος καὶ ὦμος πιθαμφορέα μὲ δύο ταινίες καὶ ζώνη μὲ κατακόρυφες κυματοειδεῖς γραμμές. – Ἐξώκυρτο χεῖλος ὁλόβαφο, μὲ πλατὺ δακτύλιο ἐσωτερικά, ὁλόβαφος λαιμὸς καὶ γένεση ὤμου ἀλαβάστρου. – Ὁριζόντια κυλινδρικὴ ὁλόβαφη λαβὴ ἀλαβάστρου ἢ μικροῦ πιθαμφορέα. – Ἐπίπεδη βάση ἀλαβάστρου μὲ δακτυλίους. – Τμῆμα ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος, τὸν λαιμὸ καὶ τὸν ὦμο μικροῦ εὐρυστόμου κλειστοῦ ἀγγείου. Ταινία χείλους ἀμφίπλευρα, δεύτερη ἐσωτερικὰ καὶ ταινία στὸν ὦμο. – Τμῆμα ὤμου κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ταινία στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ, δύο πλατιὲς στὸν ὦμο καὶ δύο ἐπάλληλες σειρὲς κροσσοπεταλίων. – Τμῆμα ἀπὸ τὸν ὦμο κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ταινία στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ καὶ κατακόρυφη πορφύρα στὸν ὦμο ἀπὸ τεφρὸ πηλό. – Ἑκατὸ τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μὲ σπείρα (1), ταινίες (91), ἐξώβαφα (8). – Ἐπίπεδος δίσκος μικροῦ ψευδοστόμου μὲ κεντρικὴ προεξοχὴ καὶ ρίζα λαβῆς. Δακτύλιοι στὸν δίσκο, ἐξηρημένο τρίγωνο στὴ λαβή. Πηλὸς τεφρός, βαφὴ μελανή. – Δέκα τμήματα ἀπὸ τὸν ὦμο μικρῶν ψευδοστόμων, ἕνα μὲ διχαλωτὸ ἄνθος καὶ ταινία καὶ ἐννέα μὲ ταινίες καὶ ἱμάντες, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ ἕνα μὲ πλατιὰ κυματοειδὴ γραμμή. – *Κρατῆρες*: Τέσσερα ἐξώκυρτα χείλη μὲ ταινία, στὸ ἕνα μὲ περίστικτο ἄνθος στὴ γάστρα[650]. – Τμῆμα γάστρας μὲ εἰκονιστικὴ διακόσμηση: διακρίνεται τὸ ὀπίσθιο τμῆμα ζώου ἢ πτηνοῦ ποὺ κοσμεῖται μὲ λοξὲς κυματοειδεῖς γραμμές. – Δύο τμήματα γάστρας μὲ ταινία καὶ ρίζα λαβῆς, τὸ ἕνα ἀπὸ ἐρυθρωπό, τὸ ἄλλο ἀπὸ κιτρινοπράσινο πηλό. – Τρία τμήματα γάστρας μὲ τμῆμα σπείρας (1), γραμμὴ καὶ λοξὴ ταινία καὶ ὁμόκεντρα ἡμικύκλια ἐφαπτόμενα στὴν κάθετη ταινία (1), δύο ταινίες καὶ ἡμικυκλικὴ γραμμή (1). – Δύο τμήματα γάστρας μὲ δακτυλίους καὶ ταινίες ἐξωτερικά. – Τμῆμα γάστρας, πιθανὸν ἀπὸ κρατήρα, μὲ πυκνὲς πλατιὲς ταινίες καὶ τμῆμα ἐπιμήκους ὁλόβαφου κοσμήματος (κύματα;) μὲ λοξὲς περιγεγραμμένες ἀπολήξεις. – Ἐξώκυρτο χεῖλος ἐνδόβαφου κρατηρίσκου, μὲ λεπτὴ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ πλατύτερη λίγο χαμηλότερα. – Χεῖλος κρατηρίσκου μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δεύτερη ἐξωτερικὰ καὶ στενὴ στήλη ἀραιῶν ἀμειβόντων. – Τμῆμα γάστρας κρατηρίσκου μὲ στήλη ἀραιῶν ἀμειβόντων σὲ διπλὸ περιθώριο[651]. – Τέσσερα τμήματα γάστρας κρατήρων ἢ κρατηρίσκων μὲ ταινίες, τὰ δύο μὲ δακτυλίους ἐσωτερικά. – Τμῆμα γάστρας ὁλόβαφου σκύφου ἢ κρατήρα. – *Σκύφοι*: Κάτω μέρος γάστρας, στέλεχος καὶ δισκοειδὴς βάση μὲ κεντρικὴ

649. Πρβ. E. French, *BSA* 61, 1966, πίν. 48 (d) 5, *MDP* εἰκ. 143:4.

650. E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 7:3, πίν. 54 (d) 1, Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 5:24, *Panagia Houses* πίν. 52 Β κέντρο.

651. Πρβ. E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 6:8.

κοιλότητα ἀπὸ ὁλόβαφο ὑψίποδα σκύφο. – *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Εἴκοσι πέντε ἐξώστροφα καὶ ἐξώκυρτα χείλη μὲ λεπτὴ ταινία, τὸ ἕνα μὲ δεύτερη ἐξωτερικά. – Μεγάλο κομμάτι ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ γάστρα μὲ τμῆμα λαβῆς. Λεπτὴ ταινία στὴν ἀκμή, δεύτερη ἐξωτερικά, ἀγκυλόμισχη σπείρα καὶ ἱμάντες στὴ γάστρα, πινελιὲς στὴ λαβή. – Δεκατέσσερα χείλη μὲ λεπτὴ ταινία (πέντε καὶ μὲ δεύτερη πλατιὰ λίγο χαμηλότερα ἐξωτερικά), τὸ ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς. Ἐξ αὐτῶν δέκα μὲ ταινίες, ἕνα μὲ στήλη κροσσοπεταλίων μὲ τριπλὸ περιθώριο, ἕνα μὲ τμῆμα καμπύλου μίσχου, ἕνα μὲ κεντρικὴ στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν γραμμῶν μὲ τριπλὸ περιθώριο καὶ τμῆμα ἀνηρτημένης ἀγκυλόμισχης σπείρας καὶ ἕνα μὲ σειρὰ πεταλίων ἢ ὁριζόντια κυματοειδὴ ταινία[652]. – Δέκα ἐξώστροφα χείλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ στὴ γάστρα στήλη γραμμῶν καὶ μίσχο σπείρας (1), στενὴ στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο (1), στήλη ἀραιῶν ἀμειβόντων μὲ περιθώριο (1), περίστικτος κύκλος μὲ στικτὰ τεταρτοκύκλια (1), κυματοειδὴς γραμμή (1), ἀπροσδιόριστο θέμα ἀμελοῦς ἐκτέλεσης (1), τμήματα σπειρῶν (2), τμῆμα καμπυλόγραμμου κοσμήματος (1), χαμηλότερα ἐξωτερικὰ κυματοειδὴς γραμμή[653] (1). – Πέντε ἐξώστροφα χείλη μὲ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ δακτύλιο χαμηλότερα. Ἐξ αὐτῶν τέσσερα φέρουν στὴ γάστρα κορυφὴ πορφύρας[654] (1), στήλη ἀμειβόντων (1), δύο ἀντιθετικὲς στῆλες κροσσοπεταλίων μὲ περιθώριο (1), στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο (1). – Δύο χείλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δεύτερη ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα, τὸ ἕνα μὲ τμῆμα ἄνθους, τὸ ἄλλο μὲ δέσμη τεσσάρων γραμμῶν καὶ ἀριστερά της δύο ἀντιθετικὲς ἡμιελλείψεις[655]. – Χεῖλος μὲ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ καμπυλόσχημο κόσμημα. – Σαράντα τέσσερα τμήματα γάστρας, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ ἀκέραιη καὶ τέσσερα μὲ τμῆμα λαβῆς. Ἀπόληξη πορφύρας καὶ δύο κυματοειδεῖς γραμμές (1), ἑλικοειδὲς ἄνθος (1), ἄνθος καὶ ταινίες (1), ἀγκυλόμισχες σπεῖρες (3), ἀντιθετικὲς σπεῖρες (1), σπεῖρες (11), στήλη ρόμβων μὲ διπλὸ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ταινία (1), τριπλὰ τρικάμπυλα τόξα μὲ παραπληρωματικοὺς ὁμόκεντρους κύκλους[656] (1), ζώνη πλοχμῶν (1), κεντρικὴ στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ τριπλὸ περιθώριο καὶ τμῆμα σπείρας (1), ὁριζόντια τεθλασμένη (2), στήλη κροσσοπεταλίων μὲ μονὸ καὶ διπλὸ περιθώριο (4), ἀντιμέτωπες στῆλες ἀντίνωτων κροσσοπεταλίων μὲ διπλὸ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ πέντε ἱμάντες (1), στήλη ἀραιῶν ὁριζοντίων κυματοειδῶν γραμμῶν μὲ διπλὸ περιθώριο καὶ κροσσοπετάλια ἐξωτερικά (1), δέσμη τεσσάρων γραμμῶν ἐπάνω ἀπὸ ταινία μὲ δακτύλιο ἐσωτερικά (1), τρεῖς στῆλες ὁριζοντίων γραμμιδίων (1), στήλη δικτυωτῶν ρόμβων μὲ περιθώριο καὶ ἐφαπτόμενα κροσσοπετάλια καὶ δίλοβο πετάλιο (1), δέσμη τεσσάρων γραμμῶν καὶ ἴχνη κροσσωτοῦ κοσμήματος (1), διάγραμμες καμπύλες ταινίες (1), στελέχη φυτῶν καὶ δύο ταινίες (1), κυματοειδὴς γραμμὴ καὶ δύο ταινίες (1), ἀπροσδιόριστη στήλη μὲ διπλὸ περιθώριο (1), δακτύλιοι (5), μᾶλλον τυχαῖο γραμμικὸ σχέδιο[657] (1). – Σαράντα ἕξι τμήματα γάστρας μὲ ταινίες ἢ ἱμάντες, τὰ τέσσερα μὲ δακτυλίους. – Δεκατέσσερις λαβὲς μὲ πινελιὲς σκύφων ἄβαφων ἐσωτερικά. – Ἕντεκα δακτυλιόσχημες καὶ δύο δισκοειδεῖς βάσεις μὲ ταινία ἐξωτερικά. Ἕντεκα μὲ δακτυλίους στὸν πυθμένα, δύο ἄβαφες ἐσωτερικά. – Κωνικὴ ἐξώβαφη βάση μὲ ταινία ψηλότερα. – Ὀκτὼ στικτὰ χείλη, στὰ τρία περίστικτοι κύκλοι στὴ γάστρα. – *Ἐνδόβαφοι*: Δώδεκα χείλη μὲ πλατιὰ ταινία, ἐκ τῶν ὁποίων δύο μὲ σπείρα στὴ γάστρα, ἕνα μὲ πολλαπλὸ τρικάμπυλο τόξο καὶ ἀνηρτημένα διπλὰ ἡμικύκλια[658] καὶ ἕξι μὲ ταινίες. –

652. Πρβ. *MDP* εἰκ. 112:2 (ὑψίπους σκύφος μὲ κομμένο πλοχμό, YE IIIA2).

653. Πρβ. κύαθο μὲ ὁριζόντιες λαβὲς FS 245, *MDP* εἰκ. 104:2 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), 104:4 (Μυκῆνες).

654. Πρβ. Ἰακωβίδη, *Ἀνασκαφὲς Μυκηνῶν* I (2006) πίν. 32:62.

655. Πρβ. Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 4:18, 4:19 (χωρὶς πέταλα), Μυλωνᾶς, *ΠΑΕ* 1962, πίν. 65α (χωρὶς πέταλα).

656. Βλ. Ν. Βερδελῆ, E. & D. French, *ΑΔ* 1965, Α, σχ. 1:1, 1:2, 4:1, *MDP* εἰκ. 165:3. Πρβ. σὲ κύλικα E. French, *BSA* 60, 1965, πίν. 51(b)4.

657. Ἐξετάστηκε, ἀλλὰ ἀποκλείστηκε ἡ πιθανότητα νὰ εἰκονίζεται ἐδῶ συλλαβόγραμμα τῆς Γραμμικῆς Β γραφῆς.

658. Βλ. Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 11:65, 11:66, πίν. 59(a)169, *MDP* εἰκ. 161:8 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 16:21, E. French, *BSA* 61, 1966, πίν. 49(d)1.

Εἴκοσι δύο τμήματα γάστρας μὲ σπείρα (1), τρέχουσα σπείρα (1), ἀγκυλόμισχη σπείρα (1), ὁριζόντια κυματοειδὴ ταινία (1), ὁριζόντια τεθλασμένη (1), πλευρικὴ στήλη ἀμειβόντων δίπλα σὲ ρίζα λαβῆς (1), δέσμη γραμμῶν (1), περίστικτο κύκλο μὲ στικτὰ τεταρτοκύκλια[659] (1), ἀπροσδιόριστο κυκλικὸ θέμα (1), τρικάμπυλα τόξα (1), ταινίες (9). – Τέσσερις λαβὲς μὲ ἐνδόβαφο τμῆμα γάστρας, τὸ ἕνα μὲ στήλη κυματοειδοῦς γραμμῆς μὲ περιθώριο. – Δύο δακτυλιόσχημες βάσεις μὲ ταινία ἐξωτερικά. – Ἑπτὰ ἐξώστροφα χείλη, τὸ ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς, ἕνα ἐξώκυρτο, εἴκοσι ἕξι γάστρες καὶ δύο λαβὲς ὁλόβαφων σκύφων. – Ἕξι τμήματα λαβῶν.

Εἰδώλια: Κορμὸς εἰδωλίου τύπου Φ μὲ πλαστικὰ δηλωμένα τὸ στῆθος καὶ τὴν κόμη. Ταινία στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ ποὺ διακόπτεται ἀπὸ τὴν κόμη στὴν ὀπίσθια ὄψη, δακτύλιος στὴ μέση, γραπτὴ ἡ περίμετρος τοῦ κορμοῦ, λοξὲς κυματοειδεῖς γραμμὲς στὸν κορμό. Πηλὸς ἐρυθρωπός, βαφὴ ἐρυθρή. Σωζ. ὕψ. 4,2 ἑκ., σωζ. πλάτ. 4 ἑκ. – Κάτω μέρος τοῦ κορμοῦ, κυλινδρικὸ στέλεχος καὶ εὐρυνόμενη κοίλη κάτω βάση εἰδωλίου. Πλαστικὴ πλεξίδα στὴν ὀπίσθια ὄψη. Λοξὲς γραμμὲς στὸν κορμό, τέσσερις κατακόρυφες στὸ στέλεχος. Πηλὸς ἐρυθρωπός, βαφὴ ἐρυθρή. Σωζ. ὕψ. 5,5 ἑκ., διάμ. βάσης 3 ἑκ. – Τμῆμα εἰδωλίου ἀπὸ τὸ κάτω ἥμισυ τοῦ κορμοῦ ὡς τὴ βάση μὲ κατακόρυφες λοξὲς καὶ καμπύλες γραμμές. Σωζ. ὕψ. 3,8 ἑκ. – Στέλεχος καὶ κωνικὴ βάση εἰδωλίου. Ἄγραπτο, ἀπὸ κεραμόχρωμο πηλό. Σωζ. ὕψ. 3,7 ἑκ. – Κυλινδρικὸς κορμὸς ζωόμορφου εἰδωλίου μὲ παράλληλες ταινίες κατὰ μῆκος τῆς ράχης του. Σωζ. ὕψ. 5,45 ἑκ. – Κέρατο ζωόμορφου εἰδωλίου μὲ δύο γραμμὲς κατὰ μῆκος. Σωζ. ὕψ. 3 ἑκ. – Πόδι ζωόμορφου εἰδωλίου, κυλινδρικό, λεπτυνόμενο πρὸς τὰ κάτω, μὲ δύο κατακόρυφες ταινίες. Βαφὴ μελανή. Σωζ. ὕψ. 3,5 ἑκ.

Μικρὰ εὑρήματα: Μία φολίδα, ἕνα τμῆμα λεπίδας καὶ μία αἰχμὴ βέλους ἀπὸ ὀψιανό. – Ἀπολέπισμα καὶ φολίδα ἀπὸ καστανὸ καὶ ἐρυθρὸ πυριτόλιθο ἀντιστοίχως. – Χάντρα σὲ σχῆμα κολοκυθόσπορου ἀπὸ φαιὸ στεατίτη, μὲ τρῆμα κατὰ μῆκος καὶ ἀτρακτοειδὴ ἐσώγλυφη ταινία κατὰ μῆκος. Μῆκ. 2,5 ἑκ., πλάτ. 1,5 ἑκ. – Μικρὸς βῶλος κυάνου. Σωζ. διαστ. 1×1 ἑκ. – Δύο χαυλιόδοντες ἀγριόχοιρου, ὁ ἕνας μὲ αἰχμηρὸ ἄκρο. Μῆκ. 4,5 καὶ 5 ἑκ. ἀντιστοίχως.

Ἀπὸ τὴ στάθμη τῆς θεμελιώσεώς τους συνελέγησαν:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 14226.
Σύνολο ὀστράκων 64.
Πρώιμο 1, ἄγραπτα 7, γραπτὰ 56.

Πρώιμο: Ἐξώκυρτο χεῖλος ἀνοικτοῦ μινύειου ἀγγείου μὲ ἔντονη τροπίδωση στὴ γάστρα.

Ἄγραπτα: Τμῆμα δισκοειδοῦς κοίλης βάσης ἀνοικτοῦ ἀγγείου. – Τμῆμα δισκοειδοῦς ἐπίπεδης βάσης κλειστοῦ ἀγγείου. – Ἐξώκυρτο, ἐπικλινὲς ἐσωτερικὰ χεῖλος λεκανοειδοῦς ἀγγείου. – Δύο ἐξώκυρτα χείλη ἡμισφαιρικῶν κυαθίων. – Ἐξώκυρτο χεῖλος κυρτόπλευρου ἀνοικτοῦ ἀγγείου. – Ἐξώκυρτο χεῖλος σκύφου.

Γραπτά: Γάστρα ὁλόβαφης κύλικος κοντὰ στὸ στέλεχος. – Δύο λαβὲς ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἡ μία ταινιωτὴ μὲ λοξὲς ἐγκάρσιες γραμμές, ἡ ἄλλη ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς. – Δύο κυλινδρικὲς λαβὲς κλειστῶν ἀγγείων, ἡ μία κατακόρυφη ἀπὸ μεγάλο ἀμφορέα ἢ ψευδόστομο, ἡ ἄλλη ὁριζόντια. – Ἐπίπεδο ἀμφίκυρτο χεῖλος ἀνοικτοῦ ἡμισφαιρικοῦ χρηβαφο σκύφο αὐτόθι εἰκ. 190:4.

659. Ὅμοιο κόσμημα σὲ σκύφο ἄβαφο ἐσωτερικά, *MDP* εἰκ. 190:3, βλ. ὅμως καὶ μετωπικὸ ρόμβο σὲ ἐνδό-

στικοῦ ἀγγείου ἀπὸ πορτοκαλόχρωμο πηλό, ὁλόβαφο ἐξωτερικά. – Δύο συνανήκοντα τμήματα ἐλαφρῶς ἐξώστροφου χείλους κυάθου μὲ ταινία καὶ ἀκέραιη κατακόρυφη ταινιωτὴ ὁλόβαφη λαβὴ ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ μέγιστη διάμετρο. – Ἐξώκυρτο ἐπίπεδο χεῖλος ὁλόβαφης λεκάνης. – Περίκυρτο χεῖλος πρόχου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα. – Δεκαέξι τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων, τὰ τρία ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου. Ἐξ αὐτῶν δεκατέσσερα μὲ ταινίες, ἕνα μὲ ταινία στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ καὶ τμῆμα σπείρας καὶ ἕνα μὲ τμῆμα ὁλόβαφου λαιμοῦ καὶ πέντε λοξὲς γραμμές. – Δύο τμήματα γάστρας κρατήρων, τὸ ἕνα μὲ ταινίες, τὸ ἄλλο μὲ κεντρικὴ στήλη δικτυωτοῦ κοσμήματος καὶ δέσμη ὀκτὼ γραμμῶν. – Δύο βάσεις κρατήρων μὲ δακτυλίους καὶ ταινία ἐξωτερικά, ἡ μία δισκοειδὴς ἐπίπεδη, ἡ ἄλλη δακτυλιόσχημη. – *Σκύφοι*: *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Μεγάλο τμῆμα ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος ὡς τὴ γάστρα μὲ ἀκέραιη λαβή. Λεπτὴ ταινία χείλους ἀμφίπλευρα, στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο καὶ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν στὴ γάστρα. – Πέντε ἐξώστροφα χείλη μὲ λεπτὴ ταινία. Ἐξ αὐτῶν δύο μὲ δακτύλιο χείλους καὶ στὴ γάστρα: ἀκέραιη λαβὴ καὶ ἀπροσδιόριστη στήλη καὶ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν (1), τρέχουσα σπείρα (1). – Ὀκτὼ τμήματα γάστρας μὲ ταινίες ἐξωτερικά, ἐκ τῶν ὁποίων τρία συγκολλώμενα καὶ δύο μὲ ρίζα λαβῆς. – Τρεῖς δακτυλιόσχημες βάσεις μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ στὸν πυθμένα οἱ δύο μὲ δακτυλίους καὶ ἡ τρίτη μὲ σπείρα. – *Ἐνδόβαφοι*: Ἐξώστροφο χεῖλος μὲ πλατιὰ ταινία. – Τρία τμήματα γάστρας, τὰ δύο μὲ ταινίες, τὸ τρίτο μὲ στήλη τεθλασμένης μὲ τριπλὸ περιθώριο καὶ ταινία γάστρας. – Δύο ἐξώκυρτα χείλη, δύο τμήματα γάστρας καὶ μία δακτυλιόσχημη βάση ἀπὸ ὁλόβαφους σκύφους.

Εἰδώλιο: Τμῆμα κυλινδρικοῦ στελέχους καὶ βάση εἰδωλίου μὲ γραμμὲς κατὰ μῆκος. Σωζ. ὕψ. 1,9 ἑκ.

Μικρὸ εὕρημα: Ἀκέραιο δισκοειδὲς κωνίδιο ἀπὸ μελανὸ στεατίτη. Ὕψ. 1,65 ἑκ., διάμ. βάσης 2,3 ἑκ.

Τὰ τοιχάρια ἀφαιρέθηκαν καὶ εὑρέθηκε ὅτι πατοῦσαν σὲ μία στρώση πάχους 0,25-0,37 μ. ἀπὸ πλέσια καὶ κομμάτια καμένων πλίνθων, διαστάσεων 0,15×0,20 μ. καὶ πάχους 0,10 μ., ἐπάνω στὰ ὁποῖα ἦσαν προσκολλημένα, ἴσως λόγῳ τῆς φωτιᾶς, κομμάτια ἀγγείων καθὼς καὶ πλακίδιο ἐλεφάντινο, στρογγυλὸ κομμάτι κονιάματος καὶ καρβουνάκια.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

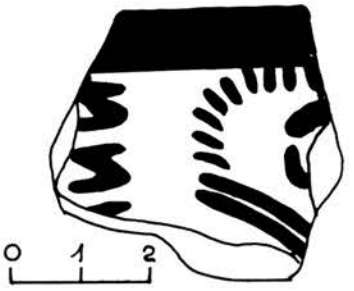
ΜΜ 14257 + 14259 + 14223 + 14251 + 14213 + 14266 + 14243 + [14427 + 14473 + 12306 + 12300 + 12303 + 12305 + 12318 + 12319].

Σύνολο ὀστράκων 1038.

Πρώιμα 55, ἄγραπτα 161, γραπτὰ 778, ἀπροσδιόριστα 44.

Πρώιμα: Ἐξώκυρτο χεῖλος μελανοῦ μινύειου ἀγγείου. – Τμῆμα τροπιδωτῆς γάστρας ἀνοικτοῦ τεφροῦ μινύειου κανθάρου. – Ἕνα ἐξώστροφο χεῖλος, ἕνα χεῖλος μὲ ὑπερυψωμένη ταινιωτὴ λαβὴ καὶ πέντε τμήματα γάστρας τεφρῶν μινύειων ἀγγείων. – Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ τεφροῦ μινύειου ἀγγείου. – *Ἀμαυρόχρωμα*: Ἐξώστροφο χεῖλος μὲ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ. Ταινία χείλους ἀμφίπλευρα, γραμμὲς ἀπὸ τὸ χεῖλος πρὸς τὸ ἐσωτερικὸ τοῦ λαιμοῦ, ζεῦγος ταινιῶν στὸν λαιμό. Πηλὸς ροδόχρωμος, ἀλείφωμα κιτρινωπό, βαφὴ μελανή (πίν. 80α: 23). – Τμῆμα ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τὴν ὑπερυψωμένη ταινιωτὴ λαβή. Ἐξωτερικὰ στὸ χεῖλος δύο ταινίες, στιγμὲς στὸ τοίχωμα, τρεῖς ἐγκάρσιες ταινίες στὴ ράχη κοντὰ στὸ χεῖλος. – Τμῆμα λαιμοῦ μὲ ταινία καὶ ἐφαπτόμενο φυλλόσχημο κόσμημα. – Τμῆμα κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ζεῦγος ταινιῶν καὶ δέσμη τεσσάρων λοξῶν γραμμῶν. Πηλὸς ἀνοικτὸς καστανός, μὲ λίγα ἐγκλείσματα (πίν. 80β: 3).– Ἑπτὰ τμήματα τοιχωμάτων μὲ εὐθεῖες καὶ καμπύλες (πίν. 81α: 9) ταινίες. – Πλατὺ ἐξώκυρτο χεῖλος κύλικος μὲ ταινία ἐπάνω καὶ ἐξωτερικὰ ἀνηρτημένο βραχῶδες κόσμημα (ΥΕ ΙΙΒ). – Ἐξώστροφο χεῖλος

κυάθου[660] μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ ἐξωτερικὰ ἀνηρτημένο βραχῶδες καὶ ἱμάντες χαμηλότερα (πίν. 81β: 15) (ΥΕ ΙΙΒ). – Γάστρα ἀβαθοῦς κυάθου μὲ σπείρα μὲ συμπαγὴ ὀφθαλμὸ καὶ παχύτερη ἐξωτερικὴ ἕλικα (πίν. 81α: 5) (ΥΕ ΙΙΒ). – Γάστρα κυπέλλου τύπου Βαφειοῦ μὲ ζώνη καμπύλων γραμμιδίων καὶ ζεῦγος λεπτῶν ταινιῶν[661] (πίν. 81β: 18) (ΥΕ ΙΙ). – Τμῆμα ὤμου ἀλαβάστρου μὲ περίστικτο βραχῶδες κόσμημα (ΥΕ ΙΙΒ). – Τμῆμα γάστρας, πιθανὸν ἀπὸ κύλικα, μὲ μεγάλο κισσόφυλο μὲ διπλὸ καμπύλο μίσχο (πίν. 80α: 4). – Γάστρα κυάθου μὲ τμῆμα καμπυλόμισχης σπείρας καὶ ἱμάντες[662] (πίν. 80α: 18) (ΥΕ ΙΙ-ΙΙΙΑ). – Γάστρα κύλικος ἢ κυάθου μὲ ζεῦγος καμπυλόμισχων σπειρῶν (πίν. 78β: 6) (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Τρία συγκολλημένα τμήματα ἀπὸ τὸ ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ τὴ γάστρα κυάθου μὲ γωνίωση. Ταινία χείλους ἀμφίπλευρα, ἐξωτερικὰ ζώνη μὲ τρέχουσες σπεῖρες καὶ παραπληρωματικὲς γωνίες[663] (πίν. 80β: 8) (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Δύο χείλη κυλίκων μὲ ταινία καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση. – Τμῆμα μόνωτου ἡμισφαιρικοῦ κυάθου ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος ὡς τὴ γάστρα μὲ ἀκέραιη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. Ταινία χείλους ἀμφίπλευρα, σπογγωτὴ διακόσμηση στὴ γάστρα, βαμμένη ἡ ράχη τῆς λαβῆς μὲ ἐξηρημένο τρίγωνο στὴν κορυφή. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ μελανή (πίν. 79β: 4) (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Δύο ἐξώκυρτα χείλη κυάθων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση στὴ γάστρα. – Ὅμοιο, πιθανὸν συνανῆκον μὲ τμῆμα γάστρας (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Τρία τμήματα γάστρας κυάθων μὲ σπογγωτὴ διακόσμηση, τὰ δύο καὶ μὲ ταινία καὶ ἱμάντες (πίν. 80α: 25, 26) (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Κοίλη δισκοειδὴς βάση κυάθου μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν ἐξωτερικὰ καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση ψηλότερα (πίν. 81β: 19). – Περίκυρτο χεῖλος κυπέλλου μὲ δακτύλιο καὶ ἐξωτερικὰ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση. – Ὅμοιο, μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ δεύτερη ἐξωτερικὰ καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση. – Κυρτὴ βάση κυπέλλου μὲ δακτυλίους καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση στὸ τοίχωμα (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Τρεῖς γάστρες ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ σπογγωτὴ διακόσμηση, ἡ μία καὶ ἐσωτερικὰ (πίν. 81β: 17) (ΥΕ ΙΙΒ-ΙΙΙΑ1), καὶ μία μὲ ζεῦγος λεπτῶν ταινιῶν. – Τρία πιθανὸν συνανήκοντα τμήματα ἀπὸ τὸ ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ τὴ γάστρα κύλικος. Ταινία χείλους ἀμφίπλευρα, τμήματα πλοκάμων καὶ σάκου χταποδιοῦ μὲ ἐπίθετη λευκὴ διακόσμηση: γραμμὲς ποὺ παρακολουθοῦν τὸ περίγραμμα ἐσωτερικὰ καὶ κυματοειδεῖς γραμμές, ἁπλὲς καὶ μὲ παραπληρωματικὲς γωνίες[664] (πίν. 80α: 10, 16, 22) (ΥΕ ΙΙΙΑ2). – Δύο συγκολλώμενα τμήματα ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος καὶ τὴ γάστρα κύλικος. Ταινία χείλους ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα τμῆμα σχηματοποιημένου χταποδιοῦ. Διακρίνονται πλόκαμοι ὡς καμπύλες γραμμὲς ἐπάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι, ἑκατέρωθεν τριγωνικῆς κορυφῆς, καὶ τμῆμα ὀφθαλμοῦ. Λευκὲς ἐπίθετες ταινίες κατὰ μῆκος τῶν πλοκάμων, ὁριζόντιες γραμμὲς στὴν τριγωνικὴ κεφαλή, ζώνη καθέτων γραμμιδίων στὴν κορυφὴ τοῦ κεφαλιοῦ, λευκὸ περίγραμμα στὸν ὀφθαλμό (πίν. 81α: 2, 3) (ΥΕ ΙΙΙΑ2). – Ἐξώστροφο χεῖλος κύλικος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα διπλὰ τρικάμπυλα τόξα καὶ παραπληρωματικὸς κομμένος πλοχμός (πίν. 80β: 7) (ΥΕ ΙΙΙΑ2). – Δύο συνανήκοντα τμήματα ὁμοίας, μὲ ὄρθιο διχαλωτὸ ἄνθος καὶ παραπληρωματικὴ στήλη ἀνεστραμμένων Ν-σχήμων κοσμημάτων (εἰκ. 201, πίν. 80β: 2, 6) (ΥΕ ΙΙΙΑ2)[665].

*Εἰκ. 201. Δωμάτιο **Θ3**, στρώση πλίνθων, ὄστρακο κύλικος.*

660. Πρβ. *MDP* εἰκ. 49:3.

661. Πρβ. αὐτόθι εἰκ. 50:1.

662. Πρβ. E. French, *BSA* 59, 1964, πίν. 71 (c):4.

663. Πρβ. Σακελλαρίου πίν. 92: 3047 (τάφος 71).

664. Πρβ. *MDP* εἰκ. 107:2, E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 7:15.

665. Πρβ. E. Wace, *BSA* 49, 1954, πίν. 48(b) (στὸ μέσον τῆς πρώτης σειρᾶς), E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 2:9 (518).

Ἄγραπτα: *Κύλικες*: Περίπου τὸ ἥμισυ μικρῆς κύλικος ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ βάση μὲ ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς στὴ γάστρα. Πηλὸς ἐρυθρωπός. Ὕψ. 6,5 ἑκ. – Δεκαεπτὰ τροπιδωτὰ χείλη, ἐκ τῶν ὁποίων δύο συγκολλώμενα, δύο μὲ κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή, στὸ ἕνα ὑπερυψωμένη τοῦ χείλους, ἕνα μὲ κατακόρυφη λαβὴ ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς καὶ ἕνα μὲ ρίζα κατακόρυφης λαβῆς. – Μεγάλο κομμάτι τροπιδωτῆς κύλικος ἀπὸ τὴ γάστρα ὡς τὴ βάση, ἀπὸ κιτρινέρυθρο πηλό. – Τμῆμα τροπιδωτῆς γάστρας μὲ ἀκέραιη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. – Τέσσερα ἐξώκυρτα χείλη, τὸ ἕνα μὲ ρίζες κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς, ἕνα ἐξώστροφο, ἕνα περίκυρτο, ἕνα ἁπλὸ ἐπίπεδο, τρία κυρτόπλευρα, τὸ ἕνα μὲ τμῆμα κατακόρυφης λαβῆς, τρία τμήματα ταινιωτῶν λαβῶν καὶ πέντε βάσεις, οἱ τρεῖς μὲ κεντρικὴ κοιλότητα, ὅλα ἀπὸ κύλικες. – Τρία ἐξώστροφα χείλη λεκανιδίων μὲ ὁριζόντια ταινιωτὴ λαβή, τέσσερα ἐξώκυρτα, τὸ ἕνα μὲ τροπιδωτὴ γάστρα, καὶ μία λαβή. – Μᾶλλον τροπιδωτὸ χεῖλος λεκανιδίου μὲ ὁριζόντια ταινιωτὴ λαβή. – Δεκαπέντε χείλη καὶ μία γάστρα τροπιδωτῶν κυλίκων ἢ λεκανιδίων. – Ἐννέα λαβές: μία ὁριζόντια κυλινδρικὴ μὲ ὀπὴ ὄπτησης ἀπὸ κλειστὸ ἀγγεῖο (ὑδρία ἢ στάμνο) καὶ ἑπτὰ κατακόρυφες ταινιωτές, ἡ μία πιθανὸν ἀπὸ ψευδόστομο, τρεῖς ὑπερυψωμένες ἀπὸ κύλικες ἢ ἀρύταινες, μία μὲ δύο ἐπίθετα ἐπιμήκη ἐξάρματα στὴ ράχη, μᾶλλον κερατοειδεῖς ἀποφύσεις, ἀπὸ κύλικα. – Ἐπίπεδη βάση ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ τμῆμα γάστρας. – Δέκα χείλη, τὰ πέντε ἐξώκυρτα, καὶ δύο δισκοειδεῖς ἐλαφρὰ κοῖλες βάσεις, ἡ μία μὲ ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς στὴ γάστρα, ἀπὸ κύαθους. – Ἐξώκυρτο χεῖλος λεκάνης μὲ ρίζα ταινιωτῆς λαβῆς. – Εἴκοσι δύο ἐξώστροφα χείλη, τὸ ἕνα μὲ τμῆμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς, ἐννέα ἐξώκυρτα, τὸ ἕνα μὲ γωνίωση, δύο περίκυρτα, δύο ἁπλὰ ὀξύληκτα, δεκαπέντε γάστρες, ἡ μία μὲ τροπίδωση καὶ μία μὲ ρίζα κατακόρυφης λαβῆς, ὅλα ἀπὸ ἀνοικτὰ ἀγγεῖα. – Τρία ἐξώστροφα χείλη μὲ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ ἀπὸ εὐρύστομες πρόχους. – Ἕνα ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ τέσσερα τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων. – Ἕνα ἔντονα ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ δύο μεγάλες ταινιωτὲς λαβὲς κρατήρων. – Χεῖλος σκύφου μὲ μικρὴ ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβὴ σχεδὸν κολλημένη ἐπάνω στὴ γάστρα. – Πέντε χείλη, τὰ δύο ἐξώκυρτα, δύο γάστρες καὶ δύο ἐπίπεδες βάσεις ἀπὸ σκύφους.

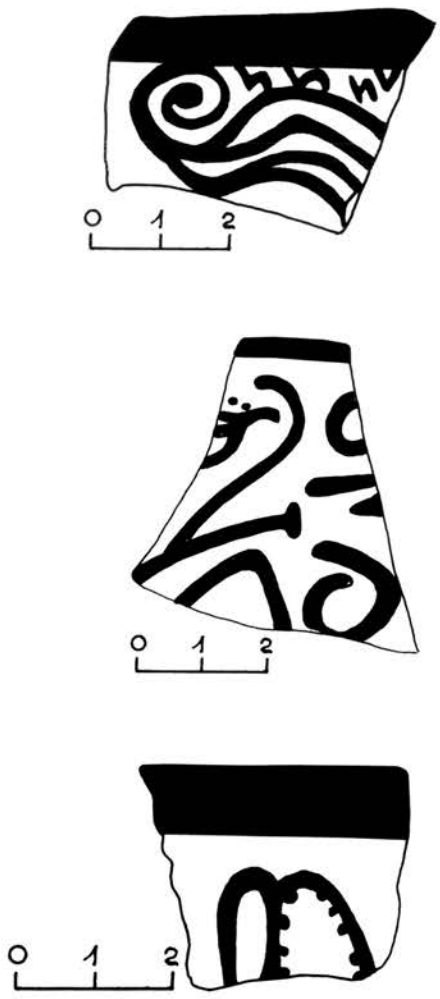
Γραπτά: Κύλικες: Ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα τμῆμα ὁριζόντιου ἑλικοειδοῦς ἄνθους. – Ὅμοιο μὲ δέσμη κυματοειδῶν γραμμῶν μὲ σπειροειδὴ ἀπόληξη καὶ ὑπερκείμενη ἄτακτη σειρὰ ἀνεστραμμένων Ν-σχήμων κοσμημάτων[666] (εἰκ. 202). – Ἐξώστροφο χεῖλος κύλικος τύπου Ζυγουριῶν, ἄβαφο. Στὴ γάστρα διακρίνεται ὁ δεξιὸς περίστικτος λοβὸς μικτοῦ ἄνθους[667] (πίν. 82α: 3). – Ἐξώστροφο χεῖλος μὲ ταινία καὶ δακτύλιο καὶ στὴ γάστρα ἐξωτερικὰ λοξὴ σειρὰ κομμένου πλοχμοῦ καὶ στικτὸ στέλεχος ὁριζόντιας πορφύρας[668] (πίν. 78β: 3). – Πέντε ἐξώστροφα χείλη μὲ λεπτὴ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα ὄρθια πορφύρα (πίν. 80α: 8) (1), τμῆμα διχαλωτοῦ ἄνθους (πίν. 80α: 17) (1), κορυφὴ πορφύρας καὶ ἀνηρτημένη ἡμιέλλειψη μὲ διάγραμμο περιθώριο (πίν. 82α: 5) (1), δέσμη καμπύλων γραμμῶν, ἴσως ἀπὸ τρικάμπυλα τόξα, καὶ πετάλιο (πίν. 82α: 4) (1), μὲ κορυφὴ ὁριζόντιας πορφύρας καὶ τμῆμα ὁριζόντιου ἑλικοειδοῦς ἄνθους (1)[669]. Ἐρυθρὴ βαφὴ ἐπάνω ἀπὸ κιτρινωπὸ ἀλείφωμα (εἰκ. 203, πίν. 82α: 2) (1). – Χεῖλος μὲ ταινία. – Ἕνα χεῖλος, μία ταινιωτὴ λαβὴ καὶ τρεῖς γάστρες, ἡ μία μὲ κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή, ἀπὸ ὁλόβαφες κύλικες. – Δέκα τμήματα γάστρας μὲ ζεῦγος κατακορύφων μικρῶν πορφυρῶν μὲ παραπληρωματικὸ περίστικτο

666. Πρβ. E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 3:11.572, Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 8:76.

667. Πρβ. E. French, *BSA* 60 1965, πίν. 53(c)1, 53(c)3, 51(b)2, Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 5:37, Warlde, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 5:33, 5:39, E. Wace, *BSA* 49, 1954, πίν. 48(b) πάνω ἀριστερά, *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 16:17. Τὸ ἴδιο θέμα σὲ κύλικες μὲ ταινία χείλους, πρβ. E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 2:5.521, 2:8.510, Wace *et al.*, *BSA* 52, 1957, πίν. 42(b) κάτω δεξιά.

668. Πρβ. E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 10:2, πίν. 52(d)2, πίν. 51(a)5.

669. *MDP* εἰκ. 107:5, 107:7, 141:14, *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 24:11.

*Εἰκ. 202-204. Δωμάτιο **Θ3**, στρώση πλίνθων, ὄστρακα κυλίκων.*

κύκλο μὲ κεντρικὴ στιγμή[670] (1), τμῆμα μικτοῦ ἄνθους σχεδιασμένου μὲ λεπτότατες γραμμές: διακρίνονται ὁμόκεντροι κύκλοι, δέσμη γραμμῶν ὡς μίσχος καὶ τμῆμα πλευρικῆς κεραίας, καὶ ἑκατέρωθεν τοῦ μίσχου ἀνὰ δύο παραπληρωματικοὶ στιγμορόδακες[671] (πίν. 80α: 1) (1), κορυφὴ πορφύρας (πίν. 81α: 11) (1), ἀπόληξη πορφύρας καὶ ἱμάντες (1), τρικάμπυλα τόξα καὶ διπλὸ παραπληρωματικὸ κύκλο (πίν. 81α: 15) (1), ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς (2), ἐνδόβαφα (3, στὰ δύο ἐξωτερικὰ ταινίες πρὸς τὸ στέλεχος). – Κωνικὴ γάστρα μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν, ἀπὸ κιτρινωπὸ πηλὸ μὲ τεφρὸ πυρήνα πρὸς τὸ στέλεχος. – Κομμάτι ἀπὸ τὸν πυθμένα μὲ ἀρχὴ στελέχους ὁλόβαφης κύλικος. – Τμῆμα στελέχους μεγάλης κύλικος μὲ δακτυλίους. – Εἴκοσι βάσεις κυλίκων, οἱ πέντε μὲ κεντρικὴ κοιλότητα καὶ δύο κωνικές. Οἱ δεκατρεῖς βαμμένες ἐπάνω, οἱ ἄλλες μὲ δακτυλίους. – Τρία ἐξώστροφα χείλη κυλίκων ἢ κυάθων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα ὁριζόντια πορφύρα (εἰκ. 204, πίν. 81β: 11), λοξὲς γραμμές, ἴσως γωνιώδη μίσχο σπείρας (πίν. 81β: 12) (1), ἀπροσδιόριστο κόσμημα (πίν. 81β: 7) (1). – Δισκοειδὴς βάση μεγάλης κύλικος ἢ ὑψίποδος σκύφου, βαμμένη ἐπάνω. – Πλατὺ ἐξώκυρτο χεῖλος λεκανιδίου βαμμένο καστανομέλανο ἀμφίπλευρα μὲ κυματοειδὴ γραμμὴ στὴν ἐπίπεδη ἐπιφάνεια. – Ὅμοιο, βαμμένο ἐπάνω, μὲ ρίζα ὁριζόντιας ταινιωτῆς λαβῆς. – Δεκαπέντε λαβές: ὁριζόντιες κυλινδρικὲς μὲ βαμμένη ράχη ἢ πινελιές (2), κατακόρυφες ταινιωτὲς μὲ βαμμένη ράχη ἢ ἐξηρημένο τρίγωνο στὴν κορυφή (7), ὅμοια, μὲ βαμμένα περιθώρια καὶ ἐγκάρσιες πινελιὲς στὴ ράχη, ἀπὸ φαιοπράσινο πηλό (1), ὅμοια μὲ βαμμένα περιθώρια καὶ ἐλαφρῶς κυματοειδεῖς κατὰ μῆκος τῆς ράχης (1), ὅμοια μὲ ἴχνη καστανοῦ δακτυλίου στὴν κάτω ρίζα (1), ὅμοια μὲ ἐγκάρσια ταινία κοντὰ στὸ χεῖλος (1), ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς μὲ βαμμένη ράχη (1), ὅμοια μὲ βαμμένα περιθώρια (1). – Τρεῖς δακτυλιόσχημες βάσεις ἀνοικτῶν ἀγγείων, οἱ δύο μὲ δακτυλίους καὶ ταινία ἐξωτερικά, ἡ ἄλλη μὲ ταινία καὶ ἱμάντες. – Δισκοειδὴς βάση μεγάλου ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ταινία ἐξωτερικά. – Ὅμοια, μὲ ταινία καὶ δακτυλίους. – Ἐπίπεδη βάση ἀνοικτοῦ ἀγγείου, ἴσως κυάθου, μὲ ζεύγη ἐρυθρῶν λεπτῶν γραμμῶν ἐξωτερικά, πι-

670. Πρβ. E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 7:10, πίν. 52(e)1, πίν. 52(e)2, E. French, *BSA* 61, 1966, εἰκ. 3:13, Warlde, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 5:36, πίν. 62(a)7, εἰκ. 5:42, *MDP* εἰκ. 141:1, Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 5:33, Warlde, *BSA* 68, 1973, πίν. 58(d)137.

671. Πρβ. Mountjoy, *BSA* 71, 1977, εἰκ. 5:37, E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 2:5. Γιὰ τὸν παραπληρωματικὸ στιγμορόδακα βλ. Mountjoy, *BSA* 71, 1977, εἰκ. 5:29, 5:32, 5:33.

θανὸν ἀπολήξεις διπλῶν κατακορύφων πορφυρῶν. – Δακτυλιόσχημη βάση μεγάλου ἀνοικτοῦ ἀγγείου, ἴσως κρατήρα, μὲ δακτύλιο στὸν πυθμένα καὶ δύο ταινίες ἐξωτερικά. – Δακτυλιόσχημη βάση ὁλόβαφου καστανοῦ μικκύλου ἀνοικτοῦ ἀγγείου, ἴσως σκυφιδίου. – Ἐπίπεδη βάση ἐξώβαφου κλειστοῦ ἀγγείου μὲ δακτύλιο κάτω. – Τμῆμα τοιχώματος μᾶλλον ἀποθηκευτικοῦ χειροποίητου ἀγγείου μὲ ταινία καὶ τμῆμα δύο ὁμόκεντρων κύκλων ἐξωτερικά. Πηλὸς καστανός, βαφὴ καστανέρυθρη. Ἔντονα ἴχνη καύσης κατὰ τόπους ἀμφίπλευρα. – Ἐξώστροφο χεῖλος καὶ τμῆμα γάστρας φιάλης μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ ἐσωτερικὰ δύο πλατιοὺς ἐρυθροὺς δακτυλίους. Στὸν ἀνώτερο ἐπίθετη λευκὴ κυματοειδὴς ταινία[672] (πίν. 82α: 6). – Τμῆμα γάστρας φιάλης μὲ τμῆμα ὁριζόντιας κυλινδρικῆς λαβῆς μὲ πινελιὲς στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη. Ἐσωτερικὰ δακτύλιος ἐπάνω στὸν ὁποῖο κυματοειδὴς γραμμὴ μὲ ἐπίθετη λευκὴ βαφή[673] (πίν. 80α: 28). – Μικρὸ τμῆμα γάστρας, πιθανὸν ἀπὸ φιάλη, μὲ ταινία καὶ τρεῖς ἱμάντες ἐξωτερικὰ καὶ ἐσωτερικὰ ἱμάντα καὶ ψηλότερα τουλάχιστον μία σειρὰ πεταλίων. – Κομμάτι ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος ὡς τὴν κυρτὴ βάση ἡμισφαιρικοῦ χειροποίητου κυάθου, μὲ ρίζες κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς στὸ χεῖλος καὶ τὴ γάστρα. Ταινία στὴν ἀκμὴ τοῦ χείλους, ἴχνος διακόσμησης στὴ ράχη τῆς λαβῆς, ἑκατέρωθεν τῆς ὁποίας διακρίνονται στῆλες ὁριζοντίων κυματοειδῶν γραμμῶν μὲ διπλὸ περιθώριο[674]. Ἀλείφωμα ἀνοικτὸ καστανό, βαφὴ πορτοκαλόχρωμη. Ὕψ. 5 ἑκ. (πίν. 82α: 1). – Χεῖλος κυάθου μὲ ταινία καὶ ρίζα λαβῆς καὶ στὴ γάστρα καμπύλη γραμμὴ πλάι στὴ λαβὴ καὶ δύο ταινίες. – Ἑπτὰ ἐξώστροφα χείλη κυάθων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα τμῆμα ὁριζόντιας πορφύρας (πίν. 80α: 6) (1), σπείρα ἢ ἀργοναύτης[675] (πίν. 81α: 12) (1), σειρὰ Ν-σχήμου κοσμήματος (1), ρίζες κατακόρυφης λαβῆς καὶ στικτὸ καμπυλόγραμμο κόσμημα (1), σπείρα (πίν. 78β: 4) (1). – Δύο ἐξώκυρτα χείλη κυάθων, τὸ ἕνα μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, τὸ ἄλλο ἀπὸ ὁλόβαφο ἀγγεῖο μὲ ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς. – Γάστρα κυάθου μὲ ἱμάντες. – Τμῆμα ἀπὸ τὴ γάστρα καὶ τὴ βάση κυάθου. Δύο ἱμάντες στὴ βάση ἐξωτερικὰ καὶ δύο ταινίες ψηλότερα. – Χεῖλος ἀβαθοῦς κυαθίου μὲ δακτύλιο καὶ ἐξωτερικὰ ἀπροσδιόριστο κόσμημα καὶ τρεῖς ταινίες γάστρας. – Τμῆμα γάστρας μικκύλου χειροποίητου κυαθίου μὲ ἀπολήξεις πυκνῶν καστανῶν γραμμῶν καὶ ἴχνος δακτυλικοῦ ἀποτυπώματος τοῦ κεραμέα στὸ ἐσωτερικό[676] (πίν. 79β: 6). – Τμῆμα γάστρας κύλικος ἢ κυάθου ἀμέσως κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος μὲ ταινία καὶ ὄρθιο διχαλωτὸ ἄνθος μὲ ἀγκιστροειδὴ στικτὸ στήμονα[677] (πίν. 78β: 5). – Τρία περίκυρτα χείλη κυπέλλων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ ἐξωτερικά: ἴχνη ἄνθους, ἱμάντες καὶ ταινία (1), ἀπροσδιόριστο κόσμημα (1), τρεῖς αὐλακώσεις κάτω ἀπὸ τὸ στόμιο καὶ δύο ταινίες καὶ δακτύλιο ἐσωτερικά (1). – Τέσσερα τμήματα τοιχωμάτων κυπέλλων μὲ κεντρικὸ δακτύλιο, ταινία ἐπάνω σὲ αὐτὸν καὶ στὶς δύο ζῶνες γραμμές, ἴσως τρικάμπυλα τόξα[678] (πίν. 79β: 8) (1), ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν καὶ διάγραμμα κοσμήματα (εἰκ. 205) (1), ζεῦγος αὐλακώσεων ἀνάμεσα σὲ δύο καστανὲς ταινίες καὶ ψηλότερα καμπυλόγραμμο θέμα (1), ταινία καὶ ἱμάντες (1). – Δύο τμήματα ἀπὸ τὴν ἐπίπεδη βάση καὶ τὸ κατακόρυφο τοίχωμα κυπέλλων. Τὸ ἕνα μὲ πλαστικὸ δακτύλιο καὶ αὔλακα ἐξωτερικὰ καὶ πλατιὰ καστανὴ ταινία ἐπάνω σὲ αὐτά. Τὸ ἄλλο μὲ τρεῖς ταινίες ἐξωτερικὰ καὶ λεπτοὺς δακτυλίους κάτω. – Τμῆμα ἐπίπεδης βάσης κυπέλλου μὲ ἐρυθροὺς δακτυλίους κάτω, ἀπὸ φαιοπράσινο καθαρὸ πηλό. Πιθανὰ ἴχνη καύσης στὸν πυθμένα. – Χεῖλος κυ-

672. Πρβ. Βερδελῆ, D. & E. French, *ΑΔ* 20, Α, 1965, σχ. 6:3, E. Wace, *BSA* 49, 1954, πίν. 48(c)11, 48(c)10.

673. Πρβ. E. French, *BSA* 49, 1954, πίν. 48(c)11.

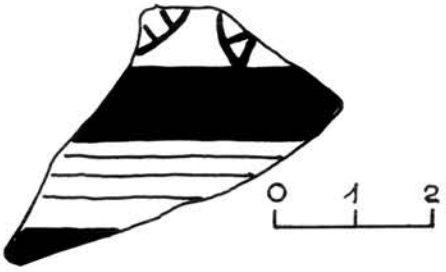
674. Πρβ. Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 7:62, πίν. 61(b)1, εἰκ. 7:64, πίν. 61(b)6, εἰκ. 7:65, πίν. 61(b)4, Warlde, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 21:265, *MDP* εἰκ. 123:12, 123:13, 123:14, *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* πίν. 32β, εἰκ. 49:3, *Panagia Houses* πίν. 26:104, 26:105.

675. Βλ. E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 3:5.506, 2:7.514.

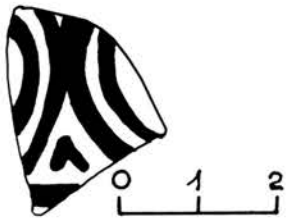
676. Πρβ. *MDP* εἰκ. 123:13.

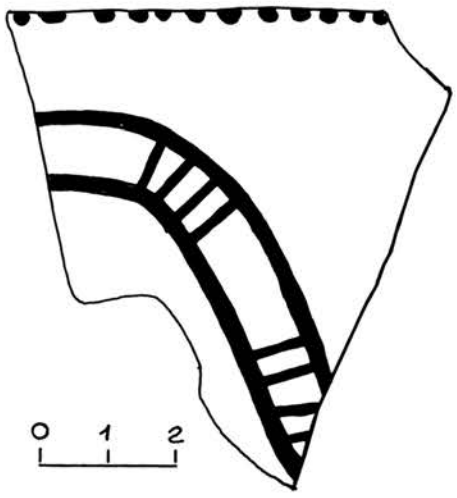
677. Βλ. *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 24:11, E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 2:10.526, Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 3:11, E. French, *BSA* 61, 1966, εἰκ. 1:17a, E. Wace, *BSA* 49, 1954, πίν. 48(b).

678. Πρβ. E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 4:7 (528).

*Εἰκ. 205. Δωμάτιο **Θ3**, στρώση πλίνθων, ὄστρακο κυπέλλου.*

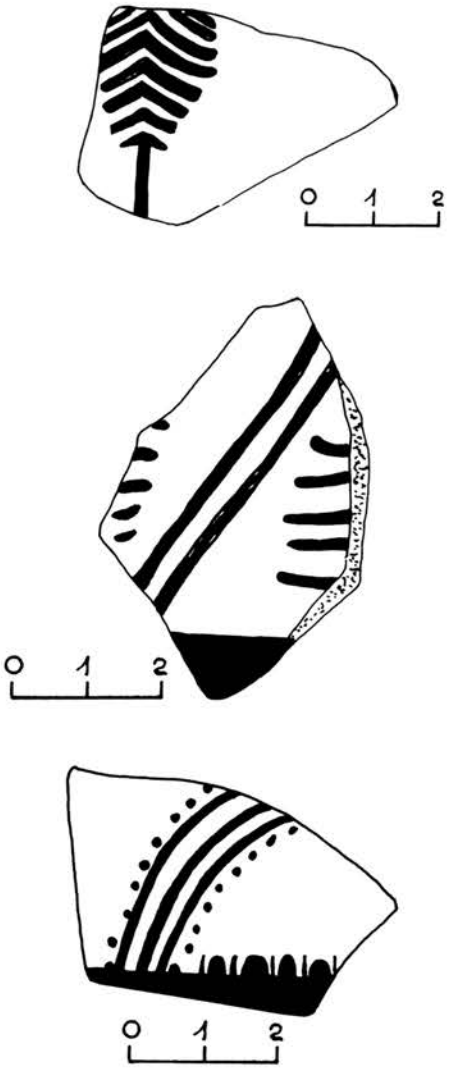

*Εἰκ. 206-207. Δωμάτιο **Θ3**, στρώση πλίνθων, ὄστρακα.*

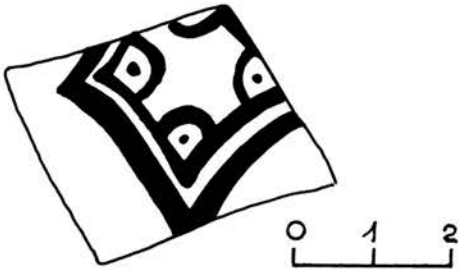
πέλλου ἢ μόνωτου σκύφου μὲ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ δεύτερη ἀμφίπλευρα. Ἐξωτερικὰ μεταξὺ τῶν ταινιῶν τρεῖς αὔλακες. – Χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου, ἴσως κυπέλλου, μὲ ταινίες καὶ σειρὰ ἀνεστραμμένων Ν-σχήμων κοσμημάτων. – Περίκυρτο στικτὸ χεῖλος καὶ γάστρα ἀρύταινας. – Ταινιωτὴ ὑπερυψωμένη λαβή, μᾶλλον ἀπὸ ἀρύταινα, μὲ βαμμένα περιθώρια, τεθλασμένη στὴ ράχη καὶ τμῆμα ἐξωτερικῆς ταινίας χείλους (πίν. 81α: 10). – Ὀκτὼ ἐξώκυρτα χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων: ἕξι μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, τὸ ἕνα μὲ ἐξηρημένη ταινία ἐπάνω καὶ ἕνα μὲ συμπαγὲς κόσμημα κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος, ἕνα μὲ δακτύλιο καὶ κυματοειδὴ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ ἕνα μὲ ἔντονα ἴχνη καύσης. – Ὀκτὼ ἐξώστροφα χείλη: δύο μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, ὅμοιο μὲ σπείρα, ὅμοιο μὲ κομμένο πλοχμό, ὅμοιο μὲ ταινία, ὅμοιο μὲ πιθανὸν ἄνθος καὶ δύο μὲ ταινία καὶ δεύτερη ἐξωτερικά. – Ἐξώστροφο χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ πλατιὰ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ ἐξωτερικὰ ἀνηρτημένα ἀκανόνιστα ὁμόκεντρα τόξα (πίν. 80α: 20). – Πέντε περίκυρτα χείλη μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, τὸ ἕνα μὲ ἐγκάρσιες πινελιὲς ἐπάνω, καὶ στὴ γάστρα ἱμάντες (1), πιθανὸν ἄνθος (1), λεπτὴ ταινία καὶ ὁριζόντια κυματοειδὴς γραμμή (πίν. 81β: 3) (1) ἀπροσδιόριστο κόσμημα (1). – Χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ πλατιὰ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα ἀκτινωτὸ κόσμημα. – Χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ τμῆμα κατακόρυφης λαβῆς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς. Γραμμίδια ἐγκάρσια στὸ χεῖλος ἐσωτερικά, δύο ἐγκάρσιες ταινίες στὴ ράχη τῆς λαβῆς. – Ἕντεκα ἐξώκυρτα χείλη, πέντε ἐξώστροφα καὶ ἕνα περίκυρτο ἀπὸ ὁλόβαφα ἀνοικτὰ ἀγγεῖα. – Ἑκατὸν πενήντα δύο γάστρες ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ τρέχουσα σπείρα μὲ παραπληρωματικοὺς ἀμείβοντες (εἰκ. 206) (1), σπείρα μὲ συμπαγὴ ὀφθαλμό (πίν. 81β: 16) (3), σπεῖρες (10), τμῆμα σπείρας καὶ ἀκτινωτὰ διατεταγμένα γραμμίδια, ἴσως τμῆμα ἑλικοειδοῦς ἄνθους (1), στήλη ὀκτὼ γραμμῶν μὲ ἐφαπτόμενα κροσσοπετάλια ἀμφίπλευρα καὶ πιθανὸν τμῆμα σπείρας (πίν. 80α: 11) (1), δικτυωτὴ θηλιὰ ἢ σπείρα (1), ὄρθιο φοινικοειδές (εἰκ. 207, πίν. 79β: 3) (1), τριπλὸ φολιδωτὸ ἐπάνω ἀπὸ ταινία καὶ ἱμάντες (1), φολιδωτό (πίν. 81α: 13) (1), στάχυ ἀμειβόντων μὲ στέλεχος[679] (εἰκ. 208, πίν. 79β: 2) (1) ὄρθια τρικάμπυλα τόξα μὲ παραπληρωματικὸ τετράφυλλο ρόδακα καὶ ἱμάντες (πίν. 81β: 2) (1), τμῆμα τριπλοῦ τρικάμπυλου τόξου καὶ τμῆμα πλατιᾶς ταινίας (πίν. 81β: 5) (1), στάχυ ἀμειβόντων (1), στήλη ἀμειβόντων μὲ περιθώριο (2), ὁριζόντιους

679. Πρβ. E. French, *BSA* 61, 1966, εἰκ. 3:29.

*Εἰκ. 208-210. Δωμάτιο **Θ3**, στρώση πλίνθων, ὄστρακα.*

ἀμείβοντες (1), ἀπολήξεις ὀρθίων καμπύλων μίσχων (1), ὄρθια πορφύρα (πίν. 80α: 7), (5), ὁριζόντια πορφύρα καὶ ἱμάντες (πίν. 80α: 2) (1), σταγονόσχημα κοσμήματα περιγεγραμμένα μὲ ὀφιοειδὴ γραμμή (πίν. 80α: 13) (1), ζεῦγος λοξῶν γραμμῶν ἑκατέρωθεν τῶν ὁποίων ὁριζόντια ἐπάλληλα γραμμίδια (εἰκ. 209, πίν. 80α: 12) (1), δέσμη περίστικτων κυματοειδῶν γραμμῶν (πίν. 80α: 27) (1), ὄρθια τριπλὰ ὁμόκεντρα περίστικτα ἡμικύκλια καὶ ὄρθια ὁλόβαφα πετάλια καὶ κρόσσια ἐναλλὰξ ἐπάνω σὲ ταινία (εἰκ. 210, πίν. 80β: 1) (1), διπλὸ ρόμβο μὲ τέσσερα ἐγγεγραμμένα τόξα μὲ κεντρικὴ στιγμή[680] (εἰκ. 211, πίν. 80β: 5) (1), σειρὰ γραμμι-

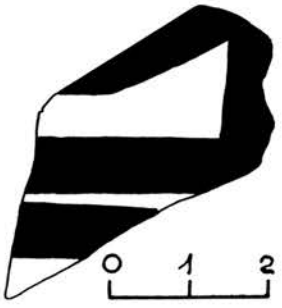

*Εἰκ. 211. Δωμάτιο **Θ3**, στρώση πλίνθων, ὄστρακο.*

δίων (σχηματοποιημένη φυλλοφόρος ταινία;) (1), δέσμη γραμμῶν (3), ταινίες, ἱμάντες ἢ καμπύλες γραμμές (82, τὰ δέκα μὲ δακτυλίους καὶ δύο συγκολλώμενα), λοξὲς ἢ καμπύλες δέσμες γραμμῶν καὶ ταινίες (3), ἀπροσδιόριστο κόσμημα μὲ γέμισμα γραμμιδίων (πίν. 81β: 8) (1), ἀπροσδιόριστα κοσμήματα (πίν. 79β: 5 καὶ 80α: 19) (20), τμῆμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς μὲ βαμμένη ράχη (1), τμῆμα κατακόρυφης λαβῆς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς μὲ πινελιὰ κατὰ μῆκος τῆς ράχης (1). – Ἐνενήντα δύο ὁλόβαφα τμήματα γάστρας, ἔντεκα ἐνδόβαφα, ἐκ τῶν ὁποίων πέντε μὲ ταινίες ἐξωτερικά, τὸ ἕνα μὲ γωνίωση, τρία ἐξώβαφα, ἕξι μὲ δακτυλίους ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτερικὰ ἕνα μὲ σπείρα, τὰ ἄλλα μὲ ταινίες καὶ ἱμάντες. – Τμῆμα γάστρας ἄγραπτο ἐξωτερικά, μὲ δακτύλιο κοντὰ στὴ βάση. – Τμῆμα ρυτοῦ, κοντὰ στὴν προχοή, μὲ κατακόρυφες κυματοειδεῖς ταινίες. – Τμῆμα ἀπὸ τὸν κοντὸ λαιμὸ καὶ τὸν ὦμο μικκύλου τροχήλατου προχοϊδίου. Ταινία χείλους ἐσωτερικά, ζεῦγος στὸν λαι-

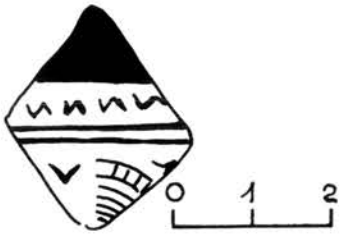
680. Πρβ. E. French, *BSA* 60, 1965, πίν. 51(c)1 (κύλικα).

μὸ ἐξωτερικὰ καὶ στὸν ὦμο δύο τρέχουσες σπεῖρες μὲ παραπληρωματικὲς στιγμὲς περιμετρικὰ τῆς μίας[681] (πίν. 80α: 15). – Τμῆμα λαιμοῦ καὶ ὤμου προχοΐσκης μὲ δέσμη τριῶν λοξῶν ταινιῶν στὸν ὦμο καὶ σειρὰ κατακορύφων γραμμιδίων στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ λαιμοῦ. – Περίκυρτο χεῖλος εὐρύστομης πρόχου μὲ ρίζα κατακόρυφης λαβῆς καὶ τμῆμα χαμηλοῦ λαιμοῦ. Ταινία στὸ χεῖλος καὶ πινελιὲς στὴ ρίζα τῆς λαβῆς. – Ἐξώστροφο περίκυρτο χεῖλος παρόμοιας μεγαλύτερης πρόχου μὲ καστανὴ ταινία χείλους. – Τέσσερα χείλη, τὰ δύο περίκυρτα, μὲ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ εὐρυστόμων πρόχων, μὲ ταινία χείλους ἀμφίπλευρα. – Χεῖλος πρόχου μὲ περιχείλωμα ποὺ ἀποτελεῖται ἀπὸ τρεῖς πλαστικοὺς δακτυλίους (ἢ φέρει δύο αὔλακες). – Δύο τμήματα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου πρόχων μὲ ταινία, τὸ ἕνα καὶ μὲ πλαστικὸ δακτύλιο. – Δύο τμήματα ἀπὸ τὸν ὦμο πρόχων, τὸ ἕνα μὲ πλατιὲς ταινίες, τὸ ἄλλο μὲ δύο κάθετες, μία ὁριζόντια καὶ μία λοξὴ ταινία (εἰκ. 212). – Τμῆμα κατακόρυφης κυλινδρικῆς λαβῆς πρόχου μὲ μελανὲς ἐγκάρσιες πινελιὲς στὴ

*Εἰκ. 212. Δωμάτιο **Θ3**, στρώση πλίνθων, ὄστρακο πρόχου.*

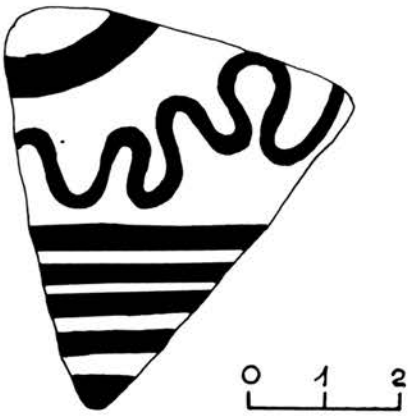
ράχη της. – Δύο περίκυρτα χείλη πρόχων ἢ ἀμφορέων μὲ ταινία, τὸ ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς. – Κατακόρυφη κυλινδρικὴ λαβὴ πρόχου ἢ ἀμφορέα μὲ κυματοειδὴ ταινία στὴ ράχη ποὺ στρίβει κάτω ὡς μικρὴ θηλιά. – Τμῆμα ὤμου ψευδοστόμου ἢ πιθαμφορίσκου μὲ ταινία, ζώνη ἀνεστραμμένων Ν-σχημων

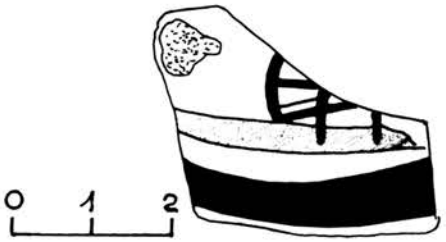

*Εἰκ. 213. Δωμάτιο **Θ3**, στρώση πλίνθων, ὄστρακο.*

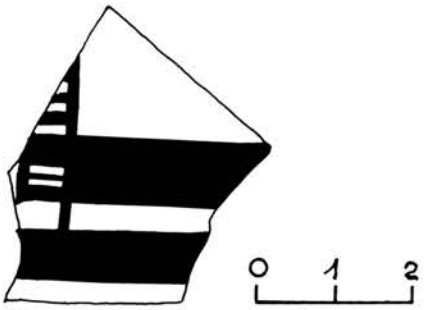
κοσμημάτων καὶ ζώνη μὲ ὄρθια ὁμόκεντρα πολλαπλὰ τόξα καὶ παραπληρωματικὲς γωνίες (εἰκ. 213). – Ὁλόβαφη κυλινδρικὴ λαβή, μᾶλλον ἀπὸ τὸν ὦμο κλειστοῦ ἀγγείου, ἴσως πιθαμφορέα. – Τμῆμα ὤμου ἀλαβάστρου μὲ ἀρχὴ ὁλόβαφου λαιμοῦ. – Τμῆμα ἐπίπεδης βάσης ἀλαβάστρου μὲ δακτυλίους κάτω. – Τμῆμα ὁλόβαφου λαιμοῦ καὶ ὤμου μὲ ζώνη ἐνάλληλων καμπύλων, ἀπὸ ἀλάβαστρο ἢ πιθαμφορίσκο. – Προχοὴ θηλάστρου μὲ δακτύλιο στὴ βάση της καὶ ταινία στὸ τοίχωμα. – Περίκυρτο χεῖλος θηλάστρου καὶ περὶ τὸ ἤμισυ καλαθόσχημης λαβῆς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς. Ταινία χείλους ἐξωτερικά, στὴ ράχη ἀβαθὴς αὐλάκωση καὶ κλιμακωτὸ κόσμημα (πίν. 81β: 13). – Τμῆμα ἀπὸ τὰ πλευρικὰ τοιχώματα ἀσκοῦ. Ζώνη μὲ κατακόρυφα γραμμίδια μεταξὺ ταινιῶν κοντὰ στὸ χεῖλος καὶ κατακόρυφες λοξὲς γραμμὲς στὰ πλευρά (πίν. 81β: 9). – Τέσσερα χείλη κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, τὰ δύο περίκυρτα, τὸ ἕνα μὲ ρίζα κατακόρυφης κυλινδρικῆς λαβῆς, τὰ ἄλλα δύο ἐξώκυρτα, τὸ ἕνα μὲ διάμ. χείλους 9 ἑκ., τὸ ἄλλο μὲ ἐξηρημένη τὴν ἄνω ἐπίπεδη ἐπιφάνεια τοῦ στομίου ὅπου καὶ ἱμάντας. – Τμῆμα λαιμοῦ καὶ ὤμου εὐρυστόμου κλειστοῦ ἀγγείου. Ἐξώβαφο μὲ πλατὺ δακτύλιο ἐσωτερικά. – Ὦμος μικροῦ ἀγγείου μὲ καμπύλες γραμμές (πίν. 81β: 1). – Τμῆμα ἀπὸ τὴν κοιλιὰ κλειστοῦ ἀγγείου μὲ βαμμένη ρίζα λαβῆς, ὀφιοειδὴ ταινία ἀπὸ κάτω καὶ δέσμη ἐπαλλήλων λεπτῶν ταινιῶν χαμηλότερα (εἰκ. 214, πίν. 78β: 2). – Ἑκατὸ τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μὲ λεπτὴ

681. Πρβ. Warlde, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 7:59 (πρόχους).

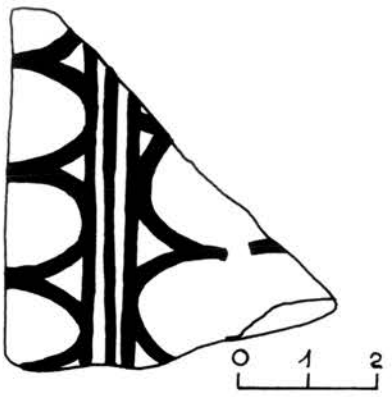
*Εἰκ. 214-215. Δωμάτιο **Θ3**, στρώση πλίνθων, ὄστρακα.*

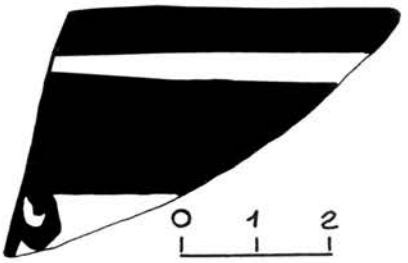

*Εἰκ. 216. Δωμάτιο **Θ3**, στρώση πλίνθων, ὄστρακο ψευδοστόμου.*

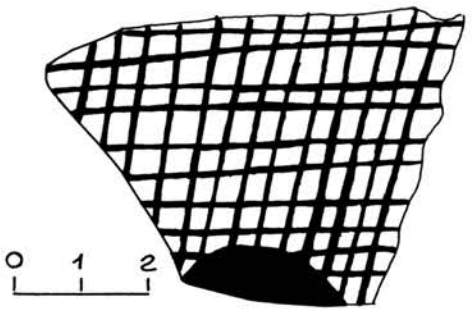
ταινία καὶ πλατιὲς γραμμές (1), σπείρα (1), σπείρα ἢ ὄρθια ὁμόκεντρα ἡμικύκλια (1), δικτυωτὴ θηλιὰ ἢ σπείρα (1), ὁριζόντια τεθλασμένη (1), ταινίες ἢ ἱμάντες (85 ἐκ τῶν ὁποίων τρία συγκολλημένα, δύο ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου, ἕνα ἀπὸ τὸν λαιμό), δυσδιάκριτο ὁλόβαφο θέμα (1), ἀπροσδιόριστο κόσμημα (εἰκ. 215), ἐξώβαφα (7, τὸ ἕνα στιλβωμένο). – *Ψευδόστομοι*: Σχεδὸν ἀκέραιη προχοὴ μὲ ταινία στὸ χεῖλος καὶ πλατὺ δακτύλιο στὴ βάση (πίν. 80α: 29). – Προχοὴ μικροῦ ψευδοστόμου μὲ ταινία στὸ χεῖλος καὶ τὴ βάση της. – Ἐπίπεδος δίσκος μὲ στέλεχος καὶ ρίζες τῶν λαβῶν. Δακτύλιος καὶ συμπαγὴς κύκλος στὸν δίσκο, δακτύλιος στὴ βάση τοῦ στελέχους, βαμμένες οἱ ράχες τῶν λαβῶν (πίν. 80α: 24). – Ἐπίπεδος δίσκος μὲ στέλεχος καὶ τμῆμα λαβῆς. Ὁλόβαφος κύκλος καὶ τρεῖς δακτύλιοι στὸν δίσκο, δακτύλιος στὸ στέλεχος, βαμμένη ἡ ράχη τῆς λαβῆς (πίν. 81β: 14). – Δίσκος μὲ κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. Δακτύλιοι ἐπάνω στὸ δίσκο, βαμμένη ἡ ράχη τῆς λαβῆς. Πηλὸς ροδόχρωμος, βαφὴ ἐρυθρή. – Τμῆμα λαβῆς μὲ ὁλόβαφη ράχη μὲ ἐξηρημένο τρίγωνο. – Ἑπτὰ τμήματα ἀπὸ τὸν ὦμο μὲ ταινία, ἱμάντες καὶ ζώνη ἐναλλήλων γωνιῶν (1), σειρὰ διχαλωτῶν ἀνθέων (πίν. 78β: 8) (1), σχηματοποιημένο διχαλωτὸ ἄνθος καὶ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν (2 συγκολλώμενα), ἀπροσδιόριστο διάγραμμο κόσμημα καὶ ζεῦγος ταινιῶν (εἰκ. 216) (1), ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν (2). – Δύο τμήματα ὤμου μὲ ρίζα λαβῆς, τὸ ἕνα μὲ πλατιὰ ἐρυθρὴ ταινία, τὸ ἄλλο μὲ λεπτὲς ταινίες καὶ ἱμάντες καὶ μεταξύ τους ζώνη μὲ ὄρθια καὶ ἀνεστραμμένο Ν-σχημο κόσμημα. – Δεκαπέντε ὄστρακα, τὰ ἕντεκα συγκολλημένα, ἀπὸ τὸ σῶμα ἀπιόσχημου ψευδοστόμου μεσαίου μεγέθους. Στὴν κοιλιὰ δύο ζῶνες μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν καὶ μεταξύ τους ζώνη στικτῶν ρομβοειδῶν. Ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν ἐπάνω ἀπὸ τὴ βάση. Πηλὸς κεραμόχρωμος, ἀλείφωμα λευκωπό, βαφὴ καστανή (πίν. 81α: 6, 7, 8)[682]. – Τμῆμα δακτυλιόσχημης βάσης μικροῦ ψευδοστόμου μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – *Κρατῆρες*: Πλατὺ σχεδὸν ἐπίπεδο χεῖλος μὲ ταινία καὶ δεύτερη ἐξω-

682. E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 2:52.213, 11:3.

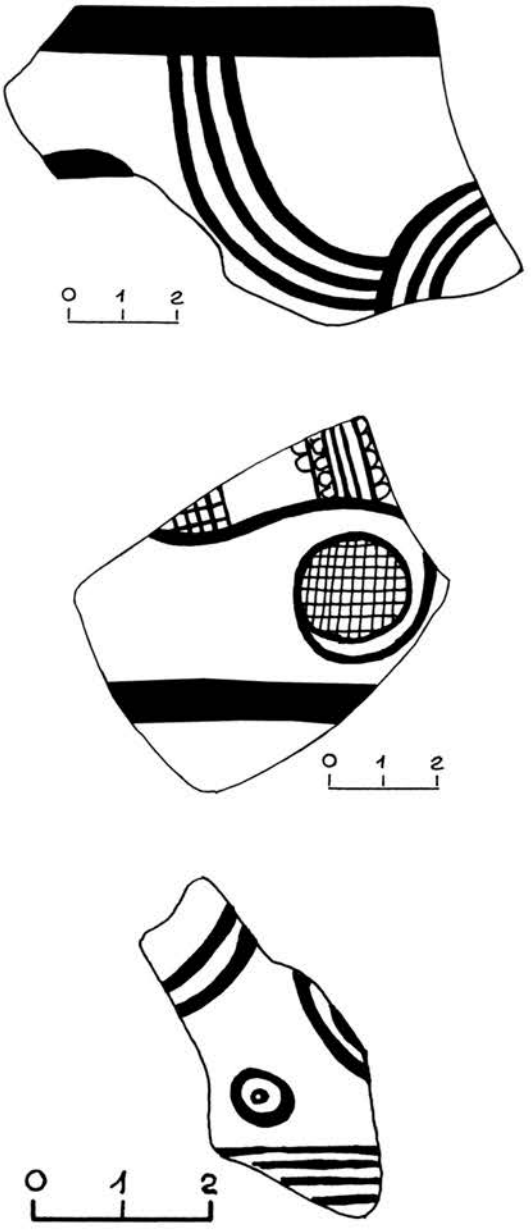
*Εἰκ. 219. Δωμάτιο **Θ3**, στρώση πλίνθων, ὄστρακο.*

*Εἰκ. 217-218. Δωμάτιο **Θ3**, στρώση πλίνθων, ὄστρακα κρατήρων.*

τερικά. – Τέσσερα ἐξώκυρτα χείλη μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, τὸ ἕνα μὲ ἀνηρτημένο φολιδωτὸ κόσμημα στὴ γάστρα[683] (πίν. 80α: 9). – Ἕξι τμήματα γάστρας μὲ φολιδωτὴ διακόσμηση (πίν. 80α: 14) (1), τριπλὴ στήλη μεταξὺ ἀκανθωτοῦ (εἰκ. 217, πίν. 80β: 4) (1), στήλη ἀραιῶν ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ πολλαπλὸ περιθώριο μὲ ἐφαπτόμενα κροσσοπετάλια καὶ πλατὺ δακτύλιο ἐσωτερικά (1), πλατὺ δακτύλιο (1), δικτυωτὸ κόσμημα καὶ τμῆμα ὁλόβαφου καμπυλόγραμμου κοσμήματος (εἰκ. 218) (1), ἐξώβαφο (1). – Ἑπτὰ τμήματα λαβῶν, ἐκ τῶν ὁποίων μία ταινιωτὴ μὲ βαμμένη ράχη, ὅμοια μὲ βαμμένα περιθώρια, ὅμοια μὲ βαμμένα περιθώρια καὶ ἐγκάρσιες γραμμές, καὶ μία ὁριζόντια κυλινδρικὴ μὲ βαμμένη τὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη. – Δύο γάστρες κρατήρων ἢ κρατηρίσκων, ἡ μία μὲ σπείρα, ἡ ἄλλη μὲ πενταπλὰ ὁμόκεντρα ἡμικύκλια ἀνηρτημένα ἀπὸ ταινία. – Γάστρα κρατηρίσκου ἀμέσως κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος μὲ ρίζα ὁριζόντιας κυλινδρικῆς λαβῆς. Ταινία χείλους ἐξωτερικά, βαμμένη ἡ ρίζα τῆς λαβῆς, ὄρθιο μεγάλο ἑλικοειδὲς ἄνθος στὴ γάστρα, μὲ διπλὸ διάγραμμο πέταλο καὶ στήμονα ὡς στήλη γραμμιδίων (πίν. 79β: 9). – *Σκύφοι*: Τρία ἐξώστροφα χείλη ὑψίποδων σκύφων μὲ λεπτὴ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ δεύτερη πλατύτερη ἐξωτερικά, τὸ ἕνα μὲ στήλη πυκνῶν ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ ἁπλὸ περιθώριο (πίν. 78β: 1). – Τμῆμα ἀπὸ τὸ στέλεχος καὶ τὴ βάση ὑψίποδος σκύφου μὲ ψηλὴ κεντρικὴ κοιλότητα. – Πέντε χείλη μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ δεύτερη πλατιὰ ἐξωτερικὰ κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος, πιθανὸν ἀπὸ ὑψίποδες σκύφους. Στὴ γάστρα ἡμικύκλια, στὴ μετόπη στήλη γραμμῶν μὲ ἀνηρτημένα πολλαπλὰ ὁμόκεντρα (πίν. 80α: 3) (1), τμῆμα τριπλῶν τρικάμπυλων τόξων (πίν. 80α: 5) (1), ἀπροσδιόριστο κόσμημα (εἰκ. 219) (1), δέσμη γραμμῶν καὶ ἐφαπτόμενα κροσσοπετάλια (1), δακτύλιο χείλους (1). – *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Πέντε χείλη μὲ λεπτὴ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ δακτύλιο, τὸ ἄλλο μὲ ἀπροσδιόριστο κόσμημα. – Δεκατέσσερα ἐξώστροφα χείλη μὲ λεπτὴ ταινία ἀμφί-

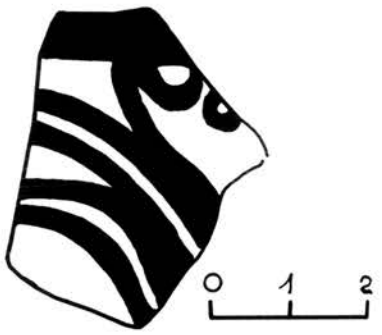
683. Πρβ. *MDP* εἰκ. 75:3.

*Εἰκ. 220-222. Δωμάτιο **Θ3**, στρώση πλίνθων, ὄστρακα σκύφων.*

πλευρα καὶ ἀγκυλόμισχη σπείρα ἀντιθετικὰ στήλης μὲ δέσμη γραμμῶν περιθωρίου (πίν. 81α: 4) (1), καμπύλο μίσχο ἀνηρτημένης σπείρας (1), στήλη τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο (πίν. 81α: 14) (1), ἀνεστραμμένο Ν-σχημο κόσμημα (πίν. 81α: 1) (1, μὲ δακτύλιο), στήλη ἀμειβόντων (1), λοξὲς ἐνάλληλες ἡμιελλείψεις (1), ἀνηρτημένα τετραπλὰ ὁμόκεντρα ἡμικύκλια (1), ἀνηρτημένο φυλλοειδὲς κόσμημα (1), πλατιὰ κυματοειδὴ ταινία (1), ζεῦγος λεπτῶν ταινιῶν χείλους (3, τὸ ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς). – Ἐξώστροφο χεῖλος μὲ πλατύτερη ταινία χείλους καὶ ζώνη κομμένου πλοχμοῦ (πίν. 79β: 1). – Δύο συγκολλημένα τμήματα καὶ ἕνα συνανῆκον ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τὴ γάστρα μὲ ρίζα λαβῆς. Πλατιὰ ταινία χείλους ἀμφίπλευρα, πινελιὰ στὴ ρίζα τῆς λαβῆς καὶ στὴ γάστρα ἑνωμένα, ἀνηρτημένα καὶ ὄρθια, τριπλὰ ὁμόκεντρα τόξα (εἰκ. 220 πίν. 80β: 12). – Ἕνα ἐξώκυρτο καὶ τέσσερα ἐξώστροφα χείλη μὲ ἀρκετὰ πλατιὰ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ σπείρα (1), στήλη ἀμειβόντων (1), δέσμη ὀρθιων πολλαπλῶν καμπύλων μίσχων (1), τριπλὰ τρικάμπυλα τόξα (1). – Χεῖλος μὲ λεπτὲς ταινίες καὶ τμῆμα περίστικτου θέματος, ἴσως πορφύρα. – Δεκαεννέα γάστρες μὲ ἀγκυλόμισχη σπείρα μὲ μεγάλο δικτυωτὸ πυρήνα καὶ στὴ θηλιὰ δικτυωτὴ διακόσμηση καὶ δέσμη γραμμῶν μὲ ἐφαπτόμενα ἀμφίπλευρα φολιδωτὰ τρίγωνα[684] (εἰκ. 221, πίν. 80β: 9) (1), σπεῖρες (2), στήλη τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο ἐπάνω σὲ ἱμάντες (πίν. 81α: 16) (1), στήλη ἀμειβόντων μὲ περιθώριο (2), περίστικτη ταινία (1), στικτὴ γραμμή (1), ζεύγη καμπύλων γραμμῶν, παραπληρωματικὴ ἐγγεγραμμένη στιγμὴ μεταξύ τους καὶ ἱμάντες (εἰκ. 222) (1), ὁμόκεντρα ἡμικύκλια (1), ταινίες ἢ ἱμάντες (8), στήλη μὲ ἐγκάρσια διαγράμμιση καὶ ταινία (1). – Δύο συνανήκοντα τμήματα γάστρας μὲ μία ἀκέραιη λαβὴ μὲ τρεῖς πινελιὲς στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη καὶ τὴ ρίζα τῆς δεύτερης. – Δύο συνανήκοντα τμήματα γάστρας μὲ ἱμάντες καὶ ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβὴ μὲ πινελιὲς στὶς ρίζες καὶ ἐγκάρσιες στὴ ράχη. – Δώδεκα τμήματα γάστρας μὲ ρίζα ὁριζόντιας κυλινδρικῆς λαβῆς (πίν. 81β: 10) καὶ τρία ὁμόκεντρα ἡμικύκλια ὄρθια ἐπάνω σὲ τέσσερις ἱμάντες (1), κυματοειδὴ ταινία (1), ταινία (2), δακτύλιο (1). – Τέσσερις δακτυλιόσχημες βάσεις μὲ ταινία, οἱ δύο μὲ δακτύλιο, οἱ ἄλλες μὲ ἱμάντες ἐξωτερικά. – Στικτὸ χεῖλος μὲ πλατιὰ ταινία κάτω ἀπὸ αὐτὸ καὶ στήλη γραμμῶν (πίν. 80β: 7). – Δύο συγκολλημένα ὄστρακα ἀπὸ τὸ στικτὸ ἐξώστροφο

684. Πρβ. Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 8:68.

Εἰκ. 223. Δωμάτιο ***Θ3****, ἐπίχωση, ὄστρακο.*

χεῖλος καὶ τὴ γάστρα μὲ μεγάλο καμπύλο στέλεχος, διάγραμμο μὲ ὁμάδες ἐγκαρσίων γραμμιδίων[685]. – Τρία συνανήκοντα, τὰ δύο συγκολλώμενα, ἀπὸ τὸ στικτὸ χεῖλος καὶ τὴ γάστρα μὲ περίτεχνη καμπυλόμισχη σπείρα. Πηλὸς ροδοκάστανος καθαρός, βαφὴ ἐρυθρή (πίν. 80β: 11). – Δύο στικτὰ χείλη, τὸ ἕνα μὲ στενὴ στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο στὴ γάστρα καὶ ἴχνος πινελιᾶς ἀπὸ τὴ ρίζα λαβῆς (πίν. 80β: 10). – Χεῖλος μὲ μεγάλες στιγμὲς στὴν ἀκμή. – *Ἐνδόβαφοι*: Χεῖλος μὲ ταινία καὶ καμπύλο μίσχο καὶ συνανῆκον τμῆμα γάστρας μὲ ζεῦγος ταινιῶν. Πηλὸς ἐρυθρωπός, βαφὴ καστανέρυθρη. – Ἕνα χεῖλος, ἑπτὰ γάστρες μὲ ταινίες καὶ μία δακτυλιόσχημη βάση μὲ ταινία ἐξωτερικά. – Εἴκοσι ἕνα ἐξώκυρτα χείλη (πίν. 80α: 21), τέσσερα ἐξώστροφα, τρία ἁπλά, σαράντα τρεῖς γάστρες, οἱ τρεῖς μὲ ρίζα ὁριζόντιας κυλινδρικῆς λαβῆς, καὶ μία λαβή, ἀπὸ ὁλόβαφους σκύφους. – Ἕξι τμήματα λαβῶν, οἱ δύο μὲ ὁλόβαφη ράχη, οἱ ἄλλες μὲ πινελιές.

Εἰδώλια: Κεφαλὴ εἰδωλίου, πεπλατυσμένη ἐπάνω, μὲ πιεσμένη μύτη καὶ ἐπίθετα δισκάρια γιὰ τοὺς ὀφθαλμούς. Ὁλόβαφη πλὴν τοῦ προσώπου, στιγμὲς στοὺς ὀφθαλμούς, δακτύλιος στὸν λαιμό, τμῆμα τοῦ κορμοῦ μὲ διαγράμμιση στὶς δύο ὄψεις. Πηλὸς καστανός, ἀλείφωμα κιτρινωπό, βαφὴ μελανή. Σωζ. ὕψ. 2,9 ἑκ. (πίν. 81β: 6). – Τμῆμα κεφαλῆς εἰδωλίου μὲ πλαστικὴ δήλωση τῶν ὀφθαλμῶν. Βαμμένος ὁ αὐχένας, γραμμὴ στὴν ἀκμὴ τῆς κατατομῆς, στιγμὲς ἐπάνω στοὺς ὀφθαλμούς. Βαφὴ ἐρυθρή. Σωζ. ὕψ. 1,8 ἑκ. – Τμῆμα ἀπὸ τὸν ὦμο εἰδωλίου μὲ κυματοειδεῖς γραμμὲς στὶς δύο ὄψεις τοῦ κορμοῦ. Πηλὸς καστανός, ἀλείφωμα κιτρινωπό, βαφὴ μελανὴ ἕως ἐρυθρή. Σωζ. ὕψ. 1,5 ἑκ. – Τμῆμα ἀπὸ τὸ ἥμισυ τοῦ κορμοῦ καὶ τοῦ στελέχους εἰδωλίου μὲ πλαστικὴ δήλωση τοῦ στήθους καὶ τῆς πλεξίδας στὴν ὀπίσθια ὄψη. Πυκνὲς λοξὲς γραμμὲς στὶς δύο ὄψεις τοῦ κορμοῦ καὶ ἐπάνω στὴν κόμη, γραπτὴ ἡ περίμετρος τοῦ κορμοῦ, δακτύλιος στὴ μέση, κατὰ μῆκος τοῦ στελέχους πέντε γραμμές. Βαφὴ μελανή. Σωζ. ὕψ. 4,2 ἑκ., σωζ. πλάτ. 3 ἑκ. – Τμῆμα κορμοῦ καὶ στελέχους εἰδωλίου μὲ πυκνὲς κατακόρυφες καμπύλες γραμμὲς στὶς δύο ὄψεις τοῦ κορμοῦ, δακτύλιο στὴ μέση καὶ ἀραιὲς γραμμὲς στὸ στέλεχος. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ ἐρυθρὴ ὡς καστανέρυθρη. Σωζ. ὕψ. 4 ἑκ. – Ψηλὸ κυλινδρικὸ λεπτὸ στέλεχος μὲ δισκοειδὴ κοίλη βάση καὶ ἀρχὴ κορμοῦ εἰδωλίου. Κατακόρυφη διαγράμμιση στὸν κορμό, δακτύλιος στὴ μέση, τέσσερις γραμμὲς στὸ πόδι ὡς τὴ βάση. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ μελανή. Σωζ. ὕψ. 5,7 ἑκ. – Κυλινδρικὸ στέλεχος καὶ κωνικὴ κοίλη κάτω βάση εἰδωλίου. Πέντε γραμμὲς κατὰ μῆκος τοῦ στελέχους συνεχίζουν καὶ στὴ βάση. Βαφὴ ἐρυθρή. Σωζ. ὕψ. 3,2 ἑκ., διάμ. βάσης 3 ἑκ. – Στέλεχος μὲ κωνικὴ βάση εἰδωλίου μὲ ἀραιὲς γραμμὲς κατὰ μῆκος ὡς καὶ τὴ βάση. Καστανομέλανη βαφή. Σωζ. ὕψ. 2,9 ἑκ. – Τμῆμα κοίλου κυλινδρικοῦ σώματος εἰδωλίου ζώου μὲ πυκνὲς κυματοειδεῖς ἐρυθρὲς γραμμὲς κατὰ μῆκος τῆς ράχης. Πηλὸς κιτρινοκάστανος, φαιὸς ἐσωτερικά, μὲ λίγα ἐγκλείσματα, βαφὴ ἐρυθρή. Σωζ. μῆκ. 5,3 ἑκ., σωζ. ὕψ. 3,9 ἑκ. (πίν. 79β: 10). – Σχεδὸν ἀκέραιο κέρατο ζωόμορφου εἰδωλίου μὲ γραμμὲς κατὰ μῆκος καὶ περιμετρικά, ποὺ συγκλίνουν στὴν ἀπόληξή του. Πηλὸς ἀνοικτὸς καστανός, ἀλείφωμα κιτρινωπό, βαφὴ καστανή. Σωζ. ὕψ. 2,5 ἑκ. – Ὀπίσθιο τμῆμα εἰδωλίου ζώου μὲ θραυσμένα πόδια καὶ οὐρά. Κυματοειδεῖς κατὰ μῆκος τῆς ράχης, ἐγκάρσια γραμμὴ στὰ νῶτα, γραμμὲς κατὰ μῆκος τῶν ποδιῶν. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ μελανή. Σωζ. μῆκ. 4,1 ἑκ. – Τμῆμα κυλινδρικοῦ κορμοῦ ἢ ποδιοῦ ζωόμορφου εἰδωλίου μὲ κυματοειδεῖς γραμμὲς κατὰ μῆκος τῆς μίας ὄψης του. Βαφὴ με-

685. Πρβ. *Orchomenos* V 77, εἰκ. 30:116.

λανή. Σωζ. ὕψ. 2,7 ἑκ. – Τμῆμα ἀπόληξης ποδιοῦ εἰδωλίου ἢ ὁμοιώματος τραπεζιοῦ μὲ ταινίες κατὰ μῆκος τῆς ἐξωτερικῆς πλευρᾶς. Καστανέρυθρη βαφή. Σωζ. ὕψ. 1,8 ἑκ.

Ἀγγεῖα: Ἔντεκα συγκολλημένα καὶ πέντε συνανήκοντα ὄστρακα εὐρύστομης πρόχου ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο περίκυρτο χεῖλος ὡς τὴν κοιλιὰ μὲ ἀκέραιη κατακόρυφη κυλινδρικὴ λαβὴ ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὸν ὦμο. Ταινία στὸ χεῖλος, δακτύλιος στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ, ζεῦγος ταινιῶν στὴ μέγιστη διάμετρο, γραμμὴ στὴ ράχη τῆς λαβῆς. Πηλὸς ροδοκάστανος, λεπτόκοκκος μὲ λίγα ἐγκλείσματα. Βαφὴ ἐρυθρή. – Σκύφος σωζόμενος περὶ τὸ ἥμισυ, συγκολλημένος ἀπὸ δεκαοκτὼ ὄστρακα καὶ συμπληρωμένος κατὰ τόπους μὲ γύψο. Ἐξώστροφο χεῖλος, κωδωνόσχημη γάστρα μὲ μία ἀκέραιη ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβὴ καὶ δακτυλιόσχημη βάση. Λεπτὴ ταινία στὴν ἀκμὴ τοῦ χείλους καὶ δακτύλιος, ἕξι ἰμάντες χαμηλὰ στὴ γάστρα, τρεῖς πινελιὲς στὴ ράχη καὶ τὶς ρίζες τῆς λαβῆς, ταινία καὶ ἰμάντας ἐξωτερικὰ στὴ βάση καὶ ἐσωτερικὰ στὸν πυθμένα δακτύλιος καὶ ψηλότερα δέσμη πέντε λεπτότερων. Στὴ γάστρα κεντρικὴ στήλη ἀντινώτων κροσσοπεταλίων μὲ διπλὸ περιθώριο καὶ ἐφαπτόμενο διπλὸ τόξο κοντὰ στὴν κορυφή, καὶ πλευρικοὶ στάχεις ἀμειβόντων. Πηλὸς κιτρινέρυθρος, ἀλείφωμα κιτρινωπό, βαφὴ ἐρυθρή. Ὕψ. 11,2 ἑκ., διάμ. χείλους 14,5 ἑκ., διάμ. βάσης 5 ἑκ. (πίν. 82β).

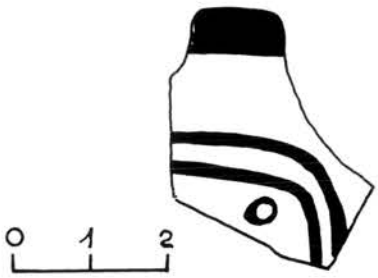
Μικρὰ εὑρήματα: Πεπιεσμένη σφαιρικὴ χάντρα ἀπὸ φαιὴ ὑαλόμαζα, σωζόμενη κατὰ τὸ ἥμισυ, πυκνορράβδωτη, μὲ κεντρικὸ τρῆμα. Διάμ. 1,3 ἑκ. – Τρία κομμάτια κονιαμάτων μὲ ἐπίπεδη ἐπιφάνεια βαμμένη κίτρινη (ὤχρα), τὸ ἕνα μὲ διαστάσεις 5,5×4 ἑκ. – Τρία κομμάτια κονιαμάτων μὲ ἐπίπεδη ἐπιφάνεια, τὸ ἕνα μὲ γαλάζια καὶ ἐρυθρὴ περιοχή, τὸ δεύτερο μὲ κίτρινη καὶ γαλάζια περιοχή, τὸ τρίτο μὲ ἐρυθρὴ ταινία. Διαστ. 3×2,5 ἑκ., 2×1,5 ἑκ. καὶ 2×1,5 ἑκ. ἀντίστοιχα. – Δύο κομμάτια κονιαμάτων, τὸ ἕνα πολὺ μικρό, τὸ ἄλλο μὲ ἐπίπεδη ἐπιφάνεια μὲ λευκὴ περιοχή, μελανὴ ταινία καὶ ἐρυθρὴ περιοχή, διαστ. 3,5×3 ἑκ. – Τρία κομμάτια κονιαμάτων μὲ ἐπίπεδη ἐπιφάνεια, τὸ ἕνα βαμμένο φαιογάλαζο, τὸ δεύτερο βαμμένο ἐρυθρὸ καὶ γαλάζιο, τὸ τρίτο βαμμένο γαλάζιο. Διαστ. 4,5×4 ἑκ., 3×2,5 ἑκ. καὶ 2,5×1,5 ἑκ. ἀντίστοιχα. – Κωνίδιο μὲ ἐπίπεδη κορυφὴ ἀπὸ φαιὸ στεατίτη. Ὕψ. 1,5 ἑκ., διάμ. βάσης 2,4 ἑκ., διάμ. τρήματος 0,4 ἑκ. – Τμῆμα κωνιδίου. Σωζ. ὕψ. 1,2 ἑκ., διάμ. βάσης 3 ἑκ. – Τμῆμα λίθινου πλακοειδοῦς ὀρθογωνισμένου ἀντικειμένου, μὲ λεία τὴ μία πλατιὰ ἐπιφάνεια. Μῆκ. 10 ἑκ., σωζ. πλάτ. 4,1 ἑκ. – Ἀπολέπισμα πυριτόλιθου.

Ἀμέσως χαμηλότερα ὑπῆρχαν:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 14249+13902+14233+14264.
Σύνολο ὀστράκων 336.
Πρώιμα 15, ἄγραπτα 183, γραπτὰ 121, ἀπροσδιόριστα 17.

Πρώιμα: Ἑπτὰ τμήματα τοιχωμάτων τεφρῶν μινύειων ἀγγείων. – Τμῆμα τοιχώματος ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου μὲ ὁριζόντια ταινία καὶ δεύτερη λοξὴ πρὸς αὐτήν. Κιτρινοπράσινος πηλός, σκούρα ἐρυθρὴ βαφή. – Χεῖλος κυάθου μὲ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ χαμηλότερα σειρὲς στιγμῶν (τόσες σώζονται) (πιθανὸν ΥΕ Ι/ΙΙΑ). – Τμῆμα τοιχώματος, πιθανὸν ἀπὸ κρατήρα, μὲ σειρὰ στιγμῶν μεταξὺ ταινιῶν (ΥΕ ΙΙΑ). – Ἕνα ἐξώστροφο χεῖλος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ ἕνα τμῆμα γάστρας ἀπὸ κυάθους μὲ σπογγωτὴ διακόσμηση (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Βάση μὲ τμῆμα γάστρας κυπέλλου. Ταινία στὴν ἀκμὴ τῆς βάσης καὶ στὴ γάστρα ψηλότερα δύο ταινίες καὶ

Εἰκ. 224. Δωμάτιο ***Θ3****, ἐπίχωση, ὄστρακο.*

σπογγωτὴ διακόσμηση[686] (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Ἐξώκυρτο χεῖλος κύλικος ἢ κυάθου[687] μὲ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ ἐξωτερικὰ τμῆμα ἀργοναύτη μὲ ἐπίθετη λευκὴ βαφὴ στοὺς πλοκάμους (εἰκ. 223) (ΥΕ ΙΙΙΑ). – Χεῖλος μόνωτου σκύφου[688] μὲ τέσσερις αὔλακες ἐξωτερικά. Ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ δεύτερη χαμηλότερα ἐξωτερικά. Ἀκολούθως σειρὰ κομμένης τεθλασμένης καὶ δύο ταινίες (ΥΕ ΙΙΙΑ2).

Ἄγραπτα: *Κύλικες*: Δεκατρία τροπιδωτὰ χείλη, τὸ ἕνα μὲ κατακόρυφη λαβή. – Δεκατρία κυρτόπλευρα χείλη, ἐκ τῶν ὁποίων ἑπτὰ ἐξώκυρτα καὶ ἕξι ἁπλά, τὸ ἕνα μὲ ὑπερυψωμένη ταινιωτὴ λαβή. – Πέντε ταινιωτὲς λαβές, οἱ δύο κατακόρυφες ὑπερυψωμένες τοῦ χείλους, ἀκέραιες. – Δέκα τμήματα γάστρας. – Τμῆμα στελέχους μὲ ἀρχὴ βάσης ποὺ διατηρεῖ κεντρικὴ κοιλότητα. – Πέντε βάσεις, ἐκ τῶν ὁποίων μία μὲ ἀρχὴ κεντρικῆς κοιλότητας καὶ μία μὲ ἀρχὴ στελέχους. – Τέσσερα τροπιδωτὰ χείλη, δύο μὲ ἀκέραιη καὶ δύο μὲ τμῆμα ὁριζόντιας ταινιωτῆς λαβῆς, τρία ἐξώκυρτα, τὸ ἕνα ἔντονα ἐξώκυρτο μὲ σχεδὸν ἐπίπεδη ἄνω ἐπιφάνεια καὶ ἴχνη καύσης, καὶ μία ὁριζόντια ταινιωτὴ λαβή, ἀπὸ λεκανίδια. – Τρία τροπιδωτὰ χείλη κυλίκων ἢ λεκανιδίων. – Τέσσερις ταινιωτὲς λαβές, οἱ δύο ὑπερυψωμένες καὶ οἱ δύο δακτυλιόσχημες. – Δώδεκα ταινιωτὲς καὶ κυλινδρικὲς λαβές, ἡ μία μὲ κεντρικὴ νεύρωση ἀπὸ μεγάλο ἀγγεῖο. – Δύο δισκοειδεῖς βάσεις μεγάλων ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Ἐπίπεδη βάση μικροῦ ἀνοικτοῦ ἀγγείου. – Πέντε δισκοειδεῖς καὶ ἑπτὰ ἐπίπεδες βάσεις ἀπροσδιόριστων ἀγγείων. – Μία ἐπίπεδη καὶ δύο δισκοειδεῖς βάσεις μικρῶν κλειστῶν ἀγγείων. – Ἕνα ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ πέντε τμήματα τοιχωμάτων ἀπὸ μαγειρικὰ σκεύη (χυτροειδὴ) ἀπὸ ἐρυθρὸ τραχὺ πηλό. – Ἔντονα ἐξώκυρτο χεῖλος μεγάλου εὐρύστομου χρηστικοῦ ἀγγείου ἀπὸ καστανὸ χονδροειδὴ πηλό. – Δύο μεγάλα τμήματα καδόσχημου οἰκιακοῦ ἀγγείου μὲ εὐθὺ κατακόρυφο χεῖλος καὶ παχιὰ τοιχώματα ἀπὸ τραχὺ χονδροειδὴ πηλό, ἐρυθρωπὸ ἐξωτερικά, μὲ φαιὸ πυρήνα. – Ἀκέραιη δισκοειδὴς ἐπίπεδη βάση καὶ δεκατέσσερα συνανήκοντα τμήματα τοιχώματος μεγάλου οἰκιακοῦ ἀμφορέα ἢ πρόχου μὲ ἴχνη καύσης κατὰ τόπους. Πηλὸς καστανέρυθρος, τραχὺς χονδροειδής. Διάμ. βάσης 13 ἑκ. – Τριγωνικὸ τμῆμα ἄγραπτου χρηστικοῦ ἀγγείου ἀπὸ ἐρυθρὸ χονδροειδὴ πηλὸ ποὺ σώζει τὸ ἥμισυ μεγάλης διαμπεροῦς ὀπῆς, ἴσως ἀπὸ λαβὴ μὲ ὀπὴ ἀνάρτησης. – Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου ἀπὸ τραχὺ ἐρυθρὸ πηλὸ μὲ ἐγκλείσματα καὶ λευκωπὸ ἀλείφωμα. – Σχεδὸν ἀκέραιη, ἐλαφρῶς κοίλη βάση καὶ τμῆμα τῆς κοιλιᾶς κλειστοῦ ἀπιόσχημου ἀγγείου ἀπὸ λευκωπὸ κιτρινωπὸ πηλό. Διάμ. βάσης 5,8 ἑκ. – Τέσσερα τμήματα τοιχωμάτων χρηστικῶν ἀγγείων. – Ἐννέα ἐξώκυρτα χείλη, ἑπτὰ ἐξώστροφα καὶ δεκαεπτὰ ἁπλὰ χείλη ἀπὸ κυάθους. – Πέντε ἐπίπεδες δισκοειδεῖς βάσεις ἀπὸ κυάθους ἢ σκύφους. – Δύο τμήματα γάστρας μὲ ρίζα ταινιωτῆς λαβῆς καὶ μία ἐπίπεδη βάση μὲ τμῆμα κατακόρυφου τοιχώματος ἀπὸ κύπελλα. – Δύο χείλη μὲ ρίζα ταινιωτῆς λαβῆς, ἕξι ἐξώστροφα, τέσσερα ἐλαφρὰ ἐνδόστροφα καὶ ἕνα τμῆμα γάστρας,

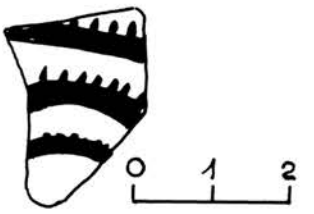
686. Βλ. E. French, *BSA* 59, 1964, εἰκ. 2:17, Wace, *Mycenae* εἰκ. 84w, 84x, E. Wace, *BSA* 49, 1954, πίν. 49(d), *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 9:8, 12:11, 29:18, 41:17, 41:27, *MDP* εἰκ. 73:2 (Βουρβάτσι), 73:3 (Συλλογὴ Βρετανικῆς Σχολῆς), 73:6 (Φυλακωπή).

687. Πρβ. *MDP* εἰκ. 104:1 (Μυκῆνες).

688. Οἱ τέσσερις αὔλακες παραπέμπουν σὲ ΥΕ ΙΙΙΑ2 κύπελλο, ἀλλὰ στὸ *MDP* εἰκ. 109:5 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), εἰκονίζεται χεῖλος μόνωτου σκύφου ποὺ φέρει τέτοιες αὔλακες καὶ ἐπιπλέον διακόσμηση παρόμοια μὲ αὐτὴν ποὺ περιγράφεται ἐδῶ. Παρομοίως, βλ. E. French, *BSA* 60, 1965, 187, πίν. 53(d)1 (ὑψίπους σκύφος μὲ αὔλακες στὸ χεῖλος καὶ πορφύρα στὴ γάστρα).

ἀπὸ ἀνοικτὰ ἀγγεῖα. – Τμῆμα ἀπὸ τὸν λαιμὸ πρόχου. – Ἕνα εὐθὺ χεῖλος μὲ τμῆμα λαιμοῦ καὶ ἕνα τμῆμα τοιχώματος ἀπὸ κλειστὰ ἀγγεῖα. – Δύο ἔντονα ἐξώκυρτα χείλη κρατήρων.

Γραπτά: *Κύλικες*: Μικρὸ ὄστρακο ἀπὸ τὸ κάτω μέρος τῆς γάστρας μὲ γραμμίδια καὶ κυματοειδὴ ταινία. – Τμῆμα γάστρας μὲ ὑπερυψωμένη ταινιωτὴ λαβὴ ἀπὸ ὁλόβαφη κύλικα. – Τμῆμα στελέχους μὲ δακτυλίους. – Ἑπτὰ βάσεις, οἱ τρεῖς βαμμένες ἐπάνω, οἱ ἄλλες μὲ δακτυλίους. – Μικρὴ ταινιωτὴ ὁριζόντια λαβὴ μὲ δύο κερατοειδεῖς ἀποφύσεις καὶ στὴ ράχη τρεῖς ἐγκάρσιες γραμμές[689]. – Δύο κατακόρυφες λαβὲς μὲ βαμμένη ράχη, ἡ μία ταινιωτὴ δακτυλιόσχημη, ἡ ἄλλη ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς. – Τμῆμα γάστρας ὁλόβαφης κύλικος ἢ κυάθου μὲ ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς. – Χεῖλος μὲ τὴν ἀρχὴ κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς ἀπὸ φιάλη ἢ ἀβαθὴ κύαθο. Ταινία στὸ χεῖλος καὶ βαμμένα τὰ περιθώρια τῆς λαβῆς. – Δύο τμήματα γάστρας κυπέλλων μὲ ταινίες μεταξὺ ἱμάντων. – Τμῆμα γάστρας κυπέλλου μὲ τρεῖς πλαστικοὺς δακτυλίους. Ταινία ἐπάνω ἀπὸ δακτυλίους καὶ στὴν ἄνω ζώνη τρεῖς καμπύλες γραμμές, ἴσως μίσχοι. – Τμῆμα γάστρας, ἀπὸ κύπελλο ἢ σκύφο, ἐσωτερικὰ ἄβαφο, ἐξωτερικὰ μὲ δύο ὁμάδες τεσσάρων ἱμάντων καὶ ἀπὸ ἐπάνω καμπύλους μίσχους. Βαφὴ μελανὴ ἐξίτηλη ἐπάνω σὲ κιτρινόφαιο ἀλείφωμα. – Δύο χείλη ὁλόβαφων ἀνοικτῶν ἀγγείων. Τὸ ἕνα μὲ λεπτὴ αὔλακα ἐξωτερικὰ καὶ ἄβαφη τὴν ἀκμὴ τοῦ χείλους ἐπάνω στὴν ὁποία γράφονται ὁμάδες γραμμιδίων, ἴσως κύπελλο. – Τρία τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ ταινία χείλους, δύο καμπύλες γραμμὲς καὶ παραπληρωματικὸ κύκλο (εἰκ. 224), δέσμη κατακορύφων λοξῶν γραμμῶν καὶ ἱμάντες κοιλιᾶς (1), καμπύλες ταινίες (1). – Δεκαέξι τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων, τὰ δέκα ὁλόβαφα, τὰ ἕξι μὲ ταινίες ἐξωτερικά. – Ἀνοικτὴ προχοὴ μικροῦ λεπτοῦ ἀνοικτοῦ ἀγγείου. Ἐνδόβαφη, ἐξωτερικὰ μὲ ταινία στὸ χεῖλος καὶ πλατιὲς ἐγκάρσιες. –

*Εἰκ. 225. Δωμάτιο **Θ3**, ἐπίχωση, ὄστρακο σκύφου.*

Τμῆμα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου πρόχου ἀπὸ κιτρινοπράσινο πηλό. Ταινία στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ ἀπὸ τὴν ὁποία ξεκινοῦν πλάγιες παράλληλες λεπτὲς ταινίες. – Δύο τμήματα ἀπὸ τὸν ὦμο πρόχων, μὲ πλατιὰ ταινία. – Εὐθὺ χεῖλος κλειστοῦ ἀγγείου μὲ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ, ἐξώβαφο. – Ἐννέα τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες, τὰ δύο ἀπὸ τὴ βάση τοῦ λαιμοῦ. – Τμῆμα γάστρας κρατήρα μὲ ταινίες. – Δακτυλιόσχημη βάση μεγάλου κρατήρα, σχεδὸν ἀκέραιη μὲ μικρὲς ἀποκρούσεις στὴν περιφέρεια. Πηλὸς ἐρυθρωπός, ὁμοιόχρωμη βαφή. Ταινία στὴ βάση ἐξωτερικὰ καὶ δεύτερη ψηλότερα, δακτύλιος στὸν πυθμένα. Διάμ. βάσης 6,4 ἑκ. – *Σκύφοι*: Τμῆμα ὑψίποδος σκύφου ἀπὸ τὴ γάστρα χαμηλὰ ὡς τὴ βάση. Χαμηλὸ στέλεχος καὶ βάση μὲ ψηλὴ κεντρικὴ κοιλότητα καὶ δακτύλιο στὴν περίμετρο. Πηλὸς ἐρυθρωπός, ὁμοιόχρωμη βαφή. Διάμ. βάσης 8 ἑκ., σωζ. ὕψ. 6,3 ἑκ. – *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Τρία χείλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δεύτερη χαμηλότερα ἐξωτερικά. – Ἕξι κυλινδρικὲς λαβές, ἐκ τῶν ὁποίων μία ἀκέραιη καὶ μία σωζόμενη μόνο στὴ ρίζα μὲ ταινίες στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη. – Ἐννέα τμήματα γάστρας μὲ τμήματα σπειρῶν (3, πολὺ μικρά), τμῆμα σπειροειδοῦς ἀκανθωτοῦ κοσμήματος (εἰκ. 225) (1, μικρό), ζώνη καθέτων γραμμιδίων καὶ δύο ἱμάντες στὴ γάστρα (1), στήλη μεγάλων ἀμειβόντων (1), ὁλόβαφο τεταρτοκύκλιο κύκλου (1), γραμμὴ (1), τρεῖς ἱμάντες κάτω καὶ ἐπάνω καμπύ-

689. Βλ. E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 9:16, Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 11:109,110. Ὁ Wardle ἔ.ἀ., 289, σημ. 53, ἀναφέρει μία ἄγραπτη κύλικα ἀπὸ τὴν περιοχὴ τῆς Περσείας δημοσιευμένη στὸ *ILN* 1, Nov. 1952, 721, εἰκ. 52, καθὼς καὶ μία γραπτὴ ἀπὸ τὸ Βαθὺ τῆς Ρόδου, *CVA* Copenhagen 2, πίν. 50:2, καὶ μία ἀπὸ τὴν Ἰαλυσὸ A. Furtwängler, G. Löschke, *Mykenische Vasen* (Berlin 1886) πίν. xi.70. Πρβ. γραπτὴ κύλικα *MDP* εἰκ. 141:13 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), *Panagia Houses* πίν. 16:1, εἰκ.8:1, πίν. 16:2.

λη ταινία (1). – Δώδεκα τμήματα γάστρας μὲ ἱμάντες καὶ ταινίες, τὰ τρία καὶ μὲ δακτυλίους. – Τρία μικρὰ τμήματα γάστρας μὲ ταινία ἢ ὁλόβαφα. – Δύο τμήματα γάστρας μὲ δακτύλιο καὶ στιγμὲς ἐξωτερικά. – Δύο τμήματα γάστρας μὲ τμῆμα ὁριζόντιας λαβῆς μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα. – Δύο βάσεις μὲ ταινία ἐξωτερικά, ἡ μία μικρὴ ἐπίπεδη, ἡ ἄλλη χαμηλὴ δακτυλιόσχημη. – Δύο τμήματα γάστρας ἐνδόβαφα μὲ ταινίες ἐξωτερικά. – Δέκα χείλη, ἐκ τῶν ὁποίων τὰ ὀκτὼ ἐξώκυρτα, καὶ δώδεκα τμήματα γάστρας, ἐκ τῶν ὁποίων δύο μὲ ρίζα ὁριζόντιας λαβῆς, ἀπὸ ὁλόβαφους σκύφους. – Χεῖλος κύλικος ἢ σκύφου μὲ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ δεύτερη χαμηλότερα ἐξωτερικά. Ἐνδιάμεσα κυματοειδὴς ὁριζόντια γραμμή.

Μικρὰ εὑρήματα: Ἀτρακτοειδὲς σταθμίο[690] μὲ ἐπίπεδη βάση ἀπὸ μαῦρο διορίτη, βάρ. 116,5 γραμ., μῆκ. 7,8 ἑκ., ὕψ. 3,2 ἑκ., πλάτ. 3,4 ἑκ. – Πεπλατυσμένο κυλινδρικὸ ἐργαλεῖο, ἴσως κρούστης, ἀπὸ σπαρτιατικὸ βασάλτη μὲ ἴχνη κρούσης στὰ δύο ἄκρα. Μῆκ. 6,4 ἑκ., πλάτ. 4,7 ἑκ., πάχ. 2,7 ἑκ.

Τμῆμα στρωτήρα ἀπὸ λευκωπὸ πηλό. Ὕψ. 5-5,5 ἑκ., σωζ. μῆκ. 12 ἑκ., σωζ. πλάτ. 6 ἑκ.

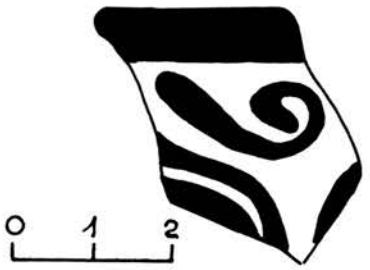
Σχετικὰ ψηλὰ στὴν ἐπίχωση εὑρέθησαν:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 14225+14220+14239+14256+[12310+12315].
Σύνολο ὀστράκων 737.
Πρώιμα 27, ἄγραπτα 246, γραπτὰ 458, ἀπροσδιόριστα 6.

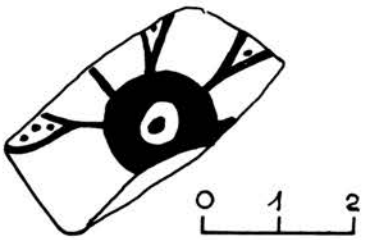
Πρώιμα: Ψηλὸ λεπτὸ χεῖλος καὶ τροπιδωτὴ γάστρα μινύειας βαθιᾶς κύλικος (πίν. 84α: 7). – Ἕνα ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ τέσσερα τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν τεφρῶν μινύειων ἀγγείων. – Ἕνα ἐξώκυρτο χεῖλος (πίν. 85α: 4) καὶ ἕνα χεῖλος μὲ περιχείλωμα (πίν. 85α: 1) ἀπὸ εὐρύστομα μινύεια ἀγγεῖα. – Τρεῖς γάστρες ἀνοικτῶν ἀμαυρόχρωμων ἀγγείων μὲ ταινία καὶ τρεῖς διαγώνιες γραμμές (πίν. 83: 6) (1), ταινία καὶ δύο δέσμες τεμνόμενων γραμμῶν (πίν. 83: 31) (1), δύο ταινίες καὶ ἐφαπτόμενους δικτυωτοὺς ρόμβους (πίν. 83: 24) (1 στιλβωμένο ἐσωτερικά). – Δύο τοιχώματα κλειστῶν ἀμαυρόχρωμων ἀγγείων μὲ ταινίες. – Ἐξώκυρτο χεῖλος κυάθου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ ἕλικα σπείρας μὲ ἐπίθετη σειρὰ λευκῶν στιγμῶν (πίν. 83: 25) (ΥΕ

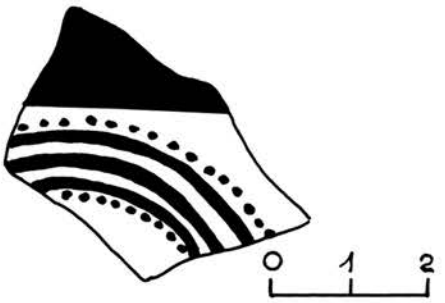
690. Πρβ. παρόμοιο σταθμίο ἀπὸ αἱματίτη ἀπὸ τὶς Μυκῆνες μὲ διαστ. μῆκ. 4,6 ἑκ., μέγ. πλάτ. 1,9 ἑκ. καὶ βάρ. 34,5 γρ., Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 22: 60-18. Ὁ Wardle ἀναφέρει ἐπὶ λέξει περὶ αὐτοῦ (σ. 340): ".. a type frequent on sites in the Levant over a long period and has also been found in Crete. This is the only example of the type recorded so far from the mainland of Greece". Στὴ σχετικὴ ὑποσημείωση ἀναφέρει: α. ἕξι παραδείγματα ἀπὸ τὸ Alalakh (Tell Atchana) μὲ βάρος ποὺ ποικίλλει μεταξὺ 9 καὶ 20 γραμ., βλ. C. L. Woolley, *Alalakh: An Account of the Excavations at Tell Atchana in the Hatay (1937-1949)* (Oxford 1955) 402, AT/38/276, 403, AT/39/116, 404, AT/46/1, 405, AT/47/80, AT/47/98, 407, AT/48/39, β. ἕνα ἀπὸ τὴ Χελιδονία Ἄκρα, βλ. G. F. Bass, *AJA* 65, 1961, 274, γ. ἕνα ἀπὸ τὴν Κνωσό, βλ. A. J. Evans, *The Palace of Minos* IV (London 1935) 655, εἰκ. 640, βάρους 12,6 γραμ. μὲ ἐγχάραξη στὴ βάση. Ὁ Wardle δὲν ἀναφέρει τὸ σταθμίο ἀπὸ αἱματίτη βάρους 9,350 γρ. ἀπὸ τὴν Περατή, βλ. *Περατὴ* Β 356, ὅπου παράλληλα καὶ προγενέστερη βιβλιογραφία. Ἐπίσης δὲν ἀναφέρει τὸ πολὺ σημαντικὸ σύνολο ἀπὸ τὸν τάφο Η τοῦ Κατσαμπᾶ στὴν Κνωσό, ποὺ ἀποτελεῖται ἀπὸ πέντε σφενδονοειδὴ σταθμία διαφόρων μεγεθῶν, ἀπὸ γυψόλιθο, διορίτη,

*Εἰκ. 226. Δωμάτιο **Θ3**, ἐπίχωση, ὄστρακο κύλικος.*

ΙΙΑ). – Τμῆμα γάστρας κυάθου ἢ κυπέλλου τύπου Βαφειοῦ μὲ σχηματοποιημένη φυλλοφόρο ταινία (πίν. 83: 9) (ΥΕ ΙΙ). – Τμῆμα γάστρας ἐφυραϊκῆς κύλικος μὲ ρίζα πλατιᾶς ταινιωτῆς λαβῆς μὲ ἀμείβοντες καμπύλους στὴ ράχη[691] (πίν. 84β: 1) (ΥΕ ΙΙΒ). – Τοίχωμα κλειστοῦ ἀγγείου μὲ πιθανὴ ἀπεικόνιση πλοκάμου ἀργοναύτη[692] (πίν. 85α: 2) (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Ἐξώκυρτο χεῖλος κύλικος ἢ κυάθου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση στὴ γάστρα (πίν. 83: 4) (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Τμῆμα βάσης καὶ τοιχώματος κυπέλλου μὲ ζεῦγος αὐλακώσεων μεταξὺ ταινιῶν στὴ βάση ἐξωτερικά, σπογγωτὴ διακόσμηση ψηλότερα καὶ δακτύλιο κάτω ἀπὸ τὴ βάση (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Δύο συγκολλημένα τμήματα ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος καὶ τὴ γάστρα κύλικος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ τμῆμα πλοκάμων χταποδιοῦ μὲ δύο ἐπίθετες λευκὲς κυματοειδεῖς γραμμὲς κατὰ μῆκος (πίν. 83: 2) (ΥΕ ΙΙΙΑ2). – Περίκυρτο χεῖλος κύλικος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα τρικάμπυλα τόξα μὲ παραπληρωματικοὺς ἑλικοειδεῖς μίσχους ἐξωτερικά[693] (εἰκ. 226) (ΥΕ ΙΙΙΑ2). – Δύο συγκολλημένα τμήματα γάστρας κύλικος μὲ δύο ἀντίνωτες δέσμες τριῶν ὁμόκεντρων τόξων καὶ παραπληρωματικὸ ζεῦγος ὁμόκεντρων ἡμιελλείψεων[694] (πίν. 84α: 4) (ΥΕ ΙΙΙΑ2). – Γάστρα

*Εἰκ. 227-228. Δωμάτιο **Θ3**, ἐπίχωση, ὄστρακα κυλίκων.*

κύλικος μὲ πολλαπλὲς πορφύρες ἀκτινωτὰ διατεταγμένες γύρω ἀπὸ κύκλο μὲ κεντρικὴ στιγμή[695] (πίν. 84α: 6, εἰκ. 227) (ΥΕ ΙΙΙΑ2). – Τμῆμα ὑπερυψωμένης προχοῆς λοξότμητης ραμφόστομης πρό-

---

ὀφίτη καὶ ἴασπι, βλ. Σ. Ἀλεξίου, *Ὑστερομινωικοὶ τάφοι λιμένος Κνωσσοῦ (Κατσαμπᾶ)* (Ἀθήνα 1967) 54, πίν. 28α: 16 (2886) ἀπὸ τεφρόλευκο στικτὸ διορίτη, μήκ. 5 ἑκ., βάρ. 48,9 γραμ. (πίν. 28α ἄνω μέσον), 16α (2888) ἀπὸ λευκὸ γυψόλιθο, μήκ. 3,5 ἑκ., βάρ. 10,2 γραμ. (πίν. 28α ἄνω δεξιά), 16β (2889) ἀπὸ ἴασπι, μήκ. 3 ἑκ., βάρ. 10,5 γραμ. (πίν. 28α μέσον δεξιά), 16γ (2890) ἀπὸ βαθυπράσινο ὀφίτη, μήκ. 2,8 ἑκ., βάρ. 5,7 γραμ. (πίν. 28α μέσον δεξιά), 18 (2887) ἀπὸ λευκὸ γυψόλιθο, μήκ. 4,5 ἑκ., βάρ. 28 γραμ. (πίν. 28α ἄνω ἀριστερά). Γιὰ τὴν ἴδια εἰκόνα βλ. καὶ Ἄ. Μιχαηλίδου, Ὁ ζυγὸς στὴ ζωὴ τῶν κατοίκων τοῦ Αἰγαίου καὶ τῆς Αἰγύπτου, στὸ Ἀ. Καρέτσου, *Κρήτη-Αἴγυπτος, Πολιτισμικοὶ δεσμοὶ τριῶν χιλιετιῶν* (Ἀθήνα 2000) 128-149, εἰκ. 29. Τό «νέο» σταθμίο τῶν Μυκηνῶν εἶναι τὸ μεγαλύτερο τοῦ εἴδους του σὲ μέγεθος καὶ βάρος ἀπὸ ὅσα ἔχουν βρεθεῖ ὡς τώρα.

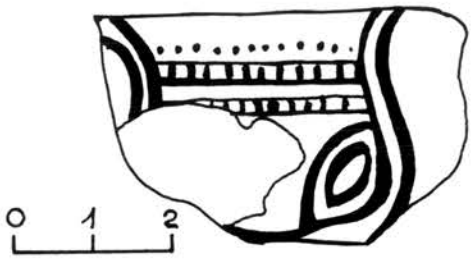
691. Πρβ. *MDP* εἰκ. 54:16, 19.

692. Πρβ. αὐτόθι εἰκ. 67:1.

693. Πρβ. E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 3:5 (506).

694. Πρβ. αὐτόθι εἰκ. 2:14 (517).

695. Πρβ. *MDP* εἰκ. 107:7.

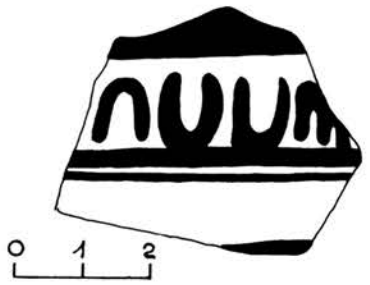
Εἰκ. 229. Δωμάτιο ***Θ3****, ἐπίχωση, ὄστρακο κύλικος.*

χου, μὲ ταινία περιμετρικὰ στὴν προχοὴ καὶ ἐγκάρσιες ἐξωτερικά[696] (ΥΕ ΙΙΙΑ2). – Τμῆμα λαιμοῦ καὶ ὤμου κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ταινία στὴ σύνδεση καὶ χαμηλότερα δέσμη τριῶν περίστικτων ὁμόκεντρων ἡμικυκλίων[697] (εἰκ. 228) (ΥΕ ΙΙΙΑ2).

Ἄγραπτα: Ἐννέα χείλη κυλίκων: δύο ἁπλὰ ὀξύληκτα ἀπὸ κωνικὲς κύλικες, δύο περίκυρτα, δύο κυρτόπλευρα, δύο τροπιδωτὰ μὲ τμῆμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς καὶ ἕνα ἐξώστροφο μὲ ρίζα κατακόρυφης λαβῆς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς. – Δύο κατακόρυφες λαβὲς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς, ἕνα τμῆμα γάστρας μὲ στέλεχος καὶ τρεῖς βάσεις, οἱ δύο μὲ κεντρικὴ κοιλότητα, ἀπὸ κύλικες. – Τέσσερα χείλη λεκανιδίων: ἕνα πλατὺ ἐξώκυρτο, ἕνα ἐξώκυρτο μὲ τροπιδωτὴ γάστρα, ἕνα ἐξώστροφο μὲ κυρτόπλευρη γάστρα καὶ ἕνα ἐξώστροφο, ὀρθογώνιας διατομῆς, μὲ ρίζα ταινιωτῆς λαβῆς. – Πέντε τροπιδωτὰ χείλη λεκανιδίων, τὸ ἕνα μὲ ἀκέραιη, τὰ ἄλλα μὲ ρίζα ὁριζόντιας ταινιωτῆς λαβῆς. – Τριάντα ἑπτὰ κατακόρυφες λαβές: εἴκοσι ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς, ἡ μία ἀπὸ κλειστὸ ἀγγεῖο, δύο κυλινδρικὲς καὶ δεκαπέντε ταινιωτές, οἱ τέσσερις μὲ αὐλακωτὴ ράχη. – Εἴκοσι τέσσερις ἐπίπεδες βάσεις, ἐκ τῶν ὁποίων ὀκτὼ ἀνοικτῶν καὶ δεκατρεῖς κλειστῶν ἀγγείων. – Πέντε βάσεις ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων τέσσερις δισκοειδεῖς, ἡ μία συγκολλημένη, καὶ μία δακτυλιόσχημη. – Ἐπίπεδο χεῖλος ὀρθογώνιας διατομῆς ἀπὸ εὐρύστομο χρηστικὸ ἀγγεῖο (πιθάριο). – Δύο χείλη ἀνοικτῶν χρηστικῶν ἀγγείων, τὸ ἕνα περίκυρτο, τὸ ἄλλο ἐξώστροφο. – Ἕνα ἐξώκυρτο καὶ δύο ψηλὰ ἐξώστροφα χείλη εὐρυστόμων κλειστῶν χρηστικῶν ἀγγείων. – Τμῆμα μᾶλλον δίωτου σφαιρικοῦ εὐρυστόμου χυτροειδοῦς ἀγγείου μὲ ψηλὸ ἐξώστροφο χεῖλος καὶ μία ἀκέραιη κατακόρυφη λαβὴ ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς. – Τρία περίκυρτα χείλη καὶ μία γάστρα μὲ κωνικὴ βάση, ἀπὸ κωνικοὺς κυάθους. – Περίκυρτο χεῖλος κυπέλλου μὲ τριπλὴ ὁριζόντια ράβδωση. – Δύο χείλη λεκανοειδῶν, τὸ ἕνα πλατὺ ἐξώκυρτο, τὸ ἄλλο ἐπίπεδο πεπλατυσμένο, καὶ μία δακτυλιόσχημη βάση. – Ἑκατὸν δεκαεπτὰ χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων σαράντα ἑπτὰ ἐξώστροφα, τὰ δύο μὲ τμῆμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς, εἴκοσι πέντε περίκυρτα, τὰ τέσσερα μὲ τμῆμα κατακόρυφης λαβῆς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς καὶ ἕνα μὲ ρίζα ὁριζόντιας, εἴκοσι πέντε τροπιδωτά, δεκαοκτὼ ἐξώκυρτα (τὰ πέντε μὲ τροπιδωτὴ γάστρα καὶ ἕνα μὲ τμῆμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς) καὶ δύο πλατιὰ ἐξώκυρτα. – Δεκατρεῖς γάστρες ἀνοικτῶν ἀγγείων, οἱ τέσσερις μὲ ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς. – Τρία συγκολλώμενα τμήματα ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος ὡς τὸν ὦμο εὐρύστομης πρόχου μὲ κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. – Χεῖλος πρόχου μὲ περιχείλωμα. – Δύο τμήματα ἀπὸ τὸν λαιμὸ καὶ τὸν ὦμο κλειστῶν ἀγγείων, ἴσως πρόχων. – Ἕνα ἐξώστροφο χεῖλος, ἕνα περίκυρτο, ἕνα ἐξώκυρτο καὶ ἕνα τοίχωμα κλειστῶν ἀγγείων. – Γάστρα σκύφου μὲ ρίζες ὁριζόντιας κυλινδρικῆς λαβῆς.

Γραπτά: Δύο ἐξώστροφα χείλη κυλίκων μὲ κυρτόπλευρη γάστρα, τὸ ἕνα μὲ ζεῦγος ἀντιθετικῶν ὄρθιων πορφυρῶν μὲ δύο διαγραμμισμένα ζεύγη ὁριζοντίων γραμμῶν καὶ σειρὰ στιγμῶν ἐπάνω ἀπὸ αὐτὲς μεταξὺ τῶν πορφυρῶν[698] (πίν. 84β: 3, εἰκ. 229), τὸ ἄλλο μὲ λεπτὴ ταινία καὶ ἀνηρτημένη κατακόρυφη πορφύρα (πίν. 84α: 1). – Γάστρα κύλικος μὲ ἱμάντες καὶ τὴν κάτω ρίζα λαβῆς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς μὲ βαμμένα περιθώρια. – Ὁλόβαφο στέλεχος κύλικος μὲ τμῆμα βάσης μὲ κεντρικὴ κοιλότητα. – Μία κωνικὴ βάση κύλικος βαμμένη ἐπάνω καὶ ἐννέα δισκοειδεῖς, οἱ πέντε μὲ κεντρικὴ κοι-

696. Πρβ. *MDP* εἰκ. 88:1.
697. Πρβ. αὐτόθι εἰκ. 86:6.
698. Πρβ. Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 5:29.

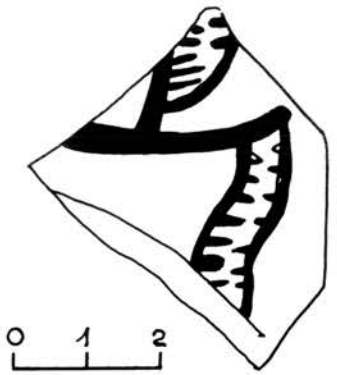

*Εἰκ. 230. Δωμάτιο **Θ3**, ἐπίχωση, ὄστρακο κυάθου.*

λότητα, πλὴν μιᾶς μὲ δακτυλίους. – Δεκαοκτὼ λαβές: δέκα ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς μὲ βαμμένη ράχη (6, ἡ μία μὲ κεντρικὴ νεύρωση κατὰ μῆκος τῆς ράχης), πινελιές (2), βαμμένα περιθώρια καὶ ἐγκάρσια γραμμίδια στὴ ράχη (2), δύο κυλινδρικὲς ὁλόβαφες, ἡ μία ὁριζόντια, καὶ ἕξι κατακόρυφες ταινιωτὲς ἀπὸ ἀνοικτὸ ἀγγεῖο μὲ βαμμένη ράχη (1), μὲ τρεῖς τουλάχιστον ἐγκάρσιες γραμμὲς στὴ ράχη (1), μὲ βαμμένη ράχη (3), μὲ βαμμένα περιθώρια (1). – Λαβὴ ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς μὲ κεντρικὴ αὐλάκωση καὶ βαμμένη ράχη, πιθανὸν ἀπὸ πιθαμφορέα. – Ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβὴ μὲ βαμμένη ράχη, πιθανὸν ἀπὸ ἀλάβαστρο. – Μία ἀκέραιη δακτυλιόσχημη ἐνδόβαφη βάση ἀνοικτοῦ ἀγγείου καὶ δύο τμήματα βάσεων μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ ἱμάντες καὶ ταινίες στὴ γάστρα, ἡ μία δακτυλιόσχημη μὲ ἐγχάρακτο δακτύλιο στὸν πυθμένα, ἡ ἄλλη δισκοειδής. – Δύο βάσεις ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ δακτυλίους καὶ ταινία, ἡ μία δακτυλιόσχημη, ἡ ἄλλη δισκοειδής, ἴσως ἀπὸ σκύφους. – Ἐξώβαφη βάση κλειστοῦ ἀγγείου μὲ κεντρικὴ κοιλότητα. – Τοίχωμα μικροῦ πίθου μὲ ὁριζόντια ράβδωση ἐπάνω στὴν ὁποία σειρὰ κατακορύφων γραμμιδίων καὶ ἀπροσδιόριστο θέμα. – Ἐξώκυρτο χεῖλος οἰκιακοῦ λεκανοειδοῦς ἀγγείου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα. Διάμ. χείλους 26 ἑκ. Πηλὸς καστανὸς μὲ πολλὰ ἐγκλείσματα, ἀλείφωμα κιτρινωπό, βαφὴ μελανὴ ἀμαυρή, ἐσωτερικὰ στιλβωμένο. – Δύο τμήματα ἀπὸ τὴν κοιλιὰ οἰκιακῶν ἀγγείων μὲ ἴχνη καύσης ἀμφίπλευρα, ἀπὸ καστανὸ πηλὸ μὲ πολλὰ ἐγκλείσματα καὶ καστανέρυθρη βαφή. Τὸ ἕνα μὲ δύο ταινίες καὶ τμῆμα δύο ὁμόκεντρων κύκλων (πίν. 83: 36), τὸ ἄλλο μὲ δύο καμπύλες γραμμές. – Τμῆμα ὤμου ὁμοίου μὲ δύο ἐφαπτόμενες ἀντιθετικὲς καμπύλες ταινίες. Πηλὸς ἀνοικτὸς καστανός, ἀλείφωμα ὑποκίτρινο, βαφὴ καστανή (πίν. 83: 35). – Τοίχωμα χρηστικοῦ ἀγγείου μὲ ζεῦγος καμπύλων ταινιῶν. – Ἐπίπεδη βάση χρηστικοῦ ἀγγείου μὲ ζεῦγος ταινιῶν. – Ἐξώστροφο χεῖλος κυάθου μὲ προχοὴ μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ γύρω ἀπὸ τὴ γένεση τῆς προχοῆς. – Ἐξώστροφο χεῖλος κυάθου μὲ ταινία καὶ καμπυλόγραμμο θέμα ἐξωτερικὰ καὶ συνανῆκον τμῆμα δακτυλιόσχημης βάσης μὲ ταινία ἐξωτερικά. – Τρία ἐξώστροφα χείλη ἐνδόβαφων κυάθων, τὸ ἕνα μὲ ταινία ἐξωτερικά, τὸ ἄλλο μὲ ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς μὲ βαμμένη ράχη. – Δύο ἐξώστροφα χείλη ἀβαθῶν κυάθων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα. Στὸ ἕνα ζώνη κατακορύφων γραμμιδίων καὶ ἱμάντες (πίν. 83: 3), στὸ ἄλλο σειρὰ ἀκανονίστων γραμμιδίων, ἱμάντες καὶ ταινία. – Ἐξώκυρτο χεῖλος ὁλόβαφου κυάθου. – Περίκυρτο χεῖλος κωνικοῦ κυάθου μὲ δύο λεπτὲς ταινίες ἐσωτερικὰ καὶ τέσσερις ἐξωτερικά. – Γάστρα κυάθου μὲ ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς. Καμπυλόμισχη σπείρα καὶ ταινία στὴ γάστρα, ἴχνος βαφῆς στὴ λαβή (πίν. 83: 34). – Γάστρα ὁμοίου μὲ στενὴ ζώνη ὄρθιων καὶ ἀνεστραμμένων πεταλίων[699] μεταξὺ ταινιῶν καὶ μὲ δακτύλιο ἐσωτερικά (πίν. 85α: 6). – Δισκοειδὴς βάση κυάθου μὲ κηλίδα στὸν πυθμένα. – Χεῖλος κυπέλλου μὲ ταινία. – Δύο χείλη ἐνδόβαφων κυπέλλων μὲ ταινία ἐξωτερικά, τὸ ἕνα περίκυρτο, τὸ ἄλλο ἐξώστροφο ὀξύληκτο. – Περίκυρτο χεῖλος κυπέλλου μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν ἐξωτερικά. – Δύο ἐπίπεδες βάσεις κυπέλλων μὲ δακτυλίους κάτω, ἡ μία μὲ ταινία στὸ τοίχωμα. – Στικτὸ χεῖλος ἀρύταινας μὲ κατακόρυφη ὑπερυψωμένη ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς λαβή, μὲ τεθλασμένη γραμμὴ καὶ βαμμένα περιθώρια στὴ ράχη. – Τμῆμα ἐπίπεδης βάσης καλάθου μὲ ὁμόκεντρους δακτυλίους στὸν πυθμένα καὶ ταινία ἐξωτερικὰ στὸ τοίχωμα (πίν. 83: 33). – Ἔντεκα ἐξώκυρτα χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα ἐξώβαφο μὲ ταινία ἐσωτερικά, ἕνα ἐνδόβαφο, καὶ ἐννέα μὲ ταινία

699. Πρβ. E. French, *BSA* 61, 1966, εἰκ. 2:17 (παρόμοιο κόσμημα).

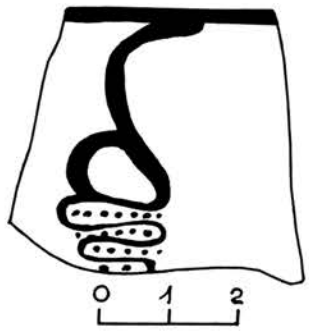
ἀμφίπλευρα ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ ἕλικα στὴ γάστρα (πίν. 83: 10). – Τέσσερα ἐξώστροφα χείλη μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, τὰ τρία μὲ ἀπροσδιόριστο κόσμημα. – Ἑπτὰ περίκυρτα χείλη μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα: ζώνη μὲ κατακόρυφα γραμμίδια καὶ ταινία (1), σειρὰ πεταλίων (πίν. 83: 12) (1), σπείρα (1, ἀπὸ κύλικα ἢ σκύφο), ἀπροσδιόριστο κόσμημα (πίν. 83: 7) (1), ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς (1). – Δέκα ἐξώκυρτα χείλη, τέσσερα περίκυρτα, ἕνα ἐξώστροφο καὶ σαράντα γάστρες, ἀπὸ ὁλόβαφα ἀνοικτὰ ἀγγεῖα. – Ἑκατὸν εἴκοσι ἑπτὰ γάστρες ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων τριάντα ὀκτὼ ὁλόβαφες, ἑπτὰ μὲ ταινίες καὶ δακτυλίους (στὸ ἕνα μὲ ἐπίθετες λευκὲς ἐγκάρσιες γραμμὲς σὲ δακτύλιο), καὶ ὀγδόντα δύο μὲ ταινίες ἢ ἱμάντες (40, τὰ πέντε μὲ δακτυλίους), μεμονωμένες σπεῖρες (1), σπείρα μὲ καμπύλο μίσχο (πίν. 83: 14, 17, 29) (3), πιθανὴ σπείρα (1), καμπύλες πολλαπλὲς ταινίες ἢ σπεῖρες (4), σπείρα (3), ὄρθιες πορφύρες (πίν. 83: 27) (3), πολλαπλὲς πορφύρες ἀκτινωτὰ διατεταγμένες γύρω ἀπὸ τόξο ἱστάμενο ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες (πίν. 84β: 9) (1), στελέχη πορφυρῶν ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες (πίν. 83: 23) (1), τριπλὰ τρικάμπυλα τόξα μὲ παραπληρωματικὰ κοσμήματα (πίν. 83: 15) (1), ἑλικοειδὲς ἄνθος (1), φολιδωτὴ διακόσμηση (1), πολλαπλὲς φολίδες (πίν. 83: 8) (1), στήλη γραμμῶν μὲ ἀμείβοντες στὴ μετόπη (πίν. 83: 28) (1), ὄρθιους καμπύλους μίσχους (πίν. 83: 20) (1), ὁμόκεντρα ἡμικύκλια ὄρθια ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες (1), ὄρθια ἐφαπτόμενα ὁμόκεντρα ἡμικύκλια (1), ἀνηρτημένα ὁμόκεντρα ἡμικύκλια (1), ζώνη κατακορύφων καμπύλων γραμμῶν ἐπάνω ἀπὸ ζώνη κατακορύφων γραμμῶν (1), ἕλικες μεταξὺ τῶν ὁποίων στήλη ὁριζοντίων καμπύλων γραμμιδίων (πίν. 83: 16) (1), δέσμη γραμμῶν (1), φυτικὸ θέμα (πίν. 84β: 6, εἰκ. 231) (1), ἀπροσδιόριστο κόσμημα ὡς σχηματοποιημένο χταπόδι (πίν. 83: 21) (1), ἀπροσδιόριστα κοσμήματα (11). – Ἕξι ἐνδόβαφα τμήματα γάστρας μέ: ταινίες (3), σειρὰ ἐφαπτόμενων ρόμβων μὲ στιγμὴ στὸ κέντρο καὶ παραπληρωματικὲς γωνίες (πίν. 83: 19) (1). – Τμῆμα πώματος μὲ κεντρικὴ ὀπή, γύρω ἀπὸ τὴν ὁποία σχεδιάζονται λεπτοὶ δακτύλιοι καὶ ἕνας πλατύτερος. Ἐσωτερικὰ στιλβωμένο καὶ μὲ ἀλείφωμα. – Τοίχωμα μικκύλου προχοϊδίου μὲ γραμμὲς καὶ ρίζες κατακόρυφης κυλινδρικῆς λαβῆς μὲ δακτύλιο στὴν ἐπάνω ρίζα. – Χεῖλος εὐρύστομης πρόχου μὲ ταινία. – Κατακόρυφη κυλινδρικὴ λαβὴ πρόχου, μὲ κυματοειδὴ ταινία στὴ ράχη. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα ἀπὸ τὸ πλατὺ ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ περιχείλωμα ἀπὸ λήκυθο ἢ φλασκί. Πλατιὰ ταινία στὸ χεῖλος καὶ λεπτὲς γραμμὲς ἐξωτερικά, λεπτοὶ δακτύλιοι στὸ περιχείλωμα καὶ πλατὺς δακτύλιος κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος[700] (πίν. 84α: 5). – Στικτὸ χεῖλος εὐρυστόμου ἀγγείου, ἴσως ὀπισθότμητης πρόχου. – Δύο τμήματα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου κλειστῶν ἀγγείων, ἴσως πρόχων, μὲ ταινία. – Τοίχωμα μὲ ταινίες καὶ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ, πιθανὸν ἀπὸ πρόχου. – Τμῆμα λαιμοῦ καὶ ὤμου πιθαμφορίσκου μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – Τοίχωμα, πιθανὸν ἀπὸ πιθαμφορίσκο, μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – Ἐξώστροφο χεῖλος μὲ τμῆμα ὁλόβαφου λαιμοῦ ἀλαβάστρου. – Τμῆμα τοιχώματος ἀλαβάστρου ἢ ψευδοστόμου μὲ δέσμες γραμμῶν στὸν ὦμο καὶ ταινία μεταξὺ ἱμάντων στὴν κοιλιά. – Ἐπίπεδο χεῖλος μὲ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ ἀλαβάστρου ἢ πιθαμφορίσκου. – Τμῆμα τοιχώματος θηλάστρου μὲ ταινίες καὶ ὁλόβαφη σωληνωτὴ προχοὴ στὸν ὦμο. – Τμῆμα τοιχώματος, μᾶλλον ἀπὸ ἀσκό, μὲ κυματοειδεῖς λεπτὲς ταινίες. – Δέκα χείλη κλειστῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων τέσσερα περίκυρτα μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, ἕνα περίκυρτο ὁλόβαφου

*Εἰκ. 231. Δωμάτιο **Θ3**, ἐπίχωση, ὄστρακο.*

700. Πρβ. *MDP* εἰκ. 132:1 (φλασκί).

ἀγγείου, ἕνα ἐξώστροφο ἐξώβαφο μὲ πλατὺ δακτύλιο, ἕνα πλατὺ ἐξώστροφο μὲ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ καὶ ταινία, ἕνα πλατὺ ἐξώκυρτο καὶ δύο ἐξώκυρτα ὁλόβαφα μὲ ἐξηρημένη ταινία, στὸ ἕνα μὲ σειρὰ πεταλίων. – Ἑβδομήντα ἐννέα τοιχώματα κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες (63), σπείρα (2), φολιδωτὴ διακόσμηση καὶ ταινία (πίν. 83: 26) (1), ὀφιοειδὴ ταινία (πίν. 85α: 3) (1), πολλαπλὲς ὁριζόντιες τεθλασμένες[701] (πίν. 85α: 7) (1), τρικάμπυλα τόξα καὶ ζεῦγος ταινιῶν (1), σειρὰ κυματοειδῶν γραμμιδίων σὲ ζώνη μεταξὺ ταινιῶν (1, ἀπὸ χειροποίητο ἀγγεῖο ἀπὸ πρασινωπὸ πηλό), ἐξώβαφα (2), ταινία καὶ λοξὴ γραμμὴ μὲ στικτὸ θέμα (1), μυκηναϊκὸ ἄνθος – φοινικοειδὲς ἢ μικτοῦ τύπου – (πίν. 84β: 4) (1), συμπαγὲς καμπύλο θέμα (1), ἱμάντες καὶ ἀπροσδιόριστο κόσμημα (2), ἀπροσδιόριστα κοσμήματα (2). – Δίσκος μὲ στέλεχος μεγάλου ψευδοστόμου μὲ δακτύλιο καὶ λοξὲς ταινίες στὸν δίσκο. – Τμῆμα μικρῆς προχοῆς ψευδοστόμου, ἐξώβαφης μὲ ταινία καὶ δακτύλιο. – Δύο τμήματα ἀπὸ τὸν ὦμο ψευδοστόμων μὲ ἀπροσδιόριστα κοσμήματα, τὸ ἕνα καὶ μὲ ρίζα λαβῆς, καὶ ἕνα τμῆμα ἀπὸ τὴν κοιλιὰ μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – Τοίχωμα μὲ ταινίες, πιθανὸν ἀπὸ ψευδόστομο. – Πλατὺ ἐξώκυρτο χεῖλος κρατήρα μὲ ταινίες ἐξωτερικὰ καὶ ζεῦγος δακτυλίων ἐσωτερικὰ κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος, ὅπου ἐξηρημένη ζώνη μὲ δέσμες ἐγκαρσίων γραμμῶν. – Δύο γάστρες μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ δακτύλιο ἐσωτερικά, ἡ μία ἀπὸ κρατηρίσκο, ἡ ἄλλη ἀπὸ κρατήρα μὲ ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβὴ μὲ πινελιὰ στὶς ρίζες καὶ τὴ ράχη. – Ταινιωτὴ λαβὴ μὲ βαμμένα περιθώρια καὶ λοξὲς πινελιὲς στὴ ράχη, ἴσως ἀπὸ κρατήρα. – Δακτυλιόσχημη βάση κρατήρα μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ ἐπάλληλες γραμμὲς στὰ τοιχώματα. – Δύο τμήματα ἐξώβαφων δακτυλιόσχημων βάσεων, ἴσως ἀπὸ κρατῆρες. – *Σκύφοι*: Δύο συγκολλημένα τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος ὑψίποδος σκύφου, μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δεύτερη πλατύτερη λίγο χαμηλότερα ἐξωτερικὰ καὶ στὴ γάστρα ζώνη μὲ τρέχουσα σπείρα, παραπληρωματικὰ τρίγωνα ἑκατέρωθεν τοῦ συνδετικοῦ μίσχου καὶ δακτύλιο[702] (πίν. 84α: 8) (1). *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Τρία χείλη μὲ ταινία καὶ λοξὴ πορφύρα ἐξωτερικά (πίν. 83: 11) (1), λεπτὴ ταινία καὶ δακτύλιο (1), στήλη ἀμειβόντων μὲ ἁπλὸ περιθώριο καὶ ἀγκυλόμισχη σπείρα στὴν πλευρικὴ μετόπη[703] (πίν. 84β: 7) (1). – Τέσσερα χείλη μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, τὰ τέσσερα καὶ μὲ δακτύλιο καὶ στὴ γάστρα ἀμείβοντες (1), στήλη τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο (πίν. 83: 5) (1), δεύτερη ταινία χείλους καὶ στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν (πίν. 83: 1) (1). – Πέντε περίκυρτα χείλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ κατακόρυφη πορφύρα ἐξωτερικά[704] (εἰκ. 232) (1), δακτύλιο ἐσωτερικὰ καὶ ταινίες ἐξωτερικά (1), ταινία καὶ δακτύλιο (2, τὸ ἕνα καὶ μὲ στήλη τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο). – Ἐξώστροφο χεῖλος μὲ δύο λεπτὲς ταινίες καὶ τρίτη πλατιὰ λίγο χαμηλότερα ἐξωτερικά. – Ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ ταινία καὶ σπεῖρες ἐξωτερικά. – Δύο ὁριζόντιες κυλινδρικὲς λαβές, ἡ μία μὲ πινελιὰ στὶς ρίζες καὶ τρεῖς ἐγκάρσιες στὴ ράχη, ἡ ἄλλη μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα καὶ ζεῦγος ταινιῶν κάτω ἀπὸ τὴ λαβή. – Δεκαεννέα τμήματα γάστρας μὲ δικτυωτὴ σπείρα μὲ καμπύλο μίσχο[705] (2 συγκολλημένα), ρίζα λαβῆς, ἱμάντες καὶ δέσμη γραμμῶν (1), ρίζα λαβῆς καὶ ἀπροσδιόριστο θέμα (1), κεντρικὴ στήλη ἀντιμέτωπων ἡμιελλείψεων μὲ πολλαπλὸ περιθώριο καὶ ἀγκυλόμισχη διμοια στήλη μὲ πετάλια ἐξωτερικά).

*Εἰκ. 232. Δωμάτιο **Θ3**, ἐπίχωση, ὄστρακο σκύφου.*

701. Πρβ. E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 8 (πιθαμφορέας).

702. Πρβ. E. French, *BSA* 61, 1966, πίν. 49 (b):4.

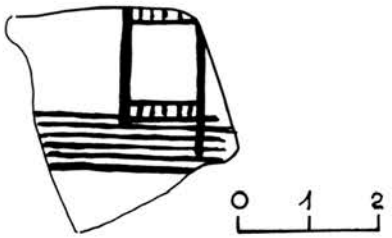
703. Πρβ. Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 6:47 (παρόμοια στήλη μὲ πετάλια ἐξωτερικά).

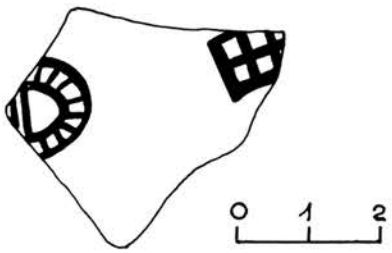
704. Πρβ. E. French, *BSA* 61, 1966, εἰκ. 7:1.

705. Πρβ. *MDP* εἰκ. 160:1.

κτυωτὴ σπείρα στὴ μετόπη (πίν. 84α: 3) (1), τρέχουσα σπείρα μὲ καμπύλο μίσχο καὶ ταινίες (πίν. 83: 13) (1), δικτυωτὸ κόσμημα[706] (πίν. 84β: 5) (1), στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ τριπλὸ περιθώριο καὶ ἀγκυλόμισχη σπείρα σὲ ζώνη ποὺ ὁρίζει ζεῦγος ταινιῶν (1), στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ τριπλὸ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες (1), στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες (2), στήλη τεθλασμένης μὲ δύο καὶ τρεῖς γραμμὲς περιθωρίου ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες (1), δέσμη γραμμῶν ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες (1), δέσμη γραμμῶν (1), στήλη ὁριζοντίων κλιμακοειδῶν μὲ μονὸ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες[707] (πίν. 84α: 2, εἰκ. 233) (1), σπεῖρες καὶ ταινίες (1), γραμμὲς περιθωρίου κεντρικῆς στήλης μὲ ἐφαπτόμενο διάγραμμο πετάλιο καὶ παραπληρωματικὸ μικρὸ ρόμβο μὲ ἐγγεγραμμένο σταυρό[708] (πίν. 85α: 5, εἰκ. 234) (1), ρίζα ὁριζόντιας κυλινδρικῆς λαβῆς καὶ πιθανὸν συνανῆκον τμῆμα παρόμοιας λαβῆς, μὲ πινελιὲς στὶς ρίζες καὶ τὴ ράχη (2). – Δακτυλιόσχημη βάση μὲ δακτυλίους καὶ ταινία. – Χεῖλος μὲ λεπτὴ ταινία, δακτύλιο καὶ περίστικτο τροχὸ ἐξωτερικά[709] (πίν. 84β: 2). – Στικτὸ χεῖλος. – *Ἐνδόβαφοι*: Χεῖλος μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δεύτερη λίγο χαμηλότερα ἐξωτερικά, στήλη κλιμακωτοῦ θέματος μὲ κυματοειδὴ περιθώρια μεταξὺ εὐθειῶν γραμμῶν, ἱμάντες γάστρας (πίν. 84β: 8, εἰκ. 235). – Δύο χείλη μὲ ταινία ἐξωτερικά. – Τέσσερα τμήματα γάστρας μὲ στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο (1), ταινίες (1), ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβὴ μὲ πινελιὰ στὶς ρίζες καὶ τὴ ράχη (1), τμῆμα λαβῆς μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα. – Δώδεκα χείλη ὁλόβαφων σκύφων, τὰ δύο ἐξώστροφα, τὰ ἄλλα ἐξώκυρτα καὶ δύο γάστρες μὲ τμῆμα ὁλόβαφης λαβῆς.

Εἰδώλια: Κορμὸς καὶ στέλεχος εἰδωλίου τύπου Τ. Ὁ κορμὸς τριγωνικός, μὲ τὰ χέρια ἐπίθετα, διπλωμένα λοξὰ κάτω ἀπὸ τὸ πλαστικὰ δηλωμένο

*Εἰκ. 233-234. Δωμάτιο **Θ3**, ἐπίχωση, ὄστρακα σκύφων.*

*Εἰκ. 235. Δωμάτιο **Θ3**, ἐπίχωση, ὄστρακο.*

706. Πρβ. *MDP* εἰκ. 160:1.

707. Πρβ. E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 9:2 (παρόμοιο κόσμημα χωρὶς ἐγκάρσια γραμμίδια σὲ ὑψίποδα σκύφο).

708. Γιὰ ὅμοιο πετάλιο σὲ ἐξωτερικὴ πλευρὰ στήλης πρβ. Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 6:46. Γιὰ τὸ παραπληρωματικὸ κόσμημα πρβ. E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 5:8.

709. Πρβ. Wardle, *BSA* 68, 1973, πίν. 60(a)195 καὶ 197.

στῆθος, ὥστε οἱ ἀγκῶνες νὰ ἐξέχουν στοὺς ὤμους. Τὸ στέλεχος κωνικὸ κοῖλο. Διαγώνια διαγράμμιση στὸ πρόσθιο τμῆμα τοῦ κορμοῦ καὶ ἐγκάρσια γραμμίδια στὰ χέρια, στὴν ὀπίσθια ὄψη δύο ἀντιθετικὲς ὁμάδες ἐναλλήλων τόξων καὶ πιθανὴ ἀπόληξη τῶν μαλλιῶν ἀνάμεσά τους, δακτύλιος στὴ μέση, γραμμὲς κατὰ μῆκος τοῦ στελέχους. Πηλὸς ἀνοικτὸς καστανός, βαφὴ καστανομέλανη. Σωζ. ὕψ. 3 ἑκ. (πίν. 83: 18). – Τμῆμα κορμοῦ εἰδωλίου μὲ πυκνὴ κατακόρυφη κυματοειδὴ διαγράμμιση, δακτύλιο στὴ μέση, καὶ ἀραιὲς γραμμὲς πρὸς τὸ στέλεχος. Βαφὴ καστανομέλανη. Σωζ. ὕψ. 3 ἑκ. – Τμῆμα κορμοῦ εἰδωλίου μὲ πλαστικὴ ἀπόδοση τοῦ στήθους καὶ ἐπίθετη πλεξίδα πίσω. Πυκνὴ κυματοειδὴς διαγράμμιση στὶς δύο ὄψεις τοῦ κορμοῦ, ἐγκάρσια γραμμίδια στὴν κόμη. Βαφὴ μελανή. Σωζ. ὕψ. 3,2 ἑκ. – Τμῆμα δισκοειδοῦς κορμοῦ καὶ κυλινδρικοῦ στελέχους μὲ ἀρχὴ βάσης εἰδωλίου τύπου πρωτο-Φ. Πυκνὴ κατακόρυφη διαγράμμιση στὶς δύο ὄψεις τοῦ κορμοῦ καὶ τοῦ στελέχους καὶ δακτύλιος στὴ μέση[710]. Πηλὸς ροδόχρωμος, βαφὴ ἐρυθρή. Σωζ. ὕψ. 6,3 ἑκ. (πίν. 84β: 10). – Τμῆμα στελέχους μὲ κωνικὴ βάση, μὲ πυκνὲς κατακόρυφες κυματοειδεῖς γραμμὲς κατὰ μῆκος. Βαφὴ ἐρυθρή. Σωζ. ὕψ. 2,2 ἑκ. – Πρόσθιο τμῆμα σώματος ζωόμορφου εἰδωλίου μὲ γραμμὲς κατὰ μῆκος τῆς ράχης καὶ τῶν πλευρῶν καὶ κατὰ μῆκος τῶν ποδιῶν. Πηλὸς ὑποκίτρινος, βαφὴ μελανή. Σωζ. μῆκ. περίπου 3,2 ἑκ. – Πόδι ζωόμορφου εἰδωλίου μὲ γραμμὲς κατὰ μῆκος τῆς ἐξωτερικῆς του πλευρᾶς. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ καστανή. Σωζ. μῆκ. 3,2 ἑκ. – Τμῆμα κέρατος ἢ ποδιοῦ ζωόμορφου εἰδωλίου μὲ γραμμὲς κατὰ μῆκος τῆς ἐξωτερικῆς πλευρᾶς. Βαφὴ ἐρυθρή. Σωζ. ὕψ. 2,8 ἑκ.

Μικρὰ εὑρήματα: Ἐλεφάντινο κυκλικὸ λεπτὸ πλακίδιο, μὲ μία ὀπὴ κοντὰ στὴν περιφέρεια, ἀκόσμητο. Διάμ. 1,8 ἑκ. – Μικρὸ δισκοειδὲς ἀντικείμενο ἀπὸ μελανὸ στεατίτη μὲ λευκὰ νερά. Διάμ. 2,6 ἑκ., ὕψ. 0,9 ἑκ. – Λίθινο ἀντικείμενο, πιθανὸν ἐργαλεῖο μὲ ἴχνη φθορᾶς στὴν πλευρική του ἐπιφάνεια. Μῆκ. 7,5 ἑκ., ὕψ. 3,6 ἑκ., πλάτ. 3 ἑκ. – Λίθινο κωνίδιο, ἐλλιπὲς στὸ ἐπάνω μέρος. Διάμ. βάσης 2 ἑκ., σωζ. ὕψ. 0,8 ἑκ. – Ἀπολέπισμα ὀψιανοῦ.

Σὲ διαφορετικὰ βάθη, ἀλλὰ χαμηλὰ εὑρέθησαν:

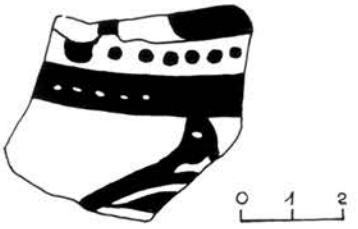
ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 14487 + 14479 + 14242 + 14402 + [12329 + 12294 + 12558 + 29562 + 14429 + 12302 + 12309 + 12296 + 12312 + 12308 + 12311 + 12299].
Σύνολο ὀστράκων 1181.
Πρώιμα 64, ἄγραπτα 398, γραπτὰ 621, ἀπροσδιόριστα 98.

Πρώιμα: Δύο ἐξώστροφα χείλη μινύειων κανθάρων μὲ τροπίδωση στὴ γάστρα καὶ κατακόρυφες ταινιωτὲς λαβὲς ἀπὸ τὸ χεῖλος ὣς τὴν τροπίδωση. – Γάστρα μινύειου κανθάρου μὲ πλατιὰ κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. – Ἐξώκυρτο χεῖλος ἀνοικτοῦ μινύειου ἀγγείου μὲ ὁριζόντιες ραβδώσεις ἐξωτερικὰ στὴ γάστρα. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα ἐξώκυρτου χείλους ἀνοικτοῦ μινύειου ἀγγείου. – Ἕνα σχεδὸν ἐξώκυρτο χεῖλος, δύο ταινιωτὲς λαβὲς καὶ ἕντεκα τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν μινύειων ἀγγείων, τὰ τρία συγκολλώμενα καὶ μὲ ὁριζόντιες ραβδώσεις. – Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ μινύειου ἀγγείου. – Ἐξώκυρτο ἐπικλινὲς χεῖλος ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου. Ὁλόβαφο χεῖλος ὡς πλατιὰ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ δύο λεπτὲς ταινίες χαμηλότερα ἐξωτερικά. – Ἐξώκυρτο χεῖλος ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου μὲ λεπτὴ ταινία καὶ κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος ἐξω-

710. Πρβ. E. French, *BSA* 66, 1971, πίν. 14(a).

τερικὰ ἀνηρτημένα ὁμόκεντρα ἡμικύκλια. – Δέκα τμήματα τοιχωμάτων ἀμαυρόχρωμων ἀγγείων μὲ δύο δέσμες λοξῶν ταινιῶν (πίν. 86: 4) (1), δέσμη γραμμῶν (1), ταινίες (4), λοξὲς γραμμὲς καὶ ταινίες (3), ἀπροσδιόριστο θέμα (1). – Ἐξώστροφο χεῖλος μεγάλου κυπέλλου τύπου Βαφειοῦ καὶ μεγάλο τμῆμα γάστρας μὲ ἀρχὴ πλαστικοῦ δακτυλίου. Πλατὺς δακτύλιος στὸ χεῖλος ἐσωτερικά, λεπτὴ ταινία χείλους, σπείρα μὲ πλατιὰ ἐξωτερικὴ ἕλικα καὶ ὁλόβαφο ὀφθαλμὸ μὲ ἐπίθετο λευκὸ στικτὸ ρόδακα, λοξὸς μίσχος ἑκατέρωθεν τοῦ ὁποίου ὁλόβαφοι κύκλοι, ταινία πρὸς τὸν πλαστικὸ δακτύλιο. Διάμ. χείλους 10 ἑκ. Τυχαία στιγμὴ στὴ γάστρα ἐσωτερικά (πίν. 85β: 1) (ΥΕ Ι-ΙΙΑ). – Ἐξώστροφο χεῖλος πινακίου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα. – Τμῆμα γάστρας κυάθου μὲ σπείρα μὲ συμπαγὴ ἐξωτερικὴ ἕλικα (ΥΕ ΙΙΑ). – Τμῆμα γάστρας κυπέλλου τύπου Βαφειοῦ μὲ διπλὴ σχηματοποιημένη φυλλοφόρο ταινία καὶ ἄλλη πλατύτερη πρὸς τὸν πλαστικὸ δακτύλιο ἐπάνω στὴν ὁποία διακρίνεται ἐξίτηλη λευκὴ ταινία (πίν. 85β: 12) (ΥΕ ΙΙ). – Παρόμοιο μὲ τριπλὴ σχηματοποιημένη φυλλοφόρο ταινία. – Τοίχωμα κυπέλλου, ἴσως τύπου Βαφειοῦ, μὲ ταινία χείλους καὶ τμῆμα σχηματοποιημένης φυλλοφόρου ταινίας (ΥΕ ΙΙ). – Τοίχωμα κυάθου ἢ κυπέλλου τύπου Βαφειοῦ μὲ σχηματοποιημένη φυλλοφόρο ταινία (πίν. 86: 12) (ΥΕ ΙΙ). – Τμῆμα ἀπὸ τὸν ὦμο πρόχου. Στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ σειρὰ στιγμῶν μεταξὺ ταινιῶν, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ κατώτερη φέρει ὁμάδα ἐπίθετων λευκῶν στιγμῶν. Στὸν ὦμο τμῆμα καμπυλόγραμμου θέματος, ἴσως ὀκτώσχημη ἀσπίδα, μὲ τριγωνικὴ κορυφὴ καὶ λευκὴ ἐπίθετη στιγμὴ στὸ κέντρο, ἴσως τὸ σημεῖο ἀνάρτησης (εἰκ. 236, πίν. 87: 10) (ΥΕ ΙΙ). – Χεῖλος κύλικος ἢ κυάθου μὲ ἀνηρτημένο βραχῶδες κόσμημα[711] (ΥΕ ΙΙΒ) (πίν. 87: 6). – Τμῆμα κοίλης βάσης ρηχοῦ κυάθου μὲ δακτυλίους στὸν πυθμένα καὶ ἐξωτερικὰ ταινία καὶ ψηλότερα ὄρθιο βραχῶδες κόσμημα καὶ ἀπολήξεις τριῶν θυσάνων (ΥΕ ΙΙΒ). – Τμῆμα γάστρας κυάθου μὲ φυτικὸ κόσμημα, ἴσως πάπυρο, μὲ γωνιώδη μίσχο[712] (πίν. 87: 25) (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Τέσσερα τμήματα κυάθων μὲ σπογγωτὴ διακόσμηση: δύο ἐξώστροφα χείλη μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, ἕνα τμῆμα γάστρας μὲ ταινίες κοντὰ στὴ βάση (πίν. 87: 17) καὶ μία δισκοειδὴς βάση μὲ δακτυλίους (πίν. 87: 16) (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Τοίχωμα κυπέλλου μὲ πλαστικὸ δακτύλιο καὶ ταινία ἐπάνω σὲ αὐτὸν καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση στὶς ζῶνες (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Τρεῖς γάστρες ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ σπογγωτὴ διακόσμηση, ἐκ τῶν ὁποίων δύο καὶ μὲ δύο ταινίες (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Γάστρα κρατήρα μὲ τμῆμα εἰκονιστικῆς παράστασης. Διακρίνεται καμπύλη γραμμὴ ἀπὸ τὸ περίγραμμα λαβῆς καὶ ἀριστερά της τμῆμα μεγάλου ὄρθιου ψαριοῦ μὲ τὸ κεφάλι πρὸς τὰ πάνω καὶ ἀνοικτὸ στόμα. Μεγάλος ὀφθαλμὸς ὡς κύκλος μὲ ὁλόβαφη κουκίδα, τὸ σῶμα ὁλόβαφο, πλὴν τριῶν καμπύλων γραμμῶν γιὰ τὰ βράγχια. Δεξιὰ τῆς κεφαλῆς τετράπλευρο διάγραμμο πτερύγιο. Ψηλότερα, ἑκατέρωθεν τῆς γραμμῆς, ἴχνη πιθανὸν δύο ἀκόμη ψαριῶν. Πηλὸς ἀνοικτὸς πορτοκαλοκίτρινος μὲ πολλὲς μικρὲς προσμίξεις, ἀλείφωμα κιτρινωπό, βαφὴ σκούρα καστανὴ στιλπνή (εἰκ. 237, πίν. 88β) (ΥΕ ΙΙΙΑ). – Τρία ἐξώστροφα χείλη κυλίκων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, τὸ ἕνα μὲ περίστικτη κεφαλὴ ὁριζόντιας πορφύρας μὲ διάστικτο σῶμα καὶ παραπληρωματικὸ κομμένο πλοχμό[713] (πίν. 86: 2), τὸ δεύτερο μὲ διάστικτο στέλεχος λοξῆς πορφύρας καὶ λοξὴ κυματοειδὴ γραμμὴ μὲ παραπληρωματικὰ τόξα (πίν. 86: 17), τὸ τρίτο μὲ ἀνηρτημένο διχαλωτὸ ἄνθος[714] (πίν. 87: 18) (ΥΕ ΙΙΙΑ2). – Δύο συγκολλώμενα τμή-

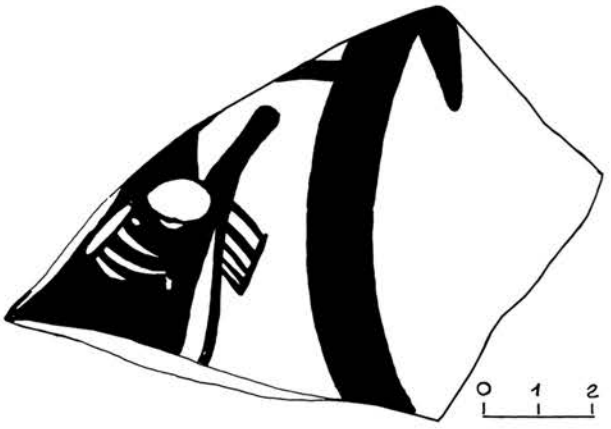
*Εἰκ. 236. Δωμάτιο **Θ3**, ἐπίχωση, ὄστρακο πρόχου.*

711. Βλ. *MDP* εἰκ. 49:3 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), 53:2 (Ἁγία Εἰρήνη).

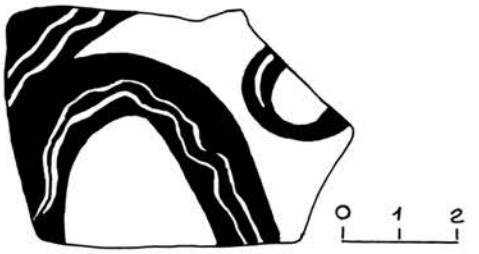
712. Βλ. αὐτόθι εἰκ. 74:1 (Πρόσυμνα), E. French, *BSA* 59, 1964, πίν. 71(a)2, 71(a)3.

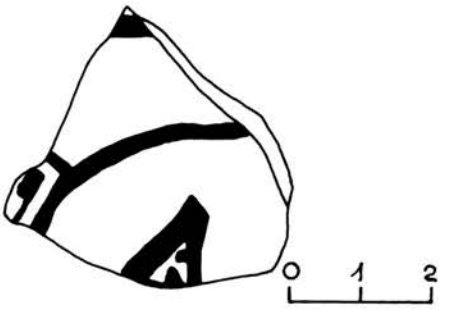
713. Πρβ. E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 2:2 (549).

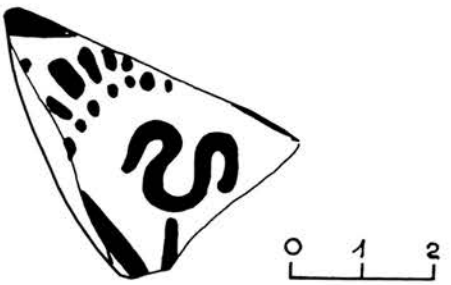
714. Πρβ. αὐτόθι εἰκ. 10:3, εἰκ. 2:10.526, πίν. 54(d)2, 54(d)4, 53(a)3, 53(a)4, 53(a)5.

*Εἰκ. 237. Δωμάτιο **Θ3**, ἐπίχωση, ὄστρακο κρατήρα.*

*Εἰκ. 238-240. Δωμάτιο **Θ3**, ἐπίχωση, ὄστρακα κυλίκων.*

ματα γάστρας κύλικος μὲ τμῆμα χταποδιοῦ μὲ ἐπίθετες λευκὲς γραμμὲς κατὰ μῆκος τῶν πλοκάμων[715] (εἰκ. 238) (YE IIIA2). – Δύο γάστρες κυλίκων, ἡ μία μὲ τμήματα πλοκάμων χταποδιοῦ, ἡ ἄλλη μὲ τμῆμα χταποδιοῦ μὲ ἐπίθετες λευκὲς κυματοειδεῖς γραμμὲς κατὰ μῆκος τῶν πλοκάμων[716] (πίν. 86: 1) (YE IIIA2). – Τρεῖς γάστρες κυλίκων, ἀμέσως κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος μὲ ταινία καὶ ἡ μία μὲ τρικάμπυλα τόξα, ἀγκυλόμισχη σπείρα καὶ κύκλο[717] (πίν. 87: 13), ἡ δεύτερη μὲ ὁριζόντια πορφύρα[718] καὶ ἀπροσδιόριστο στικτὸ θέμα[719] (εἰκ. 239, πίν. 87: 14), ἡ τρίτη μὲ ρίζα λαβῆς καὶ ὄρθιο διχαλωτὸ ἄνθος μὲ ἀγκιστροειδὴ στήμονα, στιγμὲς καὶ ἀκτινωτὰ γραμμίδια γιὰ τὰ πέταλα (εἰκ. 240) (YE IIIA2). – Τμῆμα γάστρας κύλικος μὲ ὁριζόντιο ἑλικοειδὲς ἄνθος, παραπληρωματικὸ περίστικτο κύκλο μὲ κεντρικὴ στιγμὴ καὶ ἱμάντες[720] (πίν. 88α: 4) (YE IIIA2). – Ἐξώστροφο χεῖλος, μᾶλλον ἀπὸ κύαθο, μὲ ταινία χείλους μόνο ἐσωτερικὰ καὶ στὴ γάστρα ὁριζόντια πορφύρα μὲ διάστικτο σῶμα (YE IIIA2).

Ἄγραπτα: Τμῆμα κυρτόπλευρης κύλικος μὲ πλήρη σωζόμενη διατομή. Χεῖλος εὐθύ, ἡμισφαιρικὴ γάστρα μὲ ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς, ἀκέραιο κοντὸ παχὺ στέλεχος καὶ δισκοειδὴς ἐπίπεδη

715. Πρβ. αὐτόθι εἰκ. 7:14.

716. Πρβ. αὐτόθι εἰκ. 3:1-3 (523), *MDP* εἰκ. 107:2.

717. Βλ. E. French 1969, πίν. 19(b)5 (ὑψίπους σκύφος), Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 8:75 (ὑψίπους σκύφος).

718. Πρβ. E. French, *BSA* 60, 1965, πίν. 52(d)1.

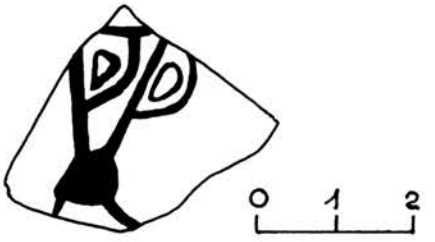
719. Βλ. αὐτόθι πίν. 52(d)1.

720. Πρβ. αὐτόθι εἰκ. 7:4.

βάση μὲ ἴχνη νήματος κάτω. Ὕψ. 10 ἑκ., διάμ. χείλους 11 ἑκ., διάμ. βάσης 5,9 ἑκ. – Τέσσερα συγκολλώμενα καὶ δύο συνανήκοντα τμήματα ἐξώστροφου χείλους καὶ κωνικῆς γάστρας δίωτης κύλικος μὲ λαβὲς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς. Πηλὸς πρασινωπός. – Ἐλαφρὰ ἐνδόστροφο χεῖλος κύλικος μὲ κωνικὴ γάστρα καὶ ἀκέραιη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή, ἐλαφρὰ ὑπερυψωμένη τοῦ χείλους. – Ἕξι χείλη τροπιδωτῶν κυλίκων, τὰ δύο μὲ τμῆμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς καὶ δύο μὲ ἀκέραιη λαβὴ στὸ ὕψος τοῦ χείλους, ἡ μία ταινιωτή, ἡ ἄλλη ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς. – Εἴκοσι ἐννέα χείλη κυρτόπλευρων κυλίκων: ἑπτὰ ἐνδόστροφα μὲ κωνικὴ γάστρα, τὸ ἕνα μὲ ρίζα κατακόρυφης λαβῆς καὶ ἕνα μὲ ἀκέραιη λαβὴ ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς, δύο ψηλὰ ἐξώκυρτα ἀπὸ βαθιὲς κύλικες, ὀκτὼ ἐξώκυρτα ἐπικλινή, τὸ ἕνα μὲ τμῆμα κατακόρυφης λαβῆς ποὺ ξεκινᾶ κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ δεκατρία ἐξώστροφα, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ τμῆμα πλατιᾶς ταινιωτῆς λαβῆς, δύο μὲ ἀκέραιη ταινιωτὴ λαβὴ καὶ ἕνα ἀπὸ λευκωπὸ πηλό. – Ἐννέα κατακόρυφες ταινιωτὲς λαβὲς κυλίκων. – Ἕντεκα τμήματα γάστρας κυλίκων, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ ἀκέραιη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ ποὺ ξεκινᾶ κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος, ἕνα μὲ ρίζες κατακόρυφης λαβῆς ὑπερυψωμένης τοῦ χείλους καὶ ἑπτὰ μὲ ρίζες κατακόρυφης λαβῆς (τὸ ἕνα τροπιδωτό). – Τρία τμήματα στελεχῶν κοντὰ στὴ βάση. – Ἕντεκα δισκοειδεῖς ἐπίπεδες βάσεις, ἡ μία μὲ τετραγωνισμένη διατομή. – Πέντε τροπιδωτὰ χείλη μὲ ρίζα ὁριζόντιας ταινιωτῆς λαβῆς καὶ δύο ὁριζόντιες ταινιωτὲς γωνιώδεις λαβές, ἀπὸ λεκανίδια. – Πενήντα δύο χείλη καὶ ἕξι γάστρες τροπιδωτῶν κυλίκων ἢ λεκανιδίων. – Δύο ἐξώκυρτα ἐπικλινὴ χείλη λεκανοειδῶν ἀγγείων. – Τέσσερις ὑπερυψωμένες λαβὲς κυλίκων ἢ κυάθων, οἱ τρεῖς ταινιωτές, ἡ τέταρτη δακτυλιόσχημη. – Δεκαπέντε τμήματα λαβῶν ἀνοικτῶν ἀγγείων, οἱ δύο ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς, οἱ ἄλλες ταινιωτές. – Τμῆμα κυλινδρικῆς λαβῆς κλειστοῦ ἀγγείου. – Τέσσερις κατακόρυφες ταινιωτὲς λαβές. – Ἑπτὰ ἐπίπεδες δισκοειδεῖς βάσεις ἀνοικτῶν ἀγγείων καὶ δέκα ἐπίπεδες κλειστῶν. – Ἐλαφρὰ ἐξώστροφο χεῖλος οἰκιακοῦ κυαθίου. – Τρία ἐξώστροφα καὶ τρία ψηλὰ ἐξώκυρτα χείλη χυτρῶν, ἀπὸ ἐρυθρὸ τραχὺ πηλό, τὰ δύο μὲ ἴχνη καύσης στὸ χεῖλος καὶ τὸ τοίχωμα ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτερικά. – Δύο κατακόρυφες κυλινδρικὲς λαβὲς οἰκιακῶν ἀγγείων ἀπὸ χονδροειδὴ καστανὸ πηλό. – Ἕξι τμήματα τοιχωμάτων, τὰ τέσσερα ἀπὸ μαγειρικὰ σκεύη καὶ δύο ἀπὸ μεγάλα οἰκιακὰ ἀγγεῖα. – Δύο τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν καὶ ἕνα τοίχωμα κλειστοῦ οἰκιακοῦ ἀγγείου. – Ἀκέραιο πόδι χυτρόποδος μὲ τμῆμα τοῦ πυθμένα. Ἴχνη καύσης σὲ ὅλη τὴν ἐσωτερικὴ ἐπιφάνεια τοῦ ποδιοῦ καὶ ἐξωτερικὰ στὸν πυθμένα. – Δύο τμήματα χυτροπόδων ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς, τὸ ἕνα μὲ τμῆμα τοῦ πυθμένα χύτρας. – Ἐπίπεδη δισκοειδὴς βάση χύτρας. – Δύο ψηλὰ εὐθέα χείλη ἀπὸ καδόσχημα ἀγγεῖα. – Καμπύλο ἀμφίκυρτο χεῖλος φιάλης. – Τρία χείλη κωνικῶν κυάθων. – Ἐπίπεδο ἐξώκυρτο χεῖλος μικκύλου τροχήλατου κυαθίου. – Καμπύλο ἐξώκυρτο χεῖλος ἡμισφαιρικοῦ κυάθου. – Σαράντα δύο ἐξώστροφα, εἴκοσι τέσσερα ἐξώκυρτα, δέκα ἐνδόστροφα καὶ δεκατρία εὐθέα χείλη κυάθων. – Δισκοειδὴς ἐλαφρὰ κοίλη βάση κυάθου. – Ἐλαφρὰ κυρτὴ βάση κυπέλλου μὲ ἴχνη ἐξωτερικά. – Βάση ἀρύταινας μὲ ἐλαφριὰ προεξοχή. – Καμπύλο ἀμφίκυρτο χεῖλος λεκάνης ἀπὸ ἐρυθρὸ χονδροειδὴ πηλό. – Ἐλαφρὰ ἐνδόστροφο ἐπίπεδο χεῖλος λεκανίδας μὲ ἐμφανὴ ἴχνη στιλβώσεως. – Ἐξώκυρτο ἐπίπεδο χεῖλος λεκανίδας μὲ ρίζα ὁριζόντιας ταινιωτῆς λαβῆς, ἀπὸ πρασινοκίτρινο πηλό. – Ἐξώκυρτο χεῖλος λεκανοειδοῦς ἀγγείου. – Τρία ἐξώστροφα χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων, μᾶλλον σκύφων. – Εἴκοσι τρία ἐξώστροφα χείλη, δύο εὐθέα, ἕνα ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς στὴ γάστρα, καὶ τριάντα πέντε γάστρες ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἡ μία μὲ ἀκέραιη ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβὴ καὶ μία μὲ ρίζα κατακόρυφης λαβῆς. – Τέσσερα περίκυρτα χείλη μικρῶν πρόχων. – Αὐλακωτὸ ἐπικλινὲς χεῖλος πρόχου μὲ ρίζα κατακόρυφης λαβῆς. – Τμῆμα ἀπὸ τὸν πλατὺ κυλινδρικὸ λαιμὸ καὶ τὴν ἀρχὴ ὤμου πρόχου. – Τμῆμα ἀπὸ τὸ ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ τὸν κυλινδρικὸ λαιμὸ μεγάλης πρόχου ἢ ἀμφορέα. Διάμ. χείλους 17 ἑκ. – Εὐθὺ χεῖλος καὶ κατακόρυφο τοίχωμα στάμνου. – Ἐπίπεδο ἔκτυπο χεῖλος ἀπὸ μικρὸ πιθαμφορίσκο ἢ ἀλάβαστρο. – Μεγάλο τμῆμα δακτυλιόσχημης βάσης καὶ κάτω μέρος ἀπιόσχημου σώματος, ἀπὸ ψευδόστομο ἢ πιθαμφορέα. – Ἕνα ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ καὶ ἕντεκα τμήματα κλειστῶν ἀγγείων, τὰ δύο ἀπὸ φαιὸ πηλό. – Ἐξώστροφο χεῖλος σκύφου.

Γραπτά: *Κύλικες*: Ἐννέα ἐξώκυρτα ἐπικλινὴ χείλη, τέσσερις λαβὲς καὶ δεκαεπτὰ τμήματα γάστρας, τὸ ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς, ἀπὸ ὁλόβαφες κύλικες. – Δύο ἐξώκυρτα ἐπικλινὴ χείλη καὶ μία λαβὴ ἐνδόβαφων κυλίκων. – Ἑπτὰ ἐξώστροφα χείλη μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, ἐκ τῶν ὁποίων δύο μὲ ρίζα κατακόρυφης

ταινιωτῆς λαβῆς, ἕνα μὲ τμῆμα σειρᾶς κομμένων πλοχμῶν (πίν. 86: 8), ἕνα μὲ ἀνηρτημένους ἀμείβοντες καὶ ἕνα μὲ κυκλικὸ θέμα. – Πέντε τμήματα γάστρας μὲ διχαλωτὸ ἄνθος (πίν. 86: 7) (1), δικτυωτὸ στέλεχος μικτοῦ ἄνθους (1), διάστικτο στέλεχος λοξῆς πορφύρας καὶ ἱμάντες (πίν. 86: 11) (1), ὄρθια πολλαπλὰ τρικάμπυλα τόξα ἐπάνω ἀπὸ ταινία καὶ μεταξύ τους ὄρθιες ἐνάλληλες γωνίες (πίν. 85β: 2) (1), δικάμπυλο τόξο ἐπάνω ἀπὸ ταινία (πίν. 86: 9) (1). – Τμῆμα στελέχους μὲ ἀρχὴ γάστρας ἐξώβαφης κύλικος μὲ ἴχνη βαφῆς ἐσωτερικά. – Τρεῖς ταινιωτὲς λαβὲς βαμμένες στὴ ράχη, ἡ μία μὲ ἐξηρημένο τρίγωνο. – Δύο δισκοειδεῖς βάσεις μὲ τμῆμα κεντρικῆς κοιλότητας, ἡ μία ἀπὸ μικκύλο ἀγγεῖο, βαμμένη ἐπάνω ἐκτὸς ἀπὸ ἐξηρημένο δακτύλιο στὴν περιφέρεια, ἡ ἄλλη ἐλαφρὰ κοίλη, βαμμένη ἐπάνω. – Δεκαεννέα βάσεις κυλίκων, οἱ δύο συγκολλώμενες. Ἕξι ἐπίπεδες βαμμένες ἐπάνω, οἱ ἄλλες μὲ δακτυλίους, ἡ μία ἐλαφρὰ κοίλη. – Δύο χείλη μὲ τμῆμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς μὲ βαμμένη ράχη, ἀπὸ κύλικες ἢ κύαθους. – Χεῖλος μὲ τμῆμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς βαμμένης στὴ ράχη, πλὴν ἐξηρημένου τριγώνου, ἀπὸ ὁλόβαφη κύλικα ἢ κύαθο. – Ταινιωτὴ λαβὴ μὲ βαμμένη ράχη ἀπὸ κύλικα ἢ κύαθο. – Τμῆμα γάστρας, πιθανὸν ἀπὸ κύλικα, μὲ ἰδιότυπο κόσμημα πορφυρῶν σὲ ἀκτινωτὴ διάταξη ἑνωμένων στὶς κορυφές τους[721] (εἰκ. 241, πίν. 87: 21). – Ἐξώστροφο χεῖλος λεκανιδίου μὲ ἐγκάρσια γραμμίδια ἐπάνω στὸ χεῖλος, ἐσωτερικὰ πλατὺ δακτύλιο καὶ ἐξωτερικὰ ταινία γάστρας. – Ὀκτὼ λαβὲς ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἡ μία ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς, ἴσως ἀπὸ ἀρύταινα, οἱ ἄλλες ταινιωτές. – Δύο λαβὲς κλειστῶν ἀγγείων, ἡ μία ταινιωτὴ μὲ κεντρικὴ αὐλάκωση καὶ βαμμένη ράχη, ἴσως ἀπὸ πιθαμφορέα, ἡ ἄλλη κυλινδρική. – Τρεῖς λαβὲς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς ἀπὸ μικρὰ κλειστὰ ἀγγεῖα. – Τοίχωμα κλειστοῦ οἰκιακοῦ ἀγγείου ἀπὸ ἐρυθρὸ πηλὸ μὲ μίκα μὲ φαιὸ πυρήνα καὶ διακόσμηση μὲ λευκὲς ταινίες. – Κομμάτι πινακίου μὲ κατακόρυφο τοίχωμα ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴν κυρτὴ βάση μὲ πυκνὲς λεπτὲς ταινίες ἐξωτερικά. Διάμ. χείλους 13 ἑκ. (τουλάχιστον). – Δακτυλιόσχημη βάση πινακίου. Ἐσωτερικὰ δακτύλιοι στὸν πυθμένα ποὺ διακρίνεται μὲ χαμηλὴ

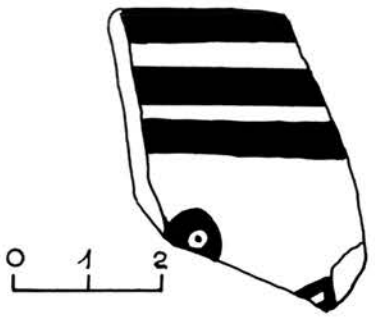

*Εἰκ. 241. Δωμάτιο **Θ3**, ἐπίχωση, ὄστρακο.*

νεύρωση ἀπὸ τὴ γάστρα, ἡ ὁποία φέρει δακτυλίους καὶ φολιδωτὸ κόσμημα. Ἐξωτερικὰ δακτύλιοι στὸ κέντρο τῆς βάσης καὶ ταινία στὴν ἀκμή της (πίν. 87: 19). – Χειροποίητο μικκύλο ὁλόβαφο κυάθιο ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴν ἀρχὴ τῆς βάσης, πιθανὸν ἄωτο (διάμ. χείλους 5 ἑκ.). – Ἐνδόστροφο ἐπίπεδο χεῖλος κυάθου μὲ τμῆμα γεφυρόστομης προχοῆς καὶ κυρτὴ γάστρα. Στικτὸ χεῖλος μὲ ταινία ἐσωτερικά. – Τρία χείλη κυάθων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στήλη ἀμειβόντων (2), ἱμάντες καὶ ταινία (1). – Τρία ἐξώκυρτα, τρία εὐθέα καὶ ὀκτὼ ἐξώστροφα χείλη κυάθων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα. – Δακτυλιόσχημη βάση κυαθίου μὲ δύο ταινίες ἐξωτερικά. – Ἐξώστροφο χεῖλος σκύφου ἢ κυάθου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα τροχὸς μὲ ὁλόβαφους ἐσωτερικοὺς λοβοὺς καὶ τμῆμα ἄλλου καμπυλόγραμμου κοσμήματος. – Μικρὴ ταινιωτὴ λαβὴ κυάθου βαμμένη στὴ ράχη. – Ἐλαφρὰ ἐνδόστροφο χεῖλος κυπέλλου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ ἐξωτερικὰ δύο ἀκόμη κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος, στικτὸ κύκλο καὶ ἀπροσδιόριστο θέμα στὸ τοίχωμα χαμηλότερα (εἰκ. 242). – Εὐθὺ χεῖλος κυπέλλου μὲ λεπτὴ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ κεφαλὴ κατακόρυφης πορφύρας. – Δύο τμήματα, ἴσως συνανήκοντα, ὁμοίου, μὲ ράβδωση κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος. Δύο ταινίες ἀμφίπλευρα στὸ χεῖλος, καὶ ἐξωτερικὰ στὸ τοίχωμα τριπλὰ ἀνηρτημένα ἡμικύκλια. – Ὅμοιο, μὲ πιθανὰ ἴχνη πορφυρῶν. – Χεῖλος κυπέλλου μὲ δύο πλαστικοὺς δακτυλίους ἐξωτερικά. Ζεῦγος ταινιῶν ἐξωτερικά, σπείρα στὴ γάστρα. – Σχεδὸν ἀκέραιη ἐλαφρὰ κυρτὴ βάση καὶ κοῖλο τοίχωμα κυπέλλου. Τρία ζεύγη δακτυλίων στὴν κάτω ἐπιφάνεια, δύο του-

721. Πρβ. πορφύρες μὲ ἑνωμένες κορυφές: *MDP* εἰκ. 107:7 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου).

λάχιστον πλατιὲς στὸ τοίχωμα καὶ πλατὺς δακτύλιος στὸν πυθμένα, ὅπου διακρίνεται βαθιὰ ρωγμὴ ἀπὸ τὴν κατασκευὴ τοῦ ἀγγείου (πίν. 85β: 13). –

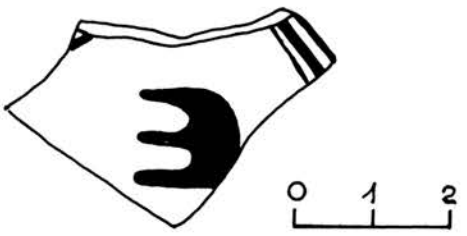
*Εἰκ. 242. Δωμάτιο **Θ3**, ἐπίχωση, ὄστρακο κυπέλλου.*

Ἐπίπεδη κυρτὴ πρὸς τὴν περιφέρεια βάση κυπέλλου μὲ ταινία στὸ τοίχωμα ἐξωτερικά. – Τρεῖς ἐπίπεδες βάσεις κυπέλλων μὲ ζεῦγος ταινιῶν ἐξωτερικά, ἀκόσμητες κάτω, ἡ μία μὲ τρεῖς ὁριζόντιες αὐλακώσεις στὸ κάτω μέρος τοῦ τοιχώματος. – Βάση κυπέλλου μὲ ὁμάδα τριῶν δακτυλίων κάτω. – Δύο βάσεις κυπέλλων, ἡ μία καὶ μὲ δακτυλίους κάτω. Ἡ μία ἐλαφρὰ κοίλη, ἡ ἄλλη ἐλαφρὰ κυρτή, μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ ἱμάντες καὶ ταινίες στὸ τοίχωμα. – Τμῆμα κατακόρυφου τοιχώματος μὲ ταινία χείλους καὶ δακτύλιο, πιθανὸν ἀπὸ κύπελλο. Στὴν ταινία χείλους τρεῖς ἐπίθετες λεπτὲς λευκὲς ταινίες, ἐξίτηλες πλέον. Χαμηλότερα γραμμὲς καὶ σπείρα μὲ ὄρθιο μίσχο καὶ τριγωνικὸ ὁλόβαφο θέμα – μᾶλλον φυτικὰ κοσμήματα. Πηλὸς καὶ ἀλείφωμα κιτρινωπά, βαφὴ σκούρα καστανὴ ἰριδίζουσα (πίν. 85β: 11). – Ὁριζόντια ταινιωτὴ γωνιώδης ὁλόβαφη λαβὴ λεκάνης. – Εὐθὺ χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ κωνικὴ γάστρα καὶ λεπτὴ ταινία ἀμφίπλευρα. – Δύο ἐξώστροφα χείλη ὁλόβαφων ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἕνα ἐξώστροφο μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ ἕνα ἐξώκυρτο ἐνδόβαφου ἀγγείου. – Ἐξώκυρτο χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ταινία ἐπάνω καὶ κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ σειρὰ πεταλίων στὴ γάστρα. – Δύο ἐξώκυρτα χείλη μικρῶν ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ τρεῖς γάστρες, ἡ μία ὁλόβαφη, ἡ δεύτερη μὲ ταινίες, ἡ τρίτη μὲ κηλίδα βαφῆς ἐσωτερικὰ καὶ ἀπροσδιόριστο κόσμημα ἐξωτερικά, ἴσως ἀπὸ χειροποίητο ἀγγεῖο. – Γάστρα ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ρίζα ταινιωτῆς λαβῆς διακοσμημένης μὲ στήλη ἀμειβόντων. – Πενήντα τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ δικτυωτὸ κόσμημα (1), ὄρθια πορφύρα (πίν. 87: 15) (4), λοξὴ πορφύρα (1), διάστικτο στέλεχος κατακόρυφης πορφύρας (1), δύο λοξὲς σειρὲς στιγμῶν (1), τμῆμα κεραίας μικτοῦ ἄνθους[722] (πίν. 87: 11) (1), σπεῖρες (5), τμήματα σπειρῶν καὶ τόξων (1), ἐνάλληλοι ρόμβοι (1), στήλη ἀμειβόντων (1), ὄρθια τριπλὰ ὁμόκεντρα τόξα (1), τρικάμπυλα τόξα μὲ δίλοβο πετάλιο (εἰκ. 243[723], πίν. 87: 23[724]) (2), μίσχο μὲ δύο κουκίδες ἑκατέρωθέν του (1), ταινίες (19, τὰ δύο μὲ δακτυλίους), ἀπροσδιόριστα θέματα (πίν. 87: 24) (10). – Εἴκοσι τρεῖς ὁλόβαφες, μία ἐνδόβαφη καὶ δύο ἐξώβαφες γάστρες ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Ὀκτὼ τμήματα γάστρας κοντὰ στὴ βάση ἀνοικτῶν ἀγγείων, μὲ ταινίες ἐξωτερικά, τὸ ἕνα καὶ μὲ δακτυλίους ἐσωτερικά. – Ἐξώκυρτο χεῖλος ρυτοῦ μὲ στιγμὲς στὴν ἀκμή, ταινία κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ

722. Γιὰ τὸν πλοχμὸ πρβ. σὲ ρυτὸ *MDP* εἰκ. 133:1 (Λιβαδειά). Πρβ. – ὄχι στικτὸ – πλοχμὸ σὲ κύλικα Ζυγουριῶν αὐτόθι εἰκ. 141:7 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου).

723. Τὸ θέμα ἀπαντᾶ σὲ ΥΕ ΙΙΙΒ2 ἐνδόβαφους σκύφους (E. French, *BSA* 64, 1969, πίν. 19(a)5, Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 11:66), ἀλλά, ἐπειδὴ τὸ συγκεκριμένο ὄστρακο εἶναι ἄβαφο ἐσωτερικά, πιθανὸν προέρχεται ἀπὸ ΥΕ ΙΙΙΒ2 ὑψίποδα σκύφο, ὁ ὁποῖος, ἂν καὶ ἄβαφος ἐσωτερικά, ἐξωτερικὰ φέρει παρόμοια διακόσμηση μὲ τοὺς σκύφους τύπου Β.

724. Τὰ τρικάμπυλα τόξα μὲ παραπληρωματικὰ πέταλα ἢ ἄλλα θέματα συνηθίζονται σὲ πολλοὺς τύπους σκύφων. Βλ. σὲ ἐνδόβαφους: Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 11:66, πίν. 58(b)66, εἰκ. 11:65, πίν. 58(b)65, *MDP* εἰκ. 161:8 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), E. French, *BSA* 64, 1969, πίν. 19(a)5, σὲ σκύφους ἄβαφους ἐσωτερικά: Βερδελῆς, E. & D. French, *ΑΔ* 20, 1965, σχ. 1:2, 1:1, σὲ ὑψίποδες: Ἰακωβίδης, *ΠΑΕ* 1989, πίν. 19α, δεύτερη σειρά, τρίτο ἀπὸ ἀριστερά, Βερδελῆς, E. & D. French, *ΑΔ* 20, 1965, σχ. 4:1.

*Εἰκ. 243. Δωμάτιο **Θ3**, ἐπίχωση, ὄστρακο.*

δεύτερη χαμηλότερα. – Δύο τμήματα τοιχωμάτων ρυτῶν μὲ ταινίες καὶ ἱμάντες ἐναλλάξ (πίν. 85β: 8, 10). – Εὐθὺ χεῖλος καὶ ρίζα κυλινδρικῆς λαβῆς μικρῆς πρόχου. – Ἕνα ἐξώκυρτο χεῖλος, τέσσερα περίκυρτα καὶ τρία ἐξώστροφα χείλη πρόχων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, τὸ ἕνα μὲ τμῆμα λαιμοῦ καὶ ὤμου μὲ ταινίες. – Τρία περίκυρτα χείλη μὲ ταινία ἐξωτερικά, ἀπὸ μία μεγάλη καὶ δύο μικρὲς πρόχους. – Τμῆμα ὤμου πρόχου μὲ τμῆμα τριπλοῦ θυσάνου καὶ ταινία. – Δεκατέσσερα συγκολλώμενα καὶ συνανήκοντα τμήματα ἀπὸ τὸν λαιμὸ ὡς τὴν κοιλιὰ μικρῆς πρόχου μὲ τμῆμα κατακόρυφης κυλινδρικῆς λαβῆς. Ταινία στὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου, δύο γραμμὲς στὴ ράχη τῆς λαβῆς, δύο ταινίες κοιλιᾶς. – Κομμάτι ἀπὸ τὸ κωνικὸ στόμιο καὶ τὴν ἀρχὴ ὤμου προχοϊδίου μὲ τμῆμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς. Λεπτὴ ταινία χείλους, γραμμὴ στὴ ράχη τῆς λαβῆς, δακτύλιος στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ καὶ ἀκτινωτὰ γραμμίδια στὸν ὦμο. – Τμῆμα ὤμου προχοϊδίου μὲ λεπτὸ ταπεινὸ πλαστικὸ δακτύλιο καὶ τμῆμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς. Ταινία στὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου, ζώνη ἱμάντων μεταξὺ ταινιῶν στὸν ὦμο καὶ στὴ μεταξύ τους στενὴ ζώνη ἀκτινωτὲς γραμμές, βαμμένη ἡ ράχη τῆς λαβῆς (πίν. 85β: 14). – Δύο συγκολλημένα τμήματα ἀπὸ τὸ ὄρθιο ἔκτυπο χεῖλος ὡς τὸν ὦμο πιθαμφορέα. Πλατὺς δακτύλιος χείλους, ταινία λεπτὴ ἐπάνω, ἐξώβαφος λαιμός, ἱμάντες καὶ ταινίες. Διάμ. χείλους 11 ἑκ. – Δύο συγκολλημένα καὶ ἕνα συνανῆκον τμῆμα ἀπὸ τὸ ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ τὸν λαιμὸ πιθαμφορέα. Ἐπάνω στὸ χεῖλος δέσμες ἐγκαρσίων γραμμιδίων, ἐξώβαφος λαιμός, πλατιὰ ταινία ἐσωτερικά. – Ἐξώκυρτο χεῖλος πιθαμφορέα μὲ ὁμάδες ἐγκαρσίων ἀμειβόντων μεταξὺ ταινιῶν στὴν ἄνω ἐπιφάνεια καὶ πλατιὰ ταινία χαμηλότερα. – Ἐπίπεδο ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ κοντὸ εὐρὺ λαιμὸ ἀπὸ πιθαμφορέα μεσαίου μεγέθους: πλατὺς δακτύλιος χείλους, ταινία ἐξωτερικὰ καὶ ταινία πρὸς τὴ σύνδεση μὲ τὸν ὦμο. – Τριάντα ὄστρακα, ἐπὶ τὸ πλεῖστον συγκολλώμενα κατὰ ὁμάδες, ἀπὸ τὸ σῶμα ἀπιόσχημου πιθαμφορέα. Ἀπὸ τὴ βάση τοῦ λαιμοῦ ὡς τὸ πόδι μὲ ὁριζόντιες κυλινδρικὲς ὁλόβαφες λαβὲς στὸν ὦμο. Στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν, στὸν ὦμο ὁριζόντιοι διάγραμμοι ἀμείβοντες, δύο ταινίες ἀπὸ κάτω, ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν στὸ μέσον τοῦ σώματος καὶ χαμηλὰ στὸ πόδι. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ μελανή[725] (πίν. 88α: 1, 3, 5, 87: 1-5, 26-29). – Τμῆμα τοιχώματος πιθαμφορέα μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν, μᾶλλον ἐξώβαφο στὸ κάτω μέρος. – Δύο συγκολλημένα ὄστρακα ἐξώκυρτου χείλους καὶ πέντε συνανήκοντα ἀπὸ τὸν ὦμο ὡς τὴν κοιλιὰ πιθαμφορίσκου μὲ μία ἀκέραιη ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβὴ καὶ τὴ ρίζα δεύτερης. Ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ ἐγκάρσια γραμμίδια ἐπάνω, ὁλόβαφος λαιμός. Στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν, στὸν ὦμο ἀνηρτημένη φολιδωτὴ διακόσμηση (ὡς ἐπάλληλες σειρὲς κροσσοπεταλίων), ὁλόβαφη ἡ ράχη τῆς λαβῆς, ζεῦγος ταινιῶν στὴν κοιλιὰ καὶ ἱμάντες χαμηλότερα[726] (πίν. 85β: 6, 7, 86: 10, 87: 12). – Δύο συγκολλώμενα καὶ ἕνα συνανῆκον τμῆμα ἀπὸ τὸν ὦμο ψευδοστόμου ἢ πιθαμφορίσκου μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – Τμῆμα δακτυλιόσχημης βάσης μὲ τὸ κάτω μέρος τοῦ τοιχώματος ἐξώβαφο, ἀπὸ κλειστὸ ἀπιόσχημο ἀγγεῖο, μᾶλλον πιθαμφορέα. – Ὄρθιο ἔκτυπο χεῖλος μὲ ἱμάντες ἐπάνω καὶ ὁλόβαφο λαιμὸ ἀπὸ μικκύλο ἀλάβαστρο. Διάμ. χείλους 3,5 ἑκ. – Κομμάτι μικκύλου ἀλαβάστρου μὲ βαμμένο λαιμό, ὁριζόντια κυλινδρικὴ ὁλόβαφη λαβὴ καὶ ὄρθιο βραχῶδες κόσμημα στὸν ὦμο. Ἀνοικτὸς πορτοκαλόχρωμος πη-

725. Γιὰ τὴν ταινιωτὴ διακόσμηση βλ. E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 4:53.807, 5:10.

726. Γιὰ φολιδωτὸ κόσμημα στὸν ὦμο πιθαμφορέων πρβ. E. French, *BSA* 59, 1964, εἰκ. 1:6, πίν. 70(c)6, πίν. 70(c)8, πίν. 70(c)9, E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 5:8, 9:86, Βερδελῆς, *ΠΑΕ* 1961: πίν. 120β-γ (δίωτος ἀμφορέας), *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 1:9, 10:11, 10:13, 22:26, *MDP* εἰκ. 149:2, 149:3 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου, ΥΕ ΙΙΙΒ2, πολλὲς σειρὲς κροσσοπεταλίων ὡς ζῶνες φολιδωτοῦ).

λός, κιτρινωπὸ ἀλείφωμα, καστανὴ βαφή. – Ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβὴ μικκύλου ἀλαβάστρου. – Ἐξώκυρτο χεῖλος μικροῦ ἀλαβάστρου μὲ πλατιὰ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ δεύτερη ταινία ἐξωτερικὰ στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ. – Τμῆμα ὤμου, τοιχώματος καὶ βάσης κυλινδρικοῦ ἀλαβάστρου μὲ ἐπάλληλες ταινίες στὸ τοίχωμα καὶ δακτύλιο κάτω ἀπὸ τὴ βάση (πίν. 86: 13). – Τέσσερις βάσεις ἀλαβάστρων μὲ δακτυλίους, ἡ μία μὲ τμῆμα τοῦ τοιχώματος ποὺ φέρει ταινίες. – Κομμάτι ἀπὸ τὸ ἔντονα ἐξώστροφο χεῖλος ὡς τὸν ὦμο ἀλαβάστρου ἢ πιθαμφορέα μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ δέσμη ἐγκαρσίων γραμμιδίων ἐπάνω στὸ χεῖλος. – Τμῆμα πιθανὸν ἀπὸ τὴ βάση τροχήλατου ἀσκοειδοῦς ἀγγείου μὲ δύο πλαστικὲς ἀποφύσεις, ἴσως ταπεινὰ πόδια. Λοξὲς γραμμὲς λήγουν στὴ βάση ἀπὸ διάφορες κατευθύνσεις. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ ἐρυθρή (πίν. 87: 7). – Περίκυρτο, αὐλακωτὸ ἐπάνω χεῖλος κλειστοῦ ἀγγείου βαμμένο ὡς ταινία ἀμφίπλευρα. – Ὁλόβαφος λαιμὸς κλειστοῦ ἀγγείου. – Τρία συγκολλώμενα τμήματα ὤμου καὶ κοιλιᾶς μεγάλου κλειστοῦ ἀγγείου μὲ τμήματα δύο λογχοειδῶν κοσμημάτων ἐπάνω ἀπὸ τρεῖς ταινίες. – Τμῆμα ὤμου μικροῦ κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ταινίες καὶ φολιδωτὸ τρίγωνο. – Τμῆμα ἀπὸ τὸν ὦμο μικροῦ μᾶλλον κλειστοῦ ἀγγείου μὲ στάχυ ἀμειβόντων (πίν. 86: 14). – Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου ἀπὸ ἐρυθρὸ τραχὺ πηλὸ μὲ μίκα καὶ διακόσμηση μὲ λευκὲς ταινίες. – Ἑκατὸν δώδεκα τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μὲ τμῆμα πλοκάμου χταποδιοῦ μὲ ἐπίθετες λευκὲς στιγμές (1), φολιδωτὴ διακόσμηση (1), ἀπόληξη πορφύρας (1), σπεῖρες (3), κύκλους σὲ ἀκανόνιστη διάταξη καὶ ταινία[727] (1), τεθλασμένη γραμμή (1), λοξὲς γραμμές (2), ζεύγη λοξῶν γραμμῶν ἐπάνω ἀπὸ ταινίες (1), ταινίες καὶ γραμμές (1), ζεῦγος τρικάμπυλων ταινιῶν (1), κηλίδα (1), ἀπροσδιόριστο θέμα (1), ταινίες (92, ἐκ τῶν ὁποίων δύο συνανήκοντα, ἕνα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου καὶ τρία μὲ λεπτὲς ταινίες), ἐξώβαφα (5). – *Ψευδόστομοι*: Τρία συγκολλώμενα τμήματα ἀπὸ τὸν ὦμο μικροῦ ψευδοστόμου μὲ ρίζα τῆς μίας λαβῆς. Τέσσερις περίστικτοι κύκλοι στὸν ὦμο, ἴχνος βαφῆς ἀπὸ τὴ ράχη τῆς λαβῆς, τμῆμα θηλιᾶς ποὺ συνέδεε τὸ στόμιο μὲ τὸ στέλεχος τοῦ δίσκου, ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν καὶ στὴν κοιλιὰ στενὴ ζώνη κυματοειδῶν γραμμιδίων[728]. Βαφὴ καστανέρυθρη (πίν. 88α: 2). – Τμῆμα ὤμου μὲ θραυσμένο στόμιο. Θηλιὰ συνδέει τὴ βάση τοῦ στομίου καὶ τοῦ στελέχους τοῦ δίσκου. Ταινία καὶ ἀπροσδιόριστο θέμα στὸν ὦμο. – Τρία τμήματα ἀπὸ τὸν ὦμο μὲ κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ μὲ βαμμένη ράχη. Στὸν ὦμο διχαλωτὰ ἄνθη (1), περίστικτο θέμα (1), ἐνάλληλες καμπύλες καὶ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν (1). – Τμῆμα ὤμου πρὸς τὴν κοιλιὰ μικροῦ ψευδοστόμου μὲ τμῆμα ὀπῆς γιὰ τὸ στόμιο, ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν καὶ ζώνη ἀνεστραμμένων Ν-σχήμων κοσμημάτων. – Δύο τμήματα ἀπὸ τὸν ὦμο καὶ τὴν κοιλιά, τὸ ἕνα μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν, στενὴ ζώνη μὲ σειρὰ μικρῶν κύκλων καὶ ταινία (πίν. 86: 5), τὸ ἄλλο μὲ ὁριζόντια τεθλασμένη γραμμὴ μεταξὺ εὐθειῶν καὶ ἱμάντες. – Τρία συνανήκοντα τμήματα ἀπὸ τὸ σῶμα μικροῦ ἀπιόσχημου ψευδοστόμου. Ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν στὸν ὦμο, στὴν κοιλιά, στὸ μέσον τοῦ σώματος καὶ κοντὰ στὴ βάση. Ζώνη κατακορύφων κυματοειδῶν γραμμιδίων στὴν κοιλιά. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ καστανέρυθρη[729] (πίν. 87: 22). – Πέντε συγκολλώμενα καὶ ἐννέα συνανήκοντα τμήματα μικροῦ ψευδοστόμου

727. Βλ. *MDP* εἰκ. 130:1 (Βουρβάτσι, ψευδόστομος).

728. Πρβ. αὐτόθι εἰκ. 154:6, *Panagia Houses* πίν. 28:117, εἰκ. 16:117.

729. Πλησιέστερο παράλληλο στὸ *Panagia Houses* πίν. 28:117, εἰκ. 16:117. Γιὰ τὸ σχῆμα καὶ τὴν ταινιωτὴ διακόσμηση βλ. Wace, *BSA* 48, 1953, πίν. I(d). Γιὰ τὴ διακόσμηση στὴν κοιλιὰ πρβ. Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 7:15, Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 3:10, Wace, *BSA* 51, 1956, πίν. 29(d), *MDP* εἰκ. 128:1 (Αἴγινα, πιὸ πυκνὲς γραμμές), 180:2 (Εὔτρηση), Μυλωνᾶς, *ΠΑΕ* 1975, πίν. 138β ἀριστερά. Στὸν ὦμο φέρει περίστικτους κύκλους: βλ. *MDP* εἰκ. 154:6 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), E. French, *BSA* 64, 1969, πίν. 18(a)18 (μὲ κεντρικὸ κύκλο), Σακελλαρίου πίν. 57:2250 (μὲ κεντρικὸ κύκλο), *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 45:4, πίν. 29β. Πρβ. E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 10:19 #89, Σακελλαρίου πίν. 57:2251, *MDP* εἰκ. 154:7 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), E. French, *BSA* 64, 1969, πίν. 18(a)18, *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 14:18.

ἐκ τῶν ὁποίων τὰ τρία συγκολλώμενα ἀπαρτίζουν ἀκέραιη δισκοειδὴ βάση καὶ τμῆμα τοιχώματος. Ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν, στενὴ διακοσμητικὴ ζώνη μὲ ἐγκάρσια κυματοειδὴ γραμμίδια, στὸ κάτω μέρος τῆς βάσης ὁμόκεντροι κύκλοι μὲ κεντρικὴ στιγμή. – *Κρατῆρες*: Δύο ἐξώκυρτα χείλη μὲ πλατιὰ ταινία ἀμφίπλευρα, τὸ ἕνα μὲ τὸν κεντρικὸ περίστικτο λοβὸ ἑλικοειδοῦς ἢ μικτοῦ ἄνθους[730] (πίν. 86: 3). – Ἐξώστροφο καμπύλο χεῖλος βαμμένο ὡς ταινία ἐξωτερικὰ μὲ δεύτερη χαμηλότερα. – Δύο ψηλὰ ἐξώκυρτα βαμμένα χείλη, τὸ ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς καὶ λοξὴ ταινία στὴ ράχη. – Τμῆμα πλατιᾶς ταινιωτῆς κατακόρυφης λαβῆς μὲ βαμμένα περιθώρια καὶ πλατιὰ γραμμὴ στὴ ράχη. – Τμῆμα γάστρας μὲ εἰκονιστικὴ παράσταση. Διακρίνεται τμῆμα ἀπὸ τὸν αὐχένα ἀλόγου ποὺ ἀποδίδεται μὲ σκιαγραφία πρὸς τὰ δεξιά. Στὸ πίσω μέρος διακρίνεται ἐφαπτόμενη ἡμιέλλειψη ἀπὸ τὴν ὁποία ξεκινοῦν πρὸς τὰ πίσω τέσσερα ἡνία, τὰ δύο μεσαῖα ὡς κυματοειδεῖς γραμμές. Πηλὸς ἀνοικτὸς ροδόχρωμος καθαρός, ἀλείφωμα ἐσωτερικὰ ὁμοιόχρωμο, ἐξωτερικὰ κιτρινωπό, βαφὴ καστανέρυθρη στιλπνή, ἐξίτηλη ἐν μέρει πρὸς τὰ δεξιά (πίν. 85β: 3). – Δεκατρία τμήματα γάστρας: μὲ ὄρθιο φοινικοειδὲς ἄνθος (1, πίν. 85β: 9), ὄρθιο πυκνὸ φολιδωτὸ κόσμημα (1), ταινίες (8, τὸ ἕνα μὲ δακτύλιο), ἐξώβαφα (2), ἀπροσδιόριστο κόσμημα μὲ καμπύλη γραμμὴ καὶ στιγμὲς σὲ σειρές (1). – Δύο τμήματα βάσεων, ἡ μία δακτυλιόσχημη μὲ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικά, ἡ ἄλλη ἐπίπεδη μὲ ταινία καὶ δακτυλίους στὸν πυθμένα. – Ἐξώκυρτο χεῖλος κρατηρίσκου βαμμένο ἀμφίπλευρα. – Τμῆμα γάστρας ἀμέσως κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος ὁλόβαφου κρατηρίσκου. – Ἐξώκυρτο χεῖλος, πιθανὸν ἀπὸ κρατηρίσκο, χωρὶς ταινία καὶ μὲ τμῆμα σπείρας μὲ παχύτερη ἐξωτερικὴ ἕλικα. – *Σκύφοι*: Ἐννέα χείλη ὑψίποδων σκύφων μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δεύτερη πλατύτερη ἐξωτερικά, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ πλατιὰ κυματοειδὴ ταινία καὶ δύο μὲ τμήματα τόξων. – Δύο δισκοειδεῖς βάσεις βαμμένες ἐπάνω, ἡ μία δακτυλιόσχημη, ἡ ἄλλη ἐπίπεδη κάτω. – *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Ἐννέα ἐξώστροφα χείλη μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, καὶ ρίζα λαβῆς καὶ τμῆμα καμπυλόγραμμου θέματος (1), τμῆμα περιθωρίου στήλης (1), δακτύλιο χείλους καὶ ἐξωτερικὰ καμπύλη γραμμή, ἴσως ἕλικα (1), δεύτερη ταινία ἀμφίπλευρα (2), δακτύλιο χείλους (1). – Δύο ἐξώκυρτα χείλη μὲ ταινία, τὸ ἕνα καὶ μὲ δακτύλιο. – Σαράντα πέντε γάστρες, οἱ δύο μὲ ρίζα λαβῆς, μὲ ταινίες (26, τὰ τέσσερα μὲ δακτυλίους), τμῆμα ἄνθους (1), τμῆμα ὄρθιας πορφύρας (1), σπείρα καὶ ταινία (1), σπεῖρες (3), στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ ἐφαπτόμενα δίλοβα πετάλια[731] (πίν. 87: 20) (1), τμῆμα ρόδακα (1), τμῆμα καμπυλόγραμμου ὁλόβαφου κοσμήματος μὲ ἐπίθετη λευκὴ διακόσμηση καμπύλων θεμάτων (1), δικτυωτὴ διακόσμηση μὲ κεντρικὴ στιγμή (1), ὁριζόντια τεθλασμένη καὶ ταινία (πίν. 86: 6) (1), ὁριζόντια κυματοειδὴ ταινία μεταξὺ εὐθειῶν (1), δέσμη κυματοειδῶν γραμμῶν (1), διπλὸ φολιδωτό (1), ὁμόκεντρα τόξα ὄρθια ἐπάνω ἀπὸ ταινία (1), τμῆμα τριπλοῦ τρικάμπυλου τόξου (1), ἀπροσδιόριστα θέματα (3). – Λαβὴ σκύφου μὲ πινελιές. – Μία δακτυλιόσχημη βάση μὲ ταινία καὶ δακτυλίους καὶ δύο δισκοειδεῖς μὲ ταινία. – *Ἐνδόβαφοι*: Ἕνα ἐξώκυρτο χεῖλος, ἄβαφο ἐξωτερικά, καὶ ἕνα ἐξώστροφο μὲ ταινία. – Ἕξι γάστρες, ἐκ τῶν ὁποίων μία μὲ κεντρικὴ στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ πολλαπλὸ περιθώριο, καὶ δύο μὲ ἴχνη ταινίας. – Ἕνα ἐξώστροφο, ἕξι ἐξώκυρτα χείλη καὶ σαράντα τέσσερις γάστρες, οἱ δύο μὲ ρίζα λαβῆς, ἀπὸ ὁλόβαφους σκύφους. – Τμῆμα λαβῆς σκύφου.

Εἰδώλια: Κεφαλὴ εἰδωλίου μὲ κωνικὸ πόλο, ἐλλιπὴς περὶ τὸ 1/3. Λεπτὴ ταινία στὸν πόλο καὶ σταυρὸς ἐπάνω, ἐξωτερικὰ ἀνηρτημένα διπλὰ τόξα καὶ κυματοειδὴς ταινία καὶ δεύτερη εὐθεία. Γραπτὴ μύτη, γραμμίδια ἀνηρτημένα στὶς δύο ὄψεις τοῦ προσώπου, στιγμὲς ὡς ὀφθαλμοί, ἐγκάρσια γραμμίδια στὸν αὐχένα γιὰ τὴν πλεξίδα. Πηλὸς καστανὸς καθαρός, ἀλείφωμα ἀνοικτὸ κιτρινοκάστανο, βαφὴ σκούρα καστανὴ ἰριδίζουσα. Σωζ. ὕψ. 3,3 ἑκ., σωζ. πλάτ. 1,85 ἑκ., διάμ. πόλου 2,5 ἑκ. (πίν. 85β: 5). – Κεφαλὴ εἰδωλίου καὶ τμῆμα τοῦ ὤμου. Ἐπίπεδο

730. Πρβ. E. French, *BSA* 60, 1965, πίν. 54(d)1.

731. Βλ. E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 5:13, 5:11 (μὲ διπλὸ περιθώριο), Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 9:44.

ἐπάνω, στὴν ὀπίσθια ὄψη διακρίνεται ἴχνος τῆς ἀποκολλημένης πλεξίδας, ἐπίθετα δισκάρια ὡς ὀφθαλμοί. Βαμμένο ἐπάνω καὶ στὸν αὐχένα, γραμμὴ στὴ μύτη, στιγμὲς στοὺς ὀφθαλμούς, πλατὺς δακτύλιος στὸν λαιμό, κατακόρυφη διαγράμμιση στὶς δύο ὄψεις, ἀρχὴ στήθους στὴν πρόσθια. Πηλὸς καὶ ἀλείφωμα κιτρινωπά, βαφὴ μελανή. Σωζ. ὕψ. 2,9 ἑκ., σωζ. πλάτ. 2,5 ἑκ. (πίν. 85β: 4). – Τμῆμα εἰδωλίου τύπου Ψ, ἀπὸ τὴν κεφαλὴ μὲ πόλο ὡς τὸν κορμὸ μὲ πλαστικὴ δήλωση τοῦ στήθους καὶ ἕνα σωζόμενο χέρι. Ὁ πόλος ἀνεστραμμένος κωνικός, κοῖλος ἐπάνω, μὲ ταινία στὴν ἀκμή, σταυρὸ ἐπάνω, ἐξωτερικὰ δύο παράλληλες ὁριζόντιες κυματοειδεῖς γραμμὲς καὶ ταινία στὴ βάση του, ἀπὸ τὴν ὁποία κρέμονται πυκνὰ γραμμίδια στὸ πρόσωπο. Γραπτὴ ἡ κατατομὴ τοῦ προσώπου, στιγμὲς ὡς ὀφθαλμοί, δακτύλιος στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ καὶ στὸν αὐχένα στήλη ὁριζοντίων γραμμιδίων γιὰ τὴν ἀπόδοση τῆς κόμης. Γραπτὴ ἡ περίμετρος τοῦ κορμοῦ καὶ κατακόρυφη διαγράμμιση στὶς δύο ὄψεις του. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ καστανή. Σωζ. ὕψ. 4 ἑκ., σωζ. πλάτ. 3,2 ἑκ., διάμ. πόλου 2,1-2,3 ἑκ. – Μεγάλο εἰδώλιο τύπου Ψ ἐλλιπὲς στὴν κεφαλὴ καὶ τὸ ἕνα χέρι. Πλαστικὴ δήλωση τοῦ στήθους, τὸ στέλεχος κοῖλο, ψηλὸ κωνικό. Δακτύλιος στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ, γραπτὴ ἡ περίμετρος τοῦ κορμοῦ, δακτύλιος στὴ μέση. Στὶς δύο ὄψεις τοῦ κορμοῦ κατακόρυφη κυματοειδὴς διαγράμμιση, στὸ στέλεχος γραμμὲς κατὰ μῆκος, ἀνισοπαχεῖς καὶ σὲ ἄνισες ἀποστάσεις. Στὸν αὐχένα, ὁριζόντιο γραμμίδιο γιὰ τὴ δήλωση τῆς κόμης. Πηλὸς ἀνοικτὸς καστανός, βαφὴ σκούρα καστανή. Ὕψ. 8,8 ἑκ., διάμ. βάσης 2,5 ἑκ., μέγ. πλάτ. 4,8 ἑκ. – Τμῆμα εἰδωλίου τύπου Ψ, ἐλλιπὲς στὴν κεφαλή, τμῆμα τοῦ κορμοῦ μὲ τὸ ἕνα χέρι καὶ τὴ βάση. Πυκνὲς κατακόρυφες γραμμὲς στὶς δύο ὄψεις τοῦ κορμοῦ, γραπτὴ ἡ περίμετρος τοῦ κορμοῦ, δακτύλιος στὴ μέση, ἀραιὲς γραμμὲς στὸ στέλεχος. Πηλὸς λευκωπός, βαφὴ μελανή. Σωζ. ὕψ. 9,5 ἑκ. (πίν. 87: 9). – Τμῆμα εἰδωλίου τύπου Ψ, ἐλλιπὲς στὴν κεφαλή, τὰ χέρια καὶ τὴν ἀπόληξη τοῦ στελέχους. Πλαστικὴ ἀπόδοση τοῦ στήθους, στέλεχος κωνικὸ κοῖλο. Δακτύλιος στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ, κατακόρυφες πυκνὲς στὸν κορμό, γραπτὴ ἡ περίμετρος τοῦ κορμοῦ, δακτύλιος στὴ μέση, τρία ζεύγη γραμμῶν στὸ στέλεχος. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ ἐρυθρή. Σωζ. ὕψ. 4,5 ἑκ. (πίν. 87: 8). – Κορμὸς εἰδωλίου τύπου Φ μὲ πλαστικὴ ἀπόδοση τοῦ στήθους καὶ κατακόρυφη ἐπίθετη ταινία πηλοῦ γιὰ τὴν ἀπόδοση τῆς κόμης. Ὁ κορμὸς μὲ κατακόρυφη κυματοειδὴ διαγράμμιση στὶς δύο ὄψεις καὶ ἐγκάρσια γραμμίδια στὴν κόμη. Σωζ. ὕψ. 2,85 ἑκ. – Μικρὸ τμῆμα κορμοῦ εἰδωλίου μὲ διακόσμηση κατακορύφων καὶ λοξῶν ταινιῶν. Σωζ. ὕψ. 1,9 ἑκ. – Κομμάτι ἀπὸ τὸν κορμὸ καὶ τὸ κυλινδρικὸ στέλεχος εἰδωλίου τύπου Φ. Ταινία στὴν περίμετρο, δακτύλιος μέσης, λοξὴ διαγράμμιση στὶς δύο ὄψεις τοῦ κορμοῦ, κατακόρυφη στὸ στέλεχος. Πηλὸς καστανὸς καθαρός, ἀλείφωμα καστανοκίτρινο, βαφὴ σκούρα καστανή. Σωζ. ὕψ. 4 ἑκ., πλάτ. 4 ἑκ., πάχ. 1,35 ἑκ. – Κάτω μέρος τοῦ κορμοῦ καὶ ἀκέραιο ψηλὸ κωνικὸ κοῖλο στέλεχος εἰδωλίου. Γραπτὴ ἡ περίμετρος τοῦ κορμοῦ, λοξὴ διαγράμμιση στὶς δύο ὄψεις του, δακτύλιος στὴ μέση, πυκνὲς γραμμὲς κατὰ μῆκος τοῦ στελέχους. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ καστανή. Ὕψ. 5,5 ἑκ., διάμ. βάσης 2,5 ἑκ. – Κυλινδρικὸ στέλεχος καὶ σχεδὸν ἀκέραιη βάση εἰδωλίου, μὲ ἀραιὲς γραμμὲς κατὰ μῆκος καὶ δακτύλιο στὴ μέση. Σωζ. ὕψ. 5,2 ἑκ. – Πόδι, μᾶλλον καθιστοῦ εἰδωλίου ἀνθρώπου. Ἡ κνήμη ἐκτείνεται λοξὰ καὶ λήγει σὲ μικρὸ πέλμα. Διακοσμεῖται μὲ γραμμὲς κατὰ μῆκος. Πηλὸς κιτρινέρυθρος, βαφὴ ἐρυθρή. Σωζ. ὕψ. 1,8 ἑκ. – Κορμὸς ζωόμορφου εἰδωλίου μὲ κυματοειδεῖς γραμμὲς κατὰ μῆκος τῆς ράχης. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ καστανομέλανη. Σωζ. ὕψ. 4,3 ἑκ. – Κυλινδρικὸς κορμός, οὐρὰ καὶ δύο ὀπίσθια πόδια ζωόμορφου εἰδωλίου. Κυματοειδεῖς γραμμὲς κατὰ μῆκος τοῦ κορμοῦ. Σωζ. ὕψ. 3,85 ἑκ. – Πόδι ζωόμορφου εἰδωλίου, κυλινδρικὸ ὀξύληκτο ἐπίμηκες μὲ τρεῖς γραμμὲς κατὰ μῆκος τῆς μιᾶς ὄψης. Πηλὸς κιτρινοκάστανος καθαρός, ἀλείφωμα κιτρινωπό, βαφὴ καστανή. Σωζ. ὕψ. 3,9 ἑκ. – Κωνικὸ τμῆμα εἰδωλίου, μᾶλλον πόδι ζώου, μὲ εὐθεῖες καὶ λοξὲς γραμμές. Σωζ. ὕψ. 2,8 ἑκ.

Ἀγγεῖο: Μεγάλος ψευδόστομος ἀμφορέας, συγκολλημένος ἀπὸ πολλὰ ὄστρακα καὶ συμπληρωμένος κατὰ τόπους στὴν κοιλιὰ καὶ τὴ μία λαβή. Ἐπίπεδος δίσκος μὲ κωνικὸ στέλεχος καὶ λαβὲς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς, ὄρθια κυλινδρικὴ προχοὴ μὲ περίκυρτο ἐξώστροφο χεῖλος, κυρτὸς ὦμος, ραδινὸ ἀπιόσχημο σῶμα μὲ ψηλὸ στέλεχος, ἐπίπεδη βάση μὲ ταπεινὸ δακτύλιο ἐξωτερικά. Δακτύλιος στὴν περίμετρο τοῦ δίσκου, στὸ χεῖλος καὶ τὴ βάση τῆς προχοῆς, καὶ στὴ ρίζα τῆς σωζόμενης λαβῆς ποὺ εἶναι βαμμένη στὴ ράχη. Ἐξίτηλη κυματοειδής, τρεῖς ἐπάλληλες ταινίες στὸν ὦμο, τρεῖς ἐπάλληλες ταινίες στὸ κάτω μέρος τῆς κοιλιᾶς πρὸς τὸ στέλεχος καὶ ταινία ἐξωτερικὰ στὴ βάση. Πηλὸς ἀνοι-

κτὸς καστανὸς μὲ πολλὰ καὶ μεγάλα ἐγκλείσματα, βαφὴ καστανή, πολὺ ἐξίτηλη. Ὕψ. 47,5 ἑκ., διάμ. προχοῆς 6 ἑκ., διάμ. δίσκου 8 ἑκ., μέγ. διάμ. 32,5 ἑκ., διάμ. βάσης 11 ἑκ. (πίν. 89β). – Μεγάλο κομμάτι ληκύθου, ἀποτελούμενο ἀπὸ εἴκοσι ἕνα συγκολλημένα καὶ δεκατέσσερα συνανήκοντα ὄστρακα. Ἐπίπεδο ἐξώστροφο χεῖλος, στενὸς κυλινδρικὸς λαιμός, κωνικὸς ὦμος, σφαιρικὸ πεπιεσμένο σῶμα καὶ μία κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ ποὺ ξεκινᾶ κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος, καὶ λήγει λοξὰ στὸν ὦμο. Ταινία χείλους ἀμφίπλευρα, δακτύλιος στὸ ἐπάνω καὶ τὸ κάτω μέρος τοῦ λαιμοῦ, βαμμένα τὰ περιθώρια τῆς λαβῆς ποὺ ἑνώνονται σὲ καμπύλη κάτω. Στὸν ὦμο τρεῖς ὄρθιες στελεχωτὲς σπεῖρες διαφόρων μεγεθῶν καὶ σειρὰ κομμένου πλοχμοῦ δεξιὰ τῆς λαβῆς, ἐπάνω ἀπὸ τρεῖς ἐπάλληλες ταινίες στὴν κοιλιά. Πηλὸς ροδόχρωμος μὲ λίγα ἐγκλείσματα, ἀλείφωμα κιτρινωπό, βαφὴ καστανέρυθρη ὡς καστανομέλανη λόγῳ ἀνομοιομεροῦς ὄπτησης (πίν. 89α).

Μικρὰ εὑρήματα: Κομμάτι κυάνου, ἰδιαίτερα εὔθρυπτο. Διαστ. 3,5×2,5 ἑκ. – Δύο μικρότατοι βῶλοι λευκοῦ χρώματος. – Εἴκοσι κομμάτια κονιαμάτων μὲ ἐπίπεδη ἐπιφάνεια, βαμμένη μὲ διάφορα χρώματα. Διακρίνονται τέσσερα λευκά, πέντε γαλάζια, τὰ τρία πολὺ φθαρμένα, δύο κίτρινα. Ἐπίσης: τρία φέρουν ἐρυθρὲς ἢ καμπύλες ταινίες ἐπάνω σὲ λευκὸ βάθος, ἕνα φέρει γαλάζια καὶ ἐρυθρὴ ταινία ἐπάνω σὲ κίτρινο βάθος καὶ δύο φέρουν ἐρυθρὴ κυματοειδὴ ταινία ἐπάνω σὲ γαλάζιο βάθος. – Μικρότατη χάντρα, σπασμένη σὲ τέσσερα κομμάτια καὶ θρυμματισμένη. – Θρύμματα χαλκοῦ. – Σχεδὸν ἀκέραιο δισκοειδὲς μολύβδινο βάρος μὲ κεντρικὴ τυφλὴ ὀπὴ στὴ μία ὄψη. Διάμ. 5,1 ἑκ., ὕψ. 1,15 ἑκ. (πίν. 86: 18). – Ἡμισφαιρικὸ κωνίδιο ἀπὸ μελανὸ στεατίτη. Ὕψ. 1 ἑκ., διάμ. βάσης 1,7 ἑκ., διάμ. τρήματος 0,4 ἑκ. – Πεπλατυσμένο ἡμισφαιρικὸ κωνίδιο, κυρτὸ στὴ μία ὄψη, ἐπίπεδο στὴν ἄλλη, ἀπὸ ἰώδη στεατίτη. Ὕψ. 0,7 ἑκ., διάμ. βάσης 2,2 ἑκ., διάμ. τρήματος 0,2 ἑκ. – Κωνίδιο μὲ ἐπίπεδη κορυφή, ἀπὸ μελανὸ στεατίτη. Ὕψ. 1,5 ἑκ., διάμ. βάσης 2,2 ἑκ., διάμ. τρήματος 0,3 ἑκ. – Ὅμοιο, μικρότερο, ἀπὸ γκρίζο στεατίτη. Ὕψ. 1,2 ἑκ., διάμ. βάσης 1,8 ἑκ., διάμ. τρήματος 0,2 ἑκ. – Ὅμοιο, μικρότερο, ἀπὸ ἀνοικτὸ γκρίζο στεατίτη. Ὕψ. 0,7 ἑκ., διάμ. βάσης 1,5 ἑκ., διάμ. τρήματος 0,2 ἑκ. – Ὅμοιο, μικρότερο, ἀπὸ μελανὸ στεατίτη. Ὕψ. 0,6 ἑκ., διάμ. βάσης 1,1 ἑκ., διάμ. τρήματος 0,2 ἑκ. – Κωνίδιο μὲ ἐπίπεδη κορυφή, ἀπὸ μελανὸ στεατίτη, ἀρκετὰ φθαρμένο. Ὕψ. 1 ἑκ., διάμ. βάσης 1,7 ἑκ., διάμ. τρήματος 0,4 ἑκ. – Κωνίδιο μὲ περιχείλωμα στὴν κορυφή, ἀπὸ ἰώδη στεατίτη. Ὕψ. 1,4 ἑκ., διάμ. βάσης 1,7 ἑκ., διάμ. τρήματος 0,3 ἑκ. – Ἀμφικωνίδιο ἀπὸ γκρίζο στεατίτη, σπασμένο περὶ τὸ ἥμισυ. Σωζ. ὕψ. 1,7 ἑκ., μέγ. διάμ. 2,4 ἑκ., διάμ. τρήματος 0,5 ἑκ. – Δισκοειδὲς κωνίδιο μὲ κοίλη βάση καὶ ταπεινὸ περιχείλωμα στὴν κορυφή, ἀπὸ γκρίζο στεατίτη. Ὕψ. 1,2 ἑκ., διάμ. βάσης 2,1 ἑκ., διάμ. τρήματος 0,3 ἑκ. – Ὅμοιο μὲ κοίλη βάση, ἀπὸ γκρίζο στεατίτη. Μικρὴ ἀπόκρουση στὴν κορυφή. Ὕψ. 1,1 ἑκ., διάμ. βάσης 2,4 ἑκ., διάμ. τρήματος 0,2 ἑκ. – Ὅμοιο μὲ κοίλη βάση, ἀπὸ γκρίζο στεατίτη, ἀποκεκρουσμένο στὴν κορυφή. Σωζ. ὕψ. 1 ἑκ., διάμ. βάσης 1,7 ἑκ., διάμ. τρήματος 0,2 ἑκ. – Ὅμοιο μὲ κοίλη βάση, ἀπὸ γκριζοπράσινο στεατίτη. Ὕψ. 1,2 ἑκ., διάμ. βάσης 2,2 ἑκ., διάμ. τρήματος 0,2 ἑκ. – Ὅμοιο μὲ κοίλη βάση καὶ σπασμένη τὴν κορυφή, ἀπὸ γκριζοπράσινο στεατίτη. Ὕψ. 0,9 ἑκ., διάμ. βάσης 2,3 ἑκ. – Ὅμοιο μὲ κοίλη βάση, ἀπὸ γκριζοπράσινο στεατίτη. Ὕψ. 1,1 ἑκ., διάμ. βάσης 1,7 ἑκ., διάμ. τρήματος 0,2 ἑκ. – Ὅμοιο μὲ κοίλη βάση, ἀπὸ μελανὸ στεατίτη. Ὕψ. 1 ἑκ., διάμ. βάσης 2,2 ἑκ., διάμ. τρήματος 0,2 ἑκ. – Ὅμοιο μὲ κοίλη βάση, ἀπὸ μελανὸ στεατίτη, ἀποκεκρουσμένο λίγο στὴν περιφέρεια. Ὕψ. 1 ἑκ., διάμ. βάσης 1,6 ἑκ., διάμ. τρήματος 0,2 ἑκ. – Ὅμοιο, μικρὸ μὲ κοίλη βάση, ἀπὸ μελανὸ στεατίτη. Σπασμένη ἡ κορυφὴ κατὰ τὸ ἥμισυ. Ὕψ. 0,8 ἑκ., διάμ. βάσης 1,7 ἑκ., διάμ. τρήματος 0,2 ἑκ. – Μικρὸ κομμάτι κωνιδίου, ἀπὸ μελανὸ στεατίτη. – Μικρὸ τμῆμα δισκοειδοῦς κωνιδίου, ἀπὸ ἀνοικτὸ γκρίζο στεατίτη. – Ἀκανόνιστο δισκοειδὲς ἀντικείμενο ἀπὸ μελανὸ στεατίτη, σπασμένο σὲ μεγάλο τμῆμα τῆς περιφέρειας καὶ κατὰ τόπους στὴν περίμετρο. Διαμορφώνει δύο ἐπίπεδες ἐπιφάνειες, ὅπου διακρίνονται ἴχνη λείανσης. Διαστ. ἐπιφανείας: 7,5×3,65 ἑκ., ὕψ. 1,4 ἑκ. – Δύο λίθινοι σφαιρικοὶ τριπτῆρες. Ὁ ἕνας ἀπὸ πρασινωπὸ λίθο, διαστ. 5,75×5,65 ἑκ., ὁ ἄλλος ἀπὸ φαιό, διαστ. 5,75×5,85 ἑκ. – Πεπιεσμένος σφαιρικὸς μικρὸς τριπτήρας ἀπὸ σκοῦρο γκρίζο ἀνδεσίτη. Ὕψ. 2,4 ἑκ., διάμ. 3,1 ἑκ. – Μία φολίδα καὶ ἕνα ἀπολέπισμα ὀψιανοῦ. – Μεγάλο λίθινο ἀντικείμενο, ἀκανονίστου σχήματος, μᾶλλον ἡμιτελὲς ἢ σπασμένο κατὰ τὴν κατεργασία (πίν. 86: 19). – Ὠοειδὴς κροκάλα. Διαστ. 5×5,1 ἑκ. – Σωληνωτὸ ὀστέινο ἀντικείμενο μὲ στιλβωμένη ἐξωτερικὴ ἐπιφάνεια καὶ τελειωμένα ἄκρα. Μῆκ. 3,4 ἑκ. – Δύο τμήματα ὀστῶν.

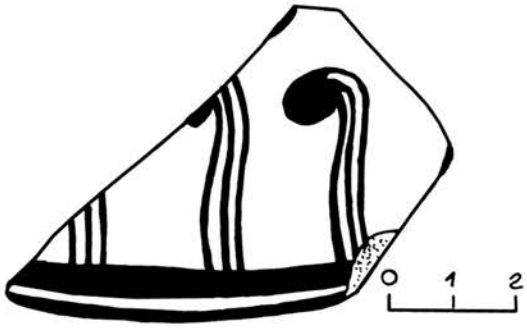
Ἀκόμη χαμηλότερα, σχεδὸν ἐπάνω στὸ στρῶμα ἀπὸ πλέσια ποὺ διατηρήθηκε κατὰ τόπους, ὑπῆρχαν ἀγγεῖα σὲ κομμάτια, προφανῶς πεσμένα ἀπὸ ψηλά (1 πύραυνο;) ἐπάνω σὲ θραύσματα ἀπὸ σχιστολιθικὲς πλάκες μεγέθους 0,012-0,045 μ. πεσμένα καὶ αὐτὰ καὶ καθισμένα ἀνώμαλα ἐπάνω στὸ δάπεδο. Στὴ βορειοανατολικὴ γωνία εὑρέθηκε τριποδικὴ προχοϊκὴ τράπεζα ἀπὸ τραχύτη, δύο εἰδώλια Ψ καὶ μολύβδινο πλακίδιο. Ἐπάνω στὴν πλέσια τοῦ δαπέδου ἦσαν κόκκινα, κίτρινα καὶ γαλάζια κομμάτια τοιχογραφιῶν. Ἡ μυκηναϊκὴ ἐπίχωση δηλαδὴ κάτω ἀπὸ τὰ μεταγενέστερα τοιχάρια, γενικοῦ ὕψους περίπου 1,65 μ., ἦταν ἑνιαία, σωρευμένη ἀπὸ τὴν κατάρρευση τῆς ἀνωδομῆς καί, ἐνδεχομένως, τοῦ ἐπάνω ὀρόφου τοῦ δωματίου. Τέλος, στὸ κέντρο τοῦ δωματίου, μέσα σὲ μία πτυχὴ τοῦ βράχου, ὑπῆρχε σωρὸς ἀπὸ 545 κογχύλια conus, μερικὰ μὲ τριμμένη τὴ μία πλευρὰ ὥστε νὰ εἶναι ἐπίπεδη καὶ ἀρκετοὶ μικροὶ βῶλοι μολύβδου ποὺ εἶχε χυθεῖ στὸ ἐσωτερικό τους. Πρέπει νὰ ἦσαν φυλαγμένα σὲ ἕνα μικρὸ σάκκο διότι εὑρέθησαν ὅλα μαζὶ χωρὶς χῶμα μεταξύ τους.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

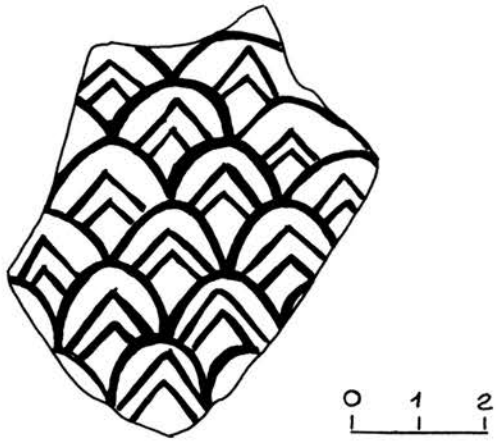
ΜΜ 14488+[12295+14267].
Σύνολο ὀστράκων 132.
Πρώιμα 15, ἄγραπτα 67, γραπτὰ 50.

Πρώιμα: Δύο χείλη, μία λαβὴ καὶ πέντε τμήματα τοιχωμάτων, τὸ ἕνα μὲ δύο παράλληλες αὐλακώσεις, ἀπὸ μινύεια ἀγγεῖα. – Ἕξι τμήματα τοιχωμάτων ἀμαυρόχρωμων ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων δύο μὲ ταινίες καὶ ἕνα μὲ δικτυωτὸ κόσμημα. – Μικρὸ τμῆμα γάστρας κύλικος ἢ ρυτοῦ μὲ πορτοκαλόχρωμους πλοκάμους χταποδιοῦ καὶ ἐπάνω σὲ αὐτοὺς μυζητῆρες ποὺ ἀποδίδονται μὲ λευκὴ βαφή. Πηλὸς ἐρυθρωπός, ἀλείφωμα κιτρινέρυθρο (ΥΕ ΙΙΙΑ2).
Ἄγραπτα: Δεκαπέντε τροπιδωτὰ χείλη, ἑπτὰ κυρτόπλευρα, μία κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ καὶ ἕνα τμῆμα γάστρας, ἀπὸ κύλικες. – Λεκανίδιο, σωζόμενο περίπου κατὰ τὸ ἕνα τέταρτο, ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος ὣς τὴν ἐπίπεδη βάση μὲ ἀκέραιη ὁριζόντια ταινιωτὴ λαβὴ καὶ τροπιδωτὴ γάστρα. Πηλὸς κιτρινέρυθρος. Ὕψ. 5,2 ἑκ., διάμ. βάσης 5 ἑκ. – Τρία χείλη μὲ ρίζα ὁριζόντιας ταινιωτῆς λαβῆς καὶ μία λαβὴ ἀπὸ λεκανίδια. – Δύο μεγάλες ταινιωτὲς λαβές, σχεδὸν εὐθεῖες, καὶ μία μεγάλη καμπύλη λαβὴ ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς. – Τέσσερα τμήματα τοιχωμάτων μαγειρικῶν σκευῶν μὲ ἴχνη καύσης. Πηλὸς χονδρόκοκκος, τραχύς. – Δεκαέξι χείλη, ἐκ τῶν ὁποίων τὰ πέντε ἐξώκυρτα, καὶ τέσσερα τμήματα γάστρας ἀπὸ κυάθους. – Τέσσερα χείλη, μία λαβή, τρία τμήματα γάστρας καὶ τρεῖς βάσεις ἀπὸ σκύφους.
Γραπτά: Ἕνα τμῆμα χαμηλὰ στὴ γάστρα μὲ ταινία στὸ κάτω μέρος καὶ μία βάση μὲ ὁλόβαφη ἄνω ἐπιφάνεια, ἀπὸ κύλικες. – Τμῆμα μικροῦ κυπέλλου μὲ κατακόρυφα κοῖλα τοιχώματα καὶ ἐλαφρῶς κυρτὴ βάση. Ταινία στὴν ἀκμὴ τῆς βάσης καὶ δεύτερη ταινία στὸ κατώτερο μέρος τῆς γάστρας, ἀπὸ τὴν ὁποία ἐκφύονται τριπλοὶ καμπυλόγραμμοι μίσχοι μὲ κοινὸ ὁλόβαφο ὀφθαλμό (εἰκ. 244). – Μικρὸ τμῆμα ἀποστρογγυλεμένου χείλους ρυτοῦ. Ἐπάνω ἀπὸ τὸ χεῖλος κάθετες πινελιές, ἀκτινωτὰ διατεταγμένες, κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος ταινία καὶ χαμηλότερα καμπύλες γραμμές[732] (εἰκ. 245). – Πέντε ὄστρακα ἀπὸ τὴν κοιλιὰ μεγάλης πρόχου μὲ τρεῖς πλα-

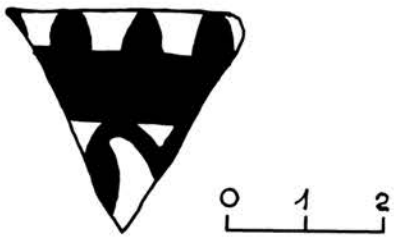
732. Ἐπειδὴ ἡ διακόσμηση ξεκινᾶ ἀμέσως κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος εἶναι μᾶλλον ΥΕ ΙΙΙΑ2, πρβ. *MDP* εἰκ. 98:2 (Βουρβάτσι).

*Εἰκ. 244. Δωμάτιο **Θ3**, στρῶμα πλέσιας, ὄστρακο κυπέλλου.*

*Εἰκ. 246. Δωμάτιο **Θ3**, στρῶμα πλέσιας, ὄστρακο κρατήρα.*

*Εἰκ. 245. Δωμάτιο **Θ3**, στρῶμα πλέσιας, ὄστρακο ρυτοῦ.*

τιὲς ταινίες. – Τμῆμα ἀπὸ τὴ βάση τοῦ λαιμοῦ καὶ τὸν ὦμο πιθαμφορέα. Ὁλόβαφος λαιμός, στὸν ὦμο τρεῖς καμπύλες ταινίες (πιθανὸν ἀπὸ σπείρα). Πηλὸς κιτρινοπράσινος, βαφὴ μελανή. – Τμῆμα γάστρας κρατήρα[733] μὲ φολίδες ποὺ γεμίζουν μὲ δύο ἀμείβοντες. Βαφὴ μελανὴ ἐντελῶς ἐξίτηλη (εἰκ. 246). – *Σκύφοι*: *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Χεῖλος μὲ λεπτὴ ταινία καὶ χαμηλότερα ἐξωτερικὰ κορυφὴ μικρῆς κατακόρυφης πορφύρας. – Χεῖλος μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δεύτερη χαμηλότερα ἀμφίπλευρα. – Τρεῖς λαβὲς μὲ βαμμένη ράχη. – Δέκα τμήματα γάστρας μὲ ταινίες ἢ ἱμάντες ἐξωτερικά, πλὴν ἑνὸς μὲ τμῆμα δύο κυματοειδῶν ταινιῶν ἐξωτερικά. – Δύο ἐξώκυρτα χείλη καὶ τρία τμήματα γάστρας, τὰ δύο μὲ ταινίες ἐξωτερικά, ἀπὸ ἐνδόβαφους σκύφους. – Τέσσερα χείλη καὶ δεκατρία τμήματα γάστρας ὁλόβαφων σκύφων. – Δύο ὄστρακα σκύφων μὲ ταινία καὶ γραμμές.

Μικρὰ εὑρήματα: Ἐννέα μολύβδινα σφαιρίδια[734] διαφόρων μεγεθῶν, διαμ. ἀπὸ 1 ὡς 2 ἑκ. – Τρία μολύβδινα σταθμία κωνικὰ ἢ πυραμιδοειδή, διάμ. 2 ἑκ. Ὕψ. 2 καὶ 1,2 ἑκ. – 545 κογχύλια κώνων (Conus mediterraneus) (πίν. 88γ), ἐκ τῶν ὁποίων: 1) 345 φέρουν ὀπὴ διάτρησης στὴ μέση τοῦ τοιχώματος δίπλα στὴ θύρα τοῦ ὀστρέου. Ἡ ὀπὴ διανοίχθηκε μὲ τριβὴ τοῦ ὀστρέου σὲ ἄλλη ἁδρὴ ἐπιφάνεια, προφανῶς λίθινη. Ἐν συνεχείᾳ θρυμματίστηκε ὁ ἐσωτερικὸς κοχλιοειδὴς σκελετὸς τοῦ ὀστρέου, ὥστε ἐσωτερικὰ τοῦ κελύφους ἑνοποιήθηκε ὁ χῶρος. Ἀκολούθως τὰ ὄστρεα γεμίστηκαν μὲ λιωμένο μόλυβδο ἢ/καὶ χονδροειδὴ πηλό. Φαίνεται ὅτι σὲ πολλὲς περιπτώσεις ὁ πηλὸς χρησιμοποιήθηκε γιὰ νὰ «σφραγίσει» τὸν ὑγρὸ μόλυβδο. 2) 200 δὲν φέρουν ὀπὲς διάτρησης, πλὴν ὁρισμένων τυχαίων μικρῶν λόγῳ φυσικῆς φθορᾶς στὴν κορυφὴ καὶ τὸ τοίχωμα. Ἀπὸ τοὺς 345: α) 225 βρέθηκαν ἄδειοι πλέον, β) 102 βρέθηκαν μὲ γέμισμα καστανέρυ-

733. Πρβ. *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 10:11, *MDP* εἰκ. 99:6, E. French, *BSA* 60, 1965, πίν. 54(c)1.

734. Γιὰ τὸ εὕρημα αὐτὸ πρβ. *Περατὴ* Β 364-366.

θρου χονδροειδοῦς πηλοῦ, γ) 18 εἶχαν μόνον γέμισμα μὲ μόλυβδο. Σὲ μία περίπτωση μάλιστα τὸ κέλυφος τοῦ ὀστρέου εἶχε ἐξ ὁλοκλήρου χαθεῖ καὶ εἶχε μείνει ὁ στερεοποιημένος μόλυβδος στὸ σχῆμα τοῦ ὀστρέου. Ὅσον ἀφορᾶ τὰ μεγέθη τῶν ὀστρέων, παρατηροῦνται τέσσερα μεγέθη (διαίρεση ἀσφαλῶς τεχνητή): *μικροί*, μὲ ὕψ. κατὰ μέσον ὅρο 2 ἑκ., *μεσαῖοι α΄*, μὲ ὕψ. κ.μ.ὅ. 2,7 ἑκ., *μεσαῖοι β΄*, μὲ ὕψ. κ.μ.ὅ. 3,2 ἑκ., *μεγάλοι*, μὲ ὕψ. κ.μ.ὅ. 4,2 ἑκ.[735] Ἀκολουθεῖ μικρὸς στατιστικὸς πίνακας ἀνὰ μεγέθη καὶ χαρακτηριστικά.

ΚΩΝΟΙ						
	ΔΙΑΤΡΗΤΟΙ				ΑΔΙΑΤΡΗΤΟΙ	ΣΥΝΟΛΟ
	ἄδειοι	μὲ πηλὸ	μὲ μόλυβδο	σύνολο		
μικροὶ	*59*	*30*	*1*	*90*	*41*	*131*
μεσαῖοι α΄	*69*	*58*	*5*	*132*	*75*	*207*
μεσαῖοι β΄	*55*[736]	*9*	*7*[737]	*71*	*59*[738]	*130*
μεγάλοι	*42*	*5*	*5*	*52*	*25*	*77*
σύνολο	*225*	*102*	*18*	*345*	*200*	*545*

ΔΩΜΑΤΙΟ **Θ4**. Μικρὸ τετράπλευρο, ἀσύμμετρα τραπεζοειδές, πρὸς Ν. καὶ παραπλεύρως τοῦ **Θ3**, μὲ τὸ ὁποῖο μοιράζεται τὸν βόρειό του τοῖχο, χτισμένο στὴν ἀπότομα κατηφορικὴ κλιτὺ τοῦ βράχου. Εἶναι κοντύτερο ἀπὸ τὸ **Θ3** κατὰ τὸ πάχος τοῦ ἀνατολικοῦ τοίχου τοῦ τελευταίου αὐτοῦ, δηλαδὴ κατὰ περίπου 0,70 μ. Ἡ βόρεια πλευρά του ἔχει ἐσωτερικὸ μῆκος 2,90 μ., ἡ ἀνατολικὴ 1,93 μ., ἡ νότια, ἡ λοξή, 2,70 μ. καὶ ἡ δυτικὴ 2,65 μ. Τὸ πάχος τοῦ βορείου τοίχου του εἶναι 0,65 μ., τοῦ ἀνατολικοῦ 0,40 μ., τοῦ νοτίου 0,55 μ. καὶ τοῦ δυτικοῦ 0,60 μ. Ὁ ἀνατολικός του τοῖχος, ὁ πιὸ ἀδύνατος, ἔχει πρὸς τὰ ἔξω μία ἐνισχυτικὴ ὑποθεμελίωση ποὺ ἐξέχει κατὰ 0,10-0,15 μ. ἀπὸ τὴ γραμμή του. Στὸ ἐσωτερικό του, κατασκαμμένο ὡς τὸν βράχο ἀπὸ τὴν προηγούμενη ἀνασκαφή, εἶχαν μείνει ἐλάχιστα ἀπροσδιόριστα ὄστρακα καί, στὸ δυτικό του τμῆμα, τὰ ὑπόλοιπα στρώματος ἀπὸ ἀργο-

735. Ἡ ἀσυμφωνία ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸ τῶν εὑρεθέντων ὀστρέων ἀπὸ 550 τῶν *ΠΑΕ* 1974, στὰ 545 τοῦ παρόντος κειμένου καὶ στὰ 537 τῆς συμβολῆς τοῦ Dr. David Reese στὸν τόμο αὐτὸ πρέπει νὰ ὀφείλεται κατὰ τὴν ἐκτίμηση τοῦ γράφοντος στὶς διάφορες μετακινήσεις τῶν εὑρημάτων στοὺς χώρους τοῦ Μουσείου Ναυπλίου, ἀπὸ τὸ Ναύπλιο στὸ Μουσεῖο Μυκηνῶν καί, ἐνδεχομένως, στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ μουσείου αὐτοῦ, μετακινήσεις κατὰ τὶς ὁποῖες προξενοῦνται μοιραίως διάφορες ζημίες στὰ ὑπὸ μετακίνηση ἀντικείμενα.

736. 54 καὶ 1 θραῦσμα.

737. 6 καὶ 1 χωρὶς ὄστρεο, μόνον τὸ ἀποτύπωμα στὸν μόλυβδο.

738. 58 καὶ 1 θραῦσμα.

λίθους καὶ χῶμα, ἴσως μιᾶς ὑποδομῆς δαπέδου. Μετὰ τὸν καθαρισμό του τὸ στρῶμα αὐτὸ σκεπάστηκε μὲ ἕνα ἐξισωτικὸ γέμισμα ἀπὸ χῶμα ποὺ ὑποκατέστησε τὸ δάπεδο τοῦ δωματίου.

ΔΩΜΑΤΙΟ **Θ1**. Τετράπλευρο, λίγο παράγωνο, ἰδίως στὴ βορειοδυτικὴ γωνία. Εὑρίσκεται πρὸς Ν. τοῦ **Θ7** καὶ πρὸς Β. τοῦ **Θ2**, εἶναι δηλαδὴ τὸ μεσαῖο δωμάτιο τῆς δυτικῆς σειρᾶς τοῦ συγκροτήματος. Τὸ ἐσωτερικὸ μῆκος τῆς βόρειας πλευρᾶς του εἶναι 4,20 μ. καὶ τὸ πάχος τοῦ βορείου τοίχου του 0,55-0,60 μ., τὸ μῆκος τῆς ἀνατολικῆς του πλευρᾶς 3,43 μ. καὶ τὸ πάχος τοῦ ἀνατολικοῦ του μεσότοιχου μὲ τὸ **Θ3** 0,60 μ., οἱ ἀντίστοιχες διαστάσεις τῆς νότιας πλευρᾶς εἶναι 3,38 μ. καὶ 0,65 μ., καὶ τῆς δυτικῆς 4,20 μ. καὶ 0,60-0,80 μ. Οἱ τοῖχοι του, μᾶλλον πρόχειρα χτισμένοι ἀπὸ πέτρες ἀνομοίων μεγεθῶν ἀκατάστατα τοποθετημένες, σώζονται σὲ ἀρκετὸ ὕψος. Δίοδος ἐπικοινωνίας μὲ τὰ ἄλλα δωμάτια ἢ μὲ τοὺς ἐξωτερικοὺς χώρους δὲν ὑπάρχει. Ὁ δυτικός του τοῖχος, ὁ παράλληλος πρὸς τὸ κυκλώπειο τεῖχος, καθὼς καὶ ἡ δυτικὴ ἄκρη τοῦ βορείου τοίχου θεμελιώθηκαν ἐπάνω σὲ ἐπιχώσεις ποὺ συγκρατοῦσε τὸ τεῖχος, ἀπὸ τὶς ὁποῖες προέρχονται:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

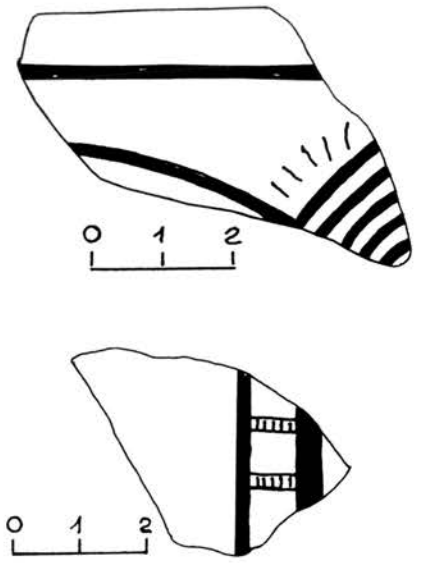
ΜΜ 14260.
Σύνολο ὀστράκων 79.
Ἄγραπτα 24, γραπτὰ 55.

Ἄγραπτα: Ὀκτὼ τροπιδωτὰ χείλη, τὸ ἕνα μὲ ἀκέραιη λαβὴ ὑπερυψωμένη τοῦ χείλους, ἕνα ἐξώστροφο χεῖλος κυρτόπλευρης κύλικος μὲ ἀκέραιη λαβὴ καὶ ἕνα τμῆμα δισκοειδοῦς βάσης κύλικος. – Ἐλαφρὰ ἐσώστροφο ἐπίπεδο ἀμφίκυρτο χεῖλος κυρτόπλευρου λεκανιδίου. – Τμῆμα λαβῆς τετραγωνισμένης διατομῆς, πιθανὸν ἀπὸ πύραυνο, μὲ ἴχνη καύσης κατὰ τόπους (πίν. 90α: 6). – Ἐπίπεδη βάση κλειστοῦ ἀγγείου μὲ κωνικὸ τοίχωμα. – Ἐξώστροφο χεῖλος ἀνοικτοῦ χρηστικοῦ ἀγγείου ἀπὸ ἐρυθρὸ πηλὸ μὲ προσμίξεις. – Ἑπτὰ ἐξώστροφα καὶ δύο ἁπλὰ χείλη κυάθων. – Τμῆμα γάστρας ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ρίζα κατακόρυφης λαβῆς.
Γραπτά: Ἐξώστροφο χεῖλος κύλικος μὲ λεπτὴ ταινία καὶ ζεῦγος ἀντιθετικῶν κατακόρυφων πορφυρῶν ἑνωμένων στὴν κορυφὴ καὶ μὲ στικτὸ σῶμα (πίν. 90α: 3). Συνανήκει τμῆμα γάστρας μὲ ρίζα λαβῆς ποὺ σώζει τὴ διχαλωτὴ ἄκρη ταινίας, ἑκατέρωθεν τῆς ὁποίας διακρίνονται κατακόρυφες πορφύρες μὲ στικτὸ σῶμα (πίν. 90α: 1)[739]. – Ἕνα τμῆμα στελέχους καὶ κάτω μέρος γάστρας ὁλόβαφης κύλικος, ἕνα ὅμοιο μὲ δακτυλίους καὶ ἕνα τμῆμα δισκοειδοῦς κοίλης βάσης μὲ δακτυλίους, ἀπὸ κύλικες. – Ἐπίπεδο ἀμφίκυρτο χεῖλος κωνικοῦ λεκανιδίου, μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα ταινία καὶ δακτύλιο. – Τμῆμα ὁλόβαφης ταινιωτῆς κατακόρυφης λαβῆς ἀνοικτοῦ ἀγγείου. – Ἐπίπεδη βάση ἀνοικτοῦ ὁλόβαφου ἀγγείου. – Τμῆμα γάστρας κύλικος ἢ σκύφου μὲ κατακόρυφη πορφύρα μὲ στικτὸ σῶμα καὶ στέλεχος (πίν. 90α: 2)[740]. – Ἐξώστροφο χεῖλος μικκύλου εὐρυστόμου προχοϊδίου μὲ ταινίες. – Τμῆμα βάσης ἀλαβάστρου

739. *MDP* εἰκ. 141:12 (Κοπρέζα), 141:13 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), *Panagia Houses* πίν. 16:2, 16:3, εἰκ. 8:3.

740. *MDP* εἰκ. 141:12 (Κοπρέζα), 141:13 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), *Panagia Houses* πίν. 16:2, 16:3, εἰκ. 8:3.

μὲ δακτυλίους. – Τμῆμα λαιμοῦ κλειστοῦ ἀγγείου μὲ δύο ταινίες καὶ καμπύλες γραμμές (πίν. 90α: 4). – Ἔντεκα τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες, τὸ ἕνα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου. – *Ψευδόστομοι*: Δίσκος μὲ στέλεχος καὶ τμῆμα στομίου. Δακτύλιοι καὶ κεντρικὸς ὁλόβαφος κύκλος ἐπάνω στὸν δίσκο, δακτύλιος στὴ βάση τοῦ στομίου. – Τμῆμα τοιχώματος μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – Δισκοειδὴς κοίλη βάση μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ δακτυλίους κάτω. – Ἕνα ἐπικλινὲς ἐξώκυρτο χεῖλος κρατήρα μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα κορυφὴ ἑλικοειδοῦς περίστικτου ἄνθους καὶ ἴσως τμῆμα κατακόρυφης πορφύρας[741] (πίν. 90α: 5) καὶ ἕνα τμῆμα γάστρας μὲ τρεῖς κατακόρυφες πορφύρες, ἴσως συνανῆκον μὲ τὸ προηγούμενο. – *Σκύφοι*: Πέντε χείλη μὲ λεπτὴ ταινία, ἐκ τῶν ὁποίων δύο συγκολλώμενα καὶ ἕνα μὲ πλατὺ δακτύλιο χείλους καὶ μίσχο ἀντιθετικῆς σπείρας. – Χεῖλος μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δεύτερη χαμηλότερα ἐξωτερικὰ καὶ στὴ γάστρα τμῆμα μεγάλου τόξου μὲ παραπληρωματικὰ μικρότερα τόξα μὲ ἀκτινωτὸ περίγραμμα (εἰκ. 247). – Δεκαεννέα τμήματα γάστρας μὲ δέσμες γραμμῶν ἐπάνω ἀπὸ ζεῦγος ταινιῶν (1), πλατιὰ ταινία χείλους, τμῆμα ὁριζόντιας λαβῆς μὲ πινελιές, ἀνηρτημένο τόξο, ταινία γάστρας[742] (πίν. 90α: 4) (1), στήλη δικτυωτοῦ καὶ ὄρθια ἐνάλληλα τόξα, δακτύλιος ἐσωτερικά (1), πολλαπλὰ τόξα (1), σπεῖρες (1), γραμμὲς καὶ ταινίες (1), τμῆμα κρινοειδοῦς (2 συγκολλώμενα), στήλη διαγραμμων ταινιῶν μὲ περιθώριο (εἰκ. 248) (1), ταινίες (10, τὸ ἕνα μὲ δακτυλίους). – Δακτυλιόσχημη βάση μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ δακτυλίους στὸν πυθμένα. – Τμῆμα γάστρας ἐνδόβαφου σκύφου μὲ ταινίες.

Εἰκ. 247-248. Δωμάτιο ***Θ1****, ἐξωτερικὲς ἐπιχώσεις, ὄστρακα σκύφων.*

Κατὰ μῆκος τοῦ ἀνατολικοῦ τοίχου καὶ ἰδίως στὴ νοτιοανατολικὴ γωνία ὑψώνεται ἀνώμαλα ὁ βράχος. Τὸ βόρειο τμῆμα τοῦ ἀνατολικοῦ τοίχου πατεῖ ὄχι στὸν βράχο ἀλλὰ σὲ ἕνα εἶδος λιθολογήματος ἀπὸ ἀργολίθους καὶ χῶμα, ὑπόστρωμα ἀρκετὰ σκληρό, ποὺ καλύπτεται ἐν μέρει ἀπὸ στάχτη. Στὸ δυτικὸ τμῆμα τοῦ νοτίου τοίχου οἱ δόμοι τῆς θεμελιώσεώς του, τοποθετημένοι ἐπάνω σὲ ἐπιχώσεις, ὑπέστησαν καθίζηση ποὺ δημιούργησε μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν ὑψηλότερων δόμων μία κοιλότητα ἡ ὁποία γέμισε μὲ χῶμα, καθιστώντας τὸν τοῖχο ἐπισφαλοῦς σταθερότητος. Στὸ ὕψος τοῦ κατώτατου δόμου τοῦ θεμελίου σώθηκε τμῆμα στρώσης ἀπὸ ἀσβεστοκονίαμα ποὺ προχωρεῖ κάτω ἀπὸ τὴν ὑποθε-

741. Πρβ. *MDP* εἰκ. 99:2 (Μυκῆνες), Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 5:24, 5:26.

742. *MDP* εἰκ. 113 (Λιγώρι), *Panagia Houses* πίν. 23:86.

μελίωση καὶ εἶναι ἴσως κατάλοιπο προηγούμενης φάσης τοῦ κτιρίου, ἡ κατάσταση ὅμως τοῦ ἑτοιμόρροπου τοίχου δὲν ἐπέτρεψε τὸν καθαρισμὸ καὶ τὴ μελέτη τοῦ σημείου αὐτοῦ.

Ἡ ἀνασκαφὴ Τσούντα εἶχε ἀφήσει τὸ δωμάτιο γεμάτο ταραγμένα χώματα ὕψους 1,50 μ., ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τῶν ὁποίων προέρχονται:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 14232.
Σύνολο ὀστράκων 264.
Πρώιμα 2, ἄγραπτα 97, γραπτὰ 163, νεότερα 2.

Πρώιμα: Δύο τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ σπογγωτὴ διακόσμηση (ΥΕ ΙΙΙΑ1).
Ἄγραπτα: Δεκατέσσερα κυρτόπλευρα χείλη, ἐκ τῶν ὁποίων τέσσερα μὲ ρίζα λαβῆς καὶ τέσσερα μὲ τμῆμα κωνικῆς γάστρας, τέσσερα τροπιδωτὰ χείλη μὲ ρίζα λαβῆς, δύο λαβές, ἕνα τμῆμα γάστρας καὶ ἑπτὰ βάσεις, ὅλα ἀπὸ κύλικες. – Δύο τροπιδωτὰ χείλη λεκανιδίων μὲ ρίζα λαβῆς. – Δύο ὁριζόντιες ταινιωτὲς λαβὲς λεκανιδίων. – Εἴκοσι τέσσερα τροπιδωτὰ χείλη κυλίκων ἢ λεκανιδίων. – Τρεῖς ταινιωτὲς λαβές. – Μία ταινιωτὴ λαβὴ μεγάλου ἀγγείου μὲ τρεῖς, μᾶλλον τυχαῖες, ἐγκοπὲς στὸ ἕνα περιθώριο, ποὺ ἔγιναν πρὶν ἀπὸ τὴν ὄπτηση. – Ἑπτὰ ἐπίπεδες βάσεις ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἡ μία συγκολλημένη ἀπὸ δύο ὄστρακα. – Μία ἐπίπεδη βάση, τέσσερις δισκοειδεῖς καὶ μία ἐλαφρὰ κοίλη βάση κλειστῶν ἀγγείων. – Δύο ἐξώστροφα χείλη μαγειρικῶν σκευῶν ἀπὸ τραχὺ πηλό. – Ἐξώκυρτο χεῖλος λεκανίδας. – Τμῆμα ἀρύταινας ἀπὸ τὸ χεῖλος ὣς τὴ γάστρα χαμηλὰ μὲ ρίζες ὑπερυψωμένης ταινιωτῆς λαβῆς. – Ἐξώστροφο χεῖλος κυάθου. – Τμῆμα κυάθου ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος ὣς τὴ γάστρα χαμηλά, συγκολλημένο ἀπὸ δύο ὄστρακα. – Κυρτὴ βάση καὶ τμῆμα τοιχώματος κυπέλλου. – Ἔντεκα ἐξώστροφα χείλη μικρῶν ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Τμῆμα γάστρας ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ρίζα πλατιᾶς ταινιωτῆς λαβῆς. – Δύο περίκυρτα χείλη πρόχων ἢ ἀμφορέων. – Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου.

Γραπτά: Δύο χείλη καὶ ἕνα τμῆμα τροπιδωτῆς γάστρας ὁλόβαφων κυλίκων. – Τρία τμήματα κυλίκων ἀπὸ τὴ γάστρα χαμηλά. Ἕνα μὲ ὁλόβαφο στέλεχος καὶ δύο μὲ δακτυλίους. Στὸ ἕνα διακρίνεται ἡ ἀπόληξη πορφύρας. – Τμῆμα γάστρας κύλικος μὲ τρικάμπυλα τόξα, συγκολλημένο ἀπὸ δύο ὄστρακα. – Ὁλόβαφο λεπτὸ στέλεχος κύλικος. – Τρεῖς βάσεις κυλίκων, οἱ δύο μὲ δακτυλίους, ἡ τρίτη μᾶλλον ὁλόβαφη μὲ ἐξίτηλη βαφή. – Δισκοειδὴς βάση κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ἴχνη βαφῆς ἐξωτερικά. – Τμῆμα γάστρας κύλικος ἢ σκύφου μὲ στέλεχος κατακόρυφης πορφύρας καὶ περίστικτο παραπληρωματικὸ κύκλο (ΥΕ ΙΙΙΑ2/ΙΙΙΒ1). – Ὅμοιο[743], μὲ τμῆμα ἑλικοειδοῦς ἄνθους (ΥΕ ΙΙΙΑ1/ΙΙΙΒ1). – Δύο δισκοειδεῖς ὁλόβαφες βάσεις ἀπὸ μεγάλες κύλικες ἢ ὑψίποδες σκύφους. – Ἐννέα χείλη κυάθων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα: πιθανὸν ἄνθος (1), κάθετο στικτὸ πλοχμό[744] (1), τρικάμπυλα τόξα (1), τρικάμπυλα τόξα μὲ κομμένο πλοχμό[745] (1), κατακόρυφη λαβὴ μὲ βαμμένη ράχη καὶ ἰμάντες στὴ γάστρα (1), σπείρα (1). – Ἐπίπεδη βάση κυάθου μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ λεπτότερες ψηλότερα στὴ γάστρα. – Κυρτὴ βάση κυπέλλου μὲ δακτυλίους. – Κυρτὴ βάση μὲ κεντρικὸ κομβίο, πιθανὸν ἀπὸ ἀρύταινα. Δακτύλιος στὸ κομβίο καὶ ψηλότερα. – Διευρυμένο χεῖλος λεκάνης μὲ ταινία καὶ ρίζα ὁριζόντιας ταινιωτῆς λαβῆς. – Δύο χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων, τὸ ἕνα ἐξώστροφο ἀπὸ ἐνδόβαφο ἀγγεῖο, τὸ ἄλλο ἁπλὸ μὲ ταινία ἀμφίπλευρα. – Δεκαπέντε τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ τρικάμπυλα τόξα (1), σπεῖρες (4), λοξὴ ταινία, πέταλο ἐφαπτόμενο πιθανὸν σὲ σπείρα καὶ περίστικτο παραπληρωματικὸ κύκλο (1), κομμένο πλοχμό

743. Βλ. Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 5:40 (κύλικα, ΥΕ ΙΙΙΒ1), *Panagia Houses* πίν. 16:7.

744. Βλ. ὅμοιο πλοχμὸ σὲ ρυτό, *MDP* εἰκ. 133:1 (Λιβαδειά, ΥΕ ΙΙΙΒ1).

745. Ἴσως πρόκειται γιὰ κύλικα.

(1), χιαστὶ σταυρὸ μὲ γωνίες στὰ τεταρτημόρια[746] (1), δικτυωτὸ σὲ ζώνη καὶ σειρὰ γραμμιδίων[747] (1), δέσμες γραμμῶν ποὺ πατοῦν σὲ ἱμάντες (2), γραμμές (1), ἀπροσδιόριστα θέματα (2), ζῶνες τεθλασμένης μεταξὺ ταινιῶν (1). – Ἐννέα ὁλόβαφα τμήματα γάστρας, δύο μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν καὶ ἕντεκα μὲ ταινίες, τὰ δύο μὲ δακτυλίους, ἀπὸ ἀνοικτὰ ἀγγεῖα. – Τμῆμα ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τὸν ὦμο χειροποίητου προχοϊδίου. Πηλὸς κεραμόχρωμος, βαφὴ ἐρυθρή. Ταινία στὸ χεῖλος καὶ τὴ βάση τοῦ λαιμοῦ, ὁμάδες γραμμῶν στὸ σῶμα. – Ἕξι περίκυρτα χείλη πρόχων ἢ ἀμφορέων μὲ ταινία, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ ρίζα κατακόρυφης λαβῆς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς μὲ χιαστὶ γραμμὲς στὴ ράχη καὶ ἕνα μὲ ρίζα κατακόρυφης κυλινδρικῆς λαβῆς ποὺ διαπερνᾶται ἀπὸ ὀπὴ ὄπτησης. – Ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβὴ καὶ τμῆμα τοιχώματος ὑδρίας. Ὁλόβαφη ἡ ράχη τῆς λαβῆς, ταινία στὴν κοιλιά. – Ὁλόβαφη ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβή, πιθανὸν ἀπὸ πιθαμφορέα. – Ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ ὁλόβαφος λαιμὸς ἀλαβάστρου. – Τμῆμα κλειστοῦ ἀγγείου ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴν ἀρχὴ τοῦ ὤμου. Ταινία στὸ χεῖλος καὶ τὴ βάση τοῦ λαιμοῦ. Τρία συγκολλημένα ὄστρακα καὶ ἕνα συνανῆκον. – Εὐθὺ χεῖλος κλειστοῦ ἀγγείου μὲ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικά. – Σαράντα ὀκτὼ τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων: δύο μὲ σπείρα, ἕνα μὲ ἀπροσδιόριστο θέμα, τρία ἐξώβαφα, δύο μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν καὶ σαράντα μὲ ταινίες. – Δύο ἐξώκυρτα χείλη κρατήρων, τὸ ἕνα μὲ σπείρα στὴ γάστρα. – *Σκύφοι*: Χεῖλος, πιθανὸν ὑψίποδος σκύφου ἄβαφου ἐσωτερικὰ μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δεύτερη στὸ χεῖλος ἐξωτερικὰ καὶ σειρὰ λοξῶν γραμμιδίων (ἴσως ὁριζόντιοι ἀμείβοντες). – *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Ἕξι χείλη μὲ λεπτὴ ταινία, ἐκ τῶν ὁποίων τέσσερα μὲ τρέχουσες σπεῖρες (1, συγκολλημένο ἀπὸ δύο ὄστρακα), σπείρα (1), στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο (1), στήλη ἀραιῶν ἀμειβόντων ἢ ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ πολλαπλὸ περιθώριο καὶ ἐφαπτόμενο πέταλο μὲ διάγραμμο περίγραμμα (1). – Τέσσερις λαβὲς μὲ πινελιὲς καὶ τμῆμα γάστρας. – Ἑπτὰ τμήματα γάστρας μὲ ἀντιμέτωπες στῆλες κροσσοπεταλίων (1), στήλη τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο[748] (1), σπείρα (1), ταινίες (4). – Τρεῖς βάσεις μὲ ταινία ἐξωτερικά. – Τμῆμα γάστρας μὲ περίστικτους ὁμόκεντρους κύκλους μὲ ἐσωτερικοὺς λοβούς[749]. Μία λαβὴ καὶ πέντε τμήματα γάστρας, τὸ ἕνα μὲ σπείρα καὶ τέσσερα μὲ ταινίες, ἀπὸ ἐνδόβαφους σκύφους.
Νεότερα: Ἕνα ἐξώστροφο χεῖλος καὶ ἕνα τμῆμα γάστρας μελαμβαφῶν ἑλληνιστικῶν ἀγγείων.
Μικρὰ εὑρήματα: Κωνίδιο ἀπὸ ἰώδη στεατίτη. Ὕψ. 1,9 ἑκ., διάμ. βάσης 2,8 ἑκ.

Καὶ ἕως περίπου 0,70 μ. βαθύτερα:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 14477+14482+[12297].
Σύνολο ὀστράκων 508.

Πρώιμα 19, ἄγραπτα 156, γραπτὰ 306, ἀπροσδιόριστα 27.

746. Πρβ. *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 11:19.

747. Πρβ. *MDP* εἰκ. 102:7 (κύαθος μὲ γωνίωση, Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου).

748. Βλ. E. French, *BSA* 61, 1966, εἰκ. 8:4, 8:5, E. French, *BSA* 62, 1967, πίν. 39(c), E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 6:13, Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 6: 43, 6:46, Wardle, *BSA* 68, 1973, πίν. 60(c)250, Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 6:46, 6:48, Ἰακωβίδης, *Ἀνασκαφὲς Μυκηνῶν* Ι (2006) πίν. 24: 45, Ἰακωβίδης, *ΠΑΕ* 1988, πίν. 10α πάνω ἀριστερά, *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 16:4, 28:4, *Panagia Houses* πίν. 21:68, εἰκ. 12:68.

749. Βλ. *MDP* εἰκ. 162:1 (μονὸς κύκλος, Μυκῆνες). Πρβ. Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 10:59, E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 4:4 (μονὸς κύκλος).

Πρώιμα: Ἕνα εὐθὺ χεῖλος καὶ ἕνα τμῆμα γάστρας ἀπὸ ἀνοικτὰ μινύεια ἀγγεῖα. – Τέσσερα τμήματα τοιχωμάτων τεφρῶν μινύειων ἀγγείων. – Τμῆμα τοιχώματος ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου μὲ ταινία, ἀπὸ τραχὺ πηλὸ μὲ ἐγκλείσματα. – Τμῆμα γάστρας κοντὰ στὸ χεῖλος κυαθίου μὲ κισσόφυλλο μὲ μίσχο[750] (ΥΕ ΙΙ). – Τμῆμα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου κλειστοῦ ἀγγείου μὲ στικτὴ γραμμὴ μεταξὺ ταινιῶν στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ (ΥΕ ΙΙΑ-ΙΙΒ). – Τρία τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων, πιθανὸν ἀπὸ κύπελλα τύπου Βαφειοῦ, μὲ σχηματοποιημένη φυλλοφόρο ταινία (ΥΕ ΙΙΒ). – Εὐθὺ χεῖλος κυπέλλου μὲ ἐπίπεδη ἄνω ἐπιφάνεια, ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα σπογγωτὴ διακόσμηση[751] (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Τμῆμα γάστρας κυπέλλου μὲ ταινία στὴ μέση καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση ἑκατέρωθέν της[752] (ΥΕ ΙΙΙΑ1).– Χεῖλος κύλικος[753] μὲ πορτοκαλόχρωμο ἀλείφωμα καὶ ἐρυθρὴ βαφή. Ταινία στὸ χεῖλος καὶ τμῆμα τρικάμπυλου τόξου ἢ ἀνηρτημένο διχαλωτὸ ἄνθος (ΥΕ ΙΙΙΑ2). – Τμῆμα γάστρας κύλικος μὲ ταινία χείλους καὶ τμῆμα πλοκάμου χταποδιοῦ μὲ ἐπίθετες λευκὲς κυματοειδεῖς γραμμές (ΥΕ ΙΙΙΑ2). – Τρία τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων, πιθανὸν κυλίκων, μὲ ὁριζόντια πορφύρα (ΥΕ ΙΙΙΑ2) (1), ἑλικοειδὲς ἄνθος καὶ ἱμάντες στὴ γάστρα[754] (ΥΕ ΙΙΙΑ2) (1), λοξὲς πορφύρες[755] (ΥΕ ΙΙΙΑ2) (1).

Ἄγραπτα: Ἐννέα τροπιδωτὰ χείλη, ἑπτὰ κυρτόπλευρα, τὸ ἕνα μὲ σχεδὸν ἀκέραιη λαβὴ ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς, ὀκτὼ ταινιωτὲς λαβές, ἡ μία ἀκέραιη μὲ τμῆμα γάστρας, ἕνα τμῆμα γάστρας, καὶ ἑπτὰ βάσεις, ἡ μία μὲ κεντρικὴ κοιλότητα ἀπὸ φαιὸ πηλό, οἱ δύο ἐλαφρὰ κοῖλες, ὅλα ἀπὸ κύλικες. – Δέκα ἐξώκυρτα χείλη, τὰ τρία μὲ ρίζα λαβῆς, καὶ ἕνα ἀμφίκυρτο ἐπίπεδο, ἀπὸ κυρτόπλευρα λεκανίδια. – Ἕντεκα τροπιδωτὰ χείλη κυλίκων ἢ λεκανιδίων. – Ὀκτὼ ταινιωτὲς λαβές, μία κυλινδρικὴ καὶ μία λαβὴ ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς, ἀπὸ ἀνοικτὰ ἀγγεῖα. – Κυλινδρικὴ λαβὴ κλειστοῦ ἀγγείου. – Τρεῖς δισκοειδεῖς βάσεις ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἡ μία ἐλαφρὰ κοίλη, οἱ δύο ἐπίπεδες. – Δύο δισκοειδεῖς ἐπίπεδες βάσεις, ἡ μία μὲ ἴχνη καύσης ἐξωτερικά, ἀπὸ κλειστὰ ἀγγεῖα. – Τμῆμα γάστρας μαγειρικοῦ σκεύους μὲ ἔντονα ἴχνη καύσης ἀμφίπλευρα. – Πέντε τμήματα τοιχωμάτων χρηστικῶν ἀγγείων, τὸ ἕνα μὲ ἴχνη καύσης. – Τμῆμα δισκοειδοῦς ἐπίπεδης βάσης ἀνοικτοῦ χρηστικοῦ ἀγγείου ἀπὸ ἐρυθρὸ πηλό. – Δέκα ἁπλὰ χείλη, τρία ἐξώστροφα, δύο ἐξώκυρτα καὶ μία δισκοειδὴς βάση ἀπὸ κυάθους. – Ἑπτὰ ἐνδόστροφα καὶ πέντε εὐθέα χείλη κυαθίων, τὸ ἕνα μὲ ρίζα κατακόρυφης λαβῆς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς. – Εἴκοσι ἐξώστροφα καὶ πέντε ἐξώκυρτα χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων, πιθανὸν κυαθίων. – Βάση κυπέλλου. – Ἔντονα ἐξώστροφο τροπιδωτὸ χεῖλος λεκανίδας μὲ ρίζα ἀρκετὰ πλατιᾶς ὁριζόντιας ταινιωτῆς λαβῆς. – Δεκαεπτὰ τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Δύο δισκοειδεῖς καὶ μία ἐπίπεδη βάση πρόχων. – Χεῖλος πιθαμφορέα μὲ τμῆμα χαμηλοῦ λαιμοῦ μὲ αὔλακα στὴ βάση του, ἀπὸ λευκωπὸ πηλό. – Δύο τμήματα ταινιωτῶν λαβῶν ἀπὸ κρατῆρες ἢ κρατηρίσκους. – Ἐξώκυρτο ἐπίπεδο χεῖλος κρατηρίσκου.

Γραπτά: Ἕνα τροπιδωτὸ χεῖλος καὶ ἕνα τμῆμα γάστρας μὲ γένεση στελέχους ἀπὸ ὁλόβαφες κύλικες. – Κυρτόπλευρο χεῖλος κύλικος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ δέσμη ἱμάντων ἐξωτερικά. – Χεῖλος κύ-

750. Πρβ. *Chamber Tombs* πίν. II:4 (τ. 516), II:5 (τ. 529), II:7 (τ. 533).

751. Βλ. E. French, *BSA* 59, 1964, εἰκ. 2:17, Wace, *Mycenae* εἰκ. 84w, 84x, E. Wace, *BSA* 49, 1954, πίν. 49(d), *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 9:8, 12:11, 29:18, 41:17, 41:27, *MDP* εἰκ. 73:2 (Βουρβάτσι), 73:3 (Συλλογὴ Βρετανικῆς Σχολῆς), 73:6 (Φυλακωπή). Ἴσως καὶ ἀπὸ κύαθο μὲ γωνίωση, πρβ. αὐτόθι εἰκ. 74:5 (Ἀθήνα).

752. Βλ. E. French, *BSA* 59, 1964, εἰκ. 2:17, Wace, *Mycenae* εἰκ. 84w, 84x, E. Wace, *BSA* 49, 1954, πίν. 49(d), *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 9:8, 12:11, 29:18, 41:17, 41:27, *MDP* εἰκ. 73:2 (Βουρβάτσι), 73:3 (Συλλογὴ Βρετανικῆς Σχολῆς), 73:6 (Φυλακωπή).

753. Πρβ. κύλικες μὲ τρικάμπυλα τόξα, E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 2:13.516, 2:15.520, 2:16.545, καὶ κύλικες μὲ διχαλωτὰ ἄνθη αὐτόθι εἰκ. 10:3, πίν. 53(a)6.

754. Πρβ. αὐτόθι εἰκ. 2:10.526, 11.535.

755. Πρβ. αὐτόθι εἰκ. 2:2.549, εἰκ. 5, πίν. 51(a)5, 52(d)3, 52(d)4, *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 15:17, 18.

λικος τύπου Ζυγουριῶν[756] μὲ ὁριζόντιο ἁλυσιδωτὸ κόσμημα καὶ διάστικτο τμῆμα μικτοῦ ἄνθους. – Τμῆμα γάστρας κύλικος μὲ κατακόρυφη πορφύρα. – Δεκατέσσερις δισκοειδεῖς βάσεις κυλίκων, οἱ ὀκτὼ βαμμένες ἐπάνω καὶ οἱ ἄλλες μὲ δακτυλίους. Μία σώζει τμῆμα τῆς κεντρικῆς κοιλότητας, μία εἶναι ἐλαφρὰ κοίλη, οἱ ὑπόλοιπες ἐπίπεδες. – Μία λαβὴ ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς καὶ δύο ταινιωτὲς λαβὲς ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Δισκοειδὴς ἐπίπεδη βάση κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ταινίες. – Τέσσερα χείλη κυάθων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα σπεῖρες καὶ ἐνάλληλες ὄρθιες καμπύλες (2), λοξὲς γραμμές (1), καμπύλη γραμμή (1). – Δύο ἐξώστροφα χείλη κυάθων μὲ ταινία καὶ ρίζα λαβῆς. Στὸ ἕνα πινελιὰ κάτω ἀπὸ τὴ λαβή, στὸ ἄλλο καμπυλόγραμμο κόσμημα ἐξωτερικά. – Τέσσερα χείλη κυαθίων: ἕνα εὐθὺ ἐνδόβαφου ἀγγείου μὲ ταινία χείλους ἐξωτερικά, ἕνα ἐξώκυρτο ἐπίπεδο μὲ πλατιὰ ταινία χείλους ἀμφίπλευρα, δύο ἐξώστροφα μὲ ρίζα ταινιωτῆς λαβῆς, τὸ ἕνα ἐνδόβαφο. – Τέσσερα τμήματα γάστρας κυάθων μὲ τρεῖς ἀνισοπαχεῖς ταινίες γάστρας καὶ τρεῖς λοξὲς γραμμές, πιθανὸν ἀπολήξεις φυτικῶν στελεχῶν (1), ταινία καὶ τρεῖς τουλάχιστον σειρὲς στιγμῶν, μὲ ἐρυθρὴ βαφὴ ἐπάνω σὲ ἐρυθρωπὸ πηλό (πιθανὸν ΥΕ ΙΙΑ) (1), ταινία χείλους, τμῆμα τρικάμπυλου τόξου καὶ ἱμάντες (1), ταινίες καὶ ἱμάντες (1). – Δακτυλιόσχημη βάση κυάθου[757] μὲ ἀπολήξεις γραμμῶν. – Χεῖλος μὲ ρίζα λαβῆς ἀπὸ φιάλη ἢ ἀβαθὴ κύαθο. Ταινία ἐπάνω στὸ χεῖλος καὶ γραμμὴ στὴ ράχη τῆς λαβῆς. – Τμῆμα γάστρας ἀπὸ μικρὸ χειροποίητο κύπελλο μὲ ἀμελεῖς κυματοειδεῖς γραμμές. – Δύο τμήματα γάστρας κυπέλλων, τὸ ἕνα ἐξώβαφο μὲ πλατιὰ αὔλακα στὴ μέση, τὸ ἄλλο μὲ κεντρικὸ πλαστικὸ δακτύλιο, σπείρα στὴ γάστρα, ταινία στὸν δακτύλιο[758]. – Ταινιωτὴ λαβὴ ἀρύταινας. – Ἐνδόστροφο χεῖλος μικκύλου ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ταινίες ἀμφίπλευρα. – Τμῆμα γάστρας ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ταινίες καὶ στενὴ ζώνη Ν-σχήμων κοσμημάτων. – Τρία τμήματα ἡμικυλινδρικῶν προχοῶν ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Δύο περίκυρτα χείλη πρόχων μὲ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ. Ταινία ἐπάνω στὸ χεῖλος καί, στὸ ἕνα, στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ. – Δύο τμήματα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου πρόχων μὲ ταινία στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ. – Δύο τμήματα ἀπὸ τὸν ὦμο πρόχων, τὸ ἕνα μὲ τμήματα καμπύλων ταινιῶν ὡς φυλλοειδὴ κοσμήματα, τὸ ἄλλο ἀπὸ τραχὺ χονδροειδὴ πηλό, μὲ φολιδωτὸ κόσμημα γεμισμένο μὲ ἀμείβοντες καὶ δύο γραμμές. – Δύο συγκολλημένα καὶ ἕνα συνανῆκον ὄστρακο ἀπὸ τὴν κοιλιὰ κλειστοῦ ἀγγείου, πιθανὸν πρόχου[759], μὲ γωνιώδη μίσχο καὶ πέταλο σὲ διακοσμητικὴ ζώνη ποὺ ὁρίζουν δύο ταινίες. – Ἐξώστροφο χεῖλος μὲ τμῆμα τοῦ ὤμου πιθαμφορίσκου, μὲ πλατιὰ ταινία στὸ στόμιο ἀμφίπλευρα. – Τμῆμα ἀλαβάστρου ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴν ἀρχὴ τοῦ ὤμου. Πλατιὰ ταινία χείλους ἀμφίπλευρα, τμῆμα καμπύλης γραμμῆς στὸν ὦμο. – Βάση ἀλαβάστρου μὲ ὁμόκεντρους δακτυλίους ἐξωτερικά. – Δώδεκα τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μὲ σπεῖρες (3), τρέχουσες σπεῖρες (1), δικτυωτὴ διακόσμηση καὶ ταινίες (1), δύο ὁριζόντιες κυματοειδεῖς ταινίες (1), πολλαπλὴ τεθλασμένη (1), διχαλωτὸ ἄνθος καὶ ἱμάντες μεταξὺ δύο ὁριζοντίων καμπύλων ταινιῶν (1), διακόσμηση τρικάμπυλου φολιδωτοῦ (1), φυλλοειδὲς κόσμημα (1), τμῆμα φυτικοῦ καὶ καμπυλόγραμμου ὁλόβαφου θέματος (πιθανὸν ΥΕ ΙΙ) (1), δέσμη τριῶν γραμμῶν (1). – Τμῆμα τοιχώματος μικκύλου κλειστοῦ ἀγγείου μὲ δικτυωτὴ διακόσμηση καὶ ταινίες. – Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου ἀπὸ κεραμόχρωμο πηλὸ μὲ δύο λευκὲς ταινίες σὲ σκοτεινὸ βάθος. – Πενήντα δύο τμήματα τοιχωμάτων μὲ ταινίες ἢ ἱμάντες, τὸ ἕνα μὲ ρίζα ἐλλειψοειδοῦς λαβῆς, καὶ δύο ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου, ἀπὸ κλειστὰ ἀγγεῖα. – *Ψευδόστομοι*: Ἀκέραιος δίσκος μὲ ρίζες λαβῶν καὶ σπείρα μὲ κεντρικὸ ὁλόβαφο πυρήνα. – Τμῆμα ὤμου μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν καὶ στενὴ ζώνη κατακορύφων κυματοειδῶν γραμ-

756. Πρβ. *MDP* εἰκ. 141:5, Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 5:31, E. French, *BSA* 61, 1966, εἰκ. 3:5, 3:7, Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 5:37, *Panagia Houses* πίν. 46Β πρώτη σειρά, πέμπτο ἀπὸ ἀριστερά.

757. Ἴσως πρόκειται γιὰ κύαθο FS 245 (ΥΕ ΙΙΙΒ1).

758. Βλ. *MDP* εἰκ. 73:5 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου).

759. Πρβ. Σακελλαρίου πίν. 81:3048 (μικρὸ θήλαστρο, χωρὶς πέταλο), Βερδελῆς, *ΠΑΕ* 1962, πίν. 80β.

μιδίων. – Τέσσερα τμήματα τοιχωμάτων μὲ ταινιωτὴ διακόσμηση. – *Κρατῆρες*: Χεῖλος μὲ ἐπίπεδη ἄνω ἐπιφάνεια ποὺ φέρει συστάδες ἐγκαρσίων γραμμῶν καὶ ταινία ἐξωτερικά. – Χεῖλος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα. – Χεῖλος ὁλόβαφου ἀγγείου. – Ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ πλατιὰ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα διπλὸ τρικάμπυλο τόξο καὶ παραπληρωματικὸ σπειροειδὲς κόσμημα[760]. – Τέσσερα τμήματα γάστρας μὲ τρικάμπυλο φολιδωτὸ μὲ γέμισμα περίστικτων κύκλων μὲ κεντρικὴ στιγμή[761] (1), στήλη στιγμῶν μὲ περιθώριο καὶ δύο ὁμόκεντρες ἡμιελλείψεις ἀριστερὰ ἐπάνω σὲ ὁριζόντια ταινία[762] (1), ταινίες (1), ἱμάντες (1). – Ταινιωτὴ λαβὴ μὲ κεντρικὴ νεύρωση. – *Σκύφοι*: Τμῆμα κάτω μέρους γάστρας ὁλόβαφου ὑψίποδος σκύφου. – *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Τέσσερα χείλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δεύτερη ταινία στὰ δύο ἐσωτερικά, στὰ ἄλλα δύο ἐξωτερικά. – Εἴκοσι πέντε χείλη μὲ λεπτὴ ταινία, τὸ ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς. Δεκατρία φέρουν ἐξωτερικά: κατακόρυφη πορφύρα (2), λοξὴ πορφύρα (3, πιθανὸν ΥΕ ΙΙΙΑ2), κορυφὴ μικρῆς πορφύρας[763] (1), τμῆμα ἑλικοειδοῦς ἄνθους (1), μικρὸ τμῆμα ἄνθους[764] (1), μίσχο ἀντιθετικῆς σπείρας (1), δέσμη πέντε ἢ ἕξι γραμμῶν πλαισιωμένη ἀπὸ στήλη ἀκανθωτοῦ (1), δεύτερη πλατιὰ ταινία κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος ἐξωτερικὰ καὶ σπείρα (1), πλατιὰ κυματοειδὴ ταινία (1), κατακόρυφη στικτὴ γραμμή (1). – Τέσσερις λαβὲς μὲ πινελιὲς καὶ τμῆμα γάστρας. – Εἴκοσι τρία τμήματα γάστρας μὲ κατακόρυφη πορφύρα (2), μικρὸ στικτὸ κύκλο δίπλα σὲ ρίζα λαβῆς (1), παπυροειδὲς ἄνθος (1), διχαλωτὸ ἢ ἑλικοειδὲς ἄνθος καὶ δύο ταινίες[765] (1), σπείρα (1), κομμένους πλοχμούς (1), στήλη ἀμειβόντων (3), στήλη τεθλασμένης μὲ τετραπλὸ περιθώριο καὶ σπείρα παραπλεύρως[766] (1), ἀντωπὲς στῆλες κροσσοπεταλίων μὲ περιθώριο καὶ ἐφαπτόμενο περίστικτο δίλοβο ἡμικύκλιο καὶ ἱμάντες στὴ γάστρα[767] (1), στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν γραμμῶν μὲ περιθώριο (1), κεντρικὴ στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν γραμμῶν μὲ πολλαπλὸ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες (1), ἀπολήξεις δέσμης γραμμῶν ἐπάνω σὲ ἱμάντες (1), δύο ὁριζόντιες ταινίες καὶ τμῆμα ὁριζόντιας τεθλασμένης (1), τμῆμα καμπύλων μίσχων (4), καμπύλο μίσχο καὶ τρεῖς λεπτὲς ταινίες (1), καμπυλόγραμμο κόσμημα καὶ ταινίες (1), ἀπροσδιόριστο κόσμημα (1). – Σαράντα δύο τμήματα γάστρας μὲ ταινίες ἢ ἱμάντες ἐξωτερικά, τὰ τέσσερα μὲ ρίζα λαβῆς. – Τέσσερις δακτυλιόσχημες βάσεις: δύο μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ δεύτερη ψηλότερα στὴ γάστρα (ἡ μία μὲ δακτυλίους ἐσωτερικά), μία μὲ δακτυλίους στὸν πυθμένα καὶ μία μὲ ταινία βάσης ἐξωτερικὰ καὶ ψηλότερα στὴ γάστρα δύο ἱμάντες καὶ ταινία. – Τμῆμα γάστρας μὲ περίστικτο κύκλο μὲ τρεῖς ἐσωτερικοὺς λοβούς[768]. – Δύο χείλη μὲ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικά, ἕνα χεῖλος ἄβαφο ἐξωτερικὰ καὶ ἕξι τμήματα γάστρας, ἐκ τῶν ὁποίων δύο μὲ σπεῖρες, ἕνα μὲ σπείρα μὲ ὁλόβαφο ὀφθαλμὸ καὶ λοξὸ μίσχο[769], ὅλα ἀπὸ ἐνδόβαφους σκύφους. – Ἕξι ἐξώκυρτα χείλη, τὸ ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς, καὶ σαράντα πέντε τμήματα γάστρας, τὸ ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς, ἀπὸ ὁλόβαφους σκύφους. – Λαβὴ σκύφου.

Εἰδώλια: Τμῆμα κορμοῦ καὶ κυλινδρικοῦ στελέχους εἰδωλίου μὲ κυματοειδεῖς γραμμὲς στὸν κορ-

760. Πρβ. παρόμοιο κόσμημα σὲ ΥΕ ΙΙΙΑ2 κύλικα, E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 3:5.506.

761. Πρβ. E. French, *BSA* 59, 1964, πίν. 70(d)1 (κρατήρας), 70(d)4 (κλειστὸ ἀγγεῖο), 70(d)5 (κλειστὸ ἀγγεῖο), E. French, *BSA* 60, 1965, πίν. 51(b)5 (κύλικα), *MDP* εἰκ. 107:11 (κύλικα, Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 40:10 (πιθαμφορέας;), Μυλωνᾶς, *ΠΑΕ* 1965, πίν. 105 κάτω δεξιά (ὑψίπους σκύφος;), *Panagia Houses* πίν. 21:69 (σκύφος ἄβαφος ἐσωτερικά), 17:2 (κύλικα).

762. Πρβ. Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 6:45 (σκύφος ἄβαφος ἐσωτερικά, χωρὶς τὶς ἡμιελλείψεις), *Panagia Houses* πίν. 22:73 (σκύφος ἄβαφος ἐσωτερικά).

763. Βλ. *Panagia Houses* πίν. 16:3, εἰκ. 8:3, πίν. 16:2, 16:4.

764. Πρβ. *MDP* εἰκ. 135:5 (κρατήρας, Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου).

765. Πρβ. σὲ κύλικα E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 2:10.526, 11.535.

766. Πρβ. *MDP* εἰκ. 189:2 (Λευκαντί, πρώιμη ΥΕ ΙΙΙΓ).

767. Πρβ. Ἰακωβίδη, *ΠΑΕ* 1989, πίν. 17α τελευταία σειρά, δεύτερο ἀπὸ δεξιά (χωρὶς στιγμές).

768. Βλ. *MDP* εἰκ. 190:2 (ΥΕ ΙΙΙΓ πρώιμη, Μυκῆνες, μὲ τέσσερις λοβούς).

769. Βλ. Taylour, *BSA* 50, 1955, πίν. 43(a).

μὸ καὶ εὐθεῖες στὸ στέλεχος. Σωζ. ὕψ. 4,3 ἑκ. – Τμῆμα στελέχους καὶ βάσης εἰδωλίου μὲ ἴχνη τριῶν γραμμῶν. Σωζ. ὕψ. 2,3 ἑκ. – Τμῆμα κεφαλῆς, πιθανὸν κερασφόρου, ὁλόβαφου ζωόμορφου εἰδωλίου μὲ ἐπίθετους ὀφθαλμούς. Σωζ. ὕψ. 3,5 ἑκ. – Τμῆμα κορμοῦ καὶ λαιμοῦ ζωόμορφου εἰδωλίου μὲ δύο σωζόμενα πρόσθια πόδια. Ὁλόβαφο στὸ κάτω μέρος, ἄβαφο στὸ ἄνω. Σωζ. ὕψ. 1,9 ἑκ., σωζ. μῆκ. 2,75 ἑκ.

Μικρὰ εὑρήματα: Σπασμένο κωνίδιο ἀπὸ στεατίτη. Ὕψ. 2,3 ἑκ., διάμ. βάσης 3 ἑκ., διάμ. τρήματος 0,5 ἑκ. – Δύο κομμάτια, ἕνα μικρὸ λεπτὸ καὶ ἕνα μεγαλύτερο ἀκατέργαστο, ἀπὸ ὀρεία κρύσταλλο. Διαστ. (τοῦ μεγαλύτερου) 4×2,5×1 ἑκ.

Στὸ βάθος αὐτὸ ἡ ἐπίχωση ἀλλάζει σὲ κοκκινωπὰ χώματα μὲ ἀρκετὴ στάχτη πυκνότερη κοντὰ στὸν ἀνατολικὸ τοῖχο.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 14438+14403+[12298].
Σύνολο ὀστράκων 720.
Πρώιμα 44, ἄγραπτα 222, γραπτὰ 454.

Πρώιμα: Δύο συγκολλώμενα ὄστρακα ἀπὸ τὸ ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ τὴ γάστρα μινύειου κανθάρου μὲ ρίζα καὶ τμῆμα ταινιωτῆς λαβῆς καὶ ὁριζόντιες ραβδώσεις κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος (πίν. 91: 33, 36). – Ἑπτὰ τμήματα γάστρας, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα φέρει ὁριζόντιες ραβδώσεις (πίν. 91: 34, 35) καὶ δύο συγκολλώμενα σώζουν διπλὴ αὐλάκωση (πίν. 90β: 4), δύο τμήματα ταινιωτῶν λαβῶν καὶ μία ἐπίπεδη βάση, ἀπὸ ἀνοικτὰ μινύεια ἀγγεῖα. – Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ μινύειου ἀγγείου. – Τμῆμα γάστρας ἀνοικτοῦ ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου μὲ δύο λοξὲς καὶ μία ὑπερκείμενη ὁριζόντια ταινία. – Ἕνα τμῆμα λαιμοῦ ὡς τὴ γένεση τοῦ ὤμου μὲ ταινία στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ καὶ δύο τμήματα τοιχωμάτων μὲ σπειροειδὴ διακόσμηση, ἀπὸ κλειστὰ ἀμαυρόχρωμα ἀγγεῖα. – Ὀκτὼ τμήματα τοιχωμάτων, τὸ ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς, ἀπὸ τέσσερα κλειστὰ ἀμαυρόχρωμα ἀγγεῖα μὲ ταινίες, λοξὲς γραμμές, πλατιὲς ταινίες μεταξὺ λεπτότερων (πίν. 90β: 5). – Εὐθὺ χεῖλος μὲ τμῆμα γάστρας μὲ κεντρικὴ ράβδωση ἀπὸ κύπελλο τύπου Βαφειοῦ[770]. Πλατιὰ ταινία χείλους ἐσωτερικά, στὴ γάστρα ἐξωτερικὰ τρέχουσα σπείρα μὲ κύκλους ἑκατέρωθεν τοῦ μίσχου καὶ ταινία ἐπάνω στὴ ράβδωση (ΥΕ Ι) (πίν. 91: 10). – Εὐθὺ χεῖλος, πιθανὸν ἀπὸ κύπελλο, ἐσωτερικὰ μὲ πλατιὰ ταινία καὶ ἐξωτερικὰ μὲ πλατιὰ γραμμὴ καὶ ἀραιὴ βαφὴ ποὺ ἀποδίδει στολιδωτὴ διακόσμηση (ripple) (ΥΕ Ι-ΙΙΑ). – Ἐξώκυρτο χεῖλος ἔντονα κυρτόπλευρου κυάθου μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ στὴ γάστρα τρέχουσα σπείρα μὲ πλατύτερη ἐξωτερικὴ ἕλικα καὶ διπλὸ μίσχο μὲ τρεῖς ἐπίθετες λευκὲς στιγμές. Πηλὸς φαιός[771] (ΥΕ ΙΙΑ) (πίν. 91: 26). – Τμῆμα γάστρας κοντὰ στὸ χεῖλος, πιθανὸν ἀπὸ κύαθο. Ταινία χείλους ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα τμῆμα σπείρας μὲ πλατύτερη ἐξωτερικὴ ἕλικα (πιθανὸν ΥΕ ΙΙΑ). – Τμῆμα ἀπὸ τὸν ὦμο καὶ τὴν κοιλιὰ

770. Βλ. *MDP* εἰκ. 8:1 (Φυλακωπή), K. Demakopoulou, Argive Mycenaean Pottery: Evidence from the Necropolis at Kokla, στὸ C. Zerner *et al.* (ἐπιμ.), *Wace and Blegen* (Amsterdam 1993) 60: #3, πίν. 3:3. Στὴ σημείωση 30 τοῦ ἴδιου ἄρθρου δίνονται παραπομπὲς γιὰ παράλληλα ἀπὸ τὸ Σαμικό, τὴν Αἴγινα, τὴ νοτιοδυτικὴ Πελοπόννησο καὶ τὰ Κύθηρα.

771. Λόγῳ μεγέθους εἶναι μᾶλλον ἀβαθὴς κύαθος FS 218 (ΥΕ ΙΙΑ), πρβ. *MDP* εἰκ. 32:1 (Δράμεσι), 32:3 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), *Chamber Tombs* πίν. I:1 (τ. 529).

ἀρτόσχημου ἀλάβαστρου μὲ περίστικτο βραχῶδες κόσμημα καὶ δύο λεπτὲς ταινίες στὴν κοιλιά (ΥΕ ΙΙΒ). – Τμῆμα κλειστοῦ ἀγγείου μὲ στικτὴ γραμμὴ μεταξὺ ταινιῶν στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ καὶ ἀπροσδιόριστο κόσμημα στὸν ὦμο[772] (πίν. 91: 3) (ΥΕ ΙΙ). – Εὐθὺ χεῖλος καὶ τμῆμα γάστρας κυπέλλου μὲ ταινία στὸ χεῖλος ἀμφίπλευρα, τρεῖς λεπτὲς καὶ μία πλατύτερη ταινία ἐξωτερικὰ καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση[773] (ΥΕ ΙΙΙΑ1) (πίν. 91: 13). – Ἐξώκυρτο χεῖλος κυπέλλου ἢ κυαθίου μὲ ταινία ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτερικὰ καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση στὴ γάστρα (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Τμῆμα γάστρας ἀνοικτοῦ ἀγγείου, πιθανὸν κυπέλλου, μὲ σπογγωτὴ διακόσμηση καὶ ἴχνη ταινίας (ΥΕ ΙΙΙΑ1) (πίν. 91: 12). – Ἐπίπεδη βάση μὲ τμῆμα γάστρας κυπέλλου. Σπογγωτὴ διακόσμηση στὴ γάστρα καὶ χαμηλὰ δύο ἱμάντες πλαισιωμένοι ἀπὸ δύο ταινίες, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ χαμηλότερη συνεχίζει στὴ βάση, ὅπου καὶ λεπτὸς δακτύλιος (ΥΕ ΙΙΙΑ1) (πίν. 91: 30). – Ἐξώκυρτο χεῖλος κυάθου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση στὴ γάστρα (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Ἕνα ἐξώκυρτο καὶ δύο ἐξώστροφα χείλη (πίν. 91: 14) μικρῶν ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση στὴ γάστρα (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Τμῆμα ἀπὸ τὸν ὦμο κλειστοῦ ἀγγείου, πιθανὸν ἄωτου σφαιρικοῦ πιθαρίου[774], μὲ σπογγωτὴ διακόσμηση (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Τμῆμα γάστρας κυάθου μὲ γωνίωση μὲ ἀγκυλόμισχη σπείρα καὶ ἐπάνω στὴ γωνίωση πλατιὰ ταινία μὲ κυματοειδὲς ἄνω περίγραμμα[775] (ΥΕ ΙΙΙΑ1).– Δύο χείλη κυλίκων[776] μὲ ταινία ἀμφίπλευρα. Τὸ ἕνα μὲ ὁριζόντιο διχαλωτὸ ἄνθος καὶ δύο τουλάχιστον ἱμάντες (πίν. 91: 2), τὸ ἄλλο μὲ τμῆμα μᾶλλον ἑλικοειδοῦς ὁριζόντιου ἄνθους (πίν. 90β: 7) (ΥΕ ΙΙΙΑ2). – Τμῆμα γάστρας, πιθανὸν ἀπὸ κύλικα[777], μὲ τριπλὰ τρικάμπυλα τόξα καὶ παραπληρωματικοὺς κύκλους (ΥΕ ΙΙΙΑ2).

Ἄγραπτα: Μεγάλο τμῆμα κύλικος ἀπὸ τὸ εὐθὺ ἐνδόστροφο χεῖλος ὡς τὴν ἀρχὴ τοῦ στελέχους. – Δεκαεπτὰ κυρτόπλευρα χείλη κυλίκων (δώδεκα ἐξώστροφα, τέσσερα ἐξώστροφα καὶ ἕνα εὐθύ), ἐκ τῶν ὁποίων τρία μὲ ἀκέραιη λαβὴ ὑπερυψωμένη, τρία μὲ ταινιωτὴ λαβή (ἡ μία ἀκέραιη) στὸ ὕψος τοῦ χείλους καὶ ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς. – Δύο τροπιδωτὰ χείλη καὶ ἕνα τμῆμα γάστρας κυλίκων. – Πέντε δισκοειδεῖς βάσεις κυλίκων. Οἱ τρεῖς ἐπίπεδες, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ μία μὲ ἀρχὴ στελέχους ἀπὸ φαιὸ πηλὸ μὲ καστανὸ ἀλείφωμα. Οἱ ἄλλες δύο δισκοειδεῖς, μία ἐλαφρὰ κοίλη κάτω, μὲ κεντρικὴ κοιλότητα. – Δεκαεπτὰ τμήματα τροπιδωτῶν λεκανιδίων: ἕντεκα ἐξώστροφα χείλη, ἐκ τῶν ὁποίων τὰ τρία μὲ ἀκέραιη καὶ τὰ πέντε μὲ ρίζα λαβῆς, πέντε ἐξώκυρτα χείλη, τὸ ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς, καὶ μία ἀκέραιη λαβή. – Ἕνα ἐξώκυρτο καὶ εἴκοσι τρία ἐξώστροφα τροπιδωτὰ χείλη κυλίκων ἢ λεκανιδίων. – Τρία ἐξώκυρτα χείλη κυρτόπλευρων λεκανῶν ἢ λεκανοειδῶν ἀγγείων, τὰ δύο ἐπίπεδα ἐπάνω, τὸ τρίτο κυρτό. – Ἐξώκυρτο ἐπικλινὲς ἐσωτερικὰ χεῖλος λεκάνης ἢ λεκανοειδοῦς ἀγγείου μὲ κωνικὴ γάστρα. – Ἕξι ταινιωτὲς λαβὲς καὶ μία λαβὴ ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς ἀπὸ ἀνοικτὰ ἀγγεῖα. – Τρεῖς κατακόρυφες λαβὲς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς κλειστῶν ἀγγείων. – Ἕξι ἐπίπεδες βάσεις, ἡ μία ἀκέραιη, ἀπὸ ἀνοικτὰ ἀγγεῖα. Μία φέρει ἔντονα ἴχνη καύσης ἐξωτερικά. – Τέσσερις δισκοειδεῖς βάσεις, οἱ τρεῖς ἐπίπεδες, ἡ τέταρτη κοίλη, ἀπὸ κλειστὰ ἀγγεῖα.

---

772. Ἡ στικτὴ γραμμὴ στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ εἶναι χαρακτηριστικὴ τῶν ΥΕ ΙΙ κλειστῶν ἀγγείων, π.χ. *MDP* εἰκ. 26:1, *Chamber Tombs* πίν. ΙΙΙ:1 (τ. 518) (ΥΕ ΙΙΑ ὀπισθότμητη πρόχους μὲ δακτύλιο στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ), *MDP* εἰκ. 27:3 (ΥΕ ΙΙΑ ραμφόστομη πρόχους μὲ δακτύλιο στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ, Πρόσυμνα), 47:2 (ΥΕ ΙΙΒ ραμφόστομη πρόχους μὲ ταπεινὸ δακτύλιο, Δράμεσι), *Chamber Tombs* πίν. Ι:10 (τ. 517) (ρυτὸ μὲ ταπεινὸ δακτύλιο), πίν. LΙ:3 (τ. 529) (τρίωτος πιθαμφορέας, χωρὶς δακτύλιο). Τὸ δεῖγμα ἐδῶ – ἐλλείψει δακτυλίου – εἶναι μᾶλλον ΥΕ ΙΙΒ.

773. Βλ. E. French, *BSA* 59, 1964, εἰκ. 2:17, Wace, *Mycenae* εἰκ. 84w, 84x, E. Wace, *BSA* 49, 1954, πίν. 49(d), *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 9:8, 12:11, 29:18, 41:17, 41:27, *MDP* εἰκ. 73:2 (Βουρβάτσι), 73:3 (Συλλογὴ Βρετανικῆς Σχολῆς), 73:6 (Φυλακωπή).

774. Πιθανότατα ἀνήκει σὲ ἄωτο σφαιρικὸ πιθάριο FS 77. Βλ. *MDP* εἰκ. 63:1 (Κοπρέζα), 63:2, 63:3 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), *Chamber Tombs* πίν. Ι:32 (τ. 518).

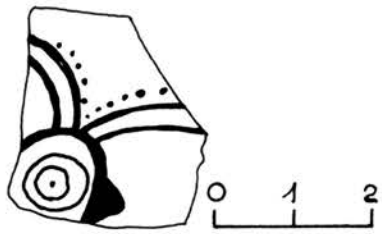
775. *MDP* εἰκ. 74:4 (Ἀθήνα).

776. Πρβ. E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 2:7.514.

777. Πρβ. αὐτόθι πίν. 51(b)4, 51(b)5.

Μία ἐπίπεδη εἶναι ἀπὸ κιτρινοπράσινο πηλό. – Περίκυρτο χεῖλος μεγάλου χρηστικοῦ ὁλόβαφου ἐρυθροῦ ἀγγείου ἀπὸ ἐρυθρὸ πηλό. – Ἐξώστροφο χεῖλος ἀνοικτοῦ χρηστικοῦ ἀγγείου μὲ ἴχνη καύσης στὸ χεῖλος ἐξωτερικά. – Εὐθὺ χεῖλος μικροῦ χρηστικοῦ ἀγγείου ἀπὸ ἐρυθρὸ πηλὸ μὲ φαιὸ πυρήνα καὶ φαιὸ ἀλείφωμα. – Τμῆμα γάστρας μικροῦ κλειστοῦ χρηστικοῦ ἀγγείου, καμένο ἐξωτερικά. – Ἐξώκυρτο χεῖλος χύτρας. – Ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ συνανῆκον τμῆμα τοιχώματος χύτρας ἀπὸ ἐρυθρὸ πηλὸ μὲ φαιὸ πυρήνα καὶ ἴχνη καύσης κοντὰ στὸ χεῖλος. – Δύο συνανήκοντα τμήματα τοιχώματος μαγειρικοῦ σκεύους ἀπὸ ἐρυθρὸ πηλὸ μὲ ἴχνη καύσης ἀμφίπλευρα. – Τμῆμα τοιχώματος μαγειρικοῦ σκεύους, μᾶλλον χύτρας, ἀπὸ ἐρυθρὸ πηλὸ μὲ ἴχνη καύσης ἐξωτερικά. – Τμῆμα ποδιοῦ χύτρας ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς μὲ ὀρθογώνια ἀπόληξη ἀπὸ ἐρυθρὸ πηλὸ μὲ καστανὸ ἀλείφωμα. Ἴχνη καύσης ἐξωτερικὰ στὸ κάτω μέρος. – Δώδεκα ἐξώκυρτα χείλη καὶ ἕνα ἐξώστροφο μὲ ἀκέραιη κατακόρυφη λαβὴ ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς, ἀπὸ κυάθους. – Ἐξώκυρτο χεῖλος μικκύλου κυάθου. – Τμῆμα μικροῦ κυρτόπλευρου κυαθίου, ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος ὣς τὴν ἐλαφρὰ κοίλη δισκοειδὴ βάση. – Τρία ἐξώκυρτα χείλη κυαθίων. – Τριάντα τέσσερα ἐξώστροφα χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων, πιθανὸν κυάθων. – Ὀκτὼ ἐξώστροφα χείλη ἀπὸ κύπελλα ἢ κυάθους. – Ἕνα ἐνδόστροφο χεῖλος καὶ ἕξι τμήματα γάστρας ἀπὸ κύπελλα. – Πέντε εὐθέα χείλη πιθανὸν ἀπὸ κύπελλα. – Ἕνα ἐξώκυρτο χεῖλος, ἕντεκα εὐθέα, τρία ἐνδόστροφα χείλη καὶ δώδεκα τμήματα γάστρας, ὅλα ἀπὸ μικρὰ ἀνοικτὰ ἀγγεῖα. – Τρία περίκυρτα καὶ ἕνα ἐξώστροφο χεῖλος καὶ ἕνα τμῆμα κυλινδρικοῦ λαιμοῦ καὶ ὤμου ἀπὸ μικρὲς πρόχους. – Τμῆμα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου πρόχου. – Ἑπτὰ τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα ἀπὸ φαιὸ πηλὸ καὶ ἕνα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου. – Ἐξώκυρτο χεῖλος κρατηρίσκου ἐπικλινὲς ἐσωτερικά. – Ἑπτὰ ἐξώστροφα ἢ ἐλαφρὰ ἐξώστροφα χείλη σκύφων, τὸ ἕνα μὲ ἀκέραιη λαβή.

Γραπτά: *Κύλικες*: Χεῖλος κύλικος τύπου Ζυγουριῶν μὲ τμῆμα περίστικτου μικτοῦ ἄνθους (εἰκ. 249). – Δύο τμήματα γάστρας, τὸ ἕνα μὲ δύο κατακόρυφες πορφύρες[778] (πίν. 91: 17), τὸ ἄλλο μὲ ἀπόληξη πορφύρας. – Τρία τμήματα γάστρας, τὸ ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς, μὲ ταινίες ἐξωτερικά. – Πέντε τμήματα γάστρας, τὰ δύο μὲ γένεση στελέχους, ἀπὸ ὁλόβαφες κύλικες. – Ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς λαβὴ μὲ κερατοειδεῖς ἀποφύσεις στὴ ράχη[779] (ΥΕ ΙΙΙΒ1). – Δύο στελέχη μὲ δακτυλίους. – Ὀκτὼ δισκοειδεῖς βάσεις, οἱ ἕξι μὲ κεντρικὴ κοιλότητα. Ἐξ αὐτῶν ἕξι εἶναι ἐπίπεδες καὶ δύο κοῖλες κάτω. Τέσσερις ἔχουν ὁλόβαφη ἄνω ἐπιφάνεια καὶ τέσσερις φέρουν δακτυλίους. – Δύο δισκοειδεῖς ἐπίπεδες βάσεις βαμμένες ἐπάνω, ἡ μία μὲ κεντρικὴ κοιλότητα μὲ ἔντονα ἴχνη καύσης. – Δισκοειδὴς ἐλαφρὰ κοίλη βάση μὲ κεντρικὴ κοιλότητα καὶ ἀρχὴ στελέχους. Στὴν ἄνω ἐπιφάνεια καὶ τὸ στέλεχος δακτύλιοι. – Δύο χείλη, πιθανὸν ἀπὸ κύλικες, μὲ πλατιὰ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα λοξὲς καὶ ὁριζόντια πορφύρα ἀντίστοιχα (πιθανὸν ΥΕ ΙΙΙΑ2) (πίν. 91: 4[780], 28). – Τμῆμα γάστρας, πιθανὸν ἀπὸ

Εἰκ. 249. Δωμάτιο ***Θ1****, στρῶμα στάχτης, ὄστρακο κύλικος.*

778. Βλ. E. French, *BSA* 61, 1966, πίν. 48(c)2, *Panagia Houses* πίν. 16:1, εἰκ. 8:1, πίν. 16:2, 16:3, εἰκ. 8:3, πίν. 16:4, 16:5, εἰκ. 8:5, πίν. 16:6.

779. Βλ. *MDP* εἰκ. 141:13 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), *Panagia Houses* πίν. 16:1, εἰκ. 8:1, πίν. 16:2. Πρβ. Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 11:109, 11:110 καὶ σημ. 53, ὅπου ἀναφέρει μία ἄγραπτη κύλικα ἀπὸ τὴν περιοχὴ τῆς Περσείας κρήνης, δημοσιευμένη στὸ *ILN* 1, Nov. 1952, 721, εἰκ. 52, καὶ δύο γραπτὲς ἀπὸ τὸ Βαθὺ Ρόδου, *CVA* Copenhagen 2, πίν. 51, 2 καὶ τὴν Ἰαλυσό, A. Furtwängler, G. Löschke, *Mykenische Vasen* (Berlin 1886) πίν. xi.70, viii. 49.

780. Πρβ. E. French, *BSA* 61, 1966, εἰκ. 6:4. Πρβ. σὲ κρατῆρα *Panagia Houses* πίν. 23:82, εἰκ. 14:82.

κύλικα, μὲ λοξὴ πορφύρα καὶ τέσσερις λεπτὲς ταινίες (πιθανὸν ΥΕ ΙΙΙΑ2). – Δύο τμήματα γάστρας κυλίκων ἢ σκύφων μὲ ἑλικοειδὴ ἄνθη (ΥΕ ΙΙΙΑ2-ΙΙΙΒ1) (πίν. 91: 20, 25[781]). – Ἑπτὰ ταινιωτὲς λαβές, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ τρεῖς ὁλόβαφες, μία λαβὴ ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς καὶ μία κυλινδρικὴ λαβὴ ἀπὸ ἀνοικτὰ ἀγγεῖα. – Μία μεγάλη κατακόρυφη κυλινδρικὴ λαβὴ καὶ δύο λαβὲς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς ἀπὸ κλειστὰ ἀγγεῖα. – Πέντε βάσεις ἀνοικτῶν ἀγγείων: μία ἀπὸ ὁλόβαφο ἀγγεῖο, μία κυρτὴ μὲ ἀκανόνιστο δακτύλιο, δύο ἐπίπεδες μὲ ταινία ἐξωτερικά, στὴ μία μὲ πέντε λεπτὲς ταινίες ψηλότερα στὴ γάστρα, μία βαθμιδωτὴ μὲ τυχαῖες στιγμὲς ἐσωτερικὰ καὶ ἴχνος κηλίδας ἐξωτερικά. – Τέσσερις βάσεις κλειστῶν ἀγγείων: μία ἐπίπεδη ἐξώβαφη, μία δακτυλιόσχημη μὲ ταινία βάσης, δύο ὑπερκείμενες λεπτὲς καὶ μία ἀκόμη ψηλότερα στὸ τοίχωμα, μία δακτυλιόσχημη ἐξώβαφη μὲ δύο λεπτὲς ταινίες ψηλότερα, μία δισκοειδὴς μὲ τμῆμα τοιχώματος, ἐξώβαφη μὲ ἔντονα ἴχνη καύσης ἐσωτερικά. – Τμῆμα μᾶλλον δακτυλιόσχημης βάσης μὲ τμῆμα τοιχώματος ἐξώβαφου κλειστοῦ ἀπιόσχημου ἀγγείου. – Ἐξώκυρτο χεῖλος ὁλόβαφου κυάθου. – Ψηλὸ ἐξώκυρτο χεῖλος ἔντονα κυρτόπλευρου κυάθου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ ἀπροσδιόριστη διακόσμηση[782]. – Ἐξώκυρτο χεῖλος ἡμισφαιρικοῦ κυάθου μὲ λεπτὴ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ πλατύτερη ἐσωτερικά. – Ὅμοιο, μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δεύτερη πλατιὰ χαμηλότερα ἀμφίπλευρα. – Ἐξώκυρτο χεῖλος κυαθίου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα. – Ὅμοιο, ἐξώστροφο μὲ ἀνισοπαχὴ κυματοειδὴ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ δύο κατακόρυφες πορφύρες (πίν. 90β: 9). – Τμῆμα πολὺ κοντὰ στὸ ἐξώκυρτο χεῖλος κυαθίου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ τμήματα σπειρῶν. – Δύο συγκολλώμενα ὄστρακα ἀπὸ τὴ βάση ἀβαθοῦς πινακίου μὲ ὁμόκεντρους δακτυλίους ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτερικά. – Ἐνδόστροφο χεῖλος ἡμισφαιρικοῦ ἀνοικτοῦ ἀγγείου, πιθανὸν φιάλης, μὲ ρίζα ὁριζόντιας λαβῆς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς. Ταινία χείλους ἀμφίπλευρα, δεύτερη χαμηλότερα ἐξωτερικά, ζώνη μὲ ἀπροσδιόριστο κόσμημα στὴ γάστρα (πίν. 91: 8). – Τμῆμα χειροποίητου μικκύλου κυπέλλου ἀπὸ τὸ ἐνδόστροφο χεῖλος ὡς τὴν ἐξώβαφη γάστρα. – Εὐθὺ χεῖλος κυπέλλου μὲ λεπτὴ ταινία ἐσωτερικὰ καὶ πλατιὰ ἐξωτερικά. Στὴ γάστρα στήλη διπλῶν ἡμιελλείψεων καὶ τμῆμα δεύτερης στήλης δεξιά[783] (πίν. 90β: 1). – Ἐλαφρὰ ἐξώστροφο χεῖλος κυπέλλου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα. – Ἐξώστροφο χεῖλος ὁλόβαφου κυπέλλου μὲ ρίζα ταινιωτῆς λαβῆς. – Ὅμοιο, μὲ ταινία χείλους καὶ ρίζα λαβῆς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς. – Τμῆμα γάστρας πιθανὸν ἀμφίκοιλου κυπέλλου μὲ πλαστικὸ δακτύλιο στὴ μέση. Πλατιὰ ταινία ἐπάνω στὸν δακτύλιο καὶ λεπτὲς ἑκατέρωθεν. – Ἐπίπεδη διευρυνόμενη βάση κυπέλλου μὲ ἴχνη πλατιᾶς ταινίας ψηλὰ στὴ γάστρα καὶ πλατιὰ ταινία βάσης ποὺ συνεχίζεται κάτω, ὅπου καὶ δακτύλιος. – Εὐθὺ χεῖλος, πιθανὸν ἀπὸ κύπελλο, μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, δακτύλιο καὶ ἐξωτερικὰ κορυφὴ κατακόρυφης πορφύρας. – Τμῆμα ἀρύταινας μὲ ἐξώστροφο χεῖλος, ἡμισφαιρικὴ γάστρα καὶ ρίζα κατακόρυφης λαβῆς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς. Στικτὸ χεῖλος καὶ λαβὴ μὲ ἐγκάρσια σταγονοειδὴ κοσμήματα. – Λαβὴ ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς ἀπὸ ἀρύταινα. – Ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ κυρτὴ ἄνω ἐπιφάνεια ἀπὸ λεκανοειδὲς ἀγγεῖο, ἐνδόβαφο, μὲ ταινία στὸ χεῖλος ἐξωτερικὰ καὶ δύο ταινίες χαμηλὰ στὴ γάστρα. – Δύο ἐξώκυρτα χείλη ὁλόβαφων λεκανοειδῶν ἀγγείων, τὸ ἕνα μὲ ἐπίπεδη ἄνω ἐπιφάνεια καὶ πιθανὸν ρίζα λαβῆς, τὸ ἄλλο ἐπικλινὲς ἐσωτερικά. – Ἐξώκυρτο χεῖλος μικκύλου ἀνοικτοῦ ὁλόβαφου ἀγγείου. – Ἐξώκυρτο χεῖλος πολὺ ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ρίζα κατακόρυφης ὑπερυψωμένης ταινιωτῆς λαβῆς. Ταινία στὸ χεῖλος καὶ ἴχνη διακόσμησης τῆς λαβῆς. – Τρία ἐξώστροφα χείλη μικρῶν ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ ταινίες στὴ γάστρα καὶ ἕνα μὲ δύο πλατιὲς γραμμές. – Τρία εὐθέα χείλη μικρῶν ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα ἕνα μὲ ἀνηρτημένες τριπλὲς ὁμόκεντρες ἡμιελλείψεις καὶ ἕνα μὲ δέσμη τεσσάρων γραμμῶν. – Δύο εὐθέα χείλη μικρῶν ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ ταινία χείλους ἐσωτερικὰ καὶ στὴ γάστρα ἐξωτερικὰ τὸ ἕνα μὲ πλατιὰ ταινία καὶ ἴχνη σειρᾶς στιγμῶν, τὸ ἄλλο ἐξώβαφο. – Ἔντεκα

781. Πρβ. Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 5:40, Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 17:145.

782. Ἴσως πρόκειται γιὰ τμῆμα κισσόφυλλου, ὁπότε ὁ κύαθος χρονολογεῖται μᾶλλον στὴν ΥΕ ΙΙΒ.

783. Πρβ. Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 9:51.

τμήματα γάστρας μικρῶν ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ μία καὶ δύο κατακόρυφες πορφύρες ἀντίστοιχα (πίν. 90β: 10[784], 2) (2), σπείρα (1), δέσμη ἕξι γραμμῶν (1), τμήματα τριῶν γραμμῶν (1), ὁμάδα τεσσάρων λεπτῶν ταινιῶν (1), ταινίες (4), ἀπροσδιόριστη διακόσμηση. – Τμῆμα γάστρας ὁλόβαφου ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ρίζα ταινιωτῆς λαβῆς. – Ἀκέραιη βάση καὶ τμῆμα τοιχώματος ἐξώβαφου ρυτοῦ. Πηλὸς καστανὸς μὲ φαιὸ πυρήνα, μελανὴ βαφή. – Τμῆμα λαιμοῦ καὶ ὤμου πρόχου μὲ ταινία χείλους ἐσωτερικά, ταινία στὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου καὶ κυματοειδὴ ταινία στὸν ὦμο. – Τμῆμα ἀπὸ τὸν ὦμο ληκύθου[785] μὲ στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν γραμμῶν μὲ τετραπλὸ περιθώριο πλαισιωμένη ἀπὸ κροσσοπετάλια καὶ τρεῖς ταινίες πρὸς τὴν κοιλιά (πίν. 91: 15). – Δύο ἐξώστροφα χείλη ἀλαβάστρων μὲ φλογωτὰ κοσμήματα ἐπάνω στὸ χεῖλος, τὸ ἕνα καὶ μὲ ταινιωτὴ διακόσμηση. – Τμῆμα ἀπὸ τὸν λαιμό, τὸν ὦμο καὶ τὴν κοιλιὰ κυλινδρικοῦ ἀλαβάστρου. Λαιμὸς ὁλόβαφος, ἱμάντες στὸν ὦμο, πλατιὰ ταινία ἐπάνω στὴ γωνίωση τοῦ τοιχώματος καὶ ἱμάντες στὴν κάθετη πλευρά. – Τμῆμα ἀπὸ τὸν ὦμο καὶ τὴν κοιλιὰ κυλινδρικοῦ ἀλαβάστρου μὲ ταινίες. – Τμῆμα ἀπὸ τὸν ὦμο καὶ τὴν κοιλιὰ σφαιρικοῦ πεπιεσμένου ἀλαβάστρου μὲ βραχῶδες κόσμημα (πίν. 90β: 3). – Τμῆμα τοιχώματος μικροῦ χειροποίητου κλειστοῦ ἀγγείου μὲ πυκνὲς κυματοειδεῖς γραμμὲς ἐπάνω ἀπὸ ταινία (πίν. 90β: 6). – Ἐξώστροφο χεῖλος μὲ ἐπίπεδη ἄνω ἐπιφάνεια καὶ ταινιωτὴ διακόσμηση ἀπὸ εὐρύστομο μικρὸ κλειστὸ ἀγγεῖο. – Χεῖλος κλειστοῦ ἀγγείου μὲ πάχος 3 χιλ. – Τρία περίκυρτα χείλη κλειστῶν ἀγγείων, τὰ δύο μὲ ἐγκάρσια γραμμίδια ἐπάνω στὸ χεῖλος. Ὅλα μὲ ταινιωτὴ διακόσμηση. – Τέσσερα τμήματα κλειστῶν ἀγγείων ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου: δύο μὲ δακτύλιο, ἕνα μὲ στήλη ἐνάλληλων τόξων, ἕνα μὲ καμπύλη ταινία μὲ ἐπίθετη λευκὴ γραμμή, ἴσως πλόκαμο χταποδιοῦ. – Τμῆμα κλειστοῦ ἀγγείου ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου μὲ ἐνδόβαφο λαιμὸ καὶ ἐξωτερικὰ ταινία στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ καὶ ἀπροσδιόριστο ὁλόβαφο κόσμημα. Τρία συγκολλώμενα ὄστρακα. – Τμῆμα ἀπὸ τὸν ὦμο μικροῦ κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ζώνη κομμένων πλοχμῶν ἐντὸς κυματοειδοῦς περιγράμματος[786] (πίν. 91: 29). – Ὀκτὼ τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μὲ ἕξι ὁμόκεντρες ἡμιελλείψεις ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν[787] (πίν. 91: 31) (1), τρέχουσες σπεῖρες καὶ παραπληρωματικὰ ὁλόβαφα τρίγωνα[788] (πίν. 91: 21) (1), δέσμη κυματοειδῶν γραμμῶν (1), καμπυλόγραμμο κόσμημα (4, τὸ ἕνα μὲ δύο ταινίες), ἀπροσδιόριστο κόσμημα (πίν. 90β: 8) (1). – Ἑβδομήντα τρία τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων, τὰ δώδεκα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου, μὲ ταινίες. – Τρία ἐξώβαφα τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων. – Στόμιο μικροῦ ψευδοστόμου μὲ ἐξώστροφο χεῖλος καὶ τὴν ἀρχὴ τοῦ ὤμου. Ταινία στὸ χεῖλος καὶ τὴ βάση τοῦ στομίου καὶ κηλίδα στὴν πλευρὰ τοῦ στομίου. – Τμῆμα τοιχώματος, πιθανὸν ἀπὸ μικρὸ ψευδόστομο, μὲ στενὴ ζώνη ἁλυσιδωτοῦ κοσμήματος. – Ἐξώκυρτο χεῖλος κρατήρα μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα δύο κατακόρυφες πορφύρες. – Τρία τμήματα γάστρας κρατήρων, ἐκ τῶν ὁποίων τὰ δύο συγκολλῶνται, μὲ τμήματα καμπυλόγραμμων κοσμημάτων. – Τμῆμα γάστρας κρατήρα[789] κοντὰ στὴ λαβὴ μὲ κατακόρυφη πορφύρα καὶ καμπύλες γραμμές (εἰκ. 250, πίν. 91: 5). – Ταινιωτὴ λαβὴ κρατήρα μὲ ὁλόβαφη ράχη. – Ἐξώκυρτο χεῖλος κρα-

784. Βλ. E. French, *BSA* 61, 1966, πίν. 48(c)2.

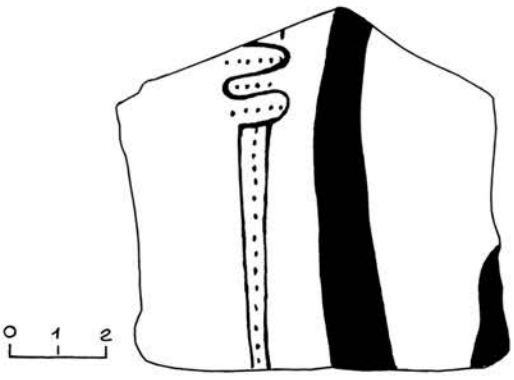
785. Γιὰ τὴν ταύτιση μὲ λήκυθο (FS 121) πρβ. *MDP* εἰκ. 152:2 (Μυκῆνες), 152:6 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 4:15, *MDP* εἰκ. 125:1 (ὀπισθότμητη πρόχους), *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 46:3.

786. Πρβ. ρυτὸ *MDP* εἰκ. 133:10 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου).

787. Πρβ. *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 46:3, 34:20.

788. Πρβ. σπεῖρες μὲ παραπληρωματικὰ τρίγωνα σὲ πιθαμφορέα, *MDP* εἰκ. 60:3 (Φυλακωπή), συμπαγὴ τρίγωνα μὲ τρικάμπυλα τόξα σὲ ὑψίποδα σκύφο, E. French, *BSA* 60, 1965, πίν. 53(a)2, σπεῖρες μὲ παραπληρωματικὰ τρίγωνα σὲ κύλικα, *MDP* εἰκ. 76:1 (Ἀθήνα), σὲ ὑψίποδα σκύφο, E. French, *BSA* 61, 1966, πίν. 49(b)4.

789. Βλ. Wardle, *BSA* 68, 1973, πίν. 58(d)144, *MDP* εἰκ. 134 (Μυκῆνες), 135:2, Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 4:16, *MDP* εἰκ. 135:3 (Εὕτρηση), Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 5:25 (χωρὶς γραμμὲς λαβῆς), εἰκ. 5:20, πίν. 61(a) (μὲ γραμμὲς λαβῆς), Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 4:17 (χωρὶς γραμμὲς λαβῆς), *Panagia Houses* πίν. 52B (πάνω σειρά).

*Εἰκ. 250. Δωμάτιο **Θ1**, στρῶμα στάχτης, ὄστρακο κρατήρα.*

τηρίσκου μὲ πλατιὰ ταινία ἀμφίπλευρα. – Τμῆμα γάστρας κοντὰ σὲ ἐξώκυρτο χεῖλος κρατηρίσκου μὲ ταινία χείλους ἐσωτερικὰ καὶ φολιδωτὴ διακόσμηση ἐξωτερικά. – Τέσσερα τμήματα γάστρας κρατήρων ἢ κρατηρίσκων, τὰ τρία μὲ ταινίες ἐξωτερικά, τὸ τέταρτο ἐνδόβαφο μὲ δέσμη γραμμῶν ἐξωτερικά. – Σχεδὸν ἀκέραιη δακτυλιόσχημη βάση μὲ τμῆμα γάστρας ἀπὸ ὁλόβαφο κρατήρα ἢ κρατηρίσκο. – *Σκύφοι*: Δισκοειδὴς βάση μὲ κεντρικὴ κοιλότητα, στέλεχος καὶ ἀρχὴ γάστρας ὑψίποδος σκύφου. Ἐνδόβαφος μὲ ταινίες ἐξωτερικά. – Τμῆμα γάστρας μὲ γένεση στελέχους ὁλόβαφου ὑψίποδος σκύφου. – Ἐξώκυρτο χεῖλος, πιθανὸν ἀπὸ ὑψίποδα σκύφο, μὲ ταινία ἐσωτερικὰ καὶ δεύτερη κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος ἀμφίπλευρα. – *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Τμῆμα σκύφου ἀπὸ τὸ χεῖλος ὣς τὴ γάστρα μὲ ἀκέραιη λαβή. Λεπτὴ ταινία χείλους καὶ δεύτερη χαμηλότερα, ἐξωτερικὰ στῆλες ἀμειβόντων ἑκατέρωθεν τῆς λαβῆς ποὺ φέρει τρεῖς πινελιές. Δύο συγκολλώμενα καὶ ἕνα συνανῆκον ὄστρακο[790] (πίν. 90β: 11). – Ἕξι ἐξώστροφα χείλη μὲ λεπτὴ ταινία ἐσωτερικὰ καὶ δύο ἢ τρεῖς δακτυλίους χαμηλότερα. – Τέσσερα ἐξώστροφα χείλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δακτύλιο καὶ στὴ γάστρα ρόμβο μὲ ὁμόκεντρα τόξα στὶς γωνίες[791] (πίν. 90β: 13) (1), δακτύλιο καὶ στὴ γάστρα στῆλες ἀμειβόντων (1), δέσμη τεσσάρων γραμμῶν (1), στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ πολλαπλὸ περιθώριο καὶ ἐφαπτόμενα διάγραμμα ἡμικύκλια[792] (πίν. 90β: 12) (1). – Τέσσερα ἐξώκυρτα χείλη μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, δύο ἐκ τῶν ὁποίων μὲ δεύτερη ταινία χαμηλότερα ἐξωτερικά, ἴσως ἀπὸ ὑψίποδες σκύφους. – Ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ λεπτὴ ταινία καὶ ἐνάλληλες ἡμιελλείψεις στὴ γάστρα ἐξωτερικά. – Ἐννέα χείλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ ἕναν ἢ δύο δακτυλίους ἐσωτερικά. Ἐξωτερικὰ στὴ γάστρα: στήλη λεπτῶν γραμμῶν μὲ τριπλὸ περιθώριο καὶ ἀπὸ ἕνα στικτὸ ρόδακα ἑκατέρωθέν της[793] (πίν. 91: 1) (1), στήλη ἀμειβόντων[794] (πίν. 91: 6) (1), στήλη τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο καὶ πινελιὰ λαβῆς[795] (πίν. 91: 23)

790. Βλ. E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 12:44, 12:46, 20:115b, πίν. 39(c), E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 5:1, 5:2, 5:3, 5:4, 5:5, Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 6:47, 6:44, Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 9:41, 9:42, 9:43, 9:55, Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 6:42, 6:43, Wace, *BSA* 51, 1956, εἰκ. 2, *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 16:2, 23:15, 24:19, 28:16, 29:14, 29:15, 30:17, πίν. 32β κέντρο δεξιά.

791. Βλ. *Orchomenos* V εἰκ. 38:142 (Εὕτρηση). Πρβ. Μυλωνᾶ, *ΠΑΕ* 1965, πίν. 109β ἀριστερά, E. French, *BSA* 61, 1966, εἰκ. 7:11, *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 22:8, 27:8.

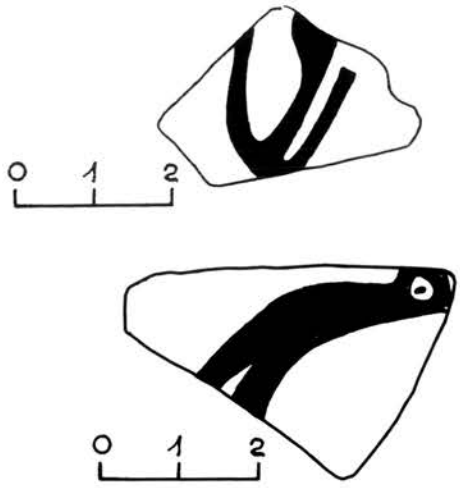
792. Βλ. Μυλωνᾶ, *ΠΑΕ* 1965, πίν. 109β δεξιά, Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 6:46.

793. Πρβ. Ἰακωβίδη, *ΠΑΕ* 1989, πίν. 19β κέντρο δεξιά (περίστικτος κύκλος σὲ μετόπη μᾶλλον ὑψίποδος σκύφου), Ν. Βερδελῆς, Ε. & D. French, *ΑΔ* 1965, Α, σχ. 2:6, Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 8:77.

794. Βλ. E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 12:44, 12:46, εἰκ. 20:115b, πίν. 39(c), E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 5:1, 5:2, 5:3, 5:4, 5:5, Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 6:47, 6:44, Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 9:41, 9:42, 9:43, 9:55, Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 6:42, 6:43, Wace, *BSA* 51, 1956, εἰκ. 2, *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 16:2, 23:15, 24:19, 28:16, 29:14, 29:15, 30:17, πίν. 32β κέντρο δεξιά.

795. Βλ. E. French, *BSA* 61, 1966, εἰκ. 8:4, 8:5, E. French, *BSA* 62, 1967, πίν. 39(c), E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 6:13, Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 6: 43, 6:46, Wardle, *BSA* 68, 1973, πίν. 60(c)250, Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 6:46, 6:48, Ἰακωβίδης, *Ἀνασκαφὲς Μυκηνῶν* Ι (2006) πίν. 24: 45, Ἰακωβίδης, *ΠΑΕ* 1988, πίν. 10α πάνω ἀριστερά, *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 16:4, 28:4, *Panagia Houses* πίν. 21:68, εἰκ. 12:68.

(1), ὁριζόντια τεθλασμένη γραμμή[796] (πίν. 91: 27) (1), κεντρικὴ στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν γραμμῶν μὲ τετραπλὸ καὶ πενταπλὸ περιθώριο ἀντίστοιχα, στὸ δεύτερο καὶ μὲ στήλη κροσσοπεταλίων ἀριστερά (πίν. 91: 11[797], 19) (2), τμῆμα ἀντιθετικῆς σπείρας (πίν. 91: 24) (1), τμῆμα ἀγκυλόμισχης σπείρας (1), δύο γραμμές, ἡ μία ἐκ τῶν ὁποίων περίστικτη (1). – Δεκατέσσερα χείλη μὲ πλατιὰ ταινία ἀμφίπλευρα. Ἐξ αὐτῶν πέντε φέρουν καὶ δεύτερη ταινία χείλους ἐξωτερικὰ καὶ ἕνα φέρει πλατὺ δακτύλιο ἐσωτερικὰ κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος. Στὴ γάστρα ἐξωτερικὰ φέρουν ταινίες (8, τὸ ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς), στήλη ἀμειβόντων (1), ζώνη ὁριζόμενη ἀπὸ πλατιὰ ταινία ἐπάνω καὶ δύο πλατιὲς κάτω μὲ κεντρικὴ στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν γραμμῶν μὲ τετραπλὸ περιθώριο καὶ στήλη κροσσοπεταλίων[798] (πίν. 91: 32) (1), κυματοειδὴ ταινία (1), δύο ἐνάλληλες γωνίες (1), δέσμη τεσσάρων γραμμῶν καὶ τμῆμα καμπύλης ταινίας (πίν. 91: 18) (1), ἀπροσδιόριστα καμπύλα κοσμήματα (1). – Χεῖλος μὲ ρίζα λαβῆς. – Πενήντα ὀκτὼ τμήματα γάστρας μὲ ταινίες ἐξωτερικά, ἐκ τῶν ὁποίων δέκα μὲ ρίζα λαβῆς. – Εἴκοσι δύο τμήματα γάστρας μὲ κατακόρυφες πορφύρες (2), σπεῖρες (4), σπείρα μὲ πλατύτερη ἐξωτερικὴ ἕλικα (1), φυτικὸ κόσμημα (εἰκ. 251) (1), σειρὰ Ν-σχήμων κοσμημάτων καὶ ρίζα λαβῆς (1), στήλη ἀμειβόντων ἐπάνω ἀπὸ ὁμάδα λεπτῶν ταινιῶν[799] (πίν. 91: 22) (1), στήλη τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο καὶ ρίζα λαβῆς (1), κεντρικὴ στήλη ὁμάδων ὁριζοντίων κυματοειδῶν γραμμῶν μὲ τετραπλὸ περιθώριο καὶ ἀπὸ δύο ὁμόκεντρες ἐφαπτόμενες διάγραμμες ἡμιελλείψεις μὲ κεντρικὴ στιγμὴ (πίν. 91: 7) (1), κεντρικὴ στήλη ὁριζοντίων τεθλασμένων μὲ τριπλὸ περιθώριο (2), κεντρικὴ στήλη φολιδωτοῦ κοσμήματος μὲ τριπλὸ περιθώριο (1), ἀπόληξη δύο λεπτῶν ταινιῶν (1), δέσμη τεσσάρων γραμμῶν (1), τμῆμα καμπυλόγραμμου κοσμήματος (1), ἀπροσδιόριστο, πιθανὸν

*Εἰκ. 251-252. Δωμάτιο **Θ1**, στρῶμα στάχτης, ὄστρακα σκύφων.*

εἰκονιστικό, καμπυλόγραμμο κόσμημα μὲ κεντρικὴ στιγμὴ (πλόκαμος ἢ ὀφθαλμὸς χταποδιοῦ ἢ ναυτίλου) (εἰκ. 252) (1), ἀπροσδιόριστα κοσμήματα (πίν. 91: 9, 16) (3). – Πέντε ἐλαφρὰ κοῖλες δισκοειδεῖς βάσεις μὲ ταινία ἐξωτερικά, ἐκ τῶν ὁποίων τέσσερις μὲ δακτυλίους στὸν πυθμένα. – Ἕξι δακτυλιόσχημες βάσεις μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ δακτυλίους στὸν πυθμένα, ἐκ τῶν ὁποίων ψηλότερα στὴ γάστρα δύο μὲ ταινία καὶ μία μὲ δακτύλιο. – Δύο ἐξώστροφα στικτὰ χείλη μὲ ρίζα λαβῆς. – *Ἐνδόβαφοι*: Δύο χείλη μὲ πλατιὰ ταινία, τὸ ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς. – Τμῆμα γάστρας κοντὰ στὸ χεῖλος, ἐξωτερικὰ ἄβαφο. – Δέκα τμήματα γάστρας μὲ ταινίες ἐξωτερικά, τὰ τέσσερα μὲ ρίζα λαβῆς. – Δακτυλιόσχημη βάση, ἄβαφη ἐξωτερικά. – Τρία συγκολλώμενα καὶ ἕνα συνανῆκον τμῆμα γάστρας μὲ ἀνισοπαχεῖς ταινίες ἐξωτερικά. – Τέσσερα τμήμα-

796. Πρβ. Wardle, *BSA* 68, 1973, πίν. 60(a)199.

797. Πρβ. Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 7:58, E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 6:9.

798. Πρβ. ὑψίποδες σκύφους, Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 8:77, Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 18:173, 18:174, *Panagia Houses* πίν. 23:89, εἰκ. 14:89. Πρβ. ἐνδόβαφους σκύφους, Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 11:64, 11:69, E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 7:12.

799. Βλ. E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 12:44, 12:46, εἰκ. 20:115b, πίν. 39(c), E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 5:1, 5:2, 5:3, 5:4, 5:5, Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 6:47, 6:44, Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 9:41, 9:42, 9:43, 9:55, Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 6:42, 6:43, Wace, *BSA* 51, 1956, εἰκ. 2, *Οἰκία Τάφου Τριπόδων* εἰκ. 16:2, 23:15, 24:19, 28:16, 29:14, 29:15, 30:17, πίν. 32β κέντρο δεξιά.

τα γάστρας καὶ ἕνα τμῆμα δακτυλιόσχημης βάσης πιθανὸν ἐνδόβαφων σκύφων. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα ἐξώκυρτου χείλους καὶ δύο συνανήκοντα τμήματα γάστρας ὁλόβαφου σκύφου. – Τμῆμα ἐξώκυρτου χείλους συγκολλώμενο μὲ τμῆμα γάστρας καὶ δύο συνανήκοντα τμήματα γάστρας ὁμοίου. – Ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ δύο συνανήκοντα τμήματα γάστρας ὁμοίου. – Ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ δεκατέσσερα συνανήκοντα τμήματα γάστρας ὁμοίου. – Δύο τμήματα ἐξώκυρτου χείλους καὶ ἕντεκα συνανήκοντα τμήματα γάστρας ὁμοίου. – Δύο συνανήκοντα τμήματα ἐξώστροφου χείλους ὁμοίου μὲ ρίζα λαβῆς. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα ἐξώστροφου χείλους ὁμοίου. – Ἑπτὰ χείλη, τὸ ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς, εἴκοσι τμήματα γάστρας καὶ μία δακτυλιόσχημη βάση μὲ ἐξηρημένο κύκλο στὸν πυθμένα, ἀπὸ ὁλόβαφους σκύφους. – Πέντε λαβὲς σκύφων.

Εἰδώλια: Τμῆμα κορμοῦ καὶ ἀρχὴ στελέχους εἰδωλίου τύπου Ψ μὲ πλαστικὴ ἀπόδοση τοῦ στήθους καὶ ἐπίθετη τὴν κόμη στὴν ὀπίσθια ὄψη. Κατακόρυφες καμπύλες ταινίες στὸν κορμό, δακτύλιος στὴ μέση, πλατιὲς γραμμὲς στὸ στέλεχος. Σωζ. ὕψ. 4,8 ἑκ. – Τμῆμα κορμοῦ εἰδωλίου τύπου Τ μὲ ἐπίθετα χέρια. Τὰ χέρια περιγεγραμμένα μὲ ταινία καὶ ἐγκάρσια γραμμίδια, ταινία στὴν περίμετρο τοῦ κορμοῦ, κατακόρυφες γραμμὲς στὴν ὀπίσθια ὄψη, γραμμὴ πρὸς τὸ στέλεχος. Σωζ. ὕψ. 2 ἑκ. – Τμῆμα στελέχους καὶ βάσης εἰδωλίου μὲ κατακόρυφες κυματοειδεῖς γραμμές. Σωζ. ὕψ. 3,5 ἑκ. – Σχεδὸν ἀκέραιη βάση εἰδωλίου μὲ ἀκτινωτὲς γραμμές. Σωζ. ὕψ. 1,8 ἑκ. – Τμῆμα εἰδωλίου ἀλόγου ἀπὸ ὁμοίωμα ἅρματος. Σώζεται τμῆμα τῆς κεφαλῆς, ὁ κορμὸς καὶ ἡ γένεση ἑνὸς ἐμπρόσθιου ποδιοῦ τοῦ ζώου. Φέρει ὁριζόντιες καμπύλες καὶ εὐθεῖες ταινίες μόνο στὴν ἐξωτερικὴ ὄψη. Ἡ ἐσωτερικὴ εἶναι ἀκόσμητη, λεία, μὲ δύο ἐλλειψοειδὴ σημεῖα συγκόλλησης, προφανῶς μὲ τὸ δεύτερο ἄλογο τοῦ συμπλέγματος. Σωζ. ὕψ. 4,3 ἑκ., σωζ. μῆκ. 5,15 ἑκ. – Τμῆμα ποδιοῦ ὁμοιώματος ἐπίπλου μὲ τρεῖς ταινίες κατὰ μῆκος του, ἀκόσμητο στὴν ἐσωτερικὴ πλευρά. Σωζ. ὕψ. 4,55 ἑκ. – Τμῆμα ποδιοῦ ὁμοιώματος ἐπίπλου ἢ κέρατο ζωόμορφου εἰδωλίου μὲ τέσσερις κατακόρυφες καὶ δύο πλάγιες ταινίες κατὰ μῆκος του, ἀκόσμητο στὴν ἐσωτερικὴ πλευρά. Σωζ. ὕψ. 4,8 ἑκ.

Μικρὰ εὑρήματα: Τεμάχιο ἐρυθροῦ χρώματος, διαστ. 3,5×3×1 ἑκ. – Τμῆμα ἀκανόνιστου μολύβδινου ἐλάσματος. Διαστ. 4,65×2,75 ἑκ. – Λίθινο ἀντικείμενο πλακοειδές, τετράπλευρο μὲ ἀποστρογγυλεμένες γωνίες. Διαστ. 8,8×5,9 ἑκ. – Μία φολίδα καὶ ἕνα τμῆμα πυρήνα (ἢ ἀπολέπισμα) ὀψιανοῦ.

Στὴ βορειοανατολικὴ γωνία σώθηκε ἀδιατάρακτη ἐπίχωση ἀπὸ μαῦρα χώματα μὲ ὑπολείμματα καμένου ξύλου, ποὺ διατηροῦνται ἕως τὸ βάθος τῶν 1,45 μ., στὸ ὁποῖο διαπιστώθηκε στρώση λευκοῦ κονιάματος. Κατὰ μῆκος τοῦ βορείου τοίχου εἶχε διατηρηθεῖ στρώση ἀπὸ σκληρὸ πατημένο χῶμα, πλάτους 1,40 μ. στὴ βορειοανατολικὴ γωνία, ποὺ στένευε σὲ 0,50 μ. στὴ βορειοδυτική, στὴν ὁποία ἦσαν πεσμένα κομμάτια κονιάματος καὶ καμένου ξύλου. Ὅλα αὐτὰ σκέπαζαν ἔξαρμα τοῦ βράχου, ἄρα ἦσαν πιθανότατα κατάλοιπα δαπέδου.

ΔΩΜΑΤΙΟ **Θ2**. Πρὸς Ν. τοῦ **Θ1**, μὲ τὸ ὁποῖο μοιράζεται τὸν ἑτοιμόρροπο μεσότοιχο. Κάπως μικρότερο ἀπὸ τὸ **Θ1** καὶ λίγο παράγωνο, σχεδὸν τραπεζοειδὲς καὶ αὐτό, μὲ ἐλαφρὰ καμπύλο τὸν ἀνατολικό του τοῖχο καὶ ἀσύμμετρη τὴ νοτιοανατολική του γωνία. Τὸ ἐσωτερικὸ μῆκος τῆς βόρειας πλευρᾶς του εἶναι 3,38 μ., τῆς ἀνατολικῆς 3,03 μ., τῆς νότιας 3,75 μ. καὶ τῆς δυτικῆς 3,63 μ. Τὰ πάχη τῶν τοίχων διαφέρουν: ὁ βόρειος, ὁ μεσότοιχος μὲ τὸ **Θ1**, μετρᾶ 0,65 μ., ὁ ἀνατολικὸς 0,60 μ., ὁ νότιος φθάνει τὸ 1-1,20 μ. καὶ ὁ δυτικός, κοινὸς μὲ τὸ **Θ1**, 0,65-0,70 μ. Στὴ νοτιοανατολικὴ γωνία ἐξέχει ὁ βράχος. Τὸ δωμάτιο, σκαμμένο ἀπὸ τὸν Τσούντα, περιεῖχε λίγα ταραγμένα χώματα ποὺ δὲν ἀπέδωσαν τίποτε.

ΠΕΡΑΣΜΑ ΜΕΤΑΞΥ ΚΤΙΡΙΟΥ Θ ΚΑΙ ΤΕΙΧΟΥΣ

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 14245.
Σύνολο ὀστράκων 178.
Πρώιμα 8, ἄγραπτα 13, γραπτὰ 157.

Πρώιμα: Τοίχωμα ἀμαυρόχρωμου κλειστοῦ ἀγγείου μὲ τρεῖς λοξὲς ταινίες (πίν. 92: 4). – Τμῆμα ἀπὸ τὸν ὦμο ἀλαβάστρου μὲ σειρὲς στιγμῶν (πίν. 92: 10) (ΥΕ ΙΙΑ). – Ὅμοιο, μὲ περίστικτο βραχῶδες κόσμημα (ΥΕ ΙΙΒ). – Χεῖλος κύλικος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ ἀνηρτημένο βραχῶδες κόσμημα ἐξωτερικά (πίν. 92: 2) (ΥΕ ΙΙΒ). – Ὅμοιο, μὲ δικτυωτὸ κόσμημα[800] (πίν. 92: 9) (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Τρία χείλη μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα τὸ ἕνα μὲ πλόκαμο χταποδιοῦ μὲ ἐπίθετη λευκὴ γραμμὴ κατὰ μῆκος του (πίν. 92: 1), τὸ δεύτερο μὲ τρικάμπυλες φολίδες μὲ στικτοὺς κύκλους στὸ κέντρο[801] (πίν. 92: 21), τὸ τρίτο μὲ τρία καμπύλα τόξα ἀριστερά, στὰ ὁποῖα ἐφάπτονται δύο ἀπὸ δεξιά (πίν. 92: 8) (ΥΕ ΙΙΙΑ2).
Ἄγραπτα: Δύο κυρτόπλευρα χείλη, τὸ ἕνα ὡς χαμηλὰ στὴ γάστρα, μία λαβὴ καὶ μία μεγάλη δισκοειδὴς κοίλη βάση (διάμ. βάσης 8 ἑκ.), ἀπὸ κύλικες. – Πέντε τροπιδωτὰ χείλη κυλίκων ἢ λεκανιδίων. – Δισκοειδὴς βάση ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ κεντρικὴ κοιλότητα καὶ ἐγχάρακτους δακτυλίους στὴν ἄνω ἐπιφάνεια. – Δακτυλιόσχημη λαβὴ ἀπὸ τὸ τοίχωμα κυπέλλου ἢ κυάθου. – Ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ τμῆμα λαιμοῦ κλειστοῦ ἀγγείου. – Ἕνα κομμάτι ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ γάστρα σκύφου.
Γραπτά: Ἕνα χεῖλος καὶ ἕνα κοντὸ παχὺ στέλεχος μὲ ἐξηρημένο κύκλο στὸν πυθμένα, ἀπὸ ὁλόβαφες κύλικες. – Τρεῖς γάστρες μὲ ἑλικοειδὴ ἄνθη (πίν. 92: 6, 16, 17) καὶ δύο βάσεις μὲ δακτυλίους, ἀπὸ κύλικες. – Μεγάλη δισκοειδὴς βάση κύλικος, διαμ. 8,5 ἑκ., βαμμένη ἐπάνω, μὲ τμῆμα λεπτοῦ στελέχους (πίν. 92: 22). – Ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, ἀπὸ κύλικα ἢ σκύφο. – Πέντε ταινιωτὲς λαβὲς μὲ βαμμένη ράχη, οἱ τρεῖς ἀπὸ μικρά, οἱ ἄλλες ἀπὸ μεγάλα ἀγγεῖα. – Ἀνοικτὴ προχοὴ κυάθου. – Δύο ἐλαφρὰ κοῖλες βάσεις κυάθων μὲ ταινίες ἐξωτερικὰ καὶ στὸ τοίχωμα. – Ἐλαφρὰ κυρτὴ βάση κυπέλλου μὲ δακτυλίους κάτω, δύο ταινίες κοντὰ στὴ βάση, καὶ στὸ τοίχωμα στήλη μὲ ὁμάδες ὁριζόντιων γραμμῶν. Διακόσμηση μὲ ἐξίτηλη καστανὴ βαφή. – Διευρυμένο χεῖλος λεκάνης μὲ ταινία ἐσωτερικὰ στὴν ἀκμὴ καὶ ἐξωτερικὰ κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος. – Ἐξώκυρτο χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα ἀπὸ τεφρὸ πηλό. – Πέντε ἐξώστροφα χείλη ὁλόβαφων ἀνοικτῶν ἀγγείων, τὸ ἕνα μὲ ταινιωτὴ λαβὴ μὲ βαμμένη ράχη πλὴν ἐξηρημένου τριγώνου. – Τριάντα ὀκτὼ γάστρες ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ σπεῖρες (3), πλόκαμο χταποδιοῦ (1), γραμμές (1), λοξὴ γραμμή, ἴσως μίσχο σπείρας (1), κυματοειδὴ ταινία (1), ἀπροσδιόριστα κοσμήματα (2), ἱμάντες (1), ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν (4), ταινίες (24). – Δεκαοκτὼ ὁλόβαφα τμήματα γάστρας καὶ ἕνα ἐξώβαφο μὲ πιθανὸν τυχαία κηλίδα ἐσωτερικά, ἀπὸ μεγάλο ἀγγεῖο. – Τοίχωμα ἀπροσδιόριστου ἀγγείου, ἀπολεπισμένο ἐσωτερικά. Ἐξωτερικὰ κυματοειδεῖς λοξὲς γραμμές, γραμμίδια, ταινίες. – Τμῆμα κωνικοῦ ρυτοῦ, κοντὰ στὴν προχοή, μὲ ἱμάντες ἑκατέρωθεν ταινίας. – Περίκυρτο χεῖλος πρόχου ἢ ἀμφορέα μὲ ταινία. – Ἐξώστροφο χεῖλος ἀμφορίσκου μὲ ταινία καὶ δεύτερη πλατιὰ ἀμφίπλευρα. – Ταινιωτὴ καλαθόσχημη λαβὴ θηλάστρου μὲ τμῆμα τοῦ χείλους. Ἐγκάρσιες ταινίες στὴ ράχη τῆς λαβῆς, ταινία χείλους ἐξωτερικά. – Τμῆμα ἀπὸ τὸν ὦμο ληκύθου μὲ στήλη τεθλασμένης σὲ διπλὸ περιθώριο καὶ καμπύλο κόσμημα. – Τμῆμα ἀπὸ τὸ σῶμα μικκύλου τροχήλατου ἀλαβάστρου μὲ φολιδωτὸ κόσμημα μεταξὺ ταινιῶν (πίν. 92: 12). – Ἐλαφρὰ κυρτὴ βάση ἀλαβάστρου μὲ δακτυλίους. – Εἴκοσι ὀκτὼ τοιχώματα κλειστῶν ἀγγείων μὲ κατακόρυφες κυματοειδεῖς ποὺ λήγουν σὲ ταινία (πίν. 92: 11) (1, ἀπὸ τεφρὸ πηλό), σπείρα (1), περίστικτο καμπύλο θέμα (1), ταινίες (24), ἐξώβαφο

800. *MDP* εἰκ. 75:12.

801. Αὐτόθι εἰκ. 107:11.

(1). – Ἕνα τμῆμα ἀπὸ τὸν ὦμο ψευδοστόμου μὲ διχαλωτὰ ἄνθη καὶ ἕνα ἀπὸ τὴν κοιλιὰ μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – *Κρατῆρες*: Ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ ταινία στὴν ἀκμή, δεύτερη ἐσωτερικά, καὶ ἄλλη ἐξωτερικὰ κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος, καὶ στὴ γάστρα δέσμη γραμμῶν μὲ ἀντιθετικὴ στήλη κροσσοπεταλίων. – Γάστρα μὲ ἀντωπὲς σπεῖρες (πίν. 92: 15). – Δύο δακτυλιόσχημες βάσεις, ἡ μία ἐνδόβαφη, ἡ ἄλλη μὲ δακτυλίους ἐσωτερικά, ταινία ἐξωτερικά. – Ἐνδόβαφη γάστρα, πιθανὸν ἀπὸ κρατήρα. – *Σκύφοι*: *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Ὀκτὼ χείλη μὲ λεπτὴ ταινία στὴν ἀκμή, τὰ δύο μὲ δεύτερη ταινία ἐξωτερικὰ καὶ τρία μὲ στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο (πίν. 92: 3) (1), καμπύλη γραμμή, ἴσως μίσχο ἀγκυλόμισχης σπείρας (1), θηλιὰ ἀγκυλόμισχης σπείρας μὲ ἐγγεγραμμένο πετάλιο (πίν. 92: 20) (1). – Δύο λαβὲς μὲ πινελιές. – Ὀκτὼ γάστρες μὲ στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ταινία (πίν. 92: 5) (1), ἀντίνωτες στῆλες κροσσοπεταλίων μὲ διπλὸ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ταινία (πίν. 92: 13) (1), δέσμη γραμμῶν (2, ἡ μία μὲ μίσχο ἀγκυλόμισχης σπείρας), δέσμη τεσσάρων γραμμῶν μὲ σειρὲς γραμμιδίων καὶ πεταλίων ἑκατέρωθεν καὶ ζεῦγος ταινιῶν γάστρας (πίν. 92: 19) (1), στικτὸ κύκλο (1), ταινίες (2). – Δύο βάσεις μὲ δακτύλιο ἐσωτερικὰ καὶ ταινία ἐξωτερικά. – Τρία στικτὰ χείλη. – *Ἐνδόβαφοι*: Δύο χείλη μὲ πλατιὰ ταινία, τὸ ἕνα μὲ σπείρα, τὸ ἄλλο μὲ ἀπροσδιόριστη στήλη. – Χεῖλος μὲ λεπτὴ ταινία καὶ σπείρα. – Τέσσερις γάστρες μὲ στήλη τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο (πίν. 92: 18) (2), δέσμη γραμμῶν καὶ ἐφαπτόμενο περίστικτο πετάλιο (1). – Βάση μὲ ἐξηρημένο κύκλο στὸν πυθμένα. – Μία λαβὴ σκύφου μὲ πινελιές.

Εἰδώλια: Λαιμὸς καὶ ὦμος εἰδωλίου μὲ ἀποκολλημένη πλεξίδα κατὰ μῆκος τῆς ὀπίσθιας ὄψης. Δακτύλιος στὸν λαιμό, κατακόρυφη διαγράμμιση στὸν κορμό. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ ἐρυθρή. Σωζ. ὕψ. 1,7 ἑκ. – Κέρατο ζωόμορφου εἰδωλίου μὲ ἐγκάρσια γραμμίδια στὴν ἐσωτερικὴ καὶ ἐξωτερικὴ πλευρά. Πηλὸς λευκωπός, βαφὴ μελανή. Σωζ. μῆκ. 3,4 ἑκ.

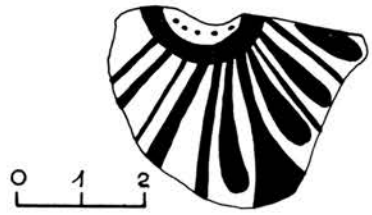
Μικρὸ εὕρημα: Κωνίδιο ἀπὸ ἰώδη στεατίτη, θραυσμένο στὴν κορυφή. Διάμ. βάσης 2,1 ἑκ., σωζ. ὕψ. 1,1 ἑκ.

ΜΜ 14252.

Σύνολο ὀστράκων 72.

Πρώιμα 2, ἄγραπτα 15, γραπτὰ 55.

Πρώιμα: Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου μὲ μεγάλο πολυπέταλο ρόδακα (εἰκ. 253, πίν. 93α: 4) (ΥΕ ΙΙΑ). – Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου μὲ σπογγωτὴ διακόσμηση (ΥΕ ΙΙΙΑ1).

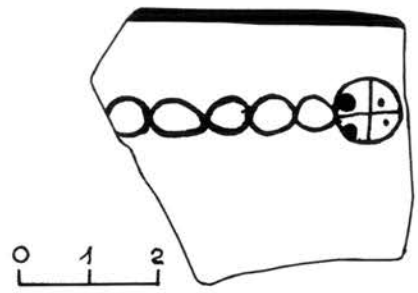

*Εἰκ. 253. Πέρασμα μεταξὺ δωματίων **Θ** καὶ τείχους, ὄστρακο.*

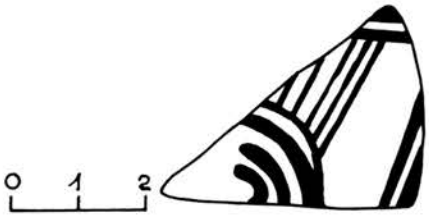
Ἄγραπτα: Δύο ἐξώστροφα τροπιδωτὰ χείλη, τὸ ἕνα μὲ ἴχνη καύσης ἀμφίπλευρα ἀπὸ φαιὸ πηλό. – Δύο ἐξώστροφα κυρτόπλευρα χείλη, τὸ ἕνα μὲ ρίζα ταινιωτῆς λαβῆς. – Τέσσερα ἐξώκυρτα ἐπίπεδα χείλη κυρτόπλευρων λεκανιδίων, τὸ ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος. – Τέσσερα ἐξώστροφα χείλη κυάθων. – Ἐπίπεδη βάση κυπέλλου ἢ κυαθίου. – Εὐθὺ χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ρίζα κατακόρυφης μᾶλλον κυλινδρικῆς λαβῆς. – Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου.

Γραπτά: Δύο συγκολλημένα τμήματα ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος κύλικος μὲ λεπτὴ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ τμῆμα ὄρθιας πορφύρας (πίν. 93α: 3). – Γάστρα ὁλόβαφης κύλικος. – Δισκοειδὴς ἐπίπεδη βάση κύλικος μὲ περιμετρικὸ δακτύλιο. – Ἐλαφρὰ ἐνδόστροφο ἐπίπεδο χεῖλος κυρτόπλευρου λεκανιδίου μὲ ταινίες. – Εὐθὺ ὀξύληκτο χεῖλος χειροποίητης κύλικος ἢ κυάθου μὲ λεπτὴ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ δέσμες γραμμῶν ποὺ συγκλίνουν πρὸς τὴ βάση[802] (πίν. 93α: 5). – Ἐξώστροφο χεῖλος κυάθου μὲ ἴχνη λεπτῆς ταινίας στὴν ἀκμὴ καὶ στὴ γάστρα ζώνη ἀλυσιδωτοῦ κοσμήματος ποὺ λήγει σὲ τροχό (εἰκ. 254, πίν. 93α: 1). – Δύο ἐξώστροφα χείλη κυά-

802. Αὐτόθι εἰκ. 123:10, 123:11, 123:14.

*Εἰκ. 254. Πέρασμα μεταξὺ δωματίων **Θ** καὶ τείχους, ὄστρακο κυάθου.*

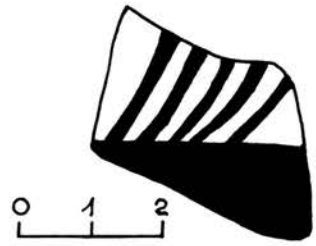
*Εἰκ. 255. Πέρασμα μεταξὺ δωματίων **Θ** καὶ τείχους, ὄστρακο σκύφου.*

θων μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, τὸ ἕνα μὲ δέσμες γραμμῶν, τὸ ἄλλο μὲ δακτύλιο. – Ὅμοιο, ἐνδόβαφο, μὲ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικά, ζώνη κομμένου πλοχμοῦ καὶ τμῆμα ταινίας γάστρας (πίν. 93α: 7). – Ἐξώκυρτο χεῖλος κυπέλλου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα. Ἐξωτερικὰ δύο λεπτὲς ταινίες κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ δέσμη γραμμῶν. Ἴχνη καύσης ἀμφίπλευρα, πηλὸς φαιός. – Ἐξώστροφο χεῖλος ὁμοίου μὲ λεπτὴ ταινία χείλους ἀμφίπλευρα, δακτύλιο καὶ δέσμη γραμμῶν ἐξωτερικά. – Τμῆμα ὤμου κλειστοῦ ἀγγείου μὲ πλατιὰ ταινία στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ καὶ δύο καμπύλες παράλληλες ταινίες ἀπὸ κάτω. – Δεκαπέντε τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων, τὸ ἕνα μὲ τμῆμα ὁμοκέντρων πολὺ λεπτῶν κύκλων, τὰ ἄλλα μὲ ταινίες, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου καὶ ἕνα ἀπὸ τὸν ὦμο. – *Σκύφοι*: *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Ἐξώστροφο χεῖλος μὲ λεπτὴ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ στήλη ἀμειβόντων μὲ διπλὸ περιθώριο. – Ἐννέα τμήματα γάστρας μὲ ὄρθια πορφύρα (1), ἴχνος ταινίας χείλους, δέσμη γραμμῶν μὲ ἐφαπτόμενα κροσσοπετάλια καὶ ἴχνη δεύτερης στήλης ἐπάνω ἀπὸ ζεῦγος ταινιῶν (πίν. 93α: 2) (1, μὲ δακτύλιο), ταινίες (7, τὰ δύο μὲ δακτυλίους καὶ ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς). – Δύο συγκολλώμενα τμήματα δακτυλιόσχημης βάσης μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ δακτυλίους ἐπάνω ἀπὸ τὸν πυθμένα. – Τμῆμα δισκοειδοῦς βάσης μὲ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικά. – Τέσσερα στικτὰ χείλη σκύφων, ἐκ τῶν ὁποίων δύο συγκολλημένα (πίν. 93α: 6) καὶ ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς. – Γάστρα ἐνδόβαφου σκύφου μὲ πολλαπλοὺς μίσχους καὶ λοξὲς γραμμές (εἰκ. 255). – Ἕνα ἐξώστροφο χεῖλος καὶ πέντε γάστρες ὁλόβαφων σκύφων. – Τρία τμήματα λαβῶν σκύφων.
Εἰδώλιο: Τμῆμα κεράτου ἢ ποδιοῦ ζωόμορφου εἰδωλίου μὲ γραμμὲς κατὰ μῆκος. Σωζ. ὕψ. 2,1 ἑκ.

ΜΜ 14229.
Ὄστρακα θεμελιώσεως δαπέδου.
Σύνολο ὀστράκων 108.
Ἄγραπτα 42, γραπτὰ 66.

Ἄγραπτα: Ἕνα ἐξώστροφο χεῖλος μὲ ρίζα ταινιωτῆς λαβῆς, τρία τμήματα γάστρας μὲ στελέχη καὶ δύο δισκοειδεῖς βάσεις κυλίκων. – Ἐξώστροφο χεῖλος λεκανιδίου μὲ ἀκέραιη λαβή. – Πέντε ἐξώστροφα χείλη τροπιδωτῶν κυλίκων ἢ λεκανιδίων. – Δύο λαβὲς κλειστῶν ἀγγείων, ἡ μία ταινιωτή, ἡ ἄλλη κυλινδρική. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα ἐξώκυρτου χείλους μεγάλου οἰκιακοῦ λεκανοειδοῦς ἀγγείου, ἀπὸ πηλὸ καστανὸ μὲ φαιὸ πυρήνα καὶ ἐγκλείσματα. – Περίκυρτο, ἐλαφρὰ κυρτὸ ἐπάνω χεῖλος πιθοειδοῦς ἀγγείου ἀπὸ χονδροειδὴ καστανὸ πηλὸ μὲ ὠχρὸ ἀλείφωμα. – Τρία ἐξώκυρτα χείλη κυάθων καὶ δέκα ἐξώστροφα, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ τροπίδωση καὶ ἕνα μὲ ρίζες λαβῶν. – Δύο εὐθέα χείλη, τὸ ἕνα μὲ ρίζα ὁριζόντιας λαβῆς, μία γάστρα καὶ μία ταινιωτὴ λαβὴ μικρῶν ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Τρία συνανήκοντα τμήματα ἐπίπεδης βάσης καὶ δύο δισκοειδεῖς ἐπίπεδες βάσεις, ἡ μία μὲ ἔντονα ἴχνη καύσης ἔπειτα ἀπὸ τὴ θραύση. – Τρία τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων, τὰ δύο ἀπὸ τὸν λαιμὸ καὶ τὸν ὦμο, τὸ τρίτο μὲ ἀνομοιόμορφη ὄπτηση.
Γραπτά: Δισκοειδὴς ἐλαφρὰ κοίλη βάση κύλικος μὲ δακτυλίους. – Ἐξώκυρτο ἐπίπεδο χεῖλος λεκανιδίου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα. – Ἕνα ἐξώστροφο χεῖλος ἐνδόβαφου ἀνοικτοῦ ἀγγείου καὶ δύο γάστρες, ἡ μία μὲ ρίζα κατακόρυφης λαβῆς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς. – Τμῆμα ἐξώβαφου τοιχώματος κλειστοῦ ἀγγείου ἢ ρυτοῦ μὲ ἰδιαίτερα κλειστὴ καμπύλη. – Περίκυρτο χεῖλος πρόχου μὲ ταινία

ἀμφίπλευρα καὶ δακτύλιο. – Ἐξώστροφο χεῖλος μικρῆς πρόχου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα. – Βάση ἀλαβάστρου μὲ δακτυλίους κάτω. – Δεκαεννέα τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων, τὸ ἕνα μὲ ἱμάντες καὶ σειρὰ πεταλίων στὸν ὦμο, τὰ ἄλλα μὲ ταινίες, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα γάστρας κρατήρα μὲ ταινία καὶ ζεῦγος δακτυλίων. – Δύο τμήματα κυλινδρικῶν λαβῶν κρατήρων. – Ὁλόβαφη γάστρα κρατήρα ἢ κρατηρίσκου. – *Σκύφοι*: *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Ἐννέα ἐξώστροφα χείλη μὲ λεπτὴ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ ρίζα λαβῆς (1), δακτύλιο χείλους, ἁλυσιδωτὸ κόσμημα καὶ ταινία γάστρας (1), μίσχο καὶ τμῆμα καμπυλόμισχης σπείρας (1), δέσμη ὀκτὼ γραμμῶν (1), κεντρικὴ στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν γραμμῶν μὲ τριπλὸ περιθώριο (1), στήλη τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο (1), δακτύλιο χείλους καὶ ἴχνη διχαλωτῶν ἀνθέων (2). – Δώδεκα γάστρες, οἱ τρεῖς μὲ ρίζα λαβῆς, ἐκ τῶν ὁποίων μία μὲ ἀντωπὰ διπλὰ πετάλια, ἴχνη καμπύλης γραμμῆς καὶ πιθανὴ σπείρα, οἱ ἄλλες μὲ ταινίες. – Δακτυλιόσχημη βάση σκύφου μὲ ταινία καὶ δακτυλίους στὸν πυθμένα. – Ἐξώστροφο στικτὸ χεῖλος. – Ἕνα ἐξώστροφο χεῖλος μὲ ταινία καὶ δεύτερη ἐξωτερικὰ καὶ τρεῖς γάστρες μὲ ταινίες, ἀπὸ ἐνδόβαφους σκύφους. – Δύο γάστρες ὁλόβαφων σκύφων. – Τέσσερα τμήματα λαβῶν σκύφων.

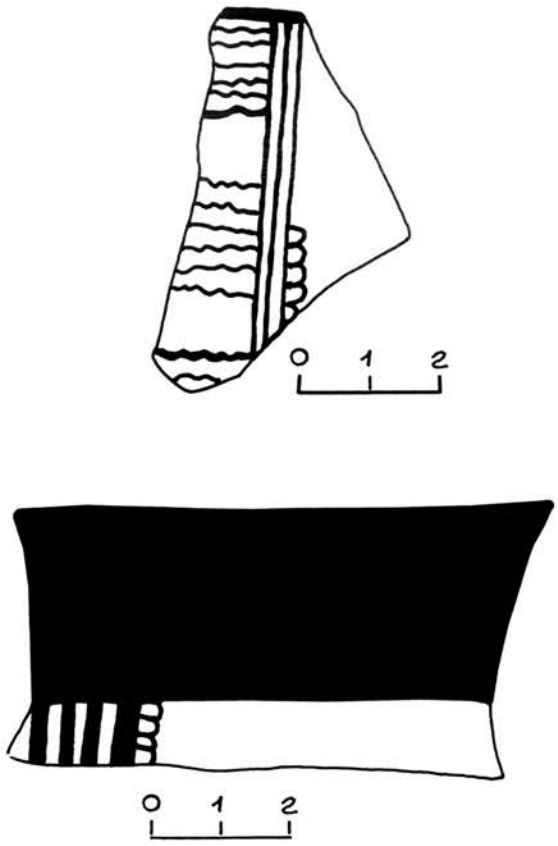

Εἰκ. 256. Πέρασμα μεταξὺ δωματίων **Θ** *καὶ τείχους, ὄστρακο κυπέλλου.*

ΜΜ 14258.
Σύνολο ὀστράκων 74.
Πρώιμα 2, ἄγραπτα 12, γραπτὰ 48, ἀπροσδιόριστα 12.

Πρώιμα: Δύο τμήματα τοιχωμάτων ἀμαυρόχρωμων ἀγγείων μὲ μελανὲς ταινίες ἐπάνω σὲ κιτρινοπράσινο πηλὸ μὲ ἐγκλείσματα.
Ἄγραπτα: Τέσσερα τροπιδωτὰ χείλη, τὸ ἕνα μὲ ἀκέραιη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή, καὶ δύο τμήματα λαβῶν, ἡ μία ταινιωτή, ἡ ἄλλη κυλινδρική, ἀπὸ κύλικες. – Ἀποστρογγυλεμένο χεῖλος μεγάλου οἰκιακοῦ ἀγγείου, ἴσως πίθου, ἀπὸ ἐρυθρὸ τραχὺ πηλό. – Χεῖλος χύτρας ἀπὸ ἀνοικτὸ καστανὸ πηλὸ μὲ ἐγκλείσματα. – Χεῖλος χυτροειδοῦς μὲ λεπτὸ τοίχωμα, ἀπὸ καστανὸ τραχὺ πηλὸ μὲ ἐγκλείσματα, μὲ ἴχνη καύσης. – Βάση κλειστοῦ οἰκιακοῦ ἀγγείου, ἴσως πρόχου, ἀπὸ κιτρινέρυθρο πηλό. – Ἕνα χεῖλος καὶ μία δισκοειδὴς ἐλαφρῶς κοίλη βάση, ἀπὸ σκύφους.

Γραπτά: Τρεῖς βάσεις κυλίκων μὲ δακτυλίους, ἡ μία μὲ κεντρικὴ κοιλότητα, ἡ ἄλλη μὲ περιφερειακὸ ταπεινὸ πλαστικὸ δακτύλιο. – Δύο χείλη κυπέλλων μὲ ταινία καὶ μὲ τὴν ἀρχὴ λαβῆς, στὸ ἕνα μὲ βαμμένη τὴ ράχη, στὸ ἄλλο μὲ βαμμένα περιθώρια. – Τμῆμα τοιχώματος κυπέλλου μὲ πλατιὰ ταινία στὴν ὁποία λήγουν λοξὲς παράλληλες γραμμές, ἴσως μίσχοι. Βαφὴ καστανομέλανη (εἰκ. 256). – Ἀποστρογγυλεμένο χεῖλος μὲ τμῆμα λαιμοῦ πρόχου μὲ πλατιὰ μελανὴ ταινία ἐπάνω, ἀπὸ κιτρινοπράσινο πηλό. – Χεῖλος πιθαμφορίσκου μὲ τὴν ἀρχὴ ὤμου. Ταινία χείλους καὶ τρεῖς στὸν ὦμο. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ μελανή. – Βάση ἀλαβάστρου μὲ λεπτοὺς καὶ παχύτερους ὁμόκεντρους δακτυλίους καὶ ταινίες. Πηλὸς ἐρυθρωπός, βαφὴ ἐρυθρή. – Τέσσερα τμήματα τοιχωμάτων ψευδοστόμων μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – *Κρατῆρες*: Πλατὺ ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ ρίζα λαβῆς. Ταινία στὴν ἀκμὴ τοῦ χείλους, δεύτερη πλατιὰ κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ ἐσωτερικὰ δύο δακτύλιοι, καὶ πινελιὰ στὴ ρίζα τῆς λαβῆς. – Ὅμοιο, σχεδὸν ἐπίπεδο, μὲ ταινία ἐπάνω, δακτύλιο καὶ πολὺ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικά. Πηλὸς κιτρινέρυθρος, βαφὴ πορτοκαλόχρωμη. – Δύο χείλη, τὸ ἕνα μὲ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ ἀπὸ μία χαμηλότερα ἀμφίπλευρα, τὸ ἄλλο ὁλόβαφο. – Δύο λαβές, ἡ μία μεγάλη κυλινδρικὴ μὲ πινελιὲς στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη, ἀπὸ σκυφοειδὴ κρατήρα, ἡ ἄλλη μὲ ρίζα μεγάλης ταινιωτῆς λαβῆς βαμμένη καστανομέλανη στὴ ράχη. – Γάστρα μὲ στελεχωτὴ σπείρα καὶ ζεῦγος ταινιῶν χαμηλότερα. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ μελανή (πίν. 93β: 3). – Τέσσερις γάστρες μὲ ταινίες, ἡ μία καὶ μὲ δακτύλιο. – Δακτυλιόσχημη βάση μὲ τὴν ἀρχὴ τῆς γάστρας. Ταινία ἐξωτερικὰ καὶ δεύτερη ψηλότερα. Βαφὴ καστανέρυθρη. – *Σκύφοι*: *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Τέσσερα ἐξώστροφα χείλη μὲ λεπτὴ

Εἰκ. 257-258. Πέρασμα μεταξὺ δωματίων Θ καὶ τείχους, ὄστρακα σκύφων.

ταινία στὴν ἀκμὴ καί: δακτύλιο χείλους καὶ στὴ γάστρα κεντρικὴ στήλη ὁμάδων παραλλήλων κυματοειδῶν γραμμῶν μὲ τριπλὸ περιθώριο καὶ περὶ τὴ μέση τοῦ ὕψους κροσσοπετάλια (εἰκ. 257, πίν. 93β: 1) (1), στήλη ὁριζοντίων τεθλασμένων γραμμῶν μὲ περιθώριο (1), δακτύλιο χείλους καὶ δύο ἐρυθρὲς στιγμές (1), δακτύλιο χείλους καὶ πλατιὰ ταινία στὴ γάστρα (1). – Ὀκτὼ γάστρες μὲ τμῆμα μεγάλης σπείρας (πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ μελανή) (πίν. 93β: 2) (1), ἀπολήξεις δύο καμπύλων γραμμῶν καὶ ταινία (1), στικτὸ κύκλο μὲ κεντρικὴ στιγμή (1), ταινίες (5, στὶς δύο μὲ δακτυλίους). – Δύο τμήματα γάστρας μὲ ρίζα λαβῆς μὲ πινελιές. – Ἕνα χεῖλος μὲ πλατιὰ ταινία καὶ στὴ γάστρα δέσμη γραμμῶν μὲ ἐφαπτόμενα κροσσοπετάλια (πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ μελανὴ ἐξίτηλη) (εἰκ. 258) καὶ μία γάστρα, ἀπὸ ἐνδόβαφους σκύφους. – Τέσσερις γάστρες ὁλόβαφων σκύφων. – Τρεῖς λαβὲς σκύφων μὲ πινελιές.

Εἰδώλια: Πολὺ μικρὸ τμῆμα ἀπὸ τὸν κορμὸ εἰδωλίου τύπου Φ μὲ γραπτὴ περίμετρο, ζεύγη λοξῶν κυματοειδῶν γραμμιδίων στὴν πρόσθια ὄψη καὶ κυματοειδὴ διαγράμμιση στὴν ὀπίσθια ὄψη. Σωζ. ὕψ. 2,5 ἑκ., σωζ. πλάτ. 1,5 ἑκ. – Μακρὺς κυλινδρικὸς κορμὸς καὶ τὰ νῶτα ζωόμορφου εἰδωλίου μὲ ἀνυψωμένη καὶ κατόπιν διπλωμένη κάτω οὐρά. Γραμμὴ κατὰ μῆκος τῆς ράχης καὶ πυκνὰ ἐγκάρσια γραμμίδια στὰ πλευρά, δύο γραμμὲς σὲ κάθε πόδι καὶ μία στὴν οὐρά. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ μελανή. Μῆκ. 4,8 ἑκ. (πίν. 93β: 4).

Μικρὸ εὕρημα: Τμῆμα κωνιδίου, δισκοειδὲς μὲ κωνικὴ κορυφή, ἀπὸ μελανὸ στεατίτη.

ΜΜ 14237.
Σύνολο ὀστράκων 54.
Πρώιμο 1, ἄγραπτα 5, γραπτὰ 49.

Πρώιμο: Τμῆμα τοιχώματος ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου μὲ λοξὴ ταινία, ἀπὸ καστανὸ τραχὺ πηλὸ μὲ ἐγκλείσματα.

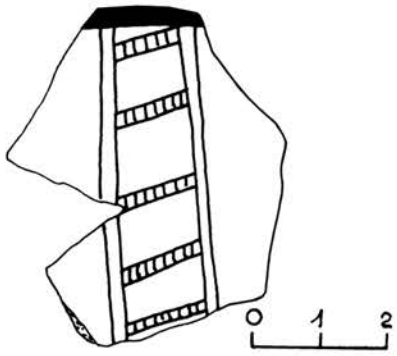
Ἄγραπτα: Τρία χείλη τροπιδωτῶν κυλίκων, τὸ ἕνα μὲ ἀρχὴ κατακόρυφης λαβῆς. – Δύο ἐξώστροφα χείλη σκύφων.

Γραπτά: Βάση κύλικος μὲ δακτυλίους. Πηλὸς ἐρυθρωπός, βαφὴ ἐρυθρή. – Δύο δισκοειδεῖς βάσεις κλειστῶν ἀγγείων, μᾶλλον πιθαμφορέων. Στὴ μία πολὺ πλατιὰ ταινία ἀπὸ τὴ βάση πρὸς τὴν κοιλιά, στὴν ἄλλη ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – Ἐξώκυρτο χεῖλος κυάθου μὲ ταινία ἐπάνω καὶ ἄλλες δύο χαμηλότερα ἐξωτερικά. Ἐσωτερικὰ δύο πλατεῖς δακτύλιοι μεταξὺ τῶν ὁποίων ζώνη κομμένου πλοχμοῦ. Βαφὴ ἐρυθρή, ἀλείφωμα ἐρυθρωπό (εἰκ. 259, πίν. 93γ: 3). – Βάση ἀλαβάστρου μὲ πολὺ λεπτὸ τοίχωμα καὶ λεπτοὺς δακτυλίους κάτω. – Τρία τμήματα ἀπὸ τὸν ὦμο ψευδοστόμων μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – Δύο γάστρες κρατήρων, ἡ μία ὁλόβαφη, ἡ ἄλλη μὲ ζεῦγος καμπύλων γραμμῶν, καὶ μία δακτυλιόσχημη βάση, ἐξώβαφη μελανή. – *Σκύφοι*: Κομμάτι ἀπὸ τὸ στέλεχος ὑψίποδος σκύφου μὲ διακόσμηση τριῶν λεπτῶν δακτυλίων. – *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ ταινία στὴν ἀκμή, δεύτερη ἐξωτερικά, στήλη πέντε κατακορύφων γραμμῶν ἀπὸ κάτω καὶ μία καμπύλη γραμμή. Βαφὴ στιλπνὴ καστανέρυθρη, ἀλείφωμα κίτρινο. – Ἐξώστροφο χεῖλος μὲ λεπτὴ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ δακτύλιο. Βαφὴ καστανή, ἀλείφωμα κίτρινο. –

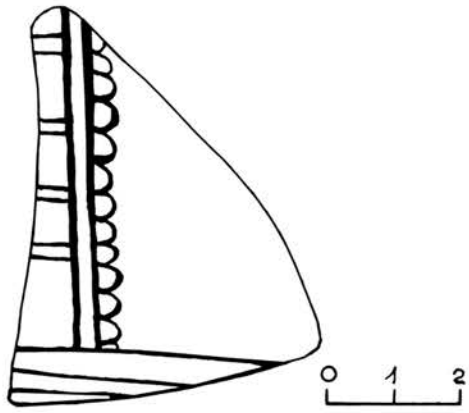
*Εἰκ. 259. Πέρασμα μεταξὺ δωματίων **Θ** καὶ τείχους, ὄστρακο κυάθου.*

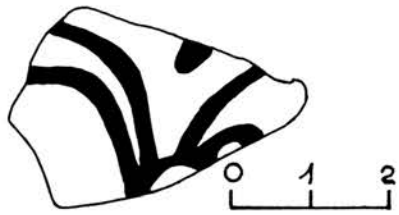
Ὅμοιο, μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ ἀπὸ κάτω δύο λοξὲς γραμμές. – Ὅμοιο, μὲ κορυφὴ διχαλωτοῦ ἄνθους. – Δύο συγκολλημένα ὄστρακα ὁμοίου μὲ δακτύλιο καὶ στήλη μὲ λοξὲς διάγραμμες ζῶνες σὲ διπλὸ περιθώριο. Βαφὴ καστανὴ στιλπνή, ἀλείφωμα κίτρινο (εἰκ. 260, πίν. 93γ: 4). – Πέντε γάστρες μὲ

*Εἰκ. 260. Πέρασμα μεταξὺ δωματίων **Θ** καὶ τείχους, ὄστρακο σκύφου.*

λαβὲς μὲ πινελιὲς στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη τους. Στὸ ἕνα δύο ταινίες γάστρας, σὲ ἕνα ἄλλο τέσσερις ἱμάντες. – Εἴκοσι γάστρες μὲ μικρὴ ὄρθια πορφύρα καὶ ἴχνος δεύτερης (πίν. 93γ: 1) (1), διπλὴ πορφύρα μὲ κοινὸ διάστικτο σῶμα καὶ ὁλόβαφα στελέχη (πίν. 93γ: 2) (1), στήλη ἀμειβόντων ἐπάνω ἀπὸ τέσσερις ἱμάντες (2), στήλη ἀμειβόντων μὲ τετραπλὸ περιθώριο (1), στήλη ὁριζοντίων γραμμιδίων ἀνὰ ζεύγη σὲ διπλὸ περιθώριο μὲ ἐφαπτόμενα κροσσο-

*Εἰκ. 261-262. Πέρασμα μεταξὺ δωματίων **Θ** καὶ τείχους, ὄστρακα σκύφων.*

πετάλια καὶ ἱμάντες γάστρας (εἰκ. 261) (1), κεντρικὴ στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν γραμμῶν μὲ διπλὸ περιθώριο (1), ταινίες καὶ ἱμάντες (10, τὰ πέντε μὲ δακτυλίους), δέσμη ἕξι γραμμῶν (1), κορυφὴ ἑλικοειδοῦς ἄνθους (εἰκ. 262) (1), ρίζα λαβῆς καὶ τμῆμα ἄνθους (1). – Μικρὴ δισκοειδὴς βάση μὲ ταινία ἐξωτερικά. – Τμῆμα γάστρας ἐνδόβαφου σκύφου μὲ ταινίες ἐξωτερικά. – Πέντε γάστρες ὁλόβαφων σκύφων.

Εἰδώλια: Κεφαλὴ εἰδωλίου μὲ κωνικό, κοῖλο ἐπάνω πόλο. Δακτύλιος στὴν περίμετρο τοῦ πόλου μὲ ἀνηρτημένα τόξα γύρω ἐξωτερικὰ καὶ ταινία στὴ βάση του μὲ πυκνὰ ἀνηρτημένα κρόσσια. Γραπτὴ ἡ ἀκμὴ τῆς κατατομῆς, στιγμὲς γιὰ τὴ δήλωση τῶν ὀφθαλμῶν καὶ στὴν ὀπίσθια ὄψη στήλη ἐγκαρσίων γραμμιδίων γιὰ τὴν πλεξίδα. Δακτύλιος στὸν λαιμὸ καὶ διαγράμμιση πρὸς τὸν κορμό. Βαφὴ μελανή, ἀλείφωμα κιτρινωπό. Σωζ. ὕψ. 4,2 ἑκ., διάμ. πόλου

2,5 ἑκ. (πίν. 93γ: 5). – Τμῆμα κεράτου ζωόμορφου εἰδωλίου μὲ τρεῖς ἐρυθρὲς γραμμὲς κατὰ μῆκος.

Μικρὰ εὑρήματα:
ΜΜ 12304.
Ἕνας ἀκέραιος χαύλιος ἀγριόχοιρου, συγκολλημένος ἀπὸ δύο τμήματα, μῆκ. 6,5 ἑκ. καὶ τέσσερα ἀκόμη κομμάτια ἄλλων.

ΜΜ 12317.
Τμῆμα φακοειδοῦς σφραγιδόλιθου ἀπὸ ἐρυθρὸ σάρδιο μὲ κατακόρυφο τρῆμα. Διακρίνονται κάποιες ἐμβαθύνσεις στὴ μία ἐπιφάνεια ἀλλὰ ὄχι σαφὴς παράσταση. Ἴσως ἔσπασε κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ἐπεξεργασίας του καὶ ἔμεινε ἀνολοκλήρωτος. Διαστ. 1,5×1 ἑκ.

ΜΜ 12313.
Χάλκινη αἰχμὴ βέλους, πολὺ ὀξειδωμένη. Μῆκ. 2,2 ἑκ., πλάτ. 0,8 ἑκ.

Χωρος **Ι** (βλ. σχέδιο 9). Ἀκανόνιστα μακρόστενος ὑπαίθριος χῶρος γενικῶν διαστάσεων περίπου 3×6,80 μ. ποὺ ὁρίζεται πρὸς Β. ἀπὸ τὸ δωμάτιο **Θ5** καὶ ἕνα χαμηλὸ τετράπλευρο ἀνάλημμα, πρὸς Α. ἀπὸ τὴ συνέχεια τοῦ μᾶλλον λεπτοῦ ἀναλημματικοῦ τοίχου ποὺ ἀποτελεῖ μὲ τὶς προεκτάσεις του τὸ ἀνατολικὸ ὅριο τῆς ἀνασκαφῆς, πρὸς Ν. ἀπὸ τὰ δωμάτια **Κ1** καὶ **Κ7** καὶ πρὸς Δ. ἀπὸ τὸ δωμάτιο **Θ4**. Ἀπὸ τὴ νοτιοδυτική του γωνία, ποὺ εἶναι ἀνοικτὴ μεταξὺ τῶν **Θ4** καὶ **Κ7**, ξεκινᾶ ἕνας ἀγωγός, ὁ **ΘΚ**, ποὺ κατεβαίνει πρὸς τὸ τεῖχος.

Αγωγος **ΘΚ**. Ἡ ἀρχή του εὑρίσκεται στὴ νοτιοδυτικὴ γωνία τοῦ χώρου **Ι**, μεταξὺ τῆς νοτιοανατολικῆς γωνίας τοῦ δωματίου **Θ4** πρὸς Β. καὶ τοῦ τοίχου τοῦ δωματίου **Κ7** πρὸς Ν., ἀπὸ ὅπου συνεχίζεται πρὸς τὸν κατήφορο καὶ ἐκβάλλει λίγο πρὶν ἀπὸ τὴν ὄψη τοῦ τείχους.

Στὰ πρῶτα 4 μέτρα τῆς διαδρομῆς του ἡ ἀπόσταση ἀπὸ τὸν νότιο τοῖχο τοῦ δωματίου **Θ4** ἦταν τόση ὥστε τὸ πλάτος του θὰ ἔπρεπε νὰ ὑπερβεῖ τὸ 1,20 μ. ἂν τὸ πρὸς Β. ὅριό του θὰ ἦταν τὸ θεμέλιο τοῦ τοίχου αὐτοῦ. Σχηματίστηκε λοιπὸν κατὰ μῆκος τοῦ θεμελίου αὐτοῦ ἕνα λιθολόγημα ἀπὸ πέτρες διαφόρων μεγεθῶν ποὺ περιόρισε τὸ πλάτος τοῦ ἀγωγοῦ σὲ 0,40 μ. καὶ ποὺ δημιούργησε ἕνα χαμηλὸ κράσπεδο στὸ πόδι τοῦ τοίχου καὶ στὸ ὕψος τοῦ καλύμματος τοῦ ἀγωγοῦ. Ἡ κατασκευὴ αὐτὴ σκεπάστηκε μὲ μία ἐπέκταση τῆς μονωτικῆς ἐπικάλυψης τῆς στέγης τοῦ ἀγωγοῦ. Ἐπάνω στὴ στρώση αὐτή, περίπου 0,15 μ. ψηλότερα ἀπὸ τὶς καλυπτήριες πλάκες τοῦ ἀγωγοῦ, εὑρέθησαν καμένα χώματα, στάχτη, κομμάτια ἀσβεστοκονιάματος καὶ ἑπτὰ ἀγγεῖα, προφανῶς πεσμένα ἀπὸ ψηλότερα, δηλαδὴ ἀπὸ τὰ γύρω δωμάτια, ποὺ χρονολογοῦν τὴν καταστροφὴ καὶ ἐγκατάλειψή τους: μία πρόχους, μία κύλιξ, μία λήκυθος, ἕνας ἀμφορέας, ἕνα κύπελλο καὶ ἕνας πιθαμφορέας.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΑΓΓΕΙΩΝ

(1) Σχεδὸν ἀκέραιη λήκυθος, συγκολλημένη ἀπὸ πολλὰ ὄστρακα, ἐλλιπὴς σὲ μικρὰ τμήματα τῆς κοιλιᾶς. Περίκυρτο χεῖλος, λεπτὸς κυλινδρικὸς λαιμός, μικρὴ κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ ἀπὸ τὸ μέσον τοῦ λαιμοῦ ὣς τὸν ὦμο, σῶμα σχεδὸν σφαιρικό, βάση δισκοειδής. Ταινία στὸ χεῖλος καὶ δεύτερη

χαμηλότερα ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτερικὰ στὸν λαιμό. Ταινία στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ, τρεῖς ἐπάλληλες στὸν ὦμο καὶ μία ἀκόμη στὸ κάτω μέρος τῆς κοιλιᾶς. Βαμμένη ἡ ράχη τῆς λαβῆς καὶ στὸν ὦμο τρεῖς στάχεις ἀμειβόντων[803]. Πηλὸς κιτρινωπός, ἀπολεπισμένος στὸν ὦμο, βαφὴ καστανή, ἐξίτηλη, κατὰ τόπους ἀπολεπισμένη. Ὕψ. 23 ἑκ., διάμ. χείλους 6 ἑκ., μέγ. διάμ. 20 ἑκ., διάμ. βάσης 7 ἑκ. (πίν. 94α).

(2) Ἐννέα συγκολλημένα ὄστρακα ὑψίποδος σκύφου, τὰ περισσότερα συγκολλώμενα. Σώζεται τμῆμα ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος ὡς τὴ βάση μὲ μία ἀκέραιη ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβὴ καὶ τὴ ρίζα τῆς ἄλλης καὶ ἀκέραιη τὴ βάση μὲ ψηλὴ κεντρικὴ κοιλότητα. Λεπτὴ ταινία στὴν ἀκμὴ τοῦ χείλους καὶ δεύτερη πλατύτερη ἐξωτερικά, στὴ γάστρα κεντρικὴ στήλη ἀντιμετώπων κροσσοπεταλίων καὶ ἑκατέρωθεν πλευρικὲς στῆλες τεθλασμένης μὲ περιθώριο, ἐπάνω ἀπὸ ζεῦγος ταινιῶν. Πινελιὲς στὶς ρίζες καὶ τὴ ράχη τῶν λαβῶν, δύο δακτύλιοι στὸ στέλεχος καὶ ἕνας ἀκόμη στὴν περιφέρεια τῆς βάσης. Ἐσωτερικὰ στὴ γάστρα δακτύλιος. Πηλὸς ἀνοικτὸς καστανός, ἀλείφωμα ὁμοιόχρωμο, βαφὴ καστανή, κατὰ τόπους καστανέρυθρη. Ὕψ. 15,6 ἑκ., διάμ. βάσης 7 ἑκ.

(3) Ἐννέα συγκολλώμενα καὶ συνανήκοντα ὄστρακα τετράωτης ἄγραπτης κύλικος. Σώζονται ἀκέραιες οἱ δύο ταινιωτὲς κατακόρυφες λαβὲς καὶ οἱ ρίζες τῆς τρίτης, ὁπότε ὑποτίθεται ἡ ὕπαρξη καὶ τέταρτης. Χεῖλος ἐπικλινὲς ἐξώκυρτο, σφαιρικὴ πεπιεσμένη γάστρα καὶ ἡ ἀρχὴ τοῦ στελέχους μὲ ὀπὴ στὸν πυθμένα. Πηλὸς ἐρυθρωπός.

(4) Τμῆμα μικροῦ εὐρύστομου ἄγραπτου ἀμφορέα ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς χαμηλὰ στὴν κοιλιά, συγκολλημένο ἀπὸ δώδεκα ὄστρακα. Χεῖλος ἐξώστροφο, στόμιο ἐλλειψοειδὲς λόγῳ ἀμελοῦς κατασκευῆς, λαβὲς κατακόρυφες ταινιωτὲς ἀπὸ τὸ μέσον τοῦ λαιμοῦ ὡς τὸν ὦμο, σῶμα σφαιρικό. Διάμ. χείλους 11,3-11,7 ἑκ., σωζ. ὕψ. 12,5 ἑκ.

(5) Μεγάλο κομμάτι πρόχου ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὸν ὦμο μὲ εὐρὺ λαιμό. Ταινία στὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου. Πηλὸς κίτρινος. Διάμ. χείλους 9 ἑκ., σωζ. ὕψ. 8 ἑκ.

(5) Τμῆμα ἀπὸ τὸ κοῖλο τοίχωμα ἄγραπτου κυπέλλου μὲ ρίζα λαβῆς καὶ τὴν ἐλαφρῶς κοίλη βάση. Πηλὸς ἀνοικτὸς καστανός. Σωζ. ὕψ. 10 ἑκ.

(6) Ἀπιόσχημος μικρὸς πιθαμφορέας, ἐλλιπὴς στὸ χεῖλος, τὸ μεγαλύτερο μέρος τοῦ λαιμοῦ καὶ μία λαβή. Ὁ λαιμὸς εὐρὺς κυλινδρικός, στὸν ὦμο λοξὲς κυλινδρικὲς λαβές, τὸ σῶμα ἀπιόσχημο λήγει σὲ στενὸ πόδι καὶ πλατιὰ ταπεινὴ κωνικὴ δισκοειδὴ βάση μὲ κοιλότητα κάτω. Ἐξώβαφος ὁ λαιμός, δύο ζῶνες μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν ὁρίζουν τὸν ὦμο, τρεῖς πινελιὲς στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη τῶν λαβῶν, στὸ στέλεχος πλατιὰ δέσμη ἱμάντων μεταξὺ ταινιῶν, ἡ βάση ἐξώβαφη καὶ μὲ τρεῖς δακτυλίους κάτω. Πηλὸς φαιός, βαφὴ μελανή. Σωζ. ὕψ. 15 ἑκ., διάμ. βάσης 5,8 ἑκ., μέγ. διάμ. 13 ἑκ. (πίν. 94β).

(7) Στὸ ἡμερολόγιο ἀναφέρεται καὶ ἕνας ψευδόστομος, ὁ ὁποῖος ὅμως δὲν ἐντοπίσθηκε κατὰ τὴν καταγραφή.

Μαζὶ μὲ τὰ ἀγγεῖα συνελέγησαν τὰ ἀκόλουθα ὄστρακα:

Ἄγραπτα: Δύο συγκολλώμενα ὄστρακα ἀπὸ τὸ χεῖλος κύλικος μὲ ἀκέραιη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. Πηλὸς κιτρινωπός. – Τμῆμα ἀπὸ τὴν ἐλαφρὰ κυρτὴ βάση κυπέλλου μὲ τὴν ἀρχὴ τοῦ τοιχώματος. Πηλὸς ἐρυθρωπός. – Ἀκέραιη, ἐλαφρῶς κοίλη κάτω βάση ἀπιόσχημου κλειστοῦ ἀγγείου, ἴσως πρόχου ἢ ἀμφορέα. Πηλὸς ἐρυθρωπός. Σωζ. ὕψ. 9,5 ἑκ. – Ἕνα ἐνδόστροφο, ἕνα ἐξώστροφο χεῖλος καὶ ἕνα τοίχωμα κλειστῶν ἀγγείων.

Γραπτά: Γάστρα ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ἐρυθρὴ ταινία, ἀπὸ πηλὸ μὲ ἐγκλείσματα. – Χεῖλος σκύφου μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δεύτερη ἐξωτερικὰ καὶ στὴ γάστρα στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ πολλαπλὸ περιθώριο.

Δεῖγμα: Ἀπὸ τὸ ἐσωτερικὸ τοῦ ψευδοστόμου ἀμφορέα συνελέγη δεῖγμα χώματος[804].

803. Πρβ. *Tiryns* IX πίν. 3: 43.

804. ΜΜ 14485, Περιοχὴ ὀχετοῦ **Θ-Ι**, ἀγγεῖα ἐπὶ

Ἀπὸ τὴν ἴδια τὴν ἐπίστρωση συγκεντρώθηκε ἀρκετὴ κεραμεική:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 14248+14478+14250.
Σύνολο ὀστράκων 579.
Πρώιμα 6, ἄγραπτα 296, γραπτὰ 235, ἀπροσδιόριστα 42.

Πρώιμα: Τοίχωμα κυπέλλου τύπου Βαφειοῦ μὲ πλαστικὸ δακτύλιο καλυπτόμενο ἀπὸ γραπτὴ ταινία. Στὴν ἄνω ζώνη πιθανὸν σπείρα, στὴν κάτω ἀπροσδιόριστο κόσμημα (ΥΕ ΙΙΒ). – Ἐξώκυρτο χεῖλος κύλικος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση[805] (πίν. 96α: 9) (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Περίκυρτο χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου, ἴσως κυπέλλου, μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση ποὺ διαιρεῖται ἀπὸ ἱμάντα[806] (πίν. 96α: 10) (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Δύο γάστρες κυλίκων, ἡ μία μὲ πλόκαμο χταποδιοῦ μὲ ἐπίθετες λευκὲς λεπτὲς γραμμές[807] (πίν. 96α: 5), ἡ ἄλλη μὲ ὁριζόντια πορφύρα[808] (πίν. 95: 13) (ΥΕ ΙΙΙΑ2). – Χεῖλος ὑψίποδος σκύφου μὲ ταινία καὶ δεύτερη λίγο χαμηλότερα ἐξωτερικά, μὲ ζώνη γωνιῶν ἐναλλὰξ ὄρθιων καὶ ἀνεστραμμένων καὶ ταινία[809] (πίν. 96α: 2) (ΥΕ ΙΙΙΑ2).
Ἄγραπτα: Τριάντα τρία χείλη κυλίκων, ἐκ τῶν ὁποίων εἴκοσι ἕνα τροπιδωτά, τέσσερα ἐξώστροφα, τέσσερα ἁπλά, τὸ ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς, τρία κυρτόπλευρα καὶ ἕνα μὲ τὴ ρίζα ὑπερυψωμένης δακτυλιόσχημης λαβῆς. – Δεκαεπτὰ τμήματα ἢ ρίζες λαβῶν, τρεῖς γάστρες καὶ ἕξι δισκοειδεῖς βάσεις, οἱ τρεῖς μὲ κεντρικὴ κοιλότητα, ὅλα ἀπὸ κύλικες. – Δέκα τροπιδωτὰ χείλη λεκανιδίων, ἐκ τῶν ὁποίων δύο μὲ ἀκέραιη καὶ δύο μὲ ρίζα ὁριζόντιας ταινιωτῆς λαβῆς, τὸ ἕνα μὲ ἴχνη καύσης ἐσωτερικά. – Τμῆμα ἀπὸ τὴν τροπιδωτὴ γάστρα καὶ τὴν ἐπίπεδη βάση λεκανιδίου. – Ἐννέα λαβές, ἐκ τῶν ὁποίων μία κυλινδρική, δύο ταινιωτές, ἕξι ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς. – Δέκα βάσεις ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων ἑπτὰ ἐπίπεδες, δύο δισκοειδεῖς καὶ μία δακτυλιόσχημη. – Ἕνα ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ ἴχνη καύσης κατὰ τόπους ἀμφίπλευρα καὶ ἕνα τοίχωμα στιλβωμένο ἀμφίπλευρα, ἀπὸ χρηστικὰ ἀγγεῖα. – Τρία τοιχώματα χρηστικῶν ἀγγείων καὶ δύο ἀπὸ μαγειρικὰ σκεύη. – Τμῆμα ἀβαθοῦς κυάθου ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τὴ γάστρα ὡς τὴν ἀκέραιη δισκοειδὴ βάση, μὲ ἴχνη καύσης κατὰ τόπους ἀμφίπλευρα. – Ἕξι χείλη κυάθων, ἐκ τῶν ὁποίων δύο ἔντονα ἐξώκυρτα καὶ τρία ἐξώστροφα, τὸ ἕνα μὲ ἀκέραιη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. – Τμῆμα ἀπὸ τὴ γάστρα καὶ τὴν ἐπίπεδη βάση μᾶλλον κωνικοῦ κυάθου. – Ἕνα τοίχωμα καὶ δύο ἐπίπεδες βάσεις κυπέλλων. – Δύο συγκολλώμενα καὶ ἕνα συνανῆκον τμῆμα ἀμφίκοιλου κυπέλλου. – Ὑπερυψωμένη ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς λαβή, πιθανὸν ἀπὸ ἀρύταινα. – Ἑξήντα δύο χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων δεκαεννέα περίκυρτα, δεκαοκτὼ τροπιδωτά, δεκαεννέα ἐξώστροφα καὶ ἕξι ἐξώκυρτα. – Τριάντα τρεῖς γάστρες ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἡ μία μὲ ρίζα λαβῆς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς, ἐκ τῶν ὁποίων εἴκοσι ὀκτὼ πολὺ μικροῦ μεγέθους. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα ἀπὸ τὸν λαιμὸ πρόχου. – Τμῆμα πιθαμφορέα ἀπὸ τὸ ἐξώκυρτο χεῖλος ὡς τὸν λαιμό. – Τέσσερα τμήματα ἀπὸ τὸν λαιμὸ κλειστῶν ἀγγείων. – Σαράντα τοιχώματα κλειστῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων τριάντα πολὺ μικροῦ μεγέθους. – Πέντε χείλη, ἐκ τῶν ὁποίων τρία ἔντονα ἐξώκυρτα, ἕνα ἁπλὸ καὶ ἕνα ἀποστρογγυλεμένο,

---

τοῦ δυτικοῦ τοιχώματος ἄνωθεν τοῦ καλύμματος τοῦ ὀχετοῦ – δεῖγμα περιεχομένου ψευδοστόμου ἀμφορέως, 16-8-1974. Πρόκειται γιὰ τὸν ψευδόστομο ἀμφορέα #7, ποὺ ὅμως δὲν ἐντοπίστηκε στὴν καταγραφή.

805. Πρβ. *MDP* εἰκ. 75: 13.

806. Πρβ. αὐτόθι εἰκ. 73: 2.

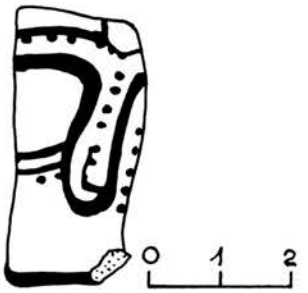
807. Πρβ. E. French, *BSA* 60, 1965, εἰκ. 7: 15, *MDP* εἰκ. 107: 2.

808. Πρβ. *MDP* εἰκ. 107: 6, E. French, *BSA* 61, 1966, εἰκ. 3: 22.

809. Πρβ. *MDP* εἰκ. 112: 5.

καὶ τέσσερις λαβὲς κρατήρων. – Εἴκοσι ἑπτὰ χείλη, ἐκ τῶν ὁποίων δεκατέσσερα ἁπλά, ὀκτὼ ἐξώστροφα καὶ πέντε ἐξώκυρτα, τέσσερις γάστρες, δύο λαβὲς καὶ μία δακτυλιόσχημη βάση σκύφων.

Γραπτά: Μία γάστρα μὲ ρίζα ταινιωτῆς λαβῆς καὶ δύο δισκοειδεῖς βάσεις ὁλόβαφων κυλίκων. – Δύο δισκοειδεῖς βάσεις κυλίκων μὲ δακτυλίους. – Πέντε λαβές: δύο ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς μὲ βαμμένη ράχη, μία κυλινδρικὴ μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη, δύο ταινιωτές, ἡ μία μὲ βαμμένα περιθώρια, ἡ ἄλλη μὲ βαμμένη ράχη. – Δακτυλιόσχημη βάση ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ δακτύλιο στὸν πυθμένα. – Τμῆμα προχοῆς μὲ γραμμὲς κατὰ μῆκος περιμετρικά. – Γάστρα κυάθου μὲ γωνίωση μὲ ταινίες ἐξωτερικά. – Τοίχωμα μικροῦ κυπέλλου μὲ γραμμὲς μεταξὺ ταινιῶν. – Ἕνα ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ δεκαπέντε γάστρες ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ πτηνὰ ποὺ κινοῦνται πρὸς τὰ ἀριστερά (πίν. 96α: 7) (1), δέσμη γραμμῶν ἐπάνω ἀπὸ ταινία (2) ἀπροσδιόριστα κοσμήματα (εἰκ. 263, πίν. 95: 13) (5), ταινίες ἢ ἱμάντες (πίν. 95: 6) (7). – Ἕνα περίκυρτο χεῖλος, ἕνα ἐξώστροφο, ἕνα ἐξώκυρτο καὶ ἐννέα γάστρες ὁλόβαφων ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Ἑπτὰ γάστρες μὲ δακτυλίους καὶ ἐξωτερικά: ταινίες (2), ἀπροσδιόριστα κοσμήματα (2). – Δύο ἐξώβαφες γάστρες καὶ δύο ἐνδόβαφες, ἡ μία μὲ ταινίες, ἡ ἄλλη μὲ τρέχουσες σπεῖρες. – Ἕνα χεῖλος μὲ ταινία, ἕνα τμῆμα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου μὲ ταινία καὶ τέσσερα ὄστρακα, ἀνὰ δύο συγκολλώμενα, ἀπὸ τὴν κοιλιὰ πρόχων. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα ἀπὸ τὴ βάση τοῦ λαιμοῦ πιθαμφορέα μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – Δύο βάσεις ἀλαβάστρων μὲ δακτυλίους. – Τριάντα ἕξι τοιχώματα κλειστῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων δύο ἀπὸ τὸν ὦμο μὲ ρίζα κυλινδρικῆς λαβῆς. Δεκαεπτὰ μὲ ταινίες (πίν. 95: 10, 11), δεκατέσσερα μὲ ταινίες ἢ ἱμάντες (ἕνα ἀπὸ τὸν ὦμο καὶ ἕνα χαμηλὰ ἀπὸ τὴν κοιλιά), δύο μὲ ταινία καὶ ἱμάντες, δύο ἐξώβαφα καὶ ἕνα μὲ ἀπροσδιόριστο κόσμημα. – *Ψευδόστομοι*: Πέντε συνανήκοντα τμήματα ἀπὸ τὸν ὦμο καὶ τὴν κοιλιὰ μὲ ἀκέραιο στόμιο καὶ τμῆμα τοῦ στελέχους τοῦ δίσκου. Λεπτὴ ταινία στὸ χεῖλος καὶ τὴ βάση τοῦ στομίου, σχηματοποιημένο διχαλωτὸ ἄνθος μὲ σιγμοειδὴ στήμονα στὸν ὦμο, ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν καὶ ὁριζόντια τεθλασμένη γραμμὴ στὴ ζώνη τῆς κοιλιᾶς[810] (πίν. 95: 8, 14, 18). – Δύο συγκολλώμενα τμήματα ἀπὸ τὸν ὦμο μὲ τμῆμα τοῦ στομίου, σχηματοποιημένο διχαλωτὸ ἄνθος μὲ σιγμοειδὴ στήμονα[811] καὶ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν (πίν. 96α: 1). – Δύο τμήματα ἀπὸ τὸν ὦμο ψευδοστόμων μὲ ταινίες καὶ ἱμάντες, τὸ ἕνα καὶ μὲ ρίζα λαβῆς. – Ἕξι τμήματα ἀπὸ τὴν κοιλιὰ ψευδοστόμων μὲ ταινίες καὶ ἱμάντες, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ ζώνη Ν-σχήμων κοσμημάτων μεταξὺ ταινιῶν καὶ ἕνα μὲ ζώνη κατακορύφων κυματοειδῶν γραμμιδίων[812] (πίν. 95: 20). – Τμῆμα δακτυλιόσχημης βάσης μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν ἐξωτερικά. – *Κρατῆρες*: Ἐννέα συνανήκοντα καὶ συγκολλώμενα τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τὴ γάστρα. Ταινία στὸ χεῖλος, δεύτερη πλατύτερη ἐξωτερικὰ κάτω ἀπὸ αὐτὸ καὶ στὴ γάστρα ὄρθια πενταπλὰ ὀξυκόρυφα τόξα, ἐντὸς καὶ ἑκατέρωθεν τῶν ὁποίων ὁμάδες ὀρθιων καὶ ἀνηρτημένων ὁμοκέντρων ἡμικυκλίων καὶ δύο ταινίες[813] (πίν. 95: 1-3, 5, 7, 15, 17). – Ἔντονα ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ ταινία καὶ δύο λοξὲς πλάγιες παράλληλες γραμμὲς ἐξωτερικά. – Τμῆμα ταινιωτῆς λαβῆς μὲ βαμμένη ράχη. – Δύο γάστρες, ἡ μία μὲ ἀπροσδιόριστο κόσμημα, ἴσως τμῆμα πορφύρας, ἡ ἄλλη ἐνδόβαφη μὲ ἁπλὰ τρικάμπυλα τόξα, ἐγγεγραμμένη δέσμη ὁμο-

*Εἰκ. 263. Ἀγωγὸς **ΘΚ**, μονωτικὴ ἐπικάλυψη, ὄστρακο κύλικος.*

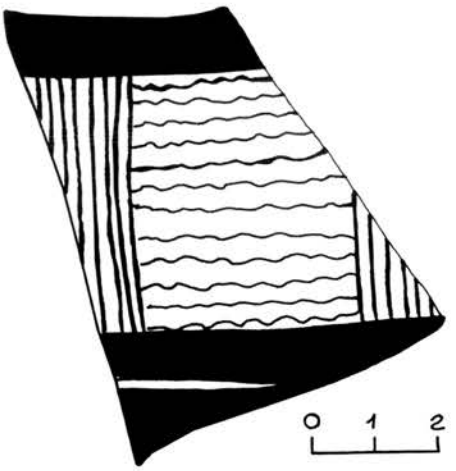
810. Γιὰ τὸ διχαλωτὸ ἄνθος στὸν ὦμο πρβ. E. French, *BSA* 62, 1967, εἰκ. 10: 5.

811. Πρβ. Wace, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 2: 4.

812. Πρβ. E. French, *BSA* 62, 1967, πίν. 38: (b) (ἀριστερά).

813. Πρβ. *MDP* εἰκ. 142: 2.

κέντρων ἡμικυκλίων καὶ ταινίες γάστρας[814] (πίν. 95: 19). – Δακτυλιόσχημη βάση μὲ ταινία ἐξωτερικά. – *Σκύφοι*: *Ὑψίποδες*: Δύο συγκολλημένα καὶ ἕνα συνανῆκον τμῆμα ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τὴ γάστρα. Λεπτὴ ταινία χείλους στὴν ἀκμὴ καὶ δεύτερη πλατύτερη ἐξωτερικά, στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ πολλαπλὸ περιθώριο καὶ ἐφαπτόμενη τεθλασμένη γραμμὴ ἐξωτερικά[815] (πίν. 95: 4, 16). – Τρία χείλη μὲ ταινία καὶ δεύτερη ἐξωτερικὰ καὶ λοξὴ πλατιὰ γραμμή (1), στήλη ἀνηρτημένων ὁμοκέντρων τόξων μὲ πολλαπλὸ περιθώριο[816] (πίν. 96α: 4) (1), ἀπροσδιόριστο κόσμημα (1). – Γάστρα μὲ τρικάμπυλα τόξα καὶ ζεῦγος παραπληρωματικῶν ἀντωπῶν πεταλίων[817] (πίν. 96α: 13). – Τμῆμα ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ὁλόβαφου στελέχους. – Στέλεχος μὲ δισκοειδὴ βάση ὁλόβαφου ὑψίποδος (πίν. 95: 21). *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Ἑπτὰ χείλη μὲ λεπτὴ ταινία, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ στήλη τεθλασμένης καὶ ἕνα μὲ ὁριζόντιες κυματοειδεῖς γραμμές, μᾶλλον σὲ στήλη. – Ἑπτὰ χείλη μὲ λεπτὴ ταινία, δακτύλιο καὶ δεύτερη ταινία ἐξωτερικά (1), στενὴ στήλη ἀμειβόντων μὲ περιθώριο[818] (πίν. 95: 9) (1), στήλη κροσσοπεταλίων καὶ λοξὴ γραμμή, ἴσως ἀπὸ σπείρα (1), στήλη τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο[819] (πίν. 96α: 8) (1), στήλη ἀντινώτων κροσσοπεταλίων μὲ διπλὸ περιθώριο[820] (πίν. 96α: 12) (1), τμῆμα λαβῆς μὲ πινελιὰ στὴ ράχη (1), ρίζες λαβῆς μὲ πινελιὲς καὶ ταινίες γάστρας (1). – Ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ μεγάλο τμῆμα τῆς γάστρας. Ταινία χείλους καὶ πλατιὰ στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ πολλαπλὸ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ταινίες γάστρας[821] (εἰκ. 264). – Δεκαεπτὰ τμήματα γάστρας μὲ σπεῖρες (4), φολίδες καὶ ἱμάντες (1), σειρὰ Ν-σχήμων κοσμημάτων καὶ ἱμάντες γάστρας[822] (1), στήλη ἀμειβόντων (1), στήλη τεθλασμένης ἐπάνω ἀπὸ ταινία (1), στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες (1), στήλη τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες[823] (πίν. 96α: 11) (1), στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ τριπλὸ περιθώριο (1), στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ πολλαπλὸ περιθώριο καὶ κροσσοπετάλια[824] (1), δέσμη γραμμῶν μὲ κροσσοπετάλια (1), δέσμη γραμμῶν ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες (1), ἱμάντες ἐξωτερικά, δακτυλίους ἐσωτερικά (3). – Δέκα γάστρες μὲ τμήματα λαβῶν μὲ πινελιὲς στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη (πίν. 96α: 14). – Τρεῖς βάσεις, ἐκ τῶν ὁποίων μία ἐπίπεδη, μία δισκοειδὴς καὶ μία δακτυλιόσχημη, μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ δακτυλίους ἐσωτερικά. – Τρία στικτὰ χείλη, τὸ ἕνα μὲ τμῆμα γάστρας μὲ περίστικτο κύκλο καὶ τριφυλλόσχημο ρόδακα στὸ ἐσωτερικό του. – Ἕξι γάστρες ἐνδόβαφων σκύφων μὲ ταινίες (3), κομμένο πλοχμό (1), πενταπλὰ γωνιώδη τόξα καὶ παραπληρωματικὰ ζεύγη ἀντιμετώπων πεταλίων στὰ κενά[825] (πίν. 95: 12) (1), λαβὴ μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα (1). – Δύο ἐξώκυρτα χείλη καὶ ἕξι γάστρες, οἱ δύο μὲ ρίζα λαβῆς, ἀπὸ ὁλόβαφους σκύφους. – Δύο λαβὲς σκύφων μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα καὶ τὴ ράχη.

Εἰκ. 264. Ἀγωγὸς ***ΘΚ****, μονωτικὴ ἐπικάλυψη, ὄστρακο σκύφου.*

814. Πρβ. E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 7: 2.
815. Πρβ. αὐτόθι πίν. 19 (b) 7, εἰκ. 9: 1.
816. Πρβ. *MDP* εἰκ. 146: 8.
817. Πρβ. αὐτόθι εἰκ. 165: 3.
818. Πρβ. Wace, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 9: 53.
819. Πρβ. αὐτόθι πίν. 60(c)250.
820. Πρβ. αὐτόθι εἰκ. 9: 37-39.
821. Πρβ. E. French, *BSA* 64, 1969, πίν. 19(b) 7, εἰκ. 9: 1.
822. Πρβ. αὐτόθι 79.
823. Πρβ. Wace, *BSA* 68, 1973, πίν. 60(c)250.
824. Πρβ. E. French, *BSA* 64, 1969, πίν. 19(b) 7, εἰκ. 9: 1.
825. Πρβ. αὐτόθι πίν. 19(b) 11.

Εἰδώλια: Πόδι ζωόμορφου εἰδωλίου μὲ γραμμὲς κατὰ μῆκος ποὺ συγκλίνουν στὴν ἀπόληξή του. Ἀλείφωμα ὑποκίτρινο, βαφὴ μελανή. Σωζ. μῆκ. 3,1 ἑκ. – Κεφαλή, ἐλλιπὴς κατὰ τὸ ρύγχος, καὶ λαιμὸς ζωόμορφου εἰδωλίου, μὲ εὐθέα κέρατα. Γραμμὴ κατὰ μῆκος τοῦ προσώπου ποὺ συνεχίζεται στὸ κεφάλι καὶ κατὰ μῆκος τοῦ αὐχένα καὶ τῆς ράχης. Δακτύλιος στὸν λαιμό, γραμμὲς στὴν ἄνω καὶ κάτω πλευρὰ τῶν κεράτων. Οἱ ὀφθαλμοὶ δηλώνονται πλαστικὰ καὶ μὲ γραπτὴ στιγμή. Πηλὸς ροδόχρωμος, βαφὴ καστανέρυθρη. Σωζ. ὕψ. 4 ἑκ.

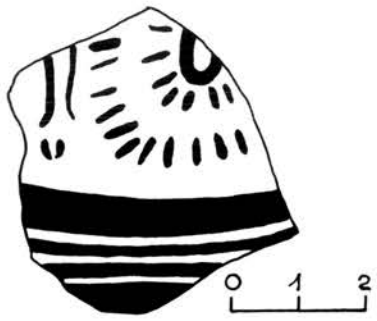
Τὸ βόρειο ὅριο τοῦ ἀγωγοῦ εἶναι χτιστὸ ὅπως συνήθως μὲ ἐπάλληλους πλακοειδεῖς δόμους. Τὸ νότιο ὅμως ἀποτελεῖται ἀπὸ τὴν παρειὰ τοῦ βράχου ὁ ὁποῖος στὸ σημεῖο αὐτὸ σχηματίζει αὔλακα μὲ τὴ βόρεια, χτιστή, πλευρά της κατακόρυφη, τὴ νότια ὅμως ἐπικλινή. Αὐτὴ ἡ διάταξη, ποὺ συμπληρώνεται ἀπὸ τοὺς ὁριζόντιους καλυπτήριους λίθους, δίνει στὴν ἀρχὴ τοῦ ἀγωγοῦ τριγωνικὴ διατομή (πίν. 96β). Ἡ περαιτέρω διαδρομή του δὲν συνεχίζεται εὐθύγραμμη πρὸς τὰ κάτω ἀλλὰ εἶναι προσαρμοσμένη στὴ διαμόρφωση τοῦ βράχου ποὺ εἶναι ἀκανόνιστη. Στὰ πρῶτα 3,50 μ. λοξεύει ἀπὸ τὴ γωνία τοῦ **Θ4** πρὸς τὸν βόρειο τοῖχο τοῦ **Κ**. Ἐκεῖ γυρίζει κατ' ἀμβλεία γωνία καὶ στὰ ἑπόμενα 4 μ. συνεχίζεται πρὸς τὰ κάτω παράλληλος καὶ σχεδὸν σὲ ἐπαφὴ μὲ τὸν τοῖχο τοῦ **Κ9**. Ἀπὸ ἐκεῖ στρέφει πάλι διαγωνίως λοξὰ γιὰ 2 μ. καὶ πλησιάζει τὸν βόρειο τοῖχο τοῦ **Κ10**, ἀπὸ ὅπου κατεβαίνει παράλληλος πρὸς αὐτὸν γιὰ ἄλλα 2 μ. πρὸς τὸ τεῖχος. Τὸ συνολικό του μῆκος εἶναι 11,50 μ. Τὸ πλάτος του, 0,40 μ. στὴν ἀρχή, αὐξάνεται στὰ 0,60 μ. χαμηλότερα. Στὸ ὕψος ὅμως τοῦ δυτικοῦ τοίχου τοῦ χώρου **Κ10** ἕνα χαμηλὸ τοιχάριο, παράλληλο πρὸς τὸν ἀγωγό, τὸ περιορίζει στὰ 0,50 μ., εἴτε γιὰ νὰ συγκρατήσει τὴν ὁρμὴ τῆς ροῆς τοῦ νεροῦ εἴτε γιὰ νὰ διευκολύνει τὴ στερέωση τῶν πλακῶν τῆς στέγης του, οἱ ὁποῖες στὰ προηγούμενα μέτρα τῆς διαδρομῆς του στηρίζονταν στὴν ὑποθεμελίωση τῶν τοίχων ποὺ τὸν πλαισίωναν. Ἡ στέγη αὐτή, ποὺ διατηρήθηκε ἀνέπαφη στὰ πρῶτα 2,35 μ. καὶ μόνο κατὰ τόπους χαμηλότερα, ἀποτελεῖται ἀπὸ ὀγκώδεις πλακοειδεῖς λίθους ἐπιστεγασμένους μὲ λεπτὲς πλάκες, σκεπασμένες μὲ μονωτικὸ στρῶμα ἀπὸ πλέσια καὶ χῶμα πάχους 0,20-0,40 μ. Ἡ λάσπη αὐτὴ περιεῖχε ὄστρακα ποὺ χρονολογοῦν τὴν κατασκευὴ τοῦ ἀγωγοῦ.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 14426+[12323].
Σύνολο ὀστράκων 145.
Πρώιμο 1, ἄγραπτα 32, γραπτὰ 68, ἀπροσδιόριστα 44.

Πρώιμο: Τοίχωμα κυπέλλου μὲ σπογγωτὴ διακόσμηση μεταξὺ ταινιῶν (ΥΕ ΙΙΙΑ1).
Ἄγραπτα: Τρία τροπιδωτὰ χείλη, δύο ἁπλά, τὸ ἕνα μὲ ἀκέραιη, κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή, δύο ταινιωτὲς λαβὲς καὶ ἕνα τμῆμα στελέχους κυλίκων. – Χεῖλος τροπιδωτοῦ λεκανιδίου μὲ ἀκέραιη ὁριζόντια ταινιωτὴ λαβή. – Ἕνα ἐξώστροφο χεῖλος καὶ ἕνα πλατὺ ταινιωτὸ πόδι μὲ τμῆμα τοιχώματος χρηστικῶν ἀγγείων. – Ταινιωτὴ ὑπερυψωμένη λαβὴ ἀρύταινας ἢ κύλικας. – Ἔντεκα χείλη κυάθων, ἐκ τῶν ὁποίων ἑπτὰ ἐξώστροφα, τρία ἁπλὰ καὶ ἕνα ἔντονα ἐξώκυρτο. – Χεῖλος καὶ τμῆμα τοιχώματος κυπέλλου. – Δύο ἀποστρογγυλεμένα χείλη πρόχων ἢ πιθαμφορέων. – Ψηλὴ δισκοειδὴς βάση μὲ τμῆμα κοιλιᾶς, μᾶλλον ἀπὸ ἀπιόσχημο πιθαμφορέα. – Τμῆμα διπλοῦ ἀγγείου (κέρνος;) μὲ κοινὴ τοξωτὴ ταινιωτὴ λαβή, μὲ τὸ ὁποῖο συνανήκει τμῆμα, ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ βάση κυπέλλου, μὲ κοῖλο τοίχωμα. – Τρεῖς βάσεις σκύφων, ἡ μία δισκοειδής.

Γραπτά: Βάση κύλικος μὲ κεντρικὴ ἀβαθὴ κοιλότητα καὶ δακτυλίους ἐπάνω. – Τέσσερα τμήματα κυπέλλων, ἐκ τῶν ὁποίων δύο συνανήκοντα, ἀπὸ τὰ τοιχώματα καὶ τὴν ἐλαφρὰ κοίλη βάση (μὲ δύο ταινίες στὰ τοιχώματα). – Δύο ἐπιμήκεις ταινιωτὲς λαβὲς ἀπὸ ἀρύταινες, ἡ μία μὲ ἐγκάρσιες λοξὲς πινελιές, ἡ ἄλλη μὲ κομμένο πλοχμὸ στὴ ράχη. – Βάση ἀρύταινας μὲ κομβιόσχημη βάση καὶ ταινία καὶ ἱμάντες στὴ γάστρα. – Ἕνα περίκυρτο χεῖλος, ἕνα τμῆμα ἀπὸ τὸν ψηλὸ λαιμὸ καὶ τὸν ὦμο καὶ ὀκτὼ τμήματα κοιλιᾶς, ὅλα μὲ ταινίες, ἀπὸ πρόχους. – Τρία τμήματα ἀπὸ τὸν ὦμο ψευδοστόμων ἀμφορέων μὲ ταινίες καὶ ἱμάντες, τὸ ἕνα καὶ μὲ τμῆμα σχηματοποιημένου ἄνθους[826] (πίν. 97α: 2, εἰκ. 265). – Ὀκτὼ συνανήκοντα τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τὴ γάστρα κυπέλλου. Ταινία στὸ χεῖλος καὶ λίγο χαμηλότερα ἐξωτερικά, δύο ἀντιθετικὲς σπεῖρες μὲ μία κατακόρυφη κυματοειδὴ γραμμὴ στὸ σημεῖο ἕνωσης τῶν μίσχων, δύο ταινίες γάστρας (πίν. 97α: 1, 4-10). – Δύο ἔντονα ἐξώκυρτα χείλη κρατήρων μὲ ταινία, τὸ ἕνα καὶ μὲ δεύτερη χαμηλότερα ἐξωτερικά[827] καὶ κορυφὴ γωνιωδῶν τόξων (πίν. 97α: 3), τὸ ἄλλο μὲ σπείρα, καὶ πέντε γάστρες μὲ ταινίες, οἱ δύο μὲ ρίζες λαβῶν. – *Σκύφοι*: *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Τρία χείλη μὲ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ εἴκοσι δύο γάστρες μὲ ταινίες ἢ ἱμάντες (10, οἱ τρεῖς καὶ μὲ δακτύλιο), σπείρα (2, ἡ μία μὲ δικτυωτὸ ὀφθαλμό), στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο (1), στήλη ἀμειβόντων μὲ περιθώριο (1), στήλη ἀμειβόντων ἐπάνω ἀπὸ ταινία (1), ἀπροσδιόριστα κοσμήματα καὶ ταινία γάστρας (2), ἀκέραιη λαβή (1), τμῆμα λαβῆς (4). – Δακτυλιόσχημη βάση μὲ ταινία ἐξωτερικά. – Γάστρα ἐνδόβαφου σκύφου μὲ ταινία ἐξωτερικά. – Τρεῖς γάστρες ὁλόβαφων σκύφων. – Ἕνα στικτὸ καὶ ἕνα ἀκόσμητο χεῖλος, μᾶλλον ἀπὸ σκύφους.

Εἰκ. 265. Ἀγωγὸς ***ΘΚ****, μόνωση ἐπίστρωσης, ὄστρακο ψευδοστόμου.*

Εἰδώλιο: Κυλινδρικὸς κορμὸς ζωόμορφου εἰδωλίου, μὲ διπλωμένη οὐρά. Τέσσερις παράλληλες γραμμὲς κατὰ μῆκος τῆς ράχης καὶ ἐγκάρσιες γραμμὲς στὰ πλευρά[828]. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ καστανή. Σωζ. μῆκ. 7,5 ἑκ.

Μικρὰ εὑρήματα: Μικρὸ κωνίδιο μὲ κοίλη βάση, ἀπὸ γκρίζο στεατίτη. Ὕψ. 0,7 ἑκ., διάμ. βάσης 1,5 ἑκ., διάμ. τρήματος 0,2 ἑκ. – Δισκοειδὲς κωνίδιο μὲ κωνικὴ κορυφή, ἀπὸ μελανὸ στεατίτη. Ὕψ. 1,1 ἑκ., διάμ. βάσης 1,6 ἑκ., διάμ. τρήματος 0,2 ἑκ.

Τὸ περιεχόμενο τοῦ ἀγωγοῦ στὰ πρῶτα προστατευμένα του μέτρα ποὺ ἀνάγεται στοὺς χρόνους τῆς χρήσης καὶ ἐγκατάλειψής του ἦταν λεπτὸ χῶμα μὲ λίγα ὄστρακα:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 14430.
Σύνολο ὀστράκων 47.
Πρώιμο 1, ἄγραπτα 13, γραπτὰ 33.

Πρώιμο: Τοίχωμα ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου μὲ δύο καμπύλες ταινίες.

Ἄγραπτα: Τέσσερα χείλη κυλίκων, τὰ δύο τροπι-

826. Πρβ. Wace, *BSA* 68, 1973, πίν. 58(c)131.
827. Πρβ. *MDP* εἰκ. 142: 2.
828. Πρβ. E. French, *BSA* 66, 1971, πίν. 25 (a) 53-665, 50-257.

δωτά. – Τρία χείλη, τὸ ἕνα ἐξώκυρτο, τέσσερις γάστρες καὶ μία δισκοειδὴς βάση κυάθων. – Τμῆμα ἀπὸ τὸ κάτω μέρος τῆς κοιλιᾶς ὡς τὴ δισκοειδὴ βάση πρόχου.

Γραπτά: Πέντε τοιχώματα πρόχων μὲ ταινίες. – Δισκοειδὴς βάση μὲ τμῆμα κοιλιᾶς πρόχου μὲ ταινίες. – Δύο τοιχώματα ψευδοστόμων μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – Ἐξώστροφο χεῖλος ὁλόβαφου κρατήρα. – Ἑπτὰ γάστρες κρατήρων μὲ ταινίες, ἡ μία καὶ μὲ δακτύλιο. – *Σκύφοι*: *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Πέντε χείλη μὲ ταινία, ἐκ τῶν ὁποίων δύο μὲ δακτύλιο καὶ ἕνα μὲ ἀκέραιη κυλινδρικὴ λαβὴ μὲ πινελιὰ στὶς ρίζες καὶ τὴ ράχη καὶ ὁμάδα ὁμοκέντρων τόξων στὴ γάστρα. – Ἕξι γάστρες μὲ στήλη ἀραιῶν ἀμειβόντων μὲ περιθώριο (1), θυσανωτὴ δέσμη ὁριζοντίων κυματοειδῶν (1), δέσμη πέντε γραμμῶν καὶ τμήματα ἀπὸ τὸ σῶμα πορφυρῶν παραπλεύρως (1), δύο σειρὲς κομμένου πλοχμοῦ καὶ ἱμάντες (1), τμῆμα διάγραμμης καμπύλης ταινίας (1), ἱμάντες (1). – Δύο δακτυλιόσχημες καὶ μία δισκοειδὴς βάση, μὲ ταινία καὶ δακτυλίους. – Τρία τμήματα ἐνδόβαφων σκύφων: ἕνα χεῖλος μὲ πλατιὰ ταινία, μία γάστρα μὲ ἀκέραιη κυλινδρικὴ λαβὴ μὲ πινελιὰ στὶς ρίζες καὶ τὴ ράχη καὶ μία μὲ δέσμη ὀκτὼ γραμμῶν.

Κεραμεικὴ, χρονολογικὰ τυχαία, μαζεύτηκε καὶ ἀπὸ τὴν περιοχὴ τοῦ στομίου καὶ τῆς ἐκβολῆς του:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 14462+14434+14431.
Σύνολο ὀστράκων 297.
Πρώιμα 6, ἄγραπτα 96, γραπτὰ 169, ἀπροσδιόριστα 26.

Πρώιμα: Τοίχωμα μινύειου ἀγγείου. – Τοίχωμα ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου μὲ τρεῖς σχεδὸν παράλληλες λοξὲς ταινίες. – Ἐξώκυρτο χεῖλος κυάθου μὲ ταινία καὶ σπεῖρες μὲ καμπύλο μίσχο[829] (πίν. 98α: 2) (ΥΕ ΙΙΙΑ). – Ἐξώστροφο χεῖλος κυάθου μὲ σπεῖρες μὲ καμπύλο μίσχο καὶ παραπληρωματικὸ Ν-σχημο κόσμημα[830] (πίν. 98α: 1) (ΥΕ ΙΙΙΑ). – Τοίχωμα κυπέλλου μὲ σπείρα μὲ καμπύλο μίσχο (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Γάστρα κύλικος μὲ σπείρα μὲ γωνιώδη μίσχο (ΥΕ ΙΙΙΑ2).

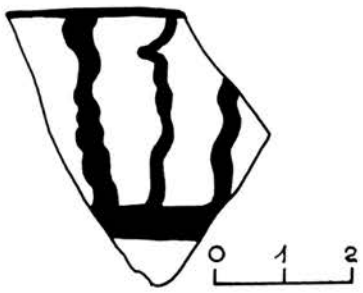
Ἄγραπτα: Τριάντα ἕνα χείλη κυλίκων, ἐκ τῶν ὁποίων ἑπτὰ ἐξώστροφα, δεκαπέντε τροπιδωτά, ὀκτὼ ἁπλά, τὰ δύο μὲ ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς, καὶ ἕνα μὲ ἀκέραιη κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή. – Ἕξι κατακόρυφες ταινιωτὲς λαβές, ἐννέα γάστρες, οἱ τέσσερις μὲ ἀκέραιη καὶ δύο μὲ ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς, καὶ μία βάση, ὅλα ἀπὸ κύλικες. – Τέσσερα χείλη λεκανιδίων: ἕνα ἔντονα ἐξώκυρτο καὶ τρία τροπιδωτά, τὰ δύο μὲ ρίζα, τὸ τρίτο μὲ τμῆμα ὁριζόντιας ταινιωτῆς λαβῆς. – Ταινιωτὴ λαβὴ λεκανιδίου. – Δύο λαβές, ἡ μία πλατιὰ ταινιωτή, ἡ ἄλλη ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς. – Τρεῖς βάσεις, οἱ δύο δισκοειδεῖς, ἡ τρίτη ἐπίπεδη. – Ἕξι τοιχώματα μαγειρικῶν καὶ χρηστικῶν σκευῶν, χυτρῶν καὶ πρόχων. – Τμῆμα ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ δισκοειδὴ βάση κυάθου. – Δύο τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ γάστρα κυάθων. – Δώδεκα ἁπλὰ χείλη, ἕνα ἐξώστροφο, δύο ἐξώκυρτα, μία γάστρα καὶ μία δισκοειδὴς βάση, ἀπὸ κυάθους. – Κυρτὴ βάση κυπέλλου. – Ἕνα ἀποστρογγυλεμένο χεῖλος μὲ τμῆμα λαιμοῦ, δύο τοιχώματα, ἕνα τμῆμα ὤμου καὶ τέσσερις δισκοειδεῖς βάσεις, ἡ μία ἀκέραιη, ἀπὸ πρόχους. – Ἕνα ἔντονα ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ μία

829. Πρβ. E. French, *BSA* 59, 1964, πίν. 71 (c)4.

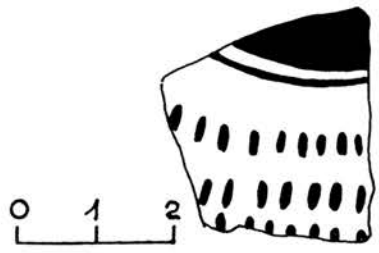
830. Πρβ. *MDP* 68 (Μ 46).

γάστρα κρατήρων. – Δύο ἀκέραιες δακτυλιόσχημες βάσεις σκύφων, ἡ μία μὲ τμῆμα γάστρας.

Γραπτά: Ἐξώστροφο χεῖλος κύλικος μὲ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ ὄρθια πορφύρα στὴ γάστρα[831] (πίν. 98α: 3). – Γάστρα κύλικος μὲ σπεῖρες. – Τέσσερα τμήματα ἀπὸ τὸ κάτω μέρος τῆς γάστρας κυλίκων, ἐκ τῶν ὁποίων τρία μὲ ταινίες καὶ ἱμάντες καὶ ἕνα μὲ τμῆμα ἀπὸ τὸ στέλεχος μὲ δύο παράλληλες γραμμές, ἴσως στελέχη πορφυρῶν. – Βάση ὁλόβαφης κύλικος. – Τέσσερις βάσεις κυλίκων μὲ δακτυλίους, ἐκ τῶν ὁποίων μία μὲ τμῆμα στελέχους καὶ κεντρικὴ κοιλότητα. – Τμῆμα ἐξώβαφου τοιχώματος μᾶλλον κλειστοῦ οἰκιακοῦ ἀγγείου. – Τμῆμα ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος ὣς χαμηλὰ τὴ γάστρα κυάθου μὲ γωνίωση. Ταινία στὸ χεῖλος καὶ ἐπάνω ἀπὸ τὴ γωνίωση, μεταξὺ τῶν ὁποίων κατακόρυφες, ἀνισοπαχεῖς κυματοειδεῖς γραμμές[832] (εἰκ. 266). – Ὀξύληκτο χεῖλος κυάθου μὲ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ φολιδωτὸ τρίγωνο ἐξωτερικά[833] (πίν. 98α: 5). – Μικρὸ τμῆμα χείλους κυάθου μὲ ρίζα λαβῆς. Ταινία στὸ χεῖλος, βαμμένη ἡ ράχη τῆς λαβῆς. – Χεῖλος κυπέλλου μὲ δύο ταινίες ἐξωτερικὰ μεταξὺ τῶν ὁποίων ζεῦγος αὐλακώσεων. – Τοίχωμα κυπέλλου μὲ τρεῖς αὐλακώσεις στὸ μέσον καλυπτόμενες ἀπὸ ταινία καὶ δύο γραμμὲς στὴν ἄνω ζώνη, ἴσως μίσχους φυτῶν. – Τμῆμα τοιχώματος κυπέλλου μὲ ἐπίπεδη βάση μὲ δακτυλίους κάτω. – Χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ταινία ἐσωτερικὰ καὶ δικτυωτὸ κόσμημα στὴ γάστρα (πίν. 97β: 2). – Τμῆμα ἐπίπεδης βάσης ἀλαβάστρου μὲ δακτυλίους. – Τμῆμα ἀπὸ τὸ χεῖλος, τὸν λαιμὸ καὶ τὸν ὦμο μικκύλης χειροποίητης πρόχου. Ταινία στὸ χεῖλος καὶ τὴ βάση λαιμοῦ καὶ καμπύλη γραμμὴ στὸν ὦμο. – Τμῆμα ἀπὸ τὸ χεῖλος, τὸν λαιμὸ καὶ τὴν ἀρχὴ ὤμου χειροποίητης προχοΐσκης[834]. Ταινία στὸ χεῖλος καὶ τὴν ἀρχὴ τοῦ λαιμοῦ. – Ἀποστρογγυλεμένο χεῖλος μὲ ταινία καὶ τμῆμα ἀπὸ τὸν λαιμὸ πρόχου. – Τέσσερις λαβὲς πρόχων μὲ κυματοειδὴ γραμμὴ στὴ ράχη, ἡ μία μὲ ὀπὲς ὄπτησης ἀπὸ μεγάλο ἀγγεῖο. – Ἑπτὰ τμήματα πρόχων μὲ ταινίες: ἕνα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου, τρία ἀπὸ τὸν ὦμο καὶ τρία ἀπὸ τὴν κοιλιά. – Τμῆμα τοιχώματος μᾶλλον κλειστοῦ ἀγγείου μὲ εἰκονιστικὴ παράσταση. Διακρίνεται τμῆμα θέματος, ἐν μέρει διάστικτου καὶ ἐν μέρει διάγραμμου μὲ κυματοειδεῖς γραμμὲς ὁριζόντιες καὶ δύο κατακόρυφες. Ἐπάνω ἀριστερὰ τμῆμα ἐλλειψοειδοῦς θέματος γεμισμένο μὲ κατακόρυφα γραμμίδια (πίν. 97β: 1). – Εἴκοσι δύο τοιχώματα κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες. – *Ψευδόστομοι*: Τμῆμα ὤμου μὲ ταινία, ἱμάντα καὶ τρεῖς σωζόμενες σειρὲς παραλλήλων γραμμιδίων (εἰκ. 267). – Ἐννέα τμήματα κοιλιᾶς μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν, τὸ ἕνα καὶ μὲ ζώνη ὁριζόντιας τεθλασμένης μεταξὺ ταινιῶν. – Βάση μὲ κεντρικὴ κοιλότητα καὶ στέλεχος ἀπιόσχημου ψευδοστόμου. Ἐξώβαφη ἡ βάση καὶ τὸ στέλεχος, ἱμάντες πρὸς τὴν κοιλιά, δακτύλιοι κάτω ἀπὸ τὴ βάση. – Τμῆμα ἀπὸ τὸ ἔντονα ἐξώ-

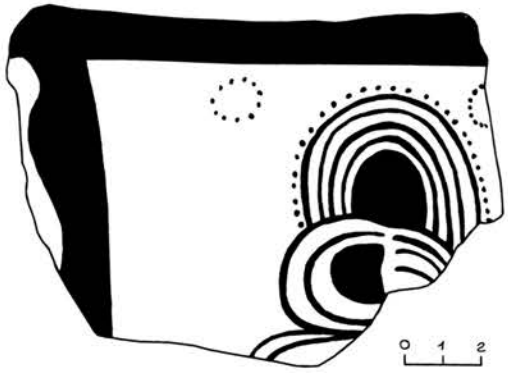

*Εἰκ. 266. Ἀγωγὸς **ΘΚ**, περιοχὴ ἐκροῆς του, ὄστρακο κυάθου.*

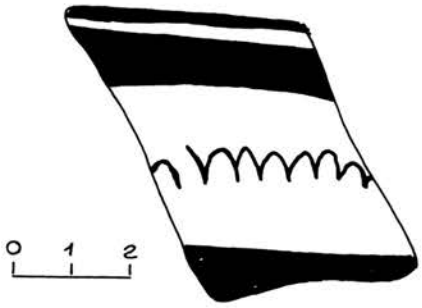

*Εἰκ. 267. Ἀγωγὸς **ΘΚ**, περιοχὴ ἐκροῆς του, ὄστρακο ψευδοστόμου.*

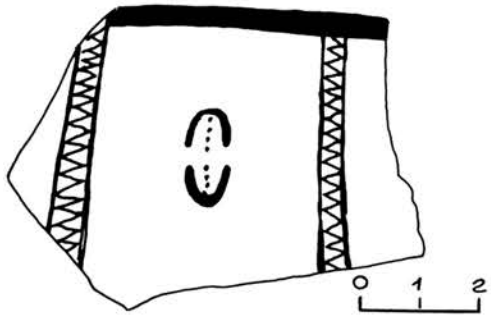
831. Πρβ. E. French, *BSA* 61, 1966, εἰκ. 7: 1.
832. Πρβ. Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 7: 65.
833. Πρβ. αὐτόθι 276, ἀρ. 79, πίν. 62 (d)4.
834. Πρβ. αὐτόθι εἰκ. 7: 58.

*Εἰκ. 268. Ἀγωγὸς **ΘΚ**, περιοχὴ ἐκροῆς του, ὄστρακο κρατήρα.*

*Εἰκ. 269. Ἀγωγὸς **ΘΚ**, περιοχὴ ἐκροῆς του, ὄστρακο σκύφου.*

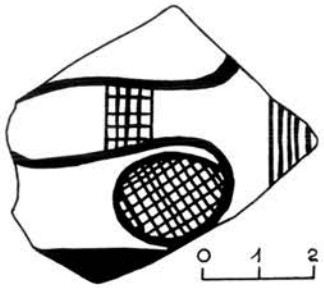
*Εἰκ. 270. Ἀγωγὸς **ΘΚ**, περιοχὴ ἐκροῆς του, ὄστρακο σκύφου.*

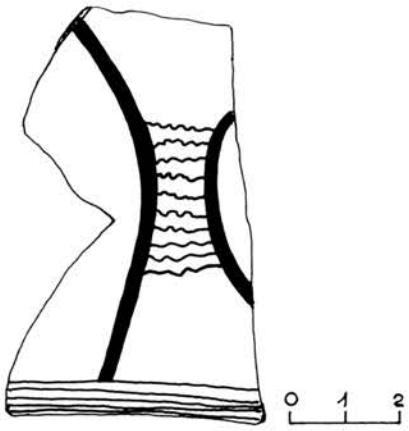
στροφο χεῖλος ὡς τὴ γάστρα κρατήρα. Ταινία στὸ χεῖλος, σχηματοποιημένο ἑλικοειδὲς ἄνθος καὶ παραπληρωματικοὶ στικτοὶ κύκλοι στὴ γάστρα, ὅπου καὶ καμπύλη ταινία ποὺ περιβάλλει τὴ λαβή (πίν. 98α: 8, εἰκ. 268). – Ἔντονα ἐξώκυρτο χεῖλος κρατήρα μὲ ταινία καὶ δεύτερη χαμηλότερα ἐξωτερικά. – Γάστρα κρατήρα μὲ δακτύλιο ἐσωτερικὰ καὶ ταινίες ἐξωτερικά. – Δύο δακτυλιόσχημες βάσεις κρατήρων, ἡ μία ἐξώβαφη, ἡ ἄλλη ἐνδόβαφη. – *Σκύφοι*: Χεῖλος ὑψίποδος σκύφου μὲ ταινία καὶ δεύτερη χαμηλότερα ἀμφίπλευρα. – Ὀκτὼ χείλη, πιθανὸν ἀπὸ ὑψίποδες σκύφους, μὲ ταινία καὶ δεύτερη λίγο χαμηλότερα ἐξωτερικά, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ διακεκομμένη κυματοειδὴ γραμμὴ καὶ ταινία[835] (πίν. 98α: 7, εἰκ. 269), καὶ ἕνα μὲ δακτύλιο χαμηλότερα στὴ γάστρα. – *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Μεγάλο τμῆμα ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ γάστρα μὲ ρίζα λαβῆς. Ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ δακτύλιος, στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες, πινελιὰ στὴ ρίζα τῆς λαβῆς. – Δέκα χείλη σκύφων μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δακτύλιο καὶ στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο (1), στήλη ἀραιῶν ἀμειβόντων μὲ διπλὸ περιθώριο (1), δύο στῆλες τεθλασμένης μὲ περιθώριο καὶ στὴ μετόπη μεταξύ τους ζεῦγος ἀντωπῶν πεταλίων μὲ στήλη στιγμῶν[836] (εἰκ. 270) (1), τρεῖς γραμμές (1), στήλη ἀραιῶν ἀμειβόντων μὲ περιθώριο (πίν. 97β: 7) (1). – Τέσσερα χείλη, ἐκ τῶν ὁποίων τρία ἁπλὰ καὶ ἕνα ἐξώκυρτο, μὲ ταινία. Ἐξ αὐτῶν ἕνα μὲ γωνιώδη γραμμὴ καὶ ἕνα μὲ δύο γραμμὲς μὲ ζεῦγος ὁμοκέντρων τόξων ἐξωτερικά. – Ἕντεκα γάστρες μὲ κυλινδρικὲς λαβὲς μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα. – Τριάντα ἐννέα γάστρες μὲ σπείρα (2, ἡ μία μὲ δικτυωτὸ ὀφθαλμό, πίν. 97β: 6), ἀγκυλόμισχη σπείρα μὲ δικτυωτὸ ὀφθαλμό, δικτυωτὴ θηλιὰ καὶ δέσμη γραμμῶν περιθωρίου στήλης ἐπάνω ἀπὸ ταινία[837] (πίν. 98α: 10, εἰκ. 271) (1), τμῆμα σπείρας μὲ στικτὸ κύκλο καὶ γραμμὴ στὸ ἐσωτερικό της (1), στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ταινία (πίν. 97β: 5) (2), στήλη ὁρι-

835. Πρβ. Wardle, *BSA* 68, 1973, πίν. 60 (a)199, 201.

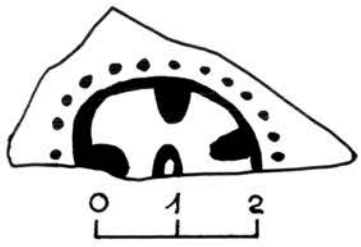
836. Πρβ. Wardle, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 6: 48.

837. Πρβ. Mountjoy, *BSA* 71, 1976, εἰκ. 7: 68.

*Εἰκ. 271-272. Ἀγωγὸς **ΘΚ**, περιοχὴ ἐκροῆς του, ὄστρακα σκύφων.*

*Εἰκ. 273. Ἀγωγὸς **ΘΚ**, περιοχὴ ἐκροῆς του, ὄστρακο σκύφου.*

ζοντίων τεθλασμένων μὲ ἐξαπλὸ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ζεῦγος ταινιῶν (1), δύο δέσμες ἱμάντων ἐξωτερικὰ καὶ ἀπόληξη πορφύρας στὴν ἀνώτερη (1), στήλη δικτυωτῶν ρόμβων μὲ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες[838] (πίν. 98α: 6) (1), καμπύλα ἀντιμέτωπα στελέχη δύο σπειρῶν μεταξὺ τῶν ὁποίων δέσμη ὁριζοντίων κυματοειδῶν γραμμῶν[839] (πίν. 98α: 4, εἰκ. 272) (2 συγκολλώμενα), ἐνάλληλες γωνίες καὶ ἱμάντες γάστρας (1), ταινίες ἢ ἱμάντες (27, τὰ δώδεκα καὶ μὲ δακτύλιο). – Δύο βάσεις μὲ ταινία καὶ δακτυλίους ἐσωτερικά, ἡ μία δισκοειδής, ἡ ἄλλη δακτυλιόσχημη. – Στικτὸ χεῖλος. – Γάστρα μὲ περίστικτο κύκλο, σταυροειδῶς τοποθετημένους ὁλόβαφους ἐσωτερικοὺς λοβοὺς καὶ μικρὸ κύκλο στὸν πυρήνα[840] (πίν. 98α: 9, εἰκ. 273). – Ἕνα χεῖλος μὲ πλατιὰ ταινία, δύο γάστρες καὶ μία δακτυλιόσχημη βάση, ἀπὸ ἐνδόβαφους σκύφους. – Ἕξι χείλη, ἐκ τῶν ὁποίων δύο ἐξώστροφα καὶ δύο ἐξώκυρτα, ἑπτὰ γάστρες καὶ μία λαβὴ ὁλόβαφων σκύφων.

Εἰδώλια: Κεφαλὴ εἰδωλίου μὲ κωνικὸ πόλο. Ταινία καὶ κροσσοπετάλια στὴν ἀκμὴ τοῦ πόλου, ταινία στὸ μέτωπο καὶ γραμμὴ στὴν κατατομὴ τοῦ προσώπου, στιγμὲς ὡς ὀφθαλμοί. Σωζ. ὕψ. 2,3 ἑκ. (πίν. 97β: 3).– Κατώτερο τμῆμα κορμοῦ μὲ κυλινδρικὸ στέλεχος εἰδωλίου. Λοξὲς γραμμὲς στὸν κορμό, ταινία στὴ μέση καὶ γραμμὲς στὸ στέλεχος. Σωζ. ὕψ. 5 ἑκ. (πίν. 97β: 8). – Κάτω μέρος κυλινδρικοῦ κοίλου εἰδωλίου μὲ γραμμὲς κατὰ μῆκος. Βαφὴ ἐρυθρή. Σωζ. ὕψ. 2,5 ἑκ., διάμ. βάσης 1,8 ἑκ. – Τμῆμα κεφαλῆς ζωόμορφου εἰδωλίου μὲ ταινίες στὸ ρύγχος καὶ τὰ κέρατα καὶ στιγμὴ ὡς ὀφθαλμό. Σωζ. ὕψ. 5 ἑκ., σωζ. μῆκ. 3,5 ἑκ.

Μικρὰ εὑρήματα: Δύο τμήματα φύλλου μολύβδου, τὸ ἕνα μὲ μικρὴ ὀπή (πίν. 97β: 4, 9).

Ὁ ἀγωγὸς κατέληγε στὴν ἐσωτερικὴ ὄψη τοῦ τείχους, περιορισμένος πρὸς Β. ἀπὸ ἕνα χαμηλὸ τοιχάριο, συνδεδεμένο καθὼς φαίνεται μὲ ἕνα τριγωνικὸ φρεάτιο προσκτισμένο στὸ τεῖχος. Οἱ ἐπεμβάσεις ὅμως τῆς παλαιότερης ἀνασκαφῆς δὲν ἐπιτρέπουν ἀσφαλεῖς διαπιστώσεις στὸ σημεῖο αὐτό.

838. Πρβ. Wardle, *BSA* 68, 1973, εἰκ. 9: 42.
839. Πρβ. *MDP* εἰκ. 160: 1.
840. Πρβ. E. French, *BSA* 64, 1969, εἰκ. 4: 1.

ΠΕΡΙΟΧΗ **Η**

Εἶναι ὁ χῶρος μεταξὺ δύο ἀναλημμάτων στὸ ἀνατολικὸ ἄκρο τῆς ἀνασκαμμένης περιοχῆς, ἐπάνω ἀπὸ τὰ δωμάτια **Δ5**, **Θ6**, **Θ5**, τὸν χῶρο **Ι** καὶ τὸ δωμάτιο **Κ1** (σχέδιο 8). Τὸ ὅριο πρὸς τὸν κατήφορο εἶναι οἱ δόμοι τοῦ μυκηναϊκοῦ ἀναλήμματος ὕψους περίπου 1-1,60 μ., τοῦ ὁποίου ἡ ἀνώμαλα καμπύλη γραμμὴ προσαρμόζεται στὴ διαμόρφωση τοῦ βράχου, καὶ πρὸς τὸν ἀνήφορο διάφοροι τοῖχοι καὶ τοιχάρια, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀναλημματικὰ καὶ αὐτά. Ἐδῶ ἄσκαπτες ἐπιχώσεις κυρίως εἰπεῖν δὲν ὑπάρχουν. Ὁ βράχος κατεβαίνει ἀπότομα σχηματίζοντας ἐπάλληλα μικρὰ ἰσόπεδα. Τὸ μυκηναϊκὸ ἀνάλημμα συγκρατεῖ ἕνα ἄνδηρο, τὸ **Η4**, ποὺ διατηρεῖ κατὰ τόπους κατάλοιπα ἐπιφανείας στρωμένης μὲ κονίαμα ἀπὸ πλέσια καὶ ἀσβέστη.

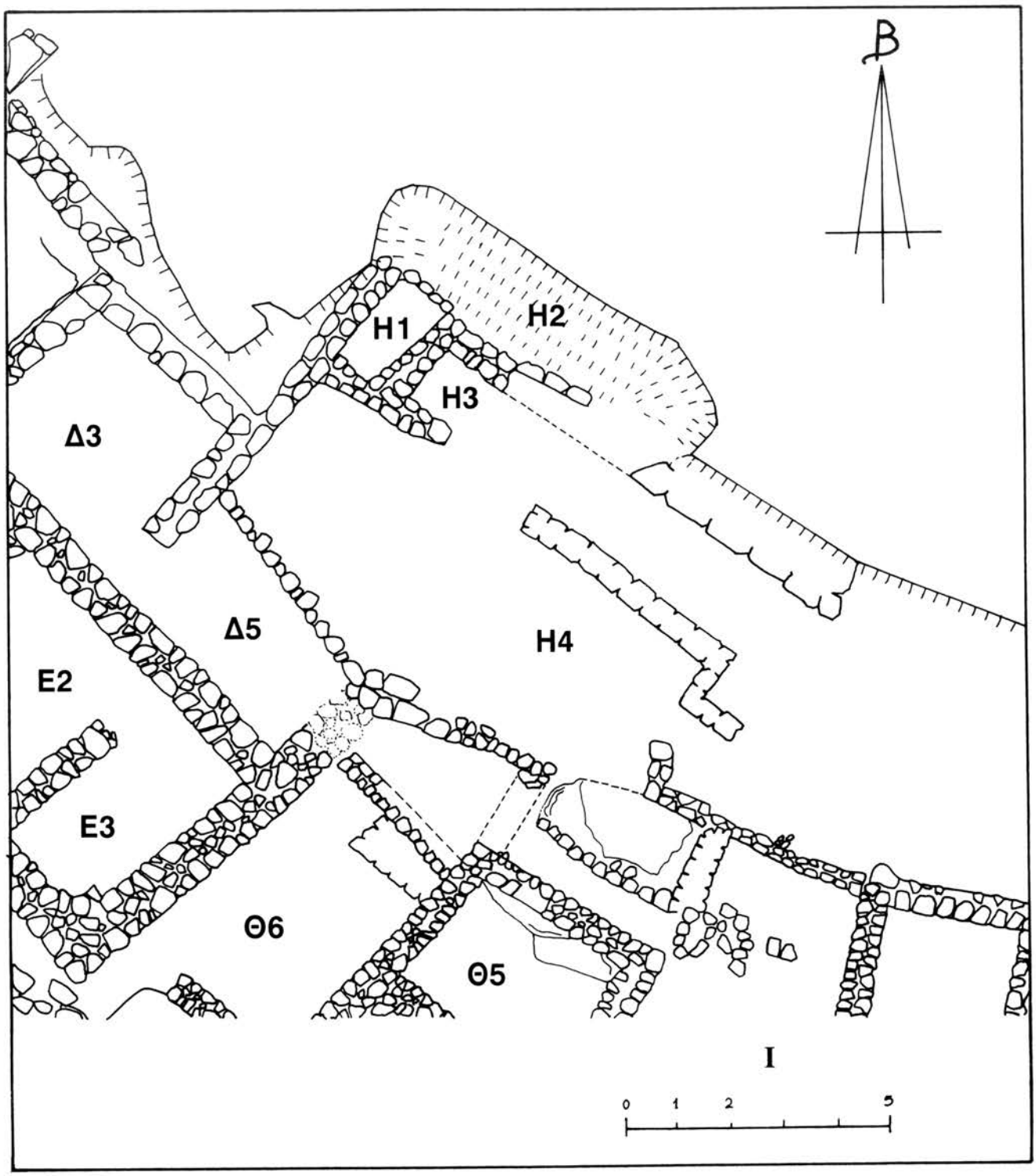
Στὸ νότιο τμῆμα τοῦ ἀνδήρου ὁ βράχος ἦταν σκεπασμένος σὲ ἔκταση 0,60×0,25 μ. μὲ ἀδιατάρακτο στρῶμα πλέσιας ἀπὸ τὸ ὁποῖο προέρχονται:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 14435.
Σύνολο ὀστράκων 5.

Γραπτά: Ἀκέραιος δίσκος μὲ τὶς ρίζες τῶν λαβῶν καὶ τμῆμα τοῦ στομίου μικροῦ ψευδοστόμου. Στὸν δίσκο σπείρα μὲ κεντρικὸ ὁλόβαφο ὀφθαλμό. – Περίκυρτο χεῖλος πρόχου μὲ ταινία. – Δύο ἐνδόβαφα τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων, τὸ ἕνα μὲ ταινίες, τὸ ἄλλο μὲ σπείρα μὲ ἐπίθετη λευκὴ βαφή. – Δακτυλιόσχημη βάση ἐνδόβαφου σκύφου.
Μικρὸ εὕρημα: Δισκοειδὲς κωνίδιο ἀπὸ στεατίτη, σπασμένο στὴν κορυφή.

Ἐπάνω στὸ ἄνδηρο ἦσαν θεμελιωμένοι μερικοὶ ἑλληνιστικοὶ τοῖχοι ἀρκετὰ λεπτοὶ σὲ σχέση μὲ τοὺς μυκηναϊκούς (πάχους 0,50 μ. κ.μ.ὅ), πρόχειρα κατασκευασμένοι ἀπὸ μᾶλλον μικρὲς πέτρες καὶ κομμάτια ἑλληνιστικῶν κεραμιδιῶν, οἱ ὁποῖοι ὑπέφεραν καὶ αὐτοὶ ἀπὸ τὸν χρόνο καὶ ἀπὸ τὴν προηγούμενη ἔρευνα. Οἱ τοῖχοι αὐτοὶ ὁρίζουν τρεῖς μικροὺς χώρους στὴ βορειοανατολικὴ γωνία τοῦ ἀνδήρου. Στὴ γωνία ἀκριβῶς ἕνα μικρὸ ἀνώμαλα τετράπλευρο δωμάτιο, τὸ **Η1**, διαστάσεων 0,90×2 μ., μὲ στρώση δαπέδου, ἀρκετὴ ἔκταση τοῦ ὁποίου ἀποτελεῖται ἀπὸ λάσπη ἀνάμικτη μὲ χαλίκια. Ἡ ἐπίχωσή του ἀπέδωσε μέχρι βάθους 1,15 μ. ἀνάμικτη κεραμεική, βαθύτερα ὅμως καθαρὰ μυκηναϊκὰ ὄστρακα.

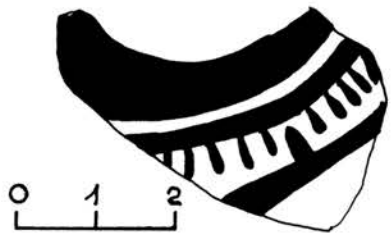

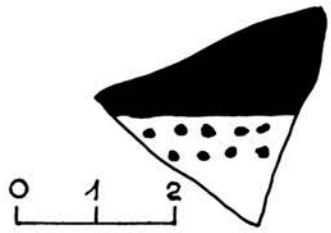
*Σχέδιο 8. Περιοχὴ **Η**.*

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

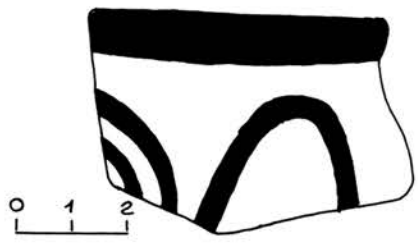
ΜΜ 14236+14255.
Σύνολο ὀστράκων 159.
Πρώιμα 18, ἄγραπτα 40, γραπτὰ 101.

Πρώιμα: Δύο τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀμαυρόχρωμων ἀγγείων μὲ εὐθεῖες καὶ λοξὲς ταινίες, τὸ ἕνα μὲ πρασινωπὸ ἀλείφωμα. – Τμῆμα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου κλειστοῦ ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου μὲ ταινία. – Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου μὲ κιτρινοπράσινο ἀλείφωμα καὶ διακόσμηση δύο καθέτων κυματοειδῶν γραμμῶν. – Τμῆμα λαιμοῦ καὶ ὤμου μικροῦ ἀλαβάστρου. Ὁ λαιμὸς βαμμένος ἀμφίπλευρα, στὸν ὦμο μεταξὺ δύο ἀκανονίστων ταινιῶν (εἰκ. 274) (ΥΕ ΙΙ). – Τμῆμα ὁμοίου μὲ δύο σειρὲς στιγμῶν στὸν ὦμο (εἰκ. 275) (ΥΕ ΙΙΒ). – Ἐξώκυρτο χεῖλος βαθιᾶς κύλικος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, ἀνηρτημένο βραχῶδες κόσμημα καὶ κυματοειδὴ γραμμὴ χαμηλότερα. – Ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ κυρτὴ γάστρα βαθιᾶς κύλικος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ σπείρα ἢ κρίνο (ΥΕ ΙΙΒ). – Τμῆμα ὅμοιας μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ μεγάλη σπείρα μὲ καμπύλο στέλεχος στὴ γάστρα (εἰκ. 276) (ΥΕ ΙΙΒ). – Τμῆμα γάστρας βαθιᾶς κύλικος μὲ τμῆμα κρίνου μὲ δύο ἐγκάρσιες γραμμὲς ὡς στήμονες[841]. – Τμῆμα γάστρας μὲ τμῆμα κρίνου. – Γάστρα ἐφυραϊκῆς κύλικος μὲ τμῆμα πολυάκτινου ρόδακα (ΥΕ ΙΙΒ). – Τμῆμα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ταινίες καὶ σειρὲς στιγμῶν ἐναλλάξ (εἰκ. 277). – Τμῆμα ὤμου καὶ κοιλιᾶς μικροῦ ἀλαβάστρου μὲ δικτυωτὸ κόσμημα καὶ τρεῖς ταινίες. – Ψηλὸ ἐξώκυρτο χεῖλος μεγάλης βαθιᾶς κύλικος ἢ κρατηρίσκου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα ὀξύληκτες ἐνάλληλες καμπύλες. – Ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ γάστρα κύλικος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Τμῆμα κυρτῆς γάστρας κύλικος μὲ σπογγωτὴ διακόσμηση καὶ δύο λεπτὲς ταινίες (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Ἐξώστροφο χεῖλος μὲ τὴ ρίζα τῆς λαβῆς κυάθου. Ταινία χείλους ἀμφίπλευρα καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση στὴ γάστρα.

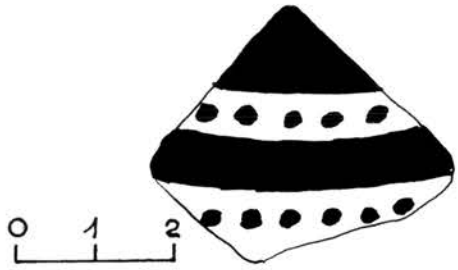
Εἰκ. 274-275. Δωμάτιο ***Η1****, ἐπίχωση, ὄστρακα ἀλαβάστρων.*

Εἰκ. 276. Δωμάτιο ***Η1****, ἐπίχωση, ὄστρακο κύλικος.*

Ἄγραπτα: Τρία ἐξώκυρτα χείλη κυρτόπλευρων κυλίκων, ἕνα ἐξώστροφο μὲ ρίζα ταινιωτῆς λαβῆς καὶ ἕνα τμῆμα γάστρας. – Ἐξώστροφο χεῖλος λεκανιδίου μὲ τὴ ρίζα τῆς λαβῆς. – Δύο ἐξώκυρτα χείλη τροπιδωτῶν κυλίκων ἢ λεκανιδίων. – Τρεῖς ταινιω-

841. *MDP* εἰκ. 49:2 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), 54:3 (Φυλακωπή), 54:4 (Φυλακωπή), 75:7 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου).

Εἰκ. 277. Δωμάτιο ***Η1****, ἐπίχωση, ὄστρακο.*

τὲς λαβὲς ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Τμῆμα μικρῆς κυλινδρικῆς λαβῆς μικκύλου κλειστοῦ ἀγγείου ἀπὸ φαιὸ πηλό. – Δύο ἐπίπεδες βάσεις, ἡ μία ἀπὸ ἀνοικτό, ἡ ἄλλη ἀπὸ κλειστὸ ἀγγεῖο. – Δύο ἐξώστροφα χείλη κυάθων. – Δύο ἐξώκυρτα καὶ δύο εὐθέα χείλη κυαθίων. – Τρία ἐξώκυρτα χείλη κυλίκων ἢ κυάθων. – Ἐπίπεδο ἐξώκυρτο χεῖλος λεκάνης. – Δύο χείλη μικρῶν ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος, τὸ ἕνα ἐξώστροφο, τὸ ἄλλο ἐξώκυρτο ἐπικλινές. – Ὀκτὼ τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων, τὸ ἕνα μὲ ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς. – Ἕξι τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα ἀπὸ πρασινωπὸ πηλὸ καὶ δύο ἀπὸ τὸν ὦμο, τὸ ἕνα μὲ πλαστικὸ δακτύλιο στὴ σύνδεση μὲ τὸν λαιμό.

Γραπτά: Τμῆμα γάστρας ἐνδόβαφης κύλικος μὲ ρίζα λαβῆς. – Τμῆμα γάστρας ἐξώβαφης κύλικος. – Πέντε κομμάτια ὁλόβαφων κυλίκων: τμήματα γάστρας (2), τμῆμα στελέχους μὲ ἀρχὴ γάστρας (1), ἀρχὴ γάστρας, λεπτὸ βραχὺ στέλεχος καὶ τμῆμα δισκοειδοῦς κοίλης βάσης (1), τμῆμα δισκοειδοῦς ἐπίπεδης βάσης (1). – Ἐξώκυρτο χεῖλος μικκύλου ἀνοικτοῦ ἀγγείου, ἴσως κύλικος, μὲ ρίζα κατακόρυφης λαβῆς ὑπερυψωμένης τοῦ χείλους. Ἐνδόβαφο μὲ ταινίες ἐξωτερικά. – Ἐπίπεδο ἐξώκυρτο χεῖλος λεκανιδίου μὲ τὴ ρίζα μίας λαβῆς. – Ἕνα τμῆμα κυλινδρικῆς λαβῆς, μία ταινιωτὴ καὶ τέσσερις λαβὲς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς ἀπὸ ἀνοικτὰ ἀγγεῖα. – Ἐξώστροφο χεῖλος κυαθίου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα. – Δύο ἐπίπεδες βάσεις κυπέλλων, ἡ μία μὲ τρεῖς ραβδώσεις καὶ ταινίες στὸ τοίχωμα, ἡ ἄλλη μὲ ταινίες στὸ τοίχωμα καὶ δακτυλίους στὴν κάτω ἐπιφάνεια. – Ἐπίπεδο ἀμφίκυρτο ὁλόβαφο χεῖλος λεκάνης. – Ἐξώστροφο χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου, ἴσως σκύφου, μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ ὁριζόντια καμπύλη ταινία. Ἐνδόβαφο πλὴν ἐξηρημένου λεπτοῦ δακτυλίου κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος. – Δύο ἐξώστροφα χείλη ἀνοικτῶν ἀγγείων, τὸ ἕνα μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, τὸ ἄλλο ὁλόβαφο. – Ὀκτὼ τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων, τὰ δύο ὁλόβαφα (τὸ ἕνα ἔντονα γωνιῶδες), τὰ ἄλλα μὲ ταινίες, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα ὁλόβαφο. – Ἕνα ἐξώστροφο ἐπίπεδο ὁλόβαφο χεῖλος καὶ τρία περίκυρτα μὲ ταινία, ἀπὸ πρόχους. – Τμῆμα βάσης ἀλαβάστρου μὲ δακτυλίους στὴν κάτω ἐπιφάνεια. – Δεκαοκτὼ τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνα μὲ φολιδωτὸ κόσμημα, δύο ἐξώβαφα (τὸ ἕνα ἀπὸ τὴ σύνδεση λαιμοῦ-ὤμου), δύο μὲ σπεῖρες καὶ δεκατρία μὲ ταινίες. – Περίκυρτο χεῖλος καὶ λαιμὸς κλειστοῦ ἀγγείου, μᾶλλον μεγάλου ψευδοστόμου. Ταινία στὸ χεῖλος καὶ δεύτερη χαμηλότερα στὸν λαιμό. Πηλὸς πορτοκαλόχρωμος μὲ λίγα ἐγκλείσματα, ἀλείφωμα ὠχρό. – Τρία συγκολλώμενα τμήματα γάστρας κρατήρα μὲ σπείρα μὲ πλατύτερη ἐξωτερικὴ ἕλικα, λοξὲς γραμμὲς καὶ δύο ταινίες χαμηλότερα. – Δύο γάστρες ἐνδόβαφων κρατηρίσκων μὲ ταινίες ἐξωτερικά. – Ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ γάστρα μεγάλης βαθιᾶς κύλικος ἢ ὑψίποδος σκύφου. – *Σκύφοι*: Τμῆμα δισκοειδοῦς βάσης βαμμένης ἐπάνω, ἀπὸ ὑψίποδα σκύφο. – *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Ἐξώστροφο χεῖλος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ δεύτερη πλατύτερη ἐξωτερικά. – Δύο ἐξώστροφα χείλη μὲ ταινίες. – Ἑπτὰ γάστρες μὲ στήλη ἀραιῶν ἀμειβόντων μὲ περιθώριο (1), κυματοειδὴ ταινία (1), σπειροειδὴ κοσμήματα (2), ταινίες (3). – Δακτυλιόσχημη βάση μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ δακτυλίους κοντὰ στὸν πυθμένα. – Ἐξώστροφο στικτὸ χεῖλος μὲ δύο λεπτὲς ταινίες χαμηλότερα καὶ τὸ ὑπόλοιπο ὁλόβαφο ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτερικά (μέση ΥΕ ΙΙΙΓ). – Ἕνα ἐξώστροφο χεῖλος μὲ πλατιὰ ταινία καὶ δύο τμήματα γάστρας μὲ ταινίες, τὸ ἕνα καὶ μὲ στήλη τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο, ἀπὸ ἐνδόβαφους σκύφους. – Πέντε χείλη, τὰ τρία ἐξώκυρτα, δεκατέσσερις γάστρες καὶ δύο λαβὲς ὁλόβαφων σκύφων. – Δύο τμήματα λαβῶν σκύφων.

Εἰδώλιο: Ὀπίσθιο τμῆμα κορμοῦ ζωόμορφου εἰδωλίου μὲ σὺρὰ διπλωμένη κάτω. Εὐθεῖες καὶ καμπύλες γραμμὲς κατὰ μῆκος του. Σωζ. ὕψ. 2,7 ἑκ., σωζ. μῆκ. 3,95 ἑκ. – Πόδι ἢ κέρατο ζωόμορφου εἰδωλίου μὲ γραμμὲς κατὰ μῆκος καὶ δύο ἐγκάρσιες στὴ μία ὄψη. Σωζ. ὕψ. 3,1 ἑκ.

Μικρὸ εὕρημα: Ἀκέραιο πήλινο δισκοειδὲς σφονδύλι μὲ κεντρικὴ διαμπερὴ ὀπή. Ὕψ. 3,75 ἑκ., διάμ. βάσης 3,85 ἑκ. – Δύο ὀστὰ ζώων.

Τὸ δωμάτιο συνορεύει μὲ μεσότοιχο πρὸς Ν. μὲ ἄλλο, ὅμοιο, τὸ **Η3**, τοῦ ὁποίου ὁ ἀνατολικὸς τοῖχος σώζεται σὲ μῆκος 1,20 μ. καὶ ὁ δυτικός, ἐλαφρὰ λοξός, σὲ μῆκος 1 μ. Τέρμα του πρὸς Ν. δὲν διατηρήθηκε. Στὸ ἄκρο τοῦ ἀνατολικοῦ του τοίχου εὑρέθηκε πῶμα διαμ. 0,065 μ., καμένο, καὶ στὴν προέκταση τοῦ τοίχου εἶχε σωθεῖ σὲ μῆκος 1,50 μ. καὶ ὕψος 0,45 μ. ἀναλημματικὸ τοιχάριο, οἱ πέτρες τοῦ ὁποίου φέρουν ἴχνη φωτιᾶς. Μεταξὺ τῶν ἁρμῶν του ὑπῆρχαν:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 14265.
117: Τομεὺς Η, ὄστρακα ἐκ τοῦ ἀναλημματικοῦ τοίχου πρὸς Δ. τοῦ τομέως, 17-7-1974.
Σύνολο ὀστράκων 41.
Πρώιμα 7, ἄγραπτα: 3, γραπτὰ 18, ἀπροσδιόριστα 13.

Πρώιμα: Δύο τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν τεφρῶν μινύειων ἀγγείων, τὸ ἕνα μὲ τμῆμα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς. – Ἐπικλινὲς ἐξώκυρτο χεῖλος ἀνοικτοῦ κίτρινου μινύειου ἀγγείου. – Καμπύλο ἐξώκυρτο χεῖλος καστανοῦ στιλβωτοῦ ἀγγείου μὲ ἐλαφρὲς αὐλακώσεις ἐξωτερικά. – Τμῆμα γάστρας βαθιᾶς κύλικος μὲ ἀνηρτημένο βραχῶδες κόσμημα. – Δύο τμήματα γάστρας κυάθων μὲ σπογγωτὴ διακόσμηση – στὸ ἕνα ταινία βάσης (ΥΕ ΙΙΙΑ1).
Ἄγραπτα: Τροπιδωτὸ χεῖλος κύλικος μὲ κωνικὴ γάστρα. – Τμῆμα κωνικῆς γάστρας καὶ τμῆμα στελέχους κύλικος. – Ἐπίπεδη βάση κυάθου ἢ λεκανιδίου.
Γραπτά: *Κύλικες*: Ἐξώστροφο χεῖλος μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ τμῆμα κατακόρυφης λαβῆς βαμμένης στὴ ράχη, ἐκτὸς ἀπὸ ἐξηρημένο τρίγωνο. – Δύο ἐξώκυρτα ἐπικλινὴ χείλη καὶ τέσσερα τμήματα γάστρας, τὸ ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς, ἀπὸ ὁλόβαφες κύλικες. – Δύο μεγάλες δακτυλιόσχημες βάσεις μὲ δακτυλίους ἐπάνω – ἡ μία συγκολλημένη ἀπὸ δύο ὄστρακα μὲ τμῆμα ὁλόβαφου στελέχους. – Δύο συνανήκοντα τμήματα γάστρας – πιθανὸν ἀπὸ κύλικα – μὲ στελεχωτὲς σπεῖρες. Ἡ μία φύεται ἀπὸ τριγωνικὸ θέμα μὲ κροσσοπετάλια ἐσωτερικά. – Χεῖλος κυπέλλου μὲ λεπτὴ ταινία, δακτύλιο καὶ δύο ταινίες ἐξωτερικά. – Δύο τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων, τὸ ἕνα μὲ σπείρα, τὸ ἄλλο ὁλόβαφο. – Δύο τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων, τὸ ἕνα μὲ σπείρα, τὸ ἄλλο μὲ ταινίες.
Εἰδώλιο: Τμῆμα κορμοῦ εἰδωλίου Φ μὲ πλαστικὴ ἀπόδοση τοῦ στήθους. Κατακόρυφη πυκνὴ ἐλαφρὰ κυματοειδὴς διαγράμμιση στὶς δύο ὄψεις. Πηλὸς πορτοκαλόχρωμος, βαφὴ καστανέρυθρη. Σωζ. ὕψ. 2,4 ἑκ., πλάτ. 3,3 ἑκ., πάχ. 1,15 ἑκ.
Μικρὸ εὕρημα: Ὠοειδὲς ἀντικείμενο, ὡς χαλίκι, ἀπὸ ἡμιδιαφανὴ πολὺ ἀνοικτὸ τεφρὸ λίθο – ἴσως ὀρεία κρύσταλλο. Ὕψ. 1,2 ἑκ.

Στὶς περισσότερες πτυχὲς τοῦ βράχου ὑπῆρχαν ὄστρακα ΥΕ ΙΙΙΓ ἀλλὰ καὶ μινύεια. Μία ἀπὸ αὐτὲς περιεῖχε κομμάτια τεσσάρων κυλίκων, ὀστάρια καὶ κυλινδρικὸ στέλεχος ἀγγείου.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 14247+14254.
Σύνολο ὀστράκων 154.
Πρώιμα 32, ἄγραπτα 50, γραπτὰ 71, νεότερο 1.

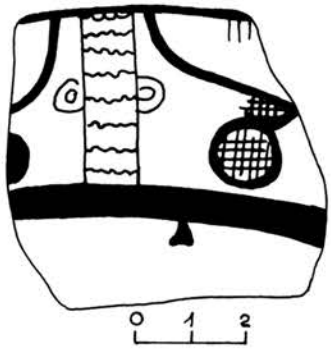
Πρώιμα: Δύο συνανήκοντα τμήματα ἀνοικτοῦ μινύειου ἀγγείου ἀπὸ τὸ ἐπικλινὲς ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ τὴ γάστρα μὲ ταπεινὲς αὐλακώσεις. – Τμῆμα

γάστρας μὲ ἀρχὴ ἐξώκυρτου χείλους ἀνοικτοῦ μινύειου ἀγγείου. – Ἐννέα τμήματα γάστρας μινύειων ἀγγείων, τὰ ἑπτὰ ἀπὸ ἀνοικτὰ καὶ τὰ δύο πιθανὸν ἀπὸ μικρὰ κλειστὰ ἀγγεῖα. Ἕνα σώζει καὶ ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς. – Ἐξώστροφο χεῖλος μικροῦ εὐρυστόμου ἀμαυρόχρωμου προχοϊδίου. Ἐσωτερικὰ λεπτὴ ταινία χείλους, ἐξωτερικὰ ζεῦγος ταινιῶν κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ ἀνηρτημένα κροσσοπετάλια. – Τμῆμα λαιμοῦ καὶ ὤμου μικρῆς ἀμαυρόχρωμης πρόχου μὲ ταινία στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ, σειρὰ στιγμῶν πρὸς τὸν ὦμο καὶ ζώνη πυκνῶν γραμμῶν χαμηλότερα. – Μεγάλο κομμάτι τροπιδωτοῦ τοιχώματος κλειστοῦ ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου μὲ πλατιὰ ταινία ἐπὶ τῆς τροπίδωσης μὲ κυματοειδὲς τὸ ἐπάνω περιθώριο. – Ἕξι τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀμαυρόχρωμων ἀγγείων μὲ καμπύλη ταινία πρὸς τὴν ὁποία συγκλίνουν δέσμες λοξῶν καὶ καθέτων γραμμῶν (1), καμπύλη λεπτὴ ταινία στὴν ὁποία συγκλίνουν δύο δέσμες λοξῶν ταινιῶν (1), δακτύλιο γύρω στὴ ρίζα κατακόρυφης λαβῆς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς (2 συνανήκοντα), λοξὲς ταινίες (1), τρεῖς γραμμὲς ἐπάνω ἀπὸ ταινία (1). – Ἀκέραιο δισκοειδὲς πῶμα μὲ κεντρικὸ ὠτίο, χειροποίητο. Ἔντονα ἴχνη καύσης στὶς δύο ὄψεις του. – Κάτω μέρος γάστρας, στέλεχος καὶ τμῆμα δισκοειδοῦς βάσης μὲ κεντρικὴ κοιλότητα ἀπὸ ἄγραπτη βαθιὰ κύλικα. – Ὅμοιο κομμάτι ὁλόβαφης κύλικος. – Ὅμοιο. – Ὅμοιο ἀπὸ ἐξώβαφη κύλικα. – Δύο ἔντονα ἐξώστροφα χείλη βαθιῶν κυλίκων μὲ ταινία χείλους καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση στὴ γάστρα (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Ἐξώστροφο χεῖλος κυαθίου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ σπογγωτὴ διακόσμηση (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Δύο τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων μὲ σπογγωτὴ διακόσμηση καὶ ταινίες (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Γάστρα ἀνοικτοῦ ἀγγείου, ἴσως σκύφου, μὲ ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβή. Σπογγωτὴ διακόσμηση στὴ γάστρα καὶ στὴ λαβὴ καὶ δύο ταινίες γάστρας (ΥΕ ΙΙΙΑ1).

Ἄγραπτα: Τέσσερα ἐξώκυρτα χείλη κυλίκων, τὰ δύο κυρτόπλευρα (ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς), τὰ ἄλλα τροπιδωτά (ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς). – Ἕνα ἐξώστροφο τροπιδωτὸ χεῖλος μὲ ἀκέραιη ταινιωτὴ λαβὴ καὶ τρία τμήματα γάστρας κυλίκων. – Κάτω μέρος τῆς γάστρας καὶ ἀρχὴ στελέχους κύλικος. – Ἐξώστροφο τροπιδωτὸ χεῖλος λεκανιδίου μὲ ρίζα λαβῆς. – Δύο ἐξώκυρτα καὶ τρία ἐξώστροφα χείλη τροπιδωτῶν κυλίκων ἢ λεκανιδίων. – Δισκοειδὴς κοίλη βάση ἀνοικτοῦ ἀγγείου. – Ἐπίπεδη βάση μικροῦ κλειστοῦ ἀγγείου. – Ψηλὸ ἐξώστροφο χεῖλος χύτρας. Πηλὸς ἐρυθρὸς μὲ τεφρὸ πυρήνα, ἀλείφωμα καστανό, ἔντονα ἴχνη καύσης καὶ ἐπάνω στὸ χεῖλος. – Ἑπτὰ ἐξώστροφα, δύο ἐξώκυρτα καὶ δύο ἐνδόστροφα χείλη κυάθων. – Ἕξι ἐξώκυρτα, ἕνα ἐνδόστροφο καὶ πέντε εὐθέα χείλη κυαθίων, τὸ ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς. – Τέσσερις γάστρες ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Περίκυρτο χεῖλος πρόχου. – Ἐξώκυρτο ἐπίπεδο χεῖλος εὐρύστομου κλειστοῦ ἀγγείου ἀπὸ χονδροειδὴ πηλό. – Τρία τμήματα γάστρας μικρῶν κλειστῶν ἀγγείων.

Γραπτά: Ἐξώστροφο χεῖλος κύλικος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, δακτύλιο στὸ χεῖλος, ἐξωτερικὰ δύο λεπτὲς ταινίες καὶ λεπτὴ καὶ πλατύτερη καμπύλη. – Ἐξώστροφο χεῖλος, γάστρα καὶ ρίζα ταινιωτῆς λαβῆς ὁλόβαφης κύλικος. – Κάτω μέρος γάστρας καὶ στέλεχος ὅμοιας. – Δέκα γάστρες ὁλόβαφων κυλίκων, ἡ μία μὲ ρίζα λαβῆς, ἐκ τῶν ὁποίων συνανήκουν τρεῖς. – Στέλεχος κύλικος μὲ πυκνοὺς δακτυλίους καὶ ἀρχὴ γάστρας. – Ὁλόβαφο στέλεχος καὶ ἀρχὴ βάσης. – Δισκοειδὴς ἐπίπεδη βάση κύλικος μὲ δακτυλίους ἐπάνω. – Λαβὴ ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς ἀπὸ πιθαμφορέα, ὁλόβαφη. – Τμῆμα πλατιᾶς ταινιωτῆς λαβῆς, πιθανὸν ἀπὸ κρατήρα. – Ἐπίπεδη βάση μεγάλου ἀνοικτοῦ ὁλόβαφου ἀγγείου μὲ δακτύλιο στὴν περίμετρο τῆς κάτω ἐπιφάνειας. – Παχὺ ἐξώκυρτο ἐπίπεδο χεῖλος εὐρυστόμου κλειστοῦ οἰκιακοῦ ἀγγείου μὲ ταπεινὴ αὐλάκωση ἐξωτερικὰ κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος, ὁλόβαφο. – Ἐξώστροφο χεῖλος μικροῦ ἀνοικτοῦ ὁλόβαφου ἀγγείου. – Δύο συγκολλώμενα τμήματα ἀπὸ τὸ ψηλὸ ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ τὴ γάστρα ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ζεῦγος λεπτῶν ταινιῶν κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος ἐξωτερικά. Πηλὸς καστανὸς ἀνοικτός, ἀλείφωμα ὠχρὸ ἐσωτερικά, φαιὸ ἐξωτερικά. – Τμῆμα γάστρας μικροῦ ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ταινίες ἐξωτερικά. – Ἐξώστροφο χεῖλος πρόχου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα. – Ἐξώστροφο χεῖλος πρόχου μὲ περιχείλωμα, ταινία καὶ δακτύλιο χαμηλότερα. – Δύο τμήματα ὤμου ἀλαβάστρων, τὸ ἕνα μὲ μία ἀκέραιη ὁριζόντια κυλινδρικὴ λαβὴ καὶ ἴχνη δύο καμπύλων λεπτῶν ταινιῶν, τὸ ἄλλο μὲ δικτυωτὸ κόσμημα. – Ἐξώστροφο χεῖλος εὐρυστόμου κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ἴχνος βαφῆς στὸ χεῖλος ἐσωτερικά. – Ἔντεκα τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων, τὰ τρία ἀπὸ τὸν ὦμο: ἐξώβαφα (3), μὲ ταινίες (7), μὲ φολιδωτὴ διακόσμηση (1). – Ἐξώκυρτο ἐπίπεδο χεῖλος, μᾶλλον ἀπὸ κρατήρα, ἐνδόβαφο μὲ πλατιὰ ταινία χείλους καὶ σπείρα ἐξωτερικά. – Δακτυλιόσχημη βάση, μᾶλλον ἀπὸ κρατήρα, μὲ πλα-

τιὰ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ ἴχνη δεύτερης ψηλότερα. – Τμῆμα γάστρας μὲ καμπύλη γραμμή. – *Σκύφοι*: *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Μεγάλο κομμάτι ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος ὡς τὴ γάστρα μικροῦ σκύφου. Λεπτὴ ταινία στὴν ἀκμὴ τοῦ χείλους καὶ σὲ ἕνα σημεῖο δέσμη ἀνηρτημένων γραμμιδίων. Στὴ γάστρα κεντρικὴ στενὴ στήλη ὁριζοντίων τεθλασμένων μὲ περιθώριο καὶ ἐφαπτόμενα στὸ μέσον διπλὰ ἡμικύκλια, πλευρικὲς ἀντιθετικὲς ἀγκυλόμισχες σπεῖρες μὲ δικτυωτὸ πυρήνα καὶ δικτυωτὴ θηλιά, ταινία γάστρας καὶ χαμηλότερα τυχαία κηλίδα βαφῆς (εἰκ. 278). – Ἐξώστροφο χεῖλος σκύφου μὲ ταινία

Εἰκ. 278. Δωμάτιο ***Η3****, ἐπίχωση, ὄστρακο σκύφου.*

ἀμφίπλευρα καὶ δακτύλιο. – Μεγάλο τμῆμα γάστρας μὲ κεντρικὴ στήλη ἀμειβόντων μὲ τετραπλὸ περιθώριο καὶ ἐφαπτόμενα ὁμόκεντρα ἡμικύκλια, ἀντιθετικὲς ἀγκυλόμισχες σπεῖρες μὲ δικτυωτὸ πυρήνα καὶ ἱμάντες γάστρας. – Πέντε γάστρες μὲ ταινίες (2), στήλη τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες (1), σπεῖρες (2). – Μεγάλο κομμάτι ἀπὸ τὸ στικτὸ ἐξώστροφο χεῖλος ὡς τὴ γάστρα μὲ μία ἀκέραιη λαβή. – Ἐξώστροφο χεῖλος σκύφου μὲ στιγμὲς στὴν ἀκμὴ καὶ στὴ γάστρα τμῆμα κύκλου μὲ διπλὸ περίγραμμα, ἐσωτερικὰ ἐφαπτόμενους ὁλόβαφους λοβοὺς καὶ στικτὸ κύκλο στὸν πυρήνα. – Ἐξώστροφο στικτὸ χεῖλος σκύφου. – Δύο τμήματα γάστρας ἐνδόβαφων σκύφων μὲ ταινίες ἐξωτερικά, τὸ ἕνα μὲ ἀκέραιη, τὸ ἄλλο μὲ ρίζα λαβῆς. – Τμῆμα ἐνδόβαφης γάστρας. – Δύο ἐξώστροφα χείλη, τὸ ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς, τρία ἐξώκυρτα χείλη, τὸ ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς, καὶ ἕξι γάστρες ἀπὸ ὁλόβαφους σκύφους. – Τρία τμήματα λαβῶν σκύφων.

Νεότερο: Τμῆμα γάστρας μεγαρικοῦ σκύφου μὲ ἀνάγλυφη διακόσμηση ἐξωτερικά.

Εἰδώλια: Κεφαλὴ εἰδωλίου, πτηνόμορφη, μὲ κοῖλο ἐπάνω πόλο. Ταινία γύρω ἀπὸ τὸν πόλο καὶ σταυρὸς ἐπάνω, στιγμὲς γιὰ τοὺς ὀφθαλμούς, γραμμὴ στὴν κατατομὴ τοῦ προσώπου. Σωζ. ὕψ. 2,15 ἑκ. – Τμῆμα ἀπὸ τὸν λαιμό, τὸ σῶμα καὶ τὸ ἕνα πόδι ζωόμορφου εἰδωλίου, ἴσως ἀλόγου, διακοσμημένου στὸ σῶμα καὶ στὸν λαιμὸ μὲ κυματοειδεῖς ταινίες. Σωζ. ὕψ. 3,6 ἑκ. – Κορμὸς εἰδωλίου τύπου Τ μὲ πλαστικὴ ἀπόδοση τοῦ στήθους καὶ τῶν χεριῶν ποὺ ἀποδίδονται διπλωμένα ὁριζόντια κάτω ἀπὸ αὐτό. Στὴν πρόσθια ὄψη κεντρικὴ γραμμὴ κατὰ μῆκος καὶ γραμμὲς κατὰ μῆκος τῶν ἄκρων. Στὴν ὀπίσθια κεντρικὴ κυματοειδὴς γραμμή, γιὰ τὴν ἀπόδοση τῆς πλεξίδας, καὶ δεξιά της δύο μικροὶ κύκλοι, ἴσως ἀπὸ τὴ διακόσμηση τοῦ ἐνδύματος. Πολὺ ἐξίτηλη βαφή. Σωζ. ὕψ. 2,8 ἑκ.

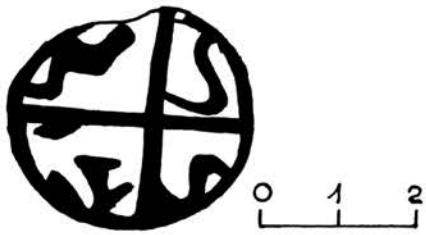
Μικρὸ εὕρημα: Πλακοειδὲς ἐργαλεῖο, πιθανῶς ἀκόνι ἢ τριπτήρας, σὲ σχῆμα ἐπίμηκες τραπέζιο, ἀπὸ πορφυρόχρωμο λίθο. Διαστ. 6,1×2-2,55 ἑκ. – Ἕνα τμῆμα ὀστοῦ ζώου.

Ἐπάνω, πρὸς Α. τῶν δωματίων αὐτῶν, ἀποκαλύφθηκε τμῆμα ἑνὸς ἄλλου μακρόστενου χώρου, τοῦ **Η2**, ἀπὸ τὸν ὁποῖο μαζεύτηκε μικρὸ ἀσκοειδὲς ἀγγεῖο, θραῦσμα ἀπὸ σάρδιο καὶ κεραμεική:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 14253+[12321].
Σύνολο ὀστράκων 44.
Πρώιμα 3, ἄγραπτα 15, γραπτὰ 26.

Πρώιμα: Τμῆμα γάστρας ἀνοικτοῦ μινύειου ἀγγείου. – Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου μὲ ταινία καὶ δύο λοξὲς γραμμὲς ψηλότερα. – Τμῆμα γάστρας κυπέλλου τύπου Βαφειοῦ μὲ πλαστικὸ δακτύλιο βαμμένο ἐξωτερικὰ καὶ τμῆμα κροσσωτῆς ταινίας (ΥΕ ΙΙ)[842].
Ἄγραπτα: Τροπιδωτὸ χεῖλος κύλικος ἢ λεκανιδίου. – Τμῆμα ταινιωτῆς λαβῆς ἀνοικτοῦ ἀγγείου. – Δύο ἁπλὰ χείλη κωνικῶν κυάθων, τρία ἐξώκυρτα καὶ δύο ἐξώστροφα ἡμισφαιρικῶν κυάθων. – Τέσσερα τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων. – Τμῆμα λαιμοῦ καὶ ὤμου μικρῆς πρόχου. – Τμῆμα τοιχώματος μικροῦ κλειστοῦ ἀγγείου.
Γραπτά: Τμῆμα γάστρας καὶ στελέχους ἐξώβαφης κύλικος. – Δύο τμήματα ὁλόβαφων λαβῶν ἀνοικτῶν ἀγγείων, ἡ μία κυλινδρική, ἡ ἄλλη ταινιωτή. – Τμῆμα ταινιωτῆς λαβῆς κλειστοῦ ἀγγείου. – Δισκοειδὴς ἐπίπεδη βάση ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ τμῆμα κεντρικῆς ὀπῆς στὸν πυθμένα καὶ ταινία ἐξωτερικά. – Στικτὸ χεῖλος κυαθίου μὲ ταινίες ἀμφίπλευρα στὴ γάστρα. – Χεῖλος ὁλόβαφου κυπέλλου ἢ κυάθου μὲ τὴ ρίζα λαβῆς κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος. – Ἕξι τμήματα γάστρας ἀνοικτῶν ἀγγείων: ἕνα μὲ τὴ ρίζα κατακόρυφης λαβῆς καὶ ταινία ἐξωτερικά, δύο μὲ ταινίες, ἕνα ὁλόβαφο, ἕνα μὲ ὁριζόντιες κυματοειδεῖς μεταξὺ ταινιῶν, ἕνα μὲ ταινία καὶ πολλαπλοὺς μίσχους. – Ἐπίπεδο ἐξώκυρτο χεῖλος πιθαμφορέα μὲ τμῆμα τοῦ λαιμοῦ, ὁλόβαφο. – Τρία τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων, τὸ ἕνα μὲ σπείρα, τὸ δεύτερο μὲ φυτικὸ κόσμημα, τὸ τρίτο μὲ ἀπροσδιόριστο κόσμημα. – Ἀκέραιη δισκοειδὴς βάση μικροῦ ψευδοστόμου μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ στὴν κάτω ἐπιφάνεια γραπτὸ σταυρό. – Τμῆμα γάστρας ἐνδόβαφου κρατῆρα μὲ πινελιὰ τῆς ρίζας τῆς λαβῆς. – Ἕνα χεῖλος μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δεύτερη χαμηλότερα ἀμφίπλευρα, δύο τμήματα γάστρας μὲ ταινίες ἐξωτερικά, τὸ ἕνα καὶ μὲ ζώνη ἀμειβόντων, καὶ ἕνα τμῆμα βάσης μὲ δακτυλίους στὸν πυθμένα, ἀπὸ σκύφους ἄβαφους ἐσωτερικά. – Ἕνα χεῖλος καὶ μία ἀκέραιη δακτυλιόσχημη βάση ἐνδόβαφων σκύφων. – Χεῖλος ὁλόβαφου σκύφου.
Εἰδώλια: Πόλος εἰδωλίου μὲ ταινία στὴν περίμετρο καὶ δεύτερη στὴ βάση του. Σωζ. ὕψ. 1,65 ἑκ. – Πήλινος τροχός, ἴσως ἀπὸ ὁμοίωμα ἅρματος, σπασμένος στὸ στέλεχος. Φέρει ταινία στὴν περίμετρο καὶ στὴν ἐξωτερικὴ ὄψη γραπτὸ σταυρὸ μὲ σιγμοειδὲς κόσμημα σὲ κάθε τεταρτοκύκλιο. Σωζ. ὕψ. 1,6 ἑκ., διάμ. 3,1 ἑκ. (εἰκ. 279).

Εἰκ. 279. Δωμάτιο ***H2****, πήλινος τροχός.*

Ἀγγεῖο: Μικρὸ ἀσκοειδὲς ἀγγεῖο ἐπιμήκους ἀτρακτοειδοῦς σχήματος. Λοξὰ ἀποτετμημένο στόμιο στὸ ἕνα ἄκρο, καμπύλη βάση καὶ ρίζα καλαθόσχημης ταινιωτῆς λαβῆς στὸ ἐπάνω μέρος. Ταινία χείλους καὶ πυκνὲς γραμμὲς κατὰ μῆκος τοῦ σώματος. Πηλὸς ἐρυθρός, ἀλείφωμα κίτρινο, βαφὴ καστανέρυθρη. Μῆκ. 6,5 ἑκ., ὕψ. 2,5 ἑκ.
Μικρὸ εὕρημα: Μεγάλη λεπίδα πορτοκαλόχρωμου ἡμιδιαφανοῦς πυριτόλιθου. Μῆκ. 5,4 ἑκ.

842. *MDP* εἰκ. 34:3 (Ἐπιστημονικὴ Συλλογὴ Ναυπλίου), εἰκ. 50:1 (Κόκλα), εἰκ. 50:2 (Ἁγ. Εἰρήνη), εἰκ. 50:3 (Κοράκου).

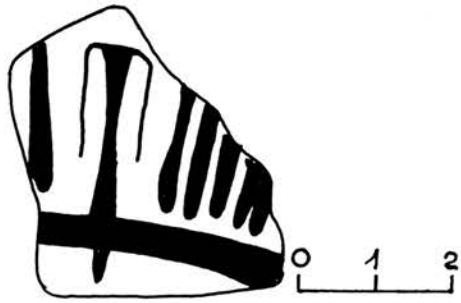
Ἐπίσης, περίπου 2 μ. πέρα ἀπὸ τὸν κολοβὸ δυτικὸ τοῖχο τοῦ **Η3** ὑπῆρχε ἄλλος τοῖχος, κολοβὸς καὶ αὐτός, ποὺ προχωρεῖ 4,40 μ. πρὸς Ν., στρέφει κατ' ὀρθὴ γωνία πρὸς Δ., πρὸς τὸν κατήφορο, γιὰ περίπου 0,80 μ. καὶ πάλι πρὸς Ν. γιὰ 1,20 μ. Μεταξὺ τοῦ τοίχου αὐτοῦ καὶ τοῦ πρὸς Α. χαμηλοῦ ἀναλήμματος σώθηκαν τὰ κατάλοιπα δαπέδου ἀπὸ πλέσια καὶ ἀσβέστη, πάχους 0,02-0,03 μ., μὲ λεία, καμένη, ἐπιφάνεια ἐπάνω σὲ ὑπόστρωμα λάσπης ποὺ μόλις καλύπτει τὸν βράχο. Τὸ δάπεδο προχωρεῖ κάτω ἀπὸ τὸ ἀνάλημμα, ποὺ εἶναι κατὰ ταῦτα μεταγενέστερο.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 14246.
Σύνολο ὀστράκων 47.
Πρώιμα 4, ἄγραπτα 18, γραπτὰ 25.

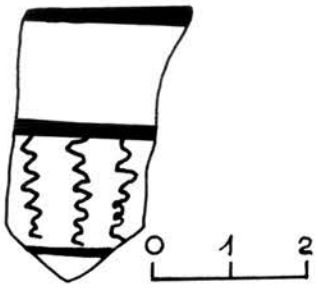
Πρώιμα: Τμῆμα ἀπὸ τὸν πυθμένα, τὸ βραχὺ στέλεχος καὶ τὴ δισκοειδὴ κοίλη κάτω βάση βαθιᾶς κύλικος. Στὸ στέλεχος πλαστικὸς δακτύλιος. Ἐνδόβαφο μὲ λευκὴ βαφή. Ἐξωτερικὰ βαμμένο μὲ ἐρυθρὴ βαφὴ καὶ δύο ἐπίθετους λευκοὺς δακτυλίους στὸ πόδι. Πηλὸς ροδόχρωμος (πίν. 98β: 3) (ΥΕ Ι). – Δύο συγκολλημένα τμήματα ἀπὸ τὸ λεπτὸ τοίχωμα κλειστοῦ ἀγγείου. Ἐξώβαφο μὲ ἐπίθετη λευκὴ τρέχουσα σπείρα (πίν. 98β: 5). – Ἐνδόστροφο χεῖλος ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ἴχνη ὠτίου ἐξωτερικά. Πλατιὰ ταινία χείλους ἀμφίπλευρα καὶ πτυχωτὴ διακόσμηση ἐξωτερικά (ΥΕ Ι-ΙΙ).
Ἄγραπτα: Ἕνα ἐξώστροφο κυρτόπλευρο καὶ ἕνα εὐθὺ τροπιδωτὸ χεῖλος μὲ ρίζα μικρῆς λαβῆς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς καὶ ἕνα τμῆμα γάστρας μὲ ἴχνη καύσης ἀμφίπλευρα, ἀπὸ κύλικες. – Ἕνα τμῆμα ταινιωτῆς λαβῆς καὶ μία δισκοειδὴς ἐπίπεδη βάση, ἀπὸ ἀνοικτὰ ἀγγεῖα. – Δύο δισκοειδεῖς βάσεις κλειστῶν ἀγγείων, ἡ μία ἐπίπεδη, ἡ ἄλλη κοίλη. – Τμῆμα ἀβαθοῦς κυαθίου μὲ ἀκέραιη διατομὴ καὶ λαβή. Ἐξώστροφο χεῖλος, δισκοειδὴς ἐπίπεδη βάση. Πηλὸς καστανὸς ἀνοικτός, ἀλείφωμα ὠχρό. – Δύο ἐξώκυρτα χείλη καὶ τρία ἐξώστροφα, τὸ ἕνα μὲ ρίζα λαβῆς ἐλλειψοειδοῦς διατομῆς, ἀπὸ κυάθους. – Ἐξώστροφο χεῖλος μὲ κυρτὴ γάστρα ἀρύταινας καὶ ἀκέραιη ταινιωτὴ κατακόρυφη ὑπερυψωμένη λαβή (πίν. 98β: 4). – Τμῆμα γάστρας ἀνοικτοῦ ἀγγείου. – Κομμάτι ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος, τὸν λαιμὸ καὶ τὸν ὦμο πρόχου. – Ἐξώκυρτο ψηλὸ χεῖλος ἀμφορέα μὲ μία ἀκέραιη ταινιωτὴ λαβὴ ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος ὡς τὴ μέγιστη διάμετρο τῆς κοιλιᾶς. – Τμῆμα ἡμικυλινδρικῆς προχοῆς.

Γραπτά: Ἐξώστροφο στικτὸ χεῖλος ἀρύταινας ἢ κυαθίου. – Δύο βάσεις κλειστῶν ἀγγείων, ἡ μία δισκοειδὴς κοίλη μὲ ταινία ἐξωτερικά, ἡ ἄλλη δακτυλιόσχημη ἐξώβαφη. – Τμῆμα γάστρας ἀνοικτοῦ χειροποίητου μικκύλου ἀγγείου μὲ ρίζα κατακόρυφης ταινιωτῆς λαβῆς. Διακοσμημένο μὲ πυκνὲς γραμμὲς καὶ ταινία (εἰκ. 280). – Τμῆμα τροπιδωτῆς γάστρας μὲ γένεση χείλους ἀνοικτοῦ ὁλόβαφου ἀγγείου. – Τμῆμα κοιλιᾶς πιθαμφορέα ἢ ψευδο-

*Εἰκ. 280. Περιοχὴ **Η**, κατάλοιπα δαπέδου, ὄστρακο.*

στόμου μὲ ἰμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – Τμῆμα τοιχώματος κλειστοῦ χειροποίητου μικκύλου ἀγγείου μὲ πυκνὲς γραμμές. – Τρία τμήματα τοιχωμάτων κλειστῶν ἀγγείων μὲ ταινίες. – *Σκύφοι*: *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Τρία ἐξώστροφα χείλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δεύτερη ταινία πλατύτερη καὶ τμῆμα σπείρας (1), ζώνη πυκνῶν κατακορύφων τεθλασμένων γραμμῶν (εἰκ. 281) (1), δεύτερη ταινία πλατύτερη καὶ κεντρικὴ στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν γραμμῶν

Εἰκ. 281. Περιοχὴ ***H****, κατάλοιπα δαπέδου, ὄστρακο σκύφου.*

μὲ τετραπλὸ περιθώριο (1). – Ἑπτὰ γάστρες μὲ ταινίες (4), σπείρα (2), ὄρθια τόξα μεταξὺ δεσμῶν γραμμῶν ἐπάνω ἀπὸ ζεῦγος ταινιῶν γάστρας (πίν. 98β: 2) (1). – Τμῆμα γάστρας ἐνδόβαφου σκύφου μὲ κεντρικὴ πλατιὰ στήλη πυκνῶν ὁριζοντίων κυματοειδῶν γραμμῶν μὲ πολλαπλὸ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ζεῦγος ταινιῶν γάστρας (πίν. 98β: 1). – Τμῆμα γάστρας ὁλόβαφου σκύφου. – Τρία τμήματα λαβῶν σκύφων.

Εἰδώλια: Σχεδὸν ἀκέραιο εἰδώλιο τύπου Φ, ἐλλιπὲς στὴν κεφαλὴ καὶ τὸν λαιμό. Δισκοειδὴς κορμὸς μὲ πλαστικὴ ἀπόδοση τοῦ στήθους, κυλινδρικὸ στέλεχος, κωνικὴ βάση. Ἐλαφρὰ κυματοειδὴς διαγράμμιση στὶς δύο ὄψεις τοῦ κορμοῦ, δακτύλιος στὴ μέση, πυκνὲς γραμμὲς στὸ στέλεχος ὣς τὴ βάση. Σωζ. ὕψ. 6,55 ἑκ., πλάτ. 3,2 ἑκ., διάμ. βάσης 2,5 ἑκ. (πίν. 98β: 6). – Δύο συγκολλημένα κομμάτια ἀπὸ τὴν κεφαλὴ μὲ πόλο καὶ τὸν κορμὸ εἰδωλίου. Στὸν κορμὸ τετράπλευρο περίγραμμα μὲ ἐγκάρσια γραμμίδια καὶ στὶς δύο ὄψεις. Σωζ. ὕψ. 2,98 ἑκ. – Κοῖλο στέλεχος εἰδωλίου μὲ γραμμὲς κατὰ μῆκος. Σωζ. ὕψ. 3,7 ἑκ. – Πόδι μὲ πέλμα ζωόμορφου εἰδωλίου μὲ ζεῦγος παραλλήλων καμπύλων γραμμῶν κατὰ μῆκος καὶ μὲ ἐγκάρσια γραμμίδια μεταξύ τους στὴ μία ὄψη. Σωζ. ὕψ. 2,3 ἑκ.

Στὶς κοιλότητες τοῦ βράχου ὑπῆρχαν ὄστρακα τῶν μυκηναϊκῶν χρόνων. Στὸ νοτιοανατολικὸ ἄκρο τοῦ ἀνδήρου τὸ δάπεδο σκέπαζε στρώση ἀκανόνιστων πλακοειδῶν λίθων ἐπάνω ἀπὸ μικρὸ λάκκο ποὺ περιεῖχε ὀστὰ καὶ θραύσματα κυλίκων. Ἐπίσης, στὴ ρίζα τοῦ μυκηναϊκοῦ ἀναλήμματος, ἐμπρὸς ἀπὸ τὴ νοτιοδυτικὴ στροφή του, δηλαδὴ κοντὰ στὴ βορειοανατολικὴ γωνία τοῦ χώρου **I**, ὑπῆρχαν τρεῖς μικρὲς ταφικὲς θῆκες ἐπάνω στὸν ἀνώμαλο βράχο, πλαισιωμένες ἀπὸ πρόχειρα τοποθετημένες λιθοσειρές, οἱ ὁποῖες περιεῖχαν λίγα διάσπαρτα ὀστὰ καὶ λίγα ὄστρακα.

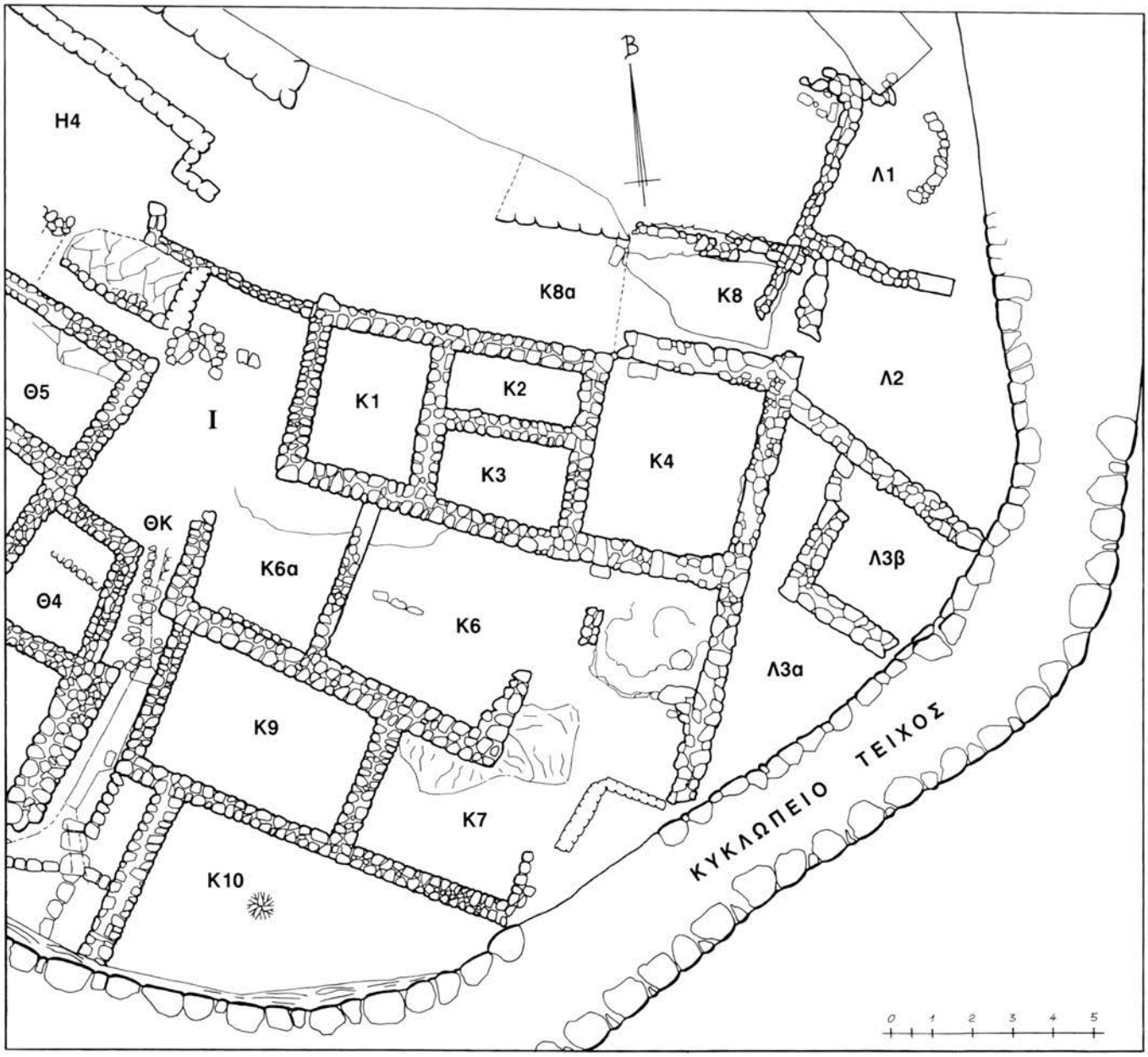
ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ **Κ-Λ**

Τὸ νοτιότατο ἄκρο τῆς συνοικίας καταλαμβάνεται ἀπὸ ἕνα συγκρότημα δύο κτιρίων ποὺ ἀριθμήθηκαν κάπως αὐθαίρετα **Κ1-Κ10** καὶ **Λ1-Λ3α** καὶ **β** (σχέδιο 9). Ἡ περιοχὴ κατοικήθηκε καὶ κατὰ τοὺς ἑλληνιστικοὺς χρόνους, τὰ κτίσματα τῶν ὁποίων συνέβαλαν στὴν παραμόρφωση τῶν μυκηναϊκῶν ἐρειπίων καὶ στὴ διατάραξη τῶν ἐπιχώσεών τους. Ὅ,τι εἶχε ἐνδεχομένως μείνει ἄθικτο ἐξαφανίστηκε σχεδὸν ἐντελῶς ἀπὸ τὸν Τσούντα, ὁ ὁποῖος τὴν ἀνέσκαψε ἀλλοῦ ἐπιπόλαια καὶ ἀλλοῦ ὣς τὸν βράχο, καλύπτοντάς την ἐκ τῶν ὑστέρων κατὰ τόπους μὲ τὰ χώματα τῆς ἀνασκαφῆς του. Μέσα στὰ χώματα αὐτὰ εὑρέθησαν, προφανῶς μετατοπισμένα ἀπὸ τὶς ἀρχικές τους θέσεις, τέσσερα λίθινα ἀντικείμενα, ἐπεξεργασμένα, ἀλλὰ κολοβά:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Τετράπλευρο κομμάτι ἀπὸ πωρόλιθο, κολοβωμένο ἀπὸ τὴ μία πλευρά, γενικῶν διαστ. 0,58×0,42×0,20 μ. – Ὅμοιο, ἐπίσης κολοβωμένο, μὲ γωνιώδη ἐγκοπὴ στὴ μία πλευρά, ποὺ τοῦ δίνει σχῆμα Γ, διαστ. 0,47×0,30×0,20 μ. – Μακρόστενο κομμάτι ἀπὸ πωρόλιθο, μήκ. 1,18 μ., τετραγωνισμένο, χτυπημένο σὲ διάφορα σημεῖα. Στὴν κορυφὴ καὶ κατὰ μῆκος του σκαλισμένο αὐλάκι τετράγωνης διατομῆς, φραγμένο στὴ μία ἄκρη μὲ κονίαμα. Γενικὲς διαστ. 1,18×0,45×0,30 μ. Πλάτ. αὐλακιοῦ 0,10 μ., βάθ. 0,08 μ. – Μυκηναϊκὴ βάση κίονος ἀπὸ ἀμυγδαλίτη, ἀνώμαλα τετράπλευρη, γενικῶν διαστ. 0,54×0,53×0,20 μ., μὲ στρογγυλὴ προεξοχὴ στὴν κορυφή της, διαμ. 0,32 μ., ποὺ ἐξέχει 0,05 μ. καὶ εἶναι ἀρκετὰ καλὰ λειασμένη.

Τὸ συγκρότημα ἀποτελεῖ συνέχεια πρὸς ΝΑ. τοῦ κτιρίου **Θ** καὶ χωρίζεται ἀπὸ αὐτὸ μὲ στενὸ πέρασμα ποὺ διασχίζεται στὸ μῆκος του ἀπὸ τὸν πλακοσκεπὴ ἀγωγὸ **ΘΚ**. Περιλαμβάνει δύο κτίρια κακῆς διατηρήσεως, τὰ τελευταῖα μέσα στὴν καμπύλη τοῦ τείχους, τὸ ὁποῖο, ἀκολουθώντας τὸν βράχο στὴν παρυφὴ τῆς ἀπόκρημνης καὶ βαθιᾶς κοίτης τοῦ Χάβου, στρέφει πρὸς ΒΑ. παρακολουθούμενο σὲ μῆκος 35-40 μ., ὡς τὸ σημεῖο ὅπου ἡ συνέχειά του κατακρημνίστηκε στὴ χαράδρα. Ἡ κατασκευή του ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι κυκλώπεια, ἐδῶ ὅμως, ἀνάμεσα στοὺς συνήθεις ἀσβεστολιθικοὺς ὀγκόλιθους, ὑπάρχουν καὶ ἀρκετοὶ ἀμυγδαλίτες, ἰδίως στὴν ἐσωτερική του ὄψη. Στὸ τελευταῖο του τμῆμα διατηρήθηκε μόνο ὁ κατώτατος δόμος του, χαμηλότερα ἀπὸ τὴ στάθμη τῆς ἀδιατάρακτης ἐπίχωσης τοῦ χώρου **Λ3** στὸ ἐσωτερικό του. Ὁ Τσούντας τὸ παρακολούθησε μὲ μία στενὴ τάφρο κατὰ μῆκος τῆς ἐσωτερικῆς του ὄψεως καὶ κατόπιν ἔριξε πίσω τὰ σκαμμένα

*Σχέδιο 9. Συγκρότημα **Κ-Λ**.*

χώματα ποὺ περιεῖχαν ἀρκετὰ πεταμένα ὄστρακα. Ἐσωτερικότερα, μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ τοίχου ποὺ ὁρίζει πρὸς Α. τὰ δωμάτια **Κ8**, **Κ4** καὶ **Κ5**, καὶ τὰ χωρίζει ἀπὸ τοὺς χώρους **Λ1**-**Λ2**-**Λ3α** καὶ **Λ3β**, εἶχε διατηρηθεῖ ἐπίχωση ἄθικτη ἀπὸ τὸν Τσούντα, ἀλλὰ διαταραγμένη στὰ ἑλληνιστικὰ χρόνια, ποὺ πατοῦσε ἐπάνω σὲ στρῶμα ἀπὸ ἀσπρόχωμα καὶ περιεῖχε ἀνάμικτα, κυρίως μυκηναϊκὰ ἀλλὰ καὶ ἑλληνιστικά, ὄστρακα.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

461 ὄστρακα ἀπὸ κύλικες (ἡ μία μὲ ἄνθος σχεδιασμένο ἐξωτερικά), λεκανίδια, κομμάτι ἀπὸ χυτρόποδα, ὄστρακο μὲ σπογγωτὴ διακόσμηση, κομμάτι ψευδοστόμου μὲ ζώνη ρομβοειδῶν στὸν ὦμο, τμήματα ὁλόβαφων σκύφων, ἄλλα διακοσμημένα μὲ τρικάμπυλα τόξα, δύο κεφάλια εἰδωλίων μὲ πόλο καὶ ἑλληνιστικὴ ἀγνύθα.

Το ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ **Κ** ὁρίζεται πρὸς Α. ἀπὸ ἕναν εὐθύγραμμο τοῖχο μήκους περίπου 10 μ. θεμελιωμένο στὸν βράχο, ποὺ σώθηκε σὲ ὕψος 1-2 δόμων καὶ ποὺ προχωρεῖ πρὸς Ν. μέχρι τὸ κυκλώπειο τεῖχος ἀφήνοντας στὸ ἐσωτερικὸ τῆς καμπύλης τοῦ τείχους ἕναν ἡμικυκλικὸ χῶρο, τὸν χῶρο **Λ**. Πρὸς Ν. ὁρίζεται ἀπὸ τὸν νότιο τοῖχο τῶν δύο χαμηλότερων δωματίων του στὸν κατήφορο (**Κ3**-**Κ7**) καὶ πρὸς Δ. ἀπὸ τὸν ἰσχυρὸ τοῖχο ποὺ πλαισιώνει τὸν ἀγωγὸ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ κτιρίου **Θ**. Ὁ βόρειος τοῖχος του συμπίπτει μὲ τὸ μέχρι στιγμῆς ὅριο τοῦ ἀνεσκαμμένου χώρου.

Τὸ κτίριο **Κ** ἔχει ἔκταση περίπου 200 τ.μ. Ἀποτελεῖται ἀπὸ ἐννέα χώρους-δωμάτια, χτισμένα σὲ τέσσερα ἐπάλληλα ἐπίπεδα στὴν κατηφορικὴ πλαγιά. Σὲ αὐτὰ πρέπει νὰ προστεθεῖ καὶ ἡ τριγωνικὴ καὶ ἀσφαλῶς ὑπαίθρια αὐλή (**Κ10**) μεταξὺ τοῦ νοτίου ὁρίου του καὶ τοῦ τείχους. Τὰ δύο βορεινὰ καὶ ψηλότερα δωμάτιά του ἀριθμοῦνται **Κ8α** (δυτικὸ) καὶ **Κ8** (ἀνατολικό). Ἀκολουθοῦν πρὸς τὸν κατήφορο τὰ **Κ1** (δυτικό), **Κ2**-**Κ3** (μεσαῖα) καὶ **Κ4** (ἀνατολικό). Στὴν ἑπόμενη σειρὰ πρὸς Ν. ἀνήκουν ἕνας τετράπλευρος χῶρος ἀπροσδιορίστων διαστάσεων καὶ χρήσεως, ὁ **Κ6α** (δυτικὸς) καὶ τὰ δωμάτια **Κ6** (μεσαῖο) καὶ **Κ5** (ἀνατολικό), καὶ παρακάτω τὰ **Κ9** (δυτικὸ) καὶ **Κ7** (ἀνατολικό).

Τὸ συγκρότημα ἔχει σὲ πολλὰ σημεῖα ὑποφέρει ἀπὸ τὴν προηγούμενη ἀνασκαφὴ καὶ παλαιότερα ἀπὸ ἑλληνιστικὲς ἐπεμβάσεις ποὺ ἐξάλειψαν ἢ παραμόρφωσαν ἀρκετὰ ἀπὸ τὰ συστατικά του στοιχεῖα, ἀρχιτεκτονικὰ καί, κυρίως, στρωματογραφικά. Οἱ δύο ψηλότεροι χῶροι του, οἱ **Κ8α** καὶ **Κ8**, ὑπέστησαν κατὰ τοὺς ἑλληνιστικοὺς χρόνους τὶς περισσότερες ζημίες, σὲ σημεῖο ποὺ τὰ ὅριά τους μαντεύονται μᾶλλον παρὰ φαίνονται. Χωρίζονταν μεταξύ τους ἀπὸ ἕναν κολοβωμένο τοῖχο ποὺ μόλις διαγράφεται. Ἀπὸ τὸν **Κ8α** δὲν μένουν παρὰ τὸ νότιο ἄκρο του, ὁ τοῖχος δηλαδὴ ποὺ τὸν χωρίζει ἀπὸ τὰ δωμάτια **Κ1** καὶ **Κ2**, καὶ ἡ νοητὴ συνέχεια στὴν προέκταση τοῦ βορείου τοίχου τοῦ **Κ8**, κρυμμένη ἀπὸ μία ἑλληνιστικὴ κατασκευὴ ποὺ δὲν ἀποκαλύφθηκε. Δὲν φαίνεται ἐὰν καὶ πῶς ἐπικοινωνοῦσε μὲ τὸ πρὸς Α. του δωμάτιο **Κ8**. Ἴσως ὁ διαχωριστικὸς τοῖχος μεταξὺ τῶν δύο δωματίων, τοῦ ὁποίου μόλις διαγράφεται ἡ ἀρχὴ πρὸς Β., νὰ εἶχε κάποιο ἄνοιγμα ποὺ θὰ

ὁδηγοῦσε ἀπὸ τὸ ἕνα δωμάτιο στὸ ἄλλο. Τὸ δυτικό του ὅριο δὲν ἄφησε κανένα ἴχνος, ἔτσι ὥστε τόσο τὸ ἀκριβὲς σχῆμα του ὅσο καὶ ἡ ἔκτασή του νὰ εἶναι ἄδηλα.

ΔΩΜΑΤΙΟ **Κ8**. Τετράπλευρος χῶρος, ἀρκετὰ κανονικός, μὲ τὸν μακρό του ἄξονα Α.-Δ. Ἀπὸ τὸν βόρειο τοῖχο του ἔμεινε μόνο ἡ στρώση τοῦ θεμελίου καὶ ὁλόκληρη αὐτὴ ἡ πλευρὰ θάφτηκε ἀπὸ ἑλληνιστικὲς ἐπεμβάσεις. Ἀπὸ τὸν δυτικό του τοῖχο ἔμειναν μόνο 2-3 πέτρες στὸ βόρειο ἄκρο του ποὺ μόλις καθορίζουν τὴ γραμμή του. Ὁ νότιος τοῖχος διατηρήθηκε ὁλόκληρος καὶ ὁ ἀνατολικός (ποὺ ἀποτελεῖ συνέχεια τοῦ διαχωριστικοῦ τοίχου πρὸς Α.) σχεδὸν ὁλόκληρος. Συγκεκριμένως, ὁ τοῖχος αὐτὸς παρουσιάζει ἕνα ἄνοιγμα πλάτους 1.05 μ. πού, ἂν ἀνήκει στὴν ἀρχική του διαρρύθμιση, θὰ μποροῦσε νὰ εἶναι δίοδος πρὸς τὸν ὑπαίθριο χῶρο **Λ2** κατὰ μῆκος τοῦ τείχους. Ἀπὸ τὸ σημεῖο αὐτὸ συγκεντρώθηκαν λίγα ὄστρακα:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 11568.
Σύνολο ὀστράκων 23.
Γραπτὰ 4, ἀπροσδιόριστα 19.

Γραπτά: Τμῆμα ἀπὸ τὴν κοιλιὰ προχοειδοῦς μὲ δύο πλατιὲς ταινίες. – Μικρὸ τμῆμα γάστρας σκύφου ὁλόβαφο ἐρυθρό. – Στικτὸ χεῖλος καὶ τμῆμα γάστρας σκύφου μὲ περίστικτο κύκλο μὲ στιγμὴ στὸ κέντρο. Πηλὸς ἐρυθρωπός, ἀλείφωμα κίτρινο, βαφὴ καστανέρυθρη. – Κομμάτι ὁμοίου, στὸ ὁποῖο διακρίνονται στιγμὲς ἀπὸ τὸν ἐξωτερικὸ κύκλο τοῦ ρόδακος.

Οἱ τοῖχοι τοῦ δωματίου εἶναι χτισμένοι ἀπὸ ἀρκετὰ μεγάλες ἀλλὰ ἄνισες καὶ ἀνώμαλες πέτρες καὶ εἶναι θεμελιωμένοι στὸν βράχο. Τὸ πάχος τους ποικίλλει: τοῦ δυτικοῦ τοίχου μοιάζει νὰ εἶναι 0,43 μ., τοῦ νότιου 0,50 μ. καὶ τοῦ ἀνατολικοῦ 0,57 μ. Τοῦ βορείου μετριέται μόνο σὲ ἕνα σημεῖο, ὅπου φθάνει τὰ 0,55 μ. Ὁ νότιος τοῖχος, τὸν ὁποῖο μοιράζεται μὲ τὸ δωμάτιο **Κ4** καὶ ποὺ διατηρεῖ κολλημένο στὴν ἐσωτερική του ὄψη ἕνα μεγάλο κομμάτι κονίαμα, εἶναι προσκτισμένος στὴ βορειοανατολικὴ γωνία τοῦ δωματίου **Κ2**, δίνοντας τὴν ἐντύπωση ὅτι αὐτός, ὅπως καὶ τὸ δωμάτιο ἐν γένει, προστέθηκαν στὸ συγκρότημα **Κ1-Κ4** ἐκ τῶν ὑστέρων.

Ἐσωτερικὰ ἡ βόρεια πλευρὰ τοῦ δωματίου ἔχει μῆκος 4 μ., ἡ δυτικὴ 2,25 μ., ἡ νότια 3,70 μ. καὶ ἡ ἀνατολικὴ 2,30 μ.

Ἡ προηγούμενη ἀνασκαφὴ εἶχε ἀπογυμνώσει τὸν χῶρο ἀπὸ ἐπίχωση φθάνοντας σχεδὸν παντοῦ ἕως τὸν βράχο. Ὅπου σώθηκε τὸ δάπεδο, παρουσιάζει μία ἐξομαλυντικὴ στρώση ἀπὸ χῶμα καὶ χαλίκια πάχους 0,10-0,30 μ., ἐπάνω στὴν ὁποία εἶχε ἐπιστρωθεῖ κονίαμα ἀπὸ ἀσβέστη καὶ ἄμμο ποὺ γύριζε στὶς γωνίες πρὸς τὰ ἐπάνω συνεχιζόμενο στὶς ὄψεις τῶν τοίχων. Ἀπὸ τὸ ὑπόστρωμα κάτω ἀπὸ τὸ κονίαμα συγκεντρώθηκαν ὄστρακα ποὺ πρέπει νὰ ἀνήκουν στοὺς χρόνους τῆς κατασκευῆς τοῦ δωματίου.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 11552+11565.
Σύνολο ὀστράκων 465.
Πρώιμο 1, ἄγραπτα 44, γραπτὰ 32, ἀπροσδιόριστα 388.

Πρώιμο: Τμῆμα κυπέλλου τύπου Βαφειοῦ μὲ σπογγωτὴ διακόσμηση. Στὴ μέση τῆς γάστρας, μεταξὺ ταινιῶν, πλαστικὸς δακτύλιος (πίν. 100α: 2) (ΥΕ ΙΙ).
Ἄγραπτα: Ἕνα κυρτόπλευρο χεῖλος, ἕνα κοντὸ στέλεχος μὲ βαθιὰ κοιλότητα καὶ ἑπτὰ βάσεις κυλίκων, οἱ ἕξι μὲ κεντρικὴ κοιλότητα. – Ἕξι τμήματα, κυρίως βάσεις, λεκανιδίων. – Ἕξι κομμάτια ἀπὸ πίθους καὶ εἴκοσι τρία ἀπὸ μαγειρικὰ σκεύη.
Γραπτά: Χεῖλος μὲ αὐλακώσεις καὶ τμῆμα γάστρας κυπέλλου. Βαμμένο τὸ χεῖλος, χαμηλότερα ταινία καὶ ἡ ἀπόληξη διακοσμητικοῦ θέματος, ἴσως λοξῆς πορφύρας. – Τμῆμα γάστρας κυπέλλου μὲ ἐξίτηλες δέσμες γραμμῶν ἐπάνω ἀπὸ ταινία. – Ἐξώστροφο χεῖλος κυάθου ἢ σκύφου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα. Χαμηλότερα στὴ γάστρα δύο κατακόρυφες θηλιές. – Κυλινδρικὴ λαβὴ προχοειδοῦς, διαμ. 2,6-2,7 ἑκ., μὲ ὀπὴ ὄπτησης στὴν κορυφή. – Τμῆμα τῆς κοιλιᾶς πιθαμφορέα μὲ ταινία στὴν ὁποία πατοῦν τριπλὰ τρικάμπυλα τόξα ποὺ περικλείουν συμπαγεῖς περίστικτους κύκλους. Βαφὴ ἐρυθρὴ ζωηρόχρωμη (πίν. 100α: 4). – Τμῆμα ἀπὸ τὴ βάση τοῦ λαιμοῦ καὶ τὸν ὦμο κλειστοῦ ἀγγείου μὲ ὀπὴ ἐκροῆς στὸν ὦμο. Ταινία στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ, ζώνη σπειρῶν καὶ δακτύλιος γύρω ἀπὸ τὴν ὀπὴ ἐκροῆς (πίν. 100α: 5). – Κυρτὸ τοίχωμα ἀγγείου διακοσμημένο μὲ λεπτὴ πυκνὴ σπείρα. – Τμῆμα γάστρας μεγάλου σκύφου ἢ κρατηρίσκου μὲ μία καμπύλη καὶ μία λοξὴ γραμμή, ἴσως λοξὸ στέλεχος σπείρας, καὶ ζεῦγος ταινιῶν γάστρας. Βαφὴ καστανέρυθρη. –
Σκύφοι: *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Τρία χείλη μὲ πλατιὰ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ τέσσερις γάστρες μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα τῆς λαβῆς καὶ ἴχνη καμπυλόγραμμου θέματος. – Χεῖλος μὲ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ ἐξωτερικὰ ζεῦγος ἀνηρτημένων καμπύλων γραμμῶν. – Χεῖλος βαμμένο στὴν ἀκμὴ μὲ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικά. Στὴ ζώνη τῶν λαβῶν δέσμη τεσσάρων λοξῶν γραμμῶν καὶ δύο ἀντίστροφες γωνίες τεμνόμενες ἔτσι ὥστε νὰ σχηματίζεται ρόμβος μὲ προεκτεταμένες τὶς πλευρές του (πίν. 100α: 1). – Τρία τμήματα γάστρας μὲ σπεῖρες, τὸ ἕνα μὲ δέσμη πέντε γραμμῶν καὶ τὴ γένεση τοῦ στελέχους ἀνηρτημένης σπείρας (πίν. 100α: 3). – Κομμάτι ἀπὸ τὴ ζώνη τῶν λαβῶν. Διατηρεῖ ψηλὰ τμῆμα σπείρας καὶ κεντρικὴ στήλη μὲ στικτὸ σταυρὸ καὶ διπλὸ περιθώριο καὶ χαμηλότερα στικτὴ γραμμὴ ἐπάνω ἀπὸ ἴχνος ταινίας. – Ἕνα ἐξώστροφο χεῖλος καὶ δέκα γάστρες ὁλόβαφων σκύφων.

Κατὰ τὰ λοιπὰ ὁ χῶρος εὑρέθηκε νὰ περιέχει ἀνάμικτες ἐπιχώσεις προερχόμενες ἀπὸ τὶς παλαιὲς ἀνασκαφὲς καὶ ἀπὸ ἑλληνιστικὲς παραβιάσεις ὑπὸ μορφὴ λιθοσωρῶν, κυρίως στὴ βορειοανατολικὴ γωνία του, καθὼς καὶ κομματιῶν δαπέδου τῶν ἑλληνιστικῶν χρόνων ἀπὸ ἀμμοκονίαμα ἐπάνω σὲ στρώση ἀπὸ κροκάλες. Σὲ κάποια τέτοια ἐπέμβαση ὀφείλεται χωρὶς ἀμφιβολία καὶ ἡ τοποθέτηση ἑνὸς τετραγωνισμένου πωρόλιθου μήκους 0,60 μ. καὶ πάχους 0,19 μ. ἐπάνω στὴν ἐπίχωση τῆς νότιας πλευρᾶς ποὺ λειτούργησε ὡς σκαλοπάτι ὕψους (μαζὶ μὲ τὴν ἐπίχωση) 0,35 μ. πρὸς τὸ δωμάτιο **Κ4**.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 11546+[11524].

Ἀπὸ τὰ χώματα αὐτὰ συγκεντρώθηκαν 2.049 ὄστρακα κυλίκων, λεκανιδίων, πίθων, μαγειρικῶν σκευῶν, πρόχων, σκύφων μὲ διακόσμηση ἀπὸ ὄρθιες πορφύρες, μετόπες Πυκνοῦ Ρυθμοῦ, στήλη

ἀμειβόντων, σπείρα μὲ ὀκτάκτινο ἀστερίσκο στὴ θέση τοῦ ὀφθαλμοῦ καὶ ἄνθος μὲ κροσσωτὸ περίγραμμα, ἑνὸς ψευδοστόμου μὲ διακόσμηση Πυκνοῦ Ρυθμοῦ ἀλλὰ καὶ ὄστρακο μελαμβαφοῦς ἑλληνιστικοῦ σκύφου καὶ κομμάτι φιάλης ἀπὸ terra sigillata.

Στὰ ἴδια χώματα, δηλαδὴ ἐκτὸς ἀνασκαφικοῦ συσχετισμοῦ, εὑρέθηκε μεγάλος σκύφος ἢ κρατηρίσκος, συγκολλημένος ἀπὸ πολλὰ κομμάτια, ἐλλιπής. Λείπει περίπου ἡ μισὴ γάστρα, ἡ βάση καὶ ἡ μία λαβή. Πηλὸς κιτρινωπός, ἀλείφωμα ὅμοιο, βαφὴ καστανέρυθρη. Χεῖλος ἐξώστροφο, ἐνιαία ἐλαφρὰ κυρτὴ καμπύλη τῆς γάστρας. Ἡ σωζόμενη λαβὴ εἶναι ἀγκύλη, ἀρκετὰ λοξὴ πρὸς τὸ τοίχωμα. Ἐσωτερικὰ ὁλόβαφος. Ἐξωτερικὰ πλατιὰ ταινία κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ δύο ἐπάλληλες πλατιὲς ταινίες κάτω ἀπὸ τὶς λαβές. Στὶς ρίζες τῆς λαβῆς πινελιὲς ἀπρόσεχτες μὲ καταλειβάδες ὡς τὶς ταινίες χαμηλότερα. Στὴ ράχη τῆς λαβῆς πινελιὰ ἐλαφρὰ ἔκκεντρη. Στὴ ζώνη τῶν λαβῶν ἐνιαία καὶ ἀδιαίρετη εἰκονιστικὴ παράσταση: ἀριστερὰ τῆς σωζόμενης λαβῆς ὑπόλοιπο καμπύλου σχήματος, πιθανῶς ἀπὸ σῶμα ζώου. Μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς λαβῆς πτηνὸ πρὸς τὰ δεξιά. Τὸ σῶμα του ἔχει σχῆμα ὠοειδὲς ὀξύληκτο μὲ τὴν οὐρὰ στραμμένη πρὸς τὰ κάτω. Τὰ πόδια, τριγωνικὰ συμπαγὴ στοὺς μηρούς, καταλήγουν σὲ τριπλὲς διχάλες. Ὁ λαιμός, μακρὺς καὶ κατακόρυφος, ἀποτελεῖται ἀπὸ μία πλατιὰ πινελιά. Τὸ κεφάλι, ὅσο σώζεται, διατηρεῖ μικρὸ κύκλο στὴ θέση τοῦ ματιοῦ. Λείπει τὸ ράμφος. Τὸ σῶμα εἶναι γεμισμένο μὲ πυκνὲς ἐνάλληλες, ἐλαφρὰ καμπυλόγραμμες γωνίες. Δεξιὰ τῆς λαβῆς σῶμα πτηνοῦ ποὺ σώθηκε χωρὶς τήν (χαμηλωμένη) οὐρὰ καὶ τὸ ἕνα πόδι. Τὸ σῶμα, ὅσο σώζεται, ἀδιακόσμητο. Ἀκολουθεῖ, στὴ μέση περίπου τοῦ πεδίου, ἕνα αἰγοειδὲς ζῶο πρὸς τὰ δεξιά. Ἔχει σῶμα μακρύ, χαμηλό, σχεδὸν κυλινδρικό, στρογγυλεμένο πίσω, μὲ δύο πολὺ κοντὰ πισινὰ πόδια καὶ καμπύλη οὐρὰ αἰλουροειδοῦς ἀνορθωμένη καὶ γυρισμένη πρὸς τὰ ἐμπρός. Σώζεται ἡ στροφὴ τοῦ τραχήλου πρὸς τὰ ἐπάνω καί, σὲ κάποια ἀπόσταση λόγω ἐλλείποντος κομματιοῦ, τὸ ἐπάνω τμῆμα τοῦ (συμπαγοῦς) κεφαλιοῦ μὲ τμῆμα τοῦ ρύγχους καὶ μὲ δύο λεπτὰ καμπύλα κέρατα ποὺ φθάνουν ὡς τὴν ταινία τοῦ χείλους. Τὸ μάτι δηλώνεται μὲ στιγμὴ μέσα σὲ ἐξηρημένο κύκλο. Πάνω ἀπὸ τὴ ράχη του καὶ στὴ μέση περίπου τοῦ σώματός του εἶναι σχεδιασμένος ὁ ψηλὸς λαιμὸς καὶ τὸ κεφάλι ἀνθρώπινης μορφῆς, ἡ ὁποία δὲν ἔχει ὤμους καὶ δὲν συνεχίζεται κάτω ἀπὸ τὴν κοιλιὰ τοῦ ζώου. Ὁ λαιμὸς τῆς μορφῆς εἶναι εὐθύς, κατακόρυφος, διαγραμμισμένος μὲ τρεῖς ἐγκάρσιες λεπτὲς πινελιές. Τὸ κεφάλι, σὲ κατατομὴ πρὸς τὰ δεξιά, ἔχει περίγραμμα τετράγωνο μὲ τὴν κάτω δεξιὰ γωνία ποὺ ἐπέχει θέση μύτης νὰ ἐξέχει. Τὸ μάτι, ἐλλειψοειδές, γεμίζει ὁλόκληρο σχεδὸν τὸ πρόσωπο. Στὴν κορυφὴ τοῦ κεφαλιοῦ τέσσερις ἀνορθωμένες ἀγκιστροειδεῖς καμπύλες πρὸς τὰ ἐμπρὸς δηλώνουν τὰ μαλλιά. Τὸ πρόσθιο τμῆμα τοῦ σώματος τοῦ ζώου δὲν ἐσώθηκε. Τὰ δύο πισινὰ πόδια, σχεδιασμένα τὸ ἕνα δίπλα καὶ ὄχι πίσω ἀπὸ τὸ ἄλλο, εἶναι ὑποτυπώδη (τὸ ὕψος τους εἶναι πολὺ μικρότερο ἀπὸ τὸ πάχος τοῦ σώματος) καὶ ἔχουν σχῆμα ἀνεστραμμένου τριγώνου χωρὶς ἀρθρώσεις καὶ χωρὶς πέλματα. Τὸ κακοσχεδιασμένο ζῶο συνδυάζει τὰ χαρακτηριστικὰ τριῶν διαφόρων ὄντων, αἰγοειδοῦς, αἰλουροειδοῦς καὶ ἀνθρώπου. Εἶναι ἕνα μειξογενὲς τέρας, ἕνα Mischwesen, ὅπως εἶναι στὴ μυκηναϊκὴ τέχνη οἱ σφίγγες, οἱ γρύπες καί, ἐνδεχομένως καὶ ἕνας «κένταυρος» ἀπὸ τὸ Παλαιομάντρι τῶν Μυκηνῶν[843]. Τὸ περιγραφόμενο ὂν πλησιάζει εἰκονογραφικὰ τὴ Χίμαιρα τῶν ἱστορικῶν χρόνων, χωρὶς νὰ εἶναι ἀκριβῶς αὐτή. Ἡ Χίμαιρα εἰκονίζεται, ὡς γνωστόν, μὲ κεφάλι καὶ σῶμα λέοντος, οὐρὰ σὲ σχῆμα φιδιοῦ καὶ στὴ μέση κεφάλι αἰγὸς μὲ διάφορες γνωστὲς παραλλαγές[844], ἀπὸ τὶς ὁποῖες μία σὲ πρωτοκορινθιακὸ ἀρύβαλλο[845] ὅπου τὸ κεφάλι, ἀνθρώπινο καὶ αὐτό, στρέφεται ἐπίσης

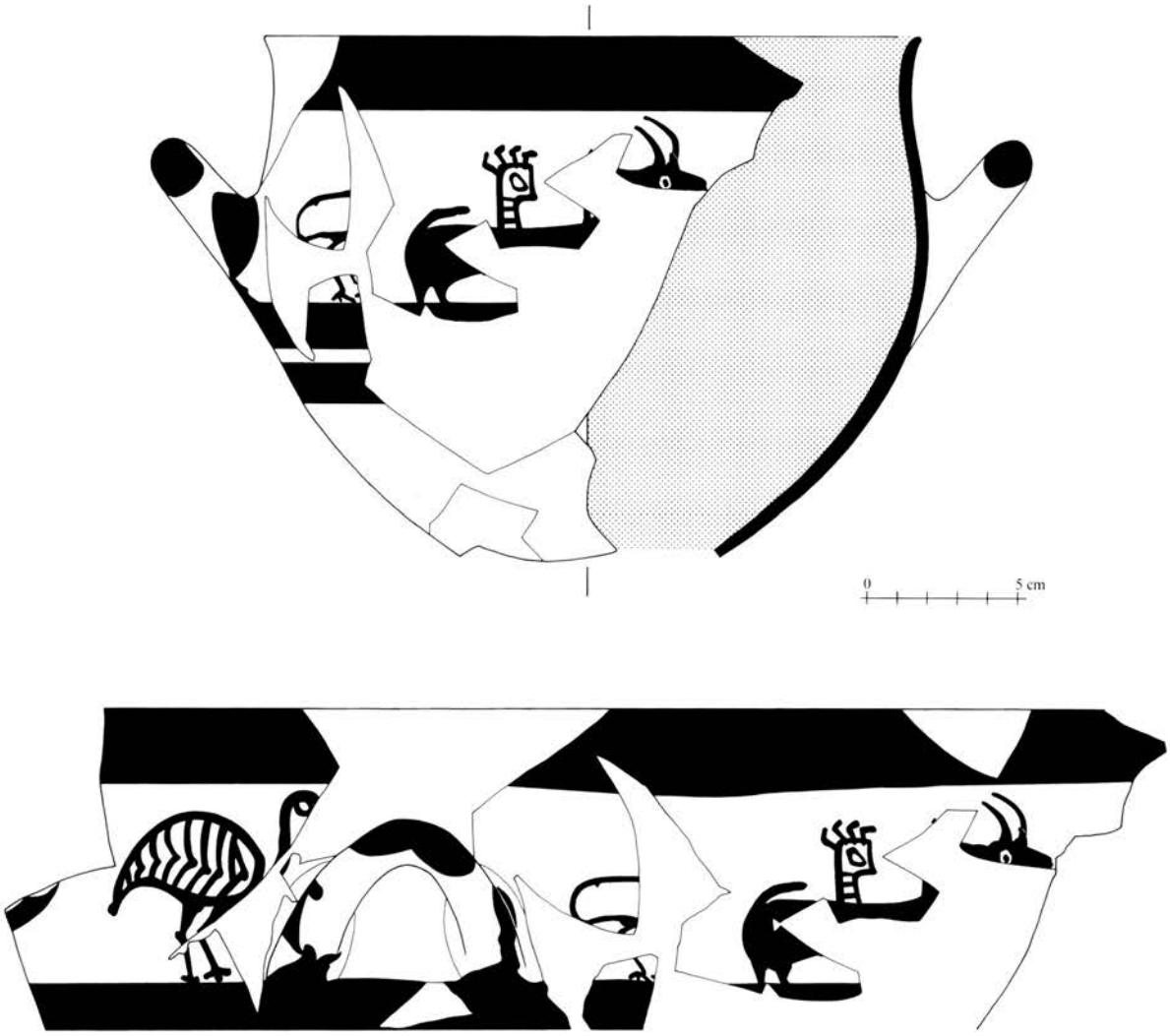
843. Χ. Τζαβέλλα, *ΑΕ* 1960 (1965), 136 καὶ *Τὰ πτερωτὰ ὄντα τῆς περιοχῆς τοῦ Αἰγαίου* (Ἀθῆναι 1970), Ν. Βερδελῆς, *Ἔργον* 1962, 104, εἰκ. 124, *ΑΔ* 20, 1965, Α, 137-152, E. Vermeule, Vassos Karageorghis, *Mycenaean Pictorial Vase Painting* (London 1982) 214, IX 78 καὶ εἰκ. IX 78.

844. *LIMC* III, λ. *Chimaira*, 241-269.

845. H. Payne, *Protokorinthische Vasen* (1933) πίν. 20, I, 5.

ἐμπρός, καὶ εἶναι ἀνδρικὸ μὲ ὑπογένειο. Ἡ προέλευση τῆς Χίμαιρας ἔχει ἀναζητηθεῖ σὲ ἀνατολικὰ πρότυπα, παραλλαγμένα ἀπὸ τοὺς καλλιτέχνες τῶν ἀρχαϊκῶν χρόνων[846]. Ἴσως ὅμως στὴν ἀγγειογραφία αὐτὴ νὰ ἔχομε μία πρώτη σύλληψη ἑνὸς τέρατος ποὺ κατέληξε ὕστερα ἀπὸ διάφορες ἐπεξεργασίες στὴ μεταγενέστερη Χίμαιρα.

Διαστ. ἀγγείου: διάμ. χείλους 22,5 ἑκ., σωζ. ὕψ. 17 ἑκ., πάχ. τοιχώματος 0,3-0,4 ἑκ. (πίν. 99, εἰκ. 282).

Εἰκ. 282. Κρατηρίσκος δωματίου ***K8****, ἀνάπτυγμα.*

846. *LIMC* ἔ.ἀ. 256.

Ο ΧΩΡΟΣ **Κ8α** πρὸς Δ. τοῦ **Κ8** εἶχε τελείως κατασκαφεῖ καὶ ἀπογυμνωθεῖ ἀπὸ ἀρχιτεκτονικὰ κατάλοιπα ἀλλὰ καὶ ἀπὸ κινητὰ εὑρήματα. Τὸ σχῆμα καὶ οἱ ἀκριβεῖς διαστάσεις του εἶναι ἀδύνατον νὰ προσδιοριστοῦν καὶ τὸ περιεχόμενό του εἶναι ἄδηλο.

Ἀκολουθεῖ πρὸς τὰ κάτω ἡ σειρὰ δωματίων **Κ1-Κ4**, ἕνα μακρόστενο κτίσμα μὲ μακρὺ ἄξονα Α.-Δ., τὸ ὁποῖο ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο σχεδὸν τετράγωνα δωμάτια στὶς δύο ἄκρες, τὴν ἀνατολικὴ (**Κ4**) καὶ τὴ δυτικὴ (**Κ1**), καὶ ἕνα τρίτο, ἴσων περίπου διαστάσεων, στὴ μέση ποὺ διαιρεῖται μὲ μεσότοιχο σὲ δύο παράπλευρα στενὰ δωμάτια, ἕνα βόρειο (**Κ2**) καὶ ἕνα νότιο (**Κ3**). Τὸ πλάτος τῶν δωματίων αὐξάνεται διαδοχικὰ ἀπὸ Δ. πρὸς Α., ἔτσι ὥστε ἡ ἀνατολικὴ πλευρὰ τοῦ **Κ4** νὰ εἶναι κατὰ 0,80 μ. μακρύτερη ἀπὸ τὴ δυτικὴ τοῦ **Κ1**. Ἀνατολικὰ τὰ δωμάτια κλείνονται ἀπὸ τὸν Β.-Ν. τοῖχο ποὺ χωρίζει τὴν περιοχὴ **Κ** ἀπὸ τὸν χῶρο **Λ**.

ΤΟ ΔΩΜΑΤΙΟ **Κ1** εἶχε ἐπίσης κατασκαφεῖ ὣς τὸν βράχο. Τετράπλευρο, ἐλαφρὰ παράγωνο, καταλάμβανε ὁλόκληρο τὸ πλάτος τοῦ κτίσματος **Κ1-Κ4**. Ἡ βόρεια πλευρά του εἶχε ἐσωτερικό, ἐλεύθερο μῆκος 2,55 μ., ἡ νότια ἀπέναντί της 2,60 μ., ἡ δυτικὴ 3,35 μ. καὶ ἡ ἀνατολικὴ 3,50 μ. Τὸ πάχος τῶν τοίχων του φθάνει τὰ 0,58-0,60 μ. Τὸ δωμάτιο εὑρέθηκε ἄδειο ἀπὸ ἐπιχώσεις, μὲ ἐλάχιστα ὄστρακα στὰ λίγα ταραγμένα χώματα ποὺ εἶχαν σωρευτεῖ ἐδῶ καὶ ἐκεῖ.

ΔΩΜΑΤΙΟ **Κ2**. Εἶναι μικρό, μακρόστενο καὶ τυφλό, χωρὶς ἐπικοινωνία πρὸς τὰ γύρω του. Ἡ βόρεια πλευρά του ἔχει μῆκος 3,20 μ., ἡ ἀνατολικὴ 1,35 μ., ἡ νότια 3,20 μ. καὶ ἡ δυτικὴ 1,45 μ. Τὸ πάχος τῶν τοίχων του ποικίλλει, ἀλλὰ ὄχι σημαντικά: στὸν βόρειο φθάνει τὰ 0,58 μ., στὸν ἀνατολικὸ τὰ 0,65 μ., στὸν νότιο (τὴ μεσοτοιχία πρὸς τὸ **Κ3**) τὰ 0,50 μ. καὶ στὸν δυτικὸ τὰ 0,59 μ. Οἱ τοῖχοι εἶναι χτισμένοι μὲ πέτρες ποικίλων σχημάτων καὶ μεγεθῶν, κυρίως ἀσβεστολιθικές, κατὰ τόπους ὅμως χρησιμοποιήθηκαν καὶ μερικοὶ ἀμυγδαλίτες. Στὴ δυτικὴ του πλευρὰ ὁ τοῖχος, 0,30 μ. ἐπάνω ἀπὸ τὸ δάπεδο καὶ γιὰ διάστημα 0,40 μ. περίπου, ἦταν σκεπασμένος μὲ χῶμα ὅμοιο μὲ τὸ γέμισμα τοῦ δωματίου, δίνοντας τὴν ἐντύπωση ὅτι ἐκεῖ ὑπῆρχε κατώφλι, τοῦτο ὅμως ἀπεδείχθη ὅτι δὲν ἦταν σωστό. Στὴ βόρεια πλευρά του ὁ βράχος ἐξέχει ἀπὸ τὴ στάθμη τοῦ δαπέδου σὲ δύο σημεῖα. Τὸ δάπεδο, μία στρώση κιτρινόχωμα ἀνάμικτο μὲ κοινὸ χῶμα, φθάνει σὲ μερικὰ σημεῖα ὣς τὶς πέτρες τῶν τοίχων καί, γυρίζοντας πρὸς τὰ ἐπάνω, καλύπτει τὸ χαμηλότερό τους μέρος. Σὲ ἕνα σημεῖο κοντὰ στὸν βόρειο βράχο, τὸ στρῶμα τοῦ δαπέδου εἶχε μία διακοπή, πρᾶγμα ποὺ ἐπέτρεψε τὴν ἔρευνα τοῦ ὑποστρώματός του, ἡ ὁποία ἀπέδωσε λίγα ἀπροσδιόριστα ἀλλὰ πάντως ὑστεροελλαδικὰ ὄστρακα καὶ σαγόνι ζώου. Στὴν ἐπιφάνεια τοῦ δαπέδου ἦσαν κολλημένα μερικὰ ὄστρακα.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 11549.
Σύνολο ὀστράκων 174.
Γραπτὰ 12, ἀπροσδιόριστα 162.

Γραπτά: Τμῆμα ὁλόβαφης γάστρας, δύο κοντὰ στελέχη μὲ τμῆμα τῆς γάστρας καὶ βάση βαμμένη καστανέρυθρη, ἀπὸ κύλικες. – Χεῖλος καὶ γωνιώδης

ταινιωτὴ λαβὴ λεκανιδίου. – Κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή, ὁλόβαφη στὴ ράχη καὶ στὸ ἐσωτερικό της μέρος, πλάτ. 2,4 ἑκ. – Κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβὴ καὶ τμῆμα γάστρας κυαθοειδοῦς ἀπὸ κιτρινωπὸ πηλό. Βαμμένη μὲ δύο πινελιὲς ποὺ συμπίπτουν στὴ ράχη της καὶ ἀποκλίνουν στὴ ρίζα της. Χαμηλότερα στὴ γάστρα δύο ἐπάλληλες ταινίες. – Τέσσερα ὁλόβαφα τμήματα γάστρας, τὸ ἕνα μελανό, τὰ ἄλλα ἐρυθρά. – Τμῆμα γάστρας σκύφου ἀπὸ κιτρινωπὸ πηλό. Ἐξωτερικὰ δύο ἐρυθρὲς ταινίες, ἐσωτερικὰ δύο πλατιοὶ δακτύλιοι ἐπάνω ἀπὸ τὸν πυθμένα καὶ χαμηλότερα λεπτὲς κυματοειδεῖς γραμμὲς ἀκτινωτὰ πρὸς τὸ κέντρο του.

Τὸ ἐσωτερικὸ τοῦ δωματίου εὑρέθηκε γεμάτο ἀπὸ ἐπίχωση δημιουργημένη ἀπὸ τὶς διαλυμένες πλίθες τῆς ὑπερκατασκευῆς του. Τὸ γέμισμα αὐτὸ ἔφθανε σὲ ὕψος 0,50-0,60 μ. ἐπάνω ἀπὸ τὸ δάπεδο καὶ 0,20-0,35 μ. κάτω ἀπὸ τὶς σωζόμενες κορυφὲς τῶν τοίχων, ἕνα μέρος του δέ, καθὼς καὶ μερικὲς πέτρες τοῦ ἀνατολικοῦ του τοίχου, εἶχαν χυθεῖ μέσα στὸ γειτονικό του δωμάτιο **Κ4**. Ὡς πρὸς τὴ σύστασή του διακρινόταν σὲ δύο ἐπάλληλα στρώματα, ἕνα ψηλότερο, κάπως χαλαρό, καὶ ἕνα βαθύτερο καὶ πιὸ πυκνό, πράγμα φυσικὸ ἄλλωστε σὲ ἐπιχώσεις ποὺ ἔχουν μείνει ἀδιατάρακτες ἐπὶ αἰῶνες. Ἡ διαφορὰ μεταξύ τους ὅμως δὲν ἦταν οὔτε σημαντικὴ οὔτε καὶ ἀπολύτως εὐδιάκριτη. Τὰ δύο αὐτὰ στρώματα περιεῖχαν ἄφθονη κεραμεική. Ἀπὸ τὸ πρῶτο προέρχονται:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 11554+11563+11562+11559+11540.
Σύνολο ὀστράκων 1835.
Πρώιμα 4, ἄγραπτα 79, γραπτὰ 101, ἀπροσδιόριστα 1651.

Πρώιμα: Τμῆμα τοιχώματος μεγάλου ΜΕ ἀγγείου ἀπὸ κεραμόχρωμο πηλό. Ἐξωτερικὰ ἐρυθρὴ ταινία μεταξὺ δύο φαιῶν ποὺ συγκλίνουν πρὸς ἀριστερά (πίν. 101: 7). – Χεῖλος ἐξώκυρτο καὶ τὸ ἐπάνω μέρος τῆς γάστρας κυπέλλου, πιθανῶς τύπου Βαφειοῦ. Τὸ χεῖλος βαμμένο καστανέρυθρο μὲ δακτύλιο ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτερικὰ πολὺ πλατιὰ ταινία μὲ ἐξηρημένο κύκλο ἢ σπείρα μὲ συμπαγὴ ὀφθαλμό (ΥΕ ΙΙΑ;). – Γάστρα ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ σπογγωτὴ διακόσμηση (ΥΕ ΙΙΙΑ). – Μικρὸ κομμάτι κυπέλλου μὲ πυκνὴ σπογγωτὴ διακόσμηση (ΥΕ ΙΙΙΑ).

Ἄγραπτα: Δεκαπέντε τροπιδωτὰ καὶ τρία κυρτόπλευρα χείλη, τρία κομμάτια ἀπὸ γάστρες, ἑπτὰ στελέχη, δεκαέξι βάσεις (οἱ ἕξι μὲ κοιλότητα στὸ κέντρο) καὶ ὀκτὼ λαβὲς κυλίκων. – Δεκαεννέα τμήματα, κυρίως βάσεις, λεκανιδίων. – Ὀκτὼ τμήματα (χείλη, τοιχώματα, πόδια, λαβὲς καὶ βάση) μαγειρικῶν σκευῶν ἀπὸ τραχεῖς χονδροειδεῖς πηλοὺς μὲ ἐγκλείσματα.

Γραπτά: Στέλεχος κύλικος μὲ ἀπόληξη δέσμης γραμμῶν καὶ δύο ἐφαπτόμενες ἐλλείψεις, ἀπὸ κύλικα τύπου Ζυγουριῶν (πίν. 101: 5). – Δύο βάσεις κυλίκων μὲ ὁμόκεντρους δακτυλίους καὶ μία ὁλόβαφη. – Δακτυλιόσχημη βάση καὶ πυθμένας ὁλόβαφου ἀνοικτοῦ ἀγγείου. – Τμῆμα ρηχοῦ κυάθου ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος ὣς τὴν ἐπίπεδη βάση μὲ ὄρθια ἀγκύλη λαβὴ στὴ μέση τῆς γάστρας. Στὸ χεῖλος, μὲ ἐρυθρὴ βαφή, πυκνὴ τεθλασμένη. Βαμμένο τὸ χεῖλος ἐσωτερικὰ καί, χαμηλότερα, ἐξωτερικά. Ἐσωτερικὰ στὴ μέση τῆς γάστρας διπλὸς δακτύλιος. Ἐξωτερικὰ βαμμένες οἱ ρίζες τῶν λαβῶν, κάτω ἀπὸ αὐτὲς τρεῖς ἱμάντες καὶ ταινία γύρω στὴ βάση. Στὴ ζώνη τῶν λαβῶν καμπύλη γραμμή, ἴσως ἀπὸ σπείρα. – Μικρὸ κομμάτι ἀπὸ τὸν πυθμένα καὶ τὴ γάστρα κυπέλλου. Βαμμένος ὁ πυθμένας. Ψηλότερα δύο ἱμάντες καὶ ταινία. – Λαβὴ καὶ γάστρα κυαθοειδοῦς. Ἡ λαβὴ ταινιωτὴ ὁλόβαφη μὲ πινελιὰ ποὺ διχάζεται στὴ ρίζα, στὴ γάστρα δύο

ἱμάντες καὶ μόλις διαγραφόμενη λοξὴ γραμμή. – Τμῆμα προχοϊκοῦ σκυφοειδοῦς ἀπὸ κιτρινωπὸ πηλὸ μὲ ὁμοιόχρωμο ἀλείφωμα. Ἐλαφρὰ ἐξώκυρτο χεῖλος, χαμηλότερα ἀνοικτὴ προχοή, στὴ γάστρα ἡ γένεση μικρῆς ἀγκύλης λαβῆς. Βαμμένα καστανομέλανα: τὸ χεῖλος, τὸ κάτω μέρος τῆς προχοῆς, κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος πλατιὰ ταινία, ἄλλη κάτω ἀπὸ τὶς λαβές καὶ στὴ ζώνη τῶν λαβῶν ὀρθὲς σπεῖρες (πίν. 101: 2). – Τμῆμα γάστρας ἀνοικτοῦ ἀγγείου. Ἐξωτερικὰ τρεῖς ἐπάλληλοι ἱμάντες ποὺ τέμνονται ἀπὸ γραμμὲς ποὺ ὁρίζονται στὰ σημεῖα τῆς τομῆς μὲ μικρὲς ἀντίνωτες γωνίες. Ἀνηρτημένα ἀπὸ τὸν χαμηλότερο ἱμάντα ὁμόκεντρα ἡμικύκλια, τὸ ἐσωτερικὸ συμπαγές (πίν. 101: 11). – Τμῆμα τοιχώματος ἀγγείου, πάχ. 0,5 ἑκ., μὲ δύο ἀντίνωτες σπεῖρες συνδεδεμένες μὲ παῦλες καὶ καμπύλη ἀπόληξη στὴν κορυφή, ἀπὸ ἐρυθρὴ βαφή (πίν. 101: 1). – Ἔντονα ἐξώκυρτο χεῖλος προχοϊδίου, βαμμένο. Χαμηλότερα δύο ἱμάντες καὶ ταινία. – Τμῆμα κοιλιᾶς προχοΐσκης μὲ δύο πλατιὲς ἐξίτηλες ταινίες. – Τρία κομμάτια ἀπὸ τὴν κοιλιὰ πρόχου ἀπὸ τραχὺ ἀμμώδη πηλὸ μὲ ἀραιὸ κιτρινωπὸ ἀλείφωμα, καὶ διακόσμηση ἀπὸ τρεῖς ἐπάλληλες ταινίες. – Τμῆμα κοιλιᾶς πρόχου μὲ τρεῖς ἐπάλληλες ταινίες. – Μικρὸ κομμάτι τοιχώματος ἀγγείου, καμένου γκρίζου, μὲ σειρὰ στιγμῶν μεταξὺ ταινιῶν. – Τμῆμα ὤμου προχοϊδίου μὲ τὴ γένεση τῆς λαβῆς καὶ πλαστικὸ δακτύλιο γύρω στὸ στόμιο. Βαμμένη ἡ ρίζα τῆς λαβῆς καὶ ὁ δακτύλιος καὶ στὸν ὦμο φολίδες. – Μεγάλη κυλινδρικὴ λαβὴ προχοειδοῦς μὲ ὀπὴ ὄπτησης στὴν κορυφὴ καὶ ἐξίτηλη κυματοειδὴ πλατιὰ γραμμὴ κατὰ μῆκος τῆς ράχης. – Ἔντονα ἐξώκυρτο χεῖλος ἀλαβαστροειδοῦς, ὁλόβαφο. Στὴν ἐπίπεδη ἐπιφάνειά του σειρὰ στιγμῶν. – Χεῖλος καὶ τμῆμα τοιχώματος μὲ ἴχνος ἀποκολλημένης λαβῆς ἀπὸ μικρὸ βραχυστρόγγυλο ἀλαβαστροειδὲς ἀπὸ κιτρινέρυθρο πηλό. Βαμμένο ἐρυθρὸ τὸ χεῖλος, ταινίες ἐπάνω καὶ κάτω ἀπὸ τὴ λαβή, τρίτη γύρω στὸν πυθμένα. Μεταξὺ πρώτης καὶ δεύτερης πλοχμός, μεταξὺ δεύτερης καὶ τρίτης ἱμάντες. – Τμῆμα μικροῦ ἀπιόσχημου ἀγγείου μὲ κατακόρυφες πινελιὲς στὸ τοίχωμα. – Τέσσερα τμήματα ἀπὸ τὸν ὦμο ψευδοστόμων μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – Ὅμοιο, μὲ ζώνη τεθλασμένης μεταξὺ τῶν ταινιῶν. – Δίσκος τῶν λαβῶν ψευδοστόμου μὲ τὸ στέλεχος. Στὸν δίσκο σπείρα μέσα σὲ κύκλο, στὴ βάση τοῦ στελέχους δακτύλιος. – Τμῆμα τοιχώματος μεγάλου ἀνοικτοῦ ἀγγείου, πιθανῶς κρατήρα, καμένο στὴ μία ἄκρη. Ταινία καὶ χαμηλότερα πυκνὴ σπείρα. – Τμῆμα γάστρας κρατηρίσκου ἀπὸ ἐρυθρωπὸ μαλακὸ πηλό, μὲ τὴ ρίζα λαβῆς μὲ ἐρυθρὴ πινελιὰ καὶ ταινία. – Δύο συνανήκοντα τμήματα ἀπὸ τὴν ἀγκύλη λαβὴ κρατηρίσκου, ἀπὸ καθαρὸ κιτρινωπὸ πηλὸ μὲ ὁμοιόχρωμο ἀλείφωμα, μὲ πινελιὲς στὶς ρίζες καὶ στὴ ράχη. – Χεῖλος καὶ τμῆμα γάστρας, πιθανὸν ἀπὸ κρατηρίσκο. Βαμμένο τὸ χεῖλος μὲ λεπτὴ ταινία χαμηλότερα. Στὴ ζώνη τῶν λαβῶν ἀποσπασματικὸ λοξὸ θέμα μὲ διπλὸ περιθώριο καὶ διαγράμμιση ἀμειβόντων (πίν. 101: 3). – *Σκύφοι*: *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Ἑπτὰ χείλη μὲ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ στὴ γάστρα: ὄρθια στενὴ καμπύλη, ἴσως ἀπὸ γωνιώδη μίσχο σπείρας (1), ἀκέραιη λαβή, βαμμένη στὶς ρίζες καὶ τὴ ράχη, καὶ ταινία (1), ἕλικες σπείρας καὶ ταινία (1), ἀνηρτημένες ἀπὸ τὴν ταινία χείλους λοξὲς καμπύλες γραμμές, ἴσως ἐνάλληλα ἡμικύκλια (1), λοξὲς πορφύρες (1), ἀντιθετικὲς γωνίες καὶ δακτύλιος ἐσωτερικά (1), δέσμη ἕξι γραμμῶν (1). – Ἐννέα χείλη μὲ ταινία καὶ δακτύλιο καί: δεύτερο δακτύλιο, ἐξωτερικὰ ταινία καὶ ἀπόληξη ὄρθιας καμπύλης γραμμῆς (1), περίστικτους ὁμόκεντρους κύκλους (πίν. 101: 15) (1), περιθώριο στήλης τεθλασμένης καὶ δύο ὁμόκεντρους κύκλους, ἀκτινωτὰ διαγραμμισμένους (1), δύο γραμμὲς πλάι σὲ δικτυωτὸ ρόμβο (πίν. 101: 17) (1), δεύτερη ταινία χείλους ἐξωτερικά, ρίζα λαβῆς μὲ δακτύλιο, ἴχνος καμπύλου θέματος καὶ ταινία γάστρας (1), ὅμοιο, μὲ τὴν ἄκρη δικτυωτοῦ κύκλου ἢ ἐλλείψεως (πίν. 101: 12) (1), στενὴ στήλη τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο (1), στήλη ἀντινώτων κροσσοπεταλίων μὲ διπλὸ περιθώριο πλαισιωμένη μὲ ἡμικύκλια (πίν. 101: 16) (2). – Χεῖλος βαμμένο ἀμφίπλευρα μὲ πλατιὰ ταινία καὶ δεύτερη ἐξωτερικά. Στὴ σωζόμενη λαβὴ βαμμένες οἱ ρίζες καὶ ἡ ράχη μὲ συνεχόμενη πινελιά. – Εἴκοσι ἑπτὰ γάστρες μὲ στενὴ στήλη μὲ τριπλὸ περιθώριο καὶ ἐφαπτόμενα κροσσοπετάλια (1), στήλη ἀντίνωτων κροσσοπεταλίων (1), στενὴ στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο (1), στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν γραμμῶν μὲ τριπλὸ περιθώριο καὶ παραπλεύρως καμπύλη γραμμή, ἴσως γένεση σπείρας (1), δέσμη κατακορύφων γραμμῶν ἐπάνω ἀπὸ ζεῦγος ταινιῶν (1), σειρὰ λεπτόγραμμων ἐφαπτόμενων ἡμικυκλίων ἐπάνω ἀπὸ δύο πλατιὲς ταινίες (1), τρεῖς λεπτὲς ταινίες ἐπάνω ἀπὸ τὴ στικτὴ κορυφὴ ὁριζόντιας πορφύρας (1), ὁμόκεντρα ἡμικύκλια μεταξὺ ταινιῶν (1), ἀραιὴ σπείρα μὲ συμπαγὴ ὀφθαλμὸ καὶ λοξὸ μίσχο (1), ἀντίνωτες σπεῖρες ἐπάνω ἀπὸ ταινία (πίν. 101: 10) (1), στήλη ὁριζοντίων κυματο-

ειδῶν γραμμῶν μὲ διπλὸ περιθώριο (1), ὁμόκεντρα ἡμικύκλια ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες (1), δύο σπεῖρες μὲ κοινὸ γωνιώδη μίσχο (1), λεπτὴ ταινία καὶ τμήματα καμπύλων σχημάτων σὲ ἄδηλο συνδυασμό (1), σπεῖρες ἐπάνω ἀπὸ πλατιὰ ταινία (1), ταινία καὶ κύκλος ἐξίτηλα (1), μικρὸς ρόμβος καὶ στήλη ἀμειβόντων (1), σπείρα (1), στήλη κυματοειδῶν γραμμῶν μὲ τριπλὸ περιθώριο (1), ὁμόκεντροι κύκλοι μὲ συμπαγὲς κέντρο καὶ τὸ μεταξύ τους διάστημα διαγραμμισμένο (1), ἀνηρτημένοι ἀπὸ ταινία μὲ διπλὴ κατακόρυφη γραμμή (1), ὁμόκεντροι κύκλοι ἑνωμένοι μὲ πυκνὲς ἀκτίνες (1), δύο πλατιὲς ταινίες πλαισιωμένες ἐπάνω καὶ κάτω μὲ ἀντίνωτες σειρὲς κροσσοπεταλίων καὶ μεταξύ τους πλοχμός (πίν. 101: 4) (1), τέσσερις ἱμάντες (1, μὲ δακτύλιο), ἀποσπασματικὲς ὁμόκεντρες καμπύλες καὶ ὀξύληκτο θέμα ἐπάνω ἀπὸ δέσμη πέντε ἱμάντων (1), στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν μὲ διπλὸ περιθώριο καὶ ἐφαπτόμενο συμπαγὲς δίλοβο πέταλο (πίν. 101: 8) (1), ὅμοια στήλη μὲ ἁπλὸ περιθώριο καὶ πλευρικὴ μετόπη μὲ ἀνηρτημένα ὁμόκεντρα ἡμικύκλια (πίν. 101: 6) (1). – Δύο λαβές, βαμμένες στὶς ρίζες καὶ στὴ ράχη. – Δεκαοκτὼ τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τὴ γάστρα ὁλόβαφων σκύφων. – Τέσσερις ἀγκύλες λαβὲς μὲ πινελιὲς στὶς ρίζες καὶ τὴ ράχη.

Εἰδώλια: Μικρὸ ἀποσπασματικὸ εἰδώλιο τύπου Ψ μὲ πλαστικὰ δηλωμένα στήθη καὶ πλεξίδα. Στὸν κορμὸ κάθετες πυκνὲς καμπύλες. – Κεφαλὴ γυναικείου εἰδωλίου μὲ κοῖλο χωνοειδὴ πόλο. Βαμμένη ἡ περίμετρος τοῦ πόλου μὲ ταινία καὶ ἀνηρτημένα κροσσοπετάλια. Στὸ κάτω μέρος τοῦ πόλου δακτύλιος μὲ κρόσσια. Τὰ μάτια δηλώνονται μὲ στιγμές. – Κεφαλὴ εἰδωλίου ταύρου μὲ τὸ ρύγχος καὶ δύο λοξὰ κέρατα. – Κέρατο ζωόμορφου εἰδωλίου μὲ δύο πινελιὲς κατὰ μῆκος. – Πόδι ζωόμορφου εἰδωλίου μὲ πυκνὲς καστανομέλανες γραμμὲς κατὰ μῆκος.

Μικρὰ εὑρήματα: Δισκοειδὲς διάτρητο κωνίδιο ἀπὸ γκρίζο στεατίτη μὲ ἀνορθωμένο περιχείλωμα. Διάμ. 3,1 ἑκ., διάμ. τρήματος 0,3 ἑκ. ὕψ. 0,7 ἑκ. – Τὸ μισὸ ὁμοίου ἀπὸ πράσινο στεατίτη. Διάμ. 2,6 ἑκ., διάμ. τρήματος 0,4 ἑκ., ὕψ. 20 ἑκ. – Ἐννέα μικρὰ κομμάτια ἀπὸ ἄγραπτο κονίαμα ἀπὸ σχεδὸν καθαρὸ ἀσβέστη. Σωζ. πάχ. 0,8 ἑκ., 1,2 ἑκ., 1,6 ἑκ., 1,8 ἑκ.

Τὸ δεύτερο στρῶμα ἀπέδωσε:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 11556+11561.
Σύνολο ὀστράκων 730.
Πρώιμα 9, ἄγραπτα 25, γραπτὰ 53, ἀπροσδιόριστα 643.

Πρώιμα: Χεῖλος καὶ τμῆμα πολὺ λεπτοῦ τοιχώματος (πάχ. 0,3 ἑκ.) μικροῦ κυπέλλου τύπου Βαφειοῦ μὲ χαμηλὸ πλαστικὸ δακτύλιο στὴ μέση. Βαμμένα ἐρυθρὰ τὸ χεῖλος καὶ ἡ μεσαία ταινία. Μεταξὺ χείλους καὶ ταινίας πυκνὴ σειρὰ τεθλασμένων. Κάτω ἀπὸ τὴν ταινία ἄδηλο θέμα (πίν. 100β: 1) (ΥΕ Ι-ΙΙΑ). – Ἐξώκυρτο χεῖλος κύλικος βαμμένο ἀμφίπλευρα καὶ μὲ ἀνηρτημένο βραχῶδες κόσμημα (ΥΕ ΙΙΒ). – Γάστρα ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ τὸ κάτω τμῆμα τετραπλοῦ περίστικτου καρδιόσχημου θέματος ποὺ πατεῖ σὲ τέσσερις ἱμάντες. – Γάστρα ἐφυραϊκῆς κύλικος μὲ πολυπέταλο ρόδακα μὲ κύκλο στὸ κέντρο (πίν. 100β: 4). – Τέσσερα τμήματα ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος καὶ τὴ γάστρα ἀνοικτῶν ἀγγείων, τὰ δύο συνανήκοντα. Ταινία ἀμφίπλευρα στὸ χεῖλος, σπογγωτὴ διακόσμηση στὴ γάστρα (πίν. 100β: 2) (ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Γάστρα κύλικος μὲ μικρὸ σχηματοποιημένο χταπόδι. Σώζεται μέρος τοῦ κεφαλιοῦ μὲ μεγάλο στρογγυλὸ ὁλόβαφο ὀφθαλμό, τὴν ἀρχὴ τοῦ μακρόστενου σάκκου καὶ δύο πλόκαμους. Πηλὸς κίτρινος, βαφὴ ἐρυθρὴ μὲ δυσδιάκριτα ἴχνη ἀπὸ ἐπιζωγραφισμένες λευκὲς γραμμές (πίν. 100β: 8) (ΥΕ ΙΙΙΑ2).

Ἄγραπτα: Τέσσερα τροπιδωτὰ χείλη, δύο στελέχη, τὸ ἕνα μὲ βάση, καὶ δύο βάσεις μὲ κεντρικὴ κοιλό-

τητα, ἀπὸ κύλικες. – Πέντε κομμάτια λεκανιδίων. – Ὀκτὼ τμήματα μαγειρικῶν σκευῶν ἀπὸ τραχὺ ἀμμώδη ἀκάθαρτο πηλό, μερικὰ μὲ ἴχνη καύσης, χείλη, γάστρες, πόδια χυτροπόδων. Τὸ ἕνα κολλημένο στὴ γάστρα μὲ ξεχωριστὸ βῶλο πηλοῦ. – Τέσσερα κομμάτια πίθων.

Γραπτά: Δύο γάστρες, ἕνα στέλεχος καὶ τρεῖς βάσεις, ἡ μία μὲ κεντρικὴ κοιλότητα, οἱ ἄλλες ἐπίπεδες, ἀπὸ ὁλόβαφες κύλικες. – Γάστρα κύλικος μὲ πλάγιο κάλυκα ἄνθους σχεδιασμένο μὲ παχιὰ πινελιά. – Μεγάλη ταινιωτὴ λαβὴ ἀγγείου, πλάτ. 4,9 ἑκ. καὶ πάχ. 0,8 ἑκ., ἀπὸ γκρίζο πηλό. Βαμμένα τὰ περιθώρια καὶ λοξὴ συνδετικὴ πινελιὰ μεταξύ τους. – Ὅμοια, πλάτ. 2,8 ἑκ. Βαμμένα μελανὰ τὰ περιθώρια καὶ ἐγκάρσια συνδετικὴ γραμμή. – Ὅμοια, πλάτ. 2,6 ἑκ., ἀπὸ κίτρινο πηλό. Βαμμένη ἡ ράχη μὲ δύο μελανὲς πινελιὲς ποὺ διχάζονται κάτω. – Ὅμοια, πλάτ. 2,2 ἑκ. καὶ σωζ. μήκ. 2,9 ἑκ. Βαμμένα τὰ περιθώρια καὶ δύο ἐγκάρσιες πινελιές. – Ὅμοια, μικρή, πλάτ. 1,1 ἑκ., ἀπὸ κυαθοειδὲς ἀγγεῖο. Στὴ ράχη δύο ἐρυθρὲς πινελιὲς ποὺ διχάζονται στὴ βάση. Χαμηλότερα, στὴ μόλις σωζόμενη γάστρα, δύο πλατιὲς ταινίες. – Χεῖλος κυαθοειδοῦς μὲ ἐγκάρσια κυματοειδὴ γραμμίδια ἐσωτερικά, χαμηλότερα δακτύλιο καὶ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικά. – Σωληνωτὸ τμῆμα ρυτοῦ, ἀρκετὰ κοντὰ στὴν ἐκροή, ἀπὸ κίτρινο πηλὸ μὲ ὁμοιόχρωμο ἀλείφωμα. Ἑκατέρωθεν ζεῦγους ἰμάντων δύο ζῶνες μὲ σειρὰ κεράτων καθοσιώσεως (πίν. 100β: 3). – Κομμάτι πολὺ μικροῦ ἀλαβαστροειδοῦς ἀπὸ κίτρινο πηλό. Σώζεται ἀπὸ τὸ ἔντονα ἐξώκυρτο χωνοειδὲς χεῖλος ὣς τὸν ὦμο μὲ ρίζα ὁριζόντιας ἀγκύλης λαβῆς. Βαμμένα τὸ χεῖλος καὶ ἡ λαβή, στὸν ὦμο περίστικτο βραχῶδες κόσμημα (πίν. 100β: 5). – Τμῆμα τοιχώματος ἀπὸ κιτρινωπὸ πηλὸ μὲ λίγες προσμίξεις. Βαμμένη καστανὴ ἐξίτηλη ταινία, σειρὰ στιγμῶν καὶ τριπλὸ ἄδηλο θέμα. – Ὅμοιο. Ἐξωτερικὰ μὲ ἐξίτηλη μελανὴ βαφή, ὁ κάλυκας σχηματοποιημένου ἄνθους. – Τμῆμα ἀπὸ τὸν ὦμο ψευδοστόμου μὲ ἰμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – Δακτυλιόσχημη βάση ψευδοστόμου ἀπὸ λεπτὸ κίτρινο πηλό, διαμ. 3,2 ἑκ., βαμμένη ἐρυθρή. Ψηλότερα τρεῖς ἰμάντες καὶ μία πλατύτερη ταινία. – Ἔντονα ἐξώκυρτο χεῖλος κρατηροειδοῦς ἀγγείου, ὁλόβαφο καστανό, μὲ σπείρα στὴ γάστρα. – *Σκύφοι*: *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Χεῖλος μὲ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ δακτύλιο καὶ στὴ γάστρα στήλη ἀμειβόντων. – Τρία χείλη μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καί: στῆλες ἀμειβόντων (1), καμπύλα τμήματα ὡς κορυφὲς ὀφιοειδοῦς γραμμῆς (1), πλατιὲς καμπύλες πινελιές (1). – Ἑπτὰ γάστρες μὲ σπείρα καὶ ταινία (1), ὅμοιο μὲ σπείρα μὲ συμπαγὴ ὀφθαλμό (1), λεπτὴ γραμμή, μίσχος φυτοῦ καὶ πυκνὴ σπείρα (1), δικτυωτὸ ἐπάνω ἀπὸ ταινίες (1), σπείρα μὲ λεπτὲς ἕλικες καὶ πλατὺ περίγραμμα πλαισιωμένο μὲ συμπαγεῖς κύκλους (1), ὅμοια, μὲ συμπαγὴ ὀφθαλμό (1), στήλη κροσσοπεταλίων μὲ τριπλὸ περιθώριο καὶ ἐφαπτόμενο ἡμικύκλιο (1). – Δεκαεννέα τμήματα ὁλόβαφων σκύφων, οἱ ἐννέα μελανοί, οἱ ἄλλοι ἐρυθροί. – Ὁριζόντια ἀγκύλη λαβὴ μὲ ἐγκάρσιες πινελιὲς στὴ ράχη.

Εἰδώλια: Κορμὸς καὶ τμῆμα τοῦ κυλινδρικοῦ στελέχους εἰδωλίου. Στὶς δύο ὄψεις τοῦ κορμοῦ πυκνὲς γραμμές, στὸ στέλεχος ἕξι πινελιὲς κατὰ μῆκος (πίν. 100β: 6). – Πόλος γυναικείου εἰδωλίου, χωνοειδὴς καὶ κοῖλος. Στὴν περίμετρο ταινία μὲ ἀνηρτημένα κρόσσια. Στὸ κάτω μέρος τοῦ πόλου ταινία. – Κορμὸς ζωόμορφου εἰδωλίου, ἐλλιπὴς στὴν κεφαλὴ καὶ τὰ πόδια, μὲ ἀνορθωμένη οὐρά. Ἴσως σκύλος. Κατὰ μῆκος τοῦ σώματος ἀκατάστατες γραμμὲς καὶ ὅμοιες ἐγκάρσιες στὰ ὀπίσθια. Πηλὸς κιτρινωπός, βαφὴ ἐρυθρή. – Πόδι ζωόμορφου εἰδωλίου, πολὺ λεπτό, κυλινδρικό, ποὺ καταλήγει σὲ ὑποτυπώδες πέλμα, μὲ ἐγκάρσιες πινελιές. Διάμ. 0,4 ἑκ., σωζ. μῆκ. 3,2 ἑκ.

Μικρὰ εὑρήματα: Δύο μικρότατα (1,5×1,5 ἑκ.) κομμάτια κονίαμα μὲ ἴχνη κίτρινου, ἐρυθροῦ καὶ γαλάζιου χρώματος. Πάχ. 1 καὶ 1,5 ἑκ. ἀντίστοιχα. – Τρία μικρὰ κομμάτια ἄγραπτο κονίαμα ἀπὸ ἀσβέστη μὲ λίγο κιτρινόχωμα. Πάχ. 0,9 ἑκ.

Το δωματιο **Κ3** εἶναι τὸ πρὸς Ν. πάρισο τοῦ **Κ2**, ἀπὸ τὸ ὁποῖο τὸ χωρίζει μεσότοιχος. Εἶναι ὅμοιο ἀλλὰ κάπως μεγαλύτερο ἀπὸ τὸ προηγούμενο. Ἡ βόρειά του πλευρὰ ἔχει μῆκος 3,15 μ., ὅσο περίπου καὶ τοῦ **Κ2**, ἡ νότια ἐπίσης 3,15 μ., ἡ ἀνατολικὴ ὅμως χάρη στὴ διαπλάτυνση πρὸς Α. τοῦ ὅλου οἰκοδομήματος φθάνει τὰ 2,10 μ., ἐνῶ ἡ δυτικὴ δὲν ὑπερβαίνει τὰ 1,75 μ. Οἱ τοῖχοι του ἔχουν τὶς ἴδιες διαστάσεις καὶ εἶναι χτισμένοι κατὰ

τὸν ἴδιο τρόπο ὅπως καὶ στὸ **Κ2**. Ἀντίθετα ὅμως πρὸς αὐτό, τὸ **Κ3** εἶχε κατασκαφεῖ ὡς τὸν βράχο καὶ ὁ καθαρισμός του δὲν ἀπέδωσε τίποτε.

Το δωματιο **Κ4** εἶναι τὸ ἑπόμενο καὶ τελευταῖο πρὸς Α. δωμάτιο τῆς πτέρυγας αὐτῆς τοῦ κτιρίου **Κ**. Εἶναι τὸ ἀντίστοιχο τοῦ **Κ1**, δηλαδὴ καταλαμβάνει ὁλόκληρο τὸ πλάτος τοῦ οἰκοδομήματος, εἶναι ὅμως μεγαλύτερο καὶ ἐλαφρὰ παράγωνο καὶ αὐτό. Συγκεκριμένως, ἡ βόρεια πλευρά του ἔχει μῆκος 3,99 μ., ἡ νότια 3,65 μ., ἡ δυτική (ἡ μεσοτοιχία δηλαδὴ μὲ τὰ **Κ2-Κ3**) 4,70 μ. καὶ ἡ ἀνατολικὴ 4,60 μ. Εἶναι φανερὸ ὅτι προστέθηκε ἐκ τῶν ὑστέρων στὸ συγκρότημα **Κ1-Κ2-Κ3**: τοῦτο προκύπτει κυρίως ἀπὸ τὸν βόρειο τοῖχο του, ὁ ὁποῖος ξεφεύγει καθ' ὅλο του τὸ πλάτος ἀπὸ τὴν οἰκοδομικὴ γραμμὴ τῶν προηγουμένων δωματίων, μόλις ἐφαπτόμενος μὲ 1-2 μικρὲς πέτρες στὴ βορειοανατολικὴ γωνία τοῦ **Κ2**. Κατὰ τὰ ἄλλα οἱ τοῖχοι του, χτισμένοι ἀπὸ πέτρες μικροῦ καὶ μετρίου μεγέθους, εἶναι θεμελιωμένοι ἐπάνω στὸν βράχο καὶ ἔχουν πλάτος ὁ βόρειος 0,60 μ., ὁ ἀνατολικὸς 0,56 μ., ὁ νότιος 0,60 μ. καὶ ὁ δυτικὸς 0,56 μ. Σὲ πολλὰ σημεῖα οἱ πέτρες τους εἶναι τοποθετημένες διάτονες, οἱ προσόψεις τους ὅμως δὲν εἶναι πολὺ κανονικὲς καὶ τὸ πάχος τῶν τοίχων ποικίλλει ἀναλόγως. Ἡ κατασκευή του δηλαδὴ δὲν εἶναι ἰδιαίτερα φροντισμένη. Ὁ νότιος τοῖχος του, καθὼς καὶ τὸ πρὸς Ν. τμῆμα τοῦ ἀνατολικοῦ, διατηρήθηκαν 0,80 μ. χαμηλότερα ἀπὸ τὸ βόρειο καὶ τὸ ἀντίστοιχο κομμάτι τοῦ ἀνατολικοῦ, τόσο χαμηλὰ ὥστε στὴ μέση τοῦ μήκους του ὁ νότιος τοῖχος νὰ σχηματίζει ἁπλῶς ἕνα σκαλοπάτι πρὸς τὸ γειτονικό του **Κ5**, πράγμα ποὺ ὀφείλεται ἀσφαλῶς σὲ μεταγενέστερες ἐπεμβάσεις, ἑλληνιστικὲς ἢ καὶ τῆς προηγούμενης ἀνασκαφῆς.

Τὸ δάπεδο τοῦ δωματίου εἶχε κατασκαφεῖ ἀπὸ τοὺς ἐργάτες τοῦ Τσούντα. Τὸ πιθανότερο εἶναι ὅτι θὰ ἦταν ἁπλῶς πατημένο χῶμα, διότι οἱ τοῖχοι του γύρω-γύρω δὲν ἐμφανίζουν ἴχνη κονιάματος ἢ κιτρινοχώματος ποὺ θὰ ἀποτελοῦσε τὴν ἐπίχωσή του. Στὸ βόρειο μισό του ἐξέχει ἀνώμαλος καὶ ἀπελέκητος ὁ φυσικὸς βράχος ποὺ πρέπει νὰ ἦταν σκεπασμένος ἀπὸ κάποιο, μὴ διατηρημένο ἐξομαλυντικὸ στρῶμα τοῦ δαπέδου, καὶ ποὺ διατηροῦσε τὸ συνηθισμένο κοκκινωπὸ χῶμα ποὺ γεμίζει τὶς ἀνωμαλίες του. Τὸ χῶμα αὐτὸ ἦταν ἀφθονότερο καὶ ἔμοιαζε ἀδιατάρακτο, ἰδίως στὸ νότιο τμῆμα τοῦ δωματίου, ὅπου τὸ στρῶμα του ἦταν παχύτερο.

Ἡ ταραγμένη ἐπίχωση ποὺ εἶχε συσσωρευτεῖ μέσα στὸ δωμάτιο περιεῖχε 3.421 ἀνάμικτα μυκηναϊκὰ καὶ ἑλληνιστικὰ ὄστρακα, ἀκέφαλο εἰδώλιο Ψ μὲ κυλινδρικὸ στενὸ στέλεχος, δακτύλιο στὸν λαιμό καὶ στὴ μέση, κυματοειδεῖς γραμμὲς στὸ στῆθος καὶ κάθετες πινελιὲς στὴ ράχη καὶ στὸ στέλεχος, κομμάτια ἑλληνιστικῶν κεραμιδιῶν, καθὼς καὶ μικρὸ χάλκινο ἔλασμα, σωζ. μήκους 5,2 ἑκ., μέγ. πλάτους 1,1 ἑκ. καὶ πάχους 0,15 ἑκ., σὲ σχῆμα λεπίδας μικροῦ μαχαιριοῦ. Ἡ κεραμεικὴ αὐτὴ δὲν κρατήθηκε. Τὸ ἀδιατάρακτο κοκκινόχωμα ἀπέδωσε καὶ αὐτὸ μία χιλιάδα ὄστρακα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα τὸ 1/10 περίπου ἀναγνωρίζονται.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 11570+11569+11558.
Σύνολο ὀστράκων 926.

Πρώιμα 2, ἄγραπτα 40, γραπτὰ 46, ἀπροσδιόριστα 838.

Πρόμα: Τμῆμα ἀπὸ τὸ τοίχωμα μεγάλου ΜΕ ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου ἀπὸ τραχὺ ἀμμώδη πηλό, λειασμένο ἐξωτερικά, μὲ γραμμὴ ἐπάνω ἀπὸ ταινία. – Τμῆμα γάστρας μὲ σπείρα μὲ πλατιὰ ἐξωτερικὴ ἕλικα καὶ συμπαγὴ ὀφθαλμὸ σὲ σπογγωτὸ βάθος (ΥΕ ΙΙΙΑ1).

Ἄγραπτα: Τέσσερα τροπιδωτὰ χείλη, μία λαβή, τμῆμα γάστρας μὲ τμῆμα τοῦ στελέχους, τρία στελέχη, δέκα ἐπίπεδες βάσεις, ἕξι μὲ κεντρικὴ κοιλότητα, καὶ μία ἀμφιβόλου σχήματος, ἀπὸ κύλικες. – Ἐννέα κομμάτια λεκανιδίων, ἰδίως βάσεις. – Μεγάλη κυλινδρικὴ λαβὴ προχοειδοῦς. Διάμ. 2,6 ἑκ. – Τρία τμήματα (τὸ ἕνα πόδι χυτρόποδος) μαγειρικῶν σκευῶν ἀπὸ τραχὺ ἀκάθαρτο πηλό. – Ἕνα κομμάτι τοιχώματος πίθου ἀπὸ τραχὺ ἀμμώδη πηλό, πάχ. 1,8 ἑκ., μὲ τὴν ἐπιφάνειά του λειασμένη μὲ ὕφασμα.

Γραπτά: Τμῆμα γάστρας κύλικος ἀπὸ κίτρινο πηλὸ μὲ ὁμοιόχρωμο ἀλείφωμα καὶ καστανὴ βαφή. Διακοσμεῖται μὲ τμῆμα σύνθετου μικτοῦ ἄνθους (FM 18:34): σώζεται μόνον ἡ κορυφή. Τὸ στέλεχος δηλώνεται μὲ δέσμη πέντε γραμμῶν ἀπὸ τὶς ὁποῖες οἱ δύο πλευρικὲς δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ σχηματίζουν κεραῖες καμπύλες πρὸς τὰ κάτω. Ἡ μεσαία παίρνει τὴ μορφὴ συμπαγοῦς γωνιώδους κεφαλῆς χταποδιοῦ μὲ μεγάλους ἐξηρημένους ὁμόκεντρους κύκλους γιὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἀκτινωτὲς ὀξύληκτες περίστικτες κεραῖες στὰ πλευρὰ καὶ πρὸς τὰ ἐπάνω. Στὴν καμπύλη τῶν κεραιῶν παραπληρωματικοὶ στικτοὶ κύκλοι (πίν. 102α: 2). – Δύο τμήματα γάστρας κυλίκων βαμμένα, μὲ τμῆμα τοῦ στελέχους. – Κάτω μέρος γάστρας καὶ στέλεχος κύλικος. Διακρίνονται γραμμὲς-ἀπολήξεις πορφυρῶν, τρεῖς ἱμάντες καὶ δακτύλιοι στὸ στέλεχος (πίν. 102α: 1). – Κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή, πλάτ. 1,4 ἑκ., μὲ πυκνὲς ἐγκάρσιες πινελιές. – Ὁριζόντια ἀγκύλη λαβὴ πολὺ μικροῦ ἀγγείου, ὁλόβαφη ἐρυθρή, συνολικοῦ μήκ. 3 ἑκ. – Χαμηλὴ δακτυλιόσχημη βάση ἀνοικτοῦ σκυφοειδοῦς, βαμμένη ἐξωτερικά, μὲ δακτυλίους στὸν πυθμένα. – Τμῆμα γάστρας σκυφοειδοῦς ἀγγείου ὁλόβαφο ἐρυθρό. Ἐξωτερικὰ ἡ βαφὴ ἀπολεπισμένη. – Ἔντονα ἐξώκυρτο χεῖλος μικροῦ ἀγγείου, μὲ σειρὰ στιγμῶν ἐπάνω καὶ ταινίες στὴν περίμετρο καὶ ἐσωτερικά. – Τμῆμα γάστρας ἀνοικτοῦ ἀγγείου ἀπὸ κιτρινόφαιο πηλό, μὲ πλατιὰ ταινία, κάτω ἀπὸ τὴν ὁποία σώζονται τρεῖς ἐνάλληλες γωνίες, προφανῶς κατάλοιπα ζώνης. – Περίκυρτο χεῖλος πρόχου ἀπὸ τραχὺ κιτρινωπὸ πηλό. Βαμμένο μελανὸ τὸ χεῖλος, στὸν λαιμὸ κυματοειδὴς ταινία, στὴ βάση του ἄλλη, εὐθύγραμμη πλατιά. – Τμῆμα ἀπὸ τὸ ἀρκετὰ παχὺ τοίχωμα μικροῦ ἀσκοειδοῦς διακοσμημένου μὲ πυκνὲς πλατιὲς πινελιές. – Λαβὴ μικροῦ ψευδοστόμου, πλάτ. 1,4 ἑκ., ὁλόβαφη καστανομέλανη. – *Σκύφοι*: Βάση ὁλόβαφου μελανοῦ ὑψίποδος σκύφου μὲ μεγάλη κοιλότητα καὶ πολὺ χαμηλὸ στέλεχος (ὕψ. 0,8 ἑκ.). – *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Χεῖλος μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ ἐξωτερικὰ πυκνοὺς ὁριζόντιους ἱμάντες. – Ὅμοιο, μὲ στήλη τεθλασμένης μὲ περιθώριο καὶ ἀνηρτημένη καμπύλη γραμμή (πίν. 102α: 5). – Δύο χείλη μὲ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ ἀνηρτημένα πολλαπλὰ ὁμόκεντρα ἡμικύκλια (πίν. 102α: 4, 7). – Δύο χείλη μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ κορυφὴ ὄρθιου πενταπλοῦ τρικάμπυλου τόξου (1), δακτύλιο χείλους καὶ στὴ γάστρα ρόμβο μὲ προεκτεταμένες πρὸς τὰ κάτω τὶς πλευρὲς τῆς ἐπάνω γωνίας του (πίν. 102α: 3) (1). – Ἐννέα γάστρες μὲ ἱμάντες καὶ δυσδιάκριτο θέμα καὶ χαμηλότερα στενὴ δικτυωτὴ ζώνη καὶ πλατιὰ ταινία (1), δέσμη γραμμῶν ἐπάνω ἀπὸ τρεῖς ἱμάντες (1), κορυφὴ ὄρθιας πορφύρας μὲ περίστικτους τοὺς ἕλικες (πίν. 102α: 6) (1), ὄρθια πορφύρα (2), στενὴ στήλη κυματοειδοῦς γραμμῆς ἐπάνω ἀπὸ τέσσερις ἱμάντες (1), ὁμόκεντρους κύκλους (1), σπειροειδὲς θέμα (1), δέσμη τεσσάρων γραμμῶν πιθανῶς πλαισιωμένη μὲ διπλὰ ὁμόκεντρα ἡμικύκλια (1). – Δεκαοκτὼ κομμάτια ὁλόβαφων σκύφων καὶ ἕνα ἐνδόβαφου.

Εἰδώλιο: Τμῆμα εἰδωλίου ζώου. Σώζεται ἡ ἀρχὴ τοῦ λαιμοῦ, ὁ μισὸς κορμὸς καί, ἐν μέρει, τὰ μπροστινὰ πόδια. Βαμμένες πυκνὲς γραμμὲς κατὰ μῆκος του.

Μικρὰ εὑρήματα: Κομμάτι πήλινης πλάκας ἀπὸ πολὺ τραχὺ πηλό. Ἐπιφάνειες ἀνώμαλες. Σπασμένο ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές. Πάχ. 2,5 ἑκ. Σὲ ἕνα σημεῖο φθάνει τὰ 3,5 ἑκ. Πιθανότατα κομμάτι στρωτήρα μὲ τὴν ἀρχὴ τοῦ παραχειλώματος. – Δύο μικρὰ κομμάτια κονιάματος, γενικῶν διαστ. 2,2×3 ἑκ. καὶ 1,8×3 ἑκ. καὶ πάχ. 0,5 ἑκ. Τὸ μεγαλύτερο σώζει γαλάζια πλατιὰ καμπύλη γραμμή, τμῆμα κύκλου, ζωγραφισμένη στὸ λευκὸ βάθος.

ΔΩΜΑΤΙΟ **Κ5** (πίν. 102β). Μικρός, περίπου τετράγωνος χῶρος ποὺ κατασκάφηκε καὶ αὐτὸς ἀπὸ τὸν Τσούντα πρὸς Ν. τοῦ δωματίου **Κ4**. Πρὸς Β. ὁρίζεται ἀπὸ τὴ μεσοτοιχία πρὸς τὸ **Κ4**, πρὸς Α. ἀπὸ τὸν διαχωριστικὸ τοῖχο κατὰ μῆκος τοῦ συγκροτήματος **Κ** καὶ πρὸς Δ. ἀπὸ ἕνα βραχὺ τοιχάριο ποὺ δὲν ξηλώθηκε ἀπὸ τὴν προηγούμενη ἀνασκαφή. Μεταξὺ τοῦ τοιχαρίου αὐτοῦ καὶ τοῦ βορείου τοίχου, στὴ βορειοδυτικὴ γωνία δηλαδὴ τοῦ δωματίου, ὑπάρχει ἕνα κενὸ 1,04 μ. ποὺ φαίνεται νὰ ἦταν ἄχτιστο καὶ νὰ ἀποτελοῦσε τὴν εἴσοδο στὸν χῶρο διότι στὴ βόρεια ἄκρη του διατηρήθηκε μία κανονικοῦ σχήματος πέτρα ποὺ ἔχει τὴ μορφὴ παραστάδος πόρτας. Τὸ πρὸς Ν. ὅριό του δὲν διατηρήθηκε, εἰκάζεται ὅμως ἀπὸ τὴν ἀπότομη κλίση τοῦ βράχου, στὴν ἀνατολικὴ ἄκρη τῆς ὁποίας διατηρήθηκαν μερικὲς πέτρες στὴ σειρά, ποὺ μοιάζουν νὰ εἶναι τμῆμα τοῦ τοίχου ποὺ τὸ ἔκλεινε πρὸς Ν. Ἔτσι οἱ διαστάσεις του, ὅσο διατηρήθηκαν, εἶναι περίπου οἱ ἑξῆς: βόρεια πλευρὰ 2,65 μ., δυτικὴ 2,80 μ. καὶ ἀνατολικὴ 2,60 μ. Τὰ ὅρια τῆς νότιας δὲν εἶναι σαφή. Οἱ σωζόμενοι τοῖχοι, χτισμένοι ἀπὸ ἀρκετὰ μεγάλες ἀκατέργαστες πέτρες μὲ μικρότερες ἀνάμεσά τους, ἔχουν πάχος 0,50 μ. κατὰ μέσον ὅρο.

Τὸ δάπεδό του, σαφέστατο στὴ βόρεια καὶ ἀνατολικὴ πλευρὰ ὅπου διατηρήθηκε, κατεστραμμένο στὴ δυτικὴ καὶ νότια μαζὶ μὲ τοὺς τοίχους, ἀποτελεῖται ἀπὸ ἐπίστρωση ἀσπροχώματος, τώρα πιὰ ὄχι πολὺ ὁμαλή. Σὲ τρία σημεῖα, στὸ κέντρο περίπου τοῦ δωματίου καὶ στὸ νοτιοανατολικό του τμῆμα, διατηρήθηκαν στὴν ἐπιφάνειά του τρεῖς στρογγυλὲς κοιλότητες, διαμέτρων 0,45 μ., 0,25 μ. καὶ 0,20 μ. καὶ βάθους 0,04-0,05 μ., κατασκευασμένες προφανῶς γιὰ τὴν ὑποδοχὴ δοχείων, πίθων, καλαθιῶν ἢ ἄλλων ἀναλόγων σκευῶν, ἀπὸ τὰ ὁποῖα δὲν εὑρέθηκε τίποτε, οὔτε κ.χ., οὔτε στὸ λίγο χῶμα ποὺ σκέπαζε τὸ δάπεδο, ποὺ ἦταν ἔτσι καὶ ἔτσι ἐλάχιστο. Τὸ ὑπόστρωμα τοῦ δαπέδου ἀπέδωσε ἀρκετὴ κεραμεική.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 11555+11539+11537.
Σύνολο ὀστράκων 723.
Ἄγραπτα 22, γραπτὰ 48, ἀπροσδιόριστα 653.

Ἄγραπτα: Ἕνα τροπιδωτὸ χεῖλος καὶ τέσσερα στελέχη κυλίκων. – Δύο βάσεις καὶ μία λαβὴ λεκανιδίων. – Τμῆμα τοιχώματος πίθου πάχ. 1,7 ἑκ. ἀπὸ τραχὺ ἀμμώδη πηλό. Στὸν ὦμο πλαστικὴ ταινία πλάτ. 6 ἑκ. μὲ ἔντυπη κυματοειδὴ γραμμὴ καὶ κύκλους στὸ ἐσωτερικὸ τῶν καμπυλῶν. – Κομμάτια δύο πίθων, ὁμοιας κατασκευῆς. – Μία λαβὴ μὲ ὀπὴ ἀνάρτησης καὶ δέκα κομμάτια μαγειρικῶν σκευῶν μὲ ἴχνη καύσης.

Γραπτά: Χεῖλος μὲ λεπτὴ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ τὴν κεφαλὴ ὁριζόντιας πορφύρας (πίν. 103α: 9) (ΥΕ ΙΙΙΑ2). – Τρία στελέχη κυλίκων. Τὸ ἕνα ὁλόβαφο μὲ τρεῖς λεπτοὺς ἐξηρημένους δακτυλίους, τὸ δεύτερο μὲ τρεῖς πλατιοὺς δακτυλίους καὶ ψηλότερα τρεῖς ἱμάντες πρὸς τοὺς ὁποίους κατεβαίνουν ἀπὸ τὴ γάστρα λεπτὲς γραμμές, μᾶλλον οὐρὲς πορφυρῶν (πίν. 103α: 1). Τὸ τρίτο, καλῆς κατασκευῆς καὶ ψησίματος, ἔχει τρεῖς ἱμάντες στὴ ρίζα τῆς γάστρας, πρὸς τοὺς ὁποίους κατεβαίνουν οὐρὲς ἀπὸ πορφύρες, δύο ὅμοιους ἱμάντες χαμηλότερα καὶ κάτω ἀπὸ αὐτοὺς δακτύλιο. – Δύο βάσεις κυλίκων, ἡ μία βαμμένη μὲ ἐρυθροὺς δακτυλίους καὶ μὲ κεντρικὴ κοιλότητα, ἡ ἄλλη ὁλόβαφη. – Μικρὴ κάθετη ταινιωτὴ λαβὴ μὲ ἐγκάρσιες ἐρυθρὲς πινελιές. – Χεῖλος ἐνδόβαφου κυαθοειδοῦς ἀγγείου μὲ συνεχὴ σπείρα ἐξωτερικά. – Χεῖλος καὶ τὸ 1/3 περίπου τῆς γάστρας ἡμισφαιρικοῦ κυαθοειδοῦς ἀγγείου. Ἐσωτερικὰ ἐπάνω ἀπὸ τὸν πυθμένα

δύο καστανοὶ δακτύλιοι. Ἐξωτερικὰ ταινία στὸ χεῖλος καὶ ἄλλες δύο χαμηλότερα. – Τμῆμα ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τὴ γάστρα κυπέλλου μὲ τετραπλὴ ἀνάγλυφη ἱμάντωση στὴ μέση τῆς γάστρας καὶ ἀπὸ κάτω πλατιὰ καστανὴ ταινία (πίν. 103α: 3). – Τμῆμα γάστρας ὁμοίου. Μὲ ἐρυθρὴ βαφὴ ἐπάνω σὲ κίτρινο ἀλείφωμα πέντε ἱμάντες κάτω ἀπὸ τὴν οὐρὰ λοξῆς πορφύρας. – Γάστρα καὶ ἐπίπεδος πυθμένας μικρῆς ἀρύταινας μὲ κατακόρυφη κυλινδρικὴ λαβὴ διαμ. 0,8 ἑκ. Ἀπὸ τραχὺ ἀμμώδη πηλό, μὲ στοιχειωδῶς λειασμένη τὴ γάστρα. – Ἐξώκυρτο χεῖλος μικροῦ λεκανοειδοῦς ἀγγείου μὲ σειρὰ ἰσόρροπων ἀμειβόντων στὴν ἐπιφάνεια τοῦ χείλους καὶ ταινία ἀμφίπλευρα. – Γάστρα μικροῦ ἀνοικτοῦ ἀγγείου μὲ ἱμάντες καὶ δύο ταινίες, μεταξὺ τῶν ὁποίων σειρὰ ἀνεστραμμένων Ν. – Τμῆμα τοιχώματος πρόχου μὲ δύο πλατιὲς ἐπάλληλες ταινίες. – Ἐπίπεδος δίσκος μὲ στέλεχος μικροῦ ψευδοστόμου. Στὴ βάση τοῦ στελέχους δακτύλιος ἀνοικτὸς πρὸς τὸ στόμιο (θηλιά). Βαμμένη ἡ περίμετρος τοῦ δίσκου καὶ ἡ κορυφή του, μὲ στενὸ ἐξηρημένο δακτύλιο μέσα ἀπὸ τὴν περίμετρο. – *Σκύφοι*: *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Μισὸς περίπου σκύφος, συγκολλημένος ἀπὸ δύο κομμάτια. Λείπουν ἡ μία λαβὴ καὶ ἡ βάση. Ἡ σωζόμενη λαβή, ἀκέραιη, εἶναι σχεδὸν ὄρθια. Χεῖλος ἐλαφρότατα ἐξώστροφο. Λεπτὴ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ δακτύλιος, βαμμένες οἱ ρίζες καὶ ἡ ράχη τῆς λαβῆς. Στὴ γάστρα ἀπὸ μία στενὴ στήλη ἀνεστραμμένων ἀμειβόντων μὲ περιθώριο ἑκατέρωθεν τῆς λαβῆς καὶ ταινία γάστρας. Πηλὸς πορτοκαλέρυθρος, ἀλείφωμα κίτρινο, παχύρρευστο, στιλπνό, βαφὴ καστανέρυθρη (πίν. 103α: 4). – Τέσσερα συγκολλημένα ὄστρακα ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τὴ γάστρα μὲ ρίζα λαβῆς. Λεπτὴ ταινία χείλους καὶ πλατὺς δακτύλιος, ἐξωτερικὰ ταινία κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ δύο ταινίες γάστρας. Στὴ ζώνη τῶν λαβῶν δέσμες τριῶν γραμμῶν (πρὸς τὴ λαβὴ) καὶ πέντε (πρὸς τὸ κέντρο) καὶ στὴ μετόπη μεταξύ τους περίστικτος κύκλος μὲ στιγμὴ στὸ κέντρο (πίν. 103α: 7). – Τέσσερα συνανήκοντα τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τὴ γάστρα. Χεῖλος βαμμένο ἀμφίπλευρα, ἐξωτερικὰ ταινία μὲ ἀνηρτημένη τεθλασμένη (πίν. 103α: 6). – Χεῖλος βαμμένο ἀμφίπλευρα καὶ τμῆμα γάστρας μὲ τετραπλὰ ὄρθια τρικάμπυλα τόξα μὲ κατακόρυφη λοξὴ γραμμὴ στὴ μέση. Ἀλείφωμα κιτρινωπό, βαφὴ ἐρυθρή. – Χεῖλος μὲ λεπτὴ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ δακτύλιο καὶ στὴ γάστρα ἀνηρτημένο φολιδωτὸ τρίγωνο. – Ἐλαφρὰ ἐξώκυρτο χεῖλος μὲ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ χαμηλότερα ἀπόληξη τετραπλοῦ ἀγκίστρου. – Τρία χείλη μὲ πλατὺ δακτύλιο ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτερικὰ πλατιὰ κυματοειδὴ γραμμή (2), πλατιὰ ταινία καὶ δέσμη πέντε τουλάχιστον γραμμῶν (1). – Τμῆμα γάστρας μὲ βαμμένο παχὺ κατακόρυφο στέλεχος ἄνθους πλαισιωμένο μὲ κλειστὰ ἄγκιστρα ἐπάνω σὲ ὄρθια στελέχη (Μ 11:35) (πίν. 103α: 5). – Δύο ἀγκύλες λαβὲς βαμμένες στὴ ρίζα καὶ στὴ ράχη, ἡ μία μὲ τμῆμα γάστρας μὲ δέσμη πέντε γραμμῶν. – Δύο ἐξώκυρτα χείλη μὲ τμῆμα γάστρας ἐνδόβαφων σκύφων μὲ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ στὴ γάστρα στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν γραμμῶν, στὴ μία περίπτωση μὲ πενταπλὸ περιθώριο πλαισιωμένο μὲ κροσσοπετάλια (πίν. 103α: 8). – Στικτὸ χεῖλος. – Δύο τμήματα γάστρας, πιθανὸν συνανήκοντα, μὲ σταυρὸ στὸ κέντρο στικτοῦ κύκλου (πίν. 103α: 2, 10). – Ὀκτὼ τμήματα ὁλόβαφων σκύφων.

Εἰδώλιο: Δύο συνανήκοντα τμήματα ἀπὸ τὸν κορμὸ εἰδωλίου Φ μὲ πλαστικὴ ἀπόδοση ταπεινοῦ στήθους. Βαμμένη ἐρυθρὴ ἡ περίμετρος καὶ πυκνὲς κυματοειδεῖς γραμμὲς στὶς δύο ὄψεις τοῦ κορμοῦ. Πηλὸς ἐρυθρωπός.

Μικρὰ εὑρήματα: Κωνίδιο ἀπὸ σκοῦρο γκρίζο στεατίτη. Διάμ. 2 ἑκ., ὕψ. 1,4 ἑκ. – Δύο μικρότατα ἄμορφα κομμάτια ἀπὸ κύανο, μεγίστων διαστ. 0,4-0,6 ἑκ.

Πρὸς Δ. τοῦ δωματίου **Κ5** ὑπάρχουν, συνεχόμενα, ὁ ἀκανόνιστος χῶρος **Κ6** καὶ ἕνα ἀκόμη σχετικὰ μικρὸ δωμάτιο, τὸ **Κ6α**. Οἱ δύο αὐτοὶ χῶροι ὁρίζονται πρὸς Β. ἀπὸ τὸν νότιο τοῖχο τῶν **Κ1**-**Κ3**, πρὸς Ν. ἀπὸ ἕναν ἰσχυρὸ τοῖχο πάχους περίπου 0,80 μ., λοξὰ παράλληλο πρὸς τὸν προηγούμενο, πρὸς Α. ἀπὸ τὸ δωμάτιο **Κ5** καὶ πρὸς Δ. ἀπὸ ἕναν κολοβωμένο τοῖχο ποὺ χωρίζει τὸ **Κ6α** ἀπὸ τὸν χῶρο **Θ6**. Μεταξύ τους χωρίζονται μὲ μεσοτοιχία ποὺ σταματᾶ λίγο πρὶν συναντήσει τὸν νότιο τοῖχο τῶν **Κ1**-**Κ3**. Τοῦτο ὅμως δὲν ἀποτελοῦσε μέρος τοῦ ἀρχικοῦ σχεδίου, ἀλλὰ πρέπει νὰ ὀφείλεται εἴτε στὴν προηγούμενη

ἀνασκαφὴ ποὺ ἔφθασε ἐκεῖ σὲ ἕνα ἔξαρμα τοῦ φυσικοῦ βράχου, εἴτε, ἴσως, στὴ μερικὴ ἐρείπωση τοῦ κτιρίου μὲ τὴν πάροδο τοῦ χρόνου.

Ο ΧΩΡΟΣ **Κ6**, ποὺ δὲν ἀποκλείεται νὰ ἦταν ὑπαίθριος, ἔχει σχῆμα τετράπλευρο, ἐλαφρὰ τραπεζοειδές. Ἡ δυτική του πλευρά, ἡ βραχύτερη, ἔχει μῆκος 4 μ., ἡ νότια 4,10 μ., καὶ ἡ βόρεια 5,10 μ. Ἀπὸ τὴν ἀνατολικὴ σώθηκε μόνο ἡ πρὸς Ν. ἀρχὴ τοῦ τοίχου, ποὺ εἶναι ἄδηλο ποῦ καὶ πῶς τελείωνε, δεδομένου μάλιστα ὅτι ἐκεῖ, στὴ νοτιοανατολικὴ γωνία τοῦ χώρου, ὑπῆρχε, καθὼς φαίνεται, ἕνα πέρασμα ἀδήλου σχήματος καὶ διαστάσεων πρὸς Ν., πρὸς τὸ γειτονικὸ δωμάτιο **Κ7**. Ὁπωσδήποτε τὸ μῆκος τῆς πλευρᾶς αὐτῆς πρέπει νὰ πλησίαζε τὰ 5 μ. Ἀπὸ τὴν ἀρχική του ἐπίχωση εἶχε μείνει ἐλάχιστη, ποὺ σχημάτιζε ἕνα λεπτό, κατὰ τόπους μόλις διατηρούμενο, ξανθὸ στρῶμα ἀνάμικτο μὲ λίγες μικρὲς πέτρες καὶ μερικὰ ὄστρακα.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 11548+11536.
Σύνολο ὀστράκων 448.
Πρώιμα 3, ἄγραπτα 35, γραπτὰ 68, ἀπροσδιόριστα 380.

Πρώιμα: Δύο συνανήκοντα τμήματα ἀπὸ τὸ ἐξώστροφο χεῖλος καὶ τὴ βαθιὰ γάστρα κύλικος. Ταινία χείλους ἀμφίπλευρα, δεύτερη ἐξωτερικὰ καὶ πυκνὴ σπογγωτὴ διακόσμηση στὴ γάστρα (πίν. 103β: 8) (ΥΕ ΙΙ-ΥΕ ΙΙΙΑ1). – Ἐλαφρὰ ἐξώκυρτο χεῖλος κυαθοειδοῦς, βαμμένο ἐρυθρό, καὶ χαμηλότερα ἐξωτερικὰ πυκνὴ σπογγωτὴ διακόσμηση (ΥΕ ΙΙ-ΙΙΙΑ).
Ἄγραπτα: Τέσσερα τροπιδωτὰ χείλη, μία λαβὴ καὶ τρεῖς βάσεις κυλίκων. – Τέσσερις βάσεις καὶ μία λαβὴ ἀπὸ λεκανίδια. – Εἴκοσι δύο κομμάτια ἀπὸ χύτρες, χυτρόποδες καὶ μαγειρικὰ ἐν γένει σκεύη ἀπὸ τραχεῖς χονδροειδεῖς πηλούς.
Γραπτά: Ἑπτὰ ὁλόβαφα χείλη, δύο ὁλόβαφες γάστρες, ἕνα ὁλόβαφο στέλεχος καὶ ἕξι βάσεις (τρεῖς ὁλόβαφες καὶ τρεῖς μὲ δακτυλίους) κυλίκων. – Πλατιὰ ταινιωτὴ λαβὴ πλάτ. 2,9 ἑκ. ἀπὸ κιτρινωπὸ πηλὸ μὲ βαμμένα τὰ περιθώρια καὶ ἐγκάρσιες πινελιὲς κατὰ διαστήματα (πίν. 103β: 1). – Ὅμοια, πλάτ. 1,8 ἑκ., ὁλόβαφη μελανή. – Τμῆμα ἔντονα κυρτῆς γάστρας κυαθοειδοῦς ἀγγείου μὲ τὴν ἀρχὴ ἐπίπεδης βάσης, ἀπὸ κιτρινωπὸ πηλὸ μὲ ὁμοιόχρωμο ἀλείφωμα. Ἐσωτερικὰ δύο δακτύλιοι ἐπάνω ἀπὸ τὴ βάση, ἐξωτερικὰ δύο στῆλες χαλαρὰ σχεδιασμένων ἀμειβόντων καὶ ταινία βάσης (πίν. 103β: 3). – Τμῆμα τῆς βάσης καὶ ἐλάχιστο μέρος τοῦ τοιχώματος κυπέλλου, ἀπὸ ἐρυθρόφαιο πηλὸ μὲ κίτρινο ἀλείφωμα. Βαμμένη ἐρυθρὴ ζωηρὴ ἡ ἀκμὴ τῆς βάσης, στὸ κέντρο της δακτύλιος, ψηλότερα στὸ τοίχωμα ταινία. – Τμῆμα ρυτοῦ μὲ τὴ ρίζα κατακόρυφης διπλωμένης ταινιωτῆς λαβῆς, ἀπὸ κιτρινωπὸ πηλὸ μὲ ὁμοιόχρωμο ἀλείφωμα. Ἐρυθροὶ δακτύλιοι στὶς ρίζες τῆς λαβῆς, ἐγκάρσιες πινελιὲς στὸ χεῖλος, ἐξωτερικὰ σειρὰ ἀνεστραμμένων Ν μεταξὺ διπλῶν ταινιῶν (πίν. 103β: 4). – Τμῆμα μεγάλου ἀνοικτοῦ ἀγγείου, πιθανότατα κρατήρα, ἀπὸ κιτρινωπό, ἀρκετὰ τραχὺ πηλό, μὲ πλατιὰ καστανὴ ταινία καὶ σπείρα (πίν. 103β: 6) – Τμῆμα γάστρας κρατηρίσκου μὲ μεγάλη πυκνὴ σπείρα. Πάχ. τοιχώματος 0,4 ἑκ. – Τμῆμα ὁριζόντιας ἀγκύλης λαβῆς κρατηρίσκου μὲ κομμάτι τῆς γάστρας ἀπὸ ἐρυθρωπὸ πηλὸ μὲ κίτρινο ἀλείφωμα. Στὴ ρίζα καστανὸς δακτύλιος, στὴ ράχη γραμμή, στὴ γάστρα ταινίες καὶ δίπλα στὴ λαβὴ τριγωνικὸ ἄνθος. – *Σκύφοι*: Πέντε χείλη μὲ ταινία καὶ τμῆμα τῆς γάστρας μὲ ἀκατάστατη σπείρα (πίν. 103β: 5) (1), καλοσχεδιασμένη σπείρα τῆς ὁποίας οἱ ἕλικες λεπταίνουν προοδευτικὰ ἀπὸ ἔξω πρὸς τὸ κέντρο (1), ταινία κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ στιγμές (1), ὄρθια πορφύρα (πίν. 103β: 7) (1), καμένο· λόγῳ τῆς φωτιᾶς ἡ διακόσμηση εἶναι δυσδιάκριτη: ταινία, στή-

λη μὲ τρεῖς σειρὲς ἀπὸ πυκνὰ κατακόρυφα γραμμίδια καὶ τετραπλὸ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ τρεῖς ἐνάλληλες καμπύλες (ὁμόκεντρα ἡμικύκλια; σπείρα;) (1). – Γάστρα ἐνδόβαφου σκύφου μὲ τρεῖς ταινίες ἐξωτερικά.

Εἰδώλια: Πολὺ λεπτὸς λαιμὸς καὶ κορμὸς εἰδωλίου Ψ ἀπὸ κίτρινο πηλό. Τὰ στήθη δηλωμένα πλαστικά. Λείπουν τὰ χέρια, τὸ κεφάλι καὶ τὸ στέλεχος. Ὁ λαιμὸς πολὺ λεπτός. Στὴ ράχη πλαστικὴ πλεξίδα, διακοσμημένη μὲ ἐγκάρσιες πινελιές. Στὸ στῆθος καὶ στὴ ράχη λοξὴ πυκνὴ καμπύλη διαγράμμιση. (πίν. 103β: 2). – Πόλος εἰδωλίου ἀπὸ κακοψημένο ἐρυθρωπὸ πηλό, διακοσμημένος μὲ ἐξίτηλες γραμμές.

Ο ΧΩΡΟΣ **Κ6α** εἶναι καὶ αὐτὸς ἐλαφρὰ τραπεζόσχημος καὶ ἦταν πιθανότατα ὑπαίθριος. Ἡ δυτική του πλευρὰ σώθηκε σὲ μῆκος 2,20 μ. ἀφήνοντας πρὸς τὸ γειτονικό του **Θ6** ἄνοιγμα περίπου 1,50 μ. Εἶναι ὅμως ἄδηλο ἐὰν ἦταν ἔτσι σχεδιασμένο καὶ ποιὰ ἦταν ἡ ἀκριβὴς ἀρχική του διάσταση. Ἡ βόρεια πλευρά του, πρὸς τὸ **Κ1**, ἔχει μῆκος 2,25 μ., ἡ ἀνατολική, πρὸς τὸ **Κ6**, ὅπου ἴσως καὶ ἡ δίοδος, 4,05 μ. καὶ ἡ νότια 3,10 μ. Ἐδῶ ὁ τοῖχος διατηρεῖ μία κάπως πλατύτερη ὑποθεμελίωση, ἀναγκαία λόγῳ τῆς κλίσεως καὶ γενικὰ τῶν ἀνωμαλιῶν τοῦ βράχου. Ἀπὸ τὸ δάπεδο καὶ τὴν ἐπίχωσή του δὲν σώθηκε τίποτε. Ὁ χῶρος εἶχε καθαριστεῖ παντοῦ ὡς τὸν φυσικὸ βράχο.

Ἀκολουθοῦν πρὸς Ν. ἄλλα δύο δωμάτια, προσκτισμένα στὸν νότιο τοῖχο τῶν **Κ6** καὶ **Κ6α**, τὸ **Κ7** πρὸς Α. καὶ τὸ **Κ9**, τὸ μεγαλύτερο, πρὸς Δ. Τὸ **Κ7** στενεύει ὅπως ὅλα ἐλαφρὰ ἀπὸ Δ. πρὸς Α. Ἡ δυτική του πλευρὰ μετρᾶ 3,20 μ., ἡ νότια 4 μ., ἡ ἀνατολικὴ 1,30 μ. Ἐκεῖ αὐτὴ διακόπτεται καὶ ὁ τοῖχος ἔχει ὑποστεῖ ζημιά, ὥστε δὲν φαίνεται ἐὰν προχωροῦσε καὶ πόσο. Ἡ πρὸς Β. σαφὴς στροφὴ τοῦ νοτίου τοίχου τοῦ **Κ6** ὅμως δείχνει ὅτι στὸ σημεῖο αὐτὸ πρέπει νὰ ὑπῆρχε ἄνοιγμα πρὸς τὸν ἀνώμαλο χῶρο νοτίως τοῦ **Κ5**, τὸ ὁποῖο σήμερα φθάνει τὰ 2,30 μ. Ἀρχικὰ ὅμως, ἐὰν ὁ τοῖχος ἔφθανε στὴ γραμμὴ τοῦ βορείου τοίχου τοῦ δωματίου, δὲν θὰ ὑπερέβαινε τὸ 1 μ. Στὴ βορειοδυτικὴ γωνία του, ὅπως ἄλλωστε καὶ στὸ πέρασμα πρὸς τὸ **Κ5**, ὁ βράχος ὑψώνεται τόσο ὥστε νὰ εἶναι φανερὸ ὅτι θὰ ἐξεῖχε ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τοῦ δαπέδου. Τοῦτο ὅμως, καθὼς καὶ ἡ ἐπίχωση ποὺ θὰ περιεῖχε ἀσφαλῶς τὸ δωμάτιο, κατασκάφηκε καὶ ἀπομακρύνθηκε ἀπὸ τοὺς ἐργάτες τοῦ Τσούντα. Ἔτσι τὸ μόνο ποὺ ἀπέμεινε ἀπὸ τὸ δωμάτιο αὐτό, εἶναι οἱ τοῖχοι, χτισμένοι ὅπως καὶ οἱ ὑπόλοιποι ἀπὸ πέτρες μεγάλου ἢ μετρίου μεγέθους, κατὰ κανόνα σὲ δύο σειρὲς κατὰ μῆκος τῶν προσόψεών τους μὲ λίγες μικρὲς στὰ κενά. Τὸ πάχος τους δὲν ὑπερβαίνει τὰ 0,50-0,60 μ.

Τὸ δωμάτιο **Κ9** διατηρεῖ ὁλόκληρο τὸ περίγραμμά του. Οἱ τοῖχοι του σώζονται σὲ ἀρκετὸ ὕψος ὥστε νὰ δείχνουν ὅτι δὲν ἐπικοινωνοῦσε μὲ τοὺς γύρω του χώρους. Ἦταν καὶ αὐτὸ δηλαδή, ὅπως ὅλα σχεδὸν τὰ ἄλλα, ἕνα τυφλὸ κατώγι, προσιτὸ ἀπὸ ἐπάνω. Ἡ δυτική του πλευρὰ ἔχει μῆκος 3,35 μ. Ἡ ἀνατολική του στενεύει στὰ 3,20 μ. Ἡ βόρεια φθάνει τὰ 5 μ. καὶ ἡ νότια τὰ 4,95 μ. Ἀπὸ τὴν ἐπίχωση καὶ τὸ δάπεδό του δὲν ἔμεινε τίποτε. Ἡ παλαιὰ ἀνασκαφὴ τὸ καθάρισε ἕως τὸν βράχο.

Τελευταία τοῦ συγκροτήματος πρὸς Ν. εἶναι ἡ ΑΥΛΗ **Κ10**, ἕνα ὑπαίθριο τμῆμα τόξου, ποὺ ὁρίζεται πρὸς Δ., δηλαδὴ πρὸς τὸ κτίριο **Θ**, ἀπὸ ἕναν τοῖχο ποὺ δένει μὲ τὸν νότιο τοῖχο τοῦ **Κ9** καὶ προχωρεῖ ὡς τὸ κυκλώπειο τεῖχος, πρὸς Β. ἀπὸ τὸν εὐθύγραμμο νότιο τοῖχο τῶν **Κ9**-**Κ7**, ὁ ὁποῖος φθάνει καὶ αὐτὸς ὡς τὸ τεῖχος, καὶ πρὸς Ν. καὶ Α. ἀπὸ τὸ ἴδιο

τὸ τεῖχος ποὺ σχηματίζει ἐδῶ καμπύλη, στρέφοντας πρὸς Β. Ὁ δυτικὸς τοῖχος ἔχει μῆκος 4,70 μ., ὁ βόρειος 8,45 μ. καὶ ἡ καμπύλη ἐσωτερικὴ πλευρὰ τοῦ κυκλώπειου τείχους κάτι περισσότερο ἀπὸ 10 μ. Κοντὰ στὸ νότιο τέρμα τοῦ δυτικοῦ τοίχου, σὲ ἀπόσταση 0,50 μ. ἀπὸ τὴν ἐσωτερικὴ ὄψη τοῦ τείχους, ὑπάρχει χαμηλὰ ἕνα τετράγωνο διαμπερὲς ἄνοιγμα, πλάτους 0,32 μ., πλαισιωμένο κάτω μὲ μία ὁριζόντια καὶ στὰ πλάγια μὲ δύο ὄρθιες πλάκες. Δὲν σώθηκε ἕως ἐπάνω. Τὸ ἄνοιγμα αὐτό, ποὺ βλέπει στὸ στενὸ διάστημα μεταξὺ τοῦ τοίχου καὶ τοῦ περάσματος ποὺ τὸν χωρίζει ἀπὸ τὸ κτίριο **Θ**, πρέπει νὰ ἦταν εἴτε παράθυρο, εἴτε δίοδος γιὰ μικρόσωμα κατοικίδια, ὅπως σκύλους, χῆνες κλπ. Ἡ αὐλὴ ἦταν καὶ αὐτὴ κατασκαμμένη καὶ στρωμένη ἀκατάστατα μὲ παλαιότερα σκαμμένα χώματα τῶν ὁποίων τὸ περιεχόμενο δὲν παρουσίαζε ἐνδιαφέρον καὶ δὲν κρατήθηκε.

Στὸ ἀνατολικὸ τόξο τῆς περιοχῆς, αὐτὸ ποὺ σχηματίζεται μεταξὺ τοῦ διαχωριστικοῦ τοίχου τοῦ κτιρίου **Κ** καὶ τῆς καμπύλης στροφῆς τοῦ κυκλωπείου τείχους πρὸς Β., σχηματίζεται ἕνας χῶρος, ὁ **Λ**, ποὺ περιέχει καὶ αὐτὸς διάφορα κτίσματα, κυρίως τῶν ἑλληνιστικῶν χρόνων.

Τὸ βόρειο τμῆμα ὁρίζεται πρὸς Δ. ἀπὸ μία προέκταση τοῦ διαχωριστικοῦ τοίχου ποὺ κατευθύνεται ἀπὸ Ν. πρὸς Β. Στὸ ὕψος τοῦ βορείου τοίχου τοῦ **Κ8** ὑπάρχει ἕνα τοιχάριο, κάθετο πρὸς τὴν προέκταση, τὸ ὁποῖο, χωρὶς νὰ φθάνει ὡς τὸ τεῖχος, χωρίζει τὸ μικρότερο, βόρειο τμῆμα τοῦ τόξου ἀπὸ τὸ ὑπόλοιπο. Τόσο ἡ προέκταση ὅσο καὶ τὸ τοιχάριο, χτισμένα χαλαρὰ ἀπὸ μετρίου μεγέθους πέτρες, εἶναι θεμελιωμένα ἐπάνω σὲ παλαιότερες ἐπιχώσεις, ἔχουν πλάτος 0,45-0,50 μ. καὶ εἶναι προφανῶς ἑλληνιστικά. Τὸ βόρειο αὐτὸ τμῆμα ἀριθμήθηκε **Λ1**. Πρὸς Ν. του ἀκολουθεῖ ἕνας τραπεζοειδής, κατὰ πᾶσα πιθανότητα ὑπαίθριος χῶρος, ὁ **Λ2**, ποὺ κλείνεται πρὸς Ν. ἀπὸ ἕναν λοξὸ τοῖχο ποὺ ἀρχίζει ἀπὸ τὴ βορειοανατολικὴ γωνία τοῦ **Κ4** καὶ προχωρεῖ λοξὰ πρὸς ΝΑ. ἕως τὸ τεῖχος. Στὸν τοῖχο αὐτὸν εἶναι προσκτισμένοι δύο ἄλλοι ποὺ σχηματίζουν ὀρθὴ γωνία καὶ περικλείουν μαζὶ μὲ τὸ τεῖχος ἕνα μικρὸ ἀσύμμετρα τετράπλευρο δωμάτιο, τὸ **Λ3β**. Ἡ διάταξη αὐτὴ ἀφήνει πρὸς Ν. του ἕναν μικρὸ τριγωνικὸ χῶρο, ὑπαίθριο καὶ αὐτόν, τὸν **Λ3α**. Μὲ τοὺς χώρους αὐτοὺς κλείνει πρὸς Α. ἡ Νοτιοδυτικὴ Συνοικία.

Η ΠΕΡΙΟΧΗ **Λ1** εἶναι χωρὶς ἀμφιβολία ἡ ἑλληνιστικὴ διαρρύθμιση ἑνὸς χώρου ποὺ εἶχε χρησιμοποιηθεῖ καὶ κατὰ τοὺς μυκηναϊκοὺς χρόνους, ὅπως προκύπτει ἀπὸ τὴν ἀνάμικτη κεραμεικὴ ποὺ περιεῖχε ἡ οὕτως ἢ ἄλλως ταραγμένη ἐπίχωσή του: κεραμεικὴ μυκηναϊκὴ διαφόρων περιόδων, ἀλλὰ καὶ κομμάτια ἑλληνιστικῶν κεραμιδιῶν, ὁ πυθμένας ἑνὸς ὀξυπύθμενου ἀμφορέα καὶ μία τετράγωνη πλάκα μολύβδου (διαστ. 11×9×2 ἑκ. καὶ βάρους 1,5 κιλῶν), ποὺ εὑρέθηκε στὸ ἑλληνιστικὸ στρῶμα καὶ φαίνεται νὰ προοριζόταν γιὰ κατεργασία. Ἡ δυτική του πλευρὰ μετρᾶ 3,65 μ. καὶ τὸ μῆκος τοῦ νοτίου τοιχαρίου εἶναι 3,75 μ. Τὸ ἄνοιγμα μεταξὺ τοῦ ἀνατολικοῦ τοίχου καὶ τοῦ τείχους εἶναι 2,90 μ. Στὸ ἀνατολικό του τμῆμα ὑπάρχει μία σειρὰ ἀπὸ πέτρες τοποθετημένες σὲ καμπύλη ἀνοικτὴ πρὸς Δ. ποὺ περικλείει ἔκταση 2×2,20 μ. καὶ ποὺ χρησίμευε ἴσως ὡς ἀποθηκευτικὸς χῶρος. Στὸ στενὸ διάστημα μεταξὺ τῆς καμπύλης καὶ τοῦ τείχους εὑρέθησαν κομμάτια ἑνὸς ἑλληνιστικοῦ λουτήρα, μερικὰ ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἀκουμποῦσαν στὶς πέτρες τοῦ τείχους, καθὼς καὶ μερικοὶ βῶλοι ἀπὸ ἀσβεστοκονίαμα.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Ὀκτὼ κομμάτια ἑλληνιστικοῦ λουτήρα (ΜΜ 11720) ἀπὸ τραχὺ ἐρυθρωπὸ ἀμμώδη πηλὸ μὲ λειασμένη τὴν ἐπιφάνεια ἔτσι ὥστε νὰ δίνει τὴν ἐντύπωση ἀλειφώματος. Τὸ μεγαλύτερο κομμάτι ἀποτελεῖται ἀπὸ τμῆμα τῆς κοντῆς κυρτῆς πλευρᾶς καὶ ἀπὸ τὴν εὐθύγραμμη συνέχειά του στὴ μακριὰ πλευρά. Ἕνα ἀκόμη κομμάτι τῆς κυρτῆς πλευρᾶς ποὺ συναρμόζεται στὸ προηγούμενο διατηρεῖ τὴν παχιὰ κυλινδρικὴ ὁριζόντια ἀγκύλη λαβὴ τοῦ σκεύους, ὅμοια τῆς ὁποίας πρέπει νὰ ὑπῆρχε στὴν ἀντίστοιχη κοντὴ πλευρὰ ποὺ δὲν σώθηκε, ὅπως δὲν σώθηκε καὶ ἡ ἄλλη μακριὰ πλευρά. Διατηρήθηκε δηλαδὴ ὁ μισὸς λουτήρας, κομμένος διαγωνίως κατὰ μῆκος. Μέγ. σωζ. μῆκ. 78 ἑκ., πλάτ. κάπως μεγαλύτερο ἀπὸ 42 ἑκ. καὶ πάχ. τοιχώματος 3-3,5 ἑκ. Τὸ χεῖλος του, πλατύ, ἐπίπεδο καὶ ἔντονα ἐξώκυρτο, ἔχει πλάτ. 5 ἑκ. καὶ πάχ. 2-3 ἑκ. – Δεκαεπτὰ κομμάτια κονιάματος ἄγραπτα, ἀπὸ καθαρὸ ἀσβέστη, πάχ. 0,3 ἑκ., 0,8 ἑκ., 1 ἑκ. καὶ 1,2 ἑκ. – Μικρὸ κωνίδιο ἀπὸ φαιὸ στεατίτη μὲ περιχείλωμα. Διάμ. 2,3 ἑκ., διάμ. τρήματος 0,25 ἑκ., ὕψ. 1,2 ἑκ. – Πλάκα ἀπὸ μόλυβδο, τετράγωνη, ἄριστα διατηρημένη, διαστ. 11×9×2 ἑκ. καὶ βάρ. 1,5 κιλῶν.

Η ΑΥΛΗ **Λ2**, σχήματος ἀκανονίστου τραπεζίου μὲ τὴν ἀνατολικὴ πλευρά (τὸ τεῖχος) ἐλαφρὰ καμπύλη, περικλείεται πρὸς Β. ἀπὸ τὸ κολοβὸ τοιχάριο ποὺ τὴ χωρίζει ἀπὸ τὸ **Λ1**, πρὸς Δ. ἀπὸ τὴν προχειροχτισμένη προέκταση τοῦ διαχωριστικοῦ τοίχου μεταξὺ **Κ** καὶ **Λ**, πρὸς Ν. ἀπὸ τὸν λοξὸ τοῖχο τὸν ἐγκάρσιο πρὸς τὸν τοῖχο αὐτὸν καὶ πρὸς Α. ἀπὸ τὸ τεῖχος. Πρὸς Δ. δηλαδὴ συνορεύει μὲ τὸ δωμάτιο **Κ8**, μὲ τὸ ὁποῖο ὅμως δὲν ἐπικοινωνεῖ. Τὸ μῆκος τῆς δυτικῆς πλευρᾶς της εἶναι 2,60 μ., τῆς βόρειας 4,35 μ., τῆς ἀνατολικῆς 5,80 μ. καὶ τῆς νότιας 5,35 μ. Κατασκαμμένη καὶ αὐτή, εἶχε διατηρήσει κατὰ μῆκος τοῦ διαχωριστικοῦ τοίχου μία ἄθικτη λωρίδα ἀπὸ λεπτὴ κιτρινωπὴ στρώση πάχους 0,01-0,02 μ., πάνω στὴν ὁποία εἶχε σωθεῖ ἐπίχωση πάχους 0,35 μ. Τὸ ἀπαραβίαστο αὐτὸ στρῶμα περιεῖχε:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 11529+11533.
Σύνολο ὀστράκων 437.
Πρώιμα 6, ἄγραπτα 37, γραπτὰ 39, ἀπροσδιόριστα 355.

Πρώιμα: Ἕνα ἔντονα ἐξώστροφο χεῖλος καὶ δύο τμήματα τοιχωμάτων ἀπὸ τεφρὰ μινύεια ἀγγεῖα ἀδήλου σχήματος. – Χεῖλος κυάθου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ πυκνὴ παχιὰ σπείρα χαμηλότερα (ΥΕ Ι-ΙΙ). – Τμῆμα κυπέλλου τύπου Βαφειοῦ χωρὶς πλαστικὸ δακτύλιο στὴ μέση. Ἐσωτερικὰ δύο πλατεῖς δακτύλιοι, ἐξωτερικὰ πυκνὲς λοξὲς κάθετες γραμμὲς καὶ πλατιὰ ταινία (ΥΕ ΙΙΑ). – Ἔντονα ἐξώστροφο χεῖλος ἀγγείου μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ στὴ γάστρα πυκνὴ σπογγωτὴ διακόσμηση (πίν. 104α: 7) (ΥΕ ΙΙΙΑ1).

Ἄγραπτα: Ἕνα τροπιδωτὸ χεῖλος, μία λαβή, ἕνα κοντὸ στέλεχος, δύο στελέχη μὲ μέρος τῆς κοίλης βάσης, τέσσερις κοῖλες καὶ πέντε ἐπίπεδες βάσεις κυλίκων. – Ἑπτὰ τμήματα λεκανιδίων. – Τμῆμα πεπλατυσμένης λαβῆς μαγειρικοῦ σκεύους ἀπὸ ἐρυθρωπὸ τραχὺ ἀμμώδη πηλὸ μὲ στρογγυλεμένες τὶς γωνίες καὶ ὀπὴ ἀνάρτησης. – Τρία μεγάλα κομμάτια ἀπὸ τὸ ἔντονα ἐξώκυρτο ἐπίπεδο χεῖλος καὶ τὸ

τοίχωμα μεγάλου πίθου ἀπὸ τραχὺ πηλὸ μὲ ἐγκλείσματα. Ἐπιφάνεια πρόχειρα λειασμένη. Πλάτ. χείλους 5 ἑκ., προεξοχὴ χείλους 4 ἑκ., πάχ. τοιχώματος 2,1-2,2 ἑκ. – Δώδεκα κομμάτια πίθων, τὸ ἕνα μὲ ἀδιακόσμητη πλαστικὴ ζώνη στὸν ὦμο.

Γραπτά: Στέλεχος κύλικος μὲ τμῆμα ὁλόβαφης βάσης μὲ κεντρικὴ κοιλότητα. – Ἡμικυλινδρικὴ γεφυρόστομη προχοὴ μεγάλου ἀνοικτοῦ ἀγγείου, πιθανότατα λεκάνης, ἀπὸ πορτοκαλέρυθρο πηλό, διαμ. 2,7 ἑκ. Βαμμένα καστανὰ τὸ χεῖλος τοῦ ἀγγείου, καὶ τὰ χείλη τῆς προχοῆς. – Τμῆμα τοιχώματος προχοειδοῦς μὲ δύο πλατιὲς καστανομέλανες ταινίες. – Κυλινδρικὴ λαβὴ πρόχου, διαμ. 3 ἑκ., μὲ ἴχνη δακτυλίου στὴ ρίζα. – Ὅμοια, διαμ. 2,9 ἑκ., μὲ ὀπὴ ὄπτησης στὴ ρίζα καὶ κυματοειδὴ πινελιὰ στὴ ράχη. – Παχὺ τοίχωμα, πιθανὸν ἀπὸ πιθαμφορέα, ἀπὸ τραχὺ πηλὸ μὲ κιτρινωπὸ ἀλείφωμα. Βαμμένες καστανὲς ἀραιὲς φολίδες ἑνωμένες μὲ ἀμείβοντες. – Στόμιο μικροῦ ψευδοστόμου μὲ ἐλάχιστο τμῆμα ἀπὸ τὸ χωνοειδὲς χεῖλος. Στὴ βάση του ἀνοικτὸς δακτύλιος ποὺ τὸ συνέδεε μὲ τὸ στέλεχος τοῦ δίσκου (θηλιά). Στὸ χεῖλος δακτύλιος. – Δίσκος ἐλαφρὰ κοῖλος μὲ στέλεχος καὶ μία λαβὴ πολὺ μικροῦ ψευδοστόμου. Ἀσύμμετρη σπείρα στὸν δίσκο, δακτύλιος στὴ βάση τοῦ στελέχους, βαμμένη ἡ ράχη τῆς λαβῆς μὲ ἐξηρημένο τρίγωνο στὴν κορυφή της. – Ὦμος μικροῦ ψευδοστόμου μὲ ἴχνος ἀποκόλλησης τῆς μίας λαβῆς. Στὴν περίμετρο ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν. Δίπλα στὴ λαβὴ δύο σειρὲς λεπτῶν γραμμιδίων, ἴσως ἀπὸ σχηματοποιημένο ἄνθος μὲ διάγραμμο περίγραμμα. – Ὦμος μικροῦ ψευδοστόμου χωρὶς τὸ στέλεχος τοῦ δίσκου, τὶς λαβὲς καὶ τὸ στόμιο, ἀπὸ κιτρινωπό, ὄχι πολὺ καθαρὸ πηλὸ μὲ ὁμοιόχρωμο ἀμαυρὸ ἀλείφωμα. Βαμμένες καστανομέλανες στὴ γένεσή τους οἱ ράχες τῶν λαβῶν, στὴ βάση τοῦ στελέχους καὶ τοῦ στομίου δακτύλιοι, στὴν περίμετρο τοῦ ὤμου ταινία καὶ τέσσερις τουλάχιστον ἱμάντες. Στὰ δύο πεδία τοῦ ὤμου ἐμπρὸς ἀπὸ ἕνας, καὶ πίσω τρεῖς ρόμβοι μὲ ἐγγεγραμμένο σταυρό (πίν. 104α: 1). – Κοίλη βάση κρατηροειδοῦς, ὕψ. 0,8-1 ἑκ. μὲ τὴν ἀρχὴ τῆς γάστρας. Στὴν περίμετρο καὶ στὴ γένεση τῆς γάστρας ταινίες. – Δακτυλιόσχημη βάση μεγάλου ἀνοικτοῦ ἀγγείου, πιθανὸν κρατήρα, ἀπὸ ἀνοικτὸ καστανὸ πηλό. Στὴ βάση ταινία μὲ ἀμαυρὴ καστανὴ βαφὴ καὶ δεύτερη ψηλότερα. – Μεγάλη λαβὴ κρατηρίσκου μὲ τμῆμα τῆς γάστρας. – *Σκύφοι*: *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Ἐξώκυρτο χεῖλος βαμμένο. Ἐξωτερικὰ ἡ ταινία του συμπίπτει μὲ πλατιὰ κυματοειδὴ γραμμή, χαμηλότερα στὴ γάστρα πέντε ἱμάντες (πίν. 104α: 4). – Δύο χείλη μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δακτύλιο καὶ στὴ γάστρα τὸ ἕνα μὲ δύο ζεύγη γραμμῶν, τὸ ἄλλο μὲ ἀγκύλο μίσχο σπείρας (πίν. 104α: 6). – Χεῖλος μὲ πλατιὰ ταινία καὶ ἀνηρτημένα ὁμόκεντρα ἡμικύκλια. – Ἐννέα γάστρες μὲ πλατιὰ ταινία, πλατιὰ στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν γραμμῶν ποὺ πλαισιώνεται ἀπὸ ἑπτὰ κάθετες γραμμές (πίν. 104α: 5) (1), στήλη ἀντινώτων κροσσοπεταλίων μὲ τριπλὸ περιθώριο ἐπάνω ἀπὸ ταινία (πίν. 104α: 8) (1), ἀνηρτημένα ἄγκιστρα κάτω ἀπὸ διπλὸ ἱμάντα, χωρισμένο ἀπὸ κάθετη γραμμή (1), τέσσερις λεπτὲς γραμμὲς ποὺ πατοῦν (ἢ κρέμονται ἀπὸ) στήλη ἀπὸ 7-8 λεπτὲς παῦλες (1), τρεῖς γραμμὲς πλαισιωμένες μὲ κροσσοπετάλια καὶ ταινία γάστρας (1), στήλη ἀμειβόντων καὶ ταινία γάστρας (1), σπείρα καὶ ταινία γάστρας (1), στενὴ στήλη τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο καὶ ζεῦγος ταινιῶν γάστρας (1), δύο ζεύγη γραμμῶν πάνω ἀπὸ πέντε ἱμάντες (1). – Στικτὸ χεῖλος μὲ περίστικτο κύκλο στὴ γάστρα. – *Ἐνδόβαφοι*: Χεῖλος μὲ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ ἀρχὴ δέσμης πυκνῶν λεπτῶν γραμμῶν. – Ὅμοιο μὲ πολὺ πλατιὰ ταινία, στενὴ στήλη τεθλασμένης μὲ διπλὸ περιθώριο καὶ δεύτερη πλαισιωμένη μὲ κροσσοπετάλια (πίν. 104α: 3). – Ὅμοιο μὲ πλατιὰ ταινία κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ στὴ γάστρα ἐνάλληλα ἄγκιστρα. – Τέσσερα τμήματα ὁλόβαφων σκύφων. – Πέντε ἀγκύλες λαβὲς σκύφων.

Μικρὸ εὕρημα: Τμῆμα τριποδικοῦ στρογγυλοῦ καθίσματος μὲ τὶς ρίζες δύο ποδιῶν στὸ κάτω μέρος, καὶ τὴ γένεση στενοῦ ἐρεισίνωτου ἐπάνω, ἀπὸ κιτρινωπὸ καθαρὸ πηλὸ μὲ ὁμοιόχρωμο ἀλείφωμα. Βαμμένα καστανομέλανα ἡ περίμετρος τοῦ καθίσματος καὶ τὰ περιθώρια τῶν ποδιῶν μὲ κυματοειδὴ διαγράμμιση μεταξύ τους. Στὴ διάμετρο τοῦ καθίσματος σειρὰ γραμμιδίων ποὺ συνεχίζεται στὸ ἐρεισίνωτο καὶ συμβολίζει πιθανῶς καθιστὴ μορφή (πίν. 104α: 2).

Ἐπίπεδο τμῆμα στρωτήρα, πάχ. 2,5 ἑκ., ἀπὸ τραχὺ πηλὸ μὲ χαλίκια. Οἱ ἐπιφάνειές του λειασμένες μὲ ὑγρὸ ὕφασμα. – Δύο κομμάτια ἐπίπεδα πλακοειδή, πιθανότατα ἀπὸ στρωτῆρες.

Ο ΧΩΡΟΣ **Λ3** γενικὰ εἶχε καὶ αὐτὸς ὑποστεῖ ὅ,τι καὶ οἱ ἄλλοι. Τὸ συνεργεῖο τοῦ Τσούντα εἶχε σκάψει μία τάφρο κατὰ μῆκος τῆς ἐσωτερικῆς προσόψεως τοῦ τείχους, ποὺ δὲν εἶχε φθάσει παντοῦ ὡς τὴ θεμελίωσή του καὶ εἶχε ἀφαιρέσει ἕνα μεγάλο μέρος τῶν ἐπιχώσεων τοῦ χώρου ἀφήνοντας ποῦ καὶ ποῦ μερικὲς ἀδιατάρακτες γωνίες ἢ λωρίδες κατὰ μῆκος τῶν τοίχων.

Μετὰ τὴν ἀνασκαφὴ ἔριξαν τὰ σκαμμένα χώματα πίσω στὴν τάφρο καὶ ὅπου ἀλλοῦ τοὺς ἦταν εὔκολο, καὶ εἶναι χαρακτηριστικὸ ὅτι μέσα στὰ χώματα αὐτὰ εὑρέθηκε πλῆθος ὀστράκων καὶ ἄλλων μικρῶν ἀντικειμένων κατὰ μικρὲς ὁμάδες, ποὺ σχηματίστηκαν προφανῶς καθὼς οἱ ἐργάτες ἄδειαζαν τὰ ζεμπίλια μὲ τὰ θεωρούμενα ἀνάξια λόγου εὑρήματα πίσω στὶς τομές τους. Οἱ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο διαταραγμένες ἐπιχώσεις περιεῖχαν 2.091 κομμάτια ἀπὸ κύλικες, λεκανίδια, μαγειρικὰ καὶ οἰκιακὰ σκεύη, μικρούς (πίν. 105: 8) καὶ μεγάλους ἀποθηκευτικοὺς ψευδοστόμους, κρατῆρες, ἀπιόσχημα ἀγγεῖα, θήλαστρα, λεκάνες μὲ ἐκροὴ ἢ χωρίς, εἰδώλια ἀνθρωπόμορφα (πίν. 105: 18, 19) καὶ ζωόμορφα, ἕνα ζωόμορφο ρυτὸ καὶ ἕνα τμῆμα μικρῆς πήλινης τράπεζας (πίν. 105: 20).

Ἰδιαίτερη μνεία ἀξίζουν ἕνα ψηστήρι μὲ κυψελωτὸ πυθμένα, ἕνα κομμάτι κρατήρα μὲ εἰκονιστικὴ παράσταση ἀλόγων (ἴσως μὲ ἅρμα), ἕνα ΥΕ ΙΙΙΑ ὄστρακο μὲ σπογγωτὴ διακόσμηση, ἕνα ὄστρακο μὲ πλόκαμους χταποδιοῦ μὲ μυζητῆρες (πίν. 105: 16), ἀλλὰ καὶ μία ἑλληνιστικὴ ἀγνύθα. Ὑπῆρχαν ἀκόμη ὄστρακα σκύφων, μερικῶν ὁλόβαφων ἀλλὰ πολλῶν μὲ διακόσμηση ἐξωτερικὰ στὴ ζώνη τῶν λαβῶν ποὺ περιελάμβανε στενὲς στῆλες τεθλασμένης (πίν. 105: 3, 10), ἀμειβόντων, δικτυωτῶν ρόμβων μὲ ἐφαπτόμενο διχότομο πετάλιο (πίν. 105: 2, 15), ἀντινώτων κροσσοπεταλίων, πορφύρες ὄρθιες (πίν. 105: 17) ἀλλὰ καὶ λοξές, σχεδὸν ὁριζόντιες σὲ δύο ἐπάλληλες σειρὲς μὲ κομμένο πλοχμὸ μεταξύ τους (πίν. 105: 12), σπεῖρες συνεχεῖς, ἀντίνωτες καὶ ἀγκυλόμισχες (πίν. 105: 7), φολίδες μὲ στικτὰ κέντρα, τρίγλυφα ὁριζοντίων κυματοειδῶν γραμμῶν μὲ πολλαπλὰ περιθώρια καὶ σὲ συνδυασμὸ μὲ ἀνηρτημένα καὶ ὄρθια ἡμικύκλια (πίν. 105: 1, 4, 11, 14), σχηματοποιημένα ἄνθη καὶ δέντρα (πίν. 105: 5, 9), ἀντιθετικὰ διπλὰ ἡμικύκλια (πίν. 105: 13) καὶ κυματοειδὴ γραμμὴ μὲ στενὰ βαθιὰ κύματα (πίν. 105: 6).

Ἐπίσης ἕνα μεγάλο κομμάτι κονιάματος, ἀπὸ ἀσβέστη μὲ πολὺ λεπτὴ ἄμμο, βαμμένο ἐρυθρό, ἀρκετὰ ἐξίτηλο, γενικῶν διαστάσεων 7,5×9,5 ἑκ. καὶ πάχους 3,5-4,5 ἑκ., καὶ ἄλλα δύο μικρὰ κομμάτια γεν. διαστάσεων 1×1,7 ἑκ., 0,6×0,9 ἑκ. καὶ πάχους 0,9 ἑκ. ποὺ σώζουν γαλάζια γραμμὴ σὲ κίτρινο βάθος.

Ἐπιπλέον βρέθηκαν: τμῆμα μικρῆς πλάκας ἀπὸ ἐλεφαντόδοντο ἀπὸ τὴν ὁποία ἔχουν ἀποφλοιωθεῖ ἐννέα κομματάκια διαφόρων μεγεθῶν. Τὸ πάχος της μειώνεται ἀπὸ 1,2 ἑκ. στὸ ἕνα ἄκρο στὰ 0,4 ἑκ. στὸ ἄλλο, πράγμα ποὺ τῆς δίνει τὴ μορφὴ σφήνας. Ἀκόσμητη. – Τετράπλευρο κομμάτι μολύβδου μὲ ἀνώμαλη ἐπιφάνεια. Πάχους 2 ἑκ. στὸ ἕνα ἄκρο, καταλήγει στὸ ἄλλο σὲ 0,5 ἑκ., μὲ διαστάσεις 16×12 ἑκ. καὶ βάρος 1,250 κιλά. – Ἐλλιπὴς δίσκος ἀπὸ μόλυβδο μὲ ἀνώμαλο περίγραμμα. Ἐπιφάνεια μὲ μικροεξογκώματα ποὺ σχηματίστηκαν καθὼς χυνόταν καὶ κρύωνε τὸ μέταλλο. Διαστάσεις 15×13 ἑκ., πάχος 1,5 ἑκ., βάρος 1,750 κιλά.

Στὴ ΒΔ. γωνία εἶχε ἀφεθεῖ ἕνα μέρος ἀδιατάρακτης ἐπίχωσης, ἰδίως κατὰ μῆκος τοῦ ἐγκάρσιου Δ.-Α. τοίχου: μία στρώση ἀπὸ διαλυμένες πλίθες ἐπάνω σὲ λίγο ἀμμῶδες χῶμα κάτω ἀπὸ τὸ ὁποῖο σωζόταν τὸ λεπτὸ κιτρινόχωμα τοῦ δαπέδου, τὸ ὁποῖο συνεχιζόταν

καὶ χαμηλὰ στὴν πρόσοψη τοῦ τοίχου. Ἡ στρώση μὲ τὶς πλίθες καὶ τὸ ἀμμῶδες ὑπόστρωμά τους ἀπέδωσαν:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 11534+11571.
Σύνολο ὀστράκων 345.
Πρώιμο 1, ἄγραπτα 17, γραπτὰ 31, ἀπροσδιόριστα 296.

Πρώιμο: Τμῆμα ΜΕ ἀμαυρόχρωμου ἀγγείου ἀπὸ κιτρινωπὸ πηλὸ μὲ ἀμαυρὴ καστανοϊώδη βαφή. Διακρίνεται διπλὴ γραμμὴ πλαισιωμένη ἀπὸ ὅμοιες λοξές, σὰν θύσανος.
Ἄγραπτα: Ἕνα τροπιδωτὸ χεῖλος, πέντε στελέχη (τὰ δύο κοντά), δύο ἐπίπεδες καὶ τέσσερις κοῖλες βάσεις κυλίκων. – Τρεῖς βάσεις λεκανιδίων. – Κατακόρυφη λαβὴ καὶ τμῆμα ἀπὸ τὴ γάστρα χύτρας. – Τμῆμα τοῦ ὤμου πίθου ἀπὸ πολὺ τραχὺ πηλὸ μὲ ἐγκλείσματα, μὲ ἔκτυπη ζώνη πλάτ. 5 ἑκ., διακοσμημένη μὲ κυκλικὰ κοιλώματα. Ἡ ἐπιφάνεια λειασμένη μὲ ὕφασμα.
Γραπτά: Ἕνα στέλεχος μὲ δακτυλίους καὶ μία κοίλη βάση ὁλόβαφη, ἀπὸ κύλικες. – Ταινιωτὴ λαβὴ πλάτ. 2,2 ἑκ., βαμμένη στὰ περιθώρια μὲ λοξὲς ἐγκάρσιες πινελιὲς ἀνάμεσά τους. – Ἐξώκυρτο χεῖλος πρόχου ἀπὸ κιτρινωπὸ λεπτὸ πηλό, βαμμένο καστανομέλανο. – Ἐπίπεδος δίσκος μεγάλου ψευδοστόμου, διαμ. 6,2 ἑκ., ἀπὸ τραχὺ πηλὸ μὲ ἐγκλείσματα καὶ μὲ πολὺ ἀραιὸ κίτρινο ἀλείφωμα. Διατηρεῖται τὸ ἐπάνω μέρος τοῦ κοίλου στελέχους καὶ τῆς μιᾶς λαβῆς. Δυσδιάκριτα ἴχνη βαφῆς στὴν περίμετρο τοῦ δίσκου. – Δύο συνανήκοντα τμήματα κρατῆρα ἀπὸ τὸ ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ τὴ ρίζα λαβῆς πλάτ. 4,8 ἑκ. Βαμμένο τὸ χεῖλος, μὲ δακτύλιο ἐσωτερικά, ἐξωτερικὰ ταινία ἀπὸ τὴν ὁποία κρέμονται πλατιὲς πινελιές. Δύο ἐπάλληλες πλατιὲς ταινίες γάστρας καὶ στὴ ράχη τῆς λαβῆς ἐγκάρσιες πλατιὲς πινελιές. Κιτρινωπὸς πηλὸς μὲ ὁμοιόχρωμο ἀλείφωμα, βαφὴ καστανομέλανη, κατὰ τόπους ἀραιή. – Τμῆμα γάστρας κρατῆρα μὲ τὴ ρίζα ἀγκύλης λαβῆς. Γύρω στὴ λαβὴ δακτύλιος, στὴ γάστρα δύο πλατιὲς ταινίες. – *Σκύφοι*: Δισκοειδὴς βάση ὑψίποδος σκύφου μὲ κεντρικὴ κοιλότητα καὶ πολὺ κοντὸ στέλεχος. Δακτύλιος στὸν πυθμένα, βαμμένο τὸ στέλεχος. Κίτρινος πηλός, καστανομέλανη βαφή. Διάμ. βάσης 3,5 ἑκ. – *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Δύο συνανήκοντα τμήματα ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τὴ γάστρα. Λεπτὴ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ δακτύλιος, δεύτερη πλατιὰ ταινία ἐξωτερικά, στὴ γάστρα στήλη ὁριζοντίων τεθλασμένων μὲ πενταπλὸ περιθώριο πλαισιωμένο μὲ κροσσοπετάλια. – Ἐλαφρὰ ἐξώκυρτο χεῖλος καὶ τμῆμα τῆς γάστρας μὲ ἀκέραιη τὴ μία λαβή, ἀπὸ πορτοκαλέρυθρο πηλὸ μὲ κίτρινο ἀλείφωμα. Βαμμένο τὸ χεῖλος, οἱ ρίζες καὶ ἡ ράχη τῆς λαβῆς. Κάτω ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ ἀπὸ τὴ λαβὴ ταινίες. – Ὅμοιο, μὲ δεύτερη ταινία ἐξωτερικὰ καὶ γραμμή. – Ὅμοιο, μὲ δεύτερη ταινία ἐξωτερικά, κεντρικὴ στήλη μικρῶν κατακορύφων σχηματοποιημένων ἀνθέων μὲ πολλαπλὸ περιθώριο καὶ ἐφαπτόμενα κροσσοπετάλια καὶ στὴν πλευρικὴ μετόπη τετραπλὰ ἀντίνωτα ἡμικύκλια. – Τέσσερα χείλη μὲ λεπτὴ ταινία ἀμφίπλευρα καί: ταινία γάστρας καὶ λεπτὲς κυματοειδεῖς γραμμές (1), στάχυς ἀμειβόντων (1), τριγωνικὸ σχηματοποιημένο ἄνθος (1), σειρὰ στιγμῶν καὶ περίστικτη καμπύλη (1). – Δύο συγκολλημένα ὄστρακα χείλους μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δακτύλιο. – Χεῖλος μὲ λεπτὴ ταινία καὶ δακτύλιο καὶ στὴ γάστρα στενὴ στήλη τεθλασμένης καὶ πλατύτερη στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν γραμμῶν μὲ διπλὸ περιθώριο καὶ ἐφαπτόμενο ἡμικύκλιο. – Δύο χείλη μὲ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικά, τὸ ἕνα μὲ δακτύλιο, τὸ ἄλλο μὲ γραμμὲς περιθωρίου στήλης καὶ τμῆμα ὁμοκέντρων ἡμικυκλίων. – Δύο γάστρες, ἡ μία μὲ τρεῖς λεπτὲς γραμμὲς ἐπάνω ἀπὸ ταινία, ἡ ἄλλη μὲ δέσμη τριῶν καμπύλων γραμμῶν. – Ἕξι τμήματα ὁλόβαφων σκύφων.

Ἐπάνω στὸ δάπεδο εὑρέθησαν:

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 11545.
Σύνολο ὀστράκων 239.
Ἄγραπτα 3, γραπτὰ 11, ἀπροσδιόριστα 225.

Ἄγραπτα: Τρεῖς κοῖλες βάσεις κυλίκων, ἡ μία μὲ κοντὸ στέλεχος.
Γραπτά: Τμῆμα κοιλιᾶς προχοειδοῦς μὲ τρεῖς ἐπάλληλες ταινίες. *Σκύφοι*: *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Τρία χείλη μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ τμῆμα γάστρας καί: δακτύλιο χείλους καὶ ἐξωτερικὰ πινελιὰ στὴ ρίζα τῆς λαβῆς (1), δέσμη γραμμῶν καὶ ἐφαπτόμενα κροσσοπετάλια (1), δέσμη τεσσάρων γραμμῶν καὶ ζεῦγος ἀνηρτημένων τόξων μὲ διαγράμμιση μεταξύ τους (1). – Τμῆμα γάστρας μεγάλου σκύφου μὲ ἀγκύλη λαβή, ἀπὸ κιτρινωπὸ πηλὸ μὲ ὁμοιόχρωμο ἀλείφωμα. Βαμμένη ἡ ρίζα καὶ ἡ ράχη τῆς λαβῆς, ταινία ἐπάνω ἀπὸ τὴ λαβή, δύο ταινίες γάστρας. – Δύο τμήματα γάστρας ἐνδόβαφων σκύφων, ἡ μία μὲ ζεῦγος ταινιῶν, ἡ ἄλλη μὲ ταινία χείλους καὶ γάστρας καὶ ἀποκολλημένη λαβή. – Τέσσερα τμήματα γάστρας ὁλόβαφων καστανέρυθρων σκύφων.

Ἡ ἀπομάκρυνση τῶν παλαιότερα σκαμμένων χωμάτων ἀποκάλυψε τοὺς τοίχους ποὺ ὅριζαν ἀπὸ Δ. καὶ Ν. τὸ ΔΩΜΑΤΙΟ **Λ3β**, τὸ προσκτισμένο στὸ τεῖχος. Εἶναι τετράπλευρο, προχειροκτισμένο καὶ κάπως ἀσύμμετρο. Ἡ δυτικὴ πλευρά του ἔχει μῆκος 3 μ., ἡ ἀπέναντί της ἐσωτερικὴ ὄψη τοῦ τείχους 2,85 μ., ἡ βόρεια 3,20 μ. καὶ ἡ νότια 2,80 μ. Οἱ τοῖχοι του σώζονται χαμηλά, τόσο ὥστε ὁ νότιος νὰ ἔχει διατηρήσει μόνο τὴν κατώτατη στρώση του, οἱ δὲ ἄλλοι δύο ἤ, τὸ πολύ, τρεῖς στρώσεις. Μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ πρὸς Δ. διαχωριστικοῦ τοίχου τῶν δωματίων τοῦ συγκροτήματος **Κ** ἀφέθηκε ἕνα τριγωνικὸ πέρασμα πλάτους στὴ βόρεια ἄκρη του 1,66 μ. ποὺ μειώνεται στὴ μέση του σὲ 1,35 μ. καὶ στὴ νότια ἄκρη του, στὸ ὕψος τοῦ νοτίου τοίχου τοῦ **Λ3β**, σὲ 0,90 μ. Πρὸς τὸ πέρασμα αὐτὸ ἀφέθηκε στὸ βόρειο ἄκρο τοῦ δυτικοῦ τοίχου τοῦ δωματίου μία ἀδιαμόρφωτη δίοδος πλάτους 1,15 μ. στρωμένη ἀκατάστατα μὲ πλακοειδεῖς πέτρες πλάτους 0,55 μ., ποὺ δὲν ἀκολουθοῦν τὴ γραμμὴ τοῦ τοίχου καὶ ἐξέχουν 0,25 μ. ἀπὸ τὸ δάπεδο.

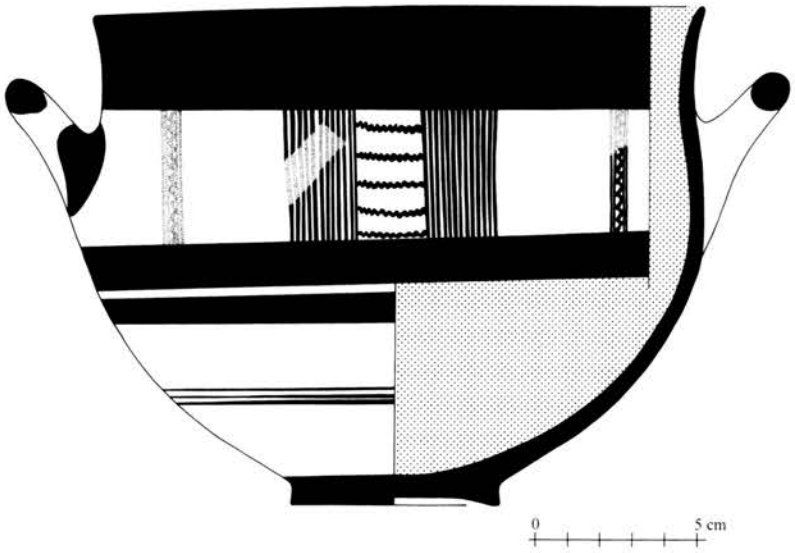
Κάτω ἀπὸ τὰ σκαμμένα χώματα ποὺ εἶχαν καλύψει τὸ δωμάτιο εὑρέθηκε ἡ ἴδια στρώση ἀπὸ ἀμμόχωμα ποὺ παρατηρήθηκε καὶ στὸ **Λ3**, ἡ ὁποία σκέπαζε τὸ δάπεδο, ἐπιστρωμένο καὶ ἐδῶ μὲ κιτρινόχωμα. Τὸ κιτρινόχωμα εἶχε διατηρηθεῖ σὲ ὁλόκληρη σχεδὸν τὴν ἔκταση τοῦ δωματίου καὶ ἐπάνω του εὑρέθησαν ὄστρακα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα συγκολλήθηκαν ἕξι ἐλλιπῆ ἀγγεῖα ποὺ ἀνήκουν στὴν περίοδο τῆς τελευταίας χρήσης τοῦ δωματίου.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 12397, 11687, 11527, 11528, 11547.

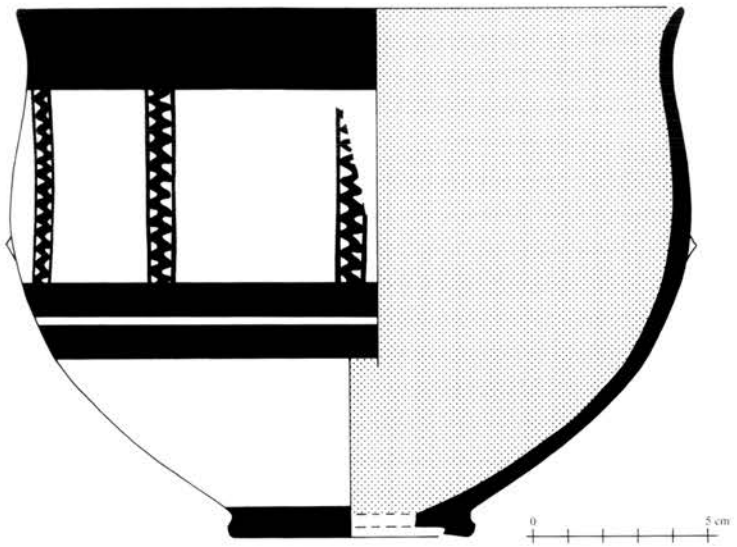
Ἀγγεῖα, συγκολλημένα καὶ ἐλλιπή: 5.

Μεγάλο κομμάτι ἀπὸ τὸ χεῖλος καὶ τὴ γάστρα μεγάλης ἄγραπτης κύλικος, συγκολλημένο ἀπὸ πολλὰ ὄστρακα. Σώζεται μία κατακόρυφη ταινιωτὴ

*Εἰκ. 283. Δωμάτιο **Λ3β**, σκύφος.*

λαβή, ἐλαφρῶς ὑπερυψωμένη τοῦ χείλους. Πηλὸς καθαρὸς κίτρινος. Διάμ. χείλους 18 ἑκ., σωζ. ὕψ. 9,5 ἑκ. (πίν. 106α). – Μόνωτος ρηχὸς ἄγραπτος κύαθος. Σώζεται περίπου ὁ μισός, συγκολλημένος ἀπὸ πέντε κομμάτια. Λαβὴ ταινιωτὴ κατακόρυφη, καμπύλη, χεῖλος ἐξώστροφο, γάστρα κυρτόπλευρη, βάση πολὺ χαμηλὴ δισκοειδής. Πηλὸς πορτοκαλέρυθρος. Διάμ. χείλους 10,7 ἑκ., διάμ. βάσης 2,6 ἑκ., ὕψ. 4,5 ἑκ. (πίν. 106γ). – Δύο συγκολλημένα ὄστρακα ἀπὸ τὸν ὦμο καὶ τὴν κοιλιὰ μικρῆς πρόχου, ἀπὸ κιτρινωπὸ πηλὸ μὲ ὁμοιόχρωμο ἀλείφωμα, μὲ δύο πολὺ πλατιὲς μελανὲς-πορτοκαλόχρωμες ταινίες στὸν ὦμο (πίν. 106β). – Ὀξυπύθμενος ἀμφορέας συγκολλημένος ἀπὸ πολλὰ κομμάτια μὲ ἀρκετὰ κενά. Λείπει ὁ λαιμὸς καὶ τὸ στόμιο, καθὼς καὶ ἡ μία λαβή, ἐνῶ ἡ ἄλλη σώθηκε ἐν μέρει. Ἔχει σχῆμα ὠοειδὲς ὀξύληκτο, ἀγκύλες λαβὲς πρὸς τὸ τοίχωμα καὶ χαμηλὸ πόδι. Πηλὸς πρασινωπὸς λεπτὸς καλοψημένος, ἀλείφωμα ὁμοιόχρωμο, βαφὴ καστανὴ ἐξίτηλη. Ταινία στὸν λαιμό, δύο πλατιὲς ταινίες στὸν ὦμο, βαμμένες οἱ ρίζες καὶ ἡ ράχη τῶν λαβῶν, χαμηλὰ στὴν κοιλιὰ δύο ταινίες καὶ μία ἐπάνω ἀπὸ τὸ πόδι. Βαμμένο τὸ πόδι καὶ ἡ βάση. Διάμ. βάσης 11,4 ἑκ., διάμ. ποδιοῦ 8 ἑκ., μέγ. διάμ. 31,5 ἑκ., σωζ. ὕψ. 34 ἑκ., πάχ. τοιχώματος 0,4-0,5 ἑκ. (πίν. 107β). – Σκύφος συγκολλημένος ἀπὸ πολλὰ κομμάτια. Σώζεται περίπου κατὰ τὰ 2/3. Διατηρεῖ τὶς δύο λαβές του καὶ ὁλόκληρη τὴ βάση του. Τὸ χεῖλος του εἶναι ἐλαφρὰ ἐξώστροφο, ἡ καμπύλη τῆς γάστρας μαλακὴ καὶ ἡ βάση του χαμηλὴ κωνικὴ κοίλη. Οἱ ἀγκύλες λαβὲς ὄρθιες, λοξὲς πρὸς τὸ τοίχωμα. Πλασμένος ἀπὸ κιτρινωπὸ λεπτὸ καλοψημένο πηλὸ μὲ ὁμοιόχρωμο ἀλείφωμα. Βαφὴ καστανομέλανη, κατὰ τόπους ἐξίτηλη. Ἐνδόβαφος. Ἐξωτερικὰ ἔχει πλατιὰ ταινία στὸ χεῖλος, δύο ταινίες γάστρας καὶ δύο ἱμάντες χαμηλότερα. Βαμμένη καὶ ἡ βάση. Στὶς λαβὲς ἔχει προσεκτικὰ συμμετρικὲς πινελιὲς στὶς ρίζες καὶ στὴν κορυφὴ τῆς ράχης. Στὴ ζώνη τῶν λαβῶν ἀπὸ μία πλευρικὴ στενὴ στήλη τεθλασμένης καὶ μία κεντρικὴ στήλη πέντε ὁριζόντιων κυματοειδῶν γραμμῶν μὲ πολλαπλὸ περιθώριο. Διάμ. χείλους 18,5 ἑκ., ὕψ. 15 ἑκ., διάμ. βάσης 6 ἑκ. (πίν. 106δ, εἰκ. 283). – Μεγάλος σκύφος, συγκολλημένος ἀπὸ πολλὰ κομμάτια. Συγκροτήθηκε περίπου ὁ μισός. Σώθηκε τμῆμα τῆς βάσης του, λείπουν οἱ δύο λαβές. Ἔχει χεῖλος ἐξώστροφο ποὺ στενεύει κάτω ἀπὸ τὴν ἀκμή του καὶ διαστέλλεται στὴ γάστρα, τῆς ὁποίας ἡ καμπύλη ὁριζοντιώνεται πρὸς τὴ βάση. Πηλὸς κιτρινωπός, ἀλείφωμα ὁμοιόχρωμο, βαφὴ καστανή. Ἐνδόβαφος. Ἐξωτερικὰ πλατιὰ ταινία στὸ χεῖλος, ἄλλες δύο στὴ γάστρα, βαμμένη καὶ ἡ βάση. Στὴ ζώνη τῶν λαβῶν τέσσερις στενὲς στῆλες τεθλασμένης μὲ περιθώριο, ὄχι συμμετρικὰ διατεταγμένες. Διάμ.

*Εἰκ. 284. Δωμάτιο **Λ3β**, σκύφος.*

χείλους 18,5 ἑκ., πάχ. τοιχώματος 0,3-0,5 ἑκ., ὕψ. 15,8 ἑκ. (πίν. 107α, εἰκ. 284).
Μικρὸ εὕρημα: Φύλλο ἀπὸ μολύβι λεπτό, πάχ. 0,1 ἑκ., συμπιεσμένο σὲ μάζα διαστ. 29×6 ἑκ. μὲ βάρος 3,5 κιλά. – Ὅμοιο, πάχ. 0,1-0,2 ἑκ., διπλωμένο συστηματικὰ ἀλλὰ κάπως ἀπρόσεχτα τρεῖς φορές (δηλαδὴ στὰ ὀκτὼ) σὲ κομμάτι γενικῶν διαστ. 24×17 ἑκ. μὲ βάρος 2 κιλά.

Τὸ τριγωνικὸ πέρασμα πρὸς Δ. τοῦ δωματίου **Λ3β** καταλήγει πρὸς Ν. σὲ ἕναν τριγωνικὸ χῶρο ποὺ ὁρίζεται πρὸς Β. ἀπὸ τὸ **Λ3β**, πρὸς Δ. ἀπὸ τὸν διαχωριστικὸ τοῖχο μεταξὺ τῶν περιοχῶν **Κ** καὶ **Λ**, καὶ πρὸς Α. ἀπὸ τὸ τεῖχος, τὸν **Λ3α**. Ἡ δυτική του πλευρὰ ἔχει μῆκος 6,20 μ., ἡ βόρεια 3,20 μ. καὶ ἡ ἀνατολική, δηλαδὴ ἡ ἴπια καμπύλη τοῦ τείχους, 5,80 μ. Ὁ χῶρος ἦταν καὶ αὐτὸς γεμάτος ἀπὸ σκαμμένα χώματα, σωρευμένα ἐπάνω σὲ ἕνα ἀρχαῖο χαλαρὸ στρῶμα πάχους 0,35 μ. ἀπὸ διαλυμένες πλίθες, χαλίκια καὶ λίγο τεφρὸ χῶμα ποὺ πατοῦσε ἐπάνω στὴ λεπτὴ στρώση ἀπὸ ἀσπρόχωμα ποὺ συναντήθηκε στὸ **Λ3β** καὶ στὸ **Λ2**, καὶ ποὺ ἀποτελοῦσε τὸ δάπεδο στοὺς χώρους αὐτούς. Ἐδῶ ἡ σχέση του μὲ τὸν βράχο καὶ τὸ φυσικὸ κοκκινόχωμα ποὺ γέμιζε τὶς κοιλότητές του εἶναι λιγότερο σαφής, δὲν ὑπάρχει ὅμως ἀμφιβολία ὅτι εἶχε μεταφερθεῖ ἀπὸ ἀλλοῦ γιὰ νὰ δημιουργήσει μία βαδιστικὴ ἐπιφάνεια. Τὸ στρῶμα μὲ τὶς πλίθες ἀπέδωσε ἀρκετὴ κεραμεική.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΜΜ 11542+11530+11531+11553.
Σύνολο ὀστράκων 1.580.

Πρώιμα 2, ἄγραπτα 106, γραπτὰ 87, ἀπροσδιόριστα 1.385.

Πρώιμα: Μικρὸ ὄστρακο κυάθου διακοσμημένο μὲ πυκνὴ σπείρα ποὺ ἔχει τρεῖς ἕλικες καὶ συμπαγὴ ὀφθαλμὸ μὲ ἐξηρημένα τὸ κέντρο καὶ μία σειρὰ στιγμῶν ποὺ τὸ περιβάλλουν (ΥΕ ΙΙΑ). – Τμῆμα τοιχώματος μὲ τὴν ἀρχὴ ταινιωτῆς ὁλόβαφης λαβῆς ἀγγείου διακοσμημένου μὲ πυκνὴ σπογγωτὴ διακόσμηση (ΥΕ ΙΙΙΑ1).

Ἄγραπτα: Δεκατέσσερα τροπιδωτὰ χείλη, μία γάστρα, δύο γάστρες μὲ τμῆμα τοῦ στελέχους, πέντε στελέχη, ὀκτὼ βάσεις ἐπίπεδες διαμ. 5-6 ἑκ., τέσσερις μὲ κεντρικὴ κοιλότητα καὶ δέκα ταινιωτὲς λαβὲς κυλίκων. – Δέκα κομμάτια λεκανιδίων. – Δεκαεπτὰ κομμάτια οἰκιακῶν-μαγειρικῶν σκευῶν (χυτρῶν, χυτροπόδων καὶ ἄλλων ἀπροσδιορίστου σχήματος) ἀπὸ τραχεῖς ἀκάθαρτους πηλούς, μερικὰ μὲ ἴχνη καύσης. – Διάφορα κομμάτια ἀπὸ τριάντα τρεῖς πίθους, ἀπὸ τραχὺ ἀμμώδη καὶ ἀκαθάριστο πηλὸ μὲ ἐγκλείσματα. Μεταξὺ αὐτῶν ἕνα ἀπὸ τὸν ὦμο, μὲ ἀνάγλυφη ζώνη πλάτ. 3,5 ἑκ. διακοσμημένη μὲ πυκνὲς λοξὲς δαχτυλιές. – Χεῖλος καὶ τοίχωμα κυπέλλου μὲ πλαστικὴ ἰμάντωση στὸ χεῖλος καὶ στὴ μέση. – Ταινιωτὴ διπλωμένη λαβὴ ἀρύταινας ἀπὸ κίτρινο πηλό, πλάτους 2,6 ἑκ.

Γραπτά: Ἐξώκυρτο χεῖλος κύλικος τύπου Ζυγουριῶν. Τὸ χεῖλος ἄγραπτο καὶ στὴ γάστρα χαμηλότερα τὸ ἐπάνω μέρος ἀνδρικῆς μορφῆς: κεφαλὴ μὲ μυτερὸ κάλυμμα (κράνος;), κυκλικὸ μάτι μὲ στιγμὴ στὸ κέντρο, κατατομὴ εὐθύγραμμη ποὺ καταλήγει σὲ ὀξεία μύτη στὸ ὕψος τοῦ σαγονιοῦ, πολὺ ψηλὸς καὶ παχὺς λαιμὸς ποὺ συνεχίζεται σὲ στενὸ ὁλόβαφο ὦμο, κυματοειδεῖς γραμμὲς τῶν χεριῶν τεντωμένες στὰ πλάγια καὶ δύο λοξὰ ὁριζόντιες λεπτὲς ταινίες ἀπὸ τὶς ὁποῖες ἡ μία στὸ ὕψος τοῦ λαιμοῦ (δόρυ; ἡνία ἅρματος;). – Ἕνα στέλεχος μὲ δακτυλίους καὶ μία βάση μὲ κεντρικὴ κοιλότητα καὶ δακτυλίους, ἀπὸ κύλικες. – Κατακόρυφη κυλινδρικὴ λαβή, πλάτ. 1 ἑκ., μικροῦ ἀγγείου μὲ λεπτὴ κυματοειδὴ γραμμὴ στὴ ράχη. – Κατακόρυφη ταινιωτὴ λαβή, πλάτ. 1,6 ἑκ., βαμμένη ἐρυθρὴ στὴ ράχη μὲ πινελιὰ ποὺ διχάζεται στὸ κάτω μέρος της. – Χεῖλος φιάλης μὲ ταινία ἀμφίπλευρα, πλατιὰ ταινία γάστρας. Ἐσωτερικὰ πολὺ πλατὺς καστανομέλανος δακτύλιος διαγραμμισμένος ἀραιὰ μὲ λευκὴ βαφή. – Γάστρα, πιθανὸν ἀπὸ φιάλη, μὲ δύο πλατιὲς ταινίες ἐξωτερικὰ καὶ ἐσωτερικὰ πλατὺ δακτύλιο μὲ ἐπίθετες λευκὲς γωνίες. – Τμῆμα τοιχώματος κυπέλλου μὲ βαμμένη πλαστικὴ ἰμάντωση στὴ μέση καὶ τρεῖς λοξὲς καμπύλες, ἴσως ὁμόκεντρα ἡμικύκλια. – Μικρότατο ὄστρακο μὲ πλατιὰ ταινία καὶ σειρὲς πυκνῶν στιγμῶν. – Περίκυρτο χεῖλος καὶ λαιμὸς πρόχου. Βαμμένο τὸ χεῖλος, πλατιὰ ταινία στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ. – Τμῆμα κοιλιᾶς πρόχου μὲ δύο πλατιὲς ταινίες. – Τμῆμα ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ λαιμοῦ καὶ τὸν ὦμο μικροῦ ἀλαβαστροειδοῦς μὲ μία ὁριζόντια ἀγκύλη λαβή, ἀπὸ κιτρινωπὸ πηλό. Βαμμένα καστανὰ τὸ χεῖλος, ἡ ράχη τῆς λαβῆς καὶ ταινία ἐπάνω ἀπὸ τὴ λαβή. Στὸν λαιμὸ τρεῖς ἰμάντες, στὸν ὦμο κυματοειδὴς γραμμή. – Ὀξύληκτη ἄκρη ἀσκοῦ, ἴσως πτηνόμορφου, ἀπὸ κιτρινωπὸ πηλό, μὲ ἐρυθρὲς κυματοειδεῖς γραμμὲς κατὰ μῆκος. – Τμῆμα κοιλιᾶς μεγάλου κλειστοῦ ἀγγείου ἀπὸ ἐρυθρὸ πηλὸ μὲ κίτρινο ἀλείφωμα. Στὸ τοίχωμα ἀραιὲς καστανὲς φολίδες. – *Ψευδόστομοι*: Τμῆμα τοῦ ὤμου μὲ τὸ στόμιο. Στὴν περίμετρο τοῦ ὤμου ἰμάντες μεταξὺ ταινιῶν. Στὸ χεῖλος τοῦ στομίου δακτύλιος, ἄλλος στὴ βάση του ἀνοικτὸς πρὸς τὸ στέλεχος τοῦ δίσκου τῶν λαβῶν. Στὰ πεδία τοῦ ὤμου γωνιώδη σχηματοποιημένα ἄνθη μὲ κροσσωτὸ κάλυκα. – Τμῆμα ὤμου, καμένο γκρίζο, χωρὶς τὸ στόμιο, τὸ στέλεχος καὶ τὶς λαβές. Στὴν περίμετρο τοῦ ὤμου ταινία, στὴ ρίζα τῆς λαβῆς ἐξωτερικὰ πινελιά, θηλιὰ συνδέει τὸ στόμιο μὲ τὸ στέλεχος τοῦ δίσκου, στὸν ὦμο στάχεις καμπυλόγραμμων ἀμειβόντων. – Τμῆμα ὤμου μὲ στενὴ ζώνη πλαισιωμένης τεθλασμένης μεταξὺ ταινιῶν. – Δύο κομμάτια ἀπὸ τὴν κοιλιὰ μὲ ἰμάντες μεταξὺ ταινιῶν καὶ μεταξὺ αὐτῶν στὸ ἕνα ζώνη ἀπὸ πυκνὲς ὄρθιες τεθλασμένες καὶ στὸ ἄλλο ζώνη κυματοειδῶν γραμμῶν. – Τέσσερα τμήματα κοιλιᾶς, τὸ ἕνα μὲ ἰμάντες, τὰ ἄλλα μὲ ἰμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – Δισκοειδὴς κοίλη βάση μὲ λεπτοὺς ὁμόκεντρους δακτυλίους κάτω καὶ στὸ τοίχωμα ψηλότερα ἰμάντες μεταξὺ ταινιῶν. – Ἐπίπεδη βάση καὶ τμῆμα τῆς γάστρας κρατηρίσκου. Στὴ βάση καὶ τὴν κοιλιὰ ταινίες, στὸν πυθμένα λεπτοὶ δακτύλιοι. – Δακτυλιόσχημη βάση ἀνοικτοῦ σκυφοειδοῦς ἀγγείου ἀπὸ κιτρινωπὸ πηλό. Βαμμένη ἐρυθρὴ ἡ βάση, ψηλότερα ἰμάντες. Ἐσωτερικὰ ὁμόκεντροι δακτύλιοι καὶ κύκλος ἀκτινωτῶν κυματοειδῶν γραμμῶν. – Τμῆμα γάστρας ὁμοίου. Ἐξωτερικὰ ἰμάντες καὶ δύο πλατιὲς ταινίες. Ἐσωτερικὰ ὁμόκεντροι δακτύλιοι μὲ κροσσοπετάλια στὸν τελευταῖο, ψηλότερα πλατὺς δακτύλιος. – *Σκύφοι*: *Ἄβαφοι ἐσωτερικά*: Χεῖλος μὲ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ τμῆμα γάστρας μὲ στήλη τριγωνικῶν ἀνεστραμμένων ἀνθέων μὲ διπλὸ περιθώριο καὶ ἐφαπτόμενα διχότομα ἡμικύκλια πάνω ἀπὸ ταινία γάστρας. – Ὅμοιο μὲ πενταπλὰ ὄρθια τόξα καὶ πα-

ραπληρωματικὸ συμπαγὴ περίστικτο κύκλο. – Πέντε χείλη μὲ ταινία καὶ δικτυωτὸ ρόμβο (2), σπείρα (1), ὄρθια πορφύρα (1), δέσμη γραμμῶν καὶ ταινία γάστρας (1). – Ἕξι χείλη μὲ ταινία ἀμφίπλευρα καὶ δακτύλιο καὶ στενὴ στήλη τεθλασμένης καὶ ἴχνος διακοσμητικοῦ θέματος (1), στενὴ στήλη τεθλασμένης (1), πλατιὰ στήλη τεθλασμένης (1), στήλη ἀντινώτων κροσσοπεταλίων μὲ διπλὸ περιθώριο (2), κεντρικὴ στήλη διπλοῦ πλοχμοῦ μὲ πενταπλὸ περιθώριο καὶ ἐφαπτόμενο διπλὸ ἡμικύκλιο καὶ πλευρικὸ στάχυ ἀμειβόντων (1). – Τρία βαμμένα χείλη μὲ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ στὴ γάστρα: ὀφιοειδὴ γραμμή (1), δέσμη ἐνάλληλων ἀγκίστρων, μικρὸς συμπαγὴς περίστικτος κύκλος καὶ ἀκέραιη λαβὴ μὲ πινελιὰ στὴ ρίζα (1), δέσμη γραμμῶν καὶ ἴσως, ὁμοκέντρων ἡμικυκλίων (1). – Εἴκοσι πέντε γάστρες μὲ δέσμη τεσσάρων γραμμῶν ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες (1), στενὴ στήλη ἀμειβόντων ἐπάνω ἀπὸ ἱμάντες (1), περίστικτο κύκλο (1), περίστικτο κύκλο ποὺ περικλείει δύο ἀντιθετικὰ συμπαγὴ ἡμικύκλια χωρισμένα μὲ δύο ἐπίσης συμπαγὴ τρίγωνα ἑνωμένα κατὰ τὴ διάμετρο (1), ταινία χείλους καὶ στήλη κροσσοπεταλίων μὲ διπλὸ περιθώριο (1), στήλη κροσσοπεταλίων, δεύτερη διάγραμμη καὶ ταινία γάστρας (1), διπλὸ ὄρθιο ἀγκιστροειδὲς κόσμημα (1), στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν γραμμῶν μὲ διπλὸ περιθώριο καὶ ἐφαπτόμενα ἡμικύκλια (2), σειρὰ ὄρθιων ἡμιελλείψεων καὶ ταινία γάστρας (1), πλατιὰ ταινία χείλους, στήλη τεθλασμένης καὶ ἐφαπτόμενο φολιδωτὸ τρίγωνο (1), πυκνὸ Ν-σχημο κόσμημα (1), περίστικτο κύκλο μὲ τέσσερα ἀνηρτημένα ἡμικύκλια στὸ ἐσωτερικό του καὶ κεντρικὴ στιγμή (1), σπείρα καὶ ταινία γάστρας (2), σπείρα καὶ ἱμάντες (1), ἀγκυλόμισχη σπείρα (1), δέσμη ἕξι γραμμῶν καὶ λοξὴ γραμμή (1), πλατιὰ ταινία χείλους καὶ στήλη ὁριζοντίων κυματοειδῶν γραμμῶν μὲ πολλαπλὸ περιθώριο καὶ ἐφαπτόμενα κροσσοπετάλια (2), φυτικὸ θέμα (ἄνθος;) μὲ παχὺ περίγραμμα (1), ἐξίτηλο θέμα, ἴσως φυτικό (1), πλατιὰ κυματοειδὴ γραμμὴ μὲ διπλὸ περιθώριο (1), κομμένο πλοχμὸ καὶ ταινία (1), ὄρθιες διάστικτες πορφύρες (1). – Μικρὴ δακτυλιόσχημη βάση μὲ ταινία ἐξωτερικὰ καὶ στὸν πυθμένα ἕξι ὁμόκεντρους δακτυλίους. – Τέσσερα στικτὰ χείλη καὶ τμῆμα γάστρας μὲ δύο ἐνάλληλους κύκλους, ὁ ἐξωτερικὸς περίστικτος, μὲ στιγμὴ στὸ κέντρο (1), ἡμικύκλιο (1). – Χεῖλος ἐνδόβαφου σκύφου μὲ πλατιὰ ταινία ἐξωτερικά. – Δώδεκα τμήματα ὁλόβαφων σκύφων. – Ἀγκύλη λαβὴ μὲ πινελιὲς στὶς ρίζες καὶ στὴ ράχη.

Εἰδώλια: Εἰδώλιο μὲ κοῖλο στέλεχος. Σώζεται ὁ μισὸς κορμὸς χωρὶς τὰ χέρια, μὲ πλαστικὴ ἀπόδοση τοῦ στήθους. Βαμμένη ἡ περίμετρος τοῦ κορμοῦ, στὸ στῆθος καὶ στὴ ράχη λοξὲς πυκνὲς γραμμές, στὸ στέλεχος τέσσερις γραμμὲς ἐμπρός, πίσω καὶ στὰ πλάγια. – Κεφάλι εἰδωλίου μὲ χωνοειδὴ πόλο καὶ καμπύλη κατατομὴ τοῦ προσώπου χωρὶς δήλωση τῆς μύτης. Ταινία στὴν περίμετρο τοῦ πόλου μὲ ἀνηρτημένα διπλὰ κροσσοπετάλια καὶ ταινία στὴ βάση του μὲ ἀνηρτημένα πυκνὰ κρόσσια. Οἱ ὀφθαλμοὶ δηλώνονται μὲ στιγμές. Στὸν τράχηλο πλεξίδα δηλωμένη μὲ ἐγκάρσιες πινελιές.

Μικρὸ εὕρημα: Μικρὴ φακοειδὴς χάντρα ἀπὸ φαιὸ στεατίτη μὲ ἀνοικτὲς καὶ σκοῦρες νευρώσεις, διάτρητη, σπασμένη στὴ μία ἄκρη. Ἡ μία ἐπιφάνεια λεία, ἡ ἄλλη ἀνώμαλη, δίνοντας τὴν ἐντύπωση ὅτι εἶναι σφραγιδόλιθος. Διάμ. 1,5 ἑκ., πάχ. 0,9 ἑκ.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΟ

ΓΕΝΙΚΑ

Ὅπως προκύπτει ἀπὸ τὸ σχέδιο τοῦ Steffen (πίν. 2), ὅταν ἄρχισε ἡ ἔρευνα τῆς ἀκροπόλεως ἡ Νοτιοδυτικὴ Συνοικία ἦταν σκεπασμένη ἐντελῶς ἀπὸ συμπαγεῖς ἐπιχώσεις ποὺ ἄφηναν ἐλάχιστα κατάλοιπα νὰ φαίνονται. Ὅπως ἐκτίθεται καὶ στὴν Εἰσαγωγὴ τοῦ τόμου, ὁ πρῶτος ποὺ τὴν ἐρεύνησε (ἄγνωστο πότε ἀκριβῶς ἀλλὰ πάντως μετὰ τὸ 1886, ὁπότε εἶχε σκάψει τὴν οἰκία ποὺ φέρει τὸ ὄνομά του καὶ τὸ συγκρότημα τοῦ ἀνακτόρου) ἦταν ὁ Χρ. Τσούντας, ὁ ὁποῖος δὲν ἄφησε καμία σχετικὴ περιγραφὴ ἢ πληροφορία, οὔτε ἐφύλαξε κανένα ἀπὸ τὰ εὑρήματά του. Ἡ προσεκτική της ἐξερεύνηση ἀπὸ τὸν Γ. Ε. Μυλωνᾶ (1966, 1972, 1973, 1974) καὶ τὸν γράφοντα (1988-1989), ποὺ ἐξέτασαν τὰ κτίρια καὶ τὶς λοιπὲς ἐγκαταστάσεις της καὶ ὅσα κεραμεικὰ καὶ ἄλλα εὑρήματα ἦρθαν στὸ φῶς, κατέληξε νὰ δείξει ὅτι ἡ συνοικία περιελάμβανε δύο ἐπάλληλα ἄνδηρα, 55 δωμάτια, 6 ἀνοιχτοὺς χώρους, 3 δρομίσκους καὶ 5 κλίμακες συνδυασμένες μὲ ἀγωγούς. Πρέπει ὅμως νὰ σημειωθεῖ ὅτι, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς ἄλλους τόμους τῆς σειρᾶς αὐτῆς, δημοσιευμένους (ΒΔ. Συνοικία, Ἐργαστήριο) ἢ πρὸς δημοσίευση (Πλάκες, σύμπλεγμα Οἰκίας Μ, Οἰκία τῶν Κιόνων καὶ Ἐργαστήριο τῶν Καλλιτεχνῶν κλπ.), ἡ παροῦσα δημοσίευση ἐξετάζει ἕνα μέρος τῆς ἀκροπόλεως ποὺ δὲν περιλαμβάνει ἕνα συγκεκριμένο καὶ εὐδιάκριτο οἰκοδομικὸ σύμπλεγμα μὲ σαφῆ ὅρια καὶ εἰδικὸ προορισμό. Πραγματεύεται μία ὁλόκληρη συνοικία τῆς ὁποίας τὰ οἰκοδομήματα χτίστηκαν μὲν μετὰ τὸ Δυτικὸ Τεῖχος, ἄρα ἔχουν ἕνα σαφὴ terminum post quem (περὶ τὸ 1250 π.Χ.) ἀλλὰ δὲν ἔχουν ὅλα κατ' ἀνάγκη τὴν ἴδια ἀποστολὴ καὶ τὴν ἴδια ἐξέλιξη. Ἡ παλαιότερη ἀνασκαφὴ ἐξαφάνισε ὅλα τὰ στοιχεῖα ποὺ θὰ ἔδειχναν τὴν ἰδιαιτερότητα τῆς πλειονότητας τῶν κτισμάτων τῆς συνοικίας. Ὅ,τι ἀπέμεινε ἐπιτρέπει ὑποθέσεις, εὔλογες ἢ μή, καὶ πολὺ λίγες βεβαιότητες γιὰ τὴ χρήση καὶ τὴν ἐνδεχόμενη ἰδιαιτερότητα καὶ μοῖρα τῶν περισσοτέρων ἀπὸ τὰ κτίρια καὶ τὶς ἐγκαταστάσεις ποὺ τὴν ἀποτελοῦν καὶ ποὺ σώθηκαν σὲ διάφορους βαθμοὺς διατηρήσεως.

Ἡ ἀνασκαφὴ Τσούντα ἀποκάλυψε καὶ ἀπογύμνωσε ἐντελῶς 31 ἀπὸ τὶς ἐγκαταστάσεις τῆς Νοτιοδυτικῆς Συνοικίας: τὰ δωμάτια **Α2**, **Α4**, **Α5**, **Α8**, **Α9**, **Α10**, **Α11** καὶ **Α12**, τὸν Κάτω Δρομίσκο, τὶς αὐλὲς **Β8** καὶ **Β9**, τὰ δωμάτια **Γ1**, **Δ1**, **Δ2**, **Δ3**, **Δ4**, **Δ5**, **Ε2**, **Ε3**, **Θ2**, **Θ4**, **Θ5**, **Θ6**, τοὺς χώρους **Κ8α**, **Κ6α** καὶ **Ι**, τὰ δωμάτια **Κ1**, **Κ3**, **Κ7** καὶ **Κ9**, καὶ τὴν αὐλὴ **Κ10**. Ἀπὸ τὴν κατάσταση τῶν ἐρειπίων, ὅπως τὰ ἄφησε, εἶναι φανερὸ ὅτι τὴν ἀποκάλυψε ὁλόκληρη ἐκτὸς ἀπὸ τὸ βορειοδυτικὸ τμῆμα τοῦ συγκροτήματος **Α**, ὅπου ἄφησε ἀσκαπτο ἕναν ὄγκο ἐπιχώσεων μήκους 8,80 μ. καὶ μέσου πλάτους 3,50 μ. ποὺ ἐκάλυπτε τὸ βόρειο τμῆμα τῶν ἀνδήρων **Ι** καὶ **ΙΙ**, καὶ τὰ δωμάτια **Α1** καὶ **Α7**. Ἐπίσης δὲν ἔσκαψε τὰ δωμάτια **Β1** καὶ **Γ3**, τὴν περιοχὴ τῆς κλίμακος **ΒΖ**, τὸ πέρασμα **ΤΖ** καὶ τὸ κάτω μέρος τοῦ ἀγωγοῦ **ΘΚ**. Αὐτά, ὄντας ἐγκατεσπαρμένα σὲ διάφορα σημεῖα τῆς συνοικίας (βλ. σχέδιο 1) θὰ μελετηθοῦν ὡς ἐνδεικτικὰ τῆς ἐξελίξεώς της. Σὲ ὅσα κτίσματα ἀνασκάφηκαν ἀπὸ τοὺς ἐργάτες τοῦ

Τσούντα χωρὶς ἰδιαίτερη προσοχὴ διατηρήθηκε ἄθικτο ἕνα μέρος τῶν ἐπιχώσεων, ἐπιστρώσεων ἢ τῶν δαπέδων τους. Μερικὰ ἀπὸ τὰ κατάλοιπα αὐτὰ ἀναγνωρίστηκαν ὡς καθορίζοντα τὴν κατασκευή, τὴ χρήση, τὴν καταστροφὴ ἢ τὴν ἐγκατάλειψη τῶν κτισμάτων ὅπου εὑρέθηκαν. Πρέπει ὅμως νὰ τονιστεῖ ὅτι οἱ ἀνασκαφικοὶ αὐτοὶ συσχετισμοὶ καὶ οἱ συνακόλουθες διαπιστώσεις καὶ συμπεράσματα ἀφοροῦν σὲ κάθε περίπτωση μόνο τὸν συγκεκριμένο χῶρο ἢ κτίσμα ὅπου παρατηρήθηκαν, καὶ ὄχι τὸ σύνολο. Συγκεκριμένως, ὁ ἀγωγὸς ἐπάνω ἀπὸ τὸ δωμάτιο **Α4**, ὁ Κάτω Δρομίσκος, τὸ δωμάτιο **Β3**, ἡ κλίμακα καὶ ὁ ἀγωγὸς **ΑΒ**, τὸ δωμάτιο **Γ2**, τὸ δάπεδο τοῦ Ἐπάνω Δρομίσκου ἐμπρὸς ἀπὸ τὸ δωμάτιο **Ζ1**, ἡ ἐπικάλυψη μὲ πλέσια στὶς πλάκες τοῦ ἀγωγοῦ **ΖΘ**, τὰ δωμάτια **Ζ1** καὶ **Θ1**, τὸ ἐπάνω μέρος τοῦ ἀγωγοῦ **ΘΚ**, τὰ δωμάτια **Κ5** καὶ **Κ8**, καὶ ὁ χῶρος **Κ4** διατηροῦν στοιχεῖα ποὺ καθορίζουν τὴν κατασκευή τους. Ἡ κλίμακα καὶ ὁ ἀγωγὸς **ΑΒ**, ὁ ἀγωγὸς **ΖΘ** καὶ τὰ δωμάτια **Ζ1** καὶ **Ζ2** παρέχουν πληροφορίες γιὰ τὴν περίοδο τῆς χρήσεώς τους, ἐνῶ τὰ περιεχόμενα τῶν δωματίων **Α6**, **Β4**, **Β5** καὶ **Ζ2**, τοῦ ἀγωγοῦ **ΘΚ** καὶ τῶν ἀγωγῶν καὶ καθόδων **ΓΔ** καὶ **ΖΘ** σηματοδοτοῦν τὸν χρόνο τῆς ἐγκαταλείψεώς τους. Ὅλες αὐτὲς οἱ ἐνδείξεις συμπληρώνουν καὶ ἀποσαφηνίζουν τὴν εἰκόνα τῆς δημιουργίας καὶ τῆς ἐξελίξεως τῆς Νοτιοδυτικῆς Συνοικίας καθ' ὅλη τὴ διάρκεια τῆς λειτουργίας της, συμπληρώνοντας ἔτσι τὴ γενικὴ εἰκόνα τοῦ σημαντικοῦ αὐτοῦ τμήματος τῆς ἀκροπόλεως τῶν Μυκηνῶν.

ΤΑ ΚΤΙΡΙΑ

Ἡ Νοτιοδυτικὴ Συνοικία ἀποτελεῖται ἀπὸ 11 οἰκοδομικὰ συγκροτήματα ποὺ περιλαμβάνουν 52 δωμάτια καὶ 11 χώρους, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ὑπαίθριους. Ἡ κατωφέρεια τῆς πλαγιᾶς διατρέχεται παράλληλα πρὸς τὸ τεῖχος καὶ σὲ διάφορα ὕψη ἀπὸ τρεῖς ἐπαλλήλους δρομίσκους μὲ κατεύθυνση ἀπὸ Β. πρὸς Ν., τὸν Ἐπάνω, τὸν Μεσαῖο καὶ τὸν Κάτω, καὶ ἀπὸ πέντε κλιμακωτὲς καθόδους συνδυασμένες μὲ ἰσάριθμους ἀγωγούς, τὶς **ΑΒ**, **ΒΖ**, **ΓΔ**, **ΖΘ** καὶ **ΚΘ**, ποὺ κατέρχονται ἀπὸ Α. πρὸς Δ. Οἱ ρύμες αὐτὲς χωρίζουν τὰ συγκροτήματα τῶν κτιρίων σὲ ἀνεξάρτητα οἰκοδομήματα ἢ σὲ μικρὰ σύνολα μὲ κοινὲς μεσοτοιχίες, ὅλα χτισμένα κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο.

ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ

Τοιχοι. Οἱ λίθινοι τοῖχοι εἶναι οἰκοδομημένοι ὅπως παντοῦ ἀλλοῦ ἐπάνω σὲ στρώση θεμελίων ποὺ γεμίζει καὶ ἐξομαλύνει τὶς ἀνωμαλίες καὶ κλίσεις τοῦ βράχου. Κάποτε, ἡ στρώση αὐτὴ προκειμένου νὰ τοὺς προφυλάξει ἀπὸ τὸν κίνδυνο νὰ καταρρεύσουν, ἐξέχει ἀπὸ τὴ βάση τους δημιουργώντας γιὰ αὐτοὺς μία ὑποδομὴ σταθερότερη ἀπὸ ὅσο θὰ τοὺς ἐξασφάλιζε τὸ ἴδιο τους τὸ πάχος, ὅπως π.χ. στὸ δωμάτιο **Β5**. Εἶναι χτισμένοι ὅπως παντοῦ ἀλλοῦ ἀπὸ ἀκατέργαστες πέτρες μεσαίου μεγέθους μὲ ἀγκωνάρια στὶς γωνίες. Οἱ πέτρες, τοποθετημένες συνήθως σὲ δύο παράλληλες σειρὲς ἀντίστοιχες πρὸς τὶς δύο ὄψεις τοῦ τοίχου, ἦσαν ἐπιλεγμένες ἔτσι ὥστε οἱ ἐπιφάνειες ἑδράσεώς τους νὰ ἐξασφαλίζουν πρὸς ὅλες τὶς κατευθύνσεις τὴν καλύτερη δυνατὴ ἐπαφή. Μεταξὺ τῶν δύο σειρῶν τὰ κενὰ συμπληρώνονταν μὲ μικρότερες πέτρες καὶ μὲ συνδετικὴ λάσπη, συνήθως πλέσια, δηλαδὴ τὴν ὑπόλευκη ἄργιλο ποὺ χρησιμοποιεῖται καὶ ὡς μονωτικὴ ἐπάλειψη στὶς ἐπιφάνειες τῶν τοίχων, ὅπως σὲ διάφορα σημεῖα τῶν δωματίων **Β1**, **Β2**, **Β3**, **Β6** καὶ **Κ8**, στὴν ἐξωτερικὴ πλευρὰ τῶν τοίχων ποὺ πλαισιώνουν τὸν Μεσαῖο Δρομίσκο ἀλλὰ καὶ στὴν ἐσωτερικὴ ἐπιφάνεια τοῦ κυκλωπείου τείχους, τουλάχιστον ἐκεῖ ποὺ τὴ συναντοῦσε ἡ κάθοδος ἀπὸ τὸν δρομίσκο αὐτόν. Τὸ πάχος τῶν τοίχων κυμαίνεται ἀπὸ 0,40 μ. ἕως 1,20 μ., συνήθως ὅμως ἀπὸ 0,60 ἕως 0,85.

Σὲ δύο περιπτώσεις, στὴ βορειοδυτικὴ γωνία τοῦ δωματίου **Α7** καὶ στὸν δυτικὸ τοῖχο τοῦ **Α8**, οἱ λίθινοι τοῖχοι διατήρησαν στὴν κορυφή τους, σὲ ὕψος 1,80 μ. ἀπὸ τὸ ἔδαφος, λείψανα τῶν πηλοπλίνθων τῆς ὑπερκατασκευῆς τους. Μία τρίτη περίπτωση εἶναι ὁ ἀγκώνας τῆς λιθοδομῆς τοῦ νοτίου τοίχου τοῦ δωματίου **Θ3**, ὅπου εἶχε διατηρηθεῖ ἕνα ἀκόμη ἴχνος πλίθας. Ἐπίσης, τέτοιες πλίθες εὑρέθηκαν σκληρυμένες ἀπὸ τὴ φωτιὰ καὶ συγκολλημένες μεταξύ τους σὲ σύνολα ἀποσπασμένα ἀπὸ τοίχους στὴν ἐπίχωση τῆς καθόδου

τοῦ Μεσαίου Δρομίσκου, στὴν ὑποδομὴ τοῦ χώρου **Δ1** καὶ στὸ γέμισμα τοῦ δωματίου **Θ7**. Ἄλλωστε ἡ ὕπαρξη ξυλοδεσιᾶς ἐπιβεβαιώνεται καὶ ἀπὸ ὅσα ἄλλα κτίρια τὴν εἶχαν διατηρήσει στὴν ἀκρόπολη τῶν Μυκηνῶν, ὅπως στὸ δωμάτιο **Π2** τῆς Βορειοδυτικῆς Συνοικίας[847] καὶ στοὺς τοίχους τῆς λεγόμενης «Οἰκίας τοῦ Ἀρχιερέως»[848]. Εἶναι εὔλογο νὰ ὑποτεθεῖ ὅτι ἀρχικὰ τέτοια λείψανα θὰ ἦσαν περισσότερα καὶ ὅτι εἴτε καταστράφηκαν ἀπὸ τοὺς ἐργάτες τοῦ Τσούντα εἴτε, ἀνασκαφέντα καὶ ἐκτεθειμένα ἔκτοτε στοὺς καιρούς, διαλύθηκαν καὶ ἐξαφανίστηκαν.

ΘΥΡΕΣ - ΚΑΤΩΦΛΙΑ. Ἀπὸ τὰ 60 δωμάτια καὶ χώρους τῆς Νοτιοδυτικῆς Συνοικίας τὰ 9 (**Α5**, **Β2α**, **Β8**, **Β9**, **Ι**, **Κ10**, **Λ1**, **Λ2** καὶ **Λ3**) ἦσαν καθ' ὅλα τὰ φαινόμενα ὑπαίθρια. Ἡ πλειονότητα ἦσαν τυφλὰ κατώγεια ποὺ πρέπει νὰ ἐπικοινωνοῦσαν μὲ τοὺς ὀρόφους τους μὲ ἐσωτερικὲς κλίμακες καὶ μόνο 13 εἶχαν θύρες ἐπικοινωνίας μεταξύ τους ἢ πρὸς τοὺς δρομίσκους. Συγκεκριμένως τὸ δωμάτιο **Α6** ἄνοιγε πρὸς τὴν κλίμακα **ΑΒ**, καὶ τὰ δωμάτια **Β3**, **Β4** καὶ **Β5** πρὸς τὸν Μεσαῖο Δρομίσκο. Τὸ **Δ2** ἐπικοινωνοῦσε μὲ τὸ **Δ3** καὶ τὸ **Δ4**, τὸ **Δ5** μὲ τὸ **Δ2** καὶ τὸ **Δ5**, τὸ **Δ4** μὲ τὸ **Ε1** μὲ τὸν Ἐπάνω Δρομίσκο στὴ στροφὴ πρὸς τὸ **Ε2** καὶ τὸ **Ε3**. Τὰ **Ζ1** καὶ **Ζ2** μὲ τὸ πέρασμα **ΤΖ**. Τὸ **Θ3** ἀρχικὰ μὲ τὸν Ἐπάνω Δρομίσκο, τὸ **Θ6** μὲ τὴν καμπὴ τοῦ Ἐπάνω Δρομίσκου πρὸς τὸ τεῖχος καὶ τὸ **Θ7** μὲ τὴν κάθοδο **ΖΘ**. Οἱ θύρες ἑπομένως ἐμφανίζονται κυρίως στὰ δωμάτια πρὸς τὸ ἐπάνω, ἀνηφορικὸ τμῆμα τῆς κλιτύος καὶ πρὸς τὶς ἀρτηρίες ἐπικοινωνίας τῶν χώρων μεταξύ τους, τοὺς δρομίσκους δηλαδὴ καὶ τὶς κλίμακες. Τὰ ἀνοίγματά τους ποικίλλουν ἀπὸ 0,84 μ. (δωμάτιο **Δ3** πρὸς **Δ4** καὶ **Δ5**) ἕως 1,25-1,30 (δωμάτια **Ζ1** καὶ **Ζ2** πρὸς πέρασμα **ΤΖ**), τὰ περισσότερα ὅμως εἶναι ἀπὸ 1,02 ἕως 1,05 μ. Αὐτὴ ὅμως εἶναι ἡ σημερινὴ κατάσταση. Ἀρχικὰ θὰ εἶχαν ἀσφαλῶς ξύλινα θυρώματα τὰ ὁποῖα δὲν ἄφησαν ἴχνη καὶ τὰ ὁποῖα θὰ περιόριζαν, ἄγνωστο πόσο, τὸ πλάτος τοῦ ἀνοίγματος. Τὰ περισσότερα κατώφλια σώζουν ἐπιφάνεια στρωμένη μὲ πλακοειδεῖς πέτρες ἐπάνω σὲ ὑπόστρωμα ἀπὸ πλέσια ἢ ἁπλῶς χῶμα, καὶ ἀρχικὰ ἴσως μὲ ξύλινη ἐπικάλυψη. Μερικὰ εἶχαν ἁπλῶς παχιὰ στρώση πλέσιας καὶ ἕνα, τοῦ δωματίου **Θ6**, πρὸς τὸν Ἐπάνω Δρομίσκο, ἦταν ξύλινο.

ΠΑΡΑΘΥΡΑ. Σὲ τρία σημεῖα τῆς συνοικίας, στὰ δωμάτια **Ζ1** καὶ **Ζ2** καὶ στὴν αὐλὴ **Κ10** διατηρήθηκαν παράθυρα. Στὰ δύο πρῶτα, ποὺ εἶναι καὶ παράπλευρα, σώθηκαν στοὺς ἀνατολικοὺς τοίχους τῶν δωματίων ποὺ βλέπουν στὸν Ἐπάνω Δρομίσκο δύο ἀνοίγματα, ἕνα σὲ κάθε δωμάτιο, συμμετρικὰ πρὸς τὶς θύρες στοὺς δυτικούς, ἀπέναντι, τοίχους. Συγκεκριμένως, στὸν ἀνατολικὸ τοῖχο τοῦ **Ζ1**, 1,85 μ. ἐπάνω ἀπὸ τὸ δάπεδο, ὑπάρχει ἄνοιγμα πλάτους 0,72 μ. ποὺ σώζει στὴν κορυφὴ τοῦ τοίχου ἐπάλειψη ἀπὸ κοκκινόχωμα καὶ πλέσια μὲ τὰ ἴχνη ἀπὸ δύο μικρὲς ἐγκάρσιες δοκοὺς ποὺ συγκρατοῦσαν τὴν προφανῶς ξύλινη ὁριζόντια ποδιὰ τοῦ παραθύρου, τῆς ὁποίας ἡ στάθμη ἀντιστοιχοῦσε πρὸς τὸ δάπεδο τοῦ Ἐπάνω Δρομίσκου. Ὀγδόντα πέντε ἑκατοστὰ χαμηλότερα καὶ 1 μ. περίπου ἐπάνω ἀπὸ τὸ δάπεδο τοῦ δωματίου ἦταν προσκτισμένο στὸν τοῖχο λίθινο θρανίο τοῦ ὁποίου ἡ χρήση δὲν εἶναι βεβαιωμένη, πιθανότατα ὅμως θὰ εἶχε κάποια σχέση μὲ τὸ παράθυρο.

847. Σ. Ε. Ἰακωβίδης, *Ἀνασκαφὲς Μυκηνῶν* Ι 55-57, 110.

848. Γ. Ε. Μυλωνᾶς, *ΠΑΕ* 1971, 148, πίν. 182α, β.

Ὅμοιο καὶ στὴν ἴδια στάθμη, ἀλλὰ ὄχι τόσο καλὰ διατηρημένο καὶ μόλις διακρινόμενο, εἶναι καὶ τὸ ἴχνος τοῦ παραθύρου στὸ **Ζ2**, ἀνοίγματος 0,66 μ. Καὶ ἐδῶ ὑπάρχει τὸ ἀνάλογο χτιστὸ θρανίο, 0,69 μ. κάτω ἀπὸ τὸ παράθυρο καὶ 1,16 μ. ἐπάνω ἀπὸ τὸ δάπεδο τοῦ δωματίου.

Τὸ τρίτο «παράθυρο» εὑρέθηκε στὸν τοῖχο μεταξὺ τῆς αὐλῆς **Κ10** καὶ τοῦ τέρματος τῆς παράπλευρης καθόδου **ΘΚ**, στὸ σημεῖο ὅπου ὁ βραχύτερος τοῖχος τῆς αὐλῆς συναντᾶ τὴν ἐσωτερικὴ ὄψη τοῦ κυκλωπείου τείχους. Ἐκεῖ εἶχε διαμορφωθεῖ ἕνα τετράγωνο διαμπερὲς ἄνοιγμα πάχους ὅσο καὶ ὁ τοῖχος καὶ πλάτους 0,32 μ., πλαισιωμένο μὲ μία ὁριζόντια πλάκα κάτω καὶ δύο ὄρθιες στὰ πλάγια. Λείπει ἡ κορυφή του. Ἡ κατασκευή του εἶναι χαρακτηριστική, ἡ διατήρησή του πολὺ πληρέστερη ἀπὸ τὰ δύο ἄλλα, ὁ προορισμός του ὅμως δὲν εἶναι τόσο βέβαιος, δεδομένου ὅτι μπορεῖ νὰ χρησίμευε ἁπλῶς ὡς δίοδος ἐπικοινωνίας τῆς αὐλῆς μὲ τὴν κάθοδο, ὄχι βέβαια γιὰ ἀνθρώπους ἀλλὰ ἐνδεχομένως γιὰ μικρὰ οἰκιακὰ ζῶα.

Δαπεδα. Τὰ δάπεδα συνίστανται κυρίως σὲ μία στρώση πλέσιας ἢ κιτρινοχώματος ἐπάνω ἀπὸ τὸν βράχο, ποὺ ἔχει προετοιμαστεῖ μὲ πελέκημα καὶ ἐξισωτικὸ λιθολόγημα στὶς κοιλότητές του, ὅπου αὐτὸ χρειάζεται. Ἡ πλέσια, τῆς ὁποίας τὸ πάχος ποικίλλει, φτάνοντας στὸ συγκρότημα **Α** κατὰ τόπους τὰ 0,12 μ., χρησιμοποιεῖται κάποτε σὲ μίγμα μὲ ἀσβέστη, ὁπότε δημιουργεῖται ἕνα ἰδιαίτερα ἀνθεκτικὸ ἀσβεστοκονίαμα (**Α**, **Δ1**, **Δ2**, **Δ3**, **Θ3**, **Κ8**) ἢ μὲ κάποιο ἄλλης προελεύσεως κιτρινόχωμα (**Α7**, **Ε1**, **Ζ1**, **Ζ2**, **ΤΖ**, **Κ5**). Στὰ δωμάτια **Α1** καὶ **Γ3** εἶχε χρησιμοποιηθεῖ γιὰ δάπεδο μία στρώση ἀπὸ κοκκινόχωμα. Σὲ μερικοὺς χώρους εἶχε ἀφεθεῖ γυμνὸς καὶ ἀκατέργαστος ὁ βράχος, ἰδίως στὶς γωνίες καὶ στὰ σημεῖα ὅπου ἐξεῖχε ἔντονα, ὅπως στὰ δωμάτια **Β2**, **Θ1**, **Θ2**, **Θ3**, **Θ5**, **Κ5** καὶ **Κ7**.

Κλιμακες. Οἱ κλίμακες, ὅλες μὲ κατεύθυνση Α.-Δ., χωρίζουν τὰ κτίρια μεταξύ τους καὶ συνδέουν τὰ ἐπίπεδα στὰ ὁποῖα αὐτὰ εἶναι κτισμένα. Τὸ πλάτος τους καλύπτει ὁλόκληρο τὸ πλάτος τῆς καθόδου, ὅπως στὶς κλίμακες **ΑΒ** καὶ **ΒΖ** ἢ περιορίζεται γιὰ νὰ ἀφήσει θέση στὸν παράπλευρό τους ἀγωγό, ὅπως στὶς **ΓΔ**, **ΖΘ** καὶ **ΘΚ**. Στὶς πρῶτες δύο περιπτώσεις οἱ πλακοειδεῖς ἀκατέργαστοι λίθοι τῶν βαθμίδων καλύπτουν ἐξ ὁλοκλήρου τοὺς ἀγωγούς. Οἱ διαστάσεις τῶν λίθων στοὺς βατῆρες, δύο ἕως τέσσερις στὸ πλάτος τῆς βαθμῖδος, κυμαίνονται ἀπὸ 0,18 μ. σὲ 0,48 μ. σὲ βάθος μὲ μέσο ὅρο 0,26 μ. ἕως 0,35 μ., διαφέρουν ὅμως ἀρκετὰ ἀπὸ βαθμίδα σὲ βαθμίδα στὴν ἴδια κλίμακα. Τὸ ἴδιο ἰσχύει καὶ γιὰ τὶς μετόπες ποὺ ἔχουν ὕψη 0,13 ἕως 0,45 μ., γενικὰ ὅμως 0,15 ἕως 0,20 μ. Ἐξαίρεση ἀποτελεῖ ἡ πρώτη βαθμίδα μετὰ τὸ πλατύσκαλο τῆς καθόδου **ΑΒ**, ὅπου ἕνας καὶ μόνος μακρὺς λίθος καταλαμβάνει ὁλόκληρο τὸ πλάτος τῆς κλίμακος καὶ τῆς καθόδου. Οἱ κλίμακες τῆς Νοτιοδυτικῆς Συνοικίας δηλαδὴ εἶναι ἀνώμαλες καὶ ὄχι εὔκολα βατές.

Αγωγοι. Λιθόκτιστοι, ἀκολουθοῦν κατὰ κανόνα τὴν κατωφέρεια τῆς πλαγιᾶς καὶ εἶναι κατασκευασμένοι δίπλα καὶ παράλληλα ἢ καὶ κάτω ἀπὸ τὶς βαθμίδες τῶν κλιμακωτῶν καθόδων μεταξὺ τῶν κτιρίων καὶ ὄχι, ὅπως ἀλλοῦ, κάτω ἀπὸ τὰ δάπεδα καὶ τοὺς τοίχους τους. Ἐξαίρεση ἀποτελεῖ ὁ μεγαλύτερος καὶ μακρύτερος, ποὺ ἀρχίζει ἀπὸ τὴν κάθοδο **ΓΔ** καὶ φθάνει ἕως τὸν Ἐπάνω Δρομίσκο, τὸν ὁποῖον ἀκολουθεῖ κτισμένος ὑπογείως μέσα

στὸ λιθολόγημα τῆς θεμελιώσεώς του ἕως τὸ τέρμα του, καταλήγοντας μέσῳ τῆς καθόδου **ΖΘ** στὸ πόδι τοῦ κυκλωπείου τείχους. Ἔχουν σχεδὸν παντοῦ τετράπλευρη διατομή, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν ἀγωγὸ τῆς καθόδου **ΘΚ**, τοῦ ὁποίου ἡ κοίτη ὁρίζεται δεξιὰ τῆς καθόδου ἀπὸ τὴ συνηθισμένη λιθόκτιστη παρειά, ἀριστερὰ ὅμως ἀπὸ τὴ λοξὴ πλευρὰ μιᾶς πτυχῆς τοῦ βράχου, πράγμα ποὺ δίνει στὸν ἀγωγὸ τριγωνικὴ διατομή (πίν. 96β). Ἐπίσης, στὴ νότια πλευρὰ τῆς καθόδου **ΓΔ** ἡ κοίτη τοῦ ἀγωγοῦ προσαρμόζεται καὶ ἐδῶ σὲ φυσικὴ ρωγμὴ τοῦ βράχου στρίβοντας ἀρχικὰ λοξὰ πρὸς Β. καὶ κατόπιν πρὸς Ν. καὶ ἀκολουθώντας γωνιώδη διαδρομὴ πρὸς τὰ κάτω. Ἀπὸ τὰ μέσα περίπου τῆς διαδρομῆς του καὶ πέρα συνεχίζεται, πλαισιωμένος ἀπὸ κτιστὰ τοιχώματα καὶ πλακοσκέπαστος, ἕως τὸ σημεῖο ποὺ συναντᾶ τὸν Ἐπάνω Δρομίσκο (σχέδιο 4).

Οἱ ἐσωτερικὲς διαστάσεις τῶν ἀγωγῶν ποικίλλουν. Ἔχουν πλάτος ἀπὸ 0,16/0,20 μ. ἕως 0,40/0,60 μ. καὶ ὕψος 0,17/0,20 μ. ἕως 0,60/0,66 μ., συνήθως ὅμως πλησιάζουν τὰ 0,34× 0,40 μ. Εἰδικὰ ὁ ἀγωγὸς τῆς καθόδου **ΖΘ** ἔχει στὴν κατάληξή του ἐσωτερικὸ ὕψος 0,98 μ.

Τὰ τοιχώματά τους εἶναι κτισμένα ἀπὸ ἀκατέργαστες πέτρες μετρίου μεγέθους τοποθετημένες σὲ λίγο-πολὺ ὁριζόντιες στρώσεις, μὲ τὴ σχετικὰ ἐπίπεδη στενὴ πλευρά τους πρὸς τὸ ἐσωτερικὸ τοῦ ἀγωγοῦ. Ὅπου εἶναι κατασκευασμένοι μέσα σὲ λιθολόγημα, ὅπως στὸν Ἐπάνω Δρομίσκο, τὰ τοιχώματα αὐτά, προσεκτικὰ κτισμένα, ὁρίζουν τὴν κοίτη τους. Στὶς καθόδους ἐκεῖνες ὅπου τὸ διαθέσιμο πλάτος εἶναι σημαντικὰ μεγαλύτερο ἀπὸ τὸ πλάτος τοῦ ἀγωγοῦ, κτίζονταν στὰ πλάγια μία ἢ δύο σειρὲς ἀπὸ λίθους πλαισιώνοντας τὸν ἀγωγό. Ὁ πυθμένας στὸν ἀγωγὸ πρὸς Α. τοῦ δωματίου **Α4** ἦταν στρωμένος μὲ σχιστολιθικὲς πλάκες πάχους 2-3 ἑκ. Στὸ ἐσωτερικὸ λιθολογήματος ὅπως στὸν Ἐπάνω Δρομίσκο, τὸν πυθμένα σχημάτιζαν πλακοειδεῖς πέτρες, συχνὰ ὅμως ἦταν ὁ ἴδιος ὁ βράχος. Γιὰ τὴν κάλυψή τους, ὅπου αὐτὴ ὑπῆρχε, εἶχαν χρησιμοποιηθεῖ ὀγκώδεις πλακοειδεῖς ἢ μὴ ἀκατέργαστες πέτρες ποὺ ἐξεῖχαν ἀρκετὰ ἀπὸ τὰ πλευρικὰ τοιχώματα καὶ ποὺ μποροῦσαν νὰ βαστήξουν καὶ τὸ βάρος τῆς ἐνδεχόμενης κυκλοφορίας ἐπάνω ἀπὸ τὸν ἀγωγό, ὑπῆρχαν ὅμως καὶ τμήματα ποὺ εἶχαν ἀφεθεῖ ἀκάλυπτα, ὅπως στὸν ἀγωγὸ **ΓΔ**. Τὰ καλύμματα, ὅπου ὑπῆρχαν, εἶχαν διατηρήσει σὲ πολλὰ σημεῖα παχιὰ ἐπίστρωση μονωτικῆς ἀργίλου, πλέσιας ἢ μπελίτσας. Στὸν ἀγωγὸ **ΘΚ** μάλιστα ἡ πλέσια εἶχε πρόσθετη κάλυψη ἀπὸ 0,20-0,40 πατημένο χῶμα. Τέλος, στὴν ἀρχὴ τοῦ ἀγωγοῦ **ΑΒ** καὶ στὴν κατάληξη τοῦ **ΘΚ** εἶχαν κατασκευαστεῖ φρεάτια, τὸ πρῶτο κυκλικό, τὸ δεύτερο τριγωνικό, μὲ τὰ τοιχώματά τους ἐπαλειμμένα μὲ μονωτικὸ ἀσπρόχωμα.

Δρομισκοι. Τὸ πλάτος τους διαφέρει, τόσο μεταξύ τους, ὅσο καὶ ἀπὸ σημεῖο σὲ σημεῖο τοῦ ἰδίου δρομίσκου. Τὸ μεγαλύτερο (1,20 μ. στὸ ὕψος τοῦ δωματίου **Β2**, ποὺ φτάνει τὸ 1,80 μ. στὸ κεφαλόσκαλο τῆς διακλάδωσής του πρὸς τὴν κάθοδο **ΒΖ**), ἔχει ὁ Ἐπάνω, ὁ ὁποῖος ὅμως στενεύει στὰ 0,92 μ. στὸ τέρμα του, στὴ στροφὴ πρὸς τὴν κάθοδο **ΖΘ**. Ὁ Μεσαῖος ξεκινᾶ μὲ πλάτος 1,12 μ., τὸ ὁποῖο εὐρύνεται στὰ 1,40-1,50 μ. στὸ τέρμα του, ἐκεῖ ὅπου στρέφει πρὸς τὸ τεῖχος. Ὁ Κάτω ξεκινᾶ ἀπὸ ἕνα ἄνοιγμα μεταξὺ τῆς προεκτάσεως τοῦ βορείου τοίχου τοῦ δωματίου **Α7** καὶ τῆς βορειοδυτικῆς γωνίας τοῦ κτιρίου στὸ πόδι τοῦ ἑλληνιστικοῦ πύργου (τὸ ὁποῖο ὀνομάστηκε «Οἰκία τοῦ Ἀρχιερέως»), εὐρύνεται ἀμέσως στὰ 2,10 στὰ πρῶτα μέτρα του καὶ στενεύει στὰ 1,37-1,40 μ. στὸ ὑπόλοιπο τῆς διαδρομῆς του. Τὰ δάπεδα τῶν δρομίσκων εἶναι καὶ αὐτὰ στρωμένα ὅπως καὶ στὰ δωμάτια

μὲ πλέσια καὶ ἀσβέστη ἐπάνω ἀπὸ ἕνα ἐξισωτικὸ λιθολόγημα πάχους ποὺ ποικίλλει κατὰ τόπους. Εἰδικὰ στὸν Ἐπάνω Δρομίσκο τὸ λιθολόγημα αὐτὸ περιέχει τὸν ἀγωγὸ ποὺ ἀρχίζει ἀπὸ τὴν κάθοδο **ΓΔ** καὶ καταλήγει στὴν κάθοδο **ΖΘ**.

ΣΤΗΡΙΓΜΑΤΑ ΣΤΕΓΗΣ. Μετὰ τὴν ἔρευνα τῆς περιοχῆς τοῦ κτιρίου **Κ** ὁ Τσούντας ἔριξε πίσω τὰ χώματα τῆς ἀνασκαφῆς του σκεπάζοντας τὰ λείψανα ποὺ εἶχε φέρει στὸ φῶς. Ἀνάμεσα στὰ χώματα αὐτά, δηλαδὴ ἐκτὸς ἀνασκαφικοῦ συσχετισμοῦ, εὑρέθηκαν τὸ 1989 τρία κομμάτια ἀπὸ πωρόλιθο χωρὶς συγκεκριμένο σχῆμα καὶ φανερὸ προορισμό, καθὼς καὶ ἕνας ἀνώμαλα τετράπλευρος ὄγκος ἀπὸ ἀμυγδαλίτη μὲ μία χαμηλὴ στρογγυλὴ λειασμένη προεξοχὴ στὴν κορυφή του. Τὸ μέλος αὐτὸ ἔχει τὶς συνηθισμένες διαστάσεις (0,54×0,53× 0,20 μ.) καὶ ὅλα τὰ χαρακτηριστικὰ μιᾶς μυκηναϊκῆς βάσης κίονος. Τὸ μέγεθός της καὶ συνεπῶς τὸ βάρος της εἶναι τέτοια ὥστε δὲν μπορεῖ νὰ προέρχεται ἀπὸ τὸ ἀνώγειο ἑνὸς κτιρίου τῆς περιοχῆς, τῶν ὁποίων τὰ ἀνοίγματα οὕτως ἢ ἄλλως δὲν ἀπαιτοῦν ἐσωτερικὴ στήριξη τῆς ὀροφῆς τους. Ἡ παρουσία της ὅμως, ἀπὸ ὅπου καὶ ἂν προέρχεται, δείχνει ὅτι, ἐδραζόμενη σὲ κάποιο ἰσόγειο, ὑποστήριζε τὸ δάπεδο ἑνὸς ἀνωγείου ἢ ἐστήριζε κάπου ἐκεῖ ἀπευθείας μία στέγη.

ΣΤΕΓΕΣ. Ἀπὸ τὶς διάφορες ἐπεμβάσεις στὸν χῶρο τῆς Νοτιοδυτικῆς Συνοικίας, ἑλληνιστικὲς καὶ μεταγενέστερες, ἐσώθηκαν τέσσερα τμήματα κεραμιδιῶν στέγης, ὅλα ἀπὸ στρωτῆρες: ἕνα εὑρέθηκε κάτω ἀπὸ τὸν κυβόλιθο ποὺ καλύπτει μέρος τοῦ ἀγωγοῦ **ΓΔ**, ἕνα δεύτερο στὴν ἄθικτη ἐπίχωση τοῦ δωματίου **Θ3** καὶ δύο ἀκόμη στὸ κτίριο **Ζ**, χωρὶς προσδιορισμὸ τοῦ ἀκριβοῦς σημείου εὑρέσεώς τους. Ὑπάρχει ἐπιπλέον καὶ ἕνα θραῦσμα πήλινης πλάκας ποὺ διατηρεῖ ἀρχὴ περιχειλώματος ἀπὸ τὸ δωμάτιο **Κ4** καὶ ποὺ ἀνήκει κατὰ πᾶσαν πιθανότητα καὶ αὐτὸ σὲ στρωτήρα. Τὰ τέσσερα ἢ πέντε αὐτὰ δείγματα εἶναι ὁμολογουμένως λίγα. Ἐὰν ὅμως ληφθεῖ ὑπ' ὄψιν ἡ ἀπογύμνωση τοῦ συνόλου σχεδὸν τοῦ χώρου ἀπὸ τὶς ἐπιχώσεις του (τὴν ὕπαρξη τῶν ὁποίων ἀποτύπωσε τὸ τοπογραφικὸ σχέδιο τοῦ Steffen, βλ. πίν. 2) καὶ ἑπομένως καὶ ἀπὸ τὰ σχετικὰ εὑρήματα, εἶναι ἀρκετὰ γιὰ νὰ πιστοποιήσουν ὅτι καὶ ἐδῶ, ὅπως καὶ στὴ Βορειοδυτικὴ Συνοικία τῶν Μυκηνῶν[849] καὶ ἀλλοῦ οἱ στέγες ἦσαν κεραμοσκεπεῖς, ἄρα ἐπικλινεῖς[850].

ΤΕΙΧΟΣ. Τὸ τεῖχος εἶναι οἰκοδομημένο σὲ ὅλο τὸ μῆκος τοῦ νοτιοδυτικοῦ του σκέλους κατὰ τὸν γνωστὸ κυκλώπειο τρόπο, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν περιοχὴ τοῦ μεταγενέστερου ἑλληνιστικοῦ πύργου ὅπου οἱ λίθοι του εἶναι μικρότεροι, ἐπεξεργασμένοι καὶ συναρμολογημένοι κατὰ τὸ πολυγωνικὸ σύστημα. Εἰδικὰ στὸ σημεῖο στὸ ὁποῖο καταλήγει ἡ κάθοδος τοῦ Μεσαίου Δρομίσκου, ποὺ εἶχε μείνει καλυμμένο καὶ προστατευμένο ἀπὸ ἄσκαπτη ἐπίχωση, ἡ ἐσωτερικὴ ὄψη τοῦ τείχους διατηροῦσε παχιὰ ἐπάλειψη ἀπὸ πλέσια, ὅπως καὶ μερικοὶ τοῖχοι δωματίων. Εἶναι πιθανὸ ὅτι ἡ ἐπάλειψη αὐτὴ θὰ ὑπῆρχε καὶ σὲ ἄλλα σημεῖα στὰ ὁποῖα, ἀπογυμνωμένα ἀπὸ ἐπιχώσεις, θὰ εἶχε μὲ τὴν πάροδο τοῦ χρόνου ξεπλυθεῖ.

849. Σ. Ε. Ἰακωβίδης, *Ἀνασκαφὲς Μυκηνῶν* Ι (2006) 53, 65, 73, 80-81, 85, 112.

850. Πρβ. S. E. Iakovidis, *Mycenaean Roofs, Form and Construction*, *BCH* Suppl. XIX (1990) 147-160.

ΚΕΡΑΜΕΙΚΗ

Ἡ ἔρευνα τῆς Νοτιοδυτικῆς Συνοικίας ἀπέδωσε συνολικὰ 43.628 ὄστρακα, 58 ἀγγεῖα καὶ ἕνα λουτήρα ἑλληνιστικῶν χρόνων. Ἀπὸ τὰ ὄστρακα 9.936 εἶναι ἀπροσδιόριστα ὡς πρὸς τὸ σχῆμα καὶ τὴ διακόσμησή τους. Τὰ ἀναγνωρίσιμα εἶναι 4 πρωτοελλαδικά, 801 μεσοελλαδικὰ καὶ 985 ὑστεροελλαδικὰ Ι-ΙΙΙΑ. Ἀπὸ τὰ νεότερα εὑρέθησαν 4 ἀρχαϊκὰ καὶ 176 ἑλληνιστικά, καθὼς καὶ ὁ λουτήρας. Τὰ ὑπόλοιπα 31.722, δηλαδὴ ὁ κύριος ὄγκος, καθὼς καὶ τὰ 58 ἀγγεῖα, ἀνήκουν στὴν προχωρημένη μυκηναϊκὴ περίοδο, δηλαδὴ στοὺς ὑστεροελλαδικοὺς ΙΙΙΒ-Γ χρόνους. Ἡ διαπίστωση αὐτὴ συμπίπτει μὲ τὰ περιθώρια ποὺ καθορίζονται καὶ ἀπὸ τὶς ὑπόλοιπες ἐνδείξεις ποὺ παρέχουν τὰ ἴδια τὰ μνημεῖα καὶ κυρίως τὸ Δυτικὸ Τεῖχος ποὺ περιέκλεισε τὴ συνοικία. Προκύπτει δηλαδὴ σὲ γενικὲς γραμμὲς ὅτι σημειώθηκε κάποια ἀνθρώπινη παρουσία στοὺς ΠΕ χρόνους, ὅτι ὁ χῶρος, ὅπως δείχνει ἡ κεραμεική του καὶ ἡ ταφὴ τοῦ δωματίου **Θ7**, χρησιμοποιήθηκε συστηματικότερα στὴ ΜΕ περίοδο, ὅτι ἡ χρήση του ἐντάθηκε σημαντικὰ ἀπὸ τὶς ἀρχὲς τῶν ΥΕ χρόνων καὶ πέρα καὶ ὅτι ἐπῆρε τὴν τελευταία πυκνοκατοικημένη του μορφὴ στοὺς δύο ὕστατους ΥΕ αἰῶνες.

Ἡ ΜΕ κεραμεικὴ ἀντιπροσωπεύεται κυρίως ἀπὸ μινύειους κανθάρους καὶ κύλικες, καθὼς καὶ ἀπὸ ἀμαυρόχρωμα μεγάλα ἀγγεῖα, καὶ ἡ ΥΕ Ι-ΙΙΑ ἀπὸ τοὺς συνηθισμένους τύπους τῆς περιόδου αὐτῆς. Ἡ ὑπὸ ἐξέταση ὑστερομυκηναϊκὴ κεραμεικὴ προέρχεται ἀπὸ τὰ γνωστὰ σχήματα ἀγγείων, δηλαδὴ ἀπὸ κύλικες, ψευδοστόμους, σκύφους, κρατῆρες καὶ κρατηρίσκους, θήλαστρα, κύπελλα, πίθους, ἀρύταινες, πρόχους καὶ προχοΐδια, ἀλάβαστρα, κυάθους, λεκανίδια, ρυτά, πιθαμφορίσκους, φιάλες, λεκανοειδή, ψηστήρια, ἀμφοροειδεῖς κρατῆρες, καί, βεβαίως, εἰδώλια γιὰ τὰ ὁποῖα βλ. τὴ συμβολὴ τῆς Δέσποινας Δανιηλίδου σ. 459 κέ. Ὑπάρχουν ἐπιπλέον καὶ κομμάτια ἀπὸ 4 ἢ 5 στρωτῆρες στέγης.

Αὐτὰ ὅλα προέρχονται ἀπὸ ὅσα τμήματα συνοικίας καὶ ἀπὸ ὅσους χώρους διατηροῦσαν μερικὲς ἀπαραβίαστες ἐπιφάνειες, δηλαδὴ ἀπὸ 7 ἄσκαπτες ἐπιχώσεις καὶ ἀπὸ 24 ἄλλα σημεῖα ποὺ εἶχαν ἐν μέρει μόνο ἀπογυμνωθεῖ ἀπὸ τὸ περιεχόμενό τους, μὲ ἄλλους λόγους ἀπὸ 31 τόπους εὑρέσεως σὲ σύγκριση μὲ τὰ 71 δωμάτια καὶ ἐγκαταστάσεις τῆς συνοικίας. Εἶναι εὔλογο λοιπὸν νὰ ὑποτεθεῖ ὅτι εὑρέθηκε καὶ συγκεντρώθηκε πρὸς μελέτη λιγότερο ἀπὸ τὸ μισὸ τοῦ ἀρχικοῦ περιεχομένου τοῦ χώρου, καὶ ἡ διαπίστωση αὐτή, σὲ συνδυασμὸ μὲ τὴν κατανομή τους σὲ διαφορετικὰ κτίσματα μὲ λίγο-πολὺ ἀνόμοια χρήση καὶ ἐξέλιξη, ἀποκλείει στατιστικὲς καταμετρήσεις, παρατηρήσεις καὶ συγκρίσεις καὶ δὲν ἐπιτρέπει τὰ καθιερωμένα σχετικὰ συμπεράσματα.

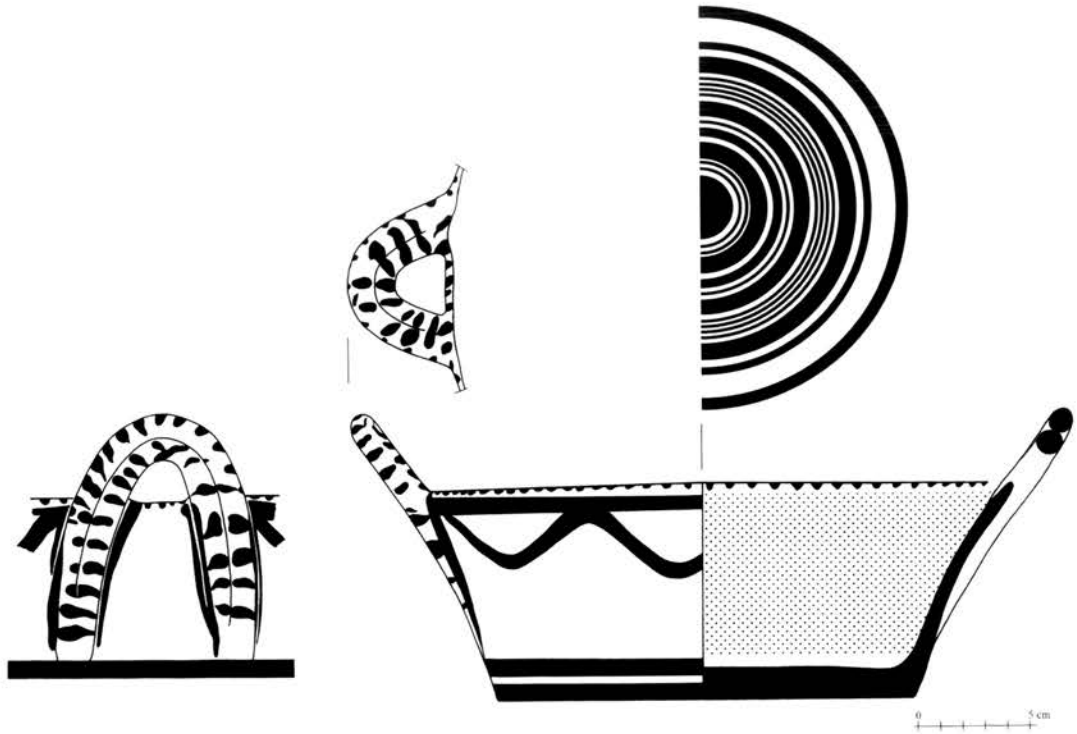
Ἔτσι, στὴν περιοχὴ τοῦ ἀνδήρου **ΙΙ** καὶ τοῦ δωματίου **Α1**, δηλαδὴ κάτω ἀπὸ τὸν ὄγκο ποὺ εἶχε ἀφεθεῖ ἄσκαπτος, ὑπῆρχαν δύο διαδοχικὲς φάσεις: Ἡ πρώτη, βαθύτερη, περιελάμβανε τὸ ἴδιο τὸ ἄνδηρο καὶ τὰ δωμάτια **Α1** καὶ **Α7**, καθὼς καὶ τὰ ὑπόλοιπα δωμάτια

τοῦ συγκροτήματος **Α**. Στὴ δεύτερη, μεταγενέστερη, ἀνήκει ὁ χῶρος ποὺ ὁρίζεται πρὸς Β. ἀπὸ τὸν τοῖχο **Ω**, οἰκοδομημένο ἐπάνω στὸ ἰσόπεδο τοῦ ἀνδήρου **ΙΙ** καὶ οἱ νεότεροι τοῖχοι τῶν δύο δωματίων. Οἱ τοῖχοι αὐτοί, ποὺ προσαρμόστηκαν στὶς γραμμὲς τῶν παλαιῶν, εἶναι στενότεροι καὶ διακρίνονται εὔκολα ἀπὸ τοὺς προγενέστερους. Τὸ ἀρχικὸ δωμάτιο **Α1**, τὸ ὁποῖο σκάφηκε ὡς τὸ δάπεδό του ποὺ μόλις ἐκάλυπτε τὸν φυσικὸ βράχο, ἀπέδωσε ὄστρακα ἀπὸ δύο ψευδοστόμους μὲ δακτύλιο γύρω στὴ βάση τοῦ στελέχους τῶν λαβῶν, ἀπὸ κυάθους, ἀπὸ πρόχους καὶ ἀπὸ ἑπτὰ σκύφους τύπου Α (ἄβαφους ἐσωτερικά, μὲ ἀραιὴ διακόσμηση ἐξωτερικά), ἕνα ἐνδόβαφο καὶ δέκα ὁλόβαφους. Ὁ τοῖχος **Ω** καὶ οἱ συνανήκοντες νεότεροι τοῖχοι τῶν δωματίων **Α1** καὶ **Α7** ἦσαν θεμελιωμένοι ἐπάνω σὲ στρώση ποὺ περιεῖχε ὄστρακα Πυκνοῦ Ρυθμοῦ. Τὰ βόρεια δωμάτια τοῦ Συγκροτήματος **Α** δηλαδὴ ἐκτίστηκαν συγχρόνως ἢ λίγο μετὰ τὸ Δυτικὸ Τεῖχος καὶ ἀνανεώθηκαν στὰ μέσα τῆς ἑπόμενης ΥΕ ΙΙΙΓ περιόδου.

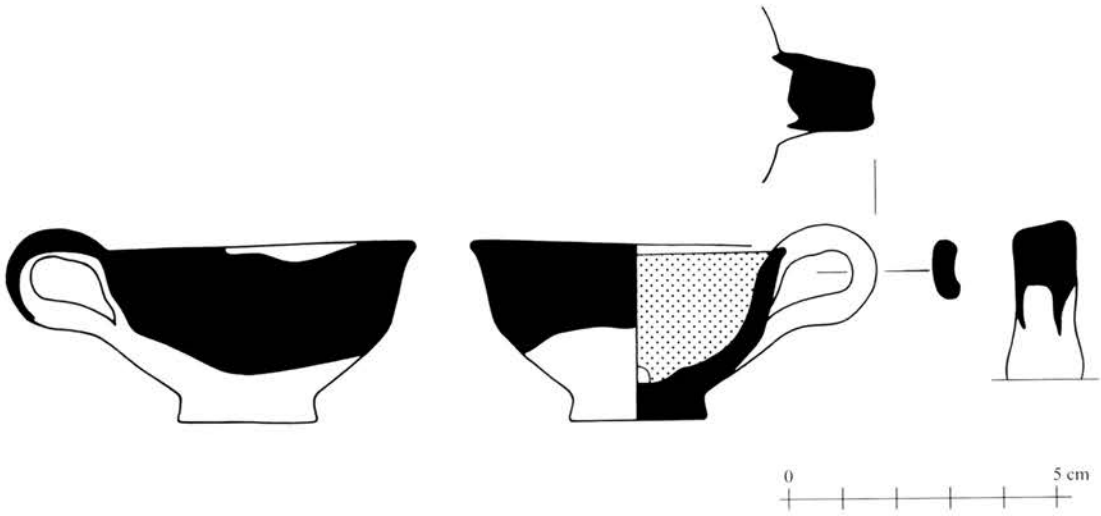
Ἡ κατασκευὴ τοῦ δωματίου **Β1** προσδιορίζεται ἀπὸ τὴν κεραμεικὴ τῆς ὑποδομῆς τοῦ δαπέδου του, ποὺ συνελέγη ἀπὸ τὶς τρεῖς τομὲς στὴ βορειοανατολική, στὴ βορειοδυτικὴ καὶ στὴ νοτιοανατολικὴ γωνία του: Κύλικες διακοσμημένες μὲ ὄρθιες πορφύρες, ψευδοστόμους μὲ ζῶνες Ν-σχήμου κοσμήματος κάτω ἀπὸ τὸν ὦμο, ἀπὸ σκύφους τύπου Α μὲ ἐξωτερικὴ διακόσμηση ἀπὸ κομμένο πλοχμὸ καὶ ἀπὸ στῆλες ἀμειβόντων, ἄλλους τύπου ΑΒ (ἐνδόβαφους μὲ ἐξωτερικὰ θέματα σὲ κάπως πυκνὴ διάταξη) καὶ ἀπὸ 2-3 ὁλόβαφους. Ἡ ἐγκατάλειψή του, ὅπως προκύπτει ἀπὸ τὰ εὑρήματα τοῦ δαπέδου του, συνοδεύεται ἀπὸ κύλικες μὲ διακόσμηση πορφυρῶν καὶ τρικάμπυλων τόξων, ἀπὸ ψευδοστόμους μὲ ἐπίπεδο ἀλλὰ καὶ ἐλαφρὰ κυρτὸ δίσκο τῶν λαβῶν καὶ ἀπὸ σκύφους κυρίως τύπου Α, ἀλλὰ καὶ μερικοὺς ἐνδόβαφους, καθὼς καὶ ἕναν ὁλόβαφο. Κατὰ ταῦτα ἡ χρήση του φαίνεται νὰ περιορίζεται στὰ ὅρια τοῦ ΥΕ ΙΙΙΒ2.

Τὸ δωμάτιο **Γ3**, ὅπως ἄλλωστε ὁλόκληρο τὸ κτίριο **Γ**, χτίστηκε ἐπάνω ἀπὸ ἕνα ἰσχυρὸ λοξὸ καὶ ἐν μέρει καμπύλο ΜΕ τοῖχο ποὺ μοιάζει νὰ ἦταν ἀναλημματικὸς καὶ ποὺ ἀντικαταστάθηκε ἀπὸ τοὺς ἐπίσης ἰσχυροὺς εὐθύγραμμους δυτικοὺς τοίχους τῶν δωματίων **Γ2** καὶ **Γ5**. Τὸ **Γ3**, ὅπως ἔδειξε μία τομὴ στὸ δάπεδό του, χτίστηκε ὅταν μεταξὺ τῶν κυλίκων ὑπῆρχαν καὶ μερικὲς ἐνδόβαφες μὲ πλοκάμους χταποδιοῦ ἐξωτερικὰ καὶ ὅταν οἱ ψευδόστομοι εἶχαν ἰμάντες, ἀλλὰ καὶ ζώνη τεθλασμένης μεταξὺ ταινιῶν κάτω ἀπὸ τὸν ὦμο. Οἱ σκύφοι ἀνῆκαν στὸν τύπο Α, ἀλλὰ καὶ στὸν ΑΒ, ὑπῆρχαν ὅμως καὶ μερικοὶ ὁλόβαφοι. Ἡ κεραμεικὴ τῆς ἐγκατάλειψής του, ποὺ εὑρέθηκε μέσα σὲ ἕνα στρῶμα στάχτης συνεπείᾳ πυρκαγιᾶς, περιελάμβανε κύλικες διακοσμημένες μὲ χταπόδι, μὲ πορφύρα καὶ μὲ τρικάμπυλα τόξα ἀλλὰ καὶ μερικὲς ὁλόβαφες, ψευδοστόμους μὲ ἰμάντες μεταξὺ ταινιῶν κάτω ἀπὸ τὸν ὦμο καὶ διχαλωτὰ ἄνθη ἢ διάστικτους κύκλους στὰ πεδία τοῦ ὤμου. Ὑπῆρχαν ἀκόμη σκύφοι τύπου Α, ΑΒ, ὁλόβαφοι καὶ μὲ στικτὰ χείλη, ὄχι ὅμως μὲ πυκνὴ διακόσμηση. Στὸ δάπεδο κείτονταν 19 λίγο-πολὺ πλήρη ἀγγεῖα ποὺ σχημάτιζαν ἕνα ἐπίστρωμα δαπέδου (floor deposit). Ἀπὸ αὐτὰ τὰ περισσότερα εἶναι χρηστικὰ ποὺ δείχνουν ὅτι τὸ δωμάτιο ἦταν προφανῶς τὸ μαγειρεῖο τῆς οἰκίας. Αὐτὰ ποὺ καθορίζουν σαφέστερα ἀπὸ τὰ ὄστρακα τὴ φάση τῆς καταστροφῆς του εἶναι τὸ δίωτο πινάκιο ΜΜ 12583 (εἰκ. 285) καὶ ὁ κύαθος ΜΜ 12579 (εἰκ. 286). Τὸ δωμάτιο **Γ3** δηλαδή, καθὼς βεβαίως καὶ ὁλόκληρο τὸ κτίριο **Γ**, ἦταν μακρόβιο.

Ἡ κλίμακα **ΒΖ** ἦταν σκεπασμένη μὲ μία ἄθικτη ἐπίχωση, τὴν ὁποία ἐκάλυπτε ἕνα

Εἰκ. 285. Δωμάτιο ***Γ3****, πινάκιο.*

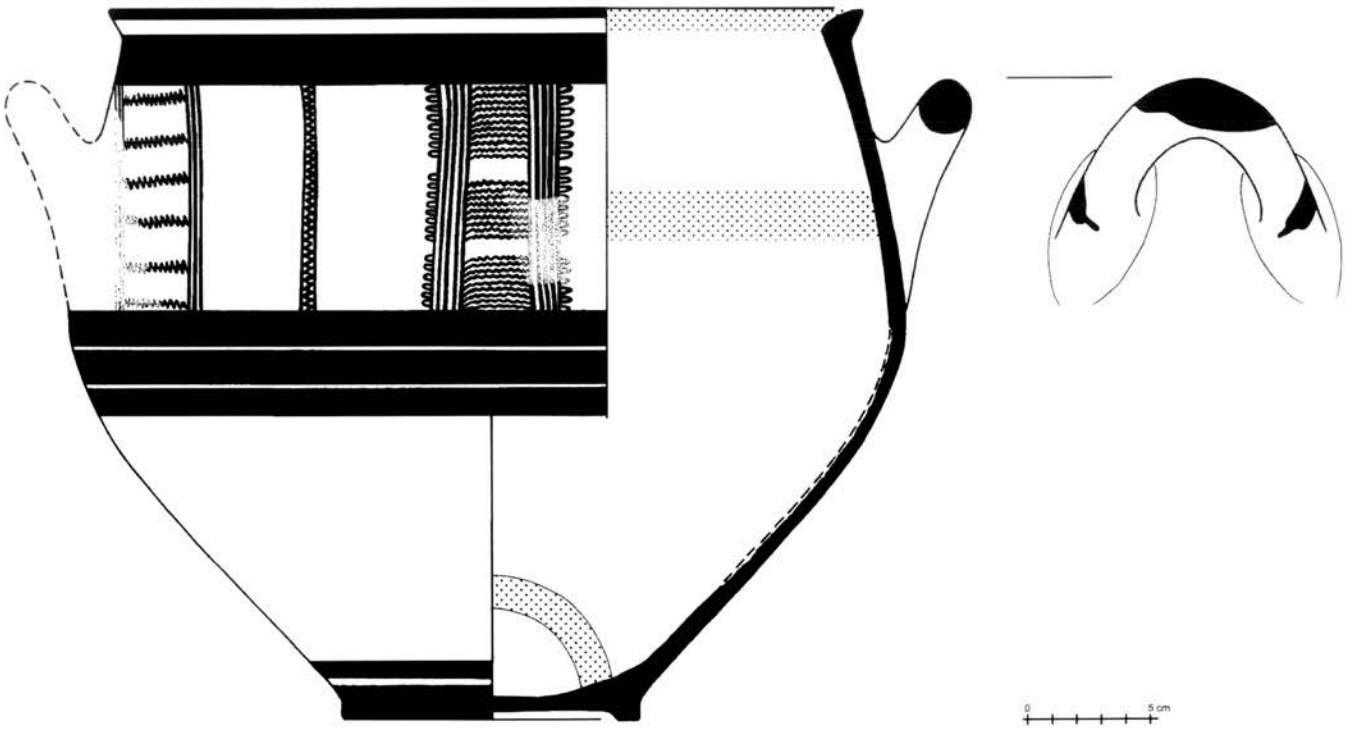

Εἰκ. 286. Δωμάτιο ***Γ3****, κύαθος.*

στρῶμα πλέσιας μὲ κεραμεική: Κύλικες ὁλόβαφες ἢ μὲ ἐξωτερικὴ διακόσμηση κατακορύφου πλοχμοῦ μὲ διπλὰ περιθώρια, ψευδοστόμους μὲ ἐλαφρὰ κωνικὸ δίσκο τοῦ στελέχους τῶν λαβῶν, στάχεις ἀμειβόντων στὸν ὦμο καὶ δακτύλιο γύρω στὸ στόμιο ἀλλὰ καὶ θηλιὰ ποὺ συνδέει τὸ στόμιο μὲ τὸ στέλεχος τοῦ δίσκου, σκύφους ὁλόβαφους ἀλλὰ καὶ τύπου Α, ΑΒ καὶ Β (ἐνδόβαφους μὲ διακόσμηση Πυκνοῦ Ρυθμοῦ, ὅπως μετόπες ἀπὸ ἐνάλληλα ἡμικύκλια ἢ φολιδωτὰ τρίγωνα ἐξωτερικά). Στὸ στρῶμα ἐπάνω ἀπὸ τὴν ἐπίχωση ὑπῆρχαν ψευδόστομοι μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν ἢ μὲ ζώνη ἀπὸ ἐνάλληλες τεθλασμένες κάτω ἀπὸ τὸν ὦμο καὶ σκύφοι τύπου Α μὲ κατακόρυφες πορφύρες, καθὼς καὶ ἐνδόβαφοι. Τὸ στρῶμα αὐτὸ πρέπει νὰ σχηματίστηκε λίγο διάστημα μετὰ τὴ συσσώρευση τῆς ἐπιχώσεως, ἡ ὁποία χρονολογεῖ τὴν ἐγκατάλειψη τῆς κλίμακος.

Στὴν κάθοδο **ΖΘ** διακρίθηκαν τρεῖς διαδοχικὲς φάσεις: ἡ ἐπάλειψη πλέσιας στὸ πλατύσκαλό της ποὺ ἀνήκει στὴν κατασκευή της καὶ χαρακτηρίζεται ἀπὸ ἄγραπτες κύλικες, ρυτὸ μὲ τὴν παράσταση δύο ταύρων καὶ ἕναν κρατηρίσκο διακοσμημένο μὲ πτηνό, ἕναν ψευδόστομο μὲ ἐπίπεδο δίσκο τῶν λαβῶν καὶ τεταρτοκύκλια στὸ πεδίο τοῦ ὤμου, σκύφους τύπου Α, ὁλόβαφους, ἀλλὰ καὶ ἕναν τύπου Β μὲ πυκνὴ διακόσμηση ἀπὸ τεταρτοκύκλια σὲ χιαστὶ διάταξη στὶς μετόπες. Ἀκολουθεῖ ἕνα λιθολόγημα ποὺ συσσωρεύτηκε μετὰ τὴν κατασκευὴ τῆς κλίμακος, τὸ ὁποῖο περιεῖχε κύλικες, σκύφους τύπου Α μὲ ἐξωτερικὴ διακόσμηση ἀπὸ σειρὰ ἀντιμετώπων διπλῶν ἡμιελλείψεων καὶ ἄλλους ἐνδόβαφους καὶ ὁλόβαφους. Ἡ φάση τῆς χρήσης τῆς κλίμακος ἀντιπροσωπεύεται ἀπὸ μία ἐπίχωση ποὺ σκεπάστηκε ἀπὸ χώματα τῶν ἀνασκαφῶν Τσούντα καὶ ποὺ ἀπέδωσε ἄφθονες κύλικες γραπτὲς καὶ ἄγραπτες, ἕνα ρυτὸ μὲ εἰκόνα κατακορύφου κρίνου μεταξὺ ἐπαλλήλων σειρῶν πυκνῶν σιγμοειδῶν γραμμιδίων, ἕναν μεγάλο ψευδόστομο καὶ ὤμους μικρῶν ψευδοστόμων διακοσμημένων μὲ ἄνθη, ἕνα ὁλόβαφο κρατήρα, σκύφους Α, ΑΒ, μὲ στικτὰ χείλη καὶ περίστικτο κύκλο μὲ ἐσωτερικοὺς λοβούς, καθὼς καὶ ὁλόβαφους. Ὑπάρχει ἐπίσης ἕνα κύπελλο μὲ τρεῖς ρηχοὺς ἀνάγλυφους δακτυλίους καὶ πρόχους μὲ περίκυρτο χεῖλος.

Τὸ δωμάτιο **Θ7** εὑρέθηκε γεμάτο ἀπὸ πυκνὴ ἐνιαία ἐπίχωση χωρὶς διαδοχικὲς στρώσεις, ὕψους 2,20-2,50 μ., ποὺ εἶχε σχηματιστεῖ ἀπὸ τὴν κατάρρευση τῆς πλινθοδομῆς τῶν τοίχων του. Κάτω ἀπὸ τὴν ἐπίχωση αὐτὴ εὑρέθηκε ἕνα καμένο στρῶμα καὶ τὸ δάπεδο, ἐν μέρει ἀπὸ κονίαμα καὶ ἐν μέρει λιθόστρωτο. Ἡ κεραμεικὴ τοῦ δαπέδου περιελάμβανε ἕνα σκύφο ἐνδόβαφο μὲ πλατιὰ ταινία στὸ χεῖλος καὶ ζώνη ὁριζοντίων ἀγκίστρων στὴ γάστρα, διαφόρους ἄλλους ἐσωτερικὰ ἄβαφους μὲ κατακόρυφες πορφύρες ἐξωτερικά, ἐνδόβαφους ἀλλὰ καὶ ὁλόβαφους. Ἐπίσης, ἐπάνω στὸ δάπεδο ὑπῆρχαν κομμάτια 32 λίγο-πολὺ πλήρων ἀγγείων, προερχόμενα ἀπὸ πίθους, χύτρες, σκύφους, μία πρόχου, ἕνα λεκανίδιο καὶ μία φιάλη, ὅλα αὐτὰ ἄγραπτα, καὶ διάφορα ἄλλα ἀγγεῖα ποὺ δὲν ἀντιπροσωπεύονται ἀπὸ ἀρκετὰ κομμάτια γιὰ νὰ ἀποκατασταθοῦν. Σώθηκε καὶ ἕνας κρατήρας συγκολλημένος, συμπληρωμένος καὶ ἐλλιπής (ΜΜ 12566, πίν. 77β, εἰκ. 287) μὲ πλατιὰ ταινία στὸ χεῖλος, δακτυλίους ἐσωτερικὰ στὴ γάστρα καὶ στὸν πυθμένα καὶ στὴ ζώνη τῶν λαβῶν κεντρικὴ μετόπη πυκνῶν ὁριζοντίων κυματοειδῶν γραμμῶν μὲ πολλαπλὸ περιθώριο πλαισιωμένο ἀπὸ ὁμάδες πεταλίων. Δεξιὰ καὶ ἀριστερά της ὑπάρχει ἀνὰ μία στενὴ στήλη τεθλασμένης καὶ μία πλατιὰ στήλη ἀραιῶν τεθλασμένων μὲ τριπλὸ περιθώριο. Σύμφωνα μὲ τὴν κατάταξη τῶν ὁμοίων σὲ σχῆμα καὶ διακόσμηση σκύφων, τὸ ἀγγεῖο αὐτὸ

*Εἰκ. 287. Δωμάτιο **Θ7**, κρατῆρας.*

ἀνήκει στὴ φάση ΑΒ. Ὑπάρχει ἐπίσης καὶ τμῆμα σκύφου τύπου Α μὲ κεντρικὴ στήλη ἀντιμετώπων κροσσοπεταλίων μὲ δίλοβα πετάλια ἐφαπτόμενα στὸ περιθώριο καὶ δύο πλευρικὲς στῆλες ἀμειβόντων. Κατὰ ταῦτα ἡ ἐγκατάλειψη τοῦ δωματίου πρέπει νὰ ἔγινε στὸ προχωρημένο ΥΕ ΙΙΙΒ2.

Ὁ ἀγωγὸς **ΘΚ** παρέχει καὶ αὐτὸς πολύτιμα στοιχεῖα ποὺ τεκμαίρονται ἀπὸ κεραμεικὴ ποὺ συνελέγη ἀνάμεσα στοὺς ἀρμοὺς τῶν τοιχωμάτων του ἀλλὰ καί, κυρίως, ἀπὸ ὄστρακα ζυμωμένα στὴν ἐπίστρωση ἀπὸ πλέσια τῶν καλυπτηρίων πλακῶν του. Ἡ πρώτη ὁμάδα περιλαμβάνει κομμάτια ἀπὸ κύλικες, ἀρύταινες, πρόχους καὶ ψευδοστόμους διακοσμημένους μὲ ἱμάντες μεταξὺ ταινιῶν κάτω ἀπὸ τὸν ὦμο καὶ ἄνθη στὰ πεδία τοῦ ὤμου, καθὼς καὶ ἀπὸ ἕνα κύπελλο μὲ ἀντιθετικὲς σπεῖρες καὶ μία κατακόρυφη λεπτὴ κυματοειδὴ γραμμὴ στὸ σημεῖο τῆς συναντήσεως τῶν μίσχων τους. Ὑπάρχουν ἐπίσης σκύφοι τύπου Α, ΑΒ καὶ ἕνας μὲ στικτὸ χεῖλος. Χαρακτηριστικότερη, πλουσιότερη καὶ προσδιοριστικότερη εἶναι ἡ δεύτερη ὁμάδα: Κύλικες, ἀνοιχτὸ ἀγγεῖο μὲ εἰκονιστικὸ θέμα πτηνοῦ, ψευδόστομοι μὲ ζώνη πυκνῶν κυματοειδῶν γραμμιδίων κάτω ἀπὸ τὸν ὦμο καὶ ἄνθη στὸ πεδίο τοῦ ὤμου, πρόχοι μὲ περίκυρτο χεῖλος, κύπελλα μὲ ἀντιθετικὲς σπεῖρες, κρατῆρες καὶ σκύφοι τύπου Α καὶ ΑΒ, ὁλόβαφοι καὶ μὲ στικτὸ χεῖλος, καθὼς καὶ μὲ διακόσμηση Πυκνοῦ Ρυθμοῦ, ποὺ προσδιορίζουν ἀκριβέστερα τοὺς χρόνους τῆς κατασκευῆς του.

ΕΙΔΩΛΙΑ

(Δέσποινα Δανιηλίδου)

Στὴν περιοχὴ τῆς Νοτιοδυτικῆς Συνοικίας εὑρέθηκαν συνολικὰ 398 εἰδώλια διαφόρων τύπων, κατανεμημένα σὲ δεκατρεῖς χώρους, τὰ περισσότερα σὲ ἀποσπασματικὴ κατάσταση. Ἀπὸ αὐτὰ τὰ 214 ἀνήκουν σὲ τύπους γυναικείων εἰδωλίων, τὰ 166 σὲ ζωόμορφα εἰδώλια, δύο σὲ ἅρματα, τρία σὲ ὁμοιώματα τροχῶν καὶ τὰ 13 σὲ ὁμοιώματα ἐπίπλων. Ἡ κατανομή τους ἀνὰ τοὺς χώρους καὶ τὰ οἰκιστικὰ συγκροτήματα ἀντιπροσωπεύεται ἀπὸ 18 εἰδώλια ἀπὸ τὸν Ἀγωγὸ πάνω ἀπὸ τὸ **Α4**, 57 ἀπὸ τὸ Συγκρότημα **Α**, 26 ἀπὸ τὴν Ἑλληνιστικὴς Βαθμίδες, 11 ἀπὸ τὴν Κλίμακα καὶ Ἀγωγὸ **ΑΒ**, 51 ἀπὸ τὸ Συγκρότημα **Β**, 23 ἀπὸ τὸ Κτίριο **Γ**, 18 ἀπὸ τὸν Ἀγωγὸ καὶ Κάθοδο **ΓΔ**, 27 ἀπὸ τὸν Ἄνω Δρομίσκο, 20 ἀπὸ τὸ Κτίριο **Ζ**, 97 ἀπὸ τὸ Κτίριο **Θ**, 12 ἀπὸ τὴν Περιοχὴ **Η**, 19 ἀπὸ τὸ Συγκρότημα **Κ-Λ** καὶ 19 ἀπὸ σύνολα ἐκτὸς ἀνασκαφικοῦ συσχετισμοῦ[851].

Ἡ ἀνωτέρω κατανομὴ τῶν εἰδωλίων εἶναι ἁπλῶς ἐνδεικτική, διότι ἡ πλειονότης αὐτῶν ἔχει προέλθει ἀπὸ χώματα ἐπιχώσεων ἤδη ἀνεσκαμμένα παλαιότερα ἀπὸ τὸν Χρ. Τσούντα καὶ ριγμένα ἐν μέρει ἢ ἐν ὅλῳ καὶ πάλι πίσω στὴ θέση τους, ὡς ἀναφέρει καὶ ὁ ἀνασκαφέας. Ἐλάχιστα ἔχουν βρεθεῖ σὲ ἄσκαφες ἐπιχώσεις ποὺ εἶχαν ἀπομείνει σὲ μερικὲς γωνίες τῶν χώρων. Ἑπομένως, οἱ συνθῆκες ὑπὸ τὶς ὁποῖες ἀποκαλύφθηκαν δὲν ἐπιτρέπουν, οὔτε βέβαια θὰ ἦταν καὶ χρήσιμο, τὴ συναγωγὴ χρονολογικῶν ἢ τυπολογικῶν συμπερασμάτων, οὔτε πολὺ περισσότερο τὴν ἐξαγωγὴ στατιστικῶν παρατηρήσεων. Γενικῶς οἱ τύποι τῶν εἰδωλίων δὲν ἀκολουθοῦν μία τυπολογικὴ ἐξέλιξη ποὺ νὰ ἀποτελεῖ ἁλυσίδα, ἀλλὰ ἡ κατασκευή τους συνεχίστηκε ἐκ παραλλήλου κυρίως κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ΥΕ ΙΙΙΒ περιόδου.

Ἀπὸ τὰ 215 γυναικεῖα εἰδώλια τὰ 7 ἀνήκουν στὸν πρώιμο τύπο τῶν πρωτο-Φί, 41 ἀντιπροσωπεύουν τὸν τύπο Φ, 34 τὸν τύπο Ψ, 7 τὸν τύπο Τ, 3 τὸν τύπο Υ (ὑποκατηγορία τοῦ τύπου Τ), 21 κεφαλὲς μὲ πόλο, 3 καθιστὲς μορφὲς καὶ 98 διάφορα τεμάχια. Δὲν ἔχει βρεθεῖ κανένα εἰδώλιο κουροτρόφου.

Ἰδιαίτερα χαρακτηριστικὰ κατὰ τύπους:

Τὰ πρωιμότερα εἰδώλια τύπου πρωτο-Φὶ ἔχουν συνηθέστερα κορμὸ ἐλλειπτικὸ καὶ σπανιότερα κυκλικό, τὰ χέρια εἶναι πλαστικὰ δηλωμένα καὶ κατεβαίνουν ὡς καμπύλες

851. Τὰ ἐκτὸς ἀνασκαφικοῦ συσχετισμοῦ εὑρήματα θὰ δημοσιευθοῦν ὡς ἀνεξάρτητο ἄρθρο.

καὶ ἑνώνονται στὸ κάτω μέρος τοῦ κορμοῦ (πίν. 7γ: 4, 77α: 5), ὁ ὁποῖος διακοσμεῖται μὲ κατακόρυφες κυματοειδεῖς γραμμές. Τὰ χέρια καλύπτονται ἀπὸ ταινία (πίν. 7γ: 4 καὶ 77α: 5) ἢ ἀπὸ τὴν ἴδια τὴ διακόσμηση τοῦ κορμοῦ (πίν. 84β: 10) καὶ τὰ στήθη, πλαστικὰ ἢ ἐπίθετα, τονίζονται μὲ ὁλόβαφο κύκλο (πίν. 7γ: 4) ἢ μὲ κυκλικὸ περίγραμμα (πίν. 77α: 5). Τὸ κάτω σῶμα εἶναι κυλινδρικὸ συμπαγὲς ἢ σωληνωτὸ μὲ εὐρυνόμενη κοίλη βάση (πίν. 84β: 10), διακοσμούμενο μὲ κατακόρυφες ἢ λοξές, εὐθεῖες ἢ κυματοειδεῖς γραμμές. Συχνὰ φέρουν καὶ ταινία περὶ τὴν ὀσφύ (πίν. 84β: 10).

Τὰ εἰδώλια τύπου Φ εἶναι τὰ πολυπληθέστερα. Ἔχουν πεπλατυσμένο κορμὸ ἐλλειπτικοῦ ἢ κυκλικοῦ σχήματος[852], ποὺ διακοσμεῖται μὲ ταινία στὴν περίμετρο καὶ περὶ τὴν ὀσφύ, καὶ μέσα μὲ πυκνὲς λοξὲς ἢ κατακόρυφες παράλληλες εὐθεῖες ἢ κυματοειδεῖς γραμμές (πίν. 5γ: 6, 10α: 4, 46α: 5, 6 καὶ 98β: 6). Ἡ διακόσμηση αὐτὴ ἄλλοτε καλύπτει ὁμοιόμορφα ἀμφίπλευρα τὸν κορμὸ καὶ ἄλλοτε διαφοροποιεῖται ἐλαφρὰ στὴν ὀπίσθια ὄψη, ὅπου ἀπαντᾶ καὶ σειρὰ ἀμειβόντων. Ἡ κεφαλὴ[853] εἶναι τριγωνική, σχεδὸν ἐπίπεδη ἐπάνω, μὲ πτηνόμορφο πρόσωπο μὲ ταινία στὴν κατατομή (πίν. 10α: 4 καὶ 50β: 6) καὶ ὀφθαλμοὺς συνήθως ἀποδιδόμενους μὲ δύο γραπτὲς στιγμές. Σὲ ἕξι περιπτώσεις ἀποδίδονται πλαστικὰ μὲ ἐπίθετα δισκάρια μὲ μεγάλη γραπτὴ στιγμὴ στὸ κέντρο, χαρακτηριστικὸ ἀρχαιότερων χρόνων (πίν. 60γ: 7, 81β: 6 καὶ 85β: 4, 105: 18). Ἡ κεφαλὴ εἶναι ὁλόβαφη ἐπάνω καὶ πίσω μέχρι χαμηλὰ στὸν αὐχένα γιὰ τὴν ἀπόδοση τῆς κόμης, ἡ ὁποία πολλὲς φορὲς συμπληρώνεται καὶ μὲ μία πλαστικὴ πλεξίδα[854] ποὺ ξεκινάει ἀπὸ τὴν κορυφὴ τῆς κεφαλῆς καὶ κατεβαίνει ἀπὸ τὸν αὐχένα χαμηλὰ μέχρι τὸ μέσον τῆς ράχης (πίν. 46α: 5, 60γ: 7 καὶ 105: 18). Συνήθως κοσμεῖται μὲ ἐγκάρσιες πλατιὲς πινελιές, ἀλλὰ μερικὲς φορὲς καλύπτεται ἀπὸ τὴν ἴδια τὴ διακόσμηση τοῦ ὑπόλοιπου κορμοῦ. Τὰ στήθη ἀποδίδονται ἔντονα πλαστικά (πίν. 46α: 6 καὶ 98β: 6) καὶ συχνὰ δακτύλιος περιβάλλει τὴ βάση τους γιὰ νὰ καταστοῦν ἐντονότερα. Τὸ κάτω σῶμα εἶναι συμπαγὲς κυλινδρικὸ καὶ ἀπολήγει σὲ εὐρυνόμενη κοίλη βάση (πίν. 56β: 6, 98β: 6). Ἡ διακόσμησή του ἀποτελεῖται ἀπὸ κατακόρυφες εὐθεῖες ἢ κυματοειδεῖς γραμμὲς ποικίλου ἀριθμοῦ.

Στὰ εἰδώλια τύπου Ψ ὁ κορμὸς εἶναι εἴτε ἐπιμήκης σχήματος ρομβοειδοῦς, εἴτε βραχὺς σχήματος μηνοειδοῦς. Στὴν πρώτη περίπτωση, ὁ ρομβοειδὴς κορμὸς συνδυάζεται μὲ ταπεινὸ ἢ καὶ ἀνύπαρκτο λαιμό, μεγαλύτερα χέρια καὶ μικρὴ κεφαλὴ μὲ πτηνόσχημο πρόσωπο καὶ ταινία στὴν κατατομή (πίν. 50β: 6, 77α: 5, 87: 9). Συνήθως φέρουν πόλο, ὅπως ὑποδεικνύει εἰδώλιο ἀπὸ τὸ Συγκρότημα Β, ἀλλὰ καὶ πολλὲς μεμονωμένες κεφαλὲς ποὺ ἔχουν βρεθεῖ (πίν. 39α: 10, 72β: 7, 85β: 5 καὶ 97β: 3). Ὁ πόλος εἶναι κωνικὸς μὲ κοίλη τὴν ἄνω ἐπιφάνεια, τὴν κορυφή, ἡ ὁποία ἐνίοτε διακοσμεῖται μὲ ἕνα σταυρό (Κτίριο Ζ, εἰκ.

852. Τὰ εἰδώλια μὲ ἐλλειπτικὸ κορμὸ ἀντιπροσωπεύουν τὸν ἀρχαιότερο τύπο ποὺ χρονολογεῖται στὴν ΥΕ ΙΙΙΑ2 περίοδο, ἐνῶ αὐτὰ μὲ κυκλικὸ κορμὸ εἶναι νεότερα καὶ ἀνήκουν στὴν ΥΕ ΙΙΙΒ περίοδο.

853. Τὰ περισσότερα εἰδώλια ἔχουν βρεθεῖ ἀκέφαλα, ἔχουμε ὅμως πολλὰ μεμονωμένα δείγματα κεφαλῶν εἴτε ἁπλῶν ἀπὸ εἰδώλια Φ εἴτε μὲ πόλο ἀπὸ εἰδώλια Ψ καὶ Τ.

854. Ἡ πλαστικὴ πλεξίδα χαρακτηρίζει ἰδιαίτερα τὰ εἰδώλια τῆς ΥΕ ΙΙΙΒ περιόδου.

Εἰκ. 288. Κεφαλὴ εἰδωλίου ἀπὸ τὸ Κτίριο **Ζ**.

288). Σὲ μία περίπτωση ἀπαντᾶ πυκνὸ δικτυωτὸ κόσμημα στὴν ἐλαφρῶς κυρτὴ κορυφή, ἐνῶ στὰ πλάγια γράφονται ἐγκάρσιες πινελιές. Στὴν ἀκμὴ τοῦ πόλου ὑπάρχει ταινία καὶ στὴν περιφέρεια σειρὰ ἀνηρτημένων κροσσοπεταλίων ἁπλῶν ἢ πολλαπλῶν ἐνάλληλων (πίν. 72β: 7), ἐνῶ στὴ βάση του σειρὰ ἀνηρτημένων ἀπὸ τὴν ταινία γραμμιδίων ὑποδηλώνει τὴν κόμη. Στὰ περισσότερα δείγματα ὑπάρχει καὶ πλαστικὴ πλεξίδα, ἡ ὁποία ξεκινάει ἀπὸ τὴν κορυφὴ τοῦ πόλου καὶ ἀκολουθώντας τὸ περίγραμμά του καταλήγει μέσῳ τοῦ αὐχένος περὶ τὸ μέσον τῆς ράχης (πίν. 85β: 5). Ἡ πλεξίδα διακοσμεῖται μὲ ἐγκάρσιες ἢ λοξὲς παχιὲς πινελιὲς γιὰ νὰ διακρίνεται τῆς λοιπῆς διακοσμήσεως. Φέρουν ταινία στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ καὶ περὶ τὴν ὀσφύ. Ὁ κορμὸς κοσμεῖται μὲ παράλληλες λοξὲς ἢ κατακόρυφες γραμμὲς ποὺ καλύπτουν καὶ τὰ πλαστικὰ διαμορφωμένα ἢ ἐπίθετα στήθη, καὶ συνήθως συνεχίζονται καὶ ἐπάνω στὰ χέρια. Σὲ μία περίπτωση τὸ πρόσθιο μέρος τοῦ κορμοῦ εἶναι ὁλόβαφο καὶ μόνο τὸ ὀπίσθιο διάγραμμο. Τὸ κάτω σῶμα εἶναι κυλινδρικὸ συμπαγὲς ἢ σωληνόσχημο, εὐρυνόμενο πρὸς τὴ βάση, καὶ διακοσμεῖται μὲ δύο ἢ τέσσερις σταυροειδῶς διατεταγμένες γραμμές, ἢ ἀνὰ δύο ἐμπρὸς καὶ πίσω (πίν. 60α: 9).

Στὴ δεύτερη περίπτωση, ὁ μηνοειδὴς κορμὸς συνδυάζεται μὲ ψηλὸ λαιμό, μικρὰ χέρια καὶ στενοὺς ὤμους (πίν. 41: 20, 60α: 9, 51α: 5, 87: 8 καὶ 103β: 2). Ἡ κεφαλὴ φέρει συνήθως πόλο μὲ παρόμοια, ὡς τὰ ἀνωτέρω, χαρακτηριστικά. Τὰ στήθη ἀποδίδονται πλαστικὰ ἂν καὶ σὲ μία περίπτωση ἔχουμε ἐπίθετα δισκάρια (πίν. 41: 20). Τὸ κάτω σῶμα εἶναι συνήθως σωληνωτό, εὐρυνόμενο κάτω (πίν. 60α: 9) ἢ μὲ εὐρυνόμενη βάση. Ὁ κορμὸς διακοσμεῖται μὲ παράλληλες κατακόρυφες ἢ λοξὲς κυματοειδεῖς γραμμὲς ποὺ καλύπτουν καὶ τὰ χέρια (πίν. 77α: 5), ἐνῶ τὸ κάτω σῶμα μὲ δύο ἢ τέσσερις σταυροειδῶς διατεταγμένες γραμμές.

Τὰ εἰδώλια τύπου Τ εἶναι λιγότερα ἀριθμητικὰ καὶ μικρότερα σὲ μέγεθος (πίν. 18β: 8, 38: 13, 54β: 7 καὶ 105: 19). Ἔχουν μικρὴ κεφαλὴ μὲ πόλο, πτηνόσχημο πρόσωπο, ταινία στὴν κατατομὴ τοῦ προσώπου καὶ στὴ βάση τοῦ λαιμοῦ καὶ δύο στιγμὲς γιὰ τὴν ἀπόδοση τῶν ὀφθαλμῶν. Ὁ πόλος ποὺ συνήθως φέρουν (πίν. 18β: 8) κοσμεῖται μὲ σταυρὸ στὴν κορυφὴ καὶ κροσσοπετάλια ἐξωτερικά, ἐνῶ ἐμφανίζεται καὶ ἀνηρτημένη σειρὰ ἀπὸ κρόσσια στὸ μέτωπο γιὰ τὴν ἀπόδοση τῆς κόμης. Ὁ κορμὸς εἶναι ἐπιμήκης παραλληλόγραμ-

μος μὲ τὰ δύο χέρια πλαστικὰ διαμορφωμένα καὶ σταυρωμένα ἐπάλληλα ἐπὶ τοῦ στήθους. Ταινία περιβάλλει τὸ περίγραμμά τους καὶ μέσα γεμίζεται μὲ κατακόρυφα ἢ λοξὰ παράλληλα γραμμίδια. Τὸ σωληνωτὸ κάτω σῶμα κοσμεῖται μὲ μία ἢ τέσσερις γραμμές.

Ὑπάρχει καὶ μία ὑποκατηγορία εἰδωλίων τύπου Τ, τὰ ὁποῖα χαρακτηρίζονται ὡς τύπου Υ. Ἔχουν σχεδὸν ρομβοειδὴ κορμὸ μὲ τὰ πλαστικὰ διαμορφωμένα χέρια διακριτὰ διπλωμένα ἄλλοτε ἐπὶ τοῦ πλαστικοῦ στήθους καὶ ἄλλοτε κάτω ἀπὸ αὐτό (πίν. 83: 18). Τὸ κάτω σῶμα εἶναι κυλινδρικὸ σωληνωτό. Λοξὲς κυματοειδεῖς γραμμὲς καλύπτουν τὸν κορμὸ ἐμπρὸς καὶ δύο ἀντιθετικὲς ὁμάδες ἐνάλληλων τόξων πίσω, ἢ γραμμὴ κατὰ μῆκος ἐμπρὸς καὶ δύο μικροὶ κύκλοι πίσω. Ταινία περὶ τὴν ὀσφὺ καὶ τέσσερις γραμμὲς στὸ κάτω σῶμα, ἀνὰ δύο ἐμπρὸς καὶ πίσω. Πάνω στὰ χέρια ἐγκάρσιες πινελιές.

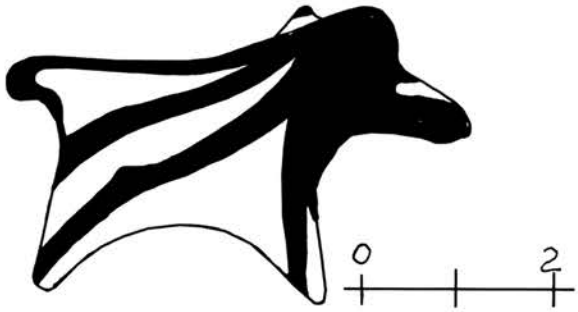
Ἔχουν βρεθεῖ καὶ τρία εἰδώλια καθιστῶν μορφῶν, ἕνα μόνο καλοδιατηρημένο (πίν. 28α). Ὁμοιάζει μὲ τὰ εἰδώλια τύπου πρωτο-Φί, μὲ τὰ χέρια πλαστικὰ δηλωμένα, κολλημένα στὰ πλάγια καὶ τονιζόμενα μὲ γραπτὴ ταινία. Ἡ κεφαλὴ εἶναι τριγωνική, ἐπίπεδη στὴν κορυφή, μὲ πτηνόμορφο πρόσωπο. Οἱ ὀφθαλμοὶ πλαστικὰ δηλωμένοι μὲ δύο ἐπίθετα δισκάρια καὶ ἐγγεγραμμένη στιγμὴ στὸ κέντρο. Μία παχιὰ ὀφιοειδὴς γραμμὴ κατεβαίνει ἀπὸ τὴ μύτη καὶ μέσῳ τοῦ χοντροῦ λαιμοῦ ἀπολήγει ἀνάμεσα στὰ πλαστικὰ ἐπίθετα στήθη ποὺ τονίζονται μὲ γραπτὴ στιγμή. Ἑκατέρωθεν ἀνὰ μία λεπτότερη. Ὁ πεπλατυσμένος κυκλικὸς κορμὸς διακοσμεῖται μὲ τρεῖς παράλληλες κυματοειδεῖς γραμμές. Τὰ πόδια, ἑνωμένα στοὺς μηρούς, διαχωρίζουν κάτω ἀπὸ τὰ γόνατα σχηματίζοντας ὀρθὴ γωνία. Οἱ μηροὶ διακοσμοῦνται μὲ κλίμακα ἐγγεγραμμένη σὲ Π, ἐνῶ ἀπὸ τὰ γόνατα καὶ κάτω μὲ γραμμή. Πιθανότατα ἔχει ἀποκολληθεῖ ἀπὸ κάθισμα ἢ θρόνο, ὅπως ὑποδεικνύουν τὰ σωζόμενα τμήματα τῆς ἐπιφάνειάς του.

Τὰ ἄλλα δύο εἶναι πόδια καθιστῶν εἰδωλίων μὲ πέλμα καὶ ποικίλη διακόσμηση, χωρὶς ὅμως ἀπεικόνιση ἢ σχέδιο.

Ἕνα ἐξαιρετικὸ δεῖγμα ἀποτελεῖ τὸ τμῆμα τοῦ κορμοῦ μεγάλου εἰδωλίου κοίλου ἐσωτερικά, μὲ μικρὰ ἐπίθετα στήθη (πίν. 17). Ὡς πρὸς τὴν κατασκευὴ ὁμοιάζει μὲ τὰ μεγάλα εἴδωλα τοῦ Θρησκευτικοῦ Κέντρου τῶν Μυκηνῶν, ἡ ἔλλειψη ὅμως τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ λοιποῦ κάτω σώματος δὲν ἐπιτρέπει λεπτομερεῖς συγκρίσεις. Ἡ περίτεχνη διακόσμησή του ὅμως μὲ τὰ σπειροειδὴ καὶ κρινοειδὴ κοσμήματα τὸ καθιστᾶ μοναδικό.

Ἀπὸ τὰ ζωόμορφα εἰδώλια τὰ 154 ἀνήκουν σὲ διάφορους τύπους βοοειδῶν, 4 εἶναι εἰδώλια σκύλων, 6 ἵππων, 1 κριοῦ καὶ 1 πτηνοῦ.

Ἀπὸ τὰ βοοειδὴ τὰ περισσότερα ἔχουν διασωθεῖ ἀποσπασματικά (πίν. 18β: 9, 39α: 9, 43α: 21, 22 καὶ 23, 47β: 8, 64α: 5 καὶ 93β: 4). Ἡ κεφαλὴ ἔχει κυλινδρικὸ ρύγχος ποικίλου μήκους (πίν. 30β: 12) καὶ κέρατα κωνικὰ ἢ καμπύλα (πίν. 19α: 10) ἢ μὲ κομβιόσχημες ἀποφύσεις. Τὸ σῶμα εἶναι κυλινδρικὸ ἐπίμηκες καὶ καταλήγει πίσω σὲ πλαστικὰ ἀποδιδόμενη οὐρά, ἡ ὁποία ἄλλοτε εἶναι ἐλεύθερη καὶ ἀνασηκωμένη (πίν. 64α: 5) καὶ ἄλλοτε διπλωμένη καὶ κολλημένη ἐπάνω στὸ σῶμα (πίν. 18β: 9, 19α: 10). Σὲ μία περίπτωση τὸ εὐρὺ κυλινδρικὸ σῶμα εἶναι τροχήλατο κοῖλο ἐσωτερικά (πίν. 79β: 10). Τὰ πόδια εἶναι κωνικὰ καὶ λοξὰ τοποθετημένα ὡς πρὸς τὸ σῶμα. Ἡ διακόσμηση στὴν κεφαλὴ συνίσταται σὲ μία ταινία ποὺ περιβάλλει τὸ ρύγχος ἢ σὲ ἐνάλληλους ἀμείβοντες ἐπάνω σ' αὐτὸ καὶ σὲ δύο γραπτὲς ἁπλὲς ἢ ἐγγεγραμμένες στιγμὲς ποὺ ἀποδίδουν τοὺς ὀφθαλμούς, οἱ ὁποῖοι δηλώ-

Εἰκ. 289. Εἰδώλιο σκύλου ἀπὸ τὸ Συγκρότημα **Α**.

νονται καὶ μὲ πλαστικὰ δισκάρια μὲ ἐγγεγραμμένες στιγμὲς στὸ κέντρο. Συχνὰ διακοσμεῖται καὶ τὸ μέτωπο μὲ ἐνάλληλους μικροὺς ἀμείβοντες ἢ μὲ ὁριζόντια γραμμίδια ἢ μὲ ταινίες κατὰ μῆκος τῆς κεφαλῆς. Σὲ μία περίπτωση ἔχουμε κατακόρυφη ταινία μεταξὺ τῶν ὀφθαλμῶν μὲ ἐγκάρσια λοξὰ γραμμίδια ἑκατέρωθεν (πίν. 7β: 5). Τὰ κέρατα μὲ δακτύλιο στὴ βάση τους, ἄλλοτε κοσμοῦνται μὲ ἁπλὲς γραμμὲς ποὺ ἀκολουθοῦν τὴν καμπύλη τους (πίν. 19α: 10) καὶ ἄλλοτε μὲ ὁριζόντια γραμμίδια καθ' ὕψος μεταξὺ κατακορύφων ταινιῶν ἢ καὶ ἁπλῶς μὲ ἐγκάρσιες πινελιές. Πλατιὰ ταινία περιβάλλει καὶ τὴ βάση τοῦ ψηλοῦ λαιμοῦ (πίν. 39α: 9, 43α: 21, 22 καὶ 23). Στὸ σῶμα ἡ γραπτὴ διακόσμηση δὲν παρουσιάζει μεγάλη ποικιλία καὶ περιορίζεται σὲ δύο βασικοὺς τύπους, ἤτοι σὲ σῶμα διάγραμμο καὶ ριγωτό. Στὴν πρώτη περίπτωση μία κεντρικὴ ταινία κατὰ μῆκος τῆς σπονδυλικῆς στήλης ξεκινάει ἀπὸ τὴν ταινία τοῦ λαιμοῦ καὶ φθάνει μέχρι τὴν οὐρά, τὴν ὁποία συνήθως καλύπτει. Ἑκατέρωθεν αὐτῆς γράφονται πυκνὲς ἢ ἀραιότερες ἐγκάρσιες γραμμὲς ἢ πινελιές, οἱ ὁποῖες λεπτυνόμενες σβήνουν στὰ πλευρά (πίν. 39α: 9, 43α: 22 καὶ 23, 47β: 8, 64α: 5, 93β: 4). Στὴ δεύτερη περίπτωση τὸ σῶμα καλύπτεται κατὰ μῆκος μὲ ὁριζόντιες παράλληλες εὐθεῖες ἢ κυματοειδεῖς γραμμές, ἡ μεσαία τῶν ὁποίων καλύπτει καὶ τὴν οὐρά (πίν. 18β: 9). Στὰ πόδια γράφονται κατακόρυφες ταινίες, οἱ ὁποῖες ἄλλοτε εἶναι ἀνεξάρτητες (πίν. 18β: 9) καὶ ἄλλοτε εἶναι ἡ ἐπιμήκυνση τῶν 2-3 πρώτων καὶ τελευταίων γραμμῶν τῆς διακόσμησης τοῦ σώματος (πίν. 39α: 9, 43α: 22 καὶ 23, 47β: 8, 64α: 5). Σὲ μία περίπτωση (πίν. 50β: 7) διακοσμοῦνται μὲ τρεῖς παράλληλες κατακόρυφες κυματοειδεῖς γραμμές, ἐνῶ σὲ μία ἄλλη μὲ ἐνάλληλες γωνίες σὰν ἀμείβοντες.

Ἕνα μοναδικὸ δεῖγμα ἀπὸ τὰ πλούσια διακοσμημένα σώματα βοοειδῶν προέρχεται ἀπὸ τὴν περιοχὴ τοῦ Κτιρίου **Α** (πίν. 5α). Ἔχει διασωθεῖ μόνον ὁ κορμὸς μὲ τὴν ἀρχὴ τοῦ λαιμοῦ καὶ τὶς ρίζες τῶν ποδιῶν. Ἡ διακόσμηση, ποὺ καλύπτει τὴ ράχη μέχρι τὸν λαιμὸ καὶ τὰ πλευρά, ἀποτελεῖται ἀπὸ τέσσερις σειρὲς τρέχουσας σπείρας, ἐνῶ τὸν λαιμὸ ἐμπρὸς κοσμοῦν κατακόρυφες κυματοειδεῖς γραμμές.

Ἀπὸ τὰ τέσσερα εὑρεθέντα εἰδώλια σκύλων, ἕνα μόνο εἶναι ἀκέραιο, προερχόμενο ἀπὸ τὸ Συγκρότημα **Α** (εἰκ. 289), ἐνῶ τὰ ὑπόλοιπα, μία κεφαλή, ἕνα τμῆμα κορμοῦ καὶ μία κεφαλὴ μὲ τὸ ἥμισυ περίπου τοῦ σώματος, σώζονται ἀποσπασματικά. Ἔχουν μικρὴ κεφαλή, μακρὸ καὶ μυτερὸ ρύγχος καὶ κοντὰ μυτερὰ τριγωνικὰ αὐτιά. Τὸ σῶμα βραχὺ

κυλινδρικό, ἡ μικρὴ οὐρὰ πλαστικὰ διαμορφωμένη καὶ ἐλεύθερη καὶ τὰ πόδια λεπτὰ κωνικὰ λοξὰ τοποθετημένα ὡς πρὸς τὸ σῶμα. Ἡ γραπτὴ διακόσμηση τοῦ σώματος ἀποτελεῖται ἀπὸ ὁριζόντιες ταινίες ποὺ διακλαδίζονται ἀπὸ τὴν ταινία τοῦ λαιμοῦ πρὸς διάφορες κατευθύνσεις, πρὸς τὴν οὐρά, τὰ πλευρὰ καὶ τὰ πόδια. Ταινία μεταξὺ τῶν, ἐνίοτε ὁλόβαφων, αὐτιῶν καὶ ζεῦγος γραμμιδίων στὸ μέτωπο καὶ κατὰ μῆκος τοῦ ρύγχους, ἡ ταινία κατὰ μῆκος τοῦ ρύγχους ἕως πίσω στὸν αὐχένα.

Ἀπὸ τὰ ἕξι εὑρεθέντα εἰδώλια ἵππων, τὸ ἕνα ἀπὸ τὸ Κτίριο **Γ** σώζεται σχεδὸν ἀκέραιο μαζὶ μὲ τὸν ἀναβάτη του (πίν. 28β), ἐνῶ τὰ ὑπόλοιπα ἀντιπροσωπεύονται ἀπὸ δύο κεφαλές, δύο τμήματα ἵππων ἀπὸ ζεύγη σὲ ὁμοίωμα ἅρματος, καὶ μία χαίτη. Ἔχουν ψηλὸ λαιμό, ἐπίμηκες ρύγχος καὶ μικρὰ ὄρθια αὐτιά. Στὴν καλύτερα διατηρημένη κεφαλή, προερχόμενη ἀπὸ τὶς Ἑλληνιστικὲς Βαθμίδες, σώζεται στὸν αὐχένα καὶ ἡ ἀπόληξη τῶν χαλινῶν, ἐνῶ φέρει καὶ περίτεχνη διακόσμηση: ἐπάνω στὸ ρύγχος τρεῖς γραμμὲς κατὰ μῆκος ποὺ τέμνονται ἀπὸ ἐγκάρσια γραμμίδια· στὸν λαιμὸ ἐμπρὸς ὁριζόντιες πινελιὲς καὶ στὸ πλάι σειρὰ κροσσοπεταλίων· στὰ αὐτιὰ ἐνάλληλες καμπύλες. Ἡ χαίτη ἄλλοτε ἀποδίδεται μὲ παράλληλα λοξὰ γραπτὰ γραμμίδια στὸν αὐχένα καὶ ἄλλοτε πλαστικὰ κολλημένη στὸν αὐχένα καὶ διακοσμημένη μὲ ταινία στὴν ἀκμὴ καὶ ἐγκάρσιες γραμμὲς ἐπάνω, ἢ στὴ μία πλευρὰ μὲ ἀκατάστατες σειρὲς ἀνισομεγέθων στιγμῶν, ἐνῶ στὴν ἄλλη μὲ λοξὰ γραμμίδια καὶ σειρὲς στιγμῶν, ὅπως στὸ εὑρεθὲν στὸ Συγκρότημα **Α**. Σὲ ἕνα δεῖγμα ἡ διακόσμηση τοῦ σώματος ἀποτελεῖται ἀπὸ ταινία κατὰ μῆκος τῆς σπονδυλικῆς στήλης μὲ ἀσύμμετρο δικτυωτὸ κόσμημα στὰ πλευρὰ καὶ ἐγκάρσιες γραμμὲς στὴν κοιλιά. Ὁ μοναδικὸς σωζόμενος ἀναβάτης ἀπὸ τὸ Κτίριο **Γ** εἶναι κολλημένος στὴ ράχη τοῦ ἁλόγου μὲ τὰ χέρια προτεταμένα καὶ προσκολλημένα στὰ πλευρὰ τοῦ λαιμοῦ του. Αὐτὸς ὁ τύπος εἰδωλίων, ἵππος μὲ ἀναβάτη, εἶναι σπάνιος κατὰ τὴ μυκηναϊκὴ ἐποχή. Εἶναι γνωστὰ δύο ἀκόμη δείγματα ἀπὸ τὶς Μυκῆνες: ἕνα ποὺ εἶχε βρεθεῖ δυτικὰ τῆς Περσείας Κρήνης, κοντὰ στὸν θολωτὸ Τάφο τῆς Κλυταιμνήστρας[855] καὶ ἕνα ἀπὸ τὸν χῶρο **Ξ** τοῦ «Ἐργαστηρίου» τῶν Μυκηνῶν[856], ἀνασκαφῆς τοῦ 1979. Ἐπίσης ἀναφέρονται ἄλλα δύο πιθανὰ δείγματα ἀπὸ τὴν Πρόσυμνα καὶ τὴν Εὔτρηση[857]. Τὸ 1991 ἀπεκαλύφθη ἕνας ἐντυπωσιακὰ μεγάλος γιὰ αὐτὸ τὸ εἶδος ἀριθμὸς παρόμοιων εἰδωλίων στὸ μυκηναϊκὸ ἱερὸ τῶν Μεθάνων[858].

855. M. S. F. Hood, A Mycemaean Cavalryman, *BSA* 48, 1953, 84-93.

856. Δ. Δανιηλίδου, *Ἀνασκαφὲς Μυκηνῶν*, ΙΙ. *Τό «Ἐργαστήριο» τῶν Μυκηνῶν* (Ἀθῆναι 2008) 203, εἰκ. 172.

857. Hood ἔ.ἀ. 86 σημ. 6 καὶ 7.

858. *ΑΔ* 46, 1991, Β1, 71-74. Βλ. ἐπίσης E. Konsolaki-Yannopoulou, A Group of New Mycenaean Horsemen from Methana, Meletemata II, *Aegaeum* 20 (1999) 427-433, τῆς ἰδίας, Τὰ μυκηναϊκὰ εἰδώλια ἀπὸ τὸν Ἅγιο Κωνσταντῖνο Μεθάνων, *ΑΡΓΟΣΑΡΩΝΙΚΟΣ, Πρακτικὰ 1ου Διεθνοῦς Συνεδρίου Ἱστορίας καὶ Ἀρχαιολογίας τοῦ Ἀργοσαρωνικοῦ, Πόρος, 1998*, Α (Ἀθήνα 2003) 375-406, καὶ τῆς ἰδίας, A Mycenaean sanctuary on Methana, στὸ *Peloponnesian Sanctuaries and Cults, Proceedings of the Ninth International Symposium at the Swedish Institute at Athens, 11-13 June 1994* (ἐπιμ. R. Hägg, Stockholm 2002) 25-36.

Ὁ κριὸς ἐμφανίζεται μὲ ἕνα μόνο δεῖγμα κεφαλῆς μὲ τὴν ἀρχὴ τοῦ κεράτου (πίν. 7β: 6). Ἔχει ἀρκετὰ μακρὺ καὶ κυρτὸ ρύγχος καὶ ἐπίθετους ὀφθαλμοὺς μὲ γραπτὴ στιγμὴ στὸ κέντρο. Κατακόρυφη ταινία μεταξὺ τῶν ὀφθαλμῶν μὲ δύο ἐγκάρσιες ἐπάνω στὸ ρύγχος.

*Εἰκ. 290. Λαιμὸς καὶ κεφαλὴ εἰδωλίου πτηνοῦ ἀπὸ τὴν κλίμακα **AB**.*

Ἕνα μόνο εἰδώλιο πτηνοῦ ἔχει διασωθεῖ ἀπὸ τὴν περιοχὴ τῆς Κλίμακας καὶ τοῦ Ἀγωγοῦ **AB** (εἰκ. 290). Ἔχει ψηλὸ λεπτὸ λαιμό, μικρὸ κεφάλι καὶ ἐπίμηκες λεπτὸ ράμφος. Δύο ἐπίθετα δισκάρια μὲ γραπτὴ στιγμὴ στὸ κέντρο ἀποδίδουν τοὺς ὀφθαλμούς. Τὸ ράμφος κοσμοῦν δύο ταινίες κατὰ μῆκος μὲ ἐγκάρσια γραμμίδια ἀνάμεσα, ἐνῶ τὸν λαιμὸ ταινία, στήλη ἀμειβόντων στὸ πρόσθιο τμῆμα καὶ στῆλες γραμμιδίων στὶς πλευρὲς καὶ πίσω.

Ἀπὸ τὴν περιοχὴ τοῦ Συγκροτήματος **A** καὶ συγκεκριμένα ἀπὸ τὸ Δωμάτιο **A6** προέρχεται τμῆμα ζωόμορφου εἰδωλίου ποὺ σύμφωνα μὲ τὶς ἐνδείξεις θὰ πρέπει νὰ ἀνῆκε σὲ ζεῦγος ζώων ἅρματος. Φέρει μία ὀξεία προεξοχὴ στὴν ἐξωτερικὴ πλευρὰ τῆς ράχης καὶ διακοσμεῖται μόνον στὴν ἐξωτερική του πλευρὰ μὲ ἐλαφρῶς κυματοειδὴ γραμμίδια, ἐνῶ ἐσωτερικά, ὅπου θὰ ἦταν ἑνωμένο μὲ τὸ ἕτερο ζῶο, παρέμεινε ἀκόσμητο.

Τὸ Συγκρότημα **A** ἔδωσε δύο ὁμοιώματα τροχῶν ἁρμάτων, ἕναν πήλινο καὶ ἕναν μολύβδινο (πίν. 6ε), ὅλοι μὲ διαμπερὴ ὀπὴ στὸ κέντρο. Ἀπὸ τὴν περιοχὴ **H** προέρχεται ἕνα ἀκόμη πήλινο ὁμοίωμα. Μέσα ἀπὸ τὴν ταινία στὴν περίμετρο εἶναι χωρισμένος μὲ δύο διασταυρούμενους ἄξονες σὲ τεταρτημόρια, ἕκαστο τῶν ὁποίων φέρει διαφορετικὰ διακοσμητικὰ σιγμοειδὴ στοιχεῖα (εἰκ. 279).

Ἀπὸ τὰ 13 εὑρεθέντα, πολὺ ἀποσπασματικά, ὁμοιώματα ἐπίπλων, 3 εἶναι ἀπὸ θρόνους, 3 ἀπὸ τραπέζια, 2 ἀπὸ καθίσματα καὶ 5 ἀπὸ πόδια διαφόρων εἰδῶν ἐπίπλων (Κτίριο **Γ** πίν. 29β: 9, **Κ-Λ** πίν. 105: 2 καὶ 105: 20). Οἱ θρόνοι εἶναι τριποδικοὶ μὲ κυκλικὴ ἢ ἡμικυκλικὴ ἕδρα καὶ ἐρεισίνωτο, τὸ ὁποῖο σὲ μία περίπτωση κοσμεῖται στὴν ἐξωτερικὴ πλευρὰ μὲ δύο ὁμάδες ἐκ τριῶν καὶ δύο γραμμῶν ἀντίστοιχα, καὶ στήλη μικρῶν κύκλων ἀνάμεσά τους. Ἡ ἕδρα ἔχει δικτυωτὴ διακόσμηση ἐπάνω καὶ διαγράμμιση ἀπὸ κάτω. Στὰ κωνικὰ ἢ ταινιωτὰ πόδια γραμμὲς ἢ ἐγκάρσιες ταινίες ἢ ἐγκάρσια γραμμίδια μεταξὺ ταινιῶν. Ἀπὸ τὸ κάθισμα τοῦ Κτιρίου **A** σώζεται τμῆμα τῆς ἕδρας, τοῦ ἐρεισίχειρου καὶ τοῦ ἐλλειψοειδοῦς τομῆς ποδιοῦ. Στὴν ἀκμὴ ταινία, δικτυωτὸ στὴν ἕδρα, ἐνῶ στὸ ἐρεισίχειρο ἐσωτερικὰ μὲν ἀμείβοντες, ἐξωτερικὰ δὲ ζεῦγος γραμμῶν ποὺ συνεχίζουν καὶ στὸ πόδι. Ἀπὸ τὸ Συγκρότημα **Κ-Λ** (πίν. 104α: 2) προέρχεται τὸ ἄλλο στρογγυλὸ τριποδικὸ κάθισμα μὲ τὶς ρίζες τῶν ποδιῶν καὶ τὴν ἀρχὴ τοῦ στενοῦ ἐρεισίνωτου. Ἔχει ταινία στὴν περίμετρο τῆς ἕδρας καὶ μέσα ἐλαφρῶς καμπύλη στήλη γραμμιδίων ποὺ συνεχίζονται καὶ στὸ ἐρεισίνωτο. Τὰ πόδια ἔχουν βαμμένα τὰ περιθώρια καὶ ἀνάμεσα κυματοειδὴ διαγράμμιση ἢ ἐγκάρσιες πινελιές. Τὸ ὁμοίωμα τετράπλευρου τραπεζιοῦ ἀπὸ τὸ κτίριο **Z** ἔχει ταινία στὸ περίγραμμα καὶ μέσα παράλληλες λεπτὲς γραμμὲς καὶ μία ἐγκάρσια. Τὸ ἐπίσης τετράπλευρο τραπέζι ἀπὸ τὸ Συγκρότημα **Κ-Λ** ἔχει τετραγωνικὴ διαγράμμιση στὴν ἄνω ἐπιφάνεια καὶ ἐπάλληλες ταινίες στὸ πόδι (πίν. 105: 20).

Στὴ ΝΔ. κλιτὺ τῆς ἀκρόπολης τῶν Μυκηνῶν ἀπαντοῦν ὅλοι σχεδὸν οἱ τύποι τῶν ἀνθρωπόμορφων καὶ ζωόμορφων εἰδωλίων. Ἡ χρονολογική τους τοποθέτηση ἁπλώνεται

σὲ ὅλη τὴ διάρκεια τῆς Ὑστεροελλαδικῆς ἐποχῆς, ἀπὸ τὴν ΥΕ ΙΙΙΑ τὰ πιὸ πρώιμα, πρωτοΦὶ καὶ ζωόμορφα μὲ ριγωτὸ σῶμα, μέχρι καὶ τὶς ἀρχὲς τῆς ΥΕ ΙΙΙΓ περιόδου, μὲ ἰδιαίτερη ἔμφαση στὴν ΥΕ ΙΙΙΒ, στὴν ὁποία ἀνήκουν καὶ τὰ περισσότερα εἰδώλια.

ΠΕΡΙΟΧΕΣ	ΕΙΔΩΛΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ								ΕΙΔΩΛΙΑ ΖΩΟΜΟΡΦΑ							ΕΠΙΠΛΑ	ΣΥΝΟΛΑ
	ΠΡΩΤΟ-ΦΙ	ΤΥΠΟΥ Φ	ΤΥΠΟΥ Ψ	ΤΥΠΟΥ Τ	ΤΥΠΟΥ Υ	ΚΕΦΑΛΕΣ ΜΕ ΠΟΛΟ	ΚΑΘΙΣΤΗ ΜΟΡΦΗ	ΤΕΜΑΧΙΑ	ΒΟΟΕΙΔΗ κλπ. τεμάχια	ΣΚΥΛΟΙ	ΙΠΠΟΙ	ΚΡΙΟΣ	ΠΤΗΝΟ	ΑΡΜΑΤΑ	ΤΡΟΧΟΙ		
ΑΓΩΓΟΣ ΠΡΟΣ Α. ΤΟΥ **Α4**		2	1	1		1		4	9								18
ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ **Α**	2	9	6			3		8	19	1	1	1		1	2	4	57
ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΕΣ ΒΑΘΜΙΔΕΣ	1	4	2	1				3	14		1						26
ΚΛΙΜΑΚΑ ΚΑΙ ΑΓΩΓΟΣ **ΑΒ**		3						3	4				1				11
ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ **Β**		4	3	1		1		17	22	1	1					1	51
ΚΤΙΡΙΟ **Γ**		3	1				1	5	10		1					2	23
ΑΓΩΓΟΣ ΚΑΙ ΚΑΘΟΔΟΣ **ΓΔ**, ΚΤΙΡΙΑ **Δ**, **Ε**			3			1		4	10								18
ΕΠΑΝΩ ΔΡΟΜΙΣΚΟΣ	1	3	3	2		1	1	9	6		1						27
ΚΤΙΡΙΟ **Ζ**		1	5			1		4	8							1	20
ΚΤΙΡΙΟ **Θ**	2	8	8	1	1	5	1	32	34		1			1		3	97
ΠΕΡΙΟΧΗ **Η**		2			1	3		1	4						1		12
ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ **Κ-Λ**		1	2	1		4		3	5	1						2	19
ΕΚΤΟΣ ΑΝΑΣΚΑΦΙΚΟΥ ΣΥΣΧΕΤΙΣΜΟΥ	1	1			1	1		5	9	1							19
ΣΥΝΟΛΑ	7	41	34	7	3	21	3	98	154	4	6	1	1	2	3	13	398

ΜΙΚΡΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Τὰ μικρὰ εὑρήματα ἀπὸ τὴ Νοτιοδυτικὴ Συνοικία εἶναι διάφορα ἀντικείμενα ἀπὸ μέταλλο, λίθο, ὀστοῦν, ἐλεφαντοκόκαλο, πηλό, τεχνητὲς ὕλες καὶ διάφορες ἄλλες προελεύσεις, ὅπως δόντια κάπρου, ἤλεκτρο, ξύλο, κογχύλια καὶ καρποί. Ὡς πρὸς τὴ μορφὴ καὶ τὴ χρήση τους εἶναι γενικῶς ὅπλα, ἐργαλεῖα καὶ σκεύη, κοσμήματα, ἐφόδια τοῦ καθημερινοῦ βίου καὶ εἴδη διατροφῆς.

Τὰ μετάλλινα εἶναι ἀπὸ χαλκό, μολύβι, σίδερο καὶ χρυσό. Τὰ λίθινα εἶναι κυρίως ἀπὸ στεατίτη, ὀρεία κρύσταλλο, σάρδιο, ὀψιανὸ καὶ διάφορα ἄλλα πετρώματα σὲ λίγα δείγματα. Τὰ ὀστέινα προέρχονται ἀπὸ σκελετοὺς ἀνθρώπων καὶ ζώων. Τὸ ἐλεφαντοκόκαλο ἀντιπροσωπεύεται ἀπὸ διαφόρων προορισμῶν δείγματα, στὶς τεχνητὲς ὕλες καταλέγονται ἡ ὑαλόμαζα, ἡ φαγεντιανή, ὁ κύανος, τὸ γυαλὶ καὶ μία κόκκινη χρωστικὴ οὐσία. Τὰ διάφορα περιλαμβάνουν εἴδη ἀπὸ πηλὸ ποὺ δὲν ὑπάγονται στὴν κεραμεική, κονιάματα, διάφορα μικροαντικείμενα ἀπὸ φυσικὲς ὕλες, κογχύλια καὶ καρπούς. Ὅλα αὐτὰ ἀνήκουν κυρίως στοὺς μυκηναϊκοὺς χρόνους, ὑπάρχουν ὅμως καὶ λίγα ἀρχαϊκὰ καὶ ἑλληνιστικά. Συγκεκριμένως:

Στὰ ΧΑΛΚΙΝΑ καταλέγονται 6 ἐλάσματα ἀπὸ τὴν ἐπίχωση τοῦ ἀγωγοῦ πρὸς Α. τοῦ δωματίου **Α4**, ἀπὸ τὸ ἄνδηρο **ΙΙ**, τὸν Μεσαῖο Δρομίσκο, τὴν κάθοδο **ΖΘ** καὶ τὸ πέρασμα **ΤΖ**, καὶ τέσσερις περόνες ἀπὸ τὸ ἄνδηρο **ΙΙ**, τὴν περιοχὴ τῶν ἑλληνιστικῶν βαθμίδων, τὸ δωμάτιο **Γ3** καὶ τὴν κάθοδο **ΖΘ**. Ὑπάρχουν ἀκόμη μία λαβίδα ἀπὸ τὸ ἄνδηρο **ΙΙ**, ἕνας δίσκος ἀπὸ τὸ δωμάτιο **Α1**, ἕνα ἐλλιπὲς περίτμητο ἔλασμα χωρὶς σαφὲς σχῆμα, 3 λεπίδες ἐγχειριδίων ἀπὸ τὰ δωμάτια **Γ3**, **Ζ2** καὶ τὸ πέρασμα **ΤΖ**, ἕνας βῶλος ἀπὸ τὸ δωμάτιο **Θ7**, μία αἰχμὴ βέλους ἀπὸ τὸ πέρασμα μεταξὺ τῶν δωματίων **Θ** καὶ τοῦ τείχους, θρύμματα ἀπὸ τὸ δωμάτιο **Θ3** καὶ μία φολίδα μυκηναϊκοῦ θώρακος ἀπὸ τὴν ἐπίχωση τοῦ ἀγωγοῦ ἀνατολικὰ τοῦ **Α4**[859]. Σὲ αὐτὰ πρέπει νὰ προστεθεῖ καὶ μία ἀρχαϊκὴ χάλκινη περόνη[860].

Τὰ ΜΟΛΥΒΔΙΝΑ εἶναι καὶ αὐτὰ ἀρκετά: Ἕνας τετράκτινος τροχὸς ἀπὸ τὸ δωμάτιο **Α1** (πίν. 6α). – Πέντε ἐλάσματα ἀπὸ τὸ **Γ3**, τὸ πέρασμα **ΤΖ** καὶ τὸ δωμάτιο **Θ1**. – Ἕξι σταθμία ἀπὸ τὴν κάθοδο **ΓΔ**, τὰ δωμάτια **Α1** καὶ **Θ3** καὶ τὸ πέρασμα **ΤΖ**. – Ἕνα σύρμα καὶ μία σκωρία ἀπὸ τὴν κάθοδο **ΓΔ**. – Τρεῖς ἄμορφες μάζες ἀπὸ τὴν κάθοδο **ΓΔ**, τὸ δωμάτιο **Ε1** καὶ τὸ δωμάτιο **Λ3β**. – Δύο ἔνδεσμοι ἀγγείων ἀπὸ τὴν κάθοδο **ΓΔ** καὶ τὸ πέρασμα **ΤΖ**. – Ἐννέα σφαιρίδια ἀπὸ τὸ δωμάτιο **Θ3**.– Μία τετράγωνη πλάκα βάρους 1,5 κιλοῦ ἀπὸ τὸ

859. Βλ. σημ. 12.

860. Βλ. σημ. 14.

δωμάτιο **Λ1**, καὶ τέλος τρία φύλλα ἀπὸ τὴν κάθοδο **ΘΚ** καὶ ἄλλο ἕνα, διπλωμένο στὰ 8, ἀπὸ τὸ δωμάτιο **Λ3β**.

Τὰ ΧΡΥΣΑ εἶναι δύο: Ἕνα σφαιρίδιο καὶ δύο ψήγματα ἀπὸ τὴν κάθοδο **ΓΔ**.

Ὁ ΣΙΔΗΡΟΣ ἀντιπροσωπεύεται ἀπὸ 10 καρφιὰ ποὺ εὑρέθηκαν στὸν ἀγωγὸ ἀνατολικὰ τοῦ **Α4** καὶ στὴν περιοχὴ τῶν ἑλληνιστικῶν βαθμίδων, καθὼς καὶ ἕνα τμῆμα δρεπανιοῦ καὶ δύο ἄμορφα κομμάτια ἀπὸ τὴν ἴδια αὐτὴν περιοχή.

Τὰ ΛΙΘΙΝΑ εἶναι πολλὰ καὶ ἡ ποικιλία τῶν λίθων ποὺ χρησιμοποιήθηκαν μεγάλη. Συνηθέστερος εἶναι ὁ στεατίτης, ἀπὸ τὸν ὁποῖο ὑπάρχουν 57 κανονικὰ καὶ 40 δισκοειδὴ κωνίδια ἀπὸ ὅλες περίπου τὶς θέσεις. Σὲ αὐτὰ πρέπει νὰ προστεθοῦν καὶ δύο ἀμφικωνικὰ ἀπὸ τὸ δωμάτιο **Θ3**. Εὑρέθηκαν ἐπίσης ἕνα τμῆμα ἀγγείου στὸ δωμάτιο **Α3**, τρεῖς τριπτῆρες στὸ **Θ3** καὶ τὸ πέρασμα **ΤΖ**, δύο σταθμία στὴν κάθοδο **ΓΔ**, δύο ψῆφοι στὸν χῶρο **Λ3α** καὶ ἕνα πηνίο στὸ πέρασμα **ΤΖ**. – Ὀψιανὸς εὑρέθηκε ἐπίσης ἀρκετός: 15 ἀπολεπίσματα σὲ διάφορα σημεῖα, 9 λεπίδες στὰ δωμάτια **Α3**, **Α4** καὶ **Α6**, καὶ τρεῖς αἰχμὲς βελῶν στὰ δωμάτια **Α4**, **Α6** καὶ στὸ ἄνδηρο **ΙΙ**. – Ἡ ὀρεία κρύσταλλος ἀντιπροσωπεύεται ἀπὸ ἕνα κομμάτι φιάλης ἀπὸ τὸ ἄνδηρο **ΙΙ**, τέσσερα ἄμορφα κομμάτια ἀπὸ τὰ δωμάτια **Γ3**, **Θ1**, **Η3** καὶ τὴν κάθοδο **ΑΒ**, καὶ ἕνα πλακίδιο ἀπὸ τὸ δωμάτιο **Ε1**. – Σάρδιος εὑρέθηκε ὑπὸ τὴ μορφὴ ἑνὸς σφραγιδόλιθου ἀπὸ τὸ δωμάτιο **Θ7** καὶ μιᾶς λεπίδας ἀπὸ τὸ **Η2**. – Ὑπάρχουν καὶ δύο ἀντικείμενα ἀπὸ ἀνδεσίτη: Ἕνα σταγονόσχημο περίαπτο ἀπὸ τὸ ἄνδηρο **Ι** καὶ ἕνας τριπτήρας ἀπὸ τὴν κάθοδο **ΓΔ**. – Ὑπάρχει ἕνα πῶμα ἀπὸ τὸ δωμάτιο **Ζ1** καὶ ἕνα σταθμίο βάρους 116,5 γραμμαρίων ἀπὸ τὸ δωμάτιο **Θ3** ἀπὸ διορίτη. – Τὰ ἄλλα λίθινα εὑρήματα συναντῶνται ἀπὸ μία μόνο φορά: Μία ἐλλιπὴς σφύρα ἀπὸ πράσινο λίθο ἀπὸ τὴν ἐπίχωση τοῦ ἀγωγοῦ πρὸς Α. τοῦ δωματίου **Α4**. – Ἕνα βέλος ἀπὸ πυριτόλιθο ἀπὸ τὸ δωμάτιο **Α3** καὶ τέσσερις φολίδες ἀπὸ τὰ δωμάτια **Θ3** καὶ **Η2** καὶ τὴν κάθοδο **ΖΘ**. – Ἕνα ἀπὸ σμύριδα ἀπὸ τὴν κάθοδο **ΓΔ**. – Ἕνα ἐλλιπὲς ἀγγεῖο ἀπὸ μάρμαρο ἀπὸ τὸ δωμάτιο **Θ7**. – Ἕνας κρούστης ἀπὸ βασάλτη τοῦ δωματίου **Θ3**. – Ἐπιπλέον εὑρέθηκαν ἕνας πέλεκυς στὸ δωμάτιο **Θ7**, ἑπτὰ λίθινοι τριπτῆρες στὸν Ἄνω Δρομίσκο, τὰ δωμάτια **Β1**, **Θ3**, **Θ7**, **Η3** καὶ τὸ πέρασμα **ΤΖ**, καὶ δύο ἀκόμη ἀντικείμενα στὰ δωμάτια **Θ1** καὶ **Θ3**.

ΟΣΤΑ. Εὑρέθηκαν τμήματα ὀστῶν, μερικὰ καμένα, σὲ διάφορες θέσεις. Ἐπιπλέον μία βελόνη στὸν Μεσαῖο Δρομίσκο, δύο ὀπεῖς στὰ δωμάτια **Α3** καὶ **Α4**, δύο περόνες στὴν κάθοδο **ΓΔ**, ἕνα σωληνωτὸ ἀντικείμενο στὸ δωμάτιο **Θ3** καί, τέλος, ἕνα κόκκαλο ψαριοῦ στὸ δωμάτιο **Ζ2**.

ΕΛΕΦΑΝΤΙΝΑ. Ὑπάρχουν πολλὰ ἄμορφα κομμάτια ἀπὸ διάφορες θέσεις. Ἐπιπλέον: 11 πλακίδια ἀπὸ τὰ δωμάτια **Β1**, **Ζ2**, **Θ3**, **Λ3** καὶ ἀπὸ τὴν κάθοδο **ΓΔ**. – Ἑπτὰ ἀκατέργαστα ἀποτμήματα ἀπὸ τὸ δωμάτιο **Θ7**. – Τρία χτένια ἀπὸ τὸ ἄνδηρο **ΙΙ**, τὴν κάθοδο **ΓΔ** καὶ τὸ πέρασμα **Θ7**. – Δύο γραφίδες ἀπὸ τὰ δωμάτια **Α1** καὶ **Θ7**. – Μία βελόνη ἀπὸ τὸ ἄνδηρο **ΙΙ**. – Ἕνα δισκάριο ἀπὸ τὸ δωμάτιο **Θ7**. – Μία ἀποσπασματικὴ περόνη ἢ γραφίδα ἀπὸ τὸ δωμάτιο **Α1**. – Ἕνα ἐπίρραμμα ἀπὸ τὸν Μεσαῖο Δρομίσκο.– Μία ὀκτώσχημη ἀσπίδα ἀπὸ τὸ δωμάτιο **Θ7**. – Μία πυξίδα καὶ ἕνα πῶμα ἀπὸ τὸ πέρασμα **ΤΖ** καί, τέλος, μία χάντρα.

ΤΕΧΝΗΤΕΣ ΥΛΕΣ. Ὑαλόμαζα: Ἐδῶ ἀνήκουν 114 δισκάρια, 96 χάντρες, 35 ἐπιρράμματα ἀπὸ διάφορα σημεῖα καὶ δύο ἀνάγλυφοι ρόδακες ἀπὸ τὸ δωμάτιο **Θ7**. – Κύανος: Τέσσερις βῶλοι ἀπὸ τὸ δωμάτιο **Θ3**, τρεῖς χάντρες ἀπὸ τὴν κάθοδο **ΖΘ** καὶ δύο πλακίδια ἀπὸ τὰ δωμάτα **Α1** καὶ **Κ5**. Ἐπιπλέον ὑπάρχουν ἕνα ἀγγεῖο ἀπὸ γυαλὶ ἀπὸ τὴν ἐπίχωση τοῦ ἀγωγοῦ πρὸς Α. τοῦ **Α4**, καὶ ποσότητες κόκκινου χρώματος σὲ σκόνη ἀπὸ τὸ δωμάτιο **Θ3** καὶ τὴν κάθοδο **ΓΔ**.

ΠΗΛΟΣ (ἐκτὸς ἀπὸ τὴν κεραμεικὴ καὶ τοὺς στρωτῆρες στέγης). Εὑρέθηκαν ἕνα ἐγχάρακτο δισκοειδὲς κυρτόκοιλο ἀντικείμενο στὸ ἄνδηρο **ΙΙ**. – Ἕξι σφονδύλια στὰ δωμάτια **Α3**, **Γ2**, **Η1**. – Τρία κωνίδια στὴν κάθοδο **ΖΘ**. – Ἕνα κυκλικὸ ἀντικείμενο, πιθανότατα πῶμα, στὸ δωμάτιο **Θ3**, καθὼς καὶ ἕνα κυλινδρικὸ ἀντικείμενο καὶ μία ἑλληνιστικὴ ἀγνύθα στὸ δωμάτιο **Α4**.

ΚΟΝΙΑΜΑΤΑ (ἐκτὸς ἀπὸ τὰ δάπεδα). Προέρχονται ἀπὸ 14 διάφορες θέσεις σὲ ὅλη τὴν ἔκταση τῆς συνοικίας: Τὴν ἐπίχωση τοῦ ἀγωγοῦ ἀνατολικὰ τοῦ δωματίου **Α4**, τὸ ἄνδηρο **ΙΙ**, τὰ δωμάτια **Α1**, **Α3**, **Α4**, **Β1**, τὴν κάθοδο **ΑΒ**, τὸν Μεσαῖο Δρομίσκο, τὰ δωμάτια **Γ4**, **Ζ1**, **Θ7**, **Θ3**, **Κ4** καὶ **Λ1**. Σώθηκαν ὅλα σὲ μικρὰ κομμάτια καὶ κατανέμονται σὲ 32 λευκὰ χωρὶς χρῶμα, 54 μὲ ἐνιαῖο χρῶμα, κυρίως γαλάζιο καί – ὀλιγότερα – κόκκινο, 7 λευκὰ μὲ χρῶμα καὶ ἄλλα 7 μὲ ἴχνη παραστάσεων. Ἡ κατανομή τους δείχνει ὅτι ἡ διακόσμηση τῶν μυκηναϊκῶν κτιρίων μὲ τοιχογραφίες ἦταν συνηθισμένη ἂν ὄχι γενική.

ΚΟΓΧΥΛΙΑ, ἐδώδιμα ἢ μή. Ἀντιπροσωπεύονται τὰ εἴδη ποὺ εὑρίσκονται συνήθως σὲ μυκηναϊκὲς θέσεις: Ἕνα γαϊδουροπόδαρο (Spondylus Gaederopus) στὸ ἄνδηρο **Ι**, μία πορφύρα (Murex Brandaris L.) στὶς ἑλληνιστικὲς βαθμίδες, μία καλόγνωμη (Arca Noae Linnaeus) στὴν κάθοδο **ΓΔ**, τρεῖς κῶνοι (Conus Mediterraneus) στὸ ἄνδηρο **ΙΙ**, στὰ δωμάτια **Α3** καὶ **Γ3** καὶ ἄλλοι 545 στὸ δωμάτιο **Θ3**. Ἀπὸ αὐτοὺς οἱ 345 εἶναι διάτρητοι, 102 εἶχαν τὸ τρῆμα σφραγισμένο μὲ πηλὸ καὶ 18 μὲ λυωμένο μολύβι. Τέλος ὑπάρχει καὶ ἕνα κομμάτι ἀπὸ μάργαρο ἀπὸ τὸ δωμάτιο **Α3**.

ΔΙΑΦΟΡΑ. Ὑπάρχουν ἐπιπλέον 24 δόντια κάπρου (τὰ δύο κατειργασμένα γιὰ νὰ προσραφτοῦν σὲ κράνος) ἀπὸ τὸ ἄνδηρο **ΙΙ**, τὰ δωμάτια **Α3**, **Γ5**, **Δ1**, **Θ3** καὶ τὰ περάσματα **ΤΖ** καὶ **Θ** – τεῖχος. – Τρεῖς χάντρες ἀπὸ ἤλεκτρο: Ἡ μία ἀπὸ τὸν Ἐπάνω Δρομίσκο καὶ δύο ἀπὸ τὸ δωμάτιο **Ζ2**. – Ἴχνη ἀποσαθρωμένου ἢ ἀπανθρακωμένου ξύλου στὸν Μεσαῖο Δρομίσκο, στὰ περάσματα **ΒΖ** καὶ **ΤΖ** καὶ στὸ δωμάτιο **Θ7**. – Τέλος εὑρέθηκε ἕνα ἀμύγδαλο στὰ δωμάτια **Α3** καὶ πυρῆνες ἐλιᾶς στὸν Ἐπάνω Δρομίσκο.

Σὲ αὐτὰ ὅλα πρέπει νὰ προστεθοῦν 1.356 ὄστρακα καὶ μικροαντικείμενα ἀπὸ τὶς περιοχὲς τοῦ συγκροτήματος **Α** καὶ τῆς κλίμακας **ΑΒ**, ἀπὸ τὸ συγκρότημα **Β**, τὸ κτίριο **Γ** καὶ τὸν τομέα **Γ-Δ**, τὸν Ἐπάνω Δρομίσκο, τὸ κτίριο **Ζ**, τὸ **Θ** καὶ τὸν χῶρο **Ι**. Αὐτὰ ὅλα προέρχονται ἀπὸ 30 ὁμάδες εὑρημάτων χωρὶς ἀσφαλὴ ἀνασκαφικὸ προσδιορισμὸ εἴτε διότι εὑρέθηκαν στὴν ἐπιφάνεια ἢ/καὶ σὲ χώματα παλαιῶν ἀνασκαφῶν, εἴτε διότι ἐχάθηκαν ἢ ἀλλοιώθηκαν οἱ ἐνδείξεις ποὺ τὰ συνόδευαν, κυρίως λόγῳ ἐπανειλημμένων μετακομίσεων ἀπὸ ἀποθήκη σὲ ἀποθήκη καὶ ἀπὸ Μουσεῖο (Ναυπλίου) σὲ Μουσεῖο (Μυκηνῶν). Οἱ ὁμάδες στὶς ὁποῖες ἀνήκουν ἔχουν τοὺς ἀριθμοὺς Μουσείου Μυκηνῶν

12122, 13439, 13420, 13423, 13452, 12137, 13442, 13561, 13081, 12281, 12293, 12279, 13053, 12288, 12290, 12439, 13063, 13039, 13243, 13244, 13248, 13250, 12224, 13098, 13198, 13124, 12255, 14221, 12316 καὶ 12324. Ἀπὸ αὐτά, ποὺ δὲν θὰ ἀπαριθμηθοῦν λεπτομερῶς ὅπως τὰ ἄλλα διότι δὲν παρέχουν ἀξιόπιστες πληροφορίες ὡς πρὸς τὸ ἀκριβὲς σημεῖο εὑρέσεώς τους καὶ τὴ χρονική τους διαδοχή, ἀξιομνημόνευτα εἶναι ἕνας κάλαθος μὲ διακόσμηση ψαριοῦ ἐξωτερικά (ὁμ. ΜΜ 13439), δύο κύλικες μὲ ἀργοναῦτες (ΜΜ 13442). ἕνα ὄστρακο μὲ κεφαλὴ ταύρου (ΜΜ 13561), ἄλλο μὲ χταπόδι μὲ ἐπίθετη λευκὴ βαφὴ στοὺς πλοκάμους του (ΜΜ 13081), ἕνας κρατήρας μὲ προτομὲς πουλιῶν (ΜΜ 12439) καὶ δύο θραύσματα κεραμιδιῶν στέγης (ΜΜ 13198).

ΧΡΗΣΗ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΝΟΤΙΟΔΥΤΙΚΗΣ ΣΥΝΟΙΚΙΑΣ

ΧΡΗΣΗ. Μία πρώτη διαπίστωση εἶναι ὅτι ἐννέα ἀπὸ τοὺς χώρους τῆς συνοικίας, οἱ **Α5**, **Β2α**, **Β8**, **Β5**, **Ι**, **Κ10**, **Λ1**, **Λ2** καὶ **Λ3** ἦσαν ὑπαίθριοι, ἔχοντας τὴ μορφὴ ἀνδήρου (**Α5**) ἢ αὐλῶν (οἱ ὑπόλοιποι). Ὁ προορισμὸς καὶ ἡ χρήση τῶν ἄλλων ἤ, πάντως, τῶν περισσοτέρων, συσκοτίστηκε ἀπὸ τὴν παλαιότερη ἀνασκαφή, ἡ ὁποία ἄφηνε κατὰ κανόνα τοὺς τέσσερις τοίχους τῶν δωματίων ἐξαφανίζοντας τὶς ἐπιχώσεις καὶ πολλὲς φορὲς τὰ δάπεδα μὲ τὰ διδακτικὰ ἐπιστρώματά τους (floor deposits).

Ἔτσι, τὰ δωμάτια τῆς συνοικίας παρουσιάζονται σήμερα κατὰ κανόνα ὡς τυφλὰ κατώγεια. Τὰ μόνα ποὺ εἶναι βέβαιο ὅτι ἐπικοινωνοῦσαν ἀπευθείας μὲ τὸν χῶρο ποὺ τὰ περιέβαλλε εἶναι τὰ δωμάτια **Α6** (μὲ τὴν κάθοδο **ΑΒ**), τὰ **Β2**, **Β3**, **Β4** καὶ **Β5** (μὲ τὸν Μεσαῖο Δρομίσκο), **Ε1** (μὲ τὸν Ἐπάνω Δρομίσκο), **Ζ1** καὶ **Ζ2** (μὲ τὸν Ἐπάνω Δρομίσκο καὶ τὸ πέρασμα **ΤΖ**), **Θ3** (μὲ τὸ τέρμα τοῦ Ἐπάνω Δρομίσκου) καὶ **Θ7** (μὲ τὴν κάθοδο **ΖΘ**). Καί, τελικά, τὰ μόνα ποὺ μαρτυροῦν σαφῶς ἢ παρέχουν ἀρκετὲς ἐνδείξεις γιὰ τὸν προορισμό τους εἶναι τὸ **Γ3**, τὸ ὁποῖο ἦταν χωρὶς ἀμφιβολία μαγειρεῖο, τὸ **Β1** ποὺ θὰ μποροῦσε λόγῳ τῆς κεντρικῆς του ἑστίας/βωμοῦ νὰ ἦταν χῶρος κατοικίας ἢ λατρείας, καὶ τὸ **Θ7** ποὺ ἦταν κατὰ πᾶσα πιθανότητα ἀποθήκη.

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ. Ἡ προηγηθεῖσα ἀπογύμνωση τῶν χώρων εἶχε καὶ ἄλλη μία, πολὺ σοβαρή, συνέπεια: Δὲν ἐπιτρέπει τὴν συναγωγὴ θετικῶν χρονολογικῶν συμπερασμάτων γιὰ ἕνα τόσο ἐκτεταμένο καὶ πολυσχιδὲς οἰκοδομικὸ σύνολο παρὰ μόνο ἐκεῖ ὅπου διατηρήθηκαν ἄθικτες ἐπιχώσεις καὶ στὸ μέτρο ὅπου αὐτὲς διατηρήθηκαν, δηλαδὴ σὲ ἕνα πολὺ μικρὸ ποσοστὸ ἀσυνδέτων μεταξύ τους θέσεων. Τέτοιες ἐπιχώσεις ἤ, ἔστω, στρώσεις, ἐπισημάνθηκαν στὰ δωμάτια **Α1**-**Α7**, **Β1**, **Γ3** καὶ **Θ7**, καὶ τὶς καθόδους **ΒΖ**, **ΖΘ** καὶ **ΘΚ**. Ἐνδείξεις γιὰ μεμονωμένες οἰκοδομικὲς φάσεις τους παρέχουν ὁ Ἐπάνω Δρομίσκος, ὁ Μεσαῖος Δρομίσκος, τὰ δωμάτια **Β3**, **Γ2**, **Ζ1**, **Θ1**, **Κ5**, **Κ8** καὶ ἡ κάθοδος **ΑΒ** (κατασκευή), τὰ δωμάτια **Ζ1**, **Ζ2** καὶ ἡ κάθοδος **ΘΚ** (χρήση) καὶ ἡ κάθοδος **ΓΔ** (ἐγκατάλειψη).

Μία ἀρχικὴ καὶ γενικὴ διαπίστωση ὡς πρὸς τὴ δημιουργία τῆς συνοικίας εἶναι ὅτι ἀσφαλῶς ἀκολούθησε τὴν οἰκοδόμηση τῆς Πύλης τῶν Λεόντων καὶ τοῦ Νοτιοδυτικοῦ τείχους στοὺς μεταβατικοὺς χρόνους ἀπὸ τὴν ΥΕ ΙΙΙΒ1 φάση πρὸς τὴν ΥΕ ΙΙΙΒ2, δηλαδὴ περὶ τὸ 1250 π.Χ. Καὶ δὲν εὑρέθηκε καμία ἔνδειξη ποὺ νὰ μαρτυρεῖ ὅτι τὰ κτίριά της ἐξακολούθησαν νὰ χρησιμοποιοῦνται μετὰ τό (συμβατικὸ) τέλος τῆς μυκηναϊκῆς περιόδου κατὰ τὸ 1075 π.Χ.

Εἰδικότερα: Τὰ δωμάτια **Α1** καί, ἐν μέρει, **Α7** ἦσαν καταχωμένα κάτω ἀπὸ τὴν ἄσκαπτη ἐπίχωση ποὺ ἐκτεινόταν πρὸς Α. ἕως τὰ ἄνδηρα **Ι** καὶ **ΙΙ**. Ἡ ἀνασκαφὴ τῶν δωμα-

τίων ἀποκάλυψε τὰ στρώματα τῆς κατασκευῆς τους, ποὺ χαρακτηρίζονται ἀπὸ σκύφους κυρίως τύπου Α, περίπου σύγχρονους δηλαδὴ μὲ τὴν οἰκοδόμηση τοῦ τείχους. Κατὰ τὴν δεύτερη φάση τους οἱ τοῖχοι τους ποὺ εἶχαν καταπέσει[861] ἀνοικοδομήθηκαν στενότεροι ἐπάνω στοὺς πεσμένους ἀρχικοὺς καὶ ἐπεκτάθηκαν, περιλαμβάνοντες πρὸς Α. τὸν τοῖχο **Ω**, ποὺ θεμελιώθηκε σὲ στρώσεις μὲ κεραμεικὴ τοῦ Πυκνοῦ Ρυθμοῦ. Οἱ τοῖχοι λοιπὸν ἦσαν σύγχρονοι ἢ καὶ μεταγενέστεροι ἀπὸ αὐτόν. Ἡ νεότερη αὐτὴ φάση τῶν δωματίων **Α1-Α7** ἀνάγεται κατὰ ταῦτα στὴν περίοδο μετὰ τὰ μέσα τοῦ 12ου αἰ. π.Χ. Τὸ κτίριο **Α** δηλαδὴ χτίστηκε μετὰ τὸ 1250 π.Χ., ἀνοικοδομήθηκε κατόπιν καταστροφῆς κατὰ τὸ 1140-1130 π.Χ. καὶ ἐγκαταλείφθηκε 50-60 χρόνια ἀργότερα.

Τὸ δωμάτιο **Β1** καί, κατ' ἐπέκταση, τὸ κτίριο **Β**, χτίστηκε ὅταν κυκλοφοροῦσαν οἱ σκύφοι τύπου Α καὶ ΑΒ (ἀρχὲς ΥΕ ΙΙΙΒ2) καὶ ἐγκαταλείφθηκε ὅταν οἱ ψευδόστομοι ἀρχίζουν νὰ ἔχουν ἐλαφρὰ κυρτοὺς δίσκους στὸ στέλεχος τῶν λαβῶν τους, δηλαδὴ κατὰ τὴν μετάβαση ἀπὸ τὸ ΥΕ ΙΙΙΒ στὸ ΥΕ ΙΙΙΓ, περὶ τὸ 1190 π.Χ. Λειτούργησε δηλαδὴ περίπου 50 χρόνια.

Τὸ δωμάτιο **Γ3** οἰκοδομήθηκε ἐπάνω σὲ ΜΕ κατάλοιπα περίπου συγχρόνως μὲ τὸ κτίριο **Β**, ὅταν οἱ σκύφοι τύπου ΑΒ δὲν εἶχαν ἀκόμη ἐκτοπίσει τὸν τύπο Α καὶ ἐνῶ οἱ ψευδόστομοι εἶχαν ἀκόμη ζῶνες μὲ κοσμητικὰ θέματα γύρω στὸν ὦμο, δηλαδὴ ἀκόμη μέσα στὸ ΥΕ ΙΙΙΒ2. Ἡ ἐγκατάλειψη/καταστροφή του χαρακτηρίζεται ἀπὸ σκύφους μὲ στικτὰ χείλη, καὶ ἀπὸ τὴ ρηχὴ λεκάνη ΜΜ 12583 μὲ πυκνὰ διαγραμμισμένο χεῖλος καὶ πλατιὰ κυματοειδὴ καμπύλη στὴ γάστρα (πίν. 33β, εἰκ. 285) καὶ ἀπὸ τὸν κύαθο μὲ ἀνηρτημένες ἡμιελλείψεις ΜΜ 12579 (πίν. 35α, εἰκ. 286), τοποθετεῖται δηλαδὴ στὸ ΥΕ ΙΙΙΓ1 πρὶν ἀπὸ τὸν Πυκνὸ Ρυθμό.

Ἡ ἐπίχωση ποὺ ἐκάλυπτε τὴν κλίμακα **ΒΖ** καὶ ποὺ σωρεύτηκε μετὰ τὴν ἐγκατάλειψή της, τὴν ὁποία χρονολογεῖ, περιεῖχε ψευδοστόμους μὲ κωνικὸ δίσκο τοῦ στελέχους τῶν λαβῶν καὶ κεραμεικὴ Πυκνοῦ Ρυθμοῦ. Ἡ κλίμακα δηλαδὴ ἔπαψε νὰ λειτουργεῖ στὰ τέλη περίπου τοῦ 11ου αἰ. π.Χ.

Κάθοδος **ΖΘ**. Ἡ κεραμεικὴ τῆς περιόδου τῆς κατασκευῆς της, ἰδίως ἀπὸ τὴν ἐπάλειψη τοῦ κεφαλόσκαλου πρὸς τὸ δωμάτιο **Θ7**, περιλαμβάνει ψευδοστόμους μὲ ἐπίπεδο δίσκο τοῦ στελέχους τῶν λαβῶν καὶ σκύφους τύπου Α, ἀλλὰ καὶ ἕνα τύπου Β. Ἡ χρήση της χρονολογεῖται ἀπὸ σκύφους τύπου Α, ΑΒ ἀλλὰ καὶ μὲ στικτὰ χείλη ἢ περίστικτο κύκλο μὲ ἐσωτερικοὺς λοβοὺς ποὺ τὸν χωρίζουν στὰ τέσσερα, ὑπάρχει δὲ καὶ ὄστρακο ἑνὸς κυπέλλου μὲ ἀνάγλυφους δακτυλίους. Ὅλα αὐτὰ μαρτυροῦν ὅτι κατασκευάστηκε στοὺς προχωρημένους ΥΕ ΙΙΙΒ2 χρόνους (σκύφοι τύπου Β, δακτύλιοι κυπέλλου) καὶ ὅτι λειτουργοῦσε κατὰ τὸ ΥΕ ΙΙΙΓ, δηλαδὴ κατὰ τὸν 12ο αἰ. π.Χ.

Δωμάτιο **Θ7**. Τὸ δωμάτιο εὑρέθηκε νὰ ἔχει δάπεδο σκεπασμένο μὲ στάχτες ποὺ μαρτυροῦν ὅτι ἐγκαταλείφθηκε ἀφοῦ κάηκε καὶ μὲ ἐπίστρωμα δαπέδου ἀπὸ 34 ἀναγνωρίσιμα ἀλλὰ ὄχι πλήρη ἀγγεῖα, τὰ περισσότερα ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἦσαν χρηστικά. Μεταξύ τους ὑπῆρχαν σκύφοι Α, ΑΒ καὶ ὁλόβαφοι, καθὼς καὶ ἕνας κρατήρας συγκολλημένος καὶ

861. Ἴσως λόγῳ τοῦ σεισμοῦ ποὺ ἔπληξε τὴν περιοχή, βλ. Iakovidis, *Φίλια Ἔπη εἰς Γ.Ε. Μυλωνᾶν* Α 258-259.

συμπληρωμένος (ΜΜ 12566β, πίν. 77β, εἰκ. 287) μὲ πλατιὰ ταινία στὸ χεῖλος καὶ μετόπες κυματοειδῶν καὶ τεθλασμένων γραμμῶν σὲ ἀραιὴ διάταξη. Οἱ σκύφοι μὲ ἀνάλογη διακόσμηση ἀνήκουν στὸν τύπο ΑΒ. Ἑπομένως τὸ δωμάτιο φαίνεται νὰ καταστράφηκε ἀπὸ πυρκαγιὰ καὶ νὰ ἐγκαταλείφθηκε στοὺς πρώτους ΥΕ ΙΙΙΓ1 χρόνους, στὶς ἀρχὲς δηλαδὴ τοῦ 12ου αἰ. π.Χ.

Ἡ κατασκευὴ τοῦ ἀγωγοῦ **ΘΚ** προσδιορίζεται ἀπὸ ὄστρακα ψευδοστόμου μὲ ζώνη γραμμιδίων στὸν ὦμο ἀλλά, κυρίως, ἀπὸ σκύφους τύπου Α, ΑΒ καὶ μὲ στικτὸ χεῖλος. Οἱ τελευταῖοι αὐτοὶ μαρτυροῦν μία χρονολόγηση μέσα στὸ ΥΕ ΙΙΙΓ, πράγμα ποὺ ἐπιβεβαιώνεται καὶ ἀπὸ δείγματα Πυκνοῦ Ρυθμοῦ, δηλαδὴ περὶ τὸ 1090 π.Χ.

Δηλαδὴ τὸ μακροβιότερο σύμπλεγμα τῆς συνοικίας ἦταν τὸ σύνολο ἀνδήρων **Ι-ΙΙ** καὶ δωματίων **Α1-Α7** ποὺ χρησιμοποιήθηκαν, ἀνοικοδομημένα, γιὰ 150 περίπου χρόνια. Εἶναι ἄδηλο ὅμως τὸ διάστημα ποὺ πέρασε μεταξὺ τῆς καταστροφῆς καὶ τῆς ἀνοικοδομήσεώς τους. Δεύτερο σὲ διάρκεια εἶναι τὸ δωμάτιο **Γ3** (περίπου 110 χρόνια). Ἀκολουθεῖ ἡ κάθοδος **ΖΘ** (περίπου 80 χρόνια), μὲ πιὸ ὀλιγόχρονα τὸ δωμάτιο **Β1** (περίπου 60 χρόνια) καὶ τὴν κάθοδο **ΘΚ** (περίπου 40 χρόνια). Στὰ ὑπόλοιπα κτίρια, καθόδους κλπ. τὰ εὑρήματα χρονολογοῦν στιγμὲς μόνο τῆς ἐξελίξεώς τους καὶ καὶ δὲν μᾶς πληροφοροῦν γιὰ τὴ διάρκεια τῆς ζωῆς καὶ τῆς χρησιμοποιήσεώς τους.

APPENDIX: ORGANIC REMAINS FROM THE SOUTHWEST QUARTER, MYCENAE

(by David S. Reese)

Introduction

The worked and unworked animal bones and shells discussed here were excavated in 1966, 1972-74 (mainly), and 1989. Samples were collected by hand, with no sieving performed. Most of this quarter was excavated by Tsountas after 1886 but he left no record of his work and of his finds. The 1966 excavation, in Building A, produced only three worked bones, 29 bones in six samples, and two shells. The 1989 excavation, only in Building **K** and Area **Λ**, yielded just three pieces of worked ivory. The fauna is to be dated LH IIIB-C although there is earlier material and some Hellenistic disturbance.

The animal bones from the Helleno-British excavations at Mycenae have been studied, but not yet published, by Umberto Albarella. The present author has studied the Helleno-British Mycenae shells and has worked on the fauna from Midea, Asine, and Lerna. The Mylonas/Iakovidis fauna will be compared with other Argolid collections in the future, when more of it has been published. All the palace/settlement faunas are rather similar in having mainly domestic food animals (mainly sheep and goats, then mainly either cattle or pigs), rare non-food domestic animals (dog, equids and even rarer wild animals (deer, hare, tortoise, fox, birds, fish).

Sheep/Goat, Cattle, Pig

Sheep (*Ovis aries*) and goat (*Capra hircus*) are the most important food animals here. This is followed by cattle (*Bos taurus*) and pig (*Sus scrofa*); the relative proportions of these two forms varies from sample to sample. Since cattle bones are much larger, they are more likely to be collected at sites where sieving is not performed.

Most of the Southwest Quarter individual faunal samples are very small. The exception are the six samples which come from Room **Γ3A**, a kitchen with floor deposit. Here we have a total of 1017 bones with 106 cut and 98 burnt which come from four *Ovis/Capra* individuals or MNI (based on metapodials), four *Bos* (based on proximal tibiae), and two *Sus* (based on metacarpi).

The number of identifiable bones (not including general skull fragments, ribs, non-cervical vertebra, and shafts) are: 115 *Ovis/Capra* (six cut, 11 burnt), 107 *Bos* (27 cut, four burnt), and nine *Sus* (one cut). There are also 154 *Ovis/Capra/Sus* fragments (mainly skull, vertebra, ribs, shafts) with 15 cut and 15 burnt bones and 162 *Bos*-sized fragments (57 cut, 19 burnt).

Based on the fusion dates of the bone elements from Room **Γ3A**, the four *Ovis/Capra* include one individual under 8 months old, one under 3-3.5 years, and two over 3 yrs. (with one at 3-3.5 yrs.). Similarly, the four *Bos* individuals come from one individual under or at 3.5-4 yrs. and three over 3.5-4 yrs. The two *Sus* individuals include one under and one over 2 yrs.

A second sample of reasonable size was excavated in Passage **TZ**. Here we have 87 bones with 13 cut and six burnt which come from two *Ovis/Capra* (based on metacarpi), two *Bos* (based on bone sizes), one *Sus*, and two *Canis* (based on the two scapulae). The number of identifiable bones (not including general skull fragments, ribs, non-cervical vertebra, and shafts) are 11 *Ovis/Capra* (two cut, one burnt), six *Bos* (27 cut, four burnt), and seven *Sus* (one cut). There are also 21 *Ovis/Capra/Sus* fragments (skull, vertebra, ribs, shafts) with six cut and one burnt bones and 18 *Bos*-sized fragments with four cut and six burnt.

Based on the fusion of the bones in the Passage **TZ** sample, the two *Ovis/Capra* individuals include one under 1-1.25 yrs. and one over 2-2.5 yrs. The two *Bos* individuals include one over 2.5-3 yrs. and the *Sus* is over 1 yr. but under 2 yrs. old.

Some isolated teeth (*Ovis/Capra* incisor from Room **Γ2**, *Bos* molar fragment from Terrace **I**, *Bos* incisor/canine from Room **Θ7**) were possibly collected because they were thought to be parts of worked "boar's tusks".

The isolated *Sus* canines and incisors were probably collected in the belief that these were part of worked "boar's tusks". They came from Building **A** (Room **2** and east of wall **Ω**), Terrace **I** (four), Terrace **II**, Building **Θ**, and Room **Θ3**.

The Southwest Quarter produced no wild pig remains although wild pig canines are known from elsewhere at Mycenae (see below).

Deer

The only *Cervus elaphus* (red deer) remain is a worked antler piece from Building **Γ**. Unworked and worked *Cervus* are rare in the other Mycenae deposits so far studied from the Mylonas/Iakovidis excavations. Two worked antler pieces were found in 1984 (#11627, one an awl and the other a handle fragment). A worked antler tine tip is known from the 1963 excavation in NCW, M6-M2 (#11793). A robust antler point is known from 1985 excavations (#12409). There is also a trimmed antler beam (#12887).

The Helleno-British excavations at Mycenae produced 15 worked antler pieces and two partly worked pieces (Krzyszkowska 2007, 73-76, 404-34, figs 10-15, pl. 20).

Dog

There are only two *Canis familiaris* scapulae from one deposit but from two individuals.

Tortoise

There is only a single *Testudo* carapace fragment, from Terrace **I**. It is present but rather rare in other Mycenae deposits. Two pieces with rounded edges were found (#13715).

Human Remains

There are three samples of very young human bones (Terrace **I**, Room **Γ2**, Room **Θ7**). Human bones have also been found in other non-cemetery areas at Mycenae.

Raw Elephant Ivory

Raw and finished elephant ivory pieces were found in the Southwest Quarter.

The elephant ivory pieces from Terrace **I** may be working debris and not finished pieces, as certainly is a piece from Terrace **I** south (#12127).

Elephant ivory off-cuts are known from other Mylonas/Iakovidis Mycenae excavations: #12910 (1968 excavation) and there are about 70 pieces from MM 94 (on display).

Schliemann's and the Helleno-British excavations at Mycenae also produced raw elephant ivory (Krzyszkowska 2007, 36-48, 50-51).

Raw Hippopotamus Ivory

Raw hippopotamus (*Hippopotamus amphibius*) ivory pieces were found in the Southwest Quarter. Canine off-cuts are present from Terrace **I** south, Building **Γ**, and Area **Λ**.

Hippo ivory off-cuts are also known from other Mylonas/Iakovidis excavations. The cut root end of a lower canine was found in the North Storeroom Room 2 (MM 37, on display). A cut section of lower canine was found in the East slope, **Γ4** (#11802, 1962 excavation).

Tsountas's excavation on the Mycenae acropolis also produced a complete lower canine with signs of working (Krzyszkowska 2007, 48, 284). The 1962 Helleno-British excavations at Mycenae produced an unworked and burnt one-quarter section of a large lower canine distal end from the LH IIIB basement Room **II** of the Megaron complex (Krzyszkowska 2007, 48, 284-85, pl. 16; personal analysis).

Worked Ivories

Worked ivory of both elephant and hippo were found in the Southwest Quarter.

There are two elephant ivory combs, from Terrace **I** south and Passage **TZ**. Three similar examples are known from Helleno-British excavations (Krzyszkowska 2007, 26, 134-39, figs 7-8).

The figure-of-eight shield appliqué from Room **Θ7** has parallels from elsewhere at Mycenae (Krzyszkowska 2007, 27, 147).

The elephant ivory circular 12-spoked rosette inlay from Room **Θ7** is similar to the 8-spoked rosettes from the Helleno-British excavations (Krzyszkowska 2007, 34, 198, 204-06, fig. 4, pl. 8f) and many others found in the "Ivory Houses" outside the Citadel (Tournavitou 1995, 143-45, fig. 27, pl. 17; Poursat 1977, 119-21).

The ivory needle from Terrace **II** is similar to one from Helleno-British excavations (Krzyszkowska 2007, 150). The needle from the Upper lane is more likely to be bone than ivory; most Mycenaean needles are made of bone.

Worked Bone

Almost half of the worked bones found in the Southwest Quarter are worked pieces of domestic *Sus* lower canines. There are ten pieces cut (and sometimes polished) from Terrace **I** (three), Terrace **II** (two), Room **Γ3** (two), Room **Γ3A**, Staircase and drain **ΓΔ**, Passage **TZ** (two), and Room **Θ3**. Two of these pieces also have drilled holes and are "boar's tusk" helmet plate pieces (**ΓΔ**; **TZ**).

Other examples of worked *Sus* lower canines are known from the Mylonas/Iakovidis excavations: #3300 (1963 excavation in NCW, N); #3825 (1962 excavation); #12412 (holed plate piece; 1985 excavation); #12417 (holed plate piece; 1985 excavation); and #12424 (holed plate piece; 1985 excavation).

The Helleno-British excavations at Mycenae produced four domestic *Sus* holed plate pieces (Krzyszkowska 2007, 77, 436-40, figs 10, 15, pl. 21*a-d* [as "boar's tusk"]). Additionally, the bulk animal bone samples here produced the polished tip of a canine and a probable cut wild pig canine (Krzyszkowska 2007, 454). Many of the worked Mycenae examples are discussed by Barbarigos (1981, 75-82).

There are many other instances where unworked *Sus* canines and incisors from the Mylonas/Iakovidis excavations were saved and inventoried, probably with the belief that these were also worked. The Helleno-British excavations at Mycenae produced 18 domestic *Sus* canines (17 lower and one upper) which were registered (Krzyszkowska 2007, 441-54, pl. 21*e*). Twelve of these came from the basement Room **II** of the Megaron, along with unfinished ivories, and may have been stored for later working.

The Cult Center at Mycenae produced at least 12 wild boar canines (MM 1398-1400, 1403-10, 1414, all on display). At least two other holed plate pieces, excavated in 1963, are also from wild pig #11767 ([NCW, M6-M2], #11776).

The worked bone "spatula" from Room **Θ7**, beautifully polished and with one end cut at an oblique angle and beveled from both ends and the other end missing the tip. In the past these have been associated with the writing of Linear B tablets (and one on display in the Mycenae Museum is in the "Writing" case) or the application of gold foil. Around 24 are known from elsewhere at Mycenae (Krzyszkowska 2007, 67-69, 337-41, figs 11-12, pl. 18*k-m*).

A simple point from Terrace **II** was made on a young *Sus* fibula.

Shells

The most important shell sample is the 537 *Conus mediterraneus* (cone shell) found in a cleft in the rock in Room **Θ3** in 1974. I first saw this sample in 1981, and my 1983 publication (incorrectly as 542 shells since some fragments have joined up) discussed and illustrated some of these shells (table 2, fig. 2*c-h*). They are fully described in the Catalogue. When the collection was excavated (and before it was cleaned) it was noted that there were 545 shells with 345 holed (18 filled with lead, 102 filled with clay, 225 with no filling) and 200 unmodified (pers. comm. from Sp. Iakovidis, 20 February 2008).

An isolated ground-down and holed *Conus* comes from Room **Γ3A**. There are also

ground-down and holed *Conus* from other Mylonas/Iakovidis excavations at Mycenae: #2357 (1967 excavation of East Slope, Megaron), #3274 (1963 excavation of NCW, N), and #3427 (1962 excavation).

They were also found in Mycenae graves excavated in 1887 and the early 1920s and in the Helleno-British excavations. And they are known from other Argolid sites (Nauplion, Prosymna, Midea) as well as from elsewhere on the mainland, the islands, Cyprus, and from Tell Miqne/Ekron in Israel.

The Room **Θ3** sample produced (at least) seven lead-filled *Conus* and one *Conus*-shaped solid lead piece now lacking any shell. The only other lead-filled examples are from Mycenae Kalkani cemetery Tomb 529 (one), Perati cemetery (three), Thebes (one), and Kition, Cyprus (one).

From Terrace **I** come an apically holed *Conus* and a *Conus* with a gastropod-bored hole. Three *Conus* holed at the apex (one also ground-down on the side but not holed from outside Room **38**, LH IIIB2) are known from Helleno-British excavations. One comes from the LH IIIB1 alcove area of Room **XI** (vestibule of the Temple, #1969-911) and the last from the LH IIIC South Courtyard.

One *Pinna nobilis* (pen shell) fragment from Terrace **II** has a cut edge. Helleno-British excavations in the late LH IIIB2 Room **7** produced one trapezoidal-shaped piece which is cut on one side (#1962-118, 22×4.5×5 [cut side], T 7). The rest of the shell sample is quite small, with edible remains of *Spondylus gaederopus* (spiny or thorny oyster [six]), *Arca noae* (ark shell [two]), *Pinna* (one), and *Hexaplex* (=*Murex*) *trunculus* (murex shell [three]).

CATALOGUE

UNWORKED BONE

Building **A**, Room **2** (Level IV, south section) (1966)

24 bones -

Bos (2 MNI): proximal femur fragment (cut down shaft, Le), distal tibia (JF, Le, complete, max. W 57.25, max. T 44.5), distal tibia (F, Le, broken, three pieces), 2 calcaneus (2 Le, UF, has anterior and probably cut across distal; broken proximal and distal and probably cut along right side of *sustentaculum tali*), 2 astragalus (2 Le, larger is L 65, W 42), naviculocuboid (three pieces), carpus/tarsus, metatarsus (complete, F, Le, 1 broken condyle, larger), proximal metatarsus (Le, smaller).

Sus: maxilla fragment (M^1, M^2 unworn, M^3 hole, Le, two pieces), distal humerus (robust, looks cut across on angle),

rib fragment (#12891).

Building **A** (1966)

Ovis/Capra or *Sus* shaft-long, L 96 (#1344, Room **4**).

Sus incisor (young adult) (#1348, east of wall **Ω**).

Bos-sized shaft fragment - recent breaks (#1517, Room **4**).

Ovis/Capra phalanx 1 (F, adult-sized) (#1534, west of Wall **R**).

Sus lower canine - subadult, three pieces (#1540, Room **2**).

Terrace **I** (1972)

Bos metapodial (largely broken down length, 15 pieces) (#12130).

Sus lower incisor fragment (young adult, two pieces) (#13407).

Sus lower canine fragment (½ side, quite large in width, recent breaks, L 39+, W 16.75) (#13415).

2 bones - *Bos* molar fragment (very worn); bone fragment, burned black, two pieces, 21×15 (#13421).

Sus lower canine (male, recently broken at ends but otherwise complete, L 71) (#13425).

Testudo carapace fragment (H 34, W 29.75) (#13426).

2 bones - *Sus* lower incisor fragment; bone fragment (#13427).

Ovis/Capra radius shaft (recently broken) (#13440).

Ovis/Capra or *Sus* rib fragment (a bit large, cut through head) (#13564).

Terrace **I** south (1972)

Bos-sized shaft (#12087).

Ovis/Capra or *Sus* shaft (#13495).

Terrace **II** (1972)

Ovis/Capra or *Sus* rib fragment (#13429).

mammal skull fragment (#13435).
Ovis/Capra or *Sus* vertebra spine (#13568).
Sus: 3 lower canines (10 pieces: one quite large, W 18.5, one in two pieces, W 20) (#13573).

Building **B**, Room **B6** (B) (1973)
Bos-sized shaft (#13045).

Upper lane (1973)
Bos-sized shaft (burned white/black, L 46.75, W 16) (#13266).

Building **Г**, Room **Г2** (1973)
Ovis/Capra incisor (#13044).
Sus fibula shaft (pres. L 61.25) (#12293).

Building **Г**, Room **Г3** (1973) (kitchen with floor deposit)
mammal shaft (10 pieces) (#12279).

Building **Г**, Room **Г3A** (1973) (kitchen with floor deposit) (#12640)
49 bones -
Ovis/Capra: 3 upper molars (3 unworn), distal humerus fragment (F, R), 2 pelvis/acetabulum fragments (1 cut through acetabulum on angle), proximal femur head (UF, burned gray), calcaneus (UF, Le), metatarsus (lacks distal, cut down length, subadult/adult), distal metapodial fragment (subadult), phalanx 1 (F), phalanx 3.
Bos: skull fragment, mandible fragment (no teeth), phalanx 2 (F, very large, GL 38, SD 25.5, Bd 26 [slightly broken]), vertebra (F, cut down length and along outside along side), 3 rib fragments, 2 shafts, fragment.
Sus: incisor fragment (subadult, two pieces), metacarpus III (F, R), metacarpus IV (UF, R).
Ovis/Capra or *Sus*: scapula body fragment, 12 shafts (3 probably join, 2 cut down length), 2 vertebra (2 UF), 5 rib fragments (2 have heads).

Building **Г**, Room **Г3A** (1973) (kitchen with floor deposit)
Bos-sized shaft (burned gray/black, L 25.75, W 18) (#13069).

Building **Г**, Room **Г3A** (1973) (kitchen with floor deposit) (#13173)
75 bones -
Ovis/Capra: mandible fragment (has anterior, condyle process, and coronoid process, M_2 worn, M_3 worn, Le, seven pieces), radius shaft, pelvis/ilium fragment (subadult), proximal femur (F head, burned black/gray), distal femur and epiphysis (UF, R), tibia shaft.
Bos (2 MNI): 5 skull fragments, mandible fragment (no teeth), M_3 (unworn, broken last loph), M_2 or M_3 (larger, worn, broken), 2 molar fragments, scapula side fragment, ?proximal humerus (F, cut down length), carpus/tarsus (rather small), phalanx 1 (F, rather

small), phalanx 2 (F, rather small), phalanx 3 (larger), 2 vertebra (UF, probably cut along top, medium; UF, cut in two directions, rather large), vertebra side spine (cut off), 2 shafts (1 cut down length), fragment (butchered).

Sus: distal posterior mandible (subadult/adult), distal humerus shaft fragment, ulna shaft (has one cut mark on ventral R side at level of lower articulation area, adult, Le).

Ovis/Capra or *Sus*: 9 skull fragments, vertebra spine, 3 rib fragments (1 probably cut through head), 8 shafts (2 burned gray/white, two join).

Building Γ, Room **Γ3A** (1973) (kitchen with floor deposit) (#13193)

841 bones (87 cut, 93 burned) -

Ovis/Capra (4 MNI): horncore (very young), 2 premaxilla (2 MNI), maxilla fragment (has erupting premolar), upper premolar (unworn, open roots), 3 M^1 or M^2 (1 unworn), 2 M^3 (2 unworn, 2 R), 2 mandible fragments with M_3 erupting (R, Le), 2 anterior mandible fragments (no teeth, Le; R), posterior mandible fragment (older, Le), 2 mandible coronoid/condyle processes (2 MNI), mandible condyle process (burned brown/gray), 4 mandible side fragments (1 burned white/black), 4 incisors/canines, dP_3 (bit worn, R), lower premolar (unworn, open roots), 3 M_1 or M_2 (3 slightly worn), M_3 (unworn, R), atlas (two pieces), axis fragment (has odontoid process and articular surface, cut down center), 5 scapula (2 UF, 2 very small, R, Le; 3 F, 2 Le, 1 only glenoid and cut down center), 4 scapula fragments, humerus (all UF, tiny), distal humerus (F, Le), distal humerus shaft (R), 3 proximal radius (3 F, 2 R, Le), proximal radius fragment (F, burned gray/white), 4 distal radius (4 F, 2 R [1 cut on ventral on angle on upper shaft], 2 L [1 possibly cut in middle on angle on ventral]), radius shaft, proximal ulna (F, R), ulna shaft, 4 pelvis fragments (3 acetabulum, 1 burned white, R, Le; ilium), sacrum vertebra (UF), 2 proximal tibia (UF, Le, two pieces; JF, Le), tibia shaft (Le, burned black/brown), astragalus (R), 7 metacarpus (4 Le [1 F, 2 broken (partly burned black/brown, in two pieces)]; 3 R [3 F]), distal metacarpus (F, burned gray/white), 3 metatarsus (2 F, 1 broken [partly burned black/brown], 3 Le), 7 phalanx 1 (7 F), phalanx 1 distal fragment (burned white/gray), phalanx 3.

Bos (2 MNI): 7 horncore fragments (1 burned brown/black), 3 horncore/skull fragments, 40 skull fragments (1 oculus), 2 premaxilla (1 anterior end; 1 burned gray/white), 9 mandible fragments (2 anterior mandible [R, larger; Le]; has M_2 roots; posterior mandible with M_3 [adult] roots; 2 condyle process (R, Le, 1 with distal coronoid process; coronoid process fragment; side), 2 upper premolars (2 worn), 2 M^1 (2 worn), M^2 (worn), canine/incisor (worn), lower premolar (worn), 2 M_2 (2 worn), 2 premolar/molar roots, axis anterior fragment, 2 proximal humerus (JF, cut down length; F, cut down length), proximal humerus head fragment (F), distal humerus (F, Le, cut on ventral side, two pieces), distal humerus fragment (F, cut in 3 directions), distal humerus shaft (cut down length), proximal radius (F, R, cut down middle), distal radius (F, Le, cut down on angle on right side and distal ventral left and probably also across bone above articulation), 2 proximal ulna (2 F, 2 R, one in two pieces),

2 ulna shafts, 3 pelvis/ischium fragments (1 burned gray), proximal femur (UF head, cut

down length, R), proximal femur shaft (cut down length), distal femur fragment (F, cut down length), 2 distal femur fragments (cut across condyle; cut), 2 upper femur shafts (1 cut down length), 7 proximal tibia fragments (2 UF [1 cut], 5 F [3 cut]), 3 distal tibia (3 F, 2 R, 1 Le, 3 cut), 2 calcaneus (2 F, 2 Le, two have anterior process cut off), 2 astragalus (R, larger, two pieces; Le, dorsal side cut off, two pieces), naviculocuboid, 3 carpus/tarsus, 2 proximal metacarpus (R, Le), proximal metacarpus fragment, distal metacarpus (broken), proximal metatarsus fragment (not very large, three pieces), metatarsus shaft (gracile), 2 distal ½ metapodial condyles (2 cut across), 2 phalanx 1 (2 F), phalanx 1 side fragment, phalanx ½ distal side piece, 4 phalanx 2 (4 F, 1 burned brown/gray), 4 phalanx 3, 33 vertebra fragments (15 have part of centrum [12 UF, 3 JF] with 10 cut in various ways, 7 cut, 2 burned [1 black/brown, 1 black/white], 2 slightly burned at one end), caudal vertebra (F), 12 vertebra UF centra, 19 vertebra spine fragments (6 cut), 64 rib fragments (1 head butchered, 1 burned black/brown, largest W 33.75), 44 shafts (19 cut, 13 burned [2 black/brown, 2 black, 7 white/gray, 2 black/white], 1 UF, 1 F), 33 fragments (5 cut).

Sus: distal radius (UF), proximal metacarpus III/IV.

Ovis/Capra or *Sus*: 2 skull fragments, 22 shafts (6 burned [2 black, 1 brown/gray, 1 black/gray, 2 white/gray]), 8 vertebra with epiphyses (1 UF, 3 JF, 4 F, 2 cut, 1 burned black), 5 vertebra fragments (1 cut, 2 burned [1 black/brown, 1 black/ white]), 2 vertebra centra, 10 vertebra spines (1 cut on side, 1 burned gray/white), caudal vertebra distal fragment (burned white/gray), 60 rib fragments (12 heads with 8 cut, 2 burned white/gray).

Ovis/Capra or *Bos*: 253 fragments (4 skull fragments burned [1 brown/gray], 3 gray/black).

Building Γ, Room **Γ3A** (1973) (kitchen with floor deposit)

Ovis/Capra or *Sus* shaft (#13242).

Building Γ, Room **Γ3A** (1973) (kitchen with floor deposit) (#13274)

50 bones (6 cut) -

Ovis/Capra: mandible posterior fragment (has condyle process, broken coronoid process), proximal radius and shaft (F, Le), proximal ulna (broken, R), proximal femur (F, Le), distal femur epiphysis (½ piece), distal femur shaft, proximal tibia and shaft (UF, Le), metacarpus (F, R), metatarsus (F, Le), 6 shafts.

Bos: M^2 (slightly worn), ulna shaft fragment, distal metacarpus and shaft (F, cut across distal), distal metapodial shaft (cut down length, broken across above condyles), phalanx 1 (F, gracile), 4 shafts (3 cut down length), 2 vertebra fragments (1 spine), 2 ribs (one has head, one in three pieces).

large *Ovis/Capra* or small *Bos* rib (has 5 roughly parallel cut marks [not evenly spaced], head probably cut off, two pieces).

Building Γ, Staircase and drain **ΓΔ** (1973)

10 bones -

Ovis/Capra phalanx 1 (F). *Bos*: horncore/skull fragment, M^2 (bit worn, adult), shaft; *Sus*

distal humerus (F, adult, Le); *Ovis/Capra* or *Sus*: vertebra (UF), rib fragment (#13240). *Ovis/Capra* rib fragment (has head) (#13241).

Passage **TZ** (16 August 1973) (#13175)

87 bones -

Ovis/Capra (2 MNI): axis (odontoid process and articular surface fragment, cut and partly burned black/white), scapula (F, has 9 cut marks along *margo thoracius*, Le), proximal femur (UF and attaching *trocanter majus* epiphysis, Le), distal femur (UF and attaching epiphysis, R, smaller), patella, 2 metacarpus (complete, F, Le; UF, R, two pieces), 3 phalanx 1 (3 UF, 2 with attaching epiphysis), phalanx 2 (F).

Bos (2 MNI): skull fragment, anterior mandible fragment, scapula body fragment, astragalus (R, rather small), calcaneus (F, Le, broken proximal, small), phalanx 1 (F, adult), 5 vertebra fragments (UF and cut along side and across; UF centrum; 3 spine fragments [2 side]), 3 rib fragments (one has about 20 roughly parallel cut marks across middle of fragment, L 120, W 35.5, cut marks over 27 mm, three pieces; 1 head, cut), 4 shafts (1 rather long and cut down length), 6 fragments burned gray/white.

Sus: mandible fragment (has M_3 almost fully up but unworn and broken [two pieces]), distal humerus and shaft (F, Le), pelvis/acetabulum fragment (cut along behind acetabulum, Le), distal tibia and epiphysis (UF, R), metatarsus III (UF, Le, small), metapodial III/IV (UF, broken proximal, small).

Ovis/Capra or *Sus*: 2 skull fragments, pelvis fragment, femur (all UF, complete, small), 4 vertebra (2 UF, 1 JF, 1 F, 4 cut down length [one on angle]), 2 vertebra centra (2 UF), 7 rib fragments (2 heads, 1 has 2 cut marks on shaft), 4 shafts (1 cut down length, 1 burned black/brown).

Canis (2 MNI): 2 scapula (fresh, F, anterior, has high spine, Le; worn/weathered, broken spine, complete L 73).

Building **Θ** (1974)

Sus lower canine-subadult, six pieces, pres. L 65 (#12304).

Sus lower incisor (adult) (#12314, Room **Θ3**).

Building **Θ**, Room **Θ7** (1973)

2 bones -

Ovis/Capra mandible (complete, all teeth, M_2 a bit worn, M_3 erupting [loph 1 very slightly worn], Le).

Sus mandible fragment (M_1 worn, M_2 unworn, M_3 hole, Le) (#13089).

Ovis/Capra or *Sus* vertebra fragment (#13130).

3 bones -

Ovis/Capra pelvis/acetabulum fragment (large, Le).

Bos: skull (nasal) fragment, distal mandible fragment (#13134).

Bos incisor/canine (unworn, adult) (#13139).

Area **H**, Room **H1** (1974)
2 bones -
Ovis/Capra or *Sus* shaft.
Bos-sized shaft (cut down length) (#14255).

HUMAN REMAINS

Terrace **I** (1972)
75 fragments (very young): 18 skull fragments, 2 scapula, 2 humerus, 2 pelvis fragments, sacrum, 1 femur, 2 tibia (#12120).

Room **Γ2** (1973)
c100 fragments (child): 48 skull fragments, 2 clavicle, shaft (broken), 13 ribs (#13044).

Room **Θ7** (1973)
44 fragments (young): 8 skull fragments, mandible (no teeth, Le), clavicle, scapula, 2 humerus (2 all UF), 2 femur (2 all UF), 2 tibia (2 all UF), 2 vertebra fragments, 17 ribs (#13089).

IVORY

Terrace **I** (1973)
4 elephant ivory pieces: cross-section piece, L c86, W 52+, T 5.5, has two horizontal lines on back (non-connecting); off-cut of cross-section - L 45.75, W 47, max. T 8.25; off-cut of cross-section - L 54.5, W 52.5, max. T 8.75; ½ core, looks broken in half, delaminated, conserved, L 17.25, H 15.25, W 28.75 (#12605).

Terrace **I** south (1972)
2 elephant ivory pieces - (a) nice cut edge, exterior delaminated, L 65.25, W 39.25, cut edge 30.5; (b) partly delaminated, max. L 74, max. W 31 (#12087).
elephant ivory comb (MM 914, #12118, on display, "The Women of the Mycenaean World" case, as from North Storeroom).
elephant ivory off-cut - triangular shape, ancient breaks, now in four major pieces, max. L 63.5, max. W 27.75, H 9.25 (#12127).
Hippopotamus canine off-cut - has outer side (looks smoothed) and one cut end, two pieces, L 31.25, W/T (cut end) 10.5×14.5 (#12133).

Terrace **II** (1972)
ivory needle - has proximal end but no point (recent break), very nicely polished, has very small hole 4 mm from head end, white, pres. L 73.25, distal D 4.25, head 5×5.25, hole D 1.25 (#12138).

Upper lane (1973)

Hippopotamus ivory button - rounded front with three small holes into back of piece, flat back with two deep connected holes, D 24.25×23.75, max. T 5.5, small hole D 1.5-1.75, deeper holes more irregular and 4.5-5.5×3.75, now in three pieces (#12232).

Room **ΓΖΑ** (1973)

elephant ivory fragment - has one cut edge for 23.25 mm, L 24.25, W 13.75, T 6.75 (#12291).

Staircase and drain **ΓΔ** (1973)

Hippopotamus canine off-cuts - 12 pieces, has one rounded end and two short sides, L 63.5, W 29.5, T 14.75 (#12274).

Passage **TZ** (1973)

elephant ivory comb - about 20 pieces (delaminating), about 16 teeth present, area above teeth H 19 (#12235).

worked ivory - 4 pieces (two attach), robust, wedge-shaped on two edges, one piece L 37.5+, max. W/T 4.25×5.75, second piece L 37.25+, max. W/T 4.75×5 (two attaching pieces) (#12235).

Building **Z**, Room **Z2** (1973)

elephant ivory plaque - c15 pieces, has clear top and right edges, several pieces beautifully polished, one piece has incised lines at top and at bottom of piece, one piece has incised sign on probable inner face (sign L 10.75), max. L 72.5 (restored L 91), W 45.5+ (#12259).

Room **Θ1** (1974)

elephant ivory pendant - circular, rather flat, hole at one end, delaminated on back, L 20.25, W 19.25, hole 2.75-3.25, T 1.75 (#12310).

Room **Θ7** (1973)

worked elephant ivory - c20 pieces, rounded edge, has one drilled hole, pres. L 19, W 24.75 (#12247).

ivory figure-of-eight shield appliqué (MM 1563, #12260, on display in "Ritual and Ceremony" case; not seen by Reese).

elephant ivory ?inlay - circular 12-spoked rosette, unfinished and uneven back, D 22.75×23, max. W/T 4.75 (#12261).

Building **K**, Room **K6**, fill (1989)

worked *Hippopotamus* canine piece in shape of heart, back smoothed down, H 19.75, W 22, T 4 (#25893).

Area Λ, Λ3 (1989) (context almost entirely Hellenistic)
Hippopotamus canine off-cut - ridges very evident, 11 pieces, piece roughly rectangular, clearly cut long sides and one short side (other broken), L 84, max. W 28, min. T (one end) 4.75, max. T 11.25 (#12398).

WORKED BONE

Building **A** (1966)
point - complete, rounded section, polished, five pieces, L c100, distal W/T 4.75 (#1245, Trench a).
worked bone - no point end (ancient break), rounded section, polished, two pieces, L 77, distal W/T 4.75 (#1247, Room **2**).
worked bone - made on shaft, broken point end and distal end, not circular in section, pres. L 36, max. W/T 3.25×5.75 (#1255, Room **2**).

Terrace **I** (1972)
Sus lower canine - lacks distal, cut down middle, smoothed (not polished), L 53.5, W/T 7.75×7.75 (#12116).
point - made on shaft, lacks distal, nicely made point, much polished, L 43.75, max. W/T 3.75×6.75 (#12122).
pin - lacks tip end, pres. L 67.75, has ball-like head and four incisions below it, pres. W below head 5.75 (#12606).
Sus lower canine fragment - cut down middle, two pieces, L 49.25+, W 15 (#13407).
Sus lower canine - cut down middle, recent breaks, subadult, L 54 (#13427).

Terrace **II** (1972)
Sus fibula - pointed end, UF distal, nicely polished toward point, L 60.25, head 11.75×4.5 (#12126).
point - broken distal, has point, very nicely polished for c30 mm at tip end on one side (cancellous bone on other side), pres. L 71.25, max. W/T 11×5.5 (#13573).
Sus lower canine fragment - cut down length (#13573).

Building **B**, Room **B1** (1973)
inlay - decorated, broken at both ends, L 51.75, W 10.75, max. T 4 (#12187).

Upper lane (1973)
bone or ivory needle - point end broken (recent), has proximal end, nicely polished, pres. L 55.75, max. D 4.25-4.5, needle hole 1.75, hole is 5 from distal (#12232).

Room **Γ3** (1973)
Sus lower canine fragment - cut down center, partly polished interior, rather complete length, subadult, L 62, W 12.5 (#12282).

Sus lower canine fragment (now in two pieces), cut down middle and polished interior and exterior, broken at both ends, L 30 (#13067).

Staircase and drain **ΓΔ** (1973)

Sus lower canine - subadult, cut down center, broken at root end, cut and smoothed at tip, polished, hole drilled from exterior and interior toward distal end and evidence of broken hole even closer to distal end, L 65, max. W 12, both holes D 3.75 (#12272).
point - has tip, broken distal (recent), L 42, W/T 4.75×5.25 (#12273).
disc-shaped gaming piece made of *Cervus* antler - D 21.75×23, T 5.75-6.25 (#13241).

Passage **TZ** (1973)

Sus lower canine fragment - 25 pieces, cut down center (one piece clearly), large, max. W 28.75 (#12234).
Sus lower canine - 11 pieces, cut down center, piece has hole (now broken) in it, L 39.25, W 14.25, hole D 4. A second piece also has a broken hole, hole D 3.75-4 (#12241).

Building **Θ**, Room **Θ3** (1974)

Sus lower canine tip end fragment - cut down middle, polished smooth, L 47+, W 10 (#12314).

Room **Θ7** (1973)

bone "spatula" - beautifully polished, one end cut at an oblique angle and beveled from both ends, other end missing tip, two pieces, pres. L 103.75, max. W/T 6.25-6.5, beveled area L 18.5 (#12258).

Area **Λ**, **Λ3** (1989) (context almost entirely Hellenistic)

bone or ivory plaque with incised decoration of deer legs and antlers (MM 1751, #25894, on display in "Craftsmen and Artisans" case #14, as ivory plaque, LH IIIB; *Praktika* 1989, G.40).

SHELL

Building **A**, Room **2** (1966)

2 *Spondylus* - upper, broken distal, L 26.75, W 60; upper, broken distal, small, L 37+, W c42, 2 MNI (#1540).

Terrace **I** (1972)

Conus - water-worn, has color and gloss, holed apex, lip broken back, inner body a bit worn, L 29, W 18.5, hole 3.75×4.25 (#13409).
Hexaplex - open body, broken distal, L 44+; *Arca* - body H 24, W 63.75; *Pinna* fragment (#13415).

Conus - has color and gloss, broken lip, gastropod-bored hole on upper spire, L 29.75, W 16.75 (#13430).
Hexaplex - columella/distal, medium (#13440).

Terrace **I** south (1972)
Spondylus - lower, burned gray, small, L 49.25, W 45.75 (#13490).
Spondylus - upper, distal fragment, medium/large (#13493).
Hexaplex - lip/body fragment, medium (#13495).

Terrace **II** (1972)
worked *Pinna* fragment - has one cut edge, L 26.25, W 21, cut edge for 16 (#13448).
2 *Spondylus* - upper valve, small piece; lower valve, broken, very large, 2 MNI; *Arca* - R, body H 20.25, W 49.5 (#13573).

Room **ΓЗА** (1973)
Conus - ground-down labial side and holed, also ground-down to left of ground-down area, holed apex, lip ground-down, L 22.75, W 14.25, ground-down area 16.5×6, labial hole 5.75×3.5, secondary ground-down area 18.25×6.25, main ground-down area including lip 19.25×9.75, apex hole 2 (#13069).

Room **Θ3** (found in cleft in rock) (8/8/1974) (#14267)
537 *Conus* -
7 ground-down and holed and lead-filled:
lead fills hole and all of mouth, a bit worn, lip broken, L 19.25, W 13, ground-down area 11.75×5.75, hole c3.75×3.5, apex hole under 1.
lead does not fill hole or mouth, open apex filled with lead, lip ground-down, L 30.75, W 19.25, ground-down area 19.5×7.75, hole 8.25×5.25, ground-down area with lip 26×14.75, apex opening 5.25×5.5.
lead does not fill all of hole or all of mouth but fills apical opening, water-worn, L 34, W 22.75, ground-down area 20×8.75, hole 8.25×5.75, open apex 7×7.5.
lead fills mouth and protrudes 6 mm above level of shell, lip ground-down, shell beginning to split at level of lower spire, a bit worn, L 36.25, W 21.25.
lead does not fill all of hole or all of mouth, small hole at apex, worn, lip broken, attempted gastropod-boring on spire, L 38.75, W 23, ground-down area 21×8.25, hole 8.25×5.25.
lead fills hole but not all of mouth, lip broken, L 40.75, W 24.25, ground-down area 21×9.75, hole 9.25×7.75.
lead fills hole but not all of mouth and peeks out of apical hole, lip ground-down, L 44.25, W 25.75, ground-down area c22×c12.5 (broken toward proximal), hole c9×9 (broken toward proximal).

58 ground-down and holed on labial side and holed at apex:

(34 so far measured; at least two also holed gastropod-bored):

L 19.25, W 13.25, lip ground-down (distal preserved), ground-down area 11.25×5.5, ground-down area with lip 14.25×9+, ground-down hole 6×3.5, apex hole 0.25.

L 21.25, W 12.5, lip broken, ground-down area 14.5×4.5, ground-down hole 4×4, apex hole 1.25.

L 21.75, W 13, lip ground-down (broken proximal), ground-down area 12.5×5.75, ground-down area with lip L 16, ground-down hole 3.75×3.25, apex hole 1.

L 22, W 14.75, lip ground-down, ground-down area 17×6.75, ground-down area with lip 17.25×11, ground-down hole 6.25×3.25, apex hole 1.5.

L 22.25, W 14.25, lip ground-down, ground-down area 17.25×7.25, ground-down area with lip 18×10.75, ground-down hole 4.75×3.75, apex hole 0.75.

L 22.5, W 14.75, lip broken, ground-down area 17×7, ground-down hole 7.25×5, apex hole 2.75×3.25.

worn, vermetids inside, L 23.5, W 14.75, lip broken, ground-down area 13.75×8, ground-down hole 6.25×4, apex hole 1.25.

L 24, W 14.25, lip ground-down (broken toward proximal), ground-down area 18×5.5, ground-down hole 6.25×3.75, apex hole 1.5×1.75.

L 24.25, W 14.25, lip ground-down (broken proximal), ground-down area 14×5.5, ground-down hole 6.25×5.25, apex hole 2.

L 24.75, W 14, lip ground-down, ground-down area 14.25×7.25, ground-down area with lip L 19.25, ground-down hole 4.25×4, apex hole 2.5×2.75.

L 24.75, W 14.5, lip broken, ground-down area 13×c6.5, ground-down hole 6.75×5.25, apex hole 1.25.

L 25.25, W 16.25, lip broken, ground-down area 18.75×6.5, ground-down hole 5.25×4, apex hole 0.75.

worn, L 25.25, W 17.25, lip ground-down, ground-down area 17×c6.5, ground-down area with lip 20.25×10.25, ground-down hole 6.5×4 (inner part broken), apex hole 1.75×2.25.

L 25.75, W 16.25, lip ground-down (preserved at distal), ground-down area 16.25×7, ground-down hole 5.25×4.25, apex hole 1.5.

worn, L 25.75, W 16.25, lip broken, ground-down area 15×6.5, ground-down hole 4.5×4.25, apex hole 2.25×2.75.

water-worn, vermetids inside, L 26, W 16.75, lip broken, ground-down area 16.75×7.25, ground-down hole 7.25×6.25, apex hole 1.25.

worn, L 26.25, W 14.5, lip broken, ground-down area 12×5.75, ground-down hole 5×4, apex hole 1.25, gastropod-bored in lower spire 1.25-1.5.

L 26.5, W 17.25, lip ground-down (broken proximal), ground-down area 16.5×8.25, ground-down area with lip 21×11.5+, ground-down hole 6×5, apex hole 0.75.

L 27.75, W 16.5, lip broken, ground-down area 14.75×7.25, ground-down hole 5.25×3.75, apex hole 2.75×3.

L 28, W 16.25, lip ground-down, ground-down area 14.25×7.25, ground-down area with lip 19.25×11.75, ground-down hole 7.25×4.5, apex hole 1.5-1.75.

L 29.25, W 18.25, lip broken, ground-down area 17×8.25, ground-down hole 6.25×4, apex hole 0.75.
L 29.75, W 19.25, lip broken, ground-down area 13.25×6.5, ground-down hole 6×4.25, apex hole 2.25×2.75.
worn, L 30.75, W 18.75, lip ground-down, ground-down area 23.5×8.5, ground-down hole 6.5×6.25, apex hole 3.25.
worn, L 30.75, W 20.25, lip broken, ground-down area 20.25×8.75, ground-down hole 5.25×3.75, apex hole 4.25×5.25.
worn, L 31.25, W 18.25, lip broken, ground-down area 20.75×9, ground-down hole 5.25×3.75, apex hole 1.75×2.
L 33.25, W 19.25, lip broken, ground-down area 16.5×8.5, ground-down hole 7.25×5, apex hole 1.5×1.75.
water-worn, vermetids inside, L 33.25, W 20, lip broken, ground-down area 20.5×8, ground-down hole 6×4.75, apex hole 3.25×3.
worn (has slight color), L 33.5, W 20, lip broken, ground-down area 11.5×8.25, ground-down hole 7.5×5.75, apex hole 1.
L 34.25, W 20.75, lip broken, ground-down area 19×6.75, ground-down hole 7×5, apex hole 3×3.25.
L 35.25, W 20.75, lip broken, ground-down area 19.5×6.5, ground-down hole 6.25×4.75, apex hole 2.25×2.5.
L 39.75, W 15.5, lip ground-down (broken), ground-down area 17.25×8.75, ground-down area with lip at least 26×14, ground-down hole 6.75×6.5, apex hole 1.5.
L 40, W 22.75, lip ground-down (broken proximal), ground-down area 21.25×9, ground-down area with lip L 29.25, ground-down hole 7×5, apex hole 2.25, also ½ gastropod-bored hole on lower spire 2.25.
worn, L 40.75, W 25.25, lip broken, ground-down area 20×11.75, ground-down hole 9.25×6.5, apex hole 2.25.
water-worn, vermetids inside, L 43.25, W 27.75, ground-down area 22×c9.5, ground-down hole 11.25×7.5 (enlarged), apex hole 2.25×2.75.

11 ground-down and holed on labial side and gastropod-bored:
L 30, W 16.25, lip ground-down (preserved at distal), ground-down area 22.75×6.75, ground-down hole 9.25×5, bored hole on angle on lower spire 1.25.
two pieces, L 32.25, W 20, lip partly ground-down, ground-down area L 27.75, ground-down hole broken and enlarged, bored hole on mid spire 2.
L 34, W 20.5, lip ground-down, ground-down area 18.75×7.75, ground-down area with lip 26.25×14.75, ground-down hole 7.75×4.25, ½ bored hole on lower spire 2.75.
L 35.25, W 21.25, lip ground-down (preserved only at distal), ground-down area 21×9.75, ground-down hole 9.5×6.75, bored hole on upper spire 1.75.
L 38.75, W 21.25, lip broken, ground-down area 15.75×6.75, ground-down hole 7×5, bored hole on mid/upper spire 2.5-3.

vermetids inside, L 39, W 22, lip broken, ground-down area 25.25×c9, ground-down hole now enlarged, bored hole on mid spire 1.75.
water-worn, vermetids inside, pitted, L 40.25, W 22, lip broken, ground-down area 17×8.75, ground-down hole 7.75×5.25, bored hole on upper spire 1.75.
L 41, W 20.5, lip broken, ground-down area 24.75×7.25, ground-down hole 5.25×4.25, bored hole on upper spire 2.
worn, L 41.25, W 21.5, lip broken, ground-down area 16.5×7.5, ground-down hole 7.25×5, bored hole on lower spire 2, also irregular hole just behind lip on lower spire 3.25×2.25.
L 41.75, W 21.5, lip ground-down (preserved only at distal), ground-down area 23×8.25, ground-down hole 10.5×5.25, bored hole on upper spire 1.5.
worn, L 42.75, W 25.25, lip broken, ground-down area 19.75×10.5, ground-down hole 10×8.25, bored hole on mid spire 1.5.

251 ground-down and holed on labial side:

2 ground-down on labial side and holed and also holed on opposite side:
L 24, W 17, ground-down area 17.75×7.25, ground-down hole 8×5, opposite hole 3.5×2.
worn, L 37.75, W 23.25, ground-down area c18×9.25, lip also ground-down, ground-down hole 6.25×5.25, opposite hole 3.5×2.75.

1 ground-down on labial side and now opened up:
worn, broken, L 27.25, W 15.75, ground-down area L 14, ground-down hole L 5.25.

1 ground-down on labial side but not holed:
lip ground-down, L 25.5, W 15, ground-down area 13.25×6.5, ground-down area with lip 17.75×11.25.

12 holed on labial side but not by grinding (2 also holed apex):
lip broken, L 24.25, W 15.25, hole 6×5, apex hole .5.
water-worn, L 24.25, W 15.25, hole 6.75×5.5, apex hole 1.75.
worn, L 29, W 16.25, hole 9.25×7.25.
worn, L 35, W 22.25, hole 10×6.75.
worn, L 35.5, W 20, hole 6.25×6.25.
water-worn, L 39.25, W 25, hole 10×10.25.
worn, L 40, W 25, hole 9.25×6.75.
worn/water-worn, L 41.25, W 28, hole 6.75×5.
water-worn, L 42.25, W 24.5, hole 6.25×5.
worn/water-worn, L 43.25, W 23.75, hole 13.5×9.25.
worn, L 43.75, W 26.25, hole 12×9.75.
L 47.75, W 26.5, hole 12×9.25.

1 with two drilled holes:
one hole in lower center, second hole a bit more proximal and more to right, L 41.25, W 24.25, upper hole 1.25, lower hole 1.25.

2 with open body (for pouring?):
worn, top of open area looks cut across, columella removed, has distal area, holed apex, L, W, open area 12×12.25, hole 2.25.
columella removed, has distal area, edges rather water-worn, L 45.25, W 22.5, open area 27×15.5.

1 open inner body and slit hole opposite mouth:
L 27.25, W 15, slit hole L 8.75×W 4.25.

16 holed apex:

1 holed apex and gastropod-bored: bored on spire

3 otherwise holed:
water-worn, ?man-made hole to left of labial side, L 24.75, W 17.5, hole 2.75.
water-worn, vermetids inside, small hole in mid body, broken lip, L 25.75, W 15, hole 2.5×2.
large hole in upper body, broken lip, L 31.5, W 17.75, hole 6.25×5.

4 gastropod-bored:
3 on spire (one small), 1 on mid body (L 20.75, W 11.75).

1 with attempted gastropod-boring:

165 unmodified:
7 water-worn; smallest: L 19.25; largest: L 49.25, W 29.

1 solid lead internal mould (no shell).

KEY:

D	diameter
F	fused
H	height
JF	just fused
L	length
Le	left
M	molar
max.	maximum
min.	minimum
MNI	Minimum Number of Individuals
R	right
UF	unfused
T	thickness
W	width

All measurements in millimeters.

REFERENCES

Barbarigos, A. P. 1981. *To odontophrakton mykenaikon kranos* (Ph.D. thesis, University of Athens).

Krzyszkowska, O. H. 1990. *Ivory and Related Materials. An Illustrated Guide. Classical Handbook* 3. Bull. Suppl. 59 (London, Institute of Classical Studies).

Krzyszkowska, O. H. 2007. The Ivories and objects of Bone, Antler and Boar's Tusk, in *Well Build Mycenae* 24 (Oxford, Oxbow).

Poursat, J.-C. 1977. *Les ivories mycéniens. Essai sur la formation d'un art mycénien*.

Reese, D. S. 1983. The Use of Cone Shells in Neolithic and Bronze Age Greece, *BSA* 78, 353-357.

Tournavitou, I. 1995. *The "Ivory Houses" at Mycenae. BSA* Suppl. 24 (London).

ΒΡΑΧΥΓΡΑΦΙΕΣ

AA	*Archäologischer Anzeiger*
AΔ	*Ἀρχαιολογικὸ Δελτίο*
AE	*Ἀρχαιολογικὴ Ἐφημερὶς*
AJA	*American Journal of Archaeology*
BSA	*The Annual of the British School at Athens*
Chamber Tombs	A. J. B. Wace, *Chamber Tombs at Mycenae* (*Archeologia* LXXXII, Oxford 1932).
CVA	*Corpus Vasorum Antiquorum*
FM	Furumark, Motif
FS	Furumark, Shape
Γλᾶς II	Σ. Ἰακωβίδης, *Γλᾶς* II, *Ἡ ἀνασκαφὴ 1981-1991* (Ἀθῆναι 1998).
Iakovidis, Destruction Horizons	S. Iakovidis, Destruction Horizons at Late Bronze Age Mycenae, *Φίλια Ἔπη εἰς Γεώργιον Ἐ. Μυλωνᾶν* Α' (Ἀθῆναι 1986) 233-260.
ILN	*Illustrated London News*
Keos VII	K. M. Petruso, *Keos*, VII. *Ayia Irini: The Balance Weights: an analysis of weight measurements in prehistoric Crete and the Cycladic Islands* (Mainz on Rhine 1992).
MDP	P. A. Mountjoy, *Mycenaean Decorated Pottery, A Guide to Identification*, *SIMA* LXXIII (Göteborg 1986).
MM #	Μουσεῖο Μυκηνῶν, ἀριθμὸς εἰσαγωγῆς
Οἰκία Τάφου Τριπόδων	Ἀ. Ὠνάσογλου, *Ἡ Οἰκία τοῦ Τάφου τῶν Τριπόδων στὶς Μυκῆνες* (Ἀθῆναι 1995).
Orchomenos V	P. A. Mountjoy, *Orchomenos*, V. *Mycenaean Pottery from Orchomenos, Eutresis, and other Boeotian Sites, Abhandlungen der Bayerischen Akademie der Wissenschaften, Philosophisch-Historische Klasse*, N. F. 89 (München 1983).
ΠΑΕ	*Πρακτικὰ τῆς ἐν Ἀθήναις Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας.*
Panagia Houses	I. Mylonas Shear, *The Panagia Houses at Mycenae* (Philadelphia 1987).
Περατὴ Β	Σ. Ε. Ἰακωβίδης, *Περατή, τὸ Νεκροταφεῖον*, Β. *Γενικαὶ παρατηρήσεις* (Ἀθῆναι 1970).
Sakellarakis	J. Sakellarakis, *The Mycenaean Pictorial Style in the National Archaeological Museum of Athens* (Athens 1992).
Σακελλαρίου	Ἀ. Ξενάκη-Σακελλαρίου, *Οἱ θαλαμωτοὶ τάφοι τῶν Μυκηνῶν ἀνασκαφῆς Χρ. Τσούντα (1887-1898)* (Παρίσι 1985).
Tiryns IX	*Grabungen in der Unterburg 1971* (Mainz am Rhein 1980).
Wace, *Mycenae*	A. J. B. Wace, *Mycenae, An Archaeological History and Guide* (Princeton 1949).
WBM	*Well Built Mycenae, The Helleno-British Excavations within the Citadel at Mycenae, 1959-1969.*

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βερδελῆς, Ν., French, E. & D., Τίρυνς: Μυκηναϊκὴ Ἐπίχωσις ἔξωθεν τοῦ Δυτικοῦ Τείχους τῆς Ἀκροπόλεως, *ΑΔ* 20, 1965, Α, 137-152.

Catling, H. W., A Bronze Plate from a Scale-Corselet found at Mycenae, *AA* 85, 1970, 441-449.

Catling, H. W., "Panzer", Archaeologia Homerica Band I, Kapitel 5, Teil 1 (Göttingen 1977) 88.

Δανιηλίδου, Δ., *Ἡ ὀκτώσχημη ἀσπίδα στὸ Αἰγαῖο τῆς 2ης π.Χ. χιλιετίας* (Ἀθήνα 1998).

Demakopoulou, K., Argive Mycenaean Pottery: Evidence from the Necropolis at Kokla, στὸ C. Zerner *et al.* (eds), *Wace and Blegen* (Amsterdam 1993) 57-75.

French, E., Late Helladic IIIA1 Pottery from Mycenae, *BSA* 59, 1964, 241-261.

French, E., Late Helladic IIIA2 Pottery from Mycenae, *BSA* 60, 1965, 159-202.

French, E., A Group of Late Helladic IIIB1 Pottery from Mycenae, *BSA* 61, 1966, 216-238.

French, E., Pottery from Late Helladic IIIB1 Destruction Contexts at Mycenae, *BSA* 62, 1967, 149-193.

French, E., A Group of Late Helladic IIIB2 Pottery from Mycenae, *BSA* 64, 1969, 71-93.

French, E., *Mycenae, Agamemnon's Capital* (Tempus 2002).

Furtwängler, A., Löschke, G., *Mykenische Vasen* (Berlin 1886).

Furumark, A., *Mycenaean Pottery*, I. *Analysis and Classification*. II. *Chronology* (Stockholm 1941, 1972).

Iakovidis, S. E., *Late Helladic Citadels on Mainland Greece* (Leiden 1983) 48-50.

Iakovidis, S. E., Destruction Horizons at Late Bronze Age Mycenae. *Φίλια Ἔπη εἰς Γ. Ε. Μυλωνᾶν* Α' (Ἀθῆναι 1986) 233-260.

Ἰακωβίδης, Σ., Ἀνασκαφὴ Μυκηνῶν, *ΠΑΕ* 1988, 15-20, εἰκ. 1, 2, πίν. 6-10.

Ἰακωβίδης, Σ., Ἀνασκαφὴ Μυκηνῶν, *ΠΑΕ* 1989, 38-42, εἰκ. 1, πίν. 15-21.

Ἰακωβίδης, Σ. Ε., Τὸ Θρησκευτικὸ Κέντρο τῶν Μυκηνῶν, *Πρακτικὰ τοῦ Ε' Διεθνοῦς Συνεδρίου Πελοποννησιακῶν Σπουδῶν, Ἄργος-Ναύπλιον, 6-10 Σεπτεμβρίου 1995, Πελοποννησιακά*, Παράρτημα 22, τόμ. Α' (Ἀθῆναι 1997) 147-168.

Iakovidis, S. E., E. B. French *et al.*, *Archaeological Atlas of Mycenae* (Athens 2003).

Ἰακωβίδης, Σ. Ε., *Ἀνασκαφὲς Μυκηνῶν*, Ι. *Ἡ Βορειοδυτικὴ Συνοικία* (Ἀθῆναι 2006).

Μυλωνᾶς, Γ., Ἀνασκαφὴ Μυκηνῶν, *ΠΑΕ* 1966, 107, εἰκ. 4, πίν. 91α, β.

Μυλωνᾶς, Γ., Ἀνασκαφὴ Μυκηνῶν, *ΠΑΕ* 1972, 121-126, εἰκ. 2, πίν. 101.

Μυλωνᾶς, Γ., Ἀνασκαφὴ Μυκηνῶν, *ΠΑΕ* 1973, 103-107, εἰκ. 2, πίν. 121, 125α, β, 126α, β, 127β, 128, 129.

Μυλωνᾶς, Γ., Ἰακωβίδης, Σ., Ἀνασκαφὴ Μυκηνῶν, *ΠΑΕ* 1974, 89-90, πίν. 71, 72α.

Μυλωνᾶς, Γ. Ε., *Μυκηναϊκὴ Θρησκεία* (Ἀθῆναι 1977).

Μυλωνᾶς, Γ. Ε., *Πολύχρυσοι Μυκῆναι* (Ἀθῆναι 1983).

Steffen, B., *Karten von Mykenai* (Berlin 1884).

Tournavitou, I., *The 'Ivory Houses' at Mycenae*, *BSA* Suppl. 24 (Oxford and Northampton 1955).

Τσούντας, Χ., *Μυκῆναι καὶ Μυκηναῖος Πολιτισμός* (Ἀθῆναι 1893).

Wace, A. J. B. *et al.*, Prehistoric Cemetery: A Deposit of LH III Pottery, *BSA* 52, 1957, 207-219.

Wace, E. B., The Cyclopean Terrace Building and the Deposit of Pottery beneath it, *BSA* 49, 1954, 267-291.

Wace - French, E., The First Phase of LH IIIC, *AA* 84, 1969, 133-136.

Wardle, K., A Group of Late Helladic IIIB1 Pottery from within the Citadel at Mycenae, *BSA* 64, 1969, 261-297.

Wardle, K., A Group of Late Helladic IIIB2 Pottery from within the Citadel at Mycenae 'The Causeway Deposit', *BSA* 68, 1973, 297-348.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΧΕΔΙΩΝ - ΠΙΝΑΚΩΝ - ΕΙΚΟΝΩΝ

ΣΧΕΔΙΑ

1. Ἡ Νοτιοδυτικὴ Συνοικία.
2. Συγκρότημα **Α**.
3. Συγκρότημα **Β**.
4. Κτίριο **Γ**.
5. Κτίρια **Δ** καὶ **Ε**.
6. Κτίριο **Ζ**.
7. Κτίριο **Θ**.
8. Περιοχὴ **Η**.
9. Συγκρότημα **Κ-Λ**.

ΠΙΝΑΚΕΣ

1. Ἡ Νοτιοδυτικὴ Συνοικία, ἀεροφωτογραφία.
2. Ὁ χῶρος τῆς Νοτιοδυτικῆς Συνοικίας κατὰ τὸν Steffen.
3α-γ. Ἐπίχωση ἀγωγοῦ πρὸς Α. τοῦ δωματίου **Α4**. α. Φολίδα θώρακος. β. Ἀρχαϊκὴ περόνη. γ. Θραύσματα ἀρχαϊκοῦ πίθου μὲ ἀνάγλυφη διακόσμηση.
3δ. Κατασκευὴ ἀνδήρου φέροντος τὸν ἀγωγὸ πρὸς Α. τοῦ δωματίου **Α4**.
4α. Ὁ ἀγωγὸς πρὸς Α. τοῦ δωματίου **Α4**.
4β. Συγκρότημα **Α**.
5α. Ζωόμορφο εἰδώλιο ἀπὸ τὸ ἐπιφανειακὸ στρῶμα τοῦ ἄσκαπτου ὄγκου τοῦ ἀνδήρου **ΙΙ**.
5β. Κομμάτια γάστρας κύλικος συγκολλημένα, μὲ διακόσμηση ἀνθέων ἀπὸ τὸν ἄσκαπτο ὄγκο χώματος τοῦ ἀνδήρου **ΙΙ**. Φωτογραφικὸ ἀνάπτυγμα.
5γ. Ὄστρακα ἀπὸ τὴν ἄσκαπτη ἐπίχωση τοῦ ἀνδήρου **ΙΙ**.
6α-β. Στρῶμα ἐγκαταλείψεως τοῦ ἀνδήρου **ΙΙ**. α. Σκύφος. β. Χτένι ἐλεφάντινο.
6γ-δ. Ὄστρακα ἀπὸ τὸ δάπεδο τοῦ ἀνδήρου **ΙΙ**.
6ε-στ. Μολύβδινος τροχὸς καὶ χάλκινος δίσκος ἀπὸ τὸ δωμάτιο **Α1**.
7α-β. Ὄστρακα ἀπὸ τὸ δάπεδο τοῦ ἀνδήρου **ΙΙ**.
7γ. Ὄστρακα ἐπάνω στὸ δάπεδο τοῦ ἀνδήρου **ΙΙ**.
8α. Ὄστρακα ἐπάνω στὸ δάπεδο τοῦ ἀνδήρου **ΙΙ**.
8β. Ὄστρακα ἐπιχώσεως κάτω ἀπὸ τὸ ὑπόστρωμα δαπέδου τοῦ ἀνδήρου **ΙΙ**.
8γ. Δωμάτιο **Α3**, ΒΑ. πλευρά, ὄστρακα.
9α. Ὄστρακα ὑποδομῆς τοῦ δαπέδου τοῦ δωματίου **Α1**.

9β. Δωμάτιο **Α3**, ὄστρακα ὑποδομῆς τοῦ δαπέδου τῆς ΒΑ. πλευρᾶς.
10α-β. Δωμάτιο **Α3**, ὄστρακα ὑποδομῆς τοῦ δαπέδου τῆς ΒΑ. πλευρᾶς.
11. Δωμάτιο **Α3**, ἀνθρωπόμορφο ἀγγεῖο, πρόσθια καὶ ὀπίσθια ὄψη.
12α. Δωμάτιο **Α4** καὶ ἄνδηρο **Α5**.
12β. Δωμάτιο **Α3**, λήκυθος.
12γ. Σκύφος ἀπὸ τὴν περιοχὴ τῶν ἑλληνιστικῶν βαθμίδων.
13α. Δωμάτιο **Α6**, ὄστρακα ἀπὸ τὴν ἀδιατάρακτη ἐπίχωση.
13β. Περιοχὴ τῶν ἑλληνιστικῶν βαθμίδων, ὄστρακα ἐπιχώσεως ἐπάνω σὲ δάπεδο κονιάματος.
14. Κλίμακα καὶ ἀγωγὸς **ΑΒ**.
15α. Ἐπίστρωση τῶν καλυπτηρίων πλακῶν τοῦ ἀγωγοῦ **ΑΒ**, ὄστρακα.
15β. Δωμάτιο **Α6**, ὄστρακα ἀπὸ τὸν καθαρισμὸ τοίχων.
16. Δωμάτιο **Β1**, ἀπὸ Β.
17. Δωμάτιο **Β1**, εἰδώλιο, πρόσθια καὶ ὀπίσθια ὄψη.
18α. Δωμάτιο **Β1**, ἄθικτη ἐπίχωση, ὄστρακα.
18β. Δωμάτιο **Β1**, τομὴ βορειοανατολικῆς γωνίας, ὄστρακα.
19α. Δωμάτιο **Β1**, τομὴ βορειοανατολικῆς γωνίας, ὄστρακα.
19β. Δωμάτιο **Β1**, τομὴ βορειοδυτικῆς γωνίας, ὄστρακα.
20α. Δωμάτιο **Β2**, ὄστρακα ὑποδομῆς δαπέδου.
20β. Μεσαῖος Δρομίσκος, κάθοδος πρὸς τὸ τεῖχος, ἐπάλειψη τῆς ὑποδομῆς τοῦ δαπέδου, ὄστρακα.
21. Δωμάτιο **Β5**, ἀπὸ Α.
22. Δωμάτιο **Β5**, ἀδιατάρακτη ἐπίχωση.
23α. Μεσαῖος Δρομίσκος, κατώφλι θύρας καθόδου πρὸς τὸ τεῖχος.
23β. Τοῖχος προσκτισμένος στὸν νότιο τοῖχο τοῦ δωματίου **Β5**.
24. Μεσαῖος Δρομίσκος, ἐπάλειψη τοῦ ἀνατολικοῦ τοίχου τῆς καθόδου πρὸς τὸ τεῖχος.
25α. Μεσαῖος Δρομίσκος, ἐπάλειψη τοῦ ἀνατολικοῦ τοίχου τῆς καθόδου πρὸς τὸ τεῖχος, βαθύτερα.
25β-γ. Μεσαῖος Δρομίσκος, ἐπάλειψη τοῦ ἀνατολικοῦ τοίχου τῆς καθόδου πρὸς τὸ τεῖχος, βαθύτερα, σκύφοι.
26α-β. Μεσαῖος Δρομίσκος, περιοχὴ τοῦ κατωφλιοῦ τῆς καθόδου πρὸς τὸ τεῖχος.
27α. Μεσαῖος Δρομίσκος, ἐπίχωση στὸ τέρμα του πρὸς τὸ τεῖχος.
27β. Μεσαῖος Δρομίσκος, ἐπίχωση τέρματος μὲ καμένες πλίθες.
28α. Δωμάτιο **Γ3**, γυναικεῖο εἰδώλιο.
28β. Δωμάτιο **Γ3**, εἰδώλιο ἵππου μὲ ἀναβάτη.
29α. Δωμάτιο **Γ3**, ὄστρακα.
29β. Δωμάτιο **Γ3**, βόρειος μυχός, ὄστρακα.
29γ. Δωμάτιο **Γ3**, στρῶμα στάχτης κάτω ἀπὸ ἑλληνιστικὸ ἀνάλημμα, ὄστρακα.
30α-β. Δωμάτιο **Γ3**, κάτω ἀπὸ τὸ στρῶμα στάχτης, ὄστρακα.
31α-β. Δωμάτιο **Γ3**, κάτω ἀπὸ τὸ στρῶμα στάχτης, ὄστρακα.
32α. Δωμάτιο **Γ3**, δυτικὸ μέρος, ἀδιατάρακτη ἐπίχωση, ὄστρακα.
32β. Δωμάτιο **Γ3**, δάπεδο, πύραυνο.
32γ. Δωμάτιο **Γ3**, δάπεδο, ὑδρία.

33α. Δωμάτιο **Γ3**, ἀγγεῖα κατὰ χώραν.
33β. Δωμάτιο **Γ3**, δάπεδο, δίωτο πινάκιο.
34α-ε. Δωμάτιο **Γ3**, δάπεδο. α. Τμῆμα πρόχου. β. Κυλινδρόστομη χύτρα. γ. Ἀμφορέας. δ. Μόνωτη χύτρα. ε. Λεκανίδιο.
35α-β. Δωμάτιο **Γ3**, δάπεδο. α. Κυάθιο. β. Ψηστήρι.
35γ. Δωμάτιο **Γ4**, τμήματα ἐρυθροῦ κονιάματος δαπέδου.
36α-β. Δωμάτιο **Γ2**. α. Ἀδιατάρακτη ἐπίχωση, ὄστρακα. β. Καμένο στρῶμα, ὄστρακα.
37α. Ἀγωγὸς καὶ κάθοδος **ΓΔ**, κάτω ἀπὸ τὸν κυβόλιθο, κύαθος.
37β. Ἀγωγὸς καὶ κάθοδος **ΓΔ**.
38. Ἀγωγὸς καὶ κάθοδος **ΓΔ** κάτω ἀπὸ τὸν κυβόλιθο, ὄστρακα.
39α. Ἀγωγὸς καὶ κάθοδος **ΓΔ**, χαμηλὸ τμῆμα, ὄστρακα.
39β. Ἀγωγὸς καὶ κάθοδος **ΓΔ**, τέρμα πρὸς τὸν Ἐπάνω Δρομίσκο, ὄστρακα.
40α-β. Ἀγωγὸς καὶ κάθοδος **ΓΔ**, κέντρο, ὄστρακα.
41. Ἀγωγὸς καὶ κάθοδος **ΓΔ**, κέντρο, ὄστρακα.
42. Ἀγωγὸς καὶ κάθοδος **ΓΔ**, ἐπίχωση βαθμίδων καθόδου, ὄστρακα.
43α-β. Ἀγωγὸς καὶ κάθοδος **ΓΔ**, ἐπίχωση βαθμίδων καθόδου. α. Ὄστρακα. β. Χύτρα.
44α. Δωμάτιο **Α1**, ὑποδομὴ δαπέδου.
44β. Δωμάτιο **Δ2**, ταραγμένη ἐπίχωση.
45. Βαθμιδωτὴ κάθοδος **ΒΖ**.
46α. Κάθοδος **ΒΖ**, στρῶμα κορυφῆς τῆς ἐπιχώσεως, ὄστρακα.
46β. Κάθοδος **ΒΖ**, στρῶμα κάτω ἀπὸ τὶς πλίθες, ὄστρακα.
47α. Κάθοδος **ΒΖ**, στρῶμα κάτω ἀπὸ τὶς πλίθες.
47β. Κάθοδος **ΒΖ**, στρῶμα κάτω ἀπὸ τὶς πλίθες, ὄστρακα.
48. Ἐπάνω Δρομίσκος, νότιο τμῆμα μεταξὺ κτιρίων **Ε** καὶ **Ζ**.
49. Κάθοδος **ΖΘ** καὶ δωμάτιο **Θ7**.
50α. Ἐπάνω Δρομίσκος, πλέσια δαπέδου, ὄστρακα.
50β. Ἐπάνω Δρομίσκος, περιοχὴ κεφαλόσκαλου τῆς καθόδου **ΖΘ**, ὄστρακα.
51α-β. Ἐσωτερικὸ τοῦ ἀγωγοῦ **ΖΘ**, ὄστρακα.
52α. Ἐσωτερικὸ τοῦ ἀγωγοῦ **ΖΘ**, ἀγγεῖο.
52β. Ἐσωτερικὸ τοῦ ἀγωγοῦ **ΖΘ**, κύλικα.
52γ. Ἐσωτερικὸ τοῦ ἀγωγοῦ **ΖΘ**, ἀγγεῖο.
53α-β. Ἐσωτερικὸ τοῦ ἀγωγοῦ **ΖΘ**, ὄστρακα.
54α. Ἐσωτερικὸ τοῦ ἀγωγοῦ **ΖΘ**, ὄστρακα.
54β. Τέρμα τοῦ ἀγωγοῦ **ΖΘ**, ὄστρακα.
55α. Περιοχὴ πίθου στὴν κάθοδο **ΖΘ**, ὄστρακα.
55β-γ. Κάθοδος **ΖΘ**, πλέσια πλατύσκαλου πρὸς τὸ δωμάτιο **Θ7**. β. Εἰκονιστικὸ ὄστρακο. γ. Ὄστρακα.
56α. Κάθοδος **ΖΘ**, πλέσια πλατύσκαλου πρὸς τὸ δωμάτιο **Θ7**, ὄστρακα.
56β. Κάθοδος **ΖΘ**, ἀγωγός, ἀδιατάρακτη ἐπίχωση, ὄστρακα.
57α-β. Κάθοδος **ΖΘ**, ἀγωγός, ἀδιατάρακτη ἐπίχωση, ὄστρακα.
58α-β. Κάθοδος **ΖΘ**, ἀγωγός, ἀδιατάρακτη ἐπίχωση, ὄστρακα.
59α. Κάθοδος **ΖΘ**, ἀγωγός, ἀδιατάρακτη ἐπίχωση, τμῆμα σκύφου.
59β. Κάθοδος **ΖΘ**, ἀγωγός, ἀδιατάρακτη ἐπίχωση, ἀγγεῖο.

59γ. Κάθοδος **ΖΘ**, ἀγωγός, ἀδιατάρακτη ἐπίχωση, τμήματα ἀγγείου.
59δ. Δωμάτιο **Ζ1**, συγκολλημένα ὄστρακα.
59ε. Δωμάτιο **Ζ1**, τμῆμα λεκάνης συγκολλημένο.
60α-β. Κάθοδος **ΖΘ**, κατώφλι πρὸς τὸ δωμάτιο **Θ7**, ὄστρακα.
60γ. Δωμάτιο **Ζ1**, κατώφλι, ὄστρακα.
61. Δωμάτια **Ζ1**, **Ζ2** καὶ πέρασμα **ΤΖ**.
62α. Δωμάτιο **Ζ1**, παράθυρο.
62β. Δωμάτιο **Ζ1**, ποδιὰ παραθύρου, ὄστρακα.
63. Δωμάτιο **Ζ1** μὲ θρανίο κάτω ἀπὸ τὸ παράθυρο καὶ δωμάτιο **Ζ2**, ἄσκαφτο.
64α. Δωμάτιο **Ζ2**, περιοχὴ παραθύρου, ὄστρακα.
64β. Δωμάτιο **Ζ2**, ἐπίχωση ἀνατολικῆς πλευρᾶς, ὄστρακα.
64γ. Δωμάτιο **Ζ2**, ἐπίχωση δαπέδου, ὄστρακα.
65α-β. Δωμάτιο **Ζ2**, ἀρχικὸ γέμισμα. α. Ὄστρακα. β. Λαμὸς πρόχου μὲ μολύβδινο ἔνδεσμο.
66. Κλίμακα **ΒΖ** καὶ ἀποθέτης περάσματος **ΤΖ**.
67α. Πέρασμα **ΤΖ**, ἀποθέτης, τμήματα σκύφου.
67β. Τμήματα σκύφου συγκολλημένα.
67γ. Πέρασμα **ΤΖ**, ἀποθέτης, κομμάτια σκύφου συγκολλημένα.
68α. Πέρασμα **ΤΖ**, ἀποθέτης, ὄστρακα.
68β. Πέρασμα **ΤΖ**, δάπεδο, μόνωτος σκύφος.
69. Πέρασμα **ΤΖ**, δάπεδο.
70α-β. Πέρασμα **ΤΖ**, ἐπίχωση χαμηλά, ὄστρακα.
71α. Πέρασμα **ΤΖ**, δάπεδο, κομμάτια ἐλεφάντινης πυξίδας.
71β. Πέρασμα **ΤΖ**, ἐπίχωση χαμηλά, εἰκονιστικὸς κρατήρας.
72α. Πέρασμα **ΤΖ**, βάθος ἐπιχώσεως, ὄστρακα.
72β. Δωμάτιο **Θ7**, κορυφὴ ἐπιχώσεως, ὄστρακα.
73. Δωμάτιο **Θ7**.
74α. Βαθμιδωτὴ εἴσοδος πρὸς τὸ δωμάτιο **Θ7**.
74β. Δωμάτιο **Θ7**, ἐπίχωση, ὄστρακα.
75α-β. Δωμάτιο **Θ7**, ἐπίχωση, ὄστρακα.
76α-β. Δωμάτιο **Θ7**, ἐπίχωση, ὄστρακα.
76γ. Δωμάτιο **Θ7**, ἀρχικὴ ἀδιατάρακτη ἐπίχωση, ὄστρακα.
77α. Δωμάτιο **Θ7**, δάπεδο, ὄστρακα.
77β-γ. Δωμάτιο **Θ7**, δάπεδο. β. Κρατήρας. γ. Κύαθος.
78α. Δωμάτιο **Θ7**, ΜΕ ταφὴ κατὰ χώραν.
78β. Δωμάτιο **Θ3**, στρῶμα καμένων πλίνθων, ὄστρακα.
79α. Δωμάτιο **Θ3**. Στὸ βάθος τὸ **Θ5**.
79β. Δωμάτιο **Θ3**, στρῶμα καμένων πλίνθων, ὄστρακα.
80α-β. Δωμάτιο **Θ3**, στρῶμα καμένων πλίνθων, ὄστρακα.
81α-β. Δωμάτιο **Θ3**, στρῶμα καμένων πλίνθων, ὄστρακα.
82α. Δωμάτιο **Θ3**, στρῶμα καμένων πλίνθων, ὄστρακα.
82β. Δωμάτιο **Θ3**, στρῶμα καμένων πλίνθων, ἀγγεῖο.
83. Δωμάτιο **Θ3**, ἐπίχωση ψηλά, ὄστρακα.
84α-β. Δωμάτιο **Θ3**, ἐπίχωση ψηλά, ὄστρακα.

85α. Δωμάτιο **Θ3**, ἐπίχωση ψηλά, ὄστρακα.
85β. Δωμάτιο **Θ3**, ἐπίχωση χαμηλά, ὄστρακα.
86. Δωμάτιο **Θ3**, ἐπίχωση χαμηλά, ὄστρακα.
87. Δωμάτιο **Θ3**, ἐπίχωση χαμηλά, ὄστρακα.
88α-β. Δωμάτιο **Θ3**, ἐπίχωση χαμηλά, ὄστρακα.
88γ. Δωμάτιο **Θ3**, στρῶμα πλέσιας, ἀχιβάδες conus.
89α. Δωμάτιο **Θ3**, ἐπίχωση χαμηλά, λήκυθος.
89β. Δωμάτιο **Θ3**, ἐπίχωση χαμηλά, ψευδόστομος.
90α. Δωμάτιο **Θ1**, ἐπίχωση θεμελιώσεως, ὄστρακα.
90β. Δωμάτιο **Θ1**, στρῶμα στάχτης, ὄστρακα.
91. Δωμάτιο **Θ1**, στρῶμα στάχτης, ὄστρακα.
92. Πέρασμα μεταξὺ κτιρίου **Θ** καὶ τείχους, ἐπίχωση, ὄστρακα.
93α. Πέρασμα μεταξὺ κτιρίου **Θ** καὶ τείχους, ἐπίχωση, ὄστρακα.
93β-γ. Πέρασμα μεταξὺ κτιρίου **Θ** καὶ τείχους, θεμελίωση δαπέδου, ὄστρακα.
94α. Ἀγωγὸς **ΘΚ**, καλυπτήρια συσσώρευση, λήκυθος.
94β. Ἀγωγὸς **ΘΚ**, καλυπτήρια συσσώρευση, πιθαμφορέας.
95. Ἀγωγὸς **ΘΚ**, ἐπίστρωση καλυπτηρίων πλακῶν.
96α. Ἀγωγὸς **ΘΚ**, ἐπίστρωση καλυπτηρίων πλακῶν.
96β. Ἀγωγὸς **ΘΚ**, κατασκευή.
97α. Ἀγωγὸς **ΘΚ**, μονωτικὸ στρῶμα, ὄστρακα.
97β. Ἀγωγὸς **ΘΚ**, περιοχὴ στομίου, περιεχόμενο.
98α. Ἀγωγὸς **ΘΚ**, περιοχὴ στομίου, περιεχόμενο.
98β. Κτίριο **Η**, δάπεδο μεταξὺ τοίχων.
99α-γ. Δωμάτιο **Κ8**, ταραγμένη ἐπίχωση, κρατηρίσκος μὲ εἰκονιστικὴ διακόσμηση.
100α. Δωμάτιο **Κ8**, ὑπόστρωμα δαπέδου.
100β. Δωμάτιο **Κ2**, γέμισμα, δεύτερο στρῶμα, ὄστρακα.
101. Δωμάτιο **Κ2**, γέμισμα, πρῶτο στρῶμα, ὄστρακα.
102α. Δωμάτιο **Κ4**, ἀδιατάρακτο στρῶμα, ὄστρακα.
102β. Δωμάτιο **Κ5**, στὸ βάθος τὸ **Λ3α**.
103α. Δωμάτιο **Κ5**, ὑπόστρωμα δαπέδου, ὄστρακα.
103β. Χῶρος **Κ6**, ἀρχικὴ ἐπίχωση, ὄστρακα.
104α. Αὐλὴ **Λ2**, ἀπαραβίαστο στρῶμα, ὄστρακα.
104β. Χῶρος **Λ3**, ὄστρακα ἐπιχώσεως.
105. Δωμάτιο **Λ3**, ὄστρακα κατασκευῆς.
106α. Δωμάτιο **Λ3β**, τμῆμα κύλικος.
106β. Δωμάτιο **Λ3β**, τμῆμα πρόχου.
106γ. Δωμάτιο **Λ3β**, κύαθος.
106δ. Δωμάτιο **Λ3β**, σκύφος.
107α. Δωμάτιο **Λ3β**, σκύφος.
107β. Δωμάτιο **Λ3β**, ὀξυπύθμενος ἀμφορέας.

ΕΙΚΟΝΕΣ

1. Ἀγωγὸς πρὸς Α. τοῦ δωματίου **Α4**, σκαρίφημα.
2. Χεῖλος κυάθου ἀπὸ τὸ ἐπιφανειακὸ στρῶμα ἄσκαπτου ὄγκου ἀνδήρου **ΙΙ**.
3. Ἐπιφανειακὸ στρῶμα ἄσκαπτου ὄγκου ἀνδήρου **ΙΙ**.
4. Ἐπιφανειακὸ στρῶμα ἄσκαπτου ὄγκου ἀνδήρου **ΙΙ**.
5. Ἐπιφανειακὸ στρῶμα ἄσκαπτου ὄγκου ἀνδήρου **ΙΙ**.
6. Σκληρὴ ἐπίχωση ἄσκαπτου ὄγκου ἀνδήρου **ΙΙ**.
7. Δωμάτιο **Α3**, ὑποδομὴ δαπέδου, ὄστρακο μὲ παράσταση χταποδιοῦ.
8. Δωμάτιο **Α4α**, καθαρισμός.
9. Δωμάτιο **Α6**, περιοχὴ θύρας.
10. Δωμάτιο **Α6**, περιοχὴ θύρας, ἀδιατάρακτη ἐπίχωση.
11. Δωμάτιο **Α6**, περιοχὴ θύρας, ἀδιατάρακτη ἐπίχωση.
12. Δωμάτιο **Α6**, περιοχὴ θύρας, ἀδιατάρακτη ἐπίχωση.
13. Δωμάτιο **Α6**, περιοχὴ θύρας, ἀδιατάρακτη ἐπίχωση.
14. Δωμάτιο **Α6**, περιοχὴ θύρας, ἀδιατάρακτη ἐπίχωση.
15. Δωμάτιο **Α6**, περιοχὴ θύρας, ἀδιατάρακτη ἐπίχωση.
16. Ἑλληνιστικὲς βαθμίδες, ἐπάνω ἀπὸ τὴν πρώτη.
17. Ἑλληνιστικὲς βαθμίδες, ἐπάνω ἀπὸ τὴν πρώτη, ὄστρακο.
18. Ἑλληνιστικὲς βαθμίδες, σκαρίφημα.
19. Ἑλληνιστικὲς βαθμίδες, ὄστρακο.
20. Ἀγωγὸς **ΑΒ**, ἐπάλειψη πλέσιας.
21. Ἀγωγὸς **ΑΒ**, ἐπάλειψη πλέσιας.
22. Ἀγωγὸς **ΑΒ**, ἐσωτερικό, ἐπιφανειακὸ στρῶμα.
23. Δωμάτιο **Β1**, κάτοψη, σκαρίφημα.
24-25. Δωμάτιο **Β1**, ἄθικτη ἐπίχωση.
26. Δωμάτιο **Β1**, ἄθικτη ἐπίχωση.
27. Δωμάτιο **Β1**, ἄθικτη ἐπίχωση.
28-30. Δωμάτιο **Β1**, τομὴ ΒΑ. γωνίας.
31. Δωμάτιο **Β1**, τομὴ ΒΑ. γωνίας.
32. Δωμάτιο **Β1**, τομὴ ΒΑ. γωνίας.
33-35. Δωμάτιο **Β1**, τομὴ ΒΑ. γωνίας.
36-38. Δωμάτιο **Β1**, τομὴ ΒΑ. γωνίας.
39. Δωμάτιο **Β2**, ἄθικτη ἐπίχωση.
40. Δωμάτιο **Β2**, ἄθικτη ἐπίχωση.
41. Δωμάτιο **Β2**, ἄθικτη ἐπίχωση.
42. Δωμάτιο **Β2**, ἄθικτη ἐπίχωση.
43. Δωμάτιο **Β3**, λιθολόγημα κέντρου δωματίου.
44. Δωμάτιο **Β4**, δάπεδο.
45. Δωμάτιο **Β5**, ὑποθεμελίωση, σκαρίφημα.
46. Δωμάτιο **Β5**, ἐπίχωση ΒΔ. γωνίας.
47. Δωμάτιο **Β5**, ἐπίχωση ΒΔ. γωνίας.
48-49. Δωμάτιο **Β5**, ἐπίχωση ΒΔ. γωνίας.
50-51. Μεσαῖος Δρομίσκος, κάθοδος πρὸς τεῖχος, φάση ἐγκαταλείψεως.

52. Μεσαῖος Δρομίσκος, κάθοδος πρὸς τεῖχος, φάση ἐγκαταλείψεως.
53-54. Μεσαῖος Δρομίσκος, κάθοδος πρὸς τεῖχος, φάση ἐγκαταλείψεως.
55-58. Μεσαῖος Δρομίσκος, κάθοδος πρὸς τεῖχος, φάση ἐγκαταλείψεως.
59-60. Μεσαῖος Δρομίσκος, κάθοδος πρὸς τεῖχος, φάση ἐγκαταλείψεως.
61-62. Μεσαῖος Δρομίσκος, κάθοδος πρὸς τεῖχος, φάση ἐγκαταλείψεως.
63-64. Μεσαῖος Δρομίσκος, κάθοδος πρὸς τεῖχος, φάση ἐγκαταλείψεως.
65. Μεσαῖος Δρομίσκος, κάθοδος πρὸς τεῖχος, πλέσια δαπέδου.
66. Μεσαῖος Δρομίσκος, κάθοδος πρὸς τεῖχος, πλέσια δαπέδου.
67. Μεσαῖος Δρομίσκος, ἐπίχωση στροφῆς πρὸς κάθοδο.
68-69. Μεσαῖος Δρομίσκος, ἐπίχωση στροφῆς πρὸς κάθοδο.
70-73. Μεσαῖος Δρομίσκος, πλέσια καὶ κοκκινόχωμα.
74. Μεσαῖος Δρομίσκος, πλέσια καὶ κοκκινόχωμα.
75. Μεσαῖος Δρομίσκος, περιοχὴ κατωφλιοῦ θύρας πρὸς κάθοδο.
76. Μεσαῖος Δρομίσκος, περιοχὴ κατωφλιοῦ θύρας πρὸς κάθοδο.
77. Μεσαῖος Δρομίσκος, τομὴ ἐπιχώσεως στὸ τέρμα τῆς καθόδου, σκαρίφημα.
78. Μεσαῖος Δρομίσκος, κορυφὴ ἐπιχώσεως στὸ τέρμα τῆς καθόδου.
79. Μεσαῖος Δρομίσκος.
80. Δωμάτιο **Γ3**, στρῶμα στάχτης-δαπέδου, ἀγγεῖο.
81. Δωμάτιο **Γ3**, στρῶμα στάχτης-δαπέδου.
82-83. Δωμάτιο **Γ3**, στρῶμα στάχτης-δαπέδου.
84-85. Δωμάτιο **Γ3**, στρῶμα στάχτης-δαπέδου.
86. Δωμάτιο **Γ3**, στρῶμα στάχτης-δαπέδου.
87-88. Δωμάτιο **Γ3**, ἀδιατάρακτη ἐπίχωση δυτικοῦ τμήματος.
89-91. Δωμάτιο **Γ3**, βόρειος τοῖχος.
92. Δωμάτιο **Γ3**, βόρειος τοῖχος.
93-97. Δωμάτιο **Γ3**, τομὴ δαπέδου.
98. Δωμάτιο **Γ3**, τομὴ δαπέδου.
99-100. Χῶρος **Γ5**, ἀδιατάρακτη ἐπίχωση.
101. Χῶρος **Γ5**, ἀδιατάρακτη ἐπίχωση.
102. Δωμάτιο **Γ2**, ὑπόστρωμα δαπέδου.
103. Δωμάτια **Γ1** καὶ **Γ2**, ἀγωγὸς καὶ κάθοδος **ΓΔ**, σκαρίφημα.
104. Ἀγωγὸς **ΓΔ**, ἐπίχωση κάτω ἀπὸ τὸν κυβόλιθο.
105. Ἀγωγὸς **ΓΔ**, ἐπίχωση κάτω ἀπὸ τὸν κυβόλιθο.
106-107. Ἀγωγὸς **ΓΔ**, βορειότατο ἄκρο.
108-109. Ἀγωγὸς **ΓΔ**, βορειότατο ἄκρο, χαμηλά.
110. Ἀγωγὸς **ΓΔ**, κέντρο.
111. Ἀγωγὸς **ΓΔ**, κέντρο.
112. Ἀγωγὸς **ΓΔ**, κέντρο.
113. Ἀγωγὸς **ΓΔ**, κέντρο.
114. Κλίμακα **ΓΔ**, ἐπίχωση.
115. Χῶρος **Δ1**, μεταξὺ τῶν λίθων τοῦ ἀναλήμματος.
116-118. Δωμάτιο **Δ2**, ἐπίχωση δαπέδου.
119. Δωμάτιο **Ε1**, βορειοανατολικὴ γωνία.

120. Κλίμακα **ΒΖ**, ἐπίχωση κάτω ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια.
121. Κλίμακα **ΒΖ**, ἐπίχωση, κάτω ἀπὸ τὶς πλίθες.
122-124. Κλίμακα **ΒΖ**, ἐπίχωση, κάτω ἀπὸ τὶς πλίθες.
125. Ἐπάνω Δρομίσκος, δάπεδο πλέσιας ἐμπρὸς ἀπὸ τὸ παράθυρο **Ζ1**.
126. Ἀγωγὸς **ΒΖ**, ἐπίχρισμα καλυπτηρίων πλακῶν.
127-128. Ἀγωγὸς **ΒΖ**, ἐσωτερικό.
129-131. Ἀγωγὸς **ΒΖ**, ἐσωτερικό.
132-133. Ἀγωγὸς **ΒΖ**, ἐσωτερικό.
134. Κάθοδος **ΖΘ**, γάστρα σκύφου.
135. Κάθοδος **ΖΘ**, ἐπάλειψη πλατύσκαλου.
136. Κάθοδος **ΖΘ**, ἐπάλειψη πλατύσκαλου.
137. Κάθοδος **ΖΘ**, λιθολόγημα κατὰ μῆκος τῶν βαθμίδων.
138. Κάθοδος **ΖΘ**, ἐπίχωση ἀγωγοῦ.
139. Κάθοδος **ΖΘ**, ἐπίχωση ἀγωγοῦ.
140. Κάθοδος **ΖΘ**, ἐπίχωση ἀγωγοῦ.
141-142. Κάθοδος **ΖΘ**, ἀδιατάρακτη ἐπίχωση ἀγωγοῦ.
143-144. Κάθοδος **ΖΘ**, ἀδιατάρακτη ἐπίχωση ἀγωγοῦ, βαθύτερο στρῶμα.
145-150. Κάθοδος **ΖΘ**, ἀδιατάρακτη ἐπίχωση ἀγωγοῦ, βαθύτερο στρῶμα.
151. Κάθοδος **ΖΘ**, ἐπάνω στὶς βαθμίδες.
152. Κάθοδος **ΖΘ**, ἐπάνω στὶς βαθμίδες.
153. Στρῶμα καλύψεως τοῦ βράχου στὸ δωμάτιο **Ζ1**, χεῖλος κύλικος.
154-155. Στρῶμα καλύψεως τοῦ βράχου στὸ δωμάτιο **Ζ1**, ὄστρακα σκύφων.
156. Κατώφλι τοῦ δωματίου **Ζ1**, ὄστρακο σκύφου.
157. Κατώφλι δωματίου **Ζ1**, καλυπτήριες στρώσεις, ὄστρακο κύλικος.
158. Κατώφλι δωματίου **Ζ1**, καλυπτήριες στρώσεις, ὄστρακο σκύφου.
159. Κατώφλι δωματίου **Ζ1**, ἐπάνω στρώση, ὄστρακο κρατήρα.
160. Πέρασμα **ΤΖ**, ἀποθέτης, ὄστρακο πρόχου ἢ ἀμφορέα.
161. Πέρασμα **ΤΖ**, ἀποθέτης, ὄστρακο σκύφου.
162. Πέρασμα **ΤΖ**, ἀποθέτης, ὄστρακο κυάθου.
163. Πέρασμα **ΤΖ**, ἀποθέτης, χεῖλος πιθαμφορέως.
164. Πέρασμα **ΤΖ**, ἐπίχωση, χεῖλος κυάθου.
165. Πέρασμα **ΤΖ**, ἐπίχωση, τμῆμα κρατήρα.
166. Πέρασμα **ΤΖ**, ἐπίχωση, βάθος, ὄστρακο.
167-169. Πέρασμα **ΤΖ**, ἐπίχωση, βάθος, ὄστρακα σκύφων.
170-171. Δωμάτιο **Θ7**, γέμισμα, ὄστρακα.
172-173. Δωμάτιο **Θ7**, γέμισμα, ὄστρακα.
174. Δωμάτιο **Θ7**, γέμισμα, χαμηλά, ὄστρακο.
175. Δωμάτιο **Θ7**, γέμισμα, χαμηλά, ὄστρακο.
176. Δωμάτιο **Θ7**, γέμισμα, χαμηλά, ὄστρακο κυάθου.
177. Δωμάτιο **Θ7**, γέμισμα, χαμηλά, ὄστρακο σκύφου.
178. Δωμάτιο **Θ7**, γέμισμα, χαμηλά, ὄστρακο σκύφου.
179-180. Δωμάτιο **Θ7**, βάθος γεμίσματος, ὄστρακα κυλίκων.
181. Δωμάτιο **Θ7**, βάθος γεμίσματος, ὄστρακο.

182. Δωμάτιο **Θ7**, βάθος γεμίσματος, ὄστρακο κρατηρίσκου.
183-184. Δωμάτιο **Θ7**, βάθος γεμίσματος, ὄστρακα σκύφων.
185. Δωμάτιο **Θ7**, βάθος γεμίσματος, ὄστρακο κύλικος.
186-187. Δωμάτιο **Θ7**, βάθος γεμίσματος, ὄστρακα σκύφων.
188. Δωμάτιο **Θ7**, ἀδιατάρακτη ἐπίχωση, ὄστρακο πιθαμφορέως.
189-191. Δωμάτιο **Θ7**, ἀδιατάρακτη ἐπίχωση, ὄστρακα κυλίκων.
192. Δωμάτιο **Θ7**, ἀδιατάρακτη ἐπίχωση, ὄστρακο κυαθίου.
193. Δωμάτιο **Θ7**, ἀδιατάρακτη ἐπίχωση, ὄστρακο κυαθίου.
194. Δωμάτιο **Θ7**, ἀδιατάρακτη ἐπίχωση, ὄστρακο σκύφου.
195. Δωμάτιο **Θ7**, στρῶμα δαπέδου, ὄστρακο σκύφου.
196. Δωμάτιο **Θ7**, δάπεδο, σκαρίφημα.
197. Δωμάτιο **Θ7**, δάπεδο, τμῆμα ἀπιόσχημου ἀγγείου.
198. Δωμάτιο **Θ7**, δάπεδο, ὄστρακο σκύφου.
199. Δωμάτιο **Θ7**, ΜΕ ταφή, σκαρίφημα.
200. Δωμάτιο **Θ3**, λιθοδομὴ καὶ πλινθοδομὴ νοτίου τοίχου, σκαρίφημα.
201. Δωμάτιο **Θ3**, στρώση πλίνθων, ὄστρακο κύλικος.
202-204. Δωμάτιο **Θ3**, στρώση πλίνθων, ὄστρακα κυλίκων.
205. Δωμάτιο **Θ3**, στρώση πλίνθων, ὄστρακο κυπέλλου.
206-207. Δωμάτιο **Θ3**, στρώση πλίνθων, ὄστρακα.
208-210. Δωμάτιο **Θ3**, στρώση πλίνθων, ὄστρακα.
211. Δωμάτιο **Θ3**, στρώση πλίνθων, ὄστρακο.
212. Δωμάτιο **Θ3**, στρώση πλίνθων, ὄστρακο πρόχου.
213. Δωμάτιο **Θ3**, στρώση πλίνθων, ὄστρακο.
214-215. Δωμάτιο **Θ3**, στρώση πλίνθων, ὄστρακα.
216. Δωμάτιο **Θ3**, στρώση πλίνθων, ὄστρακο ψευδοστόμου.
217-218. Δωμάτιο **Θ3**, στρώση πλίνθων, ὄστρακα κρατήρων.
219. Δωμάτιο **Θ3**, στρώση πλίνθων, ὄστρακο.
220-222. Δωμάτιο **Θ3**, στρώση πλίνθων, ὄστρακα σκύφων.
223. Δωμάτιο **Θ3**, ἐπίχωση, ὄστρακο.
224. Δωμάτιο **Θ3**, ἐπίχωση, ὄστρακο.
225. Δωμάτιο **Θ3**, ἐπίχωση, ὄστρακο σκύφου.
226. Δωμάτιο **Θ3**, ἐπίχωση, ὄστρακο κύλικος.
227-228. Δωμάτιο **Θ3**, ἐπίχωση, ὄστρακα κυλίκων.
229. Δωμάτιο **Θ3**, ἐπίχωση, ὄστρακο κύλικος.
230. Δωμάτιο **Θ3**, ἐπίχωση, ὄστρακο κυάθου.
231. Δωμάτιο **Θ3**, ἐπίχωση, ὄστρακο.
232. Δωμάτιο **Θ3**, ἐπίχωση, ὄστρακο σκύφου.
233-234. Δωμάτιο **Θ3**, ἐπίχωση, ὄστρακα σκύφων.
235. Δωμάτιο **Θ3**, ἐπίχωση, ὄστρακο.
236. Δωμάτιο **Θ3**, ἐπίχωση, ὄστρακο πρόχου.
237. Δωμάτιο **Θ3**, ἐπίχωση, ὄστρακο κρατήρα.
238-240. Δωμάτιο **Θ3**, ἐπίχωση, ὄστρακα κυλίκων.
241. Δωμάτιο **Θ3**, ἐπίχωση, ὄστρακο.

242. Δωμάτιο **Θ3**, ἐπίχωση, ὄστρακο κυπέλλου.
243. Δωμάτιο **Θ3**, ἐπίχωση, ὄστρακο.
244. Δωμάτιο **Θ3**, στρῶμα πλέσιας, ὄστρακο κυπέλλου.
245. Δωμάτιο **Θ3**, στρῶμα πλέσιας, ὄστρακο ρυτοῦ.
246. Δωμάτιο **Θ3**, στρῶμα πλέσιας, ὄστρακο κρατήρα.
247-248. Δωμάτιο **Θ1**, ἐξωτερικὲς ἐπιχώσεις, ὄστρακα σκύφων.
249. Δωμάτιο **Θ1**, στρῶμα στάχτης, ὄστρακο κύλικος.
250. Δωμάτιο **Θ1**, στρῶμα στάχτης, ὄστρακο κρατήρα.
251-252. Δωμάτιο **Θ1**, στρῶμα στάχτης, ὄστρακα σκύφων.
253. Πέρασμα μεταξὺ δωματίων **Θ** καὶ τείχους, ὄστρακο.
254. Πέρασμα μεταξὺ δωματίων **Θ** καὶ τείχους, ὄστρακο κυάθου.
255. Πέρασμα μεταξὺ δωματίων **Θ** καὶ τείχους, ὄστρακο σκύφου.
256. Πέρασμα μεταξὺ δωματίων **Θ** καὶ τείχους, ὄστρακο κυπέλλου.
257-258. Πέρασμα μεταξὺ δωματίων **Θ** καὶ τείχους, ὄστρακα σκύφων.
259. Πέρασμα μεταξὺ δωματίων **Θ** καὶ τείχους, ὄστρακο κυάθου.
260. Πέρασμα μεταξὺ δωματίων **Θ** καὶ τείχους, ὄστρακο σκύφου.
261-262. Πέρασμα μεταξὺ δωματίων **Θ** καὶ τείχους, ὄστρακα σκύφων.
263. Ἀγωγὸς **ΘΚ**, μονωτικὴ ἐπικάλυψη, ὄστρακο κύλικος.
264. Ἀγωγὸς **ΘΚ**, μονωτικὴ ἐπικάλυψη, ὄστρακο σκύφου.
265. Ἀγωγὸς **ΘΚ**, μόνωση ἐπίστρωσης, ὄστρακο ψευδοστόμου.
266. Ἀγωγὸς **ΘΚ**, περιοχὴ ἐκροῆς του, ὄστρακο κυάθου.
267. Ἀγωγὸς **ΘΚ**, περιοχὴ ἐκροῆς του, ὄστρακο ψευδοστόμου.
268. Ἀγωγὸς **ΘΚ**, περιοχὴ ἐκροῆς του, ὄστρακο κρατήρα.
269. Ἀγωγὸς **ΘΚ**, περιοχὴ ἐκροῆς του, ὄστρακο σκύφου.
270. Ἀγωγὸς **ΘΚ**, περιοχὴ ἐκροῆς του, ὄστρακο σκύφου.
271-272. Ἀγωγὸς **ΘΚ**, περιοχὴ ἐκροῆς του, ὄστρακα σκύφων.
273. Ἀγωγὸς **ΘΚ**, περιοχὴ ἐκροῆς του, ὄστρακο σκύφου.
274-275. Δωμάτιο **Η1**, ἐπίχωση, ὄστρακα ἀλαβάστρων.
276. Δωμάτιο **Η1**, ἐπίχωση, ὄστρακο κύλικος.
277. Δωμάτιο **Η1**, ἐπίχωση, ὄστρακο.
278. Δωμάτιο **Η3**, ἐπίχωση, ὄστρακο σκύφου.
279. Δωμάτιο **Η2**, πήλινος τροχός.
280. Περιοχὴ **Η**, κατάλοιπα δαπέδου, ὄστρακο.
281. Περιοχὴ **Η**, κατάλοιπα δαπέδου, ὄστρακο σκύφου.
282. Κρατηρίσκος δωματίου **Κ8**, ἀνάπτυγμα.
283. Δωμάτιο **Λ3β**, σκύφος.
284. Δωμάτιο **Λ3β**, σκύφος.
285. Δωμάτιο **Γ3**, πινάκιο.
286. Δωμάτιο **Γ3**, κύαθος.
287. Δωμάτιο **Θ7**, κρατήρας.
288. Κεφαλὴ εἰδωλίου ἀπὸ τὸ κτίριο **Ζ**.
289. Εἰδώλιο σκύλου ἀπὸ τὸ συγκρότημα **Α**.
290. Λαιμὸς καὶ κεφαλὴ εἰδωλίου πτηνοῦ ἀπὸ τὴν κλίμακα **ΑΒ**.

SUMMARY

CONTENTS

Foreword 511-512
Introduction 513-516

PART ONE - DESCRIPTIVE
THE BUILDINGS AND THE FINDS

Drain to the east of room **A4** 519-527
Complex **A** 520-527
Terrace **I** 521. Terrace **II** 521. Area **IIA** 522. Room **A1** 522. Room **A2** 524. Room **A3** 524. Area **A4** 524. Terrace **A5** 524. Room **A6** 525. Room **A7** 525. Room **A8** 525. Room **A9** 526. Room **A10** 526. Room **A11** 526. Room **A12** 526
Hellenistic Steps 527-528
Stairway and Drain **AB** 528
Building **B** 529-532
Room **B1** 529. Room **B2** 531. Room **B3** 531. Room **B4** 531. Room **B5** 531
Middle Lane 532-533
Nether Lane 533-534
Courtyards **B8** and **B9** 534
Complex **Γ-Δ-E** 535
Building **Γ** 535-537
Room **Γ3** 535. Room **Γ4** 536. Area **Γ5** 536. Rooms **Γ1** and **Γ2** 537
Drain and Stairway **ΓΔ** 538
Building **Δ** 538-541
Area **Δ1** 538. Room **Δ2** 539. Room **Δ3** 540. Room **Δ5** 540. Room **Δ4** 540
Building **E** 541
Room **E1** 541. Room **E2** 541. Room **E3** 541
Upper Lane 542-543
Stairway **ZΘ** 543
Building **Z** 544-545
Room **Z1** 544. Room **Z2** 545
Passage **TZ** 545-546
Building **Θ** 546-550
Room **Θ7** 546. Room **Θ6** 547. Room **Θ5** 548. Room **Θ3** 548 Room **Θ4** 550. Room **Θ1** 550. Room **Θ2** 550
Area **I** 551

Drain **ΘK** 551
Area **H** 551
Complex **K-Λ** 552-559
Building **K** 552-558
Room **K8** 553. Area **K8α** 555. Room **K1** 555. Room **K2** 555. Room **K3** 555. Room **K4** 556. Room **K5** 556. Area **K6** 556. Room **K6α** 557. Room **K7** 557. Room **K9** 557. Courtyard **K10** 557
Area **Λ** 558-559
Area **Λ1** 558. Courtyard **Λ2** 558. Area **Λ3** 558. Room **Λ3β** 559. **Λ3α** 559

PART TWO - SYSTEMATIC

General Comments 563
The buildings 563
Construction 564-567
Walls 564. Doorways-Thresholds 564. Windows 565. Floors 565. Stairways 565. Drains 566. Lanes 566. Roof supports 567. Roofs 567. Fortification wall 567
Pottery 568-571
Figurines 572-576
Small Finds 577-579
Bronze 577. Lead 577. Gold 577. Iron 578. Stone 578. Bone 578. Ivory 578. Artificial substances 578. Egyptian blue 578. Clay 579. Plaster 579. Sea Shells 579. Miscellaneous 579
Use and History of Southwest Quarter 580-582
Use 580. Dating 580
List of plans, plates, figures 583-592

FOREWORD

The present volume of the post 1960 excavations at Mycenae concerns the so called Southwest Quarter of the acropolis, excavated during 1966, 1972, 1973, 1974, 1988 and 1989. During the 1966 season, director of the excavations was the late prof. G. E. Mylonas and assistant director was the present author. Members of the excavation team were the students Caroline Willis, Danae Alivizatou, Anna Xerouhaki, Leslie Crum and Larry Rosen. The architect Kenneth Shaar was responsible for the plans and Mrs Ino Ioannidou for the archaeological photography. The excavation report was presented at the annual report of the Work of the Archaeological Society at Athens and was published in the 1966 *Praktika* volume (p. 107). During 1966 the north part of terraces **I** and **II** was excavated as well as rooms **A1** and **A7**.

Excavations were resumed in 1972, again under the late prof. G. E. Mylonas, with the present author as assistant director. Members of the excavation team were the students I. Kritseli, A. Vlavianou, St. Alexopoulou, T. Damala, A. Onasoglou, V. Zographou, Ph. Rudder, S. Glavas. K. Shaar remained as architect of the excavation (annual report at the Work of the Archaeological Society at Athens, 1972 *Praktika* volume, p. 116-126, fig. 2, pl. 101). During 1972 were excavated the Hellenistic steps, the west part of the nether lane, descent **AB** and room **B1**. Excavations continued in 1973 under prof. G. E. Mylonas and Sp. Iakovidis, with K. Shaar as architect, assisted by D. Thompson, while the photography was undertaken by Sp. Tsavdaroglou and the conservation of some of the finds by Mrs Chr. Sougioutzoglou. Members of the excavation team included D. Danielidou, A. Onasoglou, V. Zographou, D. Samiou, Al. Kombothekra, and Nelli Kasdagli, all students of the University of Athens (annual report presented at the Work of the Archaeological Society at Athens, published in the 1973 *Ergon* and *Praktika* volumes, p. 103-107, fig. 2, pls 121, 125α, β, 126α, β, 127β, 128 and 129). The excavation focused on the south rooms of building **A**, on buildings **B**, **Γ**, **Δ**, **E**, **Z** and stairway **BZ**. During 1974, excavations were continued under prof. G. E. Mylonas and Sp. Iakovidis with the same architect and photographer, as well as a number of students, including D. Danielidou, B. Zographou, Marg. Tsimbouxi, Sot. Kontis and E. Stephanidis (annual report at the work of the Archaeological Society at Athens, 1974 *Ergon* and *Praktika* volumes, p. 90, pls 71, 72α). During 1974 were excavated building **Θ**, stairway **ΘK** and area **I**.

After a break of 13 years, excavations in the same area were resumed in 1988, under the direction of the present author, assisted by E. Gieringer, D. Catherwood, Rox. Margariti and Elena Papanikolaou, by the architect Mrs. T. Sali-Axioti and by the photographer El. Eli-

ades (annual report of the Work of the Archaeological Society at Athens, 1988 *Ergon* and *Praktika* volumes, p. 15-20, figs 1-2 and pls 6-10). During the 1988 season were excavated the drain above complex **A** and area **A4**. Finally work in the area was completed in 1989 under the direction of the present author, assisted by D. Doxey, Kim Shelton, Eric Gieringer and El. Papanikolaou. Mrs. T. Sali-Axioti and El. Eliades remained as architect and photographer respectively, while the conservation of the pottery was undertaken by V. Galanis (annual report of the Work of the Archaeological Society at Athens, 1989 *Ergon* and *Praktika* volumes, p. 15-20, figs 1-2 and pls 6-10). During the 1988 season was cleaned the southernmost complex, **K-Λ**, where the fortification wall curves out towards the east.

The final publication is the result of collaborative work. It was based on the excavation notebooks, sketches and measurements included therein, on architectural plans, on site photographs and photographs of finds (the latter were re-photographed by El. Eliades) and finally on the cataloguing and description of the finds stored in the Mycenae museum. This complex and time consuming work benefited from the initial recording of all the find groups by my ex student and assistant, Kim Shelton-Demopoulou, currently prof. at Berkeley University. The detailed study was conducted under my personal supervision by members of the Mycenae project, archaeologists, D. Danielidou, Christophiles Maggidis, Tina Boloti, Vasiliki Pliatsika, and Iphiyenia Tournavitou. This work was completed under ideal conditions in the Mycenae museum due to the warm support of the then director of the 4rth Ephorate, Mrs. E. Spathari and her successors Mr. Al. Mantis, Mrs. Zoe Aslamatzidou and Mrs. Anna Banaka and their staff, including the headguards G. Chronis and P. Skazas.

INTRODUCTION

The so called Southwest Quarter of the acropolis of Mycenae occupies the southern part of the western slope of the citadel, only sporadically inhabited before the addition of the westward extension of the fortification wall up to the Chavos ravine and the erection of the Lion Gate. In the northern half of the area thus added to the fortified zone of the citadel in the middle of the 13th c. BC, Schliemann excavated in 1876 Grave Circle A and the surrounding buildings, i.e. the Granary, the Ramp House and the House of the Warrior Vase. In 1886, Chr. Tsoundas uncovered the House which was named after him, further to the south. In 1920 A. J. B. Wace excavated the so called South House, named thus because it occupied the then southern limit of the excavated area. In 1954 he undertook the excavation of the unexplored section between the South House and the Tsoundas House, which resulted in the discovery of the Cult Centre of Mycenae, a task continued after his death in 1957 by Lord William Taylour, who worked there until 1969. The excavation of the Cult Centre was completed by G. E. Mylonas and Sp. Iakovidis in the years between 1972 and 1975.

The southern half of the west slope (pl. 1), the subject of the present volume, is bounded on the north by the stone built stairway running along Shrine **Γ** and the Tsoundas House, towards the cyclopean fortification wall to the west. On the south it is bounded by the branch of the fortification wall turning east above the Chavos ravine. This area includes 11 building complexes (Houses), excavated by Tsoundas in the years after 1886 (plan 1). Although the excavation in this area had reached bedrock almost everywhere, there were some unexcavated room corners, sections of floors and some other areas, which had not been disturbed, probably because they served as barrow runs. These unexcavated areas were reason enough to warrant new supplementary excavations under the direction of G. E. Mylonas, of Mylonas-Iakovidis and finally of Sp. E. Iakovidis. The buildings in this quarter were explored during 1969, 1972, 1974 and 1989. They were named after letters of the Greek alphabet (**A-Λ**) and their rooms were given consecutive numbers (**A1**, **A2**, **B1**, **B2** etc.). The stairways were named after a combination of the letters assigned to the buildings on either side (**AB**, **ΓΔ**, **BZ**, etc.).

In the northwest corner of this area, at the foot of the Hellenistic Tower, was preserved a deposit 2,90m thick and rich in finds, in a building referred to in the bibliography as the House of the Chief Priest. This Complex will be published in a separate volume of this series.

Due to the steep slope of the hill, the bedrock often forms the actual floor surface of the rooms. Although the buildings lower down the slope are built against the interior face of the cyclopean fortification wall, which they therefore postdate, there are earlier architectural, funerary and pottery finds indicating that parts of this area had been occupied centuries

before it was included within the fortifications. More specifically, judging by the existence of wall remains and a burial below the floor of room **Z3**, it seems that the area had been used during the MH period for an unknown length of time and had been then apparently abandoned until its dense occupation after the addition of this section of the fortification wall.

Where the Tsoundas excavation had not reached bedrock, the basement floors consisted of trodden earth or of yellowish clay plaster, with sections of the rock protruding in places. In room **B1**, not excavated by Tsoundas, the stone and earth fill below the floor surface was sealed with lime plaster; the room was lined with benches. A low rectangular construction in the middle preserved few traces of burning, which suggests that it was most probably used as an altar, rather than as a hearth.

All the other rooms were most likely basement cells, which did not communicate with each other, except for room **A6**, which had access to descent **AB**, rooms **B2**, **B3** and **B4**, which had access to the middle lane, room **Δ2**, accessible from descent **ΓΔ**, room **E1**, accessible from the upper lane, rooms **Z1** and **Z2**, opening onto passage **TZ** and room **Θ7**, which had access to descent **ZΘ**. Higher up the slope, in House **Γ**, room **Γ3**, covered by thick Hellenistic deposits and constructions, turned out to be a kitchen, with a layer of ash and various cooking utensils lying on the floor.

The unexcavated areas, like the deposit in room **B1**, the floor layers in **Γ3**, in Houses **Z** and **K** and at various other points, yielded a considerable quantity of pottery as well as other evidence, suggesting that some buildings had suffered irreparable damage both by the earthquake, which left its traces everywhere at Mycenae and by the fire, which destroyed Tsoundas House. On the whole, it seems that the buildings in this part of the west slope were not raised to the ground by the earthquake and fire destructions, but were rather abandoned and left to collapse.

In the southern section of the quarter, where the cyclopean fortification wall turns eastwards, following the rock formation above the Chavos ravine, the buildings took account of the fortification line and have therefore a somewhat different orientation from the other complexes on the west slope. In addition to that, their plans are less canonical and their stone built wall bases are thinner. Their pottery, including a small crater with pictorial decoration, consisting of a four legged mythical animal and birds, dates their construction after the end of the LH IIIB period, i.e. somewhat later than the other buildings in the quarter. These buildings do not preserve traces of fire destruction or deliberate dismantling, except for Hellenistic additions and of course exposure to the elements.

The same applies to the buildings which continued to be used during LH IIIC, as was the case with the buildings in the south part of the quarter, as well as with three rooms erected at the north end of the quarter over the remains of House **A**. Elsewhere, the Hellenistic building activities caused great damage to the earlier structures, as was the case for buildings **Γ**, **I** and **K**. The state of preservation of other buildings reflects Hellenistic building activities, the remnants of which were later removed by Tsoundas.

The entire quarter had been covered by solid deposits, created by the collapse of the mud brick sections of the buildings and reinforced by the accumulation of eroded earth against the interior face of the fortification wall at the bottom of the slope. Steffen, illustrating the

state of affairs after the Schliemann excavations (pl. 2), witnessed few remains protruding from the accumulated earth, in the form of random or regularly aligned stones, which he identified as ancient foundations (antike Grundmauern), as ruins of later buildings (Trümmer späterer Bauten), as an ancient aqueduct (Antike Wasserleitung) and as two sections of walls meeting at right angles, near the 244,4m point above sea level on his plan. He also notes, by the eastward turn of the fortification wall, an excavation trench (Ausgrabung) running from the fortification wall in a northwesterly direction, probably one of the test trenches opened by Schliemann in 1874 at various points within the acropolis. Despite the difference in scale between the Steffen atlas and the recent plans and the greater accuracy of measurements in the latter, the juxtaposition of the old and the more recent plans of the area suggests that the corner wall recorded at the 244,4m point above sea level, corresponds perhaps to the north and east walls of room **A6**, while the test trench probably corresponds to rooms **Λ3α**, **Λ3β** and **K4**.

This was probably the state affairs when Tsoundas began his excavations. The latter left very few areas undisturbed, usually areas suitable for the disposal of the excavation debris and a limited number of spots within the excavated sections that probably escaped the attention of his workers. Keeping in mind the excavation methods employed in the Tsoundas era, the strategy of the recent excavations involved the re-excavation of the entire quarter, with special focus on these undisturbed areas. It was indeed discovered that a number of areas had not been excavated in the past, as for example the northern section of terraces **I** and **II** in the northern part of the quarter, as well as the neighbouring rooms **A1** and **A7**, rooms **B1** and **Γ3**, part of room **A6** near the doorway opening onto stairway **AB**, the down sloping section of the Middle Lane towards the fortification wall, stairway **BZ**, the passage **TZ** and the upper part of drain **ΘK**. Unexcavated strips were also left in the shallow stone fill of room **B3**, part of the floor in room **B4**, as well as the northwest corner of room **B5**, the southwest corner of room **Γ2**, the drain and descent **ΓΔ**, parts of stairway **ZΘ**, most of the drain in the Upper Lane, the deposits along the walls and sections of the floor in room **Z2**, the preserved floor and its substructure in room **Θ7**, an undisturbed deposit in part of room **Θ3** and various other areas preserving remains of deposits or substructures of floors.

In terraces **I** and **II**, in rooms **A1** and **A7**, in the unexcavated section of room **A6**, in rooms **B1** and **Γ3**, in the drain and in descent **ΓΔ**, in the section of the Middle Lane descending towards the fortification wall, as well as in passage **TZ**, were preserved deposits of considerable thickness, enough to facilitate the identification of successive layers of wider importance, unlike other areas where the surviving deposits were much thinner, preserving only a disturbed local sequence.

Although the pottery material is of prime importance for the study of the area, comprising the bulk of the archaeological finds, it should be nevertheless pointed out that the volume of the recorded pottery is very limited, mostly on account of the material removed during the earlier excavations. Tsounda's finds in the area, are and will remain an unknown factor; not only he does not mention anything concerning his finds in his excavation reports, but he apparently did not collect or store the finds from his excavations. The extent of Tsounda's excavations in the area of the west slope is such that the material uncovered by

the recent exploration of the area must logically comprise only a small part of what was there once. Nevertheless the careful investigation of the area in recent years and the study of the architectural remains revealed sufficient morphological and chronological evidence to enable us to form a comparatively clear picture of the area and its history.

The published material in this volume represents the sum total of the diagnostic finds that were considered suitable for study. All the remaining finds that did not provide secure and precise information, were not kept and are thus not described or illustrated.

Finally, it should be noted that in contrast to the other volumes of the Mycenae project series, both published (Northwest Quarter, Workshop), or awaiting publication (House at Plakes, House M, House of Columns, Artisans Quarter, House of the Hellenistic Tower and deposits thereof, as well as the Cult Centre), the present publication of the Southwest Quarter explores a section of the acropolis, which does not include a specific and distinct building complex, with a specific function. It involves an entire, quite extensive quarter, the buildings in which, although erected after the west fortification wall, with a more or less definite terminus post quem, do not share the same function and post destruction history. The earlier excavations removed many of the characteristic features that would permit the assessment of the specific character of most of the buildings involved. What remains, allows only speculation, reasonable or not, and very little certainty for the use, any possible idiosyncracies and the case history of most the buildings in the quarter, which survive in different states of preservation. Although the difficulties involved in the detailed publication of this part of the acropolis are quite serious, they nevertheless present an interesting challenge. However ruined and badly preserved this quarter may be, it gives the impression of a densely occupied, lively neighbourhood, obviously built according to a specific plan, making provision for easy communication between the various elements therein. It was probably all built at the same time, during the peak of the citadel's history, sharing the ups and downs of the latter, a lively quarter, until the time of the general destruction of the acropolis, which was succeeded by a period of contraction, of abandonment, but also of sporadic rebuilding on a more limited scale. The study and the analysis of the data in the following section is an attempt to reconstruct and project the life and the fortunes of this quarter, as far as the surviving evidence allows.

PART ONE - DESCRIPTIVE
THE BUILDINGS AND THE FINDS

DRAIN TO THE EAST OF ROOM **A4**

A test trench, 2,90m by 2,70m, was opened at the northeast end of the excavated area, just to the south of the turn of the processional way towards the south. The trench was bounded on the north by the processional way itself, on the east by a Mycenaean wall, 0,85m thick, the continuation of the west terrace wall of the processional way and on the west by a Hellenistic terrace wall cutting through an earlier Mycenaean wall; the latter supported a Mycenaean terrace higher up the slope, running parallel to the row of rooms in building **A**, lower down (plan 2). Below the surface layer of black earth, 0,40-0,50m thick, appeared a layer of dark earth mixed with stones of various sizes, ca 0,60m thick, probably the ancient surface layer, followed by a densely packed layer of small stones and gravel, 0,30m thick. The last two layers, which were apparently formed by the erosion of deposits lying higher up the slope, sloped steeply down towards the west. A similar but milder slope was also recorded in the next, less disturbed, lighter coloured layer, ca 0,40m thick, which included a considerable number of stones; it lay on a perfectly level, undisturbed layer of pale trodden earth, mixed with "belitsa", a kind of off white clayey earth, forming a waterproof layer, more effective than the commonly used plesia clay. The last layer, lying a little lower than the floor surface of the processional way, served as the floor surface of a terrace, the direction and the southern limit of which has yet to be determined. Towards the north, it stops at its junction with the processional way.

From the sloping layers above this floor surface were collected 3.234 sherds and various small finds of Hellenistic date, mostly in the upper layers, as well as a few Archaic and a great number of Mycenaean finds (LH II - LH IIIC), the latter mostly in the lower layers.

The terrace below these deposits was built in the usual way. It consisted of a densely packed stone fill mixed with earth, sealing the gaps between the stones and hence preventing any horizontal or vertical movement within the fill; along its sloping west side the terrace was supported by a retaining wall, badly damaged in the Hellenistic period. As a result of this later disturbance, the west part of the terrace fill had rolled down the slope, carrying away a section of the higher deposits. Although the finds from this sector were exclusively of Mycenaean and earlier date, the overall disturbance in the area does not favor their assignment to the construction phase of the terrace.

The construction of this terrace postdates the processional way, against which it was built. The construction of the processional way was originally placed in the LH IIIB period, covering the entire 13th c. BC, and more specifically in the second half of this period "i.e. after 1250 BC". Considering that the dating of the latter is now placed in the early years of the

13th c. BC, the terrace, which was constructed shortly after or at the same time as the processional way at the earliest, should be dated accordingly. The stone fill of the terrace yielded a considerable volume of pottery.

The floor layer, ca 0,30m thick, sealed the stone fill of the terrace, which rose to a height of 1,20m on the down sloping western side. Inside the terrace fill, immediately below the floor surface, was discovered a built drain (pl. 4α, fig. 1) running in a north-south direction, parallel to the long axis of this terrace and the terrace to the east. It was a small, low drain, built of irregular medium sized stones, their flat faces facing the interior of the drain. The floor of the latter was laid with a row of thin schist slabs of irregular shape, not exceeding 0,02-0,03m in thickness, which were preserved for a total length of 3,85m; the beginning of the drain lies under the unexcavated section to the south. The drain, featuring a square section, the interior dimensions of which were 0,16-0,20m in width and 0,17-0,20m in height, was covered with large irregular stones protruding from its side walls. The floor of the drain is almost completely flat. The interior of the drain did not preserve an insulating layer; it was probably considered superfluous on account of the "belitsa" floor surface of the terrace. It contained a small quantity of clean sandy earth and a considerable number of worn sherds.

COMPLEX A

The northernmost building complex of the Southwest Quarter, complex **A**, is built on four stepped levels in the southwest part of the acropolis hill (pl. 4β). On the north it is bounded by shrine **Γ** and by Tsoundas House, part of the Cult Centre and on the east by a Hellenistic terrace wall, which was built obliquely over the line of a Mycenaean terrace wall founded on the bedrock. On the south it is bounded by descent **AB**, separating this complex from complex **B** and on the west by the Nether Lane, running between this complex and the house at the foot of the Hellenistic Tower. Most of this complex had been already excavated by Tsoundas, who did not publish any relevant information.

Its eastern part is occupied by a wide terrace (terrace **I**), lying 242,43m above sea level. The next terrace down the slope is 2m narrower than the first; its north end is occupied by a room (area **IIα**) and the south end by a complex of rooms (**A4**) and by a terrace (**A5**). On the third terrace, ca 239,40m above sea level was built a row of four rooms (**A1**, **A2**, **A3**, and **A6**). The floor surface of room **A6**, lies 0,80m higher than the respective floors of the other rooms and opens on to the landing of staircase **AB**. The fourth and last row of six rooms (**A7-A12**) lie 0,86-1m lower than that of the rooms in the previous level and 1,84m higher than the floor surface of the Nether Lane, forming the west limit of the entire complex.

Although the north part of the second terrace and the rooms of the last two terraces had been excavated and then backfilled by Tsoundas, a section of an undisturbed deposit (8,80m east-west and 3,50m north-south) was located in the northeast part of the complex, to the south of Tsoundas House and shrine **Γ**. This unexcavated deposit lay over the north end of the first two terraces (**I**, **II**) and over the northernmost room of the first row of rooms below them. The upper part of this deposit consisted of a purely Hellenistic layer, 1,10m thick,

including some Mycenaean sherds in the next 0,35m. At this level appeared the top of a wall, running parallel to the retaining walls of wall **Ω**.

TERRACE **I** is free of buildings and it apparently connects the Tsoundas stairway with the area of the poros steps to its south. On the north it is bounded by the drain wall lining the Tsoundas stairway, while on its northwest corner it is bounded by the five steps connecting it with this descent. On the east it is bounded by the Mycenaean terrace wall overlain by the Hellenistic retaining wall, on the south by two walls enclosing a square area above the poros staircase and on the west by the retaining wall separating it from the second terrace lower down. Its surface was damaged both by Hellenistic building activity and by the Tsoundas excavations.

In the northeast end of the terrace, the first 0,80m of the deposit were disturbed, preserving a section of a Hellenistic wall, ca 0,40m from the surface. The next layer, 0,65m thick, reaching the top of wall **Ω**, included both Mycenaean and Hellenistic pottery. This was followed by a layer, 0,10m thick, consisting of densely packed gravel and small stones, the result of post abandonment erosion. Further down, ca 1,55m below the surface, was discovered part of a plesia floor surface, 0,12m thick, laid over the levelled bedrock and serving as the original floor surface of the Mycenaean terrace. This floor, only surviving in patches, was better preserved on the east side (4,70m by 1,70m) and less so on the west side, where it had been abruptly interrupted along wall **Ω**. Along the latter was preserved a narrow strip consisting of a loose fill of stones and late Mycenaean sherds decorated in the Close Style, as well as part of a small stone vase, not located in the storerooms of the Mycenae museum. This strip probably served as the foundation trench of the wall, the latter thus postdating the floor and being therefore contemporary, if not somewhat later than the LH IIIC2 Close Style material found inside the trench. The plesia clay floor had sealed an earlier MH layer and floor surface, both evidence of earlier habitation in the area.

TERRACE **II**. The next terrace further down the slope (terrace **II**), is smaller in size than terrace **I** (9m north-south, 2,5m east-west) and its floor surface lies ca 2m lower than that of the latter. On the north it is bounded by a wall, which separates it from the beginning of the Tsoundas stairway, on the east by the Mycenaean retaining wall of terrace **I**, on the south by an area with multi-period walls and on the west by another retaining wall, similar to the one on the east. Along the east side of the terrace the bedrock protrudes in an area ca 7m long and 0,60-1,20m wide, while near the northeast corner, the bedrock is faced by a wall 3,10m in length and 0,40-1m in thickness. The north end of the terrace lay below the unexcavated deposit.

In the south part of the terrace, between the bedrock and the west retaining wall, ancient deposits were covered by excavation debris deposited there during the earlier exploration of the area by Tsoundas. The ancient deposits lying under the excavation debris, judging by the scattered sherds and the single ivory comb found standing up in the fill, were probably the result of erosion from higher up the slope. Between the wall lining the bedrock and the west retaining wall, were found 18 beads and dress ornaments of glass paste, a miniature steatite

cone and a boar's tusk. Two meters to the north was preserved part of a hard floor of plesia clay and lime plaster, 0,05m thick, on which were recorded heaps of ashes, an upright piriform jar and next to it, on the undisturbed floor, a fragment of painted plaster and an ivory object.

Finally, near the northwest corner of the terrace, had fallen parts of at least two vases broken by a fallen stone, further evidence that the ruined state of the site was the result of the gradual collapse of various objects from higher up the slope. The floor surface itself was laid on a deposit, 0,33m thick. Below this deposit, there was another, similar, well preserved floor surface, belonging to an earlier building phase. Below the latter, MH remains lay directly on the bedrock.

At the north end of the terrace, below the unexcavated deposit, was uncovered the corner of a wall (wall **Ω**), 0,55-0,60m thick, preserved to a height of 0,80m. The east section of the wall was 3,20m long and the north section, 2,50m long. The wall had been built on a foundation of small stones, 0,20m thick, below which was recorded a burnt layer, 0,03m thick, including a few sherds decorated in the Close Style. The date of these sherds suggests that both sections of this wall lay on deposits formed during the LH IIIC period.

The west end of the north section of wall **Ω** bonds with another wall running parallel to its east section; this wall extending for 0,90m to the north beyond wall **Ω**, forms the upper part of the east wall of the northernmost room of the next terrace down the slope, room **A1**. These three walls, the two sections of wall **Ω** and the east wall of **A1**, enclose, in the north end of terrace **II**, a rectangular area (AREA **IIA**), on three sides, the fourth (south) side being bounded by a badly preserved line of stones, running for a length of 1,60m (area **IIA** measures 1,10m along the east side, 2,54m along the north side, 1,2m along the west side and 1,60m along the south side).

The burnt layer on which wall **Ω** was founded, extends over the entire area of **IIA**. It covers a layer of slab-like stones and eroded earth, ca 0,70m thick, which had accumulated on a floor of yellowish earth and lime plaster, most probably the floor surface of the terrace, well preserved, especially along the north section of wall **Ω**, in a strip 0,55-0,60m wide, itself lying on a similar, but earlier floor surface, the renewal of which it represented. These floors led to a drain, 0,40m wide, which exits in front of the first five steps of the Tsoundas stairway. The earlier floor, which had been laid on a substructure of densely packed stones and earth, itself lying on a deposit consisting of successive layers of varying density and thickness, mildly sloping westwards, as it followed the natural slope of the bedrock. Inside this deposit was recovered one more layer with ashes, including burnt seeds and a dense concentration of organic matter.

ROOM **A1**. Room **A1**, is the northernmost room of terrace **III**. Its east wall, built over the west retaining wall of terrace **II**, forms the limit between this room and area **IIA**, extending northwards, 0,90m beyond the north wall of area **IIA**, at which point it turns west at right angles for a further 2,20m, where it was probably destroyed by Tsounda's workmen, just before it reached the unexcavated deposit. The same can be said for the south wall of the room, which runs parallel to the north wall for ca 2,10m.

Room **A1** is the first of a row of rooms built on a single terrace. A low wall, parallel to its north wall, lines the south side of an open drain running along the Tsoundas stairway, thus protecting complex **A** down to the cyclopean fortification wall in the west.

The north wall of the room was built on an earlier, thicker wall projecting for ca 0,10m inside the room. The south wall, 0,40-0,50m thick, which bonds with the west wall of the room, was also built against the exterior face of an earlier wall, 070-0,75m thick, running parallel to it. Finally, the earlier wall on which the west wall of the room was built appears to belong to the first building phase of the room. It seems that in this area (the northeast end of terrace **II** and rooms **A1-A6** on the lower terrace), there are two building phases involved: to the first belongs the retaining wall between terraces **I** and **II**, perhaps the short south wall of area **IIA**, the east wall of room **A1**, the two side walls of the room on the north and the south sides, as well as the earlier west wall which protrudes a little from the interior face of the later wall. To the second building phase belong the later walls on the north, south and west sides. It seems that the east, the north and the west walls served as a base for the later walls, while the earlier south wall was used as a guideline for the erection of the later wall along its interior face. Area **IIA** and the later remodeling of room **A1**, represent a reuse of the area, the date of which will be demonstrated by the finds.

Room **A1**, in the first building phase, measured 2,31m along the north side (wall thickness: 0,85m), 2,70m along the east side (wall thickness: 0,55-0,60m), ca 3m along the south side (wall thickness: 0,70m) and 2,60m along the west side (wall thickness: 0,60m). In the second building phase the north wall is preserved for a length of 2m (wall thickness: 0,60m), the west wall is preserved for a length of 2,20m (wall thickness: 0,55m), the south wall (wall thickness: 0,40m) was preserved for the same length as the north wall, while the west wall has the same length as the earlier west wall and is narrower by 0,05-0,10m.

It seems that in the second building phase the room retained the length it had in the previous phase, but was reduced in width by 0,40m. Tsoundas excavated the west part of the room for a length of 1,15-1,20m, but did not touch the east part, 1,70-1,75m long, which was buried under the undisturbed deposit. The systematic excavation of this section of the room has revealed the following: below the mixed surface layer, below the top of the east wall, was located a loose deposit, 0,60m thick, lying above a layer with traces of burning; the latter, apart from a few sherds, included a fragment of rock crystal and a bronze disc, 0,08 in diameter, undecorated and unperforated. Approximately 0,10m lower down, the fill, more solidly packed, lay on two successive floor surfaces of trodden red earth, preserved in a strip, 0,80m wide. The south wall of the room stood on the lower floor surface.

The stone fill, forming apparently the substructure of the two floors, was coated with a layer of plesia clay, itself lying on a layer of small stones, which represented the original floor of the room. The fill, 0,80-0,85m thick, reached the sloping bedrock and was preserved in the western part of the room, up to a distance of 1,30m from the east wall. It seems that the original room with its plesia clay floor, lay ca 0,80m above bedrock. Higher up, a double floor layer of trodden red earth should be associated with the walls of the second building phase.

ROOM **A2**. Room **A2** is a rectangular room, somewhat lopsided. The face of the retaining wall of terrace **II**, serves as the east wall of this room. The room measured 2,92m along the east side, 2m along the south side, 2,85m along the west side and 2m along the north side. The thickness of the retaining wall on the east side does not exceed 0,90m, that of the slightly oblique south wall, also serving as the side wall of room **A8**, is 1m, that of the west wall, 0,65m and that of the north wall, a party wall with room **A1**, is 0,75m. The west wall is built against the two side walls, on the north and the south. The room had been fully excavated in Tsounda's time and all the finds were removed.

ROOM **A3**. This room, the southward continuation of room **A2**, with a roughly assymetrical trapezoidal shape, was also built against the retaining wall of the higher terrace. Its south wall, which was preserved for a length of 1,55m from the southwest corner and ended against the face of the sloping bedrock, probably continued at a higher level, up to terrace **II** to the east. Beyond this wall, the southern side of the room was bounded by the exterior north wall of room **A4**, 0,50m thick. The walls on the west and on the north do not bond. The room measured 2,66m along the east side, 2,40m along the south side, now preserved for only 1,55m (south wall: 0,45m thick), 2,45m along the west side (west wall: 0,55m thick) and 2,19m along the north side (north wall: 0,90m thick).

AREA **A4** (pl. 12α). Area **A4** is a complex of walls of different dates, excavated to the bedrock. On the east side, the area is not bounded by a wall, but by the steeply sloping bedrock. Within this space were recorded three parallel walls running east-west, i.e. perpendicular to the face of the bedrock: a north, a south and an intermediary wall dividing the interior into two long and narrow spaces, the north (**A4α**) and the south (**A4β**). The northern limit of space **A4a** consists of a double wall, 1,15-1,20m thick, also serving as the south wall of room **A3**. The interior wall, 0,65m thick, built alongside and against the outer wall, is preserved for a length of 4,30m, running up to the west limit of terrace **II**, where it turns south against the face of the bedrock, for a length of 0,80m. At the west end, this wall, 0,50m thick, turns south for a length of ca 1,50m, running parallel to and against the north-south wall separating the upper (**A1-A6**) from the lower row of rooms (**A7-A12**).

The intermediate wall is shorter, preserved for a length of 3m and 0,80m in thickness; the short east section of this wall, built against the bedrock, is only 0,50m log, while the west section, following the line of the retaining wall separating the two rows of rooms, against which it was built, is 1m in length and 0,62m in thickness. Finally, the south wall of this area, starting from the rock face on the east, extends for a length of 2,80m (0,50m thick), up to the dividing wall, with which it bonds. Thus space **A4α** is 4,30-4,50m in length and 1,30m in width, while space **A4β** is 3m in length and 1m in width. Both the walls and the in between spaces have been excavated by Tsoundas down to the bedrock and were then backfilled.

TERRACE **A5** (pl. 12α). Terrace **A5** to the south of area **A4**, shares a party wall with the latter, 0,45m thick. The bedrock forms its eastern limit. The south wall of this area, ranging in thickness between 0,20m at the east end and 0,55m at the west end and without a proper

face inside the room, probably served as a retaining wall. The west wall, 0,55-0,70m thick, was built against the north-south terrace wall separating the upper (**A1-A6**) from the lower row of rooms (**A7-A12**). The length of this room from the rock face in the east, up to the above mentioned terrace, is 4,50m on the north side and 4,90m on the south, its total width reaching 3,10-3,19m. Tsounda's workmen had opened a trench along the north side of the room, 0,68-0,77m wide, down to the bedrock, leaving the rest of the stone fill to the south undisturbed. The floor surface of this room lies 1,80m higher than that of rooms **A1**, **A2** and **A3** and 1m higher than that of rooms **A4** and **A6**.

ROOM **A6**. The southernmost room of the upper row, between terrace **A5** and descent **AB**, is of trapezoidal shape, with relatively thick walls on its shorter west side. The south wall, 1,17m long, stopped short of the southwest corner of the room, leaving an opening, which provided access to the landing of stairway **AB**. The room measured 3,80m along the east side, 1,60m along the south side, 2,90m along the west side and 2,98m along the north side. The thickness of the east wall of the room, carrying the weight of the terrace with the poros steps, does not exceed 0,90m, that of the south wall, 0,65-0,70m, that of the west wall, 0,65m and that of the north wall, 0,60m. Although this room too had been excavated to the bedrock by Tsoundas, accumulated and partly disturbed deposits were discovered in the doorway area.

ROOM **A7**. Room **A7**, the northernmost of the lower row of rooms, is almost perfectly square in shape. Its walls are a continuation of the walls of the earlier phase of room **A1**, except for the east wall, which is built against the north wall of the adjoining room **A8**. The room measured 2,38m along the east side, 2,27m along the south side, 2,24m along the west side and 2,23m along the north side. The thickness of the east wall does not exceed 0,65m, of the south wall 0,75m, of the west wall, which carries the weight of the whole building, 0,98m and of the north wall, towards the Tsoundas stairway, does not exceed 0,85m in thickness. At the west end of the south wall, at the top of the stone base, was preserved part of the mud brick superstructure (1,10m by 0,40m), without any traces of the wooden framework, probably on account of the small size of the remains. The Tsoundas excavation stopped at a section of floor surface of yellowish earth, preserved at the east part of the room, over an area measuring 2,38m by 1,20/1,25m. The floor had been laid over a relatively loose fill reaching bedrock, 1,65m further down.

ROOM **A8**. Room **A8** to the south of room **A7**, lies below and to the west of room **A2**. Part of a mud brick wall (1,20m by 0,40m), the continuation of a mud brick wall over the south wall of room **A7**, was preserved over the west wall. Both the east and west walls of the room were built against the south wall, which also served as the north wall of rooms **A3** and **A9** respectively; the latter projected at the west end beyond the line of the west wall of rooms **A8** and **A7**, serving as a dividing line between the first four rooms in the north (**A1**, **A2**, **A7**, **A8**) and the remaining rooms to the south (**A3**, **A9**, **A4**, **A10**, **A5**, **A11**, **A6**, **A12**).

Room **A8** is a rectangular room, its longer sides on the north and south being 3,02m and 3,26m long respectively; its east side is 2,78m long, while its west side is 2,60m in length. It

shared party walls with rooms **A2**, **A9** and **A7**, on the east, south and north, measuring 0,65m, 0,90m and 0,75m in thickness respectively, while the west wall does not exceed 0,90m in thickness. The room was excavated by Tsoundas and contained only backfill from his excavations.

ROOM **A9**. Room **A9** is another rectangular room, provided with a double retaining wall against the steep slope of the east side, along room **A3**, measuring 1.10m in thickness. The party wall it shares with room **A3**, is 0,55m thick, along which was erected a second wall of identical thickness, not bonding with the north and south walls of the room. The room measured 2,24m along the east side, 2,54m along the south side, 2,53m along the west side and 2,68m along the north side. The thickness of the south wall does not exceed 0,55-0,60m, while the west wall, running along the nether lane, as well as the north wall, measure ca 0,90m in thickness. The room contained only backfill from Tsoundas excavations.

ROOM **A10**. Room **A10** is the largest and most regularly shaped room of the whole complex, lying just below the complex of rooms labelled **A4**. The east wall of the room was built against the powerful retaining wall to the west of **A4**, the total thickness of the two walls reaching 1,45m. Although the west wall of the room follows roughly the line of the respective west walls of rooms **A11** and **A12** to the south, and of room **A9** to the north, it is considerably thinner than the latter (0,55m thick). Both the north and the south walls of the room, the latter built against the west wall, are also 0,55m in thickness. The east and west sides of the room do not exceed 4,33m in length, while the north and south sides are 2,96m long. This room too contained only backfill from Tsoundas excavations.

ROOM **A11**. Room **A11**, the next room to the south, is also rectangular in shape, but smaller in size and shares the same west wall as rooms **A9** and **A10** to the north. The room measured 2,78m along the east side, 3,47m along the south side, 2,80m along the west side and 3,50m along the north side. Its east side is bounded by the west retaining wall of terrace **A5**, to which was added the continuation of the west wall of area **A4**, with an overall thickness of 1,25m. On the north it shares a party wall with room **A10**, while on the south it is bounded by a wall, 0,60m thick, running for a length of 3m and stopping 0,47m short of the southeast corner of the room, up against the emerging bedrock. Tsoundas excavation had reached bedrock over the entire room leaving no remains of the original deposit *in situ*.

ROOM **A12**. Room **A12**, is the southernmost room of this row. Occupying as it does the irregular space between complex **A** and descent **AB**, it is trapezoidal in shape, tapering towards the west, like room **A6** to the east. The fact that the layout of the last two rooms of complex **A** had to adjust to the available space north of descent **AB** and complex **B**, suggests that the latter antedates complex **A**. Room **A12** shared a party wall with room **A11** to the north, which runs for a length of 3,55m and stops short of the bedrock, which continues from room **A11** and runs along the entire east side of the room, for a length of 1,90m. The room measured 3,50m along the south side and only 1,32m along the west side. The east wall of the room continues the line of the respective walls of the other rooms to the north, only narrower

(0,65m). The other walls do not exceed 0,55-0,60m in thickness. The south wall, just like the south wall of room **A6**, was built against staircase **AB**. The room has no access to this staircase. The interior of room **A12** was also cleared out by Tsoundas team.

HELLENISTIC STEPS

Immediately to the north of building **Γ**, to the east of rooms **A4** and **A5**, the excavated area is bounded by a long, curving, oblique Hellenistic retaining wall, running north to south. Three earlier east-west walls run below its foundations, at right angles to it. The northernmost wall, 0,60m thick and visible for a length of 1,90m, runs above room **A4**. The middle wall, 2,50m to the south, 0,70-0,40m in height and 2,15m in length, ends in a single boulder, which is thicker than the overall thickness of the wall, while the southernmost wall, preserved for a length of 0,60m, is of indeterminate thickness, due to later overbuilding activities related to room **Γ3**. The middle and southernmost walls bond with a Mycenaean retaining wall, forming a rectangular space, bounded by walls on the north, east and south sides (2,65m by 1,90m). This rectangular space is bounded on the west by two stone-built steps (plan 2) over which lay a deposit of Hellenistic date. The latter lay on a thin dark layer with densely packed slab-like stones, sealing another deposit, 0,70m thick, consisting of earth, gravel and plesia clay, itself lying on a hard lime plaster floor surface, preserved in the southeast corner; 0,22m below this plaster floor, lay the bedrock. Below the Hellenistic deposit can be therefore identified two distinct and undisturbed layers, one above the floor, dating the original use and the abandonment of the area and one below the floor, dating the construction of the buildings. In the rectangular space above and to the east of the steps, the deposit at the northeast corner, lay 1,50m higher than the uppermost step.

The stairway, which lies higher than the floor surface (fig. 18), consists of two poros steps, 2,65m in length, with properly cut faces. The first step, consists of four stone blocks (ζ, η, θ, ι, from north to south) 0,32m deep. The second step, consists of five stone blocks (α, β, γ, δ, ε from north to south), 0,25m deep. To the east of the first step, towards its south end, exactly behind blocks θ, ι, was located a patch of Hellenistic disturbance, including pottery sherds and fragments of tiles, reaching bedrock. Part of this disturbance, that reached below block ε, preserved traces of Hellenistic plaster, while block δ was apparently a Mycenaean block with a rectangular socket, reused in the Hellenistic period. The blocks themselves were laid in the isodomic masonry style of the Hellenistic period. The joints between the blocks in the north part of the staircase (α-β, β-γ/ζ-η, η-θ) were straight and fit perfectly along their entire length, after the custom of the historical period, while in the south part of the staircase (γ-δ, δ-ε/θ-ι) they were trapezoidal, bonding only along the face of the steps, according to the Mycenaean system. The pottery under these blocks, dating the construction of the staircase, was Hellenistic.

These observations suggest that the surface behind the stairway was laid down during the Mycenaean era, while the preserved north parapet of the staircase stood on Mycenaean

deposits. The steps, built during the Hellenistic period, consisted of re-used Mycenaean blocks, which suggests that the Hellenistic staircase reused and extended or replaced a similar Mycenaean structure.

STAIRWAY AND DRAIN **AB**

Between complex **A** (plans 2 and 3) and **B**, a carefully built stairway, ranging between 1,50m and 1,35m in width, descends towards the fortification wall (pl. 14). The stairway stops at the west limit of complex **A**. The beginning of the Mycenaean stairway on the east was heavily disturbed by the earlier excavations and therefore very little is now preserved of its original layout; the surviving remains include two slabs, 0,80m and 0,60m in length, placed in a row, possibly the remains of a landing. This landing is followed by seven steps, consisting of 3 to 4 slab-like stones, 0,25-0,30m deep and 0,20m high, extending over the entire width of the staircase. Further down, the stairway continued with six much narrower steps (0,39m, 0,44m, 0,36m, 0,53m, 0,27m, 0,11m wide respectively), ranging between 0,18-0,33m in depth and 0,15-0,20m in height, all built against the north wall of room **B1**, which forms the southern limit of the stairway. This particularly narrow section of the stairway was provided with a landing at the north end, 1,60m by 0,80m in dimensions, next to the doorway in the north wall of room **A6**. The west end of the landing consists of a slab, 1,33m long, 0,25m deep and 0,20m high, which spanned almost the entire width of the stairway. It is followed by two regular steps of three slabs each, placed in a row, 0,48m and 0,30m wide respectively, which lead to a second, much smaller landing (1,30m by 0,70m), itself leading to the beginning of the Middle Lane. The last part of the stairway consists of eight more steps, 0,35m deep and 0,15m high.

Below the stairway runs a stone built drain, which starts from a sump at the south end of the Hellenistic steps and ends at courtyard **B8**. The sump, which was not very deep, was coated with a hard layer of white earth and lime plaster.

The section of the drain between complex **A** and **B** was not investigated, because it lay below the stone steps of the stairway. The only exposed section of the drain was located after the eighth step, by the entrance to room **A6**, where the blocks were preserved only along the south side of the stairway. The cover slabs of the drain were coated with plesia clay. The continuation of the drain beyond the last step of the stairway, along the extension of the west wall of complex **A**, was not covered and turned obliquely southwards, passing through the narrow space between the southeast corner of the so called House of the High Priest and the northwest corner of room **B3**, which obviously antedated the construction of the stairway. It then turns obliquely towards the south and again westward, entering room **B8**, where it is traced for a length of 3,5m towards the fortification wall; there it stops 2,20m short of the latter.

BUILDING **B**

This complex, lying to the south of stairway **AB**, consists of five rooms and two open air spaces (backyards), divided by two passages into three successive terraces (plan 3). The upper terrace, bounded on the east by the upper lane, includes rooms **B1** and **B2,** as well as their continuation to the south, i.e. the doglegged passage leading to stairway **BZ**, which descends towards the fortification wall. The next terrace consists of rooms **B3**, **B4** and **B5**, the southwest corner of which was built against the fortification wall. Between the first and the second terraces lies the narrow middle lane, the northern end of which, blocked by a flimsy piece of walling, 0,52m thick and 0,45m in height, starts at a wide intermediate landing of stairway **AB** and ends at the north parapet of stairway **BZ**; at this point the passage turns towards the fortification wall, descending between the south wall of room **B5** and the above mentioned parapet. Below rooms **B3-B5** lies the continuation of the Nether Lane, which separates them from the two irregular and probably open air courtyards **B8** and **B9**, bounded on the west and south by the fortification wall.

ROOM **B1** (pl. 16, fig. 23). Room **B1** is a rectangular room built on a densely packed stone fill, the floor surface of which lay ca 0,75m below the Upper Lane. The room measured 3,60m along the north side, 5,93m along the east side, 3,47m along the south side and 5,40m along the west side. The north wall, 0,55m thick, with the north face destroyed by earlier excavations in the area, was preserved to a height of 0,40-0,90m above floor level. The east wall, 0,70m thick, was preserved to a height of 1,39m, the south wall, 0,60m thick, was preserved to a height of 0,76m and the west wall, which had suffered serious damage during Tsoundas excavations, was 0,60m thick and was only preserved to a height of 0,23m. The walls were built with large unworked stones and clay. The surviving original faces of the walls, as for example the base of the south wall and the exterior face of the west wall, were coated with yellowish/white plaster or with a plain coat of plesia clay. The floor surface was laid over a stone fill. It consisted of a relatively thin earth layer, covered by a thick, hard and resilient coat of plesia clay mixed with lime plaster, destroyed in the southwest part of the room by the Tsoundas excavations.

Approximately in the middle of the room, 2-2,05m from the north and south walls, 1,60m from the east wall and 0,90m from the west wall, lay a low rectangular hearth, 1,50m north-south by 1,15m east-west, which stood 0,08m above the floor. The hearth was provided with a raised border, 0,09m wide, projecting by 0,01-0,02m, which was destroyed in the northeast corner. The hearth was built of the same hard plaster as the floor surface, but with a slightly higher ratio of lime, a more resilient mixture. No traces of burning were preserved on the surface of the hearth, which suggests that if it was meant to be an altar. it was possibly used only for bloodless offerings. Another possibility is that the absence of traces of burning was a result of its exposure to the elements for almost a whole century after it had been used as a heating installation.

The walls of the room were lined with a low bench of varying width, 0,42m wide along the north wall, 0,25m wide along the east wall and 0,40m wide along the west wall, presum-

ably not intended for sitting; the bench rose 0,20-0,30m above the floor surface. Along the north wall, the bench stops 1,26m from the southeast corner, beyond which, the preserved section of the wall, for the next 1-1,05m, does not exceed 0,06m in height; the same wall continues at the same level, in a very damaged state, but with larger stones, up to a point 1,20m short of the southwest corner, leaving a gap of ca 1m.

It seems that this well built ground floor room, was provided with a hearth, but with no visible means of communication with the other areas of the complex. Its north wall was preserved to a height of more than 0,40m above the floor surface, which precludes an entrance from staircase **AB**, while the east wall, preserved to a height of 1,20-1,39m, also precludes communication with the Upper Lane. Although the west wall is completely destroyed, small sections of it, surviving below the level of the floor surface of the room, lie 2,50m above the Middle Lane, which suggests there was no possible way in and out on this side either. The only side which holds some promise of an entrance is the south side, where the bench running along the wall was interrupted at some point, leaving a gap of ca 1m towards room **B2**, a room provided with a basement below the ground floor level, and serving as an anteroom to room **B1**. The possibility of an entrance at this point is reinforced by the presence of a large block, probably serving as the base of a door jamb, at the west end of the south wall of room **B1**. It seems then that approximately in the middle of the south wall of room **B1**, opposite the hearth, there was a doorway, ca 1m wide, with a built threshold, 0,06m above floor level, which, possibly with the addition of a wooden casing, would stand 0,10m above floor level; this doorway would lead into the destroyed ground floor chamber above the basement of room **B2**. Although the latter was excavated by Tsoundas down to the bedrock, at the level of the floor surface of room **B1**, the walls of the room preserved projections for roof beams.

Room **B1** was carelessly excavated by Tsoundas, who, having removed the floor deposit, left in the northwest corner an unexcavated area of 2m by 1,40m, i.e. an area equal to ca 1/6th of the total surface of the room. The surface layer consisted of erosion material from higher up the slope, including kylix and deep bowl fragments with panel decoration, which were not kept. The undisturbed section of the deposit below the surface layer consisted of the disintegrated mud brick superstructure of the walls. The last 0,10m of this layer included green earth mixed with gravel and a few sherds. Similarly coloured earth is nowadays to be found in the area of Dragonera, ca 1,6km east of the acropolis. It is very possible that a number of the mud bricks for this room were made there and were then brought to the acropolis to be used in the construction of the walls. Another section of the deposit, 2,20m by 1,40m and 0,83m thick, was preserved in the southeast corner of the room. No traces of fire destruction were recorded inside the room.

Apart from the investigation and the removal of the extant deposits, three trenches were opened through the floor of the room. The first, 1,30m by 0,75m, was opened in the northeast corner, another similar trench in the northwest corner and a third shallow trench in the southwest corner of the room. The first two trenches provided dating material for the construction of the room. The deposit formed from the collapse of this wall, along the foot of the west wall of the room, inside the Middle Lane, was also investigated.

ROOM **B2**. Room **B2**, another rectangular room, serving as anteroom to **B1**, was more thoroughly excavated by Tsoundas. The room measured 3,26m along the north side, 3,80m along the east side, 3,55m along the south side and 3,85m along the west side; the last 1,12m of the latter, towards the southwest corner, correspond to the threshold of a doorway, leading from the basement to the middle lane. The walls of the room were robust (north wall: 0,60m thick, east wall: 0,80m thick, south wall: 0,60m thick, west wall: 0,80m thick). It is obvious that, in contrast to room **B1**, which was a ground floor room built on a stone fill, room **B2**, was provided both with a ground floor, the existence of which is indicated by wall projections preserved at the right height to serve as supports for the floor beams, and with a basement, as suggested by the doorway at a lower level, leading to the Middle Lane. On the face of the walls were preserved traces of plesia clay in patches.

Tsoundas' excavation reached the bedrock almost everywhere, except for a narrow strip along the south wall and a similar strip in the northwest corner. After the last excavation season the room was backfilled to the level of the ground floor.

ROOM **B3**. Room **B3**, another rectangular room, had access to the Middle Lane through a doorway, 1,02m wide, located by the southeast corner. The threshold of the doorway was covered with a thick coat of plesia clay on which were laid palm-sized slab-like stones, possibly serving as the substructure of a wooden threshold.

The room measured 2,90m along the north side, 3,90m along the east side, 2,70m along the south side and 3,90m along the west side. The walls were almost identical in thickness (north wall: 0,50m thick, east wall: 0,55m thick, south wall: 0,60m thick, west wall: 0,60m thick). This room too had been excavated by Tsoundas down to the bedrock, leaving only part of the loose stone fill below the floor surface, which consisted of medium sized stones and a considerable volume of earth. The walls had been coated with a thin coat of plesia clay.

ROOM **B4**. Room **B4**, another rectangular room, measured 2,85m along the north side, 3,85m along the east side, 2,80m along the south side and 3,85m along the west side. The north wall is 0,60m thick, the east wall, facing the middle lane, 0,53m thick, the south wall 0,65m thick and the west wall is 0,55m in thickness. Careful cleaning of the middle lane has shown that the room was provided with a doorway in the northeast corner, 1,10m wide, opening into the lane, the threshold of which was identical in construction to that in room **B3**. Although neither threshold preserved any evidence of fire destruction, they were both covered with a thin layer of grey earth, most probably the decayed remnants of the wooden casing of the stone slabs. Only a small section of the floor surface by the northwest corner of the room had not been touched by the earlier excavations in the area.

ROOM **B5** (pl. 21). Room **B5** was a rectangular basement room, measuring 2,75m along the north side, 3,70m along the east side, 2,85m along the south side and 3,70m along the west side. The north wall does not exceed 0,65m in thickness, the east wall 0,60m, the south wall 0,65m and the west wall 0,56m in thickness. The walls, carefully and solidly constructed and

bonding with each other, were built of stones of various sizes and types (limestone, conglomerate, poros, large round gravel). The southwest corner, formed by a large boulder, was built against the interior face of the fortification wall. The east wall was erected on the stone fill of the middle lane, while the other three walls were built over an irregular foundation deposit (fig. 45), not visible above the floor surface of the room; this foundation deposit projected by 0,13-0,25m along the north side, by 0,16-0,20m along the south side and by 0,30-0,45m along the west side. At the northeast corner of the room, an opening, 1,38m wide, served as a doorway leading into the Middle Lane, exactly opposite the doorway of room **B2**. The stone threshold of this doorway, now lying 0,16m lower than the floor surface inside the room, consisted originally of stones with a wooden casing, like those now surviving only along the edges of the threshold, bringing it up to the level of the floor surface inside the room and inside the Middle Lane. Although the interior of the room was backfilled in Tsoundas' time, a section of the original deposit, 1m by 0,50m and another section, 1,10m by 0,60m, were preserved in the area of the doorway. The deposit lay on the original floor surface. In an area measuring 2,80m by 3,80m, the bedrock had been levelled with the help of a stone fill, over which was laid a layer of earth, 0,18-0,20m thick, mixed with small stones and gravel and covered in the area of the northwest corner with a layer of plesia clay, continuing up the vertical face of the wall.

MIDDLE LANE

The Middle Lane, 1,12m wide (plan 3), runs parallel to the Upper Lane, between rooms **B1** and **B2** and rooms **B3**, **B4** and **B5** further down, 2,20m below the only preserved floor surface in room **B1**, up to the north parapet of stairway **BZ**. There it turns west and continues its course up to the interior face of the fortification wall. The east wall of the lane, a solid north-south wall, except for the doorway into the basement of room **B2**, runs southwards for 14,60m, while the west wall, interrupted by the doorways into rooms **B3**, **B4** and **B5**, runs for a length of 13,30m. Its westward branch lines the north side of the sloping passage towards the fortification wall. The width of this passage, which begins at the level of a landing in the middle of stairway **AB** (5,50m by 1,30m), ranges between 1,40-1,50m. The beginning of the descent at the north end of the Middle Lane, is blocked by a piece of walling, 0,40-0,50m thick, which stood 0,70m above the floor surface, a difference in height possibly bridged by a couple of wooden steps. In the long north-south section of the lane, although the faces of the walls on either side, unevenly built and carelessly finished, were coated with plesia clay. The absence of this layer of plesia clay on certain sections of these walls, led to the discovery and the clearance of the doorways into rooms **B3** and **B4**.

The beginning of the descent to the fortification wall is also blocked by a piece of walling, 0,70m long and 0,45-0,60m thick, which stood 0,46m above the floor surface; judging by the few traces of burning in a strip 0,60m wide, along the north face of staircase **BZ** and in the southeast corner of room **B5**, probably remains of a wooden door casing, it seems that access

from the north-south section of the lane to the east-west passage leading to the fortification wall, was blocked by a wooden door (pl. 23α).

The north-south section of the Middle Lane had been excavated by Tsoundas down to the bedrock and was then backfilled. The surviving floor surface of the lane was laid on a substructure of densely packed stones, ca 0,60m thick, sealed with a coat of plesia clay. The short east-west section of the lane leading towards the fortification wall had not been explored by Tsoundas and was therefore excavated properly by the present author.

Just beyond the threshold of the doorway at the head of this section, began a wall, 0,46m thick, built against the south wall of room **B5** and reaching all the way to the fortification wall. Judging by the coat of plesia clay on the exterior face of the south wall of room **B5**, this second wall, reducing the width of the Middle Lane in this section to 0,80-1m and running for a length of 2,82m, i.e. 0,80m less than the south wall of room **B5**, seems an afterthought (pl. 23β). The south side of this section of the Middle Lane is defined by the parapet wall of stairway **BZ**. This wall, built of medium sized stones and clay, runs for 3,20m and stops 1,20-1,30m short of the interior face of the cyclopean fortification wall; between this section of the Middle Lane and the end of stairway **BZ**, was left a passage of equal width, connecting the two areas.

A trench opened through the deposit filling the passage between the fortification wall and the end of the parapet wall, proved very instructive (fig. 77). Firstly, both the interior face of the fortification wall and the south side of the parapet, protected by the accumulated deposit, preserved a coating of whitish earth which provided a smooth face to these walls. Secondly, at the top of the fill between the two walls, at the level of the uppermost block of the parapet wall, was located a layer with many patches of ash.

A little further down, were discovered mud bricks with white earth at the joints and stones, fallen in sections against the west face of the parapet wall. Halfway down the deposit, the latter included many isolated burnt mud bricks and fragments of burnt wood, piled over stones, as well as some boulders, perhaps from the top of the fortification wall. It seems that there are clear traces of a fire destruction, which apparently burnt the already abandoned buildings in the area and which must have been neither very strong nor very extensive, judging by the lack of traces of burning on the stone walls, on the white earth coating of the parapet wall and on the steps of staircase **BZ**.

NETHER LANE (plan 3)

The passage between complex **A** and the rooms of the building along the west section of the fortification wall, at the foot of the Hellenistic Tower, is the first and longest section of the Nether Lane in the Southwest Quarter. It is flat along its entire length (236,47m above sea level at the north end and 236,74m above sea level at the south end of complex **A**, at its junction with stairway **AB**). This section of the Nether Lane runs for a length of 20,87m. At the north end it is partly blocked by a piece of walling, 0,80m long and 0,57m thick, which

continues the line of the north wall of room **A7**, ca 2m below the top surface of the wall, leaving an opening of 1,27m, beyond which the width of the lane widens out slightly (2,10m) in the first 6m of its course. At this point, the projecting sections of the walls on either side reduce its width to 1,37-1,40m, which continues unchanged up to the end of stairway **AB**, where it turns towards the southwest, continuing along complex **B**.

Its east side, along complex **A**, is continuous and unbroken, the walls being preserved to a height of 1,75-1,85m above the floor level of the lane, precluding access into the rooms to the east. Apart from room **A6**, which opened onto the landing of stairway **AB**, the other rooms were basement cells. In none of these rooms were found any indications for the existence of storage jars for liquids or fragments of metal objects or stones, which, despite the Tsoundas excavations, should have left some traces. It is most likely that these basements served as storerooms of perishable commodities not stored in containers, such as cereals and/or animal fodder, accessible from the ground floor rooms through trapdoors and wooden ladders; the only evidence for the existence of ground floor rooms were the remains of mud brick walls on the two sides of the northwest corner of room **A8**.

COURTYARDS **B8** AND **B9**. Between the west wall of rooms **B3**, **B4**, and **B5** and a parallel, but not absolutely straight wall to their west, 8,75m long and 0,65m thick, built against the interior face of the fortification wall, was formed a passage, the southern continuation of the Nether Lane, starting off with a width of 0,75m in the north and ending with an increased width of 1,50m in the south. This straight wall has a regular face at its north end, consisting of two large transverse stones. Approximately 1,80m from this wall lies another strong and slightly curving wall, 1m thick, which runs for a distance of 5,64m in an east-west direction, up to the fortification wall, against which it was built. These two walls define a space of an irregular triangular shape, the short side of the triangle lying on the north and its long side on the east; the third side, 9,50m long, is formed by the curving face of the fortification wall. The triangle is divided into two spaces by a short, carelessly built wall, 2,06m long and 0,75m thick: a triangular space to the south (**B9**) and a rectangular space, towards the base of the original triangle, in the north (**B8**). In the latter, by the northeast corner, was located an opening, 1,80m wide, through which passes, after a southwest turn, the continuation of the drain running under the steps of stairway **AB**, which stops 2,50m short of the fortification wall. Area **B8** is subdivided into two unequal parts, the east and the west, by a short piece of walling, 0,60m thick, running for a length of 1,35m from the north wall of **B8**, against which it is built. The east, formless part of area **B8**, communicated with **B9**, through an opening, 1,70m wide. The west part, of an irregular trapezoidal shape (2,70m by 3,30m), is open towards **B9** and the Nether Lane. These spaces served probably as backyards for the rooms of complex **B**. Although the earlier excavations had removed all traces of the original floor deposits and had destroyed the last section of the drain towards the fortification wall, thus eliminating all evidence for their original use, it is most likely that they served as open air storerooms and/or stables for domestic animals.

COMPLEX Γ-Δ-E

At the foot of a series of Mycenaean retaining walls running along the east side of the west slope, some of which were replaced by Hellenistic structures, was built a row of houses, labeled **Γ**, **Δ** and **E**, bounded on the west by the Upper Lane. Passage **ΓΔ**, separates house **Γ** from house **Δ**, while a strong party wall separates house **Δ** from house **E**. The bedrock of the acropolis hill looms steeply over them.

BUILDING Γ

Complex **Γ**, built against a powerful retaining wall running along its east side, was full of stones and earth, backfilled during Tsoundas excavation in the area. Inside the building were not preserved any floors or original deposits, with the exception of a single deposit over an earlier oblique wall in the southwest corner of room **Γ2**, another small deposit on the east side of room **Γ4** and the fill inside room **Γ3**, which was found undisturbed below a thick Hellenistic layer.

The rooms were built inside the corner formed by the retaining wall running along the east side of the building, which continues for a further 8m towards the south and above the Hellenistic stairway. The first rooms on the north are **Γ3** and **Γ4** and lower down, area **Γ5**. South of rooms **Γ3** and **Γ4**, the building continued with two square, adjacent rooms, **Γ1** to the east and **Γ2** to the west, divided from the rest of the building by a wall 0,80m thick, against which the other rooms were built.

ROOM **Γ3**. Room **Γ3** is an irregular rectangular room, bounded on the east by the two sections of the retaining wall, 2,52m and 1,40m long respectively. On the north side, it was bounded by a strong wall, 0,90m thick, built against the retaining wall and descending, in an east-west direction, for a length of 1,14m, at which point it turns at right angles and proceeds for a further 2,63m, leaving a gap of 1,16m for a doorway leading into room **Γ5**. Where protected by undisturbed deposits, the surface of the walls preserved a coat of plesia clay. The space between the walls was filled with undisturbed Hellenistic deposits, below which lay the original fill of the room. Below the base of the Hellenistic retaining wall, up to the west wall of the room, there was an ash layer, 0,03-0,20m thick, containing sherds and an intact knife, 0,19m long, a considerable number of animal bones and 40-50 olive pits, as well as the rim of a vase and the base of another. The ash layer did not include carbonized wood.

Lower down was found a hard floor surface of trodden grey/green earth mixed with plesia clay and a few indeterminate sherds. The floor surface preserved traces of burning all over the room. On the floor, at the foot of the oblique section of the east wall, was built a very low rectangular platform, 0,40m by 0,26m and 0,05m in height, coated with plesia clay on the vertical sides, thus forming a low but distinct border. Next to it, lay another similar, semicircular platform, 0,20m in diameter. These two platforms probably served as stands for rectangular and semicircular vessels, not meant to lie directly on the floor surface; pithoi are

excluded on account of the size of the platforms and mostly on account of the proximity of the latter to the wall. The vessels involved must have had vertical or near vertical walls.

On the floor lay 18 vessels (pl. 33α) broken, but more or less complete. A cooking pot lay in fragments at the entrance of the room, while fragments of a pithos and a deep bowl lay in the middle of the room. At the southeast corner lay a pile of 12 vessels: a brazier, a jug, a hydria, a two-handled deep plate, another jug, containing fragments of a burnt and broken vessel, two cooking pots, one of which lay under the hydria, an amphora with a small basin underneath and a two-handled cooking pot. To the left of the entrance were found fragments of a pithos, to the left of the rectangular platform a small cup and in the space between the platforms and the pithos more fragments of another pithos. By the north wall of the room there were sherds and the skull of a small animal, perhaps a rabbit.

Judging by the ash layer, the pottery material and the animal bones, the room served as a kitchen, which had been destroyed by fire. At a later date, it was covered by a deposit 0,68m thick, over which was formed the second ash layer, containing animal bones and olive pits.

ROOM **Γ4**. Room **Γ4**, is a small trapezoidal space, the southward continuation of room **Γ3**, separated from it by a wall, 0,65m thick, running parallel to the north wall of room **Γ3** and slightly obliquely to the respective wall of room **Γ1**. Along with room **Γ5**, it forms an addition to the preexisting complex (rooms **Γ1** and **Γ2**) towards the north. Its east side, 1,20m long, is bounded by the continuation of the retaining wall, against which were built the two side walls of the room on the north (2,49m long, 0,65m thick) and on the south (2,44m long), the latter serving also as a party wall for room **Γ1**. The room lacks a wall on the west; along this side continues the foundation of the retaining wall supporting the floor surface of rooms **Γ3** and **Γ4**. The west face of this foundation forms the west entrance to the area **Γ5**. Along the east side of the room, at the foot of the wall, was preserved an undisturbed deposit, 1,20m by 0,50m.

AREA **Γ5**. Area **Γ5**, is a trapezoidal walled area, to the west and below rooms **Γ3** and **Γ4**, with its narrow side facing north. On the east, it is bounded by the retaining wall on which rooms **Γ3** and **Γ4** were erected. Area **Γ5** communicates with this terrace through two doorways, leading into the two rooms. On the south, it is bounded by the strong north wall of room **Γ2** and on the west, by a wall which stops short of a threshold-type construction, 0,80m long, leading to the Upper Lane. The north side of the room is bounded by a line of two or three stones along the inner face of a wall forming a corner with the retaining wall on the east side of the room. The northwest corner was completely destroyed, both during the Hellenistic occupation of the site and by Tsoundas excavations. The room measured 5,22m along the east side, ca 3,10m along the south side and 3,40m along the west side, while of the north side, originally ca 1,60m in length, only 1,10m is now preserved.

The area was destroyed by Tsoundas. In its almost completely stripped interior was preserved a retaining wall, with a proper face towards the west, which runs obliquely from the northeast to the southwest corner and then continues, in a curving line, probably dictated by

the formation of the bedrock, into the northwest section of room **Γ2**. On the fill covering this wall, were founded the west wall of room **Γ2** and the retaining wall supporting rooms **Γ3** and **Γ4**. A few stones found on the preserved top of this wall, had probably collapsed from the surrounding walls, while a large conglomerate boulder (1,10m by 0,95m), had been probably rolled there by Tsoundas' team. At the corner formed by this wall and the west wall of room **Γ5**, below the surface layer, was located an undisturbed deposit, which yielded mostly MH pottery. With this date concur, both the preserved height of this wall, standing lower than the foundations of other later features in the area and its course, which does not conform to the general orientation of complex **Γ**.

In this area there are three successive terraces: the MH terrace, closely following the formation of the bedrock, the straight Mycenaean terrace, higher up, which supported rooms **Γ3** and **Γ4**, and continued inside room **Γ1** and finally the Hellenistic terrace, which was built over the Mycenaean remains on more or less the same lines. All three terraces were built to retain the earth of the hill slope above the area of the Southwest Quarter.

ROOMS **Γ1** and **Γ2**. Both rooms contained only stones and backfilled earth from Tsoundas excavations. Neither floors nor undisturbed deposits were discovered inside the rooms, except for the deposit over the earlier oblique retaining wall. Their walls, founded on the irregular sloping bedrock, were built of large stones, against the strong retaining wall on the east. Their thickness ranges between 0,55m (east wall) and 0,80-0,85m (north, south and west walls). These walls enclose a rectangular space, 6m east-west by 3,50m north-south, divided into two unequal rooms by a transverse, north-south wall: the east room (**Γ1**: 2,68-2,60m by 3,58-3,50m) and the west room (**Γ2**: 2,84-2,87m by 3,46-3,40m). Due to the unevenness of the bedrock, the walls in these rooms were built on thicker foundations, following the line of the rock and projecting by 0,15-0,40m on either side. The transverse wall, badly preserved, does not rise beyond foundation level. The rooms, being basement cells, do not communicate with each other or with other rooms in the area.

ROOM **Γ1**. Room **Γ1** was completely empty of deposits. Outside the room, in a narrow space between its east wall and the oblique Hellenistic retaining wall further east, were found two large conglomerate blocks which covered a narrow and rather shallow channel with built sides, the beginning of the drain running between buildings **Γ** and **Δ**, parallel to the east wall of the room.

ROOM **Γ2**. By the northwest corner of the room was located the continuation of the MH terrace wall from room **Γ5**, following a curved course, towards the west. Along the north wall of the room was preserved part of an unexcavated layer of earth, mixed with plesia clay and serving as the substructure for a floor, 0,25-0,35m thick.

DRAIN AND STAIRWAY ΓΔ

Between buildings Γ and Δ and more specifically between rooms **Γ1-Γ2** and **Δ2-Δ4**, ran a sloping passage, 7,50m long and 1,12-1,40m wide, with a height differential from end to end of 3,19m (fig. 103). The drain in this passage, started as a shallow channel with built sides from the space east of room **Γ1** (see **Γ1**), running for 2-2,20m southwards, at which point it turned west down the passage (pl. 37β), up until the junction of the latter with the Upper Lane; there it turned again southwards, following the lane. At the top of the passage, the drain was lined by stones built along the base of the north wall of room **Δ2** (plans 4, 5).

The drain at the top of the passage, 0,40m wide and 0,60m deep, now open, but possibly originally covered, is steeply inclined at first and more gently inclined, almost horizontal further down; it follows a natural fissure of the bedrock along the south side of the passage, running obliquely northwards at first and then curving towards the west. It had stone built sides and beyond the first open section it was covered by a re-used conglomerate block (1,20m by 0,75m by 0,50m), spanning the entire width of the drain; the block was balanced on two stones on the west side, 0,30m above bedrock. Beyond this block, the stone built drain was covered with slabs, increasingly deepening and narrowing down to 0,20m at the west end. Below the block were found sherds, a plain cup and two T-type figurines further down.

Before the transverse wall, 0,80m thick, preventing access to the Upper Lane, the drain was covered with four slab-like stones, loosely fitted, forming something like a grill. At the base of this wall was found an upright cooking pot, 0,40m from the north side of the passage and 1,05m from the south side. Along the steeply sloping north side of the passage, was built a stairway, 0,60m wide, taking up almost half of the width of the passage; of this stairway were preserved seven out of the ten original steps. The latter, 0,30-0,40m deep and 0,15-0,45m high, consisted of one or two successive slab-like stones and were built against the south wall of room **Γ1**, on a substructure of large stones mixed with plesia clay and reddish clay. At their junction with the wall, the steps were coated with a mixture of plesia clay and a little lime. The stairway, 3,40m in length, lead to a small rock landing, 0,60m long. A thin deposit was preserved over the steps.

BUILDING Δ

Building **Δ**, to the south of passage **ΓΔ**, is a complex of four rooms at three different levels (plan 5), a probably open air terrace on the east (**Δ1**), rooms **Δ2**, **Δ3** and **Δ5**, immediately below, and lower down room **Δ4**. To its south, lies building **E** (rooms **E1**, **E2** and **E3**), an independent complex sharing party walls, but provided with a separate entrance.

AREA **Δ1**. Area **Δ1** is a long, assymetrical, trapezoidal space, bounded, or rather interrupted on the east by the Hellenistic terrace wall, on the south by a wall built of stones of various types and sizes, which also serves as the south wall of room **Δ3** and on the west by a strong retaining wall, 0,70m thick, which was built in three successive sections forming small pro-

jections, also serving as the east wall of rooms **Δ2** and **Δ3**. The upper courses of this wall are part of a more recent Hellenistic structure built on an earlier foundation, probably the remains of an earlier wall. The east and west sides of area **Δ1**, are ca 8m long and the south side is 4,25m in length. On the north, the narrow side of the trapezium, 1,50m long, was blocked by a Hellenistic threshold, the west edge of which lies on the top of the west terrace wall. The threshold consists of a large squared conglomerate block, 1,20m long, 0,76m wide and 0,40m thick, and two smaller stones on the east, reaching up to the Hellenistic retaining wall. The middle stone preserved the remains of a pivot hole for the door.

Both the threshold and the stones lie on a stone substructure, 0,45-0,55m thick, consisting of medium sized stones. The latter had been placed on a layer of earth, 0,25-0,50m thick, also including fragments of burnt mud bricks, part of the destruction and abandonment deposit of the building. Then follows a layer, 0,10-0,15m thick, lying on a floor surface of plesia clay mixed with lime plaster and almond sized gravel, 0,04m thick; this layer yielded pottery from the period of use of the building, which was not kept.

This floor was preserved for a distance of 1,10m from the projecting bedrock, up to the top of the west retaining wall. Its substructure, 0,20m thick, consisted of a trodden earth layer, lying over an ash layer, 0,10m thick, probably belonging to some earlier destruction. In the rest of the area, the rock was covered with earth.

According to the extant evidence, it seems that area **Δ1** in the Mycenaean period served as a terrace, with a retaining wall on the west side; it contained a fill of earth and stones, almost completely removed by Tsoundas' team. The floor of the terrace was laid on a substructure of plesia clay and ashes, ca 0,70m thick. During the Hellenistic period, this floor was covered by collapsed mud bricks and plesia clay, over which was laid a densely packed stone fill; on this fill was set the threshold of a doorway, leading to the top of the Hellenistic terrace fill, 1,50-3,50m behind and above the Mycenaean levels. The presence of the doorway signifies that during the Hellenistic period, the area below the Hellenistic retaining wall had been turned into a roofed room, the original limits and extent of which are now lost due to later disturbance.

Over the Hellenistic layer lay piles of earth from excavations conducted higher up the hill, possibly from the palace, including a considerable quantity of good quality pottery of various periods, with mostly panel decoration.

To the west and lower than area **Δ1**, lies a row of three rooms, **Δ2** on the north, **Δ3** in the middle and **Δ5** on the south. Room **Δ2** communicates only with passage **ΓΔ**, while the other two rooms communicate with each other and with room **Δ4** lower down. The floor level of room **Δ3** lies 0,10m below that of room **Δ2**. All floor surfaces slope down towards the west.

ROOM **Δ2**. Room **Δ2** is a rectangular room, its long axis running north-south. The room measured 2,60m along the north side, 3,65m along the east side, 2,30m along the south side and 3,70m along the west side. All its walls, the north, facing the passage (0,75m thick), the west (0,52m thick) and the south (0,56m thick), were built of quite large stones. The east wall serves as the retaining wall for **Δ1**, while of the south wall only the lowest course of stones was preserved and in the southeast corner, not even that. At the northwest corner of the

room a door opening, 1,07m wide, leads to passage **ΓΔ**. The threshold consisted of small slab-like stones. On the interior of the room, the floor surface, which sloped down slightly towards the west, was more or less uniform, except for the northeast corner and along the east side, where the rock projects a little above the floor.

ROOM **Δ3**. Room **Δ3**, the next room to the south, is roughly rectangular. On the east it is bounded by the retaining wall of terrace **Δ1** and on the south by a rather oblique wall, partly covered by the Hellenistic terrace wall, which at this point turned west and was built over the Mycenaean walls. The powerful west wall served as a party wall between rooms **Δ3-Δ5** and building **E**. The room measured 3,76m along the east side, 3,45m along the north side, 3,90m along the south side and 3,85m along the west side. It was provided with two doorways, one in the northwest corner, 0,84m wide, leading into room **Δ4**, its threshold laid with small slab-like stones and one, 1,23m wide, in the opposite wall, by the southwest corner, leading into room **Δ5**. The floor of the room was full of scattered stones and disturbed earth.

ROOM **Δ5**. Room **Δ5**, the southernmost room of the complex, a lopsided trapezium, occupied all the available space between the east retaining wall and building **E** (rooms **E2** and **E3**) on the west. On the east it leans against the Mycenaean retaining wall of area **Δ1**, here continuing obliquely, in a southwesterly direction, above buildings **Θ** and **K**. The room measured 4,40m along the east side, 2,80m along the north side, 2,10m along the south side and 4,30m along the west side. By the southwest corner, the south wall was provided with a wider foundation course, projecting a little towards the interior of the room.

The room was also provided with two doorways. One, 1,05m wide, lay in the northwest corner, between the west and the north walls; the latter, 0,60m thick, runs for 1,76m towards the east terrace wall. The other doorway, 1,50m wide, in the southeast corner of the room, lies between the terrace wall on the east and a built addition to the south wall of room **E3**, 0,61m long. Both thresholds were laid with small slab-like stones. The interior of the room was completely stripped of original deposits.

ROOM **Δ4**. Room **Δ4**, the westernmost room in the complex, lies 0,10m lower than room **Δ2**. At the southeast corner of the room there is a doorway, 0,84m wide, leading into room **Δ3**, the threshold of which consists of two parallel rows of medium sized slab-like stones. The room measured 3,27m along the east side, 3,50m along the north side, 3,35m along the south side and 3,65m along the west side, 0,90m of which are occupied by an opening towards the Upper Lane. The walls of the room are of a uniform thickness. The east wall, a party wall with room **Δ2**, is 0,52m thick, the north wall, facing passage **ΓΔ**, is 0,70m thick, the south wall, towards room **E1**, is 0,55m thick and the west wall, facing the passage, is 0,55m thick. In the east part of the room the sloping bedrock projects above floor level, while the lower west part was leveled with a densely packed stone fill, retained by the west wall of the room.

The stone fill, although stripped of finds by the Tsoundas excavations, was still *in situ*. The level of the floor inside the room, probably a layer of trodden earth over the stone fill and/or the bedrock itself, is indicated by the level of the threshold leading into room **Δ3**.

BUILDING E

Building **E** consists of a row of three rooms, lying to the west and below rooms **Δ3** and **Δ5** (plan 5). Rooms **E1** and **E3** at the two ends, are small and identical in size, while the middle room (**E2**), is square in shape and twice as large. In this area, Tsoundas excavated the deposits in the middle of the rooms down to the bedrock and then backfilled the area. Especially in room **E1**, the north side was so destroyed, so as to obscure the northern limit of the room. The party wall between rooms **E1** and **E2** was built against the east and west walls of the rooms and is therefore later in date. The east wall does not bond with the south wall of room **E3**, which is contemporary with the west and north walls of room **E3**. Room **E3** communicates directly only with room **E2** and through this room, with the Upper Lane. Room **E1** communicates with the lane, but not with room **E2**.

ROOM **E1**. Room **E1**, is a narrow rectangular room, on an east-west axis. Its north wall, very destroyed, was 0,65m thick where preserved, and had an estimated length of 2,40m, leaving a gap of ca 1,35m between its probable east face and the west wall of the building. The room measured 2,10m along the east side, 3,40m along the south side and 2m along the west side. Its east wall is 0,90m thick, its west wall, facing the Upper Lane, is 1m thick and the south wall, the party wall with room **E2**, is 0,60m in thickness. Nothing remained of the original floor surface inside the room, except for the projecting bedrock in the southeast corner. In the northeast corner was located an undisturbed layer and plesia clay.

ROOM **E2**. Room **E2**, is a large, square room in the middle of the row. Its east wall, 0,80m thick and its west wall, 1m thick, are strong, solid walls. The latter is interrupted at the southwest corner of the room by a doorway, 1,14m wide, leading to the lane. The transverse north and south walls are much thinner, 0,70m and 0,60m respectively. The south wall, runs for 2,42m east to west, stopping short of the east wall and leaving an opening 1,05m wide, which leads into room **E3**. The room measured 3,40m along the north side, 3,47m along the south side, 3,50m along the east side and 3,44m along the west side.

ROOM **E3**. Room **E3**, the southernmost room in the row, communicates with room **E2** through the doorway at the east end of the party wall. The east wall, 1m thick, was built against the south wall. The much thinner north wall of the room (0,55m thick), was built against the west wall. The interior dimensions of the room are similar to those of room **E2**. The room measured 3,45m along the north side, 2,24m along the south side, 3,50m along the east side and 2,10m along the west side. The room was stripped of all the original deposits.

UPPER LANE

The Upper Lane is a narrow passage, starting from the area below the Hellenistic stairway and more specifically from the landing of stairway **AB** and ending at descent **ZΘ**, towards the fortification wall (plans 3-6). It runs for a length 25,30m, with a height differential from end to end of 2,53m, i.e. an uneven downward inclination of 10%. The short transverse wall blocking its course along the line of the northwest corner of room **Γ5** is possibly later in date. Ca. 4,50m further along, at the level of the north wall of rooms **Γ1** and **Γ2**, there was another short late walling built on the floor surface of the lane, blocking ca 2/3 of its width. It is obvious that the lane was not designed independently of the buildings on either side; it was a space left after the erection of these buildings to ensure their communication.

After the first 13m of its course, one branch of the lane turns west, towards the fortification wall for a further 2m and then south, for a distance of 4,50m, ending at the top of staircase **BZ**. The west section of the lane is 1,20m wide and is bounded by two rows of stone slabs forming a step, 0,34m high. The south section ranges between 1,80-1,45m in width.

The lane was filled with earth and stones from the Tsoundas excavations; the latter had reached the floor surface of the lane and had destroyed it. Below the floor surface was preserved the stone fill, this too quite disturbed. The area of stairway **BZ** and the west end of the lane had not been disturbed. Excavation in the area of stairway **BZ** unearthed the stairway, bounded on the north by a very strong parapet wall, 0,70-1,20m thick, stopping 1,30m short of the fortification wall. The southern boundary is the continuation of the curved wall, 0,85m thick, serving as the north wall of room **Z1**, which, after a course of ca. 4m, turns at right angles and continues without a break towards the fortification wall. Of the stairway (pl. 45), 3,83m long and 1,30-1,50m wide, were preserved some slab-like stones at the top landing, three slabs on a row further down, all part of the first step and eight other complete steps below. After the last step the descent continues for a further 1,18m up to the fortification wall, with a 13% inclination. The steps are 0,26m deep and 0,14m high. The floor surface below the last step consisted of slab-like stones coated with plesia clay.

The other branch of the lane runs along the west side of building **E**, at the end of which, it turns westwards and leads, through an opening, 0,92m wide, between rooms **E3** and **Θ7**, to area **Θ6** on the east and descent **ZΘ** on the west (pl. 48). The Tsoundas excavations destroyed the end of the lane, the drain below the stairway and the floor surface of the area at the base of the fortification wall.

The width of the Upper Lane ranges between 2,74m at the level of rooms **Γ5** and **B1** and 1,19-1,40m at the level of rooms **Γ2-Δ4** and **B1-B2**. At the end of the lane the width is reduced to 0,92m.

The floor surface of the lane, which has suffered greatly by the early excavations, consisted of a coat of plesia clay over a densely packed stone fill. The floor was preserved only at two or three places: before the window of room **Z1**, opening towards the lane, at the southeast corner of **Z2** for a length of 2,10m and a width of 0,35m and next to the landing of stairway **ZΘ**.

A layer of plesia clay, mostly destroyed, was laid over the cover slabs of a drain, which branched off towards the fortification wall, below stairway **BZ** and continued up to stairway

ΖΘ. This drain, which ran under the lane almost along its entire length, is the continuation of the drain which begins at descent **ΓΔ** and passes under the west exterior wall of buildings **Γ** and **Δ**. From this point onwards, it turns southwards at right angles and runs for 17m to the end of the lane, at which point it turns west, towards the fortification wall and passes under the steps of stairway **ΖΘ**. It was built inside the stone fill of the lane and was buried under stones and earth, dating from the earlier excavations in the area. Its course, which was only determined after the removal of this debris, followed the configuration of the bedrock and was not absolutely straight. The last section of the drain, by the fortification wall, was destroyed by the Tsoundas excavations. The drain was roofed for its entire course with large cover slabs, preserving patches of an insulating coat of plesia clay. On the interior, the drain was lined with slab-like stones on its floor and sides (interior dimensions: Depth: 0,35m-0,42m, Width: 0,34m-0,38m respectively; towards the end it deepens to 0,66m-0,98m).

STAIRWAY ΖΘ

Stairway **ΖΘ** (plans 6-7), is bounded on the north by the south wall of room **Z2** and its extension towards the fortification wall; on the south it is bounded by the badly preserved and fragmentary low north wall of room **Θ7**, which stops 2m short of the interior face of the fortification wall. This wall is built parallel to, but somewhat obliquely, to the south wall of room **Z2**. Its total length does not exceed 5,13m and its thickness 0,60m. It is interrupted, 2,28m from its east end and 1,95m from its west end, by an opening, 0,90m wide, with two uneven steps, coated with plesia clay, leading into room **Θ7**.

Descent **ΖΘ** was designed as a stairway which did not occupy the entire width of the passage (pl. 49). The first step was not preserved. It was followed by two other carelessly laid steps, built against the north wall of the descent, with fairly regularly cut poros blocks. The steps lead to a slightly sloping landing, facing the side entrance of room **Θ7**. To the south of the steps, between them and the north wall of room **Θ7**, was left a narrow plastered space, 0,50-0,60m wide, where was located the lower part of a large pithos (diameter rim: 0,50m, preserved height: 1,34m), with pottery sherds and a glass paste bead at its base. The landing was covered with a coat of plesia clay, 0,22m thick.

The descent continued towards the fortification wall with two more steps, 0,35m deep and 0,13m high, built of reused poros blocks, judging by the two square sockets on the vertical face of the first step. The rest of the stairway towards the fortification wall was destroyed by the Tsoundas team.

These steps, like the ones higher up, occupied only 1m of the northern part of the passage; in the rest of the space (0,50-0,75m wide), by the foot of the south wall, was accumulated a densely packed stone fill, with a proper face, reaching up to the top of the steps. This stone fill postdates both the stairway and the wall.

A drain ran under the steps of the stairway, towards the fortification wall, the west end of which was destroyed by the earlier excavations. Below the earth dumped in this area by the Tsoundas team, were preserved patches of undisturbed deposit.

BUIDING Z

Building **Z** is a symmetrical complex to the south of building **B** and stairway **BZ**, consisting of two basement rooms, **Z1** on the north and **Z2** on the south (plan 6). On the east, the rooms face the Upper Lane; on the north, they are bounded by the wall forming the south parapet of stairway **BZ** and on the west, they are bounded by a passage (**TZ**), with which they communicate and which lies between them and the fortification wall (pl. 61). The rooms, obviously built at the same time, have similar interior arrangements and almost identical dimensions.

ROOM **Z1**. Room **Z1** is a rectangular room, which on the west side, is bounded by a passage, 1,20-1,35m wide, running along the fortification wall. The room measured 3,80m along the north side, 2,30m along the east side, 3,90m along the south side and 2,50m along the west side. Its walls, founded on the uneven bedrock, are 0,80-1,10m thick, built of small and medium sized stones with smaller stones in between. Where the deposit inside the room protected their faces, as was the case in the northeast and southeast part of the room, they were lined with a quite thick coat of plesia clay for a length of 0,40-0,80m. The north wall, preserved to a height of 0,85m above floor level, turns at right angles and proceeds for a length of ca 1,10m, up to the south wall of the room, leaving an opening, ca 1,30m wide, serving as a doorway towards passage **TZ**. The south wall, preserved to approximately the same height, runs for a length of 4,68m, framing the opening of the doorway. The surviving fill inside the room after the earlier excavations, contained mixed pottery with a considerable number of Hellenistic sherds.

The floor of the room consists of two successive layers of plesia clay, 0,02m thick. The lower layer, at the level of the threshold, was laid on an earth fill covering the surface of the bedrock. The extant pottery serves to date the construction, the use and re-use of the room.

The removal of an unexcavated strip, 0,60m wide, along the east wall of the room, indicated that 1,85m above floor level there was an opening, 0,72m wide, towards the Upper Lane (pl. 62α); it lay 1m from the north wall and 0,56m from the south wall of the room. The width of the opening and its position in relation to the floor of the room, suggests that it served as a window. The stones at the top of the wall were coated with plesia clay, hardened by fire. Along the width of the opening were located two shallow cuttings, one running along the exterior face of the wall, the other, 0,50m further inside, approximately at the middle of the wall, both containing a considerable quantity of ash; they probably served as slots for small posts, 0,09-0,10m thick, on which were fixed the wooden planks of the window sill. The level of the window sill is indicated by the coat of plesia clay in a narrow strip along the interior face of the wall and on the lane outside, where it formed its floor. This coat of plesia clay in the sections of the wall framing the window suggests that the floor beams for the upper floor started at a higher level. It seems that the upper floor started above the level of the window, the original height of which is in any case unknown. The height of the ceiling in the basement room did not exceed 2,50m above floor level. Below the window, ca 1m above floor level was found a badly preserved bench (pl. 63), 0,60m wide. It seems that the

room was a basement facing the Upper Lane, with access to passage **TZ** through a doorway by its southwest corner.

ROOM **Z2**. Room **Z2** is a rectangular room, similar to room **Z1**, its east wall being a continuation of the wall with the window in the latter. The north wall is a party wall, shared with room **Z1**. The south wall, parallel to the north wall of the room, extends up to the fortification wall, blocking passage **TZ** and separating building **Z** from complex **Θ** on the north. At its west end, only 0,25m from the fortification wall, the south wall is crossed by a narrow and shallow drain, 0,42m deep, the top of which lies at the floor level of passage **TZ**; the floor of the drain is laid with thin slabs. The drain, only 0,12m wide, is roofed by the stones of the south wall. The west wall of the room, built against the south wall, extends 0,90m to the north, stopping 1,25m short of the northwest corner, thus providing the room with a doorway, leading into the passage. The north wall of the room is 4,67m long and 0,85m thick, the east wall is 2,35m long and 0,95m thick, the south wall is 3,75m long and 0,90m thick and the west wall is 0,90m in length and 0,85m in thickness. The interior dimensions of the room are 2,25-2,40m by 4m and its area is ca 9,30m sq., only slightly larger than that of room **Z1** (8,90m sq.).

The east wall of the room is also provided with a window, 0,66m wide, placed offcentre to the north, opposite the doorway. The structural details of the wooden sill of this window were in this case not preserved as well as in room **Z1**. A built bench, 0,50m wide and 1,16m high, lined the east side of the room, 0,69m below the window. Tsoundas workmen had excavated the interior of the room and had then backfilled it. The removal of Tsoundas excavation debris revealed that some undisturbed deposits were preserved inside the room, as well as patches of the floor surface; the latter, preserved by the corners of the room, along the walls, at the entrance and in the window area, consisted of a plesia clay layer.

PASSAGE **TZ**

Stairway **BZ** and rooms **Z1** and **Z2** stop 1,18-1,50m short of the interior face of the fortification wall, leaving room for a passage, blocked on the north by the extension of the south wall of room **Z2**. A similar, but much shorter obstruction is provided 0,70m further south, on the line of the north wall of room **Z1**, by two carelessly built walls, enclosing a dump apothetes, 0,70m by 1,40m and ca 0,50m deep (pl. 66).

At the two ends of the north wall were found hollows, 0,15m wide, containing remnants of burnt wood, especially the northern hollow, the one closer to the wall of room **Z1**. Along the top of this wall were also preserved four slots, 0,10-0,12m wide, occupying an area of 0,42m by 1,23m; at the west end of this area, towards the fortification wall, was placed a line of slabs which had been provided with a wooden casing. It seems that at this point there was a doorway, of which were preserved traces of the wooden doorjambs and of the wooden lining of its raised threshold. The second, southern wall seems to have been added later, after a fire had damaged the neighbouring buildings. The doorway was then probably put out of

use and the need for a bothros arose, to receive, not only the burnt material from the fire, but also pottery and various small objects.

BUILDING Θ

Building **Θ** is a complex consisting of seven rooms, **Θ1**, **Θ2**, **Θ3**, **Θ4**, **Θ5**, **Θ6** and **Θ7** built on a unified plan, at a distance of 3m from building **E** and of 4,5m from complex **Z** (plan 7). The area between these complexes was occupied by room **Θ6** on the east, built at the same time as room **Θ5** and room **Θ7** (the west wall of **Θ6** is a continuation of the south wall of room **Θ5**); room **Θ7** suffered to such an extent from the earlier excavations in the area, that its original relationship with the other rooms in the complex is not obvious anymore. It is nevertheless certain that the north wall of the room, forming the south parapet of staircase **ZΘ**, is contemporary with the latter and that its east wall was built against the preexisting west wall of room **Θ6**, restricting considerably the doorway opening of the latter. These basement rooms do not communicate with each other and were excavated by Tsoundas workmen.

Room **Θ7**. Room **Θ7** is a long rectangular apartment, the north wall of which lines stairway **ZΘ** on the south (see pl. 49). The east end and more specifically the northeast corner of the room, is barely preserved. The north wall is interrupted midway along its length (2,28m from the northeast corner and 1,95m from the west end of the wall) by a doorway, 0,95m wide, opening onto the landing of the staircase (pl. 73). The preserved length of this wall is 5,13m and its thickness does not exceed 0,50m. The east wall, built at a later date against the west wall of room **Θ6** and running for 0,50m beyond the latter, is 2,50m long and ca 0,60m thick. The south wall, a party wall, shared with room **Θ1**, 5,20m long and 0,65m thick, is the strongest and best constructed wall of the room. The west wall was not preserved. The floor level lies 0,90m lower than the top of the landing in stairway **ZΘ**; the threshold into the room, 0,65m wide, consisted of two steps coated with plesia clay (pl. 74α).

Apart from the west part of the room and the corresponding area in the passage between this room and the fortification wall, which had been destroyed by Tsoundas workmen, the original deposit inside the room, 2,20m thick, was preserved intact. The greater part of this deposit consisted of the debris from collapsed walls, i.e. half baked mud bricks mixed with plesia clay, painted and plain plaster fragments, sherds, some large fragments of vases and ashes. At the top of this deposit were discovered fragments of red and yellow plaster, some burnt, preserving on their underside traces of wood, and some pottery.

Finally, the bedrock was reached at a depth of 2,23m from the top of the deposit; on the bedrock had fallen fragments of a marble vase and 0,19m further down, the bones of a small animal, stone grinders and the disc of a large stirrup jar, 0,10m in diameter. It should be nevertheless pointed out that the finds were all located within a uniform deposit, formed by the sudden collapse of the mud brick superstructure of the room.

Below this deposit, along the south wall, was preserved part of an earlier undisturbed

deposit, 0,20-0,25m thick, dating from the abandonment phase of the room. This was followed by a thin layer of ashes, an indication that the room had been burnt, all or in part; immediately below it, lay the plaster floor surface of the room. By the northeast corner, where the bedrock projects higher, the plaster floor was covered with a row of stone slabs over an area of 0,43m. The floor surface did not continue below these slabs.

Inside the floor deposit were found the disc of a large stirrup jar (fig. 196), a sealstone, fragments of a jug, fragments of a vessel blackened by fire, fragments of a closed vase and various vases in groups, broken but more or less complete. The first group, approximately in the middle of the south side of the room, consists of two cups and a few sherds. The second group, on the line of the projection of the bedrock, included a small basin, two kylikes, a deep bowl, and a large vase (jug?). Here, the ash layer covering the floor surface was clearly thicker. A little further along, approximately in the middle of the doorway leading to staircase **ZΘ**, the third and larger group of finds, included kylikes, a large deep bowl or small crater, next to it part of a figurine, the base of a pithoid jar, a very small piriform vessel over it, part of a cooking pot with a handle, a pithos base and two deep bowls. In the same area were also preserved traces of a burnt rod-shaped wooden object and in the southwest end of the pile, a fragment of red plaster. All the vessels had fallen either directly onto the floor or at various levels above it, but no higher than 0,17m above floor level, in a layer filled with white earth and dissolved mud brick. In the same layer, by the east wall, was found a pithos fragment.

Immediately below the floor, by the northeast corner of the room, was found a burial, covered by a minimal amount of earth, only the upper part of which was preserved (fig. 199); the rest of the skeleton, from the pelvis downwards, was destroyed during the construction of the room and the laying down of the floor. The skull was partly covered by the foundation of the east wall and had fallen to the right. The neck vertebrae were preserved *in situ*. Both wrists were extended along the thorax, the left with the forearm bent over the chest, so that the fingers of the left hand covered the right elbow. The spinal column was preserved intact. The sides and the right shoulder blade were also *in situ*, while the bones of the right shoulder lay on one of the stone slabs under this section of the skeleton. The right forearm and the hand were not preserved, probably because they were extended along the pelvis and the legs or perhaps obliquely towards the pubic area. The bones of the pelvis and of the legs are completely missing. In the earth covering the burial, was found minyan and matt painted pottery, including a few minyan and matt painted sherds (ten coarse ware, three matt painted, ten grey minyan and one black minyan). The burial belongs to the MH period and the parts not projecting above floor level had been covered by the floor surface. The rest had been apparently removed.

ROOM **Θ6**. In the excavation diaries it was recorded as room **E4**. Room **Θ6** lies to the east of room **Θ7**. An entrance at its northwest corner connects it both with the end of the Upper Lane and with the beginning of stairway **ZΘ**. This entrance to the room was provided with a wooden threshold, judging by the traces preserved on the plesia clay substructure at this point. The width of this doorway was reduced by ca 1/3 with the construction of the east wall

of room **Θ7** along the west wall of this room, thus increasing its overall length and thickness by 0,50m and 1,20m respectively. The north side of the room, sharing a party wall with rooms **Δ5** and **E3**, is 5,90m long and 1,10-1,20m thick. The east side, 3,05m long, is bounded by a relatively thin and oblique wall, 0,40m thick. The south side, 4,85m long, is bounded by a wall, 0,60m thick and the west side, 2,35m in length, is bounded by a wall, 0,60m thick. The thin east wall of the room is built against the north wall, which therefore seems to antedate the former, while the west wall forms a continuation of the south wall of the neighbouring rooms **Θ5** and **Θ3**, which suggests that complex **Θ** postdates buildings **Δ** and **E**. The Tsoundas excavation had removed all the original deposits from inside the room, the bare rock projecting in the southeast corner.

ROOM **Θ5**. Room **Θ5** is a relatively regular rectangular room, smaller that the other rooms in the complex. Its north and south walls form extensions of the corresponding walls in rooms **Θ3-Θ1** and in rooms **Θ4-Θ2**. The west wall is a party wall, shared with room **Θ3**, while the east wall, with a slightly oblique course, is aligned to the terrace wall on the east. The room measured 2,35m along the north side, 3,08m along the east side, 2,45m along the south side and 3,35m along the west side. The thickness of the north wall does not exceed 0,60m, of the east wall, 0,65m, of the south wall, 0,65m and of the west wall, 0,80m. The Tsoundas excavation had removed all the original deposits from inside the room, the bare rock projecting all along the east side.

ROOM **Θ3**. (pl. 79α). Room **Θ3** is a relatively small square room, between rooms **Θ5** to the east and **Θ1** to the west. It shares a party wall, 0,60m thick, with room **Θ6** on the north, another party wall, 0,70m thick, with room **Θ5** on the east, a third party wall, 0,65m thick, with room **Θ4** on the south and a fourth party wall, 0,60m thick, with room **Θ1** on the west. The room measured 3,30m along the north side, 3,55m along the east side, 3,45m along the south side and 3,90m along the west side. The uneven bedrock, on which the walls of the room were founded, is steeply inclined towards the west; as a result the middle of the room and its west end lie 0,65m and 0,78m lower than the southeast corner, respectively. For the same reason, the masonry of the south wall, built on the sloping bedrock, is stepped ca midway along the wall (fig. 200), just like in the modern houses at the Mycenae village. At the southeast corner of the room, where the bedrock projects high above the foundation level of the walls, it was covered with a layer of plaster made of plesia clay and lime, 5-8mm thick, shaped in the form of a low corner bench, 0,90 by 0,60m in dimensions and 0,45m in height. The floor surface, quite damaged, was preserved in a strip along the west wall, up to the projecting bedrock in the southeast corner. It consists of thin plaster on a layer of white earth, sloping down towards the west.

The north wall of the room is 2,30m long, stopping ca 1m short of the east wall of room **Θ1**; this opening, serving as a doorway into room **Θ6** and the end of the Upper Lane, was originally laid with a layer of plesia clay, 0,18m thick, which stood 0,65-0,70m higher than the floor surface of the room. Inside the northwest corner of the room was found an irregular line of stones, at which the plaster floor seems to stop, which suggests that the former

predated the latter; these stones were probably the remains of the substructure of one or two steps leading down into the room. It seems that there was a doorway to the lane, which was in a later phase blocked, at least partly, by the east wall of room **Θ7**.

The room had not been excavated by Tsoundas. The extant deposit inside the room projected above the top of the stone-built walls. At the top of the deposit were located two later walls, in two levels. The lower one, preserved to a height of 0,55m and built on a plesia clay layer, 0,25m thick, stood over the west wall of the room, near the northwest corner and continued eastwards, for a length of 2,50m. The second wall, including two reused worked stone blocks, was built on the lower wall and at right angles to it, running up to the north wall of the room. It is obvious that these walls belonged to a structure that left no other traces and which postdated, not only the abandonment of the room, but also the collapse of its mud brick superstructure. As the late walls were removed it was observed that they stood on a layer of plesia clay and fragments of burnt mud bricks (0,15m by 0,20m, 0,10m thick), 0,25-0,37m thick.

Further down, almost on the plesia clay layer which was preserved in patches, were found fragments of vessels, obviously fallen from higher up, on fragments of schist slabs, 0,012-0,045m in size, also fallen haphazardly on the floor of the room. At the northeast corner was found a trachyte three-legged offering table, two Psi-type figurines and a lead plaque. On the plesia clay floor surface were discovered red, yellow and blue fresco fragments. The Mycenaean deposit below the later walls, ca 1,65m thick, was uniform and was formed by the collapse of the superstructure and possibly of the upper floor of the room. Finally, inside a rock fissure in the middle of the room, there was a pile of 545 sea shells of the conus type, some with one side rubbed flat, as well as 12 small lead pellets from inside the shells[862]. They must have been kept in a small bag, because they were found all together, without any earth in between.

CONES

	PERFORATED			TOTAL	UNPERFORATED	TOTAL
	empty	with clay	with lead			
Small	59	30	1	90	41	131
Middle α′	69	58	5	132	75	207
Middle β′	55	9	7	71	59	130
Large	42	5	5	52	25	77
TOTAL	225	102	18	345	200	545

862. The difference of the total amount of these shells from 550 in the preliminary report (*Praktika* 1974) to 545 here and to 539 in Dr. D. Reese's account (see appendix to this volume) may be due to the repeated moving of them from place to place within the storerooms of the Nafplion Museum, to the move from this Museum to that at Mycenae and to the damage done during these moves.

ROOM **Θ4**. Room **Θ4** is a small irregular trapezium, to the south and alongside room **Θ3**, with which it shares a party wall on the north. It is shorter than room **Θ3**, by ca 0,70m. The room measured 2,90m along the north side, 1,93m along the east side, 2,70m along the south oblique side and 2,65m along the west side. The north wall is 0,65m thick, the east wall is 0,40m thick, the south wall is 0,55m thick and the west wall is 0,60m in thickness. The weaker east wall of the room, was strengthened on the outside by a foundation projecting by 0,10-0,15m from the line of the wall. The interior of the room, laid bare by the earlier excavations in the area, contained a few indeterminate sherds and in the west part, the remains of a layer of unworked stones and earth, perhaps a substructure for a floor surface.

ROOM **Θ1**. Room **Θ1**, a rectangular, slightly irregular room, lies in the middle between room **Θ7** to the north and room **Θ2** to the south. The room measured 4,20m along the north side, the wall being 0,55-0,60m thick and 3,43m along the east side, the party wall on this side being 0,60m thick; the corresponding dimensions on the south side are 3,38m and 0,65m respectively and on the west side, 4,20m and 0,60-0,80m respectively. Its walls, rather haphazardly built of stones of uneven size, are preserved to a considerable height. There was no access to the other rooms or to the surrounding open air spaces. The west wall, the one parallel to the fortification wall and the west end of the north wall were founded on deposits contained by the fortification wall.

Along the east wall and especially at the northeast corner of the room the bedrock rises unevenly above floor level. The north part of the east wall is founded, not on the bedrock, but on a kind of stone fill of unworked stones and earth, partly covered by a layer of ash. At the west part of the south wall, the foundations, built on earlier deposits, subsided into a hollow filled with earth, in this way destabilizing the entire wall. At the level of the lowest course of these foundations was preserved a section of a layer of lime plaster, which continues under the foundations and is perhaps what remained of an earlier phase of the building. The frail condition of this wall prevented any further cleaning and study in the area.

After the Tsoundas excavation the room was filled with disturbed earth, which formed a deposit, 1,50m thick. An undisturbed deposit by the northeast corner, consisting of black earth and including fragments of burnt wood reached a depth of 1,45m, at which point a layer of white plaster was located. Along the north wall was preserved a layer of hard trodden earth, 1,40m wide by the northeast corner, narrowing down to 0,50m by the northwest corner; by the latter were also found fragments of plaster and burnt wood. All the above remains covered a rise in the bedrock and were possibly the remnants of a floor surface.

ROOM **Θ2**. Room **Θ2**, lies to the south of room **Θ1** with which it shares a badly preserved party wall. A little smaller than room **Θ1**, it is almost trapezoidal in shape, with a slightly curving east wall and an assymetrical southeast corner. The room measured 3,38m along the north side, 3,03m along the east side, 3,75m along the south side and 3,63m along the west side. The walls are not uniform in thickness: the north wall, a party wall with room **Θ1**, is 0,65m thick, the east wall is 0,60m thick, the south wall is 1-1,20m thick and the west wall is 0,65-0,70m in thickness. The bedrock projects by the southeast corner. The room, excavated by Tsoundas, did not yield anything more than a little disturbed earth with no finds.

AREA I (plan 9). Area I, is an irregular, narrow, open air space, ca 3m by 6,80m in size, bounded on the north by room **Θ5** and by a low rectangular retaining wall on the east; on the north it is bounded by rooms **K1** and **K7** and on the west by room **Θ4**. From its northwest corner starts drain **ΘK** which descends towards the fortification wall.

DRAIN **ΘK**. The start of this drain lies at the southwest corner of area **I**, between the southeast corner of room **Θ4** on the north and the wall of room **K7** on the south; from this point the drain continues downhill and stops just before the interior face of the fortification wall.

In the first 4m of its course, a stone fill, consisting of stones of various sizes, was formed along the south wall of room **Θ4**, limiting the width of the drain to 0,40m and forming a low ledge along the base of the wall, at the level of the roof of the drain. This construction was coated by the same insulating layer applied on the roof of the drain. On this layer, ca 0,15m above the cover slabs, was found burnt earth, as well as ashes, fragments of lime plaster and seven vases, obviously fallen from higher up, i.e. from the surrounding rooms; these finds date the destruction and abandonment of the latter.

The north wall of the drain is built in the usual manner, with successive rows of slab-like stones, while the south wall is formed by the vertical face of the bedrock; the arrangement is completed by horizontal cover slabs. The beginning of the drain is triangular in section (pl. 96β). The rest of its course does not continue on a straight line, as it was adapted to the configuration of the bedrock. In the first 3,50m, the drain follows an oblique course from the corner of room **Θ4**, towards the north wall of room **K7**. From there, for the next 4m, it runs parallel to and almost in contact with the wall of room **K9**. At this point it follows a diagonal course for the next 2m, runs close to the north wall of area **K10** and then descends in a parallel course to the latter, towards the fortification wall. The total length of this drain is 11,50m and its width, 0,40m at the beginning, increases to 0,60m further along. At the level of the west wall of area **K10**, a low wall, parallel to the drain, limits its width to 0,50m, either in order to reduce the water flow or to facilitate the roofing of the drain, which in the previous sections rested on the substructure of the side walls. The roofing of the drain, which was preserved intact for the first 2,35m of its course and only in places further along, consists of large slab-like stones, covered with thin slabs, themselves sealed with an insulating layer of plesia clay and earth, 0,20-0,40m thick. This insulating layer contained sherds, dating the construction of the drain. The latter, which stopped before the interior face of the fortification wall, was bounded on the north by a low wall, connected, as it seems, to a triangular sump and built up against the fortification wall.

AREA H

Area **H** is the space between two retaining walls at the east end of the excavated area, above rooms **Δ5**, **Θ6**, **Θ5**, the area **I** and room **K1** (plan 8). The west limit of this area is the Mycenaean retaining wall, 1-1,60m high, the irregular curving course of which was adapted to the configuration of the bedrock; towards the east, a number of walls, of various sizes

mostly retaining walls, serve the same purpose. No unexcavated deposits were discovered in this area. The bedrock descends steeply to the west, forming small successive platforms. The Mycenaean retaining wall supports a terrace, **H4**, preserving patches of a plastered floor surface, consisting of plesia clay and lime plaster. At the south part of the terrace, the bedrock was covered by an undisturbed plesia clay layer, extending over an area of 0,60m by 0,25m.

On the terrace was founded a number of Hellenistic walls, thinner than their Mycenaean counterparts (0,50m) and carelessly constructed of small stones and fragments of Hellenistic roof tiles, all quite badly preserved. These walls define three areas in the northeast part of the terrace. Exactly at the corner, lies a small rectangular room, **H1**, 0,90m by 2m, with a floor surface consisting of clay mixed with gravel. The deposit in this room yielded mixed pottery down to a depth of 1,15m and further down, only Mycenaean material.

Room **H1** is next to room **H3**, the east wall of which is preserved for a length of 1,20m and the west wall, slightly oblique, for a length of 1m. Its southern limit was not preserved. Above and to the east of these rooms was revealed part of another long and narrow space, **H2**, in which was found a small askos-like vase, a fragment of sard and pottery.

Also, ca 2m beyond the west wall of room **H3**, there was another wall, running 4,40m towards the north, then turning towards the west for a further 0,80m and then again towards the south for 1,20m. Between this wall and the low retaining wall on the east, were preserved the remains of a plesia clay and lime plaster floor, 0,02-0,03m thick, with a smooth, burnt surface, itself lying on a layer of clay just above the bedrock. The floor continues below the retaining wall, which is therefore later in date. In the cavities of the bedrock were found Mycenaean sherds.

At the southeast end of the terrace, the floor had been laid over a layer of irregular, slab-like stones; the latter covered a small pit, containing bones and fragments of kylikes. Also, by the foot of the Mycenaean retaining wall, before its southwest turn, i.e. near the northeast corner of area **I**, there were three small burial cists dug in the uneven rock surface and framed by haphazardly laid rows of stones, which contained a few scattered bones and a few sherds.

COMPLEX **K-Λ**

The southernmost end of the southwest quarter is occupied by two buildings, **K1-K10** and **Λ1-Λ3α** and **β** (plan 9). The area was inhabited during Hellenistic times, which of course contributed to the demise of the Mycenaean remains. What survived was almost completely excavated by Tsoundas, who later backfilled the area.

The complex is a southeast continuation of building **Θ** and is separated from it by a narrow passage, along which runs the slab-covered drain **ΘK**. It includes two badly preserved buildings, the last buildings to be erected within this part of the fortification wall; the latter, following the formation of the bedrock along the edge of the Chavos ravine, is preserved for a further 35-40m, at which point it collapsed down the steeply sloping hillside. Although the construction of the fortification wall is still cyclopean, in this section, among the usual lime-

stone blocks are included quite a few conglomerate blocks, especially along the interior face. Of the last section, only the bottom row of stones was preserved, lying lower than the undisturbed deposit in area **Λ3**. Tsoundas followed the wall in a narrow trench along its interior face, which he then backfilled. Between this trench and the east wall of rooms **K8**, **K4** and **K5**, which divides them from rooms **Λ1-Λ2-Λ3α** and **Λ3β**, was preserved a deposit, only disturbed during Hellenistic times.

Building **K** is bounded on the east by a straight wall, ca 10m long, founded on the bedrock and preserved to a height of one to three rows of stones. This wall runs southwards up to the cyclopean fortification wall; between this wall and the fortification wall lies a semicircular space, area **Λ**. On the south, it is bounded by the south wall of rooms **K3-K7** and on the west, by the strong wall lining the drain between this building and building **Θ**. Its north wall marks the limit of the excavated area.

Building **K** occupies ca 200m sq. It consists of nine areas/rooms built on four successive platforms down the sloping hillside. To these should be added the triangular and probably open air courtyard (**K10**), lying between the southern limit of the building and the fortification wall. The two northernmost rooms (**K8α** and **K8**) are followed down the slope by rooms **K1**, **K2-K3** and **K4** and further down by a rectangular space of indeterminate size and use, **K6α**, as well as by rooms **K6**, **K5**, **K9** and **K7**.

The complex has suffered by the Tsoundas excavations, as well as by earlier Hellenistic building activities, which have obliterated or distorted quite a few of its architectural and stratigraphical features. The first two areas highest up the slope, **K8α** and **K8**, suffered so extensive damage during Hellenistic times that their original limits are scarcely discernible any more. They were divided by a barely identifiable short wall. Of room **K8α** is preserved only its southern end, i.e. the wall separating it from rooms **K1** and **K2**, as well as the continuation of the north wall of **K8**, buried under a Hellenistic construction, which was never excavated. It is not discernible if and how it communicated with room **K8** on the east. Perhaps the dividing wall between the two rooms, only the north end of which is now visible, incorporated an opening, which lead from one room to another. Its west limit is not preserved, so that its precise shape and dimensions have not been determined.

ROOM **K8**. Room **K8** is a rectangular space, on an east-west axis. Only the foundations of its north wall are preserved, while the entire north side is still buried under Hellenistic constructions; of its west wall only two or three stones are left at the north end. The south wall was preserved intact and the east wall, almost so. More specifically, the east wall preserves an opening, 1,05m wide, which, if part of the original layout, could have served as a passage towards the open air area **Λ2**, along the fortification wall.

The walls of the room were built of quite large stones and were founded on the bedrock. Their thickness ranges between 0,43m for the west wall, 0,50m for the south wall and 0,57m for the east wall. The thickness of the north wall can be measured only at one point, where it reaches 0,55m. The south wall, a party wall with room **K4**, with a large fragment of plaster attached on its interior face, is built against the northeast corner of room **K2**, giving the impression that this wall, not to mention the room as a whole, were added to complex **K1-**

K4 at a later date. The room measured 4m along the north side, 2,25m along the west side, 3,70m along the south side and 2,30m along the east side.

The earlier excavations had stripped the area down to the bedrock. The plastered floor surface, consisting of lime plaster mixed with sand, was laid over a levelling course of earth and gravel, 0,10-0,30m thick; the plaster floor surface continued up the vertical faces of the walls. The sherds from the levelling course date the construction of the room.

In this area, especially in the northeast corner, were located piles of stones, i.e. mixed deposits, consisting of earlier excavation debris and remains of Hellenistic disturbances, as well as sections of Hellenistic flooring made of sand based plaster over a stone fill.

Inside a deposit at the south side of the room, i.e. out of context, was found a large incomplete deep bowl or crateriskos, missing almost half of the body, the base and one of the handles. The clay is yellowish, with a similar slip and brown/red paint. It features a flaring rim and a uniform, slightly convex body; the preserved handle is set at an angle to the body. The vase is monochrome inside. On the exterior it features a wide rim band and two successive wide bands below the handles. On the handle zone was painted a pictorial scene: to the left of the handle, is preserved part of a curvilinear form, possibly part of the body of an animal; between the latter and the handle, was depicted a bird facing right. The body of the bird is a pointed oval, with the tail pointing downwards. The feet, triangular in shape and solid at the level of the thighs, were provided with forked talons. On the head, the eye is rendered as a small circle; the beak is missing. The body is decorated with lightly curved concentric arcs. To the right of the handle, lies the body of another bird, without any decoration on the body. Next and to the right of this bird, approximately in the middle of the field, was depicted a goat-like animal, with a long, low, almost cylindrical body, rounded at the back, two very short back legs and a curved, raised tail. Also preserved, is part of the neck, the upper part of the head and a section of the muzzle, as well as two curved horns; the eye was rendered as a dotted reserved circle. Approximately halfway along and above the body of the animal, is painted the neck and the head of a human figure. The long neck of this figure is depicted in a vertical position and is decorated with three transverse horizontal lines. The head, profiled on the right, has a square outline, with a projecting nose. The eye, ellipsoidal, occupies almost the entire face. The hair of the figure is rendered by four raised, curved hooks at the top of the head. The front part of the animal's body has not survived. The two back legs are rendered in a very basic manner.

This badly painted animal incorporates features of three different creatures, the goat, the feline and the human being. It is a monster, a Mischwesen, like sphinxes, griffins and possibly like the "centaur" from the site of Palaiomandri at Mycenae. Although this creature is iconographically similar to the Chimaira of the historical period, it is not identical to it. The Chimaira is depicted with a lion head and body, a snake-like tail and in the middle, the head of a goat. In one case, on a Proto-Corinthian aryballos, the middle head of the Chimaira is a bearded human male, also facing towards the front. Although the origin of the Chimaira has been traced back to eastern prototypes, apparently modified by the Archaic artists, it is conceivable that in this example from Mycenae we are witnessing the earliest version of a monster, which was later transformed into the Chimaira of the historical period.

(Dimensions of vase: diameter of rim: 22,5cm, preserved height: 17cm, thickness of walls: 0,3-0,4m) (pl. 99).

AREA **K8α**, to the west of room **K8**, was completely destroyed and stripped of architectural remains and small finds. The original shape, dimensions and contents of the room are impossible to determine.

ROOMS **K1-4**, form a long and narrow building, on an east-west axis, consisting of two, almost square rooms at the two ends, the east (**K4**) and the west (**K1**) and a third room, almost identical in dimensions, in the middle; the latter is divided by a wall into two narrow sections, a north section (**K2**) and a south section (**K3**). The width of the rooms increases progressively from west to east, so that the east side of **K4** is 0,80m longer than the west side of **K1**. On the east, the rooms are bounded by the north-south wall separating area **K** from area **Λ**.

ROOM **K1**. Room **K1** was also excavated down to the bedrock. It is a rectangular room, occupying the entire width of building **K1-K4**. The room measured 2,55m along the north side, 2,60m along the opposite south side, 3,35m along the west side and 3,50m along the east side. The thickness of the walls does not exceed 0,58-0,60m. The room was stripped of deposits, only a few sherds remaining in the few undisturbed pockets of earth.

ROOM **K2**. Room **K2** is a small narrow basement cell, with no access to the surrounding areas. The room measured 3,20m along the north side, 1,35m along the east side, 3,20m along the south side and 1,45m along the west side. The walls of the room vary in thickness, but not too much: the north wall does not exceed 0,58m in thickness, the east wall 0,65m, the south wall 0,50m and the west wall does not exceed 0,59m in thickness. The walls are built of stones of various shapes and sizes, mostly limestone, although some pieces of conglomerate were also used. On the north side of the room the bedrock projects from the floor level at two points. The floor, a layer of yellow earth mixed with common earth, reaches at some points the stones of the walls and turning upwards, covers their lower part. At a specific point by the bedrock on the north side, the floor surface was destroyed, allowing the investigation of the substrata, which yielded a few indeterminate LH sherds and the jaw of an animal.

The floor deposit inside the room, created by the dissolved mud bricks of the superstructure, reached 0,50-0,60m above floor level and 0,20-0,35m below the preserved tops of the walls. Part of this deposit and some stones from the east wall had fallen inside room **K4**. The floor deposit consisted of two successive layers, a slightly loose upper layer and a more densely packed lower layer, with no obvious differences.

ROOM **K3**. Room **K3**, to the south of room **K2**, is similar and somewhat larger than the latter. The room measured 3,15m along the north side, almost identical to room **K2**, 3,15m along the south side, 2,10m along the east side, and 1,75m along the west side. The walls of the room have the same dimensions and were built in the same way as those of room **K2**.

In contrast to room **K2**, room **K3** had been excavated down to the bedrock and no original features were recorded therein.

ROOM **K4**. Room **K4**, the next and last room on the east, corresponds to room **K1**, i.e. it occupies the entire width of the building, but is slightly larger than **K1**. The room measured 3,99m along the north side, 3,65m along the south side, 4,70m along the west side and 4,60m along the east side. Judging mostly by its north wall, built against the northeast corner of room **K2**, which does not align with the north walls of the other rooms, it is obvious that the room was added to **K1-K2-K3** at a later date. Its walls, built of small and medium sized stones, are founded on the bedrock and do not vary much in thickness (north and south wall: 0,60m thick, west and east wall: 0,56m thick). The construction of the walls is quite careless. The south wall of the room as well as the southern part of the east wall were seriously damaged by Hellenistic building activities and during the early excavations at the site, so that the south wall survives only as a low step leading into room **K5**.

The floor of the room was destroyed by Tsoundas workmen. In the absence of plaster or yellow earth on the face of the surrounding walls, it was most likely fashioned of trodden earth. An uneven section of the bedrock, probably originally covered with some kind of leveling fill, projects in the north half of the room. The disturbed deposit inside the room included 3.421 mixed sherds of Mycenaean and Hellenistic date.

ROOM **K5** (pl. 102β). Room **K5**, also excavated by Tsoundas, is a small almost square space to the south of room **K4**. On the north it is bounded by room **K4**, on the east by the dividing wall along complex **K** and on the west by a short wall, not removed during the earlier excavations. Between this short wall and the north wall of the room, in the northwest corner, there is an opening 1,04m wide, which appears to have served as an entrance to this area; at its north end was preserved a regularly shaped stone, probably serving as a doorjamb. Although the southern limit of the room is not preserved, it could be identified with a row of stones lying at the east end of the sloping bedrock, possibly part of the south wall. The room measured 2,65m along the north side, 2,80m along the west side and 2,60m along the east side. The preserved walls, built of quite large, unworked stones, with smaller stones in between, have an average thickness of 0,50m.

The floor of the room, well preserved on the north and east sides, was destroyed on the west and south sides, along with the respective walls. It consists of a layer of white earth, not very even any more. At three points, approximately in the middle of the room and at its southeast part, three circular cavities, 0,45m, 0,25m and 0,20m in diameter and 0,04-0,05m in depth, were preserved in the floor, probably serving as receptacles for containers, pithoi, baskets or other similar utensils, now lost.

To the west of room **K5** lies the irregular space **K6** and another relatively small room, **K6α**. These two areas are bounded on the north by the south wall of rooms **K1-K3**, on the south by a substantial wall, ca 0,80m thick, on the east, by room **K5** and on the west, by a short wall dividing room **K6α** from area **Θ6**. The two rooms share a party wall, which stops short of the south wall of rooms **K1-K3**. This wall was probably not part of the original layout of the building.

AREA **K6**, probably an open air space, is rectangular, slightly trapezoidal in shape. The shorter west side of the room is 4m long, the south side, is 4,10m long and the north side is 5,10m in length. Of the east side only the south end of the wall was preserved. Its original course is obscure, especially considering that at the southeast corner of the area there was an opening of unknown shape and dimensions, leading into room **K7**. It is most likely that the original length of this side was close to 5m. Of the original deposit, only a thin layer of light tan earth was preserved in places.

ROOM **K6α** is also slightly trapezoidal in shape and was probably an open air space. Although its west side was preserved for a length of 2,20m, leaving an opening, ca 1,50m wide towards room **Θ6**, it is not clear if this was part of the original layout. The room measured 2,25m along the north side, towards room **K1**, 4,05m along the east side, towards room **K6** and 3,10m along the south side. In this area, the wall was provided with somewhat wider foundations, necessary on account of the slope and the general unevenness of the bedrock. Nothing was preserved of the original floor surface and the deposit inside the room.

Two other rooms were built against the south wall of rooms **K6** and **K6α**, ROOM **K7** on the east and ROOM **K9**, the larger of the two, on the west. The room measured 3,20m along the west side, 4m along the south side and 1,30m along the east side. Although the original length of the east wall is unknown, due to the damage it has suffered at this point, the northward turn of the south wall of room **K6** indicates that there was probably an opening at this point, towards the uneven area south of room **K5**; this opening is nowadays 2,30m wide, but in Mycenaean times it probably did not exceed 1m in width. The height of the bedrock at the northwest corner of the room suggests that it probably projected above the floor surface. Both the latter and the original deposit inside the room were excavated and removed by Tsoundas' workmen. The walls were built like the walls in the other rooms, of large and medium sized stones, with a few small stones in between. Their thickness does not exceed 0,50-0,60m.

The outline of room **K9** is fully preserved. Its walls are preserved to a sufficient height to suggest that it did not communicate with the surrounding areas. It seems that, like almost all the other rooms, this room was a basement cell, accessible only from the upper storey. The room measured 3,35m along the west side, 3,20m along the east side, 5m along the north side and 4,95m along the south side. Nothing survived of the floor and the original deposit inside the room.

The last area to the south is COURTYARD **K10**, an open air space, bounded on the west, towards building **Θ**, by a wall which bonds with the south wall of room **K9** and runs up to the cyclopean fortification wall. On the north it is bounded by the straight south wall of rooms **K9-K7**, which also reaches the fortification wall and on the south and east, by the fortification wall itself, which curves as it turns to the north. The room measured 4,70m along the west side, 8,45m along the north side and is a little over 10m along the curving inner face of the cyclopean fortification wall. By the south end of the west wall, 0,50m from the inner face of the fortification wall, there is a square opening low down, 0,32m wide, framed

at the bottom by a single horizontal slab and on the sides by two upright slabs. This opening, facing the narrow space between the wall and the passage separating it from building **Θ**, must have been either a window, or an opening for small domestic animals, like dogs, geese, etc. The courtyard itself was excavated by Tsoundas' workmen, who left behind only excavation debris.

The space left between the wall dividing building **K** and the northward curve of the cyclopean fortification wall, which also includes various later constructions, mostly Hellenistic, has been labeled space **Λ**.

The north part of the area is bounded on the west by an extension of the dividing wall, running in a north-south direction. At the level of the north wall of room **K8** there is a short wall, running at right angles to the north-south wall, which, without reaching the fortification wall, separates the smaller northern part from the rest of the area. Both the north-south wall and the short wall, built loosely of small and medium sized stones and founded on earlier deposits, are 0,45-0,50m thick and are probably Hellenistic in date. This north section was labeled **Λ1**. To its south lies a trapezoidal, most likely an open air space, **Λ2**, bounded on the south by an oblique wall, which starts from the northeast corner of room **K4** and, following a southeasterly course, runs up to the fortification wall. Built against this wall are two other walls, at right angles to it, defining, along with the fortification wall, a small, rectangular area, labeled **Λ3β**. A small triangular, open air area to its south, was labeled **Λ3α**. These are the easternmost inhabited areas of the Southwest Quarter.

AREA **Λ1** is beyond doubt the result of a Hellenistic remodeling of an area also used during Mycenaean times, judging by the mixed pottery included in the disturbed deposit found therein, i.e. Mycenaean pottery of various periods, but also fragments of Hellenistic roof tiles, the base of a pointed amphora and a square lead sheet (11cm by 9cm by 2cm, 1,5kg in weight), found inside the Hellenistic layer. This area measured 3,65m along the west side and 3,75m along the south wall. The opening between the east wall and the fortification wall is 2,90m wide. At the east section of this area there is a row of stones, forming an open curve towards the west and enclosing a space 2m by 2,20m, which served as storage space. In the narrow space between this curve and the fortification wall were found fragments of a Hellenistic bath tub, as well as a few pellets of lime plaster.

COURTYARD **Λ2**, an irregular trapezium, with its east side, i.e. the fortification wall, slightly curved, is bounded on the north by the short wall separating it from area **Λ1**; on the west it is bounded by the carelessly built extension of the dividing wall between areas **K** and **Λ**, on the south, by the oblique wall running transversely to this wall and on the east, again by the cyclopean fortification wall. With room **K8** on the west it does not communicate. The area measured 2,60m along the west side, 4,35m along the north side, 5,80m along the east side and 5,35m along the south side. Although this area too had been dug to the bedrock, an undisturbed strip of a thin yellowish layer, 0,01-0,02m thick, was preserved along the dividing wall, on which lay a deposit, 0,35m thick.

IN AREA **Λ3**, Tsoundas' team had dug a trench along the inner face of the cyclopean fortification wall, which did not reach foundation level in all places and which had removed a large part of the original deposit, with the exception of a few undisturbed corners or strips along the walls.

The excavation debris inside the trench contained a large number of sherds and other finds in small groups, including 2.091 fragments of kylikes, small basins, cooking and household ware, small (pl. 105: 8) and large storage stirrup jars, craters, piriform vessels, feeding bottles, basins, human figurines (pl. 105: 18, 19), animal figurines, an animal-headed rhyton and part of a small clay offering table (pl. 105: 20).

By the northwest corner, especially along the transverse east-west wall, was located part of an undisturbed deposit. It consisted of a layer of dissolved mud bricks lying on sandy earth, below which was preserved the thin yellow earth of the floor surface continuing up the base of the wall.

The removal of the earlier excavation debris exposed the walls lining ROOM **Λ3β** on the west and north, which were built against the fortification wall. Room **Λ3β** is rectangular, carelessly built and somewhat assymetrical. The room measured 3m along the west side, 2,85m along the inner face of the fortification wall, 3,20m along the north side and 2,80m along the south side. Only one course of the south wall is now preserved, while of the other two walls survive only two or three courses of stones. Between this area and the dividing wall of complex **K** in the west, was left a triangular passage, 1,66m wide at the north end, reduced to 1,35m in the middle and to 0,90m at the south end, at the level of the south wall of area **Λ3β**. At the north end of the west wall of the room was left a rough opening, 1,15m wide, carelessly laid with slab-like stones, which do not follow the line of the wall and which project by 0,25m above the floor surface.

Below the backfilled earth layers was identified the same layer of earth and sand which covered the floor, also identified inside room **Λ3**, here too coated with yellow earth. The latter was preserved over the entire room.

To the south of the triangular passage west of room **Λ3β** lies a triangular area, bounded on the north by room **Λ3β**, on the west by the dividing wall between areas **K** and **Λ** and on the east, by the fortification wall, i.e. AREA **Λ3α**. The area measured 6,20m along the west side, 3,20m along the north side and 5,80m along the east side, i.e. along the mild curve of the fortification wall. The backfilled earth of the earlier excavations was piled over a loosely packed ancient layer, 0,35m thick, consisting of dissolved mud bricks, gravel and a little grey earth, itself lying on the thin layer of white earth, also attested as a floor surface in rooms **Λ3β** and **Λ2**. Although its precise relation to the bedrock and to the red earth inside the rock cavities is rather obscure, there is no doubt that it was brought in from elsewhere to facilitate the creation of a walking surface.

PART TWO
SYSTEMATIC

GENERAL COMMENTS

In 1886 Tsoundas investigated and published the building bearing his name, as well as the palace complex and the Hellenistic temple (*Praktika* 1886, 59-79, pl. 4, 5). At a later, although unknown date, he excavated the Southwest Quarter. Concerning this extensive excavation he never mentioned or published anything. Judging by the state of the buildings, it is obvious that he excavated the entire quarter, except for the northwest part of complex **A**, where he left a deposit extending over an area of 8,80m by 3,50m, undisturbed. This deposit covered the northwest section of terraces **I** and **II** and of rooms **A1** and **A7**. He also did not excavate rooms **B1** and **Γ3**, the area of stairway **BZ**, passage **TZ** and the bottom part of drain **ΘK**. In the rest of the area he completely removed the deposits from the interior of 28 rooms and buildings (**A2**, **A4**, **A5**, **A9**, **A10**, **A11**, **A12**, **Γ1**, **Δ2**, **Δ4** and **Δ5**, **E2**, **E3**, **Θ2**, **Θ4**, **Θ5**, **Θ6**, **K1**, **K3** and **K9**), from the Nether Lane, from courtyards **B8**, **B9** and **K10**, as well as from areas **K6α** and **K8α**. In the remaining areas, which had not been thoroughly excavated, are preserved sections of the original fill, which is in some cases substantial enough to suggest that it belongs to their construction phase (drain above room **A4**, Upper Lane in front of room **Z1**, Middle Lane, rooms **B3**, **Γ2**, **Z1**, **Θ1**, **K5**, **K8**, area **K4** and drains and stairways **AB**, **ZΘ** and **ΘK**). In some cases (rooms **Z1**, **Z2**, stairways and drains **AB** and **ZΘ**), the surviving deposits belong to their period of use, while in other cases (rooms **A6**, **B4**, **B5**, **Z2**, **Θ7** and in the drains/stairways **ΓΔ**, **ZΘ** and **ΘK**), the deposits can be assigned to their abandonment phase. It should be nevertheless emphasized at this point, that the recorded archaeological correlations, observations and conclusions concern only the specific area or building involved and cannot be expected to apply to the entire quarter. The extant material, scattered and fragmentary, comprises less than 1/7th of the original contents of the buildings in the quarter. Finally, although the finds do contribute to the determination of the use and to the dating of the buildings involved, this is restricted to the individual cases of rooms/buildings with undisturbed deposits.

THE BUILDINGS

The Southwest Quarter consists of 11 building complexes, comprising 52 rooms and 11, most probably, open air areas. At various levels along the slope of the hill, three successive lanes, the Upper, the Middle and the Nether Lane, run in a north-south direction. The slope is traversed by five stairways (**AB**, **BZ**, **ΓΔ**, **ZΘ** and **KΘ**), with their accompanying drains, descending the hill from east to west. These lanes/stairways divide the complexes into independent buildings or into small groups of rooms with party walls, all constructed in a similar manner.

CONSTRUCTION

WALLS. The stone walls were built on foundations, leveling the irregularities and anomalies of the bedrock. In some cases, these foundations are thicker than the wall itself, protecting the latter from collapse, as was the case in room **B5**. As usual, the walls were built of medium sized unworked stones, with large boulders placed at the corners. The stones, set in two parallel rows, were tightly set. The gaps between the two rows of stones were filled with smaller stones and binding clay, usually plesia clay, i.e. the off white clay with insulating properties, also used for the wall surfaces in rooms **B1**, **B2**, **B3**, **B6** and **K8**, on the exterior face of the walls framing the Middle Lane and on the interior face of the cyclopean fortification wall, especially at its junction with the Middle Lane. The thickness of the walls ranges between 0,40-1,20m, the average thickness ranging between 0,60 and 0,85m.

In two cases, on the upper surface of the stone walls in the northwest corner of room **A7** and on the west wall of room **A8**, 1,80m above floor level, were preserved remains of the mud brick superstructure. A third case is the stepped section of the south wall of room **Θ3**, where, one more section of the mud brick superstructure was preserved. Such mud bricks, fused and hardened by fire, were also found in isolated lumps as they had fallen from the walls, in the deposit accumulated in the Middle Lane, in the substructure of area **Δ1**, and in the fill of room **Θ7**. The use of a wooden framework is also confirmed in other buildings of the Mycenae acropolis, as in room **II 2** of the Northwest Quarter (S. E. Iakovidis, *Excavations at Mycenae* I, 55-57, 110) and on the walls of the so called "House of the High Priest" (G. E. Mylonas, *Praktika* 1971, 148, pl. 182α, β). Other such remains were probably destroyed by Tsoundas' workmen, or disappeared after their long exposure to the elements.

DOORWAYS-THRESHOLDS. Nine out of the 60 rooms in the Southwest Quarter were most probably open air spaces (**A5**, **B2α**, **B8**, **B9**, **I**, **K10**, **Λ1**, **Λ2** and **Λ3**). The majority of the rooms were basement cells, which must have communicated with their respective ground floors through internal ladders; only 13 rooms preserved doorways providing access to other rooms or to the lanes. More specifically, room **A6** opened on to stairway **AB** and rooms **B3**, **B4** and **B5** opened on to the Middle Lane. Room **Δ2** communicated with rooms **Δ3** and **Δ4**, room **Δ5** with rooms **Δ2** and **Δ5** and room **Δ4** with room **E1** and with the Upper Lane, where it turns towards rooms **E2** and **E3**. Rooms **Z1** and **Z2** communicated with passage **TZ**. Room **Θ3** communicated originally with the Upper Lane, room **Θ6** with the Upper Lane, where it turns towards the fortification wall, and room **Θ7** with stairway **ZΘ**. Doorways are attested mostly in rooms located in the higher, more sloping section of the slope and open onto the main thoroughfares, i.e. the lanes and the stairways. Although the openings range between 0,84m (doorway of room **Δ3** to rooms **Δ4** and **Δ5**) and 1,25-1,30m in width (doorways of rooms **Z1** and **Z2** to passage **TZ**), the majority ranged between 1,02m and 1,05m. These doorways were probably originally provided with wooden doorjambs, which disappeared without traces and which would have reduced the recorded width of the openings. Most thresholds were built with slab-like stones, with a plesia clay or earth substructure and were probably originally provided with a wooden tread. In some cases only a thick layer of plesia clay was preserved

and in one case, the threshold of room **Θ6** opening into the Upper Lane was made only out of wood.

WINDOWS. In three locations, in rooms **Z1** and **Z2** and in courtyard **K10**, were preserved traces of windows. In the first two rooms, lying side by side, two openings were preserved in the east walls of the rooms, one in each room, facing the Upper Lane. The openings were placed symmetrically opposite the doorways in the west walls facing them. More specifically, the opening in the east wall of room **Z1**, 0,72m wide and 1,85m above floor level, preserves in a layer of red earth and plesia clay at the top of the wall the imprints of two small transverse beams supporting the horizontal, probably wooden, sill of the window; the level of the latter did not exceed that of the floor surface in the Upper Lane. Ca 0,85m below that, i.e. ca 1m above floor level, the function of the stone bench built against the interior face of the wall was probably related somehow to the extant window.

The window inside room **Z2**, 0,66m wide, similar in construction to the window in room **Z1**, is not so well preserved. Here too there was a similar stone-built bench, lying 0,69m below the window and 1,16m above floor level.

The third "window" was located in the wall between courtyard **K10** and the end of descent **Θ-K**, at the point where the shorter wall of the courtyard meets the interior face of the cyclopean fortification wall. There, a square opening, 0,32m wide, was cut through the thickness of the wall and was framed by one horizontal slab below and two upright slabs on either side; the upper slab is missing. Although its construction was ordinary and its state of preservation much better than that of the other two specimens, its purpose is not as certain, considering that it might have served simply as means of access between the courtyard and the stairway, possibly for small domestic animals.

FLOORS. The floor surfaces consist mostly of a layer of plesia clay or of yellow earth, in some cases laid over the leveled bedrock or over a stone fill, serving the same purpose. The plesia clay layer, the thickness of which varies, reaching 0,12m in complex **A**, was occasionally mixed with lime plaster, thus producing an especially resilient lime plaster surface (**A**, **Δ1**, **Δ2**, **Δ3**, **Θ3**, **K8**), or with some other kind of yellow earth (**A7**, **E1**, **Z1**, **Z2**, **TZ**, **K5**). In rooms **A1** and **Γ3** the floor surface consisted of a layer of red earth. In some areas (**B2**, **Θ1**, **Θ2**, **Θ3**, **Θ5**, **K5** and **K7**), especially at corners, or in places where the bedrock projected high above the floor surface, the bedrock had not been interfered with.

STAIRWAYS. The stairways, all running east to west, separate one building from another and connect the various buildings erected at different levels down the slope. Their width either occupies the entire width of the available space, as was the case with stairways **AB** and **BZ** or is reduced somewhat, so as to leave space for the drain running along them, as was the case with stairways **ΓΔ**, **ZΘ** and **ΘK**. In the first two cases, the slab-like, unworked stones of the steps cover the drains completely. Although the dimensions of the treads, two to four for every step, range between 0,18-0,48m in depth, the average depth not exceeding 0,26-0,35m, they differ considerably from step to step, even in the same stairway. The same goes

for the risers of the steps, varying in height between 0,13 and 0,45m, the average not exceeding 0,15-0,20m. An exception to the rule is the first step of stairway **AB** after the landing, where a single stone occupies the entire width of the stairway. The stairways of the Southwest Quarter are, in a few words, uneven and not easy to climb.

DRAINS. Stone-built drains follow as a rule the direction of the slope and were constructed along and/or under the steps of the stairways between the buildings, not, as was the case in other areas, below the floors and the walls of the latter. The only exception to the rule is the largest and longest drain in the quarter, which starts from stairway **ΓΔ**, follows the Upper Lane in an underground course inside the stone fill, exiting, through stairway **ΖΘ**, at the foot of the cyclopean fortification wall. The drains are in almost all cases rectangular in section, except for the drain along stairway **ΘΚ**, which has a triangular shape. Also, on the south side of stairway **ΓΔ**, the floor of the drain follows a natural fissure of the bedrock, turning first obliquely to the north and then to the south. Midway along its course it continues as a covered drain, with stone-built side walls, up to its junction with the Upper Lane.

Although the interior dimensions of the drains vary greatly (width: 0,16/0,20m-0,40/0,60m, depth: 0,17/0,20m-0,60/0,66m), their average dimensions do not exceed 0,34m in width and 0,40m in depth. The drain along stairway **ΖΘ** is at the point of its exit 0,98m deep.

Their walls are built of medium sized unworked stones in more or less horizontal courses, with their relatively flat, narrow side facing the interior of the drain. When they were constructed inside a stone fill, as was the case with the drain running under the Upper Lane, these walls, carefully built, also border their course. In stairways where the available space was wider than the intended width of the drain, one or two lines of stones were constructed along the drain, framing it on both sides. The floor of the drain above building **A** was laid with schist slabs, 2-3cm thick. The floor of drains built inside a stone fill, as was the case in the Upper Lane, consisted of slab-like stones, or often of the bedrock itself. In the closed drains were used sizeable slab-like or worked stones, protruding considerably above the side walls, which were designed to bear the weight of any traffic over the drain. Of course there were sections of drains left open, as was the case with drain **ΓΔ**. The cover slabs of the drains preserved in many places a thick layer of insulating, plesia or belitsa clay. In drain **ΘΚ**, the plesia clay layer was covered by a trodden earth layer, ca 0,20-0,40m thick. Finally, at the beginning of drain **AB** and at the exit of drain **ΘΚ**, there were sumps, the first circular, the second triangular, their walls coated with an insulating white earth layer.

LANES. The width of the lanes in the quarter varies, not only between the lanes, but also within the same lane. The greater extant width, 1,20m at the level of room **B2**, reaching 1,80m at the landing leading towards descent **BZ**, is attested in the Upper Lane; the latter narrows down to 0,92m at its end, where it turns toward descent **ΖΘ**. The Middle Lane starts off with a width of 1,12m, which widens out to 1,40-1,50m at its end, where it turns towards the fortification wall. The Nether Lane starts from an opening between the extension of the north wall of room **A7** and the northwest corner of the building at the foot of the Hellenistic Tower (labelled the House of the High Priest) widens out to 2,10m for the first meters and nar-

rows down again to 1,37-1,40m for the rest of its course. The floor surface of the lanes consists of a layer of plesia clay and lime plaster over a stone fill of varying thickness. In the Upper Lane in particular, the drain, starting at descent **ΓΛ** and ending at descent **ΖΘ**, was built within this stone fill.

ROOF SUPPORTS. In the backfilled earth from Tsoundas' excavation of building **K**, were found during 1989, three amorphous and unidentifiable pieces of poros stone, as well as a roughly rectangular conglomerate boulder, with a low circular smoothed protruberance on its upper surface, all out of context. The boulder has the typical size (0,54 by 0,53 by 0,20m) and all the characteristic features of a Mycenaean column base. Such a boulder would be too heavy to have belonged to the upper floor of any of the buildings in the area, the widths of which do not require the use of internal roof supports in any case. It seems that the boulder stood in a ground floor room, supporting the upper floor or even the roof of a single storey building.

ROOFS. Despite the overall disturbance attested in the area of the Southwest Quarter, both Hellenistic and modern, there were four fragments of roof tiles, all cover tiles, recorded among the finds. One was found below the block covering a section of drain **ΓΛ**, a second was found in the undisturbed deposit of room **Θ3** and two more in building **Z**. There is also a fragment of a clay plaque, preserving traces of a raised border, from room **K4**, probably part of a pan tile. Although these four or five specimens are very few, it is not surprising if one considers the extensive removal from the area of original deposits, the presence of which were recorded in Steffen's topographical plan (pl. 2). The extant evidence suggests that here, as was the case in the Northwest Quarter (S. E. Iakovidis, *Mycenae* I, Athens 2006, 53, 65, 73, 80-81, 85, 112) and elsewhere (S. E. Iakovidis, *Mycenaean Roofs, Form and Construction*, *BCH* Suppl. XIX, 1990, 147-160), the roofs were covered with tiles and were therefore pitched.

FORTIFICATION WALL. The fortification wall was built along this entire southwest section in the usual cyclopean manner, except for the area of the Hellenistic Tower, where the extant stones are smaller, worked and set in the polygonal masonry style. Especially at the end of the Middle Lane, a section protected by an unexcavated deposit, the interior face of the fortification wall preserved a thick layer of plesia clay. It is possible that such a layer, now washed off with the passage of time, would have originally been a regular feature of the cyclopean fortification wall.

POTTERY

SHERDS AND VESSELS

The excavations in the Southwest Quarter have yielded a total of 43.628 sherds, 58 intact vessels and a Hellenistic bath tub. Of the sherds, 9.936 were indeterminate, both as regards their shape and their decoration. The diagnostic sherds included four EH specimens, 801 MH specimens and 985 sherds of the LH I-IIIA period. Of the later pottery were recorded four Archaic and 176 Hellenistic sherds, in addition to the bath tub. The remaining 31.722 sherds, the vast majority of the material, as well as the 58 intact vessels, all belong to the late Mycenaean period, i.e. to the LH IIIB-C period. The dating of the pottery material agrees with the evidence from the architecture and especially from the west fortification wall.

The recorded data suggests that apart from a limited human presence during the EH period, the area, judging by the pottery evidence and by the burial in room **Θ7**, was occupied more systematically during the MH era. The use of the area was intensified from the beginning of the LH period, assuming its present, more densely occupied form, during the last two centuries of the LH period.

The MH pottery is represented mostly by minyan kantharoi and kylikes, as well as by large matt-painted vases, while the LH I-II pottery includes all the characteristic type-vessels of these periods. The Late Mycenaean pottery material includes all the known pottery shapes, i.e. kylikes, stirrup jars, deep bowls, craters, large and small, feeding bottles, tankards, pithoi, ladles, jugs and juglets, alabastra, cups, basins, rhyta, pithoid jars, plates, basin-type vessels, roasting plates, amphoroid craters and, of course, figurines, as well as fragments of four or five cover tiles.

The pottery material was recorded in rooms/areas preserving undisturbed deposits and more specifically in seven previously unexcavated deposits and at 24 other points which had been only partly investigated in the past, i.e. in a total of 31 find spots out of the 71 rooms/areas of the quarter, which translates into less than half of the original contents of the buildings. These facts unfortunately do not favour the application of detailed statistical methods, observations and comparisons, as would normally be expected.

In the area of terrace **II** and in room **A1**, below the unexcavated deposit, two successive strata were distinguished: the first, thicker stratum included the terrace itself and rooms **A1** and **A7**, as well as the rest of the rooms in complex **A**. To the second, later stratum, belongs the structure on terrace **II**, as well as the later walls of the two rooms. These walls, which had been erected on the older walls, are narrower and can be easily distinguished from the

earlier constructions. The original room **A1**, which was excavated down to floor level, yielded fragments of two stirrup jars with a ridge around the base of the false neck, of cups and jugs, of seven type A deep bowls (plain interior, widely spaced decoration on the exterior), of one deep bowl with monochrome interior and of ten monochrome deep bowls. Wall **Ω** and the other later walls of rooms **A1** and **A7** were founded on a layer which included sherds decorated in the Close Style. The northern rooms of complex **A** were therefore built at the same time or a little later than the west fortification wall and were renovated in the middle of the next, LH IIIC period.

The construction date of room **B1** was ascertained from the pottery found in the three trial trenches dug through its floor, in the northeast, in the northwest and in the southeast corners respectively, i.e. kylikes decorated with vertical whorlshells, stirrup jars with zones of N-shaped motifs below the shoulder, type A deep bowls decorated on the exterior with quirks and columns of vertical chevrons, other deep bowls of type AB (monochrome interior with rather narrowly spaced motifs on the exterior) and two or three monochrome specimens. The abandonment of the room, judging by the finds lying on the floor surface, was accompanied by kylikes decorated with whorl shells and tricurved arches, by stirrup jars with a flat or slightly convex disc and by deep bowls, mostly type A, as well as by some deep bowls with a monochrome interior and by one monochrome specimen. Judging by the above, the room was used only during the LH IIIB2 period.

Room **Γ3**, as was the case for the entire building **Γ**, was built over a strong, oblique and partly curving MH wall, possibly a retaining wall, which was replaced by the straight west walls of rooms **Γ2** and **Γ5**. Room **Γ3**, judging by a trial trench through its floor, was built at a time when some of the kylikes, monochrome inside, were decorated with the octopus motif on the exterior and when the stirrup jars were decorated with fine linear decoration and a zone with zig-zag decoration below the shoulder. The deep bowls belonged to type A and type AB, including some monochrome specimens. The abandonment pottery, recorded in an ash layer from a fire destruction, included kylikes decorated with the octopus motif, with whorl shells and tricurved arches, some monochrome specimens, stirrup jars decorated with fine lines between bands below the shoulder and with unvoluted flowers with a hooked centre or dot rosettes on the shoulder zone. There were also type A and type AB deep bowls, monochrome deep bowls and deep bowls with dotted rims, but no specimens with narrowly spaced decoration on the exterior. The floor deposit consisted of 19 more or less complete vases. Most of these vases were every day domestic ware, suggesting that this room probably served as a kitchen. The vessels dating the destruction of the building include a two-handled low basin (MM 12583) and a cup (MM 12579). It seems that room **Γ3** and the entire building **Γ** had relatively a long life.

The undisturbed deposit over stairway **BZ** was covered by a plesia clay layer, containing pottery, i.e. monochrome kylikes, or kylikes decorated with columns of vertical quirks with a double border, stirrup jars with a slightly conical disc, horizontal chevrons on the shoulder and a ridge around the mouth, as well as a band encircling the mouth and the false neck; it also included monochrome and type A, type AB and type B deep bowls (monochrome interior, with Close Style decoration on the exterior, i.e. panels with joining semicircles or tri-

angular patches). In the layer lying over the deposit, were included stirrup jars decorated with fine lines between bands or stirrup jars decorated with zones of successive zig zags below the shoulder and type A deep bowls with vertical whorl shells, as well as deep bowls, monochrome inside. This layer was probably formed soon after the accumulation of the deposit, which dates the abandonment of the stairway.

At stairway **ΖΘ** were distinguished three successive phases: the plesia clay layer on the landing, belonging to the construction phase of the stairway, features plain kylikes, a rhyton decorated with two bulls, a small crater decorated with a bird, a stirrup jar with a flat disc and quadrants on the shoulder zone, as well as type A deep bowls, monochrome deep bowls and one type B specimen, with narrowly spaced decoration consisting of quadrants in a diagonal arrangement. The next phase is represented by a pile of stones accumulated after the construction of the stairway; it features kylikes, type A deep bowls, decorated with antithetic concentric arcs on the exterior and other deep bowls monochrome or with a monochrome interior. The period of use of the stairway is represented by a deposit buried under earlier excavation debris, which yielded numerous decorated and plain kylikes, a rhyton decorated with a vertical lily between successive rows of joining S-shaped motifs, a large stirrup jar and the shoulders of small stirrup jars decorated with flowers, as well as a monochrome crater, type A and AB deep bowls, deep bowls with dotted rims, decorated with rosettes with filled semicircles and monochrome deep bowls. There is also a tankard with three shallow ridges and a jug with a flaring, rounded rim.

Room **Θ7**, was filled with a densely packed uniform deposit, 2,20-2,50m thick, formed by the collapse of the mud brick superstructure of the room. Below this deposit lay a burnt layer and the floor surface itself, partly plastered and partly stone paved. The floor deposit included a deep bowl, monochrome inside, with a wide rim band and a band of horizontal quirks on the belly, as well as various other deep bowls plain inside, with vertical whorl shells on the exterior, monochrome or with monochrome interior. Also on the floor were recorded fragments of 32 almost complete plain vases, pithoi, cooking pots, deep bowls, one jug, a small basin, and a plate, as well as various other vases too fragmentary to be restored. Among the vases from the floor deposit is an incomplete type AB crater (pl. 77β, fig. 287) with a wide rim band, thin bands on the interior; the handle zone is decorated with a central metope, filled with narrowly spaced horizontal wavy lines, framed by groups of joining semicircles. On either side of the central metope, there are columns of vertical zig-zags and a wide column of widely spaced zig zags with a triple border. A type A deep bowl from the same area, features a central metope decorated with antithetically arranged joining semicircles and half rosettes, as well as two narrow side columns of chevrons. Judging by the recorded pottery finds, the abandonment of the room must have taken place in an advanced stage of LH IIIB2.

Drain **ΘΚ** yielded pottery sherds from inside its walls and from the plesia clay layer laid over the cover-slabs. The former group includes fragments of kylikes, ladles, jugs and stirrup jars, decorated with flowers in the shoulder zone and with fine lines between bands on the belly, as well as a cup, decorated with antithetic spirals. There are also type A and type AB deep bowls and one deep bowl with a dotted rim. More diagnostic and closely datable

is the latter group of sherds, from the plesia clay layer, including kylikes, an open vessel decorated with a bird, stirrup jars decorated with a zone of narrowly spaced short wavy lines below the shoulder and flowers on the shoulder zone, jugs with a flaring, rounded rim, cups with antithetic spirals, craters and type A and AB deep bowls, as well as monochrome deep bowls and deep bowls with a dotted rim and Close Style decoration.

FIGURINES

(By Despoina Danielidou)

In the Southwest Quarter was recorded a total of 398 figurines of various types in 13 different areas, the majority in a fragmentary condition. Of these, 214 belong to various types of female figurines, 166 to animal figurines, two to chariots, three to models of wheels and 13 to model furniture. 18 figurines were recorded inside the Drain east of room **A4**, 57 figurines were recorded in Building **A**, 26 at the Hellenistic steps, 11 at Stairway and Drain **AB**, 51 in Building **B**, 23 in Building **Γ**, 18 inside the Drain and at Stairway **ΓΔ**, 27 in the Upper Lane, 20 in Building **Z**, 97 in Building **Θ**, 12 in Area **H**, 19 in Complex **K-Λ** and 19 were found out of context. The latter will be published in a separate article.

Considering that very few of these figurines were found in previously unexcavated deposits, the vast majority lying in the disturbed fill thrown back into the various rooms by Tsoundas' workmen, their distribution in the quarter does not exactly reflect their original position and does not encourage chronological, typological or statistical observations. On the whole, the extant material is not characterized by a continuous typological development; the different types of figurines were in use at the same time, especially during the LH IIIB period.

Seven out of the 215 female figurines belong to the early proto-Phi type, 41 belong to type Phi, 34 to type Psi, seven to type T, three to type Y (subcategory of type T), 21 belong to heads wearing a polos headdress, three to seated figures and 98 to miscellaneous fragments. No kourotrophos type figurines were attested in the material.

The earliest PROTO-PHI figurines tend to have an ellipsoidal body, while the hands, rendered in relief, curve downwards and meet at the lower part of the body (pl. 7γ: 4, 77α: 5); the latter is decorated with vertical wavy lines. The hands are covered by a band (pl. 7γ: 4, 77α: 5) or by the same decoration as the body (pl. 84β: 10). The breasts, rendered in relief or separately attached to the body, are emphasized with a solid circle (pl. 7γ: 4) or with a circular outline (pl. 77α: 5). The lower part of the body is a solid or hollow cylinder with a splaying hollow base (pl. 84β: 10), decorated with vertical or oblique, straight or wavy lines.

The TYPE PHI figurines form the largest group. They feature a flattened ellipsoidal or circular body, decorated with a band around the perimeter and the waist, as well as with narrowly spaced oblique or vertical straight or wavy lines (pls 5γ: 6, 10α: 4, 46α: 5, 6 and 98β: 6).

This decoration some times covered the entire body, while in some cases it was slightly differentiated at the back, with the addition of chevrons. The head of these figurines, triangular, almost flat at the top, is bird-shaped, with a band along the profile; the eyes are usually rendered by dots. In six of the specimens the eyes were discs separately attached onto the head; the central dot on those discs is typical of earlier periods (pls 60γ: 7, 81β: 6, 85β: 4, 105: 18). The hair is indicated with solid paint at the top and at the back of the head and is occasionally completed with a separately attached plait, starting from the top of the head and reaching the base of the neck or even midway down the back of the figurine (pls 46α: 5, 60γ: 7 and 105: 18). The plait is usually decorated with wide transverse brush strokes. The breasts, rendered in relief (pls 46α: 6 and 98β: 6), are often provided with a circular band to emphasize the effect. The lower part of the body is a solid cylinder and ends at a splaying, hollow base (pls 56β: 6, 98β: 6). It is decorated with vertical straight or wavy lines.

In TYPE PSI figurines the body is either long and rhomboid or short and crescent-shaped. In the first case, the rhomboid body is combined with a short or non existent neck, larger hands and a small bird-shaped head, decorated with a band along the profile (pls 50β: 6, 77α: 5, 87: 9). This type of figurines usually wear a polos headdress, as illustrated by a figurine from Complex B and by many isolated cases of other recorded heads (pls 39α: 10, 72β: 7, 97β: 3). The polos headdress is conical, with a concave top surface occasionally decorated with a cross (Building **Z**, fig. 288). At the base of the polos a row of vertical strokes serves to indicate the fringe of the hairline; in most cases the hair is also indicated by a plait rendered in relief, which starts from the top of the headdress, follows its outline and ends up halfway down the back of the figurine (pl. 85β: 5); the plait is decorated with wide transverse brush strokes. The body is decorated with a band around the neck and the waist, as well as with parallel oblique or vertical lines, also covering the breasts. The latter were rendered in relief or as separately attached discs. The lower body is a solid or hollow cylinder, splaying towards the base (pl. 60α: 9).

In the second case, the crescent shaped body, is combined with a tall neck, small hands, narrow shoulders (pls 40α: 20, 60α: 9, 51α: 5, 87: 8 and 103β: 2), and usually a polos headdress. The breasts are usually rendered in relief (Drain and Descent **ΓΔ**, pl. 40α: 20). The lower body is mostly cylindrical, splaying lower down (pl. 60α: 9) or with a splaying base. The body is decorated with parallel vertical or oblique wavy lines (pl. 77α: 5).

TYPE T figurines are fewer in number and smaller in size (pls 18β: 8, 37β: 13, 54β: 7 and 105: 19). They have a small bird-shaped head wearing a polos headdress, a band along the profile and the base of the neck and two dotted eyes. The polos (pl. 18β: 8) features a painted cross on the top, joined semicircles on the outside and a row of short strokes on the forehead, indicating the fringe of the hairline. The two hands are modeled in relief and are crossed at the breasts. The cylindrical lower body is decorated with one or four lines.

The TYPE Y figurines are provided with an almost rhomboid body and hands rendered in relief and folded either over the breasts or just below (pl. 83: 18); the breasts are also ren-

dered in relief. The lower body is a hollow cylinder, decorated with oblique wavy lines on the front and with antithetical groups of concentric arcs at the back, or with a line running along the length of the body in front and two small circles at the back. A band runs around the waist and four lines on the lower body, two in front and two at the back.

Of the three figurines depicting SEATED FIGURES, only one is well preserved (pl. 28α). It resembles the PROTO-PHI type of figurines, with the hands rendered in relief and stuck to the sides. The bird-shaped head is triangular, flat at the top, while the eyes consist of two separately attached discs. A thick, wavy line descends from the nose down the rather thick neck and ends in the space between the two attached breasts. The flattened circular body is decorated with three parallel wavy lines. The feet, joined at the thighs, are separated below the knees. It is most likely that this figure was originally sitting on a seat or throne. The other two fragments consist of legs of seated figures.

A special case is part of the body of a large idol, hollow inside, with small separately attached breasts (pl. 17). The way it was made resembles that of the large idols from the Cult Centre at Mycenae, although the absence of the head and the rest of the lower body does not encourage more detailed comparisons. The decoration of this fragmentary body with spiral and lily-type ornaments is unique.

Of the ANIMAL figurines, 154 belong to various types of bovids, four to dogs, six to horses, one to a ram and one to a bird.

The majority of the BOVIDS are in a fragmentary condition (pls 18β: 9, 39α: 9, 43α: 21, 22, 23, 47β: 8, 64α: 5 and 93β: 4). The head is always provided with a cylindrical muzzle of varying size (pl. 30β: 12) and with conical or curved horns (pl. 19α: 10), occasionally rendered as button-shaped protrusions. The body is long and cylindrical; it ends in a tail, occasionally raised and free standing (pl. 64α: 5) and in some cases folded and stuck on to the body (pls 18β: 9, 19α: 10). In one case the wide cylindrical body is wheel made and hollow inside (pl. 79β: 10). The feet are conical and at an oblique angle to the body. The head is decorated with a band encircling the muzzle or with chevrons. The eyes are either rendered as painted dots, plain or reserved, or as separately attached discs. The forehead of the animal is often decorated with small chevrons, horizontal short strokes or bands. In one case a vertical band runs down between the eyes of the animal, with small transverse strokes on either side (pl. 7β: 5). The horns are provided with a band around their base and with simple lines running along or transversely across them. A wide band encircles also the base of the neck (pls 39α: 9, 43α: 21, 22, 23). The body is either hatched (pls 39α: 9, 43α: 22, 23, 47β: 8, 64α: 5, 93β: 4), or decorated with stripes (pl. 18β: 9). The legs are decorated with vertical lines (pls 18β: 9, 39α: 9, 43α: 22, 23, 47β: 8, 64α: 5).

One specimen from Building **A** (pl. 5α), only partly preserved, is decorated with four rows of running spirals, while the front part of the neck bears vertical wavy lines.

Only one of the four extant figurines representing DOGS, from Building **A** (fig. 289) is intact, while the rest are preserved in a fragmentary condition. The figurines are provided

with a small head, a long and pointed muzzle and short triangular ears. The body is short and cylindrical, with a small tail and thin, conical legs, set at an angle to the body. The latter is decorated with horizontal lines branching off from the neck band.

Of the six extant figurines representing HORSES, only one, from Building **Γ**, is preserved almost intact, while the others are preserved in a fragmentary condition. The figurines are provided with a tall neck, a long muzzle, and small ears, standing upright. On the best preserved head from the Hellenistic steps, the end of the reins is visible at the back of the neck; it also features three lines along the muzzle, crossed by transverse brush-strokes, horizontal brush-strokes on the front of the neck and semicircular motifs on the side. The mane of the horses is rendered either with painted (oblique parallel lines) or with plastic decoration attached to the back of the neck, as on the specimen from Building **A**. On one specimen, the body decoration consists of a band along the spine of the animal, with an assymetrical net pattern on the sides and transverse lines under the belly. The only surviving rider from Building **Γ**, is stuck to the back of the horse, with extended hands attached to the sides of the animal's neck. Horse and rider figurines are not often found in Mycenaean contexts. Two other specimens are known from Mycenae, one found to the west of the Perseia Spring, near the Clytaimnestra tholos tomb and one in area **Ξ** of the "Workshop", excavated in 1979. Two other specimens are mentioned from Prosymna and Eutresis. In 1991 was discovered an impressively large number of this type of figurines at the Mycenaean sanctuary at Methana.

The RAM is represented only by a single head and part of one horn (pl. 7β: 6). It is provided with a long convex muzzle, the eyes being rendered by separately attached discs. A vertical band runs between the eyes and two transverse strokes are painted across the muzzle.

Only one figurine representing a BIRD has been recorded in the area, from the Stairway and Drain **AB** (fig. 290). It has a tall neck, a small head and a long thin beak. Its eyes are rendered as separately attached discs with a dotted centre. The neck is decorated with a band, a column of vertical chevrons at the front and short strokes on the sides and at the back.

In the area of Complex **A**, and more specifically in room **A6**, was found part of an animal figurine, which must have belonged to a CHARIOT GROUP. The extant figurine preserves a sharp protrusion on the back and is decorated on the outside with short wavy lines; on the inside, where it would be attached to the other animal, it is undecorated.

In Building **A** were also found two models of CHARIOT WHEELS, one made of clay, the other of lead (pl. 16a), both with a through hole in the centre. Another clay specimen, decorated with S-shaped motifs, was found in area **H** (fig. 279).

Of the 13 extant, very fragmentary specimens of MODEL FURNITURE, three belong to thrones, three to tables, two to seats and five to legs of various types of furniture (Building **Γ**, pl. 29β: 9, Buildings **K-Λ**, pls 104α: 2, 105: 20). The thrones have three legs and a circular or semicircular seat and back. They are decorated with the net pattern on the upper surface and with hatched lines on the underside. The arm rest of the seat from Building **A** is decorated with chevrons on the interior and with a pair of lines on the exterior, also continuing down the leg. Another round seat with three legs was found in Complex **K-Λ** (pl. 104α: 2).

The model of a rectangular table from Building **Z** is outlined by a band and decorated inside with thin parallel lines and one transverse line. Another specimen from Complex **K-Λ** is decorated with hatching on the upper surface (pl. 105: 20).

At the southwest slope of the acropolis of Mycenae are attested almost all the existing types of human and animal figurines. They date from almost the entire LH period, i.e. LH IIIA for the earliest proto-Phi specimens and for the animal figurines with striped bodies, down to the end of the LH IIIC period, with special emphasis to the LH IIIB, to which belongs the majority of the specimens.

SMALL FINDS

The small finds from the Southwest Quarter include various objects made of metal, stone, bone, ivory, clay, artificial substances and other materials, such as boar's tusk, amber, wood, sea shells, and grains. They represent various categories of objects, such as weapons, tools and utensils in general, jewellery, every day objects and foodstuffs.

The metal objects are made of bronze, lead, iron and gold. The stone objects are mostly of steatite, rock crystal, sard, obsidian and various other stones, while the bones belong mostly to human and animal skeletons. Among the artificial substances are included glass paste, faience, Egyptian blue, glass and red colouring matter. Also there are various non ceramic clay objects, plaster and various objects made of natural substances, sea shells and grains. Although the vast majority of these items belong to the Mycenaean period, there are a few objects dating from the Archaic and Hellenistic periods also.

More specifically:

Among the BRONZE objects are included six sheets from the drain deposit over room **A4**, from terrace **II**, from the Middle Lane, from stairway **ZΘ** and passage **TZ**, as well as four pins from terrace **II**, from the area of the Hellenistic steps, from room **Γ3** and from stairway **ZΘ**. There is also a pair of tweezers from terrace **II**, a disc from room **A1**, a fragmentary bronze cutout of indeterminate shape and three knife blades from rooms **Γ3**, **Z2** and from passage **TZ**, a round pellet from room **Θ7**, an arrow head from the passage between the rooms of complex **Θ** and the fortification wall, small fragments of bronze from room **Θ3** and a fragment from a Mycenaean breast plate, coming from the drain deposit east of room **A4**. To these should be also added an Archaic bronze pin.

The LEAD objects include a four-spoked wheel from room **A1** (pl. 6ε), five sheets from room **Γ3**, from passage **TZ** and from room **Θ1**, six weights from stairway **ΓΔ**, from rooms **A1** and **Θ3** and from passage **TZ**, a piece of wire and some metallurgical slag from stairway **ΓΔ**, three shapeless lumps from stairway **ΓΔ** and from rooms **E1** and **Λ3β**, two clamps from stairway **ΓΔ** and from passage **TZ**, nine small round pellets from room **Θ3**, a square plaque weighing 1,5kg from room **Ω1** and finally three sheets from stairway **ΘK** and one more sheet, folded over eight times, from room **Λ3β**.

There are only two GOLD objects, a small round pellet of gold and two chips from stairway **ΓΔ**.

IRON is represented by ten nails from the drain east of room **A4** and in the area of the Hellenistic steps, as well as by part of a sickle and two shapeless fragments, from the same area.

The STONE objects are numerous, with a wide variety of stones used. The commonest stone is steatite, of which were recorded 57 standard type conuli and 40 disc-shaped conuli from all over the site. To these should be added two biconical conuli from room **Θ3**. Part of a stone vase was found in room **A3**, three grinders in room **Θ3** and passage **TZ**, two weights at stairway **ΓΔ**, two beads in area **Λ3α** and a spool in passage **TZ**. The obsidian finds included 15 flakes from all over the site, nine blades from rooms **A3**, **A4** and **A6** as well as three arrow heads from rooms **A4**, **A6** and from terrace **II**. Rock crystal is represented by a single vase fragment from terrace **II**, by four amorphous pieces from rooms **Γ3**, **Θ1**, **H3** and from stairway **AB**, as well as by a small plaque from room **E1**. Four flakes of flint were recorded at stairway **ZΘ**, in room **Θ3** and in area **H2**. Sard was used for a sealstone found in room **Θ7** and a blade in area **H2**. There are also two objects made of andesite, a tear-shaped pendant from terrace **I** and a grinder from stairway **ΓΔ**. There is also a lid from room **Z1** and a weight, weighing 116,5gr, from room **Θ3**, both made of diorite.

The remaining stone finds are isolated cases. They include a fragmentary hammer of green stone, from the drain deposit above room **A4**, a flint arrow head from room **A3**, four flint flakes from rooms **Θ3** and **H2** and from stairway **ZΘ**, an emery arrow head from stairway **ΓΔ**, a fragmentary marble vase from room **Θ7**, a basalt pounder from room **Θ3**, an axe from room **Θ7**, seven stone grinders from the Upper Lane, from rooms **B1**, **Θ3**, **Θ7**, **H3** and from passage **TZ**, as well as two more objects from rooms **Θ1** and **Θ3**.

BONE objects. Fragments of bones, some burnt, were found at various points. A bone pin was recorded in the Middle Lane, two awls in rooms **A3** and **A4**, two pins at stairway **ΓΔ**, a tubular object in room **Θ3** and finally a fish bone in room **Z2**.

IVORY objects. There are many amorphous fragments of ivory recorded at various points over the site. Also, there are 11 plaques from rooms **B1**, **Z2**, **Θ3**, **Λ3** and from stairway **ΓΔ**, seven unworked offcuts from room **Θ7**, three combs from terrace **II**, from stairway **ΓΔ** and from passage **Θ7**, two styluses from rooms **A1** and **Θ7**, a needle from terrace **II**, a disc from room **Θ7**, a fragmentary pin or stylus from room **A1**, a cutout dress ornament from the Middle Lane, the model of a figure-of-eight shield from room **Θ7**, a pyxis and a lid from passage **TZ** and finally, a bead.

ARTIFICIAL SUBSTANCES. As regards artificial substances and more specifically glass paste, there were recorded 114 discs, 96 beads and 35 cutout dress ornaments from various points all over the site, as well as two relief rosettes from room **Θ7**.

EGYPTIAN BLUE. Four round pellets of Egyptian blue were recorded in room **Θ3**, three beads at stairway **ZΘ** and two plaques in rooms **A1** and **K5**. Other finds include a glass vase

in the drain deposit above room **A4** and quantities of red earth in powder form in room **Θ3** and at stairway **ΓΔ**.

CLAY. Clay objects, apart from pottery and cover tiles, include an incised disc-shaped plano-convex object from terrace **II**, six spindle whorls from rooms **A3**, **Γ2** and **H1**, three small conuli from stairway **ZΘ**, a circular object, probably a lid, from room **Θ3**, as well as a cylindrical object and a Hellenistic loom weight from room **A4**.

PLASTER. Plaster fragments were recorded at 14 different points all over the site: in the drain deposit above room **A4**, on terrace **II**, in rooms **A1**, **A3**, **A4**, **B1**, at stairway **AB** and in the Middle Lane, as well as in rooms **Γ4**, **Z1**, **Θ7**, **Θ3**, **K4** and **Λ1**. They are all small fragments, including 32 white pieces, 54 monochrome pieces, mostly light blue and red, seven white pieces with traces of colour and seven pieces with traces of pictorial decoration. Their distribution suggests that fresco decoration inside Mycenaean buildings was a common, if not a general practice.

SEA SHELLS. As regards sea shells, edible or not, they are represented by the usual species attested in Mycenaean sites, including a *Spondylus Gaederopus* on terrace **I**, a *Murex Brandaris L.* on the Hellenistic steps, an *Arca Noae Linnaeus* at stairway **ΓΔ**, three cones (*Conus Mediterraneus*) on terrace **II**, in rooms **A3** and **Γ3** and 545[1] more specimens of the same species in room **Θ3**. 345 of the latter were perforated; in 102 of those the hole was sealed with clay and in 18, with molten lead. Finally there is a mother of pearl object from room **A3**.

MISCELLANEOUS. In addition to the above there were also found 24 boar's tusk pieces on terrace **II**, in rooms **A3**, **Γ5**, **Δ1**, **Θ3** and between the passages **TZ** and **Θ** and the fortification wall (two of which were ready to be sown onto a helmet) and three amber beads, one from the Upper Lane and two from room **Z2**. Remains of decayed or carbonised wood were located in the Middle Lane, in passages **BZ** and **TZ** and in room **Θ7**, while an almond was recorded in room **A3** and an olive pit in the Upper Lane.

1. See note 862.

USE AND HISTORY OF THE SOUTHWEST QUARTER

USE: Nine of the areas in the Southwest Quarter, areas **A5**, **B2α**, **B8**, **B5**, **I**, **K10**, **Λ1**, **Λ2** and **Λ3**, were open air spaces, terraces (**A5**), or courtyards (the rest). The intended or actual use of the remaining or most of the remaining areas has been obscured by the earlier excavations in the area, which stripped the individual rooms, not only of their original deposits, but often of their floor deposits also.

The surviving structures are now preserved mostly as basement cells. The only rooms that definitely did communicate with the surrounding areas are room **A6**, communicating with stairway **AB**, rooms **B2**, **B3**, **B4** and **B5**, communicating with the Middle Lane, room **E1**, communicating with the Upper Lane, rooms **Z1** and **Z2**, communicating with the Upper Lane and with passage **TZ**, room **Θ3**, communicating with the end of the Upper Lane and room **Θ7**, communicating with stairway **ZΘ**. The only rooms preserving clear evidence or at least some indications of their use, are room **Γ3**, undoubtedly a kitchen area, room **B1**, which, judging by the central hearth/altar, could have been a domestic area or a place of worship and room **Θ7**, most probably a storeroom.

DATING. The removal of the original deposits during the Tsoundas excavations, does not allow the precise dating of the area as a whole, with the exception of a limited number of isolated undisturbed deposits. Such deposits or layers were located in rooms **A1-A7**, **B1**, **Γ3** and **Θ7**, as well as in stairways **BZ**, **ZΘ** and **ΘK**. Evidence for single building phases was identified in the Upper Lane, in the Middle Lane, in rooms **B3**, **Γ2**, **Z1**, **Θ1**, **K5**, **K8** and at stairway **AB** (construction phase), as well as in rooms **Z1**, **Z2**, at stairway **ΘK** (use) and at stairway **ΓΔ** (abandonment phase).

Judging by the existing evidence, the quarter was built after the erection of the Lion Gate and of the southwest section of the fortification wall, in the transitional phase between the LH IIIB1 and the LH IIIB2 periods, i.e. ca 1250 BC. There is no indication that the buildings continued to be used after the conventional date for the end of the Mycenaean era, i.e. ca 1075 BC.

More specifically, rooms **A1** and partly room **A7**, were buried under the unexcavated deposit extending eastwards, up to terraces **I** and **II**. Excavation has revealed the original construction layers of these rooms, which were accompanied by type A deep bowls, contemporary more or less with the construction of the fortification wall. During the second building phase, the walls of these rooms, which had collapsed, perhaps after an earthquake (see Iakovidis, *Festschrift G. E. Mylonas* A, 258-259), were rebuilt, narrower than before, but on the same lines and were extended, so as to include wall **Ω** on the east; the latter had been

founded on deposits containing pottery decorated in the Close Style, which suggests that these walls were contemporary or later than wall **Ω**. The second building phase of rooms **A1-A7** can be therefore assigned to the period after the middle of the 12th c. BC, i.e. building **A** was erected after 1250 BC, was rebuilt after a destruction during 1140-1130 BC and was abandoned 50-60 years later.

Room **B1** and by extension building **B** too, were built in the beginning of LH IIIB2, when type A and type AB deep bowls were in fashion; they were abandoned when stirrup jar discs became slightly convex, i.e. during the transition from LH IIIB to LH IIIC, i.e. ca 1190 BC, a life span of ca 50 years.

Room **Γ3** was built over MH remains, almost at the same time as building **B**, when type AB deep bowls had not yet replaced type A deep bowls and while the stirrup jars were decorated with various motifs on the shoulder zone, i.e. still within the LH IIIB2 period. The destruction/abandonment of the building was accompanied by deep bowls with dotted rims, by the shallow basin MM 12583, featuring parallel bars on the rim and a wide wavy band on the belly (pl. 33β), as well as by cup MM 12579, decorated with suspended concentric arcs (pl. 35α); it is thus dated within the LH IIIC1 period, before the introduction of the Close Style.

The deposit over stairway **BZ**, accumulated after its abandonment, included stirrup jars with a conical disc and pottery decorated in the Close Style, which suggests that the stairway went out of use near the end of the 11th c. BC.

Stairway **ZΘ**. The pottery dating the construction phase of stairway **ZΘ**, especially the plesia clay coating of the landing into room **Θ7**, includes stirrup jars with flat discs, type A deep bowls and one type B specimen. Its period of use is dated by type A and type AB deep bowls, but also by deep bowls with dotted rims or decorated with rosettes with filled semicircles, as well as by a fragment of a ridged tankard. This pottery suggests that the stairway was constructed during the advanced LH IIIB2 period (type B deep bowls) and that it was in use during LH IIIC, i.e. during the 12th c. BC.

Room **Θ7**. The ash layer on the floor of room **Θ7** suggests that it was abandoned after a fire destruction. The floor deposit inside the room included 34 identifiable but not complete pots, most of which were every day domestic ware. Among them were type A and type AB deep bowls, as well as monochrome deep bowls and a mended crater (pl. 77β, fig. 287), decorated with a wide rim band and with metopes filled with widely spaced wavy lines and zig zags. Deep bowls with similar decoration belong to type AB specimens, suggesting that the room was destroyed by fire and was then abandoned during the early LH IIIC1 period, i.e. in the beginning of the 12th c. BC.

The construction of drain **ΘK**, is dated by fragments of a stirrup jar with a row of vertical bars on the shoulder zone, but mostly by type A and type AB deep bowls and deep bowls with dotted rims. The latter suggest a date within the LH IIIC period, confirmed by other specimens decorated in the Close Style, i.e. ca 1090 BC.

It seems that terraces **I-II** and rooms **A1-A7**, in use for ca 150 years after their reconstruction, represent the most long-lived complex in the quarter, even if we can not fathom the length of the interval between their destruction and their reconstruction. They are fol-

lowed by room **Γ3**, in use for ca 90-100 years, by stairway **ΖΘ**, in use for ca 80 years, by room **Β1**, in use for ca 60 years and by stairway **ΘΚ**, in use for ca 40 years. In the rest of the buildings, stairways etc., the extant deposits date only short episodes of their history, providing no evidence concerning their life spans and their original use.

LIST OF PLANS - PLATES - FIGURES

PLANS

1. The Southwest Quarter.
2. Complex **A**.
3. Building **B**.
4. Building **Γ**.
5. Buildings **Δ** and **E**.
6. Building **Z**.
7. Building **Θ**.
8. Area **H**.
9. Complex **K-Λ**.

PLATES

1. The Southwest Quarter, aerial photograph.
2. The area of the Southwest Quarter, after Steffen.
3α-γ. Fill of the drain E. of room **A4**. α. Lamina from bronze breast plate. β. Archaic pin. γ. Sherds of archaic pithos with relief decoration.
3δ. Drain with its retaining wall in room **A4**.
4α. The drain to the east of room **A4**.
4β. Complex **A**.
5α. Animal figurine from the surface layer of the unexcavated deposit on terrace **II**.
5β. Kylix with flower decoration, from the unexcavated deposit on terrace **II**.
5γ. Sherds from the unexcavated deposit on terrace **II**.
6α-β. Abandonment layer on terrace **II**. α. Deep bowl. β. Ivory comb.
6γ-δ. Sherds from the floor of terrace **II**.
6ε-στ. Room **A1**. ε. Lead four-spoked wheel. στ. Fragment of disc.
7α-β. Sherds from the floor of terrace **II**.
7γ. Sherds from the floor of terrace **II**.
8α. Sherds on the floor of terrace **II**.
8β. Sherds from the deposit under the substructure of the floor of terrace **II**.
8γ. Room **A3**, northeast side, sherds.
9α. Sherds from the substructure of the floor in room **A1**.
9β. Room **A3**, sherds from the substructure of the floor on the northeast side.

10α-β. Room **A3**, sherds from the substructure of the floor on the northeast side.
11. Room **A3**, anthropomorphic vase.
12α. Room **A4** and terrace **A5**.
12β. Room **A3**, lekythos.
12γ. Deep bowl from the area of the Hellenistic steps.
13α. Room **A6**, sherds from the undisturbed deposit.
13β. Area of the Hellenistic steps, sherds from the deposit on the plaster floor.
14. Staircase and drain **AB**.
15α. Clay coat on cover slabs of drain **AB**, sherds.
15β. Room **A6**, sherds from the cleaning of walls.
16. Room **B1**, from the north.
17. Room **B1**, figurine.
18α. Room **B1**, undisturbed deposit, sherds.
18β. Room **B1**, trench in the northeast corner, sherds.
19α. Room **B1**, trench in the northeast corner, sherds.
19β. Room **B1**, trench in the northwest corner, sherds.
20α. Room **B2**, sherds from the substruction of the floor.
20β. Middle Lane, descent to the fortification wall, layer sealing the substructure of the floor surface, sherds.
21. Room **B5**, from the east.
22. Room **B5**, undisturbed deposit.
23α. Middle Lane, threshold of doorway leading to the descent towards the fortification wall.
23β. Wall built against the south wall of room **B5**.
24. Middle Lane, plesia clay on the east wall of the descent towards the fortification wall.
25α. Middle Lane, plesia clay on the east wall of the descent towards the fortification wall, lower down.
25β. Middle Lane, plesia clay on the east wall of the descent towards the fortification wall, lower down, vases.
26α-β. Middle Lane, area of threshold of descent towards the fortification wall.
27α. Middle Lane, deposit by the fortification wall.
27β. Middle Lane, deposit by the fortification wall including burnt mud bricks.
28α. Room **Γ3**, female figurine.
28β. Room **Γ3**, figurine of a horse with jokey.
29α. Room **Γ3**, sherds.
29β. Room **Γ3**, north part, sherds.
29γ. Room **Γ3**, ash layer below Hellenistic retaining wall, sherds.
30α-β. Room **Γ3**, below ash layer, sherds.
31α-β. Room **Γ3**, below ash layer, sherds.
32α. Room **Γ3**, west part, undisturbed deposit, sherds.
32β. Room **Γ3**, floor surface, brazier.
32γ. Room **Γ3**, floor surface, hydria.
33α. Room **Γ3**, vases *in situ*.

33β. Room **Γ3**, floor surface, two handled plate.
34α-ε. Room **Γ3**, floor surface, α. Jug fragment. β. Collar necked cooking pot. γ. Amphora. δ. One-handled cooking pot. ε. Small basin.
35α-β. Room **Γ3**, floor surface, α. Cup. β. Roasting plate.
35γ. Room **Γ4**, fragments of red floor plaster.
36α-β. Room **Γ2**, α. Undisturbed deposit, sherds. β. Burnt deposit, sherds.
37α. Drain and descent **ΓΔ**, below the stone block, cup.
37β. Drain and descent **ΓΔ**.
38. Drain and descent **ΓΔ**, below the stone block, sherds.
39α. Drain and descent **ΓΔ**, lower part, sherds.
39β. Drain and descent **ΓΔ**, section leading to the upper lane, sherds.
40α-β. Drain and descent **ΓΔ**, centre, sherds.
41. Drain and descent **ΓΔ**, centre, sherds.
42. Drain and descent **ΓΔ**, deposit over steps, sherds.
43α-β. Drain and descent **ΓΔ**, deposit over steps, sherds and cooking pot.
44α. Room **A1**, substructure of floor.
44β. Room **Δ2**, disturbed deposit.
45. Descent **BZ**.
46α. Descent **BZ**, upper layer of the deposit, sherds.
46β. Descent **BZ**, layer below the mud bricks, sherds.
47α. Descent **BZ**, layer below the mud bricks.
47β. Descent **BZ**, layer below the mud bricks, sherds.
48. Upper Lane, south section between buildings **E** and **Z**.
49. Descent **ZΘ** and room **Θ7**.
50α. Upper Lane, plesia clay floor, sherds.
50β. Upper Lane, landing of staircase **ZΘ**, sherds.
51α-β. Interior of drain **ZΘ**, sherds.
52α. Interior of drain **ZΘ**, vase.
52β. Interior of drain **ZΘ**, kylix.
52γ. Inside drain **ZΘ**, pots.
53α-β. Interior of drain **ZΘ**, sherds.
54α. Inside drain **ZΘ**, sherds.
54β. End of drain **ZΘ**, sherds.
55α. Pithos area by descent **ZΘ**, sherds.
55β. Descent **ZΘ**, plesia clay coat on landing towards room **Θ7**, pictorial sherd.
55γ. Descent **ZΘ**, plesia clay coat on landing towards room **Θ7**, sherds.
56α. Descent **ZΘ**, plesia coat on landing towards room **Θ7**, sherds.
56β. Descent **ZΘ**, drain, undisturbed deposit, sherds.
57α-β. Descent **ZΘ**, drain, undisturbed deposit, sherds.
58α-β. Descent **ZΘ**, drain, undisturbed deposit, sherds.
59α. Descent **ZΘ**, drain, undisturbed deposit, vase.
59β. Descent **ZΘ**, drain, undisturbed deposit, vase.

59γ. Descent **ZΘ**, drain, undisturbed deposit, vase.
59δ. Room **Z1**, joined sherds.
59ε. Room **Z1**, part of restored basin.
60α-β. Descent **ZΘ**, threshold towards room **Θ7**, sherds.
60γ. Room **Z1**, threshold, sherds.
61. Rooms **Z1**, **Z2** and passage **TZ**.
62α. Room **Z1**, window.
62β. Room **Z1**, window sill, sherds.
63. Room **Z1**, bench below window and unexcavated area inside room **Z2**.
64α. Room **Z2**, area of window, sherds.
64β. Room **Z2**, deposit on east side, sherds.
64γ. Room **Z2**, floor deposit, sherds.
65α-β. Room **Z2**, original fill, sherds.
66. Staircase **BZ** and apothetes of passage **TZ**.
67α. Passage **TZ**, apothetes, fragments of deep bowl.
67β. Fragments of restored deep bowl.
67γ. Passage **TZ**, apothetes, fragments of restored deep bowl.
68α. Passage **TZ**, apothetes, sherds.
68β. Passage **TZ**, floor, one-handled deep bowl.
69. Passage **TZ**, floor.
70α-β. Passage **TZ**, lower levels of deposit, sherds.
71α. Passage **TZ**, floor, fragments of ivory pyxis.
71β. Passage **TZ**, lower levels of deposit, pictorial crater.
72α. Passage **TZ**, bottom of deposit, sherds.
72β. Room **Θ7**, top of deposit, sherds.
73. Room **Θ7**.
74α. Stepped entrance into room **Θ7**.
74β. Sherds from deposit inside room **Θ7**.
75α-β. Sherds from deposit inside room **Θ7**.
76α-β. Sherds from deposit inside room **Θ7**.
76γ. Room **Θ7**, original undisturbed deposit, sherds.
77α. Room **Θ7**, floor, sherds.
77β-γ. Room **Θ7**, floor. β. Crater. γ. Cup.
78α. Room **Θ7**, MH burial *in situ*.
78β. Room **Θ3**, burnt mud brick layer, sherds.
79α. Room **Θ3**. In the background, room **Θ5**.
79β. Room **Θ3**, burnt mud brick layer, sherds.
80α-β. Room **Θ3**, burnt mud brick layer, sherds.
81α-β. Room **Θ3**, burnt mud brick layer, sherds.
82α. Room **Θ3**, burnt mud brick layer, sherds.
82β. Room **Θ3**, burnt mud brick layer, vase.
83. Room **Θ3**, upper levels of deposit, sherds.

84α-β. Room **Θ3**, upper levels of deposit, sherds.
85α. Room **Θ3**, upper levels of deposit, sherds.
85β. Room **Θ3**, lower levels of deposit, sherds.
86. Room **Θ3**, lower levels of deposit, sherds.
87. Room **Θ3**, lower levels of deposit, sherds.
88α-β. Room **Θ3**, lower levels of deposit, sherds.
88γ. Room **Θ3**, plesia clay layer, conus type shells.
89α. Room **Θ3**, lower levels of deposit, lekythos.
89β. Room **Θ3**, lower levels of deposit, stirrup jar.
90α. Room **Θ1**, foundation deposit, sherds.
90β. Room **Θ1**, ash layer, sherds.
91. Room **Θ1**, ash layer, sherds.
92. Deposit in passage between building **Θ** and the fortification wall, sherds.
93α. Deposit in passage between building **Θ** and the fortification wall, sherds.
93β-γ. Substructure of floor in passage between building **Θ** and the fortification wall, sherds.
94α. Drain **ΘK**, accumulated deposit over cover slabs, lekythos.
94β. Drain **ΘK**, accumulated deposit over cover slabs, pithoid jar.
95. Drain **ΘK**, clay coat over cover slabs.
96α. Drain **ΘK**, clay coat over cover slabs.
96β. Drain **ΘK**, construction.
97α. Drain **ΘK**, insulating layer, sherds.
97β. Drain **ΘK**, area of mouth, contents.
98α. Drain **ΘK**, area of mouth, contents.
98β. Building **H**, floor between walls.
99α-γ. Room **K8**, disturbed deposit, small crater with pictorial decoration.
100α. Room **K8**, substructure of floor.
100β. Room **K2**, fill, second layer, sherds.
101. Room **K2**, fill, first layer, sherds.
102α. Room **K4**, undisturbed layer, sherds.
102β. Room **K5**. At the background, room **Λ3α**.
103α. Room **K5**, substructure of floor, sherds.
103β. Area **K6**, original deposit, sherds.
104α. Courtyard **Λ2**, undisturbed layer, sherds.
104β. Area **Λ3**, fill, sherds.
105. Area **Λ3**, sherds.
106α. Room **Λ3β**, kylix fragment.
106β. Room **Λ3β**, jug fragment.
106γ. Room **Λ3β**, cup.
106δ. Room **Λ3β**, deep bowl.
107α. Room **Λ3β**, deep bowl.
107β. Room **Λ3β**, pointed amphora.

FIGURES

1. Drain over room **A4**, sketch.
2. Rim of cup from surface layer of unexcavated deposit on terrace **II**.
3. Surface layer of unexcavated deposit on terrace **II**.
4. Surface layer of unexcavated deposit on terrace **II**.
5. Surface layer of unexcavated deposit on terrace **II**.
6. Hard layer in unexcavated deposit on terrace **II**.
7. Room **A3**, substructure of floor, sherd with octopus motif.
8. Room **A4*α***, cleaning.
9. Room **A6**, area of doorway.
10. Room **A6**, area of doorway, undisturbed deposit.
11. Room **A6**, area of doorway, undisturbed deposit.
12. Room **A6**, area of doorway, undisturbed deposit.
13. Room **A6**, area of doorway, undisturbed deposit.
14. Room **A6**, area of doorway, undisturbed deposit.
15. Room **A6**, area of doorway, undisturbed deposit.
16. Hellenistic steps, above the first step.
17. Hellenistic steps, above the first step, sherd.
18. Hellenistic steps, sketch.
19. Hellenistic steps, sherd.
20. Drain **AB**, plesia clay coat.
21. Drain **AB**, plesia clay coat.
22. Interior of drain **AB**, surface layer.
23. Room **B1**, sketch plan.
24-25. Room **B1**, undisturbed deposit.
26. Room **B1**, undisturbed deposit.
27. Room **B1**, undisturbed deposit.
28-30. Room **B1**, trench by northeast corner.
31. Room **B1**, trench by northeast corner.
32. Room **B1**, trench by northeast corner.
33-35. Room **B1**, trench by northeast corner.
36-38. Room **B1**, trench by northeast corner.
39. Room **B2**, undisturbed deposit.
40. Room **B2**, undisturbed deposit.
41. Room **B2**, undisturbed deposit.
42. Room **B2**, undisturbed deposit.
43. Room **B3**, stone fill from the middle of the room.
44. Room **B4**, floor.
45. Room **B5**, sketch of foundations.
46. Room **B5**, deposit at northwest corner.
47. Room **B5**, deposit at northwest corner.
48-49. Room **B5**, deposit at northwest corner.
50-51. Middle Lane, descent towards the fortification wall, abandonment phase.

52. Middle Lane, descent towards the fortification wall, abandonment phase.
53-54. Middle Lane, descent towards the fortification wall, abandonment phase.
55-58. Middle Lane, descent towards the fortification wall, abandonment phase.
59-60. Middle Lane, descent towards the fortification wall, abandonment phase.
61-62. Middle Lane, descent towards the fortification wall, abandonment phase.
63-64. Middle Lane, descent towards the fortification wall, abandonment phase.
65. Middle Lane, descent towards the fortification wall, plesia clay floor.
66. Middle Lane, descent towards the fortification wall, plesia clay floor.
67. Middle Lane, deposit at turn towards descent.
68-69. Middle Lane, deposit at turn towards descent.
70-73. Middle Lane, plesia clay and red earth.
74. Middle Lane, plesia clay and red earth.
75. Middle Lane, area of threshold opening onto the descending passage.
76. Middle Lane, area of threshold opening onto the descending passage.
77. Middle Lane, trench at the end of the descending passage, sketch.
78. Middle Lane, top of deposit at the end of the descending passage.
79. Middle Lane.
80. Room **Γ3**, ash layer on floor, vase.
81. Room **Γ3**, ash layer on floor.
82-83. Room **Γ3**, ash layer on floor.
84-85. Room **Γ3**, ash layer on floor.
86. Room **Γ3**, ash layer on floor.
87-88. Room **Γ3**, undisturbed deposit in west part of room.
89-91. Room **Γ3**, north wall.
92. Room **Γ3**, north wall.
93-97. Room **Γ3**, trench through the floor.
98. Room **Γ3**, trench through the floor.
99-100. Area **Γ5**, undisturbed deposit.
101. Area **Γ5**, undisturbed deposit.
102. Room **Γ2**, substructure of floor.
103. Rooms **Γ1** and **Γ2**, drain and descent **ΓΔ**, sketch.
104. Drain **ΓΔ**, deposit below stone block.
105. Drain **ΓΔ**, deposit below stone block.
106-107. Drain **ΓΔ**, northernmost end.
108-109. Drain **ΓΔ**, northernmost end, low level.
110. Drain **ΓΔ**, centre.
111. Drain **ΓΔ**, centre.
112. Drain **ΓΔ**, centre.
113. Drain **ΓΔ**, centre.
114. Staircase **ΓΔ**, deposit.
115. Area **Δ1**, among the stones of the retaining wall.
116-118. Room **Δ2**, floor deposit.
119. Room **E1**, northeast corner.

120. Staircase **BZ**, deposit under the surface.
121. Staircase **BZ**, deposit below the mud bricks.
122-124. Staircase **BZ**, deposit below the mud bricks.
125. Upper Lane, plesia clay floor in front of window in room **Z1**.
126. Drain **BZ**, clay coat over cover slabs.
127-128. Drain **BZ**, interior.
129-131. Drain **BZ**, interior.
132-133. Drain **BZ**, interior.
134. Descent **ZΘ**, deep bowl fragment.
135. Descent **ZΘ**, plaster on landing.
136. Descent **ZΘ**, plaster on landing.
137. Descent **ZΘ**, rubble along the steps.
138. Descent **ZΘ**, deposit inside drain.
139. Descent **ZΘ**, deposit inside drain.
140. Descent **ZΘ**, deposit inside drain.
141-142. Descent **ZΘ**, undisturbed deposit inside drain.
143-144. Descent **ZΘ**, undisturbed deposit inside drain, lower layer.
145-150. Descent **ZΘ**, undisturbed deposit inside drain, lower layer.
151. Descent **ZΘ**, on the steps.
152. Descent **ZΘ**, on the steps.
153. Layer over the bedrock in room **Z1**, kylix rim.
154-155. Layer over the bedrock in room **Z1**, deep bowl fragments.
156. Threshold of room **Z1**, deep bowl fragment.
157. Threshold of room **Z1**, clay coat, kylix fragment.
158. Threshold of room **Z1**, clay coat, deep bowl fragment.
159. Threshold of room **Z1**, upper layer, crater fragment.
160. Passage **TZ**, apothetes, jug/amphora fragment.
161. Passage **TZ**, apothetes, deep bowl fragment.
162. Passage **TZ**, apothetes, cup fragment.
163. Passage **TZ**, apothetes, rim of pithoid jar.
164. Passage **TZ**, deposit, rim of cup.
165. Passage **TZ**, deposit, crater fragment.
166. Passage **TZ**, bottom of deposit, sherd.
167-169. Passage **TZ**, bottom of deposit, deep bowl fragments.
170-171. Room **Θ7**, sherds from fill.
172-173. Room **Θ7**, sherds from fill.
174. Room **Θ7**, fill, lower level, sherd.
175. Room **Θ7**, fill, lower level, sherd.
176. Room **Θ7**, fill, lower level, cup fragment.
177. Room **Θ7**, fill, lower level, deep bowl fragment.
178. Room **Θ7**, fill, lower level, deep bowl fragment.
179-180. Room **Θ7**, bottom of fill, kylix fragments.
181. Room **Θ7**, bottom of fill, sherd.

182. Room **Θ7**, bottom of fill, small crater fragment.
183-184. Room **Θ7**, bottom of fill, deep bowl fragments.
185. Room **Θ7**, bottom of fill, kylix fragment.
186-187. Room **Θ7**, bottom of fill, deep bowl fragments.
188. Room **Θ7**, undisturbed deposit, pithoid jar fragment.
189-191. Room **Θ7**, undisturbed deposit, kylix fragments.
192. Room **Θ7**, undisturbed deposit, cup fragment.
193. Room **Θ7**, undisturbed deposit, cup fragment.
194. Room **Θ7**, undisturbed deposit, deep bowl fragment.
195. Room **Θ7**, floor deposit, deep bowl fragment.
196. Room **Θ7**, sketch of floor.
197. Room **Θ7**, floor, part of piriform vase.
198. Room **Θ7**, floor, deep bowl fragment.
199. Room **Θ7**, sketch of MH burial.
200. Room **Θ3**, sketch of stone masonry and mud brick superstructure of south wall.
201. Room **Θ3**, mud brick layer, kylix fragment.
202-204. Room **Θ3**, mud brick layer, kylix fragments.
205. Room **Θ3**, mud brick layer, fragment of a tankard.
206-207. Room **Θ3**, mud brick layer, sherds.
208-210. Room **Θ3**, mud brick layer, sherds.
211. Room **Θ3**, mud brick layer, sherd.
212. Room **Θ3**, mud brick layer, jug fragment.
213. Room **Θ3**, mud brick layer, sherd.
214-215. Room **Θ3**, mud brick layer, sherds.
216. Room **Θ3**, mud brick layer, stirrup jar fragment.
217-218. Room **Θ3**, mud brick layer, crater fragments.
219. Room **Θ3**, mud brick layer, sherd.
220-222. Room **Θ3**, mud brick layer, deep bowl fragments.
223. Room **Θ3**, deposit, sherd.
224. Room **Θ3**, deposit, sherd.
225. Room **Θ3**, deposit, deep bowl fragment.
226. Room **Θ3**, deposit, kylix fragment.
227-228. Room **Θ3**, deposit, kylix fragments.
229. Room **Θ3**, deposit, kylix fragment.
230. Room **Θ3**, deposit, cup fragment.
231. Room **Θ3**, deposit, sherd.
232. Room **Θ3**, deposit, deep bowl fragment.
233-234. Room **Θ3**, deposit, deep bowl fragments.
235. Room **Θ3**, deposit, sherd.
236. Room **Θ3**, deposit, jug fragment.
237. Room **Θ3**, deposit, crater fragment.
238-240. Room **Θ3**, deposit, kylix fragments.
241. Room **Θ3**, deposit, sherd.

242. Room **Θ3**, deposit, cup fragment.
243. Room **Θ3**, deposit, sherd.
244. Room **Θ3**, plesia clay layer, cup fragment.
245. Room **Θ3**, plesia clay layer, rhyton fragment.
246. Room **Θ3**, plesia clay layer, crater fragment.
247-248. Room **Θ1**, deposit outside the room, deep bowl fragments.
249. Room **Θ1**, ash layer, kylix fragment.
250. Room **Θ1**, ash layer, crater fragment.
251-252. Room **Θ1**, ash layer, deep bowl fragments.
253. Passage between rooms **Θ** and the fortification wall, sherd.
254. Passage between rooms **Θ** and the fortification wall, cup fragment.
255. Passage between rooms **Θ** and the fortification wall, deep bowl fragment.
256. Passage between rooms **Θ** and the fortification wall, fragment of tankard.
257-258. Passage between rooms **Θ** and the fortification wall, deep bowl fragments.
259. Passage between rooms **Θ** and the fortification wall, cup fragment.
260. Passage between rooms **Θ** and the fortification wall, deep bowl fragment.
261-262. Passage between rooms **Θ** and the fortification wall, deep bowl fragments.
263. Drain **ΘK**, insulating layer, kylix fragment.
264. Drain **ΘK**, insulating layer, deep bowl fragment.
265. Drain **ΘK**, insulating layer over clay coat, stirrup jar fragment.
266. Area of exit of drain **ΘK**, cup fragment.
267. Area of exit of drain **ΘK**, stirrup jar fragment.
268. Area of exit of drain **ΘK**, crater fragment.
269. Area of exit of drain **ΘK**, deep bowl fragment.
270. Area of exit of drain **ΘK**, deep bowl fragment.
271-272. Area of exit of drain **ΘK**, deep bowl fragments.
273. Area of exit of drain **ΘK**, deep bowl fragment.
274-275. Room **H1**, deposit, alabastron fragments.
276. Room **H1**, deposit, kylix fragment.
277. Room **H1**, deposit, sherd.
278. Room **H3**, deposit, deep bowl fragment.
279. Room **H2**, clay wheel.
280. Area **H**, remains of floor surface, sherd.
281. Area **H**, remains of floor surface, deep bowl fragment.
282. Deep bowl from room **K8**, decoration.
283. Deep bowl from room **Λ3β**.
284. Deep bowl from room **Λ3β**.
285. Plate from room **Γ3**.
286. Cup from room **Γ3**.
287. Crater from room **Θ3**.
288. Building **Z**, head of figurine.
289. Dog figurine from building **A**.
290. Neck and head of bird figurine from stairway **AB**.

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

ἀκόνι λίθινο 64
ἀχιβάδες (βλ. κογχύλια)

βάθρα, χτιστὰ 190-191
βάση κίονος ἀπὸ ἀμυγδαλίτη 417
βελόνη ἐλεφάντινη 25, ὀστέινη 164, χάλκινη 264
βέλος, αἰχμὴ ἀπὸ πυριτόλιθο 33, 66, ἀπὸ ὀψιανὸ 76, χάλκινο 396, ἐγχάρακτο στὴ λαβὴ ψευδοστόμου 266
βῶλος ἐρυθροῦ χρώματος 216, 389

γραφίδα ἐλεφάντινη 315

δακτυλικὰ ἀποτυπώματα κεραμέως 308, 343
δακτύλιος πλαστικὸς στὸν ὦμο πιθαμφορέως 94
δισκάριο ἐλεφάντινο μὲ ἐγχάρακτο ἀστερίσκο 315
δισκοειδὲς ἀντικείμενο πήλινο 29, ἀπὸ στεατίτη 361
δίσκος χάλκινος 50
Δραγονέρα 116
δρέπανο σιδερένιο (τμῆμα) 95

εἰδώλια, σποράδην. Τύπου **Τ** 11, 95, 125, 208, 250, 252-253, 360, 389, 413, τύπου **πρωτο-Φ** 24, 42-43, 86, 244, 310, 361, τύπου **Φ** 13, 15, 28, 43, 52, 57-58, 62, 65, 77, 86, 89, 92, 96, 106, 108, 113, 151, 156, 161, 183, 185, 243, 260, 264, 305-306, 315, 317, 338, 370, 394, 411, 416, 432, τύπου **Ψ** 14, 28, 29, 43, 58, 63, 69, 86, 96, 138, 146, 153, 179, 216, 236, 246, 258, 281, 286, 293, 301, 317, 323, 333, 370, 372, 389, 427, 429, 434, εἰδώλιο μεγάλο, κοῖλο ἐσωτερικὰ 115, πόδι μεγάλου εἰδωλίου 250, ζωόμορφα σποράδην, εἰδώλια βοοειδῶν 13, 15, 16, 63, 76, 95, 125, 130, 151, 179, 184, 274, 282, 284, 310, 315, ἵππων 86, 240, ἀπὸ ζεῦγος μὲ ἄλλο συνδεδεμένα μὲ ἅρμα 119, 389, πτηνόμορφο 108, σκύλου 43, ταύρου 427, εἰδώλια καθισμάτων 46, 63, 97, 176-177, 184, τριποδικοῦ καθίσματος 437, τραπέζης 284, 438, ἐπίπλου 381.
ἔλασμα, μολύβδινο 190, 295, χάλκινο 33, 66, 169, 269, 295, 318, 429
ἐλεφαντόδοντο, κομμάτια 92, 321
ἐπιρράμματα ἀπὸ ὑαλόμαζα 36, 66-67, 169, 301, 310, 312
ἑστία δωματίου **Β1** 112

θρανίο δωματίου **Β1** 115

καρπὸς ἀγριομυγδαλιᾶς 67
καρφιὰ σιδερένια (ἑλληνιστικὰ) 11, 86
κεραμεική: *Ἀγγεῖα* συγκολλημένα, συμπληρωμένα ἐλλιπῆ: Ἀλάβαστρο κυλινδρικὸ 76, ἀμφορεῖς 192, 397, ἀνθρωπόμορφο 65-66, ἀπιόσχημο μικρὸ 314, ἀσκοειδὲς 414, ἀνοιχτὸ ἄγραπτο 326, κλειστὸ 324, 326 (μικρό), κρατῆρες 298, 324, κυάθια 192, 326, κύαθοι 208, 216, 295, 441, κύλικες 95, 268, 324, 326, 397, 440, κύπελλο 397, λεκάνη 278, λεκανίδια 192, 262, 326, λήκυθοι 268, 396, πιθαμφορέας 324, πιθοειδὲς 324, πίθος 324, πινάκιο 191, πρόχοι 191, 324, 326, 351, 397, σκύφοι 159, 191, 268, 290, 324, 326, 351, στάμνος 287, ὑδρίες 93, 191, φιάλη 326, χρηστικὰ 22, 135, 162, 199, 265, χύτρες 191-192, 268, 278, 323, 324. Ψευδόστομος μεγάλος 370. Ἀγγεῖο ἑλληνιστικὸ 86. _ *Ὄστρακα*, σχήματα, πρώιμα: ΜΕ μινύεια, σποράδην (στὴν ἀρχὴ κάθε ὁμάδος) ἀμαυρόχρωμα, σποράδην (στὴν ἀρχὴ κάθε ὁμάδος), κύπελλα τύπου Βαφειοῦ (ΥΕ ΙΙ) 13, 14, 20, 27, 33, 37, 51, 54, 58, 64, 73, 82, 87, 95, 103, 109, 135, 141, 154, 185, 200, 202, 237, 264, 270, 285, 334, 340, 355, 361, 382, 398, 414, 421, 425, 427, 436. Ἐφυραϊκὲς κύλικες (ΥΕ ΙΙΒ) 21, 27, 28, 30, 33, 47, 51, 55, 64, 71, 107, 103, 355, 409, 427. Κύπελλα τύπου Ζυγουριῶν (ΥΕ ΙΙΙΒ1) 73, 78, 97, 126, 136, 142, 154, 306, 341,

380, 384, 425, 443. Ἀλάβαστρα σποράδην, ἀρτόσχημα 33, 48, 59, 62, 135, 179, 186, 249, 296, 311, 340, 383, 386, κυλινδρικὰ 46, 52, 69, 105, 118, 119, 155, 262, 320, 368, 386, σφαιρικὸ 71, ἀλαβαστροειδὲς 28, 425. Ἀμφορέας 266. Ἀπιόσχημος ἀμφορέας 27, 28. Ἀμφορίσκοι 29, 33, 39, 74, 109, 136-137, 336. Ἀπιόσχημα 14, 26, 29, 60, 152, 177, 270, 327, 352, 425, 438. Ἀρύταινες 31, 37, 39, 50, 55, 56, 61, 69, 90, 93, 113, 114, 126, 143, 162, 194, 208, 219, 243, 248, 256, 265, 278, 288, 320, 335, 344, 357, 377, 380, 385, 402, 415, 443. Ἀσκοὶ 40, 84, 122, 247, 252, 346, 443. Θήλαστρα 40, 46, 52, 56, 84, 91, 122, 184, 187, 214, 224, 243, 247, 346, 358, 390, 438. Κάδος 168. Κάλαθοι 136, 181, 225, 357, προχοϊκὸς 238. Καρποδόχη 141. Κρατευτὴς 269. Κρατῆρες σποράδην. Κρατηρίσκος 91, 160, 220, 251, 259, 297, 309, 317, 387, 425, 433. Κύλικες σποράδην. Κύαθοι σποράδην, προχοϊκοὶ 83, 149, 365. Κυάθια 96, 168, 235, 275, 288, 319, 320, 332, 379, 415. Κύπελλα μὲ δακτυλίους ἢ αὐλακώσεις σποράδην, τύπου Keftiu 13, ὁλόβαφο 385. Λάρναξ 201. Λεκάνες 13, 22, 27, 31, 38, 56, 61, 69, 74, 79, 83, 107, 114, 128, 143, 213, 231, 248, 259, 276, 299, 327, 332, 334, 339, 341, 364, 366, 377, 390, 410, 438, προχοϊκὲς 261, 282. Λεκανοειδὴ 22, 23. Λεκανίδια σποράδην. Ληκύθιο 56. Λήκυθος 390. Πιθαμφορεῖς 23, 31, 40, 53, 56, 61, 72, 78, 79, 84, 87, 88, 91, 94, 105, 108, 109, 113, 118, 131, 137, 145, 150, 158, 169, 182, 200, 214, 217, 239, 249, 266, 276, 292, 296, 299, 311, 320, 335, 336, 367, 379, 398, 399, 412, 414, 421. Πιθαμφορίσκος 36, 65. Πιθάριο 356. Πίθοι 37, 140, 190, 197, 198, 202, 219, 269, 284, 357, 421, 428, 431, 437, 439, 443. Πινάκια 13, 38, 52, 83, 87, 94, 162, 362, 365, 385. Προχοὲς 380, γεφυρόστομες 104, 152, 208, 437. Πρόχοι, σποράδην. Προχοΐδια 40, 71, 182, 187, 202, 265, 294, 367, 404, 425, προχοΐδιο χειροποίητο 129. Πύραυνο 162. Πώματα 118, 358, 412. Ρυτὰ 21, 39, 61, 83, 107-108, 113, 122, 132, 136, 145, 189, 224, 256, 259, 262, 276, 308, 334, 345, 366-367, 372, 386, 390, 428, 433, ζωόμορφο 438. Σκύφοι, σποράδην. Σκύφος προχοϊκὸς 426. Ὑψίποδες 24, 29, 32, 41, 47, 57, 62, 65, 69, 75, 79, 85, 88, 91, 96, 105, 108, 113, 114, 123, 129, 150, 161, 163, 167, 178, 183, 185, 193, 195, 211, 236, 242, 249, 257, 262, 266, 271, 277, 279, 283, 286, 294, 297, 327, 337, 348, 353, 359, 369, 381, 387, 397, 400, 405, 410, 430, 432, 439. Ἐνδόβαφοι 12, 14, 19, 24, 28, 29, 36, 42, 46, 47, 48, 51, 52, 53, 57, 62, 65, 75-76, 77-79, 85-86, 89, 92, 94, 96, 106, 108, 110, 113, 115, 125, 130, 132, 137, 138, 140, 148, 153, 156, 159, 161, 169, 176, 179, 180-181, 183, 185, 188, 190, 195, 209, 215, 227, 231, 236, 240, 242, 243, 250, 252, 255, 258, 260, 263-264, 268, 271, 275, 277, 279, 281, 282, 284, 285, 287, 290, 292, 295, 298, 300, 301, 305, 310, 312, 315, 321, 323, 327, 328, 333, 337-338, 339, 350, 360, 369, 376, 378, 381, 388, 391, 393, 394, 395, 400, 402, 406, 410, 413, 414, 416, 430, 432, 434, 437, 440, 441, 444. Ὁλόβαφοι 14, 19, 24, 28, 29, 36, 42, 46, 47, 48, 50, 52, 53, 57, 63, 72, 76, 78, 79, 86, 89, 92, 95, 108, 115, 125, 127, 130, 138, 146, 163, 169, 181, 183, 188, 191, 194, 195, 199, 216, 221, 224, 231, 236, 251, 252, 255, 258, 260, 264, 271, 275, 277, 279, 281, 282, 285, 290, 292, 295, 298, 300, 305, 310, 312, 315, 317, 321, 323, 327, 328, 338, 339, 354, 360, 369, 381, 389, 393, 394, 395, 400, 402, 406, 410, 413, 414, 416, 421, 427, 428, 430, 432, 437, 439, 444. Στάμνοι 36, 104, 182, 278, 299, 364. Ὑδρίες 20, 22, 32, 40, 55, 71, 72, 84, 104, 169, 182, 285, 378, ὑδρία μικκύλη 208, μικκύλη χειροποίητη 238. Ὑποκρατήριο 77. Φιάλες 47, 74, 87, 128, 182, 213, 235, 293, 307, 320, 343, 364, 443. Φλάσκα 238. Χρηστικὰ 29, 33, 35, 60, 69, 71, 117, 142, 149, 153, 160, 184, 186, 193, 207, 245, 265, 274, 291, 293, 339, 352, 356, 375, 384, 398, 401, οἰκιακὰ 12, 13, 14, 47, 51, 77, 87, 90, 256, 261, 283, 304, 334, 364, 392, 393, 443, μαγειρικὰ 55, 95, 97, 99, 167, 168, 175, 180, 188, 200, 202, 213, 237, 241, 248, 270, 284, 288, 289, 313, 372, 377, 379, 403, 421, 425, 428, 431, 433, 438. Χύτρες 27, 37, 73, 104, 126, 157, 181, 184, 224, 255, 256, 265, 284, 288, 289, 299, 304, 313, 334, 364, 384, 393, 412, 433, 439. Χυτρόποδες 12, 13, 93, 364, 433. Χωνὶ 22. Ψευδόστομοι σποράδην, μεγάλοι ἀποθηκευτικοὶ 84, 214, 227, 259, 262, 285, 359. Ψηστῆρι 73, 77, 79, 192, 438. – *Γραμμικὰ διακοσμητικὰ θέματα*: Ἀβακωτὰ 267, 305, 316. Ἄγκιστρα 14, 133, 164, 247, 432, ἐνάλληλα 208, 437. Ἀκανθωτὸ 53, 76, 185, 257, 294, 381, σὲ στήλη 137, 169, 183, 238. Ἀμείβοντες 14, 15, 52, 61, 96, 124, 128, 132, 136, 143, 158, 169, 180, 208, 235, 240, 247, 280, 298, 308, 336, 344, 365, 367, 437, στάχεις ἀμειβ. 38, 65, 91, 92, 161, 163, 178, 188, 208, 239, 250, 257, 263, 271,

275, 314, 320, 344, 351, 368, 397, 439, 443, 444, ζώνη ἀμειβ. 99, 155, 323, 414, ὁριζόντιοι σὲ σειρὰ 178, 322, 345, σὲ στήλη σποράδην. Ἄνθη σχηματοποιημένα σποράδην, γωνιώδη 83, 153, 154, 283, διχαλωτὰ 52, 65, 69, 103, 108, 144, 249, 254-255, 266, 289, 309, 311, 314, 336, 340, 343, 347, 363, 365, 368, 380, 383, 391, 393, 395, 399, ἑλικοειδὴ 59, 89, 121, 122, 175, 261, 271, 296, 332, 341, περίστικτα 14, 42, 129, 376, σὲ στήλη 439, 443. Ἀργοναύτης 21, 33, 207, 332. Ἀσπίδα 8-σχημη 107. Ἀχιβάδες 11, 39, 95, 252, σὲ στήλη 109. Ἀχινὸς 107. Βραχῶδες 23, 25, 31, 33, 37, 44, 51, 54, 55, 64, 68, 73, 75, 82, 87, 103, 119, 131, 147, 150, 162, 179, 186, 193, 237, 241, 247, 278, 283, 311, 322, 334, 340, 362, 367, 383, 386, 390, 409, 411, 427. Διαγράμμιση (σὲ στήλη) 193, 289. Δικτυωτὸ 15, 23, 35, 36, 38, 83, 85, 91, 122, 123, 126, 132, 140, 162, 178, 185, 239, 240, 257, 270, 276, 282, 289, 305, 314, 339, 360, 366, 376, 378, 380, 390, 404, 409, 428, δικτυωτὴ θηλειὰ 162. Ἡμιελλείψεις κατὰ σειρὰ 308, σὲ ζώνη 260, 322, διπλὴ ἡμιέλλειψη 160. Ἡμικύκλια 12, 75, 126, 136, 211, 240, 252, 268, 271, 292, 297, 349, 358, 426, 427, 439, 440, ἡμικύκλιο ὁλόβαφο, περίστικτο 88, ἀντίνωτα σὲ στήλη 118. Θύσανος 40, 84, 367. Καλαμοειδὲς 334. Καμπύλες ταινίες 12, 24, 29. Καρδιόσχημο περίστικτο 427. Κέρατα καθοσιώσεως 428. Κισσόφυλλα 21, 46, 59, 71, 73, 82, 87, 131, 188, 246, 251, 291, 340, 379. Κλεψύδρα, συμπαγὴς 183. Κλιμακωτὸ 376, 395. Κρίνος 51, 55, 182, 261, 262, 409. Κρόκος 34, 71, 225. Κροσσωτὸ 14. Κυματοειδεῖς γραμμὲς 26, 27, 33, 69, 72, 175, 183, 189, 208, 213, 245, 262, 264, 285, 286, 319, 328, 337, 345, 346, 359, 369, 385, 387, 390, 405, 406, 410, 437, 438, 439, 443, κάθετες σὲ στήλη 162, 286, 404, πυκνὲς ὁριζόντιες σὲ στήλη σποράδην, κυματοειδὴ γραμμίδια σὲ ζώνη 399. Κροσσοπετάλια 14, 39, 40, 42, 65, 75, 72, 75, 198, 203, 208, 213, 217, 248, 289, 322, 336, 344, 394, 395, 400, 411, 437, 439, 443, ἀντίνωτα σὲ στήλη 53, 85, 88, 92, 108, 113, 114, 124, 125, 146, 158, 159, 161, 169, 176, 178, 187, 188, 214, 250, 252, 257, 278, 282, 292, 295, 299, 300, 328, 337, 351, 378, 381, 388, 391, 397, 400, 425, 428, 437, 438, 444, ἀνηρτημένα 94, ἀντικόρυφα 41, 46, ἐφαπτόμενα σὲ δέσμη γραμμῶν 89, σειρὰ κροσσοπεταλίων 427. Κύκλοι 113, 121, 189, 262, 311, 363, μὲ ἐσωτερικοὺς λοβοὺς ποὺ ἀφήνουν ἐσωτερικὰ τὸ σχῆμα σταυροῦ 52, 85, 92, 215, 250, 252, 263, 268, 294, 295, 297, 299, 321, 378, 381, 406, 413, 444, πολλαπλοὶ ὁμόκεντροι 155, 208, 252, 294, 425, περίστικτοι 14, 88, 89, 94, 106, 156, 159, 168, 236, 245, 247, 292, 294, 300, 310, 314, 333, 337, 368, 377, 381, 420, 432, 444, περίστικτος συμπαγὴς 421, στικτοὶ 19, 74, 124, 132, 208, 247, 250, 255, 257, 259, 277, 283, 311, 314, 316, 391, 394, 405, μὲ χιαστὶ διαμέτρους καὶ διπλὰ ἐσωτερικὰ τόξα 328, Μ-σχημο (κοντὸ τμῆμα τεθλασμένης) 299, 310, 391. Ν-σχημο 39, 57, 69, 85, 92, 108, 114, 127, 145, 175, 180, 211, 252, 255, 294, 299, 300, 305, 316, 340, 341, 343, 344, 380, 389, 399, 400, 403, 444, Ν ἀνάστροφο 121, 123, 208, 217, 301, 308, 346, 347, 349, 368, 432, 433. Παπυροειδὴ 21, 103. Πετάλια 61, 106, 126, 150, 315, 345, 364, 393, 400, 405. Πλοχμός (καὶ ἁλυσιδωτό, ὅρμος) 12, 31, 34, 42, 47, 57, 89, 106, 114, 124, 146, 150, 175, 180, 187, 214, 237, 240, 265, 280, 309, 337, 377, 391, 393, 425, 427, 444, κομμένος πλοχμὸς 24, 27, 29, 38, 56, 74, 85, 92, 94, 113, 122, 123, 124, 128, 135, 137, 148, 151, 156, 183, 187, 195, 221, 252, 267, 275, 307, 314, 332, 333, 340, 341, 349, 362, 365, 381, 386, 392, 394, 400, 403, 438, 444. Πορφύρες 11, 12, 14, 15, 19, 47, 87, 94, 120, 121, 122, 132, 150, 155, 186, 213, 231, 245, 247, 307, 311, 358, 365, 366, 375, 376, 384, 385, 386, 388, 391, 392, 395, 404, 406, 433, 438, 444, λοξὲς 38, 55, 74, 75, 90, 96, 120, 131, 149, 158, 178, 273, 280, 283, 293, 301, 316, 322, 334, 359, 365, 366, 379, 381, 384, 385, 425, 432, 438, ὁριζόντιες 73, 85, 93, 241, 261, 264, 304, 307, 308, 332, 341, 342, 343, 345, 362, 363, 379, 384, 398, 425, 431, κατακόρυφες 22, 31, 39, 45, 51, 55, 61, 62, 73, 83, 85, 90, 91, 95, 96, 104, 105, 113, 120, 122, 126, 131, 136, 162, 168, 180, 182, 187, 195, 211, 235, 238, 244, 262, 270, 273, 284, 296, 305, 308, 309, 312, 316, 328, 332, 335, 336, 341, 365, 375, 380. Ριπιδιόσχημο 65, 84, 87, 90, 94, 140. Ράβδακες 11, 21, 28, 40, 46, 55, 59, 60, 91, 118, 131, 152, 186, 195, 200, 246, 260, 284, 312, 317, 344, 362, 369, 387, 391, 400, 409. Ρόμβοι 12, 28, 62, 73, 75, 85, 118, 124, 126, 130, 146, 252, 256, 278, 281, 282, 285, 303, 312, 315, 358, 366, 387, 421, 427, 437, δικτυωτοὶ 14, 33, 42, 48, 104, 106, 118, 151, 178, 194, 214-215, 250, 280, 294, 295, 355, 425, 444, ζώνη ρόμβων 41, 258, 262, 314, 316, 322, 419, στήλη ρόμβων 46, 125,

195, 240, 252, 267, 278, 280, 337, 406, 438, ρόμβοι μὲ τεταρτοκύκλια στὶς γωνίες 263, 267, 345. Σπεῖρες 14, 23, 24, 26, 89, 144, 161, 315, 402, ἀγκυλόμισχες 24, 28, 57, 62, 77, 85-86, 91, 113, 124, 146, 151, 158, 161, 163, 236, 240, 243, 290, 292, 295, 298, 300, 301, 308, 309, 337, 338, 349, 359, 360, 363, 383, 391, 405, 413, 438, 444, διπλόσπειρα 35, 71, 103, τρέχουσες 33, 53, 60, 114, 128, 145, 152, 155, 156, 157, 158, 162, 176, 183, 197, 220, 237, 239, 242, 260, 263, 278, 280, 292, 297, 305, 312, 317, 322, 338, 339, 340, 344, 346, 359, 360, 378, 380, 382, 399, 415. Στίγματα, σὲ σειρὰ 261, 381, 409, στικτὸς κύκλος 24, 220, 314, στικτὸς πλοχμὸς 320, στικτὸς σταυρός 421, στικτὸς τροχὸς 92, στικτὰ χείλη ἀγγείων 11, 24, 39, 56, 62, 83, 94, 96, 108, 114, 115, 118, 123, 136, 138, 156, 159, 176, 177, 179, 188, 190, 208, 210, 213, 215, 218, 219, 221, 242, 245, 247, 250, 257, 263, 265, 268, 271, 277, 282, 285, 292, 295, 297, 300, 310, 315, 328, 344, 350, 358, 360, 365, 385, 388, 391, 392, 393, 400, 406, 410, 413, 414, 420, 432, 437, 444. Στολιδωτό (Ripple) 382. Τεθλασμένη 61, 285, 311, 380, 398, 415, 425, ζώνη τεθλασμένης 31, 62, 113, 145, 158, 161, 214, 220, 266, 276, 308, 309, 314, 333, 347, 352, 369, 378, 381, 388, 399, 404, 415, 425, 427, τεθλασμένη σὲ στῆλες σποράδην. Σπογγωτὸ σποράδην. Τόξα ὁμόκεντρα 30, 41, 89, 92, 109, 135, 156, 180, 247, 315, 328, 344, 376, 399, 444, τόξα ἀνηρτημένα, ζεύγη 105, ἀντίνωτα 105, ὄρθια 56, ὀξυκόρυφα 399, περίστικτα 175, συμπαγὴ ἀντικόρυφα 178, δικάμπυλα 365, τρικάμπυλα 14, 15, 26, 55, 59, 72, 74, 75, 85, 108, 113, 114, 118, 126, 135, 142, 150, 157, 167, 168, 181, 186, 187, 189, 208, 227, 242, 243, 252, 255, 260, 262, 264, 275, 282, 283, 305, 309, 311, 313, 317, 318, 322, 323, 327, 336, 337, 338, 340, 342, 344, 349, 355, 358, 363, 365, 377, 380, 381, 383, 399, 400, 419, 421, 432. Τρίγωνα ἀντικόρυφα μὲ γέμισμα ὁμοκέντρων τόξων 297, δικτυωτὰ 203, ὁλόβαφα 227, 295, 317, 386, ὀξυκόρυφο 182. Τριπλοὶ ὄρθιοι μίσχοι μὲ κοινὴ ὁλόβαφη κορυφὴ 372. Φοίνικας (τμῆμα) 64, 336, φοινικοειδὲς 164, 280, 317, 344. Φολιδωτὸ 21, 23, 28, 36, 38, 39, 40, 51, 52, 55, 61, 62, 72, 77, 84, 85, 88, 89, 92, 108, 118, 122, 123, 135, 136, 145, 149, 152, 158, 163, 169, 176, 180, 187, 208, 247, 248, 250, 257, 262, 266, 278, 289, 295, 308, 309, 314, 322, 329, 333, 344, 348, 358, 359, 365, 367, 368, 369, 373, 380, 390, 400, 410, 412, 437, 438, 443, σὲ στήλη 257, 388, σὲ τρίγωνα 89, 90, 108, 215, 240, 388, 404, 432, 444. Φύλλα 12, 83, φυλλοειδὴ κοσμήματα 14, 24, 44, 52, 71, 135, 261, 280, 285, 310, 345, 380, φυλλοφόρος στήλη 199, φυλλοφόρος ταινία 20, 25, 27, 33, 34, 37, 54, 59, 64, 183, 189, 264, 270, 355, 362, 379. Φυτὰ 94, 99, 284, 388, 428. Χιαστὶ γραμμὲς μὲ τόξα ἢ γωνίες στὶς διασταυρώσεις τους στὰ τεταρτημόρια. – *Εἰκονιστικὰ θέματα (διασωθέντα σὲ θραύσματα)*. Ἀνθρώπινες μορφὲς 61, 142, 220, 270, 422-423, 443. Ζῶα: ἄλογα 62, 75, 369, 478, ἐλάφια 77, 84, 298, ταῦρος 256. Πτηνὰ 77, 79, 84, 85, 140, 180, 250, 257, 277. Ψάρια 38, 362. Χταπόδια (τὰ περισσότερα σὲ ΥΕ ΙΙΙΑ2 κύλικες) 14, 19, 21, 30, 33, 47, 50, 58, 62, 69, 83, 87, 90, 93, 103, 120, 122, 147, 181, 194, 276, 304, 319, 327, 334, 340, 355, 363, 368, 372, 379, 390, 398, 427, 438. Ἀπροσδιόριστα 91, 105, 284, 299, 336, 388. – *Νεότερα*: 33, 57, 62, 67, 72, 108, 197, 221, ἀρχαϊκὰ 11, 26, ἀρχαϊκὰ-ἑλληνιστικὰ 86, 95, ἑλληνιστικὰ 11, 19, 32, 35, 42, 132, 138, 146, 211, 216, 321, 378, 413, 422, ἀγνύθες ἑλληνιστικὲς 11, 67, 419, 438. Κεραμίδια ἑλληνιστικὰ 429. Λουτήρας ἑλληνιστικὸς 436.

κογχύλια, Arca Noae (καλόγνωμη) 164, 185, 212, Conus Mediterraneus (κῶνος) 43, 58, 64, 373-374, πορφύρα (Murex Brandaris) 86, Spondylus Gaederopus (γαϊδουροπόδαρο) 19

κονίαμα ἔγχρωμο (θραύσματα ἀπὸ τοιχογραφίες) 14, 28, 32, 43, 63, 72, 76, 107, 125, 127, 146, 163, 190, 260, 276, 298, 306, 310, 312, 321, 323, 351, 371, 372, 428, 438

κρούστης λίθινος 354

κύανος, βῶλοι 338, 371, 432

κωνίδια, πήλινα 35, 201, 225, 310, λίθινα (στεατίτης) 13, 25, 26, 36, 58, 64, 76, 86, 89, 93, 107, 115, 119, 138, 161, 170, 190, 196, 212, 216, 228, 240, 241, 245, 255, 264, 272, 285, 286, 291, 293, 301, 306, 310, 312, 315, 318, 321, 323, 339, 351, 371, 378, 382, 391, 394, 402, 407, 427, 432, 436, δισκοειδὴ 125, 148

λαβίδα χάλκινη 43

λεπίδα χάλκινη 290

λήκυθος, ἑλληνιστικὴ 67

λίθινο ἀγγεῖο 63

λίθινο ὠοειδὲς ἀντικείμενο 411

μαχαίρι χάλκινο 181, λεπίδα 196, 287
μόλυβδος ἔλασμα 222, 389 (βλ. καὶ ἔλασμα μολύβδινο), μάζα 222, σκωρία 222, πλάκα 436, τετράπλευρο κομμάτι 438, φύλλο 406, 442, μολύβδινος δίσκος 438, πλακίδιο 372, σφαιρίδια 373, σύνδεσμος (πίθου) 284
μπελίτσα 9
Μυλωνᾶς, Γ. Ε. 447

νῆμα, ἴχνη στὴ βάση κύλικος καὶ μικκύλου ἀγγείου 313

ξυλοδεσιὰ 78, 450, ξύλινα θυρώματα-κατώφλια 450

ὀκτώσχημη ἀσπίδα, ἐλεφάντινη 310
ὀπέας, ὀστέινος 64, 72
ὀπὴ ὄπτησης 88, 161, 213, 289, 292, 335, 341, 378, 437
ὀρεία κρύσταλλος, κομμάτια, 107, 190, 231, 382
ὀψιανὸς 64, 306, αἰχμὴ βέλους 338, λεπίδα 16, 264, 318, 338, φολίδα 170, 318, 338, 371, 389

πέλεκυς, λίθινος 321
περίαπτο ἀπὸ ἀνδεσίτη 19
περόνη ὀστέινη 67, χάλκινη 11, 43, 89, 185
πηνίο ἀπὸ στεατίτη 295
πλάκα ἐλεφάντινη 438
πλακίδιο ἐλεφάντινο 125, 216, μὲ ἀνάγλυφη μέλισσα 228, 287, 361
πλακίδιο κυάνου 50
πλίθες ἀπὸ τμῆμα τοίχου κ.χ. 168, 330
πλινθότοιχος 449
πυξίδα ἐλεφάντινη, τμήματα, μὲ πῶμα 295
πυρῆνες ἐλαιῶν 194, 236, καρποῦ 293
πυριτόλιθος, ἀπολέπισμα 351, λεπίδα 414, φολίδα 264
πῶμα ἀπὸ διορίτη 274
πωρόλιθος, ἐπεξεργασμένα κομμάτια 417

ῥάβδος ξύλινη, καμένη 297, χάλκινη 66
ῥόδακας, ἀνάγλυφος ἀπὸ ὑαλόμαζα 317

Schliemann, H. 4
σημεῖο κεραμέα 190
σιδερένιο ἀντικείμενο (κομμάτι) 86
σταθμίο ἀπὸ διορίτη 354, μολύβδινο 216, 225, 371
Steffen, B. 4, 447, 453
στρωτῆρες 208, 269, 354, 437
σύνδεσμος μολύβδινος 301
σύρμα μολύβδινο 216, χάλκινο 295
σφαιρίδιο χρυσὸ 67
σφονδύλι δισκοειδὲς 410, πήλινο 58, 63, 185
σφραγιδόλιθος ἀπὸ σάρδιο 396, ἀπὸ στεατίτη 323
σφῦρα λίθινη 11

ταφὴ κατὰ χώραν 329
τοῖχος **Ω** 18
τράπεζα προχοϊκὴ ἀπὸ τραχύτη 372
τριπτῆρας λίθινος 93, 236, 371, 413, ἀπὸ ἀνδεσίτη 125, 222, 371, μαρμάρινος 321, ἀπὸ σμύριδα 222, ἀπὸ στεατίτη 218
τροχὸς 252, μολύβδινος 50, περίστικτος 360, πήλινος 36, 414
Τσούντας, Χρ. (ἀνασκαφὲς Τσ.) 5, 17, 18, 29, 49, 68, 78, 80, 81, 111, 115, 116, 127, 128, 131, 138, 171, 175, 197, 205, 281, 329, 330, 331, 377, 389, 417, 438, 447, 448, 450, 453, 457, Οἰκία Τσ. 17

ὑποθεμελίωση τοίχων, ἐξέχουσα 134

φιάλη ἀπὸ ὀρεία κρύσταλλο 50
φολίδα θώρακος, χάλκινη 11
φρεάτια 452

χάντρες ἀπὸ ἤλεκτρο 241, 293, κύανο 264, λίθο 36, στεατίτη 338, 444, ὑαλόμαζα 36, 66, 95, 115, 170, 225, 241, 255, 269, 292, 310, 321, 328, 351, φαγεντιανὴ 36
χαύλιος ἀγριοχοίρου 36, 64, 66, 199, 225, 338, 396
χρυσός, ψήγματα φύλλου 212
χτένι ἐλεφάντινο 29, 32, 216, 298

ΠΙΝΑΚΕΣ

Ἡ Νοτιοδυτικὴ Συνοικία, ἀεροφωτογραφία.

Massstab 1:25 000
Steffen
Grundlinie
Schanze
Schanze
Schanze

α

γ

β

α-γ. Ἐπίχωση ἀγωγοῦ πρὸς Α. τοῦ δωματίου **Α4**. *α. Φολίδα θώρακος. β. Ἀρχαϊκὴ περόνη. γ. Θραύσματα ἀρχαϊκοῦ πίθου μὲ ἀνάγλυφη διακόσμηση.*

δ. Κατασκευὴ ἀνδήρου φέροντος τὸν ἀγωγὸ πρὸς Α. τοῦ δωματίου **Α4**.

α. Ὁ ἀγωγὸς πρὸς Α. τοῦ δωματίου **Α4**.

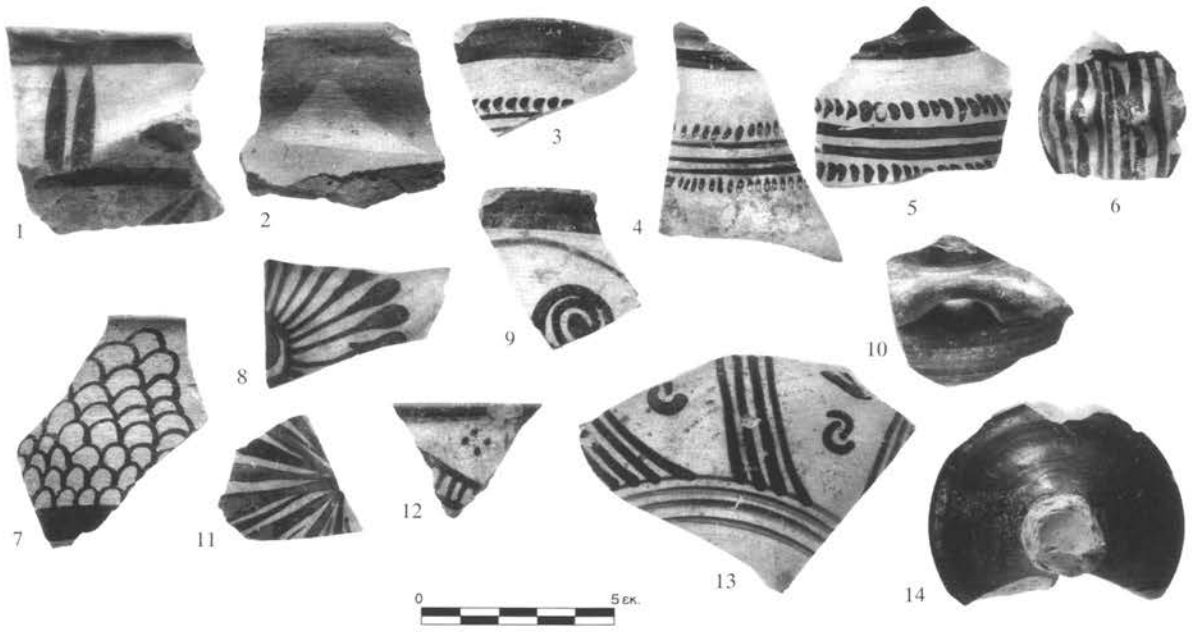
β. Συγκρότημα **Α**.

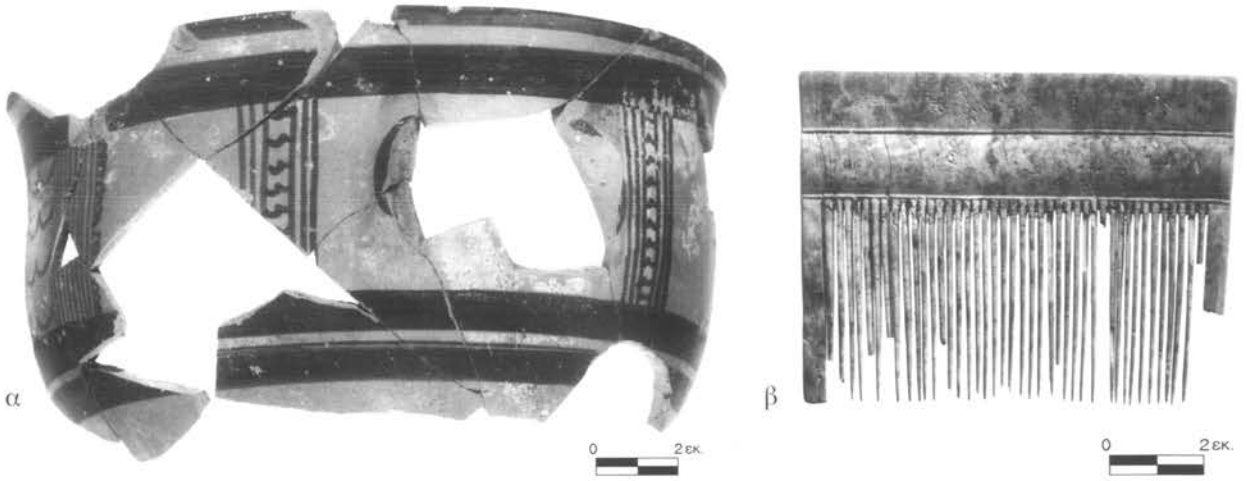
α. Ζωόμορφο εἰδώλιο ἀπὸ τὸ ἐπιφανειακὸ στρῶμα τοῦ ἄσκαπτου ὄγκου τοῦ ἀνδήρου ***II****.*

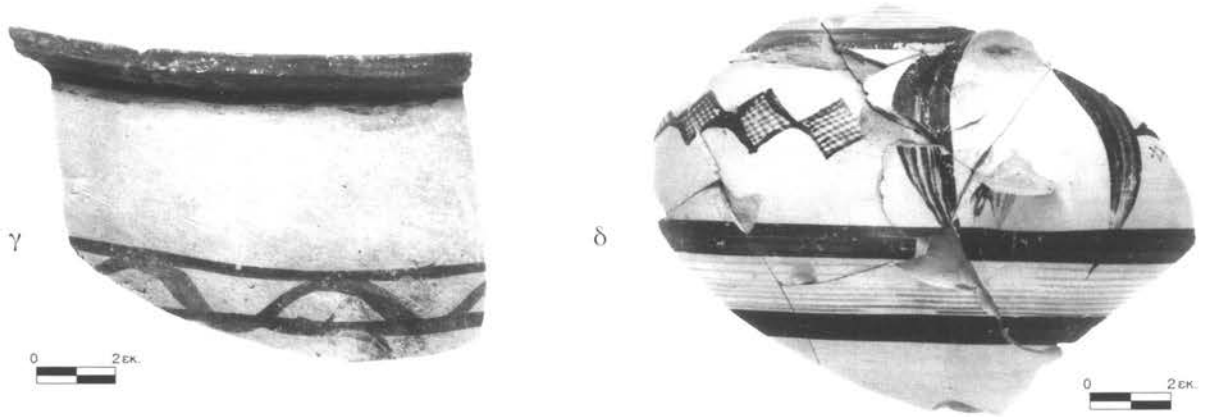
β. Κομμάτια γάστρας κύλικος συγκολλημένα, μὲ διακόσμηση ἀνθέων ἀπὸ τὸν ἄσκαπτο ὄγκο χώματος τοῦ ἀνδήρου ***II****. Φωτογραφικὸ ἀνάπτυγμα.*

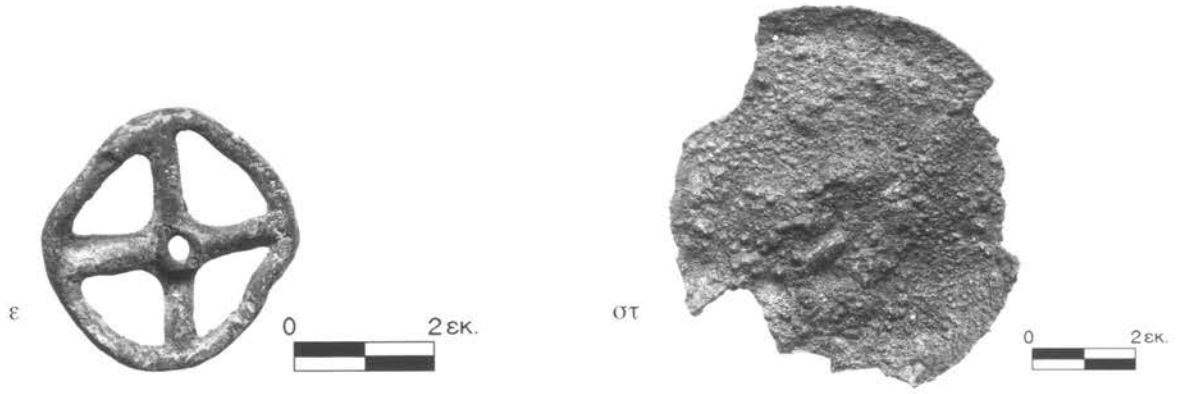
γ. Ὄστρακα ἀπὸ τὴν ἄσκαπτη ἐπίχωση τοῦ ἀνδήρου ***II****.*

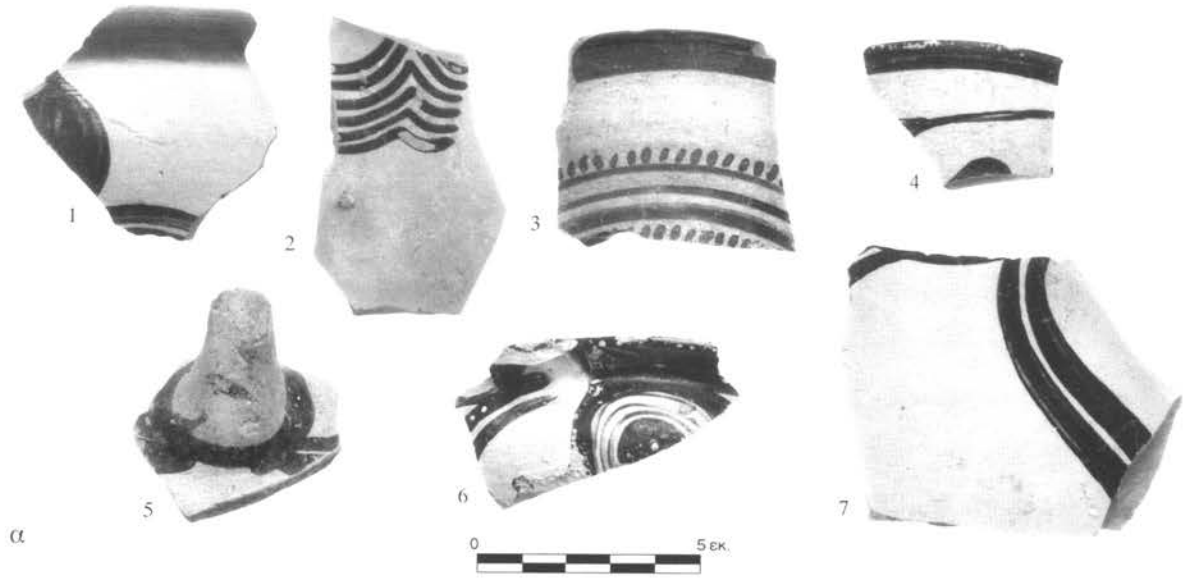
α-β. Στρῶμα ἐγκαταλείψεως τοῦ ἀνδήρου ***II****. α. Σκύφος. β. Χτένι ἐλεφάντινο.*

γ-δ. Ὄστρακα ἀπὸ τὸ δάπεδο τοῦ ἀνδήρου ***II****.*

ε-στ. Μολύβδινος τροχὸς καὶ χάλκινος δίσκος ἀπὸ τὸ δωμάτιο ***Α1****.*

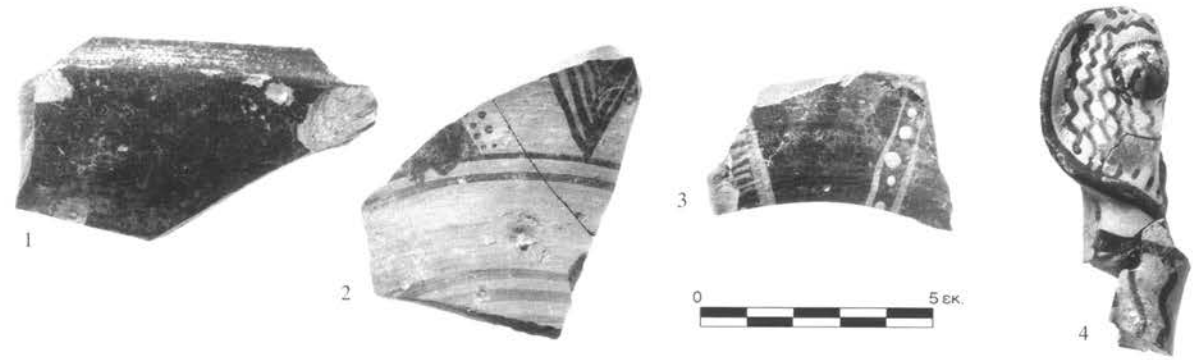

α

β

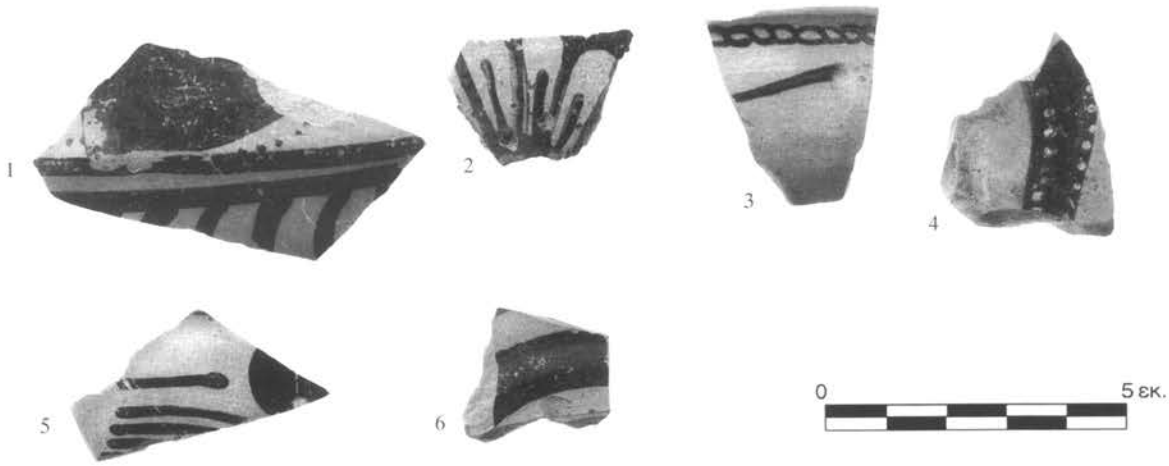
α-β. Ὄστρακα ἀπὸ τὸ δάπεδο τοῦ ἀνδήρου ***II.***

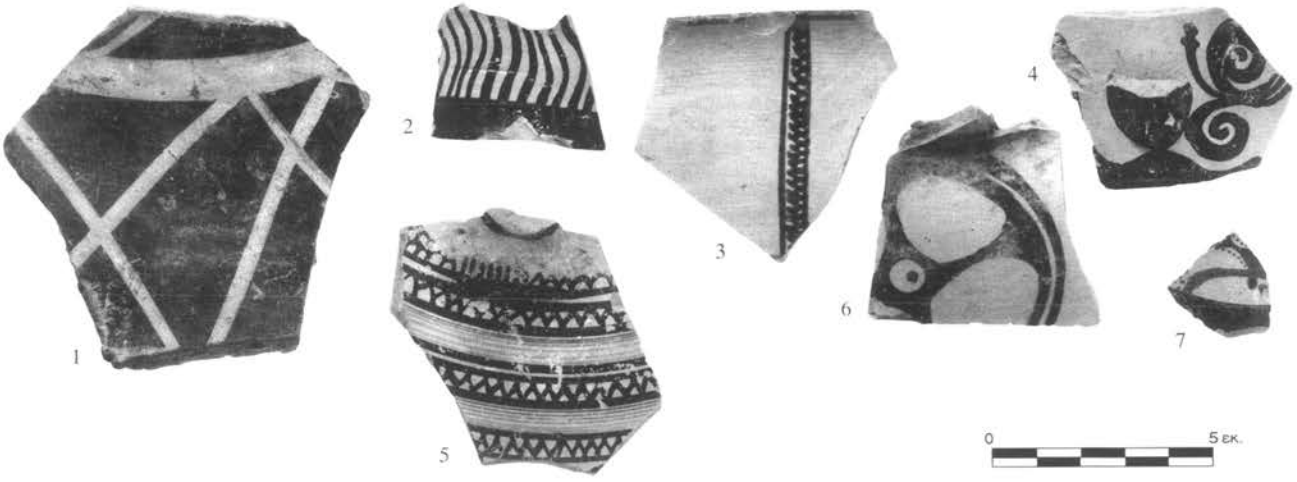
γ. Ὄστρακα ἐπάνω στὸ δάπεδο τοῦ ἀνδήρου ***II.***

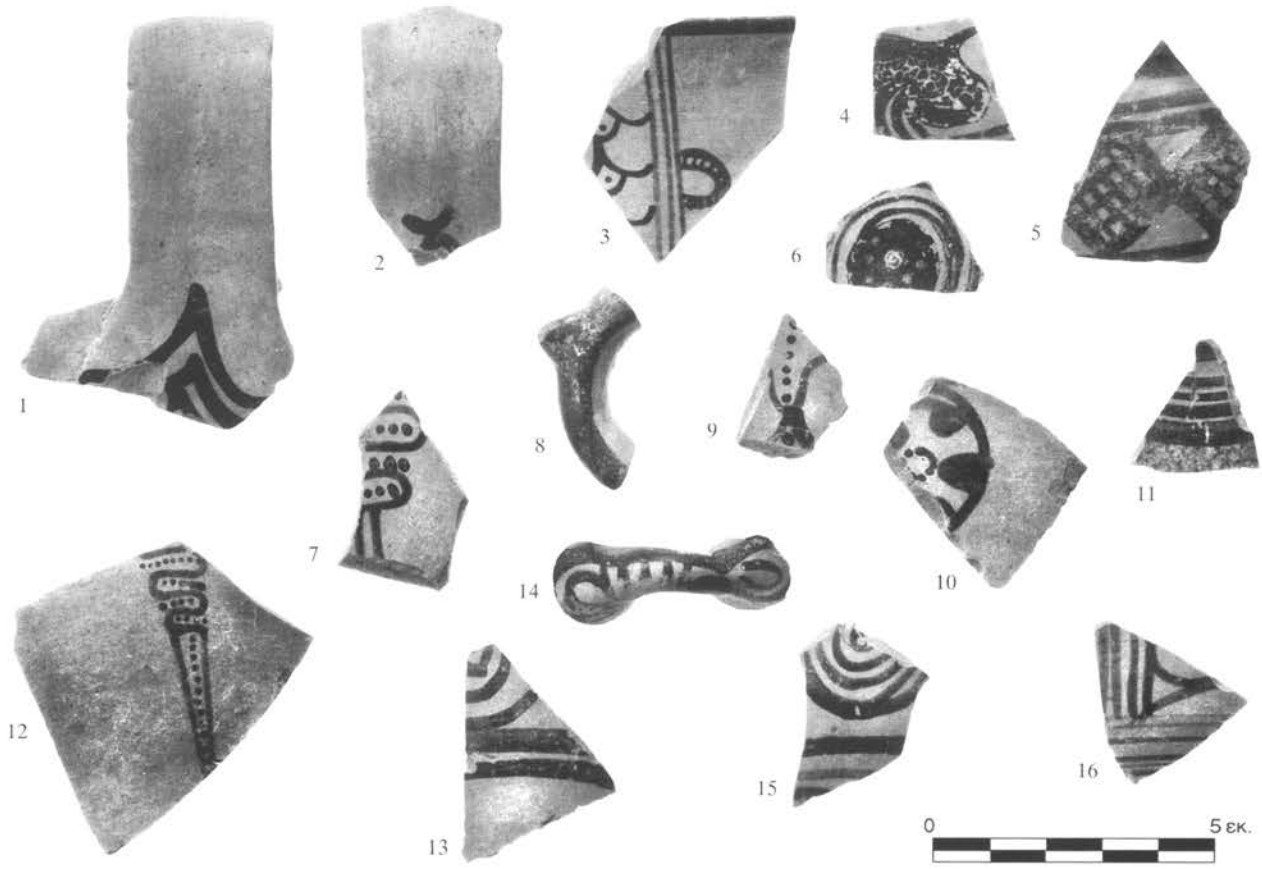
α. Ὄστρακα ἐπάνω στὸ δάπεδο τοῦ ἀνδήρου ***II****.*

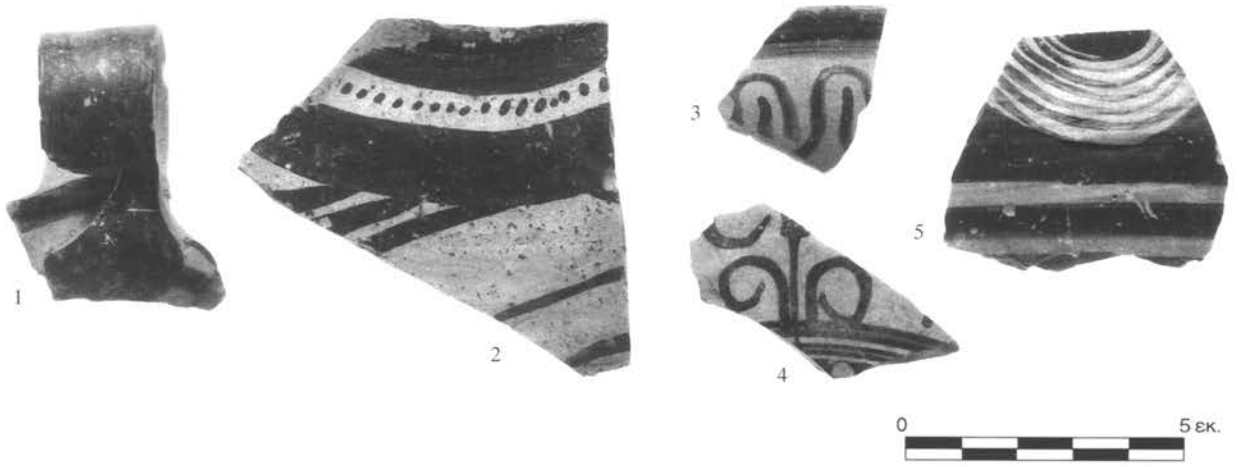
β. Ὄστρακα ἐπιχώσεως κάτω ἀπὸ τὸ ὑπόστρωμα δαπέδου τοῦ ἀνδήρου ***II****.*

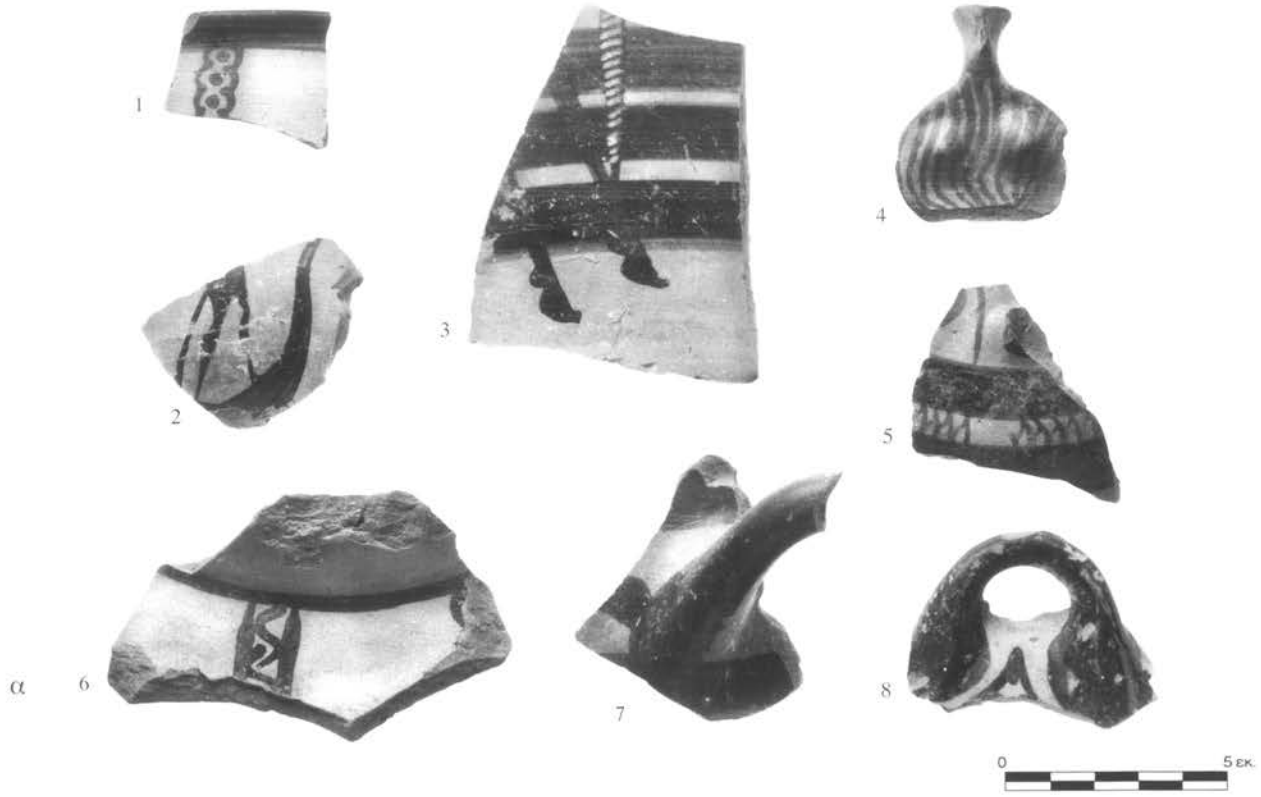
γ. Δωμάτιο ***A3****, ΒΑ. πλευρά, ὄστρακα.*

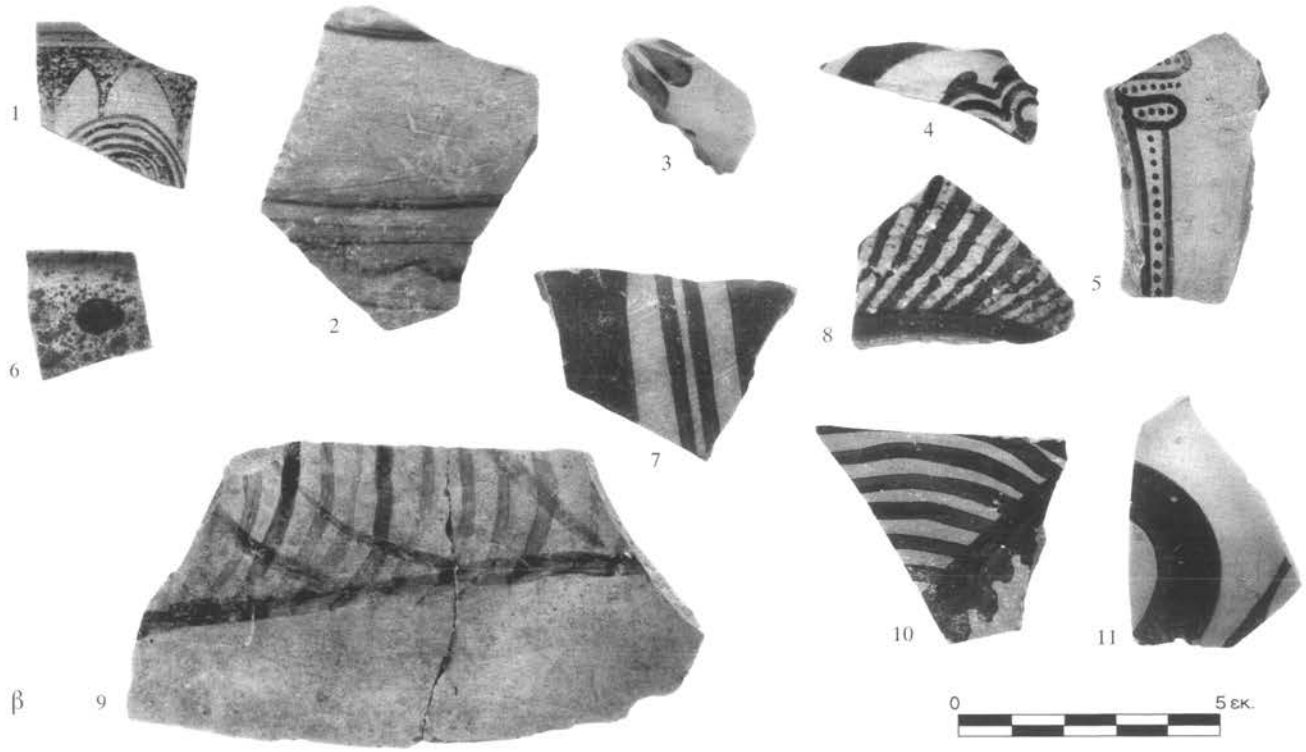

α. Ὄστρακα ὑποδομῆς τοῦ δαπέδου τοῦ δωματίου ***Α1****.*

β. Δωμάτιο ***Α3****, ὄστρακα ὑποδομῆς τοῦ δαπέδου τῆς ΒΑ. πλευρᾶς.*

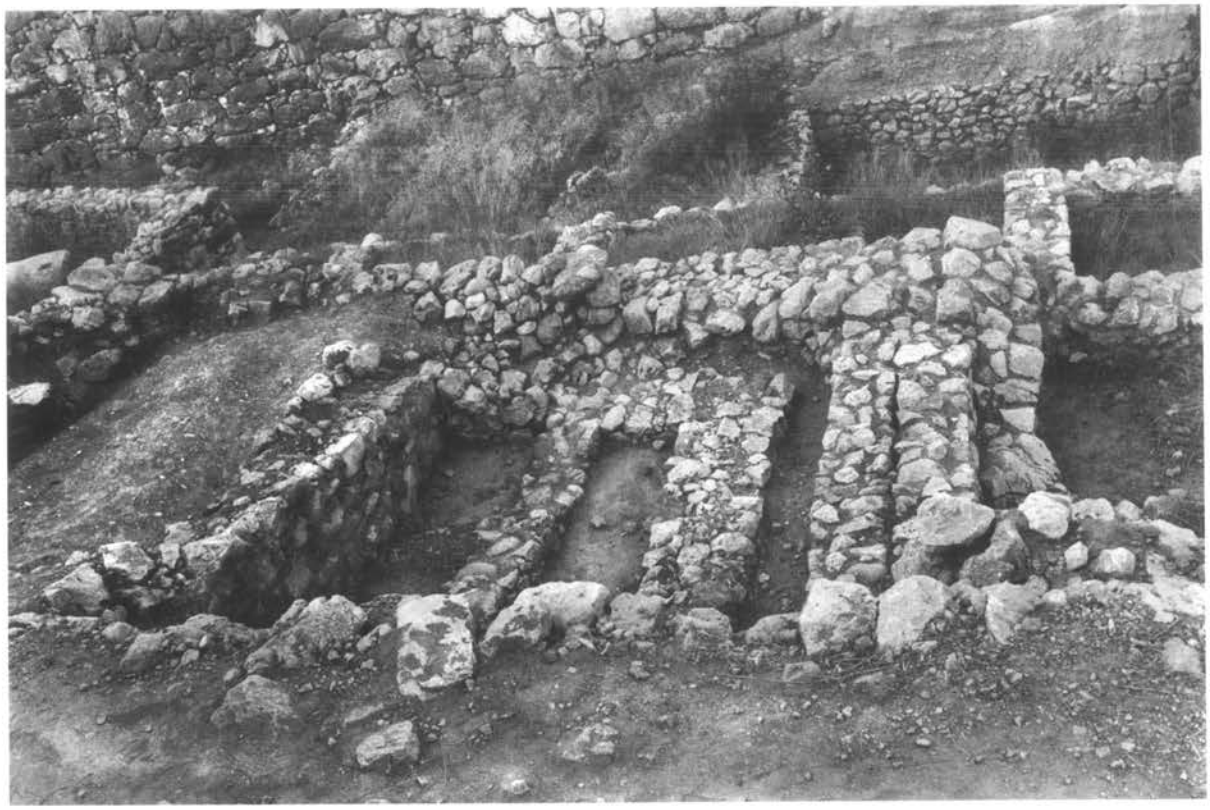

α-β. Δωμάτιο **Α3**, *ὄστρακα ὑποδομῆς τοῦ δαπέδου τῆς ΒΑ. πλευρᾶς.*

Δωμάτιο **A3**, *ἀνθρωπόμορφο ἀγγεῖο, πρόσθια καὶ ὀπίσθια ὄψη.*

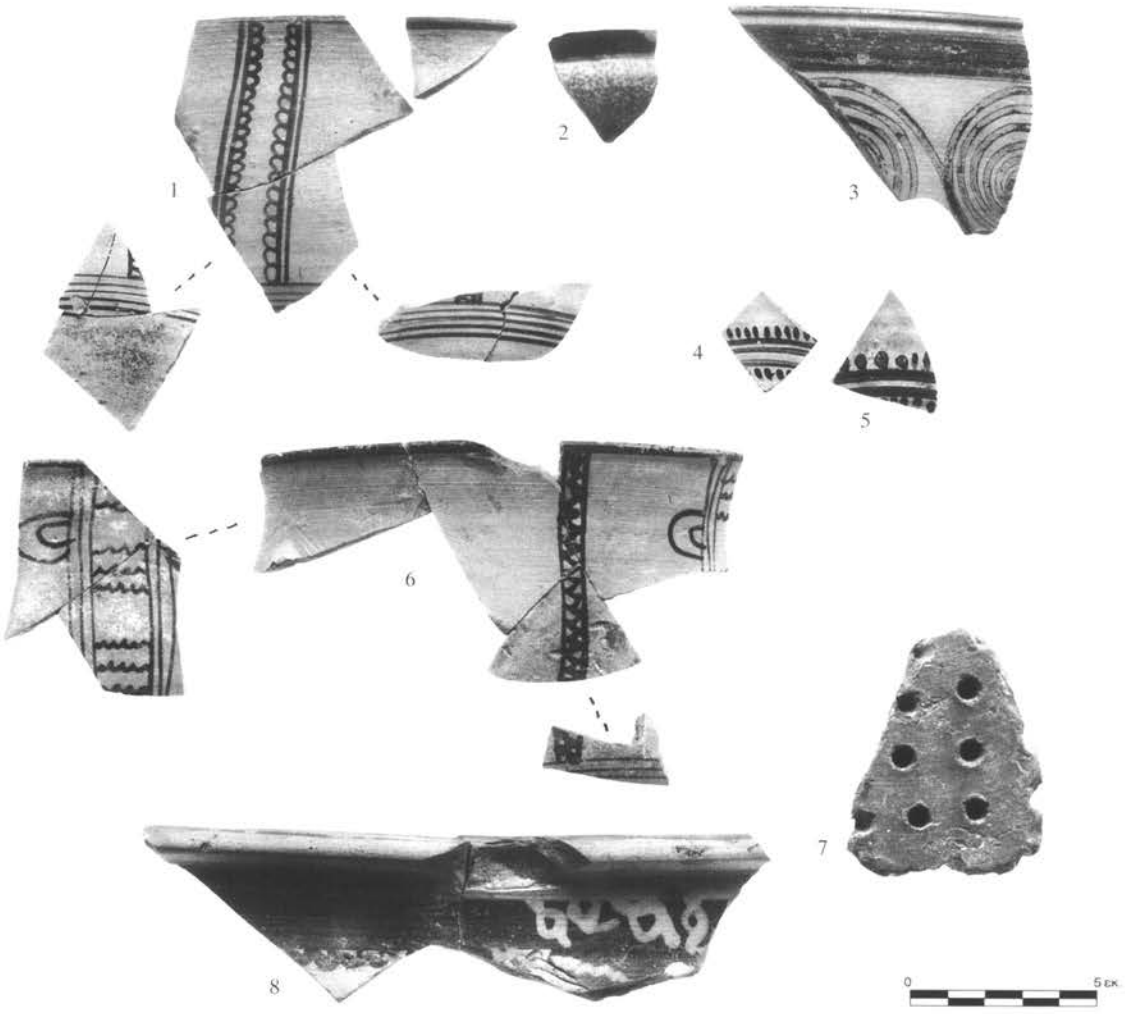
α. Δωμάτιο ***A4*** *καὶ ἄνδηρο* ***A5****.*

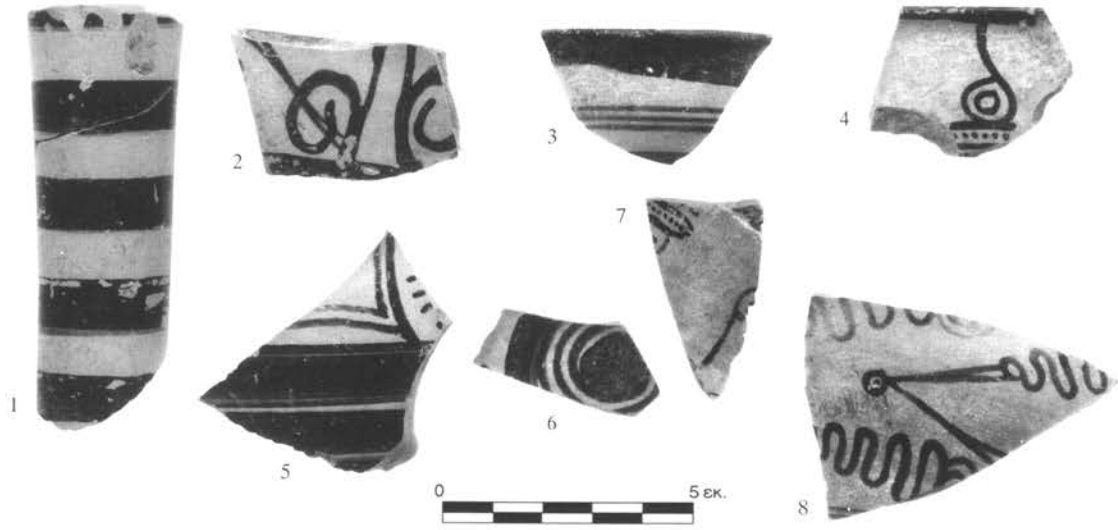
β. Δωμάτιο ***A3****, λήκυθος.*

γ. Σκύφος ἀπὸ τὴν περιοχὴ τῶν ἑλληνιστικῶν βαθμίδων.

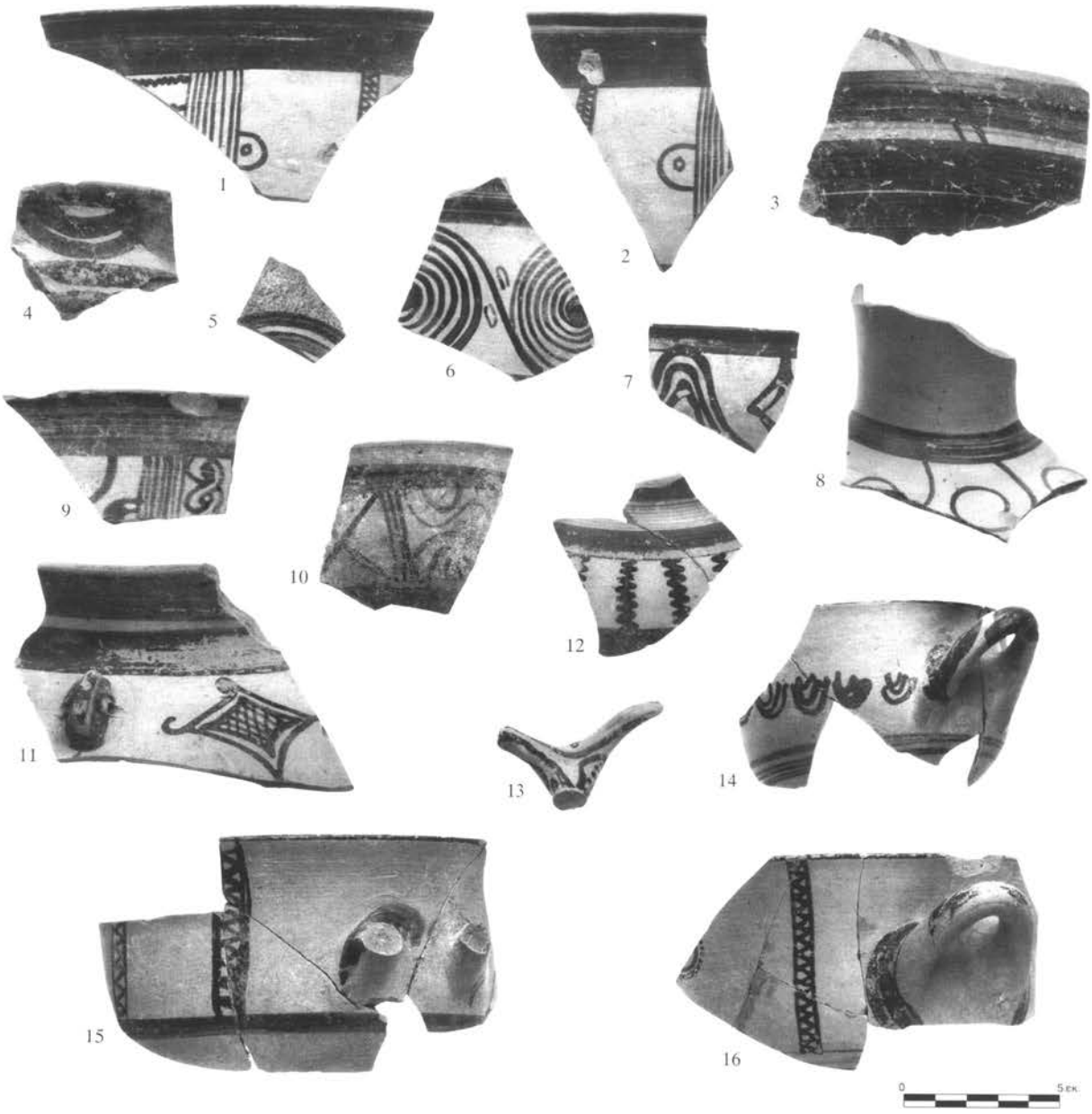
α. Δωμάτιο **Α6**, *ὄστρακα ἀπὸ τὴν ἀδιατάρακτη ἐπίχωση.*

β. Περιοχὴ τῶν ἑλληνιστικῶν βαθμίδων, ὄστρακα ἐπιχώσεως ἐπάνω σὲ δάπεδο κονιάματος.

Κλίμακα καὶ ἀγωγὸς ***AB.***

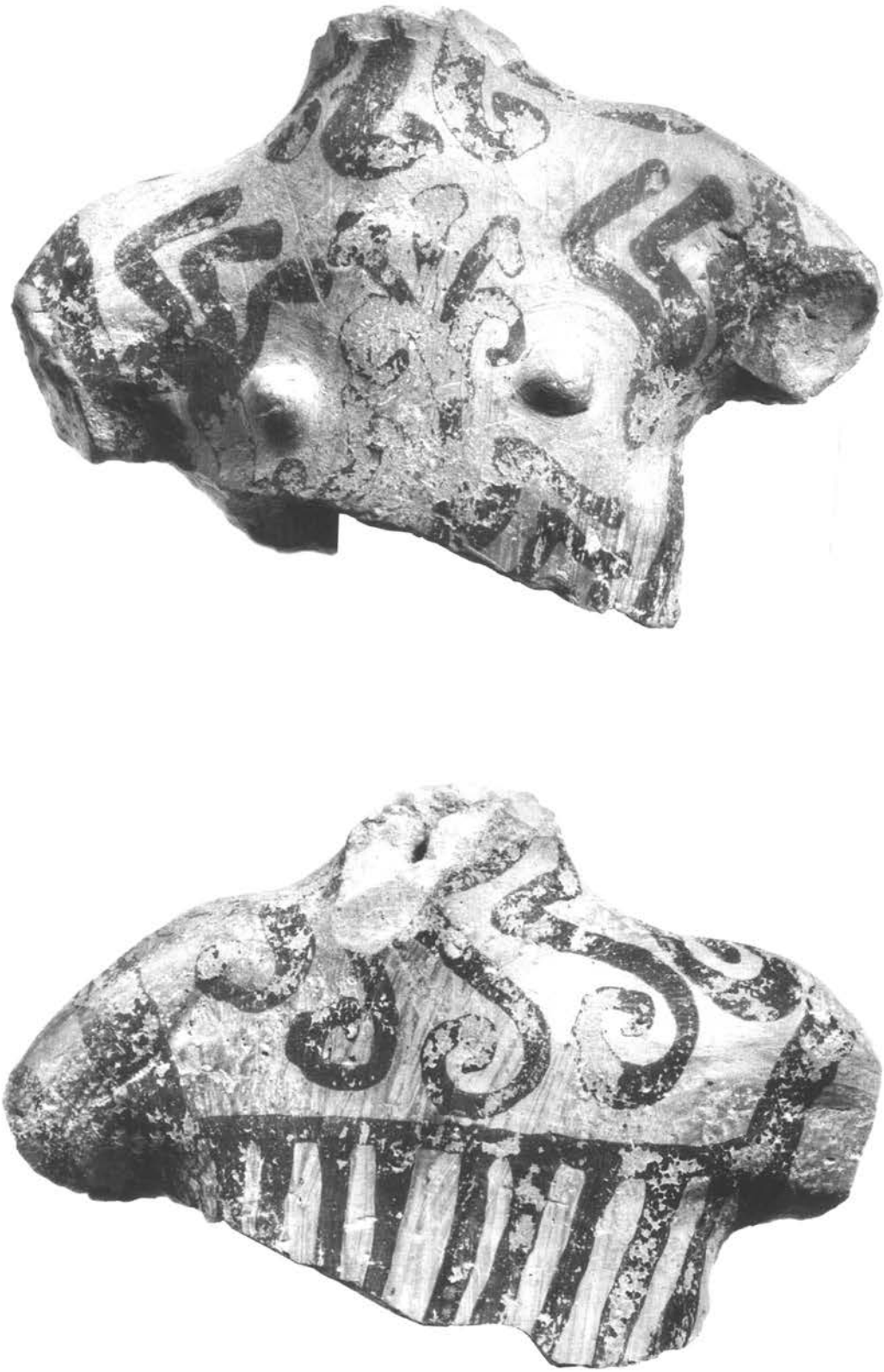
α. Ἐπίστρωση τῶν καλυπτηρίων πλακῶν τοῦ ἀγωγοῦ **AB**, *ὄστρακα.*

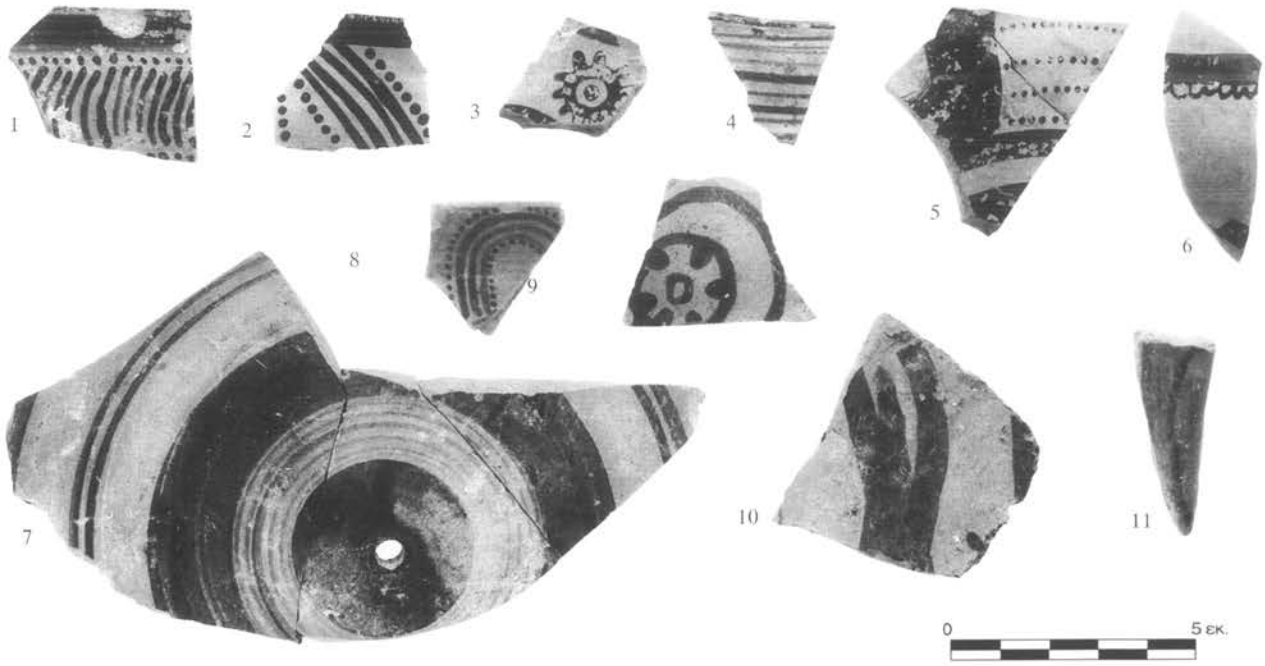
β. Δωμάτιο **A6**, *ὄστρακα ἀπὸ τὸν καθαρισμὸ τοίχων.*

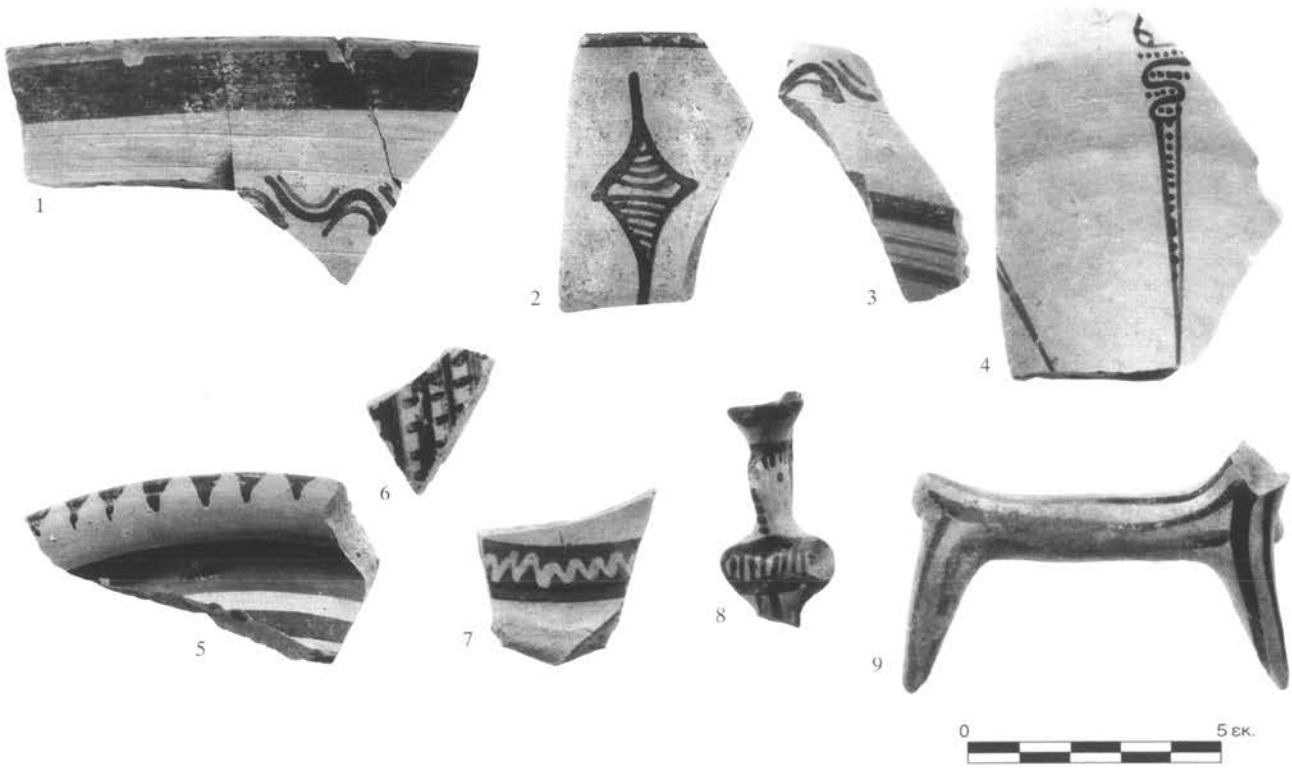
Δωμάτιο ***B1****, ἀπὸ Β.*

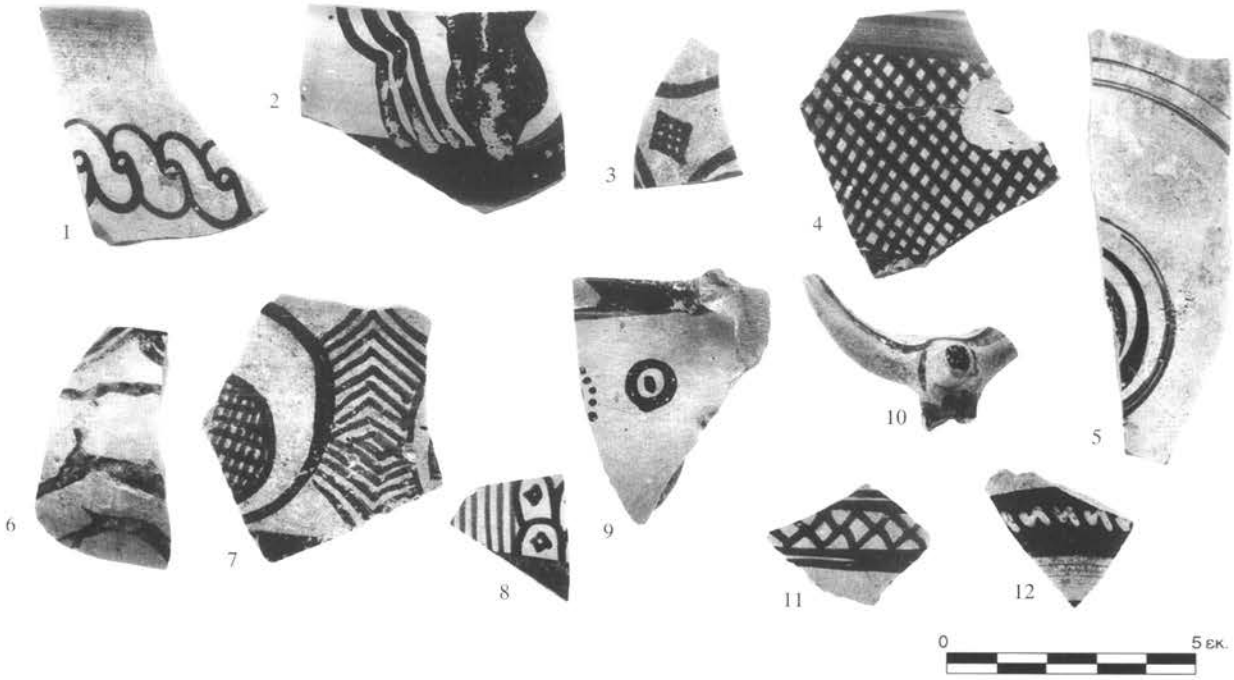
Δωμάτιο ***Β1****, εἰδώλιο, πρόσθια καὶ ὀπίσθια ὄψη.*

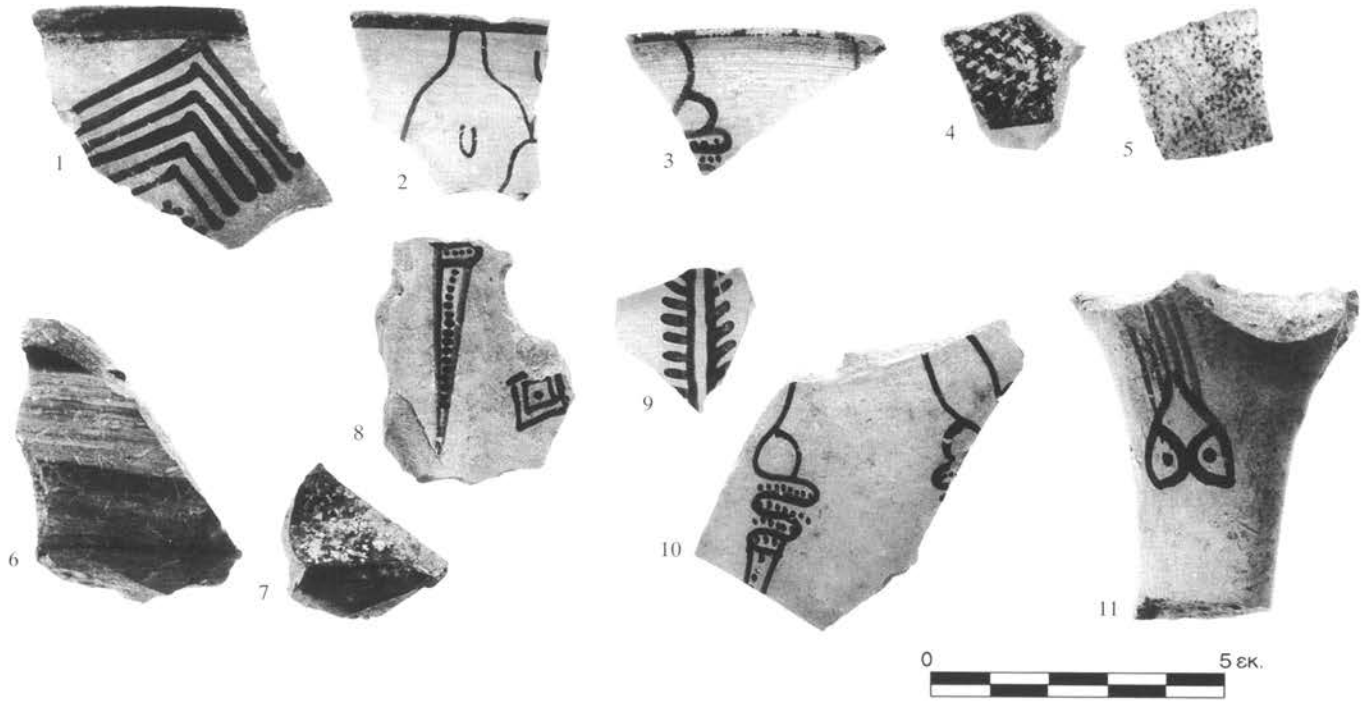
α. Δωμάτιο ***B1****, ἄθικτη ἐπίχωση, ὄστρακα.*

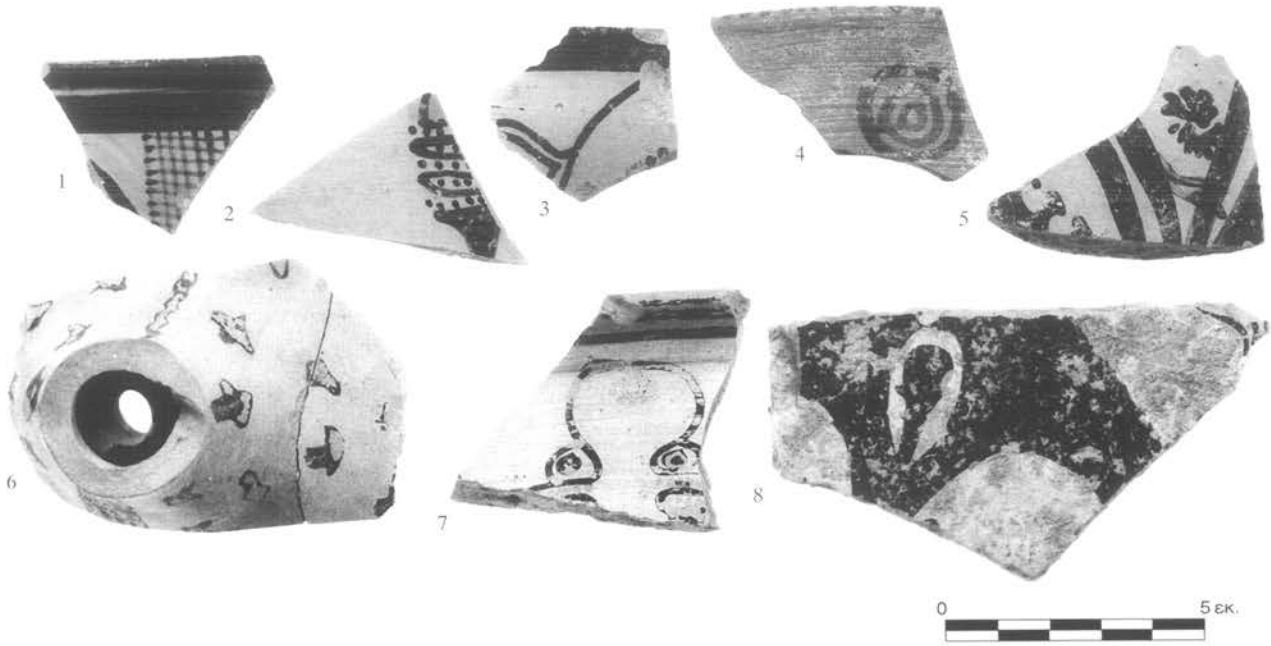
β. Δωμάτιο ***B1****, τομὴ βορειοανατολικῆς γωνίας, ὄστρακα.*

*α. Δωμάτιο **B1**, τομὴ βορειοανατολικῆς γωνίας, ὄστρακα.*

*β. Δωμάτιο **B1**, τομὴ βορειοδυτικῆς γωνίας, ὄστρακα.*

α. Δωμάτιο ***B2****, ὄστρακα ὑποδομῆς δαπέδου.*

β. Μεσαῖος Δρομίσκος, κάθοδος πρὸς τὸ τεῖχος, ἐπάλειψη τῆς ὑποδομῆς τοῦ δαπέδου, ὄστρακα.

Δωμάτιο ***B5****, ἀπὸ Α.*

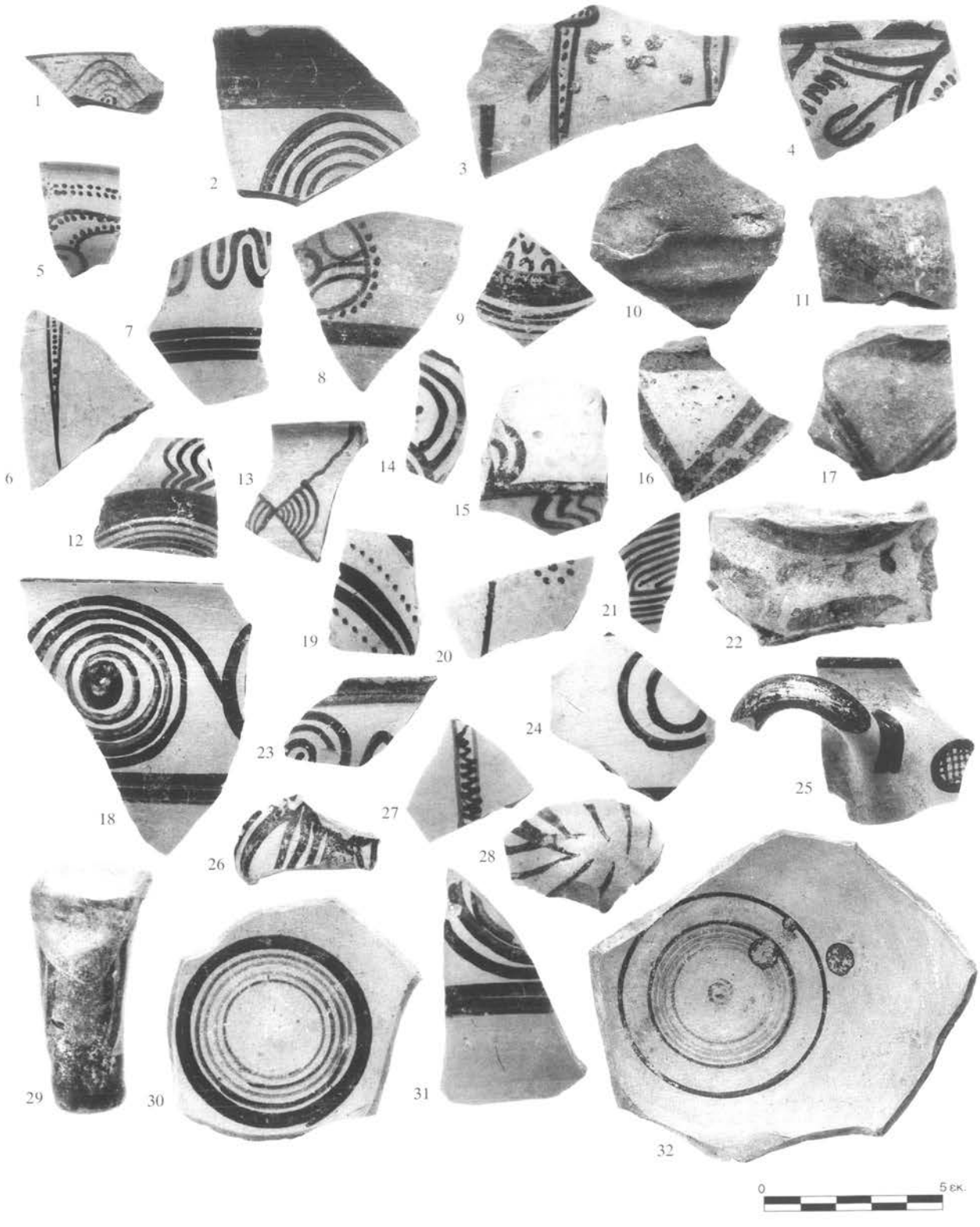
Δωμάτιο ***B5****, ἀδιατάρακτη ἐπίχωση.*

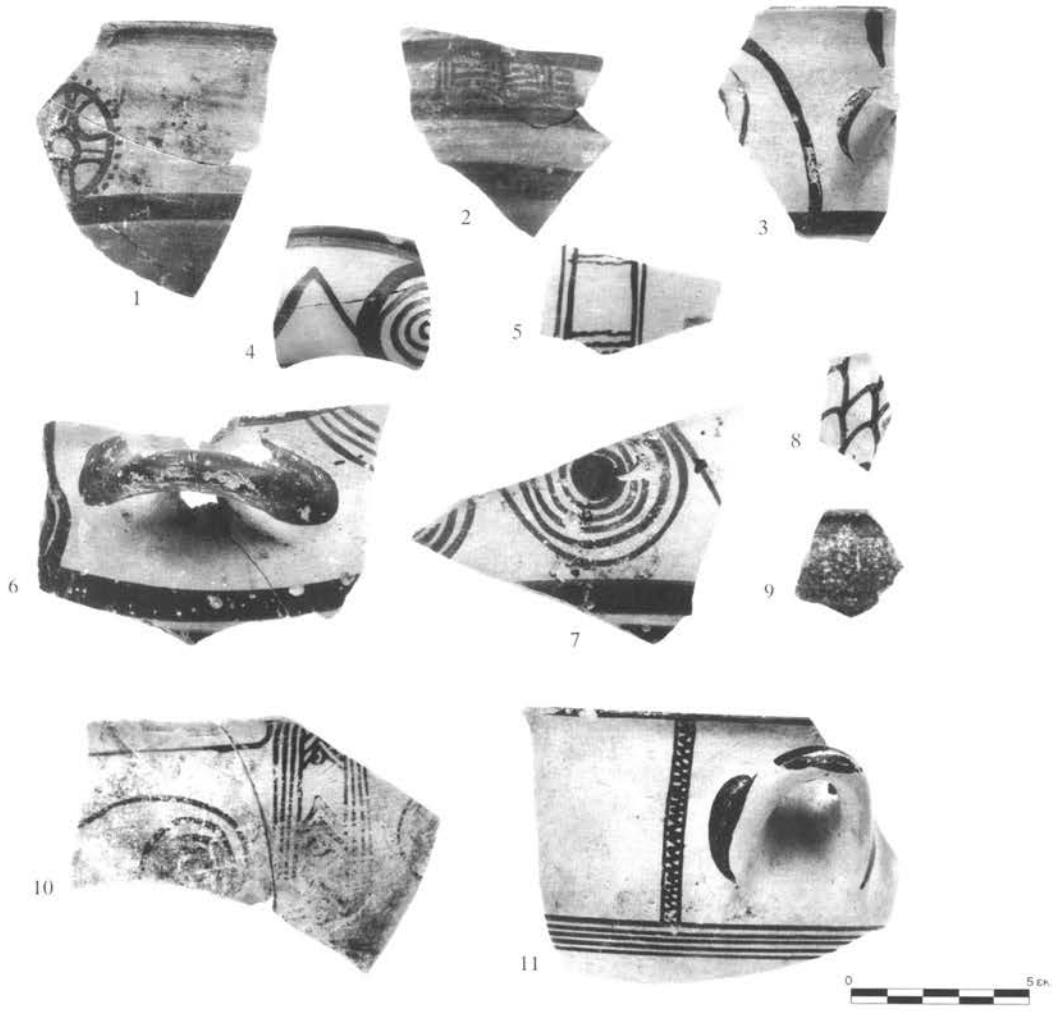
α. Μεσαῖος Δρομίσκος, κατώφλι θύρας καθόδου πρὸς τὸ τεῖχος.

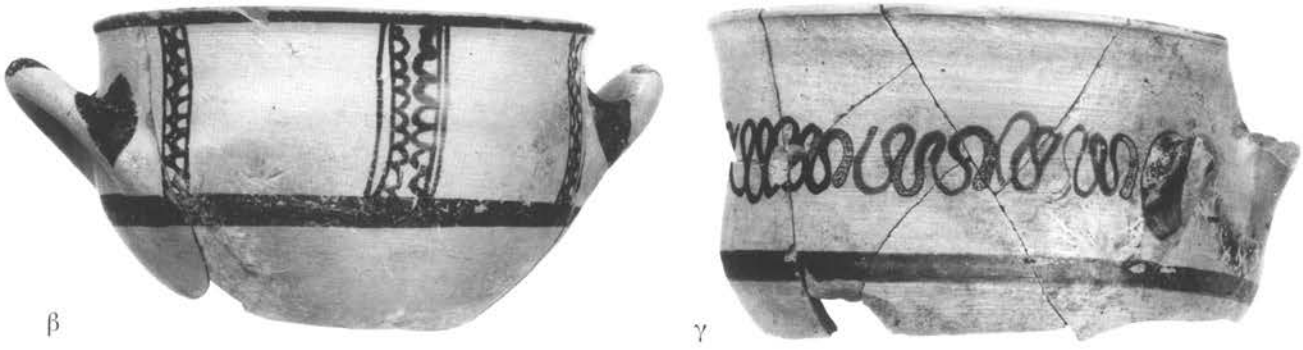
β. Τοῖχος προσκτισμένος στὸν νότιο τοῖχο τοῦ δωματίου ***B5****.*

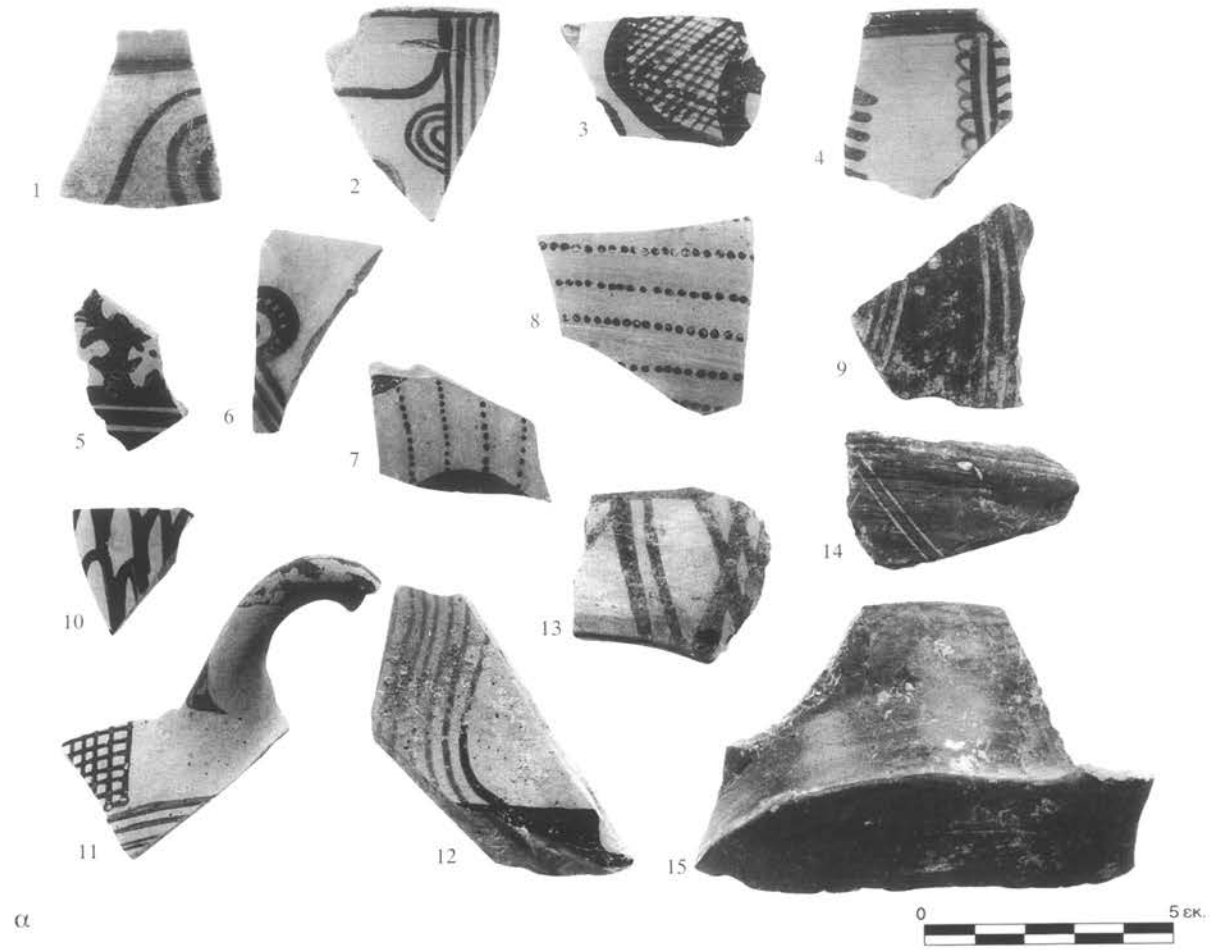
Μεσαῖος Δρομίσκος, ἐπάλειψη τοῦ ἀνατολικοῦ τοίχου τῆς καθόδου πρὸς τὸ τεῖχος.

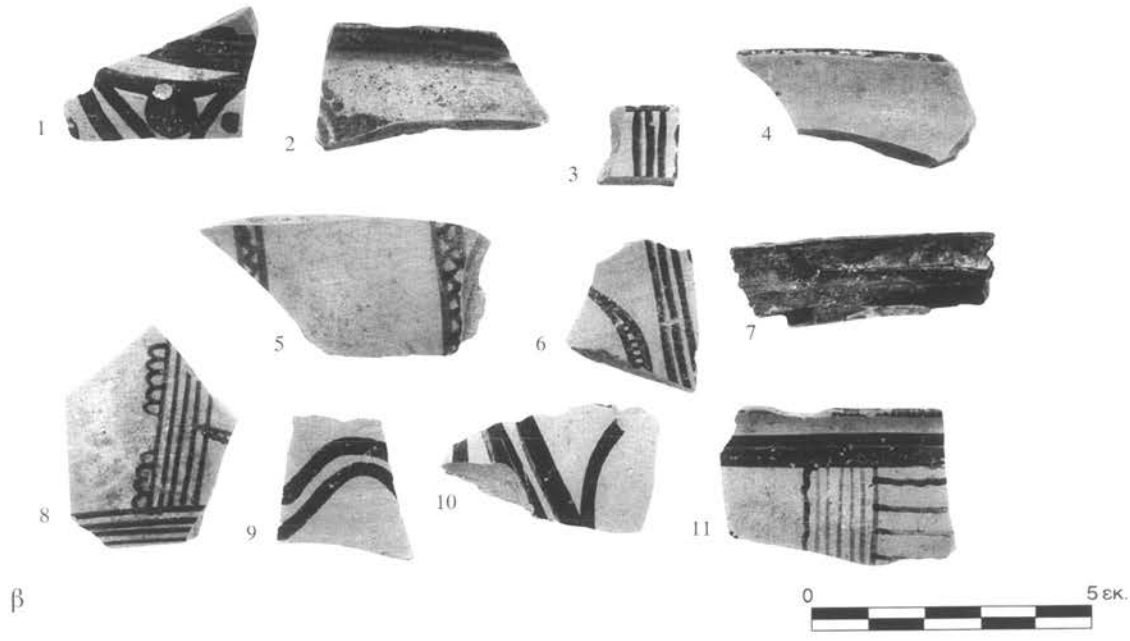
α. Μεσαῖος Δρομίσκος, ἐπάλειψη τοῦ ἀνατολικοῦ τοίχου τῆς καθόδου πρὸς τὸ τεῖχος, βαθύτερα.

β-γ. Μεσαῖος Δρομίσκος, ἐπάλειψη τοῦ ἀνατολικοῦ τοίχου τῆς καθόδου πρὸς τὸ τεῖχος, βαθύτερα, σκύφοι.

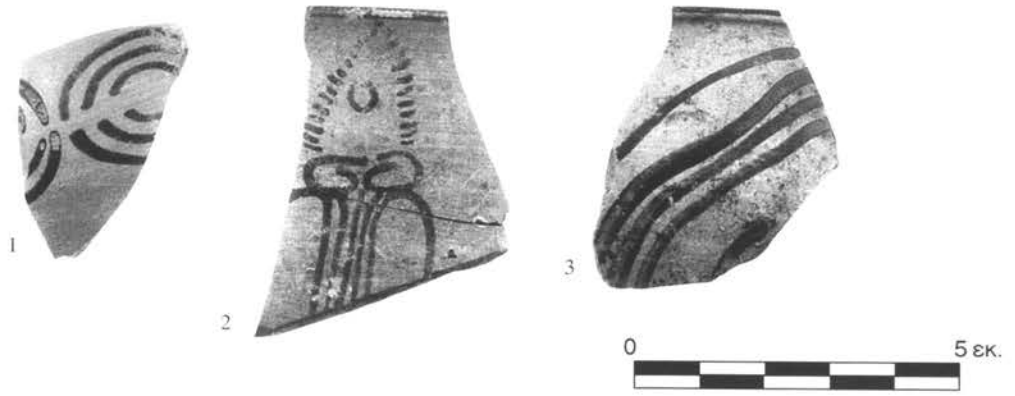

α

β

α-β. Μεσαῖος Δρομίσκος, περιοχὴ τοῦ κατωφλιοῦ τῆς καθόδου πρὸς τὸ τεῖχος.

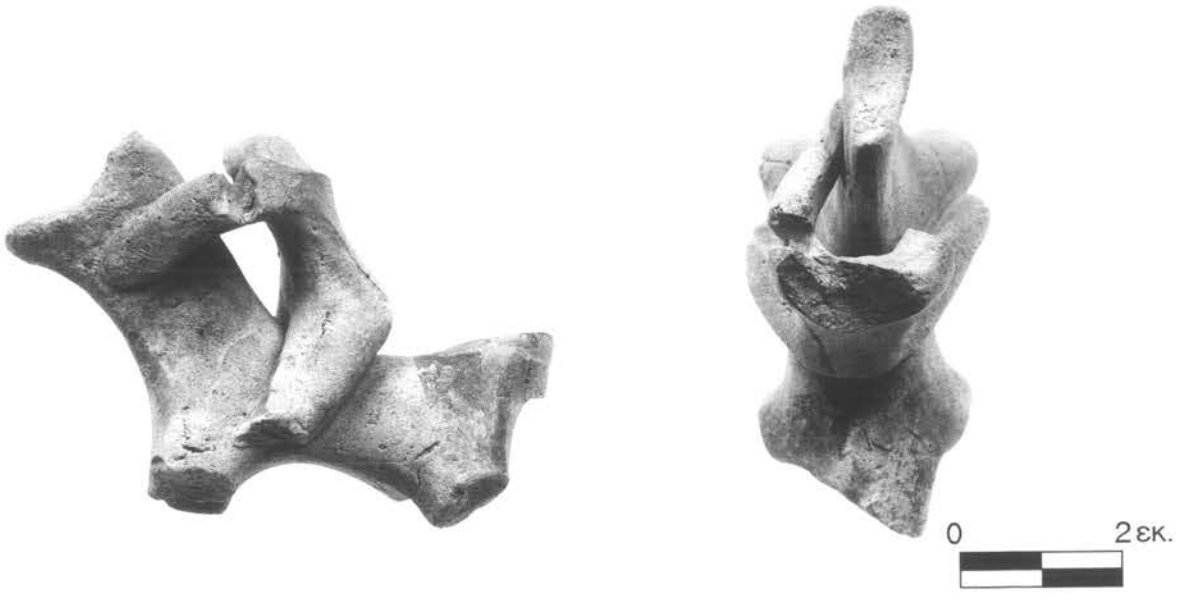
α. Μεσαῖος Δρομίσκος, ἐπίχωση στὸ τέρμα του πρὸς τὸ τεῖχος.

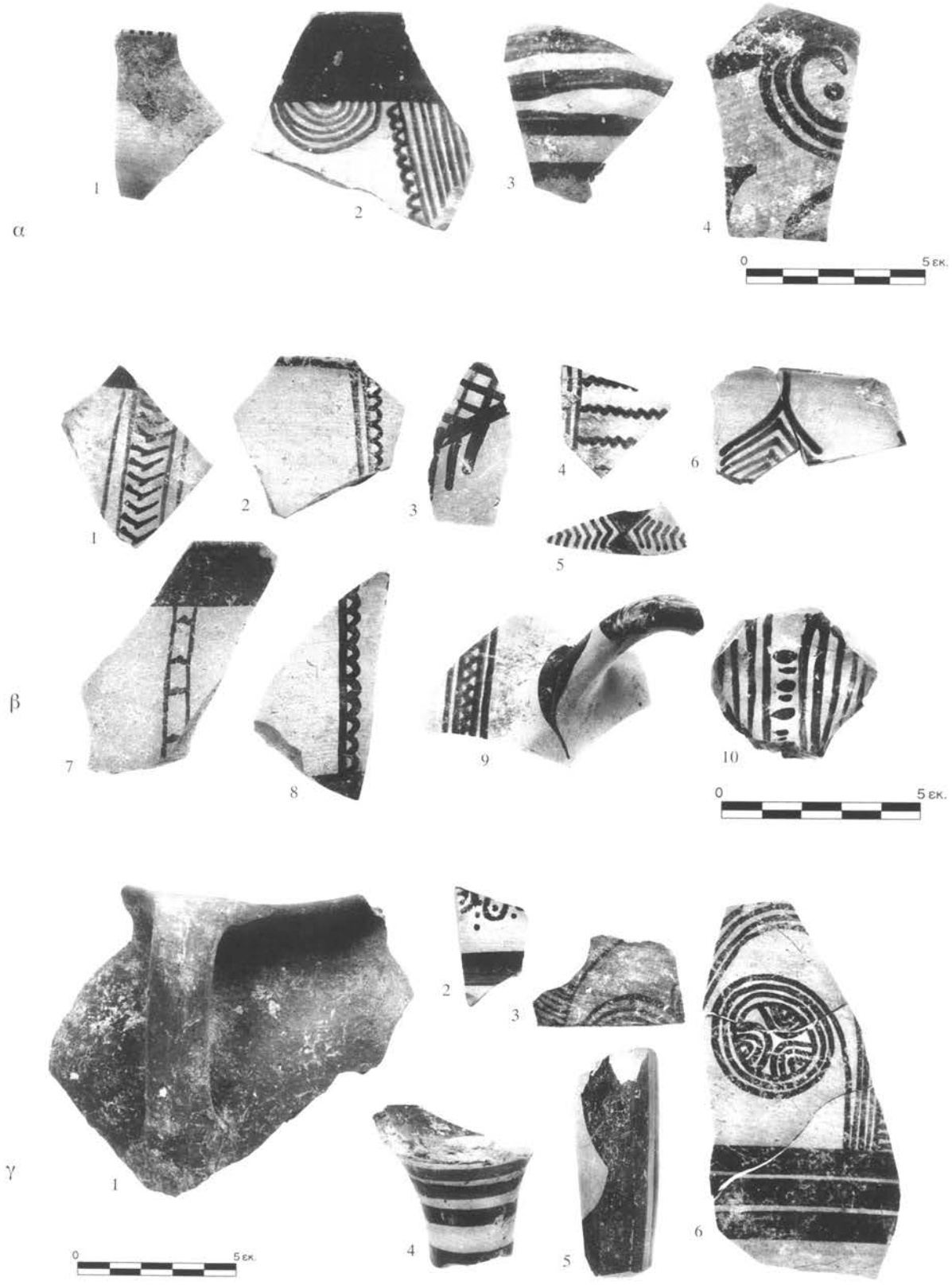
β. Μεσαῖος Δρομίσκος, ἐπίχωση τέρματος μὲ καμένες πλίθες.

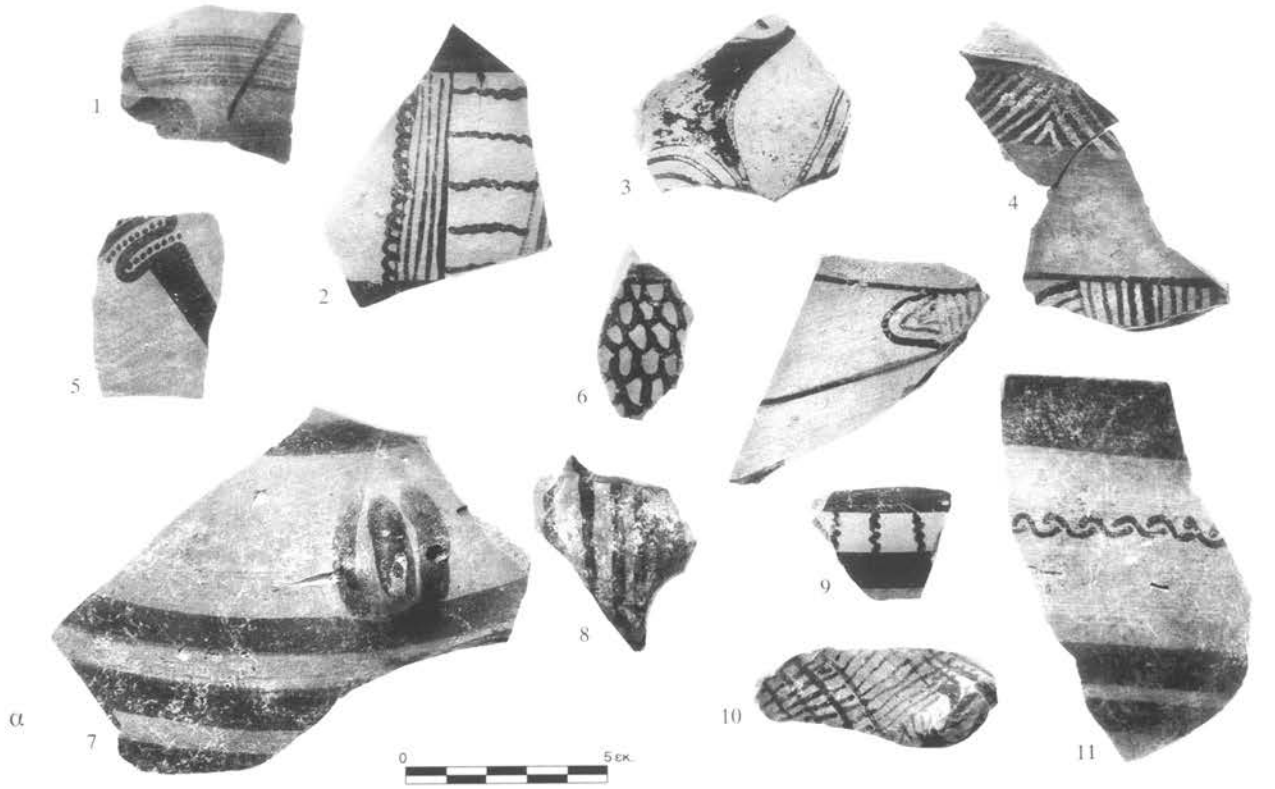
*α. Δωμάτιο **Γ3**, γυναικεῖο εἰδώλιο.*

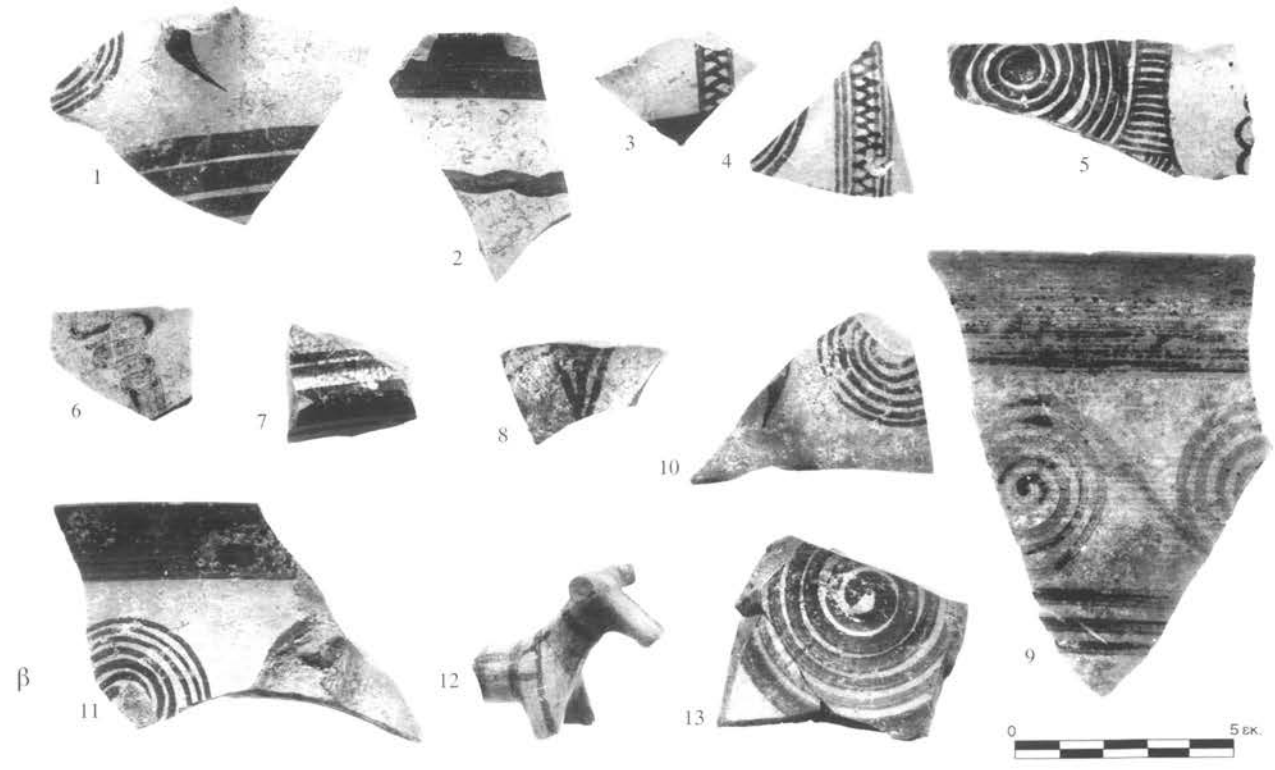

*β. Δωμάτιο **Γ3**, εἰδώλιο ἵππου μὲ ἀναβάτη.*

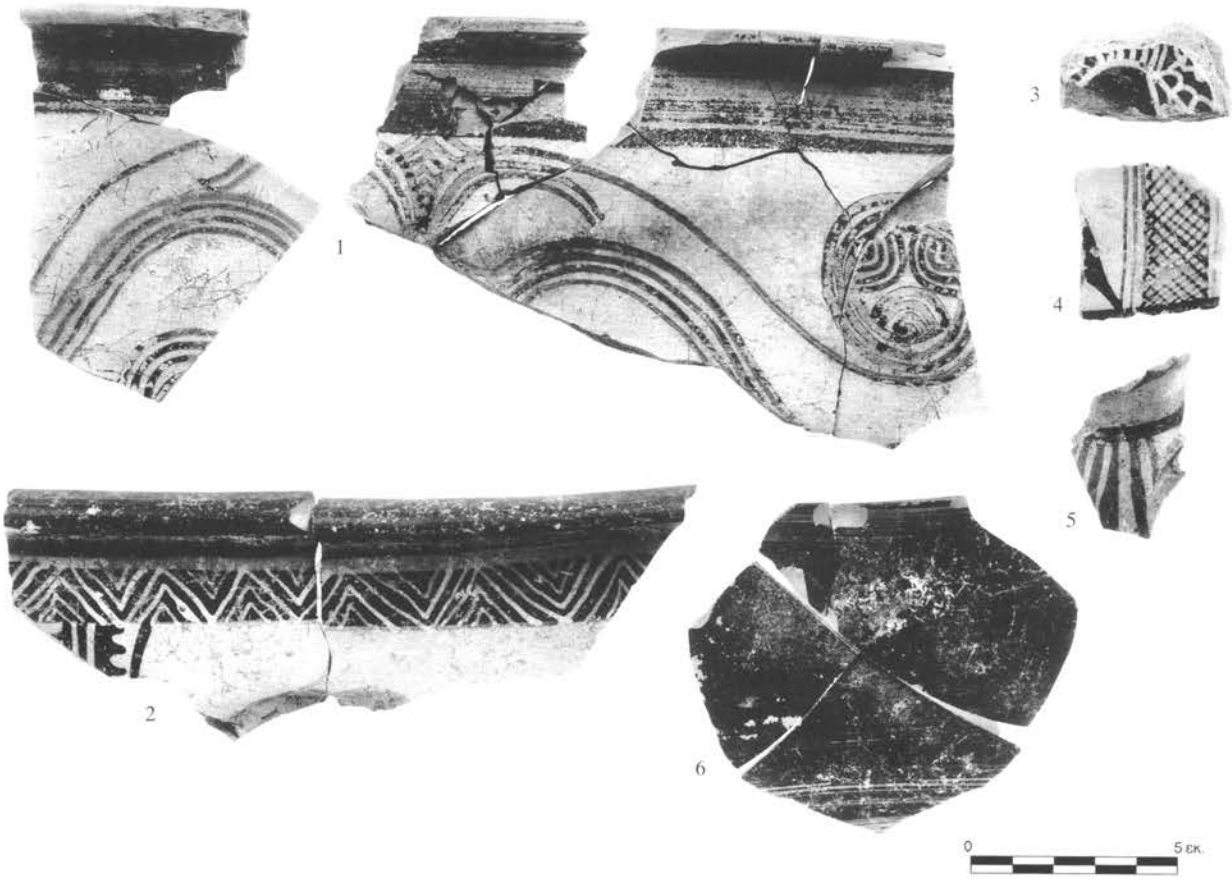

α. Δωμάτιο ***Γ3****, ὄστρακα. β. Δωμάτιο* ***Γ3****, βόρειος μυχός, ὄστρακα. γ. Δωμάτιο* ***Γ3****, στρῶμα στάχτης κάτω ἀπὸ ἑλληνιστικὸ ἀνάλημμα, ὄστρακα.*

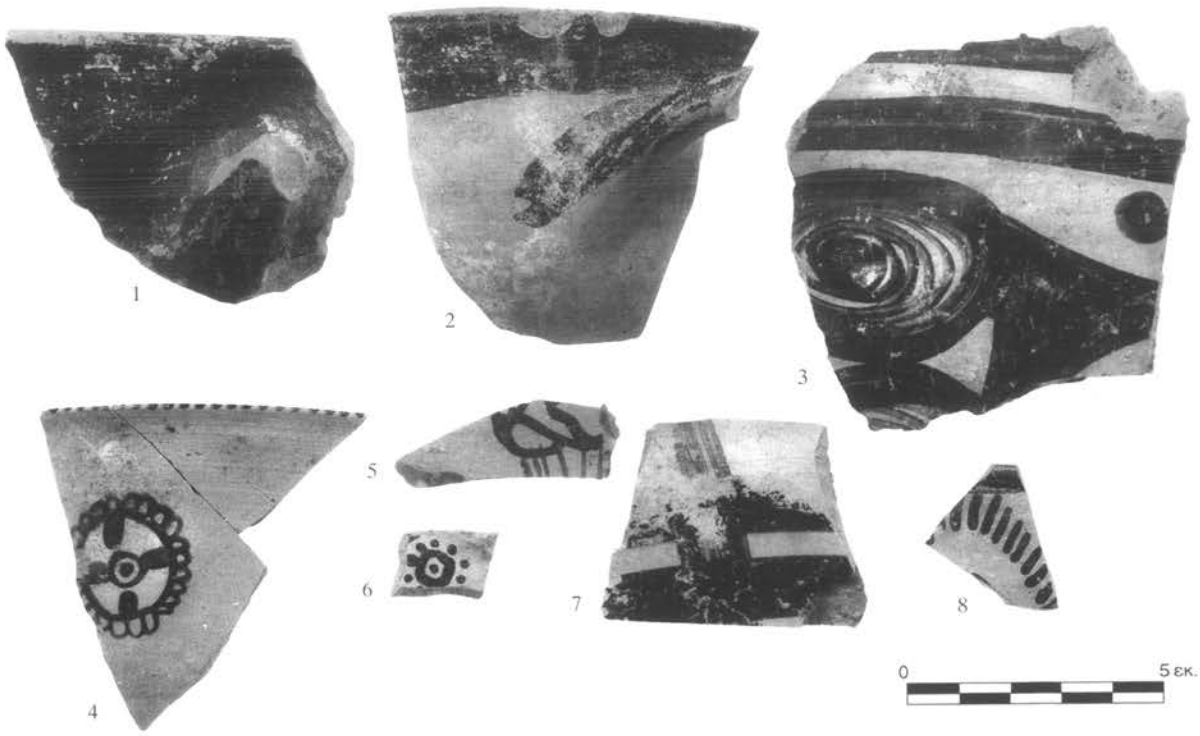

α-β. Δωμάτιο **Γ3**, *κάτω ἀπὸ τὸ στρῶμα στάχτης, ὄστρακα.*

α-β. Δωμάτιο ***Γ3****, κάτω ἀπὸ τὸ στρῶμα στάχτης, ὄστρακα.*

*α. Δωμάτιο **Γ3**, δυτικὸ μέρος, ἀδιατάρακτη ἐπίχωση, ὄστρακα.*

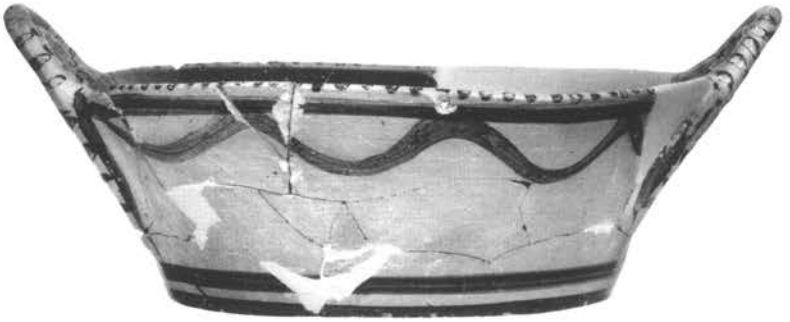
*β. Δωμάτιο **Γ3**, δάπεδο, πύραυνο.*

*γ. Δωμάτιο **Γ3**, δάπεδο, ὑδρία.*

α. Δωμάτιο ***Γ3****, ἀγγεῖα κατὰ χώραν.*

β. Δωμάτιο ***Γ3****, δάπεδο, δίωτο πινάκιο.*

α

β

γ

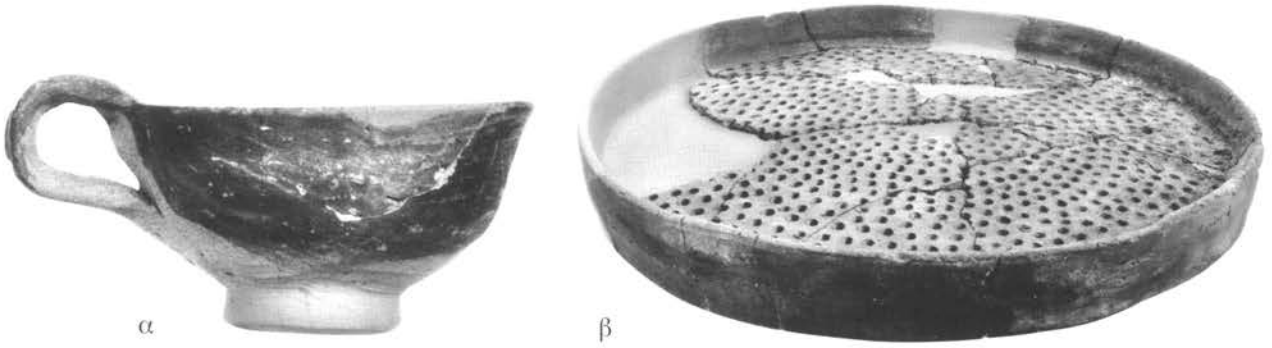

δ

ε

α-ε. Δωμάτιο ***Γ3****, δάπεδο. α. Τμῆμα πρόχου. β. Κυλινδρόστομη χύτρα. γ. Ἀμφορέας. δ. Μόνωτη χύτρα. ε. Λεκανίδιο.*

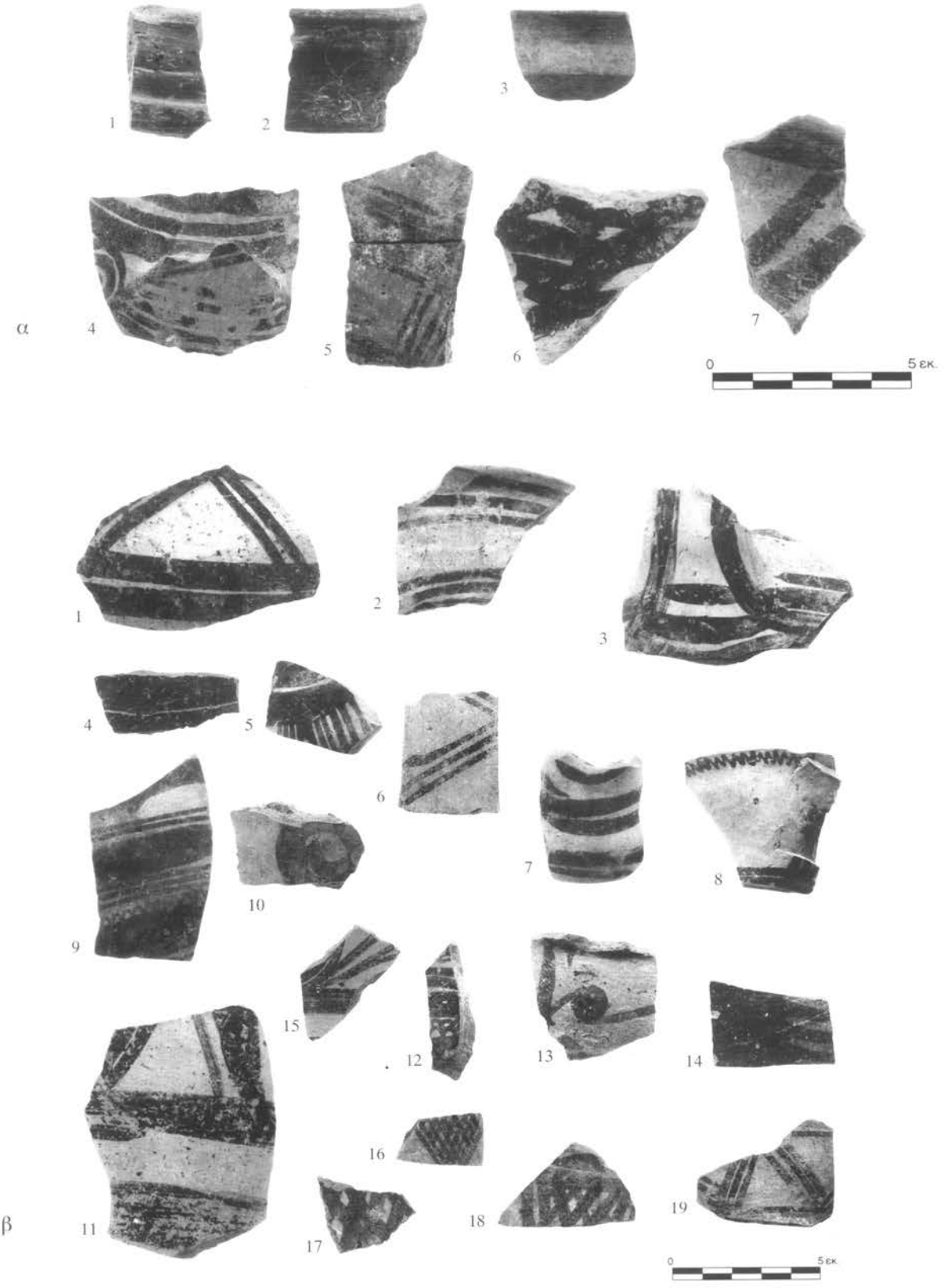

α β

α-β. Δωμάτιο ***Γ3****, δάπεδο. α. Κυάθιο. β. Ψηστήρι.*

γ. Δωμάτιο ***Γ4****, τμήματα ἐρυθροῦ κονιάματος δαπέδου.*

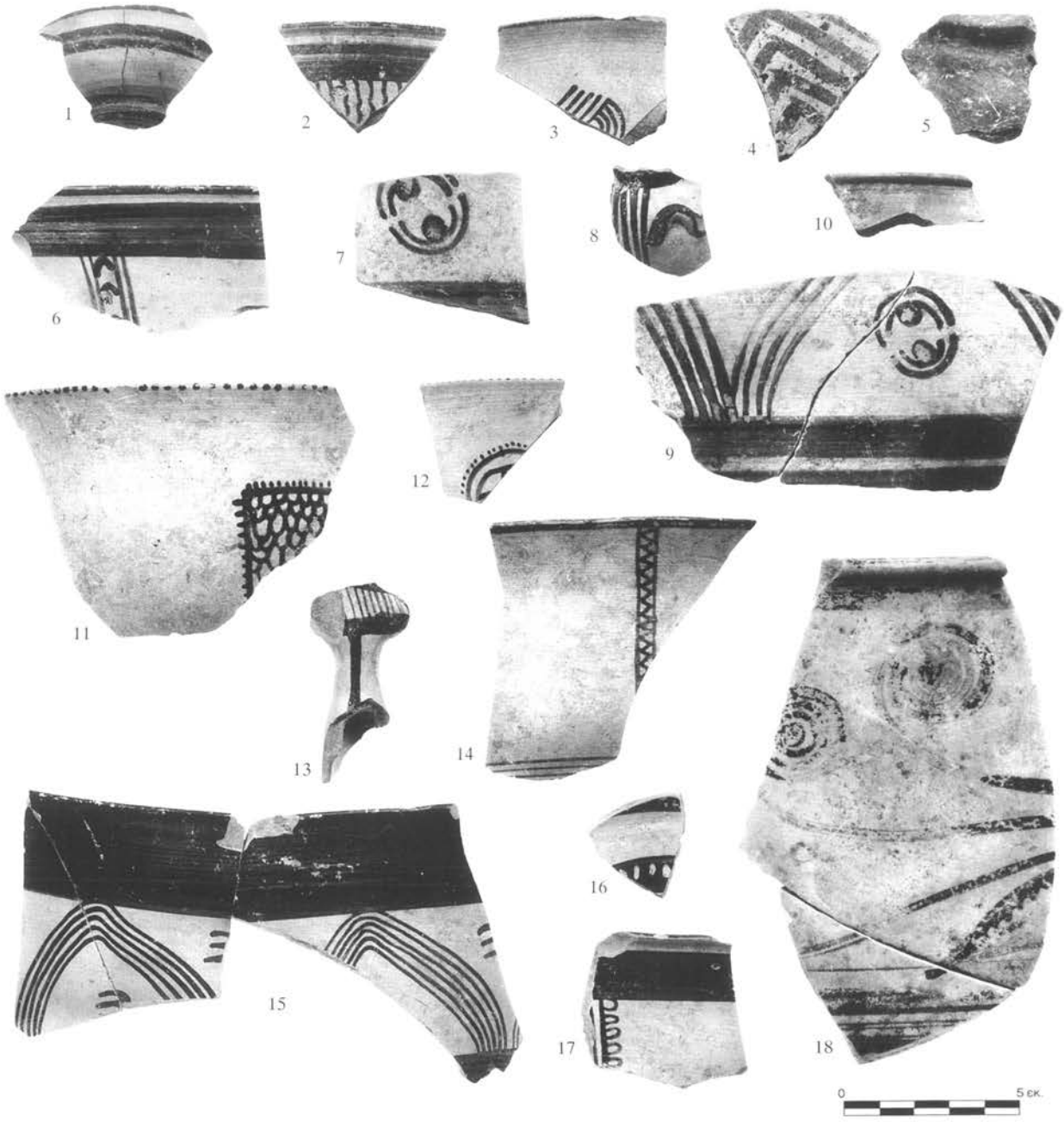
α-β. Δωμάτιο ***Γ2****. α. Ἀδιατάρακτη ἐπίχωση, ὄστρακα. β. Καμένο στρῶμα, ὄστρακα.*

α. Ἀγωγὸς καὶ κάθοδος **ΓΔ**, *κάτω ἀπὸ τὸν κυβόλιθο, κύαθος.*

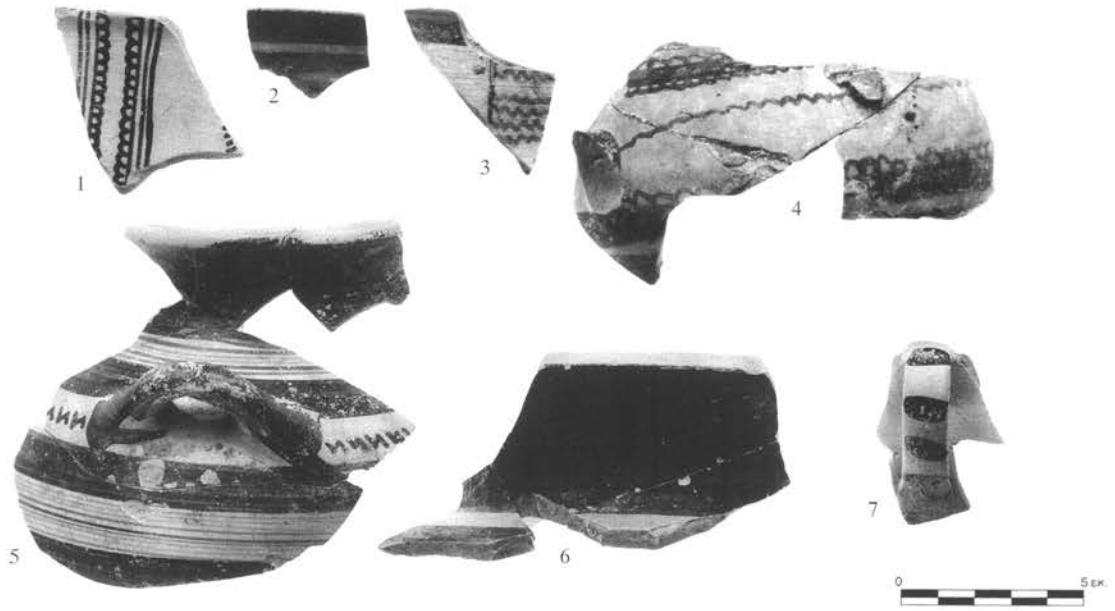
β. Ἀγωγὸς καὶ κάθοδος **ΓΔ**.

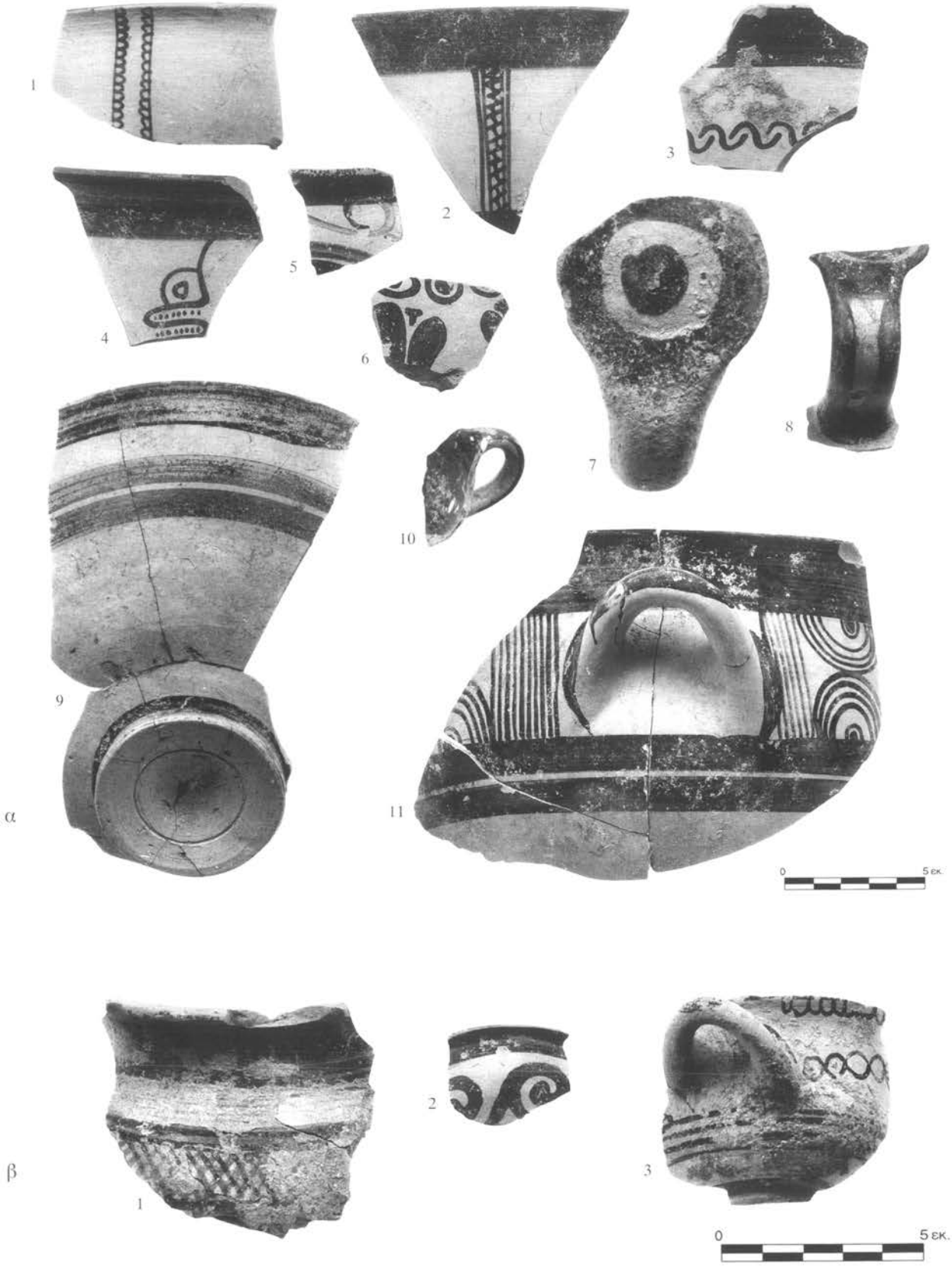
Ἀγωγὸς καὶ κάθοδος **ΓΔ**, *κάτω ἀπὸ τὸν κυβόλιθο, ὄστρακα.*

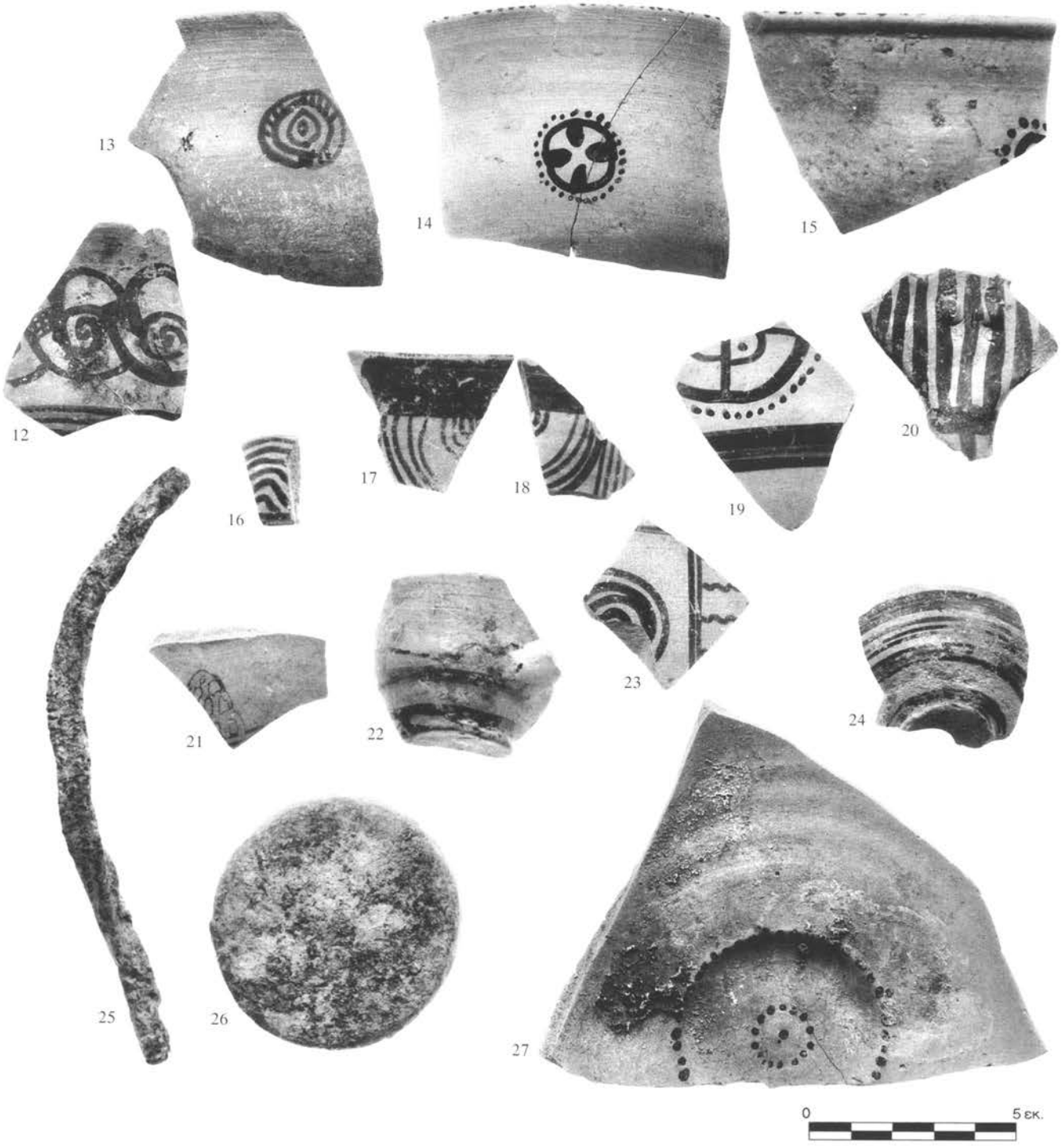
α. Ἀγωγὸς καὶ κάθοδος **ΓΔ**, *χαμηλὸ τμῆμα, ὄστρακα.*

β. Ἀγωγὸς καὶ κάθοδος **ΓΔ**, *τέρμα πρὸς τὸν Ἐπάνω Δρομίσκο, ὄστρακα.*

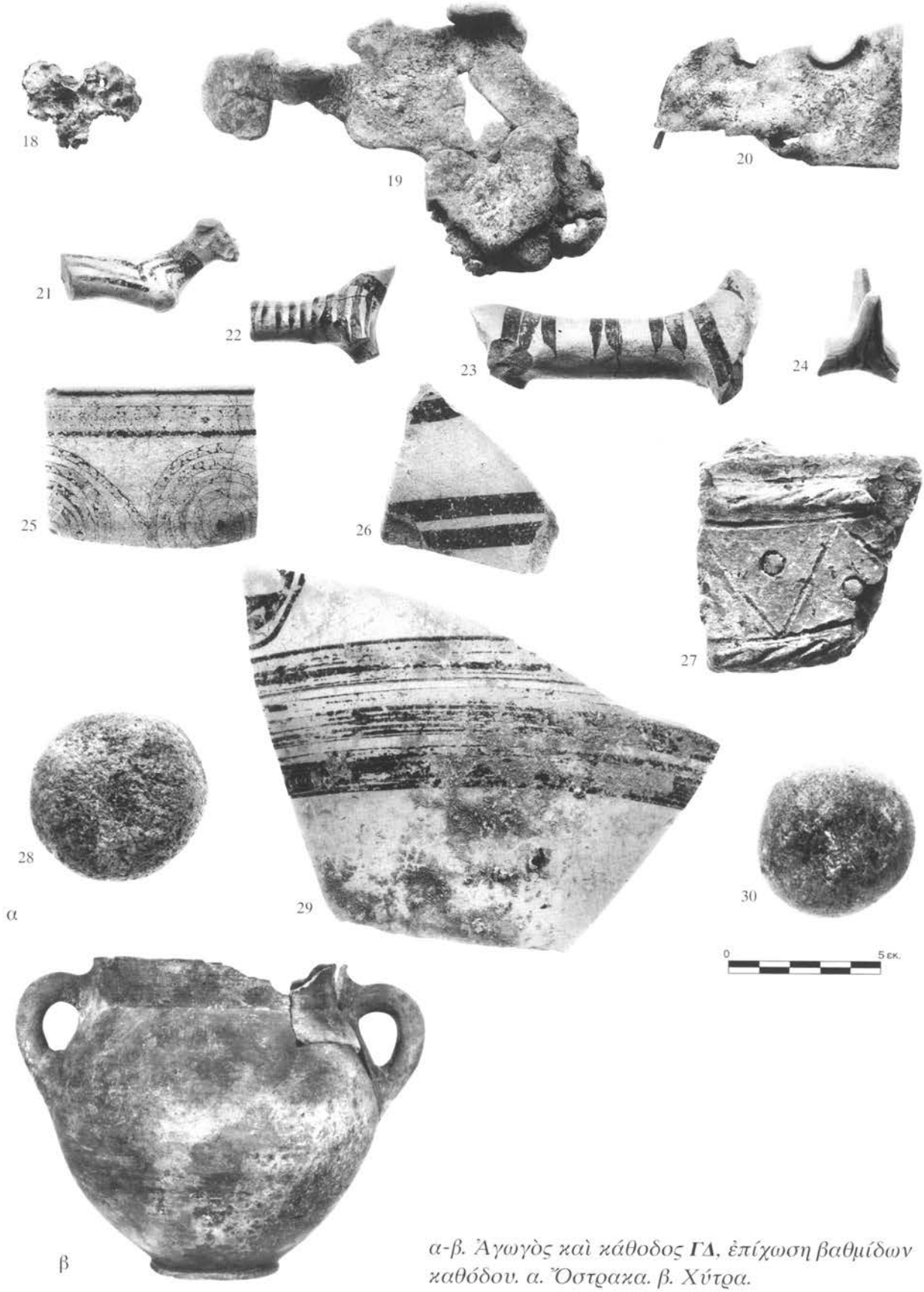
α-β. Ἀγωγὸς καὶ κάθοδος ΓΔ, κέντρο, ὄστρακα.

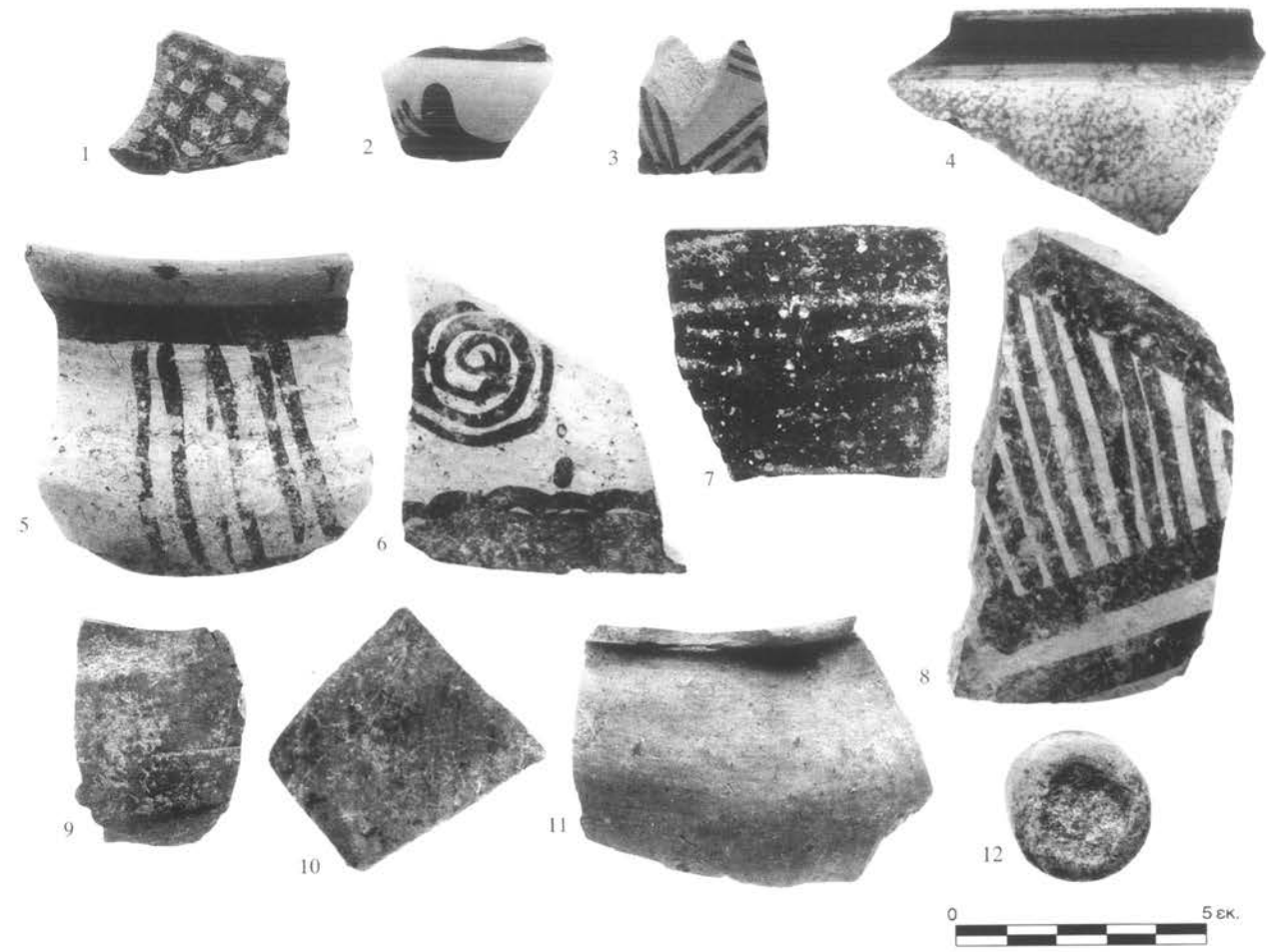
Ἀγωγὸς καὶ κάθοδος **ΓΔ**, *κέντρο, ὄστρακα.*

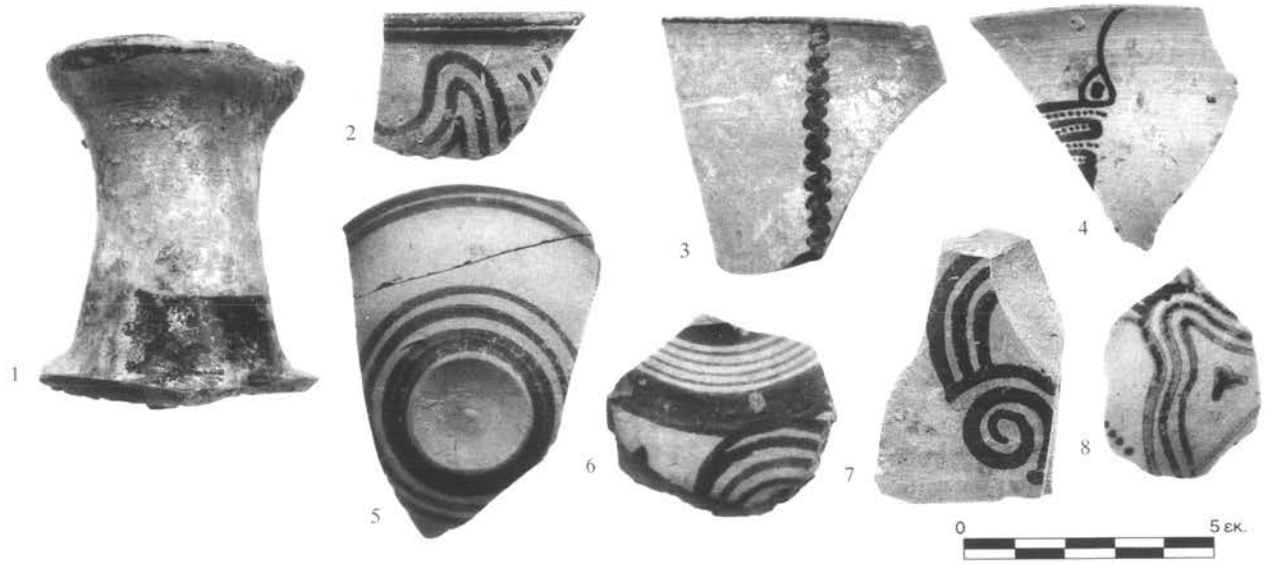
Ἀγωγὸς καὶ κάθοδος **ΓΔ**, *ἐπίχωση βαθμίδων καθόδου, ὄστρακα.*

α-β. Ἀγωγὸς καὶ κάθοδος **ΓΔ**, *ἐπίχωση βαθμίδων καθόδου. α. Ὄστρακα. β. Χύτρα.*

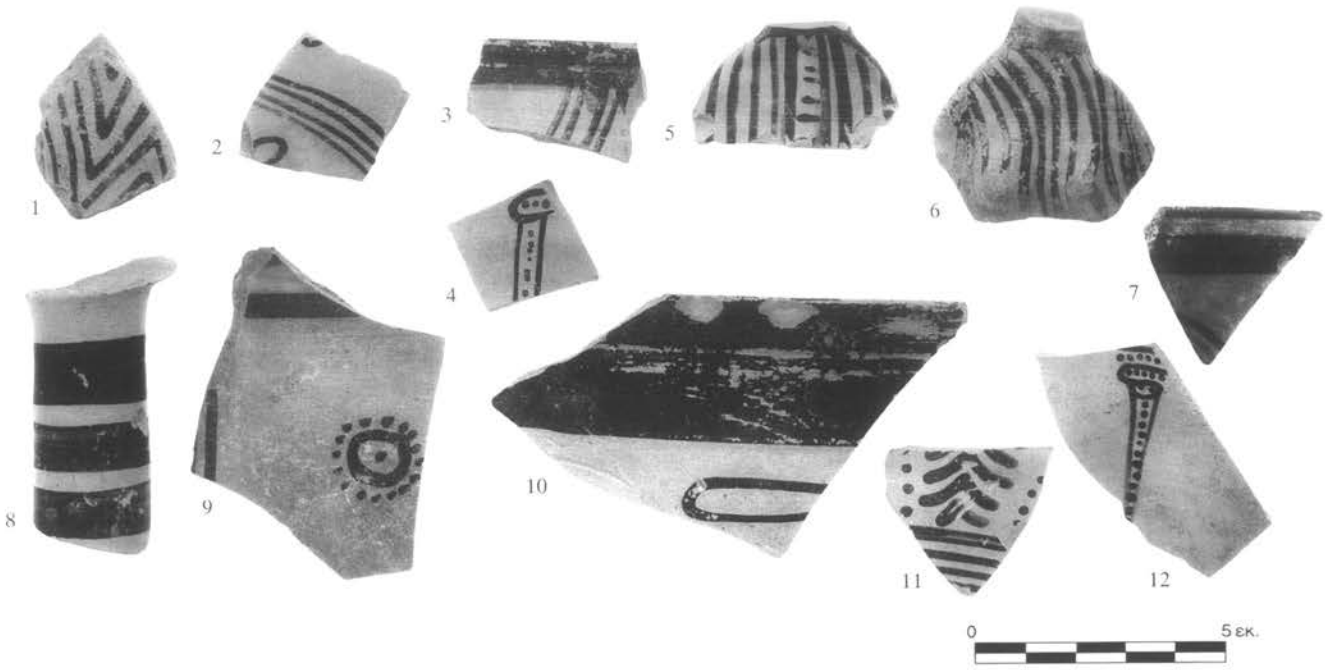
α. Δωμάτιο ***Α1****, ὑποδομὴ δαπέδου.*

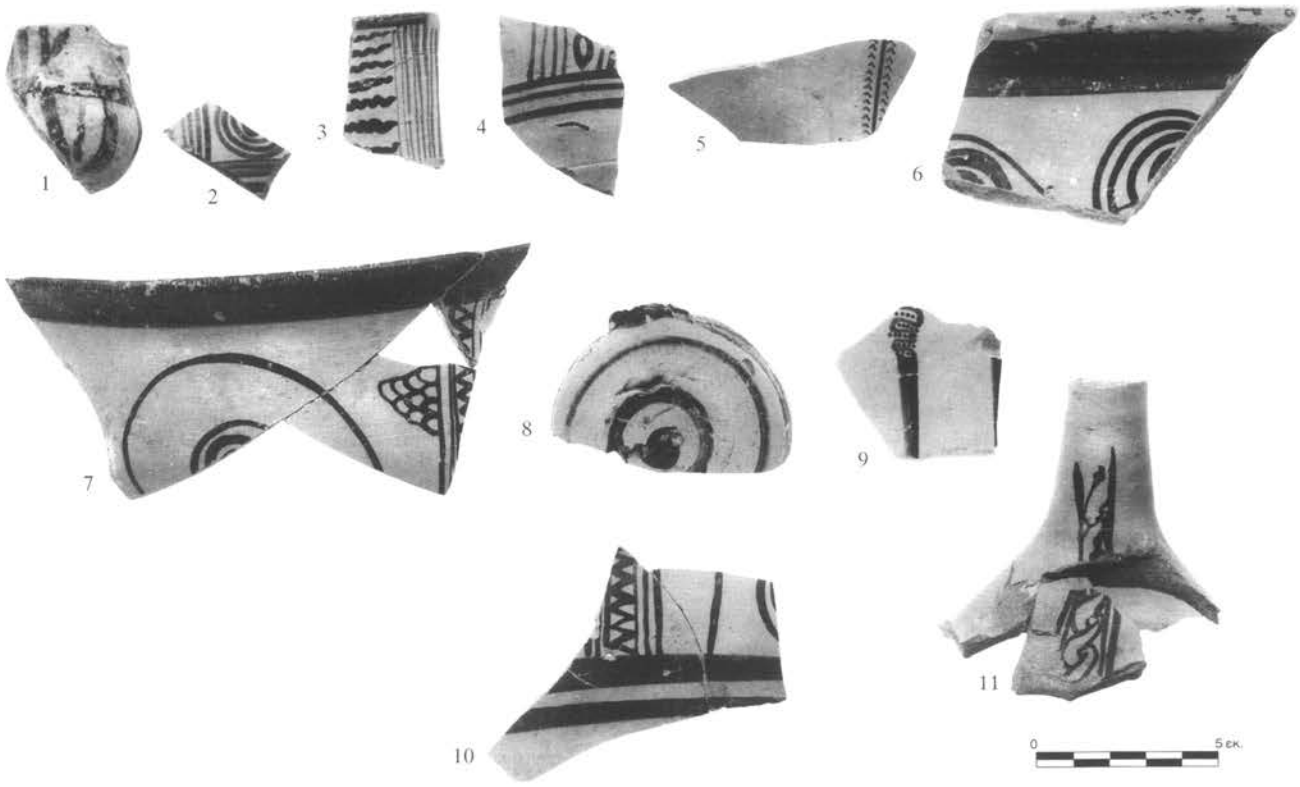
β. Δωμάτιο ***Δ2****, ταραγμένη ἐπίχωση.*

Βαθμιδωτὴ κάθοδος ***BZ.***

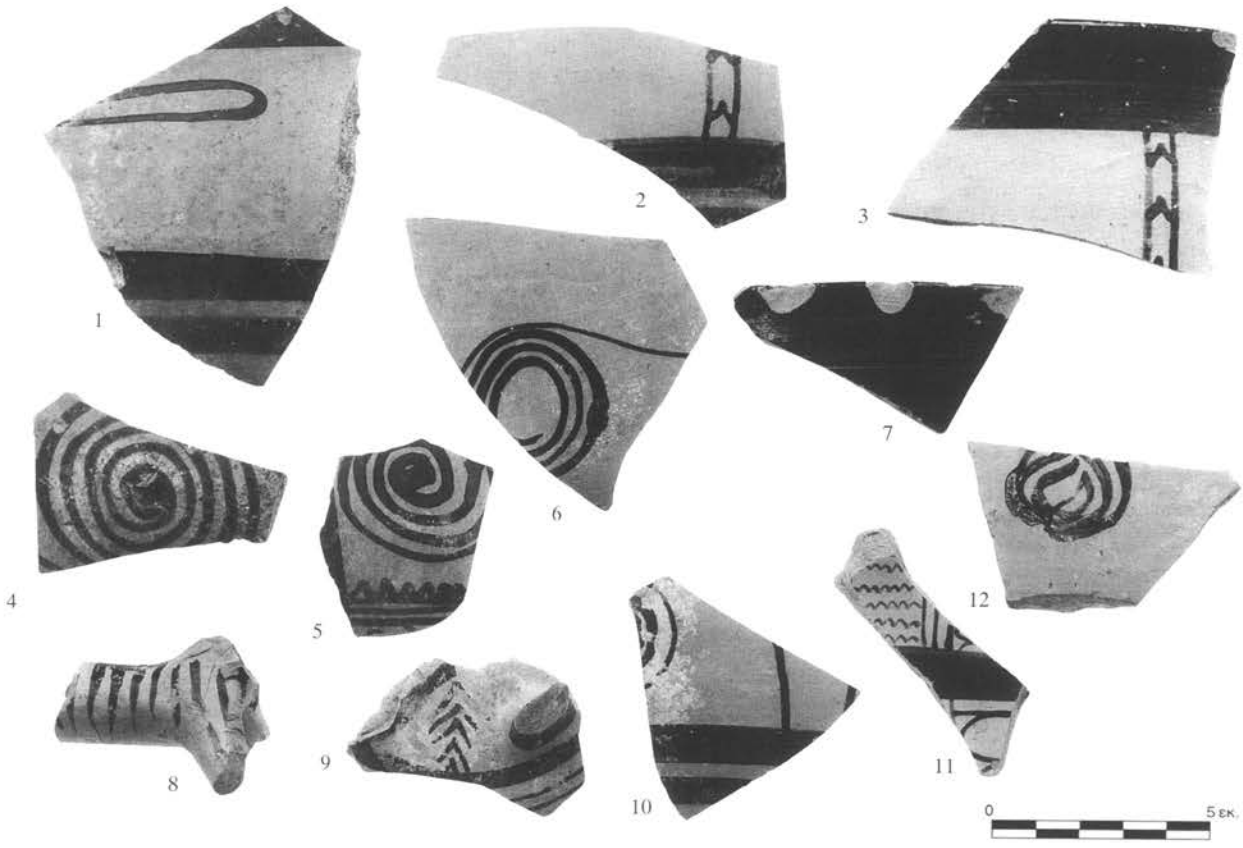
α. Κάθοδος ***BZ****, στρῶμα κορυφῆς τῆς ἐπιχώσεως, ὄστρακα.*

β. Κάθοδος ***BZ****, στρῶμα κάτω ἀπὸ τὶς πλίθες, ὄστρακα.*

α. Κάθοδος **BZ**, *στρῶμα κάτω ἀπὸ τὶς πλίθες.*

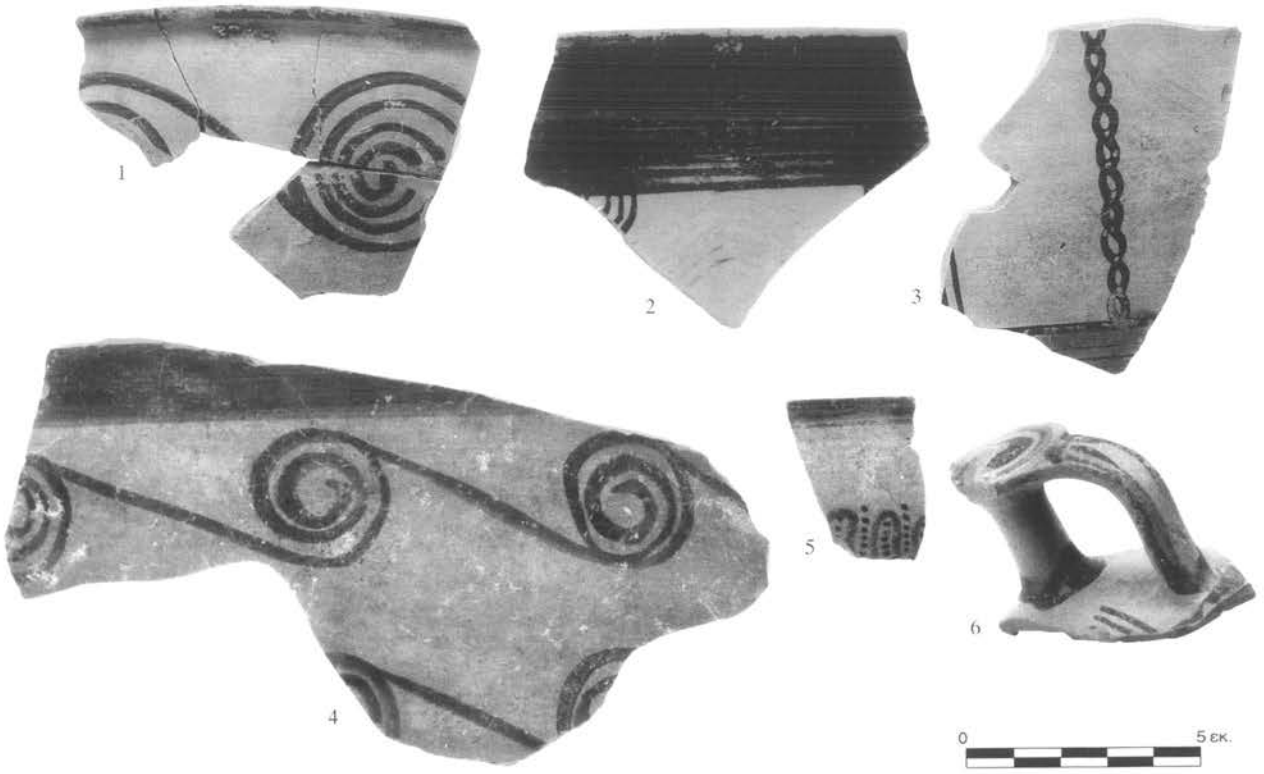
β. Κάθοδος **BZ**, *στρῶμα κάτω ἀπὸ τὶς πλίθες, ὄστρακα.*

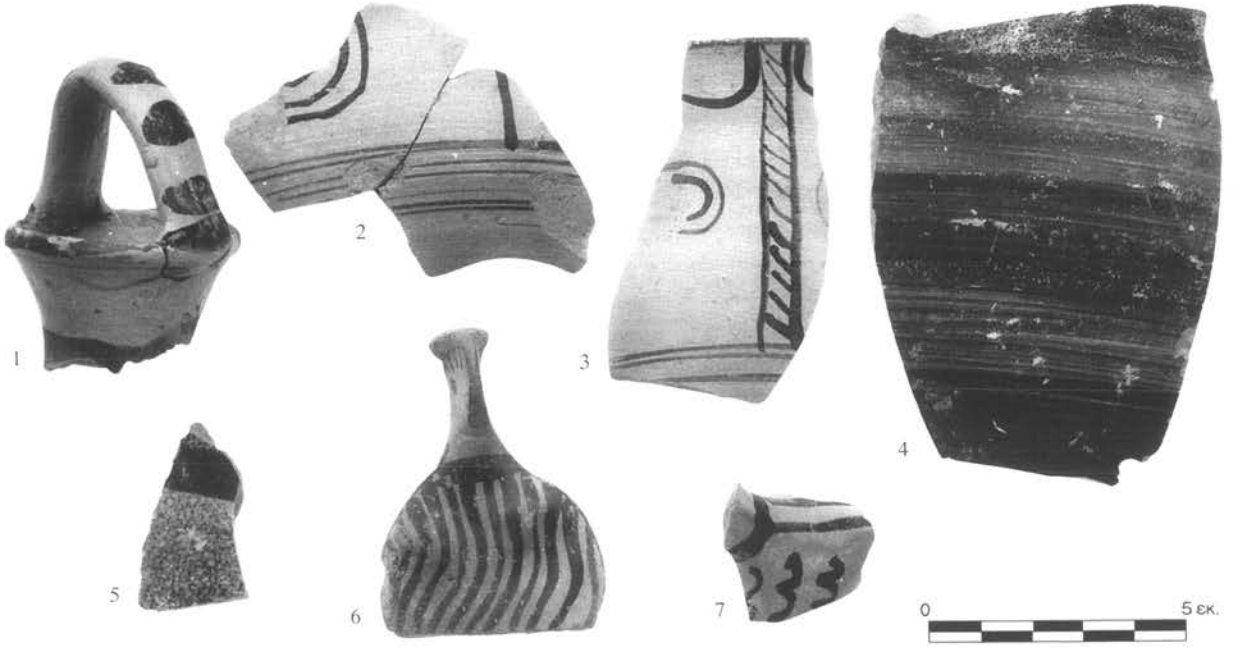
Ἐπάνω Δρομίσκος, νότιο τμῆμα μεταξὺ κτιρίων **E** *καὶ* **Z**.

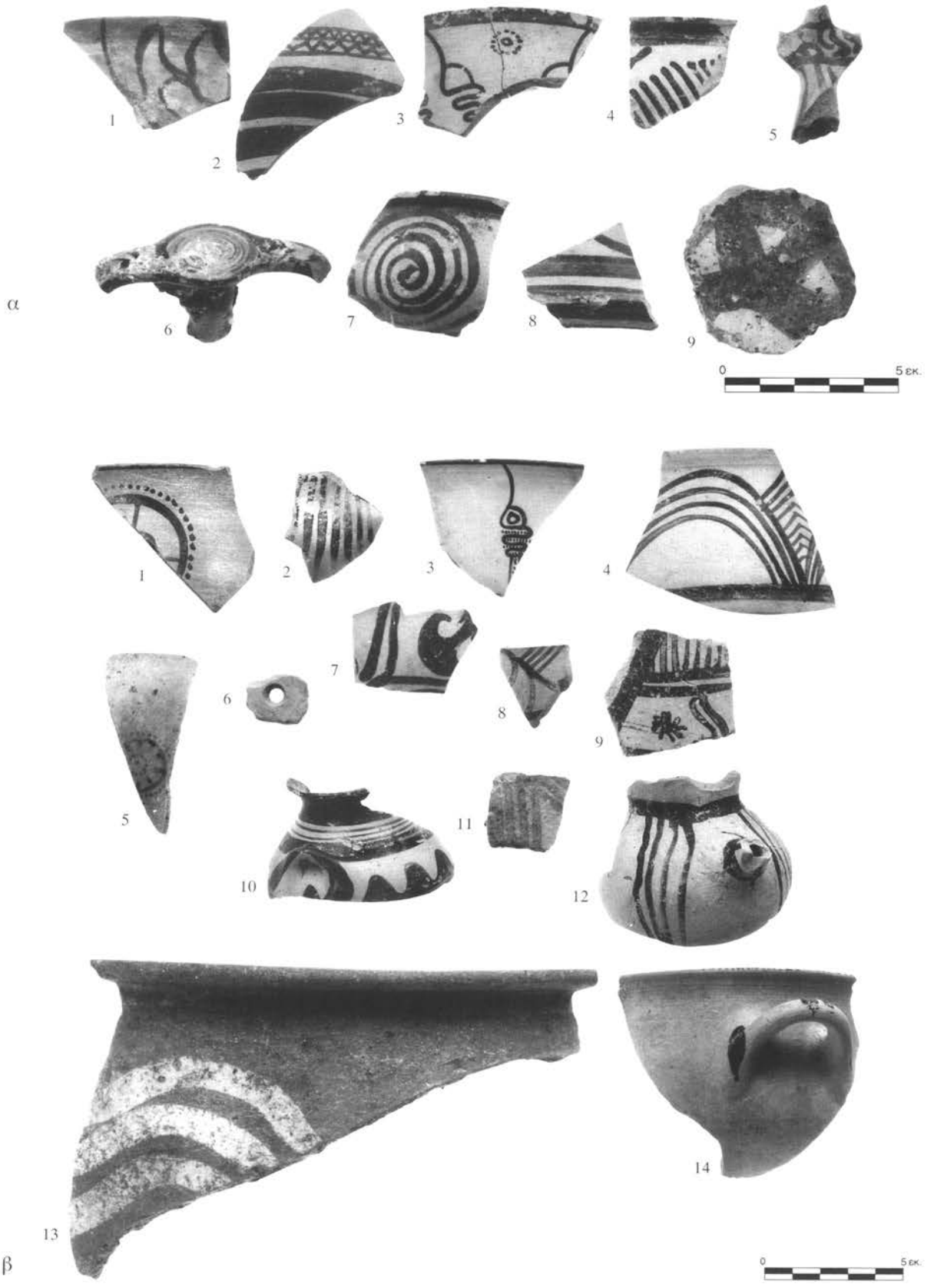
Κάθοδος ***ΖΘ*** *καὶ δωμάτιο* ***Θ7.***

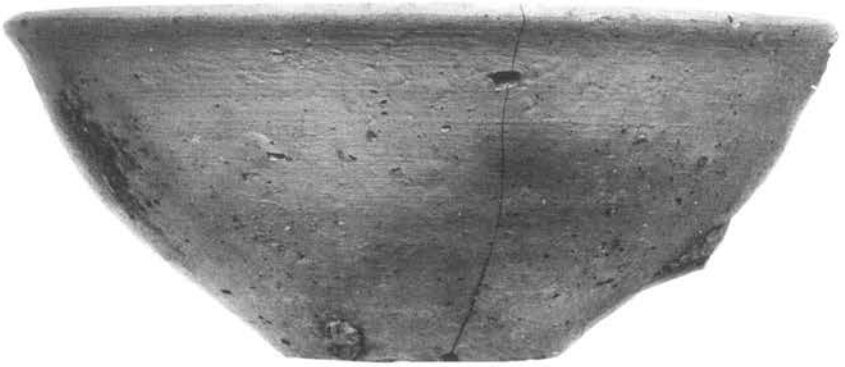
α. Ἐπάνω Δρομίσκος, πλέσια δαπέδου, ὄστρακα.

β. Ἐπάνω Δρομίσκος, περιοχὴ κεφαλόσκαλου τῆς καθόδου **ΖΘ**, *ὄστρακα.*

α-β. Ἐσωτερικὸ τοῦ ἀγωγοῦ **ΖΘ**, *ὄστρακα.*

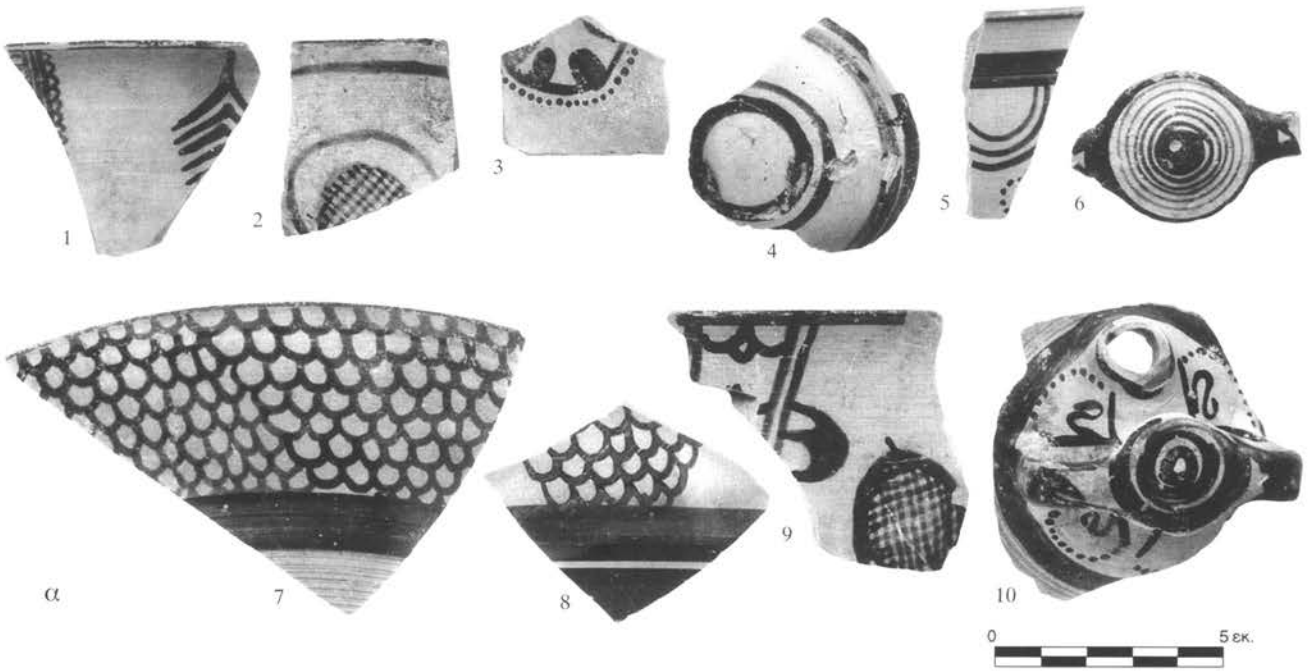
α. Ἐσωτερικὸ τοῦ ἀγωγοῦ **ΖΘ**, *ἀγγεῖο.*

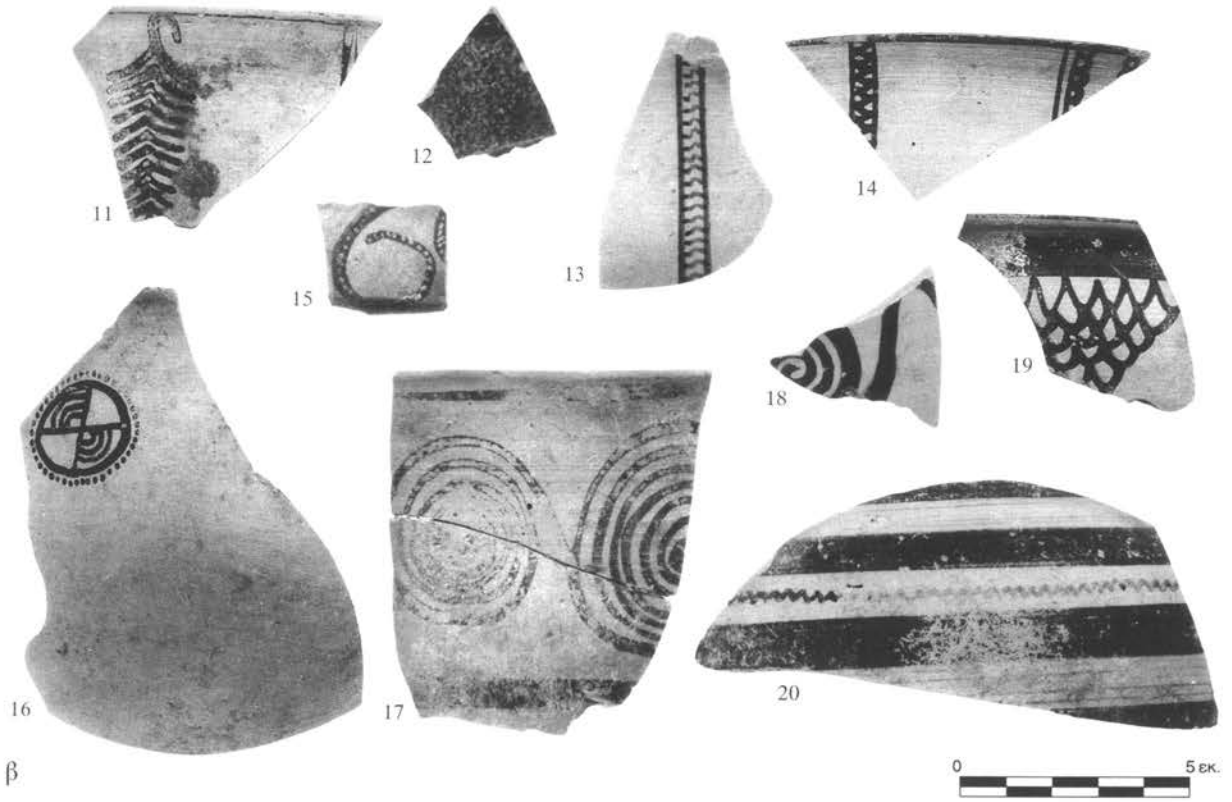

β. Ἐσωτερικὸ τοῦ ἀγωγοῦ **ΖΘ**, *κύλικα.*

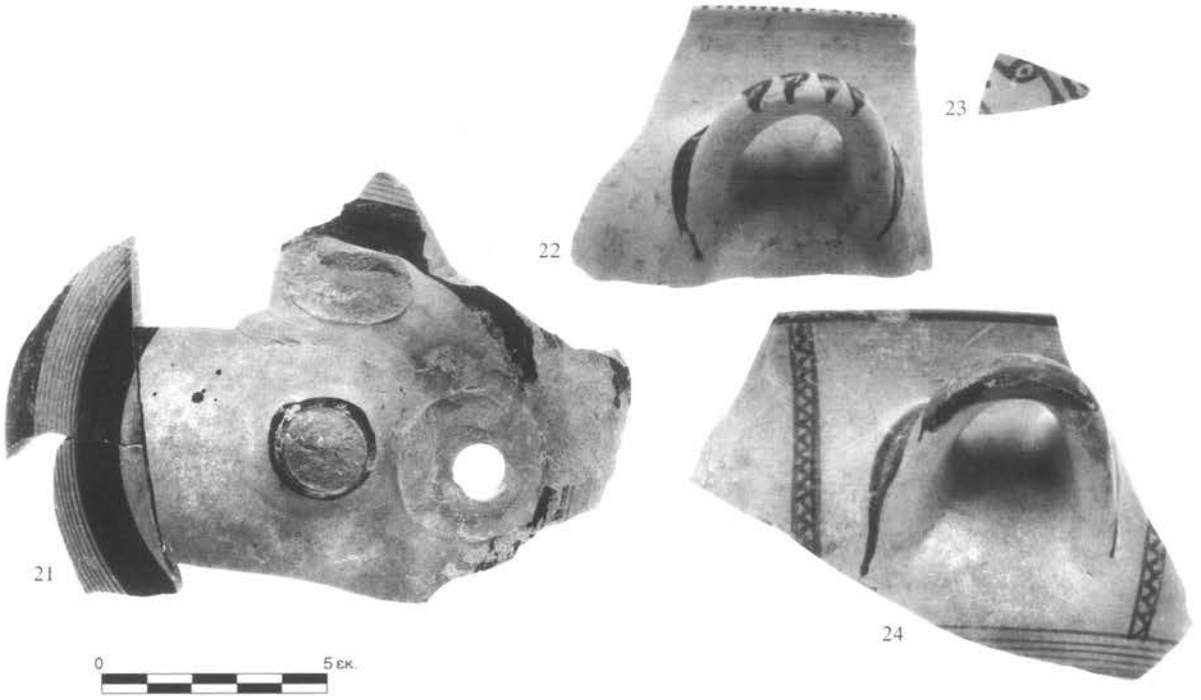

γ. Ἐσωτερικὸ τοῦ ἀγωγοῦ **ΖΘ**, *ἀγγεῖο.*

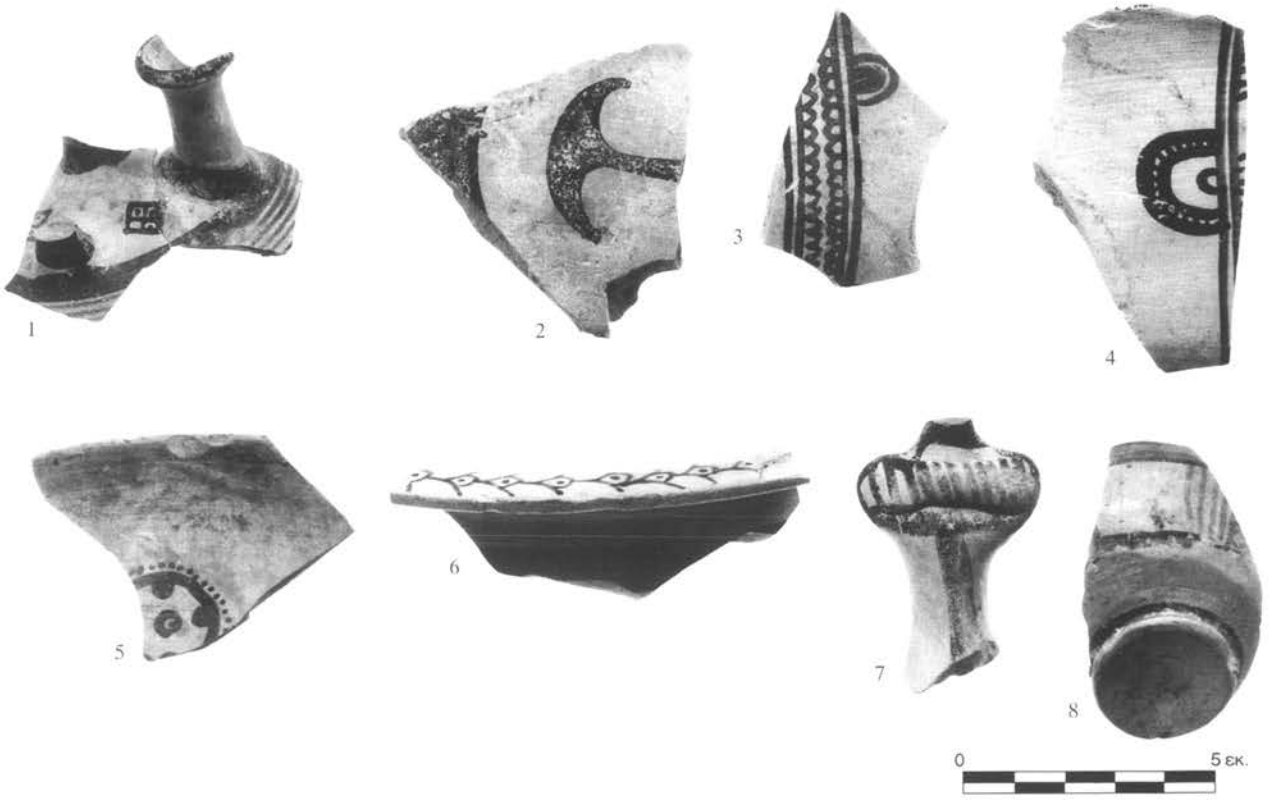

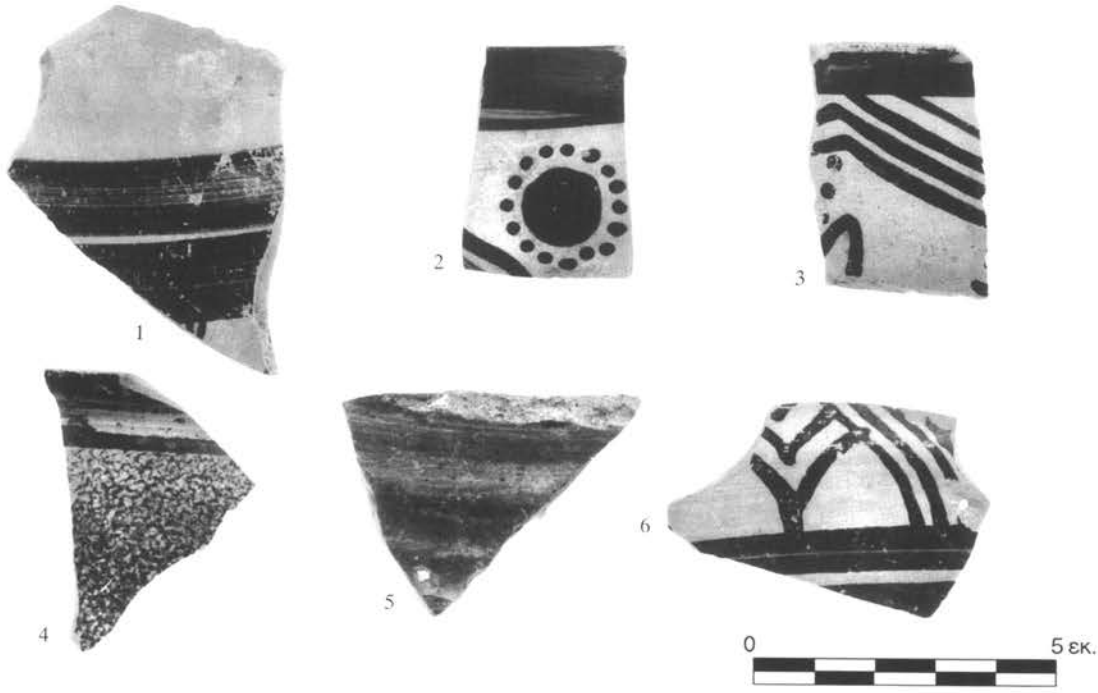
α-β. Ἐσωτερικὸ τοῦ ἀγωγοῦ **ΖΘ**, *ὄστρακα.*

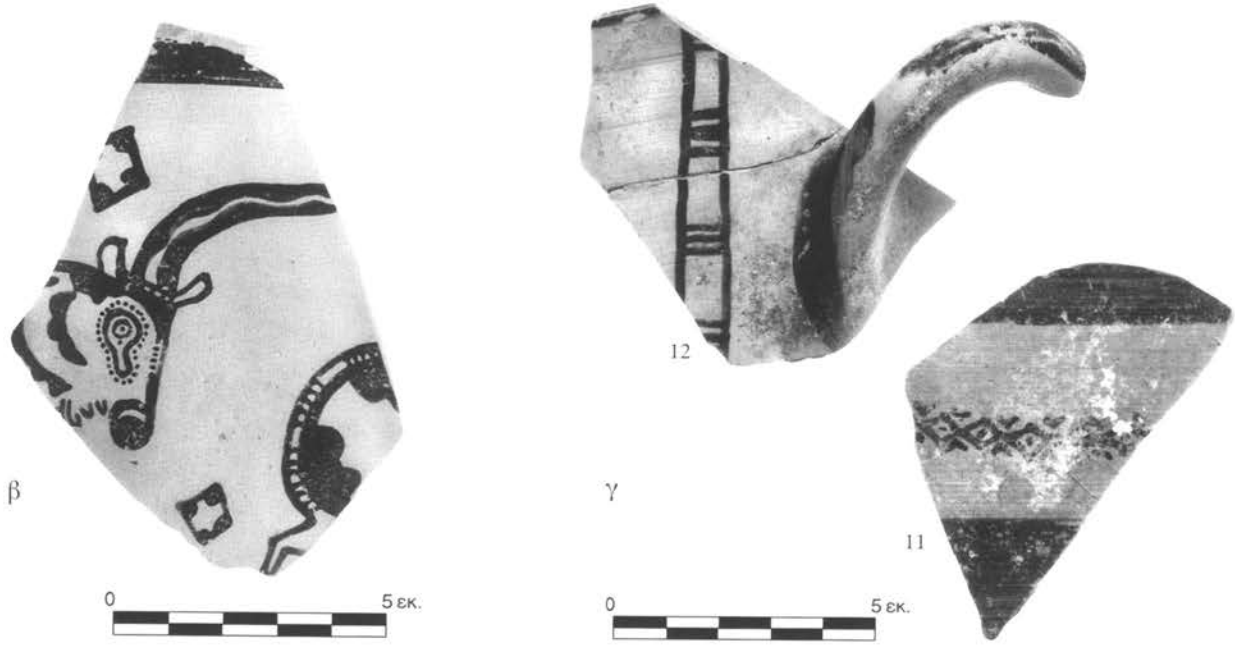
α. Ἐσωτερικὸ τοῦ ἀγωγοῦ **ΖΘ**, *ὄστρακα.*

β. Τέρμα τοῦ ἀγωγοῦ **ΖΘ**, *ὄστρακα.*

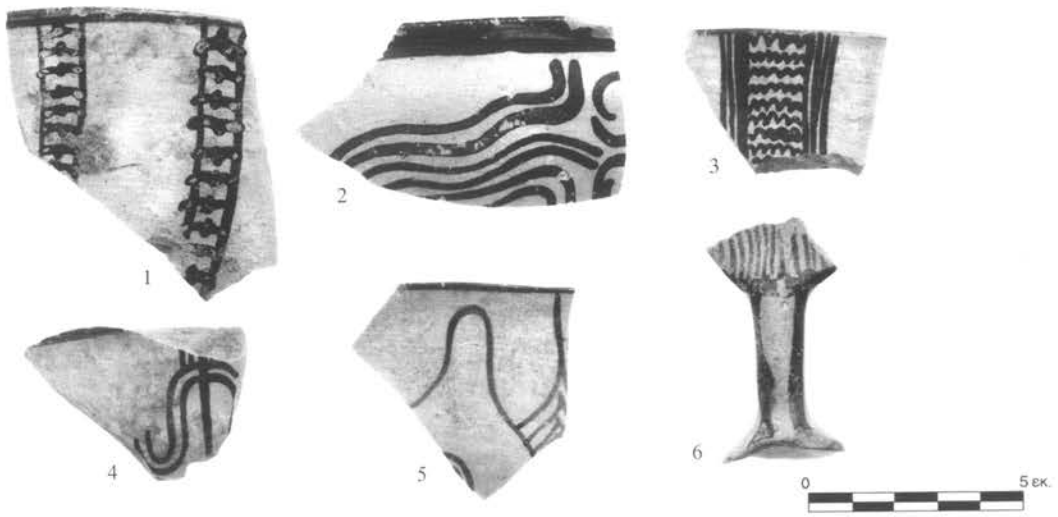
α. Περιοχὴ πίθου στὴν κάθοδο **ΖΘ**, *ὄστρακα.*

β-γ. Κάθοδος **ΖΘ**, *πλέσια πλατύσκαλου πρὸς τὸ δωμάτιο* **Θ7**. *β. Εἰκονιστικὸ ὄστρακο. γ. Ὄστρακα.*

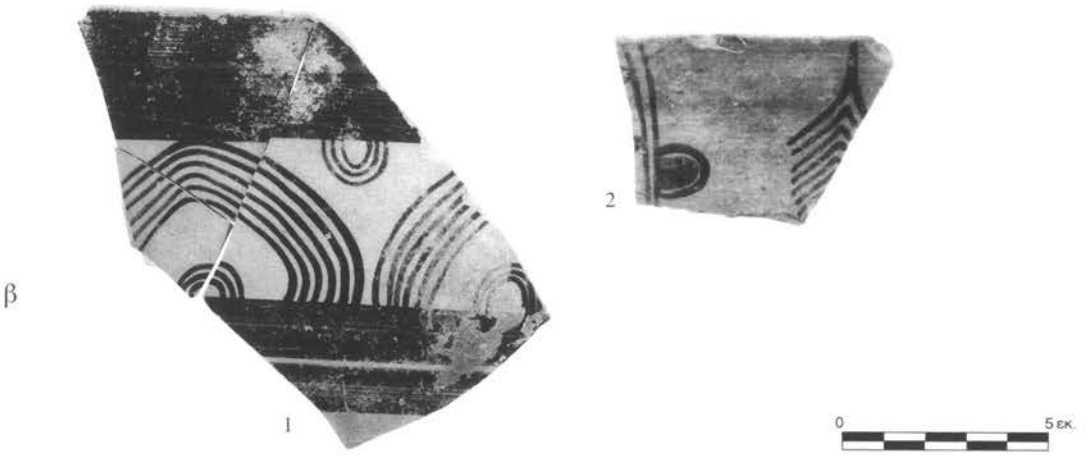

α. Κάθοδος **ΖΘ**, *πλέσια πλατύσκαλου πρὸς τὸ δωμάτιο* **Θ7**, *ὄστρακα.*

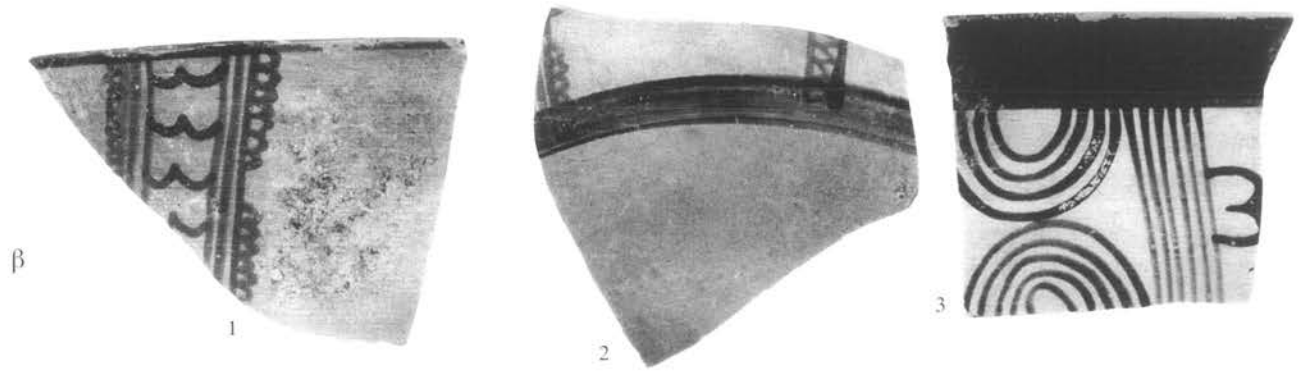
β. Κάθοδος **ΖΘ**, *ἀγωγός, ἀδιατάρακτη ἐπίχωση, ὄστρακα.*

α-β. Κάθοδος **ΖΘ**, *ἀγωγός, ἀδιατάρακτη ἐπίχωση, ὄστρακα.*

α-β. Κάθοδος **ΖΘ**, *ἀγωγός, ἀδιατάρακτη ἐπίχωση, ὄστρακα.*

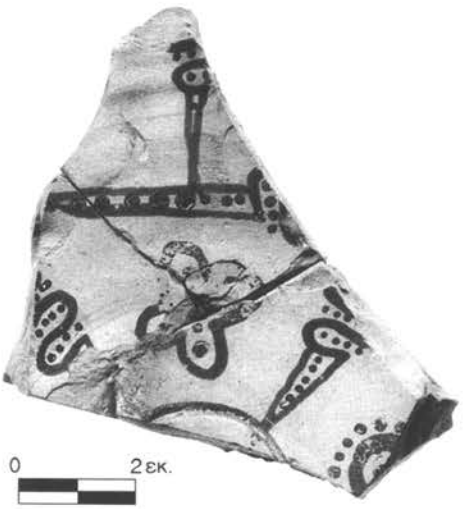
α. Κάθοδος **ΖΘ**, *ἀγωγός, ἀδιατάρακτη ἐπίχωση, τμῆμα σκύφου.*

β. Κάθοδος **ΖΘ**, *ἀγωγός, ἀδιατάρακτη ἐπίχωση, ἀγγεῖο.*

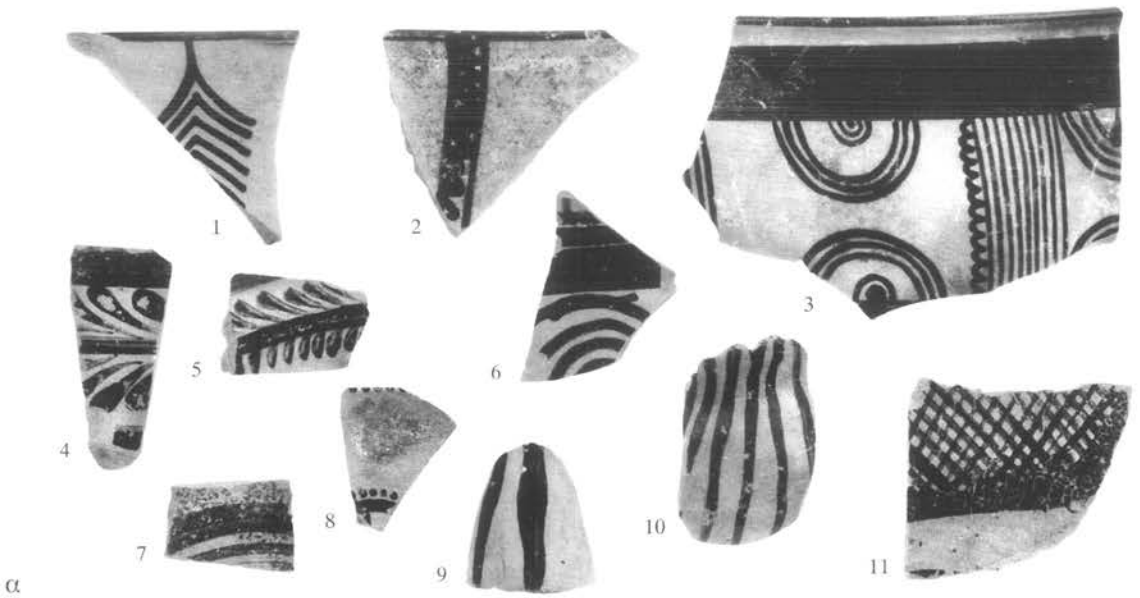
γ. Κάθοδος **ΖΘ**, *ἀγωγός, ἀδιατάρακτη ἐπίχωση, τμήματα ἀγγείου.*

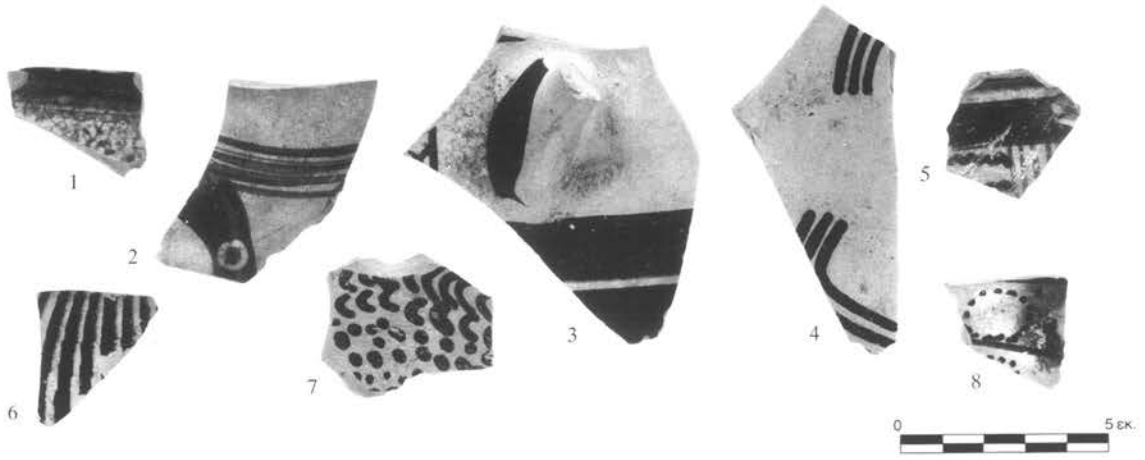
δ. Δωμάτιο **Ζ1**, *συγκολλημένα ὄστρακα.*

ε. Δωμάτιο **Ζ1**, *τμῆμα λεκάνης συγκολλημένο.*

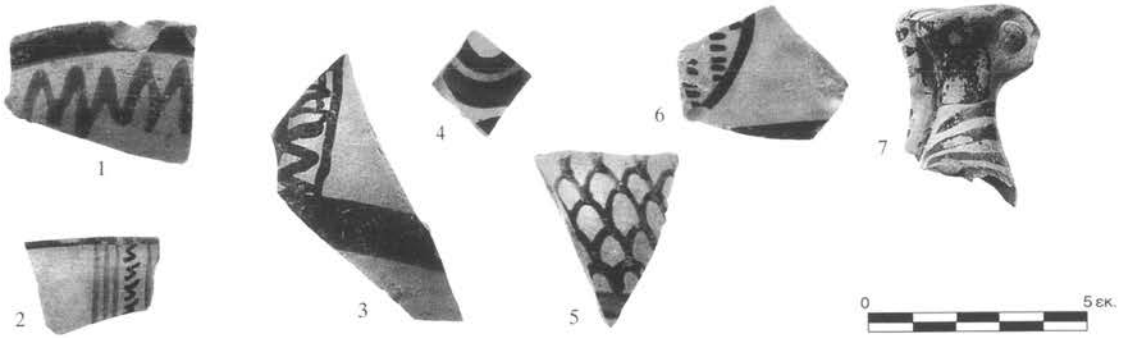

α

β

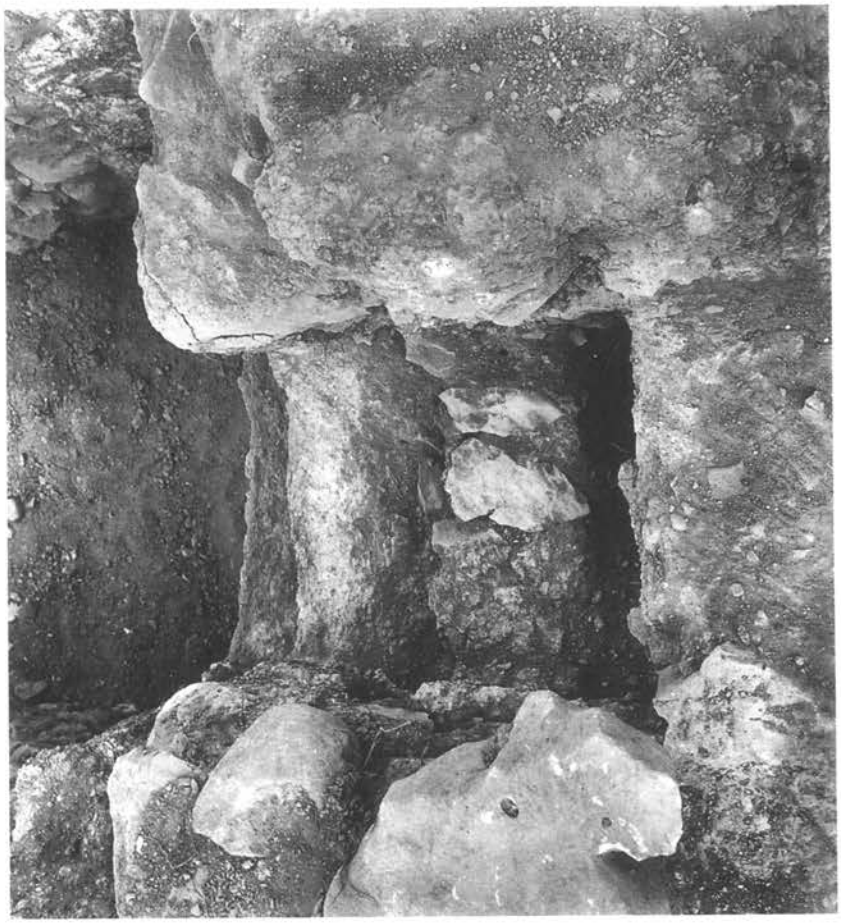
α-β. Κάθοδος **ΖΘ**, *κατώφλι πρὸς τὸ δωμάτιο* **Θ7**, *ὄστρακα.*

γ. Δωμάτιο **Ζ1**, *κατώφλι, ὄστρακα.*

Δωμάτια ***Z1****,* ***Z2*** *καὶ πέρασμα* ***TZ****.*

α. Δωμάτιο ***Z1****, παράθυρο.*

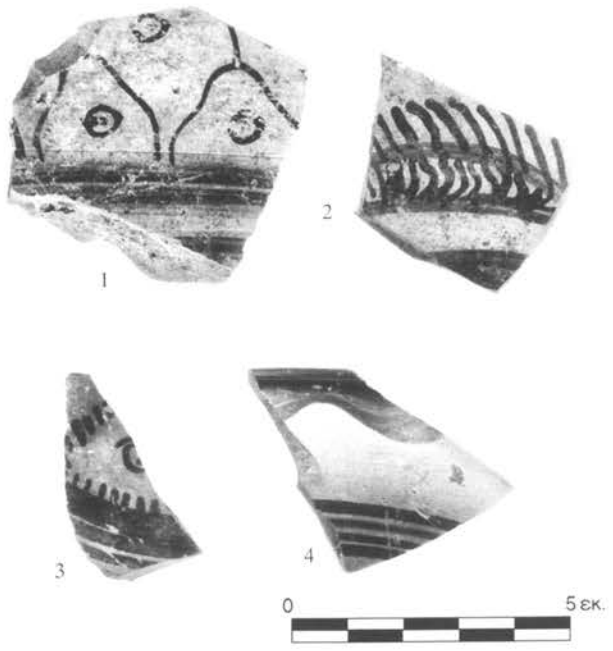
β. Δωμάτιο ***Z1****, ποδιὰ παραθύρου, ὄστρακα.*

*Δωμάτιο **Z1** μὲ θρανίο κάτω ἀπὸ τὸ παράθυρο καὶ δωμάτιο **Z2**, ἄσκαφτο.*

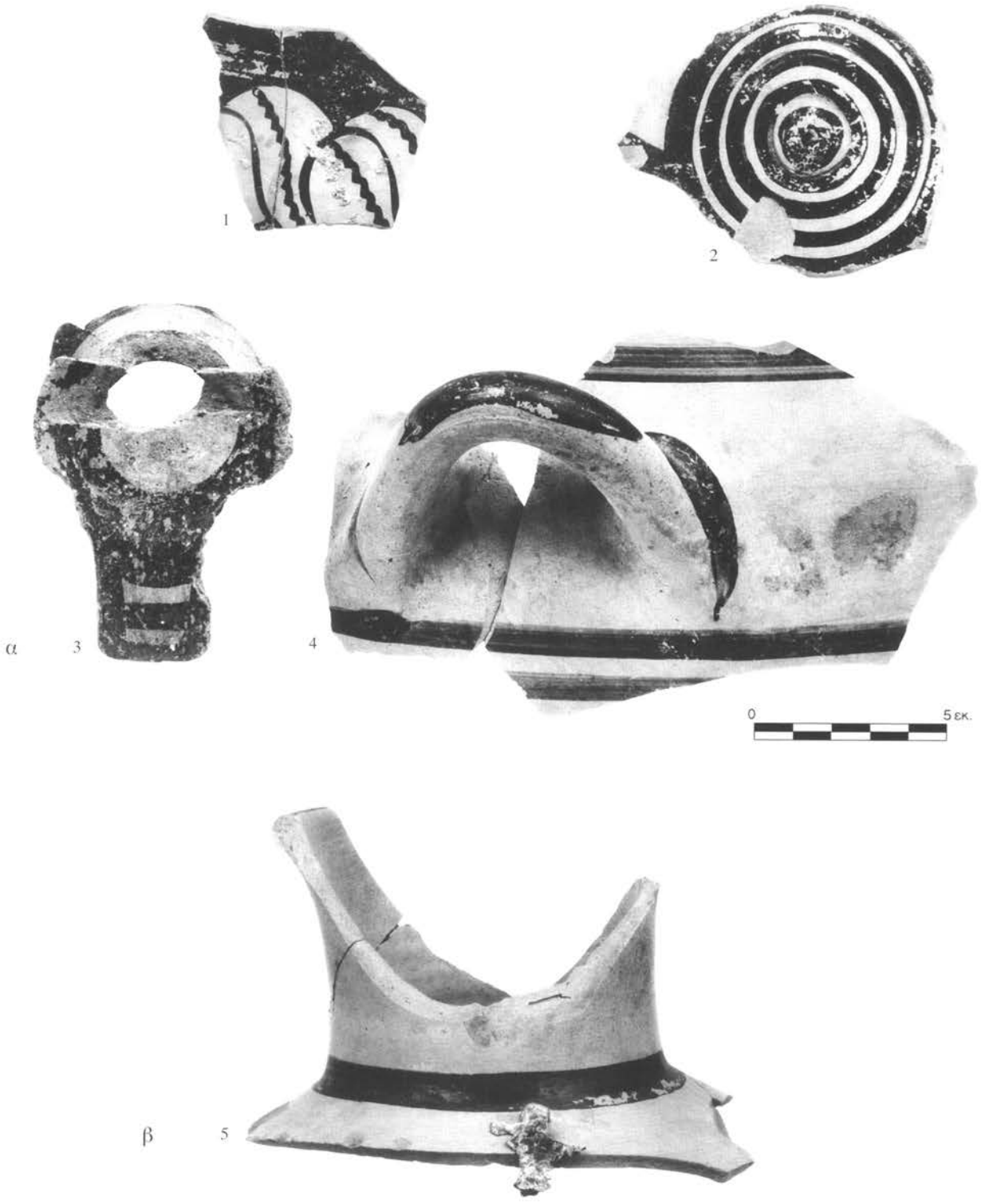
α. Δωμάτιο **Z2**, *περιοχὴ παραθύρου, ὄστρακα.*

β. Δωμάτιο **Z2**, *ἐπίχωση ἀνατολικῆς πλευρᾶς, ὄστρακα.*

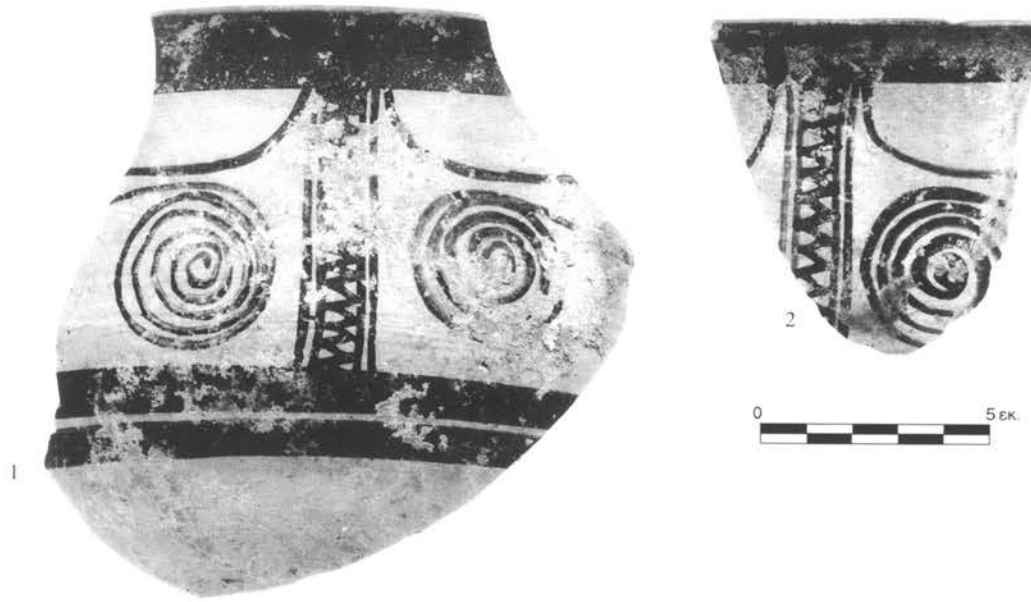
γ. Δωμάτιο **Z2**, *ἐπίχωση δαπέδου, ὄστρακα.*

α-β. Δωμάτιο **Z2**, *ἀρχικὸ γέμισμα. α. Ὄστρακα. β. Λαιμὸς πρόχου μὲ μολύβδινο ἔνδεσμο.*

Κλίμακα **BZ** *καὶ ἀποθέτης περάσματος* **TZ**.

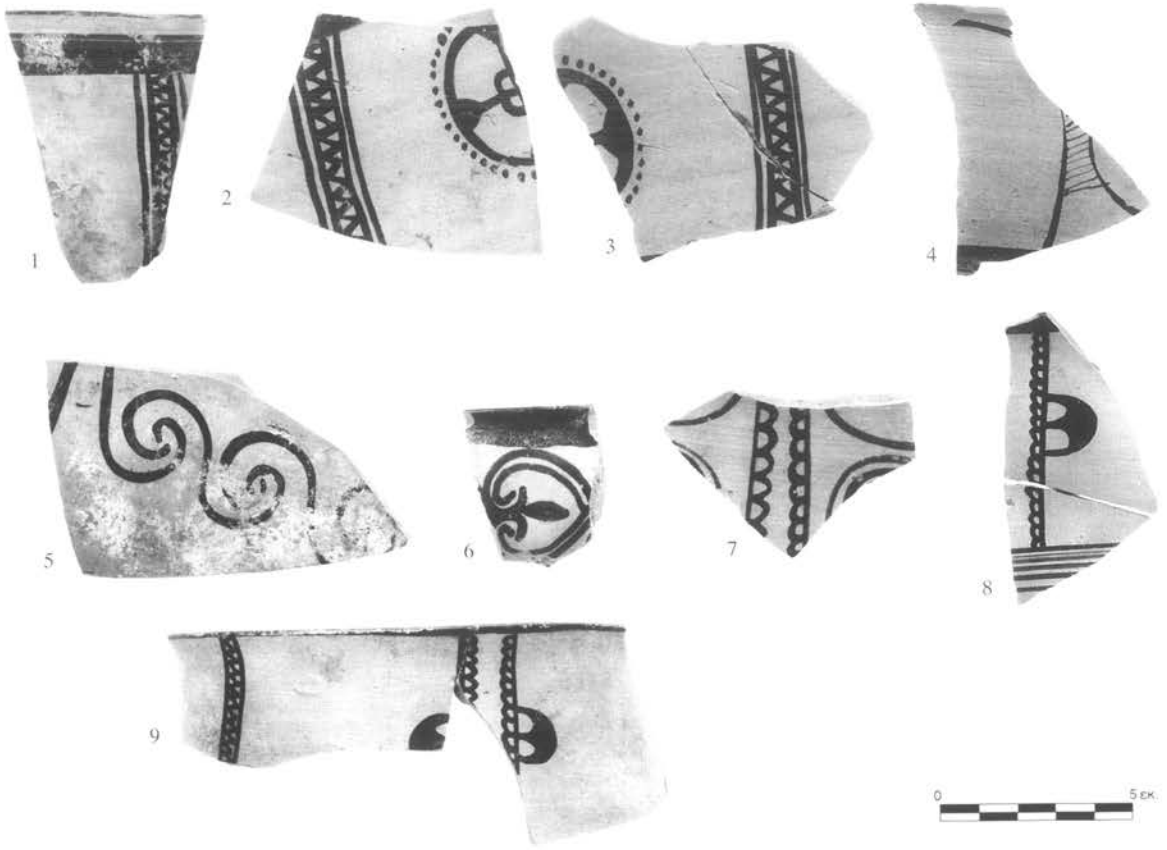
α. Πέρασμα **TZ**, *ἀποθέτης, τμήματα σκύφου.*

β. Τμήματα σκύφου συγκολλημένα.

γ. Πέρασμα **TZ**, *ἀποθέτης, κομμάτια σκύφου συγκολλημένα.*

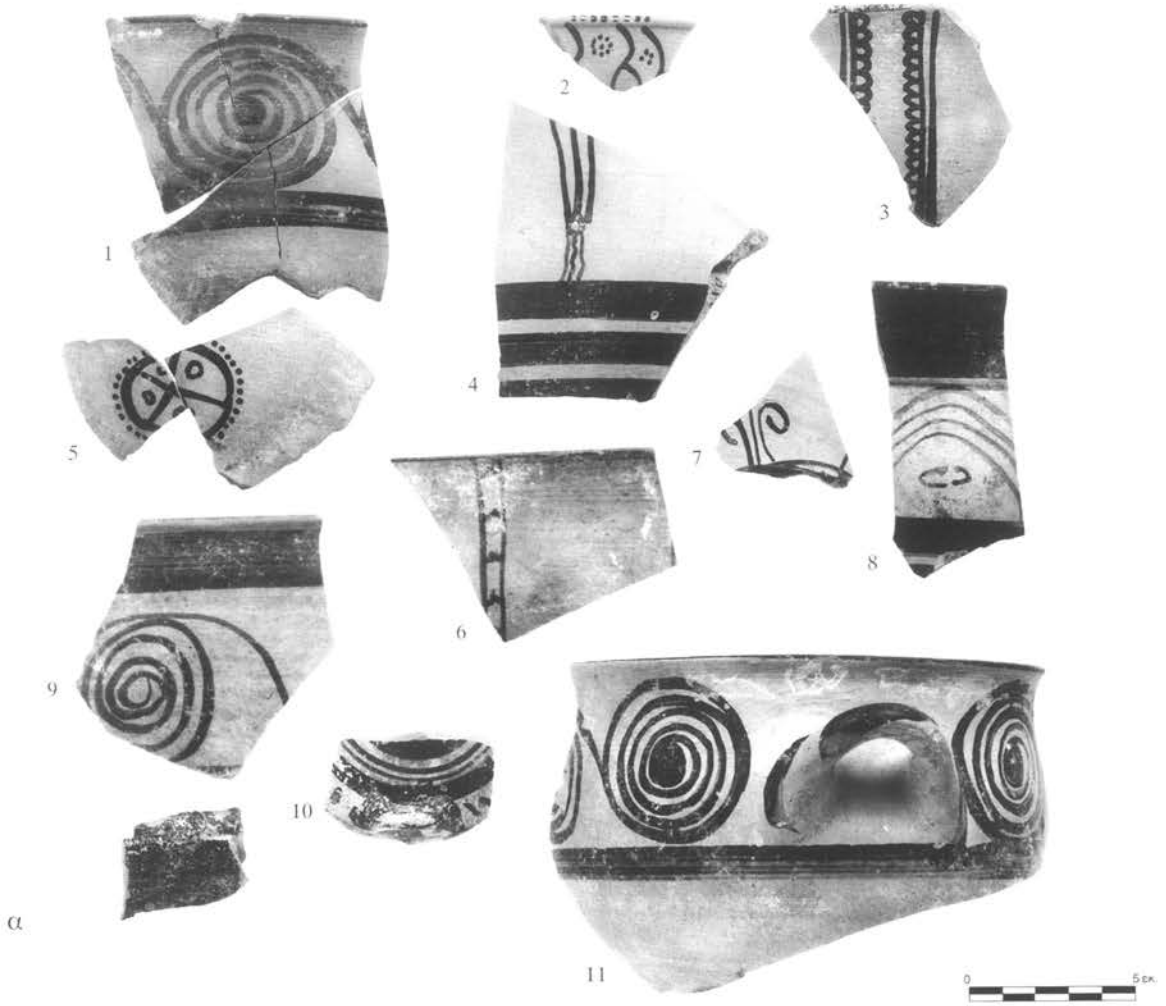
α. Πέρασμα **TZ**, *ἀποθέτης, ὄστρακα.*

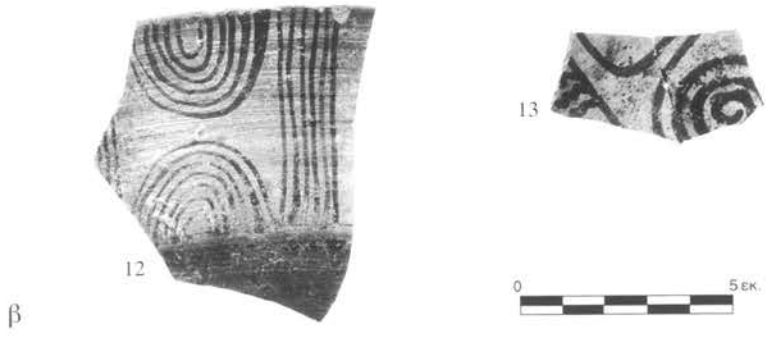

β. Πέρασμα **TZ**, *δάπεδο, μόνωτος σκύφος.*

Πέρασμα **TZ**, *δάπεδο.*

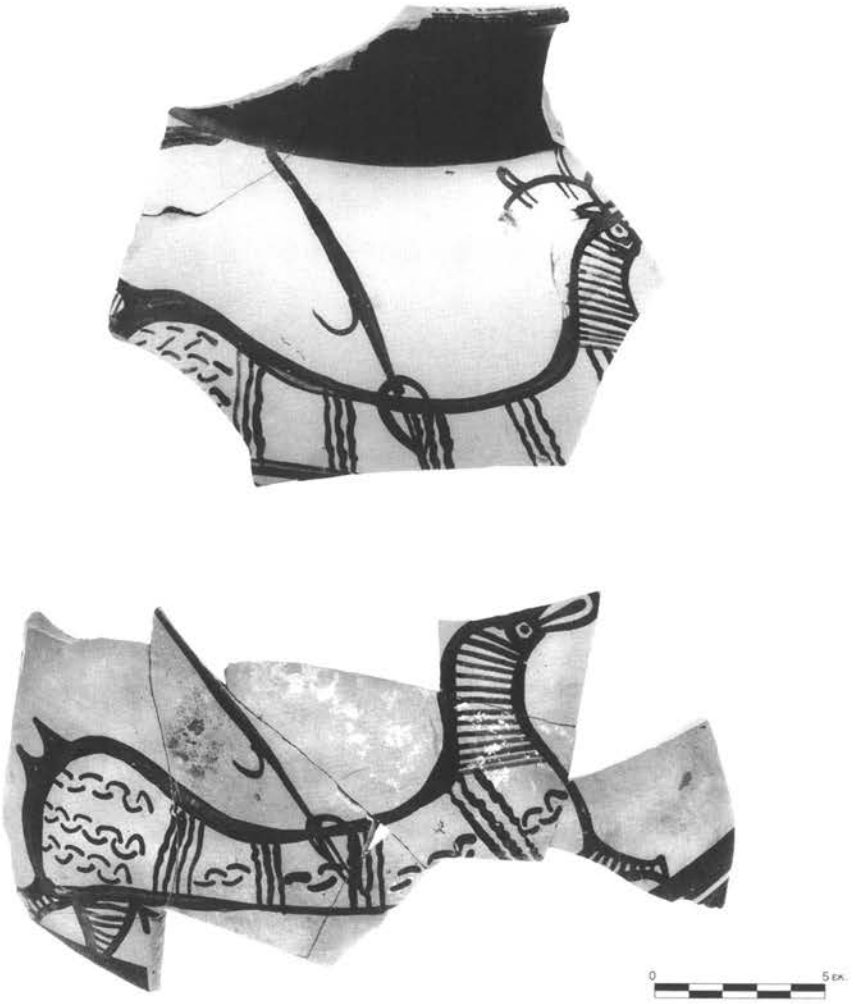

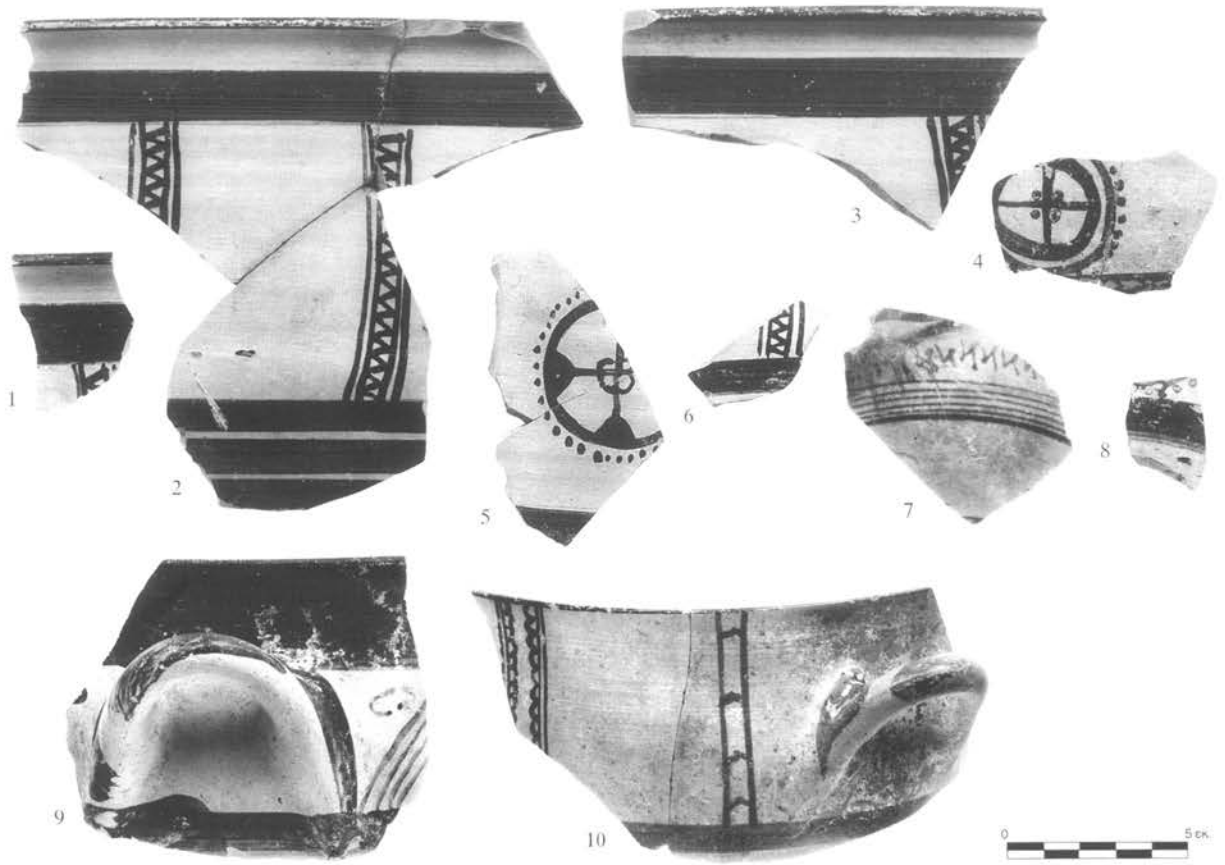
α-β. Πέρασμα **TZ**, *ἐπίχωση χαμηλά, ὄστρακα.*

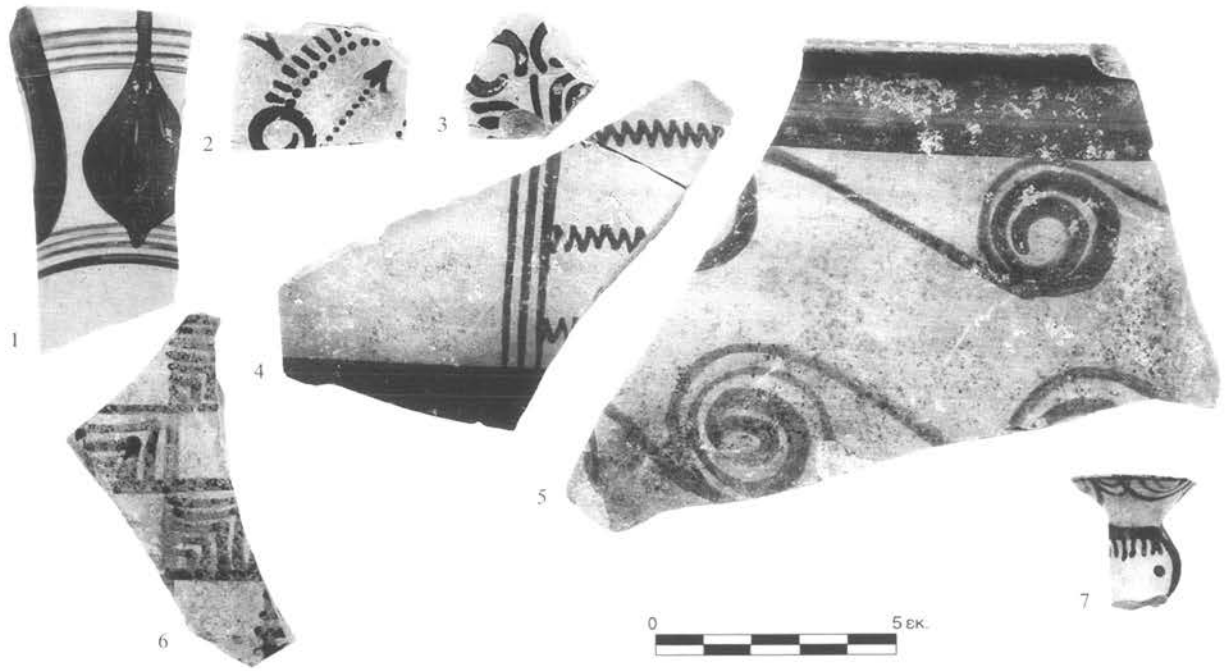
α. Πέρασμα **TZ**, *δάπεδο, κομμάτια ἐλεφάντινης πυξίδας.*

β. Πέρασμα **TZ**, *ἐπίχωση χαμηλά, εἰκονιστικὸς κρατήρας.*

α. Πέρασμα **ΤΖ**, *βάθος ἐπιχώσεως, ὄστρακα.*

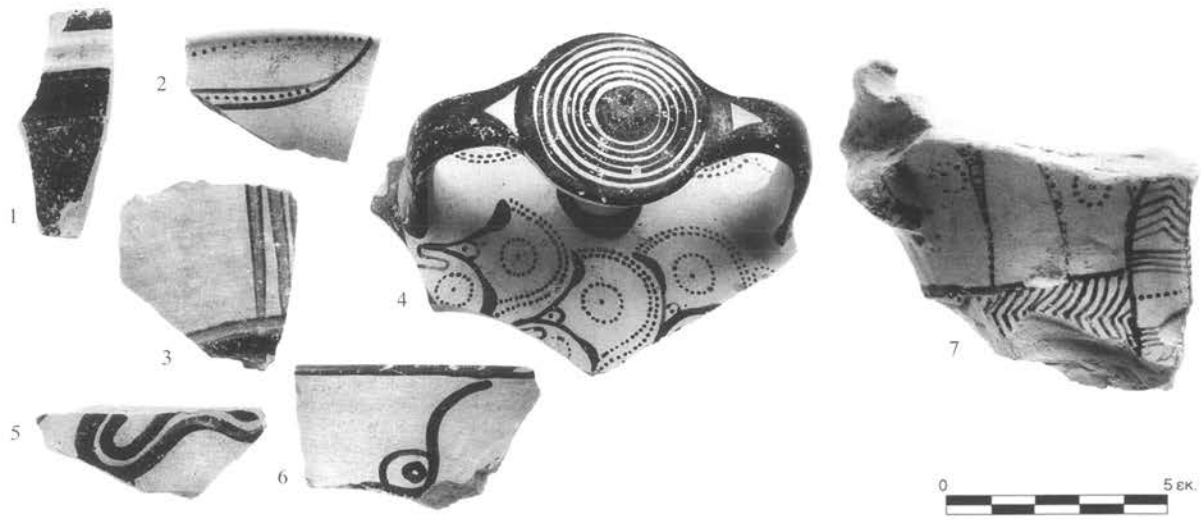
β. Δωμάτιο **Θ7**, *κορυφὴ ἐπιχώσεως, ὄστρακα.*

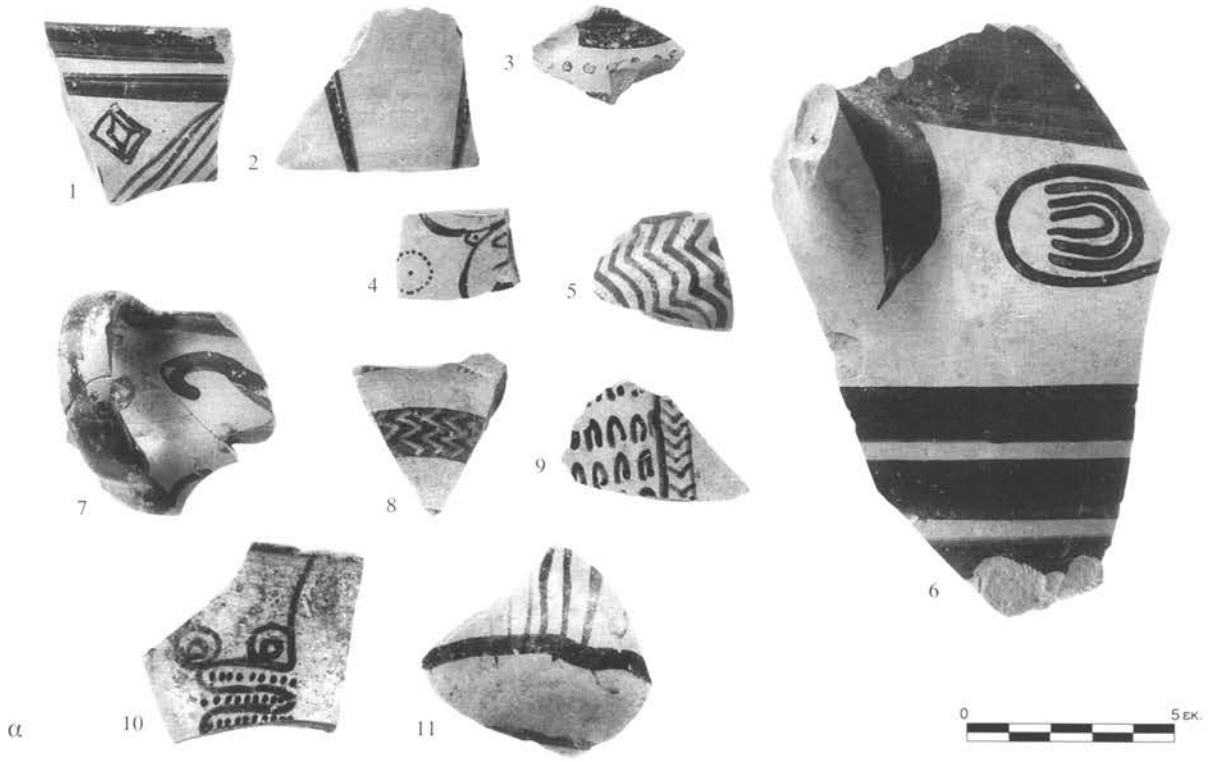
Δωμάτιο **Θ7**.

*α. Βαθμιδωτὴ εἴσοδος πρὸς τὸ δωμάτιο **Θ7**.*

*β. Δωμάτιο **Θ7**, ἐπίχωση, ὄστρακα.*

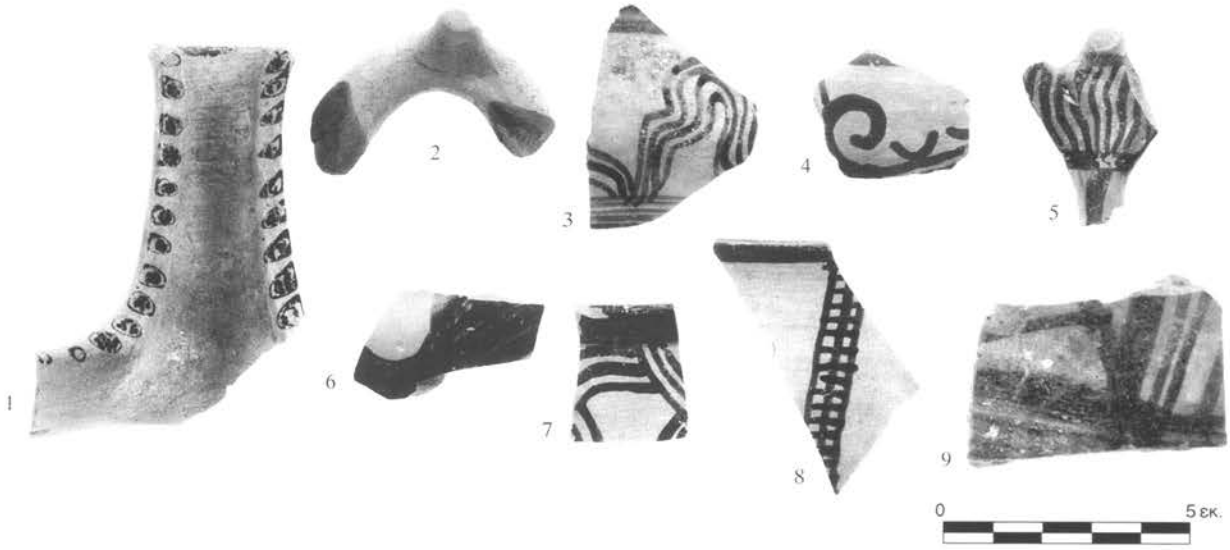
α-β. Δωμάτιο **Θ7**, *ἐπίχωση, ὄστρακα.*

α-β. Δωμάτιο **Θ7**, *ἐπίχωση, ὄστρακα.*

γ. Δωμάτιο **Θ7**, *ἀρχικὴ ἀδιατάρακτη ἐπίχωση, ὄστρακα.*

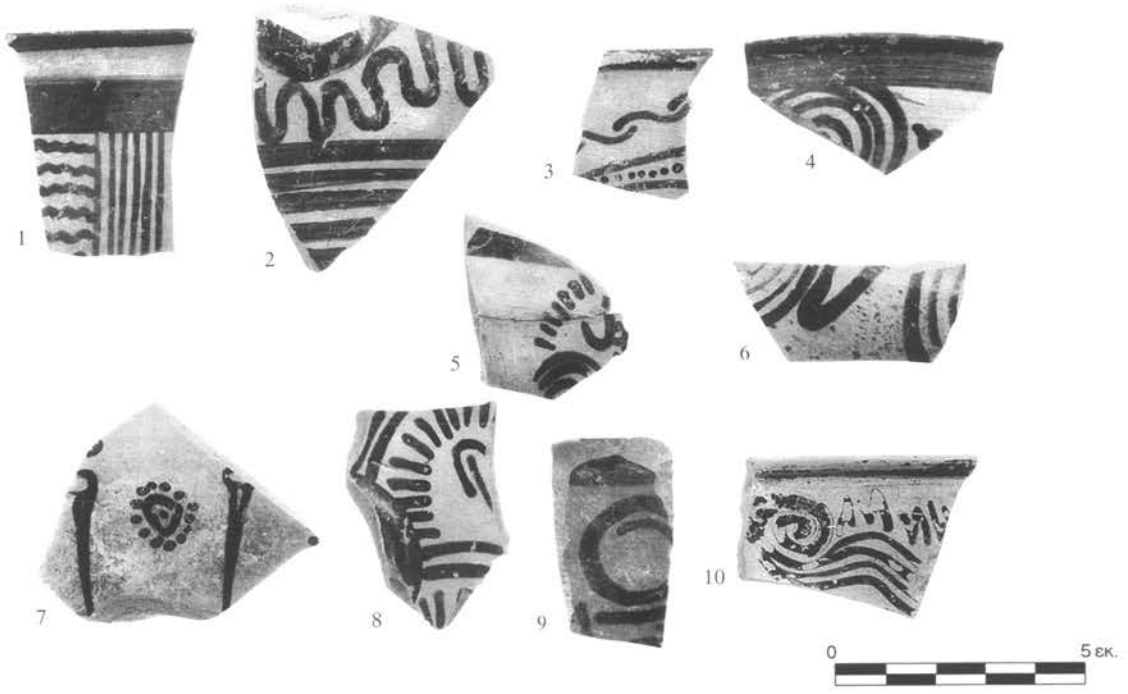
*α. Δωμάτιο **Θ7**, δάπεδο, όστρακα.*

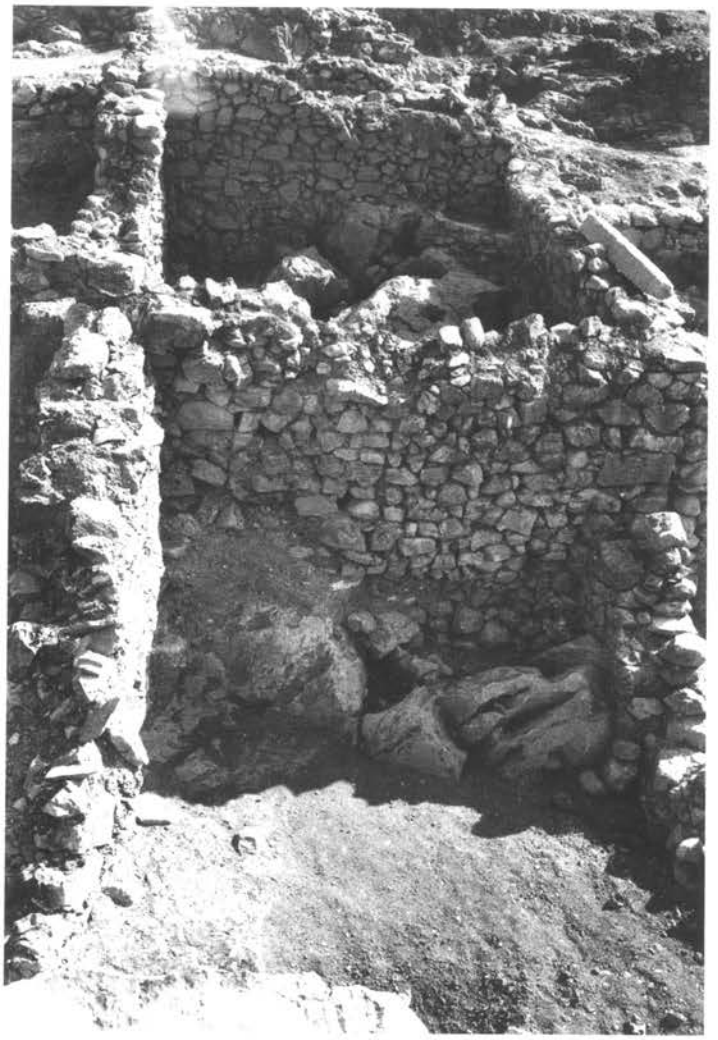
*β-γ. Δωμάτιο **Θ7**, δάπεδο. β. Κρατήρας. γ. Κύαθος.*

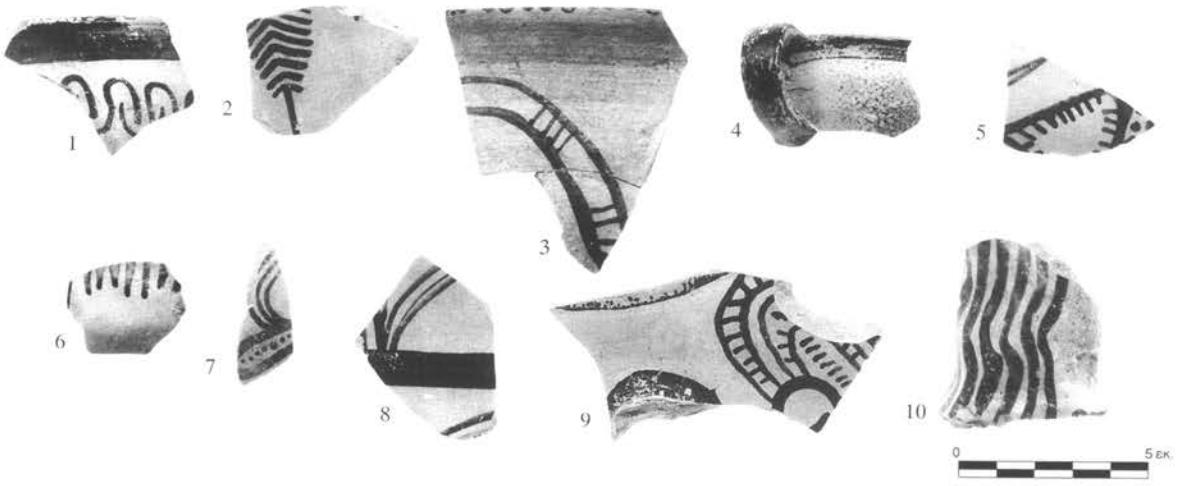
α. Δωμάτιο **Θ7**, *ΜΕ ταφὴ κατὰ χώραν.*

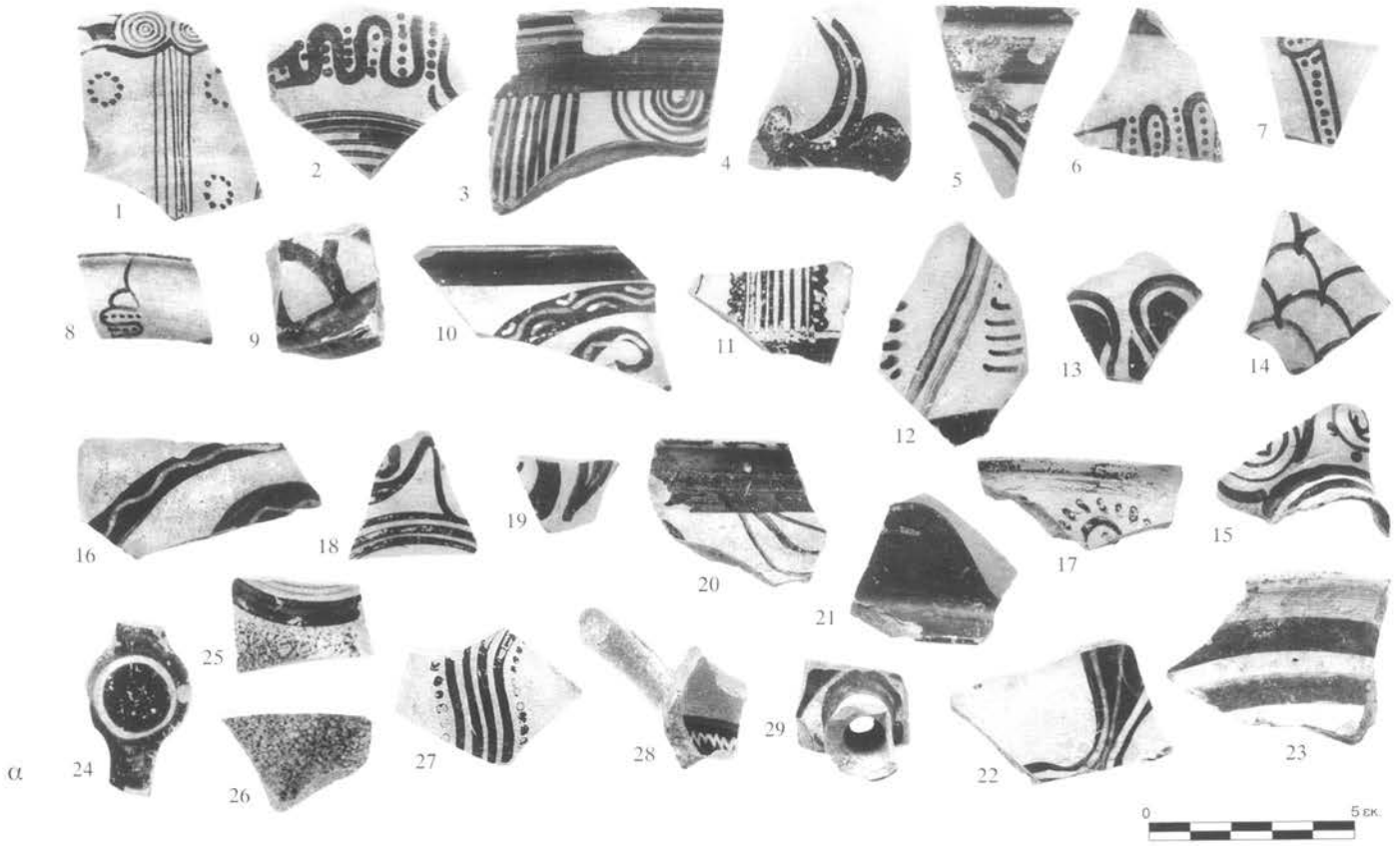
β. Δωμάτιο **Θ3**, *στρῶμα καμένων πλίνθων, ὄστρακα.*

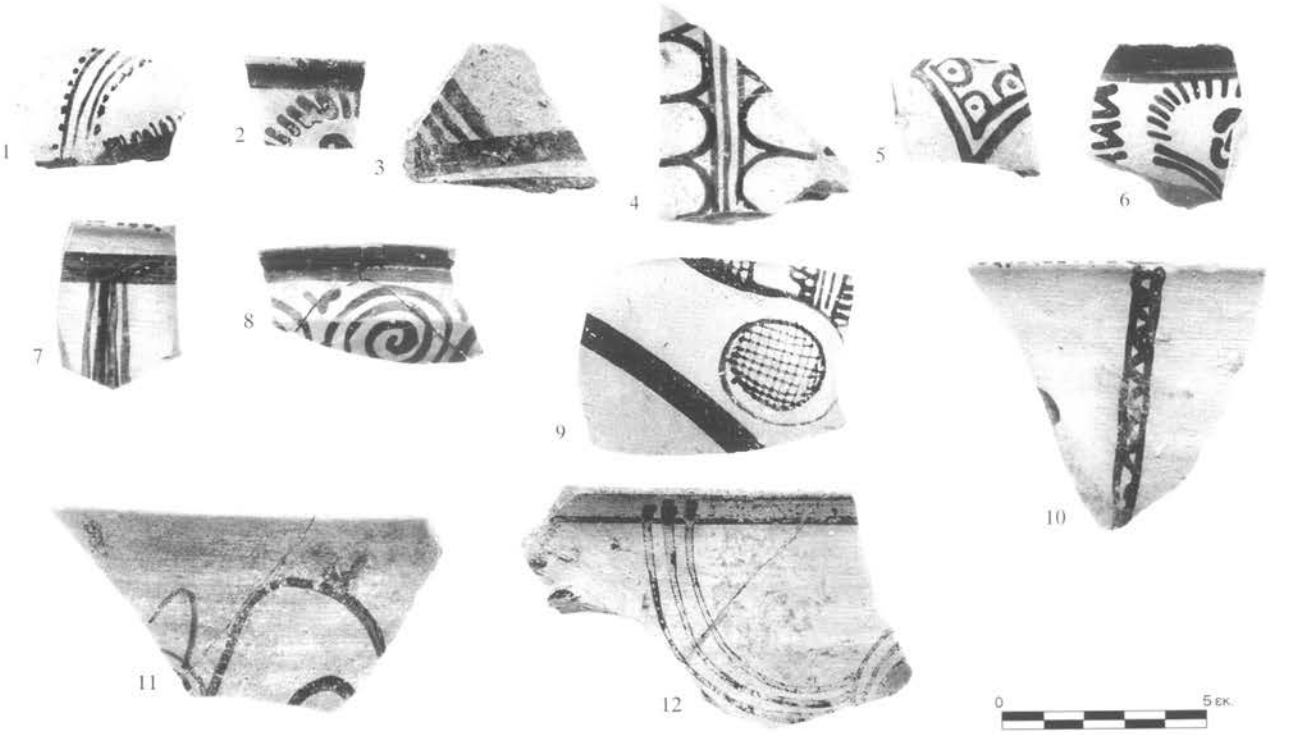
*α. Δωμάτιο **Θ3**. Στὸ βάθος τὸ **Θ5**.*

*β. Δωμάτιο **Θ3**, στρῶμα καμένων πλίνθων, ὄστρακα.*

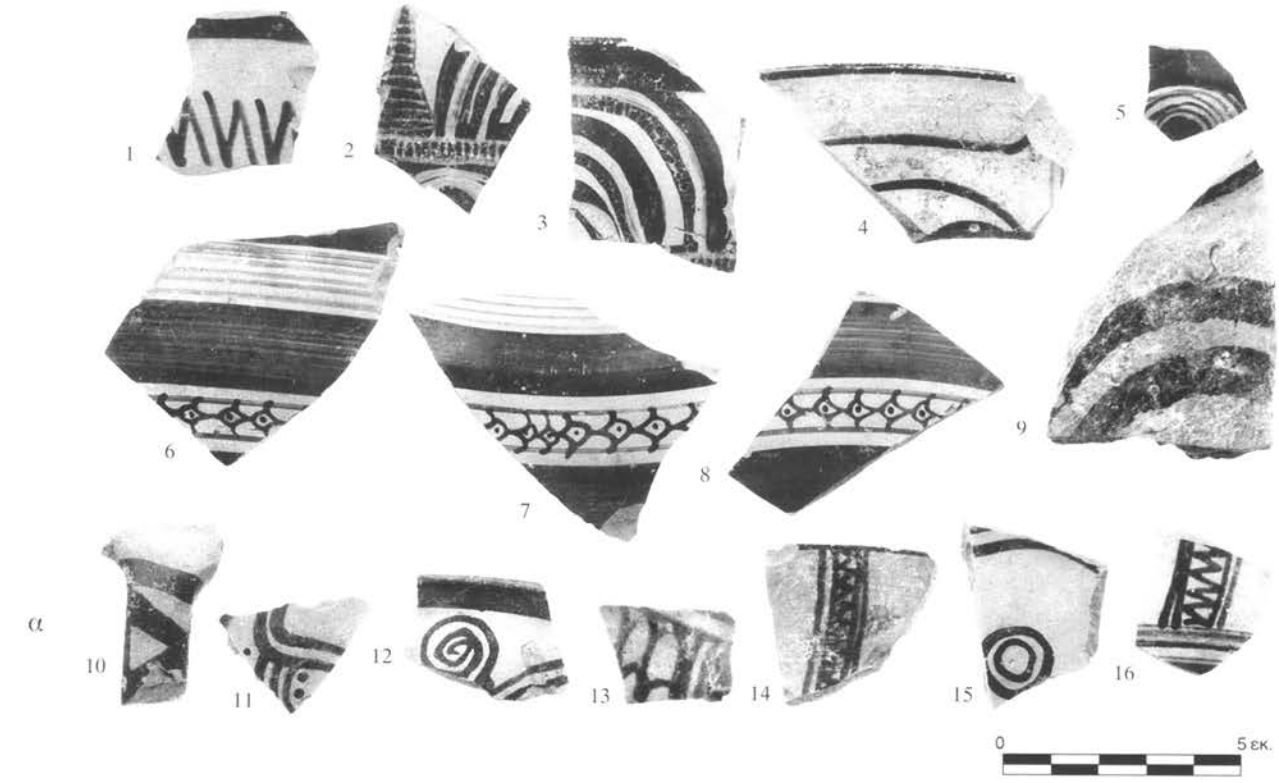

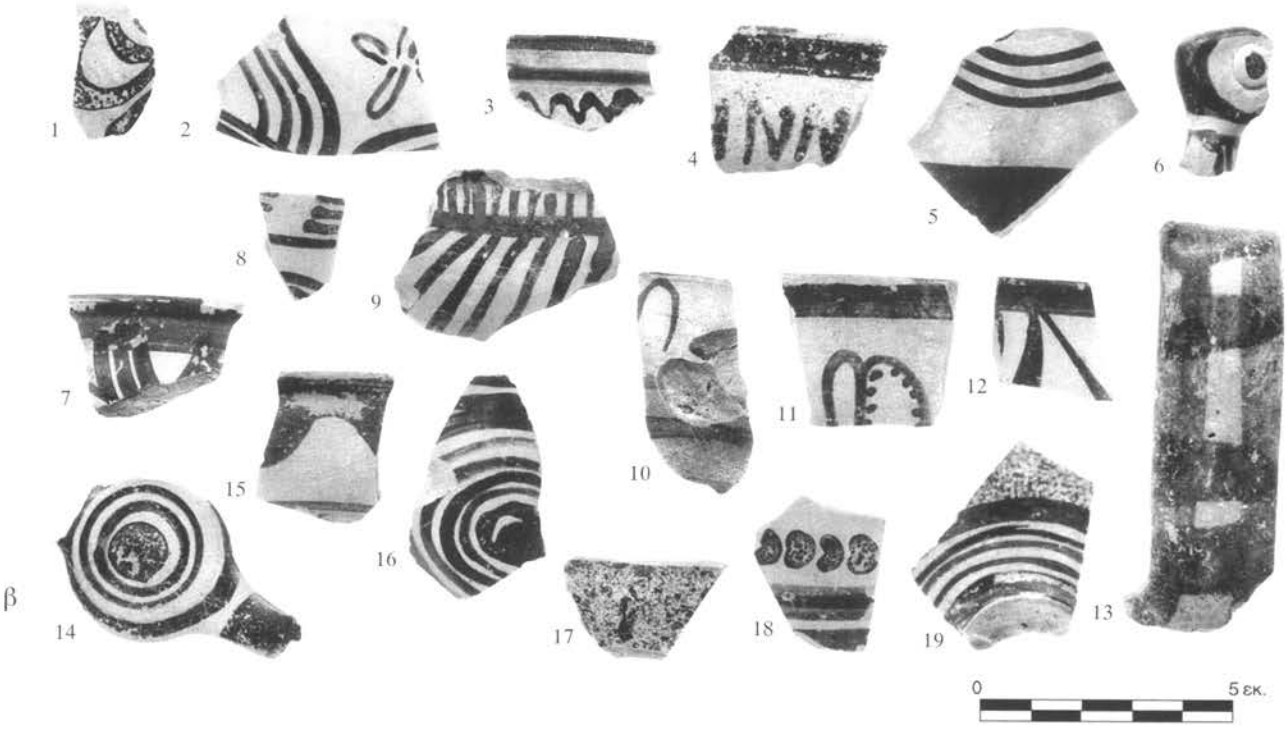
α

β

*α-β. Δωμάτιο **Θ3**, στρῶμα καμένων πλίνθων, ὄστρακα.*

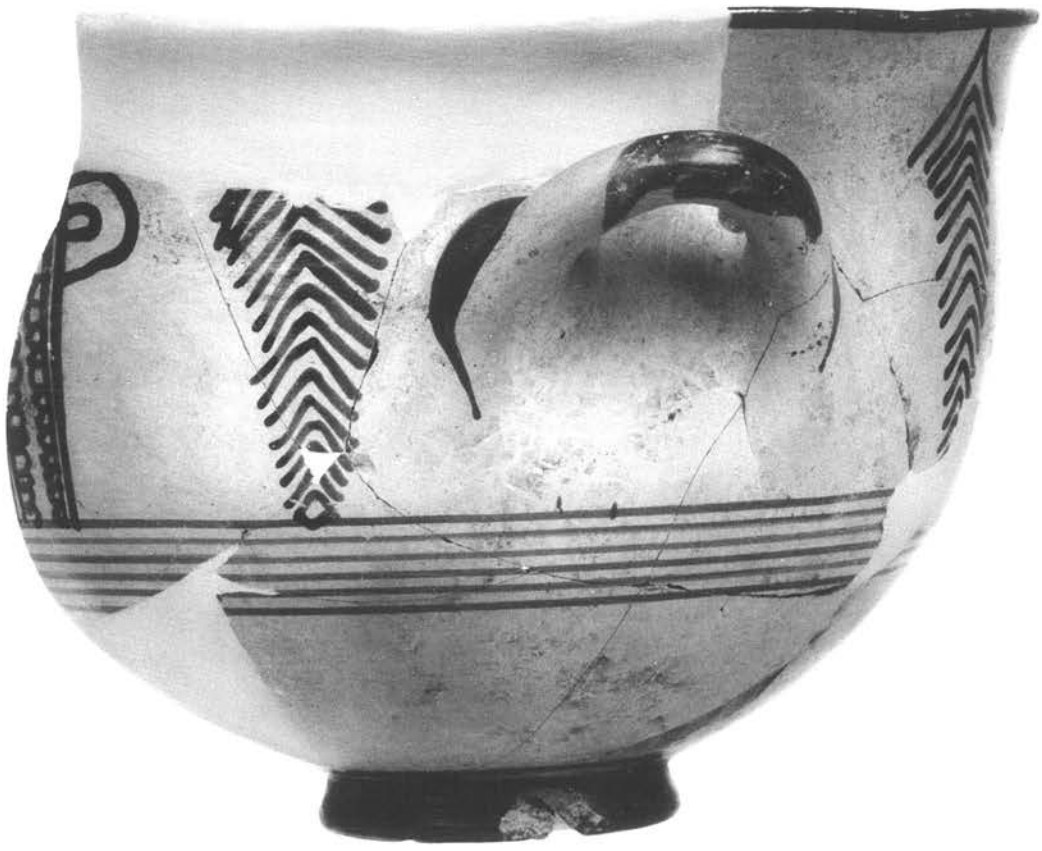

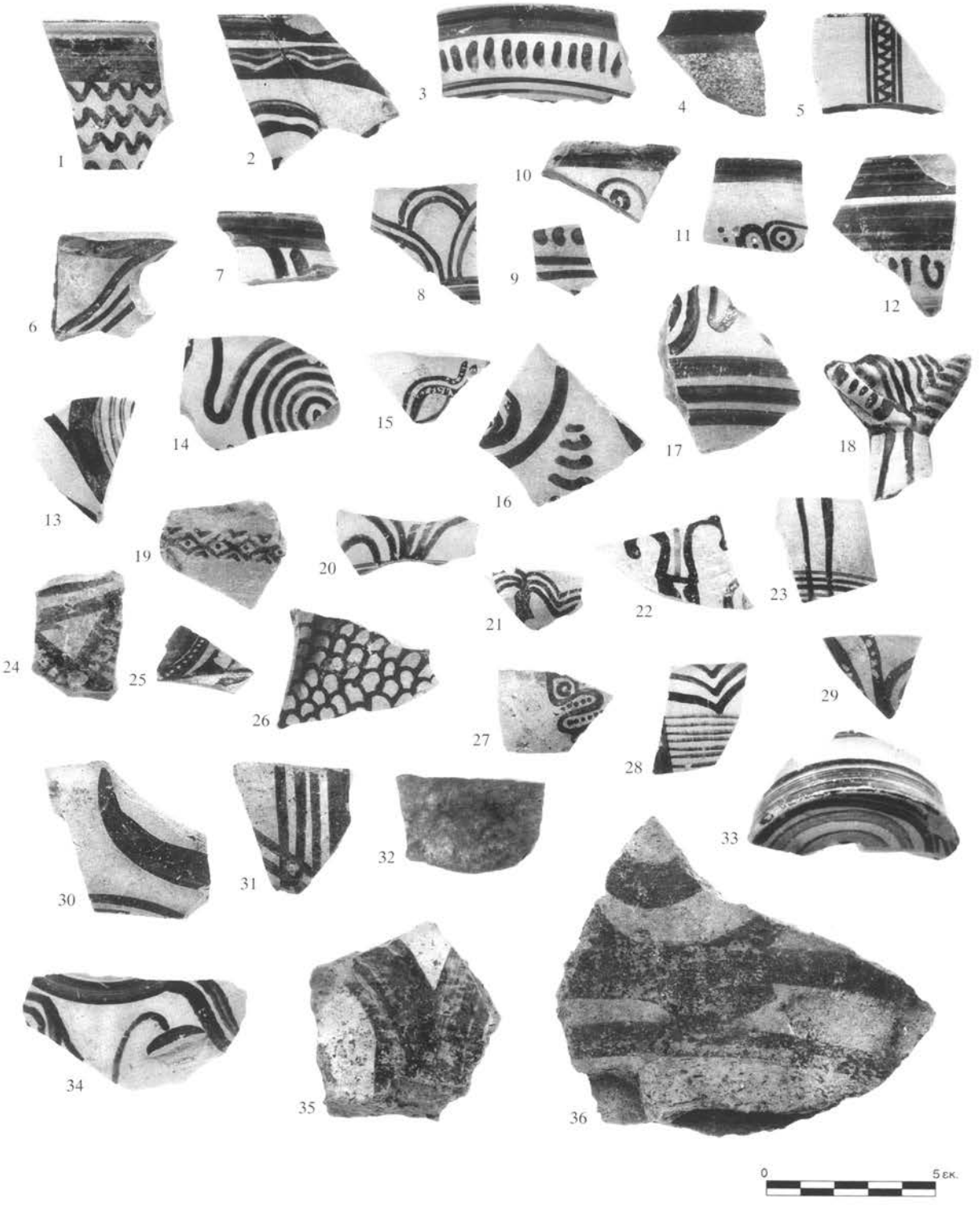
α-β. Δωμάτιο ***Θ3****, στρῶμα καμένων πλίνθων, ὄστρακα.*

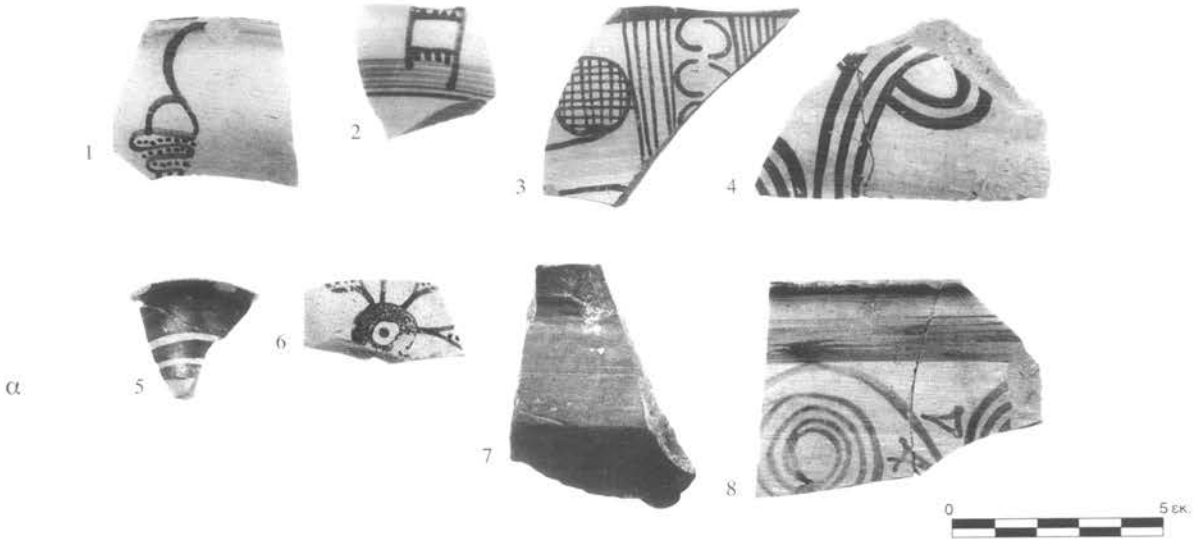
*α. Δωμάτιο **Θ3**, στρῶμα καμένων πλίνθων, ὄστρακα.*

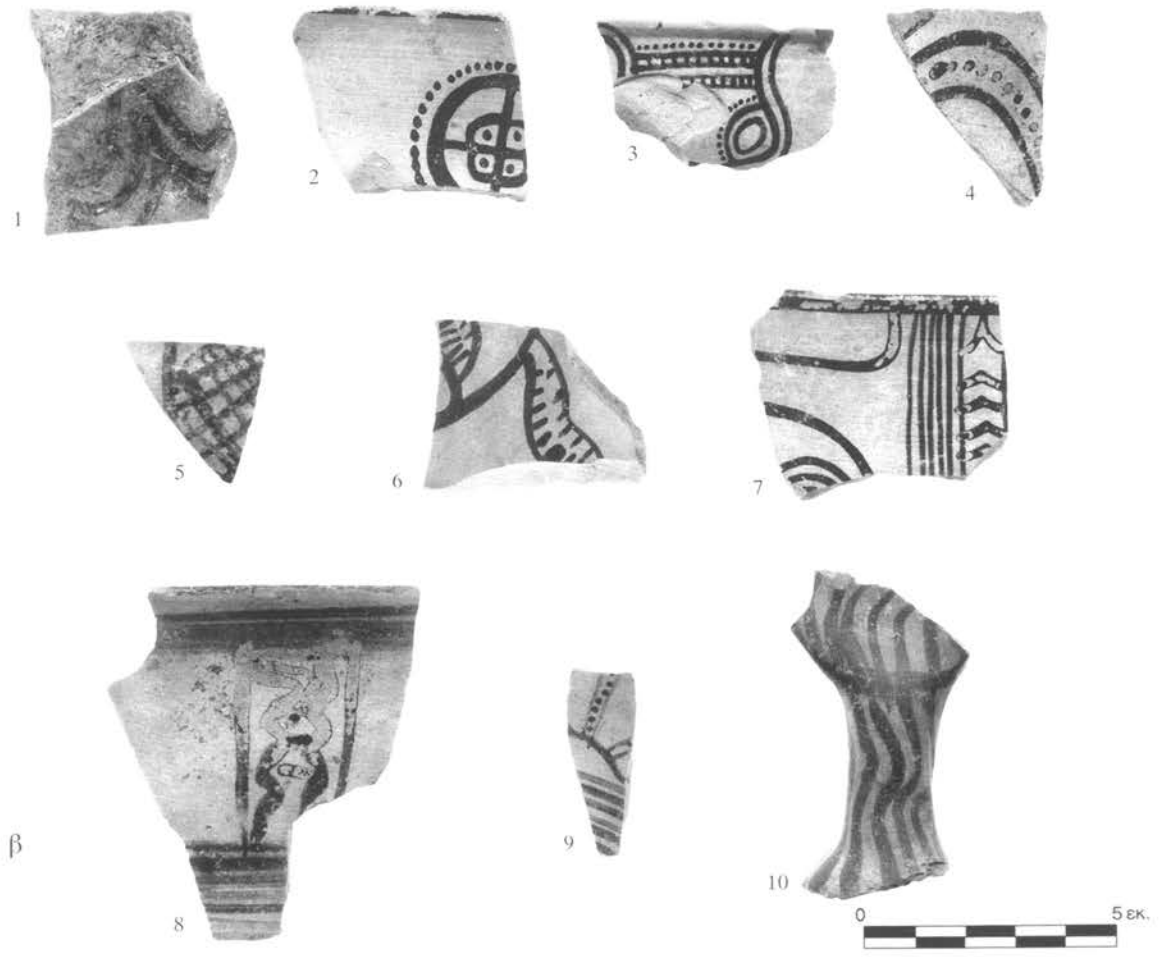

*β. Δωμάτιο **Θ3**, στρῶμα καμένων πλίνθων, ἀγγεῖο.*

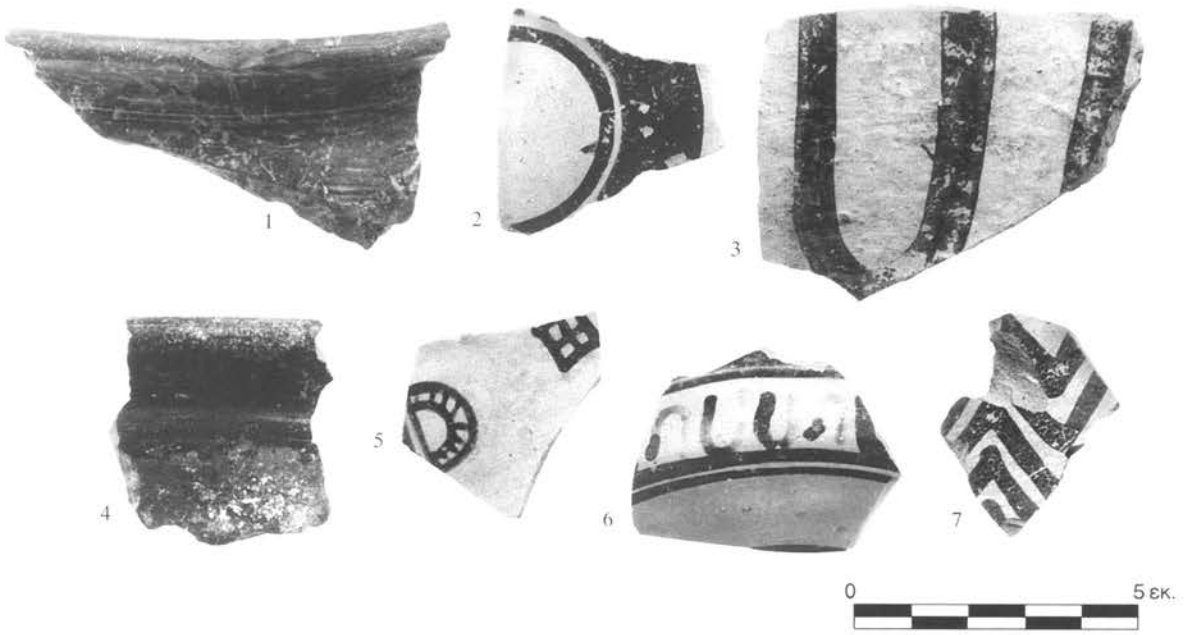

Δωμάτιο ***Θ3****, ἐπίχωση ψηλά, ὄστρακα.*

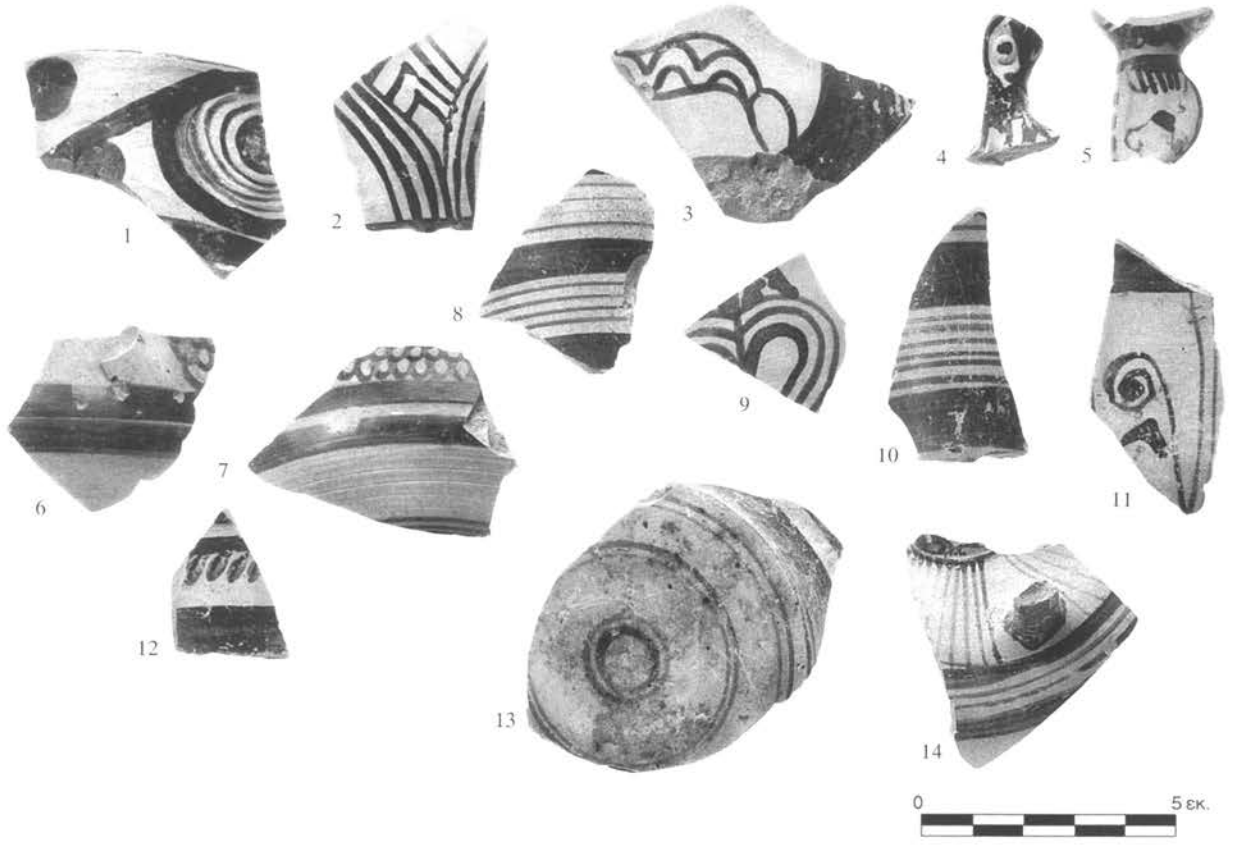

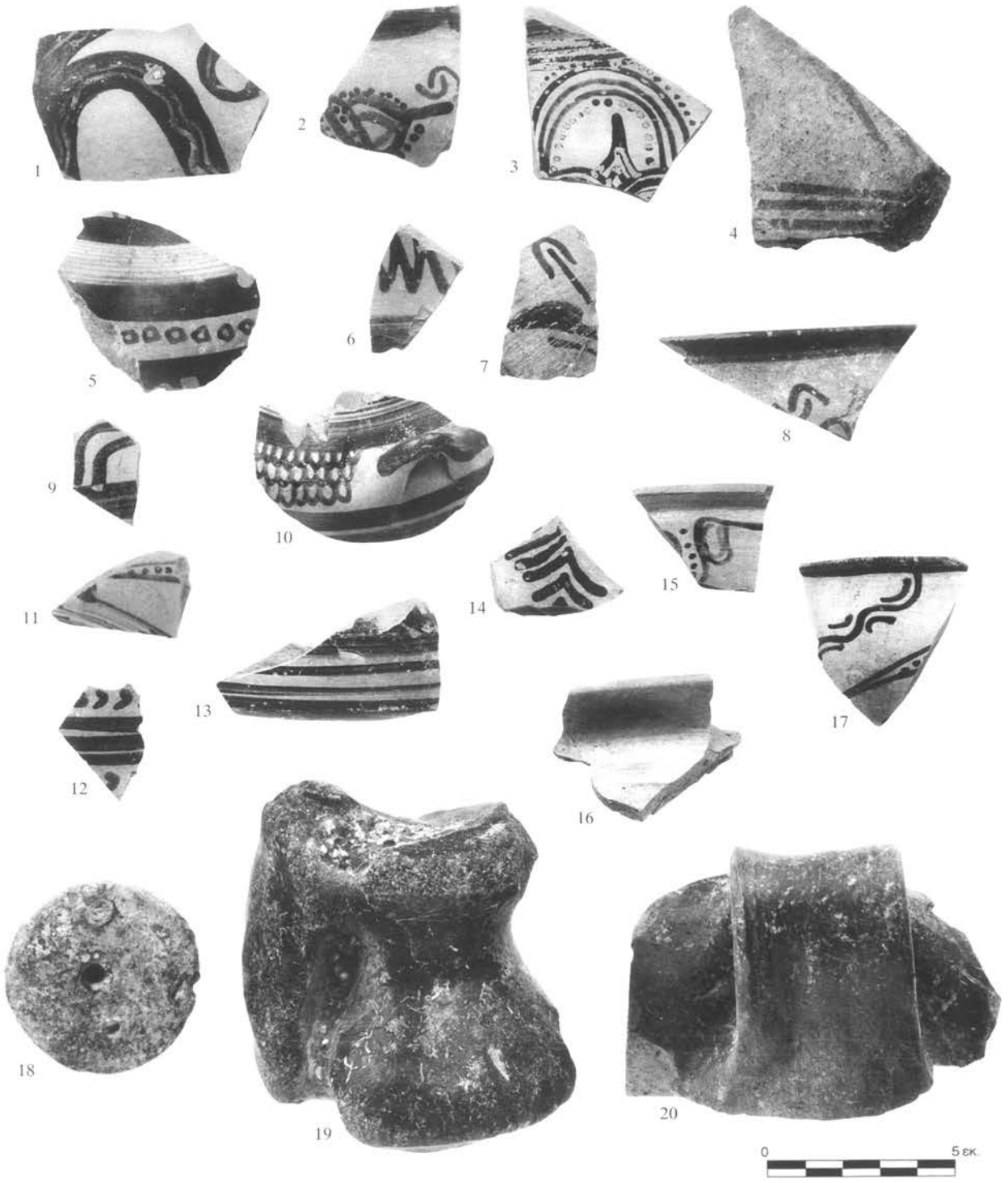
*α-β. Δωμάτιο **Θ3**, ἐπίχωση ψηλά, ὄστρακα.*

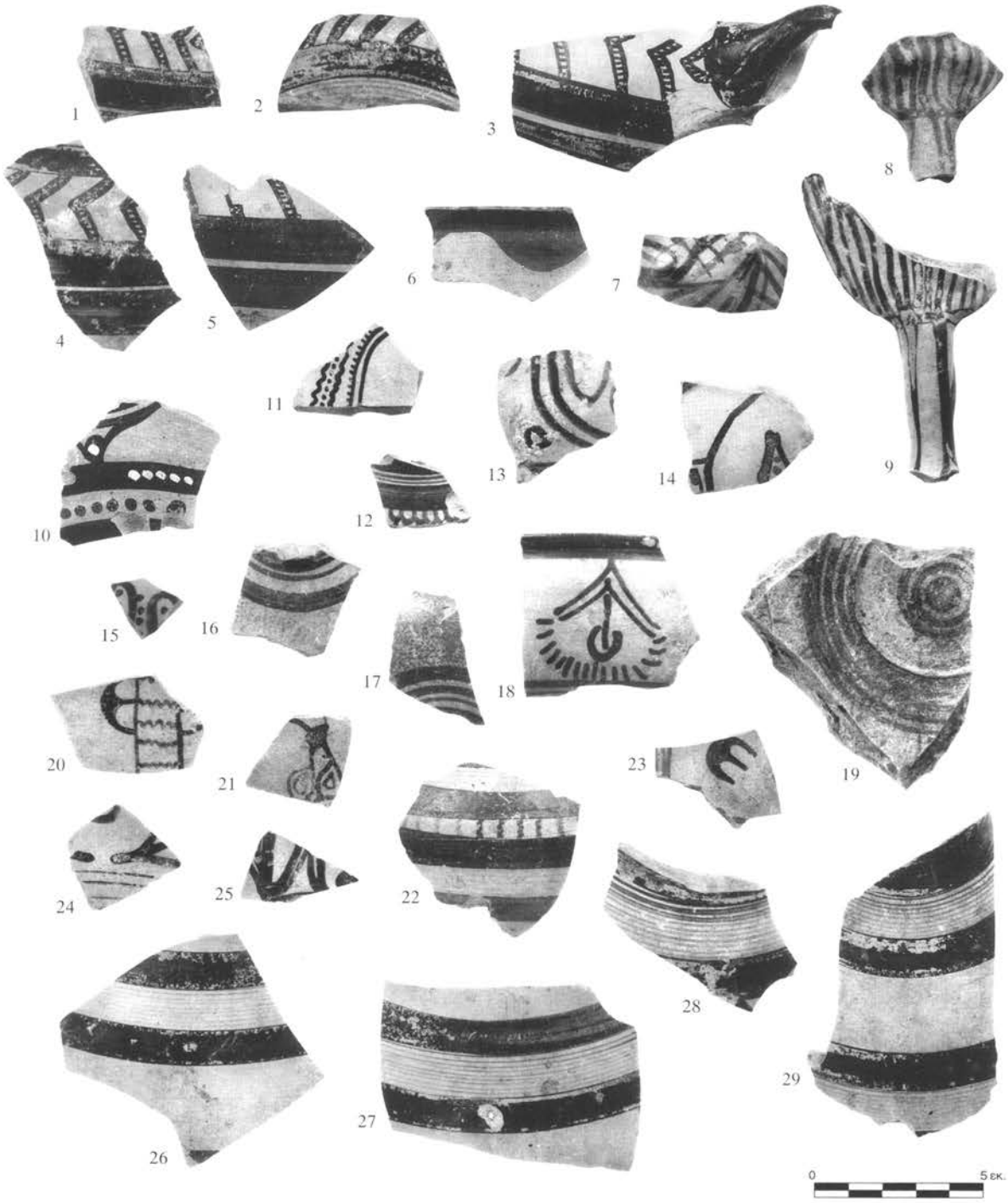
*α. Δωμάτιο **Θ3**, ἐπίχωση ψηλά, ὄστρακα.*

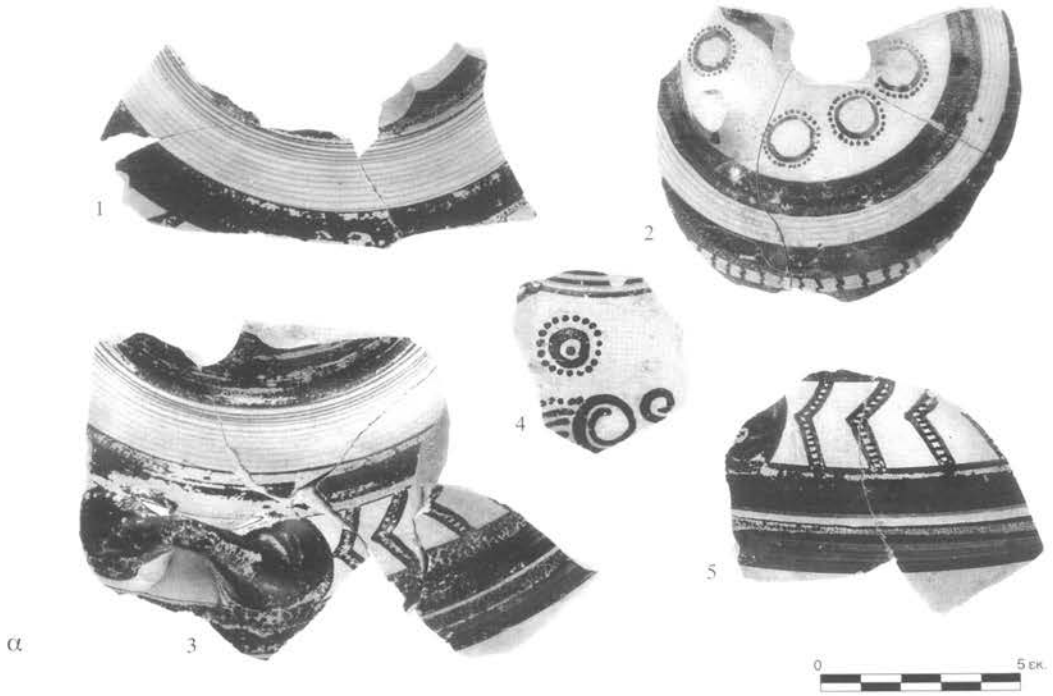
*β. Δωμάτιο **Θ3**, ἐπίχωση χαμηλά, ὄστρακα.*

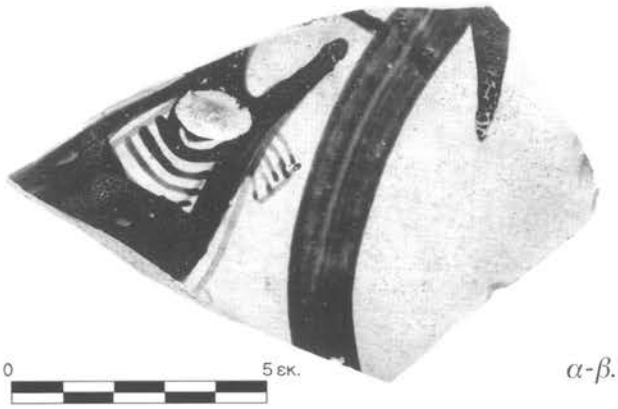

*Δωμάτιο **Θ3**, ἐπίχωση χαμηλά, ὄστρακα.*

Δωμάτιο ***Θ3****, ἐπίχωση χαμηλά, ὄστρακα.*

α-β. Δωμάτιο ***Θ3****, ἐπίχωση χαμηλά, ὄστρακα.*

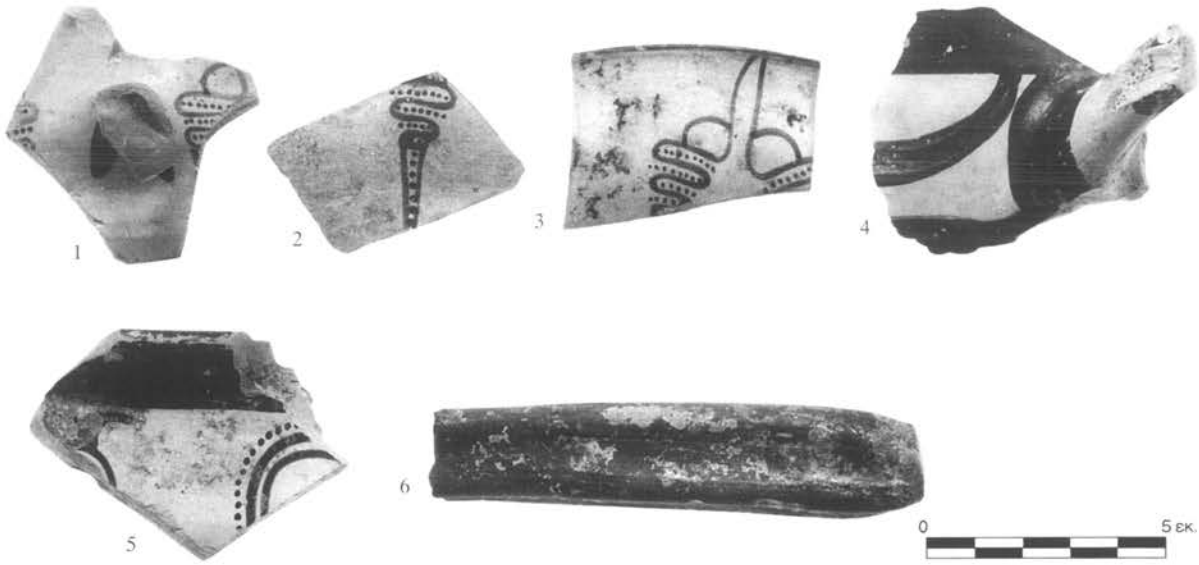
γ. Δωμάτιο ***Θ3****, στρῶμα πλέσιας, ἀχιβάδες conus.*

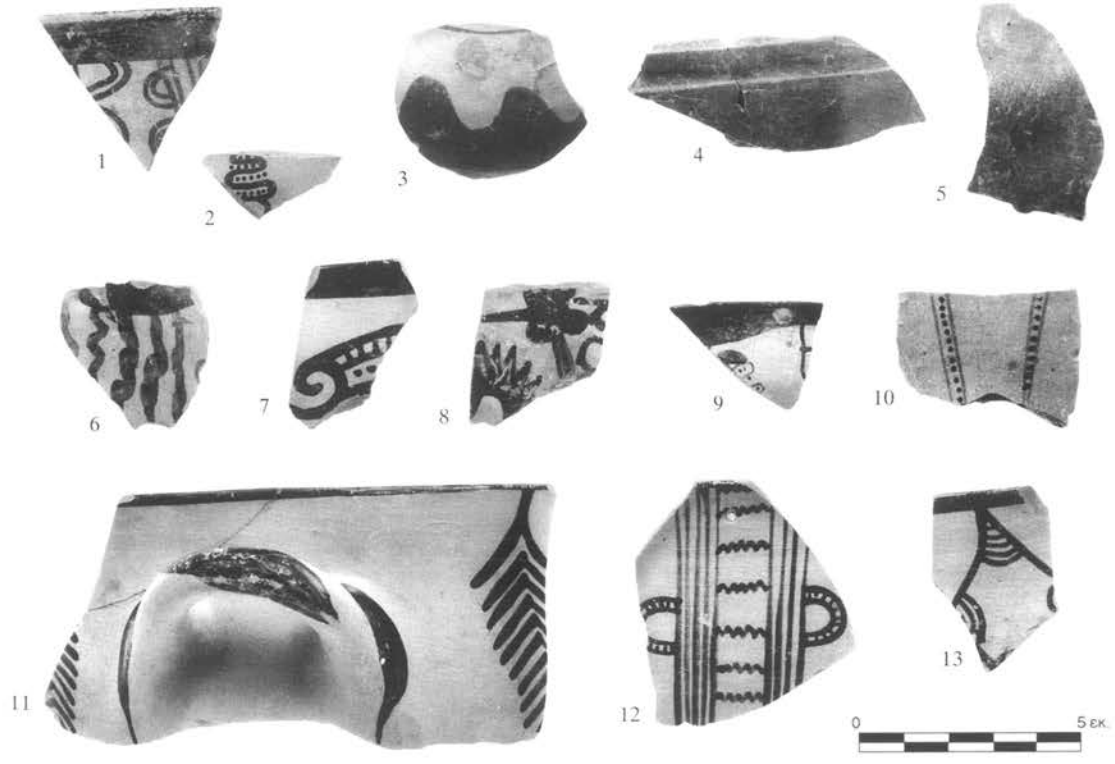
*α. Δωμάτιο **Θ3**, ἐπίχωση χαμηλά, λήκυθος.*

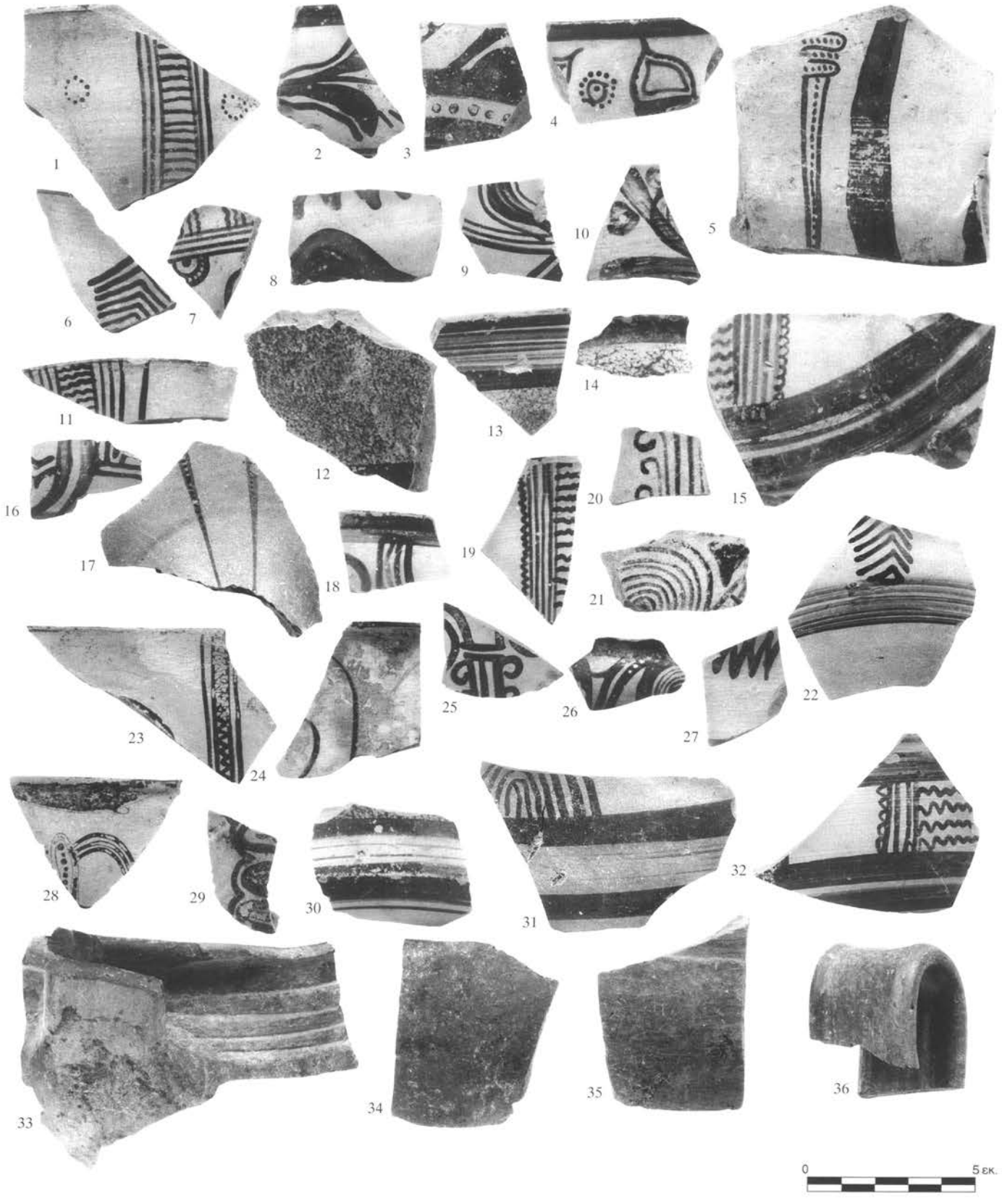
*β. Δωμάτιο **Θ3**, ἐπίχωση χαμηλά, ψευδόστομος.*

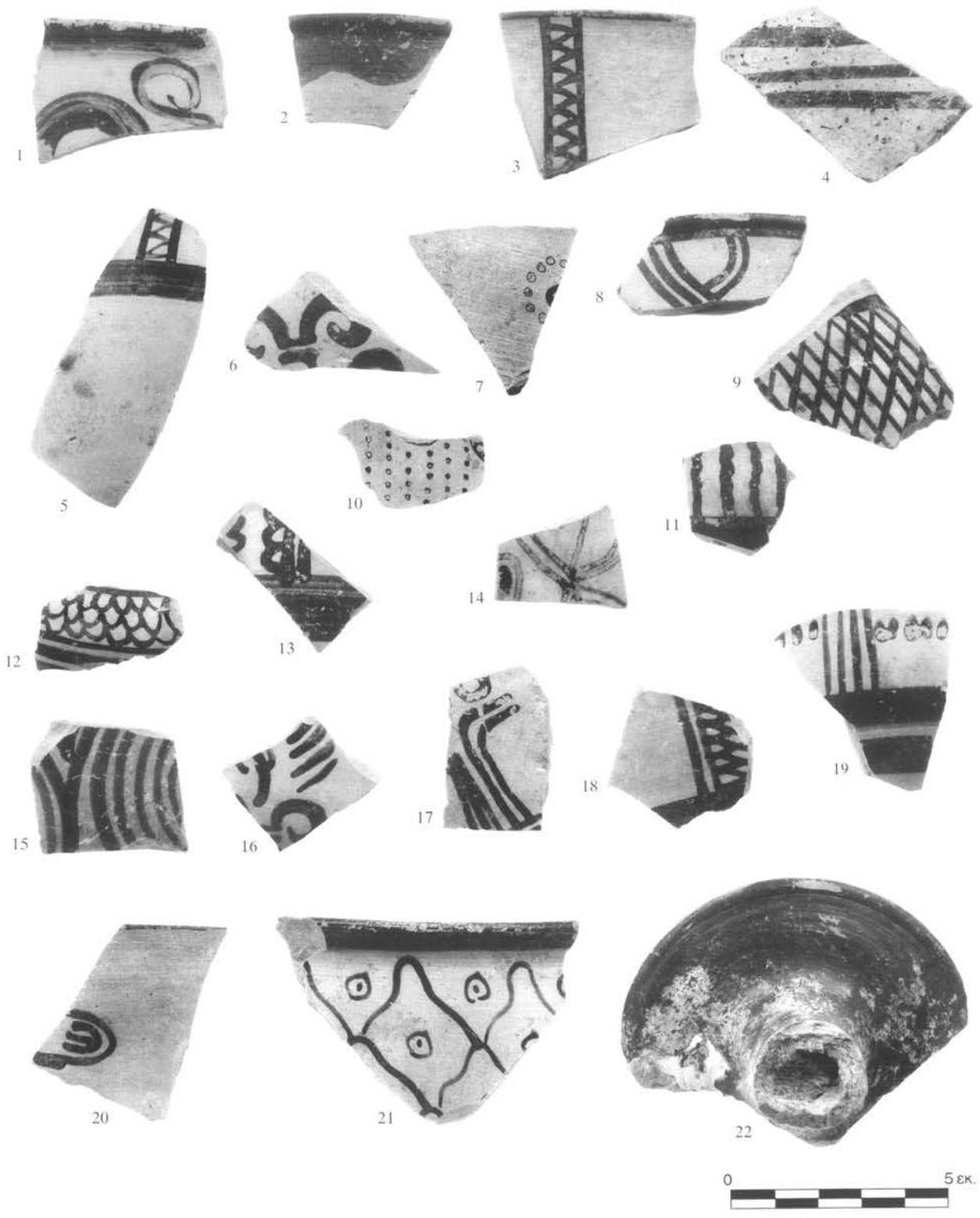
*α. Δωμάτιο **Θ1**, ἐπίχωση θεμελιώσεως, ὄστρακα.*

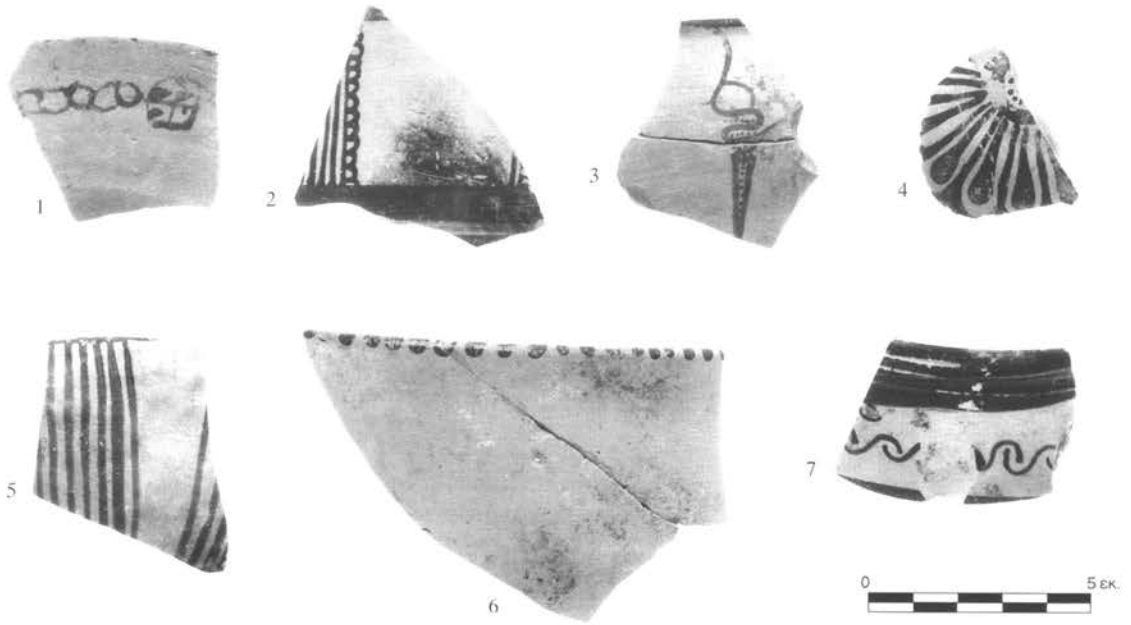
*β. Δωμάτιο **Θ1**, στρῶμα στάχτης, ὄστρακα.*

Δωμάτιο ***Θ1****, στρῶμα στάχτης, ὄστρακα.*

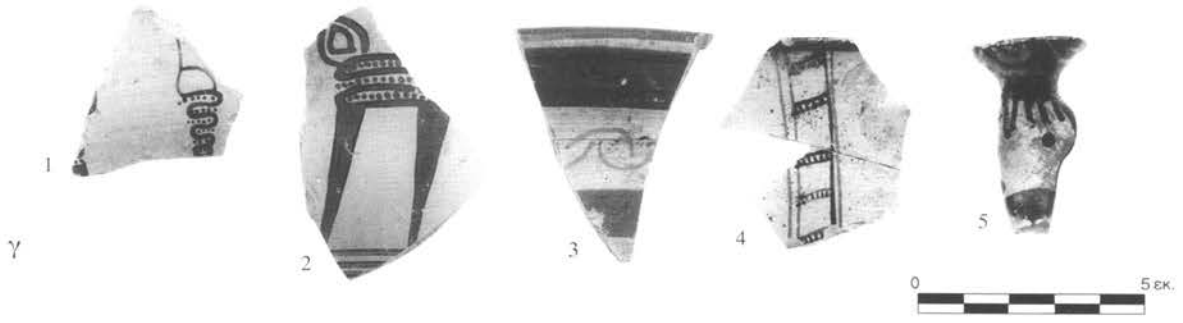

Πέρασμα μεταξὺ κτιρίου **Θ** *καὶ τείχους, ἐπίχωση, ὄστρακα.*

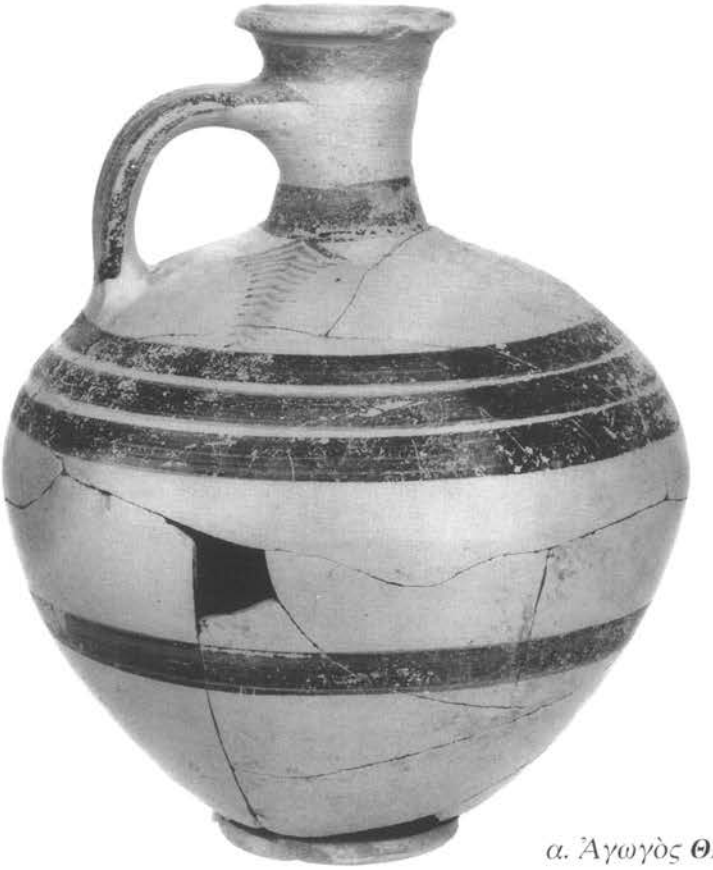

α. Πέρασμα μεταξὺ κτιρίου Θ καὶ τείχους, ἐπίχωση, ὄστρακα.

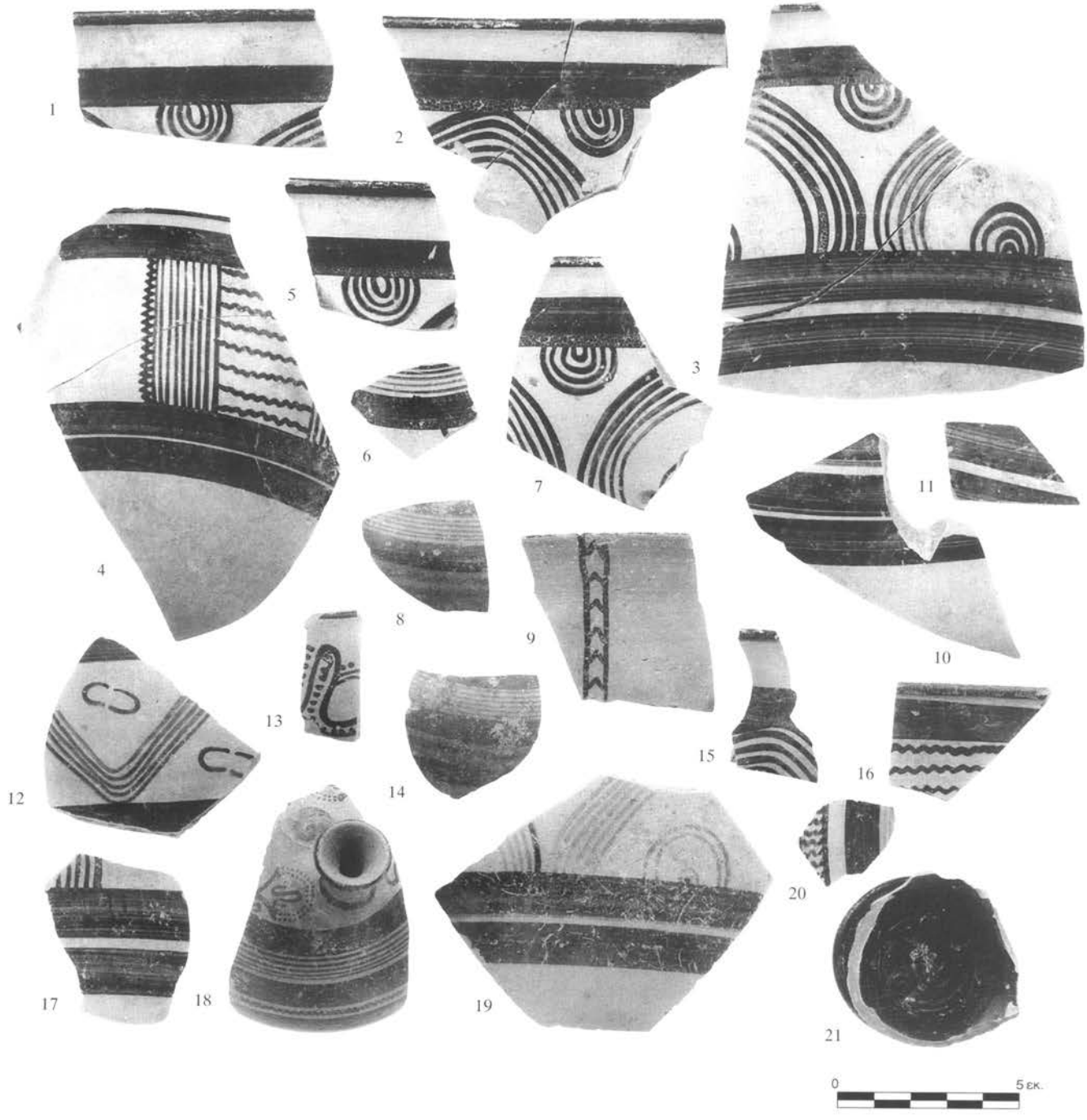
β-γ. Πέρασμα μεταξὺ κτιρίου Θ καὶ τείχους, θεμελίωση δαπέδου, ὄστρακα.

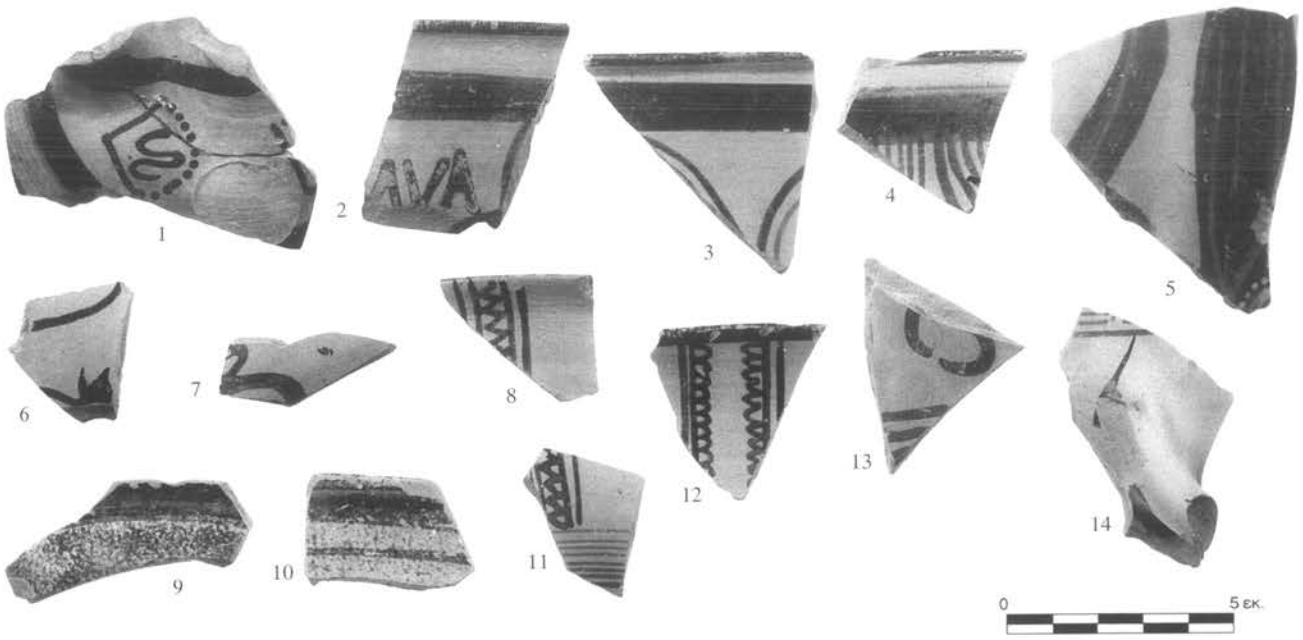
α. Ἀγωγὸς **ΘΚ**, *καλυπτήρια συσσώρευση, λήκυθος.*

β. Ἀγωγὸς **ΘΚ**, *καλυπτήρια συσσώρευση, πιθαμφορέας.*

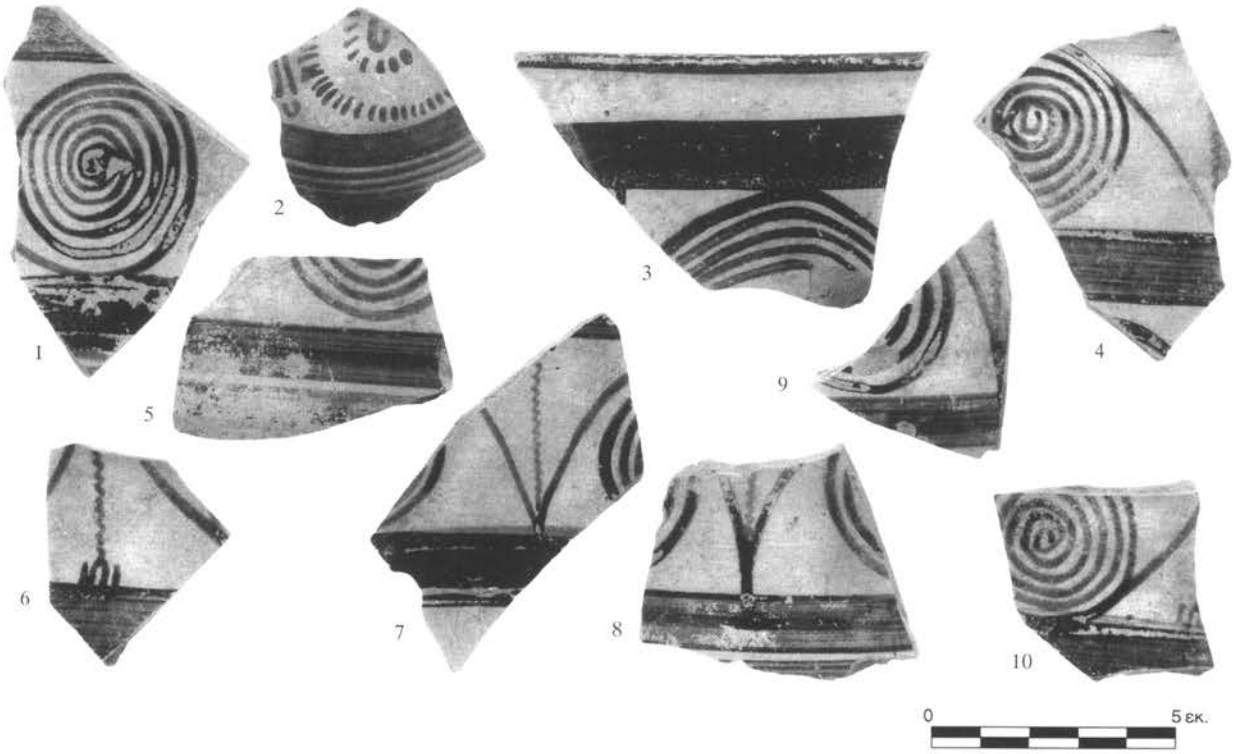
Ἀγωγὸς **ΘΚ**, *ἐπίστρωση καλυπτηρίων πλακῶν.*

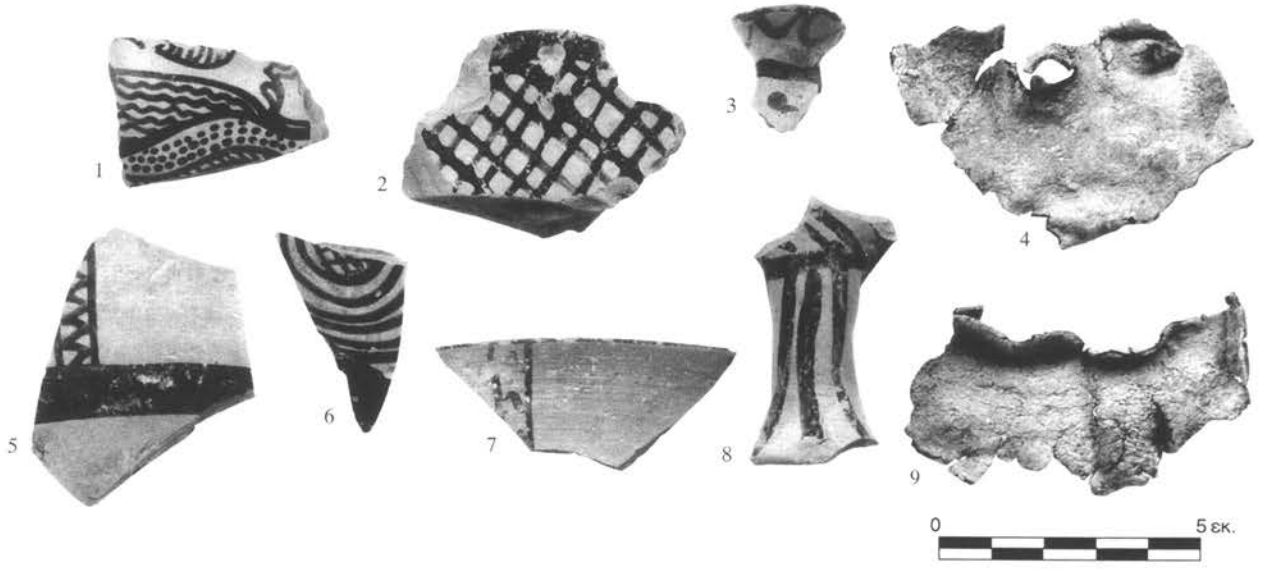
α. Ἀγωγὸς **ΘΚ**, *ἐπίστρωση καλυπτηρίων πλακῶν.*

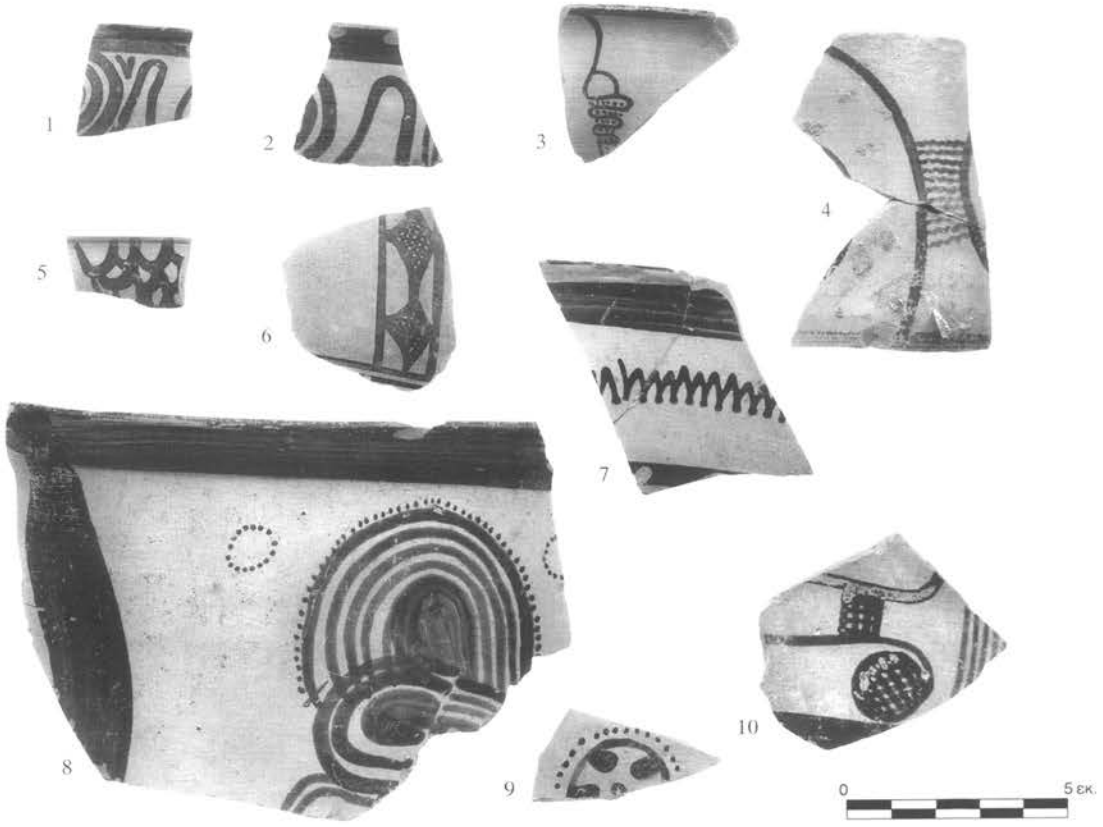
β. Ἀγωγὸς **ΘΚ**, *κατασκευή.*

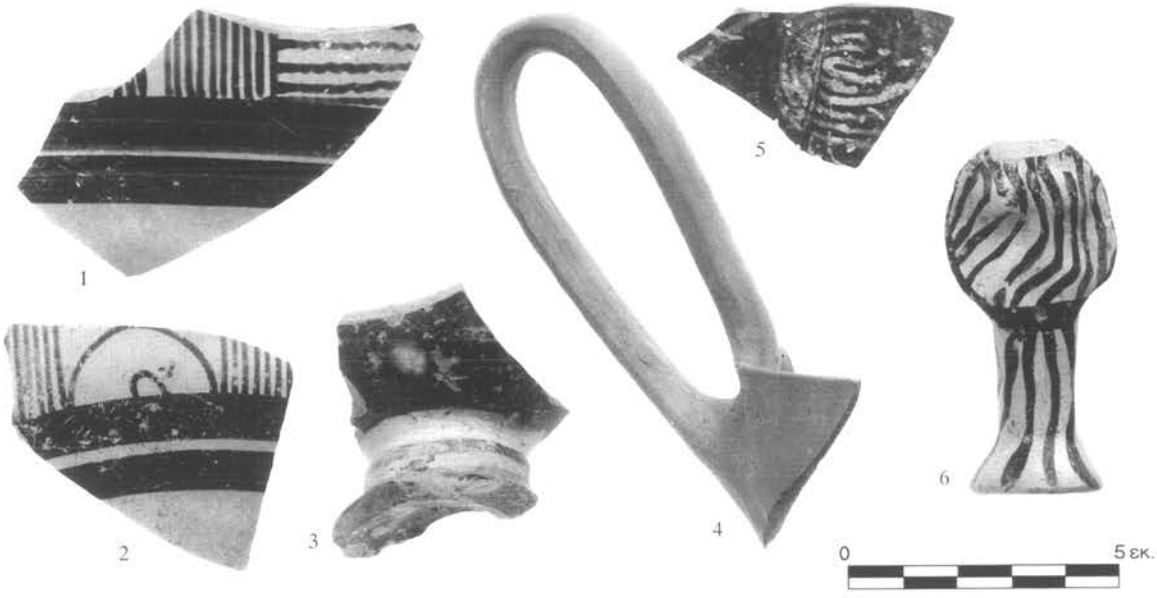
α. Ἀγωγὸς **ΘΚ**, *μονωτικὸ στρῶμα, ὄστρακα.*

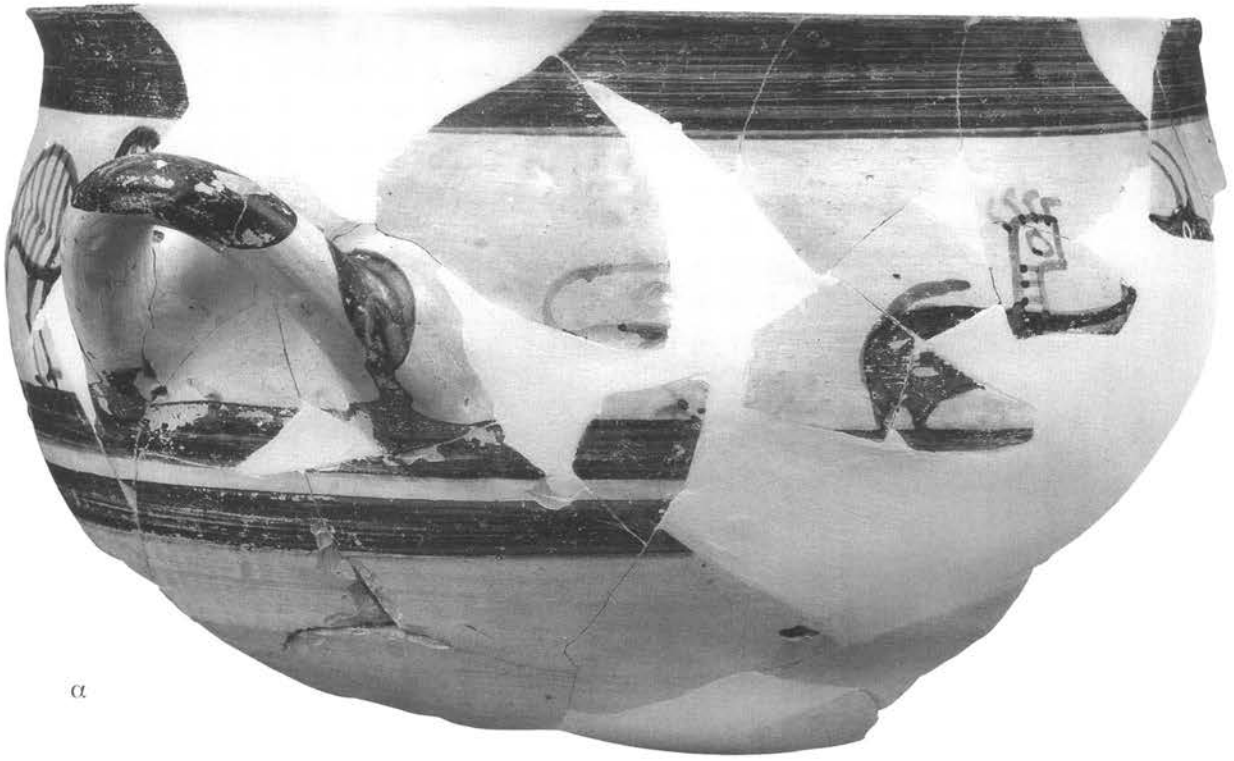
β. Ἀγωγὸς **ΘΚ**, *περιοχὴ στομίου, περιεχόμενο.*

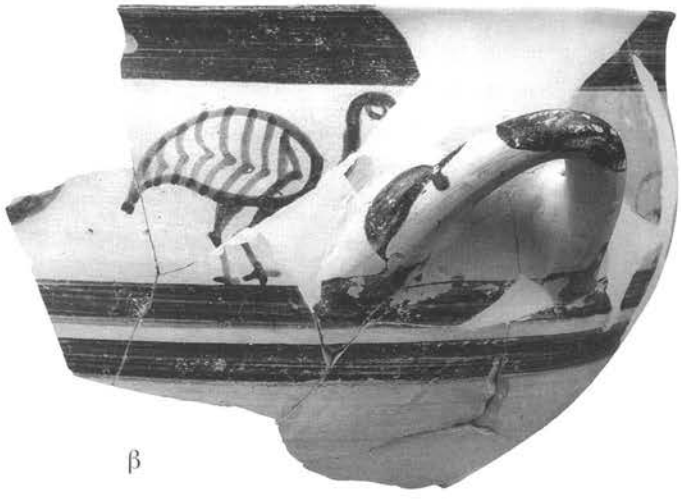
α. Ἀγωγὸς **ΘΚ**, *περιοχὴ στομίου, περιεχόμενο.*

β. Κτίριο **Η**, *δάπεδο μεταξὺ τοίχων.*

α

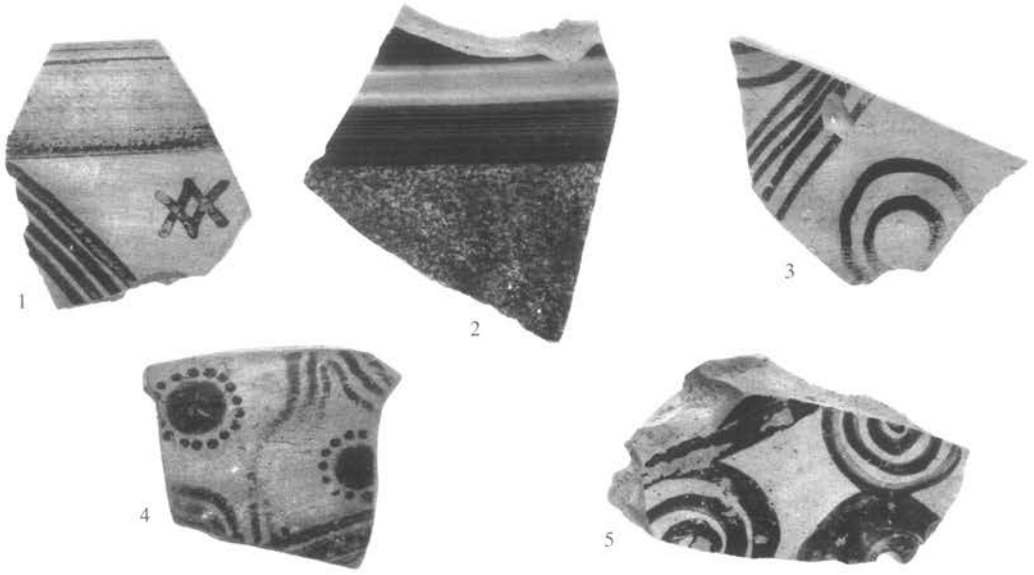

β

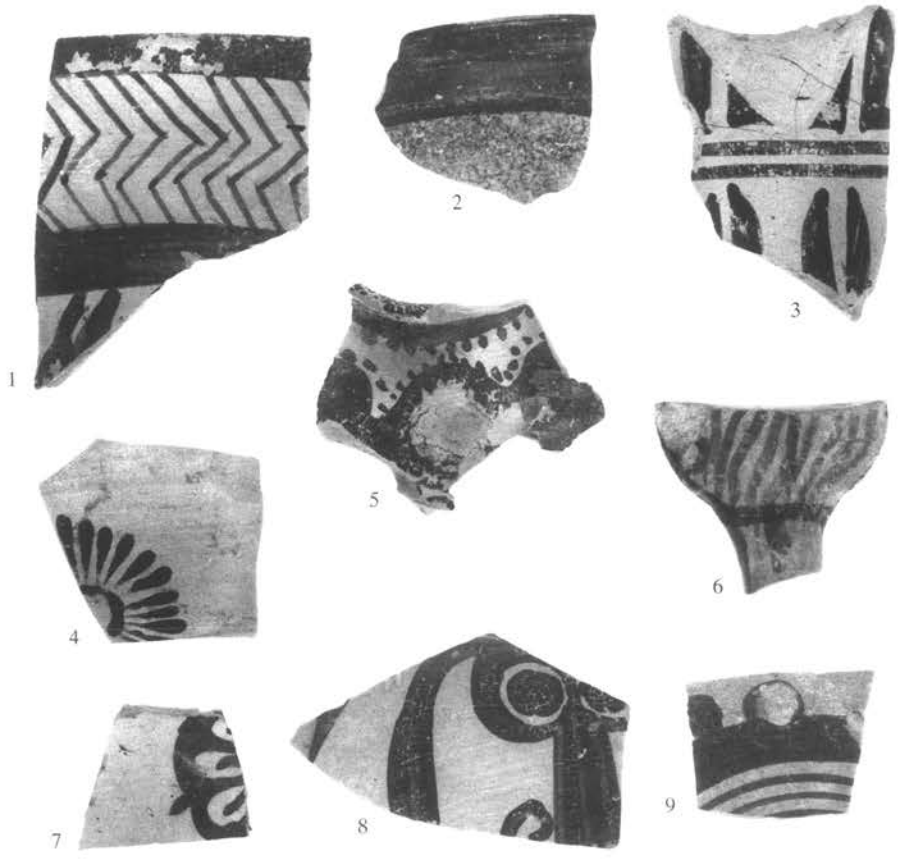

γ

α-γ. Δωμάτιο ***K8****, ταραγμένη ἐπίχωση, κρατηρίσκος μὲ εἰκονιστικὴ διακόσμηση.*

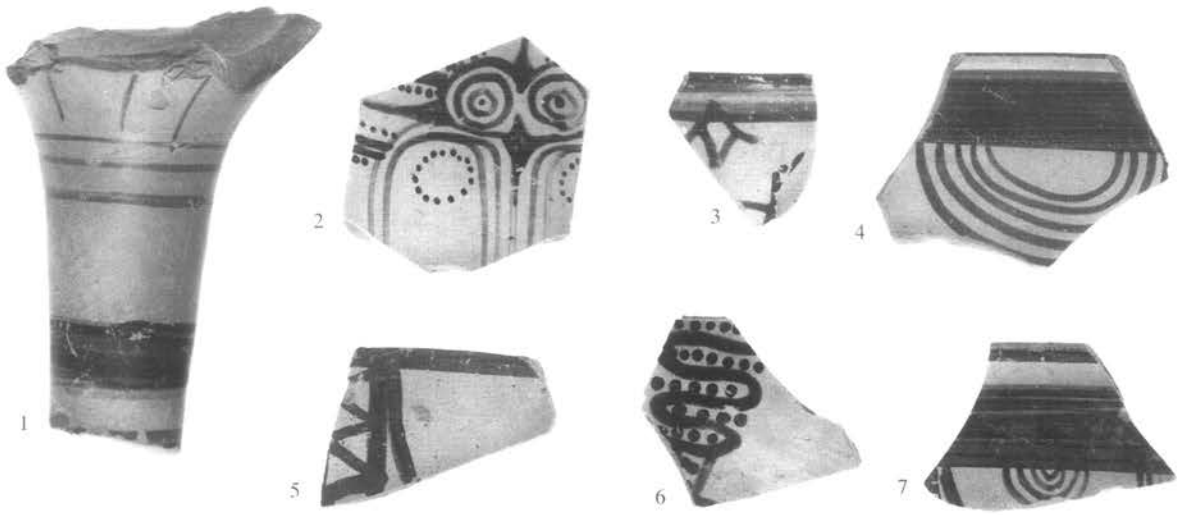
α. Δωμάτιο ***K8****, ὑπόστρωμα δαπέδου.*

β. Δωμάτιο ***K2****, γέμισμα, δεύτερο στρῶμα, ὄστρακα.*

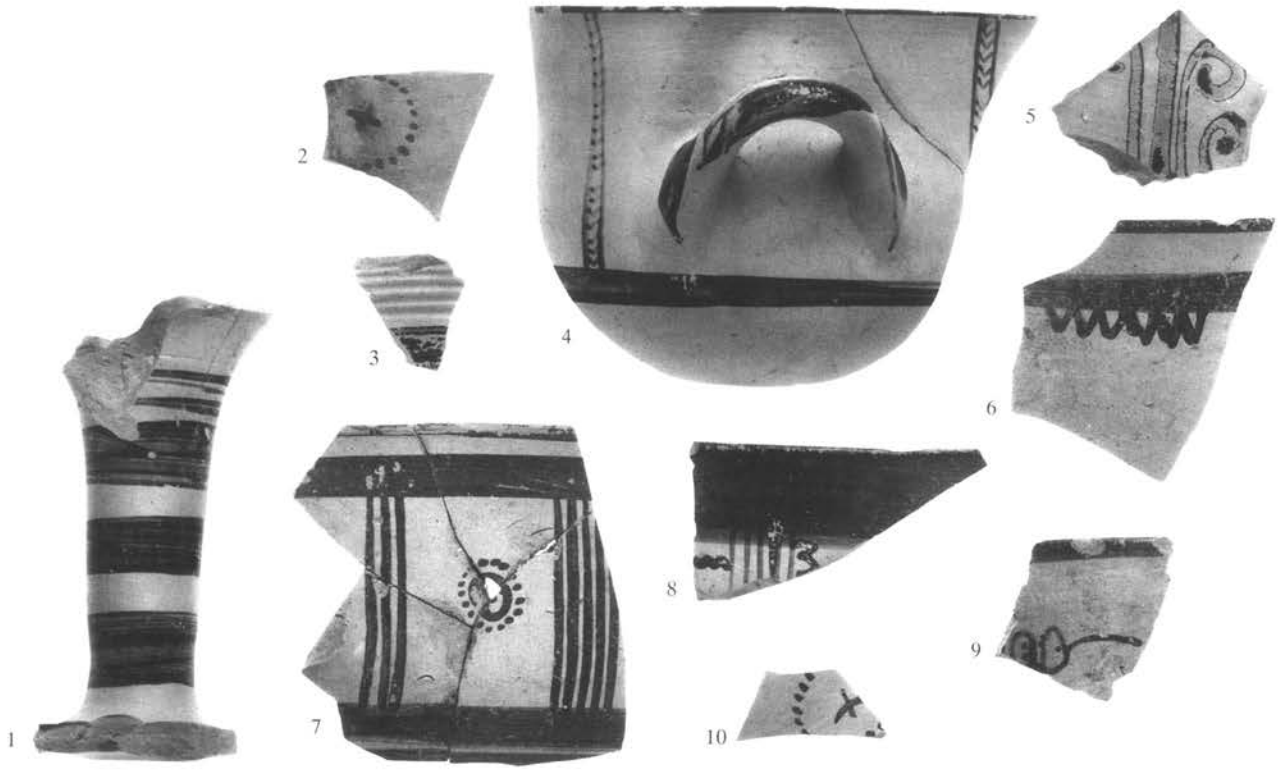
Δωμάτιο ***K2****, γέμισμα, πρῶτο στρῶμα, ὄστρακα.*

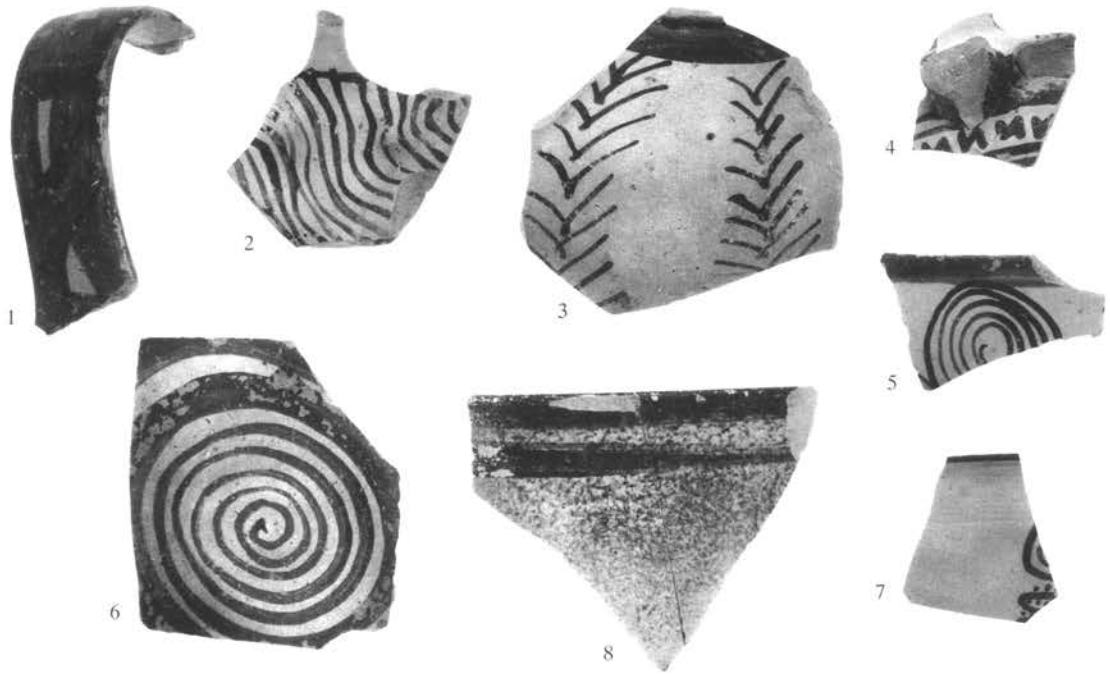
α. Δωμάτιο ***K4****, ἀδιατάρακτο στρῶμα, ὄστρακα.*

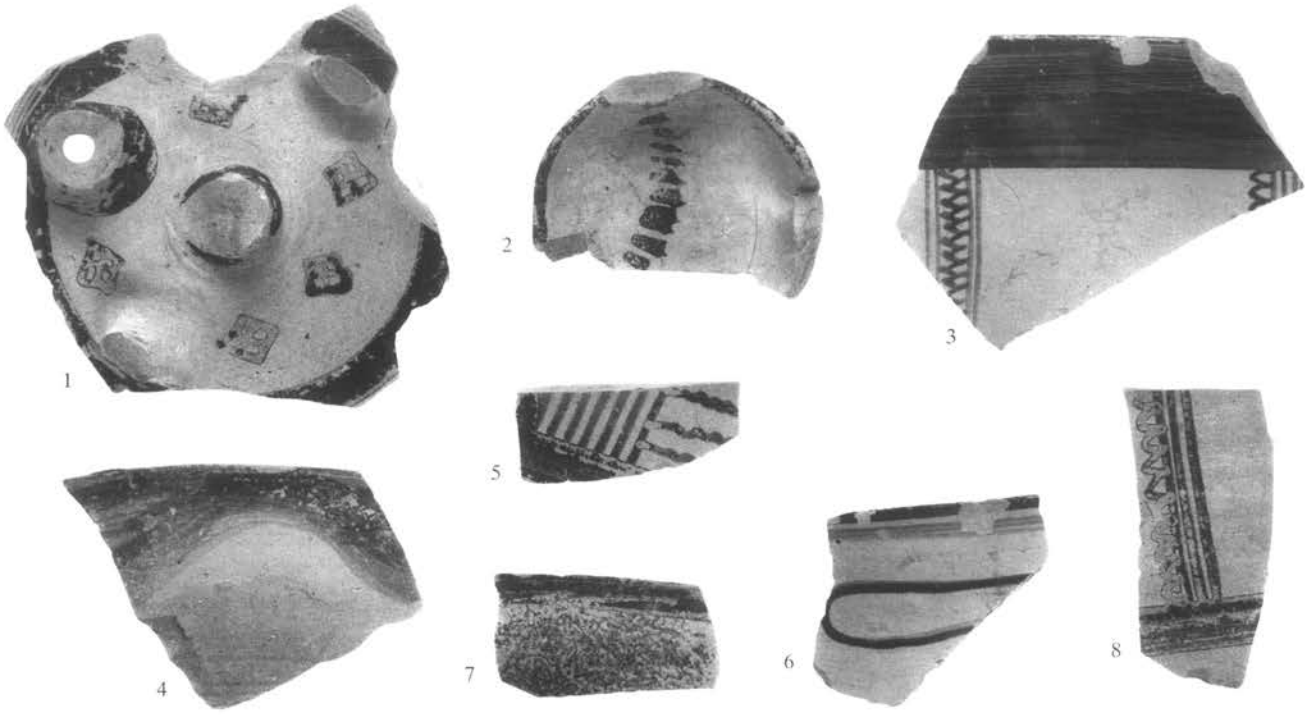
β. Δωμάτιο ***K5****, στὸ βάθος τὸ* ***Λ3α****.*

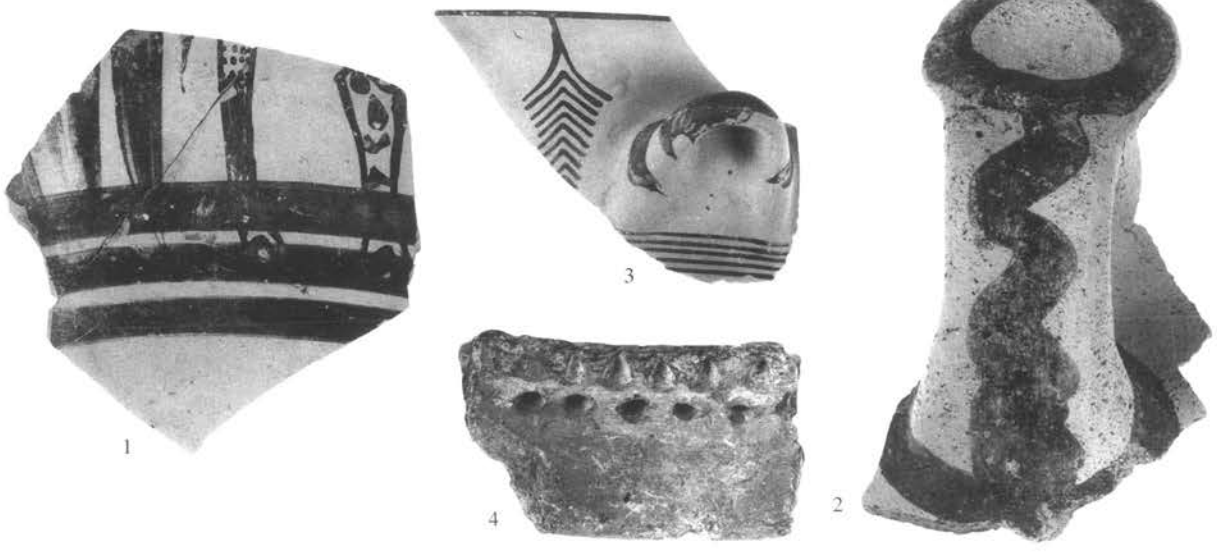
α. Δωμάτιο **K5**, *ὑπόστρωμα δαπέδου, ὄστρακα.*

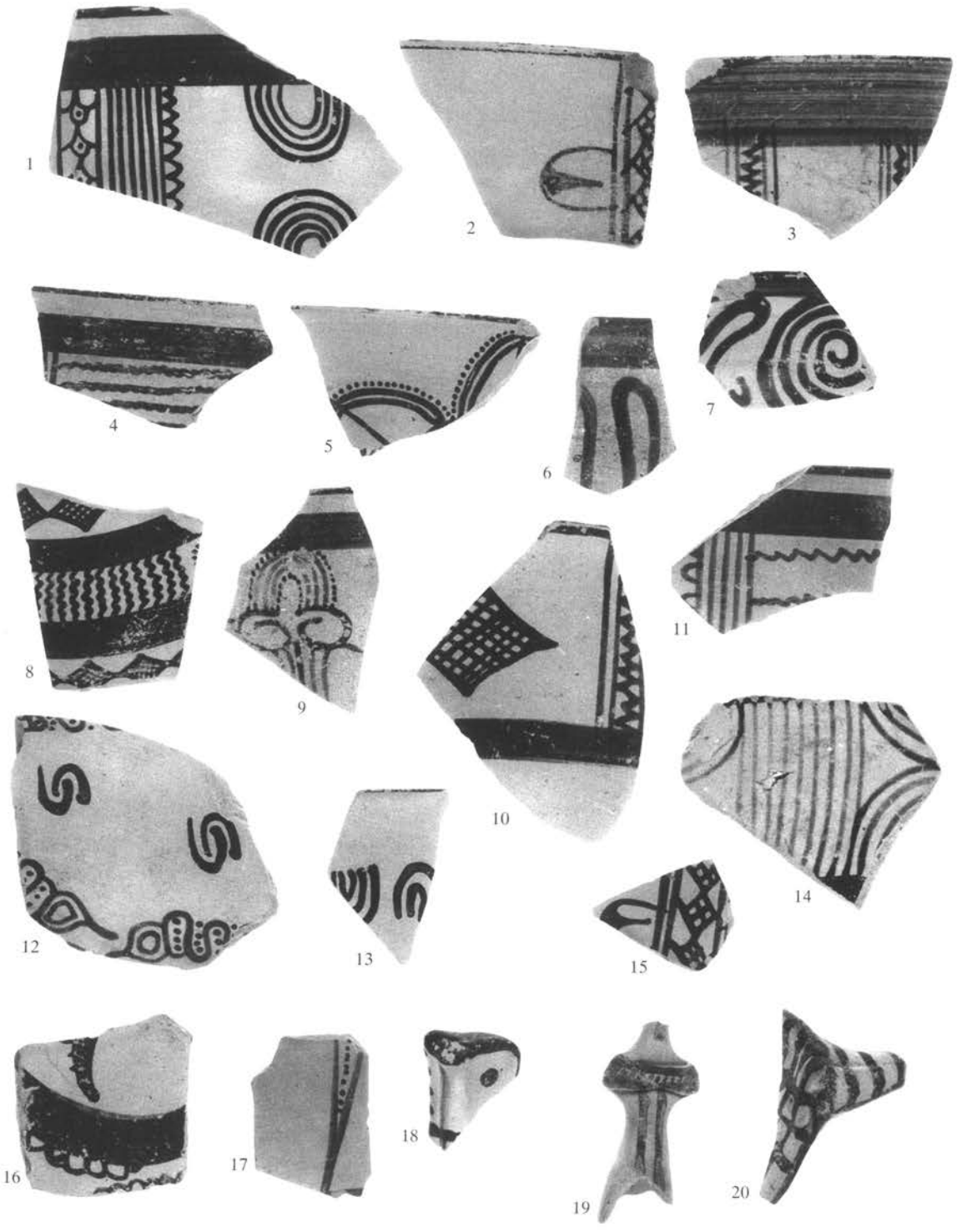
β. Χῶρος **K6**, *ἀρχικὴ ἐπίχωση, ὄστρακα.*

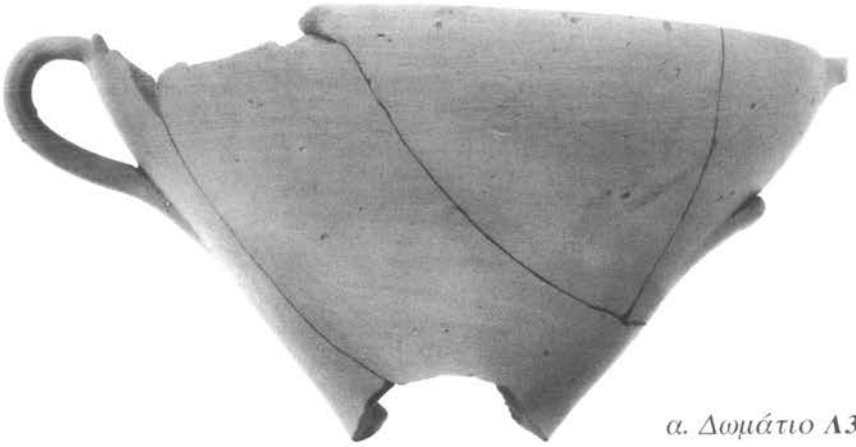
α. Αὐλὴ ***Λ2****, ἀπαραβίαστο στρῶμα, ὄστρακα.*

β. Χῶρος ***Λ3****, ὄστρακα ἐπιχώσεως.*

Δωμάτιο ***Λ3****, ὄστρακα κατασκευῆς.*

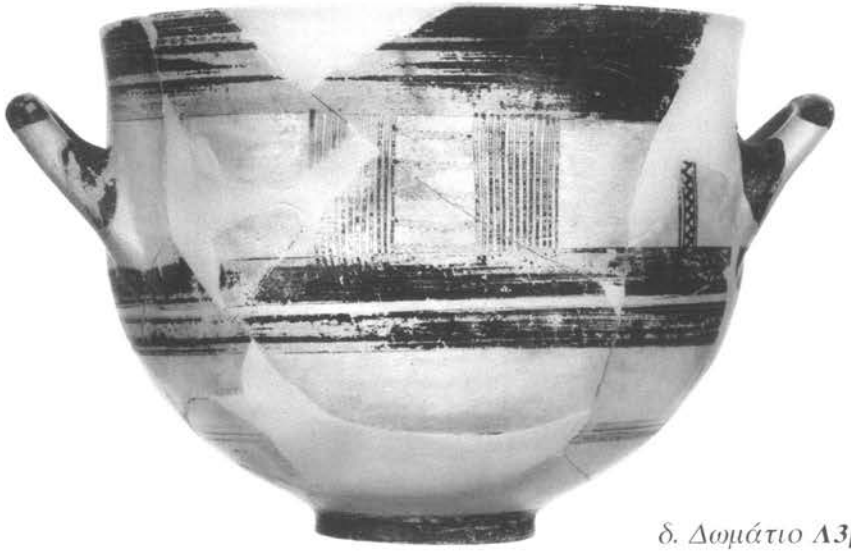
α. Δωμάτιο ***Λ3β****, τμῆμα κύλικος.*

β. Δωμάτιο ***Λ3β****, τμῆμα πρόχου.*

γ. Δωμάτιο ***Λ3β****, κύαθος.*

δ. Δωμάτιο ***Λ3β****, σκύφος.*

α. Δωμάτιο ***Λ3β****, σκύφος.*

β. Δωμάτιο ***Λ3β****, ὀξυπύθμενος ἀμφορέας.*

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ
ΑΝΑΣΚΑΦΕΣ ΜΥΚΗΝΩΝ.
ΙΙΙ. *Η ΝΟΤΙΟΔΥΤΙΚΗ ΣΥΝΟΙΚΙΑ*
ΤΟΥ ΣΠΥΡΟΥ Ε. ΙΑΚΩΒΙΔΗ
ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΩΝ
ΑΡ. 278 ΤΗΣ *ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ*
ΤΗΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
ΤΥΠΩΘΗΚΕ ΤΟΝ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟ ΤΟΥ 2013
ΑΠΟ ΤΙΣ «ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΕΡΠΙΝΙΑ
ΑΝΤΩΝΗΣ ΕΥΑΓ. ΜΠΟΥΛΟΥΚΟΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.»
ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ ΕΥΡΩΠΗΣ ΜΑΝΤΕΛΟΥ
ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ ΕΦΗΣ ΑΧΛΑΔΗ

ISSN 1105-7785
ISBN 978-960-8145-94-8